This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Tämä on kauan vain kirjaston hyllyssä olleen kirjan digitaalinen kappale, jonka Google on huolellisesti skannannut, osana tavoitettaan tehdä maailman kirjatsaataville Internetissä.

Kirjan tekijänoikeussuoja on jo rauennut ja kirjasta on tullut vapaasti jaeltava. Vapaasti jaeltavalla teoksella ei joko koskaan ole ollut tekijänoikeussuojaa tai suoja on rauennut. Se, onko teos vapaasti jaeltava, riippuu kunkin maan lainsäädännöstä. Vapaasti jaeltavat teokset avaavat meille paluun menneisyyteen, menneisiin kulttuureihin sekä tietoon, joka muuten olisi vaikeasti löydettävissä.

Reunahuomautukset sekä muut lukijoitten lisäämät merkinnät on jätetty näkyviin kertomaan teoksen matkasta kustantajalta kirjaston kautta Internetiin.

Käyttöohjeet

Google on ylpeä saadessaan digitoida materiaalia yhteistyössä kirjastojen kanssa, ja tuodessaan vapaasti jaeltavaa materiaalia yleiseen tietoon. Vapaasti jaeltavat teokset kuuluvat yleisölle, ja Google toimii ainoastaan asianhoitajana. Koska työ tulee kalliiksi, Google on kuitenkin ryhtynyt toimenpiteisiin kaupallisen väärinkäytön estämiseksi, esimerkiksi rajoittamalla automaattisten kyselyjen suorittamista.

Käyttäjältä odotetaan:

- Rajoittumista vain yksityiskäyttöön
  Googlen teoshaku on tarkoitettu yksityishenkilöille, ja teosten kaupallinen hyödyntäminen on kiellettyä.
- Pidättäytymistä hakujen automatisoinnista
  Googlen hakujärjestelmien automatisoitu käyttö on kiellettyä. Jos hakujen tarkoituksena on saada materiaalia koneellisen kielenkääntämisen, optisen tekstintunnistuksen tai muun suuria määriä tekstiä vaativan sovelluksen kehittämiseen, ota yhteyttä Googleen. Google on edelläkävijä julkisesti jaeltavan materiaalin hyödyntämisessä ja voi ehkä auttaa.
- Lähdetietojen säilyttämistä
  Jokaiseen tiedostoon sisällytetty Googlen leima toimii muistutuksena projektista, ja auttaa etsimään lisämateriaalia Googlen teoshaun kautta. Älä poista merkintää.
- Varmistavan käytön laillisuuden
  Käytitpä teosta mihin tahansa, on muistettava, että käyttäjän on itse varmistettava käytön esteettömyys voimassa olevien säädösten kannalta. Ei pidä olettaa, että kirja on vapaasti jaeltavissa kaikkialla, jos se on sitä Yhdysvalloissa. Se, onko teos tekijänoikeussuojan alainen, riippuu maittain, eikä ole olemassa kattavaa ohjetta siitä, miten yksittäistä teosta voi missäkin tapauksessa käyttää. Ei pidä olettaa, että teoksen oleminen Googlen teoshaussa tarkoittaisi, että sitä voi käsitellä miten tahansa missä tahansa. Tekijänoikeussuojan rikkomukset voivat käydä kalliiksi.

Tietoja Googlen teoshausta

Googlen pyrkimyksenä on maailman tietojen järjestäminen ja niiden tuominen avoimesti kaikkien saataville. Googlen teoshaku tuo maailman kirjat lukijoitten ulottuville samalla kun se auttaa kirjailijoita ja kustantajia löytämään uutta yleisöä. Hakuja tämän teoksen täydestä tekstistä voi tehdä osoitteessa `http://books.google.com/`

a39015 00033974

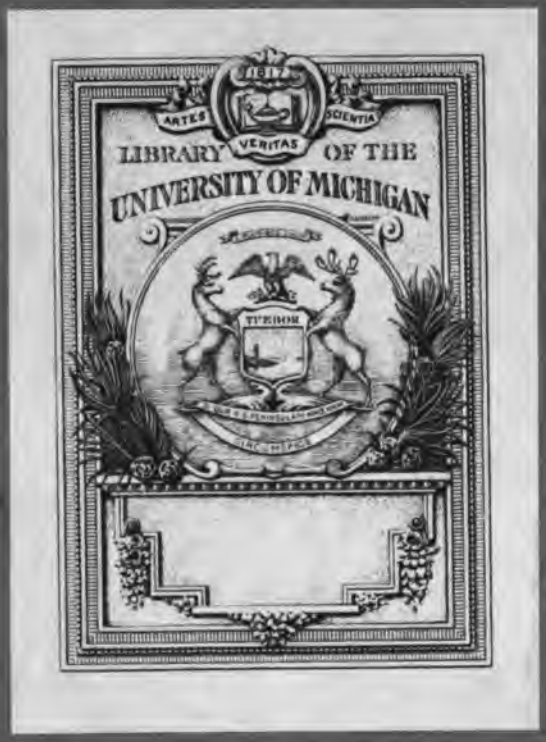
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Cat

30/- Scarce

5 [illegible]

Suomalainen Sana-Kirja.

LEXICON
LINGUÆ FINNICÆ,

CUM INTERPRETATIONE DUPLICI,

COPIOSIORE LATINA, BREVIORE GERMANICA.

TOMUS PRIOR.

A — M.

AUCTORE

GUSTAVO RENVALL,

PHIL. DOCT., PRÆPOSITO & PASTORE IN USKELA.

ABOÆ, TYPIS FRENCKELLIANIS.

MDCCCXXVI.

PH
278
.R42

ILLUSTRISSIMO ET GENEROSISSIMO

COMITI,

IMPERII RUSSICI CANCELLARIO

&c. &c.

EXCELLENTISSIMO DOMINO

NICOLAO PETRIDAE RUMAENZOFF,

LITTERARUM LITTERATORUMQUE

FAUTORI MUNIFICENTISSIMO

SACRUM.

minor Lang
Hebler
11-27-40
41763

Lecturis Salutem et Officia!

Qua potes, excusa: nec amici desere causam.
Et veniam pro laude peto: laudatus abunde,
Non fastiditus si tibi Lector ero.

OVIDIUS.

Octoginta jam præterlapsi sunt anni ex eo, quo in lucem prodiit *Fennici Lexici Tentamen*, quod Rever. q. Episcopus Borgoënsis, deinde Scarensis, Th. Doct. Dan. Juslenius finnice, latine et svethice conscripsit et Holmiæ a. 1745 typis evulgandum curavit. Hocce autem ultimum, idemque fere unicum Linguæ Finnicæ vocabularium alphabeticum (nam quæ antea divulgatæ erant Finnicæ Nomenclaturæ, vocabularii nomen vix merentur) "prolixo etsi labore, longo tempore et multorum consiliis congestum", cum non solum valde sit mancum, sed simul ita jam raruerit seu potius evanuerit, ut pecunia vix esset comparandum, diu dudumque tam Nostrates, linguæ vernaculæ curiosos, quam Historiæ septemtrionalis Cultores quoscumque vehemens tenuit desiderium Lexici Finnici novi, diligentius, accuratius et copiosius consignandi.

Maximum igitur, ut solitus erat, non tam Nationi Finnicæ, quam potius toti eruditorum orbi in eo exhibuit documentum amoris in res litterarias et liberalitatis ingentis, Excellentissimus Imperii Russici Cancellarius etc. etc. Illustrissimus Comes NICOLAUS PETRIDES RUMÆNZOFF, nuper mortalibus ereptus, quod benignissime significaverit, sese præstiturum impensas ad Lexicon novum Finnico-Latinum elaborandum et evulgandum necessarias. Mæcenas namque et Fautor omnis rei litterariæ laudatissimus, lautissimus, qui aliis studii historici fontibus exquirendis et eruendis sumtus fere innumeros impenderat, cum intelligeret quam sit fatis gentium septemtrionalium primævis rite detegendis et explicandis necessaria cognitio linguæ finnicæ accurata, non destitit, quominus etiam huic litterarum parti succurreret et studium antiquitatum borealium sublevaret.

Primi vero Auctores capti consilii de tali Lexico elaborando sunt duumviri, Consiliarius Status et Academicus Petropolitanus, Nobilissimus Phil. Krug, et Danorum Professor Celeberrimus Erasm. Chr. Rask, quorum Ille, studii historici Cultor inclytissimus, in Russia hodie facile maximus, et Hic linguarum fere omnium Scrutator ingeniosissimus, peritissimus, peregrinatorque diligentissimus, anno 1818 Petropoli commorans, mentem de ejusmodi Lexico edendo injecerunt Illustrissimo Comiti, rationemque definierunt vel formam operis conscribendi, et negotium grave peragendum mihi commiserunt.

Inde igitur petendum esse ortum hujus Lexici, inde sumtus in hoc congerendo et evulgando necessarios, gratissima decet mente ante omnia significare.

De laboribus nostris et molestiis in hocce opere obviis, non est quod multis disseramus. Quantum potuimus, fecimus, et quantum vacavimus. Addant alii desiderata, corrigant emendanda. cfr. §. 1. præfationis Lexici Jusleniani.

Oportet

Oportet vero ut fontes, quos in hocce Lexico conficiendo nobis adire contigit, ejusque indolem et ordinem diligentius indicemus.

Sunt igitur fontes, ex quibus hausimus:

1:o Vocabularia Finnica ante nos typis impressa, inter quæ eminet opus Juslenianum supra citatum, neque tamen neglectis iis, quæ Schroderus et Florinus antea collegerant 1).

2:o Collectiones Vocabulorum Finnicorum manu scriptas, quibus uti licuit, quarumque primo loco nominandus est *Thesaurus Finnicus*, a Plur. Rever. q. Sacellano in Siikajoki Ostrobotniæ, Mag. Christfr. Ganander, annis 1785—1787 Svethice conscriptus, quem hodie possidet Bibliotheca Acad. Aboënsis 2). Hocce opus vastum et indefessa manu congestum, 564 plagulis chartaceis constans, præcipuo nobis fuit subsidio, aliis tamen simul curate percerptis vocabulorum Indicibus brevioribus haud paucis, quos invenimus, quique variis temporibus et ex provinciis l. dialectis variis sunt consignati. Inter horum Auctores citandi sunt Henr. Gabr. Porthan, ad Acad. Aboëns. q. Professor Celeb., Consiliarius Cancellariæ Regiæ et Eques, a. 1804 fato perfunctus, Finnorum decus et lumen 3), Elias Lagus, Pastor in Tôfsala eruditissimus, Professoris et Præpositi titulo ornatus, haud pridem exstinctus, et Jac. Judén, Secretarius Wiburgi urbicus, linguæ Finnicæ cultor nostri temporis dexterrimus.

3:o) Quæ nosmet partim varios Finnorum libros perscrutantes 4), partim varias Finlandiæ provincias peragrantes, ipsi excerpsimus et annotavimus.

Cum vero ex fontibus tam diversis exprompta sint quæ congessimus et ordinavimus, cumque maxima pars vocabulorum in opere nostro occurrentium manu aliena sit collecta et nobis oblata, speramus, errata et mendas in vocum formis et significationibus forte obvias, L. b. non ubique nobis esse attributurum.

Postularunt, a quibus ratio hujus Lexici primaria erat constituenda, ita id conscribi, ut lingua Latina præcipuas occuparet partes, significationes vero vocum Germanicæ vel Teutonicæ simul breviter adjicerentur, omnes contra evitarentur disquisitiones historicæ et grammaticæ pariter de originibus linguæ Finnicæ ac de cognatione vocum Finnicarum cum linguis vicinis septemtrionalibus Estonica, Lapponica, Hungarica, Russica, Gothica l. Islandica etc. quod igitur teneant nostrates id forte præoptaturi, ut opus hoc Svethice conscriptum esset.

In

---

1). Indicem et Lexicorum et Grammaticarum linguæ Finnicæ habes in Dissert. nostra Acad. *de Signis Relationum Nominalium in lingua Fennica* partt. VIII, Aboæ a. 1815—1817 pag. 6 sequ. Quibus adde recentiores: *Finnische Sprachlehre* von J. Strahlmann, St. Petersburg 1816, *Försök till utredande af Finska Språkets Grammatik* af J. Judén, Wib. 1818, *Finsk Grammatik* af R. von Becker, Åbo 1824.

2). De hocce Thesauro cfr. Porthan Diss. de dialectis, et Tengström Oratio Fubebris, infra citanda.

3). Cfr. *Oratio Funebris in memoriam Henr. Gabr. Porthan* a J. Tengström, Aboæ 1804 dicta et 1821 typis impressa.

4). Dolentes indicemus, necesse est, librorum recentius impressorum sequentes tam sero nobis in manus incidisse, ut illis uti haud licuerit, scil. Grammat. Finnic. Beckerianam supra citatam, nec non *Finnische Runen*, finnisch und deutsch, von Dr R. H. von Schröter, Upsal. 1819, et Suomen Kanſan wanhoja Runoja a Z. Topelio, partt. III, Aboæ 1822—1826.

In significationibus vocum Germanicis apponendis auxilio usi sumus amicissimo et indefesso Juvenis eruditissimi, Phil. Doct. et Historr. Docentis Acad. Præclarissimi Gabr. Rein, Wiburgensis, quod gratissima mente agnoscimus, monentes, quæ hac in parte forsan obrepserunt vitia, nobis esse tribuenda, non Illi, cujus manus auxiliatrix non ubique adesse, nec omnia perficere vacavit.

Ad Dialectorum Finnicarum variationes et aures et animum diligentissime attendimus. Quæ autem dialecti 5) etsi tam sint multæ, ut cuique provinciæ, immo cuique fere territorio singulo, singuli sint loquendi modi, omnes tamen, æque atque origines Nationis, terram nostram hodie incolentis, in duas facile abeunt classes, quæ sunt 1:o dialectus *Inferior* sive meridio-occidentalis, quæ viget per loca Finlandiæ maritima (exceptis insulis et oris quas Svecorum tenent coloni), per Tavastiam usque ad paroecias Heinola et Jämsä, per Satacundiam usque ad paroeciam Ruovesi, item per Ostrobotniam usque ad jugum terræ Maanselkä, complectens varietates a nobis citatas Abol. Nyl. Tav. Sat. Botn. et 2:o dialectus *Superior* sive borea-orientalis, valens in provinciis interioribus, a mari remotis, quæ complectitur varietates quas Sav. Carl. Caj. Olon. nos appellavimus 6). Ex his dialectis inter sese varie commixtis, alii exorti sunt loquendi modi multiplices, quales sunt dial. Ul. & Wib. nec non aliæ per loca terræ media occurrentes.

Diversa et propria utriusque harum dialectorum forma l. ingenium ex his conspicitur:

Dialectus Inferior.	Dialectus Superior.
me, te, he	myö, työ, hyö.
me tulemme, olimme	myö tullaan, oltiin.
hän tulee, menee, ottaa	hän tuloo, mänöö, ottoo.
haapaa, maata	hoapoo, moata.

pää,

---

5). Dialectos Finnorum diligentissime et acute, ut solebat, percensere et examinare aggrediebatur laudatissimus Porthan in Dissert. Acad. *de præcipuis Dialectis linguæ Fennicæ*, cujus vero non nisi part. I. apparuit Aboæ 1801, Resp. J. Sarelio.

6). Porthan (l. c.) illam appellat dial. *Communiorem*, quia in scriptis Finnorum sæpius occurrit, hanc vero *Savonicam*, etsi præter Savolaxiam, plus minusve mutata, usu venit in Carelia, in ditione Cajaneburgensi, in Tavastia et Satacundia septemtrionali (Sysmä, Rautalampi, Laukas, Keuru etc.), in præfecturis Uleåburgensi et Wiburgensi passim, nec non in Ingria (Watialaiset), in ditione Olonetsensi (Aunulaiset), et Archangelica. Potius igitur appelletur dialectus *Carelica*, nam una cum gente Careliorum in Finlandiam immigravit.

Noli quærere, quænam harum dialectorum sit præstantior. Ut quondam in Græcia, ita fere hodie inter Finnos omnis dialectus est bona, modo sit genuina, incorrupta et regularis genioque linguæ totius conveniens. Ut vero quondam Ionica plerumque in Carminibus, Attica autem prævalebat in sermone prosaico, ita putamus dial. Superiorem Carminibus Finnorum Runot esse dicandam, Inferiorem vero, maxime Satacundiæ Superioris (quæ media occupat hujus dialecti loca, quæque et ob situm regionis centralem et ob usum in scriptis diutinum per totam fere Finlandiam jam est nota), in vita communi esse præferendam, copiis tamen dialectorum aliarum scite adauctam et ditatam, prudenterque concinnatam, ornatam.

páá, ſáári, wáárää	peä, ſeäri, weäree.
madon, wedän, tahdon	maon, weän, tahon.
tuodaan, wiedään	tuuwaan, wiijään.
methä, witha, kathon, Abol. Sat.	mehtä, wihta, kahton, Sav. Caj.
mettä, witta, katton, Tav. Botn.	medſä, widſa, kadſon, Wib.
mesſä, wisſa, kasſon, Nyl.	metſchä, witſcha, katſchon, Olon.
Sonus vocis cultior, elegantior l. urbanior	Sonus apertior, crassior et agrestis, judice Porthan.

Dialectus Abol. nimis est svethizans, Olon. nimis russizans: ceterarum vero dialectorum cuique suæ sunt laudes, suaque vitia: quare nulla talis est ut tota et sola usui communi jure commendari possit. Ut enim materia linguæ sive vocabula ex omnibus provinciis diligenter sunt colligenda et scite adhibenda, ita etiam forma linguæ ex harmonia l. analogia cunctarum dialectorum est definienda.

In libris Finnorum, maxime prosaicis, prævalere solet dial. Inferior, olim ea quæ circa Aboam est usitata, manca, mutilata et varie corrupta, hodie vero purior, quæ in Satacundia superiori vel in regione infra oppidulum Tammerfors usu venit. In carminibus autem Finnicis, Runot dictis, vel hodie prævalet dial. Superior.

Est autem maxima pars vocabulorum Finnicorum omnibus dialectis communis, perplurimæ voces plerisque quidem usitatæ. Alia contra sunt haud pauca vocabula, quæ soli dial. Inferiori aut soli Superiori sunt propria, vel quæ in alia atque alia varium habent significatum et vim e. c. kehtaan et wiitſin, lanka et rihma. Alia demum, quæ nisi in una provincia, vel quidem in uno territorio usu veniunt, linguæ tamen communi ditandæ et augendæ valde sunt utilia.

Omnium igitur dialectorum opes nos, quantum valuimus, studiose perscrutati sumus, diversaque vocabula et vocum significationes quascumque, quæ nobis innotuerunt, avide annotavimus. Fatendum tamen est, dial. Inferioris copias gnavius esse percensas et præcerptas, sed Superioris varietates vel hodie parcius examinatas: quare uber restat messis futuro Lexicographo colligenda.

Sedem vocabulorum, quæ omnibus vel plerisque quidem dialectis sunt communia, necesse haud erat indicare. Eorum vero, quæ soli Inferiori vel soli Superiori sunt propria, aut non nisi in una provincia usitata, patriam jugiter annotavimus, quoad rescivimus. Haud pauca tamen sunt, quorum locus domesticus nobis est ignotus, ideoque non indicatus.

Permulta sunt vocabula, quæ in dialectis variis variam induunt formam e. c. alkuna, aakkuna et ikkuna, aduu, aadun et aatun, ainoa, ainoo l. aino, ainua, ainiket et ainikki etc. etc. quæ diversis tribuenda sunt dialectis. Quarum formarum variarum eas diligenter et ubique annotavimus, quæ qs. fortuitæ sunt et inconstantes, ideoque ex regulis perpetuis non cognoscendæ. Alias contra formarum varietates consulto omisimus, quia sunt perpetuæ et constantes, quasque igitur Lector quisque facile subjungere vel inserere valet ex tenore harum regularum.

1:o Dialecti Inferioris d tremulum (Islandor. ð punctum? Angl. th mollius?), dial. Superior semper negligit vel excludit. Vocabula igitur Lexici nostri e. c. ahdet, ahdas, ahdistan, edes, edellinen etc. excluso d, in dial. Superioris transeunt formam sc. ahet, ahas, ahistan, e'es, e'ellinen. Interdum tamen, ut concursus vocalium vel hiatus aures lædens evitetur, Superiores pro d substituunt w aut j e. c. kuuwen, rauwan, pöywän, mawon pro kuuden, raudan, pöydän, madon, nec non wijjen, neijen, laijun pro wiiden, neiden, laiduin. Rarius d vertunt in t, e. c. pitempi pro pidempi. —. Incolæ vero media inter Infer. et Super. tenentes loca, maxime passim in Tavastia, utrique dialecto indulgentes, sed neutram bene callentes, male dicunt ahlet,

let, ahlas, ahlistan, eles etc. aut ahret, ahras, ahristan, eres: quod notandum, non imitandum.

2:o Sonus tſ (antique ʒ), quem nos ex usu in scriptis antiquo retinuimus, in ore Finnorum hodie valde variat, ita ut Sat. & Abol. passim eloquantur th adspiratum (Angl. th durius? Island. þ thor? 7), Tav. et Botn. tt, Nyl. ðſ blæsum, Sav. & Caj. ht, Wib. & Ingri ðð l. ts, Olon. et Carl. passim tſch, e. c. metſä, witſa, katſon, Abol. & Sat. methä, witha, kathon, Tav. & Botn. mettä, witta, katton, Nyl. blæse meſſä, wiſſa, kaſſon, Sav. Caj. mehtä, wihta, kahton, Wib. & Ingri medſä, widſa, kadſon l. metſä, witſa, katſon, Olon. & Carl. metſchä, witſcha, katſchon. Ab origine tamen non nisi duo fuisse videntur soni sc. Infer. th aspiratus et Super. ðſ vel tſ blæsus, ex quibus vero commixtis ceteri sunt exorti. Sunt qui pro tſ potius ʒ esse scribendum autument, ut huic sono singulari et simplici, æque ac ð tremulo, suus sit character l. littera singularis et simplex: quibus nos facile cedimus, etsi de scribendi more magis solito decedere noluimus.

3:o Ubi in vocabulis flectendis et derivandis ex syllaba finali lk, rk, hk, littera k excidit, ibi ejus loco Inferiores plerique producunt vocalem, quod autem Superiores negligunt, e. c. ex jalka fit Genit. Infer. jalaan, Super. jalan, ex kulku fit Gen. kuluun vel kului, ex korko fit korvon vel koron, ex turku turuun l. turun, ex tuhka tuhaan l. tuhan, it. ſolki ſoteen l. ſolen, kylki kyleen l. kylen, härkä härään l. härän, nälkä nälään l. nälän, hylky hylyyn l. hylyn, it. Infer. poheet, Super. pohet pohkeen, raheet l. rahet rahkeen, it. halkean haleeta l. haleta, herkeän hereetä l. heretä, it. nyleen l. nylen nylkeä, kuleen l. kulen kulkea, ſäreen l. ſären ſärkeä, it. Infer. jalaas, julistan, Super. jalas, julistan a jalka, julki, kuleetan l. kuletan a kulkea, peläätän l. peletän a pelkään, waleeta l. waleta a walkean, walkenen et s. p. — Præcedente autem vocali l. ng etiam Inferiores brevem amant vocalem e. c. ex wika fit wian (non wiaan), rako raon, ſika ſian, reikä reijän, lauka laugan, excipe aika et poika, in quibus i mutatur in j sc. Genit. Infer. ajaan, pojaan, Super. ajan, pojan.

Sed dial. Abol. quæ in libris Finnicis est usitatissima, et quam idcirco et nos sumus secuti, hac in parte ita procedere solet, ut a) subsequente vocali majore a, o, u, instar dial. Superioris vocalem corripiat, interdum pro k substituat w, e. c. ex jalka fit jalan, kulku kulun, korko korwon, turku turun, tuhka tuhwan, rako rawon, aika ajan, poika pojan etc. sed b) Abol. æque ac Sat. Ul. plerumque vertunt k in j subsequente vocali media e, i, aut minore ä, ö, y, e. c. ſolki ſoljen, kylki kyljen, härkä härjän, nälkä näljän, hylky hyljyn l. hylyn, it. pohjet l. pohet pohkeen, rahjet l. rahet, it. halkean haljeta, herkeän herjetä, nyljen nylkeä, kuljen kulkea, ſärjen ſärkeä, it. kuljetan, peljätän, waljeta.

4:o Diphthongos Infer. ai, oi, ui, ei, äi, öi, yi, in syllaba vocum secunda et sequentibus Super. sæpe negligunt e. c. Infer. aamuinen, aikainen, aikailen, ſanoi, Super. aamunen, aikanen, aikalen, ſano. Interdum tamen nomina Adject. in inen purum, Super. eloquuntur per hinen e. c. kalaihen vel kalahinen, ſateinen l. ſatehinen, jokainen l. jokahinen l. jokahainen, et. s. p.

5:o

7). Notatu dignum est, sonos Islandorum ð et þ, in tota Scandinavia jamjam obsoletos, in Finnorum dial. Abol. ni fallor, hodie occurrere, quod æque ac vocabula non pauca utrisque communia (haukka, laukka, kumppani etc.) commercium inter Islandos (Scandinavos vetustos) et Finnos perantiquum indicare videntur. Commercium Finnorum cum Russis veteribus comprobant perplurimæ voces communes e. c. pappi, kummi, ſaapas, ſirppi, luſikka, tawara etc. Vestigia item commercii Hanseatici in Finlandia habes in vocabulis ſakſa, meri, myllv, pelto G. Feld etc.

5:o Nomina Adject. in ia, iä aliis in dial. exeunt in ea, eä, aut ee e. c. koria, makia, kipiä, al. korea, makea, kipeä al. koree, makee, kipee, it. Nomina Subst. in et, een aliis dial. terminantur in eh l. eh e. c. huonet, huoneh et huoneh, ſadet ſadeh l. ſadeh, homet, homeh l. homeh.

6:o Nomina Subst. & Adj. in as aan, äs ään, et een l. eh een, is iin origine tenus sunt imparisyllabica e. c. hammas hampahan, taiwas taiwahan, ſeiwäs ſeipähän, ainet ainehen, ahneh ahnehen, kaunis kauniſhin etc. quorum tamen Genitivi hodie, eliso h, a plerisque contrahuntur in hampaan, taiwaan, ſeipään, aineen, ahneen, kauniin, sed Abol. male hampan, taiwan, ſeipän, ainen, ahnen, kaunin. — Eadem est ratio Nominum ex ejusmodi radicibus derivatorum e. c. hampahallinen l. hampaallinen, hampahatoin l. hampaatoin, taiwahallinen l. taiwaallinen, huonehellinen l. huoneellinen etc. sed Abol. male hampallinen, taiwallinen, hampatoin, huonellinen.

7:o Ex Nominibus imparisyllabicis in ain, oin, uin, ein, äin, öin, yin dial. Super. sæpe elidit i e. c. awain l. awan, ſuutoin l. ſuuton, laiduin l. laidun (laijun), ſyytöin l. ſyytön et s. p. Ex Genitivo horum Nominum omnes fere dialecti i excludunt e. c. awamen, ſuuttoman, laitumen, (rar. awaimen, laituimen).

8:o Verba polysyllabica in oitſen oita et öitſen öitä dial. Super. contrahit in oin oida (oija) et öin öidä (öijä), e. c. Infer. kapaloitſen loita, hämäröitſen röitä, Super. kapaloin loida l. loija, hämäröin, röidä l. röijä.

9) Verba in en ea et en eä, dial. Super. irregulariter format in en ia vel en iä e. c. luen Inf. lukea, Super. lukia, ſuljen ſulkea l. ſulkia, ſyljen ſylkeä l. ſylkiä, it. Verba in ean et eän dial. Super. male mutat in ian et iän e. c. Infer. rupean, repeän, häpeän kerkeän, Super. rupian, repiän, häpiän, kerkiän.

10:o Verba in ean, ian, oan, uan, eän, iän, öän, yän alibi formantur vel contrahuntur in een, iin, oon, uun, öön, yyn e. c. rupean, repeän, eriän, janoan etc. al. rupeen, repeen, eriin, janoon et s. p.

11:o Infer. aa longum Super. vertunt in oa l. ua sed in secunda et sequentibus syllabis sæpe in oo, e. c. Infer. haapaa, maa, ottaa, Super. hoapoo l. huapoo, moa l. mua, ottoo; it. Infer. ää longum Super. eloquuntur eä l. iä, sed in secunda et sequ. sæpe ee l. öö, e. c. Infer. pää, ſääri, wäärää, määrää, Super. peä l. piä, ſeäri l. ſiäri, weäree l. weäröö, meäröö, it. Infer. ee vertitur in ie aut in oo l. öö e. c. Infer. teen, tulee, nielee, Super. tien, tuloo, nielöö, it. Infer. e sæpe vertitur in ä e. c. Infer. menee, tekee, Super. mänöö, täköö, it. Infer. diphthongi uo, yö, ie, hiatus evitandi causa vertuntur in uu, yy, ii e. c. Infer. tuodaan, wuoden, ſyödä, lyödä, wiedään, tiedän, Super. tuuwaan, wuuen, ſyywä, lyywä, wiijään, tiijän, it. Infer. au, eu, äy, Super. max. in Carelia vertuntur in ak, ek, äk e. c. Infer. kaula, nauris, neula, ſeula, köyri, Super. passim kakla, nakris, nekla l. niekla, ſiekla, kekri etc. sed Olon. fere kagla, nagris, niegla et s. p.

Circa Vocabula Derivata ita versati sumus, ut

1:o Nomina derivata Nominalia, omnia nobis nota enumeraremus, præter *Nomina Caritiva* vel privativa sc. a) Na. in toin, ttoman vel töin, ttömän æque ac b). Ns. in ttomuus, uuden vel ttömyys, yyden, quæ in Lexico nostro non occurrunt nisi ubi significatio eorum est singularis indolis, quæ vero derivantur ab omnibus Nominibus Substantivis radicalibus (haud a derivatis e. c. ahkeruus, ahtaus, ahneus etc.), quæque igitur Lector ipse facile adjicit cuique Substantivo radicali, mutando Genitivi Sing. n finale in toin, ttoman vel töin, ttömän, et deinde in ttomuus l. ttömyys e. c. ex aamu aamun fit. Na. çarit. aamutoin et Ns. carit. aamuttomuus, ex aatto, aaton fit Na. aatotoin et Ns. aatottomuus, ex emä emän fit Na. emätöin et Ns. emättömyys, lupa

luwan

luwan, luwatoin, luwattomuus et s. p. — Significationem vero horum Nominum Carivorum quod attinet, tenendum est, ea exprimere defectum rei, qua quis *caret*, sc. a). de persona e. c. iſá pater, iſátóin patre carens, iſáttómyys defectus patris, raha pecunia, rahatoin pecunia carens, rahattomuus penuria pecuniæ, lupa venia, luwatoin venia carens, cui non licet, et b). rar. de re e. c. luwatoin qui non est licitus, illicitus e. c. actio, luwattomuus indoles non licita l. illicita. Est igitur Nomen Caritivum oppositum Nomini Finnorum Adject. in llinen et Substantivo in lliſuus e. c. lupa venia, luwallinen veniam habens et licitus, sed luwatoin venia carens et illicitus, porro luwalliſuus indoles licita, sed luwattomuus indoles illicita, it. wika vitium, wiallinen vitium habens, vitiosus, sons l. reus, sed wiatoin vitio carens, non vitiosus, insons, et wialliſuus indoles vitiosa, vitiositas, reatus, sed wiattomuus indoles non vitiosa, innocentia. Utrumque horum Nominum interdum duplici ornatum est forma, sc. a) ex Genit. Sing. e. c. okſallinen ramum habens et okſatoin ramo carens, kádellinen manu instructus et kádetóin manus expers, et b) ex Infin. pl. e. c. okſillinen ramos habens et okſitoin ramis carens, káſillinen et káſitóin. — Ex Nominibus Adject. raro derivantur e. c. hywállinen et hywátóin, quæ in Lexico occurrunt.

2:o Nominum derivatorum Verbalium ea omisimus, quæ ex quoque ad regulam derivantur Verbo, qualia sunt:

a). Ns. Actor e. c. ſanoja dictor, wastaaja responsor, ottaja captor, antaja dator, jättájá relictor.

b). Ns. Actio e. c. ſanominen dictio, dicendum, quod dicitur l. dicetur, G. das Sagen, wastaaminen responsio, quod respondetur l. respondendum est, ottaminen captio, capiendum, jättáminen relictio.

c) Ns. Actum e. c. ſanoma dictum, quod dictum est l. fit, wastaama responsum, ottama captum, jättámá relictum, hinc

d). Na. carit. ſanomatoin qui non dixit, de persona, nec non qui non est dictus, de re, wastaamatoin qui non respondit et qui non est responsus, ottamatoin, jättámátóin, item

e). Ns. carit. ſanomattomuus indoles personæ, quæ non dixit et indoles rei non dictæ, antamattomuus indoles non dantis et non dati, kiittámáttómyys, hwolimattomuus.

f). Na. Præsens Participii Act. ſanowa dicens et dicturus, wastaawa respondens et responsurus, jättáwá, ottawa, kiittáwá, unde

g). Na. diminutivo-frequent. e. c. ſanowainen sæpe et facile dicens, dicax, naurawainen lubenter ridens, ridibundus, wastaawainen, jättáwáinen, hinc

h). Ns. dim. frequ. ſanowaiſuus indoles facile dicentis, dicacitas, naurawaiſuus indoles ridibunda, wastaawaiſuus, jättáwáiſyys, kiittáwáiſyys.

Hæc omnia ex quoque verbo, si opus est, derivantur in I:a Conjug. ex Infinitivo e. c. ex annan, Inf. antaa fit antaja, antaminen, antama, antamatoin etc. in II:a Conjug. ex Præsenti e. c. hakkaan Inf. hakata, hakkaaja (non hakaja), hakkaaminen, hakkaama etc. item ex Verbis in en ex Præsenti e. c. ex tulen Inf. tulla fit tulia (pro tuleja), tuleminen, tulema etc. peſen peſiá peſeminen etc. náen nákiá nákeminen, teen tekiá tekeminen etc.

i). Na. Præterit. Participii Activi e. c. ſanonut qui dixit, Gr. λελεχως & λεξας, wastannut qui respondit, ottanut qui cepit. Derivatur ex Infinitivo mutando in I:a Conjug. a finale in nut et á finale in nyt e. c. ex otan Inf. ottaa fit ottanut, pyydán, pyytáá pyytányt, in II:a Conj. ta finale in nuut (Nb.nn) et tá finale in nnyt e. c. hakkaan, hakata hakannut, repeán, rewetá rewennyt, it. ex Verbis in en e. c. ex tulen Inf. tulla fit. tullut (pro tulnut), peſen peſtá peſnyt l. Super. peſſyt, náen náhdá náhnyt, teen tehdá tehnyt.

k).

k). Na. Præs. Particip. Passivi ſanottawa qui dicitur l. dicetur, dicendus, waſtattawa respondendus, annettawa, jätettäwä.

l). Na. Præterit. Particip. Passivi ſanottu dictus, waſtattu responsus, jätettу relictus.

Hæc duo derivantur ex Infinitivo Passivi, mutando aa finale in awa l. u et ää finale in äwä l. y.

3:o Verba derivata omnia, quæ deprehendimus, sollicite annotavimus. Causa tamen est suspicandi, haud pauca usu haberi Vf. Vfr. Vs. Vm. quæ nos effugerunt: talia namque, æque ac Nomina derivata, ex radice fere quacumque, ubi opus est, formari solent.

Sed *Verbum reflexivum* (medium l. reciprocum male dictum), quod non nisi in dialecto Superiori est usitatum, in Lexico hocce numquam occurrit e. c. laſkein depono me, keänuäin l. keäntäin verto me, paneit ponis te et s. p. Est enim formatio hujus Verbi vel hodie incerta nec ad liquidum explicata, etsi Savones quidam recentiores laborem laudandum in eodem exponendo consumserint 8).

4:o Particulas et primitivas et derivatas omnes enumeravimus, præter Cas. *Adverbialem* in ѳti, quem interdum omisimus, qui vero ex Genitivo cujusque Adjectivi derivatur et exprimit modum quo quid fit, e. c. kauniiѳti decenter, taitawaѳti l. taitawaiſeѳti scite, pahaѳti male, hywäѳti bene.

In vocabulis ordinandis, ei quidem studuimus methodo, ut primitiva in seriem alphabeticam solitam redigerentur. Peculiari Finnorum voci aptior quidem atque cognationi mutationique sonorum mutuæ accommodatior hic fere esset litterarum ordo sc. a) Vocales majores (duræ, apertæ) a, o, u, mediæ e, i, minores (molles, clausæ) ä, ö, y, et b) Consonantes palatinæ h, k, (ng), j, labiales p, m, w, dentales t, (d, ž), s, l, n, r. Sed ordini tamen litterarum, aliis in linguis solito et Lectoribus notiori, adhærere maluimus.

Derivata autem suis subjunximus primitivis: quæ methodus brevitati et perspicuitati significationum vehementer favet, nihilque in vocabulis Finnicis evolvendis parit difficultatis. Prima namque primitivorum syllaba, in derivatis semper manet immutata. Cui igitur notæ sunt regulæ declinandi et conjugandi, eæque mutationes, quibus syllaba radicalis ultima in flectendo omnino est subjecta, is etiam derivata linguæ facile ad sua refert primitiva. Ex. c. qui scit vocabula aita, ies, käſi, luen, huudan transire in aidan, ikeen, käden, lukea, huutaa, is haud difficulter intelliget, derivata aidallinen, ikeinen, kädellinen, luku, huuto, esse quærenda sub citatis radicibus aita, ies etc. Ubi vero derivatio nobis visa est difficilior, ibi derivatum suo in loco indicavimus.

Vocabula radicalia l. primitiva ope litteræ uncialis vel quadratæ sunt signata, ut distinguantur a suis derivatis, quorum in fronte est littera minuta, e. c. Aalto, aaltoinen, aaltoiſa etc. Aita, aidallinen, aidotan etc.

Præter nominum Nominativum ubique annotavimus Genitivum, æque ac Verborum primæ personæ Præsentis Indicativi ubique adjunximus eorum Infinitivum, quia

---

8). Qui sunt Abr. Poppius, Savonia-Finno, in Dissert. Acad. *de reciproca Conjugationum forma in lingua Fennica*, part. I. Upsal. 1818, et von Becker in citata Grammatica Finnica.

quia hisce ambabus flexionibus cognitis, patet non modo Declinatio et Conjugatio vocabuli cujusvis, sed etiam, an syllaba radicalis ultima mutationi cuidam sit obnoxia. Præcipua namque vocabula Finnica flectendi difficultas in eo est sita, quod præter terminationem finalem, etiam ultima syllaba radicis, vel qua consonantem, vel qua vocalem, vel qua utramque, haud raro mutatur et varie transformatur. Sic e. c. ex ſonni, adjecto n fit Genit. ſonnin, sed ex matti, pappi, kukko, joki, weſi fit matin, papin, kukon, joen, weden (non mattin, pappin, kukkon, jokin, weſin), it. ex taiwas fit taiwaan, sed ex hidas, hammas, rakas fit hitaan, hampaan, rakkaan, it. ex ſanon, waſtaan fit Infin. ſanoa, waſtata, sed ex rikon, otan, hakkaan, rupean, tulen, peſen fit Inf. rikkoa, ottaa, hakata, ruweta, tulla, peſtä. Magni igitur interest, ut syllabæ radicalis mutationes accurate indicentur et probe teneantur, e. c. ex aalto fit Genit. ſton i. e. aallon (lt mutatur in ll), ex adun fit tua i. e. atua (d transit in t), ex weſi fit weden (ſi in de), ex aappa fit pan i. e. aapan, ex aarret fit rteen i. e. aarteen, ex ahdan fit htaa i. e. ahtaa sed ex ahtaan fit hdata i. e. ahdata et s. p.

Finnorum Nomina, nobis judicibus, in duas facillime et aptissime coeunt Declinationes, atque Verba in duas Conjugationes: pluresque addere vel Declinationes vel Conjugationes, nil prodest. Declinationum vero est I:a parisyllabica exiens in vocalem. ex. gr. ſana, talo, kalu, ſonni, ſuuri, kylä, ääly, et II:a imparisyllabica exiens in consonantem ex. gr. karwas, kirwes, huonet, ruumis, kiitos, paimen, ſiſar, ſuurin etc. Item Conjugatio I:a complectitur Verba quorum Præsens est impurum sed Infinitivus purus exiens in a l. ä e. c. oſtan, walan, ſanon, lauſun, laſken, mielin, elän etc. et II:a, quorum Præsens est purum sed Infinitivus impurus exiens in ta l. tä e. c. waſtaan, janoan, haluan, katkean, erián etc. — Cetera et Nomina (ehtoo, weſi, maa, tie etc.) et Verba (tulen, kapaloitſen, alenen, juon etc.) sunt mixta, utrumque ex parte imitantia paradigma, quod ex Grammatica colligitur. Mutatio autem Consonantis radicalis ultimæ in utraque et Declinatione et Conjugatione est inversa, ut ex sequentibus patet exemplis, Consonantium k, p, t mutationes indicantibus.

I:a Declinatio,

cujus Genitivus minuit l. lenit Nominativi Consonantem e. c.

kk. akka, akan
lukku, lukun
nalkki, nalkin
hankki, hankin
arkku, arkun

k. loka, loan
wäki, wäen
tuhka, tuhan l. tuhwan
jalka, jalan
jälki, jäljen
lanka, langan
arka, aran
härkä, härjän

pp. koppa, kopan
loppu, lopun
helppo, helpon
kimppu, kimpun
harppu, harpun

II:a Declinatio,

cujus Genitivus auget l. indurat Nominativi Consonantem e. c.

kk. rakas, rakkahan l. rakkaan
kokar, kokkaren
helket, helkkehen l. helkkeen
hanket, hankkehen l. hankkeen
härkin, härkkimen.

k. oas, okahan l. okaan
ruis, rukihin l. rukiin
pohjet, pohkehen l. pohkeen
hyljet, hylkehen l. hylkeen
rengas, renkahan l. renkaan
kangar, kankaren
waras, warkahan l. warkaan

pp. ſaapas, ſaappahan l. ſaappaan.
hapain, happaman.
walpas, walppahan l. walppaan
kirpas, kirppahan l. kirppaan.

p. lapa, lawan
läpi, läwen
halpa, halwan
rampa, ramman
arpa, arwan

tt. aitta, aitan,
juttu, jutun
waltti, waltin
kinttu, kintun
pirtti, pirtin

t. kita, kidan
peto, pedon
juhta, juhdan
silta, sillan
rinta, rinnan
parta, parran

p. kawet, kapehen l. kapeen
seiwäs, seipähän l. seipään
helwet, helpehen l. helpeen
lammas, lampahan l. lampaan
wemmel, wempelen
warwas, warpahan l. warpaan.

tt. peitet, peittehen l. peitteen
suutoin, suuttoman
tytär, tyttären
poltet, polttehen l. poltteen
kontas, konttahan l. konttaan

t. hidas, hitahan l. hitaan
laiduin, laitumen
puhdas, puhtahan l. puhtaan
kallas, kaltahan l. kaltaan
kinnas, kintahan l. kintaan
parras, partahan l. partaan.

I:a Conjugatio

cujus Præsens minuit l. lenit Infinitivi Consonantem

kk. rikon, rikkoa
mukun, nukkua
tilkun, tilkkua
hankin, hankkia
hörkyn, hörkkyä

k. lueu, lukea
wihin, wihkiä
alan, alkaa
kuljen, kulkea
mangun, mankua
parun, parkua

pp. tapan, tappaa
lapen, loppea
lorpun, lorppua

p. sowin, sopia
rewin, repiä
hilwon, hilpoa
ammun, ampua
särwyn, särpyä

tt. otan, ottaa
jätän, jättää
wältän, wälttää
kartun, karttua

t. ladon, latoa
pidän, pitää

II:a Conjugatio

cujus præsens auget l. indurat Infinitivi Consonantem.

kk. leikkaan, leikata.
äkkään, äkätä.
palkkaan, palkata
hankkaan, hankata
tirkkaan, tirkata

k. makaan, ma'ata
huokaan, huowata
jahkaan, jahata
selkeän, seljetä
hankaan, hangata
herkeän, herjetä.

pp. kuoppaan, kuopata
hyppään, hypätä.
helppaan, helpata
kamppaan, kampata
harppaan, harpata

p. tapaan, tawata
rupean, ruweta
kelpaan, kelwata
ampuan, ammuta
särpään, särwätä.

tt. mittaan, mitata
mättään, mätätä
kalttaan, kaltata
mänttään, mäntätä
karttaan, kartata

t. lataan, ladata
putoan, pudota

ähdän,

ahdan, ahtaa	ahtaan, ahdata
lähden, lähteä	kehtaan, kehdata
kiillän, kiiltää	heltiän, hellitä
annan, antaa	sortaan, sorrata.
siirrän, siirtää	

In declinando et conjugando observa:

1:o Ex Nominativo derivari, qua consonantem radicalem, in I:a Declinat. Casus Sing. et Pl. Infinit. Essiv. Illat. et Suffix. atque Genit. pl. c. c. akka, akkaa et akkoja, akkana et akkoina, akkane= et akkoine=, akkain, et in II:a Declinat. Sing. Infin. atque Sing. Essiv. et pl. Genit. in quibusdam dialectis e. c. rakas, rakasta, rakasna, rakasten. Ceteri omnes Casus derivantur ex Genitivo Sing. e. c. akan, akalle, akalta etc. rakkaan, rakkaana, rakkaalle, rakkaalta, rakkaat, rakkaitten etc.

2:o Ex Præsenti derivari in I:a Conjugat. 1 & 2 Præsentis et Præteriti, 2 Imperat. et totum Passivum (atque Abol. totum Optativum) e. c. rikon, rikot, rikomme, rikotte, rikoin, riko, rikotaan etc. (rikoisin) et in II:a Conjug. totum Præsens et Præteritum, totum Optativum et 2 Imperat. e. c. leikkaan, leikkaat, leikkaapi, leikkaamme, leikkasin, leikkasit, leikkaisin, leikkaisit, leikkaa etc. Ceteræ omnes Verbi flexiones derivantur ex Infinitivo, e. c. rikkoa, rikkoo, rikkowat, rikkoi, (rikkoisiu) etc. leikata, leikannen, leikatkoon, leikataan etc.

Ex Lexico patet, haud pauca esse et Nomina et Verba, in quibus nulla est Consonantis radicalis mutatio: quæque igitur facile flectuntur.

In vocabulis Finnicis flectendis de cetero probe est observanda regula Orthographica de vocalibus consociabilibus. Ubi scil. radix vocis habet unam vel plures vocales majores, ibi etiam syllabæ finali tribuenda est vocalis major a e. c. ex kala fit kalalla, kalalta, kalassa, kalat etc. Ubi vero in radice non occurrunt nisi vocales minores aut mediæ, ibi syllaba finalis minorem adsciscit vocalem ä e. c. ex kylä fit kylällä, kylältä, kylässä etc. ex pieni fit pientä, pieniä, peinessä etc.

Usui nostratium communi obtemperantes, sonos vocalium breves ope litteræ simplicis, longos vero littera duplici l. duplicata designavimus e. c. tuli et tuuli, wara et waara, kalan et kalaan. Facile quidem concedimus, hunc scribendi morem esse adspectu fere deformem in eo, quod litteræ vocalium duplicatæ nimium sæpe in orthographia nostra occurrunt. Cum vero juxta vocis nostræ rationem sit pernecessarium, ut sonus vocalis longus alio scribatur signo quam vocalis brevis, talibus autem signis diversis careat alphabetum solitum, careatque igitur typographia; non potuimus, quin mori recepto adhæreremus, donec typis l. figuris novatis, non modo vocales longos, sed etiam diphthongos nostratium haud paucas aptius designantibus ornabitur typotheta et illis favere videbitur usus 9).

Littera Consonans ubi sit aut simplex scribenda, aut duplicanda, facile dijudicat auris in Finnicis teres, neque in ea re inter nostrates unquam fuit dissensus, nisi in usu litterarum k, p, t post m, n, l, utrum scil. mp, nk, nt, lt, an ex imitatione exterorum mb, ng, nd, ld exaranda, e. c. utrum rampa, lanka, ranta, silta, an ramba, langa, randa, silda. Diligentius vero vocem Finnorum examinans quisque, sine dubio judicet, p in rampa, lampaan eodem modo pronuntiari ac in rapa, tapaan, halpa,

---

9). Cfr. Dissert. nostram Acad. *de Orthoëpia et Orthographia linguæ Fennicæ*, partt. III, Aboæ a. 1810—1811.

halpa, warpaan, ylpiä, it. k in lanka, henki haud aliter sonare quam in loka, lohko, alku, solki, härkä, walkia, it. t in ranta, häntä, silta, pelto ita efferri ac in rata, hätä, wirta, pirtin, wihta, it. pp in hamppu, kimppu ejusdem esse soni atque in loppu, wilppi, kirppu, it. kk in lenkki, renkku, lonkka, penkki ita sonare ac in leikki, arkku, kirkko, nilkka, sorkka, it. tt in kinttu, pantti, kiltti, waltti non differre a tt in matti, juttu, pirtti, karttaan. Quæ vero voce consentiunt, consentiant etiam, necesse est, scriptura. Nos igitur analogiæ rerum analogarum studentes, semper scripsimus rampa, lampaan, lanka, henki, ranta, häntä, silta, pelto 10). In Genit. tamen pinximus langan, hengen, nam ibi excidit k (æque ac in jalka jalan, wirka wiran etc.) nec restat nisi n nasale, quod, deficiente typo alio aptiore, ope litterarum ng designavimus. Eadem de causa scripsimus e. c. kangas, penger, ongin, langeta etc. quia in illis solum n nasale occurrit, sed contra, accedente k, exaravimus kankaan, penkeren, onkia, lankean etc. haud aliter ac in porras portaan, kinner kinteren, rewin repiä, rupean ruweta.

Vocabulorum Svecanorum, civitate Finnica donatorum ea præcipue enumeravimus, quæ frequentioris sunt usus et in ore Finnorum a voce Svecana magis aberrant. An in excessu peccaverimus, alii judicent.

Nomina et zoologica et botanica omnia, quæ in scriptis Finnicis deprehendimus, curate annotavimus, etsi haud pauca botanicorum sunt vaga et ambigua. Terminis technicis, ubi licuit, adhæsimus Linneanis, interdum tamen illis usi sumus, qui in scriptis occurrunt auctorum recentiorum.

Denominationes Casuum Nominalium, nobis in usu, pleræque originem debent Celeberrimo Rask, quas quia potestati cujusque Casus valde sunt accommodatæ, ineptis Vhaelianis substituendas censuimus. Flexionum vero Verbalium denominationes in Grammaticis occurrunt Finnicis antiquioribus. Inter Particulas numeravimus non Adverbia tantum sed etiam Conjunctiones et Præpositiones paucas adverbiales, quæ usu veniunt. Quas stricte vocant Præpositiones, iis caret idioma nostrum.

Ulteriora ad hoc Lexicon illustrandum pertinentia præcepta et monita repetantur ex Grammatica, in quam diligentius inquirere nos vetat ratio paginarum: ex qua tamen, coronidis loco, paradigma Nominum et Verborum apponere juvat, ut pateat quot utraque orationis pars habeat flexiones sibi proprias: quarum vero usum l. significatum docet Grammatica.

Paradigma Nominale.

I Declinatio, parisyllabica,

Casus	*Singul.*	*Plural.*
Nominat.	talo	talot
Genit.	talon	taloin
	Super.	talojen

II Declinatio, imparisyllabica,

Casus	*Singul.*	*Plural.*
Nomin.	siſar	siſaret
Genit.	siſaren	siſarten
	Super.	siſarien

Infinit.

---

10). Qui namque scribere amat ramba, langa, randa, silda, scribat etiam, necesse est, si sibi consentiat, raba, tabaan, halba, warbaan, ylbiä: loga, algu, solgi, härgä, walgia: rada, hädä, wirda, parda, pirdin. Quod vero a nemine huc usque est usurpatum. Differentia autem speciosa soni k in hanki et halki, henki et härkä, lanka et lako, non est sita in k, sed in antecedente n nasali (ng), quod k emollire videtur. — De cetero facile patet, p, k, t in rampa, lanka, ranta, silta alio plane a Finnis genuinis efferri sono duriore, quam *b*, *g*, *d* in Svec. *vim-*

Infinit.	taloa . . .	taloja	*Infinit.*	ſiſarta . . .	ſiſaria
Essiv.	talona . . .	taloina	*Essiv.*	ſiſarena . .	ſiſarina
			al.	ſiſarna	
Factiv.	talokſi . . .	taloikſi	*Factiv.*	ſiſarekſi . .	ſiſarikſi
Illativ.	taloon . . .	taloihin	*Illativ.*	ſiſareen . .	ſiſariin
Allativ.	talolleh * . .	taloilleh *	*Allativ.*	ſiſarelleh * .	ſiſarilleh *
Inessiv.	talosſa . . .	taloisſa	*Inessiv.*	ſiſaresſa . .	ſiſarisſa
Infer.	taloſa . . .	taloiſa	Infer.	ſiſareſa . .	ſiſariſa
Adessiv.	talolla . . .	taloilla	*Adessiv.*	ſiſarella . .	ſiſarilla
Elativ.	talosta . . .	taloista	*Elativ.*	ſiſaresta . .	ſiſarista
Ablativ.	talolta . . .	taloilta	*Ablativ.*	ſiſarelta . .	ſiſarilta
Caritiv.	talotah * . .	taloitah *	*Carit.*	ſiſaretah * .	ſiſaritah *
al.	talotta . . .	taloitta	al.	ſiſaretta . .	ſiſaritta.
Suffixiv.	(talone=) * . .	taloine=	*Suffixiv.*	(ſiſarene=) * .	ſiſarine=
Adverbial.		taloin.	*Adverbial.*		ſiſarin.

Paradigma Verbale.

I:a Conjugatio, Præsens impurum sed Infinitivus purus in ah l. áh

II:a Conjugatio, Præsens purum sed Infinitivus impurus in tah l. táh.

Conjugatio affirmativa.

Activum.

I. Indicativus

a). Præsens

Sing.	1. ſanon, 2. ſanot, 3. ſanoo.	*Sing.*	1. wastaan, 2. wastaat, 3. wastaa.
Plur.	1. ſanomme, 2. ſanotte, 3. ſanowat.	*Plur.*	1. wastaamme, 2. wastaatte, 3. wastaawat.

b). Præteritum.

Sing.	1. ſanoin, 2. ſanoit, 3. ſanoi.	*Sing.*	1. wastaſin, 2. wastaſit, 3. wastaſi.
Plur.	1. ſanoimme, 2. ſanoitte, 3. ſanoiwat (ſanoit).	*Plur.*	1. wastaſimme, 2. wastaſitte, 3. wastaſiwat (wastaſit).

II. Subjunctivus.

Sing.	1. ſanonen, 2. ſanonet, 3. ſanonee.	*Sing.*	1. wastannen, 2. wastannet, 3. wastannee.
Plur.	1. ſanonemme, 2. ſanonette, 3. ſanonewat.	*Plur.*	1. wastannemme, 2. wastannette, 3. wastannewat.

Sing.

---

ba, *ringa*, *landa*, *vilda*, mitiori tamen quam Sv. *p*, *k*, *t* in *lumpor*, *lunka*, *lunta*, *salta*

*) Flexiones et Nominales et Verbales parenthesibus inclusæ (talone=, ſanowos etc.) rarioris sunt usus. Pro h finali (e. c. talolleh, talotah, ſanoh, ſanoah) alii eloquuntur n aut t aut t (e. c. talollen l. talollet, talotak, ſanok, ſanoak l. ſanoat), alii idem plane negligunt, ita tamen ut in compositorum littera duplicata semper appareat e. c. talollekkin, talotakkaan, ſanoppa, en ſanokkaan, tahdon wastatakkin (non talollekin, talotakaan etc.) Etiam nos, usui faventes antiquo, idem h finale in Lexico omisimus, sed hisce paradigmatibus apponendum censuimus, ut pateat quibus in flexionibus locum habeat adspiratio finalis.

III. Optativus.

Sing. 1. ſanoiſin, 2. ſanoiſit, 3. ſanoiſi.	*Sing.* 1. wastaiſin, 2. wastaiſit, 3. wastaiſi.
Plur. 1. ſanoiſimme, 2. ſanoiſitte, 3. ſanoiſiwat.	*Plur.* 1. wastaiſimme, 2. wastaiſitte, 3. wastaiſiwat.

IV. Imperativus.

Sing. 2. ſanoh (l. ſanowos), 3. ſanokoon.	*Sing.* 2. wastaah (l. wastawos), 3. wastatkoon.
Plur. 1. ſanokaamme, 2. ſanokaat, 3. ſanokoot.	*Plur.* 1. wastatkaamme, 2. wastatkaat, 3. wastatkoot.

V. Infinitivus.

1. ſanoah	1. wastatah
2. Fact. ſanoakſi=	2. Fact. wastatakſi=
3. Iness. ſanoisſa l. ſanoeſa	3. Iness. wastatesſa l. wastateſa
4. Adverb. ſanoin (ſanooden, ſanoen).	4. Adverb. wastaten.

VI. Mod. Nominalis (Gerundia, Supina).

A. a Nomine Verbali ſanominen, wastaaminen.

1. Nomin. ſanominen	1. Nomin. wastaaminen
2. Infin. ſanomista	2. Infin. wastaamista
3. Iness. ſanomiſesſa	3. Iness. wastaamiſesſa.

B. a Nomine Verbali ſanoma, wastaama.

4. Genit. ſanoman sc. pitää	4. Genit. wastaaman sc. pitää.
5. Illat. ſanomaan	5. Illat. wastaamaan
(6. Allat. ſanomalleh)	(6. Allat. wastaamalleh)
7. Iness. ſanomasſa	7. Iness. wastaamasſa
8. Adess. ſanomalla	8. Adess. wastaamalla
9. Elat. ſanomasta	9. Elat. wastaamasta
(10. Ablat. ſanomalta)	(10. Ablat. wastaamalta)
11. Carit. ſanomatah	11. Carit. wastaamatah

C. a Participio ſanowa, wastaawa.

12. Gen. ſanowan	12. Gen. wastaawan
13. Essiv. ſanowana= (l. pl. ſanowina= Wib.)	13. Essiv. wastaawana= (l. pl. wastaawina= Wib.)

D. a Participio ſanonut, wastannut.

14. Genit. ſanoneen	14. Genit. wastanneen
(15. Fact. ſanoneekſi)	(15. Fact. wastanneekſi)

E. a Participio ſanottu, wastattu.

16. Infin. ſanottua	16. Infin. wastattua.

F. a Nomine dim. inus. ſanomainen, wastaamainen.

(17. Adess. ſanomaiſilla= Sav.)	(17. Adess. wastaamaiſilla= Sav.)

P a s s i v u m.

I. Indicativus.

a) Præsens, impersonale.

Sing. & *Plur.* ſanotaan	*Sing.* & *Plur.* wastataan

b) Præteritum, impersonale.

Sing. & *Plur.* ſanottiin	*Sing.* & *Plur.* wastattiin.

Sing.

II. Subjunctivus, impersonalis.

Sing. & *Plur.* ſanottaneen	*Sing.* & *Plur.* waſtattaneen.

rarius personalis.

(*Sing.* 1. ſanottanen, 2. ſanottanet, 3. ſanottanee.	(*Sing.* 1. waſtattanen, 2. waſtattanet, 3. waſtattanee.
Plur. 1. ſanottanemme, 2. ſanottanette, 3. ſanottanewat.)	*Plur.* 1. waſtattanemme, 2. waſtattanette, 3. waſtattanewat.)

III. Optativus, impersonalis.

Sing. & *Plur.* ſanottaiſiin	*Sing.* & *Plur.* waſtattaiſiin.

rarius personalis.

(*Sing.* 1. ſanottaiſin, 2. ſanottaiſit, 3. ſanottaiſi.	(*Sing.* 1. waſtattaiſin, 2. waſtattaiſit, 3. waſtattaiſi.
Plur. 1. ſanottaiſimme, 2. ſanottaiſitte, 3. ſanottaiſiwat.)	*Plur.* 1. waſtattaiſimme, 2. waſtattaiſitte, 3. waſtattaiſiwat.)

IV. Imperativus, impersonàlis.

Sing. & *Plur.* ſanottakoon	*Sing.* & *Plur.* waſtattakoon.

rarius personalis.

(*Sing.* 2. ſanotah l. ſanottawoſ, 3. ſanottakoon.	(*Sing.* 2. waſtatah l. waſtattawoſ, 3. waſtattakoon.
Plur. 1. ſanottakaamme, 2. ſanottakaat, 3. ſanottakoot).	*Plur.* 1. waſtattakaamme, 2. waſtattakaat, 3. waſtattakoot).

V. Infinitivus.

1. ſanottaah	1. waſtattaah.
2. Fact. ſanottaakſi	2. Fact. waſtattaakſi
3. Iness. ſanottaiſſa	3. Iness. waſtattaiſſa.

VI. Mod. Nominalis.

A. a Nomine verbali inus. ſanottama, waſtattama.

1. Gen. ſanottaman sc. pitää	1. Gen. waſtattaman sc. pitää.
(2. Carit. ſanottamatah)	(2. Carit. waſtattamatah)

B. a Participio ſanottawa, waſtattawa.

3. Gen. ſanottawan	3. Gen. waſtattawan.
(4. Ess. ſanottawana=)	(4. Ess. waſtattawana=)

C. a Participio ſanottu, waſtattu.

5. Gen. ſanotun	5. Gen. waſtatun
6. Infin. ſanottua	6. Infin. waſtattua
7. Fact. ſanotukſi	7. Fact. waſtatukſi.

Conjugatio Negativa.

Activum.

Indicativus

Præsens

Sing. 1. en ſanoh, en waſtaah, 2. et ſanoh, et waſtaah, 3. ei ſanoh, ei waſtaah, *Pl.* 1. emme ſanoh l. waſtaah, 2. ette ſanoh l. waſtaah, 3. eiwät (Infer. ei) ſanoh l. waſtaah.

Præ-

Præteritum.

Sing. 1. en ſanonut l. wastannut, 2. et — 3. ei ſanonut l. wastannut — *Pl.* 1. emme ſanoneet l. wastanneet, 2. ette — 3. eiwät (Inter. ei) ſanoneet l. wastanneet.

Subjunctivus.

Sing. en — et — ei — *Pl.* emme — ette — eiwät (ei) ſanoneh l. wastanneh.

Optativus.

Sing. en — et — ei — *Pl.* emme — ette — eiwät (ei) ſanoiſih l. wastaiſih.

Imperativus.

Sing. 2. älä̈h ſanoh l. wastaah (Super. älwös ſanokoh l. wastatkoh), 3. älköön ſanokoh l. wastatkoh, *Pl.* 1. älkäämme — 2. älkäät — 3. älköot ſanokoh l. wastatkoh.

Passivum

flectitur sæpius impersonaliter, rarius personaliter, hoc modo.

Indicativus

Præsens

Impers. Sing. 1. ei minua ſanotah l. wastatah, 2. ei ſinua — 3. ei hänä̈ — *Pl.* 1. ei meitä̈ — 2. ei teitä̈ — 3. ei heitä̈ ſanotah l. wastatah.

(*Person. Sing.* 1. en ſanotah l. wastatah, 2. et — 3. ei — *Pl.* 1. emme — 2. ette — 3. eiwät ſanotah l. wastatah).

Præteritum.

Impers. Sing. ei minua, ſinua, hänä̈ ſanottu l. wastattu, *Pl.* ei meitä̈, teitä̈, heitä̈ ſanottu l. wastattu.

(*Person. Sing.* en, et, ei ſanottu l. wastattu, *Pl.* emme, ette, eiwät ſanottu l. wastattu).

Subjunctivus.

Impers. Sing. ei minua, ſinua, hänä̈, *Pl.* ei meitä̈, teitä̈, heitä̈ ſanottaneh l. wastattaneh.

(*Person. Sing.* en, et, ei, *Pl.* emme, ette, eiwät ſanottaneh l. wastattaneh).

Optativus.

Impers. ei minua, ſinua, hänä̈, meitä̈, teitä̈, heitä̈ ſanottaiſih l. wastattaiſih.

(*Person.* en, et, ei, emme, ette, eiwät ſanottaiſih l. wastattaiſih).

Imperativus.

Impers. älköön minua, ſinua, hänä̈, meitä̈, teitä̈, heitä̈ ſanottakoh l. wastattakoh.

(*Person. Sing.* 2. älä̈h ſanotah l. wastatah al. älwös ſanottakoh l. wastattakoh, 3. älköön ſanottakoh l. wastattakoh, *Pl.* 1. älkäämme — 2. älkäät — 3. älköot ſanottakoh l. wastattakoh.

In ceteris flexionibus Conjugatio negativa non differt ab affirmativa.

Nomina Verbalia.

1. Ns. Actor ſanoja	1. Ns. Actor wastaaja
2. Ns. Actio ſanominen	2. Ns. Actio wastaaminen
3. Ns. Actum ſanoma	3. Ns. Actum wastaama
4. Na. carit. ſanomatoin	4. Na. carit. wastaamatoin
5. Ns. carit. ſanomattomuus	5. Ns. carit. wastaamattomuus
6. Na. præs. part. act. ſanowa	6. Na. præs. part. act. wastaawa
7. Na. dim. ſanowainen	7. Na. dim. wastaawainen
8. Ns. ſanowaiſuus	8. Ns. wastaawaiſuus.
9. Na. præt. part. act. ſanonut	9. Na. præt. part. act. wastannut.
10. Na. præs. part. pass. ſanottawa	10. Na. præs. part. pass. wastattawa.
11. Na. præt. part. pass. ſanottu	11. Na. præt. part. pass. wastattu.

Explicatio Siglorum.

Abl. – casus *Ablativus* (VHAELII Privativus).
Abol. – dialectus *circa Aboam* usitata.
Adess. – casus *Adessivus* (Mediativus).
Adv. – casus *Adverbialis* exiens in in l. šti (Descriptivus).
al. – *alibi*, alia dialectus l. forma l. usus.
Allat. – casus *Allativus* (Dativus).
Bibl. – vox l. significatio non nisi in Sacr. *Bibliis* occurrens.
Botn. – dialectus Ostro-*Botniensis* max. meridionalis.
Caj. – dialectus *circa Cajaneburgum* l. ditionis Cajaneburgensis.
Car. – nomen Adject. *Caritivum* (Negativum) exiens in toin l. töin.
Carit. – Casus *Caritivus* (Negativus).
Carl. – dialectus *Careliorum* in Lieblits, Ilomants etc.
cfr. – confer.
contr. – *contracte*, forma contracta.
dim. – nomen *Diminutivum*.
e. c. – exempli causa l. gratia.
Elat. – casus *Elativus* (Ablativus).
Essiv. – casus *Essivus* (Nuncupativus).
Fact. – casus *Factivus*.
G. – significatio *Germanica* subsequens.
id. – idem.
Illat. – casus *Illativus* (Penetrativus).
Iness. – casus *Inessivus* (Locativus).
Inf. – casus *Infinitus* l. Indefinitus (Accusativus Partialis).
Intj. – *Interjectio*.
it. – *item*, alia significatio, alius usus.
l. – *vel*, aliter.
max. – *maxime*, plerumque, sæpissime.
N. – *Nomen* in genere, jam Substantiv. jam Adjectiv.
Na. – nomen *Adjectivum*.
Nb. – *Observa* sc. formam l. usum notabilem.
Nom. – casus *Nominativus*.
Ns. – nomen *Substantivum*.
Nyl. – dialectus *Nylandensis*, max. occidentalis.
Olon. – dialectus *Olonetsensis* circa Olonets.
Orig. – significatio *originaria* l. primigenia.
pass. – forma *Passiva*.
peregr. – vox *peregrinæ* originis.
pl. – numerus *Pluralis*.
pr. – significatio *propria* l. prima.
præt. – tempus *Præteritum* (Imperfectum).
pron. – *Pronomen*, Nomen Auxiliare.
prtcl. – *Particula*, vox Nominali l. Verbali carens forma (Adverbium, Præpositio, Conjunctio).
rar. – vox l. usus *rarior*.
Sat. – dialectus *Satacundensis*.
Sav. – dialectus *Savonum* l. Savolaxensis.
Sing. – numerus *Singularis*.

Suffix. – casus Nominum *Suffixivus* (a VHAELIO neglectus) exiens in ne: et semper Suffixo ornatus e. c. poika filius, poikanenſa cum filio suo, poikinenſa cum filiis suis, koira canis, koiraneni cum cane meo, koirineni cum canibus meis.

Sv. – *Svetice*, vox sveticæ originis.

Tav. – dialectus *Tavastensium*, in provincia Tavastia usque ad fluvium Kymene usitata.

Torn. – dialectus circa *Tornoam* et Kemi.

Ul. – dialectus Botniæ borealis *circa Uloam.*

V. – *Verbum* in genere l. commune.

Vf. – verbum *Factivum* (VHAELII Hiphil).

Vfr. – verbum *Frequentativo-diminutivum* (Piel).

Vm. – verbum *Medium* (Hithpael), jam medio-passivum l. reflexivum, jam inchoativum exprimens Subjecti actum l. statum.

Vs. – verbum *Subitum*, subitum et simplicem involvens actum.

Wib. – dialectus Provinciæ *Wiburgensis.*

§. – usus singularis, aberrans a solito l. proprio.

(--) – synonyma passim includens Finnica.

LEXICON FINNICUM.

A.

Aa Intj. vox querentis, id. ac ah.
Aadeli, in Ns. (Sv. adel) *nobilitas*, G. Adel (aateli), on aadelia est ex genere nobili oriundus, est nobilis, aadelismies vir nobilis, aadelin säätŷ ordo nobilium, tehtiin aadelikši nobilitatus est.
aadelinen, iſen Na. *nobilis*, G. adelich (aatelinen), aadellis-mies.
aadeloitſen, ita V. *nobilito*, nobilem reddo, G. adeln (aateloitſen).
aadellan, ltaa V. al. idem.
Aadun, tua Vm. id. ac adun.
aadutan, ttaa Vf. id. ac adutan.
Aakkuna, an Ns. id. ac akkuna, ikkuna.
Aalto, llon Ns. *fluctus* l. *unda major*, G. Welle, Woge, (alto).
aaltoinen, iſen Ns. dim. idem.
aaltoiſa, an Na. *undosus*, *fluctuosus*, *fluctuabundus* e. c. mare, G. wogend, brausend (altoiſa).
aaltoinen, iſen Na. idem.
aaltoon, llota V. *undo*, *fluctuo*, ut mare, G. Wellen werfen l. wogen.
aaltuun, lluta V. al. idem.
aallehdin, htia V. al. idem.
aallotan, ttaa Vf. *undare facio*, *fluctus cieo*, G. Wellen auftreiben.
Aaluwa, an Ns. Sav. id. ac aluwa, odelma.
aaluet, een Ns. al. idem.
aalun, ua V. id. ac aluwoitſen, odelmoitſen.
Aami, in Ns. (Sv. âm) *mensura major* fœni l. liquidorum, G. Ohm (oomi).
aamillinen, iſen Na. ejusmodi *mensuram habens*, aamillinen heiniä l. wiinaa tantum fœni l. vini, quantum capit illa mensura, G. ein Ohm voll.
aamin, ia V. *mensuro* fœnum l. liquidum *per* ejusmodi *mensuras*, G. ohmweise messen.
Aamu, un Ns. *tempus matutinum* G. Morgen, aamulla l. aamuna mane, aamu-puoli tempus antemeridianum, aamu-kauſi G. Morgenzeit, aamu-hetki G. Morgenstunde, aamu-ruska l. -ruskо aurora, aamu-ſaarna concio sacra matutina (huomen).
aamuinen, iſen Ns. dim. idem.
aamuinen, iſen Na. *matutinus* e. c. tempus, opus, G. morgendlich, eilân aamuinen ad matutinum tempus hesterni diei pertinens, aamuiſin l. aamuiſilla horis matutinis, inde Sav. *jentaculum*, ollaan aamuiſella l. aamuiſilla.
aamullinen, iſen Na. idem.
Aana, an Ns. *indicium* l. *signum*, a quo ad futurum l. præteritum quid concludi potest, G. Zeichen, Spur, hallan aana vestigium frigoris nocturni, ei aanaakaan ne hilum quidem, (aarna).
Aapinen, iſen *alphabetum*, G. abc, ei taida

da aapista nescit litteras, inde *liber alphabeticus*, libellus litteras l. legendi elementa exhibens, G. Fibel, al. aapiskirja.

aapelus, ukſen Ns. Sav. idem.

Aappa, pan Ns. 1. Uloæ, *vis* l. *capacitas* et corporis et ingenii, G. Geistes l. Körper-fähigkeit, ei ole aappaa vi caret, ineptus l. hebes est. it. 2. al. id. ac aaprami, nomen viri.

Aaprami, in Ns. *Abraham*, Nomen viri.

Aara, an Ns. al. id. ac aura, atra.

Aarna, an Ns. al. id. ac aana.

Aarret, rteen Ns. 1. *thesaurus* subterraneus, *defossus* l. absconditus, G. vergrabener Schatz, aarteen kaiwaja effossor ejusmodi thesauri, inde pl. *opes, divitiæ* in genere, kaiwa tuopi aarteita, 2. *genius mythol.* thesauros defossos custodiens, G. Schatzhüter, inde fig. *homo avarus.*

aarnet, neen Ns. idem, aarneen hauta, locus l. fovea thesauri defossi.

aarni, in Ns. idem, max. genius thesaurorum.

aarnio, on Ns. idem, max. thesaurus l. locus thesauri.

Aarto, rron Ns. *arbor ramosa* l. furca *erecta*, cui quid suspendi solet, G. ästiger Balken als Gestell, al. aarto-puu.

Aasi, in Ns. Bibl. *asinus*, G. Esel, aasintamma *asina* G. Eselinn.

aasinen, iſen Ns. dim. idem.

aasinen, iſen Na. *asininus, asinalis*, G. eselhaft.

aasillinen, iſen Na. *asinum habens*, G. Esel habend, it. al. id. ac aasinen.

Aasta, an Ns. Abol. contr. pro ajast-aika sub aika.

aastaika, tajan Ns. al. idem.

aastainen, iſen Na. id. ac ajastaikainen.

Aateli, lin Ns. id. ac aadeli.

aatelinen, iſen Na. id. ac aadelinen.

aateloitſen, ita V. id. ac aadeloitſen.

Aatra, an Ns. Carl. id. ac aura, atra.

Aatta, tan Ns. Botn. *libidinosa* l. *lasciva femina, meretrix, prostibulum*, G. geile, liederliche Person.

Aatto, on Ns. *dies* l. *vespera festum præcedens*, G. Feierabend, joulu-aatto G. Weihnachtsabend, inde Carl. aatto-koiwu betula sacra, qua festo imminente area ornatur, al. nemus sacrum, in quo Carelii celebrant festum Michaëlis l. Olavi.

aattoinen, iſen Ns. dim. idem.

aattoinen, iſen Na. *ad* ejusmodi *diem pertinens* e. c. cibus, opus, G. Feierabends l. -abendlich.

Aatun, ttua Vm. al. id. ac adun, e. c. repo aattuu raadollen.

Aawa, an Na. *valde vastus, spatiosus* l. *latissimus* e. c. campus, mare, palus, G. sehr weit, flach l. offen, tuli aawalleen in locum processit latum, inde awaa owen aawalta ostium late l. ample aperit, puhun aawalta prolixe loquor.

Aawet, ween Ns. *portentum, omen*, max. mali, *signum ominosum*, G. Vorbote, inde *spectrum*, G. Gespenst (ennet).

aawistan, aa V. *ominor, portendo, præsagio*, G. vorherandeuten, ahnden, kätten aawistaja chiromanticus.

aawistelen, lla Vfr. idem.

aawistus, ukſen Ns. *ominis captatio*, inde *præsagium*, G. Ahndung.

aawiloitſen, ita V. *omina capto*, inde *incertus tento, dubius capto quid*, G. tappen, aawiloitſee lukea dubius legere tentat.

Abrakka, kan Ns. Olon. id. ac aprakka.

Adun, atua Vm. *adsuesco, adsuetus fio, mansuesco, circur fio*, G. sich gewöhnen, gewohnt werden, nainen atuu minullen puelia mihi fit familiaris l. amica, adun ſiihen suesco ei rei (aadun, aatuu).

atuun, aduta Vm. al. idem.

adutan, ttaa Vf. *adsuefacio, mansuefacio, cicuro*, G. gewöhnen.

Ah, aha, ahah, ahha Intj. voces doloris, suspirii, indignationis, lætitiæ, admirationis etc., G. ach, weh, e. c. ah minua væ mihi.

ahkailen, lla Vfr. *repeto ah, suspiro ah*, G. ächzen, wehklagen, inde *angore queror.*

ahkoilen, lla Vfr. al. idem.

Ahawa, an Ns. id. ac ahwa.

ahawainen, iſen Ns. dim. idem.

ahawoitun, ttua Vm. id. ac ahwoitun.

ahawoitan, ttaa Vf. id. ac ahwoitan.

Ahdas, htaan Na. *angustus*, *arctus*, haud spatiosus, e. c. vestis, via, locus, foramen, G. enge, inde *difficilis* e. c. vita, tempus, *anxius* e. c. animus, ahtaasti arcte, difficulter.

ahtaus, uden Ns. *angustia*, status rei angustus, G. Gedränge, Enge, ſydämen ahtaus anxietas animi, rahan ahtaus penuria l. difficultas pecuniæ colligendæ.

ahdistan, aa V. *angusto*, *arcto* e. c. vestem, locum, viam, G. verengen, inde *coarcto*, *comprimo* l. deprimo quem, ahdistan ſydäntä *ango* l. *anxium reddo* pectus, ahdistan hengen spiritum reprimo, ahdistan ulos coarctando excludo.

ahdistelen, lla Vfr. idem.

ahdistun, ua Vm. *angustus fio*, *arctor*, *coarctor*, comprimor, G. verenget werden, inde *gravor*, *deprimor*, *angor*, ut mens doloribus.

ahdistus, ukſen Ns. *coarctatio* et activa et passiva, G. Verengung, *angustia* interna l. externa, *compressio*, depressio, anxietas animi, rinnan ahdistus asthma.

ahdinko, ngon Ns. *status* rei *angustus*, locus arctus, G. Gedränge, Enge, inde *angustia*, on ahdingoſſa est coarctatus, rahan ahdinko penuria pecuniæ.

Ahdan, htaa V. al. id. ac ahtaan.

ahdin & ahdos vide sub ahtaan.

Ahdera, an Na. *sterilis*, haud gravidus, de vacca, G. güst (maho), al. lehmä on ahderana vacca est lacte deficiens (umpimiſä).

ahder, ren Na, al. idem.

Ahdet, hteen Ns. 1. *collis* l. *clivus juxta amnes* l. rivos, G. Steilheit l. steiles Ufer an Flüssen, ahdet-niittu pratum editius, aridum, ahdet-pelto ager declivis ad amnem, inde 2. Abol. *clivus viæ* in genere (mäki), G. Berg l. Hügel, waſta- l. yłös-ahdet acclivitas viæ, G. bergan, myötä- l. alas-ahde declivitas, G. bergab, ahdet-pellawa autirrhinum linaria, al. ophrys myodes, al. leonurus cardiaca.

ahteinen, iſen Ns. dim. idem.

ahteellinen, iſen Na. *clivosus* e. c. locus, via, regio, G. hügelig, voller Hügel, bergig.

ahteinen, iſen Na. idem.

ahturi, in Ns. *equus in clivis furens*, G. ein Pferd das sich bergab nicht halten lässt.

ahtolainen, iſen Ns. Run. *genius mythol.* in clivitatibus commorans, viatoribus molestus, G. Berggeist an Wegen.

Ahdin prtcl. id. ac ahtaasti.

Aherra, an Na. al. id. ac ahkera.

aherruus, uuden Ns. id. ac ahkeruus.

aherran, rtaa V. id. ac ahkeroitſen.

Ahikainen, iſen Ns. Run. fere id. ac ahtolainen sub ahdet.

Ahingas, nkaan Ns. *fuscina piscatoria*, G. Fischergabel (arina).

Ahjo, on Ns. *ustrina* l. caminus *fabrilis*, G. Esse.

Ahkera, an Na. *assiduus*, *gnavus*, *impiger*, G. emsig, fleissig (wiriä, upera, uuttera).

ahkeruus, uuden Ns. *assiduitas*, *gnavitas*, *studium*, G. Emsigkeit, Fleiss (wireys, uutteruus).

ahkeroitſen, ita V. *diligenter incumbo*, *assidue studeo*, impigre operam do, G. sich befleissigen, Fleiss anwenden, ahkeroitſen ſitä l. ſiitä studeo ei rei, ahkeroitſen tehdä studeo facere (aherran).

Ahkio, on Ns. 1. *traha* l. rheda *Lapponum*, a rangiferis trahi solita, G. Schlitten der Lappen (akkio, pulkka), it. 2. Na. Abol. *corpulentus*, *habitior*, *robustus* e. c. homo, G. völlig, korpulent.

Ahku, hwun l. hun Ns. *cinis conglobatus*, globus cineris in focis, G. Aschenkugel.

Ahma, an Ns. 1. *ursus gulo*, G. Vielfrass (kamppi, osma), inde *homo gulosus*, vorax, G. Vielfresser, it. 2. weſi-ahma *ructus stomachicus* cum liquido acido, acor stomachi eructans, G. Rülps wegen Magensäure.

ahmatti, tin Ns. *vorax* l. *edax* homo, canis etc. G. gefrässig, Schlucker, (ahwatti).

ahmaan, mata V. *degulo*, *avide devoro*, *deglutio*, G. gierig schlucken l. fressen.

ahmuun, uta V. al. idem.

ahmin, ia V. *devorans* l. *avide edo*.

ahmaiſen, ista Vs. *subito* et *avide* devoro.

Ahmalo, on Ns. *trifolium*, G. Klee, kuiwa

ahm. trif. spadiceum (agrarium), weſi-ahm. menyanthes trifoliata.

Ahnet, neen Na. *avidus* c. c. cibi, laboris, *avarus* e. c. pecuniæ, G. habsüchtig, gierig, geizig, rahan ahuet l. ahnet rahal-len l. -rahan perään cupidus pecuniæ, ah-neesti avide.

ahnas, naan Na. al. idem.

ahneus, uden Ns. *aviditas*, *avaritia*, G. Habsucht, Geiz.

ahnehdin, htia V. *avide expeto*, *vehementer cupio*, *avare studeo*, G. geitzen.

ahnetin, ttia V. Abol. idem.

ahnastan, taa V. al. idem.

ahneksun, ua Vm. *nonnihil avidus* l. avarus *sum* l. *fio*, studio auri quadantenus teneor, G. etwas gierig seyn.

Aho, on Ns. *ager silvestris* post messem *derelictus*, denuo arborescens, G. verlassenes Schwendenland, inde *silva recens*, lucus, nemus, G. junger Laubwald, Hain.

Ahrain, amen Ns. *fuscina piscatoria*, G. Fischergabel (atrain, arina, ahingas), on ahramella fuscinâ piscatur.

× Ahra, an Ns. id. ac atra, aura, arra.

Ahtaan, hdata V. *expono* l. *suspendo segetem* torrendam in nubilario, G. Riege aufstecken, ahtaan rihtâ, inde ahtaan werkkoa rete expono l. suspendo torrendum, ahtaan wihtoja (ahdan).

ahdin, htimen Ns. *pedamen exponentis*, G. Gestell des Aufsteckers, al. ahdin-lauta, werkon ahtimet *pali* l. *perticæ erectæ*, in quibus rete suspenditur.

ahdos, oksen Ns. *expositio* ejusmodi segetis l. retis, G. Aufsteckung.

Ahti, hdin Ns. 1. (Lat. actus) *pars* historiæ passionis Christi, G. Act, Abtheilung der Passionsgeschichte, ahti-saarna it. 2. al. id. ac ahto.

Ahto, hdon Ns. *dea mythol.* maris, fluviorum et piscatorum patrona, G. Seegeist, Seegöttinn, num uxor *tov* wäinä-möinen? cfr. ahtolainen sub ahdet.

Ahu, un Na. *assiduus*, *industrius*, *impiger*, G. fleissig, emsig (ahkera), ahus-ti assidue, al. crebro, it. Ns. *occupatio diligens*, operis acceleratio, diligentia, G. Emsigkeit.

ahwu, un Ns. & Na. al. idem.

ahusa, an Na. idem.

Ahwa, an Ns. *aër* l. *tempestas vernalis acrior*, cutem infuscans et violans, nec non *color cutis subfuscus et maculosus* ex ejusmodi aëre, G. scharfe Frühlingsluft, welche die Haut verletzt, Sonnenbrand (ahawa), ahwa polttaa aër ejusmodi urit l. violat sc. cutem.

ahwo, on Ns. al. idem.

ahwas, waan Ns. al. idem.

ahwainen, isen Ns. dim. idem.

ahwoitun, ttua Vm. *fuscus fio vi aëris vernalis*, de cute, G. von der Sonne verbrannt werden (ahawoitun).

ahwaitun, ttua Vm. al. idem.

ahwaaunun, ntua Vm. al. idem.

ahwetun, ttua Vm. al. idem.

ahwistun, na Vm. al. idem.

ahwoitan, ttaa Vf. *fuscum reddo et maculosum*, sc. cutem, G. brennen, de aëre vernali (ahawoitan).

ahwetan, ttaa Vf. al. idem.

Ahwatti, tin Na. *edax*, *vorax*, G. gefrässig (ahmatti), ahwatti kalallen piscium edax, inde Caj. *cupidus* e. c. pecuniæ, *assiduus* e. c. in labore, it. Ns. *homo vorax*, G. Vielfresser.

ahwatta, tan Na. al. idem.

ahwattu, tun Na. al. idem.

ahwatar, ttaren Ns. Carl. idem de femina.

Ahwen, wenen Ns. *perca* major l. *fluviatilis*, G. Barsch.

ahwena, an Ns. al. idem, ahwenan-haura l. -ruoho potamogeton natans.

ahwenainen, isen Ns. dim. idem.

ahwenainen, isen Na. *percis abundans* e. c. lacus, *ex percis confectus* e. c. cibus, G. barschreich.

Ahwento, nuon Ns. id. ac awento sub awan.

Ai, ai ai Intj. *ah*, *væ*, G. wehe, ey, vox dolentis, rar. lætantis.

aikahdan, htaa Vs. subito *exclamo ai* l. *ai ai*, G. wehklagen.

aikahdan, htaa Vs. al. idem.

aikahtelen, hdella Vfr. idem.

Aihet, een Ns. *prima origo* l. *initium*, ex quo apparet, aliquid inde esse exorturum, *primum conamen* l. *molimen* rei suscipiendæ, *orsus tenuis*, G. Anlage,

An-

Anstalt, Zurüstung (aiket), ei tule aiheellen ne ad prima quidem initia l. conamina pervenit, owat aiheet adsunt molimina, ei asian aihetta ne hilum quidem.

Aika, ajan Ns. 1. pr. *tempus*, G. Zeit, involvens simul notionem tempestivitatis et opportunitatis, unde aikananſa l. ajallanſa suo tempore, tempestive, opportune, aikaa ſitten l. jo aikaa jam dudum, ante hac, ei aikaa haud ita pridem, ennen aikaa l. aikoja l. aikaanſa ante tempus suum i. e. præmature, joka-aika quoque tempore, semper, anna aikaa da tempus i. e. exspecta, onko aikaa an permittit l. sufficit tempus, ſiihen aikaan eo tempore, ſinä aikana eo durante tempore, interea, ſillä ajalla circa id tempus kaikin aiwoin (Sav. ajoin) omni tempore, quandocumque, toiſin aiwoin alternis temporibus, interdum, aika-ajalta l. = ajasta per seriem temporis, continue, sensim, ajakſi ad tempus, pro tempore, aika-harwoin aliquando, aikaa woittain tempori inserviendo, sensim, aika on tulla tempus est veniendi, aikaa myöden l. ajan kululla successu temporis, post hac, aliquando, tämän ajan ihmiſet homines hujus temporis l. ætatis, wietän l. kulutan aikaa tero tempus, otiosus sum, cunctor, aika-kirja chronicon, annales, ajan-tieto idem, al. calendarium, aika-luku l. ajan-luku chronologia. it. 2. in Compos. nonnumquam exprimit sensum *maturitatis*, e. c. aika-mies vir adultus, majorennis, G. volljähriger Mann, aikakala, it. §. 3. (qs. pro aiket l. aiko) *intentio animi, finis intentus* in his locutionibus: ilman aikaa l. aikoja sine consilio i. e. animi causa, tulla aikaan l. aikoin (al. aikoon l. aikeſeen) venire ad finem propositum, quidquid absolvere, qua ex re se utcumque expedire, G. mit einem auskommen, zu recht kommen, sich ziemlich wohl befinden, en tule ſiellä aikaan l. aikoin haud pervenio ad metam, non adsequor finem rei, G. ich komme damit nicht aus, es geht nicht für mich, aſia tuli aikaan res perducta est: ſaada aikaan l. aikoin (al. aikoon l. aikeſeen) efficere posse, G. zu Stande bringen können, en ſaa aikaan l. aikoin id exsequi haud valeo, G. ich kann es nicht hervorbringen l. vollziehen, cfr. aiket et aiko.

aikainen, iſen Na. 1. *ad tempus pertinens* G. (der l. diess) zeitige, tämän aikainen hujus temporis l. ætatis, minkä aikainen cujus temporis, toiſen aikainen alius temporis, inde 2. *tempestivus, opportunus*, G. zeitig, aikainen lapſi fœtus tempestivus, ait. kewät ver maturum, aikaiſin l. aikaiſesti tempestive, opportune: Compar. aikaiſempi magis tempestivus, prior tempore, aikaiſemmin maturius, magis tempestive, it. 3. (qs. pro aikoinen l. aikeinen), ei tule aikaiſekſi (al. aikoiſekſi l. aikeiſekſi) häneltä ab eo haud fit effectum, ille rem non est exsecuturus, aſia tuli aikaiſekſi res est perducta: ſaatko aikaiſekſi (al. aikoiſekſi l. aikeiſekſi) valesne efficere l. ad finem perducere.

aikuinen, iſen Na. al. idem, e. c. tämän aikuinen, aikuinen lapſi.

ajallinen, iſen Na. *temporalis, ad hoc tempus* l. *ævum pertinens*, ad tempus durans, G. zeitlich e. c. bona, opes, inde *caducus*, haud semper durans.

ajainen, iſen Na. al. idem.

ajatoin, ttoman Na. car. *intempestivus, præmaturus* e. c. fœtus, inde *importunus*, G. unzeitig, frühzeitig.

ajattomuus, uuden Ns. *intempestivitas, importunitas*, G. Unzeitigkeit.

aikailen, lla Vfr. *tempus tero, moror, cunctor*, G. zaudern, inde *otior, procrastino.*

aikoalen, lla Vfr. al. idem.

ajastaika, stajan Ns. (contr. pro ajasta-aika tempus ex tempore, l. continua temporis series) *annus*, G. Jahr (wuoſi), kayn toista ajastaikaa anno ætatis sum secundo, cfr. aasta.

ajastaikainen, iſen Ns. (pro ajasta-aikainen) *annuus* e. c. tributum, *anniculus* e. c. infans, G. jährig (wuotinen), joka ajastaikainen G. jährlich, kahden ajastaikainen biennis l. bimus, wiiden ajastaikainen et s. p. cfr. aastainen.

aiwottain prtcl. *interdum, aliquando*, G. zuweilen, stundenweise.

aiwots-

aiwottaiſin prtcl. idem.
Aijon, aikoa V. Sav. id. ac aiwon.
aijet, aikeen Ns. id. ac aiket.
Aiket, aikeen Ns. 1. *intentio animi, præmeditatio* l. *propositum mentis* de re suscipienda, *consilium facti*, G. Absicht, Vorsatz, ilman aikeeta sine consilio, animi causa, ſillá aikeella ea mente, tarpeellinen ſihen aikeſeen ei intentioni perducendæ necessarium, it. 2. *causa rei prima*, G. Ursache, Anlass, ilman aikeetta sine causa, owat aikeet epäillá ansa est dubitandi, §. 3. tupakan aikeella loco tabaci, G. als Surrogat, cfr. aihet, aijet.
aiko, aiwon Ns. idem, cujus vero non nisi Illat. occurrit in his locutionibus: tulla aikoon et ſaada aikoon vide aika 3.
aikoinen l. aikeinen, iſen Na. *ad finem intentum perductus, intentionis suæ compos*, solum in his: tulla aikoiſekſi l. aikeiſekſi et ſaada aikoiſekſi l. aikeiſekſi vide aikainen 3.
aikoon, aikoa V. *animo mihi propono, mente molior, præmeditor, intendo*, conor, G. willens seyn, gedenken, mihinká aiwot quo tendis, aiwottu aika tempus destinatum, aiwottu wika vitium consulto factum.
aikoon, aiwota V. al. idem, aiwoteſſa aika kuluu in meditando tempus perit l. teritur.
aiwotan, tta Vf. *mente constituo* l. *præfinio, destino, prædestino*, G. bestimmen, aiwotan poikani papikſi.
aiwottelen, tella Vfr. idem, inde *meditor, præmeditor*, G. überlegen, bedenken, mitá aiwottelet quid mente concipis, quid consilii capis.
aiwotus, ukſen Ns. *præmeditatio* et *destinatio mentis, consilium captum*, G. Ueberlegung, Vorsatz, inde *finis intentus*.
aikomus, ukſen Ns. idem.
Ailakoitſen, ita V. pr. *lætum* l. benevolentem *animum cui* gestibus *manifestum reddo*, ut canis caudâ, ailakoitſen ſiitá eo delector, inde *arrideo alicui, blandior, adulor*, G. liebkosen, schmeicheln, ailakoitſia adulator.
ailahdan, htaa Vs. idem, ſydán ailahti ilosta cor lætitia palpitavit.
ailahtelen, hdella Vfr. idem, koira ailahtelee.
Ailehdin, htia V. *negligenter* quid *projicio* l. *tracto*, sine cura *negligo* rem, G. verwahrlosen, inde al. id. ac ajelehdan sub ajan.
Ailut, uen Ns. Run. *ictus animi morosus, scrupulus* mentis *molestus*, dubitatio l. deliberatio molesta, G. Scrupel, Verdruss, (alut).
ailuet, ueen Ns. al. idem, (aluet).
Aimo, on Na. *perbonus, laudabilis, egregius, excellens* e. c. equus, G. tüchtig, vortrefflich, aimo aſia res magni momenti, aimo ruoka cibus delicatus, aimo työ opus laudabiliter peractum, aimosti l. aimostanſa perbene (oiwa, aukara).
aimoo, oon Na. al. idem.
aimu, un Na. al. idem.
aimollinen, l. aimoollinen, iſen Na. idem.
Aina, an Ns. 1. *tugurium reti condendo*, G. Netzhaus, al. werkon ainat *perticæ, quibus rete suspenditur*, G. Netzgestell, it. 2. al. *funiculus* a lateribus retis l. quo nassa contrahitur, G. Netzstrick, panen ainoillen rete consuo, 3. al. id. ac. ainet.
ainoinen, iſen Ns. dim. idem.
Aina prtcl. *semper, perpetuo, continue*, G. immer (alati), aina ſiitá ajasta inde usque a tempore, keſtáá aina sufficit *quidem*, jo ainakin jam quidem, demum tamen, ei ainakaan haudquaquam, ainawiheriáinen sempervivum, herba.
ainian prtcl. (contr. pro aina iján) *omni ævo, perpetuo*, in æternum, G. allezeit.
ainainen, iſen Na. 1. *sempiternus, perpetuus, continuus*, G. beständig, inde 2. *quotidianus, solitus*, G. gewöhnlich, alltäglich, ainaiſiſſa aſioiſſa in rebus consuetis.
ainiainen, iſen Na. (pro ainajáinen) idem.
ainoinen, iſen Na. Sav. idem, ainoiſin perpetuo, assidue.
Ainet, neen Ns. *materia* ex qua quid conficitur, G. Materie, Stoff, ſaarnan ainet propositio l. thema concionis sacræ, leiwán ainet massa panis, huoneen aineita ma-

materiatio, ilon ainet causa gandii, cfr. aina.

ainetellinen, iſen Na. *materialis*, materiam habens, *ex materia*, G. materiell.

Ainetet, kteen Ns. *fibula ex corio in calceis, vinculum vaginæ gestatorium*, quo culter ad latus suspenditur, G. Schuhriem, Messergehäng.

ainiket, kteen Ns. al. idem, it. cfr. sub ainoa.

Ainoa, an Na. *unicus, solus*, G. einzig, antaa ainoanſa dat unicum, quod habet, ainoasti l. ainoastanſa *unice, solummodo, dummodo, modo*, ei ainoastanſa *non solum*, inde pl. ainoat ystäväni amici mei soli gratissimi.

ainoo, oon Na. al. idem.

ainua, uan Na. al. idem.

ainiket, kteen Na. al. idem.

ainikki, kin Na. al. idem, amman ainikkini.

ainoinen, iſen Na. dim. idem, it. Sav. id. ac ainainen.

ainokainen, iſen Na. dim. al. idem.

ainukainen, iſen Na. idem.

ainollinen, iſen Na. idem, inde *gratus, egregius*, qualis solet censeri unicus, ajattele ainolliſia grata l. apta capias consilia.

Airiſto, on Ns. 1. *sagena* piscatorum *hiemalis*, G. Winternetz, al. *halecula major*, ope ejusmodi sagenæ capta, piscis, it. 2. nomen maris spatiosi circa Aboam (Sv. Erstan).

Airo, on Ns. *remus* naviculæ, G. Ruder, airon lapa l. =terä remi palmula, airon pyyny l. =pyyly manubrium remi, airon hanka l. =ripa hamus a lateribus navigii, cui remi affiguntur, airo=laiva navis remis promovenda, G. Galeere, airo=kala id. ac airokas.

airokas, kaan Ns. *muræna anguilla*, ex forma remi, G. Aal (ankerias).

airollinen, iſen Na. *remis instructus* e. c. navicula, G. mit Rudern versehen.

Airut, uen Ns. *legatus* l. *nuntius* principum ad exteros, G. Gesandter.

airet, een Ns. al. idem.

Aiſa, an Ns. *temo* vehiculi, trahæ l. carrucæ, G. Deichsel, pl. aiſat *perticæ binæ* inter quas jungitur equus vectarius, G. Gabeldeichsel, panen aiſoin jumentum vehiculo adjungo (walſastan), laskea l. pääståän aiſoista sejungo: fig. härjän aiſa homo pervicax.

aiſatoin, ttoman Na. car. *temone carens*, inde *effrenatus*, temerarius, G. zügellos.

aiſotan, ttaa Vf. *temones* vehiculo *adapto, temonibus binis instruo* traham, G. mit Deichseln versehen.

Aiſaan, ſata V. *corticem passim* l. uno latere *denudo* et ita variegatum reddo e. c. arborem, G. einen Baum hie und da abschälen.

Aiſti, in Ns. 1. *vis apprehendendi* l. *sentiendi*, quidquid sensus vel externos vel internum afficit, *receptivitas sensualis*, αἴσθησις, G. Empfindungsvermögen, inde 2. *vis* mentis *animadvertendi, percipiendi* et *judicandi*, ei ole aiſtia caret vi mentis l. judicio.

aiſtin, imen Ns. *instrumentum sensationis*, G. Sinnenwerkzeug, pl. aiſtimet sensus externi, Sing. aiſtin max. sensus internus, G. Sinn, inde fig. *mens, intellectus*, impressiones externas apprehendens, ordinans et dijudicans.

aiſtitoin, ttoman Na. car. *sensu* l. *mente* l. *judicio carens*, inde *insipiens, stupidus*, G. empfindungslos, dummköpfig.

aiſtin, ia V. *sentio* l. *sensu apprehendo*, G. empfinden, inde *mente percipio, animadverto, judico*, G. fassen, begreifen.

Aiſto, on N. Abol. *appetitus vehementior sensualis* l. ictus mentis vehemens, G. heftige Begierde, ajan aiſtoni appetitum sedo.

Aita, dan Ns. *sæpes*, G. Zaun, kivi=aita maceria, panen aitaa sæpimentum exstruo, pyöru=aita sæpes ornatior, altior, niittu on aidaſſa pratum est sæpimento circumdatum, aidan witſa ligamen sæpis, ſelkä=aita sæpes longitudinalis, præcipua, umpi=aita locus l. agellus consæptus, aidan=takainen l. =taanen epithet. lupi.

aidas, akſen Ns. *pertica sæpis* horizontalis, G. Zaungerte l. Zaunstecken, aidas=reki traha longior ex perticis composita, feretrum ab equis gestandum.

aitaan,

aitaan, aidata V. *sæpio, sæpimento circumdo*, e. c. agrum, pratum, G. zäunen, umzäunen, inde *munio, circummunio.*

aitaus, ukſen Ns. *sæptio*, G. das Zäunen, inde *locus consæptus, sæptum.*

aituri, in Ns. *sæpes transsiliens* e. c. equus, bos, G. die Zäune überſpringend, e. c. Pferd.

aitunus, ukſen Ns. Sav. idem.

Aitta, tan Ns. *horreum, cella penuaria, promtuarium*, G. Vorraths-boden l. -kammer, waatet-aitta vestiarium (Tav. kammio, Abol. puodi), jywä-aitta granarium, ruoka-aitta, raha-aitta et. s. p.

aittala, an Ns. *locus*, ubi ejusmodi horrea sunt sita, G. Ort derselb.

aitallinen, iſen Na. *horreum habens*, G. Vorrathsboden beſitzend, inde aitallinen ohria tantum hordei quantum capit horreum, it. pl. aitalliſet *dona cibaria ex horreo* puerulis exhibenda, anna aitalliſia.

Aitun, ttua Vm. *in partum solvor*, de vacca partura, cujus mammæ lacte succrescente turgescunt, G. eutern, ſchwellen, von Milchgefässen der trächtigen Kuh (tunnun), lehmä aittuu.

Aiwa, an Na. 1. *merus, purus putus, solus*, G. lauter, aiwa armo mera gratia, inde 2. Genit. aiwan adverbiascit: *omnino, plane*, G. ſehr, aiwan ſuuri valde magnus, aiwan hywin bene omnino, aiwan niin ita quidem, aiwankin in primis, §. 3. aiwastanſa (pro aiwoastanſa) *solum*, tämä aiwastanſa hic solummodo l. solus, non niſi hic.

Aiwastan, aa V. *sternuo, sternuto*, G. nieſen.

aiwastelen, lla Vfr. idem.

aiwastus, ukſen Ns. *sternutatio*, G. das Nieſen, aiwastus-ruoho l. -juuri achillea ptarmica.

aiwastutan, ttaa Vf. *sternuere facio*, G. zu nieſen bringen, ut pulvis tabaci, inde minua aiwastuttaa sternutatione afficior, sternuto.

Aiwena, an Ns. *tempus capitis*, pl. aiwenat tempora, G. Schlaf, Schlafbein (aiwo), it. al. id. ac aiwina.

Aiwina, an Ns. *linum* l. *cannabis pura*, stupæ expers, G. heedeloſer Flachs, al. aiwina l. aiwina-kangas *linteum* ex ejusmodi lino, max. *quadrilix.*

aiwinainen, ſen Na. *ex mero lino constans* e. c. textum, G. aus reinem Flachs beſtehend.

Aiwo, on Ns. 1. *tempus capitis*, aiwot tempora (aiwena), G. Schlaf, it. 2. fig. *sinciput*, nec non *cerebrum*, G. Gehirn (aju), aiwo on liittunut dicitur de maniacis l. vesanis.

aiwu, un Ns. al. idem.

aiwoinen, iſen Ns. dim. idem.

aiwoinen, iſen Na. *ad tempora capitis* l. *sinciput* l. *cerebrum pertinens*, G. dem Schlafe l. Gehirne zugehörig, inde fig. aiwoinen mies vir *sapiens* l. *sollers*, aiwoiſesti sapienter, sollerter.

Aiwon, aikoa V. (num ab aiwo, qs. cerebro ago?) vide sub aikat.

aiwotan, ttaa Vf.
aiwottelen, tella Vfr.
aiwotus, ukſen Ns.
} vide ibidem.

Aiwottain l. aiwottaiſin prtcl. vide sub aikn.

Ajan, ajaa V. in genere *motum cieo, ago, pello*, G. treiben, unde usus multifarius: a) de agitando: ajan lehmiä ago vaccas, ajan aſiaa negotium ago, rem gero, aſian ajaja actor negotii, causæ curator, ajan tuulta ventum agito, i. e. frustra ago, meri ajaa rannallen mare in ripam ejicit, ajan takaa persequor, koira ajaa jäneſtä canis leporem venatur, b) de vehendo: ajan hewoiſta aurigo, hewoiſen ajaja auriga, vector, ajan hewoiſella l. rattailla equo l. curru vehor, equito, ajan kilpaa cum quo æmulans equi cursum incito, ajan peltoa ope jumenti agrum aro l. colo, ajan tietä viam vehendo aperio l. plano, al. viä proveho, c) de urgendo: ajan laulamaan l. ruallen cogo ad canendum l. edendum, ajaa kuſellen urinam pellere l. promovere, ajaa märjällen suppurationem promovere, ajan walheeksi in mendacium verto, urgeo mendacia esse verba cujus, maa ajaa ruohoa terra gramen protrudit l. producit, ajan heiniä latoon fœnum in horreum intrudo l. injicio, sed ajan heiniä ladoſta

ladoſtá extrudo, d) varia: kättäni ajaa manus mihi tumescit, ajan (ajelen) partaa barbam novacula tondeo l. abrado, koi ajaa karwat nahaſta tinea pilos pellis abrodit, nahka ajaa (ajelee) karwanſa pellis pilos demittit. ajan wettá wenheeſtá aquam ex navigio exhaurio, sed ajan wettá wenheſeen aquam in navigium infundo, ajan ulos exigo, expello, extrudo, ajan ſiſällen l. ſiſääu intro pello, ajan pois abigo, depello, ajan ylös cieo, excito, et s. p.

ajelen, lla Vfr. idem, max. ajelen partaa barbam novacula rado, koi ajelee karwoja tinea pilos abrodit, härkä ajelee lehmää taurus vaccam persequitur coiturus, laiwa ajelee aalloilla navis undis agitatur l. fertur, pappi ajelee palkkaanſa sacerdos circumvagatur tributum suum exacturus l. collecturus, waatet ajelee vestis negligenter circumfertur l. agitatur, ajelen laiskana otiosus vagor l. negligenter jactor, ut res rejectanea.

ajo, on Ns. *agitatio, pulsus, vectura*, G. das Treiben, unde varios recipit verbi ajan sensus e. c. aſian ajo causæ dictio, gestio negotii, ajo-hewoinen equus vectarius, hepo on ajoſſa equus est in labore vecturæ, wenhet on tuuli-ajolla cymba vento jactatur, pellon ajo aratio l. cultura agri ope jumenti, ajo-tauti tumor corporis, hydrops, ajo-pilwet nubes vento vagantes, hylkeen ajo venatio phocæ, meri-ajo ejectum e mari e. c. adeps phocæ, ajo-lintu l. -ſuorſa mergus merganser (röhkä) et s. p.

ajokas, kkaan Ns. *ferina fugata*, quam venatores insectantur, e. c. cervus, G. von Jägern verfolgtes Wild, it. Na. quo vehitur, *vectarius* e. c. equus.

ajatet, tteen Ns. al. idem, de ferina, it. myllyn ajatteet paleæ etc. quæ ad lapides molares purgandos moluntur, G. Mühlen-reinigungs-mittel.

ajinki, ngin Ns. idem, de ferina.

ajos, oksen Ns. al. idem, it. al. *tumor, apostema* in corpore, G. Geschwur, Geschwulst.

ajellus, ukſen Ns. *status rei neglectæ* l. rejectaneæ, G. vernachlässigter Zustand, on ajellukſiſſa est inter rejectanea, neglecta, inde ipsa *res rejectanea*, vaga, nullius frugis.

ajelus, ukſen Ns. al. idem.

ajelemattomuus, uuden Ns. *neglectio* l. *negligentia rei gerendæ* e. c. parran ajelemattomuus neglecta barbæ rasura, G. Nachlässigkeit.

ajelehdan, htaa V. *projicio me negligenter, otiosus vagor*, vagabundus tempus tero, G. sich herumtreiben.

ajetun, ttua Vm. *tumeo* inflammatione, *intumesco*, G. schwellen.

ajetus, ukſen Ns. *tumor*, G. Geschwulst (ajos).

ajetutan, ttaa Vf. *tumere facio, tumidum reddo*, G. schwellen machen, inde jalkaani ajetuttaa pes mihi intumescit.

ajetan, ttaa Vf. al. idem, (ajan).

ajoun, uta Vm. *vagabundus jactor, otiosus volutor*, G. müssig herumgehen.

ajatan, ttaa Vf. de mola, ajatan myllyä *lapides molares purgo*, ope palearum etc. molendarum, G. die Mühlsteine reinigen, cfr. ajatet supra.

Ajattaro, on Ns. *genius mythol.* in silvis commorans, malignus, venatores illudens, sæpius feminini sexus, G. Waldgespenst (hattara).

ajattara, an Ns. al. idem.

Ajattelen, tella Vfr. vide sub aju.

Ajawa, an Ns. *anas acuta*, avis, G. eine Entenart.

Aju, un Ns. pr. *cerebrum*, G. Hirn, Gehirn (aiwo), inde fig. *mens, intellectus*, aju-ruoho thymus serpyllum, ajun-rako sutura cranii.

ajuinen, iſen Ns. dim. idem.

ajuinen, iſen Na. *ad cerebrum pertinens, cerebro ornatus*, e. c. homo, *ex cerebro factus* e. c. cibus, G. zum Gehirne gehörig, mit Hirne versehen, inde *sollers, sapiens* e. c. homo.

ajullinen, iſen Na. *cerebrum habens*, G. mit Gehirne versehen.

ajuan, uta V. Sav. *mente percipio, intelligo, perspicio*, G. begreifen, einsehen, tokko ajuat? jamne intelligis l. scis?

ajattelen, tella Vfr. qs. cerebro ago, *cogito, meditor, mente molior, perpendo, delibero*

libero, G. denken, nachdenken, überlegen, ajatellakſeni mea ex mente, ajattelen ſitä l. ſen perään id considero l. delibero, hywin ajateltu aſia res bene pensitata, ajattelematoin incogitatus, non providus.

ajatus, ukſen Ns. *cogitatio, cogitatum*, G. das Denken, Gedanke, niin on minun ajatukſeni talis est mea sententia l. opinio.

ajattelewaiſuus, uuden Ns. *cogitantia*, meditandi et deliberandi studium, G. Bedachtsamkeit.

ajattelemattomuus, uuden Ns. *incogitantia, inconsiderantia*, G. Unbedachtsamkeit.

ajatutan, ttaa Vf. cogitandi ansam do, *ad cogitandum* l. *deliberandum moveo*, inde *cogitabundum reddo, inquieto mentem*, G. zu denken geben, nachdenkend l. gedankenvoll machen.

Akana, an Ns. *palea*, seminum folliculi triturando l. molendo separati, G. Spreu.

akanainen, iſen Na. *paleis refertus* e. c. locus, *ex paleis confectus* e. c. pabulum, G. voll Spreu, aus Spreu.

Akelma, an Ns. *trifolium*, G. Klee (apila).

Akka, akan Ns. *uxor*, al. *mulier vetula*, al. *avia, proavia*, G. Weib, alte Frau, Grossmutter, akan-puoli sexus femininus, akka on hajonnut uxor peperit, akka-wäki mulieres collective, it. Run. epitheton feminarum mythol. plurium, ob senectutem e. c. *των* Rauni, Ahto: correlat. ukko.

akkainen, iſen Ns. dim. idem.

akkainen, iſen Na. *uxoribus* l. mulieribus *abundans* e. c. vicus, G. weiberreich.

akkamainen, iſen Na. *mulieris indolem habens, effeminatus* e. c. vir, G. weiblich, weibisch.

akallinen, iſen Na. *uxorem habens, maritus*, G. beweibt.

akattomuus, uuden Ns. *defectus uxoris, coelibatus*, G. Ehelosigkeit.

Akkia, an } Ns. id. ac ahkio.
akkio, on }

Akkuna, an Ns. *fenestra*, apertura in pariete, per quam lumen immittitur, inde *fenestra vitrea*, G. Fenster, akkunan lauta operculum fenestræ (aakkuna, ikkuna).

akkunainen, iſen Ns. dim. idem.

akutin, ttimen Ns. pl. akuttimet *tegumenta fenestræ*, G. Fenstervorhang, Gardine.

akkunoitſen, ita V. *fenestro, fenestris orno* e. c. domum, G. fenstern.

Akſeli, in Ns. (Sv. axel) *axis rotæ*, G. Achse, it. *Axelius*, nomen viri.

Alasti prtc. *nude*, sine vestimentis, G. nackt, entkleidet, riiſui alasti vestibus denudavit, on alasti est nudus.

alastoin, ttoman Na. car. *vestibus carens, nudus*, G. nackt, (qs. ab ala pr. veste inferiori carens, nudus ad inferiora), waatetan alastointa nudum vestio (alainen).

alastomuus, uuden Ns. *nuditas, defectus vestium*, G. Nacktheit.

alastan, aa V. *nudo, denudo*, vestes abripio e. c. pueruli virga castigandi (pr. de inferiori corporis parte), G. entkleiden, entblössen.

Alati prtcl. *continuo, perpetuo, semper*, (*indesinenter*), G. immer, fortwährend, unaufhörlich; it al. id. ac alatſe, e. c. lenſi alati kuun.

Alho, on Ns. *pratum paludosum*, terra depressa l. humilis l. uliginosa, al. *vallis*, G. Sumpf, Niederung, Thal.

alhoinen, iſen Na. *humilis*, depressus, uliginosus, e. c. humus, al. *vallibus frequens* e. c. locus. G. sumpfig, reich an Thälern.

Alli, (alen) N. *quod infra est* l. *subest*, G. das Unten, unten befindlich 1. Nominat. non nisi in compos. occurrit (Genit. etc. numquam) e. c. ali-pää extremitas inferior, ali-puoli pars inferior, ali-käſi manus inf. ali-oikeus forum juridicum inferius e. s. p. Casus vero locales contracti Præpositiones exprimunt Lat. *infra, sub*, G. unter, unterhalb, sc. a) Allat. alle l. allen (pro alellen) Sav. allek in locum e. c. meni pöydän alle abiit in locum mensæ inferiorem i. e. sub l. infra mensam, panen alleni subjicio mihi l. in potestatem meam, meni alle-päin abiit deorsum, versus inferiora, b). Adess. alla (pro-

(pro alella) in loco e. c. on pöydän alla est in loco mensæ inferiori i. e. sub mensa l. infra mensam, makaa allani jacet sub me, est mihi subjectus, on alla-päin l. alla-käden est versus inferiora i. e. est inferior, c). Ablat. alta (pro alelta) a loco, e. c. tulee pöydän alta venit ex loco mensæ inferiori i. e. G. von Unten, jalka horjaantui altani pes titubavit sub me, alta-päin G. von Unten, itse-altansa a semetipso, sponte (alaltansa): Inde 2. Compar. alempi *inferior*, G. niedriger, alempi maa terra humilior, demissior, on alempana, contr. alemma l. alemmalla est in loco inferiori l. est inferior, meni alemmaksi contr. alemma abiit in locum inferiorem, tulee alemmalta l. alempaa venit ex loco inferiori, owat alemmina sunt inferiores, 3. Superl. alin *infimus* e. c. ager, locus, G. der niedrigste, on alinna l. alimmana est infimus, meni alimmaksi contr. alimma abiit in infimum locum, tuli alimmalta contr. alimmaa venit ex infimo, owat alimmina sunt infimi.

ala, alan Ns. 1. *locus infra quid, area inferior* quam quis occupat, G. Platz den eine Sache bedeckt l. einnimmt, e. c. huoneen ala area domus, jalan ala locus pedalis, peda, käden ala quantum loci manu comprehenditur, palma, tynnyrin ala peltoa tanta portio agri, in qua tonna frumenti exseri solet, suowan ala niittua portio prati, cujus foenum in uno acervo condi potest, maan-ala locus mythol. subterraneus mortuorum (tuonela), käsi-ala opus manu factum, quod sub manibus est, inde 2. *locus cui proprius* l. cui subjectus, ole alallasi mane in loco tuo, ne movearis, ne tumultueris, anna olla alallani sinas me esse in loco meo, ne me moveas, istua alallansa quietus l. immotus sedere, fig. de viribus cui propriis, tekee alansa myöden agit pro loco suo, i. e. pro modulo virium suarum l. juxta capacitatem suam, suoni juoksee alaltansa (al. altansa l. aloltansa) vena fluit a semet-ipsa, sine ope externo, sponte, it. 3. adhibetur Nominat. nonnumquam præpositionaliter pro alla et alle G. unter, e. c. meni pöydän ala (alle) abiit in locum qui sub mensa est, i. e. infra l. sub mensam, on pöydän ala (alla) est infra mensam l. sub mensa. it. 4. in compos. valet id. ac ali e. c. ala-puoli, ala-pää, ala-käsi id. ac ali-puoli, ali-pää, nec non ala-perä extremitas inferior, meni ala-perään l. ala-päin abiit versus inferiora, infauste successit, male se habuit, on ala-kädellä l. ala-perässä est inferior, in statu infausto, ala-ikäinen minorennis, ala-ikäisyys minorennitas, ala-kuono rostrum animalis pronum, ala-kuloinen maa terra parum declivis l. humilis, ala-kuloinen mieli mens demissa, tristis, ala-kuloiset silmät oculi dejecti, vultus demissus, ala-kuu luna decrescens.

alo, alon Ns. idem, max. locus quem quis sedens occupat, G. Sitzplatz, inde on isänsä alosta est staturâ patri similis, tekee alonsa (alansa) myöden pro loco suo, pro modulo virium suarum, suoni juoksee aloltansa pro alaltansa.

alas l. **ales** prtcl. (qs. pro alassa-päin l. alessa-päin sive pro alakse l. alekse) *deorsum*, motus in locum inferiorem, G. nieder, hinunter, abwärts, e. c. mene alas l. ales istumelta a sede descende, laske alas l. ales pone deorsum, depone, alas-päin l. alas-käsin deorsum versus l. versus inferiora.

alatse l. **alitse** l. **alaitse** l. **alitset** prtcl. *subtus*, per locum inferiorem, G. unterhalb weg, meni pöydän alatse transiit subtus l. per inferiora mensæ.

alaha contr. **alha** l. **alaa**, (-an) Ns. *locus inferior:* Nominat. inus. sed adverbiascunt a) Adess. on alahalla l. alhalla l. alaalla est in loco inferiori i. e. infra G. unter, unterbalb, on alahallansa (alallansa) est in loco suo quietus, sine strepitu, b). Ablat. tuli alahalta l. alhalta venit sursum ex loco inferiori, G. von unten auf, alhalta päin, c). Allat. meni alahallen abiit deorsum (alas l. ales).

alainen, isen Ns. *quod subest, substratum*, G. Unterlage, pään alainen pulvinar, culcita,

cita, laattian alainen trabs sub pavimento, nurkan-alainen lapis sub angulo domus, inde laiwa tuopi alaiſenſa (alanſa) navis fert, quantum capit, it. Na. *situ inferior* l. *humilior* e. c. terra, ager G. niedrig liegend, unterliegend, maan-alainen subterraneus e. c. rapa, radix, alainen puoli pars inferior, alain. pää extremitas inferior, loukun alaiſia malleo stupario subjecta e. c. linum l. flocculi lini, alainen mies homo conditione humilis, animo demissus, käſki alaiſenſa sibi subditos l. subjectos jussit. muutoſten alainen mutationibus subjectus l. obnoxius, makaa ylös alaiſin jacet subversim, it. in compos. alais-puoli l. alas-puoli id. ac ala-puoli, alais-waatet vestis interior, §. it. rar. alainen id. ac alaſtoin e. c. waatetan alaiſta pro alaſtointa, §. it. rar. alainen id. ac alallinen, e. c. alainen waiwa, alainen wieras pro alalliſnen wieras.

aluinen, iſen Ns. & Na. al. idem, pään-aluinen, laattian aluinen, maan-aluinen, aluinen puoli et s. p.

alahainen contr. alhainen, iſen Na. idem e. c. humus, homo, alhainen ſääty ordo inferior, alh. tyyli ventus ex locis inferioribus l. maritimis efflans, e. c. auster, zephyrus et euro-notus in Finlandia, §. ſairas on alhainen ægrotans est viribus debilis, alhaiſesti demisse, humiliter.

alawa, an Na. Carl. idem, alawa maa terra *humilis*, vallis, al. *amplum occupans locum, longus latusque* G. von grossen Umfange, alawa ſaapas ocrea capax, alawa werkko wete altum profundumque Botn.

alammainen l. alamainen, iſen Na. *inferior* qua conditionem, *humilis* I. demissus qua animum et mores, G. gering, demüthig, alammainen Herra dominus animi inferioribus faventis, haud superbus nec elatus, inde Keiſarin alammainen *subditus* Imperatoris, G. Unterthan, minun alammaiſeni mihi *subjectus*, G. unterworfen l. unterwürfig.

alimmainen, iſen Na. (qs. a Superl. alin) *infimus, humillimus* e. c. humus, homo, G. der niedrigste.

alallinen, iſen Na. pr. qui *in loco suo immotus* manet, inde *continuus, perpetuus, non desinens* e. c. labor, hospes, G. beſtändig, fortdauernd, fortwährend (alinomainen, ainainen, alainen).

alaiſuus, uuden Ns. *indoles inferior* l. humilis, *humilitas, demissio* l. *submissio* e. c. loci, animi, G. niedrige Lage, Demüthigkeit, it. al. id. ac alalliſuus.

alahaiſuus contr. alhaiſuus, uuden Ns. idem, de loco, conditione vitæ, moribus.

alammaiſuus, uuden Ns. idem, max. de animo submisso, et conditione humili l. alii subjecta, nöyrällä alammaiſuudella maxima cum animi submissione G. Untergebenheit, Unterthänigkeit.

alimmaiſuus, uuden Ns. al. idem.

alalliſuus, uuden Ns. pr. *quies* rei *in loco suo*, inde *perpetuitas, continuitas*, G. Beſtändigkeit, Beharrlichkeit, Fortdauer, cfr. alallinen.

alus, ukſen Ns. *quod subjacet, substratum*, G. Unterlage, Grundlage, pään alus culcita, alus-waatet vestis interior, panen huoneen aluſta fundamentum pono domus, alus-hirſi tignus ædificii infimus, basis, alus-kiwi lapis angularis, alus-kunta ambitus regionis cui *subjectæ*.

aluſta, an Ns. al. idem, jalan aluſta sopedis, Ruhtinaan aluſta regio principi *subjecta*, G. Bothmässigkeit.

aluſto, on Ns. idem.

alaiſin, imen Ns. idem, paidan alaiſin inferior pars indusii, pään alaiſin culcita, loukun alaiſimet flocculi lini in subigendo decidentes sub malleum stuparium (alaiſet), inde *incus* fabri ferrarii G. Amboss.

alanko, ngon Ns. *locus humilis, vallis*, G. Niederung.

alankoinen, iſen Na. *nonnihil humilis* l. *paludosus* e. c. humus, G. etwas niedrig, morastig.

aluſtan, aa V. 1. *fundamentum pono* e. c. ædificii, *substruo, suffulcio* e. c. sæpem l. domum ruinosam, G. begründen, unterstützen, inde 2. *initium facio, inchoo*, G. anfangen, it. 3. aluſtan peltoa agrum *transversim aro*, G. querüber pflügen, aluſtan taikinaa Sav. *depso*

pso massam panis, G. kneten, alustan tiili=sawea *subigo* massam laterariam.
alustelen, lla Vfr. idem.
alustus, uksen Ns. *positio fundamenti, substructio: inchoatio, subactio*, G. Grundlegung, Unterstützung, das Anfangen, das Kneten.
alenen, aleta Vm. *inferior fio, humilior, demittor, desido*, G. sich erniedrigen, sich senken, niedrig werden, kuu alenee luna ad occasum vergit, wesi alenee joessa aqua in amni minuitur.
aleennun, ntua Vm. idem.
alehdun, htua Vs. *parum* et *subito inferior fio* l. demittor, G. wenig und geschwind erniedrigt werden.
alennan, ntaa Vf. *inferiorem reddo, humilio, demitto*, G. erniedrigen, herabsetzen, alennan hinnan pretium minuo, alennan itseni me humilem l. humilioribus amicum præbeo.
alennus, uksen Ns. *humiliatio, submissio, demissio*, G. das Erniedrigen, Herabsetzung.
alento, nnon Ns. *status humilis*, G. niedrige Lage.
Alitusti prtcl. id. ac alati.
alituinen, isen Na. id. ac alallinen, alinomainen, ainainen.
Alin=omaa prtcl. (ab ali et oma) id. [illegible] ti, aina.
alin=omati prtcl. al. idem.
alin=omattain prtcl. idem.
alin=omainen, isen Na. id. ac ainainen, alallinen, alituinen.
alin=omaisuus, uuden Ns. id. ac alallisuus.
Aljo, on Na. *cicur, domi educatus* e. c. rangifer, *mansuetus*, G. zahm, it. Ns. *meretrix, prostibulum*, G. unzüchtiges Weibsbild.
alju, un Na. et Ns. al. idem.
Alkia, an Na. Tav. *aptus, commodus* e. c. tempus, locus, G. bequem, alkiasti apte, commode.
alkkia, an Na. al. idem.
alkenen, aljeta Vm. *aptus* l. *commodus fio*, G. sich anschicken, bequem werden.
alkeennun, ntua Vm. al. idem.
Alku, alun Ns. *initium, principium, exordium, origo*, G. Anfang, Ursprung, alusta wiikon initio hebdomadis, syunin alku causa l. origo peccati prima, alku=pää extremitas primaria, alku=raamattu textus Bibliorum sacr. originarius, alku=kieli lingua originaria, waimon alku sponsa, leiwän alku massa farinacea panis, wasta=alku initium nuper factum.
alkuus, uden Ns. Sav. idem, al. *materia primitiva*, G. Grundstoff (ainet).
alket (potius aljet), alkeen Ns. max. pl. alkeet *primitiæ* rei cujusdam, G. allererste Anfang, Erstling, owat alkeet adsunt primitiæ, initium factum est, on alkeissa est in primis conaminibus, taikinan alkeet prima mixtura massæ panis.
alus, uksen Ns. idem, alus=wiikko hebdomas festum præcedens majorem, e. c. pascha, G. Vorwoche eines grössern Festes.
alan, alkaa V. *initium facio, incipio, ordior, cœpi*, G. anfangen, lapsi alkaa käydä l. =käymään puerulus tentat ire, alkaissa in incipiendo i. e. in initio, alkawainen incipiens, Pass. aljetaan.
alkaan, alata V. al. idem, alatessa id. ac alkaissa, Pass. alataan.
alotan, tta Vf. idem, pr. *initia pono* l. *do*, alotan kangasta stamina texti construo.
alottelen, tella Vfr. idem, alottelia tiro novellus l. elementarius.
alotus, uksen Ns. *initiatio, inceptio*, G. das Anfangen, inde *initium, inceptum*, G. Anfang.
alkajainen, isen Ns. *inceptor*, G. Anfänger, inde pl. wuoden alkajaiset *festum annonæ*, olim autumno celebrari solitum, quo frumentum ex messe proxime facta congestum primo commedebatur, *festum novi anni*.
Alla Adess. alle Allat, et alta Ablat. vide sub ali.
Allas, allaan Ns. *aqualiculus* l. *linter, alveus*, G. Trog, al. *dolium aquarium*.
Allikko, kon Ns. *palus minor, stagnum*, G. Sumpf, Teich.
Almu, un Ns. (Sv. almosa) *eleemosyna*, donum quod datur egenis, G. Almosen.
almuisa, an Ns. al. idem.
Alo, alustan etc. vide sub ali.
Alos, oksen Ns. *navis, navigium majus*, G. Schiff,

G. Schiff, Fahrzeug, lyön alosta navem construo.
alus, ukſen Ns. al. idem.
Alotan, ttaa Vf. sub alku.
Altee l. alti prtcl. *continue*, *sine intervallo* l. *pausa*, indesinenter, G. unaufhörlich, zusammenhängend, laiho on altee lavoſsa seges *omnino* l. in una serie est calamitate dejecta, ano alti pete *perpetuo*, non cessans.
Altis, altiin l. alttiin Na. *promtus* l. *proclivis* ad quid, *paratus*, G. bereit, geneigt, annan henkeni altiikſi vitam l. animam offero l. devoveo, ehto on altisua conditio est libere accipienda, sponte eligenda, annan aſiani altiikſesi rem meam tuo offero arbitrio, maa on altisna terra est libere occupanda, kalu on altis res est *venalis*, G. feil, altiisti libere, sine impedimento.
Alto, allon Ns. al. id. ac aalto.
altoinen, allehdin etc. id. ac aaltoinen, aallehdin etc.
Alttari, in Ns. (Sv. altare) *ara*, *altare*, G. Altar (halttari).
Aluna, an Ns. (Sv. alun) *alumen*, G. Alaun.
alunainen, iſen Na. *aluminosus*, G. von Alaun.
Aluwa, an Ns. *germen* segetis *chordum* l. *serotinum*, ex radice alius culmi progerminans, G. Schössling der Saat, (aaluwa, odelma).
aluwoitſen, ita V. *germina facio chorda* l. *serotina*, de segete, G. schossen (aalun, odelmoitſen), ruis aluwoitſee.
aluwoitan, ttaa Vf. al. idem, kaswaa aluwoittain læte crescit.
Alwari, in Ns. (Sv. alfvare) *serium*, *res seria*, G. Ernst (toſi), alwarismies homo serius.
Alwinkainen, iſen Ns. Run. epithet. lupi.
Amma, an Ns. (Sv. amma) *nutrix*, G. Amme (imettäjä).
ammaan, mata V. *nutrio lacte mammarum*, fig. *educo*, G. säugen, auferziehen (imetän).
Ammatti, tin Ns. (Sv. embete) 1. *officium opificum* l. communitas seu societas opificum e. c. ſuutarin ammatti, G. Zunft, inde 2. *officium* l. *munus publicum* in genere G. Amt (wirka).
Ammet, een Ns. *dolium majus*, vas capax, G. Kufe.
ammeellinen, iſen Na. *dolium habens*, inde ammeellinen wettä tantum aquæ quantum capit dolium, G. Kufe voll.
Ammen, enen Ns. *haustrum* aquæ, G. Schöpfeimer.
ammennan, ttaa V. *haurio* e. c. aquam ex puteo l. dolio, G. schöpfen, Pass. ammennetaan contr. ammetaan.
ammunnan, ttaa V. al. idem.
ammullan, ttaa V. idem.
ammentelen, ttella Vfr. idem.
Ammon l. ammoin prtcl. *jamdudum*, *olim*, *pridem*, G. vorlängst, vormals, ammon aikoina jam pridem, Sav.
Ammon, oa V. *mugio*, *boo*, de bobus, G. brüllen, vom Rindvieh.
ammoon, mota V. al. idem.
ammuun, uta V. al. idem.
ammo, on Ns. *mugitus*, *boatus*, G. das Brüllen, Gebrüll, ſuu on ammollanſa os l. rictus est diductus l. apertus.
ammotan, ttaa Vf. *hio rictu*, *rictum diduco*, instar boum mugientium, G. das Maul aufsperren.
ammonnan, ttaa V. al. idem.
ammottelen, tella Vfr. idem.
ammotus, ukſen Ns. *hiatus*, *diductio rictus*, G. das Maulaufsperren.
Ammun, mpua V. *jaculor*, arcu l. bombarda, sagittas l. glandes emitto, G. schiessen, inde kissa ampuu lintua felis *subito* prosilit l. *irruit* in aviculam, tauti ampui lehmää morbus subito l. inopinato vaccam affecit.
ampuun, mmuta V. al. idem.
ammuskelen, lla Vfr. idem.
ammus, ukſen Ns. *jaculatio*, *ictus*, G. das Schiessen, unde pl. ammukſet *morbi repentini* max. pecudis, e. c. sideratio (kohtaus, lento l. lennos), lehmä on ammukſissa vacca contacta est inopinato morbi telo, ammukſen ſanat vocabula l. lectiuncula magica ad morbos ejusmodi depellendos l. sanandos usitata.
ampumus, ukſen Ns. idem.
ampu, (ammun) Ns. non nisi in comps. usitat.

usitat. e. c. ampu-aſeet l. -neuwot instrumenta *jaculatoria*, e. c. arcus, bombarda etc. G. Schiessgeräthschaft, Artillerie, ampu-tauti apoplexia, max. bonum, ampu-teino vitæ genus jaculatorium, venatus, militia.

ampiainen, iſen Ns. *vespa*, G. Wespe (wapſainen, puskiainen).

ammujainen, iſen Ns. *colymbi species*, avicula, G. Taucherentenart.

Anaštan, aa V. Uloæ, meam *in potestatem vi redigo*, bona alius *mihi arrogo* l. *vindico*, ea retineo, G. sich bemächtigen l. bemeistern.

Anet, een Ns. max. pl. aneet eccles. *indulgentiæ Papisticæ, litteræ indulgentiarum*, G. Ablasszettel, al. *elementa sacræ cœnæ*, G. Brod u. Wein beim Abendmahl.

anekki, kin Ns. al. idem; it. al. jurid. *diploma immissionis*, quo possessio fundi colono offertur, G. Bevollmächtigungsbrief zum Besitz eines Grundstücks.

anikki, kin Ns. al. idem.

Angen, prtcl. id. ac ankain.

Anhi, in Ns. id. ac aihet, rar. inde

anhitoin, ttoman Na. car. Uloæ, *expers* l. *carens*, e. c. pecuniâ, cibo, G. der nicht hat, entbehrend, aiwan anhitoin omnino expers, cui nihil est, G. bloss und bar.

Ani prtcl. *valde, omnino, quidem*, max. in compos. ani-wáhá, ani-warhain l. -warahin summo mane, G. sehr, gar, zwar.

anikſi l. anikſen prtcl. idem, anikſen tulee certe *quidem* venit, jo anikſi olin jam *quidem* fui, anikſi niin on omnino ita est.

Aniket, kkeen Ns. id. ac korwaket l. korwas.

Anis, ikſen Ns. (peregr.) *anisum*, G. Anis.

Ankain l. angen prtcl. *arcte, anguste*, G. eng, aſun ankain angustia premor habitaculi, tarwitſen angen *necessario*, it. ankain id. ac ankettain l. ánkyttáin.

Ankara, an Na. 1. *validus* et *vehemens* e. c. equus, ventus, ictus, vires, *severus* et *actuosus* l. *studiosus* e. c. vir. l. homo, *gravis* l. *efficax* l. *magni momenti* e. c. dictum, res, *fortis* l. *potens* e. c. vinum, cibus, factum, G. kraftvoll, heftig, mächtig, inde 2. *perbonus, laudabilis*, G. tüchtig (jalo, aimo), ankarasti vehementer, perbene.

ankaruus, uuden Ns. *vehementia, efficacia* etc. G. kraftthätige Art, Heftigkeit, it. *indoles laudabilis* G. Tüchtigkeit.

Ankelma, an Ns. *spiræa ulmaria*, G. Johanniswedel (ankerias-ruoho), al. *thalictrum flavum*.

ankerwa, an Ns. al. idem.

Ankerias, aan Ns. *muræna anguilla*, G. Aal (airokas), ankerias-ruoho spiræa ulmaria.

ankeriainen, iſen Ns. dim. idem.

ankeriainen, iſen Na. *muræna abundans* e. c. amnis, *ex muræna confectus* e. c. cibus, G. aalreich, von Aale.

Anketan, tta V. id. ac ánkytán.

Ankka, nkan Ns. (Sv. anka) *anas mansueta*, G. zahme Ente.

Ankko, nkon Ns. id. ac jankko.

Ankkuri, in Ns. (Sv. ankare) 1. *ancora* navis, G. Anker, it. 2. wiina-ankkuri *amphora* pro conservando vino, mensura fluidorum.

ankkuroitſen, ita V. *ancoram jacio* l. *figo*, G. Anker auswerfen, it. ankkuroitſen wiinaa in *amphoras infundo*.

ankkurillinen, iſen Na. *ancoram* l. *amphoram habens*, e. c. navis, mercator, G. mit Anker versehen, it. ankkurillinen wiinaa ein Anker voll.

Annan, ntaa V. 1. *do, trado, dono*, G. geben, schenken, anna minullen da mihi, antamani datum meum i. e. donum meum, annan edeš l. ilme prodo, revelo, annan ylön desero, al. vomo, annan anteekſi dono do, condono, Eccles. remitto peccata, G. verzeihen, annan šis ſállen indo, e. c. medicamina, Eccles. inspiro, revelo, annan itſeni matkallen itineri me committo, inde 2. *sino, permitto, cedo*, G. lassen, zulassen, anna katſoa *fac* videre, annan hánen tulla haud impedio quin veniat, anna peráán cede, concede, anna niin olla sinas ita esse, ita sit.

antelen, nnella Vfr. idem.

antaun, uta Vm. *do* l. *confero me*, G. sich geben l. begeben, huonet antaupi kyljellenſá

jellenſä domus inclinare cœpit, laiwa antaupi merellen navis in altum provehi incipit, tuuli antauſi heikommakſi vehementia venti sensim minuebatur.

annet, nteen Ns. *datum quid, donum*, G. das Gegebene, Geschenk, anna anteekſi dono da, condona, rukoilen anteekſi rogo ut condonetur l. remittatur, remissionem delicti imploro.

annin, ntimen Ns. quod datur, *munus*, G. Gabe, awarat antimet dona abundantia, ottaa antimia munera corruptelæ accipit, pellon annin reditus agri, messis, papin annin donum sacerdoti tribuendum, inde *munus sacrificii* diis mythol. offerri solitum, *hostia*, G. Opfer.

anti, annin Ns. idem, papin anti, pellon anti.

antiainen, iſen Ns. dim. idem, pl. antiaiſet *munera*.

anto, annon Ns. idem, anto ja otto debitum et creditum, expensum et acceptum, G. Ausgabe.

antias, aan Na. qui facile dat, *liberalis, munificus, beneficus*, G. freigebig, wohlthätig.

antelias, aan Na. al. idem.

anteliaiſuus, uuden Ns. *liberalitas, munificentia*, G. Freigebigkeit.

annettelen, tella Vfr. *propono, dictito, perhibeo*, G. vorlegen, darstellen.

Anni, in Ns. *Anna*, nomen muliebre.

annikka, kan Ns. al. idem.

Anon, anoa V. *humaniter peto, rogo*, G. bitten, ansuchen, anon naista puellam ambio, anon pappia sacerdotem suffragiis voco, ſairas anoo pappia ægrotans cupit, ut sacerdos eum invisat.

anelen, lla Vfr. idem.

anelias, aan Na. *petituriens, sœpe petens*, G. zudringlich im Bitten.

aniet, een Ns. rar. *petitio, petitum*, G. Gebet, Bitte; kuule anieeni preces meas exaudi, anna anieet petitis annue.

ano, on Ns. idem, non nisi in compos. ano-waimo mulier sponsæ in colligendis dotibus ministra, G. Begleiterinn der Braut, während sie Gaben aus der Gemeinde sammelt.

anomus, ukſen Ns. idem, anna anomukſeni petitis meis annue, papin anomus sacerdotis per suffragia electio, G. Predigerwahl.

Anoppi, pin Ns. *socrus*, mater uxoris l. mariti, G. Schwiegermutter, correl. appi.

anoppila, an Ns. *domus socrus*, G. Wohnung der Schwiegermutter.

Anſa, an Ns. *laqueus ex funiculo, pedica* pro captandis avibus, G. Schlinge, Dohne (paula), anſa-mies auceps, anſa-tie via aucupum.

Anſas, aan Ns. *trabs* l. *tignus major* sub ponte l. pavimento, pontem sustinens, G. Brückenbalken, Unterlage einer Brücke l. eines Boden.

anſos, on Ns. al. idem.

Anſio, on Ns. *meritum*, jus merendo vindicatum, G. Verdienst, anſiosta l. anſiolla merito, haud gratis, anſio-mies qui merendo l. labore sibi victum parat.

anſiollinen, iſen Na. *meritus*, qui meruit, *bene meritus*, G. verdient.

anſaitſen, ita V. *mereo* l. *mereor*, G. verdienen, erwerben, palkan anſainnut præmio *dignus*, anſaitſemata immerito.

Antſikas, kaan Na. *cibos aspernans* l. *rejiciens*, cui cibus omnigenus non placet, e. c. homo, equus, G. wählerisch in den Speisen.

Antura, an Ns. *solea* calcei, trahæ etc. *carina* navis, G. Schuhsohle, Schlittenkufe, Schiffskiel.

anturoitſen, ita V. *soleas suffigo*, soleis instruo quid, G. versohlen.

Anus, ukſen Ns. provincia Careliæ *Olonets*, inter lacus Ladoga et Onega (anus), anus-kieli l anukſen kieli dialectus Olonetsensis, Finnica sed cum Russicis commixta et ad pronuntiationem Russorum conformata.

anulainen, iſen Na. Olonetsensis e. c. homo (aunulainen).

Apaja, an Ns. *jactus* l. *tractus sagenæ*, G. Netzzug, al. *locus* maris *sagenæ aptus*, laski werkon apajallen, inde *campus latus* l. spatiosus.

apajainen, iſen Ns. dim. idem.

Apan, ppaa V. *abunde fundo*, G. reichlich l. überflüssig giessen, appaa ſyödä devo-

devorans edit, apan jywiä ammeseen infundo frumentum in dolium, inde appain abunde, superflue.

Apet, ppeen Ns. max. pl. appeet *pabulum equinum melioris indolis* (avena, hordeum etc.), *illex* pro equis captandis et in itinere alendis, G. hartes l. besseres Pferde-Futter, Reisefutter, Lockspeise, it Sav. *pabulum maceratum.*

appuinen, isen Ns. pl. appuiset al. idem.

apatan, ttaa *pabulum præbeo* equo, max. in itinere, inde *quiesco* ex itinere, G. bessere Speise reichen, füttern, it. apatan pappia sacerdotem, ex officio pagos remotiores invisentem, *hospitio excipio*, G. bewirthen.

Apelus, uksen Ns. al. id. ac aapinen, aapelus.

Apilas, laan Ns. *trifolium*, G. Klee, puna-apilas trif. pratense (maito-kukka, nätkin), walkia apilas trif. repens, saksan apilas trif. in Finnia exoticum.

apila, lan Ns. al. idem.

apelias, iaan Ns. al. idem.

Apina, an Ns. (Sv. apa, apinja) *simia*, G. Affe.

Appi, pin Ns. *socer*, G. Schwiegervater, al. appi-mies (ati).

apes, eksen Ns. *unus* socerorum, pl. apekset *consoceri*, patres mariti et uxoris collective, G. Benennung der gegenseitigen Schwiegervåter.

appila, lan Ns. *domus soceri*, G. Wohnung des Schwiegervaters (atiwo).

Aprakka, kan Ns. (Russ. Obrok) in Carelia max. usitatum, *portio definita* et cuique debita e. c. merces merita operarii, reditus l. tributum ab auditoribus sacerdoti solvendum (papin otto), tributum publicum l. capitatio G. Steuer, die Gebühren, Tagelohn, Kopfgeld, e. s. p.

aprikoitsen, ita V. Sav. *ratiocinando computo*, rem reputo et delibero, G. überlegen, erwägen, ausrechnen, niin olen aprikoinnut ita computando inveni, alkoi aikaa aprikoita incepit tempus *computando determinare.*

aprakoitsen, ita V. al. idem.

aprikoilen, lla V. idem.

Apsatti, tin Ns. Carl. *calx calcei*, G. Absatz am Schuh.

Apteekki l. apteikki, kin Ns. (peregr.) *pharmacopolium*, G. Apotheke.

Apu, awun Ns. *auxilium*, *adjumentum*, *subsidium*, G. Hülfe, Beistand, tule awukseni l. apuuni veni mihi in subsidium, succurre mihi, huudan awuksi invoco in auxilium, olen apunasi sum tibi auxilio, apu-mies coadjutor, apu-pappi sacerdos vicarius l. adjunctus, Kies (pro kiesus l. Jesus) awuksi salve, salutandi formula, inde 2. papin awut *dona* sacerdoti danda, morsiamen apu donum sponsæ dari solitum, talon apu *subsidium gratuitum* novo colono colligendum, G. Hülfsgabe, 3. in compos. nonnumquam exprimit sensum *commodi* l. *egregii*, G. tauglich e. c. apu-mies vir perbonus, apu-lailla modo eximio, apu-asia res magni momenti.

apulainen, isen Na. *qui est auxilio*, *auxiliarius*, e. c. sacerdos adjunctus, G. Gehülfe.

apuri, in Ns. *auxiliator*, auxilium præbens, G. Helfer.

awullinen, isen Na. 1. *promptus ad juvandum*, *auxiliabundus*, *officiosus* e. c. amicus, G. behülflich, hulffertig, it. 2. *fere conveniens* l. *aptus*, haud rejiciendus, *pœne probandus*, G. ziemlich passend, l. tauglich, Gall. passable e. c. res, factum, opus, awullisesti quadantenus, utcumque, ne sic quidem male (auttawainen).

awutoin, ttoman Na. car. *auxilio carens*, qui nec sibi nec aliis est auxilio, qui non fert auxilium, G. hülflos, unbehülflich, it. 2. *ineptus*, *haud conveniens*, *inutilis*, e. c. res, G. untauglich unpassend.

awuttomuus, uuden Ns. *indoles ad juvandum non parata*, G. Undienstfertigkeit, Unbeholfenheit, it. *indoles* rei *inepta*, *inutilitas* (ineptitudo), G. Untauglichkeit.

autan, ttaa V. 1. *auxilior*, *juvo*, *adjuvo*, *subsidium præbeo*, G. helfen, Hülfe leisten, autan asiaa rem promoveo, auttawainen auxiliabundus, Jumala auta G. Gott

Gott helfe, jurandi formula, it. 2. impers. hyllá auttaa *pœne conveniens* l. *aptus est*, *fere* decet l. *convenit*, haud ita male, G. es geht an, ei auta katumaan (al. katua l. katumasta) *haud refert* l. convenit pœnitere, non licet l. *ineptum est* pœnitere, nil juvat, G. es frommt nicht; auttawainen fere aptus l. conveniens.

awitan, ttaa V. Sav. idem.

auttelen, tella Vfr. idem.

auttawaiſuus, uuden Ns. *indoles* animi *ad juvandum parati*, G. Hülffertigkeit.

Arina, an Ns. *fuscina* piscatorum, G. Fischergabel, it. uunin arina *stratum* l. focus *furni*, ubi ignis, G. Ofenherd, it. al. *scopulus* maris, brevia, G. Klippe.

Arka, aran Na. 1. *qui facile sentit* impressiones, *facile dolens*, tactu *impatiens*, tener, G. fein fühlend, zart, empfindlich, arka tunto conscientia religiosa, ſilmá on arka oculus tactu dolet, ohra on arka hallallen l. hallaan hordeum facile sentit frigus l. læditur frigore nocturno, inde 2. *pavidus*, *cautus*, G. furchtsam, vorsichtig, arka hewoinen equus pavore resiliens, arka henkenſá pitáá timidus l. cautus qui est, servat vitam in periculis, Compar. arampi, Superl. arin.

arkaus, uden Ns. *teneritudo*, *impatientia: timiditas*, indoles animi timida l. cauta, G. Empfindlichkeit, Furchtsamkeit, Vorsicht.

arkuus, uuden Ns. al. idem.

aristun, ua Vm. *fio tener* l. *impatiens*, de sensu, G. empfindlich werden, it. al. juhta aristuu jumentum *contabescit* l. *marcescit*, G. abgefallen werden, abmagern.

arkinustun, ua Vm. *pavidus* l. *cautus fio*, G. furchtsam werden.

arastan, taa V. *teneritate afficior*, mente *doleo*, *miseret* me cujus, G. empfindlich werden, bemitleiden, áiti arastaa lastanſa mater est *indulgens* infantulo suo.

aristan, aa Vf. *tenerum reddo* l. *pavidum*, G. empfindlich, furchtsam machen: unde impers. jalkaani aristaa pes mihi dolet.

aroistan, aa Vf. al. idem.

aroitan, ttaa Vf. idem, jalkaani aroittaa.

Arkio, on Ns. *dies profestus*, quo negotia agere licet, G. Werktag, oppos. pyhá dies festus, joulun arkiot.

arki, arjen Ns. al. idem, max. in compos. arki-waatet vestis operæ apta, haud festiva.

Arkkeli, in Ns. (Sv. artillerie) *tormenta bellica*, G. Artillerie.

Arkki, rkin Ns. 1. Bibl. *arca* Noë nec non Mosis l. tabernaculi, G. Arche, Bundeslade, it. 2. (Sv. ark) *plagula* chartacea, G. Bogen, Papier.

Arktu, rkun Ns. *arca*, *cista*, G. Kasten, (kistu, kirstu, lipas).

arkkuinen, iſen Ns. dim. idem.

arkullinen, iſen Na. *cistam habens*, ad cistam pertinens, G. Kasten habend, inde arkullinen rahaa tantum pecuniæ quantum capit cista, G. Kasten voll, it. pl. arkulliſet *dona e cista* promenda et distribuenda, G. Geschenke aus dem Kasten.

arkutan, ttaa Vf. *cista instruo*, cistam paro l. dono cui, G. mit Kasten versehn, it. arkutettu paikka locus *superstitiosus*, G. ein Ort wo es nicht geheuer ist.

Armo, on Ns. 1. *gratia*, *favor*, *clementia*, G. Gnade, Gunst, Milde, otan armoon in gratiam excipio, armosta ex gratia, teen l. annan armoa veniam delicti l. gratiam cui do l. facio, inde Eccles. armo-lahja donum gratuitum, armon aika tempus gratiæ, quo resipiscere licet, armo-istuin propitiatorium, armo-wáli-kappaleet media salutis, it. 2. *misericordia*, *commiseratio*, G. Mitleid, Barmherzigkeit, minun tulee hántá armo misericordia erga eum ducor, commiseresco, ei hánen tule armoa sensu commiserationis haud movetur, §. 3. Teidán Armonne vestra *Clementia* G. Ew. Gnaden, formula compellationis submissæ, Hánen Armonſa.

armollinen, iſen Na. *gratiosus*, *propitius*, *clemens*, G. gnädig, milde, it. *misericors*, G. mitleidig, armolliſeſti gratiose l. misericorditer.

armoinen, iſen Na. idem, armoiſeſti.

armol-

armolliſuus, uuden Ns. *indoles* animi *gratiosa, misericordia*, G. gnädige l. mitleidige Gesinnung l. Denkungsart, Mitleidigkeit.

armotoin, ttoman Na. car. gratiæ haud particeps, inde *immitis, inclemens, durus, immisericors*, G. der Gnade beraubt, ungnädig, hart, unbarmherzig, armottomaſti immite, duriter, immisericorditer.

armottomuus, uuden Ns. defectus gratiæ, *inclementia, immisericordia*, G. Gnadenlosigkeit, Hårte, Unbarmherzigkeit.

armoitan, ttaa Vf. *gratiam do* l. *gratia afficio, condono, indulgeo*, modo gratioso l. clementi quem tracto, G. begnadigen, begünstigen, gnädig l. milde behandeln, it. *miseror, commiseror, misereor*, G. bemitleiden.

armoittelen, tella Vfr. idem.

armiaš, aan Na. *promptus ad gratiam* dandam, *paratus ad clementiam* l. *misericordiam*, G. gnädig gesinnt, mitleidig, mitleidsvoll, inde id. ac armollinen, armiaaſti benigne, gratiose.

armeliaš, aan Na. al. idem.

armu, un Na. idem.

armeliaiſuus, uuden Ns. *indoles ad misericordiam parata, misericordia, gratia*, G. gnädige, gütige, mitleidige Denkungsart.

armaš, maan Na. 1. *gratus, carus, gratia fotus*, G. geliebt, werth, begünstigt, armaani o bone! sodes, amator, armaat miehet viri carissimi, it. 2. al. id. ac armiaš l. armeliaš, armaaſti benigne.

armainen l. armahainen, iſen Na. dim. idem.

armahdan, htaa V. *gratiæ* l. *misericordiæ sensu afficior* erga quem, *misereor, favorem* l. *gratiam cui facio, veniam do, carum habeo*, gratia quem foveo, *indulgeo*, indulgenter tracto, G. begnadigen, begünstigen, bemitleiden, verzeihen, armahtaa rumiſtanſa corpori suo parcit, G. schonen.

armaitſen, ita V. al. idem.

armaan, mata V. idem.

armahtelen, htella Vfr. idem.

Aro, on Ns. *vallis* inter colles, *locus demissior herbidus*, pratum firmioris solo l. non paludosum, G. Thal, Anger.

Arpa, arwan Ns. 1. *sors, sortitio, sortilegium*, G. Loos, Loosung, heitân l. naſſaan arpaa sortem duco, serti committo, arpa lankee sors exit, 2. *nuntius cursorius* populum in casu periculi communis convocans, G. Aufgebot des Landvolks durch umhergeschickten Befel, arpa-kapula bacillum emissorium l. tessera, 3. *virga scrutatoris superstitiosa* l. divina ad res incognitas detegendas, G. Schlagruthe um verborgene Dinge zu entdecken, inde *hariolandi instrumentum* quodvis, 4. in compos. arpa-mieš sortium ductor, al. nuntius cursorius, al. hariolus, al. vir ad res æstimandas constitutus, arbiter (pro arwio-mieš).

arpelen, arwella Vfr. *sortior*, *sorte decerno*, al. *hariolor*, G. loosen, wahrsagen.

Arpi, rwen Ns. *cicatrix* l. *vibex* in corpore ex vulnere l. variolis, G. Narbe, it. *vulnus* l. *scissura* in arboribus, G. Scharte an Bäumen

arpinen, iſen Na *cicatricosus*, G. narbig.

arwellinen, iſen Na. idem.

Arpo, rwon Ns. id. ac arwo, max. in compos. arpo-maaria Maria *veneranda*.

Arra, an Ns. id. ac aura, atra.

Arſina, an Ns. (Russ. arschin) *ulna major* Russica, G. russische Elle.

arſinoitſen, ita V. *metior per* ejusmodi *ulnas*, G. ellenweise messen: inde *rationem* cujus rei *subduco*, computando et *metiendo investigo*, G. ausrechnen, messen.

Arſo, on Ns. *præmature* et lætius *crescens, præcox*, et ideo haud compactus, l. nequioris indolis, e. c. arbor, G. frühzeitig reif, kaſwaa arſoſti.

Arwaan l. arwajan, wata V. pr. *conjectando æstimo* G. ungefähr schätzen, inde 1. *conjicio, conjecto*, G. muthmassen, rathen, errathen, arwaten conjiciendo, arwaa kuka olen conjectura cognosce quis sim, niin arwaan ita conjecturam facio, ita opinor, G. vermuthen, arwaa

támá arwoitus hoc ænigma aperias, oi-kein arwattu res est acu tacta, inde *auguror*, conjectando divino, G. vorhersagen, 2 *æstimo*, *arbitror*, conjectando supputo quid, præter propter censeo, G. schâtzen, wardiren, lôslich bestimmen, arwaa sen hinta pretium ejus constitue, arwaan hánen onnellisekſi arbitror eum esse felicem, arwaamatoin inæstimatus l. inæstimabilis, arwaaja arbiter in re censenda, arwaan hywákſi bonum esse existimo.

arwaelen l. arwelen, lla Vfr. idem (arpelen).

arwelus l. arwellus, ukſen Ns. *conjectio*, *æstimatio*, G. das Errathen, Schâtzung, inde *dubius animus* qualis conjectantium.

arwelo, on Ns. *arbitrium*, *opinio*, *conjectura*, G. Meinung, Muthmassung, wáárát arwelot opiniones perversæ.

arwoitan, ttaa Vf. *conjectare* l. *æstimare facio*, *conjiciendi* l. *æstimandi materiam* propono, G. zu errathen l. schâtzen geben.

arwoittelen, tella Vfr. idem, inde 1. *ænigmata propono solvenda*, G. Râthsel vorlegen, 2. *conjectando metior* l. *supputo* (arwaan), G. lôslich berechnen l. bestimmen, et arwoitellut conjectans l. dubius haud hæsitavisti, arwoitellen conjectando, temere, circitèr, G. ungefâhr.

arwoitus, ukſen Ns. *conjectatio*, it. *ænigma*, G. das Rathen, das Râthsel.

arwaus, ukſen Ns. *conjectura*, *æstimatio arbitraria*, G. ungefâhre Schâtzung.

arwous, ukſen Ns. idem.

arwio, on Ns. *actus conjiciendo æstimandi*, *censura*, G. Schâtzung, Taxirung, laillinen arwio æstimatio legalis, ſillá arwiolla ita fere l. circiter, arwio-mies æstimator, arbiter, arwioni jálkeen juxta arbitrium meum, quoad ego conjecto l. existimo.

arwo, on Ns. 1. *pretium* æstimando constitutum, inde *dignitas* l. *valor* rei l. personæ G. Werth, Ansehn, pidán arwoſſa magni æstimo, on ſuureſſa l. korkiaſſa arwoſſa magni est pretii, dignitate eminet, it. 2. *conjectura*, G. Muthmassung, unde sæpe adverbiascit e. c. niin arwolta ita fere l. circiter, niin arwollanſa ite forte, al. ita tamen, tulee arwollanſakin venit forte, al. venit nihilo secius.

arwoinen, iſen Na. (magni l. parvi) *æstimandus*, *dignus*, G. (hoch od. gering) zu schâtzen, plerq. cum Genit. niiden arwoinen illis pretio l. dignitate æqualis, paljon arwoiſet aſiat res magni pretii, tekee wáhán arwoiſia res agit nullius momenti, inutiles, futiles, inde arwoiſesti al. conjectando, al. digne, al. futiliter.

arwollinen, iſen Na. idem, sæpius in malam partem, tekee arwolliſia futilia, inutilia agit, cfr. arwollainen.

arwoiſuus, uuden Ns. *indoles parvi æstimanda*, futilitas, G. Nichtsnutzigkeit.

arwollainen, iſen Na. 1. *inutilis*, *futilis*, G. unnütz, nichtsnutzig, (cujus pretium l. dignitas haud aparet l. nihili æstamari potest) e. c. res, persona, it. 2. al. *insolitus*, *mirus*, *mirabilis*, G. ungewôhnlich, wunderbar, unbegreiflich, (cujus indoles non nisi conjectando intelligitur).

arwotoin, ttoman Na. car. qui *nullius est existimationis* l. pretii, *futilis*, *inutilis*, G. werthlos, unnütz.

Aſet, een Ns. pr. *instrumentum feriendo* l. cædendo inserviens, G. Wehrwaffe, e. c. ſota-aſeet arma bellica, koiran-aſet telum l. baculus quo canis fugatur, tyó-aſet instrumentum operantium e. c. securis, aſet-huonet armamentarium, aſeen-kantaja armiger, inde 2. *instrumentum quodvis*, quo quid efficitur, G. Werkzeug, e. c. aſet-puur lignum instrumentis domesticis inserviens, reen aſeet instrumenta rhedæ promovendæ e. c. temo, helcium etc. panen hewoiſen aſeiſiin equum rhedæ adjungo (waljastan).

aſeellinen, iſen Na. *instrumentis instructus*, *armifer*, G. mit Werkzeugen versehn, bewaffnet.

aſeetoin, ttoman Na. car. *inermis*, G. unbewaffnet.

Aſema, an Ns. *statio* l. *locus in quo institerit* l. versari solitus est *quis*, G. Platz,

Platz, Aufenthaltsort, Standort, tylán aſemat locus l. rudera pagi, aſema-tylá pagus principalis, haud loco motus, huuteen aſema, inde on aſemillanſa est in loco suo i. e. in ordine debito, pyſy aſemillaſ in loco tuo maneas, ne movearis, aſia tulee aſemillenſa res in ordinem suum pristinum redigitur, sed aſia tulee aſemiltanſa res a loco suo l. ordine turbatur, pidá iſáſi aſemat sedem l. vivendi ordinem patris tui serva.

aſain, emen Ns. al. idem, tylán aſemet, it. otan miehan aſemeſta *loco* gladii sumo, on miehen aſemeſta vices agit viri.

aſetan, ttaa Vf. 1. pr. *redigo in locum suum* l. ordinem debitum, G. etwas in seine Stelle wiederbringen, inde a) *loco, colloco* res disjectas, *ordino* quid in statum debitum, G. anordnen, b) *sedo, coërceo* l. *sisto* e. c. motus l. res turbulentas, lites, *tranquillo* e. c., mare, affectus mentis, G. beruhigen, c) *instituo* l. *præscribo* ordinem l. modum rei gerendæ l. vivendi, G. verordnen, aſettaja ordinator, coërcitor, aſetan eteeni l. mieleeni propono mihi, mente concipio l. delibero, aſetan eteenne ante oculos vestros colloco, vobis propono, §. 2. aſetan peltoa agrum aratum *explano* l. *æquo*, G. ebnen.

aſehdan, htaa V. al idem.

aſoon, ſota V. Run. idem, rar.

aſettelen, tella Vfr. idem, inde aſettelen menná præparo l. accingo me (res meas colloco) ad abeundum.

aſetun, ttua Vm. *in locum meum* l. in ordinem debitum *redigor, locor, motu quiesco* l. cesso, *constans fio*, G. geordnet werden l. seyn, sich beruhigen, sich legen, tuuli aſettuu ventus cessat, juoma aſettuu potus fermentari desinit et fæces deponit, wáki l. rahwaſ on aſettuuut populus quieti l. somno se dedit.

aſettuun, ttua Vm. al. idem.

aſetus, uta al. aſehdut, htua Vm. idem.

aſetus, ukſen Ns. *redactio in ordinem, locatio, tranquillatio, ordinatio* rerum in statum debitum, G. Anordnung, Verordnung, Beruhigung, Vorschrift, inde Jumalan aſetus institutum l. ordinatum divinum, ruhtinaan aſetus institutum l. edictum principis, quo modus rerum gerendarum l. vivendi ordo subditorum præscribitur, aſetus-ſanat verba institutionis sc. sive cœnæ, karhun aſetus-ſanat verba magica pro coërcenda violentia ursi.

Aſia, an Ns. *res peragenda, negotium quodvis*, inde *causa forensis*, G. Sache, ajan aſiaa rem gero, negotium ago, causam curo, aſia-mies rem alius gerens, causæ patronus, legatus, aſian laita rei ratio, aſiata sine causa, animi causa, aſian haarat rationes l. circumstantiæ rei, G. Umstände einer Sache, mitá aſiaan tulee quod ad rem pertinet, aſian alkain ex professo, aſian omainen cui in foro est lis, cui res est propria, quem res tangit, cujus est.

aſioitſen, ita V. *rem gero, negotium ago* l. *curo*, negotior, refero rem peragendam, G. eine Sache l. ein Geschäft betreiben.

Aſiakainen, iſen Ns. *inutilis* l. *nequam* l. *ineptus* homo, res etc. G. Taugenichts, untaugliches Ding.

Aſkaret, een Ns. *faciendum* quodvis *domesticum, occupatio, negotium*, G. Hausarbeit, Hausgeschäft, talon aſkaret negotia domestica, monet aſkaret multifaria occupatio, on aſkareillanſa est in negotiis suis occupatus, al. fig. est in actu alvi levandi.

aſkara, an Ns. al. idem.

aſkar, ren Ns. idem, Inf. aſkarta.

aſkaroitſen, ita V. *negotior, negotiis domesticis occupor*, facienda curo, suum negotiosus l. operosus, G. Hausarbeit verrichten, geschäftig seyn, aſkaroittu negotiis intentus.

aſkaruſ, ukſen Ns. *negotiatio*, inde *negotium*, G. Geschäftigkeit, Geschäft.

Askelet, leen Ns. 1. pr. *gradus* l. *passus*, G. Schritt, kaksi askeletta duo passus, askeletta pidempi passu longior, askelet askeleelta gradatim, sensim, pedetentim, 2. *vestigium* (jälki), forma pedis in argilla, nive etc. G. Fussspur.

askela,

askela, an Ns. al. idem.
askel, len Ns. idem, Inf. askelta.
askelettain prtcl. *gradatim*, G. Schritt für Schritt.
askelen, lla Vfr. 1. *gradior*, *eo*, *ito*, G. Schritte thun, schreiten, gehen, it. 2. al. askelen hänen jälkiänsä *vestigia* ejus *premo*, in vestigiis ejus eo, eum imitor, G. in eines Fussstapfen treten.
askellan, ltaa V. al. idem.
askeloitsen, ita V. idem.
Aski, in Ns. (Sv. ask) *capsula*, *arcula* rotundæ et oblongæ formæ, G. Schachtel (rasia).
askillinen, isen Na. ejusmodi *capsulam habens*, G. eine Schachtel habend, inde askillinen woita tantum butyri, quantum capit illa capsula, G. Schachtel voll.
Asnaan, nata V. rar. *mereo*, en woi asnata non possum merere, G. verdienen, (ansaitsen).
Asso, on Na. *mollis*, *effeminatus*, *tener* et *impatiens*, e. c. puer, vir, G. weichlich, weibisch, verzährtelt, assosti molliter, it. Ns. *molliculus*, G. Weichling.
asottelen, tella Vfr. *moliter tracto* e. c. puerulum educandum, inde *effeminatum reddo*, *indulgeo*, G. verweichlichen, verzährteln: *mulceo*, G. liebkosen.
Astaitsen, ita V. Sav. (pro aistin l. aistaitsen) *sentio*, *animadverto*, de sensibus externis, G. empfinden, *intelligo*, *percipio*, de sensu interno, mente, G. einsehen, (hawaitsen, huomaitsen, hoksaan, äkkään, ketsin)
astain, tamen Ns. *organum sensationis*, sensus externus l. internus, G. Sinneswerkzeug, Sinn, inde *mens*, vis animadvertendi et intelligendi (aistin, hurs met, huomio).
astin, imen Ns. al. idem.
Asti prtcl. *usque*, *tenus*, G. bis, cum Illat. & Allat. *usque ad* l. *in* G. bis zu, e. c. kirkkoon l. kirkollen asti, cum Ablat. & Elat. *usque a* l. *ex* G. von - - an e. c. kirkolta l. kirkosta asti (saakka, saaden), siihen asti eo usque, siitä astt inde usque.

Astia, an Ns. *vas*, max. ligneum, in quo fluidum quid servatur, G. Gefäss für nasse Waaren, kiwi- l. sawi-astia vas fictile, astia-mies faber vasorum, astian sisä l. sisusta spatium vasis interius, capacitas, astia-wesi aqua pro vasis colluendis.
astiallinen, isen Na. *habens vasa*, ad vasa pertinens, G. Gefäss habend, dazu gehörig, it. quantum capit vas, G. Gefäss voll.
Asto, on Ns. *homo mollis*, puerilis, *nequam*, G. Weichling, Taugenichts (asso), it. al. *prostibulum*, *meretrix*, G. unzüchtiges Weibsbild.
Astua, ua V. *gradior*, *passus* l. *gradus facio*, G. treten, mit Füssen steigen, astua sisällen ingredior, ast. ulos egredior, astua harwaa gradibus grandibus eo, astuwat yhteen congrediuntur: *adscendo*, astuttawa ubi gradi l. adscendere licet, *scalæ*, G. Treppe, seisoi astuttawilla gradibus scalarum instit, astuma-sia locus pedis gradientis, peda, it. §. oris astui tamman equus admissarius equam *assiluit*, cum equa coivit, G. bespringen, astuttu tamma equa gravida.
astelen, lla Vfr. idem.
astuskelen, lla Vfr. idem.
astuin, umen Ns. *gradus scalarum*, G. Stufe, pl. astumet *scalæ*, G. Treppe.
astin, imen Ns. al. idem, astin lauta gradus scalarum, Bibl. scabellum.
Astuwa, an Ns. Carl. *occa* ex ramis abiegnis confecta, G. Egge.
astuwoitsen, ita V. *occo*, G. eggen.
Asu, un Ns. *ancilla vilis*, al. *meretrix*, G. feiles Weibsbild (asto, hasu).
Asun, ua V. 1. pr. *habito*, *moror* l. *versor quo in loco*, alicubi *domicilium habeo*, G. wohnen, sich aufhalten, hausen, asun maalla rure dego vitam, sielu asuu ruumiissa animus in corpore hospitatur, missä asut ubi es domi? 2. Botn. *ædifico*, *exstruo* l. *construo* domum G. bauen (rakennan, salwan), asun huonetta, 3. Abol. *incipio* l. *in eo sum ut*, G. eben im Begriffe sein, asuin pustoomaan parum abfuit quin deciderem,

pata aſun kehnmaan olla incipit ebullire, jam ferme ebullit.
aſuskelen, lla Vfr. idem.
aſunto, nnon Ns. *habitatio*, inde *habitaculum*, *hospitium*, *sedes*, G. Wohnung, Heimath, Aufenthalt, Quartier, aſunto-paikka l. -ſia, l. -maja locus habitaculi, domus, aſunto-aika tempus habitationis, terminus conductionis, aſunto-raha merces l. pretium conductæ domus, locarium l. conductum, miſſä olet aſuntoa ubi hospitaris, aſunto-kala piscis in loco versans, haud advena.
aſuin, umen Ns. idem, e. c. aſuin-paikka, inde pidä iſäſi aſumet sedem serva patris tui.
aſujain, jamen Ns. *habitator* e. c. domus, *incola* e. c. provinciæ, *civis* e. c. urbis, G. Bewohner, Einwohner, Bürger (aſuja).
aſukas, kkaan Ns. idem.
Ateria, an Ns. *esus*, *epulum*, *convivium*, G. Mahlzeit, Gastmahl, pääſen aterialta cœnam finio, cœna surgo, teen aterian paro epulum l. convivium, ſöin hywän aterian usque ad satietatem edi (atria).
aterioitſen, oita V. *edo*, *epulor*, *convivo*, G. speisen, schmausen (atrioitſen).
Ati, tin Ns. Caj. *socer*, G. Schwiegervater, atini soser meus (appi).
atiwo, on Ns. *domus soceri* G. Wohnung des Schwiegervaters (appela), atiwo-runo carmen gratulatorium socero dicatum, pl. atiwot Carl. *convivium familiare annuum*, G. jährliches Familienfest (Tav. orpanot), mennä atiwoihin, olla atiwoiſſa.
atima, an Ns. al. idem.
Atra, an Ns. id. ac aura, al. id. ac ahrain, atrain.
Atrain, amen Ns. Carl. id. ac ahrain, ahingas.
Atria, an Ns. al. id. ac ateria.
atrioitſen, oita V. id. ac atrioitſen.
Atwio, on Ns. *terra* l. *area* quædam signis quibusvis *indicata* l. *designata*, G. bezeichnetes Land.
atwaan, wata V. *disigno*, signis *indico* e. c. terram, locum, G. ein Land bezeichnen, ausstecken.
Atula, an Ns. *forceps minoris formæ*, operibus subtilioribus apta, *vulsella*, G. kleine Zange.
atuna, an Ns. idem.
atuin, umen Ns. idem, max. pl. atumet.
Aubto, bdon Ns. sc. maa terra *arenaria*, *mollior*, haud compacta, *fundo carens*, G. lockere l. grundlose Erdart.
Auki prtcl. *aperte*, haud clausus, G. offen, owi on auki janua est aperta, aſia on auki causa forensis nondum est absoluta, wirka on auki officium est vacuum, G. ledig.
awoi prtcl. idem, owi on awoi, sed max. in compos. awoi-kita rictus apertus l. diductus, awoi-päin capite non velato.
aiwoin, omen Na. *apertus* e. c. janua, *non velatus* e. c. caput, *vacuus* e. c. officium, domus, G. offen, ledig, awoin ſiſältä intus cavus e. c. arbor, awoin kirja liber evolutus, awoin kaupunki urbs non munita.
awojoin, jomen Na. al. idem, awojoin kirja, kaupunki.
awojoma, an Na. idem, Bibl.
aukein, kemen Na. idem, Abol.
aukinainen, iſen Na. idem, max. *vacans* e. c. urbs, officium.
awaan, wata V. *aperio* e. c. januam, *dilato* l. *diduco* e. c. os, *evolvo* e. c. librum, G. öffnen, ausbreiten, erweitern.
awan, awaa V. al. idem.
awaelen l. awailen, lla Vfr. idem.
awaus, ukſen Ns. *apertio*, *apertura*, G. Offnung.
aukaiſen, iſta Vs. *subito aperio*, G. plötzlich aufreissen l. öffnen.
auwon, aukoa V. *ample* et moleste *aperio*, G. weit aufmachen, aufarbeiten, maa aukoo kitamſa terra hiscit.
awaun, uta Vm. *aperior*, *apertus fio*, G. sich öffnen, ſiemen kotit awauwat maaſſa capsulæ seminum in humo sese aperiunt.
awaannun, ntua Vm. al. idem.
aukeen l. aukenen, auweta Vm. idem.
aukia, an Na. *apertus* e. c. janua, *non munitus* e. c. urbs, *derelictus* l. *vacuus* e. c. pagus, *planus* (haud montosus

sus nec silvosus) e. c. regio, G. offen, unbefestigt, unbewohnt, leer, öde, eben, flach, it. Ns. id. ac aukko.

aukeus l. aukius, uden Ns. *indoles aperta, planities, vacuitas*, G. offner Zustand, Ebene, Leere.

aukko, kon Ns. *locus apertus, æquor* campi l. maris, *planum, apertura* l. *porta* sæpis (werájá), *foramen* (reiká), G. offner l. weiter Ort, Öffnung, Loch.

aukio, on Ns. al. idem.

awain, wamen Ns. aperiendi instrumentum, *clavis*, G. Schlüssel, awamen putki tubulus clavis, aw. lehti lamina, ⸗rengas orbiculus, awain⸗piika famula domestica, quæ rei familiari præest.

awanto l. awento, unon Ns. *apertum* quid, max. *apertura in glacie*, unde aqua exhauritur, G. Wuhne, ins Eis gehauenes Loch (sula, suiwelo).

Auksioni, in Ns. (peregr.) *auctio bonorum*, venditio publica sub hasta, G. Auction.

auksioneeraan, rata V. *sub hasta vendo, auctionor*, G. auctioniren.

Auli, in Na. Sav. Botn. *liberalis, luxuriosus, prodigus*, e. c. homo, G. freigebig, verschwenderisch.

aulis, iin Na. idem.

auleket l. aulaket, kkeen Na. idem.

Auma, an Ns. *acervus major coniformis* max. segetis demessæ, rar. fœni, præcipue in agris et pratis silvestribus l. remotis, G. Getreidefehmen, Heufehmen.

Aunet, een Ns. *Agneta*, nomen muliebre.

Aunus, uksen Ns. id. ac anus, aunus⸗kieli l. aunuksen⸗kieli id. ac anus⸗kieli.

aunulainen, isen Na. id. ac anulainen.

Aura, an Ns. *aratrum*, G. Pflug (aara, aatra, ahra, sahra), auran kurki stiva, auran perá bura, auran lusikka assula lateralis terram dimovens, kääntö⸗aura aratrum quo humus subvertitur, mátás⸗aura quo cæspites scinduntur.

Auret, een l. aura, an Ns. id. ac auwer.

Auria, an Na. *rimosus* a siccitate, *hians*, aquæ *pervius* e. c. vas, G. ritzig, rissig gespalten durch Dürre, leck, auria katto tectum *perfluens*, aur. seiná paries calorem permittens.

auristun, ua Vm. *rimosus* l. *perfluens fio, rimas ago, fatisco*, ariditate *dehisco* l. *hio*, G. rissig, gespalten, leck werden (rawistun).

aurian, aa Vm. al. idem.

auroan, rota Vm. al. idem.

auristan, aa Vf. *rimis fatiscere facio*, ut sol vasa lignea, *rimas aperio*, G. spalten, rissig l. leck machen.

aurotan, ttaa Vf. al. idem.

Aurinko, ugon Ns. *sol*, G. Sonne, aurinko nousee, laskee sol oritur, occidit, aur. pimenee sol eclipsin patitur, obscuratur, aur. sappee l. ⸗on sapella sol (pr. biliosus l. iratus apparet) parhelio est ornatus, aur. on tarhalla l. kehállá sol orbe est circumdatus, auringon kirput l. ⸗raiskat atomi in aprico circumvolitantes, auringon sáteet l. ⸗soitot radii solis, aur. piiri ecliptica, aur. terá, discus solis.

aurinkoinen, isen Ns. dim. idem.

Aurto, ton Ns. (Sv. örtug) *obolus* l. *numus tributarius* minor, G. alte Münze l. Münzlein.

Auskari, in Ns. (Sv. öskar) *haustrum* in navigiis, G. Schöpfkelle, it. *ventilabrum* frumenti, G. Wurfschaufel (áyskári, wiskin).

Autan, ttaa V. nec non auttelen Vfr. vide sub apu.

Auterinen et auteretar Ns. vide sub auwer.

Autio, on Ns. *locus non cultus, desolatus* l. *desertus*, G. unbebauter, öder, unbewohnter Ort, autio⸗kylá pagus in quo nemo habitat (aukio), it. al. Na. id. ac autia.

autto, ton Ns. al. idem, autto⸗kangas campus ex arena volatili, arboribus carens.

autia, an Na. *non cultus* e. c. terra, *desolatus* l. *desertus* e. c. pagus, G. unbebaut, unbewohnt, öde, teen autiaksi devasto.

autius, uden Ns. *status* rei *non cultus, desolatus*, G. unbebauter, unbewohnter Zustand, Öde.

Autuas, aan Na. 1. pr. *dives* l. *opulentus*, bonis et commodis vitæ abundans, inde

de 2. *fortunatus, felix, beatus,* de personis in hac et futura vita, G. reich, beglückt, glückselig.

autuaallinen, iſen Na. *opulentum, fortunatum* et *beatum reddens, beatificus,* G. beglückend, beseligend, max. de rebus.

autuus, uuden Ns. *opulentia, vitæ commoditas,* inde *prosperitas, faustitas, felicitas, beatitudo* l. *beatitas, salus,* et hujus et futuræ vitæ, G. Reichthum, Glück, Glückseligkeit.

Auwer, ren Ns. *calor* l. *æstus balnei, vaporibus plenus,* vapores graves cum æstu in balneo, G. heisser Badstubendampf (löyly), it. *ardor solis* l. *aura æstuans, vaporibus gravis,* instar fumi, G. Sonnenrauch.

auweri l. auwari, in Ns. al. idem (aweri).

aura, an l. auret, reen Ns. al. idem.

autero, on l. autera, an Ns. Run. *balnei patronus* l. *patrona* mythol. medendi vi valde insignis, max. feminini sexus, G. Schutzgöttinn des Bades.

auterinen, iſen Ns. ejusdem patronæ *famulus* (*filius*) mythol. G. Hausgenoss der Badegöttinn.

auteretar, ttaren Ns. ejusdem *famula,* (*filia*) G. Hausgenossinn der Badegöttinn.

auteretoin, ttoman Na. car. *calore* l. *æstu vaporoso carens* e. c. balneum, aër, *caloris haud capax, calorem haud sentiens,* e. c. vulnus sanatum, G. ohne Hitze, dampflos, fühllos gegen Hitze, inde *incolumis* l. *integer,* medicina haud egens.

auweretoin, ttoman Na. al. idem.

auwerran, rtaa V. *vaporibus gravatus appareo,* G. von Dünsten beschwert l. geschwängert erscheinen, taiwas auwertaa l. lämmin auwertaa taiwaalla vappores tepidi in aëre elevati conspiciuntur, instar fumi.

Awa, an Na. *vastus* l. *spatiosus* e. c. mare, campus, vestis, *amplus* e. c. domus, *capax* e. c. vas (aawa), G. sehr weit, geräumig, offen, flach.

awara, an Na. idem, inde awara armo gratia abundans, awarat antimet munera l. dona uberrima, awaralta l. awarasti spatiose, ample, ubertim, G. geräumig, weit, reichlich.

awaruus, uuden Ns. *amplitudo, capacitas* e. c. vasis, G. Weite, Geräumigkeit, Ausdehnung, taiwaan awaruus expansio cœli, armon awaruus abundantia gratiæ.

awaroitſen, ita V. *ampliorem* l. *capacem* l. *spatiosum reddo, amplifico, extendo* l. *expando,* G. erweitern, ausdehnen.

Awan l. awaan, awaun, awwon, awain, awento etc. vide sub auki.

Aweri, in Ns. id. ac auwer l. auweri.

Awio, on Ns. *conjux,* G. Ehehälfte, Gattin, Gattinn, pyydän awioksi in matrimonium peto sc. feminam, annan awioksi nuptui colloco sc. filiam, inde awion rikos violatio conjugii, awio-mies maritus, awio-waimo uxor, haud concubina, awio-liitto l. -kästy fœdus conjugale, conjugium, awio-wuodet thorus conjugalis, awio-wäki homines conjugales, awio-ſäätty status conjugalis, awio-puoliſo l. -puoli unus l. una conjugum, awio-lapſi l. -ſiskä proles haud spuria, §. awio-pelto ager ordinarius, haud novalis, G. alter, eigentlicher Acker, awio-kylä pagus principalis, haud novitius, G. Ur-Dorf, altes Dorf.

awiotoin, ttoman Na. car. *conjuge carens, cœlebs* sc. mas, *innupta* sc. femina, *spurius* sc. proles, G. ungeehelicht, unverheirathet, unehelich.

awiottomuus, uuden Ns. *cœlibatus, indoles spuria,* G. Unbeweibtheit, uneheliche Abkunft.

Awiiſu, un Ns. (peregr.) pl. awiiſut *statæ litteræ,* rerum *novarum* nuntiæ, *novellæ* l. *ephemerides,* G. Zeitung.

awiiſi, in Ns. pl. awiiſit al. idem.

Awiſioni, in Ns id. ac auksioni.

awitan, ttaa V. awullinen iſen Na. etc. vide sub apu.

Awoi prtcl. awoin etc. vide sub auki.

Awu, un Ns. *qualitas* rei l. *indoles,* max. bona G. Eigenheit, gute Eigenschaft, Geschicklichkeit, mitkä awut hewoiſella quænam sunt equi qualitates, cujus est indo-

indolis, hywá awu *virtus* max. physica, pl. awut virtutes, bona naturalia, rar. moralia, kiilto-awut virtutes fucatæ.

awuinen, iſen Na. non nisi cum Genit. hywán awuinen bonæ indolis, virtutibus præditus, G. Eigenschaft, Vorzug, Geschicklichkeit habend.

awutoin, ttoman Na. car. *carens virtutibus, ineptus, inutilis*, nullius frugis, G. unbeholfen, ungeschickt, unnütz, untauglich, cfr. sub apu.

awuttomuus, uuden Ns. *defectus indolis bonæ* l. virtutum naturalium, G. Unbeholfenheit, Ungeschicktheit, Untauglichkeit, cfr. sub apu.

B.

Nulla Finnis sunt vocabula nativa litteram initialem b (æque ac d, g) patientia, peregrina vero, mutuata, quæ a nostratibus per p semper et ubique pronuntiantur, alii vi originis ope litteræ b, alii rectius (?) ope litteræ p scribere solent: qualia sunt.

Bagari, in Ns. id. ac pakari, quod vide.
Bagaſi, in Ns. id. ac pakaaſi.
Bajonetti, tin Ns. id. ac painetti.
Backa, kan Ns. id. ac pakka.
Bali, in (pronunt. paali) Ns. *saltatio solemnis* l. *convivium festivum*, G. Ball.
Balki, kin Ns. id. ac palkki.
Banki, kin (pankki) Ns. *mensa publica feneratoria* l. *argentaria*, G. Bank, Leihebank.
Banko, kon (pankko) Ns. idem, pankko-ſeteli syngrapha mensæ publicæ, G. Bankozettel.
Banna, an Ns. id. ac panna.
Barki, kin N. id. ac parkki.
barkitſen, ita } V. id. ac parkitſen l. park-
barkaan, kata } kaan.
Baroni, in (paróni) Ns. liber *Baro*, G. Baron.
Baſi, in (paaſi) Ns. *chorda* violini *crassissima*, G. Bass.
Baſuna, an Ns. id. ac paſuuna.
Benki, kin Ns. id. ac penkki.
Biblia, an (piplia) Ns. *Biblia sacra*, G. Bibel.
Biljetti, tin (piljetti) Ns. *schedula* l. *litterulæ*, G. Billett.
Bladi, in Ns. id. ac plati l. pladi l. lati.
Blocki, kin Ns. id. ac plokki l. plukki l. pluki.
Blyjy, jyn Ns. id. ac plyjy contr. plyy, al. lyjy.
blyjyinen, iſen Na. id. ac plyjyinen l. plyinen l. lyjyinen.
bly-hartſi, in Ns. id. ac ply-hartſi, l. lyy-hartſi.
bly-wita, tan Ns. id. ac plyy-wiitta l. lyy-wiitta.
Blákki, kin Ns. id. ac plákki l. lákki.
Bokſtawi, in l. bokſtawa, an Ns. id. ac puokstawi l. puokstawa l. puuſtawi l. puuſtawa.
Bokhollari, in (puukhollari) Ns. *rationarius*, a rationibus, G. Buchhalter.
Bolſtari, in Ns. id. ac polſtari.
Borgari, in Ns. id. ac porwari l. porkari.
Borgmeſtari, in Ns. id. ac pormeſtari.
Borgo, gon Ns. id. ac porwo l. porko.
Bori, in l. Björneborgi, in Ns. id. ac pori l. pyörnepori.
Brahe, en l. brahen-kaupunki (praahe) Ns. urbs *Brahestad*, al. Salon l. Saloisten-kaupunki.
Breiwi, in Ns. id. ac preiwi l. reiwi.
Briſki, in Ns. id. ac priſki l. riſki.
Bruki, kin Ns. id. ac pruukki l. ruukki.
brukaan, kata V. id. ac pruukkaan l. ruukkaan.
Bruni, in Na. id. ac pruuni l. ruuni.
Bryky, kyn l. bryki, kin Ns. id. ac pryky l. pryki l. ryki.
brykään, kätä V. id. ac prykään l. rykään.
brykäri, in Ns. id. ac. prykäri l. rykäri.
Bukki, kin Ns. id. ac pukki.
bukkila, an Ns. id. ac pukkila.
Buomi l. bomi, in Ns. id. ac puomi.
Bum-ôljy l. bom-ôljy, yn Ns. id. ac puum-ôljy l. puun-ôljy.
Bummuli l. Bommuli, in Ns. id. ac pumpuli l. puu-willa.
Burki, kin Ns. id. ac purkki.

✓Buteli, in Ns. id. ac puteli l. poteli.
✓Bytty, tyn Ns. id. ac pytty.
✓Bôki, kin (pyôkki l. pôôkki) Ns. *fagus silvatica*, arbor, G. Buche.
✓bôkinen, iſen (pyôkkinen) Na. *fageus, fagi-nus*, G. buchen.
Bôkſy, yn pl. bôkſyt Ns. id. ac pôkſy.
✓Bôweli, in Ns. id. ac pôôweli l. pyôweli.

C.

Sonus k in libris Finnorum antiquioribus sæpe pingitur ope litteræ c ante a, o, u et k (e. c. catſon, colmas, cuckó), et contra ope litteræ k ante e, i, y, ä, ö: qui autem scribendi modus vagus et temerarius sensim jureque mutatus est et obsoletus, ita ut hodie sonus idem eadem littera k ubique exarari soleat. Figuram igitur c (qua facile carere possimus) nostro ævo non nisi in vocibus paucissimis, peregrinis, quæ in scriptis nostratium alicubi occurrunt, nonnulli adhibent, alii vero vel in his, me judice, melius usurpant k: quales sunt

✓Caffe, en Ns. id. ac kaffe l. kahwe.
—Canali, in Ns. id. ac kanaali, quod vide.
—Caneli, in (pronunt. kaneeli) Ns. *cinnamum*, G. Kanel.
—Canona, an Ns. id. ac kanuuna.
—Capitali, in Ns. id. ac kapitaali.
—Capellani, in Ns. id. ac kappalainen.
Capitlumi, in Ns. id. ac kapitlumi.
—Cappeli, in Ns. id. ac kappeli.
—Capiteni, in Ns. id. ac kapteini.
—Caracteri, in Ns. id. ac karahteeri l. karateeri.
—Carta, tan Ns. id. ac kartta.
✓Caſſa, an Ns. id. ac kaſſa.
✓Caſſöri, in (kaſööri) Ns. *quæstor, exactor, nummarius*, G. Cassirer.
—Cattuni, in Ns. id. ac karttuni.
✓Caweraan, rata V. id. ac kaweeraan l. kawieraan.
rautioni, in Ns. id. ac kawiſioni.
✓Cederaan, rata V. id. ac ſeteeraan l. ſitieraan.
✓Cerémonia, an Ns. id. ac ſeremonia.
✓Chriſti, in Na.
chriſtillinen, iſen Na.
chriſtilliſyys, yyden Ns.
chriſtitty, tyn Na.
} id. ac kriſti etc.
✓Chuori l. cuori, in Ns. id. ac kuori.
✓Cirkeli, in Ns. id. ac ſirkeli l. ſirkilä.
cirkelöitſen, itä V. id. ac ſirkelöitſen.
✓Citrona, an Ns. id. ac ſitruuna.
✓Cofferti, tin (kofferti l. kohwerti) Ns. *scrinium* l. *cista camerata*, G. Koffer.
—Comedia, an Ns. id. ac komelia.
—Cometi, tin Ns. id. ac komeetti.
—Commando, don Ns. id. ac komento.
commendanti, tin Ns. id. ac komentantti.
commenderaan, rata V. id. ac komenteeraan l. komentieraan.
✓Commisſarius, ukſen Ns. id. ac koniſarius.
✓Compagnia, an Ns. id. ac komppania.
Compaſſi, in Ns. id ac komppaſſi l. kumpaſſi.
✓Concepti, tin Ns. id. ac konſefti l. konſehti.
✓Concerti, tin Ns. id. ac konſeri.
✓Concurſi, in Ns. id. ac konkurſi.
✓Conſiſceraan, rata V. id. ac konſiſeeraan.
✓Conſiſtoriumi, in Na id. ac konſiſtoriumi l. konſtoriumi.
✓Contanti, tin Ns. id. ac kontantti.
✓Contori, Ns. id. ac kontturi.
✓Contracti, tin Ns id. ac kontrahti.
✓Copia, an Ns. id. ac kopia.
✓Corneti, tin Ns. id. ac kornetti l. kornietti.
✓Corporali, in Ns. id. ac korporaali l. korpraali, l. kapraali.
—Curiri, in Ns. id. ac kureeri.
✓Cymbali, in (ſympali) Ns. *cymbalum*, G. Cymbal.

D.

De hac littera initiali valet idem ac de b: in initio autem exoticorum, nostratibus nonnumquam usitatorum, pronuntiatur ut t: in quibus depingendis alii d retinere, alii t adhibere amant, ex. gr.

✓Dagswerki, kin (pronunt. takswerkki) Ns. *opus diurnum*, G. Tagewerk, al. päiwä-työ.
✓Daleri, in Ns. id. ac taaleri l. taalari, quod vide.
✓Dammi, in (tammi) Ns. *agger*, moles aquam cohibens, G. Damm, it. *ludi genus*, ope latrunculorum, G. Dam.
✓Damasti, in (tamasti l. tamaski) Ns. *pannus damascenus*, scutulatus, G. Damast.
damastinen, iſen (tamastinen) Na. *ex* ejusmodi *panno confectus* e. c. vestis, G. damasten.
✓Danſi, in Ns. id. ac tanſi l. tantſi.
danſaan, ſata V. id. ac tanſaan l. tantſaan.
✓Deja, an (teija) Ns. *villica*, ancilla pecuaria, G. Viehmagd, al. karja-piika l. tarha-piika.
✓Demanti, tin (temantti) Ns. *adamas*, G. Diamant.
✓Dilli, in (tilli) Ns. *anethum*, G. Dill.
✓Directöri, in (tirehtööri l. tirettööri) Ns. *director* l. *rector*, nomen honoris, N. Director.
✓Diski, in Ns. id. ac tiski.
Distilleraan, rata (tistilleeraan) V. *igne liquo*, *destillo*, G. destilliren.
✓Doctori, in Ns. id. ac tohtori.
✓Doſa, an Ns. id. ac tuoſa l. tuoſa.
✓Drabanti, tin Ns. id. ac trawantti l. rawantti.
✓Draggi, in (traki) Ns. ancora minor, quadrifida, G. Dragge.
✓Dragona, an Ns. id. ac trakuuna l. rakuuna.
✓Draki, in Ns. id. ac traakki l. raakki.
✓Dranki, kin Ns id. ae trankki l. rankki.
Drotningi, in Ns. id. ac trotiuki l. rotinki l. rötinki.
✓Drelli, in Ns. id. ac trelli l. relli.
✓Drengi, in Ns. id. ac trenki l. renki.
✓Dukati, tin Ns. id. ac tukaatti.
✓Duki, kin Ns. id. ac tuukki.
✓dukaan, kata V. id. ac tuukkaan.
✓Duomio, on Ns. id. ac tuomio, unde duomio-kapitlumi, duomio-kirkko, duomio-prowaſti vide sub tuomio.
✓duomari, in Ns. id. ac tuomari.
✓duomitſen, ita V. id. ac tuomitſen.
✓Duſſina, an Ns. id. ac tuſina.
✓Dyny, nyn Ns id. ac tyyny.
✓Dyris, iin Na. id. ac tyyris.
✓Dyrki, kin Ns. id. ac tirikka l. tirkka.
✓Däcki, kin Ns. id. ac täkki.

E.

Edes, edellinen, edistän etc. vide sub eſi.
Eero, on Ns. *Ericus*, nomen viri, al. iero.
Egres (egreen?) Ns. *genius* Careliorum *mythol.* rei agrariæ max. pisorum, raparum, olerum etc. patronus, G. Schutzgott der Frühlingsaat, teste Episc. Agricola, potius tamen eures l. euret et scribendum et pronuntiandum, unde euret-pää l. eureppää lacus, nec non territorium et quondam parœcia juxta Viburgum.
Eh Intj. vox. dolentis, valde sufflantis etc. al. äh.
Ehdin, htiä V. in genere *propero ut in locum destinatum tempestive perveniam*, inde a) *propero*, *accelero*, G. eilen, ehdi awukſeni l. apuuni properans veni mihi in auxilium, ehtimiſeen (Illat. ab ehtiminen) accelerando, celeriter, studiose, gnaviter, b) *tempestive pervenio in locum intentum*, *mature contingo metam* l. *finem* G. zur rechten Zeit herbeikommen l. ankommen, en ehtinyt kirkkoon sero veni in templum, ehtinyt ſiemen semen maturum, c) *tempus vacat mihi*, G. ledig ſeyn, Zeit haben etwas zu thun,

thun, en ehdi haud vacat mihi, ehditkö tulemaan l. tekemään num sufficit tibi tempus veniendi l. faciendi, ei ehditä haud adest tempus (kertiän), it. 2. Sav. id. ac etsin.

ehdyn htyä Vm. *casu pervenio, contigit mihi advenire*, G. zufällig herbei kommen, wohin gerathen, ehdyin iloonne in gaudium vestrum tempestive adveni, jos ehdyn seuraanne si vacat mihi tempus in societatem vestram tempestive advenire: cfr. aliud ehdyn infra.

ehdittelen, tellä Vfr. *accelero, propero*, G. beschleunigen, eilen, ehditteli ennakolla præceleravit.

Ehdyn, htyä Vm. *lac emittere desino, lacte deficio*, max. de vaccis (myydyn), lehmä l. lammas ehtyy, G. güst l. trocken werden.

ehdys, yksen Ns max. pl. ehdykset, *status* vaccæ *lacte deficientis*, G. Güstheit, güster Zustand, lehmä on ehdyksissä.

Ehiä, än Na. pr. 1. *non fractus* e. c. vas, *integer*, vitio carens, e. c. bos, equus, *salvus* et *sanus* e. c. vir, *sanatus* e. c. vulnus, G. heil, unverletzt, gesund, geheilt, inde 2. *validus, robustus, firmus*, haud facile frangendus l. lædendus l. abrumpendus e. c. filum, baculus, equus, vir, manus, G. stark fest, it. 3. *perfectus, perbonus, egregius, excellens* e. c. vir, G. vollkommen, ausgezeichnet, ehiästi incurrupte, integre.

ehkiä, än Na. al. idem, metsän ehkiä emäntä egregia silvæ matrona.

ehewä, än Na. idem.

eho, on Na. idem, Compar. ehompi.

Ehkoinen, isen Ns. Abol. id. ac hehko, hehkoinen?

Ehkä prtcl. *quamvis, licet*, G. wenn auch, wenn nur (waikka), ehkä kuka quiscumque, ehkä kyllä l. = wielä etiamsi, it. al. ehkä tulee *quod si* l. *si forte* veniat, G. wenn aber.

Ehkäisen, stä Vs. *impedio, prohibeo, reprimo* vim l. progressum e. c. rei, morbi, fluxum sanguinis, G. verhindern, stillen, it. *denego* l. *abnuo* e. c. petitum, G. abschlagen, versagen.

ehkästyn, yä Vm. *impedior, prohibeor, repressus fio*, G. verhindert, aufgehalten werden.

Ehta, hdan Ns. *interlunium*, tempus lunæ lumine carens, G. Zeit des Neumondes, inde ehdan tähti hesperus, l. vesperugo, stella tempore interlunii qs. lunæ vices agens.

ehdastan, taa V. qs. *interlunium patior*, G. in Neumonde l. ohne Glanz seyn, kuu ehdastaa luna haud apparet, interlunium est.

Ehta, (htan) Na. (Sv. åkta) non nisi in compos. ehta-punainen rubore *purpureo* ornatus, G. echt.

ehtainen, isen Na. idem.

Ehto, hdon Ns. 1. *conditio* libere eligenda l. optanda, G. Bedingung, sillä ehdolla ea sub conditione, inde 2. *arbitrium* l. *arbitratus, libitus, optio*, eligendi potestas l. facultas, G. Willkühr, freie Wahl, omalla ehdolla suo arbitrio, pro lubitu, hywällä ehdolla l. hywästä ehdosta libero arbitrio, consulto, prout libet, on ehto l. wapaa ehto mennä eli tulla libero permissum est arbitrio, optio data est, ehdosta l. ehdoksi l ehdon perästä pro lubitu, quantum lubet, abunde.

ehtoinen, isen Na. non nisi in Compos. wapaa-ehtoinen *libero arbitrio præditus* e. c. homo, G. mit Willkühr l. Freiheit begabt, hywä-ehtoinen työ factum *pro lubitu peragendum*, arbitrio permissum, G. freiwillig.

ehdollinen, isen Na. *conditionalis, hypotheticus*, sub conditione certa eligendus, e. c. emtio, G. bedingungsweise, it. *arbitrio permissus, pro lubitu eligendus, liber, voluntarius*, G. der Willkühr überlassen, freiwillig, vorsetzlich, ehdollinen synti peccatum proæreticum, consulto patratum, ehdollisesti sub conditione, libere, consulto.

ehdotoin, ttoman Na. car. *conditione carens*, non limitatus qua conditiones, *absolutus*, absolute l. sine conditione eligendus, G. unbedingt, ehdottomasti absolute, inde *haud voluntarius, necessarius*, arbitrio libero haud permissus, e. c. factum, G. unwillkührlich, nothwendig, unvorsetzlich.

ehdotan, ttaa Vf. *conditiones propono* eligendas, inde *paciscor*, pacta ineo prævia, G. Bedingungen vorlegen, bedingen, Vertrag machen, ehdotan itſelleni mihi reservo, it. ehdotti minullen *optionem fecit* mihi, meo arbitrio permisit, G. der Willkühr überlassen.

ehdottelen, tella Vfr. idem, ſiitá tulee ehdotella de eo paciscendum est, necesse est de conditionibus convenire.

ehtoiſa, an Na. *voluntarius*, *benevolus*, *favens*, G. freiwillig, wohlwollend, günstig (mieluiſa).

Ehtoo, toon Ns. *vesper*, *tempus vespertinum*, G. Abend (ilta), päiwá on ehtoolla sol ad occasum vergit, ehtolla l. ehtoona vesperi Adv., ehtoo-puoli tempus pomeridianum, ehtoo-puolinen pomeridianus e. c. cœna, ehtoo-liikka ludi genus.

ehtoonen l. ehtoinen, iſen Na. *vespertinus*, e. c. opus, negotium, G. abendlich, zum Abend gehörig, ehtoinen wieras hospes vesperi adveniens, ehtooſeen (sc. aikaan) asti usque ad vesperum, ehtoinen ruoka merenda.

ehtoollinen, iſen Ns. *merenda*, epulum vepertinum, G. Abendbrot, Abendessen it. Na. *ad vesperum pertinens*, e. c. cibus.

Ehtonet, neen Ns. id. ac etſonet.

Ei 3. pers. Sing. eiwät 3. pl. a Verbo negativo en.

Eilen l. eilán l. eilåin prtcl. *heri*, G. gestern, eilen illalla l. ehtoolla heri vesperi.

eilenen, leſen Na. *hesternus*, G. gestrig, inde fig. *haud nuperus*, G. ehemalig.

eilåinen, iſen Na. idem.

eilinen, iſen Na. idem.

Einet, neen Ns. *jentaculum*, *parvulum cibi mane* ante exitum e domo *edendum*, ad morbos et alia mala avertenda, G. Frühbissen vor dem Ausgehn am Morgen, inde *frustulum cibi*, ei einettåkään ne minimum quidem cibi.

einehdin, htiä V. *jento*, *parum* l. frustulum *mane edo*, G. einen Bissen nehmen, etwas essen, einehtimätöin jejunus.

Eino, on Na. Run. id. ac hieno.

Eitelä, än Na. id. ac äitelä.

eiteläinen, iſen Na. dim. idem.

Ekkä prtcl. Run. *etiam* l. *quidem* G. auch, wohl, ſiitä ekkä (pro ſiitäkin l. ſiitä ikin) ſyntyi.

Ekſyn, yä Vm. *aberro* via, *deerro*, in errorem incido, ita ut nesciam ipse in viam revertere, inde mente *turbor* l. confundor, G. irren, irre gehen, sich verirren: involvit errorem majorem quam erhetyn l. erehdyn.

ekſys, yksen Ns. max. pl. ekſykſet *status errantis*, G. Irre, on ekſyksissä est in errore l. errabundus, G. ist in der Irre, joutui ekſyksiin.

ekſytän, ttää Vf. *in errorem induco*, *perturbo*, *confundo*, G. irremachen, verwirren.

ekſyttelen, tellä Vfr. idem.

ekſytys, yksen Ns. *inductio in errorem*, G. Verwirrung, inde *error*, G. Irre, Irrthum.

Elamoitſen, ita V. (qs. ab elän) *tumultuose me gero*, pr. de urso irato in silvis tumultuante et lapides, arbores, formicarum nidificia etc. subvertente, et tumultuatim disjiciente, inde in genere, *petulanter* l. *effrenate vitam dego*, G. sich wild, lärmend verhalten, muthwillig l. unbändig sein, elamoitſee kuin karhu.

elämöitſen, V. al. idem.

elantcja, an Ns. *animal* (max. *ursus* in silvis) *valde tumultuans*, omniaque subvertens, G. der wild l. unbändig ist.

elannet, nteen Ns. pl. elanteet *vestigia* l. *rudera* subversa et tumultuatim conjecta e. c. ab urso in silva, karhun elanteet, G. Spur l. Ueberbleibsel des Muthwillens, der Unbändigkeit.

Elaska, an Ns. *blennius viriparus*, piscis, G. Aalmutter.

Elanto, elet, elo, elin etc. vide sub elän.

Elina, an Ns. *Elsa*, nomen muliebre (elli).

Eli prtcl. *vel*, *sive*, *seu*, *aut*, G. oder, (taikka, tahi, tahikka), elikkä *vel quidem*, *seu tamen*, G. oder auch, anna rahaa elikkä ruokaa da pecuniam vel cibum tamen: In locutionibus distributivis exprimunt taikka = = eli sive eli = = eli Lat. vel = = vel, aut = = aut, G. entweder = = oder.

Elki, eljen Ns. max. pl. eljet *mores inveterati*, *vivendi modus*, *ingenium naturæ* max.

max. *malum*, G. Laune, enän eljet tyttärellä nata matris refert mores, onnen eljet vicissitudines fortunæ, inde elki-waltta licentia, elki-waltainen licentiosus, effrenatus, elki-paha valde malitiosus l. pravus, cfr. ilki.

eljet, elleen Ns. al. idem.

elkiä, än Na. (male) *moratus, ingenii mali*, G. launig, übellaunig, elkiä akka vetula malitiosa, pahan elkiä male moratus, indolis pravæ, G. ungesittet, elkiästi malitiose, turpiter (ilkiä).

elkinen, iſen Ns. idem, non nisi cum Genit. pahan elkinen G. der übellaunig ist.

Ell= prtcl. *si* l. *ubi* conditionale, G. wenn, wofern, in quibusdam dialectis Verbo negativo en, et, ei etc. præfigi solitum, e. c. ellen *si non ego* l. *nisi ego*, ellet l. elles *nisi tu*, ellei *nisi ille*, ellemme *nisi nos* et s. p. quorum loco alii dicunt: jollen, jollet, jollei, jollemme etc. vel josen, joset, josei, (ex jolla l. josſa et en, et, ei contracta).

Elli, in Ns. id. ac elina supra.

Eltaannun, ntua Vm. *rancidus* l. *mucosus fio, rancesco*, de pisce, carne etc. G. ranzig, galstrig werden.

Elän, ää V. 1. *vivo, in vivis sum*, elän maalla rure vitam dego, habito, versor, elän leiwällä pane vitam sustento, elän pahoin male me gero, G. leben, wohnen, sich ernähren, sich verhalten, es läisſänſä dum vixit, it. 2. Abol. Tav. *frigus* l. *calorem fero* l. *sustineo*, G. ertragen, erdulden, en elä olla pakkaiſeſſa l. kuumaſſa in frigore l. calore morari haud sutineo, elettäwä ilma aër l. tempestas tolerabilis, mitior.

elelen, elellä Vfr. idem.

eleskelen l. elekſelen, llä Vfr. idem.

eläydän, htää, al. eläydyn, htyä Vm. *ætate provehor*, G. verleben, eläytänyt l. eläytynyt ætate provectus, senex.

elätän, ttää Vf. facio l. curo ut vivat, *sustento, pasco, alo, nutrio*, elätettäwä sustentandus sc. domi, e. c. domesticus, cicur e. c. rangifer.

elättelen, tellä Vfr. idem.

elo, on Ns. 1. *vita*, G. das Leben, on es loſſa est in vivis, jäi eloon vivus restitit l. superstes fuit, elon ſia l. s paikka locus vivendi l. habitaculum, elon aika vivendi tempus, ætas, 2. *vita et mores, vitæ genus*, G. Lebensart, pitää waltaa eloa probe se gerit, 3. *victus, nutrimentum*, quo vita sustentatur, G. Lebensunterhalt, Nahrung, antoi kiitoſſen elostanſa gratias egit pro victu suo, inde 4. *seges emetienda, messis*, præcipuum vitæ sustentaculum, G. reife Saat, Getreide, leikkaan eloa meto frumentum, hywä elo messis larga, elon aika metendi tempus, elo-kun Augustus, mensis quo metitur, elo-ſitoma merges, elo-mies messor, elon-karwainen segetis maturæ colorem referens, hinc mies on eloiſſa vir est in frumento i. e. frumenti musto l. *cerevisia obrutus* seu *ebrius*, tuli eloihin, 5. *pecus domi alendum*, G. Hausthier, kaitſen eloani pecus meum tueor, 6. elo-puu arbor non cædenda in pratis, arbor matrix, G. ein Baum der nicht abgehaut werden darf: Compar. elompi *vivacior*, *lætior* e. c. seges, robustior.

elokas, kkaan Ns. homo l. colonus *vivens* l. quo in loco se sustentans, G. Bewohner, entiſen elokkaan aikana.

elanto, nnon Ns. *vita*, *vivendi modus* l. *locus, alimentum*, G. Leben, Lebensart, Nahrung, tämä elanto on orjuus hæc vita non est nisi servitus, käypi entiſillä elannoillanſa versatur in locis ubi antea habitaverit, ruumiin elanto nutrimentum.

elänto, nnön Ns. idem.

elämä, än Ns. idem, ſyntyi tähän elämään natus in hanc vitam, pitää pahaa elämää male se gerit, antoi elonſa ja elämänſä omnia sua devovit, elämä-kerta vivendi modus, vitæ curriculum, biographia, personalia mortuorum.

eläwä, än Na. (pr. præs. particip. ab eläu) *vivus*, G. lebendig, eläwä hopia argentum vivum, eläwä substant. *carcinoma*, morbus, G. Krebsgeschwür, eläwät *viventia, animalia*, max. domestica, pecus, vaccæ, oves etc. G. Hausthier,

nec

noc non metsän eläwä fera: koira nieli orawan eläwältä canis devoravit sciurum viventem l. nondum mortuum.

eläwäinen, isen Na. dim. idem, max. eläwäiset *animalcula minora*, insecta, culices etc.

elet, eleen Ns. max. pl. eleet 1. fere id, ac elo, e. c. on eleillä l. eleissä est in vivis, owatpa fillä eleet gestus, mores, vivendi modus valde singularis, elehitä ensimmäinen primus l. senior viventium: it. 2. *mala, læsiones, morbi varii pecudis.*

elin, (elimen) Ns. non nisi in compos. elinaika vivendi tempus, ætas, elin-kausi ambitus vitæ, elin-kautinen per totam vitam durans.

eläinen, isen Na. *ætate provectus*, senex, G. verlebt, alt.

elikkö, kön Ns. *animal altile*, e. c. bos non mactandus, G. Zuchtvieh, elikkö-tarha vivarium.

elätti, tin Ns. idem, e. c. vitulus, porcellus haud mactandus, elätti-puu arbor matrix, non cædenda.

eläin, åmen Ns. *animal*, max. *domestic. pecus*, G. Thier, Vieh, elänten myrkky cicuta virosa, G. Wasserschierling.

elatus, ukſen Ns. (ab elätän) pr. *sustentatio, nutritio*, G. Ernährung, Unterhaltung, Verpflegung, elatus-poika filius adoptivus alendus, elatus-isä pater nutricius, altor, elatus-keino vitæ genus, inde *victus, alimentum*, antoi isällensä hywän elatuksen.

elätys, ykſen Ns. idem, it. 2. al. *apertura in glacie* marina, tempestate tepida sponte orta (uwet, awento, rauma).

Empä, etpä, eipä vide sub en, et, ei.

Emä, än Ns. 1. *mater, matrix, genetrix*, max. brutorum, G. Mutter, weben emä genius l. creatrix mythol. aquarum, puun emä genetrix arboris, emä-puu carina, qs. navis genetrix, emä-lauta planca in navibus construendis prima, emä-kirkko ecclesia mater: de cetero indicat sexum animalium feminin. e. c. emä-sika scrofa, emä-lammas ovis femina, emä-puoli sexus femininus, §. 2. kalan emät (pro ewät) *pinnæ* piscis, G. Flossen.

emi, in al. emo, on Sav. al. emu, un Caj. Ns. idem.

emäkäs, kään Ns. idem.

emoinen, sen Ns. dim. idem.

emäinen, isen Na. *maternus*, G. mütterlich.

emällinen, isen Na. *matrimus, matrem habens*, e. c. agnus, G. Mutter habend, it. al. id. ac emäinen.

emis, ikſen l. emys, ykſen al. emisä l. emysä l. eminisä, än Ns. *scrofa, porca*, G. Sau, al. emä-sika.

emäntä, nnän Ns. *materfamilias, hera*, G. Hausmutter, Wirthinn, fig. *uxor*, weden emäntä aquarum *patrona* mythol.

emännäinen, isen Ns. dim. idem.

emännällinen, isen Na. *herilis*, ad matrem familias pertinens, e. c. opus, jus, G. hausmütterlich, it. emännällinen mies vir *maritus*, uxorem l. heram habens, G. mit Wirthinn versehen.

emäntelen, nnellä Vfr. *heram ago*, curam matris familias gero l. eidem curæ præsum, G. die Geschäfte der Hausmutter betreiben, hausmüttern.

emännys, ykſen Ns. *heræ potestas* l. *jus*, G. Hausmutterschaft, inde *gynocratia*, G. Hausmuttergewalt.

ementimä l. emintimä, än Ns. Carl. Botn. *noverca*, G. Stiefmutter (äiti-puoli.)

emättimä, än Ns. al. idem.

emoos, ookſen Ns. Ilm. *massula farinacea* l. *pistoria jamjam subacta*, ex qua panis formatur, G. Brotkloss (leipäret Uloæ, iskemys Tav. leipomus Abol).

emätin, ttimen Ns. } *œsophagus*, G. Speiemätys, ykſen Ns. } seröhre.

Enari, in Ns. id. ac inari.

En, et, ei, emme, ette, eiwät V. defectiv. et anomal. non nisi præsentis gaudens forma: habet vero vim *negativam*, Lat. involvens *non, haud*, G. nicht nein, hoc modo: en *non ego* l. *haud ego*, G. ich nicht, et *non tu*, G. du nicht, ei *non ille* (illa, illud) G. er (sie, es) nicht, emme *haud nos*, G. wir nicht, ette *haud vos*, G. ihr nicht, eiwät l. ei *haud illi* (illæ, illa), G. sie nicht: cum aliis sæpe coalescit e. c. emmä l. emma pro en minä, essä l. etsäs pro et sinä etc. it. empä *haud ego quidem* pro en-pä,

etpä

etpä *haud tu quidem*, eipä, emmepä etc. it. enkä *neque ego* pro en=kä, etkä l. et=käs *neque tu* etc. it. enkö *anne ego* pro en=kö, etkö l. etkös l. etköstä *nonne tu*, eikö l. eiköstä *anne ille* etc. it. että=en *ne ego*, että=et *ne tu*, että=ei, että=emme, että=ette a quibusdam contrahuntur in etten, ettet, ettei, ettemme, ettette l. ette etc. sed potius me judice separanda et ubi licet voce quadam interjecta disjungenda e. c. että kukaan ei tuliſi pro ettei kukaan tuliſi: ei = = eikä l. eikä = = eikä in locutionibus disjunctivis exprimunt Lat. *nec = = neque*, G. weder = = noch; ei ſuinkaan l. ei mitenkään nequaquam, haud quaquam, ei ollenkaan l. = enſinkään ne mininum quidem, eipä waan l. = wain l. = waankaan quasi vero: de cetero cfr. Gramm.

emmin, mpiä V. (ab en minä formatum) pr. *verbis nego* l. *denego*, inde *respuo* l. *renuo* l. *abnuo*, *resisto*, G. verneinen, abschlagen.

Ene, enempi, enennän, enenen vide sub e=nämpi.

Enkä, etkä etc. vide en, et.

Ennen, enna, ennus etc. vide sub enſi.

Eno, on Ns. *avunculus*, frater matris, G. Mutterbruder, iſo eno avunculus magnus i. e. frater aviæ, it. Tornoæ, *amnis* prærupte profundus, rapidus, *cataracta* præceps, G. Strom- od. Wasserfall mit steilen Ufern, it. al. Na. id. ac enokas.

enola, an Ns. *domus avunculi*, G. Wohnung des Mutterbruders.

enokas, kkaan Na. *præceps* l. *præruptus* e. c. amnis, cataracta, G. jäh, abstürzend.

Enſi, ennen Na. *primus*, *prior tempore* l. *ordine*, G. erst (cfr. eſi), cujus vero Nominat. raro nec nisi in compos. occurrit, e. c. enſi=pää extremitas prior l. anterior, enſi=pelko timor primus: ceterorum autem Casuum hi adverbiascunt:

Genit. ennen involvens Lat. *prius*, *antea*, G. ehe, vor, voraus, vorher, ennen kaikkia ante omnia, ennen tätä antehac, ennen aikaa intempestive l. præmature, ennen aikainen l. = aikuinen intempestivus, præmaturus, ennen muinain l. = muinen quondam, olim, ennenkin antea quidem, ennen=kuin antequam, G. eher als, inde (qs. pro Compar. ennemmin) *potius*, G. lieber, ennen makaiſin kuin ſöiſin potius dormirem quam ederem.

Elat. enneſtä (max. cum Suffixo) *ex antiquo*, G. von Vorher, von Vorigem e. c. on minulla enneſtäni habeo ante hac acquisitum, enneſtänſä niitä on adsunt ex priori tempore, pl. enſiſtä l. enſiſtänſä idem.

Facl. pl. enſikſi in antecessum l. prius, primo, G. zum l. im Voraus, zuerst, tule täänne enſikſi venias huc primo l. prius, hän enſikſi tuli ille primus l. prius adfuit, ſain enſikſi.

Essiv pl. enſinä nec non *Adv.* enſin l. enſisti prius, primo loco, G. zuerst, ei enſinkään ne minimum quidem.

Compar. ennempi *prior*, *anterior*, G. eher, on muita ennempi est prior aliis, ennemmin prius, potius, G. eher, lieber (ennen).

entinen, iſen Na. *pristinus*, *prior*, *antecedens*, qui antehac fuit, G. vorherig, ehemalig, entinen aika tempus præterlapsum l. præteritum, tuli entiſellenſä in statum priorem l. pristinum redactus est, kiitän entiſistä ago gratias pro prius acceptis.

ennellinen, iſen Na idem.

ennemminen, iſen Na idem.

enſimmäinen, iſen Na. *primus*, G. der erste (al. eſimmäinen ab eſi) enſimmäiſeltä contr. enſimmältä primo momento, in initio, enſimmäiſenä contr. enſimmäisſä l. enſinnä primo, enſimmäiſekſi contr. enſimmäkſi primo, ei enſimmäistäkään ne primum quidem, nihil.

enna, an Ns. *anticipatio*, *antecessus*, inde *æmulatio præveniendi*, G. Vorausnehmung, das Zuvorkommen, tuli ennallen ante alios l. in antecessum venit, G. zum Voraus, on ennalla primum inter æmulantes occupat locum, pyydän ennalla ante alios l. prius quam alii peto, teen ennalla in antecessum facio.

ennakko, kon al. ennäkkö, kön al. ennakka, kan Ns. idem, e. c. teen ennakolla, pyydän ennäköllä.

ennakoitſen, ſta V. *prævenire studeo*, G. zuvor zu kommen streben.

ennahdan, htaa Vs. *parum* et *subito prævenio*, *parum antecello*, nonnihil prior sum, G. ganz wenig zuvorkommen.

ennátán, ttáá V. *prævenio*, *anticipo*, *in antecessum contingo*, inde *prævenienda prohibeo*, G. vorherkommen, zuvorkommen, ennátán waaran præveniendo evito periculum, itku ennáttáá áánen ploratus vocem præcludit, ennáttáwá armo Eccles. gratia præveniens, ennáttámátöin jywá granum frumenti immaturum, ennáttáin præveniendo, æmulando, ennáttámiſeen pro viribus.

ennátteten, tellá Vfr. idem.

ennátyš, ykſen Ns. *anticipatio*, *prævenienda studium*, G. Vorausnehmung, das Zuvorkommen, ennátykſeltá in antecessum, G. zum Voraus.

ennet, nteen Ns. pl. enteet, *omen prævium*, *signum portentosum*, G. Vorbedeutung, Ahndung, inde *spectrum*, G. Gespenst (aawet).

ennus, ukſen Ns. idem, it. Run. epithet. *serpentis*.

ennuštan, aa V. *præsagio*, *ominor*, G. vorherandeuten, taiwaan ruška ennuštaa myrškyá rubor cœli portendit porcellam, inde *prænuntio*, *vaticinor*, G. vorhersagen, weissagen, ennuštaja vates.

ennuštelen, lla Vfr. idem.

ennuštuš, ukſen Ns. *ominatio*, *vaticinium*, G. Weissagung.

Ento, nnon Ns. *vigor animi*, G. gute Laune, en ole ennollani animo sum fractus, G. mir ist übel zu Muthe, cfr. into.

ennollinen, iſen Na. *qui bono est animo*, *alacer* animo, G. launig, gute Laune habend, munter.

Entá l. entáš prtcl. *quid*, *quid si*, *sin quidem*, G. wenn aber, vielleicht dass, wenn gleich, wenn auch, entá hán kuulee quid si audiat, entá ſitten quid inde, quamvis.

Enämpi l. enempi, mmán Na. (compar. a paljo) *major*, *amplior*, *plus*, G. mehr, weiter, Superl. enin, immán *maximus*, G. der meiste l. mehrste, enämpi oſa pars potior, enin oſa pars potissima, enämmin l. enemmin l. enämmän *magis*, *amplius*, G. mehr. enimmin l. enimmästi l. enimmästá maxime, præsertim, G. meistens, besonders, vorzüglich, enimmäkin quam maxime, ut plurimum.

enä l. ene Na. contract. pro enämpi l. enempi, æque ac enää l. enee pro enämpää l. enempää, sed sæpe adverbiascit, *magis*, *plus*, *amplius*, G. mehr, weiter e. c. enä rahaa kuin ruokaa plus pecuniæ quam cibi, en huoli enää non amplius l. ulterius curo.

enimmitten l. eniten prtcl. *plerumque*, G. gemeiniglich, meistentheils.

enännän l. enennän, ntää Vf. *majorem* l. *ampliorem facio*, *amplifico*, *augeo*, G. vermehren, erweitern.

enään, enätä Vf. idem.

enäntelen l. enentelen, nnellä Vfr. idem.

enännyš l. enätyš, ykſen Ns. *amplificatio*, *augmentatio*, auctio, G. Vermehrung, Erweiterung.

enänen, enätä l. enenen, enetä Vm. *major fio*, *augeor*, *augesco*, *accresco*, G. grösser werden, sich vermehren l. erweitern, zunehmen, wachsen.

enäännyn l. eneennyn, ntyä Vm. idem.

Epatto, ton Ns. *homo ignavus* l. *iners*, *nullius frugis*, G. Taugenichts.

Epeli, in Ns. idem.

Epistö, ön Ns. idem.

Eppä id. ac etpä ex et pä vide en, it. ſiitä eppä Run. pro ſiitäpä.

Epä Ns. def. Run. *vanum quid*, G. was eitel, ungewiss, unsicher ist, leer an Gründlichkeit l. Nutzen, älä epää tee ne vana, frustanea facias: in compos. vero vim *dubitandi* l. *negandi* involvit e. c. epä-huomio defectus attentionis, inconsiderantia, imprudentia, G. Unbedachtsamkeit, epä-ituinen sc. jywä granum frumenti incertæ progerminationis l. de quo dubium est an egerminet, G. von ungewisser Keimungskraft, epä-jumala deus fictus, indolum, G. Götze, epä-jumalinen idololatra, G. Götzendiener, epä-kelpo l. -kelwotwin ineptus, nequam, G. Taugenichts, epä-luku numerus l. multitudo haud numerabilis, G. unzählige Menge, epä-lukuinen innumerabi-

rabilis, epä-luulo falsa opinio, dubitatio, suspicio, zelotypia conjugum, G. falscher Glaube, Zweifel, Argwohn, Eifersucht der Ehegatten, epä-luuloinen dubius, suspiciosus l. suspicax, zelotypus, epä-luulen rar. suspicor, epä-neuwo defectus consilii, G. Rathlosigkeit, epä-neuwoinen consilii expers, qui quid faciendum sit nescit; epä-taito l. -tieto ignorantia, inscientia, insipientia, dubium, G. Unwissenheit, Ungewissheit, Zweifel, epä-taitoinen l. -tietoinen ignorans, incertus, anceps, dubius, epä-tasainen inæqualis, non planus, iniquus, G. uneben, ungleich, epä-toiwo desperatio, defectus spei, animus dejectus, G. Hoffnungslosigkeit, Verzweiflung, epä-toiwoinen desperans, epä-tyytywä non contentus, inquietus mente, G. unzufrieden, unruhig, epä-usko defectus fidei veræ i. e. incredulitas, religio ficta, superstitio, G. Unglaube, falscher Glaube, Aberglaube.

epään, ewätä V. *nego*, *denego*, *abnuo*, *resisto*, *impedio*, G. verneinen, abschlagen, widerstehen, hindern, en epää käymästä, epääsi anomulleni, it. Sav. *dubito*, G. zweifeln, epäämätä sine dubio.

epäilen, llä Vfr. *dubito*, *dubius sum*, G. zweifeln, epäilen sitä l. siitä id. l. de eo dubito, inde *suspicor*, *diffido*, *despero*, G. misstrauen, verzweifeln.

epäys, yksen Ns. *status* mentis *dubius*, max. pl. olen epäyksissä dubius hæreo, suspicione ducor l. moveor, desperatione afficior, tuli epäyksiin in dubium, suspicionem l. desperationem incidit, G. Zweifel, Verdacht, Verzweiflung.

epäilys l. epäillys, yksen Ns. *dubitatio*, *suspectio*, *desperatio*, inde *dubium*, *suspicio*, *diffidentia*, G. Zweifelhaftigkeit, Bedenklichkeit, Verdächtigkeit, Zweifel, Misstrauen.

Epärä, än Na. al. id. ac äpärä.

Erhakko, kon Ns. id. ac erakko sub eri.

Erhetyn, ttyä l. erhehdyn htyä Vm. *aberro* viâ, *incido in devia*, inde *fallor*, *delinquo*, *mente labor*, *errans pecco*, G. sich irren, sich versehen, fehlen, erhettywä oppi doctrina hæretica, cfr. ekhyn.

erehdyn, htyä Vm. idem.

erheilen, llä Vfr. idem.

erhetän l. erhetytän, ttää Vf. *errare facio*, *in errorem induco*, *fallo*, G. auf Irrwege bringen, zum Irrthum verleiten.

erehdän, htää l. erehdytän, ttää Vf. idem.

erhetys l. erehdys, yksen Ns. *erratio*, *error*, *erratum*, *peccatum erroris* l. *delictum*, G. das Irren.

erheys l. ereys, yksen Ns. *status errantis*, max. pl. on ereyksissä est in deviis l. errans, G. Irrthum, Abweg.

Eri, in Na. *separatus*, *sejunctus*, haud cohærens, G. getrennt, verschieden: Nominat. et Genit. plerq. adhibentur componendo, e. c. eri-asia res per se, eri-paika l. -huonet locus l. domus diversa l. alia, haud eadem, eri-seura factio, secta, hæresis, eri-purainen dissidens, discors, litigiosus, eri-lainen l. erin-lainen nec non eri-laatuinen l. erin-laatuinen alius indolis, differens, eri- l. erin-luontoinen alius naturæ, eri- l. erin-muotoinen l. -kaltainen alius formæ, inæqualis, erin-omainen peculiaris, singularis, erin-omaitain l. -omaa l. -omati præsertim, separatim, in primis: Allat. päästen erilleni evasi separatus, in statum liberum: Adess. on erillänsä est separatus: Ess. on erinänsä separatim positus: alii Casus raro occurrunt.

erinäinen, isen Na. *separatus* l. *sejunctus*, haud cohærens, *singularis*, *peculiaris*, haud ad plures pertinens, *privatus*, haud communis, *solitarius*, in societate haud versans, *dissentiens* l. *dissidens*, cum aliis haud consentiens, *inæqualis* l. *dissimilis*, haud conformis, G. los, getrennt, verschieden, besonder, einzeln, unähnlich.

erityinen, isen Na. idem.

erinäisyys, yyden Ns. *indoles singularis*, *locus solitarius*, G. Verschiedenheit, einzelner Ort.

erittäin l. erittäisin pricl. *separatim*, *disjunctim*, *modo solitario*, G. besonders.

eriin l. eriän, eritä Vm. *fio separatus* l. *sejunctus*, *disjungor*, *discedo*, *dirimor*, *dissentio*, abeo, G. getrennt l. abgesondert werden, sich trennen l. scheiden,

den, eriáminen discessio, abitus, divortium.

erkanen, erata al. erkenen, erjetá Vm. idem.

erkaannun l. erkaunnun l. eraamun l. eraunnun, ntua Vm. idem.

erkaun l. eraun, uta Vm. idem.

ero, ron Ns. *discessus, divortium, abitus*, G. Trennung, Scheidung, ero wirasta dimissio officii, ero-kirja diploma dimissionis l. divortii, otin háneſtá eron abii ejus consortio, G. Abschied.

eraanto, Ns. idem.

erakko, kon al. erikkô, kôn Ns. *locus secretus, opus separatum*, G. einzelner l. verschiedner Ort, al. erhakko.

eroitan, ttaa l. eritán, ttáá Vf. *separo, disjungo, dissolvo*, G. trennen, scheiden, lôsen, entscheiden, eritán yſtáwát amicos reddo discordes, eroitan riidan litem *dirimo* l. inter litigantes decido, ei ſilmát eroita oculi haud valent *discernere*, G. unterscheiden.

erottelen, tella l erittelen, telláa Vfr. idem, erittelen ruokia cibos quosdam rejiciens separo.

eroitus, ukſen Ns. *separatio, distinctio* l. *disjunctio*, G. das Trennen, das Absondern, inde *discrimen, differentia* rerum, *inæqualitas, dissimilitudo* inter res l. personas, *distantia*, G. Verschiedenheit, Ungleichheit, Unâhnlichkeit, Entfernung.

Erá, án Ns. 1. pr. *iter in loca remota* venatus l. piscatus gratia, G. ferne Reise l. Jagdreise, tuli ſiitá eráſtá eo ex itinere revenit, lákſi eriin iter ejusmodi ingressus est, erá-mies venator l. piscator l. phocarum captator, erá-wenhet cymba major illis itineribus apta, erámaa l. -ſia ager remotus, statio piscatoria l. venatoria remota, terra procul extra limites pagi sita, al. locus desertus, silva inculta, G. ferner l. unbebauter Ort, fig. on kuoleman eriſſá est in semitis mortis, olin eráſſánne in societate l. comitatu vestro itinerario, 2. *quæstus* l. *partum* ex ejusmodi itineribus, G. Gewinn von der Reise, tuopi eránſá parta sua reportat, lukee eránſá percenset quæstum suum, fig. pelto antaa wiljaiſen erán ager lætam fert messem l. annonam, akka tuopi eránſá uxor fetum suum progignit, 3. *portio* l. *pars* cuique venatori ex præda communi debita, G. Antheil des Reisegewinns, ota eráſi portionem tuam accipe, 4. id. ac kerta, G. Mal, e. c. joka erá l. -erállá quoque itinere i. e. quaque *vice*, wáhá eráltá parum quaque vice, ykſi erá semel, uſiat erát sæpius, teki toiſen erán secunda l. alia vice fecit, tule wielá erá l. tulee erán veni l. venit adhuc semel, tállá erállá hac vice.

eráinen, iſen Na. 1. *iter faciens, viator*, G. Reisend, ehtoo tuopi eráiſen vesper affert viatorem, 2. *ad itinera pertinens*, in itineribus partus l. congestus, e. c. pisces, phocæ, G. zur Reise gehôrig, 3. *ad vices pertinens*, G. malig, támán eráinen quod hac vice evenit: keski-eráinen (pr. in medio itinere exsistens) semi-factus e. c. opus, semi-maturus e. c. fetus, G. halbwegs.

Eſi (eden) Na. *prior* loco l. situ (cfr. enſi), *anticus* l. *qui ante est* locus l. situs: G. das Vorne l. Vordere, quare max. adhibetur de *area* l. *striga* agri l. prati, cuique fœnisectori l. messori obvia, vel a quoque secanda, G. Schwaden e. c. niittáwát eſiánſá strigas suas secant, álá ettáſi játá ne strigam tuam deseras l. a striga tua ne decedas, unde simul in genere exprimit *ordinem* l. partem l. *locum* operis cuique injuncti, nec non *loci* et rerum *conditiones* quacumque in re peragenda, G. Umstânde, e. c. jokainen ettánſá myôden quisque pro suo loco l. sua parte, pro se, pro viribus suis, elá ettáſi myôden vive juxta conditiones l. facultates vitæ quæ sibi contigerint, eiwát muiſta eſiánſá suas opportunitates l. vivendi facultates et commoda haud curant. De cetero Nominat. non nisi in compos. occurrit, (Genit. numquam) G. vorliegend, vorne belegen, vorbefindlich, e. c. eſi-iſá pater l. auctor stirpis, proavus, eſi-wanhimmat eccl. protoplasti, eſi-huonet vestibulum, eſi-mies præfectus, antistes, dux, tutor pupilli, eſi-kuwa typus l. exem-

exemplar imitandum, esi=oikins jus primarium l. præcipuum, esi=walta magistratus, potestas magistratus civilis l. præfecti militaris l. patris familias, esi=turwa præmunitio, propugnaculum, præsidium, esi=rukous eccles. intercessio, esi=rippu conopeum lecti, aulæum theatri, sipparium, esi=purjet velum proræ, esi=pää extremitas anterior, on esi=pääsä est primo loco, esi=puoli pars antica, esi=osa pars præcipua, esi=puhet præfatio orationis, conditio præpacta, pactio prævia, esi=nahka præputium, esi=merkki exemplum, esi=merkiksi exempli gratia, esi=lukku sera exterior, esi=waatet l. =liina præcinctorium, esi=alku prima origo, primum principium, esi=kaupunki suburbium, esi=keula prora et s. p. — Casus autem ejusdem Nominis locales Adverbiis et Præpositionibus *ante*, *antea*, *coram*, *præ* (pro), G. vor, voraus, zuvor, respondent hoc modo:

Illat. in locum: astui eteen in locum anticum processit, prodiit coram, G. hervor, tuo eteen l. esiin pl. produc ante oculos, katso eteesi (pr. prospice ante te) sis providus, tulen eteenne prodeo in conspectum vestrum, nec non pono me vobis in impedimentum l. obstaculum: pl. esiin sæpe adhibetur de loco l. fine destinato in quem, tulimme esiin venimme ad metam.

Allat. ad locum: läksi edellen in antecessum abiit, G. voraus, meni edellen anteriorem occupavit locum, wie edellemi ante me profer.

Iness. in loco: seisoo edessäsi stat ante te, in conspectu tuo, coram te, G. vor, al. est tibi obstaculo, hewoinen on reen edessä equus est ante traham i. e. trahæ adjunctus, owi on huoneen edessä janua est ante (ad) introitum domus: pl. esissä haud raro de loco destinato in quo, olemme esissä sumus in fine itineris, jam metam attigimus.

Adess. ad locum (in loco): on edelläni est ante me, prævius mihi, in conspectu meo, G. voraus, edellä käwiä antecessor, pronubus in conviviis, käyn edelläsi eo ante te, præeo, edellä=päin ante hac, edellä=kättä l. =woittain in antecessum.

Elat. ex loco anteriori: läksi edestäni abiit e conspectu meo, a via mea, G. von Vorne, tulit tuomarin edestä revenisti a fronte judicis. Nb. edestä adhibetur sæpe, ex imitatione Svecorum, ad exprimendum Lat. *pro*, *propter*, G. für, sed invito linguæ Finnicæ genio e. c. rahan edestä (pro rahalla) pecuniâ, tee edestäni (pro poulestani l. siasani) fac pro me, loco mei, rukoile sairaan edestä (pro puolesta l. tähden) pro ægro preces funde.

Ablat. a loco: pyydän edeltä in antecessum peto l. reservo mihi, G. zum Voraus, edeltä=päin l. =käsin l. =kättä antea, prius.

Adv. esin l. esisti prius, antea, primo, G. zuerst (ensin).

Compar. edempi l. etempi *prior* l. *anterior* sc. locus, G. weiter vorwärts, vorder, unde wie edemmäksi l. etemmäksi al. edemmälle l. etemmällen contr. edemmä l. etemmä protrahe in locum anteriorem i. e. prorsum, ulterius l. longius versus anteriora, kulki edemmäksi l. edemmä ulterius processit = on edempänä l. etempänä contr. edempä l. etempä al. on edemmällä l. etemmällä contr. edemmä l. etemmä longius abest prorsum: tuli edemmältä l. etemmältä al. tuli edempää l. etempää venit ex loco antico remotiori.

Superl. esin *primus*, *summus*, G. vorderst, unde esimmältä primo loco, in initio rei, esinnä l. esimmänä præprimis.

etu, edun Ns. idem; adhibetur vero 1. in compos. etu=puoli pars anterior, etu=sormi digitus primus l. index, etu=jalka pes anterior quadrupedum, etu=osa pars prærogativa, etu=oikeus jus primarium l. præcipuum, etu=huonet vestibulum etc. 2. *locus cui obvius* l. permetiendus, G. vorliegender Platz e. c. striga fœnisectoris l. messoris persecanda, G. Schwaden, niittäwät etunsa strigam suam secant, älä jätä etuasi ne deseras strigam tuam, unde fig. teen etuani myöden ago pro loco meo, pro mea parte, juxta vires meas, elän etuni jälleen vivo juxta con-

conditiones l. facultates mihi concessas, olkaat eduillanne in ordine vivendi vobis constituo maneatis, inde 3. *commodum vitæ, utilitas*, G. Vortheil, on hywällä edulla est bene constitutus, bonis utitur vivendi conditionibus, etsin etuani commodo meo consulo, on edukſi l. etuna est utilitati l. commodo.

edus, ukſen Ns. idem, 1. edus-huonet vestibulum, edus-mies vices alius agens, advocatus in foro, tutor pupilli, 2. *commodum, utilitas*, G. Vortheil, ſiitä on ſuuri edus magnum inde affluit commodum.

etuiſuus, uuden al. etuiſus, ukſen Ns. idem, max. de commodo l. utilitate l. præstantia, ſiitä on hywä etuiſuus.

etuiſa, an Na. pr. *qui ante est*, inde *præstans, commodus, utilitatem afferens*, e. c. opus, quæstus: compar. etuiſampi l. etuiſempi *præstantior*, G. voran stehend, vorzüglich, vortheilhaft.

etuinen, iſen al. edullinen, iſen Na. idem.

edutoin, ttoman Na. car. *commodo carens, inutilis, ineptus*, G. nicht vortheilhaft, unnütz.

eſimmäinen l. eſimäinen, iſen Na. *primus*, aliis *præstans*, G. erst, on enſimmäiſenä contr. enſimmäisnä l. enſimmäisſä est primo loco positus (enſimmäinen).

etimmäinen, iſen al. etummainen, iſen al. etumas, aan Na. al. idem.

edellinen, iſen Na. *qui anterior est, prior* loco et tempore, *antecedens*, G. vorder, edellinen jalka pes anterior, edell. oſa pars prior.

eteinen l. eteinen l. etehinen, iſen Na. idem, etinen jalka pes anterior, eteinen puoli pars antica: inde Substant. wuoteen eteinen conopeum lecti, tuwan etehinen vestibulum, eteinen (sc. waatet) præcinctorium.

edelmäinen, iſen Na. Abol. idem.

edellimmäinen, iſen Na. idem, unde Sav. eellimmäinen l. eilimmäinen.

edusta, an Ns. *pars antica*, G. das Vordere, huoneen edusta area ante domum, al. atrium l. vestibulum, ruumiin edusta pars pectoralis corporis, al. armus l. scapula animalis mactati, kuorin edusta propylæum adyti in templo.

edustan, aa al. edistän, ää V. 1. *procedo, progredior*, G. vorwärts gehen, ei työ edistä (pro edisty) opus haud succedit, 2. *præeo, anteeo*, G. vorausgehen. in den Weg treten, paimen edistää karjaa pastor præit l. antecedit gregem, al. pastor obest l. impedit, ne grex progrediatur, 3. *in antecessum* quid facio, *anticipo*, G. zum Voraus l. in Vorhand thun, lehmä edisti vacca fetum præmaturum l. ante tempus peperit, hän edisti minun prævenit mihi, præveniendo impedivit me, asia on niin edustettu de re in antecessum ita pactum est, edusti ſen id antea reservavit sibi.

edustelen, lla l. edistelen, llä Vfr. idem.

edustus, ukſen al. edistys, ykſen Ns. *actus procedendi* l. *præeundi, progressus, anticipatio, negotiatio* l. *pactio* in antecessum, G. das Vorgehen, Fortschritt, das Zuvorkommen, Abmachung in Voraus, edustus-mies antistes, tutor, it. huoneen edustus (pro edusta) atrium al. vestibulum, siitä on hywä edustus l. edistys (pro edus l. etuiſus) magna inde affluit utilitas, magnum augmentum.

edistyn, yä Vm. *procedo, progredior, proficio*, G. vorwärtsgehen, fortkommen, edistynyt työſänſä in opere l. negotio suo longe progressus, ei työ edisty opus haud succedit.

edennän, utää V. *in* locum *anteriorem* l. prorsum l. ulterius *profero, produco* l. *promoveo*, G. vorwärts bringen, befördern.

edes prtcl. (qs. pro edesſä-päin l. edekſi) 1. *prorsum*, (antrorsum), versus anteriora, de motu in locum, G. vorwärts, tule edes (esiin) progredere, procede, tuo edes produc, profer, edes-päin l. -käsin porro, ulterius, posthac, edes-takaisin præpostere, huc et illuc, 2. edes, Sav. es-es l. ies *modo, quidem, tamen*, G. doch, e. c. anna edes wähäkin da parum quidem l. tamen, josas edes sanoisit si modo diceres, 3. edes adhibetur a svetizantibus haud raro in compos. (pro Sv. *fram*

fram et *fóre*), sed plerumque male e. c. edes=annan prodo, pro annan ilme, ilmoitan: edes=astun procedo, pro astun eteen l. eſiin: edes=autan promoveo, pro edennán, toimitan, autan eteen=páin: edes=kannan profero, pro kannan eteen l. eſiin l. eteempáin: edes=katſon provideo, pro pidán murhetta l. ſurua l. huolta, kattſen, turwaan: edes=käyn progredior l. succedo, pro edistyn, käyn eteen=páin, menes=tyn: edes=mennyt præteritus, mortuus, pro kulunut, loppunut, mennyt ohitſe, wainaja: edes=otan aggredior, suscipio, propono, pro otan eteeni l. käſiini, otan eſiin l. käſillen, rupeen, yritán, hankin: edes=panen propono, pro panen eteen, näytán: edes=wastaan defendo, pro wastaan puoleſta, turwaan, puolustan.

editſe prtcl. *per locum anticum* transeundo, G. von Vorne vorbei, meni editſe minua l. minun editſeni ante me transivit.

eſikko, kon Ns. 1. *vestibulum*, G. Vorhaus (eſihuonet), al. *primitiæ* cujus rei, reditus laboris primus, e. c. agriculturæ, inde fetus *primogenitus*, G. Erstling, Erstgebohrner, eſikko=oikeus prærogativum jus primogenituræ.

eſikoinen iſen Ns. dim. idem, max. *primitiæ*, *primogenitus*.

eſikoiſuus, uuden Ns. *primogenitura*, G. Erstgeburt.

Esko, on Ns. *Aeschillus*, nomen viri, unde ſe on koko Esko' est vir animo *valde elatus*, *contumax* l. pervicax (hujus ſignific. quænam origo?)

eskotteien, tella Vfr. *elate me gero*, contumax l. superbus sum, superbio, G. stolziren.

Esså l. eſsa pro et ſinä vide sub en.

Estet, teen Ns. 1. *impedimentum*, obstaculum, *remora* rei efficiendæ, G. Hinderniss, inde 2. *prætextus* l. *excusatio* rei neglectæ, G. Vorwand, Entschuldigung, on ſillä esteitä plures affert excusationis causas, ſano esteeſi.

esterellinen, iſen Na. 1. *impedimentis interpellatus* l. *excusationis causas plures afferens* e. c. homo, G. von Hindernissen abgehalten, viele Entschuldigungen habend, 2. *impediens*, *remorans*, *qui est impedimento* e. c. homo, res, G. verhindernd, hinderlich.

estetöin, ttömän Na. car. *impedimentis* l. *excusationibus carens*, G. ungehindert, unentschuldigt, inde *impediri* l. *excusari nescius*, *inexcusabilis*, G. unverhinderlich, nicht zu entschuldigen.

estän, ää V. *impedio*, *obsto*, *remoror*, *interpello*, *inhibeo*, G. verhindern, en estä menemästä haud impedio quo minus eas, it. rar. *excuso*, G. entschuldigen.

esteten, llä Vfr. idem, max. *excuso*, *excusationes* l. *causas omissionis profero*, et ita me purgo, *prætextibus* fictis l. veris *me subtraho*, G. entschuldigen, vorwenden.

estelys, yſsen Ns. *excusationum prolatio*, inde *excusatio*, *prætextus*, *impedimentum*, G. Entshuldigung, Vorwand, Hinderniss.

estyn, yä Vm. *impedior*, *impeditus fio*, *prohibeor*, G. gehindert l. abgehalten werden, ruoho estyy kaswamasta gramen opprimitur in crescendo.

estytän, ttää Vf. *impeditum facio*, *impedio*, G. Hindernisse machen (estän), estytää tuomarin judicem rejicit l. recusat.

Esti, in Ns. l. estin=maa *Estlandia* (wironmaa), estin kieli lingua Estonum (wirun kieli), murtaa estikſi ad formam linguæ estonicæ Finnica vocabula torquet.

estiläinen, iſen Na. *estonus* l. *estlandus* e. c. homo, res (wirolainen), it. Ns. *Esto*.

Etana, an Ns. *limax agrestis*, G. nackte Erdschnecke, inde fig. *homo nequam*, ineptus, G. Taugenichts.

etanainen, iſen Na. *limacibus frequens* e. c. locus, G. voll Erdschnecken.

Etelä, än Ns. *auster* l. *notus*, cardo l. plaga cœli, G. Süden (meri), etelästuuli ventus australis, tuuli on etelässä ventus ex austro flat.

etelänen, iſen Na. *australis*, G. südlich.

etelätar, ttären Ns. *femina mythol.* austri dea l. famula, G. Dienstmagd des Südens.

Etsin, id V. 1. pr. *quæro*, *inquiro*, *investigo* rem deperditam l. ignotam l. latentem, G. suchen, nachsuchen, inde

etsi

etſi päätäni pediculos capitis mei investiga, 2. *visito* l. *inviso* quem salutandi gratia, rar. ulciscendi l. puniendi gratia, G. besuchen, heimsuchen, 3. *peto*, *adnitor*, *studeo*, G. sich bemühen, etſin iſän maan hyötyä commodo patriæ promovendo studeo.

etſiskelen, llä Vfr. idem.

etſo, on Ns. *quærendi actus*, *investigatio*, G. Suchung, on hewoiſen etſoſſa, inde *visitatio*, *salutatio* domestica, G. Besuchung.

etſikko, kon l. etſinko, ngon Ns. idem, on hewoiſen etſikoſſa, inde etſikko-päiwä dies visendi l. salutandi.

etſitän, ttää Vf. *quærere facio*, *investigari sino*, G. suchen l. besuchen lassen, etſitti päätänſä pediculos capitis sui investigandos curavit.

etſittelen, tellä Vfr. idem.

Etſonet, neen Ns. *quies post meridiem*, G. Mittagsruhe, panin etſonellen post meridiem decubui dormiens, pitää etſonetta, max. de operariis (ehtonet l. ettonet).

Että prtcl. (pr. Cas. inf. ab eſi) *ut*, *quo*, G. dass, auf dass, causam rei antecedentis l. finem consequentis indicans, e. c. lyö että tunnen ita ferias ut sentiam, niin ruma että pelkään tam tæter ut timeam. Quo ex capite adhibetur plerq. ante Modos Verbi Indicat. et Condition. sed numquam ante Infinit. et Casus verbalium: cum aliis rarius coalescit e. c. ettän ut ego (pro että minä), ettäs ut tu (pro että ſinä), sed etten, etteš, ettei, ettemme, ettette male composita videntur, cfr. en, et, ei.

Etu, etumainen, eteinen etc. vide sub eſi.

Etää, etään l. etähän al. etee, eteen l. etehen Na. *remotus*, *procul exsistens* sc. locus, G. fern, Ferne (kauka): Nominat. rar. sed inde on etääna l. etäällä l. etähellä procul abest, meni etäällen l. etää l. eteellen l. etähellen procul abiit, tuli etäältä l. eteeltä l. etäheltä l. eteheltä ex loco remoto venit.

etäinen l. eteinen l. etähäinen l. etähinen l. etehinen, iſen Na. *procul* situs l. *remotus*, e. c. terra, G. entfernt, etäinen mies homo peregrinus l. ex locis remotis veniens.

etänä, än Ns. *locus remotus*, silva l. terra procul a pago, G. entfernter Ort.

Eukko, kon l. euhko, hkon Ns. *matrona vetula*, *uxor senior*, *hera senescens*, al. *avia*, Sav. *anus*, G. altes Weib (akka, ämmä), metſän eukko matrona silvæ mythol. veneranda.

Ewä, än Ns. *pinna* piscium, G. Flossfeder (uitin, uidus), hinc forte ewät-perä l. ewätperäinen *tardus*, *refractarius* qualis piscis retrorsum trahendus, al. *dubius* mente, incertus, e. c. homo.

Ewäs, ään Ns. *viaticum*, *cibus viatoris* l. *operarii* procul a domo versantis, G. Wegkost, Proviant, ewäs-reppu sacculus viatoris, it. al. *dona cibaria* extra domum collecta puerulis dari solita.

ewäällinen, iſen Na. *cibo viatico instructus*, viaticum habens, G. mit Wegkost versehen.

ewästän, tää V. *viatico instruo* l. *provideo*, G. mit Wegkost versehen, verproviantiren.

F.

Sonus f pure Finnis est ignotus: quare idem in initio vocabulorum peregrinorum, civitate Finnica donatorum, a nostratibus plerisque ut w, rarius ut p (ff in media voce sæpe ut hw), a paucissimis vero maritimis, Suetizantibus, max. Aboënsibus ut f effertur: qualium hæc sunt usitatissima.

Faaderma, an Ns. id. ac waaterma l. waarain.

Fabriki, kin (pronunt. fapriikki l. wapriikki) Ns. *officina*, *fabrica*, max. *textrina*, G. Fabrik.

Fabrikööri, in (fapriköörl. wapriköri) Ns. *Fabricator*, officinæ dominus, G. Fabrikant.

Falſi, in (al. walſi) Ns. *stria* l. *plicatura runcinata*, G. Falze.

falſaan,

✓falſaan, ſata (al. walſaan) V. *strio*, runcinâ, *plicaturas apto*, G. falzen.

✓Falſki, in (al. walſki) Na. *falsus, fallax, mendax, dolosus, adulterinus*, e. c. pecunia, G. falſch, falſkisti (walſkisti) falſe, ſubdole, al. wiekaſ, wâârâ.

✓falſkaan, kata (al. walſkaan) V. *falso, corrumpo, vitio, adultero* e. c. pecuniam, G. verfälſchen.

falſkius, uden Ns. *falsitas, mendacium*, G. Falſchheit.

✓Fana, an (faana l. waana) Ns. *vexillum*, G. Fahne.

✓fanjunkari, in (faanjunkkari l. waanjunkkari) Ns. *subsignifer*, G. Fahnjunker.

✓Fangi, in (al. wanki) Ns. *captivus* in bello, it. *vinctus* l. carcere inclusus *maleficus*, G. Gefangener, fangi=huonet carcer.

fangitſen, ita (al. wankitſen) V. *capio* l. *captivo*, in carcerem conjicio, G. fangen.

fangaan, ngata (faukaan l. wankaan) V. idem, max. captivum teneo.

fanginſ, l. fangeus, uden (al. wankius) Ns. *captivitas, custodia*, G. Gefangenſchaft, Gefängniss.

✓Fari, in (faari l. waari) Ns. *pater, senex venerabilis*, appellatio honorifica seniorum, al. *avus*, G. Vater, Grossvater.

farinen, iſen (faarinen l. waarinen) Ns. dim. idem, vox blandientis.

Faſta, an Ns. *litteræ confirmatoriæ forenses*, quibus judex emtorem fundi verum hujus esse possessorem testatur, G. gerichtlicher Bestätigungsbrief.

✓Fati, tin l. din (al. wati) N. *patina*, G. Schüssel.

fadillinen, iſen (al. watillinen) Ns. *patinam habens*, G. Schüssel habend, inde fadillinen ruokaa quantum capit patina.

✓Fendriki, kin (fentrikki l. wenterikki) Ns. *signifer*, G. Fähnrich.

Fernisſa, an (al. werniſſa) Ns. *vernix*, G. Firniss.

✓Fikona, an (fiikuna l. wiikuna) Ns. *ficus*, G. Feige.

✓fikunainen (fiikunainen l. wiikunainen) Na. *ficulnus, ficis abundans*, G. feigenreich, von Feigen.

✓Fila, an (fiila l. wiila) Ns. *lima*, G. Feile.

filaan, lata (fiilaan l. wiilaan) V. *limo, lima polio*, G. feilen.

✓Fili, in (fiili l. wiili) Ns. *oxygala cum flore*, G. dicke Milch mit Rahm.

Filiſtân, ââ V. id. ac piliſtân.

✓Filti, tin (filtti l. wiltti) Ns. *pannus* e coactis lanis, *coactus*, G. Filz.

✓Fini, uin (fiini l. wiini) Na. *tenuis, subtilis*, G. fein, al. pieni, hieno.

✓Finni, in (al. winni) Ns. *varus* l. *bullula* in facie, G. Finne.

✓Fioli, in (fiioli l. wiioli l. winlu) Ns. *violinum*, barbiton tetrachordum, G. Violine, Geige, fiiolin kieli chorda, fiiolin juotſi plectrum, fiiolin hepo.

✓Fiſkali, in (fiſkaali l. wiſkaali) Ns. *Fiscalis*, G. Fiskal.

✓Fjederi, in (fieteri l. wieteri) Ns. *elater* e. c. horologii, G. Feder.

✓Flaggu, un (flaku, plaku l. laku) Ns. *apluſtre*, index venti, *vexillum nauticum*, G. Flagge, Wetterhahn, al. wiiri, wirpu.

✓Flanelli, in Ns. *pannus* laneus pilosior, G. Flanell.

✓Flaſku, un (plaſku l. laſku) Ns. *lagena* l. *ampulla*, G. Flasche.

✓Flikka, kan (plikka l. likka) Ns. *puella*, G. Mädchen, al. tyttö.

✓flikkainen, iſen (plikkainen l. likkainen) Ns. dim. idem.

✓Flinta, tan (flintta l. lintta) Ns. *silex*, G. Feuerstein, al. pii.

✓Flori, in (fluuri) Ns. *rica tenuissima*, G. Flor.

✓Flotta, tan (flota) Ns. *classis* navium *militaris*, al. *ratis, ponto* flumina transiens, G. Flotte, Floss, al. lautta.

✓Fläkki, kin Ns. *macula*, G. Fleck.

✓Fläski, in (al. läski) Ns. *lardum*, caro suilla, G. Speck, al. ſian liha.

✓Fodrali, in (futraali l wutraali) Ns. *theca* l. *capsula*, G. Futteral.

✓Fokka, kan Ns. *velum proræ*, artemon, G. Focke.

✓Fogdi, in (fouti l. wouti) Ns. *procurator* l. *præfectus territorialis*, exactor vectigalium, G. Vogt, kartanon fouti villicus.

✓Formu, un (al. wormu) Ns. *forma* l. *typus* in quo quid fomatur, e. c. candela, G. Form.

Formanni, in (fuurmanni) Ns. *vector*, *vehicularius*, G. Fuhrmann.

Frakki, kin Ns. *vestis virorum anglica*, G. Frack.

Frakti, tin (frahti) Ns. *naulum*, G. Fracht, al. wuoro l. wuora.

fraktaan, tata (frahtaan) V. *navem* vectoriam *conduco*, G. befrachten.

Franſu, un (pranſu l. ranſu) Ns. *Franciscus*, nomen viri, it. *cirrus* l. *fimbria*, G. Franz, Franse.

Fri, in (frii l. prii) Na. *liber*, *solutus*, *expeditus*, G. frei, al. wapaa.

Friaan, ata (friiaan l. riiaan) V. puellam ambio l. uxorem peto, G. freien, al. koſion.

friari, in (friiaari l. riiaari) Ns. procus, G. Freier, al. koſio.

Friſi, in (friiſi) Ns. *pannus* laneus crispus, G. Fries.

Friſki, in (priſki l. riſki) Na. *sanus*, *salvus*, *vegetus*, G. frisch, al. terwet.

Frouwa, an (prouwa l. rouwa) Ns. uxor honoratior, *matrona*, *domina*, G. Frau.

Frälſi, in Ns. *prædium immune* l. nobile, G. steuerfreier Hof.

Frökenä, än (fröökenä l. pryökenä l. ryökinä) Ns. *virgo nobilis*, G. Fräulein.

Fullmakti, tin (fulmahti l. pulmahti l. wulmahti) Ns. *diploma* collati muneris l. negotii cui mandati l. plenæ potestatis, G. Vollmacht, Bestallung, it. *curator* causæ forensis, G. Sachwalter.

Fuori, in (al. wuori) Ns. *pannus subsutitius*, vesti intrinsecus adsuendus, G. Futter, fuori-lauta assis tabulati.

fuoraan, rata (al. wuoraan) V. *pannum* vesti *subsuo*, G. futtern, inde fuoraan ſeinää parietem assibus munio.

Fälly, yn (al. wälly) Ns. max. pl. fällyt *stragulum pelliceum*, G. Felldecke.

Fälskäri, in (al. wälskäri) Ns. *medicus*, *chirurgus*, G. Feldscherer, Arzt.

Färi, in (al. wäri) Ns. *color*, *pigmentum*, G. Farbe, it. *ponto*, *trajectus* trans amnem l. fretum, G. Fähre, al. lautta.

färinen, iſen (al. wärinen) Na. *coloratus*, colorem referens, colore tinctus, G. farbig, plerq. cum Genit. minkä färinen cujus coloris, mustan färinen nigri coloris, kahden färinen bicolor.

färjään, jätä (al. wärjään) V. *coloro*, *colore tingo* l. inficio, G. färben.

färjäri, in (wärjääri) Ns. *coloris tinctor* l. infector, G. Färber.

Förklaraan, rata (förklaaraan l. wörklaaraan) V. jurid. *declaro* causam forensem, *explico* rem, G. erklären.

förklaringi, gin (förklaarinki l. wörklaarinki) Ns. *declaratio*, *explicatio* forensis, max. scripta, G. Erklärung.

Förſlagi, in (förslai) Ns *suffragatio* l. *propositio prævia* in muneribus dandis l. re suscipienda, G. Vorschlag.

G.

Littera in initio vocum Finnicarum numquam occurrens: in peregrinis autem, ore nostratium prolatis, semper sonat ut k: quæ igitur vocabula alii ope g, alii melius ope k pingere solent, qualia sunt:

Gaffeli, in (pronunt. kaffeli l. kahweli) Ns. *furcula* l. *fuscinula* mensalis, G. Gabel, al. hanko l. haarukka.

Galeja, an (kaleja) Ns. *navis actuaria*, G. Galeere, al. airo-laiwa.

Galjaſi, in (kaljaaſi) Ns. *navis* species *vectoriæ*, G. Galeasse.

Galleri, in (kalleri) Ns. *clathri* l. *cancelli ferrei*, G. Gitter.

Gallmeja, an (kalmeja) Ns. *cadmia*, G. Gallmei.

Galona, an (kaluuna) Ns. *fimbria* l. *limbus* aureus l. argenteus, G. Galone.

Galoſſi, in (kaloſſi) Ns. *calceus exterior*, G. Gallosche.

Gardini, in (kartiini) Ns. *velum fenestræ*, G. Gardine.

Garwari, in (karwari) Ns. *coriarius*, G. Gärber.

Gatu, tun l. dun Ns. id. ac katu.

Gehengi, in (kihenki) Ns. *cingulum militis*, G. Gehenk.

Geme-

✓Gemeni, in (kemeeni) Na. *vulgaris*, conditione humilis, G. gemein.
✓Generali, in (keneraali l. kenraali l. kinraali) Ns. *summus* militum *præfectus*, G. General.
✓Geſelli, in (kiſelli) Ns. *famulus* opificum *mercenarius*, G. Gesell.
Gestgifwari, in (kestkiiwari l. keskewaari) Ns. *xenoparochus* l. diversorii dominus, G. Gastwirth, it. *xenodochium* l. diversorium viatorum, G. Gasthof.
✓Gewaldigeri, in (kewalteri) Ns. *licłor* oppidanus, G. Gewaltiger.
✓Gewári, in (kiwáári) Ns. *bombarda* militaris, G. Gewehr.
✓Gillaan, llata (killaan) V. *probo*, *approbo*, *firmo*, G. billigen, genehmigen.
✓Gillstupa, wan (kilstupa) Ns. *carcer* obæratorum, G. Schuldgefängniss.
✓Gipſi, in (kipſi) Ns. *gypsum*, G. Gips.
✓Glaſi, in (klaſi l. laſi) Ns. *vitrum*, G. Glas, inde *fenestra* vitrea, peili-klaſi lamina speculi vitrea, juoma-klaſi poculum vitreum, nená- l. ſilmá-klaſit al. klaſi-ſilmät conspicillum, vitrum oculare, tiima-klaſi clepsydra.
✓glaſinen, iſen (klaſinen l. laſinen) Na. *vitreus*, G. gläsern.
✓glaſillinen, iſen (klaſillinen l. laſillinen) Na. *poculo* vitreo *instructus*, e. c. conviva, *lamina* vitrea l. *fenestra* ornatus e. c. domus, speculum, G. mit Glas versehen, klaſillinen wiinaa vini quantum capit poculum.
✓glaſeraan, rata (klaſeeraan l. laſeraan) V. *vitro obduco* l. incrusto, G. glasuren.
✓glaſeringi in (klaſeerinki) Ns. *incrustatio*, inde *crusta* vitrea vasis fictilis, G. Glasur.
✓Greiwi, in (kreiwi l. reiwi) Ns. *comes*, G. Graf.
✓Greu, un (kreu l. reu) Ns. *Gregorius*, nomen viri.
✓Grimu, un (kriimu l. riimu) Ns. *capistrum* equorum, G. Halfter, al. päähiſet.
✓Grindi, in (krinti l. rinti l. rintti) Ns. *porta* sæpis *clathrata*, G. Heck.
✓Growi, in (kruowi l. ruowi) Na. *crassus* e. c. filum, *non subtilis* c. c. farina, G. grob, al. ſuuri, karkia, pakſu.
✓Gryni, in (krynni l. rynni) Ns. *polenta*, granum degluptum, G. Grütze, Graupe.
gryninen, iſen (krynninen l. rynninen) Na. *ex polenta* e. c. cibus, *polenta plenus* e. c. locus, G. von Grütze.
✓Gulda, llan Ns. id. ac kulta.
✓Gummi, in (kummi) Ns. *gummi*, G. Gummi.
✓Gurku, kun (kurkku) Ns. *cucumis*, G. Gurke.
✓Guwernóri, in (kuwernóóri l. kupernyóri) Ns. *Gubernator* l. præfectus Finlandiæ generalis, G. Gouverneur.
✓Gymnaſiumi, in (kymaaſiumi) *Gymnasium*, G. Gymnasium.
✓Gángi, in Ns. id. ac konki.

H.

Haa Intj. id. ac hah.
Haahka, an Ns. id. ac hahka.
Haahmo, on Ns. id. ac hahmo l. haamo.
haahmoinen, iſen Na. id. ac hahmoinen.
Haahti, hden Ns. id. ac hahti, haakſi.
Haakſi, haahden al. haakſen Ns. *navis* velifera, G. Schiff: cujus vero non nisi Nominat. sing. occurit e. c. haakſi-rikko naufragium, haakſi-rikkoinen naufragus, haakſi-mies nauta: ceteri Casus sing. ob faciliorem elocutionem potius formantur a synonymo hahti e. c. hahden, hahta, hahteen etc. Pl. Nom. et Gen. a hahti (hahdet, hahten), sed ceteri potius a haakſi e. c. haakſia, haakſiin etc.
Haala, an al. haali, in Ns. id ac haili, haula, ſilakka.
Haalakka, kan Na. id. ac halewa.
haalia, an Na. id. ac halia.
haaliſtun, ua Vm. id. ac haliſtun, halſastun.
Haalaan, lata V. (Sv. hala) *subduco*, *tollo* l. *subtraho* e. c. ancoram, velum, G. aufziehen, aufwinden.
Haalin, ia V. *temere* et *undique capto*, congerendo quæro, *cupidus congero* l. *colligo* e. c. fœnum, divitias, G. zusammenraffen l. -scharren, haalin puuroa watiin pultem haurio.
Haalu, un Ns. Botn. *salutatio cum amplexu*, G. Gruss mit Umarmung.

haa-

haaluan, uta V. *saluto, salutans amplector*, G. umarmend begrüssen (halaan).

Haamahdan, htaa V. *obscure luceo* l. *mico*, ut stella ex cœlo nebuloso, G. schimmern, funkeln.

Haamo, on l. haamu, un Ns. id. ac hahmo l. hahmu.

haamoinen l. haamuinen, iſen Na. id. ac hahmoinen.

haamuan, uta V. id. ac hahmuan.

haamuilen, lla Vfr. id. ac hahmuilen.

Haapa, haawan Ns. *populus tremula*, arbor, G. Espe, haapa-näätä mustela foina.

haapainen, iſen Ns. dim. idem.

haapainen l. haawainen, Na. *populeus* l. *populneus* e. c. vas, *populis frequens* e. c. locus, G. espen, espenreich.

haawikko, kon Ns. *populetum*, G. Espenwald.

haawiſto, on Ns. idem.

haapio, on Ns. pr. *linter* ex *uno* trunco *populi* excavata, inde *navicula* l. *linter* quævis remis provehenda, *scafa biremis*, G. espener Kahn.

Haapana, an Ns. *anas glaucion*, avis, G. Ringente.

Haappaan l. haappajan, haapata V. *subito arripio*, G. geschwind erfassen (ſiwalkan, kaappaan), it. al. *dubiis manibus prætento*, palpando *capio*, G. tappend erfassen.

Haapſainen, iſen Ns. *cerambyx* antennis longioribus, G. Bockkäfer (hapſin katkainen).

Haara, ran Ns. *ramus* arboris *major*, G. Zweig, Ast, inde *pars* l. *partes divaricantes* l. singulares cujuscumque rei e. c. tien haara compitum, bivium l. trivium, G. Wegscheide, joen haara brachium amnis, myllyn haarat alæ molæ pneumaticæ, ruumiin haarat crura corporis humani usque ad truncum, G. Beine, hajottelee haarojanſa crura sua divaricat, aſian haarat momenta l. partes speciales rei, G. Umstände, 2. *directio* viæ diducens, G. Seitenweg, kaikilta haaroilta omnibus a partibus l. lateribus, joka haaralta idem, meni toiſellen haaralle alia via l. aliorsum abiit.

haarainen, iſen Ns. dim. idem, haraiſin aſti usque ad medium corpus.

haarainen, iſen Na. *ramosus* e. c. arbor, G. åstig: adhibetur sæpe vel in compos. l. cum Genit. e. c. kakſi- l. kahden-haarainen bifurcus, monen haarainen plures in partes abiens.

haaruskainen, iſen Na. Abol. idem.

haarallinen l. haarollinen, iſen Na. idem.

haarikko, kon al. haarukka, kan Ns. *bifurcum quid*, e. c. furca, vas duabus instructum ansis eminentibus, arbor in duos abiens ramos divaricantes, rukin haarikko furca coli circa cylindrum e. s. p. G. gabelförmiges Ding.

haarotin, ttimen l. haaraiſin, ſimen Ns. idem, haukan haarottimet ungues falconis.

haaroitan, ttaa Vf. *in ramos* l. partes *divaricantes divido*, *ramosum reddo*, ramis instruo, G. åstig machen, ausbreiten.

haarailen, lla Vfr. *in devias abeo*, *diverticula* l. *prætexta quæro*, incertus l. non constans sum, G. Abwege suchen, abschweifen, álá haaraile aſiaſta ne abeas a re in diversa.

Haarni, nin l. nen Ns. id. ac aarni l. aarnet.

Haarniska, an Ns. (Sv. harnesk) *thorax ferreus*, *lorica*, G. Harnisch.

haarniskoitſen, ita al. harniskoitan, ttaa Vf. *thorace* l. *lorica munio*, loricatum reddo, armo, G. harnischen.

Haas Intj. vox minantis, *ne tentet quis*, *ne fiat*, G. lass bleiben, hüte, haas menemáſtá cave abire.

Haaſia, an l. haaſio, on Ns. (Sv. håsja?) *structile* e sudibus, *cui stipulæ pisi*, fœnum etc siccanda suspenduntur, G. Gestell zu trocknen, inde al. heinä haaſio *acervus* fœni *oblongus*, G. längliche Heumiethe (pieles).

haaſioitſen, ita V. ejusmodi *structili impono* e. c. stipulas pisi, *coacervo* fœnum, G. zu trocknen aufstellen, Miethe errichten.

Haaska, an Ns. 1. *cadaver*, esca lupis etc. capiendis, G. Luder, Aas, inde 2. *ejecta quævis*, *rejectanea*, *res inutilis facta* (hauska), annan haaskakſi in perditis habeo.

haaskaan, kata V. in cadavera l. rejectenea verto quid, *perdo*, G. verderben, ſuſi haaskaa lampaita lupus dilaniat oves, hewoinen haaskaa heiniá equus fœnum rejicit et perdit, haaskaan rahani pecuniam meam *profundo*, haaskaan kâteni manum meam *corrumpo* l *inutilem reddo*.

haaskaus, ukſen Ns. *perditio*, *corruptio*, *dispersio*, *profusio*, G. das Verderben.

haaskio l. haasko, on Ns. *status rei perditæ* l. corruptæ, G. Verderbniss, on haaskiosſa l. haaskosſa est perditum l. inutile.

haaskaannun, ntua Vm. *perdor*, *pereo*, *corrumpor*, *profundor*, *inutilis fio*, G. verdorben werden.

Haaſo, on Ns. Abol. *homo* moleste l. *vacillando gradiens* instar anseris, G. ein Mensch der wie eine Gans geht.

haaſotan, ttaa V. *modo anserum procedo*, *gradibus vacillantibus ambulo*, G. gänseweise gehen, watscheln.

Haastan, taa V. 1. jurid. *provoco*, evoco l. *cito* e. c. ad pugnam, in forum l. judicium, G. ausfordern, citiren, vor Gericht fordern, haastan áántelemáán ad colloquium provoco, 2. *minor*, *minaciter alloquor*, *verbis castigo*, *minis interdico*, G. drohen, drohend anreden l. verbieten, haastan ſinua ſyömáſtá l. ſanomaſta, minaciter veto ne edas l. dicas, 3. *arroganter loquor* l. *jacto*, G. übermüthig sprechen, trotzen, álá haasta wákeeſi viribus tuis tumide provocans ne confidas, 4. Carl. Sav. *loquor* in genere, *sermocinor*, *dissero*, G. sprechen, reden (puhun), mitá haastat quid dicis.

haastelen, lla Vfr. idem.

haastatan, ttaa Vf. 1. *provocare* l. *citare facio*, *curo ut citetur*, G. ausfordern l. citiren lassen, haastatan hánen kárájáán curo ut in judicium citetur, 2. Sav. Carl. *loqui facio*, *efficio* l. *curo ut quis loquatur*, unde *quæro*, *quærito* l. *rogo*, G. sprechen machen, fragen.

haastet, steen Ns. 1. *minæ*, *provocatio*, G. Drohung, Ausforderung (haasto), ſakon haasteella, 2. Sav. *sermo*, *sermocinatio*, argutiæ, G. das Reden, Gespräch.

haasto, on Ns. *minæ*, *provocatio*, *citatio*, G. Drohung, Ausforderung, Citirung, ſakon haasto mulcta in antecessum constituta et promulgata, malefactum timore aversura, haastella minis, kárájáin haasto citatio forensis.

Haastari, in Ns. id. ac halstari.

Haatotan, ttaa V. Botn. incertis et *vacillantibus gressibus incedo*, G. wackelnd gehen (haaſotan).

Haawa, an Ns. 1. *vulnus*, G. Wunde, on haawoisſa est sauciatus l. plagis vulneratus, ſaa haawoja verbera patitur, haawalehti anemone hepatica al. nemorosa, al. alchemilla vulgaris, 2. *momentum temporis*, G. Augenblick, yhtá haawaa l. yhdellá haawaa l. = haawalla uno eodemque momento, simul, teki toiſen haawan l. toiſella haawaa altera vice, tállá haawaa l. haawalla hoc momento, hac vice, nunc, mox, confestim, ykſi haawallanſa l. haawaltanſa unus quaque vice, quisque per se l. sigillatim l. singulatim, G. jeder für sich,

haawaan, wata V. *vulnero*, *saucio*, G. verwunden, kun on haawattu luna est (qs. sauciata) decrescens.

haawoitan, ttaa l. haawoitſen, ita Vf. idem.

haawoittelen, tella Vfr. idem.

haawoitus, ukſen Ns. *sauciatio*, *vulneratio*, G. Verwundung.

Haawi, in Ns. (Sv. häf) *funda reticulata* capiendis piscibus etc. G. Hamen, it. *saeculus eleemosinarius* erogandæ stipi in templis, G. Klingbeutel.

haawin, in V. *funda capto* e. c. pisces, G. hâmen.

haawitſen, ita V. idem.

Haen, hakea V. *quæro* amissum l. latentem, *inquiro*, indago, *investigo*, inde *expeto via juris*, G. suchen, aufsuchen, nachforschen, ansuchen (etſin), haen oikeutta quod justum est quæro l. expeto, haen apua auxilium rogando conquiro, haen hâneltá rahaani pecuniam meam ab eo requiro l. exposco vi juris, haen papin wirkaa l. papikſi munus sacerdotis ambio l. capto.

hakelen, hacla Vfr. idem.
haeskelen, lla Vfr. idem.
haku, ha'un l. hawun Ns. *quæstio*, *investigatio*, *petitio*, *rogatio*, G. Suchung Aufsuchung, Ansuchung, raha on ha'uſsa pecunia est conquirenda, hân on ha'uſsa l. hawuiſsa in actu investigandi est occupatus, aſia on hawuſsa causa l. petitum adhuc sub judice est, haku-ſaalis captura parca l. minus abundans e. c. piscium.
hako, ha'on l. hawon Ns. idem.
haet, hakeen Ns. idem, on hakeilla.
hawus l. hakus, ukſen Ns. idem, on hawukſiſsa l. hakukſilla.
haetan, ttaa Vf. *quærere facio*, *curo ut investigetur*, *ut quis quærat* l. *quid quæratur*, G. suchen l. nachsuchen l. ansuchen machen.
haetutan, ttaa Vf. idem.
Hahka, an Ns. *mas anatis mollissimæ*, G. Männchen der Eidergans (haahka, hauho), al. hahka-ſuorſa.
Hahlo, on Ns. max. pl. hahlot *catena ferrea ollaris* in foco, ex qua pendet olla fervens, G. Kesselhaken.
Hahmin, ia V. Abol. *labiis anhelo* instar equorum, G. mit Lippen schnappen, inde *avide haurio* in os, *studiose quæro* l. *inhio*, G. gierig nachstreben.
hahmaiſen, sta Vs. *subito* in os *haurio* l. *deglutio*, G. schnell verschlingen.
Hahmo, on l. hahmu, un Ns. *forma* l. *species* rei *externa*, *umbra* rei, G. äussere Gestalt, Schatten (haamo l. haamu, haahmo), ihmiſen hahmo forma humana, kaswoin hahmo muuttuu color l. facies vultus mutatur, on wähä aſian hahmua qs. umbram habet rei, haud per omnia errat, inde tyhjä hahmu ſe on non est nisi vana *imago* l. *phantasma*, hahmot haudoiſsa *manes* corpore carentes, sed figura humana ornati, G. Schatten, Erscheinung.
hahmoinen l. hahmuinen, iſen Na. *figuram* l. *speciem* externam *referens* cujus rei, G. etwas ähnlich l. gleichend: non nisi cum Genit. ihmiſen hahmuinen forma l. facie indutus humana, minkä hahmuinen qualis, cujus formæ, kengän hahmuinen calceo subsimilis (haamuinen, haahmoinen, muotoinen).
hahmuan, uta V. qs. umbram capto, *dubiis manibus* l. tentando quid *ago*, *temere* l. *confuse* quid *efficio*, G. unsicher l. ungefähr l. tappend etwas thun, hahmuan lukea dubius legere tento (haamuan).
hahmuilen, lla Vfr. idem (haamuilen).
Haho, on Ns. Abol. *homo* mente *levis* et *cachinnans* modo gallinæ glocientis, G. ein Mensch der gackernd lacht.
hahotan, ttaa V. modo gallinæ *glocio*, G. gackern, inde *cachinno*, G. gackernd lachen, tanraa hahotan.
Hahti, hden Ns. *navis* velifera, *navigium majus* et velis et remis alterne provehendum, G. Schiff: Nominat. Sing. rar. sed alii omnes nec non Nomin. et Gen. pl. usitatissimi, cfr. synon. haakſi, hahden hammas ancora, hahden maja camera navis, hahden kärki l. -nokka rostrum, hahd. pieli l. -masto malus, hankin l. hankitſen hahta navem adorno l. instruo.
Hahtu, (hdun) Ns. al. hahtu-pää *extremitas setæ* suillæ *bifida*, G. das getheilte Ende einer Schweinsborste (hatu).
hahtuwa, an Ns. *manipulus* l. *floccus* lanæ l. lini *carminatus*, G. Wollflocke, inde lumi-hahtuwa floccus nivis.
Haidun, itua l. haihdun, htua Vm. *erro*, *fallor* e. c. in numerando, G. sich versehen l. irren, luku haituu l. haihtuu numerus labitur, haihtunut luwusta ex numero elapsus (hairahdun).
Haikara, an l. haikari, in Ns. (Sv. häger) — *ardea cinerea*, G. Reiher.
Haikia, an Na. pr. sensus externos *lædens* l. *dolore afficiens*, inde *acerbus* l. *amarus*, *penetrans* l. *acutus*, G. bitter, scharf, beissend, haikia ääni vox acutissima, haikia haju l. maku sapor l. odor acutus, haikia pakkainen frigus vehemens, haikia ſana dictum mordax l. lædens, haikia kuulla auditu acerbus, huudan haikiasti acute, voce aures lædente l. vehemente clamo, tekee haikiata lædit, näki haikeita dura l. acerba expertus est fata, inde mieleni on haikia mens

mea

mea est pertæsa, irâ l. odio plena, tristis, G. missmüthig.

haika, kan Ns. *odor subolens* l. levior, G. schwacher Geruch, inde *rumor incertus*, ſaan haikaa parum subolet mihi, G. schwaches Gerücht.

haiku, un Ns. *amarum* l. *lædens* l. *dolore afficiens* quid, G. das Bittere, was schmertzend ist, mieleni on haiku animus est indignabundus l. subiratus l. tristitia affectus, minun tulee häntä haiku Abol. sensu commiserationis erga eum afficior, pään haiku dolor capitis, hampaan haiku, it. Sav. *fumus* l. *nidor* prunarum etc. acerbe redolens et caput tentans, G. bitterer u. schädlicher Dunst.

haikius l. haikeus, uden Ns. *indoles sensus lædens* l. dolore afficiens, *amaritudo*, *acerbitas* mentis, *iracundia*, *mœstitia*, G. Bitterkeit, Missmuth.

haikahdan, htaa Vs. *subirascor*, repentina *irâ* l. *tœdio* l. *tristitia capior*, G. etwas ungehalten l. missmüthig werden, it. *voce acuta*, l. lædente *subito clamo*, G. ängstlich aufrufen, it. wähän haikahtaa parum subolet, G. etwas Geruch geben.

haikahtelen, hdella Vfr. idem.

Haikka, kan l. haikia, an Ns. Nyl. *isthmus*, terra tenuis inter maria, *promontorium tenue*, G. Landenge, Landspitze (taipalet).

Hailaannun, ntua Vm. *saporem* nativam *amitto*, *vappa fio*, ut cerevisia evaporans, sapore *ingratus fio*, G. schal werden, verschalen (wäljähdyn, myrryn, laimistun).

Haila, an l. haili, in Ns. al. haili-kala *clupea harengus* membras (halecula) max. *recens* l. levius salsa, G. frischer Strömling (haala, haula, ſilakka).

Haimi, in al. haimio, on Ns. Abol. *odor levis*, G. schwacher Geruch, olen haimilla l. haimiolla subolet mihi, conjecto, haud longe absum, owat haimiot parum redolet.

Haipalet, een Ns. id. ac haiwalet.

Hairaan, rata V. qs. *furtim capesco*, *vi capio* l. *arripio* l. attingo, G. zugreifen, hairaan tukkaa vellico capillos, it. al. *tacite progredior* l. prorepo, G. heranschleichen.

hairaiſen, ſtaa Vs. *semel capio*, *subito arripio*, G. hastig zugreifen.

hairautan l. hairahutan, ttaa Vf. *facio arripere* l. *attingere*, inde *tango*, *arripio*, G. zugreifen machen, ergreifen, hairauta harwoinkin vel interdum contingere fac mihi.

Haira, an Na. *erroneus*, *falsus*, G. irrig (harha), haira tie via erronea, haira askelet gradus titubans, vacillans, fallax.

hairahdan, htaa Vs. *vestigio fallor*, *titubo*, G. ausgleiten, inde *in errorem incido*, G. sich irren, lintu hairahti anſaan avis in decipulam qs. errans incidit.

hairahdun l. hairehdun, htua Vm. idem.

hairaun, uta Vm. idem.

hairahdus, ukſen Ns. *gradus fallax*, *titubatio*, *vacillatio*, *erratum*, G. das Ausgleiten, das Irren.

hairaus, ukſen Ns. idem.

hairastelen, lla Vfr. *vacillo*, *titubo*, *aberro*, G. ausgleiten, irre gehen.

Haiskaan, kata V. *dispergo*, *profundo*, G. ausstreuen, inde al. id ac haaskaan.

haisket, een Ns. *dispersum* quid, G. Streustroh, oljet paunaan haiskeeksi stramen dispergitur sub pecude, inde al. id. ac haasko.

haiskin prtcl. *dispersim*, G. streuweise, haiskin haiskin subversim, mixtim.

Haiſu, un Ns. *odor* max. ingratus, *fœtor*, putor, G. Geruch, Gestank, inde *fimus*, sterquilinium, cfr. haju.

haiſen, ſta V. *oleo*, *odorem spiro* sæp. ingratum, rar. svavem, *fœteo*, puteo, G. Geruch geben, stinken, haiſee pahalsta l. pahallen malum spirat odorem, haiſewa nukulainen lamium album, al. leonurus cardiaca, cfr. hajaan.

haiskahdan, htaa Vs. *parum* et *subito oleo*, *suboleo*, G. wenig stinken (hajahdan).

haistan, aa V. odorem rei naribus traho, *nares odorantes admoveo*, inde *odoror*, *olfacio*, *olfactu sentio*, G. riechen, beriechen, fig. *mente* qs. *odoror* l. *capesco*, subolet mihi, G. dunkel auffassen, etwas verspüren.

haistelen, lla Vfr. idem.

haiſtatan, ttaa Vf. *odorari facio* l. *sino*, G. beriechen lassen, haiſtatti minullen kukkia præbuit mihi flores ut odorarer.

haiſtin, imen Ns. *instrumentum odoris*, nasus, nares, G. Geruchswerkzeug.

haiſto, on Ns. *odoratus*, *olfactus*, facultas odorandi, G. Geruchssinn, al. *odoratio*, actus, G. das Beriechen.

Häitta, tan l. haitto ton Ns. *obstaculum*, *incommodum* lædens, G. Hinderniss, Ungelegenheit, Verletzung, lukun l. awamen haitta *retinaculum* seræ, on haitakſi l. haittana minulla est mihi obstaculo l. incommodo.

haittaan, tata V. *incommodus sum*, *obsum*, *lædo*, G. hindern, ungelegen seyn, verletzen, ei haittaa mitään nil nocet, nihil obest, haittaa jalkaani dolor pedis obest quin eam, toiſen haittamata sine detrimento alius.

haitan, ttaa V. al. idem, ei haita mitään.

Haitu, dun Ns. Botn. *potus* ex aqua cum lacte commixta, G. Getränk von Milch und Wasser.

Haiwalet, een Ns. *coma rarior* calvescentis, *crines lanuginosæ* infantis, G. dünnes Haar (haipalet, hapenet), on wähä haiwaleita.

Haiwautan, ttaa Vf id. ac hairautan.

Haja, an Ns. *ustrina*, officina metallica, G. Schmelzofen.

Haja Ns. *status* rei *dispersæ*, G. Zustand der Zerstreuung l. Ausbreitung: Nom. rar. sed inde Adess. heinät on hajalla fœnum est dispersum l. dispersim, haud collectum, Allat. menee hajallen dispergitur, kokoo hajalta collige quod dispersum est, hajalla = l. hajoin reiſin cruribus divaricatis, makaa hujan hajan jacet dispersim.

hajallinen, iſen Na. *dispersus*, *dissipatus* e. c. domus, G. zerstreuet, ausgebreitet.

hajoon, jota V. *dissolvor* l. *dilabor* ut domus, vas, *dividor* l. *dissipor* l. *dispergor* ut semen l. radices in humo, *distrahor* ut cogitata, *divulgor* ut fama, *dilator* ut vulnus, G. sich zerstreuen, ausbreiten, zerfallen, akka hajoſi puerperium subiit, hajoon kahtia in duas partes abeo.

hajaun l. hajoun, uta Vm. idem, de actu continuo.

hajaannun l. hajaunnun l. hajounnun, ntua Vm. idem.

hajotan, ttaa Vf. *spargo* l. *dispergo* c. c. semina, *dissolvo*, *demolior* e. c. ædificium, *dissipo* e. c. tenebras, *disjungo* totum in partes, *diffundo* e. c. fluidum, *explico* e. c. velum, *distendo* e. c. alas, *divarico* e. c. crura, G. zerstreuen, ausbreiten.

hajottelen, tella Vfr. idem.

hajotus, ukſen Ns. *dissolutio*, *dispersio*, *demolitio* etc. G. Zerstreuung, Ausbreitung.

Haju, un Ns. *odor*, *olor* et bonus et malus, *nidor*, *fœtor*, G. Geruch, antaa hajun odorem spirat, haju-ruoho holcus odoratus, al. lolium temulentum.

hajuinen, iſen Na, *odoratus*, *olens*, odorifer, G. Geruch gebend, max. cum. Genit. hywän hajuinen odoris svavis.

hajullinen, iſen Na. idem.

hajaan l. hajajan, hajata V. *oleo*, *odorem spiro*, sæpius svavem, G. Geruch geben, riechen, hajaan hywällen l. hywältä bene redoleo haj. pahalta l. pahallen male, cfr. haiſen.

hajahdan, htaa Vs. *suboleo*, parum vaporo, G. wenig riechen, hajahdan wiinalta l. wiinallen vinum nonnihil redoleo.

Haka, ha'an l. hakan Ns. (Sv. hake) *fibula*, *uncus*, *uncinus*, *harpago*, G. Haken, pane owi hakaan januam cardine claude, it. (Sv. hage) *pratulum* l. *pascuum consæptum*, G. eingezäunter Weideplatz, lehmä on ha'aſſa vacca est in sæpto, haka-huhta silva cæsa sata et circumsæpta.

hakainen, iſen Ns. dim. idem.

hakaan, hakata l. ha'ata V. *unco claudo* e. c. januam, *fibula attraho* e. c. vestem, G. haken, it. in *consæpto pasco* e. c. pecudes, G. im Gehege weiden.

Hakara, an Ns. *stimulus*, *aculeus*, res pungens e. c. in oculo, G. Stachel, Reiz.

hakaroitſen, ita V. *pungo*, *stimulo*, G. stacheln,

stacheln, reizen, nälkä hakaroitsee fames stimulat.

Hakkaan, hakata V. *vi tundo, cædo, violenter verbero*, G. hauen, hacken, hakkaan puita arbores decido nec non ligna seco l. discindo.

hakkaelen, lla al. hakkailen, kailla al. hakkeleu, kella Vfr. idem.

hakkaus, uksen Ns. actus tundendi, *sectio, cæsio, cædes, verberatio*, G. Hauung.

hakku, kun Ns. idem, hakku-rauta securis ferrea qua quid comminuitur, hakkumakkara farcimen l. botulus ex frustulis carnis minutis.

hakkuri, in Ns. *vas* l. *alveus*, in *quo secatur* e. o. olus, tabacum, G. Hacktrog, (al. hakis-tukki a Sv. huggstock).

hakkula, an Ns. pl. hakkulat *pali decussatim* in terram infixi pro sæpe exstruenda, G. kreuzweise stehende Zaunpfähle, hakkula-aita (sorkka-aita).

Hakki, kin Na. *industrius, gnavus*, G. thâtig, wirksam, on hakki mies, it. 2. Ns. (Sv. hack) *lis, rixa*, G. Zwist, tuliwat hakkiin rixis se immiscuerunt.

Hakkinen, isen Ns. *graculus, corvus monedula*, G. Dohle, al. kirkko-hakkinen (naakka).

Hako, haon l. hawon Ns. *ramus* arborum *picearum recens*, cui adhærent folia, G. grünes Reis des Nadelholzes, Strauch, kuusen hako virgula viridis abietis, hakopuu arbor picea, G. Nadelholz, inde collective hakkaan hakoa ramusculos abiegnos comminuo, hako-maja tugurium ex ejusmodi sarmentis, hako-aita sæpes ex virgultis, hako-rastas turdus pilaris, hako-tiainen loxia enucleator, hako-ölkkyinen passeris species, it. al. *lignum* ramosum mari submersum, aquâ *tumidum*.

hawo, on al. hawu, un Ns. idem.

hakoinen al. hawoinen, isen Na. *ramosus* e. c. arbor picea, ex *ramulis factus* e. c. sæpes, *ramulis abundans* e. c. silva, G. reisig, von Reisern.

hawikko, kon Ns. *pinetum*, G. Nadelgehölz.

ha'oitan l. hawoitan, ttaa Vf. *spargo* l. *sterno sarmenta virida* e. c. in viam, *orno sarmentis* minutis e. c. pavimentum, G. mit grünen Reisern l. Sträuchen bestreuen l. bedecken.

Hakeri, in Ns. Abol. *casula* vilior ex *perticis* contextis, G. Scheune von Zaunholz.

Hakuli, in Ns. *sæptum tabulinum, vallum* e. c. circa urbes, inde *suburbium* ad vallum, G. Pfahlwerk.

Halawa l. halaja, an Ns. *salix fragilis*, arbor, G. Palmweide, al. hala- l. halopaju (salawa, raita, halewa).

Halaan, lata V. 1. *ambabus manibus amplector* e. c. collum, genua, inde *amplexu amo, mulceo*, ut puerulus matrem, G. umarmen, it. halaan l. halajan vide sub halu.

halaelen l. halailen, lla Vfr. idem.

halaus, uksen Ns. *amplexus*, G. Umarmung, it. al id. ac halu, haluaminen.

Halewa, an Na. *viridi albicante* colore nitidus, *albidus* e. c. lucius maritimus, G. weisslicht (walewa), it. al. Ns. id. ac halawa.

halistun, ua Vm. *albidus fio, albesco*, colorem amitto vividum, ut vestis in sole, G. weisslicht l. abgeblichen werden, cfr. infra.

Halia, an Na. 1. Caj. *tenuis* et *oblongus* simulque *lentus* l. *flexibilis* e. c. virga, G. sehlank (solia), it. 2. al. id. ac halewa.

Halia l. halja, an Na. *tepidus* e. c. aqua, potus, aër, G. laulich, lauwarm (haalia), inde fig. halia mieli animus subiratus, aika on halia tempus est tædio longum.

haloinen, isen Na. dim. idem.

haloitan, ttaa Vf. *tepefacio*, G. laulich machen.

haljastun l. halistun, ua Vm. *tepesco, tepidus fio*, G. laulich werden.

halounnun, ntua Vm. idem.

Halikko, kon Ns. id. ac hara l. harikko, it. nomen parœciæ haud procul ab Aboa.

Halki prtcl. *fissus* in duas partes, *diffissus*, G. gespalten, lauta on halki assis est diffisus l. rimis fatiscens, lyö halki diffinde, medium seca, puhun halki asian rem qs. per medium i. e. sine ambagibus enarro.

halkaiſen l. halaiſen, sta V. *seco in duas partes, findo, diffindo* e. c. ligna, G. spalten, ſuru halaiſee ſydámen mœror cor frangit l mentem terit, ääni halkaiſee korwat vox aures lædit, halkaiſen talon prædium in duas partes divido.

halkoon, lwota al. halwon l. halon, lkoa al. halwun, lkua V. idem, max. de actu continuo.

halkeilen, haljella al. halkoilen l. halkoelen, lla Vfr. idem, unde halkeilen aſian rem ad vivum reseco, diligenter percontor l. discerno.

halkaistus l. halaistus, ukſen Ns. *fissio, diffissio*, G. Spaltung.

halkeen, ljeta Vm. *diffindor*, in duas partes rumpor, G. sich spalten, bersten, ſydán halkee ſurusta cor rumpitur mœrore, maa halkee terra *rimas agit*, hiat.

halkeilen, haljella Vfr. idem.

halkaiſin, ſimen Ns. *cuneus*, quo diffinditur e. c. lignum, G. Keil.

halkia, an l. halkio, on Ns. *rima, fissura* e. c. in glacie, G. Spalt (pako).

halkin, imen l. halkein, emen Ns. idem.

halkinainen, aiſen Na. *fissuris* l. *rimis plenus, fissus, rimosus*, G. spaltig.

halko, lon l. lwon Ns. *lignum fissum, assula diffissa*, G. Holzscheit, halko-huonet casula conservandis lignis.

halkoila, an Ns. *locus* ubi colliguntur et servantur ligna cæsa, G. Holzplatz.

haljas, jakſen Ns. Abol. *dimidium* ligni per medium fissi, G. halber Holzblock al. haljas-puoli.

Halla, llan Ns. *gelu* l. *frigus nocturnum* tempore æstivo, G. Nachtfrost, halla wiepi l. panee frigus adurit l. lædit e. c. segetem, halla-wuoſi annus quo gelu læsit segetem, arka hallallen l. hallaan frigoris impatiens, hallan aana l. -jálki vestigium frigoris, locus frigore læsus.

hallainen, iſen Na. *gelidus, frigori obnoxius* e. c. ager, locus ubi frigus sæpe lædit segetem, G. nachtfrostig.

hallaannun, utua Vm. *gelu* l. *frigore nocturno lædor* l. *uror*, ut seges, G. von Nachtfroste verletzt werden.

hallastun, ua Vm. idem.

Hallawa, wan Na. *fuscus, fusco albicans*, colore *haud vividus* nec nitidus, G. dunkelbraun, nicht hell.

halli, in Ns. *animal masculinum fusci coloris*, e. c. bos, canis, G. dunkelbrauner Ochse l. Hund, unde halli-parta vir barbæ fuscæ, ænobarbus.

hallas, llaan l. llakſen Ns. *vacca fusca*, G dunkelbraune Kuh.

hallastun l. hallistun, ua Vm. *fuscus fio*, G. dunkelbraun werden.

Hallitſen, ita V. pr. tutorem ago cujus, *tueor*, inde *præsum* cui rei, *rego, regno, dominor, impero*, G. beschützen, verwalten, regieren, herrschen, hallitſia tutor, rector, imperator, it. al. id. ac hallitſen.

hallitus, ukſen Ns. *tuitio, directio*, inde *tutela, dominium, imperium*, G. Beschützung, Verwaltung, Regierung.

haltia, an Ns. 1. *tutor*, inde *rector, præfectus, dominus*, G. Beschützer, Vorgesetzter, Herrscher, on koto-haltiana inspectionem habet domi possessore absente, maan haltia prædii rector, it. 2. *genius mythol. tutelaris* rei cuique proprius e. c. koto-haltia lar domesticus, metſán haltia silvæ patronus, nais-haltia feminarum innuptarum dea tutoria e. s. p. G. Schutzgeist.

haltio, on Ns. 1. idem, max. genius tutorius, inde 2. max. plur. haltiot *status* hominis *a genio* suo *tutelari* ducti l. fauti, *status ecstaseos* magorum Finnicorum, spiritu qs. pythonico furentium, G. Verzückung l. das Aussersich-seyn der Zauberer, on haltioſſa l. haltioſſanſa l. haltioiſſanſa est enthusiasmo l. furore l. ecstasi percitus, sui haud potens, tulee l. nouſee haltioon l. haltioihinſa ejusmodi animi ecstasin init, furens fit (into).

haltiokas l. haltiakas, kkaan Na. *genio tutorio* l. *ecstasi magica ductus, entheatus, furens, audax, animosus*, G. begeistert, verzückt.

haltiallinen, iſen Na. 1. *dominium* l. *tutelam* cujus rei *habens, dominans*, G. verwaltend, it. 2. *dominum* l. rectorem

rem l. tutorem *habens*, *dominio* l. *tutelæ* cujus *subjectus*, G. unterwürfig, inde *genium habens* suum *tutorium*.

haltu, llun Ns. *tutela*, inde *dominium*, custodiendi et disponendi facultas, G. Schutz, Verwaltungsrecht, Herrschaft, on hallusſani meo subjectus dominio, meæ tutelæ, annettu haltuuni datus meo dominio, Jumalan haltuun abeas in tutelam, dei, Gall. adieu, vale dicendi formula.

haltuinen, iſen Na. qui *tutelæ* l. *dominio* alius est *subjectus*, G. unterwürfig, haltuiſeni pupillus meus, meæ tutelæ commissus l. commendatus.

Halmaiſen, ôta V. Abol. id. ac hahmaiſen.

Halmet, een Ns. *ager silvestris tertio satus*, G. dreijähriges Schwendenland, cfr. huhta, aho, it. al. halmet-pelto ager *cessans*, *vervactum*, G. Brachfeld, it. Sav. *seges* max. silvestris, G. Saatfeld.

Haloinen, iſen Na. vide sub halia.

Halo-paju Ns. vide sub halawa.

Halpa, lwan Na. *vilis* qua pretium, haud carus e. c. frumentum, G. wohlfeil, niedriges Preises, ſain halwalla l. halpaan hintaan modico emi pretio, inde dignitate *inferior*, *humilis*, *despectus* e. c. origo, G. niedrig, gering, pidán halpana vilipendo, despicio.

halpainen, iſen Na. dim. idem Abol.

halpaus, uden Ns. *vilitas* pretii l. dignitatis, G. Wohlfeilheit, Niedrigkeit.

halpelen, lwella Vfr. *vilem censeo*, *vilipendo*, *despicio*, G. geringschätzen.

halpenen l. halwenen, lweta Vm. *evilesco*, *pretio* l. *valore minuor*, ut frumentum, merx, G. wohlfeil werden, hinta halpenee pretium decrescit.

halwennun, ntua Vm. idem.

halwennan, ntaa Vf. *pretium remitto* l. *minuo*, inde *humilem* l. despectum *reddo*, ignominia afficio, G. wohlfeil machen, den Preis fällen, erniedrigen.

Halſi, in Ns. (Sv. hals) *pars anterior* (qs. pectus) rerum variarum e. c. kellarin halſi, G. Hals.

Halstari l. halsteri, in Ns. (Sv. halster) *crates* l. *craticula*, G. Bratrost (haastari, riehtilâ, harsti).

Halttari, in Ns. id. ac alttari.

Halu, un Ns. *cupido*, *desiderium*, *voluntas*, *studium* intentum, G. Lust zu etwas, Neigung, Begierde, halulla etſin diligenter l. impigre quæro, halun perástá pro lubitu, quantum cupia, laskea l. panen haluni ſihen operam ei rei navo, halun alainen studio l. desiderio rei ductus, appetens, cupidus.

halaan l. halajan, lata V. *ardenter cupio*, *concupisco*, *avide desidero*, impigre studeo, G. Lust l. Neigung haben, begehren, sich sehnen, verlangen.

halnan, uta V. idem.

haluinen, iſen Na. *cupidus*, *studiosus*, *voluntarius*, *promtus*, G. begierig, geneigt, lüstern, haluiſemmin l. haluiſemmasti potius, haluiſimmin potissime.

halullinen, iſen Na. idem.

halulliſuus, uuden Ns. *indoles cupiens*, *cupiditas*, G. Geneigtheit, Lüsternheit.

halutoin, ttoman Na. car. carens cupidine l. studio, *incuriosus*, *ignavus*, *iners*, G. ungeneigt, nicht begierig, unthätig.

haluttomuus, uuden Ns. *defectus studii* l. *cupidinis*, *incuria*, *inertia* l. ignavia, G. Ungeneigtheit, Unthätigkeit.

halutan, ttaa Vf. *cupiditate* l. *studio* quem *incendo*, *cupidum* l. *studiosum* l. *voluntarium reddo*, G. geneigt l. begierig machen, inde minua haluttaa cupiditate l. desiderio ducor.

Halwaan, wata V. *apoplexia* l. *paralysi afficio* seu *ferio*, paralyticum reddo, G. lähmen, vom Schlage gerührt machen, unde halwattu paralyticus, apoplexia laborans.

halwaus, ukſen Ns. *ictus apoplexiæ*, inde *apoplexia*, *paralysis*, G. Schlaganfall, Schlagfluss, Lähmung.

Hama, man Ns. 1. *hamus*, *tricæ*, quibus quid captatur, G. Fanggeräth, on tuolemman hamaſſa est in faucibus mortis, it. 2. Cass. Illat. Elat. & Iness. indicant locum *remotum finalem* seu Lat. *usque*, G. weitweg, e. c. meni hamaan kirkollen l. kirkkoon abiit usque ad l. in templum, G. weitweg-nach-hin, tuli hamasta kirkolta l. kirkosta venit usque a l. ex templo, G. weitweg-von-her, on hamaſſa

hamassa kirkolla l. kirkossa est usque prope templum l. in templo, G. weitwegin, hamaanko l. mihen hamaan meni quousquè abiit, hamastako l. mistä hamasta unde usque, hamassako.

Hamara, an Ns. *dorsum* cultri l. securis, G. Rücken des Messers, it. al. (Sv. hammare) *malleus*, G. Hammer.

Hamet, een Ns. *palla* feminarum, G. Weiberrock, it. Sav. *tunica* l. *toga virilis*, G. Mannerrock.

hameellinen, isen Na. *pallam* l. *tunicam habens*, *palliata* femina, Sav. *tunicatus* vir, G. mit Rocke versehen l. bekleidet, it. quantum palla l. tunica capit seu involvit, G. einen Rock voll.

Hamila, lan al. hamilo, lon Ns. pl. hamilat l. hamilot *perticæ binæ* ambabus in manibus portatoriæ, quibus fœnum congeritur ex paludibus l. pratis paludosis qs. feretro, G. Heubahre, kannan hamiloilla ejusmodi feretro gero, hamilapuoli una illarum perticarum, inde fig. hamila-puoli homo paralysi ad alterum latus tactus, cui alter pes l. manus est paralytica, G. gelähmt an einer Seite.

hamilas, laan Ns. pl. hamilaat idem, hamilas-puoli.

hamina, nan l. haminas, naan Ns. idem, haminas-puoli.

Hamina, nan Ns. (Sv. hamn) *portus navalis*, G. Hafen (satama), inde nomen urbis Finnicæ *Fridericiæ* l. *Fredrikshamn.*

haminoitsen, ita V. in *portum invehо, portum teneo*, G. in Hafen einlaufen, in Hafen liegen.

Hammas, mpaan Ns. *dens* oris, serræ, rotæ molaris, ancoræ etc. G. Zahn, Spitze, etu- l. esi-hampaat dentes primores, tora-hammas dens caninus., seinä- l. syömä-hampaat dentes molares, hammastauti l. -kipu odontalgia, hammastautityrtti hyoscyamus niger, hammasten kiristys l. -kirskutus stridor dentium, hammas-raha pecunia a baptismi testibus infanti dari solita (kummin lahja), liikahampaat morbi genus in ore equorum, hampain Adv. dentibus, dentatim.

hampainen, isen Ns. dim. idem.

hampainen, isen Na. *dentatus* e. c. serra, *dentibus abundans*, e. c. os, ex *dente factus* e. c. instrumentum, G. gezähnt, von Zahne.

hampaallinen, isen Na. dentes habens, *dentatus*, *denticulatus*, G. mit Zähnen versehen.

hampaatoin, ttoman Na. car. *edentulus*, G. zahnlos.

hammastan, taa V. *dentibus utor*, G. Zähne gebrauchen, inde *mordeo, mordicus impeto*, koira hammastaa canis ringitur ita ut dentes appareant, akat hammastawat mulieres inter se rixantur, it. rotas molares *dentibus instruo*, lapsi hammastaa infans *dentit*, G. mit Zähnen versehen, zahnen.

hammastelen, lla Vfr. idem.

Hamppu, mpun Ns. (Sv. hampa) *cannabis*, G. Hanf, marto- l. kitko-hamppu cannabis mas, siemen-hamppu cannabis femina, hamppu-lintu l. -warpuinen fringilla cannabina l. linaria.

hamppuinen l. hampuinen l. hampuhinen, isen Na. *cannabinus* e. c. restis l. funis, textum, G. hanfen, inde saan hampuista flagello cannabino verberor.

Hamutsa, san Ns. Wib. Sav. *collare equi*, G. Halswulst am Pferdegeschirr (kaula-paita).

Han prtcl. enclit. affirmandi habens vim *quidem*, *tamen*, G. ja doch, otithan sinä tu quidem cepisti, jopahan sain jam quidem l. tamen accepi, cfr. hän.

Hana, nan Ns. *epistomium*, *tubus* per quem liquor e dolio effluit, G. Zapfenröhre, al. *embolus* istiusmodi tubi, G. Zapfen

hanikka, kan Ns. Sav. idem.

Hangas, nkaan Ns. *decipula* pro capiendis ursis, ex arbore incurvata, G. Bärenschlinge, it. al. id. ac hanka.

Hanhi, hanhen Ns. *anser* domestic. G. Gans, kilju- l. metsä-hanhi anser ferus, hanhen-poika pullus anserinus, hanhen-ruoho l. -jalka potentilla anserina, hanhen-paju salix viminalis l. rosmarinus.

hanhinen, isen Ns. dim. idem, al. id. ac hanho.

hanho, on al. hanhikko, kon Ns. Botn. *poculum duabus ansis* (qs. alis) *instructum*, ex forma anseris, G. Trinkgefäss mit zwei Handgriffen.

Hanka,

Hanka, ngan l. hangas, nkaan Ns. 1. *hamus*, *uncus*, ex quo quid pendet, G. Hängehaken, hanka-rauta l. =witsa ferrum l. vimen curvatum, parieti affixum, quo pelles subiguntur, peukalo-hanka locus inter pollicem et indicem, 2. *scalmus* remi in cymbis, G. Rudernagel l. -haken, yli-hanka scalmus ad puppim l. ad dextram gubernatoris, inde yli-hanka latus navis dextrum, G. Steuerbord, ali-hanka scalmus ad proram l. ad sinistram, inde ali-hanka latus sinistrum, G. Bakbord, hanka-witsa vinculum remi vimineum, 3. hepo l. karja on hywässä hangassa equus l. pecus est obesum, G. ist bei Luder, 4. hanka al. id. ac hanko, 5. hanka al. id. ac hankki.

hankainen, isen Ns. dim. idem, max. uncinus.

hankawa, an Na. *scalmo* l. *unco instructus*, G. mit Haken l. Rudernagel versehen.

hankaan, ngata V. *subigendo præparo* pelles, G. Felle bereiten.

hankaus, uksen Ns. ejusmodi *præparatio* l. *subactio* pellium, G. Bereitung der Felle, hankaus-rauta l. =witsa id. ac hanka-rauta l. =witsa.

hankaus, uden l. hankawuus, uuden Ns. *indoles scalmorum* bona l. *firma*, G. Festigkeit der Rudernagel.

Hankala l. hankela, lan Na. *inhabilis*, *incommodus*, ineptus, e. c. aditus, via, locus, factu *difficilis*, G. unbequem, ungeschickt, hankalan lainen nonnihil inhabilis.

Hanket, kkeen al. hankkio, on Ns. *molimen*, *conamen*, *præparatio* l. *apparatus*, G. Zurüstung, pahat hankkeet molimina mala, on hankkeessa l. hankkiossa est in procinctu i. e. est paratus l. inceptus, teki hankkiosta ex instituto prævio fecit, sota hankkiot apparatus bellici.

hankin, kkia al. hankitsen, ita V. *præparo*, *apparo*, *molior*, G. zurüsten, veranstalten, hankin matkaan l. =tiellen l. työhön accingo me ad iter l. opus, hankitsen runmiösta funus pollincio, hankin ruokaa itselleni cibum l. cibaria mihi acquiro l. apparo, G. anschaffen, hankin häitä nuptias paro.

Hanki, ngen Ns. *acervus* nivis *compactus* et *glacie obductus*, G. mit Eiskruste überzogene Schneemasse (riwet).

hankilas, laan al. hankelo, on Ns. *anas hiemalis*, G. Winterente.

Hankki, nkin Ns. (Sv. hank) *vinculum vimineum*, quo sæpes etc. constringuntur, G. Zaungerte, it. al. *setaceum* per cutem morbosi hominis, equi etc. immitti solitum, G. Haarseil (nori).

Hankkilus, uksen Ns. max. pl. hankkilukset *lorum gestatorium*, *balteus* ex quo quid dependet, G. Tragriem (kannumet).

Hankkaan, nkata V. *reluctor*, *obnitor*, *resisto*, G. widerstreben, al. id. ac hankaan.

hankottelen, tella Vfr. idem.

Hanko, ngon Ns. *furca* l. *furcilla* bidens seu tridens, qua fœnum l. stramen dimovetur, G. Gabel, hiili-hanko rutabulum, sian hanko furca in collo suis (hanka).

Hannon, oa V. Sav. id. ac raskin l. raskitsen, en hanno (hennon).

Hannu, un al. hannus, uksen Ns. nomen propr. viri *Hans* l. *Johannes*.

Hanska, an (Sv. handske) *chirotheca*, G. Handschuh, sormi hanska digitalis.

hanskaan, kata V. Abol. *manuum vi certo*, manibus quem *male tracto*, per crines vellico, colluctor, G. mit Händen züchtigen, sich balgen.

Hantela, lan al. hantelas, laan al. hanteras, raan Na. *altero* latere (pede l. manu) *paralyticus*, al. hantelas-puoli, G. gelähmt an einer Seite (hamila-puoli), it. al. id. ac hankala l. hankela.

Hantteeraan l. hanttieraan, rata V. (Sv. handtera) *manibus tracto* l. *tento*, *qua in re versor* l. *occupor*, G. handtieren.

hantteeraus, uksen Ns. *tractatio*, inde *occupatio*, *quæstus*, G. Handtierung.

Hantwerkki, rkin Ns. (Sv. Handtverk) *opus manuale*, *ars* opificum, G. Handwerk.

hantwerkkäri, in Ns. (Sv. handtverkare) *opifex*, *artifex*, qui manuum opera vitam tolerat, G. Handwerker.

Hapaa, paan Ns. *rete* piscatorum, G. eine Art Fischernetz.

Hapain, ppamen al. hapoin, ppomen Na. *acidus* e. c. cibus, potus, G. sauer (muiskia),

kia), inde hapan-lohko cibi species Sav. Carl. usitata, ex fermento et rapis dissecatis constans.

hapoinen, iſen al. happamas, maan Na. idem.

happanen, hapata Vm. *acesco*, *fermentesco*, *acidus fio*, G. sauer werden, sauern (muikenen).

happaun, uta al. happaannun l. hapaannun, ntua Vm. idem.

happamuus, uuden Ns. *indoles acida*, *acedo*, G. Säure.

happamattomuus, uuden Ns. *defectus acidi*, G. Sauerlosigkeit.

hapatan l. hapoitan, ttaa Vf. *fermento*, *acidum reddo*, acedinem induco, G. sauer machen, säuern.

hapatus, uksen Ns. *fermentatio*, inde *fermentum*, G. Säuerung.

hapatin, ttimen Ns. *massa fermentans*, *fermentum*, G. Säuerungsmittel.

Haparoitſen, ita V. *manibus tento* qs. in tenebris, *palpante* manu *quæro* l. *capto*, *minutim colligo* l. *congero*, G. nachtappen, tappend aufsammeln (koperoitſen).

Hapena, nan l. hapenet, neen Ns. *capillus rarus* calvescentis l. infantis, G. dünner Haarwuchs, inde barba, pilus, lichen, villus, lana arborum etc. rare crescens, fig. on haiku hapeniſſa dolor caput tentat.

Hapiſtelen, lla Vfr. *quasso* l. *ventilo*, de ave erectis pennis sese agitante, G. die Federn schütteln, harakka hapiſtelee häntäänſä (pyriſtelen).

Hapſi, ſen l. ſin Ns. max. pl. hapſet *coma promissa* l. *pendens*, *capronæ*, G. langes Stirnhaar, harjaa hapſianſa crines suos pectit, capillos deducit pectine, hapſin-katkiainen l. hapſen-katkiainen cerambyx maximus antennis longioribus setaceis, G. Bockkäfer (haapſainen), hapſiheinä cynoglossum sagittarium, herba maritima, G. Hundszunge.

hapſillinen l. hapſellinen, iſen Na. *prolixa* coma l. *capronis ornatus*, G. mit langem Stirnhaare versehen.

hapſin, ia V. *leviter* l. per summitates *pecto* l. deduco capillos, hapſin heiniä l. exloa seco fœnum l. segetem per cacumina, G. die Haarspitzen kämmen, die Spitzen abschneiden, inde Abol. *neglectim* quid *ago* seu me gero, G. oberflächlich etwas thun (hapſutan).

hapſikko, kon Ns *locus* l. littus *cynoglossis frequens*, G. mit Hundszunge bewachsenes Ufer l. Ort.

hapſu, un Ns. Abol. *homo obiter* l. negligenter quid *agens* l. sese gerens, G. Mensch der oberflächlich etwas zu thun pflegt, unde hapſuin neglectim, obiter.

hapſutan, ttaa Vf. *leviter* l. neglectim quid *ago*, G. oberflächlich thun.

hapſuttelen, tella Vfr. idem.

Hapu l. happu, pun Ns. max. pl. haput *status* manus *palpantis* l. palpando *prehendentis*, G. Stellung der tappenden Hand, käſi on hapuilla manus in eo est ut arripiat, est palpans l. quæreps, inde forte hapu-ſaalis captura minus abundans l. parca e. c. piscium (hakuſaalis).

hapuinen, iſen Ns. dim. idem, käſi on hapuiſilla, meni hapuiſillen.

hapuilen, lla Vfr. *palpando quæro*, *manu palpante capto* quid, qs. clausis oculis l. in tenebris, G. nachtappen, tappend greifen (haparoitſen).

Hara, ran Ns. 1. *rastrum* l. *occa* ex ramis abietis, qua agri silvestres occantur, G. Schwendeneggen l. -harke, it. 2. Uloæ, *mixtura* aquæ et lactis l. farinæ, G. Gemische von Wasser u. Milch l. Mehl, it. 3. hara-huuli (Sv. harlåpp) *labium* superius *bifidum*, instar leporis, G. Hasenlippe l. -scharte (riſti-huuli).

haras, raan l. harikko, kon Ns. idem, et rastrum et mixtura, quam alii halikko l. hulikko dicunt.

harainen, iſen l. harukka, kan Ns. idem, de rastro.

haraan, rata al. haroon, rota al. haron, oa V. *rastro* l. *occa* ejusmodi agrum silvestr. *verto* l. *moveo*, semen ope rastri in terram immisceo, G. Schwendenland harken l. eggen, inde haron formillani digitis instar rastelli erectis colligo quid.

hara-

harawa, wan Ns. *sarculum* l. *rastrum* l. *pectlen* fœno colligendo et dimovendo, G. Harke, harawan lapa pars sarculi transversalis l. dentata, harawan warsi manubrium, haraw. pii dentale.

harawoitsen, ita V. *rastro* l. *pectine colligo* l. *dimoveo* fœnum, G. harken, inde *minutim corrado.*

Harakka, kan Ns. 1. corvus *pica* loquax, G. Elster, harakka-mainen instar picæ mobilis, inconstans, loquax e. c. homo, harakka-mylly mola alata minoris formæ, harakan-ruoho leontodi l. hieracii species, harakan-kukka ranunculus, al. anthemis, al. matricaria, al. geranium, harakan marja id. ac waretsen marja, harakan warpaat id. ac waretsen warpaat, harakan kauna chrysanthemum leucanthemum, it. 2. harakka *prima destillatio* vini combusti, G. Lutter, cfr. harikko.

harakkainen, isen Ns. dim. idem.

harakkainen, isen Na. *picis abundans* e. c. locus, G. elstervoll.

Harha, an al. harhaa, haan Na. *erroneus, erraticus, devius*, in errorem ducens e. c. via, gressus, G. irrig (haira), harha sana verbum temere emissum, käyn harhaa errans eo.

harhaan, hata V. *discedo* in viam *erroneam, aberro* viâ, *erro*, G. irregehen, irren (erehdyn), sanat harhaawat verba temere excidunt.

harhaelen l. harhailen, lla Vfr. idem.

harhaus, uksen Ns. *aberratio*, inde *error*, G. Irrung.

harhaannun l. harhaunnun, utua Vm. in *errorem incido, erroneus fio*, G. in die Irre gerathen.

harhaun, uta Vm. idem.

Harhon, oa V. id. ac haraan supra.

harhottelen, tella Vfr. idem.

Hari, in Ns. id. ac haro, on harillansa, panen jalkani harillen.

haritan, ttaa V. id. ac harotan.

Harinet, een Ns. *vis percipiendi* l. *intelligendi*, G. Beurtheilungsgabe, onko sillä harinetta anne gaudet vi mentis, an percipit, ei ole harinetta judicio caret.

Harja, an Ns. 1. *juba equi*, G. Mähne, pystyharja juba erecta, harja-kannu potatio circa emtionem equi, inde 2. *culmen tecti*, G. Giebel, harja-hirsi tignum ædificii supremum, kirkon harjalla in culmine templi, waon harja dorsum inter sulcos, wuoren harja dorsum montis, 3. *seta* suis *dorsalis*, G. Rückenborste (al. harjas), 4. *peniculus* l. *scopulæ* ex ejusmodi setis suillis, G. Bürste, waatets harjá scopulæ pro vestibus purgandis, kenkä-harja, 5. maan harja id. ac harju.

harjainen, isen Ns. dim. idem.

harjainen, isen Na. max. in Compos. e. c. pystö-harjainen hewoinen equus erectæ *jubæ*, tasa-harjainen huonet domus *culmine* ubique æqualis, ejusdem altitudinis, G. bemähnt, begiebelt, it. harjaiset Sav. id. ac harjalliset, harjakaiset.

harjallinen, isen Na. *jubatus* e. c. equus, *dorsuosus* l. *jugosus* e. c. regio, *setosus* e. c. sus, G. bemähnt, rückenförmig, borstig, it. pl. harjalliset *compotatio* mangonum equinariorum, G. Trinkgelag der Pferdehändler, annan l. juon harjallisia (harja-kannu, harjaiset, harjakaiset).

harjakas, kkaan Na. idem, max. jugosus.

harjakainen, isen Ns. max. pl. harjakaiset Vib. id. ac harjalliset, juon harjakaisia.

harjas, jaksen Ns. *seta* suilla *dorsalis*, G. Rückenborste, inde pl. harjakset morbi species infantulorum, it. harjas Sav. id. ac harju.

harju, un Ns. *dorsum* collis, *regio jugosa*, G. Landrücken, pelto on harjulla ager est in jugo l. culmine collis situs (kunna, ypälet).

harjus, uksen l. harjustin, imen Ns. *lorum* collaris equini ad *jubam*, al. harjus-nuora, G. Oberriem in dem Pferdekummet, inde harjus-nahka pellis pilosa in collaribus equi, it. werkon harjus lorum l. *funiculus* quo rete contrahitur, G. Netzstrick.

harjaan, jata V. *peniculo pectlo* e. c. vestes, crines, linum, equos, G. bürsten.

harjaelen l. harjailen, lla Vfr. idem.

harjaus, uksen Ns. *pectlendi actus*, G. das Bürsten, inde pl. harjaukset *stupa melior*, ope peniculi ex lino erasa, G. feinere Heede.

Harjais

Harjoitan, ttaa V. *exerceo, exercendo adsvefacio*, adsvetum l. exercitatum facio, G. üben, ausüben, gewöhnen, harjoita sitä operam da ei rei, ei stude, harjoitan pahuutta malitiâ utor, harjoitan pahuuteen malo imbuo, harjoitettu exercitatus, peritus.

harjoittelen, tella Vſr. idem.

harjoitus, ukſen Ns. *exercitatio, adsvefactio*, inde *exercitium, studium*, G. Uebung.

harjaannun l. harjaunnun, ntua Vm. *adsvesco* l. *adsvefio, exercitatus fio*, G. geübt werden.

harjaun, uta Vm. idem.

Harjus, ukſen Ns. *salmo thymallus*, piscis, G. Aesche (harri), harjus-lohi salmo *trutta*, G. Lachsforelle, cfr. supra sub harja.

Harkka, rkan Ns. *dictum mordax* l. *morosum*, G. Stichelwort, ei ſanan harkkaakaan ne minima quidem lis.

Harkkaan, rkata V. Botn. id, ac harppaan.

Harkki, kin Ns. *pinguedo* l. *adeps salmonum* in intestinis, G. Bauchfett der Lachse.

Harkkinen, iſen Ns. *acervus* segetis *minor*, ex aliquot constans mergitibus, G. Hocke.

Harkko, kon l. harkku, kun Ns. 1. *massa* ferri *rudis*, G. Roheisen, harkko-rauta ferrum rude (lehtaus), inde *massa quæcumque rudis* l. *indigesta* l. *porosa*, terra limosa *turgescens*, päivä polttaa lumen harkkohin porosam reddit, 2. harkku al. id. ac arkku, e. c. ſawi-harkku structura in qua argilla lateraria subigitur, G. Kasten den Ziegelton zu kneten, ſillanharkku structura cui pons innititur, G. Untergebälke der Brücken (larkku).

Harmaa, aan Na. colore *cinereus* e. c. equus, *leucophæus*, *canus* e. c. caput, G. grau.

harmaan, mata Vf. *cinereum reddo*, colorem leucophæum induco, G. grau machen.

harmaannun, ntua Vm. *cinereus fio, canesco*, fig. *senesco*, G. ergrauen.

Harmi, in Ns. (Sv. harm) *indignatio, tædium iracundum, ægritudo* mentis, G. Gram, Aergerniss.

harmillinen, iſen Na. *tædiosus, indignationem movens*, G. Gram verursachend.

harmia, ian al. harmias, iaan al. harmikas, kkaan Na. idem.

harmiſtun, ua Vm. *tædio* l. *iracundia afficior, indignor, subiratus fio*, G. gramvoll werden.

harmitan, ttaa Vf. *indignationem moveo*, mentem ægritudine afficio, *subiratum reddo*, G. Gram verursachen, ärgern.

Haron, oa l. haroon rota V. id. ac haraan.

Haro, on al. hari, rin Ns. *status* rei bifidæ *divaricatus*, G. Zustand des Auseinander-sperrens, kädet l. ſormet owat harollanſa l. harillanſa manus l. digiti sunt extensi l. divaricati, iötun haroin l. harin reiſin sedeo varicitus, it. haro-piika femina lasciva.

harotan l. haritan, ttaa V. Abol. *divarico* e. c. pedes, *diduco* l. *extendo* e. c. alas, G. aus einander sperren.

Harniſka, an Ns. et harniſkoitſen, ite V. id. ac haarniſka, haarniſkoitſen.

Harppaan, rpata V. *magnos facio gradus*, pedibus valde *divaricatis eo* l. *salio*, G. mit grossen Schritten springen.

harppaus, ukſen Ns. *passus latus* l. *saltus*, G. grosser Schritt.

Harppi, rpin Ns. *circinus*, instrum. fabrile, G. Zirkel.

Harppu, rpun Ns. (Sv. harpa) *barbiton* subtus apertum, *polychordium*, cithara major, G. Harfe.

Harras, rtaan Na. *ardens, fervens, incitatus*, G. eifrig, emsig, käy hartaaſti citatim eas, on hartaimmallanſa est in maximo fervore, harras työhön valde studiosus laboris, inde *pietate ardens*, spiritus *religiosi plenus*, G. andächtig, rukoilen hartaaſti ardenter et intente precor, harras rukous preces intimæ.

hartaus, uden Ns. *indoles* animi *ardens, studium intentum*, inde *pietas intima*, G. Eifer, Andacht.

harraſtan, taa V. *ardenter studeo* l. *cupio, cupide appeto*, G. eifrig begehren, emsig

sig nachstreben, harrastan rahaa pecuniæ colligendæ sum deditus.

Harri, in Ns. (Sv. harr) id. ac harjus.

Harsti, in Ns. 1. *cos* aciebus acuendis, G. Schleifstein (kowaisin, tikkain), it. 2. Botn. id. ac haastari l. halstari.

Harsu, un Na. *rarus*, *tenuis* e. c. textum, G. undicht (harwa).

harsin, ia V. *obiter* l. *passim* l. *rare* quid *ago*, e. c. rare *suo*, *sparsim sero*, harsittu passim sutum, satum, lectum etc. G. oberflächlich etwas thun.

Hartio, on l. hartia, an Ns. max. pl. hartiot l. hartiat, *humerus*, G. Schulter, kaunan hartioilla humeris porto.

hartiokas l. hartiakas, kkaan Na. *humeris latus*, *quadratus* e. c. vir, G. breitschultrig.

hartewa, an Na. idem.

hartioinen, isen Na. idem, in compos. lewiä-hartioinen.

Hartsi, in Ns. (Sv. harts) *resina* l. *gummi*, G. Harz

hartsaan, sata V. *resinâ lino*, G. beharzen.

hartsinen, isen Na. *resinaceus*, *resinatus*, *ex resina*, G. harzig, harzen.

Haru, un Ns. *ventus frigidus* et *siccus*, G. kalter u. trockner Wind (ahwa, uket).

Harus, uksen Ns. pl. harukset *funes* navis *bini* ex summitate mali versus puppim ducti, G. die hintern Masttaue.

Harwa, wan Na. *rarus*, haud densus e. c. textum, rete, *haud creber*, haud solitus e. c. eventus, factum, G. undicht, selten, lyöpi harwaa raro l. per intervalla ferit, astun harwaa grandibus incedo gradibus, harwaan l. harwoin l. harwasti raro, sparsim, passim, harwemmin rarius, harwimmasti rarissime, inde harwat ihmiset *pauci* homines.

harwainen l. harwiainen, isen Na. dim. idem, astun harwaiseen tarde procedo, haastan harwaisesti tarde loquor, interdum verbulum emitto, on harwiaisin est rarissimus, insolitus.

harwaus l. harweus, uden al. harwuus, uuden Ns. *raritas*, *indoles* rei *rara*, haud densa nec crebra nec solita, G. Undichtigkeit, Seltenheit.

harwaisuus, uuden Ns. idem, max. casus rarus l. insolitus.

harwenen, weta Vm. *raresco*, *rarefio*, G. undicht l. selten werden.

harwaannun, ntua Vm. idem.

harwennan, ntaa Vf. *rarum reddo*, *rarefacio*, G. undicht machen.

Has, has has Intj. vox incitandi canes.

hasitan, ttaa V. canem *incito* voce has has, G. hetzen.

hasittelen, tella Vfr. idem.

hasitus, uksen Ns. *incitatio* canis, G. das Hetzen.

Hasaan, sata V. vide sub hasu.

Hasia, ian Ns. id. ac haasia.

hasioitsen, ita V. id. ac haasioitsen.

Haso, on Na. id. ac hassa l. hasso.

hasilo, on Ns. id. ac hassi l. hassu.

Hassa, an l. hasso, on Ns. *status turbide pendentis*, *non depexæ* comæ et pili, G. zottiger, ungeordneter, sträubiger Zustand, hassa-pää, hasso-hiukset capilli *inordinati*, hiukset on hassollansa coma est *soluta*, *turbida*.

hassi, in l. hassu, un Ns. ejusmodi *turbidam* comam l. pilos *inordinatos habens*, G. der zottig Behaarte, karwa-hassi l. -hassu pilos habens *longiores* e. c. ursus, canis, inde Abol. hassu capite l. mente *parum turbatus*, *nonnihil delirus* l. *ridiculus*, G. im Kopfe etwas verrückt, äijä-hassu.

hassotan, ttaa V. coma *soluta* l. *turbida utor*, G. zottiges Haar tragen.

hassahdan, htaa Vs. mente *parum turbatus fio*, G. etwas verrückt werden.

Hassutan, ttaa V. 1. *confuse* l. *tacite loquor*, *susurrans blatero*, G. zischeln, it. 2. Abol. *leviter ferio* l. verbero, sonum levem feriendo cieo, G. zischelnd lautende Schläge geben.

hassuttelen, tella Vfr. idem.

hassutus, uksen Ns. *blateratio confusa* et *tacita*, G. das Zischeln, it. *verberatio levis*, G. sanftes Schlagen.

Hasu, un Ns. *strepitus* l. *susurrus* conviventium, loquentium, litigantium l. rixantium, G. Lärm, Zank.

hasaan l. hasajan, sata V. *strepo* l. *susurro*, inde *inquiete* me *gerò*, *altercor*, *rixor*, G. lärmen, zanken.

hasaelen l. hasailen, lla Vfr. idem.

Haſahdan, htaa Vs. *nonnihil altercor*, G. etwas zanken.

Hataa, taan Botn. al. hatu, dun Ns. *cotyledo* l. *plumula progerminans* seminis, G. Keim, ohra on hataalla l. hadulla hordeum est in egerminando.

Hatara, ran Na. *rarus, rimosus* l. *perfluens* e. c. vas, domus, tectum, vestis, *solutus* e. c. terra, G. rissig, leck, undicht, hatarat pilwet nubeculæ sparsæ, hatara pää (pr. caput rimosum) memoria haud tenax, hatara akka femina haud parca, prodiga.

hatera, ran Na. idem, de massæ haud tenaci, granosa, haud solida, hatera tie via pulvere nivoso obruta, haud compacta.

hateinen l. haterainen, iſen Na. idem.

Hatikko, kon l. hatikka, kan Ns. Abol. *homo præcipitanter* et *temere se gerens* l. quid *agens*, G. unachtsamer Mensch, Pfuscher.

hatikoitſen, ita V. *ita* me *gero* l. *ago*, G. pfuschen, unachtsam seyn.

Hato, don Ns. *homo blaterans, balbe* et *confuse loquens*, G. Schwätzer, Plapperinn.

hatotan, ttaa V. *eo modo loquor*, G. schwatzen, plappern.

Hattara, tan Ns. *gigas mythol.* tumultuans, variaque mala, lites etc. hominibus machinans, res hominum perverse confundens, G. Mythol. boshafter Geist, pahat hattarat impii Finnorum Titanes, inde homo *furens, tumultuans, malitiosus*, aliis mala machinans, it. al. *gutta* e. c. aquæ, lactis, G. Tropfen (piſar).

hattaroitſen, ita V. *mala machinor*, res *male confundo*, G. Böses stiften.

— Hattu, tun Ns. (Sv. hatt) *pileus*, G. Hut, inde §. fig. on pahalla hatulla l. on paha hattu pääſſä est morosus, aspere loquens l. stomachosus, G. üble Laune.

hatullinen, iſen Na. *pileatus, pileo ornatus*, G. mit Hut versehen, hatullinen marjoja tantum baccarum, quantum capit pileus, §. hatullinen mies homo *morosus* l. *stomachosus*, ictibus animi frequens, G. übellaunig.

Hatu, dun Ns. *floccus, pilus, villus, lana pendens*, G. Flocke, langes Haar der Thiere, Wolle der Bäume, härkä hatuſarwi hos pilosa habens cornua, hatunpää extremitas setæ suillæ bifida l. pilosa, it. al. hatu id. ac hataa.

hatuinen, iſen Na. *flocco abundans* e. c. pannus, *pilosus* e. c. canis, *lanosus* l. *lichenosus* e. c. arbor, G. flockig, haarig, wollig.

hatulainen l. hatullinen, iſen Na. idem, e. c. arbor *frondosa*.

Hatuſtan, taa V. *per crines traho*, inde *male tracto, lacero*, G. bey den Haaren ziehen, misshandeln.

Haudalet, een Ns. pl. haudaleet *tempora* capitis, G. Schläfe (aiwo, ohimot).

Haudon, toa V. ope *caloris lenio, foveo* l. *fomento* e. c. vasa aquâ fervida, corpus in balneo calido, vulnus fomentis applicatis, G. mit Wärme erweichen, bähen, inde haudon naureita rapas inter calidos lapides fomentando asso, haudon lehmällen ruokaa pabulum aquâ calida fomentatum l. maceratum vaccæ paro, päiwä hautoo lumen sol nivem sensim mollit, regelat l. porosam reddit, lumi hautoo oraat nix (i. e. calor terræ sub nive) germina segetis fomentando putrefacit, kana hautoo poikianſa gallina pullos suos sub alis calefacit, sed kana l. lintu hautoo munianſa gallina l. avis ova sua incubando fovet, pullos mox partura, G. brüten, hautowa kana gallina incubans.

hautelen, della al. haudoskelen, lla Vfr. idem.

haudet, hauteen Ns. *pabulum* pecudis fomentando l. macerando *paratum, fomentum* vulneribus leniendis, G. Bähen, Bähungsmittel.

haudikka, kan al. haudikas, kkaan Ns. vide sub hauta.

haudotan, ttaa Vf. *fovere facio, fomentari curo*, G. bähen lassen.

hautounnun, ntua al. hautoun l. hauteun, uta l. ua Vm. *foveor* l. *fomentor, fotus fio* ut vas, corpus, *maceratus fio* ut pabulum, *lenitus fio* ut vulnus, *incubatione corrumpor* ut ovum, *regelascens* et *porosus fio* ut nix in aprico, *assor* ut rapa, *putredine lædor* ut germen sub nive, G. gebähet werden.

haudun, tua al. haudetun, ttua Vm. idem.

Hauho, on Ns. id. ac hahka al. *colymbus arcticus*, G. Taucherhuhn, it. nomen parœciæ prope urbem Tavastehus.

Hauki, uwin l. uin Ns. esox *lucius*, piscis, G. Hecht, hauki-rastas turdus iliacus, G. Weindrossel, hauki-liha musculus major in lacerto, it. Tav. *glæba intacta* inter sulcos aratoris, G. ungepflügte Erdscholle.

haukinen l. haukuinen l. haukinainen l. haukeroinen, iſen Ns. dim. idem.

haukinen, iſen Na. *luciis frequens* e. c. lacus, *ex lucio* e. c. cibus, G. hechtreich, von Hecht.

haukillinen, iſen Na. *lucios habens* e. c. fluvius, homo, G. mit Hechten verſehen.

Haukka al. hawikka l. hawukka, kan Ns. *accipiter, falco, vultur*, avis fere omnis rapax, quarum plures sunt species, kärki-haukka, mäki-haukka, pöllö-haukka etc. quæ vide, G. Habicht, it. ſolzen haukka *falcicula* in fibulis, G. Häkchen.

Haukkaan, kata V. *dentibus arripio* l. *mordeo, morsu* fruſtulum *effringo* e. c. ex pane, G. mit ausgesperrtem Maul einbeissen, abbeissen.

haukkaelen, lla l. haukkailen, kailla Vfr. idem.

haukahdan, htaa Vs. *subito* parum et semel *mordeo*, G. einen Biss thun.

Haukon, kkoa V. pr. *rictum aperio*, G. Maul aufsperren, inde id. ac haukottelen, al. id. ac haukkaan, sed de actu continuo et repetito, al. id. ac haukun.

haukostelen, lla Vfr. idem.

Haukotan, ttaa Vf. *oscitationem moveo*, G. gähnen machen, inde minua haukottaa oscitatione afficior, *oscito*, G. gähnen.

haukottelen, tella Vfr. idem, inde *oscito*, G. gähnen.

haukotus, ukſen Ns. *oscitatio*, G. das Gähnen.

Haukun, kkua V. *latro*, ut canis, G. bellen, *coaxo*, ut rana, G. quacken, inde *verbis ignominiosis* quem *tracto, convicior*, G. mit Worten angreifen, schimpfen, haukkuu minun härjäksi ignominiose me appellat bovem.

haukahdan, htaa Vs. *subito* l. semel *latro*, vocem latrantem semel emitto, G. einmal aufbellen.

haukku, kun Ns. *latratus, coaxatio*, G. das Gebell, inde *rictus apertus*, quo latratur, G. aufgesperrter Rachen, it. *conviciatio* l. *convicium*, G. Beschimpfung, haukku-ſana dictum ignominiosum.

haukunto, nnon Ns. idem, haukunto-nimi nomen ignominiosum.

haukutan, ttaa Vf. 1. *ad latrandum irrito, latrare sino*, inde *conviciari facio, curo* ut quis *probris afficiatur*, G. zu bellen l. schimpfen reitzen od. anhetzen, bellen l. beschimpfen lassen, it. 2. *blande irrito, verbis blandis pellicio* l. *permoveo* quem ad quid, *verbis seduco* l. *induco* l. illicio, max. de illicio in malum, G. mit Worten verleiten, verführen, anlocken, haukutan pahunteen.

haukuttelen, tella Vfr. idem.

haukutus, ukſen Ns. *irritatio ad latrandum*, G. Anhetzung zu bellen, inde *irritatio* in genere, *seductio* verbis *blandis, illecebra*, G. Anreitzung, Verführung, Anlockung.

Haula, lan Ns. id. ac haili l. haila.

Hauli, in Ns. (Sv. hagel) *grando* l. *globulus* plumbeus bombardæ, G. Hagel, Schiessschrot, al. raet.

Haulia, ian Ns. *trochlea* in navibus, G. Winde.

Hauppo, pun Ns. *strix bubo*, G. Bergeule (huhka, pöllö).

Hauraan, rata V. id. ac hairaan l. houraan.

haurahdan, htaa Vs. id. ac hairahdan.

hauraus, ukſen Ns. id. ac hairaus, houraus.

Hauras, raan al. haurla, ian Na. 1. *fragilis, fractu facilis*, ut glacies, vitrum, terra, G. spröde, mürbe 2. *rimosus, rarus, perfluens*, ut vas, tectum aquæ pervium, G. rissig, spaltig, leck, hauria poika puellus lectum commingens, 3. *lascivus, salax, libidinosus*, G. geil, leichtfertig (haureias).

haureias, iaan l. haureinen, iſen Na. idem, max. *libidinosus, lascivus*, libidini veneræ deditus.

hauraallinen l. haureellinen, iſen Na. idem.

haureus, uden al. haureelliſuus, uuden Ns. *indoles fragilis, rimosa* l. *perfluens, libidi-*

bidinosa, *libido venerea*, G. Sprödigkeit, rissige Beschaffenheit, Geilheit, Leichtfertigkeit.

hauriſtelen, lla Vfr. *lascivus sum*, *lascivio*, G. geil l. leichtfertig seyn.

hauraſtun l. hauriſtun, ua Vm. *fragilis fio*, G. spröde l. mürbe werden, it. *rimosus* l. *perfluens fio*, G. rissig l. leck werden, it. *lascivus* l. *libidinosus fio*, G. geil l. leichtfertig werden.

Hauſ, ukſen Ns. max. pl. haukſet *folliculus castoris* inguinalis, G. Geilbeutel des Bibers (majan mulkku), inde al. *castoreum* grave olens, G. Bibergeil (majan haju).

hauſta, tan Ns. *castoreum*, G. Bibergeil.

Hauſka, kan Ns. *cadaver*, *res rejectanea* l. *inutilis*, G. Aas, Auswurf, nutzlose Sache (haaſka), inde hauſka-nainen femina adamata sed postea derelicta.

hauſka, an l. hauſkas, kaan Na. 1. facile perdendus l. terendus, *volubilis*, haud durabilis, haud permanens, *levis*, e. c. cibus, pecunia, G. leicht verbraucht l. verzehrt, vergänglich, flüchtig, schnell vergehend, hauſka aika tempus quod facile præterlabitur, jucundum, it. 2. facile perdens l. terens, *haud parcus*, *haud tenax*, *prodigus* e. c. homo, G. unvermögend zurück zu halten, unsparsam, verschwenderisch, on hauſka wiljallenſa, elää hauſkasti.

hauſkeus, uden al. hauſkuus, uuden Ns. *indoles* rei *volubilis* l. *leviter* terendæ, G. Vergänglichkeit, Flüchtigkeit, it. *indoles haud tenax*, *prodiga*, G. Unvermögenheit zurück zu halten, Unsparsamkeit, ajan hauſkuus quo tempus teritur, delectatio.

hauſkaan, kata V. 1. *in cadavera verto*, *dilanio* ut lupus oves, G. zerfleischen inde 2. *perdo*, *corrumpo*, *inutilem reddo*, G. verderben, 3. *prodige tracto* quid, *prodigo*, *profundo* e. c. pecuniam, cibum, G. aufgehen lassen, verschwenden (haaſkaan).

hauſkenen, keta Vm. *volubilis* l. facile terendus *fio*, G. flüchtig, schnell vergehend l. aufgehend werden, aika hauſkenee tempus leviter præterlabens et jucundum fit.

hauſkutan, ttaa Vf. *volubilem* l. jucundum *reddo* e. c. tempus, fallo tempus, inde animum delecto, G. flüchtig l. schnell vergehend machen.

hauſkuttelen, tella Vfr. idem, inde delectatione fruor.

hauſkutus, ukſen Ns. *tractatio prodiga*, *luxuria*, G. Verschwendung, it. quo tempus fallitur, *delectamentum*, *incitamentum* voluptatis, G. Zeitvertreib, Vergnügung.

Hauta, dan Ns. *fovea in terra* l. scrobs in qua quid conditur l. contegitur, G. Erdgrube, terwa-hauta fovea in qua pix liquida coquitur, pauen hautaa ligna picea in ejusmodi foveam construo, haudan palttu circumvallatio ejusmodi foveæ, nauris-hauta fovea in qua rapæ ope lapidum calidorum assantur l. coquuntur, hauta-nauris ita assata rapa, inde *sepulcrum* mortuorum, max. hominum, G. Grab, hauta-runo carmen funereum, cfr. kuoppa.

hautaan, data V. in *fovea condo* quid, humo injecta, G. vergraben, hautaan naurcita rapas in fovea asso, inde *sepelio* mortuos, *inhumo* corpus mortuum, max. de hominibus, G. begraben, cfr. kuoppaan.

hautaus, ukſen Ns. *condendi actus* in *fovea*, G. Vergrabung, inde *inhumatio*, *sepultura*, G. Begräbniss.

haudatan, ttaa Vf. *curo* l. *sino sepeliri*, G. begraben lassen.

haudikka, kan al. haudikas, kkaan Ns. *rapa* in *fovea* terrestri lapidibus ignitis *cocta* l, *assata*, G. in einer Grube gebratene Rübe.

haudikkainen, iſen Ns. dim. idem.

Hautera, ran Ns. *fucus*, herbæ species maritimæ.

Hawaan l. hawajan, wata al. hawaitſen, ita V. 1. pr. *expergiscor* e somno, *ad me* l. ad sensus meos *redeo*, G. erwachen, zum Bewusstseyn od. zu sich kommen inde 2. ope sensuum *apprehendo*, *animadverto*, *experior*, G. bemerken, gewahr werden, wahrnehmen, en hawaitſe fugit me, haud observo l. sentio, hawaitſemata furtim, nemine sentiente (huomaan l. huomaitſen). ha-

hawahdan, htaa al. hawahdun, htua Vm. idem, max. expergiscor.

hawahtelen, hdella Vfr. idem, max. animadverto.

hawautan l. hawahutan, ttaa Vf. *expergefacio, animadvertentem* l. attentum *reddo*, G. erwecken, wahrnehmen machen.

hawaitſemattomuus, uuden Ns. *defectus animadversionis*, G. Unaufmerksamkeit.

Hawas, hapaan N. *retis species* l. pars, perá=hapaat *partes* posteriores retis, G. Netzart.

Hawi, in Ns. *captatio* l. *affectatio* (sectatio) *celeris, æmulans* l. *præceps*, G. eilige l. wetteifernde Bemühung, ajan hawia æmulor, teen hawilla citatim ago l. studeo, annan hawilla do æmulando i. e. facile, lubenter, celeriter, ei hawilla l. hawisſa haud æmulando i. e. ægre, tarde, páátá=hawin præcipitanter.

hawin, ia l. hawitſen, ita V. præveniendo l. *æmulando sector* l. *capto* l. *affecto, præceps studeo*, ut consequar rem, G. eilig l. wetteifernd nachstreben od. nachhaschen.

hawittelen, tella Vfr. idem.

Hawia, ian Na. *avide devorans, vorax*, e. c. piscis, G. gefrässig.

hawellan l. hawallan, ltaa V. *avide deglutio* l. *voro* ut lupus, G. gierig verschlingen (ahmaan, hahmaan).

hawarran, rtaa V. idem, inde *avide manduco* labiis consertis, ut lepus l. ursus, G. muffelnd kauen.

Hawikka l. hawukka, kan Ns. id. ac haukka.

Hawiſen, ſta V. *strideo* l. *susurro*, ut ala avis volantis l. silva vento agitata, *sibilo* ut serpens, leviter *strepo*, G. sausen, zischen.

hawina, nan Ns. ejusmodi *stridor, sibilatio, susurrus* l. *strepitus levior*, G. Gesäusel, Gezische.

Hawu, un l. hawo, on Ns. hawuinen, iſen Na. hawikko, kon Ns. vide sub hako.

He, heidán l. heijáu, Sav. hyó Pron. plur. *illi, illæ*, ab hán, cfr. Gramm.

He l. heh Intj. vox dubitantis et interrogantis, e. c. he kuka ſen teki? heh mitá ſanot? (hei).

Heh pl. hehkáát prtcl. l. V. defect. vox offerentis, *accipe! accipite!* G. da! da hast du! plerq. canibus dicitur (ſeh, ſehkáát).

Hedet, heteen Ns. *flos spicæ*, stamen segetis florentis propendens, G. Blüthe der Getreidearten (heidet).

hedin, hetiá V. *floreo, pollen dispergo*, de segete, G. blühen, ruis hetii (heidin).

hedelmá, án Ns. 1. *flos spicæ*, G. Getreideblüthe, hedelmáu aika tempus quo seges floret, inde 2. *fructus* et segetis et arborum, fructus in genere, *fetus*, G. Frucht.

hedelmáinen, iſen Ns. dim. idem.

hedelmáinen l. hedelmállinen, iſen Na. 1. *florescens, floridus*, de segete, G. blühend, inde 2. *fructuosus, fructifer, fecundus* e. c. ager, arbor, vacca, femina, G. fruchtbar.

hedelmáiſyys l. hedelmálliſyys, yyden Ns. *fecunditas*, indoles fructuosa, G. Fruchtbarkeit.

hedelmáttömyys, yyden Ns. *defectus floris* l. *fructus* l. fetus, *infecunditas, sterilitas*, G. Unfruchtbarkeit.

hedelmöitſen, itá V. 1. *floreo*, pollen dispergo, de segete, G. blühen, 2. *fructum fero, fecundus sum*, G. Frucht tragen, fruchtbar seyn.

Hehko, hon l. hwon al. hehwo, on Ns. *juvenca*, vacca, G. junge Kuh, Quene (hieho).

hehkoinen, iſen Ns. dim. idem, max. juvenca annicula.

Hehun l. hehwun, hehkua V. 1. *candens luceo* l. *flammans ardeo*, ut aurum in sole l. prunæ, G. flammend schimmern l. glühen, inde 2. *excandesco irá, æstuo* cupidine, G. vor Zorn entbrennen, von Begierde entglühen, hehkuu hekumaſſa voluptate perfunditur.

hehotan, ttaa Vf. ejusmodi *candorem* l. flammam *spargo*, G. Gluth verbreiten it. al. id. ac hahotan.

hehku, hehun Ns. *candor flammans* e. c. prunarum, vitri in sole, *flamma, calor* ex flamma, G. Gluth, *ardor* iræ, *æstus* voluptatis, G. Hitze, haluin hehku furor cupidinum.

Hei Intj. vox admirantis, lætantis, indignantis, *hem*, *hei*, G. ei.

Heidet, heiteen Ns. id. ac hedet, rukiin heiteet.

heidin, heitiä V. id. ac hedin, ruis heitil.

Heidytän, ttää Vf. Abol. *vertiginem* capitis *moveo*, G. Schwindel erregen, päätäni l. sydäntäni heidyttää caput l. cor meum (intestina) vertigine l. sensu debilitatis ita afficitur, ut fere animo deficiar.

heidytys, ykſen Ns. *vertigo* capitis, *debilitas*, G. Erregung des Schwindels, Schwindel.

Heijaiſen, östa V. Abol. *oculos lædo* l. *occæco*, ut lux solis, G. blenden, verdunkeln (häikäiſen), päivä heijaiſee ſilmät.

heijastan, taa V. *lucem* solis *reflecto*, ut glacies, vitrum, G. Licht zurückwerfen (häikästän), peili heijastaa.

heijastus, ukſen Ns. *reflexio luminis* oculos lædens, G. Zurückwerfung der Lichtstrahlen.

Heikki, kin l. heikku, kun Ns. *Henricus*, nomen viri.

Heikko, kon al. heiko, ijon Na. *debilis*, *infirmus*, *languidus*, *imbecillis*, nervo et viribus carens e. c. homo, equus, senex, ægrotans, ventus, *exiguus*, *tenuis*, haud tenax e. c. filum, baculus, vestis, fides haud constans, G. schwach, heikko pää cinciput l. cerebrum *hebes*, ingenium tardum, mens haud sana, heikko-päinen ingenio l. mente hebes, insanus, dubius, hæsitans, heikko-päiſyys indoles mentis insanæ, heikko-mielinen animo pusillus, vesanus, heikko-mieliſyys vesania, heikko-luontoinen naturâ debilis, haud firmus nec constans, heikko-luontoiſuus indoles naturæ debilis, kävi heikosti male successit, heikko luvuusſa *imperitus* l. *rudis* in litteris.

heikkous, uden Ns. *debilitas*, *infirmitas*, *imbecillitas*, defectus virium, exiguitas, G. Schwäche, heikkouden synti peccatum imprudentiæ, eccles.

heikkonen, kota al. heikkenen l. heikenen, ketä Vm. *debilis* l. *infirmus fio*, ut ægrotans, vestis ex tritu, *hebesco*, *lenior* ut dolor, *sedor*, *cesso*, *minuor* ut ventus, G. schwach werden.

heikoomun l. heikkounnun, ntua. Vm. idem, tuli heikoontuu.

heikkonnan, ntaa al. heikennän, ntää al. heikkotan, ttaa Vf. *debilito*, *infirmo*, *sedo*, *lenio*, *minuo*, G. schwächen.

heikaiſen, östa V. id. ac heijaiſen, häikäiſen.

Heikkuruus, uuden Ns. *pœdostupratio*, *incestus sodomiticus*, *spintria*, al. *coitus* cum *brutis*, G. widernatürliche Unzucht (cujus originis?).

Heilun, ua Vm. *oscillo*, *pendens* huc et illuc *jactor*, ut arbor vento agitata, *mobilis pendeo*, *vacillo* ut cymba, G. schwingen (hellun, keinun, häälyn).

heilutan, ttaa Vf. *oscillare facio*, huc et illuc *jacto*, ultro citroque moveo l. agito ut ventus arborem l. pendulum quid, G. in Schwingung bringen, schwingen machen.

heiluttelen, tella Vfr. idem.

heilahdan, htaa Vs. *subito jactor* l. *oscillo*, G. einmal schwingen, inde hetki heilahti hora subito ingruit l. incidit.

heilautan l. heilahutan, ttaa Vf. *subito jacto*, repente moveo, G. schnell schwenken.

heilu, un Ns. *oscillatio*, it. *oscillum*, G. Schwingung, Schaukel.

Heimo, on Ns. *affinis*, *cognatus*, cognatione remotiori conjunctus homo, G. Verwandter, al. *consobrinus* gradu tertio, G. Vetternkind, on ſitä heimoa ejus est cognationis l. generis, heimo-kunta cognati collective sumti, on heimoiſsa est apud cognatos l. hos visitat, meni heimohin.

heimolainen, iſen Na. *cognatione* l. *affinitate conjunctus*, G. verwandt, on heimolaiſissa est apud cognatos.

heimolaiſuus, uuden Ns. *affinitas*, *cognatio* in genere, al. *cognatio consobrinorum* tertii gradus, G. Verwandschaft.

heimola, an Ns. *domus* cognati l. affinis l. consobrini, G. Wohnung der Verwandten od. Vetternkinder.

Heinä, än Ns. *fœnum*, G. Heu, heinän terä l. -pii semen fœni et minuta varia ex fœno excidentia sæpius aspera et pungentia, heinä-kuu Julius, mensis fœnisecii, heinä-mies fœnisex, heinän aika tem-

tempus fœnisecii, teen heinää fœnum seco et colligo, niitän heinää fœnum seco, on heinäsſä l. heinällä abest fœnum secans l. domum advecturus, meni heinään l. heinällen abiit fœnum secturus l. domum advecturus, heinä-kuuſi pedicularis palustris, heinä-ſirkka gryllus stridulus l. cicada, heinä-ſuorſa anas penelops, hukka-heinä herba inutilis.

heinäinen, äiſen Na. *fœni ferax, graminosus, fœno abundans*, G. heureich, it. ex *fœno confectus* e. c. pabulum, G. Heufutter.

heinäwä, wän Na. *fœni ferax, fœno abundans* e. c. pratum, G. heureich.

heinikkö, kön l. heinikko, kon al. heinisto, on l. heinästö, ön Ns. *locus* fœno l. gramine abundans, al. *acervus* l. collectio major fœni, G. heureicher Ort, Heuschober.

heinään, nätä V. *produco* l. *cresco fœnum*, de prato, G. Heu hervorbringen, it. al. *seco* et *colligo* l. *conquiro fœnum* G. heuen.

Heiſi l. heisi, ſin Ns. *tœnia* ligamini apta, *funiculus*, G. Bindfaden, heiſi-mato tœnia in intestinis, heiſi-juuri radix longa et exilis, filiformis (höyſi), heiſi-puu sambucus nigra (ſelja-puu) al. rhamnus frangula?

Heiskun, ua Vm. *candens luceo* l. *mico*, G. flimmern, tähti heiskuu stella radiat (hehun).

heiskuna, an Ns. *lumen stellans*, radians, micans, G. Geflimmer.

Heiskari, in Ns. homo *statura venustus* et *procerus*, G. schlank vom Wuchse.

heiskaroitſen, ita V. *modo* hominum venustorum et *procerorum me gero*, animo me effero, G. schwankend gehen.

Heitän, ttää V. *jacio* quid e manu, *dejicio, projicio* e. c. lapillos, G. werfen, schleudern, heitän arpaa sortes duco, heitän ſilmäni ſinne oculos meos eo conjicio l. verto, heitä tänne huc mitte, heitän minuni pahuteen nequitiæ me addico (nakkaan, paiskaan), inde *abjicio, rejicio, desero*, G. abwerfen, verwerfen, lassen, verlassen, heitän henkeni animum desero, morior, heitti lapſenſa infantem suum *exposuit*, heitän kuormani tielle onus meum *relinquo* in viam, *abjicio* (hyljään, jätän).

heittelen, tellä Vfr. idem.

heitet, heitteen Ns. *abjectum* quid, *dejectum, desertum, derelictum, rejectaneum* l. *inutile* quid, G. das Abgeworfene, Verworfene, heitteitä tiellä arbores transversim dejectæ viam præcludentes, al. loca lubrica et obliqua viæ, ubi facile titubat pes l. subvertitur traha.

heittiö, ön al. heittiö, ön Ns. idem, inde infans expositus.

heitto, ton l. heitos, oksen Ns. *jactura* l. *jactus, desertio*, G. Abwurf, Verwerfung, inde id. ac heitet, heitto-lapſi infans expositus l. clam occisus et absconditus.

heitätän, heitättää al. heitäytän, yttää Vf. *facio ut* quis *abjiciat* l. quid *abjiciatur*, deseratur, G. werfen lassen, verworfen machen, al. *valide jacio* l. *projicio*, G. schleudern.

heitättelen l. heitäytteleu, tellä Vfr. idem.

heittäyn, ytä Vm. *abjicior, rejicior, deseror, dejectus fio*, G. abgeworfen l. verworfen werden, heittäyn laiskaksi l. laiskuuteen pigritiæ me trado.

Heitukka, kan Na. *flexibilis* et *facile incurvandus* e. c. virga, corpus hominis junioris, G. schlank, geschmeidig.

heitukkainen, iſen Na. dim. idem.

Hekkaloitſen, ita V. *lente curro*, G. langsam traben, juokſee hekkaloitſee.

Hekotan, ttaa V. *cachinno*, G. überlaut lachen (hehotan).

hekotus, uksen Ns. *cachinnatio, cachinnus*, G. überlautes Lachen.

Hekuma, an Ns. *vita voluptuosa* l. *libidinosa, luxuria*, G. wohllüstiges Leben.

hekumainen l. hekumallinen, iſen Na. *voluptarius, luxuriosus, libidinosus*, G. wohllüstig.

Hela, an Ns. *annulus* l. *fibula metallica* in habenis, baculis, tabaci fistulis etc. G. ringformiger Beschlag.

helaan, lata V. *annulo* l. *fibulâ orno, fibulo*, G. mit Ringen beschlagen.

Hela, an al. helaa, aan Ns. *festum* Finnorum solemne, ante sacra Christiana, tem-

tempore verno, noctu circa ignem sacrum (hela-walkia), in loco herbido l. nemoroso, cursu lusorio (hiippa), potando, saltando etc. celebrari solitum, idque, ut videtur, in honorem dei silvestris Tapio, ad promovendum venatum faustum l. ad avertenda mala a feris rapacibus pecudi inferri solita æstate subsequente, G. nächtliches Frühlingsfest der Altfinnen: unde hodie restat hela-walkia ignis non ex silice sed ex lignis duabus vi confricatis elicitus (al. kitkan walkia), nec non hela-tuorstai dies adscensionis Christi, circa tempus festi pristini incidens, G. Himmelsfahrtstag.

helu, un Ns. ipsa *celebratio festi* memorati, *lætus strepitus* l. *tumultus* l. *ludus* convivarum circa illud festum, G. Feier desselben Festes, unde hodie in genere *strepitus* l. *tumultus convivarum* max. lascivientium e. c. in nuptiis, G. Gesellschaftslärm, nec non heluntai, quod vide.

heluan, uta V. laudatum *celebro festum*, G. das Fest feiern, inde hodie *strepo*, *lascivio*, G. lärmen.

hela-tuorstai, in Ns. vide sub hela l. helaa.

Helet, leen Ns. *collare* equi vehentis *fartum*, G. Halswulst am Pferdegeschirr.

Heliá, án Na. 1. *tinnulus*, *sonorus*, *clare clangens* e. c. vox, sonus, campana, G. hellklingend, it. 2. *nitidus*, *elarus*, *ornatus*, *elegans* e. c. color, vestis, G. klar, hellfarbig.

helewá, án Na. idem.

heláán, láttá l. helisen, stá V. *tinnio*, *clare clango*, G. hellklingen.

heláelen l. **heláilen**, llá Vfr. idem, inde *leviter crepo* l. *strepo*, G. klingend knistern.

helinä, án Ns. *tinnitus*, *clangor clarus* e. c. tubæ, G. Geklingel.

helahdan, htaa l. **heláhdán**, htáá Vs. *subito* et *semel clare clango* l. *tinnio*, ut numus cadens, G. einmal u. hastig klingen, inde fig. **heláhti papikki** subito sacerdos evasit.

helistán, áá Vf. *tinnire facio* e. c. campanulam, numos, *tinnitum cieo*, G. klingen machen.

helistelen, lla Vfr. idem.

helistys, ykseu Ns. *actus* tinnitum ciens, G. das Klingenmachen.

helistin, timen Ns. *tintinnabulum*, res tinniens, puerorum lusoria, G. Klingel.

Heljun, ua Vm. id. ac **helkun**.

Helka, an Ns. nomen mulieris, *Helena* l. *Helga*, it. Run. femina mythol.

Helkun, lkua Vm. *instabilis sum*, *mobilis pendeo*, ut navis in undis, fluidum in lagenis, campana, G. schwanken, schulpen, cfr. **helkyn**.

helkutan, ttaa Vf. *mobile* l. *pendulum* quid *moveo* l. *quasso* e. c. campanam, fluidum, G. schwenken, schülpern (**helkytán**).

helkuttelen, tella Vfr. idem, inde *salto*, *saltando ludo*, G. humpeln.

helkyn, kyá Vm. id. ac **helkun**, inde *clango* ut crotalum l. campana pulsata, *sonum* strepentem *edo*, G. im Schwanken tönen.

helkytán, ttää Vf. id. ac **helkutan**, inde *sonum* strepenten *cieo*, G. durch Schwenken tönen machen, **lehmä helkyttää kelloansa** vacca campanulam suam quassando tinnire facit.

helkyttelen, tellä Vfr. idem, inde **juoksee helkyttelee** leviter l. qs. tolutim currit.

helket, kkeen Ns. *motus* rei *pendulæ*, G. Geschwinge, inde *sonus strepens*, G. Gerausch des Schwunges, **puheen helket** susurrus sermocinantium.

Hellet, lteen Ns. *calor vehemens* e. c. ustrinæ, *æstus solis*, G. Schwühle, brennende Hitze, it. Na. id. ac **helteinen**, **helteesti** valde æstuose.

helteinen, isen Na. *valde calidus* l. *æstuosus* e. c. sol, aër, G. schwühl.

Hellun, ua Vm. id. ac **helkun**.

Hellitán, ttää Vf. vide sub **helta** et **hellä**.

Hellä, án Na. sensu *tener*, ad tactum *dolens* l. impatiens c. c. pes intertrigine læsus, manus callo carens, cutis labii, G. zart, weich, inde *tener animo*, *indulgens*, ut mater erga infantulum, G. zärtlich, empfindsam, **hellä itkemään** facilis l. *pronus* ad fletum, **hellämielinen** teneritate mentis ductus, haud durus, **hellä sydän** pectus facile *indolescens*,

scens, hellästi tenere, it. hellä ilma aër l. tempestas *tepida*, haud frigida, G. gelinde.

hellâys l. helleyś, yden Ns. *teneritas* cutis, inde *teneritas animi*, *indulgens mens*, animus erga quem clementia et indulgentia motus, G. Zartheit, Weichheit, Zärtlichkeit, it. *indoles* aëris *tepida*, G. Gelindigkeit.

hellet, lteen Ns. idem, inde al. *apertura* glaciei in mari l. fluvio a tempestate tepida, G. Oeffnung im Eise (ſuiwelo).

hellyn, ltyä al. helletyn l. hellityn, ttyä Vm. *teneresco*, *indolesco*, *tener* l. *dolens fio*, de cute, G. zart l. weich werden, jalka heltyy pes ad tactum dolet, hampaat heltywät dentes (acido) tenerescunt, inde ſydän heltyy pectus indolescit, teneritate afficitur, mieli hellettyy mens dolorem sentit qua ex re, G. zärtlich l. empfindsam werden, it. ilma heltyy aër *mitescit*, *tepidus fit*, remittente frigore, G. gelinde werden.

hellään, lätä V. *indulgeo*, *parco cui*, molliter l. tenero animo quem tracto, G. zärtlich seyn, gelinde behandeln, äiti hellää laſtanſa.

hellitän, ttää Vf. *tenerum* l. *dolentem reddo*, *dolere facio*, de cute et animo, G. zart l. empfindlich machen, inde kylkeäni hellittää latus meum tactu est impatiens l. dolet, it. pakkainen hellittää frigus *remittit*, aër *fit tepidus*.

hellitteleu, tellä Vfr. idem, inde *indulgenter* l. *tenere* me gero, *molliter* me l. alium *tracto*, G. zärtlich behandeln.

Helma, an 1. Sav. *lacinia* vestis l. *fimbria* pendens inferior togæ, G. Saum l. Schooss des Kleides, wetää helmasta quem ex fimbria togæ trahere, helma-nuora restis l. funiculus in fimbriis veli nautici, 2. *gremium* e. c. matris, G. Schooss, helma-lapſi infantulus in gremio fovendus, on ohria helmaſſa.

helmallinen, iſen Na. ad *fimbriam* l. *gremium pertinens*, *fimbriam* l. *gremium habens*, G. Saum l. Schooss habend, it. helmallinen ohria tantum hordei quantum in gremio ferri possit.

helmus, ukſen Ns. Sav. *vestis* muliebris *inferior*, G. Weiberrock, it. Botn. *fimbria* vestis, G. Saum l. Schooss.

Helmi l. helme, men Ns. *margarita*, *corallium*, *bulla* aurea l. vitrea, omne rotundum torquibus aptum, G. Perle, helmi-rihma torques margaritarum, helmi-ruoska flagellum annulis ferreis ornatum, helmi- l. helme-kuu mensis Februarius, weſi-helmi *gutta* l. *bullula* aquæ, wiinan helmi.

helminen', iſen Ns. dim. idem.

helminen l. helmeinen, iſen Na. *margaritis* l. *bullulis ornatus* e. c. collum, vinum, *bullatus*, G. beperlt.

Heloitan, ttaa V. (qs. ab heliä) *clara voce cano*, loquor l. cachinno, G. klingend singen, reden, lachen, weiſaa heloitta, it. *claram lucem reflecto*, instar auri, *clare luceo*, ut sol, G. hell leuchten.

heloittelen, tella Vfr. idem.

heloitus, ukſen Ns. *cantus sonorus*, G. helle Stimme.

Helpet, lpeen Ns. id. ac helwet.

Helpiä, än Na. *levis factu*, *velox* in motibus, G. leicht, lebhaft, helpiä puhutella affabilis, mies helpiämmällänſä vir in optimo suo vigore, quam *velocissimus*, helpiä hyppäämään facilis l. velox ad saltandum, cfr. helwet: inde forte

helppi, lpin Ns. *elater elasticus*, valde mobilis, in arcu jaculatorio, G. Drücker des Bogens (wäki-naula).

Helppo, lpon al. helpo, lwon Na. *laxus*, haud adstrictus e. c. funis, factu *facilis* l. *levis*, pretio *vilis*, haud gravis e. c. onus, haud vehemens e. c. morbus, frigus. G. ungespannt, leicht, gelinde, wohlfeil, ſain helpolla l. helwolla (sc. hinnalla) parvo emi (pretio), tekee helpon relaxat, lenit, ut morbus, helpoſti facile, leviter.

helppaan, lpata al. helpotan l. helwotan, ttaa Vf. *relaxo* e. c. funem, *remitto* ut morbus, frigus, *levo* l. *sublevo* e. c. onus, *mitigo* e. c. dolorem, pœnam, *minuo* pretium, G. abspannen, ablassen, erleichtern, lindern.

helpottelen l. helwottelen, tella Vfr. idem.

helpotus l. helwotus, ukſen Ns. *relaxatio*, *levatio* etc. G. Abspannung, Linderung.

Helſinki, ngin Ns. nomen urbis *Helsingforsiæ* et paroeciæ adjacentis, inde mene helſinkiin abeas in locum ubi malefici captivi servantur (Sveaborg?), exsecrandi formula.

Helta, llan l. helti, llen Ns. *status* rei *solute pendentis*, on helloilanſa l. hellelländſá pendet solutus l. pendulus movetur, ut lacinia vestis, meni helloillenſa l. helſellenſá, G. loshengend.

heltenen l. helteen, helletá al. heltiin, llitá Vm. *solutus* l. *laxus* et *pendulus fio*, *remittor* l. *relaxor* ut funis, morbus, G. loshengend l. los werden, kirwes heltee kádeſtá securis e manu elabitur, hellinnyt joutſi arcus retentus.

hellitán, ttää Vf. *solutum* l. *laxum reddo*, *resolvo* e. c. ligamen, *remitto* ut morbus datis intervallis, *cesso* e. c. labore, G. lös machen, ablassen, en hellitá haud desero, haud cedo, hellitti kirween kádeſtánſá securim manu sua elabi sivit, hellittámátá sine intervallo, continue, cfr. sub hellá.

hellittelen, tellá Vfr. idem.

hellityš, yksen Ns. *resolutio*, *remissio*, *relaxatio*, *cessatio*, G. Lösung, Ablassung.

Heltta, ltan al. helta, llan Ns. *palear* l. *crista galli pendens* al. hellan-lehti, G. Hahnenbart.

Helu, un Ns. *sonus clangens*, *tinnitus*, G. Geklingel (helinä), inde *tintinnabulum*, *crepitaculum*, res puerorum lusoriæ variæ, crepundia, G. Klingel, cfr. sub helaa.

heluan, uta V. *tinnio*, *crepito*, G. klingen (helaan), cfr. sub helaa.

Heluntai, in Ns. (a helu celebratio festi, cfr. sub helaa, et tai Sv. *dag* formatum) *festum pentecostes*, G. Pfingsten.

Helwet, lpeen 1. Ns. *palea*, *gluma* frumenti, *folia* graminum *arida levia* et subtilia quæ vento agitantur, *floccus* arborum, G. jedes leichte Ding als Spreu, Fäserchen, inde leiwän, juuston, lihan helwet *segmentum tenue* panis, casei, carnis, helpin Adv. instar glumæ, it. 2. Na. id. ac helpiá supra.

helpiá, án Na. *paleis* l. *glumis* l. *flocco volante plenus* seu *abundans*, G. voll fliegenden Spreues, Fäserchen, helpiá olki stipula cui adhærent folia, cfr. supra.

Helwetti, tin Ns. (Sv. helfvete) eccles. *orcus*, domicilium diabolorum, locus malorum post mortem, G. Hölle, §. helwetin kattila vocatur vas l. ahenum, in quo, ut fabulantur Finni, dux Sv. Knut Posse a. 1495 præparasse l. concoxisse creditur materiam tonitrus famosi bellici ad Wiburgum, vulgo Wiborgska smällen dicti: mene helwettiin l. helwetin kattilaan abeas in orcum, jurandi l. exsecrandi formula.

Hemiá, án Na. *clarus*, *lucidus*, *elegans* e. c. facies, vestis, color, ornamentum, G. hell, hemiá peili speculum clare reflectens.

Hemmiá l. hempiá, ián al. hemmát, mmään l. mpään Na. pr. resistendi vi carens, *mollis* e. c. lectus stratus, fœnum, *tener* e. c. manus non callosa, *enervis* l. *effeminatus* e. c. homo, vir, inde *pronus* l. *proclivis* l *propensus* e. c. ad malum, liberalitatem, ad amorem, *curiosus* rerum novarum, *liberalis* l. *benignus*, *libidinosus*, G. weich, weichlich, geneigt zur Neugier l. Freigebigkeit, Wohllust etc. hempiá akka femina cuique viro *venalis*, hempiá lapſillenſa *indulgens* liberis suis, G. nachsichtig, eläin hempiästi l. hempäästi molliter vitam dego.

hempeinen, iſen Na. dim. id. max. lascivus.

hemmet, mmeen l. mpeen Ns. defectus resistendi virium, *mollities*, *teneritas*, *proclivitas* ad quid, *propensio* amoris, *curiositas* novi etc. G. Weichheit, Weichlichkeit, Geneigtheit zu etwas, it. al. Na. id. ac hempiá.

hemmeyš l. hempeyš, yden Ns. *indoles* mollis, novi curiosa, ad quid proclivis, indulgens, G. Weichheit, Geneigtheit etc.

hempu, mmun Ns. max. pl. hemmut *requisita* ad vitam mollem necessaria e. c. *ornamenta* mulierum, G. Bedürfnisse des weichlichen Lebens.

hempulainen, iſen Na. *mollis*, molliter vivens, G. weichlich.

hempiätär, ttären Ns. epithet. mulieris mythol. valde mollis, dolores lenientis.

hemmottelen l. hemmuttelen, tellä al. hemmyttelen, tellä Vfr. *molliter vitam dego, indulgenter tracto*, lente procedo, G. weichlich leben l. behandeln.

X Henki, ngen Ns. 1. pr. *halitus, anima respiranda*, G. Athem, paha henki anhelitus male olens, wedän henkeni respiro, spiritum duco, pidän henkeni halitum retineo, 2. *flatus aëris, ventulus* l. aura a rima spirans, G. Zugwind, henki-läpi foramen aëri pervium, henki-tappi epistomium in doliis. tynnyri pitää henkensä dolium est *vento* impervium, haud rimosum, 3. *animus vitalis, vita*, G. Leben, hengen waara discrimen vitæ l. capitis, anna henki hengestä da vitam pro vita l. caput pro capite, pääsin hengissä vivus evasi, tuli henkiin revivixit, on hengissä est in vivis, henkensä rikkonut reus criminis capitalis, hengen rikos crimen capitale, henki-suoni arteria, henki-patto homicida max. sui interfector, 4. *caput* l. *persona vivens, homo*, G. Person l. Kopf, kolme henkeä tres homines, tria capita, henki-luku census l. catalogus capitum. henki-herra vir capita l. homines capitatim enumerans et in catalogum referens, henki-raha capitatio, 5. *spiritus, ens incorporeum*, G. Geist, paha henki diabolus, ihmisen henki animus humanus (sielu), 6. *genius* mentis, *studium internum*, G. Geist, Geneigtheit, pahuuden henki mali studium, hengen perästä l. -jälkeen omni studio.

henkinen l. henkoinen l. Run. henkykäinen, isen Ns. dim. idem.

henkinen, isen Ns. *habens halitum* l. *vitam* l. *animam, genium*, G. Athem, Leben, Geist habend, max. in Compos. paha-henkinen cujus anhelitus est male olens, al. homo malo studens, wähä-henkinen lapsi fetus vix vivus.

hengellinen, isen Na. *ad vitam* l. *animum* l. *spiritum pertinens, animalis* e. c. cibus, vita, *capitalis* e. c. crimen, poena, *spiritualis* l. incorporeus e. c. ens, angelus, *ecclesiasticus* l. sacer e. c. homo, G. Lebens-(strafe), geistig, geistlich.

hengellisyys, yyden Ns. *spiritualitas*, indoles spiritualis l. ecclesiastica, G. Geistigkeit, Geistlichkeit.

henkään, ngätä l. hengitän, ttää V. *respiro, anhelo*, inde a labore respiro, *quiesco*, G. athmen, Athem holen.

henkäisen, stä V. idem, de actu leviori.

hengittelen, tellä Vfr. idem.

hengitys, yksen Ns. *anhelitus, respiratio*, G. das Athmen.

hengistyn l. hengestyn, yä Vm. *anhelus fio*, anhelitu privor e. c. ex labore, G. athemlos werden.

hengämystyn, yä Vm. idem.

Hennon, oa V. vide sub hentu.

Hennoitan, ttaa Vf. *tendo* e. c. arcum, *adstringo*, G. spannen.

Hentu, nnun al. hento, nnon Na. *mollis, tener* e. c. herba, folia arborum, *tenuis*, et *subtilis*, haud crassus e. c. stipula, filum, *debilis*, haud firmus e. c. assis, baculus, *flexibilis*, haud rigidus e. c. arbor, *enervis, effeminatus* e. c. vir, G. weich, dünn, schwach, hennusti molliter.

hentuwa, an Na. idem.

hentukainen, isen Na. dim. idem.

hennon, oa al. hennoon, nnota al. hennoitsen, ita V. 1. *præ* mentis *mollitie* l. *teneritate possum* l. *valeo*, G. des zarten Gefühls ungeachtet etwas thun mögen, über das Herz bringen, en henno lyödä propter animi teneritaten haud sustineo l. valeo ferire, miserescit me ferire, henotko anne præ sensu teneritatis a te impetras (hannon, raskin l. raskitsen), it. 2. al. *præ verecundia possum* l. *valeo*, G. ohne Gefühl der Schamhaftigkeit etwas thun mögen, en henno pudet me, henuotko sanoa anne præ verecundia vales dicere (tehtaan).

Heoinen, isen Ns. id. ac hewoinen sub hepo.

Hepakka, kan Na. *levis* l. *volubilis* mente, *petulans*, lascivus e. c. femina, G. leichtsinnig, flüchtig.

Hepo, hewon Ns. *equus*, rar. G. Pferd, inde *hypomochlion* vectis in oneribus tollendis, G. Unterlage des Hebels, *assula* sub fidibus violini, G. Steg, hepo-harakka corvus infaustus, avis, ex sono

sono hinnitui equi simili, hewon-marja bacca rosæ caninæ, hewon-hiirikka l. -hierikka rumex acutus (ſuolakka, tuli-ruoho), hewon-häntä hippuris vulgaris.

hewoinen l. hepoinen, iſen Ns. pr. dim. idem, sed usitatius, ajo-hewoinen equus vectarius, meni hewoiſillen l. hewoiſiin abiit ad equos afferendos, hewois-wäki equites, hewoiſen kawia ungula equi, nec non tussilago (yskän ruoho), hewoiſen kenkä solea equi ferrea, hewois-loonatti Abol. mango equinarius.

Hepſaan, ſata l. hepſun, ua Vm. *leviter moveor* l. *volitor*, ut coma promissa euntis, G. flattern.

hepſutan, ttaa Vf. *leviter moveo* l. *agito*, G. flattern machen, unde adhibetur etiam de coitu venereo.

hepſuttelen, tella Vfr. idem.

hepſutus, ukſen Ns. ejusmodi *agitatio*, G. das Flattern.

Hera, an Ns. *serum* lactis, G. Molken, hera-ſilmä oculus glaucus, heran-karwainen sericolor.

herainen, iſen Na. *serosus, ex sero* e. c. cibus, G. molkig.

heraannun, ntua Vm. *seresco*, G. molkig werden.

Heraſſyödinki l. heraſſyöninki, ngin Ns. (Sv. Häradshöfding) *judex territorialis*, G. Unterlandrichter.

Heret, reen al. herä, än *status vigil*, G. Zustand des Wachens, unde ſaatti hereellen l. herällen excitavit, on hereellä l. herällä est vigil.

herään l. heräjän, rätä al. heräyn, ytä Vm. *expergiscor, vigil fio*, G. erwachen.

heräelen l. heräilen l. hereelen, llä Vfr. idem.

heräydän, htää Vs. pro momento l. quam *citissime expergefio*, G. auf kurze Zeit erwachen.

herätän, ttää Vf. *expergefacio, suscito*, G. erwecken.

herättelen, tellä Vfr. idem.

herätys, yksen Ns. *suscitatio*, G. Erweckung.

Herewä, än Na. *mollis* l. *tener* qua corpus, *impatiens* e. c. laboris, *difficilis* in victu, G. empfindlich (herrewä).

Herhiläinen, iſen Ns. *crabro*, vespæ species major, G. Horniss (hörhiläinen l. hörhöläinen)

Heri prtcl. *fere*, G. beinahe, on heri täynnä est fere plenus, vix quid defit.

Heritän, ttää V. *manu porrecta minor* ictum, G. mit der Hand drohen, heritän lyödä l. lyömään ferire tento, verbera intento (häristän), inde al. in genere *tento* quid, *præparo* me ad quid faciendum, G. sich anschicken (yritän), it. al. *incito* e. c. canem, G. hetzen (härſytän).

herittelen, tellä Vfr. idem.

heritys, yksen Ns. *minatio* ictus, G. Drohung zu schlagen (häristys).

Herja, an al. herjä, än Na. *infamis, ignominiosus, probrosus*, G. schimpflich, schmählich, herja-ſana convicium, probrum, woi herjaa væ infausto, malitioso.

herjaan, jata al. herjään, jätä V. *convicior, exprobro*, contumelia afficio, ignominose vitupero, G. beschimpfen, schmähen, herjaa waimoanſa uxorem suam suspicatur, contumeliose de castitate loquitur uxoris suæ, ei ole herjaamistа nihil est quod exprobrari possit, herjaa tuomaria judicem rejicit.

herjaus, uksen l. herjäys, yksen Ns. *exprobratio, objectio, convicium*, G. Beschimpfung, Schmähung.

Herkeen l. herkenen, rketä l. rjetä l. retä V. *desino, cesso, desisto*, G. aufhören, ablassen (lakkaan, taukoon), ſadet herkee pluvia cessat, transit, herkeemätä sine pausa, non cessans, weri herkee juokſemasta sanguis cessat fluere l. a fluxu.

herkiin, rjitä V. idem, herkii huutamasta noli clamare.

Herkin, kkimen Ns. id. ac härkäin.

Herkka, rkau al. herkkä, rkän al. herkas, rkkaan Na. *facile movendus, solutus*, G. leicht beweglich, leicht gerührt, herkka lukku sera facile reserenda, on herkästi kiinni solute l. leviter est clausus l. adstrictus, inde herkka nauruun l. itkuun facilis l. *proclivis* ad risum l. fletum, lehmä herkka lypſyllen vacca facilis emulctu, herkka-wetinen qui urinam retinere haud valet, herkka ſydän l. -mieli mens *molkis*, animus

animus tener, herkka tunto conscientia religiosa, scrupulosa.

herkkaus, uden al. herkkâys, yden Ns. *facilitas movendi, propensio* l. *proclivitas*, G. Beweglichkeit, sydâmen herkkaus teneritas l. mollities mentis.

Herkku, rkun Ns. *ferculum* coenæ, *cibus delicatus, deliciæ, cupediæ*, G. Gastmahlsspeise, Leckerbissen.

herkullinen, isen Na. *delicatus* e. c. coena, cibus, *luxuriosus* e. c. vita, G. lecker, üppig.

herkullisuus, uuden Ns. *indoles delicata, deliciarum usus*, vita delicata, G. Leckerheit, Ueppigkeit.

herkuttelen, tella Vfr. *delicate* l. *luxuriose edo*, sum delicatus in cibo, G. lecker schmausen.

Herko-silmá Ns. oculus *volubilis, venustus*, inde *deliciolum*, vox adulatorum, G. lebhaftes Auge, Augenweide.

herkottelen, tella Vfr. ejusmodi *oculis utor*, G. mit lebhaften Augen sehen.

Hermo, on al. hermu, un Ns. *ligamen* quo quid corroborandi causa conjungitur, e. c. compedes trahæ, G. Umband, inde *nervus* l. *tendo* virium in corpore, *vis*, G. Sehne, Nerv, ei ole hermoa nervo l. vi caret, it. al. hermut *organa* corporis *sensoria*, G. Sinneswerkzeuge (hurmeet).

hermotoin, ttoman Na. car. *tendine* l. *nervo carens, enervis*, vigore privatus, *languidus, paralysi tactus* e. c. membrum, G. nervlos, erstarrt, gelähmt (herwotoin).

hermottomuus, uuden Ns. *defectus nervi* l. *virium*, indoles languida e. c. pedis, G. Nervlosigkeit, Erstarrung.

Hernet, neen Ns. 1. *pisum* sativum, G. Erbse (ristà, cfr. papu), herneen warsi l. -warpu stipula pisi, hiiren hernet cicer, inde 2. fig. wesi-hernet *gutta* l. *bulla* aquæ caduca, G. Tropfen, Bläschen, hien hernet guttula sudoris, juoksee hernetsiin guttatim fluit, nec non, bullulas agit, ut vinum combustum, ottaa herneen wiinaa parum vini fruitur, antoi herneen woita paululum butyri dedit (pisara).

herneinen, isen Ns. dim. idem.

herneinen l. hernehinen, isen Na. *pisinus* e. c. cibus, *pisis abundans* e. c. ager, legumen, G. erbsen, erbsenreich.

herneellinen, isen Na. *pisa* l. *guttulas habens*, ad pisa pertinens, G. Erbsen l. Bläschen habend.

Hernâ, ân l. herna, an Ns. *mergus albellus* minimus, al. hernâ-suorsa, G. Tauchente.

Herra, an Ns. (Sv. herre) *homo honoratior* l. nobilis, *dominus*, G. Herr, puhuu herroikši modo nobilium loquitur, herrain-päiwät comitia, conventus optimatum delectorum, herra-mainen honoratiorum similis, sese efferens, herras-wäki honoratiores, herras-mies homo honoratior: inde Compar. herrampi nobilior, herrammin modo honoratiori.

herrainen, isen Ns. dim. idem.

herrainen, isen Na. *domino* l. honoratioribus *similis*, G. herrnähnlich.

herrans, uden Ns. *indoles honoratior*, dominatus, G. Herrnähnlichkeit.

herrailen, lla l. herroittelen, tella Vfr. *modo nobiliorum me gero*, nobiliorem me censeo, *honoratiores imitor*, G. herrnähnlich seyn (isottelen).

Herrassyöninki, ngin Ns. id. ac herassyöninki.

Herrewâ, ân Na. id. ac herewâ.

Herökku, un Na. *delicatus* in cibo et potu e. c. homo, G. wählerisch.

Hertan prtcl. *vix, difficulter*, G. kaum, hertan se lähtee.

Hertta, rtan Ns. 1. (Sv. hjerter) *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Herzfarbe, it. 2. (Sv. hjerta) *ornamentum* quodvis ad *formam cordis* confectum, G. herzförmiger Schmuck, inde hertta-herra dominus ex corde l. intime amatus.

herttainen, isen Ns. dim. idem, herttaiseni *corculum* meum, amice dulcissime.

herttainen l herttuinen, isen Na. ex corde proveniens, *animo dilectus* e. c. homo, *jucundus, amoenus* e. c. aër, æstas, *delicatus* e. c. cibus, G. herzlich, lieblich, angenehm.

Hertto prtcl. *pæne*, propemodum, G. wenig

nig fehlt dass, herttu että ei mene parum abest quominus eat.

— Herttu, rtun al. herttua, ua Ns. (Sv. hertig) *dux*, G. Herzog (ruhtinas), herttuakunta ducatus.

Herun, ua Vm. 1. *lac augeo*, de vaccis, G. mehrmilchend werden, lehmä heruu, it al. weſi heruu aqua *guttatim stillat*, G. tropfen.

herukka, kan Ns. Uloæ, *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere (fieſtain, hieſtan), it. Abol. *ranunculus acris* (herutin).

herutin, ttimen Ns. *pabulum* vaccæ, quo lac augeat, G. Milch mehrendes Futter, inde lehmän herutin *ranunculus acris*, G. Hahnenfuss (herukka).

herutan, ttaa Vf. *facio* ut vacca *augeat lac*, *augmentum* lactis *promoveo*, G. Milch vermehren machen, it. *minutim* stillo, *guttatim mulgeo*, G. tropfenweise melken.

heruttelen, tella Vfr. idem.

herutus, tuksen Ns. *actus* lactis augendi l. mulgendi, G. Vermehrung der Milch, das Melken.

Herwotoin, ttoman Na. car. id. ac hermotoin.

× Herään, rätä V. vide sub heret.

Hetara, ran Ns. *colymbus auritus*, avis (uiku, korri, ketara)

Hetet, hetteen al. hettiet, ieen Ns. Botn. *scaturigo* fontis, *fons*, *stagnum*, locus paludosus, G. Quellader, Sumpf, it. Sav. *cataracta* fluvii, G. Wasserfall.

hetteinen l. hettehinen, iſen Na. *scaturiginosus*, *stagnosus* e. c. terra, G. voll Wasseradern, sumpfig.

Heti l. hetihi prtcl. *mox*, *statim*, G. bald, sogleich, heti-kohta confestim, ei heti haud cito (häti), it. al. *vix*, G. kaum, heti läksi.

hetas, ttaan l. taan Na. qui *mox* et *facile* quid *agit*, *facilis*, *levis*, G. sogleich bereit, hetas uskomaan credulus, hetas uuſillen novi curiosus.

hettaus, uden Ns. *indoles* animi *levis*, mox et facile quid agens, *levitas*, *facilitas*, *credulitas*, *curiositas*, G. Bereitfertigkeit, Leichtgläubigkeit, Neugier, kyſyi hettaudesta curiosus interrogavit.

Hetki, ken Ns. pr. momentum temporis, *hora*, G. Stündchen, Stunde, hetkeſſi per horulam, hetki-kello horologium (tikma, tunti).

hetkinen l. hetkuinen, iſen Ns. dim. idem.

hetkittäin prtcl. *per intervalla* temporis *parva*, *interdum*, G. stundenweise.

Hetkun, ua Vm. *oscillo*, *pendens moveor*, instar paludis l. argillæ, G. schaukeln, schwingen (helkun, heikun), inde hetkun hekumaſſa luxuria abundo.

hetkuna, an Ns. *motus pendens* l. oscillans, G. das Schwingen.

hetkutan, ttaa Vf. *moto* pendulum quid, G. schwenken.

Hetuli, in Ns. homo *pannosis* l. *laceratis* indutus *vestibus*, G. Lump.

Hewellän, ltää V. *adamo*, *blandior*, insinuo me, G. sich einschmeicheln.

Hewiä, än Na. *mollis*, *lascivus* e. c. homo, G. weichlich, al. *pollutus* e. c. vestis, G. besudelt

Hewi, in Ns. id. ac hawi, ei hewillä vix, difficulter, hewillä mox, facile.

Hewoinen, iſen Ns. vide sub hepo.

Hia, an Ns. hioitan, ttaa Vf. id. ac hiha, hihoitan.

Hidas, taan Na. *tardus* e. c. cursus, haud promtus, lente procedens, G. langsam, hidas työ labor *segnis*, difficilis, tekee hitaaksi *inertem* reddit, hidas wihaan tardus ad iram, tolerans, hitaasti tarde, hitaammin tardius, hitaimmin tardissime.

hitainen, iſen Na. dim. idem.

hituri, rin Ns. *tardus homo*, *equus* etc. G. langsamer Mensch l. Pferd.

hiturainen, aiſen *nonnihil tardus*, G. etwas langsam.

hitaus, uden Ns. *tarditas*, *inertia*, G. Langsamkeit.

hiden prtcl. *tarde*, G. langsam.

Hidin, tiä V. vide sub hitiä.

Hieho, on Ns. *juvenca*, G. Quene (hehko).

Hiekka, kan Ns. Sav. id. ac hieta.

Hiekku, kun Ns. id. ac hehku.

Hiemailen, lla Vfr. id. ac hewellän, tiſſa hiemailee.

Hieno, on Na. ad tactum *mollis* et *lenis* e. c. linum, pannus, lana, farina, inde *tenuis*, *subtilis* e. c. filum, ager glæbis

glæbis carens, *haud durus* e. c. ferrum, acies facile hebescens, *mollis*, cute nimis tener e. c. homo, G. weich, fein, hieno lapſillenſa indulgens liberis suis, hieno-helma femina subtilibus inducta vestibus.

hienoinen, iſen Na. dim. idem.

hienokainen l. hienukainen, iſen Na. *leniusculus*, G. etwas weich l. fein.

hienouś, uden Ns. *indoles mollis, lenis, subtilis* etc. *lenitudo, mollitudo, subtilitas*, G. Weichheit, Feinheit.

hienoonnun, ntua al. hienoun, uta Vm. *lenis* l. *mollis* l. *subtilis fio, mollesco*, duritatem amitto, ut ferrum in igne, G. weich l. fein werden.

hienonen, hienota Vm. idem.

hienonnan, ntaa al. hienotan, ttaa Vf. *lenem* et *mollem* l. *subtilem reddo* e. c. agrum, *lenio, emollio*, G. weich l. fein machen, erweichen, hienotan ohria hordeum contundo l. molo.

hiennán l. hienennán, ntáá Vf. idem, hientää waarat pericula minuit, hiennán ohria.

hienontelen, nnella al. hientelen, nnellá Vfr. idem.

Hieputan, ttaa Vf. *scabo, tero, frico*, G. schaben, kana hieputtaa maata gallina terram unguibus fodit (kaaputan), inde karhu juokſee hieputtaa ursus lente currit qs. terram fricans.

hieputtelen, tella Vfr. idem.

Hieron, oa V. 1. *impurum reddo, polluo, contamino*, G. besudeln, lapſi hieroi itſenſä puer sese cacando inficiebat, wares l. täki hieroi minun cornix l. cuculus me fascinavit, qs. cantu polluit, it. 2. al. id. ac hierrän, al. 3. id. ac hiistän.

hieroilen, lla l. hierelen llá Vfr. idem.

hierouś, ukſen Ns. *pollutio, contaminatio*, G. Besudelung.

hierellyś, ykſen Ns. idem.

hieroun, uta al. hieroonnun l. hieronnun, ntua Vm. *polluor, contaminor*, G. besudelt werden, it. al. id. ac hierryn.

hierin, imen Ns. *rudicula*, qua puls coquenda emovetur, G. Quirl.

Hierrän, rtää al. hieron, oa V. *manibus frico, defrico, tero*, G. reiben, hierrän l. hieron käſiäni manus confrico, hierrä l. hiero liika waatteesta fæcem defrica ex veste, hierrän nahkaa corium fricando subigo l. præparo, hierrän maltaita hordeum maceratum circumagendo manibus emoveo, hierrän puuroa pultem coquendam rudicula emoveo l. circumago, hierrän rikki minutatim contero, hepo hiertää meſi-heiniä equus trifolia dentibus terit.

hiertelen, rrellä l. hierelen, llä Vfr. idem.

hierustelen, lla Vfr. idem.

hierryn, rtyä al. hieroun, uta Vm. *fricor, fricando teror*, G. gerieben werden.

hierreennyn, ntyä al. hierretyn, ttyä Vm. idem.

hierret, rteen Ns. *floccus*, l. *pædor* convolutus, qui fricando exteritur, G. das Losgeriebene, it. al. lumi-hierret *acervus* nivis *convolutus*, G. walzenförmiger Schneehaufen.

Hierta, rran Ns. *cos* l. *pumex*, al. hiertakiwi, G. Schleifstein.

Hieś, ekſen Ns. (qs. ab. hiki) *betulæ species*, G. Birkenart (hiki-koiwu), al. hiekſet betulæ ejusmodi frondes.

Hieśtain, amen al. hieśtana, an Ns. Botn. *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere (kolli, fieśtain).

Hieśtan, aa V. *scabo, frico*, G. schaben.

Hieśter, ren Ns. *salix* l. salicis species, G. Weidenart.

Hieta, dan Ns. *arena, sabulo*, G. Sand (hiekka), hieta-kangas campus sabulosus, hieta-jywä granum arenæ.

hietainen, iſen Na. *arenosus, sabulosus* e. c. humus, ager, G. sandig.

Hietraś, aan al. hietra, an Na. *acutus* e. c. dens, *subtilis* e. c. cuspis, G. scharf, spitzig (teräwä).

Hiewukka, kan Na. *tenuis, imbecillis, infirmus*, G. schwach, dünn (hieno, ohut).

hieweräinen, iſen Na. idem, hieweräinen pellawa.

Hiha, an al. hia, an Ns. *manica* vestis, G. Ärmel, on hihoillanſa est indutus sine amiculo ita ut manicæ indusii appareant, hiha-puoli vestis non nisi unam habens manicam.

hihainen l. hiainen, aiſen Ns. dim. idem, on hihaiſillanſa.

hihallinen l. hiallinen, iſen Na. *manicis instru-*

structus e. c. vestis, ad manicas pertinens, G. Ärmel habend.

hihoitan l. hi'oitan, ttaa Vf. *manicas* vesti *adapto*, *manicis instruo*, G. mit Ärmeln versehen.

Hihdun, htua Vm. *halitu privor* e. c. ex labore, *suffocor*, defectu respirationis *labor*, G. keichen, ersticken.

Hihdán, htáá V. *soleis ligneis* longioribus *incedo* l. *proveho*, G. auf Schneeschlittschuhen fahren, inde *festinanter procedo*, hihdá hiljain l. hiljalleſi festina lente.

hihto, hdon Ns. *cursus* l. *actus* incedendi ejusmodi soleis, G. Schneeschlittschuhfahrt, hihto-mies vir ejusmodi soleis utens, venator.

hihdátán, ttáá Vf. *facio* l. *curo ut quis* ejusmodi soleis *vehatur*, G. mit Schneeschlittschuhen fahren lassen.

Hihna, an Ns. *lorum coriarium*, *corrigia*, G. Riem, inde pl. *loramenta subjuga*, hepo on hihnoiſſa equus est currui adjunctus, it. peuran hihna *habena* rangiferi, G. Riemseil.

hihnainen, iſen Na. *loreus*, *loris frequens*, G. von Riemen, voll Riemen.

hihnustan, aa l. hihnutan, ttaa V. 1. *loris instruo* e. c. currum, jumentum currui *adjungo*, inde ad iter l. laborem me sensim *præparo* l. *accingo*, G. beriemen, vorspannen, zurüsten, 2. *moror*, *cunctor*, tarde procedo, G. zaudern.

hihnustelen, lla l. hihnuttelen, tella Vfr. idem, max. cunctor.

hihnustus, ukſen Ns. ejusmodi *instructio*, *adjunctio*, *præparatio*, G. Vorspannung, Zurüstung, it. *cunctatio*, G. das Zaudern.

Hiiaan, hiiata V. 1. *fallo*, *decipio*, *frustror*, G. hintergehen, täuschen, lupaſi waan hiiaſi promisit sed promissis haud stetit, hiiaſi aikaa tempus fefellit, nákóni hiiaa visus me fallit, visu deficior, jos hiiannee quod si præter spem exciderit, si frustretur nos, inde hiiaan hewoiſia equos *mangonizo* et *permuto*, G. tauschen, it. 2. hiiaan heitá *remoror* l. *detineo* eos, G. verzögern, jos hiiannee si remoratur.

hiiatelen l. hiiailen, lla Vfr. idem.

hiiaus, ukſen Ns. *frustratio*, *permutatio*, *moratio*, G. Täuschung, Tauschung, Verzögerung.

hiiaari, in Ns. *frustrator*, *mango* equinarius etc. G. Täuscher, Tauscher.

hiiannun, ntua l. hiiaun, uta Vm. *fallor*, *decipior*, spe frustror, G. hintergangen l. getäuscht werden, it. *remoratus fio*, G. verzögert werden.

Hiili, len Ns. *carbo*, *pruna*, G. Kohle, tulee hiilellen carbonescit, hiili-kola l. -koukku l. -hanko furca carbonaria, rutabulum, hiili-kekó congeries prunarum, hiili-kakku panis in prunis coctus.

hiilinen, iſen Na. *carbonibus frequens* e. c. locus, *ex carbone*, G. von Kohlen, kohlenreich.

hiilikko, kon l. hiilistó, ón l. hiilusto, on l. hiilusta, an Ns. *congeries carbonum*, *acervus prunarum*, G. Kohlenhaufen.

hiilus, ukſen Ns. idem, al. *locus* ubi prunæ colliguntur.

hiilikka, kan l. hiilikko, kon Ns. *panis* l. *rapa* inter prunas assa, G. auf Kohlen gebratenes Brod l. Rübe.

hiilitár, ttáren Ns. Run. *femina* l. *famula* mythol. *carbonaria*, G. mythol. Feuervorsteherinn.

hiilustan, aa V. *carbones* l. *prunas congero* l. *emoveo*, G. Kohlen umrühren.

hiilustus, ukſen Ns. *prunarum subversio*, G. das Umrühren der Kohlen.

hiilun, ua Vm. *luceo* l. *flammo* ut prunæ, *micans splendeo*, G. schimmern, glimmern.

hiilo, on Ns. *bos nigri coloris*, G. kohlenschwarzer Ochs, it. *nigrum* l. *ustum quidvis* e. c. rapa assa.

Hiippa, pan Ns. 1. *indumentum capitis ornatius*, *infula* honoratiorum nec non feminarum, max. *tiara episcoporum*, G. zierlicheres Kopfzeug, Bischofsmütze, unde hiippa-kunta diœcesis episcopalis, it. 2. *ludi genus* cursorii, circa Aboam tempore vernali solitum, G. eine Art Rennspiel, juosta hiippaa, it. 3. id. ac hippa epithet. mythol.

hiippoinen, iſen Ns. dim. idem.

hiippainen, iſen Na. id. ac hippainen.

Hiipſotan l. hiipſutan, ttaa V. id. ac hipſutan.

hiipſottelen l. hiipſuttelen, tella Vfr. idem.

Hiiri, ren Ns. *mus* musculus, G. Maus, karja-hiiri sorex, koto-hiiri mus domest. iſo-hiiri mus ratus, hiiren-haukka strix scandiaca, hiiren hernet l. -kaura l. -papu vicia cracca, cicer, hiiren korwa hieracium pilosella, hiiren häntä myosurus, hiiren-porras id. ac ſanan-jalka, hiiren-karwainen murini coloris, lehti on hiiren korwalla frondes sunt magnitudine auris murinæ, hiirenlauta muscipula, al. assis sub horreis introitum murium prohibens.

hiiriinen, iſen Ns. dim. idem.

hiiriinen, iſen Na. *muribus abundans*, G. mäusereich.

hiirelä, än Ns. *statio murium*, domus l. villa muribus infesta, G. Aufenthaltsort der Mäuse.

hiirakko, kon l. hiirikka, kan l. hiiro, on Ns. *murini coloris* max. *equus*, G. mausfarbenes Pferd.

Hiiſkun, ua V. *mutio*, *musso*, *mussito*, G. mucken, mucksen, en tohdi hiiſkua, it. al. hiilet hiiſkuwat prunæ flammant, G. glimmen (hiilun).

hiiſkahdan, htaa Vs. *semel* et *subito mussito*, G. hastig aufmucksen.

hiiſkutan, ttaa Vf. *mutire facio*, G. mucksen machen, minua hiiſkuttaa ad mussitationem moveor, it. al. id. ac huiſkutan.

Hiiſi, hiiden Ns. 1. *gigas* l. genius mythol. *robustus* et *maleficus*, in montibus et silvis commorans, filius ton Kalewa, unde hodie *genius malus*, diabolus, hiiden wäki familia ton hiiſi, hodie dæmones, pl. hiidet *mali genii*, *spectra*, *feræ rapaces*, 2. *domus* ton hiiſi (hiitola), mene hiiteen abeas in domicilium mali genii, orcum, hiidestäkö tuli crebone emersit, hiiden kiukaat l. -peſät acervi lapidum in silvis obvii, hiiſi-haukka falco gentilis, §. 3. on hywällä hiidellä longe abest, longa interest *distantia*.

hiitto, ton l. hiitola, an Ns. *domicilium* mythol. ton hiiſi, inde hodie fig. *locus* malorum geniorum, dæmonum, G. Wohnung des Hiisi, Aufenthaltsort der bösen Geister.

hiitolainen, iſen Na. ad familiam pertinens ton Hiiſi, *hujus famulus*, G. Hausgenosse des Hiisi.

Hiiſtakka, kan Ns. *motacilla oenanthe*, G. Weissschwanz.

Hiiſtän, ää V. *liceor* l. *licitor*, mercaturam præparo, convenire conor de pretio, G. bedingen (hieron), hiiſtän hewoiſen kauppaa, inde in genere *præparo*, *præmolior* quid, G. vorbereiten.

hiiſtelen, llä Vfr. idem, max. præparo.

hiiſtet, steen Ns. *licitatio*, *præparatio*, G. das Bedingen, Vorbereitung.

Hiiwa, an Ns. 1. *humulus lupulus*, G. Hopfen (humala), inde on hiiwaſſa l. hiiwoiſſa est ebrius, ebrietate furibundus, tuli hiiwaan ebrius est factus, mene hiiwaan abeas in locum ebriorum, 2. al. *humulus excoctus* fæce l. fermento commixtus, G. mit Hefe vermischter Hopfen, 3. Wib. Sav. *fæx* l. *fermentum* G. Hefe.

hiiwainen, iſen Na. *lupulis* l. *fæce mixtus* e. c. potus, G. mit Hopfen l. Hefen vermischt.

hiiwaan, wata V. *lupulos* l. *fæcem* potui *immisceo*, G. Hopfen l. Hefen einmischen, it. *abundanter poto*, *potulentus vivo*, G. sich berauschen, in Sause u. Brause leben.

hiiwailen, lla Vfr. idem.

Hiiwin, piä V. *lente* l. *timide procedo*, instar felis, *tacite* et *simulate* me gero, G. heranschleichen, leise gehen.

hiiwiſtelen, llä al. hiiwuttelen, tella Vfr. idem.

Hiki, hi'en Ns. *sudor* exhalans, G. Schweiss (ihwi), on hi'eſſä sudore fluit, hiki-läpi l. -reikä porus sudoris, hiki-liha tendo in cervice bovis robustior, inde hiki on tehdä multi est sudoris facere, ne audeas, minandi formula.

hikinen, iſen Na. *sudorus*, *sudore plenus* l. *humidus*, *sudans* e. c. homo, vestis, humus, G. schwitzig.

hiös, okſen Ns. *calor* balnei *sudatorius*, G. Schwitzbad.

hikoon, hiota V. *sudo, desudo*, ut equus, G. schwitzen, pääni hikoo.

hikoilen, hikoilla l. hioilla Vfr. idem.

hikoun, uta Vm. *sudorus* l. *subhumidus fio*, G. schwitzig werden, heinät hikouwat fœnum compactum madefit.

hiotan l. hiwotan, ttaa al. hioistan, aa Vf. *sudare facio*, sudorem elicio l. promoveo, G. zu schwitzen bringen, Schweiss treiben, minua hiottaa sudore fluo, seinää hiottaa paries humiditate (qs. sudore) est obductus, päiwä hiwottaa lumen sol vernalis nivem humidam reddit, sensim liquefacit, cfr. sub hion l. hiwon et hiwun.

hiotun, ttua Vm. *sudorus fio, madesco*, G. schwitzig werden, lumi hiottuu nix sensim liquescit.

hiotus, uksen Ns. *sudatio*, G. das Schweisstreiben.

Hikka, kan al. hikko, kon Ns. (Sv. hicka) *singultus*, G. das Schluchzen, Schlucken (nikutus).

hikkaan, kata V. *singulto*, G. schluchzen.

hikotan, ttaa Vf. *singultum moveo*, G. zu schluchzen bringen (nikutan), minua hikottaa singultum mihi movet, singultio.

Hila, an Ns. *porta* sæpis *ductilis* et clathrata, G. Heck.

Hilaan, lata V. 1. *ludibundus strepo, lætus tumultuor* l. lascivio, G. freudig lärmen, rasen, muthwillig hüpfen, it. 2. al. *tarde progredior, moleste prorepo* l. me qs. protraho, G. langsam fortschreiten (hinaan), it. 3. al. *cupide sector* l. *studeo*, ut quid adsequar, G. gierig nachstreben.

hilaus, uksen Ns. *strepitus lusorius, lenta provectio, cupida consectatio*, G. freudiges Lärmen, langsames Fortschreiten, gieriges Nachstreben.

hilastan, taa V. *strepens ludo*, ut pueri, G. rasen, spielen.

hilastus, uksen Ns. *ludus strepens*, G. das Spielen.

Hilas, aan Na. *lubricus* e. c. glacies, G. glatt.

Hilja, an Na. *status* rei 1. qua motum *quietus* l. *lentus*, tarde procedens, 2. qua vocem *tacitus* l. *taciturnus*, haud strepens, 3. Abol. qua tempus *serus, serotinus*, G. still, sacht, spät. Nominat. non nisi in compos. occurrit e. c. hiljasmielinen animo quietus, tranquillus: ceteri Casus adverbiascunt e. c. ole hiljan l. hiljain l. hiljaa l. hiljakseen l. hiljalleen sis quietus l. taciturnus, ne strepas nec loquaris, juoksee hiljalleensa l. hiljakseensa l. hiljoikseensa l. hiljoilleensa l. hiljaan l. hiljoin l. hiljan l. hiljaa l, hiljain tacite l. lente currit, hiljemmin tardius l. magis tacite et lente, it. Abol. hiljain ja warhain sero et mane, tuli hiljaan l. hiljain l. hiljan sero venit, nyt hiljan l. hiljain nuper, haud ita pridem, hiljemmin serius.

hiljainen, isen Na. *quietus, lentus* qua motum, it. *tacitus* l. *taciturnus* qua vocem, it. Abol. *serus* l. *serotinus* qua tempus, G. still, sacht, spät, hiljainen mies homo modestus, haud strepens, lente procedens, haud loquax, sero adveniens, hiljainen wasikka Abol. vitulus versus æstatem partus, hiljainen kylwö sementis serotina, hiljaiseöti tarde, tacite, sero, hiljaisemmin tardius, serius, nyt on hiljainen jam serum est.

hiljaisuus, uuden Ns. *indoles* rei *tranquilla, lenta, modesta, tacita* l. non strepens, *sera* l. *serotina; tarditas, modestia, taciturnitas, seritas*, G. Stillheit, Sachtheit, Spätheit.

hiljakko, kon Ns. pr. tempus *nuper* præterlapsum, sed inus. unde Abol. tuli hiljakkoon l. hiljakkoin nuper advenit, G. vor Kurzem, ei hiljakkoon haud nuper.

hiljenen, jetä Vm. *quiesco* e. c. ventus, *fio tranquillus* l. *tacitus* ut mare, furor, strepitus, *moderor*, Abol. *serotinus fio*, ut tempus, G. still, sacht, spät werden.

hiljastun, ua Vm. idem, inde *sero venio*, kylwö hiljastui sementis fit serotina.

hiljennän, ntää Vf. *quiescere facio, modero, modestum reddo, coërceo, cohibeo*, G. stillen, zu Stillseyn bringen.

hiljatan, ttaa Vf. idem, rar. inde hiljattain *tarde, lente, sero*, G. langsam, spät.

Hiljun, ua V. *hinnio*, ut equus, G. wiehern

hern (hirnun, karjun), inde fig. *cachinno*, G. laut auflachen.

hiljuna, an Ns. *hinnitus*, G. Gewieher.

Hilkku, lkun Ns. *vitta* l. *calantica lintea* mulierum et puerulorum, G. leinwandnes Kopfzeug (hillikka), it. al. Na. *celer*, *velox* e. c. homo, G. schnell, flink (nopia, wilkas).

Hilkutan, ttaa V. *sonum moveo clare crepentem*, ut faber lente cudens, G. klingend knecken (kilkutan).

Hilla, an Ns. Botn. *rubus chamæmorus*, maturus et mollis, G. reife Moltebeere (walokki, lakka, cfr. muurain), it. al. id. ac hillo, it. Abol. *tabes* nivis *aquosa*, G. Schneebrei (hyhmä).

hillainen, iſen Na. *chamæmoris abundans* e. c. locus, G. reich an Moltebeeren it. Abol. *tabe* nivis *plenus*, G. voll Schneebrei.

hillaannun, ntua Vm. *maturesco* l. *mollesco*, de chamæmoris, G. reif werden, it. Abol. in *tabem resolvor*, *tabesco*, de nive, G. breiicht werden.

Hillerwo, on Ns. *femina* mythol. in silvis obvia, G. Mythol. Waldfrau.

Hillikka, kan Ns. id. ac hilkku, al. id. ac hillukka l. lillukka.

Hillitſen, itä al. hillon, ltoa V. *coërceo* e. c. equum furentem, tumultum, *cohibeo* e. c. cupidines, linguam blaterantem, *sedo*, G. zügeln, dämpfen, stillen.

hillitys, yksen Ns. *coërcitio*, cohibendi actus, G. das Dämpfen l. Zügeln, hillitys-neuwot instrumenta coërcendi, impedimenta.

hillitöin l. hillimätöin l. hillitſemätöin, ttömän Na. carit. *coërceri nescius*, *petulans*, *licentiosus*, *effrenatus*, G. zügellos.

hillimättömyys l. hillitſemättömyys, yyden Ns. *petulantia*, *licentia*, G. Zügellosigkeit.

Hillo, on Ns. 1. *puls* baccarum, G. Beermus (hilla), it. 2. Abol. Nyl. *frustum glaciei* l. *glacies confracta*, tempore vernali in fluviis profluens, G. Eisscholle.

hilloon, llota V. *contundo* et *condio baccas*, G. Beeren zerquetschen u. einmachen, it. al. hilloon waatteeni vestes meas *tero*, *lacero*, G. zerfetzen.

hilloonnun, ntua Vm. *puls fio*, in pultem vertor, ut bacca, G. zerquetscht werden, it. al. *laceratus* l. *tritus fio*, ut vestis, G. zerfetzt werden.

Hillon, ltoa V. id. ac hillitſen.

Hillu, un Ns. id. ac hilla, al. id. ac hillo.

hillukka, kan Ns. *rubus saxatilis* (lillukka).

Hilpa, lwan Ns. *floccus* e. c. nivis, *frustulum*, G. Schneeflocke.

Hilpaiſen, sta V. *subito* et *vi seco*, G. hastig einschneiden, weitſi hilpaſi culter subito lacceravit, vulneravit (hilwon).

Hilpori l. hilpuri, in Ns. (Sv. hillebord) *lanceæ* species, G. Hellebarde.

Hilpiä, än Na. Botn. *celer*, *velox*, *alacer* e. c. homo, juvenis, *strenuus*, G. schnell, hurtig, gelenksam (ryöpiä, rawakka), nies hilpeemmällänſä vir in vigore suo optimo, hilpiästi celeriter, alacriter.

Hilſet, een Ns. pl. hilſeet *lamellæ ferri* in cudendo decidentes, G. Eisenplättchen (filat l. ſilut).

Hilukainen, iſen Ns. *tranquillus* l. *quietus* e. c. animus, G. ruhig, still (hiljainen).

Hilwon, lpoa V. id. ac hilpaiſen, sed de actu continuo.

Himarran, rtaa al. himaroitſen, ita V. *titillatu afficior*, *stimulor* l. irritor sensu svavi, *delector*, G. gereizt werden, ſydän himaroitſee cor l. mens voluptate titillatur, cupidine ducitur, allectatur.

himartelen, rrella Vfr. idem.

Himarret, rteen al. himartet, rtteen Ns. *polypodium* vulgare, G. Steinwurz, himartteen juuri.

Himiä, än Na. *subobscurus* e. c. dies, colore *fuscus*, haud vividus, haud clarus e. c. speculum, oculus *hebes*, G. dunkel, himiä kirja liber, litterarum confusione, lectu difficilis.

himmet, een Na. idem, himmeesti subobscure.

himmi, min Ns. *obscuritas*, max. *hebetudo* oculorum, G. Dunkelheit, it. al. Na. id. ac himiä, ſilmät owat himmit.

himu, un Ns. idem, max. *crepusculum*, G. Dämmerung.

himeys,

himeys, yden Ns. *indoles subobscura*, G. Dunkelheit.

himennän l. himmennän, ntää Vf. *obscuro, fusco*, subobscurum l. fuscum reddo e. c. oculos, diem, G. verdunkeln.

himitän l. himmitän, ttää Vf. idem.

himennyn l. himmennyn, ntyä Vm. *subobscurus* l. *fuscus fio*, G. dunkel werden.

Himo, on Ns. *appetitus* e. c. cibi, *cupido, affectus*, desiderium vehemens, G. Begierde, himon perästä pro lubitu, his mo=ruoka cupediæ.

himoinen, iſen Na. *cupidus, appetitu* l. *cupidine ductus* e. c. homo, G. begierig.

himollinen, iſen Na. idem, it. *appetendus, expetendus, sapidus* e. c. cibus, G. begehrig, begehrlich.

himokas, kkaan Na. idem.

himoon, mota l. himoitſen, ita V. *appeto, affecto, concupisco*, vehementer desidero, G. begehren.

Hin pricl. enclit. id. ac kin, minähin pro minäkin.

Hina, an Ns. 1. *restis* ex cortice tiliæ, G. Baststrick, it. al. *avena* l. *arundo maritima*, G. Strandhafer.

Hinaan, nata V. *moleste traho* l. *tollo* quid, *difficulter veho*, G. langsam fortschreiten l. fortschleppen.

hinaus, ukſen Ns. ejusmodi *molesta* l. *difficilis vectio, sublatio*, G. langsames Fortschreiten.

Hinkalo, on Ns. 1. *cubile* pecudum in bovili, *præsæpe*, G. abgesonderter Raum für jedes Stück Rindvieh in den Ställen, it. 2. Sav. jywä=hinkalo *cumera* frumenti in granariis, G. Kornbehältniss.

Hinku, ngun Ns. *tussis sicca* l. anhela, *asthma cum raucitate*, al. hinku=yskä, G. trockner Husten, Keichhusten mit Heiserkeit.

hinkuinen, iſen Na. ejusmodi *tussi laborans, raucus*, G. trocken hustend, heiser.

hingun, nkua V. *rauce tussio*, G. keichend husten, härkä hinkuu bos rauce boat.

hinkaiſen, sta V. *rauca voce cano* l. loquor etc. G. heiser singen.

Hinkkaan, nkata al. hinkaan, ngata V. *frico, scabo*, instar equi, vaccæ, G. schaben.

Hinkki, nkin Ns. id. ac purakas.

Hinta, nnan Ns. *pretium* rei emendæ, æstimandæ, solvendæ l. redimendæ, G. Preis, Werth, ohra an hinnaſsa hordeum est in pretio i. e. care venit, halpa hinta pretium parvum.

hinnallinen, iſen Na. *pretium habens*, ad pretium pertinens, G. Preis angehend l. habend.

hinnatoin, ttoman Na. carit. *nullius pretii* e. c. merx, it. *pretii* solvendi *impos* e. c. homo.

Hintſaan, ſata V. *sublevando porto*, ut mater infantem manibus, *moleste* et vacillans *traho*, G. mit Mühe tragen l. fortschleppen.

Hintu, nnun al. hinto l. hinno, nnon Na. usu *tritus* e. c. vestis, *lævis, tenuis, subtilis*, G. abgenutzt, abgeglättet, dünn, fein (hentu), hinno=ſaha serra dentibus subtilioribus.

hinteröinen, iſen Na. idem, (pienoinen, rahtuinen).

Hion l. hiwon, oa V. *cote subigo, acuo*, aciem excito, *polio*, G. schleifen, schärfen, cfr. hiwun.

hiotau, ttaa Vf. *acuere facio, polire sino*, G. schleifen lassen, cfr. sub. hiki.

Hipet, ppeen Ns. max. pl. hippeet *frustula, minuta varia*, G. Bisschen, ruan hippeet deliciæ minutæ, mensa secunda, lumen hippeitä flocculi nivis.

hipalet, een Ns. idem, waatteen hipalet, ei hipalettakaan ne hilum quidem.

Hiperteleu, rrellä Vfr. *lente* et *moleste incedo* l. *ito*, G. langsam u. schwerfällig gehen.

hipotteleu, tella Vfr. idem.

Hipiä, än Ns. *aculeus* apis l. vespæ, G. Stachel.

Hippa, pan Na. *mollis, flexibilis, velox, alacris* e. c. vir, G. weich, gelenksam, schell, al. *urbanus, facetus, benignus*. G. geschickt, artig, gewogen, inde epithet mythol. tov Ταpio, e. c. metsän hippa benigne et facete Faune.

hippiä l. hipiä, än Na. idem.

hippoinen l. hipoinen, iſen Na. dim. idem.

Hippi,

Hippi, pin al. hipiö, ön Ns. *vitta* l. *calantica* mulierum *lintea*, G. Haube, Schleier.

Hipſutan, ttaa V. *lento* et *levi gradu* l. vacillans *incedo*, ut pueruli, mus, G. schleichen, watscheln (hipertelen, hipotelen).

hipſuttelen, tella Vfr. idem, hiiri hipſutteli.

Hirmu, un Ns. *terror*, *horror*, G. Schreck, Schauder, Grausen, annan l. uáytán hirmua terrorem injicio, hirmu-kourat pugni valide contundentes l. comprimentes.

hirmuinen, iſen Na. 1. *terribilis*, *horribilis*, *horridus*, *horrendus*, *atrox*, *dirus*, G. schrecklich, schauderhaft, graus, grausam (hirwiá), it. 2. Abol. *valde magnus*, G. sehr gross.

hirmullinen, iſen Na. idem.

hirmuiſuus l. hirmulliſuus, uuden Ns. *indoles terribilis* l. *horrida* l. *dira*, *atrocitas*, G. Schrecklichkeit, Schauderhaftigkeit, Grausamkeit.

hirmutan l. hirmoitan, ttaa V. *terreo*, *terrifico*, terrorem incutio, *horrore perfundo*, G. erschrecken, schaudern machen, Schauder erregen, unde minua hirmuttaa horrore perfundor i. e. horreo (hirwitán).

hirmutuś l. hirmotuś, ukſen Ns. *actus* terrorem l. horrorem injiciendi, G. Erschreckung, Schauderregung.

hirmuśtun, ua Vm. 1. *terreor*, *horresco*, G. erschreckt l. schaudernd werden, it. 2. *terribilis* l. *horribilis* l. *atrox fio*, irâ *excandesco*, animo valde exacerbor, G. schrecklich l. schauderhaft l. grausam l. erbittert werden.

Hirnun, ua V. *hinnio*, de equis, G. wiehern (hiljun), inde *immodice cachinno*, G. laut auflachen.

hirnuśkelen, lla l. hirnuśkentelen, nnella Vfr. idem.

hirnunto, nnon Ns. *hinnitus*, *cachinnus*, G. Gewieher.

hirnutan, ttaa Vf. *hinnire facio*, cachinnare *sino*, G. zu wiehern bringen, wiehern lassen.

hirnutuś, tukſen Ns. *irritatio* ad hinniendum, G. Anreizung zu wiehern.

Hirſi, rren Ns. 1. arbor l. truncus major construendis ædificiis aptus, *tignus*, *trabs*, G. Balken, Zimmerstück, hirſimetſá silva ejusmodi arboribus frequens, inde 2. hirſi l. hirſi-puu *patibulum*, crux suspendendis maleficis etc. G. Galgen, waraś on hirreśſá.

hirſinen, ſiſen Ns. dim. idem.

hirſinen, ſiſen Na. *trabibus* l. *tignis frequens* l. abundans e. c. silva, *ex trabe* factus e. c. paries, G. balkenreich, von Balken.

hirteinen, eiſen Ns. *furcifer*, G. Galgenschelm, it. al. *lictor*, *carnifex*, G. Henker (hirttájá).

hirtán, ttáá V. *in patibulo* de collo *suspendo*, G. henken am Galgen, inde *strangulo suspendendo*, G. durch Aufhängen erwürgen.

Hirśtoinen, iſen Ns. vide sub hirwi.

Hirſu, un Na. *desiderio mugiens* e. c. vacca vitulo suo privata, G. sehnlich nachbrüllend.

hirſun, ua V. *desiderio mugio*, G. sehnlich nachbrüllen.

Hirun, ua al. hiruan, uta V. id. ac hirnun, max. immodice cachinno.

Hirwi, wen Ns. cervus *alces*, G. Hirsch, hirwen juuri inula helenium, hirwen nurmi l. ś takku carex minima fœnisecibus valde molesta (juśſin-parta), hirwi-tarhaiſet id. ac hirweiſet.

hirwinen l. hirwoinen, iſen al. hirśtoinen, iſen Ns. dim. idem.

hirwineu l. hirweinen, iſen Na. *alcibus frequens* e. c. silva, G. hirschreich, hirwinen hepo equus alci similis qua velocitatem, inde pl. hirweiſet ludi genus puerilis circa Aboam usitati.

hirwaś, aan Ns. *rangifer mas*, G. männliches Rennthier (urakka, cfr. purtu, wuorſu).

Hirwiá, án Na. *valde deformis*, adspectu tæterrimus, *horrendus* l. *horribilis*, *atrox*, *dirus*, G. sehr hässlich, schrecklich, graus (hirmuinen).

hirwió, ón *horror*, G. Schreck, Grausen (hirmu), it. al. Na. id. ac hirwiá.

hirweyś, yden Ns. *indoles* horrida l. atrox, G. sehr hässliche, schreckliche, grause Beschaffenheit.

hirwin,

hirwin, wiá al. hirwián, wittá al. hirween, wettá V. 1. *horreo, horresco,* horrore perfundor, G. schaudern, grausen, pahat henget hirwiáwát, hirwiten horrendo, inde 2. Sav. Carl. *sine horrore audeo* l. præ horrore *valeo*, G. ohne Grausen etwas thun mögen, dürfen, wagen, hirwiáttö mennä an præ horrore vales l. potes ire, en hirwiá katsoa propter horrorem haud audeo prospicere.

hirwitán, ttää Vf. *horrorem injicio*, horrore perfundo, G. Schauder l. Grausen erregen (hirmutan), inde minua hirwittää horrore afficior i. e. horreo, hirwittää katsoa jyrkkään perhorresco l. stupeo prospiciens in præcipitium.

hirwitys, ykſen Ns. *horroris injectio*, inde *horror*, G. Erregung des Grausens, das Grausen.

Hisſutan, ttaa V. *tacite* rideo, loquor, incedo, G. leise lachen l. sich bewegen.

hisſuttelen, tella Vfr. idem.

hisſutus, tukſen Ns. *tacitus* risus, sermo, incessus, G. leises Lachen etc.

Hitaus, uden Ns. hitainen, iſen Na. hituri, in Ns. vide sub hidas.

Hitiä, än Ns. max. pl. hitiät *grallæ*, crura lignea, G. Stelzen.

hidin, tiä V. *grallis* l. cruribus ligneis *incedo*, inde *tarde procedo*, G. auf Stelzen gehen, langsam vorwärts schreiten (qs. a hidas).

Hitta, tan Ns. *canis femina*, G. Hündinn.

Hitto, ton Ns. *genius mythol.* malitiosus et astutus, G. mythol. Geist, unde hodie hitto tieſi kuka ſen wei mehercule nescio quis abstulerit, mene hitollen abeas ad hitto i. e. in malam crucem, woi hittoa væ tibi malitioso, terwa-hitto prudens picis coctor, magica arte copiam picis augens. (an id. ac hiiſi?)

hittawainen, iſen Ns. *famulus* l. *famula mythol. tou* Hitto G. Hausgenoss des Hitto.

Hitu, dun Ns. *floccus* l. *frustulum* cujus rei *tenue* l. *laminosum* e. c. panis, carnis, G. Flocke, dünne Scheibe, nauriin hitu frustum corticis rapæ, ei hituakaan ne hilum quidem.

hituinen, iſen Ns. dim. idem.

hituinen, iſen Na. *frustulis abundans*, *ex frustulis*, G. reich an Flocken l. Kleinigkeiten, von Flocken l. Stücken, hituinen nauris rapa corticata.

Hiudet, hiuteen Ns. *floccus* nivis, *lanugo* vestis tritæ, G. Flocke (hiutet).

Hiudun, tua Vm. *defatigor*, *tabesco*, *defetiscor*, G. verschmachten, ermattet werden (hiwun).

Hiuka, hiuwan Ns. 1. *minutulum* quidquid e. c. lumen hiuka flocculus nivis (hiudet), hiedan hiuka Abol. granulum arenæ (hiukka), pakkaiſen hiuka Caj. ventulus frigoris urens, G. etwas sehr Kleines, Schneeflocke, Sandkörnchen, Stäubchen, frostiger Luftzug, it. 2. al. *stimulatio* stomachi l. *sensus stimulans* qs. in pericardio ex inedia l. languore, inde in genere *dolor* l. *angor circa cor* l. *stomachum*, G. schmerzhaftes Gefühl in der Herzgrube vor Hunger l. Schwäche, Herzdrücken, hiuka puree ſydäntäni ejusmodi stimulatio tentat cor l. stomachum meum, stomachus stimulatur, hiuka käypi ſydämelleni idem.

hiukainen, iſen Na. 1. *minutulis abundans* e. c. hiukainen maa terra arenosa, G. reich an Sandkörnchen l. Stäubchen (hiukkainen), it. 2. ſydämeni on hiukainen cor meum l. stomachus est *sensu stimulante laborans*, stimulatione dolet, G. am schmerzhaften Gefühle leidend, vor Schmerzen schmachtend.

hiuwet, hiukeen Ns. *terra arenosa*, G. sandige Erdart, al. hiuwet-maa (hiuket).

hiukaan, uwata al. hiukoon, uwota V. 1. *minutula* quævis *dejicio* l. spargo e. c. hiukoo lunta parum ningit, G. etwas Kleines e. c. Schneeflocke abwerfen, it. 2. ſydäntäni hiukaa l. hiukoo cor l. stomachus meus *afficitur sensu stimulante* inediæ l. languoris, *dolore stimulatur*, dolorem qs. in pericardio sentio, G. das Herz schmachtet mir vor schmerzhaftem Gefühle des Hungers l. der Schwäche, ich empfinde einen Schmerz in der Herzgrube.

hiukaiten l. hiukoiten, lla Vfr. idem, ſydäntäni hiukoillee.

hiukai-

hiukaiſen l. hiuwaiſen, ſta Vs. idem, de actu subito, ſydántáni hiukaiſee.

hiukaus, ukſen Ns. *dolor* cordis l. stomachi ex inedia l. languore, *stimulatio stomachi*, G. schmerzhaftes Gefühl in der Herzgrube.

hiuwatan, ttaa Vf. ejusmodi *dolorem* l. *stimulationem moveo*. G. solches Gefühl erregen, ſydántáni hiuwattaa.

hiukeen, hiuweta Vm. *langueo*, *defetiscor*, *conficior* ex tali *dolore* l. *stimulatione*, animo *delinquor*, G. vor Hêrzdrücken l. Schmerze verschmachten, hinsinken, ohnmâchtig werden.

hiukahdun, htua Vm. idem, de actu subito et leviori, hiukahdun náljástá, it. al. id. ac niukahdan l. hiwellyn, jáſen hiukahtuu.

hiuwun, hiukua al. hiukaun l. hiuwaun, wausta Vm. idem. de actu continuo, *sensim conficior* l. *defetiscor* l. *macesco*, G. entkräftet l. ermattet werden, abfallen, inde kukat hiuwauwat flores flaccescunt.

Hiuki l. hiuti prtcl. *plane*, *usque*, G. ganz, gânzlich, hiuki kulunut waatet vestis pertrita.

Hiukka, kan Ns. 1. *minutulum* quid, G. etwas Kleines (hiuka, rahtu), anna hiukka leipáá da parum panis, ei hiukkaakaan ne minimum quidem, lumen hiukka flocculus nivis, tuulen hiukka ventulus, inde al. max. *granum* arenæ, *scrupulus*, G. Sandkörnchen, Stäubchen, hiukka-maa terra arenosa, meren hiukka arena maris, it. 2. al. *dolor* l. *stimulatio stomachi* cfr. hiuka.

hiukkainen, iſen Ns. dim. idem, anna hiukkainen.

hiukkainen, iſen Na. id. ac hiukainen, max. *arenosus*, *scrupeus* e. c. mare, humus, lignum, G. sandig.

hiukkaan, kata al. hiukkoon, kota V. id. ac hiukaan l. hiukoon.

hiukkailen, kailla l. hiukkoilen, koilla Vfr. id. ac hiukailen l. hiukoilen.

hiuker, kkeen Ns. id. ac hiuwet supra, hiuket-maa.

Hiulu, lun Ns. (Sv. hjul) *rota* currus l. molæ l. horologii, G. Rad, al. pyörá, ratas.

Hiun, ua Vm. hiutan, ttaa Vf. id. ac. hiwun, hiwutan.

Hius, hiukſen al. hiwus, wukſen Ns. *capillus* l. *coma capitis*, G. Haupthaar, pitkät hiukſet capilli promissi, kaharat hiukſet coma crispa, hius-karwa capillus, hius-lakki coma adscititia, capillamentum, hius-neula acus comatoria, hius-rihma vitta crinalis, hius-ſuortuwa cirrus, inde fig. hewoiſen hiukſet capronæ equi, harja- l. häntä-hiukſet setæ in juba l. cauda equi, ohran hjukſet arista hordei, ohra on hiukſella l. tekee hiusta hordeum spicatur.

hiukſinen, iſen Na. 1. *capillis* l. *coma ornatus*, G. behaart, max. in compos. pitkä-hiukſinen comam habens promissam, musta-hiukſinen, it. 2. *ex coma* confectus e. c. funiculus, capillamentum, G. haaren l. hâren.

hiukſillinen, lliſen Na. *capillos* l. *comam habens*, G. behaart.

Hiutet, utteen Ns. id. ac hiudet.

Hiuti prtcl. id. ac hiuki.

Hiuttu, tun Na. cute *nitidus*, facie *venustus*, G. glatt, glänzend.

Hiuwet, hiuwatan, hiuwaiſen, hiuwun etc. vide sub. hiuka.

Hiwet, peen Ns. *motus subitus* et *levis*, e. c. tuulen hiwet ventulus, afflatus lenior l. halitus auræ, G. gelinde Bewegung e. c. sanftes Lüftchen l. Wehen.

hiwahdan, htaa V. *subito* et *parum moveor* e. c. tuuli hiwahti ventus leniter afflavit, G. gelinde wehen.

hiwahdus l. hiwaus, ukſen Ns. ejusmodi *motus lenior* et *subitus* e. c. venti, G. sanfte Bewegung l. Wehen der Luft, inde oli tässä hiwaukſelta quam celerrime heic affuit, G. ein Stündchen (ſiwaus l. ſiwahdus, wilaus l. walahdus).

hiwaiſen, sta Vs, *subito moveo*, G. schnell bewegen, hiwaiſi tomun harjalla scopula abstersit pulverem, hiwaistu laattia pavimentum scopis purgatum.

hiwautan l. hiwahutan, ttaa Vf. *leviter moveo* quid e. c. subito ferio virgâ, G. sacht bewegen, it. al. id. ac hiwutan.

Hiwiä, än Ns. *linum stupæ expers* l. purgatum,

gatum, G. gereinigter Flachs l. Hanf, Fasern des Flachses.

hiwiäinen, iſen Na. ejusmodi *lino abundans*, *ex* tali *lino* e. c. filum, G. reich an reinem Flachs, von reinem Flachs.

Hiwun, wua l. pua Vm. *fricor*, *scabor*, inde *polior*, *lævis fio*, nec non *teror*, *macresco*, *conficior*, G. abgeschabt l. abgeglättet l. abgenutzt werden, abfallen, cfr. hiwuun l. hiuwaun supra.

hiwutan, ttaa Vf. *frico*, *scabo*, *fricando polio* l. *lævigo*, *tero*, *defrico*, G. abschaben, abglätten, abnutzen, hepo hiwuttaa häntäänſä equus scabit caudam suam, tuuli hiwuttaa lumen ventus nivem terit et lævigat, hiwutan waatteita vestes detero l. ferro lævigationis polio, inde päätäni hiwuttaa caput meum prurit, cfr. hiwautan sub hiwet.

hiwuttelen, tella Vfr. idem, inde *lente procedo* qs. terram fricans, käypi hiwuttellen.

hiwuttus, ukſen Ns. *frictio*, *tritus* ex usu l. morbo, *lævigatio*. G. das Abschaben l. Abnutzen l. Abglätten.

Hiwellyn, ltyä Vm. *luxor*, de membris, G. verrenkt werden, inde *dolore afficior*, ut membrum luxatum, G. schmerzend werden, hampaat hiweltywät dentes dolent, ſilmät hiweltywät oculi fallunt, deficiunt, it. al. hiwellyn näljästä id. ac hiukeen.

hiwellys, ykſen Ns. *luxatio*, *dolor* ex luxatione, G. Verrenkung, Schmerz der Verrenkung, hiwellys-lanka filum magicum ad luxata membra reponenda aptum, hiwellys-ſanat verba l. lectiuncula magica ad eundem usum.

Hiwon, woa V. hiwoitan, ttaa Vf. id. ac hion, hioitan.

Hiwus, ukſen Ns. id. ac hius.

Ho, hoh, hoh hoh Intj. vox admirantis, indignantis, dolentis.

Hodin, tia V. id.. ac hotkin.

Hodjun, ua Vm id. ac hudjun.

Hoen, hoka V. *garrulus blatero* l. *nugor*, verba eadem repeto, inde al. *verba facio*, *sermocinor*, *narro*, G. plappern, plaudern, schwatzen, sprechen, erzählen, niin hoetaan ida ſama fert, mitä hoet quid dicis l. refers, lapſi hoitt leipää puer panem petit.

hoku, ho'un l. howun Ns. *blateratio*, *nugæ*, *narratio*, G. Geschwätz, Geplauder, das Erzählen.

Hohdan, htaa al. hohtaan, hdata V. *lucem flammantem reflecto*, *splendeo*, ut prunæ, aurum l. vitrum in sole, G. glänzen, hell l. prächtig seyn, hohtaa hopeiſſa argento splendidus est et ornatus l. illustris.

hohdet, hteen l. hohto, hton Ns. *lumen reflexum*, *splendor*. G. Glanz, Geglimmer, al. id. ac hohku.

Hohdin, htimen Ns. max. pl. hohtimet *forceps* mediæ formæ et ad clavos revellendos usitata, G. Hufzange, Kneipzange (atumet forceps minima, pää maxima).

Hohiſen, ſta V. hohina, an Ns. vide sub hohu.

Hohka, hohan al. hohko, hohon Ns. *corvus glandarius* l. *caryocatactes*, G. Nusshecher, al. hohka-harakka l. s haukka (pähkinähaukka, närhi).

Hohka, han Na. Abol. *porosus*, *fungosus*, ut nix recens, rapa marcida, G. schwammicht, löchericht, locker, it. al. Ns. *palus* uliginosa, G. Morast.

hohkaannun, ntua al. hohkaun, uta Vm. *porosus* l. *fungosus fio*, ut rapa marcida, G. schwammicht werden (hautaun l. hauhtaun, näiwetyn).

Hohkero, on al. hohko, hon Ns. *homo stolidus*, mente nonnihil captus, G. närrischer Mensch, it. al. hohkero tulee *concitator* advenit i. e. festinanter est agendum.

Hohku, hun l. hwun Ns. *flamma* ignis *fluctuans*, G. Feuerflamme, cfr. hohdet.

hohun, hkua al. hohwan, hkaa al. hohkaan, hwata V. *flammo*, *flammä luceo*, G. flammen, flammend leuchten.

Hohou, hohoa V. (qs. a ho l. hoh) pr. *sonum susurrantem cieo*, inde *flabellum agito* l. *ventilo*, *folli* aërem *adflo*, G. sausen, Luft zuwehen l. zublasen.

hohotan, ttaa Vf. idem, inde al. *aperto ore cachinno*, inepte *rideo*, G. laut auflachen.

hohottelen, tella contr. hohtelen, hdella Vfr. idem, inde ex imo pectore *suspiro* l. *anhelo*, G. laut athmen l. schnaufen.

hohotin, ttimen al. hohohdin, htimen Ns. max. pl. hohottimet l. hohohtimet *follis* fabrilis, G. Blasbalg (palkeet).

Hohtimet pl. vide hohdin.

Hohu, un Ns. *strepitus*, *susurrus* e. c. venti, *murmur* turbæ, G. Gesäusel, Gemurmel (kohu).

hohina, an Ns. idem (kohina).

hohiſen, sta V. *strepo*, *susurro* ut ventus, *murmuro* ut turba, G. sausen, murmeln (kohiſen).

Hoi, hoioi Intj. vox clamantis, suspirantis, dolentis, cfr. ho, inde forte hoismies l. hoissmies *equcs* venator l. miles, G. Reuter.

hoikkaan, kata V. *exclamo hoi*, inde *suspiro* ut lassus, G. den Laut *hoi* ausrufen, schwer athmen.

hoilaan, lata V. idem, inde *vehementer clamo*, ut venatores.

hoikotan l. hoiwotan, ttaa Vf. idem, de actu continuo.

hoihotan l. hoilotan, ttaa Vf. idem.

hoikotus l. hoiwotus, ukſen Ns. *actus* exclamandi *hoi*, G. Ausrufung des Lautes *hoi*.

hoihotus l. hoilotus, ukſen Ns. idem.

Hoidan, taa l. hoihdan, htaa l. hoitan, ttaa V. *tueor* l. *curo* e. c. infantem, equum, pecudem, res, *dirigens comitor* quem l. *dirigo viam* cujus ne in errorem vel mala incidat, G. behüten, bewachen, geleiten (holhon, ohjaan).

hoitelen, della l. hoittelen, tella Vfr. idem.

hoito, don l. hoitto, ton Ns. *cura diligens* l. *tuens* quid, *comitatus dirigens* in viam, G. das Hüten, Geleit.

Hoikka, kan Na. *valde gracilis* et *flexibilis* e. c. statura corporis, virga, *tenuis* c. c. stipula, G. sehr dünn, schlank.

hoikkainen, iſen Na. *nonnihil gracilis*, G. etwas dünn.

hoikennan, ntaa Vf. *gracilem reddo*, *tenuem facio*, G. verdünnen.

hoikennus, ukſen Ns. *actus* ejusmodi, G. Verdünnung.

hoikeennun, ntua l. hoikenen, keta Vm. *gracilis* l. *tenuis fio*, *gracilesco*, G. verdünnt l. schlank werden.

hoikkaroitſen, ita V. *vacillans* l. *oscillans incedo*, ut homo staturæ gracilis, G. schaukelnd gehen.

Hoikkaan, kata V. et hoikotan, ttaa Vf. vide sub hoi.

Hoikuinen, iſen Na. rar. *flammans*, flammando lucens, G. flammend.

Hoila, an Na. Abol. *valde gracilis*, longus sed non crassus e. c. arbor, G. schlank (hoikka).

hoilaan, lata V. *instabilis sum*, *ultro citroque me jacto* l. *moveo* l. *oscillo* ut arbor longa l. cymba in undis, G. schwanken, weſt hoilaa aqua undat, cfr. sub hoi.

hoilailen, lla Vfr. idem.

hoilaus, ukſen Ns. ejusmodi *motio* l. *oscillatio*, G. das Schwanken.

hoilun, ua Vm. *ultro citroque jactor* l. *moveor* l. *oscillor*, G. schwankend seyn, pun hoiluu.

hoilahdan, htaa Vs. *parum* et *subito jactor* l. moveor l. oscillor, G. schnell u. wenig schwanken.

hoilotan, ttaa Vf. *ultro citroque moveo* l. *jacto* quid, G. schwenken, cfr. sub hoi.

hoilotus, ukſen Ns. ejusmodi *jactatio*, G. Schwenkung, cfr. sub hoi.

Hoilu, un Ns. *potus* ex *aqua* cum *oxygala* commixta, G. milchgemischtes Wasser (huilu, huitu).

Hoimi, men Ns. *cura* et *custodia* cujus rei, G. Schutz, Obhut (huoma), on Jumalan hoimeſſa est in tutamine Dei.

hoimin, mia V. *curo*, *tucor*, *custodio*, G. beschutzen, behüten, bewachen.

Hoipa l. hoiwa, wan Ns. *refectio* l. *requies*, *recreatio*, respirandi intervallum, *relaxatio* in morbo, labore, periculo, G. Erholung, Erleichterung, Ruhe (huopet, huojennus), tuopi hoiwan adfert lenimen, requiem.

hoiwanto, nnon Ns. idem.

hoiwaan, wata al. hoiwaiſen, sta *requie fruor*, *requiesco*, *respiro*, G. sich erholen, Ruhe nehmen, cfr. infra.

hoiwaus, ukſen Ns. *actus respirandi*, G. Erholung, cfr. infra.

Hoipaan, pata V. *vacillo* l. vacillans incedo instar ebrii l. ægroti, G. wackeln.
hoiperoitſen, ita V. idem.
hoiperran, rtaa V. idem.
hoipertelen, rrella Vfr. idem.
hoiperrus, ukſen Ns. *vacillatio*, G. das Wackeln.
Hoiska, an Ns. *homo longus* et *gracilis* staturæ, *longurio*, G. schlanker Mensch.
Hoitan, ttaa V. hoittelen, tella Vfr. hoitto, ton Ns. id. ac hoidan, hoittelen, hoito.
Hoiwa, wan Ns. id. ac hoipa.
Hoiwaan, wata V. flagello l. virga *subito ferio*, G. einen Hieb geben, cfr. sub hoipa.
hoiwaus, ukſen Ns. *plaga* flagelli l virgæ *subita*, G. Hieb, cfr. sub hoipa.
Hoiwotan, ttaa Vf. id. ac hoikotan sub hoi.
Hokari, in al. hokara, ran Na. *stolidus*, *stupidus*, mente nonnihil captus e. c. homo, G. dumm (hohko), hokarašti stolide.
hokaroitſen, ita V. *stolide me gero* l. *ago*, G. sich dumm betragen.
Hoki prtcl. *omnino*, *utique*, G. ganz, gänzlich, ei hoki wanha ne sic quidem senex.
Hoki, in Na. *cavus*, *porosus*, *perforatus* e. c. putredine, G. löchericht, hohl, faul, on hoki ſiſältä intus est cavus.
hokinen, iſen Na. idem.
Hokištan, aa V. id. ac hoen, al. *minaciter peto* l. *exposco*, G. drohend verlangen.
Hokſaan, ſata V. ope visus l. auditus *observo*, *animadverto*, mente apprehendo, G. bemerken, gewahr werden (huomaitſen, hawaitſen), en hokſannut excidit mihi.
Holaan, lata V. vide sub holo.
Holhitan, ttaa V. *vibro*, *ventilo* e. c. flabellum, G. schütteln, schnell schwingen.
Holhon, oa al. holhoon, hota V. *tueor*, *curo* e. c. pupillum, *patrocinor*, *custodio*, *tego*, *defendo*, G. beschützen, beschirmen, bewahren, holhoja tutor, curator, fautor.
holhoilen l. holhoelen, lla Vfr. idem.
holhoškelen, lla Vfr. idem.
holhous, ukſen Ns. *tuitio*, *curatio*, G. Beschützung.
holho, on Ns. *tutela*, *cura*, G. Schutz.
Holjamoinen, iſen Na. *longus* et *gracilis*, vento jactatus e. c. arbor, G. schlank (hoila) Run.
Holkki, kin Ns. 1. *navis onerariæ* species nequior, G. eine Art Lastfahrzeug, inde poika-holkki puer petulans, G. Lümmel, it. 2. al. *fæx* l. *liquamen residuum* vini combusti, G. Brandweinshefen, al. *sicera tortiva*, G. Nachtropfen des Brandweins.
Holkun, kua Vm. *ultro citroque moveor* cum sonitu, ut navis in undis, *crepans quassor*, G. klappernd schwanken.
holkutan l. holkotan, ttaa Vf. *huc et illuc quasso*, G klappernd schwenken.
holkuttelen, tella Vfr. idem.
holkutus, tukſen Ns. ejusmodi *quassatio*, G. Schwenkung.
Hollaan, llata V. 1. (Sv. hålla) *firmus sto*, *stabilis sum*, G. feststehen, ei jalka hollaa, it. 2. *futilia narro* l. diffamo, G. schwatzen, plappern, mailma hollaa turhia.
Hollakko, kon Ns. *sterquilinium*, locus purgamentorum, G. Kehrichtplatz.
Hollaštan, taa V. *strepo*, *murmuro*, G. lärmen.
Holli, in Ns. (Sv. håll) *equi conductitii prœbitio*, G. Poststation, ajan hollia equo conducto vehor, on hollisſa.
Hollo, on Ns. *canis rauca* voce latrans, G. ein grobbellender Hund.
hollotan, ttaa V. *rauca* l. qs. cava voce *latro* l. loquor, G. mit grober Stimme bellen od. sprechen, it. al. *splendeo* l. *nico* ut aurum in sole, G. glimmern.
Holmin, ia V. cibum *avide colligo* et *deglutio*, G. gierig verschlingen.
Holo, on Ns. *cavum quid*, G. etwas Gehöhltes, holo-puu arbor cava, holo-ihminen homo ex pectore qs. cavo l. confuse loquens.
holaan, lata V. pr. *cavum sonum edo*, ut aqua in cavum defluens, G. dumpf tönen l. lauten, inde weſi holaa aqua cum sono et copiose fluit, wäki holaa turba confuse murmurat.

holiſen,

holiſen, ſta V. idem.
holiſtan, aa Vf. ejusmodi sonum *cieo*, G. einen dumpfen Laut erregen.
holina, an al. holu, un Ns. ejusmodi *sonus cavus*, *murmur* confusum, strepitus loquentium l. undarum, G. dumpfer Laut.
holotan, ttaa V. *confuse loquor*, G. dumpf sprechen.
holottelen, tella Vfr. idem.
holotus, ukſen Ns. ejusmodi *locutio*, G. dumpfe Aussprache.
Holppa, pan Ns. *lac* recens cum acido *concoctum*, G. süsse u. saure Milch zusammengekocht.
Holtti, tin Ns. *retinaculum*, *retentio*, G. Rückhalt, pidán holttia cohibeo, consistere facio.
Holwaan, wata V. *abundanter perfundo* l. *inundo*, G. übergiessen, holwaan wedellá aquâ perluo, inde al. *profundo* l. *prodigo* e. c. pecuniam, G. vergiessen, verschwenden.
holwaus, ukſen Ns. *inundatio*, *perfusio*, *profusio*, G. Uebergiessung, Vergiessung, Verschwendung.
Holwi, in Ns. (Sv. hvalf) *laquear*, tectum concameratum, G. Gewölbe.
holwaan, wata V. (Sv. hvälfva) *laquear* tecti *exstruo*, *concamero*, G. wölben.
Holwin, ia V. Nyl. *garrio*, *loquitor*, *blatero*, G. plappern, it. al. *diffamo*, *detraho de quo*, G. verläumden.
holwaiſen, ſta V. idem.
holwaſti, in Ns. homo *futilis*, *blatero*, G. Plapperer, Plauderinn.
Homet, een Ns. *mucor*, *situs* e. c. in pane, G. Schimmel, tulee homeeſeen mucet, on homeeſſa est mucidus.
homehdun, htua al. hometun, ttua Vm. *muceo* l. *mucesco*, situ obducor l. corrumpor, G. verschimmeln.
homehdutan l. hometutan, ttaa Vf. *mucere facio* l. *sino*, situ obduco l. corrumpi patior, G. verschimmeln lassen.
Hommaſti, in Ns. Abol. femina *staturæ longæ*, G. grosses Weib.
Hompamainen, iſen Na. *credulus*, qui facile pellicitur, G. leicht verleitet.
Homppa, pan Ns. homo *inhabilis*.
Homppu, pun Ns. *panis* ex *paleis* minutis *concoctus*, pauperibus in annonæ caritate solitus, G. Nothbrod aus gestampften Ähren (kerta-leipá).
Homſu, un Na. *negligens*, negligenter se gerens l. se vestiens, G. nachlässig.
homſaan, ſata V. *negligenter* quid *ago* l. procedo, G. etwas nachlässig thun.
homſutan, ttaa V. idem.
Honka, ngan Ns. *pinus* silvestris *matura*, durioris indolis, sapinus, G. Tanne (cfr. mänty, petäjä), jouhi-honka, räs mäkä-honka pini species, honka-kuuſi abies pino similis, durior, honka-koro avis species.
honkainen, iſen Ns. dim idem.
honkainen, iſen Na. *pineus* e. c. assis, arbor. *pinis abundans* e. c. silva, G. tannen, tannenreich.
honkawa, wan Na. *pinis frequens*, *pinifer*, e. c. silva, mons, G. tannentragend, überflüssig an Tannen, honkawa wenhet cymba pinea infabre facta.
honkiſto, on Ns. *pinetum*, G. Tannenwald.
honkio, on Ns. *linter* ex duobus truncis *pineis* excavatis confectus, G. tannener Kahn.
honkawuus, uuden al. honkaus, uden Ns. *copia pini* in re infabre facta, G. Ueberfluss an Tannen.
hongas, nkaan et honkatar, ttaren Ns. *feminæ* mythol. *pini* patronæ, G. Tannengöttinn.
Honkelo, on Na. id. ac hontelo.
Hono, non Ns. homo *per nasum* loquens, al. hono-nenä, G. der durch die Nase redet.
honotan, ttaa V. *per nasum* loquor, *sonum nasalem* emitto, G. durch die Nase reden.
Honto, nnon Na. *cavus* ex putredine e. c. arbor, truncus, G. hohl, honto mies homo cavus l. *vorax:* inde *cavum quid*, G. etwas Hohles, ajaa hontoonſa.
hontalo, on Na. *negligens*, *nequam*, *nullius frugis* e c. homo, G. Taugenichts (huntalo).
hontelo, on al. honkelo, on Na. idem, inde *ignavus*, *iners*, *inhabilis*, G. träge, ungeschickt.

houraan, rata V. *deliro* instar ebrii l. ægroti, *insanio*, G. albern l. unsinnig seyn.

hourin, ia V. idem, al. in *delirio loquor*, vana effutio.

hourailen, lla Vfr. idem.

houraus, ukſen Ns. *delirium*, *dementia*, G. Albernheit, Unsinnigkeit.

Houstet, een Ns. *vesania*, *vertigo*, G. Schwindel.

Houſu, un max. pl. houſut Ns. (peregr.) *feminalia tegumenta*, *bracca*, G. Hosen, roima= l. ruima=houſut bracca amplior e. c. nautarum.

houſutan, ttaa Vf. *braccis instruo* l. orno quem, G. mit Hosen versehen, it. fig. *venere utor*.

houſuttelen, tella Vfr. idem.

Houteun, ua Vm. id. ac houhteun.

Howi, in Ns. (Sv. hof) *aula* principis l. primatum, G. Hof, inde *prædium ornatius* hominum honoratiorum, it. Sav. *domicilium* viri cujuscumque munere publico fungentis, max. militis, e. c. ſoltaatin howi tugurium militis infimi ordinis, G. Wohnstelle eines Beamten; howi=rátti contr. hourátti dicasterium supremum (Sv. hofrått), howi=tauti lues venerea.

Hudin, tia V. *virga cædo* l. *ferio*, G. mit Ruthen hieben (hutkin).

hutikka, kan Ns. virga *longa* sed *tenuis*, G. lange Ruthe, inde tyttö=hutikka puella staturæ gracilis.

hutia, an Ns. *scopula* ex virgis l. ramis pineis, G. kleiner Wischquast (huisku).

Hudjun, ua Vm. id. ac. huljun.

hudju, un Ns. id. ac hulju.

hudjutan, ttaa Vf. id. ac huljutan.

Huhdon, htoa V. 1. omni *vi tundo*, *valide ferio*, G. heftig hauen, huhdon heiniá tœnum vehementer tundendo seco, huhdon wihdalla scopis balnearibus valde cædo corpus, inde 2. *omni studio quid ago*, valde operosus sum, actuose me gero, G. heftig etwas thun, huhtoo káydá citatim incedit, nec non, 3. huhtoo tawaranſa bona sua *citatim diffundit*, qs. festinando prodigit, G. verschwenden, sed 4. Carl. *luo*, *colluo*, *lavo* e. c. vestes l. vasa, vestes lavandas clava tundo, G. spühlen, ausspühlen.

Huhka, an al. huhkaja, an Ns. *strix bubo* avis, G. Bergeule, inde fig. homo *stupidus*.

huhkainen, iſen Ns. dim. Tav. idem.

huhkaan, kata V. modo bubonis *ululo*, G. wie eine Eule heulen, it. *stolide me gero*, G. sich dumm betragen.

Huhmahdan, htaa Vs. id. ac humahdan.

Huhmari, in al. huhmaro, on Ns. *mortarium amplum* ligneum, loco molæ adhiberi solitum ad hordeum etc. molendum, G. grosser hölzerner Mörser.

huhmar, ren al. huhmaret, reen Ns. idem.

Huhta, hdan Ns. *ager silvestris* l. silva cæsa et usta, in qua secale disseminari solet, G. Schwendenland, cfr. kaski et halmet, huhta=ſiena morchella esculenta l. phallus escul. (wuohen ſiena), huhta=harakka corvus infaustus (hepo=harakka).

huhdin, htia V. Abol. *silvam* cædendo et urendo *sementi præparo*, G. Schwendenland anbauen, inde forte huhti=kuu aprilis mensis, huhti=ſiena pro huhta=ſiena etc.

Huhuŭ, ua l. huhuan, uta V. *susurro*, *clam nugor*, rumores clam dispergo, G. flüstern, heimlich berichten.

huhuskelen, lla Vfr. idem.

huhuilen l. huhuelen al. huhoilen, lla Vfr. idem, al. *clamito* ut pastores in silva, *vociferor*, G. schreien (huikkaan).

huhu, un, al. huhina, an Ns. *susurrus*, *nugæ clandestinæ*, *rumor*, on huhuna fama fertur, G. Geflüster, heimliches Gerücht.

Hui Intj. vox clamantis, indignantis, hui hai vox negantis, *absit*, *nequaquam*, hui hui vox frigentis.

huikkaan, kata V. *clamo hui*, alte vociferor, G. hoch aufschreien.

huikkailen, kailla l. huikkaelen, lla al. huikailen l. huikaelen, lla Vfr. idem.

huikkaus l. huikaus, ukſen Ns. *clamatio*, *clamor*, G. Geschrei.

Huidon, toa V. Botn. *subito ferio* l. *ico*, G. hieben, huido ſáásket puoleſtaſi culices aggredientes feriendo repelle l. abstine.

Huijaan, jata V. *permuto*, *commuto*, equos *mango-*

mangonizo, G. austauschen, unde huijaan rahani l. tawarani pecuniam l. bona mea qs. permutando *dissipo* l. *prodigo*, G. verschwenden.

huijari, in Ns. *mango*, al. *prodigus homo*, G. Austauscher, Verschwender.

huijaus, ukſen Ns. *permutatio*, *mangonium*, *dissipatio*, G. Austausch, Verschwendung.

Huikeen l. huikenen, huijeta Vm. *debilis fio*, *hebesco*, G. matt l. schwach l. stumpf werden, ſilmát huikeewat oculi hebescunt, obscurantur.

huikaiſen, ſta V. *hebeto* l. *debilito* ut sol oculos, *fatigo*, G. abmatten, schwächen, lumi huikaiſee ſilmát (háikáiſen), it. al. *subito ferio*.

Huiki prtcl. *valde*, *vehementer*, G. sehr, heftig, huudan huiki kowin.

huikia, an Na. *validus*, *vehemens*, G. heftig, stark, huikia huuto clamor valde acutus, huikia haju odor valde gravis, lyön huikiaſti ferio valide, ajan huikein vehementer provehor, it. Abol. huikia mies valde bonus vir, G. vortreſflich.

Huikka, kan Na. id. ac huikia, huikka elanto vita acerba, penuria victus, it. al. *tenuis*, non crassus nec latus, G. dünn, schmal.

Huikki, kin l. huikku, kun Ns. Vib. *oscillum* puerorum, huc illucque jactans, G. Schaukel.

huikun, kkua Vm. *oscillor*, huc et illuc *jactor*, G. schaukeln (huſjun).

huikelen, lla Vfr. idem, inde tuuli huikelee ventus est varians.

huikentelen al. huikantelen, nnella Vfr. idem, inde *inconstans* et *varius* l. animo levis *sum*, *incertus* l. dubius l. *ambiguus sum*, G. unbeſtändig, veränderlich, wankelmüthig seyn, ilma huikentelee tempestas est varians, huikeutelewa ſydán mens volatilis.

Huikku, kun Ns. 1. *apex*, acus, G. Spitze (huippu), lykkään huuleni huikkuun labia extendo in formam apicis, it. 2. al. *vadum*, statio pontonum, G. Fährstelle (uitto), it. 3. al. Na. id. ac hoikka, cfr. huikki.

Huilaak, lata V. Botn. *in lubrico provehor* l. moveor, G. glitschen, herabgleiten, pojat huilaawat jäällä pueri in glacie sese agitant (luiſtan), jalkani huilaa pes fluendo hallucinatur, wenhet huilaa cymba volando l. leviter fertur, waatet huilaa pöydältä mappa lubrice delabitur, it. 2. Abol. (Sv. hvila) *quiesco*, *requiesco*, G. sich erholen.

huilaus, ukſen Ns. *provectio in lubrico*, sui agitatio in glacie lubrica, *motus* levis l. qs. *lubricus*, G. Glitschen, it. *quies*, G. Erholung.

Huilu, un Ns. *tibia* l. *fistula musica*, confecta ex cortice arborum l. pino excavata, inde *instrument.* music. *inflando tractandum*, G. Blasepfeife.

huiluinen, iſen Na. dim. idem.

huiluinen, iſen Na. *tibialis*, ad tibiam pertinens, G. zur Pfeife gehörig.

huilutan, ttaa V. *tibiâ cano*, G. pfeifen, inde tuuli huiluttaa ventus sonum movet sibilantem.

Huima, an Na. *ferus*, *furens*, *velox* e. c. equus, rangifer, G. unbändig, unregierlich (wimpa).

huimuus, uuden Ns. *furor*, *velocitas*, inconstantia, G. Unbändigkeit, nuoruuden huimuus furor juventutis.

Huimaan, mata V. *subito* et vi *ico* l. *vibro*, G. zuhieben, schwingen, inde päätäni huimaa caput meum vertigine afficitur.

huimaiſen, ſta Vs. idem.

huimitan, ttaa Vf. idem, inde *stupore* l. *vertigine afficio*.

huimin, ia V. *ico* l. *ferio*, flagris l. baculo *cædo*, G. hieben, schlagen (huipin).

huimaus, ukſen Ns. *ictus celer*, *vibratio subita*, inde *vertigo* capitis, G. Hieb, Schwung, Schwindel.

huimerrun, rtua Vm. *stupore* l. *vertigine afficior*, animo linquor, G. schwindlich werden.

Huinaan, nata l. huinin, ia V. *otior*, *otiosus tempus tero*, nihil ago, G. faulenzen.

Huipin, ppia V. id. ac huimin.

huipaus, ukſen Ns. id. ac huimaus, inde hywä huipaus matkaa major dimensio viae (hujaus).

Huipáttá,

Huipâtkâ, ân Ns. *ganglion* l. *anchylosis*, morbus pedis equini, G. Spath (vox haud pure Finnica).

Huippari, in Ns. *sannio*, *scurra*, C. eingebildeter Stutzer (huli=wili).

Huippu, pun Ns. *apex erectus* e. c. sudis, G. Spitze (huittu, huikku), it. al. *oscillum* puerorum, G. Schaukel (huikki).

Huiri, rin Ns. motacillæ species (œnanthe l. alba?) G. Bachstelze.

Hurittelen, tella Vfr. *profundo* l. *prodigo* e. c. opes, G. verschwenden (hurwittelen, tuhlaan).

Huiš, huisŝoh Intj. vox abigendi sues (hyiš).

Huiška, un al. huiška, an Ns. *scopa minor* lavationi apta, G. Waschquast, pyhet=huiška scopula abstergendo pulveri.

Huišket, een Ns. *status* rei *tumultuarie* motæ, *motus* turbæ *tumultuarius*, G. verworrene Bewegung einer Menge, wâki on huiškeella populus circum circa l. mixtim se movet, rahat meniwât huiškeellen.

huiškin haiškin prtcl. *temere*, *inordinate*, *mixtim*, G. streuweise, durch einander.

huiškaan, kata V. huc illucque *cursito*, *operosum ago*, G. durch einander laufen, geschäftig seyn, turhia huiškaawat frustra in agendo discursant.

huiškin, ia V. idem, käypi huiškii citatim incedit.

huiškaus, uksen Ns. *motus* l. *agitatio* citata l. *operosa*, G. schwingende l. geschäftige Bewegung, huiškaus=työ occupatio levior.

huiškuu, ua Vm. huc et illuc *jactor* l. *vibror*, ut arbor vento, citatim *moveor*, G. ab und zu schwingen, fortwährend sich bewegen, inde karhu huiškuu metsäsä ursus celeriter cursitans furtim apparet inter arbores, wesi huiškuu silmillen aqua *dispergitur* in vultum.

huiškahdan, htaa Vs. *subito agitor* l. *vibror*, ultro citroque *jactor*, ut cauda vaccæ, G. sich schnell bewegen.

huiškahdus, uksen Ns. ejusmodi *agitatio subita*, G. schnelle Bewegung.

huiškutan l. huiškautan, ttaa Vf. huc et illuc *moveo* l. *agito*, vibro. *quasso* ut canis caudam, G. ab und zu bewegen l. schwenken, inde huiškutan wettä *aquam dispergo*.

huiškuttelen, tella Vfr. idem.

huiškutus, uksen Ns. *agitatio*, vibratio, *quassatio*, G. Schwenkung, Bewegung.

Huit=liimaan, mata V. (Sv. hvitlimma), *dealbo* c. c. parietes l. muros, G. weiss anstreichen.

Huitti, tin l. huittu, tun Ns. *apex*, *extremitas apicata* e. c. sudis erectæ, summitas, G. Spitze, Gipfel (huippu, huikku), huitti=päinen apicatus, inde huitti=hapeli homo inconstans l. varius.

Huittinen, isen Ns. *homo* ex parœcia Satacundiæ *Hvittis*, huittiset hvittisenses, huittisten pitäjä ipsa parœcia Hvittis.

Huitu, duu Ns. Botn. *potus tenuis* ex lacte, G. milchgemichtes Getränk (sinuska, hara).

Huiwi, in Ns. *collare* l. *focale virile*, G. Halsbinde (kaatti).

huiwaus, uksen Ns. idem, inde *tegumentum capitis* mulierum, G. Kopftuch (huntu).

Huja, an Ns. *conceptus* l. *vis mentis*, *intelligentia*, G. Fassungsvermögen (äly), onko sinulla hujaa valesne mente percipere.

hujaan, jata V. *mente concipio* l. *volvo*, *intelligo*, G. fassen, einsehen, it. al. 2. instar sagittæ *volo*, *citatim feror* cum sonitu ut verber feriens, *strideo* ex motu citato, G. schnell fliegen

hujaus, uksen Ns. *motus* l. *cursus acceleratus* e. c. ictus verberis stridens, *stridor* rei citatim motæ, G. schneller Flug, inde on hywä hujaus matkaa modica est dimensio viæ.

hujahdan, htaa Vs. *subito ferio* verbere, ita ut stridor oriatur, G. hastig hieben, witsa l. ruoska hujahtaa *sonum edit* sibilantem.

Hujaa Intj. vox vehementer exclamantis.

hujatan l. hujautan, ttaa Vf. ejusmodi *clamorem edo*, *vehementer clamo*, resonare facio, G. laut schreien, huuto hujatti.

hujatteleu, tella Vfr. idem.

Hujan hajan prtcl. id. ac huiškin haiškin.

Hukka, kan Ns. *status* rei *deperditus* l. *ruinosus*, G. verlorner Zustand, on hukka käsissä exitium est in manibus, on hukassa actum est de eo, perditum est, tulen hukkaan pereo, pessum eo, in ruinam prolabor, hukkaan työtä teen sine fructu, frustra, vane laboro, raha menee hukkaan pecunia dissipatur *frustra*, hukka-työ occupatio vana l. frustranea, hukka-kaura avena fatua, hukka-lako calamitas segetem plane perdens, it. Vib. Olon. *lupus*, G. Wolf (hókká).

hukkaan, kata V. *perdo*, *disperdo*, *deperdo*, G. verderben, verlieren machen, umbringen, hukkaan henkeni animam meam amitto, memet ipse neco, inde *dissipo* l. *profundo* e. c. opes, pecuniam, G. zerstreuen, onko rahaa hukattaa an habet pecuniam frustra dissipandam l. profundendam.

hukkaus, uksen Ns. *perditio*, *profusio*, G. Verderben, Umbringen, Zerstreuung.

hukun, kua Vm. *pereo*, *intereo*, *perdor*, *profundor*, G. verloren gehen, umkommen, hukkuu weteen aqua submersus perit.

hukkaannun, l. **hukkaunnun**, ntua Vm. idem, inde työ hukkaantuu labor vanus est l. nullius frugis, *frustratur*.

hukutan, ttaa Vf. *perire facio*, *perdo*, *interficio*, G. umbringen, hukutan hengen anima privo quem submergendo l. alio modo, hukutan rahani pecuniam meam *frustra dissipo*, it. al. idem ac haukutan.

hukuttelen, tella Vfr. idem, al. id. ac haukuttelen.

hukutus, uksen Ns. perdendi actus, *perditio*, *profusio*, G. Umbringung, it. al. id. ac haukutus.

Hula, an Ns. *spatium* l. *vas capax*, G. geräumiges Gefäss, it. al. id. ac hulhawa.

Hulaan l. **hulajan**, lata V. cum sonitu l. *susurru fluo*, *susurrum edo*, ut aqua fluens, G. sausend fliessen.

hulisen, sta V. idem.

hulahdan, htaa Vs. *subitum sonitum edo*, ut lapis in aquam delapsus, G. plumpen.

hulina, an Ns. ejusmodi *sonitus* l. *susurrus*, G. sausender Laut.

Hulappa, pan Ns. Botn. *apertura* glaciei marinæ *sponte orta*, G. Oeffnung im Eise (ulappa, pulakka).

Hulas, aan Ns. *angulus* domus, G. Ecke (nurkka, pii), olen hulaassa in angulo versor intus, hulaan kappalet frustum anguli exterioris, it. Sav. Carl. *res* usu *inutilis*, *rejectanea*, G. Wrack, reen hulas, weneen hulas, inde nyt ollaan hulaassa exitium adest, res nostra se male habet.

Hulhawa, wan Ns. Caj. Sav. Carl. *status* rei *ruinosus*, G. verlohrner Zustand, on hulhawalla res in ruinam est prolapsa, male se habet, jätän hulhawallen deperditum linquo, perditioni do.

Hulikka, kan Ns. (Sv. holk) *vas* recipiendi fluidi e. c. taikina-hulikka vas fermentandæ massæ panis, G. Teiggefäss, maito-hulikka vasculum pro flore lactis, G. Milchbütte.

hulikallinen, isen Na. *ad* ejusmodi *vas pertinens*, G. Gefäss zugehörig, it. hulikallinen maitoa tantum lactis, quantum capit vas.

Hulikko, kon Ns. id. ac hulikka, al. id. ac halikko de potu.

Hulisen, sta V. hulina, an Ns. vide sub hulaan.

Huli-wili, lin Ns. homo *mente levis*, *sannio*, G. Possenreisser (lipi-laari, huippari).

Huljun, ua Vm. huc et illuc *moveor* l. *agitor* ut arbor vento, *quassor* ut aqua, G. sich ab und zu bewegen (hudjun, hylkyn, hölkyn).

hulju, un Ns. *agitatio*, *quassatio*, G. dergl. Bewegung.

huljutan, ttaa Vf. *agito*, *quasso*, ultro citroque moveo, G. ab und zu bewegen.

huljutus, tuksen Ns. *quassatio*, agitandi actus, G. Bewegung.

Hulkko, kon Na. *nonnihil stolidus*, G. Thor, woi hulkko sinua væ tibi stulte.

Hulkun, kua Vm. id. ac huljun, hylkyn.

hulkutan, ttaa Vf. id. ac huljutan, hylkytän.

Hullu, un Na. *demens*, *vesanus* l. *insanus*, *stultus*, G. toll (houkka, houru), hullu-ruoho hyoscyamus niger (hammas-ruoho), it. al. *jocosus*, *ridiculosus*, G. possenhaft,

senhaft, hullu=pää homo jocosa loquens, joculator, panen hulluja jocor, it. ei ole hullumpi ne sic quidem male, kävi hul=lusti res male l. perverse cessit.

hulluus, uuden Ns. *dementia*, mens insana, *stultia*, G. Tollheit, it. *indoles jocosa, jocus*, G. Possenhaftigkeit.

hullutan, ttaa Vf. *insanum* l. *stultum reddo, infatuo*, in errorem induco, G. toll machen, minua hulluttaa stultitia afficior, inde instar stulti l. dementis me gero, *stultum ago, jocor*, G. sich toll betragen, Possen treiben.

hullitan, ttaa l. hullitsen, ita V. idem.

hulluttelen, tella Vfr. idem, max. *vesanum ago, jocor*, ridiculose me gero.

hullutus, uksen Ns. *infatuendi actus*, inde *stultitia, jocus*, G. das Tollmachen, Thorheit, Possenspiel.

Hulmi, in Na. *avidus, vorax* e. c. canis, G. gefrässig.

hulmin, ia V. *avide edo, voraciter deglutio*, G. gefrässig verschlingen, syöpi hulmii.

hulmutan, ttaa V. idem.

Hulpakko, kon Ns. *homo loquax, blatero*, G. Plaudermaul.

hulpatta, tan Ns. idem.

hulpatan, ttaa V. *loquitor, vana blatero*, G. plaudern, puhuu hulpattaa.

Hulpio, on Ns. *margo panni, fimbria* vestis inferior, G. Tuchleiste, Kleidersaum.

hulpa, an al. hulpi, in Ns. idem.

hulpioitan, ttaa Vf. *marginem* panno *addo, fimbriam* vesti *adsuo*, fimbria orno, G. mit Leiste od. Saume versehen.

hulpioitsen, ita V. idem.

Hulttio l. hultio, on Ns. homo *rejectaneus, vagus*, max. famulus quotannis novum herum quærens, G. Taugenichts, Herumtreiber (huntio).

Hulwa, an Ns. id. ac hulas, inde hywältä hulwaltansa a semetipso, sponte.

Humaan l. humajan, mata V. *sonitum* l. *murmur edo* ut silva vi venti, *bombito, strideo*, G. rauschen.

humisen, sta V. idem.

humaus, uksen Ns. *susurrus* e. c. venti, *murmur, bombus, stridor*, G. Rauschen.

humu, un al. humina, an Ns. idem (hymy, huumu).

humahdan, htaa Vs. *subito bombito*, murmur subitum cieo, G. hastig rauschen, tuuli humahti.

humahtelen, htella Vfr. idem.

humahdus, uksen Ns. *bombus subitus*, G. hastiges Geräusch.

Himmala, an Ns. (Sv. Humla) *humulus lupulus*, G. Hopfen, humalan kävyt strobili l. botri humili, humalan warsi l. köynnös l. köytös palmes l. caulis, humala=tappo l. =tarha agellus humuli consæptus, humala=heinä spiræa ulmaria l. filipendula, inde fig. on humalassa l. humaloissansa est succo humuli inebriatus l. ebrius, tulee humalaan l. humaloihinsa ebrius fit.

humalainen l. humaloinen, isen Ns. dim. idem.

humalainen l. humalinen, isen Na. *humulo conditus* e. c. potus, *humulis plenus* e. c. palmes, inde *musto* humuli *obrutus* i. e. ebrius, G. hopfenvermischt, hopfenreich, betrunken.

humalikko, kon al. humalisto, on Ns. *agellus* humuli *consæptus*, G. Hopfengarten.

humallun, ltua Vm. *vi humuli obruor, ebrius fio*, G. betrunken werden.

Humeloitsen, ita V. *flaccesco*, qs. instar humuli aresco? G. verwelken.

Humina=hauta, dan Ns. epith. hominis prodigi, *heluo*, G. Verschwender, Schlemmer (hupi=hauta).

Humma Intj. vox agazonum, qua equos retrahunt l. recedere faciunt, inde Ns. *equus*, vox puerilis, G. Pferd.

hummatan, ttaa Vf. *facio* ut equus *subsistat* l. *recedat*, G. zurückziehen.

hummasti, in Ns. *equa vetula* et *rejicula*, G. Mähre, Kracke, inde fig. femina major, rejectanea (hommasti).

Hummaret, een Ns. id. ac huhmaro.

Humppa, mpan l. humpio, on l. humpelo, on Ns. *homo stolidus*, mente confusus, G. Tölpel, inde pää on humpiona l. humpelona caput est confusum e. c. ex crapula (katala).

Hunaja, an al. huno, on Ns. (Sv. honung) *mel*,

mel, G. Honig (meſi), hunaja-leipá placenta mellita.

hunajainen, iſen Na. *mellitus*, fig. *dulcis*, G. von Honig, süss.

Hunkala, lan al. hunkalas, laan al. hunkalo, lon Na. *ineptus*, *inhabilis*, factu difficilis, *incommodus*, G. ungeschickt, unpassend (hankala).

hunkaluus, uuden Ns. indoles *incommoda* l *inepta*, G. Ungeschicktheit (hankaluus).

Hunnakko, kon al. hunninko, ugon al. hunnikka, kan Ns. *status deperditus*, *rejectaneus*, G. vernachlässigter Zustand, on hunnakolla est inter rejectanea, heitán hunningolle neglectum relinquo, jouduin hunnakollen.

Hunnu, un Ns. *equulus* puerorum *lusorius*, pullus equi. G. Kinderpferd.

Huntio l. huntalo, on al. hunttio, on Ns. id. ac hulttio.

Huntu, nnun Ns. Vib. *vitta* muliebris *lintea*, fig. indusium linteum, G. weibliches Kopftuch, it. al. vox commiserantis, G. arm, klåglich, áijá-huntu senex *miselle* (rukka).

huntutan, ttaa V. *vittam* capiti *induo*, *vittá orno*, G. mit Kopfzeug versehen.

hunnuttelen, tella Vfr. idem.

Huo Intj. vox incitandi equos.

Huohotan, ttaa V. *graviter anhelo* l. *suspiro*, G. stöhnen, al. id. ac huojutan.

huohottelen, tella Vfr. idem.

Huojas, aan Na. *levis* portatu, *facilis* factu, *commodus*, G. leicht, nicht mühsam (huokia), huojas elanto vita haud molesta.

huojennan, ntaa Vf. *levem* l. *facilem reddo* e. c. onus, *levo*, *mitigo* e. c. dolorem, *lenio*, relaxo, remitto, G. erleichtern, lindern.

huojennun, ntua al. huojenen, jeta Vm. *levis* l. *facilis fio*, *lenior*, G. leichter werden, tauti huojenee morbus remittit (huokenen).

huojestun, ua Vm. idem.

huojennus, uſen Ns. *levatio*, inde *levamen*, G. Erleichterung.

Huojun, ua Vm. *agitor* huc et illuc ut arbor vento, *vacillo* ut valetudinarius, G. wackeln (horjun).

huoju, un l. huojuna, an Ns. *vacillatio*, G. Wackeln, yhtá huojua continuo motu, sine pausa l. requie.

huojutan, ttaa Vt. *quasso*, huc et illuc *agito*, G. wackeln machen.

Huokaan, huowata V. *gemo*, *suspiro*, G. seufzen, inde al. *anhelo*, *respiro*, quiesco ex labore, G. Athem holen, schnaufen, hepo huokaa.

huokailen, lla Vfr. idem.

huokaus, ukſen Ns. *gemitus*, *suspirium*, G. Seufzer, inde al. *respiratio*, *quies*, G. das Athemholen, Erholung.

huowun, kua V. *anhelo*, *respiro* ex labore, G. athmen, saukko huokuu lutra ventum ducit.

huowin, kia V. *sæpe gemo* l. *respiro*, G. oft Athem schöpfen.

huoskelen, lla Vfr. idem.

huowahdan, htaa Vs. parum et *subito gemo*, *leviter respiro* l. spiritum duco, nonnihil quiesco, G. wenig Athem schöpfen l. sich erholen.

huoku, huowun Ns. *respiratio*, ductus spiritus, G. Athem, ei anna huokua nullam dat requiem, cfr. huoko.

huokautan l. huokatan, ttaa Vf. *gemere* l. *respirare facio* l. *sino*, respirandi l. requiescendi locum do, G. athmen lassen.

Huokia, an Na. *levis* e. c. onus, factu *facilis*, *commodus*, haud molestus, G. leicht, nicht mühsam (huojas), huokiasti facile, leviter, sine labore.

huokeus l. huokius, uden Ns. *facilitas*, *levitas* e. c. oneris, laboris, G. Leichtigkeit.

huokenen, huojeta Vm. *levis* l. *facilis fio*, G. leichter werden (huojennun), hinta huokenee pretium vilescit.

Huoko, huowon al. huoku, huowun Ns. *foramen*, ex quo ebullit aqua, ignis, ventus etc. G. kleine Oeffnung wodurch etwas strudelt, weſi-huoko scaturigo, apertura in glacie, huoko-weſi aqua fontana ebulliens, tuli-huoko foramen fornacis, ex quo efflammat ignis, huokureikä foramen vento pervium in doliis, imo-huoko porus l. vasculum bibulum plantarum, cfr. sub huokaan.

senhaft, hullu=páá homo jocosa loquens, joculator, panen hulluja jocor, it. ei ole hullumpi ne sic quidem male, kávi hulluśti res male l. perverse cessit.

hulluus, uuden Ns. *dementia*, mens insana, *stultia*, G. Tollheit, it. *indoles jocosa*, *jocus*, G. Possenhaftigkeit.

hullutan, ttaa Vf. *insanum* l. *stultum reddo*, *infatuo*, in errorem induco, G. toll machen, minua hulluttaa stultitia afficior, inde instar stulti l. dementis me gero, *stultum ago*, *jocor*, G. sich toll betragen, Possen treiben.

hullitan, ttaa l. hullitsen, ita V. idem.

hulluttelen, tella Vfr. idem, max. *vesanum ago*, *jocor*, ridiculose me gero.

hullutus, uksen Ns. *infatuendi actus*, inde *stultitia*, *jocus*, G. das Tollmachen, Thorheit, Possenspiel.

Hulmi, in Na. *avidus*, *vorax* e. c. canis, G. gefrässig.

hulmin, ia V. *avide edo*, *voraciter deglutio*, G. gefrässig verschlingen, syöpi hulmii.

hulmutan, ttaa V. idem.

Hulpakko, kon Ns. *homo loquax*, *blatero*, G. Plaudermaul.

hulpatta, tan Ns. idem.

hulpatan, ttaa V. *loquitor*, *vana blatero*, G. plaudern, puhuu hulpattaa.

Hulpio, on Ns. *margo panni*, *fimbria* vestis inferior, G. Tuchleiste, Kleidersaum.

hulpa, an al. hulpi, in Ns. idem.

hulpioitan, ttaa Vf. *marginem* panno *addo*, *fimbriam* vesti *adsuo*, fimbria orno, G. mit Leiste od. Saume versehen.

hulpioitsen, ita V. idem.

Hulttio l. hultio, on Ns. homo *rejectaneus*, *vagus*, max. famulus quotannis novum herum quærens, G. Taugenichts, Herumtreiber (huntio).

Hulwa, an Ns. id. ac hulas, inde hywältä hulwaltansa a semetipso, sponte.

Humaan l. humajan, mata V. *sonitum* l. *murmur edo* ut silva vi venti, *bombito*, *strideo*, G. rauschen.

humisen, sta V. idem.

humaus, uksen Ns. *susurrus* e. c. venti, *murmur*, *bombus*, *stridor*, G. Rauschen.

humu, un al. humina, an Ns. idem (hyny, huumu).

humahdan, htaa Vs. *subito bombito*, murmur subitum cieo, G. hastig rauschen, tuuli humahti.

humahtelen, hdella Vfr. idem.

humahdus, uksen Ns. *bombus subitus*, G. hastiges Geräusch.

Humala, an Ns. (Sv. Humla) *humulus lupulus*, G. Hopfen, humalan kávyt strobili l. botri humili, humalan warsi l. köynnös l. köytös palmes l. caulis, humala=tappo l. =tarha agellus humuli consæptus, humala=heinä spiræa ulmaria l. filipendula, inde fig. on humalasśa l. humaloissansa est succo humuli inebriatus l. ebrius, tulee humalaan l. hnmaloihinsa ebrius fit.

humalainen l. humaloinen, isen Ns. dim. idem.

humalainen l. humalinen, isen Na. *humulo conditus* e. c. potus, *humulis plenus* e. c. palmes, inde *musto* humuli *obrutus* i. e. ebrius, G. hopfenvermischt, hopfenreich, betrunken.

humalikko, kon al. humalisto, on Ns. *agellus* humuli *consæptus*, G. Hopfengarten.

humallun, ltua Vm. *vi humuli obruor*, *ebrius fio*, G. betrunken werden.

Humeloitsen, ita V. *flaccesco*, qs. instar humuli aresco? G. verwelken.

Humina=hauta, dan Ns. epith. hominis prodigi, *heluo*, G. Verschwender, Schlemmer (hupi=hauta).

Humma Intj. vox agazonum, qua equos retrahunt l. recedere faciunt, inde Ns. *equus*, vox puerilis, G. Pferd.

hummatan, ttaa Vf. *facio* ut equus *subsistat* l. *recedat*, G. zurückziehen.

hummasti, in Ns. *equa vetula* et *rejicula*, G. Mähre, Kracke, inde fig. femina major, rejectanea (hommasti).

Hummaret, een Ns. id. ac huhmaro.

Humppa, mpan l. humpio, on l. humpelo, on Ns. *homo stolidus*, mente confusus, G. Tölpel, inde páá on humpiona l. humpelona caput est confusum e. c. ex crapula (katala).

Hunaja, an al. huno, on Ns. (Sv. honung) *mel*,

mel, G. Honig (meſi), hunaja-leipä placenta mellita.

hunajainen, iſen Na. *mellitus*, fig. *dulcis*, G. von Honig, süss.

Hunkala, lan al. hunkalas, laan al. hunkalo, lon Na. *ineptus*, *inhabilis*, factu difficilis, *incommodus*, G. ungeschickt, unpassend (hankala).

hunkaluus, uuden Ns. indoles *incommoda* l *inepta*, G. Ungeschicktheit (hankaluus).

Hunnakko, kon al. hunninko, ngon al. hunnikka, kan Ns. *status deperditus*, *rejectaneus*, G. vernachlässigter Zustand, on hunnakolla est inter rejectanea, heitän hunningolle neglectum relinquo, jouduin hunnakollen.

Huunu, un Ns. *equulus* puerorum *lusorius*, pullus equi. G. Kinderpferd.

Huntio l. huntalo, on al. hunttio, on Ns. id. ac hulttio.

Huntu, nnun Ns. Vib. *vitta* muliebris *lintea*, fig. indusium linteum, G. weibliches Kopftuch, it. al. vox commiserantis, G. arm, klåglich, äijä-huntu senex *miselle* (rukka).

huntutan, ttaa V. *vittam* capiti *induo*, *vittä orno*, G. mit Kopfzeug versehen.

hunnuttelen, tella Vfr. idem.

Huo Intj. vox incitandi equos.

Huohotan, ttaa V. *graviter anhelo* l. *suspiro*, G. stöhnen, al. id. ac huojutan.

huohottelen, tella Vfr. idem.

Huojas, aan Na. *levis* portatu, *facilis* factu, *commodus*, G. leicht, nicht mühsam (huokia), huojas elanto vita haud molesta.

huojennan, ntaa Vf. *levem* l. *facilem reddo* e. c. onus, *levo*, *mitigo* e. c. dolorem, *lenio*, relaxo, remitto, G. erleichtern, lindern.

huojennun, ntua al. huojenen, jeta Vm. *levis* l. *facilis fio*, *lenior*, G. leichter werden, tauti huojenee morbus remittit (huokeneu).

huojeſtun, ua Vm. idem.

huojennus, ukſen Ns. *levatio*, inde *levamen*, G. Erleichterung.

Huojun, ua Vm. *agitor* huc et illuc ut arbor vento, *vacillo* ut valetudinarius, G. wackeln (horjun).

huoju, un l. huojuna, an Ns. *vacillatio*, G. Wackeln, yhtä huojua continuo motu, sine pausa l. requie.

huojutan, ttaa Vf. *quasso*, huc et illuc *agito*, G. wackeln machen.

Huokaan, huowata V. *gemo*, *suspiro*, G. seufzen, inde al. *anhelo*, *respiro*, quiesco ex labore, G. Athem holen, schnaufen, hepo huokaa.

huokailen, lla Vfr. idem.

huokaus, ukſen Ns. *gemitus*, *suspirium*, G. Seufzer, inde al. *respiratio*, *quies*, G. das Athemholen, Erholung.

huowun, kua V. *anhelo*, *respiro* ex labore, G. athmen, ſaukko huokuu lutra ventum ducit.

huowin, kia V. *sæpe gemo* l. *respiro*, G. oft Athem schöpfen.

huoškelen, lla Vfr. idem.

huowahdan, htaa Vs. parum et *subito gemo*, *leviter respiro* l. spiritum duco, nonnihil quiesco, G. wenig Athem schöpfen l. sich erholen.

huoku, huowun Ns. *respiratio*, ductus spiritus, G. Athem, ei anna huokua nullam dat requiem, cfr. huoko.

huokautan l. huokatan, ttaa Vf. *gemere* l. *respirare facio* l. *sino*, respirandi l. requiescendi locum do, G. athmen lassen.

Huokia, au Na. *levis* e. c. onus, factu *facilis*, *commodus*, haud molestus, G. leicht, nicht mühsam (huojas), huokiasti facile, leviter, sine labore.

huokeus l. huokius, uden Ns. *facilitas*, *levitas* e. c. oneris, laboris, G. Leichtigkeit.

huokenen, huojeta Vm. *levis* l. *facilis fio*, G. leichter werden (huojennun), hinta huokenee pretium vilescit.

Huoko, huowon al. huoku, huowun Ns. *foramen*, ex quo ebullit aqua, ignis, ventus etc. G. kleine Oeffnung wodurch etwas strudelt, weſi-huoko scaturigo, apertura in glacie, huoko-weſi aqua fontana ebulliens, tuli-huoko foramen fornacis, ex quo efflammat ignis, huokus reikä foramen vento pervium in doliis, imo-huoko porus l. vasculum bibulum plantarum, cfr. sub huokaan.

huokoinen l. huokuinen, iſen Ns. dim. idem.

huokoinen l. huokuinen, iſen Na. ejusmodi *foraminibus plenus*, G. voll solcher Öffnungen.

huowun, ttua V. *ebullio* ut aqua ex scaturigine l. ignis ex fornace, G. auswallen, lähdet huokuu wettä fons ebullit aquam, wuori huokuu tulta, cfr. sub huokaan.

Huokottelen, tella Vfr. *blandior*, *blandiendo allicio*, G. schmeicheln, locken (haukuttelen).

Huolema, an al. huolet, een Ns. *scissura oblonga* l. *vulnus* in arboribus, *vibex* l. *cicatrix* in corpore, G. Narbe an Bäumen, huolet-honka pinus femina.

Huolen, lla V. 1. *nubo*, de feminis, G. einen Mann nehmen (nain de maribus), huolkoon mari detur, nubat, huolematoin innupta, it. 2. al. *anxius* l. *sollicitus sum*, G. bekümmert seyn, huolen wahinkoani damnum passum ægre fero, cfr. huolin.

huoletan, ttaa Vf. 1. *nubere facio* l. *sino*, *colloco* filiam, G. verheirathen, it. 2. *sollicito*, *anxium reddo*, *inquieto*, G. bekümmert machen, minua huolettaa angore afficior.

Huoli, len Ns. *cura* cujus rei *diligens*, *sollicitudo*, G. Sorge, Bekümmerniss, pidän l. kannan ſiitä huolta curam ejus gero, huolen pito l. pidäntö curandi actus, iſällinen huolen pito cura paterna l. providentia, on minulla huolena est mihi curæ, ſuurella huolella magna cura l. diligentia, inde älä rupee huolellen ne curæ l. mœrori te tradas.

huollo l. huolo, on Ns. idem.

huolikas, kkaan Na. *curam gerens* diligentem, *sollicitus* de qua re, G. bekümmert.

huolellinen, iſen Na. idem.

huoletoin, ttoman Na. car. cura carens, *incuriosus*, *securus*, *negligens*, G. unbekümmert, sorglos, huolettomasti negligenter, secure.

huolettomuus, uuden Ns. *incuria*, *securitas*, *negligentia*, G. Sorglosigkeit, Kummerlosigkeit.

huolin, ia V. *diligenter curo*, *curam habeo* sollicitam, G. für etwas sorgen, sich bekümmern, ei huoli minusta nil me curat, mihi haud obedit, huolitko ſiitä num id curæ est tibi, num placet tibi, nihiline facis l. æstimas id, huolimatoin qui nihil curat, cui nihil est curæ, haud obediens, negligens.

Huollan, ltaa V. *evacuo* stomachum, *excerno*, G. sich ausleeren, hauki huoltaa.

Huollun, ltua Vm. *teneresco* l. tener et dolens fio ut dentes a cibo acido l. baccis, G. empfindlich werden, von Zähnen (hellyn).

huolewun, ua al. huoleennun, ntua Vm. idem.

huoloitun, ttua Vm. idem.

Huoma, an Ns. *cura tuens*, potestas custodiendi et curandi, G. Bewahrung, annan huomaaſi in manibus tuis tuendum pono, Jumalan huomaan in custodiam Dei sc. abeas, valedicendi formula (haltu).

huomaan, mata V. *tueor* l. *tutor*, *curo* ne mali quid accidat, G. bewahren, verwahren, cfr. sub huomio.

Huomen, menen al. huomi, men Ns. 1. *tempus matutinum*, G. Morgenstunde (aamu), it. 2. *dies crastinus*, G. morgender Tag, huomenena contr. huomenna mane et cras, huomenelta l. huomelta mane, cras, huomeneen in tempus matutinum l. in diem crastinum, huomenet tempora antelucana (aamut, puhteet), huomen- l. huomi-kauſi idem, huomeniſſa cras et postridie, huomen-lahja dos sponsæ tradi solita, hywää huomenta salutandi formula, G. guten Morgen.

huomeninen l. huominen, iſen Na. *matutinus* l. *crastinus* e. c. tempus, dies, G. Morgends, morgendlich, huomiſelta l. huomiſeèta inde a matutinis, huomiſeen asti usque ad crastinum.

huomeltain l. huomeneltain prtcl. *mane*, *cras*, G. früh, morgen.

Huomio, on Ns. reditus ad sensus post somnum, *animadversio*, *attentio animi*, *observantia*, G. Bewusstwerden, Wahrnehmung, Gewahrwerdung, epähuomio defectus attentionis, it. pl. huomiot *sensus externi*, quibus res observamus l. sentimus.

huomaan, mata l. huomaitſen, ita V. 1. pr. *expergiscor* e somno, *ad sensus* meos *redeo*, G. erwachen, zu sich kommen, huomaſin unesta, inde 2. *sensu* l. externo l. interno *observo* l. *sentio*, *animadverto*, attendo animum, G. gewahr werden, wahrnehmen (hawaan l. hawaitſen), huomaamata l huomaitſemata inopinato, ex improviso.

Huonet, een Ns. 1. *domus* omnigena, *ædificium* parietibus et tecto instructum, max. habitando aptum, G. Haus, huoneen wuoro l. -laina locatio l. conductio domus, huonet-wäkeni homines in domo mea habitantes, inde 2. *homines und habitantes*, G. Hausgenossen, huonet-kunta familia, huonet-kuntainen inquilinus, 3. *œconomia domestica*, G. Haushaltung, pidän huonetta œconomiam curo, huoneen haltia œconomus.

huoneellinen, iſen Na. *domesticus*, ad domum l. familiam l. œconomiam domesticam pertinens e. c. occupatio, ordo, *donum habens*, G. häuslich, Haus l. Wohnung habend, inde *inquilinus*, it. huoneellinen lapſia l. ohria quantum capit domus, G. Haus voll.

Huono, non Na. *pravæ indolis*, *infirmus* l. debilis e. c. æger, *imbecillis* e. c. vir, macer e. c. homo, *levis* e. c. hordeum, G. schlecht, schwach, mager (heikko, kelwotoin), tulen huonokſi macresco, elän huonosti misere vitam dego.

huonous, uden Ns. *infirmitas*, *debilitas*, *imbecillitas*, G. Schlechtigkeit, Schwäche.

huononen, nota l. huonoonnun, ntua Vm. *infirmus* l. dedilis *fio*, *macresco*, *vilesco*, G. schlecht l. schwach werden.

huononnan, ntaa Vf. *reddo debilem*, *infirmo*, vi privo, deteriorem facio, G. schlecht machen, schwächen.

Huoppa, pan Ns. *pannus densatus* l. *coactilis*, G. Filz.

huoppainen l. huopainen, iſen Ns. dim. idem.

huoppainen, iſen Na. *ex coactili* factus e. c. pileus, ad coactile pertinens, G. von Filz.

Huoppaan, pata al. huopaan, wata V. naviculam *remis inhibeo* l. *retrorsum remigo*, G. rückwärts rudern, it. al. in loquendo eadem verba moleste et *frustra repeto*, repetitis vicibus quid conor, frustra repeto rem peractam, G. ein und dasselbe zum Ueberdruss wiederholen.

huopaus, ukſen Ns. remis *renitendi actus*, G. das Rückwärtsrudern.

huopari, in Ns. *remus* repulsans *brevior*, G. kleines Ruder (mela).

Huora, an Ns. (Sv. hora), *adultera*, *meretrix*, *pellex*, *prostibulum*, femina impudica, G. Hure, tekee huorin Adv. adulterium committit.

huorikas, kkaan Ns. *nothus*, *spurius*, adulterinus puer, G. Hurenkind.

huorallinen, iſen Na. *libidinosus*, *lascivus*, *impudicus*, G. hurisch.

huoruus, uuden Ns. *scortatio*, *adulterium*, G. Hurerei.

huoraan, rata al. huorin, ia V. *adultero*, *scortor*, G. huren.

Huoſio, on al. huoſia, an Ns. *scopula* lavationi inserviens, G. Waschquast (huisku), huoſio-korret equisetum hiem. (hoſia).

huoſiain, amen Ns. Sav. idem.

Huoskelen, lla Vfr. vide sub huokaan.

Huosta, an Ns. id. ac hoteet l. hodet l. huoma: otti huostaansa, on huostassani.

Huowet, peen Ns. *somnus levis*, G. Schlummer, ſilmät owat uuen huopeessa.

Huowennan, ntaa Vf. id ac huojennan.

huowennes, nteen, huowennus, ukſen Ns. id. ac huojennus.

huowet, ween Ns idem, al. Na. id. ac huokia l. huojas.

Huowet, ween Ns. *calor* solis *meridianus* tempore vernali nivem solvens, G. Wärme der Mittagssonne im Frühling, huowet-päiwä tempus diei vernalis circa meridiem.

huowennan, ntaa al. huowetan, ttaa Vf. nivem *solvo* l. *tepefacio*, ut sol vernalis, G. auftauen machen, päiwä huowettaa l. huowentaa sol tepet.

huowin, wia V. idem, it. al. ſilmät huowiwat oculi *hebescunt* l. qs. *confunduntur* ex splendore solis a nive reflexo, G. geblendet werden.

Huowi, in Ns. (Sv. hof) id. ac howi, inde *persona*

persona aulica, max. *miles* l. *eques*, huowi=talo prædium aulicorum l. nobilium, Sv. såteri al. prædium equestre Sv. Rusthåll.

Hupa, wan al. hupas, paan Na. qui *facile teritur* l. *præterlabitur*, G. flüchtig, schnell vergänglich, hupa aika tempus qs. furtim profluens, *jucundum*, hupa tie iter jucundum, haud tædium afferens, hupa ruoka cibus usui non diu sufficiens, facile consumendus, jywät me newåt hupaan, frumentum est usus haud diuturni, inde Vib. hupa *pravæ indolis*, G. schlecht, hupa tie via vecturæ difficilis, it. hupa=hauta l. =hulikka homo prodigus, hupaasti l. huwasti repente, facile, furtim.

hupasa, san al. hupainen, isen Na. idem.

hupi, win Ns. quod *tempori fallendo inservit*, G. Zeitvertreib, ole hupinani adsis mihi ut tempus mihi eo facilius præterlabatur, huwikseni oblectandi causa, ajan huwikši temporis fallendi gratia, hupi=hauta id. ac hupa=hauta.

hupilainen, isen Na. *qui* cui *adest temporis fallendi gratia*, G. Gesellschafter.

hupaan, wata V. tempus *jucundum reddo*, *delecto* l. *oblecto*, inde *refocillo*, *reficio*, nec non *respiro* quiescens ex labore, G. die Zeit verkürzen, vergnügen, erquicken.

huwitan, ttaa Vf. *delecto* l. *oblecto*, G. vergnügen, it. al. huwitan rahani pecuniam meam *profundo*, G. verschwenden.

huwittelen, tella Vfr. idem.

huwitus, uksen Ns. *oblectatio*, *oblectamentum*, G. Vergnügung, it. al. rahan huwitus pecuniæ *profusio*.

huwaus, uksen Ns. idem, it. *refocillatio*, *refectio*, G. Erquickung.

Hupia, an Na. Run. id. ac. upia.

Hupio, on Ns. *homo stolidus*, G. Dummkopf.

Huppeloinen, isen Na. Run. *glumosus*, glumis ornatus, epith. strobili humuli, G. struppig.

Huppu, pun Ns. *collectio* vestis inferioris *supra caput*, G. Kopfbedeckung mit dem Rockschoosse, on hupusa korwin habet aures l. caput palla circumcinctum.

Hura, an Ns. *status* rei *confusus* l. *deperditus*, G. verworrener l. verlohrner Zustand (hulhawa), tulen huraan l. huralen in ruinam prolabor, it. huran warpaat id. ac warelsen warpaat.

Huraan, rata V. *susurro*, ut aqua fluens l. apes volantes, G. summen, murmeln.

hurisen, sta V. idem.

huristan, aa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. summen machen.

huristelen, lla Vfr. idem.

Hurja, an Na. *furens*, *perfatuus* c. c. homo, equus, G. toll, rasend, it. al. *incuriosus*, *vagans*, *otiosus* homo, G. Herumtreiber, Faulenzer

hurjaan, jata V. *furentem reddo*, *infatuo*, G. toll l. rasend machen.

hurjaus, uksen Ns. *confusio* mentis, G. Tollheit, it. al. *incuria*, *vagatio*, G. Faulenzerei.

hurjantelen, nnella Vfr. *otior*, *nil curo*, otiosus tempus tero, G. faulenzen.

Hurma, an al. hurmo, on Ns. Botn. *facultas*, *cogitandi* l. *intelligendi*, G. Fassungs- od. Denkkraft, ei ole hurmaa.

hurmet, een Ns. max. pl. hurmeet *sensus externi*, G. äussere Sinne (aistin), cfr. infra.

hurmaan, mata V. *confundo sensus* et *mentem*, *perturbo* animum, deliquio l. vertigine afficio, *infatuo* l. fascino, in errorem blandiendo induco, G. verwirren, schwindeln machen, bethören.

hurmon, oa V. idem, max. oblectamentis l. blanditiis *infatuo*, G. entzücken.

hurmaun, uta Vm. sensibus et mente *confundor*, vertigine afficior, *infatuor*, in errorem incido, G. verwirrt l. schwindelnd l. bethört l. entzückt werden.

hurmoitun, ttua Vm. idem.

hurmaus, uksen Ns. *confusio* mentis, vertigo, inductio in errorem, G. Verwirrung, Bethörung.

hurmoitus, uksen Ns. idem, max. *fascinatio* ope blanditiarum, G. Entzückung, al. id. ac hurmos, on hurmoituksissa.

hurmos, oksen max. pl. hurmokset Ns. *status* mentis *confusus*, quo quis sensuum usu et cogitandi facultate est privatus, sui

sui impos, vertigine l. deliquio laborans, fascinatione infatuatus, G. Geistes Verwirrung, Schwindel, Bethörtheit, on hurmoksiśśa est confusus, tulen hurmokśiin cotundor.

hurmio, on Ns. idem, max. status rerum confusus l. tumultuarius, ordine carens, G. Verworrenheit.

Hurmet, een Ns. Sav. Caj. *cruor, sanguis*, G. geronnenes Blut (urmet).

hurmetaś, taan Ns. idem.

hurmeinen, l. hurmehinen l. hurmeninen, iśen Na. *cruentus, sanguineus*, G. blutig.

hurmikko, kon Ns. *hæmorragia*, sanguinis profluvium, G. Blutfluss.

Hurraan, rata V. id. ac huraan.

hurrutan, ttaa Vf. idem.

Hurri, in Ns. *capra*, G. Ziege, inde vox abigendi capras, it. Abol. maito-hurri oxygala aquâ diluta.

× Hurśkaś, kaan Na. mali haud conscius nec particeps, *justus, probus, integer*, Bibl. *pius*, spiritus religiosi plenus, G. redlich, rechtschaffen, rechtfertig, fromm, cfr. wänhurśkaś.

hurśkaus, uden Ns. *justitia, probitas, integritas, pietas*, G. Redlichkeit, Rechtschaffenheit, Frömmigkeit.

hurśkautan, ttaa V. eccl. *justifico*, justum declaro l. reddo, G. rechtfertigen.

Hurśti, in Ns. 1. Botn. *tela stupea cannabina*, textum *cilicium*, G. hedene Sackleinwand, inde 2. Sav. & Carl. *lodix* in lectulis, G. Bettlaken (raitti).

hurśtinen, iśen Na. *ex cilicio* factus, G. von hedener Leinwand.

hurśtuin, umen Ns. Botn. id. ac hamet.

Hurtta, rtan al. hurtti, rtin Ns. *canis sagax* l. *venaticus*, G. Jagdhund, inde Nyl. *lupus*, G. Wolf, al. fig. homo *longurio*, hurtan korwat tonsillæ in corpore al. auriculæ in corde.

Huru, un Ns. *isthmus* l. *lingula* terræ, G. Landzunge, al. *sinus* maris, G. Meeresbucht.

Hurwio, on Ns. homo *prodigus*, G. Verschwender, it. al. id. ac hurmoś l. hurmio, on hurwiośśa.

hurwitän, ttaa V. *prodigo* l. *profundo* e. c. opes l. pecuniam, G. verschwenden, it. al. id, ac hurmaan.

hurwittelen, tella Vfr. idem.

hurwitus, ukśen Ns. *profusio*, inde *stultitia*, G. Verschwendung, Thorheit.

Huśśu l. huśu, un Ns. homo *staturâ humilis*, misellus, G. kleiner Tropf (haśśu).

Huśutan, ttaa V. *incito* e. c. canem, G. anhetzen (hututan, hytytän, haśitan).

Hutelo, on Ns. id. ac hutilus.

Hutera, an Na. *vacillans*, qui facile subvertitur e. c. cymba, G. schwankend.

Hutia, an et hutikka, kan Ns. vide sub hudin.

Hutilus, ukśen al. hutelo, on Ns. homo *prodigus, fatuus*, mente levis, vana appetens l. loquens, homo nauci, G. leichtsinniger, verschwenderischer, kindischer, unordentlicher Mensch.

hutiloitśen, ita V. *prodigo* l. *profundo* bona mea, rebus vanis sum deditus, *fatue me gero*, G. leichtsinnig l. verschwenderisch l. kindisch seyn.

Hutkin, ia V. id. ac hudin.

Huttu, tun Ns. Sav. *puls farracea*, G. Mehlbrei, marja-huttu puls baccarum, it. Abol. huttu-mies vir *nullius frugis*, G. Schwächling.

Hutuinen, iśen Na. *vilis* l. *levis* e. c. frumentum, nullius frugis, G. schlecht, schwach.

Hututan, ttaa V. *incito* canem, *irrito*, G. anhetzen (huśutan).

Huudan, taa V. *clamo, vociferor*, G. rufen, schreien, inde 2. viva *voce promulgo* mentem e. c. in sacerdote eligendo i. e. *suffragium vocale fero*, G. votiren, nec non in auctione facienda i. e. *liceor*, G. anbieten: pass. huudetaan contr. huutaan. ×

huutelen, della Vfr. idem.

huuto, don Ns. *clamor, vociferatio*, G. Gerufe, Geschrei, inde 2. *suffragium vocale* in sacerdote eligendo, G. Votum, *licitatio* l. *promulgatio* in auctionibus, G. Anboth, nec non *rumor* l. fama vagans, G. Ruf, huuto kuuluu fama fertur.

huudanto, nnon al. huudannes, nteen al. huudannaś, ntaan Run. Ns. idem.

huudatan, ttaa Vf. *clamare facio* l. *sino*, ad clamandum excito, G. rufen l. schreien machen.

Huudet, huuteen Ns. *pruina*, floccus nivis ex vaporibus congelatis, G. Reif (härmä, hyydet).

Huuhottelen, tella Vfr. *copiose fluo* ut sanguis ex arteria l. torrens, G. strömen, it. al. id. ac houhattelen.

Huuhdon, htoa V. id. ac huhdon, de luendo.

Huuhu, un Ns. id. ac huhu, max. *rumor*.

Huuli, len Ns. *labium* l. *labrum*, G. Lippe l. Lefze, ala-huuli et ylö-huuli labr. inferius et superius.

huulinen, iſen Na. *labiosus*, G. Lippen habend, non nisi in compos. iſo-huulinen labeo. puna-huulinen.

× Huumaan l. huumajan, mata V. id. ac humaan, it. al. *stupidum* l. mente *confusum reddo*, *confundo*, G. betäuben, tuuli huumaa korwat ventus aures susurrantes reddit.

huumu, un Ns. id. ac humu, hymy.

huumet, een Ns. *status confusionis* l. animi vertigine laborantis, G. Betäubung, Verwirrung (hurmoš), on huumeisſanſa.

huumelo, on Ns. homo *mente confusus*, vertigine laborans, G. verwirrter Mensch, tekee huumeloksi caput confusum reddit.

huumahdan, htaa Vs. id. ac humahdan.

huumahtelen, hdella Vfr. idem.

huumahdun, htua Vm. *resono* l. *echo reflecto* ut silva, *obmurmuro*, G. wiederschallen, it. al. *murmure percellor*, *confusus* l. timidus *fio*, G. betäubt l. verwirrt werden.

huumakehdan, htaa V. Sav. qs. capite *confusus incedo* et *murmuro*, G. murmeln, brummen.

Huun-purema, an Ns. *lentigo*, G. Leberflecken (ab inus. huu et purema morsus a puren).

Huuntu, nnun Ns. id. ac huntu.

Huuppa, pan Ns. (Sv. hop?) *multitudo*, *congeries*, G. Haufen, huuppa ihmiſiä, naureita.

huupahdan, htaa V. *copiose adhæresco*, G. haufenweise anhangen, loka huulillen huupahti.

Huuppo, pon Ns. id. ac hauppo, inde homo *stupidus*, G. Dummkopf.

Huuru, un Ns. *vapor nebulosus*, *nebula*, G. Nebel (kaaſu, ſumu), it. *pruina* ex vapore nebuloso, G. Reif.

Huuſaan, ſata V. (Sv. hofslaga) *morbos curo*, *sano* mendas externas max. equorum, rar. hominum, G. heilen.

huuslaari, in Ns. (Sv. hofslagare) *medicus* equorum, G. Pferdearzt.

Huuti Intj. (Sv. hut) pr. vox abigendi canes, inde *pudeat te! apage!* G. pack dich! schäm dich, fort! ei tiedä huutia nil eum pudet, on huutin puolella pudore est perfusus, huuti-järwi locus ediscendæ modestiæ, on ollut huuti-järwellä.

huutitan, ttaa V. *dico* huuti, canes abigo, *pudere jubeo*, G. forttreiben, beschämen.

Huuwaan, wata V. *suspiro*, *respiro*, quiesco ex labore, G. aufathmen, sich erholen, it. *delecto* l. *oblecto* me, G. sich ergötzen.

Huuwattelen, tella Vf. id. ac houhattelen l. huuhattelen.

Huwitan, ttaa V. huwitus, ukſen Ns. etc. vide sub hupa.

Huwentelen, nnella Vfr. *labiis apprehendere conor*, ut equus stramina fœni sparsa, G. nachſchnappen.

Hydet, hyteen Ns. *culex* pipiens, G. Mücke (mäkärä, ſääski, itikka).

hyttyinen l. hyttinen, iſen Ns. dim. idem.

Hyet, een Ns. *motus undarum* sedata tempestate, G. stiller Schwall der Wellen, hyeet käywät.

Hyh, hyhyh Intj. vox indignantis, ridentis etc.

hyhmähdän, htää Vs. *dico* hyh.

hyhmähtelen, dellä Vfr. idem.

Hyhmä, än Ns. *nix aquosa*, tabes nivis, G. wassergemischter Schnee.

hyhmäinen, iſen Na. *tabe* nivis *plenus*, madens nive, G. voll solches Schnees.

Hyhwyn l. hyhyn, htyä V. *garrio* ut columba, G. turteln.

Hyhämöittelen, tellä Vfr. *tremesco*, G. erzittern, ſappi hyhämöittelee bilis movetur i. e. ira fervet, irascitur.

Hyis Intj. id. ac huis, inde *pudeat te!* G. schâm dich!

Hykerrán l. hykárrán, rtáá V. *sonum murmurantem cieo* e. c. molæ versatilis, G. murmelnden Laut erregen, jauhan hykerrán, inde nauran hykerrán susurrans rideo, laulan hykerrán.

Hykytán, ttää V. *succutio* instar equi currentis, moleste *porto*, G. schütteln (hylkytán).

hykyttelen, tellá Vfr. idem.

hykytys, ykſen Ns. *quassatio*, G. Schütteln.

Hykähdän, htää Vs. *pavore exsilio*, G. vor Schrecken aufspringen (ſaikähdän).

Hylet l. hyljet, hylkeen Ns. id. ac hylki.

Hyljään l. hylkään, ljätä V. *repudio* e. c. uxorem l. sponsam, *rejicio* l. *abjicio* l. *relinquo* e. c. liberos, *recuso* quid oblatum, *sperno* e. c. judicem, *fastidio* e. c. cibum, G. verwerfen, verlassen, al. nuoli hylkää takaiſin sagitta *resilit*, G. zurückprallen.

hylkelen, ljellä Vfr. idem.

hyljäys l. hylkäys, ykſen Ns. *repudiatio*, *rejectio*, *relictio* etc. G. Verwerfung.

hylky, hylyn l. hyljyn Ns. *rejectaneum quid*, *res rejicula* l. derelicta, G. verworfene Sache, meren hylky ejectum maris.

hylkyläinen, iſen Ns. idem.

hyljys, ykſen max. pl. hyljykſet Ns. *status rejectaneus*, G. verworfener Zustand, jää hyljyksiin.

Hyljäytän, ttää V. *miscens circumago* e. c. cibum inter coquendum, inde *haurio* fluidum quid capulâ, G. umrühren, schöpfen.

Hylki, ljen al. hylet l. hyljet, hylkeen Ns. *phoca*, G. Seehund, hylkeen raswa adeps l. lardum phocæ, hylkeen pyyntö captura phocarum (norpa).

Hylkyn, kyä Vm. *agitor* l. *quassor* ut aqua, *instabilis sum*, G. geschüttelt seyn, weſi hylkkyy (hölkyn).

hylkytän, ttää Vf. *agito* l. *quasso*, ut equus currens equitem, G. schütteln.

hylkyttelen, tellä Vfr. idem.

hylkytys, ykſen Ns. *agitatio*, *quassatio*, G. Schüttelung.

hylky, kyn Ns. idem, meren hylky æstus maris.

Hylly, yn Ns. 1. *locus paludosus*, ubi solum est qs. pendulum ob aquas subterraneas, G. zitternder Sumpf, it. 2. (Sv. hylla) *theca*, *loculamentum* in domibus, G. Schrank.

hyllyinen, iſen Na. *paludosus* e. c. locus, G. zitternd sumpfig.

hyllyn, yä Vm. *moveor* l. *instabilis sum* instar paludis seu soli aquis supernatantis, G. zittern l. schaukeln wie ein Sumpf, maa hyllyy terra quassando movetur.

Hymmi, in Ns. Run. *virgo* placida, subridens, G. freundliches Mädchen (impi).

Hympyrä, än Na. *claudicans*, *claudipes*, *loripes*, G. hinkend, krumfussig (kampura).

Hymyän, ytä Vm. id. ac humaan inde *subrideo* cum sono tacito, G. lächeln.

hymiſen, stä V. id ac humiſen.

hymy, yn l. hymiä, än Ns. id. ac humu l. humina, inde *subrisio*, G. Lächeln, ſuu on hymyſsä os est subridens, §. hymy-pää ohra spica hordei sexangularis.

hymiſtän, tää Vf. *sonitum levem cieo*, G. summen machen, it. Carl. minua hymiſtää tremor levis invadit me, G. schaudern machen.

hymeyttelen, tellä Vfr. *susurrum levem excito*, G. brummenden Laut erregen, ſoutaa hymeyttelee inter remigandum leviter cantillat.

Hynkä, ngän al. hynky, ngyn Ns. *subatio*, G. Brunst, ſika on hyngäsſä l. hyngyllänſä sus subat.

hynkäinen, iſen Na. *subans*, *lascivus*, G. brünstig.

Hynkähdän, htää Vs. *parum rideo*, *subrideo*, G. hörbar lächeln, hynkähti ſiihen.

hynkäytän, ttää Vf. *subridere facio*, inde *parum delecto*, *blandior*, G. hörbar lächeln machen, ein wenig erfreuen.

hynkäyttelen, tellä Vfr. idem, inde *subrideo*.

Hyppy, pyn al. hyppi, pin al. hywet, hypeen Ns. *apex digitorum*, G. Fingerspitze, hyppy l. hypeen täyſi quantum apicibus primorum digitorum comprehendi potest.

hyppyinen l. hyppinen, iſen Ns. dim. idem, max. pl. hyppyiſisſä inter apices digitorum

rum compressos, it. anna hyppyinen nuuskua da quantum apicibus digitorum capi potest.

hypeellinen al. hypeesinen, isen Ns. *captus* digitorum, G. so viel man mit den Fingerspitzen fassen kann, hypeellinen nuuskua.

hypistán, áá V. *attingo apicibus* digitorum, digitis tracto l. vellico l. arripio l. comprimo l. contero, G. fingern.

hypistelen, llá Vfr. idem.

hypeilen l. hypertelen l. hypártelen, llá Vfr. idem.

hypristán, áá V. Carl. idem.

hypistys, yksen Ns. *tactus* l. *compressio* ope digitorum, G. das Fingern.

Hyppylá, án Ns. Botn. *collis*, *tumulus*, *clivus* viæ, G. Hügel (ypálet).

Hyppáán, pátá V. 1. (Sv. hoppa?) *salio*, *subsilio*, G. hüpfen, springen, hyppáá-wá hewoinen equus sæpes transiliens, inde 2. *salto*, G. tanzen.

hypin, ppiá V. *sæpe salio*, G. oft springen.

hyppáelen l. hyppáilen, páillá Vfr. idem.

hyppelen, pellá al. hypeskelen l. hypiskelen, llá Vfr. idem, lapsi hyppelee puerulus strepit saliendo.

hyppáys, yksen Ns. *saltus*, *saltatio*, G. Sprung, Tanz.

hyppy, pyn l. hyppi, pin l. hyppiná, án Ns. idem.

hypin, ppimen Ns. *instruentum* saliendo inserviens e. c. hypin-lauta assis cui insistentes pueri alius alium in altum projiciunt, ludi genus, G. Springbrett, hypin-kengin tolutim eundo.

hypátán l. hypitán l. hypytán l. hypáytán, ttáá Vf. *salire* l. *saltare facio* l. *sino*, G. hüpfen l. springen l. tanzen machen od. lassen, hypitán lasta puerulum ulnis l. genubus jactito l. quasso, hewoinen hypyttáá equus quassat equitem.

hypyttelen l. hypittelen, tellá Vfr. idem.

Hyrkki, kin Ns. *frustum abruptum* l. truncus l. *glæba major* e. c. glacei, G. grosses Stück, hyrkki jáátá.

hyrkálet, een Ns. idem (kappalet).

Hyrmin, iá V. *morose* l. *aspere alloquor*, *increpo*, G. beissend anreden, brummen.

hyrminá, án Ns. *morosa allocutio*, verba iracunda l. increpantia, G. beissende Anrede, Schelten.

Hyrmy, yn Ns. *copia* l. *abundantia* cujus rei, G. Menge, Ueberfluss.

Hyrrá, án Ns. *discus* l. *trochus* puerorum lusorius, G. Wurfscheibe (lyrrá).

hyrráán, rrátá V. *vacillans* l. qs. volvendo *moveor* ut discus, *lente curro*, G. sacht l. rollend fortschreiten, it. al. id. ac hyrisen l. hyráán.

hyrrytán, ttáá V. idem.

hyrryttelen, tellá Vfr. idem.

hyrrytys, yksen Ns. *cursus lentus*, G. langsamer Lauf.

hyrry, yn Ns. idem, al. id. ac hyrrá.

Hyrsy, yn Ns. *congius* l. *cantharus* cerevisiæ, G. Bierkanne.

Hyrys, yksen Na. *status* avis *plumas demittentis*, G. Federmausen, inde on hyryksissá est male dispositus qua valetudinem.

Hyráán l. hyráján, rátá V. voce *submissa cantillo*, *susurro* l. *strideo*, G. rôcheln, lehmá hyráá vacca submugit.

hyrisen, stá V. idem, nauran hyrisen.

hyráilen al. hyrôilen, llá Vfr. idem.

hyryelen l. hyryilen, llá Vfr. idem.

hyristelen, llá al hyryttelen, tellá Vfr. idem.

hyriná, án Ns. *sonus submisse cantillans*, *susurrus*, *stridor*, G. Gerôchel.

hyráhdán, htáá Vs. *subito strideo* l. *susurro*, G. hastig rôcheln.

hyráhdys l. hyráys, yksen Ns. *stridor subitus*, G. hastiges Gerôchel.

Hysy, yn Ns. Abol. *strepitus*, *murmur*, *susurrus*, G. leises Gemurmel.

Hyssáán, ssátá V. *leviter tracto* quid, lente quid moveo, G. leise handtieren.

hyssytán, ttáá Vf. idem, max. *leviter jacto* infantem ulnis, G. leise schütteln.

hyssyttelen, tellá Vfr. idem, max. *lente curro*, *salto* etc. juoksee hyssyttelee.

hyssytys, tyksen Ns. *levis tractatio*, max. motio infantis in ulnis, G. leise Handtierung.

Hytkyn, yá Vm. huc et illuc *agitor*, ultro citroque *jactor*, G. geschüttelt werden (hylkyn).

hytkytán,

hytkytän, ttää Vf. huc illucque *agito* l. *jacto*, *quatio* l. *succutio*, G. schütteln.
hytkyttelen, tellä Vfr. idem.
hytkytys, ykſen Ns. *jactatio*, *quassatio*, G. Schuttelung.
Hytti, tin Ns. (Sv. hytta) *ustrina ferri*, officina metallica, G. Eisenhütte.
Hyttinen l. hyttyinen, iſen Ns. vide sub hydet.
Hytty, tyn Ns 1. (Sv. hydda?) *tentorium*, *tugurium*, domus vilior, G. Hütte, it. 2. Abol. *vitta lintea* mulierum, G. weibliches Kopfzeug.
hytyri, in al. hytyrä, -än Ns. *mitra*, pileus, *galerus*, G. Kopfzeug, Mütze (mytyri).
Hyty, dyn Ns. Carl. *visitatio* l. salutatio *matris* apud filiam suam nuptam parturientem, G. mütterlicher Besuch bei der Wöchnerinn.
Hytytän, ttää Vf. id. ac hututan, haſitan.
Hytään l hytäjän, dätä V. *tremo*, G. zitternd klopfen, ſydän hytäjää cor palpitat.
hytäytän, ttää Vf. *tremere* l. *palpitare facio*, tremore afficio, G. zitterndes Klopfen erregen.
Hywet, yeen Ns. id. ac hyyvy.
Hywä, än Na. Compar. parempi l. parempi, rar. hywempi, Superl. paras al. parahin, rar. hywin, pr. *bonus*, G. gut, indeque fig. *gratus*, *utilis*, *commodus*, *aptus*, *probus*, *benevolus* etc. e. c. hywä mieli l. pää animus bonus l. lætus, hywä ruoka cibus delicatus, hywä teko l. työ benefactum l. bonum opus, hywän lainen bonæ indolis, hywän tapainen bene moratus, hywän tahtoinen bene volens, hywän mielinen animo faveute, hywän päiwäinen egregius, hywän ſukuinen honoratioris originis, hywän tekiä benefactor, hywän tekiäinen l. ſtekiäiſet beneficium l. remuneratio pro bene peracto opere, nec non munera salutantium mutua, max. cibaria, hywän makuinen sapidus, hywän ſuopa benignus, benevolus: tekee hywää bene facit, raha tekee minun hywää pecunia mihi est grata, mihi placet, me delectat, hywää päiwää (yötä, ehtoota l. iltaa, huomenta) sc. antakoon Jumala Deus dato bonum l. lætum diem (noctem, vesperam etc.), salutandi et valedicendi formula: pidän hywänäni gratum mihi censeo, kuka hywänänſä quiscumque: otan hywäkſeni bene excipio, lukee hywäkſi bonum censet l. probat l. approbat, käyttää hywäkſeen ſä in usum suum l. sibi commodo vertit: on hywällä mielellä al. on hywillä l. hywisſä mielin al. hywilläänſä l. hywisſäänſä bono est animo l. læta mente: jää hywästi bene remaneas i. e. vale, jätän hywästi valedico: hywin *bene*, *belle*, G. wohl, hywin mielin lubenter, libero arbitrio, hywin tekewä beneficus.
hywäinen, iſen Na. dim. idem, inde *amasio*, *obsecro!* vox blandientis, G. guter Freund, pl. hywäiſet *valedictio*, G. Abschiedswort.
hywyys, yyden Ns. *bonitas*, bona indoles, inde *utilitas*, *probitas*, *benevolentia* etc. G. Güte, Gütigkeit, it. al. *bona*, opes, G. Güter, Reichtum, on paljo hywyyttä.
hywölä, än Ns. domicilium boni mythol. inde *locus gratus*, G. lieblicher Ort.
hywitän, ttää Vf. *appello* quem *bonum*, *bene tracto* quem, bonum me curi præbeo, G. gut nennen, wohl behandeln l. begegnen.
hywittelen, tellä Vfr. idem, usitatius.
hywään, wätä V. *bene* et amanter *tracto*, *blande mulceo*, *amanter palpo*, non nihil diligo, G. wohl behandeln, liebkosen.
hywäilen, llä Vfr. idem, usitatius.
hywästyn l. hywäkſyn, yä Vm. *bene excipio*, *bonum censeo* quid, bene placet mihi, G. wohl aufnehmen, Gefallen finden, en hywäkſy ſitä haud probo.
Hyy, hyyn al. hydet, hyyteen Ns. *pruina*, ros gelatus, G. Reif, al. *nix aquosa*, glacies confracta, G. Eisgrus (hyhmä).
hyynen l. hyinen, iſen (pro hyyinen) Na. *pruinosus*, pruina obductus, *congelatus*, G. reifig, eisig.
hyydyn, tyä Vm. *frigesco* l. *rigesco*, *congelor*, *condensor* ut adeps in frigore l. metallum liquefactum. G. erstarren, gefrieren.
hyydän, tää V. *gelasco*, G. gefrieren, meri hyytää mare glacie obducitur.

hyytän, ttää al. hyydytän, ttää Vf. liquidum quid *congelo* l. congelatum reddo, *refrigero*, G. gefrieren l. erstarren machen, hyydyttää mieleni animum meum reddit frigidum.

hyyttelen, tellä al. hyydyttelen, tellä Vfr. idem.

hyywytän, ttää Vf. et hyyhyttelen l. hyywytelen, tellä Vfr. Sav. idem.

hyydytys, yksen Ns. congelandi actus, *congelatio*, G. das Gefrierenmachen.

hyyhämöittelen, tellä Vfr. qs. pruina obductus l. gelidus *lente incedo*, G. reifbedeckt einherschreiten.

hyyhäröinen, isen Ns. dim. Run. *gelu* l. frigus levius, G. gelinder Frost.

hyyttö, tön Ns. Run. *gelu, pruina*, hiems, G. Reif, Frost, it. mythol. *origo* frigoris et pruinæ, G. mythol. Frosterreger.

Hyyhmä, än Ns. id. ac hyhmä.

Hyypiä, än al. hyypiö, ön al. hyyppiä, än al. hyyppiö, ön Ns. strix *bubo* al. *ulula*, G. Eule.

Hyypittelen l. hyyppyttelen, tellä Vfr. *properans* et tolutim *curro* l. incedo, *operosus sum*, G. hüpfend laufen, geschäftig seyn.

Hyyppä, pän Ns. id. ac hyypiä al. *upupa epops*, G. Widehopf l. *tringa vanellus*, G. Kibitz, it. al. *collis* l. *tumulus apicatus*, al. *pileus apicatus* l. coniformis, G. spitziger Hügel l. Hut.

hyyppäinen, isen Ns. dim. *colliculus, pileolum.*

Hyyry, ryn Ns. (Sv. hyra) *locatio conductio* domus, al. *pecunia* conductionis, G. Miethe, hyyry-huonet domus conducta (wuora l. wuoro).

hyyrään, rätä V. *loco* l. *conduco* domum, G. miethen.

Hyysä, än Ns. *casa*, vile tugurium, G. Hutte.

Hyysi, in al. hysikkä, kän contr. hyyskä, än Ns. *cloaca* l. *latrina*, G. Abtritt, Secret (maki).

Hyytiä, än Ns. id. ac hyypiä.

Hyö Sav. pron. pl. pro he.

Hyödyn, tyä Vm. 1. pr. *accresco, augesco*, G. zuwachsen, hyötywä metsä silva læte crescens, ruoho hyötyy gramen accrescit, ruumis hyötyy ruasta corpus incrementum capit a cibo, inde 2. utilis est mihi, *commodum* l. *utilitatem capio* qua ex re, G. Nutzen haben, ei siitä hyödy nulla inde redundat utilitas, nihil commodi, hyödyitkö siitä? an *usui fuit* tibi? hyötyin cum successu.

hyöty, dyn Ns. *accretio, augmentum, incrementum*, G. Zuwachs, hyöty-koivu betula læte accrescens, hyöty-weſa surculus chordus l. serotinus, hyöty-ruoho herba inutilis in agris: inde *utilitas, commodum*, G. Nutzen, Vortheil, on siitä paljo hyötyä multum lucri inde affluit.

hyötö, dön Ns. *surculus*, G. Schössling, hyötö-metsä, hyötö-weſa.

hyötiäinen, isen Ns. dim. *surcellus*, G. schwacher Schössling, inde chordum quid e. c. frumentum vilius etc.

hyötyinen (l. rar. hyödyinen), isen Na. *læte accrescens, surculosus, incrementum capiens*, G. frisch wachsend, wohl gedeihend, inde 2. *utilis, lucrosus, commodus*, G. nützlich (hyötywäinen), hyötyiſesti læte, utiliter, hyötyiſemmin lætius, utilius.

hyödyllinen, isen Na. idem, max. *utilis lucrosus, commodus*, G. nützlich, vortheilhaft.

hyötywäiſyys, yyden Ns. indoles *læte accrescens, vigor*, lætitia vegetabilium et animalium, G. frischer Wuchs.

hyödylliſyys, yyden Ns. idem, max. *indoles utilis, commodum*, G. Nützlichkeit, Vortheil.

hyödyttömyys, yyden Ns. *defectus incrementi, incommodum*, G. Unnützlichkeit.

hyödytän, ttää Vf. *accrescere facio*, inde *incrementum* l. *utilitatem affero, utilis sum* cui, *prosum*, G. zuwachsen machen, Nutzen bringen, frommen, ei ſe hyödytä nihil lucri adfert.

hyödyttelen, tellä Vfr. idem.

hyödytys, yksen Ns. *actus* incrementum augendi, inde *utilitas, usus, commodum, lucrum*, G. Beförderung des Zuwachsens, Nutzen, Vortheil, onko siitä hyödytystä.

Hyökkään, kätä V. *prorumpere* l. *prosilire conor*, inde *celeriter irruo, furenter adorior, vi proruo* l. vehementer impeto l. accurro, G. heftig vorwärts stürzen, anfallen, zustürzen, koira hyökkää päälle l. ylle.

hyökköön, kötä al. hyökyän, kytä V. idem.

hyökkäys, yksen Ns. *vehemens irruptio, invasio furens, impetus*, G. heftiges Zustürzen, Anfall.

Hyöky, kyn l. wyn Ns. *æstus maris* l. motus undarum post tempestatem sedatam, G. windloser Wellenschwall (hyet), tuulen hyöky ventus levior.

hyökyn l. hyöwyn, kyä V. *æstuo* ut mare undans post ventum, G. sacht wallen l. wehen, tuuli hyökyy ventus leviter flat.

Hyömään, mätä V. *celeriter arripere* l. *invadere conor*, G. hastig angreifen.

hyömin, iä V. idem, de actu continuo.

hyömäisen, stä Vs. subito *arripio*, G. einen Angriff thun.

hyömy, yn l. hyöminä, än Ns. *arreptio celeris*, G. hastiger Angriff.

Hyöntein, temen max. pl. hyöntemet Ns. *floccus* e. c. nivis, *quisquiliæ*, G. Flocke, Stäubchen, inde insecta minima æstate abunde repentia.

Hyörin, iä al. hyöryn, yä V. *huc et illuc cursito, operosus sum*, negotiosum ago, G. geschäftig umherlaufen (pyörin).

hyöriäinen, isen Na. *cursitans, operosus, negotiosus* e. c. homo, G. geschäftig, eilfertig.

hyöry, yn l. hyörinä, än Ns. *cursatio operosa, operositas*, G. Geschäftigkeit.

hyöritän l. hyörytän, ttää V. quem *discursare sino, negotiosum facio*, G. zur Geschäftigkeit bringen.

hyöryläinen, isen Ns. Run. epithet. serpentis ob motum ejus vividum.

Há, häh Intj. id. ac ha, hah.

Hädin, tiä V. vide sub hätä.

Hähyn, yä V. *irä fremo* l. *murmuro*, G. anschnauben.

Häjy, yn Na. pr. *usui ineptus, inutilis, nequam* e. c. equus macer et infirmus, securis hebes, vestis trita, inde *malus, pravus, malignus*, moribus iniquus e. c. homo, mens, G. untauglich, schlecht, boshaftig, häjyn elkinen malæ indolis, häjyn päiwäinen l. tapainen pravus.

Häikiö, ön Na. Botn. idem.

Häikis l. häikis Intj. vox irridentis et irritantis, fere *bombax!* G. Ausruf des Neckens (äikkis, piti piti), häikkis ottaisitko eho num tibi placeret capere.

häikistän, ää V. *dico* häikkis, *contumiliose* cui *irrideo, ostentans irrito* quem quare, *irridens offero* quid cui, *irritans exprobro*, G. necken (äikistän).

häikistelen, llä Vfr. idem.

häikistys, yksen Ns. *irrisio, irritatio*, G. das Necken (äikistys).

Häikkä, kän Ns. *strepitus, tumultus*, G. Lärm, Gemurmel.

häikitän l. häikytän, ttää Vf. *sedo* l. *cohibeo tumultuantes*, G. Lärm stillen (häädän).

häikytys, yksen Ns. *sedatio*, G. Lärmstillung.

Häikäisen, stä V. id. ac heikaisen l. huikaisen.

Häilyn, yä Vm. id. ac häälyn.

häily, yn Ns. id. ac hääly.

häilytän, ttää Vf. id. ac häälytän.

Häilään, lätä al. häilästän, ää V. id. ac häälään l. häälin.

Häirähdän, ttää Vs. *nonnihil vacillo, aberro a scopo, turbor* l. *confundor*, G. fehltreten, sich irren, in Unordnung gerathen (hairahdan).

häirähdyn, htyä Vm. idem.

häiriö, ön Ns. *vacillatio, erratum, turbatio*, G. Fehltritt, Irrung, Unordnung, häiriö tulee hywällekkin vel optimus nonnumquam errat.

häiräys, yksen Ns. idem.

häirähdys, yksen Ns. idem, de actu subito.

häiritsen, itä V. *turbo* bene ordinata, *confundo, in errorem induco*, G. verwirren, in Unordnung bringen, häiritsen kansan populum tumultuantem reddo.

häiritän l. häirätän, ttää Vf. idem.

häiritys, yksen Ns. *turbatio, confusio*, G. Verwirrung.

Häiwä, än Ns. *hanus major* luciis capiendis, G. grosse Angel, it. al. *membrana* l. *pterygium* in oculo, G. Augenhäutchen.

Häiwäi-

Häiwäiſen, ſtä V. id. ac häwäiſen sub häpy.

Häkki, kin Ns. (Sv. hâck) *crates* ex asserculis l. assulis, G. Hecke, Raufe, Flechte, heinä-häkki traha fœnaria, linnun häkki cavea craticia avibus capiendis l. alendis, tien häkki sæpes clathrata, häkki-willa-pää leontodon tarax.

häkillinen, iſen Na. *craticius* e. c. porta, *crata instructus*, G. geflochten, mit Hecke versehen, it. häkillinen heiniä quantum fœni capit traha craticia.

Häkkyrä, än Ns. Sav. *clavus* l. *uncus ligneus* parieti affixus, rebus suspendendis utilis, G. Aufhengehaken.

Häkkäröitſen, itä V. Botn. id. ac hattaroitſen.

Häkylä al. häklä, län Ns. (Sv. hâkla) *pecten* lini l. cannabis, G. Hechel.

häkyläitſen, itä al. häklään, lätä V. *pecto*, *carmino* e. c. linum, G. hecheln.

Häkä, hä'än Ns. *vapor* l. *nidor ingratus* pinguedinis assatæ, al. *nidor fumi* l. *prunarum* caput tentans, G. unangenehmer Dunst (cfr. häyry Abol. tiku Botn.), häkä-wiina primum stillicidium vini combusti in coquendo, G. Brandweins Vorlauf.

häkäinen, iſen Na. *nidore plenus* e. c. domus, *nidorem spirans*, G. dunstvoll.

häkäntelen, nnellä Vfr. ex *nidore vomo* l. *vomere tento*, G. von Dunst sich erbrechen, inde puhuu häkäntelee in loquendo hæsitat nec verba expedire potest qs. vomitu laborans.

Häkäytän l. häkytän, ttää V. 1. *suffoco* l. *supprimo*, inde *coërceo*, *cohibeo*, G. unterdrücken, übermannen, besänftigen, bändigen (häikytän), häkäyttää halut cupidines reprimit, it. al. 2. *festinando cogo* l. *urgeo*, *citatim impello*, G. heftig antreiben (hätäytän).

häkin, kkiä V. Abol. idem, max. *vi majore supprimo* l. *supero*, superior sum cui.

häkytys, ykſen Ns. *suppressio*, *coërcitio*, G. Unterdrückung, Bändigung, it. *impulsio festinans*, G. heftige Antreibung.

Häkäröitſen, itä V. Abol. *præcipitanter* et *temere* quid *ago*, G. eilend etwas überhin machen, häkäröitſee hädiſſänſä, cfr. häkkäröitſen.

Hälppä, pän Ns. homo *labeo* os habens apertum, inde *inconsiderate loquitans* (hölppä), *nugator* al. hälppä-huuli, G. Maulaffe, Grossmaul.

hälppään, pätä V. *ore aperto* l. *inconsiderate loquor*, *temere nugor*, male diffamo, G. maulaffen, unbedachtsam plaudern, verläumden.

Hälwenen, wetä Vm. *cesso* ut ventus, *sedor*, *coërceor*, G. still od. besänftigt werden, hälwenen pahan teosta.

Hälwäiſen, ſtä V. Uloæ *subito ferio* l. *ico* e. c. talitro, G. einen Klappsgeben, hieben (uyskin, nauhaan), härkä hälwäiſee ſarwillanſa bos cornibus petit l. ferit, hälwäiſe ſuullen, it. al. id. ac hälppään, max. *diffamo* l. calumnior.

Hälyän, ytä V. *strepens curso*, *tumultuor* ut pueri, *strepo* ut ebrius, G. lärmen.

häliſen, ſtä V. idem, cfr. heliſen.

häly, yn al. häliä, än Ns. *strepitus* l. *tumultuatio* loquentium et cursantium, G. Lärm, cfr. heliä, §. häliä *tibia* pastorum *musica?*

hälistän l. hälystän, ää Vf. Caj. *strepitum excito*, G. Lärm erregen.

hälytän, ttää Vf. idem, al. id. ac. häälytän.

Hämet, een Ns. *Tavastia*, provincia Finlandiæ media al. hämeen maa, G. Tawastland, hämeen linna Tavastburg l. Tavastehus, oppidum: inde puhun hämettä l. hämeen kieltä dialecto utor Tavastorum. murtaa hämeekſi qs. tavastizat, hämeen ſilkä id. ac harjus.

hämäläinen, iſen N. *tavastus*, *tavastensis*, ad tavastiam pertinens, G. Tawastländer, tawastländisch.

Hämmennän, ntää Vf. 1. Sav. *misceo*, *miscens confundo*, G. mischen, vermischen, verwirren (ſekoitan), hämmennän kauroja ohriin avenam hordeo admisceo, hämmennän ruokaa cibum fluidum rudicula commoveo, hämmennän langat fila intrico, hämmennän ſanat verba l. colloquium confundo, it. al. *arceo*, *cohibeo* vim l. motum, *coërceo* furentem, *sedo*, G. hemmen, stillen, hindern.

hämmentelen, nnellä Vfr. idem, inde hämmentelen sanoissani confundor ita ut verba vix proferre valeam, älä hämmentele ne confundaris, ne hæsites.

hämmennys, yksen Ns. *mixtio*, *confusio*, G. Vermischung, Vervirrung (sekoitus), it. *cohibitio*, *coërcitio*, inde *obstaculum*, G. Hemmung, Hinderniss, tekee hämmennystä est obstaculo.

hämmennikki, kin Ns. *obstaculum* impediens quid, *impedimentum*, G. Hinderniss.

hämmennyn, ntyä Vm. *misceor*, *confundor*, *obstupesco*, G. vermischt l. verwirrt werden, it. *coërceor*, *cesso*, G. gehemmt werden, aufhören.

Hämmästyn, yä Vm. mente confundor ex stupore, *obstupesco*, G. verwirrt werden, erstaunen.

hämmästys, yksen Ns. *stupor*, G. Verwirrung.

hämmästymättömyys, yyden Ns. defectus stuporis, *audacia*, G. Dreistigkeit, Kühnheit.

Hämmä-häkki, kin Ns. *araneus*, G. Spinne, hämmä-häkin kina l. -werkko tela aranei, araneum (hämä-häkki).

Hämy, yn al. hämärä, rän Ns. *crepusculum* et matutinum (diluculum) et vespertinum, G. Dämmerung, tuli hämyssä l. hämärissä tempore crepusculi advenit.

hämyinen l. hämöinen l. hämäräinen, isen Na. *subobscurus*, *caliginosus* e. c. dies, oculus, speculum, G. dämmerig.

hämärrän, rtää al. hämäröitsen, itä V. ad crepusculum prolabor, *crepusculasco*, *parum luceo*, G. dämmern, päivä hämärtää l. hämäröitsee dies ad crepusculum vespertinum l. matutinum vergit, inde silmät hämärtävät l. silmiäni hämärtää oculi caligant.

hämärtelen, rtellä Vfr. idem.

hämään, mätä V. qs. crepusculo induo, *obscuro*, *occulo*, G. verdunkeln, verfinstern.

Hämö, ön l. hämä, än Ns. *hordeum præcox*, G. frühreifendes Saatkorn, inde hämö-pää l. hämä-pää spica hordei octangularis, §. hämä-häkki Sav. Vib. id. ac hämmähäkki.

hämöinen, isen Ns. dim. idem.

Hän, hänen pron. *ille* l. *illa*, *is* l. *ea*, de personis, G. er l. sie.

Hän prtcl. enclit. id. ac han, e. c. syöthän tu *quidem* edis, G. du isst zwar l. wohl, kyllähän otamme.

Häntä l. häntäs l. häntästä prtcl. *enimvero*, *quid si*, G. wenn aber (äntä), häntä josan sanon quid si dico, häntä sitte quid tum, G. was denn.

Häntä, nnän Ns. 1. *cauda* animalium, G. Schwantz, (cfr. pyrstö), häntä-ruhppu l. -luu os coccygis, häntä-wyö lorum caudam equi cingens, häntä-wieras conviva nuptiarum haud invitatus al. nurkka-wieras, inde hameen häntä *fimbria inferior* vestis talaris: 2. abiit in Præposit. e. c. käypi hännässäni incedit ad caudam meam i. e. *post* l. *pone* me, juoksee sen häntään curre *post* ipsum, on hännässämme est *pone* nos, läksi hännästäni, G. von hinten.

häntäinen, isen Ns. dim. idem.

häntäinen, isen Na. *caudatus* e. c. lupus, *ex cauda* confectus e. c. flagellum, G. geschwänzt, aus Schwanz gemacht.

hännällinen, isen Na. *caudatus*, *cauda præditus*, G. geschwänzt.

hännäkäs l. hännikäs, kään Na. *longam* habens *caudam*, G. langgeschwänzt, inde epithet. lupi, al. id. ac hännikkä.

hänti, nnin al. häntti, ntin al. hänttiö, ön Ns. epithet. lupi ob caudam ejus longiorem, G. der Langschwanz.

hänttiläinen, isen Ns. idem.

häntyri, in Ns. Abol. pr. qui *ad caudam* i. e. *pone versatur* e. c. *pedissequus*, *porcus* homines lubenter comitans etc. G. Nachschwänzler, Begleiter.

hännikkä, kän Ns. max. pl. hännikät *funes breviores* l. segmina funiculi caudæformia, quibus diversæ retis partes colligantur, G. Strickstümpfe am Netz.

hännitän, ttää Vf. *loro caudam* equi *cingo*, G. den Schwanzriemen binden, it. al. *insector* quem qs. ad caudam i. e. *cominus sequor*, G. nachschwänzeln.

Häppä, pän Ns. *potus*, vox puerilis, G. Trank.

häppään, pätä V. *bibo*, G. trinken.

Häpy,

Häpy, wyn Ns. indoles animi pudens, *pudor, verecundia*, G. Scham, Schamgefuhl, ei sillä ole häpyä, inde näytti häspynsä pudenda sua l. genitalia revelavit, clr. häpiä.

häpiä, än al. häpee, een Ns. res pudenda l. turpis, *ignominia* l. *dedecus*, G. Schande, on teille häpiäksi est vobis dedecori, inde häpiän kannus impatiens noli tangere: Nb. häpy et häpiä sæpe mixtim adhibentur.

häpiällinen, isen Na. *pudendus, turpis, ignominiosus*, vituperabilis e. c. dictum, factum, G. schändlich, schimpflich.

häweliäs, ään Na. *pudens, verecundus*, haud protervus, G. schamhaft, bescheiden.

häpiälliſyys, yyden Ns. *indoles* rei *pudenda* l. *ignominiosa*, G. Schändlichkeit.

häweliäſyys, yyden Ns. *indoles* animi *pudens, verecundia*, G. Schamhaftigkeit.

häwytöin l. häwittöin, ttömän Na. car. *impudens, protervus, obscenus*, G. schamlos, frech, unverschämt (häpeemättöin).

häwyttömyys l. häwittömyys, yyden Ns. *impudentia, protervia, obscenitas*, G. Schamlosigkeit, Frechheit (häpeemättömyys).

häpeen, wetä V. *pudet me, pudore suffundor, erubesco*, G. sich schämen, erröthen, häpeen työtäni facti me pudet, häpeen silmiäni vultum demitto l. averto ex pudore, mene häpeemääsi.

häpeilen, weillä Vfr. idem, max. *verecunde me gero.*

häwähdän, htää Vs. nonnihil et *subito pudet me, pudore subito suffundor*, G. hastig erröthen.

häwäiſen l. häpäiſen, stä V. *pudore suffundo, dedecoro, dehonesto, irrideo*, contumelia afficio, G. beschämen, schänden (häiwäiſen).

häwäistys, yksen Ns. *dehonestatio, irrisio, ignominia*, contumelia, G. Beschämung, Schändung (häiwästys).

Häpäs, ppään al. häwäs, pään Ns. max. pl. häppäät l. häpäät *pars dorsi tuberosa* ad scapulas equi, bovis etc. G. Schulterblattknochen, haawa häppäällä l. häpäällä.

Härewä, än Na. *majusculus, grandis*, inde *egregius*, G. ziemlich gross, vorzüglich (häriä).

Härhään, hätä V. *tango, tangendo turbo* l. irrito, G. berühren, beunruhigen (käjoon, ryhdyn), älä härhää noli tangere.

härhäilen, llä Vfr. idem.

Härinet, een Ns. id. ac harinet.

Häriſen, stä V. *hirrio* ut canis, *murmuro*, morose ringo, inde *objurgo, morose stomachor*, G. murren (äriſen).

häriä, än Ns. *hirritus, murmuratio; jurgium*, G. Gemurre (äriä).

häristän, ää V. *hirrire* l. *murmurare facio* e. c. canem, G. murren machen, anreitzen, it. al. id. ac heritän ictum minor, G. zu schlagen drohen.

häristelen, llä Vfr. idem.

häristys, yksen Ns. *causa* murmurationis et iræ, *irritatio*, G. Anreitzung zu murren, it. al. id. ac heritys minatio ictus, G. Drohung zu schlagen.

Häriä, än Na. id. ac härewä.

Härjään, jätä V. id ac herjaan l. herjään.

Härkeän, retä V. Sav. id. ac herkeen.

Härkä, rjän Ns. *bos taurus* adultus, G. Ochs, Farr, lehmä on härjillä l. härjilsänsä vacca taurum appetit in æstu veneris, inde härkä-peura rangifer *mas*, härkä-wasikka vitulus *masculus*, härkäpapu faba, härkä-peippo motacillæ species, härkä-puu pyrus l. cratægus aria al. ola-koiwu, härkä tuuli id. ac länsi-tuuli, puna-härjän-kieli anchusa officinalis, härjän-silmä anthemis tinctoria, härjän häntä id. ac horma l. horsma, härkämäinen bovi similis, iners in gestibus.

härkäinen l. härkyinen, isen Ns. dim. idem.

härkäinen, isen Na. *masculus, tauris abundans*, G. männlich, reich an Ochsen.

härkylä, än Ns. polypodium *filix mas* al. *pteris aquilina*, G. Farrenkraut (sanan jalka).

härkyläinen, isen Ns. dim. idem, usitatius.

härkäin, kämen al. härkin, rkimen l. rkimen al. härkälö, ön Ns. *rudicula* multifida, G. Quirl.

Härmä, än Ns. *pruina* ex vaporibus congelatis, G. Reif (kuura), it. al. päiwän härmisſä pro hämäriſſä.

härmäi-

hármáinen, iſen Na. *pruinosus*, G. reifig.
Hárná, Ns. id. ac hernä, avis.
Hárnáán, nátá V. *irrito* e. c. canem, G. reitzen (hárſytán).
hárnytán, ttáá Vf. idem.
Háröki, in Na. (Sv. hårsk) *rancidus* e. c. butyrum, lardum, G. ranzig.
hárskáánnyn, ntyá Vm. *rancesco*, *rancidus fio*, G. ranzig werden.
Hárskyn, yá V. *aspere loquor* l. *stomachor*, *iracundus strepo*, G. zornig anreden l. lärmen (párskyn).
Hárſytán, ttáá Vf. *irrito* e. c. canem, *instigo*, *incito*, G. reitzen, hetzen (hárnáán).
hárſytteleu, tellá Vfr. idem.
hárſytys, ykſen Ns. *irritatio*, G. Reitzung.
hárſy, yn Ns. idem.
Hásſin, iá V. *venere utor*, coëo cum femina.
Háſyn, yá V. *strepo*, *tumultuor*, G. lärmen (háhyn).
háſy, yn Ns. *strepitus* convivarum, G. Lärm (háhy, haſu).
háſytán, ttáá Vf. *sedo strepitum*, *compono* litigantes l. tumultuantes, G. Lärm stillen (háikitán).
× Háttárá, rán Ns. id. ac hattara, max. femina lasciva.
Hátulus, ukſen l. hátules, ekſen l. hátulis, iin Ns. *fimbria* l. *limbus* vestium collaris pelliceus, G. Pelzkragen (vox vel peregr. vel male formata).
Hátyötán, áá V. *suffoco* l. *sedo* e. c. ignem, G. hemmen (hákáytán).
Hátá, dán Ns. *festinatio præceps* nec non *necessitas urgens*, *angustia*, G. grosse Eile, Noth, ei ole hátáá nulla adest præcipitandi causa, nulla angustia, nihil periculi, hádisſánſá l. hádillánſá in sua angustia l. necessitate coactus, hátä-kastet baptismus in casu necessitatis, hátä-leipá panis vilior tempore annonæ difficilis usitatus, hátä-tila angustia rerum, hátä-wara copia rerum ad tempus necessitatis parata, hátä-hátten l. hátä-hátáá præcipitanter, in angustia, necessitate premente.
hátáinen l. hátinen (l. hádáinen), iſen Na. *præcipitanter festinans*, *necessitate pressus* e. c. homo, dilationem haud patiens e. c. opus, *periculis obnoxius*, G. sehr eilig, nothgedrungen.
hádállinen l. hátáállinen, iſen Na. idem, inde *auxilio destitutus* ideoque *anxius*, G. nothleidend.
háti, din Na. *valde festinus*, avide cupidus, *præceps*; G. eilfertig.
hádin, tiá V. ad *festinandum impello*, *necessitate premo*, *necesso*, G. nöthigen, it. al. *præcipitanter festino*, G. eilfertig seyn.
hátäileu, däillä Vfr. *necessitate premor*, *præcipitanter festino*, *trepidanter* quid *ago*, G. nothgedrungen seyn, eilfertig thun.
hátikötſen, itä V. *præceps festino*, præcipitanter et temere quid ago, *præfestino*, G. eilfertig pfuschen.
hátäytán l. hátyytán, ttáá Vf. *angustia* quem *premo*, *necessitate cogo*, violenter urgeo l. impello ad festinandum, præcipitem et trepidum reddo, in periculum induco, ad incitas redigo, G. in Noth bringen, hastig nöthigen, it. hätäytán walkiata ignem *cohibeo* l. *suffoco* (hátyötán).
hádästytán, ttáá Vf. idem.
hátäynnyn l. hátäánnyn, ntyá Vm. *angustia premor*, *necessitate cogor*, ad festinandum præcipitanter impellor, in rebus angustis trepidus fio, in periculum incido, ad incitas redigor, G. in Noth gerathen, heftig genöthigt werden.
hátäyn, ytä al. hádästyn, yá Vm. idem.
Hátärä, rán Na. *lippus*, *cæcutiens* e. c. oculus, G. triefäugig.
hátäröitſen, itä V. *lippus sum*, *cæcutio*, G. triefäugig seyn.
Häweliäs, ään Na. vide sub häpy, al. id. ac häwäliäs.
Hävin, iä al. hävian, witä V. *depauperor* l. *pauper fio* opum l. virium, *destruor* l. *collabor* ut ædes, *abolesco* ut gramen, *corruo* l. ruinosus fio, decresco, attenuor, deficio, G. verarmen, verfallen, vergehen.
hävenen, wetä Vm. idem.
hävintö, mön l hävis, ön Ns. *status ruinosus*,

nosus, inde *ruina, exitium*, jactura fortunarum, G. verarmter l. verfallner Zustand, Verderben.

hâwerikki, kin Ns. qui *ruinam* fortunarum est *passus*, pauper misellus, G. Bankerottspieler.

hâwitân, ttâá Vf. *depaupero* e. c. divitem, *destruo* l. *desolo* e. c. ædes l. urbem, *prodigo* e. c. opes, *eradico* e. c. gramen, *ruinosum reddo*, attenuo, G. arm l. verfallen machen, zerstören, verschwenden, ausrotten.

hâwittelen, tellâ Vfr. idem.

hâwityŝ, ykſen Ns. *destructio* ædis, *profusio* opum, *inductio paupertatis* l. *ruinæ*, attenuatio, G. Zerstörung, Verschwendung, Armmachung.

Hâwâŝ, pâân Ns. id. ac hâpâŝ.

Hâwâllân l. **hâwellân**, ltâá V. *avide deglutio* l. *devoro*, G. verschlingen (hawallan).

hâwâliâŝ l. **hâweliâŝ**, âân al. **hâwâlet**, een Na. *avidus, vorax* ut lupus, G. verschlingend, gefrâssig, it. **hâweliâŝ** vide sub **hâpy**.

Hâyhellân, ltâá V. *iracundus mordeo* ut canis, *irâ fremo*, G. zornig anschnauben.

hâyhyn, yâ V. idem (**hâhyn**).

hâyhyilen l. **hâyhôilen**, llâ Vfr. idem.

hâyhâhdân, htâá Vs. *subito irruo* l. *irruere minor* instar canis, G. zornig anstürzen.

hâyhâhtelen, hdellâ Vfr. idem.

Hâynin, iâ V. id. ac **hâyhyn**.

hâynâiſen, stâ Vs. id. ac **hâyhâhdân**.

Hâyry, ryn Ns. 1. Abol. *nidor prunarum* ex camino, G. Kohlendunst (hâkâ, tiku), it. 2. al. *nebula* l. *vapor exhalans* e. c. aquæ ferventis, G. Wasserdunst.

hâyryinen, iſen Na. *nidore plenus* l. *nidorem prunarum spirans* al. *vaporosus*, G. dunstvoll.

hâyryn, yâ l. **hâyryân**, ytâ Vm. *nidorem spiro, vaporem exhalo*, G. ausdunsten, ausdampfen.

hâyrytân, ttâá Vf. idem, it. *nidore* l. *vapore plenum reddo, vaporare sino*, G. dunstvoll machen.

hâyrâytân, ttâá Vf. parum *suffumigo*, obiter *ustulo*, G. wenig râuchern l. brennen, inde **hâyrâytâ hôyhemeſi** pulverem ex plumis tuis excuto.

Hâá, hâán max. pl. **hâât** Ns. *nuptiæ, convivium nuptiale*, G. Hochzeit, juon **hâitâ** nuptias bibendo celebro, on **hâiſſâ** nuptiis adest: Sing. non nisi in compos. **hâá-waatet** vestis nuptialis, **hâá-runo** carmen nuptiale.

hâinen, iſen Na. *nuptialis* e. c. cibus, donum, *nuptiis* celebrandis *frequens* e. c. pagus, G. hochzeitlich.

hâállinen, iſen Na. idem.

Hâádân, **hâátâá** V. *abstineo* quem, *pello* l. *depello, abigo*, G. abhalten, abwehren, treiben, **hâádân walkiaa** ignem cohibeo ne ulterius prorepat, herra **hâátâkôôn** dominus avertat e. c. pericula, **hâádân** riidan litem *coërceo* l. *sedo*.

hâádyn, tyâ Vm. *cohibeor, sisto, depellor, abigor*, G. abgehalten l. abgewehrt werden, **hâátyy hâpiâán** in ignominiam incidit.

Hâálin, iâ al. **hâáláán**, látâ V. Botn. *operosus discurso*, anxie et strepens ago quid, *negotiosus satago*, G. geschâftig umherlaufen l. lârmen, mitâ **hâálâât** quid in agendo strepens discursas, **wâti hâálii** populus fluctuatur (**hâilâán, hyôrin**).

hâálinâ, án al. **hâály**, yn Ns. *operosa discursatio*, vana et temeraria sed diligens actio, *strepitus*, G. geschâftiges Laufen l. Lârmen.

Hâállyn, yâ Vm. Caj. *rancidus* l. *insipidus fio*, ut caro parum assa, G. muddig werden (myrryn).

Hâályn, yâ Vm. ultro citroque *moveor*, ut pendulum quid, *vacillo* ut arbor l. navis vento, *quatior*, ventilor, vacillans l. inconstans l. mobilis sum, G. wackeln, schwingen (**hâilyn**), **kanſa hâályy** populus fluctuatur.

hâály, yn Ns. *motus vacillans*, ventilatio, G. Wackeln, Schwingung (**hâily**).

hâálytân, ttâá Vf. huc et illuc *moveo* l. *jacto, ventilo*, G. wackeln machen, schwenken (**hâilytân**).

hâályttelen, tellâ Vfr. idem (hâilyttelen).
hâálytys, ykſen Ns. ejusmodi *agitatio* l. *ventilatio*, G. Schwenkung (hâilytys).
hâálâhdân, htââ Vs. parum et *subito moveor* l. *jactor* huc illucque, G. hastig schwingen (hâilâhdân).
Hâârin, iâ V. id. ac hââlin.
Hââwi, in Ns. id. ac hâiwâ.
Hôhtô, hdôn Ns. Abol. *festinatio vehemens*, G. eilige Fahrt, annan hôhtôâ vehementer impello, hôhtô-löyly calor vehemens in balneis.
Hôistô, ôn Ns. id ac hôystô.
hôistôtân, ttââ Vf. id. ac hôystôtân.
hôistôtys, ykſen Ns. id. ac hôystôtys.
Hôkkylâ, ân Ns. *lac* ope oxygalæ *coagulatum*, G. geronnene Milch.
Hôkkâ, kân Ns. canis *lupus*, G. Wolf (hukka).
Hôkytân, ttââ Vf. id. ac hâkâytân.
Hôkâiſen, stâ Vs. verbum subito emitto, *aspere alloquor*, G. scharf anreden.
Hôlkyn, kkyâ Vm. *instabilis sum*, huc et illuc *moveor* l. *quassor* ut fluidum quid, *vacillo* ut cymba, G. wackeln, schwingen, schwappeln (hylkyn).
hôlkytân, ttââ Vf. huc et illuc *agito* l. *quasso* e. c. liquidum, G. schütteln (hylkytân), hewoinen hôlkyttââ equus succutit equitem.
hôlkyttelen l. hôlkôttelen, tellâ Vfr. idem, juokſen hôlkyttelen quassando curro.
hôlkytys l. hôlkôtys, tykſen Ns. *quassatio* l. *agitatio* huc et illuc, G. Schwenkung, Schüttelung (hylkytys).
Hôllâ, ân Na. id. ac hellâ, e. c. hôllâ-koura manus tenera l. facile dolens, haud callosus nec tenax, cfr. hôllô.
hôllô, ôn al. hôllâ, ân Ns. *status* rei *haud compactæ*, G. lockerer l. pausiger Zustand, cfr. helta, kalat owat hôllôlânſâ pisces in dolio sunt soluti l. haud compacti, waatet on hôllâllânſâ vestis est tumida, ſolmin hôlläân leviter l. haud adstringendo nodo.
hôllitân, ttââ Vf. id. ac hellitân sub hellâ et helta.
hôltiin, llitâ Vm. id. ac heltiin l. heltenen sub helta.
Hôlmâ, ân Ns. *matrix ferri* palustris nondum usta, qualis ex lacubus exhauritur, G. Eisendruse, al. *ferrum rude* nondum cusum, G. Roheisen, inde Run. *origo ferri* mythol. G. mythol. Eisenerschaffer.
Hôlppâ, pân Ns. homo *mente levis*, *stolidus*, G. Dummkopf, hôlppâ-huuli homo inconsiderate loquens, hôlpâsti inconsiderate, it. al. *tumulus* l. *collis minor*, G. Hügelchen.
hôlpôtân, ttââ V. inconsiderate l. *levi mente loquor*, G. dumm plappern, puhuu hôlpôttââ garrit, nugatur, inde juokſee hôlpôttââ leviter et qs. quassando currit.
Hôlpſâ, ân Ns. id. ac hôlppâ.
hôlpſytân, ttââ V. *tolutim curro*, G. hüpfend laufen, joukſee hôlpſyttââ.
Hôlô, lôn Ns. *strepitus* loquentium, *clamor*, G. Lärm, Geheul.
hôlôtân, ttââ V. *loquens strepo*, vocem emitto altam, G. heulend lauten, itkee hôlôttââ.
Hômyri, in Ns. *panis vilior* ex paleis comminutis, G. Spreubrod.
Hôngin, nkiâ al. hôngyn, nkyâ V. *morose loquor*, *iracundus stomachor*, G. zornig murmeln l. brummen.
hônkâiſen, stâ Vs. idem.
hônkâilen, llâ Vfr. idem.
Hônky, ngyn Ns. *subatio*, æstus venereus suis, G. Brunst der Säue (yti), ſika on hôngyllânſâ.
Hônkâ, ngân Ns. *ventulus* l. *flatus aëris* quietior, G. Luftzug, meren hônkâ æstus maris levior cum odore, tuulen hônkâ, G. Zugwind.
Hôperô l. hôpôrô, rôn Ns. id. ac hopero, hôpſâ.
Hôplâ, ân al. hôppâ, pân Ns. cui *labium* est *prominens*, inde *multiloquus*, confuse blaterans, G. Langlippe, Plaudermaul.
hôpôtân, ttââ al. hôpiſen, stâ V. *loquor multa* sed confuse l. qs. mussitando, blatero, G. plappern.
Hôpſâ, ân Na. homo *stolide se gerens*, G. närrischer Mensch (hopſo).
hôpſâân, ſâtâ l. hôpſin, iâ V. *stolide me gero*, temere negotia mea curo, *obiter quid ago*, G. sich dumm betragen, pfuschen, inde hôpſin hôylâân obiter quid runcino l. dolabra stringo.

Hörhiäinen l. hörhiläinen l. hörhöläinen, iſen Ns. id. ac herhiläinen.
Hörhötän V. hörhötyś Ns. Sav. id. ac hörkötän, hörkötyś.
Höriſen, śtä V. *susurro* ut insecta majora volantia l. colus, G. summen, schnurren, inde *cano unisona* l. *crassa voce*, confuse loquor, G. summend singen.
höriná, án Ns. ejusmodi *susurrus*, cantus l. locutio, G. Gesumme, Geschnurre.
höritän l. hörötän, ttää Vf. ejusmodi *susurrum cieo*, G. schnurren machen.
hörittelen l. höröttelen, tellä Vfr. idem.
Hörkyn, kkyä V. *aspere loquor*, *increpo*, *stomachor*, G. zornig sprechen l. brummen.
hörkötän, ttää V. idem, al. *sonum edo crepantem* ut equi pabulum appetentes, G. sanft wiehern, hewoinen hörköttää.
hörkötyś, ykſen Ns. *sonus crepans* equi.
Hörkölainen, iſen Ns. id. ac härkylä sub härkä.
Hörśky, yn Ns. *pellex*, *prostibulum*, femina lasciva, G. unzüchtiges Weibsbild.
Höryn, yä V. fere *noceo* l. *frustror*, G. vereiteln, verletzen, sed. inus. unde Tav. Nyl. höryṁätä sine noxa, haud frustra, G. nicht vergebens.
höryṁätöin, ttömän Na. car. *innoxius*, *indemnis*, non nocens l. frustrans, G. unverletzt, unbeschädigt, schadlos, sicher, härymättömämpi magis incolumis l. securus.
höryṁättömyyś, yyden Ns. indoles *haud frustrans* nec *nocens*, *incolumitas*, *indemnitas*, *securitas*, G. Unverletztheit, Unschädlichkeit, Sicherheit.
Höśśy, yn l. höśśö, ön Ns. Botn. *cursus lentus* et qs. quassans e. c. equi, G. Hundetrab, ajan höśśö-juokſua.
höśśötän, ttää V. *moleste* l. qs. *quassando curro* l. *porto* quid, G. traben (höłkytän).
Höśy, yn Ns. *nullius frugis* l. nauci e. c. vir, G. Tropf, höśy-mies.
Höty, dyn Ns. *pulvis* l. *floccus* haud compactus, G. Flocke, lockeres Stäubchen, höty-maa terra palustris porosa, höty-lumi nix recens.
hötytän, ttää V. qs. *pulverem* l. *floccum excutio*, G. ausschütteln, koira hötytti lintua canis avem quassavit.
Höyhein, hemen l. Sav. henen al. höyhöin, ömen Ns. *pluma* avium, G. Feder.
höyheminen, iſen Na. *plumosus* e. c. avis, *plumis confectus* e. c. pulvinar, G. federig, voll Federn.
höyhennän, nntää V. *deplumo*, plumas vello, G. Federn rupfen.
höyhentelen, nnellä Vfr. idem, it. al. lintu höyhentelee avis *plumas erigit* l. se dilatat, G. die Federn sträuben, inde fig. de homine, memet gloriando effero, *superbus incedo*, *ostento*, G. sich brüsten, stolz seyn.
Höyhettelen, tellä Vfr. *lente curro* ut ursus, G. langsam traben.
Höykkä, kän Ns. id. ac houkka, it. al. äijä on hywäśśä höykäśśä senex *vigore* gaudet, G. Raschheit.
Höykky, kyn Ns. *quassatio* l. *agitatio* e. c. liquidi, motus fluctuans, G. Schwappelung, Schwingung.
höykyn, kkyä Vm. *quassor* l. *agitor* ut fluidum, wiina höykkyy leiliśśä vinum in utre movetur, G. schwappeln, schwingen (löykyn).
höykytän, ttää Vf. *quasso*, *agito*, succutio, G. schwappeln machen, schütteln.
Höylä, án Ns. (Sv. hyfvel l. höfvel) *dolabra* l. *runcina* fabrilis, G. Hobel, huuli-höylä G. Falzhobel.
höylään, lätä V. *runcino*, dolabra stringo, G. hobeln.
höyläilen, llä Vfr. idem.
höyläys, ykſen Ns. *runcinatio*, G. Hobelung.
Höyly, yn Ns. Abol. *lanugo*, *pilus rarior* et *lenior*, *floccus*, G. Flocke, dünnes Haar.
Höylyn, yä Vm. id. ac löyhyn.
höylytän, ttää Vf. id. ac löyhytän.
Höynä, án Na. mente parum captus, *nonnihil stolidus*, G. albern.
höynähdän, htää Vs. *nonnihil stolidus fio*, mente parum captus sum, G. albern seyn l. werden, on höynähtänyt.
höynähtelen, htellä al. höynättelen, tellä Vfr. *stolide ago* l. me gero, G. sich albern betragen.
Höyry, yn Ns. id. ac häyry.
höyryinen, iſen Na. id. ac häyryinen.
höyryn, yä al. höyryän, ytä Vm. id. ac häyryn.
höyrytän, ttää Vf. id. ac häyrytän.
höyräytän, ttää Vf. id. ac häyräytän.

Höyſet, een Ns. *floccus* l. *intertrimentum* e. c. ligni, *serrago*, G. Flocke, Sägespâne.

höyſeinen, iſen Na. *flocco* l. *serragine plenus*, G. flockig.

Höyſi, in Ns. 1. *tænia* in intestinis c. c. piscium l. hominum, G. Bandwurm, al. höyſi=mato, it. 2. al. *pus* l. *fluidum* ex ulceribus emanans, G. Eiter, al. höyſi=liemi, it. 5. höyſi=puu rhamnus frangula al. viburnum opulus, al. lonicera xylosteum, cfr. koiran=höyſi=puu.

höyſinen, iſen Na. *purulentus* e. c. ulcus, G. eiterig.

Höyſtet, een al. höyſty, yn al. höyſtö, ón Ns. *minutal pinguedinis* et alia condimenta (far, sal etc.) in cibum coquendum immiscenda, G. Würze l. das Fette der Speise, inde ei ole höyſtöá l. höyſtettá ruaſa cibus caret *succo* et sapore, pellon höyſtö pinguedo agri, stercus (höiſtö).

höyſtán, áá al. höyſtötán l. höyſtytán, ttáá Vf. apparo cibum immiscenda pinguedine, farina l. sale, *condio*, *pinguem* et *succosum* l. sapidum *reddo*, G. würzen, fett machen, inde *pabulum conditum appare* pecudi, *stercoro* agrum (höiſtötán).

höyſtötys l. höyſtytys, tykſen Ns. ejusmodi *apparatio*, G. Würzung.

höyſtyn, yá Vm. *pinguis* l. *succosus fio*, *pinguesco*, accresco viribus, G. fett l. kräftig werden.

Höyty, dyn Ns. *floccus* e. c. nivis, lini, *naucus*, *villus*, *atomus*, G. Flocke, Stäubchen (höty).

höytälet, een Ns. idem, waatteen höytälet lacinia vestis minor, höytäleet lentelewät atomi volitant.

höytö, dón Ns. idem, al. Na. id. ac höytäinen.

höytäinen l. höytöinen, iſen Na. *floccosus*, *villosus*, e. c. filum, linum, G. flockig, voll Stäubchen.

höytyelen, llá Vfr. *floccos spargo*, *sparsim ningo*, G. Flocken streuen.

J. (Vocale.)

Jdarran, rtaa V. *parce tribuo* l. *utor*, *minutim* l. sensim exhibeo l. do e. c. cibum l. pecuniam, G. sparsam l. bey wenigem ausgeben, karg benutzen, kaswaa idartain tarde accrescit, ſataa idartain parce l. paulatim pluit, inde okſat idarſit puuſta rami arboris sensim diffissi dilabebantur.

itaroitſen, ita V. Caj. idem.

idartelen, rrella Vfr. idem.

itara contr. itra, an Na. *parcus*, *tenax*, G. sparsam, karg, itaraſti parce, minutim.

itaruus, uuden Ns. *parcitas*, *tenacitas*, parsimonia, G. Sparsamkeit, Kargheit.

Jdán, itáá V. *germen ago*, *germino*, progermino, de seminibus, G. keimen, itáwá ſiemen semen vivum, itámátöin mortuum.

itu, idun al. ito, idon al. ity, idyn Ns. *germen*, G. Keim, on idulla est in progerminatione.

idet, iteen Ns. idem, al. *caulis* brassicæ *progerminans*, G. Samenrübe.

ituinen, iſen Ns. dim, idem.

ituinen, iſen Na. *germine ornatus*, *germinatus*, G. auskeimend, keimvoll, ituiſia ohria hordeum maceratum, epäituinen vide sub epä.

idátán, ttáá Vf. *germinare curo*, *facio* ut germen agat, G. keimen machen, inde idátán ohria hordeum macero et ita polentam præparo, G. malzen, fig. Run. idátá pilwi sensim accrescere fac nubem.

idáttelen, tellá Vfr. idem.

idátys, ykſen Ns. *actus macerandi* hordei, inde al. *polenta* macerata, G. Malzung, Malz.

Ješ prtcl. Sav. pro edeš l. e'eš sub eſi.

Ješ l iješ, ikeen Ns. *jugum* vectariorum max. boum, G. Joch, pl. ikeet jugi requisita l. instrumenta jugalia.

iještán, áá V. *jugum impono*, *conjungo* e. c. bo-

e. c. boves, G. Joch auflegen, it. al. hârjât iještâwât boves conjugati alius contra alium obnititur, inde in genere *adversus obnitor*, *verbis contendo*, G. sich entgegen stämmen, streiten, mies het iještâwât viri inter se obnixe *certant*.

iještelen, llâ Vfr. idem, max. obnitor, certo.

iještyš, ykſen Ns. *conjugatio*, G. Auflegung des Joches, it. *obnitendi actus*, *contentio*, *certatio*, G. Widerspenstigkeit, Streit.

Iha, an Na. *hilaris*, *lætus*, G. froh, heiter, max. in compos. iha=mieli animus hilaris, it. ihan uuſi vide ihdan.

ihastun, ua Vm. *gaudio perfundor*, *hilaresco*, lætus fio, G. froh l. heiter werden.

ihastus, ukſen Ns. *hilaritas*, *gaudium*, *lætitia*, G. Frôhlichkeit, Heiterkeit.

ihastutan l. ihautan, ttaa Vf. *hilarem* l. *lætum reddo*, *gaudio perfundo*, *exhilaro*, lætifico, G. erfreuen, erheitern.

Ihala, lan Na. Botn. *rarus* l. *insolitus* e. c. eventus, inde *mirus*, admirabilis, G. seltsam, wunderbar.

ihallan, ltaa V. *admiror*, *admirans exspecto* l. *cupio*, G. sich wundern, bewunderungsvoll erlangen.

Ihana, nan Na. (qs. ab iha vultu lætus) adspectu *amœnus* e. c. locus, res, *jucundus* e. c. via, *formosus* e. c. facies l. vultus, *vivus* e. c. color, *oblectans*, *suavis*, *gratus*, *venustus*, G. anmuthig, schön, angenehm, lebhaft.

ihanainen, iſen Na. dim. idem.

ihanneš, nteen Na. idem, it. al. Ns. *res jucunda*, *oblectamentum*, G. das Anmuthige l. Angenehme.

ihanaiſuuš, uuden Ns. *amœnitas*, *jucunditas*, G. Anmuth, Schönheit.

ihantelen, unella Vfr. lætum et jucundum me præbeo, *demulceo* ut puerulus matrem l. sponsus sponsam, animi *lætitiam* gestibus *significo*, G. sich froh l. anmuthig betragen, liebkosen.

Ihdan al. ihan l. ihwan prtcl. *valde*, *omnino*, *plane*, G. ganz, sehr, ihdan uuſi plane novus, ihdan ihana valde jucundus, ihdan alasti omnino nudus.

Ihen prtcl. *aliquando*, G zuweilen, einst.

Ihkaan, ihata l. ihwata al. ihun l. ihwun, hkua V. *plorans suspiro* l. *quirito* modo infantis, G. schluchzend weinen, wimmern, inde al. *plorans peto*, *avide desidero*, G. weinend verlangen.

Ihmet, een, Sav. imeh, een Ns. *mirum*, *res mira* l. miranda l. insolens, G. Wunder, tekee ihmeitâ res efficit mirandas l. admirabiles, ihmet=tyô l. =teko factum miraculosum, ihmet=merkki prodigium.

ihmeinen l. imehinen, iſen Na. *mirabilis*, insolens, G. wunderbar.

ihmeellinen l. imehellinen, iſen Na. idem.

ihmeelliſyys l. imehelliſyys, yyden Ns. *indoles* rei *mirabilis*, *admirabile quid*, G. G. Wunderbarlichkeit.

ihmettelen, tellâ al. imehtelen, hdellâ Vfr. *miror* l. *admiror*, mirum censeo, G. sich wundern, bewundern.

Ihminen l. inhiminen, Sav. imeinen, iſen Ns. *homo* utriusque sexus, G. Mensch, on ihmiſekſi tulolla est fere adultus, ihmiſen ſieni agaricus deliciosus.

ihmeninen l. imehninen, iſen Ns. idem.

ihmeno l. imehno l. imeno l. inehmino, on Ns. Run. idem.

imento, nnon al. imehmâ, ân al. imehnolainen, iſen Ns. idem, Run.

ihmillinen l. ihmiſellinen l. inhimillinen, iſen Na. *humanus*, ad hominem pertinens, G. menschlich.

ihmiſyys l. inhimilliſyys, yyden Ns. *humanitas*, humana indoles, G. Menschlichkeit.

Ihmuš, ukſen Na. *parcus*, *tenax* al. *avarus*, G. karg, geizig.

Iho, on Ns. *cuticula* corporis *interior*, G. innere Haut, ihana iho color cutis venustus, käypi iholleni horror me perfundit, kuoren iho=puoli pars interior corticis, iho=karwa lanugo l. pilus mollis, ihon karwainen cutis referens colorem, rubicundus.

ihoinen, iſen Na. ad *cutem pertinens*, G. zur Haut gehörig, ihoinen waatet vestis inferior, inde al. id. ac ihokaš.

ihokaš, kkaan Ns. *interula*, tunica, G. Unterkleidung.

Ihra,

Ihra, an Ns. *adeps* suillus, *pinguedo* animalium e. c. canis, ursi, phocæ etc. G. Speck (itra).

ihrainen, iſen Na. *adipatus* e. c. sus, *adipe illitus* e. c. corium, *ex adipe confectus*, G. speckig, speckgeſchmiert, von Speck (itrainen).

ihraan, rata V. *adipe ungo* l. *illino*, G. mit Speck ſchmieren.

ihraus, uksen Ns. ejusmodi *unctio*, G. dergl. Schmierung.

Ihte, een pron. id. ac itſe.

Ihwan prtcl. id ac ihdan.

Ihwen, enen Ns. *pisciculi* species, ſain ihweniä, G. kleine Fiſchart, al. Na. *pinguis*, G. fett.

Ihwi, in Ns. 1. *sudor spumans* e. c. equi, *fœtor* sudoris l. lasciviæ, *nidor* salacium, G. ſchäumender Schweiss, Schweissgeruch, Geſtank der Brünſtigen, it. al. 2. *lana mollissima*, *floccus* corticis betulini, G. Milchhaar, feine Wolle.

ihwinen, iſen Na. *sudorus* l. sudore spumans, *fœtorem* sudoris l. lasciviæ *spirans*, G. ſchäumend ſchwitzig, ſtinkend, it. al. *lana* molliori l. *flocco abundans*, *ex lana confectus*, G. milchhaarig, feinwollig.

Iikka, kan Ns. nomen viri *Isaac*.

— Iili, lin Ns. 1. (Sv. igel) *hirudo* sanguisuga, G. Blutigel, al. iilis=mato, it. 2. — (Sv. il) *turbo* venti *vehemens* cum imbre, G. Windstoss, al. iilis=pää, inde 3. *affectus* animi *præceps*. G. heftiger Geiſtesantrieb, on iili pääsſä præceps est animo, cupidine vehementiori ducitur.

iiliäinen, iſen Ns. dim. hirudo.

— iilis=kotti, tin Ns. (Sv. igelkott) *erinaceus* europæus, G. Igel.

Iinto, nnon Ns. id. ac into.

iinnollinen l. iintoinen, iſen Na. id. ac innollinen, intoinen.

Iiſu, un Ns. nomen viri *Isaac* al. *Israël*.

Ijan l. ijankaikkinen vide sub ikä.

Ijarran, rtaa V. id. ac idarran.

Ijeti, in Ns. Botn. *pudor* l. *continentia* ex pudore, temperantia, G. ſchamhafte Enthaltſamkeit, ei ole ijetiä (pidätin).

Ijäti prtcl. ijäinen Na. etc. vide sub ikä.

Ikeen prtcl. *mox*, *illico*, G. ſogleich, otti ikeen.

Ikenet, neen al. iken, nen Ns. *gingiva* dentium, G. Zahnfleiſch.

Iktän, ttää V. *singultio* l. *balbutio*, interrupta voce loquor, G. ſtammelnd ſprechen (nikotan, mäkötän), inde 2. *vocem* emitto i, i, qualem tauri vaccas cupientes, veneris æstu qs. *pipio*, G. pfeifend lauten, fig. venere utor.

ikittelen, tellä Vfr. idem.

Ikiä, än Na. *vehemens* e. c. ventus, frigus, G. heftig.

Ikkuna, an Ns. Sav. id. ac akkuna.

ikkunainen, iſen Ns. dim. idem.

Ikä, iän l. ijän Ns. 1. *ætas*, vivendi tempus, G. Lebensalter, hywä l. iſo ikä ætas matura l. provecta, ikä=mies vir maturus l. senilis, ikä=päiwät ævum humanum, ikä=kunta l. =kauſi ambitus vitæ l. ætatis, ijän täyttäjät dentes sapientiæ, matura ætate nascentes, kaiken ikänsä per suam ætatem i. e. semper, perpetuo, ei ikänänsä l. ikinänsä (pl.) haud sua ætate i. e. haud umquam l. numquam, inde 2. *ævum*, diuturnum l. longum l. omne tempus, G. Zeitalter, sed sæpe adverbiascit e. c. ainijän l. ainijan (pro aina=ijän) *semper*, niin on ijän ollut ita *semper* fuit; kuka ikänänsä quicumque, kussa (missä) ikänäni olen ubicumque sim, ijäksi antoi dedit pro omni tempore, *in perpetuum*: niin ikään ita *omnino*, ita quidem, ikään niin sic etiam, ikään kuin l. ikänä kuin ita omnino ut, ei ikään l. ikiin al. ei ikänä l. ikinä ne umquam, numquam, haud omnino.

ikäinen, iſen Na. *ad ætatem* pertinens, *ætate maturus* l. *provectus* e. c. vir, equus, G. alt, vom Alter, sed max. vel in compos. vel cum Genit. adhibetur e. c. wähä=ikäinen l. ala=ikäinen minorennis, ſen ikäinen ejus ætatis, yhden ikäinen ejusdem ætatis, coævus, minun ikäiſeni coætaneus mei, it. al. id. ac is jäinen.

ijäinen, iſen Na. idem, max. *per ætatem* l. *ævum* i. e. *semper* l. *diu* durans, *diuturnus*, *sempiternus*, *perpetuus* e. c. servus,

servus, pax, G. langdauernd, immerwährend, allzeitig, beständig.

ikuinen, isen Na idem, ikuinen sadet l. sota ja l. swaiwa.

ikäwä, än Na. idem, leipä ikäwä panis numquam deficiens, cfr. infra.

ikuisa, an Na. idem, al. id. ac ijäkäs.

ijäkäs, kään al. ijäkkä, kän Na. *ætate provectus, senescens, senex* e. c. homo, G. alt, bejahrt.

ijällinen, isen Na. idem, ijälliſempi lapsi puer natu major.

ijäisyys, yyden Ns. *duratio* per totam ætatem, *perpetuitas, diuturnitas*, G. immerwährende Dauer, Allzeitigkeit, Beständigkeit.

ijälliſyys, yyden Ns. *provectio ætatis, senectus*, G. hohes Alter.

ijätön, ttömän Na. ætate carens i. e. in pube exsistens, *minorennis* G. minderjährig.

ijättömyys, yyden Ns. *minorennitas*, G. Minderjährigkeit.

ijäti prtcl. *in sempiternum*, per ætatem l. ævum i. e. *semper, perpetuo*, G. allzeit, immer.

iku prtcl. idem, sed non nisi in compos. usitat. e. c. iku-sowinto pax pro tota ætate l. per longum durans tempus, *diuturna, sempiterna*, iku-hopiat argentum diu conditum, qs. longævum, iku-päiwät.

iki prtcl. idem, inde *omnino*, G. gänzlich, max. in compos. usitat. iki-wanha pervetus, persenex, iki-kadonnut plane perditus.

ijän-kaikkinen l. usitatius ijankaikkinen, isen Na. (ab ikä et kaikki omnis ætas) eccl. *æternus*, G. ewig.

ijän-kaikkisuus l. potius ijankaikkisuus, uuden Ns. eccl. *æternitas*, G. Ewigkeit.

ikään, ijätä al. ikäännyn, ntyä Vm. *ætate provehor, senesco*, maturesco, G. alten, ijätöön vetus l. senex l. stabilis et firmus fiat.

ijästyn, ysä Vm. idem.

Ikäwä, wän Na. ob nimiam rei diuturnitatem seu ob diutinum rei desiderium *tædio plenus* l. *tædiosus*, i. e. qui nimis tarde procedit l. advenit ideoque tædium affert e. c. tempus, labor, vita, via, G. langweilig, zu lang dauernd, überdrüssig (oppos. hupa), ikäwä mieli mens ob nimiam rei durationem l. exspectationem tædio affecta, ikäwä mies vir molestus, quo lubenter carere cupimus, inde ikäwä ruoka usui diu sufficiens, it. Ns. *tædium ex* rei *diuturnitate* l. desiderio ortum, G. lange Weile, Ueberdruss, minun on ikäwä sen perään tempus mihi longum est præ desiderio ejus rei, minun tulee ikäwä tädio moveor ob diutinam absentiam ejus, on ikäwissänsä tædio ducitur, odotan ikäwini usque ad tædium exspecto, kuolen ikäwästä ex tædioso desiderio morior.

ikäwyys, yyden Ns. *tædium ex* nimia rei *diuturnitate* l. *exspectatione* seu *desiderio* ortum, *mens pertæsa* ob desiderium, G. Langweiligkeit, Ueberdruss.

ikäwöitsen, itä V. *tædio moveor* rei nimis diutinæ, G. lange Weile haben, inde *avide cupio* absens quid, *desidero*, ducor ex desiderio rei, G. sich sehnen, heftig wünschen.

ikäwystyn, ysä Vm. *tædio* rei diuturnæ *affectus fio, pertædesco*, G. lange Weile bekommen, überdrüssig werden, ikäwystyi aikojansa tempus longum et tædiosum fuit.

Ilakoitsen, ita V. vide sub ilo.

Iljä, än al. iljakka, kan Na. *pituitosus* et *lubricus* e. c. anguilla, glacies humida, G. schlüpfrig.

iljain, amen al. iljanet, neen al. iljänä, nän Na. idem.

eljannes l. iljennes, nteen Na. idem, al. Ns. id. ac iljamet.

iljakainen, isen Na. dim. idem.

iljamet, meen Ns. *pituita, lubricum quid* e. c. pruina liquescens, G. das Schlüpfrige, on iljameella est in loco lubrico.

Ilkamoitsen, ita V. *irrideo* cui, deludo, *illudo, cavillor*, G. bespotten, verlachen.

ilkastelen, lla al. ilkistelen, llä Vfr. idem.

Ilkiä, än Na. 1. pr. *detestandus* l. *ingratus* aut sordis aut deformitatis causa, *sordidus* e. c. vestis, adspectu *deformis*, G. abscheulich, hässlich, verdriesslich, ilkiä ilma tempestas nivosa l. pluviosa

viosa, ilkiä aſia negotium tædio plenum, haiſee ilkiäſti fœtorem redolet, inde 2. moral. *pravus*, *malignus*, *perversus* nec non *impudica loquens* e. c. homo, G. ärgerlich, boshaft, schamlos.

ilkeyś, yden Ns. *indoles detestanda* l. *sordida* l. *deformis*, *malitia*, *perversitas*, *pravitas*, G. Abscheulichkeit, Häſslichkeit, Verdriesslichkeit, Boshaftigkeit.

ilki prtcl. *prave*, *maligne*, G. ärgerlich, non nisi in compos. e. c. ilki-mielinen pravus mente, non moriger, ilki-waltainen contumax, petulans, ilki-waltaiſuus petulantia, cfr. elki.

ilkeen l. ilkenen, iljetä V. indoles rei aversanda l. detestanda haud impedit quin *possim*, *haud detestor*, me non pudet, G. des Abscheues ungeachtet etw. thun mögen l. vermögen, nicht verabscheuen, ilkeetkö olla ſateeśſa *sustinesne* versari in pluvia, kyllä ilkenen ſanoa *haud aversor* dicere, inde sensu negat. en ilkee teḥdä præ sordida rei indole *pudet me* facere l. a me non impetro ut faciam, ei ilkene puhua *detestatur* l. *aversatur* l. *abhorret* loqui, G. verabscheuen, cfr. julkeen.

Ilkku, kun Ns. Wib. id. ac hilkku vitta lintea.

Ilma, an Ns. 1. *expansio* l. spatium *cœli vacuum* et quod in eo est, *aër atmosphæricus*, *ventus*, *variationes tempestatis*, G. Luftkreis, Luft, Wind, Witterung, ilman kanſi aëris operculum i. e. cavum l. firmamentum cœli, ilman kaari l. pohja forma cœli cava, ilman kulma l. spieli cardo mundi l. plaga cœli: paha l. ilkiä ilma tempestas fœda l. pluviosa, kaunis l. hywä ilma serena l. bona, raitis, ſelkiä l. pilwinen ilma aër salubris, purus l. nubilus, elän ilmalla vivo aëre i. e. nihilo fruor, on ilman alla est sub cœlo l. divo i. e. in mundo, kulki tätä ilmaa l. ilmaa kohden versus hanc coeli plagam tetendit, ilma nouſi idästä procella ex oriente surrexit, ilman puuskut l. melskeet turbines venti, ilma-haukka falco milvus, ilma-kirja libellus variationes tempestatis prædicturus: inde 2. *locus* ubi *respirant* animalia i. e. mundus, G. Lebensluft, on täſſä ilmaſſa est in mundo, inter viventes, ei täſſä ilmaſſa l. ei ilmoiśa ikänä haud in hac aura i. e. numquam, it. 5. *locus manifestus* l. *conspiciendus*, G. das Offenbare l. Sichtbare, lapſi on tullut ilmaan fetus in lucem productus est, tuo ilmallen l. ilmaan in lucem profer, wedän ilmoihin palam profero.

ilmainen, iſen Ns. dim. idem.

ilmainen, iſen Na. ad aerem pertinens, *aëreus* e. c. avis, mundus, G. luftig, itken ilmaiſen ikäni ploro per ætatem meam in aura l. mundo terendam, itſe ilmainen Jumala, cfr. ilmeinen l. ilmoinen.

ilmari, in Ns. 1. pr. *aëre* l. vento *utens quis*, inde max. *faber ferrarius* aerem ope follis ustrinæ admovens, G. Luftbenutzer, Schmidt, 2. *genius mythol.* aëris l. ætheris nec non fulminis l. tonitrus patronus, æque ac fabrorum ferrariorum princeps, G. Gott des Luftkreises.

ilmarinen iſen Ns. dim. idem, max. *genius mythol.* Run.

ilman prtcl. (pr. Genit. l. potius Ess. ilmana ab ilma, quod ex notione aëris simul vacuitatis vim involvit) *expers* l. *vacuus* l. *carens* qua re, Lat. *sine* l. *absque*, G. ohne, ausser, simul exprimens: constr. autem max. cum Defect. rar. cum Infin. e. c. on ilman minuta l. rar. ilman minua est expers mei i. e. sine me, teki ilman awuta l. apua fecit auxilio carens i. e. sine l. absque auxilio, on ilman lapſita l. lapſia caret liberis, ilman aikoja l. aikaa l. aikaanſa l. aikojanſa animi causa, ilman ſitä præter id, præterea, it. absolute: antoi ilman dedit gratis l. dono, absque pretio, ſanon ilman dico sine causa, animi causa, olen ilman careo, ilman on työ raskas præterea opus est difficile, G. ausserdem, umsonst.

ilmi l. ilme l. ilmei prtcl. *palam*, *manifeste*, G. sichtbar, offenbar, annan ilmi palam facio, prodo, indico, tulee ilmi manifestum fit, on ilme est palam, it.

in compos. ilmi-walkia ignis flagrans, haud occultus, ilmi-waara periculum apertum l. evidens, ilmi-antaja proditor l. delator. Alii dicunt näin ilmeisſä clare l. manifeste vidi, annan ilmeen indico, palam facio.

ilmeinen, iſen Na. *manifestus*, *apertus*, undique conspiciendus e. c. res, ignis, G. sichtbar, offenbar, inde *conspicuus*, *excellens* e. c. domus, G. ansehnlich, bemerkbar, ilmeinen ihmet miraculum *evidens*, ilm. kontio ursus prævalidus, ilmeiſeſti manifeste.

ilmoinen, iſen Na. idem, al. id. ac ilmainen: ilmoinen Jumala Deus manifestus, conspicuus, valde spectabilis.

ilmeſtyn, yä Vm. *palam* l. *manifestus fio*, in lucem prodeo, *appareo*, *manifestor*, G. sichtbar l. offenbar werden, erscheinen, ilmeſtyi heille illis se manifestavit, ilmeſtyi lumeſta nive liquefacta revelatum est, kadonnut ilmeſtyy quod deperditum est reperitur.

ilmaannun, ntua al. ilmaun, uta Vm. idem, meren pohja ilmaantui fundus maris apparuit, ilo ilmaantuu gaudium exoritur.

ilmeſtyś, ykſen Ns. *revelatio* passiva l. *apparentia*, qua occultum quid palam l. manifestum fit, G. Offenbarung, Erscheinung, ilmeſtyś-kirja Apocalypseos liber.

ilmoitan, ttaa Vf. *palam facio*, *manifesto*, *revelo*, *promulgo*, G. bekannt l. sichtbar machen, offenbaren.

ilmuutan, ttaa Vfr. Run. idem.

ilmoittelen, tella Vfr. idem.

ilmoituś, ukſen Ns. *revelatio* activa, *manifestatio* etc. G. Offenbarung, Bekanntmachung.

Ilo, on Ns. *gaudium*, *lætitia*, G. Freude.

iloinen, iſen Na. *gaudio plenus*, *lætus* e. c. homo, *gaudium afferens* e. c. res, G. freudig, erfreulich.

ilokaś, kkaan Na. idem.

ilotoin, ttoman Na. car. *mœstus* e. c. tempus, mens, G. traurig, ilotoin metſä silva tenebrosa *haud oblectans*.

iloitſen, ita V. *gaudeo*, *lætor*, G. sich erfreuen, froh seyn.

iloitan, ttaa Vf. *exhilaro*, *lætifico*, *oblecto* l. delecto, G. erfreuen, Freude machen.

ilautan l. ilahutan, ttaa Vf. idem.

iloituś, ukſen Ns. *exhilaratio*, G. Erfreuung.

ilakoitſen, ita V. *gaudium gestibus indico*, gestio, *gaudio exsulto* l. strepo ut pueri, G. vor Freuden tanzen l. Springen, al. id. ac ilkamoitſen.

Ilta, illan Ns. *vesper*, G. Abend (ehtoo), illalla l. illoilla l. illoin vesperi, ilta-puoli tempus pomeridianum, ilta-kauſi tempus vespertinum, ilta-tähti vesperugo.

iltainen, iſen Ns. dim. idem.

iltainen (rar. illainen), iſen Na. *vespertinus*, G. abendlich, eilen iltainen ad vesperam hesternam pertinens e. c. cibus, iltaiſella sc. ajalla vesperi, iltainen sc. ruoka cœna vespertina, pabulum vesperti. G. Abendessen.

illallinen, iſen Na. idem.

iltaannun, ntua al. iltaśtun, ua Vm. *vesperasco*, G. Abend werden, päiwä iltaśtuu dies ad vesperam vergit.

iltaśtan, taa V. *cœno*, G. zum Abend essen, it. iltaśtan hewoiśta pabulum vespertinum l. nocturnum equo præbeo, G. Abendfutter geben.

Iltti, tin Ns. Botn. *pars superior calcei*, G. Oberleder des Schuhes (kauto), iltikenkä calceus ex corio piloso.

Ilweś, ekſen Ns. felis *lynx*, G. Luchs, al. ſuſi-ilweś, sed kiśa-ilweś felis borealis, G. Katzenluchs.

Ilwet, een max. pl. ilweet Ns. *gestus* corporis max. *jocosi* l. *impudentes*, G. Gebährden.

ilwenet, neen Na. *jocose* l. *impudenter gestiens* l. gesticulans, nauseam gestibus suis movens, G. sich schamlos betragend.

ilwehdin, htiä V. *jocose* l. *impudenter gestio* l. gesticulor l. strepo, gestibus jocor, G. scherzhaft l. schamlos sich gebährden (rietiöteleu).

ilwehteleu, hdellä Vfr. idem, ilwehteliä ardelio, ludio.

ilwoitan, ttaa Vf. (qs. ab ilkiä) *nauseam moveo*, *aversationem* l. detestationem *cieo*, G. Ekel erregen, minua ilwoittaa

nausea

nausea l. aversatione afficior, *detestor* l. *aversor*, nauseo, G. abscheuen.

ilwoitus, uksen Ns. *nausea* l. fastidium, *aversatio* l. detestatio, G. Ekel, Abscheu.

Imanneš, nteen Na. sapore *dulcis*, *jucundus*, G. süss, wohlschmeckend, fig. teki haawan imanteeksi dolore privavit, sanavit.

imantelen, nnella Vfr. *dulcia amo*, avidus sum dulciorum, *ligurio*, G. leckerhaft l. naschhaft seyn, imantelia liguritor.

Imartelen, rrella Vfr. *blandior*, *mulceo*, G. schmeicheln, ålå imartele itsiåsi ne vana spe te aduleris, it. al. *glorior* l. *verbis jacto*, G. prahlen, sich rühmen.

Imartti l. immartti, tin Ns. *polypodium vulgare*, G. Steinwurz (måen makiainen, mesi-juuri), imartin juuri.

Imeh een Ns. imehellinen, isen Na. imehtelen Vfr. vide sub ihmet.

Imeinen, imeno, imento, imehno, imehmå, imehnolainen Ns. vide sub ihminen.

Imelet, leen al. imelå, åu Na. *dulciculus*, *subdulcis*, *dulcescens* e. c. farina, panis, inde *nauseosus*, G. süsslich, ekelhaft (ytelå), it. Ns. hordeum l. secale maceratum et tostum, *polenta subdulcis*, G. Malz (mallas).

imeliåš, åån al. imeliäinen, isen Na. idem.

imellyn, ltyå Vm. *subdulcis fio*, *dulcesco* instar polentæ maceratæ, G. süsslich werden.

imellån, ltåå Vf. *subdulcem reddo* e. c. hordeum macerando et torrendo, G. süsslich machen, malzen.

imellytån, ttåå Vf. idem.

imellys, yksen Ns. *edulcatio*, G. Süssmachung, imellys-leipå panis subdulcis.

Imen, eå V. *lacteo* ut infans, *sugo* ut terra aquam, G. saugen, imewå lapsi infantulus.

imeskelen, llå Vfr. idem.

imetån, ttåå Vf. *lacto* l. *mammam do*, sugere facio l. sino, G. säugen, imettäjå nutrix, imettåwå lactans.

imetys, yksen Ns. *lactatio*, G. Säugung.

imeyn, ytå Vm. *sugor* l. *desugor*, G. gesaugt werden, wesi imeypi ojaan aqua in fossam sensim destillat.

imisä, åu al. imisäš, åån al. imusa, an Ns. *animal femininum* lactans, max. *scrofa*, G. weibliches Säugethier, Sau, imisä-koira, imisä-kissa etc.

imiäinen, isen Ns. *trifolium* pratense, G. rother Klee (apilas).

imo-huoko Ns. vide huoko.

Impi, immin Ns. Carl. *virgo*, *puella*, G. Jungfrau, immin tauti nymphomania l. furor uterinus.

impu, immun Ns. idem.

Ina, an Ns. *rete* piscatorum *minus*, G. kleines Netz.

Inari, in Ns. *Enare*, lacus et fluvius in Lapponia.

Inehmino et inihmino, on Ns. nec non inihmillinen, isen Na. vide sub ihminen.

inhiminen Ns. et inhimillinen Na. vide ibidem.

Inhotan, ttaa V. pr. sono *sibilo* l. ingrato *aures lædo*, G. mit schneidender Stimme die Ohren verletzen, inde in genere *lædo*, *tædio afficio*, G. verletzen, innerlich ärgern, asia inhottaa minua ea res me lædit l. tædio afficit, al. id. ac ilwoitan.

Inka, ngan al. inkeri, in Ns. nomen feminæ *Ingrid*, inkerin maa provincia Finlandiæ circa Petropolin, G. Ingermanland.

Insakka, kan Na. Caj. *ignavus*, *contumax*, *refractarius* e. c. equus, G. faul, stättig, widersetzlich, halsstarrig.

Intainen, isen Na. *lascivus* ex æstu veneris, *salax*, G. brünstig.

Into, nnon Ns. *ingenium* mentis *innatum*, G. Geisteskraft, on hywå into boni est ingenii, ei intoni anna genius mentis haud permittit, inde *impulsus animi*, *vis* l. sagacitas interna, studium vehemens, G. Geistesantrieb, Herzhaftigkeit, isolla innolla magna vi et fervore, olispa isäni into utinam patris mei ducar animositate, it. *ecstasis* incantatorum, *raptus ecstaticus*, G. Entzückung der Zauberer, on innosiansa est in fervore mentis, into-mies incantator l. magus furore pythico abreptus (iinto).

intoinen, isen Na. *ingeniosus*, eximio ingenio præditus, inde *impulsu mentis*

tis vehementi *ductus*, animosus, G. mit Geisteskraft l. Herzhaftigkeit begabt, it. *fervore* pythonico *abreptus*, G. entzückt (iintoinen).

innollinen, iſen al. innokas, kkaan Na. idem.

intoilen, innoilla al. innottelen, tella Vfr. *vim* animi l. *impulsum cieo*, *fervorem* mentis *excito*, G. Geisteskraft erregen.

Inttara, ran Ns. max. pl. inttarat *incantatorum instrumenta*, fascinandi causa usitata, G. Zaubermittel (istara, kanttara).

Inttään, ntätä V. (Sv. intet?) *nego*, denego, *abnuo*, inde *contumax* l. refractarius *sum*, it. *vanum reddo* e. c. conamina l. minas cujus, G. verneinen, sich widersetzen, vereiteln.

Inun, ua al. iniſen, stä V. *sonum edo sibilantem*, tacite mugio ut vacca vitulum suum desiderans, G. winseln, leise u. fein brüllen, inde inuu unesſa in somno *queritur*, G. wimmern.

Ira-mieli id. ac iha-mieli sub iha.

Irjannet, een Ns. *frigus* hiemale *vehemens*, G. schneidender Frost.

Irstas, aan al. irstain, amen Na. *petulans*, *lascivus*, *impudicus* e. c. vita, gestus, homo, G. leichtfertig.

irstainen l. irstaallinen, iſen Na. idem.

irstaus, uden l. irstaiſuus, uuden Ns. *petulantia*, *lascivia*, *licentia*, vita impudica, G. Leichtfertigkeit.

Irti prtcl. *in statu soluto* l. libero, haud ligato, G. los, ungebunden, karja on irti grex est ligaminibus soluta, laske irti solve, liberum fac.

irta, irran Ns. *status liber*, G. loser Zustand: cujus vero non nisi Adess. et Allat. sunt usitati e. c. on irralla l. irrallanſa est in statu libero l. soluto, laske irralle l. irrallenſa l. irroillenſa (pl.) solve ligamina, liberum fac, cfr. walta.

irtainen, iſen al. irtain, amen al. irras, rtaan Na. *solutus*, *liber*, haud ligatus, G. los, ungebunden, gelöst, frei, irtain nainen femina innupta, irtainen maa terra haud compacta, irtain ſiemen semen facile germinans, irtainen kalu res mobilis, ruta, utensilia, irtain wäki homines non conducti, it. al. id. ac irstainen l. irstas e. c. irtainen portto meretrix, irtaasti l. irtaiſesti petulanter.

irrallinen l. irtaallinen l. irtanainen, iſen Na. idem.

irtaus, uden Ns. *indoles libera* l. soluta, G. Losigkeit, lose Beschaffenheit, al. id. ac irstaus.

irrotan, ttaa Vf. *solvo* ligamina, *liberum facio*, G. lösen, los machen.

Irujain, amen Ns. Botn. *pecus* l. pecora domestica, G. Hausvieh, cfr. itikka.

Irwi, in Ns. *semiapertus*, *hians*, G. halb offen, irwi-hammas l. -ſuu dens l. os hiscens, fig. derisor l. irrisor, owi on irwillä l. irwisſä janua est semiaperta, pane irwillen l. irwillenſä nonnihil aperias, irwin ſuin ore ringente: ceteri Casus rari.

irwistyn, yä al. irwityn, ttyä Vm. *nonnihil aperior*, *hisco*, *fatisco*, *rimosus* l. rarus *fio* ut vas, domus, G. sich wenig öffnen, spaltig l. ritzig werden.

irwistän, ää al. irwitän, ttää Vf. *parùm aperio* e. c. os, januam, G. wenig öffnen, spalten, inde ore ringente *rideo* l. *irrideo*, G. belachen.

irwistelen, llä al. irwittelen, tellä Vfr. idem.

irwistys l. irwitys, ykſen Ns. *actus* parum aperiendi, *rimarum actio*, G. weniges Oeffnen, kleine Oeffnung, inde *irrisio* l. derisio ore ringente, G. Belachung.

Irwo, on Ns. Botn. instrumentum l. *retinaculum tædiferum*, quo tædæ ligneæ ardentes affiguntur, G. Klammer l. Halter der brennenden Kienspäne (pihti, ſeikko).

Isken, eä V. in genere *celeriter* et *vi ferio*, G. hastig schlagen l. hauen, unde usus multifarius e. c. isken tulta ignem elicio ex silice nec non fulmino, iski wettä kalliosta aquam ex rupe elicuit, isken ſuonta venam seco, isken hewoista kannukſilla equum calcaribus concito, isken korwallen colaphum intringo, hauka iskee lintua l. iskee kyntenſä lintuun accipiter avem ferit l. ungues avi vi infigit, rutto iskee ihmiſeen pestilentia hominem subito afficit, isken rukoita ſeimään mergites segetis parieti contundo, iskee mieltäni animum meum subito ferit l. afficit,

afficit, isken kässäni yhteen palmis concussis plaudo, isken käteni kiinni manus infigo, isken tynnyriä auki dolium occlusum feriendo aperio, sed isken kiinni dolium apertum occludo, isken astiata vas vieo, isken köyttä l. säitä köyteen funem contorqueo, isken silmiäni nicto oculis, isken naureita rapas humo evello, iske pilvi idästä nubem subito produc ex oriente, G. zuschlagen, ausschlagen, herausschlagen, aufschlagen, zusammenschlagen, festschlagen, umschlagen, einhauen, festhauen, blinzeln, ausrupfen etc.

iskeskelen, llä Vfr. idem.

isku, un Ns. *subitus* et *validus actus* feriendi, eliciendi, figendi etc. G. heftiger Schlag l. Hieb, schnelles Zuhauen, suonen isku venæ sectio, tynnyrin isku dolii apertio l. occlusio, silmän isku oculi nictus e. s. p. cfr. infra.

isketän, ttää Vf. *facio* l. curo *ut feriat* l. *feriatur* etc. G. schlagen l. hauen machen, isketin suonta käteeni curavi ut vena manualis mihi secaretur, isketän tynnyriä sino dolium aperiri l. occludi, et sic cetera sub isken citata.

iskettelen, tellä Vfr. idem, inde Caj. isketselen sanoja *blatero*, garrio, G. plappern.

Isku, un Ns. *massa farinacea* l. *gluten* rimis reglutinandis, G. Kleister, inde leipä on iskulla panis est glutinosus, male coctus et saporis ingrati.

iskeyn, ytä Vm. *adhæresco* ut gluten, G. sich ankleistern, liha iskeypi luihin caro macie ossibus adhærescit.

iskostun, ua Vm. *glutinosus fio* ut panis male coctus, *insipidus* l. mucosus fio ut polenta male macerata, G. klebericht l. muddig werden.

Iso l. isoi, on Na. *magnus* qua aream, *amplus*, longus latusque, G. gross an Fläche, weit, (cfr. suuri magnus volumine), iso pelto ager amplus, iso mies vir grandis et staturâ et dignitate, iso ääni vox alta, iso lumi nix abundans, iso sade pluvia ingens, iso ijältä grandis ætate, iso-isä avus, iso-äiti avia, iso kumpani paronychia al. koiso l. wieras, iso hiiri mus ratus, iso juuri l. syrtti cicuta virosa al. conium maculatum cfr. katko l. keisan putki, ison-lainen l. isollainen l. iso-läntä l. iso-läntäinen l. isommainen id. ac isohko, isosti ample, valde.

isoinen, oisen Na. dim. idem.

isohko, kon Na. *majusculus*, nonnihil amplus, G. etwas gross, isohkolainen idem.

isous, uden Ns. *magnitudo*, *amplitudo*, G. Grösse, Weite.

isoun, uta al. isoonnun, ntua Vm. *magnus* l. *amplus fio*, *accresco*, augesco staturâ l. dignitate, G. gross werden, zunehmen.

isottelen l. isoittelen, tella Vfr. *modo* procerum et honoratiorum *me gero*, *me effero*, superbio, G. sich gross machen l. erheben, stolziren (suurentelen).

isoon, sota V. eccles. *esurio*, inde fig. *vehementer cupio*, G. hungern, heftig begehren, isoowainen esuriens, it. al. id. ac isoun.

Jöpinä, än Ns. Botn. *minutal* ex carne, sale etc. confectum, cibo condiendo utile, G. Speisewürze von Fette (höyste, pylsy).

Istara, ran Ns. pl. istarat id. ac inttara.

Istun, ua V. 1. *sedeo*, *sido*, G. sitzen, sich setzen, istu maahan sede, sellam occupa, istun pöydässä l. rualla mensæ accubo, sed istun pöytään l. ruallen mensæ accumbo, on istuwalla l. istualla (an Cas. Adess. ab Infin. istua?) est in statu sedentis, est sedens, panen istuwallen l. istuallen (Allat. ab istua?) statum sedentis occupo, sido, nousen istuwalta l. istualta (Abl. af istua?) e statu sedentis me erigo, cfr. seisoalla et eläwältä, it. 2. *subsistens adhæresco* l. *adhæreo*, G. festsitzen, haften, ankleben, lehmä istui saween vacca in limo adhæsit, terwa istuu käteen pix manum inficit, tauti istuu minuun morbus adficit me, sana istuu päähän verbum capiti adhæret i. e. memoriæ infigitur, it. 3. *possideo* l. *teneo*, G. besitzen, istuu talossa.

istuskelen, lla Vfr. idem.

istuin, umen Ns. *sedile* l. *sella*, G. Sitz, Stuhl, ruhtinaan istuin thronus, istuinpaikka l. stalo locus habitationis.

istunto

istunto l. istuinto, nnon al. istunta, nnan Ns. idem, it. al. *sessio* l. *possessio*, G. Sitzung, Besitzung, istuntos-maa terra l. fundus in quo quis habitat, istunto-mies homo fundi possessor, istunto-oikeus jus habitandi et possidendi.

istutan, ttaa Vf. *sedere facio*, G. sitzen machen, istuta-kansa pöytään accumbere fac, it. *adhærere facio*, G. festsetzen, pflanzen, istuta hihat waatteseen manicas vesti adsue, inde istutan puita arbores *sero* l. *planto*, istutan kaaleja olera sero, istutan sanoja verba adapto.

istuttelen, tella Vfr. idem.

istutus, tuksen Ns. *actus* ad sedendum movens, G. das Sitzenmachen, it. *plantatio* l. *satio* arborum et olerum, G. Festsetzung, Pflanzung, inde al. id. ac istukas.

istukas, kkaan al. istunainen, isen Ns. *planta serenda*, G. Pflanze, al. istukkaat vegetabilia plantando colenda e. c. olera, tabacum.

istuttajainen l. istutainen, isen Ns. idem.

istaaunun, ntua Vm. *adhæresco* al. *inficior* e. c. morbo contagioso, G. festsitzend l. angesteckt werden, istaantunut rupuliin infectus variolis.

Isä, án Ns. *pater*, G. Vater, tulen isääni patrisso, isä-puoli vitricus, iso-isä avus, isän maa patria.

isäinen, isen Ns. dim. idem, inde Tav. isäinen pauee *tonitrus* tonat (ukkoinen).

isäinen l. isällinen, isen Na. *paternus* e. c. amor, cura, G. väterlich, it. isällinen *patrem habens*, patrimus, haud spurius, G. Vater habend.

isätöin, ttömän Na. *orbus* patre, G. vaterlos, it. *nothus* l. spurius, cujus pater est ignotus, G. unehelich.

isäntä, nnän Ns. *paterfamiliás*, *herus*, G. Hausvater, Wirth.

isännyys, yyden Ns. *indoles herilis*, *jus herile*, G. Hausvaterschaft.

isintimä, án Ns. Botn. *vitricus* al. isä-puoli, G. Stiefvater, it. Carl. *socer* al. appi, G. Schwiegervater.

Itara, rau Na. itaroitsen, ita V. vide sub idarran.

Ite, itten pron. id. ac itse.

Itikka, kan Ns. Sav. *culex* pipiens, G. Mücke (hyttinen, sääski), it. Botn. *pecus* domesticum *minus* e. c. capræ, oves, G. kleineres Vieh.

Itisen, stä V. *querulus sum* ut infantulus, *crepo*, *morosus sum*, G. wimmern, brummen (ätisen).

Itken, eä V. *fleo* l. *ploro*, *lacrimo*, G. weinen, thränen, itken häntä deploro, G. beweinen, inde Run. fig. *guttatim stillo*, de fluidis, G. tröpfen.

itku, un Ns. *fletus* l. *ploratus*, G. das Weinen, itku-suu os flens, fig. homo flere svetus, itku-lehti drosera (rotundifolia l. longifolia?), itku-luu os maxillare, itku-pisara lacrima.

itkuinen, isen Na. *flere svetus*, *plorans* e. c. infans, G. weinend.

itkullinen, isen Na. idem, al. *fletum ciens*, *flebilis*, tristis e. c. tempus, G. thränenvoll.

itketän, ttää al. itkutan, ttaa Vf. *flere facio*, fletum cieo, G. weinen machen, zu weinen bringen.

Itra, an Ns. itrainen Na. itraan V. Carl. id. ac ihra, ihrainen, ihraan, it. al. itra, an Na. id. ac itara.

Itse, en al. ite l. itek, itten al. ihte, ihten pron. 1. *ipse*, G. selbst, itsekkin quin et ipse, ipsemet, itse isä ipse pater, itsenä juhlana ipsissimo sabbato: adhibetur vero sæpius componendo e. c. itse-kukin quisque per se, quilibet, itse-kullenkin cuique pro se, itse-olewainen inquilinus l. in casula solitaria solus habitans al. koturi, itse-mielinen l. -päinen l. -pintainen sui judicii, dissentiens, pervicax, itse-waltias autocrator, itse-waltainen licentiosus, itse-wiisas sciolus. 2. cum Suffixis pronom. exprimit Latin. reflexiva e. c. sanon itselleni dico *mihi ipsi*, G. mir selbst, otat itseltäsi l. itsestäsi a temetipso capis, sanoo itsestänsä a semetipso dicit, weisaamme itsellämme pro nobismetipsis canimus, weisaatten itsellänne et. s. p. ajattelen itselläni l. itsekseni cogito l. perpendo apud me ipsum, itsestänsä a semetipso, sponte.

itsellinen, isen Na. id. ac itse-olewainen, G. Einhäusling, it. Einsiedler.

itsanais-

itſanainen, iſen Na. *a semetipso oriundus, spontaneus*, G. von selbst entstehend, freiwillig, hewoinen juokſee itſanaiſesti equus currit sponte l. sine flagello.

Itu, dun l. ity, dyn Ns. ituinen, iſen Na. vide sub idán.

Itá, idán Ns. orig. *plaga cœli* ubi oritur sol tempore solstitii æstivi, inde hodie *oriens*, G. Osten, itá-tuuli ventus solanus l. subsolanus l. eurus, itá-pohja cæcias, itá-kaakko l. -kako euro-notus, idán koiwainen pohja-tuuli aquilo ad cæciam vergens, N. N. O.

itáinen, iſen Na. *orientalis* e. c. terra, plaga, latus, G. östlich.

itálá, lán Ns. pr. *domus* Orientis, inde *locus versus orientem* situs, G. östlicher Ort.

itálainen, iſen Ns. *homo orientalis*, versus orientem habitans, G. ostländisch.

Iwa, an Ns. *ludibrium*, G. Gespött, pidán iwana ludibrio habeo.

iwaan, wata V. *ludibrio habeo, illudo, derideo*, G. bespotten.

iwaus, ukſen Ns. *illusio, derisio*, G. Bespottung.

J. (Consonans.)

Ja prtcl. *et, -que*, G. und, iſá ja áiti pater et mater l. pater materque, it. rar. *etiam, quoque, immo*, G. auch, ja, so gar.

Jaahaan, hata V. *vana loquor*, futilia blatero, G. Eitles schwatzen.

jaahaus, ukſen Ns. *vaniloquentia*, futilitas, G. eitles Geschwätz.

Jaakko l. jaako, kon Ns. nomen viri *Jacobus*.

Jaama, man Ns. id. ac jama.

Jaamaan, mata V. *tarde* quid *ago* l. mergero, G. langsam thun, puhuu jaamaa tarde loquitur.

Jaamehdun, htua Vm. *rigesco* frigore, rigidus fio, G. erstarren, steif werden (jáhmetyn).

Ja'an, jakaa al. jakaan, ja'ata V. *divido* in partes, *distribuo* cuique, *partior*, G. theilen, vertheilen, austheilen, jaettu tawara opes distributæ, Pass. jaetaan.

jakailen, lla al. jakelen, jaella al. jaekelen, lla Vfr. idem.

jakaus, ukſen Ns. *actus* dividendi l. distribuendi. *divisio, partitio*, G. Theilung, Vertheilung, hiusten jakaus divisio capillorum.

jakaun, uta al. jakaannun, ntua Vm. in partes *dividor* l *distribuor*, in minuta *dissolvor, dispergor*, G. vertheilt l. zerstreut werden, juuret jakaantuwat radices in diversa abeunt i. e. se dilatant.

jakoon, jaota al. jakoun, uta Vm. idem, jakoon janosta siti fatisco, jywät jakautuwat grana frumenti distribuuntur, disperguntur.

jaotan, ttaa Vf. *facio* ut *dividatur* l. in minuta *distribuatur* l. *dispergatur*, inde *partior, demolio* l. *destruo* e. c. muros, domum, *dispergo*, G. vertheilen l. zerstreuen lassen, vertheilen, zerstreuen, zerstören.

jako, jaon Ns. *divisio, distributio, partitio*, inde *pars* l. *portio divisa* l. distributa, G. Theilung l. Vertheilung, Theil, perintö-jako divisio hereditatum, lohko-jako l. iſo-jako divisio terræ communis in partes majores inter colonos, ſarka-jako divisio agri l. prati per strigas, weſi-jako lacus l. locus unde aquæ utrimque effluunt, jako-mies arbiter dividens.

jakainen l. jakajainen, iſen Ns. max. pl. jakaiſet l. jakajaiſet *dona distribuenda* e. c. vini combusti, cerevisiæ, G. auszutheilende Geschenke, ſain jakaiſia particeps factus sum ejusmodi donorum.

Jaarikka, kan Ns. *truncus* l. fragmentum curtum et crassum e. c. ligni, inde *homo obesus* et statura humilis, G. Klotz, ſauwan jaarikka capitellum majus baculi (jautturi).

Jaarin prtcl. per omnia, *tarde et diffuse*, G. ausführlich u. langsam, puhun juurin jaarin *prolixe* et radicitus enarro.

jaaritan, ttaa Vf. *tarde* et *diffuse enarro* quid

quid, multis l. *copiose loquor* de re, *fabulor*, nugor, G. ausführlich u. langsam erzählen l. plaudern.

jaarittelen l. jaarattelen, tella Vfr. idem, usitatius, inde jauhan jaarittelen tarde molam verto.

jaarrattelen, tella Vfr. idem.

jaaritus, uksen Ns. *tarda* et *prolixa narratio*, inde *sermocinatio vana*, nugæ, *fabula*, G. ausführliche u. langsame Erzählung l. Geschwätz.

jaarituinen, isen Na. *nugis erosus* l. vituperatus, rumoribus *obtrectatus* l. diffamatus, G. übel berüchtigt.

Jaaweli, in Ns. Botn. (Sv. djefvul?) *homo malignus*, *versutus* l. astutus, G. arglistiger Mensch (juutas).

Jadan, taa V. vide sub jata.

Jah, jajah Intj. vox exclamandi, assentiendi, querendi etc.

jahkailen, lla Vfr. *exclamo* jajah, inde idem idemque *repeto*, al. *conquerŏr*, G. ein u. dasselbe wiederholen, wehklagen.

Jahka, l. jakka prtcl. *o si*, *quod si*, *utinam*, G. wenn doch l. aber, o dass (joska), jahka nákisin si modo, jahkama saisin dummodo, jahka tulen quod si, jahka tulisit, inde 2. in protasi *dum*, cum primum, jahka olen syönyt, niin tulen, G. wenn, so bald als.

Jahkaan, jahata al. jahin, hkia V. *occulte* sed *moleste* quid *ago*, *furtim tundo* l. contundo, *tacite pugno* l. rixor, G. mit heimlicher Mühe etwas thun.

Jahmaan, mata V. *adhæreo* l. *adhærens resisto*, G. anklebend stehen bleiben, mylly jahmaa mola motu cessat, reki jahmaa hyhmään traha in tabe nivis adhæret, hyydet jahmaa wenheseen (tartun).

Jahti, hdin Ns. 1. (Sv. jagt) *venatus* l. *venatio*, G. Jagd, jahti-fouti præfectus venationis publicus, inde pitäwät jahtia tumultuantur l. vociferantur ut solent venatores, jahti-koira canis sagax l. venaticus, it. 2. *navis celox*, G. Jagdschiff (jähti).

jahtaan, hdata V. *venor*, feras insector, inde *tumultuor*, vociferor, G. jagen, lärmen.

jahtaus, uksen Ns. *venatio*, *vociferatio*; G. das Jagen l. Lärmen.

Jakaan, ja'ata V. jakailen Vfr. jakaun Vm. jakainen Ns. vide sub ja'an.

Jakka prtcl. id ac jahka.

Jakkara, ran Ns. Sav. *sedile* brevius l. minus, G. Schemel, inde Caj. *scabellum* ignominiosum l. *pœnale*, G. Strafbank.

Jakku, kun Ns. 1. (Sv. jacka) *tunica* l. toga, G. Jacke, it. 2. Wib. *sedile*, G. Schemel.

Jako Ns. jakoon Vm. vide sub ja'an.

Jaksaan, saa V. 1. viribus gaudeo. *polleo*, *potis sum*, *valeo*, max. de viribus corporis, G. vermögen, kuinka jaksat elää quomodo vales qua vires l. res externas, jaksatko wetää valesne trahere, en jaksa tehdä haud sufficiunt mihi vires, jaksain vi et robuste, it. 2. al. *moleste* et *tarde traho* e. c. onus, moleste et tarde *laboro* l. ago quid, G. mühsam u. langsam etwas verrichten, inde Caj. *diffuse* et *tarde loquor* l. *narro* quid, G. ausführlich u. langsam berichten l. sprechen, it. 3. al. vi legis *exigo* e. c. pecuniam, ut exactores publici, *spolio* l. *privo* quem qua re, G. gerichtlich auspfänden, plündern, berauben.

jakso, on Ns. 1. *actus* trahendi *molestus*, *tardus* et *longus*, *actio* haud abrupta l. *continua*, G. mühsame u. langsame Verrichtung, inde *dimensio* l. *series* rei *longior*, G. lang zusammenhengende Reihe, pelto-jakso tractus agri longior l. striga, aita-jakso quantum sæpis cohæret, segmentum longius, puheen jakso pars orationis cohærens l. diffusior, yhteen jaksoon in unam seriem, it. 2. *exactio* vi legis, *spoliatio*, G. Auspfändung, Beraubung.

Jaksi prtcl. id. ac jahka, jaksi suostutten si modo convenit inter vos.

Jalawa, wan al. jalaja, jan Ns. *ulmus* campestris, G. Ulme, al. *salix* fragilis, G. Weidenart (halawa).

jalawainen l. jalajainen, isen Na. *ulmeus*, *ulmis frequens*, G. ulmen, ulmenreich.

jalawisto,

jalawisto, on Ns. *ulmarium*, G. Ulmenwald.

Jalka, lan Ns. pr. *pes* hominis et animalium, G. Fuss, on jalalla pedibus stat erectus, meni jalkaa l. Botn. jalan l. jalwoin abiit pedibus l. pedes, haud equitando, ſairas jalalta æger sed lecto haud detentus, kuiwin jalwoin sicco pede, awoi= l. paljain jalwoin nudis pedibus, sine calceamentis, jalka=waimo concubina, jalka=mies concubinus l. adulter, al. pedes, jalka=wäki l. =rahwas pedidatus, jalka=tauti podagra, jalka=rauta pedica l. compedes, jalka=tie semita peditum, jalka=puu cippus pœnalis cui pedes affiguntur, jalka=joutſi arcus ope pedis tendendus, jalka=pako fuga pedestris, jalka=juoni l. =juonnet pedum molestatio, labor ambulando perferendus, jalka=pöytä al. pöytä=jalka planta pedis, jalka=rinta dorsum pedis, jalan=alusta l. =antura solea pedis, jalka=mylly mola aquatica minor, jalka=puoli unipes, inde claudus, liipa=jalka claudicans, jalka=poljin scabellum pedum, jalka=kala lacerta palustris, it. maston jalka fulcrum l. basis mali nautici, pöydän jalka pes mensæ.

jalkainen, iſen Ns. dim. idem, it. al. *solea nivalis*, G. hölzerner Schneeschlittschuh, it. al. *soccus* l. pedale in calceis, G. Socke.

jalkainen, iſen Na. *pedes* l. *pedester*, G. zu Fuss, Fussgänger, käyn jalkaiſin pedes l. pedibus ambulo, it. *pedibus instructus*, pedatus, G. füssig, max. in compos. kakſi=jalkainen bipes, neljä= l. neli=jalkainen quadrupes.

jalallinen, iſen Na. *pedes habens*, G. Füsse habend, inde Ns. *manipulus* segetis, qs. pedi inserviens acervi, G. Garbe, it. al. *soccus* l. pedale, G. Socke (jalkainen).

jalkawa, wan Na. pr. *longos habens pedes*, G. langfüssig, inde *pedibus velox*, fere volans e. c. rumor, G. schnellfüssig.

Jalket l. jalet, lkeen Ns. inus. *status* pedibus *stantis*, G. stehender Zustand, unde on jalkeella pedibus stat l. ambulat, haud cubat, on jalkeelta ſairas.

jalas, lakſen Ns, *solea trahæ* l. cunarum etc. G. Schlittenkufe.

jalku, lun l. lwun Ns. *sedile longum*, pedibus instructum, G. langer Schemel.

jalus, lukſen al. jalustin, imen Ns. *stapia* l. stapeda equitantium, G. Steigbügel, inde Caj. purjeen jalustin *angulus* veli nautici, G. Segelschote.

jaloitukſin l. jalwoitukſin l. jaloitusten prtcl. *adverse* pes pedi oppositus, *gradatim* alter alteri adaptatus, G. die Füsse gegen einander gekehrt, makaawat jaloitukſin.

jalkailen l. jalkoilen, lla Vfr. *pedibus incedo* ut valetudinarius, inde *ambulo* l. *spatior*, G. spatzieren.

jaloittelen l. jalwoittelen, tella Vfr. idem.

Jalo, lon Na. aliis *antecellens*, *nobilis*, *perbonus*, strenuus, alacer, egregius, robustus, G. vortrefflich, edel, sehr gut, jalo=ſukuinen nobilis stirpe, §. Bibl. jalo=peura *leo*, G. Löwe.

jalous, uden Ns. ejusmodi *indoles antecellens*, *nobilitas*, strenuitas etc. G. Vortrefflichkeit, Edelheit.

Jamaan, mata al. jamoon, mota V. *consuo* l. *connecto* plures partes in unum, *compono* e. c. retia, suturas applico, G. in Reihe zusammenfügen.

jamous, ukſen Ns. *connexio* e. c. retis, G. Zusammenfügung.

jamet, meen Ns. *sutura* connexorum, G. Stelle der Zusammenfügung, al. id. ac jama.

jama, man Ns. *coagmentum*, *commissura*, pars connectanda e. c. vestis l. retis, G. zusammengefügter Theil, Reihe.

Jamakka, kan Ns. *lac nuper coagulatum*, G. frisch geronnene Milch.

Janhus, ukſen l. janhos, okſen Ns. *pars* pini l. abietis *durior*, latus pini piceum, G. härtere Seite des Fichtenholzes (lyly), joutſi janhukſesta.

Jankkaan, kata V. *stomachor*, eadem verba morosus repeto, de inanibus *rixor*, G. fortdauernd schelten l. brummen (jantaan).

jankutan, ttaa V. idem.

jankkaus, ukſen l jankutus, tukſen Ns. *con-*

tentio, rixa, jurgium, G. fortdauerndes Brummen.

Jankki, kin Ns. *puls* l. *congeries* ex pane, carne, caseo et butyro concocta, G. Gemisch von Brod, Fleisch, Käse u. Butter zusammengebraten.

Jankko, kon Ns. *terra solida* et compacta sub humo l. sub terra feraci, G. Grunderde.

Jannuš, ukſen Ns. id. ac janhuš.

Jano, on Ns. *sitis*, G. Durst, on janoſſa l. janoiſſanſa siti laborat, sitit, minun (al. minulla) on jano sitio, ajaa janollen sitim promovet, ſammutan janon sitim restinguo.

janoinen, iſen Na. *sitiens, siticulosus*, G. durstig.

janoon, nota V. *sitio*, G. dursten, janoon wettä.

janotan, ttaa Vf. *sitim excito*, G. Durst erregen, ruoka janottaa cibus sitim movet, inde minua janottaa siti afficior, sitio.

Janttaan, tata V. id. ac jankkaan.

janttailen, tailla Vfr. idem.

janttauš, ukſen Ns. id. ac jankkauš.

Jantturi, in Ns. id. ac jaarikka max. homo obesus brevior.

Jantukka, kan Ns. *lingula* l. cochlear majus, qua salsugo hauritur, G. eine Art Schöpflöffel.

Jaraan l. **jarajan**, rata *stridens tremo* l. murmuro, G. zitternden Ton geben, ranta jarajaa.

jariſen, šta V. idem, inde *verba* eadem tædiosa *repeto, morosus sum*, murmurans peto, G. fortdauernd murmeln.

Jarnutan, ttaa V. idem.

Jarru, un Ns. *sufflamen* rotæ l. trahæ in clivis, G. Sperre der Räder l. Schlitten.

Jartailen, rrailla Vfr. *jocor, joco vexo* l. turbo quem, G. scherzend necken.

Jaskuttelen, tella Vfr. *distincte* et *tarde loquor* l. narro quid, G. langsam u. ausführlich sprechen l. erzählen.

Jasſakka, kan Ns. *obstaculum* l. impedimentum rei provehendæ, G. Hinderniss, jasſakka tuli eteen res substitit l. fine excidit.

Jata, dan Ns. *series longior extensa* e. c. retis, G. lange Reihe, werkko-jata retia plura connexa, kangas-jata stamen telæ evolutum, terwas-jata strues ligni picei longior.

jadan, taa al. jataan, data V. *construo in seriem* longiorem e. c. lignum, *connecto* plures retis partes, G. lang anreihen.

Jatkan, kaa V. *coagmento* partem minorem majori, *connecto* l. *consuo* quid cum quo, hoc longius redditurus, *connectendo prolongo* quid, inde *adaugeo, continuo*, G. zufügen, zusetzen, verlängern, vermehren, fortsetzen, jatka ikää ætatem longiorem fac, jatkan ſanani verba mea continuo, it. jatkan terwakſia id. ac jatkon.

jatkon, oa V. idem, max. jatkon terwakſia arbores piceas sursum versus *decortico*, ut truncus eo facto fiat pici coquendæ utilior, G. den Stamm des Theerholzes höher abschälen.

jatkaus, ukſen Ns. *coagmentatio, connexio, auctio*, inde *continuatio*. G. Zufügung, Verlängerung, Fortsetzung.

jatko, on al. jatkos, okſen Ns. 1. *sutura* l. *commissura*, nexus l. nodus inter res consutas, G. Fuge, Stelle der Zufügung, it. 2. *pars adaucta* l. *adnexa, augmentum*, G. Zusatz, zugefügter Theil, Verlängerung, ſanan jatko *continuatio* sermonis, jatko-rauta securis l. falx qua pinos altius decorticant picis coctores, terwakſen jatko ejusmodi *decorticatio*.

jatkutan, ttaa V. *rixam* l. litigium *continuo*, eadem verba usque ad tædium repeto, G. fortdauernd brummen l. zanken (jarnutan).

Jatuštan, aa V. tenax quid *moleste extendo* l. *extraho*, ut canis carnem dentibus discerpens, *moleste dilato* elasticum quid, inde *moleste traho* l. *tarde laboro*, G. mühsam ausdehnen l. schleppen, langsam arbeiten, wedän jatuštan, noštan jatuštan.

jatuštuš, ukſen Ns. *extensio molesta* rei tenacis l. elasticæ, inde *actus* trahendi *tardus, actio molesta*, G. mühsame

Aus-

Ausdehnung l. Schleppen, langsame Arbeit.

Jauho, on Ns. *farina* frumenti, G. Mehl, pieniä jauhoja farina subtilis, suuria jauhoja non subtilis, käytän jauhoikſi in farinam molo, jauho-puolain id. ac ſian puolain, jauhollainen (pro jauhonlainen) farinæ similis.

jauhoinen, iſen, Na. *farinaceus*, *farinarius*, *farina conspersus* e. c. vestis, G. mehlig, mehlicht.

jauhin, imen Ns. pr. molendi *instrumentum*, *mola*, G. Mehlbereitungswerkzeug, Mühle, jauhin-kivi lapis molaris, jauhin-runo cantilena molaris, jauhin-wuoro ordo molendi l. molentium.

jauhet, een Ns. max. pl. jauheet *molendum quid*, frumentum molitum, G. Mahlwerk (käytet).

jauhan, haa al. jauhon, oa V. *molo*, *molam* manualem *circumago*, G. mahlen, inde mylly jauhaa mola conterit l. comminuit e. c. frumentum, jywät owat jauhetut frumentum est molitum.

jauhatan l. jauhotan, ttaa Vf. *facio* vel *curo* ut *molatur*, G. mahlen lassen, it. jauhoitan *farina conspergo*, G. mehlig machen.

jauhoitun, ttua al. jauhoun, uta Vm. *molitus* l. in farinam comminutus *fio*, ut frumentum, G. vermahlt werden, it. *farina conspergor* l. polluor ut vestis, G. mehlig werden.

Jaukka, kan Ns. *altercatio* l. *rixa*, G. Zank, Zwist, heittäwät jaukkaa l. hammas-jaukkaa obnixe altercantur, jaukkahammas fig. homo rixandi cupidus.

jaukutan, ttaa V. *altercor*, eadem verba malitiose repeto, *irrideo* l. *convicior*, G. zanken, zwisten, schimpfen.

Jawin, pia V. *coëo* cum femina, max. de canibus et suibus (jäwin).

Jo prtcl. 1. *jam*, G. schon, bereits, jo tuli l. läkſi *jamjam* advenit l. abiit: sæpe tamen cum encliticis han l. hän, pa, ko coalescit e. c. johän l. johan ſanoin *jam quidem* dixi, jopa on est certe jam, jopahan l. jopahän (pro jo-pa-han) tulit jam quidem l. certe quidem jam venisti, joko kuoli? *jamne* l. anne jam mortuus est? jokohän l. jokohan (jo-ko-han) tulet? numne jam venis? it. 2. joko = = eli l. joko = taikka *utrum = = an* l. *quod si = = seu* l. *si = = sive*, e. c. joko (joſan) istun taikka (tahi) ſeiſon ubi sedeo vel sto, joko kuolet eli elät si moreris sive vivis, joko luetaan eli weiſataan.

Jo, jon pron. *qui*, *quæ*, *quod*, G. welcher, der (haud interrog. quis? quæ? quid?) cui tamen monosyllabæ semper adjungitur vel prtcl. enclit. vel aliud pronomen, ut ex sequentibus patet:

joka, jonka pron. relat. (ex jo et ka, quæ partcl. sæpe excidit, ubi jo in dissyllabam accrescit e. c. jolla, jota, josta e. s. p.) cujus vero usus est multifarius: 1. *qui*, *quæ*, *quod*, G. welcher l. der, mies joka woittaa vir qui vincit, jonka työ on cujus labor, jonka näen quem video, jota lyön quem l. quod ferio, jona päiwänä quo die, jona pidän quem l. pro quo habeo, aika jona elän tempus quo vivo, jokſi muuttuu in quem l. quid mutatur, jollen annetaan cui datur, paikka johon menen locus in quem eo, jolla on cui est, paikka josſa ſeiſon locus in quo sto, jolta otan a quo capio, josta puhun de quo loquor, pl. miehet jotka, joiden, joita, joillen etc. viri qui, quorum, quos, quibus etc. join l. joten (Adv.) *quomodo*, it. 2. Cass. Locativi Adverbia involvunt Lat. relativa (haud. interrog.) *quo* l. *quorsum*, *ubi* et *unde*, e. c. paikka johon menet locus quo l. quorsum abeas, josſa olet ubi sis, josta tulet unde venias. 5. Cass. Iness. Adess. Ablat. et Elat. exprimunt Lat. *si*, *quod si*, *utinam* l. *o si*, G. wenn, o dass. e. c. josſan (josſa-n) l. contr. jos otan in quo i. e. ubi l. quod si sumam, josſas l. jos tulet ubi l. si venias, josta tuliſit utinam venires, joltan l. jollan (jolta-n l. jolla-n) ſanon quod si dicam, josſa l. jos ſanomme et s. p. it. sensu negat. e. c. Iness. joſan en l. contr. josen ſano si non l. ubi non dicam, josſas et l. joset mene quod si non l. nisi abis, joſei, joſemme, joſetten (pro josſa-ei, josſa-emme, josſa-etten) *si non ille*, *nisi nos*, *nisi vos*: - Adess. jollen, jolles l. jollet, jollei,

jollei, jollemme, jolletten, jolleiwât (pro jolla=en, jolla=et, jolla=ei etc.) nisi ego, tu etc.: - Ablat. jolten, joltes, joltei etc. (pro jolta=en, jolta=et etc.) ubi non l. nisi ego, tu etc. jolteikâ nisi ille: - Elat. josten, jostes, jostei etc. (pro josta=en, josta=et e. s. p.) idem. 4. Nominat. adhibetur componendo pro jokainen *quisque*, G. jeder e. c. joka=mies quisque vir, joka=miehen cujusque, joka=miehellen etc. joka=aika l. =päiwä quoque tempore l. die i. e. semper, quotidie, G. zu jeder Zeit, jeden Tag, allzeit, immer, täglich, joka=aikainen l. =päiwäinen cujusque temporis, quotidianus, perpetuus l. sempiternus, joka=päiwäiset waatteet vestes quotidianæ i. e. diebus profestis (haud festis) adhibendæ, joka=paikassa in quoque loco, ubique, joka=paikasta undique. 5. Inf. cum Compar. e. c. jota suurempi sitä parempi quo major eo melior. G. je = = desto, jota pikemmin sitä paremmin quo citius eo potius: 6. Compar. jompi, jomman non usitat. nisi in compos. joku, quod vide infra.

joku, jonkun pron. Indef. (ex jo et Pron. ku, quod per omnes Casus adhæret, quorum autem utrumque declinatur) 1. *aliquis* l. *quidam* ex pluribus, *quispiam*, G. irgend jemand, irgend einer, irgend etwas, anna joku neuwo da aliquod consilium, rikon jonkun käskyn aliquod præceptum violo, anna jollenkullen da cuidam, ano jotakuta lahjaa pete donum quoddam, jonakuna päiwänä quodam die, jokikukki awukii e. s. p. inde adverbialiter: on jossakussa sc. paikassa *alicubi* est, jostakusta tuli *alicunde* venit, meni johonkuhun *aliquorsum* abiit, 2. joku Sing. involvit Lat. *pauci* l. *quidam* (pl.) l. *aliquot*, G. einige e. c. sano joku sana quædam l. pauca dic verba, tuli joku mies pauci virorum, näen jonkun miehen quosdam video viros. 3. Compar. jompi kumpi, jomman kumman *alteruter* max. de duobus, G. einer von beiden e. c. sano jommallen kummallen dic alterutri, jommin kummin alterutro modo.

joki, jonki al. jokin, jonkin pron. indef (ex jo et prtcl. encl. ki l. kin, quæ per omnia adhæret) *aliquis quidem*, *quidam tamen*, quiscumque, G. welcher immer, irgend einer doch, anna joki neuwo aliquid consilii quidem da, qualecumque sit, jossan näkisin jonkin miehen o si videam vel quemquam l. aliquempiam virum, jonki se on alicujus quidem est, kuulin jotakin uutta aliquid novi quidem audivi, jonakin (jonain l. jonaan) aikana aliquo quidem tempore, kelpaa jokisikin aptus est ad aliquid tamen, anna jollenkin l. jollekkin, lyö jollakin (jollain l. jollaan), plur. jotkin *unus* et *alter*, *varii*, joitakin l. joitain, joihinkin määrin et s. p. 2. Adverbiascit e c. jotakin (jotain l. jotaan) hywä *aliquantum* l. modice bonus, G. einigermaassen, etwas, ziemlich, jokisikin l. jotenkin hywä *quodammodo*, jotensakin (ex joten-nsa-kin) *aliquatenus*, mene johonkin abi aliquorsum quidem, G. doch irgendwohin, ota jostakin (jostain l. jostaan) sume alicunde quidem, G. doch irgendwoher, on jossakin (jossain l. jossaan) est alicubi tamen, G. doch irgendwo, joinkin määrin aliquatenus, aliquomodo.

jokaan, jonkaan pron. indef. (ex jo et encl. kaan, quod per omnia adhæret) idem, sed non nisi sensu negativo occurrens ideoque involvit *haud quisquam* l. *haud ullus*, *nihil*, G. nicht etwas, nichts, kein, e. c. en sano jotakaan haud aliquid i. e. nihil quidem dico, et luule jokisikaan pro nihilo habes, ei jonakaan päiwänä haud ullo die, numquam, emme tiedä jotakaan uutta nihil quidem novi scimus.

jokukin, jonkunkin pron. indef. (ex jo-ku-kin, quæ per omnia cohærent) *aliquis quidem*, *quidam tamen*, G. doch irgend jemand, anna jokukin da quoddam quidem, inde *pauci*, *varii*, *quidam* (pl.) e. c. jossan näkisin jonkunki miehen si videam vel quosdam viros.

jokin kukin, jonkin kunkin al. joki kuki, jonki kunki Pron. (a jo=kin et ku=kin) id. ac jokukin.

joltinen l. jollinen, isen Na. (a jolta l. jolla formata) *aliquatenus aptus* l. *utilis*, *qualis-*

qualiscumque, haud contemnendus (qs. aliqualis), G. einigermaassen annehmbar, ziemlich, Gall. passable, joltinen mies vir modice commendandus, joltiſesti l. jolliſesti, G. einigermaassen, ziemlich, mittelmässig, Gall. passablement.

jollainen (a jon-lainen) al. jonka-lainen, iſen Na. idem, max. *cujus* indolis l. *ejusdem* indolis i. e. *talis*, G. solcherlei, jonkalaista kewättä toiwotaan, jollaiſesti id. ac joltiſesti.

jommoinen, iſen Na. (a jon-muotoinen cujus formæ i. e.) *talis* l. *qualis*, G. welcherlei, solcherlei.

joka=ikinen contr. jokikinen, iſen Na. (a joka et ikinen l. ikäinen pr. cujuscumque ætatis) *quilibet*, *quiscumque*, *unusquisque*, G. jedermann, wer auch immer.

jokainen l. jokahinen l. jokahainen, iſen l. itſen Na. idem.

johi l. johik id. ac jotakin, e. c. johi juowallen tuleepi.

johonni prtcl. id. ac johon kuhun.

joitain l. joitaan pro joitakin.

jokka rar. id. ac jotka pl. a joka, it. al. prtcl. id. ac jahka, jokkama pro jahka minä.

jokkit rar. pro jotkin l. jotka.

jokſiin pro jokſikin a joki.

jokſenſaan pro jokſenſakin (a jokſi=nſa=kin) *qualitercumque*, G. einigermaassen, Gall. passablement.

jollasti rar. pro jolla ſinä l. jollas.

jollen, jolles l. jollet, jollei, jollemme, jolletten, jolleiwät pro jolla=en, jolla=et, jolla=ei etc. jollenka, jolletka, jolleika etc. pro jolla=enkä, jolla=etkä e. s. p.

jolloin l. jollain pro jollakin sc. ajalla l. tawalla nec non jolloinka l. jollainka pro jolla=kulla sc. ajalla l. tawalla *aliquo tempore* l. *modo*, *aliquando*, G. einst, einigermaassen

jolloin kulloin l. jollen kullen al. jolloin ſilloin l. jollen ſillen prtcl. *aliquando*, *interdum*, G. einst, zuweilen (joskus).

jolleenſaan l. jolleinſaan l. jollainſaan prtcl. pro jollanſakin (jolla=nſa=kin) qs. aliquo suo modo e. c. on jollainſakin *qualitercumque* se gerit, G. ziemlich, Gall. passablement.

jolten, joltes, joltei, joltemme etc. pro jolta=en, jolta=et vide sub joka, it. joltenka, jolteika etc. pro jolta=en=kä vide ibidem.

joltenſaan pro jolta=nſa=kin prtcl. *qualitercumque*, G. wie auch nur immer.

jonain l. jonaan pro jonakin sc. aikana *aliquando*, G. einst.

jonna l. jonne pro johon sc. paikkaan *quorsum*, G. wohin.

jonnek l. jonnekkin jonnekka al. jonnik l. jonnak pro johonkin l. johonkuhun *aliquorsum* de loco, *dum*, *donec* de tempore, G. irgend wohin, bis.

jonni pro jokſikin e. c. jonni joutawat *aliquatenus* otiosi, it. al. pro jokin e. c. jos jonni ihminen si *vel aliquis*.

jos pro josſa l. josa *ubi*, *si*, *quod si* vide joka: inde josan, josas etc. (josa cum suffixo personæ) *si ego*, *si tu* etc.: nec non josen, joset, josei etc. (josa=en, josa=et) *nisi ego*, *nisi tu*, etc. it. jospan, jospas, jospa (pro josa=pa=n josa=pa=s etc.) *utinam ego*, *o si tu* etc. it. joskan, joskas, joska etc. (pro josa=ka=n, josa=ka=s) *utinam ego*, *o si tu*, etc. cfr. joka.

josain l. josaan pro josſakin *alicubi quidem*, G. irgendwo.

joskus (pro josſakusſa) *aliquando* de tempore, *alicubi* de loco, G. irgendeinmal, irgendwo.

josenſakin (pro joten=ſa=kin) vide sub joki.

jotta prtcl. 1. (qs. pro josſa) *quod si*, *si*, G. wenn e. c. jottama lyön quod si ferio, quid quod cædo, jottas oliſit ſiellä *o si* ibi esses, 2. *ut* l. *quo*, G. dass, damit (että), ſano niin jotta kuulen dic ita ut audiam, inde jottan, jottas (pro jotta=n, jotta=s) *ut ego*, *ut tu*, nec non jotten, jottet l. jottes, jottei etc. (pro jotta=en, jotta=et etc.) *ne ego*, *ut non tu* e. s. p.

Joekſen l. joekſin vide sub joki.

Johdun, htua Vm. *casu ducor* l. *feror* in quem locum, forte *devenio*, G. zufällig wohin gerathen, johduin warasten ſeuraan in comitatum furium casu deveni l. *evenit* mihi ut in ==, johtuu mieleeni succurrit mihi, kuinka aſia johtuu quomodo res evenit.

johdatan, ttaa Vf. *duco*, ducendi causa *comitor*, G. gerathen lassen, führen, leiten,

ten, johdatan kädestä manu duco, johdatan wettä abduco l. derivo aquam, johdattaja ductor.

johdattelen, tella Vfr. idem.

johtaan, hdata V. idem, max. *duco* l. *dirigo* navem in portum l. inter scopulas, G. lothsen.

johdatus, uksen Ns. *ductio*, ducendi actus, G. Führung, Leitung, tien johdatus index viæ (wiitta).

johto, hdon Ns. *ductus*, G. Leitung, Geleit, weden johto ductus l. derivatio aquæ, asian johdon jälkeen juxta rationem rei, johto=wäki l. =kansa comitatus sponsæ nuptialis, johto=mies dux itineris l. navis, G. Lothsmann, johto=aita sæpes in aquis ad ripas, pecudem deducens.

johdet, hteen Ns. idem, olen lasten johteella puerulos manu duco l. tueor, johdet=aita id. ac johto=aita.

Johi l. johik pro jotakin et johonni pro johonkin vide sub jo.

Joka, jonka: joki, jonki: jokainen, isen etc. vide sub jo, jon.

Joki, joen Ns. *amnis*, fluvius minor, G. kleiner Fluss, joen suu ostium fluminis, joen warsi tractus l. regio circa amnem, juoksee jokena fluit instar amnis, abundanter, joki=suorsa anas hiemalis, joki=ryyttäri tringa pugnax, cfr. kymi, oja.

jokinen l. jokeinen, isen Ns. dim. idem.

jokinen, isen Na. *amnibus frequens* e. c. regio, G. flussreich.

joeksin, imen al. joeksen, emen Ns. anas *cygnus*, G. Schwan (joutsen).

Joko prtcl. interr. vide jo prtcl.

Jokka, jokki vide sub jo, jon.

Jokos, kokken Ns. *sulcus* l. *via trahæ* rangiferinæ in nive, G. Spur im Schnee nach Schlitten der Lappen.

Joksiin, jokseen, vide sub jo, jon.

Joku, jonkun pron. vide ibidem.

Jolkka, kan Ns. canis *lupus*, inde homo *vorax*, avide deglutiens, G. Wolf, Vielfresser.

jolkahdan, htaa V. macie *oblongus* et *deformis fio* vultu, qs. instar faciei lupinæ, G. mager und länglich im Gesichte werden, jolkahtaneet kaswot (julkahdan), it. al. id. ac joukahdan e. c. jolkahti mieleeni.

Jollainen l. jollinen, jollen l. jollei, jolloin, jolloin kulloin vide sub jo, jon.

Jolo, lon Na. facie l. vultu *oblongus* l. *deformis*, qs. lupiformis, G. länglich im Gesichte, cfr. jolkahdan, jolo=naama vultus longus.

Jolppi, pin Ns. homo *caudex*, *ineptus*, l. *iners*, qui nihil efficere potest, G. Taugenichts, Stümper.

jolpittelen, tella Vfr. *ineptio*, tarde me gero, *cunctor*, tempus frustra tero, G. sich stümperhaft betragen, faulenzen.

Joltinen, jolten l. joltei, jolteensaan vide sub jo, jon.

Jolu, un Ns. *vectis* oneribus levandis l. movendis, G. Hebel.

Jommoinen, isen Na. vide sub jo, jon.

Jompi kumpi Compar. vide ibidem joku.

Jonain l. jonaan vide ibidem.

Jongun, nkua V. *resono* l. *sonum edo*, G. dumpf lauten, urut jonkuwat.

Jonkki, kin Ns. id. ac jolppi.

Jonna l. jonne, jonnek l. jonnak, jonni vide sub jo, jon.

Jono, non Ns. *linea*, *ductus linearis*, G. Linie, Strich, inde *directio* viæ, *series* continua, G. Strecke, Reihe, yhdessä jonossa in eadem directione l. continua serie.

jonotan, ttaa V. pr. *lineas duco*, G. Striche machen, inde *ago* quid *uno* eodemque *modo* et *continua serie*, *continuo* quid sine intervallis l. variatione, G etwas in einer Strecke fortsetzen, weisaan jonotan monotonice cano, wedän jonotan, cfr. jorotan.

jonotus, uksen Ns. *actio uniformis* et *continua*, inde *monotonia* in cantu, G. ununterbrochene Fortsetzung.

Jopa prtcl. vide jo prtcl.

Jorisen, sta V. *sonum continuum* et *strepentem edo*, *murmuro*, G. ununterbrochen murmeln.

jorina, an Ns. *murmur continuum*, G. ununterbrochenes Gemurmel.

Joro, ron Ns. *murmurans* l. stomachosus homo, G. knarriger Mensch, al. homo

mo *nequam*, *nugator*, G. Taugenichts, Lümmel, Schwätzer.

jorotar, ttaren Ns. femina *nugax* l. *nugivenda*, G. Plaudertasche.

jorutan, ttaa V. *murmuro*, stomachor, G. murmeln, al. *nugor*, G. plaudern (jankutan).

Jorotan, ttaa V. *tarde* sed *continua serie* quid *ago*, G. etwas ununterbrochen u. langsam fortsetzen e. c. weiſaan jorotan monotonice et sine intervallis cano, juon jorotan bibendo tempus tero, ajan jorotan vehor tarde et continue, makaan jorotan.

jorottelen, tella Vfr. idem.

jorotin, ttimen Ns. *actus tardus* et *contitinuus*, G. ununterbrochene langsame Fortsetzung, inde *cantus* l. vox *monotona* et *gravis*, G. murmelnder Gesang.

Jorri, in Ns. homo *caudex*, *ineptus*, nequam, G. Taugenichts, Lümmel.

jorrittelen, tella Vfr. instar ejusmodi hominis i. e. *inepte me gero* l. *tempus tero*, G. sich träge wie ein Taugenichts betragen, faulenzen.

Jortti, tin Ns. homo *nequam* l. *nauci*, G. Taugenichts.

Jorwa, an Ns. *femur*, pars cruris superior, G. Schenkelstück.

Jos, josen l. josei, joskan l. joska, jospan, l. jospa, joskus vide sub jo, jon.

Joten, jotenki vide ibidem.

Jotkalet, een Ns. *frustum longum*, inde *longurio* e. c. homo, serpens, G. langes Stück.

jotkellun, ltua Vm. *tenax* l. cohærens et *longus fio* ut lac acidum, G. lang l. zähe werden, maito jotkeltuu.

jotta prtcl. vide sub jo, jon.

Joudan, taa V. *vaco* a negotiis, *otior*, tempus mihi vacat, G. müssig l. unbeschäftigt seyn, Zeit haben, en jouda tulla haud vacat mihi venire, joka joutaiſi si vacaret, joudattenko permittitne vobis tempus, inde työllä joudat tehdä otium est tibi faciendi, nil te impedit: præt. jouſin, pass. joudetaan contr. joutaan.

jouten et joutesſa (qs. Cass. Infinit. Adv. et Iness. pro joutain et joutaisſa ab joudan) olen jouten *otiosus* l. *liber laborum* sum, a negotiis sum *vacans*, G. müssig l. unbeschäftigt, inde jouten (l. joutain) ſairastan otii consumendi gratia i e. *lubenter*, *animi causa* ægroto, teen jouten l. joutesſani (joutain l. joutaisſani) facio *horis otiosis*, *animi causa*, lubenter.

jouto, don Ns. *vacuitas* a negotiis, *hora vacua*, *otium*, G. Musse, ei ole joutoa haud vacat, jouto-mies vir otiosus, haud conductus, jouto-väki homines vagi, haud occupati, jouto-karja pecus haud lactaria, jouto-maa terra l. ager cessans.

jouti prtcl. idem, nonnisi in compos. e. c. jouti-karja pecus haud utilis, juvencus l. juvenca, jouti-hetki hora vacua l. otiosa.

joutilas, aan Na. a negotiis *vacuus*, laborum *liber*, *otiosus*, G. müssig, ledig, joutilas maa terra inculta, ager cessans, inde Caj. joutilas waimo femina innupta l. vacua.

joutawa, wan Na. idem, *nullius frugis*, inutilis, G. untauglich, eitel, nichtswürdig, joutawa jaaritus nugæ, fabula inepta, joutawa metsä silva inutilis, haastan joutawia nugas, *vana* l. *futilia* fabulor.

joutilaisuus, uuden Ns. *indoles otiosa*, *vacuitas* negotiorum, G. Müssigkeit.

joutain l. joudain, tamen Ns. Sav. *juvenca* nondum lactaria, *juvencus* nondum utilis, G. nicht nützendes Rindvieh.

Joudun, tua V. 1. *propero* l. *festino* ad quid, G. eilen, eilig fortgehen, joudu awukseni propera mihi in auxilium, ei työ joudu opus haud festinanter i. e. tarde procedit, aika joutuu tempus citatim labitur, joudu kirkkoon festina ita ut tempestive in templum advenias, inde 2. *tempestive pervenio* ad finem, *mature advenio*, G. frühzeitig ankommen, joko joudut työhön jamne paratus es ad opus, on siihen jouduttu että = eo perventum est ut =, joutunut wilja seges matura, wilja joutuu seges tempestive maturescit, inde 3. *casu pervenio* l. *contingo* metam, G. gerathen, kuhunka joutunen quorsum perveniam, quid de me fiat,

fiat, joudun turmioon incido in perniciem, joutui köyhyyteen contigit ei ut pauper fieret, joutui sinne papiksi evinit ei ut sacerdos ibi fieret, joutui mieleeni succurrit mihi, joutui mereen casu in mare incidit

joutu, dun Ns. *festinatio*, G. Eile, kulje joutuun citatim progrediaris.

joudukas, kkaan Na. *festinans*, *citatim procedens* e. c. homo, opus, *facile transiens* e. c. dies, G. eilig, schnell fortgehend, joudukas wilja seges tempestive maturescens, joudukas ruoka cibus usui diu haud sufficiens, kulkee joudukkaasti citatim progreditur.

joutuisa, an al. joutuinen, isen Na. idem, joutuisasti l. joutuisesti cito, celeriter, festinanter, mature, velociter.

joudutan, ttaa Vf. *festinare facio*, *accelero*, *impello* l. *urgeo* ut quis citatim progrediatur l. ad finem mature perveniat, G. eilen machen, antreiben, kuiwuus joudyttaa wiljan tempestas arida maturat segetem, joudutan kirkkoon iter accelero ut tempestive perveniam in templum.

joudutteleu, tella Vfr. idem.

joudutus, tuksen Ns. *acceleratio*, *impulsio* ad festinandum, G. Antreibung.

Jouhi, en l. in Ns. *seta equina*, G. Schweifhaar des Pferdes, jouhi-mato gordius, vermis filiformis, jouhi-petäjä pini species melior, jouhi-suorsa anatis species (acuta?), jouhi-lintu ampelis garrula.

jouhinen, isen Ns. dim. idem.

jouhinen, isen Na. *setaceus*, *setis confectus* e. c. funiculus, *setis abundans* e. c. cauda equi, G. von Pferdehaar, reich an demselb.

jouhewa, an Na. *setosus* e. c. equus, G. haarreich.

jouhillinen l. jouhellinen, isen Na. idem.

jouhikka, kan al. jouhikas, kkaan Ns. *chirotheca* l. manica *e setis* confecta, al. *soccus setaceus* in calceis, G. pferdehaarner Handschuh l. Socke.

Jouhikaisin l. jouhikkaasti prtcl. Tav. pro joudukkaasti.

Jouhten, enen Ns. id. ac joutsen.

Joukahdan, htaa al. joukahdun, htua Vm. et Vs. *subito* et ex *improviso contingo* l. *evenio*, G. zufällig gerathen l. fallen, joukahti l. joukahtui mieleen in mentem incidit, sana joukahtui verbum inopinato elabebatur, joukahduin sinne casu eo perveni, *contigit* mihi ut eo pervenirem (johdun, jolkahdan).

Joukkawainen, isen Ns. *gigas juvenis* mythol. valde petulans, G. mythol. übermüthiger junger Reise.

Joukko, kon Ns. *agmen*, *caterva*, turma, G. Haufen, Menge, Versamlung, hää-joukko comitatus hospitum nuptialium, on yhtä joukkoa ejusdem est *societatis*, on joukossamme est in societate nostra, inter nos l. nobiscum, kirja-joukko multitudo l. congeries librorum, joukkokauppa mercatura magnaria, G. Grosshandel.

joukkio, on Ns. idem.

joukottain l. joukottaisin prtcl. *catervatim*, turmatim, G. haufenweise, myyn joukottain, G. im Grossen handeln.

joukkoilen, koilla Vfr. *congrego*, *congero*, cumulo, G. anhäufen, versammeln, miehet joukkoilewat viri sese in turmas congregant.

Joulu, lun Ns. (Sv. jul) *festum natale* Christi, G. Weihnachten, joulu-kuu december.

jouluinen, isen Na. ad idem *festum pertinens* e. c. cibus, ludus, G. weihnachtlich.

Jouto, don Ns. vide sub joudan.

Joutu, dun Ns. vide sub joudun.

Joutsen, enen Ns. anas *cygnus* l. *olor*, G. Schwan.

Joutsi, sen al. jousi l. jousi, sen al. joutsin, imen Ns. *arcus jaculatorius*, G. Schiessbogen, jousta (Inf.) jännittää l. wetää tendere arcum, jousta laukaista displodere arcum, joutsi kantaa l. ampuu l. lyöpi kauwas longe jaculatur, joutsen jännet chorda, joutsen selkä l. kaari curvamen arcus, joutsen karkotin l. liipasin elater quo arcus exploditur, jalka-joutsi arcus majoris formæ, käsi-joutsi arcus minor, manibus struendus, joutsi-mies sagittarius, lukun joutsi elater arcuatus in seris, wiulun joutsi plectrum violini, it. §.

Botn.

Boln. *portio* certa *prædii rustici* (Sv. mantal), G. Bestimmungswort der Grösse des Bauerhofes: magnitudo enim prædiorum temporibus antiquioribus, ex numero virorum arcipotentium cujusque familiæ censeri, tributumque capitale in pellibus max. sciurorum, arcu l. jaculando captorum pendi solebat, unde montako jousta talossa? quot arcus prædii i. e. quot viri arcipotentes ideoque tributum solventes, vel cujus magnitudinis est prædium? onko poika joutsella? num puer est arcipotens l. tributarius? cfr. orawa.

joutsittain prtcl. *juxta numerum arcuum* i. e. *viritim* l. juxta magnitudinem prædiorum, G. nach Anzahl der Bogen.

Juket, juteen Ns. *lorum* longius ex *corio*, max. in jugo boum, G. Jochriemen (jutta).

Juha, an al. juho, on Ns. nomen viri *Johannes* (juossi, junnu).

juhana, nan al. juhanni, in al. johannes, ekſen l. juhannus, ukſen Ns. idem, juhannekſen kämmen orchis mascula, juhannuskukka l. juhannekſen kukkainen matricaria chamomilla, al. ranunculus, al. tanacetum, al. hypericum, al. leontodon al. ulmaria, juhannekſen ruoho tanacetum vulgare.

Juhkura, an Ns. *frustum majus* crassum, G. Klotz (pahkura), leipä-juhkura.

Juhla, an Ns. *festum solemne* e. c. pascha, G. Feier, Fest, wietän juhlaa celebro festum.

juhlainen, l. juhlallinen, iſen Na. *festus*, *solemnis* e. c. dies, cultus, vestis, G. feierlich, festlich, juhlalliſesti solemniter.

juhlalliſuus, uuden Ns. *solemnitas*, G. Festlichkeit.

juhlaan, lata V. *solemniter celebro* diem l. festum, inde *convivium paro* l. *concelebro*, convivor, G. feiern, festlich begehen, Schmaus anrichten l. dems. beiwohnen.

juhlitan, ttaa Vf. idem, max. *festum agito* l. *habeo*.

Juhmin, ia V. id. ac jyhmään.

Juho, on Ns. vide juha.

Juhta, hdan Ns. *jumentum* e. c. equus, bos, G. Zugvieh, Lastthier, pari-juhta l. juhtapari bijugi equi l. boves.

juhdallinen, iſen Na. jumentum *habens*, G. mit Zugvieh versehen.

Juhti, hdin Ns. *corium Russicum*, G. Juchtenleder.

juhtinen, iſen Na. *ex* tali *corio* confectus e. c. calceus, G. juchten.

Juhu, hun Ns. *nugæ*, *rumor* garrulorum, G. heimliche Klatscherei (juoru).

Jukewa l. jukowa, an Na. crassus et *firmus* l. *stabilis* e. c. radix, *haud flexibilis*, G. dick und feststehend, unbiegsam, nicht wankend (tukewa).

jukainen, iſen Na. idem.

Jukerran, rtaa V. *infabre runcino* l. *fabrico*, dolabra abrado, G. grob u. oberflächlich bearbeiten (jutuštan).

Jukin, kkia V. æmulando *colluctor*, *certo* max. verbis, *refractarius sum*, *tergiversor*, G. wetteifernd ringen, streiten, widerstreben, sich gegen einander reiben, jukkiwat tergiversantur inter sese, alius alium impellit, alius in alium culpam dejicit, jukkia homo cupide certans l. ad culpam in alium rejiciendam pronus.

jukka, kan Ns. ejusmodi *certamen*, *culpæ* in alium *rejectio*, *tergiversatio*, G. Streit, Widerstrebung, tekee jukkaa contrarius l. contumax est, it. al. id. ac jukko l. juko.

jukitan, ttaa Vf. *impello* e. c. jumentum, *incito*, G. antreiben.

jukitus, ukſen Ns. *impulsio*, *incitatio*, G. Antreibung.

Jukkerainen, iſen Na. Run. *jucundus*, inde blandientium *amabo*, G. Liebkosungswort.

Jukko l. juko, kon al. jukka, kan Ns. *jugum* boum, G. Joch, al. *assis transversa* in antico trahæ, cui alligatur temo, G. vorderstes Querholz am Schlitten, al. *temo* trahæ l. *funis* in loco temonis, G. Deichsel, Zugstrick des Schlittens (jutko).

jukos, okſen Ns. idem, max. *funis* qua trahitur rheda minor, G. Zugstrick.

Jukko, kon Ns. *grumus* l. *cæspes*, *tuber* terræ,

terræ, G. Torfkloss, Rasenhügelchen; julko=maa terra grumis frequens.

julkowa, an Na. *cæspitosus, tuberosus* e. c. humus, G. hügelich.

Julehdun, htua Vm. *halitu privor, spiritus* mihi *interchuditur*, orthopnoea afficior, suffocor e. c. irâ l. metu vehementiore, G. athemlos werden, ersticken.

julehdus, ukſen l. julehdos, okſen Ns. *spiritus interclusio*, orthopnoea, suffocatio passiva, G. Mangel des Athems, Erstickung,

Julekka, kan Na. id. ac julkka.

Julki prtcl. *palam, manifeste*, in omnium oculis, G. sichtbar, offenbar, öffentlich, niin ön julki ita res se *evidenter* habet, elän julki *publice* l. omnibus conspiciendus vitam dego, annan julki manifesto, publico, ſanon julki publice l. haud occulte dico, julki=leikki ludus publicus.

julkinen, iſen Na. *qui palam* est, *manifestus, publicus, evidens*, neminem latens e. c. res, factum, cultus Dei, G. offenbar, öffentlich, julkiſesti palam, publice, manifeste: inde *spectabilis*, magnitudine l. forma *conspicuus*, quem cuique publice l. sine pudore conspiciendum ostendas, *ingens, egregius, excellens*, G. ansehnlich, gross, vortrefflich, julkinen ſauwa baculus melioris formæ, julkinen Jumala Deus nemini ignotus, longe lateque notus, maximus, julkiſet ſilmät oculi ampli l. venusti, haud pudore demissi, facies ingenua.

julkia, an al. julkias, aan Na. idem, max. *spectabilis, conspicuus*, majoris l. melioris formæ e. c. domus, vultus, festum, it. (qs. ab julkeen) *audax, protervus*, haud hæsitans, G. frech, kühn, dreist.

julkeus, uden Ns. *indoles manifesta* l. publica, max. indoles *spectabilis* l. *conspicua*, forma rei major et melior, G. Ansehnlichkeit, it. *audacia, protervia*, G. Frechheit, Dreistigkeit.

julkenen, ljeta Vm. *manifestor*, omnibus notus fio, *divulgor* ut fama, G. offenbar werden, cfr. julkeen.

julkaiſen, sta V. *manifesto, publico, divulgo*, promulgo, G. offenbaren, öffentlich l. bekannt machen, verkündigen.

julistan, aa Vf. idem.

julistus, ukſen Ns. *manifestatio, publicatio*, promulgatio, G. öffentliche Bekanntmachung, inde ruhtinaan julistus *edictum* principis *publicum*, G. allgemein verkündigte Verordnung.

julkka l. julekka, kan Na. id. ac julkia, sed in malam partem, adspectu *deformis, tæter, horrendus*, G. unförmlich, hässlich, scheuslich, näyttää julkalta, inde *atrox* l. ferox, *protervus*, G. frech, wild, grimmig (julma).

julkeen l. julkenen, ljeta V. sine pudore l. horrore *audeo, haud hæsito*, haud abhorreo, me non pudet, G. ohne Schamhaftigkeit etwas thun vermögen, wagen, erdreisten, julkeetko ſanoa anne pudet te dicere, kyllä julkeen ſyödä sine nausea edere possum: inde sensu negat. en julkee ſanoa pudet me dicere, hæsito, haud audeo, en julkee löydä præ commiseratione a me haud impetro ut feriam, inde al. idem ac ilkeen.

Julku, lun Ns. 1. *pertica* longior, G. lange Stange, werfon julut perticæ quibus rete suspenditur (ulku, ahdin), julku=rauta instrumentum ferreum hastili affixum captui ferarum inserviens, inde 2. *fustis* l. pertica cui quid involvitur, G. Rollstock, fig. homo *longurio*.

julkahdan, htaa V. *longus* et gracilis *fio* ut pertica, *oblongus fio* facie, G. länglich werden (jolkahdan).

Julma, an Na. 1. adspectu *deformis* l. *tæter, horrendus*, aversandus, G. hässlich, scheuslich, gräulich, pelkään julmasti horrende l. vehementer l. valde timeo, it. 2. *sævus, ferox, crudelis*, G. wild, grausam, grimmig.

julmuus, uuden Ns. *deformitas*, indoles horrenda, G. Hässlichkeit, Schrecklichkeit, it. *sævitia, crudelitas*, G. Grausamkeit, Grimm.

julmistun,

julmistun, ua Vm. *fio deformis* l. *tæter*, G. hässlich werden, it. *fio ferox* l. crudelis, *effervesco* in sævitiam, ira excandesco, G. grausam l. grimmig werden, ergrimmen.

julmistelen, lla Vfr. *deformem* l. *tætrum me præbeo*, faciem sævam l. crudelem l. atrocem præfero, G. sich scheuslich l. grimmig beweisen.

Julmus, ukſen Ns. *membrana* corticis betulinæ *exterior* tenuissima l. subtilis, G. Oberhäutchen der Birkenrinde, tuohen julmus.

Jumala, lan Ns. *deus*, G. Gott, jumalan nimeen l. haltuun in nomen l. custodiam Dei sc. abeas, valedicendi formula, Gall. adieu, jumala auta l. jumal-auta per deum, mehercule, jurandi formula, puu-jumala pr. imago dei lignea, inde fig. homo austerus, nihil loquens.

jumalisti prtcl. (pro jumaliſesti?) *per deum*, mehercule, G. bei Gott, olitpa jumalisti.

jumaluus, uuden Ns. *deitas*, *divinitas*, essentia l. indoles divina, G. Gottheit, Göttlichkeit.

jumalallinen, iſen Na. *divinus*, G. göttlich.

jumalinen, iſen Na. idem, sed sæpius *deo devotus*, *pius*, religione et pietate ductus, probus, G. gottselig, gottesfürchtig, fromm, jumaliſesti pie.

jumaliſuus, uuden Ns. *pietas* erga deum, *religio*, probitas, G. Gottseligkeit, Gottesfurcht, Frömmigkeit.

jumalatoin, ttoman Na. car. pr. deo carens, inde *impius*, *improbus*, G. gottlos, ruchlos.

jumalattomuus, uuden Ns. defectus pietatis l. religionis, *impietas*, G. Gottlosigkeit, Ruchlosigkeit.

Jumi, in al. jumo, on Ns. *termes pulsatorius* l. tinea in pariete, G. Holzwurm, Todtenuhr (ſeinä-rautio, tuikkainen), it. *homo ignavus* l. deses, in uno loco otiosus cunctans, G. Faulenzer, Zauderer.

jumitan l. jumotan l. jumatan, ttaa V. immobilis *cunctor*, *ignavus* l. deses *sum*, G. faulenzen, zaudern, ſeiſoo jumittaa, it. al. id. ac juumotan.

Jumiſen, sta V. *susurrans tono*, G. säuselnd tönen (jymiſen).

jumahdan, htaa Vs. idem.

jumina, an al. jumu, mun Ns. *sonus raucus*, G. Getön (jyminä).

Junka, ngan Ns. 1. Uloæ *successus* l. *peractio* rei, G. das Vonstattengehen, Vollendung, aſia käypi junkaan res succedit, peragitur, in finem perducitur, it. 2. Sav. id. ac junkka.

Junki, ngin Ns. *culter* rusticorum *minor*, G. kleines Messer.

Junkka, nkan Ns. *cylindrus* agro æquando inserviens, *volgiolus*, G. Ackerwalze.

Junkkari, in Ns. (Sv. junker) pr. *puer* l. *juvenis nobilis* l. honoratior, inde puer l. juvenis *otiosus* et *licentiosus*, G. Junker, junges Herrchen, junger Wildfang.

junkkaroitſen, ita V. *modo* juvenum nobilium *me gero*, *otiosus* et *licentiosus sum*, G. junkern.

junkkaruus, uuden Ns. ejusmodi gestus, *licentia*, G. Junkerhaftigkeit, das Junkern.

Junkos, okſen Ns. *arbor* in formam semicirculi sub nive declinata l. *incurvata*, G. bogenförmig wachsender Baum.

Junni, in Ns. (Sv. jungfru?) femina juvenis, *virgo*, G. Jungfer (impi), al. id. ac junnu.

Junnu, un Ns. nomen viri *Johannes* (juha).

Juntti, ntin Ns. Nyl. *brassicæ* oleraceæ *radix*, G. Kohlrübe (lanttu, juurikka).

Juohdan, htaa V. Caj. *sponsam* ex domo patris in domum sponsi *deduco* l. *comitor*, G. die Braut begleiten (johtaan).

juohto, hdon Ns. ejusmodi deductio l. comitatus, G. Begleitung der Braut, juohtowäki societas comitantium (johto).

juohdun, htua Vm. Sav. id. ac johdun.

Juoksen, juosta V. 1. pr. pedum ope *curro*, G. laufen, menen juosten eo currendo i. e. citatim, festino, inde 2. de fluidis *fluo*, ut aqua in fluvio, sanguis e vena, lac ex ubere, G. fliessen, kyynelet juoksewat lacrimæ ubertim cadunt, juoksewa weſi aqua viva, haud pigra, oja juoksee- aqua in fossa fluit, 3. *citatim feror*, ut currus, navis, G. geschwind vor-

vorwärtsgehen l. fortschreiten, juokſee mieleeni succurrit mihi, ei työ juokſe opus tarde succedit, juokſia=tauti arthritis vaga, 4. maito juokſee lac *coagulatur*, G. gerinnen, lehmä juokſee vacca est in *æstu veneris*, G. brünstig seyn, juokſewa (käypä) raha pecunia usu recepta.

juokſelen l. rar. juoskelen, lla al. juokſentelen l. rar. juoskentelen, nnella Vfr. idem, max. *cursito*, *discursito*, *vagor*, G. herumlaufen l. schweifen.

juokſu, ſun Ns. *cursus*, G. Lauf, juokſu jalwoin cursim, ajan juokſua cursim vehor l. equito, elämän juokſu cursus vitæ, weden juokſu *fluxus* aquæ, G. Fluss, weren juokſu hæmorrhagia, juokſu=weſi aqua fluens, maidon juokſu *coagulatio* lactis, G. Gerinnung, lehmä on juokſulla vacca est in *æstu veneris*, G. Brunst, ajan juokſu cursus l. lapsus temporis e. s. p.

juokſiain, amen Ns. cursor, *vagus* l. *discursitans* e. c. homo, canis, G. Läufer, Umherläufer.

juokſuri, in Ns. *homo lubenter discursitans* l. *vagus*, inde pharmacopola *circumforaneus*, G. Umherschweifer.

juokſutan, ttaa Vf. *facio* l. *curo* ut quis currat l. festinanter feratur, ut aqua l. sanguis fluat, ut lac coaguletur, ut vacca in venerem ruat, G. laufen l. fliessen l. gerinnen etc. machen l. lassen, juokſutan juotawata potum e dolio promo, juokſutan puita pinosta lignum ex strue *cursim* l. citatim *affero*, G. schnell bringen, juokſutan lunta tiellen *induco* nivem in viam, juokſutan mieleſſäni animo volvo l. pondero.

juokſuttelen, tella Vfr. idem.

juokſutus, tukſen Ns. *actus* efficiendi ea, quæ sub juokſutan sunt citata, G. Erregung des Laufens, Fliessens etc. it. al. id. ac juokſutin.

juokſutin, ttimen Ns. *coagulum* lactis, G. Lab.

Juola, an al. juolas, aan Ns. *tritieum repens*, G. Queckengras (walkia=juuri), al. *airæ* species, G. Schmielenart (ſata=latwa).

Juoletar, ttaren Ns. *genius* mythol. in fluviis commorans, al. mascul. al. potius femin. generis, *nympha*, G. mythol. Geist l. Nymph.

Juolia, an Na. *longus* l. *tarde prolabens* e. c. tempus, via, G. langweilich (ikäwä).

Juolukka, kan al. juolukas, kkaan Ns. id. ac juowukka.

Juomas, akſen max. pl. juomakſet Ns. *uber* vaccæ, G. Euter.

Juomikka l. juomukka, kan Ns. id. ac juowukka l. juolukka.

Juomus, ukſen Ns. *rete glaciale* l. hiemale, G. Winternetz, al. *undulæ* aquæ ex motu subito piscis majoris e. c. lucii ortæ, G. sanfte Bewegung des Wassers.

juomuan, uta V. *leviter undo*, G. sich sanft bewegen, weſi juomua aqua parum movetur ex cursu piscis celeri.

Juon, juoda Sav. juuwa V. pr. *bibo*, de homine et animalibus, inde *poto* ad ebrietatem, potationi sum deditus, G. trinken, saufen, juon häitä l. peijaiſia potando celebro nuptias l. parentalia, juotawa (particip.) bibendum i. e. potus, oja juopi weden fossa aquam deducit, §. juon (al. poltan) tupakkaa tabaci fumum ore traho: pass. juodaan, Sav. juuwaan.

juoskelen, lla al. juoskentelen, nnella Vfr. idem.

juoma, an Ns. *potus*, G. Getränk, juomahätä sitis, juoma=mies l. =lalli potator al. juoppo, juoma=ſia l. =huonet l. =penkki locus potatorum, caupona, porſaan l. waſikan juoma esca fluida porcis l. vitulis danda.

juomen, menen al. juomenet, neen Ns. idem, porſaan l. waſikan juomen, it. al. id. ac juominki.

juomari, in Ns. *bibulus*, *potator*, ebrietati deditus, G. Trinker, Säufer, Saufhals (juoppo), inde Compar. juomarimpi in potando äliis antecellens.

juonti, nnin al. juonto, nnon Ns. *potio* l. *potatio*, bibendi occupatio, G. das Trinken, Trunk, oluen l. weden juonto.

juomuus, uuden Ns. ad bibendum l. potandum *indoles prona*, inde *potatio*, G. Hang zum Trinken, Säuferei.

juominki,

juominki, ngin Ns. *convivium* potatorum l. combibonum, G. Trinkelag.

juoppo, pon al. juopo, won Ns. id. ac juomari, juoppo-lalli idem, juoppo-akka potatrix.

juoppous, uden Ns. *pronitas* ad potandum, potandi *consvetudo*, G. Säuferei.

juopa, wan al. juoppa, pan Ns., *fossa* major l. *canalis* aquam deducens, G. Abflussgraben, inde Bibl. *vorago*, G. tiefer Graben, Abgrund.

juotti, tin Ns. idem.

juolahdan, htaa Vs. *subito* et parum *bibo*, G. wenig trinken.

juolas, aan Na. *potationi deditus*, inde *potator* l. *potatrix*, G. Trinker, Säufer, cfr. juola supra.

juotan, ttaa Vf. facio ut *bibat*, *potum præbeo*, G. tränken, juotan hewoista equum aquor, inde *ebrium reddo* quem, *inebrio*, G. betrunken machen, §. Tornoæ juotan kaloja salsilaginem in pisces *infundo*, cfr. juotan infra.

juottelen, tella Vfr. idem.

juotto, ton Ns. haud lacte matris sed *potu alendus* e. c. porcellus, agnellus, vitulus, juotto-porsas l. -waſikka, G. mit Getränk zu ernährendes Hausthierchen.

juowun, pua Vm. *ebrius fio*, G. betrunken l. berauscht werden, juopunut vino obrutus.

juowustun, ua Vm. *aliquantum poto* l. *ebrius fio*, G. etw. betrunken werden.

juowutan, ttaa Vf. *ebrium reddo*, *inebrio*, G. berauschen, betrunken machen, cfr. juotan.

juowuttelen, tella Vfr. idem.

juowus, ukſen max. pl. juowukſet Ns. *status ebrius*, G. berauschter Zustand, Rausch, on juowukſiösa est in ebrietate l. ebrius, tulen juowukſiin ebrius fio, crapulam contraho, ſelkiin juowukſiösta.

juopumus, ukſen Ns. idem, max. *ebrietas*, *vinolentia*, G. Trunkenheit, Säuferei.

Juoni, nen Ns. 1. *series retium* longa, plura retia connexa, lohen juoni, ſilakka-juoni, G. Netzreihe, inde *series longior*, *stria* colorum *longa*, *linea*,, vibex oblonga, G. lange Reihe, Streif, Linie, Strecke, on yhtä juonta l. yhdeſä juonesſa est in una eademque linea l. serie l. directione, eodem tendit (juonnet), it. 2. al. *filum* l. *nervus decipularum extensus*, *transenna* longior, G. Strick an der Schlinge, Fallstrick, inde in genere *transenna* qua alii captantur, *techna* l. *artificium* occultum et callidum max. malum, *molimen* l. astus l. ars mala, G. Kunstgriff, Streich, Ränke, List, ſota-juoni strategema, koiran juoni fraus nebulonum, ſillä owat pahat juonet est malis artibus deditus, male moratus, G. Unarten, it. *res molesta*, qualis transenna evitanda, G. verdriessliches Ding, Verdruss, on minulla juonekſi est mihi molestiæ, olen juoniesſa sum tricis irretitus i. e. in rebus molestis.

juoninen l. juonellinen, iſen Na. 1. *striatus*, *lineis* l. *strigis* ornatus e. c. vestis, G. streifig, gestreift (juonteinen), it. 2. *technis* l. *artificiis utens* max. malis ad alios decipiendos, G. ränkevoll, arglistig, pahan juoninen malis artibus l. moliminibus deditus, versutus l. astutus, nec non male moratus e. c. puer, G. unartig.

juonikas, kkaan al. juonikainen, iſen Na. idem, max. malis utens artibus.

juonittelen, tella Vfr. 1. *striis* l. *lineis orno*, G. streifen, it. 2. sæpius *transennis utor*, *technis* et moliminibus clandestinis quem *decipio*, *occulte machinor*, *astute ago*, ambages quæro, tortuosus sum, tergiversor, G. Fallstricke ausstellen, Kunstgriffe anwenden, listig l. ränkevoll seyn, juonitteli itſellensä malis artibus sibi paravit, pääſi juonitellen evasit ope doli.

juonnet, nteen Ns. *linea*, *stria*, colorum *striga* in vestibus, G. Streif, Linie, ſuku-juonnet Bibl. ramus stirpis l. gentis, potius ſuku-haara.

juonteinen, iſen Na. *lineis* l. *striis* l. *colorum strigis ornatus*, *striatus*, G. streifig, gestreift.

Juopon, oa al. juopun, ua al. juopotan l. juoputan, ttaa Vf. *astute ago*, *astu decipio* e. c. in mercutura, rem false prono et ita quem in errorem induco, rem astute perverto, *fallo*, *illicio*, G. listig

listig täuschen, hintergehen, verleiten, locken (peijaan, hiiaan, petän, wiettelen).

juopottelen l. juoputtelen, tella Vfr. idem, usitatius.

juopotus l. juoputus, tukſen Ns. ejusmodi *deceptio*, G. listige Täuschung, Hintergehung, Verleitung.

Juorotin, ttimen Ns. *guttur longius* e. c. cygni, G. langer Hals, inde *vox rauca* l. gravis et *monotona*, G. grobe einförmige Stimme (jorotin).

Juoru, un Ns. *nugæ* vanæ, *rumor levior* vagans, fabella, G. Klatscherei, Geschwätz.

juoruinen, iſen Na. *nugax*, *loquax*, *fabulans*, rumores divulgans, G. klatschaft, geschwätzig.

juoruan, uta V. *nugor*, *fabulor*, *blatero*, rumores divulgo l. enarro, G. klatschen, schwatzen.

juorittelen l. juorattelen, tella Vfr. idem, inde verbis *jocor*, G. scherzen (jaarittelen).

Juotan, ttaa Vf. *ferrumino*, ære connecto, G. löthen, cfr. juotan sub juon.

juottelen, tella Vfr. idem.

juotos, okſen Ns. *sutura* ære connexa, G. Löthungsfuge, formus katkee juotokſesta commissura annuli ferruminata rumpitur, it. *ferruminatio*, G. Löthung.

juotet, tteen Ns. idem, juotteesta poikki, it. *ferrumen*, G. Mittel zum Löthen, on waskea juotteena.

juotun, ttua al. juottaun, uta Vm. pr. *ferruminor*, ære connexus fio, G. zusammengelöthet werden, inde maa juottuu ſateesta terra *coagulatur* l. compacta fit, cohærescit pluviâ.

Juowa, an Ns. *linea* l. *striga* e. c. colorum, G. Streif, Linie (juonnet).

Juowikka l. juowukka, kan Ns. *vaccinium uliginosum*, G. Sumpfheidelbeere (juoſukka l. juomikka), al. *ribes uva crispa*, G. Stickelbeere.

Juowun Vm. juowutan Vf. juowus Ns. vide sub juon.

Jupakka, kan Ns. *lis* l. *certamen* de re, G. Streit, Zwist, panewat jupakkaa litigantur l. certant inter sese, aſia on jupakaſſa res est liti obnoxia, nondum decisa nec transacta, cfr. junka.

Jupiſen, sta V. *tacite murmuro*, obmurmuro, *mussito*, G. murmeln, mucksen.

Jupſahdan, htaa Vs. *subitum* sonum edo, G. platschen.

Jupſuttelen l. juputtelen, tella V. *claudico*, claudicans l. vacillans incedo, *ultro citroque moveor*, G. hinkend und wackelnd gehen, inde al. *venere* utor.

Jura, an Na. *morosus*, *austerus*, *tetricus*, G. mürrisch, düster, unfreundlich, it. al. Ns. *homo obesus* staturæ humilis, homo caudex, G. untersetzter Mensch.

jurotan l. jurrotan, ttaa V. *morosus* l. austerus *sum*, G. mürrisch l. düster seyn, istun jurotan.

jurotus l. jurrotus, ukſen Ns. *morositas*, austeritas, G. düsteres Wesen, Düsterkeit.

Juriſen, sta V. *strideo*, *crepo*, G. murmelnd tönen.

Jurnin, ia V. id. ac töykin.

Jurwas, aan Ns. (qs. pro juurikas) *caudex evulsus* cum radicibus, G. mit Wurzeln umgefallner Stubbe (juurakko).

Juska, an Ns. Carl. Olon. *operculum camini* l. fornacis, G. Ofensplint.

Jussi, in Ns. id. ac juha, jusſin parta triglochin, caricis species (wihwilä).

Juta, dan Ns. Tornoæ *vectura lenta* et molesta, G. träges Fortschreiten, it. Abol. id. ac jutta l. judet.

jutaan, data V. tarde l. *lente veho* seu iter facio instar boum, *repo*, G. träge fortschreiten, läkſi jutaamaan, inde tarde et difficulter quid ago, *tarde laboro*, G. träge arbeiten.

jutelen, della Vfr. idem.

jutaus, ukſen Ns. *vectio tarda*, G. träge Fortschreitung.

Jutiſen, sta V. *strideo*, strepo, *leviter murmuro*, G. leise tönen, mummeln.

jutina, an Ns. *stridor levis*, strepitus e. c. procul loquentium, G. leises Gemurmel.

jutkahdan, htaa Vs. id. ac jupſahdan.

Jutko, on Ns. *assis* transversa *antica* l. pars

pars trahæ anterior, cui alligatur temo; G. vorderstes Querholz am Schlitten (jukko), it. al. id. ac jutta.

jutkutan l. jutkautan, ttaa V. *tarde* et *moleste traho*, *lente veho*, qs. extendendo protraho, *difficulter* et *tarde laboro* l. ago quid, G. träge u. mühsam fortschleppen l. thun.

Jutta, tan Ns. *loramentum longius* ex corio, jugo adhærens, quo jugum cornibus bovis alligatur, G. Jochriemen (judet).

Juttu, tun Ns. 1. *sermocinatio, narratio, relatio* historica l. fabulosa, *fabella*, G. Gespräch, Erzählung, Märchen, it. 2. Sav. *causa juridica*, G. gerichtliche Sache, welka-juttu causa qua debitum ab alio exigitur, juttu-raha pecunia pro causis judici solvenda, jutun kantaja causæ patronus.

juttuan, uta V. *sermocinor*, *enarro*, *fabulor*, G. sprechen, erzählen.

juttelen, tella l. juttuilen, tulla Vfr. idem, max. *confabulor*, verba facio, *narro*.

Jutuštan, aa al. jutuutan, ttaa V. id. ac jatuštan, wetää l. puree jutuštaa.

Juudas, juutaan l. juudakſen Ns. nomen viri *Judas*, vel filius Jacobi Patriarcha, inde juutaat *judæi*, vel Judas Iscariotes l. proditor, unde fig. *homo malignus* et *versutus*, *genius malus*, *diabolus*, G. böser Mensch l. Geist (juutas).

juudalainen, iſen Na. *judæus*, G. der Jude.

Juudun, tua Vm. id. ac juutun.

juudutan, ttaa Vf. id. ac juututan.

Juukeli, in Ns. id. ac juudas sc. proditor.

Juumotan, ttaa Vf. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde jalkaani l. hammastani juumottaa pes l. dens dolore afficitur i. e. *dolet*, G. Wehe thun, schmerzen (pakotan).

juumotus, ukſen Ns. *doloris affectio*, inde *dolor*, G. Schmerzerregung, Schmerz.

Juuri, ren Ns. 1. pr. *radix* vegetabilium, G. Wurzel, juuri-mato vermis radices segetis rodens, inde 2. *origo* l. *prosapia* gentis l. stirps, G. Geschlechtsstamm, 3. pl. *radices esculentæ* e. c. napobrassica, G. Wurzelgewächs, syön juuria, 4. *res* variæ *incurvatæ ex radicibus* arborum confici solitæ, max. in navibus, e. c. perä-juuret, polwi-juuri, G. Schiffsrippen von Wurzeln, 5. Abol. taikinan juuri *massa* panis *prima*, nondum subacta, G. erste Teigmischung, juuri-hulikka mactra, 6. *locus ad radicem*, unde in Præpos. abiit *ad*, *apud*, *juxta* l. *prope*, G. bei, nebenan, zu, e. c. on puun juurella l. juuressa est ad radicem arboris i. e. *juxta* arborem, makaa jalkain juuressa ad l. apud l. juxta pedes jacet, lankeen jalkain juureen l. juurellen juxta pedes cujus prolabor, 7. adverbiascit e. c. juuri hywä *radicitus* i. e. *valde* l. *omnino* bonus, G. von Grund aus, gänzlich, ganz, juuri usein sæpe omnino, juuri kuin ac si, quasi, juttelen asian peri-juurin l. juurin jaarin l. juurta jaksain l. juurten jaksain enarro ex prima radice, ab ovo l. primo principio, radicitus, ab initio ad finem, multis l. diffuse.

juurinen l. juureinen l. juurehinen, iſen Na. *radicibus ornatus*, *radicosus* e. c. arbor, G. wurzelig, it. ex *radice confectus* e. c. pyxis, G. von Wurzeln, it. *ad radicem situs*, prope versans e. c. kärmet heinän juurehinen, G. an der Wurzel befindlich.

juurellinen, iſen Na. *radices habens*, *radicosus*, G. wurzelig.

juurewa, an Na. idem, inde *firmus*, *constans*, G. wurzelfest, feststehend (tukewa).

juurus, ukſen Ns. *secalis* cerealis *species* in silvis ustis serenda, radices late agens, G. Schwenderocken, it. al. id. ac juurikka.

juurehinen, iſen l. itſen Ns. idem, Sav.

juurikka, kan al. juuriska, an Ns. *brassica* oleracea *napobrassica*, G. Kohlrübe.

juurakko l. juurekko l. juurikko, kon al. juurikas, kaan Ns. *arbor radicitus* evulsa l. prolapsa, caudex arborum radicosus, G. mit Wurzeln umgefallner Baum l. Baumstamm, it. *locus* ejusmodi caudicibus frequens, on juurikolla est ad radicem, it. al. id. ac juurus.

juurrun, rtua Vm. *radicesco* l. *radicor*, radices ago, G. wurzeln, Wurzel schla-

schlagen, inde *firmus* et *constans fio*, G. wurzelfest werden, juurtuu pahuteen malo adsvefit.

juurin, ia V. *excodico* l. *eradico*, G. entwurzeln, ausreuten, juurin terwakſia arbores pici coquendæ utiles radicitus excido.

juuritan, ttaa Vf. idem, inde radicitus divello, *penitus vasto*, G. ausrotten, vertilgen, juuritti koko-kanſan totum populum *exstirpavit*.

Juuſo, on Ns. nomen viri *Josephus*.

Juusto, on Ns. (Sv. ost?) *caseus*, G. Käse.

juustoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex caseo* confectus e. c. esca, G. aus Käse gemacht, al. id. ac juustokas.

juustokas, kkaan Na. *caseis abundans*, G. käsenreich.

juustollinen, iſen Na. *caseum habens*, G. Käse habend.

Juutas, ttaan Ns. id. ac juudas.

juutalainen, iſen Na. id. ac juudalainen.

Juuti l. juutti, tin Ns. *homo danus*, G. Dâne (forte a jutia, jutland l. jylland), juutin-maa *Dania*, Jutia, G. Dânemark.

juutila l. juuttila, an Ns. *domus danorum*, G. Dânendorff.

juutilainen l. juuttilainen, iſen Na. *danus*, G. dânisch.

Juutun, ttua Vm. *suffocor* e. c. ex bucca, *deficio* viribus l. gressu, *delassatus labor*, G. aus Athemlosigkeit l. Müdigkeit niederfallen, matt werden, juutun uneen somno gravatus prolabor (juuwun, uuwun).

juutukſentelen, nnella Vfr. idem, al. id. ac juututtelen.

juutumus, ukſen Ns. *suffocatio* passiva, *defectio*, G. Mattigkeit, Ohnmacht.

juututan, ttaa V. *suffoco*, *supprimo*, *delasso*, *prolabi facio*, G. athemlos machen, entkräften, ermattet machen.

juututtelen, tella Vfr. idem.

juututus, tukſen Ns. *suffocatio* activa, *suppressio*, G. Erstickung, Ermattung, Entkräftung.

Juuwun, pua Vm. id. ac juutun.

juuwutan, ttaa Vf. id. ac juututan.

juuwuttelen, tella Vfr. id. ac juututtelen.

Jyhmin, iá al. jymáán, mátá V. *strepitum* interruptum *moveo*, *strepens laboro*, G. abgebrochenes Getöse erregen, lärmen, karhu jyhmää metſäſſä ursus in silva *tumultuatur*, jyhmin työſſä laboro cum tumultu.

jyhminá, án l. jyhmy, yn Ns. *strepitus* l. *tumultus* interruptus, G. abgebrochenes Getöse l. Lärm.

Jykiá, án Na. Carl. *crassus*, haud subtilis e. c. filum, *infabre confectus*, inde *firmus*, gravis, *ponderosus*, G. grob, fest, plump, schwerfällig (jámiá, jymiá).

Jylhá, án al. jylhy, yn Na. *densus* et *obscurus*, tenebrosus e. c. silva, G. schattig (jynkká, ſynkká).

Jyliſen, stá V. *murmuro*, *tono* ut tonitrus, graviter strepo, *persono*, G. grob tönen l. schallen, donnern (jyriſen).

jyliná, án al. jyly, lyn Ns. ejusmodi *murmur*, *fragor*, G. grobes Getöse, Donner (jyriná).

jyliſtán, áá Vf. *murmur* l. *fragorem moveo*, G. groben Schall erregen, tosen, ukko jyliſtää tonitrus intonat.

Jylkiá, án al. jylkká, kán Na. *admodum grandis*, adspectu *tæter* l. *horrendus*, G. unförmlich gross, häſslich (julkka), näyttää jylkältä, jylkiäſki grande l. crasse.

Jylkyn, kkyá Vm. *quassando strepo*, G. holpericht schaukeln, kätkyt jylkkyy cunæ inepte agitatæ strepitum edunt.

Jylmy, yn Ns. *terra lapidibus abundans*, G. steinigtes Land, jylmy-kangas campus *lapidosus* (kiwikko).

Jylſiá, án Na. *duriusculus*, haud mollis nec lenis, *asper* e. c. corium male subactum, G. härtlich, nicht zart.

Jymiſen, stá V. *graviter tono*, ut campus sub pedibus equitantium, G. dumpf tönen, tosen.

jyminá, án al. jymy, yn Ns. ejusmodi *tonus*, G. dumpfes Getöse.

jymähdän, htää Vs. *subitum* tonum gravem *edo*, G. hastig tönen.

jymiſtän, ää Vf. *gravem sonum cieo*, G. dumpfes Getöse erregen.

Jymiá, án Na. id. ac jykiá, jámiá.

Jynkká, nkán Na. id. ac jylhá l. ſynkká.

Jyriá,

Jyriä, án Na. id. ac jyrkiä, járkiä.
Jyriſen, stá al. jyryán, ytá V. id. ac jyliſen, sed de sono graviore et tremente.
jyriná, án al. jyry, ryn Ns. id. ac jyliná l. jyly.
jyráhdán, htáá Vs. *subito tremens tono*, G. hastig krachen.
jyristán, áá Vf. id. ac jylistán.
jyráytán l. jyráhytán l. jyrkáytán, ttáá Vf. *subito quatio* ut fragor tremens excitetur, G. Krachen erregen (járkáytán).
Jyrkiä l. jyriä, án Na. *rudis*, haud tritus, impolitus, *crassus*, G. unversehrt, nicht abgenutzt, ganz, grob, plump, fest, jyrkiä jywä granum frumenti haud imminutum nec molitum, *integrum*, jyrkiä wiikko hebdomas integra, jyrkiä leipä panis *grandis*, placenta viatica, jyrkiä puu lignum *teres*, haud fissum, jyriä waatet vestis crassa l. vilioris materiæ, jyrkiä mies vir corpulentus, *robustus* (járkiä l. járiä).
jyrkeys l jyreys, yden Ns. *indoles* rei *integra*, rudis, crassa, G. Grobheit, Plumpheit.
jyrkä l. jyrkiä, án Ns. *panis major* viatorum, Sav. usitatus, G. grosses Reisebrod.
jyrkky, kyn Ns. *rapa integra* cocta, haud fissa, G. heil gekochte Rübe.
jyrkyläinen, iſen Na. *teres*, non fissus e. c. lignum, *rotundus*, G. ungespalten, rund, cfr. sub jyrkkä.
Jyrkkä, kän al jyrkäs, kkään Na. *præruptus* l. *præceps* e. c. mons, clivus viæ, ripa, G. steil, jäh, jyrkkä jywä præcipitium, it. jyrkkä into ingenium l. indoles mentis pertinax, jyrkkä mies vir *asper* l. *austerus*, vir *pertinax*, propositi tenax, jyrkkä sana verbum abruptum, haud urbanum, asperum, G. unbeugsam, hartnäckig, störrisch, unfreundlich, rauh.
jyrki prtcl. idem in compos. jyrkismies vir haud facile flectendus, validus, firmus, G. unbeugsam, standhaft, kraftvoll.
jyrkäys, ykſen Ns. *locus præruptus* l. præceps, *declivitas* major, G. Steile.
jyrkkäys, yden Ns. *indoles* prærupta l. aspera l. inflexibilis, G. Steilheit, Unbeugsamkeit, Störrigkeit.
jyrkylä, án Ns. *collis præceps*, G. steiler Hügel.
jyrkällinen l. jyrkyläinen, iſen Na. *nonnihil præceps* l. clivosus e. c. via, G. abschüssig, hügelich, cfr. sub jyrkiä.
Jyrſin, iä V. *rodo* ut glis, G. nagen (jársin, kalwan).
Jyry, ryn Ns. nomen viri *Georgius* (yrjö), cfr. sub jyriſen.
Jyrä, án Ns. *rivus præruptus*, fossa profunda, G. steiluferiger Bach, al. *vallis*, locus humilis l. demissior, G. tiefe Niederung, it. al. id. ac jyräs.
Jyräs, ráän l. räkſen Ns. *cylindrus* l. *volgiolus* agro æquando inserviens, G. Ackerwalze (junkka, rahna).
jyräkſin, imen Ns. max. pl. jyräkſimet *apparatus* ad volgiolum pertinens, G. Zubehör der Acherwalze.
jyrästän, ää V. *ope cylindri æquo* l. plano agrum, G. walzen.
jyrästys, ykſen Ns. *æquatio* agri ope cylindri, G. Walzung.
Jyskin, iä l. jyskään, kätä V. *fragorem cieo* quassando l. contundendo, strepitum moveo abruptum, *tumultuor* ut ursus in silva, G. Krachen erregen, tosen.
jyskytän, ttää Vf. idem.
jyskäys, ykſen Ns. fragor abruptus, G. abgebrochenes Getöse.
jyskyt, een Ns. *fragor* rerum concussarum, strepitus ingens, G. Gekrach, Getöse.
jyskiná, án al. jysky, yn Ns. idem.
jyskyn, yä Vm. ejusmodi *fragorem edo*, G. dumpf krachen, tosen.
jyskähdän, htää Vs. *subito* quassor cum *fragore*, G. hastig krachen.
jyskähdys, ykſen Ns. *fragor subitus*, contusio valida, G. hastiges Krachen.
jyskäytän l. jyskähytän, ttää Vf. *facio* ut *fragor* subitus *ciatur*, G. hastiges Krachen erregen.
Jystän, ää V. *tundo*, contundo, *tundendo frango*, G. stossend brechen, jystän jäätä glaciem ope sudis ferratæ pulso aperturam excitans, inde *strepo*, tumultuor, G. lärmen (jystän).
Jyſään, ſätä V. id. ac jyskään.

jyſäys, yksen Ns. id. ac jyskäys, jäsäys.
jyſäydän, htää Vs. id. ac jyskäydän.
jyſäydys, yksen Ns. id. ac jyskäydys, jäsäydys.
jyſäytän, ttää Vf. id. ac jyskäytän, jäsäytän.
Jytiſen, stä al. jytään l. jytäjän, jydätä V. id. ac jyliſen, jyriſen, jyskyn, de resonantia abrupta, maa jytiſee, ſydän jytäjää cor tremens palpitat.
jytinä, än Ns. id. ac jylinä l. jyrinä.
jytistän, ää Vf. id. ac jylistän l. jyristän l. jyskytän.
Jywä, än Ns. pr. *granum* frumenti, *semen*, G. Samenkorn, unde pl. jywiä *frumentum* max. *secale*, G. Getreide, Roggen, jywä-aitta granarium, jywämato curculio, inde hiedan jywä granum arenæ, particula subtilis.
jywäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *granis* l. *frumento abundans* e. c. spica, granarium, G. voll Körner, getreidereich.
jywällinen, iſen Na. *frumentum* l. semen *habens*, G. mit Körner l. Getreide versehen.
jywästö, ön Ns. *acervus* l. multitudo l. quantitas major *frumenti*, G. Getreidehaufen.
jywään, wätä V. *frumentum* a paleis ventilando *purgo*, G. Getreide reinigen durch Worfeln.
Jyystän, ää V. id. ac jystän, al. id. ac jyrſin.
Jähdyn, htyä Vm. *refervesco* l. *refrigeror*, calorem amitto, *frigesco*, subfrigidus fio ut aqua l. aër calidus, G. erkalten, kalt l. abgekühlt werden.
jähdytän, ttää Vf. *facio* l. *curo* ut refervescat, *refrigero*, subfrigidum reddo, calore privo, G. abkühlen, erkalten lassen, jähdytän mieleni animum ferventem cohibeo.
jähdyttelen, tellä Vfr. idem.
jähdytys, yksen Ns. *refrigeratio*, G. Abkühlung.
Jähmetyn, ttyä Vm. *rigesco*, frigore condensor ut adeps, G. erstarren, gerinnen (jaamehdun).
jähmetytän, ttää Vf. *facio* ut rigescat, G. erstarrt machen.
Jähti, hdin Ns. navis *celox*, G. Jagdschiff (jahti).
Jäkiä, än Na. id. ac jäykkä.
Jäkälä l. jäkärä, än Ns. pr. *lana* arborum, G. Baummoos, Wolle an Bäumen, it. peuran jäkälä *lichen* rangiferinus, kangasjäkälä lichen islandicus, G. Rennthiermoos u. Isländisch Moos, it. jäkälä *incrementum* arborum *annuum*, G. jährlicher Zuwachs der Bäume.
Jälki, ljen Ns. 1. pr. *vestigium* l. forma pedis e. c. in nive, G. Spur, Fussspur, käymme yksiä jälkiä iisdem insistimus vestigiis, käyn iſäni jälkiä myöden patris premo vestigia, koira on jäljillä canis est in vestigiis l. vestigia indagavit, kirveen jälki puussa, hampaan jälki leiwässä, inde 2. *locus pone* quem l. a tergo, ubi vestigia ambulantis, G. das Hintere, quare Cass. Locales involvunt Præpos. Lat. *pone*, *post*, nec non *juxta* l. *secundum* G. hinter, nach e. c. Illat. jätän jälkeeni relinquo in vestigia mea i. e. pone me, jäi jälilleni (pro jäljilleni) pone me mansit; Iness. on jälissämme (l. jäljissämme) l. jäljessämme est pone nos, käy jälisäni eas post me: Elat. tuli jälistäni venit ex loco pone me, G. hinter s-her, it. jätän jälkeeni relinquo post me i. e. *loco* mei, G. anstatt, it. elän lain jälkeen l. jälkiin vivo in vestigiis legis i. e. *juxta* l. secundum legem, legi convenienter, G. nach, gemäss, työn woiman jälkeen juxta vires, quantum sufficiunt vires; ulterius 3. iidem Cass. adverbiascunt e. c. on jälillä (jäljillä) l. jäljellä est pone relictus, est *residuus*, *superest*, G. übrig, pysy jälillä remaneas, ne abeas, G. nach, zurück; jätä kuorma jälkiin l. jälkeen l. jälillen (jäljillen) relinque onus pone te i. e. ne auferas, G. zurück, übrig, jäänyt jälkiin l. jälkeen l. jälillen (jäljillen) l jäljellen pone relictus, superstes, residuus, *reliquus*, jälkeen tulewaiset posteri, tuli jälkeen l. jälkiin l. jälistä (jäljistä) venit pone i. e. *postea* l. *serius*, G. nachher, hinterher, spät, seuraawat jälistä sequuntur pone l. a tergo, sanon jälkeen-päin l. jälisäs-päin l. jälistä-päin dicam

dicam *postea*, post rem peractam, *deinde*, *serius*. 4. Compar. jäljempi l. jälkempi *posterior*, *serior*, G. der Hintrere, Letztere, entfernter nach hinten, später, on jäljempänä l. jälkempänä est remotior a tergo, tuli jäljempää l. jälkempää venit serior l. serius, meni jäljemmäksi l. jälkemmäksi contr. jäljemmä l. jälkemmä abiit serior. 5. Superl. jäljin l. jälkin *postremus*, *remotissimus* a tergo, *serissimus*, G. der Hinterste l. Letzte, on jälkinnä l. jälimmä (jäljinnä), meni jälimmäksi l. jälkimmäksi (contr. jälimmä l. jälkimmä) *ultimus* abiit, tuli jälimpää l. jälkimpää postremo advenit: ceteri Cass. Compar. et Superl. rari. 6. *res residua* l. serior e. c. ihmisen jälki fig. excrementum hominis, G. Auswurf, jälki-menot secundinæ puerperarum, jälki-luku ratio rei postea (sequente tempore) reddenda, G. Nachrechnung.

jälkeinen l. jälkehinen, isen Na. *vestigia premens*, qui pone l. a tergo est, *serius* adveniens l. abiens, *postremus*, G. nachstehend, nachherig, hinterst, letzt, inde jälkeiset posteri, post nos viventes, jälkeiset menot secundinæ puerperarum.

jälkimmäinen l. jälimmäinen, isen Na. *posterior* l. *postremus*, G. hinterst, letzt, jälkimmäinen puoli pars posterior.

jällen al. jälleen l. jällensä l. jällehensä prtcl. (pro jäljellen l. jäljellensä in vestigium suum) *retro*, *iterum*, *denuo*, G. zurück, wieder, wiederum, tuli jällensä retro venit, revenit, ota jälleen iterum l. denuo sumas, resumas.

jäljettäin l. jälettäin prtcl. Uloæ *unus post alterum* in continua serie l. ordine, G. nach einander, owat jälettäinsä.

Jälsi, jällen al. jälttä, ltän al. jältä, llän Ns. *alburnum* arboris, G. Baumspint l. Splint (mäihä, jännet), pellawan jälsi humidum in lino crescente, jälsi-aika tempus alburni i. e. ver.

jältän, lttää al. jällän, ltää V. arborem *alburno exuo*, alburnum detergo, G. Splint abschälen, jältän nauriſta rado ex rapa pultem alburniformem (mäihään).

Jälä, län Ns. *viscus*, *pituita*, limus, G. Schleim (nälä).

jäläinen, isen Na. *viscosus*, *pituitosus*, G. schleimig, kleberig.

jäletyn, ttyä Vm. *adhæresco* l. *rigesco* ut viscus l. pix, G. ankleben, starr werden.

Jämiä, än Na. *stabilis* l. *firmus* l. *constans*, haud facile loco movendus nec flectendus, inde *crassus* l. solidus e. c. arbor, *validus* l. gravis e. c. corpus, *densus* e. c. lac, *strenuus*, propositi tenax e. c. mens, G. standhaft, feststehend, steif, fest, dick, beständig, gesetzt, wichtig, beharrlich, unbeweglich, jämiä ymmärrys intelligendi facultas egregia, jämiä talwi hiems haud variabilis, jämiä sana verbum magni momenti e. s. p. jämiästi firmiter stabiliter.

jämiäinen l. jämyräinen, isen Na. dim. idem.

jämeys, yden Ns. *indoles stabilis* l. firma l. constans etc. G. Standhaftigkeit etc.

jämitän, ttää V. uno loco *stabilis maneo*, G. standhaft seyn, beharren, istuu jämittää immobilis sedet.

jämistyn, yä Vm. *stabilis* l. firmus *fio*, *rigesco*, G. standhaft l. starr werden (jäletyn).

jämähdän, htää Vs. *subito tremo* l. tremulo motu agitor sed loco haud moveor, G. hastig erzittern, maa jämähtää terra contremens movetur, ei jämähdä ne parum quidem loco cedit.

Jämsi, in Ns. *radula* l. scalptorium, G. Schabmesser (kalwin, wuolin), it. al. *cuneus*, G. Keil (waaja).

Jämsä, sän Ns. Sav. *lorum* l. funiculus in campanis templorum, G. Glockenstrang (kellon nauha), al. id. ac jämsi.

Jämsään, sätä V. *tarde loquor* l. me gero, G. langsam sprechen l. sich betragen, puhelee jämsää.

Jämyräinen, isen Na. id. ac jämiä.

Jämähdän, htää Vs. vide sub jämiä.

Jänet, een Ns. id. ac jännet et jälsi.

Jänes, ekſen al. jänis, ikſen Ns. *lepus* timidus, G. Hase, jänekſen kääpä l. jäapä boletus betulæ mollior, jänekſen käpälä pes leporis al. lathyri species, jänes-ruoho briza media, jänekſen leipä oxalis acetosella, jänes-haukka falco æruginosus.

jänekſinen l. jänikſinen, iſen Na. *leporibus abundans* e. c. silva, G. hasenreich.

Jänkiä, än Na. *rigidus* l. *stabilis*, ægre movendus l. flectendus, G. feststehend, unbiegsam (jämiä).

jänkkä, nkän al. jänkälet, een Ns. *truncus* l. *frustum* majus *oblongum*, G. grosses langes Stück l. Klotz, jänkkä jäätä (hyrkälet)

jänkytän l. jänkötän, ttää V. linguâ *rigida loquor, tarde* et *difficulter* verba *profero*, balbutio, G. stotternd l. mühsam sprechen, it. al. id. ac jännitän, pinkotan.

jänkyttelen, tellä Vfr. idem.

jänkytys, yksen Ns. *tarda* et *molesta locutio*, G. stotterndes l. mühsames Sprechen.

jänkötin l. jänkytin, ttimen Ns. *instrumentum* quo quid *extenditur*, G. Spannhaken (pinkotin), it. al. *extensio* linguæ in loquendo, *tarda locutio*, G. langsame Aussprache.

Jänkä, ngän Ns. *palus* l. *vallis* paludosa, G. sumpfiges Thal, al. id. ac jänkkä e. c. pilwen jänkä columna nubis densior ad horizontem.

Jännet, nteen al. jänti l. jänni, nnen l. jäntä, ntin Ns. *chorda* l. *nervus* e. c. in arcu jaculatorio, *tendo* virium in corpore, G. Sehne, Strang, Nerv, kielen jännet ligamentum linguæ, ei ole jänttiä nervo et vi caret, joutſi on jänteeſſä arcus est intentus, panen jänteillen intendo, jänni-ſuoni nervus in corpore al. arteria, it. §. al. jännet l. jänet id. ac jälſi l. jälttä.

jäntewä l jänttewä, än Na. *nervis* et viribus *ornatus, nervosus*, robustus, G. sehnig, nervig.

jännitän, ttää Vf. *nervum adstringo, tendo* e. c. arcum, chordam, funem, G. spannen, inde vires intendo, vehementer ago, G. anstrengen, juokſen jännitän omni vi curro, hakkaan jännitän.

jännittelen, tellä Vfr. idem.

jännitys, yksen Ns. *actus* adstringendi l. intendendi, *intensio*, G. Spannung, Anstrengung.

Jäntet, ntteen Ns. *fluxus* aquæ *citatissimus* in cataractis, G. Wassersturz.

Jäppi, pin Ns. *gigas* mythol. G. Riese (jätti).

jäppilä, än Ns. *domicilium gigantis*, G. Riesenheim.

jäppiläinen l. jäppäläinen, iſen Ns. *ex genere* gigantium, G. Riese.

Järiſen, stä al. järään l. järäjän, rätä V. *tremulus moveor, tremens sono*, G. zitternd knarren l. schüttern, ſydän järähtää cor vehementer palpitat, pää järiſee, hampaat järiſewät dentes crepant.

järäys, yksen Ns. *motus tremulus*, G. Erzitterung, maan järäys terræ motus.

järinä, än Ns. *motus tremens*, tremor continuus, G. Erzittern.

järähdän, htää Vs. *subito tremo*, sonum subitum trementem edo, G. hastig schüttern l. knarren, maa järähti (jämähdän).

järähdys, yksen Ns. *motus tremulus subitus*, sonus tremens, G. hastiges Schüttern l. Knarren.

järäytän l. järähytän l. järähdytän, ttää Vf. *motum* l. sonum *subitum tremulum cieo*, subito tremefacio, G. hastiges Schüttern l. Knarren erregen.

järistän, ää Vf. *tremefacio*, quassando moto, G. erschüttern.

järistelen, llä Vfr. idem.

järistys, yksen Ns. *tremoris excitatio*, inde *tremor*, sonus tremulus, G. Erschütterung, Knarren.

Järitän, ttää Vf. *abscindo* l. *reseco* e. c. folia brassicæ l. caput hominis ut carnifex, G. abschneiden.

Järiä, än Na. id. ac järkiä, jyrkiä l. jyriä.

järeys, yden Ns. id. ac järkeys l. jyrkeys.

Järki, rjen Ns. 1. *ordo* rerum debitus, *series* l. ratio *ordinata*, G. Ordnung, makaawat järjeſtänſä jacent in ordine suo i. e. *ordinatim*, unus post alterum, continua serie, inde 2. *facultas mentis* res l. ideas ordinans, *ratio* l. *mens sana*, intellectus, ingenium, G. Anordnungsvermögen, Vernunft, Urtheilskraft, ei ole järkeä caret mente sana l. facultate res debite dijudicandi et perpendendi.

järkinen,

järkinen, isen Na. sana *mente præditus*, *rationalis*, G. vernünftig: non nisi in compos. usitat. e. c. wähä-järkinen mente captus, terävä- l. hywä-järkinen acumine ingenii ornatus.

järjellinen, isen Na. 1. *ordini conveniens*, bene constitutus l. dispositus, G. ordnungsvoll, wohl geordnet, inde 2. *mente ordinatus*, sana *ratione præditus*, *rationalis* e. c. homo, G. mit Vernunft l. Ordnungsvermögen begabt, vernünftig, järjellisesti modo rationi sanæ conveniente, rationaliter.

järjellisyys, yyden Ns. *indoles* bene *ordinata*, inde indoles *rationalis*, G. wohlgeordnete l. vernünftige Beschaffenheit.

järjetön, ttömän Na. car. *inordinatus*, *ratione sana carens*, perverse se gerens, G. ungeordnet, vernunftlos.

järjettömyys, yyden Ns. *defectus ordinis* l. *rationis* sanæ, *perversus* se gerendi *modus*, G. Ordnungslosigkeit, Vernunftlosigkeit.

järjestys, yksen Ns. *ordo* rerum l. *status* bene *ordinatus*, series continua, G. Ordnung, geordnete Reihe, autuuden järjestys eccl. ordo salutis.

järjestyttä prtcl. *ordinatim*, in ordine l. serie continua, G. ordentlicher Weise (järjestänsä).

Järkiä l. järiä, än Na. id. ac jyrkiä l. jyriä, e. c. järkiä lanka filum *crassum*, järkiä leipä panis e farina haud subitili i. e. panis *vulgaris*, *quotidianus*, haud festivus: inde adverbiascit e. c. kaksi päiwää järkiänsä duo dies continui l. toti, yksi järkiänsä unus omnino, G. insgesammt, gänzlich.

järkeys l. järeys, yden Ns. id. ac jyrkeys.

järkinäinen, isen Na. haud subtilis, inde *usitatus* l. *solitus* l. consvetus, *ordinarius* l. quotidianus (haud festivus), communis l. *vulgaris* e. c. res, labor, panis, sermo, G. grob, gemein, gewöhnlich, alltäglich, epä-järkinäinen haud vulgaris, extraordinarius, non solitus.

järkyläinen, isen Na. Caj. id. ac jyrkyläinen.

järki prtcl. id. ac järkiä in compos. e. c. järki-leipä, it. *omnino*, *penitus*, järki-rikas *valde* dives, G. ganz, sehr.

järis l. järin prtcl. idem, järis-kummainen *plane* singularis, järin-suuri valde magnus, it. järin cum Compar. *longe*, *multo*, G. weit, viel, e. c. järin suurempi longe major, järin enämmin longe magis, multo magis.

Järkki, kin al. järkälet, een Ns. *frustum* l. *fragmentum majus* e. c. ligni, glaciei, G. grosses Stück l. Klotz (jänkkä, hyrkälet).

järkäytän, ttää Vf. in *fragmenta* majora *contundo* l. *minuo* quid, *frango* in frusta majora, G. zerstückeln, cfr. sub järkyn.

Järkyn, kkyä Vm. *parum moveor* l. quassor l. vacillo, G. schüttern, ei järkykään ne parum quidem movetur (järään).

järkähdän, htää al. järkähdyn, htyä Vs. *subito moveor* l. quassor, G. hastig schüttern (järähdän), jäsen järkähtyy membrum luxatur.

järkähdys, yksen Ns. *motus subitus*, G. hastiges Schüttern.

järkytän, ttää Vf. *moveo*, *quatio* l. concutio, G. erschüttern.

järkyttelen, tellä Vfr. idem.

järkäytän l. järkähytän, ttää Vf. *subito moveo*, G. hastig erschüttern, cfr. sub järkki.

järkäyttelen, tellä Vfr. idem.

Järsi, in Ns. Tav. *acies ingenii*, G. Scharfsinn, ei ole järsiä.

Järsin, iä al järsään, sätä V. *rodo* ut glis, G. nagen, inde fig. *verbis rodo*, *morosus sum*, G. schelten (jyrsin).

Järwi, wen Ns. *lacus*, G. Landsee, major quam lampi.

järwinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *lacubus frequens*, G. voll Landseen.

Jäsen, enen al. jäsenä, än Ns. 1. *membrum* corporis, articulus, G. Glied, jäsen-puoli altero pede l. manu mutilus, inde fig. raadin jäsen membrum senatus, unus senatorum, it. 2. *artus* l. junctura membrorum mobilis e. c. tres in digito, G. Gliedfuge, Gelenk, inde weitsen jäsen artus cultri incurvandi.

jäseninen,

jäſeninen, iſen Na. *membris instructus*, G. gegliedert, gelenkig, non nisi in compos. e. c. kaksi-jäſeninen bimembris.

jäſenellinen, iſen Na. *membra habens*, ad membra pertinens, G. mit Gliedern versehen.

Jäskähdän, htää Vs. *subito tremens moveor*, subito concutior, G. hastig schütteln.

jäskäytän l. jäskähytän, ttää Vf. ejusmodi *motum* l. sonum *cieo*, G. Schütteln erregen.

jäskäys, yksen Ns. ejusmodi *motus*, G. Schüttelung.

Jästi, in Ns. (Sv. jäst) *fermentum* l. fæx e. c. cerevisiæ, G. Gäscht, Bierhefen.

Jäſyä, án Na. id. ac jämiä, jäſyästi id. ac jämiästi.

Jäſähdän, htää Vs. id. ac jäskähdän.

jäſäytän l. jäſähytän, ttää Vf. id. ac jäskäytän.

jäſähdys l jäſäys, yksen Ns. id. ac jäskäys.

Jätkytän, ttää Vf. gestibus *imitor* instar simiæ, *gesticulor*, G. nachäffen (oſotselen).

jätkyttelen, tellä Vfr. idem.

jätkytys, tyksen Ns. *imitatio* gestibus, G. Nachäffung.

Jätti, tin Ns. (Sv. jätte) id. ac jäppi.

jättilä, án Ns. id. ac jäppilä.

jättiläinen, iſen N. id. ac jäppiläinen.

Jätän Vf. jättelen Vfr. jätet l. jätös Ns. vide sub jään.

Jäwin, piä V. id. ac jawin.

Jäyhä, án Na. id. ac jäykkä.

Jäykkä, kän Na. *rigidus*, difficulter flectendus, *stabilis*, non variabilis, *constans* e. c. tempestas, frigus, inde *firmus*, validus e. c. equus, *serius* e. c. mens, G. steif, standhaft, fest, stark, ernsthaft.

Jäynään, nätä V. *rodo* l. *stimulo*, G. nagen l. reitzen (kaunaan), inde rodendo stomachor, *stomachosus murmuro*, G, schelten.

Jäytä, dän Na. Botn. *aquâ imbutus* l. tumidus e. c. lignum, G. vom Wasser aufgeschwellt l. ausgedehnt.

jäydän, tää V. *aqua imbutum* l. tumidum *reddo*, G. wasservoll machen, ausdehnen, inde minua jäytää me (l. ventrem meum) qs. aquâ onerat i. e. nauseam mihi movet sc. cibus, me salsamenti avidum reddit, G. schmachten nach Salzigem, cfr. hinkaan.

Jää, jään Ns. *glacies*, G. Eis, pl. jäät frusta glaciei in amnibus vere defluentia, meri on jäässä mare est glacie obductum, rauta-jää glacies durioris indolis, jää-kallo id. ac jäätikkö, jää-naula clavus acutior et longior in soleis equinis, jää-puikko l. -puras stiria, jää-ſuorſa anas hiemalis, jää-purri idem? jää-ſilut nix glacialis, §. jää ſilmässä membrana in oculo, pterygium, G. Augenfell.

jäinen, iſen Na. *glacialis*, glacie obductus l. mixtus, *gelidus*, nec non ex *glacie confectus*, G. eisig, eisvoll, von Eis.

jäätikkö, kön al. jäätäjäs, jään Ns. *via hiemalis* glacie strata lævis l. lubrica, G. Eisbahn, Eisstrasse.

jäädän, tää al. jäätän, ttää Vf. *glacie obduco* e. c. fluvium, viam, *in glaciem redigo*, congelo, G. eisig l. zu Eis machen, meri jäätää mare glaciem contrahit.

jäädytän l. Sav. jäätytän, ttää Vf. idem.

jäädyn, tyä Vm. *glacie obducor*, in glaciem redigor, *congelor* l. *gelasco*, G. eisig werden, gefrieren, zufrieren, meri jäätyy.

jäätäys, yksen Ns. *congelatio* l. concretio glaciei, G. Zufrierung.

Jääh dyn, htyä Vm. Wib. id. ac jähdyn.

jäähdytän, ttää Vf. id. ac jähdytän.

Jään, jäädä Vm. *relinquor*, *remaneo*, *resisto*, *reliquus sum* l. *fio*, G. bleiben, nach l. zurückbleiben, übrig bleiben, unterbleiben, jäämyt jälille residuum l. superstes est, jäänyt *relictus*, *reliquus*, *superstes*, jäi tiellen in via remansit l. restitit, relictus est, on ruokaa jäämäänkin tantum est cibi ut vel quid *supersit*, jään syömään remaneo esurus l. ut edam, ei syöpä jäämää katso edens haud curat quid residuum fiat, inde jää hywästi bene remaneas i. e. vale, jäähywäiſet valedictio, työ jäämi tekemätä opus omittitur l. negligitur.

jäännös l. jäänös, öksen Ns. *residuum* quid, *reliquiæ*,

reliquiæ, rejectanea, inde *rudera* e. c. urbis, *bona* hereditaria post mortem cujus *residua*, G. Ueberbleibsel. Schutt.

jätän, ttää Vf. facio ut remaneat, *relinquo*, G. bleiben lassen, zurück l. nachlassen, unterlassen l. überlassen, abwerfen. jätän huomaan nelle *relinquo* l. *dejicio* onus in via, unde pluralem rem meam *omitto* l. *negligo* l. *neglecto* l. femätä negligo l. *haud curo*, sed alium sinulle rem meam sic *relinquo* l. jätän huolta valeilla.

jättelen, tti Vfr. idem.

jätös, öksen Ns. *relictio*, *derelictio*, *remissio*, G. Zurücklassung, etc. jätöstä valedictio l. id. ac jäte.

jäte, jätteen max. pl. jätteet Ns. *reliquiæ*, *rejecta*, G. das Zurückgebliebene l. Uebrige, Rest.

jätätän, ttää Vf. *facio ut* quis *sensim relinquatur*, *derelinquo* alium, præcurro l. *anteverto* cui, G. zurückbleiben machen, zuvorkommen.

jätätän, ttää Vm. *sensim relinquor*, *derelinquor* l. *præcurro*, fio, G. hinter l. verlassen werden, zurück bleiben.

jäpä, wän Ns. pl. ac jäpä.

jäpä, wän Ns. *aries* mas, *vervex* haud castratus, G. Schafsbock.

jämään, mätä V. *tarde me gero*, cunctanter laboro, G. träge betragen.

jämäilen, lää Vfr. idem. käyppi jöhmäilee.

jämä, wän Ns. *homo austerus* l. gravis, G. störrischer Mensch, al. *homo* nonnihil *stolidus*, G. Dummkopf, jörömäinen idem.

K.

Ka, kah, kas Intj. (contr. pro katso?) *ecce*, G. sieh. In Carl. & Olon. ka saepe abundat e. c. ka mitsenni sanoa eur non minus, it. ka pretc. encl. pronominibus ku, jo, pa, pro genere semper adjungi solita, unde kata, joka (tä).

Kaadan, kaata V. *subverto* e. c. vas., *deicio* arborem, *effundo* fluidum, G. umwerfen, umstossen, kaadan kuin kuusen kaatoo, kaadan puun arborem abscindendo *dejicio*, kaadan lapsen infantem *prosterno*, juoksi kaadan veden maahan astiasta aquam e vasculo vase subverso, G. ausgiessen: Prat. kaatoin rar. kaadin, Pass. kaadetaan contr. kaataan.

kaatelen, tella Vfr. idem.

kaato, noun Ns. *subversio* e. c. vasis, *deiectio* arboris, *effusio* fluidi, G. Umwerfung, Umfallung, Ausgiessung.

kaadet, teen Ns. *declivitas* via, ubi facile subvertitur, G. abschüssige Stelle.

kaateinen, isen Na. declivitatibus frequens, *declivis* sc. via, G. voll abschüssiger Stellen.

kaadun, tua Vm. *subvertor*, *prolabor*, *dejicior*, inde de fluidis *effundor*, G. umfallen, ausfliessen, kaatuwa tauti epilepsia.

kaaduttelen, lla Vfr. idem.

kaatumus, uksen Ns. *lapsus*, *subversio* passiva, G. das Umfallen.

kaadusteluuden Ns. *pronitas* ad [illegible] *sia*, G. Geneigtheit zum [illegible] nde Sucht.

[illegible] odo puerulorum *actuosus* [illegible] *rosus grassor* l. *strepo* l. [illegible] schäftig umherschwärmen [illegible] ,en, kaahin puuta myöden.

[illegible] *motus actuosus*, *discursus* puerilis, inde *motus* l. [illegible] perantium, G. geschäftiges [illegible] wärmen, wäki on kaaheilla, nousee kaaheilla (liikkeillen).

[illegible] ,sen Ns. max. pl. ou kaahkeisiisiasia [illegible] n.

kaahkaan Ns. id. ac kaakara, kokar.

Kaahi l. kaakki, kin Ns. (Sv. kåk) *catasta*, *palus ignominiosus* ad quem malefici [illegible] tur, al. kaakin-puu, G. Pranger, Schand-pfahl, inde kaakin-puun-ruoka furcifer.

kaaftinen l. kaakkihinen, isen N. *furcifer*, G. Galgenschwengel, Schurk.

Kaakko, kon al. kaakkuri, in Ns. *colymbus arcticus*, G. Taucherite (kuikka, kakkuri).

kaakkoinen

kaakkoinen l. kaakoinen, iſen Ns. dim. idem, kaakoiſen kukka l. ruoho hypericum perforatum.

Kaakko, kon Ns. orig. *plaga cœli* ubi oritur sol tempore solstitii hiemalis, hodie *euro-notus* l. *vulturnus*, G. Südost (kako).

Kaakku, kun Ns. id. ac kakku.

Kaakotan, ttaa V. *glocio* l. *glocito* instar gallinæ, G. glucken (kakotan).

kaakotuš, ukſen Ns. *glocitatio*, G. das Glucken.

Kaala, an Ns. *inane* l. *frustraneum* quid, G. etwas Ungefährs l. Unnützliges, inde kaalalta ſanottu leviter, obiter, dispersim, passim, temere dictum.

kaalin, ia V. *obiter congero*, *temere conjicio*, G. oberflächlich umrühren l. zuſammenscharren, kaalin ruokaa cochleari cibum colligo, kaalin ſontaa palâ stercus hinc illinc contero.

Kaali, in Ns. (Sv. kâl) *brassica oleracea*. olus, G. Kohl, kaalin kupu l. kerá l. kpáá caput l. globus brassicæ, kupu-kaali l. kerá-kaali brassica capitata, juuri-kaali napobrassica, kaali-mato eruca, kaali tekee kerää se conglobat.

kaalinen, iſen Na. *brassicis abundans*, *ex brassica confectus*, G. kohlreich, von Kohle.

Kaalo, on Ns. *cavamen* e. c. hampaan kaalo, G. Höhlung, it. al. id. ac kaala.

Kaamia, an Na. visu *horribilis* l. terribilis, *mortuo similis*, G. gräßlich, todtenähnlich.

Kaamuan, uta V. *temere arripio* l. *subripio*, G. blindlings greifen l. raffen.

Kaan prtcl. encl. non nisi in phrasibus negat. solita, involvens Lat. (ne-) *quidem*, G. (nicht) mal l. auch, e. c. ei kukaan haud ullus quidem i. e. nemo, ei minullakaan (kään, nak).

Kaaperi, in Ns. id. ac kaapo l. kaappo.

Kaapin, ppia al kaawin, pia V. *scabo*, *rado*, *scalpo*, G. schaben, kaapin pataa ollam *radendo purgo*, kapin pellawia linum a floccis purgo, kaapin puuta *scabendo lævigo* l. polio, kaapin nauriſta pultem a rapa scalpendo erado, kana kaappii maata gallina unguibus scalpit terram.

kaapiſtelen l. kaapiſkelen, lla Vfr. idem.

kaputan, ttaa Vf. idem.

kaaputtelen, tella Vfr. idem.

kaapitan l. kaawitan, ttaa Vf. *facio* l. curo ut *radatur* l. radendo purgetur, lævigetur, G. schaben machen l. lassen, inde al. id ac kaapin.

kaapituš l. kaapituš, tukſen Ns. radendi actus, *rasura*, G. Schabung, inde al. quod abrasum est, *rasus*, G. das Abgeschabte, nauriin kaaputuš.

kaapet, ppeen al. kaappu, pun Ns. quod abrasum est, *rasus*, G. das Abgeschabte, nauriin kaappeita puls rapæ cultro rasæ.

kaappiainen l. kaapiainen, iſen Ns. *panis* postremus, *e rasuris* massæ confectus, G. Brod von abgeschabtem Teige.

kaapin prtcl. Sav. (pro kaapien scabendo) *parce*, *minutim*, G. sparsam, bei wenigem.

Kaapo l. kaappo, pon Ns. nomen viri *Gabriel*.

Kaappaan, pata V. *subito* et *vi arripio* l. eripio, celeriter *subripio* l. manu aufero, G. hastig raffen.

kaappaelen, paella al. kaappailen, pailla Vfr. idem.

Kaappari l. kaapari, in Ns. (Sv. kapare) *prædo* maritimus, G. Kaper.

Kaappi, pin Ns. (Sv. skâp) *promtuarium* clausum, in quo pecunia, cibus etc. servantur, G. Schrank.

Kaapu, wun al. kaappu, pun Ns. (Sv. kâpa) *vestis* exterior, *amiculum*, pallium, G. Mantel, Kappe, §. uunin kaapu pars fornacis camerata prominens, G. Rauchfangklocke.

Kaareš, ekſen Ns. *scipio*, *virga* qua verberatur pecus, pueri, G. Ruthe.

Kaari, ren Ns. *arcus* semicircularis, G. Bogen, Krümmung, weſi- l. taiwaan kaari iris, holwin kaari arcus tecti camerati, wenheen kaari *costa* navigii, kaari-malka tigillum arcuatum l. curvatum, inde käywät kaareſſa in forma semicirculi incedunt, it. §. lain- l. laki-kaari titulus l. *sectio codicis* legum, G. Hauptabschnitt des Gesetzbuches e. c. perintö-kaari titulus de re hereditaria, kaupa-kaari, maa-kaari.

kaaritan,

kaaritan, ttaa V. 1. *arcuo*, in semicirculum *curvo*, G. bogenförmig krümmen, mit Bogen versehen, kaaritan wenhettá *costas* cymbæ *adapto*, kaaritan kattoa tectum *camero*, inde 2. *circumeo*, per ambages eo quid evitans, *circumeundo evito*, G. umgehen, Umwege machen, umringen, aita kaarittaa pellon ympári sæpes agrum *circumdat* l. undique claudit.

kaarittelen, tella Vfr. idem.

kaarran, rtaa al. kaarratan, ttaa V. idem, max. *circumeo*, circumeundo l. ope ambagum evito, inde kaarten l. kaarraten (pro kaartain l. kaarrattain) circumeundo, per ambages, G. durch Umwegen.

kaartelen, rrella al. kaarrattelen, tella Vfr. idem.

kaarret, rteen al. kaarto, rron al. kaarta, rran al. kaarrannes, nteen Ns. *locus* circumeundo evitandus e. c. fossa major, locus *flexuosus* e. c. sinus maris, dorsum terræ curvum, G. Stelle voll Buchten l. Krümmungen, Bucht, Einbiegung, kaarran polku semita qua quid circumeundo evitatur.

kaarteinen, iſen Na. *flexuosus*, per ambages procedens e. c. amnis, *sinuosus* e. c. ripa maris, G. voll Buchten l. Krümmungen.

kaariſtan, aa V. *trahæ* Lapponum vectorem *loro adjungo* l. injungo, G. am Lappenſchlitten festbinden.

kaariſtet, een Ns. *lorum* ejusmodi *trahæ*, quo vector adjungitur, G. Bindestrick am Lappenschlitten.

Kaaritſchon, oa al. kaatitſchan, aa V. Olon. (Russ.?) *oleo*, *redoleo*, G. Geruch geben, kaaritſchot l. kaaritſchat ſibullen cepæ refers odorem.

Kaarmia, an Na. id. ac karmias.

Kaarmu, un Ns. Botn. id. ac kaarna.

kaarmuinen, iſen Na. id. ac kaarnainen.

Kaarna, an Ns. *cortex*, abietis exterior et *durior*, obturamento serviens, G. Fichtenrinde (pullo), kaarna-kynſi unguis scaber, kaarna-pohja l. -pohjainen plaga cœli septemtrionalis, qua ex parte cortex arborum est durior (N. vel N. N. O), it. al. *lichen* l. *lana* arborum, G. Wolle an Bäumen.

kaarnainen, iſen Na. *corticosus*, *corticeus*, G. rindig, von Rinde.

kaarnaan, nata V. *cortice* l. subere *obturo* e. c. dolium, G. zupropfen.

Kaarnet, een Ns. *corvus corax*, G. Rabe (karnet, korppi).

kaarneinen, iſen Na. *corvis frequens* e. c. locus, G. voll Raben.

Kaaſe, ſen al. kaaſo, on Ns. *pronuba*, G. Brautputzerinn, al. *socia sponsæ* in dotibus congerendis, G. Brautbegleiterinn.

Kaaskainen, iſen Ns. *insecti* maritimi *species*, larva dytisci? piscatoribus noxia, G. Meerinsect, cfr. kaska.

Kaaſu, un Ns. *nebula*, vapor nebulosus, G. Nebel (ſumu, utu).

kaaſuinen, iſen Na. *nebulosus*, G. nebelig.

Kaatio, on Ns. max. pl. kaatiot *coxæ* l. *coxendices* ad lumbos, G. Hüftenbein (lonkan päät).

kaatiollinen, iſen Na. ad coxas pertinens, *coxas habens* latas, G. breit gehüftet, it. al. moribus *humilis* l. turpis, G. niedrig, schändlich.

Kaatra, an Ns. id. ac kaakko l. kaakkuri.

Kaatti l. kaati, tin Ns. Abol. *collare* virorum, G. Halsbinde, it. Botn. *semicinctium*, G. Schürze (wyö- l. eſi-liina).

Kaatu, tun al. kaatua, an Ns. *stragulum* lecti *pelliceum*, G. rauhe Felldecke.

Kaawa, an Ns. *formula* l. exemplum cujus ad formam quid conficitur, G. Muster, Form, kengán kaawa formula corticea sutorum.

kaawailen, lla Vfr. *formo*, *conformo*, exemplum imitor, G. formen, nachbilden.

kaawio, on Ns. *formatio* temeraria, G. ungefähre Nachbildung, inde otan kaawiolta temere l. conjectando sumo.

Kaawet, een al. kaawi, wen Ns. *corpus* hominis *mortuum*, G. Leiche, inde *umbra* hominis mortui l. *spectrum*, manes, G. Todtenerscheinung, Gespenst.

Kaawin, pia V. id. ac kaapin.

Kadet, teen Na. *invidus*, invidia ductus, *malevolus*, G. neidisch, missgünstig,

katein l. kateesti l. kateen invidiose, teki kateesta mente invida fecit, §. Run. metsás l. meri-kadet *genii* mythol. *invidi*, nisi forte lectio vitiosa pro kawet.

kati, din Ns. *genius* mythol. *invidiæ* l. invidus, G. mythol. Geist des Neides, kadin sanat verba magica ad invidiam avertendam.

kateus, uden Ns. *invidia*, G. Neid, Missgunst.

kateellinen, isen Na. *nonnihil invidus*, G. etwas neidisch, kateellisesti invidiose.

kadehdin, htia V. *invideo*, G. beneiden, missgönnen, kadehdin sitá háneltá ei id.

hadehtelen, hdella Vfr. idem.

Kadikka, kan Ns. *fustis, pertica*, bacillus, G. Knüttel (kalikka).

Kadotan Vf. kadotus Ns. etc. vide sub katoon.

Kadun, tua V. *pœniteo* l. me pœnitet, G. gereuen, bereuen, kadun sitá.

katumus, uksen Ns. *pœnitentia*, G. Reue, Bussfertigkeit.

Kaffe, en Ns. Abol. id. ac kahwe.

Kah prtcl. id. ac ka.

Kaha, han Ns. 1. *saccus vimineus* reticulatus, portandis piscibus l. avibus inserviens, G. Bastkorb, 2. al. *structura ex perticis* erectis, avibus l. leporibus capiendis utilis, G. Umzäunung beim Vogelfang, 3. Uloæ *arcula* l. loculus parieti affixus, G. Wandschränkchen, jauhos l. myllyn-kaha structura circa lapides molares al. kahna l. salwos, 4. al. kannun kaha *ansa* canthari, G. Griff, al. kahwa.

kahainen, isen Ns. dim. idem.

Kahaan l. kahajan, hata V. *leviter crepo* l. *susurro*, movendo parum *strideo* ut gramen sub pedibus euntis l. arundo vento agitata, nonnihil *strepo* ut pueri, G. zischen, rasseln, hiiri kahaa heinissá mus in fœno crepat, ääni kahaa vox est rauca, lapset kahaawat pueri leviter strepunt.

kahisen, sta V. idem, heinät kahisewat.

kahahdan, htaa al. kahatan, ttaa Vs. *subito crepo*, G. hastig zischen, kahatti puhumaan subito vocem ad loquendum emisit.

kaha, an Ns. *levis crepitus* l. susurrus, *stridor*, G. Gezische, inde vox rauca, *raucedo*, G. Heiserkeit.

kahina, an al. kahu, un Ns. idem, inde kahuja hordeum l. avena vilior, G. taubes Korn l. Hafer.

kahaus, uksen Ns. *stridor subitus*, G. hastiges Gezische.

kahistan, aa Vf. *stridorem* l. *crepitum* levem *moveo*, G. zischen machen.

kahistelen, lla Vfr. idem.

kahuan, uta V. id. ac kahaan, ääskit kahuawat culices susurrant, G. summen.

kahutan, ttaa V. id. ac kahistan.

Kahara, ran Na. *crispus* e. c. capillus, barba, G. kraus, kahara-hiuksinen.

kaharrun, rtua Vm. *crispus fio*, G. kraus werden.

Kahda-päin, kahden, kahdallansa etc. vide sub kaksi.

Kahdeksa, an Na. numer. cardin. *octo*, G. acht: Nominat. rar. non nisi in compos. usitat. e. c. kahdeksa-jalkainen octipes: ejus vero loco aliàs adhibetur Genit. e. c. kahdeksan miestá octo viri, kahdeksan kertaa octies, kahdeksan kertainen octuplus, kahdeksan wuotinen octennis, kahdeksaksi octavo, kahdeksasti octies, cfr. Grammat.

kahdeksansi contr. kahdeksas, sannen Na. numer. ordinale *octavus*, G. der achte, kahdeksannesti octava vice.

Kahet, een Ns. id. ac kaho, e. c. kahet-jää crusta glaciei.

Kahelma, an Ns. id. ac kaihelma.

Kahero, on Ns. *panis vilis* ex avena, G. Haferbrod, cfr. kahja-leipä.

Kahila, an al. kahilas, laan Ns. *scirpus* lacustris, meri-kahila scirpus maritimus, G. Schilf, al. *arundo*, juncus maritimus, G. Schilfrohr.

kahilainen, isen Ns. dim. idem.

kahilainen, isen Na. *scirpeus, arundineus*, G. schilfig.

kahilikko, kon al. kahilisto, on Ns. *silva* l. multitudo *scirpi* l. arundinis, G. schilfichter Ort, Schilfhaufen.

Kahisen V. kahistan Vf. kahina Ns. vide sub kahaan.

Kahja, an Ns. *tussis sicca* l. ferina, G. trockner Husten, on kahjalla tussi gravatur,

vatur, it. §. kahja-leipâ *panis vilissimus* ex paleis cum frumento mixtis, G. Nothbrod.

Kahjo, on Ns. Tav. *structura ex perticis*, in qua aves capiuntur, G. Umzâunung beim Vogelfang (kaha).

Kahkara, ran Ns. *placenta*, G. Kuchen (kakkara).

Kahla, an Ns. id. ac kahila.

Kahlaan, lata V. *vado transeo*, *vado*, inde laboriose et qs. *vadens incedo*, G. waden, wadend l. mühsam fortschreiten, kahlaan lumeśśa l. wedeśśâ in aqua l. nive usque ad genua vado.

kahlaus, ukśen Ns. *vadi transitus*, *incessus* molestus l. *vadens*, G. das Waden.

kahlatin l. kahlotin, ttimen Ns. *vadum* al. *via pecudis* ad aquam l. trans vadum, G. seichter Ort.

Kahlet, een max. pl. kahleet Ns. *catena*, G. Kette, panen kahleiśiin catenis vincio, kahlet-koira canis catenarius.

kahletan, ttaa Vf. *catenis constringo*, G. anketten, mit Ketten binden.

Kahlo, on Ns. *manipulus major* stipulæ, G. Strohbund (lyhdet), olki-kahlo.

Kahma, an Ns. id. ac kaho.

kahmoitun l. kahmatun, ttua al. kahmaun l. kahmuan, uta Vm. id ac kahoitun.

Kahmalo, on Ns. *vola* ambarum manuum conjunctarum, G. Gâspe, cfr. piwo et koura, kahmalo ohria tantum hordei quantum binis volis capitur.

kahmalollinen, iśen Ns. *quantum volis binis* conjunctis capitur, G. doppelte hohle Handvoll, kahmalollinen ohria, cfr. piwollinen et kourallinen.

kahmallan, lśaa V. *vola* manuum ambarum *conjuncta capio*, G. mit doppelter hohler Hand nehmen, cfr. kouraileu.

Kahmuan, uta al. kahmin, ia V. *labiis anhelo* l. *inhio* ut equus fœnum, G. nachschnappen, hepo kahmuu heinia huulillansa, inde *tentans arripio*, *temere quæro*, G. blindlings greifen l. nachsuchen, zusammensuchen, kahmuan tawaroita opes conquiro.

kahmuilen, lla Vfr. idem.

Kahna, an l. Botn. kahnet, een Ns. *cista* l. structura circa lapides molares, G. Mühlkasten, myllyn kahna, it. al. *structura* circa *decipulas* ferarum, G. Umzâunung beim Vogelfang (kaha).

Kahnielen, lla Vfr. Run. peto regionem, *citatim fugio*, G. eilend fliehen.

Kahnin, ia V. *tarde* me *gero* l. quid *ago*, iners sum, G. sich zauderhaft betragen.

Kahnoitun, ttua Vm. id. ac kahoitun, max. de fluidis.

Kaho, on al. kahu, un Ns. *gelu lenius*, pruina l. *frigus* autumnale, humum *nonnihil congelans*, G. gelinder Frost (kahma).

kahoitan l. kahutan, ttaa Vf *nonnihil congelo* l. rigidum reddo, G. wenig frieren l. starr machen.

kahoitun, ttua Vm. *parum congelor*, gelu *rigesco*, G. etwas starr werden.

kahoitus, ukśen Ns. *congelatio*, G. Starrmachung.

Kahtet Ns. kahton V. id. ac katśet, katśon.

Kahtia Ns. vide sub kakśi.

Kahu, un Ns. vide sub kahaan et kaho.

Kahwa, an Ns. Abol. *ansa* ostii l. vasorum, *manubrium* gladii, G. Handgriff, Heft (kaha).

kahwallinen, iśen Na. *ansâ* l. manubrio *ornatus*, G. mit Handgriff versehen.

Kahwa, an al. kahwet, een Ns. Botn. *scissura* in glacie l. *sulcus* circa aperturam inscissus, ne pedes pecudis in aperturam incidant, G. Einschnitt im Eise.

Kahwe l. kahwi, wen Ns. (Sv. kaffe) *coffea*, *potus coffeæ*, G. Kaffee (kaffe), kahwi-punśi potus ex liquore coffeæ et vino combusto.

Kahwi, in Ns. *tigillum excavatum* in trahis, cui alligatur tignus provehendus, G. Unterlage am Schlitten beim Balkenschleppen.

Kaibet, teen Ns. *pecten* textoris, G. Weberblatt (pirta, pirpa), kaiteen-pii l. -pirto dens pectinis, kaibet-puu al. pl. kaiteet retinaculum pectinis, panen kaiteeśeen.

Kaiha, an al. kaihet, een al. kaihi, en Na. 1. *umbrosus*, *subobscurus* e. c. locus, *turbidus* l. *subfrigidus* e. c. dies, *asper* l. incommodus e. c. aër l. tempestas, *obfuscus*,

obfuscus, haud vividus e. c. color, G. schattig, kühl, dunkel, on kaiheesſa versatur in umbra, est occultus, kaihan karwainen colore qs. cinereus, it. 2. al. kaihet l. kaihi *torvis spectans* oculis, *invidus*, malignus, G. finster, neidisch l. unvillig, katſon kaiheesti limis adspecto.

kaihi, hen al. kaihet, een Ns. *glaucoma* l. *pterygium* (qs. umbra visui noxia) in oculo, G. Augenfell, inde *membrana* tenuis *pellucida*, G. dünnes Häutchen, humalan kaiheet glumæ humuli.

kaihdan, htaa V. *præumbro*, *lumini officio*, G. beschatten, kaihtaa ſilmiáni l. náskyáni oculos l. visum obfuscat, inde forte käypi kaihten (pro kaihtain) incedit occulte l. obscure, qs. se obumbrans.

kaihekſun, ua V. 1. *obscure video*, oculis obscure cerno, *suspicor* (qs. per umbram specto), G. dunkel sehen, verdenken, kaihekſun näkewáni mihi videor perspicere, G. es dünkt mir, kaihekſun työkſeſi te suspectum habeo de facto, it. 2. *torvis* l. *invidis* oculis quem *adspecto*, in simultate sum cum quo, *odio* l. *invidia ducor*, *ægre fero* quid, G. finster anblicken, neidisch l. unwillig seyn, übel nehmen.

kaihentelen, nnella Vfr. idem, kaihentelen näkewáni, it. taiwas kaihentelee cœlum nubilum post pluviam *serenari* videtur, G. sich aufklären.

kaihelma, an Ns. *visus obscurus*, G. dunkler Schein, it. *simultas*, *invidia* simultanea, *odium* clandestinum, G. Groll, heimlicher Hass l. Neid.

Kaihila l. kaihla, an Ns. id. ac kahila.

Kaihkari, in Ns. *equus griseo colore* l. obfuscus, G. grauschimmel.

Kaiho, on al. kaihokas, kkaan al. kaihura, an Na. *macilentus*, staturâ *longus* et *gracilis* e. c equus, homo, G. schmächtig, langestreckt.

kaihotan, ttaa V. *instar longurionis* curro, G. langestreckt laufen, juoksee kaihottaa.

Kaihten, kaita V. id. ac kaitſen.

Kaihu, un Ns. Carl. *jugum terræ* inter valles, G. kleiner Landrücken.

Kaihuttelen, tella Vfr. *cicuro*, pavidum facio cicurem, *adsuefacio*, G. zähmen, angewöhnen.

Kaija, an Ns. id. ac kajawa, al. nomen feminæ *Catharina* (kaiſa).

Kaijerkko, kon Ns. id. ac kajerkko sub kajaan.

Kaikki, ken Na. *omnis*, *totus* l. *cunctus*, G. all, ganz, kaikki-walta omnipotentia, kaikki-woipa l. -waltia omnipotens, kaikki-tietäwä omniscius, kaiken-lainen l. kaikellainen id. ac kaikkinainen, kaikki (Nominat. plur. pro inus. kaiket) ihmiſet omnes homines; it. Genit. pl. conjungitur cum Superl. e. c. kaikkein enſimmäinen l. -paras omnium primus l. optimus, kaikkein enimmästi l. enimmin maxime, potissime, it. cum Compar. e. c. kaikkein ſuurempi omnium major i. e. maximus, kaikkein kauniimpi pulcherrimus; kaikin Adv. omnino, omnes conjunctim, kaikin paikoin ubique, kaikin tawoin omnimodo.

kaikkinainen, iſen Na. *omnigenus*, omnis indolis l. generis, G. allerlei (kaiken-lainen).

kaiketi al. kaiketik l. kaikitik, contr. kai l. kain l. kaiken prtcl. *omnino*, *omni modo*, *quidem*, G. gänzlich, ganz u. gar, durchaus, zwar, gewiss, tyllä kai omnino quidem, ita omnino, kaiketi wiatoin omnino l. *prorsus* l. profecto innoxius, jo kaiketikkin (kaiketik-kin) jam quidem, olen kaiketikkin.

kaikiſti al. kaikiſte al. kaikesti prtcl. omni tempore, *semper*, *omnino*, G. allzeit, allerdings.

kaikkineen l. kaikkinenſa prtcl. (pr. Cass. Suffix. a kaikki, kaikkine-nſa cum omnibus suis) *in totum* et tantum, G. überall l. überhaupt, kolme kaikkinenſa non nisi tres.

kaikkia, an Ns. *complexus omnium* partium, G. Inbegriff aller Theilen, sed sæpissime adverbiascit e. c. kolme kaikkianſa tres summatim l. in summa, non nisi tres, hajaantuu kaikkiallen ad omnes partes dispergitur, tulewat kaikkialta adveniunt ex omnibus partibus, undique, on kaikkialla est ubique: ceteri Cass. inus.

Kaikun, kkua l. kua V. *echo resono*, *clango* ut campana, *sono* ut cithara, G. schallen, wiederschallen, tönen.

kaikan, ttaa V. idem, kaikkaa korwissani sonat in auribus.

kaikku l. kaiku, kun Ns. *echo*, *resonantia*, *clangor*, *sonitus*, G. Wiederschall, Schall, Geschrei, inde kaiku-kello campana longe sonans.

kaikusa, an al. kaikuinen, isen Na. *longe sonans* l. resonans, G. weit schallend, inde kaikusa kaupunki urbs *inclyta*.

kaikutan l. kaikotan, ttaa Vf. *echo* l. sonum resonantem *cieo*, *clangorem edo*, G. Schall hervorbringen, kaikutan kelloa campanam pulso, inde *clamo*, *clamando terreo* l. *abigo*, G. schreien, mit Schreien erschrecken l. verjagen, kaikotan susia lupos clamando fugo.

kaikuttelen l. kaikottelen, tella Vfr. idem.

kaikutus l. kaikotus, uksen Ns. *soni excitatio*, inde exclamatio, *clamor terrens* et *fugans*, *fugatio* ope clamoris, G. Erregung des Schalles, schreckendes Schreien, Verjagung durch Schreien.

kaikkoan l. kaikoan, kota V. sonitu l. *clamore perterritus fugio*, G. vom Geschrei erschreckt fliehen, kala l. susi kaikkoopi.

kaikko l. kaiko, kon Ns. *fuga* præ clamore, G. Flucht vor Geschrei.

Kailia l. kailawa, an al. kailo, on Na. *versicolor*, *cinereo-variegatus*, nigro-albicans, G. grauscheckig.

Kaima, an Ns. qui ejusdem est nominis, *cognominis*, G. Namensvetter, gleichnamicht.

kaimas, aksen Ns. *unus* cognominium, G. einer der Namensvetter, kaimakset cognomines inter sese, olemme kaimakset.

kaimottelen, tella Vfr. quem mihi *cognominem appello*, nomen meum cui do, G. Namensvetter nennen, Jemanden nach sich benennen.

Kaimaan, mata V. *comitor*, G. begleiten.

Kaimala, lan Ns. *Februarius*, mensis.

Kaimo, on Ns. 1. *lux levissima* prima oriens l. ultima occidens, G. schwache Dämmerung, päiwän kaimo diluculum levissimum l. stria lucis ad horizontem, inde 2. *memoria residua* rei antea visæ e. c. cæci, G. dunkle Erinnerung, alte Gewohnheit, teen wanhaa kaimoa myöden facio juxta *consvetudinem* veterem.

kaimoan, mota V. *parum lucidus appareo*, G. dämmerig werden, päiwä kaimoa, it. *juxta memoriam* rei levem l. consvetudinem veterem *facere* tento, G. sich dunkel erinnern, nach alter Gewohnheit etwas thun, wähän kaimoan non plane sum ignarus, levis mihi inest rei memoria.

Kainalo, on Ns. *ala* brachii, *locus inter* corpus et brachium, G. Armhöhle, kainalossa kannettawa subalaris, kirja kainalossa sub brachio, G. unter dem Arm, makaapi kainaloissani jacet in brachiis l. sinu meo, inde kainalo heiniä id. ac kainalollinen.

kainalollinen, isen Ns. *quantum sub brachio* gestatur, G. so viel man unter dem Arm tragen kann.

Kaino, on Na. 1. *verecundus* l. pudens, *modestus*, animo demissus, G. blöde, schüchtern, scheu, demüthig, it. 2. al. *macilentus*, colore *pallidus*, valetudinarius, G. mager, bleich, schwächlich, it. 3. al. *demissus* l. humilis e. c. terra, ager, G. niederig, it. 4. al. mente *frigidus*, expers amoris l. gratiæ l. misericordiæ, *indifferens*, austerus, immitis, G. kaltsinnig, gleichgültig, unfreundlich.

kainous, uden Ns. *verecundia*, *modestia*, G. Blödigkeit, Schüchternheit.

kainostelen, lla Vfr. *verecundor*, modeste me gero, præ verecundia verba vix proferre valeo, G. blöde seyn, sich schüchtern betragen.

Kainuu, uun al. kainu, un Ns. *Botnia orientalis* l. *Ostrobotnia*, provincia Finlandiæ septemtrionalis, præcipue *regio* Botniæ *maritima*, al. oppidul. *Cajana*, nomen max. Sav. usitat. G. Ostrobothnien, (num veterum *Quænland*?), tuli kainuusta, meni kainuuseen, on kainuussa, inde murtaa kainuuksi dialecto utitur Botniæ.

kainulainen, isen N. *incola Ostrobotniæ* max. maritimæ, *ostrobotniensis*, G. Ostbothnier, kainulaiset Ostrobotnienses (Quæner?).

Kaipaan l. kaipajan, wata V. 1. *sentio* quid mihi *deesse* l. amissum l. absens esse, *desidero*, *careo*, penuria premor, G. einen Verlust merken, vermissen, bedürfen, maa kaipaa wettä terra aquam desiderat l. *indiget*, 2. Carl. Wib, *accuso* quem, *queror* via juris, G. anklagen, klagen, beschuldigen, sich beschweren, tunto kaipaa conscientia angit l. exprobrat.

kaipailen, wailla Vfr. idem.

kaipaus, ukſen Ns. 1. *desideratio*, *defectus*, *penuria*, G. Vermissung, Bedürfniss, papin kaipaus desiderium sacerdotis, kaipaus-ſakko mulcta absentiæ, it. 2. *accusatio*, *querela*, G. Klage, Anklage, Beschuldigung, Beschwerde, kaipaus-kirja litteræ querelarum juridicæ.

kaipu, wun Ns. idem.

Kaipoon, wota V. Caj. *suspicor* quem mali, *suspectum* habeo, inde *aversor*, G. argwohnen, verabscheuen.

kaipottelen, tella Vfr. idem.

Kaira, an Ns. *sartura* l. sutura *cuneiformis* e. c. indusii, tibialis, galeri rotundi, G. Keil, Zwickel, it. al. id. ac kairi e. c. napa-kaira.

Kairi, rin Ns. *terebra*, G. Bohrer (wäänti).

Kaiſa, an Ns. nomen feminæ *Catharina* (kaija).

Kaiſia, an Na. id. ac kaſia.

Kaiſila, an Ns. id. ac kahila.

kaiſilainen, iſen Na. id. ac kahilainen.

kaiſilikko, kon al. kaiſiliſto, on Ns. id. ac kahilikko.

Kaiskan, aa V. *fragorem* l. strepitum *edo*, G. krachen.

kaisket, een Ns. *fragor*, strepitus, G. Gekrache.

Kaiskera, an Na. id. ac kaiturainen.

Kaiſta, an Ns. *lacinia* vestis *longior integra*, G. Brëite l. Bahn am Kleide, langes gleiches Stück, hameen kaiſta pars tunicæ consutæ integra, segmentum longius, inde fig. Abol. *virga longior*, G. lange Ruthe.

kaiſtalet l. kaiſtaret, een Ns. idem, kaiſtaret peltoa *striga longior* agri (kaitaret).

Kaita, dan Na. *angustus*, haud latus, *arctus* e. c. via, G. schmal, inde Run. kaita poika puer membris *debilis*, G. schwächlich, it. al. Ns. id. ac kaiſta, pelto-kaita.

kaitainen, iſen Na. dim. idem.

kaitaret, een Ns. id. ac kaiſtalet.

kaiturainen, iſen Na. *tener*, *gracilis*, *debilis*, macilentus e. c. puer, G. zart, schwächlich, mager.

Kaito, don Na. *acutus* e. c. hasta, G. spitzig l. scharf, it. al. *suspectus*, G. G. verdächtig.

Kaitſen, kaita l. kaitſea V. pr. pastorem ago, *pasco* pecus, inde *tueor*, *curo* l. servo quem ne quid mali ei eveniat, *dirigo viam* cujus, G. hüten, behüten, leiten, bewahren, it. §. Run. käyn kaiten karja-maita incedo pascua evitans.

kaitſelen, lla Vfr. idem.

Kaiwan, aa V. *fodio* e. c. puteum l. fossam, G. graben, inde kaiwan päätä l. kylkeä caput digitis *scabo*, latus titillo, wirta kaiwaa rannan torrens ripam sensim *cavat*.

kaiwailen, lla Vfr. idem.

kaiwiſtelen, lla Vfr. idem.

kaiwos l. kaiwannos, okſen al. kaiwannes, elſen Ns. *fossum quid*, *fossa*, *labes* terræ aquâ excavatæ, G. Grabe, Wasserseinschnitt.

kaiwanto, nnon Ns. idem, max. *fossa longior*, *aquæductio*, G. Graben, Kanal.

kaiwo, on Ns. idem, max. *puteus* fossus, G. gegrabener Brunn.

kaiwin, wimen Ns. *instrumentum* quo foditur e. c. pala, G. Grabewerkzeug, kaiwin-rauta stylus, G. Grabstichel.

kaiwatan, ttaa Vf. *facio* l. curo ut *fodiatur*, G. graben lassen, inde wirta kaiwattaa rannan torrens ripam excavatam reddit, G. gegraben machen.

Kajaan l. kajajan, kajata al. kajuan, uta V. *echo resono*, *sono*, G. wiederschallen, tönen (kaikun).

kajahdan, htaa Vs. *subito resono*, G. hastig schallen.

kajahdus l. kajaus, ukſen Ns. *resonantia subita*, G. hastiger Schall.

kajautan l. kajahutan, ttaa Vf. *resonantiam* subitam *cieo*, *subito clamo*, G. Schall hastig hervorbringen, hastig schreien.

kaju,

kaju, un Ns. id. ac kaikku.
kajet, een al. kajos, okſen al. kajannes, nteen al. kajanes, een Ns. idem.
kajerkko, kon Ns. Run. *echo resonans* quid e. c. silva, mons, G. wiederschallender Gegenstand.
kajotan, ttaa Vt. id. ac kaikotan.
kajotus, ukſen Ns. id. ac kaikotus.
kajoon, ota V. id. ac kaikkoon l. kaikoon, al. id. ac kajaan.
kajo, on Ns. id. ac kaikko l. kaiko.
kajeroinen, iſen Na. *resonans* e. c. mons, inde *querulus* e. c. infans, G. schallend, klagend l. jammernd.
Kajaan, jata al. kajoon, jota al. kajuan, uta V. pr. *lucem longe reflecto, fulgeo, lucidus appareo*, G. Licht zurückwerfen, leuchtend l. heiter erscheinen, fern leuchten, kaswot kajaawat vultus reflexo lumine longe apparet l. sublucet, taiwas kajua cœlum post pluviam ad horizontem serenum apparet, päiwä kajoo lumen solis oriens ad horizontem nonnihil apparet, horizon lucescit.
kajastan l. kajoſtan, aa V. idem, maa kajastaa terra procul qs. elevata videtur, taiwas kajastaa l. kajoſtaa horizon post pluviam serenus lucet, cœlum serenatur, G. sich aufklären.
kajotan, ttaa V. idem, kaupunki kajottaa merellen.
kajet, een al. kajo, on al. kajos, okſen al. kajannes, nteen Ns. *reflexio* luminis, *apparens lux* inter nubes, G. Zurückwerfung des Lichtes, leuchtende Erscheinung ferner Gegenstände, heller Streifen am Himmel, päiwän kajet lux oriens solis ad horizontem.
Kajawa l. kajowa, an Ns. *larus* fuscus, G. Fischmewe (kaija l. kala-kaija), al. *anas* acuta, G. Entenart.
Kajoon, jota V. *attingo* l. *attrecto*, G. anrühren (koſken, rupeen), älä kajoo ſiihen noli tangere, ne id *cures*, nihil negotii habeas cum eo, ne te ei immisceas, G. theilnehmen, sich befassen, cfr. supra kajaan.
kajoiſen, lla Vfr. idem.
kajous, ukſen Ns. *attactus, cura* rei, G. Berührung, Theilnehmung.
Kajo et kaju Ns. kajotan V. etc. vide sub kajaan.
Kakara, ran Ns. *gleba* agri l. stercoris, G. Ackerscholle, Pferdeapfel (kokar, kakkara), hewoiſen kakara gleba stercoris equini, kakara-kauta assis transversa in antico trahæ, it. fig. et contemtim, huoran kakara infans *nothus*, puer petulans l. contumax, G. Hurenkind, it. al. id. ac kakari.
Kakari, in Ns. *colymbus* arcticus, G. Tauchente (kakara, kaakko), al. *scolopax* phæopus, G. Schnepfe.
kakaiſen, ista V. *vomo* l. *vomito*, G. sich erbrechen, kala kakaiſi koukun piscis hamum revomuit.
kakastan l. kakiſtan, aa V. idem, it. harakka kakiſtaa pica *garrit* l. *crocitat*, G. krächzen.
kakaſtelen l. kakiſtelen, lla Vfr. idem.
kakaiſtus l. kakiſtus, ukſen Ns. *evomitus*, G. Erbrechung, it. harakan kakiſtus *crocitatio* picæ, G. das Krächzen.
Kakatan, ttaa V. id. ac kaakotan l. kakotan.
Kakertaja, an Ns. *colymbus* arcticus (kakari).
Kakka, kan Ns. *stercus*, vox puerilis, G. Kacke.
kakkaan, kata V. *caco*, G. kacken.
Kakkara l. kakkora, ran Ns. id. ac kakara, päiwän kakkara anthemis tinctoria, it. Sav. id. ac kahkara l. kakko.
kakkarainen l. kakkorainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *glebosus*, G. schollig.
Kakkartaja, jan Ns. id. ac kakertaja.
Kakko, kon al. kakku, kun Ns. *placenta*, panis, G. Brodkuchen (kaakku, kakkara), it. al. kakko *fulcrum* cohortis pecuariæ, G. Hürdenpfahl, it. al. kakku *agnellus* l. agnus, G. Lämmchen.
kakkoinen l. kakkuinen, iſen Ns. dim. idem.
Kakkula l. kakula, lan Ns. (Sv. skakel) max. pl. kakkulat *instrumenta* equi *vectaria*, G. Gabeldeichsel.
Kakkuri, in Ns. id. ac kakari.
Kakla, lan Ns. Carl. id. ac kaula.
Kaklaja, jan Ns. *anseris* species, fera? G. wilde Gans?
Kako, kon al. kakoo, oon Ns. *strigis* species, G. Eulenart, it. al. *plaga cœli* inter

meridiem

meridiem et orientem, G. Südost (kaakko), kako=tuuli euronotus.

kakoinen, iſen Ns. dim. idem, kakoiſen ruoho l. =kukka id. ac kaakoiſen ruoho.

Kakoan, kota V. id. ac kakaiſen.

Kakotan, ttaa V. id. ac kaakotan.

kakotus, ukſen Ns. id. ac kaakotus.

Kakſi, kahden Na. numer. cardin. *duo*, G. zwei, kakſi kolmatta oſaa bessis (⅔), kakſi kertaa l. kakſi=kertaan bis, kakſi=jalkainen bipes, kakſi=karwainen bicolor, kakſi=kielinen bilinguis, kakſi=mielinen mente incertus l. dubius l. inconstans, kakſi=ſäikinen bilix, kakſi=teräinen anceps e. c. gladius, kakſi=wuotinen biennis l. bimus et s. p. in composs. olimme kahden *bini* ſumus, G. zwei Mann hoch, kahden puolen l. =puolin ambobus ex lateribus, utrobique, G. nach l. auf beiden Seiten, on kahden kerran id. ac kakſin kerran, kahden käden l. =kättä l. =käſin l. =kesken duo inter sese, kakſi= l. kahden=kertainen duplus l. duplex qua vices, G. doppelt, kahden=lainen idem qua indolem, G. zweierlei, kahden werta duplus: kahta (Inf.) wertaal. =kertaa ſuurempi duplo major, kahta=lainen id. ac kahden=lainen, on kahtena est in duas partes divisus, G. entzwei al. kahtia, teemme kahtena l. kahden bini facimus: kahdesti *bis*, G. zweimal al. kakſikertaa: kakſin (Adv.) *bini* quaque vice, G. je zwei, paarweise, on kakſin kerroin l. =kerran duplicatus l. duplex est: cfr. Grammat.

kahdenſi contr. kahdes, hdennen Na. numer. ordin. *secundus*, G. der zweite: adhibetur in numerando rar. pro toinen e. c. kahdes toista kymmentä (al. kakſi toista kymmenes) duodecimus, kahdes kymmenes (al. kakſi=kymmenes) vigesimus e. s. p. kahdennesti altera vice al. toiſesti.

kahtia, an Ns. *binæ rei partes*, G. zwei Theile, on kahtiana l. kahtia l. kahtialla est in duas partes divisus, meni kahtiakſi l. kahtia l. kahtiallen abiit in duas partes, tulee kahtialta ambobus ex lateribus, liikkuu kahtia=päin l. kahtia=käſin l. kahtiallen movetur huc et illuc, G. ab und zu: ceteri Cass. inusit.

kahtaa, aan l. kahtaja, jan Ns. idem, meni kahtaallen l. kahtajallen, tulee kahtaalta l. kahtajalta, kahtaalta=päin e. s. p.

kahta, hdan Ns. idem, meni kahdakſenſa l. kahdak l. kahdat l. kahdakkäſin l. kahdap=päin (pro kahdan=käſin l. kahdan=päin?) huc et illuc, ultro citroque ut pendulus, repii kahdakſi l. kahdak rumpit in duas partes, owi on kahdalla l. kahdallanſa ostium est patulum l. plane apertum, G. nach beiden Seiten geöffnet, tuli kahdalla kidoin aperto rictu: cet. inus.

kahtamoin, iden (pro kahtamoinen?) Na. *duplus*, kahtamoita (Inf.) ſuurempi duplo major: cet. inus.

kakſoinen, iſen Ns. unus binorum, *geminus* l. *gemellus*, didymus, G. Zwilling, owat kakſoiſet gemini inter sese.

kakſitan, ttaa Vf. *in binos* copulo, al. in duas partes divido, G. paarweise vereinigen l. trennen, inde kakſittain bini l. duo quaque vice, G. paarweise, myyn kaloja kakſittain vendo pisces binos.

kakſittelen, tella Vfr. idem, inde kakſitellen id. ac kakſittain.

Kala, lan Ns. *piscis*, G. Fisch, käkſi kalallen l. kalaan abiit piscatum, tuli kalalta l. kalasta rediit piscatu, on kalalla l. kalaſſa abest in piscatu, kala nouſee rannallen piscis prodit ad ripam, kala=arkku l. kuurna receptaculum piscium ligneum, kala=haukka falco haliætus, kala=kotka falco albicilla, kala=ſääski falco milvus, kala=kaija larus fuscus l. canus, kala=lokki larus canus, kalo=keſo cyprinus biœrkna, kala=kukko panis pisce l. lardo refertus, concoctus, G. fischgefüllter Kuchen, kalankutu nuptiæ piscium, kala=mies piscator, kalan=pyydys l. =pyydykſet l. =kalut instrumenta piscatoria, kalan=pyyntö l. =pyytö piscatus, kalan ſaanto l. =ſaanti captura.

kalainen, iſen Ns. dim. idem.

kalainen, iſen Na. piscibus abundans, *piscosus* e. c. lacus, *ex piscibus* confectus e. c. cibus, G. fischreich, von Fischen, käſi on kalainen manus est piscium sordibus contaminata, G. fischbesudelt.

kallallinen, iſen Na. *pisces habens*, G. Fische habend.

kalasto,

kalasto, on Ns. *multitudo* l. copia piscium, G. Fischhaufen, it. al. *statio* l. *aqua* piscatoria, G. Fischerwasser.

kalastan, taa V. *piscor*, G. fischen.

kalaan, lata V. idem, al. kyllä nyt kalaa piscatura jam est uber, G. an Fischen ergiebig seyn, ei kalaa est parca.

kalaisen, lla Vfr. idem.

kalahdan, htaa Vs. idem.

Kalaan V. kalahdan Vs. vide sub kaliſen.

Kalari, in Ns. *nomen fluvii* mythol. cataracta horribilis, lerna malorum, G. mythol. Fluss.

Kalewa, an Ns. *nomen Gigantis* mythol. patris gigantium XII. aliorum, qui kalewan pojat appellantur e. c. hiiſi, ſoini etc. G. mythol. Stammvater der Riesen, kalewan walkiat l. *ſtulet* bruta fulmina autumnalia, G. Wetterleuchten, kalewan miekka idem, nec non al. *orion*, constellatio astronomica, G. Oriongürtel, kalewan kuuſi abies superstitiosa l. magica.

Kalhet, heen al. kaleh, ehen, max. pl. kalheet l. kalehet Ns. *hordeum vilissimum* cum paleis commixtum, ad pabulum equi adhibendum, G. taube l. schlechte Gerste.

Kalhu, un Ns. *solea nivalis* pelle rangiferi obducta, G. mit Leder überzogener Schneeschlittschuh.

Kalia, an Na. id. ac kaljain.

Kalikka, kan Ns. *fustis*, pertica, G. Knüttel (kadikka).

kalikoitſen, ita V. *fustes projicio* e. c. in canem, *fusti cædo* l. peto quem, G. mit Knütteln schlagen l. angreifen.

Kaliſen, ſta V. *confuse tinnio* l. *clango*, G. dumpf klingen.

kalaan l. kalajan, lata V. idem.

kalahdan, htaa Vs. idem.

kalina, an Ns. *confusus tinnitus* l. clangor, *strepitus*, G. dumpfer Klang.

kali-pilli l. kali-piippu Ns. *fistula* puerorum *sibilatoria*, G. dumpf klingende Pfeife, it. §. kali-pää id. ac kalju-pää.

kaliſtan, aa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, *strepo*, G. dumpfes Klingen erregen, kaliſtan kanteletta citharam pulso.

kaliſtus, ukſen *excitatio soni* confusi, G. Erregung solchen Klanges.

kalautan l. kalahutan, ttaa Vf. *subitum sonum* tinnientem *cieo*, G. hastiges und dumpfes Klingen erregen.

Kalja, an Ns. *potus vilissimus* ex hordeo, G. Speisebier (taari).

kaljamas, maan al. kaljamainen, iſen Na. *loram sapiens*, musto carens, *vapidus*, G. nach Speisebier schmeckend, schwach, schal.

kaljennun, nnua al. kaljehdun, htua Vm. *vilesco*, *vapidus fio*, de potu, G. mostlos l. schal werden, it. *crapula solvor*, sobrius fio, G. nüchtern werden.

Kaljain, amen al. kaljama, man Na. *lubricus* ut glacies, G. glatt, schlüpfrig, kaljama talwi hiems nive expers, kaljain kallo caput calvum, G. Kahlkopf, kaatuu kaljamalla l. kaljamella labitur in loco lubrico.

kalja l. kalia, an al. kalju, un Na. idem, kalia talwi, kalju-pää, kalia maa humus glacie obducta lubrica, nive carens.

kaljahdan, htaa V. *in lubrico* vestigio fallor l. *labor*, G. auf etw. glattes ausglitschen, kaljahti päähän Run. in mentem subito incidit.

Kaljo, on al. kalju, un Ns. *tignus teres* rebus ponderosis promovendis l. tollendis subjici solitus, G. Unterlage etw. Schweres aufzuwinden.

Kalju, un Na. *gelidus* l. *frigidus* e. c. aër, inde mente *frigidus* l. *asper*, G. kühl, unangenehm.

kaljahdun, htua Vm. *exasperor*, frigidus l. asper fio, G. kühl l. widerlich werden.

kaljautan l. kaljahutan, ttaa Vf. *exaspero*, G. kühl l. widerlich machen, kaljahutti muotonſa faciem suam irâ *exacuit*.

Kalkas, kaan Ns. *mas* anatis mollissimæ, G. Eidervogel.

Kalkan, kaa al. kalkkaan, kata al. kalkun, kua V. *sonum edo crepantem* ut ferrum in cudendo, *crepito*, *resono*, G. klappern.

kalkutan, ttaa Vf. ejusmodi *sonum excito*, *pulso*, G. klappen, klopfen, kalkuttaa käſiänſä manibus plaudit, tuppi kalkuttaa vagina pendens huc et illuc movetur cum sonitu.

kalkuttelen, tella Vfr. idem.

kalkutus, tuksen Ns. *excitatio crepitus* l. *soni, pulsatio*, G. das Klappen.

kalkahdan, htaa Vs. *subito crepo* l. *sono*, pulsor l. pulso, G. hastig klappern.

kalkahdus, uksen Ns. *pulsatio subita* e. c. campanæ, G. hastiges Geklapper.

kalkkautan l. kalkkahutan, ttaa Vfr. *subitum* sonum l. *crepitum excito*, G. hastiges Geklapper erregen, kalkkautan sanan verbulum sonorum emitto, lapsi kalkkauttaa infans lallat.

kalkka, kan al. kalkku, kun al. kalkio, on Na. *crepitus, sonus*, G. Geklapper, kalkkamarkkinat auctio bonorum vendendorum ubi clavâ pulsatur, kalkku-lapsi infans *lallans*, fig. työn kalkkaa reluctor, refractarius sum.

kalkkala, lan al. kalkkalet, een al. kalkkara, ran al. kalkkaret, een al. kalkkana, nan Ns. *pendulum* et *crepans* quid e. c. *crepitaculum* l. *crotalum*, G. Klapper, on jää-kalkkaleissa est stiriis obductus pendentibus et crepantibus.

kalkkarehdan, htaa al. kalkastan, ttaa V. *pendulus moveor* et *crepo* ut stiriæ globuli adhærentes, G. hangend klappern.

Kalkki, kin Ns. (Sv. kalk) *poculum* l. *calix* S. Cœnæ, G. Kelch, it. *calx* muralis, G. Kalk, it. §. (Sv. skalk) *joculator, nebulo*, G. Schalk.

kalkkinen, isen Na. *calcinosus, calce illitus* l. abundans, G. kalkig.

kalkitsen, ita V. *calce illino* l. *conspergo*, G. kalken.

Kalkku, kun Ns. 1. *olfactus*, inde *vis* mentis *percipiendi* l. *judicandi*, G. Geruchssinn, Verstandesvermögen, it. al. 2. *dignitas*, G. Würde, ompa sillä kalkkua, it. 3. al. oypi menee kalkkuun id. ac kamanaan, G. Thürfuge, cfr. kalkka.

Kalkkuna, an Ns. (Sv. kalkon) *meleagris gallopavo*, G. Puter.

Kalkoon, kota V. *accresco*, augesco, G. zuwachsen, zunehmen.

Kalla, an Ns. *apertura longior* in glacie marina, al. *cumulus* glaciei ruptæ, G. lange Spalte im Meereise, it. al. *morbi species* in pede equino, tuber, G. Fusskrankheit der Pferde.

Kallas, llaan l. ltaan Na. 1. *obliquus, declivis, inclinatus*, haud horizontalis, ad alteram partem demissior e. c. terra, ager, asser, G. schief, abschüssig, schräge, it. 2. Caj. *emortuus*, beate defunctus, G. selig, verstorben (wainaja), isä kallas pater beatæ memoriæ, lehmä kallas vacca mortua, de qua post mortem est serino.

kaltainen, isen Na. dim. *nonnihil obliquus*, G. etw. schief, kaltainen tie via declivis.

kaltto, ton Na. idem, kaltto lauta, kaltoin l. kalten Adv. oblique.

kalta, llan al. kalti, llen Ns. *status obliquus*, G. schiefe Stellung, inus. unde on kallallansa l. kallellansa est obliquus, nutans, menee kallallensa l. kallellensa obliquus l. nutans fit: cet. Cass. inus.

kallistan, aa Vf. *obliquo, oblique* quid *colloco, proclino*, G. schief machen l. wenden, umstossen, kallistan päätä caput inclino, kallistan wesi-astiata vas proclino ita ut aqua *effluat*, kallistan wenheen navigium *subverto*.

kallistelen, lla Vfr. idem.

kallistun, ua Vm. *obliquus* l. *nutans* l. *declinatus* l. declivis *fio*, G. schief l. abschüssig werden.

kaltun, ttua Vm. idem, max. *limus* l. *contortus fio* ut assis, G. windschief werden.

Kallio, on Ns. *rupes*, scopulus, *petra*, G. Klippe, Fels, kallio-yrtti id. ac imartti.

kalliollinen l. kallioinen, isen Na. *rupibus frequens* e. c. locus, *ex petra* confectus e. c. pons, G. felsig, klippig.

Kallis, iin Na. *pretiosus, carus*, G. theuer, kostbar, inde Bibl. kallis kiwi gemma, kallis waatet vestis serica, kalliisti care.

kallius l. kalleus, uden Ns. *indoles* pretiosa, *pretiositas, caritas*, G. Theure l. Theuerung.

kallistan, aa Vf. *pretium augeo*, carum reddo, G. theurer machen, cfr. sub kallas.

kallistun, ua Vm. *carus fio*, G. theurer werden.

Kallitsen, ita V. *induro*, chalybe *obduco* e. c. aciem, ferrum, G. härten (karaisen).

Kallo, on Ns. *calva* l. calvaria al. pään kallo, G. Schädel, inde jään-kallo *crusta* glaciei

glaciei vere vias tegens, G. Eisrinde (kalto), kallon potkottaja motacilla flava l. alba?

kalloinen, iſen Na. *crusta* glaciei *obductus* e. c. via, G. eisrindig.

Kallokas, kkaan Ns. *calceus* Lapponum ex corio rangiferi, G. rauhes Schuh.

Kallotan, ttaa V. *alta* voce *ploro*, ululo, G. heulend weinen (kollotan).

kallottelen, tellä Vfr. idem.

Kalma, an Ns. 1. pr. *putror* l. *fœtor* corporis *mortui* l. moribundi, G. Leichengeruch, inde 2. fig. *mors*, *funus*, corpus hominis mortuum, G. Leiche, Tod, kalma-kohtu id. ac kalmannos, kalma-kelta color mortuorum pallidus, kalma-trikka motacilla alba, kalma-lintu motacilla phœnicurus.

kalmannos, okſen Ns. infans *posthumus*, post patris mortem natus, G. nach des Vaters Tode gebohrnes Kind.

kalmet, een Na. *pallidus*, mortui referens colorem, G. leichengelb l. blass.

kalmisto, on Ns. *lucus sepulcralis*, locus in silvis ubi quondam corpora emortua condi solebant, acervi lapidum sepulcrales in Carl. Sav. Caj. obvii, G. Begräbnissplatz l. Hain der Alt-Finnen.

Kaloho, hon Ns. id. ac kalhet, kalohoita.

Kalpa, lwan Ns. *ensis falcatus*, *scalptorium*, radula, G. Schabmesser (kalwin, widin), it. Abol. *furca tricornis* collo suis imponi solita, G. hölzernes Dreieck am Schweinhalse.

Kalpi, lwen al. kalpe l. kalpei, pen Ns. *taurus junior* max. castratus, juvencus, G. junger Stier (kalwet).

Kalpia, an Na. *pallidus*, mortui referens colorem, *tæter* visu, G. todtengelb, hässlich, it. al. *frigidus* l. *asper* e. c. aër, mens, G. kühl, kalt.

kalpistun, ua V. *frigesco*, *frigidus fio*, ut aër, mens, *iracundus* l. ægre ferens *fio*, G. kühl werden, erkalten, it. al. nuoli kalpistun sagitta *resilit*, G. zurückprallen (kilpistyn).

kalpistutan, ttaa Vf. *frigidum* l. iracundum *reddo*, G. abkühlen, kalt machen.

kalpistan, aa V. *resilientem facio*, inde *vehementer projicio* l. impello, G. eilende Fahrt geben.

Kalpoan, ota V. *suspicor*, opinor, *conjecto*, G. muthmassen, vermuthen (luulen), uiin kalpoan ita mihi videtur.

Kalſia, an Na. *hebes* e. c. securis, culter, G. stumpf, it. al. *frigidus* e. c. aër, mens, G. kühl, kalt (kalpia), it. al. *asper*, haud lenis, *subdurus* e. c. linum, corium, aqua, ager, G. hårtlich, straff, it. al. id. ac kaltia.

kalſennun, ntua al. kalſistun, ua V. *asper* l. *subdurus fio*, obduror, G. hårtlich l. straff werden (kilſotun).

kalſo, on Ns. Tav. *securis hebes*, G. stumpfes Beil (nyrhi), it. Carl. *tibiale* feminarum nivale, G. Schienbeinbekleidung, Strumpfbeinling, it. al. Na. *obliquus* e. c. calceus, G. schief, kalſoin oblique.

Kalſu, un Ns. Carl. *minorennis*, haud sui juris, inde *ineptus* homo, G. unmündig l. Mündel.

Kaltainen, iſen Na. (ex. inus. kalta forma l. indoles rei), *-indolis* l. *similis*, G. -lei, beschaffen, nonnisi cum Genit. e. c. minkä kaltainen qualis, ſen kaltainen talis, yhden kaltainen æqualis, similis, kauniin kaltainen pulchro similis, cfr. sub kallas.

kaltaiſuus, uuden Ns. *qualitas* indolis, G. Beschaffenheit, yhden kaltaiſuus æqualitas, harmonia.

Kaltia, an al. kaltiainen, iſen Na. *non fermentatus*, azymus sc. panis, G. ungesäuert, leiwon kaltiaa l. kaltiaista sc. leipää panem azymum coquo (kalſia).

Kalto, llon Ns. *crusta* glaciei in viis, G. Eisrinde l. Kruste, al. kallo.

Kalttaan l. kaltaan, ltata V. *fervente* aqua infusa *pilos deglubo* e. c. suis, G. mit siedendem Wasser begiessen l. abbrühen, kalttaan ſikaa, inde kalttaan ſeiniä l. luteita ſeiniſtä parietes aqua fervente suffundo cimices depulsurus.

kalttaus, uksen Ns. ejusmodi *actio deglubendi*, G. Begiessung mit heissem Wasser.

Kaltto, lton Na. et kaltun, ttua Vm. vide sub kallas.

Kalu, un Ns. *res* manualis, *supellex*, utensilia mobilia, G. Sache, Geräth, Werkzeug, ajo-kalut instrumenta ad vecturam pertinentia, kauppa-kalu merx, työ-kalu instrumentum operarii, waraſtettu kalu res l. bona furtiva, huonet-kalut supellectilia, jalka-kalut tegumenta pedum, kas luin kirjoitus adnotatio bonorum, inde Torn. kaluin aika nundinæ.

kalullinen, iſen Na. *res* l. instrumenta l. supellectilia *habens*, inde fig. *dives*, G. Geräthe l. Werkzeuge habend, reich.

Kalun, un al. kaluan, uta V. *rodo* dentibus ut mus l. lepus, inde *scabo*, rado tero, G. nagen (järſin).

kalwaan, wata al. kalwan, waa V. idem.

kalwostelen, lla Vfr. idem.

kalwin, lpinen Ns. id. ac kalpa l. jämſi, al. id. ac kalwin infra.

kalpimittain prtcl. qs. rodendo i. e. *parce, minutim*, G. schabeweise, kärglich.

Kalwet, lpeen l. lween Ns. *locus umbrosus*, G. schattiger Ort, iſtun päiwän kalpeeſſa sedeo in umbraculo, it. al. id. ac kalpi.

kalwehdin, htia V. *obumbro*, umbrâ tego, G. beschatten, kalwehtiwa puu arbor umbrosa l. patula.

Kalwet, ween al. kalwia, an Na. *pallidus* facie, mortui referens colorem, *macilentus* l. valetudinarius, G. todtengelb, blassgelb, mager.

kalweinen, iſen Na. dim. idem.

Kalwin, wimen al. kalwoiſin, ſimen al. kalwoin, omen Ns. *clavulus* l. paxillus *ligneus*, quo maculæ retis connectuntur l. formantur, G. Maschenstock bei Netzen, cfr. sub kalun.

Kalwoin, omen al. kaluin, umen al. kalwoiſin, ſimen al. kalwoinen, iſen Ns. *carpus* in manu, G. Handwurzel.

Kalwo, on Ns. *membrana*, G. dünne Haut, Häutchen, ſilmän kalwo pterygium in oculo, ſydän-kalwo diaphragma, weden kalwo superficies aquæ.

kalwoinen, iſen Na. *membrana ornatus*, *ex membrana* confectus, G. mit Häutchen versehen.

Kamahdan, htaa Va. *tremulus subito* moveor l. *ferior*, G. hastig u. zitternd knallen, inde nuoli kamahti ſeinään in parietem sagitta tremula subito insiluit, it. al. id. ac kammahdan.

kamautan l. kamahutan, ttaa Vf. *motum excito tremulum*, ferio ut fulgur, G. zuknallen.

Kamala, lan Na. *insolens* l. insolitus, inde *mirus* l. mirabilis, paradoxus, G. seltsam, sonderbar (kumma), kamala mies l. aſia vir singularis, res miranda, it. al. Ns. oven kamala id. ac kamana, it. al. maan kamala id. ac kamara.

kamalainen, iſen Na. dim. idem.

kamaluus, uuden Ns. *indoles mira*, insolentia, G. Seltsamkeit, Sonderbarkeit.

kamaloitſen, ita V. *censeo* l. dico *quid mirum* esse, G. seltsam und sonderbar finden.

Kamana, nan Ns. *incisio* l. *stria* in postibus januæ l. fenestræ, G. Schiebeleiſte l. Fuge.

Kamara, ran Ns. pr. *cutis* porci l. lardi, G. Schwiele, dicke Haut, pää-kamara cutis capitis, inde *superficies durior* rei mollioris e. c. ruoho-kamara solum viride, G. Rasen, it. §. al. weitſen kamara id. ac hamara.

Kamari l. kammari, in Ns. (Sv. kammare) *camera*, *cubiculum*, conclave, G. Zimmer, Kammer, cfr. kammio.

Kammahdan, htaa Vs. vide sub kammo.

Kammakko, kon Ns. *tabulatum* domus *superius*, repositorium rusticorum, G. Oberboden, Bodenraum (kolli, lakka).

Kammari, in Ns. vide kamari.

Kammio, on Ns. *cubiculum*, conclave, *dormitorium*, G. Schlafzimmer l. Bude, lepo-kammio eccl. sepulcrum, G. Grabkammer.

Kammo, on Ns. *horror*, *terror*, G. Grauen, Schauder, Abscheu, it. mythol. *genius* horroris l. horrorem incutiens, G. mythol. Geist des Grauens.

kammoon, mota al. kammon, oa V. *horreo*, *perterreo*, *stupeo*, inde *abhorreo* l. *aversor*, G. schaudern, sich entsetzen, verabscheuen (kamon).

kammoun

kammoun, uta Vm. *obstupesco, horresco*, horrore l. terrore perculsus fio, G. Schauder bekommen, erschreckt werden.

kammoitan l. kammoutan, ttaa Vf. *horrorem injicio* l. horrore percello, horrentem reddo, ideoque *horridus sum* adspectu, G. Grauen l. Schauder erregen, schauderhaft seyn, minua kammoittaa horror me perfundit i. e. *horreo*, G. schaudern.

kammoittelen, tella Vfr. idem.

kammoitus, ukſen Ns. *horroris injectio*, inde *horror*, aversatio, G. Schaudererregung, Schauder, Abscheu.

kammahdan, htaa al. kammahdun, htua Vs. *horrore* l. terrore *repentino percello*, subito horresco, G. hastig schaudern (kamahdan), minä kammahdin l. minua kammahti horror subitus me invasit.

kammahdus, ukſen Ns. *horror subitus*, G. hastiges Grauen.

kammautan l. kammahutan, ttaa Vf. *subito* horrore percello, G. hastiges Grauen erregen (kamautan).

Kamo, on Ns. *caballus*, G. Gaul, Run.

Kamou, oa V. kamoitan, ttaa Vf. kamoitus, ukſen Ns. etc. id. ac kammoon, kammoitan, kammoitus etc.

Kampa, mman l. mpan Ns. (Sv. kam l. kamb) *pecten* capillorum corneus, G. Kamm, kamman pii dens pectinis.

kampaan, mmata l. mpata V. *pecto* l. pectino capillos, G. kämmen.

kampaus, ukſen Ns. *actus* pectendi, G. das Kämmen.

Kampela, an Na. 1. *obliquus* e. c. assis, limus e. c. oculus, *incurvatus*, G. schief, verbogen, katſou kampelasti limis adspecto oculis, fig. kampela kieli lingua ad loquendum rigida l. tarda e. c. ebrii, inde *ineptus* l. *inhabilis*, G. unschicklich, unpassend, it. Ns. *pleuronectes* flesus, G. Flunder (maarian kala).

Kampi, mmin Ns. Sav. *manubrium* curvum falcis messoriæ, G. Sichelstiel, cfr. kamppi, al. *verticillus* quo rotatur cos, G. Kurbel.

kampiainen, iſen Ns. max. pl. kampiaiſet Sav. *convivium* l. festum *messorium*, G. Erndteschmaus.

Kamppaan, mpata V. (Sv. kämpa l. kamp) *certo, pugno, luctor*, inde controversor verbis, G. kämpfen.

kamppailen, mpailla Vfr. idem.

kamppaus, ukſen Ns. *luctatio*, certatio, G. Kämpfung.

kamppi, mpin Ns. *lucta*, pugna, G. Kampf, it. Nyl. *falx* messoria *major*, G. grosse Sichel, cfr. kampi, it. al. ursus *gulo*, G. Vielfrass (vöma, ahma), al. ursus *meles*, G. Dachs.

Kampura, ran Na. *curvus, flexus*, G. krumm, schief, verbogen, kampura-jalka loripes, inde al. *inhabilis*, tardus, G. träge, cfr. kampela.

kampuroitſen, ita V. pedibus *utor* l. incedo *flexis*, inde *inhabilis* l. ineptus *sum*, tarde me gero, G. tölpeln, sich unschicklich betragen.

Kamſu, un Ns. Uloæ *botulus sanguiculus*, placenta major sanguicula, G. Blutwurst, Blutkuchen, it. al. pl. kamſut instrumenta l. *supellectilia*, res mobiles domesticæ, G. Geräthe, Mobilien, ompa ſillä kamſua (komſu).

Kamuan, uta V. *strepo*, tumultuor, G. lärmen, rauschen.

kamulainen, iſen Ns. *genius mythol.* tumultuans et malignus, horrorem incutiens, num epith. *tou* piru? G. mythol. Lärmgeist.

Kana, nan Ns. *gallina*, G. Henne, Huhn, kanan poika pullus, kanan marja cornus svecica, bacca, kanan ruoho polygonum aviculare, metſä-kana tetrao lagopus l. perdix, pelto-kana tetrao perdix l. coturnix.

kanainen, iſen Ns. dim. idem, cfr. kanakka.

kanainen, iſen Na. *gallinis abundans*, G. hühnerreich.

Kanaali, in (Sv. kanal) *canalis*, G. Kanal.

Kanakka, kan al. kanahka, han l. hkan al. kanappa, pan Ns. *mucor* in potu, G. Kahm.

kanas, nakſen al. kanainen, iſen Ns. max. pl. kanakſet l. kanaiſet idem.

kanahkainen, iſen al. kanahkas, hkaan Na. *mucore obductus*, G. kahmig.

Kancewa,

Kanerwa, an Ns. *erica* vulgaris al. kangas kanerwa, G. Heidekraut, it. al. ſuo- l. newa-kanerwa *ledum* palustre, G. Porsch, al. andromedæ species.

kanerwainen, iſen Na. *ericis* l. ledis *abundans*, ex *ericis* l. ledis *confectus*, G. voll Heidekraut.

kanerwikko, kon al. kanerwikko, on Ns. *ericetum*, campus ericis abundans, G. Ort voll Heidekraut.

Kangas, nkaan Ns. *textum* l. tela omnigena, G. Gewebe, al. tela *lanea*, pannus vilior, G. grobes Wollenzeug, kangas-puut l. -ſeet machina textoria.

kankainen, iſen Na. *ex texto* l. panno *confectus* e. c. vestis, G. von Gewebe l. Wollenzeuge gemacht.

kankuri, in Ns. *textor*, G. Weber.

Kangas, nkaan al. kangar, karen al. kankaret, een Ns. *collis* l. *campus arenosus* elevatior, jugum terræ elevatius arenosum, G. Sandheide, Sandhügel, kangas-kumina pimpinella saxifraga, kangas-kanerwa erica vulgaris, kangas-jäkälä lichen islandicus.

kankaro, on Ns. *saltus arenosus*, G. Sandheide.

kankainen, iſen Na. *arenosus* et elevatior e. c. terra, ager, G. sandheidig.

kankatar, ttaren Ns. *femina mythol.* in campis arenosis commorans, G. mythol. Heidenymphe.

kankastan, taa V. procul *elevatus appareo*, G. in der Ferne hoch erscheinen, maa l. ranta kankastaa terra l. ripa remota qs. elevatior et propior apparet (kajotan sub kajaan).

kankastelen, lla Vfr. idem.

Kanhela, an Na. id. ac kampela, inde *refractarius*, contumax, G. widersetzlich.

Kani, in Ns. *obliquus* rei *status*, G. schiefe Stellung (wiino), on kaniſa est obliquе collocatus, menee kaniin obliquus fit, mies on kaniſa vir mente perversus l. confusus.

Kani, in al. kaniini, in Ns. (Sv. kanin) lepus *cuniculus*, G. Kaninchen.

kanin, ia al. kanitan, ttaa V. modo cuniculi qs. *saliendo curro*, G. hüpfend laufen.

Kanki, ngen Ns. *pertica major* l. *vectis* manualis ligneus, quo saxa l. tigni promoventur, G. Hebebaum, rauta-kanki sudes ferrea.

kankoon, ngota al. kankoitan, ttaa Vf. *ope* ejusmodi *vectis* l. sudis *molior* l. *eruo* e. c. saxa, *promoveo* e. c. tignos, effringo e. c. radices arborum, G. mit Hebebaume bewegen, it. al. kankoon Vm. *eruor* l. effringor, kivi kankoopi saxum emovetur, G. sich heben.

kankerran, rtaa Vf. idem.

kankoittelen, tella al. kankertelen, rtella Vfr. idem.

kankoitus l. kankerrus, utſen Ns. *erutio* l. promotio *ope vectis*, G. Bewegung mit dem Hebebaume.

Kankia, an Na. *rigidus*, ægre flectendus e. c. baculus, *factu difficilis*, ægre movendus e. c. sera, G. steif, schwerbeweglich, inde *tardus* l. contumax e. c. homo, G. träge.

kankius l. kankeus, uden Ns. *indoles* rei *rigida* l. inflexibilis, G. Steifheit, inde *tarditas* l. contumacia, G. Trägheit.

kankistun, ua al. kanketun, ttua Vm. *rigesco*, inflexibilis l. difficilis l. tardus fio, G. steif l. träge werden.

kankeen, ngeta Vm. idem, ſydän kankeepi cor indurescit.

Kankku, nkun Na. *claudus* l. claudicans, G. hinkend, inde Ns. *equus* vectarius *nequam*, G. Kracke.

kankuttelen, tella Vfr. *claudicando incedo* l. curro, G. hinkend fortschreiten.

Kanko, ngon Ns. Nyl. *trabs intergerina* nubilarii in quo seges siccatur, G. Zwischenbalken in Darrhause des Getreides.

Kannan, ntaa V. 1. *porto, gero*, inde *fero*, G. tragen, tragend bringen, wenhet kantaa scapha fert l. capit, joutſi kantaa kaawas arcus longe ferit, maa l. pun kantaa hedelmän terra l. arbor fert fructum, G. Frucht bringen, ſanan kantaja nuntium afferens, nuntius, jää kantaa miehen glacies fert l. sustinet virum,

maime

wainoo kantaa laſta ventrem fert, lehmä kantaa waſikkaa vacca est forda nec non vacca fetum edit l. parit, G. gebären, kantama sarcina l. onus nec non fetus, it. 2. kannan päälleſi *defero nomen* tuum de malo ad quem, inde *accuso* te, queror, G. anklagen, verklagen, beschuldigen (kaipaan), kantaja päälleni accusator mei, delator.

kantelen, nnella Vfr. idem, max. *accuso* l. *defero nomen*, G. anklagen, verklagen.

kantamoinen l. kantamainen, iſen Ns. *onus* ferendum, inde *fetus* e. c. feminæ, *fructus* e. c. arboris, G. Bürde, Geburt, Frucht.

kantamus, ukſen Ns. *onus*, sarcina, G. Bürde, Geburt.

kantelemus, ukſen Ns. idem, max. *delatio*, *accusatio*, G. Anklage.

kannin l. kantin, ntimen al. kantuin, tumen Ns. *ansa* l. *manubrium* quo quid portatur, G. Traggriff, Gehenk, kellon kannin *lorum gestatorium* tintinnabuli, kielen kannin periglottis l. uva, kantimet lora gestatoria, et quod ex illis dependet i. e. onus.

kanniſka, kan al. kanniket, kteen Ns. idem, max. *membrum genitale* feminin. e. c. vaccæ, inde *podex*, G. weibliches Geburtsglied, der Hintere.

kannet, nteen Ns. *delatio nominis* alieni ad quem, *accusatio*, G. Anklage, Verklagung, kannet-kirja litteræ querelæ.

kannanta, nnan al. kannanto, nnon Ns. *quod portatur*, G. das Getragene, kannantaweſi aqua portando collecta, haud sponte fluens.

kannatan, ttaa Vf. *facio* l. curo *ut* quis *portet* l. quid *portetur*, G. tragen lassen l. machen, inde *sustineo* l. *sublevo* quem ne delabatur, G. aufrechthalten, unterstützen, unterhalten e. c. jää kannattaa glacies fert i. e. haud frangitur sub pedibus euntis, weſi kannattaa laiwan, ilma linnun aqua sustinet navem, aër avem, joutſi kannattaa nuolen arcus emittit sagittam, it. *suffero*, *patior* incommodum quid, G. ertragen, aushalten, dulden, woitko kannattaa valesne tolerare, on kannattaminen sustinendum l. patiendum est.

kannattelen, tella Vfr. idem, max. *suffero* l. patior, kauwan händä kannattelin diu eum sustinui l. in verbis cum eo feci rixas evitans, inde cum quo *garrio* l. nugor, G. ertragen, schwatzen.

kannatus, ukſen Ns. *actus* sustinendi l. sublevandi, G. Unterstützung, katon kannatus *fulcimen* tecti, houſuin kannatus *lorum gestatorium*, ſilmän kannatus quousque oculus videre valet, G. so weit das Auge sieht, mielen kannatus quantum animus sustinere potest.

kantaun, uta Vm. *portor* l. geror, *feror*, G. getragen werden.

kannatutan, ttaa Vf. *facio ut* quid *portetur* l. *sustineatur*, curo ut quis sustineat, G. tragen l. unterstützen lassen.

Kannu, un Ns. (Sv. kanna) *cantharus*, vas potatorium, G. Kanne, Trinkkrug, it. *mensura* fluidorum, fere triens congii, G. ein Mass.

kannullinen, iſen Na. *cantharum habens*, G. Kanne habend, it. *quatum capit* cantharus, G. eine Kanne voll.

Kannus, ukſen Ns. 1. *calcar* equitis, galli etc. G. Sporn, kannus-ruoho alchemilla, inde ſeiſon reen kannukſilla in soleis trahæ posticis sto, it. 2. *tympana* Lapponum *magica*, G. Zaubertrommel der Lappen.

kannuſtan, aa Vf. *calcaribus stimulo* l. urgeo, G. spornen.

kannuſtelen, lla Vfr. idem.

Kanſa, an Ns. *populus*, comitatus l. *societas* hominum, G. Volk, Volkhaufen, kanſa-kunta gens l. *natio*.

kanſainen, iſen Na. *populosus*, hominibus abundans e. c. urbs, regio, G. volkreich.

kanſa al. kanſſa prtcl. (pro kanſaſſa in societate?) *unacum* l. *simul cum*, *cum*, G. zugleich, mit, auch, tule kanſani veni mecum, in societate mea, Jumalan kanſa sc. ole sis cum Deo, valedicendi formula, minä kanſa l. contr. kans *etiam* ego l. ego *quoque*, kanſa-käyminen conversatio, usus cum quo, kanſa-kumppani l. weſi socius, kanſa-puhet colloquium.

kanſal-

kanſallinen l. kanſollinen, iſen N. *consors, comes, socius*, G. Kamerad, Gefährte.

Kanſi, unen Ns. *operculum* e. c. vasis, G. Deckel, on kannesſa est operculo clausus, pane kanteen claude, metſá on kannesſa silva est nive obducta, ſillan kanſi tignus transversus pontis, taiwaan kanſi firmamentum l. qs. operculum cœli, weden kanſi superficies aquæ, fig. glacies.

kannellinen l. kanſillinen, iſen Na. *operculum habens*, G. Deckel habend.

Kanta, unan Ns. 1. *calx* pedis, kanta-páá idem l. talus, G. Ferse, on hywálla kannalla firmo stat talo, kannan takainen lorum ad calcem, kengán kanta calx calcei, G. Schuhabsatz, aſian kanta *cardo* rei, G. Grund, tulen aſian kannallen rei rationem perspicio, inde 2. *eminens* l. *angulatum* quid, G. vorragender l. eckiger Theil e. c. koiwun kanta gemma betulæ, kuun-kanta cornu lunæ, leiwán kanta margo panis defractus, wiiſis kanta figura pentagona magica, G. fünfeckige Zauberfigur, nuolen kanta penna sagittæ affixa, kakſis-kanta-nuoli sagitta bipennis, ſeiſou reen kannoilla id. ac kannukſilla.

kannikka, kan Ns. *margo* exterior l. angulus *eminens*, G. vorragender Rand, e. c. leiwán kannikka, kuun kannikka.

Kantelet, leen Ns. *cithara Finnorum* primitiva, quinque chordis instructa et digitis tractanda, G. Harfe der Alt-Finnen, sed jouhi-kantelet barbiton minus, ternis chordis setaceis ornatum et plectro tangendum, ſoitan kanteletta citharam pulso, kanteleen kieli chorda, kanteleen juotſi plectrum.

kantelo l. kantelwo, on Ns. Run. idem.

kanteloinen l. kantelwoinen, iſen Ns. dim. idem.

Kanto, unon Ns. *caudex* l. *truncus* residuus arboris abscissæ, terræ adhærens, G. Stubbe, Stammende, kanto-iſá auctor stirpis.

kantoinen, iſen Na. *truncis* l. caudicibus *abundans* e. c. locus, *ex truncis* constans e. c. lignum, G. stubbig.

kannikko l. kannokko, kon al. kannisto, on al. kannos, okſen Ns. *locus truncis* abundans, multitudo truncorum, G. stubbiger Ort, Stubbenmenge.

Kanttaan, utata V. (vox peregr.) eccles. *antiphonas canto*, G. geistliche Gesänge singen, inde kanttaus-pyhát l. -pái wát dies antiphonarum l. ambarvalia eccles. dies orationum l. processionum, kanttaus-wiikko hebdomas adscensionis Christi, G. Betwoche.

kantturi, in Ns. *Cantor* eccles. G. Kantor, Küster.

Kanttara, ran Ns. id. ac iuttara l. istara.

Kanttura, ran Na. *curvus*, G. krumm, kanttura-jalka l. -ſellá loripes, gibbus (hympyrá, kampura), it. Ulosa *cucubalus* Behen.

kantturoitſen, ita V. *instar loripedis* l. gibbi incedo l. curro, G. krummrückig laufen.

Kanuuna, an Ns. (Sv. kanon) *tormentum* bellicum, G. Kanone.

Kapa, wan Na. in sole l. fumo *arefactus* l. *induratus* e. c. piscis l. avis, G. gedörrt l. gehärtet, kapa-kala.

kapaannun l. kapaunnun, utua al. kapaun, uta Vm. *arefio* l. *induresco*, G. dorren.

Kapakka, kan Ns. (Russ.?) *diversorium, caupona*, popina, G. Kabacke.

Kapalet, een Ns. *fragmen ligni, truncus*, G. Holzstück.

Kapalehdan, htaa V. *moleste tralio* quid, *tarde procedo*, repo, G. mühsam fortschleppen, träge fortschreiten.

Kapalo, on Ns. *fascia* infantum, G. Windel.

kapaloitſen, ita V. *fasciis involvo* e. c. infantem, digitum, G. windeln.

Kapastelen, lla Vfr. *vestigio fallor, lapso*, G. ausglitschen.

Kapelu, un al. kapelus, ukſen Ns. Caj. *pugna, lucta*, G. Kampf, Gefecht.

Kapi, win Ns. (Sv. skabb) *scabies*, G. Krätze, Räude, on kawiſſa scabie infectus.

kapinen, iſen Na. *scabiosus*, G. krätsig, räudig.

Kapia, an Na. *arctus* l. *angustus* e. c. via,

via, haud latus e. c. assis, textum; G. schmal (kaita, soukka), kapiasti arcte, parce, kapian-kuurnattaja avis species.

kapeus, uden Ns. *indoles arcta*, angustia e. c. viæ, G. Schmalheit.

kapenen, weta al. kapeenuun, ntua al. kapistun, ua Vm. *coarctor*, *angustus fio*, contrahor ut lignum siccitate, G. schmal werden.

kawennan, ntaa Vf. *coarcto*, *angustiorem reddo*, contraho, G. schmälern.

kawentelen, nnella Vfr. idem.

Kapineš, een Ns. *malæ indolis* homo l. pecus (a kawet?) G. schlechter Mensch l. Thier.

Kapio, on Ns. *galea*, galerus, G. Helm, Mütze, it. Sav. kapiot pl. *dona* quæ sponsa distribuit, G. Brautgeschenke.

Kapiſen, šta V. *crepans sono*, *strideo*, strepo, tumultuor, G. lärmen, rauschen, lehti kapiſee ſolium tremens susurrat.

kapištan, aa Vf. *strepitum* l. sonum crepantem *excito*, G. Lärm l. Geräusch machen, kapištan puuta arborem concutiendo tremefacio.

kapištelen, lla Vfr. idem.

kapina, an Ns. *strepitus*, susurrus, *tumultus*, inde *seditio* l. tumultus civilis, G. Lärm, Geräusch, Aufruhr, nostaa kapinan tumultum facit.

kapinainen l. kapinallinen, iſen Na. *strepens*, tumultuosus, inde *seditiosus* e. c. urbs, G. lärmerisch, aufrührisch, kapinaiſešti seditiose.

kapinoitſen, ita V. *tumultuor*, seditiosus sum, G. lärmerisch l. aufrührisch seyn.

Kapitaali, in Ns. (Sv. kapital) summa l. *caput pecuniæ* vivum, G. Capital.

Kapitlumi, in Ns. (Lat. capitulum) *consistorium ecclesiasticum*, al. tuomio-kapitlumi, G. Dom-Kapitel.

Kaplaštan, taa V. *rixor*, *litigo*, vox barbara, G. zanken.

Kaplari, in Ns. id. ac kapraali.

Kapo, won Ns. vide sub kawet.

Kappa, pan Ns. 1. (Sv. kappe) *modiolus*, mensura minor frumenti, G. Kappe, ein Mass, etwa Metze, 2. (Sv. kappa) *pallium*, G. Kappe, Mantel, 3. Sav. Carl. *modiolus aquarius*, *mulctra* lignea, haustrum, G. Melkgelte, Schöpfgelte, it. rattaan kappa *modiolus* rotæ, G. Radenabe.

kappainen, iſen Ns. dim. idem.

kapallinen, iſen N. *quantum capit* ejusmodi modiolus, G. eine Metze voll.

kapotan, ttaa Vf. *per modiolos mensuro*, G. metzweise messen, inde kapottain per modiolos mensurando, G. metzweise.

Kappalet, leen al. kappala, lan al. kappal, len Ns. *fragmentum* l. *frustum*, pars defracta, G. Stück, Bruchstück, leipäs kappalet frustum panis, lyö kappaleikſi frange, kappal-aikaa articulus l. momentum temporis modicum, wero-kappalet pars specialis tributi rustici, pää-kappalet articulus major e. c. orationis, G. Hauptstück.

kappalittain prtcl. *per fragmenta*, G. stückweise.

Kappeli, in Ns. (Sv. kapell l. Lat. Capella) *sacellum*, templum minus filiale, G. Kapelle, kappeli-kunta sacelli ditio, ecclesia filialis.

kappalainen, iſen Ns. *sacellanus* l. *diaconus*, sacerdos ad sacellum, G. Kaplan.

Kap[illegible], pin Ns. (Sv. kapp) *æmulatio*, G. Wettstreit (kilpa), ajawat kappia certatim vehuntur l. cursum equi incitant.

kappailen, pailla Vfr. *æmulor*, certo de præstantia, G. wetteifern.

Kapraali, in Ns. (Sv. korporal) *decurio*, miles, G. Korporal.

Kapſan, aa V. *strepens incedo*, crepo, G. knastern, knacken.

kapſuttelen, tella Vfr. idem.

kapſahdan, htaa Vs. idem.

kapſina, an Ns. *strepitus*, *crepitus*, stridor, G. Geknaster.

Kapteini, in Ns. (Sv. kapiten) *centurio* G. Kapitain.

Kapu, wun Ns. *conus* minor puerorum *lusorius*, G. Spielkegel, kapu-lauta alea, cfr. kapula.

kapula, an Ns. *bacillus* quo kapu projicitur, inde *fustis*, *pertica* brevior, G. Stäubchen, Stecken, Knüttel, kapula l.

kapu ſuuſſa bacillum in ore cujus, hako-kapula, it. al. reen kapula *compes* l. *pedamen* trahæ, G. etwa Fussſtahl l. Speiche am Schlitten (ketara, paju).

kapuloitſen, ita V. *bacillo projicio* l. *verbero*, G. mit Stecken schlagen, it. kapuloitſen reked trahæ *compedes impono*, G. Fussſpähle einsetzen.

kapuſta, an Ns. Sav. Botn. *cochlear majus*, G. grosser Schöpflöffel (kauha), it. al. *insile* textoris, G. Weberschemel.

kapuſtallinen, iſen N. *quantum capit* cochlear majus, G. ein Schöpflöffel voll.

kara, ran Ns. 1. *pessulus* seræ, *repagulum*, G. Riegel, it. 2. al. auran kara *pars* aratri inferior *eminens*, G. Pflugſtöckchen, laiwan kara rostrum navis, it. 3. al. id. ac ſara carex, it. al. *ærugo?* G. Metallrost, it. al. id. ac karas l. karahka, it. al. koski-kara id. ac karanka.

karainen, iſen Ns. dim. id. ac karanka al. koski-karainen.

Karaan, rata V. 1. id. ac karkaan, it. 2. al. id. ac kariſen.

karaelen l. karailen l. karelen, lla Vfr. idem ac karkaelen.

karu, un Ns. 1. id. ac karku, it. 2. id. ac karina sub kariſen.

karatan, ttaa Vf. *facio ut fugiat* l. *prosiliat*, ad currendum cogo, G. zu laufen l. fliehen bringen, it. 2. al. id. ac kariſtan.

karahdan, htaa Vs. 1. *subito* et nonnihil *prosilio* l. *fugere* tento, G. hastig aufſpringen l. fliehen, it. 2. *nonnihil* l. subito *crepo*, G. hastig knastern l. knacken, kirwes karahtaa kiween securis in lapidem crepans incutitur.

karautan l. karahutan, ttaa Vf. ad subitam *fugam* l. *cursum adigo*, G. hastig laufen l. fliehen machen, karautan hewoiſtani equum *subito incito*, inde karauttaa ylleni me *subito adoritur* l. accurrit, G. anfallen.

Karahteeri l. karatteeri, in Ns. (Sv. karacter) *titulus* dignitatis l. *nomen* honoris, G. Charakter.

karaiſen, ſta al. karaſtan, taa V. *induro* e. c. ferrum, G. härten (karkaiſen), inde karaiſen kurkkuani wiinalla guttur raucum vino induro l. purgo, G. räuſpernd härten.

karaiſtus, ukſen Ns. *induratio*, G. Härtung.

karaiſtun, ua Vm. *induror*, G. gehärtet werden.

Karanka, ngan Ns. *sturnus cinclus*, G. Stahr, al. id. ac karanko.

Karanko, ngon Ns. *pertica* l. *fustis*, G. Stange, Stecken, al. id. ac karikko.

Karas, aan al. karahka, an Ns. *arbor* minor *ægre crescens*, ramus pini fere aridus, G. halbvertrocknerter junger Baum.

Kares, ekſen Ns. id. ac kaares.

Karet, een Ns. *status nonnihil ebrii*, crapula levior, G. Räuschchen, schwacher Rausch, on kareisſanſa est parum hilaris ex vino, tulen kareisſiin.

karehdun, htua al. karetun, ttua Vm. *nonnihil ebrius fio*, vino hilaresco, inde virilis mihi videor, virilem me præsto, G. etwas berauscht l. muthig werden.

Karhia, an Na. tactu *asper* l. *durus*, haud mollis nec lenis e. c. linum, lana, linteum, G. straff, starr, grob, härtlich, karhia ääni vox subrauca, cfr. karkia.

Karhi, in al. karhin, imen Ns. *occa*, *sarculum* l. pecten fœno colligendo, *rutabulum* prunis emovendis, G. Egge, Harke, Rührwerkzeug, it. §. kala-karhi Run. delphinus phocæna l. torpedo?

karhillinen, iſen Na. *occam* l. sarculum *habens*, G. Egge habend.

karhin, ia al. karhitſen, ita V. *occo* agrum, fœnum *sarculo emoveo* l. *colligo*, G. eggen, harken, umrühren.

karhon, oa V. idem, max. fœnum l. prunas emoveo l. confero, G. etwas umrührend zusammenscharren, inde karhon riitaa rixam l. litem moveo, älä karho minua ne me irrites.

karhinto, nnon Ns. *occatio* agri, *collatio* l. evolutio fœni, G. Eggung, Harkung.

karho, on al. karhos, okſen Ns. fœni siccandi *congeries* l. *striga* in pratis, congeries prunarum, G. Haufen von Heu l. Kohlen.

karhet, een l. karhi, hen Ns. idem.

Karhu, un Ns. *ursus* l. *ursa*, G. Bär (otſo, kontio), karhu wiljuu ursus murmurat l. sibilat,

sibilat, karhun kaali hyoscyamus niger, karhun kämmen pes ursinus nec non heracleum spondylium, karhun loukku decipula capiendis ursis, karhun peijaiset l. =päälliset l. =maahan panaiset epulum festivum funebre ad honorem ursi capti, Finnis solitum, karhun putki l. =yrtti angelica silvestris l. archangelica, karhun sammal polytrichum commune.

karhuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ursis abundans* e. c. silva, G. bärreich.

Kari, in Ns. *scopulus* in mari, *brevia*, G. Meeresklippe, Sandbank, inde kari=maa terra lapidosa et arenosa, it. kari *genius mythol.* in scopulis maris l. cataractis fluminum montosis commorans, karin kaukalo mya margaritifera, it. al. pl. karit *reliquiæ*, residua, G. Ruin, it. al. id. ac karitsa, it. al. kari=ruoska id. ac karu=ruoska.

karinen, isen Na. *scopulosus* e. c. mare, *lapidosus* et *arenosus* e. c. ager, G. klippig, steinig, sandig.

karilainen, isen N. *in scopulo* maris *habitans*, G. Klippenbewohner, it. mythol. *filius* l. *famulus* tov Kari.

karikko, kon Ns. *locus scopulosus* l. arenosus, *collis lapidosus*, G. klippiger l. steiniger Ort.

Karia, an Na. id. ac karjas.

Karilas, laan Ns. Sav. senex *decrepitus*, G. verlebter Alter.

Karisen, sta V. *strideo*, *crepo*, parum strepo, omenat karisewat maahan poma in humum crepantia decidunt, G. knastern, knasternd fallen (karaan).

karina, an al. karu, un Ns. *crepitus*, *stridor*, G. Geknaster, inde karu *crepitaculum*, G. Klapper, Schnarre, karu=ruoska flagellum orbiculis ferreis crepantibus ornatum, cfr. sub. karaan.

karistan, aa Vf. *crepitum* l. strepitum *cieo*, karistan omenat puusta poma arboris *crepantia decutio*, inde karistan wuohet capras ope strepitus *abigo*, ajan karistan citatim vehor, G. Geknaster erregen, knasternd umschütteln l. fällen l. verjagen.

karistelen, lla Vfr. idem.

karistun, ua Vm. *crepans fio*, G. knasternd werden, fallen, fliehen, omenat karistuwat puusta, wuohet metsään poma decidunt, capræ aufugiunt cum strepitu, ääni karistuu vox fit rauca, it. al. id. ac karaistun sub karaisen.

Karitsa, an al. kari, in Ns. *agnus*, G. Lämm, it. al. kiwen karitsa *manubrium* lapidis molaris manu circumagendi, G. Griff der Handmühle.

Karja, jan Ns. armentum l. *grex pecudis* max. pascens, G. Rindviehherde, bes. weidende, karjan laiduin l. =maa pascuum, poika käypi karjassa puer gregem sequitur l. pascit, sonni käypi ensimmäistä karjaa taurus secundum agit ætatis annum, karja=paimen pastor pecudis, karja=koira canis pastorius, karja=hiiri sorex araneus, karja=ruoho valeriana off. karja=piha l. =tarha villa pecuaria, karja=tauti l. =rutto morbus pecudis pestilens.

karjainen, isen Na. *pecude abundans* e. c. villa, G. viehreich, it. yksi=karjainen sonni taurus secundum agens ætatis annum, G. der den ersten Sommer auf die Weide geht, kaksi=karjainen tertium annum agens, it. Ns. *pastor* l. bubulcus, G. Hirte.

karjallinen, isen Na. *pecus habens*, dives pecoris, G. Rindvieh habend.

karjetta, tan Ns. *bovile*, G. Viehstall, lammas=karjetta ovile.

karjala, lan Ns. *Carelia*, provincia Finlandiæ orientalis, G. Karelien, al. karjan=maa l. karjalan=maa, cujus incolæ olim rei pecuariæ max. erant dediti.

karjalainen, isen Ns. *Carelius* homo l. vir, G. Kareler, al. *bubulcus*, G. Hirte.

karjalatar, ttaren Ns. *femina Carelia*, G. Karelerinn, al. *ancilla* pecuaria l. pastoria, G. Hirtinn, Viehmagd.

Karjas, jaan al. karju, un al. karia, an Na. in venerem ruens, *lascivus*, *petulans*, max de bobus et equis, G. brünstig, läufisch.

karjastan, taa V. in *æstu veneris curro* l. petulans sum, G. läufisch seyn, al. id. ac karjun.

karju, un Ns. *verres*, sus mas, G. Eber, §. karjun hammas granum frumenti rubigine infectum, cfr. karjas.

karjun, ua al. karjuan, uta V. *hinnio*, ut equus in æstu veneris, inde *cachinno*, G. wiehern, laut lachen.

karkaan l. karkajan l. karaan, rata V. *vehementer prosilio*, *citatim curro*, karkaan pois *excurro*, *fugio*, aufugio, karkaan päälle l. =puoleen l. =ylleen l. =waſtaan *occurro*, concurro, *irruo*, adorior, G. heftig aufspringen l. laufen, verlaufen l. fliehen, anlaufen l. anfallen.

karkaelen l. karaelen l. karkailen l. karailen l. karkelen l. karelen, lla Vfr. idem.

karkaus l. karaus, ukſen Ns. *cursus vehemens*, *excursio*, *fuga*, *occursus*, *impetus*, G. heftiger Sprung l. Lauf, Flucht, Anfall, §. karkaus=wuoſi annus intercalaris, vox male ficta, G. Schaltjahr.

karku l. karu, run Ns. *cursus vehemens*, max. *fuga*, G. Flucht, ajaa karua citatim vehitur, on karuſſa est fugitivus, meni karkuun in fugam se dedit.

karkujain, jamen al. karkuri, in Ns. *fugitivus* homo, equus, canis etc. G. Verläufer, Flüchtling.

karkaun, uta al. karkoon l. karkkoon, kota Vm. *fugor*, in fugam vertor, inde *fugio*, G. verjagt werden, entlaufen l. entfliehen, ſudet karkauwat l. karkoowat lupi fugam capiunt.

karkotan, ttaa Vf. *fugo*, in fugam abigo, G. verjagen.

karkottelen, tella Vfr. idem.

karkotus, ukſen Ns. *fugatio*, G. Verjagung.

karkotin, ttimen Ns. *fugandi instrumentum* e. c. crotalum, G. Verjagungswerkzeug, joutſen karkotin clavulus quo arcus remittitur cum sagitta emittitur, G. Drücker am Schiessbogen.

Karkas, kkaan Na. gustu *asper* l. *insipidus* e. c. butyrum, lac, G. herbschmeckend, cfr. karhia l. karkia.

Karkia, an Na. gustu l. tactu *asper* e. c. lac, corium, *durus* e. c. ferrum, lapis, *aridus* et *duriusculus* e. c. solum, fœnum, *haud mollis* e. c. linum, lana, G. herb, rauh, hart, dürr und härtlich, straff l. starr, it. Sav. karkia lanka l. =jauho filum *crassum*, farina *haud subtilis*, G. grob.

karkeus, uden Ns. *indoles* aspera, dura l. arida, *asperitas*, *duritas*, *ariditas*, G. Herbigkeit, Rauhigkeit, Härte, Dürrigkeit, it. Sav. indoles *crassa* e. c. fili, farinæ, G. Grobheit.

karkenen, rketa l. rjeta Vm. *asper fio*, *induresco*, aresco, G. hart l. gehärtet werden, it. al. *crapulâ solvor* l. revalesco, sobrius fio, G. nüchtern werden.

karkaiſen, ista V. *induro* e. c. ferrum, aciem, G. härten (karaiſen).

karkaistus, ukſen Ns. *induratio*, G. Härtung.

Karko l. karkko, kon Ns. *agnus* max. maturior, G. Lamm (karitſa), it. al. karkko id. ac karkku.

karkoinen l. karkkoinen, iſen Ns. dim. idem.

Karkku, kun al. karkko, kon Ns. *strues decussata* e. c. ligni, assium, kaiwon karkku paries l. cista putei quadrata, ſillan karkku structura cui pons innititur, G. Holzstapel, Brunnenkasten, Grundgebälke der Brücke, cfr. harkko, it. al. karkku *chalybs igniarius*, G. Feuerstahl.

Karkoon Vm. karkotan Vf. etc. vide sub karkaan.

Karmannes, een Ns. *congelatio soli*, *crusta* l. superficies nivis l. terræ congelata, G. gefrorne Erdkruste l. Schneerinde (karstannes, routa).

Karmias, aan al. karmia, an Na. pr. id. ac karkas, inde *mente asper*, *iracundus*, G. störrisch, zornig, grämisch.

karmiainen, iſen Na. dim. idem.

karmastun l. karmistun, ua Vm. mente *asper* l. *iracundus fio*, nonnihil irascor, G. störrisch l. grämisch werden, zürnen.

karmin, ia V. *exaspero*, iracundum reddo, G. ärgern, reizen, karmii minua angit l. *stimulat* me.

Karmu, un Ns. id. ac kaarmu l. kaarna.

Karnet, een Ns. id. ac kaarnet.

Karnutan, ttaa V. *morosus sum*, *murmuro*, rixor, G. knorren, murren (kurnutan).

karnaatti, tin Ns. *obmurmuratio*, rixa, G. Gemurre, wetää karnaattia murmurat.

Karo, on Ns. *ovis* mas l. *aries*, G. Schafsbock.

Karpaa, paan Ns. *corbis*, qua quid portatur, G. Tragekorb, it. *scapha* minor

nor *portatilis*, linter, G. Kåhnchen (karwas).

Karpalo, on al. karpalet, een Ns. *vaccinium oxycoccos*, G. Moosbeere l. Sumpfbeere, inde itkun karpalet lacrima, G. Thränenperle.

Karpi, pin l. karpio, on Ns. *nidor hirci* lascivi, fœditas, inde fig. hircus, G. Bockgestank.

Karppi, pin al. karpio, on Ns. *mensura frumenti*, quondam usitata, triens al. sextans al. quincunx tonnæ, G. ehemaliges Mass für Getreide.

Karppu, pun Ns. id. ac kaarmu l. kaarna.

Karpuska, an Ns. *lamina corticis* latior, G. Platte der Tannenrinde.

Karpustan, aa V. *decortico*, corticem deglubo, G. Rindenplatten abschälen.

Karpistun, ua Vm. *aresco* ut abies ita ut cortex decidat, G. vertrocknen, hart werden.

Karrutan, ttaa V. crepans *rodo* ut mus panem, inde *morosus sum*, murmuro, G. knappernd nagen, knorren, murren.

Karrutus, ukſen Ns. *rosio*, *murmuratio*, G. das Nagen.

Karsas, ſaan al. karsa, ſan al. karsia, an al. karso, on Na. *obliquus*, *distortus*, curvus, inde *limis* spectans oculis; *invidus*, G. schief, verbogen, schel, neidisch, katſon karsaasti l. karsosti.

Karsaus, uden Ns. *obliquitas*, indoles curva l. distorta, G. Schiefigkeit, Verbogenheit, ſilmän karsaus distortio oculi.

Karso l. karsoi, on Ns. *strabo*, G. Schieler, cfr. karsas.

Karsi, rren Ns. 1. *fungus* candelæ, *pars usta* tædæ abiegnæ, raudan karsi *scoria* ferri, G. Lichtschnuppe, Schlacke, it. 2. al. *silva* cæsa et urenda, cujus arbores *ramis* sunt *denudatæ*, G. entzweigeter Wald.

Karsin, ia V. arbores *puto*, ramos *amputo*, G. Zweige abhauen, entzweigen.

Karsikas, kkaan Ns. *ramus amputatus*, G. abgehauener Zweig.

Karsikko, kon Ns. *arbor* l. *silva putata*, G. entzweigter Baum, inde Sav. *pinus* major *putata*, ad memoriam mortuorum vel alius rei servandam usitata, nec non indici viæ serviens.

Karsina, an Ns. *sæptum minus* l. loculus consæptus ovibus l. vitulis servandis, ſaunan= l. pirtin karsina locus in hypocaustis Finnorum circa fornacem, lohen karsina sæptum capiendis salmonibus, G. umzäuntes Plätzchen, Abschauerung, Verschlag, ſydämen karsina cavitas pectoris al. præcordia, it. *cella* sub pavimento, G. Keller unter dem Fussboden.

karsinainen, iſen Ns. dim. idem.

karsinoitsen, ita V. *sæptum exstruo*, nec non in *sæpto servo* e. c. vitulum, G. abschauern.

Karski, in Na. vigore præditus, *alacer*; *strenuus*, G. rüstig.

karskeus, uden Ns. *vigor*, *alacritas*, strenuitas, G. Rüstigkeit.

Karsta, an Ns. et karstaan, tata V. id. ac kartta, karttaan.

Karsta, an Ns. *fuligo* camini, inde *sordes*, *illuvies*, cœnum, rejectanea, G. Russ, Schmutz, Unflath.

karstainen, iſen Na. *fuliginosus*, *sordidus*, immundus, G. rustig, schmutzig, unfläthig.

Karstannet, een Ns *crusta nivea* l. superficies nivis durior, G. gefrorne Schneekruste.

Karsti, in Ns. *pini species* durior al. karsti-kuuſi, G. Fichtenart (kartti).

Karsun, ua Vm. Caj. id. ac kartun.

Kartan, ttaa V. *vito* l. *evito* quid, *fugio*, *caveo* mihi a quo, kartan wahinkoa l. wääs myyttä, G. vermeiden, scheuen, sich hüten, it. §. rikka karttaa ſilmääni floccus stimulat oculum, G. reizen, haawa karttaa kylmää vulnus frigore dolet.

karttelen, rtella Vfr. idem.

karttamus, ukſen Ns. *evitatio*, inde *admonitio* ad evitandum, exemplum admonens, G. Vermeidung, Warnung, warnendes Beispiel, on karttamukſekſi.

kartet, rtteen Ns. idem, on kartteekſi l. karsteena exemplo servit rei fugiendæ, est res evitanda, it. teen kartteella provide l caute facio, G. mit Vorsicht.

karttawaiſuus, uuden Ns. *evitatio*, inde *cautio*,

meridiem et orientem, G. Südost (kaakko), kako-tuuli euronotus.

kakoinen, iſen Ns. dim. idem, kakoiſen ruoho l. -kukka id. ac kaakoiſen ruoho.

Kakoan, kota V. id. ac kakaiſen.

Kakotan, ttaa V. id. ac kaakotan.

kakotus, uksen Ns. id. ac kaakotus.

Kakſi, kahden Na. numer. cardin. *duo*, G. zwei, kakſi kolmatta oſaa bessis (⅔), kakſi kertaa l. kakſi-kertaan bis, kakſi-jalkainen bipes, kakſi-karwainen bicolor, kakſi-kielinen bilinguis, kakſi-mielinen mente incertus l. dubius l. inconstans, kakſi-ſäikinen bilix, kakſi-teräinen anceps e. c. gladius, kakſi-wuotinen biennis l. bimus et s. p. in composs. olimme kahden *bini* ſumus, G. zwei Mann hoch, kahden puolen l. -puolin ambobus ex lateribus, utrobique, G. nach l. auf beiden Seiten, on kahden kerran id. ac kakſin kerran, kahden kâden l. -kättâ l. -käſin l. -kesken duo inter sese, kakſi- l. kahden-kertainen duplus l. duplex qua vices, G. doppelt, kahden-lainen idem qua indolem, G. zweierlei, kahden werta duplus: kahta (Inf.) wertaal. -kertaa ſuurempi duplo major, kahta-lainen id. ac kahden-lainen, on kahtena est in duas partes divisus, G. entzwei al. kahtia, teemme kahtena l. kahden bini facimus: kahdesti *bis*, G. zweimal al. kakſi-kertaa: kakſin (Adv.) *bini* quaque vice, G. je zwei, paarweise, on kakſin kerroin l. -kerran duplicatus l. duplex est: cfr. Grammat.

kahdenſi contr. kahdes, hdennen Na. numer. ordin. *secundus*, G. der zweite: adhibetur in numerando rar. pro toinen e. c. kahdes toista kymmentä (al. kakſi toista kymmenes) duodecimus, kahdes kymmenes (al. kakſi-kymmenes) vigesimus e. s. p. kahdennesti altera vice al. toiſesti.

kahtia, an Ns. *binæ rei partes*, G. zwei Theile, on kahtiana l. kahtia l. kahtialla est in duas partes divisus, meni kahtiakſi l. kahtia l. kahtiallen abiit in duas partes, tulee kahtialta ambobus ex lateribus, liikkuu kahtia-päin l. kahtia-käſin l. kahtiallen movetur huc et illuc, G. ab und zu: ceteri Cass. inusit.

kahtaa, aan l. kahtaja, jan Ns. idem, meni kahtaallen l. kahtajallen, tulee kahtaalta l. kahtajalta, kahtaalta-päin e. s. p.

kahta, hdan Ns. idem, meni kahdakſenſa l. kahdak l. kahdat l. kahdakkäſin l. kahdap-päin (pro kahdan-käſin l. kahdan-päin?) huc et illuc, ultro citroque ut pendulus, repii kahdakſi l. kahdak rumpit in duas partes, owi on kahdalla l. kahdallanſa oſtium est patulum l. plane apertum, G. nach beiden Seiten geöffnet, tuli kahdalla kidoin aperto rictu: cet. inus.

kahtamoin, iden (pro kahtamoinen?) Na. *duplus*, kahtamoita (Inf.) ſuurempi duplo major: cet. inus.

kakſoinen, iſen Ns. unus binorum, *geminus* l. *gemellus*, didymus, G. Zwilling, owat kakſoiſet gemini inter sese.

kakſitan, ttaa Vf. *in binos* copulo, al. in duas partes divido, G. paarweise vereinigen l. trennen, inde kakſittain bini l. duo quaque vice, G. paarweise, myyn kaloja kakſittain vendo pisces binos.

kakſittelen, tella Vfr. idem, inde kakſitellen id. ac kakſittain.

Kala, lan Ns. *piscis*, G. Fisch, läkſi kalallen l. kalaan abiit piscatum, tuli kalalta l. kalasta rediit piscatu, on kalalla l. kalaſſa abest in piscatu, kala nouſee rannallen piscis prodit ad ripam, kala-arkku l. kuurna receptaculum piscium ligneum, kala-haukka falco haliætus, kala-kotka falco albicilla, kala-ſääski falco milvus, kala-kaija larus fuscus l. canus, kala-lokki larus canus, kalo-keſo cyprinus bicerkna, kala-kukko panis pisce l. lardo refertus, concoctus, G. fischgefüllter Kuchen, kalan-kutu nuptiæ piscium, kala-mies piscator, kalan-pyydys l. -pyydykſet l. -kalut instrumenta piscatoria, kalan-pyyntö l. -pyytö piscatus, kalan ſaanto l. -ſaanti captura.

kalainen, iſen Ns. dim. idem.

kalainen, iſen Na. piscibus abundans, *piscosus* e. c. lacus, *ex piscibus* confectus e. c. cibus, G. fischreich, von Fischen, käſi on kalainen manus est piscium sordibus contaminata, G. fischbesudelt.

kalallinen, iſen Na. *pisces habens*, G. Fische habend.

kalasto,

kalasto, on Ns. *multitudo* l. copia piscium, G. Fischhaufen, it. al. *statio* l. *aqua* piscatoria, G. Fischerwasser.

kalastan, taa V. *piscor*, G. fischen.

kalaan, lata V. idem, al. kyllä nyt kalaa piscatura jam est uber, G. an Fischen ergiebig seyn, ei kalaa est parca.

kalailen, lla Vfr. idem.

kalahdan, htaa Vs. idem.

Kalaan V. kalahdan Vs. vide sub kaliſen.

Kalari, in Ns. *nomen fluvii* mythol. cataracta horribilis, lerna malorum, G. mythol. Fluss.

Kalewa, an Ns. *nomen Gigantis* mythol. patris gigantium XII. aliorum, qui kalewan pojat appellantur c. e. hiiſi, ſoini etc. G. mythol. Stammvater der Riesen, kalewan walkiat l. stulet bruta fulmina autumnalia, G. Wetterleuchten, kalewan miekka idem, nec non al. *orion*, constellatio astronomica, G. Oriongürtel, kalewan kuuſi abies superstitiosa l. magica.

Kalhet, heen al. kaleh, ehen, max. pl. kalheet l. kalehet Ns. *hordeum vilissimum* cum paleis commixtum, ad pabulum equi adhibendum, G. taube l. schlechte Gerste.

Kalhu, un Ns. *solea nivalis* pelle rangiferi obducta, G. mit Leder überzogener Schneeschlittschuh.

Kalia, an Na. id. ac kaljain.

Kalikka, kan Ns. *fustis*, pertica, G. Knüttel (kadikka).

kalikoitſen, ita V. *fustes projicio* e. c. in canem, *fusti cædo* l. peto quem, G. mit Knütteln schlagen l. angreifen.

Kaliſen, ista V. *confuse tinnio* l. *clango*, G. dumpf klingen.

kalaan l. kalajan, lata V. idem.

kalahdan, htaa Vs. idem.

kalina, an Ns. *confusus tinnitus* l. clangor, *strepitus*, G. dumpfer Klang.

kali-pilli l. kali-piippu Ns. *fistula* puerorum *sibilatoria*, G. dumpf klingende Pfeife, it. §. kali-pää id. ac kalju-pää.

kaliſtan, aa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, *strepo*, G. dumpfes Klingen erregen, kaliſtan kanteletta citharam pulso.

kaliſtus, uksen *excitatio soni* confusi, G. Erregung solchen Klanges.

kalautan l. kalahutan, ttaa Vf. *subitum sonum* tinnientem *cieo*, G. hastiges und dumpfes Klingen erregen.

Kalja, an Ns. *potus vilissimus* ex hordeo, G. Speisebier (taari).

kaljamas, maan al. kaljamainen, iſen Na. *loram sapiens*, musto carens, *vapidus*, G. nach Speisebier schmeckend, schwach, schal.

kaljennun, ntua al. kaljehdun, htua Vm. *vilesco*, *vapidus fio*, de potu, G. mostlos l. schal werden, it. *crapula solvor*, sobrius fio, G. nüchtern werden.

Kaljain, amen al. kaljama, man Na. *lubricus* ut glacies, G. glatt, schlüpfrig, kaljama talwi hiems nive expers, kaljain kallo caput calvum, G. Kahlkopf, kaatuu kaljamalla l. kaljamella labitur in loco lubrico.

kalja l. kalia, an al. kalju, un Na. idem, kalia talwi, kalju-pää, kalia maa humus glacie obducta lubrica, nive carens.

kaljahdan, htaa V. *in lubrico* vestigio fallor l. *labor*, G. auf etw. glattes ausglitschen, kaljahti päähän Run. in mentem subito incidit.

Kaljo, on al. kalju, un Ns. *tignus teres* rebus ponderosis promovendis l. tollendis subjici solitus, G. Unterlage etw. Schweres aufzuwinden.

Kalju, un Na. *gelidus* l. *frigidus* e. c. aër, inde mente *frigidus* l. *asper*, G. kühl, unangenehm.

kaljahdun, htua Vm. *exasperor*, frigidus l. asper fio, G. kühl l. widerlich werden.

kaljautan l. kaljahutan, ttaa Vf. *exaspero*, G. kühl l. widerlich machen, kaljahutti muotonſa faciem suam irâ *exacuit*.

Kalkas, kkaan Ns. *mas* anatis mollissimæ, G. Eidervogel.

Kalkan, kkaa al. kalkkaan, kata al. kalkun, kkua V. *sonum edo crepantem* ut ferrum in cudendo, *crepito*, *resono*, G. klappern.

kalkutan, ttaa Vf. ejusmodi *sonum excito*, *pulso*, G. klappen, klopfen, kalkuttaa käſiänſä manibus plaudit, tuppi kalkuttaa vagina pendens huc et illuc movetur cum sonitu.

kalkuttelen, tella Vfr. idem.

kalkutus, tukſen Ns. *excitatio crepitus* l. *soni*, *pulsatio*, G. das Klappen.

kalkahdan, htaa Vs. *subito crepo* l. sono, pulsor l. pulso, G. hastig klappern.

kalkahdus, ukſen Ns. *pulsatio subita* e. c. campanæ, G. hastiges Geklapper.

kalkkautan l. kalkkahutan, ttaa Vfr. *subitum* sonum l. *crepitum excito*, G. hastiges Geklapper erregen, kalkkautan ſanan verbulum sonorum emitto, lapſi kalkkauttaa infans lallat.

kalkka, kan al. kalkku, kun al. kalkio, on Na. *crepitus*, *sonus*, G. Geklapper, kalkkamarkkinat auctio bonorum vendendorum ubi clavâ pulsatur, kalkku-lapſi infans *lallans*, fig. lyön kalkkaa reluctor, refractarius sum.

kalkkala, lan al. kalkkalet, een al. kalkkara, ran al. kalkkaret, een al. kalkkana, nan Ns. *pendulum* et *crepans* quid e. c. *crepitaculum* l. *crotalum*, G. Klapper, on jää-kalkkaleisſa est stiriis obductus pendentibus et crepantibus.

kalkkarehdan, htaa al. kalkastan, ttaa V. *pendulus moveor* et *crepo* ut stiriæ globuli adhærentes, G. hangend klappern.

Kalkki, kin Ns. (Sv. kalk) *poculum* l. *calix* S. Cœnæ, G. Kelch, it. *calx* muralis, G. Kalk, it. §. (Sv. skalk) *joculator*, *nebulo*, G. Schalk.

kalkkinen, iſen Na. *calcinosus*, *calce illitus* l. abundans, G. kalkig.

kalkitſen, ita V. *calce illino* l. *conspergo*, G. kalken.

Kalkku, kun Ns. 1. *olfactus*, inde *vis* mentis *percipiendi* l. *judicandi*, G. Geruchssinn, Verstandesvermögen, it. al. 2. *dignitas*, G. Würde, ompa ſillä kalkkua, it. 3. al. oyi menee kalkkuun id. ac kamanaan, G. Thürfuge, cfr. kalkka.

Kalkkuna, an Ns. (Sv. kalkon) *meleagris gallopavo*, G. Puter.

Kalkoon, kota V. *accresco*, augesco, G. zuwachsen, zunehmen.

Kalla, an Ns. *apertura longior* in glacie marina, al. *cumulus* glaciei ruptæ, G. lange Spalte im Meereise, it. al. *morbi species* in pede equino, tuber, G. Fusskrankheit der Pferde.

Kallas, llaan l. ttaan Na. 1. *obliquus*, *declivis*, *inclinatus*, haud horizontalis, ad alteram partem demissior e. ç. terra, ager, asser, G. schief, abschüssig, schräge, it. 2. Caj. *emortuus*, beate defunctus, G. selig, verstorben (wainaja), iſä kallas pater beatæ memoriæ, lehmä kallas vacca mortua, de qua post mortem est sermo.

kaltainen, iſen Na. dim. *nonnihil obliquus*, G. etw. schief, kaltainen tie via declivis.

kaltto, ton Na. idem, kaltto lauta, kaltoin l. kalten Adv. oblique.

kalta, llan al. kalti, llen Ns. *status obliquus*, G. schiefe Stellung, inus. unde on kallallanſa l. kallellanſa est obliquus, nutans, menee kallallenſa l. kallellenſa obliquus l. nutans fit: cet. Cass. inus.

kalliſtan, aa Vf. *obliquo*, *oblique* quid *colloco*, *proclino*, G. schief machen l. wenden, umstossen, kalliſtan päätä caput inclino, kalliſtan weſi-aſtiata vas proclino ita ut aqua *effluat*, kalliſtan weneen navigium *subverto*.

kalliſtelen, lla Vfr. idem.

kalliſtun, ua Vm. *obliquus* l. *nutans* l. *declinatus* l. declivis *fio*, G. schief l. abschüssig werden.

kaltun, ttua Vm. idem, max. *limus* l. *contortus fio* ut assis, G. windschief werden.

Kallio, on Ns. *rupes*, scopulus, *petra*, G. Klippe, Fels, kallio-yrtti id. ac imartti.

kalliollinen l. kallioinen, iſen Na. *rupibus frequens* e. c. locus, *ex petra* confectus e. c. pons, G. felsig, klippig.

Kalliš, iin Na. *pretiosus*, *carus*, G. theuer, kostbar, inde Bibl. kalliš kiwi gemma, kalliš waatet vestis serica, kalliiſti care.

kallius l. kalleus, uden Ns. *indoles* pretiosa, *pretiositas*, *caritas*, G. Theure l. Theuerung.

kalliſtan, aa Vf. *pretium augeo*, carum reddo, G. theurer machen, cfr. sub kallas.

kalliſtun, ua Vm. *carus fio*, G. theurer werden.

Kallitſen, ita V. *induro*, chalybe *obduco* e. c. aciem, ferrum, G. härten (ſtaraiſen).

Kallo, on Ns. *calva* l. calvaria al. pään kallo, G. Schädel, inde jääkallo *crusta* glaciei

glaciei vere vias tegens, G. Eisrinde (kalto), kallon potkottaja motacilla flava l. alba?

kalloinen, iſen Na. *crusta* glaciei *obductus* e. c. via, G. eisrindig.

Kallokas, kkaan Ns. *calceus* Lapponum ex corio rangiferi, G. rauhes Schuh.

kallotan, ttaa V. *alta* voce *ploro*, ululo, G. heulend weinen (kollotan).

kallottelen, tella Vfr. idem.

Kalma, an Ns. 1. pr. *putror* l. *fœtor* corporis *mortui* l. moribundi, G. Leichengeruch, inde 2. fig. *mors*, *funus*, corpus hominis mortuum, G. Leiche, Tod, kalma-kohtu id. ac kalmannos, kalma-kelta color mortuorum pallidus, kalma-trikka motacilla alba, kalma-lintu motacilla phœnicurus.

kalmannos, okſen Ns. infans *posthumus*, post patris mortem natus, G. nach des Vaters Tode gebohrnes Kind.

kalmet, een Na. *pallidus*, mortui referens colorem, G. leichengelb l. blass.

kalmisto, on Ns. *lucus sepulcralis*, locus in silvis ubi quondam corpora emortua condi solebant, acervi lapidum sepulcrales in Carl. Sav. Caj. obvii, G. Begräbnissplatz l. Hain der Alt-Finnen.

Kaloho, hon Ns. id. ac kalhet, kalohoita.

Kalpa, lwan Ns. *ensis falcatus*, *scalptorium*, radula, G. Schabmesser (kalwin, widin), it. Abol. *furca tricornis* collo suis imponi solita, G. hölzernes Dreieck am Schweinhalse.

Kalpi, lwen al. kalpe l. kalpei, pen Ns. *taurus junior* max. castratus, juvencus, G. junger Stier (kalwet).

Kalpia, an Na. *pallidus*, mortui referens colorem, *tæter* visu, G. todtengelb, hässlich, it. al. *frigidus* l. *asper* e. c. aër, mens, G. kühl, kalt.

kalpistun, ua V. *frigesco*, *frigidus fio*, ut aër, mens, *iracundus* l. ægre ferens *fio*, G. kühl werden, erkalten, it. al. nuoli kalpistun sagitta *resilit*, G. zurückprallen (kilpistyn).

kalpistutan, ttaa Vf. *frigidum* l. iracundum *reddo*, G. abkühlen, kalt machen.

kalpistan, aa V. *resilientem facio*, inde *vehementer projicio* l. impello, G. eilende Fahrt geben.

Kalpoan, ota V. *suspicor*, opinor, *conjecto*, G. muthmassen, vermuthen (innen), niin kalpoan ita mihi videtur.

Kalsia, an Na. *hebes* e. c. securis, culter, G. stumpf, it. al. *frigidus* e. c. aër, mens, G. kühl, kalt (kalpia), it. al. *asper*, haud lenis, *subdurus* e. c. linum, corium, aqua, ager, G. hårtlich, straff, it. al. id. ac kaltia.

kalsennun, ntua al. kalsistun, ua V. *asper* l. *subdurus fio*, obduror, G. hårtlich l. straff werden (kilsotun).

kalso, on Ns. Tav. *securis hebes*, G. stumpfes Beil (nyrhi), it. Carl. *tibiale* feminarum nivale, G. Schienbeinbekleidung, Strumpfbeinling, it. al. Na. *obliquus* e. c. calceus, G. schief, kalsoin oblique.

Kalsu, un Ns. Carl. *minorennis*, haud sui juris, inde *ineptus* homo, G. unmündig l. Mündel.

Kaltainen, iſen Na. (ex. inus. kalta forma l. indoles rei), *-indolis* l. *similis*, G. -lei, beschaffen, nonnisi cum Genit. e. c. minkä kaltainen qualis, ſen kaltainen talis, yhden kaltainen æqualis, similis, kauniin kaltainen pulchro similis, cfr. sub kallas.

kaltaisuus, uuden Ns. *qualitas* indolis, G. Beschaffenheit, yhden kaltaisuus æqualitas, harmonia.

Kaltia, an al. kaltiainen, iſen Na. *non fermentatus*, azymus sc. panis, G. ungesäuert, leiwon kaltiaa l. kaltiaista sc. leipää panem azymum coquo (kalsia).

Kalto, llon Ns. *crusta* glaciei in viis, G. Eisrinde l. Kruste, al. kallo.

Kalttaan l. kaltaan, ltata V. *fervente* aqua infusa *pilos deglubo* e. c. suis, G. mit siedendem Wasser begiessen l. abbrennen, kalttaan ſikaa, inde kalttaan ſeiniä l. lateita ſeinistä parietes aqua fervente suffundo cimices depulsurus.

kalttaus, uksen Ns. ejusmodi *actio deglubendi*, G. Begiessung mit heissem Wasser.

Kaltto, lton Ns. et kaltun, ttua Vm. vide sub kallas.

Kalu, un Ns. *res* manualis, *supellex*, utensilia mobilia, G. Sache, Geräth, Werkzeug, *ajo-kalut* instrumenta ad vecturam pertinentia, *kauppa-kalu* merx, *työ-kalu* instrumentum operarii, *waraštettu kalu* res l. bona furtiva, *huonet-kalut* supellectilia, *jalka-kalut* tegumenta pedum, *kalu kirjoitus* adnotatio bonorum, inde Torn. *kaluin aika* nundinæ.

kalullinen, iſen Na. *res* l. instrumenta l. supellectilia *habens*, inde fig. *dives*, G. Geräthe l. Werkzeuge habend, reich.

Kalun, un al. *kaluan*, uta V. *rodo* dentibus ut mus l. lepus, inde *scabo*, rado tero, G. nagen (járſin).

kalwaan, wata al. *kalwan*, waa V. idem.

kalwoštelen, lla Vfr. idem.

kalwin, lpinen Ns. id. ac *kalpa* l. *jämſi*, al. id. ac *kalwin* infra.

kalpimittain prtcl. qs. rodendo i. e. *parce*, *minutim*, G. schabeweise, kärglich.

Kalwet, lpeen l. lween Ns. *locus umbrosus*, G. schattiger Ort, *istun päiwän kalpeessa* sedeo in umbraculo, it. al. id. ac *kalpi*.

kalwehdin, htia V. *obumbro*, umbrâ tego, G. beschatten, *kalwehtiwa puu* arbor umbrosa l. patula.

Kalwet, ween al. *kalwia*, an Na. *pallidus* facie, mortui referens colorem, *macilentus* l. valetudinarius, G. todtengelb, blassgelb, mager.

kalweinen, iſen Na. dim. idem.

Kalwin, wimen al. *kalwoiſin*, ſimen al. *kalwoin*, omen Ns. *clavulus* l. paxillus *ligneus*, quo maculæ retis connectuntur l. formantur, G. Maschenstock bei Netzen, cfr. sub *kalun*.

Kalwoin, omen al. *kaluin*, umen al. *kalwoiſin*, ſimen al. *kalwoinen*, iſen Ns. *carpus* in manu, G. Handwurzel.

Kalwo, on Ns. *membrana*, G. dünne Haut, Häutchen, *ſilmän kalwo* pterygium in oculo, *ſydän-kalwo* diaphragma, *weden kalwo* superficies aquæ.

kalwoinen, iſen Na. *membrana ornatus*, *ex membrana* confectus, G. mit Häutchen versehen.

Kamahdan, htaa Vs. *tremulus subito* moveor l. *ferior*, G. hastig u. zitternd knallen, inde *nuoli kamahti ſeinään* in parietem sagitta tremula subito insiluit, it. al. id. ac *kammahdan*.

kamautan l. *kamahutan*, ttaa Vf. *motum excito tremulum*, ferio ut fulgur, G. zuknallen.

Kamala, lan Na. *insolens* l. insolitus, inde *mirus* l. mirabilis, paradoxus, G. seltsam, sonderbar (*kumma*), *kamala mies* l. *aſia* vir singularis, res miranda, it. al. Ns. *owen kamala* id. ac *kamana*, it. al. *maan kamala* id. ac *kamara*.

kamalainen, iſen Na. dim. idem.

kamaluus, uuden Ns. *indoles mira*, insolentia, G. Seltsamkeit, Sonderbarkeit.

kamaloitſen, ita V. *censeo* l. dico *quid mirum* esse, G. seltsam und sonderbar finden.

Kamana, nan Ns. *incisio* l. *stria* in postibus januæ l. fenestræ, G. Schiebeleiſte l. Fuge.

Kamara, ran Ns. pr. *cutis* porci l. lardi, G. Schwiele, dicke Haut, *pää-kamara* cutis capitis, inde *superficies durior* rei mollioris e. c. *ruoho-kamara* solum viride, G. Rasen, it. §. al. *weitſen kamara* id. ac *hamara*.

Kamari l. *kammari*, in Ns. (Sv. *kammare*) *camera*, *cubiculum*, conclave, G. Zimmer, Kammer, cfr. *kammio*.

Kammahdan, htaa Vs. vide sub *kammo*.

Kammakko, kon Ns. *tabulatum* domus *superius*, repositorium rusticorum, G. Oberboden, Bodenraum (*kolki*, *lakka*).

Kammari, in Ns. vide *kamari*.

Kammio, on Ns. *cubiculum*, conclave, *dormitorium*, G. Schlafzimmer l. Bude, *lepo-kammio* eccl. sepulcrum, G. Grabkammer.

Kammo, on Ns. *horror*, *terror*, G. Grauen, Schauder, Abscheu, it. mythol. *genius* horroris l. horrorem incutiens, G. mythol. Geist des Grauens.

kammoan, mota al. *kammon*, oa V. *horreo*, *perterreo*, *stupeo*, inde *abhorreo* l. *aversor*, G. schaudern, sich entsetzen, verabscheuen (*kamon*).

kammoun

kammoun, uta Vm. *obstupesco, horresco*, horrore l. terrore perculsus fio, G. Schauder bekommen, erschreckt werden.

kammoitan l. kammoutan, ttaa Vf. *horrorem injicio* l. horrore percello, horrentem reddo, ideoque *horridus sum* adspectu, G. Grauen l. Schauder erregen, schauderhaft seyn, minua kammoittaa horror me perfundit i. e. *horreo*, G. schaudern.

kammoittelen, tella Vfr. idem.

kammoitus, ukſen Ns. *horroris injectio*, inde *horror*, aversatio, G. Schaudererregung, Schauder, Abscheu.

kammahdan, htaa al. kammahdun, htua Vs. *horrore* l. terrore *repentino percellor*, subito horresco, G. hastig schaudern (kamahdan), minä kammahdin l. minua kammahti horror subitus me invasit.

kammahdus, ukſen Ns. *horror subitus*, G. hastiges Grauen.

kammautan l. kammahutan, ttaa Vf. *subito* horrore percello, G. hastiges Grauen erregen (kamautan).

Kamo, on Ns. *caballus*, G. Gaul, Run.

Kamoa, oa V. kamoitan, ttaa Vf. kamoitus, ukſen Ns. etc. id. ac kammoon, kammoitan, kammoitus etc.

Kampa, mman l. mpan Ns. (Sv. kam l. kamb) *pecten* capillorum corneus, G. Kámm, kamman pii dens pectinis.

kampaan, mmata l. mpata V. *pecto* l. pectino capillos, G. kämmen.

kampaus, ukſen Ns. *actus* pectendi, G. das Kämmen.

Kampela, an Na. 1. *obliquus* e. c. assis, limus e. c. oculus, *incurvatus*, G. schief, verbogen, katſon kampelasti limis adspecto oculis, fig. kampela kieli lingua ad loquendum rigida l. tarda e. c. ebrii, inde *ineptus* l. *inhabilis*, G. unschicklich, unpassend, it. Ns. *pleuronectes* flesus, G. Flunder (maarian kala).

Kampi, mmin Ns. Sav. *manubrium* curvum falcis messoriæ, G. Sichelstiel, cfr. kamppi, al. *verticillus* quo rotatur cos, G. Kurbel.

kampiainen, iſen Ns. max. pl. kampiaiſet Sav. *convivium* l. festum *messorium*, G. Erndteschmaus.

Kamppaan, mpata V. (Sv. kämpa l. kamp) *certo, pugno, luctor*, inde controversor verbis, G. kämpfen.

kamppailen, mpailla Vfr. idem.

kamppaus, ukſen Ns. *luctatio*, certatio, G. Kämpfung.

kamppi, mpin Ns. *lucta*, pugna, G. Kampf, it. Nyl. *falx* messoria *major*, G. grosse Sichel, cfr. kampi, it. al. ursus *gulo*, G. Vielfrass (vôma, ahma), al. ursus *meles*, G. Dachs.

Kampura, ran Na. *curvus, flexus*, G. krumm, schief, verbogen, kampurajalka loripes, inde al. *inhabilis*, tardus, G. träge, cfr. kampela.

kampuroitſen, ita V. pedibus *utor* l. incedo *flexis*, inde *inhabilis* l. ineptus *sum*, tarde me gero, G. tölpeln, sich unschicklich betragen.

Kamſu, un Ns. Uloæ *botulus sanguiculus*, placenta major sanguicula, G. Blutwurst, Blutkuchen, it. al. pl. kamſut instrumenta l. *supellectilia*, res mobiles domesticæ, G. Geräthe, Mobilien, ompa ſillä kamſua (komſu).

Kamuan, uta V. *strepo*, tumultuor, G. lärmen, rauschen.

kamulainen, iſen Ns. *genius mythol.* tumultuans et malignus, horrorem incutiens, num epith. του piru? G. mythol. Lärmgeist.

Kana, nan Ns. *gallina*, G. Henne, Huhn, kanan poika pullus, kanan marja cornus svecica, bacca, kanan ruoho polygonum aviculare, metſä-kana tetrao lagopus l. perdix, pelto-kana tetrao perdix l. coturnix.

kanainen, iſen Ns. dim. idem, cfr. kanakka.

kanainen, iſen Na. *gallinis abundans*, G. hühnerreich.

Kanaali, in (Sv. kanal) *canalis*, G. Kanal.

Kanakka, kan al. kanahka, han l. hkan al. kanappa, pan Ns. *mucor* in potu, G. Kahm.

kanas, nakſen al. kanainen, iſen Ns. max. pl. kanakſet l. kanaiſet idem.

kanahkainen, iſen al. kanahkas, hkaan Na. *mucore obductus*, G. kahmig.

Kancewa,

Kanerwa, an Ns. *erica* vulgaris al. kangas kanerwa, G. Heidekraut, it. al. ſuo- l. newa-kanerwa *ledum* palustre, G. Porsch, al. andromedæ species.

kanerwainen, iſen Na. *ericis* l. ledis *abundans*, ex *ericis* l. ledis *confectus*, G. voll Heidekraut.

kanerwikko, kon al. kanerwisto, on Ns. *ericetum*, campus ericis abundans, G. Ort voll Heidekraut.

Kangas, nkaan Ns. *textum* l. tela omnigena, G. Gewebe, al. tela *lanea*, pannus vilior, G. grobes Wollenzeug, kangas-puut l. -aſeet machina textoria.

kankainen, iſen Na. *ex texto* l. panno *confectus* e. c. vestis, G. von Gewebe l. Wollenzeuge gemacht.

kankuri, in Ns. *textor*, G. Weber.

Kangas, nkaan al. kangar, karen al. kankaret, een Ns. *collis* l. *campus arenosus* elevatior, jugum terræ elevatius arenosum, G. Sandheide, Sandhügel, kangas-kumina pimpinella saxifraga, kangas-kanerwa erica vulgaris, kangas-jäkälä lichen islandicus.

kankaro, on Ns. *saltus arenosus*, G. Sandheide.

kankainen, iſen Na. *arenosus* et elevatior e. c. terra, ager, G. sandheidig.

kankatar, ttaren Ns. *femina mythol.* in campis arenosis commorans, G. mythol. Heidenymphe.

kankastan, taa V. procul *elevatus appareo*, G. in der Ferne hoch erscheinen, maa l. ranta kankastaa terra l. ripa remota qs. elevatior et propior apparet (kajotan sub kajaan).

kankastelen, lla Vfr. idem.

Kanhela, an Na. id. ac kampela, inde *refractarius*, contumax, G. widersetzlich.

Kani, in Ns. *obliquus* rei *status*, G. schiefe Stellung (wino), on kaniſſa est obliquе collocatus, menee kaniin obliquus fit, mies on kaniſſa vir mente perversus l. confusus.

Kani, in al. kaniini, in Ns. (Sv. kanin) lepus *cuniculus*, G. Kaninchen.

kanin, ia al. kanitan, ttaa V. modo cuniculi qs. *saliendo curro*, G. häpfend laufen.

Kanki, ngen Ns. *pertica major* l. *vectis* manualis ligneus, quo saxa l. tigni promoventur, G. Hebebaum, rauta-kanki sudes ferrea.

kankoon, ngota al. kankoitan, ttaa Vf. *ope* ejusmodi *vectis* l. sudis *molior* l. *eruo* e. c. saxa, *promoveo* e. c. tignos, effringo e. c. radices arborum, G. mit Hebebaume bewegen, it. al. kankoon Vm. *eruor* l. effringor, kivi kankoopi saxum emovetur, G. sich heben.

kankerran, rtaa Vf. idem.

kankoittelen, tella al. kankertelen, rtella Vfr. idem.

kankoitus l. kankerrus, utſen Ns. *erutio* l. promotio *ope vectis*, G. Bewegung mit dem Hebebaume.

Kankia, an Na. *rigidus*, ægre flectendus e. c. baculus, *factu difficilis*, ægre movendus e. c. sera, G. steif, schwerbeweglich, inde *tardus* l. contumax e. c. homo, G. träge.

kankius l. kankeus, uden Ns. *indoles* rei *rigida* l. inflexibilis, G. Steifheit, inde *tarditas* l. contumacia, G. Trägheit.

kankistun, ua al. kanketun, ttua Vm. *rigesco*, inflexibilis l. difficilis l. tardus fio, G. steif l. träge werden.

kankeen, ngeta Vm. idem, ſydän kankeepi cor indurescit.

Kankku, nkun Na. *claudus* l. claudicans, G. hinkend, inde Ns. *equus* vectarius *nequam*, G. Kracke.

kankuttelen, tella Vfr. *claudicando incedo* l. curro, G. hinkend fortschreiten.

Kanko, ngon Ns. Nyl. *trabs intergerina* nubilarii in quo seges siccatur, G. Zwischenbalken in Darrhause des Getreides.

Kannan, ntaa V. 1. *porto, gero*, inde *fero*, G. tragen, tragend bringen, wenhet kantaa scapha fert l. capit, joutſi kantaa kauwas arcus longe ferit, maa l. pun kantaa hedelmän terra l. arbor fert fructum, G. Frucht bringen, ſanan kantaja nuntium afferens, nuntius, jää kantaa miehen glacies fert l. sustinet virum,

malmo

waimo kantaa kaſta ventrem fert, kehmä kantaa waſikkaa vacca est forda nec non vacca fetum edit l. parit, G. gebären, kantama sarcina l. onus nec non fetus, it. 2. kannan päälleſi *defero nomen* tuum de malo ad quem, inde *accuso* te, queror, G. anklagen, verklagen, beſchuldigen (kaipaan), kantaja päälleni accusator. mei, delator.

kantelen, nnella Vfr. idem, max. *accuso* l. *defero nomen*, G. anklagen, verklagen.

kantamoinen l. kantamainen, iſen Ns. *onus* ferendum, inde *fetus* e. c. feminæ, *fructus* e. c. arboris, G. Bürde, Geburt, Frucht.

kantamus, ukſen Ns. *onus*, sarcina, G. Bürde, Geburt.

kantelemus, ukſen Ns. idem, max. *delatio*, *accusatio*, G. Anklage.

kannin l. kantin, ntimen al. kantuin, tumen Ns. *ansa* l. *manubrium* quo quid portatur, G. Traggriff, Gehenk, kellon kannin *lorum gestatorium* tintinnabuli, kielen kannin periglottis l. uva, kantimet lora gestatoria, et quod ex illis dependet i. e. onus.

kanniſka, kan al. kanniket, kteen Ns. idem, max. *membrum genitale* feminin. e. c. vaccæ, inde *podex*, G. weibliches Geburtsglied, der Hintere.

kannet, nteen Ns. *delatio nominis* alieni ad quem, *accusatio*, G. Anklage, Verklagung, kannet-kirja litteræ querelæ.

kannanta, nnan al. kannanto, nnon Ns. *quod portatur*, G. das Getragene, kannantaweſi aqua portando collecta, haud sponte fluens.

kannatan, ttaa Vf. *facio* l. curo *ut* quis *portet* l. quid *portetur*, G. tragen laſſen l. machen, inde *sustineo* l. *sublevo* quem ne delabatur, G. aufrechthalten, unterſtützen, unterhalten e. c. jää kannattaa glacies fert i. e. haud frangitur sub pedibus euntis, weſi kannattaa laiwan, ilma linnun aqua sustinet navem, aër avem, joutſi kannattaa nuolen arcus emittit sagittam, it. *suffero*, *patior* incommodum quid, G. ertragen, aushalten, dulden, woitto kannattaa valesne tolerare, on kannattaminen sustinendum l. patiendum est.

kannattelen, tella Vfr. idem, max. *suffero* l. patior, kauwan händä kannattelin diu eum sustinui l. in verbis cum eo feci rixas evitans, inde cum quo *garrio* l. nugor, G. ertragen, schwatzen.

kannatus, ukſen Ns. *actus* sustinendi l. sublevandi, G. Unterſtützung, katon kannatus *fulcimen* tecti, houſuin kannatus *lorum gestatorium*, ſilmän kannatus quousque oculus videre valet, G. so weit das Auge sieht, mielen kannatus quantum animus sustinere potest.

kantaun, uta Vm. *portor* l. geror, *feror*, G. getragen werden.

kannatutan, ttaa Vf. *facio ut* quid *portetur* l. *sustineatur*, curo ut quis sustineat, G. tragen l. unterſtützen laſſen.

Kannu, un Ns. (Sv. kanna) *cantharus*, vas potatorium, G. Kanne, Trinkkrug, it. *mensura* fluidorum, fere triens congii, G. ein Mass.

kannullinen, iſen Na. *cantharum habens*, G. Kanne habend, it. *quatum capit* cantharus, G. eine Kanne voll.

Kannus, ukſen Ns. 1. *calcar* equitis, galli etc. G. Sporn, kannus-ruoho alchemilla, inde ſeiſon reen kannukſilla in soleis trahæ posticis sto, it. 2. *tympana* Lapponum *magica*, G. Zaubertrommel der Lappen.

kannuſtan, aa Vf. *calcaribus stimulo* l. urgeo, G. spornen.

kannuſtelen, lla Vfr. idem.

Kanſa, an Ns. *populus*, comitatus l. *societas* hominum, G. Volk, Volkhaufen, kanſa-kunta gens l. *natio*.

kanſainen, iſen Na. *populosus*, hominibus abundans e. c. urbs, regio, G. volkreich.

kanſa al. kanſſa prtcl. (pro kanſaſſa in societate?) *unacum* l. *simul cum*, *cum*, G. zugleich, mit, auch, tule kanſani veni mecum, in societate mea, Jumalan kanſa sc. ole sis cum Deo, valedicendi formula, minä kanſa l. contr. kanſ *etiam* ego l. ego *quoque*, kanſa-käyminen conversatio, usus cum quo, kanſa-kumppani l. sweli socius, kanſa-puhet colloquium.

kanſal-

kanſallinen l. kanſollinen, iſen N. *consors, comes, socius*, G. Kamerad, Gefährte.

Kanſi, unen Ns. *operculum* e. c. vasis, G. Deckel, on kannesſa est operculo clausus, pane kanteen claude, metſä on kannesſa silva est nive obducta, ſillan kanſi tignus transversus pontis, taiwaan kanſi firmamentum l. qs. operculum cœli, weden kanſi superficies aquæ, fig. glacies.

kannellinen l. kanſillinen, iſen Na. *operculum habens*, G. Deckel habend.

Kanta, unan Ns. 1. *calx* pedis, kanta-pää idem l. talus, G. Ferse, on hywällä kannalla firmo stat talo, kannan takainen lorum ad calcem, kengän kanta calx calcei, G. Schuhabsatz, aſian kanta *cardo* rei, G. Grund, tulen aſian kannallen rei rationem perspicio, inde 2. *eminens* l. *angulatum* quid, G. vorragender l. eckiger Theil e. c. koiwun kanta gemma betulæ, kuun-kanta cornu lunæ, leiwän kanta margo panis defractus, wiiſis kanta figura pentagona magica, G. fünfeckige Zauberfigur, nuolen kanta penna sagittæ affixa, kakſi-kanta-nuoli sagitta bipennis, ſeiſon reen kannoilla id. ac kannukſilla.

kannikka, kan Ns. *margo* exterior l. angulus *eminens*, G. vorragender Rand, e. c. leiwän kannikka, kuun kannikka.

Kantelet, leen Ns. *cithara Finnorum* primitiva, quinque chordis instructa et digitis tractanda, G. Harfe der Alt-Finnen, sed jouhi-kantelet barbiton minus, ternis chordis setaceis ornatum et plectro tangendum, ſoitan kanteletta citharam pulso, kanteleen kieli chorda, kanteleen juotſi plectrum.

kantelo l. kantelwo, on Ns. Run. idem.

kanteloinen l. kantelwoinen, iſen Ns. dim. idem.

Kanto, unon Ns. *caudex* l. *truncus* residuus arboris abscissæ, terræ adhærens, G. Stubbe, Stammende, kanto-iſä auctor stirpis.

kantoinen, iſen Na. *truncis* l. caudicibus *abundans* e. c. locus, *ex truncis* constans e. c. lignum, G. stubbig.

kannikko l. kannokko, kon al. kannikto, on al. kannos, otſen Ns. *locus truncis* abundans, multitudo truncorum, G. stubbiger Ort, Stubbenmenge.

Kanttaan, ntata V. (vox peregr.) eccles. *antiphonas canto*, G. geistliche Gegensänge singen, inde kanttaus-pyhät l. -päiwät dies antiphonarum l. ambarvalia eccles. dies orationum l. processionum, kanttaus-wiikko hebdomas adscensionis Christi, G. Betwoche.

kantturi, in Ns. *Cantor* eccles. G. Kantor, Küster.

Kanttara, ran Ns. id. ac inttara l. ittara.

Kanttura, ran Na. *curvus*, G. krumm, kanttura-jalka l. -ſelkä loripes, gibbus (hympyrä, kampura), it. Uloæ *cucubalus* Behen.

kantturoitſen, ita V. *instar loripedis* l. gibbi incedo l. curro, G. krummrückig laufen.

Kanuuna, an Ns. (Sv. kanon) *tormentum* bellicum, G. Kanone.

Kapa, wan Na. in sole l. fumo *arefactus* l. *induratus* e. c. piscis l. avis, G. gedörrt l. gehärtet, kapa-kala.

kapaannun l. kapaunnun, utua al. kapaun, uta Vm. *arefio* l. *indurescо*, G. dorren.

Kapakka, kan Ns. (Russ.?) *diversorium*, *caupona*, popina, G. Kabacke.

Kapalet, een Ns. *fragmen ligni*, *truncus*, G. Holzstück.

Kapalehdan, htaa V. *moleste traho* quid, *tarde procedo*, repo, G. mühsam fortschleppen, träge fortschreiten.

Kapalo, on Ns. *fascia* infantum, G. Windel.

kapaloitſen, ita V. *fasciis involvo* e. c. infantem, digitum, G. windeln.

Kapastelen, lla Vfr. *vestigio fallor, lapso*, G. ausglitschen.

Kapelu, un al. kapelus, ukſen Ns. Caj. *pugna, lucta*, G. Kampf, Gefecht.

Kapi, win Ns. (Sv. skabb) *scabies*, G. Krätze, Räude, on kawiſſa scabie infectus.

kapinen, iſen Na. *scabiosus*, G. krätzig, räudig.

Kapia, an Na. *arctus* l. *angustus* e. c. via,

via, haud latus e. c. assis, textum; G. schmal (kaita, soukka), kapiasti arcte, parce, kapian-kuurnattaja avis species.

kapeus, uden Ns. *indoles arcta*, angustia e. c. viæ, G. Schmalheit.

kapenen, weta al. kapeenuun, ntua al. kapistun, ua Vm. *coarctor*, *angustus fio*, contrahor ut lignum siccitate, G. schmal werden.

kawennan, ntaa Vf. *coarcto*, *angustiorem reddo*, contraho, G. schmälern.

kawentelen, nnella Vfr. idem.

Kapines, een Ns. *malæ indolis* homo l. pecus (a kawet?) G. schlechter Mensch l. Thier.

Kapio, on Ns. *galea*, galerus, G. Helm, Mütze, it. Sav. kapiot pl. *dona* quæ sponsa distribuit, G. Brautgeschenke.

Kapiſen, ſta V. *crepans sono*, *strideo*, strepo, tumultuor, G. lärmen, rauschen, lehti kapiſee folium tremens susurrat.

kapiſtan, aa Vf. *strepitum* l. sonum crepantem *excito*, G. Lärm l. Geräusch machen, kapiſtan puuta arborem concutiendo tremefacio.

kapiſtelen, lla Vfr. idem.

kapina, an Ns. *strepitus*, susurrus, *tumultus*, inde *seditio* l. tumultus civilis, G. Lärm, Geräusch, Aufruhr, nostaa kapinan tumultum facit.

kapinainen l. kapinallinen, iſen Na. *strepens*, tumultuosus, inde *seditiosus* e. c. urbs, G. lärmerisch, aufrührisch, kapinaiſesti seditiose.

kapinoitſen, ita V. *tumultuor*, seditiosus sum, G. lärmerisch l. aufrührisch seyn.

Kapitaali, in Ns. (Sv. kapital) summa l. *caput pecuniæ* vivum, G. Capital.

Kapitlumi, in Ns. (Lat. capitulum) *consistorium ecclesiasticum*, al. tuomio-kapitlumi, G. Dom-Kapitel.

Kaplastan, taa V. *rixor*, *litigo*, vox barbara, G. zanken.

Kaplari, in Ns. id. ac kapraali.

Kapo, won Ns. vide sub kawet.

Kappa, pan Ns. 1. (Sv. kappe) *modiolus*, mensura minor frumenti, G. Kappe, ein Mass, etwa Metze, 2. (Sv. kappa) *pallium*, G. Kappe, Mantel, 3. Sav. Carl. *modiolus aquarius*, *mulctra* lignea, haustrum, G. Melkgelte, Schöpfgelte, it. rattaan kappa *modiolus* rotæ, G. Radenabe.

kappainen, iſen Ns. dim. idem.

kapallinen, iſen N. *quantum capit* ejusmodi modiolus, G. eine Metze voll.

kapotan, ttaa Vf. *per modiolos mensuro*, G. metzweise messen, inde kapottain per modiolos mensurando, G. metzweise.

Kappalet, leen al. kappala, lan al. kappal, len Ns. *fragmentum* l. *frustum*, pars defracta, G. Stück, Bruchstück, leipäs kappalet frustum panis, työ kappaleiſſi frange, kappal-aikaa articulus l. momentum temporis modicum, wero-kappalet pars specialis tributi rustici, pää-kappalet articulus major e. c. orationis, G. Hauptstück.

kappalittain prtcl. *per fragmenta*, G. stückweise.

Kappeli, in Ns. (Sv. kapell l. Lat. Capella) *sacellum*, templum minus filiale, G. Kapelle, kappeli-kunta sacelli ditio, ecclesia filialis.

kappalainen, iſen Ns. *sacellanus* l. *diaconus*, sacerdos ad sacellum, G. Kapellan.

Kä[illegible], pin Ns. (Sv. kapp) *æmulatio*, G. Wettstreit (kilpa), ajawat kappia certatim veluntur l. cursum equi incitant.

kappailen, pailla Vfr. *æmulor*, certo de præstantia, G. wetteifern.

Kapraali, in Ns. (Sv. korporal) *decurio*, miles, G. Korporal.

Kapſan, aa V. *strepens incedo*, crepo, G. knastern, knacken.

kapſuttelen, tella Vfr. idem.

kapſahdan, htaa Vs. idem.

kapſina, an Ns. *strepitus*, *crepitus*, stridor, G. Geknaster.

Kapteini, in Ns. (Sv. kapiten) *centurio* G. Kapitain.

Kapu, wun Ns. *conus* minor puerorum *lusorius*, G. Spielkegel, kapu-lauta alea, cfr. kapula.

kapula, an Ns. *bacillus* quo kapu projicitur, inde *fustis*, *pertica* brevior, G. Stäubchen, Stecken, Knüttel, kapula l.

kapu ſuuſſa bacillum in ore cujus, hako-kapula, it. al. reen kapula *compes* l. *pedamen* trahæ, G. etwa Fusspfahl l. Speiche am Schlitten (ketara, paju).

kapuloitſen, ita V. *bacillo projicio* l. *verbero*, G. mit Stecken schlagen, it. kapuloitſen reked trahæ *compedes impono*, G. Fusspfähle einsetzen.

Kapuſta, an Ns. Sav. Botn. *cochlear majus*, G. grosser Schöpflöffel (kauha), it. al. *insile* textoris, G. Weberschemel.

kapuſtallinen, iſen N. *quantum capit* cochlear majus, G. ein Schöpflöffel voll.

Kara, ran Ns. 1. *pessulus* seræ, *repagulum*, G. Riegel, it. 2. al. auran kara *pars* aratri inferior *eminens*, G. Pflugſtöckchen, laiwan kara rostrum navis, it. 3. al. id. ac ſara carex, it. al. *ærugo?* G. Metallrost, it. al. id. ac karas l. karahka, it. al. koski-kara id. ac karanka.

karainen, iſen Ns. dim. id. ac karanka al. koski-karainen.

Karaan, rata V. 1. id. ac karkaan, it. 2. al. id. ac kariſen.

karaelen l. karailen l. karelen, lla Vfr. idem ac karkaelen.

karu, un Ns. 1. id. ac karku, it. 2. id. ac karina sub kariſen.

karatan, ttaa Vf. *facio ut fugiat* l. *prosiliat*, ad currendum cogo, G. zu laufen l. fliehen bringen, it. 2. al. id. ac karistan.

karahdan, htaa Vs. 1. *subito* et nonnihil *prosilio* l. *fugere* tento, G. hastig aufſpringen l. fliehen, it. 2. *nonnihil* l. subito *crepo*, G. hastig knastern l. knacken, kirwes karahtaa kiween securis in lapidem crepans incutitur.

karautan l. karahutan, ttaa Vf. ad subitam *fugam* l. *cursum adigo*, G. hastig laufen l. fliehen machen, karautan hewoistani equum *subito incito*, inde karauttaa ylleni me *subito adoritur* l. accurrit, G. anfallen.

Karahteeri l. karatteeri, in Ns. (Sv. karacter) *titulus* dignitatis l. *nomen* honoris, G. Charakter.

Karaiſen, sta al. karastan, taa V. *induro* e. c. ferrum, G. härten (karkaiſen), inde karaiſen kurkkuani wiinalla guttur raucum vino induro l. purgo, G. räuſpernd härten.

karaistus, ukſen Ns. *induratio*, G. Härtung.

karaistun, ua Vm. *induror*, G. gehärtet werden.

Karanka, ngan Ns. *sturnus* cinclus, G. Stahr, al. id. ac karanko.

Karanko, ngon Ns. *pertica* l. *fustis*, G. Stange, Stecken, al. id. ac karikko.

Karas, aan al. karahka, an Ns. *arbor* minor *ægre crescens*, ramus pini fere aridus, G. halbvertrocknerter junger Baum.

Kares, ekſen Ns. id. ac kaares.

Karet, een Ns. *status nonnihil ebrii*, crapula levior, G. Räuschchen, schwacher Rausch, on kareisſanſa est parum hilaris ex vino, tulen kareisſiin.

karehdun, htua al. karetun, ttua Vm. *nonnihil ebrius fio*, vino hilaresco, inde virilis mihi videor, virilem me præsto, G. etwas berauscht l. muthig werden.

Karhia, an Na. tactu *asper* l. *durus*, haud mollis nec lenis e. c. linum, lana, linteum, G. straff, starr, grob, härtlich, karhia ääni vox subrauca, cfr. karkia.

Karhi, in al. karhin, imen Ns. *occa*, *sarculum* l. pecten fœno colligendo, *rutabulum* prunis emovendis, G. Egge, Harke, Rührwerkzeug, it. §. kala-karhi Run. delphinus phocæna l. torpedo?

karhillinen, iſen Na. *occam* l. sarculum *habens*, G. Egge habend.

karhin, ia al. karhitſen, ita V. *occo* agrum, fœnum *sarculo emoveo* l. *colligo*, G. eggen, harken, umrühren.

karhon, oa V. idem, max. fœnum l. prunas emoveo l. confero, G. etwas umrührend zusammenscharren, inde karhon riitaa rixam l. litem moveo, älä karho minua ne me irrites.

karhinto, nnon Ns. *occatio* agri, *collatio* l. evolutio fœni, G. Eggung, Harkung.

karho, on al. karhos, okſen Ns. fœni siccandi *congeries* l. *striga* in pratis, congeries prunarum, G. Haufen von Heu l. Kohlen.

karhet, een l. karhi, hen Ns. idem.

Karhu, un Ns. *ursus* l. *ursa*, G. Bär (otſo, kontio), karhu wiljuu ursus murmurat l. sibilat,

sibilat, karhun kaali hyoscyamus niger, karhun kämmen pes ursinus nec non heracleum spondylium, karhun loukku decipula capiendis ursis, karhun peijaiset l. =päälliset l. =maahan panaiset epulum festivum funebre ad honorem ursi capti, Finnis solitum, karhun putki l. =yrtti angelica silvestris l. archangelica, karhun sammal polytrichum commune.

karhuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ursis abundans* e. c. silva, G. bärreich.

Kari, in Ns. *scopulus* in mari, *brevia*, G. Meeresklippe, Sandbank, inde kari=maa terra lapidosa et arenosa, it. kari *genius mythol.* in scopulis maris l. cataractis fluminum montosis commorans, karin kaukalo mya margaritifera, it. al. pl. karit *reliquiæ*, residua, G. Ruin, it. al. id. ac karitsa, it. al. kari=ruoska id. ac karu=ruoska.

karinen, isen Na. *scopulosus* e. c. mare, *lapidosus* et *arenosus* e. c. ager, G. klippig, steinig, sandig.

karilainen, isen N. *in scopulo* maris *habitans*, G. Klippenbewohner, it. mythol. *filius* l. *famulus* του Kari.

karikko, kon Ns. *locus scopulosus* l. arenosus, *collis lapidosus*, G. klippiger l. steiniger Ort.

Karia, an Na. id. ac karjas.

Karilas, laan Ns. Sav. senex *decrepitus*, G. verlebter Alter.

Kariſen, sta V. *strideo*, *crepo*, parum strepo, omenat kariſewat maahan poma in humum crepantia decidunt, G. knastern, knasternd fallen (karaan).

karina, an al. karu, un Ns. *crepitus*, *stridor*, G. Geknaster, inde karu *crepitaculum*, G. Klapper, Schnarre, karu=ruoska flagellum orbiculis ferreis crepantibus ornatum, cfr. sub. karaan.

karistan, aa Vf. *crepitum* l. strepitum *cieo*, karistan omenat puusta poma arboris *crepantia decutio*, inde karistan wuohet capras ope strepitus *abigo*, ajan karistan citatim vehor, G. Geknaster erregen, knasternd umschütteln l. fällen l. verjagen.

karistelen, lla Vfr. idem.

karistun, nu Vm. *crepans fio*, G. knasternd werden, fallen, fliehen, omenat karistuwat puusta, wuohet metsään poma decidunt, capræ aufugiunt cum strepitu, ääni karistuu vox fit rauca, it. al. id. ac karaistun sub karaisen.

Karitsa, an al. kari, in Ns. *agnus*, G. Lämm, it. al. kiven karitsa *manubrium* lapidis molaris manu circumagendi, G. Griff der Handmühle.

Karja, jan Ns. armentum l. *grex pecudis* max. pascens, G. Rindviehherde, bes. weidende, karjan laiduin l. =maa pascuum, poika käypi karjassa puer gregem sequitur l. pascit, sonni käypi ensimmäistä karjaa taurus secundum agit ætatis annum, karja=paimen pastor pecudis, karja=koira canis pastorius, karja=hiiri sorex araneus, karja=ruoho valeriana off. karja=piha l. =tarha villa pecuaria, karja=tauti l. =rutto morbus pecudis pestilens.

karjainen, isen Na. *pecude abundans* e. c. villa, G. viehreich, it. yksi=karjainen sonni taurus secundum agens ætatis annum, G. der den ersten Sommer auf die Weide geht, kaksi=karjainen tertium annum agens, it. Ns. *pastor* l. bubulcus, G. Hirte.

karjallinen, isen Na. *pecus habens*, dives pecoris, G. Rindvieh habend.

karjetta, tan Ns. *bovile*, G. Viehstall, lammas=karjetta ovile.

karjala, lan Ns. *Carelia*, provincia Finlandiæ orientalis, G. Karelien, al. karjan=maa l. karjalan=maa, cujus incolæ olim rei pecuariæ max. erant dediti.

karjalainen, isen Ns. *Carelius* homo l. vir, G. Kareler, al. *bubulcus*, G. Hirte.

karjalatar, ttaren Ns. *femina Carelia*, G. Karelerinn, al. *ancilla* pecuaria l. pastoria, G. Hirtinn, Viehmagd.

Karjas, jaan al. karju, un al. karia, an Na. in venerem ruens, *lascivus*, *petulans*, max de bobus et equis, G. brünstig, läufisch.

karjastan, taa V. in *æstu veneris curro* l. petulans sum, G. läufisch seyn, al. id. ac karjun.

karju, un Ns. *verres*, sus mas, G. Eber, §. karjun hammas granum frumenti rubigine infectum, cfr. karjas.

karjun, ua al. karjuan, uta V. *hinnio*, ut equus in æstu veneris, inde *cachinno*, G. wiehern, laut lachen.

karkaan l. karkajan l. karaan, rata V. *vehementer prosilio, citatim curro*, karkaan pois *excurro, fugio*, aufugio, karkaan päälle l. =puoleen l. =ylleu l. =waſtaan *occurro*, concurro, *irruo*, adorior, G. heftig aufspringen l. laufen, verlaufen l. fliehen, anlaufen l. anfallen.

karkaelen l. karaelen l. karkailen l. karailen l. karkelen l. karelen, lla Vfr. idem.

karkaus l. karaus, ukſen Ns. *cursus vehemens, excursio, fuga, occursus, impetus*, G. heftiger Sprung l. Lauf, Flucht, Anfall, §. karkaus-wuoſi annus intercalaris, vox male ficta, G. Schaltjahr.

karku l. karu, run Ns. *cursus vehemens*, max. *fuga*, G. Flucht, ajaa karua citatim vehitur, on karuſſa est fugitivus, meni karkuun in fugam se dedit.

karkujain, jamen al. karkuri, in Ns. *fugitivus* homo, equus, canis etc. G. Verläufer, Flüchtling.

karkaun, uta al. karkoon l. karkkoon, kota Vm. *fugor*, in fugam vertor, inde *fugio*, G. verjagt werden, entlaufen l. entfliehen, ſudet karkauwat l. karkoowat lupi fugam capiunt.

karkotan, ttaa Vf. *fugo*, in fugam abigo, G. verjagen.

karkottelen, tella Vfr. idem.

karkotus, ukſen Ns. *fugatio*, G. Verjagung.

karkotin, ttimen Ns. *fugandi instrumentum* e. c. crotalum, G. Verjagungswerkzeug, joutſen karkotin clavulus quo arcus remittitur cum sagitta emittitur, G. Drücker am Schiessbogen.

Karkas, kkaan Na. gustu *asper* l. *insipidus* e. c. butyrum, lac, G. herbschmeckend, cfr. karhia l. karkia.

Karkia, an Na. gustu l. tactu *asper* e. c. lac, corium, *durus* e. c. ferrum, lapis, *aridus* et *duriusculus* e. c. solum, fœnum, *haud mollis* e. c. linum, lana, G. herb, rauh, hart, dürr und härtlich, straff l. starr, it. Sav. karkia lanka l. =jauho filum *crassum*, farina *haud subtilis*, G. grob.

karkeus, uden Ns. *indoles* aspera, dura l. arida, *asperitas, duritas, ariditas*, G. Herbigkeit, Rauhigkeit, Härte, Dürrigkeit, it. Sav. indoles *crassa* e. c. fili, farinæ, G. Grobheit.

karkenen, rketa l. rjeta Vm. *asper fio, induresco*, aresco, G. hart l. gehärtet werden, it. al. *crapulâ solvor* l. revalesco, sobrius fio, G. nüchtern werden.

karkaiſen, ôta V. *induro* e. c. ferrum, aciem, G. härten (karaiſen).

karkaiſtus, ukſen Ns. *induratio*, G. Härtung.

Karko l. karkko, kon Ns. *agnus* max. maturior, G. Lamm (karitſa), it. al. karkko id. ac karkku.

karkoinen l. karkkoinen, iſen Ns. dim. idem.

Karkku, kun al. karkko, kon Ns. *strues decussata* e. c. ligni, assium, kaiwon karkku paries l. cista putei quadrata, ſillan karkku structura cui pons innitur, G. Holzstapel, Brunnenkasten, Grundgebälke der Brücke, cfr. karkko, it. al. karkku *chalybs igniarius*, G. Feuerstahl.

Karkoon Vm. karkotan Vf. etc. vide sub karkaan.

Karmannes, een Ns. *congelatio soli, crusta* l. superficies nivis l. terræ congelata, G. gefrorne Erdkruste l. Schneerinde (karstannes, routa).

Karmias, aan al. karmia, an Na. pr. id. ac karkas, inde *mente asper, iracundus*, G. stôrrisch, zornig, grâmisch.

karmiainen, iſen Na. dim. idem.

karmaôtun l. karmiôtun, ua Vm. mente *asper* l. *iracundus fio*, nonnihil irascor, G. stôrrisch l. grâmisch werden, zürnen.

karmin, ia V. *exaspero*, iracundum reddo, G. ärgern, reizen, karmii minua angit l. *stimulat* me.

Karmu, un Ns. id. ac kaarmu l. kaarna.

Karnet, een Ns. id. ac kaarnet.

Karnutan, ttaa V. *morosus sum, murmuro*, rixor, G. knorren, murren (karnutan).

karnaatti, tin Ns. *obmurmuratio*, rixa, G. Gemurre, wetää karnaattia murmurat.

Karo, on Ns. *ovis* mas l. *aries*, G. Schafsbock.

Karpaa, paan Ns. *corbis*, qua quid portatur, G. Tragekorb, it. *scapha* minor

nor *portatilis*, linter, G. Kåhnchen (karwas).

Karpalo, on al. karpalet, een Ns. *vaccinium oxycoccos*, G. Moosbeere l. Sumpfbeere, inde itkun karpalet lacrima, G. Thränenperle.

Karpi, pin l. karpio, on Ns. *nidor hirci* lascivi, fœditas, inde fig. hircus, G. Bockgestank.

Karppi, pin al. karpio, on Ns. *mensura frumenti*, quondam usitata, triens al. sextans al. quincunx tonnæ, G. ehemaliges Mass für Getreide.

Karppu, pun Ns. id. ac kaarnu l. kaarna.

Karpuska, an Ns. *lamina corticis* latior, G. Platte der Tannenrinde.

Karpustan, aa V. *decortico*, corticem deglubo, G. Rindenplatten abschälen.

Karpistun, ua Vm. *aresco* ut abies ita ut cortex decidat, G. vertrocknen, hart werden.

Karrutan, ttaa V. crepans *rodo* ut mus panem, inde *morosus sum*, murmuro, G. knappernd nagen, knorren, murren.

karrutus, ukſen Ns. *rosio*, *murmuratio*, G. das Nagen.

Karsas, ſaan al. karsa, ſan al. karsia, an al. karso, on Na. *obliquus*, *distortus*, curvus. inde *limis* spectans oculis; *invidus*, G. schief, verbogen, schel, neidisch, katſon karsaasti l. karsosti.

karsaus, uden Ns. *obliquitas*, indoles curva l. distorta, G. Schiefigkeit, Verbogenheit, ſilmän karsaus distortio oculi.

karso l. karsoi, on Ns. *strabo*, G. Schieler, cfr. karsas.

Karsi, rreu Ns. 1. *fungus* candelæ, *pars usta* tædæ abiegnæ, raudan karsi *scoria* ferri, G. Lichtschnuppe, Schlacke, it. 2. al. *silva* cæsa et urenda, cujus arbores *ramis* sunt *denudatæ*, G. entzweigeter Wald.

karsin, ta V. arbores *puto*, ramos *amputo*, G. Zweige abhauen, entzweigen.

karsikas, kkaan Ns. *ramus amputatus*, G. abgehaueuer Zweig.

karsikko, kon Ns. *arbor* l. *silva putata*, G. entzweigter Baum, inde Sav. *pinus* major *putata*, ad memoriam mortuorum vel alius rei servandam usitata, nec non indici viæ serviens.

Karsina, an Ns. *sæptum minus* l. loculus consæptus ovibus l. vitulis servandis, ſaunan= l. pirtin karsina locus in hypocaustis Finnorum circa fornacem, lohen karsina sæptum capiendis salmonibus, G. umzäuntes Plätzchen, Abschauerung, Verschlag, ſydämen karsina cavitas pectoris al. præcordia, it. *cella* sub pavimento, G. Keller unter dem Fussboden.

karsinainen, iſen Ns. dim. idem.

karsinoitsen, ita V. *sæptum exstruo*, nec non in *sæpto servo* e. c. vitulum, G. abschauern.

Karski, in Na. vigore præditus, *alacer*; *strenuus*, G. rüstig.

karskeus, uden Ns. *vigor*, *alacritas*, strenuitas, G. Rüstigkeit.

Karsta, an Ns. et karstaan, tata V. id. ac kartta, karttaan.

Karsta, an Ns. *fuligo* camini, inde *sordes*, *illuvies*, cœnum, rejectanea, G. Russ, Schmutz, Unflath.

karstainen, iſen Na. *fuliginosus*, *sordidus*, immundus, G. rustig, schmutzig, unfläthig.

Karstannet, een Ns *crusta nivea* l. superficies nivis durior, G. gefrorne Schneekruste.

Karsti, in Ns. *pini species* durior al. karsti=kuuſi, G. Fichtenart (kartti).

Karsun, ua Vm. Caj. id. ac kartun.

Kartan, ttaa V. *vito* l. *evito* quid, *fugio*, *caveo* mihi a quo, kartan wahinkoa l. wääs ryyttä, G. vermeiden, scheuen, sich hüten, it. §. rikka karttaa ſilmääni floccus stimulat oculum, G. reizen, haawa karttaa kylmää vulnus frigore dolet.

karttelen, rtella Vfr. idem.

karttamus, ukſen Ns. *evitatio*, inde *admonitio* ad evitandum, exemplum admonens, G. Vermeidung, Warnung, warnendes Beispiel, on karttamukſekſi.

kartet, rtteen Ns. idem, on kartteekſi l. karsteena exemplo servit rei fugiendæ, est res evitanda, it. teen karttella provide l caute facio, G. mit Vorsicht.

karttawaiſuus, uuden Ns. *evitatio*, inde *cautio*,

tio, providentia, G. Hang zu vermeiden, Vorsicht.

Kartano, on Ns. (Sv. gård) 1. *aula* l. *area* juxta domum, G. Hofplatz (piha), kirkko-kartano area templi, it. 2. herran kartano *prædium* honoratiorum, G. Herrenhof (howi).

Kartio, on Ns. *conus*, G. Kegel, it. al. id. ac karpio.

Kartta, tan al. karsta, an Ns. (Sv. karda) *pecten* l. *carmen* lanæ, G. Wollkamm, Krämpel.

karttaan, rtata al. karstaan, tata V. *pectino* l. *carmino*, G. Wolle kämmen l. krämpeln.

Kartta, tan Ns. (Sv. karta) *mappa* l. tabula geographica l. geometrica, G. Landkarte, it. *plagula chartacea* signo publico munita, G. Stämpelpapier.

Kartti, tin Ns. id ac karsti, kartti-kuusi.

Karttu, tun Ns. *baculus* quo coni lusorii petuntur, vel quo juvenes æmulando vires suas exercent et metiuntur l. probant, wetäwät karttua, al. kapula, G. Stäbchen, Stecken, it. al. *tudes* lignea, qua lintea lavanda tunduntur, G. Klappholz.

Karttuni, in Ns. (Sv. kattun) *pannus xylinus* coloribus striatus, G. Kattun.

Kartu l. karttu, rtun Ns. *nidor* ingratus rei ustæ e. c. lintei, chartæ, lanæ, G. Brandgeruch, kartu haisee.

kartuan, uta V. *nidorem spiro*, G. Brandgeruch geben, mikä tässä kartua quid est quod nidorem redolet?

Kartun, ttua Vm. *accresco*, *augeor*, *cumulor*, G. anwachsen, sich vermehren l. anhäufen, anschwellen, jauhot karttuwat farina in coquendo tumet, raha kartuu pecunia coacervatur, ei siitä kartu mitäkään nihil lucri inde redundat.

kartuinen, isen al. kartuisa, an Na. *augescens* l. *accrescens* e. c. pecunia, farina, inde *lucrosus*, quæstuosus, kartuisa käsi manus augens l. augmentum dans, G. anwachsend, sich vermehrend, gewinnreich, anhäufend.

kartutan, ttaa Vf. facio ut augeatur, incrementum do, *augeo*, cumulo, G. vermehren, anhäufen, sammeln, kartutan welkaa æs alienum contraho.

karttuttelen, tella Vfr. idem.

kartutus, uksen Ns. *adauctio*, cumulatio, G. Vermehrung.

Karu, un Ns. vide sub karisen et karkaan.

karustan, aa al. karuutan, ttaa V. *citatim vehor*, G. eilend fahren (karistan l. karautan), ajan karuutan.

Karwa, an Ns. 1. *pilus* l. *villus* animalium, G. Thierhaar, käypi karwallen l. karwoilleni horrorem excitat, karwani nousewat horresco. hius-karwa capillus, heinä-karwat stramina fœni, karwa-korret equisetum arvense, karwa-kello gentiana campestris, karwa-kellukka geum rivale et urbanum, nec non scrotum animalium, karwa-pallukka scrotum, karwa-ruoho fumaria bulbosa, karwa-hasku l. -häsi animal pilosum e. c. ursus; inde 2. *color pilorum*, *color* in genere, G. Haarfarbe, Farbe, mitä karwaa cujus coloris, mustaa karwaa nigri coloris, kaunis karwalta pulcher colore, kuoleman karwa color mortis l. mortui i. e. pallidus.

karwainen, isen Na. 1. *pilosus*, *villosus*, G. haarig, rauh, inde 2. *colorem referens*, G. farbig, non nisi cum Genit. e. c. minkä karwainen cujus coloris, mustan karwainen nigri coloris, lumen karwainen albus, yhden karwainen unicolor, kolmen karwainen tricolor, sateen karwainen ilma aër pluviosi coloris, nubilus, kuoleman karwainen mortis colorem referens, pallidus.

karwallinen, isen Na. idem.

karwatti, tin al. karwakas, kkaan Ns. *calceus* rusticorum ex pelle *pilosa*, G. rauher Schuh, al. karwa-kenkä.

karwet, een Ns. Wib. *lana* arborum, G. Baummoos, Wolle an Bäumen.

karwoan, wota V. *pilo*, pilos expurgo, G. enthaaren.

karwoitun, ttua Vm. *pilosus fio*, G. haarig werden.

Karwari, in Ns. (Sv. garfvare) *coriarius*, G. Gärber.

Karwas, rpaan Ns. *scapha minor*, linter portatilis, G. Kähnchen (karpaa).

karwahdan,

karwahdan, htaa V. *scapham traduco* trans isthmum, G. den Kahn über Land ziehen, inde *traho* in genere, G. tragen l. ziehen, karwahdan puoleeni attraho ad me, it. al. *curam* cujus *gero*, karwahdan walkiata curo ignem, karwahdan lasta infantem tueor, G. besorgen, bewahren, hüten (korjaan).

Karwas, waan Na. *amarus*, *acerbus* gustu, G. bitter, karwas mieli mens acerba, dolens, karwas papu lupinus, karwaasti acerbe.

karwaus, uden Ns. *acerbitas*, G. Bitterkeit, mielen karwaus exacerbatio mentis, offensio.

karwautan, ttaa Vf. acerbum reddo, *exacerbo*, G. bitter machen, verbittern.

karwastan, aa Vf. *dolore afficio*, ut terebinthina in vulnere, G. bittern Schmerz erregen, inde *doleo* ut vulnus l. mens læsa, G. schmerzen.

karwastelen, lla Vfr. idem, max. *doleo*, G. schmerzen.

Karwitsen, ita V. raparum caulem *abscindo*, G. Stängel abschneiden, karwitsen naureita (listin).

Kas Intj. (ex ka et encl. s, kas) vide ka.

Kasa, san Ns. *acervus*, *congeries*, cumulus, G. Haufen, inde al. puu-kasa *strues* ligni aridi per annum l. diutius servata, kasa-puu lignum in strue ultra annum arefactum, unde fig. kasa-pukki, kasa-leipä id. ac kasattu pukki l. -leipä, it. al. §. kirween kasa *dorsum* securis, G. Hammeraxt.

kasaan, sata V. *coacervo*, congero, cumulo, G. anhäufen, inde kasaan puita lignum exstruo ad annum l. diutius servaturus, G. zum Verwahren aufstapeln.

kasatun, ttua al. kasaannun, ntua Vm. *coacervor* l. cumulor, G. gehäuft werden, inde *aresco* et *diu servor* ut lignum in strue, G. lang verwahrt und dürr werden, kasattu puu id. ac kasa-puu, kasattu auma acervus segetis ultra annum servatus, kasattu-leipä panis annotinus l. bimus, kasattu-pukki hircus trimus.

Kasakka, kan Ns. pr. homo ex *Cosackia*, *eques Russicus*, G. Kosack, inde Sav. Carl. Caj. *mercenarius* l. *operarius*, cujus sortis erant quondam milites Russici in Finlandiam transfugæ, G. Tagelöner.

Kasari, in Ns. *æs rude* l. crudum, G. Kupfererz, kasari-waski cuprum fuscum, it. *cacabus* l. lebes *minor* æreus, G. kleiner Kupferkessel.

Kasi, in Ns. *felis* catus, G. Katze (kissa).

Kasia, an Na. *grandis*, magnus, G. gross, ansehnlich.

Kasila, an Ns. id. ac kaisila.

Kaska, an al. kaskas, aan Ns. *aphis*, insectum pisis noxium, G. Blattlaus (retu), it. al. heinä-kaska *gryllus* stridulus, G. Heuschrecke, cfr. kaaskainen.

Kasket, een Ns. *pertica longior* l. tigillum in sæptis salmonum, G. eine Stange beim Lachsfange, al. kaski-puu.

Kaski, ken Ns. *silva* sementi *cæsa* sed nondum usta, al. silva cæsa et jamjam usta, *ager silvestris*, al. silva denuo frondescens, arbusculæ frondosæ in ejusmodi agris post messem accrescere solitæ, G. Schwendenland, al. *arbor abscissa*, arida, G. abgehauener und dürrer Baum (karas), kuusen kaski.

kaskinen l. kaskellinen, isen Na. frondosis *arbusculis ornatus* e. c. silva, locus, G. mit jungem Laubwald bewachsen.

kaskisto, on Ns. *lucus frondosus*, G. Laubwaldshain, al. *silva cæsa*, G. gefällter Wald.

kaskuri, in Ns. *aratrum* pro ejusmodi agris, G. Schwendepflug (sahra).

Kaskotan, ttaa V. *pandiculor*, G. sich recken, inde al. *oscito*, G. gähnen.

kaskottelen, tella Vfr. idem.

kaskotus, uksen Ns. *pandiculatio* l. oscitatio, G. das Recken l. Gähnen.

Kasna, an Ns. Run. *acervus* l. thesaurus cumulatus e. c. divitiarum, G. Haufen.

Kaso, on Ns. idem (kasa).

Kasoon, sota V. id. ac kaswan.

kasotan, ttaa Vfr. id. ac kaswatan.

Kassa, an Ns. (Sv. cassa) *ærarium*, *fiscus*, *pecunia collecta*, G. Kasse.

Kassa, an al. kassa-pää Ns. *caput cirratum*, homo crispis capillis, G. Krauskopf.

Kassara,

Kaſſara, ran al. kaſſari, in Ns. *falx putatoria*, runco, G. Reuthaue (weſoin).

kaſſaroitſen, ita V. *ope* ejus *falcis puto* l. cædo arbusculas, G. mit Reuthaue abschneiden.

Kaſſi, in Ns. reticulum, *sacculus reticulatus*, G. Tragnetz, kala-kaſſi.

kaſſillinen, iſen Na. *sacculum habens*, G. mit Tragnetze versehen, it. *quantum capit* sacculus, G. ein Tragnetz voll.

Kaſſina, an Na. *pudicus*, modestus, G. züchtig (kaino), kaſſinaſti pudice l. modeste.

Kaſtari, in Ns. Abol. *turris campanarum* ad templa, al. kello-kaſtari, G. Glockenthurm, it. Sav. meſſu-kaſtari *vestis* liturgica, G. Messgewand (meſſu-haka), it. laiwan kaſtari *camera* navis, G. Kajüte.

Kaſtet, een Ns. 1. *ros*, G. Thau, aamu-kaſtet ros matutinus, inde *humor* l. udor, G. Feuchtigkeit, Nässe, maa kaipaa kaſtetta terra desiderat l. indiget rigatione l. humore, kaſtet-heinä id. ac kaſtikainen, kaſtet-korret equisetum, it. 2. eccl. *baptismus*, G. Taufe, hätä-kaſtet vide hätä.

kaſtikainen, iſen Ns. *aira cespitosa* l. cærulea, G. Schmiele (kaſtet-heinä).

kaſtan, aa V. 1. *roro, rigo, humecto*, immergo, G. befeuchten, benetzen, wässern, it. 2. eccl. *baptizo*, G. taufen, it. 3. al. ære connecto l. *ferrumino*, G. löthen (juotan, liitän).

kaſtelen, lla Vfr. idem.

kaſtun, ua Vm. *humesco*, irrigor, *humidus fio*, G. feucht l. nass werden.

Kaſu, un Ns. Run. id. ac kaſa, al. id. ac kaswo.

Kaſukka, kan Ns. toga l. *vestis talaris*, vestis *pellicea* longa, G. langes Kleid l. Pelz, meſſu-kaſukka vestis liturgica.

Kaſun, ua al. kaswan, aa al. kaswaan l. kaswajan, wata al. kaſoon, ſota V. *cresco, accresco* ut arbor, infans, *augeor* l. augesco G. wachsen, zunehmen, täyſi-kaswanut adultus: inde puu kaswaa omenia arbor *fert* l. *producit* poma, maa kaswaa ruohoa terra fertilis est gramine, G. hervorbringen.

kaswailen l. kaswaelen l. kaswelen, lla Vfr. idem.

kaswoinen l. kaſuinen l. kaſoinen, iſen Na. *crescens*, G. wachsend, non nisi in compos. e. c. täyſi-kaswoinen adultus, waiwa-kaswoinen tarde crescens, hätä-kaswoinen præcox.

kaswanto, nnon al. kaswanta, nnan Ns. *accretio, incrementum*, G. Wuchs, Wachsthum, Zuwachs, Auswuchs, kaunis kaswannolta pulcher qua staturam, kaswanto otſaſſa *tuber* l. scirrhus in fronte, puun kaswanta incrementum arboris annuum.

kaswannes, nteen al. kaswi, in Ns. idem, max. summitates pini annuæ, augmentum arborum.

kaswain l. kaswajain, amen Ns. idem, max. *surculus, stirps* crescens, *tuber* l. scirrhus in corpore, tuber arboris, G. Gewächs, Zuwachs, Auswuchs, rahan kaswain *fœnus* l. emolumentum pecuniæ, G. Geldinteressen.

kaswo, on al. kaswos, okſen Ns. idem, rahan kaswo.

kaswatan, ttaa Vf. facio l. *curo ut crescat*, inde *fero* l. *produco* fructus ut arbor, ager, G. Zuwachs befördern, Frucht tragen, kaswatan lapſia infantes l. pueros *educo*, G. erziehen.

kaswattelen, tella Vfr. idem.

kaswatus, ukſen Ns. *productio, educatio*, G. Beförderung des Zuwachses, Erziehung.

kaswatti, tin al. kaswates, ttеen Ns. *alumnus*, filius adoptivus, G. Pflegekind.

Kaswo, on Ns. *gena*, G. Wange (poski), inde pl. kaswot *facies* l. *vultus*, G. Angesicht, kaswon-luu mala l. maxilla.

Kata, dan Ns. Abol. *stamen* texti *convolutum*, G. Weberkette (kangas-letti).

Katala, lan Na. visu *tæter* l. *ingratus*, katala aſia res *insolita*, mira, difficilis, periculosa, katala mies vir malitiosus, molestus, *aversandus*, G. widerlich anzusehen, seltsam, gefährlich, abscheulich, it. al. minä katala ego *misellus* l. miserandus, woi ſinua katalaa væ tibi infelici, G. arm, erbärmlich (raukka).

Katan,

Katan, ttaa V. vide sub katto.

Katawa, wan al. kataja, jan Ns. *juniperus* communis, G. Wacholder, katawa=rastas turdi species, kataja=pyóri parus ater.

katawainen l. katajainen, iſen Na. *juniperinus*, ex junipero confectus e. c. baculum, *juniperis abundans* e. c. locus, G. wacholdern, wacholderreich.

katawisto, on al. katajikko, kon Ns. *silva juniperina*, G. Wacholdergehölz.

Katet, tteen Ns. vide sub katto.

Kati, din Ns. vide sub kadet et katoon.

Katio, on Ns. id. ac kaatio.

katiollinen, iſen Na. id. ac kaatiollinen.

Katiska l. katitſa, an al. katſi, in Ns. (Sv. katsa) *nassæ species* piscatoriæ ex assulis erectis, G. Fischerzaun.

Katkeen, keta Vm. *rumpor* ut filum l. funis, *abrumpor* l. disrumpor, G. entzwei gehen, zerrissen l. abgebrochen werden, inde itku katkeepi ploratus desinit, jáſen on katkennut membrum est luxatum l. corruptum, henki katkeepi spiritus intercluditur, anima exspiratur.

katke'elen l. katkeilen l. katkielen, lla Vfr. idem.

katkelma, an Ns. *disruptum quid*, G. etwas Abgebrochenes, lumen katkelma congeries nivis disrupta, pellon katkelma striga agri abrupta, maan katkelma insula qs. ex continenti abrupta, it. Run. kármgeen katkelma *virus* serpentis.

katko, on l. katkana, nan Ns. idem, hepo=katko equus macer, fere animam exspirans, akka=katkana anus decrepita, it. katko *cicuta* virosa, G. Wasserschierling.

katkaiſen, sta V. subito *rumpo* e. c. filum, *abrumpo*, *deseco*, abscindo, divello, G. hastig zerreissen l. zerbrechen.

katkon, oa al. katkoon, kota V. in rumpendo occupatus sum, *minutim rumpo*, *sensim præscindo* l. divello, G. allmählig zerreissen l. abbrechen, it. §. ſydántáni l. minua katkoopi cor l. stomachus mihi dolore afficitur, *vomitu laboro*, nauseo, G. Schmerz in der Herzgrube l. Uebelkeit empfinden.

katkotan, ttaa Vf. idem, max. minua katkottaa.

Katkera, an Na. *valde acer*, *amarus*, G. sehr bitter l. beissend, katkerasti acerbe, katkera=ruoho gentiana amarella al. horka=heinä.

katkeruus, uuden Ns. *indoles valde* acerba, acerbitas, *amaritudo*, G. scharfe Bitterkeit.

katkeroitſen, ita V. *amarum* l. acerbum *reddo*, G. sehr bitter machen.

Katku, un Ns. Caj. Wib. *nidor* max. prunarum, fœtor, G. starker Branddunst.

katkuan, uta V. *nidorem spiro*, fœteo, oleo, G. Brandgeruch geben, katkuapi kaitajallen juniperi odorem redolet.

Katoon, dota V. *pereo* l. *perdor*, *amittor*, *evanesco*, G. verkommen, verloren gehen, verschwinden, vergehen, umkommen, kuu katoopi luna occidit.

katoowaiſuus, uuden Ns. *indoles caduca* l. vana l. fragilis, G. Vergänglichkeit.

katoomattomuus, uuden Ns. *indoles perennis* l. durans, G. Unvergänglichkeit.

katonainen, iſen Na. *amissus*, *deperditus*; inde *defunctus*, G. verloren, verkommen, umgekommen.

kato, don Ns. *amissio*, *defectio*, G. Verschwindung, Verlust, Mangel, max. in compos. e. c. kato=kaswo sterilitas fœni l. segetis, kato=wuoſi annus sterilis, annonæ caritas, peri=kato pernicies l. exitium.

kati, din Ns. idem, Run. on katina est perniciei, cfr. sub kadet supra.

kadet, teen al. kadós, okſen Ns. *status* rei *amissæ* l. *perditæ*, G. verlorner Zustand, non nisi pl. on kateisa l. kadoksisa est amissus, menee kadoksiin l. kateisiin amissus l. deperditus fit, tuli kadoksista, cfr. kadet Na. supra.

kadotan, ttaa Vf. facio ut amittatur l. pereat, *amitto*, *perdo*, *deleo*, G. verlieren, vertilgen, kadotin asiani causâ cecidi l. litem perdidi.

kadottelen, tella Vfr. idem.

kadotus, uksen Ns. *amissio*, actus perdendi, inde *interitus*, *pernicies*, G. das Verlieren, Verlust, Untergang.

Katrikka, kan Ns. *motacilla* alba al. flava, G. Bachstelze.

* Katſon, oa (al. kahton l. kahdon, htoa al. katon l. katton, ttoa) V. oculis *intueor* l. *spectio*, *adspicio*, inspecto, viso l. inviso, G. schauen, anschauen, ansehen, nachsehen (hüten), betrachten, katſon kasta l. karjaa infantem tueor, pecudem curo, katſo itſeſi provide l. cave tibi, katſon muotoa *respicio* formam cujus, katſon taiwasta cœlum *contemplor*, percontor, kätten katſoja chiromanticus, katſon ylön l. =ylen *despicio*, contemtim respicio, haud curo, G. verachtend übersehen.

katſelen, lla Vfr. idem, max. *inspicio*, *contemplor*, percontor, G. besehen, besichtigen, beschauen, betrachten.

katſanto, nuon Ns. *adspectus* l. *obtutus* oculi, muodon katſanto *respectus* formæ, karjan katſanto *cura* pecudis, ylön l. ylen katſanto *despectus*, contemtus, G. Anblick, Rücksicht, Hütung, Verachtung, it. *facies adspicienda*, forma rei, kaunis katſannolta, G. Aussehen.

katſet, een Ns. idem, e. c. ylön katſet, karjan katſet, inde haawan katſet *inspectio* vulneris magica et medicamen inspiciendo arte magica parandum, G. Zauberbesichtigung.

katſellus l. katſelmus, ukſen (pro katſelemus) Ns. *visio*, *inspectio*, *contemplatio*, G. Beschauung, Besichtigung, Betrachtung.

katſahdan, htaa Vs. *subito adspicio* l. prospicio, oculos l. faciem adverto, G. hastig anblicken.

* katſotutan, ttaa Vf. *facio* l. curo *ut* quis *videat*, videndi occasionem cui do, G. beschen lassen.

Kattelus, ukſen Ns. *acus major*, G. Stopfnadel.

— Katti, tin Ns. (Sv. katt) *felis* domest. G. Katze (kiſſa), katin kulta mica flava, G. Katzengold, katin käpälä pes felinus nec non gnaphalium dioicum, katin lieko id. ac warekſen warpaat, katin nauris l. =juuſto malva rotundifolia, katin ſini=kello anemone pulsatilla, it. al. katti-*cicada* l. gryllus stridulus, G. Heuschrecke.

Kattila, an Ns. (Sv. kittel l. kettel) *lebes*, ahenum, G. Kessel. —

kattilallinen, iſen Na. ahenum *habens*, G. G. Kessel habend, it. *quantum capit* ahenum, G. Kessel voll.

Katto, ton Ns. *tectum* domus, G. Dach, Decke, katto=laukka sempervivum tectorum, katto=ſonta stercus post sementem dispergendum.

katoš, okſen Ns. *protectum*, *nubilarium* l. umbraculum, G. Vordach, Wetterdach, Schoppen, inde domicula tecta, casa aucupum (kotuš).

katet, tteen Ns. tectum l. *tegumen*, *velamen*, G. Decke, Hülle, Bedeckung, katet=liina pannus funebris al. fascia vulnerum.

katan, ttaa al. katotan, ttaa V. *tecto orno*, e. c. domum, inde *tego*, *obtego*, G. mit Dache versehen, bedecken, katan haawaa vulnus tegumine obduco, katan peltoa ſonnalla agrum stercore obtego post sementem, præt. katin l. katoin.

kattelen, tella Vfr. idem.

Kattuinen, iſen Ns. *chirotheca lanea*, G. wollener Handschuh (turwakko).

Katu, dun Ns. (Sv. gata) *platea* urbis, G. — Gasse, Strasse, katu=puoti taberna.

Kauha, han Ns. *cochlear majus*, G. Schöpflöffel.

kauhainen, iſen Ns. dim. idem.

kauhallinen, iſen Na. *cochlear habens*, G. mit Schöpflöffel versehen, it. *quantum capit* cochlear, G. Schöpflöffel voll.

Kauhia, an Na. adspectu valde deformis, *horribilis*, *terribilis*, *immanis*, atrox e. c. homo, factum, *detestandus*, G. schrecklich, grausam, abscheulich, kauhiasti horrende.

kauhiainen, iſen Na. dim. idem.

kauhius l. kauheus, uden Ns. *indoles horrenda* l. detestabilis, G. Schrecklichkeit, Grausamkeit, Abscheulichkeit.

kauhu, un Ns. *horror*, terror e. c. mortis, G. Schreck, Grauen.

kauhdun, htua Vm. *horrendus* l. *atrox fio*, irâ valde excandesco, G. schrecklich l. grausam werden, ergrimmen.

kauhištan, aa al. kauhitan, ttaa Vf. *horrore* l. terrore *percello*, *horrifico*, G. Schreck l. Grauen

l. Grauen erregen, inde minua kauhistaa horrore afficior, *horreo*, *detestor*, G. schaudern, grauen.

kauhoitan, ttaa Vf. idem, minua kauhoittaa.

kauhistun, ua al kauhitun, ttua Vm. *horresco*, terrore perfundor, inde *detestor*, *aversor*, G. Schauder empfinden, verabscheuen.

kauhistus, uksen Ns. *horroris injectio*, inde *horror*, *detestatio*, G. Schaudererregung, Schauder, Abscheu.

Kauhna, an Ns. id. ac kauna.

Kauhtana, nan Ns. (Sv. kaftan?) Carl. *amiculum* l. vestimentum *talare*, globulis ornatum, G. Kaftan, langer Oberrock.

Kauka, uwan Ns. quod *remotum* l. *longinquum* est, G. das Ferne l. Langwierige; Nominat. non nisi rar. in compos. kauka=maa terra remota, kauka=metsá: ceterr. Casuum hi adverbiascunt:

Genit. kauwan et Adv. kauwain *diu*, de tempore, G. lange (Zeit), elán kauwan l. kauwain, kauwanko l. kauwainko l. kuinka kauwan quamdiu, niin kauwan tamdiu, kauwan ſitten multo antehac tempore.

Infinit. kaukaa *e longinquo*, G. von Ferne, weither, kaukaako l. kuinka kauſaa unde usque, tuli kaukaa procul venit.

Essiv. kaukana *procul* in loco, G. fern, weit weg, on kaukana in loco remoto l. longe l. procul abest, olkoon minusta kaukana procul a me absit.

Fact. kauwakſi *procul* in locum, G. weithin, meni kauwakſi longe l. procul abiit, inde wiippy kauwakſi *diu* l. *longe* remanet, G. auf lange Zeit, cfr. kauwas.

Compar. on kaukempana l. kauwempana contr. kaukemma l. kauwempa est *in loco remotiore*, G. entfernter, tulee kaukempaa l. kauwempaa venit *ex loco remotiori*, G. weiterher, meni kauwemmakſi contr. kauwemma abiit in locum remotiorem, G. weiterhin, kauwemmin *longius* et *diutius*, G. länger.

kauwas prtcl. (contr. pro kauwakſi) *procul* in locum, G. weithin, fernhin, meni kauwas, kauwasko l. kuinka kauwas quam longe.

kauko, uwon Ns. homo *procul habitans*, peregrinus, G. fern wohnender Mensch, it. *locus* habitandi ab aliis *remotus*, G. entlegener Wohnort, kauko=wieras hospes longinquus.

kaukola, an Ns. *domicilium remotum*, G. entfernter Wohnort.

kaukainen, iſen Na. *longinquus* de loco et tempore, *procul* l. peregre *habitans* e. c. homo, *remotus* e. c. urbs, e longinquo veniens e. c. hospes, *diu durans*, diuturnus e. c. tempus, G. entfernt nach Ort u. Zeit, entlegen, langdaurend.

kaukukainen l. kaukulainen, iſen Na. idem, de loco.

kaukaiſuus, uuden Ns. *longinquitas* loci et temporis, G. Entferntheit.

kauwastun l. kauwakſun, ua Vm. *longinquum* l. *diutinum existimo*, G. für entfernt l. langweilig halten.

Kaukalo, on Ns. *alveus* l. linter, vas ligneum oblongum ex trunco excavato, G. Trog (purtilo, ruuhi).

kaukalollinen, iſen Na. *alveum habens*, G. G. Trog habend, it. *quantum capit* alveus, G. Trog voll.

Kaula, lan Ns. *collum* e. c. hominis, equi etc. G. Hals (kakla), inde maan kauſa isthmus, kaula=waatet l. =liina collare l. focale, kaula=paita collare equi fœno fartum, §. kaula=willa *funis collaris*, quo quis patibulo affigitur, fig. *culpa* l. pœna *capitalis*, teki kaula=willoikſenſa fecit sibi in perniciem.

kaulainen l. kaulahinen, iſen Ns. *collare* l. *focale* hominis, nec non *collare equi*, G. Halsbinde, Halswulst, it. Na. non nisi in compos. e. c. kankia=kaulainen collo inflexibilis i. e. pervicax l. non moriger, pitká=kaulainen hewoinen equus colli proceri, G. langhalsig, steifhalsig.

kaulain, lamen Ns. idem, max. *numella* l. ligamen pecudum, G. Halsfessel des Rindviehes, it. reen kaulamet *compedes* l ligamina trahæ, G. Speiche an den Schlittenkufen.

kauluri, in Ns. *collare* max. hominis, G. Halsbinde.

kaulus, uksen Ns. *limbus* vestium *ad collum*,

lum, fimbria, G. Halskragen, it. al. *apertura* indusii *ad collum*, G. Halsschlitz der Hemde.

kaulatin, ttimen Ns. idem, max. kengán kaulatin (Torn) pars posterior calcei, G. Hintertheil des Schuhs.

kaulaiſuus, uuden Ns. *colli indoles*, sed non nisi in compos. e. c. kankia-kaulaiſuus indoles non morigera, pervicacia, pitkä-kaulaiſuus colli proceritas, G. Langhalsigkeit.

kaulaan, lata V. *collum* cujus *amplector*, G. umhalsen, it. al. kaulaan puita l. terwakſia pinos sursum versus decortico qs. in formam colli, G. abschälen.

kaulailen, lla Vfr. idem.

Kaulaan, lata V. (Sv. kafla) lintea *volvendo lævigo*, G. rollend glätten.

kaulaus, ukſen Ns. *lævigatio*, G. Glättung, kaulaus-lauta asser polituræ serviens, kaulaus-tukki cylindrus ejusdem usus.

Kauna, an Ns. *palea*, furfur frumenti, G. Spreu, inde fig. wihan kauna qs. *stimulus* iræ, odium clandestinum, simultas, invidia, G. Groll.

kaunainen, iſen Na. *palcatus*, paleis abundans, G. spreuig.

kaunaan, nata V. *paleas secerno* l. expurgo ex frumento, G. von Spreu reinigen, inde pro paleis l. *nihilo habeo*, *flocci facio*, rejicio, G. gering schätzen, it. *stimulo* ut palea in oculo, *irrito*, verbis *morosis* rodo, *invide obtrecto* l. vitupero, G. reizen, mit Worten verkleinern, neidisch verleumden.

kaunaus, ukſen Ns. *secretio palearum*, *irritatio*, *invida obtrectatio*, morosa vituperatio, G. Spreureinigung, Reizung, neidische Verkleinerung.

Kaunis, iin *pulcher*, *venustus*, formosus, ornatus, elegans, G. schön, hübsch, kauniiſti l. kauniiſta pulchre, eleganter, it. in moribus *decens* l. *modestus*, G. anständig, sittsam, kaunis elo vita pudica, ole kauniiſti modeste l. decenter te gere.

kaunoinen l. kaunuinen l. kaunukainen, iſen Na. dim. idem, vox blandientis.

kauno, on al. kaunokas, kkaan Na. idem, max. bene vestitus, *ornatus*, G. hübsch gekleidet.

kaunius l. kauneus, uden Ns. *pulchritudo*, venustas, elegantia, decentia, G. Schönheit, Hübschheit, Anständigkeit.

kauneilen, lla Vfr. vestibus *elegantibus* utor l. *superbio*, G. über seine Schönheit stolziren, it. al. *modestus* l. pudicus sum, G. sich anständig betragen.

kauniſtan, aa Vf. *pulchrum reddo*, *exorno*, G. verschönern.

kauniſtelen, lla Vfr. idem, it. kauniſtelen tyttöä puellam venustam dico, *blandior*, G. schmeicheln, it. kauniſtelen ſanaani l. työtäni verbum l. factum *excuso* l. purgo l. prætexo, G. beschönigen.

kauniſtus, ukſen Ns. *exornatio*, inde *ornatus*, ornamentum, G. Verschönerung, Schmückung, Schmuck.

kauniſtun, ua Vm. *pulcher* l. formosus *fio*, lætiorem induo faciem, G. schön l. hübsch werden.

Kauppa, pan Ns. (Sv. köp) *mercatura*, mercatus l. mercatio, G. Kauf, Handel, teen kauppaa mercor, mercaturam facio, nec non de mercibus paciscor, on kauppana est venalis, käywä kauppa pretium inter mercantes commune, kauppa-mies mercator, kauppa-kalu merx, res venalis, kauppa-laiwa navis mercatoria, talon kauppa pactio de prædio vendendo et emendo, emtio venditio, rikon kauppan pactum emtionis irritum facio.

kauppia, an al. kauppias, aan al. kaupuri, in Ns. *mercator*, G. Kaufmann, al. kauppa-mies.

kaupunki, ngin al. kaupunti, nnin Ns. (Sv. köping) *urbs* mercatoria, G. Stadt, esi-kaupunki suburbium.

kauppaan, pata al. kaupitſen, ita V. *venum exhibeo*, *vendito*, vendo, inde rar. *mercor*, G. feil bieten, zum Verkauf ausbieten l. ausstellen, verhandeln.

kaupitteleu l. kaupotteleu, tella Vfr. idem.

Kaura, an, Carl. kakra, an Ns. *avena*, G. Hafer, hukka-kaura avena fatua.

kaurainen, iſen Na. *avenaceus* e. c. panis, *avenâ mixtus* e. c. hordeum, G. von Hafer, hafergemischt.

Kauris, iin Ns. *caper* l. *hircus*, G. Ziegenbock, máki=kauris Bibl. ibex, metsä=kauris capreolus, kauriin=waha lapidis species in Finlandia solita al. rapa=kiwi.

Kauru, un Ns. *scolopax* arquata l. phæopus, G. Schnepfe (suo=kurwi).

Kausi, uden Ns. 1. *ambitus* l. intervallum temporis, G. Umlauf der Zeit, non nisi in compos. e. c. kuu=kausi ambitus lunæ, mensis, päiwä=kausi totus dies, Gall. journée, wuosi=kausi annus, Gall. année, ilta= l. ehtoo=kausi vesper, Gall. soirée, yö=kausin noctu, per noctes: hinc 2. Cas. Inf. kautta, rar. Abl. kaudelta involvit Lat. *per* l. *ope*, G. durch, e. c. jumalan kautta l. =kaudelta ope dei, per deum, pellon kautta per l. trans agrum, (ambitu facto agri), poikansa kautta per filium suum, minun kauttani per me, tuon kautta illac.

kausittain prtcl. *per intervalla* temporis, G. nach Umlauf der Zeiten, wuosi=kausittain annue, quotannis.

Kausta, an Ns. *assula longitudinalis* compedes trahæ compingens, G. langes Bretchen über den Schlittenspeichen.

Kauta, dan al. kauto, don al. kautu, dun Ns. *pars* calcei *superior* plantam pedis tegens, G. Schuhoberleder, kauto kenkä calcei species.

Kautiainen, isen Ns. *cuneus* quo muscus in rimas parietis intruditur, G. Treibmeissel.

Kauwan et kauwas vide sub kauka.

Kawahdan, htaa V. 1. *subito prosilio*, G. hastig auf l. vorbeispringen, karhu kawahti pystyyn ursus subito se erexit, susi kawahti metsästä lupus subito apparuit inter arbusculas se subducens, inde 2. al. *timidus evito*, *cautus subterfugio*, *caveo* mihi, G. furchtsam vermeiden, sich hüten l. in Acht nehmen, kawahda itseesi l. sinusi siitä cave tibi de eo, id cautus evita.

kawahdus, uksen Ns. *cauta evitatio*, *cautio*, G. behutsame Vermeidung.

Kawala, lan Na. *callidus*, *astutus*, versutus, G. listig, schlau.

kawaluus, uuden Ns. *calliditas*, astutia, G. Schlauheit.

kawaloitsen, ita V. *callide ago*, astu utor, G. sich listig betragen.

Kawet, peen Na. pr. *cute lanuginosa* l. *pilis* nitidis *ornatus*, G. mit feinem Haare versehen, feinbehaart, unde sæpe substantive adhibetur 1. de *homine*, max. juniore, femina, puella, kahden kapeen tekemä, emo=kawet, 2. de *animalibus domesticis minoribus*, ovibus, capris, kapeet owat pellolla, 3. de animalibus *silvestribus* minoribus, leporibus, vulpibus etc. metsän kapeet, 4. Run. de *diis* l. *geniis mythol.* variis, quos humana forma l. cute indutos quondam putabant Finni, G. Epithet mythol. Geister, ainoinen kawet id. ac wäinämöinen, kapeen tulet id. ac kalewan tulet, maan kapeet genii terræ; quæ usus varietates ex contextu facile enodantur.

kapo, won al. kawoh, oon Ns. idem, max. puella, agnus, etc.

kapeinen, isen Ns. dim. idem, isä=kapeinen mas, emä=kapeinen femina.

kapines, een Ns. idem, max. animal noxium.

Kaweeraan l. kawieraan, rata V. (Sv. cavera) *caveo*, satisdo, G. verbürgen.

kawisioni, in Ns. (Sv. caution) *cautio*, satisdatio, G. Bürge.

Kawerran, rtaa V. Caj. *scabo*, scabendo tero, G. schaben.

Kawia, an al. kawet, ween Ns. *meta segetis* minor in agro, G. kleine Getreidemiethe, it. kawia al. id. ac kawio.

Kawio l. kapio, on Ns. *ungula* equina, G. Hufe.

kawioinen, isen Na. *ungulatus*, G. behuft, non nisi in compos. e. c. kowa=kawioinen cujus ungulæ sunt nimis duræ.

kawiaan, iata V. *ungulis utor*, cursito, G. mit Hufen laufen, peura kawiaa.

Kedju, un Ns. rar. pro kääty.

Keesi, in Ns. rar. pro kääsi l. kiäsi.

Kehkiä, än Na. *haud compactus*, *solutus* l. tumidus ut lana pexa l. ager recens aratus, *facilis evolutu*, G. ungepackt, los, locker, pauschig.

kehkura, an Ns. convolutum quid *facile evolvendum* e. c. glomus, G. etwas Lockeres.

kehkiän,

kehkián, itá al. kehkenen, hjetá Vm. *facile evolvor* l. *explicor*, *solvor* ut merges, erumpor ut filum e margine texti, *retorqueor* ut filum, *solutus fio* l. emoveor ut ager, G. sich aufwickeln l. auflôsen, sich ausfasern, sich zurückdrehen, los l. locker werden.

kehitán l. kehetán, ttáá Vf. convolutum l. contortum *evolvo* l. *explico*, nodum *extrico*, compactum *solutum reddo* l. emoveo, G. aufwickeln, auflôsen, ausfasern, zurückdrehen.

kehoitan, ttaa Vf. idem, inde ligaminibus quem *solvo*, solutum facio l. *expedio* quem, G. lôsen, befreien, it. animum *permoveo* ad quid, *exhortor*, *impello*, suscito, G. bewegen, ermahnen, anrathen, ermuntern, antreiben, anspornen, kehoitan wihaan l. iloon *incito* quem ad iram l. gaudium, kehoitti minua ſanomaan *svasit* mihi ut dicerem, kehoittawa ſyy causa impulsiva l. exhortans l. permovens.

kehoittelen, tella Vfr. idem.

kehitys, yksen Ns. *evolutio* l. *explicatio* rei contortæ l. intricatæ, *solutio* rei compactæ, G. Aufwickelung, Auflôsung etc.

kehoitus, uksen Ns. idem, inde *solutio* ligaminum, *expeditio*, nec non *permotio* mentis, *exhortatio*, *incitatio*, *svasio*, *impulsio*, G. Lôsung, Befreiung, Bewegung, Ermahnung, Anrathung, Anspornung etc.

Kehlo, on Ns. *vas mulctrale*, G. Milchgelte (kiulu, rajenta).

Kehnään, nátá V. *glorior*, *jacto*, ostento, G. prahlen, sich rühmen.

Kehnet, een Ns. *floccus* l. naucus e. c. ligni triti, G. Flocke.

Kehno, on Na. tenuis, *debilis*, vi carens, kehno jywá granum nullius frugis, inde *inutilis* l. ineptus, nequam, G. schwach, schlecht, untauglich, it. al. *tardus* in gestu, inde *verecundus*, qui rem suam hæsitans l. tarde expedit, G. träge, blôde, kehnon-lainen l. kehnollainen idem.

kehnoinen al. kehnukainen, iſen Na. dim. idem.

kehnous, uden Ns. tenuitas l. *debilitas*, *inutilitas*: *tarditas*, *verecundia*, G. Schwäche, Untauglichkeit, Trägheit, Blôdigkeit.

kehnoonnun, ntua al. kehnonen, hnota Vm. *fio debilis* et *inutilis*, al. fio *tardus* l. *verecundus*, G. schlecht l. untauglich werden, träge l. blôde werden.

kehnoutan, ttaa Vf. *debilem* l. *inutilem reddo*, al. *tardum* l. *verecundum* reddo, G. schlecht l. untauglich machen, träge l. blôde machen.

Kehoitan, ttaa Vf. vide sub kehkiá.

Kehrotin, ttimen Ns. *terebra minor*, G. kleiner Bohrer.

Kehrá, án l. Sav. ketrá, án Ns. *spondylus* fusi l. coli, G. Spindelwirbel, al. kehrán pää l. -ſarwi, inde kehrá-warſi colus l. fusus, nendi machina, G. Spindel, kehrán luu l. kehrás-luu talus pedis, kehrá-kontti tibia, it. Sav. *netrix*, G. Spinnerinn.

kehrään, rátá, al. rar. kehrin, iá, Sav. keträän, rátá V. *neo* fila colo l. fuso, G. spinnen, kehrääjá netrix nec non locusta marina, insect.

kehräelen l. kehräilen l. Sav. keträilen, llá Vfr. idem.

kehräys, yksen Ns. *actus* nendi, G. Gespinne, inde pl. kehräykſet id. ac kehrus.

kehrus, uksen al. kehruu, uun Ns. max. pl. kehrukſet l. kehruut *netum* l. *nendum* e. c. linum l. lana, G. Gespinst.

kehräyn, ytá Vm. *neor*, G. sich spinnen lassen, pellawa kehräyppi linum est aptum quod neatur, est facile netu.

kehräytän l. kehrätän, ttää Vf. *facio* l. curo *ut neatur*, G. spinnen lassen.

Kehtaan, htaa V. 1. Abol. *me non pudet* l. *haud pudeo*, G. sich nicht schämen l. nicht scheuen, kehtaatko tehdä an sine pudore facere potes: negative en kehtaa ſanoa *pudet me* dicere, erubesco, G. sich schämen, it. 2. Sav. *non tædet me* operis, *piger* l. ignavus *haud sum*, G. ohne Trägheit etw. thun mögen, kehtaatko tehdä an præ pigritia facere vales: inde negative en kehtaa tehdä præ pigritia haud possum facere, G. vor Trägheit nicht thun mögen, cfr. wiitſin.

Kehto, don Ns. *cunæ*, lectulus infantum, G. Wiege (kätkyt), kehto-lapſi infans in cunis sopiendus.

kehtoinen l. kehtainen, iſen Ns. dim. idem, inde al. *cubile* l. dormitorium *minus*, G. Schlafzimmerchen.

Kehun, ua V. *glorior, jacto*, ostento, laudibus effero, G. prahlen, rühmen.

Kehá, án Ns. *prima compago* domus ligneæ, G. errichtetes Hausgezimmer, huonet on kehállá parietes domus sunt exstructi, inde *circulus circa quid*, G. Umkreis, e. c. auringon l. kuun kehá orbis circa solem l. lunam, G. Hof um Sonne l. Mond, rattaan kehá orbis rotæ, seulan kehá circuitus cribri, juusto-kehá forma casei premendi, kankaan kehá machina stamini texti convolvendo nec non stamen eidem circumvolutum, on metsán kehássá est intra peripheriam l. circuitum silvæ.

kehikko, kon Ns. *quadrangulum* l. quadratum minus, G. etwas Viereckiges.

kehin, iá V. pr. *compaginem* domus *exstruo*, G. aufzimmern, kehin huonetta, inde kehin kangasta stamen texti convolvo, kuu kehii luna orbe circumdata apparet.

kehitán, ttáá V. *orbe* quem *circumdo*, sæpto l. circuitu claudo et præumbro, G. mit Kreise umgeben, umringen, umhüllen, kehitti kuun lunam orbi inclusit l. circumdando obumbravit, cfr. sub kehkiá.

Keidas, taan Ns. *grumus* l. *tuber* elevatius in paludibus et pratis, G. Knoll l. kleines Hügelchen auf Sümpfen l. Wiesen, keidas-newa palus grumis plena, cui aqua subest.

keitolainen, iſen N. Run. *inter grumos commorans* e. c. serpens, G. der bei Hügelchen hauset.

Keihtainen, iſen Ns. id. ac kehtoinen sub kehto.

Keihás, áán Ns. *lancea*, *hasta*, G. Lanze, Wurfspiess, kehti-keihás lancea cuspide cruciformi, putki-keihás hasta minor, keihään kehti sagittaria sagittifolia.

keiho l. keihoi, on Ns. Run. idem, al. fig. serpentis species, *anguis* eryx?

keihoinen, iſen Ns. dim. idem.

keihástán, áá V. *hastam manubrio instruo*, G. die Lanze stielen, al. *hastá* quem *munio* l. orno, G. mit Lanze versehen, it. al. *hastá pungo*, G. mit Lanze stechen, inde kylkeáni keihástáá pleuritidi laterali laboro.

Keijahdan, htaa Vs. *subito labor* l. *procido*, G. hastig umfallen l. umstürzen, keijahti seljállensá supinus cecidit, inde fig. kewäállá keijahti vere *contigit* l. accidit, G. sich zutragen, niin asia keijahti ita res improviso *evenit*.

Keijo, on al. keiju, un Ns. Run. max. pl. keijut *genii mythol.* terrestres, valde subtiles, sæpius ad templa commorantes, manes? G. etwa Elfen, it. §. Run. fig. *serpens*.

keijoinen l. keijuinen l. keijukainen, iſen Ns. dim. idem, max. pl. keijuiſet (maahinen).

Keiju, un Ns. *oscillum*, G. Schaukel.

keijun, ua Vm. *oscillor*, oscillo jactor, G. schaukeln.

Keikka, kan al. keikas, kkaan, al. keikko, kon al. keikku, kun Na. *recurvatus*, resimus, *sursum curvus* ut solea trahæ, G. aufwärts l. zurückgebogen, keikka-pää caput erectum l. resimum, inde menee kus per-keikkaa l. kuperin-keikkaan præceps prolabitur, G. Burzelbaum schiessen, it. al. *vacillans* l. oscillans ut navicula, G. schwankend, schaukelnd, inde al. keikka l. keikku Ns. *oscillum*, G. Schaukel.

keikun, kkua Vm. *sursum deorsum jactor*, *huc illuc moveor*, *vacillo*, oscillo jactor instar puerorum ludentium, *ludens cursito*, G. schwenken, schaukeln, spielend ab u. zu springen.

keikkaan, kata al. keikoon l. keikoon, kota V. *me recurvo* l. reclino, *sursum inclinor*, nec non al. *vacillo*, *oscillor*, huc illuc jactor, G. sich aufwärts biegen, schwanken etc.

keikkaelen l. keikailen, lla Vfr. idem.

keikkaus, uksen Ns. *recurvatio*, *vacillatio*, *oscillatio*, jactatio huc illuc, G. Aufbeugung, das Schwanken l. Schaukeln, inde *motio lusoria*, *ludus*, saltatio, *tripudiatio* puerilis, concursus ludentium et saltantium, G. spielendes Hüpfen, Tanz.

keikari, in Ns. *homo* capite recurvato *superbiens*, G. eitler u. hochmüthiger Mensch,

Mensch, Stutzer, al. *oscillo ludens, tripudians*, G. Schaukler, Spieler, Tänzer.

keikatan l. keikautan l. keikahutan l. keikotan l. keikutan, ttaa Vf. *recurvo*, sursum inclino, *oscillo* quid, *ultro citroque jacto*, sursum deorsum moveo, G. aufwärts biegen, schaukelnd bewegen, ab und zu werfen, keikauta pikari ſuuhuſi poculum in os tuum subverte, keikata tänne huc projice, keikattaa päätänſä caput superbiens erigit.

keikattelen l. keikuttelen, tella Vfr. idem, inde *ludens moveo*, levi pede salto, *tripudio* ut pueri ludentes, G. spielend hüpfen, tanzend springen.

keikahdan, htaa Vs. *subito prolabor, supinus procumbo, occumbo*, G. hastig rücklings fallen, hinstürzen.

keikahtelen, hdella Vfr. idem, inde keikahtelee päätänſä caput superbe jactat l. gerit, G. Nase hoch tragen.

keikistän, ää V. idem ac keikatan, inde keikistän polviani genua flecto.

keikjstelen, llä Vfr. id. ac keikattelen.

keikistyn, yä Vm. *prolabor, supinus cado*, occumbo, G. rücklingsfallen, hinsinken.

keikelehdän, htää V. *otiosus* et qs. pedibus vacillantibus *incedo, vacillo*, inclinor, G. wackelnd gehen, schwanken.

Keila, an Ns. (Sv. kegla) *conus*, metula lusoria, G. Kegel, heitän l. nakkaan keilag conis ludo, it. *assula* in utraque extremitate retis, G. Netzholz.

Keimiä, än Na. *elate se gerens*, caput superbe jactans, speciem pulchritudinis præ se ferens, G. stutzerhaft, eitel.

keimailen, lla Vfr. *elate me gero, superbio*, G. sich stutzerhaft betragen.

Keino, on Ns. 1. pr. *semita* l. *via aucupum*, ubi decipulas intendunt, G. Vogelfängersteig, anſa-keino, keino-tie, inde 2. *via* l. *modus* quo quid efficitur, vel quo quis occupatur, G. Weg, Ausweg, Art u. Weise, Beſchäftigung, elatus-keino vitæ genus, modus quo quis vitam sustentat, kaikki keinot omnes quæstus l. commercia, kirja-keinot artes litterariæ, ſillä keinolla l. skeinoin ea via l. eo modo, kelpo-keinot instrumenta apta; pahat keinot mali agendi modi l. mores, malæ technæ, puhet-keino mos loquendi, dialectus, on keinona minulla est mihi occupationi, keino ſiihen modus l. via eo perveniendi, naima-keinot viæ nuptias ambientium.

Keinu, un Ns. *oscillum*, G. Schaukel.

keinun, ua Vm. *oscillo jactor*, G. schwanken, schaukeln.

keinutan, ttaa Vt. *oscillo jacto* quem, agito quid instar oscilli, G. schwanken l. schaukeln machen.

keinutus, ukſen Ns. *oscilli jactatio*, G. das Schaukeln.

Keiſaan, ſata V. Carl. *occulte* quid *prehendo, clam eripio*, G. heimlich zu sich nehmen, inde Botn. *occulte* verba alius l. rumores de alio *expiscor*, alium clam *diffamo* l. obtrecto, G. heimlich nachspüren l. verkleinern l. verleumden.

Keiſan-putki Ns. *cicuta virosa*, G. Waſserschierling (myrkky-putki l. -juuri, katko).

Keiſari, in Ns. (Sv. kejsare) *imperator*, cæsar, G. Kaiser.

Keiſi, in Ns. id. ac kääſi.

Keito, don Na. *levi pretio vendibilis*, G. wohlfeil, it. Ns. Run. *genius mythol.* fautor rei metallicæ, G. mythol. Person.

keitolainen, iſen Ns. Run. unus ex familia *tov* keito.

Keitän, ttää V. *coquo*, elixo, *decoquo*, G. kochen, durch Kochen bereiten, keittäjä coquus.

keittelen, tellä Vfr. idem.

keitti, tin al. keitikäs, kkään Ns. *rapa* integra cocta, G. heil gekochte Rübe.

keitto, ton al. keitos, okſen Ns. *coctio*, G. das Kochen l. Gekochte, keitto-huonet culina, keitto herneitä tantum pisi quantum semel coquitur, ſyön keittoa l. keittoruokaa cibum coctum edo, juon kukkain keitosta decoctum florum bibo.

keitätän, ttää Vf. *facio* l. sino l. curo ut *coquatur*, G. kochen lassen.

Kekka, kan Ns. id. ac keikka, kekka-pää l. -meno silo l. resimus qua caput l. nasum, G. zurückgebogen, pää on kekaſa.

Kekkerois

Kekkeröinen, iſen Na. Run. vox fiƈta, fere *robustus*, G. kraftvoll.

Keko, keon Ns. *acervus* rotundus l. *meta* fœni l. segetis messæ, G. Miethe, Fehm, kuſilais-keko nidificium formicarum.

Kekri, in al. köyri (käyri?), in al. köyry (käyry?), yn Ns. 1. *genius mythol.* Carl. rei pecuariæ patronus, G. mythol. Schutzgott der Viehzucht, inde 2. *festum* Finnorum solemne l. convivium cum epulo in honorem *tou* kekri, tempore autumnali quondam ante sacra Christia- celebrari solitum, G. Herbstfest der Finnen, unde hodie Sav. *convivium* im die omnium Sanƈtor.

ttären Ns. *femina mythol.* fa- l. filia *tou* kekri, G. mythol. he.

Ns. 1. *contus* l. *corvus* in cym- *ertica* l. furca *hamata*, qua quid ehenditur, G. Bootshaken, lang- r Haken, inde Sav. *vis mentis* ltas *apprehendendi*, *intelligendi* dicandi, G. Fassungsvermögen.

V. *conto expiscor*, *percontor*, comprehendo, G. mit Haken uchen l. ergreifen, inde Sav. ro quid, *vestigo*, kekſin ſilmin ocu- *uiro*, kekſin ruokaa cibum *conqui-* ec non mente *animadverto*, l. *ehendo*, kekſin neuwoa consilium . l. *capio*, kekſitkö ſitä percipisne erforſchen, nachgucken, nach- n, gewahren, begreifen, faſſen. ten Ns. *torris* l. titio, G. Brand, cheit.

al. kelä, än Ns. *verticillus*, ma- restionum et textorum cui funi- l. filum contortum involvitur, G. rad (kelosin).

ata V. *conglomero* l. contorqueo l. funiculum, G. um die Kurbel keln.

in Ns. Abol. *homo loquax*, *bla-* ƈator, G. Schwätzer, Prahler. ää V. lingua celeri *multum* et *oquitor*, *blatero*, G. plappern.

n Ns. Abol. *interaneum* fragile in cornu bovis, G. Hornmark, inde astian kelho vas fraƈtum, inutile.

Kelhä, än Ns. *campus aridus*, pratum e- levatius fœnisecio ineptum, G. dürrer Platz auf Wiesen.

Keli, in Ns. *via hiemalis* l. nivalis, G. Schlittenbahn (tila), kowa l. paha keli via nivalis veƈturæ inepta, kelin riket tempus viæ incommodæ.

kelittömyys, yyden Ns. *viæ nivalis* l. veƈturæ *incommoditas*, G. Mangel der Schlittenbahn.

Keliä, än Na. *lævis* e. c. glacies l. via, G. glatt, keliä tila veƈtura hiemalis facilis.

Kelkka, kan Ns. (Sv. kälke) *traha minor*, G. kleiner Schlitten.

Kelkki, kin al. kelkkä, kän Ns. *turio* l. summitas *pini*, G. Tannenſchössling (kälkki), kelkki-pyssy bombarda puerorum luſoria ex ejusmodi turione.

Kelkkiä, än Na. *vegetus*, *vigorosus* e. c. senex, G. lebhaft, rüſtig.

Kelkutan, ttaa V. vide sub kello.

Kellari, in Ns. (Sv. källare) *cella*, G. Keller.

Kelles, ekſen al. kellet, lteen Ns. *assis* ex latere trabis excisus, cui adhæret cortex, G. Schalbrett (kelli).

kelli, llen Ns. *pars exterior* l. *corticata* ejusmodi assis, G. Rindenſeite des Schalbrettes, inde kelli-liha caro macilenta, it. al. *status* rei *subversæ* l. *oblique jacentis*, G. liegende Stellung auf Rücken l. Seite, astia on kellellänsä, pani kellellensä.

kellestän, ää V. *trabem* ex uno l. binis *lateribus decortico* l. *dolabra abrado*, G. Schalbretter abhauen, abſchälen.

kellistän l. kellystän, ää V. idem, al. *oblique verto* l. *subverto* e. c. dolium, vas, *supinum colloco*, G. rücklings l. ſeitwärts wenden, umwerfen.

kellistyn, yä Vm. *subvertor* l. *oblique vertor* l. cado, G. rücklings l. ſeitwärts fallen, umgekehrt werden.

kellitän, ttää Vf. traham *soleis munio*, G. den Schlittenkufen Holzleiſten unterſetzen, al. id. ac kellotan.

Doubtless your
deal Bookshop is
ne where you
an get any book
t any time, New
r Second-hand,
nglish or For-
ign. We do
ot claim to have
rrived at such
erfection, but it
s our ideal.

Please send for
our Free Lists of
New and Second-
and Books,
nentioning the
ubjects in which
ou are inter-
sted.

W. HEFFER & SONS
LIMITED
and 4 Petty Cury
Cambridge, Eng.
Tel. 4262
Cables: 'Heffer
Cambridge'

kellotan, ttaa V. *supinus*, *otiosus* et negligenter *jaceo*, G. rücklings l. nachlässig l. müssig liegen, al. id. ac kelkutan sub kello.

kellittelen, tellá Vfr. idem.

Kello, on Ns. (Sv. skälla?) 1. *campana templorum*, *campanula*, *tintinnabulum*, G. Glocke, Schelle, kello=lehmá vacca l. tintinnabulo ornata, gregis ductrix, kelloa ſoitan campanam pulso, kellon kieli pistillum campanæ, inde fig. kylán kello l. kieli=kello blatero, rumores spargens, homo bilinguis, kurjen kello campanula, flos, 2. kello l. tiima=kello *horologium*, G. Uhr, kello lyópi l. käypi horologium sonat l. motatur, kellon lyómá pulsus horologii, inde kello on yksi, kaksi etc. *hora* est prima, secunda etc. kello lyópi neljá, wiisi hora sonat quarta l. quinta etc. mitá kello on quota est hora, kello=kuuden aikana circa horam sextam.

kellokas, kkaan al. kelluri, in Ns. *tintinnabulo munita* vacca l. equus l. ovis, G. Schellenträger.

kelket, kkeen Ns. *tinnitus* campanulæ, G. Geklingel,

kelkutan, ttaa Vf. tintinnabulum quatiendo pulso ut vacca, G. mit der Schelle klingen, inde käyn kelkutan lente procedo ita ut campanula vix moveatur.

kellotin l. kelkutin, ttimen *quidquid instar campanulæ* pendet et movetur, G. etwas hängend Schwankendes, lampaan kellottimet scrotum arietis, nec non geum rivale.

kellun, ua Vm. *pendeo* instar campanæ, *pendulus moveor*, G. hängend schwanken, hängen.

kellutan, ttaa Vf. *pendulum* quid *moveo*, G. schwenken (kelkutan).

kelluttelen, tella Vfr. idem.

Kelläán, llátá V. (Sv. skälla?) *exprobro*, *convicior*, infamo, G. schimpfen (parjaan, haukun).

Kelmi, in Ns. (Sv. skälm) *homo nequam*, G. Schelm (kálmi).

Kelo, on Ns. id. ac keula.

Keloſin, imen Ns. id. ac kela.

Kelpo, won Na. *idoneus*, *aptus*, commodus, inde *perbonus*, egregius, G. tauglich, schicklich, tüchtig, brav, max. in compos. e. c. kelpo=mies vir integer, kelpo=lailla egregie, optime, inde kelpo ottamaan *dignus* qui capiat, G. wurdig: ceteri Cass. rari.

kelwos, okſen Na. idem, kelwokſesti Adv.

kelwollinen, iſen Na. idem, sed per omnia usitat. kelwolliſesti apte, perbene.

kelwolliſuus, uuden Ns. *indoles apta* l. commoda l. utilis, G. Tauglichkeit, Tüchtigkeit.

kelwotoin, ttoman Na. car. *inutilis*, *ineptus*, perversus, *indignus*, G. untauglich, schlecht, unwürdig.

kelwottomuus, uuden Ns. *indoles inepta* l. *inutilis*, G. Untauglichkeit, Unwürdigkeit.

kelpaan, lwata V. *sum idoneus* l. *aptus* l. commodus l. utilis, inde *sum acceptus*, G. taugen, annehmlich seyn, kelpaa minulle placet mihi, kyllá kelpaa omnino est aptum l. utile.

Kelſi, in Ns. *caudex* ad carinam, cui affigitur malus, G. Kielschwein.

Kelta, llan Ns. *color luteus*, luteum, G. das Gelbe, inde kelta l. keltoja lycopodium complan. l. selago al. kelta=taudin warſi l. maan=kelta, kelta=ruoho l. =juuri chelidonium majus, kelta=kukka flos quisque luteus max. calta palustris, kelta=lintu oriolus galbula al. id. ac kelta=warpuinen, kelta=ſirkka motacilla flava, kelta=ſirkkuinen fringilla spinus l. carduelis, kelta=warpuinen fringilla spinus, kelta=tauti ictérus, morbus: ceteri Cass. rari.

keltainen l. kellainen, iſen al. kellawa, wan Na. *luteus*, luteolus, G. gelb.

keltaan, llata Vf. luteum colorem induco, *luto tingo*, G. gelben, gelb färben.

kellastun, ua Vm. *luteus fio*, flavesco ut seges, folia, G. gelb werden.

kellahdan, htaa Vs. *luteum* colorem *refero*, G. gelblich seyn, kellahtawa subflavus.

Keltti, tin al. kellet, lteen Ns. *caro tenuis* ad hypochondria l. ilia claudens, G. Fleisch an den Weichen.

Keltto, lton Ns. id. ac kelhá.

Kelttu,

Kelttu, ltun Ns. id. ac kenttu.

Kelwet, een Na. *vilis* e. c. merx, levis e. c. pretium, G. wohlfeil.

kelwenen, wetá Vm. *vilis* l. levis *fio*, G. wohlfeiler werden, fallen.

Kema, an Na. id. ac keimiá, kema-páá caput erectum l. resimum.

Kemi, -in Ns. *terra ruens* in amnem delapsa, ripa prærupta, G. eingestürztes, jähes Ufer.

Kemmin, mpiá V. *tarde* l. *moleste laboro* l. *incedo* l. vado, G. träge l. mühsam thun l. fortschreiten (kämmin), lapsi kempii infans adscendere conatur.

Kemppi, pin Na, *elatus*, vestitu ornato superbiens, inde *egregius*, G. stolz, vortrefflich, ausgezeichnet, kemppi koreus cultus vestium nimius, it. Ns. (Sv. kämpe) *heros*, G. Held.

kemppailen, mpailla Vfr. superbe me gero, *elatus sum*, G. sich stolz betragen.

Kemputin, ttimen Ns. *sarcina* l. onus humeris ferendum, G. Bürde.

Kemu, un Ns. *convivium*, epulum, al. *strepitus* conviventium, G. Schmaus, Lärm der Schmausenden.

Ken l. kenká, kenen l. Sav. kennen, al. contr. kes l. keká, kenká Pron. interr. 1. *quis*, *quæ*, G. wer, de personis: differt a kuka eodem modo ac G. wer a welcher vel Sv. hvem ab hvilken: quæ tamen haud raro et in Finn. et Germ. et Svec. promiscue adhibentur: particula encl. ká huic monosyllabo in sensu affirmat. sæpe adhæret (kenká, keká), rarius vero Casibus dissyllab. (kenenká etc.): trisyllab. haud raro contrahuntur e. c. Nominat. ken l. kenká l. kes tulee l. sanoo quis venit l. dicit: Gen. kenen l. kennen l. rar. kenenká contr. kenká työ cujus factum: Inf. ketá huudat quem acclamas: Ess. kenená contr. kennä: Fact. kenekší contr. kekší: Allat. kenellen, kellen: Abl. kenelтá, keltá et s. p. Pl. Nom. ketká, Gen. keiden Inf. keitá et s. p. – 2. sensu negat. adjicitur prtcl. encl. kään, quæ omnibus Cass. adhæret e. c. ei kenkään l. kekään sano haud quis i. e. *non ullus* l. *nullus*, *nemo* dicit, G. Niemand, Gen. ei kenenkään l. kenkään työ nullius l. neminis opus, ei ketäkään contr. ketään, ei kenellenkään l. kenellekään l. kellenkään l. kellekään nemini, ei kenelтäkään l. keltäkään et. s. p. cfr. Gramm.

Kena, an Ns. id. ac pilppu.

Keneraali l. kenraali al. kinraali, in Ns. (peregr.) *generalis* dux militum, G. General.

Kenetän l. kenitän, tää V. vide sub keno.

Kenká, ngán Ns. *calceus*, G. Schuh, on kengässä est calceatus l. calceis munitus, inde in genere *munimen* l. tegmen *pedis* omnigeni e. c. hewoisen kenká solea equi ferrea, sauwan kenká tegmen baculi, maston kenká id. ac kelsi, G. Beschlag, Hufeisen.

kenkäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. id. ac kengällinen.

kengällinen, isen Na. *calceum* habens, sed kenkillinen, isen Na. *calceos* habens, G. beschuht, it. kengällinen *quantum capit* calceus, G. Schuh voll.

kenkäs, äksen Ns. *solea* calcei præparata, corium soleis aptum, G. Schuhsohle.

kengin, nkiä al. kenkitän, ttää V. *calceo*, *calceos induo*, calceis munio, G. beschuhen, inde kenkitän hewoista, sauwaa, mastoa equum *soleis* ferreis, baculum *tegmine*, malum *pedamento munio*, G. beschlagen, kengin matkaan ad iter paro.

kenkittelen, tellä Vfr. idem.

kenkitys, ykšen Ns. *actus* calceandi, G. Beschuhung, Beschlagung.

Kenkki, nkin Ns. (Sv. skänk) *donum*, G. Geschenk (lahja).

kenkkään, nkätä V. *dono*, dono do, G. schenken, beschenken (lahjoitan).

Kenkku, nkun Ns. Carl. *collis minor*, tumulus, G. kleiner Hügel.

Kennitän, ttää V. *orno* me, ornamenta induo, G. sich putzen l. schmücken.

Kenno, on Ns. *cella apum*, vasculum colligendi mellis, G. Honigzelle.

Keno, on Ns. *status* rei *oblique erectæ* l. resimæ, G. schief aufgebogene l. zurückgebogene Stellung, keno-pää l. -sparta l. leuka caput resimum, barba l. mentum erectum eminensve, keno-puu arbor oblique crescens, on kenollansa est obliquus l. resimus, menee kenollen l. kenoon

fit obliquus, käyn kenoſſa kauloin collo erecto superbiens incedo.

kenokas, kkaan Na. *oblique erectus* e. c. arbor, inde *erecto* capite *incedens* l. superbiens e. c. homo, G. schief zurückgebogen, stolz.

kenotan, ttaa al. kenetän l. kenitän, ttää V. *erigo*, oblique erectum colloco quid, G. schief aufrichten, zurückbiegen, inde katſon kenitän vultu erecto prospicio, käyn kenotan superbiens capite erecto incedo, iſtun kenetän erectus sedeo.

kenottelen, tella l. kenettelen, tellä Vfr. idem.

kenotus, ukſen al. kenetys l. kenitys, ykſen Ns. *erectio* e. c. capitis, incessus superbus etc. G. Zurückbiegung.

Kentta, ntan al. kenttä, ntän al. kelttu, ltun Ns. *campus* elevatior incultus, cumulus prati *sterilis*, G. unfruchtbarer Wiesenhügel; inde Caj. *area* l. locus *domus derelictæ* Lapponicæ, G. verlassener Wohnungsplatz.

kentetyn, ttyä Vm. *sterilis fio*, incultus relinquor ut ager, cæspitibus induresco ut pratum, G. unfruchtbar werden.

Keperryn, rtyä Vm. Botn. id. ac käperryn.

Kepiä, än Na. Sav. *levis*, haud gravis, *facilis* motu l. portatu, inde pedibus velox, celer, G. leicht, schnell (kewiä), kepiät waatteet vestes tenues.

keppoinen, iſen Na. dim. idem, Botn.

Kepo, won Na. *callidus*, astutus, G. listig, verschlagen.

Keppi, pin Ns. id. ac käppi.

kepitän, ttää V. id. ac käpitän.

Keppu, pun Ns. (Sv. skåppa?) Botn. *corbis* ex assulis abiegnis *contexta*, G. geflochtener Korb (waſu).

Kera, an Ns. *comitatus*, G. Gefolge, sed non nisi Cass. Allat. Adess. et Ablat. Sav. usitati, Præpos. Lat. *cum*, *unacum*, G. mit, nebst exprimentes, e. c. toiſten keralla in comitatu aliorum i. e. cùm aliis l. juxta alios, on keralleni est mecum, juxta me, tule keralleni veni mecum, keraltani.

Keri, in Ns. *orbis* circa quid, *circuitus* ex una assula circumflexus e. c. cribri, cistulæ, G. Umkreis, cfr. kehä, kerin-kane ta extremitas ejusmodi orbis, fig. homuncio, G. Zwerg, keri-pää spica hordei sexangularis al. leſi-pää.

Keri-pukki, kin Ns. (Sv. skörbjug) *scorbutus*, morbus, G. Scorbut.

Keritſen, itä V. forfice *tondeo* e. c. lanam ovis l. capillos, G. scheeren.

keritſin, imen Ns. max. pl. keritſimet *forfex*, qua lana ovium detonditur, G. Scheere.

Kerittelen, tellä Vfr. *lente progredior*, G. träge fortschreiten.

Kerityš, ykſen Ns. Abol. *fermentum*, fæx in potu, G. Hefen.

Keriä l. kerkiä, än Na. *evolutus*, *solutus*, haud compactus, explicatu facilis, *mollis* e. c. lana pexa, G. ungepackt, pauschig, los (kehkiä), cfr. sub kerkiin.

keritän, ttää *evolvo* l. explico intricatum l. compactum quid, G. pauschig l. los machen, al. id. ac käritän, cfr. sub kerkiin.

Kerjään, jätä V. *mendico*, inde *enixe rogo* ut mendicans, G. betteln, flehentlich bitten.

kerjäelen, llä Vfr. idem.

kerjäin, jämen al. kerjäläinen l. kerjyläinen, iſen Ns. *mendicus*, al. kerjääjä, G. Bettler.

kerjäys, ykſen Ns. *mendicatio*, G. das Betteln.

kerjy, yn al. kerjuu, uun al. kerjus, ukſen Ns. *mendicitas*, G. Bettelei, Bettel, kerjy- l. kerjuu-poika puer mendicus, G. Bettelknabe, käypi kerjyllä l. kerjuulla l. kerjukſella mendicans circumvagatur.

Kerkiin, rjitä l. ritä al. kerkeen, rjetä l. retä V. pr. *festinans pervenio*, G. eilig ankommen (ehdin), inde 1. *festino*, *propero* ut tempestive ad finem perveniam, G. zum Ziele eilen, nouſe ja kerkii surge et propera, kerkii apuuni, aika kerkii tempus citatim præterlabitur, 2. *tempestive pervenio* ad locum, metam attingo, G. bei Zeiten ankommen, kerz kiſitkö kirkkoon an tempestive advenisti in templum, ei kerjennyt haud tempestive i. e. sero advenit, 3. *pervenio* l. *advenio*, G. hinkommen, hinreichen, fertig werden, päiwä kerkeſi puolelle dies usque ad meridiem provehebatur, keſä kerkitpi

æstas adest, ei keihäs kerinnyt ſinne hasta eo usque haud penetravit, ohra kerkii hordeum maturescit, 4. *tempus mihi vacat*, G. Zeit haben, kyllä kerkiät tempus tibi non deest, luulen kerkiiwäni puto mihi vacare, en kerkii ſanoa l. ſanomaan *tempus* non *habeo* ad dicendum, §. 5. taikina l. juoma kerkiä massa panis l. potus *fermentari cœpit*, G. in Gährung kommen.

kerkitän, ttää Vf. *facio ut* quis *festinet* l. tempestive adveniat, *accelero*, urgeo, G. eilen machen, antreiben, it. al. id. ac käritän l. käristän.

kerittelen, tellä Vfr. idem.

kerkiä, än Na. *celer*, *festinans*, *alacer*, promtus, G. eilend, schnell, fertig, kerkiä jalalta velox pedibus, kerkiä wihaan pronus ad iram, it. al. id. ac keriä.

Kerkko, kon Ns. Abol. *falx putatoria*, G. Laubsichel (weſoin).

Kerkkä, kän Ns. id. ac kelkkä.

Kerma, an al. kermä, än al. kermi, in Ns. *crusta tenuis*, G. weiche Schale, maidon kerma flos lactis, maan kermä superficies soli durior.

kermon, oa V. *crustam decortico*, G. abſchälen, kermon maitoa florem *deglubo*.

Kernaš, aan al. kerno, on Na. (Sv. gerna?) *promtus*, *propensus*, voluntarius, lubens, G. bereit, geneigt, willig (altiš), anto-kerno liberalis, kernaašti lubenter.

Kerni, in Ns. *exanthema* infantum, uredo, G. Hautausſchlag, lapſi on kerniſsä.

Kero, on Ns. (a keritſen?) *caput* capillo *tonsum*, G. ein ringsum kurzbeſchorner Kopf, al. kero-pää, inde kero-lakki galerus rotundus.

Kerpo, won al. kerpu, wun al. kerppu, pun Ns. *fasciculus* foliorum, *manipulus* frondis l. arundinis, G. Laubbündel.

kerwotan, ttaa Vf. in *manipulos conjungo* e. c. frondes, G. in Garben binden.

Kerpunkki, kin Ns. id. ac keripukki.

Kerſa, an Ns. *infans nothus* l. spurius, G. Hurenkind, al. inſans *suppositicius*, G. untergeſchobenes Kind.

Kerškaan, kata V. *glorior*, *jacto*, inde laudibus effero, G. prahlen, rühmen.

kerškaelen, lla Vfr. idem.

kerškaus, ukſen Ns. *gloriatio*, jactatio, inde *laudatio*, G. das Prahlen. Prahlerei.

Kerštukki, kin Ns. Abol. *semicinctium*, linteum præpendens, G. Schürze.

Kerta, rran Ns. 1. *stratura* l. tabulatum rerum constratarum, G. Schichte, hirſikerta stratum tignorum in pariete ligneo, inde 2. *vicis* temporis, G. Mal, olin kerta l. kerran semel, kakſi kertaa bis, ſata kertaa centies, olin enſimmäiſen kerran fui primo l. prima vice, olin toiſen kerran secundo l. altera vice, denuo, iterum, ei kertaakaan ne semel quidem, monta kertaa pluries, kyllä kerta l. kerran tulet olim tamen venies, monin kerroin l. moneen kertaan l. monen kerran multoties l. multipliciter, kerralla una vice.

kertainen (rar. kerrainen), iſen Na. exprimit Lat. *-plex*, G. -malig, -fältig, ideoque non nisi in compos. l. cum Genit. usitat. e. c. yksi-kertainen l. yhden kertainen simplex e. c. filum, mens kakſi- l. kahden kertainen duplex, monen kertainen multiplex, ſata-kertainen centuplex, monen- l. monin-kertaiſesti multipliciter, keski- l. kesken- l. keskin-kertainen mediocris, G. mittelmässig.

kertaiſuus (rar. kerraiſuus), uuden Ns. involvit Lat. *-plicitas*, G. -fältigkeit e. c. yksi-kertaiſuus l. yhden kertaiſuus simplicitas, kakſi-kertaiſuus duplicitas, monen kertaiſuus indoles multiplex (qs. multiplicitas), keski- l. kesken kertaiſuus mediocritas, G. Mittelmässigkeit.

kertawa, wan Na. *duplicatus*, iteratus, G. -fältig, gezwirnt, kertawa kangas textum ex filis duplicatis.

kerrottain prtcl. *per strata* l. *vices*, stratum super stratum, vicis post vicem, G. schichtweise, ladon kerrottain sterno *tabulatim*.

kertaan, rrata al. kerron, rtoa al. kertoon, rrota V. altera vice quid facio, *itero*, *repeto*, G. von neuem etw. thun, wiederhohlen, kertaan lankaa l. köyttä filum l. funem duplico, G. zwirnen, kertaan peltoa agrum *offringo*, kertoon ſanani verba mea repeto.

kertaus, ukſen Ns. *iteratio*, repetitio, G. Wiederhohlung.

Kerta, rran Ns. max. pl. kerrat Tav. *spicæ secalis abscissæ* granis evacuatæ, ad pabulum pecudis adhibendæ, G. zerstampfte Roggenähren (ſurwot), kertajauhoja farina ex ejusmodi spicis, otan kertoja spicas abscindo.

Kerttu, tun al. kertti, tin Ns. nomen feminæ *Gertrud*, it. leppä-kerttu *coccinella* G. Sonnenkäfer.

Kerä, än Ns. *glomus* fili, G. Knaul, keräu alainen frustum cui glomus inducitur, kaalin kerä *caput* brassicæ, G. Kohlkopf.

keräinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *glomis abundans*, G. knaulreich, keräinen kaali brassica capitibus abunde ornata.

kerin, iä V. *glomero*, G. knäueln, wickeln, kaali kerii brassica se conglobat.

kerin, imen Ns. *rhombus* l. machina glomerantis al. kerin-puu l. -lauta, G. Garnwinde.

Kerään, rätä V. Botn. Sav. *colligo*, *congrego* e. c. cibaria, hospites, G. sammeln, anhäufen.

keräyn, ytä al. keräännyn, ntyä Vm. *colligor*, congregor, G. sich versammeln l. anhäufen.

Keräytä, hdän al. keräydin, htimen Ns. Botn. *rutrum* quo panes coquendi in fornacem promoventur, G. Brodschaufel (leiwin, piakko).

Keſas, aan Ns. Uloæ *collare rangiferi vectarii* ex pelle pilosa, G. Halswulst des Rennthieres von rauhem Fell.

keſastan, aa V. rangifero *collare impono* i. e. illum *trahæ adjungo*, G. Rennthier vorspannen.

Keſawita prtcl. (pro kieſ-auta) *mehercule*, G. wahrlich!

Keſi, keden Ns. *cuticula* corporis *exterior*, epidermis, G. Oberhaut, al. marras-keſi, inde *cutis tenuis* e. c. serpentium, nec non *corium tenue*, membrana, G. dünne Haut l. Leder, kettä päästän id. ac keſin.

ketinen, iſen Na. *cuticula* l. membrana *obductius*, ex corio tenui confectus e. c. calceus, G. mit dünner Haut bedeckt, von dünnem Leder gemacht.

keſin, iä V. *cutem* exteriorem *exuo* l. depono, ut serpens, blatta, cancer, G. sich enthäuten, käteni keſii manus cuticulam demittit.

ketin, iä al. ketän, -ttää V. cuticula l. *membrana obduco*, G. mit dünner Haut bedecken, ketii kalan kedellä.

Keski, ken Ns. quod in medio est, *medium*, G. Mitte, sed Nominat. non nisi in compos. usitat. e. c. keski-keſä media æstas, keski-paikka locus medius, keski-tie via media, keski-wiikko media hebdomas, dies mercurii, keski-ikä media ætas, keski-kertainen mediocris, keski-eräinen in medio itinere constitutus, inde immaturus e. c. fetus. - Ceteri Cass. haud raro adverbiascunt, e. c.

Gen. & *Adv.* kesken l. keskin-kertainen id. ac keski-kertainen, jätin kesken reliqui in medio i. e. infectum, kesken l. keskin puheenne in medio sermonis vestri i. e. vobis adhuc loquentibus, kahden kesken bini inter sese, synnyttää kesken parit in medio i. e. abortum facit, kesken syntynyt abortivus, toruwat keskenſä rixantur inter sese, G. in der Mitte, unvollendet, unter einander.

Inf. murtaa keskeä l. keskiä (keskeltä) poikki medio abrumpit, G. mitten.

Ess. ſopiwat keskenänſä conveniunt l. paciscuntur inter sese, ſuutelemme keskenämme osculamur inter nos, G. unter einander.

Allat. tuli keskellemme venit in medium nostri i. e. inter nos, juokſe keskellen peltoa in medium agri, G. in die Mitte.

Adess. on keskellämme est in medio nostri i. e. inter nos, ſeiſon keskellä peltoa l. pellon keskellä in medio agri, G. in der Mitte.

Abl. nouſee keskeltämme ex medio nostri surgit, tulee keskeltä peltoa l. pellon keskeltä, murtaa keskeltä poikki, G. von der Mitte: ceteri Cass. rari.

keskitſen al. keskitſe prtcl. *per medium*, G. mitten durch, juokſee keskitſemme currit per medium nostri, pellon keskitſen l. keskitſe peltoa.

keskimitten prtcl. *in medio*, *per medium*, G. in der Mitte, mitten durch.

keskus, ukſen al. keskyö, yksen Ns. *locus medius*,

dius, centrum, pars media, G. Mitte, keskus-ikä ætas media.

keskuinen l. keskoinen, isen Na. *qui in medio* est *itinere*, nondum maturus nec confectus, G. in der Mitte befindlich, unvollendet, sai keskoisia abortum fecit.

keskinen l. keskimmäinen, isen Na. *qui in medio* est *loco*, *medius* e. c. digitus, domus, G. der mittelste.

keskinäinen, isen Na. *mutuus*, reciprocus, G. gegenseitig, keskinäinen riita lis intestina inter duos l. plures.

keskeyn, yty V. *in medio subsisto, infectus* l. semifactus *fio, desino* l. cesso in media via, G. in der Mitte l. unvollendet bleiben, aufhören.

keskitän, ttää Vf. *facio ut in medio subsistat* quis, colloco in loco medio, G. in der Mitte l. unvollendet bleiben machen, in die Mitte stellen, al. id. ac keskutan.

keskittelen, tellä Vfr. idem.

keskutan, ttaa l. keskustan, aa V. pr. *pono in medio* inter me et alium, G. zwischen einander stellen, inde keskutamme keskenämme inter nos convenimus de re l. componimus rem nostram mutuam, G. unter einander zusammenpassen.

keskuttelen, tella al. keskustelen, lla Vfr. idem, inde *consulo* quem de qua re, keskustelewat *consulunt*, deliberant *inter se* l. mutuo, G. berathschlagen, unter einander überlegen.

keskutus l. keskustus, tuksen Ns. *consultatio mutua*, G. gegenseitige Ueberlegung.

Keso, on Ns. urbs *Revaliæ* (rääweli l. tallina), it. al. kala-keso cyprinus *biærkna*, G. kleine Fischart, it. al. *ager silvestris derelictus*, G. verlassenes Schwendenland, jätän kesoksi in statum incultum relinquo.

Kesseli, in Ns. Tav. *corbis* ex assulis abiegnis l. tæniis corticeis betulinis contexta, G. geflochtener Korb (wasu, kesteli), al. *sacculus*, vidulus, G. Beutel, Ranzen.

Kessäelen, lla Vfr. id. ac kässäilen.

Kesteli, in Ns. id. ac keseli.

Kesti, in Ns. (Sv. gäst) rar. *hospes*, G. Gast (wieras), max. *convivium* hospitum, G. Gastmahl (wieras-pito), kesti-kiiwari (Sv. gästgifvare) hospes publicus viatorum, G. Gastgeber, nec non (Sv. gästgifveri) hospitium viatorum, G. Gastgeberei.

kestytän, ttää V. *hospitio excipio*, inde liberaliter tracto, G. bewirthen, cfr. kestutan.

kestyttelen, tellä Vfr. idem, cfr. kestuttelen.

Kestun, ua al. kestyn, yä Vm. id. ac kostun, al. id. ac kesun.

kestutan, ttaa al. kestytän, ttää Vf. id. ac kostutan, al. id. ac kesutan.

kestuttelen, tella al. kestyttelen, lla Vfr. idem.

Kestän, ää V. *durabilis* et *firmus sum*, *consisto, duro, perduro*, perfero, sustineo, G. dauern, ausdauern, aushalten, ertragen, köysi kestää funis est firmus, haud abrumpitur, ei woimat kestä sitä vires ei haud sufficiunt, jää kestää käydä glacies sustinet euntem, haud frangitur, työ kestää wuoden opus per annum durat, kesti kauwan aikaa diu permansit l. perduravit, fig. ei kestä kiitosta laude non est dignus.

kestyn, yä Vm. *durabilis* l. *firmus fio*, viribus augeor, G. ausdauernd werden, al. id. ac kestun.

kestytän, ttää Vf. *durabilem* l. *firmum reddo*, vires addo, G. ausdauernd machen, al. id. ac kestutan.

Kesu, un al kesy, yn Na. *mansvetus*, haud timidus, *cicur*, cui adsvefactus, facilis ad quid, G. zahm, nachgiebig, inde *audax* l. procax, G. zudringlich.

kesun, ua al. kesyn, yä Vm. *mansvetus* l. cicur *fio*, *adsvesco*, domor, cedens l. facilis fio ad quid, G. zahm l. nachgiebig werden.

kesutan, ttaa al. kesytän, ttää Vf. *mansvefacio*, edomo, G. zähmen, kesytän härkiä boves jugo *adsvefacio*, inde kesytti mieleni animum meum ita amicum sibi reddidit ut cederem l. assentirer, G. nachgiebig machen.

kesuttelen, tella al. kesyttelen, tellä Vfr. idem.

Kesuin, umen Ns. *vestis trita* l. *lacera*, *lacinia* inutilis, G. lumpichtes Kleid, al. vestis *tenuis*, G. dünnes Kleid.

Kesä, än Ns. pr. *æstas*, tempus æstivum,

vum, G. Sommer, weſi-keſä æstas pluviosa, keſä-kuu Junius mensis, keſä-koti casula l. habitaculum æstivum, it. Abol. kynnän keſää agrum cessantem aro, vervago, keſä-pelto *vervactum* al. keſanto, G. Brache.

keſäinen, iſen Na. *æstivus* e. c. calor, dies, G. zum Sommer gehörig.

keſällinen, iſen Na. idem, keſällinen hewoinen equus vigore æstivo nitidus et robustus.

keſätän, ttää Vf. *æstatem affero*, G. Sommer befördern, ilma keſättää aër æstivus l. calidus fit.

keſään, ſätä V. *vervago*, agrum post messem cessantem aro, vervactum renovo, quod ineunte æstate fieri solet, G. Brachfeld pflügen, brachen.

keſanto, nnon al. keſäntö, nnön Ns. ager cessans, *vervactum* renovandum, G. Brachfeld, Brache (keſä), kynnän keſantoa vervactum aro, pelto on keſannoſſa l. keſantona ager quiescit post messem.

keſakko, kon Ns. max. pl. keſakot *lentigo*, vari in vultu, tempore æstivo soliti, G. Sommerflecken.

ketanet, een al. ketalet, een Ns. *vestis lacera*, inutilis, G. lumpichtes Kleid (keſuin).

ketara, ran Ns. *compes* l. pedamen trahæ, G. Speiche des Schlittens (käpula), ketaraluu malleolus pedis, it. al. id. ac hetara.

ketaroitſen, ita V. *compedes* trahæ *suppono* l. adapto, G. Speichen einsetzen.

Ketinen Na. ketin l. ketän V. vide sub keſi.

Ketiſtän l. kettiſtän, ää V. *excorio* l. deglubo, G. enthäuten, schinden.

Keto, don Ns. *terra graminea* et *inculta*, G. Grasland.

ketoinen, iſen Na. *gramineus* et *incultus* e. c. terra, G. grasbewachsen.

ketotun, ttua al. ketoonnun, utua Vm. *gramineus fio*, incultus relinquor, G. grasbewachsen werden.

Keträ Ns. keträän V. Carl. id. ac kehrä, kehrään.

Ketrin, iä V. Carl. id. ac kerin sub kerä.

Kettana, nan Ns. id. ac ketanet.

Kettiſtän, ää V. id. ac ketiſtän.

Ketto, -ton Ns. *acies* ferrea *chalybe carens* e. c. cultri, falcis, G. unverſtählte Schneide, it. al. id. ac keſi.

kettoan, tota V. id. ac keſin.

Kettu, tun Ns. canis *vulpes*, G. Fuchs (repo), päiſtär-kettu vulpes fulvus, puna-kettu alopex, riſti-kettu cruciatus, muſta-kettu ferrugineus, ketun koukku l. -juoni l. -kenkä dolus, kettu-mainen vulpinus, astutus, ketun-raudat pedica vulpis ferrea, ketun häntä cauda vulpis nec non equisetum, it. al. id. ac ketto l. keſi.

kettuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *vulpinus*, astutus, al. *vulpibus abundans*, G. fuchsreich, listig.

Ketuna, an al. ketunet, een Ns. Caj. id. ac ketanet.

Keuhko, hkon l. hon, al. keuhku, un Ns. *pulmo*, G. Lunge (kouhko, täky), keuhko-tauti phthisis, käypi keuhkollen bilem movet.

keuhkoinen, iſen Ns. dim. idem, max. pl. keuhkoiſet, usitatius.

Keukoin, omen Ns. *calumniator* mala aliis moliens, G. schadenfroher Verleumder.

Keula, an al. keulas, aan Ns. pars *antica recurvata* e. c. navis, trahæ, soleæ nivalis etc. G. aufgebogener Vordertheil, wenheen keula prora navigii, al. puppis et prora, al. carina cum puppi et prora, eſi-keula prora, perä-keula puppis.

Keuru, un Na. *curvus*, incurvatus, G. krumm, gebogen (käyrä), inde *versutus* l. versipellis, G. verschlagen, listig.

Kewiä, än al. kewyt, yen Na. *levis*, mota l. portatu l. factu *facilis*, G. leicht, kewiä-mielinen mente levis (kepiä).

kewykäinen contr. köykäinen, iſen Na. dim. idem.

keweys, yden Ns. *levitas*, facilitas, G. Leichtigkeit.

kewykäiſyys contr. köykäiſyys, yyden Ns. idem, max. levitas mentis.

kewenen, wetä al. keweennyn, ntyä Vm. *facilis* l. *levis fio*, G. leichter werden.

kewennän, ntää al. kewitän l. kewetän, ttää Vf. *facilem* l. *levem reddo*, levo, sublevo, minuo e. c. onus, G. erleichtern.

kewennys l. kewityš, ykſen Ns. *levatio*, *levamentum*, G. Erleichterung.

Kewät, ään al. kewäin, ämen Ns. *ver*, tempus vernale, G. Frühling.

kewäinen, iſen Na. *vernus* e. c. dies, satio, aër, *vernalis*, G. zum Frühling gehörig.

kewäällinen, iſen Na. idem, rarius.

kewätyn, ttyä Vm. *macresco*, macer et debilis fio ut pecus tempore vernali, G. im Frühjahr abmagern.

kewätti, in al. kewätty, tyn Ns. *vere macer* et enervis e. c. equus, G. im Frühjahr abgemagertes Thier.

Ki l. kin prtcl. encl. *etiam*, *quoque*, immo et, G. auch, sogar, minäkin contr. minäin *etiam* ego, *vel* ego, iſäki, quin et pater, kukin quiscumque, joki vel aliquis.

Kia, an Ns. *picus martius*, G. Schwarzspecht (palo-kärki).

Kidet, teen Ns. *flocculus* nivis, G. Schneeflöcklein, pakkaiſen kiteet flocculi sparsim decidentes (kiret).

Kidun Vm. kidutan Vf. etc. vide sub kitu.

Kidus, ukſen al. kidukſin, imen Ns. *branchia* piscis, G. Fischkieme.

Kiedon, toa V. *volvo* l. convolvo e. c. filum circa quid, inde *involvo*, *irretio*, illaqueo, vincio, G. wickeln, verwickeln, verstricken, fangen.

kiedotus, ukſen Ns. *convolutio*, *irretitio*, G. Verwickelung.

kieto, don al. kiettu, tun Ns. *convolutum* l. involutum *quid*, volumen, G. etw. Zusammengewickeltes, tupakan kieto.

kietti, tin Ns. idem, max. lumi-kietti cumulus nivis coniformis, G. kegelförmiges Schneehäuflein.

Kiehdon, htoa V. *ambio*, *ambiens quæro*, G. umgehend suchen, kettu kiehtoo haaskaa vulpes escam ambit: inde ambiendo et blandiendo *persvadeo* et *seduco*, G. umgehend täuschen l. locken.

Kiehkerä, än Na. Tav. *celer*, velox, G. schnell.

Kiehkura, an Ns. *sertum*, corona *orbicularis*, G. Kranz, Kreis.

Kiehun, ua Vm. *coquor*, *ebullio*, *ferveo* ut aqua, puls, G. sieden, kiehuu hyvästi bene coctus fit, kiehuwa weſi aqua fervida.

kiehahdan, htaa Vs. *subito ferveo* l. ebullio, G. hastig aufsieden.

kiehautan, ttaa Vf. *facio ut* subito ebulliat, inde *parum coquo*, G. hastig sieden machen.

kiehutan, ttaa Vf. *facio ut* quid *coquatur* l. *ebulliat* l. ferveat, *infervefacio*, G. sieden machen.

kiehutus, tukſen Ns. *excitatio fervoris*, G. Siedenmachung.

Kiekara, ran Ns. *trochus* l. discus puerorum lusorius, G. Wurfscheibe.

Kiekerö, ön Ns. *statio hiemalis* l. pastus rangiferorum, G. Winterweideplatz der Rennthiere.

Kiekka, kan Na. *facile volubilis* l. versatilis, G. leicht umdrehbar, kiekka-aura Abol. aratri species.

kiekko, kon Ns. *trochus* l. discus puerorum; *rota*, G. Wurfscheibe, Rad, inde kiekko-ihminen homo levis l. volubilis.

kiekku, kun Ns. idem, al. *oscillum*, G. Schaukel, kiekku-mainen volubilis, mente levis.

kiekun, kkua Vm. *oscillo jactor*, G. schaukeln.

kiekutan, ttaa Vf. *oscillo*, G. schaukeln machen.

kiekkurainen, iſen Na. *convolutus* l. *volubilis* e. c. serpens, G. sich leicht umdrehend.

Kiekſin, iä V. id. ac kekſin.

Kieli, len Ns. 1. pr. *lingua*, G. Zunge, inde lingua l. *sermo*, G. Sprache, kankia kieli lingua ad pronuntiandum tarda nec non sermo ægre eloquendus, pehmiä kieli pronuntiatio blæsa, äidin kieli vernacula, Suomen kieli lingua Finnica, wieras kieli peregrina l. exotica, Ruotſin l. Sakſan l. Wenäjän kieli lingua Svecana, Germanica, Russica, ſuomen kielin (Adv.) finnice, kielen murret dialectus, kieli-lakkari calumniator, piekſen kieltä blatero, garrio, kannan l. kantelen kieltä defero nomen, detraho de quo, infamo, kieli-kello blatero, delator infamans, kieli-kirja liber linguam docens, kielen kanta l. -kannin uva, periglottis: 2. fig. maan kieli lingua terræ in mare eminens, G. Landzunge, kanteleen kieli chorda l. fides citharæ, G. Saite, kellon

kieli pistillum campanæ, G. Glockenklöppel, kirjan kieli folium l. pagina libri, G. Buchblatt, lehmän kieli convallaria majalis, pohtimen kieli pars anterior vanni, kontin kieli operculum manticæ, G. Deckelklappe, kosken kieli cataracta fluvii præceps, piiskan kieli funiculus scuticæ, on kuoleman kieliössä est in faucibus mortis, Gall. aux abois.

kielinen, isen Na. *ad linguam* etc. *pertinens*, G. züngig, non nisi in compos. l. cum Genit. e. c. kaksi-kielinen bilinguis, binis chordis ornatus e. c. cithara, Suomen kielinen kirja liber Finnice conscriptus, umpi-kielinen nonnisi unam sciens linguam.

kielellinen, isen Na. *lingua* l. *loquela præditus*, G. mit Zunge l. Sprache begabt, it. kielelliſiä sc. jywiä frumentum vilissimum, quod in anteriorem vanni partem se colligit, G. taubes Korn.

kielewä, än al. kielas, aan al. kielás, ään al. kielikäs, kkään al. kielakas, kkaan Na. *dicax*, *loquax*, multiloquus, garrulus, blatero, G. gesprächig, geschwätzig, plauderhaft, kielas koski cataracta *præceps*, G. jäher Wasserfall.

kielo l. kieloi, on al. kielos, loon l. lokſen Na. idem, it. kielo Ns. Sav. Caj. *ligula*, mensura frumenti, octava pars tonnæ, G. kleines Getreidemass.

kielewäiſyys, yyden al. kielaiſuus, uuden Ns. *loquacitas*, G. Gesprächigkeit, Schwatzhaftigkeit.

kieletöin, ttömän Na. car. *elinguis*, *mutus*, G. sprachlos, stumm.

kielukainen, isen Na. *lingua utens* celeri, blandiente et illiciente, G. schnell l. süsszüngig, it. *linguæformis*, G. zungenförmig, inde Run. epith. serpentis.

kielittelen, tellä l. kielottelen, tella Vfr. *loquitor*, *garrio*, blatero, G. schwatzen, plappern, inde *blandior*, verbis illicio, G. schmeicheln, süss reden, al. *calumnior*, famas spargo, defero nomen, *infamo*, G. fälschlich verleumden, beklatschen.

kielakoitſen, ita V. loquendo l. garriendo tempus tero, *lingua strepo* ut pueri, G. plaudern, plappernd lärmen.

Kiellän, ltää V. *nego*, abnuo, *veto*, interdico, *recuso*, G. verneinen, verbieten, kielletty contr. kielty prohibitum l. vetitum: Pass. kielletään contr. kieltään.

kieltelen, llellä Vfr. idem.

kielto, llon Ns. *negatio*, *recusatio*, *interdictum*, vetitum, G. Verneinung, Verbot.

Kielo, on Ns. vide sub kieli.

Kielu, un Ns. Abol. *lacinia vestis* lacera, G. Lumpen.

Kielus, ukſen Ns. *laqueus rangiferis* capiendis, G. Rennthierschlinge.

Kiemaan, mata al. kiemon, oa V. *flagello ferio* qs. inopinato, G. hieben, al. *clam surripio*, G. unvermerkt ergreifen.

kiemaiſen, östa V. *subito* et semel *ferio*, G. hastig hieben.

kiemaus, ukſen Ns. *ictus flagelli* subitus, G. hastiges Hieb.

Kiemarran, rtaa V. me *convolvo* l. contorqueo, G. sich schlingern l. krümmen.

kiemartelen, rrella Vfr. idem, max. contorqueo me instar serpentis, *convolvendo prorepo*, G. sich fortschlingern.

Kiemu, un Na. *homo* saliendo l. *tolutim incedens*, G. trippelnder Mensch, inde kylän kiemu femina apud vicinos cursitans et blaterans.

kiemuan, uta V. *tolutim* l. saliendo *incedo* l. curro, cursito, *volubilis ito*, G. trippeln, hüpfend gehen.

kiemari, in Ns. Nyl. *motacilla alba*, G. Bachstelze.

Kiemura, an Na. *convolutus*, contortus, crispus, G. krumm, kraus, buchtig, inde *curvum* quid, tien kiemura curvamen viæ.

kiemurran, rtaa V. id. ac kiemarran.

Kiepi l. kieppi, pin Ns. *congeries* l. acervus *nivis*, G. Schneehaufen.

kieppa, pan al. kiepo, pon Ns. idem, it. al. *homo garrulus*, *assentator*, G. Plauderer, Schmeichler.

Kieppaan, pata V. quem *cominus insector*, G. auf dem Fusse nachfolgen.

kiepet, ppeen Ns. *insectatio ardens*, G. zudringliche Nachfolgung, tyttö on miehen kieppeessä puella virum appetit l. sectatur.

Kierin,

Kierin, iá al. kierun, ua al. kieryn, yá Vm. *volvor* l. *circumagor* ut rota, ovum, discus, inde *volvendo procedo*, G. sich umwälzen l. umdrehen, sich fortwälzen.

kieriskelen l. kiereskelen, lläa Vfr. idem, inde *otiosus circumagor*, negligens et jacens me volvo, G. sich müssig umdrehen.

kieritán, ttáá Vf. *facio ut* quid volvatur l. circumagatur, inde *volvo* l. *circumago* e. c. rotam, G. umwälzen, umdrehen, umrollen.

kierittelen, tellá Vfr. idem.

kierikka, kan Ns. *trochus*, discus sese volvens, G. Wurfscheibe, Rolle.

kierą, an al. kieru, un Ns. *convolutum* l. *convolvendum* quid, G. etwas Umgedrehtes l. Umdrehbares, e. c. waatteen kiera lacinia vestis, fascia, rattaan kieru absis rotæ, it. §. syys-kiera *terræ congelatio* autumnalis, G. Herbstbeeisung der Erde, kieran aika tempus quo humus glacie obducitur.

kierin, imen Ns. Caj. *arbor* ramosa, *cui suspenditur* e. c. rete siccandum, G. ästiger Baum wo man etw. aufhängt (ulku).

kierutin, ttimen Ns. Tav. *terebra minor*, G. kleiner Bohrer.

kieros, okſen al. kieret, een Ns. id. ac kierros l. kierret infra vide kierto.

kiero, on al. kieru, un al. kierá, án Na. *tortus*, *contortus*, *torquendo obliquus*, G. gedreht, schief, scheel, kiero l. kierá lanka filum valde tortuosum, kiero puu arbor torta, kiero l. kierá l. kieru ſilmá oculus *limus*, strabo, invidus, kiero- l. kiera-ruoho galium aparine, al. convolvulus arvensis, kiero-nenä Sav. terebra subtilior.

kieriá, án Na. idem, al. *facile volvendus*, *versatilis*, rotundus, G. drehbar, rollend, rund.

kieraš, aan Ns. Abol. *arcus* fornacis l. fenestræ fornicatus, G. Gewölbebogen.

kierrán, rtáá V. *volvo*, *torqueo*, *circumago* e. c. molam manualem, volvendo *complico* e. c. filum l. funem, *circumeo* l. cingo e. c. ursum, circumdans *irretio* e. c. aviculam, circumeundo *evito* e. c. fossam, käyn kierten per ambages eo, *circumvagor* ut mendicus, G. umrollen, umdrehen, umgehen l. umringen, umgehend vermeiden, umringend einwickeln, sich herumtreiben.

kiertelen, rrellá al. kierreskelen, lläa Vfr. idem.

kierryn, rtyá Vm. *volvor*, *torqueor*, circumagor, volvendo intricor, G. gedreht l. umringt werden.

kierrátán, ttáá Vf. *facio ut* quid convolvatur l. contorqueatur, G. umdrehen l. umrollen machen, inde id. ac kierrán.

kierráttelen, tellá Vfr. id. ac kiertelen.

kierto, rron al. kierros, okſen al. kierret, rteen Ns. *convolutum*, *curvatum* l. contortum quid, G. etwas Umgedrehtes l. Gekrümmtes, Umringung, Krümmung, Umweg, herneen kierret cirrus pisi quo sese perticis adnectit, karhun kierros circuitio l. circumcinctio ursi, tien kierret l. kierros curvamen viæ, on kierteisä l. kierroksissa est in rebus intricatis, est irretitus, teki pitkän kierteen l. kierron longas fecit ambages.

Kieſin, iä V. id. ac kekſin l. kiekſin.

Kieſus contr. kies, ſukſen Ns. antique id. ac Jeſus, Salvator, sed hodie nonnisi in his usitatum: kies-auta Jesu juva i. e. mehercule, jurandi formula, G. Gott helfe mir, kies-awukſi Jesus sit auxilio, salutandi formula, kieſukſen kämmen orchis morio et maculata, G. Knabenkraut, kieſukſen kukka epilobium angustifolium, G. Fackelkraut.

Kiewas, aan Na. *celer*, sollers, inde *astutus*, callidus, G. schnell, gewandt, listig (wiekas).

kiewastelen, lla Vfr. *astu utor*, blandiendo illicio, G. sich listig betragen, it. al. *jocor*, G. scherzen.

Kihaan l. kihajan, hata al. kihiſen, stä V. *strideo* l. *sibilo* instar serpentis l. aquæ ebullientis, G. zischen, sprudeln.

kihinä, án Ns. ejusmodi *sibilatio* l. stridor, G. Gezische.

kihahdan, htaa Vs. *subito susurro* ut gutta aquæ in prunis, G. hastig zischen, inde kihahdan wihaan subito irascor l. ira *fervesco*, G. hastig aufbrausen.

kihautan l. kihahutan, ttaa Vf *susurrum* l. fervorem *subitum excito*, G. hastiges

Gezische erregen, fig. kihautan tupakkia tabaci fumum ore traho.

kihistän, áá Vf. stridorem *sibilum cieo*, G. zischen machen.

kihistelen, llá Vfr. idem.

Kihawanskoinen, isen Ns. Run. *unus filiorum* mythol. *rov* kalewa.

Kihellän, ltáá al. kiherrän, rtáá V. *prurio* ut caput, G. jucken, inde haawa kiheltää vulnus *pruriens dolet*, G. juckend schmerzen.

kiheltelen, llellá Vfr. idem.

kihelehdän, htää al. kihelmöitsen l. kihelwöitsen, itá V. idem de pruritu continuo.

kihellys, ykſen Ns. *pruritus*, dolor pruriens, G. Jucken.

Kihenki, ngin Ns. (Sv. gehång) *balteus*, G. Gehenk.

Kihkiá, án Na. *difficilis*, *molestus* e. c. vectura, G. schwer, mühsam, kihkiá keli via vecturæ molesta, it. al. *vehemens*, G. heftig.

Kihla, an Ns. 1. orig. sponsione mutua confirmata *societas* plurium *pagorum* ad communem defensionem contra extraneos et ad justitiam internam administrandam, unde kihla-kunta quondam *complexus pagorum* consociatorum, G. Gau bei den Alt-Finnen, hodie *territorium* minus juridiciale, G. Unter-Landrichtersdistrict, 2. kihla hodie *sponsio* inter marem et feminam conjugalis, *sponsalia*, G. Verlobung, Verlöbniss, kihla-formus annulus sponsalis, pl. kihlat dona sponsalia, it. §. kihla-tuorstai id. ac kiris-tuorstai.

kihlainen l. kihlajainen, isen Na. max. pl. kihlaiset l. kihlajaiset *sponsalia*, convivium sponsaliorum, G. Verlobungsfeier.

kihlaan, lata V. *despondeo* mihi feminam et cui filiam, G. verloben.

kihlaus, ukſen Ns. *actus* despondendi, G. Verlobung.

Kihlo, on Ns. *felis*, G. Katze (kissa, katti).

Kihnaan, nata V. *scabo*, frico, inde *tarde* (qs. scabendo) quid *ago*, cunctor, G. schaben, schabend abnutzen, zögern.

kihnaus, ukſen Ns. *actus* scabendi, peractio rei *tarda*, G. das Schaben, Zögern.

kihnu, un Na. pr. ee scabens, inde *tardus*, cunctans e. c. homo, jumentum, G. saumselig.

kihnutan, ttaa Vf. *facio ut* quid scabatur, inde id. ac kihnaan.

kihnuttelen, tella Vfr. idem.

kihnutus, ukſen Ns. id. ac kihnaus.

Kihtaiſen, sta V. (Sv. skifta) *colorem vario*, versicolor appareo, kihtaisee ſiniſeltä subcæruleus apparet, G. es fällt ins Bläuliche.

Kihtelys, ykſen Ns. *numerus* XL pellium max. sciurinarum, G. vierzig Stück Felle (rihma).

Kiidän, tää V. *celeriter provolo*, festinans curro, G. schnell forteilen, läkſi kiitämään abiit cursu volante, kiitää puuhun enixe in arborem adscendit.

kiidätän, ttää Vf. *facio ut* quis provolet, *citatim projicio* l. propello, jacto e. c. lapillos manu, prosilio, G. schnell forttreiben, fortschleudern.

kiidättelen, tellä Vfr. idem.

kiidyn, tyä Vm. *festinans* l. vehementer prosiliens *fio*, G. fortgeschleudert werden.

Kiihdun, htua al. kiihdyn, htyä Vm. *incitor*, irritor e. c. ad iram, *vehemens* l. fervens *fio*, augesco ut frigus, ventus, G. heftiger l. eifriger werden, zunehmen, lebhaft werden, kiihtyy kaswamaan vehementius l. lætius crescit.

kiihoitan, ttaa Vf. *irrito*, incito, *urgeo*, exhortor, G. anreizen, antreiben, ermuntern, kiihoitan walkiaa ignem emovendo magis flammantem reddo, G. anfachen (kehoitan).

kiihoitus, ukſen Ns. *actus* irritandi, urgendi, G. Anreizung, Antreibung.

Kiikka, kan Ns. *festinatio*, angustia temporis, G. Eile (kiirut), it. kiikan l. kiikka-walkia *ignis per frictionem* lignorum (haud ex silice) elicitus, G. durch Reiben entzündetes Feuer.

Kiikku, kun Ns. *oscillum*, G. Schaukel.

kiikun, kua Vm. *oscillo jactor*, huc illuc moveor ut cunæ, G. schaukeln.

kiikutan, ttaa Vf. *oscillum* l. cunas *jacto*, huc illuc moveo, G. schaukeln machen.

kiikuttelen, tella Vfr. idem.

kiikutus, tukſen Ns. oscilli l. cunarum *jactatio*, G. Schaukelnmachung.

Kiila, an Ns. *lascivia*, G. Brunst, on kiilallanſa lascivit.

kiilin, iá V. *lascivio*, furore lasciviæ cursito, G. brünstig seyn l. umherlaufen, it. al. *vehementer prosilio*, de pecore œstra evitante tempore æstivo, G. vor Stechbremsen eilend fliehen.

kiiliäinen, iſen Ns. *œstrum*, pecudem stimulans, G. Stechbremse.

Kiillán, ttää V. *micans splendeo*, fulgeo, G. schimmern, glänzen.

kiiltelen, llellä Vfr. idem.

kiilto, llon Ns. *splendor* micans, G. Schimmer, Glanz, ulko-kiilto species externa lucida l. fucata.

kiilistyn, yä V. *splendidus* l. micans *fio*, G. schimmernd l. hell werden, taiwaš kiilistyy Botn. cœlum fit serenum.

kiilistelen, llä Vfr. oculis *micantibus* l. fere lascivis *prospicio*, G. mit schimmernden Augen blicken.

kiilo, on al. kiilu, un Ns. *splendor* e. c. auri, oculorum, al. splendor oculorum *lascivus*, lascivia, G. Schimmer, Glanz der Augen, bes. der Brünstigen, Brunst, kiilu-ſilmä oculus micans, lascivus, inde Run. epithet. blandiens ursi etc.

kiilun, ua Vm. *splendeo*, mico, max. de oculis, G. schimmern.

kiilutan, ttaa Vf. *facio ut* splendeat, G. schimmern machen, inde kiilutan ſilmiäni oculis prospicio micantibus l. lascivis.

kiiluttelen, tella Vfr. idem, usitatius.

Kiima, an Ns. *nuptiæ* l. lascivia *avium* vernalis, tempus ejusmodi nuptiarum, G. Paarung l. Brunst der Vögel, Paarzeit, it. al. *lascivia* bestiarum, G. Laufzeit, kiisa on kiimallanſa, it. al. id. ac kima.

kiimainen, iſen Na. *nuptias celebrans* l. *lasciviens* e. c. avis, catuliens e. c. felis, G. brünstig.

kiimaan, mata V. *nuptias celebro* ut aves, *lascivio* ut feles, G. sich paaren, brünstig seyn.

Kiimotan, ttaa Vf. *splendorem spargo*, inde *splendeo*, mico, G. glänzen, leuchten.

Kiinni l. rar. kiini prtcl. *in statu* clauso, *fixo*, *firmo*, stabili, rato, G. fest, unbeweglich, nicht frei, nicht los: usus vero varius a sequentibus patet: pane owi kiinni januam claude, owi on kiinni janua est clausa, otan kiinnun l. warkaan kiinni comprehendo avem l. furem, libertate privo, pidän kiinni comprehensum teneo, waraš l. härkä on kiinni fur est captus l. carceri inclusus, bos est ligamine adstrictus, puu on maaššа kiinni arbor est humo affixa l. adhærens, haud soluta, wedän kiinni contraho, adstringo ita ut firmus, stabilis l. immobilis fiat, aſia on kiinni res est rata, firma, kiinni-kirja id. ac kiinnet-kirja.

kiinnitän, ttää Vf. *clausum*, *fixum*, *firmum* l. stabilem *reddo*, *claudo*, *affigo*, *firmo*, compingo, constringo, G. fest machen, befeſtigen, anheften, anbinden, kiinnitän ſanaſi, verba mea repetendo confirmo l. *rata facio*, kiinnitän aſian rem ratam facio, kiinnitän kiwen maahan lapidem in terra fixum l. stabilem reddo, kiinnitän työtäni opus *continuo*, kiinnitän heitä työhön jubeo l. urgeo ut opus continuent, G. fortsetzen.

kiinnittelen, tellä Vfr. idem.

kiinnitys, ykſen Ns. *clausio*, *firmatio*, constrictio etc. G. Festmachung, Befestigung etc.

kiinnyn, ntyä Vm. *fio clausus*, *fixus*, firmus l. stabilis, ratus, G. fest l. befestigt werden, maa kiintyy terra fit compacta l. firma, ſawi kiintyy ſeinään argilla affixa adhærescit, parieti.

kiintiä, än Na. *firmus*, *stabilis*, G. fest, feststehend, beharrlich, kiintiä maa terra compacta, solida, kiintiä ſawi argilla tenax, kiintiä kalu res *immobilis*, kiintiä kipu morbus haud remittens.

kiinteys, yden Ns. *indoles firma* l. stabilis, G. Festigkeit, maan kiinteys tenacitas terræ.

kiinnet, nteen Ns. *status* rei *clausus*, *firmus* l. stabilis, ratus, G. fester Zustand, on kiinteeſſä est clausus l. constrictus, kiinnet-kirja diploma confirmationis l. mancipationis, quo possessio fundi cui rata redditur.

Kiipeen, wetä al. kiiwin, piä V. manibus pedibusque *enitor* l. scando, G. klettern,

tern, aufklimmen, kiipeen wuorellen in montem *adscendere studeo*, inde rar, in genere *nitor*, *studeo*, G. streben, kiipeen ſinne eo contendo.

kiipelen, wellá Vfr. idem.

kiiwetán, ttáá Vf. *facio ut* quis enitatur l. adscendere studeat, G. klettern machen.

kiiwettelen, tellá Vfr. idem.

Kiiras, aan Na. *vehemens* e. c. dolor, G. heftig, kiiras kuollo mors acerba, §. kiiras-tuli l. -walkia (Sv. skårseld) *ignis* Catholicor. *purgatorius*, G. Fegefeuer, cfr. kiriś.

kiiro, on Ns. *dolor vehemens*, G. heftiger Schmerz, it. Run. origo l. *fons dolorum* mythol. inde kiiron koski, kiiron neito.

Kiiret, een Ns. *vertex* l. postica capitis pars, *occiput*, G. Scheitel, Hinterkopf, kiireen kuoppa scrobiculus occipitis, kiireen rako sutura lambdoidea, cfr. kiirut.

Kiirut, uun al. kiiret, een Ns. *festinatio vehemens*, temporis angustia, G. Eile, kowa kiirut angustia premens, keſken kiiruun l. kiireen in medio laboris præcipitis, kiirus-työ opus accelerandum, kiiruusti l. kiireesti festinanter, inde Compar. kiiruumpi magis festinans, G. eiliger.

kiiruinen l. kiiruhuinen, iſen al. kiiruiſa, an Na. *celer*, *festinans*, properus e. c. homo, opus, G. eilig, inde kiiruiſa ſana verbum præpropere elapsum.

kiiruullinen, iſen Na. idem.

kiirehdin htiá al. kiiruhdan, htaa al. kiireen, retá V. *festino*, propero, G. eilen, álá kiirehdi l. kiiruhda festina lente, kiiruhtain properanter: inde ad festinandum *urgeo* l. impello, G. zu eilen antreiben, kiiruhdan heitá kulkemaan iter eorum accelero l. præcipito, kiirehtiá l. kiiruhtaja impulsor operis, ohra kiiruhtaa hordeum præproperanter maturescit.

kiiruhdus, uſen Ns. *festinatio*, acceleratio, *impulsio* ad festinandum, G. das Eilen, Antreibung zu eilen.

Kiiski, in Ns. *perca* minor l. *cernua*, G. Kaulbars (röthäs).

kiiskinen, iſen Ns. dim. idem.

Kiiskotan, ttaa Vf. et kiiskottelen, tella Vfr. id. ac kaskotan et kaskottelen.

kiiskotus, uſen Ns. id. ac kaskotus.

Kiiſta, an Ns. *curriculum*, *æmulatio* l. certamen *in currendo*, G. Laufbahn, Wettlauf, juoksewat kiiſtaa l. kilpaa kiiſtaſſa æmulantur in cursu, inde *contumacia* æmulantium, G. Trotz, ei kiiſtallakaan ne per contumaciam quidem.

kiiſtelen, llá Vfr. *cursu certo* l. æmulor, G. wettlaufen, kiiſtelewát, cfr. kiiſtán.

kiiſten l. kiiſtain prtcl. *æmulando*, *accurate*, bene, G. wetteifernd, sorgfältig.

Kiiſtán, áá V. *minor*, minaciter alloquor, minando veto, G. drohen, drohend anreden l. verbieten, al. *minaciter* et vehementer *projicio* l. abigo, G. drohend vertreiben, heftig schleudern, kiiſtán kipuja morbos l. dolores *exsecror* l. minando averto, more incantatorum.

kiiſtelen, llá Vfr. idem.

kiiſtet, een Ns. *minæ*, minax allocutio l. recusatio, minans exsecratio e. c. doloris, projectio vehemens, G. Drohung, drohende Anrede l. Verbot, drohende Verwünschung, heftige Schleuderung.

Kiitán, ttáá V. 1. *gratias ago* l. habeo, gratum me præbeo erga quem, G. danken, dankbar seyn, ei ole kiittämiſtä gratias non meretur, inde 2. laudibus quem effero, *laudo*, collaudo, G. loben, rühmen.

kiittelen, tellá Vfr. idem.

kiitos, oksen Ns. *gratiæ*, gratiarum actio, G. Dank, kiitos Jumalan gratia sit Deo, paljo kiitoksia sinullen siitä maximæ sint tibi gratiæ de eo, inde 2. *laus*, laudatio, G. Lob, Ruhm, kiitos-wirſi hymnus.

kiitollinen, iſen Na. *gratus*, gratias agens l. habens, grato ductus animo, G. dankbar.

kiitolliſuus, uuden Ns. *indoles* animi *grata*, gratus animus, G. Dankbarkeit.

Kiiwas, aan Na. mente *ardens* l. *fervidus*, studiosus, zelo plenus, G. eifrig, feurig, inde usque ad iracundiam fervidus, G. ereifert.

kiiwaus, uden Ns. *ardor* l. *fervor*, studium vehemens, zelus, G. Eifer.

kiiwaan, wata al. kiiwoitan l. kiiwatan, ttaa V. *ardenter*

ardenter studeo, inde *vindico*, G. eifrig seyn, eifern, beeifern.

Kiiwoittelen l. **kiiwattelen**, tella Vfr. idem, inde **kiiwoittelee waimoanſa** uxorem suam suspicatur, zelotypia ducitur, G. eifersüchtig seyn, **kiiwattelee kiwiá** lapides in ardore vehementer projicit, **wedán kiiwattelen** ardenter l. vehementer traho.

Kiiwoitus, ukſen Ns. *actio ardens*, studium fervidum, G. das Eifern.

Kiiwaannun, utua al. **kiiwaſtun**, ua al. **kiiwahdun**, htua Vm. *fervidus fio*, *effervesco* l. exardesco, G. eifrig werden, sich ereifern.

Kiiwan kaawan prtcl. *ægre*, vix, G. mit genauer Noth, **kiiwan kaawan teki**.

Kiiwin, piá V. id. ac **kiipeen**.

Kiiwu, wun Ns. (Sv. skifva) *lamina*, assula, G. Scheibe, **katon kiiwu** scandula.

Kikkara, ran Ns. *glæba* max. stercoris, G. Pferdeapfel, **hewoiſen kikkara** (**kakara**).

Kikkerá, án al. **kikkeri**, in al. **kikkura**, an Na. *vacillans* e. c. cymba, *volubilis* l. oscillans, G. schwankend.

Kikkeröitſen, itá V. *vacillo* ut cymba, G. schwanken, inde **kärmet kikkeröitſee** serpens convolvendo prorepit.

Kikotan, ttaa V. *garrio* ut pica, G. krächzen (**kakiſtan**), inde *cachinno*.

Kikotus, ukſen Ns. *garritus* picæ, cachinnus importunus, G. Gekrächze.

Kila, an Ns. id. ac **kiila**, **kiſſa** ou **kiloillanſa**.

Kiloilen, lla Vfr. *lascivio*, G. brünstig seyn (**kiilin**).

Kilahdan, htaa Vs. vide sub **kiliſen**.

Kilappa, pan al. **kilappi**, pin Na. *acidulus* e. c. lac, G. säuerlich (**kilo**).

Kilapoitſen, ita V. *acidulum reddo*, al. *acesco*, G. säuerlich machen l. werden.

Kilha, an Ns. *penis* l. membrum genitale *verris*.

Kili, in Ns. *hædus*, capella, G. Zicke, cfr. **kilo**, it. al. **kili** id. ac **killi**.

Kiliſen, ſtá V. clare *tinnio* instar æris, G. hell klingen.

Kilahdan, htaa Vs. idem.

Kiliná, án Ns. *tinnitus* clarus, G. Geklingel, it. *splendor* clarus, G. heller Schimmer.

Kiliá, án Na. clare *tinniens*, G. hell klingend, **kiliá ääni** vox acuta, **huutaa kiliáſti** acute l. sonore clamat, it. al. clare *lucens*, splendens e. c. aurum in sole, G. hell schimmernd, **paiſtaa kiliáſti**.

Kiliſtán, áá Vf. *tinnitum* clarum *moveo*, G. klingen machen, it. *splendorem* clarum *reflecto*, G. hellen Schimmer zurückwerfen.

Kiliſtelen, lla Vfr. idem, inde al. **hepo kiliſtelee** equus voce clara hinnit, G. hell wiehern, it. Botn. **hepo kiliſtelee** equus *pavore prosilit*, G. scheu werden.

Kilja, an Ns. *coxendix* pecudis, G. Hüftbein, al. **kiljan ſilmá**.

Kiljun, ua V. voce *acuta clamo* l. vociferor, sonum acutum edo, G. hell schreien.

kiljuskelen, lla Vfr. idem.

kilju, un al. **kiljuna**, an Ns. *acutus clamor*, G. helles Geschrei, **kilju-hanhi** anas anser ferus al. **metſä-hanhi**, **kilju-ſiipi** anas clangula.

kiljunto, nnon Ns. *clamatio acuta*, G. helles Schreien.

kiljahdan, htaa Vs. *subito clamo* voce acuta, G. hastig aufschreien.

kiljahtelen, hdella Vfr. idem.

kiljaiſen, ſta V. *semel* acute *exclamo*, G. einmal ausschreien.

kiljutan, ttaa Vf. *facio ut* quis clamet, G. schreien machen.

kiljuttelen, tella Vfr. idem.

kiljutus, tukſen Ns. *actus* movens quem ad clamandum, G. Schreienmachung.

Killa, an Ns. *genius mythol.* id. ac **kilo**, **killi**, **piru**.

Killiá, án Ns. id. ac **kiliá** sub **kiliſen**.

killaan, llata V. id. ac **kiliſen**.

Killostan, aa V. id. ac **kilotan** l. **kilostan**.

Killaan, llata V. (Sv. gilla) *probo*, *approbo*, bonum l. legalem declaro, G. gültig erklären, genehmigen.

Killeró, ón al. **killeri**, in Ns. (Sv. giller) *decipula* lupi, mustelæ etc. G. Schlinge, Falle.

Killi, in Ns. id. ac **killa**.

Killinki, ugin Ns. (Sv. skilling) *moneta* Svecana *minor*, cuprina, G. Schilling.

Killo, ou Ns. id. ac **kiſſa**, **kihlo**.

Killun, ua Vm. id. ac **kellun**.

Kilmuan, uta V. id. ac **kiemuan**.

Kilo, on Ns. 1. Sav. *capra*, G. Ziege, it. 2. Caj. *tempus* autumnale quo *folia* arborum *decidunt*, G. Laubfallszeit, kilon aika, it. 3. al. id. ac kiilo l. kiilu, it. 4. al. id. ac kilka, it. 5. al. Na. *acidulus*, G. säuerlich, maistuu kis lolta sapit subacidum, kilo-ruoho rumex.

Kilotan, ttaa al. kilostan l. kilkostan, aa V. id. ac kiilutan l. kiimotan.

Kiloilen, lla Vfr. vide sub kila.

Kilpa, wan Ns. *æmulatio*, certamen æmulationis, G. Wettstreit, teen l. ajan kilpaa æmulando quid facio l. vehor, kilwan l. kilwoin æmulando, certatim.

Kilwoitan, ttaa V. *æmulor*, *certo*, æmulando quid facio, studeo, G. wetteifern, kilwottain certatim.

Kilwoittelen, tella Vfr. idem, usitatius, kilwoitellen certatim.

Kilwoitus, uksen Ns. æmulationis *actus*, G. Wetteiferung.

Kilpakka, kan Na. id. ac kilappa.

Kilpi, lwen Ns. *scutum* l. *clypeus*, G. Wehrschild, inde kilpi-hanhi anas erythropus, kilpi-kangas linteum figuratum, G. Drell, kilwen-lehti id. ac kilpiö.

Kilwellinen, isen Na. *scuto munitus*, G. mit Schilde bewaffnet.

Kilpiö, ön Ns. *nymphæa*, cujus folia sunt scutiformia, G. Seeblume.

Kilpistyn, pä Vm. *hallucinor*, *lapso*, G. ausglitschen, inde in æmulando *retro relinquor*, G. zurückbleiben, it. al. nuoli kilpistyy sagitta *resilit* l. resiliens a cursu aberrat, G. zurückprallen.

Kilpistelen, llä Vfr. idem, max. *hallucinor*.

Kilpiä, än Na. id. ac kilpakka, kilappa.

Kilsan-pöhkö Ns. Uloæ *strix aluco*, G. Eulenart.

Kilsotun, ttua Vm. *duresco* et tenax fio ut argilla, G. hart l. härtlich werden (kalsistuu).

Kilta, llan Ns. *æmulatio* in currendo, inde *certamen* lusorium, *ludus*, G. Wettlauf, Wettstreit (kiista), it. al. *lascivia* canum, G. Laufzeit, Brunst (kiila), kiltas koira canis lascivus discursans.

Kiltti, ltin al. kilti, llin Na. (Sv. gild?) *probabilis* l. *probatus*, bonus, G. gültig, it. al. sæpius *strenuus*, *alacer*, inde *superbe se gerens*, G. munter, hurtig, stolz.

Kiltellen, llä Vfr. *superbe me gero*, G. hurtig l. stolz seyn.

Kilttu, tun Ns. *salmonis species*, G. Lachsenart.

Kima, an al. kimakka, kan Ns. ventus *frigidus*, G. frostiger Luftzug (wiukka), kylmän kima, it. kimakka al. id. ac kimiä.

Kimailen, lla Vfr. id. ac kimoilen.

Kimalainen, isen Ns. Abol. *apis* mellifica, G. Biene (mesiäinen), al. vespa?

Kimallan, ltaa V. *splendeo*, fulgeo, G. schimmern, glänzen (kiillän).

kimaltelen, llella Vfr. idem.

Kimiä, än Na. *acutus* e. c. vox, *sonorus*, argute sonans, G. helltönend (kismakka).

kimisen, stä V. *acute tinnio*, argute sono, G. hell tönen.

kiminä, än Ns. *sonus acutus*, clangor tinniens, G. helles Getöne.

kimahdan, htaa Vs. *subito tinnio*, G. hastig klingen, al. id. ac kimmahdan sub kimmoon.

kimaus, uksen Ns. *clangor subitus* acutus, G. hastiges Geklinge.

Kimmellyn, ltyä Vm. Abol. *curvus* l. obliquus *vertor* l. *fio*, ut assis in calore, G. sich schief l. krumm biegen, inde *fio*, *evenit mihi* ut, G. sich ereignen, geschehen, jos niin kimmeltyy si ita evenit, kimmeltyi miehelsi contigit ei ut vir evaderet.

Kimmo, on al. kimma, an Ns. *genius mythol.* id. ac kammo?

Kimmoon, mmota al. kimmon, mpoa al. kimpuan, mmuta al. kimmun, mpua V. cum *impetu feror*, vi elastica *exsilio* l. *resilio*, vehementer prosilio l. volo ut scintilla, G. heftig springen l. prallen, eilend vorwärts fahren, inde kenellen kimmoopi cui contigit.

kimpoilen, mmoilla Vfr. idem.

kimmahdan l. kimahdan, htaa al. kimmahdun l. kimahdun, htua Vs. et Vm. *subito* et parum *resilio* l. *prosilio*, G. hastig prallen l. springen, it. al. *subito ico* l. *impingo*, G. anstossen, wenhet kimmahtui kiween navicula in lapidem illisit.

Kimoilen,

Kimoilen, lla Vfr. *doleo* ex verbere, G. gelinde schmerzen (kimailen).
Kimoitan, ttaa V. id. ac kimallan.
Kimpel, len Na. id. ac kampela.
Kimpi, mmen l. mmin Ns. (Sv. kimb?) *assula* lateralis *vasis* lignei, G. Fassdaube, kimmit assulæ ex quibus vasa lignea conficiuntur.
Kimppu, mpun Ns. 1. *fascis* e. c. lini, vestium, *sarcina* fasciata e. c. ligni, G. Bündel, kimppu-hauta fovea picis coquendæ ex ramis abiegnis fasciatis, inde 2. *aggressus* ad colluctandum, *attactus* colluctantium, G. Angriff, Anfechtung, tulen kimppuuſi aggredior l. invado te, koira on kimpuſſani canis est in attactu i. e. aggreditur me, läkſi kimpuſtani abiit a me, on työn kimpuſſa opere est occupatus.
Kimputan, ttaa Vf. *in fasces* divido et *connecto*, G. bündelweise binden, inde kimputtain fasciatim, per fasces.
Kimpuſtelen, lla Vfr. *colluctor*, G. kämpfen, ringen, kimpuſtelewat.
Kimura, an Na. *curvus*, *crispus*, rugosus, G. krumm; kraus.
kimuroitſen, ita V. *curvo me* instar serpentis, G. sich krümmen.
Kin prtcl. encl. vide ki.
Kina, an al. kino, on Ns. 1. *tela* aranei, araneum, G. Spinnwebe, it. 2. al. *spuma*, *pituita*, G. Geifer, Schaum.
kinakas, kkaan al. kinakainen, iſen Na. *spumosus*, pituitosus, G. geiferig, schäumig.
Kina, an Ns. *vectura tarda* l. *molesta* e. c. bovis in acclivitatibus, G. träges u. mühsames Fortschleppen; inde *progressus tardus*, G. mühsames Fortschreiten.
kinaan, nata V. *tarde* et *moleste traho*, inde repetitis vicibus quid *agere conor*, G. träge u. mühsam fortschleppen, etw. mühsam thun.
kinastan, taa V. idem, inde Tav. kinastawat keskenänſä *altercantur* inter sese, enixe rixantur l. *luctantur*, G. mit einander streiten.
kinaus, ukſen Ns. *tarda* et *molesta vectio*, inde *molesta* et repetita *actio*, G. träges u. mühsames Fortschleppen l. Thun.
kinastus, ukſen Ns. idem, inde *luctatio*; altercatio *mutua*, G. gegenseitiger Streit.
Kinerwöitſen, itä V. id. ac kinneroitſen.
Kines, ekſen Ns. id. ac kinos.
Kinka, ngan al. kinkka, nkan al. kinko, ngon Ns. *fascis* corticis betulini, *manipulus* lini fasciatus, G. Bündel, Bund.
kinkaan, ngata V. *in fasces* colligo et *connecto* e. c. laminas corticis, linum, frondes, G. bündelweise zusammenfügen.
Kinkeri, in Ns. (Sv. gengård) *conventus* hominum *publicus*, G. Volksversammlung, luku-kinkeri conventus ecclesiast. quo sacerdotes auditores in capitibus doctrinæ Christianæ pagatim examinant, kinkeri-kunta complexus pagorum unâ examinandorum, inde elo-kinkeri convivium messorium, G. Schmaus, Gelag, hirſi-kinkeri al. talkoo.
Kinkku, nkun Ns. (Sv. skinka) *perna* suis, inde *lardum*, G. Schinken.
Kinnahainen, iſen Ns. *homo* exosus, *nequam*, *scelestus*, vox conviciandi, G. Bube.
Kinnas, ntaan al. kintas, nttaan Ns. *chirotheca* pellicea l. lanea, G. Handschuh; ſormi-kinnas chirotheca digitalis al. ſormikka, lapa-kinnas manica.
Kinner, nteren al. kinteret l. kintares, reen Ns. *tendo pedis* posterior, G. Sehne hinten am Fusse, polwi-kinner tendo poplitis, kanta-kinner tendo tali, inde fig. on kintereſſä l. kintereellä est ad talum i. e. *pone*, *apud*, juxta, G. auf der Ferse, tuli kintereilleni venit pone me, kirkon kintereillä in vicinia templi.
Kinneroitſen l. kinnerwoitſen, ita al. kinnerwöitſen, itä V. *doleo* l. dolore pungor ut digiti frigore affecti, G. von Frost schmerzen.
kinnistelen, lla Vfr. idem (kynnistelen).
Kinnunki, ngin Ns. *trochlea* in navibus, G. Winde.
Kino, on Ns. id. ac kina, it. al. id. ac keno, on kinoſſa est obliquus, meni kinoon l. kinollen.

Kinos, okſen Ns. *acervus nivis* vento conflatus, G. Schneehaufen (kines).
kinostan, aa V. *nivem coacervo*, ut ventus hiemalis, G. Schnee anhäufen.
Kintas, nttaan Ns. id. ac kinnas.
Kintaret l. kinteret, een Ns. id. ac kinner.
Kinttu, ntun Ns. *poples* l. *posteriora tali*, G. Kniebeuge, kinttu-ſuoni id. ac kinner, inde fig. on kintuilla est ad poplites i. e. *pone*, prope, G. auf der Ferse, aštun kintulleſi prope te accedo, cominus inſector.
kinttura, an Ns. vacca *mulctu difficilis* l. *lacte parca*, G. milcharme l. widerſpenstige Kuh.
kintturoitſen, ita V. *reluctor*, refractarius l. contumax sum, G. widerſpenstig l. störrisch seyn.
Kinturi, in Ns. *decipula* ferarum, G. Falle des Wildes.
Kipakka Ns. kipakoitſen V. vide sub kippaan.
Kipená, án al. kipenet, neen Ns. id. ac kipiná.
Kiperá, án al. kipuri, in Na. *curvus*, incurvatus, *crispus*, flexuosus, G. krumm, kraus, gebogen (kyperá, käppyrá).
kiperiáinen, iſen Na. dim. idem.
kiperrán, rtáá Vf. *curvo*, concurvo l. *convolvo*, rugo l. *complico*, G. krümmen, kräuseln, zusammenbiegen.
kipertelen, rrellá Vfr. idem.
kiperrys, ykſen Ns. *curvatio*, *convolutio*, G. Krümmung, Zusammenbiegung.
kiperöitſen, itá V. *incurvo me* instar serpentis, G. sich krümmen.
kiperryn, rtyá Vm. *curvor*, *convolvor*, rugor, G. krumm l. kraus werden.
Kipiná, án al. kipinet, een Ns. *scintilla* ignis, G. Funke, inde *minimum* quid, *frustulum*, G. Bischen (kiwen, kywen, kipená).
kipinöitſen, itá V. scintillas dispergo, *scintillo*, G. funken, Funken sprühen.
kipinátär, ttären Ns. *famula mythol. tou hiiſi*, G. mythol. Nymphe.
Kippa, pan al. kippo, pon al. kippu, pun Ns. *vas potatorium* minus ansatum, poculum, G. hölzernes Trinkgefäss, it. Sav. *mulctrale*, *modiolus* l. haustrum, G. Michgelte, Schöpfgelte.
kippainen l. kippoinen, iſen Ns. dim. idem.
Kippaan, pata V. *salio*, saliens et *tripudians curro* ut equus lascivus, G. spielend hüpfen l. umherlaufen.
kipakoitſen, ita V. idem.
kippaus, ukſen Ns. saliendi et *currendi actus*, *tripudiatio*, G. spielendes Hüpfen.
kipakka, kan Ns. *cursus lascivus* et vehemens, G. heftiger Lauf, antoi kipakkaa cursum festinavit.
Kippari, in Ns. (Sv. skeppare) *navarchus*, G. Schiffer, it. al. *lapis molaris*, G. Mühlstein.
Kippo l. kippu Ns. vide kippa.
Kippura, an Na. et kippuroinen, iſen Na. dim. id. ac kiperá et kiperiáinen, it. al. kippura Ns. *curvatura*, curvamen, G. Krümmung.
Kipristán, áá Vf. et kipristelen, llá Vfr. id. ac kiperrán, kipertelen.
kipristyn, yá Vm. id. ac kiperryn.
Kipu, wun Ns. *dolor*, *morbus*, G. Schmerz, Krankheit, Weh, kipu-máki l. -wuori id. ac kipula, kipu-tyttö l. -neito id ac kiwutar, kipu-ſanat verba l. lectiuncula magica morbos et dolores aversura l. sanatura.
kipiá, án Na. *æger* l. ægrotus, morbo laborans e. c. homo, *dolore affectus* e. c. digitus, vulnus, G. krank, schmerzend, inde kipiá ſana verbum *mordax*, kipiän punainen valde ruber ita ut oculos lædat, kipiä työ opus valde fervidum, tekee kipiätä dolorem affert, huutaa kipiästi acuta et aures lædente voce clamat, it. Ns. *vulnus* dolens, locus corporis dolore affectus, *dolor*, G. Schmerz, kranke Stelle.
kiwullinen l. kiwulloinen, iſen Na. *morbo* l. dolore *continuo affectus*, *morbosus*, valetudinarius, G. kränklich.
kipuiſa, an al. kipuinen, iſen Na. doloribus plenus, *dolorosus*, G. schmerzhaft, it. al. ad iram facilis, *iracundus*, verbis mordens, G. jähzornig, heftig, kipuinen koira canis mordax.
kipeys, yden Ns. *ægrotatio*, dolor, G. Schmerzhaftigkeit.
kiwulliſuus l. kiwulloiſuus, uuden Ns. *valetudo infirma*, G. Kränklichkeit.
kipula, an Ns. *jugum montis mythol.* origo

rigo et domicilium dolorum et morborum, al. kipu-wuori l. -mäki l. -harju, G. mythol. Schmerzenheimath.

kiwutar, ttaren Ns. *femina mythol.* furia, dolores hominibus concoquens, al. kipu-tyttö l. -neito, G. mythol. Schmerzenbereiterinn.

kiwun, pua al. kipuun, wuta V. *doleo*, dolore afficior, dolorosus sum, G. schmerzen, Wehe thun.

kiwuttelen, tella Vfr. voce *dolorosa queror*, doloribus me contorqueo ut æger, G. vor Schmerz klagen l. sich krümmen, lintu kiwuttelee avis vocem edit querulam.

kiwistän, ää V. *dolore afficio, crucio*, G. Schmerz erregen, quälen, inde päätäni kiwistää caput dolore afficitur i. e. *dolet*, sydäntäni kiwistää cor mœrore afficitur i. e. mœret, G. schmerzen.

kiwistelen, llä Vfr. idem, max. *doleo*, G. schmerzen, kiwistelewä haawa vulnus dolorosum.

kiwistys, yksen Ns. doloris *excitatio, dolor*, G. Schmerzerregung, Schmerz.

Kipuna, an Ns. Sav. id. ac kipinä.

Kipuutan, ttaa Vf. Sav. ad. festinandum *urgeo, impello* l. incito, G. antreiben, beschleunigen, kipuutti matkaan.

kiriſen, stä V. *queror* ut infans, sonum edo querulum, ut avis, *strideo* ut aqua subbulliens l. caro assanda, G. wimmern, knarren, knirschen, inde weſi kiriſee puusta aqua ex ligno compresso cum stridore erumpit.

kiriná, án Ns. *sonus* stridens l. *querulus*, stridor, G. Gewimmer, Geknarre.

kirahdan, htaa Vs. *subito queror* ut gallina apparente aquila, subitum sonum stridulum emitto, G. hastig wimmern.

kiraiſen, sta V. idem.

kiraistus, uksen Ns. *sonus subitus stridulus* l. querulus, G. hastiges Gewimmer.

kiriä, án Na. *querulus* ut infans, *stridens* ut aqua subbulliens, G. wimmernd, knarrend, kiriä ääni vox haud clara, subrauca, kiriä tila via hiemalis vectariis *difficilis*, kiriä pakkainen frigus vehemens viam difficilem reddens, kiriä kiirut festinatio *vehemens*, kiriän kuiwa valde aridus, G. heftig.

kiret, een Ns. Tav. *via* hiemalis *difficilis* ex vehementia frigoris G. schwere Schlittenbahn, inde pl. pakkaiſen kireet *flocculi* nivis, tempore frigoris vehementis decidentes, G. Schneeflöcklein, cfr. kidet, hiudet.

kiristän, ää Vf. *facio ut* quis sonum querulum l. stridulum edat, G. wimmern l. knarren l. knirschen machen, kiristän hampaitani strideo dentibus, inde *adstringo* l. *comprimo* ita ut stridor levis oriatur, *exprimo* e. c. kiristän wettä puusta aquam ex ligno exprimo, kiristän kurkkua l. kurkusta guttur adstringo i. e. suffoco, kiristän rahaa pecuniam exposco l. qs. exprimo, G. zusammenpressen, festdrücken, auspressen.

kiristelen, llä Vfr. idem.

kiristys, yksen Ns. *vocis querulæ* l. stridulæ *expressio*, inde *compressio, adstrictio, expressio, suffocatio*, G. Knirschenmachung, Zusammenpressung, Auspressung, Zudrückung.

kiristyn, yä Vm. *comprimor* l. adstringor, *exprimor*, inde *suffocor*, spiritu privor, G. zusammen l. ausgepresst l. zugedrückt werden.

Kiris-tuorstai, in Ns. (Sv. skärthorsdag) *dies vigiliæ* passionis Christi, al. kihla-tuorstai, G. grüner Donnerstag, kiris-tuli l. kiris-walkia (Sv. skärseld) ignis *purgatorius* Catholicor. al. kiiras-tuli, G. Fegefeuer.

Kirja, an Ns. 1. orig. *variegatum* l. *striatum* quid, G. etw. Buntes, sed non nisi in compos. usitat. e. c. kirja-kangas l. -waatet textum l. vestis versicolor, kirja-koira canis maculosus, kirja-kansi operculum coloribus ornatum, inde 2. *litteris exaratum* quid, *liber, litteræ, epistola*, diploma, G. Schrift, Buch, Brief, kirjan-lehti l. -lieli l. -lati folium l. pagina libri, kirja-mies homo litteratus, nec non tabellarius, kirjan painaja impressor librorum, typographus, kirjapaino typographia, käsi-kirja enchiridion, manuale, wirsi-kirja liber hymnorum eccles. muisto-kirja liber memorialis, annalis, kiinnet-kirja diploma possessionis jurid.

jurid. päästö- l. ero-kirja litteræ dimissionis, rukous-kirja liber precum, nec non litteræ supplices, wäli-kirja pactum scriptum l. syngraphus, welka-kirja syngrapha de pecunia mutuata.

kirjas, akſen Ns. vacca *varii coloris*, G. bunte Kuh.

kirju, un Ns. bos l. equus *maculosus*, G. bunter Ochs, Schecke.

kirjo, on Ns. *maculosus* bos l. vacca, G. scheckiger Ochs l. Kuh, it. kirjo-kangas etc. id. ac kirja-kangas.

kirjawa, wan Na. *versicolor*, *variegatus*, striatus, maculosus e. c. canis, vestis, G. bunt, scheckig, vielfarbig, kirjawa kärmet coluber berus, kirjawa tikka l. -käräki picus major.

kirjallinen, iſen Na. litteras l. *librum habens* e. c. homo, *litteratus* l. litteris eruditus e. c. vir, G. Buch habend, buchbewandert, gelehrt, it. *litteris consignatus*, *scriptus* e. c. pactum, G. schriftlich, kirjalliſesti per litteras.

kirjaan, jata V. *variegatum* l. striatum *facio*, *pingo*, strio, inde fig. *depingo*, *describo*, enarro, G. bunt machen, mahlen, beschreiben.

kirjoitan, ttaa Vf. idem, max. *scribo*, *litteris mando* l. consigno, G. schreiben, kirjoitan kirjaan in libro inscribo l. adnoto, kirjoittaja scriptor, scriba, auctor libri l. litterarum.

kirjoittelen, tella Vfr. idem.

kirjoitus, ukſen Ns. *scriptio*, *scriptura*, G. das Schreiben, Schrift, käſi-kirjoitus chirographum, ulko-kirjoitus inscriptio, ala-kirjoitus subscriptio nominis, kaluin kirjoitus *adnotatio* bonorum e. c. defuncti, G. Aufzeichnung.

kirjoon, jota al. kirjon, joa V. pecudes *domum duco* et *ordino*, G. das Rindvieh zusammenordnen.

kirkas, kkaan Na. *clarus* e. c. dies, *splendidus* e. c. sol, *perlucidus* e. c. fons, aqua, G. klar, glänzend, durchsichtig.

kirkkaus, ukſen Ns. *claritas*, *splendor*, perluciditas, G. Klarheit, Glanz.

kirkastan, aa Vf. *clarum* l. *splendidum reddo*, clarifico e. c. visum, *polio*, eccles. *glorifico*, G. klar l. glänzend machen, verklären.

kirkastus, ukſen Ns. *clarificatio*, G. Klarmachung.

kirkastun, ua Vm. *clarus* l. *splendidus fio*, claresco, G. klar l. glänzend werden.

Kirki, in Ns. *linnæa borealis* al. kirki-ruoho l. tyrä-ruoho.

Kirkistän, ää V. *clam introspicio*, occulte quid oculis perlustro, G. heimlich gucken (tirkkaan).

kirkistelen, llä Vfr. idem (tirkistelen).

Kirkko, kon Ns. (Sv. kyrka) *templum*, ædes sacra, G. Kirche, kirkko-herra pastor, kirkko-kunta parœcia, kirkko-tarha l. -tantu l. -maa area templi, cœmeterium mortuorum, kirkko-meſſu consecratio novi templi, inde convivium parœcorum annuum ad memoriam templi consecrati, kirkko-hiiri mus sylvaticus et decumanus, kirkko-haukka falco tinnunculus, kirkko-mies vir cultum Dei celebrans, sed kirkon-mies custos l. curator ecclesiasticus, kirkko-wäki plebs sacra celebrans, sed kirkon wäki genii mythol. l. manes ad templa versantes, kirkko- l. kirkon meno sacrorum celebratio, otan waimon kirkkoon id. ac kirkkottelen.

kirkkoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *templis frequens* e. c. locus, G. kirchenreich.

kirkollinen, iſen Na. *templum habens* e. c. pagus, ad templum *pertinens* e. c. res, templum *adiens* e. c. homo, G. mit Kirche versehen, zur Kirche gehörig, kirchlich, Kirchenbesucher.

kirkottelen, tella Vfr. feminam post puerperium *in templum* ritu sacro *induco*, G. eine Wöchnerinn in der Kirche einsegnen.

Kirkun, kkua V. *vociferor*, alte hinnio l. mugio, G. schreien.

Kirma, an al. kirmu, un Ns. superior et anterior *pars trahæ* ornatioris, al. *umbella* l. ornamentum trahæ, G. Schlittenkorb l. Schirm, kirmu-reki rheda umbellâ ornata, inde ſillan kirmu umbellæ species in pontibus.

Kirmaan, mata V. *ludo*, strepo, G. spielen, lärmen.

kirmaus, ukſen Ns. *ludus*, strepitus, G. Spiel, Lärm.

Kirnu, un Ns. (Sv. kårna) *vas* in quo *butyrum* coagulatur, G. Butterfass, kirnun mántá pistillum ejusdem vasis, kirnu-piimá lac pressum.

kirnuan, uta al. kirnun, ua V. *butyrum* conficio l. *coagulo*, G. buttern.

kirnuus, uukſen Ns. max. pl. irnuukſet quod *unâ* est *coagulándum*, *oxygala* l. flos lactis in sinis butyro parando, G. das zu Butternde.

Kiro, on Ns. *maledictum*, *verbum execrationis* l. devotionis, G. Fluch, Schwur, kiro-kurkku l. -ſuu homo execrationibus deditus, ei minuun kirot pyöty exsecrationes me haud feriunt nec lædunt, kiron-kipu l. kirot morbus execrationibus magicis ortus.

kiroon, rota al. kiron, oa al. kiruan, uta V. *maledico*, *exsecror*, devoveo verbis malitiosis, G. fluchen, schwören, verfluchen.

kiroelen l. kiroilen, lla Vfr. idem.

kirous, ukſen Ns. *maledictio*, *exsecratio*, G. Verfluchung.

Kirpa l. kirppa, pan Ns. *aphidis* species, G. Blattlaus.

Kirpaan, pata V. id. ac kirpuan.

Kirpas, ppaan al kirppa, pan Na. *iracundus*, *fervidus*, impatiens, G. jähzornig, hitzig.

Kirpelen, wellá Vfr. idem ac kirwelen.

kirpelöitſen, itá V. idem.

Kirpilá, án Ns. (Ikalis) *rubus* arcticus, G. Ackerbeere (luhdikka).

Kirpiá, án Na. ingens l. *vehemens* e. c. frigus, G. heftig, stark, kirpiá wiina vinum *forte* l. acre, inde al. id. ac kirpas.

kirpinen, iſen Na. dim. idem.

Kirpoon, pota V. (Kemi) *procido*, decido, G. niederfallen.

Kirpuan l. kirppuan, puta V. Sav. Botn. *resilio* vi elastica, *exsilio*, G. prallen, abprallen (kirpaan).

Kirppa, pan Ns. *bacillus* puerorum lusorius, G. Spielstab, al. id. ac kirpa, al. id. ac kirppo, al. Na. id. ac kirpas.

Kirppo, pon al. kirppa, pan Ns. *clavulus* l. paxillus ligneus in decipulis vulpinis, G. hölzerne Feder bei Fuchsfallen (pirppo).

Kirppu, pun Ns. *pulex* irritans, G. Floh (ſonſari), inde *minutum* quid, G. Bischen, Flöckchen, páiwán kirput titivillitium in luce solis conspicuum, hampun kirput Botn. semina cannabis.

kirppuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *pulicibus scatens*, G. flohvoll.

Kirpula, an Ns. max. pl kirpulat *lentigo*, vari in vultu, G. Sommerflecken.

kirpulainen, iſen Na. *lentiginosus*, G. sommerfleckig.

Kirra, an al. kirri, in Na. *impatiens*, *morosus*, querulus, iracundus, G. knarrig, mürrisch, it. Ns. *sterna hirundo*, G. Meerschwalbe, al. kirri-kaija l. -pääsky (tiiro), it. al. rar. *felis* catus, G. Katze.

kirreys, yden Ns. *impatientia*, *morositas*, iracundia, G. Murrköpfigkeit.

kirraan, rrata V. *vocem querulam* l. murmurantem *edo*, ut gallina incubans, G. knarren, girren.

Kirro, on Ns. *salmo* minor, G. kleiner Lachs.

Kirſi, rren Ns. *gelu in terra*, tempore vernali residuum, congelatio humi, G. Frost in der Erde, kirſi láhtee maasta gelu e terra liquescit, it. al. *glacies tenuis* autumnalis, G. Eisrinde, kirſi-kukka anemone hepatica al. wilu-kukka, kirſi-ſuorſa anas boschas glacialis, kirſi-partti anas hiemalis, kirſi-tuorstai id. ac kirios l. kihla-tuorstai.

kirſin, iá V. terræ l. stercoris *superficiem deglubo* ut gelu in lucem prodeat et liquescat, G. das Gefrorne aufdecken.

kirrán, rtáá V. gelu l. frigore *obduro*, *rigidum* l. gelidum *reddo*, G. durch Frost verhärten, starr machen, pakkais nen kirtáá maan.

kirráttelen, tellá Vfr. *gelu liquefacio*, inde fomentis calidis *mollio* l. lenio e. c. vulnus, G. zu schmelzen bringen, erweichen.

Kirskun, ua Vm. *strideo* l. *frendeo* ut dentes irâ, inde *fremo*, G. knirschen, kas na kirskuu.

kirskuna, an Ns. *stridor*, *fremitus* irati, G. Geknirsche.

kirskutan, ttaa Vf. *stridorem* l. *fremitum* iracundum

iracundum *excito*, G. knirschen machen, kirškutan hampaitani dentibus fremdeo.

kirškuttelen, tella Vfr. idem.

kirškutus, tuſen Ns. *excitatio stridoris* l. fremitus, G. Knirschenmachung.

Kirſo, on Ns. *proboscis* l. *rostrum* animalium, *os*, *apertura*, G. Rüssel, Maul, gähnende Oeffnung.

Kirsti, in al. kirstina, an Ns. nomen feminæ *Christina*.

X Kirstu, un Ns. Sav. *cista*, G. Kasten (kistu, arkku), it. *carcer*, G. Kerker.

kirstuinen, iſen Ns. dim. idem.

Kirtti, tin Abol. al. kirttilä, än Ns. (Sv. kårtel) *glandula*, G. Drüse (rauhas nen, riſa).

Kirwelen, llä al. kirwentelen, nnellä al. kirwelöitſen, itä Vfr. *dolens prurio*, *doleo* ut vulnus, G. juckend schmerzen (kirpelen).

kirwistän, ää al. kirwelöitän, ttää Vf. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde ſelkääni kirwistää dorsum dolore afficitur i. e. *dolet*, G. schmerzen, haas waa kirwelöittää.

kirwistelen, llä Vfr. idem, max. *doleo*.

Kirweli, in Ns. (Sv. kårfvel) *scandix cerefolium*, G. Kerbel.

X Kirwes, een Ns. *securis*, *ascia*, G. Beil, Axt, kirween lapa pars securis latior, kirween pohja dorsum, kirween ſilmä foramen in securi.

kirweellinen, iſen Na. *securim habens*, G. mit Axt versehen.

Kirwinen l. kirwiäinen, iſen Ns. *alauda arvensis*, G. Lerche.

Kirwoitan, ttaa V. conglutinatum quid *resolvo* l. evolvo, *solvo* e. c. ligamina, libero, *expedio* irretitum, G. entbinden, entfalten, los machen, trennen, befreien.

kirwoittelen, tella Vfr. idem.

kirwoitus, ukſen Ns. *solvendi actus*, *solutio*, liberatio, *expeditio*, G. Entbindung, Trennung, Losmachung.

kirwoonnun, ntua al. kirwoun, uta l. kirwoon, wota Vm. *solvor*, liber l. *expeditus fio*, G. getrennt l. entbunden l. befreit werden, kirwounnut l. kirwonnut solutus.

Kiſa, an Ns. *lascivia*, *strepitus* et cursus *lascivientium*, inde *ludus* l. *strepitus* puerorum, G. Brunst, Laufseit, Spiel, Lärm.

kiſaan, ſata V. *lascivus curro* et strepo, lascivio, inde *ludens strepo* et discurso ut pueri, G. läufisch seyn, spielen, lärmen.

kiſaelen l. kiſailen, lla Vfr. idem.

kiſaus, ukſen Ns. *lascivia*, *lusio*, strepitus, G. brünstiges Umherlaufen, das Spielen l. Lärmen.

Kiſchallan, ttaa V. Olon. *male tracto*, violenter tundo quem, G. übel behandeln, mürbe schlagen.

Kiſko, on Ns. *lamina ferri* oblonga et tenuis, ad firmandas junctiuras rerum lignearum adhiberi solita, G. Eisenblechleiste auf Fügungen, Beschlag, it. al. *sanguiculus* panis super cortice coctus, G. Blutkuchen.

kiſkoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. ejusmodi *laminis munitus*, G. mit Eisenblech befestigt.

kiſkotan, ttaa Vf. *laminis* ferreis quid *munio* l. firmo, G. mit Eisenblech beschlagen.

kiſkottelen, lla Vfr. idem.

Kiſkon, oa al. kiſkun, ua V. *evello* l. *detraho*, G. abziehen, losreissen, zerreissen, kiſkon tuohia l. nahkaa corticem betulæ detraho, cutem deglubo, kiſkon pereitä tædas ligneas findo, kiſkon kiwiä lapides dimoveo, kiſkon nauloja clavos evello l. extraho, kiſkon waatteeni vestes lacero, inde kiſkon welkaani pecuniam mutuo datam exposco l. expostulo, G. ausfordern.

kiſkaiſen, ſta Vs. *subito evello* l. extraho, G. hastig losrücken, inde kiſkaiſen jouſta arcum tendo.

kiſkotan, ttaa Vf. *facio ut* quid evellatur l. detrahatur, G. abziehen l. ausreissen machen, inde id. ac kiſkon.

kiſkottelen, tella Vfr. idem.

Kiſmitän, ttää V. et kiſmittelen, tellä Vfr. id. ac kaſkotan et kaſkottelen.

Kiſſ Intj. vox alliciendi feles, it. vox irridentis, kiſ kiſ.

kiſſa, an al. kiſſi, in Ns. *felis* catus, G. Katze (katti), inde fig. *homo iracundus* et

et subdole mordax, G. arglistiger Mensch, kiſsa-mainen feli similis qua indolem, haiſee kiſsalta odorem refert urinæ felinæ, kiſsan juusto l. -kello l. -kápálá id. ac latin juusto etc. kiſsan kynttilá verbascum nigrum, kiſsan minttu clinopodium vulgare al. nepeta cataria.

kiſsaannun, ttua V. *rancidus fio*, odore ingrato (qs. urinæ felinæ) imbuor, G. ranzig l. übelriechend werden.

kiſsastun, ua Vm. idem, it. al. nonnihil *irascor* l. exasperor, G. ungehalten werden.

kiſsahdan, htaa Vs. nonnihil *rancidus oleo*, G. etwas übel riechen.

Kiſtu, un Ns. id. ac kirſtu.

Kiſu, un Ns. *lascivia*, fœtor lascivientium, G. Geilheit, geiler Geruch (kiſa).

kiſuinen, iſen Na. *lascivus*, fœtens instar lascivientium, G. geil.

Kita, dan Ns. *rictus*, *fauces*, G. Rachen, Schlund, iſo kita os vorax.

kitainen, iſen Na. *rictum habens*, G. Rachen habend, non nisi in compos. e. c. iſo-kitainen.

Kitaan l. kitajan, data V. *strideo*, *crepo*, queror, G. knarren, knirschen, klagend tönen, ewi kitajaa (kitkan).

kitiſen, stá V. idem, ſiipi kitiſee ala avis in volando clangit, inde præ dolore *queror*, voce querula misere strideo, G. jammern.

kitiná, án al. kitu, dun Ns. *sonus stridens*, *querulus*, G. klagender Ton.

kitautan, ttaa Vf. *facio ut* strideat l. crepet l. queratur, G. knarren l. jammern l. klagen machen, kitautan myllyá molam moleste circumago, it. al. *graviter* et qs. stridulus *anhelo*, laborans spiro, G. ächzen, schnaufen, cfr. kitken.

kitistán, áá Vf. 1. *facio ut* strideat *impello ad* querendum, G. knarren l. klagen machen, inde 2. *comprimo* l. duriter contrecto ita ut quis queratur, G. heftig zusammendrücken, 3. kitistán karjaa pecudes *citatim ago*, *impello*, urgeo ad festinandum, G. antreiben, beschleunigen.

kitistelen, llá Vfr. idem, it. al. (qs. a kiteyn) me contraho, *corrugor*, inde *cunctor*, G. schrumpfen, runzelicht werden, zögern.

Kiteyn, ytá al. kitestyn l. kitistyn, yá Vm. *corrugor* l. contrahor ut calceus ex ariditate, *flaccesco* ut folia, G. runzelicht l. schrumpfig werden.

Kitjutan, ttaa V. id. ac kitkutan.

Kitka, an Ns. *stridor ex motu*, *crepitus ex confrictione* continua rerum duriorum, G. Geknarre des Reibens, kitkan walkia ignis per frictionem lignorum (haud ex silice) elicitus, kitkan kiwi Caj. lapidis species, coti serviens.

kitkan, aa al. kitkun, ua Vm. huc illuc moveor et *ex motu strideo* l. crepo ut arbores in silva, G. knarrend ab u. zu schwanken.

kitkutan, ttaa Vf. *facio ut* quid stridorem edat, G. Geknarre erregen.

Kitkautan, ttaa Vf. id. ac kitautan l. kitken.

Kitken, eá V. *excerpo*, *avello* e. c. herbas inutiles ex horto l. lino crescente, G. ausreissen, ausrupfen, ausjäten, it. al. *laborans anhelo*, graviter spiro, G. schnaufen.

kitkelen, llá Vfr. idem.

kitko, on Ns. *excerptio* e. c. herbæ inutilis ex lino, *evulsio*, G. Ausjätung, Ausrupfung, kitko-hamppu cannabis mas, evellenda, kitko-pellawa myagrum (alyssum) sativum l. linum catharticum, inde fig. kitko-ihminen homo *molestus*, difficilis, G. mürrischer Mensch.

Kitſaan, ſata V. *urgeo* l. *impello* ad festinandum, G. zu eilen antreiben, kitſaan työhön ago ad laborandum, inde kitſaan rahaani pecuniam meam *exigo*, G. einfordern.

Kitſas, aan Na. *tenax* et *parcus* e. c. homo, G. karg, kitſaasti parce, tarde.

Kitu, dun Ns. *vita molesta* et querula, difficultas rerum, *dolor diutinus*, G. elendes l. klägliches Leben, cfr. sub kitaan, kitu-pellawa id. ac kitko-pellawa, it. al. pakkaiſen kidut id. ac kidet, kitu-pakkainen frigus vehemens.

kituläinen l. kituloinen, iſen Na. *dolore plenus*,

nus, vitam degens molestam et miseram, valetudinarius, G. elend, armselig, kränklich.

kidun, tua Vm. *moleste* et *misere vivo*, difficultatibus vitæ (fame, morbo etc.) premor, *morbo laboro continuo, diu crucior*, G. elend, armselig u. kläglich leben, kränkeln, gequält werden, inde (a kitaan) *dolore queror*, rattaat kituwat rotæ *strident*, kituwa puu arbor nutans, huc illuc vacillans et stridens, G. jammern, knarren, cfr. kitiſen, kitkan.

kituna, nan Ns. *dolor continuus*, vita misera et querula, G. immerwährender Schmerz, elendes Leben.

kituroitſen, ita V. *vitam ago ærumnosam*, molestam et querulam, G. elendes Leben fortschleppen.

kidutan, ttaa Vf. *facio ut* quis misere vivat, *diu crucio* l. malis afficio, *vexo*, affligo, G. martern, quälen.

kiduttelen, *tella* Vfr. idem.

kidutus, tukſen Ns. *cruciatus*, vexatio, G. Marterung, Qual.

Kiuhdun, htua Vm. id. ac kiukuhdun.

Kiukka, kan Na. festinans, *vehemens* e. c. equus, *iracundus* e. c. vir, mens, G. heftig, eilig, kiukka keſä æstas tempestiva, kiukka tuuma consilium repentinum, kiukkaan vehementer.

kiukku, kun Ns. *ira vehemens*, *fervor iræ*, animus irâ fervidus, G. Heftigkeit, Hitze, Zorn, kiukku-ruoho hyoscyamus niger, kiukku-wahto virus serpentis spumosum, it. Sav. *pars* superior *fornacis* ubi flammat ignis, G. Obertheil des Ofens.

kiukkuinen l. **kiukkuhinen**, iſen Na. *fervidus irâ*, vehementia *rabidus*, *valde iratus*, G. hitzig, ergrimmt, inde *contumax*, G. widersetzlich.

kiukuitſen, ita al. **kiukkuan**, uta V. *irâ ferveo* l. fremo, G. hitzig l. ergrimmt seyn.

kiukuhdun, htua al. **kiukunnun**, ntua al. **kiukuštun**, ua Vm. *iratus* l. *irâ accensus fio*, valde irascor, G. hitzig werden, ergrimmen.

Kiukura, an Na. *curvus*, crispus, G. krumm, kraus.

Kiulakko, kon al. **kiulakka**, kan Ns. *bacca rosæ* caninæ, G. Hagebutte.

Kiulu, un Ns. (Sv. skjula) *vasculum ligneum*, haustrum, mulâra, G. Gelte.

kiululliuen, iſen Ns. *quantum capit* mulâra l. haustrum, G. eine Gelte voll.

Kiuru, run Ns. id. ac kirwinen, it. al. *insecti species* aquatici, it. al. *homo volubilis*, haud constans, G. flatterhafter Mensch.

Kiuſa, an Ns. *irritamentum*, offendiculum, *sollicitatio* usque ad offensionem, tentatio molesta, G. Verdruss, Aergerniss, Versuchung, ſuurella kiuſalla magna difficultate l. molestia.

kiuſallinen, iſen Na. *irritans*, offensionem l. molestiam pariens, *molestus*, G. ärgerlich, verdriesslich, versuchend, beschwerlich.

kiuſaan, ſata V. *irrito*, offendiculo cui sum G. ärgern, verdriessen, it. enixe l. usque ad offensionem *tento* l. *sollicito* quem, G. reizen, versuchen, inde ſydäntäni kiuſaa cor mihi angitur, G. quälen.

kiuſaelen l. **kiuſailen**, lla Vfr. idem.

kiuſaus, ukſen Ns. *irritatio*, offensio, *sollicitatio molesta*, tentatio diutina, G. das Aergern, Verdriesslichkeit, Versuchung, Reizung.

Kiuttu, tun Ns. Botn. *sacculus* in quo servantur silix, chalybs et fomes, G. Feuerzeugsbeutelchen, al. maðſi.

Kiuwaš, ukaan Ns. *fornax*, strues lapidum cum foco in balneis et habitaculis rusticorum, G. Ofen von Graustein.

kiukainen, iſen Ns. dim. idem.

Kiwa, an al. **kiwakka**, kan Na. *vehemens* e. c. frigus, *festinus* e. c. cursus, *morosus* e. c. vir, G. heftig, eilig.

Kiwekáš, kkáán Ns. *excursor* militaris, G. Partheigänger, ex nomine excursoris quondam famosi.

Kiwen, penen Ns. id. ac kipinä.

Kiwerä, án Na. id. ac kiperä.

kiwerrán, rtáá Vf. id. ac kiperrán.

kiwerryn, rtyä Vm. id. ac kiperryn.

kiwerrin, rtimen Ns. *curvamen poplitis*, inferior pars femoris, G. Kniebeuge.

kiwerö, ön Ns. *curvatum* quid max. *arcus*, G. Krümmung, Bogen (joutſi).

Kiwi, wen Ns. *lapis*, *saxum*, G. Stein, jauho-kiwi mola trusatilis, kiwi-pyyki acervus

vus lapidum terminalis, kulma- l. nurkka-kiwi lapis angularis, kiwi-kowa præduru-s, kiwen-wiha l. -wiejá alauda arvensis, kiwi-taſku l. -taſſi al. kiwi-takka l. -takkinen l. -nákkinen motacilla œnanthe, kiwi-nahkiainen petromyzon branchialis, kiwen-nuoliainen gasterosteus pungitius, kiwi-nuttinen blennius viviparus, kiwen-tiera l. -tiiro lycopodii species, kiwi-yrtti polypodium vulgare, kiwen ſiena helvella mitra, kiwi-piira ventriculus avium musculosus, kiwi-tauti dolor calculi, kiwen wuolia lapicida.

kiweinen l. Run. kiwoinen, iſen Ns. dim. idem.

kiwinen, iſen Na. *lapideus* e. c. domus, *lapidosus* e. c. ager, G. steinern, steinig.

kiwikko, kon al. kiwistö, ôn Ns. *acervus lapidum*, locus lapidosus, G. steinichter Ort.

kiwikkáinen, iſen Ns. Tav. *rapa lapidibus* calidis *cocta*, G. mit heissen Steinen gebratene Rübe.

kiwes, ekſen Ns. *lapillus retibus* submergendis *adnexus*, G. Netzsteinchen, inde pl. kiwekſet *testiculi*, G. Hoden.

kiwestán, áá V. *lapillos* reti *adnecto*, G. dem Netze Steinchen anbinden.

kiwitán, ttáá V. *lapido*, lapidibus peto quem, G. steinigen.

kiwittelen, tellá Vfr. idem.

kiwityś, ykſen Ns. *lapidatio*, G. Steinigung.

Kiwistán, áá V. vide sub kipu, it. al. *abigo, depello*, G. verjagen, verfluchen, kiwistán kipuja morbos l. dolores modo magorum exsecror l. verbis magicis averto, cfr. kiistán.

kiwistelen, llá Vfr. idem.

— Kiwáári, in Ns. (Sv. gevår) *bombarda* bellica, G. Gewåhr.

NB. Vocabula sequentia a kl et kn incipientia peregrinæ sunt originis neque nisi maritimis max. Aboënsibus usitata, aliis vero Finnis aut ignota aut abjecto k pronunciari solita e. c. laſi, liitu pro klaſi, kliitu e. s. p.

— Klaaraan, rata V. (Sv. klara) *vinum* combustum *distillo*, G. klåren (klooraan).

— Klaſi, in Ns. (Sv. glas) *vitrum*, inde *fenestra vitrea* nec non *poculum vitreum*, G. Glas, Glasfenster, Trinkglas, ſilmá-klaſit l. klaſi-ſilmát al. nená-klaſit conspicillum, vitrum oculare, tiima-klaſi clepsydra.

klaſinen, iſen Na. *vitreus* e. c. ampulla, G. gläsern.

klaſillinen, iſen Na. *poculum* l. *fenestram habens*, G. Glas l. Fenster habend, it. *quantum capit* poculum, G. Trinkglas voll.

Kleini, in Ns. (Sv. flen) *arthritis*, G. — Gicht, kleini-ruoho ranunculus flammula, it. Na. (Sv. klen) *debilis, gracilis*, G. — klein, schmächtig, schwach.

Klihta, hdan al. klihti, hdin Ns. *machina* qua linum subagitur, G. Flachsschwinge.

klihtaan, hdata V. *ope* ejusmodi *machinæ* linum *subigo*, G. Flachs schwingen.

Kliidi, din max. pl. kliidit Ns. (Sv. kli) *furfur*, G. Kleie. —

Kliisteri, in Ns. (Sv. klister) *gluten*, G. — Kleister.

kliisteröitſen, itá V. *glutino*, G. kleistern.

Kliitu, dun Ns. (Sv. krita) *creta*, G. — Kreide.

kliituinen, iſen Ns *cretaceus, cretosus*, G. kreidig.

kliituan, uta al. kliitutan, ttaa V. *creta obduco*, dealbo, G. kreiden.

Klimppi, pin al. klimppu, pun Ns (Sv. klimp) *glæba*, massa, globus, G. Klumpen, Kloss (kokar). —

Klinkku, kun Ns. (Sv. klinka) *repagulum* ostii versatile, G. Klinke, it. al. *funda* lapillos jaculantium, G. Schleuder. —

klinkotan, ttaa V. funda mitto, fundito, G. schleudern.

Klippinki, ngin Ns. (Sv. klipping) *pellis lævigata*, al. *numus quadratus* olim usitatus, G. Klipping. —

Klookki, kin Na. (Sv. klok) *argutus*, callidus, G. klug. —

Klooraan, rata V. id. ac klaaraan.

Klopo, pon al klopari, in Ns. *numus æreus* Svecanus, G. Kupfermünze.

Klosſi, in Ns. (Sv. kloss) *caudex*, truncus, G. Klotz. —

Kluostari, in Ns. (Sv. kloster) *monasterium*, G. Kloster. —

Klupu, pun l. wun Ns. (Sv. klubba) *clava*, —

va, cæstus, G. Keule, klupu=ſota id. ac nuija=ſota.

— Kläppään, pätä V. (Sv. kläpp) *campanam* templi per vices *pulso*, G. klimpern, läuten.

— Knaappi, pin Ns. (Sv. knap) *homo* plebe *nobilior* l. honoratior, G. Standesperſon, Knappe, it. *domicilium* pristinum ejusmodi hominis, G. vormaliger Knappenwohnsitz.

— Knappi, pin Ns. (Sv. knapp) *globulus* fibulatorius, G. Knopf, it. Na. *arctus*, *tenax*, parcus, G. knapp, karg, knapiſti vix satis.

— Knihti, in Ns. (Sv. knekt) *miles*, G. Soldat, it. miles *in chartulis* lusoriis, G. Kartenhube.

— Knippu, pun Ns. (Sv. knippe) *fascis*, manipulus fasciatus, G. Bündel.

kniputan, ttaa V. *fasces connecto*, G. bündelweise zusammenbinden.

— Knuppi, pin Ns. (Sv. knopp l. knapp) *globus*, *capitellum*, apex rotundus e. c. turris, G. Knopf, Kugel, knuppi=neula acus capitata.

— Knyytti, tin Ns. (Sv. knyte) *fasciculus*, connectum quid, G. Bündel.

knyytinki, ngin Ns. idem, it. al. *opus reticulatum* linteum, G. geknöpfelte Spitze.

Ko l. kö prtcl. encl. interrogandi, *num*, *an*, *-ne*, e. c. onko estne, häukö an ille, joko jamne, minäkö num ego, et. s. p. in quaque quæstione directa, primo semper periodi vocabulo suffixa.

koen (l. kojen), kokea V. 1. pr. *manu tango* l. *tento* quid, G. befühlen, versuchen, inde 2. *tento*, *conor*, adnitor, *studeo*, G. versuchen, sich bemühen, streben, koe käydä coneris ire, koen tehdä studeo facere, 3. studeo l. conor venire ad locum, *contendo*, *propero*, G. wohin streben, eilen, koe käydä eas properans, koe kotiiſi domum properanter contendas, koen korpeen *festino* in desertum, 4. *tento indolem* rei, *exploro*, investigo, *examino*, *experior*, G. untersuchen, prüfen, kokenut tietää expertus novit, 5. koen werkkoja l. anſoja *viso* retia l. decipulas avium, G. Fanggeräthe visitiren, 6. Abol. koen wettä l. ruokaa *haurio* aquam l. cibum, G. schöpfen.

koetan (l. kojetan), ttaa Vf. pr. *facio ut tentetur*, G. versuchen machen, inde idem ac koen, max. *serio conor* l. tento, omni vi *adnitor* l. *studeo*, diligenter *exploro*, *examino*, *experior*, G. versuchen, sich bemühen, streben, untersuchen, erfahren.

koettelen, tella Vfr. idem.

koetus, ukſen Ns. *tentatio*, *nisus*, *exploratio*, inde *tentamen*, *experimentum*, experientia, G. Versuch, Strebung, Untersuchung, Erfahrung.

kokemus l. koettelemus contr. koettelus, ukſen Ns. idem, inde werkon kokemus *visitatio* retis, G. Visitirung.

koet, kokeen Ns. *conamen*, *tentamen*, *examen*, experimentum, specimen, kokeekſi periculi causa, G. Versuch, Probe.

koelmas, aan Ns. *exploratum* l. tentatum quid e. c. arbor an sit fissilis, G. etw. Geprüftes l. Untersuchtes.

Kohden et kohda=päin vide sub kohta.

Kohennan, hentaa l. heta V. *erigo* l. restituo collapsum, *in ordinem* l. statum debitum *redigo*, *ordino*, *reficio*, suffulcio, G. aufrichten, unterstützen, anordnen, in Ordnung bringen, kohennan hiiliä prunas rutabulo *emoveo* et *colligo*, G. umrühren u. sammeln, Pass. kohennetaan l. kohetaan.

kohentelen, nnella Vfr. idem.

kohento, nnon Ns. *rutabulum*, G. Ofenkrücke, it. al. id. ac kohennus.

kohennus, ukſen Ns. *erectio* rei collapsæ, restitutio, *refectio*, *ordinatio*, G. Aufrichtung, Anordnung, kohennus=puu id. ac kohento.

kohennun, ntua Vm. *erigor* l. *reficior*, in ordinem redigor, G. aufgerichtet l. angeornet werden, in Ordnung kommen.

Kohio, on Ns. *globulus glaciei* pedi equino subhærens tempore hiemali, G. Eiskügelchen unter dem Pferdefusse (tiera).

Kohiſen, öta V. *susurro* ut ventus l. flumen rapidum, *fremo*, *strepo*, G. sausen, brausen, lärmen, korwa kohiſee auris susurrat l. sonat.

kohina,

kohina, an al. kohu, un Ns. *susurrus* e. c. venti, turbæ, *frenitus*, strepitus, G. Gesäusel, Lärm.

kohiſtan, aa Vf. *susurrum* l. *strepitum cieo*, G. sausen l. lärmen machen, cfr. sub koho.

kohiſtelen, lla Vfr. idem.

Kohittelen, tella Vfr. *petulans irrideo*, *lætor de infortunio* aliorum, G. schadenfroh belachen.

Kohjo, jon al. kohko, hon Ns. *tussis rauca*, equina, G. trockner Husten (kohkâ).

Kohlin, ia V. *stipulas* in tribulario *quatio* et colligo, G. das Gedroschene umschütteln.

kohlu, un Ns. stipularum *quassatio*, G. dergl. Umschüttelung, inde pl. kohlut *stipulæ quassatæ* et collectæ, G. ausgeschüttelte Halme.

Kohmelo, on Ns. 1. *status* rei *rigidus* l. *confusus*, G. steifer, träger l. verwirrter Zustand, formet owat kohmeloſſa digiti ex frigore sunt rigidi, unen kohmelo confusio mentis post somnum, kohmelo-pää caput confusum e. c. ex crapula, inde 2. *homo inhabilis*, *confusus*, iners, G. träger, ungeschickter verwirrter Mensch.

kohmeennun, ntua al. kohmetun, ttua Vm. *rigidus*, inhabilis l. *confusus fio*, formet kohmettuwat digiti frigore rigescunt.

Kohmin, ia V. ex negligentia quid *ico*, *tundo* l. pello, *negligenter tracto*, G. unachtsam stossen l. handtieren.

Kohmuan, uta V. *manibus tento* l. *occulte* quæro quid instar furis in tenebris, G. blindlings nachfühlen, heimlich nachsuchen.

kohmuri, in Ns. *manibus tentans* et quærens quid, G. heimlich nachsuchend, inde fig. *furunculus*, G. Entwender.

Kohnin, ia V. *tarde* et *temere ago*, *negligenter* quid *moto* l. *ordino*, G. etwas nachlässig thun, schabend umrühren l. sammeln, kohnin päätäni caput scabo, kohnin walkiaa ignem rutabulo emoveo et colligo, kohnin waatteita ylleni vestes tarde induo, kohnin pimiäſſä in tenebris manu tento et quæro, cfr. kahnaan.

kohnuan, uta V. *temere colligo* l. congero, G. blindlings sammeln.

kohnutan, ttaa Vf. *facio ut* quid temere et tarde agatur, G. nachlässig thun machen, inde id. ac kohnin, max. *scabo*, G. schaben (kahnutan).

kohnutus, tukſen Ns. *actus tardus* et temerarius, scabens, G. träge Schabung (kahnutus).

Koho, hon al. kohu, un Ns. pr. *spuma* fluido supernatans, G. Schaum, inde *status* rei *tumidus* l. *turgidus*, inflatus, haud compactus nec spissus, G. pausiger, aufgeblähter, strotziger Zustand, koho-piimä lac spumosum, effervescens, koho-kuorinen leipä panis intus cavus, in coquendo tumescens, waatteet owat kohollа vestes sunt turgidæ, koho-heinä silene noctiflora, koho-tauti morbus flatulentus.

kohoan, ota al. kohuan, uta V. *spumo*, *efferveo*, turgeo, *tumeo*, inflatus l. tumidus fio, fermentor, ut potus, G. aufschäumen, pausig l. aufgebläht l. strotzig werden, aufschwellen, aufsprudeln, it. al. id. ac kohotan.

kohotan l. kohitan, ttaa al. kohiſtan, aa Vf. *facio ut spumet*, *turgeat* l. tumidus fiat, *turgidum reddo*, *tumefacio*, inflando dilato, G. aufpausen, aufblähen, sträuben, ausdehnen, aufrühren, kohotan waatteeni vestes turgidas facio, kohotan l. kohoan heinä fœnum emoveo, inde kohiſtan *me dilato*, *elatus sum*, tumide me gero, G. sich strotzig betragen.

kohottelen l. kohittelen, tella al. kohiſtelen, lla Vfr. idem.

kohotus l. kohiſtus, ukſen Ns. *actus spumam* l. tumorem *excitans*, inde *spuma*, *tumor*, G. Aufpausung, das Pausige, Schaum.

kohotun, ttua al. kohiſtun, ua Vm. *spumosus fio*, *tumesco*, turgesco, fermentor, effervesco, G. sich aufblähen, schäumig l. pausig l. strotzig werden.

Kohta, tan al. kohtu, tun Ns. (Sv. kofta) *vestis muliebris*, amiculum, G. Weiberjacke.

Kohta, hdan Ns. *locus e regione*, *obvius* l. adversus, *directio* viæ *versus* quem, G. gegenüber liegende, gerade entgegene Stelle, gerade Richtung nach

etw. kirkon kohta locus l. plaga versus templum, kohta-niittu pratum e regione habitaculi, metsän kohdalla in loco versus silvam: Casus vero hujus vocis plerique adverbiascunt e. c.

Nominat. on kohtani est mihi obvius l. e regione, adversus me, G. gegenüber, kohta-päätä al. kohda-päätä (qs. pro kohdan-päätä) viâ antrorsum directa, directe, sine ambagibus, G. gerade vorwärts, cfr. wasta, it. tuli kohta l. kohta-sillänsä l. kohta-ikään l. kohta-pikaan l. kohta-päätä l. kohda-päätä venit *mox*, *statim*, confestim, *sine mora* (qs. directe qua tempus), G. sogleich, bald.

Gen. non nisi in kohda-päätä (pro kohdan päätä) id. ac kohta-päätä: it. kohdan kuwainen l. kohda-kuwainen vide kohtu infra.

Inf. sitä kohtaa eo versus, G. nach-wärts, nach-hin, on kirkkoa kohtaa.

Allat. mene kirkon kohdallen abeas *versus* templum, G. nach-hin, gegen-hin, pane kohdallesi pone in loco tibi obvio i. e. juxta te, tiedät asian kohdallensa novisti rem directe i. e. recte, bene, G. gerade: tuli kohdallensa venit directe i. e. *mox*, G. sogleich, pane asia kohdallensa redige rem in locum suum debitum i. e. in ordinem l. statum convenientem, G. in gehörige Stelle l. Ordnung.

Illat. tuli minua kohtaan l. kohtaani venit mihi obviam, versus me, G. gegenwärts, cfr. wastaan, on hywä muita kohtaan est bonus quoad alios, *erga* alios, G. gegen: cfr. kohden sub kohti.

Adess. on kohdallasi est in loco e regione tui i. e. juxta te, tibi obviam, makaa kirkon kohdalla jacet versus templum, circa l. juxta templum, G. gegenüber, inde asia on kohdallansa res est in loco suo i. e. in ordine debito, pysy kohdallasi maneas in loco tuo, ne turberis, G. in gehöriger Stelle l. Ordnung.

Ablat. tuli kohdaltansa venit ex loco suo obvio i. e. directe, e vestigio, *mox*, sine mora, G. gerade, sogleich, minä kohdaltani ego a meo loco, mea parte pro me, G. von meiner Seite.

Elat. tulen kohdastani venio ex loco meo i. e. mox, G. sogleich, bald, kukin kohdastansa quisque pro suo loco, pro se, niin kohdastansa ita per se i. e. ita quidem; seisoo kohdastansa minua päin directe versus me stat, G. mitten gegenüber.

kohti, hden Ns. idem, cujus vero nonnisi Nom. et Gen. occurrunt, uterque adverbialiter:

Nom. käymme kirkkoa kohti imus *versus* templum, G. gegen, entgegen, tulit häntä kohti venisti *adversus* cum directa via, tule kohtini mihi obviam, versus me.

Gen. kohden *versus*, directe antrorsum, G. gegen, gen, wärts, entgegen, max. de situ physico (kohtaan sæpius de relatione adversa morali) cfr. wasten, tuli minua kohden venit versus me, on rantaa kohden est e regione littoris, sinne kohden eo versus, pohjasta kohden e loco versus aquilonem, sieltä kohden ea ex parte: inde owat yhtä kohden sunt versus unum eundemque locum i. e. in eadem directione l. serie, pane kaikki kohden redige omnia in suam seriem i. e. in ordinem debitum l. convenientem, G. in gehörige Richtung l. Ordnung, on kohden hänellen est ei conveniens, aptum l. commodum, kohden kaikki omnia sunt apta, commoda, bene ordinata: kohden kuwainen id. ac kohdan kuwainen sub kohtu.

kohdennan, utaa V. *in locum suum* l. ordinem debitum *redigo*, *erigo*, restituo, G. in gehörige Ordnung stellen.

kohtaan l. kohtajan, hdata V. 1. *obviam eo*, *occurro*, obvio, tuli minua kohtaamaan venit mihi obviam, G entgegen gehen, begegnen, inde 2. *occurro* l. *convenio*, *invenio* quem, G. zusammenkommen, treffen, finden, kohtasin hänen tiellä in via cum *offendi*, tauti kohtasi minun morbus me invasit, mihi contigit, lehmä on kohdattu vacca morbo subito est contacta, G. befallen, niin asia kohtasi ita res *evenit* l. excidit, G. sich treffen, 3. quem excipio et *exceptum tracto*, G. behandeln, kohtaan häntä kauniisti decenter eum tracto l. *prosequor*, kohtaan

hänen sanojansa verba ejus excipio et ad eadem respondeo, kohtaa minun sanani verba mea refuta, G. begegnen.

kohtelen, hdella Vfr. idem.

kohtaus, ukſen Ns. *occursus*, conventus, G. Begegnung, inde *res* ex improviso *incidens* e. c. morbus repentinus, mors inopinata, fortunæ vicissitudo etc. G. Treff, das Befallen.

kohdatus l. kohtelus, ukſen Ns. idem.

kohtalo, on Ns. *sors* cuique *contingens*, *pars* l. portio cui forte obtingens, G. Loos, gehöriger Theil.

kohtu, hdun al. kohta, hdan al. kohti, hden Ns. *modicum*, *conveniens* l. aptum quid, G. etwas Mässiges l. Passendes: quæ vero non occurrunt nisi in his: kohtu-lainen l. kohta-lainen id. ac kohtuullinen infra, kohdan l. kohden kuwainen *modicus*, *conveniens*, *mediocris*, ad votum cujus, G. mässig, passend, mittelmässig, on minullen kohdan kuwaista est mihi commodum, quo sum contentus.

kohtuus, uuden Ns. 1. *indoles conveniens*, *modica* l. mediocris, *mediocritas*, G. Mässigkeit, Mittelmässigkeit, kohtuuden lihawa modice pinguis, inde 2. modus vivendi temperans, *moderatio* l. *temperantia*, convenientia, G. Mässigung, Regelmässigkeit, rakastan kohtuutta, 3. *æquitas* erga alios, conveniens alios tractandi modus, G. Billigkeit, pitää kohtuudeksi æquum et conveniens censet.

kohtuullinen, iſen Na. *mediocris*, *modicus*, conveniens, usui aptus: in vita sua *moderatus*, temperans: erga alios *æquus*, G. mässig l. gemäss, mittelmässig, passend, sich mässigend, billig, kohtuullisesti modice, convenienter, moderate, ex æquo.

kohtuulliſuus, uuden Ns. id. ac kohtuus.

Kohtu, hdun Ns. 1. pr. *uterus*, G. Gebärmutter, lapſen kohtu feminæ, waſikan kohtu vaccæ, on kohdulla est gravida, 2. fig. *venter* animalium, max. ruminantium, G. Wanst, it. 3. id. ac kohta vestis muliebris.

kohtuinen, iſen Ns. dim. idem.

kohdullinen, iſen Na. *gravida*, uterum gerens, G. schwanger, trächtig.

Kohu, un Ns. id. ac kohina sub kohiſen, al. id. ac koho.

kohun, ua Vm. id. ac kohiſen, it. al. *glorior*, jacto, G. aufgeblâht seyn, prahlen.

Kohwa, an al. kohwannes, nteen Ns. *glacies* superior *vacua* post aquam effluxam, al. kohwa-jää, G. hohle Eisrinde.

kohwaan, wata V. *inania loquitor*, *glorior*, jacto, G. leere Worte machen, plappern, prahlen (kohun), it. al. *tundo*, ferio, G. stossen, kohwaſin kohwaſti.

Koi, in al. koiſa, an al. koiſi, in al. koiſio, on al. koiſo, on al. koiſu, un Ns. *tinea*, *acarus*, blatta, G. Motte, Made, Milbe, jäſen-koi panaricium l. paronychia, G. Fingerwurm, koi on ſormeſſa digitus paronychia laborat, koi-ruoho id. ac koiſſo, koiſon-puu solanum dulcamara.

koihka, an al. koiſka, an Ns. idem.

koinen l. koillinen, iſen Na. *tineosus*, blattosus, G. voll Motten l. Maden.

koiſſo, on Ns. *artemisia* absinthium, G. Wermuth (koi-ruoho).

koitelen, della Vfr. modo blattarum *rodo*, G. benagen wie Maden, koideltu a blattis corruptus, G. mottenfrässig.

koidun, tua Vm. a blattis *corrumpor* l. rosus fio, G. madenfrässig werden.

Koi, in Ns. *stria* lucis l. *prima lux* matutina ad horizontem, G. erster Morgenschimmer, koin-tähti phosphorus.

koitan, ttaa V. *dilucesco*, G. tagen, päiwä koittaa diluculum apparet.

koitto, ton Ns. *diluculum*, lux oriens, G. Morgendämmerung.

koidun, tua Vm. *elucesco*, G. dämmern, inde *exorior*, *evenio*, koidun tautiſta e morbo revalesco, koituu meille hywäkſi *fit* nobis utile, koiduin rannallen evasi e mari ad littus, G. aufgehen, entstehen, werden, aufkommen.

Koikelen, lla al. koikelehdan, htaa V. *grallis utor*, tibiis l. cruribus incedo longis ut grus, G. auf Stelzen gehen, langbeinig fortschreiten.

Koinan, aa al. koinaan, nata V. *venere utor*, coëo.

koinaus, ukſen Ns. *actus venereus*, coitus.

Koipi, wen Ns. *crus* animalium, femur cum crure, G. Bein, Schenkelbein, inde

inde *pars pellis* crus obtegens, G. Beinling, koipi=kenkä calceus pilosus ex illa pellis parte.

koipinen, iſen Na. *ex pelle crurali* confectus, G. von Beinlingen gemacht, e. c. ketun koipinen lakki.

koiwikas, kkaan Ns. *chirotheca ex pelle crurali*, G. Handschuh von Beinlingen.

koipelen, wella V. *cruribus utor*, citatim curro, G. Beine gebrauchen, laufen.

Koippura, an Ns. *fustis*, pertica, G. Stange, Knüttel.

Koira, an Ns. *canis* familiar. max. *mas*, G. Hund (narttu l. natu femina), inde fig. *homo mordax*, *nequam*, nebulo, G. hündischer Mensch, Schweinhund, pidän koirana instar canis quem tracto, koiran=juoni nequitia, koiran=lainen l. =parinen l. =ſekainen nequam, koiran höyſi=puu id. ac höyſi=puu, koiran humala humulus lupulus mas? koiran kieli id. ac lehmän kieli, koiran kuono boletus igniarius, koiran kumina l. =putki chærophyllum silvestre, koiran kuſi=puu mespilus cotoneaster, al. rhamnus frangula, koiran kuſi=kukka anthemis cotula, koiran marja id. ac juos lukka, koiran=ruoho dactylis glomerata, koiran ſilmä erigeron acre.

koiramas, maan Na. *cani similis*, nequam, malitiosus, G. hündisch, boshaft.

koirnus, uuden Ns. *nequitia*, malitia, G. hündisches Betragen, Boshaftigkeit, hündische Begegnung, kärſin koiruutta instar canis tractor, tekee koiruutta minulle.

koiras, akſen Ns. *mas*, masculus brutorum et avium, G. Männchen bei Thieren e. c. koiras=ſuſi, koiras=tieri (oppos. naaras femina), koiras humala humulus mas, koiras=hamppu cannabis mas, koiras ja naaras mas et femina animalium, inde res binæ quæcumque unum totum constituentes, G. Männchen u. Weibchen.

koirastun, ua Vm. *cani similis*, mordax l. malitiosus *fio*, G. hündisch, boshaft werden, it. al. *mucidus fio*, ſiemen koirastuu maaſſa semen in humo tumescit sed non progerminat, maito koirastuu lac accescit sed non coagulatur, G. etw. verdorben l. kahnicht l. säuerlich werden (myrryn).

koiristelen, lla Vfr. *instar canis me gero*, nequiter ago, malitia et scelere utor, G. sich hündisch betragen.

Koirio, on Ns. *retis species* hiemalis ex philyra, G. Winternetz, al. koirio=hawas.

Koiſa l. koiſi l. koiſio l. koiſo l. koiſu l. koiska Ns. vide koi.

Koitan, ttaa V. Caj. *ulciscor*, G. rächen (koſtan), it. al. id. ac koetan sub koen, cfr. sub koi.

Koito, don Na. *rudis*, *scaber*, G. rauh, uneben, koito kuona massa ferri rudis et indigesta, koito maa terra haud emota, it. al. *frigidus* e. c. domus, rigidus, G. kühl.

Koiwu, un Ns. *betula* alba, G. Birke, cujus varietates sunt raudus=koiwu, hieskoiwu etc. koiwun käuſä boletus fomentarius, inde koiwu=pää caput album bovis l. equi, G. Weisskopf.

koiwuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex betula* confectus e. c. vas, *betulis abundans* c. c. silva, G. birken, birkenreich.

koiwikko l. koiwukko, kon al. koiwiſto l. koiwuſto, on Ns. *silva betularum*, al. *acervus* betularum, G. Birkenwald, Birkenhaufen.

koiwio, on Ns. *bos albi* coloris, max. in fronte, G. weisser Ochs.

koiwas, waan l. wakſen Ns. *vacca alba*, G. weisse Kuh.

Kojama, an al. kojamo, on Ns. *salmo* salar *mas* l. *maximus*, G. grosser männlicher Lachs, inde *piscis* quicumque *major*, G. grosser Fisch.

Kojen et kojetan et kojettelen id. ac koen, koetan, koettelen.

Kojo, on Ns. Sav. *ventus frigidus* levior, G. kalter Luftzug.

Kojotan, ttaa V. (Uloæ) *longus* et erectus *incedo*, *superbe ito*, G. lang u. gerade fortschreiten, sich brüsten, käyn kojotan.

Koju, un Ns. (Sv. koja) *tugurium*, magalia, G. Hütte, inde koju=reki traha camerata.

Kokalmus l. kokamus, ukſen Ns. max. pl. kokalmukſet

kokalmukſet l. kokamukſet Botn. *zostera* marina, G. Meertang, al. lemnæ l. jungermanniæ species, it. al. *inventa artificiosa*, instrumenta apte constructa, G. kunstvolle Werkzeuge.

Kokar, kkaren Ns. id. ac kokkara.

kokarrun, rtua Vm. id. ac kokkaroitun.

Kokaſtelen, lla Vfr. *caput elevo* sursum petens ut grus l. gallina suspiciens, G. aufwärtsgucken, sich heben, kana kokaſtelee orrelle, kiſſa pöydälle, inde de homine mitá kokaſtelet cur te erigis l. elate te geris, ad altiora spiras.

Kokka, kan Ns. Caj. Sav. *prora* navigii, G. Vordertheil des Bootes (keula), it. al. teki minullen kokan technis lusoriis me fefellit, G. Schelmstreich.

Kokkara, ran al. kokkaret, reen al. kokar, kkaren Ns. *glæba* in agro, *globulus* l. massa cohærens in cibo liquido, G. Erdscholle, Kloss, kokkara-pelto l. kokar-pelto ager aratus cessans.

kokkarainen, iſen Na. *glæbosus*, glæbis abundans, G. schollig, klossig.

kokkaroitun, ttua al. kokarrun, rtua Vm. *glæbosus fio*, G. schollig l. klossig werden, pelto kokkaroittuu l. kokartuu.

Kokki, kin Ns. (Sv. kock) *coquus*, G. Koch, it. al. *tabulatum* domus *superius*, nec non *tugurium* max. piscatorum, G. Oberboden, Hütte (koju).

kokkaan, kata V. *coquum ago*, cibos præparo, G. kochen.

Kokko, kon Ns. 1. *strues coniformis*, G. kegelförmiger Stapel l. Hütte, e. c. ruiskokko acervus minor segetis messæ, kalakokko tugurium piscatorum, inde *strues lignea in montibus*, adventante hoste indicii gratia incendenda, G. als Signal anzuzündender Holzstapel auf Bergen, nec non Sav. kokko *strues lignea* quaque æstate media, noctu incendi solita, G. Johannisfeuer, it. 2. Botn. Sav. aquila, *falco* chrysaëtos l. milvus, G. Falkenart, Adler (kotka).

kokkoinen, iſen Na. dim. idem.

kokkola, an Ns. *mons altior*, in quo exstrui solet kokko, G. Signalberg, it. kokkolan kaupunki Carolina vetus, oppidum Ostrobotniæ, G. Alt-Karleby.

Koko, ko'on Ns. 1. *strues major, congeries* e. c. ligni, fœni, frumenti, G. Haufen, unde 2. Cass. Locales involvunt Lat. *unâ*, conjunctim, *con-*, G. zusammen, e. c. pane kokoon l. ko'olle in congeriem redige i. e. collige, conjunge, compone, tulewat kokoon l. ko'olle conveniunt, colliguntur, owat ko'oſſa l. ko'olla sunt unâ, sunt collecti l. congregati, käywät ko'oſſa unâ ambulant, kehoita ko'oſta sejunge cohærentes, 3. *structura corporis*, G. Grösse l. Statur des Körpers, kaunis ko'olta pulcher qua staturam, ei ole kokoa humilis est staturæ, 4. in Compos. invovit Lat. *totus*, *omninò*, *valde*, G. ganz, gänzlich, sehr e. c. jätán koko-aſian totam omitto rem, koko-kylá pagus universus, koko-mies vir totus i. e. adultus, plenus, perbonus, omnino vir, koko-koria valde ornatus, it. 5. Essiv. cum Suffixo, kokonanſa hywá mies *omnino* vir bonus, G. gänzlich, on kokonanſa minun est totus l. omnino meus, lähden kokonani totus l. cum omnibus meis abeo.

kokoinen, iſen Na. *staturâ* l. magnitudine cui *æqualis*, G. ähnlich an Grösse, non nisi cum Genit. e. c. munan kokoinen ovo æqualis qua volumen, härjän kokoinen taurum staturâ æquans.

ko'okas, kkaan al. ko'oliaš, aan Na. *statura* et magnitudine *eminens*, *magnus*, majusculus, G. grossgewachsen.

kokonainen, iſen Na. *totus*, *integer*, non fractus nec divisus, G. ganz, heil, unzerstückelt.

kokoan, ko'ota V. *congero*, *colligo*, congrego, cumulo, G. anhäufen, sammeln, kokoan yhteen l. -kokoon idem.

kokoelen l. kokoilen, lla Vfr. idem.

kokous, ukſen Ns. *congregatio*, *collectio*, inde *confluxus*, cœtus, *conventus*, synodus, G. Anhäufung, Sammlung, Versammlung.

kokoun, uta al. kokoonnun l. kokounnun l. contr. ko'onnun, ntua Vm. *congregor*, *colligor*, *convenio* ut homines, *confluo* ut aqua, *cumulor* ut pecunia, G. angehäuft l. versammelt werden, sich ver-

sammeln,

sammeln, inde kutta ko'onnun työhön si vires mihi suppetunt ad laborem.

Kokotan, ttaa V. 1. *porrigo*, porrectum quid *extendo*, G. ausstrecken, kokotan ſormella digito extenso monstro, kokotan käteni manum porrigo e. c. cui in auxilium, kokotan herkkujani dapes porrecta manu *offero*, G. mit ausgestreckter Hand zeigen l. bieten, kokotan kylään qs. intendo viam l. *dirigo cursum* ad villam, G. streben, inde 2. intenso animo *exspecto*, præstolor, G. erwarten, mitä kokotat quid exspectans cunctaris, G. zögern.

kokottelen, tella Vfr. idem.

kokotus, ukſen Ns. *porrectio*, *expectatio*, G. Ausstreckung, Erwartung.

Kola, an Ns. *pertica* ferro cuspidata varii usus e. c. hiili-kola rutabulum, hirſi-kola instrumentum promovendis trabibus utile, G. eisengespitzter Stab, it. al. id. ac kolo cavamen.

Kolaan l. kolajan, lata V. id. ac koliſen l. kolkkaan, inde (Tornoæ) kolaan woita id. ac kirnuan.

koliſen, öta V. *graviter sono* ut corruens quid, *crepo*, *strepo*, G. rauschen, krachend stürzen, lärmen.

kolina, an al. kolu, un Ns. *fragor*, *sonus gravis*, strepitus, G. Gekrache, Lärm.

kolahdan, htaa Vs. *subito strepo*, fragorem subitum edo, subito corruo cum fragore, G. hastig krachen.

kolahdus l. kolaus, ukſen Ns. *fragor subitus* qs. ex lapsu, G. hastiges Gekrache.

kolautan l. kolahutan, ttaa Vf. *fragorem subito excito*, G. hastiges Gekrache erregen.

kolakka, kan Na. *graviter* l. rauce *sonans* e. c. crotalum, G. dumpf tönend, cfr. kolia infra.

koliſtan, taa Vf. continuum *strepitum excito*, quatiendo sonum gravem moveo, G. krachen l. lärmen machen, inde *concutio*, G. heftig schütteln.

koliſtelen, lla Vfr. idem.

koliſtus, ukſen Ns. *fragoris excitatio*, *concussio*, G. Krachenmachung, Schüttelung.

koliſtin, imen Ns. *instrumentum* fragoris excitandi, max. instrum. ferreum quo medici equarii dentes equorum purgant, G. Zahnbrecher des Pferdearztes.

Kolet, een Na. id. ac kolia.

koleinen Na. et koleikko l. kolehikko Ns. vide sub kolia.

Kolehdin, htia V. id. ac komehdin l. loitſin.

Kolehti, in Ns. (peregr.) *pecunia* l. stips ope sacculi *in templis collecta*, G. Collecte, Klingbeutelgeld.

Kolhaan, hata al. kolhin, ia al. kolhon, oa V. *iratus ferio*, vi contundo, G. zornig stossen, zerstossen.

kolhaiſen, öta Vs. *semel* et subito *ferio*, G. hastig stossen.

Kolho, on Ns. *patina*, vasculum cibarium, G. Schüssel, al. aötian kolho *fragmentum vasis* figlini, vas fractum, G. zerschlagenes Gefäss.

Koli, in Na. *calvus*, G. kahl, e. c. koli pää l. kali-pää.

Kolia, an al kolet, een Na. 1. (a kolaan) *graviter* l. crasse *sonans* e. c. crotalum, G. dumpf tönend, it. 2. *asper*, non planus, kolia tie via glacie obducta, *scabra*, kolia ilma aër *frigidus*, G. rauh, uneben, kühl, kolian-lainen subfrigidus, nonnihil asper (kolkko).

koleinen l. koluinen, iſen Na. dim. idem.

koleikko l. kolehikko, kon Ns. *via aspera* a frigore l. glacie, G. rauher Weg.

koliſtun, ua Vm. *asper* l. frigidus *fio* ut via l. aër, G. rauh werden (kolkiſtun).

Kolin, ia V. id. ac kohlin al. id. ac kolaan, unde kolin ruokaa cibum misceo l. miscendo inquino, G. mischend verunreinigen (kulaan).

Koljo, on Na. *statura grandis*, longurio, giganticus. G. riesenhaft.

koljumi, in Ns. *gigas malus mythol.* G. mythol. Riese.

Kolkka, kan al. kolkku, kun Ns. 1. pertica varii usus e. c. *pessulus* januæ, al. *pistillum vasis* quo butyrum conficitur, al. *remus* navigiorum *brevior*, G. Riegel, Butterstössel, Steuerruder, kolkka mies vir sagenam piscariam *conto* promovens, it. 2. al. kolkka *sagitta* obtusior, G. stumpfer Pfeil, kolkka-poika puer sagittas

sagittas reportans, it. 3. kolkka *crotalum* majus equorum pascentium, G. dumpf lautende Schelle, it. 4. Wib. *angulus domus* exterior, angulus plateæ in urbibus, G. Ecke.

kolkka, kan al. kolkko, kon al. kolkku, kun Na. *graviter sonans* e. c. campana, G. dumpf tönend, inde *terrorem incutiens*, tremefaciens, *vastus*, kolkka mies vir asper, austerus, kolkka ilma aër fœdus, frigidus, kolkko korpi silva vasta, G. schauerlich, düster, unangenehm, kühl.

kolkkaan, kata V. *sonum gravem* l. fragorem *edo*, vehementer tundo l. crepo l. strepo, *pulso* e. c. campanam, G. dumpf tönen l. knallen, klappern l. knacken, lärmen, inde kolkkaan sanoilla verbis asperis *increpo* (kolaan).

kolkkaus, uksen Ns. *soni* gravioris *excitatio*, *fragor*, *pulsus* campanæ, G. dumpfes Geknalle l. Geklopfe (kolaus).

kolket, kkeen Ns. *sonus gravis* l. strepens, G. dumpfer Ton, Lärm, kaulin kolkkeen.

kolkahdan, htaa Vs. *subitum sonum* gravem *edo*, G. hastig u. dumpf knallen (kolahdan).

kolkkautan, ttaa Vf. *sonum* subitum *cieo*, G. dumpfen u. hastigen Knall geben.

kolkutan, ttaa Vf. *pulso* e. c. januam, *tundo*, strepitum continuum cieo, G. fortdauernd klopfen.

kolkuttelen, tella Vfr. idem.

kolkutus, tuksen Ns. *pulsatio* continua, G. das Klopfen.

kolkun, kkua Vm. *sonum continuum* gravem l. fragorem *edo*, graviter sono l. tono, G. dumpf u. fortdauernd tönen l. knallen.

kolkistun, ua Vm. id. ac kolistun sub kolia.

Kolkki, kin Ns. equus *facile titubans*, G. stolperichtes Pferd.

Kolli, in Ns. Botn. *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere, it. al. kolli-koira l. -kiisa canis l. felis *lasciviens*, G. läufischer Hund l. Katze.

Kollotan, ttaa Vf. id. ac kallotan, itkee kollottaa.

Kolme l. kolmi, men Na. numer. cardin. *tres:* occurrit vero kolmi solummodo in compos. e. c. kolmi-jalka tripus, kolmi-kukka viola tricolor, kolmi-öinen ternox, kolmi- l. kolmen kertainen triplex, kolmi-kanta-nuoli sagitta tripennis, kolmi-loppi triangulum, kolmi-yhteinen l. kolmyksyinen eccl. triunus, e. s. p. kolmi- l. kolmen lainen l. kolmellainen id. ac kolminainen kolmen l. kolmen kesken *terni*, inter ternos, G. drei Mann hoch, drei unter einander, kolmin (Adv.) terni quaque vice, G. drei u. drei, je drei, kolmesti l. kolmasti l. kolme kertaa *ter*, G. dreimal, cfr. Grammat.

kolmansi contr. kolmas, annen Na. numer. ordin. *tertius*, G. der dritte, Inf. kolmatta, Ess. kolmantena contr. kolmanna, Adv. kolmannesti contr. kolmaasti tertio l. tertia vice, G. drittens.

kolmanes l. kolmannes, eksen Ns. *tertia pars*, triens, G. dritter Theil.

kolmia, an Ns. *ternæ* rei *partes* l. latera, ternio, G. drei Theile l. Seiten, jakaa kolmiaksi l. contr. kolmia in tres partes dividit, katsoo kolmialle in tres simul prospicit locos, tulee kolmialta ex tribus lateribus.

kolminainen, isen Na. *triplex*, G. dreifaltig, dreifach (kolmen lainen).

kolminaisuus, uuden Ns. *triplicitas*, G. Dreifaltigkeit, inde eccles. *trinitas* al. kolmi-yhteys, G. Dreieinigkeit.

kolmikko, kon Ns. *triangulum*, G. Dreieck (kolmi-loppi), it. kolmikko-pellava l. -hamppu linum l. cannabis fatua.

kolmoinen, isen Ns. *unus ternorum*, tergeminus, G. Einer von Drillingen, sai kolmoisia trigeminos peperit, it. kolmoiset *orion*, constellatio.

kolmitan, ttaa V. *in ternos connecto* l. *divido*, G. dreitheilen, inde kolmittain *terni* quaque vice, G. drei u. drei.

Kolo, lon Ns. *incisio* e. c. in arbore, *cavamen* intus in arboribus, *caverna* montis, G. Einschnitt, Höhlung, it. al. kolot *arbores* ad picem coquendam *decorticatæ*, G. abgeschältes Theerholz, kolo-rauta falx ferrea qua abietes decorticantur, it. al. Na. id. ac kolia l. kolkka.

kolon, loa al. koloan, ota V. *decortico* arbores et *incisiones* in iisdem *facio*, ut pici

pici coquendæ fiant aptæ, G. abschälen u. einschneiden.

Kolotan, ttaa Vf. pr. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde päätäni l. hammastani kolottaa caput meum l. dens dolore afficitur i. e. *dolet*, G. schmerzen, kolottaja pr. dolore afficiens, inde (Uloæ) *arthritis*, G. Gicht.

kolottelen, tella Vfr. idem, max. *doleo*, G. schmerzen.

kolotus, uksen Ns. *doloris excitatio*, inde *dolor*, max. capitis l. dentium, G. Schmerzerregung, Schmerz.

Kolpakko, kon Ns. *poculum* l. scutella, G. Becher, Trinkschale.

Kolpitsa, an Ns. Carl. *cella* sub pavimento habitaculi, G. Keller unter dem Fussboden.

Kolppaan, pata V. vado transeo, *vado*, G. waden.

Kolpus, uksen Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zauderer.

kolpustelen, lla Vfr. *tarde incedo*, cunctor, G. zaudern, langsam fortschreiten.

Koltti, ltin Ns. *culcita* fœno referta, G. heugefülltes Küssen, it. (Sv. kolt) *tunica* puerulorum, G. Kinderrock.

Koltto, ton Ns. *ruga*, *lacuna*, incisura, G. Krünkel, Falte, Höhlung.

kolttoinen, isen Ns. dim. idem, it. teki minullen kolttoisia *captiones injuriosas* l. anticipationes intricatas mihi paravit, G. verfängliche Ränke.

Koluinen, isen Na. id. ac koleinen sub kolia.

Kolwennan, ntaa al. kolwin, wia V. exspecto, *cunctor*, G. zögern, (kolpustelen).

kolwenti, nnin Ns. exspectatio, *cunctatio*, G. Zögerung, pidän kolwentia cesso, it. al. id. ac kolpus.

Kolwin, wia l. pia V. Torn. *cædo*, *verbero*, ferio, G. schlagen, prügeln, cfr. kolwennan.

Komaan l. komajan, mata al. komisen, sta V. *graviter resono* ut campana l. vas vacuum, G. dumpf tönen, hohl schallen.

komahdan, htaa Vs. *subito resono*, G. hastig u. dumpf tönen.

komaus l. komahdus, uksen Ns. *sonus gravis*, echo e. c. vasis vacui, G. hastiger u. dumpfer Ton, hohler Schall.

komautan l. komahutan, ttaa Vf. *facio ut* graviter resonet, echo excito, ferio l. tundo ita ut resonet e. c. vas, G. hastigen Schall erregen.

Komeetti, tin Ns. (peregr.) *cometa*, stella crinita, G. Komet, al. pyrstö-tähti.

Komehdin, htia V. *fascino*, *incanto*, artibus utor magicis, G. bezaubern, verhexen.

kominet, een Ns. max. pl. kominеet artes magicæ, *fascinationes*, G. Hexerei.

Komehikko, kon Ns. *silva deserta*, paludosa, arboribus transversim delapsis plena, G. öder Wald, Einöde.

Komelia, an Ns. (peregr.) *comœdia*, fabula, G. Schauspiel.

Komento, nnon Ns. (peregr.) *magisterium*, summa imperii militaris, G. Commando.

komentieraan, rata V. *imperito* militibus, ducem ago, G. commandiren.

komentantti, tin Ns. *præfectus militaris* urbis l. castelli, G. Commendant.

Komero, on Ns. *loculamentum* condendis rebus minoribus, latebra, G. Wandschränkchen.

Komestun, ua Vm. (Ilmola) *irascor*, G. sich ärgern.

Komi, in Na. id. ac komo.

komia, an Na. *graviter resonans* e. c. campana, G. dumpf tönend, komia ääni vox alta et gravis, G. schallend, inde *egregius*, *elegans*, komia mies vir aliis antecellens, G. tüchtig, vorzüglich, vortrefflich.

komisen, sta V. id. ac komaan.

Komisarius l. komsarius, uksen Ns. (peregr.) *commissarius*, causæ cognitor l. exactor præfecti provincialis, G. Landcommissär.

Kommana, nan al. kommano, on al. kommannos, oksen Ns. *casa* ex virgultis contexta, tugurium Lapponum, G. Reiserhütte, inde mene kommanaasi domum abeas.

Kommeliainen, isen Ns. pleuronectes *rhombus*, G. Meerbutte.

Kommotteleu, tella Vfr. Run. *manu tango* l. attrecto, G. berühren, anfassen.

Komo, on Na. *cavus* e. c. arbor, *concavus*, cavum sonum edens, G. hohl, hohl tönend, it. Ns. *cavum*, cavitas, G. Höhlung, komo-jää glacies cava l. vacua post effluxam aquam (komi), wuoren komo caverna montis.

Komotan, ttaa V. *luceo* ut luna, splendeo, G. schimmern, scheinen.

Kompailen, lla V. *mala molior* l. machinor, *insidior*, technis utor malis, G. hinterlistig seyn, sich ränkevoll betragen.

kompelet, leen al. kommet, mpeen Ns. *insidiæ*, *machinationes* malæ, technæ insidiosæ, G. hinterlistiger Streich, Ränke, it. al. id. ac kominet.

Komparoitſen, ita V. *vacillans* et *tibubans* tarde *procedo*, qs. dubia manu viam prætento in tenebris, G. blindlings herumtappen, stolpern.

Kompaš, mpaan al. komppa, mpan Na. *facile titubans* et sæpe *offendens* l. se lædens, inde *inhabilis*, tarde incedens, G. stolperhaft, anstolpernd, sich stossend, ungeschickt, komppa ſana verbum offendens l. lædens, G. beleidigend.

kompelo, on Ns. *tibubans* et se lædens, *inhabilis homo*, equus etc. G. stolperhafter Mensch l. Pferd.

kommet, mpeen Ns. *titubatio* et *offensio*, *offendiculum*, G. Anstoss, Unfall, mi nulla on paljo kompeita varia mihi occurrunt l. me læduut offendicula et impedimenta, it. al. id. ac kompelet l. kominet.

kompaštun l. kompištun, na Vm. *titubo* et *offendo*, vacillo, lapso, G. stolpern, anstolpern, sich stossen, kompištuin kuoppaan in foveam vacillans incidi.

kompaštelen, lla Vfr. idem.

kompaštuš, ukſen Ns. *titubatio*, vacillatio, *offensio*, sui læsio, inde *offendiculum*, G. das Stolpern, Anstoss.

kommeluš, ukſen Ns. *offendiculum*, impedimentum rei gerendæ, *incommodum* vitæ, G. Anstoss, Hinderniss, Unfall, monta kommelluſta multi casus adversi.

Komppania, an Ns. (peregr.) *centuria* militum, G. Kompagnie.

Komppeli, in Ns. *tabulatum* elevatius in habitaculis ubi juvenes dormientes cubitant, G. hohe Schlafstelle.

Komppoſi, in Ns. (peregr.) *pyxis nautica*, G. Compass.

Komſu, un Ns. id. ac kamſu.

Komu, un Ns. id. ac komo, inde komu-reki traha camerata, it. al. *rancor* l. *mucor* e. c. aëris in domo diu clausa, G. etw. moderig Riechendes, haiſee komulta rancorem redolet, it. al. id. ac komehikko.

komuinen, iſen Na. *rancidus*, mucorem redolens. G. moderig.

Konakka, kan al. konakko, kon Ns. Tav. *fossa* l. cavamen in littoribus amnium in quo versari solet cancer, G. Krebshöhle an Ufern.

Konet, een Ns. max. pl. koneet *instrumenta* domestica, *apparatus* fabrilis, utensilia, G. Werkzeug, Geräth, hywät koneet instrumenta apta, ſota-koneet res bellicæ, inde *ars*, technæ quibus quis utitur, *sollertia*, dolus, G. Kunst, Kunstgriff, Ränke.

koneellinen, iſen Na. *instrumentis* l. apparatu fabrili *munitus*, *artificiosus*, inde *technis* l. dolo *utens*, G. mit Werkzeugen versehen, Kunstgriffe l. Ränke gebrauchend.

Konfiſeeraan, rata V. (peregr.) *confisco*, *publico* bona cujus, G. confisciren.

Kongon, koa V. rar. id. ac kankoon.

Koni, in Ns. rar. Carl. *equus inutilis*, senio confectus, G. Kracke, Gaul.

konowala, lan al. konowaara, ran Ns. rar. Carl. *castrator* equorum, G. Pferdeverschneider.

Konkelo, on Ns. *arbor* intus *cava*, al. arbor *vento fracta*, G. hohler Baum, Windfall, it. al. Na. *inhabilis*, tardus, G. tölpelhaft, plump (kompelo).

konkelo l. konkero, on Ns. *picus* viridis, G. Grünspecht.

Konki, ngin Ns. (Sv. gång) *via* l. *meatus* max. in templo, nec non (Sv. omgång) *circuitus* max. saltantium, G. Gang, konki hewoiſen kenkiä quattuor soleæ equinæ ferreæ.

konkia, kkia al. kongin, kia V. *tarde procede-*

po l. progredior, G. trâge fortschreiten, kriechend gehen.

— Konkurſi, in Ns. (peregr.) *concursus* creditorum, G. Concurs.

Konna, an Ns. 1. *rana* bufo al. esculenta, G. Frosch, it. 2. *genius mythol.* versutus et malignus, G. mythol. bôser Geist, konna ottakoon l. wietôôn me hercule, jurandi formula, inde *homo nequam* et versutus, nebulo, G. Schelm, konnan juonet technæ malæ, konnasmainen scelestus, instar nebulonis.

konnaus, uden al. konnuus, uuden Ns. *nequitia, versutia*, G. Schelmerei.

konnittelen, tella Vfr. *nequitia utor*, versute et maligne me gero, G Schelmereien anwenden, sich schurkisch betragen.

Konniukainen, iſen Ns. *pediculus* vestium, G. Kleiderlaus.

Konno, on al. konnu, un Ns. Carl. *habitaculum, domus, rus*, prædium, G. Bauerhof, Wohnstelle (konto l. kontu).

Konolainen, iſen Ns. Abol. *vespa*, G. Wespe.

Konſa, an Ns. inusit. sed inde Sav. konsanaan l. konſananſa *omnino, plane*, G. gânzlich (kokonanſa).

— Konſehti l. konſefti, in Ns. (peregr.) *prima* perscriptio l. *conceptio* litteraria, G. Concept.

— Konſeri, in Ns. (peregr.) *symphonia* musica vocalis, G. Concert.

— Konſiſtorium l. konſtoriumi, umin Ns. (peregr.) *collegium ecclesiasticum*, G. Consistorium.

— Konſti, in Ns. (Sv. konst) *ars*, techna, *artificium*, G. Kunst, Kunstgriff, konſtis mies artifex, kaikin konſtin (adv.) omni modo.

konſtillinen, iſen Na. *artificiosus* e. c. opus, *sollers* e. c. homo, G. künstlich.

— Kontantti, tin Ns. (peregr.) *pecunia numerata* l. præsens, G. Contant, baares Geld.

Kontio, on al. kontia, an Ns. *ursus*, G. Bâr.

Konto, nuon Ns. id. ac kontu l. konno.

— Kontrahti, in Ns. (peregr.) *pactum*, syngrapha, G. Contract.

Kontta, tan Ns. *rigor* ex frigore, G. Steifheit, Starre, formet ovat kontaſa digiti sunt frigore rigidi.

kontaš, nttaan al. kontainen, iſen Na. *rigidus* ex frigore e. c. manus, inde *tardus*, inhabilis, G. steif, starr.

kontaannun, nttua al. kontiôtun, ua al. kontatun l. kontotun, ttua Vm. frigore *rigesco* et *inhabilis* l. tardus *fio*, G. starr l. steif werden.

Koutti, tin Ns. 1. *pes, crus*, G. Schenkelbein, pitkâskontti longipes, al. *genu*, G. Knie, on kontillanſa genu terram tangit, it. 2. Sav. *saccus* humeris portandus, max. e cortice betulæ contextus, mantica, G. Ranzen von Birkenrinde, inde fig. kantaa tuhkaskonttia nuptias aliorum obtrectat l. vituperat, konttiamiš vir nuptias alienas infamando impediens, G. Verleumder der Verlobten.

kontta, tan Ns. *status repens*, G. kriechende Stellung, lapſi on kontallanſa puerulus pedibus et manibus insistit.

konttaan, ntata al. kontin, ttia V. *quadrupedans repo* instar infantum l. puerorum, repto ut rana, G. kriechen.

konttaus, utſen Ns. *reptatio*, G. das Kriechen.

kontitſen, ita al. kontin, ttia V. *nuptias obtrecto*, conviciando et infamando nuptias impedio, G. die Verlobten verleumden, Heirath hindern (kannan konttia).

Kontturi, in Ns. (peregr.) *cubiculum rationarium*, G. Conjor. —

Kontu, nuun al. konto, nnon Ns. 1. *quisquiliæ* max. ex pabulo decidentes, *floccus*, purgamentum, G. Auskehrig, Flôckchen, Halm, inde al. *pabulum* pecudum omnis generis, G. Viehfutter (rehu), konnun puutet defectus pabuli, konto-newa palus, it. 2. Carl. id. ac konno l. konnu.

kontuinen l. kontoinen l. konteinen, iſen Na. *quisquiliis refertus*, G. voller Kehricht, nec non *pabulo abundans*, G. reich an Viehfutter.

Ko'okaš l. ko'oliaš Na. ko'onnun Vm. ko'ota V. vide sub koko.

Koomaan, maja V. *manu prehendo*, vola capio, G. mit voller Hand greifen.

Kopahdan,

Kopahdan, htaa Vs. parum et *subito resono*, subito *crepo*, G. hastig u. dumpf schallen, knappern, knallen.

kopahdus l. **kopaus**, ukſen Ns. *subitus sonus* ex pulsu, crepans *pulsatio*, ictus, G. hastiges Knacken, Stoss, Knall.

kopautan l. **kopahutan**, ttaa Vf. *subitum crepitum* feriendo l. pulsando *cieo*, inde *pulso*, ferio, G. hastig knacken, stossen.

kopiſen, ſta V. *sono* l. *crepo* ex pulsu leviore, strepo, G. dumpf tönen, knacken, klopfend knallen.

kopina, an al. **kopu**, un Ns. *sonus* l. *crepitus* ex pulsu, *strepitus* l. tumultus loquentium, G. Geklopfe, Schall, Lärm, inde **kopu** *festinatio* cum crepitu, G. eilige Fahrt, annan kopua ad festinandum impello.

kopiſtan, aa al. **koputan**, ttaa Vf. *crepitum* l. sonum continuum pulsando *cieo*, leviter *pulso*, ferio, G. klopfen, knacken, stossen.

kopiſtelen, lla al. **koputtelen**, tella Vfr. idem.

kopiſtus l. **koputus**, tukſen Ns. *soni excitatio*, *pulsatio*, G. das Klopfen.

Kopano, on Ns. *caudex arboris cavus*, pulsu resonans, G. hohler Baumstubben.

Kopara, ran Ns. (Torn.) *ungula* equina, G. Huf.

Koparet, een al. **kopero**, on Ns. *loculamentum* condendis rebus minoribus, G. Schränkchen, it. Sav. *fovea* in qua rapæ coacervantur, G. Rübengrube.

Kopeekka l. **kopeikka**, kan Ns. *numus* Russor. *æreus*, G. Kopeke.

Kopera l. **kowera**, an Na. *excavatus* l. *concavus*, *curvus* ex excavatione, incurvatus, G. hohl, gebogen, krumm.

Koperoitſen, ita V. *manibus dubiis prætento* l. quæro, qs. in tenebris palpito, G. blindlings nachtappen.

Kopeun, uta Vm. *forte evenio*, contigit mihi ut, G. zufällig wohin gerathen, sich ereignen, kala kopeuſi werkkoon piscis in rete casu incidit, uiin on kopeunnut ita res excidit l. evasit.

Kopia, an Ns. (peregr.) *apographum* scripti, G. Abschrift.

Kopia, an Na. *elatus*, *superbus*, arrogans, G. übermüthig, stolz, vermessen.

kopeus, uden Ns. *superbia*, arrogantia, G. Uebermuth, Stolz.

kopeen, peta V. *elate* l. *superbe me gero*, arrogans sum, G. sich übermüthig l. stolz betragen.

kopeilen, lla Vfr. idem, usitatius.

Kopiſen V. **kopiſtan** Vf. **kopina** Ns. etc. vide sub **kopahdan**.

Kopio, on Na. *vacuus*, *resonans* ut vas vacuum, G. leer, hohl, kopio-pää caput vacuum, rerum expers, stupidum.

Koplikko, kon Ns. id. ac hökkylä.

Koppa, pan Ns. *excavatum* l. cavum quid, G. etwas Gehöhltes l. Gewölbtes, e. c. kanteleen koppa excavata pars citharæ, piipun koppa capitulum fumisugii tabaci al. peſä, koppa-kenkä calcei species concava, koppa-mato insectum crusta dura munitum, koppa-reki traha conformicata, koppa-nokka nasus l. rostrum aquilinum, it. (Kemi) *corbis* ex assulis abiegnis, qualus, G. geflochtener Korb.

Koppaan, pata V. *leviter ferio*, sonum levem feriendo cieo, G. leicht stossen l. knacken, koppaan kouttiin in saccum cum crepitu injicio, koppaan kontin ſelkääni saccum in humeros elevo, inde fig. ſiellä kopattiin kowia res duras ibi *offendimus*, G. anstossen.

koppaus, ukſen Ns. *ictus levis*, G. leichter Stoss.

Koppeli, in al. **koppilo**, on Ns. *casula*, tugurium, domicula solitaria pauperum, G. Häuschen, Kämmerchen, Schlafräumchen, hauta-koppeli sepulcrum l. camera sepulcralis, koiran koppeli casula canis, makaus-koppeli dormitorium l. cubile minus, wenheen koppilo diæta naviculæ, it. Nyl. *agellus*, G. kleiner Acker, Gehäge.

Koppelo, on Ns. *tetrao femina*, G. Auerhenne, it. al. id. ac kopano l. koppeli.

koppeloinen, iſen Ns. dim. idem.

Koppi, pin Ns. *glomus* ex tænia corticea convoluta, *globus*, *pila*, G. Knaul von Birkenrinde, Ball, lyön koppia pilä ludo, ottaa koppia pilam cadentem excipit.

Koppiſo, on Ns. id. ac koppeli.
Koppo, pon Ns. Abol. *homo* mente parum captus, *stolidus*, G. Dummkopf (waahko).
Koppuloitſen, ita V. id. ac kopſin.
Koppura, an Na. *scaber*, G. rauh, schroffig, koppura kynſi.
Kopra, an Ns. kopraallinen Na. kopraan, kopiſtan etc. Carl. id. ac koura, kouraallinen, kouraan etc.
Kopſa, an Ns. *capsula corticea*, qua Savon. viatores pabulum præbent equis, G. Futterkorb von Birkenrinde (keſſeli), inde fig. kopſa-ſuu bucco, loquax, vox conviciandi.
Kopſahdan, htaa V. *subito labor* l. procido cum sonitu, G. hastig stolpern l. fallen, it. al. *subito ferio* l. ico, G. hastig stossen l. schlagen, kopſahdan korwalle colaphum infringo.
kopſahtelen, hdella Vfr. idem.
kopſahdus l. kopſaus, uksen Ns. *lapsus* cum sonitu, *ictus*, colaphus, G. hastiger Fall l. Schlag l. Klatsch.
kopſautan l. kopſahutan, ttaa Vf. *subito ferio* l. ico cum sonitu, G. hastig klatschen, kyön kopſautan.
kopſin, ia V. *ferio*, *pulso*, verbero, *tundo* cum sonitu, G. klatschen, klopfen, schlagen.
kopſutan, ttaa Vf. feriendo *sonum cieo*, G. fortdauernd klatschen, lintu kopſuttaa ſiipiänſä avis alis plaudit.
kopſutus, tuksen Ns. *pulsatio* continua, G. Geklatsche.
Kopu Ns. koputan V. etc. vide sub kopahdan.
Kopuli, in Na. *loquax*, *rixosus* e. c. anus, G. plauderhaft, zänkisch, it. Ns. *rixa*, G. Zank.
Kopura, an Na. id. ac kopera.
Kopuri, in Ns. *equus refractarius*, G. ståttiges Pferd.
kopuroitſen, ita V. *refragor*, contumax sum, G. ståttig seyn.
Kora, an Na. Caj. Carl. *tæter*, *atros*, G. hässlich, scheusslich, inde oh ſitä koraa o! rem horribilem, factum detestabile.
Korahdan, htaa Vs. vide sub koriſen.
Koret, een Ns. id. ac kuoret.
Korento, nnon l. Sav. korenta, unan Na. pertica l. *vectis* quo quid portatur, G. Tragbaum, Stange.
korentolainen, iſen Na. Run. *perticæ similis* e. c. serpens, G. stangenförmig.
korennottain pricl. *in forma perticæ*, G. stangenförmig, gerade, lintu-parwi lentää korennottain aves in una serie volant.
Korho, on Ns. *striga fœni* siocandi in prato emota, G. zusammengeharktes Heu (karho).
korhotan, ttaa Vf. *fœnum* in prato pectine *colligo* et *emoveo*, G. harken und umrühren.
korhottelen, tella Vfr. idem, usitatius.
Kori, in Ns. (Sv. korg) *corbis*, qualus, G. Korb, re'en kori superior pars trahæ, koripaju salix viminalis.
Koria, an Na. *ornatus*, decorus e. c. puella, vestis, flos, *elegans*, *superbus* ornatu, G. geschmückt, hübsch, prächtig, stolz, inde *magnificus*, lautus e. c. vita, convivium, G. köstlich, koriaſti eleganter, ornate, superbe.
koreus, uden Ns. indoles ornata, *elegantia*, *superbia*, ornatus, *ornamentum*, G. Geschmücktheit, Schmuck, Pracht.
koreilen, lla Vfr. *ornatu utor*, *eleganter me gero*, ornamentis superbio, G. sich schmücken, prächtig leben, sich brüsten, it. al. rar. *verecundus sum*, G. blöde seyn.
koritan, ttaa al. koriſtan, aa Vf. *orno*, exorno, G. schmücken, ausschmücken.
korittelen, tella al. koriſtelen, lla Vfr. idem, inde *elegantiam ostento*, magnifice me gero, G. sich prächtig zeigen l. vornehm betragen.
koritus l. koriſtus, uksen Ns. *exornatio*, inde *ornamentum*, G. Schmückung, Schmuck.
koriſen, ſta V. *rhonchisonus sum*, difficulter spiro, *sterto*, G. röcheln, schnarchen, rinta koriſee pectus dyspnoea laborat.
korina, an Ns. *rhonchus*, G. Gerächel.
korahdan, htaa Vs. subito *rhonchisso*, G. hastig aufröcheln.
Korja, an Ns. Sav. *trahæ ornatior itineraria* (a koria?), G. gemahlter Schlitten.

Korjaan,

Korjaan, jata V. pr. sparsum l. neglectum *excipio* et *colligo*, inde *servo*, *curo* e. c. infantulum, *reficio* lapsum l. fractum, *colligo* e. c. segetem messam l. fœnum ex prato, *aufero* et *condo* e. c. cibum residuum post cœnam, *ordino* et concinno e. c. capillos, vestes, *compono* e. c. res disjectas, *purgo* res immundas, G. in Verwahr nehmen, wegnehmen, bergen, sammeln, ordnen, aufräumen, pflegen l. warten, korjaa luusi ossa tua auferas i. e. abeas hinc, korjaa suusi os tuum mundum fac, korjattu elámástá vitâ ablatus i. e. mortuus.

korjaelen l. korjailen, lla Vfr. idem.

korjaus, uksen Ns. *actus* colligendi, servandi, ordinandi etc. G. Verwahrung, Bergung, Anordnung, Aufräumung.

korjo, jon al. korju, jun Ns. *cura* e. c. infantum, G. Verwahr, Pflege, pidán korjussa bene curo l. servo, panen korjoon l. korjuun custodiendum pono, reficio, pellon korju *cultus* l. cultura agri etc. G. Anbau.

korjautan, ttaa Vf. *facio ut* quid colligatur, servetur l. curetur, G. in Verwahr nehmen lassen, bergen machen.

Korju, un Ns. *nidus* l. latibulum ursi *hiemale*, G. Winterlager des Bären.

Korkia, an Na. *altus*, *celsus* e. c. mons, domus, G. hóch, erhaben, inde fig. korkia ruhtinas princeps celsissimus, korkia asia res gravis nec non res intellectu difficilis, korkiasti tarpeellinen valde necessarius, it. *altum quid*, locus elevatior, G. Höhe, astuu korkiallen, on korkialla, putoo korkialta: Compar. astuu korkiammallen altius, on korkiammalla e. s. p. Superl. korkeimmallen, korkeimmalla e. s. p. owat toinen toistansa korkiammalla unus altius quam alius.

korkeinen l. korkoinen l. korkuinen, isen Na. dim. *nonnihil altus*, G. etw. hoch, nec non cum Genit. *altitudine* cui *æqualis*, G. so hoch wie, polwen korkuinen tam altus quam genu.

korkukainen l. korkeuinen, isen Na. rar. idem.

korkeus, uden Ns. *altitudo*, *celsitudo*, G. Hoheit, Höhe, inde Korkeudenne Celsitudo vestra sc. principis, seison wuoren korkeudella sto in culmine montis, nec non in loco tam alto ac mons.

korko, ron l. rwon Ns. idem, on kirkon korolla est in altitudine templi i. e. tam altus quam templum, lennán páán korollen, putosin páán korolta, it. kengán korko calx calcei, korko-raha emolumentum pecuniæ, augmentum, usura, fenus, G. Geldinteressen, §. korko-nimi nomen honoris aucti.

korkenen, rjeta l. reta al. korkeennun l. korkoonnun, ntua Vm. *altus* l. altior *fio*, *exaltor*, elevor, in munere publico *promoveor*, *augeor* ut pretium, laudibus *efferor*, G. hoch l. höher l. erhöht l. aufwärts befördert werden.

korkotan l. korwotan l. korotan, ttaa Vf. *exalto*, elevo, laudibus *effero*, in munere *promoveo*, *augeo* e. c. pretium l. tributum, G. erhöhen, erheben, aufwärts befördern.

korkotus l. korwotus l. korotus, uksen Ns. *exaltatio*, *elevatio*, promotio, auctio etc. G. Erhöhung, Erhebung, Beförderung, it. rahan korotus emolumentum l. usura l. fenus pro pecunia, G. Geldinteressen, it. §. *decipula* pro capiendo marte, G. Marderfalle.

Korkki, kin Ns. (Sv. kork) *obturamentum*, *suber*, G. Kork, Propfen.

Korkko, kon Ns. *calx* calcei, G. Schuhabsatz (korko).

Korlu, un Ns. *ornamentum*, vox male ficta, G. Schmuck.

Kormelo l. kormeno, on al. kormento, nnon Ns. Carl. *pera* l. funda *braccarum*, G. Hosentasche.

Kormu l. kornu, un Ns. *obtrectatio*, *vituperatio*, *indignatio* murmurans, murmuratio, G. Schelte, Tadel, Verkleinerung.

kormutan l. kornutan, ttaa V. *obtrecto*, *vitupero*, indignans *murmuro*, stomachor, G. verkleinern, tadeln, schelten, brummen.

Kornetti, tin Ns. (peregr.) *vexillarius* miles, G. Kornet.

Koro, on Ns. *cavitas* l. incisura in arbore, G. Höhlung, koro-puu arbor intus cava,

cava, G. hohl, it. *picus viridis*, G. Grünspecht.

Korpi, wen Ns. *silva deserta* et vasta, saltus profundus, G. dicker Wald, Einöde, **korpi-haukka** falco chrysaëtos l. apivorus, vultur, **korpi-kuusi** pinus excelsior, **korpi-peippo** fringillæ species, **korpi-rastas** turdi species, **korpi-sammakko** rana bombina.

korpilainen, isen Na. *in silvis habitans*, G. wohnend in Einöden; inde Ns. *incola* silvæ, nec non *secalis* cerealis *varietas* in silvis ustis seri solita, G. Waldbewohner, Schwenderoggen.

korwisto, on Ns. *pinetum* remotius, G. dichter Wald.

Korppi, pin Ns. (Sv. korp) id. ac **kaarnet**.

Korppu, pun Ns. (Sv. skorpa) *panis bis coctus*, buccellatum, G. Zwieback, inde fig. Boln. **tein hänellen korpun** *molestiam* ei paravi, G. Schelmstreich.

korpun, ppua Vm. *incrustor*, crusta obducor, aresco, G. Kruste bekommen, sich verhärten.

Korret, rteen Ns. id. ac **kortet**.

Korri, in Ns. id. ac **hetara**, avis.

Korsi, rren Ns. *stipula*, *calamus* e. c. graminis l. straminis, G. Strohhälmchen, Grashalm.

korsinen, isen Na. *stipulis plenus*, calamis abundans, G. voller Halme.

korsin, ia V. *sparsas stipulas colligo*, G. Halme sammeln.

Koröka, an Na. *ornatus*, elegans e. c. vestis, *magnificus*, *glorians*, superbus, G. geschmückt, prächtig, prahlerisch, stolz.

korökeus, uden Ns. *indoles* ornata, *ornatus*, *elegantia*, G. Geschmücktheit, Prächtigkeit.

korökun, na Vm. *ornatum* et elegantem *me præbeo*, *glorior*, ostento, superbio, G. sich schmücken, prahlen, stolziren, it. al. id. ac **kuoröku**n.

Korsteini, in Ns. (Sv. skorsten) camini *spiramentum* l. fumarium, al. *caminus*, G. Schornstein, Herd.

Korsu, un Ns. *tugurium*, casula pauperum, receptaculum, diversorium vilius viatorum, G. Hütte, Kathen, Schoppen.

Kortet, tteen al. **korret**, rteen Ns. *equisetum* fluviatile et palustre, G. Kannenkraut, **huoso-** l. **kangas-kortet** equiset. hiemale, **karwa-kortet** arvense, **kastet-** l. **jänes-kortet** equis. leporinum?

kortehikko l. **korte'ikko**, kon al. **korte'isto**, on Ns. pratum l. campus *equisetis abundans*, G. Ort reich an Kannenkraut.

Kortteli, in Ns. (Sv. qvarter) *quadrans* l. pars quarta ulnæ, horæ l. mensuræ sextariæ, G. Viertel (**neljännes**), al. id. ac **kortteri**.

kortteri l. **korttieri**, in Ns. (Sv. qvarter) *vicus* l. regio urbis, it. *diversorium* l. hospitium viatorum max. in urbibus, nec non *statio* militum, G. Quartier.

Kortti, tin Ns. (Sv. kort) *chartula* lusoria, G. Spielkarte, **työn korttia** chartis ludo, it. *codicillus*, litterulæ, Gall. billet.

Koru, un Ns. *nidor* usti, G. Brandgeruch.

korutan, ttaa Vf. *nidorem* urendo *spargo*, ustulo, G. Brandgeruch geben, brennen.

Korwa, an Ns. 1. *auris* animalium, G. Ohr, **korwa-puusti** colaphus, **korwan lehti** lobus auris, **korwa-rengas** l. **-kelluke** inauris, **korwan kuuloista** ex auditis, **korwan kuiskuttelia** susurrans, fig. **saawin korwa** *ansa*, G. Handgriff, **kengän korwa** auricula calcei: inde 2. locus *juxta* quid, ut aures juxta caput, G. nebenbei l. an der Seite liegende Stelle, e. c. **on tien korwalla** est juxta viam, G. nahe bei, **meni salmen** l. **wirran korwallen** abiit juxta fretum l. fluvium, **tuli korwaltani** ex loco juxta me, **pane korwallen** l. **korwaan** l. **korwan** l. **korwain** colloca juxta i. e. confer aliud cum alio, compara ea inter sese, G. neben einander vergleichungsweise, **tuuli on pohjan korwalla** ventus fere ab aquilone flat.

korwainen, isen Na. 1. *auribus præditus*, *ansatus*, G. beohrt, sed non nisi in compos. e. c. **pitkä-korwainen koira**, **punakorwainen lehmä** canis longas, vacca rubras habens aures, **kowa-korwainen** rigidas habens aures i. e. contumax, pervicax, G. halsstarrig, inde 2. cum Genit. *ad aurem* i. e. *juxta situs*, *juxta* positus l. iens, G. neben bei liegend l. gehend,

gehend, pohjan korwainen tuuli ventus fere ab aquilone flans.

korwallinen, iſen Na. idem, sed separatim usitat. e. c. korwallinen aſtia vas ansatum, hárján korwallinen juxta bovem jugalem iens, it. kynin korwallistani aurem l. locum juxta aurem scabo.

korwaiſuus, uuden Ns. *indoles aurium*, sed non nisi in compos. e. c. korwa-korwaiſuus aurium rigiditas i. e. contumacia l. pervicacia, G. Halsstarrigkeit, pitkä-korwaiſuus.

korwatusten l. korwatukſin prtcl. pr. *auris ad aurem* i. e. alter *juxta* alterum l. *ad latus* alterius, G. Seite gegen Seite, neben einander (rinnatusten), inde res inter sese comparando, G. vergleichungsweise.

korwas, akſen Ns. *locus ad aurem* l. ad latus, G. an der Seite liegender Ort, on wirran korwakſilla juxta flumen, it. kengán korwakſet auriculæ calcei, G. Schuhöhr.

korwaket, kken Ns. *auricula* e. c. kengán korwaket, G. Schuhöhr.

korwakko, kon Ns. *statumen* aucupum ad *utramque partem* decipulæ, G. Seitenstütze bei Vogelschlingen.

korwo l. korwoi, on al. korwet, een Ns. *vas binis ansis* instructum, situla, potorium, G. mit zwei Handgriffen versehenes Gefäss, Zuber.

korwaan, wata V. qs. alium *juxta* alium *pono* comparandi gratia, G. neben einander stellen, inde *compenso* acceptum quid, *retribuo*, remunero, rependo, G. vergelten, ersetzen, tánä korwaa ſen hoc illi est æquale qua pretium, hoc compensat illud.

korwailen, lla Vfr. idem, it. al. *aures attendo*, G. horchen, korwaile tánne.

Korwaan, wata al. korwennan, ntaa V. *minuo*, *diminuo*, deficientem reddo, G. vermindern, verstümmeln.

Korweunan, wentaa l. weta al. korwetan, ttaa V. *ustulo* l. *deuro* e. c. setas suis mactati, *asso*, assando l. urendo *maturo* ut sol baccas, G. sengen, versengen, brennend gar l. reif machen, inde §. rintaani korwentaa pectus mihi dolore afficitur acerbo, G. brennend schmerzen, it. al. korwennan id. ac korwaan.

korwennus, ukſen Ns. *ustulatio*, G. Versengung.

korwennun, ntua al. korwetun, ttua Vm. *ustulor*, *assus* l. *maturus fio* ut caro, bacca, G. versengt l. gar l. reif werden.

Korwes, ekſen Ns. *salmonis lavareti* varietas, G. Schnepel.

Korwoitan, ttaa Vf. id. ac korkotan sub korkia.

Koſana, nan Ns. Caj. *thorax* ex corio, G. Lederharnisch.

Koſen, ea V. *tento*, prætento, *conor*, G. vorher prüfen, versuchen (koen), inde id. ac koſin, it. al. id. ac kosken.

koſeilen, lla Vfr. idem.

koſin, ia al. koſion, ota al. koſian, ita V. *puellam ambio*, *proco*, peto ut puella in matrimonium detur vel mihi vel alii cujus nomine rem gero, G. freien, um eine Braut werben.

koſio, on al. koſia, an Ns. *procus*, puellam ambiens in matrimonium vel sibi vel alii, G. Freier, Brautwerber.

koſioinen l. koſiainen, iſen Ns. *ambitio* puellæ, G. Freierei, max. pl. on koſioiſilla l. koſiaiſilla.

Koska prtcl. 1. *quando*, *quum*, G. wann, wenn, koska tulet quando l. *cum* l. *dum* venis, ei koskaan (pro koskakaan) haud umquam, *numquam*, G. niemals, koska-ikänänſä quandocumque, inde 2. *cum*, *quia*, quoniam, G. weil, da: in compos. kosken, kosket, koskei (pro koska-en, koska-et, koska-ei) quando l. quia haud ego l. tu l. ille, it. koskan, koskas (koska-n, koska-s) quando l. quia ego, tu.

koskainen, iſen Ns. *cujus temporis?* ad quod tempus pertinens, G. zu welcher Zeit gehörig?

Kosken, ea V. 1. *tango*, *attingo*, G. berühren, álá koske noli tangere, koskee aſiaan l. aſiaa ad rem *pertinet*, rem tangit, G. betreffen, angehen, it. 2. Sav. *reparo*, *emendo*, G. ausbessern, verbessern, kosken kirween aciem securis reficio.

kosketan, ttaa Vf. *facio ut* tangatur, G. anrühren machen, inde id. ac kosken, it. Sav. *facio ut* reparetur, G. ausbessern lassen.

kosketteleu, tella Vfr. idem.

Koski, ken Ns. *flumen* declive et *rapidum*, *cataracta*, G. reissender Strom, Wasserfall, koſken laſkia nauta cymbas per cataractas provehens, koſken niska locus supra cataracta, koski=horakka id. ac koſkelo, koski=kara l. =karainen l. =karanka al. koski=kana l. =warpuinen sturnus cinclus, koski=ſárki cyprinus farenus.

koſkinen, iſen Na. *cataractis frequens* e. c. amnis, G. voller Wasserfälle.

koſkelo, on Ns. *mergus* serrator, G. Tauchergans, al. *sturnus* cinclus, G. Wasserstaar.

Koſkus, ukſen al. koſku, un Ns. *cortex* pini *durior* et crassior, G. dicke Baumrinde, inde *fragmen* l. *lamina* ejusmodi *corticis*, G. Platte von Fichtenrinde, koſkus=katto tectum ex laminis corticis, koſkus=wenhet cymba ex cortice.

koſkuinen, iſen Na. *ex* tali *cortice* confectus, *corticeus* e. c. tectum, *corticosus* e. c. pinus, G. rindig.

Koſo, ſon Na. *liberalis*, G. freigebig, anna koſolta da liberaliter l. copiose l. abundanter.

koſous, uden Ns. *liberalitas*, abundantia, G. Freigebigkeit.

Koſotus l. koſutus, tukſen Ns. *rangifer quinquennis*, G. fünfjähriges Rennthier.

Koſſi, in Ns. (Sv. gosse) *pusio*, pusus, G. Bube, Junge, it. al. id. ac koſſi, koſſinenſa.

Kostaan, tata V. id. ac kustannan.

Kostan, aa al. kostaan, tata V. 1. *retribuo*, *compenso* acceptum quid, G. vergelten, ersetzen, kosta Jumala deus *remuneret*, gratiarum agendarum formula, inde 2. malum malo compenso, *vindico*, *ulciscor*, G. rächen.

kostelen, lla Vfr. idem.

kosto, on Ns. *compensatio*, *remuneratio*, G. Ersatz, Vergeltung, it. *vindicatio*, *ultio*, G. Rache, kosto=laki jus talionis, koston pyyntö l. =himo *vindictæ* cupiditas.

Kostet, een Ns. *aqua pacifica* in cataractis, G. nicht strömende Stelle in Wasserfällen.

Kosti, in al. kosto, on Ns. *cilicium*, linteum vilius max. ex stupa cannabis, G. Sackleinwand bes. von Hanfheede.

kostinen, iſen Na. *ex cilicio* confectus, G. von Sackleinwand.

Kostoon prtcl. Both. *perperam*, misere, *vane*, G. schlecht, vergebens, kostoon tehty l. ſaatu.

Kostun, ua Vm. 1. *subhumidus fio*, *humesco*, madesco, G. feucht werden, humiditate *tumesco* ut hordeum macerandum, G. anschwellen, weſi kostuu aqua tumescit l. augetur in fluvio, fig. teräkostuu acies duritiem amittit, G. weich werden: inde 2. *pinguesco*, *augesco* volumine, accresco, revalesco ex morbo, reficior, G. fett werden, anwachsen, sich erholen, ei ſiitä kostu nihil inde affluit incrementi l. utilitatis, it. 3. id. ac kestun l. keſun, kostuu minuun adsvescit mihi, G. sich gewöhnen.

kostia, an Na. *subhumidus*, humidus, inde humiditate *tumidus*, G. feucht, angeschwollen.

kostet, een Ns. *humiditas*, humor, *tumor* ex humiditate, G. Feuchte, Zuwachs durch Feuchtigkeit, inde *augmentum* voluminis, *incrementum*, *refectio*, G. Zuwachs, Zunahme, das Fettwerden, Erholung, haawan kostet medicamen vulneris.

kostutan, ttaa Vt. *humecto*, humiditate *tumefacio*, inde *pinguefacio*, *augeo* qua volumen, *incrementum do*, refocillo languidum, G. befeuchten, anschwellen l. zuwachsen machen, fett machen, erquicken, it. fig. kostutan terää duritiem aciei calore *lenio*, G. erweichen, it. al. id. ac kestutan l. keſutan.

kostuttelen, tella Vfr. idem.

kostutus, tukſen Ns. *actus* humectandi, tumefaciendi, pinguefaciendi, reficiendi, G. Befeuchtung, Fettmachung, Erquickung.

Kota, dan Ns. *domus vilior*, casa, max. *culina*, G. Hütte, Kochhaus, it. lapſen kota, waſikan kota involucrum fetus, G. Hülle l. Schafhäutchen des Embryo, inde Run. kota=lahti membrum genitale feminæ.

kotelo, on Ns. *involucrum* e. c. fetus, neula=kotelo *theca* acuum, G. Hülle, Futteral.

koti/

koti, din al. koto, don Ns. *domicilium*, *habitaculum*, locus habitationis, G. Heimath, Wohnung, Haus, koto=mies vir domi manens, koti=maa patria, koti= l. koto=eläin pecus cicur, koto=perä locus natalis, domus prima, koto=jälmäinen rebus domesticis consulens: ceteri Cass. fere adverbiascunt e. c. wie kotiin l. kotia domum adporta, meni kotiinsa l. kotiansa domum abiit: tulee kotoa l. kodoßta venit domo, läksin kotoani l. kodoßtani domo abii: istun kotona l. kodissa domi sedeo l. maneo, on kotona l. kodissa est domi, it. mistä olet kotoa l. koto=perää ubi es domi l. unde oriundus, cfr. kotoisin sub kotinen.

kotinen l. kotoinen, isen Ns. dim. idem.

kotinen l. kotoinen l. kotohinen, isen Na. *domi manens* e. c. vir, *domesticus* e. c. vita, *ad domum pertinens* e. c. res, *indigenus* l. patrius e. c. terra, G. zu Hause bleibend, häuslich, heimisch, einheimisch, iso=kotinen qui majorem l. elegantiorem habet domum, it. (Adv.) mistä olet kotoisin (al. kotoa l. koto=perää) ubi es domi? cujas es? G. wo zu Hause, von wannen, on Suomesta kotoisin l. kotoa l. koto=perää est in Finlandia domi, ex Finl. oriundus, est Finnus.

kotolainen, isen Na. *domi manens*, nec non *indigenus*, G. heimisch.

kodis, iksen al. kodiksin, simen al. kodiksen, semen Ns. *area* l. aula domûs, *loculus sæptus* circa domum, G. Hofplatz, kodis=maa sæptum prope habitaculum, on talon kodiksimilla est prope domicilium, it. Abol. *loculus* quicumque *circumsæptus*, olki=kodiksin *umbraculum* condendo stramini, G. kleines Gehäge, Schauer.

koturi, in Ns. *inquilinus*, in aliena habitans domo, G. Einhäusler, al. in casa habitans viliori et solitaria, G. Kathenmann.

kotus, uksen Ns. id. ac katos, max. *casa* aucupum, nec non *decipulæ* species tecta, G. Vogelfängerhütte, Schlingenart.

koteun, uta Vm. *domi maneo*, domi esse adsvesco, G. zu Hause bleiben, al. *domesticus fio*, loco habitationis adsvefio, G. hauswarm l. heimisch werden, al. *domum advenio* l. revenio, G. heimkommen.

Kotio, on Na. *subfrigidus* e. c. aër, G. kühl.

Kotka, an Ns. *aquila*, *falco* fulvus l. chrysaetos, G. Adler, meri= l. kala=kotka falco albicilla, luu=kotka falco ossifragus, kotkan jupi polypodium filix mas.

kotkainen, isen Na. *aquilis frequens* e. c. locus, G. reich an Adlern.

kotkala, lan Ns. *habitaculum* aquilarum, G. Aufenthaltsort der Adler.

Kotkelo, on Ns. *lac* l. oxygala *segnis*, subacida, G. zähe Milch.

Kotkotan, ttaa V. *glocito* ut gallina l. anser, G. schnattern.

Kotku, un Ns. max. pl. kotkut id. ac kehto, kätkyt.

Kottarainen, isen Ns. (Carlö) *fringilla domestica*, G. Sperling, al. *sturnus* vulgaris, G. Staar.

Kotti, tin Ns. *pusus* l. pusio, G. Bube, Junge, it. al. simen kotti id. ac hotti.

Kotwa, an Ns. Caj. tempus *diutinum*, G. lange Zeit, sed fere adverbiascit e. c. odotin kotwan aikaa *diu* exspectavi, elää kotwa diu vivit, kotwaksi pro longo tempore, kotwasta diu deinde, ei kotwaan ais kaan idem.

kotwitan, ttaa V. Caj. Sav. *exspecto*, *cunctor*, procrastino, G. zögern, zaudernd erwarten.

kotwitteleu, tella Vfr. idem.

Kouhkia, an Na. *solutus*, haud compactus e. c. lana, nix, ager, G. locker, los, ungepackt (kehkiä).

kouhkeus, uden Ns. *indoles* soluta, G. Lockerheit.

Kouhko, on Ns. id. ac keuhko.

Kouho, on al. kouhu, un Ns. id. ac koho l. kohu, on kouhollansa est tumidus, inde *homo stolidus*, G. Tölpel.

kouhotan, ttaa Vf. id. ac kohotan, e. c. kouhotan peltoa agrum emoveo.

kouhottelen, tella Vfr. idem.

Kouki, in Ns. id. ac kouko.

Koukka, kan Ns. id. ac kuokka, inde koukkawieras id. ac kuokka=wieras.

Koukku, kun Ns. *uncus*, curvatura, G. Haken, Krümmung, Angel, kala-koukku *hamus* piscarius, tuli-koukku rutabulum, koukku-nenä nasus aduncus, on koukuſſa est curvus, inde käypi koukkuja *ambages* facit, technis utitur, ketun-koukut astutiæ.

koukkuinen, iſen Ns. dim. idem.

koukero, on al koukkura, an Ns. *curvamen*, flexus, G. Krümmung, Biegung, ſuoſen koukkura curvamen intestini.

koukkuinen l. koukullinen, iſen Na. *curvus*, *uncatus*, sinuosus e. c. via, ripa, inde *ambagiosus*, *astutus*, intricatus e. c. homo, G. krumm, gebogen, voll Umschweife, listig.

koukkari, in Ns. *pertica uncinata*, rutabulum, G. mit Haken versehener Stecken, it. Nyl. *aratri* species, it. Olon. id. ac koukka-wieras.

koukkaan, kata al. koukin, kkia V. conto *uncato attingo* l. *capio*, inunco, *passim percontor*, G. mit Haken nachsuchen l. fassen, hie u. da nachspüren.

koukistan, ttaa Vf. *curvo*, *incurvo*, G. krümmen.

koukun, kkua al. koukkuan, kuta V. *incurvo me*, curvus fio, G. sich krümmen, krumm werden.

Kouko, uwon al. koukoi, ukon Ns. *fera lanians* max. ursus et lupus, G. grosses Raubthier (kouki), kouwon peijaiſet l. -häät l. -pääliſet id. ac karhun peijaiſet, it. al. *ſpectrum*, G. Gespenst.

Koulu, un Ns. (peregr.) *ſchola*, G. Schule, käyn koulua scholam frequento, koulumeſtari ludi magister, koulu-poika scholaris.

koulutan, ttaa Vf. *facio ut* scholam frequentet, G. zur Schule halten, it. al. *doceo*, nec non *castigo* verbis l. virgis, G. unterweisen, züchtigen.

koulutus, tuksen Ns. scholæ *frequentatio*, G. Schulgang, it. al. *actus* docendi l. castigandi, G. Unterrichtung, Züchtigung.

Kouni, in Ns. id. ac noita et kominet.

Koura l. Carl. kopra, an Ns. *manus prehendens*, vola cum digitis, G. ergreifende hohle Hand, kowa koura manus dura l. violenter comprimens, inde tuli-koura l. koura-rauta craticula igniaria noctu piscantium ope fuscinæ, waſaran koura pars cornuta mallei, qua clavi evelluntur, kuoleman koura pteris aquilina.

kourainen l. Carl. kopprainen, iſen Ns. dim. idem.

kourallinen l. kopralliuen, iſen Na. *manum* prehendentem *habens*, G. Hand habend, it. *quantum capit* manus l. vola cum digitis, G Handvoll.

kouraan l. kopraan, rata V. *manu attrecto* l. *prehendo* l. *comprimo*, G. mit voller Hand greifen l. drucken.

kouraiſen l. kopraiſen, lla Vfr. idem.

kourin l. kopriu, ia V. idem, de actu continuo.

kouriſtan l. kopriſtan, aa al. kouritan, ttaa Vf. *manu duriter comprimo*, G. mit Hand zusammendrücken, cfr. sub kouru.

kouriſteleu l. kopriſteleu, lla al. kouritteleu, tella Vfr. idem.

kouriſtus l. kopriſtus, ukſen Ns. *compreſſio* ope manus, G. heftige Zusammendrückung.

Kouri, in al. kouru, un Ns. cyprinus *carassius*, G. Karausche.

Kouru, un Na. *imbricatus* l. in formam imbricis incurvatus, *concavus*, obliquus, corrugatus, G. hohlziegelförmig, rinnenähnlich, krumm, gebogen, schief, kouru-lauta assis imbricata in tectis, kouru-lapio pala imbricata, kouru-lehti plantago major, inde kouru Ns. *alveus* ligneus aquam deducens, G. Dachrinne, Rinne.

kouriſtun, ua Vm. *imbricor*, *corrugor* ut cortex betulæ, *curvus* l. obliquus l. concavus *fio*, G. rinnenähnlich l. gebogen werden, sich krümmen l. beugen.

kouriſtan, aa Vf. *imbrico*, corrugo, *incurvo*, *concavo*, G. rinnenförmig machen, krümmen.

kouriſteleu, lla Vfr. idem, inde *me* corrugo l. *incurvo*, G. sich krümmen.

Kouſa, an Ns. *calix* ad salutem cujus *die nominis* bibi solitus, G. Gesundheitstrunk am Namenstage.

Kouſa, an al. kouſu, un Ns. (Sv. kosa) *directio* itineris maritimi, G. Richtung des Laufes.

Kouto,

Kouto, don Ns. *fæx* l. *massa* ferri *indigesta* et rudis, al. *scoria* ferri, G. Sumpferz, Eisenschlacke (koito).

Kowa, an Na. 1. pr. *durus* e. c. lapis, terra, lignum, stratum, G. hart, annan kowaa duriter tracto, kowa-kuorinen insectum coleopteri generis, kowa-yrtti centaurea jacea, inde 2. fig. kowa ilma tempestas violenta, kowa pakkainen frigus *vehemens*, kowa aika tempus durum, annonæ caritas, kowa onni fortuna adversa, kowa mies vir *severus*, *rigidus*, kowa isä pater durus, kowa käsky l. laki præceptum l. lex *minans*, kowa-pää ferreum ingenium, kowa-korwainen contumax, kowa ääni vox *alta* l. ferrea, kowa koura manus callosa, duriter comprimens, G. heftig, scharf, streng, 3. Adv. kowin l. kowasti *duriter vehementer*, magnopere, sanon kowasti alta voce l. minaciter dico, lyön l. rukoilen kowin l. kowan valide ferio, enixe rogo, kowin wihainen *valde* iratus, G. hart, heftig, scharf, sehr, §. 4. pl. kowat *lapides* calidi quibus cerevisia fermentatur, G. erhitzte Steine beim Bierbrauen.

kowainen, isen Na. dim. idem.

kowuus, uuden Ns. *duritas*, *durities*, inde *vehementia*, *severitas* etc. G. Härte, Strenge.

kowaisin, simen Ns. *cos* ex lapide schisto, G. harter Schleifstein.

kowennan, ntaa al. kowaan, wata al. kowitsen, ita Vf. *durum reddo*, *induro* e. c. acies, G. härten, hart l. streng machen, verhärten, inde kowitsen sydämeni cor meum durum l. immite reddo, pakkainen kowaa frigus augescit.

kowitan l. kowuutan, ttaa Vf. idem, inde *durum*, severum l. immitem *me præbeo*, G. sich hart l. streng zeigen.

kowitteleu l. kowuuttelen, tella Vfr. idem.

kowistan l. kowustan, aa Vf. idem, inde *duriter tracto*, G. hart l. streng behandeln, züchtigen, kowistan lasta puerulum *castigo* vel verbis minacibus vel virga.

kowennus l. kowetus, uksen Ns. *induratio*, G. Hartmachung, Verhärtung.

kowistus, uksen Ns. *dura tractatio* l. *castigatio*, G. Züchtigung.

kowenen, weta al. kowennun, utua al. kowetun, ttua Vm. *durus fio*, *induresco*, G. hart, heftig l. streng werden, pakkainen kowentuu frigus fit vehementius, sydän kowenee cor obdurescit.

Koweli, in al. kowelo, on Ns. id. ac koweri.

kowellan, ltaa Vf. id. ac kowerran.

Kowera, an al. kowerias, aan al. kowero, on Na. *excavatus*, *concavus*, *curvus*, inflexus, G. ausgehöhlt, hohl, krumm, gebogen (kopera).

kowerran, rtaa al. kowellan, ltaa Vf. *excavo*, *concavum facio*, inde *incurvo*, nec non *inscalpo*, insecturas facio, exsculpo, G. aushöhlen, hohl machen, krümmen, einschneiden.

kowerrus l. kowellus, uksen Ns. *excavatio*, *incurvatio*, sculptura, G. Aushöhlung, Krümmung, Einschnitt.

koweri l. koweli, in l. Botn. kowelo, on Ns. *culter inflexus* quo quid excavatur, *radula*, scalprum, G. krummes Messer zum Aushöhlen, Schabemesser.

NB. De sequentibus, kr in fronte ferentibus vocabulis valet quod (pag. 201) de kl et kn initialibus est dictum.

Kraaku l. kraakku, kun Ns. (Sv. kråka) *stipes* l. *vectis* cum unco, ollis igni suspendendis serviens, G. Kesselhebel l. Träger, it. kraakun marja (Sv. kråkbär) *empetrum* nigrum, al. warekseu marja, G. Felsenstrauchbeere.

Kraapin, ppia V. (Sv. skrapa) *scabo*, *rado*, frico, G. schaben, kratzen.

Kraatari, in Ns. (Sv. skråddare) *sartor*, vestifex, al. räätäri, G. Schneider.

kraatarvitsen, ita V. *sartorem ago*, vestes consuo, G. schneidern.

Krai, in Ns. (Sv. krage) *limbus* collaris, G. Kragen.

Krauni, in Ns. (Sv. granne) *vicinus*, al. naapuri, G. Nachbar, it. Na. (Sv. granlaga) *curiosus*, *delicatus* max. in cibis, G. krittlich, wählerisch.

Kransi, in Ns. (Sv. krans) *sertum*, corona, G. Kranz.

Krapa, pan l. wan Ns. (Sv. skrapa) *strigilis* equorum, G. Strigel.

Krapiſen, ſta V. *crepo* l. crepito ut mus, G. knappern.
krapina, an Ns. *crepitus*, G. Geknapper.
krapahdan, htaa Vs. *subito crepo*, G. hastig knappern.
krapiſtan, aa Vf. *crepitum cieo*, strepo, G. knappern machen.
krapiſtelen, lla Vfr. idem.
krapiſtus, ukſen Ns. *crepitus*, inde *crepitaculum*, G. Knappernmachung, Klapper.
krapuan, uta V. *crepo*, G. knappern.
Krapu, pun l. wun Ns. (Sv. krabba) *cancer* al. äpriäinen, G. Krebs.
Kraaſſi, in Ns. (Sv. krass) *radula*, qua fumisugium tabaci l. bombarda purgatur, G. Flinten- l. Pfeifenräumer, it. erysimum barbaræa, G. Kresse.
Kratti, tin Ns. (Sv. skratt) *genius mythol.* id. ac aarni, G. mythol. Schatzhüter.
Krawi, in Ns. (Sv. graf) *fossa major*, max. ad vias, G. Graben.
Kreiwi, in Ns. (Sv. greſve) *comes*, G. Graf.
Krenkku, nkun Ns. *sella* longior *quadrupes*, G. vierfüssige Bank.
Kreu, un Ns. nomen viri *Gregorius*.
Kriimu, un Ns. (Sv. grimma) *capistrum* equorum al. päähiſet, G. Halfter.
Kriippu, pun Ns. ductus l. *linea*, vibex, *strix*, G. Ritze, Strieme.
kriipaiſen, ſta V. *subito* et leviter *scalpo* l. lineam duco, G. hastig ritzen, neula kriipaiſi acus læsit cutem.
kriipuſtan, aa Vf. *striges* l. *lineas duco*, scalpo l. scribo, G. ritzen, streifen.
Kriitu, un Ns. (Sv. krita) id. ac kiitu.
Krinkeli, in al. krinkula, an Ns. (Sv. kringla) *spira*, panis, G. Kringel.
Krinti, nnin al. krintti, ntin Ns. (Sv. grind) *porta* sæpis *clathrata*, G. Heck, it. al. id. ac krintu.
Krintu, un al krinti, nnin Ns. (Sv. skrinda) *vehiculum* l. sarraculum *clathratum* l. *craticium* quo fœnum l. carbones provehuntur, G. geflochtener Kohlen- l. Heuschlittenkorb.
Kriſti, in Na. (Sv. Christen) *christianus*, G. christlich, sed non nisi in compos. usitat. e. c. kriſti-kunta societas l. ecclesia christiana, kriſtiweli l. ſiſar frater l. soror christiana, socius ecclesiæ christ. kriſtinuſko fides l. doctrina christiana.
kriſtillinen, iſen Ns. *christianus* e. c. ecclesia, doctrina, inde mente christianus, religione et *pietate ductus*, G. christlich.
kriſtilliſyys, yyden Ns. *indoles* christiana, *animus pius*, G. Christenthum.
kriſtitſen, itä V. *christianum reddo*, ecclesiæ Christi initio, G. zum Christen machen, taufen (riſtitſen), inde kriſtitty christianus.
Kropiſen V. kropahdan Vs. kropiſtan Vf. kropina Ns. id. ac krapiſen, krapahdan etc. sed de sono graviore.
kroppa, pan Ns. vacuum quid crepitans, *crepitaculum*, G. Klapper.
Kropſin, ia V. *verbero*, *cædo* cum crepitu, G. mit Geräusch prügeln.
kropſutan, ttaa Vf. *quatiendo ferio*, G. schüttelnd schlagen.
kropſahdan, htaa *subito cado* cum crepitu, G. hastig fallen.
Krouwi, in Ns. (Sv. krog) *caupona*, *popina*, G. Bierschenke, Krug, it. krouwi l. kruowi Na. (Sv. grof) *crassus*, haud subtilis nec mollis e. c. filum, farina, pannus, ager, inde moribus *rudis* l. rusticus, G. grob.
krouwari, in Ns. *caupo*, G. Krüger.
Kruoppi, pin Ns. (Sv. grop) *fovea*, al. kuoppa, G. Grube.
Kruowi, in Na. vide krouwi.
Kruppana l. kroppana, nan Ns. *botulus*, *sanguiculus*, G. Blutkuchen.
Krupu, wun Ns. (Sv. krubba) *præsæpe* e. c. in stabulis equinis, G. Krippe.
Kruuhu, hun al. kruuwi, wun Ns. (Sv. grufva) *fovea* ante fornacem, in qua prunæ colliguntur, nec non kuparinkruuhu *ærifodina*, G. Grube.
Kruuku l. kruukku, kun Ns. (Sv. kruka) *urna*, G. Topf, Krug.
Kruunu, nun Ns. (Sv. krona) *corona*, ornamentum et sponsæ et Principis, hinc *respublica*, G. Krone, kruunun talo prædium coronæ l. publicum, kruunun teko l. maksu tributum fisco publico solvendum.
kruunaan, nata V. *corono*, corona orno, inde

inde *publico signo munio* e. c. stateram, mensuram, G. krônen, eichen.

— kruunaus, uksen Ns. *coronatio*, G. Krônung, Eichung.

— Kruusi, in Ns. (Sv. krus) *urceus* fictilis, G. Krug, it. *compellatio officiosa*, G. Compliment.

— kruusaan, sata V. (Sv. krusa) *crispo* e. c. capillos, *striis orno*, nec non *officiosis* verbis *utor*, G. kräuseln, falzen, complimentiren.

kruusu, sun Ns. *stria* l. *cirrus*, G. Falz.

kruusullinen, isen Na. *striis* l. *cirris ornatus*, striatus, crispus, G. mit Falzen l. Krausen versehen.

— Kruuti, tin l. din Ns. (Sv. krut) *pulvis pyrius*, G. Schiesspulver.

— Kruuwi, in Ns. (Sv. skrul) *cochlea*, trochlea, G. Schraube.

kruuwaan, wata V. *cochleam torqueo*, cochleâ adigo l. comprimo, G. schrauben.

— Kryydi l. kryyti, din Ns. (Sv. krydda) *aroma*, inde *medicamen*, G. Gewürz, Arznei, kryyti-maa hortus.

kryydään, dätä V. *aromatibus condio*, inde *medeor*, sano, G. würzen, arzneien.

kryyditän, ttää Vf. idem.

— Kryyni, in Ns. (Sv. gryn) *polenta*, granum degluptum, G. Graupe.

kryyninen, isen Na. *ex polenta*, G. von Graupen.

kryynään, nätä V. *grana deglubo* l. molo, G. Graupen mahlen.

— Kränni, in Ns. (Sv. gränd) *angiportus*, platea arctior urbium, G. Nebengasse.

— Kräämä, män Ns. (Sv. kram) *merces* varii generis, G. Kramwaare.

kräämään, mätä V. *mercor*, G. kramen.

Ku, kun pronom. cui vero monosyllabo semper sulligitur particula enclit. ka l. kaan l. ki e. c.

kuka, kunka (a ku et ka, quæ prtcl. Casibus monosyllab. semper, dissyllabis vero rarius additur) 1. pron. interrog. *quis*, *quæ*, *quid*, G. welcher: adhibetur autem sæpius de personis. (mi l. miä potius de rebus, cfr. ken l. kenkä) e. c. kuka tulee quis venit, kunka työ cujus factum, kuna päiwänä quo die, kulla paikalla quo loco, kuksi luulet quem putas esse e. s. p. Plur. kutka, kuiden, kuita, kuillen etc. it. kukas l. kukasta (pro ku-ka-s l. ku-ka-sta) *ecquisnam*, kukapa (ku-ka-pa) tietää *ecquis* scit, 2. naturam tamen interrogativ. nonnumquam exuit e. c. kuka tietää l. stiesi quis scit i. e. fortasse, kuka-ikänäsä l. -ikään quiscumque, en tiedä kuka teki nescio quis fecerit, kuka (joka) sanoo hän saapi, kuhun sinä sithen miuä, 3. Casus sequentes sæpe adverbiascunt: kussa sc. paikassa *ubi*, G. wo, kuhunka l. contr. kunka sc. paikkaan *quorsum*, G. wohin, kusta sc. paikasta *unde*, G. wovon, kuksi l. kuksika niin teit *cur* l. *quare* ita fecisti, G. warum l. weswegen, it. kussapa l. kussasta ubiñam, kustapa unde, kuhunkasta l. kunkasta quorsum, kuhunka-päin l. kunkapäin l. kunka-käsin quo versus, it. cum suffixis, kustan, kustas unde ego, tu, kussan, kussas ubi ego, tu, 4. Adv. kuinka *quomodo*, *quam*, G. wie, kuinka sanot quomodo dicis, kuinka suuri quam magnus, kuinka paljo quantum, kuinka kauwan quamdiu: sed 5. kuin sine prtcl. ka, a) post Compar. *quam*, G. als, e. c. parempi waiketa kuin sanoa melius est tacere quam dicere, mielemmin kuin potius quam, ennen kuin prius quam, b) post niin *ut*, *ac*, *quam*, G. wie, als, e. c. niin hywä kuin sinäkin tam bonus quam l. ac tu, sano niinkuin minä dic ita ut ego, kulkee niinkuin lintu provehitur ita ut l. sicut l. utut avis, instar avis, c) kuin tulet *quando* l. *cum* venis, nec non *quia* l. *quoniam* venis, G. wenn, weil, odota siksi kuin syön exspecta quoad l. tamdiu *ut* edam, G. bis dass, sitte kuin tulit deinde ac venisti, G. (seitdem) als, kuin olen syönyt *cum* l. *quamprimum* edero, G. (so bald) als l. wie, kalat syötiin sitä myöden kuin saatiin pisces edebantur prouti (ac) capiebantur, d) Nb. se kuin, sitä kuin, sille kuin etc. a svetizantibus male adhibentur pro joka, jonka, jota etc. vel pro Lat. qui, cujus, cui, (Sv. den som), it. siitä kuin pro josta, sinne kuin pro johon l. jonne, sieltä kuin pro josta, siinä kuin pro jossa et. s. p.

kukaan, kunkaan (a ku et kaan quæ prtcl. ubique

ubique adhæret) pron. *quisquam*, *aliquis quidem*, G. irgend jemand l. einer: occurrit vero non nisi interrogative et negative (pro kuka et kukin quibus sensu negativo numquam utimur) e. c. tuleeko kukaan venitne aliquis quidem, ei kukaan haud ullus i. e. *nemo*, G. niemand, keiner, onko kullakaan estne cuidam, ei kullakaan nemini, ei kunakaan l. contr. kunaan päiwänä ne ullo quidem die, it. adverbialiter: kulkeeko kuhunkaan l. kunkaan num vel *aliquorsum* procedit, G. irgendwohin, ei kuhunkaan, tuleeko kustakaan *alicunde*, G. irgend woher, ei kustakaan l. kustaan, onko kussakaan *alicubi*, G. irgend wo, ei kussakaan.

kukin, kunkin (a ku et kin quæ prtcl. ubique adhæret) pron. *quisque*, unusquisque, quilibet, G. jeder, e. c. kukin tietää quisque scit, kunakin l. contr. kunain päiwänä quoque die, kullenkin l. kullein, kullakin l. kullain, itse-kukin quisque pro se, G. jeder für sich, it. kussakin l. kussain *ubique*, kustakin l. kustain *undique*, kuhunkin *quaqua versus*, it. joki-kuki l. jokukin vide sub jo.

kumpi, mman Na. (Compar. a kuka) *quis a binis* i. e. *uter*, G. welcher von beiden, kumpi l. kumpika meitä l. meistä tulee uter nostrum venit, it. (a kukaan) tuleeko kumpikaan venitne *quisquam a binis* i. e. *alteruter*, G. jemand l. einer von beiden, ei kumpikaan *neuter*, G. niemand l. keiner von beiden, it. (a kukin) kumpikin *uterque*, G. jeder von beiden, beide: jompi-kumpi vide joku sub jo.

kumpainen, isen Na. Sav. idem, e. c. kumpainen tulee *uter*, ei kumpainenkaan *neuter*, kumpainenkin *uterque*.

kummoinen (pro kunka-muotoinen), isen Na. cujus formæ, *qualis*, G. welcherlei, von welcher Gestalt, kummoisesti qualiter, quomodo, G. wie, auf welche Weise.

kullainen (pro kunka-lainen), isen Na. cujus indolis, *qualis*, G. welcherlei, von welcher Beschaffenheit.

kunainen, isen Na. idem, kunainen on qualis est, inde ejusmodi, *talis*, G. solcherlei, sitnät kuun kunaiset vultus qualis luna, instar lunæ.

kulloinen, isen Na. *cujus temporis*, G. zu welcher (Zeit) gehörig, kulloiselle kerralle qua vice.

kulloin prtcl. *quando*, G. wann (milloin), kulloinka tulet quando l. quum venis, ei kulloinkaan numquam, G. niemals, milloin kulloin *interdum*, G. dann u. wann.

kuiten prtcl. 1. *qualiter*, G. wie, tee niin kuitenka (kuinka) minä sac ita ut l. qualiter ego, it. 2. *tamen*, G. doch, e. c. hän kuitenkin ille tamen l. quidem, sano kuitenkin attamen dic, ei kuitenkaan nec tamen, ei auta kuitenkaan attamen haud juvat.

kuten prtcl. Sav. id. ac kuin, e. c. kutenka (kuinka) sanot *quomodo* dicis, G. wie.

kumminkin prtcl. Abol. *tamen*, attamen, G. doch, je doch (kuiten) e. c. hän kumminkin ille tamen, sano kumminkin, ei kumminkaan.

kunna l. kunne, al. kuunna l. kuunne, al. kunnak l. kunnek prtcl. Sav. id. ac kuhunka (minne) e. c. mene kunne käsken abeas *quorsum* jubeo, ei sowi kunnekkaan, kunnakkin versus quemque locum.

kunni l. kunnik l. kuinni prtcl. Sav. pro kuinkin l. kuinsikään e. c. kunni tulee modo venit, kunnima (kunnisma) kerkiän usque dum l. quoad l. quam primum mihi vacat, G. so bald, bis dass.

kutta prtcl. pro kuta e. c. kutta (kuta) sumrempi sitä parempi quo major eo melior, G. je -(desto), it. al. *ut*, *quo*, G. dass (jotta, että), sano kutta kuulen dic ita ut audiam, it. al. kutta tulisit quod si l. o si venires, G. falls, wenn.

kuuna pro kunakaan l. kunaan e. c. ei kunna päiwänä.

kuimma l. kuinman l. kumma pro kuin minä.

kuinsas pro kuin sinä.

Kuden, tea V. vide sub kutu.

Kudon, toa V. *texo* e. c. telam, contexo, kudon werkkoa l. sukkaa rete l. tibiale *connecto*, G. weben, stricken, inde kudon huonetta domum *construo*, G. zusammenfügen, kudon kattoa tectum camero, it. Sav. kala kutoo pro kutee vide kuden sub kutu.

kutous,

kutous, ukſen Ns. *actus* texendi l. nectendi, G. Webung, Strickung.

kudet, kuteen Ns. *subtegmen* texti, *trama*, G. Webereinschlag, it. kangas l. werkko l. ſukka on kuteella textum l. tibiale texitur, rete nectitur, G. ist unter Webung l. Strickung, it. al. id. ac kutu.

kudin, timen Ns. opus *contexendum* l. *connectendum*, G. Weber- l. Strickerarbeit, ſukan kudin tibiale nectendum.

kudelma, an Ns. *textura*, G. Gewebe.

kudotan, ttaa Vf. *facio* l. curo *ut* texatur, nectatur e. c. tibiale, rete, G. weben l. stricken lassen.

kudotus, ukſen Ns. *cura* texendi, G. das Webenlassen.

Kuerran, rtaa V. id. ac kukerran l. kuherran.

Kuha, an Ns. perca *lucioperca*, G. Sander, kuhan keittäjä Carl. oriolus galbula, G. Goldamsel, it. pl. kuhat id. ac kuohat.

Kuhaan l. kuhajan, hata al. kuhiſen, sta V. *sibilo* l. *susurro* ut serpens l. apes, *strideo*, G. zischen, summen, lärmen, lapſet kuhiſewat pueruli leviter *strepunt*, inde kuſiaiſet kuhiſewat formicæ susurrantes reptant, G. zischend wimmeln.

kuhina, an al. kuhu, hun Ns. *susurrus*, strepitus levior, G. Gezische, inde *motus reptans* e. c. formicarum, G. zischendes Gewimmel, it. kuhu-ohrat hordeum vilissimum, nec non kuhuja quisquiliæ l. paleæ, quæ motæ leviter qs. susurrant, cfr. kahu sub kahaan.

kuhuinen, iſen Na. *susurrans* l. leviter strepens, G. zischend, inde cum *susurru reptans*, G. wimmelnd, kuhuiſia ohria hordeum vile l. leve.

kuhahdan, htaa Vs. *subito susurro* l. sibilo, G. hastig zischen.

kuhaus l. kuhahdus, ukſen Ns. *susurrus subitus*, G. hastiges Gezische.

kuhiſtan, aa Vf. et kuhiſtelen, lla Vfr. *susurrum cieo*, G. zischen machen.

Kuherran, rtaa V. id. ac kukerran.

Kuhilas, aan Ns. *acervus minor* segetis messæ in agris, G. Hocke.

kuhiloitſen, ita V. *mergites* colligo et *coacervo*, G. hocken.

kuhio, on Ns. *acervus fœni* rotundus, G. Heuschober.

Kuhjaan, jata V. *colligo*, coacervo, G. sammeln, anhäufen.

Kuhlo, on Ns. *tumor* l. *tuber* ex contusione, G. Beule.

kuhloinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *tuberosus*, G. beulig.

Kuhmo, on al. kuhmu, un Ns. id. ac kuhlo.

Kuhmu, un N. *tardus* l. iners e. c. homo, bos, *cunctator*, G. Zauderer, saumselig.

kuhnin, ia V. id. ac kahnin.

kuhniſkelen, lla Vfr. idem.

Kuhun, kuhunka, kuhunka-päin vide kuka sub ku.

Kuhuri, in Ns. *locus mythol.* dolorum, G. mythol. Schmerzenheimath.

Kuihera, an al. kuihero, on Na. id. ac kaihura l. kaiho.

Kuihkaan l. kuihkajan, kata al. kuihkaiſen, sta V. id. ac kuiskaan l. kuiskaiſen.

Kuihkon, oa V. *blandior*, mulceo, G. liebkosen, schmeicheln.

kuihkoinen, iſen Ns. max. pl. kuihkoiſet *insusurratio*, narratio tacita l. occulta, G. Geflüster, it. al. *blanditiæ*, amoris testificatio, G. Liebkosung.

Kuihu, un N. *fastidio* l. nausea *laborans* e. c. femina gravida, G. Ekel l. Uebelkeit habend (nujo).

Kuihutan, ttaa Vf. id. ac kuihkaan l. kuiskaan, inde kuihuttawat keskenänſä inter sese clam consulunt, G. flüsternd berathschlagen.

kuihuttelen, tella Vfr. idem.

Kuikka, kan al. kuiko, on Ns. *scolopax* arquata, G. Schnepfenart, al. *colymbus* arcticus, G. Tauchente, al. *mergus* albellus.

Kuikkana, an N. *collo longo ornatus* e. c. homo, equus, G. Langhals.

kuikistan, aa V. et kuikistelen, lla Vfr. *collo extenso* longove, et capite erecto *prospicio* l. circumspicio, G. mit ausgestrecktem Halse gucken l. gaffen.

Kuikin, kkia al. kuikun, kkua V. *pipio*, *pipiens quirito* l. queror, G. pipen, wimmern, jammern.

kuikkina l. kuikkuna, an Ns. *sonus pipiens* l. quiritans, G. Gepipe, Gewimmer.

kuikutan, ttaa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. Gepipe l. Gewimmer erregen, inde id. ac kuikin.

kuikuttelen, tella Vfr. idem.

kuikutus, tukſen Ns. *actus* pipiendi, G. das Wimmern.

Kuilu, un Ns. *gurges* aquæ, *vorago*, G. Wasserschlund.

kuiluan, uta V. *voro* l. *deglutio*, G. verschlingen, verschlucken, it. al. *scaturio*, bullio ut scaturigo, G. strudeln.

kuilaiſen, ſta V. semel et *subito voro* liquidum quid, *sorbeo*, G. hastig verschlucken.

Kuin l. kuinka Adv. a kuka sub ku.

Kuinen, iſen Na. vide sub kuu infra.

Kuippana, nan Ns. id. ac kuikkana, inde Run. epithet. του hiippa l. tapio ex collo hujus longo et statura procera.

Kuira, an Ns. *vesica* piscium natatoria, G. Fischblase.

Kuirahdan, htaa Vs. id. ac kuiluan l. kuilaiſen.

Kuiri, in Ns. *scolopax* arquata l. phæopus, G. Schnepfenart (ſuo-kuiri, kurwi).

Kuiri, in al. kuirilo, on Ns. *cochlear ornatius* ligneum, G. bemahlter Löffel.

kuiru, un Ns. *navigium* formæ angustioris, G. langes u. schmales Boot (haapio).

Kuiskaan, kata V. *susurro*, tacite loquor, in aurem *insusurro*, G. ins Ohr flüstern (kuihkaan), kuiskaawat susurrant inter sese.

kuiskaiſen, ſta Vs. idem, de actu subito.

kuiskina, an Ns. *susurrus*, sermo tacitus, G. Gefluster.

kuiskutan, ttaa Vf. et kuiskuttelen, tella Vfr. pr. *susurrum cieo*, G. Gefluster erregen, inde id. ac kuiskaan.

kuiskutus, tukſen Ns. *actus* susurrandi, sermo submissus, insusurratio, G. das Flustern, Geflüster.

Kuisma, an Ns. *apostema* pejoris indolis, *tumor* purulentus, G. Blutgeschwür, Eitergeschwulst, kuisman ruoho l. -kukka lythrum salicaria al. lysimachia vulgaris (puisma).

Kuisti, in Ns. (Sv. qvist) *vestibulum*, G. Vorhaus, Erker.

Kuitaret, een Ns. *cuneiforme* quid e. e. lingula terræ, lacinia vestis, G. etw. Keilförmiges (kaitaret).

Kuiten, kuitenkin, kuitenkaan prtcl. sub ku.

Kuittaan, tata V. (Sv. qvitta, qvittera) *debitum* credito *solvo*, nec non *rationes absolvo* l. expedio, æque ac *apocham* cui *do*, G. quittiren, liquidiren, clariren, abmachen, ſillä tämä kuitataan eo hoc compensatur, inde kuittaan hänen eum dimitto l. expedio, res inter me et illum absolvo, G. weglassen, kuittaan wuoron vices suppleo, kuittaapi aijan tempus fallit.

kuittaus, ukſen Ns. *debiti solutio*, *apochæ datio*, *dimissio*, G. Quittirung, Liquidirung, Weglassung.

kuitti, tin al. rar. kuittauſi, in Ns. (Sv. qvitto l. qvittence) *apocha*, G. Quittung, annan kuitin ſiitä do apocham de eo.

kuitti, tin Na. (Sv. qvitt) *qui* debito soluto l. apocha accepta *liber* est, *solutus*, G. quitt, los, frei, inde työ on kuitiſſa opus est absolutum.

Kuitu, dun al. kuito, don Ns. cutis l. *fibra* lini l. cannabis, G. Faser des Flachses l. Hanfes.

kuituinen, iſen Na. *fibratus*, fibris ornatus, G. faserig.

Kuiwa, an Na. *aridus*, *siccus*, inde fig. *macilentus*, G. trocken, dürr, kuiwa tauti tabes, kuiwin sicce.

kuiwuus, uuden Ns. *ariditas*, *siccitas*, G. Trockenheit, Dürre.

kuiwaan l. kuiwajan, wata V. *arefacio*, *sicco*, G. trocknen, trocken machen, it. Abol. id. ac kuiwun.

kuiwaelen l. kuiwailen, lla Vfr. idem.

kuiwaus, ukſen Ns. *siccatio*, G. das Trocknen.

kuiwahdan, htaa Vs. parum et *subito arefacio* l. *arefio*, G. wenig trocknen.

kuiwatan l. kuiwetan, ttaa Vf. *facio ut* siccus fiat, G trocken l. dürr machen, inde Abol. *arefacio*, *sicco* (kuiwaan).

kuiwattelen, tella Vfr. idem.

kuiwatus l. kuiwetus, ukſen Ns. *actus* arefaciendi, inde *tabes*, G. Trockenmachung, Dürrsucht.

kuiwun, ua al. kuiwetun, ttua Vm. *aresco*, *arefio*,

arefio, exsiccor, G. trocken werden, ruoho kuiwettuu gramen tabescit siccitate.

Kuja, an Ns. 1. *platea* urbium angustior, *via* sæpibus binis *inclusa*, G. Gäschen, gezäunte Strasse, kujan ſuu os ejusmodi viæ, inde juokſen kujaa curro per ordines militum virgis cædentium, kujan juokſu talis cursus, G. Gassenlaufen, it. 2. Carl. *receptaculum* structile, G. Schoppen.

kujainen l. kujoinen, iſen Ns. Carl. max. pl. kujaiſet l. kujoiſet *via* sæpibus binis *inclusa*, G. gezäunte Strasse.

Kujet, een Ns. *jocus*, ludicrum, *gesticulatio lusoria*, G. scherzhafte Geberde, Possen, inde kujeet artes *callidæ* et malignæ, G. Schalkstreiche, it. al. homo *ludibundus* l. ridiculus, *ludio*, saunio, G. Possenmacher, Schalksnarr.

kujeellinen, iſen Na. *jocosus*, *ludibundus*, ridiculus in gestu, inde *callidus* l. astutus, G. sich scherzhaft geberdend, spasshaft, schalkhaft.

kujehteleu, hdella Vfr. *jocor*, *ludificor*, ridicule gesticulor, inconstans l. varius sum, inde al. *callide me gero*, G. sich scherzhaft geberden, Possen machen, sich schalkhaft betragen.

Kujerteleu, rrella Vfr. *queror*, querulus cantillo, *lamentor*, G. jammern, klagen.

kujerko, ron Ns. Run. *querulus* et lamentans e. c. homo, G. jammernder Mensch.

kujeroinen, iſen Na. *querulus*, lamentans, G. jammernd, klagend.

Kujun, un Vm. Sav. Caj. *languidus* l. morbidus *sum*, *sensim tabesco*, infirma utor valetudine, G. kränkeln, abmagern, matt seyn.

Kuka, kukaan, kukin pron. sub ku.

Kukahdan, htaa Vs. vide sub kukku.

Kukerran, rtaa V. *garrio* ut tetrao ludens, G. girren.

Kuki Intj. Run. fere, *accede huc!* G. hieher! vox blandiendo advocantis, kuki kuki kultaiſeni.

Kukiš l. kuiš Intj. vox abigendi aves, G. Verscheuchungsausruf, fort!

kukištan, aa V. aves *voce abigo* l. *terreo*, G. Vögel verscheuchen.

kukištan, aa V. *demolior* l. *destruo* e. c. domum, *dejicio*, *subverto* e. c. urbem, *labefacio*, G. zerstören, niederreissen, umwerfen, tällen, kukišti lain legem abrogavit, vi privavit, G. aufheben.

kukišteleu, lla Vfr. idem.

kukištuš, ukſen Ns. *destructio*, *eversio*, G. Zerstörung.

kukištun, na Vm. *destruor*, *evertor*, *collabor*, G. zerstört werden, zerfallen, umfallen.

Kukka, kan Ns. *flos*, G. Blume.

kukkainen, iſen Ns. dim. idem.

kukin, kkia V. *flores lego* l. carpo, G. Blumen pflücken, it. al. *floresco*, G. blühen.

kukoištan, aa V. *floresco*, *floreo*, G. blühen, in Bluthe stehen.

kukoištun, na Vm. idem, al. *defloresco*, G. verbluhen, abbluhen.

kukoištuš, ukſen Ns. *status florescens*, florum nuptiæ, inde *flos*, G. Bluthe.

Kukkaro, on Ns. *crumina*, marsupium, G. Beutel, inde *sacculus* tinniens in templis stipi colligendæ, G. Klingbeutel, kukkaro-heinä cucubalus behen, al. rhinanthus crista galli. al. thlaspi arvense.

kukkarollinen, iſen Na. *cruminam habens*, G. Beutel habend, it. *quantum capit* crumina, G. einen Beutel voll.

Kukki, kin Ns. Nyl. *lupus*, G. Wolf.

Kukko, kon Ns. *gallus* gallinaceus, G. Haushahn, kukon kannus calcar galli, nec non delphinium consolida, kukko laulaa gallus cantat, kukon marja l. -ſehti sedum acre, kukon nuora ructus stomachicus cum liquido acido, al. weſi-ahma, kukon kuuſi equisetum fluviat. et palustre, kala-kukko vide kala, kukko- l. kukkulauta al. wesikon kukko index retis aquæ supernatans.

kukkoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *gallinis abundans*, G. hahnenreich.

Kukku, kun Ns. *cantus* max. cuculi, G. Kuckuckruf, it. interjectio finalis lectiunculas magicas cantantium, G. Schlusscandenz beim Runengesange, it. kukku-lauta vide kukko.

kukun, kkua V. *cuculo*, *cucurio*, canto ut cuculus, G. krähen, Kuckuck rufen.

kukkuilen l. kukkuelen, lla Vfr. idem.

kukahdan, htaa Vs. *subito* et semel *cuculo*, G. hastig krähen.

kukahtelen, hdella Vfr. *subito* et *raro cucurio*, G. hastig dann u. wann krähen.

Kukku, kun Ns. *cumulus* l. apex mensuræ, G. Uebermass, Ueberfüllung des Masses.

kukkelo, on al. kukkula, an al. kukkura, an Ns. idem, inde wuoren kukkula cumulus l. *cacumen* montis, G. Gipfel, maan kukkura *tumulus*, culmen, G. Hügel.

kukkulainen l. kukkurainen, isen Na. *cumulatus*, G. übergefullt, übergehäuft, inde *convexus*, rotundus l. declivis, G. gewölbt, rund-erhaben, abschüssig.

Kukši l. kukšika Cas. Fact. a kuka sub ku.

Kulaan, lata al. kulisen, šta V. *obscure sono* ut aqua emota l. quassata, G. platschern, kulaan ruokaa cibum liquidum emoveo et miscendo impuro, it. leviter *strepo*, *crepo*, G. knastern, rauschen, tulit kulaten l. kulišten venisti cum crepitu.

kulaelen, lla Vfr. idem.

kulina, an al. kulu, lun Ns. *sonus obscurus* e. c. aquæ quassatæ, *strepitus levis*, crepitus, G. Geplatsche, Geklapper, inde kulu id. ac kulku tintinnabulum, nec non id. ac kuhu hordeum vile, paleæ.

Kuleri, in Ns. id. ac kulokki l. kulokas.

Kules, ekšen Ns. *capitulum* rotundum *coli*, cui alligatur pensum lini nèndi, G. runder Stock beim Spinnrocken den Flachs zu befestigen, inde id. ac kuli.

Kulhari, in Ns. *homo prodigus* l. *futilis*, al. *histrio*, G. Verschwender, Taugenichts, Gaukler.

Kulho, on Botn. l. kulha, an Sav. Ns. *patina* cibaria, *lanx*, G. Schüssel.

Kuli, in Ns. *cylindrus* l. *fustis* facile *volubilis*, al. *globus*, *discus*, G. Walze, Rollstock, Wurfscheibe, Kugel, it. *saccus* Russor. *frumentarius* ex philyra, G. bastene Mehlmatte.

kulikka, kan Ns. *fustis teres* longior, G. runder Stock.

Kuljailen, lla Vfr. *tardus* et *iners sum*, *cunctor*, G. zögern, zaudern.

Kuljen, ltea V. antrorsum feror, *progredior*, *provehor*, *ambulo*, iter facio, nec non *vagor*, G. fortschreiten, reisen, fahren, wandern, aika kulkee tempus præterlabitur.

kuljeskelen, lla Vfr. idem, max. *vagor*, G. sich herumtreiben.

kulkeus, uden Ns. *indoles* rei *fugitiva* l. *vagans*, G. das Herumschweifen, maan kulkeus exsilium, G. Landsflucht.

kuljet, lteen Ns. *status* rei *progredientis*, *progressus*, iter, G. Fortschritt l. Fortschreiten, on kulkeella est in itinere l. motu, inde *status vagus*, G. das Herumschweifen, it. ongen kuljet id. ac kuljin.

kuljin, lkimen Ns. *instrumentum provehens* e. c. solea nivalis, traha, G. Fortschreitungsmittel, ongen kuljin cortex l. calamus supernatans et hamum piscarium promovens.

kulkia, an al. kulkiain, amen Ns. *viator*, *peregrinator*, G. Reisender, Wanderer, it. *fugitivus*, *vagabundus*, *mendicus*, G. Umherschweifer, Bettler, Landstreicher, maan kulkiain exsul.

kulku, lun l. lkun Ns. *motus progressivus*, *ambulatio*, itio, *progressus*, G. Fortschreitung, Wanderung, Reise, Fortschritt, Fahrt, kowa l. hywá kulku cursus festinans, huono kulku progressus tardus, elámán kulku cursus vitæ, kulkutie via publica l. communis, kulkumies vir fugitivus, vagans, kulkuhewoinen equus errans, kulkutauti morbus epidemicus, it. on hywá kulku tiellá via est vecturæ commoda, G. Bahn.

kulkuinen, isen Na. *viatoribus commodus* e. c. via, navigabilis e. c. amnis, G. bereisbar, schiffbar.

kulokas, kaan al. kulokki, kin Ns. *fugitivus*, *vagans*, *errans* e. c. homo, equus, G. Verläufer.

kuljetan, ttaa Vf. *promoveo*, *profero*, *proveho*, G. vorwärts bringen l. führen, forthelfen, weiter befördern.

kuljettelen, tella Vfr. idem.

kuljetus, ukšen Ns. *promotio*, G. Forthelfung l. Führung.

kuljetutan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* quis promoveatur l. progrediatur, G. forthelfen l. führen lassen.

Kulju, un Ns. *fovea* aquæ *profunda*, *stagnum*, colluvies, G. Wasserpfütze, Lache,

Lache, it. al. *scaturigo*, fons, G. Quellader, it. §. kulju-pää id. ac kali- l. kalju-pää.

kuljuinen, iſen Na. *foveis* l. *stagnis frequens*, G. voll Pfützen l. Quelladern.

Kulkku, kun Ns. *caput lini*, pericarpium, G. Leinknoten, it. Sav. id. ac kurkku.

kulkkuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *capitatus*, G. knotig, max. in compos. et cum Genit. e. c. pieni-kulkkuinen pellawa linum exiguis ornatum capitibus, pellawan kulkkuinen ex capitibus lini.

kulkullinen, iſen Na. *capitatus*, *capitibus abundans*, G. knotenreich.

kulkutan, ttaa Vf. *gargarizo*, guttur colluo, G. sich gurgeln.

Kulkotin, ttimen Ns. (Hollola) *bovile*, G. Viehstall.

Kulku, un Ns. et kulkuinen, iſen Ns. dim. *tintinnabulum*, G. Klingel.

Kulkuus, uuden Ns. *rete variegatum* maculis majoribus et minoribus, G. Netz mit ungleich grossen Maschen.

Kullain pro kullakin et kullainen vide sub ku.

Kulleroitſen, ita V. *tuba* l. buccina *cantum suscito* l. echo excito, *buccino*, G. düten, auf dem Waldhorn l. Hirtenpfeife blasen.

Kullet, lteen Ns. *rete salmonum* profundum, al. kullet-werkko, G. eine Art Lachsnetz, inde kullet-kunta societas piscatorum ad unum pertinens rete.

Kulli, in Ns. *penis*, membrum virile, al. *scrotum*, testiculi, ſuoli-kulli hernia, G. Hodenbruch.

kullinen, iſen Na. *ad scrotum pertinens* e. c. ſuoli-kullinen herniosus, G. mit Hodenbruche behaftet.

Kulloin et kulloinen vide sub ku.

Kulma, an Ns. *angulus*, margo, G. Ecke, Winkel, kulma-kivi lapis angularis, joka-kulmalta omnibus ex partibus, ſilmä- l. otſa-kulma tempus capitis, G. Schlafbein, katſoo kulmain alta limis adspicit oculis, pitäjän kulma *tractus* parœciæ remotior l. ad fines, G. abgelegene Gegend, kulma-kunta complexus ejusmodi tractus, tällä kulmalla in hac regione, kulmin angulatim, oblique.

kulmainen l. kulmallinen, iſen Na. *angulatus*, angularis, G. eckig, ala-kulmaiſet ſilmät oculi torvi.

Kulmu, un Ns. *quisquiliæ* fœni l. straminis, G. zerriebenes Heu, Strohhalm, Auskehrig, heinän kulmuja.

Kulo, on Ns. *quisquiliæ graminis* l. gramen aridum tempore vernali in pratis, G. vorjährige, dürre Heustoppel, Grashalm, it. kulo l. kulo-walkia *ignis* ejusmodi quisquilias consumens, G. Stoppelbrand, inde *incendium* fortuitum silvas devastans, G. Waldbrand, kulo-raſtas turdus merula.

kuloinen, iſen Na. ejusmodi *gramine abundans* e. c. pratum, G. voll Heustoppeln l. Grashalme, it. §. ala-kuloiſet ſilmät id. ac ala-kulmaiſet.

kulotan, ttaa Vf. tales *quisquilias comburo*, inde *ignem* in silva *accendo*, G. Grasstoppeln verbrennen, Wald anzünden, it. tuli kulottaa metſän ignis silvam vastat, G. verbrennen.

kuloun, uta Vm. *quisquiliis* graminis aridi *obducor* ut pratum vere, G. mit dürren Heustoppeln bedeckt werden.

Kulokas et kulokki Ns. vide sub kuljen.

Kulppi, pin al. kulppo, pon Ns. *scutella*, haustrum, G. Trinkschale, Schöpflöffel.

Kulta, llan Ns. (Sv. guld) *aurum*, G. Gold, kulta-ſormus annulus aureus, kulta-ſeppä aurifaber, inde quidquid *carum* et *amatum* est, G. etw. Theures u. Geliebtes, e. c. kuule kultani audi deliciolum meum, weli-kulta frater carissime, leipä-kulta panis maximi æstimandus, ſanoi kulta-kielin dixit lingua blandiente, kulta-ſirkkuinen amica l. soror dulcissima, nec non aviculæ species.

kultainen, iſen Ns. dim. idem, kultaiſeni corculum meum, G. Herzchen, Liebchen, it. kultainen (rar. kullainen) Na. *aureus*, ex auro confectus, inde *pretiosus*, G. golden, kostbar.

kultaan (rar. kullaan), llata V. auro obduco, *inauro*, G. vergolden.

kultaus (rar. kullaus), uksen Ns. inaurandi actus, inde *auratura*, G. Vergoldung.

Kulu, lun Ns. vide sub kulaan.

Kulun,

Kulun, lua Vm. *teror* frictione ut vestis, *atteror*, sensim *consumor* l. imminuor ut farina usu, G. abgenutzt l. verbraucht werden, schleissen, aika kuluu tempus conteritur.

kulu, lun Ns. *attritus*, *consumtio*, inde *sumtus* l. impensa in quid facienda e. c. expensa juridica, G. Abnutz, Aufwand, Unkosten, ajan kulukſi temporis consumendi gratia, cfr. sub kulaan.

kuluinen, iſen Na. *sumtuosus*, G. kostspielig.

kulutan, ttaa Vf. *tero*, *attero* e. c. vestem, *consumo* e. c. pecuniam, *impendo* l. sumtus facio, G. abnutzen, verzehren, Kosten anwenden l. veranlassen, kulutan aikaa tempus fallo.

kuluttelen, tella Vfr. idem.

kulutus, tukſen Ns. terendi *actus*, *consumtio*, inde *sumtus*, impensa, expensa, G. Abnutzung, Aufwand, Kosten, omalla kulutukſella (kululla) suo sumtu.

Kumaan l. kumajan, mata al. kumiſen, ôta V. *sono* ut æs magnum l. campana major, *echo resono*, clango, G. schallen, tönen.

kumina, an al. kumu, un Ns. *resonantia*, G. Schallen.

kumahdan, htaa Vs. *subito resono*, inde *ferio* l. tundo l. labor ita ut sonus subitus oriatur, G. hastig schallen, den Klang schlagend erregen.

kumaus l. kumahdus, ukſen Ns. *sonus subitus*, clangor, G. Schall, inde *ictus* l. lapsus cum sonitu, G. Schlag, kumaus korwallen colaphus.

kumautan l. kumahutan, ttaa Vf. *sonum* subitum *excito*, G. hastigen Schall erregen.

Kumarran, rtaa V. me *proclino* vel genua vel dorsum flectendo, G. bücken, neigen, inde *veneror*, *adoro*, nec non *officiose* quem *tracto*, G. verehren, Ehrerbiethung bezeugen.

kumartelen, rrella Vfr. idem.

kumarrus, ukſen Ns. sui *proclinatio*, genuum l. dorsi flexione, inde *veneratio*, *adoratio* nec non *officiosa tractatio*, G. das Bücken, Buckling, Ehrerbiethung, it. *status declinatus*, G. gebückte Stellung, käyn kumarrukſiſſa.

kumarrun, rtua Vm. *proclinor*, *incurvesco*, G. vorwärts gebeugt l. geneigt werden.

Kumina, an Ns. (Sv. kummin) *carum carvi*, G. Kümmel.

Kumiſen V. et kumina Ns. vide kumaan.

Kumma, an Na. *singularis*, insolitus, inde *mirus*, mirabilis, G. seltsam, wundervoll, it. Ns. *mirum* quid, res miranda, G. Wunder, kummia kuuluupi, §. kumma Run. pro kuin miná.

kummainen, iſen Na. dim. idem.

kummaan, mmata V. *miror*, *admiror*, dico insolitum esse, G. verwundern, anstaunen.

kummaelen l. kummailen, lla Vfr. idem.

kummastan, aa V. et kummastelen, lla Vfr. idem.

kummastus l. kummaksun, ua Vm. *miratione percellor*, miror cum stupore, G. erstaunt werden, kummastun ſitá.

kummitan, ttaa Vf. al. usitatius kummittelen, tella Vfr. (Uloæ) *mirum me præbeo*, instar spectri me gero, vestitu l. gestibus alios terreo, G. sich seltsam l. wunderbar zeigen, spuken, wundervoll erscheinen, inde ſiellá kummittelee visiones miræ l. spectra ibi apparent.

kummitus, ukſen Ns. *mira se gerendi* ratio, inde *visio mira*, spectrum, G. wundervolle Erscheinung, Spuk, Gespenst.

Kummi, in Ns. *testis baptismi*, compater, G. Gevatter l. Gevatterinn, kummin lahja donum a testibus infantulo dandum.

Kummin l. kumminkin prtcl. vide sub ku.

kummoinen, iſen Na. vide ibidem.

Kummurras, aan Ns. (Sv. gumrikskorn) rar. *hordei varietas*, G. zweizeilige Gerste (ſulka-pää).

Kumo, on Ns. *status* rei *subversus*, G. umgekehrte Stellung, kaadan kumoon l. kumollen subverto, on kumoſſa l. kumolla est subversus, G. umgeworfen.

kumoon l. kumoan, mota V. *subverto* e. c. vas, traham, G. umwerfen l. umkehren.

Kumpahun, ua Vm. Run. stillatim decido, *destillo*, G. tropfen.

Kumpelet, leen Ns. (Sv. kummel) *strues lignea* in montibus indicii gratia incendenda, G. als Signal anzuzundender Holzhaufen auf Bergen (kokko).

Kumpi, mman pron. vide sub ku.

kumpainen, iſen pron. Sav. idem, vide ibidem.

Kumppani l. kumppali, in Ns. *socius*, *sodalis*, G. Camerad, Gesellschafter (toweri), inde *par binorum* unum quid constituentium e. c. mas et femina.

kumppanuus, uuden Ns. *societas*, sodalitas, G. Cameradschaft.

kumppanus, ukſen Ns. *unus sodalium* l. binorum, G. Einer von Cameraden, pl. kumppanukſet sodales inter sese, bini ad unam pertinentes societatem, G. beide Cameraden.

Kunainen, iſen Na. vide sub ku.

Kunehdun, htua Vm. *extorresco* ut amnis, *cesso* a fluxu, G. austrocknen, stocken, it. *torpesco* ut membrum corporis, quiesco a motu, G. erstarren, sich stillen.

Kuningas, kaan Ns. (Sv. konung) *rex*, G. König, inde kuninkaan-lakki l. -kypärä reticulum ventris animalium ruminantium, G. Magenhaube, kuninkaan tähti balteus orionis, constellatio.

kuninkaallinen, iſen Na. *regius*, regalis, G. königlich.

kuninkuus, uuden Ns. *majestas regia*, G. königliche Würde.

Kunka, kunkasta pro kuhunka vide kuka.

Kunnas, aan Ns. *collis*, tumulus, G. Hügel.

Kunne l. kunna pro kuhunka vide sub ku.

kunni l. kunnik vide ibidem.

Kunnia, an Ns. *honor*, *existimatio*, veneratio, nec non *dignitas*, *gloria*, *laus*, fama, G. Ehre, Ehrenbezeugung, Hochachtung, Ruhm, Herrlichkeit, pidän kunniassa magni facio, veneror, honore prosequor, kunnian pyyntö captatio honoris, cupiditas laudis, kunnia-arwo dignitas honoris, kunnia-ſukuinen nobilis natu, Kunnianne vestra Claritas, allocutio officiosa, kunnia-werkko l. -werho hymen, virginitas, it. eccl. taiwaan kunnia gloria cœli.

kunniallinen, iſen Na. *honestus*, honorabilis, honoratus. *honorificus*, G. ehrlich, ehrwürdig, ehrenvoll, rühmlich.

kunniallisuus, uuden Ns. *honestas*, G. Ehrlichkeit.

kunnioitan, ttaa al. kunnioitſen, ita V. *honoro*, honore prosequor, *veneror*, *revereor*, G. ehren, verehren, hochachten, it. *laudibus effero*, honore et gloria dignum quem prædico, G. preisen, rühmen.

kunnioittelen, tella Vfr. idem.

kunnioitus, ukſen Ns. *honoratio*, G. das Ehren.

Kunta, nnan Ns. *complexus*, *collectio*, G. Umfang, das Ganze, sed non nisi in compos. usitatum e. c. kihla-kunta, seura-kunta, maa-kunta, kanſa-kanta, kylä-kunta, kymmen-kunta vide sub kihla, seura etc.

kunnittain prtcl. *per collectiones*, haud singuli, sed plures simul, G. haufenweise.

Kunto, nnon Ns. *vis corporis*, *capacitas* l. *habilitas* ad quid, nec non *vis animi*, ingenium, scientia, G. Körperkraft, Geistesvermögen, Fähigkeit, Geschicklichkeit, onko sinulla kuntoa gaudesne viribus, wähällä kunnolla viribus exiguis.

kuntoinen l. kuntohinen, iſen Na. *viribus præditus*, *capax*, *habilis*, potens rei gerendæ, G. vermögend, fähig, geschickt, ſen kuntoinen ei viribus similis, wähä-kuntoinen debilis.

kunnollinen, iſen al. kunnokas, kkaan Na. idem.

kunnotoin, ttoman Na. car. *debilis*, *ineptus*, nullius frugis, G. ungeschickt, unfähig, untauglich.

kunnotar, ttaren Ns. Run. *femina valida*, G. starke Nymphe.

Kuntus l. kuntuus, uun Ns. *rangifer mas trimus* l. quadrimus, G. drei l. vierjähriges Rennthier.

Kuoha, an Ns. max. pl. kuohat *scrotum* l. testiculi max. equi, G. Hodensack l. Hoden (kuhat).

kuohitſen, ita V. *castro*, exseco, G. verschneiden, entmannen.

kuohilas,

kuohilas, aan Ns. *castratus* equus, bos etc. G. Verschnittener.

kuohari, in Ns. *castrator*, G. Verschneider, kuoharin ſanat lectiuncula castratorum magica.

kuohitutan, ttaa Vf. *curo ut* castretur, G. verschneiden lassen.

Ku'ohitan et ku'ohitus id. ac ku'oitan et ku'oitus.

Kuohkia, an Na. id. ac kouhkia, kehkiä.

Kuohun, ua al. rar. kuohaan, hata V. *spumo*, *æstuo*, ebullio l. efferveo, spumans fremo, inde *tumeo*, G. schäumen, sprudeln, brausen, schwellen.

kuohuilen, lla al. kuohaelen l. kuohailen, lla Vfr. idem.

kuohina, an Ns. *æstuatio* l. *spumatus* e. c. undarum l. cataractæ, G. das Schäumen, Gebrause.

kuohu, un al. kuoho, on al. rar. kuoha, an Ns. idem, inde *locus* fluvii l. maris *spumans* l. æstuans, koſken kuohu l. kuoha cataracta rapidissima, meren kuohu *spuma* maris, kuohu-ſavi argilla tumescens, inde *tumor*, G. Sprudel, Schaum, Schwall.

kuohutan, ttaa Vf. *facio ut* spumet l. ebulliat, æstuet, G. schäumen l. brausen l. sprudeln machen.

kuohuttelen, tella Vfr. idem.

kuohutus, tuſen Ns. *actus* spumam l. æstum emovendi, G. Erregung des Sprudelns.

Ku'on l. kuwon, oa V. *vomo*, evomo, *vomitu laboro*, G. sich erbrechen, speien.

ku'oitan l. kuwoitan, ttaa Vf. *vomitum* l. nauseam *moveo*, G. Erbrechung l. Ekel erregen, ekeln, ruoka ku'oittaa minua cibus mihi est nauseosus, inde minua ku'oittaa *nausea laboro*, nauseo, G. Ekel empfinden.

ku'oittelen l. kuwoittelen, tella Vfr. idem.

ku'oitus l kuwoitus, uſen Ns. *emotio vomitus* l. nauseæ, inde *nausea*, *vomitus*, G. Ekelerregung, Ekel, Erbrechung.

Kuokin, kia V. Abol. *cornibus ferio* ut boves, G. mit Hörnern stossen (puoken).

kuokaiſen, sta V. idem, de actu subito.

kuokkelen, kella Vfr. idem.

Kuokka, kan Ns. *instrumentum* manuale *uncatum*, confringendis glæbis et emovendæ terræ, *ligo*, *rastrum*, G. Erdhacke, it. al. kuokka l. kuokka-wieras *hospes non invitatus* in nuptiis, G. Schmarotzer.

kuokin, kia V. *ligone* terram *emoveo* l. glæbas confringo, pastino, G. hacken, mit der Hacke aufrühren, it. al. nuptias l. convivia *haud invitatus inviso*, G. schmarotzen.

kuokko, kon Ns. ligone *emotus ager* l. locus al. kuokko-maa, G. behacktes Feld.

Kuokſa, an Ns. *pullus castoris* nondum annuus, G. Biberjunge.

Kuola, an Ns. *sputum* pituitosum, *pituita* ex ore effluens l. spumans, G. Geifer, Schaum.

kuolainen, iſen Na. *pituitosus*, spumans e. c. os, mucosus, G. geiferig, schäumig.

kuolain, amen Ns. max. pl. kuolamet *orea* freni equini, G. Pferdegebiss.

kuolaiſin, imen Ns. max. pl. kuolaiſimet *nares* equi, G. Nasenlöcher des Pferdes.

Kuolen, lla V. *morior*, mortem obeo, G. sterben, kuolen nälkään, wiluun, tautiin morior fame, frigore, morbo, kuolen weteen aqua suffocor, it. fig. *vi* et nervo *privor*, jalka kuolee pes torpescit, ſydän kuolee cor commiseratione afficitur l. ægre fert, ruoho kuolee gramen flaccescit siccitate, pakkainen kuolee frigus remittit, G. betäubt l. erstarrt werden.

kuoleskelen l. kuolekſelen, lla Vfr. idem, max. *epilepsia* l. apoplexia *delabor*, G. ohnmächtig werden von fallender Sucht l. Schlagfluss, kuoleskelemus epilepsia, apoplexia, kuoleskelia epilepticus.

kuolewun, ua al. kuoleennun, ntua Vm. Abol. *vi* et nervo *privor*, *torpesco* ut pes, G. ohnmächtig l. starr werden.

kuollo l. kuolo, on Ns. *mors*, decessus e vita, G. Todt, das Sterben, kuollo-wuodet lectus mortis.

kuolema, an al. kuolento, nnon Ns. idem, kuoleman lintu motacilla phœnicurus l. trochilus, mortem cujus, ut putant, cantu prænuntians, kuoleman koura vide koura.

kuoli l. kuolli, in Ns. *mortis accessio*, *amissio*

sio vitæ, G. Lebensverlust, kuolin-wuode bet lectus in quo quis moritur, kuolin tauti morbus letifer.

kuolia l. kuollia, an Na. *mortuus*, exanimus, G. todt, e. c. makaa kuoliana mortuus jacet, kyön kuoliakſi ferio ita ut moriatur; ceteri Cass. inusit. it. al. kuoliat Ns. *genii mythol.* mortuos comitantes, G. Sterbegeister.

kuoletan, ttaa Vf. vita privo, *occido*, *neco*, G. sterben machen, tödten, it. kuoletan ſairaſta ægrotum *morientem tueor*, G. eines Sterbenden warten, it. kuoletan lain legem *vi* et auctoritate *privo*, kuolettaa woimat vires frangit, debilitat, G. schwächen, entkräften, ohnmächtig machen.

kuomi, in al. kuomo, on Ns. *traha camerata* l. tecta, G. bedeckter Schlitten.

kuona, an Ns. *scoria* l. fæx ferri l. æris, G. Schlacke, Schmuz, terwan kuona scoria picis coctæ, it. *massa ferri indigesta* et rudis in lacubus et paludibus, G. Sumpferz.

kuonainen l. kuoninen, iſen Na. *fœculentus*, scoria abundans, G. schlackig.

kuono, on Ns. *rostrum* l. os quadrupedum prominens, G. Maul, Schnauze, Rüssel (turpa), kuono-reugas camus.

kuonoinen, iſen Na. *rostrum habens*, G. schnauzig, sed non nisi in compos. e. c. kowa-kuonoinen rigidi rostri, pitkä-kuonoinen.

kuonollinen, iſen Na. idem, separat. usitat.

kuonokas, kkaan Na. *majusculo ornatus* rostro, G. grossschnauzig, inde kuonokas ihminen homo protervus.

kuonolainen, iſen N. *homo ore eminente* ornatus, G. der einen hervorragenden Mund hat, inde *Calmuckus*, G. ein Kalmück.

kuontalo, on Ns. Botn. Wib. *pensum* lini, hapsus nendi, G. Flachsknocke (tutti).

kuopa, an Ns. id. ac huoppa, al. *soccus* setaceus in calceis, G. Socke.

kuopi, win Ns. Caj. id. ac kuowi.

kuopia, ppia V. unguibus *rado* l. *scabo* ut canis l. gallina humum, G. kratzen, scharren.

kuopo l. kuopoi, pon al. kuopus, ukſen Ns. liberorum *ultimus* l. *minimus natus*, G. der Jungste von Geschwistern.

kuopuinen l. kuopoinen, iſen Ns. dim. idem.

kuoppa, pan Ns. *fovea* in terra, G. Grube, Graben.

kuoppaan, pata al. kuopitſen, ita V. *defodio* l. infodio terræ c. c. cadaver, in terra *condo* c. c. rapas, G. vergraben, verscharren, cfr. hautaan.

kuoppaelen l. kuoppailen, lla Vfr. idem.

kuoppaus, ukſen Ns. *defossio*, G. Vergrabung

kuoputan, ttaa V. *scabo* ut equus, G. schaben, al. id. ac kuopia.

kuoret, een Ns. salmo *eperlanus*, minutissimus, G. Stintenart (koret).

kuori, ren Ns. *cortex* arborum, *testa* ovi, *crusta* panis, *flos* lactis, *putamen* nucis, G. Rinde, Schale, Kruste, Sahne.

kuorinen, iſen Na. *cortice* l. testa *ornatus*, corticosus, nec non *a cortice confectus*, G. rindig, schalig, sahnicht, kowa-kuorinen dura cortice l. testa obductus, e. c. insectum coleopter.

kuorellinen, iſen Na. idem.

kuorinkainen, iſen Ns. *insecti species*, generis coleopter. G. Schalinsect.

kuorin, ia V. *decortico* e. c. arborem, rapam, ovum, lac, G. abschälen, rahmen.

kuorret, een Ns. *flos* lactis, G. Sahne.

kuorrun, rtua Vm. *cortice* l. crusta *obduco*, corticosus fio, florem contraho ut lac, G. sich berinden, mit Rinde l. Schal l. Sahne bedeckt werden.

kuori, in Ns. (peregr.) *chorus* l. *adytum templi*, G. Chor, taiwaan kuori chorus cœli.

kuorma, an Ns. *onus* ferendum, *vehes* ligni l. fœni etc. G. Fuder, Bürde.

kuormittain prtcl. *per onera*, vehes quaque vice, G. fuderweise.

kuormaan, mata al. kuormitan, ttaa V. *onero*, *vehem constringo* l. compono, G. aufladen, Fuder aufhäufen und zubinden.

kuorret, rteen Ns. *sutura* calcei *infima*, G. unterste Naht am Schuh, cfr. sub kuori.

kuorſaan, ſata V. *sterto* in somno, G. schnarchen.

kuorſun l. kuorſkun, ua V. *sternuto*, spiritum cum impetu efflo ut equus, inde *fremo*, G. schnauben, schnauben.

Kuoru, un Ns. *vas concavum*, G. Schale, cfr. kouru.

Kuoſu, un Ns. id. ac kouſa l. kouſu, inde ojan kuoſu lira, qs. directio liræ.

Kuotta, tan Ns. *pituita*, spuma pituitosa et glutinosa, G. Schleim, Schlamm, it. al. waſikan kuotta *involucrum* vituli prognati, G. Hülle, cfr. kota, it. al. id. ac kuotus.

kuotus, ukſen Ns. *homo nequam*, nullius frugis, G. Schmutzler.

Kuowi, in Ns. *scolopax* arquata l. phæopus, G. Schnepfenart.

Kupaan l. kupajan, wata al. kupiſen, ôta V. *parum strepo* l. crepo, G. knastern, knurren, käyn kupajan crepans ito, inde *discurro* et operosus sum, G. knasternd u. geschäftig umherlaufen.

kupasteleu, lla Vfr. idem.

Kupari, in Ns. (Sv. koppar) *cuprum*, æs, G. Kupfer, al. waski.

kuparinen, iſen Na. *cupreus*, æreus, G. kupfern.

Kuper-keikka, kan Ns. *lapsus præceps*, G. Burzelbaum, cfr. keikka.

Kupera, an al. kupero, on al. kuperiaſ, aan Na. nec non kuperiainen, iſen Na. dim. et kuperiaiſuus, uuden Ns. id. ac kuweriaſ, kuweriaiſuus sub kuwerran.

kupia, an Na. idem, inde kupia leipä panis *tumidus* bene fermentatus, G. pausig, gewölbt.

Kupinaſ, aan Ns. id. ac kupſu.

Kupla, an Ns. *bulla* aquæ, kalan kupla *vesica* piscis, it. *apostema*, *tuber* in corpore, G. Wasserblase, Fischblase, Beule, Geschwulst, cfr. kuppa.

Kupſu, un Ns. Run. *scaturigo*, fons, G. Quellader.

Kupo, wou al. kupu, wun Ns. *fasciculus* e. c. straminis, *merges*, G. Strohbund.

kuwottain prtcl. *fasciatim*, G. bundweise.

Kuppa, pan al. kuppu, pun al. kuppo, pon Ns. *bulla* aquæ, nec non *tuber* l. *tumor* in corpore, *scirrhus*, G. Blase, Beule, Geschwulst, inde kuppa-tauti lues venerea.

kuppelo, on al. kupula, an Ns. idem, inde fig. *globulus*, G. Kügelchen.

kuppeloinen l. kuppuloinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. id. ac kuppainen.

kuppainen l. kuppuinen, iſen Na. *bullis abundans* e. c. aqua, *tuberosus*, tumoribus laborans, G. voll Blasen l. Beulen.

Kuppaan, pata al. rar. kupitſen, ita V. (Sv. koppa) *scarifico*, G. schröpfen, inde kuppa-kirwes l. kuppi-rauta scalpellum scarificantis, kuppa- l. kuppi-ſarwi qs. sanguisugium scarificantis, it. §. rar. kuppaan kullenkin oſanſa tribuo cuique suum, G. zutheilen.

kuppaus, ukſen Ns. *scarificatio*, G. das Schröpfen.

kuppari, in Ns. *scarificatrix*, al. kupparimmä, G. Schröpferinn.

kuppautan, ttaa Vf. *curo ut* scarificetur, G. schröpfen lassen.

Kuppi, pin Ns. (Sv. kopp) *scutella* l. scutula, G. kleine Schale, Tasse.

kupillinen, iſen Na. *scutulam habens*, G. Schale habend, it. *quantum capit* scutula, G. eine Tasse voll.

Kuppo, pon Ns. vide kuppa.

Kuppuroitſen, ita V. *præceps prolabor* l. præcipitem me volvo, G. mit dem Kopfe voran fallen, Burzelbaum machen.

Kupſahdan, htaa Vs. cum *sonitu decido* l. labor l. tundo, G. mit Geräusche fallen l. schlagen.

kupſahtelen, hdella Vfr. idem.

kupſahdus, ukſen Ns. *sonus ex lapsu* l. contusione, G. Geräusch vom Falle.

kupſin, ia V. id. ac kupaan.

Kupſu, ſun Ns. Sav. Caj. *vesica* piscium natatoria, G. Fischblase (kupinaſ, kupla).

Kupu, wun Ns. *ingluvies* avium, fig. *venter* animalium, G. Vogelkropf, Bauch, it. kaalin kupu *caput* brassicæ, G. Kohlkopf, kupu-kaali brassica capitata, cfr. kupo.

kupuinen, iſen al. kupuwa, an Na. *ventrosus* e. c. vacca, dolium, *cavus*, convexus, G. bäuchig.

kupuri, in Ns. *animal ventrosum*, ideoque *vorax* l. avidum cibi, G. Grossbauch.

kupula Ns. et kupulainen Na. vide kuppa.

Kupukka, an Ns. *globosum quid*, inde *nymphæa*, G. Seeblume, al. upukka, lummet, nec non *pyxis rotunda* in qua quid servatur, G. kugelförmige Dose, al. id. ac kuppa.

Kura, an Ns. *cænum*, *limus*, stercus liquidum, G. flüssiger Unflath, Schlamm Koth, kura-tauti diarrhœa, it. §. kura-käſi manus *læva*, G. link, kura-puoli.

kurainen, iſen Na. *cænosus*, *limosus*, G. schlammicht, kothig.

kuratti, tin Ns. *diarrhœa*, inde fig. *detestandum* et cænosum *quid*, G. Durchfall, Schmutzbartel.

Kuras, akſen Ns. *instrumentum tundendi* l. cædendi, *tudes* lignea, *baculus*, ensis, G. Schlagwerkzeug, Stock etc.

Kureeri, in Ns. (peregr.) *cursor* publicus, G. Curier.

Kuret, een Ns. *ruga*, *plica*, sutura complicata, G. Falte, Krünkel, Runzel, kuret-nuora vinculum plicaturæ, G. Zugband.

kureinen, iſen Na. *rugosus*, *se plicans*, in plicas corrugatus, G. schrumpfig, faltig, runzelig.

kurehdun, htua al. kureennun, ntua Vm. *in plicas contrahor*, in rugas coarctor, *corrugor*, *complicor*, inde exsiccor et *contrahor ex siccitate* ut argilla, fons, G. sich falten l. runzeln, schrumpfen.

kuron, oa al. kuroon, rota V. *corrugo*, *complico*, rugans consuo l. constringo, G. falten, runzeln, krimpen, kuron ſukkaa tibiale acu corrugans resarcio, G. flicken.

Kuri, in Ns. 1. *modus agendi* l. se gerendi, G. Art u. Weise sich zu betragen l. zu handeln, Sitte, kaikilla kurilla omnibus modis, ei ſillä kurin (Adv.) haud eo modo, hänellä owat monet kurit multæ ei sunt agendi rationes, variæ technæ l. ambages malitiosæ, 2. severus *modus tractandi* alios, *disciplina*, *coërcitio* l. *castigatio* e. c. puerorum, G. Behandlungsart, Zucht, Züchtigung, pitää kuriſſa severa disciplina coërcet, poika elää kurita puer disciplina caret i. e. educatio ejus negligitur, it. §. joka-kurilta omnibus ex lateribus, G. Seite, wie oikialle kurille dextrorsum.

kurinen, iſen Na. *ad modum* se gerendi l. alios tractandi *pertinens*, G. gesittet, geartet, sed max. in compos. et cum Genit. usitat. e. c. pahan kurinen mies vir malis utens technis, kowan kurinen iſä pater severa disciplina coërcens liberos, hywän kurinen lapſi puer bene educatus l. disciplinam facile admittens.

kuritan, ttaa V. *disciplina coërceo*, severe tracto, inde *castigo*, G. in Zucht halten, züchtigen.

kurittelen, tella Vfr. idem.

kuritus, tukſen Ns. *coërcitio*, disciplina, *castigatio*, G. Züchtigung, Zucht.

kurielen, lla Vfr. rar. *technis* l. ambagibus variis malitiosis *utor*, *tergiversor*, G. Streiche u. Umschweife machen.

Kurikka, kan Ns. *tudicula*, *clava*, max. tudes lignea lavandis linteis, G. Keule, Klopfholz, kurikkainen, iſen Ns. dim. Run. idem.

kurikoitſen, ita V. *tudicula pulso*, *clava tundo*, G. mit der Keule schlagen, ausklopfen.

Kurimus, ukſen Ns. *vorago* aquæ, *vortex* aquam absorbens, G. Strudel.

Kuriſen, ôta V. *strideo*, voce strepa stridente, inde *murmuro* l. ægre fero, *rhoncho* ut pectus, *quirito* ut infans, G. knurren, knirren.

kurina, an Ns. *stridor*, sonus strepens, *murmur*, G. Geknarre.

kurahdan, htaa Vs. *subito strideo*, G. hastig knurren.

kuriſtan, aa V. ejusmodi *stridorem cieo* l. facio ut quis strideat, G. knurren machen, inde *adstringo* l. *comprimo* quid ita ut stridorem emittat, G. zusammendrücken, auspressen, festpressen, kuriſtan kurkkua collum adstringo, suffoco, kuriſtan wettä puuſta aquam adstringendo exprimo ex ligno, kuriſtan aſtiaſta ex vase subverso qs. exprimo, cfr. kiriſtän.

kuriſtelen, lla Vfr. idem.

kuriſtus, ukſen Ns. *stridoris excitatio*, *adstrictio*,

strictio, *compressio*, expressio, suffocatio, G. Knurrenmachung, Zusammendrückung, Auspressung.

Kurittu, tun Na. *læva* manu *utens* pro dextra, G. links, die linke Hand gebrauchend.

Kurja, an Na. *miser*, miserandus, G. arm, elend, kurja mies homo misellus, kurja aika tempus triste, kurja ſana vox aspera, kurja aſia res deploranda, inde al. *perversus*, *pravus*, malignus, G. schlecht, boshaft, kurja ſota-mies miles nequam, kurja mies vir iniquus, kurjaſti misere, male, triste, prave.

kurjainen, iſen Na. dim. idem.

kurjuus, uuden Ns. *miseria*, vita tristis et miserabilis, G. Elend, nácn paljo kurjuutta multa patior mala, it. *pravitas*, *malitia*, iniquitas, G. Bosheit, kárſin heidán kurjuuttanſa.

Kurki, rjen Ns. ardea *grus*, G. Kranich, nec non kurki l. paha kurki *genius malus* et horribilis, terricula horrida, spectrum, G. böser Geist, Gespenst, Spuk, merſáu kurki ursus perterrens, wói paha kurki vox indignantis, it. auran kurki *manubrium* aratri eminens, kurjen-papu vicia cracca l. sæpium al. hiiren hernet, kurjen marja id. ac karpalo, kurjen kello campanula, kurjen nokka geranium, kurki-hirſi trabs suprema tecti in domibus.

kurkistan, aa V. instar gruis *extenso collo circumspicio* l. introspicio, *erectus speculor*, G. Hals ausstrecken u. also nachsehen.

kurkistelen, lla Vfr. idem.

kurkistus, ukſen Ns. *colli extensio* et intenta *circumspectio*, G. Ausstreckung, des Halses.

kurkotan, ttaa V. id. ac kuroitan.

kurkottelen, tella Vfr. idem.

kurkotus, ukſen Ns. id. ac kuroitus.

Kurkku, kun l. Sav. kulkku, kun Ns. *guttur*, nec non ſig. partes vicinæ c. c. *gula*, *fauces*, *collum*, G. Gurgel, Hals, al. Inus l. henki-kurkku guttur, ruoka-kurkku gula, kurkku-laki palatum, kurkun kanſi l. kamin uva, kurkun ſolmu cartilago gutturis prominens, kurkun poltto angina: inde niitun kurkku *pars angustior* prati, meren kurkku *fretum maris*, G. Meerenge, max. *Quarken* in sinu botnico, potelin kurkku qs. collum lagenæ.

kurkuinen, iſen Na. *guttur habens*, G. halsig, sed non nisi in compos. e. c. iſo-kurkkuinen apertum habens guttur, altiore loquens voce, vorax.

kurkullinen, iſen Na. idem, separat.

Kurmo, on al. kurmu, un Na. *avidus* cibi l. potus, *vix satiabilis*, cibo non contentus, G. gierig, fressig (ſyöláš), it. al. *delicatus* et *difficilis* in cibo, qui cibos spernit, G. wählerisch, ekel (uirſu), inde al. in genere *haud contentus*, *stomachosus*, rixosus, G. mürrisch, übellaunig, zánkisch (kuruu), kurmu lehmá vacca alias cornibus ferieus, kurmu akka l. -kerttu anus rixosa, murmurans.

kurmoan, mota al. kurmuan, uta V. *avide voro*, deglutio, G. gierig fressen l. verschlingen.

Kurmotan, ttaa V. *terrendo abigo*, *coërceo* l. castigo, G. verscheuchen, züchtigen.

Kurmu, un Ns. Nyl. *capra* annua, G. einjährige Ziege, cfr. kurmo.

Kurna Ns. & kurnitſen l. kurnin V. id. ac kuurna, kuurnitſen.

Kurnan, aa al. kuruin, ia al. kuruün, nita V. *sono* ut guttur in bibendo, *strideo*, crepo, inde *murmuro*, G. knurren, murren.

kurnu, un Na. *stridens* l. *crepans*, inde *morosus*, impatiens, rixosus, G. knurrend, mürrisch, zánkisch, kuruu-kerttu vide kurmo.

kurnuan, nuta V. *morosus sum*, murmuro, rixor, G. murren, zanken, schelten.

kurnutan, ttaa Vf. *murmur cieo*, G. Gemurre erregen, inde id. ac kurnuan.

kurnutus, tukſen Ns. *stridor*, *murmuratio*, G. Gemurre.

Kuro, on Ns. *status* corporis *extensi* l. porrecti, G. ausgestreckte Stellung, inde katſon kurolta collo erecto prospicio, kuultelen kurolta l. korwa kurolla aure attenta auscultо.

kuroitan, ttaa V. *extendo corpus* qs. altum l. remotum quid petiturus l. capturus, G. sich ausstrecken nach etwas (kurkotan),

tan), kuroitan ſilmäni hautaan extenso collo in sepulcrum prospicio, kuroittaa puuhun sursum se porrigit in arborem enixurus, kuroitan korwani l. käteni aurem attendo, manum porrigo.

kuroittelen, tella Vfr. idem (kurkottelen).

kuroitus, ukſen Ns. *extensio corporis* l. colli, capiendi l. inspiciendi gratia, *porrectio* manus, *attentio* auris, G. Ausstreckung (kurkotus).

Kuron l. kuroon V. vide sub kuret.

Kurpoinen l. kurpuinen, iſen Ns. pl. kurpoiſet l. kurpuiſet *calcei species* ex corio piloso, G. rauher Schuh.

Kurru, un Ns. *discus* puerorum lusorius, G. Wurfscheibe.

Kurttoinen, iſen Ns. pl. kurttoiſet id. ac kurpoinen.

Kurttu, tun al. kurtti, tin Na. *rugosus*, *corrugatus*, complicatus (kureinen), inde *contractus*, decurtatus, G. faltig, schrumpfig, runzelig, abgekürzt.

kurtuinen, iſen Na. dim. idem.

kurtun, ttua Vm. id. ac kurehdun, inde *contrahor*, decurtatus fio, G. runzelig l. abgekürzt werden.

Kuru, run Ns. *sinus minor* e. c. maris, *angulus* domus, G. kleine Bucht, Ecke, cfr. huru.

Kurwi, in al. kurwiſo, on Ns. id. ac kuowi l. kuiri.

Kuſi, ſen Ns. *urina*, lotium, G. Harn, Urin, menen kuſellen ad urinam reddendam abeo, ajaa kuſellen urinam movet, inde terwan kuſi aquosa lympha picis coctæ, kuſi-ſirkka ephemera, insect.

kuſinen, iſen Na. *urinosus*, G. harnhaft, inde kuſinen terwa pix lymphosa.

kuſiainen l. kuſilainen, iſen Ns. *formica*, G. Ameiſe, kuſiais- l. kuſilais-peſä l. -keko acervus formicarum, myrmecion.

kuſen, ſta V. *mingo*, urinam reddo, G. harnen.

kuſeskelen, lla Vfr. idem.

kuſetan, ttaa Vf. ad mingendum *excito*, *curo ut* mingat e. c. infans, *urinam moveo* ut medicamen, G. harnen machen, Harn treiben, minua kuſettaa urgeor ad mingendum.

kuſitin, ttimen Ns. *vesica urinalis*, G. Harnblase, inde *vesica* piscium *natatoria*, G. Fischblase.

Kuskutan V. & kuskuttelen Vfr. id. ac kuiskutan.

Kusſa et kusta vide kuka sub ku.

Kustannan, ntaa al. kustaan, tata V. (Sv. kosta) 1. *impendo*, impensas facio, G. Kosten anwenden, Geld l. Mühe aufwenden, Unkosten machen, kustannan poikani koulunn l. papiſſi tantas in filium ago impensas, ut scholam frequentare l. sacerdotium inire ei liceat, it. 2. *sumtuosus* et molestus *sum* cui, G. kostspielig seyn, kosten, kyllä ſe kustantaa minullen molestum et difficile, multi laboris et impensæ est mihi.

kustannus, ukſen Ns. *impensarum actio*, *impensa*, sumtus, G. Kostenanwendung, Aufwand, Unkosten, käräjän kustannukſet impensæ juridicæ.

Kuten prtcl. Sav. vide sub ku.

Kuti, din Ns. *constantia* et *firmitas* rei, G. Stand, Bestand, pitää kutinſa firmo stat talo, haud fallit, ei pidä kutianſa haud consistit, haud perdurat, cedit, cfr. sub kutu.

Kutian, tita al. kutin, ia V. *titillor*, titillationem sentio, *prurio*, G. Kitzel empfinden, jucken, kylkeni kutii latus titillatu afficitur.

kutiſen, sta V. idem, inde qs. *titillans moveor* l. repo ut pulex, G. kitzelnd kriechen, kirppu kutiſee, it. kutiſee korwaan in aurem *insusurrat*, G. flüstern.

kutina, an Ns. *titillatus* passivus, *pruritus*, G. Empfindung des Kitzelns, Kitzel, inde *motus reptans* et *titillans* e. c. pulicis, G. kitzelnde Bewegung.

kutinen, iſen Na. *titillatum* facile *sentiens*, titillationis impatiens, pruriens, G. Kitzel leicht empfindend, kitzlig.

kutitan, ttaa Vf. *titillo*, titillatum excito, G. kitzeln, jucken.

kutittelen, tella Vfr. idem.

kutitus, ukſen Ns. *titillatio* activa, G. das Kitzeln.

kutelehdan, htaa Vf. *parum* l. leviter *titillo* ut pulex l. pediculus reptans, G. wenig kitzeln.

kuti l. kutti Intj. vox titillantis kuti kuti, G. Ausruf

G. Ausruf des Kitzelnden, it. al. vox exprobrantis, G. Ausruf des Neckens (piti), kutti ſinulle id quidem meruisti, pro merito tibi evenit, kutti jopa ſain papæ jam accepi, inde

kutitan, ttaa V. *exprobrans* l. irridens cui *dico* kuti kuti, G. necken.

Kutia l. kutiana, an Ns. id. ac kutwana.

Kutiš Intj. vox abigendi feles, G. Katzenverscheuchungsausruf.

kutištan, aa V. *abigo* l. *absterreo* max. feles, G. verscheuchen, it. al. *adstringo, coarcto, comprimo*, contraho, G. verengen, zusammendrücken l. pressen (kurištan).

kutištun, ua Vm. *absterreor* ut felis, G. verscheucht werden, it. al. *adstringor, coarctor*, comprimor, G. verengt l. zusammengedrükt werden, kurkku on kutištunut guttur est adstrictum.

Kutju, un Ns. *terra paludosa* qs. pendula l. aquis supernatans, G. sumpfige u. schwankende Erde, al. kutju=maa l. =ſawi (kutu).

kutjutan l. kutjotan, ttaa V. *pendulus moveor* ut palus, G. sich schwankend bewegen.

Kutkun, ua Vm. 1. *pendulus moveor* ut terra paludosa, G. schwanken (kutjutan), 2. al. *titillor*, titillatione afficior, G. Kitzel empfinden, jucken (kutian), 3. al. dolore *prurio* ut vulnus, G. juckend schmerzen (karwaštelen).

kutkutan, ttaa Vf. 1. *pendulum* quid *moveo*, G. schwenken, it. 2. *titillo*, titillans frico, G. kitzeln, it. 3. al. *coaxo* ut rana, G. quacken.

kutkuttelen, tella Vfr. idem, max. *titillo*, G. kitzeln.

kutkutuš, tukſen Ns. *titillatio*, G. Kitzelung.

kutkelma, an Ns. *sensus titillationis*, inde *lascivia*, G. Empfindung des Kitzels, Brunst.

kutritſen, ita V. sensu titillationis *prurio, lascivio*, G. vom Kitzel jucken, brünstig seyn.

Kutſun, ua V. 1. *appello*, nomino, G. nennen, benennen, kutſun hänen pietarikſi petri nomen ei do, nomine petri eum appello, it. 2. *voco, invito*. G. zu sich rufen, einladen, kutſun pietaria petrum advoco, kutſun pitoon in convivium invito, kutſuu kárájään in jus vocat l. *citat.*

kutſu, un Ns. *appellatio, invitatio*, vocatio, G. Benennung, Zuruf, Einladung, kutſu=wieraš hospes invitatus, inde pl. kutſut invitationes in convivium, *convivium*, epulum solemne, G. Gastmal, Schmaus.

kutſumeš, een Ns. appellandi l. *vocandi verbum*, inde *nomen*, G. Benennung, Name.

kutſi, ſen al. kutſewi, in Ns. *hospes invitatus*, max. testis baptismi, *compater*, G. eingeladener Gast, Taufzeuge.

Kutta prtl. vide sub ku.

Kutta, tan al. kuttu, tun Ns. *vulva*, membrum genitale feminæ, G. weibliche Scham, inde conviciando *homo futilis*, nullius frugis, G. Taugenichts, Memme.

Kutti prtl. vide kuti, cfr. kuttu.

Kuttu, tun al. kutti, tin Ns. *capra*, G. Ziege, cfr. kutta.

Kutu, dun Ns. *nuptiæ piscium*, G. Laiche, kudun aika tempus quo pisces coëunt (kudet), it. al. kutu=maa id. ac kut ju=maa.

kutuinen, iſen al. kutuiſa, an Na. *nuptias agens, coiens* sc. piscis, G. laichend.

kuden, tea V. *nuptias ago*, coëo ut pisces, G. laichen, kala kutte piscis coiens ludit, cfr. kudon.

kuti, din Ns. *multitudo piscium* coëuntium, G. laichende Menge, inde *conventus hominum* tumultuosus, G. lärmender Haufen, mieš=kuti societas virorum, pitáwát kutia conventum celebrant.

kutuli l. kuturi, in Ns. salmo *albula*, G. Stintenart.

Kutwana, nan Ns. *lacerum* et *rejectaneum* quid e. c. vestis trita, homo nequam, nullius frugis, G. Auswurf, Lumpen, Taugenichts, Lümmel.

Kuu, kuun Ns. 1. *luna*, G. Mond, täyši=kuu plenilunium, uuši=kuu novilunium, yli=kuu luna accrescens, ala=kuu decrescens, kuun walo lumen lunæ, kuu pimee=

nee

nee luna eclipsin patitur, inde kuu l. kuu-kauſi ambitus lunæ i. e. *mensis*, G. Monath, kuu-kautinen unius mensis, menstruus e. c. opus, nec non lunaticus, kuun menot l. kuu-kautiſet menstrua mulierum, it. 2. al. kuu max. pl. kuut *renes*, G. Niere (munais-kuut), inde *adeps renum*, *pinguedo*, omentum, *sevum*, G. Nierentalg, Talg, Fett, on paljo kuuta multum sevi, ſyöpi kuikſenſa sibi in pinguedinem edit, kuu-kupu abdomen.

kuinen, iſen Na. (pro kuuinen) 1. *menstruus*, G. monathlich, kakſi-kuinen bimensis, kolmi-kuinen et. s. p. it. 2. *sevosus*, *pinguis* e. c. bos, caro, G. talgig, fett.

kuudain, tamen al. kuutama, man Ns. *lumen lunæ*, G. Mondschein, kuutamella fig. sub divo, kuutaman kujeet phases lunæ.

kuutar, ttaren Ns. *mythol.* filia l. *famula lunæ*, G. mythol. Mondnymphe.

kuulia, an al. kuulakka, kan Na. *obscure lucidus* ut luna, *longe splendens* et apparens, G. matt schimmernd, durchsichtig, inde kuulakka weſi aqua perlucida l. clara.

kuuluu, ua al. kuullan, ltaa V. *obscure luceo*, *longe* splendens *appareo*, G. weit schimmern, schimmernd erscheinen, mikä ſiellä kuuluu quid est quod splendorem reflectit e longinquo, kuultaa mereltä.

kuuluwa, wan Ns. et kuuluwainen, iſen Ns. dim. *index* retium l. hamorum, aquæ supernatans et *longe apparens*, G. weit sichtbares Netzfloss.

kuumet, een Ns. *splendor* l. lux *obscurior* ut lunæ, G. matter Schimmer, näkee kuumeen parum lucis videt, it. *genius mythol.* lunæ inimicus, eclipseos lunaris auctor, G. mythol. Mondverfinsterer, cfr. infra.

kuumetan l. kuumotan, ttaa V. *subluceo*, parum splendeo ut luna, G. matt l. weit schimmern.

kuumetus l. kuumotus, ukſen Ns. lumen l. *splendor obscurior*, G. mattes Schimmern.

kuukka, kan Na. *claudus*, inde *vacillans*, G. hinkend, wackelnd (ontuwa).

kuukkaan, kata V. *claudico*, *vacillo*, G. hinken, wackeln.

kuukkaus, ukſen Ns. *claudicatio*, vacillatio, G. das Hinken.

kuukahdan, htaa Vs. *subito* et nonnihil *claudico* l. vacillo, G. ein wenig hinken.

kuula, an al. kuulo, on Ns. *bulla* e. c. aquæ, *pustula*, *tumor* e. c. in vase æreo, apostema, G. Blase, Beule, Geschwulst, kalan kuulo vesica piscis, it. kuula (Sv. kula) *globulus* bombardæ jaculatoriæ, G. Schiesskugel.

kuulakka, kan Na. vide kuulia sub kuu.

kuulema, an Ns. *tectum fornacis*, G. Ofengewölbe, kuuon kiukaan kuulemaa fornacem concamero.

kuuletun, ttua Vm. *indolesco*, dolens fio ut pedes eundo, G. anschwellen u. schmerzhaft werden, jalkani kuulettuu pes *intumescit* et *dolore afficitur*.

kuulen, lla V. *audio*, *ausculto*, auribus accipio l. aures attendo, G. hören, horchen, erhören, kanſan kuullen (rar. kuulten) audiente populo, coram populo, kuullemme (rar. kuultemme) nobis audientibus, kuullakſeni ut equidem audivi, ſitä kuultaiſſa (pass.) dum id audiebatur: inde *dicto audiens sum*, *obedio*, G. gehorchen, gehorsamen, etkö kuule minua nonne mihi obtemperas, kuulia auditor nec non obediens.

kuuliainen, iſen al. kuulia, an Na. *dicto audiens*, *obediens* e. c. puer, G. gehorsam, cfr. sub kuu.

kuuliaiſuus, uuden Ns. *obedientia*, obsequium, G. Gehorsam.

kuulo, on al. kuulto, llon Ns. *auditus*, vis audiendi, G. Gehör, tarkka kuulo, raskas kuulo, it. *auditio*, auditum, G. das Hören, korwan kuulosta ex auditis, it. *audientia*, *obtemperantia*, G. Gehorsam, cfr. kuula.

kuuloinen, iſen al. kuulowa, wan Na. *audiens*, auditu valens, G. hörend, wähäkuuloinen surdaster.

kuultelen, llella al. kuuntelen, nnella Vfr. id. ac kuulen, max. *ausculto*, ope auditus *explorare studeo*, quæro, *examino*, G. horchen,

horchen, durch Hören nachforschen, nachfragen, auskundschaften, it. dicto audiens sum, *obtempero*, G. gehorchen.

kuuleskelen l. kuulustelen, lla Vfr. idem, max. ope auditus, *investigo* l. *exploro*, *quæro*, G. nachforschen.

kuulun, ua Vm. *audior*, *audiri possum*, G. gehört werden, hörbar seyn, lauten, kello kuuluu kauwas campana longe sonat l. audiri potest, on kuuluwilla est in eo ut audiri possit, sanoma kuuluu tânne rumor huc pervolat, mitá kuuluu quid (novi) fama fert, sanat kuuluwat näin verba ita sonant, cfr. sub kuu.

kuuluisa, an al. kuulu, un al. kuuluinen, isen Na. *longe sonans* c. c. vox, campana, *inclytus*, *celeber*, famosus, G. weit lautend, berüchtigt, berühmt, kuuluisa woitto victoria fama divulgata, kuuluisa Ruhtinas princeps longe lateque notus, kuulu mies vir clarus, kuulu kaupunki (kuuluwa).

kuulustan, aa V. et kuulustelen, lla Vfr. *inclytum* et fama celebratum *reddo*, G. berüchtigt l. berühmt machen, al. id. ac kuultelen l. kuuleskelen.

kuulutan l. kuuloitan, ttaa Vf. *facio ut* audiatur, *proclamo*, *manifesto*, promulgo, G. hören machen, verkündigen, bekannt machen.

kuulattelen, tella Vfr. idem.

kuulutus l. kuuloitus, tuksen Ns. *proclamatio*, *manifestatio*, publicatio, G. Verkündigung, Bekanntmachung, kuulutuskirja litteræ quibus pactum nuptiale in templo publice indicatur, talon kuulutus proclamatio juridica de possessore prædii novo.

kuulututan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* quid publice indicetur l. promulgetur, G. verkündigen lassen.

Kuullan, ttaa V. id. ac kuulun sub kuu.

Kuumet, een Ns. *fervor*, *calor vehemens*, G. Hitze, cfr. sub kuu.

kuuma, an Na. *fervidus* c. c. aqua, *valde calidus* c. c. æstus solis, balneum, G. heiss.

kuumuus, uuden Ns. *indoles fervida*, inde id. ac kuumet, G. Hitze.

kuumaan, mata al. kuumennan, utaa Vf. *calorem spargo* vehementem, inde *calefacio*, *fervidum reddo*, G. hitzen, heiss machen, erhitzen.

kuumoitan, ttaa Vf. *calorem excito*, G. Hitze erregen, inde id. ac kuumaan, cfr. sub kuu.

kuumoitus, uksen Ns. *caloris excitatio*, G. Erhitzung.

kuumenen, meta al. kuumennun, utua Vm. *fervidus* l. ardens *fio*, *effervesco*, calesio, G. heiss werden.

Kuuna pro kunakaan vide sub ku.

kuunne l. kuunna pro kuhunka vide ibidem.

Kuunnan, utua Vm. Bot. *torpesco* ut pes, *languesco*, G. betäubt, starr l. matt werden, jalka kuuntuu, inde kuuntumus torpor, languor (puunnun).

Kuuntelen Vfr. id. ac kuultelen sub kuulen.

Kuupahdan, htaa Vs. *subito labor* l. procido, G. hastig stolpern.

kuupistun, ua Vm. *lapso*, vacillans prolabor, G. stolpern, fallen.

Kuupakoitsen, ita V. Abol. *quadrupedans saliendo curro* ut lepus, equus, G. hüpfend laufen, galoppiren.

Kuupano, on Ns. *cumulus* max. fœni, G. Heuschober.

kuupanoitsen, ita V. *cumulo* l. *coacervo* c. c. fœnum, G. schobern.

Kuura, an Ns. *pruina*, G. Reif, gefrorner Thau (huudet).

kuurainen, isen Na. *pruinosus*, G. reificht.

kuurotun, ttua Vm. *pruina obducor*, pruinosus fio, G. reificht werden.

Kuurna, an Ns. *vas imbricatum* l. *colum* ligneum *majus* quo potus ex polenta hordacea colatur, G. Stellbottig, rinnenförmige Seihe beim Bierbrauen, panen kuurnalleu polentam in colum injicio, inde Bibl. wiina-kuurna torcular, G. Weinkelter, it. *canalis* l. *alveus ligneus* quicumque aquam deducens, G. grosse Rinne.

kuuruitsen, ita V. *per colum destillo*, excolo, G. seihen.

Kuuro l. kuurei, on Na. *surdus*, G. taub, kuuron-lainen l. kuurollainen surdaster.

kuurous, uden Ns. *surditas*, G. Taubheit.

kuuroitun, ttua Vm. *obsurdesco*, surdus fio, G. taub werden.

Kuuro, on Ns. *intervallum* temporis, *quod per intervalla* l. alterna requie fit l. agit, G. etw. wechselweise Geschehendes, Zwischenzeit, inde ſadet= l. ſateen kuuro imber cito transiens, kuuro=ſadet pluvia interrupta, haud continua, pidän kuuroa ex labore requiesco, kuuro päiwää kuluu pars diei præterlabitur, it. lapſen kuurot *dolores* parturientis *intermittentes*, G. Geburtswehen.

kuurottain prtcl. *per intervalla*, non continue, alterne, G. wechselweise, von Zeit zu Zeit.

Kuuru, run Ns. *latebra*, G. Schlupfwinkel, Verbergungsort, istun kuurussa in latibulo contractus sedeo.

kuuruinen l. kuuroinen, iſen Na. *in latibulo sedens* e. c. puer, G. ein Versteckter, inde pl. kuuruiſet l. kuuroiſet *ludi genus* puerilis, G. Versteckspiel, owat kuuroiſilla.

Kuuſama, man al. kuuſain, ſamen al. kuuſelma, an Ns. *lonicera xylosteum*, G. Heckkirsche, al. *rhamnus frangula*, G. Faulbaum.

Kuuſi, kuuden Na. numer. cardin. *sex*, G. sechs, Inf. kuutta, Ess. kuutena contr. kuunna, Adv. kuuſin *seni* quaque vice, kuudesti *sexies*.

kuudenſi contr. kuudes, ennen Na. num. ordin. *sextus*, G. der sechste, kuudenneksi sexto, kuudennesti sexta vice.

kuuſinainen l. kuutinainen, iſen Na. *senarius*, G. sechsfältig, it. Ns. *sextans* l. sextula, obolus minimus, G. Sechstel.

kuutinen, iſen Ns. *senio*, G. Sechsling, wiikko=kuutinen tempus senarum hebdomadum.

kuudennus, ukſen Ns. *numerus senarius*, G. die Sechs, inde kuudennus=miehet seni ecclesiæ ruralis seniores, G. die sechs Kirchenältesten.

Kuuſi, ſen Ns. pinus *abies*, cujus varietates sunt: rapa=kuuſi, korpi=kuuſi, houka=kuuſi, näret=kuuſi etc. G. Fichte.

kuuſinen, iſen Na. *abiegnus*, abietibus frequens, G. fichten, fichtenreich.

kuuſikko, kon al. kuuſisto, on Ns. *silva abiegna*, G. Fichtenwald.

Kuutelo l. kuutilo, on Ns. *pluma volans*, paxillo affixa, ludus puerilis, G. fliegende Spielfeder, §. kuutelo=kiwi lapis *albus siliceus*, G. weisser Kieselstein.

Kuutta, tan Ns. orbiculus l. *discus* puerorum lusorius, G. Wurfscheibe.

Kuutti, tin Ns. *vitulus phocæ*, G. junger Seehund, inde fig. *cymba minor*, G. Kähnchen.

Kuutto, ton Ns. (Sv. skuta) *navis species* onerariæ, G. Schüte.

Kuwa, an Ns. *imago*, effigies, inde *figura* l. forma rei, typus, delineatio, G. Bild, Abbildung, Form, it. qs. imago l. *affectus mentis*, G. Nücke, Laune, ſillä on monta kuwaa multæ ejus sunt animi varietates l. mentis ictus, oſaatko ſen kuwia num ei morem gerere vales.

kuwainen, iſen Na. *imaginem referens*, *similis*, G. nachgebildet, ähnlich, max. cum Genit. ihmiſen kuwainen forma indutus humana, inde kohdan= l. kohden=kuwainen aſia res ad affectus mentis apta, cfr. kohtu sub kohta.

kuwatoin, ttoman Na. car. *informis*, *tæter*, ineptus, G. unförmlich, ungestalt, it. *ictibus* mentis *ductus*, G. launig.

kuwaan, wata V. *imaginem* l. effigiem *delineo*, formam cui impono, *effingo*, *figuro*, *formo*, G. bilden, nachbilden, formen.

kuwaelen l. kuwailen, lla Vfr. idem, inde alienos mores *imitor*, personam alienam ago, simulo l. dissimulo, G. nachahmen, ähneln, nachäffen.

kuwaus, ukſen Ns. *efficlio*, *figuratio*, *delineatio*, formatio, G. Bildung, Nachbildung, Modell, it. *fictio animi*, visio, phantasma, G. Einbildung, Erscheinung.

kuwatan l. kuwitan, ttaa al. kuwastan, aa Vf. id. ac kuwaan, inde puu kuwastaa arbor umbram sibi similem format, G. sich abbilden.

kuwattelen, tella al. kuwastelen, lla Vfr. id. ac kuwaelen.

kuwatus, ukſen Ns. id. ac kuwaus, max. *fictio mentis*, phantasma, G. Einbildung, Hirngespinst, nec non *imitatio* aliena, *simulatio*, G. Nachäffung.

Kuwaja, jan Ns. *vasculum sali* condendo, ex cortice betulæ, G. Salzfass von Birkenrinde.

Kuwet, peen Ns. *hypochondria*, G. Weiche bei den Hüften, kuwet-liha caro mollis inter costas et coxas, kuwet-wyö cingulus: inde *locus ad coxas*, latus, G. Seite, makaa kupeellani jacet mihi ad latus l. *juxta* me, tuli tien kupeelta ex loco juxta viam, it. kuwet al. id. ac kupu ingluvies avium.

Kuwerran, rtaa V. rotundo-*convexum reddo*, *torno*, inde circumago, terebro, G. rund-gewölbt machen, drechseln, herumdrehen, bohren.

kuwertelen, rrella Vfr. idem.

kuwerrus, ukſen Ns. *actus* quid rotundo-convexum reddens, inde *convexum* quid, G. das Rundmachen, Wölbung, das Drechseln.

kuweriaS, aan al. kuweriainen, iſen Na. *convexus*, devexus, G. rund-erhaben, gewölbt (kupera).

kuweriaiſuus, uuden Ns. *convexitas*, G. Gewölbtheit.

Kuwon, oa V. et kuwoitan, ttaa Vf. id. ac ku'on, ku'oitan.

Kyhky, hyn l. hkyn Ns. *columba* œnas, G. Taube.

kyhkyinen l. kyhkyläinen, iſen Ns. dim. idem, kyhkyis-haukka falco tinnunculus.

Kyhmy, myn Ns. et kyhmyinen, iſen Na. id. ac kuhmu, kuhmuinen.

Kyhnyttelen, tellä Vfr. *scabo*, G. schaben, al. id. ac kuhniskelen.

Kyhweli, in Ns. (Sv. skyffel) *batillum*, pala ferrea, G. Schaufel.

Kyhään, hätä V. *negligenter conglomero* l. coagmento, obiter conjungo, G. nachlässig zusammenwickeln l. fügen.

kyhäilen, llä Vfr. idem, inde *obiter* quid *ago*, G. oberflächlich thun.

kyhäyS, ykſen Ns. *negligens conglomeratio* l. coagmentatio, inde *junctura*, G. Zusammenwickelung, Fügung.

Kykeen l. kykenen, kyetä Vm. *viribus valeo*, *potis sum*, G. vermögen, fähig seyn, joſan kykenen ubi revalesco l. possum, en kykene noSta haud valeo surgere.

kyky, ky'yn Ns. *vis*, indoles *capax* et *apta* ad quid, G. Vermögen, Fähigkeit näytä kykyſi specimen virium tuarum exhibe, ei ole kykyä vi caret, it. al. *conus minor* lusorius, G. Kegelchen.

kykyinen, iſen Na. *viribus gaudens*, *capax* l. *potens* rei gerendæ, G. vermögend, fähig.

Kykky l. kyky, kyn Ns. *status* corporis *conquiniscens*, G. niedergehockte l. gekauerte Stellung (kyykky), iStuu kykyllänſä flexis genubus l. calcibus innitens sedet, G. niedergehockt sitzen.

kykkyinen l. kykyinen, iſen Na. qui *conquiniscens* sedet, G. niedergehockt sitzend, iStuu kykkyiſillänſä (kyykkyinen).

kykyn, kkyä Vm. *conquiniscens* l. declinatus genubus flexis *sedeo*, G. niedergehockt sitzen.

kykiStän, ää V. *conquinisco*, me declino genua flectendo, inde *deprimo*, G. niederhocken l. kauern.

kykiStelen, llä Vfr. idem.

kykiStyS, ykſen Ns. *actus* conquiniscendi, G. das Niederhocken.

kykähdän, htää Vs. parum et *subito conquinisco*, G. hastig niederhocken.

Kykkäret, een al. kykkärä, rän Ns. *curvatum quid*, curvamen, *flexus*, nodus tortuosus, G. Krümmung, Knoten.

Kylki, ljen Ns. *latus*, G. Seite, kylki-luu costa, puun kylki superficies (haud interaneum) arboris, inde makaa kyljellänſä lateri innixus jacet, on kyljellämi est mihi ad latus l. a latere i. e. *juxta* me, G. nebenbei.

kyljellinen l. kylkiäinen, iſen Na. *lateralis*, a latere situs, *laterarius* e. c. homo, domus, G. an der Seite seyend.

kylkinen, iſen Na. idem, kowa-kylkinen durus qua latus.

Kyllä, än Ns. 1. pr. *sat* l. *sufficiens quid*, G. Genüge, etw. Zureichendes, ſyöpi kylläniä edit quantum satis est, onko kyllältä l. kylläkſi l. kyllikſi estne ad satietatem i. e. sufficienter, satis, otan kyllikſeni satis capio, tekee kyllikſi satis facit, inde 2. kyllä adverbiascit pro kyllin e. c. on kyllä l. kyllin hywä est *satis* bonus, G. genug, yltä-kyllä l. yltä-kyllin satis superque, kyllä tulen equidem venio, jo kyllä

kyllä jam quidem, autaa kyllä dat omnino, G. zwar, wohl, 3. Compar. kyſyn kyllemmältä quæro *satius, ulterius*, accuratius, G. genauer.

kylläinen (rar. kyltäinen), iſen Na. *satiatus, ſufficiens*, satis, inde *abundans* e. c. nix, G. satt, genugsam, überflüssig, kylläiſesti sufficienter, yltä-kylläinen abundans e. c. cibus.

kyllyys, yyden al. kylläys l. kylleys, yden Ns. *satietas*, inde *abundantia*, nec non fastidium, G. Genugsamkeit, Zureichlichkeit.

kylläiſyys, yyden Ns. idem, yltä-kylläiſyys abundantia, G. Ueberfluss.

kylläännyn, ntyä al. kylläyn, ytä Vm. *satior, satis* mihi *est* l. *fit*, inde *fastidio* l. satietate afficior, G. satt l. zufrieden werden.

kyllyn, ltyä al. kyllästyn, yä Vm. idem.

kyllytän l. kyllästytän, ttää Vf. *satio*, usque ad satietatem impleo, *fastidium affero*, G. sättigen, befriedigen.

kyllitän, ttää Vf. et kyllittelen, tellä Vfr. idem, inde kyllittäin l. kyllitellen *satis*, sufficienter, abunde, G. genug.

kyllikki, kin Ns. *apocha* pecuniæ satis solutæ, G. Quittung, talon kyllikki diploma jurid. possessori prædii ruralis, solutis expensis, tradendum, G. Dorfbesitzungsvollmacht, cfr. kylikki sub kylä.

Kylmä, än Na. 1. *frigidus, gelidus*, algidus, G. kalt, kylmä mieli mens haud amica, kylmä-kiskoinen animo frigidus, iners, minun (l. minulla) on kylmä frigore tentor, algeo, kylmä-mäinen id. ac kylmäkkö, inde 2. *incultus* e. c. ager, *desertus* l. derelictus e. c. domus, G. unbebauet, öde, huonet l. pelto on kylmillä, jäämpi kylmillen, kynnän kylmää maata incultum l. novalem aro.

kylmyys, yyden Ns. *indoles frigida, frigus*, gelu, G. Kälte, Frost.

kylmäkkö, kön Na. *nonnihil frigidus*, subfrigidus, G. kühl, kältlich.

kylmään, mätä al. kylmän, ää V. *frigus spargo, frigore obduro* l. peruro, G. kalt l. gefroren machen, erkälten, kylmään kynteni ungues frigore lædo, ilma kylmää aër fit gelidus.

kylmennän (rar. kylmännän), ntää Vf. idem.

kylmetän l kylmetytän, ttää Vf. idem.

kylmenen, metä al. kylmennyn, ntyä al. kylmetyn, ttyä Vm. *frigesco, gelascor*, frigore l. glacie obducor ut amnis, congelor ut aqua, frigidus fio ut aër, frigore lædor ut corpus, rapa, G. erkalten, erfrieren.

kylmistän, ää Vf. id. ac kylmään, max. de mente, kylmistän mielen animum *frigidum reddo*, frigus injicio menti, G. kaltsinnig machen.

kylmistyn, yä Vm. id. ac kylmenen, max. mieli kylmistyy mens *fit frigida*, inimica, G. kaltsinnig werden.

Kylwen, peä V. *utor balneo* calido, corpus scopulis frondosis cædendo, in balneo fomentor, G. sich in der Badstube baden.

kylpelen, wellä Vfr. idem.

kylpy, wyn Ns. *usus balnei, lavacrum*, lavatio, G. Bad, kylpy-huonet balneum, kylmä kylpy lavacrum frigidum.

kylwetän, ttää Vf. *facio ut* quis me in balneo lavet, G. baden lassen, it. al. facio ut quis lavetur i. e. *lavo* alium l. memet, G. baden.

kylwettelen, tellä Vfr. idem, inde fig. *verbero*, G. prügeln.

kylwetys, yksen Ns. *cura lavandi*, lavatio, G. das Baden.

Kylwän, wää V. *sero, semino*, inde *spargo*, dispergo, G. säen, besäen, streuen.

kylwelen, llä Vfr. idem.

kylwö, wön al. kylwy, wyn al. kylwös, öksen Ns. *satio, satum*, sementis, G. das Säen, Saat, kylwön aika tempus serendi, kylwö-pelto ager sementi paratus, kewät-kylwy satum vernale.

kylwäyn, ntä al. kylwäännyn, utyä Vm. *seminor*, seminibus conspergor ut ager, *satus fio*, G. gesäet l. besäet werden.

Kylys, lyksen Ns. *unus consobrinorum*, patruelis, amitinus, G. Geschwisterkind mit einem andern, kylykset consobrini inter sese, al. id. ac kyty l. käly.

Kylä, än Ns. *vicus* ruralis, *pagus*, G. Dorf, kylän miehet incolæ ejusdem vici, vicini,

vicini, G. Nachbar, kylâ=kunta complexus totius pagi, inde on kylállâ est apud vicinum, haud domi, meni kylállen vicinum adivit.

kyláinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *vicis frequens* e. c. locus, *vicinus* l. vicanus, haud domesticus e. c. homo, res, G. voll Dörfer, nachbarlich.

kylállinen, iſen Na. qui ejusdem est vici, *vicinus*, *vicanus*, inde haud domesticus, *alienus*, hospes, G. Nachbar, nachbarlich, fremd, it. annan kylálliſiá dona distribuo pueruli a vicinis accepta, G. Dorfgeschenk (kylikki).

kyláilen, llá Vfr. *vicinos inviso*, in vico l. extra domum versor, G. die Nachbaren besuchen, on kyláilemáſſá.

kylittelen, tellá Vfr. *ex* vico *in* vicum *ambulo*, G. von Dorf zu Dorf gehen, inde kylitellen per vicos, *pagatim*, G. dorfweise.

kylittáin prtcl. *pagatim*, per vicos, G. dorfweise.

kylikki, kin Ns. *donum* quod ex villa domum adveniens puerulis distribuere solet, G. Nachbarsgeschenk, annan kylikkiá, it. al. id. ac kyllikki sub kyllá.

Kymi, in l. en Ns. fluvius *Kymmene* al. kymin wirta, inde in genere *fluvius major*, G. Fluss, Strom.

Kymmellyn, ltyá Vm. id. ac kimmellyn.

Kymmen, mmenen Na. numer. card. *decem*, G. zehn! Nomin. rar. nec nisi in compos. occurrit e. c. kymmen=kunta decas: ejus vero loco adhibetur Genit. e. c. kymmenen mieſtá, cfr. Gramm. Inf. kymmentá, Ess. kymmentená contr. kymmená, kymmenekſi decimo, kymmeneſti *decies*, kymmenin (Adv.) *deni* quaque vice, it. fig. ſillá on kymmeniá decem i. e. *multæ* ejus sunt technæ astutæ l. ambages malitiosæ.

kymmenenſi contr. kymmenes, mmenennen Na. numer. ord. *decimus*, G. der zehnte, joka=kymmenes decimus quisque, kymmenennesti contr. kymmeneesti decima vice, Inf. kymmenettá.

kymmenittáin al. kymmenitten al. kymmeneltáin prtcl. *decempliciter*, deni quaque vice, G. zehnfach, je zehn.

kymmeneminen, iſen Na. *decemplex*, al. *denarius*, G. zehnfach, zehn enthaltend, kymmeneminen miehiá circa decem viri.

kymmenes, nekſen Ns. *pars decima*, G. Zehntel, kymmenekſet *decimæ* frumenti etc. G. Zehent.

kymmenikkö, kön Ns. *decas*, inde acervus segetis ex decem constans mergitibus, G. Zehnzahl.

Kympyrá, án Na. *tardus*, inhabilis, G. ungeschickt, klotzig (kámpyrá).

kympyráinen, iſen Na. dim. idem.

Kymárá, rán Na. *incurvatus*, G. krumm, gebückt, káyn kymáráſſá procurvatus incedo.

kymárrán, rtáá Vf. *incurvo*, convolvo, corrugo, G. krümmen.

kymártelen, rrellá Vfr. idem.

kymárryö, ykſen Ns. *incurvatio*, inde *curvatura*, G. Krümmung, káyn kymárryköſſá in statu procurvato incedo.

kymárryn, rtyá Vm. *incurvor*, *incurvesco*, convolvor, corrugor, G. krumm werden.

Kynehdyn, htyá l. Abol. kynetyn, ttyá Vm. *rigesco* l. *duresco*, ulterius haud cresco, G. härtlich u. steif werden, im Wachsthum stocken, cfr. kynáhdyn.

Kynkká, kán Ns. *apicatum quid*, G. kurze Spitze, Stumpf, e. c. káſi=kynkká apex cubiti, ſiipi=kynkká truncus alæ, kynkká=jalka cui alter pes est altero brevior, piippu=kynkká fumisugium curtum.

Kyuneppáá (pro kynnet=páá?), áán Ns. Tav. *ulmus* campestris *maturior*, G. alte Ulme, cfr. jalawa.

Kynnyö, ykſen Ns. *limen* januæ inferum, inde al. *scala* minor ad limina, G. Thürschwelle, Schwellenstufe.

Kynnán, ntáá V. *aro*, exaro, G. pflügen, kyntájá arator nec non id. ac kyntö=raſtas, præt. kynſin l. rar. kynnin, pass. kynnetáán contr. kyntáán.

kyntelen, nnellá Vfr. idem, inde kynnellyö aratio.

kyntö, nnön Ns. *aratio*, *aratum*, G. Pflügung, gepflügtes Land, kynnön aika arandi tempus, kyntö=pelto arvum, inde aratiuncula, kyntö=raſtas turdus iliacus,

al. kyntájá

al. kyntájá, kyntó=lintu idem, al. scolopax rusticola.

kynnet, nteen al. kynnós, ókſen Ns. *sulcus* aratus, al. *ager aratus*, G. Furche, das Gepflügte.

kynnátán, ttáá Vf. *facio* l. curo *ut* aretur, inde kynnátán härkää taurum *aratro adsvefacio*, G. pflügen lehren.

Kynſi, nnen Ns. *unguis* hominis, nec non ferarum lacerantium et avium, G. Nagel, Klaue, (cfr. kawio et ſorkka ungula) koppura=kynſi unguis scaber, inde fig. *apex* digitorum, G. Fingerspitze, ſoljen kynſi *uncus* fibulæ, G. Häkchen, wanteen kynſi uncus quo circulus vasorum affigitur, kynſi ſilmáſſá *hordeum* in oculo, morbus, G. Nagelfell, kynſi=jywá granum rubigine affectum, kynſi=laukka allium, al. erysimum alliaria, kynſi=ruoho androsace septemtr. al. draba verna, kynſi=tauti hypocondr. l. hyster. morbus, al. pleuritis.

kynſinen, iſen Ns. dim. idem.

kynſinen l. kyntinen, iſen Na. *unguibus præditus*, G. Nägel l. Klauen habend, max. in compos. e. c. pitkä=kynſinen, rapa=kyntinen longos l. scabros habens ungues, it. *ex unguibus* confectus, G. von Klauen.

kynſillinen l. kynnellinen, iſen Na. *ungues habens*, G. mit Nägeln l. Klauen versehen, it. kynſillinen Ns. id. ac kynſi=tauti, kynſilliſen ruoho tanacetum vulgare.

kynſin, iá V. *unguibus scabo* l. lacero, G. mit Klauen l. Nägeln kratzen.

kynſiſkelen l. kynſiſtelen, lää Vfr. idem, inde *tarde* et negligenter quid *ago* qs. apicibus digitorum rem tractans, G. nachlässig thun.

kynteyn, ytä Vm. *doleo* l. indolesco ut unguis l. ungula lacerata, G. Nagelschmerz empfinden, vernagelt seyn l. werden, hewoiſen jalka kynteypi ungula equi clavulo puncta l. luxata dolet.

kynniſtelen, lää Vfr. *doleo* ex frigore ut ungues, G. von Frost schmerzen (kinneroitſen), al. minua kynniſtelee *dolore* intestina *afficior* e. c. colica, pleuritidi.

kyntelöitän, ttää Vf. Wib. *dolorem unguium cieo*, G. Nagelschmerz erregen, ſormiani kyntelöittää digiti dolore afficiuntur ex frigore.

Kynttilä l. kynttylä, án Ns. (peregr.) *candela*, G. Talglicht, kynttilä=jalka candelabrum, kynttilän ſydän ellychnium, kynttilän niistimet forfex candelæ, kynttilän päiwä festum purificationis, G. Lichtmesse.

kynttiläinen, iſen Ns. dim. idem.

Kynyrä, án N. Abol. staturâ *brevis* e. c. homo, G. kurz vom Wuchs.

Kynä, án Ns. 1. *caulis* plumæ, *penna*, G. Federkiel, Feder (cfr. höyhen pluma), inde penna l. calamus scriptorius, kynä=weitſi scalpellum, 2. *canaliculus* l. *tubus* pennæformis quo fluidum ex vase effunditur, nec non Sav. *vas alveiforme* quo cerevisia colatur, G. Rinne, Röhre, terwa=haudan kynä, kaiwon kynä tubus pici ex picaria et aquæ ex fonte excolandæ, 3. *truncus brevior* eminens, G. kurzer Stumpf, ſiipi=kynä ala plumis nuda, piippu=kynä fumisugium curtum, luuta=kynä scopæ pertritæ.

kynäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *pennis obsitus*, G. federig.

kynällinen, iſen Na. *pennas* l. pennam *habens*, G. mit Federn versehen.

kynään, nätä V. *pennis* l. penna *exorno*, G. befiedern, it. fig. *penná exaro*, scribo, G. schreiben.

kynin, iä V. pennas *evello*, plumas detraho, G. Federn rupfen l. abpflücken, kana kynii gallina pennas rostro scabit.

kynitän, ttää Vf. *curo ut* pennæ evellantur, G. rupfen lassen, al. *facio ut* pennis ornetur, G. befiedern lassen, it. §. lentää kynittää instar plumæ volat, inde juoksee kynittää.

kynähdän, htää al. kynähdyn, htyä Vm. *duresco* ut penna, *rigesco* e. c. ex frigore, G. härtlich l. steif werden, cfr. kynehdyn.

Kypenä, án Ns. id. ac kipenä.

Kyperä, án Na. id. ac kiperä, kymärä etc.

Kyperä l. kypärä, rän Ns. *pileus*, *mitra altior*, galerus, G. hohe Mütze.

Kypſi, ſen Na. *maturus* e. c. bacca, *bene coctus*

coctus l. *assus* e. c. panis, caro, haud crudus, G. reif, gar.

kypseán, ſetá al. kypsán, áá al. kypsennán, ntáá V. *maturum reddo* coquendo l. assando, ut sol baccas, fornax panes, G. reif l. gar machen.

kypsy, ſyn Ns. *maturatio*, *maturitas*, G. Reifung, Reife, inde kypsytóiu immaturus.

kypsyn, yá al. kypsennyn, ntyá Vm. *maturesco*, bene coctus l. assus fio, G. reif l. gar werden.

kypsytán l. kypsetán, ttáá Vf. *facio ut* maturescat, *maturo*, G. reifen lassen.

kypsytys, tyksen al. kypsennys, yksen Ns. *maturatio*, G. das Reifen.

Kyrpá, wán Ns. *membrum* genitale *masculinum*, penis.

Kyrsá, án Ns. *panis* major rotundus, medio *perforatus*, G. hartes Sauerbrodt.

kyrsáinen, iſen Ns. dim. idem.

kyrsin, iá V. ejusmodi *panes* conficio l. *formo*, G. Sauerbrodt backen.

Kyrá, án Na. id. ac kyry.

Kyskin, iá V. *citatim curro*, propero, G. eilend laufen, eilen.

Kysså, án Ns. *gibbus* in dorso, G. Höcker, kyssá-selkä dorsum gibbum.

Kysyn, ſyá V. *interrogo*, *quæro*, G. fragen, kysyn ſinua l. ſinulta rogo te, inde rar. *anquiro*, *peto*, rogo, nec non (Uloæ) *mendico*, G. suchen, bitten, betteln, kysymys quæstio, G. Frage.

kyselen, llá Vfr. idem, max. *anquiro*, G. nachforschen.

kyſytán, ttáá Vf. et kyſyttelen, tellá Vfr. *quæstiones propono* solvendas, *quæro*, perquiro, G. Fragen vorlegen, fragen, suchen.

Kytjys, jyksen Ns. *decipula* leporibus capiendis, G. Hasenschlinge.

Kytkyn, yá Vm. *pendulus moveor* ut palus, G. zitternd schwanken, inde ſydán kytkyy cor palpitat ex desiderio.

Kytkyt, yen al. kytket, een Ns. *numella* pecudum collaris, ligamen collo circumdatum, G. Halsfessel des Viehs.

kytkyn, yá al. kytken, eá V. *numella ligo*, G. am Halse fesseln.

kytkystelen, llá Vfr. idem.

kytkytán l. kytketán, ttáá Vf. *curo ut* numella ligetur pecus, G. fesseln lassen.

Kyttá, tán Ns. (Sv. skytte) *venator*, G. Schütze, Jäger.

kyttään, tátá V. *venor*, G. jagen, inde *clam collineo* et insilio ut felis avem venans, insidiose insector, G. heimlich zielen l. nachstellen, cfr. sub kytö.

Kyty, dyn Ns. *frater* mariti l. uxoris, G. Schwager.

Kytäiſen l. kywäiſen, ştá Vs. *citatim provehor*, G. enteilen, kytäiſen tieheni celeriter aufugio (kyytäiſen).

Kytö, dön Ns. *ignis occultus* l. latenter ardens, G. verdeckt brennendes Feuer, kytö-maa arvum sementi ustum, G. Brennland.

kydön, töá al. kyden, teá V. *latenter uro*, occulte *ardeo*, max. de igne humum l. paludes sementi præparandas urente, G. verdeckt brennen, glimmen.

kytöelen, llá Vfr. idem, inde *parum fumigo*, fumum et nidorem spargo, G. verdeckt rauchen.

kydötän, ttáá al. kyttään, tátá Vf. *facio ut* ignis occultus ardeat, G. brennen lassen, inde ope ignis paludem *uro* et sementi præparo, G. verbrennen.

kytöläinen, iſen Ns. *persona mythol.* sator silvarum, G. mythol. Waldpflanzer.

Kywen, penen Ns. id. ac kipiná, al. *fuligo*, *favilla*, G. Russ, Loderasche.

kywenen, wetä Vm. in *favillam solvor*, ut terra usta, al. *favilla obtegor*, G. in Loderasche zerfallen l. damit bedeckt werden.

Kywäiſen, ştá Vs. id. ac kytäiſen.

Kyy, kyyn Ns. l. kyy-kärmet coluber *berus* al. *anguis fragilis*, inde *serpens*, G. Natter, Schlange.

kyinen (pro kyyinen), iſen Na. *serpentibus abundans*, G. nattervoll, inde al. *asper*, haud lævis, G. rauh, kyiſet kinttaat.

kyytöläinen l. kyitöläinen, iſen Ns. *persona mythol.* creator serpentium, G. mythol. Schlangenerzeuger.

kyynäläinen, iſen Ns. idem Run. al. *incantator serpentium*, G. Schlangenbezauberer.

Kyykky, kyn Ns. kyykkyinen, iſen Na. kyykiſtän V. etc. id. ac kykky, kykkyinen etc.

Kyylyn, lyä V. *nauseo*, vomitu laboro, G. sich erbrechen, Ekel empfinden (kyölään).

kyylytän, ttää Vf. *nauseam moveo*, G. erbrechen machen, minua kyylyttää vomitu afficior, *nauseo*, G. ekeln.

kyylytys, tyksen Ns. *nauseæ excitatio*, *nausea*, G. Ekelerregung, Ekel.

Kyymi, in Ns. *spuma* l. *æstus* maris, G. Schaum.

Kyynelet, leen al. kyynel, len al. kyynelä, län Ns. *lacrima*, G. Thräne, kyynel-lehti drosera rotundifolia, kyynel-wieres tuber oculi unde effluit lacrima.

kyynö, ön al. kyyny, nyn Ns. *lacrima*, *gutta*, G. Thränentropfen, inde kyynyſilmä oculus lippus, ſilmät owat kyynöſſä oculi sunt lacrimantes.

Kyynärä l. kyynnärä, rän Ns. *ulna*, cubitus, G. Elle, kyynärä-puu pertica cubitalis, kyynärä-pää apex cubiti, kyynärä-warſi brachium inferius.

kyynäräinen, iſen Na. *cubitalis*, G. eine Elle lang, kakſi-kyynäräinen bicubitalis.

Kyyry, ryn al. kyyrä, rän Na. *gibbus*, *procurvus*, pronus, G. höckerig, krummrückig.

kyyristän, ää V. *inclino* l. *incurvo me*, humeros contraho, G. sich krümmen l. bücken.

kyyristelen, llä Vfr. idem, inde kissa kyyristelee felis aves venans incurvatus l. depressus incedit.

kyyristys, yksen Ns. *sui incurvatio*, humerorum contractio, G. Krümmung des Rückens.

kyyristyn, yä Vm. *incurvor*, curvus l. gibbus fio, G. krumm l. gebückt werden.

Kyyti, tin l. din Ns. (Sv. skjuts) *provectio* ope equi conducti, *vectura mercenaria*, G. das Reisen mit Miethpferden, Postlaufen, kyyti-hewoinen equus conductitius, ajan kyytiä l. kyydillä tali equo vehor, on kyydiſſä, inde fig. *cursus citatus*, G. Fahrt, annan kyytiä citatim abigo.

kyydittän, ttää al. kyytiän, ditä al. kyytitsen l. kyydittsen, itä V. equo conducto l. *mercede* quem *proveho*, G. mit Postpferden einen fortschaffen, inde fig. *citatim* quem *abigo*, G. Fahrt geben.

kyytäiſen, stä Vs. *citatim vehor*, G. forteilen, kyytäiſen tieheni cursu citato fugio.

Kyytö, dön Ns. *stria longa* alius coloris in dorso bovis l. equi, G. langer Streif auf dem Rücken des Viehes.

kyytiä, än Ns. *bos* tali *stria ornatus*, G. auf dem Rücken gestreifter Ochs.

kyytäs, täksen l. ttään Ns. *vacca* dorso *striata*, G. dergl. Kuh.

kyyttö, tön Ns. idem, it. al. *frigus vehemens* hiemale, G. heftige Kälte.

Kyäs, kykään Ns. *acervus segetis* messæ in agris, G. grosse Hocke.

kykäinen, iſen Na. *acervis consitus* e. c. ager, G. hockenvoll.

kyästän, ää V. segetem *in acervos colligo*, acervos exstruo, G. hocken.

Kyö, ön al. kyöpeli, in Ns. *spectrum mythol.* silvestre, G. mythol. Waldgespenst.

Kyökki, kin Ns. (Sv. kök) *culina*, G. Küche.

Kyökkään, kätä V. id. ac kyölään.

Kyölään, lätä V. id. ac kyylyn, inde *vomo*, G. sich erbrechen.

kyöläys, yksen Ns. *vomitus*, G. Erbrechung.

kyöläytän, ttää Vf. id. ac kyylytän, inde *vomitum moveo*, G. Erbrechen erregen, minua kyöläyttää *vomitu laboro*, G. sich erbrechen.

Kyönnös, öksen al. kyönnys, yksen Ns. *palmes* humuli, G. Hopfenranke (köytös, köynnös).

Kyöpeli, in Ns. id. ac kyö.

Kyösti, in al. kyöstä, än Ns. nomen viri *Gustavus*.

Kä prtcl. encl. id. ac ka, e. c. in mikä.

Kädjynnyn, ntyä Vm. rar. id ac hohkaannun.

Käen, käkeä V. vide käkeen.

Käes, ekſen Ns. *retis species*, G. eine Art Netz.

käestän, ää V. ope ejusmodi retis *piscor*, G. mit dergl. Netze fischen, cfr. käähestän.

Kähiſen, stä V. *nonnihil strepo* l. crepo, *ravio*, *sibilo*, G. heiser lauten, zischen.

kähinä, än al. kähy, yn Ns. ejusmodi *crepitus*,

pitus, rauca sibilatio, stridor, G. heiserer Laut, Gezische.

Kähö, ön Na. *rævus*, nonnihil crepans, G. heiser, it. Ns. id. ac kähinä.

Kähyytän, ttää Vf. talem *crepitum cieo*, G. heiscren Laut erregen, zischen machen, inde kähyytän lihaa hiilillä carnem prunis nonnihil asso.

Kähläs, ään al. kähly, ön N. *tardus, inhabilis*, iners, cunctator, G. ungeschickt, träge, Zögerer.

Kählään, lätä V. et kählästelen, llä Vfr. *tarde me gero*; iners sum, *cunctor*, G. sich träge betragen, zögern.

Kähmys, ykſen al. kähmö, ön Ns. id. ac kähläs.

Kähmin, iä V. et kähmystelen, llä Vfr. id. ac kählään.

Kähmä, än Ns. *certatio* tacita, certamen, G. Streit, Wetteifer.

kähmin, iä V. *certo*, G. streiten, wetteifern, it. al. *furtum levius facio*, G. entwenden.

Kähnys, ykſen Ns. id. ac kähläs, kähmys.

kähnin, iä V. id. ac kählään.

Kähryö, ykſen Ns. *arbor ramosa*, cui quid siccandum suspenditur, G. ästiger Baum zum Gestelle.

Kähä, hän Ns. Carl. id. ac. kehä e. c. kuun kähä.

Kähärä, rän Na. id. ac kahara.

Käitös, ökſen Ns. *genius mythol.* patronus rei pecuariæ, G. mythol. Schutzgott der Viehzucht.

Käiwärä, rän Na. *crispus, convolutus*, G. krumm, kraus, inde Ns. *convolutum quid*, G. etw. Gekrümmtes, tuohi=käiwärä volumen corticis betulæ, on käiwäräſſä est convolutus.

käiweröinen l. **käiweräinen**, iſen Na. *nonnihil crispus*, convolutus, incurvatus, G. etw. krumm l. zusammengerollt.

Käkeen, käetä al. käen, käkeä V. *monte molior, intendo* quid *animo*, inde *volo, tento* quid agere, *nitor* ordiri, G. willens l. im Begriffe seyn, beabsichtigen, sich bemühen, versuchen, anfangen, käkeſi lyödä l. työmään *conabatur* ferire, käkeen työhön opus aggredi tento, jopa käkeſin jam quidem nervos intendi ad rem inchoandam, käkeepi miehekſi vir fieri incipit, ſiitä käkeepi tauti inde exoritur morbus aggrediens, käkeſi tulla promisit l. prædixit se venturum.

käkeilen, llä Vfr. idem.

käkeys, ykſen Ns. *molimen, intentio* animi, inde *tentatio* rei aggrediendæ, *aggressus* destinatus, *nisus* incipiendi, G. Absicht, Bemühung, Versuch, Anfang.

Käki, käen Ns. *cuculus* canorus, G. Kuckuk, käen piika jyux torquilla, käen apilas oxalis acetosella, käen kukka pyrola rotundif. käen petkel polytrichum commune, käki=ſalmi urbs Kexholmiæ.

käkinen l. **käköinen** l. rar. **käkköinen**, iſen Ns. dim. idem.

käkinen l. **käellinen**, iſen Na. *cuculis abundans* e. c. silva.

Käkkiäs, ään al. käkkiäinen, iſen Ns. id. ac kähryö.

Käkri, in Ns. id. ac kekri.

Käkälet, een Ns. Carl. id. ac kekälet.

käkäläinen, iſen Ns. dim. idem.

Käkö, käön Ns. id. ac keko.

Kälkki, kin al. kälkkä, kän Ns. id. ac kelki, inde res *nullius frugis*, G. Lapperei.

Kälmi, in Ns. id. ac kelmi.

Kälppä, pän al. kälpiä, än Na. *macilentus, aridus*, flaccidus, G. mager, welk, dürr, laihan kälppä nonnihil macer.

kälppeys, yden Ns. *macies*, G. Magerkeit.

kälwiä, än Na. id. ac kälppä l. kälpiä.

kälwin, piä al kälwehdyn, htyä Vm. *macilentus, aridus* et flaccidus *fio, aresco, flaccesco*, G. mager l. welk l. dürr werden.

Käly, yn Ns. *soror* mariti, *uxor* fratris, *soror* uxoris, *uxor* fratris mariti l. fratris uxoris, G. Schwägerinn.

kälys, ykſen Ns. *una* glorium, G. eine der gegenseitigen Schwägerinnen, pl. kälykſet glores inter sese, inde al. *consobrini*, G. gegenseitige Anverwandten.

Kämmen, enen Ns. *palma*, vola, G. Mittelhand, kämmen=pöytä pars palmæ interior, kämmen=ſelkä exterior, kämmens lähdet cavitas volæ curvatæ, karhun kämmen planta pedis ursini.

kámmenyß, yksen Ns. *palmus*, latitudo l. mensura palmæ, G. Handbreite.
kámmekká, kán Ns. *orchis*, cujus radix est palmæformis, G. Knabenkraut.
kámmentelen, nuellá Vfr. *manibus contrecto*, manum do, manu palpo, G. mit der Hand betasten l. nehmen.
Kámmin, mpiá l. mmiá V. manibus pedibusque *enitor*, surgere l. *adscendere conor* ut infans, G. aufzuklettern versuchen, cfr. kemmin.
Kámpyrá, án Na. id. ac kampura.
kámpyráinen, isen Na. dim. idem.
kámpyróitsen l. kámpáróitsen, itá V. id. ac kampuroitsen.
Kámpálet, een Ns. *frustum majus* defractum, G. grosses Stück, Klotz.
Kámy, yn al. kámyrá, án Ns. *sarcina*, G. zugebundene Bürde.
Kámárá, rán Na. id. ac kymárá l. káiwárá.
kámárrán Vf. et kámárryn Vm. id. ac kymárrán, kymárryn.
Kámôinen, isen Ns. id. ac kynnáláinen sub kyn.
Kánitán, ttáá V. *enixe peto*, continue *impello*, G. unaufhörlich bitten l. antreiben (káritán).
Kánkki, kin Ns. id. ac kenkki.
kánkkáán, kátá V. id. ac kenkkáán.
Kánkkyrá, án Ns. *arbor multicurvata*, obliqua, inepta, G. buchtig gewachsener Baum.
kánkkyráinen, isen Na. *curvatus*, obliquus, ineptus, inhabilis, G. krumm, schief, unpassend.
Kánká Ns. et kángin V. Carl. id. ac kenká, kengin.
Kánnelmyß, yksen al. kánnelmá, án Ns. *pars ad palmam* versa chirothecæ pelliceæ, G. innerer Theil des rauhen Handschuhes, oppos. selkámyß.
Kánná, án Ns. Abol. *coccinella* septempunctata, G. Sonnenkäfer.
Kánnáilen, llá Vfr. *tarde procedo* l. me protraho, G. träge fortschreiten.
Kánsá, sán Ns. *tuber arborum* mollius, *boletus* fomentarius, fungus, G. Baumschwamm, inde warpaan kánsá callus l. clavus in digitis pedis, G. Leichdorn.
kánsáinen, isen Na. *tuberosus*, fungosus, callosus, G. schwammig, dickhäutig.
kánsáisyyß, yyden Ns. *fungositas*, callositas, G. Schwammigkeit.
kánsáyn l. kánseyn, ytá al. kánsáánnyn, ntyá al. kánsityn, ttyá Vm. *tuberosus* l. *fungosus* l. callosus *fio*, G. schwammig werden.
kánsitán, ttáá Vf. *fungosum* l. callosum *reddo*, G. schwammig machen.
Kápeán, wetá V. id. ac kápáán.
Kápi, win Ns. id. ac kápy.
Kápiá, án Na. Carl. id. ac kepiá.
Káppi, pin Ns. (Sv. kåpp) *baculum*, G. Stock, Stab.
kápitán, ttáá V. *baculo instruo*, G. mit Stocke versehen, inde fig. *baculo cædo*, G. mit Stocke schlagen.
Káppyrá l. kápyrá, rán Na. id. ac káiwárá, káyrá, inde Ns. *status incurvatus*, G. gekrümmte Stellung, formet owat kápppyrássá, terá káántyi kápppyrään acies cultri se inflexit, silmät unen kápppyrássá oculi somno gravati.
kápppyróitsen, itá V. *incurvo*, convolvo, G. krümmen, zusammenwickeln.
kápry, yn Ns. *convolutum quid*, max. *volumen* corticis betulinæ, superiori retis funiculo affixum, G. Netzfloss von Birkenrinde.
kápristyn, yá Vm. id. ac káyristyn.
Káppárá, rán Ns. vide kápy.
Kápy, wyn al. kápi, win al. káppará, rán Ns. *botrus* lupuli nec non *strobilus* pini, G. Hopfenhaupt, Baumzapfen, káwyn l. káwin kanta gluma strobili, inde *res nauci*, homo nullius frugis, kápyhakkari l. -nokka l. -tiainen loxia curvirostra, kápy-lintu motacilla trochilus l. rar. regulus.
kápyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *strobilis abundans*, G. voller Hopfen l. Zapfen.
Kápy, wyn Ns. *acus*, quo rete nectitur, G. Netznadel, it. al. id. ac kápálá.
kápyilen, llá V. *rete necto*, G. Netz stricken.
kápyöstán, áá V. idem, inde *rete paro*, G. Netz fertig machen.
Kápá-luu Ns. *os* in media *frontis* basi, G. Stirnknochen.
Kápálá, lán al. kápálö, lön al. kápy, wyn Ns.

pes l. *planta pedis* animalium unguibus acutioribus instructorum e. c. lupi, vulpis, leporis, felis, G. Pfote, Tatze, käpälä-lauta l. käpy-lauta decipulæ species vulpinæ cui adhærent pedes käpy-liha caro tuberosa sub pede ferarum, fig. caro in media ungula equi.

käpälöitſen, itä V. *pede* l. unguibus *scabo*, inde fig. *citatim curro*, G. mit Pfoten kratzen, laufen.

× Käpärryn l. käperryn, rtyä Vm. *convolvor*, *incurvo me*, G. krumm werden, niedersinken, lintu käpertyy paulaan avis decipula irretitur et lassa *concidit*, inde *adhæresco*, G. haften, stecken bleiben.

Käpään, wätä al. käpeän, wetä V. pedibus manibusque *enitor*, *adscendere studeo* e. c. in arborem, G. aufzuklettern suchen.

Käres, een Ns. *femina mythol.* G. ein mythol. Weib.

käreitär, ttären Ns. *ancilla rcu* käres, G. Hausgenossinn der Käres.

Kärhennän, ntää V. *morose* et enixe *postulo* l. exposco, G. pochend fordern.

Kärhyys, ykſen Ns. id. ac kähryys, kärryys.

kärhötti, tin Ns. idem.

Käriläs, ään Ns. *uncus* ex ramo l. radice abietis, quo quid ex aqua extrahitur, G. Haken von Fichtenwurzel.

Kärin, iä V. id. ac kerin.

× Käritys, ykſen Ns. *edulium* ex multifariis *compositum*, G. vermischte Speise von Fleisch etc.

Käriä, än Na. *raucus* l. ravus e. c. vox, inde *morosus*, *murmurans* e. c. homo, G. heiser, rauh mürrisch, zänkisch.

käreys, yden Ns. *raucitas* gutturis, inde *morositas*, G. Heiserkeit, Rauhigkeit, mürrische Laune.

käriſen, stä V. *rauca* voce *loquor* l. *ravum sonum edo*, strideo, *morosus sum*, murmuro, G. heiser lauten, murren, zanken.

käriná, än Ns. *rauca vox*, stridor, *murmuratio*, G. rauhe Stimme, Gemurre.

käristän, ää al. käritän, ttää Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. rauhen Laut erregen, inde *morose postulo*, *enixe peto* l. impello l. exposco, G. murrend fordern l. antreiben, it. al. id. ac kuristan l. kiristän *exprimo*, *comprimo*, suffoco, G. zusammendrücken, auspressen.

käristelen, llä Vfr. idem.

käristys, ykſen Ns. *morosa postulatio*, enixa petitio, G. mürrisches Fordern, it. *expressio*, *compressio*, G. Zusammendrückung, Auspressung.

Kärki, rjen Ns. *cuspis* e. c. cultri, *apex* acutus e. c. corni, G. scharfe Spitze, inde *cacumen* arboris, G. Gipfel, nec non *picus* viridis, ex acuto ejus rostro, G. Specht.

kärkinen l. kärköinen, iſen Ns. dim. idem.

kärkinen, iſen Na. *cuspidatus*, G. gespitzt, max. in compos. teräwä-kärkinen acuta cuspide ornatus, kolmi-kärkinen tricuspis.

kärjellinen, iſen al. kärkewä l. kärkiä, än Na. *cuspidatus*, inde *penetrans*, G. spitzig, scharf, durchdringend, it. weitſen kärjellinen *quantum cuspis* cultri tenet.

kärkennän l. kärjennän, jentää al. kärkeän, rjetä Vf. *cuspido*, *acuo*, G. spitzen.

Kärkiä, än Na. id. ac keriä l. kerkiä.

Kärkki, kin al. kärkkä, kän Ns. id. ac kelkki l. kelkkä.

Kärkyn, kkyä V. *intrudo me* ut frigus in domum, G. eindringen, talvi kärkkyy hiems l. frigus augescit, it. al. *adhæresco*, adhærens sequor, G. haften, mitfolgen.

Kärkäs, kkään al. kärkkä, kän Na. *avidus*, *cupidus* e. c. pabuli, G. gierig, lüstern.

kärkin, kkiä V. *avidus sum*, *avide arripio*, G. gierig seyn l. greifen, kärkii käſiſtäni ex manibus meis surripit.

kärkästän, ää V. et kärkästelen, llä Vfr. idem.

Kärmet, een Ns. *serpens*, *anguis*, G. Schlange, kärmet pistää l. puree l. pance serpens mordet, kärmetten kärjä multitudo serpentium, inde fig. colloquium hominum iracundorum, kärmeen ſanat lectiuncula magica contra morsum serpentis, kärmeen kieli ophioglossum vulgatum, kärmeen piston juuri scabiosa succisa, kärmeen piston yrtti asclepias vincetoxicum.

kármeinen l. kármehinen, iſen Na. *serpentibus abundans*, G. schlangenreich.

Kárná, án Ns. *cortex arborum* exterior, durior, G. harte Baumrinde.

Kárppá, pán Ns. mustela *erminea*, G. Hermelin.

Kárpá, wán l. pán Ns. *lascivia* canum, ſelium, vulpium, G. Brunst, Laufzeit (kárres), koira on kárpáſſá l. kárwáſſá est lascivus.

kárwás, páán Na. *lascivus*, G. brünstig, läufisch, cfr. infra.

kárwin, piá V. *lascivio*, in venerem ruo, G. läufisch ſeyn.

Kárpáinen, iſen Ns. id. ac kárwáinen.

Kárres, een Ns. id. ac kárpá, koira on kárreisſá, it. Na. id. ac kárwás.

Kárry, yn al. kárrykás, ttáán Na. *asper*, *morosus*, rixosus, G. scharf redend, mürrisch, zänkisch.

kárryinen l. kárryläinen, iſen Na. idem.

Kárry, yn Ns. (Sv. kárra) max. pl. kárryt *carrus*, *cisium*, G. Karren (rattaat), kaſi-kárry carrus trusatilis, it. *crepitaculum* terrendis equis, G. Schnarre.

kárrytán, ttáá Vf. *carro veho*, carrum trusatilem agito, G. mit dem Karren fahren l. schleppen, it. *crepitaculo terreo*, G. mit der Schnarre verscheuchen, it. al. id. ac kárytán.

Kárrys, yksen Ns. id. ac kárhys, káhrys, kárwás.

Kárrá, án Ns. *arcus minor* jaculatorius, quo ludunt pueri, al. kárrá-joutſi, G. Schiessbogen der Knaben.

Kárſin, iá V. *patior*, *tolero*, suffero, G. leiden, dulden, kárſiwá tolerans, kárſimätöin impatiens, morosus, kárſimys patientia, passio, nec non afflictio, G. Duldung, Geduld, das Leiden.

kárſiskelen, llá Vfr. idem.

kárſiwállinen, iſen Na. *patiens*, *tolerans*, G. duldsam, leidend.

kárſiwálliſyys, yyden Ns. *patientia*, G. Duldsamkeit, inde rar. kauſa-kárſiwálliſyys *commiseratio*, G. Mittleidigkeit.

Kárſá, ſán Ns. *rostrum* fodientium e. c. suis, proboscis, G. Rüssel.

kárſállinen, iſen Na. *rostrum habens*, G. Rüssel habend.

kárſátás, ttáán Na. *rostro ornatus* majore, G. mit Rüssel versehen.

Kárty l. kártty, tyn Na. *inpatiens*, *morosus*, G. unduldsam, mürrisch.

Kárty, yn Ns. id. ac káry, al. Na. id. ac kárry l. kárrykás.

kártán, ttáá V. id. ac kárytán.

Kárwennán, ttáá V. *aduro* e. c. capillum, *asso* e. c. pisces, *ustulo*, G. wenig sengen, braten, inde al. *nonnihil sicco* l. arefacio e. c. fœnum, G. wenig trocknen, dörren, it. al. id. ac kárhennán.

kárwennys, yksen Ns. *adustio*, inde *siccatio*, G. das Sengen l. Trocknen.

kárwehdán l. kárwáhdán, htáá Vs. *subito* et parum *aduro* l. asso l. *arefacio*, nec non *subaresco*, parum ustulor, G. hastig sengen l. trocknen.

kárwennyn, ntyá Vm. *aduror*, *assor*, nonnihil *aresco*, parum siccor, G. wenig gebraten l. trocken werden.

Kárwin, piá V. vide sub kárpá.

Kárwáinen l. kárpáinen, iſen Ns. *musca*, G. Fliege, paska-kárwáinen musca vomitoria l. carnaria, kárwäis-ieni agaricus muscarius, G. Fliegenschwamm.

Kárwás, wään l. wákſen Ns. *abies ramosa* erecta cui suspenduntur siccanda retia, manipuli etc. G. äſtiger Baum zum Gestell, cfr. sub kárpá.

Káry, yn Ns. *nidor* rerum ardentium, G. Brandgeruch.

kárytán, ttáá al. kárájtán, ttáá V. *nidorem spargo* usti, inde *leviter ustulo* l. transfumigo, *nonnihil asso* l. arefacio, G. Brandgeruch geben, wenig braten l. trocknen, rauchen, kárajtán tupakkia tabaci fumum ore sugo.

Kárájá l. kerájá, ján Ns. pr. *conventus* l. *cœtus* hominum *publicus*, concilium, synodus, comitia, G. öffentliche Versammlung l. Zusammenkunft, inde hodie *judicium rurale* l. territoriale, G. Landgericht, käsken kárájään in jus voco l. cito, wäli-kárájá jus extraordinarium.

kárájöitſen, itá V. jus l. *judicium instituo* l. exerceo, G. Gericht halten.

Káſi, káden Ns. 1. pr. *manus*, G. Hand,

käsi=warsi brachium, oikia l. wasen käsi manus dextra l. sinistra, käsi=puoli unimanus, käsi=puu scapus in pontibus l. gradibus, käsi=ala opus manu factum, käsi=teko l. =työ idem al. ars manualis, käsi=tekiä l. käsi=työ=mies opifex manualis, käsi=kivi mola manualis, käsi=raha arrha, käsi=kirja manuale, enchiridion, käsi=rannet carpus, it. käden sia ansa, manubrium, annan l. lyön kättä dextram jungo l. do, promittendi l. salutandi l. despondendi gratia, kädestä käteen ex manu in manum, per manus, tuli käsillen l. käsiin l. käsiksi in manus incidit, on käsillä est in manibus i. e. præsens l. præsto, uskon l. annan käteesi l. käsiisi l. käsikseni in manus tuas commendo l. do, inde 2. fere adverbiascit e. c. salakättä *clam*, occulte, G. heimlich, kättä l. kädestä pitäin qs. manuducendo i. e. præsertim, præcipue, G. vorzüglich, besonders, kätten mahtain l. jaksain idem, annan ylitse käteni do abundanter, liberaliter, G. reichlich, it. kuinka käypi käteen l. käsiin quomodo res succedunt, G. von der Hand gehen, hywin minun käypi käteeni l. käsiini bene mihi res evenit, bene se habet res mea, it. 3. Adv. istun ristisså käsin manibus transversim positis l. otiosus sedeo, paljain käsin manibus nudis, käsin pidellen manibus tractando, evidenter, G. handgreiflich, it. sæpius, läksi sinne käsin (päin) eo *versus* abiit, G. gen, (nach)wärts, itää l. itään käsin versus orientem.

kätöinen, isen Ns. dim. Run. idem.

kätinen l. käsinen, isen Na. ad manus pertinens, *manualis*, G. -händig, max. in compos. oma=kätinen l. =käsinen propria manu factus, G. eigenhändig, wasen=kätinen læva utens, ad sinistram situs.

käteinen l. kätehinen, isen Na. idem, it. qui *in manibus* est, quem possidemus, G. in l. bey der Hand seyend.

käsillinen, llisen Na. *manus habens*, G. Hände habend, inde *manuum* opere *promtus*, manibus utens, industrius, G. handfertig, betriebsam, Nb. kädellinen manum unam habens.

kätewä, än al. käsikäs, ttään Na. idem, inde fig. *fur*, G. Dieb.

kädyin, tymen Ns. *manica* vestis, G. Ärmel.

kätyri, in Ns. *minister* fabrorum, qui *a manu* est, G. Handlanger.

kättö, tön al. kättyri, in N. *unimanus* homo, G. einhändig.

kätilöin, ömen Ns. *obstetrix*, G. Hebamme.

käsitin, ttimen Ns. (Carlö) *collare rangiferi* fartum ex corio, G. Halswulst des Rennthieres.

käsitän, ttää V. 1. pr. *manu tango* l. *capio*, manu capturus persequor l. insector e. c. aviculam, nec non *captum teneo* e. c. furem, contineo, G. in der Hand halten, fig. astia käsittää vas capit, inde 2. *mente concipio* l. *comprehendo*, intelligo, G. begreifen, fassen, einsehen, en käsitä haud perspicio, käsitän kahteen osaan duabus partibus comprehendo, G. zusammenfassen, käsittämätöin qui comprehendere non potest nec non qui comprehendi l. perspici nequit, käsittämättömyys defectus ingenii nec non indoles comprehendi nescia.

käsittelen, tellä Vfr. idem, max. *capto* quid vel manu l. mente, *sector*, G. zu fassen suchen, it. al. id. ac kättelen.

käsitys, yksen Ns. 1. *captura* l. *captio* ope manus, nec non *captum quid*, contentum, G. das Greifen l. Fassen, inde 2. *conceptus mentis*, *notio rei*, intelligentia, G. das Begreifen, Begriff, Einsicht, ei ole käsitystä acumine caret ingenii.

kättelen, tellä Vfr. *manum do* l. manus jungo ut solent salutantes etc. G. die Hand geben, Hand schlagen.

kätellys, yksen Ns. *junctio manuum*, G. Handschlag.

Käsken, eä V. *jubeo*, *præcipio*, inde *invito* e. c. in convivium, *cito* in jus, G. befehlen, gebieten, heissen, einladen.

käsky, yn Ns. *jussum*, *præceptum*, mandatum, it. *invitatio*, citatio, G. Befehl, Gebot, Einladung.

käskyläinen, isen Ns. *famulus*, jussui alius subjectus l. jussa alius exsequens, G. Auf-

G. Aufwärter, Diener, inde nomine alius quid agens, *minister* officio publico admotus, *præfectus*, G. ein Befehligter, Befehlshaber.

käsketän, ttää Vf. *facio ut* quis jubeatur, invitetur l. citetur, G. befehlen l. gebieten lassen, käsketän kärájään curo ut quis vocetur in jus.

Käsnä, än Ns. id. ac känsä.

käsnäinen, isen Na. id. ac känsäinen.

käsnäännyn, ntyä Vm. id. ac känsäyn.

Käsi, in Ns. id. ac kasi.

Käsikkä, kän N. *crassus* ex pinguedine e. c. porcus, *corpulentus*, G. unförmlich gross l. fett, wohlbeleibt.

Käsä, än Ns. *gibbus*, G. Höcker, käsäselkä dorsum gibbum.

käsäilen, llä Vfr. *gibbus incedo*, inde *lente* et moleste *progredior*, G. krummrückig l. träge fortschreiten.

Käsälä, län Ns. *uncus piscatorum*, quo retia protrahuntur, G. Netzhaken.

Käsö, ön Ns. id. ac käsikkä.

Kästet, een al. kästö, ön Ns. (qs. käsi=työ) *pensum* lini l. cannabis l. lanæ *nendum*, G. Gespinst, al. *linum* l. *canabis* in genere, G. Hanf u. Flachs, sed Sav. max. *cannabis*, G. Hanf.

Käsy, yn Ns. Sav. id. ac kesy l. keso.

Käsälä, län Ns. id. ac käsälä.

Käsö, ön Ns. id. ac keso l. kala=keso.

Kätilöin Ns. kätinen Na. etc. vide sub käsi.

Kätken, eä V. *condo*, recondo, *abscondo*, occulto, G. verdecken, verbergen, verwahren, inde reconditum *servo*, kätken käskyt Bibl. præcepta observo G. beachten.

kätkelen, llä Vfr. idem.

kätketän, ttää Vf. *facio ut* quis condat l. quid condatur, G. verdecken l. verwahren lassen.

kätky, yn Ns. *conditus*, *occultatio*, G. Verbergung, Verwahrung.

kätkö, ön al. kätkyt, yen Ns. *locus* quo quid *conditur* l. absconditum servatur, *receptaculum*, G. Verbergungsort, Verwahr, inde *res conditæ*, G. das Verborgene l. Verwahrte, nec non kätkyt *cunæ* in quibus infantuli qs. condantur, G. Wiege.

kätkyn, yä Vm. *condor*, conditus l. *occultus fio*, G. verdeckt l. verborgen l. verwahrt werden, en kätky haud velor.

Käwäisen, stä V. Abol. *scopis verro* l. purgo, G. fegen, auskehren (kakaisen).

käwäistys, ykſen Ns. *verrendi actus*, inde *purgamenta*, quisquiliæ, G. das Fegen, Auskehrig.

Käyhötän, ttää V. subito *appareo*, G. hastig erscheinen, peura käyhötti metsäsä.

Käykämä, män Ns. Run. id. ac köykkä.

Käylään, lätä V. *lædo* et *flaccidum reddo* ut frigus nocturnum lædit olera, G. verletzen, welken machen.

Käyn, käydä l. Sav. käywä V. 1. pr. pedibus *eo*, *meo*, incedo, G. gehen, käyden pedibus eundo, käypi päälleni l. ylleni aggreditur me, inde 2. *ambulo*, G. wandern, besuchen, käwin siellä ibi ambulans fui, käwitkö kirkossa an templum *visisti*, in templo fuisti, 3. in motu sum, *moveor* ut horologium, mola, G. gehen, im Gange seyn, olut käypi cerevisia *fermentescens* movetur, G. gähren, käypä raha pecunia usu recepta, käypi rahasta l. rahana valet ut pecunia, käypä hinta pretium commune, tuuli käypi ventus flat, 4. *fio*, *evado*, G. werden, wesi käypi kylmäksi aqua fit frigida, mieleni käwi pahaksi mens iracunda l. ægra evasit, ilo käwi iloksi l. illoen, 5. asia käypi päihinsä res succedit, fit, G. fortgehen, käwi käteen l. käsiin idem vide käsi, käypi karwalleni horrorem excitat. 6. käytäwä *eundus*, inde *ambulacrum*, via, locus euntium e. c. in templo, G. Gang, Durchgang, läpi=käytäwä transitus.

käwelen, llä Vfr. idem, max *ambulo*, lento gradu *spatior*, G. wandern, spatzieren.

käyskelen, llä al. käyskentelen, nuellä Vfr. idem.

käwellys l. käyskellys, ykſen Ns. *ambulatio*, G. Wanderung.

käwiä l. käyjä, än Ns. *gradarius*, *ambulator*, G. Gänger, Wanderer, tien käwiä viator.

käymäri, in Ns. rar. idem, yli=käymäri transgressor, G. Uebertreter.

käyppäläinen, isen Ns. *pedes*, *viator* pedester,

käſi=warſi brachium, oikia l. waſen käſi manus dextra l. sinistra, käſi=puoli unimanus, käſi=puu scapus in pontibus l. gradibus, käſi=ala opus manu factum, käſi=teko l. =työ idem al. ars manualis, käſi=tekiä l. käſi=työ=mies opifex manualis, käſi=kivi mola manualis, käſi=raha arrha, käſi=kirja manuale, enchiridion, käſi=ranne carpus, it. käden ſia ansa, manubrium, annan l. lyön kättä dextram jungo l. do, promittendi l. salutandi l. despondendi gratia, kädeſtä käteen ex manu in manum, per manus, tuli käſillen l. käſiin l. käſikſi in manus incidit, on käſillä est in manibus i. e. præsens l. præsto, uskon l. annan käteeſi l. käſiiſi l. käſikſeſi in manus tuas commendo l. do, inde 2. fere adverbiascit e. c. ſalakättä *clam*, occulte, G. heimlich, kättä l. kädeſtä pitäin qs. manuducendo i. e. præsertim, præcipue, G. vorzüglich, besonders, kätten mahtain l. jakſain idem, annan ylitſe käteni do abundanter, liberaliter, G. reichlich, it. kuinka käypi käteen l. käſiin quomodo res succedunt, G. von der Hand gehen, hywin minun käypi käteeni l. käſiini bene mihi res evenit, bene se habet res mea, it. 5. Adv. iſtun riſtiſſä käſin manibus transversim positis l. otiosus sedeo. paljain käſin manibus nudis, käſin pidellen manibus tractando, evidenter, G. handgreiflich, it. sæpius, läkſi ſinne käſin (päin) eo *versus* abiit, G. gen, (nach)wärts, itää l. itään käſin versus orientem.

kätöinen, iſen Ns. dim. Run. idem.

kätinen l. käſinen, iſen Na. ad manus pertinens, *manualis*, G. -händig, max. in compos. oma=kätinen l. =käſinen propria manu factus, G. eigenhändig, waſen=kätinen læva utens, ad sinistram situs.

käteinen l. kätehinen, iſen Na. idem, it. qui *in manibus* est, quem possidemus, G. in l. bey der Hand seyend.

käſillinen, liſen Na. *manus habens*, G. Hände habend, inde *manuum* opere *promtus*, manibus utens, industrius, G. handfertig, betriebsam, Nb. kädellinen manum unam habens.

kätewä, än al. käſikäs, ttään Na. idem, inde fig. *fur*, G. Dieb.

kädyin, tymen Ns. *manica* vestis, G. Ärmel.

kätyri, in Ns. *minister* fabrorum, qui *a manu* est, G. Handlanger.

kättö, tön al. kättyri, in N. *unimanus* homo, G. einhändig.

kätilöin, ömen Ns. *obstetrix*, G. Hebamme.

käſitin, ttimen Ns. (Carlö) *collare rangiferi* fartum ex corio, G. Halswulst des Rennthieres.

käſitän, ttää V. 1. pr. *manu tango* l. *capio*, manu capturus persequor l. insector e. c. aviculam, nec non *captum teneo* e. c. furem, contineo, G. in der Hand halten, fig. astia käſittää vas capit, inde 2. *mente concipio* l. *comprehendo*, intelligo, G. begreifen, fassen, einsehen, en käſitä haud perspicio, käſitän kahteen oſaan duabus partibus comprehendo, G. zusammenfassen, käſittämätöin qui comprehendere non potest nec non qui comprehendi l. perspici nequit, käſittämättömyys defectus ingenii nec non indoles comprehendi nescia.

käſittelen, tellä Vfr. idem, max. *capto* quid vel manu l. mente, *sector*, G. zu fassen suchen, it. al. id. ac kättelen.

käſitys, yksen Ns. 1. *captura* l. *captio* ope manus, nec non *captum quid*, contentum, G. das Greifen l. Fassen, inde 2. *conceptus mentis*, *notio rei*, intelligentia, G. das Begreifen, Begriff, Einsicht, ei ole käſitystä acumine caret ingenii.

kättelen, tellä Vfr. *manum do* l. manus jungo ut solent salutantes etc. G. die Hand geben, Hand schlagen.

kätellys, yksen Ns. *junctio manuum*, G. Handschlag.

Käsken, eä V. *jubeo*, *præcipio*, inde *invito* e. c. in convivium, *cito* in jus, G. befehlen, gebieten, heissen, einladen.

käsky, yn Ns. *jussum*, *præceptum*, mandatum, it. *invitatio*, citatio, G. Befehl, Gebot, Einladung.

käskyläinen, iſen Ns. *famulus*, jussui alius subjectus l. jussa alius exsequens, G. Auf-

G. Aufwärter, Diener, inde nomine alius quid agens, *minister* officio publico admotus, *præfectus*, G. ein Befehligter, Befehlshaber.

käsketän, ttää Vf. *facio ut* quis jubeatur, invitetur l. citetur, G. befehlen l. gebieten lassen, käsketän kärájään curo ut quis vocetur in jus.

Käsnä, án Ns. id. ac känsä.

käsnäinen, isen Na. id. ac känsäinen.

käsnäännyn, ntyä Vm. id. ac känsäyn.

Käsi, in Ns. id. ac kasi.

Käsikkä, kän N. *crassus* ex pinguedine e. c. porcus, *corpulentus*, G. unförmlich gross l. fett, wohlbeleibt.

Käsä, án Ns. *gibbus*, G. Höcker, käsäselkä dorsum gibbum.

käsäilen, llä Vfr. *gibbus incedo*, inde *lente* et moleste *progredior*, G. krummrückig l. träge fortschreiten.

Käsälä, län Ns. *uncus piscatorum*, quo retia protrahuntur, G. Netzhaken.

Käsö, ön Ns. id. ac käsikkä.

Kästet, een al. kästö, ön Ns. (qs. käsi=työ) *pensum* lini l. cannabis l. lanæ *nendum*, G. Gespinst, al. *linum* l. *canabis* in genere, G. Hanf u. Flachs, sed Sav. max. *cannabis*, G. Hanf.

Käsy, yn Ns. Sav. id. ac kesy l. keso.

Käsälä, län Ns. id. ac käsälä.

Käsö, ön Ns. id. ac keso l. kala=keso.

Kätilöin Ns. kätinen Na. etc. vide sub käsi.

Kätken, eä V. *condo*, recondo, *abscondo*, occulto, G. verdecken, verbergen, verwahren, inde reconditum *servo*, kätken käskyt Bibl. præcepta observo G. beachten.

kätkelen, llä Vfr. idem.

kätketän, ttää Vf. *facio ut* quis condat l. quid condatur, G. verdecken l. verwahren lassen.

kätky, yn Ns. *conditus*, *occultatio*, G. Verbergung, Verwahrung.

kätkö, ön al. kätkyt, yen Ns. *locus* quo quid *conditur* l. absconditum servatur, *receptaculum*, G. Verbergungsort, Verwahr, inde *res conditæ*, G. das Verborgene l. Verwahrte, nec non kätkyt *cunæ* in quibus infantuli qs. condantur, G. Wiege.

kätkyn, yä Vm. *condor*, conditus l. *occultus fio*, G. verdeckt l. verborgen l. verwahrt werden, en kätky haud velor.

Käwäisen, stä V. Abol. *scopis verro* l. purgo, G. fegen, auskehren (lakaisen).

käwäistys, yksen Ns. *verrendi actus*, inde *purgamenta*, quisquiliæ, G. das Fegen, Auskehrig.

Käyhötän, ttää V. subito *appareo*, G. hastig erscheinen, peura käyhötti metsästä.

Käykämä, män Ns. Run. id. ac köykkä.

Käylään, lätä V. *lædo* et *flaccidum reddo* ut frigus nocturnum lædit olera, G. verletzen, welken machen.

Käyn, käydä l. Sav. käywä V. 1. pr. pedibus *eo*, *meo*, incedo, G. gehen, käyden pedibus eundo, käypi päälleni l. ylleni aggreditur me, inde 2. *ambulo*, G. wandern, besuchen, käwin siellä ibi ambulans fui, käwitkö kirkossa an templum *visisti*, in templo fuisti, 3. in motu sum, *moveor* ut horologium, mola, G. gehen, im Gange seyn, olut käypi cerevisia *fermentescens* movetur, G. gähren, käypä raha pecunia usu recepta, käypi rahasta l. rahana valet ut pecunia, käypä hinta pretium commune, tuuli käypi ventus flat, 4. *fio*, *evado*, G. werden, wesi käypi kylmäksi aqua fit frigida, mieleni käwi pahaksi mens iracunda l. ægra evasit, ilo käwi iloksi l. ilolleni, 5. asia käypi päihinsä res succedit, fit, G. fortgehen, käwi käteen l. käsiin idem vide käsi, käypi karwalleni horrorem excitat. 6. käytäwä *eundus*, inde *ambulacrum*, via, locus euntium e. c. in templo, G. Gang, Durchgang, läpi=käytäwä transitus.

käwelen, llä Vfr. idem, max *ambulo*, lento gradu *spatior*, G. wandern, spatzieren.

käyskelen, llä al. käyskentelen, nellä Vfr. idem.

käwellys l. käyskellys, yksen Ns. *ambulatio*, G. Wanderung.

käwiä l. käyjä, än Ns. *gradarius*, *ambulator*, G. Gänger, Wanderer, tien käwiä viator.

käymäri, in Ns. rar. idem, yli=käymäri transgressor, G. Uebertreter.

käyppäläinen, isen Ns. *pedes*, *viator* pedester,

ster, inde *mendicus*, G. Fussgänger, Bettler.

käyntö, nnön Ns. *itus* l. *itio*, *incessus*, ambulatio, G. das Gehen, Gang, Fortgang, käyntö-paikka locus ambulandi, ambulacrum, inde käden käyntö l. käyntö käteen *successus* rei.

käwiännys, yksen Ns. *hospes* visitandi causa adveniens, G. Besucher, Gast.

käytän, ttää Vf. 1. *facio* l. *curo ut* quis eat, G. gehen machen, in Gang setzen, käytän myllyä curo ut mola moveatur, käytän jywät jauhoiksi frumentum in farinam molo, käytän olutta cerevisiam *fermento*, G. gähren machen, inde 2. käytän lasta infantem *manu duco*, G. leiten, führen, sich aufführen, käytän karjaa pecudem duco, käytän eloni hywin bene vitam *dirigo*, käytän itseni pahoin male *me gero*, it. 3. käytän rahani wäärin pecunia male *utor*, abutor, käytän hywäkseni *usui* mihi *verto* l. impendo, käytä asia niin ita rem dirige, ita dispone l. colloca, G. gebrauchen, anwenden.

käyttelen, tellä Vfr. idem.

käytös, öksen Ns. *actus* ad eundum movens, G. Gehenmachung, juoman käytös fermentatio, myllyn käytös molitura, inde *ductio*, actus dirigendi alios l. semetipsum seu vitam, *gestus*, G. Leitung, Führung, Aufführung, elon käytös vitæ *directio*, kauniit käytöksset gestus l. *mores* decentes, it. rahan käytös *usus* pecuniæ, *modus* pecunia *utendi*, G. Gebrauch, Anwendung, wäärä käytös abusus, it. al. id. ac käytet.

käytet, tteen Na. movendi materia, juoman käytet *fermentum* in potu, G. Hefen, myllyn käytet frumentum *molendum*, G. Mahlwerk.

käytäytän, ttää Vf. *facio ut* quis eat, G. gehen lassen, käytäytä tänne sine l. fac ut huc eat.

käyteliäs, ään Ns. Run. pr. *gradarius*, inde max. *reptile*, serpens, lacerta, G. gehendes l. kriechendes Thier.

Käyrä, än Na. *curvus*, incurvatus, G. krumm, gebogen, inde Ns. *curvum quid*, curvamen, res curva, G. etw. Gebogenes, käyrä selkä dorsum gibbum.

käyryys, yyden Ns. *indoles curva*, *curvor* l. curvatura, G. gebogene Art, Beuge.

käyristän, ää Vf. *curvo*, incurvo, G. krümmen, biegen.

käyristys, yksen Ns. *curvatio*, inde *curvamen*, G. Krümmung.

käyristyn, yä Vm. *incurvesco*, curvus fio, G. krumm werden.

Kääby, yn Ns. vide kääty.

Kääheström, ää V. aquam *pulsando* pisces in rete *agito*, G. die Fische in Netz scheuchen (käestän).

kääheestys, yksen Ns. ejusmodi *piscatura*, G. dergl. Fischlang.

Kääkäkä, nän Ns. *carcer*, G. Kerker.

Kääkistän, ää V. *strangulo*, *suffoco*, neco spiritu intercluso, G. erwürgen.

kääkistys, yksen Ns. *strangulatio*, G. Erwürgung.

kääkistyn, yä Vm. *strangulor* ut avis in laqueo, G. erwürgt werden.

Kääni, in Ns. *fistula textoria*, G. Weberspuhle, kääni-kela colus filo in fistulam deducendo.

kääntin, iä V. filum *in fistulam* textoriam *deduco*, G. spuhlen.

Kään prtcl. encl. id. ac kaan, e. c. ei mitäkään contr. mitään.

Käännän, kääntää l. käätä V. *verto*, converto, everto e. c. agrum, G. wenden, kehren, drehen, bekehren, umwenden, käännän waatetta interiorem vestis partem extrorsum verto, käännän suomeksi l. saksaksi Finnice l. Germanice verto l. reddo, G. übersetzen, kääntää silmäni oculos inflatui, G. verkehren, silmän kääntäjä præstigiator; præt. kääntsin, Pass. käännetän al. käätään.

kääntelen, nnellä Vfr. idem.

kääntö, nnön al. käännös, öksen al. käännet, nteen Ns. *versatio*, *versura*, conversio, G. Wendung etc. kääntö-lauta ala aratri terram vertens, kielen kääntet versatio linguæ, elocutio, tien kääntet l. käännös anfractus l. flexus viæ, unde *curvamen*, G. Biegung.

käännin, ntimen Ns. idem, max. *flexus*, curvatio, G. Krümmung, Biegung, al. *instrumentum* quo quid vertitur, G. Wendungswerkzeug.

kääntälet,

kåántålet, een Ns. *pondus* quantum verti potest, *frustum majus*, G. ein Stück, so viel man zu wenden vermag.

kåännyn, ntyå Vm. *vertor*, *versus fio*, G. gewandt l. gekehrt werden, kåántyy kårmeekſi in serpentem *convertitur*, mutatur, inde eccl. *resipisco*, G. bekehrt werden.

kåännåtån l. kåännytån, ttåå Vf. *facio ut* quis vertatur, G. wenden lassen.

kåännåttelen l. kåännyttelen, tellå Vfr. idem, inde id. ac kåäntelen.

Kåäppå, pån Ns. *manus* occulte *arripiens*, G. heimlich ergreifende Hand.

kåäppåån l. kåäppåjån, påtå V. *arripio* max. occulte, potior, G. heimlich ergreifen, kåäppåån kåttå do manum.

kåäpin, ppiå V. idem, de actu continuo.

kåäpåiſen, ståå Vs. idem, de actu subito.

Kåäpå, wån Ns. *tuber mollius* arborum, boletus igniarius, G. Baumschwamm.

kåäpåinen, iſen Na. *tubere* arboris *confectus*, *tuberibus abundans*, G. vom Baumschwamme, voller Schwämme.

X Kåärin, iå V. *volvo*, convolvo, *involvo*, volvendo complico l. *implico*, G. einwickeln, einhüllen, umwickeln, inde kåärin rummiſta mortuum pollincio, G. einkleiden.

kåäriſkelen, llå Vfr. idem.

kåäret, een al. rar. kåäri, ren Ns. *involucrum*, *volumen*, convolutum quid, *fasciculus*, G. das Eingewickelte, Bündel, Umschlag, tulus-kåäret involucrum chalybis, fomitis et silicis, inde kåäret l. kåäri-liina pollinctura.

kåäry, yn al. kåärö, ön al. kåärå, ån al. kåäråmå, mån Ns. idem, rannet-kåäry manica l. armilla convoluta, G. aufgebogene Handkrause.

kåäråmöinen, iſen Ns. Run. idem, max. *serpens* se convolvens.

kåäriyn, ytå Vm. *convolvor*, *complicor*, involutus fio, G. eingewickelt l. umgehüllt werden.

Kåärmet, een Ns. id. ac kårmet.

kåärmeinen l. kåärmehinen, iſen Na. id. ac kårmeinen.

Kåärti, in Ns. *ager silvestris* exustus et *denuo* l. altera vice *satus*, G. von Neuem besäetes Schwendenland, it. al. (Sv. gård) kåärti-jywät frumentum *tributarium*, G. Getreidezins.

Kåäſi, in Ns. (peregr.) *carrus* ornatior, Gall. chaise.

Kåäty l. kåädy, dyn Ns. (Sv. ked) max. pl. kåädyt *torques*, G. Kette, kaula-kåädyt torques collaris (wiljat).

Kåäwi, in Ns. (Sv. jåt) *recusatio* l. *rejectio juridica*, G. gerichtliche Verwerfung, it. Na. *recusatus* l. rejectus, *recusabilis*, G. verworfen, verwerflich.

kåäwåån, wåtå V. *recuso* l. rejicio e. c. judicem, G. verwerfen.

Kö prtcl. encl. id. ac ko, e. c. minäkö.

Köhkå l. köhå, hån Ns. *tussis rauca*, G. trockner Husten, köhkä-ruoho verbascum thapsus.

köhin, hkiå l. hiå V. *rauce tussio*, *screo*, G. heiser husten, räuspern.

köhiſen, ståå V. idem, inde *rauce sono*, *raucio*, G. heiser lauten.

köhinä, ån Ns. *raucitas*, ravis, *screatus*, G. Geräusper, Heiserkeit.

Köhmin, iå V. *inhabiliter* me gero, G. sich unachtsam betragen (kohmin).

köhmäys, ykſen Ns. *gestus inhabilis*, ictus l. lapsus ex negligentia, G. unachtsames Stossen, plumpes Betragen.

köhmyys, yyden Ns. *inhabilitas*, inertia, G. Unachtsamkeit, Ungeschicktheit.

köhmeli, in al. köhmys, ykſen Ns. *homo inhabilis*. iners, G. unachtsamer Mensch, Tölpel.

köhmyötelen, llå Vfr. *inhabilis incedo*, G. tölpelhaft fortschreiten.

Köhnin, iå V. *scabo*, frico, *fodio* instar suis, G. schaben, wühlen, inde id. ac kohnin.

köhnäys, ykſen Ns. *actio* scabendi l. fricandi l. fodiendi, G. Schabung, Wühlung.

Köhnä, ån Ns. *floccus*, porrigo, G. Flocke, Schorf (köyhnä).

köhnäinen, iſen Na. *floccosus*, flocco abundans, G. flockig.

Köhä, ån Ns. id. ac köhkä.

Kökkä, kån Ns. *collectio* l. conventus feminarum *netricium*, G. Spinngesellschaft.

Kökäri,

Kökäri, in N. *macilentus* et *incurvatus* e. c. homo, G. mager und krummrückig.

kökäröitſen, itä V. *incurvatus incedo*, G. krummrückig fortschreiten.

Kökötän, ttää V. id. ac kokotan.

Kölli, in Ns. Tav. id. ac költtі.

Köllä, än Na. *quietus* e. c. mare, aqua, G. still, ruhig.

Kölſi, in Ns. id. ac kelſi, al. *carina* navis, G. Schiffskiel.

Kölſä, än Ns. *tugurium*, casula pauperum, G. Hütte, Kathen.

Költeri, in (Sv. kyller?) *colobium* l. tunica militaris ex aluta, G. Leibkoller.

Költtі, tin al. költi, llin Ns. (Sv. skôld?) *nomen patronymicum* l. familiæ, *cognomen*, G. Zuname, Familienname, e. c. Carl. kettunen, kettutar.

Kömpölö, lön Ns. id. ac köhmeli.

Kömä, än Ns. *fustis*, baculum, G. Knüttel.

kömähdän, htää Vs. subito *ico*, al. *sonum edo* subitum qs. ex ictu baculi, G. hastig schlagen l. knallen.

Kömötän, ttää V. id. ac könötän.

Kön prtcl. encl. id. ac kuin e. c. ennenkön pro ennen kuin.

Köngäs, nkään Ns. *præcipitium*, cataracta, G. jäher Abhang, Gefälle.

Könnös, öksen Ns. id. ac köynnös l. kyönnös.

Köntys, yksen al. könty, nnyn Na. *inhabilis*, *tardus*, rigidus, iners e. c. homo, digitus ex frigore, G. steif, ungeschickt, tölpelhaft.

köntystyn l. köntistyn, yä al. könnyn, ntyä Vm. *fio inhabilis* l. tardus, *rigesco* e. c. ex frigore, G. steif l. ungelenksam werden.

köntystän l. köntistän l. könnystän, ää Vf. *reddo inhabilem* l. tardum l. rigidum, G. steif l. ungelenksam machen.

Köntös, töksen Ns. *persona mythol.* agrorum silvestrium custos, G. mythol. Ackergott.

Könö, nön Ns. id. ac keno, e. c. könö-nenä, on könösſä.

könötän, ttää Vf. id. ac kenotan, e. c. istun könötän.

könöttelen, tellä Vfr. id. ac kenottelen.

Köppä, pän Ns. *tugurium*, casula pauperum, G. Hütte, Kathen.

köppäläinen, iſen Ns. in ejusmodi *tugurio habitans*, G. Kathenmann.

Köpristelen, llä Vfr. id. ac köhmystelen l. kökäröitſen.

Körri, in al körrä, än Ns. *spectrum*, G. Gespenst (id. ac köyri?)

Körteli, in Ns. (Sv. gördel) *balteus* fibulis æneis ornatus, al. körteli-wyö, G. Gürtel.

Körtti, tin Ns. (Sv. skörte) *pars inferior* togæ, G. Rockschoos, inde Wib. *pallium*, vestis exterior, G. Oberrock.

Körötän, ttää V. *erectus* incedo, sedeo l. jaceo, makaan körötän longus et negligens jaceo, G. lang u. nachlässig schlendern.

Kössi, in Ns. *sarcina convoluta*, onus humeris portandum, G. Bürde, kaatuu kössinensä labitur cum onere suo, inde fig. makaan kössineni in plena veste haud exutus jaceo, cfr. kössi.

Kötehikkö, kön *silva* l. *palus* plena arboribus delapsis, cæspitibus etc. viam ambulantis præcludentibus, G. von Gesträuchen, Reisern, Bülten gefüllter Wald.

Kötkötän, ttää V. id. ac körötän.

kötköttelen, tellä Vfr. idem.

Kötäisen, stä Vs. *subito ico* l. ferio, G. hastig schlagen, al. *infabre* quid *facio*, G. plump bearbeiten.

Köwyt, yen Na. id. ac kewyt l. kewiä.

Köyhnä, än Ns. id. ac köhnä.

Köyhä, än Na. *pauper*, egenus, G. arm, dürftig, köyhän tupakki verbascum thapsus.

köyhyys, yyden Ns. *paupertas*, egestas, G. Armuth, Dürftigkeit.

köyhdyn, htyä Vm. *pauper fio* et egenus, G. arm werden, verarmen.

köyhdytän, ttää Vf. *paupero*, pauperem reddo, G. arm machen.

Köyhkiä, än Na. id. ac kouhkia, kehkiä.

Köykkä, kän al. köykkämä, män Ns. *collis minor* in plano, pratum elevatius, G. Hügelchen.

Köykäinen, iſen Na. id. ac kewykäinen sub kewiä.

köykäiſyys, yyden Ns. id. ac kewykäiſyys.

köykähdän,

köykähdän, htää al. köykytän, ttää V. *levi pede incedo*, G. leichtfüssig gehen.
köykähtelen, hdellä l. köykyttelen, tellä Vfr. idem.
Köynnös, öksen Ns. id. ac kyönnös.
Köyri, in al. köyry, yn Ns. id. ac kekri (körri).
Köyry, yn al. köyrä, än al. köyrys, yyn Na. id. ac käyrä, köyrä-selkä, on köyrällänsä est incurvatus, inde *ambagiosus*, insidiosus, astutus, G. arglistig.
Köysi, köyden Ns. *funis*, restis, G. Strick, Seil.
köysinen, isen Na. *restibus abundans* nec non *ex restibus* confectus, G. strickenreich, von Stricken.
köytän, ttää Vf. *fune ligo* l. *constringo* e. c. vehem, furem captum, G. mit Stricken binden l. umschlagen, it. Sav. *funem torqueo*, G. Seile spinnen.
köyttelen, tellä Vfr. idem.
köytös, öksen Ns. *constrictio* ope funis, inde *ligatum* l. constrictum quid e. c. vehes, sarcina, G. das Umbinden, etw. Umgebundenes, Bündel, Fuder, it. köytökset *palmites* humuli palis sese alligantes, G. Hopfenranke (kyönnös).
köytystän, ää Vf. *facio ut* colligetur, inde *colligo*, consarcino, G. umbinden lassen, zusammenbinden.
Köökki Ns. et kööpeli Ns. id. ac kyökki, kyöpeli.

L.

Laadin, tia V. Botn. in ordinem redigo, *ordino*, *dispono*, in loco suo quid colloco, disjecta *compono*, fracta *reparo*, amissa *comparo*, G. aufreihen, anordnen, ansbessern, bestellen, inde laadin sanoja verba dispono, *dissero*, *narro*, G. reden, erzählen, älä turhia laadi ne vana loquaris l. referas.
laatelen, della al. laadiskelen, lla Vfr. idem.
laatu, dun Ns. *ordo* rei debitus, *dispositio* ordinaria, G. Ordnung, Anordnung, Beschaffenheit, Art, Weise, asian laatu natura rei, mitä laatua cujus *indolis*, lintu laulaa laadullensa avis suo *modo* canit, laatunsa jälkeen juxta suam indolem l. *morem*, teki laadulla ordinatim l. apte fecit, asia käypi laatuun res ordinate l. bene evenit, laatumies vir ordinis studiosus, probus, bonus, laaduin (Adv.) ordinate, disposite, apte.
laadullinen, isen Na. *ordini conveniens*, bene *ordinatus* l. *dispositus*, *aptus*, idoneus, G. ordentlich, passend.
laatuisa, an Na. idem, max. ordinis studiosus, bene moratus e. c. vir.
laatuinen, isen Na. idem, max. cum Genit. e. c. hywän laatuinen bene *dispositus* l. *comparatus*, bonæ indolis, sen laatuinen ejus indolis, talis, kaiken laatuiset omnigeni, G. geartet, beschaffen.
Laagmanni, in Ns. id. ac laamanni.
Laaha, han Ns. *indoles viæ* glacialis *lubrica*, ubi facile vestigio fallitur, G. Glitsche, kaatui laahalla.
laahinen, isen Ns. idem; it. Na. *lubricus* e. c. via, G. glitschig.
laahistun l. laahastun, ua Vm. *vestigio fallor* in lubrico, titubo, G. ausglitschen.
Laahaan, hata al. laahin, ia V. terendo *lævigo*, fricando *polio*, G. schleifen, glätten, laahaan luudalla scopis *verro*, inde waatet laahaa maasta l. maata syrma vestis humum verrit, G. schleppen, jalka laahaa pes vestigio fallitur qs. in lubrico, it. käyn l. puhun laahaan negligenter incedo l. loquor, G. sich schleppend l. nachlässig betragen.
laahailen, lla Vfr. idem, max. negligenter me gero.
laahoittelen, tella Vfr. idem.
laahaus, uksen Ns. *lævigatio* ope tritus, *politio*, G. Schleifung, Glättung, it. *incuria* gestuum et verborum, G. nachlässiges Betragen.
laaho, on Ns. *homo* in verbis et gestibus *negligens* l. incuriosus, G. Tölpel.
Laahitsen, ita V. verbis *objurgo* l. moneo, *increpans* humilio l. domo quem, G. ermahnen, tadeln.
Laaja, jan Na. *amplus*, *latus*, *patens*, spatiosus qua latitudinem e. c. locus, regio, G. sehr breit, weit, hajoo laajalen

len late dispergitur, laajalta l. laajasti ample, late, prolixe, Compar. laajemmin amplius.

laajuus, uuden Ns. *amplitudo*, *latitudo*, G. Breite, Weite.

Laaka, la'an Na. *planus*, æquus et latus e. c. campus, *apertus* e. c. mare, vadosus l. *haud profundus* nec præruptus e. c. littus, *humilis* l. haud elevatus e. c. pratum, G. platt, eben, flach, inde Ns. *rupes plana*, saxum latum, tuohi-laaka *lamina* corticis betulini, G. Platte.

laakia, an al. laako, on Na. idem, laako máki declivitas haud præceps, laako fati Abol. patina parum concava, it. laako Abol. id. ac laaho.

laannun, ntua Vm. *planus fio*, ut mare post tempestatem, G. eben werden, sich ebnen, cfr. sub lakkaan.

Laakſi, laahden Ns. id. ac lahti.

Laakſo, oh Ns. *vallis*, locus depressus l. humilior, G. Thal, Niederung.

laakſoinen, iſen Na. *humilis*, vallibus frequens, G. niederig, voll Thäler.

Laamanni, in Ns. (Sv. lagman) *judex provincialis*, G. Ober-Landrichter, laamannin käräjä.

Laana, an Ns. id. ac lana.

Laanuun, utua Vm. vide sub lakkaan.

Laapuri, in Ns. id. ac leihäs.

Laapuſtan, aa al. laapſutan, ttaa V. nec non laapuſtelen l. laapſuttelen, lla Vfr. *negligenter*, tarde et vacillans *incedo* ut anser, G. sich nachlässig fortschleppen, it. *apertiore ore* stupide et tarde loquor l. *blatero*, G. nachlässig sprechen l. plappern.

laapuſtus l. laapſutus, tuksen Ns. ejusmodi *incessus*, G. nachlässiges Betragen.

Laari, in Ns. (Sv. lår) *cumera*, repositorium frumenti, G. Getreidekasten, it. Torn. *tabulatum* balnei, G. Schwitzbank in Badstuben.

laarillinen, iſen Na. *cumeras habens*, ad cumeram pertinens, G. Kasten habend, it. *quantum capit* cumera, G. einen Kasten voll.

La'aſen, östa V. id. ac lakaiſen.

Laastari, in Ns. id. ac plaastari.

Laatikka, kan al. laatikko, kon Ns. *cistula*, loculus, capsa, G. Kästchen, Lade.

Laatta, tan Ns. *lamella* ænea l. *ferrea* ornandi l. firmandi causa cui affixa, G. dünne Eisenplatte, inde laiwan laatat asses *latiores* in navibus construendis, laatta-rokko variolæ latiores aquosæ.

Laattia, an Ns. *pavimentum* in domibus, G. Fussboden (permanto).

laattiallinen, iſen Ns. *quantum in pavimento* supersterni potest e. c. manipulorum segetis triturandæ, G. einen Fussboden voll.

Laatu, dun Ns. vide sub laadin.

Laatuſtan, aa V. et laatuſtelen, tella Vfr. id. ac laapuſtan.

Laawa, wan Ns. *pituita*, *crusta pituitosa* quid obtegens e. c. stagnis supernatans tempore æstivo, G. Schleim.

laawainen, iſen Na. *pituitosus*, pituita obductus e. c. aqua, G. schleimig.

Laawenen, weta Vm. id. ac. laannun e. c. tuuli laawenee.

Laawitſa, an Ns. Carl. *sella longa* quattuor pedibus ornata, G. lange Bank.

Ladaan, data V. (Sv. ladda) bombardam pulvere *onero*, G. eine Flinte laden, las dattu pyöſy.

ladaus, ukſen Ns. ejusmodi *oneratio*, G. das Laden.

ladinki, ngin Ns. *onus* bombardæ, G. Ladung, pyöſy on ladingiſſa est onerata.

Ladikko, kon Ns. id. ac tadikko.

Ladon, toa V. *exstruo* unum juxta aliud e. c. lignum, *construo*, ordinatim compono, *ordino*, G. aufreihen, aufstapeln, anordnen.

latelen, della Vfr. idem, inde verba struo, *dissero*, *narro*, G. reden, erzählen (laatelen).

latomus, ukſen Ns. *exstructio*, G. Aufreihung.

ladet, lateen Ns. exstructum quid, *strues* ordinata e. c. ligni, G. aufgereiheter Haufen.

Ladwa, an Ns. ladwallinen, iſen Na. ladwuſtan l. ladwiſtan, aa V. id. ac latwa, latwallinen etc.

Laes l. lajet, lakeen Ns. *via fœnisectoris*, *striga fœni* falce strati, G. Schwaden des

des Heumähers (laisto), lakeen harja l. =selkä pars strigæ media elevatior, it. al. id. ac laki.

lakeinen l. lakehinen, iſen Ns. idem, cfr. sub laki.

Lahastun, na Vm. id. ac laahastun, cfr. sub laho.

lahistun, ua Vm. idem.

Lahdet, hteen Ns. max. pl. lahteet id. ac lahjet l. lahkeet.

Lahitſen, ita V. id. ac laahitſen.

Lahja, jan Ns. *donum*, dono datum, *munus*, G. Geschenk, Gabe, inde donum ingenii, G. Naturgabe, Gall. talent, it. *munus corruptelæ*, G. Bestechungsmittel, annan lahjakſi dono do.

lahjus, ukſen Ns. Run. rar. idem.

lahjaan, jata al. lahjon, oa V. *dono do*, *dono*, G. schenken, beschenken, it. *muneribus corrumpo*, G. bestechen.

lahjoitan, ttaa Vf. et lahjoittelen, tella Vfr. idem.

lahjaus l. lahjoitus, ukſen Ns. *donatio*, *corruptio* ope munerum, inde *donum*, *corruptela*, G. Beschenkung, Bestechung.

Lahjet, hkeen Ns. max. pl. lahkeet *braccæ talares*, inferior pars ejusmodi braccarum, G. weite Hosen (lahdet).

Lahko, hwon l. hon Ns. pr. *complexus cognatorum*, familia ex uno stirpe oriunda, G. Geschlecht, inde sæpius *secta* dissentiens l. dissidens, *factio*, G. Parthei, Secte, lahko=kunta societas dissentientium cohærens, ſitä lahkoa ejus partis l. factionis.

lahkoun, ua l. uta Vm. *in factiones abeo*, dissentio, G. in Partheien zerfallen, lahkouwat in partes diversas abeunt.

Lahna, an Ns. *cyprinus brama*, G. Brachsen, lahnan liſu l. =liitukka l. =liitturi cyprin. ballerus, pieni lahna idem, G. Zope.

lahnainen, iſen Na. *cyprinis abundans* e. c. lacus, *ex cyprinis confectus* e. c. cibus, G. brachsenreich, aus Brachsen bereitet.

Laho, hon Na. *putris*, *putridus* e. c. arbor, G. faul, verfault, inde *putridum quid*, putror, G. Fäulniss, fig. *homo deses*, tardus, G. Faulenzer.

lahon, oa al. lahoan, ota V. *putresco*, putrefio, inde *marcesco*, G. faulen, verwelken, fig. tuuli lahoo ventus cessat, aſia lahoo res evanescit l. in nihilum redigitur, G. matt werden, vergehen.

lahoun, uta Vm. idem.

lahous, ukſen Ns. *putredo*, G. Fäule.

lahous, uden Ns. *indoles putrida*, G. faule Beschaffenheit.

lahoitan, ttaa Vf. *putrefacio*, G. faulen machen.

lahoitus, ukſen Ns. *putrefactio*, G. Faulenmachung.

lahastun, ua Vm. *marcesco*, *flaccesco* ut herba, arbor, vires, corpus mortuum, G. verwelken, welk l. matt werden, cfr. supra.

lahastus, ukſen Ns. *marcor*, G. Verwelkung.

Lahtaan, hdata V. (Sv. slakta) *lanio*, *macto*, G. schlachten.

lahti, hdin Ns. *mactatum* l. *mactandum* quid, *mactatio*, G. das Schlachten, Einschlachten, lahti=nauta bos mactandus, G. Schlachtvieh.

lahtari, in Ns. *lanius*, mactator, G. Schlächter.

Lahti, hden Ns. *sinus* maris, G. Meerbusen, al. laakſi: quorum Casus alternant eodem modo ac haakſi et hahti: fig. leikkaan lahdellen seco sinuose l. flexuose in formam littoris marini.

lahdellinen, iſen Na. *sinuosus* e. c. mare, littus, G. buchtig.

Lahtia, an Na. *subhumidus* e. c. aër, vestis, inde *mollis* l. lenis, G. etwas feucht, gelinde (lauhtia l. lauhkia).

lahdun, htua Vm. *humesco*, subhumidus fio, *madesco* ut fœnum, *mitesco* ut aër post frigus, *quiesco* ut ira, marcesco ut herba, G. etwas feucht l. gelinde l. matt werden (lauhdun).

lahdutan, ttaa Vf. nonnihil *humecto*, *mitigo* e. c. frigus, curo ut quiescat e. c. ira, G. befeuchten, lindern, gelinde machen.

lahdutus, tukſen Ns. *humectatio*, *mitigatio*, G. Befeuchtung, Linderung.

Lahto, hdon Ns. *laqueus* in cacumine arborum, G. Vogelschlinge auf Baumgipfeln.

Lai, in Ns. 1. (Sv. slag?) *genus* l. *indoles* rei, G. Art, Beschaffenheit, mitá laija (Inf.) cujus generis l. indolis, kahta laija duorum generum, uutta laija novæ indolis, 2. (Sv. lag?) *agendi modus*, *mos*, G. Art, Weise, Gewohnheit, ſillá lailla eo modo, aika-lailla modo eximio, táhán laihin hoc modo, niin on laini talis est mos meus, on lailta pois a more solito aberravit, est perversus.

lainen, iſen Na. max. cum Genit. e. c. ſen lainen ejus *generis*, talis, pahan lainen malæ *indolis*, minká lainen qualis, ei minkáán laista ne quale quidem i. e. nihil, kahden- l. kahta-lainen duplicis generis, duplex, joka-lainen cujusque generis, G. geartet, beschaffen. Nb. lainen haud raro coalescit cum antecedente Genit. e. c. laihallainen pro laihan lainen, nec non mutata vocali e. c. hywál-láinen pro hywán lainen.

Laidun l. laiduin, tumen Ns. *pascuum*, pastio, G. Viehweide.

Laiha, an Na. *macer* e. c. pecus, equus, inde *debilis*, G. mager, kraftlos, laiha wiina vinum spiritu carens, laiha maa terra non fertilis, stercore carens.

laihuus, uuden al. laiheus l. laihaus, uden Ns. *macies*, G. Magerkeit.

laihdun, htua Vm. *macresco*, macer l. debilis fio, G. abmagern, mager l. kraftlos werden.

laihenen, heta al. laiheennun, ntua al. rar. laihistun, ua Vm. idem.

laihdutan l. laihutan l. laihetutan, ttaa Vf. *macero*, macrum reddo, *debilito*, G. mager machen, entkräften.

laihdutus, tukſen Ns. *emaceratio*, G. Magermachung.

Laiho, on Ns. 1. Sav. *herba segetis* crescens, G. junge Saat, inde 2. al. *seges* haud messa, G. wachsendes Getreide, laiho-wainio l. -pelto ager segete ornatus.

laihoinen, iſen Na. *segete ornatus* l. abundans e. c. ager, G. saatbewachsen.

Laikka, kan Ns. *fragmentum* ligni *longius*, *assula* diffissa, G. Spleisse, Splitter.

laikkana, nan Ns. idem, inde *longurio*.

laikon, kkoa V. assulatim *findo*, G. spleissen.

Laimi, men *tranquillitas* maris, *malacia*, al. æstus maris post procellam, G. Windstille, stiller Wellenschwall.

laimia, an Na. *tranquillus*, *quietus* e. c. mare, ventus, G. still, ruhig, inde fig. laimia ruoka cibus modice salsus l. mediocriter calidus, *commodus* edenti, G. recht zu Pass.

laimiska, an Ns. *colluvies* aquæ, stagnum minus, G. Wasserpfütze.

laimenen, meta Vm. *tranquillus fio*, quiesco ut mare, ventus, ira, G. ruhig werden, sich stillen.

laimennan, ntaa Vf. tranquillum l. quietum reddo, *tranquillo*, inde calidum *refrigero*, iram *sedo*, animum *frigidum reddo*, G. stillen, beruhigen.

laimaiſen, sta Vs. idem.

laimehdun, htua al. laimistun, ua Vm. *vapidus fio*, *evaporo* ut potus, G. schal werden (lemmehdyn, wáljáhdyn).

Laimi, in Ns. *iners conatus*, inceptum frustratum, G. verlohrner Versuch, inde on laimissa actum est de re, menee laimin l. laimiin incassum l. pessum it, frustraneum l. vanum fit, lyón l. heitán asian laimin rem fallo, *negligo* l. *mitto*, lyópi sananſa laimin verba l. promissa sua *frustratur*, lyón ajan laimin tempus *prætermitto*.

Laina, an Ns. (Sv. lån) *mutuum*, quod mutuo datum l. sumtum est, G. Anleihe, annan lainaan l. lainakſi do mutuum, commodo, otan lainaan l. lainakſi mutuum sumo, mutuor, on lainassa est mutuo datum l. sumtum.

laino, on Ns. idem, max. huoneen laino conductio l. locatio domus.

lainaan, nata V. mutuum do, *commodo*, nec non mutuum sumo, *mutuor*, G. leihen, anleihen, ausleihen, it. al. id. ac lainoon.

lainaus, ukſen Ns. *commodatio*, *mutuatio*, G. Leihung.

Lainet, een al. lainnet, nteen Ns. *unda*, *fluctus*, G. Welle, Woge, inde Run. mare l. æquor.

lainehdin, htia V. *undo*, *fluctuo*, G. wogen, Welle werfen.

lainehdin,

Lainoan, nota al. lainaan, nata V. *glutio*, devoro, G. verschlucken, lainoon ilmaa aërem bibo l. ore haurio.

lainos, oksen al. lainous l. lainaus, uksen Ns. *haustus*, devoratio, G. Verschluckung, Schluck.

Laipio, on Ns, *pars* tecti *interior* e. c. balnei, G. inneres Dach.

laipioin, omen Ns. *asser* l. *tigillum* tectum supportans, G. Dachlatte.

Laira, an al. lairo, on Ns. *ruptura glaciei* marinæ, apertura longa, G. grosse Spalte im Meereise (rairo).

Laiska, an Na. *piger*, *deses*, *otiosus*, G. faul, träge, müssig.

laiskuus, uuden Ns. *pigritia*, *otium*, G. Faulheit, Trägheit, Müssiggang.

laiskun, ua Vm. *piger fio*, pigresco, G. faul l. träge werden.

laiskuttelen, tella Vfr. *pigror*, *otior*, tempus otiose tero, G. faulenzen.

laiskuttelemus, uksen Ns. *otiandi* consvetudo, G. Faulenzerei.

Laistan, aa V. Ul. *tento* quid qualitercumque agere, *conor* facere, G. zu machen versuchen, tappend machen, jo laistin l. laistoin præter propter tentavi l. initium feci, laistan syödä primis labiis gusto, laistan lukea legere tento, aliquatenus lego.

Laisto, on al. laista an Ns. id. ac laes l. lasjet, it. al. id. ac laikka.

laistoan, tota al. laistoin, oa V. id. ac laikon.

Laita, dan Ns. 1. *cursus* itineris, *directio*, viæ, G. Richtung des Weges, laiwa on laidallansa navis debitum tenet cursum, erehtyy laidalta via l. tramite aberrat, rajan laita linea terminalis inter arva, purjet-laita via navigantium, inde vivendi *ordo*, agendi *modus*, *status* rei debitus, G. Lebensordnung, Geschick, Beschaffenheit, Art, oletko laidalla l. laidassa esne in ordine debito i. e. esne mente sanus, panen laitaan l. laidallensa in statum l. ordinem debitum redigo, reparo, asian laita indoles l. qualitas rei, katso laitaasi examina statum l. vivendi modum tuum, laita-mies vir ordinate se gerens, probus, bonus, laita-aset instrumentum aptum, cfr. laatu, it. 2. *assis* l. tabula navium *lateralis*, scandula lateralis vasorum, traharum etc. G. Schiffsbret, Fassdaube, laita-kaari tigillum curvatum in latere navigii, laita-reki id. ac laitio, inde *latus* seu *margo* navis l. vasis l. trahæ, G. Schiffsbord, Seite, laita-tuuli ventus lateralis, istun wenheen laidalla ad marginem scaphæ sedeo.

laitainen, isen Ns. dim. idem.

laitainen, isen Na. 1. cum Genit. e. c. hyswän laitainen boni *ordinis*, bene *comparatus*, minkä laitainen cujus *indolis*, qualis, sen laitainen ejus indolis, talis, G. beschaffen, geartet, cfr. laatuinen et laisnen, it. 2. in compos. e. c. lakki-laitainen wenhet navigium cujus latera *ex* duobus *assibus* sunt *confecta*, kolmi-laitainen.

laitio, on Ns. *trahа longior* tabulis lateralibus instructa, G. langer Reiseschlitten.

laidotan, ttaa Vf. *asses* l. tabulas *marginales* navi l. vasi l. trahæ *adapto*, G. Dauben l. Breter anfügen.

laitan, ttaa V. pr. 1. *in* statum l. *ordinem* debitum *redigo*, *ordino*, compono, G. ordnen, einrichten, luoja on niin laittanut creator ita *disposuit* l. ordinavit, inde 2. res fractas *reparo*, *reficio*, resarcio, G. ausbessern, 3. *paro*, *apparo* e. c. cibum, *comparo* e. c. pecuniam, suggero c. c. cui vestes, subministro l. affero e. c. cui res necessarias, G. schaffen, anschaffen, bereiten, 4. *curo* ut quid fiat, laita niin *fac* ut res ita evadat, rem ita promove l. compone, G. machen, veranstalten, 5. vitia cujus *verbis castigo* ut sese corrigat, *reprehendo*, *vitupero*, G. tadeln, verkleinern, laittaa minua de me detrahit.

laittelen, tella Vfr. idem.

laitos, oksen Ns. *ordinatio*, *dispositio*, G. Anordnung, Einrichtung: *reparatio*, refectio, G. Ausbesserung: *paratio*, *comparatio*, subministratio, G. Anschaffung: *curatio* rei efficiendæ, promotio, G. Veranstaltung: *reprehensio*, *vituperatio*, detractio, G. Tadel.

laittamus, uksen. Ns. idem, max. vituperatio.

Laitila, an Ns. parœcia *Lætala* prope Neostadium.

Laito, don Na. *vadosus*, haud profundus, e. c. lacus, G. untief.

Laituri, in Ns. Tav. Wib. *ponticulus* max. littoralis, G. Strandbrücke.

Laiwa, an Ns. *navis major*, G. Schiff, ſota-laiwa bellica, kauppa-laiwa mercatoria, airo-laiwa actuaria.

Lajet, lakeen Ns. id. ac laeś.

Laju, un Ns. Ul. id. ac latu.

Laka, kan Ns. *tectum* sine parietibus, *protectum*, umbraculum, G. Vordach, Schirmdach, cfr. lakka, inde uôma on lakalla nebula haud procul a terra qs. pendet instar tecti, it. al. *tabulatum* ædium *superius*, G. Oberboden (laki).

Lakainen, iſen Na. ejusmodi *umbraculo ornatus*, G. mit Vordache versehen, inde lakaiſet cerealia, festum post trituram in umbraculis celebrandum? (runtu).

Lakaan, la'ata V. id. ac lakkaan.

lakahdan, htaa Vs. vide sub lakkaan.

Lakaiſen, kaiśta l. waiśta V. *scopis verro* l. purgo, G. fegen, auskehren (la'aiſen, lawaiſen).

lakaiśtuś, ukſen Ns. purgandi *actio*, G. das Fegen.

Lakana, nan Ns. (Sv. lakan) *lodix*, G. Bettlaken, al. hurśti, raiti.

lakanainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *lodice ornatus* e. c. lectus, G. mit Bettlaken versehen.

Lakaśtun, ua Vm. *marcesco*, *flaccesco* ut flos, gramen, G. verwelken, inde fig. rakkauś lakaśtuu amor frigescit.

Laki, la'en al. rar. laeś, lakeen Ns. *tectum fornicatum* l. pars superior convexa, G. gewölbtes Obdach, Wölbung e. c. huoneen laki tabulatum ædium superius concavatum, pään laki vertex cranii, ſuun laki l. kita-laki palatum, wuoren laki cacumen montis, inde laki-kuola morbus palati equini, taiwaan laella in aura superiori quæ qs. concava apparet, on aitan laeśſa est in tabulato horrei superiore, it. rar. laki id. ac lakeinen.

lakeinen l. lakehinen l. lakinen, iſen Ns. Tav. *foramen in tecto* fumo extrahendo, in hypocaustis rusticorum solitum, G. Rauchöffnung im Dache, al. räppänä, cfr. sub laeś.

Laki, la'in Ns. (Sv. lag) *lex*, G. Gesetz, laki-wahwa lege ratus, rikon lain legem violo, lain-antaja l. -tekiä legislator, lain kaaret tituli legis varii: inde *judicium*, G. Gericht, käyn lakia in judicio certo, laki-kunta dioecesis judicialis, laki-mieś legis peritus, judex.

la'illinen, iſen Na. *legitimus*, legalis, G. gesetzlich.

la'illiſuuś, uuden Ns. *legalitas*, G. Gesetzlichkeit.

la'itoin, ttoman Na. car. pr. lege carens, inde *iniquus*, perversus, G. ungesetzlich, ungerecht, it. *pupillus*, impubes, pupillaris e. c. ætas, G. unmündig.

Lakia, an Na. 1. *planus*, æquus e. c. regio, ager, G. eben, flach, tule lakialeen in locum amplum l. latum, lakialta ample, longe lateque, it. 2. al. *mansvetus* e. c. ovis, haud timidus, quietus, inde *modestus*, G. zahm, bescheiden, teen lakiakſi mansvefacio, tulen lakiakſi mansvesco, lakiaśti quiete, leniter.

lakeuś, uden Ns. indoles plana, *planities*, *æquor*, campus, G. Ebene, it. *mansvetudo*, *modestia*, G. Zahmheit, Bescheidenheit.

Lakin, kkia V. *lambo*, lingo ut canis fluidum, G. leckend trinken (latkin).

lakkelen, kella Vfr. idem.

Lakka, kan Ns. 1. Botn. Sav. *tabulatum* ædium *superius*, G. Oberboden (Abol. láki), 2. *tectum* parietibus carens, *protectum* ante domos, super fenestris, portis etc. G. Vordach, Schirmdach, cfr. laka, it. 3. molle quid max. *fructus* rubi camæmori *maturus*, G. reife Moltebeere (hillo), ſonta-lakka fimus bovinus mollis, 4. (Sv. lack) *cera sigillaris*, G. Siegellack, inde rikon lakan frango *sigillum*.

lakkaan, kata V. *cera obsigno* e. c. epistolam, G. versiegeln.

lakkauś, ukſen Ns. *obsignatio*, G. das Versiegeln.

Lakkaan, kata al. lakaan, la'ata al. lakkaan la'ata

la'ata V. *subsisto, cesso*, desino, G. aufhören, ablassen (taukoan, herkeän), lakkaa laulamasta desine cauere l. a cantu, kipu lakkaapi morbus quiescit, Pass. lakataan l. la'ataan.

lakkaus l. lakaus, ukſen Ns. *cessatio*, G. das Aufhören.

lakkaamus, ukſen Ns. idem.

lakahdan, htaa Vs. parum et *subito cesso*, G. ein wenig aufhören.

lakatan l. lakautan l. lakkautan, ttaa al. la'atan, la'attaa Vf. *facio ut* subsistat l. cesset, curo ut desinat, *sedo*, G. aufhören lassen l. machen, stillen.

lakatus l. la'atus, ukſen Ns. *sedatio*, G. Stillung.

lakkauttamus, ukſen Ns. idem.

laannun, ntua Vm. *cessare incipio, quiesco*, sedor ut ventus, G. sich beruhigen, lapſi laantuu itkusta puerulus fletu desinit.

Lakkari, in Ns. *pera* vestimenti, G. Tasche, al. plakkari, it. kieli-lakkari obtrectator, calumniator, G. Klatscher.

Lakki, kin Ns. *pileus*, galerus, G. Mütze, Kopfbedeckung.

Lako, la'on Ns. *dejectio segetis* ex pluvia vehemente, G. niedergeworfene Lage des Getreides vom Regen, ohra on laolla l. laosſa hordeum crescens est dejectum, menee lakoon l. laollen dejicitur.

lakoan, la'ota V. *dejicio* segetem ut ventus pluviosus, G. niederwerfen.

lakoun, uta Vm. *dejicior*, ut seges l. gramen, G. niedergeworfen werden.

Lakſi, lahden Ns. Sav. id. ac laakſi l. lahti.

Lakſo, on Ns. id. ac laakſo.

lakſoinen, iſen Na. id. ac laakſoinen.

Laku, lakun l. la'un Ns. (Sv. flagga) id. ac flaku.

Lallatan, ttaa V. Olon. id. ac lállátán.

Lalli, in Ns. Finno famosus, Episc. Henrici interfector, it. juopo-lalli homo *bibax* l. ebriosus, G. Saufhals.

Lallo, on Ns. Torn. *acervus fœni* minor coniformis, G. kleiner Heuschober.

Lallotan, ttaa V. et lallottelen, tella Vfr. *lallans cano* l. *ploro*, G. heulend weinen (lállótán).

Lallu, un Ns. *vile quid* et molle e. c. ſonta-lallu stercus, G. Mist, it. juopo-lallu id. ac lalli.

lalluttelen, tella Vfr. segniter et *vilissime me gero*, modo bibonis tempus tero, G. sich weichlich betragen.

Lalwa, an Ns. id. ac latwa.

Lama, an Ns. *status pecudum* et equorum *debilis*, qui fame per hiemem defatigati, vere pedibus haud stare sed humum procidere solent, G. Schwäche des Viehes vom Hunger, lehmá on lamaſſa vacca demacerata pedum usu caret, meni lamaan pedum impotens decidit, lauta on lamalla assis lateri inuitens jacet, ruoho meni lamaan gramen dejectum (haud erectum) fit, it. Na. *fame macer* et *debilis*, sideratus, G. schwach in den Füssen, niedersinkend, lehmá on lama, makaa lamana, inde lama ruoho gramen dejectum.

lamainen, iſen Na. idem.

lamaan, mata V. fame *emacero* quem ita ut pedibus stare haud valeat, debilem reddo, inde *dejicio* l. *deprimo* e. c. gramen, G. durch Hunger schwächen, entkräften, niedersinkend machen, niederwerfen.

lamautan, ttaa Vf. idem.

lamaannun, ntua al. lamaun, uta Vm. *macer* et *debilis fio* ita ut humum procidam, inde *dejicior* l. deprimor ut gramen, G. niedersinkend l. niedergeworfen werden.

Lamiſko, on Ns. Caj. id ac lammiſka.

Lammas, mpaan Ns. *ovis*, G. Schaf, lampaan raudat forfex qua lana ovium tondetur.

lammon, mpoa V. *agnellos pário*, de ovibus, G. lämmern.

lampuri, in Ns. *opilio*, pastor ovium, G. Schäfer, it. *canis oves sectans* et lanians.

Lammi l. lampi, mmen Ns. *lacus minor*, lacuna aquæ stagnantis, sinus minor in in fluviis, piscina, G. kleiner Landsee, Teich, Pfütze.

lammikko, kon Ns. *lacusculus*, lama, G. Lache, Pfütze.

Lammiska, an al. lammisko, on Ns. Abol. (Sv. flamska?) *pisi varietas* major exotica, G. eine Art grösserer Erbsen.

Lampo, on al. lampuoti, din Ns. (Sv. landbonde) *colonus* alienum colens agrum, partiarius, G. Landgutspachter, Meier.

Lamppu, pun Ns. (Sv. lampa) *lampas*, G. Lampe.

Lampſu, un Ns. id. ac lamſi.

Lampuoti, din Ns. id. ac lampo.

Lamſi, in al. lampſu, un Ns. *planum* majus *cohærens* e. c. pelto-lamſi l. -lampſu tractus agri cohærens, striga latior, G. Ackerfeld, it. lamſi locus ubi dissecatur ursus captus, G. Stelle wo ein Bär geschlachtet wird.

Lamu, un Na. *planus* et *nonnihil declivis* e. c. ager, tectum, G. wenig abschüssig, it. al. päiwän lamu *lux levior*, diluculum, G. Dämmerung.

Lana, an Ns. *retis* l. *nassæ species*, G. eine Art Netze l. Reusen (laana, lanu).

Lanka, ngan Ns. 1. *filum* et lineum et laneum, liina-lanka, willa-lanka, G. Faden, 2. Sav. non nisi *filum laneum*, G. Wollenfaden (rihma Sav. filum lineum), inde jänikſen langat tendicula leporis, rauta-lanka ferrum ductitium.

Lankainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex filo* confectus e. c. funiculus, Sav. non nisi ex filo *laneo* confectus e. c. tibiale, G. von Fäden.

Lankeen, i ngeta V. *cado*, *labor*, procido, G. fallen, umfallen, stürzen, lankeewa cadens, inde epilepticus, lankeewa tauti epilepsia, inde fig. *delinquo*, *pecco*, G. fehlen, ääni lankee vox fit rauca.

Lankeilen, lla Vfr. idem.

Lankeemus, ukſen Ns. *lapsus*, *casus*, *delictum*, G. das Umfallen, Fall, das Fehlen.

Lankeilemus, ukſen Ns. idem.

Langetan, ttaa Vf. *facio ut* quid *cadat* l. labatur, *labefacio*, prosterno, G. umfällen, niederstürzen, inde langetan tuosmion fero sententiam ut judex.

Langettelen, tella Vfr. idem.

Langetus, ukſen Ns. *labefactio*, G. das Umfällen.

Lanko, ngon Ns. *affinis*, *levir*, G. Schwager, al. *consanguineus* remotior, propinquus, G. Anverwandter.

Lankos, okſen Ns. *unus affinium* l. consanguineorum, G. einer der Schwäger, lankokſet affines inter sese.

Lankous, uden Ns. *affinitas*, propinquitas, G. Verwandtschaft.

Lankku, kun Ns. (peregr.) *planca*, assis crassior, G. Planke, al. plankku, inde *sæpimentum ex assibus*, G. Plankenzaun, it. al. *equus macer* et vilis, G. Kracke.

Lannas, ntaan Ns. *ripa* maris *vadosa*, vadum, G. seichter Strand, Furth.

Lannet, nteen Ns. *coxa*, coxendix, inde *lumbus*, G. Hüfte, Lende, lannet-luu os coxæ, lannet-tauti morbus l. dolor ad coxas, miekka lanteilla gladius ad latus (lantio, lantu).

Lannun, ntua Vm. *languore labor*, *fessus corruo*, G. verschmachtet niederfallen, lannun janoſta siti defetiscor, inde *deprimor*, humum collabor, humilior, G. niedersinken, niedergedrückt werden, it. *animo demissus fio*, G. kleinmüthig werden (lantun), it. al. id. ac laannun.

Lannistan, aa V. *deprimo*, demitto, *humilio*, voluntati l. jussui cujus *submitto*, superbum frango, *coërceo* l. cohibeo petulantem, G. niedersenken l. drücken, unterwerfen, demüthigen, zügeln.

Lannitſen, ita V. idem.

Lannutan, ttaa Vf. idem, inde *violo* feminam per stuprum, G. schänden.

Lannistus, ukſen Ns. *depressio*, humiliatio, coërcitio, G. Niederdrückung, Demüthigung.

Lanſa, an Ns. *locus* maris *profundior*, stagnum profundum, G. tiefere Stelle im Meere, it. al. Na. id. ac lanſia.

Lanſia l. lanſa, an Na. *profundus*, *depressus*, *humilis* e. c. pratum, regio, G. niederig, tief.

Lanſuan, uta V. *inhabiliter incedo*, G. tölpelhaft fortschreiten.

Lanta, nnan Ns. Ul. *stercus*, fimus, agrum

grum pinguefaciens, G. Mist, Dung, inde lanta=maa terra pulla, it. al. Na. *merus*, purus putus e. c. aqua, G. lauter, ganz (ſilkka), lanta ſawi non niſi argilla, lannan laiſka Nyl. omnino l. valde piger.

lannitan l. lannotan, ttaa V. *stercoro*, G. düngen.

lannotuš, ukſen Ns. *stercoratio*, G. Düngung.

Lantia, an Na. id. ac lanſia.

— Lantio, on l. lantioin, omen Ns. id. ac lannet.

Lantti, tin Ns. (Sv. slant) *numus cupreus*, obolus major, G. Kupfermünze.

Lantto, ton Ns. *vallis* depressus, locus humilis, G. Niederung, Thal.

— Lanttu, tun Ns. Tav. Nyl. Vib. *brassica napobrassica*, G. Kohlrübe, it. al. (Sv. landtmåtare?) *geometra*, G. Feldmesser.

— Lantu, nuun Ns. id. ac lannet.

Lautun, nttua Vm. id. ac lannun, al. id. ac laannun.

Lanu, un Ns. id. ac lana l. laana.

Lapa, wan Ns. *armus*, *scapula*, G. Vorderbug, Arm, Schulterblatt, lapa=luu os scapulæ, hewoinen on lawallanſa equus est armo luxatus, inde fig. rukin lapa armus coli, harawan lapa vide harawa, ſukan lapa pars tibialis inferior latior.

lapainen, iſen Na. *armum habens*, G. Bug habend, max. in compos. e. c. wahwa=lapainen armo robusto ornatus, al. id. ac lapuri.

lapuri, in al. lapotin, ttimen al. lapainen l. lapakkainen, iſen Ns. *chirotheca* lanea acu picta, G. wollener Handschuh.

lapakko, kon al. lapatto, ton Ns. *armus* l. pars prominens *coli*, G. Rockenarm.

lapaun, uta al. lapaannun l. lapaunnun, ntua Vm. *luxor* qua scapulam ut equus, G. buglahm werden.

Lapahdan, htaa Vs. Run. *subito stillo* l. *spargor*, G. hastig aussprützen, werl lapahti.

Lapan, ppaa al. lappaan, pata V. ambabus manibus *extraho* longum quid, ut netrix filum l. nauta funem glomerans, *attraho* ad me, *extendo* et conglomero, G. mit beiden Händen zu sich ziehen, ausziehen, inde *neo*, G. spinnen, fig. lappaa paljon rahaa multum pecuniæ consumit.

lappelen, pella al. lappailen, pailla Vfr. idem.

lapet, ppeen Ns. *glomus* fili l. funis in longum extrahendus, *pensum* lini *nendum*, fascis tæniæ extendenda l. extricanda, G. Gewinde, Flachsdocke, lapſen lappeet fasciæ, cfr. sub lappa.

lapua, an al. lappio, on Ns. idem.

lapa=mato l. =lieto Ns. *tænia intestina*, G. Bandwurm (lawikas).

Lapio, on l. Sav. lapia, an Ns. *ligo*, *pala*, G. Schaufel, rauta=lapio pala ferro munita.

lapioitſen, oita V. *pala fodio* l. subverto e. c. terram, G. schaufeln.

Lapitan, ttaa V. id. ac laputan.

Lappa, pan Ns. *lamella latior*, G. dünne Eisenplatte (laatta).

lappalainen, iſen Ns. *globulus* explanatus et fartus in helcio l. jugo equi, G. lederner Ball über dem Pferdekummet, cfr. sub lappi.

lappia, an Na. *latus* et *planus*, G. flach, platt und breit, lappia käſi palma, lappiat hartiot humeri latiores.

lappio, on al. lappia, an Ns. *latus* rei *latius*, G. platte Seite, pane lappiollen l. lappialle oblique l. lateri innitentem colloca, on lappiolla l. lappialla, paaden lappio.

lapet, ppeen al. lappi, pin Ns. idem, pane lappeellen, miekan lappi.

Lappi, pin Ns. *lappo*, homo gentis lapponicæ, G. der Lappe, Lappländer, inde fig. *magus*, *incantator*, G. Zauberer, on koko=lappi, it. *lapponia*, terra lapponum, G. Lappland, al. lapin=maa, it. lappi=weſi l. lapin weſi lacus ad oppid. Willmanstrand, pars *Tou* Saima, nec non parœcia adjacens, lappeen=ranta (qs. pro lappi=weden ranta) oppid. Willmanstrand, lapin warpuinen emberiza lapponica, lapin louwet lari species, lapin harakka lanius excubitor, lapin pöllö strix nyctea l. lapponica? lapin haukka falco lapponicus, lapin ſara carex vesicaria.

lappalainen, iſen N. *lappo*, *lapponicus*, G. Lappländer, lappländisch.

Lappo, pon al. lapo, won Ns. *fœni congeries*

geries minor in prato, tempore fœnisecii, inde Ul. tantum fœni, quantum manibus portatur, G. Heubürde (lawos).

lapoo, poon al. lappaus, ukſen Ns. idem.

lapoinen, iſen Ns. dim. idem.

Lappu, pun Ns. id. ac lappa e. c. ſolki-lappu, it. (Sv. lapp) *lacinia minor* vestis, G. Lappen, Flick, kirja-lappu litterulæ, Gall. billet.

Lapſi, ſen Ns. *infans*, puerulus, nec non *proles*, *liberi*, G. Kind, lapſi-puoli privignus, lapſen lapſi nepos l. neptis, lapſi-waimo puerpera al. obstetrix, lasten (Genit. pl.) ämmä obstetrix, katſon lasta (Inf. pro lapsta) infantem curo l. tueor, tehdä lapſia Abol. concipere, G. erzeugen, de patre, rar. de matre, sed Sav. Ul. progignere, G. gebähren, de matre, quod Abol. audit ſaada l. ſynnyttää lapſia, lapſi-ikäinen minorennis, Ess. lapſena contr. lasna l. lasſa.

lapſuinen l. lapſukainen, iſen Ns. dim. idem.

lapſuus, uuden Ns. *pueritia*, G. Kindheit.

lapſikas, kkaan al. lapſellinen, iſen Na. *dives liberorum*, G. kinderreich, al. *pueriliſ*. G. kindlich.

lapſillinen, iſen Na. *puerilis*. G. kindisch.

lapſilliſuus, uuden Ns. *puerilitas*, G. kindischer Sinn.

lapſetan, ttaa V. *puerum* quem *censeo*, ut puerum tracto, G. wie ein Kind behandeln, inde minua lapſettaa pueriliter me gero.

lapſittelen, tella Vfr. *puerum ago*, puerilis sum, G. sich kindisch betragen, it. al. lapſittelee minua puerum l. pueri nomine me appellat.

Lapſutan, ttaa V. et lapſuttelen, tella Vfr. id. ac kapſan, kapſuttelen.

Lapuri, in Ns. vide sub lapa.

Laputan l. lapitan, ttaa V. *minutim edo* l. bibo ut lepus, G. leckend essen l. trinken, juon laputan.

laputtelen, tella Vfr. idem.

laputus, tukſen Ns. *esus minutus*, G. leckendes Essen.

Laru, un Ns. Abol. *homo vaniloquus* instar ebriorum, G. Schwätzer.

larutan, ttaa V. et laruttelen, tella Vfr. *vana loquor*, garrio, G. schwatzen, plaudern.

larutus, tukſen Ns. *garritus*, G. Geschwätze.

Laſi, in Ns. (Sv. glas) id. ac klaſi l. glaſi.

laſinen l. laſillinen, iſen Na. id. ac klaſinen, klaſillinen.

Laskaan, kata V. (Sv. laska) *consuo* instar sutoris, G. laschen.

laskaus, ukſen Ns. *actus* consuendi, consutum, G. das Laschen.

lasko, on Ns. *sutura*, G. Laschnaht, lasko-lanka filum sutorium, lasko-neula acus sutoria.

Lasken, ea V. pr. *mitto*, *dimitto*, *emitto*, G. lassen, unde usus multiplex 1. mitto ex loco, G. entlassen, auslassen, loslassen, e. c. lasken kädeſtäni manu emitto, lasken hewoiſen irralleu l. irti l. menemään solvo equum l. permitto ut abeat, lasken lehmän niitullen l. niittuun vaccam in pratum permitto, lasken juomaa potum ex dolio effluere sino, demto epiſtomio, lasken werta sanguinem emitto venam secando, hinc lasken ſuonta venam seco, 2. mitto deorsum, G. herablassen, niederlassen, niederlegen, e. c. lasken werkkoja retia deponendo struo, lasken rekeä ſuoraan traham directe demitto, lasken wenhettä navigium dirigo e. c. per cataractam, 3. tabulatim l. ordinatim *depono* quid, G. zusammenlegen, e. c. lasken huonetta l. huoneen perustusta domum exstruo l. fundamentum ædificii pono, trabem supra trabem l. lapidem supra lapidem collocans, lasken katua plateam lapidibus sterno, hinc lasken ſanoja verba *construo*, loquor, sermocinor, lasken lauluja cantus construo, cano, 4. reflexivo sensu e. c. lasken maata l. lewätä demitto me cubitum, päiwä laskee sol occidit, weſi laskee aqua minuitur in fluvio, poro laskee pohjaan l. pohjallen fæx ad ima fidit, hinc lasken mäkeä l. koskea per declivitatem devehor trahä l. per cataractam cymbä, G. sich niederlassen l. legen l. senken, 5. varia: lasken weistä l. kirwestä cultrum l. securim coti adaptans acuo, G. schleifen, lasken lukua calculos pono, cum quo puto, rationes reddo, G. Rechenschaft ablegen, lasken rahaa pecu-

pecuniam numero numum numo adponens, G. rechnen, laſken weroa tributum impono l. censum æstimo, G. Steuern auflegen, besteuern.

laſkelen al. rar. laſkeſkelen, lla Vfr. idem.

laſku, un Ns. *demissio, depositio*, G. das Lassen, Entlassung etc. cfr. laſken e. c. irti=laſku solutio, juoman laſku potus expromendi actus, ſuonen laſku venæ sectio, werkon laſku retis structio, koſken laſku devectio per cataractas, huoneen laſku constructio ædificii, kadun laſku stratura plateæ, ſanan laſku verborum conjunctio, sermocinatio, nec non proverbium, päiwän laſku occasus solis, weiſſen laſku cultri exacutio, luwun laſku calculorum positio, ratio rei reddenda, rahan laſku pecuniæ numeratio, calculatio, ajan laſku computatio temporis, weron laſku tributi numeratio l. æstimatio, laſku waatteeſſa plica in vestimento.

laſkiainen, iſen Na. *demittens*, devehens l. sidens, G. herablassend, inde Ns. tempus circa quinquagesimam, quo pueri per declivitates sese demittere solent, G. Fastnacht, laſkiais=tiiſtai.

laſkin, imen Ns. *instrumentum* quo demittitur, inde *apertura* in glacie maris, per quam rete demittitur, G. Netzwuhne.

laſkeun, uta al. laſkeennun, ntua Vm. *dimittor* l. *demittor*, sido l. desideo, G. sich niederlassen l. legen l. senken, laſkeun iſtumaan subsideo, laſkeun laulamaan ad cantum consideo, huonet laſkeupi domus nova considit, päiwä laſkeupi sol ad occasum vergit, weſi laſkeupi aqua minuitur in fluviis, tuuli laſkeentuu ventus quiescit.

laſketan l. laſkeutan, ttaa Vf. *facio* l. curo *ut* dimittatur l. deponatur, G. lassen machen, laſketan juomaa curo ut potus effluat, laſketan kirweſtä securim acui curo, inde *dimitto*, emitto, G. auslassen, laſketan kiwiä lapillos ejicio l. dejicio.

laſkettelen, tella Vfr. idem, inde laſkettelen ſanoja verba emitto, sermocinor, narro, laſkettelen lauluja canto, laſkettelen mäkeä per declivitatem devehi curo.

laſketus, ukſen Ns. *demissio*, dejectio, G. Niederlassung, Auslassung.

Laſku, un Ns. (Sv. flaska) id. ac flaſku.

Laſſi, in Ns. nomen viri *Laurentius* l. *Lars* (lauri).

Laſta, an Ns. *pala minor* e. c. ad emovendam polentam, *trulla*, G. Schäuflein, rinta=laſta os pectorale.

laſtainen, iſen Ns. dim. idem.

Laſtaan, tata al. laſtan, aa V. (Sv. lasta) *vitupero*, contemno, G. läſtern.

laſtet, een Ns. *vituperatio*, contemtus, G. Läſterung.

Laſti, in Ns. (Sv. last) *onus* navium, G. Schiffslast.

laſtaan, tata V. *onero* navem, G. lasten.

Laſtu, un Ns. *assula, schidia* max. ligni, secamentum tenue, G. Span, raudan laſtu ramentum ferri.

laſtuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *assulis abundans* e. c. locus, G. voller Späne, it. *ex assulis* confectus, G. von Spänen gemacht.

laſtukas, kkaan Na. *assulis abundans*, G. spänereich.

laſtukko, kon al. laſtuſto, on Ns. *congeries* assularum, locus assulis abundans, G. Spanhaufen.

Lata, dan Ns. (Sv. sladd) *instrumentum* quo ager complanatur et glæbæ minuuntur, G. ein Werkzeug den Acker zu ebnen, inde fig. lata=kontti pes latior.

lataan, data V. *complano* agrum, G. mit dergl. Werkzeuge ebnen.

Latelen, della Vfr. vide sub ladon.

Latikko, kon Ns. id. ac laatikko.

Latikoitſen, ita V. Sav. *purgo* e. c. stabulum, stercus ejicio, G. schaufelnd reinigen.

Latina, an Ns. (peregr.) lingua *latina*, G. Latein.

latinalainen l. latinainen, iſen Na. *latinus* e. c. liber, G. lateinisch.

Latinkainen, iſen Ns. *scarabæi* species, G. Käferart.

Latiſko, on Ns. id. ac latukka.

latiſkainen, iſen Na. id. ac latukainen.

Latkin, ia V. *lingo* instar canis, lambendo edo, G. leckend essen (lakin).

latku, un Ns. *cibus fluidus* e. c. suum, sorbendo edendus, G. flüssiges Futter.

Lato, don Ns. (Sv. lada) *horreum* in pratis, conditorium pabuli, *fœnile*, G. Heuscheune, lato-kartano (Sv. ladugård) prædii immunis species.

latoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *fœnilibus frequens* e. c. pratum, G. scheunenreich.

ladollinen, iſen Na. *fœnile habens*, horreis frequens, G. Scheune habend, it. *quantum capit* fœnile, G. eine Scheune voll.

Lattia, an Ns. id. ac laattia.

Latu, dun Ns. pr. *via soleæ* nivalis, inde *semita*, G. Spur, Steig, jáneſen latu vestigium leporis, ruoho kaatuu latuun gramen humum prosternitur, latu-kunta societas soleis nivalibus vehentium.

Latuſtan, aa V. et latuſtelen, lla Vfr. id. ac laapuſtan, laapuſtelen.

Latukka, kan al. latiſko, on Ns. *vas latum*, patina *plana*, G. flache Schüssel, inde latukka-heinä thlaspi arvense.

latukainen l. latuſkainen, iſen Na. formâ *latus* sed tenuis, *tenuatus*, haud teres e. c. tænia, G. flach, platt.

Latwa, an Ns. *summitas* e. c. arboris, *cacumen* e. c. pili, G. Gipfel der Gewächse, Wipfel (ladwa, lalwa), inde joen latwa pars superior l. origo amnis, wie latwemmallen propius ad cacumen.

latwallinen, iſen Na. *cacuminatus*, G. Wipfel habend.

latwiſtan l. latwuſtan, aa V. *summitatem* e. c. arboris l. herbæ *puto* l. *deseco*, decacumino, G. entgipfeln.

Lauden l. laudee prtcl. Botn. *omnino*, per omnia, *ubique*, continue, G. gänzlich, überall, lauden lunten idem.

lautinainen, iſen Na. *ubique obvius*, *communis*, haud rarus, vulgaris, G. allgemein, lautinaiſeſti ubique, communiter.

Laudotan, ttaa V. vide sub lauta.

Lauha, an Ns. Ul. *aira* inter segetem crescens, G. Schmiele.

lauhainen, iſen Na. *airâ frequens* e. c. seges, ager, G. schmielenvoll.

Lauha l. lauhia, an Na. nec non

lauhka l. lauhkia, an Na. id. ac lauhtia.

lauhtia, an al. lauhto, hdon Na. haud asper, *mitis* e. c. frigus, subhumidus e. c. aër, *mollis* l. lenis e. c. laua, G. gelinde, nicht scharf, weich (lahtia).

lauhdun, htua Vm. asperitatem amitto, *remittor*, *lenior* ut frigus, ira, *mollesco* ut cera in calore, inde *flaccesco* l. pallesco ut gramen, G. gelinde l. weich werden, verwelken (lahdun).

lauhdon, htoa V. idem, al. id. ac lauhdutan.

lauhdutan, ttaa Vf. asperitate privo, *emollio*, *lenio* e. c. iram, mitem reddo, G. gelinde l. weich machen (lahdutan).

lauhduttelen, tella Vfr. idem.

lauhdutus, tukſen Ns. *mitigatio*, G. Linderung.

Lauka, wan Ns. Abol. id. ac laukka.

Laukaiſen l. lauwaiſen, ſta Vs. arcum *retendo*, bombardam *explodo*, inde tendiculas avium l. extensum quid subito *remitto*, G. losschiessen.

lauwon, koa V. idem, sed de actu continuo et vi majore.

laukean l. laukenen, uweta al. rar. lauwennun, ntua Vm. *retendor* ut arcus, *explodor* ut bombarda, G. losgehen, ſää laukenee frigus remittit, lauweunut anſa tendicula retensa l. remissa, it. lanka laukee filum deruit l. delabitur ex margine texti, kaswot laukeewat facies macrescit, kukka laukee flos marcescit, G. verwelken (raukeen).

Laukia, an Na. *spatiosus*, longus latusque e. c. campus, G. râumig, weit.

Laukka, kan Ns. Ul. *cursus quadrupedans*, G. Galopp, juokſee laukkaa, it. al. *lictor* virgis cædens? G. Profoss, it. (Sv. lök) *cepa*, G. Lauch, Zwiebel, kynſi-laukka allium, puuro-laukka porrus.

laukkaan, kata V. *quadrupedans* l. citatim *curro*, G. galoppiren.

Laukka, kan al. lauka, uwan Ns. (Sv. lake) *salsugo*, *muria*, G. Salzlake, woin laukka, kalan laukka.

Laukki, kin Ns. *albus fronte bos* l. equus, G. weissgestirnter Ochs l. Pferd, al. *nota* frontis *alba*, G. weisser Stirnfleck.

Laukku, kun Ns. 1. *saccus pelliceus*, culeus ex corio, G. Felleisen, laukun kieli operculum sacci linguæforme, it. 2.

Tav.

Tav. *foramen*, apertura, G. Oeffnung, Loch.

laukkuinen, iſen Ns. dim. idem.

laukullinen, iſen Na. *culeum habens*, G. mit Felleisen versehen, it. *quantum capit* culeus, G. ein Felleisen voll.

Laukoilen l. laukoelen l. laukuilen l. laukuelen, lla Vfr. *alis ventilo*, ventilans in aëre pendeo ut aquila, G. in der Luft schweben, inde puhun laukoilee tarde verba profert, nugas agit.

Lauku, laukun l. rar. laurvun Na. *parum declivis*, haud præceps e. c. mons, clivus, tectum, G. wenig abschüssig, inde lauku lanka filum leviter contortum.

Laulan, aa V. *cano* ut homo, avis, gallus, G. singen, laulaja cantor, præcentor in carminibus Finnonum decantandis, poëta.

laulailen l. laulelen, lla al. lauleskelen, lla Vfr. idem.

laulanta, nnan al. laulanto, nnon Ns. Sav. *cantio*, *cantus* sonorus, G. Gesang, das Singen.

laulu, lun Ns. idem, inde *cantilena*, poëma melicum, G. Lied.

laulatan, ttaa Vf. *facio ut* canat, ad cantandum impello l. persvadeo, G. singen lassen.

laulennan, ntaa V. sono *tremulo cantillo*, G. trillern (läylennän).

Lauma, an Ns. *grex* max. ovium, *caterva* avium, multitudo e. c. luporum, G. Heerde, laumoin id. ac laumottain.

laumainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *gregibus frequens* e. c. locus, G. heerdenreich.

laumottain l. laumattain prtcl. *gregatim*, G. heerdenweise.

Launi, in Ns. *hamus* piscatorum major, max. ligneus, G. grosse Fischangel.

Laupias, aan Na. *misericors*, clemens, G. barmherzig.

laupiaallinen, iſen Na. idem.

laupius l. laupeus, uden Ns. *misericordia*, clementia, G. Barmherzigkeit.

Laupio, on al. laupioin, omen Ns. id. ac laipio l. laipioin.

Lauri, in Ns. nomen viri *Laurentius* (Laſſi).

Laus, ukſen Ns. *macula* retis, G. Netzmasche, al. *retis species*, G. Netzart.

Lauſun, ua V. pr. aperio os ad dicendum, inde *eloquor*, *edico*, effari, G. aussagen, sagen, lauſun turhaan frustra l. sine causa nomino.

lauſuskelen, lla Vfr. idem.

lauſumus, mukſen Ns. *elocutio*, dictio, *dictum*, effatum, G. das Sagen, Aussage.

lauſet, een Ns. *dictum*, *effatum*, G. Aussage, inde pl. lauſeet verba magica ad morbos sanandos usitata.

lauſutan, ttaa Vf. *facio ut* dicat l. dicatur, G. aussagen lassen, inde verbis *enuntio* mentem, *confabulor*, G. sich unterreden.

lauſuttelen, tella Vfr. idem.

lauſutus, tukſen Ns. *confabulatio*, G. Unterredung.

Lauta, dan Ns. *assis*, *tabula*, G. Brett, ſaha-lauta assis serrâ fissa, inde lauta l. istuin-lauta *sedile*, sella longa, G. lange Bank, lauta-mies assessor judicii ruralis, lauta-ſuorſa anas boschas maxima.

lautainen, iſen Ns. dim. idem, inde *quadra*, orbis mensalis, *loculamentum*, *decipula* ermineorum ex assula, G. Teller, Schränkchen, Falle, cfr. lautaiſin.

lautainen, iſen Na. *ex asse* factus e. c. cymba, *assibus frequens* e. c. locus, G. brettern, brettervoll.

laudotan, ttaa V. *coasso*, *assibus firmo*, G. mit Brettern beschlagen.

laudotus, ukſen Ns. *coassatio*, G. dergl. Beschlagung.

lautaiſin, imen al. lautainen, iſen Ns. *clunis* equi, pars dorsi posterior plana, G. Pferdekreuz, istun lautaiſella sedeo ad coxam.

lautaelen, lla Vfr. pr. *clunes tango*, inde oris lautaelee tammaa equus cum equa coit, G. bespringen.

Lautikka, kan Ns. id. ac litukka.

Lautinainen, iſen Na. vide sub lauden.

Lautta, tan Ns. *pons natans* in fluviis, *ponto*, *ratis*, G. Flossbrücke, Fähre, inde fig. *prostibulum*, meretrix, G. liederliches Weibsbild.

lauttaan, tata V. *rate trajicio*, G. überflössen.

lauttaus, ukſen Ns. *trajectio* ope ratis, G. Ueberflössung.

lautturi, in Ns. *ratis*, G. Fähre, al. *portitor* ratis, G. Fährmann.

Lauwantai l. lauwoutai, ain Ns. (Sv. lördag) dies *saturni*, G. Sonnabend.

lauwantainen l. lauwontainen, iſen Na. *ad diem* saturni *pertinens*, G. sonnabendlich, lauwantainen lapſi inſans illo die natus.

Lauwon, koa V. vide sub laukaiſen.

Lawa, wan Ns. *tabulatum* ex assibus, cui quid incubat e. c. tabulatum sub acervis fœni, lectus sine sponda, tabulatum in balneis, nec non rogus, G. erhöheter Boden zur Unterlage, Bettboden, Schwitzbank, Scheiterhaufen (lawo), taimi-lawa plantarium elevatum, G. Treibebett.

Lawainen, iſen Ns. id. ac lapainen l. läpuri.

Lawaiſen, öta V. id. ac lakaiſen.

Lawannes, nteen Ns. *pala minor* in cerevisia coquenda solita, G. Schäuflein.

lawaſin, imen Ns. idem.

Laweri, in al. laweruš, ukſen Ns. homo *garrulus*, G. Plauderer, it. Wib. laweri *cubile majus* l. tabulatum cui plures incubunt, G. breites Bett (lawa).

laweroitſen, ita al. lawerran, rtaa V. *garrio*, vana loquor, G. plaudern, plappern.

Lawi, in Ns. id. ac lawin.

Lawia, an Na. *amplus* e. c. mare, campus, *latus*, G. weit und breit (laaja), lawialta l. lawiaſti puhua loqui diffuse, ample.

laweuš l. lawius, uden Ns. *amplitudo*, *latitudo*, G. Breite.

lawenen, weta al. laweennun, ntua Vm. *amplus fio*, *dilator*, G. breit werden, sich verbreiten, inde fig. pinguesco.

lawiſtun, ua Vm. idem, max. de feminis gravidis.

lawennan, ntaa Vf. *amplifico*, *dilato*, G. breit machen, verbreiten.

Lawiatar, ttaren Ns. femina mythol.

Lawikaš, kkaan Ns. *tænia intestina*, G. Bandwurm (lapa-mato).

Lawin, imen al. lawi, in Ns. *numella* pecudum, G. Halsfessel des Viehes.

Lawo, on Ns. id. ac lawa.

Lawot, poon al. lawoš, wokſen Ns. id. ac lappo.

Lehhitän, ttää V. leviter *flo* l. *susurro* ut ventus, G. säuseln.

Lehko-ſilmä Ns. *oculus* lascivus, al. *pœtus*, G. liebäugelnd.

Lehmä, án Ns. *vacca*, G. Kuh, lehmän kieli convallaria majalis, lehmän ſieni boletus edulis, lehmän herutin ranunculus acris.

lehmäinen l. lehmoinen l. lehmuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ad vaccam pertinens*, vaccinus, G. zur Kuh gehörig, lehm. waſikka vitula.

lehmällinen l. lehmillinen, iſen Na. *vaccam* l. *vaccas habens*, G. Kuh habend, inde lehmälliſtä (sc. ruokaa, maitoa) lac, edulium e lacte.

lehmälä, län Ns. *locus* ubi vaccæ versantur l. vigent, G. Kuhplatz.

Lehmuš, ukſen Ns. *tilia* europæa, G. Linde.

Lehtaus, ukſen Ns. *massa ferri* rudis, G. Roheisen.

Lehti, hden Ns. *frons*, *folium*, G. Blatt, Laub, teen lehtiä folia colligo, lehti-kerppu fasciculus frondium, korwan lehti lobus auris, kirjan lehti folium libri, lehti-linta motacilla regulus, lehti-kurppa id. ac kuowi, lehti-mato aphidis species.

lehtykäinen, iſen Ns. dim. idem, rar.

lehtinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *frondosus*, *ex foliis* confectus, G. belaubt, blätterig, von Laube gemacht.

lehdellinen l. lehdillinen, iſen Na. *frondes habens*, *frondosus*, G. Laub habend, blättericht.

lehtewä, án al. lehdekäs, kkään Na. *foliis abundans*, G. laubreich.

lehdikkö, kon al. lehdikkö, kön Ns. *silva frondosa*, G. Laubwald.

lehto, don al. leho, on Ns. idem, lehto-rupſalet rana arborea.

lehdes, ekſen Ns. *ramus frondosus*, G. Laubast.

lehdin, htiä V. *foliis exuo* e. c. arbores, frondes frango et colligo, G. entblättern, Laub sammeln, it. al. *foliis orno*,

no, G. mit Blättern versehen, belauben.

lehditän, ttää al. lehdotan, ttaa Vf. idem.

lehdityš, yksen Ns. *fractio frondium*, G. Entblätterung, it. *exornatio ope foliorum*, G. Belaubung.

lehotan, ttaa V. *frondosus sum*, læte cresco, vigeo, inde turgidus sum, *superbio*, G. blättericht u. buschicht seyn, strotzend wachsen l. seyn.

lehottelen, tella Vfr. idem.

lehun, ua Vm. *tremo* ut folia, G. zittern, al. *ventilo* foliis, it. al. *lascivus rideo*, G. frech auflachen.

Lehwá, án Ns. Caj. *summitas* pini l. rami, inde *ramus* pini, *abies ramosus*, G. Obertheil der Bäumen, Fichtenast, ästige Fichte.

Leijaan, jata V. *molliter vivo*, cuticulam curo, obleĉto me, G. sich gütlich thun.

Leijaš, aan Ns. *palus* aquis supernatans, G. zitternder Sumpf.

leijun, ua Vm. *pendens moveor* ut ejusmodi palus, G. zitternd schwenken.

Leijona, an Ns. (peregr.) *leo*, *leœna*, G. Löwe, Löwinn.

Leikari, in Ns. vide sub leikki.

Leikkaan, kata V. *seco*, *scindo* ope cultri, forficis, falcis etc. *amputo*, *disseco*, *meto* de segete, G. schneiden, erndten, leikkaan sormeni digitum saucio, inde leikkaaja sector, messor, nec non dens incisor, haawa leikkaa vulnus *acerbe dolet*, leikkaa sisältäni colica laboro.

leikkaelen, lla al. leikkelen, llä Vfr. idem.

leikkaus, uksen l. leikellyš, yksen Ns. *sectio*, *scissio*, *messio*, G. das Schneiden, inde *scissura*, *messis*, vulnus, G. Schnitt, watsan leikkaus colica l. tormina.

leikka l. leikkoo l. leikkuu Ns. id. max. in compos. c. c. leikka-ruoho id. ac leuka-ruoho, leikkoo-aika tempus messis.

leikkaun, uta Vm. *secor*, scissus fio, metor, G. geschnitten werden.

leikkautan, ttaa Vf. *curo ut* quid secetur l. metatur, G. schneiden lassen.

leikon, kkoa V. *vi seco*, in segmina majora scindo, G. kraftvoll schneiden in grobe Stücke.

leikkoilen, lla Vfr. idem.

Leikki, kin Ns. (Sv. lek) *ludus*, *jocus*, G. Spiel, Spass, teen l. työn leikkiä jocos agito, on leikkiä jocose est dictum l. factum, ei leikin (Adv.) haud ludendo i. e. haud facile.

leikkinen l. leikillinen, isen Na. *jocosus*, ludibundus, G. spasshaft, lustig.

leikkisyys l. leikillisyys, yyden Ns. *jocositas*, G. Spasshaftigkeit.

leikitsen, itä V. *ludo*, *jocor*, G. spielen, spassen.

leikittelen, tellä Vfr. idem.

leikitys, yksen Ns. *lusio*, *jocatio*, G. das Spielen l. Spassen.

leikari, in Ns. *ludio*, *joculator*, princeps ludi, G. Spieler, Scherzer.

leiku, un Ns. *crepundia*, lusoria puerorum, G. Spielsache.

Leili, in Ns. (Sv. lågel) *uter* ligneus, G. Lägelchen.

leilillinen, isen Na. *utrem habens*, G. mit Lägel versehen, it. *quantum capit* uter, G. ein Lägel voll.

Leimaan, mata al. leimuan, uta V. *fulguro*, *fulmino*, flammigo ut ignis, G. flammen, blitzen.

leimaus, uksen Ns. *fulguratio*, inde *fulgur*, *flamma*, G. das Flammen l. Blitzen.

leimahdan, htaa Vs. *subito fulguro* l. flammo, corusco, G. hastig aufflammen, blitzen.

leimahtelen, della Vfr. idem.

leimahdus, uksen Ns. *splendor subitus*, *fulgur*, coruscatio, G. hastiges Aufflammen, Blitz.

Leina, an Na. rar. (Sv. len l. klen?) *debilis*, *mollis*, lenis e. c. cutis, G. weich, schwach.

Leino, on Ns. *æstus* solis, fervor coloris æstivi, G. Sonnengluth.

Leipä, wän Ns. *panis*, inde fig. *victus*, G. Brodt.

leipäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *dives panis*, G. brodtreich.

leiwällinen, isen al. leiwäkäs, kkään Na. *panes habens*, *opulentus*, G. mit Brodte versehen, reich.

leiwätöin, ttömän Na. car. *pane carens*, sine victu, *pauper*, G. brodtlos, arm.

leiwon,

leiwon, poa V. *panes conficio* l. formo, *pinso*, G. backen, leipoja pistor l. pistrix.
leipomus, ukſen Ns. *pinsatio*, *pistura*, panificium, G. das Backen.
leiwin, pimen Ns. *pala major*, qua panes in fornacem promoventur, G. Brodtschaufel, al. leiwin-lapio, it. al. id. ac leiwoin.
leiwoin, pomen al. leiwuin, pumen al. leiwyin, pymen Ns. alveus pistorius, *mactra*, G. Backtrog.
leipäret, een Ns. Ul. *massa* minuta, ex qua panis formatur, G. rundes Teigklösschen (emoos).
Leiri, rin Ns. (Sv. låger) *castra militaria*, G. Kriegslager.
Leiskaan, kata V. id. ac leimaan.
leiskahdan, htaa Vs. id. ac leimahdan.
leiskun, ua Vm. idem, it. Nyl. *transsilio* ut equus sæpes, G. Zäune überspringen.
Leissaan, ſata V. idem, inde *operosus agitor* l. salto, G. geschäftig seyn.
Leitsaan, ſata V. (Sv. ledsaga?) *comitor*, manuduco viam monstro, G. begleiten (lietsaan).
leitsaus, ukſen Ns. *comitatio*, G. das Begleiten (lietsaus).
leitsari, in Ns. Caj. *index* l. dux *viæ*, G. Begleiter (lietsari).
Leitsotan, ttaa V. *floresco*, floridus l. elegans sum, ut seges, G. blühen, prächtig seyn.
leitsottelen, tella Vfr. idem.
Leiwiskä, än Ns. *pondo* XX librarum, G. Liespfund.
leiwiskäittäin prtcl. *per pondo*, G. liespfundweise.
leiwiskäitsen, itä V. *in pondo* (pondera) *divido* et *pondero*, G. liespfundweise theilen u. wiegen.
Leiwin Ns. leiwon V. etc. vide sub leipä.
Leiwo, on Ns. et leiwoinen, iſen Ns. dim. *alauda* arvensis, G. Lerche.
Lekkeri l. lekkari, in Ns. id. ac läkkäri.
Lekki, kin Ns. *jusculum*, cibus fluidus, G. Suppe, Brühe (liemi).
Lekko, kon Ns. *æstus* solis, G. Sonnengluth (leino).
Lellu, un Ns. *palus* aquis supernatans mobilis, G. zitternder Sumpf, inde *molle quid* e. c. bacca matura, G. etw. Weiches, lellu-ihminen homo mollis, effeminatus.
lellun, ua al. lellyn, yä Vm. *pendens moveor* ut palus, G. zitternd schwanken, liha lelluu caro pinguedine tremit.
lelluttelen, tella al. lellittelen, tellä Vfr. *molliter* quid *tracto*, lente ago l. incedo, G. weichlich behandeln l. sich betragen.
Lemmes, ekſen Ns. *genius mythol.* silvestris.
Lemmet, een al. lemmä, än Ns. *nymphæa*, G. Seeblume, al. lemmeen l. lemmän lehti, cfr. lempi.
Lemmehdyn, htyä Vm. *vapidus fio* ut potus, evaporo, G. schal werden.
Lempi, mmin l. mmen al. lemmet, mpeen l. mmeen Ns. *benignitas*, *indulgentia*, *clementia*, favor, gratia, G. Zärtlichkeit, Gunst, Gewogenheit, it. lempi Na. id. ac lempiä.
lempiä l. lemmiä, än Na. *mitis*, *benignus*, indulgens, favens, clemens, G. zärtlich, günstig, gewogen.
lempeys l. lemmeys, yden Ns. *indoles benigna*, G. zärtlicher Sinn.
Lempo, mmon Ns. *genius mythol.* malus, filius TOU Kalewa, inde ha lempo! formula exsecrandi.
lemminkäinen, iſen Ns. *persona mythol.* ex familia TOU lempo, it. al. id. ac leminkäinen.
lemmetär, ttären Ns. idem, generis feminini.
Lemu, un Ns. *fragrantia*, *odor* max. svavis, G. starker Geruch, it. parœcia *Lemo*, haud procul Aboa.
lemuinen, iſen Na. *fragrans*, max. svaveolens, G. riechend.
lemuan, uta al. lemaan, mata V. *fragro*, odorem spargo max. svavem, G. Geruch geben.
lemahdan, htaa Vs. *subitum odorem spargo*, G. kleinen Geruch geben.
lemaus l. lemahdus, ukſen Ns. *odoris dispersio*, G. Geruchsverbreitung.
Lenki, ngen Ns. max. pl. lenget id. ac länki, länget.

Lenkki, kin Ns. (Sv. lånk) *circulus vimineus*, *vimen*, G. Weidenband.

Lenko, ngon al. lenkka, kan Ns. *incurvatum* l. deflexum quid e. c. arbor haud erecta, G. Krümmung, Beugung, lenkka-jalka loripes, kaswaa lenkona deflexus crescit, owi on lengolla janua est patula.

lenkoun, uta Vm. *curvus* l. deflexus *fio*, G. gebeugt werden.

lengotan, ttaa V. *supinus* l. *incurvatus jaceo* l. *incedo*, G. rückwärts gebogen seyn.

Lennän, ntää (rar. letä) V. *volo*, G. fliegen, inde *citatim* et inopinato *feror*, lentäin l. leten volando.

lentelen, nnellä al. lenneskelen, llä Vfr. idem.

lento, nnon Ns. *volatus* e. c. avium, G. Flug, lento-orawa sciurus volans, lento-tauti id. ac lennos.

lennin, ntimen Ns. Run. volandi instrumentum, *ala*, G. Flügel.

leninkäinen, isen Ns. *coccionella* septempunctata, al. *musca* carnivora, G. Sonnenkäfer, Fliegenart.

lennos l. lennatos, oksen al. lennätys, yksen Ns. *morbus* pecudum *subitaneus*, sideratio, G. eine Viehkrankheit, Mordwurm, lehmä on lennoksissa vacca est telo magico tacta i. e. siderata (letto), cfr. lennatto.

lennatto, ton l. Ul. lennates, tteen al. lennatos, oksen Ns. *tigillum* curvum *elasticum*, cui affigitur decipula aucupum, G. Drückerstäbchen an Vogelschlingen, it. al. *onus* l. pondus quantum humeris portari potest, G. Rückenbürde.

lennätän, ttää Vf. *facio ut* volet l. citatim feratur, inde *citatim aufero*, vehementer *emitto* l. *projicio*, volando curro, G. fliegen machen, schnell bringen l. werfen.

lennättelen, tellä Vfr. idem.

lennätys, yksen Ns. *vehemens emissio* l. *projectio*, festinatio, G. schnelles Bringen l. Werfen.

Lensi, nnen al. lennet, nteen Ns. id. ac länsi.

Lensiä, än Na. *tepidus*, subcalidus e. c. aqua, aër, G. lauwarm (pensiä).

Lensun, ua Vm. id. ac lonsun.

Lepakoitsen, ita V. *operosus sum*, negotiosum simulo l. ago, operose blandior ut canis, G. sich geschäftig stellen.

lepakka, kan Ns. *operositas simulata*, G. Geschäftigkeit.

Lepinkäinen, isen Ns. *lanii species*, avis, G. eine Art Würger l. Neuntödter.

Lepo, won Ns. *quies*, *requies*, otium, tranquillitas, G. Ruhe, Musse, lepopäiwä dies sabbati, lepo-kammio cubile, dormitorium.

lewollinen, isen Na. *quietus*, *tranquillus*, G. ruhig.

lewolliſuus, uuden Ns. *quieta* l. *tranquilla indoles*, G. Ruhestand.

läwäs, pään Ns. Tav. *locus requiei* pecudis sæptus in pascuo, G. Ruhehürde des Viehes.

lepään l. lepäjän l. lewään, wätä V. *quiesco*, requiesco, otior, inde dormio, G. ruhen, müssig seyn.

lewäelen l. lewäilen, llä Vfr. idem.

lewäys, yksen Ns. *actus* quiescendi, G. das Ruhen.

lewähdän, htää Vs. *parum* l. subito *requiesco*, G. wenig ruhen.

lewätän, ttää Vf. *curo ut* quiescat, otium cui do, G. ruhen lassen, lewätän hewoista equum labore relaxo.

lewätytän, ttää Vf. idem.

lewättelen, tellä Vfr. idem.

lewätys, yksen Ns. *relaxatio*, G. Ruhenlassung.

lewottelen, tella Vfr. *quietum* l. tranquillum *reddo*, G. ruhig machen, beruhigen.

Leppä, pän Ns. 1. betula *alnus*, G. Erle; leppä-lintu motacilla phœnicurus, leppä-terttu idem al. fringilla carduelis, leppä-tiiro idem al. id. ac leninkäinen, it. 2. Sav. Carl. *cruor*, *sanguis* max. animalium, G. Blut (läppä), leppä juoksee.

leppäinen, isen Na. *alneus*, alnis frequens, G. erlen, it. Sav. *cruentus*, G. blutig (läppäneu).

lepikkö, kön al. lepistö, ön Ns. *silva alnis* consita, G. Erlenwald.

Lepsin, iä V. *lente progredior*, G. langsam fortschreiten.

Lepsun, ua Vm. *laxus pendeo et moveor* ut folia, G. sich zitternd bewegen.

lepſutan, ttaa Vf. *laxum moto* ut ventus folia, G. zitttern machen.
lepſuttelen, tella Vfr. idem.
Lepyn, ppyá Vm. ira sedata *reconcilior, placor*, mitis l. hilaris fio, G. versöhnt werden, sich besänftigen, fröhlich werden, lepy minuun l. minullen iram tuam erga me depone.
leppiäs, ään al. leppiá, án Na. mente *mitis, placidus*, hilaris l. frontis serenæ, G. mild, fröhlich, heiter, leppiäs ilma aër mitis.
leppiäinen, iſen Na. dim. idem.
leppeys l. leppiys, yden Ns. *mens* mitis l. *placida, hilaritas*, G. Mildheit, Fröhlichkeit.
leppyinen l. lepyinen, iſen Na. *placabilis*, reconciliatu facilis, inde mitis, placidus, G. versöhnlich, fröhlich, heiter, mild.
lepyllinen, iſen Na. idem.
lepylliſyys, yyden Ns. *placabilitas*, benignitas, G. Versöhnlichkeit, Gewogenheit, Mildheit.
lepytän, ttää Vf. *reconcilio, placo*; placidum reddo, G. versöhnen, fröhlich machen, besänftigen.
lepyttelen, tellä Vfr. idem.
lepytys, tykſen Ns. *placatio*, G. Versöhnung.
Lerkku, kun Ns. *pendulum quid*, e. c. *pistillum* campanæ, G. Schwängel, Glockenklöpfel.
lerkun, kkua Vm. *pendulus moveor*, G. sich schwingen.
lerkutan, ttaa Vf. *pendulum quid moveo*, G. schwingen.
lerkuttelen, tella Vfr. idem.
Lernet, een Ns. vide lintu.
Lero, on al. leru, un Ns. *blatero*, homo garrulus, G. Plaudermaul.
lerotan, ttaa Vf. *blatero*, G. plaudern.
lerottelen, tella Vfr. idem.
Lerppu, pun Ns. id. ac lerkku.
lerpun, ppua Vm. id. ac lerkun.
lerputan, ttaa Vf. id. ac lerkutan.
lerputtelen, tella Vfr. id. ac lerkuttelen.
Lerska, an Ns. *glans* l. capitulum *pistilli* in campana, G. Knopf des Glockenklöpfels.
Leſettelen, tellä Vfr. id. ac leſſuttelen.
Leſi-pää Ns. id. ac keri-pää.
Leſun, iá V. rar. *trituro*, triturando paleas secerno, inde fig. *verbero*, G. dreschen, prügeln.
Leski, ken Ns. conjuge orbatus, leskimies *viduus*, leski-waimo *vidua*, G. Wittwer, Wittwe, menen leskelſen matrimonium cum vidua l. viduo conjungo, leskeu lehti tussilago farfara.
leskinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *vidais frequens* e. c. vicus, G. wittwenreich.
leskiys, yden Ns. status viduitatis, *viduitas*, G. Wittwenschaft.
Lesso, on Ns. *doliolum* ex cortice betulæ, G. Tönnchen von Birkenrinde.
Lessu, un Ns. *homo deses* et *obesus*, fex plebis, G. fetter Müssiggänger, Lümmel.
lesſuttelen, tella Vfr. *otiosus vivo*, cuticulam curo, G. faulenzen.
Lesti, in Ns. (Sv. låst) *mensuræ species*, XII tonnæ, G. Last, ein Maass.
Lesti, in al. lesta, an Ns. (Sv. låst) *forma* lignea *calceorum*, G. Leisten.
Leten vide lennän.
Leteš, tekſen Ns. id. ac lehdes sub lehti.
Letti, tin Ns. *plexum* quid, *plexus* e. c. capillorum, lini, G. Flechte, etw. Geflochtenes, kangas-letti stamina plicata ad texturam, tutkain-letti, pellawa-letti etc. it. al. id. ac letto, al. id. ac látti.
letitän, ttää V. *plecto*, necto, texo e. c. capillum, funiculum, G. flechten.
Letto, ton Ns. 1. Tav. *terra paludosa* aquis supernatans, terra lutosa levis et mobilis, G. schwankender Sumpf, letto niittu pratum paludosum, it. 2. *scopulus* in mari, tænia scopulorum, G. Klippe, Scheren, letto-madet cobitis tænia, it. 3. *cunctans* l. deses e. c. *homo*, G. weichlicher Faulenzer.
letus, ukſen Ns. *homo deses*, tarde incedens, G. Faulenzer.
letustelen, lla Vfr. *tarde et vacillans incedo* ut anser, G. träge fortwackeln.
Letto, ton al. letti, tin Ns. *morbus* pecudum *repentinus*, sideratio, telum magicum ut putant superstitiosi, G. Mordwurm, Starrsucht, letto ampuu, cfr. lennos.

lettá,

lettá, tán al. letty, tyn Ns. idem.
letoš, okſen Ns. max. pl. *status sideratus*, G. Zustand des Starrsüchtigen, lehmá on letokſiſſa.
letyn, ttyá Vm. *morbo repentino* l. sideratione *afficior*, telo ictus magico decido l. tabesco, G. von Mordwurme befallen werden, starrsüchtig seyn, lehmá on lettynyt l. contr. letty.
Leuka, uwan Ns. *mentum*, G. Kinn, leuka-pielet l. -ſuut maxillæ, leuka-ruoho scrophularia nodosa.
leuwakas, kkaan Na. *mentum* habens *promissum* l. eminens, G. mit langem Kinn versehen.
leukailen, kailla l. wailla Vfr. pr. *mento utor*, inde *subrideo*, *verba emitto* jocosa, al. *osculor*, G. lächeln, spassen, küssen.
Leuſun, ua Vm. id. ac leyſyn.
Leuto, don Na. *mitis* e. c. frigus, hiems, G. gelinde, leicht, leuto-maa humus levis, limosa.
Lewiita, an Ns. *pallium* talare amplum, G. weiter Mantel.
Lewiá, án Na. *latus*, *amplus*, G. breit, weit (lawia).
leweyš, yden Ns. *latitudo*, *amplitudo*, G. Breite, Weite.
lewyinen l. leweyinen, iſen Na. *æqualis qua latitudinem*, max. cum Genit. e. c. ſormen lewyinen tam latus quam digitus, G. von der Breite eines Fingers, jalan leweyinen.
lewet, peen Ns. *campus latus* l. spatiosus, G. weites Feld, tule lepeellen.
lewy, yn Ns. *lamina amplior*, G. etwas Breites, Platte, tuohi-lewy frustum corticis amplius, okſa-lewy ramus pini foliosus latior.
lewá, án Ns. *status* rei dilatatæ l. dispersæ, G. ausgebreiteter Zustand, e. c. on lewállá est dispersus, pani lewállen dispersit, cfr. infra.
lewián, itá al. leweyn, ytá Vm. *latior fio*, *latesco*, *dilator*, extendor, G. breit werden, sich ausbreiten.
lewenen, wetá al. leweennyn, ntyá Vm. idem.
lewennán, ntáá al. lewitán, ttáá Vf. *latiorem reddo*, *dilato*, extendo, amplifico, G. breit machen, ausbreiten.
lewittelen, tellá Vfr. idem.
lewityš, ykſen Ns. *dilatatio*, amplificatio, extensio, G. Ausbreitung.
lewiteš, tteen Ns. *res* dilatationi inserviens, G. was zum Ausbreiten dient, on lewitteekſi.
Lewá, án Ns. *palus fluitans* l. aquis supernatans, terra paludosa, G. schwankender Sumpf (letto), inde *alga* fluitans, G. eine Art Meergras, cfr. sub lewiá.
Lewáš, páán Ns. vide sub lepo.
Lewáán, wátá V. id. ac lepáán.
Leyſyn, yá Vm. *solvor*, solutus fio, G. los werden, juuri leyſyy maasta (leuſun).
Lidon, toa V. vide sub lito.
Liedyn, tyá Vm. id. ac lietyn.
Liehaan, hata V. id. ac liehdon.
Liehakoitſen, ita V. *blandior*, G. schmeicheln, it. al. *lætus strepo* ut pueri, gestibus lætitiam significo, ridens ludo, G. spielend lärmen.
liehakoitſemus, ukſen al. liehakoitſuus, uuden Ns. *adulatio*, G. Schmeichelei, al. *strepitus lætus*, G. spielendes Lärmen.
Liehdon, htoa V. *folle afflo* l. ignem cieo, afflando flammam excito, G. mit dem Blasbalge anblasen (lietſon).
Liehet, heen Ns. *status* oris *subridens*, G. lächelnde Miene, ſuu on lieheellá.
liehiá, án Na. *subridens* e. c. vultus, G. lächelnd.
Liehi, hen Ns. id. ac lieſi.
Liehko, on Ns. *pruna flammans*, G. glühende Kohle.
Liehon, oa V. id. ac liehdon.
Liehun, ua Vm. *moveor* l. *volito* ut flamma vento, *jactor* ut vexillum, pendens huc illucque volvor, G. flattern, flackern, inde fig. operose ago l. discurso.
liehu, un al. liehuna, an Ns. ejusmodi *motus* l. *jactatio*, G. das Flattern, cfr. lieju.
liehutan l. liehoitan, ttaa Vf. *facio ut* volitet, inde huc et illuc *volvo* l. *jacto*, ventilans quid moveo, G. flattern machen, schütteln, it. al. id. ac liehdon.
liehuttelen, tella Vfr. idem.

liehutus, tukſen Ns. *jactatio* l. motio rei volitantis, G. flatterndes Bewegen.

Lieju l. liehu, un Ns. *mobile* l. *volitans* quid e. c. palus aquis supernatans, G. etw. Flatterndes l. Schwankendes, liejus ſawi argilla fermentans.

liejuinen, iſen Na. *mobilis*, *volitans* e. c. palus, inde *paludosus* e. c. pratum, G. flatternd l. schwankend.

liejutan, ttaa V. *pendulum* quid *moveo* l. quasso, G. schütteln.

Lieka, lian al. liean l. rar. liekan Ns. *statumen* l. *ligamen* equi in pastu, G. Tieder, on liaßa (lieaßa l. liekaßa) est statumini fune alligatus, panen liekaan.

liekaan, liata l. lieata l. liekata V. *fune statumini alligo* e. c. equum pascentem, G. tiedern.

Liekki, kin Ns. *flamma* ignis vehemens volitans, G. Flamme.

liekkinen, iſen Na. *flammans*, flammam spargens, G. flammend.

liekitſen, itá V. *flammo*, flammam spargo, G. flammen.

liekityš, ykſen Ns. *flammatio*, G. das Flammen.

Liekkiö, ön Ns. 1. *genius mythol.* malignus, G. boshafter myth. Geist, inde *homo callidus* l. astutus, G. arglistiger Mensch, 2. al. *infantulus* clam occisus et *expositus*, quem in silvis elamitare putant, G. gemordeter Aussetzling.

Lieko, won Ns. *lignum* humore *tumidum* in aqua jacens, G. wassergeschwollener Baumstamm.

liekoinen, iſen Na. ejusmodi *lignis frequens* e. c. lacus, G. voll solcher Baumstämme.

Liekutan, ttaa V. id. ac liehutan l. liejutan.

liekuttelen, tella Vfr. idem.

Liemen, menen Ns. *lanugo*, còma prima infantuli, lana agnelli, G. flaumähnliches Haar l. Wolle.

lieminka, ngan al. liemінkä, ngän Ns. idem, inde *nubes alba* et *rara* in cœlo sereno, G. dünnes Gewölke.

liemiäinen l. liemінkäinen, iſen Ns. dim. idem.

liemenellinen, iſen Na. *lanugine ornatus*, G. mit dünner Wolle bewachsen.

liemennän, ntää al. liemetän, ttää Vf. *lanugine obduco*, inde *subnubilum reddo* e. c. cœlum, G. mit dünner Wolle l. Wolke überziehen, it. al. id. ac liennän.

liementelen, nnellä al. liemettelen, tellä Vfr. idem, taiwas liementelee cœlum nubes contrahit.

liemennyn, ntyä Vm. *lanugine ornor*, *subnubilus fio*, G. mit dünner Wolle l. Wolke überzogen werden, it. al. id. ac liennyn.

Liemi, men Ns. *jusculum*, cibus fluidus, G. Suppe, Brühe, liemi-ruoka jus, pulmentum, inde fluidum quid *decoctum*, G. Decoct.

lieminen, iſen Na. *jusculosus*, G. suppig.

Liemo, on Ns. *aqua quieta* l. tranquilla in lacubus, G. stilles Wasser.

Liemoan, ota V. *leviter flammo* ut ignis, flammigo, G. flammen.

Lienen, net, nee etc. V. defect. cujus hodie non nisi Præs. usu venit (pro ollen, ollet etc. quæ sunt Subjunct. verbi olen) e. c. lienen *num sum*, *an sim*, *forte sum*, lienet *num es* l. *an sis*, *forsan es*, liemme num sumus et s. p. G. vielleicht seyn mögen, lienenkö minä num ego sum, josan lienen si forte sum, hän lienee auttaja forte ille est auxiliator, lienewätkö tulleet an venerint, ei hän täällä liene forsan heic non est. Nb. nonnumquam contrahitur e. c. lienkö, lietkö, lieekö, pro lienenkö, lienetkö etc.

Lientiä, än Na. *mollis* e. c. lanugo, lana, *mitis*, haud asper e. c. hiems, frigus, mens, G. weich, nicht streng, gelinde, lientiä terä acies haud satis obdurata.

liennän, ntää Vf. *mollem* et *mitem reddo*, *emollio*, *mitigo* e. c. aërem, frigus, *placo* e. c. iram, mentem, adulando flecto morosum, G. erweichen, lindern.

liennytän, ttää Vf. idem.

lientelen, nnellä Vfr. idem, it. taiwas lientelee cœlum nubes contrahit (liementelen).

liennyn, ntyä Vm. *emollior*, *mitigor* ut aër, remittor ut frigus, G. sich erweichen, gelinde werden, wiha lientyy ira cessat l. placatur, it. taiwas lientyy cœlum fit subnubilum (liemennyn).

Liepes, ppeen al. liewet, peen Ns. *fimbria vestis*

vestis inferior, *margo*, G. unterer Kleidesraud, inde waaran liepeellá in margine periculi i. e. prope periculum.

leippi, pen al. leipá, pán Ns. idem, rar.

Liepiá, án Na. Botn. id. ac liewá l. liewiá l. lientiá.

Liepſahdan, htaa Vs. *subito curso* l. *salio*, *volito*, G. hastig fliegen l. springen, entschlüpfen, liepſahtaa kádestá maahan e manu elabitur.

liepſahtelen, hdella Vfr. idem, inde *inconstans* l. volubilis *sum*, G. unbeständig seyn.

liepſahdus, ukſen Ns. *saltus* l. *lapsus subitus*, G. hastiger Flug l. Sprung.

liepſutan, ttaa Vf. *facio ut* saliat l. elabatur, G. fliegen l. springen machen, inde *leviter ventilo* l. *quasso*, G. schwingen, schütteln.

liepſuttelen, tella Vfr. idem.

liepſutus, tukſen Ns. *quassatio levis*, ventilatio, G. das Schwingen.

Lieri, in Ns. *campanula* volvendo pulsanda, G. Glöckchen.

liero, on Ns. *vermis* l. serpens *sese volvens* e. c. lumbricus, natrix, G. sich krümmender Wurm.

lieru, un Ns. pr. *homo se* huc et illuc *volvens*, inde *joculator*, scurra, G. Schwänkmacher, Schleicher, it. al. *status* rei *volubilis*, G. wedelnde Bewegung, hántá on lierussa.

lierun, ua al. lieryn, yá Vm. *volvor* l. *circumagor* ut cauda canis blandientis, G. sich schwingen l. drehen, lieryy maahan devolvitur humum.

lierutan, ttaa al. lieritán, ttáá Vf. *vibro* l. *volvo*, *circumago* l. volito ut canis caudam, G. schwingen, wedeln, drehen, lieritán kelloa campanam circumagendo pulso, laulan lieritán voce vibrante cano ut alauda, inde *scurror*, joculor, blandiens me insinuo, G. schökern.

lieruttelen, tella al. lierittelen, tellá Vfr. idem.

lierutus, tukſen al. lierityš, ykſen Ns. *vibratio*, *volutatio*, circumactio, G. Schwingung, Umdrehung.

Lieſi, lieden Ns. *locus* ante fornacem, quo colliguntur prunæ, *focus*, inde *acervus prunarum* flammantium, G. Kohlenstelle vor dem Ofen, Herd.

lieška, an Ns. idem, it. al. *flamma* ex fornace exæstuans, G. Ofenflamme.

lieškaan, kata V. *flammo*, flammam spargo, G. ausflammen, uuni lieškaa.

Lieštyn, yá Vm. *retorqueor* ut filum, G. sich zurückdrehen, lanka lieštyy.

lieštytán, ttáá Vf. *retorqueo* e. c. funiculum, G. zurückdrehen.

lieštytyš, tykſen Ns. *retorsio*, G. Zurückdrehung.

Lieštán, áá V. *fimbriam adsuo*, marginem vestis complico, G. Saum ans Kleid nähen, besäumen.

Liete, tteen Ns. *limus* ad ripas, *terra limosa*, G. Moderschlamm, Sumpferde, it. al. *scaturigo* fontis, G. Quellader.

lieto, don Na. *limosus* e. c. ripa, ager, fundo firmo carens e. c. amnis, G. schlammicht, moderig, it. al. Ns. *fundus* amnis *limosus*, ripa soluta, nec non *terra limosa* l. *arenaria*, G. schlammige Erdeart, inde forte lieto nomen paroeciæ *Lundo* prope Aboam.

lietukainen, iſen Na. *nonnihil limosus*, inde *lubricus* e. c. serpens, G. schlammig, schlüpfrig.

lietán, ttáá Vf. *limo obruo* ut fluvius ripas, G. schlammicht machen, inde ſadet liettáá pellon pluvia agrum limosum et compactum reddit.

lietyn, ttyá al. liedyn, tyá Vm. *limosus fio* ut ager, ripa, G. schlammicht werden, al. *in limo detineor*, G. im Lehm stecken bleiben, lehmá liettyy likaan.

Lietſaan l. liehtaan V. Sav. id. ac leitſaan.

lietſaus l. liehtaus, ukſen Ns. id. ac leitſaus.

lietſari l. liehtari, in Ns. id. ac leitſari.

Lietſon, oa V. id. ac liehdon.

Liewet, peen Ns. id. ac liepes.

Lieweri, in Ns. (peregr.) *ornatus vestium*, Gall. livrée.

Liewá l. liewiá, án Na. *solutus* l. facile solubilis e. c. cibus, *leviter contortus* e. c. filum, *levis* e. c. pœna, *facilis*, haud molestus e. c. labor, *mitis* e. c. aër, leviter adstrictus e. c. ligamen, G. los, gelinde, leicht (liepiá).

liewennán,

liewennän, ntää al. liewitän, ttää Vf. *solvo* e. c. ligamen, *facilem reddo* e. c. laborem, *levo* e. c. onus, *mitigo* e. c. aërem, frigus, *lenio* e. c. pœnam, G. lösen, lindern, erleichtern.

liewentelen, nuellä al. liewittelen, tellä Vfr. idem.

liewityß, tykſen Ns. *levatio, mitigatio*, inde *levamen*, G. Lösung, Linderung.

liewennyn l. liewynnyn, ntyä al. liewenen, wetä Vm. *solvor, levor, mitigor*, facilior fio etc. G. los l. gelinde werden, lanka liewentyy filum retorquetur.

Liha, an Ns. *caro*, G. Fleisch, lihan himo Bibl. cupido sensualis, on lihaßa est carnosus, pinguis, paha-liha l. liika-liha caro fungosa in vulneribus.

lihainen, iſen Na. *carneus* nec non *carnosus*, G. fleischig.

lihallinen, iſen Na. *carnem habens*, inde *carnalis*, G. fleischlich, leiblich, lihallinen weli frater germanus ex iisdem parentibus natus, lihallinen himo Bibl. cupido sensualis.

lihalliſuus, uuden Ns. *carnalitas*, inde *sensualitas*, G. Fleischlichkeit.

lihawa, wan al. lihakas, kkaan Na. *carnosus*, corpulentus, pinguis, G. fleischicht, fett.

lihawuus, uuden Ns. *pinguedo*, G. Fettigkeit.

lihoan, hota Vm. *carnosus fio*, pinguesco, G. fett werden.

lihoitan, ttaa Vf. *pinguefacio*, sagino, G. fett machen.

lihoitus, ukſen Ns. *pinguefactio*, G. Fettmachung.

Lihiä, án Na. oneri *succumbens*, debilitate *corruens*, G. niedersinkend, erliegend.

lihjeen, jetä V. *oneri succumbo*, debilis labor l. corruo, G. niedersinken, erliegen.

Lihjoitan, ttaa V. id. ac lihwoitan.

Lihta, hdan al. lihti, hdin Ns. id. ac klihta.

lihtaan, hdata V. id. ac klihtaan.

lihtaus, ukſen Ns. id. ac klihtaus, subactio lini.

Lihti, hdin Ns. *navigium* medii generis *onerarium*, G. eine Art Lastfahrzeug.

Lihwoitan, ttaa V. Abol. *liberalem ago*, laute dono l. impendo, G. freigebig seyn, mit Geschenke überhäufen.

lihwoittelen, tella Vfr. idem.

Liidet, liiteen Ns. Tav. *locus viæ* hiemalis lubricus et declivis, ubi traha facile subvertitur, G. glatte u. schiefe Stelle auf Winterwegen, tien liiteeßä.

liiteän, detä V. in loco viæ lubrico et declivi *titubo* ut pes, l. *subvertor* ut traha, G. ausgleiten.

Liidyn, tyä Vm. id. ac liityn.

Liihaan, hata V. id. ac liikkaan.

Liihkenen, hjetä V. id. ac liikenen.

Liika, liian Ns. 1. pr. *tuber* in arboribus, *scirrhus* in corpore, G. Auswuchs, Beule, koiwun liika, liika ſuußa l. otſaßa, inde 2. quidquid *nimium* l. *superfluum*, ad rem haud pertinens, præter necessitatem l. solitum rei indolem est, G. das Ueberflüssige, zu viel, e. c. liian ſuuri nimis l. valde magnus, liian pats jo l. liiakſi l. liialta nimis l. ad nimium, juopi liiakſi wettä nimis aquæ bibit, teen liikaa facio quod non decet i. e. injustum l. molestum: Compar. liiempi magis nimius, liiemmäkſi nimis fere, liiemmin eo magis, it. 3. in Compos. liikanimi cognomen, liika-hiukſet coma adscitia, liika-aika tempus otiosum, liika-wieras hospes non invitatus, liika-liha caro fungosa in vulneribus.

liikainen, iſen Na. *ex tubere* confectus, G. von Knorren gemächt, it *tuberibus* l. *scirrhis frequens* e. c. arbor, corpus, G. knorricht, beulig.

liiallinen, iſen Na. pr. *tuber* l. *scirrhum habens*, G. Auswuchs habend, it. *nimius, superfluus*, insolitus, G. überflüssig, onko liiallißta estne quid non necessarium, quid nimium l. singulare, inde teen liiallißta facio injustum quid, lædo, noceo, on minulle liiallißta est mihi noxium, incommodum, G. schädlich, beschwerlich.

liikanainen, iſen Na. idem, liikanainen koreus.

liioin (Adv. a liika) al. liiati al. liiaten al. liioitenkin prtcl. *nimis*, inde præ reliquis, *præsertim, præcipue*, G. zu viel, vorzüglich, ei liioin wastannut nec vero respondebat.

liiakſun

liiakſun l. liiastun, ua V. *censeo* l. æstimo *nimis esse*, G. für überflüssig halten, en liiakſu ſitä reor nihil nimii l. insoliti esse, joko liiakſut putasne jam esse præter necessitatem.

liikenen, liietä Vm. *nimius* l. *superfluus sum*, G. überflüssig l. zum Ueberfluss seyn, onko rahaa liikenemään num plus adest pecuniæ quam opus sit, jos liikenee si superest l. supervacuum est.

Liikaan, liiata V. vide liikkaan.

Liiket, tkeen Ns. *status* rei *motæ* l. se moventis, *motus*, G. bewegter Zustand, e. c. on liikkeellä est in motu, movetur, läksi liikkeellen a loco abiit, motui se dedit, wäki nousi liikkeillen populus moveri incepit, hammas on liikkeillä dens est solutus, mobilis, tulee liikkeeltä l. liikkeiltä motu cessat: ceteri Cass. haud occurrunt.

liikahdan, htaa Vs. *subito moveor* l. moveo, G. sich hastig bewegen.

liikahtelen, hdella Vfr. idem.

liikahdus, ukſen Ns. *motus subitus*, G. hastige Bewegung.

liikaun, uta Vm. *parum* loco *moveor*, G. sich etwas bewegen.

liikaus, ukſen Ns. *motus parvus*, G. kleine Bewegung.

liikautan l. liikahutan, ttaa Vf. *loco parum moveo*, G. ein wenig bewegen.

liikun, tkua Vm. *moveor*, in motu sum, mobilis sum, inde *promoveor*, ambulo, G. in Bewegung seyn, beweglich seyn, sich bewegen, fortschreiten, wandern, liikkuwa tauti morbus epidemicus, kuka tässä on liikkunut quis heic transivit.

liikuskelen, lla Vfr. rar. idem.

liikunto, nuon al. liikennes, nteen Ns. *motus*, motio, G. Bewegung, Wanderung, lintuin likenneet migrationes avium, mielen liikunto commotio animi, ruumiin liikenneet motus corporis, gestus externi.

liikutan, ttaa Vf. *moveo*, G. bewegen, liikuttaa mieltä animum tentat.

liikuttelen, tella Vfr. idem, inde *moveo me* l. motor.

liikutus, tuksen Ns. *motio*, movendi actus, G. das Bewegen, mielen liikutus id. ac liikunto.

Liikkaan, kata al. liikaan, liiata V. Sav. Wib. *claudico*, G. hinken.

Liikkiö, ön Ns. *succidia*, petaso lardi, G. Schinken.

Liima, an Ns. (Sv. lim) *gluten*, G. Leim.

liimaan, mata V. *glutino*, conglutino, G. leimen.

liimaus, ukſen Ns. *glutinatio*, G. Leimung.

liimaannun, ntua Vm. *conglutinor*, glutine concresco l. cohæresco, inde *coagmentor*, coagulor, G. geleimt l. zusammengeklebt werden.

Liimu, un Ns. *silva betulina* densior et recens, G. junger und dicker Birkenwald.

liimaket, tkeen Ns. *vimen betulinum* longius, virga longa, G. lange Birkenruthe.

Liina, an Ns. (Sv. lin) 1. Abol. *linum crescens* l. nondum netum (pellawa), nec non *textum linteum*, G. Flachs, Leinwand, sed Botn. non nisi *textum lineum*, G. Leinwand, liina-waatet vestis linea, liina-harja pecten lini et juba albicans, liina-paita indusium lineum, käsiliina mantile, it. 2. Sav. *cannabis*, G. Hanf.

liinainen, iſen Ns. dim. idem, *linteolum*, *muccinium*, G. Handtuch, Schnupftuch, it. Na. *lineus* l. *linteus* e. c. filum, textum, G. leinen.

Liininki, ngin Ns. (Sv. linning?) *limbus* præsutus e. c. indusii, ligatura, G. Kragen.

Liipimätöin Na. car. vide sub liiwa.

Liippaan, pata al. liipaan, wata V. 1. *vestigio fallor*, fluendo *titubo* l. vacillo ut pes in lubrico, *fluendo feror* l. projicior ut traha in declivitate, G. gleiten, wackeln, fehltreten, jalka liippaa pes vacillat l. claudicat, waatet liippaa maassa vestis humum verrit, inde hänen sanansa liippaa verbum ejus *fallit*, hän liipaa minun ille me fallit, falsus est, G. täuschen, hintergehen, cfr. liiwin, it. 2. liippaaan (Sv. slipa) cote *acuo* e. c. cultrum, falcem, G. schleifen.

liipastelen,

liipaštelen, lla Vfr. idem (liiwaštelen).
liippaus l. liipaus, ukſen Ns. *titubatio* in lubrico, vacillatio, G. Ausgleitung, inde *fallacia*, G. Täuschung, it. liippaus *exacutio*, G. Schleifung.
liipahdan, htaa Vs. leviter et *subito titubo* l. *fluendo projicior*, G. hastig ausgleiten l. wackeln, inde *parum fallo*, G. wenig täuschen, nahka liipahti cutis deterebatur.
liipamet, nteen Sav., al. liipannus, ukſen Ns. *locus viæ* lubricus et declivis ubi facile titubat pes l. subvertitur traha, G. id. ac liidet, kaadet.
liippoan, pota al. liipun, ppua V. id. ac liippaan.
liipotan, ttaa Vf. *facio ut* titubet l. vacillet, G. gleiten machen, inde *fallo*, decipio, G. hintergehen, täuschen, liipots taa ſananſa verba sua fallit.
liippa, pan Ns. *cos lignea* qua falces acuuntur, G. Schleifstein, it. liippa-jalka altero pede claudicans.
liipin laapin prtcl. id. ac liiwin laawin.
liipaiſin, imen Ns. *clavulus*, quo arcus retenditur l. bombarda exploditur, G. Drücker am Schiesswerkzeuge (karkotin).
liipaiſen, štą Vs. arcum *retendo*, bombardam *explodo*, inde *subito projicio*, G. losschiessen, hastig schleudern.
Liippu, pun Ns. id. ac lippo.
Liipun, ppua V. id. ac liippoan.
Liiru, un Ns. *gavia* l. *sterna hirundo*, G. Meerschwalbe, it. Abol. *cantus vibrans* e. c. alaudæ, G. Triller.
liirutan, ttaa V. vibrante voce *canto* l. *garrio*, G. trillern.
liiruttelen, tella Vfr. idem.
liirutus, tukſen Ns. *cantio vibrans*, G. das Trillern.
Liiſa, an Ns. nomen mulieris *Elisabetha*.
Liiſin, iá V. *solvo* ligatum, G. losbinden, lintu liiſii anſan avis resolvit l. corrumpit decipulam intensam.
Liiška, an Ns. *semen* piscis *maris*, G. Fischmilch, inde coquendo l. tundendo *contusa massa*, G. breiartige Masse.
Liišta, an al. liišto, on Ns. *assula longior*, segmentum ligni longum, G. langer Splitter, Spleisse, liišto-reki traha assulis connexis tecta.
liištaret, een Ns. idem, páret-liištaret assula ex qua tædæ ligneæ finduntur.
liištet, een Ns. idem, max. assula in trahis et nassis componendis.
liištan, aa al. liištán, áá al. liišton, oa V. *assulatim findo*, segmenta exseco, G. spleissen, liištáá naureita raparum folia abscindit.
Liitet, tteen Ns. id. ac liidet, cfr. infra.
Liitta, tan al. liitto, ton Ns. *viscus*, *pituita*, *limus*, G. Schleim (liiwa), weden liitta flos aquæ, kieli on liitaſſa lingua est mucore obducta ut solet febri laborantium, liitto-liima viscus capiendis avibus, it. al. id. ac liitet.
liittainen, iſen Na. *viscosus*, *pituitosus*, *limosus*, G. schleimig.
Liitán, ttáá V. *coagmento*, *connecto*, *adapto*, conjungo, ferrumino, conglutino, G. zusammenfügen l. passen l. löthen l. leimen, vereinigen, verbinden, inde *consocio*, fœdus jungo.
liittelen l. rar. liitáttelen, tellá Vfr. idem.
liitet, tteen al. liitta, tan Ns. *coagmentum*, *connexio*, *commissura*, junctura, G. Zusammenfügung, Fuge.
liitos, okſen al. liitinki, ngin Ns. idem.
liitto, ton Ns. idem, max. *consociatio*, *fœdus*, G. Bündniss, liitto-weli fœderatus, teemme liiton fœdus inimus, rikon liiton fœdus frango l. irritum reddo, awioliitto fœdus conjugale.
liityn, ttyá al. liittáyn, ytá Vm. *coagmentor*, *connector*, coalesco, conglutinor, ferruminor, G. sich zusammenfügen.
liiten prtcl. *apte*, G. zusammenpassend.
Liiwa, an Ns. *massa* contundendo l. coquendo *soluta* et *lubrica*, inde *pituita*, *limus*, G. breiartige Masse, Schleim, muſerran liiwakſi comprimendo frango et contundo, liiwa-lako calamitas segetis totalis, it. liiwin laawin (Adv.) *dispersim*, *temere*, G. streuweise, blindlings, ei liiwin haud facile, G. leicht.
liiwainen, iſen Na. *limosus*, G. schleimig.
liiwin, piá V. *in lubrico titubo* l. vacillo, *vestigio fallor*, G. gleiten, fehltreten (liippaan),

(liippaan), inde *fallo*, G. täuschen, liipimätöin litubare l. falli nescius.

liiwastun, na Vm. *titubo*, vestigio fallor, G. ausgleitschen.

liiwastelen, tella Vfr. idem.

Liiwi, in Ns. (Sv. lif, lifstycke) *tunica*, vestis interior, G. Leibchen, Weste.

liiwinen, iſen Ns. dim. idem, on liiwiſillänſä est non nisi tunica indutus.

Liiwyn, pyä Vm. id. ac wiiwyn.

Lika, lian l. lijan Ns. *cœnum*, *limus* in viis, inde *immunditia*, *sordes*, illuvies e. c. in vestibus, väsis, G. Schmutz.

likainen, iſen Na. *cœnosus*, *limosus* e. c. via, inde *immundus*, *sordidus* e. c. manus, vestis, G. schmutzig.

likaan, liata V. *cœnosum reddo*, inde *immundum* l. *sordidum reddo*, *inquino*, polluo, G. beschmutzen.

likaun, uta Vm. *immundus* l. *sordidus fio*, *polluor*, inquinor, G. schmutzig werden.

Liki Ns. def. quod *prope* est, locus prope quid, G. Nähe, sed plerumque adverbiascit e. c. liki-paikalla l. liki-mailla in regione propinqua i. e. prope, fere, circa, tule liki minua l. likellen minua veni prope me, on liki l. lekellä ſinua est prope l. apud te, tuli likeltä minua venit ex loco haud procul a me, liki-main l. liki-määrin prope, proxime, fere, circa, præter propter, liki kuuſi wuotta fere sex anni, liki pitää haud multum abest l. defit: Compar. likempi *propior*, G. näher, tule likemmällen l. lekemmäkſi l. contr. likemmäs l. likemmä veni propius, on likemmällä l. likempänä adest propius, tuli likemmältä l. likempää venit ex loco propiori: Superl. likin *proximus*, proxime, G. nächst, on likimpänä l. likinnä proximus adest.

likinen, iſen Na. *qui prope* l. proximus est, propinquus, vicinus e. c. domus, G. nahe seyend, inde *densus* e. c. panis, cujus particulæ inter sese proxime cohærent, *compressus*, firmus e. c. solum, G. zusammengepackt.

likimmäinen, iſen Na. (a likin et mainen) *proximus*, intime conjunctus e. c. amicitia, G. nächst, innig.

likimiten l. likimitten l. likimäin prtcl *prope*, *fere*, *circa*, G. beinahe, ungefähr, etwa (liki-määrin).

likenen, ketä al. likenmyn, ntyä Vm. *propé accedo* l. venio, admoveo me, *appropinquo*, insto ut tempus, G. sich nähern, nahen.

likenemyš l. likeyš, ykſen Ns. *appropinquatio*, G. das Nahen.

likennän, ntää Vf. *admoveo* quid *propius*, *prope adfero*, G. nähern, nahe bringen.

likentelen, nnellä Vfr. idem.

likennyš, ykſen Ns. *admotio propius*, G. Näherung.

likiſtän, ää V. *premo*, *comprimo*, coarcto, constringo, condenso e. c. caseum, G. zusammenpacken l. drücken, inde likiſtän menemään urgeo l. cogo ad eundum, it. Sav. ambabus manibus *amplector* e. c. collum cujus, G. umarmen, it. al. id. ac likenen.

likiſtelen, llä Vfr. idem, it. al. id. ac likenen.

likiſtyš, ykſen Ns. *compressio*, G. Zusammendruckung, it. Sav. *amplexus*, G. Umarmung, it. al. id. ac likenemyš.

likiſtyn, pyä Vm. *comprimor*, coarctor, condensor, G. zusammengedrückt werden.

Likka, kan Ns. *stamen* texti *complexum*, G. geflochtene Webekette, kangas-likka (letti), it. al. ehtoo-likka ludi genus juvenile, vespere, G. eine Art Abendspiel, it. al. id. ac ſlikka.

Likoan, liota l. lijota V. *emollior* in aqua, *maceror* ut linum, polenta, G. eingeweicht l. eingewässert l. geröstet werden.

likous, ukſen Ns. *maceratio* passiva, G. Weichwerdung.

liko, lion Ns. *locus* ubi maceratur, G. Einwässerungsstelle, Röste, pellawa-liko, nec non *massa macerandæ*, G. was eingewässert wird, liko-kala piscis lixivio emollitus, liko-mato petromyzon branchialis.

likoun, uta Vm. *emollitus* l. *macerátus fio*, G. ausgewässert werden.

lioitan l. lijoitan, ttaa Vf. *emollio* aqua, *macero* e. c. linum, G. einwässern, einweichen, rösten.

liittelen, tella Vfr. idem.
liitus, uksen Ns. *maceratio activa*, G. Einwässerung.
Liittelen, tellä Vfr. *cantillo, garrio*, ut aves minores, G. trillern, zwitschern.
Lillukka l. lilikkä, kan Ns. *rubus saxatilis*, G. Felsenhimbeere, it. al. *rubus chamæmorus* maturus, G. Moltebeere, it. al. *nymphæa*, G. Seeblume.
Lima, an al. limo, on Ns. *sagittaria sagittifolia*, G. Pfeilkraut, al. typhæ species, it. al. id. ac liiwa l. liitta.
limaska, an Ns. id. ac liiwa l. liitta, it. al. *fontinalis* antipyretica.
limaskainen, isen Na. id. ac liiwainen.
Limparet, een Ns. id. ac kaistalet.
× Limppa, pan Ns. *obliquum* quid, G. etwas Schiefes, on limpasa est obliquus, limppa-jalka pes oblique ambulans.
— Limppu, pun Ns. (Sv. limpa) *panis* major, *crassus*, G. dickes Laibbrodt, al. *panis candidus*, G. feines Brodt.
Limpsiö l. limsiö, ön al. limpsiäin, ämen Ns. *silex*, G. Feuerstein (pii).
— Linkku, kun Ns. id. ac klinkku.
? — Linko, ngon Ns. *funda* jaculatoria, G. Schleuder.
linkoan, ngota al. lingon, nkoa V. *fundä mitto, fundito*, G. schleudern.
lingotan, ttaa Vf. idem, inde käppi lingottaa volans l. citatim progreditur, it. al. id. ac liukutan.
lingottelen, tella Vfr. idem.
lingotus, uksen Ns. *missio* ope fundæ, G. Schleuderung.
Linkutan, ttaa V. *claudico*, G. hinken.
Linna, an Ns. *munimentum militare*, cui usui quondam max. montes altiores inserviebant (quare pluribus montibus vel hodie nomen linna adhæret), inde *arx, castrum*, ædificium militare lapideum majus, nec non *arx imperantis*, G. Burg, Festung, Schloss, it. *carcer* maleficorum publicum, G. Kerker, Gefängniss.
Linnikko, kon Ns. *rica*, G. Haube (hilkku), al. *ventus textilis*, G. Flor, Schleier.
Linnukka l. linuikka, kan Ns. id. ac lillukka.
Linta, nnun Ns. *pulmentum*, puls, G. Mus, inde Botn. id. ac lipinä, it. al. *potus* vitulis tradi solitus, G. Kälbertrank.
Lintikka, kan Ns. id. ac lillukka, al. id. ac linnikko, it. al. *fascia*, tænia, G. Binde, Windelband.
Lintti, tin Ns. *rubus chamæmorus*, G. Moltebeere.
Lintu, nnun Ns. *avis*, G. Vogel, lintuhaukka falco islandicus, linnun hernet vicia cracca, linnun lernet fumaria officinalis, linnun rata via lactea, lintukoto regio ubi tempore hiemali versantur aves migrantes, quem locum a pumilionibus habitari Finni quondam putabant, unde lintukotolainen pumilio.
lintuinen, isen Ns. dim. idem, inde lintuiseni *corculum* l. *deliciolum*, blandiendi vocabulum, G. Liebchen.
lintuinen, isen Na. *avibus frequens* e. c. silva, G. vogelreich.
linnusto, on Ns. *caterva avium*, G. Vögelhaufen.
linnustan, aa V. *aucupor*, aves capio, G. Vögel fangen.
linnustelen, lla Vfr. idem.
linnustus, tuksen Ns. *aucupatio*, G. Vogelfang.
Lioitan, ttaa Vf. vide sub likoan.
Liperi, in Ns. nomen paroeciæ *Lieblits* in Carelia.
Lipas, ppaan al. lipain, ppamen Ns. Ul. *cistula viatica* oblonga et rotundata, inde vasculum minus condendis rebus, G. Reisekästchen.
lippainen, isen Ns. dim. idem.
Lipiä, än Ns. *lixivium*, G. Lauge, lipiäsuola sal alcali, it. al. Na. *lubricus*, inde *velox*, celer e. c. lingua, *astutus*, falsus e. c. homo, G. schlüpfrig, schnell, listig, geschmeidig, lipiäkielinen blatero, blandiloquens, lipiästi celeriter, blande, astute.
lipiäinen, isen Na. *lixiviosus*, G. laugig, it. *nonnihil lubricus, velox*, G. etw. schlüpfrig l. schnell.
lipakka, kan al. lipakko, kon Ns. *limus lubricus*, cænum in viis, G. etw. Schlüpfriges, Schleim, inde *homo* lingua utens *lubrica* et celeri, blatero, adulator, G. Schwätzer,

Schwätzer, Schmeichler, it. Na. *lubricus, celer, astutus*, G. schlüpfrig, schleimig, schnell.

lipakainen, iſen Na. *lubricus* l. *limosus* e. c. via, G. schlüpfrig, schleimig.

lipoinen, iſen Na. idem.

lipiſaari, in Ns. *homo linguæ velocis*, blatero, garrulus, blandiloquus, G. Plauderer, Schwätzer, Schmeichler.

Lipitän, ttää V. *celeriter projicio*, vi abjicio, G. schnell schleudern.

Lipokas, kkaan Ns. Carl. *calceus femina-rum* sine calce, G. eine Art Weiberschuh.

Lippi, pin Ns. Caj. *vasculum* ex cortice betulæ, bibendo utile, G. Trinkgefäßchen von Birkenrinde, it. al. *nymphæa*, G. Seeblume, it. §. lipin lapin id. ac liiwin laawin.

Lippo, pon Ns. *funda piscatoria*, G. Fischhamen, inde funda *pecuniaria* l. sacculus stipi colligendæ in templis, G. Klingbeutel.

lipon, ppoa al. liwon, poa V. *funda piscor* l. pisces fundâ haurio, G. mit Hamen fischen, inde *haurio* cochleari l. labiis, *ligurio, citatim haurio* l. *edo* l. *ito*, G. schnell schöpfen l. schlucken l. laufen.

lipaiſen, ßta Vs. *subito haurio* l. ligurio, G. hastig schöpfen l. schlucken, lipaiſen ſuuta osculor.

Lippu, pun Ns. *vexillum*, signum militare textile, nec non *aplustre* navium, G. Fahne, Wimpel.

lipun, ppua al. lipuan, wuta Vm. *vento moveor* ut vexillum, huc et illuc agitor, G. flattern.

liputan, ttaa Vf. *moto* quid ut ventus vexillum l. folia, *ventilo* ut avis alas, G. flattern machen, tuli liputtaa ignis flammando movetur, kieli liputtaa lingua garrit, nugas agit.

liputteleu, tella Vfr. idem.

liputus, tukſen Ns. ejusmodi *motio*, G. Flatternmachung.

Lipſu, un Ns. Sav. Carl. id. ac lihta.

Lipu, wun Ns. Caj. *via nivalis lubrica* et commoda, G. schlüpfrige Schlittenbahn, inde *progressus citus* in lubrico, nec non *titubatio* in lubrico, G. schneller Gang, das Ausgleiten, it. lipuskieli id. ac lipiſlaari.

liwun, pua al. lipuan, wuta V. in *lubrico* facile *feror*, inde *citatim progredior* l. provehor, *festino*, G. schnell fortgleiten, eilen, it. in lubrico *titubo*, l. lapso, inde *erro*, G. ausgleiten, fehltreten.

Lirppu, pun Ns. id. ac lerkku l. lerppu.

lirputan, ttaa Vf. id. ac lerputan.

lirpun, ppua Vm. id. ac lerpun.

Liru Ns. lirutan V. etc. id. ac liiru, liirutan.

Liſka, an Ns. *decipula* lutrarum et mustelarum, G. Marderfalle (litſa).

Liſkin, imen Ns. Caj. *haustrum*, ventilabrum, G. Schöpfgelte (wiſkin).

Liſko, on Ns. id. ac litu l. litukka.

Liſma, an Ns. *ramentum* l. *furfur* cannabis subigendæ, sub malleum decidens, G. Hanfſchäbe, cfr. liſtin.

Liſſinki, ngin Ns. Sav. Carl. *textum linteum*, G. Leinwand.

Liſta, an al. liſtet, ten al. liſto, on Ns. (Sv. list) *assula longa*, cui affixa (liiſta), inde *tænia marginalis* lignea, junctura, G. Randleiste, it. liſta (Sv. lista) *index* rerum chartulæ oblongæ inscriptus, *catalogus*, G. Liste.

liſtakko, kon Ns. idem.

Liſtin, imen Ns. *furfur* farinæ, G. Mehlkleie, cfr. liſma.

Liſtin, iä al. liſton, oa V. *deseco* folia raparum, G. Ruben entblättern.

Liſu, un Ns. *cyprinus ballerus*, G. Zope, al. lahnan liſu, cfr. litu.

Liſä, än Ns. *augmentum* l. *auctus*, G. Zuwachs, Zugabe, Zulage, annan liſäkſi do auctario, panee liſäkſi adde, on liſänä.

liſään, ſätä V. *augeo, adaugeo*, addo, G. zusetzen, vermehren, inde *pergo* l. *continuo* opus l. orationem, G. fortsetzen, fortfahren.

liſäelen l. liſäilen, llä Vfr. idem.

liſäys l. liſäämys, yksen Ns. *auctio*, additio, *augmentum*, G. Vermehrung.

liſäunän, ntää al. liſätän, ttää Vf. *facio ut* augeatur i. e. augeo, G. zuwachsen machen, vermehren.

liſäunys l. liſätys, yksen Ns. id. ac liſäys.

liſäyn, ytä al. liſäämyn, utyä Vm. *augeor, augesco*,

augesco, accresco, G. zuwachsen, zunehmen.

Lita, dan al. litatka, tan Ns. id. ac lika l. lipatka.

Litistán, áá V. Wib. *premo*, *comprimo*, comprimendo tero l. frango, G. zusammenpacken l. drücken, zerdrücken (likistán).

litistelen, lá Vfr. idem.

litistys, ykſen Ns. *compressio*, G. Zusammendrückung.

Litkain, amen Ns. *striga* l. locus *longior insatus* in agro germinante, G. ungeſäeter Ackerstreifen.

Litkon, oa V. facile *devoro* l. *glutio*, G. schlucken.

litkaiſen, ota Vs. *subito devoro*, G. hastig schlucken, al. id. ac latkin.

litkaus, ukſen Ns. *devoratio* subita, G. Schluckung, Schluck.

Lito, don Ns. *strues* e. c. ligni, *congeries*, cumulus, G. Stapel, Haufen, lito-mato id. ac lapa-mato.

lidon, toa al. litoan, dota V. *congero* et in cumulum *exstruo*, G. aufstapeln, anhäufen (ladon).

litous, ukſen Ns. *congestio* et *constructio* e. c. ligni, G. Aufstapelung.

Litſa, an Ns. id. ac liska.

Littiá, án Na. *compressus* l. *tenuis*, haud teres, *extenuatus* et latior, G. platt u. dünn, littiá kala piscis latior sed tenuis (latukainen).

Litturi, in Ns. id. ac liſu.

Litu, dun al. litutka, tan Ns. *legumen* pisi *immaturum* et tenue, G. dünne Erbsenschote, inde lahnan litu l. litutka id. ac liſu.

lituskainen, iſen Na. id. ac latukainen, littiá.

Litustelen, lla Vfr. *molle* quid manibus *tracto*, G. etw. Weiches handtieren.

Liudun, tua Vm. *solvor* in minuta, *dissolvor*, *deteror* ut vestis, laceror, G. abgenutzt werden, zerfallen.

Liuhdon, htoa V. *ferio* e. c. bacillo l. virgâ, G. hieben.

Liuhon, oa V. laniando *diripio* frustum ex qua re, *lacero*, vi *discerpo*, dirumpo, G. zerreissen, zerfetzen.

liuhaiſen, ota Vs. idem de actu subito.

liuhuan, uta Vm. *laceror*, *discerpor*, *teror* ut vestis, dirumpor, dissolvor in minuta, G. zerfallen, zerrissen werden.

Liuhun, ua Vm. vento *moveor* l. agor ut folia, G. flattern.

liuhutan, ttaa Vf. *agito* l. *moveo* ut ventus folia, G. flattern machen.

Liukas, kkaan Na. *lubricus* e. c. glacies, inde *celer* e. c. motus, *velox* e. c. cursus, *festinus*, nec non *callidus*, astutus e. c. vir, G. glatt, schlüpfrig, schnell, eilig, geschmeidig, listig, liukaasti lubrice, citatim, callide.

liukahdan, htaa al. liukahdun, htua Vm. in *lubrico titubo* l. vestigio fallor, inde *erro* l. *delinquo*, G. ausglitschen, fehltreten, jáſen liukahtaa membrum luxatur.

liukastun, ua Vm. idem.

liukastelen, lla Vfr. idem.

liukahdus l. liukastus, ukſen Ns. *titubatio* in lubrico, inde luxatio membri, G. Ausgleitung.

liukautan l. liukahutan, ttaa Vf. *facio ut* titubet l. fluendo feratur, citatim *projicio* l. emitto, G. ausgleiten machen, fortschleudern, it. al. id. ac liukahdan.

liukun, kkua Vm. in *lubrico feror* l. *provehor*, in glacie me agito soleis ferreis, G. glitschen.

Liukean, weta al. liukuan, wuta V. id. ac liudun, e. c. niini liukuapi cortex solvitur ex tilia, liha liukeepi luiſta caro resolvitur ex ossibus, waatet liukea vestis teritur, laceratur.

Liuku, kun Ns. *vasculum ex cortice* inserviens libendo et colligendis baccis, G. Fäßchen von Birkenrinde, al. *tuba* pastorum ex cortice, G. Blaserohr von Birkenrinde.

Liula, an Ns. *frustulum*, G. Stückchen, tarlan liula.

Liuma, an Ns. id. ac lauma.

Liuska, an Ns. *assula longa*, segmentum longius, G. Splitter, längliches Stückchen, tuohen l. paperin liuska lacinia longior corticis l. chartæ.

liuskainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *assulis frequens*, *laciniosus*, G. splittervoll.

liuskon, oa V. *assulatim findo*, segmenta longa exseco, G. splittern, spleissen.
Liustin, ia V. id. ac luistin.
Liusu, uu Na. *declivis* e. c. ager, *obliquus*, G. abschüssig, schief, leikkaan liusuun oblique seco.
liusun, ua Vm. *declivi* loco *deferor* l. *devehor*, G. herabgleiten.
Liuta, dan Ns. Sav. *nervus* corporis, G. Sehne, it. al. liuta-ihminen homo blandiens et astutus.
liwahdan, htaa al. liwahdun, htua Vm. id. ac liukahdan, inde liwahdan *subito* (qs. lubrice l. volando) *transeo* instar fulguris, *subito prætervolo*, G. hastig vorbeieilen l. fliegen.
liwastun, ua al. liwistyn, yä Vm. id. ac liukastun.
liwenen, wetä Vm. idem.
liwastelen, lla l. liwistelen, llä Vfr. id. ac liukastelen.
liwahdus l. liwaus, ukſen Ns. *subita titubatio* in lubrico, G. hastiges Ausgleiten, inde *transitus subitus*, *prætervolatus* momentaneus, G. hastiger Flug l. Fahrt, ajan liwaus momentum temporis.
liwakas, kkaan Na. *facile titubans*, inde *subito transiens* l. prætervolans, celeriter periens, G. hastig ausgleitend l. vorbeieilend.
liwautan, ttaa Vf. id. ac liukautan, inde *facio ut* citatim transeat, subito prætervolo, G. hastig vorbeifliegen, liutu liwauttaa.
liwauttelen, tella Vfr. idem.
Liwerrän, rtää V. *garrio* l. cantillo ut aves minores, G. zwitschern.
liweröitſen, itä V. Abol. idem.
liwertelen, rrellä Vfr. idem.
liwerryš, ykſen Ns. *garritus*, G. Gezwitscher.
Liwun, pua Vm. vide sub liipu.
Lohdun, htua Vm. *refocillor* l. *reficior*, inde solamine *levor*, solatium admitto l. recipio in mœrore l. ærumnis, G. erquickt l. getröstet werden.
lohdullinen l. rar. lohduinen, iſen Na. *refocillans*, inde *solatio plenus*, *consolans*, G. erquickend, tröstend, trostvoll.
lohdutan, ttaa Vf. *refocillo* l. *reficio*, *solor*, consolor, inde *mitigo* e. c. laborem, refrigero ut ventus æstum solis, G. erquicken, trösten, mildern.
lohdutelen, tella Vfr. idem.
lohdutus, tukſen Ns. *refectio*, *consolatio*, inde *solatium*, solamen, G. Erquickung, Tröstung, Trost.
Lohi, hen Ns. *salmo* salar, G. Lachs, al. meri-lohi, it. lohen mullo l. -litukka salmo fario, G. Forelle, ſuomus-lohi salmo eriox, harjus-lohi salmo trutta, nahka-lohi salmo salar l. eriox pinguedine privatus, lohi-muikku salmonis albulæ varietas, it. lohi-kärmet draco, Bibl.
Lohja, an Ns. nomen parœciæ *Lojo* in Nylandia occidentali.
Lohko, hwon l. hon Ns. *frustum* l. *fragmentum* e. c. vasis fictilis, *segmentum* rapæ, glaciei, G. Stück, Scherbe, Abtheilung, inde lohko-jako vide jako, lohko-kunta complexus pagorum, quorum agri cohærent l. sunt communes, pelto-lohko *sectio* agri, it. lohko Wib. *cibus liquidus* cum frustulis rapæ, G. Rübensuppe, cfr. hapain-lohko.
lohkaret, een Ns. *fragmentum* longius, G. langes Stückchen.
lohwon l. lohon, hkoa V. in fragmenta *findo* l. *seco* e. c. rapam, lignum, in partes *divido* e. c. agrum, G. zerstückeln, zertheilen.
lohkailen, lla al. rar. lohkokſelen l. lohwoiskelen, lla Vfr. idem.
lohkaiſen l. lohwaiſen, šta Vs. idem de actu subito, inde *fragmentum defringo* e. c. ex lapide, G. ein Stück ausbrechen.
lohwaistus, ukſen Ns. *fragmenti defractio*, G. Ausbrechung eines Stückes.
lohkean l. lohkenen, hjeta Vm. *in fragmenta dissolvor* l. *abeo*, *defringor*, G. in Stücke zerfallen, zerstückelt werden; kallio lohkeepi rupes rumpitur, kirwes lohkenee frustulum ex acie securis erumpit.
lohkeilen, hjella Vfr. idem.
Lohna, an al. lohnikko, kon Ns. Sav. *rhedæ species*, al. lohna-reki, G. Schlittenart.
Loho, hon Ns. *os diductum*, rictus apertus, G. offenes Maul, Rachen, loho-ſuu.

lohotan,

lohotan, ttaa V. *ore aperto loquor*, G. grossmäulig sprechen, inde lohotan hes woišta equum *clamore incito*, G. rufend antreiben, it. al. *negligenter* quid *ago*, G. nachlässig behandeln.

lohotus, ukſen Ns. ejusmodi *loquela* l. *clamor*, G. das Reden mit offenem Maule.

Lohtaan, hdata V. *vento moveor* l. ventilor, inde *flammans fulgeo*, *mico* ut aurum in sole, nec non *flammo*, G. flattern, schimmern, flammen.

Loi, in Na. *ignavus*, piger, otiosus, inde *rejectaneus* e. c. homo, G. faul, träge, Faulenzer, Müssiggänger.

loinen, iſen Na. idem, al. id. ac loiſi.

Loihdin, htia V. id. ac loitſin.

Loihkaan, kata V. *pendulum* quid et *longum agito* ut canis caudam, G. schwingen, ſuſi loihkaa häntäänſä, inde loihkas häntä cauda longa vibrans, cfr. loikun.

Loikkari, in Ns. *licitor urbanus*, G. Stadtdiener (vox suspectæ fidei).

Loikki, kin Ns. id. ac loitti, ſaan loikkiini.

Loikko, kon Ns. *haustrum* ex cortice, G. Schöpfgelte von Birkenrinde.

loikkonen, iſen Ns. dim. idem.

Loikun, kua V. *pendulus* et *extensus moveor* l. *volito* ut cauda canis, G. sich schwingen, häntä loikkuu, it. *extensus* l. longus *repo*, G. ausgestreckt kriechen.

loikutan, ttaa Vf. *pendulum* et *extensum* quid *moveo* ut canis caudam, G. schwingen.

loikahdan, htaa Vs. *subito moveor*, G. sich hastig schwingen.

loikero, on al. loikaret, een Ns. *longurio*, longus et tenuis e. c. serpens, G. ein Langgestreckter.

loikerehdan, htaa V. *longus repo* instar serpentis, G. langgestreckt fortkriechen.

Loilu, un Ns. *cantus sono producto*, cantilena, G. lullender Gesang.

loilun, ua V. *sono producto cano*, G. lullen.

loilutan, ttaa Vf. talem *cantum cieo*, inde *cano*, G. lullen machen.

loilutus, tukſen Ns. *excitatio cantus*, inde *cantus*, G. Lullenmachung.

Loima, an Ns. *terra arenosa*, campus aridus, G. sandiger Ort, Heide.

Loimi, men Ns. 1. (qs. pro luoimi ab luon) *stamen telæ*, G. Weberkette, loimi-puut machina qua stamen convolvitur, al. luoma-puut, it. 2. *stragulum equinum*, G. Pferdedecke: Inf. loinda (pro loimta) l. loimea.

loimewa, an al. loimikas l. loimetas, ttaa Na. sc. kangas textum in quo *stamen prævalet* subtegmini, cujus stamen est subtegmine crassius, G. mit grober Weberkette versehen.

loimillinen, iſen Na. *stragulum habens*, G. mit Pferdedecke versehen.

Loimottelen, tella Vfr. *flammo*, G. flammen, palaa loimottelee.

Loira, an Ns. *clavulus* ligneus *chordam tangens* citharæ Finnicæ longissimam, G. Harfentangent, it. al. *clavulus in sera*, al. *repagulum* seræ, al. *obstaculum* repaguli in sera, G. Schlosshahn, Schlossriegel.

Loiro, on Ns. *sabulum*, *saburra*, G. grober Sand.

Loiſi, in al. loiſia, an Ns. Sav. Carl. *inquilinus*, in domo aliena habitans, G. Einhäusler (koturi), loiſismies, inde *homo otiosus*, ignavus, G. Faulenzer.

Loiskahdan, htaa Vs. subito et *cum sonitu cado* l. labor, G. hastig u. platschend fallen, weſi loiskahtaa aqua cum sonitu agitatur, ut unda in ripam acta.

loiskahdus, ukſen Ns. ejusmodi *casus* l. *sclopus*, G. platschender Fall.

loiskun, ua Vm. *cum sonitu agitor* l. moveor, ut unda ad littus, G. platschend fallen l. tönen.

loiskutan, ttaa Vf. *agito cum sonitu* ut ventus undam, G. platschen.

loiskuttelen, tella Vfr. idem.

loiskutus, tukſen Ns. *agitatio cum sonitu*, G. Geplatsche.

Loistan, aa V. *longe splendeo*, *luceo* ut sol, G. leuchten, glänzen, it. Botn. læte *viresco*, *vigeo*, floresco ut seges, G. lebhaft wachsen, blühen.

loisto, on al. loistet, een Ns. *splendor*, lux, G. Glanz.

Loitio, on Ns. *homo rejectaneus*, ignavus, G. Faulenzer.

Loitſin, in al. loitſen, en V. *incanto*, magicis

gicis utor verbis l. technis, G. zaubern, bezaubern (loihdin), loitsia magus, incantator.

Loitti, tin Ns. Abol. *flagellum*, G. Peitsche, Prügel, sain loittia l. sain loittiini vapulavi (loikki).

Loitto, ton Na. *nonnihil declivis* e. c. ager, ripa, leviter contortus e. c. filum, G. wenig abschüssig l. gedreht, it. §. Caj. on loittona *procul* abest, G. fern, it. al. pl. loitot Ns. *tigilla* in nubilario mergites segetis torrendæ sustentantia, G. Sparren.

loiwa, an Na. idem, loiwa ranta, lanka.

Lojo, on Na. *longus jacens* ex pigritia, G. faulenzend, makaa lojona.

lojotan, ttaa V. *longus jaceo* præ pigritia, G. faulenzen, makaan lojotan.

lojottelen, tella Vfr. idem.

lojotus, ukſen Ns. ejusmodi *jacendi modus*, G. das Faulenzen.

Loka, loan Ns. *cœnum* in viis, *limus*, inde al. *merda*, stercus, G. Schmutz, Koth, loka-kuu october, cfr. lika.

lokainen, iſen Na. *cœnosus*, *limosus*, G. schmutzig.

lokaan, loata V. *cœno*, *inquino*, G. schmutzen.

Lokero, on Ns. *frustum majus* e. c. glaciei, *fragmentum*, G. grosses Stück, it. al. *caverna*, spelunca e. c. in monte, G. Höhle, ketun lokero.

lokeroitſen, ita V. *lente progredior*, G. sich langsam fortwälzen.

Lokki, kin Ns. *lupus*, G. Wolf, kala-lokki larus fuscus, laiska-lokki homo iners, deses.

Lokko l. loko, kon Ns. *cavum* l. *fovea* minor, G. etw. Gehöhltes, inde loko-lakki galerus elevatior, loko-kuorinen leipä panis intus cavus, it. hamppu on lokolla spica cannabis est *nutans* instar cincinni, G. herabhangend.

Lolli, in Ns. *homo iners*, nullius frugis, G. Taugenichts.

Lollo, on Ns. *fletus*, G. das Weinen, al. infans impatiens, flens.

lollotan, ttaa V. *fleo*, ploro, G. heulend weinen.

lollottelen, tella Vfr. idem.

lollotus, ukſen Ns. *fletus*, G. heulendes Weinen.

Loma, an al. lomo, on Ns. *cavum*, *cavamen*, *lacuna*, fovea, scrobs, G. Höhlung, Grube, lomo astiaſſa tumor in vase metallico, loma- l. lomo-lauta assis excavata l. imbricata: inde on loma puhua est locus vacuus i. e. *occasio* l. *opportunitas* loquendi, G. Gelegenheit, ei ole lomaa non est tantum otii, aſia käypi lomianſa myöden res procedit juxta suas incisuras i. e. in suo ordine.

lomoinen, iſen Na. *excavatus*, *lacunosus*, G. gehöhlt.

lomattain l. Sav. lomatusten al. lomakſutten prtcl. *lacuna* l. stria *erga lacunam* l. striam, margo ad marginem, G. Höhlung in Höhlung l. Rand gegen Rand zusammenpassend, panen lomatusten.

lommet, een Ns. Sat. id. ac loma, cavum.

lommeinen, iſen Na. id. ac lomoinen.

lommiſtun, ua Vm. *excavatus* l. *lacunosus fio* max. ex pulsu, G. gehöhlt werden.

lommiſtan, aa al. lommeau, eta V. *excavo*, *lacunosum reddo* e. c. vas metallicum pulsu, G. aushöhlen.

Lommaan, mata V. verbis *detraho de* quo, *vitupero*, convicior, G. verläumden, tadeln.

lommaus, ukſen Ns. *vituperatio*, G. Verläumdung.

Lomotan, ttaa V. id. ac lojotan.

Lomppi, mpin al. lompo, on al. lompus, ukſen Ns. *cunctator*, tardus e. c. homo, equus, G. Zauderer, laiska lomppi.

lompottelen, tella al. lompiſtelen l. lompuſtelen, lla Vfr. *tarde incedo*, *cunctor*, G. träge seyn, zaudern.

Lonka, kan al. lonkko, kon Ns. *coxa*, coxendix, G. Hüfte, lonka-luu l. lonkko-luu os coxæ, inde *pendulum* et *obliquum* (qs. coxæ innitens) quid, G. etw. schief Hangendes, noſti lonkan luoteeſta Run. nubem prolixam, on lonkollanſa est obliquus, lonkko-parta barba promissa, pendula.

longas, nkaan Ns. idem, longas-luu, on lonkaallanſa.

lonkahdan, htaa Vs. *parum claudico* l. coxæ innitor, obliquum l. lateri innitentem

tentem me colloco, G. wenig hinken, sich schief beugen, jalka lonkahti pes titubavit.

lonkkaan, nkata al. lonkaan, ngata V. alteri *coxæ innitens incedo, claudico*, G. hinken, schief gehen, lonkkaa jalkaansa.

lonkotan, ttaa Vf. *obliquo, pendulum facio*, G. schief l. hangend machen, inde fig. lonkotan lenkani os aperio, lonkotan owen l. lukun januam l. seram aperio.

lonkottelen, tella Vfr. idem.

lonkautan l. lonkahutan, ttaa Vf. idem de actu subito.

lonkotus, ukſen Ns. obliquandi l. aperiendi *actus*, G. das Hangendmachen l. Oeffnen.

lonkun, ttua al. longun, tua Vm. *obliquus pendeo* ut janua aperta, G. hangend seyn, it. lorppi lonkuu corvus *rauce sonat*, G. krächzen.

Lonin, ia V. plures confero et unum *eligo*, G. auswählen (walitſen).

Lonſa, an Ns. Sav. *locus secretus*, latebra pro rebus condendis, G. Ort wo man etw. versteckt, pane lonſaan.

Lonſun, ua Vm. huc et illuc *agitor*, mobilis sum, G. beweglich seyn.

Loonatti, tin Ns. *mango equarius*, G. Pferdeschacherer.

Loperran, rtaa V. *blatero*, inania loquor, G. plaudern (lowerran).

lopiſen, ſta V. idem.

lopina, an Ns. *blateratio*, nugæ, G. Geplapper.

Loppa, pan Ns. *pendulum quid*, G. etw. Hangendes e. c. loppa-korwa auris pendula e. c. canis, loppa-huuli.

lopatan l. lopotan, ttaa V. id. ac lopſutan.

Loppi, pin Ns. *angulus*, margo rei angulatæ, G. Ecke, järwen loppi sinus in lacu.

loppinen, iſen Na. *angularis, angulatus*, G. eckig, kolmi-loppinen triangulus.

Loppu, pun Ns. *finis, extremitas*, G. Ende, Schluss, kuun loppulla mense ad finem vergente, lopuſſi ad finem, finaliter, denique.

lopun, ppua Vm. *finior, desino* ut cantus, *consumor* ut cibus, inde *morior* ut æger, G. sich endigen, zu Ende gehen, all werden, loppumata infinite.

lopen prtcl. *finaliter*, denique, G. endlich (lopuſſi).

lopen, ppea V. *ad finem pervenio* l. *finem attingo*, inde *finio*, consumo, G. zu Ende kommen, beendigen, schliessen, lopen työni opus finio.

lopetan, ttaa Vf. *finem facio* l. impono, *finio* e. c. opus, inde *vitâ privo*, perimo e. c. bovem mactandum, G. Ende machen, beendigen, beschliessen.

lopetus, ukſen Ns. finiendi l. perimendi *actus*, G. Beendigung.

loppiainen, iſen Ns. *festum epiphaniæ* l. trium regum, festum nativitatis Christi finiens, G. Fest der H. drei Könige.

Lopſutan, ttaa V. *labia collino*, sclopum labiis edo, inde *blatero*, G. schmacken, plappern, ſyöpi lopſuttaa.

Loritan, ttaa al. lorikoitſen, ita V. id. ac lorutan.

lorittelen, tella Vfr. idem.

loritus, ukſen Ns. id. ac lorutus.

Lorotan, ttaa V. id. ac jorotan e. c. weiſaan lorotan, makaan lorotan.

lorottelen, tella Vfr. idem.

lorotus, ukſen Ns. id. ac jorotus.

Lorpun, ppua Vm. id. ac lerpun.

lorputan, ttaa Vf. id. ac lerputan.

lorputtelen, tella Vfr. id. ac lerputtelen.

lorputus, ukſen Ns. id. ac lerputus.

Lortti, tin Ns. *frustum longius*, G. langes Stück, tupakka-lortti.

Loru, un Ns. *vaniloquentia, nugæ*, G. Geplapper, al. *nugator*, G. Plauderer, it. al. *jurgium, murmur*, increpatio, G. Gebrumme, Gemurmel.

loruan, uta al. lorutan, ttaa V. *vana loquor, nugor*, G. plappern, it. *objurgo, murmuro*, G. brummen.

loruttelen, tella Vfr. idem.

lorutus, tukſen Ns. *blateratio*, G. das Plappern, al. *increpatio, murmuratio*, G. das Brummen.

Lorwi, in Ns. *homo mollis* et *deses*, G. Taugenichts, Weichling.

Loſa, an Ns. quod vetustate l. usu *tritum* et *inutile* est, G. Wrack, Trümmer,

mer, e. c. reen loſa, loſa-reki, it. al. *prostibulum* vetus, pellex, G. Vettel.
loſaan, ſata V. *corruo* vetustate l. tritu, *concido*, G. verfallen, zertrümmern.
Loskaan, kata V. *cadens sonum edo*, ut aqua humum profusa, *rauce sono* ut humidum quid sub ictu, G. platschen, cfr. loiskun.
loskennan, ntaa V. idem, max. *sclopum edo labiis*, G. schmacken.
loskahdan, htaa Vs. idem, de sono subito (loiskahdan).
loskun, ua Vm. idem, de sono continuo (loiskun).
loskutan, ttaa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. platschen machen.
Losſero, on Ns. *cistula*, G. Kästchen.
Losſi, in Ns. *navigii species* latior, G. Prahm.
Loſu, un Ns. *blatero*, garrulus, G. Plaudermaul.
loſuan, uta V. inania loquor, *blatero*, G. plaudern.
Lotajan, data V. *strepo*, *crepo*, G. rasseln, rattaat lotajawat.
Lotikko, kon Ns. *homo ignavus* l. nauci, G. Taugenichts.
lotikoitſen, ita V. *nequiter quid ago*, G. pfuschen.
Lotja, an Ns. *navigii species*, G. eine Art Lastfahrzeug.
Lotkaiſen, sta V. id. ac litkaiſen.
Lotko, on Ns. id. ac lotikko.
Lottero, on Ns. *ager silvestris* minor, G. kleines Schwendenland.
Lotto, ton Ns. *pendens* l. *nutans* quid ut aures canis, G. etw. Herabhangendes, lakki on lotollanſa l. lotoſſa margo galeri est pendulus, lotto-korwa.
Lotukka, kan Ns. *tugurium vile*, G. niedrige Hütte.
Lotwo, on al. lotwana, nan Ns. id. ac lotko.
Louhet, een al. louhi, hen Ns. *campus lapillis* obrutus, G. steiniges Feld.
louheikko l. louhikko, kon Ns. *acervus lapillorum*, G. Steinhaufen.
louheinen, iſen Na. *lapidosus* e. c. humus, via, G. steinicht.
Louhi, in Ns. nomen *feminæ mythol.* celebris.
louhiatar, ttaren Ns. una ex illius familia.
Louhin, ia V. *disseco*, *findo* e. c. ligna, *discerpo* fragmentum, G. zerspalten.
louhina, an Ns *dissectio*, G. Zerspaltung.
Louka, an Ns. Sav. *nubecula*, G. Wölkchen, pilwen louka.
Loukaan, uwata V. *echo resono*, G. wiederschallen.
loukaus, ukſen Ns. *resonantia*, G. Wiederschall.
Loukas, kaan Ns. *decipula* ursi l. lupi ex asseribus, G. Bärenfalle (loukku), it. al. id. ac loukka.
Loukka, kan al. loukko, kon al. loukas, kaan Ns. *angulus* ædificii *interior*, *latebra*, G. Schlupfwinkel, owen loukkaaſſa in angulo ad januam, inde pitäjän loukko pars parœciæ remotior.
Loukkaan, kata V. *durius tango* l. *impingo*, tangendo *lædo* l. saucio, *allido*, *offendo*, iratum reddo, G. stossen, verletzen, beleidigen, halla loukkaa rukiin frigus lædit segetem.
loukkaelen l. loukkailen, lla Vfr. idem.
loukkaus, ukſen Ns. *allisio*, sauciatio, *offensio*, G. das Stossen l. Verletzen.
loukkautan l. loukkahutan, ttaa Vf. *facio ut* lædatur l. offendatur, inde *offendo*, G. verletzt machen.
loukkaannun, ntua Vm. tangendo *lædor* l. saucior, *offendor*, irascor, G. gestossen l. verletzt l. beleidigt werden.
Loukkeinen, iſen Na. Carl. id. ac louheinen.
Loukku, kun Ns. *machina frangendi* lini l. cannabis, G. Flachsbreche, it. al. wuoren loukku *fissura* l. *specus* in monte, G. Spalte, Höhle, it. al. id. ac loukas.
loukutan, ttaa Vf. *frango* l. *tundo* linum l. cannabin, G. Flachs brechen.
loukutus, tukſen Ns. ejusmodi *fractio*, G. Brechung.
Louna, an al. lounas, aan al. rar. lounet, een Ns. 1. *tempus meridianum*, meridies, *prandium meridionale* nec non *quies* operariorum et pecudum *meridionalis*, G. Mittagszeit l. Mahl l. Ruhe, pidän lounaa quiete utor post meridiem, inde 2. *auster* l. plaga cœli australis, ubi sol apparet meridianus, G. Süd (etelä), päiwä on lounaalla, lounastuul

tuuli ventus auster al. africus al. libonotus.

lounainen, iſen Na. *meridionalis, australis* e. c. ventus, G. mittäglich, südlich.

lounallinen, iſen Na. *ad meridiem* pertinens, G. zum Mittage gehörig, ſyön lounalliſta (sc. ruokaa) *prandeo* inter horas XII et II.

lounahdan, htaa V. *prandio utor* meridionali, nec non *quiesco* post meridiem, G. Mittag essen l. schlafen.

Louwet, een al. lounet, een Ns. *larus fuscus*, G. Fischmöwe.

lowerran, rtaa V. id. ac loperran, al. *technis utor, tergiversor*, G. viel Umstände machen, Kunstgriffe anwenden.

lowertelen, rrella Vfr. idem.

lowerruš, ukſen Ns. *blateratio*, G. Plauderei.

Lowi, wen Ns. *incisura, lacuna, cavamen*, vulnus, G. Einschnitt, Kerbe, it. al. *ecstasis magica*, G. Zauberverzückung, lankean loween in ecstasin incido l. ecstasi abripior, nouſen loweſta memet recolligo.

loweinen l. lowinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *lacunosus*, G. voller Einschnitte l. Kerben.

lowellinen, iſen al. lowikas, kkaan Na. *lacunas* l. *incisuras habens*, G. Einschnitte habend.

lowiſtan, aa V. *lacunas* l. *incisuras facio*, cavo, G. Einschnitte machen, kerben.

lowiſtuš, ukſen Ns. lacunarum *incisio*, G. das Kerben.

lowauš, ukſen Ns. (qs. incisura) *noxa, jactura* per infortunium, G. Schade, Verlust.

Lua, an Ns. id. ac luuwa l. luwa.

Ludet, teen Ns. *cimex lectularius*, G. Wanze, weſi-ludet *oniscus asellus*, G. Kellerwurm.

lutikka, kan Ns. idem.

luteinen, iſen Na. *scatens cimicibus*, G. wanzenvoll.

Ludin, timen Ns. *bacca ribis nigræ*, G. schwarze Johannisbeere, al. ludin-marja.

Ludjun, ua Vm. id. ac hudjun l. huljun.

Luen, lukea V. 1. pr. *numero* e. c. oves, pecunias, digitis *computo* e. c. dies, *recenseo*, calculos pono, G. rechnen, zählen, inde 2. numero litteras i. e. *lego* e. c. librum, *recito*, perlego, nec non *litteris studeo*, G. lesen, studieren, lukenut mies vir litteratus, 3. luen hywäkſi *censeo* bonum, *probo*, G. dafür halten.

luetelen, lla Vfr. idem.

lukemus l. luetelemus, ukſen Ns. *numeratio, lectio*, G. das Zählen l. Lesen.

luku, lu'un l. luwun Ns. 1. *numerus, numeratio*, G. Zahl, Zählung, Berechnung, luku on täyſi numerus est expletus, henki-luku l. pää-luku enumeratio l. *recensio* capitum tributariorum, on laiskain luwuſſa est in numero pigrorum, jälki-luku computatio renovanda, inde a) laſken lukua *calculos pono*, rem *computo*, G. berechnen, ausrechnen, luwun laſku calculorum positio, computatio, b) teen lukua *rationem reddo* l. cum quo puto, rationes confero, G. Rechenschaft ablegen, luwun teko rationis redditio, c) pidän ſiitä lukua *rationem habeo* ejus rei, id *respicio* l. *curo* l. æstimo, G. Rücksicht l. in Acht nehmen, Aufsicht haben, luwun pito ratio rei habenda, cura rei, ei ſiitä ole lukua ratio de eo non est reddenda i. e. est res minoris momenti, haud curanda, d) wanha ja uuſi luku *stylus calendarii* vetus et novus, G. Zeitrechnungsstil, it. 2. *lectio*, legendi actus l. peritia, G. das Lesen, luku-paikka locus quo conveniunt rustici ut in legendi peritia a sacerdote examinentur, luku-kinkeri ejusmodi conventus, it. *caput* l. *sectio* libri simul legenda, G. Capitel, Lection, ruoka-luku *lectiuncula* l. oratio mensalis, it. luwut *lectiones magicæ* pro sanandis morbis et vulneribus, G. Zauberlesungen, kärmeen luku pro morsu serpentis, luku-parannus curatio morborum ope lectionum.

luetan, ttaa Vf. *facio ut* numeretur l. legatur, inde *recenseo, examino* legentem, G. zählen l. lesen lassen, berechnen, verhören.

luettelen, tella Vfr. idem.

luetuš, tukſen Ns. *recensio, examinatio* inde

inde *examen*, G. Zählen- l. Lesenmachung, Berechnung, Leseverhör.

luettelemus, ukſen Ns. idem, de actu repetito.

Luha, an Ns. *retinaculum* pectinis textorii, G. Kammlade der Weber, al. kluwa l. luwa, it. *pratum humile* ad littora, G. niedrige Uferwiese.

Luhi, in al. luho, on Ns. *fractum* et *contusum* quid, ruinosum l. corruens, G. etw. Zerbrochenes, Trümmer, työn luut luhokſi, on luhona.

luhiſtun, ua Vm. *frangor*, *corruo*, ruinam facio, G. zerbrochen werden, verfallen.

Luhjoan, ota V. Caj. *cunctans incedo*, tarde me gero, G. zaudern.

Luhta, hdan Ns. *pratum majus humile* l. aquosum, G. niedrige Wiese, luhtaheinä l. ruoho carex, luhta-kaali cardui species.

luhtainen, iſen Na. *humilis* l. aquosus e. c. pratum, G. niedrig.

luhdikka, kan al. luhdikas, kkaan Ns. Botn. *rubus arcticus*, G. Ackerbeere.

Luhti, hdin Ns. (Sv. loft) *pars* ædium *superior*, tabulatum superius, G. Oberboden.

luhdin, htia V. *tabulata* talia *visito*, G. den Oberboden besuchen.

Luidun, tua Vm. id. ac liudun, cfr. sub luu.

Luihkaan, kata al. luihkin, ia V. *acute mugio* ut taurus, *vociferor* ut pastores, G. fein brüllen, schreien.

luihkaelen l. luihkailen, lla Vfr. idem.

luihkaus, ukſen Ns. *mugitus*, *vociferatio*, G. Gebrülle, Geschrei.

Luihu, un Na. Botn. *occultus*, *subdolus* e. c. homo, G. heimtückisch.

Luijaan, jata V. id. ac liuſun.

luijottelen, tella Vfr. idem.

Luijokas, kkaan Na. *collo erecto* segniter *prospiciens* e. c. homo, G. ausgestreckt schauend.

Luika, an Ns. id. ac luiko.

Luikas, kkaan Na. Botn. id. ac liukas.

luikahdan, htaa Vs. id. ac liukahdan, inde *clam prorepo*, *callide me insinuo*, G. sich schleichen.

luikahtelen, hdella Vfr. idem.

luikailen, lla Vfr. id. ac liukastelen.

luikautan l. luikahutan l. luikkautan, ttaa Vf. id. ac liukautan.

Luikka, kan Ns. *ventus frigidus*, G. kalter Zugwind, it. al. *eriophorum vaginatum*, G. Wiesenwolle.

Luikki, kin Ns. Botn. *homo callide* se gerens l. dissimulans, G. schleichender Mensch.

luikuilen l. luikistelen, lla Vfr. *clam prospicio*, oculis callidis quid *clam inspicio*, callide me gero, G. heimlich schauen, sich listig betragen.

Luikku l. luiku, kun al. luikuri, in Ns. *tuba lignea* pastorum, G. Hirtendute, hölzernes Blaserohr.

luikuttelen, tella Vfr. *tubâ cano*, G. duten.

Luiko, on l. Botn. luika, an Ns. anas *cygnus*, G. Schwan.

Luiku, kun Ns. id. ac luikku.

Luimu, un Ns. *nutans quid*, G. niedergebeugte Stellung, korwat luimuſſa aures deflexæ ut equi mordere minantis, inde Na. *clam mordens*, *callidus*, luimumies vir subdolus, G. arglistig.

luimiſtelen, lla Vfr. pr. auribus deflexis morsum minor ut equus, inde *clam* et *callide* malum cui *machinor*, G. heimliche Bosheit hegen, cfr. luikiſtelen.

Luinen, iſen Na. vide sub luu.

Luiska, an Ns. Wib. *cos longior* acuendis falcibus, G. Sensenschleifstein, it. Abol. *homo caudex*, nauci, G. Lümmel.

Luiskaan, kata V. 1. *fluendo feror* l. *lapso* ut pes l. traha in lubrico, G. gleiten, it. 2. al. *certo*, *æmulor*, inde *strepo*, G. wetteifern, lärmen.

luiskahdan, htaa Vs. id. ac liukahdan, luiskahdan.

luiskahtelen, hdella Vfr. idem.

luiskin, V. idem de actu continuo.

luisket, een Ns. *levis* et *citus progressus* l. provectio, G. das Gleiten, it. al. *certamen*, *æmulatio*, *strepitus*, G. Wetteifer, Lärm.

luiskia, an Na. *lubricus* et *flexibilis* ut virga longa et tenuis, G. schlüpfrig u. geschmeidig.

Luisti, in al. luistin, imen Ns. *solea ferrea* l. *ossea*,

l. *ossea*, qua pueri sese in glacie agitant, G. Schlittschuh.

luistin, ia al. luistan, aa V. ope ejusmodi solearum *me in lubrico agito* l. in declivitatibus *devehor*, G. Schlittschuh laufen, inde ääni luistaa vox bene fluit i. e. est fluida et clara, reki luistii traha *lubrice fertur*, cfr. sub luu.

luistelen, lla Vfr. idem.

luisto, on Ns. *lubricum* et *declive quid*, G. glatte u. abschüssige Stelle, on luistosſa est declivis, it. Sav. luisto-reki trahæ species.

Luiſu, un Na. id. ac liuſu.

luiſun, ua Vm. id. ac liuſun.

Luitſen, ita V. id. ac loitſin.

Luittu, tun Na. Abol. id. ac loitto, luittukorwa.

Luitun, ttua Vm. id. ac luidun.

Luja, an Na. *firmus*, *stabilis*, constans, inde *certus* e. c. res, probus e. c. vir, G. fest, standhaltend, zuverlässig, lujasti firmiter, certe, valde.

lujuus, uuden Ns. *firmitas*, *constantia*, certitudo, G. Festigkeit, Zuverlässigkeit.

lujitan l. lujoitan, ttaa Vf. *firmum* et *stabilem reddo*, confirmo, G. fest machen, befestigen.

lujittelen l. lujoittelen, tella Vfr. idem.

lujitus l. lujoitus, ukſen Ns. *confirmatio*, G. Befestigung.

Lukkaan, kata V. *aspere alloquor*, *verbis castigo*, objurgo, reprehendo, G. Verweise geben, tadeln, it. Botn. *signis clandestinis* quem *allicio*, clam evoco, G. heimlich winken.

Lukkari, in Ns. (Sv. klockare) *cantor* l. præcentor templi, *œdituus*, G. Küster, it. lukkari-puu tigillum quoddam in machina textoria.

Lukkaro, on al. lukkara, an Ns. Ul. *runcina minor* lævigans, G. Glatthobel.

Lukki, kin Ns. Botn. *aranea* domestica, G. Spinne, it. al. *speculator*, explorator, investigator, G. Nachforscher, Fiscal.

Lukku, kun al. lukko, kon Ns. *sera*, G. Thürschloss, ukſi on lukuſſa janua est obserata, panen lukkuun obsero, awaan lukun resero, inde korwa on lukuſſa auris est clausa i. e. exsurdata, lukku-ruoho osmunda (botrychium) lunaria.

lukullinen, iſen Na. *sera ornatus*, G. mit Schlosse versehen.

lukin, kkia al. lukitſen, ita V. *serâ claudo*, *obsero*, obsigno, G. verschliessen.

Luko, on Ns. Tav. *vallis minor* profunda, stagnum, G. kleines Thal, Teich.

Luku, lu'un l. luwun Ns. vide sub luen.

Lulloinen l. lulluinen, iſen Ns. Abol. *lamina ferrea* qua cardo januæ affigitur, G. Eisenplatte.

Lumi, men Ns. *nix*, G. Schnee, lumi-ſade pluvia nivalis, lumi-kinos l. -nios l. -nitos l. -purku acervus nivis vento congestus, lumi-reki traha pro nive auferenda, lunta (Inf. pro lumta) ſataa ningit, lumen karwainen niveus, albus, lumi-purmuinen l. -pulmuinen l. -purwuinen emberiza nivalis, lumi-tirkka id. ac lumikko.

luminen, iſen Na. *nivosus* l. *nivalis* e. c. hiems, ventus, G. schneeig, schneereich, it. *ex nive* confectus e. c. acervus, inde pl. owat lumiſilla globulis nivalibus projiciendis inter sese certant, G. Schneeballspiel.

lumitan, ttaa Vf. et lumittelen, tella Vfr. *nive conspergo* l. *obruo*, in nive voluto, G. beschneien, inde lumittelevat globulos nivis alius in alium immittit, G. Schneeball spielen.

lumikki, kin al. lumikko, kon Ns. *mustela nivalis*, G. Schneewiesel, al. *serpentis species* per hiemem sub bovilibus commorans, coluber natrix? G. Ringelnatter (talwikko).

Lummet, mmeen l. mpeen Ns. *nymphœa*, G. Seeblume, it. Botn. *tinnitus aurium*, surditas levior, G. Ohrensausen, cfr. lumpio.

lumpeikko l. lumpehikko, kon Ns. *locus nymphæis consertus*, G. Ort voll Seeblumen.

lummehdos, okſen al. lummehtus, ukſen Ns. *indoles* aurium *surdastra* l. *tinniens*, G. Gesause der Ohren, korwa on lummehdokſiſſa auris est surdastra l. tinniens.

Lumo, on Ns. id. ac kumo, it. al. id. ac lummet l. lummehdos e. c. korwa on lumoſſa auris est tinniens l. surdastra.

Lumoan,

Lumoan, mota al. lumon, oa al. lumoitſen, ita V. *arte magica fascino* l. *incanto*, oculos cujus cæco, vim hebeto l. quem contra impetum alius induro, dolorem lenio, malum averrunco, alium in errorem induco, lectiunculis magicis exsecror l. sopio, G. verhexen, bezaubern, durch Hexerei verblenden l. betäuben l. verwirren l. verhärten l. stumpf machen l. Uebel abwenden l. verfluchen.

lumouš, ukſen Ns. *magica incantatio* l. fascinatio, G. Verhexung, Bezauberung.

lumoun, uta Vm. magorum artibus *fascinor*, *incantor*, induratus l. sopitus fio, G. verhext werden.

Lumpio l. lumppio, on al. lummet, mpeen Ns. *verticillum* fusi, *patella* in genu, G. Spindelwirtel, Kniescheibe, inde *orbiculare quid* e. c. juuſto=lumpio.

Lunaſtan, aa V. soluto pretio *redimo* e. c. captum in bello l. oppigneratum, *resolvo*, solvo, repignero, G. loskaufen, auslösen, lösen.

lunaſtelen, lla Vfr. idem.

lunaſtuš, ukſen Ns. *redemtio*, G. Auslösung.

Lunki, ugin Ns. Botn. *consobrinus*, G. Geschwisterkind.

Lunkkaan, kata V. navigio *huc et illuc vagor*, G. herumtreiben, al. (Sv. lunka) *lente curro*, G. langsam laufen.

Luntio, on al. luntioin, omen Ns. id. ac lonka coxa, it. al. luntio *genius* naturalis l. *fortuna* cui favens, G. Glückbringer, hänellä on hywä luntio kaloja ſaada fortuna ei in piscatura favet.

Luntti, tin Ns. Wib. *homo nauci*, G. Lümmel.

Lunttu, tun Ns. (Sv. lunta) *funiculus ardens* l. incendarius, G. Lunte.

Luo, (luon) Ns. defect. *quod prope* est, *propinquum*, G. Nähe (tykö), sed adverbiascit e. c. 1. Ess. luona l. luonna in loco *apud* l. *prope* l. *juxta* quid, G. nahe bei, on luonani (tykönäni) est apud me, onko weistä luonaſi habesne cultrum apud te i. e. in pera, 2. Fact. luokſi *in locum* propinquum (tykö), tule luokſeni contr. luokſe veni *ad* me, meni laſtenſa luokſi abiit ad infantes suos tuendos, 5. Inf. luota et Elat. luoſta *ex loco* propinquo, G. von der Nähe des - (tykö), tuli haudan luota l. luoſta venit *ex circuitu* sepulcri, läkſi luojan luota: ceteri Cass. haud occurrunt.

Luodet, teen Ns. orig. *plaga cœli*, ubi sol occidit tempore solstitii æstivi, inde hodie luodet=tuuli *corus*, G. Nordwest, luodet=länſi VNV, luodet=pohja NNV, it. luodet l. luodet=weſi *aqua* marina littoribus *affluens*, tempestate admovente, G. Wasserfluth an Ufern, luodet nouſee aqua ad littora admovetur, inde luodet et wuokſi accessus et recessus aquæ diurnus in oceano, cfr. sub luon.

luoteinen, iſen Na. *ad corum* vergens e. c. ventus, G. nordwestlich.

Luodi l. luoti, din Ns. (Sv. lod) *globus* l. glans plumbea bombardæ, G. Schiesskugel, it. *bolis* nautica, G. Senkblei, it. *libramentum* horologii pendulum, G. Uhrgewicht, it. *semuncia*, pondus librandi minus, G. Loth, it. *ferramentum* lævigationis, G. Plättbolzen.

Luodin, timen Ns. id. ac luotin sub luon.

Luohaan, hata V. id. ac luowaan.

Luoho, on Ns. *agrostis* spica venti, G. Ackerstraussgras.

Luoju, un Na. id. ac liuſu, luiſu.

Luokka, kan al. luokki, kin Ns. (Sv. loka) *arcus ligneus* semicircularis, collo equorum vehentium imponi solitus, G. Kummetbogen, nec non *circulus ligneus* in nassis piscatoriis, G. Reusenreif (wempelä), it. luokka *classis* in scholis, inde *cohors* l. *ordo* hominum, G. Schulclasse, Abtheilung, on laſten luokaſſa numeratur inter pueros.

Luoko, luowon Ns. *fœnum sectum* sed nondum collectum, l. Ul. *striga fœni* secti pectine corrasa, G. gemähetes l. geharktes Heu, heinä on luowolla fœnum est in prato stratum.

luokoan, luowota V. rastro l. pectine *colligo fœnum* in strigas, G. Heu harken.

luokoun, uta Vm. *collectus fio* l. in strigas colligor, G. geharkt werden, it. al. in strigis diu jaceo et *pluvia corrumpor*, G. vom Regen verderbt werden,

luokounneita

luokounneita heiniá fœnum pluvia corruptum.

Luola, an Ns. *antrum*, *caverna*, specus, G. Höhle, ketun luola caverna vulpis in terra.

luolainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *cavernosus*, lacunosus e. c. via, G. höhlenvoll.

Luon, luoda V. vox usu varia, 1. *initia* rei *pono* l. *facio*, G. Anfang machen, a) luon werkkoa primas retis maculas necto, luon ſukkaa texturam tibialis adorno, luon kangaſta telam adorno l. stamen convolvo, inde forte b) Eccl. *creo*, G. erſchaffen (qs. instar textoris telam adornantis), jumala loi taiwaan ja maan deus creavit cœlum et terram, luoja creator, luodut res creatæ, creaturæ, luotu wika vitium nativum, hinc c) *destino*, G. bestimmen, luotu minullen waimokſi creata l. fato destinata mihi uxor, luotu ſiihen creatum l. destinatum i. e. aptum ad id, luotuni fato mihi destinatum, fatum, fatale, it. 2. *jaciendo* quid *ago*, G. etw. werfend thun e. c. a) kármet luopi nahkanſa serpens cutem abjicit l. exuit, luon kenkáni calceos abjicio, pellawa luopi luunſa linum abjicit l. demittit fragmina caulis, hinc tamma luopi warſanſa equa fœtum abjicit i. e. abortum facit, luotu waſikka vitulus abortivus, G. abwerfen, fállen, missgebáhren, b) luon ojaa l. kuoppaa fossam l. foveam fodio, terram palâ ejiciens, luon ſontaa fimum palâ ejicio l. dimoveo, luon tallia stabulum purgo fimum ejiciens, luon wettá aquam exhaurio, haustro ejiciens, G. aufwerfen, auswerfen, ausſchöpfen, c) luon löylyá æſtum adjicio l. augeo, ope aquæ in fornacem balnei haustæ, luon ſuowaa fœnum in acervum admoveo, luon ſilmáni ſinne Sav. oculos eo adjicio l. verto, luon terweiſiá Sav. salutem dico (qs. adjicio l. admitto), nec non valedico, G. zuwerfen, d) luon lautalla pontone l. rate trajicio l. transfero, G. überwerfen, überflöſſen.

luoma, an Ns. vox æque varia, cfr. luon, e. c. 1. *initii factio*, G. Anfangmachung, a) werkon luoma initium retis, kangas-luoma tela adornata, stamen convolutum, luoma-puut id. ac loimi-puut, b) *opus creatum*, G. Geſchöpf, mies jumalan luoma vir a deo creatus, luomani a me creatum, c) *connatum*, fato l. naturâ *destinatum* quid, *nævus* l. macula in corpore nativa, *indoles* l. *forma* naturalis, vivendi conditio l. res cui naturâ data, luomani mihi destinatum, G. angebohrne Beſchaffenheit, Schicksal, Muttermahl, it. 2. *jactus*, G. Wurf, a) *abjectum* l. exutum quid, *abortus* l. abortivum, G. Abwurf, Missgeburt, b) *fossa*, rivus, *ejectum* l. dimotum quid, G. Auswurf, Graben, c) ſilmán luoma versatio l. *adjectio* oculi, nuotta-luoma *jactus* sagenæ, nec non *tractus maris* sagena verrendus, jahti-luoma tractus silvæ, quem circumdant venatores, G. etwa Zuwurf, Wurf, Netzzug, d) *trajectum* quid ope ratis, G. Ueberwurf, Ueberflöſſung.

luomi, men Ns. idem, max. *nævus* l. macula connata, G. Muttermahl, nec non ſilmán luomi *palpebra*, G. Augenlied.

luonto, nnon Ns. 1. *natura* l. indoles connata, *ingenium* nativum, G. Natur, natürliche Beſchaffenheit l. Neigung l. Gestalt, on kaunis ruumiin luonnolta staturâ corporis pulcher, luonto wetáá puoleeni inclinatio naturalis ad me attrahit, kukin luontonſa jálkeen quisque juxta suam indolem, olkoon luonnollanſa sit l. maneat qualis a natura est, 2. *natura rerum* externa nos circumdans, natura mundi, G. Natur, Welt, luonto-kappalet res creata, creatura, luonto-láhdet puteus naturalis, luonnon juokſu cursus l. ordo naturæ, 3. *virtus magica* naturalis, G. natürliches Zaubervermögen, nouſe luontoni surge l. erige te vis mea, phrasis incantatorum, 4. §. maksan weron luonnoſſa tributum *in natura* (haud pecunia) solvo.

luontoinen, iſen Na. *naturam* l. indolem *habens*, sed non nisi cum Genit. e. c. hywán luontoinen bonæ indolis, julman luontoinen, G. beſchaffen, geartet.

luonnikas l. luonnokas, kkaan *naturæ conveniens*,

veniens, inde *aptus*, *idoneus*, commodus, G. naturâlich, passend, schicklich, tauglich.

luontewa l. luontia, an Na. idem.

luonnaš, utaan al. luonnet, nteen Na. Caj. idem.

luonnollinen, iſen Na. ad naturam pertinens, *naturalis*, *solitus* e. c. res, naturâ datus e. c. nævus, inclinatio, *nativus* e. c. sensus, G. natürlich, angebohren, epä-luonnollinen quod extra naturam est.

luonnolliſuuš, uuden Ns. *indoles* ad naturam pertinens, G. Natürlichkeit.

luonnotoin, ttoman Na. car. pr. haud naturalis, inde indole apta carens, *ineptus*, *inconveniens*, G. unnatürlich, unpassend, ungeschickt.

luonnottomuuš, uuden Ns. defectus indolis naturalis, *indoles inepta*, G. Unnatürlichkeit, Ungeschicktheit.

luonniſtan l. luoniſtan, aa al. luonitan, ttaa V. *naturæ rei convenio*, *aptus sum* ad quid, G. passen, taugen, gelingen, hänelle luonitti l. luoniſti aſia res ei apte evenit, ei ſe luonniſta ſiihen ei rei haud convenit.

luonnitſen, ita al. luoniſtun, ua V. idem, luonitſeeko aſia num res bene evenit, ei koira luoniſtu canis haud bene viget.

luonnuttelen, tella Vfr. formando *aptum reddo*, fingo, ad indolem conveniente formo, G. passend machen.

luonnotar l. luonnatar, ttaren Ns. *femina consobrina* ejusdem sanguinis, G. mütterliche Anverwandte, it. Run. *virgo mythol.* vel potius vis naturæ l. ferri *creatrix*, G. mythol. Schöpfernymphe, kolme neittä luonnotarta tres sunt virgines naturæ creatrices.

luonnan l. luonnain prtcl. (pr. Gen. et Adv. ab inusitato luonta) *naturaliter*, G. natürlicher Weise, von Natur, e. c. luonnan muſta *naturâ* niger, inde ei luonnankaan l. luonnainkaan contr. luonnaan ne quid naturale i. e. ne hilum l. ne minimum quidem, emme luonnaan ſaaneet nihil quidem accepimus, G. nicht das Geringste, it. luonnain l. luonnainkin *præsertim*, *præcipue*, in primis, potissimum, G. besonders, vorzüglich.

luodet, teen Ns. naturâ destinatum, *fatum nativum*, G. natürliches Schicksal, luoteeni natura mihi datum, cfr. supra.

luoti, den Ns. *abortus*, G. Missgeburt, luoden kanto l. -kannettu fœtus abortivus, monstrum, nec non infans matre dormiente a magis suppositus, qualem putant esse infantem rachitidi laborantem.

luonnoš, okſen Ns. *adornatio telæ*, convolutio staminis, G. Aufzug der Weberkette.

luodin l. luotin, timen Ns. *haustrum* aquæ, G. Schöpfgelte, it. Ul. Sav. *pala* pro fimo emovendo l. pro fossâ effodienda, G. Schaufel, it. Sav. *rallum* l. *culter aratri*, al. vomer, G. Pflugmesser.

luotet, tteen al. luotti, tin Ns. idem, max. culter aratri.

luotikainen, iſen Ns. dim. idem.

luotuš, ukſen Ns. *ratis* l. *ponto* quo trajicitur, G. Fähre (lautta), luotuš-paikka locus quo trajicitur, fretum, vadum.

luotan, ttaa Vf. *facio ut* quis 1. *initia ponat*, G. anfangen lassen, e. c. ut retis primas maculas nectat l. telam adornet, 2. ut *abortum faciat*, G. zu missgebähren bringen, 3. ut *fossa effodiatur*, fimus pala ejiciatur, aqua hauriatur, pontone trajiciatur etc., G. graben l. schaufeln l. schöpfen l. überflössen lassen, cfr. infra.

Luoppaan, pata V. *tarde* quid *ago*, G. zögernd thun.

luoppaelen, lla Vfr. idem.

luoppio, on al. luoppioin, omen Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zögerer.

Luopumuš, ukſen Ns. vide sub luowun.

Luoška, an al. luoškio, on Ns. homo max. *femina negligens*, squalida, nequam, G. schmutziges Weibsbild.

luoſo l. luoško, on Ns. idem.

Luoštari, in Ns. (Sv. kloster) *cœnobium*, monasterium, G. Kloster, al. kluoštari, inde *domus* vacua, derelicta, G. öde Haus.

Luotan, ttaa V. *nitor*, *innitor* e. c. baculo, G. sich

G. sich stützen, inde *fiduciam* l. fidem *habeo* cui, *confido*, fido, G. sich verlassen, luotettawa asia res certa, fida.

luottelen, tella Vfr. idem.

luottamus (haud luotus), uksen Ns. innitendi *actus*, *confisio*, fiducia, G. das Stützen, Zuversicht.

luoto, don Ns. Abol. *insula minor*, G. kleine Insel, luoto-maat ora insulis frequens, it. al. *scopulus* maris vel eminens vel Sav. clandestina, *brevia*, G. Klippe, Sandbank, luoto-lainen insulanus, insularis.

luotoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *insulis* minoribus l. *scopulis frequens*, *scopulosus*, G. voll Inseln l. Klippen.

luotolinen, isen Na. idem, it. *insulanus*, G. Inselbewohner.

Luotti, tin al. luottio, on Ns. id. ac luoska.

Luowaan, wata V. (Sv. lofvera) *cursu obliquo* navigo, *vela* in ventum *obliquo*, G. lavieren.

luowaelen l. luowailen, lla Vfr. idem, inde *tarde incedo* l. quid ago, G. langsam gehen l. handtieren.

luowi, in Ns. (Sv. lof) *cursus* navis *obliquus*, G. das Lavieren, ajan luowia, it. al. *gubernator* navis *vicarius*, G. Lotse.

Luowun, pua V. *separo me* a comitatu cujus, *desino* quid, *deficio*, derelinquo, G. sich trennen l. entwöhnen, verlassen, aufhören, luowun rahastani l. pahasta *desero* pecuniam, *cesso* a malo.

luopumus, uksen Ns. *defectio*, *relictio*, apostasia, G. das Aufhören, Trennung, Abfall.

luowutan, ttaa Vf. *facio ut* quis sese separet l. desinet l. deficiat, inde *separo*, *distraho*, abduco, desvefacio, G. trennen, entwöhnen, it. Botn. taiwas luowuttaa sateeksi cœlum *apparet* pluviam afferens, pluviam minatur, G. Anschein haben, sich neigen, sairas luowuttaa paranewan æger videtur revalescere.

luowuttelen, tella Vfr. idem.

luowutus tuksen Ns. *separatio*, distractio, G. Trennung, Entwöhnung.

Lupa, wan Ns. *venia*, *permissio*, arbitrium l. facultas agendi, G. Erlaubniss, annan luwan permitto, veniam do, san luwan licet mihi, venia mihi conceditur, omin luwin suo arbitrio.

luwallinen, isen Na. *concessus*, *permissus*, *licitus*, *liber*, G. erlaubt, zulässig.

luwalliſuus, uuden Ns. *indoles permissa* l. licita, G. Erlaubtheit, Zulässigkeit.

luwatoin, ttoman Na. car. *venia carens* e. c. homo, nec non *illicitus*, *prohibitus*, illegalis e. c. res, G. unerlaubt, unzulässig.

lupaan, wata V. *promitto*, *polliceor*, spondeo, G. erlauben, versprechen.

lupaelen l. lupailen, wailla Vfr. idem.

lupaus, uksen Ns. *promissio*, *promissum*, sponsio, pollicitum, G. Versprechung.

Lupi prtcl. *plane*, *penitus*, G. gänzlich, ei lupi luonnain nihil omnino.

Luppa, pan al. luppo, pon al. luppu, pun Ns. *spica* cannabis, G. Hanfknospe, al. *strobilus* salicis *villosus*, G. Weidenknospe, al. *lichen* arborum, G. Baumflechte, it. luppa-korwa auris *pendula* e. c. canis, luppa-huuli labium pendulum l. promissum, G. hangend.

luppoinen, isen Na. *lichenosus* e. c. arbor, *villosus*, G. flechtig.

luppanainen l. lupanainen, isen Na. idem.

lupokko l. lupukko, kon Ns. *silva lichenosis* arboribus consita, G. flechtenreicher Wald.

luppamastun, ua Vm. *nutans* l. *pendulus fio* ut aures canum, G. niederhangend werden.

Lupsa, an Ns. *crumena* tabaci, G. Tabacksbeutel (sááweli).

Lupsutan, ttaa V. *blæse sono*, G. lispelnd lauten.

lupsuttelen, tella Vfr. idem.

Lupu, wun Ns. id. ac klupu.

lupuan, wuta V. *clava tundo*, inde *cædo*, interficio, G. mit Keulen l. Dreschflegeln schlagen, al. klupuan.

Lupukka, kan Ns. id. ac lummet, ulpukka.

Lurjus, uksen Ns. *homo nequam* l. nauci, G. Lümmel.

lurjustelen, tella Vfr. instar ejusmodi hominis *me gero*, G. sich lümmelhaft betragen.

Lurkin, kka V. *hamo piscor*, inde *carpo* l. *lego*, legens *colligo*, G. mit Hamen fischen, pflücken, sammeln.
Luſa, an Ns. id. ac loſa, menen luſallen l. luſaan corruo.
luſahdan, htaa Vs. *subito corruo*, G. hastig zusammenstürzen.
Luſikka, kan contr. luska, an Ns. *cochlear*, G. Löffel, luſikka-ruoho cochlearia officinalis.
luſikkainen, iſen Ns. dim. idem.
luſikkallinen, iſen Na. *cochlear habens*, G. Löffel habend, it. *quantum capit* cochlear, G. einen Löffel voll.
luſikoitſen, ita V. *cochleari haurio* l. edo, G. löffeln.
luska, an Ns. Abol. id. ac luſikka.
Luskan, aa V. *strepo*, quatiendo strepitum cieo, G. platschen, klatschen (loskaan).
luskun, ua Vm. *quatior cum crepitu*, G. knarren, huonet luskui.
luskutan l. luskautan, ttaa Vf. *quatio* quid ita *ut crepet*, *projicio* cum sonitu, G. klatschen l. knarren machen.
luskuttelen, tella Vfr. idem, inde *gannio* ut canicula, G. belfern.
Lustet, een al. rar. lusti, en Ns. *lolium temulentum* in segete, G. Lolch, al. lusteh-heinä.
lusteinen, iſen Na. *lolio plenus*, G. voller Lolch.
Lusteri, in Ns. id. ac luostari.
Lusti, in Ns. et lustillinen, iſen Na. id. ac lysti, lystillinen.
Luſu, un Ns. id. ac luſa, loſa.
Luti, din al. lutti, tin Ns. *convivium potatorum* l. combibonum, G. Saufrotte.
Lutikka, kan Ns. id. ac ludet, al. insecti species quædam alia.
Lutiſen, sta V. *solutus sum*, solutus *moveor* et *crepo*, G. wackelnd klappern.
Lutistan, aa V. id. ac litistän l. likistän.
lutistun, ua Vm. id. ac likistyn.
Lutka, an Ns. id. ac nulja.
Lutti, tin Ns. id. ac luti, al. id. ac luhti.
Lutukka, kan Ns. *thlaspi bursa pastoris*, G. Taschenkraut, al lutukka-heinä.
Luu, luun Ns. *os* (ossum), G. Knochen, luu-tarha ossuaria ad templa, luu-ſolmu nodus ossis, luu-tauti arthritis, inde pelawan luu os lini, G. das Innerste des Flachsstängels.
luinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *osseus*, *ossuosus*, G. knöcherig, knöchern.
luudun l. luidun, tua al. luunnun, ntua Vm. *os fio*, *induresco*, inde *macresco*, G. verknöchern, abmagern.
luistan, aa V. *dolore ossium afficio*, dolorem in osse sentio, G. Knochenweh l. Gicht erregen l. empfinden, jalkaani luistaa pes arthritide laborat.
luistelen, lla Vfr. idem.
Luuhattelen, tella Vfr. *strepens incedo*, festinans discurso, G. lärmend umherlaufen.
Luujastelen, lla Vfr. *tarde incedo* ut cornix, G. wackelnd gehen.
Luukka, kan Na. id. ac kuukka.
luukkaan, kata V. id. ac kuukkaan, liikkaan.
luukkaus, uksen Ns. id. ac kuukkaus.
luukahdan, htaa Vs. id. ac kuukahdan.
Luukko, kon Ns. *galeri species* ex panno l. pelle, G. Mützenart.
Luukku, kun Ns. (Sv. lucka) *valva*, *portula* e. c. fenestræ l. cisternæ, G. Fensterlade, Lucke.
Luukos, oksen al. luukoiſin, imen Ns. *malleolus* pedis, G. Fussknorre.
Luulaja, jan Ns. nomen oppidi *Luleå*.
Luulen, lla V. *opinor*, *puto*, *existimo*, G. meinen, dafür halten, erachten, luulen miehekſi censeo virum esse, luullakſeni ut equidem puto, inde *conjecto*, *suspicor*, præsumo, imaginor, G. Verdacht haben, sich einbilden.
luuleskelen, lla Vfr. idem.
luulo, on Ns. *opinio*, *existimatio*, inde *conjectura*, *suspicio*, *præjudicium*, imaginatio, G. Meinung, das Erachten, Verdacht, Vorurtheil, Einbildung, epä-luulo opinio incerta, suspicio, zelotypia conjugum, luulo-pyhyys hypocrisis.
luuletan, ttaa Vf. *opinionem cui injicio*, adduco quem in opinionem, persvadeo cui, G. meinen machen, einbilden, überreden.
luulettelen, tella Vfr. idem.
luuletus, uksen Ns. *versvasio*, G. Ueberredung.

Luuri, in Ns. id. ac fluuri vide flori.

Luuſet, een al. luuſi, ſen Ns. *ars incantandi magica, incantamentum* quo quis alium ſibi faventem reddit, G. Zauberkunſt l. Mittel, inde fig. *munus corruptelæ*, G. Bestechungsmittel.

luuſin, ia V. arte magica quem *fascino* l. *incanto*, incantamentis alium mihi faventem reddo, placo, G. bezaubern, durch Zauberei günstig machen, inde fig. muneribus quem *corrumpo*, G. bestechen.

Luuſi, in Ns. (Sv. lots) *gubernator* navis *vicarius*, G. Lotse.

luuſaan, ſata V. *navem* in portum *duco*, G. lotsen.

Luusteri, in Ns. id. ac luostari.

Luuta, dan Ns. *scopæ*, G. Besen.

luutainen, iſen Ns. dim. idem, inde forte Botn. *glomus lini* l. *lanæ* nendæ, G. Flachsreiste, it. Na. *scopis præditus*, G. mit Besen versehen.

luudin, tia V. *scopis verro* l. purgo, G. fegen, auskehren.

Luuti, in Ns. *femina abominanda*, G. schlechtes Weibsbild.

Luutnantti, tin Ns. (peregr.) *subcenturio*, Gall. Lieutenant.

Luutu, dun Ns. (Sv. klut) *centunculus* lintei l. panni, G. Wischlappen.

Luuwa, an Ns. (Sv. loge) *tribularium*, area l. pavimentum trituræ, G. Dreschtenne (luwa).

Luuwalo, on l. Ul. luuwana, an Ns. (ab luu?) *arthritis*, G. Gicht, al. *luxatio* membri, G. Gliedverrenkung, luuwaloheinä l. luuwaua-ruoho linnæa borealis.

luuwalollinen, iſen Na. *arthriticus*, G. gichtvoll.

Luwa, an Ns. id. ac luuwa.

Lyhdet, hteen Ns. *merges* segetis, *fasciculus* culmi l. scirpi, G. Garbe.

lyhteinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *mergitibus plenus*, G. garbenreich.

Lyhyttelen, tellä Vfr. *volitans progredior*, G. fliegend forteilen, lentää lyhyttelee.

Lyhty, hdyn Ns. (Sv. lykta) *lucerna*, G. Laterne.

Lyhyt, yen al. lyhy, hyn al. lyhyä, än Na. *brevis, curtus*, G. kurz, lyhyeltä l. lyhyesti breviter, paucis verbis, Compar. lyhyempi, lyhympi, lyhempi, Superl. lyhyin, lyhin.

lyhyinen l. lyhykäinen, iſen Na. dim. idem.

lyhyys l. lyhykäiſyys, yyden Ns. *brevitas*, G. Kürze.

lyhenen, hetä al. lyheennyn, ntyä Vm. *brevis* l. *brevior fio*, decurtor, contrahor, G. kurz werden.

lyhennän, ntää Vf. *breviorem reddo, brevio*, decurto, contraho, G. verkürzen.

lyhentelen, nnellä Vfr. idem.

lyhennys, yksen Ns. *breviatio*, decurtatio, G. Verkürzung.

Lyhään, hätä V. *parum claudico*, G. wenig hinken.

Lyjy, yn Ns. id. ac plyjy (blyjy).

lyjyinen, iſen Na. id. ac plyjyinen.

Lykky, kyn Ns. (Sv. lycka) *fortuna* max. secunda, *sors. prosperitas*, G. Glück (onni), kowa lykky fortuna adversa, *infortunium*, G. Unglück, inde exsecrandi formula kowa lykkyö ſen wei malusne genius l. cacodæmonne abstulit.

lykkyinen, iſen Na. *fortunâ ductus*, G. glücklich, non nisi in compos. e. c. kowa-lykkyinen infortunatus, hywä-lykkyinen.

lykyllinen, iſen Na. *fortunatus, felix*, prosper, G. glücklich, beglückt (onnellinen).

Lykkään, kätä V. *innitens pello, propello, vi trudo*, urgendo promoveo, G. stossen, schieben (ſyſään, tyrkkään), lykkää owi kiinni januam admovendo claude, lykkää wenhet weſillen navigium propelle in altum, inde lykkään mieleen l. ſydämeen menti injicio, lykkään toistaakſi in aliud tempus differo.

lykkäelen l. lykkäilen, käillä al. lykkelen, tellä Vfr. idem.

lykin, kkiä V. idem de actu continuo.

lykkäys, yksen Ns. *propulsio, impulsio*, promotio, G. das Stossen l. Schieben.

Lyllyräinen, iſen Na. *brevis* et *teres* e. c. ovum, G. eiförmig.

Lyllytän, ttää V. et lyllyttelen, tellä Vfr. *cantillo*, sonum modulor ore l. tibiâ, G. trillern.

Lyly, yn Ns. *pars* pini *durior*, G. härtere

tere Seite des Fichtenholzes, lylʏ-kuuſi pinus dura (janhus), ſarwen lylʏ medulla in cornu, G. Hornmark, inde lylʏ *solea* nivalis *sinistra*, ex ejusmodi pino confici solita, G. der linke Schneeschuh.

lylʏinen, iſen Na. *ex pino duriori confectus*, durioris indolis e. c. pinus, G. harthölzern, hartgewachsen.

Lymy, yn Ns. *latebra*, quo quis sese abscondit, G. Schlupfwinkel, Versteckungsort (kätkö), lymyöſä clam, occulte.

lymyinen, iſen Ns. idem, inde pl. lymyiſet *ludi genus*, G. Versteckspiel, on lymyiſillä.

lymyn, yä al. lymyän, ytä V. *me abscondo*; latebras quæro, G. sich verstecken.

lymyelen, llä Vfr. idem.

lymyunyn, ntyä Vm. *abscondor*, lateo, G. versteckt werden.

lymytän, ttää Vf. *abscondo*, *occulto*, G. verstecken, verborgen.

lymyttelen, tellä Vfr. idem.

lymytyö, tyksen Ns. *occultatio*, G. Versteckung.

Lynkä, ngän Ns. *status* rei *depressæ* l. *nutantis*, G. niedergebogene Stellung, laiho on lyngällänſä seges est dejecta l. nutans.

Lypſän, ää V. 1. *mulgeo*, emulgeo e. c. vaccam, G. melken, it. lehmä lypſää vacca *lac emittit* l. *dat*, G. Milch geben.

lypſy, yn al. lypſö, ön Ns. lactis emulgendi *actus*, G. das Melken, lypſy-lehmä vacca lactaria, hywä lypſyllen multu facilis, nec non lac abundanter dans, lypſön aika mulgendi tempus.

lypſin, imen Ns. *mulctra*, G. Melkgelte, al. lypſin-kiulu l. -hulikka.

lypſyin, ymen Ns. idem, al. *merces* pro vacca elocata, G. Milchgeld.

lypſytän l. lypſätän, ttää Vf. *facio ut* mulgeatur, G. melken lassen.

Lyrrä, än Ns. id. ac hyrrä.

lyrryttelen, tellä Vfr. id. ac hyrryttelen.

Lysmistän, ää V. *declino*, *incurvo*, G. niederbeugen, lysmistän oksat maahan.

Lysti, in Ns. (Sv. lust) *voluptas*, *oblectatio*. G. Vergnügung, Lust, lystin wuoksi animi causa, inde *jocus*, G. Spass.

lystillinen, iſen Na. *oblectans*, *jucundus*, inde *hilaris*, *jocosus*, G. vergnügend, lustig, spasshaft.

lystään, tätä al. lystännän, ntää V. *volupe est mihi*, *libet* l. placet, G. Lust haben, lüsten, en lystää juoda propter satietatem haud valeo bibere, lyö joſas lystäät ferias si libet.

Lyſy, yn Ns. id. ac luſa l. luſu, menee lyſyyn corruit, on lyſyöſä est collapsum.

Lytistän, ää V. id. ac litistän, al. id. ac kykistän.

lytistyö, yksen Ns. id. ac litistyö, al. id. ac kykistyö.

lytistyn, yä Vm. id. ac litistyn, al. id. ac kykistyn.

Lyyhään, hätä V. Botn. id. ac lyhään.

Lyyky, yn Ns. *proclinatio* corporis cum *flexu genuum*, G. niedergehockte Stellung, on lyykyllänſä, inde *inclinatio* corporis mutua, qua in carminibus finnicis decantandis præcentor et responsor unus alterum alterne excipit, G. vorwärts gebeugte Stellung der Runensänger, it. lyyky *tugurium* vile *inclinans* l. corruens, G. zusammenfallende Hütte.

lyykistän, ää V. *conquiniscens* l. genua flectens memet *proclino*, G. niederhocken (kykistän).

lyykistelen, llä Vfr. idem.

lyykistyn, yä Vm. *inclinor*, *deflector*, incurvesco, G. niedergehockt werden.

Lyyli, in Ns. *impetus*, *motus* animi *vehementior*, G. Fahrt, Gemüthsantrieb, anna lyyliä, it. al. §. lyyli-paikka *locus in nemoribus* ubi Carelii interiores, superstitiosi, sacrificia varia offerre olim solebant diis vel forte manibus, unde id. ac kalmisto, G. Opferplatz der Karelier.

lyylitän, itä al. lyylitän, ttää V. *sacrificia* ejusmodi *offero* l. celebro, G. Opfer darbringen.

Lyypähdän, htää V. instar leporis *saliendo curro*, G. hüpfend laufen, al. *latenter elabor*, G. entschlüpfen.

Lyypöttelen, tellá Vfr. *incurvatus sedeo*, G. niedergehockt sitzen, lyypsán lyypöttelen.

Lyyrytán, ttáá *tarde* l. lente *curro*, G. sacht laufen, al. laulan lyyrytán tacite cantillo.

lyyryttelen, tellá Vfr. idem.

lyyrá, án Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zögerer.

Lyytistán, áá V. id. ac lyykistán l. kykistán, al. id. ac litistán.

lyytistelen, llá Vfr. id. ac lyykistelen l. litistelen.

lyytistyn, yá Vm. id. ac lyykistyn l. litistyn.

Lyökki, kin Ns. (Sv. lök) *cepa*, *allium*, porrus, G. Lauch.

Lyökyán, wytá V. *prosilio*, G. vorwärts stürzen (hyökkään).

Lyön, lyödá l. Sav. lyyá V. *ferio*, *ico*, *cædo*, inde *percutio*, *verbero*, G. schlagen, prügeln, lyön wetoa pignore certo, G. wetten, kello lyöpi hora sonat, lyön leikkiä ludo, lyön suonta venam seco, lyön maata demitto me cubitum.

lyönti, nnin al. lyömä, än Ns. *ictus*, *verberatio*, plaga scuticæ, G. Schlag.

lyömö, ön al. lyömy, yn Ns. idem, rar. willain lyömö verberatio lanæ pectendæ.

lyötän, ttää Vf. *facio* l. *curo ut* cædatur, ferire sino, G. schlagen lassen, lyötä maata demitte te cubitum, it. kenkä lyöttää jalan calceus *terendo* pedem *lædit*, lyötti hewoisen equum helcio *sauciavit*, marjat lyöttäwät hampaita baccæ acidæ reddunt dentes dolentes, G. schabend verletzen, wund l. empfindlich machen.

lyöttäyn, ytä Vm. *demitto me* ad quid, *me* cui rei *addico*, G. sich überlassen l. ergeben l. widmen, lyöttäyn laiskaksi pigritiæ me do, piger fio, it. *terendo lædor* l. *saucior* ut pes a calceo, equus ab helcio, G. durch Schabung verletzt werden.

Lyörytán, ttää Vf. id. ac lyörytán, al. id. ac lyyrytán.

lyöryttelen, tellá Vfr. idem.

Ládin, tiá V. *lente prorepo*, G. langsam kriechen (matelen).

Láhden, hteä V. (præt. láksin l. láhdin) *viam* l. iter *ingredior*, loco *decedo* l. *abeo* l. *exeo*, G. abgehen, weggehen, abreisen, láhden kylästä matkallen l. kulkemaan, inde *discedo*, *digredior*, *valedico*, G. verlassen, Abschied nehmen, henki láhtee anima l. spiritus efflatur, láhden laulamaan *incipio* canere, G. anfangen, láhtekämme contr. láhkämme Gall. allons.

láhtelen, hdellä Vfr. idem.

láhtö, hdön Ns. *abitus*, *decessus*, *exitus*, *discessus*, ingressus itineris, G. Weggang, Abreise, láhtö-päiwä dies demigrandi.

láhdentö, nnön Ns. idem.

láksiäinen, isen Ns. *ad abitum* pertinens quid, G. zum Weggang gehörig, inde pl. láksiäiset *convivium* in honorem hospitis *valedicentis*, G. Abschiedsschmaus, nec non *donum* sponsæ ex domo paterna *abeunti* tradi solitum, G. Abschiedsgabe, it. al. id. ac lähsiäin.

lähsiäin, ämen Ns. *homo domo abdicatus*, G. vom Hause wegziehend, inde Wib. *inquilinus*, G. Einhäusler.

láhdätän l. láhdetän, ttää Vf. *facio ut* abeat, inde *abjicio*, projicio e. c. lapidem, G. wegziehen lassen, wegwerfen.

láhdätys l. láhdetys, ykſen Ns. *abjectio*, G. Wegwerfung.

Lähetän, ttää V. (qs. pro láhdetän) *mitto*, *emitto*, *ablego*, G. wegschicken, abschicken, absenden.

lähettelen, tellä Vfr. idem.

lähetys, ykſen Ns. *missio*, *emissio*, *ablegatio*, G. Wegschickung, Absendung, lähetys-kirja Bibl. epistola.

Lähdet, hteen Ns. *fons*, *puteus*, inde fig. *origo*, G. Quelle, luonto-lähdet fons sine opera humana ebulliens, lähteen silmä l. -suoni scaturigo l. vena fontis.

lähteinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fontibus scatens*, *scaturiginosus*, G. quellenreich.

Lähi, (hen) Ns. defect. quod *prope* l. *vominus* l. *vicinum* est, G. Nähe: Nominat. solum in compos. e. c. lähipaikka locus propinquus, lähi-mailla in regionibus vicinis: ceterorum Cass. non nisi hi occurrunt:

Ess, lähnä l. Sav. lähsä (qs. pro lähesnä l. lähessä) e. c. asun lähnä sinua habito

bito *prope* te, in vicinia tui, istu lásná minua sede *apud* me, on lásná est præsens, G. nahe, bei, in Gegenwart.
Fact. láhekſi contr. láhes e. c. tule láhes minua veni *prope* me, *ad* me, G. nahe zu, astun láhes.
Allat. láhellen e. c. tule láhellen veni *prope* l. *cominus*, linnan láhellen l. láhellen linnaa *prope* arcem sc. in locum, jätän láhellen relinquo cominus l. haud procul. G. nahe zu.
Adess. láhellá et *Iness.* láhesſá contr. láhes e. c. on láhelláni l. minua láhellá est *prope* l. *juxta* me, láhesſá kakſi wuotta *fere* l. *circa* duo anni, láhesſá aina l. contr. láhes aina fere semper, láhesſá parempi *propemodum* melior, G. beinahe.
Abl. láheltá et *Elat.* láhestá contr. lástá *ex loco vicino*, tulee láheltá kirkkoa l. kirkon lástá venit ex circuitu templi, G. von der Nähe.
Adv. láhin *prope*, G. nahe, tástá láhin post hac, G. hernach, ſitá láhin postea, G. darnach.
Compar. láhempi *propior*, G. näher, on meitá láhempáná l. láhemmállá est propius ad nos, tule láhemmáksi l. contr. láhemmás l. láhemmá veni propius, tulee láhemmáltá l. láhempáá venit ex loco propiori, láhemmáltá l. láhemmin ſanottu propius l. accuratius dictum.
Superl. láhin *proximus*, G. nächst, láhimmin proxime, on láhinná est proximus.

láhiuen, iſen Na. qui prope est, *propinquus*, *vicinus*, G. nahe seyend, nachbarlich, láhiſempi propior, láhiſin proximus.

láhináiſyys, yyden Ns. *propinquitas*, vicinitas, G. Nähe.

láhimmáinen, iſen Na. (a láhin et mainen) *proximus*, G. der nächste, inde Eccl. rakastan láhimmáiſiá diligo proximos i. e. alios homines.

láhitſe l. láhiten l. láhin l. láhes prtcl. *fere*, *prope*, *circa*, *propemodum*, G. beinahe, lenſi láhitſe minua haud procul l. prope me transvolavit, G. nahe vorbei.

láhekſyttá l. láhetysten prtcl. unus *prope* alium, G. nahe bei einander, panen láhekſyttá, owat láhetysten sunt alter *juxta* alterum.

láhenen, hetá al. láhennyn, ntyá Vm. *appropinquo*, *prope accedo*, insto ut tempus, G. nahen, sich nähern.

láhestyn l. láhistyn, yá Vm. idem.

láhennán, ntáá al. rar. láhistán, áá Vf. *facio ut* accedat, *prope admoveo*, G. nähern.

láhentelen, nnellá al. láhistelen, llá Vfr. idem.

láhennys, yksen Ns. *admotio propius*, G. Näherung.

Láhtemá, án Ns. *vacca juvenca*, G. Quene, junge Kuh.

Láikyn, ktyá Vm. *huc* et *illuc agitor* ut aqua l. flamma, G. sich wellenförmig bewegen, schwanken, schwappen (láiskyn, láykyn), tuli láikkyy taiwaalla fulmen flammat l. fulgurat in cœlo, G. flammen, láikkywá weſi aqua agitata, inde weſi láikkyy maahan aqua effunditur ex vase, kulta láikkyy aurum refulget l. *micat* in sole, G. schimmern.

láiky, kyn al. láikkymys, yksen Ns. talis *agitatio* passiva, G. das Schwappen.

láikáhdán, htáá Vs. *subito agitor* huc et illuc, G. hastig schwappen.

láikytán, ttáá Vf. *agito* fluidum quid *huc et illuc*, G. wellenförmig bewegen, schwappen machen, láikytán maahan effundo ex vase.

láikyttelen, tellá Vfr. idem.

láikáytán l. láikáhytán, ttáá Vfr. idem, de actu subito.

láikytys, tyksen Ns. talis *agitatio* activa, G. wellenförmige Bewegung.

Láimiskä, án Ns. Abol. *colluvies* aquæ, G. Wasserpflütze.

Láiskáán, kátá V. *tremens moveor*, G. sich zitternd bewegen.

láiskyn, yá Vm. idem ac láikyn.

Lájá, ján Ns. *acervus* l. *cumulus* max. massæ mollioris, G. Haufen.

lájáinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *acervis frequens*, G. haufenvoll.

lájáán, játá V. *acervo*, *accumulo*, congero, G. häufen, anhäufen.

lájáelen l. lájáilen, llá Vfr. idem.

lájáys, yksen Ns. *acervatio*, G. Anhäufung.

Lákerrán,

Lákerrán, rtáá V. *misceo*, G. mischen.
Lákerá, án Ns. Caj. *pasceolus*, *pera*, G. Tasche, on lákerásſáni.
Lákki, kin Ns. id. ac plákki (blákki).
Lákkári, in Ns. (Sv. låckare) *congius*, vas liquidorum, G. kleines Weingefäss.
lákkárillinen, iſen Na. *congium habens*, G. dergl. Gefäss habend, it. *quantum capit* congius, G. dergl. Gefäss voll.
Lákſiáin, ámen Ns. et lákſiáinen, iſen Ns. vide sub láhden.
Lákſy, yn Ns. (Sv. lexa) *lectio* ediscenda, G. Lection, al. *increpatio*, reprehensio, G. Verweis, Tadel.
lákſyinen, iſen Ns. dim. idem.
lákſytán, rtáá V. *increpo*, reprehendo, G. verweisen, tadeln.
lákſytys, tyksen Ns. *objurgatio*, reprehensio, G. Verweisung, Tadelung.
Lákáhdyn, htyá Vm. *halitu destituor* e. c. cursu vehementi, *suffocor* in fumo l. calore, G. den Athem verlieren, ersticken.
lákáhtymys, yksen Ns. *suffocatio* passiva, G. Athemverlust.
lákáytán l. lákáhytán, rtáá Vf. *halitu privo*, spiritum intercipio, *suffoco*, G. Athems berauben, ersticken machen, inde lákáytán tulta ignis flammam *cohibeo*, lákáytán wettá aquæ fluxum cohibeo, G. hemmen.
lákáhdán, htáá Vf. idem.
lákáhdys, yksen Ns. *suffocatio* et activa et passiva, G. Erstickung.
Lákárrán, rtáá V. *repo* ut serpens, G. kriechen.
Lálli, in Ns. id. ac lallu, e. c. ſonta-lálli.
Lállátán, rtáá V. Olon. *confuse mussito*, *abrupte loquor*, garrio, G. undeutlich sprechen l. plaudern l. mucken (lallatan).
Lállótán, rtáá V. id ac lallotan.
Lámmin, mpymán l. rar. mpimán Na. *calidus*, G. warm, Compar. lámpeempi, lámmin tauti febris, it. Ns. *calor*, G. Wärme, haawan lámmin inflammatio vulneris.
lámmiá, án al. lámhiá, án Na. idem.
lámpyinen l. lámpóinen, iſen Na et Ns. dim. idem.
lámpymá l. lámpimá, án Ns. rar. *calor*, G. Wärme.
lámpimá, án Ns. *locus calidus* l. apricus, G. warmer Ort.
lámpimáinen l. lámpymáinen, iſen Ns. *ad calorem* pertinens quid, G. zur Wärme gehörig, inde pl. annan lámpymáiſiá distribuo calidum quid e. c. panem recens coctum, G. Gabe vom warmen Brodt.
lámpeán l. lámpenen, mmetá al. lámpián, mmitá Vm. *calesco*, *calefio*, G. warm werden.
lámminnyn, ntyá Vm. idem, rar.
lámmitán, rtáá Vf. *calefacio*, G. wärmen, heitzen.
lámmittelen, tellá Vfr. idem.
lámmitys, yksen Ns. *calefaciendi actus*, G. Wärmung, it. *edulium calidum*, max. jusculum e cerevisia lacte et farina, G. warme Speise, Biersuppe.
Lámſá l. lámpſá, án Ns. *lamella* l. *fibula* ænea pectoralis, G. Brustschnalle (lappa).
Lámſán l. lámpſán, áá V. Run. *tarde progredior*, G. langsam fortschreiten.
Lánki, ngen Ns. max. pl. lánget *helcium* l. collare ligneum equi vehentis, G. Pferdekummet (ránki), inde ſian lánget furca collaris suis.
Lánſi, nnen al. lánnet, nteen Ns. orig. plaga cœli ubi occidit sol tempore solstitii hiemalis, inde hodie *occidens*, G. West, lánſi-tuuli favonius, zephyrus, meri-lánſi l. lánſi-etelá SV, luodet-lánſi orig. occasus, hodie VNV.
lántinen, iſen Na. *occidentalis* e. c. ventus, regio, G. westlich.
lántán, rtáá V. *ad occidentem vergo* ut sol, inde max. *vesperasco*, G. sich gen Westen neigen, Abend werden, páimá lánttáá.
Lánſiá, án Na. id. ac lenſiá.
Lántymys, yksen Ns. *vas mulctrale*, patulum et humile, G. flaches Milchgefäss.
Lántá, nnán Na. Nominativo l. Genitivo suffixum, antecedentis significationem moderatur e. c. wáhá-lántá minusculus (wáháhkó), iſo-lántá majusculus (iſohko), musta-lántá subniger, kylmán lántá subfrigidus, kalan lántá ejus fere magnitudinis

dinis l. formæ ac piscis, G. etw. ähnlich.

läntäinen, iſen Na. dim. idem, wähä-läntäinen, musta-läntäinen.

läpi, läwen Ns. *foramen* perforatum, G. Loch (reikä), cfr. läpitſe.

läpinen l. läpeinen l. läpihinen l. läweinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *foraminibus frequens*, perforatus, G. löchericht.

läwellinen l. läwillinen, iſen Na. *foramine* l. *foraminibus ornatus*, perforatus, G. löcherig, inde *lacunosus* e. c. via, G. voller Gruben.

läpitſe l. läpitten l. contr. läpi, al. läwitſe l. Sav. läwitek prtcl. *permeando*, *per*, G. durch, e. c. piſti läpitſe l. läpi perforavit, paiſtaa läpitſe perlucet, pellucidus est, läwi metſän läpitſe l. läpi per silvam, it. läpi-käytäwä introitus l. porta ante templa.

läpimitten l. läpimitſe prtcl. *fere per omnia*, *passim*, capitulatim, G. stückweise durchgehend, oberflächlich, hier u. da, luen läpimitten.

läwittäiſin l. läwitellen prtcl. idem, al. id. ac läpitſe.

läwiſtän, ää V. *perforo*, *terebro*, G. durchlöchern, durchbohren.

läwiſtelen, llä Vfr. idem.

läwiſtyſ, ykſen Ns. *perforatio*, G. Durchlöcherung.

läpäiſen l. läwäiſen, wäiſtä V. *permeo*, *penetro*, G. durchdringen, inde aſtia läpäiſee vas perfluit, est perfluum.

läpiän, witä V. idem, läpiäwä luodi.

Läppään, pätä V. id. ac kläppään.

läppäyſ, ykſen Ns. *pulsatio campanæ* abrupta (kläppäyſ).

Läpſähdän, htää Vs. *sonum edo subitum* et *mollem*, al. *feriendo* talem *sonum cieo*, G. platschen.

Läpytän, ttää V. *lambendo bibo* ut canis, G. leckend trinken.

Läpätän, ttää V. Caj. *blatero*, *confuse loquor*, G. plaudern.

läpäkkö, kön al. läpätti, tin Ns. *homo blaterans*, G. Plaudermaul, inde läpättikieli lingua confuse loquens l. balbutiens ut ovis balantis.

Lärwenä, än Ns. *tormentilla erecta*, G. Blutwurz, al. lärwenä-juuri.

Läſi, in Ns. Carl. Sav. *morbus*, *febris*, G. Krankheit, Fieber.

läſin, iä V. *ægroto*, morbo laboro, æger cubo, G. krank seyn l. liegen (podin, ſairastan), it. al. *somnolentus* l. *tardus sum*, cuticulam curo, molliter quid tracto l. ago, cunctor, G. sich träge betragen.

läſiäinen, iſen Ns. id. ac jumi, ſeinä-rautio.

Läſikkö, kön Ns. *stagnum* aqua et immunditia plenum, G. Schmutzpfütze.

Läski, in Ns. id. ac fläski.

Läsnä l. läsſä vide lähi.

Lästet, een al. läſty, yn Ns. panis *azymus*, G. ungesäuertes Brodt, al. läſteh-leipä, it. Wib. Sav. panis *candidus*, G. feines Brodt.

Läſähdän l. läsſähdän, htää Vs. id. ac läpſähdän.

Lätti, tin Ns. homo *ex Lettia*, *Letto*, G. Lette (letti), al. *Cingarus*, G. Zigeuner, lättiä puhuu loquitur lettonice l. cingarice, it. lätti l. lätin maa terra Lettiæ l. Cingarorum, it. al. id. ac läätti.

lättiläinen, iſen N. *letticus*, *Letto*, G. lettisch, al. *cingarus*, G. zigeunisch (lettiläinen).

Lätykkä, kän Ns. *tugurium* l. domus corruens, G. niedrige Hütte.

Lätäkkö, kön Ns. id. ac läſikkö.

lätäköinen, iſen Na. *stagnis frequens*, G. pfützenvoll.

Läwä, wän Ns. id. ac lewä palus.

Läwäiſen, stä V. id. ac läpäiſen sub läpi.

Läyhkä, än Ns. *anhelitus* l. *sufflamen*, G. Athem, al. *fœtor*, G. Gestank (löyhkä).

läyhkään, kätä V. *anhelo*, *sufflo*, G. athmen, al. *fœteo*, G. stinken.

Läyhyttelen, tellä Vfr. *sufflo*, suspiro, G. aufblasen, hauchen, al. alas *ventilo* l. volito ut avis, G. fächeln (löyhyttelen).

Läykyn, kyä Vm. läykytän, ttää Vf. läyky, yn Ns. läykytyſ, tykſen Ns. id. ac läikyn, läikytän etc.

Läylennän, ntää V. id. ac laulennan, inde sonos tremulos ex instrumento musico elicio.

Läyſet,

* vide Laputan

Läyſet, een Ns. pl. läyſeet *instrumenta* l. *ars magorum*, G. Zaubermittel (iſtara).
Läähötän, ttää V. et läähöttelen, tellä Vfr. id. ac läyhyttelen.
läähötyš, ykſen Ns. *anhelitus*, G. das Hauchen.
Lääket, kken Ns. (Sv. läkemedel) *medicamen*, medicina, medela, G. Arzneimittel.
lääkäri, in Ns. (Sv. läkare) *medicus*, G. Arzt.
lääkitſen, itä V. *medeor* cui, *medicor*, *sano*, G. heilen.
lääkityš, ykſen Ns. *medicatio*, G. Heilung, it. *medicamen*, G. Heilmittel.
lääkäröitſen, itä V. *medicum ago*, medicinam exerceo, G. Arzt ſeyn, Medicin treiben.
Läämä, än Na. Caj. id. ac lääwä, inde läämältä abunde.
Lääni, in Ns. (Sv. län) *præfectura*, *provincia*, *ditio* gubernatoris, judicis etc. G. Provinz, District.
Lääppään, pätä V. *inhabiliter incedo* ut auser, G. wackelnd fortſchreiten.
lääpin, ppiä al. lääpiköitſen, itä V. idem.
lääppäelen l. lääppäilen, llä Vfr. idem.
lääpöttelen, tellä Vfr. idem.
Läätewä, wän Na. *nauseosus*, nauſeam l. vomitum movens, G. ekelhaft.
Läätikkö, kön Ns. id. ac lätikkö.
Läätti, tiu Ns. *suile*, G. Schweinſtall, ſika-läätti.
Lääwä, wän Ns. 1. Carl. *bovile*, G. Viehſtall, it. 2. Abol. *pituita*, G. Schleim, it. al. 3. Na. *amplus*, *apertus*, patulus, G. weit, offen (läämä), lääwä-ſuu os apertum, impudica loquens, lääwältä ample, profuse, owi on lääwällä janua eſt patula.
lääwäinen, iſen Na. Abol. *pituitosus*, G. ſchleimig.
Löhkä, än Ns. id. ac löyhkä.
löhkään, kätä V. id. ac löyhkään.
löhkähdän, htää Vs. id. ac löyhkähdän.
Löhmyš, ykſen Ns. id. ac lehmus.
Löhöttelen, tellä Vfr. *molliter vivo*, cuticulam curo, G. weichlich leben.
Löllі, in Ns. *homo mollis*, effeminatus, tardus l. deses, nauci, G. Weichling, Taugenichts.
löllittelen, tellä Vfr. *segniter* et molliter *vitam dego*, G. weichlich leben.
löllу, yn Ns. id. ac löllі.
löllöinen, iſen Na. *mollis*, G. weich, inde pl. löllöiſet baccæ maturæ.
Löwä, än Ns. *palus* aquis supernatans, G. Sumpf.
Lönkyš, ykſen Ns. *cessator*, cunctator, G. Zauderer.
löukytän, ttää V. *tarde me gero* l. incedo, G. ſich zauderhaft betragen.
Lösſittelen, tellä Vfr. id. ac leösſuttelen.
Lötky, yn Ns. *flagellum*, *scutica*, G. Peitſche.
lötkyn, yä Vm. *flexibilis* et *pendulus moveor* ut funiculus scuticæ l. palus, G. ſich geſchmeidig bewegen.
lötkytän, ttää Vf. *flexibile* et *pendulum* quid *moveo*, G. ſchwingen.
lötkyttelen, tellä Vfr. idem.
lötkytyš, tykſen Ns. ejusmodi *motio*, G. Schwingen.
Lötkänä, nän Ns. *homo ignavia marcens*, G. Faulenzer.
Lötö, tön Ns. idem.
Löydän, ttää V. *invenio*, *reperio*, G. finden, löytty (pro löydetty) kalu res inventa, inde mente invenio, *intelligo*, G. einſehen, löydän hywäkſi censeo bonum: præt. löyſin et löydin, Partic. löytänyt contr. löynnyt, Päss. löydetään contr. löytään.
löyty, dyn al. löytö, dön Ns. *inventio*, *inventum*, inde *res inventa*, G. das Finden, Fund, löytö-lapſi infans expoſitus et forte inventus, löytö-palkka præmium inventionis.
löytty, tyn Ns. *inventum* quid, G. etw. Gefundenes, inde meren löytty ejectum maris forte inventum, max. adeps phocæ.
löytykäinen, iſen Ns. *res inventa*, G. Fund al. id. ac löytiäinen.
löytiäinen l. löytyläinen, iſen Ns. max. pl. löytiäiſet *præmium inventionis*, G. Finderlohn.
löydyn, tyä Vm. *invenior*, inventu sum facilis, inde *adsum*, G. zu finden ſeyn, ei häntä ſiellä löydy ille ibi inveniri haud potest, ibi non adest.
löydytän, ttää Vf. *facio ut* inveniatur, inde

de *sisto præsentem*, G. findend. erscheinen lassen.

Löyhä, án Na. *solutus*, haud compactus e. c. lana pexa, *laxus*, haud adstrictus e. c. funis, *leviter contortus* e. c. filum, G. los, ungepackt, schlaff, löyhä juttu narratio *incerta*, löyhään l. löyhästi solute.

löyhö, ön Ns. *homo varius*, mente levis, G. leichtsinniger Mensch.

löyhyn, yä Vm. *solutus moveor* ut capilli vento agitati, G. los flattern.

löyhdyn, htyä Vm. *solutus* et *laxus fio*, dissolvor, remittor ut funis, G. los l. schlaff werden, sidet löyhtyy vinculum relaxatur.

löyhdytän l. löyhytän, ttää Vf. *solutum reddo* e. c. terram compactam, *relaxo* e. c. funem, *retendo* e. c. vinculum, *remitto* e. c. iram, G. los l. schlaff machen, it. al. lentää löyhyttää alis *ventum movet*, inde sufflans l. volitans *ventum cieo*, G. fächeln, hauchen.

löyhötän l. löyhitän, ttää Vf. idem.

löyhyttelen l. löyhöttelen, tellä Vfr. idem.

löyhdytys l. löyhytys, tyksen Ns. *solutio*, *remissio* etc. G. Los- l. Schlaffmachung, it. *sufflatio*, agitatio venti, G. das Fächeln l. Hauchen.

Löyhkä, án Ns. *fœtor* e. c. corporis mortui, *vapor putidus*, *putor*, G. Gestank (löhkä).

löyhkään, kätä V. *fœtorem* l. *putorem spargo*, G. Gestank verbreiten.

löyhkyn, yä Vm. *putidus sum*, *fœteo*, puteo, G. stinken.

löyhkähdän, htää Vs. *subitum fœtorem spargo*, G. wenig aufstinken (löhkähdän).

löyhkäys l. löyhäys, yksen Ns. *dispersio fœtoris*, G. Gestankverbreitung.

Löykään l. löykään, kätä V. id. ac löyhkään, al. *evaporo*, G. ausdünsten.

löykähdän, htää Vs. id. ac löyhkähdän.

Löykyn, kyä Vm. id. ac läikyn.

löykähdän, htää Vs. id. ac läikähdän.

löykytän, ttää Vf. id. ac läikytän et. s. p.

Löyly, yn Ns. *æstus*, *fervor*, *vapor calidus* in balneo, G. Badehitze, hiki-löyly vapor asper sudorem eliciens, annan l. heitän l. lyön l. luon l. wiskaan löylyä calorem augeo aquam in fornacem balnei affundendo, inde löyly haawassa inflammatio in vulnere, it. fig. saan löylyä *vehementer urgeor*, ferviđe premor, castigor.

löylyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *æstuosus*, *fervidus*, G. heiss.

löylytän, ttää Vf. *æstum* balnei *augeo*, *fervidum reddo*, G. heiss machen, erhitzen, it. *in æstu* balnei *macero* l. *torreo* quid, G. in der Badstube dörren, it. fig. *fervide urgeo*, vehementer premo, castigo.

löylyttelen, tellä Vfr. idem.

löylytys, tyksen Ns. talis *maceratio*, G. dergl. Dörrung, it. *castigatio*.

Löysä, án Na. (Sv. lös) *solutus*, *laxus*, remissus, G. los, weich, schlaff (löyhä), löysä mies vir non conductus.

löysään, sätä V. Carl. Ul. *remitto*, *relaxo* e. c. funem, *minuo* l. levo pretium, G. los l. schlaff machen, lindern.

M.

Ma pron. encl. id. ac minä (mä), e. c. jollama hosun quo verbero.

Maa, maan Ns. *terra*, G. Land, Erde, inde a) terræ tractus, *regio*, *provincia*, G. Land, e. c. Hämeen maa Tavastia, Pohjan maa Botnia, Wenäjän maa Russia, Ruotsin maa Svecia, ulko-maa terra extera, koto- l. oma-maa domestica, on mailla l. maissa est in (his) regionibus i. e. haud peregre, b) terræ globus, *mundus*, *tellus*, G. Erde, Welt (opposit. cœlum), taiwas ja maa cœlum et terra, c) *humus*, *solum*, G. Erde, Erdboden (oppos. aër), loitto-maa terra parum declivis, laiha maa solum sterile, maa järiſee terra movetur l. tremit, hinc lankean maahan labor humum i. e. *de*labor, panen maahan pono humum i. e. *de*pono, nec non inhumo l. sepelio mortuum, maahan paniaiſet humatio, sepultura,

ra, exsequiæ: makaa maasſa humo jacet i. e. dejectus jacet: nouſen maasta humo surgo i. e. exsurgo, d) *terra continens*, *littus*, G. Land (oppos. mare) maalla ja merellá terra marique, maasta myöden via terrestri, tule maallen, on maalla, e) *rus*, G. Land (oppos. urbs), aſun maalla habito rure, tuleu maalta venio rure, menen maallen eo (in) rus, maasmieß ruricola, f) *terræ portio ruralis*, *ager*, *fundus*, prædium, G. Landstück, Grundstück, Acker, wiſjelen maata terram colo, kaura-maa ager avenæ colendæ, periutó-maa prædium hereditarium, tributarium (Sv. skatte), wapaa-maa prædium immune (Sv. Frålse).

Ex allatis exeunt hæ locutiones: maanala solum l. natura soli, al. locus subterraneus mortuorum (manala), maanalainen subterraneus, maan-haltia possessor fundi, nec non lar l. genius mythol. cuique prædio proprius, maa- l. maan-herra gubernator provinciæ, maa- l. maan-humala glecoma hederacea, maailma vide infra, maan-juokſia homo vagabundus, erro, maan-kamara superficies l. crusta humi, maa- l. maan-kartano prædium rurale, villa, maan-kaswo l. kaswain fructus terræ, nec non vegetabile indigenum, maan-kelta lycopodium complanatum, maan-kieli lingua vernacula, maan-kulkia exsul, maan-kulkeus exilium, maa-kunta regio, provincia, maan-käppä id. ac maan-juokſia, maan-maarama l. -manſikka id. ac maan-muurain, maa- l. maanmieß ruricola, rusticus, nec non popularis, civis, maa-mittari geometra, maanmuna lycoperdon bovista, maa-muurain rubus arcticus, maan-napa centrum l. axis terræ, maan-nouſeman-ruoho thlaspi arvense l. bursa pastoris, al. lepidium ruderale, maan-omena radix solani tuberosi, maan-pahikko homo scelus, maanpaikka regio l. tractus, maan-peruna solanum tuberosum, maa-perä terræ inhærens qua inferiorem partem, terræ affixus e. c. lapis, arbor, maan-piiri orbis terrarum, maan-pito agricultura, maan-päkkänä ranunculus ficaria, maanpäärynä id. ac maan-peruna, maa-pääsky hirundo riparia, maan-ſara holcus mollis, maan-ſarana cardo l. polus terræ, maan-ſelkä dorsum l. jugum terræ, maanſydän id. ac maan ydin, maan-talo id. ac maan-kartano, maan-tie via publica, maanwanhin id. ac maan-herra, maan-ydin marga terræ.

mainen, iſen Na. (pro maainen) *terreus* e. c. cumulus, *terrenus* l. caducus e. c. casa, *terrestris*, haud maritimus e. c. iter, G. irden, irdisch, ländlich, ländisch, maiſin (Adv.) itinere terrestri, ulko-mainen exterus, koto-mainen indigenus, it. Nb. mainen et mutata vocali mäinen sæpe coalescit cum præcedenti et exprimit genus, indolem l. similitudinem cujus rei, G. ähnlich, e. c. herramainen dominis l. honoratioribus similis, ſikamainen sui similis, sordidus, härkämäinen tauro similis qua gestus, lapſimainen puerilis, it. iſomainen l. iſommainen (pro iſon-mainen) nonnihil magnus, majusculus, kylmämäinen l. kylmämmäinen nonnihil frigidus, ulkomainen exterior, ſiſämäinen l. ſiſämmäinen interior.

maallinen, iſen Na. *terrestris*, *terrenus*, *mundanus*, G. zum Lande l. zur Erde gehörig, irdisch, weltlich, inde Eccl. *temporalis* e. c. opes, *profanus* e. c. scientia, G. zeitlich, weltlich.

maadun, tua Vm. *terrenus* l. terrestris *fio*, G. zu Erde werden, inde *in terram* (pulverem) *redigor* l. immutor, putresco, ut corpus mortuum, *in solum aridum* l. vadum immutor ut lacus l. palus aquis exsiccatis, G. zulanden, Land ansetzen, maadun maallen ad littus pervenio ex mari, G. landen, maadun maahan humum procumbo, mieli maatuu mens *terrenis adhærescit* l. ad terrestria vergit, spiritualia negligens, G. irdisch gesinnt werden.

maadutan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* quid terra fiat l. in terram immutetur etc. G. zu Erde l. Land verwandeln, cfr. maadun.

maadutus, tuſsen Ns. *actus* quid in terram immutans, G. dergl. Verwandlung.

maahiun, uta Vm. *putresco* l. mucesco ex vaporibus terræ, mucorem l. morbos exan-

exanthematicos ex terra contraho, G. von Dünsten der Erde verdorben werden.

maahi, in Ns. *genius mythol.* terræ patronus, G. mythol. Schutzgeist der Erde.

maahinen, iſen al. mâahiainen, iſen Ns. dim. idem, inde maahiſet genii parvuli mythol. in terra habitantes (menninkäiſet), it. al. id. ac maaiſto.

maaiſto l. ma'iſto, on al. maiſta, an al. maahinen l. maahiainen, iſen Ns. *morbus exanthematicus* (pruritus, herpes, mentagra, scabies etc.) ex terræ vaporibus exortus, ut putant superstitiosi, G. Ausschlagskrankheit.

maa-ilma l. ma'ilma, an Ns. (pr. atmosphæra) *mundus*, orbis terræ, nec non fig. *homines* in mundo viventes, G. Welt.

maa-ilmallinen l. ma'ilmallinen, iſen Na. *mundanus*, *terrenus* e. c. opes, mens, mos, G. weltlich.

maa-ilmainen l. ma'ilmainen, iſen Na. idem, rar.

maa-ilmalliſuus l. ma'ilmalliſuus, uuden Ns. *indoles mundana*, animus l. mos terrenus, G. Weltlichkeit.

Maajas, jaan Na. sapore jucundus, *sapidus*, *dulcis*, G. wohlschmeckend, schmackhaft, it. al. cibi dulcis *avidus*, *gulosus*, G. leckerhaft, gefrässig.

Maakaan contr. pro maariakaan vide maaria.

Maakkina l. maakkana, an Ns. Ul. *rangifer sex* annorum, G. sechsjähriges Rennthier.

Maalaan, lata V. (Sv. mâla) *pingo*, coloribus orno, G. mit Farben malen, schildern, inde fig. *infamo* quem, G. berüchtigen, schelten.

maalaelen l. maalailen, lla Vfr. idem.

maalaus, ukſen Ns. *pictura*, G. das Malen.

maalari, in Ns. *pictor*, G. Maler.

maalautan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* pingatur, G. malen lassen.

maali, in Ns. *pigmentum*, color pictoris, G. Malerfarbe, it. (Sv. mâl) *scopus*, finis, G. Ziel, ampuan maaliin in scopum jaculor (pahku).

maalinen, iſen Na. *pigmento confectus*, G. mit Farbe besudelt.

maalinki, ngin Ns. *pictum quid*, pictura, opus pictum, G. Gemälde.

Maalina, an Ns. nomen mulieris *Magdalena*.

Maaliskuu Ns. mensis *Martius* (unde derivatum?).

Maanantai, in Ns. (Sv. måndag) *dies lunæ*, G. Montag.

maanantainen, iſen Na. *ad diem lunæ* pertinens e. c. cibus, G. zum Montage gehörig.

Maanto, nnon Ns. *flos lactis*, G. Sahne, al. *spuma* supernatans, G. Schaum.

Maarama, man al. maarain, ramen Ns. *rubus idæus*, G. Himbeere (waarama), it. maan-maarama rubus *arcticus*, G. Ackerbeere (muurama).

Maaria, an Ns. nomen feminæ *Maria* (maija), max. Maria mater l. virgo, unde ex tempore pontificum nobis restat jurandi formula ei maaria l. ei maarian ikänä l. ei maariakaan l. contr. ei maaren l. ei maarin l. ei maar l. ei maakaan l. ei maaken non quidem, per Mariam, me hercule, G. bei der H. Maria! wahrlich!, on l. niin maaria l. niin maariakin l. contr. niin maarin l. maaren al. niin maakin l. maaken ita quidem, mehercule, it. compos. maarian jää alumen, maarian kala id. ac kampela, maarian kämmen id. ac Juhannuksen kämmen, maarian pahna id. ac mehiläis-kukka, maarian puu rhamnus catharticus, maarian ruoho id. ac kannus-ruoho.

Ma'ata et ma'aten vide makaan.

Madan, taa al. madin, tia V. vide sub mato.

Madet, mateen al. matikka, kan Ns. *gadus lota*, G. Quappe, meri-madet id. ac es laska.

Maha, han Ns. *venter*, *alvus*, *abdomen*, G. Bauch.

mahkio, on Ns. Run. idem.

mahikas, kkaan Na. *ventrosus*, G. bäuchig.

Mahala, lan Ns. Wib. id. ac mahla.

Mahdan, htaa V. 1. orig. *convenit mihi ut–*, *aptus* l. *dignus sum qui–* G. geschickt l. passend l. geziemend seyn, mah-

dat häwetä conveniens est tibi ut pudeas i. e. pudeat te, jo mahdatte lakata jam decet vos cessare, emme mahda tulla haud decet nos venire, aptum haud est, ut veniamus: unde fit ut 2. (ex imitatione Sv. mâ, månne) adhibeatur in locutionibus dubitativo-interrogativis et involvat Lat. *anne. num*, e. c. mahtaako tulla num venit, G. mag er wohl kommen? mahtoiko tulla anne venerit, mahtaneeko tulla an veniat, mahtaiſiko tulla num veniret, mahdetaanko tulla num venitur, cfr. sub mahti.

mahdollinen, iſen Na. *conveniens*, *decens*, aptus, inde *dignus*, nec non *possibilis*, G. geschickt, passend, geziemend, würdig, möglich, mahdollinen tulemaan dignus qui veniat, mahdollista tehdä factu possibilis.

mahdolliſuus, uuden Ns. *convenientia*, decentia, inde *indoles digna* nec non *possibilis*, G. Geschicktheit, Würdigkeit, Möglichkeit.

mahdotoin, ttoman Na. car. *haud conveniens* l. decens, inde *indignus*, *ineptus*, *impossibilis*, G. ungeschickt, unpassend, ungeziemend, unwürdig, unmöglich, it. mahdottoman l. mahdottomasti rikas singulariter i. e. valde dives, tekee mahdottomia *singularia*, *insolita* patrat facinora, G. ungewöhnlich, sonderbar.

mahdottomuus, uuden Ns. *indoles* non conveniens, *indigna* l. *impossibilis* l. inepta, G. Ungeschicktheit, Unwürdigkeit, Unmöglichkeit.

Mahdun, htua Vm. *capior* in quo loco, *spatium mihi sufficit*, G. Raum l. Platz haben, eingehen, en mahdu siihen locus ille non est capax mei, wäki mahtuu kirkkoon populo in templo est spatium sufficiens, inde saapas mahtuu jalkaan ocrea est capax pedis, mahduttawa (præs. particip. pass.) capax, sormen mahduttawa ejus capacitatis ut digito ibi sit locus.

mahdutan, ttaa Vf. *facio ut* quis in quo loco capiatur l. contineatur, *spatium* cui *procuro*, G. hinlänglichen Raum machen.

mahduttelen, tella Vfr. idem.

mahdutus, tuksen Ns. *spatii procuratio*, G. Raummachung.

Mahi, in Ns. *putridum et fragile* quid, G. etw. Verfaultes l. Morsches, e. c. kuuſen mahi interior pars pini putrida, ſarwen mahi medulla in cornu rangiferi fere putrida, inde Na. puu on mahi arbor est intus *putrida*, G. verfault.

mahiun, uta al. mahitun, ttua Vm. nonnihil *putridus fio*, putresco ut arbor, G. faul l. morsch werden (verstaun), cfr. maahiun sub maa.

mahenen, heta al. mahian, hita Vm. idem.

Mahikki, kin Ns. (peregr.?) *faber*, *artifex*, G. Macher, Meister.

Mahkio, on Ns. Run. id. ac maha.

Mahla l. mahlaja, an Ns. *succus arborum* vernalis, G. Baumsaft (mahala).

mahlainen, iſen Na. *succosus* e. c. betula, G. saftig, it. *ex succo paratus* e. c. potus, G. aus Baumsaft bereitet.

Mahlet, een Ns. Caj. *malum residuum* ex morbo l. peccato antecedente ortum, G. Ueberbleibsel eines Uebels, iſän mahleita mala filii ex vitiis patris oriunda.

Maho, on Na. *sterilis* e. c. vacca, fructum non ferens, maho pelto ager *cessans*, G. güst, unfruchtbar, brachliegend.

mahowa, an Na. idem e. c. vacca.

mahoinen, iſen Na. dim. idem.

Mahti, hdin Ns. (Sv. magt) *potentia*, *potestas*, *venia*, libertas l. arbitrium agendi, G. Macht, Gewalt, Erlaubniss, ei ole mahtia haud licet, it. Na. *potens* ingenio l. viribus, *validus*, sollers, G. mächtig, vermögend, mahti akka uxor marito prævalens.

mahdan, htaa V. *potens* et *validus sum*, G. mächtig l. vermögend seyn, inde mahtaja vir potentia instructus, it. mahtawa *potens*, *validus*, inde *prævalens*, *superbus*, magnificus, G. mächtig, gewaltig.

mahdattelen, tella al. mahtaelen, lla Vfr. *omni vi studeo*, valide ago l. nitor, G. sich bemühen, mahtaeli mahitikſi operam dedit ut faber evaderet.

Maija, an Ns. nomen mulieris *Maria* l. Boln. *Margaretha*.

Maijesteetti,

Maijesteetti, tin Ns. *majestas* Imperantis, G. Majestät.
maijesteettillinen, iſen Na. *augustus*, G. majestätisch.
Maikailen, lla Vfr. *indulgenter* l. *molliter tracto* e. c. puerulum, indulgeo, G. verzärteln.
Ma'ilma, an Ns. id. ac maailma sub maa.
mainen, iſen Na. vide ibidem.
Mainet, een al. mainio, on Ns. *rumor*, fama, G. Gerücht, inde *opus famosum*, facinus diffamatum, G. berüchtigte That.
mainitſen, ita al. mainin, ia V. *memoro*, mentionem facio, *celebro*, G. erwähnen, mainittawa mies vir percelebris, mainittu aſia res commemorata.
mainittelen, tella Vfr. idem.
Mainittelen l. mairottelen, lla Vfr. Caj. Botn. *blandior*, blandiendo *allecto*, G. schmeicheln, schmeichelnd locken.
Maiskin, ia V. labiis *sclopum edo*, G. schmatzen (maskin).
maiskis, kiin Ns. *sclopus* labiorum l. oris, inde *scitamentum*, cupediæ, nec non *osculum*, G. schmatzender Laut, Schmatz, Leckerbissen.
maiskutan, ttaa Vf. *sclopum cieo*, G. schmatzenden Laut erregen, maiskutan ſuutani.
maiskuttelen, tella Vfr. idem.
maiskutus, tukſen Ns. *sclopi excitatio*, G. das Schmatzen.
Maista, an al. maisto, on Ns. id. ac maaisto sub maa.
Maistan, aa V. *gusto*, degusto, pitisso, G. kosten, schmecken, it. Abol. Wib. *sapio*, G. schmeckend seyn, Geschmack geben, maistaa hywällen bene sapit (maistun).
maistelen, lla Vfr. idem.
maistun, ua Vm. *sapio*, sapidus sum, G. schmeckend seyn, maistuu hywältä bene sapit, maistuwa ruoka.
maisto, on Ns. *gustus*, nec non Abol. *sapor*, G. Geschmackssinn, Geschmack (maku).
maistatan, ttaa Vf. *facio ut* gustet, gustare sino, G. schmecken lassen.
maistattelen, tella Vfr. idem.

Maito, don Ns. *lac*, G. Milch, rieska maito lac recens, maidon päällinen l. kuoret flos lactis, lehmä hywä maidollen vacca lacte abundans, maito-kukka id. ac apilas.
maitoinen, iſen Na. *lacteus* e. c. cibus, *lacte abundans* e. c. vacca, *lac augens* e. c. pastus, G. milchig, aus Milch, milchreich.
maidollinen, iſen Na. *lac habens*, G. Milch habend.
maiti, din Ns. *lactes piscis* maris, G. Fischmilch (nieka).
maitiainen, iſen Ns. *leontodon* taraxacum, G. Löwenzahn.
maitilas, aan Ns. *flos lactis*, al. oxygala, G. Sahne.
maitilainen, iſen Na. (qs. lactens) *puerilis*, *debilis*, maitilainen puhet oratio exsanguis, G. kindisch, schwach, kraftlos.
Maitſan, aa V. *sapio*, G. Geschmack geben, schmecken (maistun).
maitun, ttua Vm. idem.
Maiwa, an Ns. Botn. *salmo albula*, G. Stintenart (muikku).
Maja, an Ns. 1. *casa*, *tugurium*, domus vilior, G. Hütte, lehti-maja casa frondea, it. 2. *hospitium* viatorum, *habitatio conducta*, G. Herberge, Miethhaus, pidän majaa hospitio utor, hospitor, maja-mies homo in domo conducta habitans, nec non socius ejusdem hospitii.
majainen, iſen Ns. dim. idem.
majallinen, iſen Ns. *hospitium habens*, nec non *hospitio acceptus*, G. Herberge habend.
majari, in Ns. rar. *hospitii possessor*, viatores hospitio accipiens, G. Gastwirth.
majalainen, iſen Na. *in tugurio* vili *habitans*, G. Hüttenbewohner.
Maja l. majawa, an Ns. *castor fiber*, G. Biber, majawan-hausta castoreum.
Makaan, ma'ata V. *jaceo*, *cubo*, incubo; inde *cubans dormio*, G, liegen, schlafen, panen maata me l. alium humo vel in lecto depono, ut dormiat, cubitum eo, maata pano actus decumbendi, maaten (Adv.) cubando, dormiendo, it. matka makaa ſinnepäin iter eo ducit, it. fig.

makaan piian *concumbo* l. violo feminam, G. beschlafen.
makailen, lla Vfr. idem.
makaus, ukſen Ns. *cubatio*, *cubitus*, *dormitio*, G. das Liegen l. Schlafen, makaus waatteet stragula lecto necessaria, makaus-huonet cubiculum, it. makaus-lanka *forago*, *filum interjectum* in fasciculo filorum l. telæ, partes diversas discernens, G. Fitzenband, makaus talis pars filorum, G. Fitzdocke.
makoo, oon al. makuu, uun Ns. *status cubantis*, G. liegende l. schlafende Stellung, on makoilla cubans jacet, nouſen makoolta ex lecto l. humo surgo, makuuſia lectus, stratum.
makaun, uta al. makaannun, ntua Vm. talis *fio ut* cubitum eam e. c. debilis ex morbo ingravescente vel somno obrutus, G. bettlägrig werden, it. *cubando corrumpor*, G. verlegen l. verdorben werden, pellawat makaantuwat linum vetustate l. incuria corrumpitur.
makautan l. makahutan, ttaa Vf. *facio ut* cubet l. dormiat, makautan lasta infantem *sopio*, G. einschläfern.
Maki, ma'in Ns. id. ac makki.
Makia, an Na. vide sub maku.
Makkara, ran Ns. *farcimen*, botulus, inde fig. fartum et rotundum quid, G. Wurst, makkara-tiainen l. -tintti parus major.
Makki, kin Ns. *latrina*, G. Abtritt (maki).
Mako, maon Ns. *venter*, *stomachus*, G. Magen, Labmagen, inde *coagulum* lactis in caseum formandi, cui usui stomachus vitulorum etc. adhiberi solet, G. Lab.
makoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ventrosus*, G. bäuchig, tulen makoiſekſi abdomine ornor, it. *ex stomacho* confectus e. c. coagulum, G. aus Magen gemacht.
maollinen, iſen Na. *ventrem* l. *coagulum habens*, G. Magen l. Lab habend.
Makſa, an Ns. *jecur*, *hepar*, G. Leber, makſan karwainen coloris hepatici, fuscus, makſa-ruoho sedum acre, makſan ohdaket cichorium intybus.
makſainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex jecore* confectus e. c. botulus, G. aus Leber gemacht.
Makſan, aa V. *solvo* debitum, numero l. *pendo* pecuniam pro emto, *rependo* acceptum, par pari refero, G. bezahlen, entgelten, vergelten, it. mitä makſaa cujus *est pretii*, quanti licet l. *constat*, G. kosten, makſaa paljon magni est pretii l. carum.
makſailen, lla Vfr. idem.
makſo, on Ns. *solutio* debiti, *pensio* pecuniæ l. pretii, inde *debitum*, pretium, nec non *impensa*, sumtus, G. Bezahlung, Vergeltung, Unkosten, Abgabe, kruunun makſot tributa in ærarium publicum, makſoa waštaan pro numerata pecunia.
Maku, ma'un Ns. *sapor* e. c. cibi, G. Geschmack, maku-pala scitamentum, it. rar. *gustus*, G. Geschmackssinn (maišto).
makuinen (rar. ma'uinen), iſen al. makuiſa, an Na. *sapidus*, saporatus, G. smeckend, wohlschmeckend.
makua, an al. ma'ukas, kkaan Na. idem.
ma'ullinen, iſen Na. idem, al. rar. *gustum habens*.
ma'utoin, ttoman Na. car. *insipidus*, al. rar. *gustu carens*, G. geschmacklos.
makia, an Na. sapore *svavis* l. *dulcis*, G. süss, wohlschmeckend, makia kieli lingua blandiens, makia-juuri id. ac makiainen.
makeus, uden Ns. *dulcedo*, svavitas, G. Süssigkeit.
makiainen, iſen Ns. *polypodium* vulgare, G. Steinwurz, al. maen makiainen.
makeutan l. ma'utan, ttaa Vf. *dulcem* l. *sapidum reddo*, G. süss machen, versüssen, inde acerbum quid mitigo e. c. ærumnas.
makenen, maeta Vm. *dulcesco*, G. süss werden.
makuštelen, lla Vfr. *gusto*, pitisso, G. wenig kosten, schmecken.
Mali, in Ns. (Sv. malört) *artemisia absinthium*, G. Wermuth.
Malja, an Ns. *scutella* max. fictilis, *patera*, G. Schale, inde fig. *poculum* l. *potatio* in cujus memoriam l. sanitatem

tem bibenda, G. Trunk auf Jemandes Gesundheit l. Erinnerung.

maljallinen, iſen Na. *scutellam habens*, G. Schale habend, it. *quantum capit* scutella, G. eine Schale voll.

Malju, un Ns. *annulus* vestibus connectendis, G. Kleiderschnalle.

Malka, lan al. malko, lwon l. lon Ns. *trabs minor tecti*, *tigillum* exterius in tectis conficiendis, G. äussere Dachlatte, it. malko Tav. *machina* qua helcia equi curvantur.

malkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex* ejusmodi *tigillis* confectus e. c. tectum, G. mit Latten bedeckt.

malkoon, lkoa al. malkoan, lwota V. *tigilla* tecto *impono*, G. mit Latten bedecken, al. talia *tigilla ascio*, G. Latten zuhauen.

malkuri, in Ns. *terebra major*, qua talia tigilla perforantur, G. Lattenbohrer.

Mallas, ltaan Ns. (Sv. malt) *hordeum maceratum* et *tostum* i. e. potui præparatum, G. Malz, panen l. teen maltaita hordeum ita macero, G. malzen, mallasruoho herbæ species.

maltainen l. Sav. Carl. mallainen, iſen Ns. dim. idem, inde pl. maltaiſet l. mallaiſet hordei maceratio, l. Sav. hordeum maceratum.

Malli, in Ns. *formula* ad quam quid conficitur, G. Muster.

Mallo, on Ns. Botn. *collare equi* vehentis fartum, G. Halswulst des Pferdes, it. al. id. ac malo.

Malmi, in Ns. (Sv. malm) *metallum rude*, G. Erz, malmiſuoni vena metalli in montibus, it. *suburbium*, G. Vorstadt.

Malo, on al. malu, un Ns. *fissura* l. *rima hiscens*, G. Spalte, haawan malo apertura vulneris longior, inde maan malo vallis longa, ranta-malo sinus minor maris, it. mieſten malulla inter l. juxta viros.

maloinen l. maluinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *fissuris* l. *rimis frequens*, G. spaltig.

maloun, uta Vm. *rimosus fio*, G. spaltig werden, it. Run. id. ac walun l. wemyn, e. c. waatet maloupi maahan.

Maltau, ltaa V. 1. me *temperare* l. *cohibere possum*, *sustinere valeo*, G. sich zu enthalten vermögen, mässigen l. zurückhalten können, maltan mieleni cohibeo mentem, rem diligentius consideraturus, malta malta tempera te a quo, noli præfestinare, en malta itſiäni non sum potens mei, inde 2. maltatko odottaa *potesne* exspectare, en malta haud possum præ festinatione, malta wähä aika te parum temporis cohibe i. e. expecta, G. sich gedulden, 3. maltatko lyödä *valesne* ferire *præ commiseratione*, num a te impetras ut cædas, en malta tappaa præ dolore mentis haud *sustineo* l. possum interficere l. mactare, G. übers Herz bringen können, 4. Olon. maltatko Aunukſen kieltä potesne l. *esne gnarus* linguæ Olonicæ, en malta pakita non possum loqui, G. verstehen, können.

malttamatoin, ttoman Na. car. qui non valet se temperare, *præfestinans*, *præceps*, mentis impotens, temerarius, inconsideratus, G. voreilig, unbesonnen, unbedachtsam, verwegen: unde malttamattomuus Ns. *inconsiderantia* etc. G. Voreiligkeit, Uebereilung.

malttі, tin al. maltet, ltteen Ns. *temperantia*, *considerantia*. G. Mässigung, Besonnenheit, ei ole malttia non valet sese temperare, mielen maltteekſi ad moderationem mentis.

Maltſa, an al. maltta, tan Ns. *alsine media* (muro), al. *potamogeton* natans, G. Samenkraut.

Mamma, an Ns. *uber*, *mamma*, mater, vox puerilis, G. Mutterbrust, Mutter.

Mammelainen l. mammeloinen, iſen Ns. *femina mythol.* maligna, matrix serpentis, al. divitiarum subterranearum custos.

mammotar, ttaren Ns. *una ex familia* illius.

Man pron. encl. id. ac ma l. minä e. c. kuinman l. kuinma pro kuin minä (män).

Manaan, nata V. *hortor*, *moneo*, admoneo, inde *urgeo*, verbis impello ad quid, nec non malum quid *monendo expello*, verbis diris *abigo*, unde *adjuro*, *exsecror*, diras imprecor, G. ermahnen,

nen, ermahnend antreiben, verwünschen, fluchen.

manaus, ukſen Ns. *hortatio, admonitio,* impulsus, nec non mali *expulsus* oralis, *exsecratio*, G. Ermahnung, Verwünschung. Fluch.

manotan, ttaa Vf. et manottelen, tella Vfr. *facio ut* moneatur i. e. in memoriam reduco, quem *commoneo*, G. erinnern, ermahnen.

Manala, lan Ns. (qs. pro maan-ala) *locus mythol. subterraneus*, ubi versantur mortui, *orcus*, infernum (tuonela), inde hodie *sepulcrum*, G. Unterwelt, Grab, jo meni manalaan actum est de eo.

Mankeli, in Ns. (Sv. mangel) *machina* lævigandis linteis, G. Mange, Rolle.

mankeloitſen, ita V. lintea *lævigo* tali machina, G. mangen, rollen.

Mankun, ua al. mangutan, ttaa V. (vox Cingarica?) *anxie rogito, enixe mendico* ut Cingarus, G. zudringlich betteln, inde eadem verba *repeto*, G. eins und dasselbe sagen.

Manna, an Ns. rar. *juvenis pubes* l. pubescens, G. mannbarer Jüngling.

mannaan, nnata V. rar. *virilem reddo*, al. *viriliter ago*, G. mannbar machen, männlich handeln.

Manner, nteren al. manteret, reen Ns. *terra continens*, haud insula, nec non *terra firma* l. arida, haud palus, G. festes Land.

Manſikka, kan Ns. *fragaria* vesca, G. Erdbeere, it. meſi- l. maa-manſikka rubus arcticus.

Manteret, reen Ns. vide manner.

Mantila, an Ns. *abietis varietas*, al. mantila-kuuſi, G. Fichtenart.

Manto, nnon al. mantu, nnun Ns. 1, *succus* vegetabilium, *medulla* et robur e. c. frumenti, G. Saft, Most, puun manto succus l. alburnum arboris, inde 2. maltaan mannot flocculi ex hordeo macerando progerminantes, hinc *flocculus* in genere, *pulvis volans*, G. Stäubchen, Fäserchen, it. 3. al. id. ac manner, e. c. manto l. mantu repeäpi, it. 4. Caj. manto-rauta *ferrum* fragile, G. Eisenart.

mantoinen l. mannollinen, iſen Na. *succosus, medullosus*, robore plenus, G. saftig, saftvoll, mostig.

Manttaali, in Ns. (Sv. mantal) *valor prædii* ruralis certus, tributarius, G. Bestimmungswort der Grösse des Bauerhofes, puolen manttaalin talo prædium valoris dimidii numerarii.

Mantteli, in Ns. (Sv. mantel) *amiculum*, pallium, G. Mantel.

Manu, un al. manut, uen Ns. id. ac manner.

manulainen, iſen Ns. *lar mythol.* (hotshaltia).

Mara, ran Ns. (Sv. mara) *incubus*, G. Alp, al. painaja, it. mara-katti (Sv. markatta) *simius cercopithecus*, G. Meerkatze.

Maret, reen Ns. *exterior cutis* l. corii *superficies*, G. äusseres dünnes Häutchen, al. marraš-keſi.

Marhaminta, nnan Ns. *capistrum* equinum, al. *lorum capistri*, G. Halfter, Halfterriemen (kriimu l. kriimun-warſi, päähiſet).

Mari, in Ns. pro maaria, unde ei mari l. ei mar, on mar pro ei maaria, on maaria, it. Botn. *meta* l. *finis itineris*, G. Ziel des Weges, olen marin pääšſä iter absolvi, it. marin-puut id. ac pohja kaſket.

Marja, an Ns. *bacca* in genere, G. Beere, menen marjallen l. marjaan ad baccas carpendas abeo, tulen marjalta.

marjainen, iſen Ns. dim. idem; it. Ns. *baccifer*, *baccis frequens* l. abundans, nec non *ex baccis* confectus e. c. cibus, G. beerenreich, aus Beeren.

marjakko l. marikko, kon Ns. *locus* baccis abundans, silva baccarum, G. beerenreicher Ort.

Markenen, rketa l. rjeta al. markinnun, ntua Vm. *flaccesco*, marcesco ut flos, gramen, evaporo l. *vapidus fio* ut cerevisia, inde *minuor*, evanesco, G. verwelken, verschalen, verschwinden.

Markka, kan Ns. (Sv. mark) *numi species* minor, octo orulæ, G. ein Mark Geld.

Markkina, an Ns. max. pl. markkinat (Sv. marknad) *nundinæ*, G. Jahrmarkt, Messe, menen markkinoillen, on markkinoilla.

markkonki, ngin Ns. (Sv. markegång) *certus valor* rerum tributariarum quotannis

nis definiendus, nec non *index* ejusmodi *valoris* annui, G. jährlicher Marktpreis.

Marnu, un Ns. id. ac maru, it. al. *pera* Cingarorum major, ex corio, qua collecta condunt, G. Zigeunerranzen, it. Na. *enixe rogitans*, anxie mendicans ut Cingarus, G. zudringlich bettelnd.

marnuan, uta V. id. ac mangun.

Marraš, rtaan Na. *fragilis*, *marcidus*, languidus, G. gebrechlich, morsch, matt, hinfällig, marraš-kiwi lapis fragilis, in pulverem facile abiens, al. rapaskiwi, marraš mies vir viribus et animo deficiens, jo'oleu marraš jam sum *caducus*, morti proximus, marraš-kuu mensis November, marraš-keši summa lamella cutis vix cohærens, superficies corii exterior, G. äusseres, dünnes Häutchen.

martio, on al. martioin, omen Na. idem, al. Ns. id. ac marraš-keši.

marto, rron al. martio, on Na. idem, it. §. hius-marto radicula capillorum.

marto, rron al. marta, rran Na. *infœcundus*, *sterilis* ex vetustate l. marcore e. c. vacca l. equa, G. unfruchtbar vom Alter, inde marto-hamppu cannabis mas.

martauš, uden Ns. *fragilitas*, *marcor*, languor, G. Gebrechlichkeit, Hinfälligkeit.

Marri, in Ns. id. ac šimppu?

Marši, in Ns. (peregr.) *processio* l. ambulatio militaris, G. Marsch.

maršin, ia V. instar militis *iter facio* l. procedo, G. marschiren.

maršiškelen, lla Vfr. idem.

Maršti, in Ns. *ictus*, *plaga*, G. Schlag, Geklatsche, Klapps.

Marta, marto, martio vide sub marraš.

Maru, un Ns. *homo blandus*, *adulator*, simulator, G. Schmeichler, Heuchler.

marutan, ttaa V. *blandior*, *adulor*, simulo amicum, G. schmeicheln, heucheln.

maruttelen, tella Vfr. idem.

marutuš, tukšen Ns. *adulatio*, simulatio, G. das Schmeicheln.

Maruna, an Ns. id. ac mali, koi-ruoho.

Marut, uun Ns. Run. id. ac maukku? e. c. marut-maha.

Mašaan, šata al. mašeunan, utaa V. *macero*, *domo*, coërceo, inde *mansvefacio*, G. zähmen, bändigen.

mašenuuš l. rar. mašauš, ukšen Ns. *maceratio*, *domatio*, G. Zähmung.

mašia, an Na. *domitus*, maceratus, inde *mansvetus*, quietus, mitis, G. gebändigt, zahm.

mašennun, ntua Vm. *maceror*, *domor*, mansvefio, G. gebändigt l. zahm werden.

Mašikka, kan Ns. id. ac mašši.

Mašin, ia V. et mašlutan, ttaa Vf. id. ac maišin, maišlutan.

Mašmalo, on Ns. *cutis tenuis* e. c. ad inguina, G. dünne Haut.

Mašši, in Ns. *crumina* minor pro tabaco et igniario conservando, max. ex scroto ovillo confecta, G. Tabacksbeutel.

mašši, in al. mašikka, kan Ns. idem.

Mašto, on Ns. (Sv. mast) *malus* nauticus, G. Mast, mašton-jalka vide jalka, iso-mašto, keula-mašto, perä-mašto.

Mašumni, in Ns. (Sv. masugn) *ustrina* ferrea, G. Schmelzofen (ahio).

Matala, lan Na. *humilis* e. c. casa, *depressus* e. c. locus, *demissus* e. c. pratum, *vadosus*, non profundus e. c. mare, *submissus* e. c. vox, G. niedrig, (untief, schwach).

mataluus, uuden Ns. *humilitas* etc. G. Niedrigkeit.

mataloitšen, ita al. madallan, ltaa V. *humiliorem reddo*, *humilio*, submitto, G. niedrig machen.

Matara, ran Ns. id. ac mattara.

Matawa, matelen vide sub mato.

Matikka, kan Ns. id. ac madet, al. id. ac mato.

Matka, an Ns. 1. *iter*, *via*, profectio, G. Reise, Weg, matka-mies viator, on matkalla l. matkašša est in itinere, domo abest, mene matkaaši abi l. apage te, palajoko matkaa šinne quantum itineris, quanta distantia, matka kuluu l. joutuu iter ad finem vergit, matka-kunta societas itineris, matka-kustannuš pecunia viatica, matka-waatet vestis viatoria, inde 2. fig. mylly l. kello on matkašša mola l. horologium est in *motu*, G. Gang, asia on

matkassa res agitur, en saa matkaan haud valeo promovere in viam i. e. movere, efficere, saatan matkaan in viam prosequor l. produco, ad finem perduco, perficio, hinc saatan wahingon matkaan malum efficio l. induco, in causa sum noxæ, G. verursachen, it. §. lahtee matkaan fit gravida.

matkainen, isen Ns. idem, it. Na. *iter faciens*, G. reisend, non nisi in compos. e. c. pitkä-matkainen peregre l. ex loco remoto veniens.

matkans, unden Ns. Both. *societas itineris*, G. Reisegesellschaft.

matkastun, ua al. matkaannun, ntua Vm. *itinere delassor* l. *fatigor*, G. von der Reise ermüdet werden, on matkastunut est lassus de via.

matkaan, kata V. *iter facio*, proficiscor, G. reisen, al. *iter ingredior*, G. abreisen.

matkustan, aa V. idem.

matkustelen, lla Vfr. idem.

matkustus, tuksen Ns. *profectio*, G. das Reisen.

Matkin, ia V. pr. *labiis sonum edo* ut sus manducans, G. schmatzen, inde *difficulter* et repetitis vicibus *glutio* l. voro, G. wiederhohlt schlucken, it. verba eadem sæpius *repeto*, aliorum verba rixans itero, G. dasselbe wiederhohlt sagen.

matkutan, ttaa Vf. et matkuttelen, lla Vfr. idem.

Mato, don Ns. animal *repens*, *serpens*, *vermis*, larva insectorum, G. kriechendes Thierchen, Wurm, Schlange, mado lakki fungi species, agaricus fimetarius?

matoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *vermibus scatens*, vermiculosus, G. wurmvoll.

matikka, kan Ns. idem, al. id. ac madet.

mateli, in al. matella, an Ns. et mateliainen, isen Ns. dim. idem, Run.

madan, taa al. madin, tia V. *repo* ut vermis, pediculus, puerulus, *serpo* ut serpens, G. kriechen, matawa repens.

matelen, della Vfr. idem.

Matsatan, ttaa V. id. ac maiskutan, maiskin.

Matti, tin Ns. nomen viri *Matthias*.

Mattara, an Ns. *galium boreale*, G. eine Art Labkraut (matara).

Matto, ton Ns. (peregr.) *matta*, *storea*, stragulum ex vimine l. cortice tiliæ, G. Bastmatte.

Matustan, aa V. *mando instar leporis*, G. muffeln, kauen.

Ma'ukas et ma'ullinen Na. vide sub maka.

Maukka, kun Ns. *ovarium piscium*, ova cuticula sua inclusa, G. Laich (moukku), al. *vesica* piscium intestina, G. Fischblase.

Mauru, un Ns. *lascivia* felium, G. Lauszeit der Katzen, kissa on maurullansa.

mauruan, uta V. *vagio* ut felis catuliens, G. mauen, inde *quirito*, quærulus mendico, G. jammern, klagend betteln, al. *murmuro*, ægre fero, G. murren.

Mauskin, ia V. id. ac maiskin.

Mausun, ua V. idem.

Me, meidän, Sav. myö, meijän pron. pl. a minä.

Mehi, in Ns. *mel*, G. Honig (mesi).

mehinen, isen Na. *melleus*, *melle illitus*, G. aus Honig, honiggeschmiert.

mehiläinen l. mehiäinen, isen Ns. *apis mellifica*, G. Honigbiene, mehiläis-emä regina apum, mehiläis-kukka galium verum, mehiläis-kanerwa clinopodium vulgare.

Mehko, on Ns. *lupus*, G. Wolf (susi).

Mehtä, htän l. hdän Ns. mehto, hdon Ns. mehtola Ns. mehtoinen Ns. id. ac metsä, metso etc.

mehti Ns. in compos. id. ac metsä e. c. mehti-kana id. ac metsä-kana.

Mehu, un Ns. *succus* arborum, *mustum* frumenti, G. Saft, Most, mehu-maa terra pinguis, marga.

mehuinen, isen Na. *succosus*, succo abundans, G. saftig, mostig.

mehewä, än Na. idem.

mehun, ua al. mehuan, uta V. *succosus sum*, læte cresco, inde *læte vigeo*, bene valeo, luxuriose vivo, G. mostvoll seyn, wohl gedeihen l. leben, it. *alacre* l. animose *procedo* ut miles, G. muthig seyn.

Meikaan, kata V. *blandior*, adulor, G. schmeicheln.

meikailen,

meikailen, lla Vfr. idem.
Meinaan, nata V. (Sv. mena) *arbitror, opinor*, existimo, inde *puto*, censeo, mente molior l. *decerno*, G. meinen, glauben, dafür halten, denken.
meinaelen l. meinailen, lla Vfr. idem.
meininki, ngin Ns. (Sv. mening) *opinio*, arbitrium, inde *decretum*, G. Meinung, Entschluss.
Meiskaan, kata V. Ul. *strepo, tumultuor*, lascivio, G. lärmen.
meiskuttelen, tella Vfr. idem.
meisket, een Ns. *strepitus*, tumultus, G. Lärm.
Mekko, kon Ns. Tav. *toga lintea*, indusii habens formam, G. Ueberrock der Arbeiter (ryöpö), inde al. *pænula*, toga viatica, G. Reisemantel.
mekkoinen, isen Ns. dim. idem.
mekollinen, isen Na. *togam* l. pænulam *habens*, G. mit Ueberrock l. Mantel bekleidet.
Mekuan, uta V. Botn. *alta voce loquor*, G. überlaut sprechen.
Mela, an Ns. *remus brevior* et latior, quo navigia diriguntur, G. kurzes Ruder zum Steuern, mela-mies gubernator navigii.
melaan, lata al. meloan, ota V. ejusmodi *remo utor*, navigium guberno, G. steuern.
melon, oa al. melun, ua V. idem.
Melkiä, än Ns. *aliquantus*, aliquatenus magnus, fere mediocris, inde *spectabilis*, speciosus, G. ziemlich, ansehnlich, melkiä ilma tempestas fere violenta, melkiä mies vir spectabilis, haud spernendus, melkiän l. melkein hywä *propemodum* bonus, *satis fere* probabilis, G. beinahe.
melkiämen, isen Na. dim. idem.
melkeittäin prtcl. id. ac melkein l. melkiästi.
Melkku, kun Ns. homo l. equus *edax, vorax*, G. Vielfresser.
Mellehdin, htiä V. Sav. *operosus sum*, operose rem gero, G. geschäftig seyn, it. *tumultuor*, tumultuans strepo, G. lärmen.
mellikoitsen, ita V. *tumultuor*, operosus strepo, G. geschäftig lärmen.
mellastan, aa al. mellostan l. mellustan, aa V. idem, inde *tumultuatim subverto* res, G. lärmend umwerfen.
mellastus, ukſen Ns. *tumultuatio*, strepitus, G. das Lärmen.
Melskaan, kata V. id. ac meiskaan.
melsket, een Ns. id. ac meisket.
Melto, llon Ns. *ferrum ductile*, al. meltorauta (mento), it. al. ferrum fragile, G. Eisenart (manto).
Meluan, uta V. id. ac meiskaan, mellastan.
meluelen, lla Vfr. idem.
Menen, mennä V. 1. *eo, abeo*, exeo, vado, G. gehen (oppos. tulen), mihinkä menet quorsum is, quo tendis, menen kirkkoon eo in templum, juokse mennessäsi curre in eundo, henki menee vita l. anima abit i. e. efflatur, naula menee sisälleu clavus intrat l. penetrat, menee paljo ruokaa multum cibi consumitur, menewä wuosi annus præteriens, menewä mies vir exiens nec non fig. moriens, mennyt wuosi annus præterlapsus, menneen wuotinen ad annum præteritum pertinens, meni menneeksi plane abiit l. interivit, sormen mentäwä sisälle talis ut digitus eo intret, digiti capax, mentyänsä postquam abierat, inde 2. *evado, fio*, G. werden, e. c. menee papiksi sacerdotium init, sacerdos fit, mieli menee pahaksi mens evadit l. fit mala i. e. læditur, menee rikki fractus fit, frangitur, menee halki finditur et. s. p. it. 3. *me gero*, G. sich betragen, älä mene häntä kohtaan pahasti ne male illum tractes, mene sen kanssa hywin cum eo l. in societate ejus decenter te gere.
meneskelen, llä Vfr. idem, inde max. *animo linquor* l. deficior ut epileptici, G. in Ohnmacht fallen, meneskelewäinen epilepsia laborans, meneskelewäisyys talis morbus, G. fallende Sucht.
meno, on Ns. 1. *itus, abitus*, G. Gang, kirkon meno *itio* in templum, visitatio templi, sacrorum celebratio, ajan meno lapsus temporis, rahan meno consumtio pecuniæ, naulan meno sisällen penetratio clavi, hengen meno abitus animæ mors, inde 2. papiksi meno initio sacerdotii, rikki-meno, halki-meno fractio l. fissio

sio passiva, 3. se *gerendi modus* (malus), G. Aufführung, Lärm, pidán pahaa menoa male me gero, tumultuose vivo, siellá on julma meno malus procedendi modus, vita improbanda, *tumultus*, *rixa*, it. waimoin menot *menses* feminarum, G. Monathsfluss.

menetán, ttáá Vf. *facio ut* eat, G. gehen lassen, menetá tiellen duc in viam, inde a) menetán aikani tempus *tero*, menetán rahani pecuniam *consumo* l. profundo, menetán henkeni vitam *amitto*, G. verthun, vergehen lassen, b) menetán itseni niin ita me *gero*, menetá elámáſi hywin vitam bene dirige, menetá heitá kauniisti decenter eos tracta l. te erga eos gere, G. sich betragen, behandeln.

menettelen, tellá Vfr. idem.

menetys, yksen Ns. *agendi* l. *procedendi modus*, G. Handlungsart, a) rahan menetys *consumtio* l. profusio pecuniæ, hengen menetys *amissio* vitæ, G. Verthuung, b) hywá menetys bona *vivendi ratio*, boni mores l. gestus, G. Aufführung.

menehdyn, htyá al. menetyn, ttyá Vm. *animo linquor* l. deliquium patior ut epilepticus, *spiritu privor* l. intercludor e. c. in fumo, G. ohnmächtig niederfallen, it. *vilesco* l. vapidus fio ut vinum l. cerevisia, *flaccesco* l. evanesco ut flos, gramen, *consumor* l. profundor ut pecunia, *pereo* l. intereo ut vita, G. schal l. welk l. verzehrt werden, vergehen.

menehdys, yksen Ns. *deliquium* animi, *interitus* etc. G. Ohnmacht, Verlust.

menestyn, yá Vm. *procedo*, *succedo*, proficio, inde *vigeo*, valeo, G. gedeihen, von Statten gehen, asia menestyy res bene evenit, ei menesty haud succedit.

menestys, yksen Ns. *successus*, *profectus*, inde *vigor*, valetudo, G. das Gedeihen.

menestytán, ttáá Vf. *facio ut* succedat, profectus augeo, inde *promoveo*, G. gedeihen lassen, befördern.

menoan, ota al. menostan, aa V. (a meno tumultus, rixa) *tumultuor*, rixans strepo, G. lärmen, it. al. *male tracto* quem, G. übel behandeln.

Menninkáinen, iſen Ns. max. pl. menninkäiset *genii mythol.* minoris gentis, quales circa templa, domos, arbores nec non sub terra versari putant superstitiosi, inde *spectrum*, *manes*, G. kleine mythol. Geister, Gespenst, cfr. keijuinen, maahinen (männinkáinen).

Mento, nuon Ns. id. ac melto.

Menty, mentyinen, mennykkö id. ac mánty, mántyinen, mánnykkö.

Mera, an Ns. id. ac márá.

meratin, ttimen Ns. *prostibulum*, meretrix, G. Hure.

Meras, aan al. merasin, imen Ns. *cuneus fabri* in securi formanda usitatus, G. Keilenart der Schmiede.

Meri, ren Ns. *mare*, G. Meer, inde Abol. plaga cœli *australis*, G. Süd (etelá), nam mare maximum sc. Balticum Aboënsibus est ad austrum situm, hinc meri-tuuli auster, notus, meri-länsi SSV, meri-kaakko SSO, it. in compos. meri-aje pr. ejectum maris, inde adeps phocæ, meri-hátá l. meren hátá periculum naufragii, meri-hárká tringa pugnax, al. cottus quadricornis, meri-harakka hæmatopus ostrilegus, meri-kahila scirpus marit. meri-kaija lari species, meri-kana mergi l. sternæ species, meri-kaupunki urbs ad mare sita, meri-kiwi electrum, meri-kotka falco ossifrag. l. albicilla, meri-lohi vide lohi, meri-maa tractus terræ maritimus l. insularis, meri-metsás pelecanus, meri-mies nauta, meri-neulainen syngnathus ophidion, meren-napa abyssus maris, meri-siika delphinus phocæna, meri-siika gadus virens, meri-suorsa anas mollissima, meri-teeri anas nigra, meri-tiira sterna hirundo? meri-tähti asterias rubens.

merinen l. mereinen l. merellinen, iſen Na. *ad mare pertinens* e. c. iter, ad mare *situs* e. c. homo, G. zum Meere gehörig, meriſin (Adv.) itinere maritimo, maiſin ja meriſin terra marique, it. meri-nen *ad austrum vergens*, australis e. c. ventus, G. südlich, it. fig. mereinen l. merellinen adeps phocæ ex mari ejecta, G. aus dem Meere gefangen.

meriláinen, iſen Na. *ad mare* l. *in insulis* maris

maris *habitans*, G. Insel- l. Uferbewohner.

Merkki, kin Ns. (Sv. märke) *signum*, *nota*, G. Merkmal, Zeichen, luku=merkki nota numeri, G. Ziffer.

merkillinen, isen Na. *notam habens*, inde *notatu dignus*, *notabilis*, insignis, G. bezeichnet, ausgezeichnet, merkwürdig.

merkillisyys, yyden Ns. *indoles notabilis* l. insignis, G. Merkwürdigkeit.

merkitsen, itä V. *signo*, *significo*, noto, inde *sentio*, *animadverto*, observo, G. bezeichnen, bemerken, wahrnehmen.

merkitys, yksen Ns. *significatio*, notatio, G. Bezeichnung.

Merta, rran al. **merras**, rtaan Ns. *nassa* piscatoria ex viminibus contexta, G. Fischreuse von Weidenruthen, it. al. *saccus reticulatus*, G. netzförmiges Säcklein.

mertainen, isen Ns. dim. idem.

Meru, un Ns. Sav. id. ac **märy**, it. rar. Run. id. ac meri.

meruan, uta V. id. ac **märyän**.

Mesi, meden Ns. *mel*, G. Honig, inde *melina*, mulsum ex cerevisia et melle, G. Meth, Inf. **mettä**, it. Compos. **mesi=heinä** id. ac apilas, **mesi=juuri** polypodium vulgare, **mesi=kakku** l. **=leipä** placenta mellita, **mesi=marja** l. **=mansikka** rubus arcticus, **meden waha** cera.

mesinen l. **metinen**, isen Na. *melleus*, inde *dulcis*, G. aus Honig, süss.

mesiäinen l. **mesiläinen** l. **mettiäinen**, isen Ns. *apis mellifica*, G. Honigbiene.

mettilä, än Ns. *mellarium*, al. *locus* melle abundans, G. Bienennest, honigreicher Ort.

Meslinki, ngin Ns. (Sv. mesling) *variola*, morbilli, G. Masernkrankheit, al. tuhkuri.

Messinki, ngin Ns. (Sv. messing) *orichalcum*, G. Messing.

messinkinen, isen Na. *ex orichalco* factus, G. messingen.

Messu, un Ns. (Sv. messa) Ecol. *missa*, *sacrum*, G. Messe beim Gottesdienst, **messu=haka** l. **=kasukka** l. Sav. **=kastari** casale, **messu=paita** indusium missale, **messu=pappi** sacerdos missam canens.

messuan, uta V. *missam cano*, G. Messe singen.

Mestaan, tata V. *decollo* capitis damnatum, supplicio capitali afficio, G. enthaupten.

mestaus, uksen Ns. *decollatio*, G. Enthauptung.

mestarmanni, in Ns. (Sv. måsterman) *carnifex*, G. Scharfrichter.

Mestari, in Ns. (Sv. måstare) *magister* max. opificum et artificum, G. Meister, Handwerksmeister.

mestaroitsen, ita V. *opificem ago*, modo artificum quid conficio l. reparo, G. Handwerk treiben, inde *corrigo* l. *reprehendo* aliorum facta, G. meistern.

Mesuan, uta V. *lascive strepo*, G. frech lärmen.

Meteli, in Ns. *tumultus*, strepitus major, *seditio* civilis, G. Lärm, Getöse, Aufruhr.

metelöitsen, itä V. *tumultuor*, tumultuosus l. seditiosus sum, seditionem cieo, G. lärmen, lärmend l. aufrührisch seyn.

Metinen, isen Na. vide sub **mesi**.

Metsä, än Ns. *silva*, *nemus*, saltus, G. Wald, Forst, **menen metsään** abeo in silvam, sed **menen metsällen** abeo in silvam venaturus, ou **metsässä** et **metsällä**, it. Compos. **metsän aiwena** motacilla regulus, **metsän eläin** l. **=eläwä** fera max. carnivora, **metsä=hanhi** anser ferus, **metsä=härkä** bos silvestris, **metsä=hiisi** faunus l. silvanus, **metsä=hiiri** mus silvaticus, **metsä=kana** tetrao perdix l. lagopus, **metsä=kaali** turritis glabra, **metsä=kauris** capreolus, **metsä=kunta** tractus silvestris, **metsä=kyhkyinen** columba œnas, **metsän käyntö** venatio, **metsä=mies** venator, **metsä=näri** l. **=närhi** corvus infaustus, **metsän peto** fera lanians, **metsä=pukki** parus cristatus, **metsä=rastas** turdus pilaris, **metsä=rotta** mus silvat., **metsä=sika** ursus meles al. aper, **metsä=sirkka** locustæ species, **metsä=tiainen** parus ater, **metsä=warpuinen** fringillæ species, **metsä=wuohi** caprea.

metsi Ns. idem in compos. e. c. **metsi=mies**, **metsi=kana**.

metsäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *silvosus*

vosus e. c. locus, *silvester* e. c. via, silvaticus, G. waldig.

metsällinen l. metsillinen, isen Na. *silvester*, *ferus* e. c. avis, G. waldig, wild, it. *silvam habens*, G. Wald habend.

metsäläinen, isen Na. *silvestris* l. ferus e. c. homo, silvicola, G. waldbewohnend.

metsöinen, isen Ns. *silvicola*; G. Waldbewohner.

metsälö, ön Ns. *regio silvestris*, G. Waldgegend.

metsäs, äksen Ns. *tetrao urogallus* mas, G. Auerhahn.

metso, on Ns. idem, al. id. ac tapio.

metsola, an Ns. *domicilium* ferarum *silvestre*, G. Waldwohnung, al. *lucus*, G. Hain, inde id. ac tapiola.

metsöstö, ön Ns. *lucus*, nemus, G. Hain, Gehölz.

metsöstyn, yä Vm. *silvesco*, G. waldig werden.

metsinkäinen, isen Ns. rar. *fera* e. c. lupus, G. wildes Thier.

Mettinen l. mettiäinen, isen Ns. *columba œnas*, G. Waldtaube, al. touko-mettinen, it. Tav. Botn. *apis mellifica* silvestris, G. wilde Honigbiene, vide sub mesi.

Metu, dun Ns. id. ac meteli.

metuan, uta V. id. ac metelöitsen.

Meuruan, uta V. Sav. *tumultuor*, strepo ut undæ, G. lärmen, rauschen, inde *subverto* res, demolior et *mixtim conjicio*, *confundo*, G. durch einander werfen, vermengen.

meurct, reen Ns. *status* rerum *tumultuarius*, disturbatus l. *confusus*, G. verwirrter Zustand.

Mi, min pronom. cui monosyll. semper suffigitur prtcl. encl. kä l. kään l. ki, c. c.

mikä, minkä (a mi et kä, quæ prtcl. casibus monosyll. semper adhæret, dissyllabis rarius) 1. pronom. interrog. *quis*, *quæ*, *quid*, G. welcher, was für ein; adhibetur autem sæpius de rebus, cfr. kuka, kenkä, e. c. mikä neuwo quodnam consilium, mikä mies quis l. qualis vir, minkä tekemä cujus factum, minkä kaltainen l. -muotoinen cujus formæ, minkä lainen cujus indolis, mitä (rar. miteä l. mitbä) sanot quid dicis, minä päiwänä quo die, miksi ihmeeksi, millen paikallen et. a. p. it pl. mitkä sanat quænam verba: ceteris Casib. pl. caret, it. cum prtcl. encl. mikäs l. mikästä (pro mi-kä-s l. mi-kä-stä) *quisnam*, mikäpä (mi-kä-pä) *ecquis*, mitäs (mitä-s) sanot quidnam dicis, 2. naturam interrogat. interdum abjicit e. c. en tiedä mikä tullee nescio quis veniat, mitä maksaa (contr. Abol. mitä-maks) hän tulee fortasse (qs. quid valet) venit, G. was gilts! vielleicht (kuka-tiesi), 3. Casus hi sæpe adverbiascunt e. c. mihen l. mihinkä l. contr. minkä menetten *quo* l. *quorsum* abitis, G. wohin, mistä tulet *unde* venis, G. woher, missä owat *ubi* sunt, G. wo, miksi niin *cur* ita, G. warum, wesswegen, mitä tänne tulit *cur* huc venisti, G. wesshalb, it. mistäpä l. mistästä unde, missäpä l. missähän ubinam, miksikä l. mikäpä et s. p. it. cum Suffixis missän, missäs (missä-n, missä-s) ubi ego, tu, miksen, mikses l. miksei, miksemme etc. pro, miksi-en, miksi-et, miksi-ei etc. 4. Adv. miten l. mitenkä Sav. *quomodo*, G. wie, mitenkä sanot quomodo dicis.

mikään, minkään (a mi et kään, quæ prtcl. omnibus Cass. adhæret) 1. pron. *quis quidem*, *vel aliquis*, G. irgend jemand l. etwas; occurrit a) interrogat. sanotko mitäkään contr. mitään dicisne aliquid, otatko miltäkään l. miltään l. Sav. miltänäk, onko milläkään, b) negative ei mikään ne ullus quidem i. e. *nemo*, *nullus*, G. Niemand, kein, ei mitäkään l. mitään l. Sav. mitäna ne aliquid quidem i. e. *nihil*, G. nichts, en lähde minäkään (l. minään) päiwänä nullo die abeo, en luule miksikään pro nihilo censeo, et pidä minäkään l. minään, en milläkään muodolla l. muotoa nullo modo, 2. adverbialiter e. c. kulkeeko mihenkään l. mihinkään num vel *aliquorsum* procedit, G. irgend wohin, ei mihinkään: onko missäkään l. missään estne *alicubi*, G. irgend wo, ei missäkään nullibi: tuleeko mistäkään l. mistään venitne vel *alicunde*, G. irgend woher, ei mistäkään, 5. Adv. en

mitenkään ne ullo quidem modo i. e. *nullo* modo, G. auf keine Weise.

miki, minki (a mi et ki, quæ prtcl. ubique adhæret) pron. *quiscumque*, G. wer l. was es auch seyn mag: Nomin. et Genit. non occurrunt, sed sanoisin millenki l. Sav. millenni dicerem cuicumque, otan miltäkin.

miká miká (miká repetitum) pron. *alius, alius*, G. der eine, der andere, miká itkee miká nauraa alius plorat alius ridet, minká otan minká jätän.

miká kuka (miká et kuka) pronom. rar. *aliquis* l. *quidam passim*, G. einige hier u. da, e. c. ota miká kuka accipe unum et alterum passim, sanoi millen kullen dixit uni et alteri passim, misså kussa alicubi sparsim, mistä kusta alicunde passim.

millainen l.. millinen l. rar. miltinen, isen (pro minkä-lainen) Na. *cujus indolis, qualis*, G. welcherlei, wie geartet.

minmoinen, isen (pro minkä-muotoinen) Na. *cujus formæ, qualis*, G. wie gestaltet.

mitätön, ttömän Na. *nullius pretii*, nihil habens l. valens e. c. homo, vanus l. futilis e. c. res, G. nichtswürdig, nichtsgültig.

mitättömyys, yyden Ns. *indoles vana* l. futilis, G. Nichtswürdigkeit.

milloin l. milloinka prtcl. *quando? cum?* G. wann, milloinka tulet quando venis, en milloinkaan ne umquam quidem i. e. *numquam*, G. niemals, waikka milloin l. milloin hywänsä l. milloin ikänänsä quandocumque, it. *interdum*, G. zuweilen, kuolema ottaa milloin nuoren milloin wanhan jam-jam, G. bald-bald.

minne prtcl. (pro mihinkä) *quo, quorsum*, G. wohin, mene sinne minne manaan.

mitön prtcl. rar. id. ac niiden l. mitenkä Adv. a miká.

Miehdin, htiä V. id. ac mietin.

Miehka, an Ns. Carl. *vestis pellicea* sacciformis, G. sackförmiger Pelz.

Miehusta, an Ns. (qs. a mies) *truncus corporis* humani, G. Rumpf des Menschen, inde paidan miehusta pars indusii truncum amiciens, jakun miehusta.

Miekka, kan Ns. *gladius, ensis*, G. Schwerdt, Degen, miekan kahwa l. kahwa manubrium ensis, miekän terä l. tutkain acies l. cuspis, miekka-mies miles gladiator, it. miekka l. miekka-ruoho iris pseudacorus.

miekkainen, isen Ns. dim. idem, inde pl. *ludus gladiatorum*, G. Fechterspiel, owat miekkaisilla digladiantur inter sese.

miekallinen, isen Na. *gladium habens* l. gladio ornatus, G. Schwerdt habend.

Miekkoinen, isen Na. Sav. *beatus, felix*, G. glücklich, selig, woi miekkoiset teitä o vos beatos, inde anna miekkoinen minullen da mihi bone vir, sodes, vox blandientis.

Mieli, len Ns. *mens*, G. Gemüth, innerer Sinn, vox omnes fere complectens *mentis facultates* sc. 1. *cognoscitivas* e. c. lyhyt mieli mens debilis, memoria haud tenax, judicium fallax, panen mieleeni in mentem l. memoriam condo, tuleeko mieleesi succurritne tibi in mentem, johdata mieleesi reduc in mentem, pidän mielessäni memoria teneo, laukeepi l. katoopi mielestä ex mente l. memoria excidit, minun mieleständi mea ex mente, me judice, ut mihi videtur, sano mielesi dic sententiam tuam, G. Gedächtniss, Verstand, Urtheil, 2. sæpius *appetitivas*, G. Gesinnung, Verstand, Lust, Wille, Gemüthsstimmung, Absicht l. Vorsatz, Laune, Wunsch, e. c. onko mieltä päässä num capiti inest ratio sana practica, prudentia vivendi, minun (l. minulla) on mieli sanoa animus l. in animo est mihi dicere, mieleni tekee sitä l. minun tekee mieli sitä vel sinne mens agit l. movet me ad id l. illuc i. e. lubet mihi, aveo, opto, cupio id l. illuc, rikon mielesi animum tuum offendo, te iratum reddo, annan mieliksi do ad mentem conciliandam l. flectendam, noudan mieltä l. olen (teen) mieliksi ad voluntatem me attempero, morem cui gero, kääntää l. muuttaa mielen mentem flectit, persvadet, teki hywällä mielellä l. hywin mielin l. mielellänsä l. mieli-hywällä l. mieli-suosin fecit bono l. læto animo, sponte l. libero arbitrio, lubenter, teki ylön-mielin l. ylen-mielen invite fecit, sain mieltä myöden l. mielen määrin l. mielen perästä

rástá accepi pro lubitu, quantum placuit, ſain mieltá mastoin accepi contra voluntatem l. optatum, on mielisſánſá est bono animo, on hywállá l. pahalla mielellá est bono l. offenso animo, tekee mielen pahakſi mentem offendit, lædit, tein ſillá mielellá ea feci mente l. intentione, puhun mielin kieliu alloquor blandiendo, ad nutum, it. 3. Compos. e. c. mieli-hywá bonus animus, beneplacitum, voluptas, assensus, mieli-kielinen blandiens, mieli-kääunet mentis mutatio l. flexio, nec non quod mentem mutat et flectit, mielen-laatu indoles animi, mielen liikunto motus animi, mielen-muutet id. ac mielen-kääunet, mieli-nuodet gestic moris, mieli-paha displicentia, tædium, indignatio, mieli-puoli homo mente captus, insanus, mieli-ſuoſio gratia, beneplacitum, assensus, mieli-teko optatum, ſubitum, quantum quis optat, mieli-walta licentia, insolentia, mieli-waltainen insolens, licentiosus.

mielellinen, iſen Na. *mentis compos, sapiens*, prudens, G. verständig, klug, it. *lubens, voluntarius*, spontaneus, G. willig, freiwillig, bereitwillig, it. *gratus, acceptus*, jucundus, G. angenehm, vergnügend.

mieleinen l. mielehinen, iſen Na. idem, max. lubens, voluntarius, nec non gratus, acceptus, tekee mieliſekſi, on mielehistá, mieleinen tekemään.

meiluinen l. mieluhinen, iſen Na. idem.

mieluiſa, an al. mielus, uun Na. idem, inde *benignus*, favens, G. wohlwollend, günstig.

mielu, un al. mielua, an Na. idem, max. *gratus*, jucundus, G. angenehm.

mielewá, án Na. idem.

mielinen, iſen Na. idem, sed non nisi cum Nominat. et Genit. e. c. mailman mielinen mente mundanis adhærens, kewiás mielinen mente levis, heikko-mielinen amens, pitká-mielinen lentus ad iram, raskas-mielinen tristis mente, itſe-mielinen sui judicii, pertinax, G. sinnig, gesinnt.

mielelliſyys, yyden Ns. *indoles mentis sana, voluntaria* et *benigna*, G. kluge, willige l. angenehme Gesinnung.

mieluiſuus, uuden Ns. idem, max. indoles *voluntaria, promta*, G. Bereitwilligkeit.

mieliſyys, yyden Ns. idem, non nisi cum Nominat. et Genit. e. c. mailman mieliſyys mentis adnexus ad mundana, kewiás mieliſyys levitas mentis, hywán mieliſyys benevolentia, heikko-mieliſyys amentia, pitká-mieliſyys, itſe-mieliſyys etc. cfr. mielinen.

mieletöin, ttömán Na. car. *demens, imprudens*, rar. *invitus*, G. unverständig, unklug, widerwillig.

mieletömyys, yyden Ns. *dementia, imprudentia*, G. Unverstand.

mielin, iá V. *mente destino*, mihi propono, *decerno*, G. gesonnen seyn, gedenken, mielin tehdá, it. mitá tuosta mielit illa de re quid *putas* l. judicas, G. denken, dafür halten, it. nainen mieli miestá puella maritum sibi *exoptat*, G. denken an.

mielitán, ttää Vf. et mielittelen, tellá Vfr. idem, max. *in optatis* habeo, G. sich wünschen, mielittelen rahaa pecuniam *exopto*, it. mielittelen mennä *mente* id *molior* ut abeam, G. willens seyn, cfr. miellytán et miellyttelen.

miellán, ltää V. *mente* quid *pondero, delibero*, considero, meditor, G. bedenken, überlegen, miellá itſeſi collige te, rem accuratius perpende.

mieliſtyn, yá Vm. *patior mihi persvaderi, mentem* cui *addico*, assentio, G. willig l. geneigt werden, einwilligen, álá ſiihen mieliſty ne ad eam rem te permoveri patiaris, ne id probes, it. al. rar. poika mieliſtyy adolescens *fit mentis* virilis *compos* l. prudens, G. verständig werden

miellyn, ltyá Vm. idem, inde miellyn minhin nobis *benevolus fias*, G. günstig werden.

miellytán l. mielytán l. mielitán, ttää Vf. *mentem* cujus *flecto*, cui *persvadeo*, quem *placo*, *benignum* l. addictum mihi *reddo*, *allecto*, G. willig l. geneigt l. günstig machen, anlocken, miellytä l. mielitti piian.

miellyttelen

miellyttelen l. mielyttelen l. mielittelen, tellä Vfr. idem.

miellytys l. mielitys, tyksen Ns. *actus* cui persvadendi l. quem flectendi, G. Geneigtmachung.

mielustan, aa V. rar. et mielustelen, lla Vfr. rar. id. ac miellän l. mielin.

Miero, on al. mieru, un Ns. Carl. *parœcia* ruralis, l. Sav. Caj. Ul. *tractus* ruralis, *territorium* plures pagos l. parœcias continens, al. *pagus*, G. Kirchspiel, District, Dorfschaft, inde mieron käyjä mendicus per pagos vagans, käypi mierolla l. mierussa per pagos vagatur mendicans, sana juoksi mieroon per pagos emanavit, miero-mies l. mieru-mies conductor parœciæ l. territorii publicus quondam in Carelia, nec non procurator territorii electus in comitiis, fig. mendicus vagabundus, it. miero Caj. *vulgus* ruralis, multitudo populi, G. Landgemeinde, it. miero (Ilmola) id. ac sukssen sompa.

mierolainen, isen Na. qui *ejusdem* est *parœciæ* l. *territorii*, inde *vicanus*, hospes ex eodem pago, G. Kirchspielsgenoss.

Mieru, un Ns. Abol. *homo adulans*, callidus adulator, assentator, G. listiger Schmeichler, unde mierumainen Na. blandiens, amicum simulans.

Mies, miehen Ns. *vir*, nec non *maritus*, G. Mann, miehen puoli sexus virilis, meni toisellen miehelle denuo nupsit, tehdään l. käydään miehissä l. miehin viritim i. e. conjunctis virorum plurium viribus faciamus l. eamus, mies-kuitta Botn. respectus personæ, mies-kunta manus l. cohors virorum, mies-kuntainen poika adolescens jam virilis, mies-kuti societas l. congressus virorum, mies-tappo homicidium.

miehukainen l. miehuinen, isen Ns. dim. *juvenis adultus*, G. Jüngling.

miehinen, isen Na. *viris frequens* e. c. villa, G. männerreich, it. *maritum habens* e. c. uxor, G. Mann habend, it. al. id. ac miehukas.

miehuus, uuden Ns. *indoles virilis*, *virilitas*, inde *fortitudo*, strenuitas, G. Männlichkeit, Mannhaftigkeit.

miehukas, kkaan al. miehikäs, kkään Na. *virilis*, *fortis*, strenuus, robustus, animosus, G. männlich, mannhaftig.

miehewä, än al. miehuisa, an Na. idem.

miehuullinen, isen Na. idem.

miehuudetoin l. miehutoin, ttoman Na. car. *haud virilis*, *non strenuus*, effeminatus, G. unmännlich.

miehellinen, isen Na. *maritum habens* e. c. femina, G. Mann habend, sed miehillinen *viros habens*, viris frequens e. c. villa, G. männerreich.

miehelä, än Ns. *domicilium virorum*, locus ubi viri versantur l. educantur, G. Männerwohnung, naisen mieli miehelässä.

miehitse l. miehitten prtcl. *viritim*, per singulos viros, G. Mann für Mann.

miehistyn, yä al. miehustun, ua Vm. *vir* l. *virilis fio*, adolesco, G. männlich werden.

miestän, ää V. *conjunctis* plurium *virorum viribus* quid *ago*, G. mit Männerkraft etw. thun, kiwi miestetään mereen lapis vi virorum in mare projicitur.

miestelen, lla Vfr. idem, al. id. ac miehistyn.

Mie, miun pron. Wib. pro minä, minun.

Mietin, ttiä V. *mente concipio*, *meditor*, delibero, cogito, G. bedenken, überlegen, inde *intelligo*, G. einsehen (miehdin), miettiwä mies vir acuti ingenii, intelligens, prudens.

Mieto, don al. mietto, ton Na. *lenis* e. c. calor, *sedatus* e. c. ventus, *infirmus*, spiritu carens e. c. vinum, cerevisia, G. gelinde, schwach.

Miilu, un Ns. (Sv. mila) *fornax* l. strues lignorum *carbonaria*, G. Kohlenmeiler.

miiluan, uta V. ligna *carbonaria exstruo* et *uro*, G. Kohlen brennen.

Miitin, ttiä V. Wib. id. ac mietin.

Mikko, kon al. mikkeli, in Ns. nomen viri *Michaël*.

Mikä et mikään pron. vide sub mi.

Millainen l. millinen, isen Na. vide sub mi.

milloin, milloinka prtcl. vide ibidem.

mimmoinen, isen Na. ibidem.

Minaan, nata V. *stanno obduco* e. c. vas, G. verzinnen (tinaan).

minaus, ukſen Ns. *obductio ope stanni*, G. Verzinnung.

Miniá, án Ns. *nurus*, uxor filii, futura materfamilias, G. Schwiegertochter.

Minne prtcl. vide sub mi.

Minttu, tun Ns. (Sv. mynta) *mentha arvensis*, G. Münze (Pflanze).

Miná, minun pron. person. *ego*, G. ich, pl. me, meidán *nos*, G. wir, it. Genit. minun, meidán (æque ac Græcor. *εμου* et *ἡμων*) exprimunt Lat. *meus* et *noster*, G. mein, unser, cfr. Grammat.

Mirri, in Ns. *felis* catus, G. Katze, it. al. *potus vilis*, vappa, G. schlechtes Bier.

Miſtaan, tata V. (Sv. mista) *perdo*, deperdo, *amitto*, G. verlieren (kadotan), al. id, ac meſtaan.

miſtaus, ukſen Ns. *amissio*, perditio, G. das Verlieren, Verlust.

Mitali, in Ns. (peregr.) *metallum*, æs caldarium, G. Metall.

mitalinen, iſen Na. *ex metallo* confectus e. c. fibula, G. metallen.

Miten l. mitenká Adv. a miká sub mi.

Mitta, tan Ns. (Sv. mått) *mensura* linearum, planorum et solidorum (frumenti, fluidi etc.), *instrumentum* l. *vas mensurandi*, norma, G. Maass, mitta-puu l. -riuku pertica.

mittainen, iſen Na. *alicujus mensuræ*, G. von der Grösse, non nisi cum Genit. e. c. ſormen mittainen longitudine digiti, miehen mittainen, kynárán mittainen.

mittaan, mitata V. *mensuro*, *metior*, mensurà probo, G. messen, inde *mensurâ definio* l. describo, G. Maass nehmen, mittaan maata solum in censum metior.

mittaelen l. mittailen, lla al. mittelen, tellá Vfr. idem.

mittaus, ukſen Ns. *mensuratio*, mensio, G. das Messen.

mittari, in Ns. *mensor*, G. Messer, maas mittari geometra.

Mitátöin, tömán Na. et mitättömyys, yyden Ns. vide sub mi.

Moihkari, in Ns. id. ac muihkari.

Moija, an Ns. id. ac muija.

Moikka, kan Ns. Run. id. ac miekka.

Moiliainen l. moilinen, iſen Ns. *rapæ varietas* oblonga, G. länglicht Rübe, al. *daucus carota*, G. Möhre.

Moinen, iſen Na. (contr. pro muotoinen) *alicujus formæ*, G. ähnlich, geformt, non nisi cum Genit. e. c. minká moinen l. mimmoinen qualis, ſen moinen l. ſemmoinen talis, kunka-moinen l. kummoinen, cfr. möinen, it. katſo mointa (pro moišta) muotoa ecce talem formam.

moinnan, ntaa V. (qs. pro muodonnan *formo*, formam cui debitam do, *adformo*, G. formen, gestalten.

Moiſio, on Ns. Nyl. *villa nobilis*, prædium honoratiorum, G. Herrenhof, it. al. *ager recens* cultus, *villa nova*, colonia, G. Neubruch, neuangelegter Bauerhof, it. al. *agellus* domo *vicinus*, hortus, G. Ackerchen.

moiſikki, kin Ns. *homo nobilis* l. honoratior, G. Herr, Edelman.

Moiskahdan, htaa Vs. *labor cum sonitu*, G. platschend fallen.

Moitin, ttia V. *culpo*, *vitupero*, improbo, inde *rejicio* e. c. cibos, aversor, G. tadeln, verwerfen.

moitet, itteen Ns. *culpatio*, *vituperatio*, *rejectio*, G. Tadel, Verwerfung, moiteh-kalu res rejectanea.

Mojahdan, htaa Vs. *sonum edo* subitum *graviorem*, G. dumpf lauten, al. *resono*, G. wiederschallen.

mojahdus, ukſen Ns. ejusmodi *sonus* l. *echo*, G. dumpfer Laut, Wiederschall.

mojuan, uta V. *murmuro*, ægre fero, G. murren.

Mojotan, ttaa V. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde jalkaani mojottaa pes dolet.

mojotus, ukſen Ns. *doloris excitatio*, *dolor*, G. Schmerz.

Mokola, an Ns. id. ac mukula.

Mokoma, an Na. id. ac mukoma sub muka.

Molempi, emman Na. Compar. cujus vero non nisi pl. occurrit molemmat, mpain *ambo*, *uterque*, G. beide, molemmat tulewat, inde tehdään molemmin (Adv.) faciamus *bini*.

Molin, ia V. id. ac moitin l. molokſun.

Molli, in Ns. Torn. id. ac waſu.

Molokſun, na V. *vitupero, rejicio*, ægre fero, murmuro, G. tadeln, murren, verwerfen.

Moni, nen Na. *nonnullus*, pl. *multi*, haud pauci, G. mancher, moni mies luulee nonnullus vir putat l. non pauci putant, eli mouta päiwää vixit non paucos dies, inde monen-kaltainen multimodus, monen-kertainen multiplex, monen-karwainen multicolor, monen-lainen multifarius, monen-muotoinen multiformis etc. it. monin (Adv.) kerroin al. monesti al. monta kertaa *pluries*, sæpenumero, G. manchmal, oft.

moninainen, iſen Na. *multiplex, varius*, G. mannigfaltig, mancherlei, kuinka moninainen quotuplex, moninaiſet waarat pericula multigena, varia, moninaiſesti multifarie.

monikahta l. rar. moniahta, hdan Na. *nonnullus, nonnemo*, G. mancherlei, nicht wenige, monikahdat ſyyt causæ multæ, variæ, haud paucæ, monikahtoina päiwinä haud paucis diebus, monikahdat ſanowat non pauci dicunt, it. Wib. mene moniahta abi homo varie singularis, detestandus, G. scheusslich.

monikahtain, tamen l. taman Na. idem.

moniaa l. monaa, aan al. monia, an Na. idem, cujus tamen Singl. occurrit max. adverbialiter e. c. moniaallen l. monaallen l. moniallen niitä menee plures l. varias in partes abeunt, niitä näkyy moniaalla l. monialla apparent pluribus in locis, moniaalta l. monialta niitä tulee ex pluribus locis, variis partibus, rikou moniaaksi l. monaaksi plures in partes frango, moniaasti l. monaasti l. rar. monaisti pluries, sæpe: Plur. moniaina päiwinä nonnullis l. variis diebus, ſiellä nähdään moniaita varia ibi experimur, moniaat ſanowat.

moninaiſuus, uuden Ns. *indoles multigena*, G. Mannigfaltigkeit, taudin moninaiſuus varia morbi genera.

monenſi contr. moneš, nennen Na. *quotus in ordine* l. numero, G. welcher in der Zahl, moneſko on quis in serie, kuinka monen quotus.

monittelen l. monettelen, tella Vfr. *pluries* l. repetitis vicibus quid *ago, repeto*, multiplico, G. vervielfältigen, wiederhohlen, al. *in plures* partes *divido*, G. zertheilen, inde monitellen repetendo, pluries, sæpius.

Monna, an Ns. *matrona* vetula, G. ehrbare bejahrte Frau.

Monni, in Ns. *silurus* glanis? G. Wels.

Mounin, ntia V. id. ac moitin, molin, matkin.

Montoinen, iſen Ns. *carcer subterraneus* quondam Uloæ.

Moona, an Ns. id. ac muona.

Mootti, tin Ns. id. ac muotti.

Morakka, kan Ns. id. ac muro, murokka.

Moriſen, ista V. *murmuro* ut canis, inde *ægre fero*, G. murren.

Moro, on Ns. *lapis fragilis*, G. verwitterter Stein, al. moro-kiwi, rapa-kiwi.

Morſian, anen Ns. *sponsa*, G. Braut, morſian-huonet domus nuptiarum, morſian-kruunu serratula tinctoria.

morſius, uden Ns. *status sponsæ*, G. Brautstand.

Mortteli, in Ns. (Sv. mortel) *mortarium*, G. Mörser.

Moska, an Ns. *multitudo rerum* negligenter coacervatarum e. c. cibariorum, al. *colluvies sordium*, G. Gemengsel.

moskaan, kata V. *negligenter congero*, G. unordentlich anhäufen.

moskali, in Ns. *homo sordidus*, G. Schmutzbartel.

Moskuri, in Ns. *malleus* l. *clava* qua cunei intruduntur, G. Keule um Keile einzuschlagen.

Moſſaan, ſata V. rar. *osculor*, G. küssen, al. id. ac moskaan.

Moſuan, uta V. labiis consertis *manduco*, inde *confuse loquor* ut manducans, G. kauen, undeutlich sprechen.

Mouhet, een Ns. Tav. max. pl. mouheet *pisciculi parvuli* in lacubus, G. kleine Fische: num id. ac ſiniäinen l. kuoret.

Mouhia, an Na. *solutus*, haud compactus e. c. ager, *friabilis*, facile dissolubilis, G. mürbe, locker (möyhiä).

mouheus, uden Ns. *indoles soluta* l. friabilis, G. Mürbigkeit.

Moukka, kan al. moukari, in Ns. *malleus maximus*

ximus fabrorum, tudes major, G. grosser Hammer.
moukkaan l. moukaan, kata V. tali *malleo tundo*, inde *resono*, G. mit dergl. Hammer schlagen, dumpf schallen.
Moukki, kin Ns. *massa fermentans hordeacea*, qua pili ex pellibus subigendis abraduntur, G. Beitzbrühe.
Moukku, kun Ns. id. ac maukku.
Mouru, un Ns. id. ac mauru.
mouruan, uta V. id. ac mauruan, inde ſuos let mouruawat intestina latrant.
mourutan, ttaa Vf. talem *sonum cieo*, G. mauenden Ton geben.
Mua Ns. muallen, mualla, mualta id. ac muua, muuallen etc.
Muet, een Ns. id. ac muihet.
Muha, an al. muho, on al. muhu, un Ns. *terra paludosa, soluta*, colendo inutilis, G. Sumpferde, it. al. *farrago mixta*, congeries soluta, G. Gemische.
muhet, een al. muhi, hen Ns. idem.
muhia, an Na. *solutus*, haud compactus e. c. humus, G. locker.
muhju, un Ns. id. ac muha.
muhjuinen, iſen Na. id. ac muhia, al. *ex farragine* mixta constans e. c. tumulus, G. vermischt.
Muhka, han Ns. id. ac maukku.
Muhkia, an Na. *mente tumidus, superbus* e. c. vir, *animosus* e. c. miles, alacer e. c. equus, inde *magnificus*, egregius e. c. domus, G. hochmüthig, muthig, stolz, prächtig.
Muidin, tia V. *proficiscor*, iter facio, G. reisen, wandern, muitii jokia per amnes procedit, tähtee muitimaan.
Muihari, in Ns. id. ac muihkari.
Muihet, een Ns. *sputamen* l. *virus* serpentis, G. Schlangengift.
Muihaelen, lla Vfr. *iracundus incedo*, austerus l. *torvus sum*, G. zornig l. finster seyn, käwelen muihaelen (muihuttelen).
Muihkari, in Ns. (qs. pro muhkari a muhkia) *homo superbus, petulans*, G. muthwilliger Mensch.
Muihuttelen, tella Vfr. id. ac muihaelen.
Muija, an Ns. id. ac monna.
Muikia, an Na. *acidus, acer* e. c. acetum, oxygala, G. sauer, säuerlich.
muikeus l. muikius, uden Ns. *indoles acida*, G. Säure.
muikenen l. muikean, keta l. jeta Vm. *acesco*, G. sauer werden.
muikoan, kota l. jota al. muikistun, ua Vm. idem.
mujet, een Ns. *acor*, acrimonia, G. Säure, inde al. id. ac muihet, cfr. infra.
mujakka, kan Ns. *massa farinaria* tenuis et *acida*, puls acida et fermentans, G. säuerlicher Teig l. Brühe.
mujotan, ttaa Vf. *acidum reddo*, G. sauer machen.
muikaiſen, sta V. idem, inde *dolore afficio*, G. schmerzend machen, muikaiſi ſydántäni pectus dolore læsit.
muikistelen, lla Vfr. *os torqueo* instar ejus qui acidum quid gustavit, G. den Mund verziehen.
Muikkaan, kata V. id. ac muiskaan.
Muikkari, in Ns. id. ac muihkari.
Muikku, kun Ns. *salmo albula*, G. Stintenart, lohi-muikku varietas illius major.
Muikulainen, iſen Na. *teres* et *orbicularis* e. c. serpens, G. kreisförmig zusammengerollt.
Muina, an Ns. rar. *tempus pristinum*, quondam præteritum, G. vergangene Zeit, al. muina-aika, inde muinan l. muinain *quondam, olim, antiquitus*, G. vormals, ehemals.
muinainen l. muinoinen, iſen Na. *pristinus*, qui olim (haud nuper) fuit, *priscus*, perantiquus, G. vormalig, ehemalig.
muinallinen, iſen Na. idem.
muinen l. muinoin l. muinon prtcl. id. ac muinain, ennen muinen jam dudum.
Muiskaan, kata V. *proterve* l. lascive *osculor*, os ad osculandum præbeo, G. schmatzend küssen.
muiskelen, lla Vfr. idem.
muiskaiſen, sta Vs. idem de actu subito.
muiskaus, uksen Ns. talis *osculatio, osculum*, G. schmatzender Kuss.
Muisto, on Ns. *memoria*, et reminiscendi facultas et res memoria concepta, *recordatio*, inde *monimentum*, G. Gedächtniss,

dâchtniss, Erinnerung, Denkmal, muistoksẽni in memoriam mei, muisto-merkki index l. signum memoriam cujus rei referens, muisto-patsas columna memorialis, jälki-muisto monimentum residuum, eunen muistoa memoriam superans, ante ultimam memoriam, muistoruoho thymus serpyllum.

muisti, in Ns. Botn. idem, muistin-aikani tempus memoriæ meæ i. e. quousque memini.

muistoinen, isen Ns. dim. idem, max. *monimentum* minus, it. Na. *ad memoriam pertinens*, memorialis, G. zum Gedâchtniss gehörig, sed non nisi in Compos. e. c. hywä-muistoinen memor, memoriosus, yli-muistoinen memoriam superans, perantiquus, heikko-muistoinen memoriâ debilis i. e. immemor.

muistan, aa V. *memini, reminiscor*, recordor, G. sich erinnern, inde *memoria teneo, scio*, G. verstehen, kennen, muistan lukea possum legere, muistan raamatuita biblia sacra intelligo, in iis sum versatus, muistettawa memorabilis, muistamatoin immemor.

muistelen, lla Vfr. idem.

muistun, ua Vm. *in memoriam revenio* l. *succurro*, G. ins Gedâchtniss kommen, einfallen, muistuu mieleeni mihi succurrit, ei muistu minullen haud est mihi in memoria.

muistutan, ttaa Vt. *in memoriam revoco, commemoro*, moneo, G. erinnern.

muistuttelen, tella Vfr. idem.

muistutus, tuksen Ns. *commemoratio*, G. das Erinnern.

Muitera l. muittera, an Na. *elegans, ornatus*, comtus, inde *eximius*, egregius, G. geschmückt, prâchtig, vorzüglich.

Muja, an Ns. Sav. *terra soluta* l. aratro mota in superficie agri, G. Stauberde, al. id. ac muha.

mujet, een Ns. idem, mujeh-maa, al. id. ac muihet, cfr. sub muikia.

mujakka, kan Ns. idem, cfr. sub muikia.

muju, un Ns. idem, al. id. ac muha, al. *humus lapillis abundans*, locus lapidosus, congeries lapillorum, G. Erde voll Steinchen.

mujuinen, isen Na. *lapillis obrutus*, lapidosus e. c. humus, ager, G. steinicht, voll Steinchen.

Mujustelen, lla Vfr. id. ac muihuttelen.

Muka prtcl. Olon. Carl. Sav. fere *nimirum, scilicet*, G. freilich, kann man denken, e. c. mitä muka tiet (pro teet) quidnam facis scilicet, mitä muka tiiät (pro tiedät), on muka olewinaan (pro olewanansa) putat se nimirum esse magni momenti.

mukahdan, htaa Vs. *verbulum edico*, quam brevissime respondeo, G. ein Wörtchen sagen, mucksen, ei mukahda mitään ne verbulum quidem emittit.

Muka, muan Ns. rar. *conforme* l. *congruens quid*, G. etw. Gemässes l. Passendes, on mielen muka est menti conveniens l. acceptum, unde Illat. mukaan involvit Lat. *convenienter, secundum, juxta*, G. gemäss, nach, e. c. mielen mukaan juxta mentem l. voluntatem, luontoni mukaan naturæ convenienter, tuulen mukaan secundum (haud adversus) ventum, tähän mukaan huic convenienter i. e. hoc modo, it. mukaan et muassa exprimunt Lat. *simul eum, und cum*, G. zugleich mit, e. c. tule mukaani veni simul cum me, kulkee muiden muassa progreditur una cum aliis, on muassamme est nobiscum.

mukainen, isen Na. *conveniens, conformis*, G. gemäss, ähnlich, übereinstimmend, non nisi cum Genit. e. c. mielen mukainen menti conveniens, juxta l. secundum arbitrium, inde *aptus*, G. passend, schicklich, mukaisesti convenienter, apte.

mukawa, wan Na. idem, inde *aptus, commodus*, nec non *concedens*, ad alius voluntatem sese accommodans, *obsequens*, G. passend, bequem, füglich, mukawa neuwo consilium aptum, mukawasti apte, mukawampi aptior, mukawin aptissimus.

mukama l. Sav. mukoma, an Na. idem, (mokoma), minkä mukama cujus formæ, qualis, sen mukoma talis, ejusmodi, inde aliis *antecellens* qua et bonam et malam formam l. indolem, *egregius*, G. andere übertreffend, ansehnlich, ausge-

ausgezeichnet, mukama mies vir spectabilis, mukama mäki declivitas vise præceps, mukama kirkko templum *conspicuum*, amplum, mukoma hanket inceptum *insigne*, it. mene mukoma abi *homo nequam*, G. Lümmel, it. Compar. wirka mukomampi munus magnificum.

mukomatoin, ttoman Na. car. *haud conspicuus*, *non excellens*, G. unansehnlich, inde mukomatoin asia res nullius pretii, nauci.

mukaan, muata V. *ad formam alius* quid *flecto*, convenientem reddo, *formo*, adformo, *accommodo*, G. nachformen, anpassen, fügen, mukaa itseši flecte te ad nutum alius, *concede*.

mukaiseu, šta et mukailen, lla Vfr. idem.

mukaun, uta al. mukaannun, utua Vm. *flecto ad formam* alienam, *conveniens* l. *aptus* l. *commodus fio*, *concedo*, G. sich fügen, nachgeben, übereinstimmen, etwát mukau haud sese accommodant inter se, haud conveniunt.

Mukellan, ltaa V. *sub aquis nato*, *urinor*, G. tauchen, untertauchen, inde fig. *clam me subduco*, G. sich wegschleichen (šukellan).

mukellun, ltua Vm. Caj. *sub aquam præceps mergor*, *subito excido* l. *evanesco*, G. plötzlich untertauchen l. verschwinden.

Mukšu, sun Ns. id. ac maukku.

Mukšahdan, htaa Vs. *subito labor cum sono* tremulo, G. platschend niederfallen, meni mäen allen että mukšahti, nuora mukšahtaa poikki funis abrumpitur cum fragore.

Mukula, an Ns. *tuber*, G. Knollen, nauris-mukula rapa nondum adulta, poika-mukula puer parvulus.

Mukuutan, ttaa V. *manduco* instar leporis, G. kauen.

Mulahdan, htaa Vs. et mukahtelen, lla Vfr. *subito inurino* ut avis, *subnatans prorruo* ut piscis, G. plätschernd tauchen.

mulailen, lla Vfr. idem, kala mulailee piscis nando undas movet.

Mulištan, aa V. id. ac mullištan.

Mulištun, ua Vm. Caj. *animo æger* l. *iracundus fio*, G. mürrisch werden.

Muljakka, kan Ns. *pituita* lubrica, G. Schleim.

Muljuan, uta V. *res everto*, *subverto* (mulištan), muljuan muuria murum *demolior*, G. umwerfen l. stürzen.

muljailen, lla Vfr. idem, al. id. ac mulailen.

muljahdan, htaa Vs. subito *evertor*, *corruo*, G. umgeworfen werden, umfallen, muuri muljahti murus subito collabebatur.

muljet, een Ns. *eversio*, *demolitio*, *ruina*, G. Umwerfung, Umsturz, it. Run. rar. id. ac muihet.

Mulkkaan, kata V. *transfero ex loco in locum* e. c. domos, *inverto* e. c. ordinem, *immuto*, transpono. perverto res, G. in andere Ordnung stellen, verwechseln, verändern.

mulkkaelen l. mulkkailen, kailla Vfr. idem.

mulkkaus, uksen Ns. *translatio*, *transpositio*, *inversio*, immutatio, perversio, G. das Stellen in andere Ordnung, Verwechselung, Veränderung, inde monet mulkkaukset variæ vicissitudines l. mutationes.

mulkka, kan al. mulket, kken Ns. idem.

mulkkaun, uta Vm. *invertor*, *pervertor*, *immutor*, transponor, G. verwechselt l. verändert werden.

Mulko, on Ns. *homo oculos* habens *prominentes* l. qs. retortos, G. Mensch mit ausstehenden Augen, al. mulkosilmä.

mulkoinen, isen Na. ejusmodi *oculis ornatus*, G. ausstehende Augen habend.

mulkoilen l. mulkailen, lla Vfr. *oculis* talibus *prospicio*, G. mit dergl. Augen blicken.

Mulkku, kun Ns. *scrotum*, G. Hodensack, mulkut *testiculi*, G. Hoden, šuoli-mulkku hernia, majawan mulkku castoreum, it. al. mulkku-silmä id. ac mulko-silmä.

mulkutan, ttaa Vf. *scroto* l. *testiculis privo*, *castro*, G. entmannen, it. al. mulkutettu *testiculis ornatus*, G. mit Hoden versehen.

Mull,

Mulli, in Ns. *bos juvencus*, G. junges Rindvieh, mulli-warsa pullus equi *anniculus*.

mullikka l. mullukka, kan Ns. idem.

mullinen, isen Ns. dim. idem.

Mullistan, aa V. *everto* e. c. humum, *subverto*, *demolior* e. c. muros, *perturbo* res, G. umwerfen, umwenden, umstürzen.

mullistelen, lla Vfr. idem.

mullistus, uksen Ns. *eversio* etc. G. Umwerfung.

mullistun, ua Vm. *evertor*, *subvertor*, *perturbor*, G. umgeworfen werden.

mullin mallin al. rar. mullo malli prtcl. *subversim*, in ordine turbato, temere, G. durch einander, owat mullin mallin.

mullahdus, uksen Ns. *ictus* l. *contusio ex subversione* l. lapsu, G. Stoss vom Fallen, lapsi saa mullahduksia.

Mullo, on Ns. et mulloinen, isen Ns. dim. *salmo fario*, G. Forelle, al. lohen mullo.

Mullostan, aa V. id. ac mullistan.

Muloksun, ua Vm. id. ac moloksun.

Multa, llan Ns. (Sv. muld) *humus*, *pulvis* terræ, G. Stauberde, musta-multa, ruoka-multa, savi-multa, hiukka-multa variæ terræ species, multa-seinä agger terrenus, multa-pääsky hirundo riparia.

multainen, isen Na. *pulvereus*, *terreus*, *pulverulentus*, G. reich an Stauberde, aus Stauberde.

multaan, llata V. *terrâ operio*, humo occata obruo, subaro, G. mit Erde bedecken, unterackern.

mullin, ltia V. *terram exhaurio* l. *ejicio* e. c. ex fossis agrorum, G. von Erde reinigen.

multioin, omen Ns. *vomer* aratri terram emovens, G. Pflugschaar.

multuri, in Ns. *furca* aratri bifida terram ex lira dimovens, G. Streichbret am Pfluge.

Mummu, un Ns. (Sv. mormor) *anus vetula*, *materfamilias senex* al. *avia*, G. alte Frau l. Wirthinn, Grossmutter.

Muna, an Ns. *ovum*, G. Ei, muna-ruoka puls ex ovis, munan ruska vitellus, munan walkia l. -walkoinen albumen, kana on munassa gallina est ovo gravata, inde silmän-muna *globus* oculi, G. Augapfel, maan-muna lycoperdon bovista, kullin-muna testiculus, muna-kuu id. ac munas-kuu, muna-kivi lapillus oviformis.

munuainen, isen Ns. dim. idem, max. *globus* l. album oculi, al. id. ac munuinen.

munuinen l. munoinen, isen Ns. dim. idem, max. *globus renis*, G. Niere, al. *testiculus*, G. Hode.

munas, aksen Ns. *globus* renis, munas-kuu adeps renis al. *ren*, G. Niere.

munin, ia V. *ova pario*, G. Eier legen.

munitan, ttaa Vf. *facio ut* ova pariat, G. Eier legen lassen, zum Eierlegen bringen.

munukka, kan Ns. pr. id. ac muna, inde munukkani mi puerule l. fili, vox blandientis.

munukkainen, isen Ns. dim. idem, munukaiseni.

Munkki, kin Ns. (Sv. munk) *monachus*, cœnobita, G. Mönch, Klosterbruder, inde forte munkki-sirket lapilli lusorii puerorum.

munkkilainen, isen N. *quis* ex genere *monachorum*, monasterialis, G. mönchisch, it. al. *musca minor* valde stimulans, G. Fliegenart.

Munni, in Ns. Caj. *pollex* l. longitudo pollicis, G. Daumensbreite, Zoll (tuuma).

Munnottelen, tella Vfr. Caj. consertis labiis *mandueo*, G. kauen.

Munnu, un Ns. *virgo mythol.* sanatrix, G. mythol. Heilungsnymphe, it. rar. (Sv. mun) *os*, vox puerilis, G. Mund.

munnuinen, isen Ns. dim. idem, sokuri-munnuinen.

Muo Ns. muollen, muolla, muolta id. ac muna, munallen etc.

Muokkaan, kata V. *multo et continuo labore* quid *præparo*, G. mühsam bereiten, e. c. muokkaan nahkaa *tundendo subigo* corium, muokkaan peltoa agrum subigo l. præparo arando et glæbas frangendo, tauti muokkaa ruumiin morbus frangit corpus, inde *operosus quid ago*, G. etw. mit Anstrengung machen l. betreiben, muokkaan wenhettä navigium fabricor l. construo, muokkaan waatteitani vestes

vestes diligenter adorno, muokkaan asioja res gero, negotia procuro.

muokkaelen l. muokkailen, lla Vfr. idem.

muokkaus, uksen Ns. *molesta præparatio* rei, *subactio* corii, *paratio* e. c. agri, *labor indefessus*, operosa rei peractio l. curatio, G. mühsame Bereitung l. Anstrengung l. Betreibung.

Muona, an Ns. (Sv. månadskost) *victus* l. *res cibariæ* operariorum, inde *alimentum*, cibus, G. Nahrungsmittel, Kost.

Muori, in Ns. (Sv. mor) *mater*, max. *matrona*, G. Mutter, Matrone.

muoritan, ttaa Vf. et muorittelen, tella Vfr. *matris* l. *matronæ nomine compello*, G. Mutter benennen.

muoritus, uksen Ns. ejusmodi *compellatio*, G. dergl. Benennen.

Muoto, don Ns. 1. *facies* rei *externa*, *forma* rei, G. Gestalt, Aussehen, kaunis muoto *species* pulchra, muuttaa muotonsa faciem immutat, muodoksi speciei externæ causa, ei muotoakaan ne species quidem, ne gry quidem, inde 2. *modus* l. *ratio* rei *agendæ*, G. Art, Weise, yhdellä muotoa uno eodemque modo, monella muotoa l. muodolla multimodis, ei millään muotoa nullo modo, haud quaquam, kaikella muotoa omnimodo, ante omnia, haud aliter, niin muodoin eo modo, ita quidem.

muotoinen, isen Na. *alicujus formæ*, G. gestaltet, ähnlich, non nisi cum Genit. e. c. minkä muotoinen cujus formæ, qualis, sen muotoinen talis, yhden muotoinen unius formæ, uniformis, similis, kauniin muotoinen pulchri referens speciem, isänsä muotoinen patri similis: Nb. sæpe contrahitur in moinen l. mutata vocali in môinen, et coalescit cum Pronominibus e. c. mimmoinen, kummoinen, semmoinen, tämmôinen vide moinen et môinen.

muotoisuus, uuden Ns. *alicujus similitudo*, G. Gestaltung, Ähnlichkeit, e. c. kauniin muotoisuus similitudo l. species pulchri.

muodollinen, isen Na. *speciem* l. *formam habens* max. bonam, G. (gute) Gestalt habend, muodollinen mies vir *modicus*, *mediocris*, G. ziemlich tauglich, mittelmässig.

muodollainen, isen Na. idem, muodollainen ääni vox haud spernenda.

muodollisuus, uuden Ns. *indoles modica* l. *mediocris*, G. Mittelmässigkeit.

muodotoin, ttoman Na. car. *forma carens*, *informis*, *immodicus*, immoderatus, insolitus, G. ungestaltet, unförmlich, unmässig, ungewöhnlich, muodottomasti ultra l. præter modum.

muodottomuus, uuden Ns. *defectus formæ* l. *modi*, *informitas*, *immoderatio*, G. Unförmlichkeit, Unmässigkeit.

Muotti, tin Ns. *forma fusorum*, in qua metalla funduntur, G. Giessform (upokas), inde *formula* l. exemplum ad quod quid formatur, G. Muster.

Mura, an Ns. *rudus*, *glarea*, G. Schutt, Gemüll, suo-mura terra paludosa, lastun-mura.

Murahdan, htaa Vs. *subito murmuro* ut canis, *obmurmuro* ut homo iracundus, G. murren.

murahdus, uksen Ns. *murmuratio*, G. das Murren.

Mureh, een Ns. Sav. id. ac murhet.

murehdin, htia al. murehdun, htua V. vide sub murhet.

mureksun, ua al. mureksin, ia Vm. vide ibidem.

Murennan, ntaa V. vide sub muru.

Murha, an Ns. *homicidium*, *cædes consulto patrata*, G. Mord, murha-mies homicida, murha-poltto excitatio incendii.

murhanainen, isen Ns. *homicida*, G. Mörder.

murhallinen, isen Na. *sanguinarius*, *crudelis*, G. mörderisch.

murhaan, hata V. *trucido*, hominem consulto interficio, G. morden.

Murhet, een l. Sav. mureh, een Ns. 1. *ægritudo animi*, *mœror*, *mœstitia*, tristitia, G. Sorge, Traurigkeit, Betrübniss, on murheissansa est dolore mentis gravatus, mureh-päiwä dies tristis, inde 2. *luctus funereus*, G. Todtentrauer, murheh-wäki comitatus funeris, murehwaatet vestis pulla in funere, 3. *cura intenta* de re, G. Kummer, Sorge, pidän

dán l. kannan l. náen murhetta ſiitá curam ejus ago l. gero, curam in id impono, murheen-pitó l. -nákó curæ actio.

murheellinen l. murehellinen, iſen Na. *mœstus, tristis; lugens;* cura rei *anxius*, G. traurig, bekümmert.

murheinen l. murehinen, iſen Na. idem.

murheelliſuus, uuden Ns. *indoles* mentis *mœsta* l. *tristis*, G. Traurigkeit.

murheetoin l. murretoin, ttoman Na. car. *mœroris* l. *luctus* l. *curæ expers*, inde *non mœrens* nec *lugens, incuriosus*, G. sorglos, kummerlos, it. *mœrorem* l. *luctum* l. *curam non afferens* e. c. res, G. keine Sorge l. Trauer machend.

murheettomuus, uuden Ns. *incuria*, G. Sorglosigkeit.

murhehdin l. murehdin, htia l. Abol. murhetin, ttia V. *mœreo, tristis sum, lugeo*, it. *curam ago* l. gero, G. sorgen, trauern, Kummer haben.

murhehdun l. murehdun, htua al. murhetun, ttua V. idem.

murekſin, ia al. murekſun, ua Vm. *tristis fio, mœrore afficior*, G. traurig werden.

Murhu, un Na. (Ilmola) *crassus qua ventrem*, pinguis, ventrosus, G. dickbäuchig.

Muria, an Na. vide sub muru.

Muriſen, ôta V. *murmuro* ut canis, ursus, G. murren, brummen.

muriſtan, aa V. et muriſtelen, lla Vfr. *murmur cieo, murmuro*, G. Gemurre erregen.

Murjaani, in Ns. (Sv. morian) *Aetiops*, homo nigri coloris, G. Mohr.

Murkina, an Ns. *jentaculum*, G. Frühstück, it. Sav. *cœna meridiana*, G. Mittagsmahl.

murkinoitſen, ita V. *jento*, G. frühstücken.

Muro, on Ns. *salmo lavaretus*, G. Schnepel, it. al. *alsine media*, G. Samenkraut.

murokas, kkaan al. murokka, kan Ns. *salmo albula*, G. Stintenart, al. *salmo lavaretus*, G. Schnepel.

Murran, rtaa V. flectendo *frango* durum quid, G. biegend brechen, zerbrechen, murran palaiſikſi in fragmina *confringo* e. c. panem, murran poikki in duas partes flectendo *rumpo* e. c. baculum, murran lukun auki seram effringo, inde *flecto*, G. biegen.

murtelen, rrella Vfr. idem.

murret, rteen Ns. *fractio, fractura, ruptura*, G. Zerbrechung, Bruch, Beugung, kielen-murret infractio sermonis, dialectus, taudin-murret crisis morbi, ilman murret variatio tempestatis, tien murret anfractus viæ, it. al. id. ac murrokko.

murto, rron al. murros, okſen Ns. idem, murto-puut arbores vento fractæ.

murrokko l. murrekko, kon Ns. *silva*, ubi arbores sunt vento defractæ et transversim collapsæ, *multitudo arborum* l. *ramorum defractorum* et collapsorum, G. Ort voll zerbrochener Bäume.

murrotoin, ttoman Na. car. *frangi nescius*, G. unzerbrechlich.

murratan, ttaa Vf. *facio ut* frangatur, G. brechen machen.

murrun, rtua Vm. *frangor, rumpor*, nec non *flectior*, G. gebrochen l. gebogen werden, ſydán murtuu murheesta cor rumpitur mœrore.

Murrutan, ttaa V. *murmuro*, murmurans loquor l. queror, G. murren, jammern, itkee murruttaa.

murrus, ukſen Ns. *mentis indoles murmurans*, indignatio, tristitia, G. mürrische, traurige Laune, on murrukſiſsa est iracundus l. tristis, tuli murrukſiin.

Murska, an Ns. penitus *fractum* l. *contusum quid*, in minuta laceratum, G. etw. Zerstückeltes, Zertrümmertes, ſyön murskakſi penitus frango l. contundo durum quid, on murskana est contusus.

murskaan, kata V. *in minuta frango*, plane contundo durum quid, G. zertrümmern, zerstückeln.

murskaelen, lla Vfr. idem.

murskaus, ukſen Ns. ejusmodi *fractio* l. *contusio*, G. Zertrümmerung.

Murſu, un Ns. Sav. Ul. *squali species*, cujus ex cute corium paratur, G. grôssere Fischart, murſun nahka.

Murteun, uta Vm. *abortum patior*, fetum præmaturum gigno, G. missgebähren.

murteutan, ttaa Vf. *curo ut* abortum faciat,

ciat, in causa sum abortus, G. missgebähren machen.

Muru, run Ns. *fragmen minus, frustulum*, G. Stückchen, Brocken, kyön muruikſi in fragmina contundo, leiwän muru frustum panis, hieta-muru granum arenæ, inde pelto-muru portio l. striga minor agri, kylän muruja dona quæ domum venientes puerulis minutim distribuere solent.

muruinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *frustulis abundans, ex frustulis constans*, G. brockenvoll, von Brocken.

muria, an Na. *in frustula facile abiens, fractu facilis, friabilis*, solutus e. c. ager, G. locker, bröcklich.

murenen, reta al. murennun, ntua Vm. *in frustula* l. minuta *solvor, frangor*, G. sich zerbröckeln.

murennan, ntaa al. muretan, ttaa V. *frango in frustula* plura, *contundo* in minuta fragmina, *divido* in partes minores e. c. agrum, G. bröckeln, zerstückeln.

murentelen, nnella Vfr. idem.

murennus, ukſen Ns. talis *fractio*, inde *fragmen*, G. Bröckelung, Brocken.

Muruotti l. muruutti, tin Ns. (Sv. morot) *daucus carota*, G. Möhre (porkkana).

Muſerran, rtaa V. *comprimendo frango* in frustula, contundo in minuta, G. zerdrücken, zerquetschen (ruſennan).

muſertelen, rrella Vfr. idem.

muſerrus, ukſen Ns. *fractio* ope compressionis, *contusio*, G. das Zerdrücken, Zerquetschung.

muſerrun, rtua Vm. *frangor* l. *contundor*, G. zerquetscht werden.

Muskula, an Ns. Run. *vasculum* condendis medicaminibus, G. Salbenbüchse.

Musta, an Na. *niger, ater*, G. schwarz, musta kettu vide kettu, musta kärmet coluber prester, musta rastas turdus merula al. sturnus vulgaris, musta ſuorſa anas fusca, musta tiiro sterna nigra, musta tikka picus martius, musta-kanſa id. ac mustalainen, mustat päivät dies tristes, it. Ns. *atramentum* scriptorium l. sutorium, G. Schwärze, schwarze Farbe, onko mustaa tolpoſſa, it. musta-pää eriophorum vaginatum, musta-tauti morbi species equini in ore, al. zelotypia, musta-ſaaren kaupunki urbs Wasæ in paroecia Musta-ſaari.

mustainen, iſen N. dim. idem, max. *atramentum*.

mustalainen, iſen N. *Cingarus*, G. Zigeuner.

mustuus, uuden Ns. *nigredo*, G. Schwärze.

mustanema l. mustelma, an Ns. *livor* in corpore ex ictu, G. Blaumaal.

musti, in Ns. *canis* l. bos *niger*, G. schwarzer Hund l. Ochs, it. musti-lainen id. ac mustalainen, mustin kirjava nigro-variegatus.

mustiket, kteen al. mustikki, kin Ns. *vacca nigri coloris*, G. schwarze Kuh.

mustikka, kan Ns. *vaccinium myrtillus*, G. Schwarzbeere.

mustaan, tata al. mustan, aa V. *denigro*, atramento obduco, G. schwärzen.

mustun, ua Vm. *nigresco*, niger fio, G. schwarz werden.

mustenen, teta al. mustetun, ttua Vm. idem.

mustutan, ttaa Vf. *nigrum reddo*, inde *detraho* de quo, G. schwarz machen, schwärzen, verläumden.

Muta, dan Ns. *limus* nigrescens in palude l. fundo maris, G. Moder, Schlamm, it. al. *terra pulla*, G. Stauberde.

mutainen, iſen Na. *limosus*, G. schlammig.

Mutaiſen, sta Vs. subito *seco, disseco*, secando tero, G. hastig schneiden, mutaiſi mieleni mentem læsit.

mutelen, della Vfr. idem, mutelen mukkuja, it. al. id. ac mutuilen, al. id. ac mutiſen.

mutehloitſen, ita V. idem de actu continuo.

Muti, din Ns. *vestis ex pelle* rangiferi e. c. calceus l. chirotheca pilosa, G. Lapp-pelz.

Mutiſen, sta V. *hisco, mussito*, susurro, G. murmelnd sprechen.

mutina, an Ns. *mussitatio*, susurrus, G. das Murmeln.

Mutjutan, ttaa V. *voce vibrante cantillo* ut alauda, G. trillern (mutſutan).

Mutka, an Ns. *flexus, flexura*, anfractus e. c. viæ, *curvamen* e. c. arboris, G. Krümmung, Biegung, inde curvamen in

in agendo, *ambages*, technæ, G. Ränke.

mutkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *flexuosus*, *sinuosus*, curvaminibus frequens, G. voll Krümmungen, it. *ambagiosus*, versipellis, G. ränkevoll.

mutkiten l. mutkittain l. mutkitellen prtcl. *per ambages*, *sinuose*, G. in Krümmungen gehend, in die Krümme.

mutkaan, kata V. *flecto*, *deflecto*, *curvo*, sinuo, inde *detroqueo*, perverto, G. krümmen, beugen, verbiegen.

mutkin, ia V. *sinuose* l. in plura curvamina *flecto*, ut serpens repens, G. viele Krümmungen machen.

mutkaun, uta al. mutkaannun, ntua Vm. *incurvor* l. *flector*, inde a via *deflecto* l. *discedo*, G. sich krümmen, vom Wege abgehen.

mutkistun, ua Vm. *inflector*, *incurvor*, G. sich biegen.

mutkistan, aa Vf. et mutkistelen, lla Vfr. *inflecto*, *flexuosum reddo*, G. krümmen, voll Krümmungen machen.

mutkistus, ukſen Ns. ejusmodi *inflexus*, G. das Krümmen.

Mutſoi, on Ns. Olon. *sponsa*, uxor nova nupta, G. Braut, junges Weib.

Mutſutan, ttaa V. id. ac mutjutan.

Mutta prtcl. *sed*, *vero*, *autem*, G. aber, sondern, it. Botn. *verum*, *certe*, G. wahrlich, mutta menen certe abeo, mutta kuinka.

Mutti, tin Ns. Botn. *puls ex farina* et *minutali* carnis, G. Brühe von Mehl u. feingehacktem Fleisch.

Mutu, tuu Ns. *cyprinus aphya*, G. Spierling, al. mutu-kala.

Mutuilen, lla Vfr. labiis consertis *manduco* ut edentulus, G. mühsam kauen, ſyöpi mutuilee.

mutuſtelen, lla Vfr. idem.

Muu, muun Na. 1. *alius*, *alius quis*, G. ein andrer, pidän muuna miehenä puto esse alium virum, muilla mailla in terris aliis l. peregrinis, ei muuta kuin hywää non (aliud) nisi bonum, ei muutkaan contr. muutkaan ne alii quidem, 2. Ess. muuna adverbiascit e. c. muuna (sc. aikana) yksi muuna kaksi *aliquando* l. *jam* unus *jam* duo, G. einmal ss ein andres Mal, bald ss bald, muunanſa contr. muunans *aliàs*, alio tempore, G. zu einer andern Zeit.

muuan l. muuwan, amen Na. *alius quidam*, muuan weljeſi quidam fratrum aliorum.

muutama, an al. muutamainen, iſen Na. 1. *alius*, *nonnullus*, *quidam*, G. einige, der eine u. der andere, muutamat ſanowat nonnulli l. quidam dicunt, hinc muutamisſa heic et illuc, *passim*, haud ubique, G. hier u. da, muutamasti l. rar. muutamisti *aliquando*, *interdum*, G. bisweilen, it. 2. *aliis antecellens*, G. ausgezeichnet, e. c. leski muutamampi vidua spectabilis, sed sæpius in malam partem, *insolitus*, *tæter*, abominandus, G. hässlich, abscheulich, woi muutama ſinuaſi væ tibi detestabili, cfr. mukama.

muukama l. muukoma, an Na. idem, cfr. mukama.

muullainen, iſen Na. (ab muun et lainen) *alius indolis*, G. anderlei, anders geartet.

muukalainen, iſen Na. *alienus*, *peregrinus*, haud domesticus, G. fremd, ausländisch.

muunainen, iſen Na. *alius temporis*, *pristinus*, G. zu einer andern Zeit gehörig, cfr. muinainen.

muua, an Ns. defect. *alius locus*, G. ein andrer Ort, cujus hodie nonnisi hi Cass. occurrunt, mene muualle abi *aliorsum*, G. anderswohin, tulee muualta venit *aliunde*, G. anderswoher, on muualla est *alibi*, G. anderswo, cfr. mua et muo.

muulloin prtcl. *alio temdore*, *olim*, *quondam*, G. zu einer andern Zeit, ehemals, it. rar. *aliàs*, *aliter*, alio modo, G. auf andere Weise.

muulloinen, iſen Na. *alius temporis*, *pristinus*, haud hodiernus, G. ehemalig.

muutoin prtcl. *aliàs*, *ceteroquin*, *præterea*, G. anders, sonst, ausserdem, kuinka muutoin quid ergo, quidni, tein muutoin feci animi causa, ei muutoin haud alia conditione, it. on muutoinkin ſairas est vel aliàs æger, ei tule muutoinkaan ne præterea quidem venit.

muumne l. muunna prtcl. *aliorsum*, G. anderswohin.

Muuja, an Ns. id. ac muija.

Muulehdun l. muurehdun, htua Vm. *mucore obducor, rancidus fio* ut caro, G. ranzig werden.

Muurainen l. muurahinen, iſen Ns. *formica*, G. Ameise, muurais-peſá acervus formicarum, muurais-pihka mastiche, muurais-karhu ursus minor myrmecophaga.

muuriainen l. muurahainen, iſen Ns. idem.

Muurain, amen al. muurama, man Ns. *rubus chamæmorus*, G. Himbeere, al. *rubus arcticus*, G. Ackerbeere, it. al. maa-muurain rubus arcticus, ſuo-muurain rub. chamæmorus, on muuramella l. muuramessa abest rubos carpturus.

Muuri, in Ns. (Sv. mur) *murus, mœnia*, inde *domus lapidea*, G. Mauer, steinernes Haus, it. *caminus*, fornax, G. Feuerstätte, muuri-pääsky hirundo rustica.

muuraan, rata V. lateres calce vincio, *murum congero* l. *exstruo*, inde *muro cingo* e. c. urbem, G. mauern, ummauern.

Muutan, ttaa V. 1. *transfero in alium locum, demigro*, loco moveo, G. den Platz verändern, versetzen, aus- l. einziehen, wegräumen, 2. *muto in aliam formam, immuto, commuto, transformo*, G. umändern, umformen, verändern, wechseln, muutan muotoni vultum immuto, muutan waatteeni alias vestes induo, muutan hewoista equum alium loco alius trahæ adjungo.

muuttelen, tella Vfr. idem.

muutet, tteen Ns. *translatio* in alium locum, *demigratio*, G. Platzveränderung, Versetzung, Aus- l. Einziehung, it. *mutatio, immutatio, transformatio*, G. Umänderung, Umformung, Verwechselung, muuteh-waatet vestis alia induenda.

muutos, oſsen al. muutto, ton al. rar. muustin, ttimen Ns. idem, muutin-waatet.

muutun, ttua al. muuttaun, uta Vm. *loco moveor, transferor*, G. versetzt werden, it. *mutor, immutor*, transmutor, G. umgeändert l. verwechselt werden.

muunnun, utua Vm. idem, max. de vultu, muunutui kasvoilta mutabatur qua colorem faciei.

Myhin, hkiá al. myhyn, hhyá V. *mussito*, clam loquor, susurro, G. murmelnd sprechen, flüstern.

myhky-mähkin prtcl. *temere*, sine ordine, G. durch einander, unordentlich.

Mykky l. myky, kyn al. mykkyrá, án Ns. *convolutum quid*, G. zusammengebogener l. gewickelter Zustand, mone mykkyyn l. mykkyrään convolvitur, on mykkyrässá est convolutus ut serpens.

mykkyri, in Ns. *homo taciturnus* l. occultus, G. verschwiegener l. zurückhaltender Mensch.

Mykká, kán Na. *mutus*, G. stumm.

mykäisen, stá V. *ad silentium cogo*, inde *coërceo*, reprimo, G. verstummen machen, hemmen.

mykistyn, yá Vm. *obmutesco*, G. verstummen.

Mykrá, án Ns. Carl. Sav. id. ac myyrá.

Mykárá, rán Ns. id. ac mykky e. c. on mykárässá.

mykárrän, rtää V. *convolvo* l. contorqueo, G. zusammenwickeln.

mykárrys, ykſen Ns. *convolutio*, G. Zusammenwickelung.

mykárryn, rtyá Vm. *convolvor*, G. zusammengewickelt werden.

Mykáwá, wán Na. id. ac mukawa.

Mylyn, yá V. Caj. id. ac mylwin.

Mylliköinen, iſen Na. id. ac lyllyräinen, e. c. rapa.

Myllistän, ää V. id. ac mullistan.

myllermöitsen, itä V. *subverto* et *mixtim conjicio* e. c. lapides, G. umstürzen, durch einander werfen.

Mylly, yn Ns. *mola*, G. Mühle, mylly käypi l. on matkassa mola est in motu, mylly seisoo quiescit, mylly istuu cessat.

myllään, llätä al. myllytän, ttää V. *molo*, mola utor, G. mahlen.

mylläri, in Ns. *molitor*, molæ præfectus, G. Müller.

Mylwin, iá V. *boo* l. *mugio* ut taurus, G. brüllen.

mylwinä, án Ns. *mugitus*, G. Gebrülle.

Mylä, án Na. *obtusus*, G. stumpf, terä on mylällä.

Mynämäki

Mynä-mäki Ns. nomen parœciæ *Wirmo* prope Aboam.

Mynnähdyn, htyä Vm. *vapidus* l. *mucosus fio* ut potus l. caro, G. schal l. ranzig werden.

Mynstäri, in Ns. (Sv. mönster) *lustratio* militum, *recensus*, G. Musterung, it. al. *forma*, exemplar rei conficiendæ, G. Muster.

mynstäröitsen, itä V. *lustro* l. *recenseo* milites, G. mustern.

Myntti, ntin Ns. (Sv. mynt) *moneta*, *numus*, G. Münze, ei mynttiäkään ne obolum quidem, it. *officina monetæ* cudendæ, G. Münzhaus.

mynttään, ntätä V. *monetam cudo*, G. münzen.

Myrkky, kyn Ns. *venenum* e. c. serpentis, G. Gift, myrkky-putki l. -ruoho cicuta virosa.

myrkkyinen, isen Na. *venenosus*, nec non *ex veneno concoctus* e. c. potus, *venenatus* e. c. telum, G. giftig, aus Gift, vergiftet.

myrkyllinen, isen Na. *venenosus*, venenum habens, G. giftvoll.

myrkytän, ttää Vf. *veneno inficio* l. *tingo* l. *neco*, G. vergiften.

myrkytys, tyksen Ns. *veneni usus*, G. Vergiftung.

myrkistyn, yä Vm. *veneno inficior* l. infectus *suffocor*, G. vergiftet l. erstickt werden.

Myrkkä, kän Ns. *fœtor* max. ex pedito humano, G. Gestank.

Myrri, in Ns. *infans querulus* l. quiritans, G. weinerliches Kind.

myrryinen, isen Na. *querulus*, G. weinerlich, klagend, it. al. *austerus*, asper in verbis, *morosus*, G. mürrisch, verdriesslich.

myrrytän, ttää V. id. ac murrutan, inde *minaciter peto*, murmurans exposco, G. drohend verlangen.

myrrys, yksen Ns. id. ac murrus, inde al. *ecstasis incantatorum*, alienatio magorum sibi haud consciorum, G. Zauberentzückung, cfr. into l. haltio, myrrys-mies id. ac into-mies, on myrryksissä id. ac haltioissa.

Myrryn, rtyä Vm. Ul. *saporem* naturalem *amitto*, *vapidus* l. *rancidus* l. *subacidus fio* ut potus, lac, hordeum macerandum, G. üblen Geschmack bekommen.

Myrsky, yn Ns. *nimbus*, *procella*, inde *tumultus*, G. Sturmwind.

myrskyinen, isen Na. *procellosus*, G. stürmisch.

myrskyän, ytä V. *sævio* l. *furo* ut procella, inde *tumultuor*, G. stürmen.

myrskytän, ttää Vf. *procellam cieo*, G. Sturm erregen, inde nyt myrskyttää procella sævit.

Myrä, än Ns. id. ac myyrä.

Myrään l. myräjän, rätä V. *murmuro* ut canis, ursus, G. murren, brummen.

myrisen, stä V. idem.

myriná, än Ns. *murmuratio*, murmur, G. Gemurre.

myrö, ön Ns. *murmurans ursus*, canis, nec non homo, G. Murrkopf.

myrähdyn, htyä Vm. *spiritum murmurantem duco* l. emitto ut moriens, G. schnarchend athmen, röcheln.

Myssy, yn Ns. (Sv. myssa) *galerus*, pileus, mitra, G. Mütze.

myssyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *galeris frequens*, G. mützenreich.

myssyllinen, isen Na. *galerum habens*, G. Mütze habend.

Mystäri, in Ns. id. ac mynstäri.

Myteyn, ytä al. mytinnyn, ntyä Vm. Caj. id. ac myrryn l. mynnähdyn, al. *putresco* ut corium, G. morsch werden.

Mytisen, stä V. id. ac mutisen.

mytiná, än Ns. id. ac mutina.

mytiäinen, isen Ns. *culex minor*, ex sono, G. Mücke.

Mytty, tyn al. myttö, tön Ns. *convolutum quid*, G. zusammengewickelter Bündel (mykky).

mytytän, ttää V. *convolvo*, G. zusammenwickeln.

myttyri, in Ns. id. ac mykkyri, al. *homo* malitiosus, res aliorum *confundens* et ita rixas tumultumque creans, G. Klatscher, Zwischenträgerinn, it. al. id. ac mytty, panen yhteen myttyriin.

Mytyri, in Ns. id. ac hytyri pileus.

Mytäyn,

Mytäyn, ytä Vm. id. ac myteyn.

Myydyn, tyä Vm. *desino lac emittere* ut vacca, G. güst werden (ehdyn), it. al. id. ac myrryn.

Myyn, myydä l. Sav. myön, myyä V. *vendo*, G. verkaufen, myytäwä venalis, præt. myin l. Sav. möin, Pass. myydään l. Sav. myywään.

myyskelen, llä al. myyskentelen l. Sav. myöskentelen, nnellä Vfr. idem.

myyntö, nnön Ns. *venditio*, G. das Verkaufen, Verkauf.

myymi, in Ns. max. pl. myymit Sav. Carl. *dona* quæ *sponsa* ad domum mariti adveniens, distribuere solet mariti parentibus et cognatis (qs. pretium quo marito est vendita), G. Gaben der Braut an ihre Schwiegerältern.

Myyrä, än al. myyri, in al. myyry, yn Ns. *talpa europæa*, terram fodiens, G. Maulwurf, myyrän korwa pyrola rotundifolia.

myyriäinen, isen Ns. dim. idem, it. al. *formica* rufa, G. Ameise, it. al. *oniscus asellus*, G. Kellerwurm.

myyrään, rätä V. *fodio* ut talpa l. pueruli in arena, G. graben.

Myyrvyn, myykyä al. myywin, myykiä V. *boo* ut vacca l. vitulus, G. brüllen, blöcken.

myykynä l. myykinä, än Ns. *boatus*, G. Gebrülle.

Myö, meijän pron. Sav. id. ac me, meidän.

Myöhiä, än Na. id. ac möyhiä, mouhia.

Myöhä, än Na. *serus*, G. spät, myöhä kylwö sementis *serotina*, tuli möhään l. myöhäin l. myöhän venit sero, myöhemmin serius.

myöhäinen, isen Na. dim. idem.

myöhästyn, yä al. myöhäksyn, yä Vm. *serus* l. *serotinus fio*, serius advenio, G. spät werden, sich verspäten, päiwä myöhästyy dies vesperascit, ohra myöhästyy hordeum sero maturescit, it. myöhäksyn *serum esse reputo*, G. für spät halten, myöhäksyy tuloani me sero venisse censet.

Myön, myywä V. Sav. id. ac myyn.

myöskentelen, nnellä Vfr. id. ac myyskelen.

Myösin, iä V. Caj. *vituperans rejicio* quid l. *abnuo*, G. tadeln, verwerfen, inde myösiä vituperans, rejiciens, abnuens.

Myös prtcl. (orig. myösä Na. pronus l. proclinans l. ad aliud se facite flectens, sed hodie semper adverbiascit) *etiam, quoque, simul*, G. auch, zugleich, ja so gar, minä myös etiam ego, *immo* ego, hän myöskin ille quoque, ei sitä myöskään neque illud quidem, tulen myöskin vel ego simul venio, it. myös-perä Caj. se flectens, haud refractarius, pronus, lubens, G. geneigt.

myöden l. myöten prtcl. (orig. Genit. a myösi) *juxta, secundum, convenienter*, G. längs, gemäss, nach, maata myöden, tietä myöten juxta l. secundum humum l. viam, mieltä myöden juxta mentem, pro lubitu, miestä myöten pro indole viri, inde annan myöden *concedo, permitto*, G. nachgeben, myöden anto concessio, permissio, on annettu myöten est permissum, licitum, it. asia käypi myöden res bene *succedit*, G. von Statten gehen, gelingen, myöden käyntö successus.

myöen l. Sav. myyen l. rar. myösen prtcl. idem.

myötä prtcl. (orig. Inf. ab myösi) *simul cum, unacum, cum*, G. zugleich, mit, nach, wiepi myötänsä secum fert, tule myötäni veni mecum, onko weistä myötäs estne tibi culter tecum i. e. in pera, it. käypi l. menee myötä *una it* l. *sequitur, succedit, est tolerabilis* l. fere aptus, G. von Statten gehen, gelingen, ziemlich tauglich seyn, ei käy myötä haud succedit, non est tolerabilis, it. käypi myötä-kättä l. myötä-sukaan l. myötäsukaan procedit secundo flexu l. motu, tulkee myötä-wirroin provehitur secundo fluvio deorsum, puhun myötä-kielin loquor juxta mentem, assentor, it. myötä-tuuli ventus secundus, myötä-käyntö l. myötäkäyminen successus, fortuna secunda.

myötäinen, isen Na. *secundus* e. c. ventus, *declivis* e. c. via, *pronus*, haud refractarius e. c. homo, G. abschüssig, nachgebend, günstig, myötäisesti ex optato, pro lubitu.

myödyn, tyä al. myönnyn, ntyä Vm. *flector* ad

ad formam l. voluntatem alienam, *vertor secundum* quid, *cedo*, *concedo*, me *accommodo*, obsecundo, G. sich nach Jemanden richten, nachgeben, sich fügen, willfahren, myöntywä l. myötywä se flectens, concedens.

myötään, dätä V. *flecto* l. *verto me juxta* optatum cujus, *cedo*, *obsecundo*, assentio, G. sich fügen, nachgeben, it. al. *secundo utor vento*, G. mit dem Winde fahren.

myödistän, ää al. myöditän, ttää V. idem (annan myöden), it. al. id. ac myödytän.

myödytän l. myönnytän, ttää Vf. *flecto* l. *verto* quid ad formam l. voluntatem alienam, *facio ut cedat* l. concedat l. obsequatur, *permoveo ad* adsentiendum l. obsecundandum, G. nach etw. richten l. fügen, zu willfahren bewegen, geneigt machen, it. al. id. ac myötään l. myödyn.

myödytys l. myönnytys, tyksen Ns. *permotio ad* cedendum l. adsentiendum, G. Richtung l. Fügung nach etwas, it. al. *cessio*, concessio, G. Nachgebung.

myötyri, in Ns. *fortuna* l. *ventus secundus*, G. günstiger Wind l. Glück, inde meni myötyrin juxta ventum l. vento secundante abiit, it. al. *qui sua secum portat* l. habet, G. Alles mit sich führend, läksi myötyrinä cum omnibus suis demigravit, meni myötyriin l. myötyriksi idem.

Má, mun pron. Abol. pro minä, minun, e. c. má tulen, mun sanani, anna mulle, it. Sav. adhibetur mä l. män enclitice e. c. millämä lyön, mitenmän pro millä minä, miten minä.

Mädännän, ntää V. vide sub mätä.

Mähin, hkiä V. *anhelans* quid *ago*, G. etw. mühsam u. stöhnend l. lärmend thun, lapsi mähkii ykšinänsä infans solus repit et strepit, mähkii syödä anhelans ingurgitat.

mähkinä, än Ns. *actus laboriosus*, *motus inhabilis* cum *crepitu*, G. mühsames, stöhnendes u. lärmendes Thun.

mähkä, hän Ns. idem, inde umpi-mähkään temere, it. al. *tumor*, apostema majus, G. Geschwür.

mähkiö, ön Ns. *homo inhabilis*, anhelus quid agens, G. ungeschickter, stöhnender u. lärmender Mensch.

Mählä, än Ns. *homo stupidus*, nauci, G. Dummkopf, Taugenichts.

Mähnä, än Ns. *ova piscium*, G. Fischlaich (määhnä).

Mähtä, än Ns. Carl. Sav. id. ac metsä.

Mähy, yn Ns. *contusum quid*, G. etw. Zerbrochenes l. Zerbröckeltes, meni mähyksi contundebatur, on mähyssä est contusus.

mähäwä, wän Na. *contusus* et *subactus* e. c. corium, inde *mollis*, haud rigidus, G. zerbrochen, weich, it. §. al. mähäwä ruoka cibus *sapidus*, G. wohlschmeckend.

Mähä, än Ns. *alburnum* arborum vernale, G. Baumsplint (jälsi, määhä).

mähäinen, isen Na. *alburno plenus*, G. voll Splint.

mähäään, hätä al. mähin, iä V. *alburnum detraho* l. *exuo*, G. Splint abziehen (määhään).

mähäelen l. mähäilen, llä Vfr. idem.

mähäys, yksen Ns. *detractio alburni*, G. Abziehung des Splintes.

Mäikin, kkiä V. *clamo* l. *sono* ita ut echo resonet, valide *strepo*, G. schallend rufen, lärmen.

mäikki, kin al. mäikkinä, än Ns. *strepitus* l. *clamor resonans*, fragor, G. Schall, Geschrei, Lärm.

mäikyn, kkyä l. kyä Vm. *resono*, resonans sum, G. schallen, wiederschallen.

Mäiskin, iä V. id. ac meiskaan.

mäiskähdän, htää Vs. idem de sono subito.

mäisket, een Ns. id. ac meisket.

Mäki, mäen Ns. 1. *clivus*, *declivitas* l. *acclivitas viæ*, G. Berg an Wegen (ahdet), jyrkkä l. äkki mäki clivus præceps, loitto-mäki parum declivis, wasta-mäki acclivis, myötä-mäki declivis, it. 2. *collis*, *tumulus* (kukkula), inde *mons minor*, G. Hügel, Berg, mylly on mäellä mola est in collis l. montis cacumine, it. 3. in Compos. mäen-harju l. -harjas cacumen montis, mäki-haukka falconis species, mäki-hyyppiö strigis species, mäen-katto Abol. id. ac mäki-waatet, mäki-kurpa

pa scolopax rusticola, mäen-matka l. -mastkainen polypodium vulgare, mäki-tupa tuguriolum vile et solitarium in colle, mäki-waatet lichen rangiferinus, mäki-wehka convallaria polygonatum, mäki-wyö loramentum equo vehenti imponi solitum, postilena, sufflamen.

mäkinen l. mäkeinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *clivosus* e. c. via, *collibus* l. *montibus frequens* e. c. regio, *montosus*, G. bergig, hügelig.

mäkeläinen, isen Ns. *monticola*, in monte habitans, G. Bergbewohner.

mäkilä, än Ns. *domicilium* in l. super monte, G. Wohnung auf einem Berge.

mäkimäs, ään l. Sav. mäkimys, yksen al. mäskyri, in Ns. *equus* in declivitatibus *furens*, G. ein Pferd das sich bergab nicht halten lässt (ahturi)

mä'yksitä prtcl. *deorsum* per locum declivem, G. bergab, kulkee mäyksitä.

Mäksähdän, htää Vs. id ac mukšahdan l. mätkähdän.

mäksähdys, yksen Ns. id. ac mätkähdys.

Mäkäisen, stä Vs. *subito ico* l. concutio, G. hieben, lyön mäkäisen.

Mäkärä, rän Ns. *culex pipiens* l. pulicaris, G. Mücke, it. taiwaan mäkärä scolopax gallinago, G. Heerschnepfe, al. taiwaan wuohi, it. §. al. id. ac mytärä, on mäkärässä.

mäkäräinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *culicibus scatens*, G. voll Mücken.

Mälket, kteen al. mälkti, kin Ns. id. ac mälkti.

mälkkinä, nän Ns. idem.

mälkin, kkiä V. id. ac mälkin.

Mällittelen l. mällöttelen, tellä Vfr. *loquor* l. *strepo* ita ut echo resonet, G. laut reden.

Mämmi, in Ns. *puls* l. *panis azymus* ex secali macerato tosto et in farinam molito, G. süsser Kuchen von Roggenmalz, it. al. *homo dissimulans*, simulator, G. Schmeichler, Heuchler, it. al. *homo mollis*, nauci, G. Weichling.

mämminen, isen Na. *ad* talem *panem pertinens*, G. zu dergl. Kuchen gehörig, it. *simulans*, G. heuchlerisch, mämmiseti modo simulante, it. *mollis*, effeminatus, G. weichlich.

mämmitellen, tellä Vfr. *simulo*, simulans adulor, G. heucheln, it. al. *molliter me gero*, G. sich weichlich betragen.

Män pron. encl vide mä.

Mänen, männä V. Sav. Carl. id. ac menen.

Mängin, nkiä V. *pulso* l. *ferio* ictibus continuis, *contundo*, tundendo subigo e. c. corium, *strepo*, G. schlagen, poltern, lärmen, cfr. mäikin, mälkin.

mänkki, nkin Ns. talis *pulsatio*, G. das Poltern, inde id. ac mäikki l. mälket, it. sämiskä-mänkki prelum alutæ subigendæ, G. Sämischbereitungsmaschine.

mänkkinä, än al. mänget, nkeen Ns. idem.

mängitän, ttää Vf. *facio ut* contundatur l. feriatur, inde *curo ut* ex pelle aluta subigatur l. paretur, G. schlagen l. poltern machen.

mängyn, nkyä Vm. *alta voce loquor*, G. laut sprechen, inde id. ac mäikyn.

Männinkäinen, isen Ns. id. ac menninkäinen.

Mäntti, tin Ns. (Sv. menta) *corium mollius*, album, G. weissgegärbtes Leder.

mänttään, ntätä V. *corium* ejusmodi *subigo* l. tundendo præparo, inde *valde contundo*, G. Leder bereiten, prügeln, poltern.

Mänty, nnyn Ns. *pinus silvestris*, max. junior, G. Tanne, cujus varietates sunt hyöty-mänty læte crescens, joulu-mänty, rapa-mänty, räkä-mänty, weri-mänty, it. mänty-näätä mustela martes, cfr. honka, petäjä.

mäntyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pineus*, ex pino confectus e. c. trabs, *pinifer*, pinis abundans e. c. silva, G. aus Tanne, tannenreich.

männykkö l. männikkö, kön Ns. *pinetum*, G. Tannenwald.

männystö l. männistö, ön Ns. idem.

Mäntä, mään Ns. *baculus*, quo butyrum coagulatur, G. Butterstämpel, al. *rudicula* cibi miscendi, G. Quirl, mäntä-heinä geranium silvaticum, mäntä-pää achillæa millefolium.

Märhet l. Sav. märet, een Ns. *buccea* l. *cibus ruminandus* in ore pecudis, G. Wiederkäuungsbissen.

märhetdin

márhehdin l. márehdin, htiá l. Abol. márhetin, ttiá V. *rumino* ut pecus, G. wiederkäuen.

márhehdys l. márehdys l. márhetys, ykſen Ns. *ruminatio*, inde *cibus* ruminandus, G. Wiederkäuung.

Márká, rján Na. *humidus, madidus*, uvidus, G. feucht, nass, it. Ns. *pus* l. *sanies* vulnerum l. apostematum, G. Eiter, márká-páá pustula, on márillá est purulentus, it. Caj. weden márká *flos* aquæ æstivus, G. Blühen des Wassers.

márkyys, yyden Ns. *humor, udor*, G. Feuchtigkeit, Nässe.

márjin l. márin, rkiá V. Caj. *floreo* ut aqua, G. blühen wie Wasser.

márkánen, rjátá al. márjánnyn, ntyá Vm. *humesco*, G. feucht werden, it. *purulentus fio*, G. eitern.

márjánnán, ntáá al. márátán, ttáá Vf. *humecto*, G. feucht machen, it. *purulentum reddo*, G. eiterig machen.

márjánnys, ykſen Ns. *humectatio*, G. Befeuchtung, it. *suppuratio*, G. Eiterung.

Márshy, yn Ns. id. ac myrshy.

márshyn, yá Vm. id. ac myrshyán.

Márſy, yn Ns. (Sv. márs) *corbis mali* nautici, G. Mastkorb.

Máry, yn Ns. Sav. *procella, tempestas turbida* l. nivosa, G. Ungewitter (meru).

máryán, ytá Vm. *procellosus sum*, venti turbidine jactor l. agitor ut nix in procella, G. stürmen wie beym Ungewitter.

Márá, rán Ns. (Sv. márr) *equa*, G. Mähre (mera).

Máski, in Ns. (Sv. másk) *polenta decocta, fæx* ejusmodi polentæ, G. Meisch, Treber.

máskáán, ktá V. *polentam coquo* l. humecto, G. meischen.

Másſáán, ſſátá V. *strepens ludo, lascive luctor*, licenter lascivio, G. ausgelassen spielen.

másſáys, ykſen Ns. ejusmodi *luctatio* l. *ludus*, G. ausgelassenes Spielen.

másſiná, án Ns. *gestus lascivus* l. superbus, G. ausgelassene stolze Geberde.

Máti, din Ns. *ova* piscium, G. Fischlaich, máti-kala piscis femina ovis plena, inde fig. máti-maha abdomen, lyön mädikſi tundo ita ut in massam vertatur mollem.

mátinen, iſen Na. *plenus ovis* e. c. piscis, nec non *ex ovis piscium* confectus e. c. cibus, G. laichvoll, aus Laich.

mátinki, ngin Ns. *venter* l. *abdomen majus*, nec non homo abdomine ornatus, G. Grossbauch.

Mátkin, iá V. continue *pulso* l. *contundo* cum sonitu, G. klopfen.

mátkáhdán, htáá Vs. *subito labor* l. cado cum sonitu, G. klopfend fallen, mátkáhti maahan.

mátkáhdys, ykſen Ns. *strepitus cadentis*, G. klopfender Fall.

Máttáán, tátá al. mátán, ttáá V. *abunde congero* l. *cumulo* e. c. fœnum, stercus, *ubertim do* l. profundo, G. überflüssig anhäufen, it. al. *vi projicio* l. jacto, G. heftig schmeissen, máttáán maahan violenter quem dejicio.

Mátá, dán Na. *putridus, putris*, G. faul, morsch, max. in compos. e. c. mátá haawa ulcus putridum, mátá-kontti pes ulcerosus, mátá-kuu mensis l. dies caniculares.

mátáinen, iſen Na. idem.

mátánen, mádátá al. mádánnyn, ntyá Vm. *putrefio, putresco*, G. faul l. morsch werden, faulen, inde mádámyt l. mádántymyt (præt. part.) putridus.

mátánemys l. mádánnys, ykſen Ns. *putredo*, putror, G. das Faulen, Fäulniss.

mádátán, ttáá al. mádánnán, ntáá Vf. *putrefacio*, putrefieri *sino*, G. faulen machen, fäulen.

mádátys l. mádámmys, ykſen Ns. *putrefactio*, G. Faulmachung.

Mátás, ttáán Ns. *grumus* l. *tuber cæspitis* in pratis, G. Hügelchen auf Wiesen, mátás-ſara carex cæspitosa, it. al. kala-mátás ramus pini in fundo maris demersus tempore piscaturæ.

mátáinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *grumosus, cæspitibus frequens*, G. voll Hügelchen.

mátáhikkö, kön al. mátáhistö, ön Ns. *pratum grumis frequens*, acervus grumorum, G. hügelvolle Wiese.

Máyrá, án Ns. ursus *meles*, G. Dachs.
Máys, yksen Ns. Ul. *vinculum pedis* in soleis nivalibus ex corio l. vimine, G. Fussriemen an Schneeschlittschuhen, suksen máykset.
máystin, imen Ns. idem.
Máyskin, iá V. id. ac maiskin.
Mááhná, án Ns. Sav. id. ac máhná.
Mááhá, hán Ns. id. ac máihá, inde fig. *homo mollis*, nauci, G. Weichling.
mááháinen, isen Na. id. ac máiháinen.
mááháán, hátá al. mááhin, iá V. id. ac máiháán.
mááháilen, llá Vfr. id. ac máiháilen.
mááháys, yksen Ns. id. ac máiháys.
Máálin, iá V. *corium subigo* l. perficio, G. Leder bereiten.
máálikká, kán al. máálitsá, án Ns. *machina* qua corium subigitur, G. Lederbereitungswerkzeug.
Máánnet, nteen Ns. *spuma* l. fæx cerevisiæ fermentescentis, G. Hefenschaum.
Máárly, yn Ns. (Sv. mårla) *curvatus clavus* ferreus, uncus semiorbiculatus, G. Hakenheft.
Máárá, rán Ns. *terminus* ad quem, *limes* quousque, *finis determinatus*, G. Maas, Ziel, máárá-páiwá dies constitutus, pää-máárá scopus intentus, johonkin mááráán aliquatenus, ylitse l. yli-máárán supra modum.
mááráinen, isen Na. *ad terminum pertinens*, non nisi in compos. e. c. liika-mááráinen modum superans, nimius, G. übermässig, ala-mááráinen modum non implens, G. untermässig.
máárállinen, isen Na. *terminum habens*, determinatus, definitus, circumscriptus, G. abgemessen.
mááráán, rátá V. *terminum* l. *finem constituo*, *determino* quousque quis procedat, *definio* agendi modum, *constituo* pretium, mercedem, festum, diem etc. G. Maass bestimmen, festsetzen.
mááráelen l. mááráilen, llá Vfr. idem.
mááráys, yksen Ns. *determinatio*, G. Bestimmung.
mááritán, ttáá Vf. et mááríttelen, tellá Vfr. *facio ut* determinetur, inde id. ac mááráán.

Mááwyn, máákyá al. mááwin, máákiá V. *balo* ut ovis, G. blöcken.
máákyná l. máákiná, án Ns. *balatus*, G. das Blöcken.
Möhin, hkiá V. *valide* sed *temere tundo* l. *ferio* l. pello, G. heftig stossen l. treiben (máhin).
Möhkálet, een Ns. *frustum majus* divulsum, G. grosser Klump (mörkálet), möhkálet woita.
Möhkiáinen, isen Ns. *procus*, sponsus, G. Freier, inde pl. möhkiáiset sponsalia, G. Verlobungsfeier.
Möhy, yn Ns. *quisquiliæ*, *rejectanea* minuta, G. Kehricht, Unrath, on möhyná est contusum.
Möhörö, rön al. möhörá, rán Ns. *homo sordidus* l. inquinatus, G. Schmutzbartel.
möhöröilen, llá Vfr. *inquino*, polluo, al. *sordide* me *gero*, G. besudeln, schmutzig seyn.
Möhötán l. möhitán, ttáá V. rauce *balo* instar vervecis, G. heiser blöcken, it. al. *negligenter* quid *ago*, temere me gero, G. sich nachlässig betragen.
Möinen, isen Na. vide moinen l. muotoinen e. c. támmöinen pro támán muotoinen.
Mökki, kin Ns. *tugurium*, habitaculum vile solitarium, G. Hütte, Kathen.
mökkilá, án Ns. *locus* ejusmodi *tuguriis frequens*, G. kathenvoller Ort.
mökkiláinen, isen N. in ejusmodi *tugurio habitans* e. c. homo, *inquilinus*, G. Kathenmann, Einhäusler.
Möksin, iá V. *baculo verbero* l. tundo quem, G. prügeln.
Möká, án Ns. vox l. *sonus raucus* et *abruptus* e. c. vervecis, G. abgebrochener Laut, möká pääsee suusta boatus ore elabitur.
mökötán, ttáá V. *rauce* et *abrupte balo* ut capra, G. abgebrochen blöcken, inde *balbutio*, *abrupte loquor* l. *clamo*, G. stottern, abgebrochen schreien, mökötájá scolopax gallinago, ex sono, it. al. id. ac möhötán, e. c. makaa mökötttáá.
mökisen, stá V. idem, de balatu capræ.
mökötys, yksen Ns. *balatus raucus* e. c. capræ, *vox rauca* et abrupta, G. abgebrochenes Blöcken.

Mölä,

Mölä, än al. möliná, än Ns. *clamor raucus, boatus major*, strepitus, G. Geräusch, Lärm, Gebrüll.
mölään l. möläján, lätä V. *rauce clamo* l. *boo*, confuse strepo, G. rauschen, lärmen.
mölyän, ytä al. mölisen, stä V. idem.
Mörkälet, leen Ns. id. ac möhkälet.
Mörkö, ön Ns. *terriculum* e. c. taurus petulcus, G. Schreckbild.
Mörrinkäinen, isen Ns. id. ac möyrinkäinen.
Möry, yn Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zauderer.
Möyhiä, än Na. id. ac mouhia.
möyheys l. möyhiys, yden Ns. id. ac mouheus.
Möyhään, hätä al. möyhin, hiä l. hkiä V. id. ac möhin, al. id. ac mölään.
möyhy, yn al. möyhiná, än Ns. id. ac mölä l. möliná.
Möykky, kyn Ns. Sav. *panis major* et crassior, G. dickes Laibbrodt, it. Ul. id. ac moukku, maukku.
möykyn, kkyä V. pr. *panes apparo* l. coquo, G. backen, inde *operosus* quid *apparo*, enixe præparo quid e. c. ad festum, G. etw. emsig bereiten.
möykytän, ttää V. *manduco* ut edentulus, G. kauen.
Möykkään, kätä V. id. ac möyhään.
möykäri, in Ns. *homo petulans* l. grassans, strepens, G. muthwilliger Mensch.
Möyrinkäinen, isen Ns. max. pl. möyrinkäiset *insecta susurrantia* e. c. vespa, crabro, apis, G. summendes Insect.
Möyrään, rätä V. *terram dimoveo* l. disjicio ut taurus petulcus, al. *mugio* l. *boo* ut talis taurus, G. brüllend die Erde aufwerfen.
möyrästän, ää V. idem.

Corrigenda.

pag.	col.	lin.	lege:	pag.	col.	lin.	lege:
10	2	13	stoman.	108	2	4	ntää
11	1	45	alaansa	112	2	36	iljannes
22	1	27	asottelen,	120	2	14	Jakson
25	2	23	awio-	121	1	47	jalket
29	2	8	ehdastan	130	2	27	lyödä
30	1	16	ehtookka	133	2	49	propono
—	2	38	viviparus.	160	1	40	joutsi
35	1	27	epäsi	161	2	50	Stäbchen
—	2	17	paikka	166	1	40	karttun
37	2	11	puolestani	196	2	26	kirkottelen
38	1	3	constituto	197	1	7	kirnuukset
47	1, 2	48	capesso	198	2	32	päreitä
58	1	7	Hatara.	202	1	27	connexum
59	1	37	haukottaa	218	2	4	kostroon
63	1	46	pahuuteen.	220	1	25	staa
64	2	28	helkyttelen,	243	1	37. 44	kylmähkö
66	1	7	helloillansa	270	1	30	incubant
67	2	31	hennotko.	277	2	17	Lietet
68	2	44	reseranda	297	2	49	persvasio
70	1	3	uan	298	2	17	Lyisy, plyisy
72	2	5	hiiari	—	—	18	lyisyinen, plyisyinen
99	2	3	hywänsä	301	1	35	lähinen
101	2	29	htää	312	1	20	Mangun, nkua.

Errata in vocabulis Latinis et Germanicis leviora, ipse corrigat b. L.

Suomalainen Sana-Kirja.

LEXICON
LINGUÆ FINNICÆ,

CUM INTERPRETATIONE DUPLICI,

COPIOSIORE LATINA, BREVIORE GERMANICA.

TOMUS POSTERIOR.

N — Ö.

AUCTORE

GUSTAVO RENVALL,

PHIL. DOCT., PRÆPOSITO & PASTORE IN USKELA.

ABOÆ, TYPIS FRENCKELLIANIS.

MDCCCXXVI.

LEXICON FINNICUM.

N.

Naaburi, in Ns. male pro naapuri.

Naakka, kan Ns. corvus *monedula, graculus*, G. Dohle (hakkinen).

Naakku, kun Ns. id. ac naarttu.

Naala, lan Ns. *status* l. *forma* rei *naturalis*, G. natürliche Stellung, Gestalt, inde läksi naalaltansa ex statu ordinario dimovebatur, häpee naalaasi pudeat te formæ l. faciei tuæ.

Naali, in Ns. canis *lagopus*, vulpis species, G. weisser Fuchs, it. al. Na. (Sv. snål) *avidus* max. cibi, *vorax*, parasitus, G. gierig, gefrässig (perso).

naaleus, uden Ns. *aviditas* cibi, G. Gierigkeit.

Naalikko, kon Ns. id. ac neulikko.

naalu, un Ns. idem.

Naama, man Ns. rar. *facies*, vultus, max. *nasus*, G. Angesicht, tuohi-naama persona l. larva ex cortice betulæ, naamaslasi speculum, panen nuuskaa naamaani pulverem tabaci naso ingero.

naamailen, lla Vfr. rar. oculis *inspicio, intueor*, G. beschauen.

Naantaali, in Ns. (Sv. Nådendal) nomen oppiduli *Nådendal*, prope Aboam.

Naappaan, pata V. *configo*, G. festnageln, naulalla naapataan clavo adfigitur.

Naappo, pon Ns. id. ac nappo.

Naapuri, in Ns. (Sv. nabo) *vicinus* in eodem pago, *accola*, G. Nachbar, käwin naapurissa l. naapurilla vicinum visitavi.

Naara, ran Ns. 1. pr. *femina* brutorum in genere, G. weibliches Thier, inde fig. *meretrix* impudica, al. femina violata, *adultera*, G. geschändetes Weib, Hure, naaran-nappi hordeolum in oculo, it. 2. Nyl. *pertica* ramosa l. rudicula, qua retia expiscari solent rustici, G. Netzhaken.

naaras, rakken Ns. *femina* brutorum, G. Thierweibchen, naaras-koira canis femina, naaras-peura, naaras-teiri etc. oppos. koiras.

naarainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *femineus*, feminini generis, G. weiblich.

naaraan, rata V. Nyl. ope *rudiculæ expiscor* e. c. retia, G. mit Haken nachsuchen.

Naarma, an Ns. *vibex, cicatrix*, al. *vulnus*, G. Narbe, Schramme, Wunde, weris naarma.

naarmi, in al. naarmu, un Ns. idem.

naarmainen, isen Na. *cicatricosus*, G. narbig.

Naarmaus, uksen Ns. *onus subalare*, G. Armvoll, naarmaus heinia tantum foeni quantum sub brachio geri potest.

Naarttu, tun Ns. *canis femina*, G. Hündinn (naakku, naattu, natu).

Naasti, in Na. *aptus*, commodus e. c. res, *habilis* e. c. homo, G. passend, dienlich (ſiewá).

Naat l. **naa** pron. pl. Sav. pro nâmât a Sing. **taa** l. tâmâ e. c. **naa ſanat**, naihin.

Naatta, tan Ns. *mucor* lactis in sinis, G. Milchschimmel, it. Ul. kâppân naatta *caro* ermineæ *arefacta*, G. gedörrtes Fleisch.

naatun, ttua Vm. *inaresco*, inde *inveteraſco*, G. vertrocknen, naattunut tapa mos inveteratus, usu solitus.

Naatti, tin Ns. *folia* l. olus *rapæ* et aliarum napobrassicarum, G. Rübenſtängel.

naattinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *foliis abundans* e. c. rapa, *ex foliis* confectus e. c. pabulum, G. stängelreich, von Stängeln.

Naattu, tun Ns. id. ac naarttu.

Naawa, wan Ns. *lichen* l. lana *arborum*, G. Baumflechte, al. lichen *rangiferinus*, G. Rennflechte.

naawainen, iſen Na. *lichenosus* e. c. silva, arbor, G. flechtenreich.

naawikko, kon Ns. *silva lichenosa*, G. flechtenvoller Wald.

Nagla et nagran Olon. id. ac naula, nauran.

Nah Intj. vox urgentis l. affirmantis (noh).

Nahikoitſen, ita V. compressis labiis *tacite manduco*, G. muffelnd kauen.

Nahin, hkia V. *tacite strepo*, leviter crepo, ut pelles aridæ, cum moventur l. quatiuntur, G. leise knattern.

nahiſen, sta V. idem, al. *naribus fremo*, G. schnauben.

nahina l. **nahkina**, an Ns. *strepitus levis*, G. leises Knattern.

Nahjus, uksen Ns. *tardus homo*, cunctator, nec non tardus equus, G. Zauderer.

nahjustan, aa V. *tarde me gero*, lente ago, cunctor, G. zaudern.

nahjustelen, tella Vfr. idem.

nahjustus, tuksen Ns. *actus tardus*, G. das Zaudern.

Nahka, han Ns. *cutis* corporis, G. Haut, it. *pellis* deglupta, G. Haut, Fell, it. *corium* paratum, G. Leder, it. Abol. pl. **nahat** *vestis pellicea*, G. Pelz (turkki), inde **nahka-lohi** salmo pinguedine amissa, **nahka-hewoinen** equus macer, **nahka-muna** ovum hypenemium l. urinum, **nahka-ſiipi** l. **nahka-yökkö** vespertilio murinus.

nahkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex corio* l. *pelle*, *pelliceus*, G. von Haut l. Leder gemacht.

nahallinen, iſen Na. *cutem* l. *pellem* l. *corium habens*, veste pellicea ornatus, pellitus, G. mit Haut l. Leder l. Pelz versehen.

nahkuri, in Ns. *coriarius*, parator pellium, pellio, G. Kürschner, Gärber.

nahkiainen, iſen Ns. *vespertilio murinus*, G. Fledermaus, al. ovum *hypenemium*, G. Windey, al. *petromyzon fluviatilis*, G. Neunauge.

nahoitan l. **nahwoitan**, ttaa V. *cute induo*, *pelle* l. *corio orno*, pello, G. mit Haut l. Fell versehen, **nahoitettu haawa** vulnus cute obductum, **nahoitan jakkuni** tunicam ad interiora pelle instruo.

nahoitun, ttua V. *cute* l. *pelle ornor* l. obducor, G. mit Haut l. Fell überzogen werden.

nahkia, an Na. *lentus* et *tenax* ut corium, haud durus nec fragilis, inde *subhumidus*, *flaccidus*, marcidus e. c. rapa, G. zähne, pelzicht, schwammig.

nahkenen, hjeta al. **nahkeennun**, ntua Vm. *flaccesco*, marcesco, fungosus fio ut rapa, G. zähe l. pelzicht werden.

nahiſtun, ua Vm. idem.

Nahti, in Na. (Sv. knapp) *parcus*, tenax e. c. homo, G. knapp, spärlich.

Nahturi, in Ns. *penicillus* ex pelle, quo pix navibus illinitur, G. Theerlappen.

Nahuutan, ttaa V. id. ac **nahiſen**.

Nain, naida V. *conjugium ineo*, max. de viro, *uxorem duco*, G. heirathen, Pass. **naidaan** *nubo*, unde **naipa** maturus conjugio sc. vir, uxorem ducturus, **naitawa** nubilis sc. femina, **naimaruno** carmen nuptiale, **nainatoin** cælebs, innupta, **naimaiſkä** ætas conjugio matura, **on naimoiſſa** in rebus matrimonialibus est occupatus, **on naitawiſſa** est nubilis.

naiskentelen, nella Vfr. idem.

nainen, iſen Ns. *femina nubilis*, puella, virgo,

virgo, G. Mädchen, Jungfrau, al. rar. femina *nupta*, uxor, G. Weib, liikanainen concubina, it. rar. nainen mies vir uxoratus, it. in comp. naisspuoli sexus femininus, naisskoira canis femina, naisswalta gynocratia, naisjumala Bibl. dea conjugii, Diana, G. weiblich.

naiſellinen, iſen Na. *uxorem habens*, uxoratus, G. beweibt.

naittilas, aan Na. *nubilis* sc. femina, rar. *conjugio maturus* sc. juvenis, G. heirathbar.

naitio, on Ns. *femina nubilis*, puella, virgo, G. mannbares Mädchen.

naitan, ttaa Vf. *curo ut conjugium ineatur*, G. verheirathen, Ehe stiften, naitan poikani filium uxori jungo, naitan tyttären filiam in matrimonio colloco, viro do, naittaja procurator l. sponsor conjugii.

naittelen, tella Vfr. idem, inde consulo nuptias, procuro conjugium.

naittajainen, iſen Ns. actus nuptias procurandi, max. pl. naittajaiſet *cœna antenuptialis*, sponsalia, G. Verlobungsschmaus.

Nak prtcl. encl. Sav. id. ac kaan e. c. ei minullanak pro ei minullakaan (nák).

Nakin, kkia V. ictibus *crebris* levioribus *tundo*, frequens sed levius pulso ut faber aurarius, G. knacken.

nakkaan, kata V. idem de actu simplici, cfr. infra.

nakutan l. nakitan, ttaa Vf. talem *crepitum excito*, G. Geknacke erregen, inde id. ac nakin.

nakuttelen, tella Vfr. idem.

nakutus, tuksen Ns. *pulsatio levis* sed frequens, G. das Knacken.

Nakka, kan Ns. *malleus minor*, G. kleiner Hammer, inde kirween nakka tergum securis malleiforme, nakka-pohja-kirwes securis malleata.

Nakkaan, kata V. manu *jacio*, *projicio*, *abjicio*, G. werfen, schleudern, nakkaan maahan dejicio, nakkaan pallia pilà ludo, it. *commuto* l. permuto, quod haud raro ita fit, ut uterque mutantium rem commutandam ad alterum projiciat, G. tauschen, it. al. id. ac nakin.

nakkaelen l. nakkelen, lla Vfr. idem.

nakkaus, uksen Ns. *projectio*, abjectio, G. das Werfen, Wurf, it. *permutatio*, G. das Tauschen.

nakkaun, uta Vm. *jacior*, projicior, G. geworfen werden, sich werfen, tauti nakkaupi jalkaan morbus pedem subito invadit.

Nakla, an Ns. et nakran V. Carl. id. ac naula, nauran.

Naku-herra Ns. homo *plebejus*, qui plebe honoratiorem se putat l. inter honoratiores se referendum censet, dux militum inferior, G. herr-seyn-wollender Mann.

Nalja, jan Ns. *jocus*, *ludus*, G. Spiel, Scherz, ei naljalla haud facile, panen l. heitän naljaa jocor.

naljakas, kkaan Na. *jocosus*, G. scherzhaft.

Nalkki, kin Ns. *cuneus*, paxillus quo quid finditur l. obturatur, G. Keil, inde ukkoiſen nalkki cuneus l. ictus fulminis, cui formam cunei adscribunt rudiores, it. fig. poika-nalkki puer l. pusio longitudinem cunei haud superans.

nalkitſen, ita V. *cuneo* quid *obturo* l. coarcto, G. keilen.

Nalkutan, ttaa Vf. id. ac nakin, nakutan.

nalkuttelen, tella Vfr. idem.

nalkutus, tuksen Ns. id. ac nakutus.

Nalli, in Ns. *ursus* max. *junior*, G. junger Bär.

nallinen, iſen Ns. dim. idem.

Nalpa l. nalwa, wan Ns. *pituita*, max. in lingua ægrotantium, G. Schleim (náljá).

nalwaannun, utua Vm. *pituita obducor*, G. schleimicht werden.

Nami, in Ns. Carl. Olon. id. ac naljа, ei namin l. ei namilla haud facile, ægre.

Namu, un Ns. *cupediæ*, cibus dulcis, vox puerilis, G. Leckerbissen.

Napa, wan Ns. *umbilicus* corporis, G. Nabel, inde *medium* cujus rei e. c. centrum circuli, axis rotæ, G. Mitte, napa-lehti folium plantæ medium, napa-ruoho plantæ species, umbilicus veneris? napa-kaira terebra, it. myllyn napa foramen in medio lapidis molaris, napa-rauta pertica ferrea cui innititur lapis molaris superior, maan napa axis terræ, nauriin

naurim napa radix rapæ perpendicularis, G. Rübenwurzel, meren napa vortex maris, abyssus, weſi-napa scaturigo.

napuri, in Ns. *infans* l. homo cui *umbilicus tumet*, G. nabelbrüchiges Kind.

napaun, uta al. napaannun, ntua Vm. *axi adhæresco* et ita motu cesso ut rota l. mola, G. am Mittelpunkt stecken bleiben, myllŷ napaantuu.

napoan, wota V. *radices* raparum *abscindo*, G. Rübenwurzeln abschneiden.

napakka, kan Ns. *rapa radice longiore* ornata, G. längliche Rübe, inde poika-napakka puer agilis.

Naperoitſen, ita V. id. ac naputan.

Napi, in Ns. id. ac naarttu.

Napin, ppia V. vide sub nappaan.

Napiſen, ſta V. *leviter crepo* l. strepo, inde *murmuro*, stomachor, ægre fero, G. knarren, murren, napiſia murmurans, morosus homo.

napina, an Ns. *strepitus levis*, *murmur*, morositas, G. das Knarren, Murren.

napiſtus, ukſen Ns. idem, rar.

Nappa, (pan) Na. *non adultus*, G. minderjährig, non nisi in compos. nappa-poika juvenis minorennis, nappa-neitſy virgo vix adulta.

Nappaan, pata V. 1. *subito* manu *arripio*, *rapio*, *carpo*, vello, rapto, G. nachhaschen, schnappen, nappaan kiinni celeriter corripio e. c. manu l. dentibus, inde 2. *certo*, *colluctor*, G. in Handgemenge seyn, nappaawat certant inter sese.

nappaelen l. nappailen, lla Vfr. idem.

napin, ppia V. idem de actu continuo, inde *lego* l. carpo e. c. baccas, G. pflücken.

nappaus, ukſen Ns. *vellicatio*, certatio, lucta, G. das Nachschnappen, Handgemenge.

Nappi, pin Ns. *pustula*, papula, G. Hautbläschen, inde ſarwen nappi papilla in cornu lactario, quo nutriuntur infantes, it. (Sv. knapp) *globulus fibulatorius*, G. Kleidesknopf, it. Na. (Sv. knapp) *parcus*, tenax, *arctus*, fere brevis, vix sufficiens, G. knapp, spärlich, unzureichend, napiſti parce, vix.

Nappo, pon Ns. *scutula* l. cupula ansâ ornata, qua hauritur l. servatur lac, aqua, G. Schöpfkelle (kippo).

Nappula, an Ns. *clavus ligneus*, paxillus in rotis etc. G. Pinne, Pflock (napula).

nappulainen, iſen Ns. dim. idem.

Napſan, aa V. *leviter crepo* l. strepo ut dentes in manducando, al. *leviter ferio* l. pulso, G. knappern, knacken.

napſahdan, htaa Vs. idem, de motu subito ut perpendiculum horologii, palpebræ oculi.

napſutan, ttaa Vf. ejusmodi *crepitum cieo*, G. Geknapper erregen.

Napula, an Ns. id. ac nappula.

Naputan, ttaa Vf. *leviter ico*, levius sed crebro tundo l. pulso, inde *crepito*, G. knappern, klopfen.

naputtelen, tella Vfr. idem.

naputus, tukſen Ns. *pulsatio levis* sed crebra, crepitus, G. das Knappern, Klöpfen.

Naraan l. narajan, rata V. *strideo*, crepo ut cardines januæ l. corium in subigendo, G. knarren, inde *murmuro*, morosus sum, G. murren.

nariſen, ſta V. idem.

narahdan, htaa Vs. idem de crepitu subito.

narina, an Ns. *crepitus* l. stridor levis, *murmur*, G. Geknarre, Gemurre.

Narka, an Na. *arctus*, usui vix sufficiens, G. eng, unzureichend, dürftig, narka elo vita *pauper*.

Narkutan, ttaa Vf. *crepitum cieo*, inde id. ac naraan, max. *stomachor*, murmuro, G. knarren machen, murren.

Narmi, men Ns. id. ac naarma.

Narri, in Ns. (Sv. narr) *ludio*, morio, joculator, G. Narr, it. *jocus*, ludibrium, G. Narrerei, tekee narria jocatur, ludibrio habet, narrin parinen jocosus.

narraan, rrata V. rar. *jocor*, G. spassen, max. *deludo*, *decipio*, fallo, G. hintergehen, täuschen.

narraus, ukſen Ns. *delusio*, G. das Täuschen.

Narsku, un Ns. *sinapis arvensis?* l. erysimi species? G. Ackersenf.

Nartſu, un Ns. *lacinia vestis*, fascia infantum, G. Lumpen.
nartſakas, kkaan Na. *laciniosus*, pannosus e. c. mendicus, G. lumpig.
Narttu, tun Ns. id. ac naarttu, inde fig. femina stuprata.
Narwa, wan Ns. nomen oppidi *Narva*.
Naſakka, kan Na. *firmiter stans*, haud facile movendus, G. feststehend, schwer beweglich.
Naſewa, wan Na. *aptus*, commodus e. c. telum, *habilis*, G. passend, dienlich.
Naſia, an al. naſian, amen Ns. *daphne mezereum*, G. Kellerhalskraut (náſián).
naſiainen, iſen Ns. dim. idem.
Naskaan, kata V. *strideo*, crepo, G. knappern, klappern, hammas naskaa.
naskun, ua Vm. idem de crepitu abrupto.
naskahdan, htaa Vs. idem de crepitu subito.
naskahdus, ukſen Ns. *crepitus subitus*, G. Geklapper.
Naskaan, kata V. *calceos consuo*, G. laschen (laskaan).
naskali, in Ns. *subula* sutoris, G. Ahle.
naskalin, imen Ns. idem, inde pl. naskalimet instrumenta subularia.
Naski, in al. nasku, un Ns. *porcus*, porcellus, max. vox alliciendi porcos, G. Ferkel.
naskin, ia V. in mandendo labiis *sonum edo*, ut porcus edens, G. schmatzen.
naskutan, ttaa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. Geschmatze erregen.
naskuttelen, tella Vfr. idem.
naskutus, tukſen Ns. *excitatio* talis *soni*, esus porcinus, G. das Schmatzen.
naskula, an Ns. id. ac naski, inde fig. poika-naskula puer l. pusio agilis et vividus (nuskula).
Nasſakka, kan Ns. *amphora minor* fluidis servandis max. vino, G. kleiner Brantwein-anker.
Nasſu, un Ns. *motacilla alba*, G. Bachstelze, al. *motacilla œnanthe*, G. Weisskehlchen, it. al. id. ac naski l. nasku.
Nasta, an Ns. *fibula ornatior*, *bulla* metallica ornamenti caussa apposita, acus ornans, *clavus* in fibulis, nec non clavus in statera, G. metallener Zierrath, Schnalle, Nagel, it. ſyhelmän nasta pustula.
nastaan, tata V. ejusmodi *fibulis* l. acubus l. clavis *orno*, G. mit dergl. Zierrath schmucken.
Naſu N. id. ac naku e. c. naſusherra.
Nata, dan Ns. id. ac natu?
Nati, din Ns. *structura decussata* sub pontibus, G. Untergebälke der Brücken.
Natiſen, sta V. *leviter crepo* ut mus rodens, G. knattern (napiſen).
natustan, aa V. talem *crepitum manducando* l. rodendo *edo*, inde *rodens mando*, G. Geknatter erregen, nagen.
natustelen, lla Vfr. idem.
Nato, don Ns. Tav. *soror* mariti l. uxoris, *uxor* fratris, glos, G. Schwiegerinn, cfr. kyty.
Natta, tan Ns. *pituita*, mucor, G. Schleim.
nattaun, uta al. nattaannun, ntua Vm. pr. *pituitosus* l. mucosus *fio*, G. schleimig werden, inde max. *flaccesco* fungosus fio ut rapa, nec non *torpesco* e. c. ex vigilia, G. welk l. schwammig l. matt werden.
Natu, dun Ns. id. ac naarttu, inde fig. meretrix.
Natustan V. et natustelen Vfr. vide sub natiſen.
Nauha, han Ns. *corrigia* e. c. calcei, *loramentum*, inde *ligamen*, vinculum, G. Riemen, Schnur, Binde, it. Sav. *tænia*, G. Band.
nauhainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. ex *corrigiis* l. *tæniis constans*, G. von Riemen l. Bändern gemacht.
nauhoitan, ttaa V. *corrigiis* l. ligaminibus *instruo*, G. mit Riemen versehen, it. *vinculis adstringo*, G. mit Schnüren binden.
nauhaan, hata V. pr. *loro* l. *scutica ferio*, G. hieben, inde nauhaan poikki subito *feriendo deseco*, nauhaan korwallen colaphum impingo, G. schlagen, it. ſyöpi nauhaa festinanter edit, nauhaaja verberator, vorator.
Naukia, an Na. *dulcis* e. c. cibus, *amœnus* e. c. locus, G. angenehm.

Naukun,

Naukun, kua V. id. ac nauwun.

Naula, lan Ns. *clavus* ferreus l. ligneus, clavulus, cuneus minor, G. Nagel, Keilchen, kanteleen naulat clavuli quibus chordæ citharæ tenduntur, it. *clavulus* in statera, inde *libra*, pondo minus, G. Nägelchen an der Handwage, Pfund, kakſi naulaa duæ libræ (Carl. nakla, Olon. nagla).

naulainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *clavis ornatus* l. abundans, ex clavo factus, G. nägelreich, von Nägeln.

naulaan, lata V. *clavis figo* l. affligo, G. nageln, festnageln, it. naulaan hewoiſen jalan pedem equi *clavo lædo*, G. vernageln.

naulin, ia al. naulitſen, ita V. idem, naulitſen riſtiin cruci affigo.

nauloitan, ttaa V. *clavis instruo* l. firmo, clavos suffigo e. c. sub pedes equi, G. mit Nägeln versehen.

Nauma, an Ns. id. ac naama.

Nauran, raa V. *rideo*, cachinno, inde *irrideo* l. arrideo, G. lachen, belachen, naurettawa ridiculus (Carl. nakran, Olon. nagran).

nauraſkelen l. naureſkelen, lla Vfr. idem.

naurahdan, htaa Vs. idem, max. *subrideo*, G. lächeln.

naurahtelen, hdella Vfr. idem.

nauratan l. naurutan, ttaa Vf. *risum moveo*, ad ridendum permoveo, G. zu lachen bringen, minua nauratti risum mihi excitavit.

nauru, run al. rar. nauro, ron Ns. *risus*, inde *irrisus*, ridiculum, G. das Lachen, Gelächter, Belachung, naurun alainen risui obnoxius, ſuu on naurunſa os est ridens, pidän nauruna ludibrio habeo.

nauruinen, iſen Na. *ridens*, lætus, G. lachend, it. al. *ridiculus*, G. lächerlich.

naurullinen l. nauruullinen, iſen Na. *ridiculus*, risu dignus, G. lächerlich.

Nauris, riin Ns. *rapa*, napus, G. Rübe, nauris-maa rapina l. napina, nauris-kuoppa fovea in qua rapæ per hiemem servantur.

nauriinen, iiſen Na. *rapicius*, rapis abundans e. c. jusculum, G. rübenvoll, von Rüben.

Nauska, an Ns. *motacilla œnanthe*, G. Weisskehlchen (naaſu).

nauskutan, ttaa V. *garrio* ut motacilla, inde *fremo*, *rixor*, aspere loquor, G. zwitschern, murren, zanken.

Nauta, dan Ns. (Sv. nöt) *bos*, pecus, jumentum, G. Rindvieh, ſarwi-naudat pecora cornuta.

nautainen, iſen Ns. dim. idem.

naudallinen, iſen Na. *pecus habens*, nec non *bubulus*, G. Rindvieh habend, zum Rinde gehörig, inde naudall. himo cupido sensualis instar brutorum.

Nautin, ttia al. nautitſen, tita V. *fruor* max. cibo l. potu, G. geniessen, inde *utor* re quacumque, G. gebrauchen, benützen, Pass. nautitaan usui sum.

nautinto, nnon Ns. *usus*, G. Gebrauch, nautinto-oikeus jus utendi.

nauttio, on Ns. Tav. idem, wanha nauttio usucapio.

Nauwun, naukua V. *rudo* l. clamo instar felis, G. mauen, kiſſa naukuu.

nauku, nauwun Ns. talis *clamor*, G. das Mauen, kiſſan nauku.

Nawa, wan Ns. id. ac naawa.

Nawakka, kan Na. *vehemens* e. c. ventus, G. heftig.

Nawari, in Ns. (Sv. nafvare) *terebra*, G. Bohrer.

Nawetto, ton al. nawetta, tan Ns. Botn. Sav. *bovile*, G. Viehstall, nawetto-liero coluber natrix.

Nawi, in Ns. id. ac naarttu.

Nawin prtcl. *facile*, G. leicht, ei nawin vix, ægre.

Nawo, on Ns. nomen paroeciæ *Nagu*, in vicinia Aboæ.

Ne pron. pl. vide net, ſe.

Neeriäinen, iſen Ns. Carl. id. ac nieriä, nieriäinen.

Negla, an Ns. Olon. id. ac neula (niegla, nekla).

Nehto, hdon Ns. *status* rei *parum obliquus* l. declivis, G. etwas abschüssige Stellung, panen weſi-nehdollen ita declivem colloco ut aqua defluat, on weſi-nehdolla est nonnihil declivis.

Neidet, neiteen al. neiti, neiden Ns. *udor*, humor, G. Feuchtigkeit.

neitiä,

neitiä, än Na. *udus*, subhumidus, G. feucht.
neidytän, ttää Vf. *humecto*, parum irrigo, G. befeuchten.
neidytys, tyksen Ns. *humectatio*, G. Befeuchtung.
Neilikko, kon Ns. id. ac neulikko, al. id. ac nelikko.
Neitoinen, isen Ns. Botn. *cyprinus rutilus*, G. Rothauge.
neituri, in Ns. Caj. *pisciculus* cyprini generis, G. eine Fischart, säynäjän neituri.
Neitsy, yn al. neihty, yn al. neitty l. neity, tyn Ns. *virgo*, nympha, G. Jungfrau, Jungfer.
neitsyt, yen al. neihtyt l. neityt, ttyen Ns. idem.
neitset, een al. neitet, tteen Ns. idem.
neitsi, sen al. neihti, in al. neitti, tin Ns. idem, rar.
neito, don al. neiti, den Ns. idem, inde Run. sponsa.
neitsyinen l. neitsykäinen, isen Ns. dim. idem.
neitoinen l. neityinen, isen Ns. dim. idem.
neitsyys, yyden Ns. *virginitas*, G. Jungfrauschaft.
neitsyllinen, isen Na. *virginalis*, virgineus, G. jungfräulich, it. *virgini similis*, G. Jungfrau ähnlich.
Neiwä, wän Na. id. ac näiwä.
Nekla, an Ns. Carl. id. ac neula.
Neljä, än Na. numer. cardin. *quattuor*, G. vier, inde Gen. neljän *quaterni* l. quattuor simul, G. vier Mann hoch, Adv. neljin l. nelin *quaterni* l. quattuor quaque vice, G. vier u. vier, nelin kerroin quadrupliciter, neljästi quater, cfr. Grammat.
neli, (in) Na. idem in compos. e. c. neli-jalkainen l. neljä-jalkainen quadrupes, neli- l. nelis- l. neljäs-kulmainen quadrangulus, neli-kertainen al. nelin- l. neljän kertainen quadruplex, neli-wartinen quadrilix, neli- l. neljä-wuotinen quadrimus.
neljänsi contr. neljäsi l. neljäs, jännen Na. numer. ordin. *quartus*, G. der vierte, neljännesti quarto, neljännesti quarta vice
neljännes, eksen Ns. *quarta pars*, quadrans e. c. prædii, G. Viertel.
nelikko, kon Ns. *quadrans* tonnæ, mensura, G. Viertelmass, it. al. *quadrum*, quadratum, G. Viereck.
neljästän l. nelistän, ää V. *quadrupedans* l. citatissime *curro* l. vehor ut equus, G. galoppiren (laukkaan).
neljitän l. nelitän, ttää Vf idem, it. *in quaternos divido*, quaternos numero l. tribuo, G. viertheilen, vier u. vier zählen, inde neljittäin l. nelittäin quaterni quaque vice.
neljittelen l. nelittelen, tellä Vfr. idem, nelitellen id. ac neljittäin.
Nenä, än Ns. 1. pr. *nasus*, naris, G. Nase, tarkka nenä olfactus acutus, nenäklasi perspicillum, vitrum oculare, naso applicandum, nenäliina l. rätti muccinium, nenäruoho achillæa millefolium, nenätukko catarrhus, nenin (Adv.) adverso naso, istuwat nenin sedent alius alii adversus, inde 2. *pars anterior prominens, extremitas*, apex, cuspis, G. vordere Spitze l. Ende, wenheen nenä prora, maan nenä promontorium, sauwan nenällä cuspide baculi, lintu istui seipään nenään l. nenällen avis in apice sudis sidit, on rahin nenässä l. nenällä in extremitate sellæ longioris.
nenäkäs, kään Na. *naso* l. apice prominente *ornatus*, G. langnasig, inde Caj. *nasutus*, procax, G. naseweis.
nenäwä, wän Na. idem.
nenällinen, isen Na. *nasum habens*, G. mit Nase versehen, it. Torn. *ad proram* sedens l. situs, G. im Vordertheil sitzend.
nenitän, ttää Vf. *nasum* l. apicem cui *impono*, prora orno, G. mit Nase l. Spitze versehen, nenitän saappaita ocreas novis instruo calceis.
nenästän, ää V. *nasum adapto* l. admoveo, G. den Vordertheil anpassen, nenästän weuhettä naviculæ proram littori attraho.
nenään, nätä V. et nenäden, llä Vfr. pr. *naso* quid *tango*, inde *nasute aggredior*, audaciter appropinquo l. attingo, G. mit der Nase berühren, sich naseweis nähern.
nenistelen l. nenittelen, llä Vfr. idem.
nenäyn, ytä Vm. cui adversus venio, *occurro, obviam eo*, appropinquo, G. entgegen,

gegen kommen, begegnen, nenâyn neitwiſeen virginem offendo l. convenio.

Nepaſ l. newaſ, paan Ns. *consobrinus*, patruelis, matruelis, G. Geschwisterkind, nepaat liberi fratrum l. sororum, nepaani consobrinus meus.

nepa, newan al. rar. neppo, pon Ns. idem.

nepain l. nepahin, imen Ns. idem.

nepainen, iſen Ns. dim. idem.

Nepſiá, án Na. *subhumidus* e. c. fœnum, G. etwas feucht.

Neriáinen, iſen Ns. *avis species*, id. ac nárhi?

Nerkko, kon al. nerko, rwon Na. *debilis*, *gracilis* et infirmus, exilis, G. schmächtig, schwach.

Nero, on al. neru, un al. rar. neret, reen Ns. *vis mentis* cogitandi et judicandi, intelligentia, judicium, ingenium, G. Geisteskraft (ály), ei ole neroa ingenio l. judicio caret.

nerollinen l. neruullinen, iſen Na. *ingeniosus*, intelligens, prudens, G. verständig.

neroſa, an al. rar. nereellinen, iſen Na. idem.

Nestet, een Ns. pr. *succus arborum*, inde *liquor*, humor, mador, G. Saft, Feuchtigkeit.

nestán, áá al. nestytán, ttáá V. *madefacio*, humecto, G. befeuchten.

nestyn, yá Vm. *madesco*, humesco, succosus fio, G. saftig l. feucht werden.

Net l. contr. ne, Gen. niiden l. niitten pron. pl. *illi*, G. jene, a Sing. ſe: unde Adv. niin *eo modo*, *ita*, sic, G. so.

Netka, an Na. *incurvatus*, inflexus e. c. arbor, G. gebogen.

Neula, an (Car. nekla, Olon. negla l. niegla) Ns. 1. *acus*, G. Nadel, neulan ſilmá foramen acus, ſilmä- l. ſilmi-neula acus suturæ, nuppi- l. knuppi-neula acus capitata, werkon neula acus connexendis retibus, neula-mies fig. sartor, neula-ruoho ornithogalum luteum, inde 2. *aculeus*, G. Stachel, nec non *folium* arborum *acutum* e. c. pini, abietis, juniperi, G. Baumnadel, it. 5. fig. rar. neuloja on jalaſſani pes torpescit qs. aculeis pungitur.

neulainen, iſen Ns. dim. idem, max. folium pini l. juniperi.

neuliainen, iſen Ns. *vespa* vulgaris aculeata, G. Wespe.

neulon, on V. acu *suo*, *consuo*, G. nähen, neuloja sartor, neulon ſukkaa l. werkko tibiale l. rete *necto*, G. stricken.

neuloskelen, lla Vfr. idem.

neulous, uksen Ns. *suendi actus*, G. das Nähen.

neulet, een Ns. *opus suendum*, res sutilis, pensum suendum, G. Strickerei Nath, al. *filum sutile lineum*, G. Nähzwirn.

neulikko, kon Ns. *pulvillus* l. *pyxis* acuum portatilis, G. Nadelbüchse l. Küssen (naalikko, naalu).

neulotun, ttua Vm. Abol. *torpesco* ut pes, qs. aculeis pungor, G. erstarrt werden.

Neuwo, on Ns. 1. *consilium* rei agendæ, G. Rath, pidán neuwoa ineo l. capio consilium, pitáwät neuwoa consulunt inter sese, deliberant, annan neuwoa do consilium, svadeo, adhortor, doceo quid agat, hywä neuwo consilium l. adhortatio apta, pyydän neuwoa consilium peto, löyſin neuwon consilium l. aptam rei agendi rationem l. viam inveni, neuwoa antaja consiliator, consiliarius, it. 2. rar. *concilium*, consessus consulentium, G. Rathsversammlung, 3. pl. *opes* et *instrumenta* rei agendæ, G. Geräthschaft, hywät neuwot, inde fig. membrum genitale et scrotum viri, equi etc.

neuwoinen, iſen Na. *consilii plenus*, consiliosus, G. reich an Rath, epä-neuwoinen expers consilii, it. ſ. kakſi-neuwoinen hermaphroditus, G. Zwitter.

neuwollinen, iſen Na. idem, it. *opibus* et *instrumentis instructus*, G. reich an Geräthschaften.

neuwon, oa V. *consilium do*, inde *svadeo*, *adhortor*, nec non *instituo* l. doceo quem quomodo agat, G. rathen, ermahnen, belehren.

neuwoelen l. neuwoilen l. rar. neuwoskelen, lla Vfr. idem.

neuwotan, ttaa Vf. rar. et neuwottelen, telsa Vfr. *consulo* l. *consulto*, *delibero*, G. berathschlagen, neuwottelewat consulunt inter sese.

neuwotus, ukſen Ns. *consultatio*, G. Berathſchlagung.
Newa, wan Ns. *palus* major, terra l. pratum paludosum, G. Sumpf, Moor, newa-heinä carex, newa-kauerwa ledum palustre, newa-marja rubus chamæmorus.
newainen, iſen Na. *paludosus*, palustris, G. sumpfig.
newoitun, ttua Vm. *palus fio*, in paludem vertor, indolem paludosam induo, G. sumpfig werden.
Newas l. newat, nepaan Ns. id. ac uepas.
Newä l. newiä, än Na. id. ac neiwä, näiwä.
Niatus, ukſen Ns. id. ac nietos.
Nidon, toa V. *adstringo*, *vincio*, ligo, G. binden (ſidon, niwon).
nidet, niteen Ns. *vinculum*, ligamen, G. Band (niwet, ſidet).
Niedän, tää V. *rodo*, *corrodo*, rodendo tero, inde *morosus sum*, G. nagen, schelten.
Niegla, an Ns. Olon. id. ac ueula.
Niehän, ää V. *carpo*, *decerpo* e. c. myagra ex lino, G. pflücken, abpflücken.
Niekaiſen l. niekkaiſen, ſta V. *capite nuo*, nuto, G. nicken, ſoutaa niekaiſee remigans nutat.
niekutan, ttaa V. et niekuttelen, tella Vfr. idem.
niekutus, tukſen Ns. *nutatio*, G. das Nicken.
Niekka, kan Ns. Carl. *potens* l. *gnarus* rei, qua re instructus, artifex, G. Künstler, sachkundig, max. in compos. e. c. kirjaniekka homo litteratus, runo-niekka versifex, niekka neuwoisſa consilii plenus, woitto-niekka victor, kieli-niekka loquax, it. mätäs-niekka niitty pratum cæspitosum, kanſi-niekka operculo instructum.
Nielen, llä V. *glutio*, *devoro* e. c. offam, ut piscis hamum, G. verschlucken, verschlingen.
nieleskelen, llä Vfr. idem.
nieletän, ttää Vf. *facio ut* voret, G. verschlucken machen.
nielu, un Ns. 1. pr. *fauces*, *gula*, G. Schlund, Gurgel, inde weſi-nielu vorago e. c. maris, fossa major aquam deducens, ryſän nielu ostiolum nassæ arctius, per quod pisces ineunt, it. 2. *devoratio*, *voracitas*, G. Verschluckung, Gefrässigkeit, kalan nielu-aika tempus quo piscis devorat hamum.
nieluinen, iſen Ns. dim. idem.
Niellyn, ltyä Vm. id. ac niwellyn.
Nielukainen, iſen Na. Run. epitheton serpentis et mustelæ ob formam oblongo-gracilem l. lubricam.
Niemi, men Ns. *lingula terræ*, promontorium, G. Landzunge, it. *isthmus*, G. Landenge, Inf. nientä pro niemtä.
nieminen, iſen Na. *lingulas habens* e. c. littus, silva, G. voll Landzungen.
Nieputtelen, tella Vfr. *volito* et *susurro* ut vespa, G. summend fliegen.
Nieriä, än Ns. *salmo erox* et *alpinus*, G. Rothfisch, it. al. Na. id. ac notkia, nöyrä.
nieriäinen, iſen Ns. dim. idem.
Nietos, okſen Ns. *acervus nivis* vento conflatus, G. Schneehaufen.
nietostan, aa V. Sav. *nivem* in acervos *congero* l. cumulo ut ventus, G. Schnee anhäufen, nietostaa tien umpeen viam nive præpedit.
nietän, ttää V. idem, al. rar. id. ac niedän.
Nihjä l. nihiä, än Ns. *gry*, *hilum*, G. das Geringste l. Mindeste, ei nihjäkään nihil omnino, ne gry l. hilum quidem.
Nihki prtcl. per omnia, *omnino*, G. gänzlich, durchaus, nihki wäſynyt plane lassus, ſyön nihki penitus edo, nihki kaikki per omnia finitum.
Nihkiä, än Na. *tardus*, haud lubricus, G. langsam, schwer fortschreitend, nihkiä kulku vectura molesta, nihkiä kieli lingua tarda.
nihkaun, uta al. nihkaannun, ntua Vm. *tardus fio*, *defatigor* ut jumentum, lassor, G. langsam l. matt werden.
nihkautun l. nihkaatun, ttua Vm. idem.
nihku (hwun) Ns. *defatigatum* l. *tardum quid*, G. etwas Langsames, sed non nisi in comp. e. c. nihku-henki halitus tardus, vix spiramen vitæ.
Nihti, in Ns. id. ac kuihti, al. Na. id. ac nahti.
Nihwun, hkua Vm. *plorans singultio* ut infans expergiscens, G. schluchzend weinen.

Niian l. niikaan, niiata V. (Sv. niga) *genua flecto*, G. Kniee beugen.
Niikutan, ttaa V. Caj. id. ac niikutan l. niiskutan.
Niin, niinä etc. vide ſe, uet.
Niini, nen Ns. *liber tiliæ*, philyra, G. Bast, niini-puu tilia europæa.
niininen, iſen Na. *ex libro tiliæ* confectus e. c. funis, G. basten.
niinilöinen, iſen Ns. *funis* l. *filum* ex philyra, G. Bastschnur.
Niippo Ns. niipollinen Na. niipaštun Vm. id. ac nippo, nipollinen, nipaštun.
Niippu, pun Ns. id. ac nippu, lakiu niippu.
Niiſi, niiden Ns. *licium* textorum, G. Weberschaft.
niitinen l. niiſinen, iſen Na. *liciis contextus*, G. -schaftig, kakſi-niitinen bilix, kolmi-niitinen trilix.
Niiska, an Ns. mas l. *lactes* piscium, G. Fischmilch, niiska-kala piscis mas.
niiskainen, iſen Na. *lactibus abundans*, *ex lactibus* confectus, G. fischmilchig.
Niiskun, ua Vm. Sav. *singultio* ex fletu l. indignatione, G. schluchzen.
niiskutan, ttaa Vf. *singultum moveo*, G. schluchzen lassen, inde minua niiskuttaa singultu afficior, singulto.
niiskutus, tukſen Ns. *excitatio singultus*, G. Schluchzenmachung.
Niistän, ää V. et niistelen, llä Vfr. *emungo* nares, G. schnäuzen, inde niistän kynttilää ellychnium recido.
niistin, imen Ns. max. pl. niistimet emungendi l. recidendi *instrumentum*, *forfex* candelæ, G. Lichtputze.
Niiſu, un Na. id. ac niirſu.
Niittu, tun l. Sav. Ul. niitty, tyn Ns. *pratum*, G. Wiese.
niittuinen l. niittyinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *pratis frequens* e. c. regio, *pratensis*, G. zu Wiesen gehörig.
niittullinen, iſen Na. *pratum habens*, G. Wiese habend.
niitän, ttää V. et niittelen, tellä V. *falce seco*, max. foenum, rar. segetem, G. mähen.
niitto, ton al. niitos, okſen Ns. *fœnisectio*, G. das Mähen, inde elon niitto messis, niitto-aika tempus fœni secandi, heinät ovat niitoſſellansa foenum jacet in loco, ubi sectum est.
Nikara, ran Ns. Ul. *cataracta minor* in fluviis, G. kleiner Wasserfall.
Nikelä, än Na. Caj. *acutus*, non hebes, G. scharf.
Nikistän, ää V. *suffoco*, halitu privo, strangulo, G. würgen.
nikahdun, htua Vm. *suffocor*, halitu privor, G. gewürgt werden.
Nikka, kan Ns. *singultus*, G. Schluchzen, nikan yrtti serratula tinctoria.
nikotan l. nikutan, ttaa Vf. *singultum moveo*, G. Schluchzen erregen, inde minua nikuttaa singultu afficior, singultio, G. schluchzen.
nikotutan, ttaa Vf. idem, rar.
nikotus l. nikutus, tukſen Ns. *excitatio singultûs*, inde *singultus*, G. das Schluchzen.
Nikkari, in Ns. (Sv. snickare) *faber lignarius*, G. Tischler.
nikkaroitſen, ita V. *fabrum ago lignarium*, *fabricor*, G. tischlern.
Nikki, kin al. niku, un Ns. nomen viri *Nicolaus*.
Nikuli, in Ns. *par mergitum* hordei colligatarum, G. ein Paar Korngarben.
Niku, un Ns. id. ac nikki.
Nikutan, ttaa Vf. id. ac nikotan sub nikka.
Nila, an Ns. *lubricum quid*, pituita, G. Schleim, koivun nila alburnum betulæ, nilan aika.
nilja, an al. nilju, un Ns. idem.
niljakas, kkaan al. niljakka, kan Na. *lubricus*, pituitosus e. c. piscis, G. schleimig (nilvakka).
niljastun, ua Vm. *titubo* in lubrico, G. ausgleiten, inde jäſen niljastuu membrum luxatur.
niljahdun, htua al. niljaannun, ntua Vm. idem, max. luxor.
niljastus, ukſen Ns. *titubatio*, luxatio, G. Ausgleitung, Verrenkung.
Niljon, lkoa V. id. ac nilkoan.
Nilkas, kkaan Ns. Torn. *locus viæ lubricus*, ubi facile titubat pes l. subvertitur traha, G. schlüpfrige Stelle auf Wegen.

Nilkka, kan Ns. *junctura* inter plantam pedis et crus, G. Gelenk am Fussknöchel, nilkka-luu os ballistæ.

nilkahdan, htaa Vs. *leviter claudico*, G. G. wenig hinken.

nilkastun, ua Vm. *luxor* pede, al. *titubo*, G. verrenkt werden, ausgleiten.

nilkun, kua Vm. *claudico*, G. hinken.

nilkutan, ttaa V. et nilkuttelen, tella Vfr. idem.

nilkutus, tuksen Ns. *claudicatio*, G. das Hinken.

nilkuttan, ttaa Vf. *facio ut* claudicet, inde *claudico*, G. hinken machen.

nilkku, kun N. *claudus*, claudicans e. c. homo, G. hinkend, it. al. Na. *lubricus* e. c. glacies sub pede euntis, G. schlüpfrig, inde *lubricum* quid, nyt on nilkku.

nilkoinen, iſen Na. *lubricus* ut serpens, inde *celer*, *callidus*, G. schlüpfrig, schnell, listig.

Nilkoon, ota al. niljen, lkoa V. ad unguem *exigo* l. eximo, *exsugo* e. c. pecuniam cujus, G. genau auspressen, aussaugen.

Nilppu, pun Na. *lubricus* e. c. glacies, G. schüpfrig (nilkku).

nilwakka, kan Na. id. ac niljakas.

Nimi, men Ns. *nomen*, G. Name, riſtinimi nomen in baptismo datum, liikanimi cognomen, ſukunimi nomen familiæ l. gentilicium, ſoimonimi nomen ignominiosum, nimi-loppu Ul. rangifer septenarius l. senior, paawo nimeltä nomine Paulus, nimin (Adv.) omin l. nomattain nominatim.

nimikko, kon Ns. *cognominis*, G. Namensvetter (kaima).

niminen, miſen Na. *nomen gerens*, G. benamt, max. in compos. l. cum Gen. e. c. ſen niminen ejus nominis, Mattiniminen mies vir nomine Matthias.

nimetön, ttömän Na. car. *nomine carens*, inde *ignotus* e. c. numerus, G. unbenamt, unnennbar, nimetön ſormi digitus annularis.

nimitän, ttää V. *nomino*, nomen do, nomine quem appello, G. benamen, benennen, inde nimittäin nominatim.

nimitteleu, tellä Vfr. idem, max. cum ignominia nomino.

nimitys, yksen Ns. *nominatio*, G. Benennung.

nimismies al. nimitys-mies Ns. *apparitor* l. *exactor publicus*, G. Unterpolizeibeamter auf dem Lande.

Nimpiäinen, iſen Ns. *vespa crabro*, ex susurru sic dictus, G. Horniss.

Nion, oa V. id. ac nidon, niwon.

nijet l. nijes, een Ns. id. ac niwet.

nioun l. niowun Vm. id. ac niwoun.

Nios, oksen Ns. id. ac niitos, lumisnios.

Niplinkäinen, iſen Ns. id. ac nimpiäinen.

Nippa, pan al. nippi, pin Ns. *lusus*, mutua digitorum contrectatione et pollicum pressione exerceri solitus, inter juvenes utriusque sexus, G. Fingerspiel, lyöwät nippaa l. nippiä ita ludunt, inde *lusus lascivus*.

Nippo, pon Ns. *indignatio* levior, G. Unwille, Jähzorn (niippo).

nipollinen, iſen Na. *iracundus*, facile increpans, G. jähzornig (niipollinen).

nipastun, ua Vm. *iracundia* l. indignatione *moveor*, iracundus fio, exasperor, G. unwillig l. jähzornig werden (niipastun).

nippuri, in Ns. *homo iracundus*, G. jähzorniger Mensch.

Nippu, pun Ns. *apex* e. c. digiti, galeri, G. Spitze (niippu), it. al. id. ac knippu.

nipistän, ää V. et nipistelen, llä Vfr. *apicibus* digitorum l. unguibus *comprimo* l. *vellico*, inde *minutim arripio* et aufero, G. mit den Fingern kneifen, greifen l. wegnehmen.

nipistys, yksen Ns. talis *vellicatio* l. *compressio*, G. das Kneifen.

Nippula, an Ns. *pustula*, papula, G. Hautbläschen, Beulchen (nyppylä).

Nirhaan, hata V. *mordendo vellico* l. *rodo* ut mus, *scabo*, detero, discerpo e. c. cultro l. dentibus, G. nagen, nagend schaben.

nirhaus, uksen Ns. talis *morsus* l. *discerptio*, G. das Nagen.

Niriſen, stä V. *parum stridee* ut aqua stillans, inde *ebullio*, *stillo*, destillo, G. leise murmeln, sprudeln, tröpfeln.

nirahdan, htaa Vs. *subito stillo* ut lac ex ubere, G. plötzlich herausprützen.

Nirkko,

Nirkko, kon Ns. *cuspis* e. c. cultri, aculeus, G. Spitze.

nirkka, kan Na. pr. *acutus* e. c. cuspis, inde *asper*, *iracundus*, G. spitzig, scharf, nirkoin (Adv.) iracunde, aspere.

nirkastan, aa V. *iram moveo*, G. scharf l. zornig machen, minua nirkastaa irascor.

nirkastun, ua al. nirkkamastun, ua Vm. *irascor*, G. zornig werden (nárkástyn).

Nirppa, pan Ns. *mustela nivalis*, G. Schneewiesel, it. al. Na. id. ac nirkka.

Nirso, on al. nirsu, un Na. *delicatus* in cibis, cibos rejiciens l. spernens, *parum edens*, G. wählerisch, wenig essend.

nirsutan, ttaa V. et nirsuttelen, tella Vfr. *parum*, *minutim* et tarde *edo*, G. wenig und wählerisch essen.

Nirun, ua Vm. id. ac niriſen, inde Ul. oja niruu aqua in fossa minutim fluit l. stillat, G. murmelnd fliessen.

Niſellyn, lyá Vm. *luxor* ut membrum, G. verrenkt werden (niwellyn).

Niska, an Ns. 1. *cervix*, G. Nacken, niska-luu spina cervicis, niska-tuuru cavamen in cervice humana, nurin niskoin l. ylön niskojanſa lankeepi labitur præcipitanter, inde niskat l. niska-puut trabes transversales tectum l. pavimentum supportantes, laattian niskat, it. 2. *pars superior* loci præcipitis e. c. cataractæ l. montis, G. oberer jäher Theil, koſken niska, wuoren niska, it. 3. al. id. ac niiska.

niskainen, iſen Na. *cervice præditus*, G. -nackig, max. in compos. e. c. paksu-niskainen cui cervix est crassior, lankia-niskainen cervicis rigidæ, uppi- l. upi-niskainen contumax.

niskaiſuus, uuden Ns. *indoles cervicis*, G. Beschaffenheit des Nackens, max. in compos. e. c. uppi-niskaiſuus contumacia, lankia-niskaiſuus.

niskawa, wan Na. *cui* cervices *sunt* crassiores, inde *contumax*, G. dicknackig, halsstarrig.

niskuri, in N. *cervicis rigidæ*, *contumax*, obstinatus e. c. homo, puer, G. halsstarrig, niskuriſti contumaciter, it. al. *morbus cervicis*, G. Nackenkrankheit.

niskuruus, uuden Ns. *contumacia*, G. Halsstarrigkeit.

niskuttelen, tella Vfr. *contumax* l. obstinatus *sum*, G. halsstarrig seyn.

Niſu, un Ns. *triticum*, G. Weitzen (wehna), cfr. niſá.

niſuinen, iſen Na. *triticeus* e. c. panis, G. von Weitzen.

Niſá, án l. Run. niſu, un Ns. *mamma* mulieris, *uber* animalium, G. Brust, Euter, niſán páá l. snená l. stippu l. nánni papilla mammæ, niſá-lapſi infans lactens, neitoiſen niſut Run.

niſáinen l. Run. niſuinen, iſen Ns. dim. idem.

niſus, ukſen Ns. Sav. *una mammarum*, pl. niſukſet mammæ, G. Brüste.

Niuha, an Na. 1. *morsum minans*, *mordax* e. c. equus, *morosus*, *iracundus*, in verbis asper e. c. homo, G. bissig, zornig, niuhat ſilmät vultus minans, it. al. 2. id. ac nirſu, inde niuha pyöſy bombarda glandes haud dispergens.

niuhaan, hata al. niuhoan, hota V. *morsum minitor* ut equus iracundus l. mordax, inde *mordeo*, *iracundus* et mordax *sum*, aspere alloquor, *minaciter* et subito *discerpo* l. *seco* quid, G. zu beissen drohen, zornig anreden, drohend greifen l. schneiden.

niuhotan, ttaa V. et niuhottelen l. niuhöttelen, lla Vfr. idem.

niuhaus, ukſen Ns. *morsus iracundus*, aspera allocutio, *minax* et subita *discerptio* l. *secßio*, G. drohendes Anrede l. Schneiden.

Niukahdan, htaa Vs. *luxor* ut membrum, G. verrenkt werden, it. *luxo* e. c. pedem, G. verrenken.

niukahdus, ukſen Ns. *luxatio*, G. Verrenkung.

Niukaan, niuweta V. id. ac hiukeen.

niukoan, niuwota V. idem, al. id. ac niuwetan.

niuwetan, ttaa al. niukoan, niuwota Vf. *sensu stimulante afficio* stomachum, G. in der Herzgrube Schmerz erregen (hiukaan), ſydäntäni niukoa stomachus dolore afficitur e. c. ex inedia, minus niukoo sensu nauseæ l. inediæ stimulor.

Niukia, an Na. *laxe pendens* e. c. mamma, G. schlaff.

Niukka, kan al. niukas, kkaan Na. (Sv. njugg?) *parcus*,

parcus, tenax e. c. cibi, G. knapp, spärlich, mangelhaft, niukka l. niukas kalan saalis piscatus *arctus* l. angustus, niukasti l. niukkaasti parce, niukemmalta l. niukemmin parcius, it. Ns. *parcitas*, *angustia* l. *penuria* rerum, G. Knappheit, Mangel, heinän niukka, niukkaa lisäksi pannaan.

niukallinen l. niukallainen, isen Na. *nonnihil parcus*, G. etwas knapp.

Nius, uksen Ns. id. ac niwus.

Niwa, an Ns. *locus* fluvii *rapidior*, qui glacie hiemali serius et rarius obducitur, G. strömende Stelle in Flüssen.

niwainen, isen Na. *rapide fluens*, rapidus e. c. fluvius, G. strömend.

Niwara, ran Ns. *robur* l. nodus *betulæ*, *betula nodosa*, G. Maserholz (niwerá).

niwarainen, isen Na. *ex betula nodosa* confectus, al. nodis frequens, *nodosus* e. c. betula, G. masern, maserig.

Niwelá, áu al. niwel, len Ns. pr. *junctura artuum* l. membrorum, max. *carpus* in manu, l. Sav. *poples*, G. Gliedgelenk, Handwurzel, Kniekehle.

niwellyn, tyá Vm. *luxor* membro, G. verrenkt werden, käsi niweltyy.

niwellys, yksen Ns. *luxatio*, G. Verrenkung.

Niwerrán, rtáá V. *perforo* ut sagitta, G. durchbohren.

Niwerá, rán Ns. Sav. id. ac niwara.

Niwon l. nion, oa V. *ligo*, *colligo*, vinculo constringo, G. binden, zusammenbinden, niwon yhteen *copulo*, niwon neuwoja consilia contexo.

niwoskelen, lla Vfr. idem.

niwet, niween l. nipeen al. nijet l. nijes, een Ns. *vinculum*, *ligamen*, G. Binde, Band.

niwoun l. nioun, utá V. *colligor* l. *copulor*, inde *adhæresco*, adhæreo, G. gebunden l. zusammenhengend werden, maa niwoupi terra coagulatur e. c. pluviâ.

Niwo, on Na. *fastidium* cibi, *nausea*, inedia e. c. gravidarum, G. Mangel des Appetits.

Niwus, uksen Ns. *coxa* cum lumbis, hypochondria, G. Hüfte mit den Weichen, niwukset coxendices cum hypochondriis, fig. *pars postica*.

niwuinen, isen Ns. idem, lampaan niwuksen pars postica ovis laniatæ.

No l. noh Intj. vox admirantis, urgentis, hortantis etc.

nohotan l. nohitan, ttaa V. *voce* noh! *urgeo* l. impello e. c. equos, boves, G. mit dem Ausrufe noh! antreiben.

nohitus l. nohotus, tuksen Ns. talis *impulsio*, G. dergl. Zuruf.

Noha, an Ns. id. ac nohtá.

Nohko, hon l. hwon Ns. *homo caudex*, stolidus, G. Tölpel.

Noit l. contr. noi, Gen. noiden l. noitten pron. pl. Abol. *isti*, G. die dort, a Sing. toi, pro al. nuot a Sing. tuo, inde Adv. noin (pro nuwin) *isto modo*, *ita*, sic, G. so.

Noita, dan Ns. *magus*, *incantator*, G. Zauberer, Hexe, noidan kaali lycopodii species, noidan nuoli morbus repentinus l. ictus magicus pecora adoriens, sideratio, nec non stella cadens, draco in aëre volans.

noitainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *magis frequens* e. c. villa, G. voll Zauberer.

noidun, tua V. Abol. Tav. magicis *incanto* artibus, *magia utor*, magice noceo G. zaubern, hexen, bezaubern, it. Sav. Ul. *exsecror*, per diabolum juro l. devoveo, G. fluchen, verfluchen.

noitumus, muksen al. noitus, tuksen Ns. *usus magicæ artis*, magia, G. Zauberei.

noituus, uuden l. uuksen Ns. idem.

noidutan, ttaa Vf. *curo ut* quis arte magica incantetur l. afficiatur, ope magorum conductitiorum aliis noceo, G. bezaubern lassen.

Noja, an Ns. *status* rei *proclinans* l. *innitens*, G. gestütze Stellung, seison sauwan nojalla l. nojassa sto baculo innixus, panee nojallensa l. nojaan declinatum deponit, on työn nojalla operi adest l. instat, it. al. *fulcrum*, fulcimen, G. Stütze, on nojana columini inservit.

nojaan l. nojajan, nojata V. *innitor*, proclinatus nitor in quid, G. sich stützen l. lehnen

lehnen, inde fig. nojaan lupauksiin promissis *confido*, G. sich verlassen.
nojaus, uksen Ns. *nixus*, G. das Stützen.
nojo, jon Na. *proclinatus*, *proclivis*, pronus e. c. ad malum, G. sich lehnend, geneigt, it. al. rar. Ns. *fulcimen* cui quid innititur, G. Stütze, it. rar. al. id. ac nuju.
Nokaret, een Ns. glæba, *frustum*, G. Klumpen, woi-nokkaret.
Noki, noen Ns. *fuligo*, G. Russ, noki-musta plane niger, noki-pää spica segetis uredine corrupta.
nokinen, iſen Na. *fuligine obductus* l. inquinatus, *fuliginosus*, al. *ex fuligine* confectus e. c. color, fuligineus, G. russig.
nokean, noeta al. noen, nokea V. *fuligine oblino* l. denigro, G. mit Russ besudeln, al. *fuliginem expurgo* ex caminis, G. Russ abfegen, inde nokia purgator camini.
Nokka, kan Ns. *rostrum* avium, G. Schnabel (noukka), inde fig. *nasus*, *pars anterior* prominens, G. Nase, Spitze, Vordertheil, wenheen nokka rostrum l. prora navigii, kengän nokka apex calcei anterior, lintu istuu seipään nokassa avis in extremitate sudis sedet, makaa nokallansa pronus jacet, nokka-hauki esox belone, nokka-viisas nasutus, maan nokka lingula terræ.
nokkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *rostratus*, G. mit Schnabel versehen, max. in comp. e. c. pitkä-nokkainen longo *rostro* l. naso *præditus*.
nokkawa, wan Na. *cui* rostrum l. nasus *est longus*, inde fig. *iratus*, indignans, G. langschnabelig, bös, unwillig.
nokkaannun, ntua Vm. pr. *nasus* mihi *fit longus*, inde fig. *irascor*, indignatione moveor, G. langschnabelig l. bös werden.
nokin, kia V. *rostro carpo* l. *tundo* l. *vellico* ut aves, inde *minutim carpo*, G. mit dem Schnabel picken l. hacken, pflücken, nokin marjoja baccas carpendo colligo, it. al. id. ac nukin sub nukka.
Nokkela, an Na. Carl. *alacer*, celer e. c. equus, *sollers*, industrius, G. flink, hurtig, betriebsam.
Nokko, kon Ns. *gutta* e. c. aquæ, G. Tropfen.
nokkoinen, iſen Ns. dim. idem.
nokun, kua Vm. *guttatim stillo*, G. tröpfeln.
nokutan l. nokotan, ttaa Vf. *facio ut* exstillet, G. tröpfeln lassen.
Nokkoinen, iſen Ns. Tav. *urtica* dioica, rauta-nokkoinen urtica urens, G. Nessel.
nokkeinen l. Sav. nokolwainen, iſen Ns. idem.
Noko N. Abol. in comp. noko-nokka rostrum *longum*, G. Langschnabel.
nokotan, ttaa V. rostro *extenso sedens* quid *exspecto* l. inspicio, G. mit langem Schnabel begaffen, lintu istuu nokottaa.
Nokori, in Ns. nomen Urbis *Nowgorod.*
Nokulainen l. Sav. nokolwainen, iſen Ns. id. ac nokkoinen.
Nokki, kin Ns. rar. *membrum genitale* mascul. max. canis.
Nolo, lon al. nolo, oon Ns. *homo ignavus*, tardus, otiosus, G. Faulenzer.
nolotan l. nolwotan, ttaa V. *otiosus sedeo* l. exspecto quid, G. faulenzen.
Noperran, rtaa V. et noperteleu, rrella Vfr. *digitis conficio* res parvas l. viliores, in minutiis occupor conficiendis, G. etwas Geringes verfertigen.
Nopia, an Na. *alacer*, *velox* e. c. pedibus, *celer*, festinans, G. schnell, flink, it. al. *levis* motu e. c. vas, G. leicht beweglich, nopiasti citatim, leviter.
nopius l. nopeus, uden Ns. *alacritas*, *velocitas*, *celeritas*, festinatio, G. Schnelligkeit.
Noppa, pan Ns. *gutta*, stilla, G. Tropfen, it. Wib. *ludi* genus, G. eine Art Spiel mit Steinchen.
neppaan, pata V. *stillo*, G. tröpfeln, wie noppaa, inde *leviter crepo* l. strepo ut gutta ex alto cadens, *leviter ferio* l. ico, G. leise knappern l. klopfen, noppaa formellansa digito ferit.
nopahdan, htaa Vs. idem de motu subito.
noppaus, uksen Ns. *levis ictus*, G. leises Klopfen.
noputan, ttaa Vf. et noputtelen, tella Vfr. *feriendo crepitum cieo*, repetitis vicibus

bus leviter ico l. tundo, G. leises Klopfen erregen, noputan ovea januam digito pulso.

noputus, tukſen Ns. *levis ictus* repetitus, G. leises Geklopfe.

Noppo, pon Ns. *conus ligneus*, quo ludunt pueri, G. Spielkegelchen (kapu), lyön noppoa.

noppoinen, iſen Ns. dim. idem.

noppula l. nopula, an Ns. id. ac nappula.

Nopſa, an Na. id. ac nopia.

Norha, an Ns. *baculus bifidus*, quo mergites segetis extolluntur, furca minor, G. gabelförmige Stange.

Nori, in Ns. *morbi species* pecudis et equorum, max. in ore l. gutture, tussis, G. Kehlsucht der Pferde, unde noris nuora funiculus setaceus in pectore l. collo equi tussientis incidi solitus, noris koatti tibia saucia, crus ulcerosum.

Noria, an Na. id. ac norkia, nuoria.

Norkkaan, kata V. *avide exspecto* max. cibum, laudicoenum ago, *parasitor*, G. lüstern erwarten, schmarozen.

norkotan, ttaa V. et norkotteleu, *tella* Vfr. idem.

norko, on Ns. *parasitus*, cupide exspectans, G. Schmarozer.

norket, kteen Ns. talis *exspectatio*, G. lüsterne Erwartung, ruwan norkkeella.

Noro, ron Ns. Sav. *locus paludosus* et humilis inter montes, *vallis*, G. sumpfiges Thal, it. al. *rivulus*, ex valle effluens, rimula leute fluens, G. Bächlein, juokſee noronanſa instar rivuli fluit.

noroinen, iſen Ns. dim. idem, juokſee noroiſinanſa, inde jääs-noroinen atiria glaciei, it. Na. *vallibus frequens* e. c. regio, G. thälerreich.

noret, een Ns. *gutta* fluens l. stillans e. c. pluviæ, roris, humor, G. fallender Tropfen.

norahdan, htaa Vs. *subito fluo* l. stillo ut lacrima ex oculo, G. hastig hervortröpfeln.

noriſen, sta V. *minutim fluo* l. stillo, G. spärlich fliessen.

noroan, rota al. norotan, ttaa V. idem.

Norppaan, pata V. id. ac norkkaan.

norpet, ppeen Ns. id. ac norket.

Norpa, an Ns. *phoca*, G. Seehund.

Norſi, rren l. rſin al. norſa, an Ns. (Sv. nors) salmo *eperlanus*, G. Stint.

Norskaan, kata V. id. ac norkkaan.

norsket, een Ns. id. ac norket.

Norſu, un Ns. *elephas?* G. Elephant (tarwas), norſun nokka proboscis elephantis.

Norwotan, ttaa V. *tardus sum*, cunctor, G. zögern.

Nostan V. nostin Ns. etc. vide sub nouſen.

Notkia, an Na. *flexibilis*, facile incurvandus e. c. virga, *lentus*, G. biegsam, geschmeidig, inde notkia mies vir agilis l. velox.

notkius l. notkeus, uden Ns. *indoles flexibilis*, inde agilitas, G. Biegsamkeit, Geschmeidigkeit.

notkistan, aa V. *flecto*, *incurvo*, inclino, G. biegen, it. *flexibilem reddo*, G. biegsam machen.

notkistelen, lla Vfr. idem.

notkistus, ukſen Ns. *inflexio*, G. Biegung.

notkistun, ua Vm. *flector*, *incurvor*, flexibilis fio, G. gebogen l. biegsam werden.

notko, on Ns. *flexura*, G. Beuge, on notkoſſa est inflexus, inde *locus demissus* inter montes, *vallis*, G. Thal.

notkelma, an Ns. idem, joen notkelma curvamen amnis.

notkotan, ttaa Vf. *huc et illuc inflecto* l. incurvo ut ventus arborem, *quatio* flexile quid e. c. paludem tremulam, G. ab u. zu schwenken.

notkottelen, tella Vfr. idem.

notkotus, ukſen Ns. *inflexio* continua, G. dergl. Schwenkung.

notkun, ua Vm. *huc et illuc inflector* ut arbor in vento, continue incurvor, G. sich ab und zu beugen.

Noudan, taa V. 1. *vestigia* cujus *premo*, quem *sequor*, adsector, G. nach etwas gehen, folgen, befolgen, noudan mieltä voluntati cujus *obsequor*, morem gero, noudan käskyä jussui *me accommodo*, it. al. 2. *consector* quid reportandi causa, *reporto* e. c. sagittam emissam, *affero*, G. nach etw. gehen, zurückbringen, holen, läksi noutamaan abiit allaturus

turus e. c. equum: Pass. noudetaan et noutaan.

noutelen, della Vfr. idem.

noudet, nouteen Ns. *secutio*, *adsectatio*, G. Nachfolgung, Befolgung, Folgsamkeit, mielen noudet *obsequium*, insinuandi gratia, ſen nouteekſi ei obsequenter l. convenienter, it. *reportatio*, apportatio, G. Zuriickholung.

nouto, don al. noutu, dun Ns. idem, nouto-poika puer adsequens l. apportans e. c. sagittas.

noudatan, ttaa Vf. *curo ut* quis adsectetur l. consequatur, G. folgen lássen, inde *adsector* e. c. vestigia, *consequor* l. *obsequor* voluntati l. jussui, *observo* quid, *imitor*, G. befolgen, beachten, nachahmen, it. *curo ut apportetur* l. afferatur, G. zurückholen lassen.

noudattelen, tella Vfr. idem.

noudatus, ukſen Ns. *adsectatio*, *obsecutio*, G. Befolgung, it. *reportatio*, apportatio, G. Zurückholung.

Noukka, kan Ns. id. ac nokka, al. id. ac nokko.

noukin, kkia V. id. ac nokin.

noukkelen, kella Vfr. idem.

Nouſen, nosta l. rar. nousta V. *surgo*, *exsurgo*, sursum feror, G. aufsteigen, nouſen yłös e lecto surgo, nouſee kuolluiſta e mortuis resurgit, kala nouſee rannalſen piscis ad littus se elevat, taikina nouſee massa panis tumescit l. fermentatur, kuu nouſee luna oritur l. se elevat, nosteſſa in surgendo i. e. mane, nouſewa wiikko hebdomas proxime futura, nousnut l. nosnut contr. nousſut l. nosſut præt. partic. act.

nouſu, un Ns. *surrectio* e. c. ex lecto, *tumor* e. c. massæ panis, *ortus* e. c. lunæ, G. das Aufsteigen, nouſun aika surgendi tempus.

nouſento, nnon al. nouſemus, ukſen Ns. idem.

nostan, aa (pro nousta) Vf. *facio ut* surgat, *allevo*, *elevo*, *erigo*, *attollo*, G. heben, aufheben, erheben, nostan pellavia linum maceratum ex aqua ejicio, it. fig. nostan huudon rumoris sum auctor, rumorem dispergo, it. nostan koiran l. karhun irrito canem l. ursum, G. durch Reizen in Bewegung bringen.

nostelen, lla Vfr. idem, nostelee ſydäntä cor irritat, bilem movet.

nosto, on Ns. *allevatio*, *elevatio*, G. Hebung, Aufhebung, huudon nosto dispersio rumoris, karhun nosto irritatio ursi, nosto-wäki turba virorum ad militiam convocatorum.

nostin, imen Ns. *allevandi instrumentum*, G. Aufhebungsmittel, inde nuotan nostin apertura in glacie, per quam sagena elevatur, taikinan nostin fermentum.

nostajainen, iſen Ns. *levamen*, G. Aufhebung, inde pl. nostajaiſet convivium illis institui solitum, qui quem elevant die, quo hic festum nominis sui celebrat.

nostantain, amen al. nostantainen, iſen Ns. *pondus* l. *onus quantum* quis allevare valet, saraina, G. so viel man heben kann.

nostatan l. nostutan, ttaa Vf. *facio ut* quid allevetur, G. heben lassen, inde sensim *allevo*, G. nach u. nach erheben, nostata jalkaſi pedem humo leva, nostutan taikinaa curo ut massa panis tumescat l. fermentetur.

Nowerran, rtaa V. et nowertelen, rtella Vfr. id. ac noperran.

Nuha, an Ns. 1. *angulus* alicujus rei *prominens*, G. hervorragende Ecke, kiwen nuha, inde pellon nuha striga agri oblonga, it. al. 2. *tuber* l. *scirrhus* in corpore, G. Beule, Geschwulst, it. 3. *gravedo*, *coryza*, tussis equina, G. Schnupfen (nyhä).

nuhainen, iſen Na. *gravedine* l. tussi *gravatus*, G. Schnupfen habend.

Nuhdet, hteen Ns. *increpatio*, *objurgatio*, castigatio verbis, reprehensio, G. Verweis, Vorwurf, nuhteen alainen castigationi obnoxius, culpabilis, ſaan nuhteita reprehendor, annan nuhteita increpo: inde *culpa* reprehensionis, causa cur castigetur, G. Schuld, anna nuhteet anteekſi culpas condona l. ignosce.

nuhteeton l. rar. nuhdeton, ttoman Na. car. *culpa carens*, *innoxius*, integer, G. unsträflich,

ſträflich, ſchuldlos, nuhteettomaſti innoxie, integre.

nuhteſen, hdella Vfr. *reprehendo, verbis castigo*, increpo, G. Verweis geben, verweisen.

nuhdellus, ukſen Ns. *reprehensio*, increpatio, G. Verweisgebung.

Nuhja, an Ns. id. ac nuija.

nuhin, ia V. id. ac nuijin.

Nuhjus, ukſen Ns. nuhjuſtan V. et nuhjuſteſen Vfr. id. ac nahjus, nahjuſtan, nahjuſteſen.

X Nuhka, hun Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zauderer.

nuhkuinen, iſen Na. *tardus*, cunctans, G. zauderhaft.

nuhkeroitſen, ita V. *tarde me gero*, cunctor, G. zaudern.

Nuhraan, rata V. Ul. *inquino, polluo*, maculo, G. besudeln (tuhraan).

nuhraus, ukſen Ns. *inquinatio*, G. Besudelung.

nuhrauu, uta Vm. *inquinor*, polluor, G. besudelt werden.

Nuija, an Ns. pr. *tudes* l. *ligo* agricolarum, glæbis imminuendis, G. Hacke, al. *tudes* qua seges trituratur, G. Dreschkeule, nec non *clava* militaris, quondam usitata, G. Streitkolbe, Keule, nuija-ſota.

nuijin, jia V. *clava tundo* glæbas, al. *tude trituro*, G. mit der Hacke l. Keule ſchlagen.

Nuijotan, ttaa V. Caj. *torvum* et austerum *me præbeo*, animo æger l. offensus sum, G. ſich mürriſch betragen.

Nuiſka, an Ns. *æstus cupidinis?* Run. G. Begattungsbegierde.

Nuiſkin, ia V. *odoror* ut canis, *per nares* spiro, inde *naribus fremo* ut iratus, G. riechend nachſpüren, ſchnaufen.

Nuiſkotan l. nuiſkutan, ttaa Vf. *oscitationem moveo*, G. zu gähnen bringen, inde minua nuiſkottaa l. nuiſkuttaa oscitatione gravor, *oscito*, G. gähnen.

Nuiſto, on Ns. *status* rei *nonnihil declivis* l. obliquus, G. ein wenig abſchüſſige Stellung, panen nuiſtoon obliquum colloco, on nuiſtoſſa est obliquus.

nuiſtan, aa V. *declivem* l. obliquum *facio*, parum obliquo, G. abſchüſſig ſtellen.

Nuitti, tin Ns. *apex* l. cuspis eminens, G. Spitze.

Nujo, on Ns. *inedia* l. *nausea* e. c. feminæ gravidæ, defectus appetentiæ cibi, G. Mangel an Appetit, al. Na. tali *inedia laborans*, G. appetitlos.

nujun, ua Vm. ejusmodi *morbo teror* l. consumor, macer fio, G. appetitlos ſeyn, abmagern.

Nuju, jun Ns. *fragor*, strepitus major, G. das Rauſchen, pakkaiſen nuju, it. Caj. *procella* vehemens *nivosa*, G. Sturm mit Schneegeſtöber.

nujuan, uta V. *vehementer strepo*, fragorem edo, G. rauſchen.

Nukka, kan Ns. 1. naurin nukka radix rapæ, G. Rübenwurzel, inde forte rukin nukka *dens* l. *uncus* ferreus in colo, per quem filum transit, G. Haken an der Spinnrolle, kehrä-warren nukka al. hammas, 2. al. weſi-nukka gutta, G. Tropfen (nokko), it. 3. (Sv. nocka) *panniculus insutus*, *centunculus* l. *floccus* in vestibus, G. Flocke, Lappen, it. §. nukkaan aſti usque ad minimum l. nimium.

nukin, kia V. *panniculos pendentes insuo*, *floccos intexo*, centonem conficio, G. Flocken einweben.

nukitan, ttaa V. idem, it. *dentes* colo *infigo*, G. Haken anfügen.

nukitus, ukſen Ns. *textura centonum*, G. Einwebung der Flocken.

nukkeri, in Ns. *cento*, vestis panniculosa, G. flockiges Zeug.

nuket, kkeen al. nukki, kin l. ken Ns. *pupa lusoria* puellarum, ex panniculis, G. Puppe, nuken lehti plantago major.

Nukkeroinen, iſen Na. *non contentus*, *querulus* e. c. infans, *murmurans*, offensus, G. unzufrieden, mürriſch.

nukkeroitſen, ita V. *non sum* contentus, *queror* ut infans, *murmuro*, G. unzufrieden ſeyn, murren, nukkeroiten stomachose al. rar. carptim.

Nukulainen l. nukulwainen, iſen Ns. id. ac nokkoinen, nukulais-humala cuscuta europæa.

Nukun, kkua Vm. *obdormisco*, *obsopior*, G. ein-

G. einschlafen, inde *dormio*, G. schlafen, makaa nukkuneena cubat dormiens, herään nukkumasta e somno evigilo.

nukahdan, htaa Vs. *parum* et subito *obdormisco* l. dormio, somno conniveo, G. wenig einschlafen, schlummern.

nukistun, ua Vm. *somno* gravatus *collabor*, G. einschlummernd niederfallen, inde fig. *animam exspiro*, morior.

nukutan, ttaa Vf. et nukuttelen, tella Vfr. *somno gravo*, *sopio*, *soporo*, G. schläfrig machen, einschläfern, minua nukuttaa somno gravor.

nukutus, tuksen Ns. *sopiendi actus*, G. das Einschläfern.

Nulikka, kan al. nulikas, kkaan Ns. *parvulum* l. *curtum quid*, G. Stumpf, e. c. poika=nulikka puer parvulus, hauki=nulikka.

Nuljahdan, htaa Vs. *in lubrico titubo*, lubrice labor, G. ausgleiten.

nuljakka, kan Ns. *lubricum quid*, pituita, mucor, G. etwas Schlüpfriges, Schleim.

nuljakas, kkaan Na. *lubricus* e. c. serpens, G. schlüpfrig.

nuljo, on l. nulju, un Na. idem. max. in nuljo=pää caput calvum.

Nuljus, uksen Ns. nuljutan, ttaa V. nuljuttelen, tella Vfr. nuljutus, tuksen Ns. id. ac nuhjus, nuhjutan etc.

Nukka, kan Ns. Ul. *cursus lentus* max. rangiferi, G. sanfter Trab.

nukkaan, kata V. *lente curro*, G. sanft traben.

Nulli, in Ns. id. ac nulikka, al. id. ac nuljus, al. id. ac nurska.

Nulo, on Na. Caj. animo *demissus*, mente perculsus, haud alacer, G. muthlos, niedergeschlagen.

Nummi, mmen Ns. *terra arenosa elevatior*, campus arenosus, G. Sandfeld l. Hügel, nummi=jäkälä id. ac kangas=jäkälä, nummen=kukoistus euphrasia officinalis, nummen=sieua agaricus campestris, nummen warsi erica vulgaris, nummen wasara insecti species.

numminen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *campis arenosis constans* l. frequens e. c. regio, G. voll Sandhügel.

Nunna, an l. Run. nunnu, un Ns. (Sv. nunna) virgo *monacha*, G. Nonne.

nunnainen l. nunnoinen l. nunnuinen, isen Ns. dim. idem, inde fig. *mollicula*, femina molliter vivens, G. weichliches Weib, nec non *corculum*, blandiendi vox, G. Herzchen, it. Na. *monasterialis*, inde *mollis* e. c. vita, G. klosterlich, weichlich.

nunnottelen, tella Vfr. modo monacharum *molliter vivo*, cuticulam curo, al. *molliter tracto*, indulgeo, G. weichlich leben l. behandeln, al. *blandior*, adulor, G. schmeicheln.

Nuo, nuoden pron. vide nuot.

Nuodet, nuoteen Ns. *maritus sororis*, affinis, G. Schwager.

nuoti, den Ns. max. pl. nuodet sponsi l. sponsæ *parentes?* G. Brautältern. nuoden ueitsy soror sponsæ.

nuoteus, uden Ns. *affinitas* per conjugium, G. Schwägerschaft, inde fig. *fœdus*, max. conjugale, G. Bündniss, tehee nuoteutta affinitatem l. fœdus init l. jungit.

Nuoha, an Ns. *floccus* in cortice betulæ l. *lamella exterior* tenuissima, G. dünne Oberhaut der Birkenrinde, inde ei nuohaakaan ne gry quidem, it. al. id. ac nuha gravedo.

nuohaannun, ntua Vm. *flocculis* l. naucis *inquinor*, G. mit Staub besudelt werden, waatet nuohaantuu vestis minutis quibusvis obducitur et fœdatur.

Nuohaan, hata V. *frico*, *scabo*, G. schaben.

Nuohkia l. nuohka, an Na. id. ac nuoska.

Nuokka, kan Ns. *nutus* capitis, max. somno obrepente, G. Nicken.

nuokkaan, kata al. nuokaan, nuata (pro nuoata) V. *nuto* capite, nuo præ somno obrepente, G. nicken.

nuokkaelen l. nuokkailen, lla Vfr. idem.

nuokin, kkia V. idem de actu continuo, it. Sav. id. ac noukin.

nuokahdan, htaa Vs. idem de actu subito.

nuokun, kkua Vm. *nutans sum*, proclino, G. nickend seyn.

nuokutan, ttaa Vf. et nuokuttelen, tella Vfr. *nutantem reddo*, inde *nuto*, G. nicken machen, minua nuokuttaa ad nutum proclino, nuokutan päätäni.

Nuolen,

Nuolen, lla V. *lingo*, lambo, catillo, G. lecken.
nuoleskelen, lla Vfr. idem.
nuolaiſen, sta Vs. idem de actu subito.
nuolu, un Ns. *liguritio*, linctus, G. das Lecken, nuolu-ſormi digitus index, it. al. id. ac nuolin.
nuolin, imen Ns. res l. *edulia lingenda* pecudis, G. etwas zu leckendes.
Nuoli, len Ns. *sagitta*, G. Pfeil, nuolen terä spiculum sagittæ, nuolen ſulka penna directrix sagittæ adfixa, nuolen nyſä posterior pars sagittæ, nuolen noutaja reportator sagittæ emissæ.
nuolitan, ttaa V. *sagittis instruo* l. orno e. c. pharetram, G. mit Pfeilen versehen.
Nuoppaan, pata V. *digitis* minutim *carpo*, gnaviter *vellico*, G. zupfen, pflücken, raufen, inde nuoppaawat alter alterius crines vellicat.
Nuopukka, kan Ns. *truncus*, fragmen, G. Stumpf, hántä-nuopukka truncus caudæ.
Nuora, an Ns. *restis*, *funis*, nec non *funiculus*, lorum, G. Strick, inde on nuorisſa est *vinculis* obstrictus.
nuorainen, iſen Ns. dim. idem. it. Na. *ex fune confectus* e. c. reticulum, funibus abundans, G. aus Stricken, strickreich.
nuorallinen, iſen Na. *funem habens*, G. Strick habend.
nuoraan, rata al. nuoritan, ttaa V. *fune stringo*, funiculis constringo, G. mit Stricken binden.
nuorattelen, tella Vfr. *rectä* via *progredior* qs. juxta funiculum extensum, G. gerade vorwärts gehen.
Nuori, ren Na. *recens* e. c. nix, potus, G. frisch, it. nuori mieš vir *juvenis*, adolescens, G. jung, nuori-ikäinen ætate juvenilis, inde *adolescens*, juvenca.
nuorukainen, iſen Ns. dim. *adolescens*, G. Jüngling.
nuoruus, uuden Ns. *indoles recens*, *juventus*, ætas juvenilis, G. Frische, Jugend.
nuorrun, ttua Vm. *recens* l. *junior fio*, G. frisch l. jünger werden, ruoho nuortuu gramen flaccidum reficitur, renovatur, taiwas nuortuu cœlum nubes recentes contrahit, rauta nuortuu ferrum fit mollius.
nuorrutan, ttaa Vf. *recentem reddo*, *renovo* l. reficio, ut pluvia gramen, *emollio* ut ignis ferrum, G. erfrischen.
Nuoria, an Na. *flexibilis* e. c. virga, G. biegsam, geschmeidig.
Nuoſi, in Ns. *saccus* fœno portando, G. Heusack.
Nuoska, an Na. Ul. *subhumidus* e. c. aër, tempestas, humus, G. etw. feucht, it. al. Ns. *pulvis* in aëre *volans*, G. ieflgendes Stäubchen.
nuoskaus l. nuoskeus, uden Ns. *humiditas*, humor, G. Feuchtigkeit.
nuoskautan, ttaa Vf. *humecto*, G. befeuchten.
Nuot, nuojen l. nuoitten pron. pl. *isti*, G. jene dort, a Sing. tuo, cfr. noi.
Nuoti, den Ns. vide sub nuodet.
nuoteus, uden Ns. ibidem.
Nuotio, on Ns. Caj. *strues* trabium *ardens*, ignis in trabibus coacervatis flagrans, G. Feuer in grobem Holz.
Nuotta, tan Ns. (Sv. not) *sagena*, verriculum, G. Zugnetz, laſten et noſtan nuottaa sagenam demergo et elevo, nuotta-apaja locus maris sagenæ aptus, nuotan reiſi l. -ſiipi, -perä, -rinta, -pauſa, -pallo, -kiwes etc. sagenæ partes diversæ.
nuotti Ns. id. in compos. e. c. nuotti-kota Sav. tugurium reti servando.
nuottainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex sagena* confectus, G. vom Netze.
nuotallinen, iſen Na. *sagenam habens*, it. *sagena* verrenda *occupatus* e. c. homo, G. Netzzieher, it. *quantum capit* sagena, G. ein Netz voll.
nuotus, ukſen Ns. *societas* hominum ad unam pertinentium sagenam, G. einem Netze zugehörige Fischergesellschaft, al. nuotta-kunta.
nuotustan, aa V. *verro*, *ægre traho* qs. sagenam, G. mühsam ziehen.
Nuotti, tin Ns. (Sv. not) *tonus*, *melodia*, nec non rar. *nota musica*, G. Melodie, Musiknote, wirren nuotti, inde weiſaan nuotillen melodice cano.
Nupero, on Ns. *os coccygis* l. truncus caudæ,

dæ, G. Schwanzbein, al. nupero=luu, häntä=nupero.

Nupia, an Na. *curtus, arctus*, haud sufficiens, G. knapp, nupia sato annona tenuis, nupia mieli mens indignans, murmurans, nupian=lainen id. ac nupiallinen.

nupiallinen l. nupiallainen, iſen Na. *nonnihil curtus*, vix sufficiens, G. etwas knapp.

nupiſen, ſta V. *ægre fero, clam murmuro*, stomachor, G. murren.

Nuppi, pin Ns. (Sv. knopp) *capitulum* e. c. acus, turris, inde *calyx* florum, *gemma* arborum, G. Knopf, Knospe, cfr. knuppi.

Nuppiainen, iſen Ns. *vespa*, G. Wespe.

Nuppu, pun Ns. *minutum quid*, mica, floccus in lino l. stupa etc. G. Flocke, Knoten, it. Wib. id. ac nuttura.

nuppuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *micis* l. floccis *frequens*, G. voll Flocken.

Nupukka, kan Ns. id. ac lupukka, lummet.

Nuraan l. nurajan, rata V. *tacite strideo*, G. murmeln, oja nuraa rivulus stridens fluit, inde *indigne fero, quirito*, tacite murmuro, G. murmeln, brummen, klagen.

nuriſen, ſta V. idem, reki nuriſee traha in nive stridet.

nurina, an Ns. *stridor, quiritatio*, murmuratio, G. Gemurmel.

nuru, un al. nurus, rukſen Ns. *stridor*, inde *rivulus* lente fluens cum stridore, it. *indignatio, murmuratio*, G. das Murmeln.

nurekſun, ua al. nurekſiu, ia Vm. *indignans* l. *murmurans fio*, indignatione afficior l. stimulor, G. unzufrieden seyn, murmelnd werden.

nuritan, ttaa V. *indigne fero*, murmuro, inde tacite *vitupero*, G. übelnehmen, murren, tadeln.

nuriſtan, aa V. *facio ut* strideat, G. murmeln machen, inde nuriſtan tynnyriä dolium subverto ita ut ultima fluidi gutta effluat, nuriſtan wettä aquam usque ad minimum *effundo* l. *exprimo*.

Nuria, an al. nurja, an Na. 1. *aversus, inversus*, G. verkehrt, umgekehrt, nuria puoli aversa pars e. c. vestis, nurin (Adv.) puolin l. nurin päin inverse, katſon nurin ſilmin torve intueor, kääntän nurin inverto l. subverto, inde 2. *aversus* l. *perversus* e. c. animus, haud benevolus, invidens e. c. mens, ægre ferens e. c. homo, asper l. offendens e. c. verbum, G. abgewandt, ungünstig, abgeneigt.

nureus, uden al. nurjuus, uuden Ns. *aversitas*, perversitas, pravitas etc. G. Verkehrtheit, Abgeneigtheit.

nurjus, ukſen Ns. *homo aversus*, invidens, G. ungünstiger Mensch, al. id. ac luus l. nuljus.

nurjahdan, htaa Vs. nurjahdun, htua Vm. id. ac nuljahdan.

Nurkastun, ua Vm. vid sub nurun.

Nurkka, kan Ns. *angulus* in domo, nexus trabium in angulo, G. Hausecke, nurkka=kivi lapis angulum supportans, nurkkawäki inquilini in domo aliena habitantes, hospites non invitati, meren nurkka sinus maris.

nurkkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *angulatus*, angulosus, G. eckig, neljä=nurkkainen quadrangulus.

nurkallinen, iſen Na. *angulum habens*, angularis, G. eckig, it. Ns. *faber* lignarius *angulum* domus *exstruens*, G. der die Ecke zimmert, it. *inquilinus* in angulo alieno habitans, G. Einhäusler.

nurkittain prtcl. *angulatim*, G. eckenweise.

Nurku, run Ns. vide sub nurun.

Nurmi, men Ns. *campus graminosus*, pratum aridum, solum elevatum, G. Grasboden, fester Rasen, nurmi=keto solum viride.

nurminen, iſen Na. talibus *campis frequens* e. c. regio, G. rasig.

nurmikko, kon Ns. *solum viride* elevatius, G. rasiger Boden.

nurmikas, kkaan Na. *elevatior* et *graminosus* e. c. solum, G. rasig, inde *gramen* l. fœnum in solo elevato et arido crescens.

nurmetun l. nurmitun, ttua Vm. *aridus fio* ut palus, *gramine obducor*, graminosus et viridis fio, G. rasig werden.

Nurraan, rrata V. id. ac nuraan, oja nurraa,

raa, it. Abol. *petiturio*, querule peto; morose rogo, G. zudringlich betteln.

nurrutan, ttaa V. et nurruttelen, tella Vfr. idem.

nurrustan, aa V. idem ac nuristan.

nurrutus, tukſen Ns. *stridor*, G. das Murmeln, it. Abol. *petitio mendica*, G. zudringliches Betteln.

nurrus, ukſen Ns. *homo non contentus*, ægre ferens, *morosus*, G. mürrischer Mensch, inde on nurrukſisſa est morosus, it. Abol. *homo* morose rogans l. mendicans, G. zudringlicher Bettler.

Nuruka, an Ns. *serpentis species*, natrix? G. Schlangenart.

Nurun, ua al. nurwun, rkua V. 1. *strideo*, cum stridore stillo e. c. ut sanguis ex vulnere, *stridens fluo* ut rivulus, G. murmeln, rieseln, inde 2. *quirito*, *ægre fero*, tacite queror l. murmuro, indignor, G. murren, klagen, übelnehmen, nurumatoin non stridens, haud querulus, contentus, on ruokaa nurumata cibus adest sine querela i. e. sufficiens, cfr. nuurun.

nurkastun, ua Vm. *indignans* l. ægre ferens l. morosus *fio*, G. mürrisch werden.

nurku, run l. rwun *indignatio*, G. Unwille, Missmuth.

nuru, run et nurus, ukſen Ns. vide sub nuraan.

Nurwet, rpeen Ns. Caj. *indignatio*, G. Missmuth, max. pl. on nurpeisſanſa est animo æger, indigne ferens.

Nusſin, ia V. cum femina *coëo*, venere utor.

Nuskula, an Ns. id. ac naskula, poikanuskula.

Nuti, t:i Ns. *rotula ossea* in arcu jaculatorio, G. knöcherne Trisse am Schiessbogen, al. nuti-luu, inde fig. *ictus letalis*, vulnus mortiferum, it. al. *tuber*, in arbore et corpore, G. Beule, inde forte nuti-pää caput calvum capillis nudatum, G. Kahlkopf.

nudin, tia V. *capillis nudo*, calvum reddo, G. kahl machen, it. al. id. ac nuturoitſen.

nutistan, aa V. *moleste traho* l. *adstringo* e. c. guttur, inde *strangulo*, eneco, vita privo e. c. avem, G. mühsam zuziehen, würgen.

Nutiſen, sta V. id. ac nuriſen.

Nutkutan, ttaa V. *sæpe* l. repetitis vicibus *vellico*, G. wiederholt rupfen, nutkuttaa tukasta.

Nutraan l. nutrajan, rata V. id. ac nuraan, reki nutrajaa.

Nuttaan, tata V. id. ac nuriſen.

Nuttu, tun Ns. *toga lanea*, *amiculum vilius*, inde *vestis* quævis *vilior* et exterior, G. Oberkleid der Arbeiter.

Nuttura, ran Ns. *corona comata* l. nodus capilli cum variis ornamentis, qualem in vertice capitis gestare solent feminæ innuptæ, G. in Knoten gebundenes Haar (nykkärä), pää on nutturalla.

Nuturoitſen, ita V. vitam *tacite dego*, G. stilles Leben führen.

Nutustan, aa al. nutuutan, ttaa V. id. ac nutistan.

Nuudan, taa V. *deorsum* versus *nuto*, G. abwärts gebeugt seyn, ſika nuutaa rostrum suis versus humum vergit.

Nuudun, tua V. *marcesco*, *tabesco*, G. hinfallen, abmagern, kala nuutuu liaſſa piscis in squalore fit marcidus, lehmä nuutuu vacca lacte deficit.

Nuuha, an Ns. *lanugo* l. *floccus* e. c. vestimenti, panni, G. Wolle am Tuch.

Nuuppo, pon Ns. *vacca* cornibus carens, G. ungehörnte Kuh.

Nuurun, ua al. nuurwun, rkua V. pr. id. ac nurun, inde *dolore* stimulante *queror*, G. Schmerz empfinden u. klagen, hewoinen nuurun jalkaanſa equus dolore stimulatur in pede et ideo parum claudicat, nuurkuu kauppaanſa pœnitet illum rei emtæ, ei ole nuurkumista nulla est querendi causa, nuurun wanhuuttani seneëutem *ægre fero*.

nuuru, un Ns. ejusmodi *querela*, G. Klage.

Nuuſa, an Ns. Caj. Ul. *defectus* l. *penuria* e. c. pecuniæ, panis, G. Mangel.

nuuſainen, iſen Na. Ul. *inops*, expers cujus rei, G. Mangel leidend.

Nuuska, an al. nuuska, un Ns. (Sv. snus) *pulvis tabaci* nasalis, G. Schnupftaback.

nuuskaan,

nuuskaan, kata al. nuuskun, na V. *pulverem tabaci naribus attraho*, tali pulvere utor, G. Taback schnupfen, it. al. nuuskaan id. ac nuuskin.

nuuskin, ia V. *naribus* l. *odoratu investigo* ut canis l. sus, odoror, G. schnüffeln.

nuuskelen, lla Vfr. idem.

nuuskutan, ttaa V. et nuuskuttelen, tella Vfr. idem, al. *flens singultio* ut puer uli, G. weinend schluchzen.

nuuskutus, tuksen Ns. *fletus cum singultu*, G. Schluchzen.

Nyhdán, htää V. *singultio*, G. schluchzen, it. al. *carpo*, carpendo eligo e. c. herbas inutiles ex lino, inde *evello* e. c. linum, G. ausrupfen, auspflücken, it. al. *tarde me gero*, G. zaudern.

nyhtelen, hdellä Vfr. idem.

nyhdäisen, stä Vs. idem de actu subito, max. subito vello.

nyhtö, hdön Ns. *carptus*, *evulsio*, G. Rupfung.

Nyhisen, stä V. *tacite loquor* l. cantillo qs. per nares spirans, G. leise sprechen l. singen.

nyhinä, än Ns. *taciturna locutio*, G. leises Gespräche.

Nyhin l. nyhjin, hkiä V. *leviter ico* l. *tundo* l. pello l. trudo, G. sanft stossen, nyhkii jalalla pede ferit.

nyhkään l. nyhjään, hjätä V. idem.

nyhkäisen, stä Vs. idem de actu subito.

nyhkäys l. nyhjäys, yksen Ns. *ictus* l. pulsus *levis*. G. sanfter Stoss.

Nyhä, än Ns. id. ac nuha angulus, tuber, gravedo.

nyhermäinen, isen Na. *angularis*, *tuberosus*, G. eckig, beulig.

Nykin, kkiä al. nyin, nykiä V. *digitis arripio*, *minutim carpo* l. *vellico*, G. pflücken, rupfen, inde al. id. ac nyhin.

nykäisen, stä Vs. idem de actu subito.

nykerrän, rtää V. *minutatim carpo* l. vellico, G. zerpflücken.

nykerehdän, htää V. idem.

nykistän, ää V. *minutim comprimo*, G. sanft drücken.

nykistys, yksen Ns. *compressio levis*, G. sanftes Drücken.

nykistyn, yä Vm. *leviter comprimor*, G. wenig gedrückt werden, inde *pressioni cedo* l. concido, G. durch Druck gebogen werden.

Nykkärä, rän Ns. id. ac nuttura.

Nyky, ny'yn Ns. *tempus nuperum* l. *praesens*, G. neuliche l. jetzige Zeit, cujus vero non nisi hi Cass. adverbialiter occurrunt, juokši nykyä nuper cucurrit, ei nykyjänsä haud nuper, G. neulich.

nykyinen, isen Na. *nuperus*, vix praeterlapsus e. c. tempus, actio, G. neulich, jetzig (nytyinen), nykyiset ihmiset homines nunc viventes, nostri ævi, nykyisesti l. nykyisin nuper.

Nykä, nyän Ns. *decurtatum quid*, *truncus* l. fragmen curtum, G. Stumpf, weitsen nykä cultellus, piipun nykä fumisugium curtum, nenä-nykä nasus brevis.

nyky Ns. idem in compos. e. c. nyky-nenä.

nykermä, än Ns. id. ac nykä.

nykerys, yksen Ns. idem, nykerys-luu os coccygis.

nykerä, än Caj. l. nykerö, ön Sav. Na. *curtus* et *obtusus* e. c. nasus, G. abgestumpft.

nykeräinen, isen Na. dim. idem.

Nyljen, ltsä V. *pellem detraho* e. c. bovis, *decortico* e. c. arborem, deglubo, G. abhäuten, abschälen, schinden, nyljä qui pellem detrahit.

nyljeskelen, llä Vfr. idem.

nyljyri, in Ns. *pellis detractor*, max. cadavera deglubens, G. Schinder.

nyljentö, nnön Ns. *pellis detractio*, *decorticatio*, G. das Schinden.

nyljin, ltimen Ns. *culter* quo cortex betulæ detrahendus solvitur, G. Schindermesser.

nyljetän, ttää Vf. *curo ut* decorticetur l. deglubatur, G. schinden lassen.

Nylkkä, kän al. nylkäs, kkään Ns. Torn. *collis minor* in viis, G. Hügelchen.

Nyperä, än Na. id. ac nykerä e. c. nyperä ohra hordeum tarde crescens.

nyperöinen, isen Na. dim. idem.

Nypin, ppiä V. id. ac nykin.

nypistän, ää V. idem (nipistän).

nyppelen, pellä al. nypistelen, llä Vfr. idem.

nypvlöitsen, itä V. idem de actu continuo.

nypistys, yksen Ns. id. ac nipistys.

Nyppy, pyn Ns. *pustula* in cute, *verruca*, tuberculum, G. Beulchen, Warze, puun nyppyt gemmæ arborum, G. Knospe.

nyppylá l. nypylá, án Ns. idem, usitatius.

nyppyinen l. nypyláinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *pustulis* l. *tuberculis abundans*, G. warzig.

Nyrhi, in Ns. Sav. Carl. Caj. acie *obtusus* l. *hebes* e. c. culter, securis, G. stumpfes Werkzeug.

nyrhään, hätä al. nyrhin, iä V. *rodens cædo* l. seco, *infabre ascio* qs. ope securis hebetis, G. mit stumpfem Werkzeug l. grob behauen.

Nyriſen, stä V. id. ac nuriſen, max. querens murmuro.

nyriná, án Ns. id. ac nurina.

Nyrjähdän, htää al. nyrjähdyn, htyä V. id. ac nurjahdan, it. al. mieli nyrjähtää l. nyrjähtyy mens *fit indignans*, iracunda, G. verdrossen werden.

Nyrkki, kin Ns. *pugnus compressus*, G. Faust, it. al. *longitudo* l. mensura ex apice pollicis usque ad articulum primum, G. Länge des Vorderglieds des Daumens, kakſi nyrkkiä.

nyrkittäin prtcl. *per tales mensuras*, G. nach Daumens Längen.

Nyrkkä, kän Na. *morosus*, *iracundus* e. c. animus, austerus, asper e. c. dictum, G. verdriesslich, unfreundlich, mürrisch, it. al. id. ac jyrkkä *præceps*, præcipitium, G. jäh, steil, it. al. nyrkkänoita magus minoris ordinis.

nyrket, kteen Ns. *præcipitium*, G. jäher Ort, it. al. *genius* mythолog.

nyrkästyn, yä Vm. *irascor*, *indignor*, ægre fero, G. mürrisch werden.

nyrkähdän, htää Vs. idem.

nyrkäytän, ttää Vf. iratum reddo, *offendo*, G. beleidigen.

Nyrri, in Ns. *harengus* membras minor, recens l. parum salsus et super cortice betulæ *assus*, G. auf Birkenrinde gedörrter Strömling, it. al. id. ac nyrhi.

nyrriäinen, iſen Ns. dim. idem, inde al. parvulum l. curtum quid.

Nyrrytän l. nyrrötän, ttää V. *tacite* et *tarde quid ago*, G. etwas sacht u. ununterbrochen thun, itkee nyrryttää tacite plorat, käypi nyrröttää tarde incedit, it. al. *enixe* l. mendicans *imploro* nec non *queror*, G. zudringlich bitten l. klagen.

Nyry, ryn Na. *gracilis*, infirmus, G. schmächtig, schwach.

Nyry, ryn al. nyryä, än Na. *morosus*, iracundus e. c. homo, G. mürrisch, verdrossen.

Nyskyn, yä Vm. id. ac jyskyn.

nyskinä, än Ns. id. ac jyskinä.

nyskytän, ttää Vf. et nyskyttelen, tellä Vfr. id. ac jyskytän.

Nystermä, än Ns. *tuberculum* in corpore, *verruca*, G. Warze.

Nystyrä, än Ns. *collis minor* in viis, *grumus* in pratis, *tuberculum* in corpore, pustula, G. Hügelchen, Beule, it. al. Na. id. ac nyttyrä.

Nyſä, än al. nyſi, in Ns. id. ac nykä, e. c. weitſen nyſä, piipun nyſä, nyſänenä, inde nuolen nyſä l. -nyſi pars sagittæ postica, truncata.

Nyt (pro nyty) prtcl. *jam*, *nunc*, *modo*, G. jetzt, juuri-nyt hoc momento, nuperrime, wasta-nyt jam primum, nyt jällenſä l. jälleen jam iterum.

nytyinen, iſen Na. *jam præsens*, nunc usu veniens, G. jetzig (nykyinen).

Nytet, nytteen Ns. *fulcrum* quid sustentans, *ridica*, G. Stütze.

Nytiſen, stä V. Botn. *morosus sum*, murmuro, G. murren.

Nytkin, iä V. *leviter vellico* l. ferio, G. ausrupfen, zupfen (nykin), nytkin naureita rapas humo evello.

nytkytän, ttää V. et nytkyttelen, tellä Vfr. *vellicans capto*, minutim et lente ferio l. carpo, G. oft zupfen, inde wedän nytkytän minutim traho, ſoudan nytkytän, elän nytkyttelen vitam dego quietam.

nytkytys, tykſen Ns. talis *vellicatio*, G. das Zupfen.

Nytty, tyn Ns. id. ac nytet, al. *convolutum quid*, inde *pupa* puellarum lusoria, G. etwas Eingewickeltes, Puppe, kulta-nytty pupula cara, vox blandientis.

nyttyinen, iſen Ns. dim. idem.

nytykkä, kän Ns. idem, max. convolutum quid.

Nyttyrä, ân Na. *morosus*, *iracundus*, asper e. c. homo, G. mürrisch.

Nywin, nykiä V. id. ac nykin.

nywellinen, iſen Na. pr. qui *digitis comprehendi* l. capi potest, inde nywellinen tieto l. oppi scientia mente comprehendenda, *perspicua*, nywellinen pää caput facile comprehendens, *perspicax*, G. ergreifbar, begreiflich.

Nyylä, ân Ns. (Sv. knyl) *pustula*, *verruca*, tuberculum, G. Beulchen, Warze.

Nyyskä, ân Ns. id. ac nuuska.

nyyskättelen, tellä Vfr. *sternuto*, G. niesen, al. nares *emungo*, G. schnäuzen.

nyystän, ää V. id. ac niistän, al. *sternuto*, G. niesen.

Nyytinki, ngin Ns. (Sw. knytning) *opus reticulatum* l. acu nexum, reticulum spiculatum, G. geklöppelte Arbeit.

Nyökkään, kätä V. *nuto* capite l. oculis, G. nicken.

Nädän, tää et näkelen, dellä Vfr. *clam* l. qs. furtim quid *arripio* l. capio, al. *tacite rixor*, G. heimlich ergreifen, sacht zanken.

Näen, nähdä V. 1. *video*, *cerno*, inde *animadverto*, observo, G. sehen, bemerken, wahrnehmen, näkee minun tulewan videt me venire l. me venientem, näen hywäkſi video l. censeo bonum, G. ansehen, Jumala nähköön Deus videat i. e. misereatur, nähden videndo i. e. manifeste, evidenter, kanſan nähden vidente populo i. e. coram populo, näkiä visor, testis oculatus nec non visiones inanes captans, ſilmän näkemä quod vidit oculus, distantia quantam oculus emetiri valet, nähtäwästi evidenter, clare, manifeste, it. 2. *experior* max. malum quid, G. erfahren, e. c. näen waiwaa laborem perfero, näen näſkää l. wilua famem l. frigus tolero, matkoiſsa monta nähdään in itineribus varia experimur.

näeskelen, llä Vfr. idem.

näyn l. näwyn, näkyä Vm. *videor*, *appareo*, visibilis sum, G. zu sehen seyn, sich zeigen, scheinen, näkyy työläkſi difficile videtur, kirkko näkyy kylään templum usque ad pagum apparet, on näkywiſsä est in conspectu, näkymätön invisibilis, näkymättömyys invisibilitas.

näyskelen, llä Vfr. rar. idem.

näkö, näön al. näky, näyn Ns. 1. *visus*, videndi facultas et actus, G. Gesicht, heikko näky oculi bebetes, ſilmänäkö conspectus oculi, inde 2. species externa, *adspectus*, G. das Aussehen, ihana näöltä l. näkyänſä pulcher qua faciem l. formam, näön tähden *apparentiæ* causa, on näötä l. näytä est inconspicuus, exiguus, 3. *visio*, ostentum, G. Erscheinung, näeskelee näkyjä visiones captat, it. 4. *experimentum* cujus rei, max. mali, G. Erfahrung, waiwan näkö molestiæ perpessio, näljän näky famis toleratio.

näköinen l. näkyinen, iſen Na. *speciem habens*, ejusdem formæ, G. aussehend, gestaltet, sed non nisi cum Genit. e. c. weren näköinen sanguinis referens colorem, pahan näköinen malus adspectu, monen näköinen multiformis.

näköiſä l. näkyiſä, ân Na. *visibilis*, inde *evidens*, *conspicuus*, majoris formæ l. speciei, G. sichtbar, ansehnlich.

näkymys, myksen Ns. *species* l. forma rei, *splendor* vanus, G. Aussehen, Schein.

näkin l. näin, kimen Ns. Caj. max. pl. näkimet *videndi instrumenta* e. c. oculi, vitrum oculare, G. Gesichtswerkzeug.

näytän, ttää Vf. 1. *facio ut* videatur, visui exhibeo, *ostendo*, *monstro*, G. sehen lassen, zeigen, weisen, beweisen, näytän walkiata l. walkialla lucem cui præbeo l. lumen admoveo l. lucernam præfero ut quis videat, näytän tiellen monstro in viam, inde näytän todekſi demonstro l. probo verum esse, it. 2. me ostendo, inde *appareo*, videor, G. sich zeigen, scheinen, niin näyttää ita res se præbet, ita videtur, näyttää pahalta mali præfert speciem.

näyttelen, tellä Vfr. idem.

näytös, ökſen Ns. *ostensio*, *monstratio*, demonstratio, G. das Zeigen l. Beweisen.

näytet, tteen Ns. *res ostendenda*, G. etwas zu zeigendes, Schein, on näytteekſi.

Näin pron. Adv. vide nämät.

Näiwä, wän Na. Caj. *subhumidus* e. c. fœnum, *flaccidus* e. c. flos, marcidus l. lan-

l. languidus e. c. corpus, haud compactus e. c. humus, G. feucht, welk, matt.

náiwehdyn, htyá al. náiwátyn, ttyá Vm. *humesco, flaccesco*, marcesco, languesco, macresco, G. feucht l. welk l. matt werden.

Nák prtcl. encl. Sav. pro káán e. c. ei mitánák pro ei mitákáán, cfr. nak.

Nákki, kin Ns. (Sv. nåck) *genius* mythol. *fluviorum*, homines cupide aquis submergens, G. mythol. Flussgeist, nákin keuká l. -kota mya margaritifera, nákin waltikka typha angustifolia.

Nákylá, án Na. Caj. *usui* diu *sufficiens* e. c. cibus, *tarde transiens*, G. langdauernd, oppos. hupa.

Náká, ná'án Ns. *terra soluta*, argilla tumescens, G. pauschige Erde, al. nákámaa.

Nákáles, een Na. Botn. *morosus, stomachosus*, asper in verbis, difficilis, G. mürrisch, unfreundlich.

Nákáráinen, isen Ns. *vespa*, G. Wespe.

Náljá, ján Ns. *pituita*, mucor, G. Schleim.

náljáinen, isen al. náljákás, kkáán Na. *pituitosus*, inde *lubricus*, G. schleimig, schlüpfrig.

náljámáinen, isen Na. *nonnihil pituitosus*, G. etwas schleimig.

náljáisyys, yyden Ns. *indoles pituitosa*, G. Schleimigkeit.

náljástyn, yá al. náljáánnyn, utyá Vm. *pituitosus* l. *lubricus fio*, G. schleimig l. schlüpfrig werden.

Nálká, lján Ns. *fames, inedia*, esuries, G. Hunger, Hungersnoth, náen nálkáá famem tolero, fame fatigor, minun (l. minulla) on nálká fame laboro, esurio, olen náljissáni l. náliissáni idem, nálkáwuosi annonæ caritas, inde puun nálká defectus ligni, nálká-pellawa linum catharticum, nálká-kurki Bibl. ciconia, al. ardea nigra.

nálkáinen l. nálkáhinen l. nálkáháinen, isen Na. *esuriens, famelicus*, inde *avidus cibi*, G. hungrig.

náljástyn l. nálistyn, yá Vm. *esuriens fio*, esurio, G. hungrig werden l. seyn, al. *fame teror* l. fatigor, G. von Hunger ermattet werden.

náljástys l. nálistys, yksen Ns. *status esurientis* l. famelici, G. hungriger Zustand, on nálistyksissá.

náljátán l. nálitán, ttáá Vf. *famem cieo*, G. Hunger erregen, inde minua náljáttáá esurio.

Nálwehdán, htáá V. *fastidio* cibi *laboro*, delicatus sum in cibo, G. Ekel haben, wåhlerisch seyn.

Nálwá, wán Na. id. ac náljá (nálá).

nálwákká, kán Ns. idem (nálákká).

nálwáinen, isen Na. id. ac náljáinen.

nálwáánnyn, utyá Vm. id. ac náljástyn.

Nálá, án Ns. id. ac náljá l. nálwá, it. al. nálá-mies id. ac náálá.

nálákká, kán Ns. id. ac nálwákká, it. al. *res* usu *trita*, inutilis, G. abgenutztes Ding, kirwes-nálákká, lapio-nálákká.

náláinen, isen Na. id. ac náljáinen.

Námát, náiden pron. pl. *hi*, G. diese, a Sing. támá: hinc Adv. náin hoc modo, sic, G. so.

Náná, nánán Ns. Sav. Carl. id. ac nená.

Nánni, in al. nánná, án Ns. *papilla mammæ* l. uberis, G. Brustwarze, inde fig. mamma, mater, it. nánnit scirrhi in ore equino, morbi species.

Nápiá, án Na. 1. *parcus* e. c. homo, vix sufficiens, *arctus* e. c. tempus, cibus, G. knapp, spårlich, nápiásti vix, ægre, 2. al. concinne et *apte confectus, sollers, elegans*, pulcher e. c. res, vestis, nec non *aptus*, commodus, G. nett, sauber, hübsch, passend, nápiásti sollerter, eleganter, apte, it. 3. *acutus* e. c. culter, securis, G. scharf, nápiá muisto memoria acuta, facile et cito capiens, nápiásti acute, inde 4. *alacer, citus*, festinans, G. schnell, kala on nápiá koukullen piscis hamum celeriter et cupide vorat.

náppi, pin al. náppiá, án Na. idem, max. arctus, vix sufficiens e. c. tempus, pecunia, nápin l. nápisti parce, vix.

náppárá l. náppera, án Na. idem, max. aptus, habilis, elegans, sollers, nec non alacer, citus.

náppáinen, isen et nápákká, kán Na. idem.

Näppi, pin Ns. *apex digiti*, G. Fingerspitze, lyön näppiä digitis crepito, on näpisšä est inter digitos l. in manu, anna näppiini.

näpin, ppiä V. *digitis carpo* l. *arripio l. contrecto* l. comprimo, *leviter ferio*, G. mit den Fingern berühren l. sanft schlagen, inde *suffuror*, G. entwenden.

näpištän, ää V. et näpištelen, llä Vfr. idem, cfr. nipištän, näpištelen max. suffuror, furtum levius facio.

näpištyš, ykšen Ns. *levis ictus* l. *attactus* ope digitorum, G. dergl. sanfte Berührung, it. *furtum leve*, G. das Entwenden, kleine Dieberei.

näppään, pätä V. *leviter ferio*, G. sanft schlagen.

näppäišen l. **näpäišen**, štä Vs. idem, de actu subito, *leviter castigo* e. c. puerulum, G. wenig züchtigen.

näppäyš, ykšen Ns. *ictus levis*, talitrum, G. sanfter Schlag.

näpäištyš, ykšen Ns. idem, max. levis castigatio, G. Züchtigung.

Näppy, pyn al. **näppylä**, än Ns. *pustula* in cute, *verruca*, G. Beulchen, Warze.

näppyinen, išen Ns. dim. idem, it. Na. *pustulis obsitus*, pustulosus, G. beulig, warzig.

Näpšiä, än al. **näpšä**, än Na. id. ac **nepšiä**.

Näpäišen Vs. et **näpäištyš** Ns. vide sub **näppi**.

Näret, een Ns. *pinus junior* l. minor, G. kleine Fichte, pl. näreet fruticetum abiegnum, näreh-hara occa ex pinis ramosis.

näreikkö l. **näreikkö** l. **näriikkö**, kön Ns. *fruticetum*, silva pinorum minorum, G. junger Fichtenwald.

Närhi, in al. **näri**, in Ns. corvus *glandarius*, G. Holzheher, sini-närhi coracias garrula, metšä-näri corvus infaustus.

Näri, in Na. *morosus*, murmurans, G. mürrisch, it. al. Ns. *ingluvies* avium, G. Vogelkropf, it. al. id. ac närhi.

närišen, štä V. *murmuro*, irä mussito, strideo, G. murren (nurišen).

näriná, án Ns. id. ac nurina.

Närkä l. **närkkä**, kän Ns. *ira subita*, impatientia, indignatio, G. Jähzorn.

närkäs, kkään Na. *iracundus*, impatiens, subito exardescens, G. jähzornig.

närkästyn, yä Vm. *subito irascor* l. exardesco, G. jähzornig werden.

närkästyš, ykšen Ns. *levis ira*, indignatio, G. das zürnen.

närkästytän, ttää Vf. indignationem moveo, *subiratum reddo*, irrito, G. zornig machen.

närkäytän l. **närkähytän**, ttää Vf. idem.

Närmi l. **närwi**, in Ns. *floccus* l. naucus *albus* in cortice betulæ, G. weisses Oberhäutchen der Birkenrinde.

Närpiö, ön Ns. nomen paroeciæ *Nerpes* in Ostro-bottnia.

Närret l. **närtet**, rteen Ns. Sav. Carl. Caj. *acervus oblongus* hordei, avenæ l. pisi in agris, G. längliche Getreidemiethe.

Närri, in Ns. id. ac **närhi**.

Närwi, in Ns. id. ac **närmi**.

Närwä, än Na. *pronus* l. *proclivis* ad quid, G. geneigt, kala on närwä onkeen piscis hamum cupide vorat.

Närä, rän Ns. *angina*, ardor stomachi, G. Halsbräune.

näräštän, ää V. *angina afficio*, G. Halsbräune erregen, inde minua näräštää angina laboro.

Näšiän, ämen al. **näšiäinen**, išen Ns. id. ac **našia**.

Näšti, in Na. Sat. *concinnus*, elegans e. c. vir, G. nett, sauber.

Näšty, yn Ns. *pustula*, papula, G. Hautbläschen, Warze.

näštyinen, išen Na. *pustulosus*, G. warzig.

Näšy, yn Na. 1. *munditiei studiosus*, mundus, concinnus, G. reinlich, sauber, it. 2. al. *aptus* l. *promtus* ad quid, nec non *gnavus*, operosus, G. passend, geneigt, emsig.

Närkin, imen Ns. *lathyrus* pratensis, G. Platterbse, al. *vicia cracca*, G. Vogelwicke, al. *trifolium* pratense, G. rother Klee.

nät n, imen al. **nätkelmä**, än Ns. idem.

Nätty, tyn Ns. *rica* l. vitta mulierum *linea*, G. Haube.

Nätyštän, ää V. et **nätyštelen**, llä Vfr. compressis

pressis labiis *tacite manduco* ut felis, rodo, G. muffeln.

Nätä, dän Ns. Ul. *tempestas* hiemalis *humida, ningor madidus*, G. feuchtes Schneewetter, nätä-lumi nix liquescens, nätä-sammal sphagnum palustre.

nädästän, ää V. *humesco* ut aër, nix, tempestas, *liquesco*, G. feucht werden, lunta nädästää nix liquescens cadit.

Näweri l. näwäri, in l. Caj. näwerin, imen Ns. *terebra*, G. Bohrer (nawari).

näwerrän, ttää V. *terebro*, excavo, G. bohren.

näwerryš, yksen Ns. *excavatio*, G. das Bohren.

Näwiä, än Na. *gracilis* l. exilis, G. schmächtig, schlank.

näwerikki, kin Ns. *homo* fame *macer* ideoque *vorax*, G. abgemagerter Mensch.

Näwölä, än Ns. *oxygala* pejoris indolis, G. schlechte Sauermilch.

Näyherä, än Na. *robustus* et *agilis* e. c. vir, G. rüstig.

Näyhiä, än Na. *humidus*, G. feucht (näiwä).

Näyhään, hätä al. näyhin, iä V. *subito ferio* e. c. scuticâ, G. hieben.

Näykin, kkiä V. *vellico*, G. zupfen, rupfen, hewoiset näykkiwät equi alter alterum dentibus vellicant, kana näykkii gallina sese rostro pungit, kala näykkii piscis hamum tentat.

Näyn, näkyä Vm. vide sub näen.

näytän, ttää Vf. vide ibidem.

Nääla, län Ns. *frater uxoris*, affinis, G. Frauenbruder, Schwager, al. näälämies (kyty).

Nään, nähä V. Sav. Ul. id. ac näen, nähdä.

Näännyn, ntyä V. *defatigatus collabor, conficior* l. absumor fame, siti, labore, miseriis etc. G. verschmachten.

näännys, yksen Ns. *status defatigationis*, G. Verschmachtung, max. pl. on näännyksissä est defatigatus usque ad deliquium animi, meni näännyksiin.

näännytän, ttää Vf. et näännyttelen, tellä Vfr. *fatigo* usque ad deliquium, *conficio* l. absumo vires, G. verschmachten lassen, entkräften.

näännän, ntää Vf. idem, præt. näänsin.

näännytys, tyksen Ns. *defatigatio*, absumtio virium, G. Entkräftung.

Näättä, tän Ns. Sat. id. ac naatta.

Näätä, dän Ns. *mustela* max. martes, G. Marder, al. mänty-näätä, sed haapa-näätä mustela foina, G. Steinmarder.

näätäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *mustelis frequens* e. c. silva, G. marderreich.

Nöhtä, hdän al. nöhkä, hän Ns. *favilla*, inde *floccus* l. pulvis volans, detritus e. c. lini, G. Loderasche, Staub, Schabsel (nöyhtä).

nöhtäinen, isen Na. *favillosus*, floccosus, G. voll Loderasche l. Staubes.

nöhdyn, htyä Vm. *favilla* l. flocco *obducor*, favillosus fio, G. mit Loderasche l. Staub bedeckt werden.

nöhdytän, ttää Vf. *favilla* l. flocco *obduco*, G. mit Loderasche l. Staub bedecken.

Nölkki, kin al. nölkkäri, in Ns. *caligæ species* brevior, cothurnus, G. kurzer Stiefel, al. nölkki-saapas.

Nöyhtä, hdän Ns. et nöyhtäinen Na. etc. id. ac nöhtä, nöhtäinen.

Nöylet, een Ns. *filum lineum* duplicatum *sutile*, G. Nähzwirn (neulet).

Nöyrä, än Na. 1. pr. *flexibilis*, facile incurvandus e. c. virga, G. biegsam, inde animo flexilis, *facile cedens, obediens*, obsequens, nec non mente *demissus* l. *humilis*, haud superbus, modestus, G. nachgiebig, folgsam, bescheiden, demüthig, nöyrästi obedienter, modeste, it. 2. al. vi carens, *infirmus* e. c. potus, *imbecillis*, G. schwach, nöyrä sairas ægrotans valde debilis, nöyrä pää caput demens, it. §. nöyrä ilma l. sää Sav. Ul. tempestas *humida*, procella *nivosa*, G. feuchtes Schneewetter.

nöyryys, yyden Ns. *flexibilitas, obedientia* l. obsequium, animi *demissio*, modestia, G. Biegsamkeit, Nachgiebigkeit, Folgsamkeit, Demuth, it. *infirmitas*, defectus virium, G. Schwäche,

nöyrryn, rtyä Vm. *flexibilis* l. *obediens* l. mente *humilis fio*, G. biegsam l. nachgiebig etc. werden, it. *infirmus* l. debilis *fio*, vi privor, G. schwach werden.

nöyryyn-

nöyryynmyn, ntyä Vm. idem, max. infirmus l. humilis fio.

nöyrytän l. nöyrrytän, ttää Vf. et nöyryttelen, tellä Vfr. *flexibilem* l. *obedientem* l. *modestum reddo*, *flecto*, *humilio*, G. biegsam, nachgiebig etc. machen, it. *infirmum* l. debilem *reddo*, vires frango, *debilito*, G. schwächen.

nöyrytys l. nöyrrytys, tyksen Ns. *flexio*, *humiliatio*, *fractio*, G. das Biegen, Demüthigung, Schwächung.

O.

Oas, okaan al. okka, okan Ns. *arista* l. *aculeus spicæ*, *gluma*, G. Spitze der Ähren, Hülse, inde *uncus* l. *aculeus*, G. Haken, Stachel, ongen oas uncus hami, kynnen oas radix unguis, G. Nagelwurzel.

okainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ex *glumis confectus*, *glumis refertus*, nec non *uncis* l. *aculeis frequens*, G. voll Hülsen l. Haken.

okaallinen, isen Na. *glumam* l. *uncum habens*, G. mit Hülsen l. Haken versehen.

Obotta, tan Ns. Carl. Olon. *agellus consæptus* in fundo alieno, G. Worth in fremdem Acker.

Odas, otaan Ns. id. ac ota.

Odelma l. Sat. oderwa, an Ns. *germen* segetis *chordum*, herba serotina, ex radice alius serius progerminans, G. neuer Saatschössling (aluwa).

odelmainen l. oderwainen, isen Na. ejusmodi *germinibus frequens* e. c. seges, G. voll neuer Schösslinge.

odelmoitsen l. oderwoitsen, ita V. *germina serotina ago*, G. Schösslinge treiben, ruis odelmoitsee, inde *succresco*, me dilato ut herba, G. sich wachsend verbreiten.

Odin, otimen Ns. et odin, otia V. vide sub ota.

Odotan, ttaa (Ul. Wib. uotan) V. *expecto* quid, *præstolor*, inde *cunctor*, nec non *spero*, G. warten, erwarten.

odottelen, tella Vfr. idem (uottelen).

odorus, uksen Ns. *expectatio*, cunctatio, G. Erwartung.

odottajainen, isen Ns. max. pl. odottajaiset *præmium* l. compensatio tribuenda illi qui diu expectat, G. Erwartungslohn.

Oh, oho, ohoh Intj. vox admirantis et querentis: cum prtcl. encl. ohos sinua, ohoppa, it. ohoh vox qua equus urgetur, unde fig. oho, ohon Ns. equus, vox puerilis.

ohkaan, hwata V. suspiro *oh*, *gemo*, *sufflo*, G. seufzen.

ohotan, ttaa V. exclamo *ohoh*, inde *voce incito* equum, G. oho rufen, antreiben.

Ohaisen, sta Vs. rar. id. ac ohjaisen.

Ohamus l. ohaus, uksen Ns. max. pl. ohamukset l. ohaukset id. ac ohin.

Ohdaket, kkeen Ns. *serratula* arvensis l. *carduus* lanceolatus, G. Haberdistel.

ohdakkeinen l. ohdakkeellinen, isen Na. *carduis frequens* e. c. ager, G. distelvoll.

ohdakisto, on Ns. *locus carduis stipatus*, multitudo carduorum, G. distelvoller Ort.

Ohennan, ntaa Vf. sub ohut.

Ohi, hen al. ohet, een Ns. 1. *locus juxta* quid, *margo utrimque*, latus rei, G. beiderseitiger Rand, Seite, tien ohi locus juxta viam, ohi-laudat binæ asses laterales trahæ, inde 2. adverbiascunt hi Casus.

Illat. et *All.* meni tien oheen l. ohelle abiit *juxta* viam, G. an die Seite, neben, pane ohelleni l. oheeni colloca juxta l. penes me, apud me.

Iness. et *Adess.* on tien ohessa l. ohella est *juxta* viam, G. an der Seite, neben, tämän ohessa juxta hoc, istu ohellani sede penes l. apud me, ad latus meum.

Elat. et *Abl.* otti tien ohelta l. ohesta sumsit juxta viam, G. von der Seite.

ohellinen l. rar. ohillinen, isen Na. *ad marginem* l. latus *situs*, *collateralis*, vicinus, G. an der Seite gelegen, benachbart.

ohitse l. ohitten l. contr. ohi prtcl. *juxta*

latus prætereundo i. e. *præter, trans*, G. an der Seite vorbei, käyn kirkon ohitſe templum prætereo, juokſee ohitſeni transcurrit me a latere.

ohin, imen Ns. max. pl. ohimet *tempora* capitis utrimque, G. Schläfe.

ohimo, on al. ohimoinen, iſen Ns. max. pl. ohimot l. ohimoiſet *partes laterales* corporis medii, G. Seiten des Körpers.

Ohia, an Na. id. ac ohut.

Ohja, an Ns. *habena* ad utrumque latus equi, G. Zügel.

ohjas, akſen Ns. *una habenarum*, G. einer der Zügel, unde pl. ohjakſet habenæ conjunctim, nec non fasciæ ducendis infantulis, onni ohjakſina l. ohjakſilla fortuna favet, on ohjakſilla rem dirigit l. gubernat.

ohjallinen, iſen Na. *habenis ornatus* e. c. equus, G. mit Zügeln versehen, it. *habenis dirigens* e. c. auriga, G. zügelnd.

ohjatoin, ttoman Na. car. pr. habenis carens, inde *sine ductu, licenter se gerens*, G. zügellos.

ohjaan, jata V. pr. *habenis duco* e. c. equum, inde *dirigo* cursum e. c. navis, *duco* e. c. pecudem l. infantulum, G. zügeln, lenken, leiten, ohjaaja auriga, dux, director cursus.

ohjaiſen, sta Vs. idem (ohaiſen).

ohjaus, ukſen Ns. *directio, ductio*, G. Zügelung, Lenkung.

Ohkaan, hwata al. ohwan, hkaa V. vide sub oh.

Ohkainen, iſen Na. id. ac ohukainen sub ohut.

Ohra, an Ns. *hordeum*, G. Gerste (Carl. otra), cujus plures sunt varietates e. c. kakſi-ratinen l. -tahkoinen, neljä-ratinen l. ſara-ohra, kuuſi-ratinen l. Sav. leſi-pää l. keri-pää, kahdekſan-ratinen l. hämö-pää, it. ohra-kukka agrostemma githago, ohra-tintu motacilla alba l. flava, ohra-rääkki corvus glandarius, ohra-ſuorſa anas boscas.

ohrainen, iſen Na. *hordeaceus* e. c. panis, hordeo abundans e. c. locus, G. gersten, gerstig.

Ohta Ns. ohto Ns. ohtoinen Ns. id. ac otſa, otſo, otſoinen.

Ohut, uen al. ohu, un al. ohia, an Na. *tenuis* sed *latus*, *extenuatus* e. c. assis, folium, pannus, panis, G. dünn und breit, platt, ohuelta l. ohuellen l. ohuesti tenue, Compar. ohuempi l. contr. ohempi Superl. ohuin.

ohukainen l. contr. ohkainen, iſen Na. dim. idem.

ohennan, ntaa Vf. *tenuem reddo, tenuo*, extenuo e. c. assem, G. verdünnen, platt machen.

ohennus, ukſen Ns. *extenuatio*, G. Verdünnung, inde Sav. ohennus-leipä panis tenuis.

ohennun, ntua Vm. *tenuis fio*, extenuor, G. dünn l. platt werden.

Ohwainen, iſen Ns. max. pl. ohwaiſet id. ac ohin.

Ohwakka, kan Na. *egregius*, excellens e. c. vir, G. vortrefflich.

Ohwatta, tan Na. idem, al. *audax*, temerarius, G. kühn, verwegen, it. Caj. *avidus*, G. gierig.

Oi, oi oi Intj. vox indignantis, admirantis, irridentis, querentis.

oijotan l. oiwotan, ttaa V. exclamo *oi*, inde *lamentor, queror*, G. oi rufen, wehklagen.

oikkaan, kata V. idem, max. *suspiro* oi.

oijotus l. oiwotus, ukſen Ns. talis *exclamatio*, G. Wehklage.

Oikia, an Na. 1. *rectus*, erectus, haud curvus e. c. baculus, arbor, via, G. recht, gerad, makaa oikiana erectus l. extensus jacet, panen oikiakſi rectum facio, curvum extendo, inde 2. *rectus*, haud falsus nec fallax, *debitus* e. c. locus, tempus, via, *justus* e. c. mens, homo, G. recht, richtig, gerecht, (oppos. wääräl), it. 3. *dexter* e. c. manus, G. recht, nicht link (oppos. waſen), oikia-kätinen dextra utens, oikialla sc. puolella l. kädellä a dextra, it. oikein (Adv.) recte, rite, debito, juste, bene.

oiko Na. idem in compos. e. c. oiko-tie via recta l. directa, läksi oiko-päätä recta viâ l. directe l. mox abiit.

oikeus l. oikius, uden Ns. 1. *indoles* rei *recta* et physica et moralis, rectitudo, *jus, justitia*, G. Geradheit, Richtigkeit, Gerechtigkeit (oppos. wääryys), oikeus waatii

waatii æquitas l. jus id postulat, etsin oikeutta quod rectum et justum est, quæro, oikeutta myöden ex justo, inde 2. *judicium, forum juridicum*, jurisdictio, G. Gericht, Process, yli-oikeus forum superius, ala-oikeus inferius, käyn oikeutta in judicio certo, litem habeo.

oiki l. oikiasti prtcl. *recte*, G. recht (oikein) tee oiki fac quod rectum est.

oijeten l. oijeti l. cum Suffixis oijetens l. oijetins, contr. oijetes l. oitens prtcl. *rectâ*, sc. viâ, *recte, directe*, G. gerades Weges, gerad, sogleich, menen oijeti eo directe antrorsum, inde läksi kohta oijetens abiit *mox*, cfr. oijennan.

oijennan l. ojennan, jentaa l. jeta Vf. *rectum facio*, jacentem l. curvum *erigo, corrigo* l. emendo falsum l. vitiosum, *extendo* l. porrigo e. c. manum, *dirigo* e. c. errantem in viam, G. gerad machen, richten, aufrichten, berichtigen, ausstrecken, zu recht bringen, oijennetulla l. oijetulla kädellä manu porrecta oijennan opin doctrinam reformo, hinc. Inf. Adv. oijeten l. oijetens l. oijetes l. oijeti quæ vide supra.

oikaisen, oikaista l. oijaista V. idem, niin onni oikaisi ita fortuna direxit, oikaise elämäsi vivendi modum emenda.

oijon, oikoa V. idem rar. max. extendo l. porrigo e. c. manum.

oijentelen, nnella al. oikastelen, lla Vfr. idem, inde *extendo me*, pandiculor, G. sich recken.

oijennus l. ojennus, ukſen Ns. *erectio, correctio*, emendatio, *porrectio* l. extensio, G. Geradmachung, Aufrichtung, Berichtigung, Ausstreckung etc. inde oijennus-nuora perpendiculum fabrorum, nec non regula agendi l. vivendi, G. Richtschnur.

oikenen l. oikean, oijeta Vm. *rectus fio, erigor, corrigor* l. emendor, *porrigor* l. extendor, dirigor, G. gerad l. richtig werden, aufgerichtet l. berichtigt l. ausgestreckt werden, zu recht gebracht werden.

oijennun l. ojennun, ntua Vm. idem.

oijelmus l ojelmus, ukſen Ns. *pars* viæ *recta*, al. *via brevior* l. regia, G. gerader Weg, Richtsteig.

oijus l. ojus, ukſen Ns. *directio recta*, G. gerade Richtung, max. in compos. e. c. ojus-puu arbor haud curva, ojus-poro rangifer directe procedens.

oijustan l. ojustan, aa V. rectâ l. *directa via procedo*, G. gerad vorwärts gehen.

Oikka, kan l. Caj. oikku, kun Ns. *inclus mentis*, G. Laune, al. *inclinatio* l. propensio ad quid, G. Neigung.

oikullinen, iſen Na. *inclibus* mentis *ductus* e. c. homo, G. launig.

Oinas, aan l. rar. äkſen Ns. aries castratus, *vervex*, G. Hammel.

oino, on Ns. idem, al. cervus *alces* masculus, G. männliches Elendthier.

Oinastelen, lla Vfr. id. ac ounastan.

Oirin, ia V. Botn. *morbi accessum præsentio*, languidus sum ut ægrescens, G. Vorempfindungen der Krankheit haben, al. *leviter ægroto*, G. unpässlich seyn, kränkeln.

oiret, een Ns. max. pl. oireet *sensus morbi* imminentis, languor prævius, G. Vorempfindung der Krankheit, al. *ægrotatio levior*, G. das Kränkeln.

Oisto, on Na. Ul. id. ac aisto, oikka.

Oiwa, an al. oiwallinen, iſen Na. Sav. Caj. Ul. melioris indolis, *perbonus, egregius* e. c. homo, equus, res majoris momenti, vehemens e. c. ventus, *validus, eximius*, G. sehr gut, tüchtig, gewaltig, vortrefflich, oiwa-lailla modo optimo, oiwalta parempi longe melior, oiwasti l. oiwalliſesti egregie, excellenter.

Oiwallan, ltaa V. Sav. Ul. *animadverto*, observo, inde *intelligo*, efficere *scio*, G. bemerken, begreifen, auszurichten verstehen.

Oiwukka, kan Ns. *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere (ojukka), it. Sat. *vaccinium uliginosum*, G. Sumpfheidelbeere.

Oja, an Ns. *rivus, torrens, canalis, fossa* longa in agris, G. Bach, Graben, luon l. teen l. kaiwan ojaa rivulos effodio, ojan warsi tractus circa rivum, ojamies canalium fossor, oja-konna id. ac konna rana.

ojainen,

ojainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *rivis* l. *fossis frequens* e. c. regio, ager, G. voll Bäche l. Gräben.

ojanto, nnon Ns. *locus* rivis frequens, regio demissior ad rivos, G. bachreicher l. niedriger Ort, al. aquæ *abductio*, G. Wasserableitung, al. *alveus* rivorum, G. Bachbett.

ojannes, nteen al. ojelma, an Ns. idem.

ojakka, kan Ns. *rhamnus frangula*, G. Faulbaum, al. *lonicera* xylosteum, G. Heckenkirsche.

ojukka, kan Ns. Tav. id. ac oiwukka.

ojin, ojia al. ojitan, ttaa V. *fodio rivulos*, *fossis orno* e. c. agrum, G. Gräben machen, mit Gräben versehen.

Okka, kan Ns. id. ac oas.

Okkoinen, iſen Ns. dim. *senex* staturæ *minoris*, G. kurzer Greis (ukkoinen).

X Oksa, an Ns. *ramus* arborum, G. Ast, Zweig, inde oksastie via minor a majore divergens.

oksainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ramosus* e. c. arbor, *ex ramo* confectus, G. åstig, zweigig, aus Zweigen.

oksillinen, iſen Na. *ramosus*, G. åstig.

oksin, ia V. *ramos puto* l. amputo, ramis denudo e. c. arborem, G. zweige abhauen.

Oksenman, ntaa V. *vomo*, *evomo*, G. sich erbrechen (annan ylön).

oksentelen, nnella Vfr. idem.

oksennus, uksen Ns. *vomendi actus*, *vomitus*, vomendo ejecta, G. das Erbrechen, Auswurf.

oksemus, uksen Ns. Abol. rar. *vomitus*, G. Auswurf.

oksetan, ttaa al. oksennutan, ttaa Vf. ad vomendum impello, *vomitum cieo* l. *promoveo*; G. Erbrechen erregen l. befördern, inde minua oksettaa l. oksennuttaa vomitu laboro.

Ola, an Ns. al. ola-koiwu *cratægus aria*, G. Mehlbaum.

Olen (Præs. Sing on pro olee, pl. owat pro olewat), olla V. 1. pr. *sum*, inde *adsum*, *exsisto*, nec non *moror*, *versor*, vivo in quo loco, G. seyn, daseyn, verweilen, währen, olen kotona sum domi, olin kirkossa kakti hetkeä eram, l. versabar l. morabar in templo duas horas, on elossa est l. exsistit in vita, on tässä heic adest, olkoon niin sit ita, olisitpa rikas o si l. utinam esses dives, it. onko miehiä adsuntne viri, G. giebt es, onni on siinä fortuna in eo est l. consistit l. constat, G. bestehen, onko siitä mitään num est aptus ad quid, num quid valet, ei ole siitä haud est aptus, G. taugen: it. ollessani cum l. dum sum, oltuani postquam eram, anna ollakseni tässä permitte mihi ut heic sim, ne me moveas l. tangas, on hywä ollakseni bona est mihi vita, bene me habeo, it. Adv. ollen (qs. essendo) cum est l. adest, hinc on ollen est quidem l. est omnino, onko ollenkaan estne vel aliquid, ei ollenkaan ne gry l. minimum quidem, ollenkin præsertim, præcipue, it. ollut qui fuit l. fuerat, luulen olleen puto fuisse, it. Pass. ollaan G. man ist, on oltu G. man ist gewesen, it. 2. cum Casu Adess. *habeo*, G. haben, minulla on rahaa est mihi pecunia, habeo pecuniam, onko miehellä woimaa, it. 3. cum casu Genit. *possideo*, est mihi proprius, G. eigen l. zugehörig seyn, e. c. kirja on isän liber est patris, hinc minun (al. minulla) on nälkä mihi est esuries i. e. esurio, G. qs. mir ist Hunger, miehen (l. miehellä) on wilu viri est frigus i. e. vir friget l. frigore laborat, it. 4. cum Partic. præterit. exprimit Lat. Perfectum et Plusquamperf. e. c. olen lukenut legi, G. ich habe gelesen, olen luettu sum lectus, G. ich bin gelesen, on tehnyt fecit, on tehty est factus, it. 5. exprimit copulam propositionis Logicæ e. c. Jumala on kuolematoin Deus est immortalis, olen wanha.

oleskelen, lla Vfr. idem, max. *sum passim*, *moror*, *versor*, G. verweilen, sich aufhalten, währen, oleskeli wuoden hylässä per annum in pago versabatur, missä oleskelet ubi commoraris, habitas, oleskeli paljo sadetta multum pluviæ dabatur, oleskele hywin bene te *gere*, G. sich verhalten.

olemus, uksen Ns. *status* l. conditio *entis*, inde *essentia*, *exsistentia*, substantia, G. das Seyn l. Daseyn, Wesen, hinc eccles. hengellinen olemus essentia spiritualis.

oleskelo-

oleskelemus, ukſen Ns. idem, max. *commoratio, versandi modus*, G. das Verweilen l. Verhalten.

olento, nuon Ns. id. ac olemus, hengellinen olento, it. *commoratio*, G. das Verweilen, Aufenthalt, olento-paikka locus commorationis l. habitandi, hywä olento bonus versandi l. se *gerendi modus*, G. das Verhalten.

olo, olon Ns. idem, olo-paikka versandi locus, läsnä olo præsentia, poisolo absentia, it. *abundantia*, G. Ueberfluss, on olokſi l. ololta rahaa satis l. abundanter est pecuniæ.

olin, (imen) Ns. idem in compos. e. c. olin-paikka, olin-ſia locus ubi quis versatur.

olennin l. olenni prtcl. Caj. *satis, abundanter*, G. hinreichend, überflüssig, on olenni rahaa.

ollinen, iſen Na. qui est, *exsistens*, G. seyend, it. qui satis est, *sufficiens*, abundans, G. hinreichend, überflüssig, on ollinſeſti est satis superque.

olennollinen, iſen Na. idem, inde eccl. *essentialis*, G. wesentlich.

olewahko, hon Na. Carl. Ul. majorem in modum exsistens, qui nimis est, *superfluus, molestus*, G. zu viel seyend, ungelegen, on olewahko työtä est multum l. nimium laboris, olewahko kuorma onus molestum, grave.

oleksun, ua Vm. pr. *commorans fio*, inde *adsvesco* loco l. rei l. vitæ generi, G. verbleiben, sich angewöhnen, kylä hän oleksuupi kylään adsvetus quidem fit pago.

oleun, uta al. oleennun, ntua Vm. idem, oleentui ſinne ei loco adsvetus fuit, ibi remansit.

Olka, lan Ns. *humerus*, G. Schulter, olka-pää pars humeri prominens, olka-luu scapula l. jugulum, kannan olallani humero gero.

olallinen, iſen Na. *humerum habens*, G. Schulter habend, it. *humeris incumbens* e. c. onus, G. auf der Schulter liegend, inde *quantum humeris* geri potest, sarcina, G. Schulterbürde.

olkajes, een al. olkajos, okſen Ns. *onus* l. sarcina *humeris gestanda*, G. Schulterbürde.

olus, olukſen al. oluin, olkumen Ns. max. pl. olukſet l. olkumet *lora gestatoria*, a humeris dependula, G. Tragriemen über den Schultern, olus-paita indusii muliebris varietas.

Olkeuen l. olkean, oljeta V. 1. *casu venio* in quem l. ex quo loco, G. zufällig wohin l. wohergerathen, inde cum Allat. & Illat. olkenin tiellen casu incidi in viam, inveni viam, olkeepi kylään pagum forte offendit, sed cum Abl. et Elat. lintu olkeni peſästä avis ex nido casu excidit, forte aberravit, olkeſimme polulta a tramite discessimus, it. 2. al. *me confero* in quem l. a quo loco, G. sich verfügen.

Olki, oljen Ns. *culmus* straminis, *stipula* secalis, hordei, avenæ etc. G. Strohhalm, Stroh.

olkinen, iſen Na. *stramineus* e. c. tectum, G. von Stroh, it. *straminæ abundans* e. c. locus, G. strohreich.

Olli, in Ns. nomen viri *Olavus*, nec non festum Olavi (uole).

Olut, uen (rar. olu, un l. Run. olo, on) Ns. *cerevisia* ex hordeo macerato et tosto, G. Bier, olut käypi cerevisia fermentatur, panen l. teen l. keitän olutta cerevisiam coquo, it. olut menee päähän cerevisia caput tentat, ebrium reddit, hinc on olueſſa est ebrius.

oluinen l. Run. oloinen, iſen Ns. dim. idem, ei aina oluiſia oteta non semper adest cerevisia.

oluinen, iſen Na. *ex cerevisia* confectus, *cerevisia abundans*, G. von Bier, bierreich.

Oma, an Na. *proprius, peculiaris*, G. eigen, omani meus, ad me pertinens, toiſen oma alterius, alienus, omasta päästä suo ex arbitrio, teki omin käſin suis fecit manibus, oma-kasvoinen domi productus e. c. tabacum, omasta takaa ex proprio (haud alieno) penu, oma tunto sui cognitio, conscientia, G. Bewustseyn, Gewissen, oma-tuntoinen mies vir conscientiæ teneræ, religiosus, it. tuli omillenſa venit ad suos cognatos, G. verwandt,

verwandt, it. on ſiihen omanſa est proprius l. aptus ad id, G. geeignet, passend.

omainen l. omahinen l. omahainen, iſen Na. idem, max. *cognatus*, familiaris, nec non valde *aptus*, G. verwandt, geeignet, inde erin-omainen peculiaris, separatus, singularis.

omittuinen l. omituinen, iſen Na. idem, proprius, aptus, G. geeignet.

omaiſuus, uuden Ns. *proprium cui*, res cui propria, *peculium*, bona, G. Eigenthum, on ſillá paſjo omaiſuutia magnæ ei sunt *opes*, irtain ja kiintiá omaiſuus res mobiles et immobiles, it. eccl. *proprietas*, G. Eigenſchaft, Jumalan omaiſuudet attributa divina.

omiſtan, aa V. et omiſtelen, lla Vfr. *meum esse dico* l. agnosco, *mihi vindico* l. *attribuo*, proprium mihi facio, G. sich zueignen, kuka támán omiſtaa? it. rar. *possideo*, G. besitzen.

omin, ia al. omatan ttaa V. idem rar., hinc nimin omattain quemque suo nomine enumerando, nominatim, G. namentlich.

omiſtus, ukſen Ns. *actus* sibi vindicandi, *vindicatio*, attributio, G. Zueignung, it. *possessio*, G. Besitz, otan omiſtukſeni *bona* mea aufero.

omiſtun, ua Vm. *proprius fio*, G. eigen werden, einem zufallen, omiſtun ſinulle tuus l. tibi proprius fio.

Omena, an Ns. *pomum*, *malum*, G. Apfel, omena-puu pyrus malus, tammen omena glans quernea.

omenainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *pomis abundans* e. c. hortus, *ex pomis* confectus e. c. cibus, G. apfelreich, von Aepfeln bereitet, it. rar. *pomo similis*, amœnus, G. anmuthig.

Ometto l. omatto, ton al. ometta, tan Ns. Tav. *bovile*, G. Viehstall.

Ompelen, ommella Vfr. *acu suo*, consuo e. c. vestes, G. nähen (umpelen).

ommellus l. ompelus, ukſen Ns. *suendi actus*, inde *sutura*, opus suendum, G. das Nähen, Nath.

ommel, mpelen al. ommelet, mpeleen Ns. *res suenda*, G. Näharbeit, ei ole ommelta.

Onales, een Ns. *retinaculum* quo quid comprimitur, max. quo asses in navibus construendis comprimuntur et flectuntur, G. Kloben.

Onet, een Na. id. ac onhet.

Ouelma, an Ns. *locus humilis*, vallis, G. Niederung, Thal.

Onerwa, an Ns. id. ac odelma l. oderwa.

onerwoitſen, ita V. id. ac odelmoitſen.

Onhet, een al. onet, onehen Na. pr. *valde gracilis* l. macer, inde *ineptus*, *nequam*, vilis, nauci, G. schlank, untauglich, schlecht: Superl. onehin.

onheellinen l. onehellinen, iſen Na. idem.

Onkalo, on Ns. *sinus* l. *angulus profundus* et secretus e. c. in fornace, G. tiefe Höhlung, wuoren onkalo latebra montis, specus, hampaan onkalo fovea in dente, it. al. *homo excors*, ineptus, G. Tölpel.

onkaloinen, iſen Na. dim. idem, it. Na. *angulis frequens*, G. voll Höhlungen.

Onki, ugen Ns. *hamus* piscatorius, G. Angel, meni ongellen abiit hamo piscatum, onki-mato l. -liero lumbricus, inde fig. otti onkeen animadvertit, memoriæ mandavit.

ongin, ukia V. *hamo piscor*, G. angeln, inde fig. *expiscor*, *percontor*, scrutor res, figmenta creo, G. nachforschen, nachspüren, erdichten.

onkiskelen, lla al. ongittelen, tella Vfr. idem.

onkerus, ukſen Ns. rar. *expiscando inventum* quid, *figmentum*, commentum, G. etwas Ausgespürtes l. Erdichtetes.

Onni, onnen Ns. *fortuna* max, *secunda*, fors, G. Glück, kowa onni fortuna adversa, onnen tuoma casu captum quid, onnen kohtaus nutus l. casus fortunæ, onnen toiwotus gratulatio, onnen pöytä linea mensalis in vola, nota chiromantica.

onnellinen, iſen al. onnelias, aan Na. *fortunatus*, *felix*, prosper, beatus, G. beglückt, glücklich, glückselig, onnelliſesti feliciter, prospere, cfr. sub onſi.

onninen, iſen Na. idem, in compos. e. c. kowa-onninen infelix.

onnelliſuus, uuden Ns. *felicitas*, prosperitas, G. Glückseligkeit.

onnettomuus, uuden Ns. fortuna adversa, *infortunium*, fatum, G. Unglück, Unglücksfall.

onneštan l. onnistan, aa V. 1. *fortunam do* l. *exopto*, G. beglücken, glückwünschen, onneštan huonetta domui gratulor l. gratulationibus consecro, it. 2. imperson. josa onnestaa si *fortuna favet*, G. glücken, ei onnista male *succedit*.

onnestus l. onnistus, ukšen Ns. *successus*, inde vigor, salus vitæ, G. glücklicher Fortgang, Lebensglück.

Onnun, ontua V. *claudico*, G. hinken, ontuwa claudus.

onnahdan, htaa Vs. *leviter claudico*, inde *vestigio fallor*, vacillo, G. wenig hinken, gleiten, wackeln, jalka onnahti pes titubavit.

onnahdus, ukšen Ns. *titubatio*, G. das Ausgleiten l. Wackeln.

onnutan, ttaa Vf. *facio ut* claudicet, claudum reddo, G. hinken machen.

Onši, onnen Na. *cavus* e. c. arbor, G. hohl, inde Ns. 1 *cavum*, cavitas, G. Höhlung, puu on onnella arbor est intus cava, on ontta (Inf.) watšasša in ventre est cavitas modica, hinc 2. *locus* inter montes *depressus*, *vallis* profundior, G. tiefes Thal.

onšillinen, išen Na. *cavus*, *cavernosus*, cavaticus, G. voll Höhlungen.

onnellinen, išen Na. idem, rar.

ontelo, on Na. idem, e. c. ontelo puu l. hammas.

ontewa, wan Na. idem, inde *capax*, spatiosus e. c. templum, G. geräumig.

onšin, ia al. onnistan, aa V. *cavo*, excavo, G. aushöhlen.

Ontto, ton Ns. Botn. *locus silva carens* in paludibus, G. waldloser Fleck in Sümpfen.

Opaš, ppaan Ns. *index viæ*, G. Wegweiser.

opaštan, aa V. *viam indico*, in viam duco, inde fig. *doceo*, instruo, G. den Weg weisen; belehren.

opaštun, ua Vm. *in viam ducor*, *adsvesco* viæ, via mihi fit cognita, G. auf den Weg geleitet werden, sich an den Weg gewöhnen, inde in genere *adsvesco* rei cuicumque, consvesco, G. sich gewöhnen, opaštun šihen adsvetus fio ei, unde *disco*, G. lernen.

Oppi, pin Ns. 1. *doctrina*, *disciplina*, *eruditio*, G. Lehre, Gelehrsamkeit, on opišši inservit doctrinæ l. documento, on opišša est in disciplina sc. ut quid addiscat, uškon oppi doctrina fidei, oppi-huonet schola, oppi-išä doctor, oppi-poika l. oppi-lapši discipulus, šillä on paljo oppia magnæ est eruditionis, annan oppia doceo, instituo, erudio, otan oppia doctrinam admitto, disco, it. *discendi facultas* l. capacitas, G. Lernvermögen, Gelehrigkeit, hywä oppi ingenium docile, towa l. kankia oppi ingenium hebes l. tardum.

oppu, pun al. opet, oppeen Ns. discendi facultas, *ingenium*, *docilitas*, G. Gelehrigkeit, opet-lapši discipulus.

oppinen, išen Na. *doctrina* l. discendi facultate *præditus*, G. lehrig, gelehrig, sed non nisi in compos. e. c. hywä-oppinen docili præditus ingenio, towa-oppinen tardus l. hebes in discendo, wäärä-oppinen in doctrina errans, hæreticus.

opin, oppia V. *disco*, *doceor*, *adsvesco*, e. c. litteris l. lectioni, G. lernen, oppinut mies vir eruditus, it. al. rar. *inviso* e. c. amicos, ægrotos, G. besuchen.

oppenen, peta al. oppeennun, ttua Vm. *disco*, G. lernen, opennut doctus.

opetan, ttaa Vf. *doceo*, *instituo*, erudio, G. lehren, opetan tien viam monstro, opettaja doctor.

opettelen, tella Vfr. idem, max. doceo me, *addisco*, G. lernen.

opetus, ukšen Ns. *docendi actus*, *eruditio*, institutio, G. das Lehren, Belehrung, on opetukšekši institutioni inservit, opetus-wirka docendi munus: inde *doctrina*, eruditio, G. Lehre, kaunis opetus.

Ora, an Ns. *terebra minor*, max. clavus ferreus candens et urens, quo terebratur, G. Brennbohrer, inde fig. ora-nenä nasus acutior.

orainen, išen Ns. dim. idem.

Orailen, lla Vfr. *tentando facio* quid. *tento* quid qualitercunque agere, G. nachzuahmen

zuahmen versuchen, koen šitä orailla studeo id quoquo modo perficere (urailen).

Oraš, oraan al. oraksen Ns. *herba segetis* recens, G. junge Saat, pelto on oraalla ager viret segete.

oraštun, ua al. oraštin, ia Vm. *herbâ* segetis *ornor*, *viresco*, G. saatbewachsen werden.

oraštan, aa V. *herbam* l. germen *ago*, G. junge Saat treiben, pelto oraštaa ager segete virescit.

X Oraš, aan al. oraša l. oraiša, an Ns. *verres*, G. Eber, al. verres *castratus*, G. verschnittener Eber (orrikaš, oro).

Orawa, an Ns. 1. pr. *sciurus* vulgaris, G. Eichhorn, lento= l. šiipi=orawa sciurus volans, orawa=kumpu l. =peša l. =tuhnu nidus sciuri, inde fig. kakši orawaa duæ *pelliculæ* sciurinæ, it. 2. Sav. *tributum* publicum, fundis vel terræ portionibus constitutum: nam Savones, quamdiu venationi maxime essent dediti, in pellibus plerumque sciurorum, tributa expendebant, G. Bestimmungswort der Grösse des Bauerhofes, quare vel hodie, koko=orawa l. koko=orawan maa prædium totum indivisum, päätöin orawa prædium toto minus, bessis l. dodrans prædii, it. orawan marja convallaria bifolia.

orawainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *sciuris abundans* e. c. silva, G. eichhornreich.

Orawaš, aan Ns. *mensura frumenti*, pars duodena tonnæ, G. eine Art Getreidemass.

X Oriš l. orit, oriin l. orihin l. orhiin al. orhi, in Ns. *equus admissarius*, G. Hengst, orhiin=pään ruoho primula veris.

ori, in al. ora, an l. Sav. oro, on Ns. idem, ori=waapsainen vespa crabro.

oroinen l. orainen, isen Ns. dim. idem, Carl.

orihittain l. orhittain prtcl. *modo equi* integri, G. hengstweise.

X Orja, an Ns. 1. *servus perennis*, quales quondam erant bello capti, G. Sclav, Sclavinn, it. 2. Sav. Carl. Caj. Ul. *servus conductitius* annuus, famulus l. famula, G. Dienstbote (al. palkollinen), orja=wäki famuli, it. orjan=ruoska cardui species, heterophyllus? orjan=tappura rosa canina, cynosbatos.

orjallinen, isen Na. *servilis*, G. sclavisch, sklavisesti serviliter.

orjuus, uuden Ns. *servitus*, servitium, G. Sclaverei.

Orkin, kkia V. *negligenter quæro*, temere anquiro l. congero quid, G. nachlässig suchen l. anhäufen (urkin).

Orko, ron l. rwon Ns. *sinus prati*, *locus* prati *demissior*, G. niedrige Bucht einer Wiese.

orkoinen, isen Na. *sinubus frequens*, *demissus* l. vallibus frequens c. c. pratum, silva, G. voll niedriger Buchten.

Oro, on Ns. id. ac oraš, al. id. ac oriš l. orhi.

oroinen, isen Ns. dim. idem.

Orpana, nan Ns. *consobrinus*, patruelis l. matruelis, G. Geschwisterkind, Vetter, pl. orpanat consanguinei remotiores, on orpanoisša convivium familiare celebrat.

orpanoš, oksen al. orpanuš, uksen Ns. *unus* consobrinorum mutuorum, G. einer der Vettern, inde pl. orpanokset l. orpanukset consobrini mutui.

orpanoitsen, ita V. *consobrinos* l. consanguineos *visito*, G. Vettern besuchen.

Orpo l. orwo, on Na. *orbus* parentibus, G. verwaist, orpo=lapsi puer orbatus, orpo=huonet, G. Waisenhaus, it. al. *exheres*, G. enterbt.

orwitsen, ita V. *orbo* patre l. matre, G. verwaisen, al. *exheredo*, G. enterben.

Orrikaš, kkaan Ns. id. ac oraš l. oraša.

Orši, orren Ns. *tignum horizontale*, cui quid suspendi solet, G. Sparren etwas aufzuhängen, leipä=orši pertica cui panes siccandi imponuntur.

orsinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tignis* talibus *ornatus*, G. sparrenvoll.

orsillinen, isen Na. *tignis* ejusmodi *instructus* e. c. domus, G. mit Sparren versehen.

orrellinen, isen Na. idem, it. *quantum* tigno imponi potest, orrellinen leipiä.

Orwaš, aan Ns. *suprema cutis* tenuis, G. dünne Oberhaut, al. orwaš=ketto l. =kesi (marraš=kesi).

Orwo,

Orwo, on Na. id. ac orpo.

Osa, an Ns. *pars, portio*, G. Theil, Antheil, osa-jako partitio, osa-weli l. -mies consors, socius, inde portio cui propria, sors, fatum.

osainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex partibus constans*, G. -theilig, sed non nisi in compos. e. c. kolmi-osainen tripartitus, nelli-osainen.

osallinen, isen Na. *particeps*, consors, G. theilhaft.

osallisuus, uuden Ns. *participatio*, consortio, G. Theilhaftigkeit, inde *communitas*, societas, consortium, G. Gemeinschaft.

osaus, uden al. osuus, uuden Ns. *portio* cui propria, G. Antheil, otti osuutensa partem suam abstulit, it. *indoles particeps*, G. Theilhaftigkeit, waitelen osauttani.

osin, ia V. *partior*, in partes divido, G. theilen.

ositan, ttaa Vf. et osittelen, tella Vfr. idem, inde osittain partiendo, *partim*, G. theilweise.

Osaan, sata V. 1. pr. in jaculando *scopum* intentum *ferio* l. *attingo*, G. treffen, osaan tintuun sagittam l. ictum ita collineare valeo ut feriat avem, ei nuoli osannut sagitta haud tetigit, osaawa käsi manus in scopum bene collineans, it. osaan tien sinne viam eo ducentem *scio* l. cognitam habeo, via haud aberro, G. finden, inde 2. modum rei faciendæ scio, *queo, possum, intelligo*, G. kennen, können, verstehen, osaan tehdä l. lukea possum facere l. legere, en osaa nequeo, osaawa scius, osaamatoin inscius, it. 3. *forte contigit mihi* ut, G. zufällig treffen, sich ereignen, osasi tulla casu evenit ei ut veniret, forte advenit, en osannut nähdä soys haud obtulit mihi ut viderem.

osaelen l. osailen, lla Vfr. idem, max. osailen tehdä *tento* quid facere, G. versuchen, osaelen käwelemään tentans l. incertus ito ut infantulus, it. *imitor* gestus l. verba alterius instar simiæ, G. nachahmen, nachäffen, it. al. id. ac osatan.

osaun, uta al. osaannun, ntua Vm. casu ita contigit mihi ut, G. zufällig treffen l. sich ereignen, osaantui tulla accidit ut veniret, forte advenit, osauSin näkemään forte vidi, osainme waStatuksin evenit ut alter alteri occurreremus.

osatan, ttaa Vf. et osattelen, tella Vfr. 1. *facio ut* in scopum dirigatur, in scopum intentum collineo, dirigo rem mobilem in viam rectam ut metam attingat, G. treffen machen, zielen, inde 2. *consector* quid, adsector, G. nachgehen, nachstreben, nec non *attingo*, apprehendo, G. erlangen.

Osma, an Ns. ursus *gulo*, inde homo vorax nec non dolosus l. vafer instar gulonis, G. Vielfrass, osman solmu nodus artificiosus l. adamantinus l. gordius, osman pelto area horti herbarii.

Osotan, ttaa Vf. (qs. ab osaan?) 1. *monstro* e. c. viam, *demonstro* e. c. templum remotum digito, *ostendo* e. c. locum, G. zeigen, weisen, beweisen, nämät sanat osottawat hæc verba exponunt l. indicant, osotan todekSi veritatem rei commonstro, notam et testatam facio, osotan kiitolliSuutta gratias refero, gratum me præbeo, tiimain osottaja index horarum in horologio, it. 2. instar simiæ gestus aliorum *ostendo* l. *imitor*, G. nachäffen, osottaa sanojani verba mea per ludibrium repetit, osottaa takaa quem absentem imitando irridet.

osottelen, tella Vfr. idem, max. instar simiæ *imitor*, gestus et vocem alterius ridens *assimilo* l. repeto.

osotus, uksen Ns. *demonstratio, ostensio, indicatio*, G. das Zeigen l. Weisen l. Beweisen, it. *imitatio* l. irrisio ad modum simiæ, G. Nachäffung.

osottelemus, uksen Ns. *imitatio*, irrisio, G. das Nachäffen.

Oss l. os Intj. Run. id. ac oh sinä l. hos.

Ossunnin, ntia V. *sperno* l. *vitupero* e. c. donum, G. tadeln.

Ostan, aa V. *emo*, mercor, G. kaufen.

ostelen, lla Vfr. idem.

osto, on Ns. *emtio*, G. Kauf, on ostoSa est emendus, elää ostolla emtione l. emendo sibi necessaria parat, osto-maa terra emtitia.

ostolas,

ostokas, kaan Na. *emtitius* e. c. equus, G. neulich gekauft.

Oswiitta, tan Ns. *index viæ*, *dux* in viam, G. Wegweiser (opas).

oswiittu, tun Ns. *indicium* viæ, G. Wegzeichen, inde *nota* characteristica qua quis dignoscitur, G. Kennzeichen.

Ota, odan al. odas, otaan Ns. *aculeus* e. c. spinæ, calcaris, *cuspis* hastæ, G. Stachel, Spitze, inde *telum acutum*, calcar, G. spitziges Werkzeug.

otainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *aculeis plenus*, G. stachelicht.

odin, otimen Ns. *instrumentum cuspidatum*, telum defendendo et offendendo utile, G. spitzige Waffe.

odin, otia V. *telo pugno*, me defendo l. hostem offendo, inde *abigo*, G. mit spitzigen Waffen kämpfen, kämpfend vertreiben.

otelen, odella Vfr. idem.

otelus l. odellus, ukſen Ns. *pugna*, certamen, G. Kampf, cfr. otellus l. ottelus.

Otan, ottaa V. *sumo*, *capio*, *accipio*, inde *aufero*, G. nehmen, annehmen, wegnehmen, aufnehmen, greifen, otan hywäkſi bene *excipio*, otan waſtaan *recipio*, nec non *resisto*, repugno, ottawat yhteen congrediuntur, certant inter sese, disceptant, ota waari observa, cave, otan weroa tributum accipio l. exigo, weron ottaja tributi acceptor l. exactor, it. lehmä ottaa ſonnia vacca taurum admittit, otin kakſi nautaa duos boves mactavi, ottaminen acceptio sed pl. ottamiſet illex l. esca capiendis equis, vulpibus etc.

ottelen, tella Vfr. idem, al. id. ac otelen sub ota.

ottamus, ukſen Ns. sumendi actus, *sumtio*, G. das Nehmen.

otellus l. ottelus l. ottelemus, ukſen Ns. idem, max. id. ac otelus sub ota.

otto, oton Ns. *captio*, *sumtio*, *acceptio*, *receptio*, G. das Nehmen, Annahme, Aufnahme, Einnahme, inde otto-mies tributi exactor l. receptor, weron otto exactio tributi, papin otto tributi sacerdotalis collectio nec non *tributum* ejusmodi, toki-otto exactio violenta.

ottoinen, iſen Ns. dim. idem, inde *esca* l. illex equis l. vulpibus capiendis, G. Lockspeise.

otet, otteen Ns. *sumtum* l. *captum* quid, G. etwas Genommenes, otteita recepta quævis, it. kolmeen otteeſeen trinis *aggressibus*, G. Griff, it. *capiendi instrumentum* e. c. tulen otteita fomes l. sarmenta quibus ignis concipitur, hewoiſen otteet illex l. esca qua equus capitur.

otus, ukſen al. oto, odon Ns. *capiendum quid*, inde *præda* bellica l. venatoria, *fera* in silvis *capta*, fig. amasia in tenebris capi solita, G. etwas zu nehmendes, Beute.

otollinen, iſen Na. pr. *sumendus*, *capiendus*, accipiendus, inde *dignus qui* accipiatur, *acceptus*, *gratus*, aptus, G. annehmlich, angenehm, passend, otolliuen työ opus utile, probandum, otollinen minulle mihi gratus.

otolliſuus, uuden Ns. *indoles* digna *quæ accipiatur*, *indoles* rei *accepta*, *grata*, apta, G. Annehmlichkeit.

otatan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* sumatur l. capiatur, G. nehmen lassen.

ottaun l. ottawun, uta Vm. *sumor* l. *capior*, G. genommen werden, juuret ottauwat maahan kiinni radices adhærescunt humo.

otakſun, ua Vm. sumendum l. *capiendum censeo*, G. annehmen wollen, dafürhalten, niin otakſun aſian ita res mihi videtur sumenda, ita mihi occurrit.

Otarwa, an Ns. (id. ac ouerwa?) max. pl. otarwat *pili* minores *in palpebris*, oculis noxii, G. Augenhaar.

Otawa, wan Ns. 1. *rete salmonibus* capiendis, G. Lachsnetz, it. 2. *ursa major*, constellatio, G. der grosse Bär, wähä otawa ursa minor.

otawainen, iſen Ns. dim. idem, it. mythol. filius του otawa.

otawatar, ttaren Ns. mythol. *filia* l. *famula* του otawa.

Oteri, in Ns. Ul. *vanum* l. *cassum* quid, G. etwas Eitles, Nichts, aſia meni oteriin res incassum ivit, on oteriſſa.

otnaakka, kan Ns. *res vana*, nullius pretii, G. etwas Eitles.

Otra,

Otra, an Ns. et otrainen, iſen Na. Carl. Sav. id. ac ohra, ohrainen.

Otſa, an Ns. *frons* capitis, G. Stirn, otſan kieru pars frontis inter supercilia, otſa-lehti Bibl. frontale, takan otſa pars anterior camini prominens.

otſo, on Ns. *fronto*, G. Breitstirn, inde epithet. ursi ex fronte hujus latiori, compellatio venatoribus usitata.

otſoinen, iſen Ns. dim. idem.

Oukkamuſtun l. oukkamaſtun, ua. Vm. Botn. propter rei novam l. insolitam indolem *obstupesco*, admiratione *percellor*, G. erstaunen.

Oulu, lun Ns. nomen oppidi Botniæ *Uleåborg*, *Uloa*.

oululainen, iſen N. *Uloa oriundus* l. *domesticus* e. c. homo.

Ounaſtan, aa V. et ounaſtelen, lla Vfr. Carl. *præsentio*, *præsagio*, G. Vorempfindung haben, wahrsagen (oinaſtan, oynáſtán), ounaſtan ſitá id sperans opinor, *prænuntio*.

ounon, oa V. ounoſtelen, lla Vfr. Caj. idem.

Outa, dan Na. Torn. *silvestris* l. silvosa e. c. regio, G. waldig.

outuwa, an Na. *in silvis fugitivus* e. c. homo, G. flüchtig im Walde.

Outo, don Na. 1. *alienus*, *peregrinus*, haud domesticus e. c. homo, equus, mos, G. fremd, inde al. 2. *ignotus*, incognitus, G. unbekannt, 3. al. *insolitus*, inusitatus, rarus, mirus, G. ungewöhnlich, seltsam, befremdlich, 4. Sav. *ignarus*, inscius, rei haud adsvetus, non expertus, G. ungewohnt, unerfahren, unkundig, olen outo ſiihen, oudoſti modo alieno, ignoto, insolito, inscio.

oudoś, okſen Ns. *status* personæ *ignaræ* l. rei haud adsvetæ, G. Ungewohntheit, Unkunde, teki oudokſelta fecit antequam rei adsvesceret.

oudokſun, ua V. *alienum* l. ignotum esse *sentio* ut infantes, *pro alieno* l. *insolito habeo*, insolitum quid miror, G. für fremd erkennen, befremden.

oudoſtun, ua V. idem, it. al. *peregrinus* l. *ignotus fio*, G. fremd werden, oudoſtuin omilleni.

Owera, an Na. id. ac upera.

Owi, owen Ns. *janua*, *ostium*, G. Thüre, panen owen kiimi claudo januam, owen pieli l. pieliſet postis januæ, owen ſuu locus interior januæ proximus, owen wartia janitor, owi on auki l. kiimi janua est aperta l. clausa.

owellinen, iſen Na. *janua ornatus* e. c. domus, G. mit Thüre versehen.

P.

Pa prtcl. encl. vim auget sermonis, Lat. *quidem*, sane, certe, G. jedoch, doch, involvens, e. c. oletpa es quidem, kalaapa ſyöpi vescitur sane pisce, otappaś (pro otah-paś) G. nimm mal, tulempa (pro tulenpa), cfr. pá.

Paadun, tua Vm. *indurésco*, *condensor*, *rigescens cohæresco*, G. sich verhärten l. zusammenpacken und ankleben, lumi paatuu jalkaan nix pedi adhæret, mylly paatun mola stipatur farina cohærente, it. ſydán paatuu mens *fit obdurata* l. obstinata, G. verstockt werden.

paatumuś, mukſen Ns. talis *status indurationis* l. obstinationis, G. verhärtete Art, Verstocktheit.

paadutan, ttaa Vf. *induro* et *cohærentem reddo*, G. verhärten, und kleben machen, paadutan myllyn molam farina stipo, paadutan ſydámen mentem *obduro* l. obstinatam reddo, G. verstocken.

paadutuś, tukſen Ns. *induratio*, stipatio, G. Verhärtung, Verstockung.

Paahdan, htaa V. *asso*, igne l. in fornace *exsicco*, *assando torreo*, G. braten, dörren (pahdan).

paahdun, htua Vm. ita *assor*, G. durch Braten verdörrt werden, ſiemen paahtuu semen ex nimio calore corrumpitur ita ut haud germinet (pahdun).

Paahikko, kon Ns. id. ac pahikko sub paha.

Paakia, an al. paakio, on Ns. *glæba* terræ *compacta*, *globulus* massæ cujusvis tenacis e. c. glæbula glaciei l. nivis sub pede

pede equi, G. zusammengepackte Scholle l. Ball l. Klump.

paakioitun, ttaa Vm. *compactus* et *glæbosus fio*, ut ager, *in glæbas frangor*, G. klumpicht l. schollicht werden, jalka paakioittuu pes equi glæbulam nivis colligit.

Paali, in Ns. id. ac paalu, cfr. bali.

Paalikka, kan Ns. *fustis*, pertica brevior, G. Stecken.

paalikoitsen, ita V. *fustibus insector* e. c. canem, *fuste percutio*, G. mit Stecken werfen l. schlagen.

Paalitan, ttaa V. *voluto* e. c. lapidem, G. wälzen.

paalittelen, tella Vfr. idem, max. voluto me ut ebrius.

Paalu, un al. paali, in Ns. (Sv. pâle) *palus* terræ infixus, cui quid alligatur e. c. equus, furcifer, G. Pfahl.

paaluan, uta al. paalutan, ttaa V. *palo*, palos infigo, G. Pfähle einstecken, pfählen, al. *palo adjungo* e. c. equum, sceleratum, G. dem Pfahle anbinden.

Paametti, tin Ns. Caj. Ul. *capacitas ingenii*, *ingenium*, G. Urtheilskraft, Genie, ei ole paamettia.

paametin, ttimen Ns. idem, al. *ingenio productum* opus e. c. poëma, proverbium ingeniosum, G. Genieproduct, geistvolles Sprichwort.

Paanu, un Ns. (Sv. spån) *scandula* domibus tegendis, G. Dachspan, paanukatto tectum scandulare, it. al. id. ac paalu.

paanutan, ttaa Vf. et paanuttelen, tella Vfr. *scandulis tego*, G. mit Spänen bedecken, al. id. ac paaluan.

paanutus, tuksen Ns. *scandularum impositio*, G. Bedeckung mit Spänen.

Paapotan, ttaa V. et paapottelen, tella Vfr. Botn. *blatero*, *garrio*, vana loquor, inde *queror*, *vitupero*, G. plappern, plaudernd klagen l. tadeln.

paapotus, tuksen Ns. talis *blateratio* l. vituperatio *vana*, G. das Plappern.

paapotin, ttimen Ns. pr. blaterandi instrumentum e. c. lingua, os, G. Plapperwerkzeug, max. *blatero*, G. Plappermaul.

Paappi, pin Ns. Carl. id. ac pappi.

Paari, ren al. paaret, een Ns. (Sv. bår) max pl. paaret *feretrum* funereum, nec non trahæ species æstivalis, fœno ex paludibus colligendo, G. Bahre.

Paarma, an Ns. 1. *caterva* e. c. piscium unâ ludentium, *examen* apum, G. Schwarm, it. 2. *tabanus* bovinus, G. Bremse (parma), it. 3. id. ac parma l. parmas.

paarmaus, uksen Ns. id. ac parmaus.

Paarret, rteen Ns. *fimbria* vestis, G. Kleidesbreme.

paarran, rtaa V. *fimbriam adsuo*, G. verbremen.

Paasen, sta V. rar. *dolore perstringo*, G. Schmerz erregen, e. c. kylmä paasee hampaita frigus dentes dolore afficit, dolentes reddit.

Paasi, paaden Ns. *lapis* major *latus*, lamella major lapidis, G. breiter platter Stein, Inf. paatta.

paasinen l. paasiainen, isen Ns. dim. idem.

paasinen l. paatinen, isen Na. *lapideus*, G. von plattem Stein, steinern, it. talibus *lapidibus frequens*.

paasikas, kaan Ns. *panis* l. placenta *super lapide* cocta, G. auf Steinen gebratener Kuchen.

paasukainen, isen Ns. dim. idem.

Paasi, in Ns. (Sv. bas) *chorda* violini *crassissima*, G. Bass, cfr. basi.

Paasto, on Ns. (Sv. fasta) *jejunium*, inedia, G. das Fasten, paaston aika tempus jejunii.

paastoan, ota V. *jejuno*, G. fasten.

Paatsa, an al. paatsas, aan Ns. *pulvinar* l. fartura ephippiis substrata, G. Sattel küssen, cfr. padja.

paatset, een al. paatet, paatteen Ns. idem.

Paatsam, amen al. paatsama, man Ns. *rhamnus* frangula, G. Faulbaum (pajatsin).

paatsamainen, isen Na. *ex rhamno* confectus, G. von Faulbaume gemacht.

Paatti, tin Ns. (Sv. bât) *navigium*, *cymba*, scapha, G. Boot.

paattinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *cymbis frequens* e. c. littus, G. bootvoll.

paatillinen, isen Na. *cymbam habens*, G. mit

mit Boote versehen, it. *quantum capit* cymba, G. ein Boot voll.

Paatu, dun Ns. *structura in amni* capiendis salmonibus, G. Damm beim Lachsfange (pato).

Paawi, in Ns. (Sv. påfve) *papa* romanus, G. Pabst, paawi-kunta papatus, ditio papæ ecclesiastica, paawin uſko formula papistica.

paawilainen, iſen N. *papisticus*, *papicola*, G. Papist, papistisch.

Paawo, on al. paawali, in Ns. nomen viri *Paulus*.

Padja, an Ns. *pulvinar longius*, culcita inferior in lectibus, pulvillus fœno refertus, helciis et ephippiis equinis subjici solitus, G. langes Küssen, cfr. paatſa.

Pagiſen, sta V. Olon. id. ac pakiſen.

Paha, han Na. *malus* e. c. facinus, *malitiosus* e. c. homo, *pravus* e. c. mos, *dolens* e. c. vulnus, *ingratus* e. c. sapor, odor, *fœdus* e. c. tempestas, *iratus* l. æger e. c. animus, *nequam* e. c. res, G. schlecht, böse, übel, schlimm, pahasti l. pahoin male, prave, perperam, ſen pahempi l. ſitä pahempi eo pejus i. e. proh dolor! pahan elkinen malitiosus, pahan elkiſyys malitiositas, pahan juoniuen malis utens technis, malignus, pahan juoniſuus malitia, pahan kurinen l. retkinen pravus, pahan ſiſuinen malæ indolis, pahan tapainen male moratus, pahan lainen l. pahallainen nonnihil malus, pahan piekſiä Sav. epilepsia nec non epilepticus, pahan tekiä maleficus, paha-ruoho lolium temulentum, paha ſia locus malorum post mortem, orcus, paha tauti lues venerea, paha walta dominium diaboli, it. §. Wib. *parvulus* et *inutilis*, paha lapſi puer parvulus, it. Ns. *malum quid*, *malitia*, *dolor*, G. Uebel, Bosheit, Schmerz, tekee pahaa mala patrat, panen pahakſi ægre ferò.

pahainen, iſen Na. dim. idem, max. parvulus et inutilis, inde ei pahaiſta kalaa haud parvulus i. e. magnus, conspicuus piscis, pahaiſesti vix, difficulter.

pahuus, uuden Ns. *malitia*, *pravitas*, G. Bosheit, Uebel.

pahastun, ua al. pahalſun, ua V. *ægre fero*, irascor, G. übel nehmen.

pahenen, heta al. pahenuun, ntua Vm. *depravor*, *pejor* l. *deterior fio* ut vestis tritu, *corrumpor* ut rapa frigore, *offendor*, irascor, G. schlecht l. übel werden, verdorben l. verschlimmert l. missmüthig werden.

pahennan, ntaa Vf. *depravo*, *corrumpo*, *offendo*, G. verderben, verschlimmern, beleidigen.

pahoitan, ttaa V. idem, max. offendo.

pahenuus l. pahoitus, ukſen Ns. *depravatio*, *corruptio*, *offensio*, inde *offendiculum*, G. Verschlimmung, Beleidigung.

pahoillinen l. paholainen, iſen Na. *malitiosus*, *malignus*, inde *diabolus*, G. boshaft, der Böse.

pahikko, kon Ns. *depravator perditus*, G. Verderber, maan pahikko homo malus, detestabilis, inde malus genius.

Pahdan, htaa V. vide sub pahto.

Pahdas, htaan Ns. id. ac patſas.

Pahka, han Ns. *tuber* in arboribus, *tumor* in corpore, G. Beule, weri-pahka apostema, wiſa-pahka tuber arborum nodosum, it. §. tulin pahkaa l. päätä pahkaa veni ex *inopinato*, *præcipitanter*, G. gerades Weges.

Pahku, hun l. hwun Ns. *scopus* l. meta jaculatoris, G. Schiessziel.

pahun l. pahwun, hkua V. *in scopum tendo* l. collineo e. c. sagittam, G. zielen.

Pahkura, an al. pahku, hun Ns. *frustum breve* et *crassum*, G. kurzes und dickes Stück l. Klump, leipä-pahku panis crassus.

Pahla, an al. pahlain, amen Ns. *virga longa* e. c. hami piscatorii, G. lange Ruthe.

Pahna, an Ns. *stramen* pecudi max. suibus subjici solitum, G. altes Stroh dem Vieh unterzustreuen, inde fig. *cubile*, max. Sav. *suile*, G. Thierbette, Schweinstall, pahna-kunta id. ac pahnus.

pahnus, ukſen Ns. *grex pullorum* max. *porcorum* in uno cubili l. simul partorum, G. alle zugleich geborne Jungen l. Ferkel derselben Mutter, inde fig.

agmen

agmen, societas, G. Menge, it. *cubile*, stratum, G. Bette.

pahnainen, iſen Na. *stramine plenus* e. c. locus, G. voll alten Strohes, it. *in stramine versans* e. c. sus, G. im Stroh hausend.

pahnaan, nata V. *stramine sterno* l. obruo, G. mit Stroh bestreuen, it. *in stramen verto*, G. in Spreu zermalmen.

pahnaus, ukſen Ns. *straminis dispersio*, G. Strohbestreuung.

Pahnikka, kan Ns. Carl. *ocrearum species* amplior, G. weiter Stiefel.

Pahtana, nan Ns. id. ac paatſain.

Pahto, hdon Ns. *oxygalum coagulatum* et *spumosum*, sapore carens, G. Schaum der sauren Milch.

pahdun, htua Vm. *coagulor* et *spumo* ut oxygala, G. schäumig l. dick werden, gerinnen, it. al. id. ac paahdun.

pahdan, htaa al. pahdutan, ttaa Vf. *coagulo*, G. verdicken, gerinnen machen, inde forte puhuu pahtaa citatim et verba confundens loquitur, it. al. id. ac paahdan.

Paidon, toa V. id. ac paittaan.

Paikka, kan Ns. 1. *locus* cui proprius, *area*, G. Stelle, Platz, Ort, ſyntymä-paikka loeus natalis, pitää paikkanſa firmus stat, loco haud movetur, paikka-kunta tractus, regio, paikka-paikoin alicubi, passim, joka-paikaſſa ubique, tuoſſa paikaſſa in hoc loco, mox, it. 2. *pannulus* vestimento *adsutus*, sarturæ *lacinia*, G. Flick, Lappen, hinc fig. paikka-poſki facies maculata.

paikkainen, iſen Na. *pannulis* adsutis *obsitus* e. c. vestis, *laciniis sartus*, G. flickig, lappig.

paikkulainen, iſen Na. idem, inde *maculosus*, colore inæqualis, G. fleckig, paikkulaiſeſti qs. maculose i. e. passim, G. stellweise.

paikallinen, iſen Na. *ad locum pertinens*, G. einer Stelle zugehörig, max. cum Gen. e. c. tämän paikallinen hujus loci.

paikottain l. paikottaiſin prtcl. *alicubi, passim*, G. stellweise.

paikkaan, kata V. et paikkaelen l. paikoilen, lla Vfr. *pannulos adsuo, sarcio*, resarcio e. c. vestem, calceum, G. flicken.

paikkaus, ukſen Ns. *actus sarciendi*, sartura, G. das Flicken.

Paija, an Ns. *res* puerulorum *lusoria*, crepundia, inde res dilecta, G. Spielsache der Kinder, paija-lapſi infans bellule.

paijaan, jata V. *blande alloquor, blandior, indulgenter tracto*, G. schmeicheln, verzärteln.

paijaus, ukſen Ns. *blanda allocutio*, blanditiæ, G. das Schmeicheln.

Paimen, menen Ns. *pastor*, custos gregis, G. Hirt, Hirtinn, inde al. *pascendi actus* l. munus pastoris, G. Hirtengeſchäft, on paimeneſſa est in pecore pascendo occupatus, meni paimeneen abiit ad gregem custodiendum, it. paimenen neula geranium cicutarium, paimenen ſauwa solidago virgaurea.

paimennan, ntaa V. et paimentelen, nnella Vfr. *pasco* e. c. pecudem, *custodio*, tueor, G. die Heerde hüten.

paimennus, ukſen Ns. *pastio*, G. das Hüten.

Paimio, on Ns. nomen paroeciæ *Pæmar*, prope Aboam.

Painan, aa V. 1. *gravis sum, gravo*, G. schwer seyn, wiegen, kuorma painaa paljon onus magni est ponderis l. gravitatis, valde gravat, painaa kakſi naulaa pondere est duarum librarum, painaa ſilmäni uneen oculos gravat somno, inde 2. *premo, deprimo* e. c. lancem, G. drücken, hinc 3. *premendo* quid *facio* e. c. lumi painaa puun nix arborem *deflectit*, incurvat, painan wempelettä vimen in formam circuli *incurvo*, painaa pääuſä caput *inclinat*, nutat, G. durch Drücken biegen, it. painan werkaa pannum *formâ premo*, colorem ei intingens, painan ſiniſekſi l. punaiſekſi cæruleo l. rubro *colore tingo*, G. drücken, färben, it. painan kirjoja prelo premo l. imprimo libros, it. painawat keskenäuſä alter alterum *luctando deprimit, colluctantur* inter sese, G. ringen, it. Ul. fig. anna hewoiſen painaa fac ut equus citatim currat, *festinet*, G. eilen, 4. painaja gravator, depressor,

sor, incubo in somno, inflector, infector l. impressor coloris l. librarius, painettu incurvatus l. premendo deflexus, colore infectus, impressus, painawa gravans, magni momenti, flectens, tingens, imprimens, painawasti graviter.

painelen l. paineskelen, lla Vfr. idem, max. *luctor*, colluctor, nec non festino.

painajainen, isen Ns. dim. (a painaja) *incubo* in somno, G. Alp.

paino, on Ns. *pondus*, *pressio*, G. Druck, Schwere, Gewicht, tasa-paino æquilibrium, wasta-paino pondus contrarium, sacoma, kellon paino libramentum horologii, paljo painoa multum gravitatis, naulan paino pondus unius libræ, it. *pressura*, on painossa est sub prelo ut liber imprimendus, l. vestis colore tingenda, G. Presse.

painet, een Ns. *pressura*, *prelum*, G. Druck, Presse, kirja-painet, kangas-painet officina libri imprimendi l. texti tingendi; paineh-lauta assis l. forma preli, inde *color impressus*, G. Farbe, sini-painet color cæruleus, puhdasta painetta kirjassa litteræ libri facile legendi.

painelus l. painelemus, ukſen Ns. *pressura*, max. *luctæ*.

painin, imen Ns. *instrumentum* quo flectitur, G. Beugungswerkzeug, al. painin-puu.

paini, in Ns. *depressio*, *incurvatio*, max. *luctæ*, luctatio, G. das Drücken, Beugen, Ringen.

painin, ia V. *luctor*, colluctor, G. ringen.

paintelen, nnella Vfr. idem.

painastan, aa V. *gravo* max. somno, G. drücken, minua painastaa somno gravor.

painun, ua Vm. pondere l. pressione *flector* l. *incurvor* l. *deprimor*, G. gedrückt werden, sich beugen, painun polwilleni genubus provolvor l. prolabor, werka painun pannus *colore tingitur*, G. gefärbt werden, poro painun pohjaan fæx ad ima *sedit*, G. sich senken.

painotan, ttaa Vf. et painottelen, tella Vfr. *facio ut* prematur l. colore tingatur, G. drücken l. färben lassen.

painannes, nteen Ns. *locus depressus*, vallis, G. niedriger Ort.

Painatti l. painetti, tin Ns. id. ac pajunetti.

Paiskaan l. paiskajan, kata V. *jacio* e. c. lapillum ex manu, *vi projicio*, dejicio, G. werfen, schleudern, paiskaan kiwellä lapide ferio (nakkaan).

paiskelen l. paiskaelen, lla Vfr. idem.

paiskaus, uksen Ns. *projectio*, dejectio, G. das Werfen.

Paistan, aa V. 1. *splendeo* l. *luceo* ut sol, lucidus appareo, G. scheinen, leuchten, päiwä paistaa, it. 2. *lucens calorem spargo* ut sol, hinc *calore* solis l. ignis *asso*, torreo, G. scheinend hitzen, braten, paistan lihaa carnem assando coquo.

paistelen, lla Vfr. idem.

paiste, een Ns. *splendor*, lux e. c. solis, nec non *calor* solis, G. Schein, Glanz, Hitze, päiwän paisteessa in loco aprico l. æstu solis.

paisto, on Ns. *assandi actus*, G. das Braten, paisto-uuni fornax assando inserviens.

paisti, in Ns. *assum*, *caro assa*, G. der Braten.

paistikas, kkaan Ns. *rapa assa*, G. gebratene Rübe.

paistin, imen Ns. *assandi instrumentum*, G. Bratwerkzeug, max. in compos. e. c. paistin-warras veru, paistin-pannu frixorium, paistin-kakku panis in cinere calido coctus.

paistun, ua Vm. *assor*, *assus fio*, G. gebraten werden.

Paisun, ua Vm. *tumesco* l. *tumeo*, G. schwellen, anschwellen, sydän paisuu cor irâ l. superbia intumescit, inde *accresco*, *augeor*, wesi-paisuu aqua abundare incipit.

paisunto, nnon al. paisunta, nnan Ns. *tumiditas*, *inundatio* aquæ, G. das Anschwellen.

paisumus, mukſen Ns. idem.

paisuin, umen al. paisuma, an Ns. *tumor*, *apostema*, G. Geschwulst.

paiset, een al. paisutet, utteen Ns. idem.

paisutan, ttaa Vf. *tumefacio*, tumidum reddo, inde *augeo* ut pluvia aquam

in

in fluviis, G. schwellen machen, aufblähen.

paiſutus, tukſen Ns. *actus tumefaciendi*, inde *auctio*, augmentum, G. Aufblähung.

Paita, dan Ns. *indusium* l. subucula virilis & muliebris, G. Hemd, inde rar. rauta=paita lorica.

paidotan, ttaa V. *indusio* quem *instruo* l. orno, G. mit Hemde versehen, it. al. id. ac paittoan.

Paitſi al. rar. paitſe prtcl. *in defectu* l. penuria, *sine*, *expers*, G. in Ermangelung, ohne, ausser, on rahaa paitſi caret pecunia, paitſi ſitá præterea, paitſi anſiota immerito, tulee paitſi ea re excidit, it. käypi paitſi *præterit*, G. vorbei.

paitſius, uden Ns. *defectus*, *penuria*, G. Mangel.

paitſelen, lla Vfr. *studeo* ei *ut caream* i. e. *evito*, *prætereo*, G. vermeiden, vorbeigehen.

Paittaan, itata V. *cito* in jus, *provoco*, G. vor Gericht laden, inde *rixor*, G. zanken, zwisten (paidon).

paittelen, tella Vfr. idem, max. *rixor*, altercor, verbis certo.

Paitti, tin l. ten Ns. max. pl. paitet *loramenta* equi *cephalica*, *capistrum*, G. Kopfriemen, Halfter (páähiſet, páitſet).

Paitto, ton Ns. Caj. *massa fermentans ex farina*, qua pelles ovinæ macerantur et præparantur, inde *maceratio* et *præparatio* pellium, G. Gerstenteig zur Bereitung der Schaffelle, dergl. Bereitung (peitto).

paittoan, itota V. ope talis massæ pelles *macero* et *præparo*, G. Schaffelle bereiten (peittoan).

Paja, an Ns. *officina ferraria*, G. Schmiede.

pajallinen, iſen Na. *officinam habens*, in officina versans, G. Schmiede habend.

pajotan, ttaa V. *pulso* ut faber ferrarius, inde *tundo*, ferio, G. hämmern, klopfen.

Pajahka, an Caj. l. pajahtama, an Botn. al. pajahtin, imen Ns. id. ac pajatſin.

Pajari, in Ns. *homo opulentus* l. *nobilis*, G. reicher l. vornehmer Mann.

Pajatſin, imen Ns. id. ac paatſain.

Paju, un Ns. *salix*, G. Weide, raita=paju, hala=paju, hauhen paju salicis species, inde *vimen saligneum* l. *vinculum* quid conjungens l. vinciens max. in trahis, G. Weidenband an Schlitten, rinta=paju, keſki=paju, kanta=paju varia in traha vincula salignea, it. Caj. fig. *cortex* max. *salicis*, quo pelles l. corium maceratur, G. Gärberlohe, nahka on pajuſſa.

pajuinen, iſen Na. *saligneus*, viminalis, G. von Weide gemacht, it. *vinculis saligneis ornatus* e. c. traha, G. mit Weidenbändern versehen.

pajuſto l. contr. paiſto, on al. pajukko, kon Ns. *salictum*, silva salignea, G. Weidenwald.

pajutaa, ttaa Vf. *viminibus instruo* e. c. traham, vinculis ligo, G. mit Weidenbändern befestigen, it. Caj. *cortice* salicis *macero* e. c. corium, G. mit Lohe gärben, pajutan nahkaa.

pajutus, tukſen Ns. *ligatio ope vinculi* salignei, G. Befestigung mit Weidenbändern, it. Caj. *maceratio* ope corticis salignei, G. Gärbung.

Pajunetti, tin Ns. (Sv. bajonett) *pugio* militum, G. Bajonet.

Pakaaſi, in Ns. (peregr.) *vasa viatoria*, max. militaria, G. Bagage.

Pakahdan, htaa Vs. vide sub pako.

Pakainen Ns. pakaſtan V. vide pakkainen.

Pakana, nan Ns. (peregr.) *homo paganus* i. e. christianæ religioni haud addictus, inde *impius*, crudelis, G. Heide, it. §. pakanan piiri linea in scopulis marinis suprema ab aqua exundante notata.

pakanallinen, iſen Na. *paganus*, *ethnicus*, inde *impius*, G. heidnisch.

pakanalliſuus, uuden Ns. indoles pagana, *ethnicismus*, inde vita impia, G. Heidenthum.

Pakara, ran Ns. *clunes*, pars postica corporis cum femore e. c. ovis laniatæ, avis, G. Hintertheil, Schenkelstück (pakura).

Pakari, in Ns. (Sv. bagare) *pistor*, G. Bäcker, al. leipoja, pakari=tupa domus cum fornace pistoria.

Pakeliaš,

Pakelias, aan Na. *edax, quælibet edens*, cibos haud rejiciens, G. nicht wählerisch, al, *cupes*, G. leckerhaft.

Pakenen, paeta V. *discedo, fugio*, aufugio, G. fliehen, entweichen, metsá pakenee, silva recedit, ut apparet viatoribus.

pako, paon Ns. *fuga, refugium*, G. Flucht, Zuflucht, menen pakoon fugio, fugam quæro, on paossa est fugitivus l. in fuga, táállá on pakoni heic est refugium meum, cfr. pako infra.

pakolainen, isen N. *fugitivus* homo equus etc. G. Flüchtling.

pakuri, in Ns. idem.

Paki prtcl. *directe, in instanti*, G. gerad, sogleich, in dem, astui paki *mox* adscendit, paki paras omnino optimus, paki puhuissani in eodem momento quo l. dum loquebar, it. al. id. ac pakki l. pakko.

Pakisen, sta V. Carl. Caj. *sermocinor, loquor, narro, garrio*, G. sprechen, plappern (pagisen).

pakinoitsen, ita al. pakajan, pajata V. idem.

pakina, an Ns. *sermocinatio*, sermo, loquela, *narratio*, G. Gespräche, it. *garritus*, nugæ, G. Geplapper, Geschwätze, it. *confabulatio*, G. Unterredung, olin háuen pakinoillansa.

Pakka, kan Ns. (Sv. packa) *fascis, sarcina, convolutum* et *compactum* quid, Gall. paquet, G. Pack, Ballen, it. (Sv. backe) *collis* l. tumulus, G. Berg, Hügel, santa=pakka jugum arenosum, it. *caro crassior* et compacta, G. dickes Fleisch e. c. reisi=pakka, sinun pakka (pákká).

pakkaan, kata V. *fortiter comprimo* l. *cogo* l. *coarcto* e. c. pisces, inde *vi impello* l. *intrudo* e. c. fœnum, G. packen, einpacken, zusammenpacken, it. Caj. *mendico*, mendicans circumvagor, G. betteln, pakkaaja mendicus.

pakkaus, uksen Ns. *compressio, coactus*, impulsus, intrusio, G. das Packen.

pakkari, in Ns. *compressor* e. c. piscium, G. Packer.

pakkaun, uta Vm. *comprimor* l. *coarctor*, compressus et *compactus fio*, impellor, intrudor, G. gepackt werden.

Pakkainen l. pakainen, isen Ns. *frigus hiemale* vehemens, G. Frost, pakkais=taivinen parus major.

pakastan, aa V. *frigus augeo*, G. Frost machen, nyt pakastaa frigus accrescit l. acuitur.

Pakko, kon al. pakki, kin Ns. *vis urgens* l. cogens, *coactus*, inde *angustia, necessitas*, G. Zwang, Drang, Nothwendigkeit, Noth, ei ole pakkoa siihen nulla eo urget necessitas, minun (l. minulla) on pakko työhön necesse est mihi opus aggredi, cogor ad opus, it. *dolor* e. c. capitis, G. Schmerz, rinnan pakko dolor in mamma ex stagnante lacte.

pakkoinen, isen al. pakollinen, isen Na. *coactus, necessarius* e. c. opus, res, G. nothwendig, nothgedrungen.

pakkoan, kota V. *vi cogo* l. *urgeo* l. *obtrudo*, G. zwingen, nöthigen, inde pakkoapi páálle l. ylleni irruit l. *vehementer adoritur* me, G. los stürmen, pakkosit kotia ruentes l. festinanter sese domum contulerunt, G. eilen.

pakotan, ttaa Vf. *violenter cogo, angustia premo*, vi coarcto l. obtrudo, G. drängen, zwingen, nöthigen, hätä pakottaa necessitas urget, älä pakota noli cogere, it. pakotan *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, schmerzen, päätäni pakottaa caput dolore tentatur, dolet, maito pakottaa nisää lac stagnans mammam dolore premit.

pakitan, ttaa al. pakaitsen, ita V. idem, inde nisät pakitaan mammæ lacte stagnante coarctantur.

pakotus, uksen Ns. *coactio, coarctatio*, G. Zwingung, Nöthigung, it. *doloris excitatio*, dolor, G. Schmerzerregung, Schmerz.

Pakkuja, an Ns. *mendicus* vagans, G. Bettler, cfr. pakkaan.

Pakkula, an Ns. *boletus igniarius*, fomes, G. Zunder, Feuerschwamm (pakuri), inde fig. *igniarium*, G. Feuerzeug.

Pakla, an Ns. Carl. id. ac paula.

Pako, paon Ns. *rima* minor, *fissura*, G. Ritze.

Ritze, Riss, Spalt, on paolla est rimosus, inde *vulnus* apertum longius, cfr. sub pakenen.

pakoan, paota V. *rimas ago, sensim findor* l. rumpor, hisco ut terra, G. Risse bekommen, sich spälten.

pakahdan, htaa Vs. et pakahtelen, hdella Vfr. idem de fissione subita.

pakahdun, htua Vm. *rimosus fio*, G. spaltig l. rissig werden, ſiemen pakahtuu semen progerminat, metſä pakahtuu silva pullulat, ſydän pakahtuu cor rumpitur, ſuu pakahtuu ſanomaan os erumpit ad dicendum, pakahdun janosta l. wihasta siti l. ira rumpor.

Pakſu, un Na. *crassus* e. c. filum, tignus, assis, pannus, G. dick an Umfange, grob, pakſu waimo femina gravida.

pakſuinen, iſen Na. *crassitudine cui æqualis*, G. von der Dicke eines = =, max. cum Gen. e. c. formen pakſuinen digiti habens crassitiem, ſeipään pakſuinen.

pakſullainen l. pakſummainen (pro pakſun lainen l. smainen), iſen Na. *nonnihil crassus*, G. etwas dick.

pakſuus, uuden Ns. *crassitudo* e. c. baculi panni, G. Dicke.

pakſunnan, ntaa Vf. *crassiorem reddo*, G. dick machen.

pakſunnun, ntua Vm. *crassus* l. crassior *fio*, crassesco, G. dick werden.

Pakura, an Ns. id. ac pakara.

Pakuri, in Ns. Abol. id. ac pakkula, al. *tuber* arboris, G. Beule, cfr. sub pakenen.

Pala, lan Ns. *bolus* cibi, *frustulum*, *fragmen* minus e. c. panis, G. Bissen, Brocke, Krume.

palainen, iſen Ns. dim. idem.

paloan, lota V. *in frusta divido* l. frango, G. krümeln, bröckeln.

paloitan, ttaa Vf. et paloittelen, tella Vfr. idem, cfr. sub palaan.

paloitus, ukſen Ns. *divisio* in frustula, G. das Krümeln.

palahdan, htaa al. palehdun, htua Vm. *in fragmina solvor* l. rumpor, G. in Brocken zerfallen.

Palaan l. palajan, lata V. 1. *reverto* me, *revenio*, redeo, G. sich zurückkehren, zurückkommen, it. 2. al. *volvo*, devolvo e. c. lapidem a via, amolior, G. wälzen, umwälzen.

palaun, uta Vm. *revertor*, *redux* l. reversus *fio*, G. zurückkommen.

palaus, ukſen Ns. sui *reversio*, *reditus*, Zurückkunft.

palautan l. palatan, ttaa Vf. *facio ut* se revertat l. redeat, *reverto*, inde *reduco* e. c. equum, G. zurückkehren, zurückbringen, it. al. *facio ut* volvatur, *volvo*, G. wälzen.

paloitan, ttaa Vf. et paloittelen, tella Vfr. idem, cfr. sub pala.

paluttelen, tella Vfr. volvo.

palatus, tukſen Ns. *reversio activa*, *reductio*, G. Zurückbringung, inde noidan palatus veneficium a mago remissum, it. *volvendi actus*, devolutio, G. Wälzung.

paloitus, ukſen Ns. idem, cfr. sub pala.

Palan, laa V. *flagro* ut ignis, *ardeo*, *uror* ut lignum, G. brennen, flammen, mieli palaa mens ardenter avet, formi paloi digitus igne lædebatur, inde palawa ardens, fervidus, æstuosus, sudorus, minun on palawa sum sudore conspersus, päivä on palawa sol est æstuosus, on palawimmallanſa est in æstu vehementissimo.

palo, on Ns. *flagrantia*, *ardor* e. c. mentis, inde *incendium* e. c. ædis, urbis, G. Brand, Feuersbrunst, palo-merkki nota inusta, it. *silva usta*, G. gebrannter Wald, palo-kärki picus martius l. viridis, it. palo-wiina vinum combustum, G. Branntwein.

palanto, nnon Ns. idem. max. in palanto-wiina l. contr. pala-wiina vinum combustum (palo-wiina).

palawuus, uuden Ns. *ardor*, fervor, æstus, G. Hitze, it. *sudor*, G. Schweiss.

palelen, lla al. palenen, leta V. (qs. frigore aduror) *algeo*, *frigeo*, frigore lædor, G. Kälte empfinden, frieren, käteni palelee, it. al. *frigore lædo*, G. durch Frost verletzen, pakkainen paleli käteni frigus manum adussit, käſiäni palelee.

palellun, ltua al. palennun, ntua Vm. *frigore*

gore aduror l. *lædor*, G. verfrieren, durch Frost verletzt werden.

palellan, ltaa al. palennan, ntaa Vf. *frigore aduro* l. *lædo*, facio ut frigore peruratur, G. durch Frost verletzen.

palelletan l. palellutan, ttaa Vf. idem.

paleltelen, lla Vfr. idem.

palellus, ukſen Ns. *læsio* vi *frigoris*, G. Verletzung durch Frost.

Palhon, oa V. *segmina majora exscindo* e. c. ex pariete l. trabe, G. grosse Stücke abhauen.

Palet, lkeen Ns. vide paljet.

Palikka, kan Ns. et palikoitſen, ita V. id. ac paalikka, paalikoitſen.

Palin, lkimen Ns. vide paljin.

Palja, an Ns. *malleus maximus* fabri ferrarii, G. Schlägel, grosser Hammer (patja).

Paljakka, kan Ns. *solea nivalis* dextri pedis, G. Schneeschlittschuh des rechten Fusses (ſiwakka).

× Paljas, jaan Na. *glaber*, *nudus* e. c. terra, locus, paries, *calvus* e. c. caput, inde *merus*, non mixtus e. c. vinum, aqua, rahaa paljas *carens* pecunia, paljain (Adv.) jalwoin nudis l. haud vestitis pedibus, paljas tapa mos *solus*, non nisi mos, G. kahl, bar, bloss, unvermengt, entblösst, paljaaltanſa l. paljaastanſa nude, solummodo, solum, tantum, mere, G. allein, bloss.

paljaus, uden Ns. *nuditas*, defectus, G. Kahlheit, Blösse.

paljastan, aa Vf. et paljastelen, lla Vfr. *deglabro*, *nudo*, *denudo*, privo e. c. amictu, G. kahl l. bar machen, entblössen.

paljastus, ukſen Ns. *denudatio*, G. Entblössung.

paljastun, ua Vm. *nudus fio*, *denudor*, glabresco, G. kahl l. bar l. bloss werden.

Paljet l. palet, lkeen Ns. (Sv. bälg?) max. pl. palkeet *follis fabrilis*, G. Blasebalg, palkeen kieli lingula follis pneumatica, hinc palkeen kielellä in forma talis lingulæ.

Paljin, lkimen Ns. Ul. *pascua* rangiferi æstiva, G. Sommerweide der Rennthiere, it. al. id. ac panin.

paljin, lkia V. *pasco* ut rangifer, G. weiden, poro palkii.

Paljo, on Na. *multus* l. *multum*, *magnus* e. c. numerus, pecunia, labor, G. viel, paljo-rahaa multum pecuniæ, tahdon paljon sed en paljoa tahdo, pidän paljona l. paljoon magni æstimo, paljonko l. kuinka paljon annoit quantum dedisti, paljolla waiwalla multo labore, paljoa pikemmin l. enämmin multo citius l. magis. ylön paljo nimis, paljoin (Adv.) l. paljon l. paljolta multum, fere nimis: pro Compar. & Superl. occurrunt enämpi & enin. ×

paljous, uden Ns. *multitudo* e. c. populi, G. Vielheit, Menge.

paljokas, kkaan al. paljokos, kkoon Na. *pusculus*, fere multus l. nimius, inde *multi* l. pluris *cupidus*, G. ziemlich viel, viel begehrend.

paljohka, an Na. et paljohkainen, iſen Na. dim. idem.

paljoksun, ua Vm. *multum* esse *censeo*, *reputo nimium*, G. für zuviel halten.

Palkka, kan Ns. *præmium*, *merces* operis, stipendium, G. Lohn, Gehalt, Sold, palkka-wäki mercenarii, palkka-huonet domus conducta.

palkollinen al. palkkalainen, iſen N. *mercenarius*, famulus, famula, G. Dienstbote, Tagelöner.

palkkaan, kata V. *mercede conduco*, *stipendium do*, G. lohnen, besolden.

palkkaus, ukſen Ns. *conductio*, G. das Lohnen.

palkitſen, ita V. *compenso* l. *rependo* e. c. operam cujus, *resarcio* e. c. damnum, G. belohnen, ersetzen, vergüten.

palket, kkeen Ns. compensandi causa datum, *compensatio*, *complementum*, hostimentum, G. Belohnung, Ersatz, Vergütung.

palkkio l. palkkio, on Ns. idem, waiwan palkkio.

palkinto, nnon Ns. idem, max. compensatio, satisfactio.

Palkki, kin Ns. (Sv. balk) *assis crassior* semi-teres, inde *sæpimentum tabulare*

lare l. paries ex talibus assibus, G. Planke.

Palkku, kun al. palkus, ukſen Ns. *caudex sectorius*, G. Haublock, Hackklotz, pajan palkus caudex cui infixa est incus fabrilis.

Palko, lwon l. lon al. palku, lwun l. lun Ns. *siliqua*, legumen e. c. pisi, inde *vibex* ex ictu, G. Schote, Strieme von der Ruthe, palko-kala cyprinus aphya.

palkoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *siliquis abundans*, G. schotig.

palwollinen, iſen Na. *siliquas habens*, G. Schoten habend.

palkoun l. palkiun, uta Vm. *siliquor*, siliquas facio, G. schotig werden.

Palkus, ukſen Ns. id. ac palkku.

Pallas, aan Ns. *pleuronectes* flesus? G. Schollenart.

Pallet, lteen Ns. *plica* in margine vestis, *fimbria*, G. Randfalte, Saum, inde *inferior pars togæ* pendens, nec non *margo*, G. Rockschooss, Rand.

pallistan, aa V. *marginem* vestis *plico*, *fimbriam adsuo*, G. falten, säumen.

paltan, lttaa al. paltaan, llata V. idem.

pallistus, ukſen Ns. *plicæ marginalis* confectio, G. Faltung, Säumung.

Pallero, on Ns. *homo obesus* curtæ staturæ. G. kurzer korpulenter Mensch.

palleroinen, iſen Na. *statură curtus* et *obesus* e. c. anus, G. kurz u. korpulent.

Palli, in Ns. 1. (Sv. pall) *scabellum*, G. Schemel, it. 2. (Sv. boll) *pila lusoria*, *globulus*, G. Spielball.

pallinen, iſen Ns. dim. idem, inde pl. palliſet *ludus pilæ* jaciendæ, owat palliſilla, G. Ballspiel.

pallikka, kan Ns. idem, maan pallikka glæba (pallukka).

Pallio, on al. pallia, an Ns. *inguen*, G. die Weichen, pallio-liha caro tenuis ad inguen, inde *latus*, G. Seite, makaa palliollanſa lateri suo innixus jacet, panen palliollen.

Pallitſen, ita V. Caj. *vana loquor*, *garrio*, blatero, G. plaudern, schwatzen.

pallittelen, tella Vfr. idem.

Pallo, on Ns. *globulus*, pila, G. Ball, Kugel (palli).

pallukka, kan al. pallukas, kkaan Ns. idem (pallikka), poika-pallukka puer parvulus, inde pallukat testiculi, scrotum.

palloiſen, lla Vfr. *volvor* instar globuli, inde *negligenter* me gero, G. sich fortwälzen, nachlässig schlendern.

Palmikko, kon Ns. *plexus* max. capillorum, cinnus, G. Haarflechte.

palmikkoinen l. palmikoinen, iſen Ns. dim. idem.

palmikoitſen, ita V. *plecto* e. c. crines, necto e. c. corbes ex vimine, G. flechten, cfr. pampuroitſen.

Palmu, un Ns. *flos salicis* villosus, G. wollige Weidenblüthe, it. (peregr.) *palma*, arbor, G. Palmbaum.

Paloinen, iſen Na. id. ac poloinen.

Palperi, in Ns. (Sv. barberare) *tonsor militaris*, inde *chirurgus*, G. Barbier, Feldscheerer.

Palsta, an Ns. *orbita* rotæ, G. Radfelge.

Paltaannun, utua Vm. *congregor*, *conglobor*, stipor, G. sich anhäufen l. stopfen.

Paltta, ltan Ns. *clivus montis*, *declivitas* juxta montes, G. abschüssige Bergseite, Abhang, inde kaupungin paltta locus suburbanus elevatior.

paltto l. palto, ton Ns. Sav. idem, inde weſi-paltto superficies aquæ, terwa-haudan paltto *margo* foveæ picariæ, G. Rand.

palttainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *clivis frequens* e. c. locus, G. voll Abhänge.

Paltti l. palti, ltin Na. rar. *nimius* e. c. cibus, *immodicus* e. c. homo, G. übermässig, unmässig, inde ſuu-paltti nimis loquax.

palttinen l. paltinen, iſen Na. idem usitatius, ylön-palttinen modum excedens, *superfluus*, *luxuriosus*, G. überflüssig, verschwenderisch.

palttiſuus l. paltiſuus, uuden Ns. *abundantia*, G. Uebermass, ylön-palttiſuus *luxuria*, G. Ueberfluss, Verschwendung.

Palttina, an Ns. Sav. Carl. Ul. *linteum subtilius* ex lino, (haud ex stupa) max. trilix. al. bilix, G. feinere Leinwand.

palttinainen, iſen Na. *ex tali linteo confectus* c. c. indusium, G. leinwanden.

Paltto, lton Ns. pr. *fera* ex decipula elapsa, et ideo *prudens callidusve*, ne denuo in decipula irretiatur, G. der Falle entschlüpftes vorsichtiges Thier, e. c. paltto-kettu, inde Ul. Na. *callidus, audax*, al. *avidus*, G. verschlagen, kühn, gierig, it. al. id. ac paltti, cfr. pakta.

Palttu, tun Ns. (Sv. palt) *tomentum, sanguiculus*, G. Blutkuchen.

Palwaan, wata V. *calore* et *fumo sicco* e. c. carnes, sole *induro* e. c. pisces, al. in fornace *asso*, G. in Rauch l. Hitze gar machen, braten, härten.

palwaus, ukſen Ns. *siccatio* carnis ope caloris et fumi, *induratio* piscium in sole, G. dergl. Garmachung.

palwo, on Ns. *caro* l. *piscis* in calore et fumo l. sole *induratus*, G. auf dergl. Art gehärtetes Fleisch l. Fisch.

Palwelen, lla Vfr. servum l. famulum ago, *servio, famulor*, G. dienen, inde palwelen Jumalata Deum colo l. adoro, palwelia famulus, palweltawa serviendus, colendus, palwelewa serviens, colens, officiosus, palwelewaiſuus inserviendi l. colendi studium.

palwelus, ukſen Ns. *servitus* l. *servitium*, famulatus, G. Dienst, on palweluksessa est in servitio, ſota-palwelus militia, Jumalan palwelus cultus Dei.

Pamahdan, htaa Vs. *subito sono* qa. ex ictu, G. knallen, inde pamahti pakkaiſeksi tempestas subito in frigus commutabatur.

pamiſen, sta V. idem de actu continuo.

pamahdus, ukſen Ns. *sonus subitus* gravis, G. plötzlicher Knall.

pamahdutan l. pamahutan, ttaa Vf. *sonum subitum cieo* e. c. feriendo, cum sonitu ferio, G. Knall erregen.

Pamppu, pun Ns. (Sv. pamp) *ensis*, gladius, G. Pallasch, al. *funiculus* scuticæ, G. Peitschenriemen.

pamppari, in Ns. *ensifer*, G. Schwerdtträger, inde *homo potens*, dives, superbus, G. reicher übermüthiger Mann.

Pampuroitſen, ita V. *plecto* e. c. funiculos, G. flechten mit vier od. mehreren Fäden, cfr. palmikoitſen.

Panakka, kan Ns. Ul. *motacilla* flava, G. Gelbfink.

Panen, panna V. 1. pr. *pono, dispono, colloco*, G. setzen, legen, stellen, panen maahan humum depono, panen wastaan oppono, renitor, panen maata l. lewätä ad cubandum me l. alium depono l. colloco, panen aitaa sæpem compono l. exstruo, panen pois weitſen culirum depono, panen poikani aſiallen filium ad rem gerendam dispono l. emitto, panen menemään ad abeundum compono l. emitto, panen paimenekſi ad gregem pascendum colloco l. dispono, panen poikani Paawokſi filio nomen Pauli impono l. do; hinc 2. usus varius e. c. panen kirjan mukaaſi epistolam tecum mitto, panen kirjaan l. muiſtooni litteris l. memoriæ mando, panen maahan humo mando, humo, sepelio, panen ohraa Sav. hordeum humo mando i. e. sero, panen rupulia variolas insero, panen waatteet ylleni vestes in me colloco i. e. induo, panen hewoiſen waljaiſtin l. reen eteen equum trahæ adjungo, panen loppuun ad finem perduco, panen rahani turhaan pecuniam frustra exhibeo l. impendo, it. lintu pance munia avis ova parit, pance poikia pullos producit, it. panen hywäkſi bene excipio, G. aufnehmen, panen pahaksi ægre fero, indignor, vitupero, panen ihmeekſi mirum puto, miror, panen paljokſi magni facio, en pane mikſikään nihili æstimo, pance minua me vituperat infamat, de me detrahit, G. verläumden, tadeln, it. de sono: ukko pance tonitrus tonat, lintu pance ääuellänſä avis suo sono cantat, panen ſanoja verba facio, loquor, panen omiani méa ficta enarro, it. de tactu: halla pance frigus nocturnum tangit i. e. nocet, G. verletzen, matv pani jalkaani serpens pedem meum læsit l. sauciavit, noita pance magus veneficiis afficit, panen piikaa feminam violo, it. de præparatione: panen olutta l. wiinaa l. taikinaa coquo cerevisiam l. vinum, apparo massam panis, it. panen owen kiinni l. lukkuun januam claudo l. obse-

obsero, panen tallellen l. tähdellen condo, in conditorio pono.

panelen l. paneskelen, lla Vfr. idem, max. infamo, de quo detraho, nec non puellam tango l. violo.

pano, on Ns. *positio*, *dispositio*, *collocatio*, G. das Legen, Setzen, Stellen, maahan pano depositio, humatio, wastaan pano oppositio, renisus, maata pano depositio ad cubandum, aidan pano compositio l. constructio sæpis et. s. p. cfr. panen, it. oluen pano coctio cerevisiæ, kiinni pano occlusio etc.

panento, ennon Ns. idem, pauento-mieli prudentia ab aliis instillata.

panos, okſen Ns. idem, e. c. oluen panos.

panu, un al. pannus, ukſen Ns. idem, e. c. noidan panu læsio magica.

paniainen, iſen Ns. *positionis celebratio*, max. in maahan paniaiſet exsequiæ, parentalia, G. Begräbnissfeier.

panetan, ttaa Vſ. *facio ut ponatur* l. collocetur, G. legen l. setzen lassen, panetan wankiuteen curo ut in carcerem conjiciatur, it. panetti minulle taudin morbum artibus magicis mihi immisit.

panettelen, tella Vfr. idem, max. infamo, detraho de quo, panettelia obtrectator.

panetus, ukſen Ns. *curatio* rei *ponendæ*, G. Legenlassung, it. *læsio magica*, G. Bezauberung.

panettelemus, ukſen Ns. idem, max. infamatio, detractio.

panetar l. panutar, ttaren Ns. *femina mythol.* mala, invida, infamans, it. maga venefica, G. mythol. neidisches Weib, Hexe.

paneun, uta Vm. *ponor* l. *collocor*, inde *ponendo fio*, *evenio*, G. gestellt l. gelegt werden, sich setzen, ablaufen, paneuſi paboin male evasit, poro paneupi pohjaan fæx ad ima sidit.

Panin, imen Ns. *clavulus* l. *aculeus fibulæ*, G. Schnallendorn (paljin), ſolki on panimesſa l. palkimesſa fibula est clavo adstricta.

Pankka, kan Ns. *armus*, *ala*, G. Arm, Achsel, Flügel, ſiipi-pankka truncus avium alaris, it. al. *caro crassior* in pectore avium, G. Brustfleisch der Vögel.

Pankki, kin al. panki, ngin Ns. *situla*, vas aquaticum minus, G. Eimer.

Pankko, nkon Ns. *locus* l. sedes *juxta* os *fornacis*, G. Stelle vor dem Ofen, maakaa pankolla, it. al. waatet-pankko *convolutum* l. sarcina compacta vestium, G. Pack, it. (Sv. bank, banko) *ærarium publicum*, mensa publica argentaria, G. Geldbank, pankko-ſeteli tessera perscriptionis publica, inde panen pankkoon in conditorio pono, condo, §. pankko-rotta Gall. banqueroutier.

Pankku, kun al. panku, ngun Ns. *fibula*, *bulla* metallica fibulatoria, lunula, G. Schnalle, metallener Schmuck (naasta).

Panko, ngon al. panku, ngun Ns. *stria colorum* in pilis animalium, G. Farbenstreif, panko-karhu ursus annulatus.

pankoinen l. pangollinen, iſen Na. talibus *striis ornatus*, G. streifig.

Panna, an Ns. (Sv. bann) *excommunicatio* ecclesiastica, G. Kirchenbann, panen pannaan excommunico, a sacris excludo, it. al. id. ac pankku.

pannainen, iſen Na. *excommunicatus* l. excommunicatione dignus, *exsecratus*, detestabilis, G. in den Bann gethan, verflucht, abscheulich.

pannahainen l. pannahinen, iſen Na. idem.

pannalainen l. pannallinen, iſen Na. idem.

Panni, in Ns. (Sv. spann) *mensura frumenti*, bessis tonnæ l. XX modioli, G. Getreidemass.

Pannu, un Ns. (Sv. panna) *lebes* ansâ instructus, *sartago*, frixorium, G. Pfanne.

Panöki, in Na. (Sv. spansk) *hispanicus* e. c. ovis, inde solito major l. melior, *egregius*, *insolens*, G. spanisch, stolz.

panökalainen l. panökilainen iſen, Na. idem.

Panta, nnan Ns. (Sv. band?) *circulus* vimineus l. ferreus, quo cinguntur vasa, modioli rotæ etc. *cingulum*, G. Umbindung, Reif, Band, rauta-panta ſuuſſa capistrum ferreum, it. al. id. ac pankku.

Pantia, an Ns. *fascis* straminis, G. Strohbundel, inde fig. femina curta et obesa.

pantero, on Ns. idem, inde fig. femina gravida.

Pantio, on Ns. *structura circularis ex perti-*

perticis, qua aves capi, olus servari solet etc. G. kreisförmige Umzäunung, lintu-pantio, pantio-kaali olus vilius in ejusmodi *structura* per hiemem conservatum.

pantioitſen, ita V. talem *structuram erigo*, nec non *olus coacervo* in tali structura, G. kreisförmig umzäunen.

Pantti, ntin Ns. (Sv. pant) *pignus*, *hypotheca*, G. Pfand, panen pantiſſi piguori do, pantti-wanki obses.

panttaan, ntata V. *pignero*, pignori do, G. verpfänden, it. *pignus exigo* l. sumo, G. auspfänden.

panttaus, ukſen Ns. *pigneratio*, G. Verpfändung.

Papallan, ltaa V. Botn. *volvor*, G. sich umwälzen, kieli papaltaa (pappaloitſen).

Papana l. papena, an Ns. fimus l. *globulus merdæ* e. c. ovinæ, G. Mistkügelchen.

Papela, an al. papelo, on Ns. idem, al. *saxifraga* granulata al. papelo-juuri, G. Steinbrech.

Paperi, in Ns. (Sv. papper) *charta*, papyrus, G. Papier, liſo-paperi charta bibula, panen paperillen litteris mando, inde pl. paperit acta scripta max. juridica, G. Papiere, Acten.

Papotan, ttaa V. id. ac puputan.

Pappaloitſen, ita V. id. ac papallan, ſilmä pappaloitſee.

Pappi, pin Ns. *sacerdos*, minister sacer, G. Prediger, Priester, pappein kokous synodus. papin tappaja insecti coleopteri (carabi?) species.

pappinen, iſen Na. *sacerdotalis*, G. priesterlich, pappis-mieš.

papillinen, iſen Na. idem.

pappius l. pappeus, uden Ns. *sacerdotium*, indoles sacerdotalis, G. Priesterschaft, Predigerwürde.

pappija, an Ns. *domicilium sacerdotis* publicum, G. Pfarrhof.

Papu, pavun Ns. *faba*, G. Bohne, Abol. *pisum* in genere, G. Erbse, ideoque härkä-papu vicia faba, sed lehmä-papu pisum sativum, linnun papu vicia cracca.

papuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex fabis* l. *pisis confectus* e. c. cibus, *fabis* l. *pisis abundans* e. c. locus, G. von Bohnen l. Erbsen, bohnenreich.

Papu-kaija, an Ns. (peregr.) *psittacus*, G. Papagei.

Papumus, ukſen Ns. *macula* l. stria in colore cutis piloſæ, G. Farbenfleck bei Thieren, inde papumus-ilves lynx maculosa.

papuri, in Ns. *vacca maculis* nigris ornata, G. schwarzfleckige Kuh.

Para, ran Ns. (Sv. bjära) *genius mythol. rei pecuariæ*, lac subministrans, G. mythol. Diener der Viehzauberer, paran paska mucoris species in fimetis.

Parahdan, htaa V. vide sub parun.

Paras, rahan l. rhaan l. raan Na. omnium *optimus* e. c. vir, consilium, G. der beste (qs. Superl. ab hywä), inde *quod* cuique est *optimum* l. *aptissimum* l. commodissimum, parhaasta päästä optima ex parte i. e. in primis, præcipue, præsertim, parasta aikaa l. contr. paraikaa tempore optimo i. e. in instanti, G. eben jetzt, ganz neulich, parhaallansa l. parhaaltansa optimo modo i. e. optime, maxime, potissime, momento hoc præsenti, on parahikſi est optimum l. aptissimum, parhain päin modo optimo. paraasti l. parhain (Adv.) idem, it. sinun parhaakſeñ tibi in commodum l. salutem.

parahain, rahainman l. rahamman al. parhain, rhaamman Na. Superl. formæ, idem, parhaammallansa id. ac parhaallansa.

parempi, emman al. parampi, amman Na. (compar. του hywä) *melior*, *potior*, præstantior, G. besser, parempi (l. contr. pareet) aika tempus aptius, paremmin l. paremmasi l. paremmin melius, potius.

parelampi, mman Na. compar. idem, rar.

parahultainen l. parhultainen, iſen Na. *optimus*, *aptissimus*, commodissimus, G. am besten passend.

paraus, uden al. rar. parempuus, uuden Ns. indoles melior, *præstantia*, G. Besserkeit, Vorzug.

parahitten l. parahiten prtcl. *optime*, *potissime*, maxime, G. am besten, vorzüglich.

parhaiten l. parhaitin prtcl. idem.

paraikaa prtcl. id. ac parasta aikaa.

parannan, rantaa l. rar. tata Vf. et parantelen, unella Vfr. *meliorem reddo*, *sano* e. c. vulnus l. morbum, *reparo* e. c. fractum, resarcio, G. verbessern, heilen, ausbessern, Jumala parattoon Deus reparet i. e. proh dolor! Pass. parannettaan l. parataan.

parantamus l. parantelemus, ukſen Ns. *sanatio*, *reparatio*, G. Verbesserung, Heilung.

parannes, nteen Ns. *medicamen*, remedium, reficiendi l. reparandi adminiculum, G. Heilungs- l. Verbesserungsmittel.

paranen, rata al. parannun, ntua Vm. *melior fio*, *sanor*, *revalesco*, *reparor*, G. verbessert l. gesund werden.

parannus, ukſen Ns. *reparatio*, *sanatio*, refectio, inde *reditus* ad *sanitatem*, G. Verbesserung, Heilung, mielen parannus eccl. renovatio mentis, resipiscendi actus.

Pari, in Ns. (Sv. par) 1. *par*, *bini*, G. Paar, pari-kunta par conjugum, parin (Adv.) per paria i. e. bini quaque vice G. paarweise, inde 2. *societas binorum* l. *plurium*, G. Gesellschaft, Umgang, pahain pariſſa in consortio malorum, tuſſin parihinne, it. 3. *vivendi modus* sociorum, G. Umgangsart, tekee koiran paria technis utitur malis, in societate canum usitatis.

parinen, iſen Na. *ad par pertinens*, G. zum Paare gehörig, paris-kunta conjuges, inde *in societate* cujus *versans*, G. zum Umgange gehörig, pariſeni socius meus, it. *in societate usitatus*, G. im Umgange gebräuchlich, tekee koiran pariſia.

paritan, ttaa V. *par pari jungo*, in paria divido, G. paarweise theilen, hinc parittain per paria, bini (parin, kaſittain).

Parila, an Ns. Ul. *craticula* ferrea l. ignitabulum, fuscinâ noctu piscantibus solitum, G. eiserner Feuerhalter beim nächtlichen Fischfange.

Pariſen, ôta V. id. ac poriſen.

parina, an Ns. id. ac porina.

Parjaan, jata V. et parjaelen, lla Vfr. de quo *detraho*, *infamo*, obtrecto, vituperо, G. verleumden, tadeln, it. Torn. *increpo*, objurgo, G. schelten.

parjaus, ukſen Ns. *detractio*, *infamatio*, vituperatio, G. Verleumdung.

Parka, ran Ns. *homo misellus* l. miserabilis, G. armseliger Mensch, mies-parka vir nauci.

parkainen, iſen Ns. dim. idem.

Parkki, kin Ns. (Sv. bark) *cortex arborum detractus*, max. coriariis usitatus, G. Baumrinde, Gärberlohe.

parkkaan, kata al. parkitſen, ita V. corium *cortice macero*, G. mit Lohe gärben.

parkkari, in Ns. *coriarius*, G. Lohgärber.

Parma, an Ns. *tabanus* bovinus, G. Viehbremse (paarma), inde parmi-haukka caprimulgus europæus.

Parma, an al. parmas, aan Ns. (Sv. barm) *sinus* inter mammas, nec non *gremium*, G. Busen, Schoss (paarma), áitinſá parmailla l. parmoilla.

parmaus, ukſen al. parmas, aan Ns. *quantum in sinu* inter ambas ulnas conjunctas l. quantum *in gremio* geri potest, G. so viel man mit den Armen umfassen l. im Schoosse tragen kann (paarmaus), parmaus heiniá.

Parmu, un Ns. (Sv. parm) *mensura fœni*, G. Heumass.

Parooni, in Ns. (Sv. baron) liber *Baro*, G. Freiherr.

Parras, rtaan Ns. *margo* e. c. navigii, *ora* e. c. amnis, G. Rand, Bord, parras-puut l. -puolet tigilla in margine naviculæ, parras-taſan usque ad marginem, inde on partaalla est ad marginem i. e. juxta.

parrus, ukſen Ns. pl. parrukſet id. ac parras-puut.

parrastan, aa V. *marginem æquo* l. *adorno*, G. Rand verfertigen, parrastan peltoa margines agri colo.

Parru, un al. parri, in Ns. (Sv. sparre) *tignus quadratus*, horizontalis, tectum supportans, G. Sparren.

Parſi, rren Ns. 1. *tigillum* transversale in nubilariis, in quibus seges siccatur, G. kleiner Balken zur Unterlage des Getreides im Dörrhause, riihen parret, inde Torn. laattian parret *asses* pavimenti,

ti, G. Dielenbalken, it. 2. *cubile* boum et equorum, G. Schlafstelle des Viehes im Stalle (hinkalo), it. 3. *agendi modus*, G. Handlungsart, työn parſi laborandi mos l. methodus, waatteen parſi usus l. forma vestium solita, Gall. mode, puheen l. kielen parſi loquendi modus, dialectus, ſanan parſi proverbium.

Parſikka, kan Ns. Carl. *mango* equorum, G. Rosstäuscher.

Parſin, ia V. acu *resarcio* e. c. tibialia, *reficio*, inde *denuo quid facio*, *repeto*, itero, G. flicken, ausbessern, von neuem machen, parſin jälkiä vestigia premo.

parſin, imen Ns. resarciendi *instrumentum*, max. in parſin-neula al. parſi-neula acus major resarciendo utilis, G. Flicknadel.

Parškun, ua Vm. *guttatim dispergor*, G. gespritzt werden, weri parškui pošKillen.

paršKutan, ttaa Vf. *guttatim dispergo*, *conspergo*, inspergo e. c. aquam, G. spritzen.

paršKutus, tuksen Ns. *dispersio*, *conspersio*, G. das Spritzen.

Parta, rran Ns. *barba*, G. Bart, pitkä parta promissa, puna-parta barbarossa, parta-weitsi novacula, ajelen (l. ajan) partaa barbam rado.

partainen, isen Na. *barba promissa ornatus*, barbatus, G. bärtig.

parrokas l. parrikas, kkaan Na. idem.

parrallinen, isen Na. *barbam habens*, G. Bart habend.

parroitun l. parratun, ttua Vm. *barbatus fio*, G. bärtig werden.

Partio, on Ns. (peregr.) *excursio* militaris l. *cohors excursorum*, Gall. partie, G. Streifpartei, Streifzug, käywät partiolla.

partti, in Ns. idem, it. Nyl. anas *boschas*, G. Entenart, partti-lahna cyprini bramæ varietas major.

Partuska, an Ns. Carl. *bipennis* l. securis militaris, Gall. pertuisane.

Parun, rkua V. *alta voce ploro* l. *ejulo* e. c. in periculo, *lamentor*, lamentans clamo ut infans, G. laut weinen, heulend schreien, cfr. poraan.

parahdan, htaa Vs. idem, de sono subito.

parkaisen, sta Vs. idem, kettu parkaisee.

parku, run al. parkuna, an Ns. vox alta lamentans, *ploratus*, *ejulatus*, G. lautes Weinen l. Geheule.

parunto, nnon al. parkumus, ukſen Ns. idem.

parutan l. paruutan, ttaa Vf. et paruttelen, tella Vfr. *facio ut* ploret l. lamentetur, cogo ad ejulandum, G. zu weinen l. heulen bringen.

parutus l. paruutus, tukſen Ns. *clamoris extorsio*, G. Erregung des Weinens.

Parwi, wen al. parwa, an Ns. *caterva* max. avium, *grex*, cohors e. c. militum, G. Schar, Schwarm.

parwittain prtcl. *gregatim*, G. scharweise.

Parwi, wen Ns. *tabulatum superius*, in domibus, *subtegulaneum*, G. Oberboden, aitan parwi, al. *tabulatum* sub tecto e. c. in balneis, templis etc. sella elevata, suggestum, G. erhöhte Bank, Altan, it. parwi-pääsky hirundo rustica l. domestica, parwi-pöllö strix aluco.

Paſaan, ſata V. id. ac paſuan.

Paska, kan Ns. excrementum ventris, *stercus*, *cœnum*, *merda*, G. Scheisse, Dreck, inde Ahol. *sordes*, *inquinamentum*, G. Schmuz (lika): hinc paska-aſia res nullius pretii, paska-mies homo nauci, paska-kieli lingua blæsa, paska-ſilmäinen pollutus qua vultum.

paskainen l. paskoinen, isen Na. *cœnosus*, *sordidus*, immundus, pollutus e. c. vultus, vestis, G. schmuzig, unrein, paskainen meri mare syrtibus l. scopulis frequens.

paskatti, tin Ns. *diarrhœa*, G. Durchfall, on paskatilla, it. al. *homo sordidus*, G. Schmuzbartel.

paskuri, in Ns. *ophthalmia* catarrhalis, G. eine Art Augenkrankheit (pasko).

pasko, on Ns. idem, pasko ſilmiſſä, it. al. *catarracta* (larus) parasiticus, stercore victitans, G. Struntjäger, it. in compos. id. ac paska e. c. pasko-näri corvus glandarius? pasko-nokka tringæ species.

paskollinen, isen N. *nauci*, nullius pretii e. c. homo, G. Taugenichts.

paskannan, ntaa V. *caco*, alvum solvo, G. scheissen, drecken, inde Abol. *concaco*. *polluo*, inquino, G. beschmuzen; hinc fig. käki paskantaa cuculus cantu vernali fascinat.

paskin,

paskin, in V. idem rar. al. id ac puoskaroitsen.

paskatan, ttaa Vf. alvi *purgationem promoveo*, G. Auswurf befördern, inde minua paskattaa ad alvum solvendum cogor, cacaturio.

— Pasma, an Ns. (Sv. pasman) *pars* colligata in *fasce* filorum l. in stamine texti, G. Fitzchen, Fitzdocke.

pasmainen, isen Na. in *partes divisus* e. c. fascis, G. in Fitzchen getheilt: non nisi in comp. et cum Genit. e. c. kolmispasmainen, monenko pasmainen.

pasmoittelen, tella Vfr. *in partes divido* fila, inde *ordino* et explico fila l. stamen texti, G. in Fitzchen theilen l. ordnen.

— Pasſaan, ſsata V. (Sv. passa) 1. *aptus sum*, convenio, G. passen (ſowin), ei pasſaa ſiihen haud congruit, inde 2. *apto*, accommodo, G. anpassen (ſowitan), it. 3. *servio*, ministro, appareo, G. aufpassen, dienen.

pasſaus, uksen Ns. *accommodatio*, G. das Anpassen, it. *ministratio*, G. das Dienen.

pasſari, in Ns. *ministrator*, G. Aufpasser.

— Pasſi, in Ns. (Sv. pass) *testimonium viatorum*, litteræ l. diploma de securitate itineris, G. Pass.

pasſaan, ſsata V. *testimonium* tale *do*, litteris viæ instruo, G. verpassen.

— Pasuna l. pasuuna, an Ns. (Sv. basun) *tuba ductilis* l. buccina, G. Posaune.

pasuan, uta V. echo *resono*, clango, G. laut tönen, schallen, torwi pasuaapi.

— Pata, dan Ns. *olla*, cacabus, G. Grapen, it. (Sv. spader) *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Spaten in den Spielkarten.

patainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ollis frequens*, *in olla* coctus e. c. cibus, G. grapenreich, in Grapen gekocht.

padallinen, isen Na. *ollam habens*, G. Grapen habend, it. *quantum capit* olla, G. einen Grapen voll.

— paturi, in Ns. *faber ollarum*, G. Grapengiesser.

× Patet l. potius padet, pateen Ns. max. pl. pateet *semita* l. via ad quem ducens, G. zu etwas führender Weg, inde tuli pateilleni me adivit l. visitavit, olin pateellanne.

Patina, an Ns. *calceolus ex cortice* betulæ, G. Schuh von Birkenrinde, al. id. ac patet, e. c. tuli patinoilleni.

Patja, an Ns. id. ac palja.

Pato, don Ns. *agger* l. *sæpimentum*, quo aqua in rivis cohibetur, G. Damm, hinc lohispato structura capiendis salmonibus, myllyn pato agger molarius, jääspato glacies compacta aquæ fluxum retardans.

patama, man Ns. *locus* l. *stagnum* intra aggerem, G. aufgedämmter Teich.

patoan, dota V. *aggere* l. mole *cohibeo* aquam, G. dämmen, jää patoaa glacies compacta aquam inhibet.

Patsas, aan Ns. *tignus* horizontalis *camini* frontem sublevans, G. Schornsteinsstütze, unde Abol. fig. *caminus*, focus, G. Feuerheerd, it. al. *columna* parietem l. tectum *sustentans*, G. Säule, Stütze, Pfeiler.

Patti, tin Ns. (Sv. spatt) *tuber morbosum* in pede equi, G. Pferdespath.

Patto, ton Ns. *peccatum*, delictum, G. Verbrechen, nonnisi in walapatto usitatum, it. al. *cuneus ligneus* quo rotæ l. lapides molarum sublevantur, G. Keilchen bei Mühlrädern.

pattoinen, isen Na. *pravus*, G. verbrecherisch, vide walapattoinen.

pattoiſuus, uuden Ns. *pravitas*; G. verbrecherische Beschaffenheit, vide walapattoiſuus.

Patukka, kan Ns. *flagellum*, G. Peitsche, Karbatsche.

patukoitsen, ita V. *flagello*, G. peitschen.

Patus, uksen Ns. (Ilmola) *opifex imperitus*, G. Pfuscher, patuspuutari.

Pauha, an Ns. *vadum*, *brevia* in mari, G. untiefe Stelle, pauhawerkko rete minus.

Pauhaan, hata V. *strepo*, *tumultuor*, G. lärmen, tosen, tuuli pauhaa ventus stridet, ukko pauhaa tonitrus tonat, aallot pauhaawat undæ æstuant.

pauhaelen l. pauhailen, lla Vfr. idem.

pauhu, hun al. pauhina, an Ns. *strepitus*, tumultus, fremitus, G. Lärm, Getöse.

Paukkaan, kata V. *fragorem edo*, *tono*, G. knal-

knallen, paikkainen paukkaa, inde *strepo*, tumultuor, G. lârmen.

paukun, kkua V. idem de fragore continuo.

paukahdan, htää Vs. idem de sclopo subito e. c. bombardæ.

pauket, kkeen Ns. *fragor*, sclopus, tonitrus, G. Knall.

paukkina, an Ns. idem, de sono continuo.

paukahdus, ukſen Ns. idem, de sono subito.

paukutan, ttaa Vf. et paukuttelen, tella Vfr. *fragorem cieo*, G. Knall erregen, paukutan käſtäni manibus plaudo, applaudo.

paukautan l. paukahutan, ttaa Vf. idem.

paukutus, tukſen Ns. *fragoris excitatio*, G. Knallerregung.

Paula, an Ns. *funiculus*, G. Schnur, Strick, linnun paula laqueus, werkon paula funis margini retis subnexus, kengän paula vinculum calcei.

paulainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex funiculo* confectus, *funibus abundans*, G. von Schnüren, schnurreich.

pauloitan, ttaa Vf. *fune instruo* e. c. funem reti subnecto, G. mit Schnüren versehen, beschnüren.

pauloitus, tukſen Ns. *funis subnexio*, G. das Beschnüren.

Paunu, in ak paunio, on Ns. *lacuna* aquæ *minor*, G. kleine Wasserpfütze, al. *vasculum* aqua plenum, *libræ* l. perpendiculo *inserviens*, G. Wasserpass.

Paunu, un Ns. id. ac paanu.

Pauskahdan, htaa Vs. *subito tono*, cum sonitu rumpor, G. hastig knallen l. krachen.

pauskahdus, ukſen Ns. talis *sonus*, G. hastiger Knall.

Peeruna, an Ns. id. ac peruna.

Peeweli, in Ns. id. ac pôôweli l. pyôweli.

Pehka, han Ns. *putror* levior, G. Morschheit, pehka-puu lignum semi-putridum.

pehkainen, iſen Na. *semi-putridus*, G. morsch.

pehkaannun, ntua Vm. *putresco*, putrefio, G. morsch werden.

pehkaanan, utaa Vf. *putrefacio*, G. morsch machen.

Pehku, hun l. hvun al. pehko, hon Ns. *quisquiliæ* fœni, straminis, foliorum etc. *gramen* aridum *putrescens*, inde *rejectanea* quævis minora et mollia, G. altes Stroh, Streu, paju-pehko (pehu).

Pehmerö, ön Ns. *mola salsa*, *massa* farinacea sale et adipe condita, G. gesalzener Teigbrei (pepu).

pehmerrän, rtää V. *molam salsam paro*, massam sale condio, G. dergl. Brei bereiten, it. al. *insuino*, fœdo, G. besudeln.

Pehmiä, än l. Sav. pehmâ, ân Na. *mollis*, haud durus e. c. panis, humus, *lenis*, e. c. aër, G. weich, gelinde, pehmiä kieli lingua l. elocutio blæsa; pehmiä mies vir effeminatus, lubes, haud severus, indulgens, pehmiä pää ingenium obtusum, haud acutum.

pehmuinen l. pehmoinen l. pehmukainen, iſen Na. dim. idem.

pehmeys, yden Ns. *mollities*, *lenitas*, G. Weichheit.

pehmenen, metä l. pehmennyn, ntyä Vm. *mollesco*, lenis l. mitis fio, G. weich l. gelinde werden.

pehmiän, mitä al. pehmeän, metä Vm. idem.

pehmennän, ntää Vf. et pehmentelen, mellä Vfr. *emollio*, *lenio*, inde *macero*, G. erweichen.

pehmitän, ttää Vf. et pehmittelen, tellä Vfr. idem.

pehmitys, yksen Ns. *emollitio*, inde *mollimentum*, G. Erweichung.

Pehna, an Ns. id. ac pehku l. pehu.

Pehtaroitſen, itu V. *voluto me* instar equi, G. sich wälzen (piehtaroitſen).

pehtelen, hdellä Vfr. idem.

Pehtori l. Sav. pehturi, in Ns. (peregr.) *inspector* operariorum, administrator prædii l. fabricæ, G. Aufseher.

Pehu, un Ns. id. ac pehku.

pehustan, aa V. *quisquiliis opp'eo*, stramine conspergo, G. mit Stroh bestreuen.

Peihо, on Ns. *latebra*, G. Schlupfwinkel (lymy).

Peijaan, jata V. *fallo*, *decipio*, fraudo, G. täuschen, hintergehen.

peijaus, ukſen Ns. *fraudatio*, G. Hintergehung.

Peijainen l. peijahainen, iſen Ns. *genius mythol.* malus, homines deludens, spectrum,

ärum, G. mythol. böser Geist, it. pl. peijaiſet l. peijahaiſet *inferiæ*, parentalia, epulum parentale in memoriam defuncti, G. Begräbnissfeier l. Mahl.

peijakas, kkaan al. peijakainen, iſen Ns. idem genius (peikо.).

Peijään, jätä V. *extendo* l. explico *pelles* detractas, G. Häute ausspannen.

Peikalo, on Ns. id. ac peukalo.

Peiko l. peikko, kon Ns. *cacodæmon mythol.* G. mythol. böser Geist, inde fig. *homo malitiosus*, violentus nec non *fera rapax* terribilis, G. boshafter Mensch, Raubthier, it. al. *apostata*, desertor, homo vilis, G. ein abtrünniger Mensch, Ueberläufer.

Peili, in Ns. (Sv. spegel) *speculum* vitreum, G. Spiegel.

peilaan, lata V. *in speculo me contemplor*, in speculo inspiciendum præbeo, G. sich spiegeln.

Peipo, pon Ns. et peipoinen, iſen Ns. dim. id. ac peippo.

Peipotan, ttaa V. et peipottelen, lla Vfr. id. ac peijaan.

peipotus, ukſen Ns. id. ac peijaus.

Peippi, pin Ns. et peippinen, iſen Ns. dim. *lamium album*, G. taube Nessel.

Peippo, pon Ns. idem, al. galeopsis tetrahit, it. al. *fringilla cælebs*, G. Buchfink (pepo).

peipoinen l. peipuinen, iſen Ns. dim. idem.

Peitſi, in Ns. *hasta*, lancea, G. Spiess, Lanze, peitſiruoho verbascum thapsus.

Peitto, ton Ns. id. ac paitto.

peittoan, tota V. id. ac paittoan.

Peitän, ttää V. et peittelen, llä Vfr. *tego*, *obtego*, *velo*, operio, inde *occulto*, abscondo, G. bedecken, verbergen, verstecken, peitän ohraa hordeum satum inhumo sulcis valgiolo æquandis.

peitet, peitteen Ns. *tegmen*, tegumentum, *velamen*, stragulum, G. Decke, Bedeckungsmittel, on peitteessä est velatus l. occultus.

peitto, ton Ns. idem, it. *latebra*, G. Schlupfwinkel, on peitossa.

peittoinen, iſen Ns. dim. idem, inde Wib. pl. peittoiſet id. ac lymyiſet, on peittoiſilla.

peitätän, ttää Vf. *curo ut* obtegatur, occulto, G. bedecken lassen, verstecken.

peittäyn, ytä Vm. *tegor*, *velor*, *abscondor*, me occulto, G. bedeckt l. verborgen werden.

peityn, ttyä Vm. idem.

Pejo, on Na. Botn. *desertus* e. c. locus, *vastus* e. c. silva, it. Ns. *desertum*, G. wüst, Wüste.

Pekko, kon al. pekka, kan Ns. nomen viri *Petrus*, it. Sav. *fera*, ursus, lepus, G. Waldthier, it. pellon pekko genius mythol. agrorum, it. pekko Abol. *sella malefactorum* ignominiosa in templis, G. Busshank in Kirchen, istuu pekossa.

Pelastan, aa V. *vinctum solvo*, captum *libero*, G. befreien, retten.

pelastus, ukſen Ns. *solutio*, *liberatio*, G. Befreiung.

Pelehdyn, htyä Vm. *flaccesco* ut gramen, *pallesco* ut flos, inde debilis et inutilis fio, *marcesco*, G. verwelken, gelb l. matt werden.

pelehdys, ykſen Ns. talis *status flaccescentis* l. marcescentis, G. Verwelkung.

Peli, in Ns. (Sv. spel) *ludus* varii generis e. c. chartulis, tesseris, alea, G. Spiel, it. *musica*, nec non *instrumentum musicum*, G. Musik, Spielwerkzeug, it. rar. *trochlea* nautica ancoris tollendis, G. Schiffswinde.

pelaan, lata V. *ludo* chartulis, tesseris etc. it. *instrumento* musico *cano*, musicam exerceo, G. spielen.

pelaus, ukſen Ns. *lusio*, cantus musicus, G. das Spielen.

Pelkkä, kän Na. *merus*, purus putus, haud mixtus, G. lauter, unvermengt, pelkkää hopiata ex puro argento (pälkkä).

Pelko, lwon l. lon Ns. *timor*, *metus*, inde *reverentia* e. c. deo, parentibus etc. debita, G. Furcht, Schreck.

pelwollinen, iſen Na. *timidus*, G. furchtsam, al. *timendus*, formidabilis, G. furchtbar.

pelkään, ljätä V. *timeo*, *metuo*, timidus sum, inde *vereor*, revereor, G. fürchten.

pelkuus l. pelkuruus, uuden Ns. rar. *timiditas*, G. Furchtsamkeit.

pelkuri,

pelkuri, in Ns. *timidus homo*, equus etc. G. ein Furchtsamer.

peljátán, ttáá Vf. et peljáttelen, llá Vfr. *timorem, injicio, terreo*, timidum reddo, G. Furcht einjagen, schrecken, minua peljáttáá timore perfundor, timeo.

pelotan l. pelwotan, ttaa Vf. Sav. idem.

peljátys, ykſen l. Sav. pelotus, tukſen Ns. *terrendi actus*, inde *terriculum*, G. Schreckung, Schreckbild.

peljástyn, yá Vm. *extimesco, expavesco*, timidus fio, G. sich fürchten l. erschrecken.

peljástys, ykſen Ns. *pavor*, formido, G. Schreck, ou peljástykſiſsá est timore perculsus.

Pellawa, wan al. pellawas, waan Ns. *linum*, G. Flachs, Lein.

pellawainen, iſen Na. *lineus*, G. leinern.

Pellet, lteen Ns. Botn. *humus*, terra soluta, inde fig. humus sepulcralis, sepulcrum, G. lockere Erde.

pellerwoinen, iſen Ns. *genius mythol.* humi, G. mythol. Erdgeist.

Pelli l. pelti, llin Ns. (Sv. spjell) *operculum camini*, G. Schornsteinsschliesse (juska), it. klaſi=pelli *lamina* vitri, G. Glasscheibe.

Pelmu, un Ns. *festinatio* in operibus, actio festinans, G. Eile.

pelmuan, uta V. *festinanter* quid *ago*, e. c. congero l. subverto fœnum, inde *citatim tumultuor* l. exsulto e. c. gaudio, G. eilig thun l. lärmen.

Pelppu, pun Ns. *femina obesa*, crassa et curta, G. kurzes u. dickes Weib.

Pelſin, imen Ns. *trabs major*, cui incumbunt minores trabes transversales in nubilariis Finnorum siccandæ segeti inservientibus, G. Querbalken im Dörrhause.

Pelti, llin Ns. vide pelli.

Pelto, llon Ns. *ager* cultus, G. Acker, peltoa ruokkoan l. rakennan l. wiljelen agrum colo, pelto=mies agricola, pelto=nuuru l. ſarka striga agri, pelto=wainio ager major, arvum, pelto=pekka l. =pekko genius agrorum mythol. teen peltoa novale colo, it. pelto=apilas trifolium arvense, pelto=hiiri l. =rotta mus agrestis, pelto=kana tetrao coturnix, al. charadrii species, pelto=kello convolvulus arvensis, pelto=paula trifolium rubrum, pelto=pyy l. =teeri charadrius apricarius l. pluvialis, pelto=ruoho achillæa millefolium, pelto=willa erigeron acre al. senecio vulgaris.

peltoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *agris frequens* e. c. regio, G. ackerreich.

Pelu, un Ns. max. pl. pelut Tav. *pabulum* equinum ex spicis et stramine comminuto, G. Häckerling, it. al. id. ac pehu.

Pelwi, wen l. win Ns. id. ac pálwi.

Pemahdan, htaa Vs. et pemahtelen, hdella Vfr. cum strepitu *subito evolo* ut caterva avium l. semina e manu satoris, *subito prorumpo* expavescens, pulverem excitans proruo, G. hastig herausstürzen, pehut pemahtelit.

pemahdus, ukſen Ns. *evolatus subitus* cum strepitu, *proruptio* ex pavore, G. hastiges Herausstürzen.

Pemppu, pun Ns. id. ac peppu.

Peni, in al. pena, an Ns. *catulus* l. catellus canis, vulpis, lupi et ursi, G. Raubthiers Junge, hinc forte peni=kuorma l. =kuorma al. penin=kuulema milliarium l. leuca, mensura viæ, G. Meile (peri=kuorma).

penikka, kan Ns. idem (pentu, penu).

penikoitſen, ita V. *catellos pario*, G. Jungen werfen.

Penkaan, gata V. terram *effodio* l. *everto* ut sus, *turbo*, G. wühlen, durch einander werfen.

penkaun, uta Vm. *effodior, evertor*, turbor, G. durchgewühlt werden.

Penkelet, leen Ns. id. ac penteleet.

Penger, nkeren al. pengeret, nkereen Ns. *ora* l. *margo* terræ ad rivulos, *clivus minor*, G. hoher Ufersrand, Grabenrand, pellon penger margo fossarum in agris, pilwen penger nubes crassior, pohjan penkeret ultimæ Boreæ oræ (penter).

Penkki, nkin Ns. (Sv. bånk) *scamnum*, sedile longum e. c. in templis, G. Bank.

penkitán, ttáá Vf. *scamno instruo* e. c. domum, G. mit Bänken versehen, it. al. vitam *sedentariam ago*, G. auf der Bank sitzen, juon penkitán.

Penninki,

Penninki, ngin Ns. (Sv. penning) *numus minor*, obolus, G. Pfennig.
penninkinen, iſen Ns. dim. idem.
Penſas, aan Ns. *frutex*, arbor fruticosa humilis e. c. juniperus, ribes, G. Busch, Strauch, penſas-pyöri motacilla regulus, al. fringillæ species.
penſainen l. penſahinen, iſen Na. *fruticosus*, frutectosus, G. buschig.
penſaallinen, iſen Na. idem.
penſasto l. penſaisto l. penſahisto, on Ns. *fruticetum*, frutectum, G. Gebüsch.
penſaikko l. penſahikko, kon Ns. idem.
penſastun, ua Vm. *fruticesco*, radices ago, G. buschbewachsen werden.
Penſiä, ân Na. *tepidus*, nonnihil calidus e. c. aqua, inde fig. *indifferens* e. c. mens, ignavus, G. lauwarm, gleichgültig.
penſeys, yden Ns. *tepor*, G. lauwarme Beschaffenheit.
penſeistyn l. penſistyn, yä Vm. *tepesco*, G. lauwarm werden.
Penſu, un Ns. *multitudo* l. caterva e. c. puerorum, G. Menge.
Pentelet, leen Ns. *cacodæmon* mythol. G. mythol. böser Geist (penkelet).
Penter, ren al. penteret, reen Ns. id. ac penger.
penterä, ân al. pentura, ran Ns. idem.
Pentti, ntin Ns. nomen viri *Benedictus*, Sv. Bengt.
Pentu, nuun Ns. id. ac peni, penikka.
Penu, un Ns. idem.
Penään, nätä V. *admoneo*, hortor, G. ermahnen, warnen (waroitan).
Pepana, nan Ns. id. ac papana.
Peperö, ön Ns. id. ac pehmerö, pepu.
peperöinen, iſen Na. massæ *farraceæ similis*, G. locker, nicht gepackt.
Pepo, on Ns. et pepoinen, iſen Ns. dim. *fringilla cœlebs*, G. Buchfink.
Peppu, pun Ns. *podex*, *nates*, G. Hinterbacken.
Pepu, pun Ns. id. ac pehmerö.
Peratuinen, iſen Ns. vide sub perkaan.
Perhet, heen Ns. *familia*, homines ad unam pertinentes domum, herus, hera, liberi et famuli, G. Hausvolk, perhet-kunta complexus domesticorum, perheen emäntä materfamilias, perhet-leipä panis solitus, vilior.
peret, rehen l. reen Ns. Sav. idem.
perheellinen, iſen Na. *familiam habens*, G. Hausvolk habend, it. *ad familiam* pertinens, G. zum Hausvolke gehörig.
perhetyn, ttyä l. Sav. perehdyn, htyä Vm. *familiæ* l. *domo adsvesco*, domesticus l. familiæ adsociatus fio, inde *cicur fio*, G. sich dem Hause angewöhnen, Hausgenosse l. zahm werden.
Perho, on Ns. et usitatius perhoinen, iſen Ns. dim. *papilio*, G. Schmetterling (pörhöinen, pöpöröinen), perhon kukka asclepias vincetoxicum.
Peri et perin prtcl. vide sub perä et perin.
Perin, iä V. (a perä?) *hereditatem obeo* l. *capio*, hereditatis jure mihi venit, heres sum, G. erben, peritty kalu res hereditate accepta, periä heres, perittäwä hereditarius, it. kukin perii omansa quisque suum *capit* l. *aufert*, ei perimyt haud abstulit, G. wegführen, it. karhu perii raadon ursus animal laniatum *repetit*, ad escam revenit, G. zurückkommen.
perillinen, iſen N. *heres*, G. Erbe, rinta- l. ſelkä- l. ſiwu-perillinen variæ heredum species, kauſa-perillinen coheres.
perintö, nnön Ns. *hereditas*, res hereditaria, G. Erbschaft, Erbgut, perintö-jako divisio hereditatis, perintö-nimi cognomen familiæ hereditarium, inde perintö-maa l. -talo prædium hereditarium (Sv. arfvejord), nec non prædium jure hereditario a patre ad liberos transiens (Sv. skattejord).
perinnet, nteen al. perintie, en Ns. idem, rar.
perinnöllinen, iſen Na. *hereditarius*, G. erblich.
perimys, yksen Ns. *hereditatis obitus*, hereditas, G. das Erben.
peri prtcl. *hereditate*, G. erblich, sed non nisi in compos. e. c. peri-ſynti peccatum originale, connatum, peri-paikka solum natale, peri-juuri f. -ſynty radix l. origo prima, stirps l. prosapia ultima, cfr. sub perä.
Perjantai, in Ns. *dies veneris*, G. Freitag, pitkä-perjantai dies mortis Christi.
Perkaan, rata V. *purgo*, *expurgo*, purganda

da removeo, G. reinigen, ausreuten, gâten, perkaan kalaa piscem depurgo intestina evacuans, perkaan pellawia herbas inutiles ex lino decerpo, perkaan niitetua frutices et sarmenta ex prato removeo et ita pratum augeo.

perkaelen l. perkailen, lla Vfr. idem.

perſaus, ukſen Ns. *purgatio*, G. Reinigung, it. *purgamentum*, G. Auswurf.

perkiö, ön Ns. pr. opus *purgatum*, inde locus l. pratum *nuper cultam*, G. rein gereutetes Land.

perko, on Ns. idem, perkomaa.

perket l. peret, rkeen Ns. max. pl. perkeet *purgamenta*, max. secundariæ pecudis, G. Auswurf, Nachgeburt.

peratuinen, iſen Ns. *panis melior* ex farina purgata, G. Brod aus gereinigtem Mehl.

perkaun, uta Vm. *purgor*, *purus fio*, purgamentis evacuor, G. gereinigt l. ausgereutet werden.

perkautan, ttaa Vf. *curo ut* purgetur, G. reinigen lassen.

Perkele, leen Ns. *cacodæmon mythol.* diabolus, G. Teufel.

perkeleellinen l. perkeellinen, iſen Na. *diabolicus*, G. teufelisch.

Perki prtcl. id. ac peri l. peráti sub perá.

Perma, an Ns. id. ac permu.

Permanto, nnon Ns. Abol. *pavimentum* in domibus, G. Fussboden (laattia).

Permi, min l. men al. permio, on Ns. *laqueus* captandis avibus, G. Vogelfalle, inde kuljen permetá sine impedimentis iter facio.

Permu, un al. perma, an Ns. *œstrus bovis* l. *larva* ejusdem, in cute rangiferi l. bovis dorsali, tuberculi formam referens, G Larve der Bremse, Dasselbeule.

permuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. ejusmodi *larvis frequens*, G. voll Dasselbeulen.

Perna, an Ns. *lien*, G. Milz, inde pernaani puree l. pistää lien mihi stimulatur, ira moveor, perna on wallallauſa lien est qs. loco motus i. e. morbosus, pernatauti morbus lienosus, hypochondria, pernaruoho erysimum officinale, it. al. id. ac permu l. perma.

pernainen, iſen Na. *lienosus*, G. milzig, al. id. ac permuinen.

Pernió, ón Ns. nomen paroeciæ *Bjerno* in provincia aboensi.

Pernä, án Ns. Tav. *cortex tiliæ* maceratus et degluptus, G. Bast.

Perſet, ſeen Ns. *natis*, *podex*, G. der Hintere, perſeh-ſulka pluma in cauda avium, lankee perſeellenſá retro labitur, inde *pars* rei *posterior* e. c. fundus sacci, G. Hintertheil.

perſaus, ukſen Ns. *pars* vestis *podicem tegens* e. c. houſun perſaukſet, G. Hinterbedeckung.

perſo, ön Na. *avidus cibi*, *cupes*, G. gierig nach Speise, perſo kalallen l. kalaan cupidus piscium edendorum, perſoſti cupide, avide.

perſokás, kkaan al. perſomainen, iſen Na. *nonnihil avidus* l. cupidus, G. ein wenig gierig.

perſous, uden Ns. *aviditas cibi*, cupiditas, G. Gierigkeit.

perſotan, ttaa V. et usitatius perſottelen, tella Vfr. *avide appeto*, cupidus quæro, ligurio, G. gierig nachstreben l. schlucken.

perſotus, ukſen Ns. *appetitus avidus*, G. gieriges Nachstreben.

Perſka, an Ns. *parvulum* quid e. c. poikaperſka, G. etwas Kleines.

Perſoona, an Ns. (peregr.) *persona*, homo, caput, G. Person.

Perſta, an Na. *putridus* et *solutus* ita ut vix cohæreat e. c. funis, lignum, G. morsch (pehka).

perſtaun, uta al. perſtaannun, ntua Vm. *putredine* l. usu ita *solvor* ut vix cohæream, *putredine corrumpor* ut lignum, disrumpor ut funis, G. morsch werden (pehkaanuun), inde fig. rahani perſtaupi pecunia mea diffunditur.

Perttu, tun al. pertteli l. perttuli, in Ns. nomen viri *Bartholomæus*.

Pertuska, an Ns. id. ac partuska.

Perun prtcl. id. ac peri, perki, e. c. perun kelwotwin.

Peruna,

Peruna, an Ns. (peregr.) *solanum tuberosum* l. radix solani, G. Kartoffel (peeruna).

Perus, ukſen al. perusta, an Ns. (a perä) *fundus, terra* compacta humo *subjacens*, G. Grunderde, perus-ruoho chara vulgaris, it. al. id. ac perustin.

perustin, imen Ns. *vinten* quo pecora ligantur, inferiori numellæ parti adhærens, G. Birkenband das Vieh zu fesseln, inde koukun perustin filum hamo piscatorio adhærens.

perustan, aa V. et perustelen, lla Vfr. *fundo, fundamentum pono* l. substruo e. c. ædificii, inde *stabilio*, argumentis *confirmo* rem, G. gründen, befestigen, bekräftigen, perustettu aſia res firma, it. al. *in rei fundamenta inquiro*, rem diligenter perquiro l. perpendo, G. ausgründen.

perustus, ukſen Ns. *fundatio*, G. Gründung, it. *fundamentum* e. c. ædis, G. Grund, laſken l. panen perustusta fundamentum jacio, inde fundamentum cui rei veritas innititur, *argumentum* quo res demonstratur, §. perustus-kieli lingua originaria e. c. Bibliorum.

Perä, an Ns. pr. *postremum* l. extremum l. infimum rei, *pars postica* e. c. puppis navium, fundus retis l. sacci, podex animalium. G. das Hintere, Hintertheil, Untertheil, Grund, pidän wenheen perää navigium guberno, perä-lauta gubernaculum, perä-keula puppis, perän pitäjä gubernator navis, perä-puoli podex, kylän-perä pars pagi remotior, maan perä fundus soli, terra humo subjacens, ſawi-perä-pelto ager argillaceus, kytkyen perä vimen numellæ adhærens, pohjan perä regio Bothniæ ultima, perä-kunta tractus remotior e. c. paroeciæ, perä-ſuoli interaneum ani, perän-wieret l. wierteet clunes, perän warſi manubrium gubernaculi, pärä-tuuli l. perän takainen tuuli ventus secundus, maa-perä-kiwi lapis cujus inferior pars terræ adhæret, inde aſian perä fundamentum rei, ei päätä eikä perää initio et fine careus, it. juon perillen usque ad fundum exhaurio e. c. poculum, G. Boden, pääſen perillen ad finem pervenio, on pellon perällä eſt in parte agri ultima, remotiori, it. §. pl. perät Sav. Carl. Caj. *spicæ* secalis *abscissæ*, G. abgehauene Aehren, otan petiä spicas abseco, perä-jauhoja farina ex spicis, it. adverbiascunt hi Cass. käy perääſä eas in loco postico i. e. *pone*, tule peräani veni *post* me, wuoden perästä *post* annum, anno præterlapso, G. hinter, nach, inde *afferendi* involvit sensum e. c. on hewoiſen perääſä abest equum allaturus, mene hewoiſen perään abi allatum equum, G. nach, it. §. katſon lapſen perään intueor l. curo infantem, ajattele perään cogita, meditare, G. nach, it. perä-kato id. ac peri-kato.

peräinen, iſen Na. *ad postica* situs, postremus e. c. paries, pars, G. hinten gelegen, peräinen tuuli ventus secundus, inde peräinen mies vir lubenter obsequens, G. folgsam, mielen peräinen gratus, it. owat peräiſeltä l. peräiſin sunt alter post alterum ordinati, G. nach einander, it. §. *spicis plenus*, G. voll abgehauener Aehren.

peräläinen, iſen Na. in regionibus *remotis versans*, G. hinten l. fern befindlich, pohjan peräläinen, inde *ad puppim* sedens in navigiis, it. §. *spicis refertus* l. frequens, G. ährenreich.

peräkäs, kään Na. *postica habens* eminentia l. nates latiores e. c. homo, equus, G. breiten Hintern habend.

perämmäinen l. perimmäinen, iſen Na. *postremus*, extremus qua ordinem l. situm, G. der hinterste.

perakko, kon Ns. *locus pone* quid, G. hintengelegener Ort, on perakolla est pone relictus, it. wiinan perakko *vappa* vini combusti *ultimo* exstillans, G. Nachtropfen.

perätön, ttömän Na. car. postremis carens, inde *nullo fundamento* l. jure *nitens*, haud probabilis, nec non *haud determinatus*, infinitus, G. grundlos, endlos.

perään l. perään, rätä V. *regredior* posticum versus, *revenio* ad loca antea visitata, G. zurücktreten l. kehren, inde *reviso*, denuo lustro, *itero* l. repeto, G. wiedersehen, wiederholen l. bringen,

perää puheeſi verba tua promissa itera l. serva.

perähdän, htää al. perätän, ttää Vs. subito *recedo*, retrorsum gradior ut equus, G. ein wenig zurücktreten.

peräyn, ytä al. peräännyn, ntyä al. rar. peräydyn, ytyä Vm. *recedo*, *cesso* a cursu, *remitto* vim, *sedor*, lenior, G. sich zurückbegeben l. stillen, gelinde werden.

peri prtcl. in compos. *funditus*, *omnino*, G. von Grund aus, gänzlich, e. c. peritakainen tuuli ventus præcise secundus, peri-ſokia omnino l. prorsus cæcus, peri-kato (al. perä-kato) status omnino deperditus, exitium, peri-paras omnium optimus (perki), it. §. peri-kuorma id. ac peni-kulma.

perin prtcl. (pr. Adv. a perä) idem, perin hukkunut plane deperditus (perun), it. taka-perin *retrorsum*, retro, G. zurück.

peräti l. perätik prtcl. idem, e. c. peräti hywä valde bonus.

peräkſyttä l. peräkſyttäin l. peräkſyttäiſin prtcl. *ordinatim* l. alter post alterum in ordine *continuo*, G. nach einander, makaawat peräkſyttä jacent in una serie, kakſi päiwää peräkſyttäin (per) duos dies continuos, cfr. peräinen.

perätyksen l. perästykſin l. perätykſin prtcl. idem.

perä-kanaa l. perä-kanaiſin l. perä-ſukaa prtcl. idem.

Peſen, stä V. *lavo* e. c. vestes, manum, G. waschen, peſiä lotrix.

peſeskelen, llä Vfr. idem.

peſo, on al. peſu, un Ns. *lavatio*, *lavacrum*, inde *res lavandæ*, G. Wäsche, peſo-astia vas lavacro inserviens.

peſet, ſeen l. Caj. peſetin, ttimen Ns. *sapo*, G. Seife.

peſin, imen Ns. *lavandi instrumentum* e. c. scopula, G. Waschzeug, Waschquast, peſin-astia id. ac peſo-astia.

Peski, in Ns. Ul. *calceus* l. *chirotheca pilosa*, G. rauher Schuh.

Pesti, in Ns. (Sv. fäste) *arrha* conductionis, G. Handgeld, it. *funis* quo navigium perticis alligatur, G. Seil das Boot zu befestigen.

pestään, tätä ad. pestaan, tata V. *arrhä conduco*, auctoro, G. Handgeld geben, werben.

Peſä, än Ns. *nidus* avium, *latibulum* ferarum quadrupedum, *cubile* e. c. suis, G. Nest, peſä-kunta pullities, pulli in uno nido parti, peſän pahikko pullus inter alios debilis et nequam, it. *fornax minor* e. c. balnei, G. kleiner Ofen, inde piipun peſä caput fumisugii.

peſäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *nidis frequens* e. c. silva, ex nido confectus, G. nestvoll.

peſällinen, iſen Na. *nidum* l. *fornacem habens*, G. Nest l. Ofen habend, it. *quantum capit* nidus l. fornax, G. Nest l. Ofen voll.

peſin, iä al. peſitän, ttää V. et peſittelen, tellä Vfr. *nidifico*, nidos construo, G. nisten, Nest bauen.

Petkeli, in al. petkelet, leen al. petkel, len Ns. *securis latior*, qua olera et paleæ minuuntur, G. scharfes Stampfeisen (pötkeli), al. *tudicula* l. pistillum mortarii, G. Stössel.

Peto, don Ns. *bestia* lanians, *fera* carnivora, G. vierfüssiges Raubthier.

petoinen, iſen Na. *feræ similis*, G. raubthierartig.

pedollinen, iſen Na. *bestialis*, ferus, G. raubthierisch.

Petra, an Ns. Sav. Caj. id. ac peura, poro.

Pettu, tun Ns. *panis ex cortice* pini paratus, G. Brod von Tannenrinde, cfr. petäjä.

Petäjä, jän al. petäjäs, jään Ns. *pinus* silvestris, G. Tanne, al. pini varietas, cortice rubro-flavescente, it. fig. *cortex pini* edulis, annonæ caritate pani inserviens, G. Tannenrinde.

petäjäinen, iſen Na. *pineus*, *piniger*, G. tannen, tannenvoll.

Petän, ttää V. et pettelen, tellä Vfr. *fallo*, *fraudo*, decipio, deludo, fraude prodo, G. betrügen, hintergehen, verrathen, pettäwä fraudulentus, fallax, petäjä fraudator, proditor.

petturi, in Ns. *fraudator*, G. Betrüger.

petos, oksen Ns. *fraudatio*, inde *fraus*, fallacia, dolus, G. das Betrügen, Betrug.

petolli-

petollinen, iſen Na. *fallax*, fraudulentus, G. betrügerisch, betrüglich.

petolliſuus, uuden Ns. *fraudulentia*, animus fallax, G. Betrüglichkeit.

Petäwä, wän Na. id. ac pättäwä.

Peukalo, on Ns. *pollex* manus l. rar. pedis, hallus, G. Daumen, grosse Zehe, inde *longitudo pollicaris*, G. Daumenslänge, kakſi peukalota duorum pollicum mensura, it. *motacilla troglodytes*, G. Zaunkönig.

peukaloinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *pollicaris*, G. daumenslang.

peukalollinen, iſen Na. *pollicem habens*, G. Daumen habend, it. *pollicaris*, G. daumenslang, kolmen peukalollinen tres pollices longus.

peukaloitſen, ita V. *pollice* l. digitis *tango* l. *contrecto*, ope pollicis *metior*, G. mit Daumen berühren l. messen.

Peura, an Ns. *rangifer*, cervus tarandus, G. Rennthier (petra, poro), al. rar. cervus *elaphus*, G. Hirsch, peuran jäkälä l. =jäkärä lichen rangiferinus, peuran sammal l. =heinä idem, peuran wehka menyanthes trifoliata.

peurainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *rangiferis frequens*, G. rennthierreich.

peuralа, lan Ns. *locus* ubi rangiferi versantur, G. Aufenthaltsort der Rennthiere.

Pi prtcl. encl. 3. pers. Sing. Præs. haud raro et Subj. nonnumquam emphaseos causa addi solita e. c. ottaapi, ſanoopi, ottanecpi (wi).

Piakko, kon al. piakka, kan Ns. *pala minor* ansata qua panes in fornacem promoventur, G. Brodspaten, cfr. sub pika.

Pian Gen. a pika quod vide.

Pidennän, ntää Vf. etc. vide sub pitkä.

Pidän, tää V. 1. pr. *teneo*, G. halten, behalten, enthalten, pidän kädesſäni in manu teneo, pidän mieleſſä l. muiſtoſſa memoria teneo, pidän woimaſſa *sustineo*, pidän itſeni ſiitä me inde *abstineo*, pidän kiinni *contineo*, *retineo*, adhæreo, cohibeo, pidän pyſtyällä erectum teneo, pidän käteni puhtaana manum puram teneo l. habeo, pidän itſeni ſalaſa me occultum teneo, inde 2. *habeo*, G. halten, haben, pidän kakſi hewoiſta duos habeo equos, pidän ſitä luuloa eam habeo opinionem, pidän ſiitä ſurua l. murhetta l. huolta curam *gero* l. *ago*, ejus rei, pidän lukua rationem habeo l. duco, pidän ſuuni kiinni os clausum habeo, taceo, pidätte ſitä neuwoa consilium habetis l. capitis de eo, consultatis, pidän taloa prædio præsum, 3. *servo*, G. halten, beobachten, pidän käskyt jussa observo, pidä puheeſi verba tua rata serva, 4. *censeo*, G. dafürhalten, pidän hulluna dementem habeo l. *puto*, pidän hywänä bonum censeo, pidän paljona magni *æstimo*, pidän kunniaſſa revereor, 5. *utor*, G. gebrauchen, pidän majaa hospitio utor, pidän kenkäni rikki calceos *tero* l. *usito*, pidän pyydyksiä decipulis utor, pidän yhtyyttä consvesco cum quo, pidän yhtä facio cum quo, suffragor, 6. *tracto*, G. behandeln, pidän poikani kowin filium severe tracto, pidän kuriſſa cohibeo, coërceo, inde piti piian puellam violavit, 7. *ago*, *celebro*, G. halten, feiern, pidän häitä l. pitoa nuptias l. convivium paro, pidän juhlaa festum celebro, 8. *tenax sum*, G. halten, stark seyn, jää pitää miehen glacies virum sustinet, nuora pitää funis est firmus, haud rumpitur, aſtia pitää weden vas est non rimosum l. perfluens, qs. tenax aquæ, waatet pitää kauwan vestis est usus diuturni, 9. §. pidätkö minullen num mihi *es par*, en pidä ſinulle haud sum par tibi, G. einem gewachsen seyn, it. 10. imperson. exprimit Lat. *oportet*, G. müssen, idque Active cum Genit. Subjecti e. c. minun pitää ottaa l. ottaman (haud ottamaan) oportet me sumere (qs. teneor sumere), ei ſinun pidä ſanoman l. ſanoa non *debes* dicere, tibi non est dicendum, hänen piti tuleman l. tulla oportuit eum venire, ei meidän pitänyt ſyömän l. ſyödä *necesse* haud *fuit* nobis edere, hänen pitäiſi itkemän l. itkeä et s. p. it. Passive cum Nominat. l. Infin. Subjecti e. c. minä pitää otettaa l. otettaman oportet l. necesse est capiar, ei ſinua pidä wietämän l. wietää non es auferendus, necesse haud est auferaris, teitä piti lyötämän et s. p. Nb. peccare vero

vero videntur, qui verbum auxil. Futuri Germ. sollen, Sv. skall, nec non Imperat. ope hujus Verbi expedire amant e. c. ei sinun pidá tappaman pro álá tapa ne occidas, teidän pitáá kuoleman pro te kuoletten l. olette kuolewat moriemini.

pitelen, dellá al. pideskelen, llá Vfr. idem, max. *tracto*, contrecto, G. berühren, behandeln, pahoin piteli male tractavit, it. *uti soleo*, *usito*, G. gebrauchen.

pitámys l. pidellys l. pitelys, ykſen Ns. tenendi l. habendi *actus*, *usus*, *contrectatio* etc. G. das Halten, Gebrauchen, Behandeln et. s. p. cfr. pidáu, neuwon pitámys consultatio.

pito, don Ns. idem, hengen pito conservatio vitæ, hywá pito bonus tractandi modus, wieraš-pito convivium, ſiſä-pito contentum l. summa rei, pito-waatet vestis vilior quotidie usitanda.

pidántö, nnön Ns. idem, talon pidántö.

pidet, piteen Ns. idem, it. id. ac pidin, ei ole pidettä, panen piteekſi.

pidikko, kon al. pidákkö, kön Ns. idem.

pidin, timen Ns. tenendi instrumentum, *retinaculum*, *vinculum*, ligamen et. s. p. G. Festhaltungswerkzeug, Binde, Halter.

pitoinen, iſen Na. *habitus*, *tritus*, G. gebraucht, benutzt, non nisi in compos. et cum Genit. e. c. puoli-pitoinen waatet vestis semitrita, hywän pitoinen bene tractatus.

pidátän, tráá Vf. et pidättelen, tellá Vfr. *facio ut teneatur*, inde *cohibeo*, *detineo*, *retineo*, coerceo, G. halten lassen, entfest- ab- zurückhalten, pidátá mieleſi iram reprime, pidátá hewoinen equum retine, hinc pidátá (itſeſi) desine, cessa.

pidáytän, ttáá Vf. idem.

pidátys, ykſen Ns. retinendi l. cohibendi *actus*, *repressio*, *cessatio*, G. das Halten, Abhalten etc. inde *retinaculum*, impedimentum, G. Halter, Hinderniss.

pidistän, áá V. (a pidin) *retinaculo comprimo* l. cohibeo, G. zusammendrucken.

Pidäs, pitään Ns. id. ac pitäjä infra.

Piedin, timen Ns. *pars integra* texti, G. Breite des Zeuges.

Piehtaroitſen, ita V. Sav. id. ac pehtaroitſen.

Piekko, kon Ns. *sorex araneus*, G. Spitzmaus.

Piekſen, pieštá al. piekſän, áá V. virgis *cædo* e. c. puerum, *verbero*, *castigo*, punio e. c. maleficum, inde *ferio*, *contundo*, G. mit Ruthen schlagen, prügeln, bläuen, tuuli piekſee ventus concutit, pickſen ohraa hordeum trituro, piekſiá l. piekſäjä lictor.

piekſäin, áinen Ns. Sav. *locus viæ* hiemalis *lubricus* et obliquus, G. glatte abschüssige Stelle auf Wegen (kaadet), paljo piekſäiniä.

piekſännös, ökſen Ns. *contusio*, concussio, G. das Schlagen, inde ohran piekſännös tritura hordei, G. Dreschung.

piekſetän l. piekſätän, ttáá Vf. *curo ut cædatur* l. verberetur l. concutiatur, G. prügeln lassen.

Piekſu, un Ns. calcei species, *caliga*, G. Halbstiefel.

piekſullinen, nen Na. *caligas habens*, G. Halbstiefel habend.

Pieleš, lekſen Ns. Sav. *acervus* fœni l. segetis *oblongus*, G. längliche Getreide- l. Heumiete, it. al. hahden pieleš id. ac pieli.

Pieli, len Ns. pr. *fulcrum* l. *stipes erectus*, G. aufrecht stehender Pfahl, Pfoste e. c. owen pieli *postis* jannæ, wetäjän pieli postis portæ, hahden l. purjen pieli malus navigii, auman pieli stipes in medio acervo.

pieloš, okſen l. pielus, ukſen Ns. idem, inde *margo*, G. Rand, waon pielutſet margines sulci l. dorsum inter sulcos.

piellän, ttáá V. *ad marginem vergo* l. *nuto*, para pieltáá olla obliquâ jacet, inde huc et illuc moveor, *oscillo*, G. sich seitwärts neigen l. wackeln, käyn pieltän ad marginem evitans progredior.

pieliötelen, llá Vfr. *stipem erigo* l. in medio acervi statuo, G. einen Pfahl aufrichten.

Piena, an Ns. *impages*, tigillum transversarium quo quid junctum et firmum tenetur e. c. in januis, portis, G. hölzerne Leiste etwas zu befestigen, it. al. petäjän piena id. ac pinta.

picnaan,

pienaan, nata V. *impagem suffigo*, impagibus firmo l. jungo, G. dergl. Leiste anschlagen.

Pieni, nen Na. *gracilis*, *subtilis*, haud crassus e. c. filum, stipula, nec non *parvus*, *exiguus*, haud voluminosus e. c. puerulus, farina, G. fein, klein, dünn, gering, oppos. ſuuri: inde pieni aſia res nullius pretii, pieni ijältä ætate *pusillus*, pieni raha numi parvi, pienisläätä l. pieneu lainen minusculus, pienilahna cyprinus ballerus, ei pientäkään ne parum quidem.

pienoinen, iſen Na. dim. idem.

pienukainen l. pienokainen, iſen al. pienykäinen, iſen Na. idem.

pieneyhkö, ön Na. *minusculus*, G. ziemlich fein l. klein.

pieneminäinen, iſen al. pienelämpi, mmän Na. *nonnihil parvus*, fere subtilis l. exiguus, G. etwas klein.

pieneys, yden l. pienyys, yyden Ns. *gracilitas*, *subtilitas*, *exiguitas*, parvitas, G. Feinheit, Kleinheit.

pienennän, ttää Vf. et pieuentelen, nnellä Vfr. *gracilem* l. *subtilem* l. *parvum reddo*, *minuo*, comminuo, scindo e. c. ligna, in pulverem redigo e. c. cretam, coarcto e. c. foramen, G. verfeinern, verkleinern, Pass. pieuennetään et pienuetään.

pieniſtän, ää Vf. et pieniſtelen, llä Vfr. idem.

pieuennys, yksen Ns. *comminutio*, G. Verkleinerung.

pieneuen, pienetä al. pienennyn, ntyä Vm. *gracilesco*, *minuor*, comminuor, coarctor, G. fein l klein werden.

pieneſyn l. pieneſtyn, yä Vm. *parvum* l. *gracilem esse censeo* l. reputo, G. für klein l. fein halten (wähäkſyn).

Pienter, ren al. pienteret l. pientaret, reen Ns. Sav. id. ac penger.

Piertano, on Ns. Ul. id. ac pyörtänö.

Pieru, un Ns. *peditus*, crepitus ventris, G. Furz.

pieren, rrä V. et piereskelen, llä Vfr. *pedo*, crepitum ventris emitto, G. furzen.

pierahdan, htaa Vs. *parum pedo*, G. hastig furzen, al. id. ac pieretän.

pieretän, ttää Vf. *ad peditum moveo*, G. Furz befördern, inde minua pierettää peditu laboro.

Pieſſa, an al. pieſſahainen l. pieſſainen, iſen Ns. *genius malus*, cacodæmon, infortunium, G. Unglücksgeist, jo ſen pieſſa wei, ſe pieſſahainen.

Pietari l. Wib. pietäri, in Ns. nomen viri *Petrus* (pietti), it. urbs *S:t Petersburg* (piiteri): pietarin kukka achillea millefolium, pietarin papu melampyrum nemor. pietar-ſaari parœcia Pedersöre Bottniæ, pietar-ruoho tanacetum vulgare.

Pietin, imen al. pietimys, yksen al. pieturi, in Ns. equus *morbo castratus*, al. *male castratus* bos l. equus, cui unus testiculorum restat, G. hodenloser l. halbversehnittener Hengst l. Ochs.

Pietti l. pieti, tin Ns. id. ac pietari, al. id. ac pietin.

Pieturi, in Ns. Nyl. id. ac pietin.

Piha, an Ns. *aula subdialis*, *area* plana et max. sæpta juxta domum, G. Hofplatz (kartano), meni pihallen foras exiit, tule pihallen aulam introeas, it. rar. miespiha villa in qua homines versantur, karjapiha villa l. caula pecuaria, hewois-piha stabulum equinum.

pihatto, ton al. pihatti, tin Ns. Abol. *bovile*, caula pecuaria, G. Viehstall, härkäpihatto, lehmä-pihatto, lammas-pihatto, ſikapihatto etc.

Pihiſen, stä V. *sonum edo sibilantem* ut follis, G. zischen.

pihiſtän, ää Vf. talem *sonum cieo*, G. Gezische erregen, it. al. id. ac pihdiſtän.

Pihka, han l. hwan Ns. *resina* l. *gummi*, pix, G. Harz (ruka).

pihkainen, iſen Na. *resinaceus*, *resinosus*, resina abundans, G. hartzig, hartzreich, von Harz.

pihoitan l. pihwoitan, ttaa V. *resinam illino*, G. harzen.

pihwun, hkua Vm. *guttatim* l. minutim *stillo* ut gummi ex arbore, G. tropfweise hervorquillen.

Pihlawa, wan al. pihlaja, jan Ns. *sorbus aucuparia*, G. Sperberbaum, inde reen pihlajat *compages* ex sorbo, trahæ pedamenta

menta conjungentes, hinc pitää pihlajanſa firmus stat, haud frangitur.

pihlawainen l. pihlajainen, iſen Ns. idem, it. Na. *ex sorbo* confectus, *sorbis frequens*, G. aus Sperberbaum gemacht, reich an Sperberbäumen.

pihlajikko, kon al. pihlawikko, on Ns. *silva ex sorbis* constans, G. Sperberbaumwald.

Pihti, hdin l. hden Ns. *forceps fabrorum* ferrea vel lignea qua quid comprimitur l. retinetur, G. grosse Zange, Kloben, päreh-pihti retinaculum cui tædæ flagrantes adaptantur, al. irwo, tuohi-pihti fascis corticis betulini compressa, linnun pihti decipulæ species aucupum, pihti-pieli l. Sav. pihti-puoli postis januæ, pihti-kontti l. -polwi loripes.

pihdiſtän, ää V. *forcipe comprimo* l. coarcto, inde coarctando vexo, G. mit der Zange zudrücken, pressen, klemmen.

Pii, piin Ns. 1. *clavulus* l. radius in pectine textorio, *dens* in pectine fœniſectoris, dens occæ, G. Zahn, Zacke, Stift, it. 2. al. *angulus* domus exterior, G. äussere Hausecke, pii-kiwi lapis angularis, hinc ſelkä-pii spina dorsalis cui adhærent costæ, riihen pii tignus major transversalis in hypocaustis, cui incubant tigilla minora, al. piitta, it. 3. al. *silex*, G. Feuerstein (limſiö), pii-hana retinaculum silicis in bombarda.

piidyn, tyä Vm. *duresco* ut silex, *induresco*, obduresco, G. hart werden, pii-tynyt ruumis corpus perduratum et firmum (piinnyn, pinnyn).

Piika, piian l. piikan Ns. (Sv. piga) *ancilla*, famula, G. Magd, inde *virgo*, *puella*, G. Mädchen, Jungfrau.

piikainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *puellis* l. *ancillis frequens* e. c. pagus, G. mädchenreich, it. *virgini similis* e. c. vultus, G. mädchenähnlich.

piikallinen l. piiallinen, iſen Na. *virginalis*, virgineus, G. mädchenhaft, jungfräulich.

piikuus l. piikaiſuus, uuden Ns. *virginitas*, G. Jungfrauſchaft.

Piikki, kin Ns. (Sv. pik et spik) *hasta*, nec non *aculeus*, G. Pike, Stachel.

piikkinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *hasta* l. *aculeo ornatus*, G. mit der Pike verſehen, max. in compos. e. c. pitkä-piikkinen.

piikkilinen, iſen Na. *hastatus*, *aculeatus*, G. Pike l. Stachel habend.

piikkilänen, iſen Ns. *hæmatopus ostrilegus*, avis, G. Austernfresser.

Piikko, kon Ns. Ul. *pannus vilior*, stupeus max. bilix, G. grobe Leinwand, it. al. (a pii) *stamen* simplex, G. Weberkette.

Piikkoan, kota V. *punctis noto*, G. mit Punkten bezeichnen (piikkoan).

Piili, lin Ns. (Sv. pil) *sagitta*, jaculum, G. Pfeil (nuoli), it. piili-kirwes ((Sv. bila) *securis latior*, G. Beil.

piilin, iä al. piiloan, lota al. piiluan, uta V. tali *securi ascio*, G. mit dem Beile behauen.

Piilo, on Ns. *latebra*, suffugium, G. Schlupfwinkel, Versteckungsort, panen piiloon occulto.

piiloinen, iſen Ns. dim. idem, it. pl. piiloiſet *ludi genus* puerilis, G. Versteckſpiel, on piiloiſilla.

piilon, oa al. piiloan, lota V. pr. *occulto me* l. clam subduco, inde *fugio*, *evito*, aversor, G. sich verstecken, vermeiden, it. al. id. ac piilotan.

piilen, ltä l. leä V. et piileten, piilellä V. idem, waras piilee päiwää, käyn piilten evitans eo.

piilotan, ttaa Vf. et piilottelen, tella Vfr. in latebris pono, *occulto* quid, G. verstecken, piilotteli poikianſa.

Piimä, än Ns. *lac coagulatum* l. pressum, oxygala, G. dicke Sauermilch.

piimäinen, iſen Na. *lacte* l. *oxygala abundans*, oxygala contaminatus e. c. vas, *ex lacte* confectus e. c. cibus, G. reich an Sauermilch, mit Sauermilch besudelt, davon gemacht, pitkä-piimäinen lehmä vacca ante partum novum lacte diu deficiens, inde pitkä-piimäinen mies vir cunctator, tardus.

piimällinen, iſen Na. *oxygalam habens*, G. Sauermilch habend.

piimiän, mitä al. piimiöityn, yä Vm. *coagulor* ut lac, G. sich verdicken wie Milch.

— Piina, an Ns. (Sv. pina) *cruciatus, passio*, tortura, G. Pein, Qual.
piinaan, nata V. *crucio*, torqueo, G. peinen, quälen.
piinaelen l. piinailen, lla Vfr. idem.
piinaus, ukſen Ns. *cruciandi actus*, G. Peinigung.
Piinnyn, ntyá al. piinnun, ntua Vm. id. ac pinnun l. piinnyn.
— Piipeli, in l. len Ns. (Sv. fibel) *morbi species equini*, G. Kehlsucht der Pferde.
Piipitán, ttáá V. *pipio* ut aviculæ, G. pipen (piiskun).
piipitys, ykſen Ns. *pipiendi actus*, vox pipiens, G. das Pipen.
Piipotan, ttaa V. *saliens curro* ut lepus, G. hüpfend laufen, it. al. id. ac piipitán.
— Piippa, pan Ns. *stipula* e. c. straminis, G. Halm, korteen piippa caulis caricis.
— Piippu, pun Ns. (Sv. pipa) *fumisugium* tabaci, nec non *fistula* aquatica, *tubus* fluidis pervius, c. c. in vino coquendo solitus, G. Pfeife, Röhre.
piippuinen, iſen Ns. dim. idem.
piippuri, in Ns. vas *refrigeratorium* in vino coquendo, G. Kühlfass, it. al. id. ac piipuri.
Piippula, an Ns. *inauris*, ornamentum aurium pendulum, G. Ohrgehäng.
Piipuri, in Ns. *terebra minor*, G. Nagelbohrer (piippuri, ora).
Piiri, rin Ns. *linea circumducta, circuitus*, perimeter, G. Kreislinie, Umkreis, maan piiri *orbis* terrarum, kylän piiri complexus pagi, piiri-kunta regio ad unam communitatem pertineus.
piiritán, ttáá V. *circumdo, circumeo*, complector, inde *obsideo* e. c. urbem, G. umgeben, umgehen l. fassen, umringen.
piiritys, ykſen Ns. *circuitio, obsidio* l. obsessio, G. Umfassung, Umringung.
piirikka, kan Ns. *orbiculare quid, circulus*, orbis mensalis, G. etwas Kreisförmiges, Kreis.
piirrän, rtää V. et piirtelen, rrellä Vfr. *lineam duco* cuspide acuti instrumenti, *incisuram longam facio, scalpo* l. scribo figuras, litteras, infindo, stilo exaro, G. mit scharfem Werkzeuge Striche einritzen, piirſin neulalla, acu strinxi, it. rar. al. id. ac piiritán e. c. weſi piirſi minun aqua me circuivit.
piirros, okſen Ns. *incisio linearum* l. litterarum, inde *incisura, linea insoulpta*, G. Stricheinritzung, Einschnitt, Strich, kivi-piirros scalptura lapidaria.
piirto, rron Ns. *ductus, linea*, scalptura, inde strix, vibex longior, rima, G. Strich, Ritz, Einschnitt, Strieme, pitää piirtonſa in sua manet linea i. e. directionem l. locum haud mutat, piirto-rauta culter aratri terram findens, nec non scalprum fabrile, stilus, cælum.
piiru, un Ns. idem, inde al. *linea circularis*, G. Kreislinie, al. *linea brevior*, punctum oblongum, G. Strich.
piiruket, kkeen Na. idem, max. *linea* l. ductus *brevior*, incisura.
piirustan, aa V. et pirustelen, lla Vfr. *lineas duco*, lineis designo l. describo, inde *scribo*, litteras exaro, insculpo, G. Striche einritzen, schreiben.
piirustus, tukſen Ns. *linearum ductio*, designatio, scriptura, sculptura, G. Stricheinritzung, Schrift.
Piirta, rran Ns. id. ac pirta.
Piiſaan, ſata V. (Sv. spisa) *sufficio, sufficiens sum*, G. zureichen, hinlänglich seyn (keſtän, ulotun), ei piiſaa minullen haud sufficit mihi.
Piiſi, ſin Ns. (Sv. spis) *caminus*, focus, fortax, G. Herd.
Piiska, an Ns. (Sv. piska) *scutica*, flagellum, G. Peitsche (ruoska), piiskan warſi et kieli scuticæ manubrium et funiculus.
piiskaan, kaſa V. *scutica cædo* l. *verbero*, flagello, G. peitschen, piiskaaja lictor.
Piiskainen l. piiskuinen, iſen Na. dim. id. ac piskuinen l. piskainen.
Piiskun, un V. *pipio* ut pulli gallinæ, G. pipen.
piiskahdan, htaa Vs. idem de sono subito.
piiskutan, ttaa Vf. et piiskuttelen, tella Vfr. *sonum pipientem cieo*, inde *pipio*, G. Gepipe erregen, pipen.
piiskutus, tukſen Ns. *pipiendi actus*, G. das Pipen.
Piiſma, an Ns. Olon. *scriptum*, scriptura, G. Schrift.

Piispa, an Ns. id. ac piispa.

Piiteri, in Ns. Carl. nomen metropolis *S:t Petersburg* (pietari).

Piitin, timen Ns. nomen. oppidi *Piteå* in Vestro-Bottnia.

Piitta, tan Ns. *trabs major* transversalis minores conjungens, e. c. ex uno balnei pariete in alterum, ex uno latere navis in alterum, inde *transtrum* nec non al. *retinaculum* majus quid comprimens l. cohibens, G. grosser Querbalken in Badstuben etc., Ruderbank, Kloben.

piittaan, tata V. *trabem* talem *infero* l. adapto, G. Querbalken einsetzen, it. piittaan nahkaa pellem degluptam *extendo* trabi affigens, G. ausspannen.

Piika, pian N. *celere* l. *properum* quid, G. Eile: cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt. Nom. piika-wihainen *cito* iratus, piika-uskoinen credulus, G. leicht, schnell, it. Gen. adverbialiter e. c. tule pian veni *confestim*, *cito*, mox, kuolee pian mature l. paulo post morietur, G. bald, geschwind, schnell, eilig, inde pian sanottu facile dictum, pian sata *prope* l. *fere* centum, G. beinahe, it. Inf. tuota pikaa *confestim*, statim, sitä pikaa kuin quam primum, G. sogleich, bald, it. Illat. pikaan tuleepi venit *cum primum* l. quam celeriter, it. Compar. pikempi l. piampi celerior, pikemmin *celerius*, citius, G. schneller, sitä pikemmin eo citius, piammalta l. piammasta l. piammasti *fere*, *prope*, G. beinahe, piammastansa parempi, it. Superl. pikimmältä quam *citissime*, tulee pikimmältänsä, menen pikimmältäni, G. am hastigsten.

pikainen, isen Na. *celer*, *festinus*, cito transiens e. c. pluvia, G. eilig, geschwind, hastig, schnell, pikainen mieli mens fervida, levis, præceps in iram, pikainen sana verbum temere emissum, inde pikaiselta l. pikaisesta l. pikaisesti festine, cito, subito, pikaisin celerrime.

pikalainen, isen Na. idem, pikalaisesti.

pikaisuus, uuden Ns. *festinatio*, celeritas, præceps acceleratio, inde *ira temeraria*, *levitas* mentis, G. Eiligkeit, Geschwindigkeit, Hastigkeit, Jähzorn, Leichtsinn.

pikaus, uuden Ns. rar. idem, pikaudesta ex præcipitatione, præcipitanter, pikaudella quam brevissime.

pikimitten l. piamitten prtcl. *celeriter*, breviter, nec non *fere*, prope, G. eilig, schnell, bald, beinahe.

piakko, kon Ns. tempus, *mox*, futurum, inde paikoun mox, G. bald.

Pikari, in Ns. (Sv. bägare) *poculum*, calix, G. Becher.

pikariillinen, isen N. *quantum capit* poculum, G. einen Becher voll.

Piki, pi'in l. pi'en l. pikin Ns. (Sv. beck) *pix solida* (haud liquida), G. Pech, piki-lanka filum sutorium, piki-musta.

pikinen, kisen Na. *piceus*, *piceatus*, pice illitus, G. pechig, von Pech.

pikiän, pi'itä al. pikeän, pi'etä al. pi'in, pikiä V. *pico*, *impico*, pice illino, G. pechen, pietty picatus.

pikitsen, kitä al. pikitän, ttää V. idem.

Pikka, kan Ns. Sav. *sudes ferrea*, G. Eisenstange, al. rauta-kanki.

Pikku, kun Na. *parvulus*, *pusillus*, G. klein, gering, max. in compos. pikku poika puerulus, pikku-pöllö strix passerina, pikku-tikka picus minor.

pikkuinen l. pikkainen, isen Na. dim. idem, antoi pikkuisen dedit parum, ei pikkuistakaan ne parum quidem.

pikkuruinen l. pikkarainen, isen Na. idem. Sav.

pikkariikainen l. pikkuruukainen l. pikkuruikkuinen l. Sat. pikkuruukuinen, isen Ns. idem.

Pikoun, uta Vm. rar. id. ac pakoun, al. id. ac pikkoun.

pikoan, piota V. id. ac pikkoan.

Pila, an Ns. 1. *jocus*, *irrisio*, *ludibrium*, G. Scherz, Spott, tekee pilaa minusta me ludibrio habet, pila-sakki *sannio*, ardelio, inde homo *ridiculus*, niin se pilateki, it. 2. *status* rei *corruptus*, deperditus, qs. irrisione dignus, G. verdorbener Zustand, menee pilalle depravatur l. corrumpitur, haud succedit, on pilalla est corruptus, it. 3. *technæ malitiosæ* rem depravantes, G. böse Ränke, päätä pilöistä libera a technis malorum, pilan henki homo malitiosus, pravus.

pilaan, lata V. 1. *illudo*, *irrideo*, ludibrio quem habeo, G. scherzen, bespotten, it. 2.

it. 2. *depravo, corrumpo*, inutilem l. ineptum reddo, G. verderben, ſabet pilaa tien, wiina pilaſi miehen.

pilaun, uta Vm. *depravor, corrumpor*, inutilis l. ineptus fio, G. verdorben werden.

pilaus, ukſen Ns. 1. *illusio*, irrisio, nec non *corruptio* l. depravatio, G. das Scherzen l. Bespotten l. Verderben, it. 2. al. pl. *status* rei *corruptus* l. deperditus, G. verdorbener Zustand, on pilauksissa.

Pilari, rin Ns. (Sv. pelare) *columna*, G. Pfeiler, Säule, it. al. rar. *hasta*, G. Spiess.

Pilet, een Ns. *palus*, statumen, G. Pfahl.

Piliſtän, ää V. et piliſtelen, llä Vfr. *sibilo* ut ursus, G. pfeifen.

piliſtys, yksen Ns. *sibilatus*, G. das Pfeifen.

Pilkiſtän, ää V. et pilkiſtelen, llä Vfr. *clam prospicio*, furtim introspicio, G. heimlich gucken, päiwä pilkiſtää pilwein raosta, it. rar. piika pilkiſtää pienekſi virgo, *procul* videtur l. *apparet* parva, G. sich von fern zeigen, zeigen, scheinen, al. id. ac pilaan irrideo.

Pilkka, kan Ns. *ludibrium, jocus, irrisio*, G. Spott, Scherz (pila), al. *convicium, contumelia*, contemtus malitiosus, G. Schmach, Verachtung, it. Sav. id. ac pilkku.

pilkallinen, iſen Na. *irridens, jocosus*, al. *convicians*, contumeliosus, G. scherzhaft, spöttisch, schmähend.

pilkkaan, kata V. *jocor, irrideo*, ludibrio quem habeo, G. verspotten (pilaan), al. *convicior*, contumelia afficio, contemno, G. schmähen, schimpfen, verachten, cfr. sub pilkku.

Pilkkoinen l. pilkoinen, iſen Na. *merus*, haud mixtus e. c. aqua, G. lauter, pilkkoinen pimiä tenebræ spissæ.

Pilkku, kun l. Sav. pilkka, kan al. pilko, kon Ns. *macula minor*, G. Fleck, Klecks, pilwen pilkku nubecula, pilkka otsaosa nota frontis alba, inde pilkka puuosa *incisura* minor in arbore, G. Einschnitt.

pilkkuinen l. pilkkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *maculosus, incisuris notatus*, G. fleckig.

pilkullinen l. pilkallinen, iſen Na. *maculosus*, G. fleckig.

pilkkoan, kota al. pilkon, kkoa V. *maculas* l. *incisuras facio, maculo*, saucio, G. Flecken l. Einschnitte machen, pilkkoan puita arbores passim decortico, qs. maculosas reddo, al. ligna disseco, pilkkoo tietä viam indicat ope macularum in arboribus incisarum, karhu pilkkoo lehmän ursus vaccam sauciat, lacerat, inde *variego*, G. bunt machen.

pilkkaan, kata al. pilkkuan, kuta V. idem, pilkkaan puita arbores passim decortico, nec non ligna disseco, kuu on pilkattu luna est qs. sauciata i. e. decrescens.

pilkutan, ttaa Vf. idem, it. al. pilkuttaa ſilmiänſä oculis *nictat* et *palpebrat*, G. blinzen.

pilkutus, uksen Ns. *maculatio, variegatio*, G. Buntmachung, it. *nictus* oculorum, palpebratio, G. das Blinzen.

pilkkaun l. pilkkoun, uta Vm. *maculis* l. *incisuris ornor, maculosus* l. *variegatus fio*, G. Flecken l. Einschnitte bekommen, fleckig l. bunt werden.

Pillaan, llata V. (Sv. spilla) *effundo* e. c. aquam, *profundo* e. c. pecuniam, G. fallen lassen, verschütten.

Pillastun, ua Vm. *furibundus fio* ut equus, G. zügellos l. wüthend werden, mies pillastuu vir ira ellervescit.

pillastus, uksen Ns. *effervescentia* iræ, G. Wuth.

Pilli, in Ns. *tibia, fistula* musica, G. Pfeife, puhun l. puhallan pilliä tibia cano, inde weri juoksee pillinänſä sanguis instar fistulæ fluit ex vena.

pilliäinen, iſen Ns. *lamium album*, G. taube Nessel (peippi), al. galeopsis tetrahit.

pilliikkä, kän al. pillikäs, kkään l. Sat. pilliket, kkeen Ns. idem.

pillitän, ttää V. *tibia cano*, G. pfeifen, it. weri pillittää sanguis ex vena effluit qs. per fistulam, G. aus einer Pfeife fliessen.

pillitys, yksen Ns. *cantus tibiæ*, G. das Pfeifen.

Pillo, on Ns. *facinus nefandum*, nefas, G. Frevelthat, tekee pilloja nefanda patrat (piltto).

pillon,

pillon, oa V. *nefanda patro*, nefarie me gero, G. freveln, álá pillo.

pillonus, ukſen Ns. *gestus nefarius*, G. das Freveln, inde Caj. *fera rapax*, equus furibundus, animal noxium, G. schädliches Thier.

Pillu, un Ns. *genitale feminæ*, cunnus.

pillutan, ttaa V. *venere utor*.

pillutus, tukſen Ns. *actus* venereus.

Pilppu, puu Ns. *frustum*, *segmentum* e. c. panis, *assula* e. c. ligni, G. Stückchen, Scheibe, it. *conus* minor *lusorius*, G. Spielkegelchen, työn pilppua.

pilppuinen l. pilpuinen, iſen Ns. dim. idem, it. pl. pilppuiſet *lusus* ope ejusmodi *coni*, G. eine Art Kegelspiel, ou pilppuiſilla.

pilppuan, puta V. *segmenta excido*, *assulatim findo*, G. zerstückeln, zerschneiden.

Pilpura, an Ns. id. ac pirpula.

Pilta, llan Ns. id. ac pinta e. c. puun pilta.

Piltoſa l. pilttoſa, an Na. *tumultuans*, *strepens* e. c. puer, G. lärmend.

Piltti, tin Ns. (Sv. pilt) *puer*, G. Knabe.

pilttinen, iſen Ns. dim. idem.

Piltto, ton Ns. id. ac pillo, pilttomies vir nefarius, G. Frevler.

Piltto, tón al. pilttu, tun l. Sat. piſtut, lttuun Ns. (Sv. spilta) *cubile equorum* in stabulo, G. abgesonderter Platz des Pferdes im Stalle.

Pilu, un Ns. *assula* ligni *longa*, G. langer Holzspan (ſalet).

Pilwi, wen Ns. *nubes*, G. Wolke, taiwas on pilweſſá cœlum est nubilum, menee l. tulee pilween fit nubilum, umpi-pilweſſá undique nubilum, pilwi-kauna nubes rarior, pilwi-ſáá tempestas nubila, pilwen penger margo nubis crassior, pilwen ſekainen subnubilus, it. pilwi *tremella* nostoc in pratis, inde *jus gelatum*, Gall. gelée.

pilwinen l. pilweinen, iſen Na. *nubilus*, *nubilosus*, G. wolkig.

pilweſ, ekſen Ns. *umbra*, locus soli invius, G. Schatten.

pilweilen, llá Vfr. *nubilus fio* l. *sum*, G. volkig werden l. seyn, taiwas pilweilee cœlum adnubilatur.

pilwittelen, tellá Vfr. idem.

Pimiá, án Na. *tenebrosus*, *caliginosus*; obscurus. G. dunkel, finster, inde pimiát ſilmát oculi *cæci*, G. blind, umpipimiá plane obscurus l. cæcus, it. Ns. *tenebræ*, caligo, G. Finsterniss, pimián páihin in tenebris, temere.

pimeyš, yden Ns. indoles obscura, *obscuritas*, *tenebræ*, G. Dunkelheit, Finsterniss.

pimentola, an al. pimento, nuon Ns. *tenebrarum sedes* et domicilium mythol. in ultimo septemtrione, G. mythol. Heimath der Finsterniss.

pimenen, metá Vm. *obscurus fio*, *tenebresco*, G. finster l. verfinstert werden, kun pimenee luna eclipsin patitur.

pimián, mitá al. pimeennyn, ntyá Vm. idem.

pimennán, ntáá Vf. et pimentelen, nnellá Vfr. *obscuro*, *tenebro*, G. verfinstern.

pimitán, ttáá al. pimeytán, ttáá Vf. et pimittelen, tellá Vfr. idem, inde *occæco*, G. blind machen.

pimityš, ykſen Ns. *obscuratio*, tenebratio, occæcatio, G. Verfinsterung.

pimennyš, ykſen Ns. idem, it. *status obscurus*, inde *eclipsis* e. c. solis.

Pinko, ngon Na. *valde tensus* l. *adstrictus* e. c. funis, nervus, G. straff gespannt.

pingoitan, ttaa Vf. et pingoittelen, tella Vfr. *valde tendo* l. *adstringo* e. c. funem *extendo* l. distendo e. c. membra, G. straff spannen, ausdehnen, anstrengen, pingoita woimaſi vires intende, valide contende l. stude.

pingoitus, ukſen Ns. *tensio*, *extensio*, adstrictio, G. Ausspannung, Anstrengung.

pingoitin, ttimen Ns. *instrumentum extensionis*, tendicula, G. Spannhaken.

Pinnet, nteen Ns. *status* rei *vehementer compressæ*, *angustia*, *pressus*, inde *cruciatus*, G. Klemme, Presse, Druck, on pinteeſſá est compressus, páástán l. laſken pinteeſtá solvo constrictum, panen pinteeſeen l. pinteiſiin.

pinnistán, áá V. et pinnistelen, llá Vfr. *vehementer comprimo* l. *constringo*, duriter premo l. tracto, vexo, G. klemmen, pressen, drücken.

pinnen,

pinnen, eá V. idem, inde álá pinne noli contendere l. obniti.

pinniótys, ykſen Ns. *compressio, constrictio*, vexatio, G. das Klemmen.

Pinneus, ukſen Ns. *persona mythól.* filius *rou* Tapio.

Pinni, in al. pinna, an Ns. (Sv. pinne) *clavulus ligneus*, G. Pflock.

Pinnun, ntua al. pinnyn, ntyá Vm. 1. *induresco* ut argilla in sole, *obduresco* ut lignum, G. hart werden, sich verhärten, inde pintynyt pahuudesſa l. pahuuteen in malo inveteratus, it. 2. al. *viribus deficior*, consumor, G. schwach l. mager werden, pintunut lapſi infaus viribus confectus, hinc lehmá pintyy l. pintuu vacca lacte deficit (piinnyn).

Pino, on Ns. *strues* lignorum *ordinata*, G. Holzhaufen.

pinoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *struibus frequens* e. c. silva, G. voll Holzhaufen.

pinollinen, iſen Na. *struem habens*, ad struem pertinens, G. Holzhaufen habend, dazugehörig, it. pinollinen puita *tantum* ligni, ut strues ordinari possit, G. Holzstapel voll.

pinoan, ota V. *struem* lignorum *ordino* l. *exstruo*, in struem colloco, G. anhäufen, aufstapeln.

pinous, ukſen Ns. *struis ordinatio*, G. das Anhäufen.

pinotan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* ligna construantur, inde *exstruo*, G. häufen lassen.

pinotus, ukſen Ns. *constructio*, G. Anhäufung.

Pinſi, ſin Ns. *pistillum fabrorum* ferreum, G. Stampfeisen.

Pinta, nnan Ns. *superficies* l. *exterior pars* arboris l. ligni intra corticem, G. Oberfläche des Baums (pilta), pinta-lauta assis cui cortex adhæret, inde weden pinta superficies aquæ, it. fig. pidá pintaſi fortiter te gere l. defende, firmus sta.

pintainen, iſen Na. *ex superficie* arboris confectus, G. aus Oberfläche gemacht, it. fig. itſe-pintainen firmus stans, non cedens, *pervicax*, *contumax*, G. eigensinnig.

pintaiſuus, uuden Ns. non nisi in itſe-pintaiſuus *pervicacia*, contumacia, G. Eigensinn.

Pinteró, ón Ns. id. ac pantero.

Pio, on Ns. id. ac piwo.

Piparuuti, in Ns. (Sv. pepparrot) *cochlearia armoracia*, G. Meerrettig.

Pipi, in Na. *æger*, vulneratus, vox puerilis, G. krank.

Piplia, an Ns. (peregr.) *biblia sacra*, G. Bibel.

Pippa, pan al. pippu, pun Ns. *pipatus* gallinæ, G. das Pipen.

Pippuri, in Ns. (Sv. peppar) *piper*, G. Pfeffer.

Pira, an Ns. *fractum* quid, *minutum* spargendum, G. etwas Zerstreuetes.

piraan, rata al. piroan, rota V. *in minuta frangor* et insimul *spargor* l. *evolo* l. *exsilio*, G. zerstreuet werden, maito piroapi lac guttatim exstillat et dispergitur, jywát piraawat grana disseminantur it. al. *frango* et *fracta dispergo*, G. zerbrechend streuen.

piraelen l. pirailen l. piroilen, lla Vfr. idem.

pirahdan, htaa Vs. et pirahtelen, hdella Vfr. idem, de motu subito, piſara pirahti gutta subito exstillavit, evolavit, exsiluit, jywát pirahtawat grana celeriter disperguntur.

pirahutan l. pirautan, ttaa Vf. *facio ut* fracta minuta spargantur l. evolent l. exsiliant, G. zerstreuen lassen.

piroitan, ttaa Vf. et piroittelen, tella Vfr. idem, inde *spargo*, *dispergo*, minuta dissemino, conspergo e. c. guttas, G. zerstreuen, sprützen.

piroitus, ukſen Ns. minutiarum *dispersio*, G. das Zerstreuen.

Pirakka l. pirhakka, kan Na. 1. *vehemens*, *furibundus*, *obnitens* e. c. equus, G. kollrig, zügellos, it. 2. Sav. pirakka nauris rapa recens, haud marcida, G. frisch (piriá).

pirakkainen l. pirakainen, iſen Na. *nonnihil furibundus* et *obnitens*, G. ein wenig kollrig.

pirakoitſen, ita V. *furibundus sum*, *obnitor*, G. kollern.

Piriſen, ſtá V. *strideo* ut aqua guttatim effluens

effluens l. ut tabanus, G. zischen, summen.
piriná, án Ns. talis *stridor*, G. Gezische.
piristán, áá V. et piristelen, llá Vfr. talem *stridorem cieo*, G. Gezische erregen, it. al. *dispergo* quid, *spargo* l. *dissemino* minuta quævis ita ut crepitus levior oriatur, e. c. grana l. guttas aquæ, G. zerstreuen.
piristys, yksen Ns. *stridoris excitatio*, G. Gezischerregung, it. *dispersio*, G. Zerstreuung.
Piriá, án Na. *recens*, haud marcidus e. c. rapa, G. frisch (pirakka).
Piroitan, ttaa Vf. etc. vide sub pira.
Pirpa, an Ns. Sav. id. ac pirta, kaidet.
Pirppa, pan al. pirppo, pon Ns. id. ac kirppo.
Pirppula l. pirpula, an Ns. *nævus*, *macula* in cute, G. Hautflecken (pilpura).
Pirskun, ua Vm. *dispergor* ut aqua, *guttatim exstillo* l. evolo l. exsilio, G. versprützt werden.
pirskahdan, htaa Vs. idem. de motu subito.
pirskutan, ttaa Vf. et pirskuttelen, tella Vfr. *dispergo* e. c. guttas, grana, G. versprützen, zerstreuen.
pirskutus, tuksen Ns. *dispersio*, G. das Versprützen.
Pirstet, steen Ns. *assula* minor e. c. ligni, *schidia*, G. Splitter.
pirstá, án al. pirsta, an Ns. idem.
pirston, oa al. pirstán, áá V. *assulatim findo*, in assulas frango l. disseco e. c. lignum, G. zersplittern.
Pirta, rran al. pirto, rron Ns. *pecten textoris*, G. Weberkamm (pirpa, kaidet), al. dens l. radius pectinis.
Pirtti, tin Ns. *domus* l. *hypocaustum*, Finnorum habitaculum, G. Rauchstube, it. Abol. *balnearium*, G. Badstube (sauna), inde akka mence pirttiin uxor est partura, quod in balneo fieri solet, pirtti-ámmá obstetrix.
pirttinen, isen Ns. dim. idem.
pirtiket, kkeen Ns. *puerpera*, in balneario max. versans, G. Wöchnerinn.
pirtillinen, isen Na. *hypocaustum* l. *balneum habens*, G. Rauchstube l. Badstube habend, it. *quantum capit* hypocaustum l. balnearium.
Piru, un Ns. *cacodæmon mythol.* diabolus, G. Teufel, pirun hewoinen l. piika libellula, pirun paska assa fœtida, pirun purema morbus exanthematicus l. scabiosus.
pirulainen, isen N. *filius* l. *famulus* του piru, diabolus minor, G. Teufelchen.
Pisa, an al. pisama, man Ns. *pustula*, *papula* in cute, *lentigo*, impetigo, G. Hautflecken l. Bläschen.
pisainen l. pisamainen, isen Na. *pustulosus lentiginosus*, G. voll Hautflecken l. Bläschen.
Pisar, ren Ns. *gutta* aquæ, lacryma, G. Tropfen.
pisara, ran al. pisaret, reen Ns. idem.
pisarainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *guttis plenus*, G. voll Tropfen.
pisarran, rtaa Vf. et pisartelen, rrella Vfr. minutim *stillo*, *guttatim fluo*, roro, nonnihil pluo, G. tröpfeln.
pisaroitsen, ita al. piserrán, rtáá V. idem.
pisoan, sota al. pisaan, sata V. *stillare* l. *rorare incipio*, G. zu tröpfeln anfangen.
pisailen, lla al. pisoittelen, tella Vfr. idem, inde ai. id. ac pirskuttelen.
Pisin, immán Na. Superl. a pitká nec non Adv. id. ac pitkin quæ vide: pisin sormi, pisin-kitti motacilla flava.
Pisku, un N. *parvus*, *infantulus*, vox qua infantulos alloqui solent, G. klein, Kindchen.
piskuinen l. piskainen, isen Na. *parvulus*, *pusillus* e. c. infans, *exiguus* e. c. domus, tempus, G. klein.
piskaruinen l. piskuruinen l. piskarainen, isen Na. Carl. idem.
pisko, on Ns. *parvulum* quid, max. *gutta*, G. etwas Kleines, Tropfen.
piskun, ua al. piskaun, uta Vm. *guttatim stillo* l. *conspergor*, G. tröpfeln.
piskotan l. piskutan, ttaa Vf. et piskottelen l. piskuttelen, tella Vfr. *guttatim spargo* l. *dispergo*, scintillam *emitto*, grana *minutim dissemino*, G. tropfweise zerstreuen l. sprützen.

piskotus

piskotus l. piskutus, tuſsen Ns. *conspersio*, G. Zerstreuung.

piskautan l. piskahutan, ttaa Vf. *facio ut* dispergatur, G. zerstreuen lassen.

Piśma, an al. pismo, on Ns. Olon. id. ac piiśma.

— Piśpa, an Ns. (peregr.) *episcopus*, præsul sacerdotum, G. Bischof (püspa), piśpan kárájá visitatio episcopalis.

piśpallinen, iſen Na. *episcopalis*, G. bischöflich.

piśpaus, uden Ns. *dignitas episcopalis*, episcopatus, G. Bischofswürde.

— Piśśa, an Ns. (Sv. piss) *urina*, max. humana, G. Urin, al. kuſi.

piśśainen, iſen Na. *urinosus*, G. urinvoll, al. kuſinen.

piśśaan, śśata V. *mingo*, G. uriniren, al. kuſen.

piśśatan, ttaa al. piśśitán, ttáá Vf. *mictum promoveo*, G. uriniren lassen l. machen, inde piśśitán lasta infantem *ad mingendum colloco* l. duco.

piśśu, un Ns. *mictus*, G. Urinlassung, panen lapſen piśśullen.

— Piśtooli, in Ns. (Sv. pistol) *bombarda* minor, G. Pistole.

X Piśtán, áá V. et piśtelen, llá Vfr. 1. *pungo* e. c. acu, gladio, G. stechen, stecken, einstecken, inde piśtán śikaa suem cultro perpungens macto, piśtán miekan tuppeen gladium in vaginam *immitto*, piśtán ſeipään maahan palum humo *infigo*, piśtán ſormeni ſuuhun digitum in os *insero*, piśtán rahat arkkuun *ingero* in arcam, piśti itſenśá kátkyyn se clam subduxit qs. immisit in latebram, it. 2. *stimulo*, G. reizen, Schmerz erregen, ſana piśti minua vox me læsit, irritavit, hinc impers. kylkeáni piśtää latus meum *pleuritide laborat*, ſydámtá piśtää angit l. stimulat pectus, it. 3. piśtán rihtá segetem siccandam in nubilario *expono* l. *insero*, G. Getreide aufstecken, piśtán neuwoa consilium ineo, it. 4. *sufficiens sum*, G. zureichend l. hinlänglich seyn, ei piśtá haud sufficit, piśtääkö num est sufficiens, hinc piśtá tuo kortti chartulam aliam sufficientem l. debitam huic imponas.

piśto, on al. piśtet, een Ns. *punctio*, *punctus*, *immissio* e. c. gladii in vaginam, *insertio*, *stimulatio* l. irritatio, *stimulus* e. c. in pectore, segetis expositio l. strues in nubilario, consilii initio, G. Stich, Einsteckung, Reizung, piśto-tauti pleuritis, piśton-puu onopordum acanthium, piśto-puhet dictum mordax, ovis piśto riihesśá pars l. linea segetis siccandæ januæ nubilarii proxima, piśtet kirjaśśa punctum in libris.

piśtos, oksen al. piśtántö, unón Ns. idem, kortin piśtántö impositio chartulæ sufficientis.

piśtin, imen Ns. instrumentum pungens l. irritans, *stimulus*, G. Stachel.

piśtäyn, ytä Vm. *pungor* l. *stimulor*, G. gestochen l. gereizt werden, it. *inseror* l. *immittor*, G. eingesteckt werden, hinc Sav. *clam* mę *subduco* l. induco, piśtäyśin taloon subito in villam diverti.

Piśty, yn Ns. id. ac pyśty e. c. piśty-puu.

Pitaali, in Ns. (peregr.) Bibl. *lepra*, morbus, G. Krankheit des Aussatzes.

pitaalinen, iſen Na. *leprosus*, G. aussätzig.

Piti Intj. *vox irridendi* infortunio alterius, G. Ausruf der Schadenfreude, piti piti ſinullen.

pititän, ttää Vf. et pititelen, tellä Vfr. *dico* piti i. e. *infortunium* alterius *exprobro* l. ei-*irrideo*, G. Schadenfreude ausdrücken.

pitityś, tyksen Ns. talis *exprobratio* l. *irrisio*, G. dergl. Ausrufung.

Pitiket, kteen al. pitiäinen, iſen Ns. id. ac pilliktä.

Pitkä, än Na. Compar. pidempi l. pitempi (contr. pidee l. pitee), Superl. piſin rar. pitkin l. pitin *longus*, *prolixus*, *diutinus* e. c. tempus, G. lang, makaa pitkänä extensus jacet lasken pitkällemi l. pitkäkſeni extensus procumbo, aika tulee pitkäksi tempus fit mihi longum, tarde procedit, it. puhun pitkältä prolixe, diu loquor, pidemmältä prolixius, pitkin l. piſin (Adv.) *secundum longitudinem*, G. längs, längshin, käyn pitkin l. piſin tietä *juxta* l. *secundum* viam progredior, viam sequendo procedo, pidemmin l. pitemmin (Adv. Compar.) longius, it. in com-

compos. pitkäikäinen longævus, pitkäjalkainen longipes, pitkämatkainen longinquus, peregre veniens, pitkämielinen lentus ad iram, patiens, pitkäpiimäinen vide sub piimä, et s. p.

pitkäinen, iſen Na. *nonnihil longus*, G. etwas lang, it. Ns. *tonitrus*, G. Donner, pitkäinen pauhaa.

pituus, uuden Ns. *longitudo*, G. Länge, pituudelta qua longitudinem, it. *directio longitudinalis* e. c. viæ, G. Richtung längshin.

pituinen, iſen Na. *qua longitudinem* cui *æqualis*, G. von der Länge eines ⁊ ⁊, non nisi cum Genit. e. c. formen pituinen longitudine digiti, minun pituiſeni ejusdem atque ego longitudinis l. staturæ, it. Adv. pituiſin *secundum* longitudinem, G. längs, (pitkin), tietä pituiſin juxta l. secundum viam.

pitkällinen, iſen Na. *diuturnus* e. c. tempus, *tardus* e. c. homo, *prolixus*, G. lang, langsam.

pitkälliſyys, yyden Ns. *diuturnitas*, *tarditas*, nec non *prolixitas* e. c. in oratione, G. Langsamkeit.

pitkyrkäinen, iſen Na. *longitudinalis* e. c. directio, G. längshin gerichtet.

pitkyläinen, iſen Na. *oblongus*, G. länglich.

pitulainen, iſen Na. idem.

pitkyläiſyys, yyden al. pitulaiſuus, uuden Ns. *forma oblonga*, G. längliche Form.

pitket, een Ns. *prolongatio*, G. Verlängerung, työn pitkeekſi ad extendendum opus.

pitkitän, ttää Vf. *prolongo*, *extendo*, G. verlängern, pitkitän ſuheeni verba *continuo*, pitkitän aſian rem *protraho* l. tarde tracto, pitkittäwä tuuli ventus continuans, diutinus, haud varians, inde Adv. pitkittäin *secundum* longitudinem, G. längs (pitkin).

pitkäkſyn, yä V. *longum* esse *puto*, tædiosum *censeo* e. c. tempus, G. für lang l. langweilig halten.

pitäsyn, yä V. idem, it. al. ikäni pitkäsyy ætas mihi *fit longa*, longævus fio, G. lang werden.

pidennän l. piteunän, ntää Vf. *longiorem facio*, *prolongo*, extendo, inde *continuo* e. c. orationem, G. verlängern, ausdehnen.

pidennys, yksen Ns. *prolongatio*, continuatio, G. Verlängerung.

pidenen l. piteuen, detä al. pidennyn, nyä Vm. *longior fio*, accresco, G. länger werden, päiwä piteuee dies augetur qua longitudinem.

Pitnilkka, kan Ns. *pileolus* rusticorum, G. Bauermütze.

Pito Ns. pitoinen Na. vide sub pidän.

Pitſieri l. pitſeeri, in Ns. (peregr.) *sigillum*, signum, G. Siegel, it. *forma signatoria*, G. Petschaft.

pitſeraan l. pitſeeraan, rata V. *obsigno* e. c. litteras, sigillum imprimo, G. versiegeln.

Pituus Ns. pituinen Na. etc. vide sub pitkä.

Pitäjä, jän Ns. *parœcia* ecclesiastica *ruralis*, G. Kirchsprengel (pidäs).

Piukka, kan Na. Abol. *valde tensus* e. c. funis, *constrictus*, coarctatus, arctus, G. straff gespannt, eng, ſido piukkaan arcte constringe, inde *tenax* e. c. homo, *parcus* e. c. annona, G. knapp (niukka), piukasti arcte, parce, vix, it. Ns. *coarctatio*, *angustia*, G. Enge, Klemme, jouduin piukkaan in angustias incidi, rahan piukka penuria pecuniæ.

piukkainen, iſen al. piukkawa, wan Na. idem.

piuket, kken Ns. locus angustus, *angustia*, G. Spannung, Enge, on piukkeeſsa.

piukotan, ttaa V. *valide tendo* l. *adstringo*, *coarcto*, inde *vires intendo*, nec non quem *vexo* l. premo, G. straff spannen, anstrengen, klemmen.

piukotus, ukſen Ns. *adstrictio*, coarctatio, intensio, G. Spannung, Anstrengung.

Piuru, un Ns. Abol. *scirpus*, G. Schilf (kaiſila).

Piuttu, tun Na. *procax*, nasutus e. c. femina, G. naseweis.

Piuwi, in Ns. *ludi species* ope quinarum chartularum, G. eine Art Kartenspiel, työn piuwia.

Piwo, on Ns. *palma compressa*, *pugillus*, G. hohle Hand, Faust, Handvoll, umpipiwo *pugnus*, digitis in volam compressis, piwon ala palmus minor, piwon

ſilmä l. peſä medium volæ, piwon täyſi id. ac piwollinen.

piwollinen, iſen Na. *pugillaris* G. faustgross, it. Ns. *quantum capit* manus, *pugillus*, manipulus, nec non *palma* minor, G. Handvoll, Handbreite.

piwottain l. piwotteiſin prtcl. *manipulatim*, G. handvollweise.

piwoan, ota V. et piwoelen l. piwollen, lla Vfr. *manu tango* l. capio l. comprimo, G. mit der Hand fassen l. drücken, piwoan täteni pugnum facio.

piwarran, rtaa V. et piwartelen, rrella Vfr. Caj. idem.

Nb. Vocabula sequentia, pl. in fronte ferentia, peregrinæ sunt originis et max. Aboënsibus usitata e. c.

— Plaan, plaada V. (Sv. pläga) *soleo*, svesco, in usu est mihi, G. pflegen, gewohnt seyn (plään): præterit. plaaſin.

— Plaastari, in Ns. (Sv. plåster) *emplastrum*, G. Pflaster, weto-plaastari empl. attrahens, plaastarslehti alchemilla vulgaris (laastari).

— plaastaroitſen, ita V. *emplastro illino*, G. pflastern.

— Plaasti, in Ns. *intrita muralis*, massa calcis subacta in usum muralis operis, G. Mörtel.

plaastaan, tata V. ejusmodi *massa obduco* e. c. parietes, G. Mörtel auflegen.

— Pladi l. plati, din Ns. (Sv. blad) *folium* l. *pagina libri*, al. lati, kirjan lehti, nec non ſahan pladi *lamina* serræ, G. Blatt.

— Plakkari, in Ns. id. ac lakkari.

— Plankku, kun Ns. (Sv. planka) id. ac lankku, palkki.

— Pleikki, kin Ns. (Sv. bleke) *insolatio*, locus ubi lintea insolantur, G. Bleiche, liina on pleikiſſä l. pleikiſſä.

pleikkaan l. pleikaan, kata V. *insolo*, dealbo e. c. lintea, G. bleichen.

pleikku, un Ns. id. ac pleikki, al. *creta*, G. Kreide.

— Plokki l. plukki, kin Ns. (Sv. block) *trochlea* in navibus, G. Hissblock.

— Plootu l. plootta, tun Ns. (Sv. plåt) *lamina metallica*, G. Metallplatte, inde *numi species*, G. eine Art Münze, al. lootu.

plootutan, ttaa V. *laminis obduco* l. firmo, G. mit Platten beschlagen.

Plyijy, jyn Ns. (Sv. bly) *plumbum*, G. Blei, al. lyijy.

plyy, yyn Ns. idem, rar. inde plyy-hartſi plumbago, plyy-witta cerussa.

plyijyinen, iſen Na. *plumbeus*, G. bleiern, al. lyijyinen.

Pläkki, kin Ns. (Sv. bläck) *atramentum* scriptorium, G. Dinte, it. al. *lamina* ferrea, G. Blech.

Pläſi, in Ns. (Sv. bläs) *nota* frontis equinæ *alba*, G. weisser Stirnstreif.

Plätti, tin Ns. (Sv. plätt) *macula*, G. Fleck, it. al. *sclopus* surdus, ictus levior, G. Klatsch, it. Carl. *flagellum* curtum, G. Peitsche.

plättään, tätä V. *leviter ferio*, sclopum edo surdum, G. klatschen.

plättäys, yksen Ns. *ictus levis*, sclopus, G. das Klatschen.

Plään, pläädä V. id. ac plaan: præt. plääſin.

Poden, tea al. podin, tia V. pr. Sat. *doleo* ut vulnus, G. schmerzen, inde Sav. *ægroto*, morbo laboro, G. krank l. bettlägrig seyn, it. al. *morbo tentor*, languidus sum et morbosus, G. kränkeln: præt. poſin.

potilas, aan N. *ægrotans*, morbo laborans, G. ein Kranker, bettlägrig.

Pohahdan, htaa V. et pohahtelen, lla Vfr. *subito evolo* ut avis major, *erumpo* l. *exilio* cum strepitu, G. sausend hervorstürzen.

Pohatta, tan al. pohatto, ton Ns. *homo opulentus*, *elatus*, superbus, G. reicher aufgeblasener u. hochmüthiger Mann (puhotta).

pohakas, kkaan Na. *opulentus*, *inflatus*, superbus, inde *pereximius*, excellens, G. reich, aufgeblasen, stolz.

Pohdin, htimen Ns. *vannus*, G. Getreideschwinge.

pohdin, htia V. *vanno ventilo*, inde *concutio*, G. wannen, wurfeln, schütteln, pää pohtii caput tremit.

pohdan, htaa al. pohtaan, hdata V. idem.

pohtaelen, lla al. pohtelen, hdella Vfr. idem.

pohdet, hteen Ns. max. pl. pohteet *hordeum vilius* ex vanno decidens, G. schlechteres Getreide.

Pohja, an Ns. 1. *fundus* s. c. maris, fluvii, vasis, G. Boden, Grund, inde kengän pohja solea calcei, huoneen pohja fundamentum ædis, pään pohja pulvinus cephalicus dormientis, suowan pohja locus l. inferior pars acervi fœnarii, hinc pohjan ala area l. dimensio prati cui unus adstrui solet fœni acervus, it. 2. *septemtrio*, plaga cœli borealis, G. Nord, pohjastuuli aquilo, tuuli on pohjasta ventus ab aquilone flat, pohjastähti stella polaris, pohjan-maa regio borealis, bottnia.

pohjainen l. pohjoinen, isen Ns. dim. idem, inde *ventus* borealis, nec non *regio borealis*, G. Nordwind, der Norden.

pohjainen, isen Na. *ad fundum* pertinens, *in fundo* jacens e. c. radix, G. zum Boden gehörig, darin gelegen, it. *borealis*, septemtrionalis, G. nördlich, nordisch.

pohjalainen, isen N. *borealis* l. *bottniensis* homo, equus etc. G. Nordbewohner, bottnisch.

pohjallinen, isen Na. *fundum habens*, G. Boden habend.

pohjatoin, ttoman Na. car. *fundo carens*, inde *insatiabilis*, *inscrutabilis*, G. bodenlos, unersättlich, unergründlich.

pohjola l. pohjola, an Ns. *regio borealis*, bottnia cum lapponia, G. Nordland.

pohjukka, kan Ns. *texti species*, G. eine Art Gewebe, it. al. *fundus* maris, G. Meeresboden.

pohjaan, jata V. 1. *fundum* vasi l. soleam calceo *adapto*, G. mit Boden versehen, it. 2. al. *pessum eo* l. *ad fundum* pertingo, G. zum Boden gehen l. reichen, en pohjaa fundum haud attingo.

pohjastan, an V. Caj. *ad fundum pervenio* l. fundum *attingo*, G. zum Boden gelangen, it. pohjastaako an est *sufficiens*, G. zureichen, ei pohjasta haud *sufficit*.

pohjastun, un Vm. idem, inde *pervenio* l. *advenio* ad locum, G. wohin gelangen, pohjastun kylään, it. metsä pohjastui eteen silva *instar fundi occurrebat*, G. entgegenkommen.

Pohjet, hteen Ns. *sura* pedis tereta, G. Wade.

pohtio, on al. pohtia, an al. pohtioin, emen Ns. idem.

Pohturoitsen, ita V. *mutio*, *obmurmuro*, G. G. mucksen.

Pohmelo l. pohmilo, on Ns. *crapula*, G. Rausch, Schwindel vom Rausche.

Pohti, hdin l. htin Ns. Caj. *vehemens impetus* l. *impulsus*, impetuosus cursus, motus, labor, G. heftige Fahrt, Schuss (puhti), sitä pohtia tuli eo cursu advenit, pitää pohtinsa motum tenet, haud cessat.

pohtikas, kkaan Na. *impetu* vehementi *ductus*, *impetuosus*, vehemens e. c. homo, cursus, motus, G. heftig fahrend.

Pohwaan, wata V. pr. *ebullio* ut aqua per glaciem, *exundo*, G. aufsprudeln, pauschen, inde Sav. Carl. Ul. *effero me*, *glorior*, superbio, G. sich aufblähen, prahlen (kohwaan).

pohwaus, uksen Ns. *gloriatio* inanis, superbia, G. Prahlerei.

pohwa, an Na. *se efferens*, *inflatus*, glorians, G. sich aufblähend, prahlend.

pohwannet, nteen Ns. *ruptura glaciei*, per quam aqua exundat, inde *aqua exundans* l. ebulliens, G. aufsprudelndes Wasser, it. al. *crusta glaciei* inanis residua, G. hohle Eiskruste, it. *gloriatio* inanis, G. leere Prahlerei (kohwannes).

Poijes etc. vide poikki.

Poika, pojan l. rar. poijan Ns. 1. *natus* humanus *masculinus*, G. männliches Kind, poika-lapsi, inde *filius*, G. Sohn, kutsui poikaansa filium advocavit, poika-puoli privignus, it. *puer*, *adolescens*, G. Knabe, Jüngling, poika-mies vir nondum adultus al. vir cœlebs, it. 2. *pullus* avium, *catulus* ferarum, felis, leporis, cervi, sciuri etc. G. Brut, Junge, it. teen poikia natos progigno, de patre, sed Sav. natos pario, de matre.

poikainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *masculus* e. c. infans, G. männlich, it. filiis l. pueris l. pullis frequens.

poju, un al. poija, an Ns. *pucrulus*, *filiolus*, vox pueros blande alloquendi, G. Kindchen.

pojantin l. pojannin, ntimen Ns. Botn. *nepos*, G. Enkel, al. *privignus*, G. Stiefsohn.

poikamas,

poikamaš, maan l. poikamainen, iſen Na. *pueriliſ*, haud adultus, G. jugendlich, nicht erwachsen.

poikuus l. poikaiſuus, uuden Ns. ætas puerilis, *pueritia*, G. Knabenalter, Jugend, it. al. linnun poikuus *complexus pullorum* in uno nido exclusorum, G. alle Jungen eines Nestes.

poin l. pojin poikia V. *pullum pario*, gigno, max. de brutis, G. Jungen werfen, gebähren (ſaan l. teen poikia, ſynnyttän de homine).

poikimus, ukſen Ns. *partus*, G. das Gebähren.

po'itan, ttaa Vf. *partum promoveo*, ad pullum gignendum ago, G. zu gebähren bringen.

Poikki, (ken) al. poiki, (poijen) Na. defect. 1. *transversus*, *transversalis*, G. quer, inde 2. *fractus*, *disruptus*, G. abgebrochen, cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt adverbiascentes sc.

Nom. poikkiſtie via transversa ab alia divergens, poikki=puolin transversim, poikki=pako rima transversa poikki=puolinen transversus, poikki=puu lignum transversarium, it. ſauwa on poikki baculum est fractum, in duas partes abscissum, jalka menee poikki pes frangitur, murran poikki defringo in transversum, inde juokſee tien poikki currit *trans* viam, G. quer über, tynnän pellon poikki l. poikki peltoa aro per transversum.

Allat. rar. panen poikkellenſa *transverſim* pono, G. quer über, in die Quere, tynnän poikkellen.

Adess. rar. makaa poikkallanſa *transverse* jacet, G. quer über, in der Quere.

Iness. poikkeſſa l. poijeſſa, contr. poiſſa, poikes, poijes, poiſ, in *statu diffracto* l. *disrupto*, G. im abgebrochenen Zustand, unde absentiæ involvit sensum et Lat. *ab-* G. weg, exprimit e. c. iſä on poikeſſa l. poijeſſa l. poiſa l. poiſ pater est foris, abest, deest, onko ſinun l. ſinulta mitäkään poiſa num tibi quid deest l. deperditum; ei ſyötyä poiſa ole manducatum non est deperditum.

Fact. poijes l. poiſ (pro poijekſi?) exprimit motum in locum absentem nec non Lat. *ab- de-* G. weg-, ab- e. c. otan poiſ absumo, desumo, murran poiſ defringo, laſken poijes demitto, panen poijes depono, heitän poiſ abjicio.

poikes, kkeen Ns. defect. directio *transversa*, G. quere Richtung, poikes=puolin transverse, poikes=puolinen transversus, panen poikkeellenſa transverse pono, on poikkeella est transversa, it. on poikkeeſſa abest, G. weg: ceteri Cass. haud occurrunt.

poikein l. poikkein, kkemen Na. 1. *transverſus*, transversarius e. c. tignus, G. quer, querliegend, it. 2. max. *diffractus*, *disruptus* e. c. baculum, brachium, culter, G. abgebrochen.

poikittain l. poikettain prtcl. *transverse*, G. quer, makaa poikittain.

poikkean, keta V. et poikke'eten l. poikkeilen, lla Vfr. *transverse declino* l. *discedo*, G. querab gehen, abweichen, poikkeen tieltä tylään a via diverto in pagum, poikkeepi minuſta a me abiit l. decedit, älä poikee laiſta a lege ne aberres l. discedas.

poikkeus l. poikkeemus, ukſen Ns. *discessio*, *diversio*, declinatio, G. Abweichung.

poikilet, een Ns. *fragile quid* e. c. radix arboris putris, G. etwas Gebrechliches.

poiſtan, aa V. et poiſtelen, lla Vfr. (a poiſ) *abigo*, *depello*, nec non *averto*, abstineo quem, averruncо, G. wegtreiben, abwenden.

Poimin, in al. poimen, en V. 1. digitis *rugo* l. *plico*, plicas facio, G. falten, in Falten zusammenlegen, poimin hametta togæ plicas adsuo, poimen werkkoa rete siccandum complico l. plicatim compono, inde 2. *carpo* e. c. baccas, carpens l. *carptim colligo* e. c. lapillos, G. pflücken, pflückend sammeln.

poimu, un Ns. *plica*, *plicatura*, ruga, G. Falte, poimu=lehti alchemilla vulgaris, it. marjan poimu *carptura* baccarum, G. das Pflücken.

poimuinen, iſen Na. *plicatus* l. plicas habens, *rugoſus*, G. faltig, it. al. Ns. *corbula* l. vasculum in quo carptum colligitur; G. Korb zum Beerenpflücken.

poimiuki

poiminki l. poiminki, ngin Ns. *corbula* carpendo utilis, G. Korb zum Pflücken.

poimehdan, htaa Vs. et poimetteleu l. poimittelen, tella Vfr. qs. vestigia carpo i. e. *tolutim* l. qs. carptim *incedo*, levi pede curro, käyn poimittelen, G. trippelnd gehen.

× Poiš, poiſa, poištan etc. vide poikki.

Poketoin, ttoman Na. car. Botn. *ineptus*, *inhabilis*, G. ungeschickt.

Poko l. pokko, kon Ns. *dolor* e. c. capitis, G. Schmerz, Wehe, inde al. id. ac pakko.

pokotan, ttaa V. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde päätäni pokottaa caput dolore afficitur, dolet, G. schmerzen, it. al. id. ac pakotan.

Polaſin, imen Ns. Ul. *paxillus* osseus, quo rangifer vectorius rhedæ adjungitur, G. Pflock beim Anspann des Rennthiers.

× Poljen l. polen, lkea V. *pede calco*, *conculco*, pede deprimo ut textor insilia, G. treten, kukko polkee kanaa gallus init gallinam, inde *opprimo*, *vilipendo*, G. niedertreten, unterdrücken, gering schätzen, polkee kauppaa merces vituperat, rejicit, vilipendit, älä köyhää polje pauperem ne deprimas nec contemnas.

polkelen, ljella al. poljeskelen, lla Vfr. idem.

polkuri, in Ns. *conculcator*, *oppressor*, G. Treter, Niedertreter.

poljin l. polin, lkimen Ns. res calcanda, e. c. *insile* textorum, *assula* in decipulis ferarum, pede movenda, nec non *res vituperata* l. vilipendenda, G. etwas Niederzutretendes, Webertritt etc.

polkuin l. poluin, lkumen Ns. idem, max. assula in decipulis, pl. polkumet *gradus* e. c. scalarum, G. Treppenstufe.

polku, lun l. lwun al. polko, lon l. lwon Ns. *semita* pedibus trita, *via pedestris*, G. Fusssteig, it. *res* pede *calcari solita*, nullius pretii, flocci habenda, G. etwas Geringgeschätztes, pitää polkuna nauci censet, vilipendit, hinc menee poluſta in vanum recedit, nihilum valet.

polkuinen, iſen Ns. dim. idem, inde *portula* angusta, G. enger Eingang, nec non pl. polkuiſet id. ac polkumet, it. Na. *semitis frequens* e. c. silva, G. voll Fusssteige.

Polliſtan, aa V. et polliſtelen, lla Vfr. id. ac pulliſtan.

polliſtun, ua Vm. id. ac pulliſtun.

Polo, on al. pola, an Na. *hamus piscarius* perticæ stabili adfixus, G. an einem Pfahl befestigte Angel, it. al. *signum* aquæ *supernatans*, hamis et retibus adjungi solitum, G. Floss bei Angeln und Netzen.

Polo, on Na. et usitatius poloinen, iſen Na. dim. *miser*, *misellus*, G. armselig, woi ſinua poloiſta væ tibi infelici.

Poliſta, an Carl. l. poliſtu, un Sav. Ns. *tegumentum rhedæ* ex corio, G. Schlittendecke.

Poliſtari l. poliſteri, in Ns. (Sv. bolster) *pulvinus*, *culcita* longa, plumis l. fœno ſarta, G. Polster.

Poltan, ttaa V. et polttelen, ltella Vfr. *uro*, *comburo*, *cremo*, G. brennen, in Brand setzen, inde poltan wiinaa vinum combustum coquo, poltan tupakkaa tabaci fumum sugo, pakkainen polttaa frigus urit l. lædit, watſa polttaa venter colica laborat. ×

poltto, lton Ns. *ustio*, *crematio*, G. das Brennen, poltto-puu lignum cremiale, cremia, wiinan poltto coctio vini, watſan poltto colica, poltto-tauti febris.

poltet, ltteen Ns. idem, inde febris ardens.

poltin, ttimen Ns. *urendi instrumentum*, G. Brennwerkzeug, max. in compos. e. c. poltin-ora l. -rauta cauterium, terebra urens.

polttama, man Ns. pr. *ustum quid*, G. etwas Gebranntes, inde putken polttama tumor puruleutus, pustula.

polttajainen l. polttiainen, iſen Ns. Botn. *urtica urens*, G. Brennnessel, it. Ul. *culex* pulicaris, dolorem urentem excitans, G. Mückenart.

polttainen l. polttoinen, iſen Na. idem.

Polwi, wen Ns. 1. *genu*, G. Knie, polwi-luu l. -lumpio patella in genu, polwi-kiwerrin l. polwen kiwerryš poples, polwi-rihma genuale, inde 2. *flexura*, G. Biegung, polwi-juuri radix flexa, oljen polwi geniculum, hinc *nodus* in re longiore, max. *gradus generationis*, G. Knoten, Absatz, Verwandschaftsglied, polwi-luku

wiluku genealogia, supputatio graduum, polwi-polwelta per generationes, G. Menschenalter, tulewa polwi generatio post nos futura, hinc meidän polwenamme nostro ævo, ei polwenanſa numquam, pyſyy mies-polwen per ætatem viri manet, it. §. paha-polwi epiteth. mythol. cacodæmoni tribui solitum, woi paha-polwi.

polwittain prtcl. *geniculatim*, per generationes, G. gliedweise.

polwuinen, iſen Na. longitudine *genu æquans*, G. von der Höhe des Knies, polwuinen polka puer tam longus ut genu aliorum attingat, it. al. *per ævum durans*, sempiternus, G. durch Menschenalter dauernd, polwuinen puoliſo, koto.

polus l. polustus, ukſen Ns. *genuale*, fascia tibialis, G. Knieband.

Pomiſen, sta al. pomiloitſen, ita V. *mussito*, verba profero obscura l. aliis ignota, G. undeutlich sprechen, murmeln.

Ponka, ngan Ns. *tuguriolum* ex cortice pini, *casa* vilis, G. Hütte.

Ponnistan, aa V. et ponnistelen, lla Vfr. *pede premo, recalcitro*, obnitor, obluctor, G. die Füsse anstemmen, entgegen streben, sich anstrengen, käypi ponnistelee gressibus ambulat gravibus, inde *magna vi* quid *ago*, puhuu ponnistelee, it. ponnistan jousta arcum *tendo*, G. spannen.

ponnistus l. ponnistelemus, ukſen Ns. *calcitratio, obluctatio*, G. das Anstemmen der Füsse, Widerstrebung, it. joutſen ponnistus *intensio* arcus, G. Spannung.

Ponno, on Na. id. ac polo l. poloinen.

ponnotoin, ttoman Na. car. *immodicus*, vehemens e. c. ventus, G. heftig.

Ponſi, nnen Ns. *capitulum* l. *globulus* in manubrio securis l. flagelli, G. Knopf, luſikan ponſi scapus cochlearis, nuolen ponſi pars crassior sagittæ.

Ponta, nnan Ns. *fascia, ligamen*, G. Binde, kaula-ponta monile, hatun ponta.

Pookstawi, in Ns. id. ac puostawi.

Popotan, ttaa V. id. ac puputan.

Poppo, pon Ns. *magus*, vulnera modo magico sanans, G. Zauberarzt.

Populi, in Ns. Carl. *inquilinus*, G. Einhäusler (loiſi).

Pora, an Ns. *clamor, vociferatio*, ploratus ejulans, ejulatus, G. Geschrei, klägliches Gebrülle.

poru, un al. porina, an Ns. idem.

poraan l. porajan, rata V. *vociferor*, rauce clamo, ejulo, G. schreien, kläglich brüllen, it. al. (Sv. båra) poraan liwiä lapides *terebro* et ope pulveris pyrii in particulas *divello*, G. Steine durchbohren u. sprengen.

porahdan, htaa Vs. idem, de sono subito, it. al. id. ac pirahdan.

poriſen, sta V. idem, de sono continuo.

porautan l. porahutan, ttaa Vf. *clamorem cieo*, G. Geschrei erregen, it. al. §. a-jan porautan temere vehor.

porutan, ttaa Vf. *facio ut* quis clamet, cogo ad vociferandum, G. zu schreien bringen.

porutus, tukſen Ns. *coactio ad* vociferandum, G. Bringung zu schreien.

Poret, eet Ns. *bullula* ex aqua emergens, G. Wasserbläschen, e. c. kalan poreet, airon poreet, inde poreh-weſi aqua ebulliens e. c. per glaciem.

poriſen, sta V. *ebullio* ut bullulæ aquæ, inde *leviter strepo*, G. blasen werfen, sprudeln, ſammakko poriſee.

poristan, aa Vf. *bullulas cieo*, inde *strepitum excito*, G. sprudeln machen.

Porho, on Ns. Nyl. cyprinus *ballerus*, G. Schwope.

Pori, in Ns. nomen oppidi *Björneborg*, al. porin-kaupunki.

Porkka, kan Ns. *contus capitatus*, pertica l. baculum capitulo ornatum, e. c. quo aquam movent piscatores, G. Stecken mit einem Knopf am Ende, ſukſen porkka, it. *tuber* l. struma e. c. in gutture equi, morbus, G. Halsbeule, porkka kurkuſſa.

porkkaan, kata V. tali *conto moveo* aquam l. *promoveo* navigium, ope baculi capitati ago, G. mit dergl. Stecken stossen.

porkkoan, kota V. idem, it. Sav. porſas porkkoapi id. ac peristaa.

Porkkana, nan Ns. *rapæ* varietas *oblonga*, G. läng-

G. längliche Rübe (moiſiainen), al. *staphylinus* l. daucus carota, G. Möhre.

Porko, rwon Ns. nomen oppidi *Borgå*, al. porwon kaupunki.

Pormeſtari, in Ns. (Sv. Borgmåstare) *consul*, G. Bürgermeister.

Poro, ron Ns. 1. Caj. Ul. *rangifer* l. cervus tarandus max. cicur, G. Rennthier, it. 2. al. *cinis calidus*, G. heisse Asche, **poro-kakku** panis in cinere coctus, hinc tuhwan poro *spodium*, juoman poro *fæx* cerevisiæ sidens, lastun poro *rudus*, ſahan poro *scobs* l. serrago, raukeepi porokſi in pulverem redigitur, G. grober Staub, Grus, Schutt, it. 3. *dolor* e. c. dentis, capitis, G. Schmerz, Wehe, it. 4. *opus informe* l. ineptum, G. grobe Arbeit, e. c. poro-ſeppä faber imperitus, poro-työ opus infabre confectum.

poroinen, iſen Na. *spodio plenus*, *ruderatus*, fæculentus, pulverulentus, G. voller Staub l. Schutt l. Grus.

porokas, kkaan Na. idem, inde Ns. *panis in cinere* calido coctus, G. in heisser Asche gebratenes Brod (poro-kakku).

porotan, ttaa V. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde päätäni porottaa caput meum dolore laborat, dolet, it. al. *infabre* quid *ago*, G. grob l. ungeschickt thun, e. c. ajan porotan, teen porotan.

porotus, ukſen Ns. *doloris excitatio*, *dolor*, G. Schmerz, pään porotus, it. al. *inepta* rei *gestio*, G. ungeschicktes Thun.

porotutan, ttaa Vf. *facio ut* doleat, G. zu schmerzen bringen, päätäni porotuttaa.

Porras, rtaan Ns. *ponticulus*, pons minor, G. schmale Brücke, Steg, inde aitan porras poticulus l. schala ante horreum, ſammakon porras filix mas.

portainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ponticulis frequens*, G. voller Brücken.

porrastan, aa V. *ponticulos pono* l. sterno e. c. in via, ponticulis orno e. c. amnem, G. mit Brücken versehen.

porrastus, ukſen Ns. *ponticuli exstructio*, G. Brückenbauung.

Porſas, aan Ns. *porcus*, porcellus, G. Ferkel.

porſainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *porcis frequens*, G. ferkelreich.

porſaallinen, iſen Na. *porcos habens*, G. Ferkel habend.

porſin, ia V. *porcos pario*, G. ferkeln.

Porſka, an Ns. id. ac porkka.

Porſkun, na V. *coaxo* ut rana, G. quacken.

Porſto, on Ns. (Sv. förſtuga) *vestibulum*, G. Vorhaus (eſi-huonet).

porſtua, an al. porſtupa, wan Ns. idem.

Portti, tin Ns. (Sv. port) *porta*, G. Pforte.

Portto, ton Ns. *meretrix*, prostibulum, G. Hure.

porttonainen, iſen Na. *spurius*, nothus, G. unehelich.

Poru Ns. porutan Vf. vide sub poro.

Porwari, in Ns. (Sv. borgare) incola urbis, juris oppidani, municeps, G. Bürger.

Poſahdan, htaa Vs. *cum strepitu* subito aquam *agito* ut piscis major, *strepens prorno*, G. sausend forteilen.

poſahdus l. poſaus, ukſen Ns. talis *strepitus*, G. dergl. Gesäusel.

poſuan, uta V. *strepitum cieo* in aqua, G. Gesäusel erregen.

poſautan l. poſutan, ttaa Vf. idem.

poſutus, tukſen Ns. *strepitus excitatio*, G. Gesäuselerregen.

Poski, ken Ns. *gena*, *mala* ad utramque partem nasi, G. Wange, inde *latus utrimque*, G. Seite, wenheen poski laiva navigii, poski-kammari camera lateralis, poski-luut ossa ad latus arcus jaculatorii, on tien poskella est ad latus viæ, juxta viam, meni tien poskelle.

poskeinen, iſen Na. *ad latus situs*, e. c. domus ad latus alius exstructa, loramentum capistri ad maxillas equi, G. an der Seite gelegen.

Poskiekka, kan Ns. Carl. id. ac porstua.

Poskukka, kan Ns. *manilla major* in rete, G. grobe Netzmasche.

Poſſakka, kan Ns. Carl. *opus diurnum*, G. Tageverk, teen poſſakkaa.

Posti, in Ns. (peregr.) *cursus* l. *tabellarius publicus*, inde *nuntius*, nec non *excubitor* militaris, G. Post.

Potaatti, tin al. potietti, tin Ns. (peregr.) *solanum*

solanum tuberosum, G. Kartoffel (potatoes).

Potiſen, ſta V. *rauce ebullio* ut puls fervida, *mussito*, G. dumpf tönen, murmeln.

potina, an Ns. *sonus* pultis ebullientis l. oris *mussitantis*, G. Gemurmel.

Potka, an Ns. *genu* bouum, G. Knie, al. id. ac koipi.

potkaiſen, ſta V. *subito calcitro*, *pede peto* l. *ferio* ut equus, pedem supplodo, G. mit dem Fusse stossen, ausschlagen.

potkahdan, htaa Vs. *parum calcitro*, G. hastig ausschlagen.

potkin, ia V. *calcitro*, *pede ferio*, de actu continuo, G. mit den Füssen ausschlagen.

potko, on Ns. *calcitratus*, inde *res calcitranda* l. pede ferienda, G. das Stossen mit den Füssen, Fusstoss.

potkitan, ttaa Vf. *facio ut* calcitret l. calcitretur, G. zum Ausschlagen bringen.

potkotan, ttaa V. pedes pando qs. paudiculans, *pedibus peto* l. *innitor*, G. mit den Füssen entgegensperren.

potkotus, uksen Ns. talis *petitio* l. *innixus* ope pedum, inde *res* pedibus petenda, G. Entgegensperrung der Füsse.

Potku, un Ns. *retis species* cum maculis minoribus, G. Netzart.

potken, ea V. Sav. *rete* in mare *demitto*, G. Netz auswerfen.

Pottu, tun al. potti, tin Ns. (Sv. potta) *fidella* max. vitrea, G. Flasche, Topf.

Potus, uksen max. pl. potukset al. potuusi, in pl. potuusit Ns. *loramenta resistentia* ne traha calces equi attingat, G. Riemen den Schlitten vom Pferde abzuhalten.

Pouhannet, nteen Ns. *glaciei congeries* soluta, G. Eisgrus (kohwa).

Poukka, kan Ns. *impetus vehemens*, *necessitas premens* l. urgens, G. heftiger Angriff, eilender Lauf, Noth, annan l. näytän poukkaa vi premo ad motum accelerandum, olen poukassa necessitate urgeor, vi premor.

poukko, kon al. poukku, kun Ns. idem, inde tuli-poukko scintilla ex igne resiliens, G. Funke.

poukkoan, kota al. poukkaan, kata V. *vehementer curro*, *citatim feror*, salio, resilio, G. heftig laufen l. springen.

poukkous l. poukkaus, uksen Ns. *cursus* l. saltus *vehemens*, G. heftiger Sprung.

poukahdan, htaa Vs. *subito feror* l. resilio ut sagitta repercussa, G. heftig springen.

poukahdus, uksen Ns. talis *motus subitus*, G. heftiger Sprung.

poukotan l. poukutan, ttaa Vf. et poukottelen, tella Vfr. *facio ut* vi feratur l. resiliat, ad motum vehementem urgeo, *valde accelero*, inde *vi cogo*, violenter urgeo l. tracto quem, G. zu heftigem Sprunge bringen, beschleunigen, gewaltsam nöthigen.

poukotus l. poukutus, tuksen Ns. *talis coactio* ad cursum, G. Beschleunigung, Nöthigung.

Pouta, dan Ns. *serenitas* cœli *æstiva*, *tempestas sicca*, G. trocknes Wetter, Dürre, pouta-wuosi annus cœli serenitate insignis, pouta-haukka falco milvus, it. al. §. id. ac poukka e. c. näytän poutaa.

poutainen, isen Na. *serenus* l. *siccus* e. c. aër, dies, G. trocken, heiter.

poudin, tia V. *æstu sicco*, defectu pluviæ lædo, G. verdörren l. verletzen wie Dürre, poutiwa pelto ager apricus et aridus, segeti facile nocens.

pouditteleu, tella Vfr. idem, inde calore vexo.

pouditun, ttua Vm. *æstu* solis *uror*, defectu pluviæ lædor, G. durch Dürre verletzt werden.

Powi, wen Ns. *sinus*, locus inter indusium et pectus, G. Busen, panen poweeni.

poweilen, lla V. *contrecto sinum*, manu attingo mammas, G. den Busen mit der Hand berühren.

Nb. De sequentibus a pr incipientibus vocabulis valet quod de initialibus pl supra pag. 73 diximus.

Praasu, un Ns. (Sv. brasa) *strues* ligni *flagrans*, G. Feuerflamme.

Prami, in al. pramia, an Na. (Goth. bram) *pompam amans*, fastosus, *splendore* l. elegantia

elegantia *superbus*, G. prachtliebend u. stolz (ramia).

prameus l. pramius, uden Ns. *fastus*, pompæ studium, superbia, G. Prachtliebe und Stolz.

pramaan, mata V. *superbe* l. elate *me gero*, *superbio*, inde *jacto*, glorior, G. stolziren, prahlen.

pramaelen l. pramelen, lla Vfr. idem.

Preiwi, win Ns. (Sv. bref) *litteræ*, epistola, G. Brief.

Pärskun Priiskun, ua Vm. *guttatim dispergor*, *exsilio* ut scintilla, G. spritzen.

priiskaun, uta Vm. *semel dispergor* l. exsilio, G. hastig spritzen.

priiskaus, ukſen Ns. *guttæ dispersio*, inde *gutta* dispersa, G. das Spritzen, Tropfen.

priisko, on Ns. *gutta exsiliens*, G. gespritzter Tropfen.

priiskotan l. priiskutan, ttaa Vf. et priiskottelen l. priiskuttelen, tella Vfr. *guttas dispergo*, guttatim l. *minutim dissemino* l. conspergo, G. spritzen machen.

priiskotus, ukſen Ns. *dispersio* guttarum l. minutiarum, G. das Spritzenmachen.

Prikku, kun Ns. (Sv. prick) *punctum*, G. Punkt, Fleckchen, it. (Sv. bricka) *latro lusorius*, G. Bretstein, Bricke.

Prinſi, in Ns. (Sv. prins) *princeps*, G. Prinz.

Priski, in Ns. (Sv. brisk) *fibula pectoralis*, G. Brustschnalle, it. Na. (Sv. frisk) *sanus*, vegetus, G. frisch, rasch.

Profeſſori, in Ns. *professor*.

Profeta l. prohweta, an Ns. (peregr.) *propheta*.

Prokenen, proeta V. Botn. *revalesco*, G. genesen, ſairas prokenee.

Prostina, an Ns. *linteum crassius*, al. *vestis lintea* exterior, G. grobe Leinwand, Ueberrock von dergl. Zeuge.

prostinainen, iſen Na. *ex tali linteo* confectus, G. aus grober Leinwand gemacht.

Prouwa, an Ns. (Sv. fru) *uxor honoratior*, G. Frau, al. frouwa l. rouwa.

Prowasti, in Ns. (Sv. prost, provest) *præpositus* clericorum, G. Probst.

Prunti, tin Ns. (Sv. sprund) *operculum* e. c. dolii, G. Spund.

Pruukki l. pruuki, kin Ns. (Sv. bruk) *officina metallica*, ustrina, G. Eisenfabrike, paperi-pruukki fabrica chartaria, tiili-pruukki lateraria, pellon pruukki *cultura* agri, G. Ackerbau, muuri-pruukki *intrita* muralis, G. Mörtel, it. agendi *mos*, vivendi *modus* solitus, *cultus* e. c. vestium, usus, G. Gebrauch.

pruukkaan l. pruukaan, kata V. (Sv. bruka) in more est mihi, *soleo*, mos est meus, G. gebrauchen, pflegen, pruukkaan ſanoa solitus sum dicere, it. *utor* e. c. veste, *usurpo*, *colo* e. c. agrum, G. benutzen, bauen, al. ruukkaan.

pruukkaus, ukſen Ns. *mos*, *usus*, G. Gebrauch.

Pruuni, in Na. (Sv. brun) colore *fuscus* l. badius, G. braun, al. ruskia.

Pruustinna, an Ns. (Sv. prostinna) *uxor præpositi*, G. Probstinn.

Pryhti, in Ns. *consistentia* rei, G. Standhaltung, Bestand, pitää pryhtinſä firmus stat l. consistit, haud cedit.

Prykään, kätä V. (Sv. brygga) cerevisiam *coquo* l. *apparo*, G. brauen, al. panen olutta.

pryky, yn al. pryki, in al. prykäys, yhſen Ns. *coctio* cerevisiæ, G. das Brauen, al. oluen pano.

prykäri, in Ns. (Sv. bryggare) *coctor* cerevisiæ, G. Brauer.

Präikkä, kän al. präiskä, än Ns. *crepitaculum*, G. Schnarre (räikkä).

präikkään, kätä al. präiskään, kätä V. *crepito*, crepitum edo, G. schnarren.

präiskytän, ttää Vf. *crepitum cieo*, G. schnarren machen, al. id. ac priiskutan.

Präntti, tin Ns. (Sv. prånt) *typographia*, officina typographica, G. Buchdruckerei, it. *stilus*, typus impressorius, G. Buchdruck, pienta präntti litteræ minutæ.

präntään, tätä V. *imprimo* ut typographus, typis excudo, G. drucken.

präntäys, yhſen Ns. *impressio*, G. das Drucken.

präntäri, in Ns. *impressor*, G. Drucker.

Pudas, putaan Ns. *sinus amnis*, G. Flussbucht,

bucht, Flussarm, al. *locus* amnis *angustior* et rapidior, G. Flussenge, al. *scaturigo* unde oritur rivus, G. Flussquelle.

Pudistan, aa V. et pudistelen, lla Vfr. *quasso* l. *agito* tremulum quid, *conoutio* e. c. stipulas ut frumentum in triturando decidat, *jacto* e. c. saccum ut farina exeat, *excutio* e. c. arenam, G. schütteln. ausschütteln, rütteln.

pudistus, ukſen Ns. talis *concussio* l. *excussio*, G. Schüttelung.

pudistun, ua Vm. *quassor*, *jactor*, concutior ut saccus, excutior ut farina, G. geschüttelt werden.

pudistutan, ttaa Vf. *facio ut* quid quassetur, tremefacio, G. schütteln lassen, wilustauti pudistuttaa.

Puen l. pujen, pukea V. *induo* e. c. vestes, *amicio*, vestio, G. kleiden, ankleiden, oppos. riisun.

pueskelen, lla Vfr. idem.

puku, pu'un l. puwun Ns. *indumentum*, *amictus*, vestimentum, G. Kleidung.

pukuin l. puwuin, kumen Ns. idem.

puet, pukeen Ns. idem, max. pl. on pukeissa est vestitus.

puetan l. pujetan, ttaa Vf. et puettelen, tella Vfr. *vestes* cui *impono*, G. jemanden kleiden l. ankleiden, inde *per foramen* quid *transmitto* (ut caput per foramen indusii), *insero* l. *immitto* e. c. filum in foramen acus, *penetro* qs. serpendo, G. hineinstecken, wohin eindringen, durchdringen, durchschlüpfen.

puetus, ukſen Ns. *vestium impositio*, G. Ankleidung, inde *transmissio* per foramen, *immissio*, *penetratio*, G. das Einstecken l. Durchdringen.

Puhallan, ltaa V. et puhaltelen, llella Vfr. *flo* ut ventus, *spiro*, G. blasen (puhun), puhallan walkiata l. klasia ope flatus ignem accendo l. vasa vitrea formo, puhallan pilliä tibia cano, inde fig. weri puhaltaa suonesta sanguis ex vena vehementer effluit.

puhallus, ukſen Ns. *flatus*, G. das Blasen.

puhallun, ltua Vm. vento *perflatus fio*, inde *in vento* l. aëre *siccor* ut vestis l. fœnum, G. durchgeblasen werden.

Puhdas, htaan Na. *purus*, haud mixtus, *mundus*, haud fœdus, inde *vacuus*, innoxius, G. rein.

puhtaus, uden Ns. *puritas*, *munditia*, G. Reinigkeit.

puhtaallinen, iſen Na. *munditiei studiosus*, G. reinlich.

puhtaalliſuus, uuden Ns. *studium munditiei*, G. Reinlichkeit.

puhdistan, aa V. et puhdistelen, lla Vfr. *purum reddo*, *mundo*, purgo, lavo, G. reinigen.

puhdin, htia V. et puhdastelen, lla Vfr. idem.

puhdistus, ukſen Ns. *mundandi actus*, purgatio, G. Reinigung.

puhdastin, imen Ns. *purgamentum*, purgans res, G. Reinigungsmittel.

puhdistun, ua Vm. *purus* l. *mundus fio*, purgor, G. rein werden.

puhtukainen, iſen Na. rar. *nonnihil mundus* l. munditiei studiosus, G. etwas reinlich.

Puhdet, hteen Ns. *tempus* vigiliæ *antelucanum*, G. Zeit des Wachens vor Tagesanbruch, Frühstunde, it. Ul. aamupuhdet tempus ante diluculum, iltapuhdet post crepusculum.

puhteinen, iſen Na. *antelucanus* e. c. tempus, valde matutinus e. c. opus, G. zur Frühstunde gehörig.

Puhet, een Ns. etc. vide sub puhun.

Puhka, han Ns. *anhelatio vehemens*, inde *labor vehemens* anhelationem movens, G. heftiges Athemholen, mühsame Arbeit, olen puhassa vehementer urgeor, it. al. Na. *inflatus*, superbus e. c. homo, G. aufgeblasen.

puhku, hun Ns. idem, sed cujus non nisi Inf. occurrit e. c. yhtä puhkua una anhelatione i. e. sine requie l. intervallo, sine pausa, continue, juoksen yhtä puhkua.

puhkaan, hata V. *anhelo*, vehementer laboro, G. heftig athmen l. arbeiten, stöhnen, it. al. *labore cesso* et quiesco, G. Athem schöpfen, ausruhen.

puhin, hkia al. puhun l. puhwun, hkua V. *anhelo, spiro*, efflo, G. athmen, schnaufen, puhkii l. puhkuu wihaſſa ira fremit.

Puhki prtcl. *in statu perforato* l. hiante, G. durchlöchert, durchbohrt, maha on puhki venter est disruptus, houſut polwelsta puhki braccæ ad genu laceræ, inde involvit Lat. *per-* G. durch- e. c. löi naulalla pään puhki caput clavo perforavit, puhuu puhki korwani per aures spirat.

puhkean, hjeta V. *perforatus fio, aperior, disrumpor*, G. durchlöchert werden, bersten, platzen, ausbrechen, ajos puhkeepi apostema se aperit, maha puhkeapi venter disrumpitur, ſiemen l. lehti puhkeepi semen progerminat, frons pullulat, weſi puhkeſi juokſemaan aqua erupit, puhkean puhumaan erumpo in verba, loqui incipio.

puhkeilen, lla Vfr. idem.

puhkaiſen l. puhwaiſen, ſta V. *perforo, penetro, aperio* clausum, G. durchlöchern l. bohren, eröffnen, durchstechen, puhkaiſen ſilmän oculum exfodio, puhkaiſen tien viam nive obrutam primus aperio, puhkaiſen kaloja piscium ventrem aperio et intestina evacuo, lintu puhkaiſee munanſa avis ova aperit pullos excludens.

puhwon, hkoa al. puhkoan, hwota V. idem.

puhwaiſtus, ukſen Ns. *perforandi* l. *aperiendi actus*, G. Durchlöcherung.

puhkuri, in Ns. *qui perforat* l. aperit clausum, G. Durchlöcherer.

Puhotan, ttaa V. et puhottelen, tella Vfr. 1. *lætus cresco* ut seges, læta sum facie, G. gedeihlich wachsen, frisch aussehen, metſä puhoittaa, it. al. 2. (a puhka) *anhelo* in labore, anhelans laboro, G. ſtöhnend arbeiten, tekee puhottelee.

puhotta, tan N. Ul. *homo inflatus*, superbus, opulentus, G. aufgeblasener, stolzer Mensch (pohatta).

Puhti, hdin l. htin Ns. id. ac pohti, it. (Sv. bugt) *sinus*, flexus, G. Bucht, Beugung.

puhtikas, kkaan Na. id. ac pohtikas, it. al. *sinuosus*, G. buchtig.

Puhun, hua V. 1. Sav. *flo*, spiro, G. blasen (puhallan), tuuli puhuu ventus flat, puhun walkiota ignem flatu accendo, paimen puhuu torwea pastor tuba canit, inde 2. al. *loquor*, verba facio, sermocinor, G. reden, sprechen (haastan).

puhelen, lla al. puheskelen l. puhuskelen, lla Vfr. idem.

puhekſelen l. puhukſelen, lla Vfr. idem.

puhet, een Ns. Sav. *flatus*, G. das Blasen, it. al. *sermo, loquela, oratio*, G. Rede, puheen parſi l. minoto modus loquendi, dialectus, proverbium, puhet-mies a verbis alienis orator e. c. procurator conjugii, pronubus, it. *causa* l. res *juridica* ore agenda, G. mündliche Gerichtssache.

puheinen, iſen Na. *loquus*, G. gesprächig: non nisi in compos. e. c. iſo-puheinen magniloquus, wähä-puheinen.

puheliaš, aan Na. *loquax*, al. *eloquens*, disserlus, G. gesprächig, beredsam.

puheliaiſuuš, uuden Ns. *loquacitas*, al. *eloquentia*, G. Gesprächigkeit, Beredsamkeit.

puhutan, ttaa Vf. et puhuttelen, tella Vfr. *facio ut* quis loquatur, inde quem *alloquor*, G. sprechen machen, anreden, mit jemandem sprechen, puhuttelen hänkä cum eo *colloquor* l. dissero.

puhuri, in Ns. pr. *flator*, inde Run. *boreas* frigidus et vehemens, G. Blaser, Nordwind.

puhellun, ltua al. puhiſtun, na Vm. *aëre inflatus* l. impletus *fio, intumesco*, G. aufgeblähet werden, watſa puhiſtuu venter flatibus distenditur.

puhiſtan, aa al. puhellan, ltaa Vf. *aërem inflo, aëre impleo* l. tumefacio, flatibus distendo e. c. ventrem, G. aufblähen.

puhiſtuš, ukſen Ns. *aëris inflatio*, tumor, G. Aufblähung.

Puikin, kkia V. *clam exsilio* l. me proripio, *furtim excurro* l. proserpo, G. sich wegschleichen, durchschlüpfen, puikii tiehenſä citatim effugit l. se subducit.

puikellan, ltaa al. puikennan, ntaa V. et puikeltelen l. puikentelen Vfr. idem.

puikahdan, htaa Vs. idem, de motu subito (pujahdan).

puikahdus,

puikahdus, ukſen Ns. *subita* et clandestina sui *subductio*, G. hastiges Wegschleichen.

Puikko, kon Ns. *bacillum*, *schidia*, G. Splitter, Stäbchen, e. c. jää-puikko stiria glaciei, keri-puikko paxillus coniformis glomerantium, ſukka-puikko acus nectendis tibialibus.

puikkari, in Ns. idem, max. *paxillus* reti nectendo utilis, G. Maschenstock, it. al. *avis species*, G. Vogelart.

puikia, an al. puikeli, in Na. *oblongus* et sensim extenuatus e. c. embolus epistomii, G. länglich u. nadelförmig.

puikkulainen, iſen Na. *longus* et *gracilis*, G. lang und dünn.

Puin, puida V. pr. *tundo*, *ferio*, G. schlagen, hauen, puin puita ligna cædo, puin lasta infantem verbero, inde segetem cædendo *trituro* l. clavis excutio, G. dreschen, puin rihtä.

puitan, ttaa Vf. *curo ut* cædatur l. trituretur, G. schlagen l. dreschen lassen, inde id. ac puin.

puinto, nnon al. puinti, unin Ns. *tundendi* l. cædendi *actus*, inde *trituratio*, tritura, G. das Schlagen l. Dreschen.

Puinen, iſen Na. vide sub puu.

Puiperoitſen, ita V. *pipio* l. *garrio* ut aviculæ, G. pipen.

puipottelen, tella Vfr. idem, al. clam *me proripio* l. *subduco*, G. wegschleichen.

Puiskahdan, htaa Vs. id. ac puikahdan sub puikin.

puiskahdus, ukſen Ns. id. ac puikahdus.

Puisma, an Ns. *lythrum salicaria*, al. *lysimachia vulgaris*, puisma-ruoho l. sheinä (kuisma).

Puistan, aa V. et puistelen, lla Vfr. *posco*, *peto*, G. fordern, verlangen, puistan leipää panem postulans appeto, it. al. id. ac pudistan.

puistus, ukſen Ns. *petitio*, *postulatio*, G. Forderung.

Puisto, on Ns. vide sub puu.

Puitan, ttaa V. *quasso*, *concutio* e. c. caput, G. schütteln, cfr. sub puin.

Pujaan, jata V. *me proripio*, clam *me protrudo* l. subduco, *prosilio* ut piscis, G. wegschlüpfen, tuolla menee pujaa.

pujotan, ttaa V. et pujottelen, tella Vfr. idem, inde *clam proserpo*, G. wegkriechen, pujotti Lapin maallen in Lapponiam se contulit, it. al. id. ac puetan, e. c. pujotan lankaa neulan ſilmään.

pujahdan, htaa Vs. idem de motu subito.

pujaus l. pujotus, ukſen Ns. *proreptio sui*, clandestina protrusio l. subductio, G. das Wegschlüpfen.

pujahdus, ukſen Ns. *subita proreptio*, G. hastiges Wegschleichen.

Pujo, on Ns. *artemisia* vulgaris, G. Beyfuss.

pujoinen, iſen Na. *artemisia frequens*, ex artemisia confectus, G. voller Beyfuss, davon gemacht.

Puka, an Ns. *tuber*, G. Buckel, ſatulan puka apex l. umbo ephippii, heinä-pukat acervi fœni minores.

Pukahdan, htaa Vs. id. ac puikahdan l. pujahdan.

Pukalet, een al. pukali, in Ns. *nomen bovis* adunco capite ornati, G. krummköpfiger Ochs.

Pukama, man Ns. id. ac putkama sub putki.

Pukara, ran Ns. *cataracta* amnis *longior* et declivior, G. langer Wasserfall.

Pukari, in ak pukaret, reen al. pukuri, in Ns. *homo opulentus*, *superbus*, inde homo *contumax*, petulans, G. wohlhabender übermüthiger Mensch.

pukarainen l. pukarinen, iſen Na. *superbus*, contumax, G. übermüthig.

Pukka, kan Ns. (Sv. pock) *flagitatio*, *expostulatio minax* l. aspera, G. pochendes Fordern, Trotz, otti pukalla.

pukkaan, kata V. et pukkaelen l. pukkailen, lla Vfr. (Sv. pocka) *flagito*, aspere posco, minaciter postulo, inde *arroganter me gero*, contumax sum, G. pochend fordern, trotzen, it. al. *cornibus peto* l. *ferio* ut aries, G. mit den Hörnern stossen, it. al. (Sv. bocka) *genua flecto*, G. bücken.

pukkaus, ukſen Ns. *aspera expostulatio*, arrogantia, G. pochendes Fordern, it. *ictus* ope cornuum, G. Stoss mit den Hörnern, it. *flexio genuum*, G. Bückling.

Pukki, kin Ns. (Sv. bock) capra *hircus*, G. Bock.

pukkinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *hircis frequens*, G. bockreich.

pukkimainen, iſen Na. *hirco similis*, hircosus, G. bockähnlich.

pukkila, an Ns. locus l. *statio hircorum*, G. Bocksheimath.

Puku, pu'un l. puwun Ns. vide sub puen.

Pukuri, in Ns. id. ac pukari.

Pula, an Ns. *apertura glaciei* marinæ sponte orta, G. Oeffnung im Eise, kås wi pulaan in talem aperturam incidit, inde Abol. fig. *periculum*, *molestia periculosa*, G. Noth, gefahrvolle Stellung, olen pulaſſa rebus premor periculosis et molestis, joudun pulaan in difficultates incido molestas, it. al. vox alliciendi pullos equinos, pula pula.

pulakka, kan Ns. Botn. idem (hulappa).

pulahdan, htaa Vs. et pulahtelen, hdella Vfr. in talem *aperturam subito incido*, inde *subito prosilio* ut piscis, *subito* me *submergo* ut anas, G. platschend einfallen l. tauchen.

pulahdus, ukſen Ns. *talis motus* subitus, G. platschender Fall.

pulaan, lata V. in *aqua moveor* cum sonitu, *aquam agito*, urinans nato ut anas, G. sich platschend bewegen l. tauchen.

pulikoitſen, ita V. idem, it. al. id. ac pulikoitſen.

pulaus, ukſen Ns. *agitatio aquæ* cum sonitu, urinatio, G. platschende Bewegung, das Tauchen.

Puleeraan l. pulieraan, rata V. (Sv. polera) *polio*, lævigo, G. poliren.

Pulkka, kan Ns. Tav. *rhedæ species*, G. Schlittenart, it. *rheda rangiferi*, G. Lappschlitten.

Pulkka, kan al. pulkko, kon Ns. *paxillus*, *clavus ligneus*, obturamento inserviens, *cuneus* ligneus, G. hölzerner Zapfen l. Keil, it. pulkko al. id. ac pulikka.

pulkitſen, ita V. *clavo* l. *paxillo obturo*, *cuneo coarcto* l. comprimo, G. mit Zapfen zupfropfen, mit Keilen zusammenpressen, inde pulkitſen hårkåå tauri testiculos comprimendo elido et ita castro.

Pulkkari, in Ns. id. ac pulikka.

Pullahdan, htaa Vs. id. ac pulahdan.

Pulli, in al. pullo, on Ns. *vasculum vini rotundum*, urceus, poculum, ampulla, G. Flasche, rundes Brantweinsbecherchen, inde pullo-poski os inflatum, tumidum.

pullikka, kan Ns. *vas majus* rotundum, amphora, G. rundes Brantweinsgeschirr (pulkko).

pullakka, kan Ns. idem, inde al. Na. *rotundus*, obesus, corpulentus, G. rund, feist.

pullistan, aa V. *rotundum* l. *inflatum reddo*, *tumefacio*, *inflo* e. c. os, expando, G. rund machen, aufblähen.

pullistus, tukſen Ns. *inflatio*, expansio, G. Aufblähung.

pullistun, ua Vm. *intumesco*, inflatus l. tumidus fio, G. rund l. aufgeblähet werden.

pullikoitſen, ita V. qs. inflato ore loquor, *ampullor*, superbe et tumide loquor, G. stolz reden.

pullitan l. pullotan, ttaa V. et pullittelen l. pullottelen, tella Vfr. idem.

pullertelen, rrella Vfr. *os inflo*, inde *tumide me gero*, G. den Mund aufblähen, sich stolz betragen.

Pulliainen, iſen Ns. *strigis species*, avis, G. Eulenart, al. pulliais-haukka.

Pullo, on Ns. Abol. *cortex crassior* max. pini et abietis, G. dicke und harte Baumrinde (kaarna), inde *suber* obturamento inserviens e. c. amphoris, G. Kork, Pfropfen, nuotan pullo corticula supernatans retibus adjungi solita, it. al. *bulla* aquæ caduca, G. Wasserbläschen, it. al. wiina-pullo vide pulli.

pulloinen, iſen Na. *corticeus*, G. von Baumrinde.

pulloan, ota al. pullon, oa V. *cortice obturo* e. c. urceum, G. zupfropfen.

pullotan, ttaa Vf. *curo ut* obturetur, obturo, G. zupfropfen lassen.

pullotus l. pulloitus, ukſen Ns. *obturatio*, G. Zupfropfung.

pulloitun, ttua Vm. *corticosus fio*, G. hartrindig werden.

Pulma, an Ns. Botn. *malum fortuitum* lædens,

lædens, læsio, G. Verletzung, pulma huuleſſa ulcus in labio, inde *incommodum*, *impedimentum*, G. Hinderniss, laskee pulmia eteen obstacula objicit.

Pulmu, un Ns. *emberiza*, *nivalis*, G. Schneeammer (purmu, purwu).

pulmuinen l. pulmoinen l. pulmukainen, iſen Ns. dim. idem.

Pulpukka, kan Ns. *nymphæa* alba, G. Seeblume (lummet, ulpukka).

Pulputan, ttaa V. *cum sonitu* et minutim *effluo* ut aqua ex amphora, *sonans bullo*, al. cum sonitu effundo, G. plätschernd fliessen.

pulputus, tuksen Ns. *fluxus cum sonitu* e. c. aquæ, G. plätscherndes Fliessen.

Pulska, an Na. *erectæ staturæ*, *excellens*, *spectabilis*, speciosus, magnificus, conspicuus, G. erhaben, ansehnlich, vortrefflich.

pulskia, an al. pulskias, aan Na. idem.

pulskeus, uden Ns. *indoles spectabilis* l. *conspicua*, *excellentia*, species robusta l. speciosa, G. Anschnlichkeit, Vortrefflichkeit.

Pulweri, in Ns. (Sv. pulver) *pulvis* max. medicus, G. Pulver.

Pumppu, mpun Ns. (Sv. pump) *antlia aquatica*, G. Wasserpumpe, it. al. *signum* aquis *supernatans*, retibus adjungi solitum, G. Netzfloss (polo).

pumppuan, mputa V. *antlia exhaurio* e. c. aquam, exantlo, G. pumpen.

pumputan, ttaa V. *aquæ supernato*, G. sich auf dem Wasser bewegen.

Pumpuli, in Ns. (Sv. bomull) *gossypion* xylinum, G. Baumvolle, al. puu-willa (puumuli), it. al. *mappa* l. muccinium *xylinum*, G. baumwollenes Tuch.

pumpulinen, iſen Na. *xylinus*, G. baumwollen.

× Puna, an Ns. *rubedo* l. *rubor*, color ruber, inde *pigmentum rubrum* nec non fig. *sanguis*, G. Röthe, Blut, it. in compos. puna-hänkä l. -takkinen motacilla phœnicurus, puna-juuri tormentilla erecta al. beta rubra, puna-karwainen colore rubidus, puna-keltainen rubro-flavus, puna-kettu varietas vulpis alopex, puna-kiwi rubrica solidior, puna-maa l. -multa solutior, puna-maali pigmentum rubrum, puna-poski facies rubida, puna-pää fringilla linaria, puna-rinta eadem mas, al. loxia pyrrhula, puna-parta barbarossa, puna-rastas turdus iliacus, puna-takkinen id. ac puna-hänkä, puna-tauti dysenteria, puna-tukka capillus rufus, puna-werinen rubicundus, puna-wiina-marja ribes rubrum, puna-yrtti bellis perennis, al. amaranthus?

puni, in Ns. id. in compos. e. c. puni-poski punin-kirjawa, punin-keltainen.

punainen, iſen Na. *ruber*, *rubidus*, G. roth, muſtan punainen nigro-ruber, punaiſen woipa rubicundus, tuli-punainen purpureus, punaiſen kirjawa variegatus striis rubris, it. punainen härjän-kieli anchusa officinalis, it. punainen (sc. weri) juokſee sanguis fluit.

punahko, hkon l. hon Na. *subrubidus*, rubellus, G. röthlich.

punaan, nata V. *rubefacio*, rubro colore inficio, G. röthen.

punahdan, htaa V. *nonnihil rubesco*, subrubeo, G. etwas roth werden.

punaſtan l. puniſtan, aa V. *rubidum reddo*, rubro colore tingo, sanguine inficio, G. roth machen, röthen.

punaſtun l. puniſtun, ua Vm. *rubesco*, rubeo, G. erröthen.

puniſtus, ukſen Ns. *ruboris inductio*, al. *ruboris attractio*, G. das Röthen l. Erröthen.

punerran, rtaa V. et punertelen, rrella Vfr. *rubidus appareo*, G. röthlich seyn l. scheinen, koiwiſto punertaa betuletum rubet, kaswot punertawat facies rubidi est coloris.

punoitan, ttaa al. punoitſen, ita V. idem, inde *læte cresco*, de vegetabilibus, G. wohl gedeihen.

Punon, oa V. *contorqueo* l. complico e. c. filum, funiculum, *neo* e. c. linum, G. drehen, zwirnen.

punoilen l. punoelen, lla Vfr. idem.

punos, okſen Ns. *contorsio*, G. Zusammendrehung, inde *status contortus*, G. gedrehter Zustand, on punokſiſſa est contortus, al. id. ac punet.

punet, een Ns. idem, lanka on puneeſſa l.

puneella

puneella filum est contortum, it. al. *contortum* quid, *funiculus*, *filum*, G. etwas Gedrehtes, Zwirn, Schnur.

punetin, ttimen Ns. *funiculus*, ligamen calcei, G. Schnur, Band.

punonta, nnan Ns. *filum contortum* l. duplicatum e. c. *sutoris*, G. gedrehtes Zwirn.

punetan, ttaa Vf. *facio contortum*, G. drehen lassen, it. al. per foramina *insero* l. *transmitto*, G. durchstechen, eindringen (puetan).

punetus, ukſen Ns. talis *transmissio*, G. Durchstechung.

Punſi, in Ns. (peregr.) *potus* spirituosus *melior*, G. Punsch.

Punta, nnan Ns. (peregr.) *pondo*, G. Pfund.

puntainen, iſen Na. pondo habens, *pondius*, G. pfündig, non nisi in compos. e. c. kakſi=puntainen dupondius.

puntari, in al. puntar, ren Ns. (Sv. pyndare) *statera*, *trutina*, G. Handwage, puntar=pää alopecurus et phleum pratens. al. achillea millefolium.

punnitſen, ita al. punnistan, aa V. *pondero*, trutinor, G. wägen, abwägen.

punnus, ukſen Ns. *ponderosum quid*, sarcina convoluta, G. Gewicht, Bürde.

puntias, aan Na. *ponderosus*, inde statura subcrassus, curtus sed obesus e. c. homo, G. gewichtig.

Puntti, tin Ns. *pondo metallicum* e. c. libramentum horologii, G. Gewicht, Bolzen.

Puo, on Ns. *podex*, G. der Hintere (pers set), makia=puo cupes.

puotto, ton N. id. ac perso.

Puodi l. puoti, din Ns. (Sv. bod) *taberna*, cella, granarium, G. Bude.

Puohtaja, jan Ns. *falco milvus*, G. Weihe.

Puokstawa, wan al. puokstawi, in Ns. id. ac puostawa.

Puola, an Ns. (Sv. spole) *fistula textoria* convoluta, G. Weberspuhle, it. *radius* scalæ, rotæ etc. G. Radspeiche, Leitersprosse, it. puola l. puolan maa *Polonia*, G. Pohlen.

puolaan, lata V. *convolvo filum* trames, G. spuhlen, it. *radios adapto* e. c. rotæ, G. Speichen einsetzen.

puolakka, kan al. puolalainen, iſen Ns. homo *polonus* l. ex polonia, G. Pohlak.

Puolą, an al. puolain, lamen al. puolama, man Ns. *vaccinium vitis idæa*, G. Preiselbeere, puola=hillo puls ex vacciniis.

puolukka, kan Ns. Sav. idem, al. *silva vacciniis* abundans, G. Wald reich an Preiselbeeren.

Puoli, len Ns. 1. *dimidium*, pars dimidia, G. Hälfte, halb, puoli taloa dimidium prædii, puolekſi l. puolikſi ad dimidium, on puolella est in dimidio l. medio, astia on puolellanſa l. puolillanſa (pl.) vas est ad dimidium repletum, ei puoltakaan ne dimidium quidem, päiwä on puolella dies est circa meridiem, kello on puoli neljää l. puoli neljättä hora est semiquarta, it. 2. Na. *dimidius*, G. halb, puolella ſanalla verbo dimidio l. abrupto, wariſtaa puolet jywät dimidiam granorum partem excutit, it. 5. in compos. exprimit Lat. *semi-* l. *medium*, G. Hälfte, Mitte, e. c. puoli=toiſta päiwää sesquidies, puoli=työ medium opus, puoli=tie l. =wäli via media, on puoli=tieſſä l. wäliſſä est in medio, tuli puoli=tiehen l. wäliin venit ad dimidium, on puoli=tieſtä l. =wäliſtä wedeſſä est ad dimidium in aqua, puoli=teinen l. =wälinen ad mediam viam progressus, puoli=eräinen ex dimidio peractus, imperfectus, immaturus e. c. fetus, puoli=ikä ætas media puoli=ikäinen mediæ ætatis, puoli=mies vir nondum adultus, puoli=päiwä meridies, puoli=päiwäinen meridianus e. c. cibus, puoli=yö media nox, it. iſä=puoli vitricus, äiti=puoli noverca, poika=puoli privignus, tytär=puoli privigna, weli=puoli frater non germanus, ſiſar=puoli soror uterina, mieli=puoli mente captus, it. 4. *pars* parti *opposita*, G. entspreehender Theil l. Seite, e. c. mies=puoli l. michen puoli sexus masculinus, waimo=puoli femininus, ſilmä=puoli unoculus, jalka=puoli unipes, käſi=puoli unimanus, it. leiwän l. ruwan puoli res cibaria, oppos. potus, juoman puoli bibenda, oppos. cibus, it. ſieltä

puolen

puolen l. ſiltä puolelta ea ex parte, inde, kahden puolen l. =puolin utrimque, utrobique, ſinne puoleen eam in partem, eo versus, toiſella puolen l. =puolella jokea in altera l. opposita amnis ripa, ultra, tällä puolen l. =puolella cis, citra, molemmin puolin utrimque, hinc 5. *pars* cuique propria *in agendo*, G. Seite, Theil, Part im Handeln, minun puolestani l. puoleltani mea ex parte, pro me, ratione l. respectu mei, puuttuuko puolestasi l. puoleltasi (contr. puoltasi) mitään num quid deficit tua ex parte, quoad te, ruumiin l. juoksun puolesta quoad corpus l. cursum, respectu corporis l. cursus, G. was anbelangt, im Betreff des-, puhu l. wastaa puolestani mea ex parte, pro me, meis verbis loquere l. responde, G. anstatt, wastaan totuuden puolesta a parte sto veritatis, verum defendo, pidä puolesi sta a parte tua, te defende, pidä minun puoltani a meis sta partibus, fac mecum, puolen= l. puolta pitäwäinen alicui parti studiosus, puolen pito cujus defensio, studium partis alterutrius, G. Partheihaltung, Vertheidigung, ei ole warkaalla puolta furi nulla adest defensio, nullus regressus, nihil tutelæ, G. Rückhalt, saapi puolen vim capit, superior fit, it. 6. *plaga adversa*, tractus, latus, G. gegenüberstehende Seite l. Gegend, meri=puoli plaga maritima l. meridionalis, tulee pohjan puolesta l. puolelta (contr. puolta) venit ex tractu terræ boreali, on idän puolesſa l. puolella (contr. puolla) est versus orientem, G. -wärts, tulee kylän puoleen l. puolellen (contr. puollen) venit versus pagum, katſo puoleeni versus me adspice, wedä puoleesi versus te l. tibi attrahe, poiſta puolestani abige a me.

puolinen, iſen Na. *ad partem pertinens*, G. zur Seite gehörig, sed non nisi in compos. et cum Genit. ſen puolinen ad illam pertinens partem, kakſi=puolinen ad duas vergens partes, ambiguus, it. *dimidii particeps*, G. Hälfte habend, ſilmä=puolinen uno gaudens oculo.

puolimmainen, iſen Na. idem, pohjan puolimmainen ad borealem partem situs.

puoliainen, iſen Na. idem, länneu= l. länſi=puoliainen ad occasum vergens, kylän puoliainen.

puoletoin, ttoman Na. car. pr. *dimidia parte carens*, sua parte privatus, G. ohne Hälfte l. Theil, inde *tutore* l. *defensore carens*, defendi nescius, qui defendere nequit, G. ohne Rückhalt l. Vertheidigung, it. *par non habens*, incomparabilis, cui nemo adversari valet, G. ohne Gleichen, it. *nullius partis*, partibus haud addictus, integer, G. unpartheiisch, it. sua parte haud contentus, *effrenatus*, modum excedens, *immodicus*, G. zügellos, unmässig.

puolettomuus, uuden Ns. *defensionis defectus*, G. Rückhaltslosigkeit, it. *indoles* a partium studio *aliena*, G. Unpartheilichkeit, it. *indoles effrenata, immodica*, G. Zügellosigkeit, Unmässigkeit.

puolikas, kkaan al. puolikka, kan Ns. *dimidium*, pars dimidia e. c. panis, G. Hälfte, puolikas talollinen dimidiam prædii partem possidens.

puoliska, an al. puoliſko, on Ns. idem.

puolikko, kon Ns. idem, max. *dimidium tonnæ* piscariæ. G. halbe Tonne.

puoliſo, on al. puoliſa, an Ns. unus binorum, *conjux*, *par*, G. die eine Hälfte, Ehehälfte.

puolittain l. puolittaiſin prtcl. *partim*, ex dimidio, G. hälftenweise, theilweise.

puolikottain prtcl. *per dimidias* tonnas quaque vice, G. halbtonnenweise, oötan puolikottain.

puolikoitſen l. puoliskoitſen, ita V. *in dimidia* l. duas partes æquales *divido*, *bipartior*, G. halbiren.

puollan, ltaa V. *a partibus* cujus *sto*, cum quo facio, quem defendo, G. eines Parthei halten, vertheidigen, unde in Runis decantandis *verba* præcentoris *repeto*, illis respondeo, puoltaja socius in canendo (ſäistäjä).

puollun, ltua Vm. *in dimidia abeo*, *dividor* in partes dimidias, G. halbirt werden. puoltu divisus, haud integer.

puolus l. puollus, ukſen Ns. *defensio* a parte mea, G. Vertheidigung, puollus=mies defen-

defensor, qui a me stat, it. *defensio* a parte opposita, G. Gegenvertheidigung, puollus-mies qui contra me stat, adversarius, G. Gegner, it. al. *remuneratio* l. compensatio a parte mea pro acceptis, G. Ersatz.

puolustan l. puollustan, aa V. 1. *a parte* cujus *sto*, *defendo*, propugno, G. vertheidigen, puolustan puheeni l. asiani, it. 2. *contra* alium *sto*, *adversor*, obverto, renitor, refuto postulata alius, G. widerstehen, widerstreben, widerlegen, it. 3. al. *compenso* l. remunero a mea parte quod alius mihi donavit, G. ersetzen.

puolustus, ukſen Ns. *defensio*, *adversatio*, *compensatio*, G. Vertheidigung, Widerstrebung, Ersetzung.

Puolukka, kan Ns. vide sub puola l. puolain.

Puomi, in Ns. (Sv. bom) *obex* l. repagulum portæ, G. Schlagbaum, it. *vectis*, nec non *jugum* machinæ textoriæ, G. Hebelbaum, Weberbaum.

Puoskari l. puoskuri, in Ns. (Sv. hofslagare l. fuskare?) *veterinarius*, *chirurgus* equorum, inde *medicus* max. magus, G. Vieharzt, Zauberarzt.

puoskaroitſen, ita V. *veterinarium* l. *medicum ago*, *curo* morbos equorum, hominum etc. max. ope artis magicæ, G. den Arzt machen, heilen.

Puosmanni, in Ns. (Sv. bâtsman) *nauta*, miles navalis, G. Bootsmann.

Puosta, an Ns. *ripa* amnis *elevatior*, G. hohes Flussufer.

Puostawi, in al. puostawa, wan Ns. (Sv. bokstaf) *littera*, G. Buchstabe (puokstawi).

Puoti, din l. tin Ns. id. ac puodi.

Pupu, pun Ns. *lepus*, ex sono coaxante, G. Hase.

puputan, ttaa V. *sonum edo* abruptum instar leporis, G. schreien wie ein Hase, inde puputtaja avis species.

Puraan l. purajan, rata V. cum *sonitu bullio* ut aqua ad proram navis, *strideo* ut spuma l. aqua ex terra expressa, G. sprudeln.

puriſen, ista V. idem, de stridore continuo.

purahdan, htaa Vs. idem, de sono subito.

puret, een Ns. *bulla* aquæ cum stridore expressa, G. Wasserblâschen, cfr. sub puren.

purina, an Ns. talis *stridor*, G. das Sprudeln.

puristan, aa Vf. talem *stridorem excito*, bullulas *exprimo*, inde *comprimo*, *coarcto*, G. aussprudeln machen, zusammenpressen.

puristus, ukſen Ns. *compressio*, G. Zusammenpressung.

puristun, ua Vm. *comprimor*, coarctor, G. zusammengedrückt werden.

Purakas, kkaan al. purakko, kon al. purakka, kan Ns. *lagena*, ampulla ex cortice l. ligno, G. hölzerne Flasche.

Puran, rkaa V. id. ac purkaan.

Puras, rahan, rhaan l. raan Ns. *scalprum fabrile*, *terebra* sculptoria, G. Haumeissel, Haueisen, al. id. ac purras, e. c. jää-puras.

pura, an al. puraſin, imen Ns. idem.

purastan, aa V. *scalpro terebro*, sculpo, G. mit dem Haumeissel durchlöchern.

purastus, ukſen Ns. *sculptura*, G. dergl. Durchlöcherung.

Puren l. purjen, rkea V. id. ac purkaan.

Puren, rrä V. *mordeo* ut canis, dentibus *seco* e. c. panem, G. beissen, puren hammastani dentibus strideo, inde fig. woidet puree haawaa unguentum vulneri dolorem excitat, watſaani puree venter colica laborat, puree ſanoilla aspere alloquitur.

pureskelen l. pureksielen, lla Vfr. idem.

purcutelen, unella Vfr. idem, rar.

puraiſen, ista V. *subito* et *minaciter mordeo* ut canis, G. anbeissen.

puret, een Ns. *morsus*, G. das Beissen, Biss, watſaan pureet tormina ventris, cfr. sub puraan.

purin, imen Ns. *dens* mordens l. caninus, G. Zahn.

puru, run al. puro, on Ns. *morsum* l. *mansum quid*, e. c. infantulis dandum, G. das Gekauete, inde ſahan puru serrago.

puretan, ttaa Vf. *facio ut* mordeat, G. beissen lassen, it. puretan lasta *mando* infantulo cibum, mansum in os ejus insero, G. kauen, vorkauen.

puretus, ukſen Ns. *mansio*, G. Vorkauung.

Purhuan,

Purhuan, uta V. id. ac pursun.
Purikas, kkaan Ns. *rapæ varietas* oblonga, G. längliche Rübe.
Purila, an al. purilo, on al. purilas, aan Ns. max. pl. purilat l. purilot l. purilaat *traha* l. *feretrum gestatorium*, quo stercus etc. portatur, G. Bahre, Tragbahre.
Purina, an Ns. vide sub puraan.
purisen V. puristan Vf. puristun Vm. vide ibidem.
Purjet, een Ns. *velum* nauticum, G. Segel, iso-purjet, keula-purjet, perä-purjet veli species, purjeh-pieli malus, purjeen raaka antenna, purjeh-laita via nautica.
purjeinen l. purjehinen, isen Na. *velo ornatus* e. c. navis, G. mit Segel versehen.
purjehdin, htin al. purjehdun, htua V. *velifico*, navigo, G. segeln, besegeln.
purjehdus, uksen Ns. *velificatio*, G. Besegelung.
Purjen, rkea al. purjin, rkia V. id. ac purkaan.
Purju, un Ns. (Sv. purio) allium *porrum*, G. Schalotte, al. purju-laukka l. puurlaukka allium *schœnoprasum*, G. Graslauch.
Purkaan, rata al. puran, rkaa al. purjen, rkea V. *dissolvo* congestum l. consarcinatum l. constructum quid, *exonero* e. c. navem l. traham, *demolior* e. c. domum, *eruodo* e. c. glomum, *evacuo* e. c. ventrem l. saccum, G. aus einander nehmen, lostrennen, ausladen, ausleeren, niederreissen, inde purkaan kauppaa pactum emtionis *irritum facio* l. *rescindo*, G. aufheben, rückgängig machen.
purkaus, uksen Ns. *dissolutio*, *demolitio*, *exoneratio*, *rescissio*, G. Lostrennung, Ausladung, Niederreissung, Ausleerung.
purkajainen, isen Ns. max. pl. purkajaiset *reparatio* damni, *pro* pacto *rescisso*, G. Ersatz für rückgängig gemachten Handel.
purkaun, uta al. purkaannun, ntua Vm. *dissolvor*, *exoneror*, dejicior, irritus fio, G. losgetreunt l. ausgeladen werden.
purkis, kkiin Na. *evacuatus*, vacuus, inde al. *purus*, mundus, G. ausgeleert, rein.

Purkilo, on Ns. Carl. id. ac purtilo sub pursi.
Purkki, kin Ns. (Sv. burk) *pyxis* l. *theca* max. medicaminum, vasculum, G. Büchse.
Purku, rkun l. run Ns. *acervus* nivis, G. Schneehaufen (kinos, pyrky).
purkuan, ruta V. id. ac kinostan, unde Carl. purkuwa procella nivosa, G. Schneegestöber.
Purmu, un Ns. Tav. *trahæ species*, G. Schlittenart, it. al. id. ac pulmu.
purmuinen, isen Ns. dim. idem.
Purnu, un Ns. Carl. *cumera* frumenti in granariis, G. Kornkasten.
Puro, on Ns. *rivulus*, G. Bächlein (oja), al. *vallis* minor, stagnum, G. Thälchen, Teich, cfr. sub puren.
Purra, an al. purres, een Ns. Botn. id. ac pursi.
Purras l. puras, aan Ns. *stiria* glaciei, G. Eiszapfen, on jää-purraisia.
purrikas, kkaan Ns. idem, inde hauki-purrikas lucius minor.
purro, on Ns. id. ac pyyry e. c. airon purrot.
Purru, un Ns. *tarde manducans* homo, pecus, G. ein langsam Kauender.
Pursi, rren Ns. *navigium*, cymba velifera et remiganda, G. Fahrzeug.
pursos, oksen al. pursu, un Ns. idem, max. vilior, vetusta.
purtilo, on Ns. cymba ex ligno excavato, *linter*, G. Kahn, al. *alveus*, vasculum oblongum, G. Trog.
Purskun, ua Vm. *guttatim spargor*, *exsilio* l. erumpo ut sanguis e vena l. vulnere, G. gespritzt werden (pyrskyn, parskun).
purskahdan, htaa Vs. idem, de motu subito, purskahti nauruun in risum erupit.
purskahdus, uksen Ns. talis *eruptio*, G. das Spritzen.
Pursto, on Ns. id. ac pyrsto.
Pursu, un Ns. *ledum palustre*, G. Porsch, al. suon-pursu (newa-kanerwa), pursu-rahka myrica gale.
Pursun, ua Vm. *minutim exstillo*, *stillatim* et cum stridore *effluo* ut aqua paludis sub pede euntis, *ebullio*, G. sprudeln, uenä pursuu nasus mucore scatet.

purſuan, uta al. purſiñ, ia V. idem.
purſutan, ttaa Vf. *facio ut* exstillet l. minutim effluat cum stridore, G. sprudeln machen, purſuta nenää nasum emunge, G. schnäuzen.
purſutuš, tukſen Ns. talis *emunctio* cum stridore, G. das Schnäuzen.
Purtu, rrun Ns. (pr. morsus a puren) *rangifer* mordendo *castratus*, G. durch Beissen entmanntes Rennthier.
Purwu, un Ns. et purwuinen, iſen Ns. dim. id. ac pulmu, pulmuinen, purmu.
Puſa, an Ns. (Sv. påse) *sacculus*, crumena lintea, G. Beutel.
Puſerran, rtaa V. et puſertelen, rrella Vfr. *comprimo* l. *exprimo*, max. ope manuum, *condenso* e. c. caseum, G. drücken, klemmen.
puſerruš, ukſen Ns. *compressio*, *expressio*, G. das Drücken.
puſerrun, rtua Vm. *comprimor*, pressus fio, G. gedrückt werden.
Puška, an Ns. id. ac puuška, it. al. rar. (Sv. buske) *frutex*, G. Busch, al. penſas.
puškittain l. puškattain prtcl. id. ac puuškattain.
puškun, ua Vm. id. ac puuškun.
Puškari, in Ns. et puškaroitſen, ita V. id. ac puoškari, puoškaroitſen.
Puśken, ea al. puśkin, ia V. *cornibus peto* l. *ferio* ut taurus, G. mit den Hörnern stossen (kuokin).
puśkelen, lla Vfr. idem.
puśko, on al. puśku, un Ns. *ictus* ope *cornuum*, G. Stoss mit den Hörnern, it. al. id. ac puuśku e. c. noidan puśkut tentamina magorum mala, it. puśkuruoho tanacetum vulgare.
puśkiainen, iſen Ns. *vespa* vulgaris, G. Wespe.
puśketan, ttaa Vf. *facio ut* cornibus feriat, *irrito* e. c. taurum, G. stossen machen, reizen.
Puśſahdan, htaa Vs. *subito prorumpo* ut aqua ex scaturigine, G. zischend herausstürzen.
Puśſakka, kan Ns. Carl. *balteus*, G. Gürtel (wyö).
Puśſi, in Ns. (Sv. påse) *sacculus* linteus, G. Säckchen, it. myllyn puśſi *tubus ligneus* in medio lapidis molaris, G. eine Art Mühlentrichter.
puśſaan, śſata V. *tubum* molæ *adapto* l. cuneis coarcto, G. dergl. Trichter einsetzen.
Puśu, ſun Ns. *canis varietas*, G. eine Art Hunde.
puśutan, ttaa V. *irrito* canem, G. anhetzen (huśutan).
Puteli, in Ns. *lagena* l. ampulla vitrea, Gall. bouteille.
Puti, din Ns. (Ulfsby) *lictor* max. militaris, *castigator* maleficorum, G. Profoss.
putila, an Ns. *domicilium lictoris*, G. Wohnungsstelle des Profosses.
Putiſen, śta V. vide sub putoan.
Putki, ken Ns. *caulis cavus*, vagina folii l. spicæ, G. hohler Stengel, Aehrenhülse, ohra on putkella spica hordei est in vagina. umpi-putkeśśa in vagina latens, it. al. putki l. koiran putki chærophyllum silvestre, karhun putki angelica sylvestris, it. putken polttama id. ac putkama.
putkama, man Ns. *pustula*, *apostema* minor, G. kleines Geschwür, Hautblåschen.
putkahdan, htaa V. et putkahtelen, hdella Vfr. *erumpo* ut spica ex vagina l. germen ex semine l. surculus ex radice, pullulo l. progermino, G. aufschiessen, hervorsprossen, putkahtawa ſiemen semen vivum, touko putkahtaa tähkään seges in spicam abiit, weſa putkahti juuresta surculus ex radice prodiit l. erupit, it. al. *subito exsilio* l. *erumpo*, projicio me, prolabor, G. hastig fahren l. fallen.
putkahduš, ukſen Ns. talis *eruptio* l. progerminatio, subita eruptio, lapsus, G. das Hervorsprossen, hastige Fahrt l. Fall.
putkaun, uta Vm. *erumpens* l. progerminans *sum*, G. keimend seyn.
putkautan, tta Vf. *facio ut* erumpat l. progerminet l. pullulet, surculum l. germen produco l. ago, projicio, G. aufschiessen l. hervorsprossen machen, fortschieben.
Putku, un Ns. *status* rei *erectus*, G. aufrechte

rechte Stellung, **neuſee putkullenſa** se erigit, **makaan putkullani** longus et rectus jaceo, **putkunanſa menee** directâ viâ procedit, **phtá putkua** rectâ serie.

Putoan, **dota** al. **putuan**, **duta** V. *cado*, *decido* ut folia arborum autumno, *excido* ut numus ex pera, *ruo* ut pons l. cataracta, *labor* ut lacryma, G. von eine Höhe fallen, inde *elabor*, *amittor*, G. entfallen.

putoelen l. **putoilen**, **lla** al. **putelen**, **della** Vfr. idem.

putouš, **ukſen** Ns. *casus*, *lapsus*, G. Fall, **wirran putouš** cataracta fluvii.

pudotan, **ttaa** Vf. et **pudottelen**, **tella** Vfr. *facio ut* cadat l. decidat, inde *demitto* e. c. numum, *dejicio* e. c. lapidem, G. fallen lassen, fällen.

pudotuš, **ukſen** Ns. *demissio*, *dejectio*, G. das Fällen.

putiſen, **ſta** V. *minutim decido* ut grana, sensim *effundor*, G. nach u. nach herabfallen.

Putro, **on** Ns. Wib. id. ac **puuro**.

Putti, **tin** Ns. Abol. capra *hircus*, G. Bock, Ziegenbock (**putki**).

Putu, **dun** Ns. *rudus*, *quisquiliæ*, purgamenta, G. Schutt, Kehricht, **laſtun putuja**, **putu-lájá**.

putuinen, **iſen** Na. *plenus rudere* l. *quisquiliis* l. purgamentis, G. voller Schutt l. Kehricht.

Puu, **puun** Ns. *arbor* nec non *lignum*, G. Baum, Holz, **puun parta lana** arboris, **puun ſuoni** fibra l. pecten arboris, **puu-tarha** hortus, **puu-ſeppá** faber lignarius, **puun-willa** xylinum, inde pl. **puita** materia lignea fabricanda, it. pl. **puut** *temones* trahæ exteriores, G. Schlittendeichsel, **hewoinen on puiſſa** equus est trahæ adjunctus, **pane puihin**, it. **iſtu puilſen** *sellam* ligneam occupa, G. Bank.

puiſto, **on** Ns. *arboretum*, nec non *multitudo lignorum*, G. Gehölz, Hölzhaufen.

puinen, **iſen** Na. *ligneus*, *lignosus*, inde *ligno* crassus l. *ponderosus*, G. hölzern, holzig, dick von Holz.

puiſuuš, **uuden** Ns. *indoles lignosa*, G. holzige Beschaffenheit, inde *indoles* rei ligneæ *ponderosa*, infabricata, crassitudo, G. Dicke von Holz, Plumpheit.

puutawa, **wan** Na. *ligno crassus* l. *ponderosus*, infabre confectus, G. dick von Holz, plump gemacht.

puiſewa l. **puiſuwa**, **an** Na. idem.

puitet, **puitteen** Ns. *structura lignea* e. c. fontibus immitti solita, G. Brunnenkasten.

puukko, **kon** Ns. *culter fabrilis*, G. grosses Messer, **puukon páá** manubrium cultri.

puutikka, **kan** Ns. *segmentum ligni* ponderosum, caudex, G. Holzblock.

puunnun, **ntua** al. **puudun**, **tua** Vm. pr. *lignosus fio*, G. holzig werden, inde *rigesco*, marcesco ut gramen, *torpesco* ut manus l. pes ex labore, G. erstarren, verwelken.

puuntumuš l. **puutumuš**, **ukſen** Ns. ingruens *rigor* l. *torpor*, G. Erstarrung.

puutuš, **tukſen** Ns. *status torpedinis*, max. pl. **on puutukſiſſa**, G. erstarrter Zustand.

puunnutan, **ttaa** Vf. *facio ut* rigescat, torpescat, marcescat, G. errstarren machen.

puunnutuš, **tukſen** Ns. *rigoris* l. *torporis immissio*, G. Bringung zu erstarren.

Puuhaan, **hata** V. et **puuhaelen**, **lla** Vfr. *operosum ago*, operose l. indefesse quid laboro, G. geschäftig seyn, cfr. **puujaan**.

puuhaus, **ukſen** Ns. talis *operosa actio*, G. G. Geschäftigkeit.

Puuhka, **an** Ns. Ul. Caj. *limbus*, *patagium* vestibus adsui solitum, G. Gebräme, Halskragen.

puuhkia, **an** al. **puuhakas**, **kaan** Na. Caj. *turgidus* l. *tumidus*, G. stråubig, strotzend, **puuhkia parta** barba promissa et turgida, **puuhkia puu** arbor læte crescens, **puuhakas rinnalta** pectore latus, **puuhkia ſydán** mens tumida, elata.

Puuhoan, **ota** al. **puuhotan**, **ttaa** V. *læte cresco* ut arbor, inde commodam et lætam vitam dego, cuticulam curo, G. wohl gedeihen, sich pflegen.

Puuhuwa, **an** Na. *colorem referens*, G. in eine Farbe fallend, e. c. **muſtan puuhuwa** nigricans (**puulia**).

Puujaan, jata V. et puujailen, lla Vfr. *difficulter laboro, operose enitor*, satago. G. mühsam arbeiten, viel Mühe haben, sich bemühen, cfr. puuhaan.

puujaus, ukſen Ns. *difficilis laboratio*, operosus nisus, G. mühsames Arbeiten, Bemühung.

Puukhollari, in Ns. vide bokhollari.

Puulia, an Na. id. ac puuhuwa, e. c. mustan puulia.

Puu=merkki, kin Ns. (Sv. bomårke) *nota nominis*, qualem signare solent rustici, scripturæ ignari, G. Namenszeichen als Unterschrift.

Puumuli, in Ns. et puumulinen, iſen Na. Wib. id. ac pumpuli, pumpulinen.

Puun=öljy l. puum=öljy, yn Ns. (Sv. bomolja) *oleum olivarum*, G. Baumöhl.

Puunnun, ntua Vm. etc. vide sub put.

Puuri, in Ns. (Sv. bord, skeppsbord) *locus navis interior*, ubi versantur nautæ, G. Schiffsbord, Schiffsinnere, on puuriſſa est in nave, it. (Sv. bur) *cavea* avium, G. Käfig.

Puur=laukka, kan Ns. vide purju.

Puuro, on Ns. *puls farrea*, G. Brei (putro), inde puuro=ſuu os balbe loquens.

puuroinen, iſen Na. *pulte abundans* l. *obsitus*, G. breiig.

Puurran, rtaa V. et puurtelen, rrella Vfr. *incisuras facio*, G. Einschnitte machen (uurran), weſi puurtelee tien aqua fluens viam proscindit.

Puuska, an al. puusku, un Ns. *turbo venti, procella subita*, impetus venti vehemens, G. Windstoss, puuska=tuuli ventus abruptus, haud continuus, inde fig. wihan puuskat impetus iræ, G. Anfall, noidan puuskut magici aggressus l. incursus, it. §. al. kädet puuskaſſa manus ad latera incurvatæ, G. an der Seite.

puuskainen l. puuskuinen, iſen Na. *vehemens* sed *abruptus* e. c. ventus, *vehementer aggrediens* sed alterne remittens, impetu incurrens l. irruens, G. heftig anfallend.

puuskaan, kata V. instar turbinis l. abrupte *flo* l. *spiro*, G. heftig und abgebrochen wehen, inde ope venti ex ore *vehementer evomo* l. ructo ut antlia aquam l. serpens virus, G. ausblasen, ausspeien.

puuskun, ua V. idem, inde *efflo, flatu frendeo*, G. schnaufen, puuskuu wihaſſa ira fremit.

puuskahdan, htaa Vs. idem de motu subito, inde puuskahtaa joteen in amnem *irruit* l. subito incidit l. prolabitur, G. hastig einfallen.

puuskaus, ukſen Ns. *turbo, procella*, ventulus abruptus, G. Windstoss.

puuskattain prtcl. *vehementer* sed *abrupte*, G. stossweise.

Puuskari, in Ns. et puuskaroitſen, ita V. id. ac puoskari, puoskaroitſen.

Puusniekka, kan Ns. *matrimonii* et *ruris successor*, rusticus qui per conjugium cum vidua emortui, hujus prædium occupavit, inde *vitricus*, G. durch Ehe mit einer Witwe gewordener Hausbesitzer, Stiefvater.

Puustawi l. puustawa Ns. id. ac puostawa.

Puusti, in Ns. (Sv. pust) *alapa, ictus*, G. Schlag, Hieb.

Puutan, ttaa V. et puuttelen, tella Vfr. *connecto, consuo, ligo* l. jungo in unum, *affigo*, G. zusammenfügen, anheften, punta langalla filo colliga, it. al. werkko puuttaa rete *adhæret* l. adhærescit, G. haften bleiben.

puutto, ton Ns. *connexio, conjunctio, colligatio*, G. Zusammenfügung, it. *adhæsio*, G. Anhaftung, puutto=wenhet scapha cujus ope rete adhærens resolvitur, werkon puutto obstaculum in fundo maris cui adhæret rete, cfr. sub puutun.

puutet, puutteen al. puutos, okſen Ns. idem, werkko on puutteeſſa l. puutokſeſſa rete adhæsit, puutet on edeſſä *obstaculum* impedit, G. Hinderniss.

puutun, ttua Vm. 1. *connector, affigor*, nec non *adhæresco*, G. haften bleiben, anhaften, purſi puuttuu cymba adhæret, tauti puuttuu morbus inficit, inde 2. *tango, attingo*, contrecto, G. anrühren, angehen, älä puutu minuun me non tange, en puutu ſiihen id non attingo, puuttuuko minuun num ad me *pertinet*, me tangit, puuttumata sine attrectatione l. læsione, 5.

puuttui

puuttui minullen *contigit* mihi, puuttui eteeni forte mihi occurrit, G. sich ereignen, it. 4. *sufficiens sum* (tam longus ut attingam) G. hinlänglich seyn, zureichen, ei puutu siihen haud sufficit ad id, hinc 5. Carl. Olon. Caj, *sufficienter adsum* ita ut capi possim, G. zu haben seyn, puuttuuko kaloja num suppetunt l. dantur pisces, ei puutu haud suppetunt, wähäpä sitä puuttuu parum suppetit, it. 6. rar. id. ac puudun l. puunnun sub puu e. c. jalka puuttuu pro puutuu, puuttuuut ruoho gramen marcidum, cfr. infra.

Puutun, ttua Vm. *desum, deficio*, ei paljon puutu parum abest, minun l. minulta puuttuu raha pecunia mihi deest, careo pecunia, rahan puuttuisša in penuria pecuniæ, deficiente pecunia, puuttumata sine defectu l. intervallo, continue, perpetuo, puuttuwa deficiens, puuttuwaisuus defectus, penuria, puuttumatoin haud deficiens, sufficiens, continuus, perpetuus e. c. dolor, puuttumattomuus sufficientia.

puutet, puutteen Ns. *defectus, inopia*, G. Mangel, leiwän puutet penuria panis, on puutteessa deficit.

puutos, oksen al. rar. puutto, ton Ns. idem.

puuttumus, mukšen Ns. idem.

puututan, ttaa Vf. *facio ut* desit, destituo, G. mangeln lassen, älä puututa cura ut haud desit.

Pyhin l. pyhjin, hkiä V. *tergo, abstergo*, deleo, G. wischen, abwischen.

pyhkään, hätä l. hkätä V. idem.

pyhkeilen, llä Vfr. idem.

pyhkäisen, stä Vs. idem de actu subito, inde pyhkäisi ohitseni me attrectans prætervexit.

pyhkimys, yksen Ns. *tergendi actus*, G. das Wischen.

pyhet l. pyhjet, hkeen Ns. idem, al. id. ac pyhin.

pyhin l. pyhjin, hkimen Ns. *tergendi instrumentum*, palma, muccinium, mantile, spongia, scopula, G. Wischzeug.

pyhkäisin, simen al. pyhkäisen, semen Ns. idem.

Pyhitän, ttää V. *paciscor*, in antecessum peto l. *reservo* mihi, G. voraus bedingen, pyhitti minulta ohria, tuohia.

Pyhä, än Na. *sacer, sanctus*, usui religioso sacratus, pius, G. heilig, inde Ns. *sacrum quid*, dies festus, locus sacer, G. Feiertag, heiliger Ort: pyhä sawu suffitus pontificum, pyhä henki spiritus sanctus.

pyhyys, yyden Ns. *sanctitas*, sanctimonia vitæ, pietas, G. Heiligkeit.

pyhätöin, ttömän Na. car. *festo carens*, profanus e. c. dies, G. unheilig, festlos.

pyhyytöin, ttömän Na. car. rar. *expers sanctitatis* l. sanctimoniæ, G. ohne Heiligkeit.

pyhyyttömyys, yyden Ns. *defectus sanctitatis*, G. Unheiligkeit.

pyhään, hätä V. *sacro, consecro*, dedico, inauguro, sancio, G. heiligen, einweihen.

pyhitän, ttää Vf. *sanctum* l. sacrum *reddo, sanctifico*, consecro e. c. templum, G. heilig machen, heiligen, it. *sancte celebro* l. ago e. c. festum, G. feiern.

pyhitsen, itä V. idem rar.

pyhitys, yksen Ns. *sanctificatio*, consecratio, celebratio, G. Heiligung, Feier.

Pyhälikkö, kön Ns. id. ac pykälikkö.

Pyin l. pyjin, pykiä V. *incisuras* l. *scissuras facio, incido* l. sculpo, G. Einschnitte machen, kerben, pyin puita arbores scissuris designo, ope scissurarum insculptarum memoriæ mando.

pykällän l. pyällän, ttää V. idem.

pykälöitsen, itä V. idem.

pykällys l. pyällys, yksen Ns. *incisio, incisura*, G. das Einschneiden l. Einkerben, Kerbe, inde *numeratio incisurarum*, G. Kerbenrechnung, hinc *index*, annotatio l. nota memorialis, G. Kerbstock, welka-pykällys index debiti.

pykälet, een al. pykälä, län Ns. 1. *incisura*, scissura, G. Einschnitt, Kerbe, inde pykäleet *gradus* scalarum in tignum longum et erectum *incisi*, G. Stufe, hinc 2. *segmentum* l. sectio inter duas incisuras, nec non *incisura* inter talia segmenta, pykälä-puu pertica incisuris signata, mensuræ l. numerationi l. indici inserviens, G. Kerbstock, it. fig. tässä on pykälä heic occurrit nodus, hic subsistendum.

pykiä,

pykiá, án al. pykâ, pyán Ns. idem, rar.
pykáinen, isen Na. *incisuris ornatus*, G. gekerbt.
pykálikkô, kôn al. pykálistô, ôn Ns. *silva incisuris signata* l. passim decorticata, quamprimum cædenda et urenda, G. theilweise geschälter Wald.
pyálikkô, kôu al. pyáltô, llôn Ns. idem.
— Pykään, kátá l. pyátá V. (Sv. bygga) *ædifico*, exstruo domos, G. bauen.
pykäys, ykſen Ns. ædium *constructio*, G. das Bauen.
— pykinki l. pykninki, ngin Ns. (Sv. byggning) *ædificium* majus, G. Gebäude.
pyki, pyin Ns. *architectus*, G. Baumeister.
Pylſyn, yá al. pylſyán, ytá V. id. ac pylwin.
Pylkkäiſen, stá Vs. id. ac tylkkäiſen.
Pylli, in Ns. *rotundum* et parvulum quid, G. etwas Kurzes und Rundes, e. c. härkä-pylli taurus minor sed obesus.
Pylly, yn Ns. *status* rei *procurvus* l. *subversus*, G. vorwärts gebogene emporgekehrte Stellung, on pyllyllänſä procurvus l. subversus jacet, meni pyllyllenſä præceps cecidit, menen pyllyä præceps voluto.
Pylſy, yn Ns. id. ac ispinä.
Pylwin, iá V. *mugio* instar tauri, G. brüllen, ſonni pylwii.
pylwinä, án Ns. *mugitus*, G. Gebrüll.
Pylwäkkô, kôn Ns. *lucus* elevatior, *tumulus* silvosus, G. waldbewachsener Hügel.
Pylwäs, ään Ns. *fulcrum* e. c. portæ, *columen* sæpes l. parietes suffulciens, G. Stütze.
Pyperô, ôu al. pypôrä, án Ns. *rotundum quid* e. c. glans quernea, G. etwas Kugelförmiges.
Pyrhähdän, htää Vs. id. ac pyrähdän.
Pyrin l. pyrjin, rkiä V. *festinans nitor* l. *contendo*, assidue consector, studeo, G. eilend streben, pyrin kylään in pagum iter accelero, pyrin ylös eluctor, pyrin wastaan reluctor, renitor, pyrin ſitä ei studeo rei, id affecto.
pyrkimys, ykſen Ns. *nisus festinans*, G. eilendes Streben.
Pyrky, ryn Ns. Sat. id. ac purku.
Pyrskähdän, htää Vs. id. ad purskahdan.
pyrskyn, yä Vm. id. ac purskun.
pyrskähdys, ykſen Ns. id. ac purskahdus.
Pyrstö, ön Ns. *cauda* piscis, G. breiter Schwanz (purſto), pyrstö-tähti stella crinita, cometa.
Pyry, ryn Ns. *procella nivosa*, ningor cum procella, G. Schneegestöber, inde fig. mene pyryllä citatim abi.
pyryinen, iſen Na. *procellosus* et *nivosus* e. c. tempestas, hiems, G. stöberig.
pyryän, ytä al. pyrytän, ttää V. *ningo cum procella*, G. stöbern, lumi pyryäpi nix vento fertur l. agitatur, pyrytti tien umpeen l. kunni l. tukkoon nix viam præclusit.
Pyrähdän l. pyrhähdän, htää Vs. *subito sisto* l. *cesso* a fluxu, stillare desino ut sanguis, subito præcludor, G. hastig stocken.
Pyrähdän, htää Vs. et pyrähtelen, htellä Vfr. *subito* et *cum sonitu* tremulo *prosilio* l. *evolo* ut avis, G. rauschend auffliegen, pyy pyrähti, it. al. id. ac purahdan.
pyrähdys, ykſen Ns. talis *evolatus cum sonitu*, G. rauschendes Auffliegen.
pyrään, rätä V. *tremulus sono* l. *moveor* it. al. id. ac puraan.
pyräys, ykſen Ns. *sonus* l. motus tremulus, G. zitternder Laut l. Bewegung, it. al. id. ac puraus.
pyriſen, stä V. *tremo*, *crepito*, *trepido*, inde *operosus cursito* l. quid ago, G. sich zitternd l. knappernd bewegen, sich geschäftig bemühen, pyriſten operose, celeriter, it. al. id. ac puriſen.
pyrinä, án Ns. *motus tremens*, *crepitus*, cursus operosus, G. zitternde l. knappernde l. geschäftige Bewegung, it. al. id. ac purina.
pyret, een Ns. idem, it. al. id. ac puret.
pyriſtän, ää V. et pyriſtelen, llä Vfr. *cum crepitu quasso* ut avis plumas, cum sonitu tremefacio, leviter agito, G. zitternd bewegen l. schütteln, it. al. id. ac puriſtan.
pyriſtys, ykſen Ns. *quassatio levis* et tremula e. c. plumarum, trepidatio, G. zitterndes Schütteln.
Pyrö, ön Ns. id. ac pyyrö e. c. pyrö-ſilmä.
Pyssy, yn Ns. (Sv. bössa l. byssa) *bombarda* l. sclopetum, G. Flinte.
Pystyn, yä V. *secans* l. *penetrans sum* ut acies,

acies, G. scharf seyn, eindringen, einbeissen, ei kirwes pyöty kiween securis lapidem haud *secat*, nuoli pyötyy nahkaan sagitta cutem *penetrat*, inde luku pyötyy päähän lectio capiti adhæret, sana pyötyy mieleen verbum menti affixum manet, hinc *valeo* l. *possum* quid *efficere*; G. zu wirken vermögen, en pyöty asiaan nihil in ea re possum, ei minuun mikään pyöty nil me movere valet, it. §. al. jalka pyötyy pes *luxatur*, G. verrenkt werden.

pyötytän, ttää Vf. *facio ut* secet l. penetret, secantem reddo, G. scharf l. einbeissend machen, cfr. sub pyötö.

Pyötö, ön Ns. *status* rei *erectus*, G. aufrechte Stellung, on pyötössä erectus stat, nousen pyötöön l. pyötölleni erigo me, pyötö-walkia strues flagrans ex lignis erectis.

pyöty, yn al. pyötyä, än Ns. idem, on pyötyssä l. pyötyällä, nousen pyötyyn l. pyötyällen, pyöty-pilwi nubes eminens ad horizontem, pyötyä-newa palus valde declivis, it. Tav. ruis-pyöty acervus secalis minor.

pyötyän, ytä V. *erigo*, erectum statuo e. c. columnam, G. aufrichten.

pyötytän, ttää Vf. et pyötyttelen, llä Vfr. idem.

pyötytys, tyksen Ns. *erectio*, G. Aufrichtung.

Pysyn, yä Vm. pr. *in loco maneo*, haud moveor, inde *stabilis sum*, *permaneo*, moror, consisto, persevero, G. bleiben, beharren, pysy paikallasi in loco sta, ne loco discedas, pysywä tuuli ventus non varians, ei pysy mielessä in mente haud remanet, pysywä ilo gaudium perpetuum l. constans.

pysymys, myksen Ns. *mansio*, permansio, G. das Beharren.

pysähdän, htää Vs. et pysähtelen, hdellä Vfr. *subito sisto*, *parum cesso* l. subsisto, G. hastig zu stehen bringen l. stehen bleiben.

pysähdyn, htyä Vm. *subito stans maneo*, G. hastig stehen bleiben.

pysähdys, yksen Ns. *mansio* l. *cessatio*, G. hastiges Stehenbleiben.

pysäyn, ytä al. pysäännyn, ntyä Vm. *stans maneo*, *subsisto*, G. stehen bleiben.

pysään, sätä al. pysännän, ntää Vf. *facio ut* maneat, *sisto*, sedo, cohibeo, G. zu stehen bringen, stillen, hemmen.

pysätän l. pysytän l. pysäytän, ttää Vf. idem.

pysäys, yksen Ns. *sedatio*, inhibitio, G. das Stillen l. Hemmen, pysäys-sanat verba magica ad sanguinis fluxum sedandum, it. *mansio*, cessatio, G. das Stehenbleiben.

pysääntö, nnön Ns. idem.

pysätys l. pysytys, yksen Ns. *sedatio*, G. das Stillen.

Pyterä, än Ns. aqua limosa, *colluvies*, G. Wasserpfütze.

Pytky, yn al. pytkö, ön Ns. lamina l. *segmen oblongum* e. c. eduliorum, panis, casei, G. lange Scheibe.

pytkylä, än Ns. idem, inde *vasculum oblongum*, lagena longa, G. längliches Gefäss.

pytkyläinen l. pytkylwäinen, isen Na. *oblongus* et *tenuis*, G. länglich und dünn.

pytkin, iä V. *segmenta oblonga seco*, in longa segmina disseco, G. in längliche Scheiben schneiden.

Pytty, tyn Ns. (Sv. bytta) *situla*, vas portatile ligneum lacti et butyro servando, G. Bütte, it. Carl. *suggestus* templi, G. Kanzel.

pyttyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *situlis frequens*, G. büttenreich.

Pyttynä, än Ns. *verticillus* l. rotula molæ, G. Mühlrolle.

Pyy, pyyn Ns. *attagen* l. tetrao *bonasia*, G. Haselhuhn, pyyn kaali cardui species, cnicus? pyyn paula lycopodium clavatum.

pyinen, isen Na. *attaginibus frequens*, G. reich an Haselhühnern.

Pyydän, tää V. 1. *capto* e. c. pisces, aves, G. zu fangen streben, fangen, inde 2. *peto*, *quæro*, *consector*, cupio, nitor, studeo, G. nachstreben l. suchen, verlangen, begehren, sich bemühen, pyydän rahaa pecuniam expeto l. concupisco, pyydä tehdä adnitere l. stude facere, it. 3. pyydän häihin in nuptias *invito*,

invito, G. einladen: pass. pyydetään contr. pyytään.

pyytelen, dellä Vfr. idem.

pyydys, yksen Ns. captandi instrumentum, *nassa, decipula*, G. Fangwerkzeug, pidän pyydyksiä decipulis utor, panen pyydyksiä decipulas struo.

pyyntö, nnön Ns. *captatio*, captura e. c. piscium, G. das Fangen, inde *petitio, consectatio*, nisus, studium, G. das Nachstreben l. Suchen, das Verlangen, Bemühung, koston pyyntö cupiditas vindictæ.

pyytö, dön Ns. idem, kuule pyytöni petita exaudi.

pyynti, nnin Ns. *captatio*, G. das Fangen, pyynnin aika tempus capturæ.

pyytet, tteen al. pyyttö, tön Ns. *invitatio*, e. c. in convivium, inde *provocatio* l. citatio in jus, G. Einladung, Citirung.

pyytän, ttää Vf. et pyytelen, tellä Vfr. *curo ut* invitetur, invito, nec non provoco l. cito in jus, G. einladen lassen, einladen, citiren.

Pyyhin, hkiä V. Wib. id. ac pyhin.

Pyyki, in Ns. *congeries* lapidum max. lapis terminalis, G. Steinhaufen, Gränzstein, kivi-pyyki, raja-pyyki.

pyykitän, ttää V. *lapides* terminales *erigo* l. *congero*, G. Steine anhäufen.

Pyykki, l. pyyki, kin Ns. (Sv. byke) *lavacrum*, lotio et coctio linteorum, G. Wäsche, Bäuche.

pyykitsen, itä V. *coquo* et *lavo* lintea, G. bäuchen, waschen.

Pyylin, iä al. pyylyän, ytä V. id. ac pylijyän l. pylwin.

Pyyliä än Na. solito *major* qua volumen, *ingens, grandis*, conspicuus, G. gross, grob, ansehnlich.

pyyleys, yden Ns. *indoles grandior*, G. ansehnliche Grösse.

Pyyly, yn Ns. id. ac pyyry.

Pyyry, ryn al. pyyrö, ön Ns. Sav. Caj. *manubrium* remi, G. Handgriff der Ruder, it. al. *casa* vilior, G. Hütte.

Pyyrä, än al. pyrö, ön Ns. *status* rei *expansus* l. *prominens*, G. hervorragender l. ausgespannter Zustand, on pyyrölläsä est expansus, pyyrö- l. pyyräsilmä oculus prominens e. c. leporis.

pyyristän, ää V. et pyyristelen, llä Vfr. *extendo, pando* e. c. oculos, *dilato* ut avis plumas, G. hervorstrecken, ausspannen, it. *tarde me gero*, cunctor, G. zögern.

pyyristys, yksen Ns. *expansio*, G. Ausspannung.

Pyysiä, än Na. id. ac pyyliä.

Pyällän, ttää V. vide sub pyin.

pyälikkö, kön Ns. id. ac pykälikkö.

Pyökki, kin Ns. (Sv. bök, bok) *fagus silvatica*, G. Buche.

pyökkinen, isen Na. *fageus*, faginus, G. büchen.

Pyörrän, rtämen Ns. *crepido* l. *margo* agri herbidus, *ora* fossarum, G. Rain bei Ackergräben.

pyörtänö, ön al. pyörtänä, nän al. pyörtänet, een Ns. idem, pyörtänä-ruoho achillea millefolium.

Pyörä, än Ns. *rotundum quid* volvendum, *rota, trochlea*, discus, orbis, G. Rad, Wirbel, Rolle, owen pyörä serra orbicularis, pyörä-tahko cos volvenda, pyörätauti vertigo capitis, hinc on pyörällä est in statu volvente, vertigine laborat, pyörä-ruoho convolvulus arvensis, pyörävyö balteus annulis ornatus, cujus ope arcus jaculatorius tenditur.

pyöräket, kkeen Ns. *rota* l. *orbis minor*, G. Rädchen.

pyöriäinen, isen Ns. dim. idem, inde tuulen pyöriäinen turbo venti, it. al. id. ac pyörtöinen, it. al. Na. id. ac pyöriä.

pyörö, ön Na. sese *volvens*, inde vertigine capitis laborans e. c. homo, ovis, G. sich wirbelnd.

pyöry, yn Ns. *vertigo* capitis, G. Schwindel, Drehkrankheit, al. pyörö-tauti, pään pyöry, inde ympäri-pyöryä circum circa, G. ringsherum.

pyöriä, än al. pyörö, ön Na. *sese volvens, rotabilis*, inde *rotundus*, teres, G. sich wirbelnd, rund (ymmyriäinen).

pyöryläinen, isen Na. idem, unde max. Run. epit. serpentis.

pyöräinen, isen Na. *rotis instructus*, G. mit Rädern versehen.

pyörin,

pyörin, imen Ns. *instrumentum* rotando inserviens, G. Drehungswerkzeug, inde pyörin-rauta tornus.

pyörin, iä V. *rotatim volvor* ut mola, *rotor*, circumagor l. vertor, G. sich drehen l. wirbeln, umlaufen, inde *operosum ago*, huc illuc cursito, G. geschäftig herumlaufen.

pyöryn, yä V. idem, inde pyörywä rotabilis, rotundus.

pyörikselen l. pyöriskelen, llä Vfr. idem.

pyöritän l. pyörytän, ttää Vf. *facio ut* volvatur, *circumago* e. c. molam, *volvo*, roto, inde *torno*, G. drehen, wirbeln, drechseln.

pyörittelen l. pyöryttelen, tellä Vfr. idem.

pyöritys l. pyörytys, tyksen Ns. *circumactio*, *rotatio*, G. Umdrehung.

pyöräyttän, htää Vs. et pyöräyttelen, ttellä Vfr. *subito volvo* l. *circumago*, G. schnell umdrehen, inde *subito feror* l. vertor, operosus cursito, G. schnell umherlaufen.

pyöräytys, yksen Ns. *subita circumagitatio*, G. schnelles Umdrehen, inde *cursus* l. motus *subitus* et *operosus*, G. schnelles Herumlaufen.

pyöräytän l. pyöräytän, ttää Vf. *facio ut* subito circumagatur l. volvatur, *curo ut* quis subito vertatur l. moveatur, ut operosus sit, G. zu schnellem Herumlaufen bringen.

pyörrän, rtää V. id. ac pyöritän, inde pyörrän ympäri circumdo, G. umgeben, pyörrän taka-perin retroverto, G. zurück wenden, it. *torno*, G. drechseln, pyörtäjä tornator.

pyörräytän, ttää Vf. et pyörtäyttelen, tellä Vfr. idem.

pyörtäys, yksen Ns. *circumagitatio*, inde *tornatio*, G. das Umdrehen l. Drechseln.

pyörre, rteen Ns. quidquid se volvens e. c. *vertex* aquæ in fluviis, unda minor, G. Wirbel.

pyörtämä, män Ns. idem.

pyörtöinen, isen Ns. idem, max. *vertex pilorum* e. c. in fronte equi l. dorso vitulorum, G. Haarwirbel.

pyörrys, rtyä Vm. *vertigine* capitis *laboro*, animi *deliquium patior*, linquor animo, G. ohnmächtig werden.

pyörtymys, yksen Ns. *vertigo* capitis, *deliquium* animi, G. Ohnmacht.

pyörrys, yksen Ns. *status deliquii*, G. Zustand der Ohnmacht, max. in pl. on pyörryksissä est in deliquio.

pyörrytän, ttää Vf. et pyörryttelen, tellä Vfr. *vertigine* l. animi *deliquio afficio*, G. Schwindel l. Ohnmacht erregen, minua pyörryttää vertigine laboro.

pyörrytys, tyksen Ns. *deliquii allatio*, G. Ohnmachtserregung.

Pyöweli, in Ns. (Sv. bödel) *carnifex*, G. Henker, Scharfrichter (peeweli, pööweli).

Pä prtcl. encl. id. ac pa e. c. minäpä, meneepä, menempä, meneppä (pro menenpä, menehpä).

Pähkinä, än Ns. *nux*, G. Nuss, pähkinäpuu l. -raita corylus avellana, pähkinähaukka l. -harakka corvus glandarius, pähkinä-linna nomen castri Nöteburg l. Schlüsselburg ad fluvium Neva.

pähkinäinen, isen Na. *nucibus abundans*, ex nucibus confectus, G. nussreich, von Nüssen.

Päijännet, nteen l. nneen Ns. nomen lacus majoris in Tavastia.

Päinen Na. päistikkaa prtcl. vide sub pää.

Päistär, ren al. päistäret, reen al. päistärä, rän Ns. *schidia* l. *fragmen caulis* linei l. cannabini, G. Flachsschäben, Hanfsplitter, inde fig. päistär-karwa villus animalium albicans, päistär-karhu ursus cinereus.

päistäräinen, isen Na. *schidiis* ejusmodi *plenus*, G. voller Schäben.

päistärikäs, kkään Na. idem, max. villo *albicante ornatus* e. c. ursus.

Päitset Ns. päitse prtcl. vide sub pää.

Päiwä, än Ns. 1. pr. *sol*, G. Sonne, päiwä nousee, laskee, paistaa sol oritur, occidit, lucet, päiwän paistet splendor solis, päiwä koittaa dilucescit, myötä-päiwää l. päiwää myöten juxta cursum solis ex oriente versus occidentem, wastoin päiwää l. päiwää wasten adverso sole, versus orientem, päiwän tasaus æquinoctium, päiwän pesä Carl. solstitium, päiwän palaus reversio solis post solstitium,

päiwän säde radius solis, päiwän sappi parhelion, päiwän kirput pulvis volans, sole splendente apparens, päiwän kakkara anthemis tinctoria, inde 2. tempus solis apparentis, *dies*, G. Tag, päiwä-kausi l. -kunta totus dies, diurnum tempus, päiwä-kausinen l. -kuntainen per diem durans, päiwä-kunnittain per totos dies, syödän-päiwä medius dies, meridies, joka-päiwä quotidie, tänä päiwänä l. contr. tänäpäinä l. tänäpäinä hodie, päiwä-päiwältä l. päiwästä päiwään a die in diem, per dies, yötä ja päiwää l. Adv. öin ja päiwin die nocteque, it. päiwä-mies mercenarius ad diem conductus, päiwä-työ opus diurnum, pensum pro die, it. 3. pl. *tempus vitæ*, G. Lebenstag, ottaa päiwiltä vita privat, ei päiwinänsä haud in sua vita i. e. numqum. inde *conditiones vitæ* max. malæ, *molestiæ*, G. Umstände, Beschwerlichkeiten, e. c. jouduin päiwiin in res incidi molestas, olen päiwissä rebus premor difficilibus, it. 4. §. elät päiwiin *frustra* vivis, tekee päiwiin *inaniter* agit, G. vergebens, it. otan nahkoinensa päiwinensä (pro päinensä?) totum quantum capio, G. mit Haut und Haar.

päiwäinen, isen Na. ad diem pertinens, *diei* l. *diurnus*, G. tägig, Tages, päiwäinen työ opus per diem durans, perdius, kolmen päiwäinen lapsi infans tres habens dies, joka-päiwäinen quotidianus, tämän päiwäinen l. contr. tänäpäinen hodiernus, koko-päiwäinen perdius, minkä päiwäinen cujus diei, it. §. alicujus *conditionis* l. *indolis*, G. beschaffen, max. cum Genit. e. c. sen päiwäinen ejus indolis l. qualitatis, hywän päiwäinen bonæ indolis, bene habitus, hinc päiwäistä rautaa ferrum malæ indolis, inutile.

päiwyinen, isen Na. idem, max. ætate unius diei.

päiwällinen, isen Na. idem, tämän päiwällinen ruoka cibus hujus diei, minkä päiwällinen cujus diei l. ætatis, inde syön päiwälliistä sc. ruokaa edo cœnam meridianam, puoli-päiwällinen l. -päiwäinen cœna meridiana, it. §. päiwällinen *indolis* max. *malæ*, *inutilis*, G. schlecht beschaffen, untaughich, e. c. päiwälliistä rautaa.

päiwätöin, ttömän Na. car. *sole* l. *die carens*, inde päiwätöin pohja septemtrio tenebrosus, päiwättömän wanha tam senex ut dies ætatis numerari nequeant, perantiquus.

päiwittäin prtcl. *per dies*, *quotidie*, die ex die, G. täglich, von Tag zu Tage.

päiwätär, ttären Ns. *femina mythol.* solis filia, aurora? G. mythol. Sonnentochter.

päiwäys, yksen Ns. *tempus* l. iter unius *diei*, G. Tageszeit l. Reise, hahden päiwäys.

päiwänen, wätä Vm. (qs. diesco) *dilucesco*, G. tagen, jo päiwänee.

päiwälliistän l päiwästän, ää V. *edo cœnam meridianam*, G. zu Mittag essen, al. puoli-päiwästän.

päiwityn l. päiwetyn, ttyä Vm. *æstu solis subfuscus fio* ut facies l. *corrumpor* ut lac, G. von der Sonne verletzt werden, maito päiwittyy lac in sole acescit et insipidum fit.

päiwyn, yä Vm. *æstu solis*, *defetiscor* l. *languidus fio*, G. von Sonnenhitze ermattet werden.

päiwittelen, tellä Vfr. *insolo*, *apricor*, G. sonnen, it. al. *per dies cunctor*, tempus frustra tero, G. den Tag zögernd zubringen, it. al. *queror de molestiis* vitæ, lamentor, G. sich beklagen.

Pätkä, än al. pätkä, kän Ns. *caro crassior* e. c. sub pede, G. dickeres Fleisch (päätkä).

pätkäinen l. pätkäinen, isen Ns. dim. idem.

Pätähdän, htää Vs. *subito* a motu *cesso*, subito sido, G. hastig stehen bleiben.

Pätärä, rän Ns. *lascivia* e. c. ovium, G. Brunst, on pätärällä.

Pälinä, än Ns. *strepitus* major G. Lärm.

Pälkä l. pälkkä, kän Na. id. ac pelkä.

Pälky, kyn Ns. *cœspes* l. *grumus* in pratis vere per nivem apparens, G. Rasenhügelchen (pälwi), pälkyt näkywät.

Pällähdän, htää Vs. *subito prorumpo* l. exorior, *subito adorior* l. irruo, G. hastig vorstürzen.

Pällötän,

Pällötän, ttää V. *strepo, turbo*, G. lärmen, rauschen, wima-pällöttää päässå.

Pälsy, yn al. pälsi, in Ns. (Sv. pels) max. pl. pälsyt *vestis pellicea*, G. Pelz.

Pälwi, win l. wen al. pälwä, wän Ns. *grumus* hieme l. vere nive carens, *cæspes nive denudatus*, G. vom Schnee entblösstes Rasenhügelchen (pelwi).

pälwin, iä V. Ul. *nive denudo*, G. vom Schnee entblössen, päiwä pälwii sol nivem liquefacit, nyt pälwii tempestas jam adest tepida.

Pälyn, yä V. *blandiendo* me *insinuo*, blande cupio l. consector, G. sich einschmeicheln, schmeichelnd nachstreben, pälyy saadakseensa.

Pälähdän, htää Vs. id. ac pölähdän.

Pänger, ukeren al. pängeret, ukereen Ns. id. ac penger.

Pänni, in Ns. (Sv. spänning) *tensio, tendicula* e. c. textorum, G. Spannung, Spanner.

Pännä, än Ns. (Sv. penna) *penna* qua scribitur, G. Feder, al. kynä.

Pänttäri, in Ns. *malus* navium *maximus*, G. der Mittelmast.

Päntä, män Ns. *caterva* avium l. piscium, G. Schwarm, lintu-päntä.

Päret, een Ns. *tæda lignea*, segmen abietis longum et tenue loco candelæ l. lampadis, a rusticis uri solitum, G. Kienspan.

päreellinen, isen Na. tales *tædas habens*, G. Kienspäne habend.

Päriseen, stä V. *tremulus concrepo*, strideo ut tympana, fremo, G. schnarren.

pärähdän, htää Vs. idem de sono subito.

pärinä, än Ns. talis *stridor*, G. Geschnarre.

päristän, ää Vf. et päristelen, llä Vfr. talem *stridorem excito*, G. Geschnarre erregen.

päristys, yksen Ns. *stridoris excitatio*, G. Schnarrenmachung.

Päritän, ttää V. *sorbillo*, G. schlürfen, juon päritän.

Pärki prtcl. id. ac perki, perin.

Pärkkä, kän Ns. *crotalum* l. *crepitaculum* fugandis equis, G. Schnarre.

Pärmä, än Ns. (Sv. perm) *lamina lateralis libri* ligati, G. Pergamentband, inde trumpun pärmä membrana tympanæ pergamena.

pärmäinen, isen Na. *lamina* laterali l. *membrana* pergamena *ornatus*, G. in dergl. Band gebunden.

Pärrä, än Ns. *homo balbe loquens*, garrulus, G. schnarrender Schwätzer.

pärrään, rrätä V. *balbe* et festinanter *loquor*, garrio, G. schnarrend sprechen, schwätzen.

Pärskyn, yä Vm. *fremo* ut equus naribus, strepo, G. schnaufen, al. id. ac parskun.

pärskähdän, htää Vs. idem de sono subito.

pärsky, yn Ns. talis *fremitus*, G. Geschnaufe.

Pärty, tyn al. pärtö, trön Ns. *scruta*, rudus, quisquiliæ, purgamenta, G. Schutt, Gerümpel.

Pärä, rän Ns. etc. Carl. Sav. id. ac perä etc.

Päsä, in Ns. ovis *aries* G. Schafsbock, päsän kulli id. ac karwa-kellukka.

Päteyn, ytä l. yä Vm. *accidit*, l. *contingit mihi*, G. sich ereignen e. c. päteyin tulla l. tulemaan accidit mihi ut venirem, niin päteysi, ita evenit res, päteypi waimoksi forte contingit ut uxor evadat, päteypi työkseni.

Pätkin, iä V. *decerpo* e. c. lupulos, G. abpflücken, pätkin humaloita.

Pätkä, än Ns. *frustum oblongum*, G. langes Stück, e. c. tupakin pätkä.

Pätsi, in Ns. *furnus*, ustrina, G. Ofen.

Pättärä, rän Ns. *collis elevatior*, cacumen cumuli, G. Hügel.

Pättäwä, wän Na. *firmus, validus*, ingens, conspicuus, G. stark, gross, ansehnlich.

pättämätöin, ttömän Na. car. Ul. idem.

pättäyn, ytä Vm. *valide sido*, firmiter subsisto, G. sich kraftvoll niederlassen.

Pätöinen, isen Na. *misellus*, infelix, G. armselig, woi minua pätöistä (poloinen).

Pää, pään Ns. 1. pr. *caput* hominis et animalium, G. Kopf, Haupt, lakki päässå galerus capiti impositus, pane lakki päähäsi galerum capiti impone, pää-kallo cranium, calva, pään laki vertex capitis, pään pakko dolor capitis, pää-liina vitta, pään alainen pulvinus cephalicus,

pään

pään läpi foramen indusii pervium, kaunistan päätäni capillos concinno, päänі käypi ympäri al. päätäni pyörryttää caput vertigine laborat, tapan l. etsin päätä capillos perscrutor pediculos exquirens, inde 2. quod in capite est, mens, ingenium memoria etc. G. Kopf, Sinn, Gedächtniss etc. terävä pää ingenium acutum, kowa pää hebes l. ferreum, nec non pervicax, pystyy l. menee päähän capiti l. memoriæ inhæret, caput l. mentem afficit, omasta päästä suo ex capite l. arbitrio, omalla päälläns ä l. omaa päätänsä myöden sua ex mente, suo arbitrio l. judicio, it. on päissänsä est ebrietate turbatus qua mentem, ebrius, tulen päihini ebrietate turbor, ebrius fio, G. berauschter Kopf, it. 3. *extremitas* rei, *finis* max. rotundatus, G. Ende, Spitze, e. c. formen pää *apex* digiti, nenän pää *cacumen* nasi, ohran pää *spica* hordei, weitsen pää manubrium cultri, pöydän pää extremitas mensæ longioris, järwen pää finis lacus, päästä päähän ex initio in finem, a capite ad calcem, käytän päähän l. päihinsä ad finem perduco, käypi päihinsä ad finem perducitur, absolvitur, succedit, päästä pitäin l. alkain usque ab initio, päiwän päästä ex fine diei i. e. die præterlapso, post diem, it. 4. *pars* l. *locus superior*, ubi caput hominis, G. Obertheil, qua ex causa Cass. Allat. Adess. et Abl. involvunt Lat. *super, desuper, supra, superne*, G. auf, obenauf, c. c. on katon päällä est supra tectum (in loco), lensi katon päällen volavit super tectum (in locum), putosi katon päältä cecidit desuper, it. astun päällen superne gradior, adscendo, istun päällä sedeo supra quid, kirjoitan päälle inscribo, annan kaupan päällen do cumuli loco l. in corollarium emtionis, tulee päälleni aggreditur me, pue päälleesi indue te, it. 5. *præcipuum quid*, G. das Haupt betreffend, e. c. pää-asia res præcipua l. principalis, pää-kirja litteræ principales l. archetypæ, pää-kaupunki metropolis, pää-mies primas, dux, gubernator, it. 6. usus varius e. c. tuota päätä mox, confestim, päätä kohden versus caput, directa viä, päätä pitäin l. -piten al. päätä hawin l. -pahkaa al. päätä solkaa præcipitanter, confestim, päältä iskein (superne captum) capitulatim, summatim, obiter, parhaasta päästä maxima ex parte, præcipue, maxime, it. päänänsä usque ad caput i. e. omnino, päänänsä wedessä totus quantus in aqua, niin päänänsä ita omnino, it. panee päätäni vituperat me l. detrahit de me, G. verläumden, kautaa l. kantelee päällemme accusat nos, verbis defert nos apud quem, G. anklagen, kaipaapi päällenne vos incusat l. criminatur, ajat l. panet syyn päähäni causam in me transfers, me criminaris l. causaris, G. auf Jemanden die Schuld schieben, it. 7. Adv. päin *adversus*, G. gegen, -wärts e. c. minua päin versus me, sinne päin eo versus, päätä päin directe, it. paljain päin nudo capite, sine galero.

päinen, isen Na. caput habens, *capitatus*, G. köpfig, sed nonnisi in compos. e. c. heikko- l. nöyrä-päinen mente turbatus l. captus, itse-päinen sibi placens, pertinax, obstinatus.

päällinen, isen Na. pr. *supernus*, G. obenauf seyend, inde quod supra est e. c. *tegumentum, torale* in lecto, *pannus* vestis *exterior, flos* lactis, päällis-waatet vestis exterior, päällinen puoli pars superior, päälliſin puolin per superficiem, obiter, it. kaupan päällinen corollarium emtionis, antaa päälliſikſi l. päälliſiä mantissam addit, hewoisen päälliſet supplementum equi permutati, kouwon päälliſet exsequiæ ursi capti, it. wielä päälliſekſi insuper, denique, päälliſesti finaliter, capitulatim, obiter, negligenter.

päällimmäinen, isen Na. *superior*, supremus, G. der oberste.

päätön, ttömän Na. car. *capite* l. *fine carens*, infinitus, nec non duce carens e. c. ovis, G. endlos, hauptlos.

päähinen l. päälinen, isen Ns. *capistrum* equorum, lora cephalica, G. Kopfriemen, Halfter.

päähkä, än Ns. *scabies* capitis, inde Caj. scabies in genere, G. Krätze.

pääkkö, kön Ns. *caput habens* solito *majus*,

jus, G. Grosskopf, it. *vertigine capitis laborans* e. c. ovis, G. mit Schwindel behaftetes Schaf, it. al. id. ac **pääkkä**.

pääkkä, kän al. **pääkkänä**, nän Ns. *securis*, ascia, G. Axt.

päällys l. **päällistys**, ykſen Ns. *pars superior* l. *superna*, *tegumentum*, *pannus exterior* vestis, *flos* lactis, *mantissa* emti l. permutati, G. Obertheil, Decke, Ueberzug, Milchrahm, Zugabe, **pääl-lys-** l. **päällistys-mies** vir aliis præfectus, inspector operariorum.

päätet, **päätteen** Ns. *clavus* l. repagulum extremitati cujus rei affixum e. c. in fine axis, G. Schliesshaken, naulan **päätet** cuspis clavi inflexa, it. al. id. ac **päätös**.

pääty, dyn Ns. *apex* l. *culmen parietis*, G. Obertheil der Giebelwand, inde pl. **päädyt** l. **pääty-hirret** tigni in ejusmodi culmine.

päätyri, in Ns. *trabs* in summo parietis, G. Giebelbalken.

päitſi, ſen al. **päitſin**, imen Ns. max. pl. **päitſet** l. **päitſimet** *capistrum* equorum, loramenta cephalica, G. Kopfriemen.

päällimitten prtcl. *per superiora*, *superne*, capitulatim, obiter, G. oberflächlich.

päällitſen l. **päällitten** prtcl. idem, al. *superne transeundo*, lenſi kirkon **päällitſe** supra templum volando transivit, G. oben vorbei.

päällistykſin l. **päällityksin** prtcl. *tabulatim* alter supra alterum, per tabulata, G. über einander, owat **päällistykſin**.

päällistyöten l. **päällekſyttä** l. **päällis-kutaiſin** prtcl. idem.

päästykſin (pro **päästä-ykſin**) l. **pääty-kſin** prtcl. *caput capiti* l. finem fini opponendo, G. die Ende gegen einander, ſolmin langat **pääty-kſin** fili unius finem fini alterius adnecto, ſowita hirret **päästykſin**.

pääkſyin l. **pääkſyttäin** prtcl. idem.

päätikſin l. **pääkſyttä** prtcl. idem rar.

päistikkaa l. **päistikkaan** prtcl. *præcipitanter*, G. über Hals u. Kopf.

päitſe prtcl. qs. capite antrorsum versus *directe* progrediendo, *prorsum*, G. gerade vorwärts, meni **päitſe** kirkkoa.

pääbyn, tyä Vm. *ad finem pervenio*, *finaliter subsisto* l. *fio*, G. zu Ende gehen, sich endigen, endlich stehen bleiben, **pääbyin** ſinne ibi tandem restiti, **mikſi pääty** quid de eo fit, qualis ejus exitus l. finis, **päätynyt päiwä** dies ad finem perductus, **aika pääty** tempus destinatum incidit, inde **pääbyin näkemään** *contigit mihi* ut viderem, **pääty käſiini** *incidit* mihi in manus, G. sich endlich ereignen.

pääteyn, ytä Vm. idem, max. **pääteypi käſiini**, **pääteyſin näkemään**.

päällistän, ää V. pr. quid cui *superpono*, G. obenauf legen, inde **päällistän** turkin pannum exteriorem vesti pelliceæ adsuo, it. **päällistän kauppaa** corollarium l. mantissam emtionis addo, it. §. al. *garrio*, blatero, qs. verba ad rem haud pertinentia loquor, G. schwatzen.

pääten, ttää Vf. et **päättelen**, tellä Vfr. *caput impono*, G. Ende machen, **pääten** naulaa clavuli cuspidem inflecto, **pääten** nuoraa finem restis arctius connecto, inde *finem facio*, *finio* e. c. opus, G. endigen, schliessen, beschliessen, **aſia on pääteity** res est ad finem perducta, it. *animo concludo*, *statuo*, mente constituo l. decerno, G. Schluss ziehen, Beschluss fassen, ſiitä **pääten** inde mente concludo, **pidän päätettynä** rem censeo statutam, peractam, tuomari **päätti** riidan judex litem diremit.

päätös, ökſen Ns. *capitis impositio*, *perductio* rei *ad finem*, *finis*, *conclusio* mentis, *decretum*, G. Endemachung, Beendigung, Schluss, Beschluss, lain **päätös** sententia juris finalis, **aſia tulee päätökſeen** res ad finem perducitur, judicio dirimitur, **päätös-kirja** diploma sententiæ juridicæ, it. **päätökſekſi** *tandem*, denique, G. zum Schluss.

Pääkiä, än Ns. id. ac **päkiä**.

Pääkſi, in al. **pääkſy**, yn Ns. *puppis* navigii, pars carinæ posterior, G. Hintertheil des Schiffskiels.

Päärly, yn Ns. (Sv. pärla) *margarita*, G. Perle, al. helmi.

Päärmä, än al. **päärmet**, een Ns. *fimbria* l. *plica marginalis*, inde *margo*, circuitus, G. Randfalte, Rand, **päiwän päär-**

má orbis circa solem in nubibus, cfr. pármá et permi.

päärmään, mätä V. *fimbriam* marginalem *plico*, G. den Rand falten.

Pääsen, stä V. (a pää qs. ad finem pervenio?) *solvor*, *dimittor*, *evado*, G. entkommen, loskommen, frei werden, pääsen työstä opere absolvor, opus finio, pääsee käsistäni e manibus elabitur, päästy ánsä postquam elapsus l. solutus est, hinc pääsen käymään licet mihi l. evenit mihi ut abeam, pääsin papiksi permissum est l. evenit mihi ut sacerdos evaderem.

pääsemys, yksen Ns. *solutio* l. *dimissio* passiva, *exitus*, finis, G. das Entkommen l. Loswerden, ei ole pääsemystä nulla est evadendi via.

pääsin, imen al. pääsö, ön Ns. idem, pääsin-päivä dies dimissionis.

pääsiäinen, isen Ns. *festum dimissionis*, inde *pascha*, G. Ostern.

päästän, ää Vf. et päästelen, llä Vfr. *solvo*, *dimitto*, *emitto*, *permitto*, *libero*, G. loslassen, gehen lassen, freistellen, gestatten, werden lassen. päästän menemään do veniam abeundi, it. §. al. (qs. a pää, päällys) päästän maitoa florem lactis *decortico*, G. abrahmen.

päästö, ön Ns. *solutio* l. *dimissio* l. liberatio activa, G. Loslassung, Gestattung, synnin päästö absolutio ecclesiast.

päästin, imen Ns. *liberandi instrumentum*, G. Befreiungswerkzeug, päästin-awain clavis absolutionis eccl.

Pääsky, yn al. pääski, ken Ns. *hirundo*, G. Schwalbe. pilkka-pääsky, saksi-pääsky, lato- l. huoneh-pääsky, törmä- l. wieri- l. kari-pääsky, kirkko-pääsky, rästäs-pääsky hirundinis species.

pääskyinen, isen Ns. dim. idem, pääskyisen ruoho chelidonium majus.

Päästäin, ämen Ns. *sorex araneus*, G. Spitzmaus.

päästäinen l. päästäjäinen, isen Ns. idem.

Pöhdän, htää V. *levi pede ito*, G. trippelnd gehen, käypi pöhtää.

Pöhisen V. pöhistän Vf. etc. vide sub pöhö.

Pöhkö, hkön l. hön, al. pöhkiö, ön Na. *stolidus*, *fatuus*, G. Thor, thörig (pöyhkiä).

pöhkömäinen, isen Na. *nonnihil stolidus*, G. etwas thörig.

pöhköilen, llä Vfr. *instar fatui me gero*, G. sich thörig betragen.

Pöhmöräinen, isen Na. *haud compactus*, pulverulentus e. c. via, G. ungepackt, moderig (pöhröinen).

Pöhnä, án Ns. *nassæ species* oblonga, ope lapidis demergenda, G. eine Art Reuse, it. Abol. *status ebrietatis*, G. Rausch, on pöhnässä est ebrius.

Pöhnö, ön Na. id. ac pöhkö, pöllö.

Pöhröinen, isen Na. id. ac pöhmöräinen.

Pöhö, ön Ns. *tumor*, *turgor*, G. aufgeblähter l. pauschiger Zustand. pöhö-tauti colica flatulenta, pöhö-piimä lac turgescens l. spumosum.

pöhöinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tumidus*, *turgidus*, spumosus, G. pauschig, aufgebläht.

pöhökäs, kkään Na. idem, inde Ns. *panis* bene turgidus l. fermentatus.

pöhisen, stä V. *tumesco*, *tumeo*, turgidus fio, G. pauschig werden, anschwellen.

pöhistyn, yä Vm. *extumesco*, tumidus fio, G. aufschwellen.

pöhötyn, ttyä al. pöhöyn, ytä Vm. idem.

pöhistän, ää Vf. *tumefacio*, tumidum reddo, G. pauschig machen.

pöhötän, ttää Vf. idem, inde jalka pöhöttää pes intumet.

pöhöytän l. pöhötytän, ttää Vf. idem.

pöhistys l. pöhötys, tyksen Ns. *tumoris excitatio*, G. Schwellenmachung.

Pökin, kkiä al. pökkään, kätä V. *tundo* l. *ferio* ut vervex cornibus, G. mit den Hörnern stossen.

pökäisen, stä Vs. idem, de ictu subito, inde aspere adloquor.

Pökerryn, rtyä Vm. *fessus corruo*, animi deliquio labor, G. matt niedersinken.

Pökkö, kön Ns. *falconis species* minor, G. Falkenart.

Pökkö, kön al. pökiö, ön Ns. *caudex* arboris *major* putris, G. verfaulter Baumstamm.

pökköli, in al. pökkelö, ön Ns. idem.

Pöksy, yn max. pl. pöksyt Ns. (Sv. böxor) *braccæ*, femoralia, G. Hosen.

Pöksä, án Ns. *casa* vilis, G. Hütte (mökki).

Pölhö,

Pölhö, ön Ns. *truncus* arboris *cavus*, G. hohler Baumstamm, inde fig. *vasculum potatorium* excavatum ex uno ligno, G. ausgehöhltes Trinkgefäss.

Pöliſen, ſtä V. etc. vide sub pölähdän.

Pölky, kyn al. pölkkö, kön al. pölkyö, yksen Ns. *truncus* arboris *major*, *truncus sectorius*, G. grosser Baumstamm, Haublock, pajan pölky truncus cui affixa est incus fabrilis, ſitoma-pölky truncus l. stipes lateralis, cui affiguntur funes in navibus, it. pölky Ul. *cylindrus agrarius*, G. Ackerwalze.

pölkyinen l. pölköinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex trunco confectus*, stipibus frequens, G. vom Baumstamme gemacht.

pölkyän, kytä V. *cylindro æquo* agrum, G. walzen.

Pölly, yn Ns. *pulvis volans* in aëre, nix vento agitata, G. fliegender Staub l. Schnee (pöly).

pöllyinen, iſen Na. *pulvere* l. polline *volante plenus* e. c. aër, G. staubvoll.

pöllyän, ytä al. pöllytän, ttää Vf. *pulverem excito* l. excutio, G. Staub erregen l. machen.

pöllähdän, htää Vs. *subito* et in forma pulveris *ruo* l. *feror*, venti turbine agor ut nix l. pulvis, G. staubförmig fliegen, jauho pöllähti ſilmään pollen in oculum incidit, inde fig. pöllähti tänne subito et inopinato irruit l. advenit (pölähdän).

Pöllö, ön Ns. *strix bubo* al. *ulula*, G. Eulenart, tarha-pöllö l. parwi-pöllö strix aluco, pikku-pöllö strix passerina, ſota-pöllö l. lapin pöllö strix nyctea, inde fig. *homo stupidus*, G. Dummkopf.

pöllöttelen, tellä Vfr. *stolide me gero*, G. sich dumm betragen.

Pölwänä, nän al. pölwästi, in Ns. *homo stupidus*, caudex, G. Dummkopf.

Pölähdän, htää Vs. id. ac pöllähdän.

pöliſen, ſtä V. idem, de motu continuo.

pölähdys, yksen Ns. *volatus* pulveris l. nivis subitus et turbidus, G. staubförmiges Fliegen.

pölinä, än Ns. *turbo pulveris* l. nivis volantis, G. staubvoller Wirbelwind.

pöly, yn al. pöläkkä, kän Ns. idem.

pöliſtän, ää Vf. *pulverem excutio*, turbinem pulveris l. nivis cieo, G. Staub machen.

pölätän l. pölähytän, ttää Vf. idem, de motu subito, inde fig. puhuu pölähttää subito et temere loquitur.

Pölö, lön Ns. id. ac pölhö, al. id. ac pöllö.

Pömiſen, ſtä V. *crepo*, *susurro*, susurrans blatero, G. murmeln.

Pömpöttelen, tellä Vfr. *inhabiliter incedo*, G. ungeschickt fortschreiten, käypi pömpöttelee.

Pönkkä, kän al. pönkä, ngän Ns. *fulcimen*, *pedamen*, G. Stütze, on pönkillä fulcris innititur, huoneh-pönkkä domus l. casa vilis suffulta, it. pönkä Wib. *repagulum* l. *obex* e. c. januæ, G. hölzerner Riegel.

pönkkään, kätä al. pönkään, ngätä V. *suffulcio* e. c. sæpem, parietem, inde *erigo* l. extendo collapsum quid, G. unterstützen, it. Wib. *obice claudo*, G. mit dem Riegel versperren.

pönkitän, ttää Vf. *fulcra suppono*, pedaminibus instruo, G. Stützen unterstellen.

pönkäys l. pönkitys, yksen Ns. *suffulciendi actus*, G. Unterstützung, it. *clausio ope obicis*, G. Verriegelung.

Pönkärä, rän Ns. id. ac penger.

Pönniſtän, ää V. Wib. id. ac ponniſtan.

Pönttö, tön Ns. Botn. *vas oblongum ligneum*, mulctra, G. hölzernes Milchgefäss.

Pöpö l. pöppö, pön Ns. Caj. Sav. *terriculum*, spectrum, quo pueros terrent, G. Schreckbild, Popanz, pöppö tulee, woi pöpö.

Pöpöröinen, iſen Ns. Botn. id. ac perho.

Pöpötän, ttää V. Botn. *abruptam edo vocem*, balbutio, G. stotternd tönen.

Pörhö, ön al. pörhä, än Ns. id. ac pörrö e. c. pörhö-pää, on pörhöllänſä l. pörhällänſä.

pörhöinen l. pörhöläinen Ns. id. ac perho.

pörhötyn, ttyä Vm. id. ac pörrötyn.

pörhötän, ttää Vf. id. ac pörrötän.

Pörpöröinen, iſen Ns. id. ac pöpöröinen.

Pörrö, ön al. pörrä, än Ns. *status turgidus*

dus l. *erectus* e. c. capilli l. plumæ, G. sträubiger Zustand (pörhö), pörrö- l. pörrä-pää caput capillis turgidis nec non leontodon taraxacum al. sonchi species, hiukset owat pörrällänsä capillus est turgidus, erectus l. crispus.

pörröinen, isen Na. *turgidus*, G. sträubig.

pörrinkäinen, isen Ns. id. ac pörhöinen, perho.

pörrötyn, ttyä Vm. *turgidus fio* ut capillus, *erigor* l. crispor, G. sich sträuben (pörhötyn).

pörrötän l. pörrätän, ttää Vf. *turgidum reddo*, *erigo* l. *crispo* e. c. capillum, plumas, inde *pennis erectis* volo, celeriter feror cum susurru, G. sträuben.

Pörstö, ön Ns. id. ac pyrstö.

Pötikkä, kän Ns. id. ac pötsi.

Pötkeli, in Ns. Wib. id. ac petkeli.

Pötky, yn Ns. *frustum longum*, G. langes Stück, cfr. pytky.

pötkähdän, htää Vs. *subito* et *longus labor*, G. hastig niederfallen, pötkähti maahan, inde pötkähti istumaan subito sidit, pötkähti weteen in aquam incidit, it. pötkähti minulle mihi *accidit* l. *obtigit*, G. zufallen.

Pötsi, in Ns. *venter* pecudis, G. Wanst.

Pöyhiä, än Na. *turgidus*, *tumidus* ut pluma, G. pauschig, on pöyhillänsä est tumidus, in fermentatione ut potus, inde fig. *inflatus*, *arrogans*, superbus, G. aufgeblähet, stolz.

pöyhkiä, än al. pöyhkä, än Na. idem.

pöyheys l. pöyhkeys, yden Ns. *tumiditas*, inde *elatio* mentis, *superbia*, arrogantia, G. pauschige l. aufgeblähte Beschaffenheit.

pöyhet, hkeen Ns. *turgidum* quid e. c. ramus decisus turgidus, caules pisi sublevans, *fulcimen* quid erectum tenens, G. Stütze etwas pauschig zu halten.

pöyhistän, ää Vf. et pöyhistelen, llä Vfr. *tumidum* l. *turgidum facio*, *erigo* e. c. crines l. plumas, *elatum* l. superbum *reddo*, G. pauschig machen, inde *tumide me gero*, G. sich stolz betragen.

pöyhitän, ttää Vf. et pöyhittelen, tellä Vfr. idem.

pöyhistyn, yä Vm. *tumeo*, *turgeo*, G. pauschig werden.

pöyhtäri, in Ns. *homo elatus* l. *superbus*, G. aufgeblähter Mensch, it. al. lehmän pöyhtäri cauda vulpis tumida l. pilosa.

Pöyhään, hätä V. *clamo*, *clamans strepo* ut ebrius, G. lärmen.

pöyhäytän, ttää Vf. *clamorem* l. sonum *moveo strepentem*, G. Lärm machen.

Pöykiä, än al. pöykiö, ön Na. id. ac pöyhiä.

Pöykkiö, ön al. pöykkö, kön Ns. id. ac pöhkö, it. al. lumi-pöykkiö *acervus* nivis qs. conglomeratus, G. Schneehaufen.

Pöykähdän, htää Vs. id. ac pötkähdän.

pöykäytän l. pöykähytän, ttää- Vf. *facio ut labatur*, G. fallen lassen, inde pöykäytin sanan verbulum subito emisi temerarium.

Pöylin, iä V. *mugio* instar tauri, G. brüllen.

pöylinä, än Ns. *mugitus*, G. Gebrüll.

Pöyret, een al. pöyry, yn Ns. *scintilla* fuliginis incensæ, ex camino evolans, G. fliegender Russfunke.

Pöyry, yn Ns. id. ac pörrö, pöyry-pää, it. hampun pöyry apex l. spica cannabis, cfr. pöyret.

Pöysti, in Ns. *femur bovis* l. *suis* majus et pingue, *frustum* carnis majus ex femore, G. Schenkelstück.

Pöytä, dän Ns. *mensa*, G. Tisch, pöydän pää extremitas mensæ longioris, pöytä-waatet l. -liina mappa mensalis, istun pöydässä accubo, istun pöytään accumbo, sed istun pöydällä sedeo in (super) mensa, pöytä-risti pedamen mensæ cruciforme, jalka-pöytä mensa minor pedamine instructa nec non planta pedis, quæ al. est pöytä-jalka, pöydän jalka pedamen mensæ.

pöytäinen, isen Ns. dim. idem, it. *mensis frequens*, ex mensa confectus, G. tischvoll.

pöydällinen, isen Na. *mensam habens*, G. Tisch habend, it. *quantum capit* mensa e. c. hominum l. ciborum, G. einen Tisch voll.

pöytyri, in Ns. *patina major*, G. grosse Schüssel.

Pöökki, kin Ns. et pöökkinen, isen Na. id. ac pyökki, pyökkinen.

Pööweli, in Ns. id. ac pyöweli.

Q.

Littera q, in orthographia Finnorum olim nonnumquam usitata e. c. quin, quinga l. qwin, qwinga, hodie in vocabulis Finnicis stilo exarandis numquam occurrit, ejus vero loco, elocutioni nostratium convenienter, k semper adhibetur e. c. kuin, kuinka.

R.

Raadan, taa V. Sav. Carl. *vehementer laboro, vi arripio* e. c. opus, usque ad lassitudinem vires intendo l. tracto quid, G. mit Kraft u. Mühe arbeiten (uh-maan), raadan maata terram laboriose colo, inde al. Run. *vi lacero, diripio* l. discerpo ut fera bovem, G. gewaltsam reissen, zerfleischen.

raatelen, della Vfr. idem, max. *lacero*, diripio, discerpo, male saucio, violenter tracto, G. zerreissen, zerfleischen, raatelewa peto fera rapax.

raatelus l. raadellus l. raatelemus, ukſen Ns. *laceratio, direptio*, discerptio, violenta tractatio, G. das Zerreissen l. Zerfleischen.

raadet, raateen Ns. Sav. *labor vehemens*, G. mühsame Arbeit, maan raadet cultus agri laboriosus, metſä-raadet silva labore cæsa et usta sementi faciendæ.

raato, don Ns. pr. *cadaver* a fera rapace dilaniatum, inde *cadaver* animalium *ejectum*, G. Aas, nec non Sav. Caj. Ul. *corpus mortuum* et pecudis et hominis, G. todter Körper.

raadollinen, iſen Na. pr. *vi laceratus, male tractatus*, vexatus, G. zerrissen, schlecht behandelt, geplagt, inde *miser, miserabilis*, G. elend.

raadolliſuus, uuden Ns. *indoles lacerata, vexata, miserabilis*, miseria, G. zerrissener, geplagter, elender Zustand, Elend.

Raadet, raateen Ns. id. ac raatet l. raatain.

Raadi, in Ns. (Sv. râd) *consessus consultantium*, senatus, G. Rathsversammlung, kirkko-raadi concilium parœcorum in templo, raadi-tupa contr. raas-tupa domus curiæ, raadi-miehs consiliarius, inde pitäwät raadia consilium conferunt, consultant, G. Rath.

Raadin, tia al. raahdin, htia V. id. ac rahdin, raskin.

Raaja, an Ns. *membrum* corporis *majus*, max. *femur*, G. Gliedmass, Schenkel, raaja-rikko mutilus membris max. pede, inde fig. raadin raaja membrum (assessor) senatus, G. Mitglied, cfr. raja.

Raaka, ra'an Na. *immaturus* e. c. fructus, bacca, *crudus*, haud coctus e. c. rapa, G. roh, unreif, nicht gar, raaka maa humus aratro haud mota, raaka mies vir *rudis* nec non vir non effeminatus, strenuus, raaka luonto indoles mentis haud timida, it. al. ſydän on raaka stomachus *nausea* laborat, G. Eckel empfindend.

raako, raawon Ns. Sav. *fructus immaturus*, G. unreifes Obst.

raakela l. raakila, an Ns. Tav. idem.

Raaka, ra'an Ns. 1. *pertica longa* e. c. virga hami piscarii longa, *antenna* veli nautici, G. Stange, lange Ruthe, it. 2. Abol. *stria coloris* longa in texto, varietas coloris striata, G. Streifen.

raakainen, iſen Na. *pertica* l. *antenna ornatus* e. c. velum, G. mit Stangen versehen, it. *variegatus*, striis colorum ornatus, G. streifig, muſtan raakainen.

raawollinen, iſen Na. *variegatus, striatus*, colore varius e. c. vestis, versicolor, G. streifig, bunt.

raawoitan, ttaa Vf. et raawoittelen, tella Vfr. *colores vario*, variego, striis l. lineis distinguo, G. streifen.

raawoitus, ukſen Ns. *variegatio*, G. das Streifen.

Raakaan l. raakkaan, kata V. (Sv. raka) *barbam rado*, G. barbiren, al. ajelen partaa, inde raaka-weitſi novacula, al. parta-weitſi.

Raakki l. raaki, kin Ns. vide draki, traakki.

Raakku, kun Ns. Sav. *testa concha*, G. Muschelschale.

Raaku l. raakku, kun Ns. id. ac kraaku.

Raamastan, aa V. *ventrem aperio* et intestina

testina evacuo e. c. avis, piscis, G. die Eingeweide ausnehmen.

Raamattu, tún Ns. *scriptum*, *litteræ*, max. *codex* sacer, G. Schrift, Buch, Bibel.

Raana, an al. raanu, un Ns. *res trita* l. *lacerata* e. c. vestis, G. abgenutztes, zerfetztes, untaugliches Ding, raanuſaſa piscis in reti putridus et laceratus, it. al. raana *lodix*, *tegimen* lecti, mensæ etc. G. Bettlaken, Tischtuch, pöytäraanu, it. Run. raudan raana *vulnus* ex acie ferrea, G. Wunde (rahne), it. al. ilman raana *plaga* cœli, clima, nec non *meteora* aërea, G. Himmelsstrich, Lufterscheinungen.

raano l. raanio, on Ns. idem, kenkäraanio, raaniowenhet, inde on raaniosſa est laceratus l. fractus (rani).

raanaan, nata al. raanan, naa V. *nimio labore fatigo* l. *tero*, vehementi labore *lacero* l. *conficio*, male tracto, G. abnutzen, entkräften, erschöpfen, raanaan ruumiſtani corpus lasso, lacero l. fatigo, inde raanain ſyöpi laceraudo i. e. voraciter edit.

raanaun, uta Vm. *labore conficior* l. *exhaurior*, nimis teror l. fatigor, G. abgenutzt l. entkräftet l. erschöpft werden.

Raani, nen Ns. *vaniloquentia*, nugæ, G. Geplapper, Klatscherei.

raanaan, nata V. *vana loquor*, nugor, garrio, G. plappern, klatschen.

Raapin, ppia V. id. ac kraapin, kaapin.

raapaiſen, ſta V. idem de actu subito, kiſſa raapaiſi.

Raapoitan, ttaa *negligenter* quid *gero*, male tracto l. curo, G. nachlässig behandeln (riepoitan).

Raappaan, pata V. *avide prehendo*, *vi arripio*, G. heftig ergreifen, raappaan miekan gladium stringo.

raappaiſen l. raapaiſen, ſta Vs. idem de actu subito, it. al. id. ac raapaiſen sub raapin e. c. oksa raappaiſi.

raappaelen l. raappailen, lla Vfr. idem.

raappaus, uksen Ns. *apprehensio violenta*, G. heftiges Ergreifen.

Raappana, nan Ns. *scolopacis species*, G. Schnepfenart, it. al. raappanat costæ navis, carinæ affixæ, G. Schiffsribben.

Raappio, on Ns. id. ac rappio, raanio.

Raaſalka, lan Ns. id. ac raſa.

Raaſeli, in Ns. *phocæ varietas* maxima, G. grössere Spielart des Seehunds (raateli).

Raaſi, in Ns. *pectен* lanæ, *carmen* lini, G. Hechel, Wollkamm.

raaſin, ia V. *pectino*, *carmino*, G. hecheln, kämmen, inde *rado*, *lacero*, tero, G. kratzen, reissen.

Raaſtan, aa V. *scabo*, unguibus tero l. lacero, G. kratzen, reissen.

Raata, dan Ns. id. ac raatta.

Raatari l. raatali, in Ns. id. ac kraatari.

raataroitſen, ita V. id. ac kraataroitſen.

Raateli, in Ns. id. ac raaſeli.

Raatelen Vfr. et raato Ns. vide sub raadan.

Raatet, raatteen al. raatain, ttamen Ns. *menyanthes trifoliata*, G. Wasserklee (raadet, raatſain, radaket, rahdain).

Raatſain, amen Ns. id. ac raatet.

Raatſin, ia V. id. ac rahdin, raskin.

Raaſta, tan al. raata, dan Ns. *pus* in vulnere l. apostemate, liquor oculi lippientis, G. Eiter.

raattainen l. raatainen, iſen Na. *purulentus*, inde lippiens sc. oculus, G. eiterig.

Raawas, waan Ns. Sav. Carl. Olen. Caj. *animal cicur*, *pecus* domesticum, *bos*, G. zahmes Vieh, ſarwiraawas pecus cornutum, it. al. rar. id. ac rahwas, e. c. käski raawaan ſiſällen, raawaan mies.

raawokkinen, iſen Ns. *una pecudum*, bos, G. Vieh, raawokkiſet pecora.

Raawastan, aa V. id. ac raamastan.

Raawillo, on Ns. *tignus* quidam in tecto, G. grosse Dachlatte.

Raawollinen Na. et raawoitan Vf. vide sub raaka.

Raawon, poa V. id. ac rapaan.

Raawun l. raaun, raakua V. *crocito* ut cornix, *ejulo*, vociferor, G. krächzen, kreischen.

raakuna, an Ns. *ejulatus*, vociferatio, G. das Krächzen l. Kreischen.

raawutan, ttaa Vf. *ad ejulandum* l. vociferandum *permoveo*, G. krächzen l. kreischen lassen.

Radaket, kteen Ns. id. ac raatet.

Radi l. rati, din Ns. (Sv. rad) *linea* l. versus scribentis, inde *series*, *ordo*, G. Zeile, Reihe, owat radissa.

radinen l. ratinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *linearis*, in seriem l. ordinem redactus, G. zeilig, reihig, max. in compos. e. c. kuusi-radinen ohra hordeum hexasticon.

radittain prtcl. *per strata* unus super alium ut lineæ scribentis, G. auf einander gereiht, it. *ordinatim*, in serie, G. reihenweise.

radaan, data al. radon, toa V. *ordino*, ordinatim compono l. congero, G. reihen.

radelen l. ratelen, della Vfr. idem.

Raet l. rajet, rakeen Ns. *grando*, G. Hagel, Körnchen, raeh-sadet pluvia grandinum, inde suola-raet *granum* salis, raehkiwet lapilli.

rakeinen l. rakehinen, isen Na. *grandinosus*, grandineus, G. hagelvoll.

raehdin, htia V. *grandinat*, G. hageln, al. sataa rakeita.

Raha, han Ns. orig. *res* quævis mercium *pretio inserviens* e. c. pellis, metalla etc. G. Tauschmittel, inde hodie *pecunia*, *numus*, G. Geld, Münze, pieni raha numi minuti l. parvi, raha-mies vir pecuniosus, raha-luku summa pecuniæ, mies on rahassa vir est pecuniosus, sed ruoka on rahassa cibus est magni pretii, care emendus, rahan meno impensa, raha tuo reditus.

rahainen, isen Ns. dim. numulus, it. Na. *pecunia abundans*, nec non *pretiosus*, carus, G. geldreich, theuer.

rahallinen l. rar. raholline, isen Na. *pecuniosus*, G. geldreich.

rahalliſuus, uuden Na. *divitiæ*, G. Geldreichthum.

rahastan, aa V. *pecunia instruo* l. dono quem, G. mit Geld versehen.

Rahdain, htamen Ns. id. ac raatet l. raatain.

Rahdin, htia V. id. ac raskin.

Rahet l. rahjet, hkeen Ns. *lorum subjugum* l. ductarium in jugo bovis et collari equi, G. Jochriemen, panen rahkeisiin jugo adjungo, inde koukun rahet funiculus brevior hamo piscario adnexus.

Rahi, in Ns. 1. *superior pars* l. *dorsum fornacis*, G. Ofenrücken, it. 2. Tav. *sagena hiemalis* piscatorum, G. Winternetz, it. 3. Ul. id. ac rahitsa.

Rahistun, ua Vm. *flaccesco*, marcesco ut rapa l. folia, G. verwelken.

Rahitsa, an l. Ul. rahi, in Ns. *sella longior*, G. lange Bank (laawitsa), istu rahillen.

Rahjus, uksen Ns. *homo tardus*, nauci, G. Zauderer.

rahjustan, aa V. et rahjustelen, lla Vfr. *tarde ago*, segniter me gero, G. zaudern.

Rahka, han Ns. 1. *sudor spumans* e. c. equi, *fæx* cerevisiæ spumans, G. Schaum des Schweisses l. Hefens, hewoinen on rahassa equus sudore spumat, inde al. *fæx* l. *fermentum* potus, G. Hefen, it. rahkanansa instar sudoris spumantis i. e. abunde, superflue, it. 2. *sphagnum palustre*, al. *myrica gale*, G. Sumpfmoos, Porsch, rahka-suo l. -newa palus sphagnosa, rahka-wesi aqua palustris impura.

rahkainen, isen Na. *sudore spumans*, spuma abundans, *fæcinus*, G. schäumend, it. *sphagnosus*, G. voller Sumpfmoos.

Rahkia, an Na. id. ac raisu.

Rahkiainen, isen Ns. Abol. id. ac raako l. raakila.

Rahko, on Ns. *exanthema variolarum*, G. Pocken l. Masernausschlag, pieni-rahko morbilli, suuri rahko variolæ, on rahkossa variolis laborat, rahkon arpi cicatrix ex variolis, it. al. *pustula* l. *apostema* e. c. luis venereæ, G. Beule.

rahkoinen, isen Na. *variolis infectus*, G. von Pocken angesteckt.

Rahkoi, in Ns. *genius mythol.* eclipsin lunæ creans, G. mythol. Mondverfinsterer.

Rahmikoitsen l. rahuikoitsen, ita V. *plecto* l. *contorqueo* e. c funiculum, G. drehen, flechten.

Rahna, an Ns. Botn. *segmen ligni* fissum, *assula longa* pini, ex qua tædæ finduntur, G. lange Kienspleisse, cfr. rahnus.

rahnu, un al. rahno, on Ns. idem, inde fig. Run. rauden rahnot vulnera longa ex acie ferrea.

rahnon,

rahnon, oa al. rahnoan, ota V. *assulatim findo*, in segmenta longa scindo, inde Run. *lacero*, saucio, G. spleissen, reissen.

Rahnus, ukſen Ns. *cylindrus* l. *valgiolus*, quo ager æquatur l. glæbæ minuuntur, G. Ackerwalze, it. al. id. ac rahjus.

rahno, on Nyl. l. rahna, an Abol. Ns. idem.

rahnoan, nota Nyl. l. rahnaan, nata Abol. V. *cylindro æquo* agrum, G. den Acker walzen.

Rahon, oa V. Sav. *rapio*, *decerpo* l. decutio e. c. frondes, G. abreissen.

Rahta, hdan Ns. contr. pro rahitſa l. rahi.

Rahtu, hdun Ns. *parvulum quid*, gry, granum, G. etwas Geringes l. Kleines, ei rahtuakaan ne hilum l. gry quidem, ajan rahtu momentum temporis, it. al. id. ac ratſu.

rahtuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *exiguus*, G. klein, e. c. wähä-rahtuinen ruumiilta pusillus qua staturam.

Rahwas, aan Ns. Sav. Carl. *populus*, *vulgus*, plebs, cœtus hominum, G. Volkshaufen, Volk, ſota-rahwaſ milites, kirkko-rahwas homines templum una visitantes, rahwaan mies vir in cœtu lubenter versans, sociabilis, rahwaan päätös decretum vulgi, plebiscitum, rahwas-kunta complexus vulgi convenientis, Nb. Olon. probe distinguunt rahwas populus et raawas pecus, sed Savones utroque haud raro mixtim utuntur et de populo et pecude.

rahwas, aan al. rahwa, wan Na. *adultus* e. c. juvenis, quem conventui populi interesse decet, G. vollgewachsen, it. al. rahwa rakennus ædificium *permagnum*, G. sehr gross.

Rai, rain Ns. id. ac kai.

Raihnas, aan Na. *debilis*, viribus deficiens, valetudinarius e. c. homo, G. schmächtig, schwach.

Raijun, ikua Vm. id. ac raikun.

Raikas, kkaan Na. *recens* et *incorruptus*, G. frisch, raikas nauris rapa non marcida, raikas juoma potus non vappidus, it. raikas ääni vox *sonora*, clara, G. hell, it. al. *fragilis*, fractu facilis ut fragmen rapæ recentis, G. gebrechlich, spröde.

raikastun, ua Vm. *recens fio*, *renovor* ut rapa, it. *sonorus fio* ut vox, G. frisch l. hell werden.

raikia, an Na. *recens* e. c. rapa, *sonorus* e. c. vox, G. frisch, hell (raikas).

raikun, kkua al. raijun, ikua V. *sonorus sum*, *sono*, fragorem edo, G. hell lauten, metſä raikkuu l. raikuu silva resonat.

Raima, an al. raimo, on Na. Botn. *velox*, *furens* e. c. equus, ventus, cohibitu difficilis, G. geschwind, feurig, heftig, cfr. raiwo.

Raina, an al. raini, in Ns. Sav. Carl. *mulctrale*, vasculum portatile, G. Milchgefäss.

rainta l. raenta, nnan Ns. idem contr. pro rajenta.

Rainaan, nata al. rainitſen, ita V. id. ac raiwaan.

Rainas, aan Na. Ul. *lacer*, *fractus*, vitiosus, inde membris *mutilus*, æger, debilis, G. zerrissen, zerbrochen, zerstümmelt, schwach.

rainio, on Na. idem, rainio-wenhet.

rainо, on al. rainos, okſen Ns. *lacerum quid*, *fragmen*, G. etwas Zerbrochenes, Bruchstück, raudan rainot fragmen l. lamella ferri, it. al. *fractura*, vulnus, rima, G. Bruch, Ritze.

rainoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. ejusmodi *fragminibus plenus*, G. voller Bruchstücke, it. *fracturis* l. rimis *frequens*, *lacer*, G. voller Ritzen, zerbrochen.

Raippa, pan Ns. *virga longior*, G. lange Ruthe, ongen raippa arundo hami piscarii, raippa-witſa virga qua malefici caeduntur, it. Sav. *funis* (l. pertica) sex ulnarum, mensuræ inserviens, G. Massstab l. Strick, inde Caj. *funis*, G. Strick.

raippaan, pata al. raipon, ppoa V. *virgis cædo*, G. mit Ruthen schlagen.

raipin, ppia al. raipitſen, ita V. idem.

Rairo, on Ns. *fissura* l. *rima* in glacie l. vitro, G. Ritze, Spalte (raiwo).

Raiſio, on Ns. nomen parœciæ *Reso* prope

pe Aboam, it. Botn. *palus*, G. Sumpf, it. al. Na. id. ac raimio l. rainas al. id. ac raiskio.

Raiska, an Ns. *minutum quid rejectaneum*, quisquiliæ, floccus, G. auszuwerfender Schutt l. Schlacken l. Auskehrig, raiska silmässä naucus in oculo, raudan raiska scoria ferri, inde noxium quid e. c. homo nauci, fera, insecta noxia, raiskapelto ager pejoris indolis, lapsi-raiska infans misellus.

raisket, een Ns. idem, inde *scruta*, rejectanea quævis, it. äänen raisket id. ac räisket.

raiskainen, isen Na. *quisquiliis* l. flocco *plenus*, nauco l. scoria abundans, G. voller Schutt l. Schlacken l. Auskehrig.

raiskaan, kata V. *rejectaneum reddo*, inde *depravo*, *corrumpo*, violo e. c. feminam, G. verderben, verletzen, schänden, it. raiskaan rahani pecuniam *profundo* l. dissipo, G. verschwenden.

raiskaus, uksen Ns. *depravatio*, *corruptio*, violatio, profusio, G. Verletzung, Schändung, Verschwendung.

raiskin, ia V. *minutim spargo* l. profundo l. perdo, G. bei wenigem streuen.

raiskio, on Ns. *corruptum* l. *depravatum quid* c. c. vas fractum, scruta rejectanea, G. etwas Verdorbenes l. Auszuwerfendes.

Raistan, aa V. *dolore afficio*, G. Schmerz machen, Wehe thun, raistaa luitani ossa dolent.

raistet, steen Ns. *dolor ossium*, G. Knochenschmerz.

Raisu, un Na. *alacer*, *strenuus*, velox, celer, G. flink, lebhaft.

Raita, dan Ns. *salix caprea* al. salix *pentandra*, G. Weidenart, raidan kansä l. kääpä boletus svaveolens, it. al. *striä*, *colorum* in texto, striatura, G. Streifen, inde tien raita via minor, semita, re'en raita vestigium trahæ, cfr. raitio, it. Carl. id. ac raina.

raitainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *saligncus*, G. weiden, it. *striatus*, discolor, G. streifig.

Raiti, din al. raitti, tin Ns. *lodix* linea crassior, G. Bettlaken.

Raitio, on Ns. *vestigium* cujus rei *longum*, G. lange Spur l. Reihe, tien raitio semita, re'en raitio via trahæ, porein raitio semita rangiferorum, it. S. Ul. raitio-poro rangifer *mas*, G. männliches Rennthier, porein raitio *pastor*, gregem rangiferorum longum l. ordinatum ducens, G Rennthierhirt.

raitioin, omen Ns. idem, sc. via l. vestigium longum.

raito, don Ns. Ul. *series* l. *ordo longior* rangiferorum vectariorum, G. lange Reihe, it. al. *ductus* l. *linea longior*, *fissura* longa in glacie maris, G. lange Ritze, Strich.

raidon, toa V. *gregem duco*, inde *in viam duco* l. comitor, G. Heerde anführen, begleiten.

Raitis, ttiin Na. *sobrius*, crapula haud gravatus, inde *alacer*, vegetus, G. nüchtern, munter, nicht mürrisch.

raittius l. raitteus l. raitius, uden Ns. *sobrietas*, *alacritas*, mens vegeta, G. Nüchternheit, Munterkeit.

raitistun, ua Vm. *sobrius fio*, crapula solvor, G. nüchtern l. munter werden, inde *alacer* l. vegetus *fio*, it. sauna raitistuu nidor prunarum ex balneo evanescit, G. dunstfrei werden.

Raitti, tin Ns. Tav. *arca* subdialis juxta domum, *fundula* l. intervallum l. via angustior inter ædes, G. Raum zwischen Häusern, Gässchen, pasta-raitti cæcandi locus, forica, karjan raitti via pecudis sæpta, it. al. id. ac raiti.

Raiwa, an al. raiwo, on Ns. *cranium*, G. Hirnschale, taka-raiwa Sav. occiput, cervix, raiwo-luu cranium, os cervicis.

Raiwaan, wata V. arbores l. alia obstacula *removeo* et ita *viam æquo* l. sterno, pratum dilato silvam removendo, G. ausreuten, ebnen (rainaan).

raiwaus, uksen Ns. *viæ æquatio* l. complanatio, G. Ausreutung.

Raiwo, on Ns. *fissura* l. *fractura longa* in glacie maris, vitro etc. G. Spalte, Riss (rairo), cfr. raiwa.

raiwoinen, isen Na. *fissuris* l. *rupturis plenus* e. c. glacies, G. spaltig, rissig.

Raiwo, on Na. *ferus*, *furens*, *insanus*, effrena-

effrenatus, G. wild, wüthend, unbändig, raiwo koira canis insania correptus, it. Ns. *status insaniens*, G. Wuth, Raserei, on raiwossa est furore captus, tuli raiwoon.

raiwokas, kkaan Ns. idem.

raiwous, uden Ns. *furor*, *insania*, G. Wuth, Wildheit.

raiwoan, wota V. Ul. *furo*, *insanio*, G. wüthen, rasen.

Raiwun, pua Vm. *languore labor* l. *decido*, viribus defectus corruo l. desido, G. matt niedersinken.

Raja, jan Ns. *limes*, *terminus*, *fines* et inter agros et regiones et regna, G. Grenze, raja-kiwi lapis terminalis, it. al. id. ac raana e. c. kengán raja calceus attritus, inutilis, raja-juutari calceorum refector, it. al. id. ac raaja e. c. raadin raja.

raja'ikko, kon Ns. *ad terminum habitans*, inde *vicinus*, G. Grenzbewohner, Nachbar, owat raja'ikot sunt contermini.

rajaan, jata V. *limites constituo* l. designo, determino fines, G. die Grenze bestimmen l. bezeichnen.

rajoitan, ttaa Vf. et rajoittelen, tella Vfr. idem.

rajaus l. rajoitus, ukſen Ns. *finium determinatio* l. designatio, G. Grenzbestimmung.

Rajenta, nnan Ns. id. ac raina.

rajetſa, an al. rajehta, hdan Ns. idem.

Rajet, rakeen Ns. id. ac raet.

Raju, un Ns. *procella cum pluvia*, G. Sturm mit Regen, raju-ilma tempestas vehemens procellosa, it. al. Na. *furens* e. c. equus, *sæviens* e. c. ventus, effrenatus, violentus, G. stürmisch, wild, wüthend (raiwo, raima).

rajuinen l. rajullinen, iſen Na. *procellosus*, G. stürmisch.

rajuan, juta V. *furo*, *sævio* ut ventus, G. stürmen, wüthen.

Rakas, kkaan Na. *dilectus*, *amatus*, carus, G. lieb, geliebt, nec non *amore captus* l. ductus e. c. mater erga infantem, G. liebend, verliebt, it. *jucundus* e. c. aëris qualitas, G. lieblich, angenehm.

rakkahainen, iſen Na. dim. idem.

rakkaus, uden Ns. *amor*, *dilectio*, caritas, G. Liebe.

rakastan, aa V. et rakastelen, lla Vfr. *amo*, *diligo*, G. lieben, rakastettawa amabilis.

rakastan, ua Vm. *amans fio*, amore capior, G. verliebt werden, it. al. *amabilis* l. *amatus fio*, G. geliebt werden.

rakastutan, ttaa Vf. *facio ut* amet, curo ut quis amore capiatur, G. verliebt machen.

Rakennan, ntaa V. et rakentelen, nnella Vfr. pr. labore quid *paro*, inde *apparo*, *præparo*, *reparo*, G. bereiten, zubereiten, bauen, ausbessern, rakennan huonetta ædificium construo l. reparo, rakennan peltoa agrum colo, sementi apparo, rakennan nahkaa corium subigo, raudasta rakettu ex ferro paratus, fabricatus, rakennan kenkiä calceos reparo.

rakentamus, ukſen Ns. rar. *parandi actus*, G. das Zubereiten, Bauen, Ausbessern.

rakennus, ukſen Ns. *apparatio*, *præparatio*, *reparatio*, constructio l. structura e. c. ædificii, cultus e. c. agri, subactio corii, G. Zubereitung, Ausbesserung, Bau, inde id. ac rakento.

rakento, nnon Ns. *paratum quid*, *structura*, *cultura*, G. etwas Zubereitetes etc. inde *ædificium*, G. Gebäude.

rakennun, utua Vm. *paratus* l. constructus *fio*, *color*, *reparor*, G. zubereitet l. erbauet l. ausgebessert werden.

Rakkari, in, Ns. (Sv. rackare) *lictor*, G. Henker.

Rakki, kin Ns. (Sv. racka) *canis* varietas *minor*, melitæus, G. Hündchen.

Rakko, kon Ns. *vesica* e. c. urinæ, *bulla* aquæ, *pustula* major, G. Blase, inde rakko-pilli tibia utricularia.

rakkoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *vesicis* l. *bullis frequens*, ex vesica confectus, G. voller Blasen.

rakkollinen, iſen Na. *vesicis* l. *bullis abundans*, G. blasenreich.

Rakku, kun max. pl. rakut Ns. (peregr.) *braccæ*, G. Hosen, al. prakut.

Rako, raon l rawon Ns. *fissura*, *ruptura*, *rima*, G. Ritze, Spalte, owi on raollaſa jonua.

janua est semiaperta, panen raollensa parum aperio.

rakoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *rimis* l. *fissuris frequens*, G. voller Ritzen l. Spalten.

raollinen l. rawollinen, isen Na. *rimosus*, fissuris abundans, G. ritzig, spaltig.

raokas l. rar. rakokas, kkaan Na. idem.

rakoan, raota l. rawota V. 1. *rimam facio*, *parum aperio* e. c. januam, oculum, os, G. eine Ritze machen, wenig öffnen, it. 2. al. *rimas ago*, *disrumpor*, G. sich spalten, kiwi rakoopi lapis frangitur, rimosus fit.

raotan l. rawoitan, ttaa Vf. et rawoittelen, tella Vfr. *parum aperio*, G. wenig öffnen.

raotus l. rawoitus, ukſen Ns. *apertio parva*, G. weniges Oeffnen.

Rakſi, in Ns. *loramentum fibulatorium* in calceis l. ocreis nec non vinculum remos navigio adnectens, G. Zugöhr, Ruderring, Stiefelband.

Rakuuna, an Ns. id. ac trakuuna.

Rallaan, llata V. id. ac trallaan.

Rallattelen, tella Vfr. *tarde proficiscor*, incertus vagor, G. langsam u. wankelnd fortschreiten.

Ramia an Na. id. ac prami, pramia.

ramaan, mata V. et ramaelen, lla Vfr. id. ac pramaan.

Rampa, mman al. rammas, mpaan Na. *pedibus debilis* l. *mancus*, qui pedibus stare haud valet, G. lahm l. gebrechlich an den Füssen, fusslahm, rampatauti morbus pedum usu privans, rampa ruoho linnæa borealis.

rampainen, isen Na. dim. *pedibus nonnihil debilis*, G. etwas lahm.

rampaan l. rammaan, mmata V. *pedibus debilem* l. *mancum facio*, pedes l. membra enervo, viribus privo, G. lähmen.

rampitsen l. rammitsen, ita V. idem.

rammio, on Ns. *pedibus debilis* l. mancus *homo*, bos etc. G. ein Gelähmter.

rampaaunun l. rammaunnun, ntua Vm. *pedibus debilis fio*, pedum usu privor, membris enervor, G. gelähmt werden.

rampastun l. rammistun, na Vm. idem.

rampaun l. rampeun l. rampiun, uta Vm. idem.

rammoitun, ttua Vm. idem.

Ramu, un al. ramo, on Ns. Ul. Nyl. *robur* l. *vigor* corporis, G. Körperkraft, on ramussansa est in vigore, bene valet.

ramukas l. ramokas, kkaan Na. *robustus*, *vegetus*, validus, G. kraftvoll, nec non *corpulentus*, *obesus*, ideoque *obesitate gravatus* l. lassus, G. feist, schwerfällig.

ramoitan, ttaa V. et ramoittelen, tella Vfr. *præ* nimia corporis *obesitate tarde me gero*, G. schwerfällig seyn, istun ramoitan corpulentus et tardus sedeo (remoittelen).

Rani, in Ns. *attritum* et *inutile quid*, G. etwas Abgenutztes u. Untaugliches (raana), rani-pata l. pata-rani olla vetustate fracta, wanhoja rania scruta vetusta.

Ranin, ia al. ranimoitsen, ita V. Ul. id. ac parjaan l. raanaan.

Ranka, ngan Ns. *lignum teres longius*, G. langes Brennholz, inde fig. selkä-ranka spina dorsi, it. §. ranka-sadet pro ranka sadet.

rankainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ejusmodi lignis frequens* e. c. locus, ex tali ligno confectus, G. reich an langem Brennholze.

rangon, koa V. ejusmodi *ligna cædo*, G. langes Brennholz hauen, it. rar. id. ac rankaisen.

Rankaisen, sta V. *castigo*, *punio*, cædo, G. strafen, bestrafen.

rangon, koa al. rankoan, ngota al. rankoitsen, ita V. idem.

ranko'elen, lla Vfr. idem, rar.

rankaistus, ukſen Ns. *castigatio*, inde *pœna*, G. Bestrafung, Strafe.

Ranki l. rankki, kin Ns. id. ac trankki.

Rankka, kan Na. *frigidus* et *turbidus* e. c. aër, tempestas, G. rauh, kühl, rankka sadet pluvia ingens, imber.

Rannet, nteen Ns. *carpus*, *brachium* inferius, G. Handwurzel, rannet-rengas brachiale, armilla, it. al. (Sv. rand) *stria coloris*, linea longior, G. Streifen, it. al. id. ac ranniko sub ranta, al. id. ac rantet.

Ranni, in Ns. id. ac kranni.

rannis,

rannis, ikſen Ns. *unus vicinorum*, G. einer der Nachbahren, owat rannikſet sunt vicini inter sese.

Ranſa, an Ns. *par sudium*, bini pali quibus sæpes construitur, G. Stangenpaar.

Ranſi, in Ns. id. ac kranſi.

Ranſin, ia V. *operose laboro*, festinanter incedo, G. sich geschäftig bemühen.

ranſaan, ſata V. idem, it. al. *subito ferio* ico, G. hieben.

Ranſu, un Ns. id. ac franſu.

Ranſuuſi, in Ns. (peregr.) *lues venerea*, G. Lustseuche, al. franſuuſi.

Ranta, nnan Ns. *littus*, *ripa*, G. Ufer, Strand, inde Compar. rannempi *propior ad littus*, G. näher am Strande, mene rannemmallen l. rannemmakſi l. contr. rannemmas l. ramemma abi propius ad littus, on rannemmalla l. rannemma, it. ranta-ahwen perca rupestris, ranta-heinä elymus arenarius, ranta-kukko tringa pugnax, ranta-harakka hæmatopus ostrilegus, ranta-pääſky hirundo riparia, ranta-raukko l. raukoinen charadrius hiaticula, ranta-ſipi idem, al. tringa hypoleucos, ranta-tilleri tringa canutus, al. charadrius hiaticula, ranta-räiwät ejecta maris, ranta-ſappi gentiana centaurium, ranta-yrtti lycopus europæus.

rantainen, iſen Na. *littorosus*, G. Strand angehend, max. in compos. e. c. ſywä-rantainen littore præcipiti ornatus.

rannallinen, iſen Na. *littoralis*, G. am Ufer befindlich.

rannikko, kon al. rannet, nteen Ns. *locus ad littus*, G. Strandgegend, joki-rannikolla ad ripam, rannetta myöden juxta littus.

rantalainen, iſen N. *ad littus habitans* e. c. homo, G. Strandbewohner.

rantaun, uta al. rantaunnun l. rantaannun, ntua Vm. *ad littus pervenio* l. *ejicior*, littori impingor, G. stranden.

Rantet, ntteen al. rannet, nteen Ns. *atrium lignarium* juxta domum, locus lignis secandis, G. Holzplatz, on rantteella, inde fig. *locus supplicii* capitalis, ubi caput absecatur, G. Richtplatz.

Rantio, on Ns. id. ac räitiö, e. c. teen rantio.

Rantu, nnun Ns. (Sv. rand) *stria* coloris, G. Farbenstreifen.

rantuinen, iſen Na. *striatus*, versicolor, G. streifig, ſini-rantuinen.

Ranu, un Ns. id. ac rani, raanu.

Rapa, an Ns. (Sv. skrapa) *strigilis* equorum, G. Pferdestriegel, al. krapa.

rapaan, pata V. *strigili rado*, G. striegeln, al. krapaan.

Rapa, wan Ns. 1. *fæx polentæ* decoctæ, G. Treber, rapa-taari potus secundarius, l. lora vilissima, it. 2. al. *fimus in ventre* e. c. bovis, G. Unrath in den Gedärmen, rapa-watſa l. -maha venter e. c. bovis nec non venter voluminosus, rapa-waras abactor, inde 3. al. *cœnum* e. c. in viis, G. Koth, Schlamm, al. rapakko, it. 4. *fragile* et *putrescens quid*, G. etwas Sprödes l. Verwittertes e. c. rapa-kiwi lapis species putrescens in Finlandia frequens, rapa-työpäs acervus talium lapidum, rapa-mänty l. -kuuſi pini varietas fragilior, it. rapa-ſadet id. ac rapia ſadet.

rapainen, iſen Na. *fæce polentæ* l. *fimo plenus*, ex fæce l. fimo confectus, G. voller Treber l. Unrath, it. rapainen mänty pinus *fragilis*, G. spröde Tanne.

rapakko, kon Ns. *cœnum* in viis, *lutum*, G. Koth, Schlamm (ropakko).

Rapaan l. rapajan, rawata V. 1. *tundo*, *ferio*, quasso, G. schlagen, hieben, rapajan eloja ſeinään segetem triturandam concutio in parietem, rapaan ſauwalla baculo ferio, it. rapajan aitaa sæpem *exstruo*, G. aufrichten, rapaan ſolmulla nodo *connecto*, it. rapaan raswalla unguento *illino*, G. bestreichen, it. al. *scabo*, *cum crepitu rodo* ut mus, *crepito*, G. knappern.

rapaiſen, ſta Vs. *subito ferio* l. *concutio*, G. hastig hieben, tauti rapaiſi minua morbus me feriit l. corripuit.

rapaus, ukſen Ns. *ictus*, *contusio*, G. Hieb, taudin rapaus morbus subitus.

rapahdan, htaa Vs. *subito crepo*, G. hastig knappern (krapahdan, rawahdan), it. Sav. raswa rapahtaa pinguedo *funditur* l. *solvitur*, liquescit, G. schmelzen.

rapahdus,

rapahdun, htua al. rapaun, uta Vm. *solvor* l. *fundor* l. liquesco ut pinguedo igni admota, G. schmelzen (rawahdun, raswaun).

rapiſen, piſta l. wiſta V. id. ac krapiſen.

rapina, an Ns. id. ac krapina.

rapiſtan, aa Vf. et rapiſtelen, lla Vfr. id. ac krapiſtan, rawiſtan, inde rapiſtan maahan *cum crepitu spargo* l. concutio in humum, *minutim dispergo* l. dejicio e. c. pisa, G. mit Geknapper streuen, rapiſtan pois facio ut crepantes aufugiant, *abigo*, *expello*, excutio, deterreo, G. verjagen, verscheuchen.

rapiſtus, ukſen Ns. id. ac krapiſtus, rawiſtus, inde *dispersio* cum crepitu, *excussio*, G. Zerstreuung, Verjagung.

rapain, amen Ns. *ictus* l. *concussio*, G. Schlag, aaltoin rapain æstus undarum, ſoſjen rapain adstrictio fibulæ.

Rapia, an Na. 1. (a rapa?) *fragilis*, facile in pulverem corruens, *solutus* e. c. terra, nix haud compacta, G. spröde, locker, it. 2. al. *inflatus*, *tumidus*, G. pauschig, rapia rinta pectus latum et elatum, rapia mieš vir elatus l. inflatus, rapia riiſtaſta frumento plenus l. expansus e. c. saccus, it. 3. rapia wirta fluvius *rapidus*. rapia ſadet pluvia ingens, *vehemens*, G. reissend, heftig.

Rapiſko, on Ns. *macrum* et *debile quid* e. c. vacca, equus, G. mageres u. schwaches Vieh.

rapiſtun, ua Vm. *macresco*, debilis fio, defatigor, consumor, G. mager und schwach werden.

Rappi, pin al. rapi, win Ns. *lapis* quo nassa demergitur, G. Senkstein bei Reusen, it. rappi *cæmentum* calcis quo muri trullissantur, G. Kalkanwurf.

rappaan, pata V. (Sv. rappa) 1. *trullisso*, crusto, G. mit Kalk l. Lehm bewerfen, it. 2. *rapio*, *surripio*, spolio, G. raffen, wegnehmen.

rappaus, ukſen Ns. *trullissatio*, *raptio*, *spoliatio*, G. Kalkbewerfung, Raſſung, Wegnehmung.

Rappio, on Na. *tritus*, *lacer*, *fractus*, debilis, ordine turbatus, G. abgenutzt, zerbrochen, verworren, untauglich, rappio wenhet scapha inutilis præ vetustate, it. *status fractus* l. *lacer*, G. verworrener Zustand, tulen rappioon frangor, inutilis fio, ordine turbor, olen rappiolla l. rappioſſa.

Rappo, pon Ns. *species cancri* minuta, G. kleine Krebsart.

Rappu, pun max. pl. raput Ns. (Sv. trappa) *scala*, gradus, G. Treppe.

Rapſutan, ttaa V. et rapſuttelen, tella Vfr. *tolutim ito*, G. trippelnd gehen, käyn rapſutan, it. al. *leviter ferio* qs. virgis et ita crepitum cieo, G. knappernd schlagen.

rapſutus, tukſen Ns. *talis crepitus* ex ictu virgæ, G. knapperndes Schlagen.

Rapu, pun Ns. id. ac krapu.

Rapuan, wuta al. rapoan, wota V. id. ac rapaan, e. c. rapuan raswalla, rapoan ſolamulle, hiiri rapuaapi.

Rapuli, in al. rapuſka, an Ns. *vile et inutile quid* e. c. butyrum male confectum, lora, potus vilis, G. schlechte Butter l. Getrenk.

Raſa, ſan al. raſu, un Ns. *attritum quid*, max. *chirotheca* lanea *trita*, G. abgenutzter Handschuh.

Raſein, eimman l. emman Na. Sav. pro raskain Superl. a raskas.

Raſi, in Ns. *silva cæsa*, quæ ante annum uri et sementi parari debuit, inde al. *ager silvestris derelictus*, G. altes Schwendenland.

Raſia, an Ns. *arcula* l. capsula *ligned*, butyro etc. servando, G. Schachtel, Kästchen.

raſiainen, iſen Ns. dim. idem.

raſiallinen, iſen Na. *arculam habens*, G. Schachtel habend, it. *quantum capit* arcula, G. eine Schachtel voll.

Raskas, aan Na. *gravis*, *ponderosus*, *onerosus*, factu l. portatu difficilis, G. schwer, beschwerlich, drückend, inde raskas waimo femina *gravida*, G. schwanger, raskas mieli mens tristis, ægra: Superl. raskain l. Sav. raſein.

raskaus, uden Ns. *gravitas*, *onerositas*, status feminæ gravidæ, tristitia mentis, G. Schwere, Beschwerlichkeit.

raskautan, ttaa *gravem* l. *gravidam facio*, G. schwer

G. schwer l. schwanger machen. beschweren, it. al. id. ac rasitan.

raskaunnun l. raskaannun, ntua Vm. *gravis* l. *gravatus fio*, gravesco, G. schwer werden, mieli raskaantuu mens fit tristis.

rasitan, ttaa Vf. *gravo, degravo, onero*, onere premo, molestia afficio, G. beschweren, drücken, Beschwerden verursachen, belasten.

rasitus, ksen Ns. *gravatio*, inde *gravamen, onus, molestia*, G. das Beschweren, Last, Beschwerde.

Raskin, ia al. raskitsen, ita *præ mentis teneritate* l. *parsimonia possum* l. *valeo*, G. der Sparsamkeit ungeachtet etwas zu thun vermögen, über das Herz bringen können, raskitko syödä l. lyödä num a te impetras ut edas l. ferias, sustinesne præ parsimonia edere l. præ commiseratione ferire, en raski haud impetro a me, haud valeo l. possum (raahdin l. raahin, rahdin, raatsin.)

Raspi, in Ns. (Sv. rasp) *radula* ferrea G. Raspel.

Rassehdin, htia V. rar. *amputo* ramos arboris, G. entzweigen.

Rassi, in Ns. id. ac krassi.

rassaan, ssata V. *radula purgo* e. c. fumisugium, G. die Pfeife l. Flinte räumen.

Rastas, aan Ns. *turdus*, G. Drossel, cujus sunt species, metsä-rastas, lato-rastas, puu- l. hako-rastas, hauki-rastas, kyntö-rastas, musta-rastas, korpi-rastas, kulo-rastas, kataja-rastas.

Rasti, in Ns. *indicium viæ* varii generis e. c. maculæ l. incisuræ in cortice arborum, G. Wegzeichen.

rastikka, kan Ns. orig. qs. index in viam ducens, G. Wegzeiger, unde hodie *instrumentum calculatorium* l. temporis (calendarium) l. pecuniæ (calculus lupinus), G. Werkzeug Zeit od. Geld zu rechnen, inde fig. *summa pecuniæ* e. c. antoi hywän rastikan magnam pecuniam expendebat.

rastikoitsen, ita V. *viam designo*, G. den Weg bezeichnen, inde al. *calculo* l. *computo* e. c. tempora, pecuniam, G. berechnen.

Rastin, ia V. *runcina lævigo*, runcino, G. hobeln, it. (Sv. rasta) *quiesco* ab itinere, *cesso* a labore, G. rasten, ausruhen.

Rasu, un Ns. id. ac rasa inde fig. nauci, inutilis e. c. equus, homo, G. untauglicher Mensch l. Thier.

Raswa, an Ns. *adeps, pinguedo, unguentum*, G. Fett, Salbe.

rasua l. rasuwa, an Ns. idem.

raswainen, isen Na. *adipatus, pinguis*, pinguedine illitus l. mixtus e. c. cibus, G. fett, geschmiert.

raswaisuus, uuden Ns. *indoles adipata, pinguitudo*, G. Fettigkeit.

raswaan, wata V. *adipe illino, ungo*, inungo, pinguem reddo e. c. cibum, G. fett machen, schmieren.

raswoitan, ttaa al. raswoitsen, ita V. idem.

raswoitus, uksen Ns. *unctio*, inunctio, G. das Fettmachen.

raswaun, uta al. raswoitun, ttua Vm. *adipe illitus* l. *pinguis fio*, G. fett werden.

Rata, dan Ns. *semita*, via pedestris e. c. pecudum, avium, G. Fusssteig, linnun rata via lactea in cœlo.

Rataan l. ratajan, radata V. *crepito* ut currus, mus, *strideo*, G. knappern, knarren.

ratisen, sta V. idem de sono continuo.

ratina, an Ns. *crepitus, stridor*, G. Geknapper, Geknarre.

Rati, din Ns. et ratinen, isen Na. id. ac radi, radinen.

Ratas, ttaan Ns. *rota* currûs, molæ, horologii etc. G. Rad, inde pl. rattaat currus *birota*, carrus, G. Karren, cfr. ratsas.

Rataston, taa V. rattain vide sub ratsu.

Ratjastan, aa V. Ul. *discerpo, lacero* ut canis carnem, inde *rapio, surripio*, G. zerreissen, raffen.

Ratki l. ratkin prtcl. *penitus, plane*, G. gänzlich, ganz gewiss, ratki niin ita *omnino*, ratki hywä *valde* bonus, it. tulee ratkin venit *mox*, cito, G. sogleich.

Ratkin, ia al. ratkon, oa V. consutum *dirimo, dissuo*, G. lostrennen, aus einander schneiden, inde ratkon riidat lites dirimo, dijudico, it. ratkon maata humum prima

prima vice verto l. aro, G. neu aufbrechen.
ratkaiſen, sta Vs. idem de actu subito.
ratkeilen l. ratkoilen, lla Vfr. idem.
ratko, on Ns. *diremtum* l. *dissutum* quid, G. etwas Losgetrenntes, Lostrennung, riidan ratko *diremtio* litis, wasta-ratko humus nuper versa.
ratkean l. ratkeuen, keta Vm. *dissuor*, *dirimor*, disrumpor ut consutum l. cohærens quid, G. losgetrennt werden, riita ratkeepi lis dirimitur.
ratkeun, uta al. ratkeennun, ntua Vm. idem.
Ratku, un Ns. id. ac raſu.
Ratkutan, ttaa V. *crepito* ut horologium, G. knappern, käyn ratkutan cum crepitu ito.
Ratſas, aan al. ratas, ttaan Na. *equitans*, G. reitend, ratſas-mies vir eques, ratſas hewoinen equus sellarius, ratſas-kalut instrumenta equitantis, phaleræ, astun maahan ratſahilta descendo ex equo, hinc Adv. ratſain l. ratſahin al. rattain equitando, ajan ratſain.
ratſu, un Ns. *equus instratus* l. sellarius, max. militaris, G. Reitpferd.
ratſus, ukſen al. ratſain, amen Ns. *eques*, G. Reiter
ratſaſtan l. rataſtan, aa V. *equito*, equo vehor, G. reiten, it. al. id. ac ratſuſtan.
ratſuſtan l. ratuſtan, aa V. et ratſuſtelen l. ratuſtelen, lla Vfr. equum *freno* l. *sterno*, inde *accingo* in viam, G. zäumen u. satteln, sich ausrüsten.
ratſuſtus l. ratuſtus, tukſen Ns. *sternendi actus*, *accinctio*, G. das Zäumen u. Satteln. Ausrüstung.
ratſaſtin l. ratuſtin, imen Ns. *phaleræ*, frenum, sella etc. G. Reitzeug.
Ratti, tin Ns. id. ac kratti.
Ratuſ, ukſen Ns. *homo nauci*, tardus, segnis, G. träger Mensch.
ratuſtan, aa V. et ratuſtelen, lla Vfr. *segniter traho*, tarde me gero, G. sich träge betragen, cfr. ratſuſtan.
ratuſtus, ukſen Ns. *tarda sui gestio*, G. träges Betragen.
Rauha, an Ns. *pax*, *tranquillitas*, quies, G. Friede, Ruhe, ole rauhaſſa quietus sis, cessa.
rauhainen l. rauhallinen, iſen Na. *pacatus*, *pacificus*, *tranquillus*, quietus, G. friedlich, ruhig.
rauhalliſuus, uuden Ns. *indoles* l. *status tranquillus*, G. Friedlichkeit.
rauhaan, hata V. *paco*, *pacifico*, tranquillo, inde *tueor*, custodio, G. friedlich machen, beruhigen, beschirmen.
rauhoitan, ttaa V. et rauhoittelen, tella Vfr. idem.
rauhaus l. rauhoitus, ukſen Ns. *pacatio*, G. Beruhigung.
Rauha, an Ns. et usitatius rauhainen, iſen Ns. dim. *glandula* in corpore, G. Drüse.
rauhaiſin, imen Ns. idem, al. pl. rauhaiſimet inguen, *scrotum* e. c. equi, G. Hoden.
Raukia, an Na. *languidus* l. *corruens* lassitudine, debilitate, calore, somno etc. G. matt l. niedersinkend, raukia jalka pes lassitudine collabens, it. raukia lämmin calor *solvens* l. languidum faciens, G. ermattend.
raukean, rauweta V. *languidus corruo*, *lassus collabor* l. solvor, consumor, G. matt niedersinken, niederstürzen, muuri raukeapi murus dissolvitur, ſydän raukeepi mens miseratione capitur, aſia raukeapi causa corruit, incassum it, raukeen uneen somno gravor, raukeepi turhaan evanescit, in nihilum redigitur, ruumis raukeapi corpus fit lassum, viribus conficitur, rauta raukeepi ferrum duritiem remittit, G. weich l. matt l. schlaff werden.
raukeamus, ukſen Ns. *collapsus*, *dissolutio* passiva, G. das Niedersinken, das Mattwerden.
raukaiſen l. rauwaiſen, sta V. *dissolvo*, *languidum corruentem* et *lassum reddo*, debilito, G. matt l. niedersinkend machen, lämmin raukaiſee calor fatigat.
Raukka, kan Ns. *homo miser*, misellus, miserabilis, G. armseliger Mensch.
raukkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *miser*, miserabilis, G. armselig.
Rauwiſtun, ua Vm. id. ac rawiſtun.
Rauwun l. rau'un, ukua V. et raukueleu l. raukuilen, lla Vfr. *voce miserabili eni-*

xe supplico l. *imploro* ut mendicus, lamentor, G. klagend betteln.

Rauma, an Ns. *fretum* maris, G. Meerenge, Juutin rauma Öresund, it. Abol. Nyl. *fissura* l. *rima* in glacie marina, G. Eisspalte, it. al. *ora* maris *scopulosa* G. Scheeren, it. nomen oppidi *Raumoæ* ad sinum Bottnicum.

raumalainen, iſen N. *Raumoënsis* e. c. homo.

Rauni, in Ns. *femina mythol.* terræ patrona, an uxor *Tou* ilmarinen, G. mythol. Erdengöttinn.

Raunio, on Ns. *acervus lapidum*, G. Steinhaufen, lapin rauniot accervati passim in silvis lapides, Lapponum quondam sepulcra, raunio-rastas l. -ruutu motacilla œnanthe, it. al. id. ac raanio, e. c. raunio-wenhet.

raunikko, kon Ns. *locus lapidosus*, saxetum, G. steiniger Ort.

Rauska, an Ns. *res* l. *vas usu* et *vetustate fractum*, *tritum*, inutile, rejectaneum, G. etwas Zerbrochenes, Gerümpel, lyön rauskaksi l. rauskoihin penitus frango, reki- l. ruuhi-rauska rheda l. linter inutilis, it. al. *cadaver* ejectum, G. Aas.

rauskon, oa V. *penitus frango*, *diffringo*, G. zerbrechen, zertrümmern.

Rauskin, ia V. *cum crepitu frango* ut canis ossa dentibus, G. zerknirschen.

rauskutan, ttaa Vf. talem *crepitum cieo*, G. knirschen machen.

rauskun, ua Vm. *crepito* in frangendo, G. knirschend lauten.

rausku, un al. rauskina, an Ns. talis *crepitus* rerum frangendarum, G. Geknirsche, rausku-kala raja clavata.

Rauta, dan Ns. 1. pr. *ferrum*, G. Eisen, cujus species sunt harkko-rauta rude, melto- l. manto-rauta ductile, rááſy- l. rááky-rauta fragile, teräs-rauta chalybs, inde 2. *instrumenta ferrea*, G. Eisengeräth, e. c. lammas-raudat forfex lanæ ovium tondendæ, jalka-raudat compedes, vinculum maleficorum, heinä-rauta falx fœnisectoris, ketun-raudat pedica vulpina, waras on raudoiſſa fur est compedibus vinctus, hewoinen on raudasſa l. raudoiſſa equus est soleis ferreis instructus, it. 5. in compos. e. c. rauta-kanki sudes ferrea, rauta-kiwi lapis continens ferrum al. silex, rauta-hamet l. -paita l. -takki indumenta bellica ex ferro, rauta-rekki l. -rehki patronus ferri mythol. it. rauta-heinä nardus stricta l. Sav. Carl. caricis species, rauta-lehti plantago major, rauta-nokkoinen urtica urens, rauta-yrtti centaurea scabiosa.

rautainen, iſen Na. *ferreus*, ferro abundans, G. eisern, eisenreich.

rautio, on al. rautia, an Na. *faber ferrarius*, G. Eisenschmidt, seinä-rautio id. ac jumi.

rautioinen, iſen Ns. dim. idem.

raudus, ukſen l. Sav. raudas, akſen Ns. *durum* l. qs. ferreum *quid*, G. etwas Eisenartiges l. Hartes, e. c. raudus-jää glacies prima hiemalis compacta l. densa, raudus-koiwu betulæ albæ varietas durior, cujus virgæ et folia (raudukſet) scopis balneariis sunt aptiora.

raudoitan, ttaa V. et raudoittelen, tella Vfr. *ferro munio*, ferrea tegmenta l. lamellas affigo e. c. rotis curruum et pedibus equorum, G. mit Eisen beschlagen, raudoitettu ferratus.

raudoitus, ukſen Ns. *munitio* ope *ferri*, G. Eisenbeschlagung.

Rawahdan, htaa et **rawahdun**, htua Vm. id. ac rapahdan.

Rawakka, kan Na. Sav. *celer*, *velox* e. c. equus, alacer, G. flink, feurig.

Rawatti, tin Ns. Carl. Sav. *lectus* humilior portatilis, G. tragbares Bett, al. krawatti, rowatti.

Rawaun, uta Vm. id. ac rapaun.

Rawi, in Ns. id. ac krawi, it. al. id. ac trawi.

rawaan, wata V. id. ac trawaan.

rawautan, ttaa Vf. id. ac trawautan.

Rawia, an Na. id. ac rapia.

Rawio, on Ns. *membrum* corporis majus, G. grösseres Körperglied (raaja).

Rawistan, aa V. et rawistelen, lla Vfr. *facio ut* fatiscat l. rimosus fiat, ut sol vasa lignea, G. undicht l. leck machen, it. al. id. ac rapistan.

rawistun, ua Vm. ex siccitate *fatisco*, *rimosus*

mosus fio, hisco ut vas ligneum in sole, G. undicht l. leck werden, verlechzen.

rawiſtuſ, ukſen Ns. *status fatiscens*, G. undichter l. lecker Zustand, on rawiſtuksiſsa, it. al. id. ac rapiſtuſ.

Rawitſen, ita V. *alo, nutrio, satio*, saturo, G. sättigen, nähren.

rawinto, unon Ns. *alimentum, nutrimentum*, cibus, victus, G. Nahrung.

Rawon, poa V. id. ac rapaan.

Rehiá, án Na. *lato* l. elato *pectore ornatus* e. c. homo, G. breit- l. hochbrüstig, rehiá rinnoilta, inde *pectus erigens, inflatus*, superbus, G. hochherzig, it. rehiá rinta pectus *latum* et elevatum.

rehewá k rehkiá, án Na. idem.

rehellinen, iſen Na. qs. pectoris elatioris l. sublimis l. generosi, G. edelherzig, inde max. *probus, integer*, fidelis, honestus, G. redlich.

rehelliſyys, yyden Ns. *probitas, integritas*, mens honesta, G. Redlichkeit.

Rehki, in Ns. *persona mythol.* ferri patronus, G. mythol. Eisenpatron.

Rehmá, án N. *moleste repens*, difficulter se proripiens e. c. homo, G. sich kriechend l. mühsam fortschleppend.

rehmáán, mátá al. rehmin, iá V. *moleste repo* c. c. in nive, difficulter me protraho e. c. in palude, inde *moleste* quid *tracto* l. ago, G. sich mühsam fortschleppen, sich träge betragen.

Rehnet, een Ns. Botn. *scabies*, crusta vulneris, G. Krätze, Schorf.

rehneinen, iſen Na. *scabiosus*, G. krätzig.

Rehotan, ttaa V. *cachinno*, G. überlaut lachen, al. *flammo*, G. flammend lodern.

Rehto, don Ns. *pars sæpis* brevior, *dimensio sæpis cohærens*, rehto-aita sæpes ex diversis constans segmentis, rehto-tarha agellus ita consæptus.

Rehu, un Ns. *pabulum* equorum et pecudum ex fœno l. stramine, G. Viehfutter, rehu-huonet horreum pabulatorium.

rehuan, uta al. rehun, ua V. *pabulor*, pabulum colligo, G. Futter holen l. sammeln.

Rehwastan, aa V. *vehementer laboro*, G. heftig arbeiten, inde id. ac reijaan.

Reijaan, jata V. id. ac reikkaan, reiskaan.

Reikkaan, kata V. *strepo, ludo* ut pueri; G. lärmen, spielen (reijaan).

Reikotan l. reikutan, ttaa V. et reikottelen l. reikuttelen, tella Vfr. *cachinno*, aperto ore rideo, G. überlaut lachen, it. al. *negligenter jaceo*, G. nachlässig liegen, makaa reikottelee.

Reikä, reijän Ns. *foramen*, apertura, G. Loch (läpi).

reikäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *foraminibus plenus*, G. löcherig, lochvoll.

Reimi, in Ns. *filum* l. *funiculus hami* piscarii, G. Angelschnur.

Reiſi, reiden Ns. *femur*, G. Schenkel, Oberschenkel, reiſi-luu os femoris, inde nuotan-reiſi pars altera lateralis sagenæ extensæ, myllyn reiſi armus molæ pneumaticæ, ſakſen reiſi pars altera longior forficis, Inf. reittä.

reiſinen l. reitinen, iſen Na. *femoribus ornatus*, G. mit Schenkeln versehen, non nisi in compos. e. c. pitkä-reiſinen longa habens femora, haja-reiſinen.

reitikka, kan Ns. *pars femoralis*, G. Schenkelstück, it. piika-reitikka puella femoribus ornata longis.

Reiskaan, kata V. id. ac reikkaan.

reiskaus, ukſen Ns. *strepitus*, lusus, G. Lärm, Spiel.

Reiskutan, ttaa V. et reiskuttelen, tella Vfr. *negligenter agito* quid, *otiosus* tempus tero, G. nachlässig thun, faulenzen.

Reistaan, tata V. et reistaelen l. reistailen, lla Vfr. (Sv. fresta) *tento, experior*, periculum facio, G. versuchen, al. freistaan, it. Wib. id. ac reiskaan, reikkaan.

reistaus, ukſen Ns. *tentatio*, experimentum, G. Versuch.

Reiſu, un Ns. (Sv. resa) *iter*, via, G. Reise, it. tällä reiſulla hac *vice*, G. dieses Mal.

reiſaan, ſata al. reiſuan, uta V. *iter facio*, G. reisen.

Reiwas, aan Ns. *linteum* l. textum *figuratum*, G. Drell.

Reiwi, win Ns. 1. (Sv. bref) *litteræ*, epistola, G. Brief, al. preiwi, it. 2. (Sv. greſve)

grefve) *comes*, G. Graf, al. kreiwi, it. 3. (Sv. ref) rar. id. ac reimi.

Reki, re'en Ns. *traha*, *rheda*, G. Schlitten, reki=ſáá l. =keli opportunitas viæ hiemalis, reki=weto l. reen wetáwá equus biennis domandus.

rekinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *trahis ornatus* e. c. villa, G. mit Schlitten versehen.

re'ellinen, iſen Na. *traham habens*, G. Schlitten habend, it. *quantum capit* traha, re'ellinen lapſia, G. einen Schlitten voll.

Rekisteri, in Ns. (Sv. register) *catalogus*, G. Register.

Rekulet, een Ns. max. pl. rekulect *instrumenta* fabrilia, G. Werkzeug, Geräthe.

Relli, in Ns. id. ac trelli, drelli.

Rema, an al. remana, nan Ns. id. ac rapio, raanio.

remaun, uta al. remaannun, ntua Vm. id. ac rapiſtun, raanaun.

Remo, on al. remu, un Ns. *strepitus* loquentium l. ridentium l. ludentium, *murmur*, tripudium, G. Lärm, Spiel.

remoan, ota al. remuan, uta V. *strepo*, strepens ludo, tripudio, G. lärmend spielen.

remahdan, htaa Vs. idem, de sono subito.

Remaſtan, aa V. id. ac remeſtán.

Remeli, in Ns. Carl. *lorum* ex corio in helciis G. Riemen am Pferdegeschirr, it. al. id. ac remeſ.

Remeſ, meen Na. *loquax* et *jocosus* e. c. vir, G. geſprächig, scherzhaft.

remeſtán, áá V. alta voce *jocosa loquor*, G. scherzhaft sprechen.

Remetti, tin Ns. *vidulus* major, hippopera, G. Mantelsack.

Remoitan, ttaa V. et remoittelen, tella Vſr. *flammo*, G. flammen, palaa remoittaa, it. al. makaa remoittelee supinus jacet.

Remppaan, pauta Vm. *fatigor*, labore lassus l. concussus fio, G. ermüdet werden.

remputan, ttaa V. *negligenter* et *difficulter porto*, moleste incedo, G. schleppend tragen l. gehen.

remputin, ttimen Ns. *quod moleste* et *negligenter portatur* e. c. syrma vestimenti, G. nachschleppende Bürde.

Renaun, uta al. renaannun, ntua Vm. id. ac remaun.

Rengaſ, ukaan Ns. *annulus*, *fibula* orbicularis, G. metallener Ring, Gehäng, korwa=rengaſ inauris, rannch=rengaſ armilla.

rengaſtan, aa V. *annulo orno*, fibulo, G. mit Ringen versehen.

rengoitan, ttaa V. idem, cfr. sub renki.

rengaſtuſ, ukſen Ns. *annuli impositio*, fibulatio, G. Ringanheftung.

Renki, ngen Ns. *status apertus* e. c. januæ, portæ, G. offener l. auseinander gebrochener Zustand, owi on rengellánſá janua est semiaperta, panen rengellenſá parum aperio, divarico.

rengoitan, ttaa V. *parum aperio* l. divarico, G. aus einander sperren.

Renki, ngin Ns. id. ac trenk.

Renkku, nkun Ns. id. ac krenkku.

Renko, ngon Ns. nomen paroeciæ *Rengo* prope oppidum Tavastehus, inde forte rengon kieli modus loquendi occultus, max. pueris usitatus, transpositis vocum vel syllabis vel litteris e. c. tano pro otan, ſái pro iſá, kimá pro máki, al. nato pro otan, áſi pro iſá, ikám pro máki.

Renſeli, in Ns. (Sv. rensel) *mantica*, G. Ranzen.

Rento, nton Ns. *lacerum* l. solute pendens quid e. c. lacinia vestis, G. loshängender Lumpen, inde makaapi rentonanſa jacet dissolutus modo ebrii, laſken rennokſi negligenter et qs. solute depono, it. láſſi rentonanſa abiit cum omnibus suis vel minutissimis.

rentukka, kan Ns. *vestis lacera*, G. zerlumptes Kleid.

Renſu, un Ns. *feretrum* gestatorium, G. Tragbahre (purila).

Renuan, uta Vm. Ul. id. ac renaun.

Repakko, kon Ns. Caj. id. ac rápákkó.

Repana, an al. repalet, een Ns. *lacinia pendens* vestis laceræ, G. Lumpen, inde id. ac ráápálet.

Repeän, weta V. vide sub rewin.

Repo,

Repo, won Ns. Sav. Carl. Caj. *vulpes*, G. Fuchs, rewon tulet aurora borealis, G. Nordlicht.

repoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *vulpibus frequens*, G. fuchsreich.

Reppu, pun Ns. *sacculus*, l. *mantica* viatorum ex corio, G. Ledersack.

Reppáná, án Ns. id. ac ráppáná.

Repſu, un Ns. *lusus* juvenum *licentiosus*, nocturnus, G. Knabenspiel.

repſuan, uta al. repſutan, ttaa V. *licenter ludo*, G. muthwillig spielen, it. al. *solutus pendeo* ut lacinia vestis, huc et illuc jactor, G. los hängen, it. al. *leviter ferio*, G. sanft schlagen.

repſáhdán, htáá Vs. idem de motu subito.

Repáiſen, štá Vs. id. ac rewáiſen sub rewin.

Reſſu, un Ns. animal *pilosum* e. c. canis, ursus, G. dickbehaartes Thier, it. homo *pannosus*, laceris utens vestibus, nec non homo *tardus*, inhabilis, G. zerlumpter, ungeschickter Mensch.

reſſutan, ttaa V. et reſſuttelen, tella Vfr. *tarde* et inhabiliter *curro*, G. gemächlich laufen.

Reſuan, uta V. *jocor*, G. scherzen.

Retki, ken Ns. *via minor*, semita, G. schmaler Weg, retkiste via minor divertens, teiden retket ambages viarum, inde *iter*, via, nec non *inceptum*, agendi ratio, G. Reise, Vorhaben, Geschäft, miká retkeſi quidnam tibi negotii, ſillá owat monet retket multæ ei sunt technæ, captiones, ambages dolosæ, G. Ränke.

retkinen, iſen Na. *viis frequens*, inde ambagibus et *technis dolosis utens*, G. voller Wege l. Ränke, pahan retkinen malitiosus, dolosus.

Retkotan, ttaa V. et retkottelen, tella Vfr. id. ac reikotan e. c. nauraa retkottaa, it. al. makaan retkottelen supinus et negligenter jaceo.

Retti, tin Ns. id. ac rátti.

retuinen l. rettuinen, iſen Na. *pannosus*, laceris utens vestibus, al. negligenter incedens, G. lumpig, nachlässig.

retuutan, ttaa V. *negligenter incedo* l. quid porto, G. nachlässig gehen l. tragen.

Retu, dun Ns. *aphis*, insectum pisis et foliis noxium, G. Blattlaus.

retuinen, iſen Na. *aphidibus scatens*, G. voller Blattläuse.

Retus, ttuun Ns. id. ac ruomi, e. c. on rettuuſſa.

Retwana, an Ns. homo *pannosus*, G. zerlumpter Mensch.

Reudon, toa V. id. ac reutoan.

Reuhka, an Ns. *pilei species* frigori arcendo, G. Wintermütze.

Reuhon, oa V. id. ac reutoán, al. *voce strepo*, vociferor, G. lärmen, schreien.

Reukaloitſen, ita V. Botn. *negligenter* quid *traho*, moleste porto, al. *male tracto* l. lacero, G. nachlässig und mühsam schleppen l. tragen, schlecht behandeln.

Reuna, an Ns. *margo* vasis l. navigii, *ripa* amnis l. fossæ, *ora* e. c. poculi, G. Rand.

reunainen, iſen Na. *ora ornatus*, G. mit Rande versehen, non nisi in compos. et cum Genit. e. c. ſywä-reunainen.

reunallinen, iſen Na. *ad oram* situs, G. am Rande gelegen.

Reutoan, dota al. reutuan, duta V. *vi lacero*, violenter in partes dirimo l. frango, G. gewaltsam zerreissen l. brechen, inde al. *vehementer laboro*, labore me lacero l. gravo l. fatigo, G. heftig arbeiten l. sich bemühen.

reutoun, uta Vm. *laceror*, *frangor*, lassus l. ruinosus fio, G. zerrissen l. zerbrochen werden.

reutuutan, ttaa V. *molestia* quem *afficio*, *gravo* l. defatigo, male tracto, G. zerbrechen, schlecht behandeln, beschweren.

Rewin, piá V. *vi discerpo* l. *lacero*, divello, vellendo rumpo l. dilanio, G. zerreissen.

repeiſen l. repelen, wellá Vfr. idem.

rewäiſen l. repáiſen, štá Vs. idem, de actu subito.

rewäiſemyš, yksen Ns. *evulsio*, G. das Zerreissen.

rewäiſtin, imen Ns. pr. *disruptum* l. divulsum quid, G. etwas Zerrissenes, inde Botn. rewäiſtin, tauti morbus ex ruptura

ptura intestinorum ortus, ut putant, hypochondria, hysteria.

repeân, wetâ V. *divellor, disrumpor*, fissuras ago, G. zerrissen werden, Risse bekommen, watſa repeepi venter rumpitur.

Riahdan, htaa Vs. *subito exclamo* l. vociferor, G. hastig schreien.

riahdus l. riaus, ukſen Ns. *clamor subitus*, G. hastiges Schreien.

Riehaan, hata V. id. ac riekkaan, reikkaan.

riehun, ua Vm. idem, it. tuli riehuu flamma *æstuat*, G. flammen, riehuu ilosta gaudio fervet l. exsultat.

Riehtilâ, ân Ns. Sav. Carl. id. ac rietilâ.

Riehto, hdon Ns. id. ac rehto.

Rieka, an al. riekko, kon Na. id. ac ripiâ, ripſa.

Riekka, kan al. riekko, kon Ns. tetrao *lagopus*, G. Schneehuhn.

Riekkaan, kata V. id. ac. reikkaan.

riekun, kua V. idem, al. *voce strepo*, clamito, vociferor, G. lârmen, schreien, it. al. tuli riekkuu id. ac riehuu.

riekkuna, an al. riekkinâ, ân Ns. *ludus puerorum strepens*, G. lârmendes Spiel, al. *clamor strepens*, vociferatio, G. Lârm, Geſchrei, al. *flammatio* ignis, G. das Flammen.

riekutan, ttaa Vf. *facio ut* clamet, ad vociferandum cogo, G. zu lârmen l. ſchreien bringen.

Riemu, un Ns. *lætitia* l. *gaudium vehemens*, exsultatio, tripudium, jubilatio, G. jauchzende Freude, riemu-laulu cantilena lætitiam significans, it. al. riemu id. ac riepu lacinia lintea, pannus.

riemuinen, iſen Na. *gaudio perfusus* l. exsultans e. c. homo, lætus, G. jauchzend, freudig.

riemullinen, iſen Na. *gaudio plenus* c. c. festum, ketus, G. frôhlich.

riemuitſen, ita V. *gaudeo, lætor*, exsulto, tripudio, jubilo, G. jauchzen, frohlocken.

riemuitſemus, ukſen Ns. *exsultatio*, G. das Jauchzen.

riemahdan, htaa Vs. et riemahtelen, hdella Vfr. *gaudio subito exsulto*. lætitiam voce l. gestibus subito significo, G. hastig aufjauchzen, ſydân riemahti pectus gaudio subito perſundebatur.

riemahdus l. riemaus, ukſen Ns. *subita exsultatio* ex gaudio, G. hastiges Jauchzen.

riemastun, ua Vm. *gaudio afficior* l. *perfundor*, G. freudig werden, inde *gaudio feror* l. *permoveor* l. agor ad quid, lætus quid aggredior, G. durch Freude vermocht l. getrieben werden, riemastun ruuoihin gaudio impellor ad carmina cantanda, hinc tuli riemastui palæmaan ignis vehementius flammare cœpit.

riemastus, ukſen Ns. *affectus gaudii*, sensus lætitiæ ad agendum impellens, G. das Frohwerden, Antrieb durch Freude.

Riennân, ntâa l. rietâ V. et rientelen, nuella Vfr. *festino, propero*, celeriter abeo l. viam dirigo, G. eilen, inde ohra rientâa hordeum tempestive maturescit, rientâin l. rieten (Adv.) festinanter: Pass. riennetâân et rietâân.

riento, nuon Ns. *festinatio*, G. Eile.

riennâtân, ttâa Vf. *facio ut* festinet, ad properandum urgeo, G. zu eilen bringen.

riennyn, ntyâ Vm. *festino, fio, festinanter feror* l. agor, inde *celeriter advenio* l. insto, mox adsum, eilend seyn, eilig herbeikommen, aika rientyy tempus furtim præterlabens mox instat, rauha rientyy pax quam primum jungitur.

Riepu, wuu Ns. pr. *lacinia* vestis pendens et trita, *panniculus* lacer, *centunculus*, vestis trita et rejectanea, G. Lumpen, Lappen, inde woi âijâ riepu væ tibi vetule miselle.

riepuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex panniculo confectus*, laciniis abundans, G. lumpig.

riewullinen, iſen Na. *pannosus*, laciniis obductus l. vestitus, G. zerlumpt.

riepoitan, ttaa V. et riepoittelen, tella Vfr. *lacero* in panniculos, G. zerlappen, inde *male tracto*, negligenter projicio, immitis traho l. porto quid, G. ſchlecht behandeln, it. al. id. ac ripoitan.

riepoitus, ukſen Ns. *laceratio*, malus tractandi modus, G. das Zerlappen, ſchlechte Behandlung.

riepotin l. rieputin, ttimen Ns. *pendulum quid*

quid instar laciniæ, G. etwas Loshängendes, inde torwa-rieputin inauris pendens.

riepaloitſen, ita V. *pendulus trahor* l. *moveor* ut lacinia vestis, negligenter propendeo, al. negligenter quid traho l. porto, G. loshängend nachschleppen.

Riepſutan, ttaa V. et riepſuttelen, tella Vfr. id. ac riepoitan l. riepaloitſen.

riepſahdan, htaa Vs. *subito* et *negligenter decido* l. protrahor, instar laciniæ, G. loshängend herabfallen l. nachschleppen.

Rieska, an Ns. pr. *recens* l. *azymum* quid, haud fermentatum nec acidum, G. etwas Frisches l. Ungesäuertes, inde rieska-maito l. Abol. non nisi rieska lac recens, rieska-leipá l. Sav. non nisi rieska panis azymus, cujus Sav. Carl. plura sunt genera e. c. weri-rieska sanguiculus, raswa-rieska, otra-rieska, rieska maa Tav. ager recens cultus, it. rieskalta ex recenti, inopinato, mox, rieska-ruoho galium boreale.

rieskainen, iſen Na. *recens* l. *azymus*, G. frisch, ungesäuert, inde Abol. *lacteus*, lacte illitus, it. Sav. Carl. pane azymo confectus l. abundans,

Riesta, an Ns. id. ac röhná.

riestainen, iſen Na. id. ac röhnáinen.

Rietas, ttaan al. rietta, tan Na. *fœdus*, *obscenus*, impudicus, turpis, deformis, tæter, al. malignus, malitiosus, G. schmutzig, schändlich, hässlich, boshaft, riettaasti ſœde, obscene, turpiter.

riettainen l. riettahinen, iſen Na. dim. idem.

riettaus, uden Ns. *fœditas*, deformitas, al. malitia, G. Schmutzigkeit, Hässlichkeit, Schändlichkeit, Bosheit.

rietisteleu, llá Vfr. *fœde* l. turpiter *me gero*, inde *illudo*, *impudenter gestio*, obscene jocor, G. sich schmutzig l. schändlich betragen.

Rietilá, án Ns. *frixorium* rotundum, sartago, G. Bratpfanne (riehtilá).

Riettu, tun Ns. id. ac kaarnet.

Rietu, dun Ns. id. ac riepu.

Riewoinen, iſen Na. id. ac riestainen.

Riewun, riekua V. *vociferor* ut ebrius, clamito, G. schreien (riekun).

riekuttelen l. riekottelen, tella Vfr. idem.

riekuna, an Ns. *vociferatio*, strepitus clamantium, G. Geschrei.

riewutan, ttaa Vf. *facio ut* clamet, G. zu schreien bringen.

Riewá, án Na. *dulcescens*, subacidus e. c. panis, lac, *recens*, G. süsslich, frisch, riewá weſi aqua dulcis l. sapida, it. ries wá-lanka filum tendiculæ in pedica vulpina.

Rihdán, htáá V. *repo*, prorepo ut infantulus, G. kriechen (kontin).

Rihkama, man Ns. *merces minutæ*, res mercatorum, G. Kramwaare, rihkama-kauppa mercatura minuta, inde Caſ. rihkama prædium minus emtum.

rihkamoitſen, ita V. *mercor*, negotior in minutis, G. Kramhandel treiben.

Rihma, an Ns. 1. *vinculum*, *ligamen* e. c. calcei, G. Band, inde rihma orawia certus numerus (quattuor decades) pellium sciurinarum colligatarum (kihtelys), it. Abol. *tænia*, ligamen latum et tenue, G. plattes Band, inde rihma-mato tænia intestina, it. Sav. Carl. *filum lineum*, G. Zwirn (oppos. lanka filum laneum), hinc filum l. tendicula captandis avibus, panen rihmoja tendiculas struo.

rihmainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex vinculo* l. *tænia* l. *filo lineo confectus*, vinculis l. tæniis l. filis abundans, G. band- l. zwirnreich.

Rihti, htin l. hdin Na. (Sv. rigtig) *rectus*, *verus*, justus, G. richtig, rihtisti l. rihdisti recte.

rihtys l. rihteys, yden Ns. *ratio recta*, veritas, G. Richtigkeit.

Rihwakka, kan Na. *gracilis*, longus sed & tenuis qua staturam e. c. equus, G. schmächtig, al. id. ac riwakka.

Riiaan, riiata V. id. ac friiaan l. friaan.

riians, nkſen Ns. *ambitio puellæ*, G. das Freien.

riiari, rin Ns. id. ac friiari.

Riidet, riiteen Ns. vide sub riita.

Riihi, hen Ns. *domus* l. *hypocaustum* in quo seges trituranda calore siccatur, G. Dörrhaus des Getreides, Dreschhaus, rihtá (Inf. pro riihtá) panen l. pisdán l. ahdan segetem in hypocausto compono

compono l. suspendo, rihtá tapan l. puin trituro, riihi=mies triturator.
riihinen, isen Na. ejusmodi *hypocaustis frequens*, G. reich an Dreschhäusern.
riihellinen, isen Na. ejusmodi *hypocaustum habens*, G. Dörrhaus habend, it. *quantum capit* hypocaustum, G. das Dörrhaus voll.
riihitsen, hitá V. in *hypocausto sicco* et trituro sc. segetem, G. in Dörrhause trocknen.
Riijennes, nteen Ns. id. ac riisi, räijännes.
Riika, riian Ns. nomen oppidi Livonici *Riga*.
Riikki l. riiki, kin Ns. (Sv. rike) *regnum*, imperium, G. Reich, §. riikin kukko Bibl. pavo.
Riima, an Ns. *protectum* ad parietem domus alius, G. Vordach.
Riimi, in Ns. (Sv. rim) *homœoteleuton*, rythmus finalis versuum poëticorum, G. Versreim, inde *ordo* rerum *definitus*, G. Ordnung, käypi riimiin l. riimillen ordinatim procedit, bene succedit, hinc *catalogus* res ordinatim enumerans, commentarius, G. Verzeichniss, Register, it. riimi=sauwa l. riimis=puu id. ac riimu=sauwa.
Riimiska, an Ns. Ul. *vis*, *violentia*, G. Gewalt, otti riimiskalla violenter abstulit.
Riimu, un Ns. (Goth. prim?) *littera runica*, G. Runenbuchstabe, inde riimu=sauwa *scipio runicus*, hinc *baculus incisorius* l. commentarius, G. Runenstab, Kerbstock, it. riimu id. ac kriimu.
Riipaisen, sta Vs. vide sub riippu et riiwin.
Riipentelen, nnellá Vfr. *reluctor*, renitor, subterfugere nitor, G. sich sträuben.
Riipi l. riippi, pin Ns. *saccus reticulatus* in quo fœnum continent viatores, G. netzförmiger Heusack, inde *sarcina*, *onus* portatorium, nec non *pondus*, G. Bürde, Gewicht.
riippa, pan Ns. *pondus*, G. Gewicht, kiwi=riippa pondus lapideum.
Riipon, poa V. id. ac riiwon l. riiwin.
Riipotan, ttaa V. et riipottelen, tella Vfr. *moleste porto*, negligenter gero l. traho quid, G. mühsam tragen l. schleppen, al. käypi riipottelee inhabiliter incedit, it. al. id. ac riepotan.
Riippu l. riipu, pun Ns. id. ac kriippu.
riipaisen, sta Vs. id. ac kriipaisen.
riipustan, aa V. et riipustelen, lla Vfr. id. ac kriipustan.
Riipsi, sen Ns. id. ac ripsi.
Riipun, ppua Vm. id. ac ripun.
riipustan, aa V. et riipustelen, lla Vfr. id. ac ripustan.
Riisi, sin Ns. (Sv. risen) *atrophia* l. *rachitis* infantulorum, morbus intestina et testiculos consumens, G. Dürrsucht der Kinder, riisi syópi atrophia consumit, riisin syóty impotens procreationis, riisin marja daphne mezereum, riisi=ruoho lycopodium selago.
riisinen, isen Na. *atrophia* l. rachitide *laborans*, inde impotens procreationis, G. dürrsüchtig.
Riiskun, ua Vm. id. ac priiskun, pirskun.
riiskutan, ttaa Vf. et riiskuttelen, tella Vfr. id. ac priiskutan l. pirskutan.
riiskutus, tuksen Ns. id. ac pirskutus.
Riista, an Ns. pr. *copia frumenti*, G. Getreidevorrath, inde al. *opes*, *bona*, res domesticæ et mercatoriæ, supellectilia, merces, G. Vermögen, Reichthum, Geräthe, Waare, riista=aitta horreum, metsän=riista ferina, pelles ferarum, it. Sav. riista *farrago macerata* et fermentata ex qua sicera l. vinum combustum coquitur, G. Brantweinseinsäurung.
riistainen, isen Na. *frumento* l. *opibus abundans*, opulentus, G. reich an Getreide l. Waaren, vermögen.
Riistán, áá V. et riistelen, llá Vfr. *rumpo*, abrumpo, dirimo, G. abbrechen, zertrennen, it. al. *aufero*, *spolio*, populor, G. berauben, plündern (ryóstán), it. al. riistelewát altercantur l. rixantur inter sese, G. mit Worten zanken.
Riistás, áán Ns. id. ac rastas.
Riisun, ua V. *exuo*, vestes detraho l. depono, inde *spolio*, G. entkleiden, berauben.
Riita, dan Ns. *lis*, *contentio*, rixa, controversia, discordia, G. Streit, Zwist, riita=kumppani l. =weli adversarius, olem=

me

me riidoin (Adv.) discordes sumus, riidoin rixâ et minis.

riidet, riiteen al. riitet, riitteen Ns. *status rei litis* l. controversiæ obnoxius, G. streitiger Zustand, asia on riiteesså l. riitteesså lis adhuc est sub judice, indesääu l. sääden riidet incommoditas viæ præ variatione (qs. lite) tempestatis hiemalis et vernalis, cfr. riket.

riitainen, isen Na. *contentiosus*, litigiosus, rixosus, G. streitsüchtig, owat riitaiset sunt discordes l. dissentientes.

riidakas, kaan Na. idem, rar.

riitaisuus, uuden Ns. *indoles litigans* l. rixans, litigandi studium, G. Streitsucht.

riitelen, riideltä Vfr. *contendo*, *litigo*, rixor, G. streiten, riitelewät sunt discordes.

riidellys, yksen Ns. *litigatio*, *contentio*, G. das Streiten.

Riitinki, ngin Ns. (Sv. ritning) *pictura linearis*, delineatio, forma, G. Zeichnung, Riss.

Riitta, tan Na. *congeries*, acervus e. c. straminis, lignorum, G. Haufen.

Riitta, tan al. riitet, riitteen Ns. id. ac riidet.

Riitän, ttää V. *sufficio*, sufficiens sum, al. bene *succedo*, G. zureichen, hinlänglich seyn, Fortgang haben, et tahdo riittää.

Riiwaan, waata V. et riiwaelen l. riidaelen, lla Vfr. *ordinem* cujus debitum *perturbo*, *confundo*, in errorem induco, infatuo e. c. mentem, depravo, violo, profano e. c. sacrum, arte magica incanto, G. in Unordnung bringen, verwirren, bethören, bezaubern, entheiligen.

riiwaus, uksen Ns. *perturbatio* ordinis, *confusio*, infatuatio, depravatio, G. das Verwirren l. Bethören etc.

riiwos, oksen Ns. *status confusionis* l. infatuationis, G. Verwirrung, max. pl. on riiwoksissa est confusus, infatuatus, mente captus, tuli riiwoksiin.

riiwiä, on Ns. *perturbatus* l. infatuatus homo, bos etc. G. ein Verwirrter.

Riiwari, in Ns. (Sv. skrifvare) *scriba*, G. Schreiber, al. riiwari.

Riiwet, een Ns. *crusta* glaciei l. nivis tenuis, indè *incommoditas viæ*, iter invium, G. harte Schneekruste, schlechte Schlittenbahn.

riiwannes, uteen al. riiwannos, oksen Ns. idem.

Riiwi, in Na. *alacer*, strenuus e. c. vir, equus, G. munter, lebhaft (ripiä).

Riiwin, piä al. riiwon, poa V. *detrahо* l. *divello* e. c. frondes arborum l. globulos lini, abrumpo, G. abrupfen, inde halla riipoo frigus lædit.

riipaisen l. riiwaisen, ösa Vs. idem de actu subito, hallalta riipaistu l. riiwaistu frigore læsus.

riiwin, pimen Ns. *detrahendi instrumentum*, G. Rupfwerkzeug, e. c. riiwin lauta l. rauta radula qua globuli lini detrahuntur.

Rikas, kaan Na. *dives*, opulentus, G. reich, rikas rahasta.

rikkaus, uden Ns. *divitiæ*, opes, G. Reichthum.

rikastan, aa V. *divitem reddo*, dito, G. bereichern.

rikastun, ua Vm. *dives fio*, ditesco, G. reich werden.

Rikka, kan Ns. *minutum quid* rejectaneum, floccus, naucus, purgamentum, G. etwas Kleines, Stäubchen, Kehricht, rikka silmässä naucus lædens in oculo, koira makaa rikoilla canis in acervo purgamentorum jacet, rikka-ruoho herba inutilis, segeti noxia, inde riidan rikka simultas, discordia clandestina.

rikkainen, isen Na. ejusmodi *naucis* l. quisquiliis *plenus*, G. voll Stäubchen l. Kehricht.

Rikki, kin Ns. Carl. Olon. Wib. *sulphur*, G. Schwefel (tuli-kiwi)

Rikki prtcl. *in statu fracto* l. *lacero*, G. entzwei, zerbrochen, zerrissen, e. c. mene rikki frangitur, deteritur, on rikki est fractus l. lacer, murran rikki frango, it. §. rikki-wiisas sciolus, sapientiam sibi arrogans, G. Klügling.

riket, kteen Ns. *fractum* l. *laceratum* l. corruptum quid, G. etwas Zerbrochenes l. Zerrissenes, sääden riket tempestas vernalis, qua via hiemalis qs. corrumpitur l. invia fit, lain riket fractio legis l. viola-

violatio, peccatum, it. pl. ſai rikkeitá *abortum* fecit, fetum immaturum progenuit, G. Missfall.

rikko, kon Ns. *fractus* homo etc. G. ein Gebrechlicher e. c. raaja-rikko membris fractus l. mutilus, it. *qui fregit*, G. Verbrecher, e. c. wala-rikko juris jurandi violator, perjurus.

rikkein, emen l. emán Na. *fractus, lacer*, corruptus, G. zerbrochen, zerrissen, fehlerhaft.

rikkiöin, ömen l. ömán, al. rikkeinen, iſen Na. idem.

rikollinen, iſen Na. idem, it. al. *qui fregit* l. corrupit l. peccavit, culpabilis, qui est in culpa, G. schuldig, strafbar.

rikon, kkoa V. *frango* e. c. panem, *lacero* e. c. vestem, corrumpo, violo, G. zerbrechen, zerreissen, verderben, rikon pellon agrum satum denuo obaro, kewát rikkoo kelin ver l. tempestas vernalis viam hiemalem qs. corrumpit i. e. inviam reddit, olut rikkoo watſan cerevisia ventrem qs. lacerat i. e. diarrhœam movat, it. rikon mielen mentem *lædo* i. e. offendo, G. verletzen, verbrechen, rikon rauhan pacem violo, rikon la'in legem violo, pecco, delinquo, rikon ſinua waſtaan in te *pecco*. G. sündigen, rikkonut tawaranſa l. henkenſá culpa sua obnoxius qui vitam l. bona amittat, iisdem cedat, G. verwirken.

rikos, okſen Ns. *fractura, corruptio*, violatio, G. Zerbrechung, Verderben, inde mielen rikos offensio, G. Verletzung, lain rikos violatio legis, delictum, peccatum, culpa, crimen, G. Verbrechen, rikos-aſia causa juridica criminalis, hengen rikos crimen capitale.

rikkaannun l. rikkoonnun, ntua Vm. *frangor, rumpor*, lacer l. corruptus fio, violor, G. zerbrochen l. zerrissen l. verletzt werden.

rikkaun l. rikkoun, uta Vm. idem.

rikun, kkua Vm. Sat. idem, kenká rikkuu.

Rikenet, neen al. rikewá, án Na. *celer* e. c. cursus, *festinus*, G. schnell, eilig, inde rikeneesti l. rikewásti subito, celeriter, rikeneeltá l. rikeneellen l. rikeneen l. rikeneels. lá idem.

Rikoittelen, tella Vfr. (a rikka?) *purgo*, vervo, G. reinigen, auskehren.

Rikoſa, an Na. Carl. *elegans*, colore formosus, G. zierlich, al. prikoſa.

Rikſi, in Ns. (Sv. riksdaler) *numus* Svec. *maximus*, imperialis, G. Reichsthaler.

Rillaan, llata V. *exerceo* corpus movendo, ut milites, G. exerciren.

rillaus, ukſen Ns. *exercitatio*, exercitium e. c. militum, G. Exercirung.

rilliuki, ngin Ns. *conventus* militum exercendi gratia, G. Exercirverſammlung.

Rimpi, mmin Ns. *palus*, G. Sumpf, rimpisuewa palus inutilis, al. stagnum.

Rimuan, uta V. id. ac remuan, rimuſiwat riitaan.

Rinkewá, án Na. Ul. *amplus* e. c. rete, G. weit u. breit.

Rinki, ngin Ns. (Sv. ring) *circulus* l. *gyrus* e. c. saltantium, G. Ringeltanz, Kreis.

Rinkilá, án al. rinkeli, in Ns. (Sv. kringla) *panis spiralis*, al. krinkilá l. krinkeli, G. Kringel, Bretzel.

Rinnistelen, llá Vfr. Caj. id. ac rinnuſtelen obluctor.

Rinſo, on Na. *parcus*, tenax, G. karg, rinſo riistallenſa.

Rinta, nnan Ns. pr. *pectus*, inde *mamma* mulierum, G. Brust, rinta-lapſi infans lacteus, hywá rinta pectus melioris indolis animosum vel clara voce canens, rinnan ahdiſtus asthma, rinnan poltto angina, rinta-perillinen heres parentum descendens, rinta-rynnákkö impetus vehemens ope pectoris adversi, rinta-ſolki fibula pectoralis, rinta-wyö lorum equi pectorale, it. Adv. kaatuu rinnoin adverso pectore labitur, käyn rinnoin päällen aggredior adverso pectore, it. 2. *locus elevatior* et *anterior*, G. vorderer u. erhabener Theil, rinta-maa terra elevata nec non terra propior, haud remota, mäen rinta pars clivi superior, päiwän rinta locus elevatior, apricus, cfr. rinnet, nuotan rinta pars retis anterior, ſodan rinnaſſa inter primos in pugna, inde heinän rinta initium fœnisecii, juhlan rinnat dies ante festum proximi, præparatorii, G.

Vor-

Vorbereitung, Anfang, it. 3. locus qs. ad mammas i. e. lateralis, *juxta*, G. nebenliegende Stelle, nebenbei, unde simul conferendi exprimit sensum e. c. panen heitá rinnan l. rinnoin l. rinnallen illos alium juxta alium colloco, illos confero, G. nebenbei stellen u. vergleichen, owat yhden rinnan alius juxta alium est, káywát rinnan l. rinnoin pari passu ambulant, æquales sunt, tule rinnalleni venias juxta me, mihi fias par, on isánsá rinnalla est juxta patrem, in eadem linea l. dignitate ac pater, cum patre suo conferendus.

rinnet, nteen Ns. *locus elevatior*, pars clivi superior, instar pectoris elevata, G. hochliegende Stelle, páiwán rinteessá in loco aprico, suowan rinteellá ad latus acervi superius, hinc kuoli puoli-páiwán rinteellá moriebatur die versus meridiem vergente, rinnet-talo prædium juxta culmen collis situm.

rintainen, isen Na. *pectore ornatus*, G. gebrüstet, sed non nisi in compos. et cum Genit. e. c. hywá-rintainen pectoris melioris, animosus, sonora voce canens, páiwán-rintainen elevatus et apricus e. c. locus, ager.

rintarwa, wan Na. *pectore elevato* l. lato præditus, pectorosus, inde animosus, pectus erigens, G. hochgebrüstet, muthig.

rinnatukśin l. rinnastukśin (pro rinnat-ykśin l. rinnasta-ykśin) prtcl. alter juxta alterum, *juxtim*, G. neben einander, istuwat rinnatukśin.

rinnatusten l. rinnakśutten l. rinnakśutta l. rinnakśuttain prtcl. idem.

rinnain l. rinnottain prtcl. idem, al. *adverso pectore*, G. mit zugewandter Brust, makaapi rinnottain, śyókśewát rinnain l. rinnoin.

rinnakśuttelen l. rinnatustelen, lla Vfr. alterum *colloco juxta* alterum et ita *confero*, G. neben einander stellen u. vergleichen.

rinnus, uksen Ns. *pectorale quid*, e. c. lorica militaris nec non munimen ante milites, G. Brustbedeckung, it. al. id. ac rinnustin.

rinnustin, imen al. rinnus, uksen al. rinnusta, an Ns. *lorum pectorale*, quo helcium equinum subtus contrahitur, G. Brustriemen.

rinnustan, aa V. et rinnustelen, lla Vfr. 1. *lorum* equi *pectorale adstringo*, helcium subtus loro contraho et equum ita trahæ adjungo, G. Brustriemen fastziehen, it. 2. *pectus erigo*, superbio, G. sich brüsten, it. 3. *pectus* alterius *tango* certandi l. luctandi caussa, *obluctor*, obnitor, adversor, G. bei der Brust fassen, sich sträuben, widerstreben, (rinnistelen), rinnustawat l. rinnustelewat colluctantur, G. ringen.

rinnustus, uksen Ns. lori *pectoralis adstrictio*, *pectoris erectio*, *obluctatio*, renisus, G. Festziehung des Brustriemens, das Brüsten, Widerstreben.

Rinti l. rintti, ntin Ns. id. ac krinti et krintu.

Rio l. rijo, on Ns. *purgamentum* varii generis, e. c. sarmenta ex prato purgando collecta, G. das Ausgereutete, Auskehrig, rijo-lájá.

Ripa, pan l. wan Ns. 1. *tela jugalis*, G. Weberkette, kangas-ripa, it. 2. al. *sedile*, sellæ species, G. Bank, Sitz, istui ripaan, it. 3. al. *ansa* e. c. januæ, *manubrium* remi, G. Handgriff, hinc kanteleen ripa extremitas citharæ ansata, it. 4. al. *minutum quid*, panniculus, lacinia l. filum pendens, G. etwas Kleines, Stückchen, Läppchen.

ripalet, een Ns. *minutum quid*, frustulum, particula, mica e. c. panis, lacinia parva, G. Bruchstückchen, Läppchen, ripaleh-kaluja res l. merces minutæ.

rhpatoin, ttoman Na. car. *ne minimum* quidem *habens*, plane spoliatus l. privatus qua re, G. bloss und bar, rilsui ripattomaksi.

ripotoin l. ripaleetoin, ttoman Na. car. idem.

ripet, ppeen Ns. max. pl. rippeet *minuta quævis* ex negligentia *effusa* l. derelicta, *micæ* l. *guttæ* minutim dispersæ, G. stückchenweise l. tropfweise zerstreuete l. verschüttete Kleinigkeiten, ruwan rippeitá reliquiæ cibi guttatim dispersæ, ei rippeitááán ne minimum quidem.

ripahdan, htaa Vs. *subito* et *minutim effundor*

fundor l. *dispergor* ut gutte, G. hastig und tropfweise ausfallen, verschüttet l. zerstreuet werden.

ripahdus l. ripams, ukſen Ns. *minutalum quid effusum*, gutta dispersa, G. ausgefallener l. verschütteter Tropfen.

ripoitan, ttaa Vf. et ripoittelen, tella Vfr. *minutim effundo* e. c. grana, *guttatim dispergo*, G. tropfweise ausfallen lassen, verschütten l. zerstreuen, it. al. id. ac riepoitan, it. al. kaypi ripoittelee levi pede incedit.

ripistän, ää V. et ripistelen, llä Vfr. idem, inde sataa ripistelee minutim pluit, rorat.

ripoitus, ukſen al. ripistys, yksen Ns. *dispersio minutorum*, effusio guttarum, G. Verschüttung l. Zerstreuung der Tropfen.

ripalla, lan Ns. *facile effundendum* l. dispergendum quid. G. etwas leicht Verschüttbares, ripalla-nauris rapa mollis, bene cocta, inde fig. on ripallalla diarrhœa laborat.

ripuli, in Ns. idem, al. id. ac ripet l. ripalet.

Ripaiſen, ſta Vs. *subito arripio* l. *ferio* l. *seco*, G. hastig greifen l. hieben l. schneiden.

Ripiä, än Na. Botn. *alacer* e. c. equus, *vividus* e. c. vir, *celer*, velox, promtus, G. munter, lebhaft, hurtig, geschwind.

ripeys, yden Ns. *alacritas*, *velocitas* etc. G. Munterkeit, Hurtigkeit.

Rippa, pan Ns. *lapillus* reti demergendo affixus, G. Senkstein des Netzes, rippa-kiwet.

ripotan, ttaa V. ejusmodi *lapillos* reti *adnecto*, inde al. rete *demergo* ope lapillorum, G. Senksteine anheften, cfr. sub ripa.

ripotus, ukſen Ns. *lapillorum adnexio*, al. retis demersio, G. Anheftung der Senksteine.

Rippi, pin Ns. *confessio* peccatorum et *absolutio* eccles. G. Beichte, rippi-iſä confessionarius, rippi-lapſi confessor max. juvenis.

ripitän, ttää V. *audio confessionem* et *absolvo* ut sacerdos, G. die Beichte verhören, it. ripitän itſeni peccata *confiteor*, G. beichten.

ripitys, yksen Ns. *auditio confessionis*, nec non *confessio*, G. das Verhören der Beichte, das Beichten.

Ripſa, an Na. *alacer*, *celer* e. c. motus, G. schnell, hurtig (ripiä).

ripſiä, än al. ripſas, aan Na. idem.

Ripſi, en Ns. *supercilium* al. *cilium* oculorum, G. Augenbraun al. Augenwimper, it. al. pellawan ripſet globuli l. summitates lini.

ripſutan, ttaa V. *palpebro*, nicto oculis, G. blinken, blinzen, it. al. id. ac riiskutan.

ripſutus, tuksen Ns. *nictatio* oculi, G. das Blinzen, it. al. id. ac riiskutus.

Ripuli, in Ns. vide sub ripa.

Ripun, ppua Vm. *pendeo* ut capillus promissus, propendeo, dependeo ut aures canis, pendulus sum, G. hangen, rippuu minuusſa pendulus mihi adhæret.

ripustan, aa Vf. et ripustelen, lla Vfr. *pendulum reddo*, suspendo, G. henken, hängen, ripustan ſeinällen ad parietem quid sicrandum appendo l. attollo, inde pendulum quid porto.

riputan, ttaa Vf. et riputtelen, tella Vfr. idem.

ripustus l. riputus, tuksen Ns. *suspensio*, G. das Henken l. Hängen.

Riſa, an Ns. *glandula* in carne, G. Drüse.

riſainen, iſen Ns. dim. idem, it. al. riſaiſet *renes*, G. Nieren, it. Na. *glandulosus*, glandulis frequens, G. drüsig.

Riſaan, ſata V. *discerpo*, *lacero*, lanio, G. zerreissen, zerfleischen, inde riſaan ruiſta secalis segetem male seco l. meto, it. al. *paro*, apparo, G. bereiten, riſaan ruokaa, it. al. *strepo*, *ludo* instar puerorum, G. spielen, lärmen.

riſaus, ukſen Ns. *discerptio*, *laceratio*, *paratio*, *strepitus*, lusus, G. das Zerreissen, Bereiten, Spielen.

Riski, in Ns. id. ac friski, priski.

Riskilä l. riskelä, än Ns. et riskeläinen, iſen Ns. dim. *uria grylle*, avis, G. Taucherart.

Riſku, un Ns. id. ac riſu, it. al. id. ac priski fibula pectoralis.

riskutan,

riskutan, ttaa V. id. ac risuan.

Rista, an Ns. Tav. *pisum* sativum, G. Erbse, rista-maa agellus pisis consitus, syön ristoja.

ristainen, isen Na. *pisis abundans*, ex pisis concoctus, G. voll l. von Erbsen.

Risti, in Ns. 1. pr. *crux*, decussis, G. Kreuz, panen ristiin l. ristin (Adv.) decussatim colloco, formet ristissä digiti inter sese decussatim juncti, ristin rastin transversim, temere, sine ordine, naulitsen ristiin l. ristin cruci affigo, it. risti-kettu vulpis varietas cruciata, risti-lehti trifolium pratense? al. anemone hepatica, risti-luut coxendices, regio sacra, risti-nokka loxia curvirostra, risti-raudat cancelli ferrei decussati, inde 2. *signum crucis*, nec non *baptismus* sacer tali signo confirmari solitus, G. Zeichen des Kreuzes, Taufe, risti-lapsi infans baptizandus, tuon ristillen ad baptismum affero, risti-poika filius lustricus, risti-nimi nomen in baptismo datum, hinc 3. id. ac kristi e. c. risti-sielu, risti-kunta, it. 4. *ærumna*, malum, G. Kreuz, Leiden, kannan ristiä mala patior, ærumnis laboro, it. 5. *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Kreuzfarbe bei Spielkarten.

ristinen, isen Na. *cruce ornatus*, G. mit Kreuz bezeichnet, sed nonnisi in compos. e. c. kolmi-ristinen ternis crucibus signatus.

ristitysty prtcl. *decussatim*, transversim, G. kreuzweise.

ristin, iä al. ristitsen, itä V. *cruce signo*, inde *baptizo*, G. mit dem Kreuze bezeichnen, taufen, ristitty baptizatus, ecclesiæ christianæ initiatus, inde id. ac kristitty.

ristintö, nnön al. ristintä, nnän Ns. *baptizatio*, G. das Taufen, ristintö-nimi nomen in baptismo datum.

ristiäinen, isen N. *baptizandus*, G. Täufling, inde pl. ristiäiset qs. baptizalia, natalitia, G. Tauffest, Taufe.

Risu, un Ns. *sarmentum*, *ramus* arboris *aridus*, arbuscula decisa, G. dürres Reis l. Gesträuch (risku), risu-aita sæpes sarmentitia.

risuinen, isen Na. *sarmentosus*, ramis aridis plenus, G. voll dürren Reises.

risuan, uta al. risutan, ttaa V. *sarmenta colligo* l. coacervo, G. Reis anhäufen; al. *sarmentis suffulcio* e. c. fabas, G. mit Reisern unterstützen.

Rita, dan Ns. *decipula* lignea e. c. vulpium, al. apparatus quisvis capiendis feris, decipula, fovea etc., G. Fuchsfalle, Fanggeräthe, it. §. ridan tolmi linteum *figuratum*, G. Drell.

Ritajan l. ritaan, ridata V. *strideo* ut currus, *crepo* ut baculus in frangendo, G. knarren.

ritisen, stä V. idem, de sono continuo.

ritinä, än Ns. *stridor*, *crepitus*, G. Geknarre.

ritistän, dä Vf. et ritistelen, lä Vfr. *stridorem cieo*, inde cum stridore frango, G. Geknarre erregen.

Ritari, in Ns. (Sv. riddare) *eques*, G. Ritter.

Ritta, tan Ns. id. ac riitta.

Riudun, tua al. riutuan, riduta Vm. sensim *conteror*, *conficior*, absumor; delassor, debilis l. languidus fio, macresco, ad lapsum proclino, collabor, G. entkräftet l. abgezehrt werden, walkia riutuu strues ardens collabitur l. corruit, jää riutuu glacies solvitur, evanescit, waatet riutuu vestis deteritur, on riutumallansa est in ultimis, ad lapsum proximus, henki riutuu.

riutaun, uta al. riutaannun, utua Vm. idem.

riuto, don Ns. *detritum* l. *absumtum* quid, G. etwas Entkräftetes l. Abgezehrtes.

Riukean, riuweta V. id. ac raukean, al. id. ac riudun.

Riuku, riu'un l. riuwun Ns. *pertica longior* sæpi construendæ apta, G. Zaunstange (aidas), haasian riuku longurius acervum sustentans, mitta-riuku pertica qua prata l. spatia mensurantur, G. Massstab, riuku-häntä motacilla alba, it. al. riuwut *feretrum* ex perticis constructum, G. Tragbahre.

riukuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex perticis confectus* e. c. sæpes, perticis abun-

abundans, G. von Stangen gemacht; stangenreich.

Riunnias, aan Na. Botn. *eximius, egregius* c. c. homo, equus, G. ausgezeichnet, vorzüglich.

Riuška, an Ns. Carl. *clava* l. tudicula qua seges trituratur, G. Dreschflegel (riuſu).

Riuškel, een Ns. *strepitus, fragor*, G. Geräusch, Lärm.

riuškin, ia V. *strepo*, fragorem cieo, voce acuta clamo, G. rauschen, lärmen.

Riuſu, un Ns. id. ac riuška.

Riutta, tan Ns. *scopulus* in mari visibilis, al. *syrtis* l. brevia longa, G. Meeresklippe, Sandbank, hinc *series longior* e. c. lapillorum l. lignorum l. sæpium, G. lange Reihe.

riuttainen, iſen Na. *scopulosus*, syrtibus plenus, G. klippig.

Riwa, an Ns. *ansa* c. c. januæ, G. Handgriff (ripa).

Riwaiſen, šta Vs. id. ac ripaiſen, al. id. ac riwoištan.

Riwakka, kan Na. *alacer*, acer e. c. equus, effrenatus, G. schnell, hurtig.

Riwi, win Ns. *linea, series* l. ordo longior e. c. lapidum, G. lange Reihe, akkunian riwi series fenestrarum in pariete, it. al. Na. *male tractatus*, spoliatus, corruptus, laceratus, G. übel zugerichtet l. behandelt, cfr. riwio.

riwittáin prtcl. *in serie* longa, ordinatim, G. reihenweise.

riwin, wiá al. riwitán, ttáá V. *ordino*, ordinatim compono, G. reihen, anreihen.

Riwio, on al. riwiô, ôn Na. *membris male fractus* l. mutilus, deformiter mancus, G. verstümmelt, entstellt, it. al. id. ac riwo e. c. riwiôt työt.

riwioin, oman l. omen, al. riwiôin, ômán Na. idem, al. male riwioma l. riwinoma.

Riwo, on Na. *deformis*, tæter, G. häſslich, al. *sordidus*, spurcus, G. schmutzig, al. *obscenus*, impudicus, G. schändlich (rietas), riwo-ſuinen impudica loquens, it. riwo-rampa id. ac riwio qs. deformiter mancus.

riwous, uden Ns. *deformitas, sordes, obscenitas*, G. Häſslichkeit, Schmutzigkeit, Schändlichkeit.

riwoištan, aa *tætrum* l. *spurcum reddo*, fœdo, spurco, G. häſslich l. schmutzig machen.

riwoištus, ukſen Ns. *inquinatio*, pollutio, G. Beschmutzung.

riwoilen, lla Vfr. *sordide* l. *impudice me gero*, impudice loquor l. gestio, G. sich schmutzig betragen.

Roatan, ttaa V. Carl. *fabrico*, G. arbeiten, verfertigen, roatan ukſia.

Rodin, tia V. vide sub rotu.

Roha, an al. rohka, han Ns. *pecten* quo globuli lini detrahuntur, G. Flachsraufe, al. roha- l. rohka-lauta.

rohin, hia l. hkia V. tali *pectine* globulos *detraho*, G. Flachsbollen abraufen l. abrupfen.

rohdin, htia V. idem, inde rohdin lehtiá frondes arborum detraho, nec non rohdin pellawia linum *pectino* l. *carmino*, a flocculis purgans et stupam secernens, G. Flachs schwingen l. hecheln, it. al. id. ac rohkean l. rohkenen.

rohdin, htimen Ns. *stupa* lini l. cannabis, G. Heede, Werg (tappura).

rohtiminen, iſen Na. *stupeus*, ex stupa confectus, stupa abundans, G. wergig.

rohdotun, ttua Vm. *in stupam abeo* l. vertor, stupæ similis fio, G. wergig werden, it. al. id. ac rohištun e. c. nauris rohdottuu.

Rohdun, htua Vm. *pustulosus* l. *scabiosus fio*, scabie inficior, G. von Krätze angesteckt werden, cfr. ruohdun, it. al. *flocculis* l. *pulvere obducor* l. inquinor, G. bestäubt l. besudelt werden.

rohtuma, an Ns. *exanthema*, pustula. scabies, herpes, G. Hautausschlag, Krätze etc.

Rohewa, wan Na. id. ac rohkia, al. id. ac rotewa l. rutewa.

Rohin l. rohjin, hkia V. id. ac rohdin, al. id. ac rohkean.

Rohištun, ua *flaccesco* ut rapa, marcidus fio, G. welk werden.

Rohka, han Ns. *piscis species*, raja clavata? G. Roche, it. Abol. Nyl. Tav. id.

ae

ac roha, it. al. id. ac rohko bacca immatura.

Rohki prtcl. *audacter*, haud timide, G. kühn, dreist, sano rohki.

rohkia, an Na. *audax*, haud timidus, inde protervus, G. kühn, dreist, muthig, frech, nec non *mente alacer*, animosus, G. munter, wohlgemuth.

rohkeus, uden Ns. *audacia*, protervitas, alacritas, G. Kühnheit, Muthigkeit, Munterkeit.

rohkean l. rohkenen, hjeta V. *audeo*, *sustineo*, ausim, G. sich erkühnen l. erdreisten, wagen (rohin, rohdin), en rohkene sanoa.

rohjennan, ntaa Vf. *audacem* l. *protervum reddo*, animum addo, timore privo, G. kühn l. muthig l. munter machen.

rohjennus l. rohwaistus, ukšen Ns. animi *erectio*, G. Ermunterung.

rohjennun, ntua Vm. *audax* l. *protervus fio*, *alacer* l. animosus fio, timorem abjicio, G. kühn l. muthig l. munter werden, it. al. šairas rohjentuu ægrotans revalescit.

rohwaistun, ua Vm. idem, max. mente *erigor*, tristitia privor, G. sich ermuntern.

Rohko, hon al. rohka, han Ns. *bacca immatura*, G. unreife Beere, rohka-marja (rôhká, rôhkále), it. al. rohko id. ac rahko, rokko.

Rohmuska, an Ns. id. ac ruhmuska.

Rohto, don] Ns. *herba inutilis* l. noxia e. c. in segete, G. Unkraut, it. pl. rohdot Sav. *vegetabilia aromatica*, condimento ciborum et medicaminibus inservientia, G. Gewürze, Apothekskräuter.

Rohweeta, an Ns. id. ac profeta.

Rohwesšori, in Ns. id. ac profesšori.

Roidun, tua Vm. *languesco*, G. ermattet werden, it. Caj. *mendico*, proterve exposco, G. betteln, zudringlich fordern, roituja mendicus.

Roihdin, htia V. *vehementer flammo*, G. lodern, palaa roihtii.

Roikas, kaan Na. *operosus*, impiger, G. emsig.

Roikun, kua Vm. *longus pendeo*, pendulus huc et illuc agitor, G. lang herab hangen, sich schwingen.

roikalet, een Ns. *pendulum quid* longum e. c. lacinia vestis pendens, G. etwas lang Herabhangendes, inde longurio, homo statura longus et gracilis.

Roima, an Na. *amplus* e. c. vestis, G. weit, geräumig, roima-houšut, roima-takki, it. annan roima-kädellä manu do liberali.

Roimaan, mata V. *pendulum* quid *agito* ut vacca caudam, G. etwas Langhangendes schwenken.

roimaus, ukšen Ns. talis *agitatio*, G. dergl. Schwenkung.

Roinaan, nata V. *strepo*, strepens clamito, G. lärmen.

Roipakka, kan N. *longus* et *gracilis* e. c. arbor ramis carens, longurio, G. lang und schlank.

Roira, an Ns. *pessulus* seræ, *repagulum*, al. *impages*, G. Riegel, Vorstecker, Querleiste.

Roiska, an Na. id. ac roipakka.

Roiskaan, kata al. roiskan, aa V. *strepo*, crepo, cum crepitu moveor, G. sich mit Geräusch bewegen, kala roiskaa ruowošša, it. al. id. ac roimaan.

roiskahdan, htaa Vs. idem, inde kaatui roiskahti longus subito cecidit.

roiskahdus l. roiskaus, ukšen Ns. *strepitus*, crepitus subitus ex casu, G. Geräusch vom Falle.

roisket, een Ns. idem de sono continuo.

roiskun, ua Vm. *longus pendeo* et moveor, G. sich langhangend bewegen.

Roisto, on Ns. *res minuta vilior*, scruta, quisquiliæ, rejectaneum, G. etwas Kleines, Schutt, Staub, Auskehrig, roistokalut supellectilia minora, hinc maan roisto homo nauci, vagus, G. Taugenichts, Schlenderer.

roistotan, ttaa V. et roistottelen, tella Vfr. ejusmodi *minutis oppleo* l. *inquino*, G. mit Schutt l. Staub besudeln, it. modo hominis *rejectanei vagor* l. vitam dego, G. schlendern.

Roittio, on Ns. id. ac roisto, roju.

Roitto, ton Ns. *ignis major* l. strues lignorum ardens, G. brennender Holzhaufen.

Roiwa, an Ns. id. ac roira?

Roiwas l. roiwajas, akſen Ns. *manipulus* lini l. cannabis, G. ein Bund Flachs l. Hanf (lyhdet).

Rojahdan, htaa Vs. *cum sonitu cado* l. ex casu sono, G. mit Geräusch fallen.

rojahdus l. rojaus, ukſen Ns. *sonitus* ex casu, G. Geräusch vom Falle.

Rojo, on N. id. ac roipakka, roiska, inde homo nauci, longurio rejectaneus, it. al. *sordes*, stercus, G. Schmutz, Koth.

rojainen, iſen Na. *sordidus*, G. schmutzig.

rojastan, aa V. *polluo*, conspurco, G. beschmutzen.

Roja, un Ns. id. ac roisto.

rojuan, uta V. *minuta* l. quisquilias *colligo*, G. Staub l. Kehricht anhäufen.

Rokka, kan Ns. pr. *pisum* sativum, G. Erbse, inde Sav. Carl. Caj. *cibus fluidus* ex pisis, granis, carne etc. concoctus, hinc *cibus* in genere, G. Suppe von Erbsen etc. Speise.

rokkainen, iſen Na. *pisis* l. ejusmodi *cibo abundans*, G. voll Erbsensuppe.

Rokko, kon Ns. *exanthema variolarum*, variolæ, morbilli, G. Pocken, rokon arwet cicatrices ex variolis, laatta-rokko variolæ aquaticæ latiores, it. Wib. *pustula*, G. Hautblase.

rokkoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *variolis* l. *pustulis infectus*, G. voll Pocken l. Blasen.

Romahdan, htaa Vs. id. ac rojahdan.

romahdus l. romaus, ukſen Ns. id. ac rojahdus, inde onnen romaus casus fortunæ, eventus.

Romaska, an Ns. *res vetusta* rejectanea, G. altes Gerümpel.

Romentola, an Ns. *silva spissa*, deserta et invia, tesqua, G. Einöde, dicker Wald, it. al. arbor vetusta, arida, lapsa in desertis.

Romſi, in Ns. Sav. Caj. *ignis* l. *incendium* in silvis, G. Waldbrand, tuli-romſi.

Romſu, un Ns. Caj. *procella nivosa*, tempestas fœda, G. Schneegestöber, feuchtes Witter (römſy), it. al. id. ac romſi.

Romu, un al. romi, in Ns. *quærela strepens*, strepitus, G. Lärm, Gemurre.

Roma, un Ns. *scruta*, res parva, vetusta rejectanea, G. altes Gerümpel, raudan romuja.

romuska, an al. romusta, an Ns. idem, inde uskan romuska tussis levior, taudin romusta tentatio morbi minor.

romuinen, iſen Na. *scrutis plenus*, G. voll alten Gerümpels, inde romuis-tauti morbus levior.

Roukoteus Ns. Carl. *patronus segetis mythol.* teste Agricola, sed vox auribus Finnorum barbara.

Rougun, nkua al. ronkun, kkua V. *crocio* ut corvus l. cornix, G. krächzen, inde *indignans murmuro* l. queror, al. *minaciter posco*, G. murrend klagen l. fordern.

ronkkaan, nkata V. idem, max. murmuro, exposco.

rougutan l. ronkutan, ttaa Vf. talem *vocem cieo*, G. Krächzen l. Murren erregen, inde id. ac rongun.

rongutus l. ronkutus, tukſen Ns. *talis vox*, G. Gekrächze, Gemurre.

Roukka, kan Ns. id. ac loukka l. longas.

Routto, ton Ns. Botn. *cacumen* arboris abscissum, ramosum, G. abgehauener ästiger Baumgipfel, it. al. Na. *intus cavus* e. c. arbor, G. hohl.

Routukka, kan Ns. *caltha palustris*, G. Sumpfblume.

Roodaan l. rootaan, data V. (Sv. råda, rå) *sum in causa, valeo*, G. an etw. Schuld seyn, vermögen, en roodaa ſihen haud sum in culpa, haud valeo, it. al. *possideo, impero*, G. zu befehlen haben, besitzen.

Ropahdan, htaa Vs. *subito crepo* l. cado cum fragore, G. krachend fallen (krapahdan).

ropiſen, sta V. idem de sono continuo.

ropahdus l. ropaus, ukſen Ns. *crepitus subitus* l. casus cum fragore, G. krachender Fall, sateen ropaus pluvia repentina.

ropinä, an Ns. *crepitus* l. fragor *continuus*, G. Gekrache (kropina).

ropiſtan, aa Vf. id. ac kropiſtan.

Ropakko,

Ropakko, kon Ns. *cœnum* in viis, *limus*, G. Koth (rapakko).
ropakoinen, isen Na. *cœnosus*, G. kothig.
Ropaisen, sta Vs. id. ac rapaisen.
Ropatin prtcl. rar. *incassum*, in nihilum, G. zu nichts, asia meni ropatin.
Ropistun, ua Vm. *solvor*, solutus fio, G. aufgelöst l. weich werden, maa l. tie ropistuu, cfr. rapahdun.
Ropo, pon Ns. *numus minimus*, G. kleinste Geldmünze, cfr. kuusinainen.
Roppa, pan Ns. *butyrum* male confectum, al. butyrum nondum salsum nec subactum, roppa-woi, G. schlechtbereitete l. ungesalzene Butter, it. Caj. roppa-sadet imber, cfr. rapa.
Roppaan, pata V. *ferio* cum sclopo surdo, G. klopfen, it. *rapio*, *surripio*, G. wegnehmen, rauben, cfr. rappaan.
Roppoinen, isen Ns. dim. a rowet.
Ropsin V. ropsahdan Vs. ropsutan V. id. ac kropsin, kropsahdan, kropsutan.
Rosa, an Ns. id. ac apet l. appeet.
Rosahdan, htaa Vs. id. ac rojahdan.
rosahdus l. rosaus, uksen Ns. id. ac rojahdus.
rosautan, ttaa Vf. *facio ut* strepat, G. zu lärmen bringen.
Roska, an al. roska, un Ns. *res minuta* rejectanea, scruta, quisquiliæ, G. kleines Gerümpel, Staub, Schutt, Kehricht, roska-huonet domus scrutis condendis.
roskaan, kata V. *scruta* l. quisquilias *colligo*, res disjectas rite compono, G. Schutt anhäufen, al. *quisquiliis inquino*, G. mit Staub besudeln.
Rosmo, on Ns. Wib. id. ac roswo.
Roso, on Ns. 1. *flamma* l. æstus ignis vehemens, G. Flamme, it. Botn. *cavitas* l. vulnus in arbore, locus cavus putredine infectus, G. verfaulte Baumhöhlung, it. al. raudan rosoja scoria l. scruta ferri.
rosoinen, isen Na. *putredine infectus* l. excavatus e. c. arbor, inde *scaber*, G. verfault, löchericht, holpericht.
rosotan, ttaa V. *vehementer flammo*, calorem spargo vehementem, G. lodernd flammen.
Rospuutto, ton Ns. Carl. Sav. Caj. Ul. *vecturæ incommoditas*, iter invium, G. unwegsame Schlittenbahn, schwere Karrenbahn.
rospuutos, oksen l. Wib. rospuutta, tan Ns. idem.
Rossi, in Ns. Caj. Ul. *fringilla domestica*, G. Sperling.
Rostin, ia V. Sav. Caj. Ul. *pabulum do* equo in itineribus, G. das Pferd rasten lassen und füttern (rotsin).
Rostina Ns. et rostinainen Na. id. ac prostina, prostinainen.
Roswo, on Ns. Sav. Ul. homo fugitivus viatoribus violens, *latro*, *prædo*, G. Entläufer, Räuber.
roswoinen, isen Na. *latronibus frequens* e. c. via, silva, G. voll Räuber.
roswaan, wata al. roswoan, wota V. *vi rapio*, *spolio*, prædor, G. rauben, plündern.
Rota, dan al. roto, don Ns. *hypomochlion* in ponderibus majoribus elevandis, G. Unterlage des Hebels, it. Run. rota- l. roto-meri lacus profundus, fundo carens.
Rotajan l. rotaan, rodata V. *crepo* ut rota l. cardo januæ, G. knarren.
Rotewa, an Na. id. ac rotowa.
Roti, din Ns. l. roti-mäti id. ac liiska.
Rotinki, ngin Ns. id. ac trotinki.
Rotkahdan, htaa Vs. et rotkahtelen, hdella Vfr. *cum fragore cado* l. procido, fragorem subitum edo, G. krachend fallen.
rotkahdus l. rotkaus, uksen Ns. talis *fragor*, G. hastiges Krachen.
rotkannan, ntaa Vf. talem *fragorem cieo*, G. Krachen erregen.
Rotko, on Ns. *cavamen* l. caverna in terra l. monte, specus, G. Höhle.
rotkoinen, isen Na. *cavaminibus* l. cavernis *frequens* e. c. mons, cavernosus, G. höhlenreich.
Roto, don Ns. vide rotu et rota.
Rotowa, an Na. *robustus* l. *validus* e. c. vir, *firmus* e. c. cibus, inde *animosus*, audax, G. stark, kräftig, muthig.
rotosa l. rotewa, an Na. idem.
Rotsin, ia V. id. ac rostin.
Rotta, tan Ns. (Sv. rotta) *mus ratus*, G. Ratze, wesi-rotta mus amphibius, rotta-lauta l. rotan lauta muscipula.

rottainen,

rottainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *muribus frequens*, a muribus infectus, G. voller Ratzen, von Ratzen beschmutzt.
Rottarainen, iſen Ns. id. ac rōsſi.
Rotti, tin Ns. rar. *crumena*, G. Beutel.
Rotto, ton Na. *flamma vehemens*, G. starke Flamme (roſo).
Rotu, dun al. roto, don Ns. Ul. Carl. *sexus* l. genus mascul. et feminin. G. männl. l. weibl. Geschlecht.
rotus, ukſen Ns. *stirps* cognationis, *prosapia*, familia, G. Geschlecht, Stamm, ſiitä rotukſesta ejus stirpis l. familiæ.
rodin, tia V. *gigno*, progigno, pario, G. gebähren, hinc forte
rotina, an Ns. max. pl. rotinat Wib. *donq puerperis* dari solita, G. Geschenke an Wöchnerinnen.
Roudin, tia V. id. ac rowin, cfr. sub routa.
Rouhaan, hata al. rouhin, ia V. *dissece*, *contundo*, comminuo e. c. baccas, hordeum, tabacum, stramen, G. grob zerschneiden l. zerhauen, inde tauti rouhaa morbus frangit.
rouhaiſen, ſta Vs. idem, de actu subito.
rouhaus, ukſen Ns. *contusio*, comminutio, fractio, G. Zerschneidung, Zerhauung.
rouhet, een Ns. max. pl. rouheet *dissectum* l. comminutum quid e. c. tabacum, stramentum concisum, G. etwas grob Zerschnittenes.
Rouka, rouwan al. roukka, kan Ns. Ul. *atramentum* ex cortice alni, betulæ, pini etc. decoctum, quo retia denigrantur, G. Netzschwärze aus Baumrinde.
roukaan, rouwata al. roukkaan, kata V. *denigro*, G. schwärzen.
roukiſtun, ua Vm. *nigresco*, G. schwarz werden, it. al. *corrugor* l. contrahor ut pellis a siccitate, G. verschrumpfen.
Roukka, kan Ns. *vestis pellicea*, tegumentum ex pellibus, G. Pelz.
Roukkio, on Ns. *acervus* e. c. lapidum, cumulus, G. Steinhaufen.
roukkiottain prtcl. *acervatim*, G. haufenweise.
Roukko, kon al. roukku, kun Ns. *compactura* l. *compages trahæ* superior, G. Querleiste den Schlitten oben zusammenzuhalten, it. al. jäänroukko id. ac roukkio.
Rouko, kon l. won Ns. Ul. *fissura* l. *apertura glaciei* marinæ latior, G. breite Spalte im Meereise, it. al. id. ac roukka.
Roumio l. rounio, on Ns. id. ac roukkio.
Rouſi, in Ns. *tignus pavimenti brevior* in bovilibus et stabulis, *ponticulus* ad januas. G. Fussboden l. Treppe aus kurzen Planken.
Rouſko, on al. rouſku, un Ns. *cartilago*, G. Knorpel.
rouſkoinen l. rouſkuinen, iſen Na. *cartilagineus*, cartilaginosus, G. knorpelig.
Rouſku, un al. rouſkina, an Ns. *crepitus* l. *stridor* levior rerum frangendarum, G. Geknirsche.
rouſkun, ua Vm. leviter *strideo* l. *crepito*, G. knirschen.
rouſkahdan, htaa Vs. idem de sono subito.
rouſkahdus, ukſen Ns. *crepitus subitus*, G. hastiges Knirschen.
rouſkutan, ttaa Vf. *crepitum cieo*, G. Geknirsche erregen.
rouſkutus, tukſen Ns. *stridoris excitatio*, G. Knirschenerregung.
Routa, dan Ns. *terra congelata* et aspera, gelu in terra, G. gefrorner Koth l. Lehm.
routainen, iſen Na. *asper ex congelatione*, *congelatus* e. c. humus, via, G. gefroren und uneben.
routikko, kon Ns. *locus* l. *via* ex congelatione *aspera*, G. gefrorner l. unebener Weg l. Stelle.
roudatan, ttaa V. *congelasco* et asper fio, G. frieren.
roudin, tia V. *spargo* l. *amoveo* e. c. stercus *congelatum* ut regelascat, G. etwas Gefrornes wegschaufeln.
Routto, ton al. routo, don Ns. *acervus* e. c. pisorum l. frondium suspensarum, G. aufgehängter Erbsenhaufen.
routtoan, routota V. *coacervo*, acervum e. c. frondium exstruo, G. anhäufen und aufhängen.
Rouwa, an Ns. id. ac frouwa, prouwa. —
Rouwi, in Ns. et Na. id. ac frouwi. —
rouwari, in Ns. id. ac frouwari. —
Rowasti, in Ns. id. ac prowasti. —

Rowatti, tin Ns. id. ac rawatti.
Rowentti l. rowantti, tin Ns. (peregr.) res cibariæ, G. Proviant, al. prowentti.
Rowesſori, in Ns. id. ac profeſſori.
Rowet, ropeen Ns. *vasculum corticeum* baccis etc. colligendis, G. Gefäss von Birkenrinde.
rowikko, kon Ns. Abol. idem.
roppoinen, iſen Ns. dim. idem.
ropeellinen, iſen Na. ejusmodi *vasculum habens*, G. dergl. Gefäss habend, it. *quantum capit* tale vasculum, G. solches Gefäss voll.
rowiſtun, ua Vm. instar corticis betulinæ *corrugor*, G. verschrumpfen (roukiſtun).
Rowet, ween Ns. Ul. max. pl. roweet *status* corporis *vegetus*, G. gesunder l. muntrer Zustand, ei ole roweiſſanſa.
roweellinen, iſen al. roweiſa, an Na. *vegetus*, sanus, G. gesund, munter.
Rowio, on Ns. Sav. Ul. *congeries* titionum l. lignorum ad agros silvestres comburendos adhiberi solitorum, G. Haufen von Holzbrändern.
rowin, ia al. rowitſen, ita V. *titiones* ex agris silvestribus *congero*, ligna adusta colligo, G. Holzbränder sammeln (roudin).
Rudia l. rudja, an Ns. id. ac rutia, ruija.
Ruha, an Ns. *glarea*, rudus, G. Schutt, Graus, cfr. ruhka.
Ruhdon, htoa al. rar. ruhdan, htaa V. *vehementer* et continue *tundo*, *vi ferio* l. frango l. contundo, valide laboro, G. heftig hauen l. stampfen l. arbeiten, cfr. huhdon, ruhdon heinää fœnum vi seco, ruhdon ſelkään tergum fuste verbero, tekee huhtoo työtä vehementer laborat.
ruhtaiſen, sta Vs. idem de actu subito.
Ruhjaan, jata V. *moleste laboro*, G. mühsam arbeiten.
Ruhjus, ukſen Ns. id. ac rahjus.
ruhjainen, iſen Ns. dim. idem.
ruhjuſtan, aa V. et ruhjuſtelen, lla Vfr. id. ac rahjuſtan.
ruhjuſtus, ukſen Ns. id. ac rahjuſtus.
Ruhka, han Ns. *purgamentum*, *res rejectanea*, scruta, quisquiliæ, rudus, G. Auskehrig, Schutt, ruhka-ruoho herba inutilis in segete.
Ruhmo, on al. rar. ruhma, an Ns. *truncus sectorius*, nec non truncus cui affixa est incus fabrilis, G. Haublock, it. al. *truncus excavatus* l. *alveus* major in quo paleæ, spicæ, stramen, etc. securi conteruntur et comminuuntur, G. grosser Hacktrog (huhmari).
ruhmen, enen al. ruhmena, an Ns. spicæ abscissæ, paleæ, stramen etc. in ejusmodi *alveo comminutum* et in pabulum paratum, G. Häckerling, Spreu (ruumen).
ruhmenainen l. ruhmeninen, iſen Na. tali *pabulo plenus*, *paleatus*, G. spreuig.
Ruhmuska, an Ns. Sav. *ruga*, G. Falte.
ruhmuskainen, iſen Na. *rugosus*, G. faltig.
Ruho, on Ns. *os pectorale* avium, G. Brustknochen, it. al. *moles corporis* major l. enormis, colossus, G. grosse Körperstatur, it. Run. id. ac riwioin, e. c. lyön ruhokſi.
Ruhtinas, aan al. rar. ruhtina, an Ns. (Goth. druhtin?) *princeps*, dux, G. Fürst, ſuuri ruhtinas magnus dux, titulus Imperantis Finlandici, ruhtinaan maa ducatus.
ruhtinainen, iſen Ns. dim. idem.
Ruija, an Ns. id. ac rudia, rutia, it. Caj. *vinculum* ex cortice l. corio, quo sacculus humeris portandus alligatur, G. Tragriemen des Sackes, ruijat *lora gestatoria* (wiineket).
Ruikka, kan Ns. *homo querulus*, voce misera molestias vitæ suæ queri solitus, G. immerklagender Mensch, inde ruikkas porſas porcus alitilis, matre orbus et lacte alendus, it. al. *homo otiosus*, tempus otiose terens, G. Faulenzer, Müssiggänger, it. al. id. ac ruikku.
ruikkaan, kata V. et ruikkaelen l. ruikkailen, lla Vfr. *queror*, misere lamentor de molestiis vitæ, G. klagen, wehklagen, it. al. *otiosus sum*, nil agendo tempus tero, G. faulenzen.
ruikkaus, ukſen Ns. *querela*, G. Klage, it. *otiosa vita*, G. Müssiggang.
ruikutan, ttaa Vf. et ruikuttelen, tella Vfr. *queribundam vocem edo*, queror, quirito, G. klagen, jammern.
ruikutus, tukſen Ns. *questus*, querela, G. Klage, Jammer.

ruikalehdan,

ruikalehdan, htaa V. *otiose tempus tero*, ignavus sum, G. faulenzen.

Ruikku, kun al. ruikka, kan Na. *tenuis* e. c. qua staturam, *gracilis*, al. *pusillus*, exiguus e. c. puer, G. schmal, klein, gering, auna pikku-ruikku da parumper, on ruikulta l. ruikalta parum l. parce adest, it. id. ac ruisku e. c. ruikku-tauti.

ruikkuinen l. ruikkainen, isen Na. dim. idem, max. in pikku-ruikkuinen.

ruikkamainen l. ruikammainen (pro ruikan mainen), isen al. ruikkamoinen, isen Na. *nonnihil gracilis* l. *exiguus*, G. etwas dünn l. klein.

ruikahdan, htaa V. *macer* l. *gracilis fio*, gracilesco, G. dünn werden.

Ru'is, rukiin Ns. *secale* cereale, G. Roggen, teen ruista secale sero al. meto, ruis-kukka centaurea cyanus al. draba verna, ruis-ráákkä l. -rokka rallus crex, ruis-heinä triticum repens.

rukiinen, isen Na. *secalinus*, ex secali confectus e. c. panis, G. von Roggen.

ru'isto, on Ns. *ager secali* consitus, al. *acervus* secalis, G. Roggenacker, Roggenhaufen.

Ruiska, un Na. id. ac ruikku, it. al. Ns. *sipho manualis*, quo aqua dispergitur, G. Spritze, al. truisku, inde ruisku- l. ruikku-tauti diarrhœa.

ruiskaan, kata V. *siphone* aquam *ejaculor*, inde *dispergo* l. *dispergor* ut aqua, G. spritzen.

ruiskahdan, htaa Vs. *subito dispergor*, G. hastig ausspritzen.

ruiskahdus l. ruiskaus, uksen Ns. *dispersio* e. c. aquæ, G. hastiges Ausspritzen.

ruiskutan, ttaa Vf. *facio ut* dispergatur, inde *dispergo*, G. ausspritzen lassen.

ruiskutus, tuksen Ns. *dispersio*, G. Ausspritzung.

Ruittu, tun Ns. *procella nivosa* l. pulviosa, G. stürmisches Schneegestöber l. Ungewitter, ruittu-sää talis tempestas.

ruittuinen, isen Na. *procellosus* cum nive l. pluvia, G. stürmisch.

Ruja, an Ns. *usu tritum* l. *fractum* et rejectaneum quid e. c. traha l. currus vetustus, G. altes Gerümpel, re'en- l. reki-ruja.

ruju, un al. ruje, on Na. *tritus* l. *fractus*, G. zerbrochen, abgenutzt.

Ruka, an Ns. Sav. *gummi* arborum, G. Harz.

rukainen, isen Na. *gummeus*, *gummosus*, gummatus, G. harzig.

Rukewa, an Na. *densus*, spissus, G. dicht, dick.

Rukas, kaan Ns. Sav. *chirotheca* ex pelle l. corio, G. lederner Handschuh.

rukkainen, isen Ns. dim. idem, inde §. fig. saan rukkaisia repulsam fero, de procis.

rukkana, nan l. Torn. rukka, kan Ns. max. pl. rukkanat *vestis pellicea*, G. Pelz.

Rukka, kan Na. id. ac raukka, e. c. mies-rukka.

rukkainen, isen Na. dim. idem, woi sinua rukkaista l. rukkaa.

Rukki, kin Ns. (Sv. rock) *colus* quo netur, G. Spinnrocken.

Ruko, ru'on l. ruwon Ns. *meta fœni* minor in pratis, G. kleiner Heuschober.

rukoan, ru'ota l. ruwota al. ru'oitan, ttaa V. *fœnum in metas colligo* l. *struo*, G. zusammenschobern.

Rukoelen l. rukoilen, lla Vfr. *oro*, *rogo*, precor, deprecor, imploro, supplico, G. bitten, beten, (orig. a rukka miser, misellus, unde V. inus. rukoan voce misera l. queribunda precor, et hinc Vfr. rukoelen)

rukous, uksen Ns. *precatio*, *preces*, G. Bitte, Gebet, pidän rukouksia pie Deum precibus colo, rukous-kirja liber precum et litteræ supplices, deprecatoriæ, esi-rukous (vox eccl. sed male ficta) deprecatio pro aliis.

Rulla, an Ns. (Sv. rulla) *verticillum* coli, G. Spinnrolle, rullan hampaat l. nokat unci ferrei filum in verticillum deducentes, it. *cylindrus* quo lintea lævigantur, G. Rollstock, it. *index* militum, G. Soldatenverzeichniss, nec non *volumen* chartaceum, G. Papierrolle.

rullaan, ata V. (Sv. rulla) *volvo*, inde *cylindro lævigo* e. c. lintea, G. rollen, rollend glätten.

rullaus, uksen Ns. talis *lævigatio*, G. das Rollen.

Ruma, an Na. et rumainen, isen Na. dim. adspectu

adspectu l. facie *deformis*, *tæter*, turpis, monstrosus, G. häßlich, abscheulich, inde ruma henki diabolus (rymä) compar. rumempi.

rumallainen (pro rumanlainen), iſen Na. *nonnihil tæter*, G. etwas häßlich.

rumuus, uuden Ns. *deformitas*, turpitudo, G. Häßlichkeit.

rumennan, ntaa Vf. *deformo*, deturpo, tætrum reddo, G. häßlich machen, entſtellen (rymin).

rumiſtan, aa al. rumin, ia V. idem.

rumenen, meta Vm. *deformis* l. tæter *fio*, G. häßlich werden (rymenen).

rumiſtun, ua al. rumennun, ntua Vm. idem.

Rummakko, kon Ns. Botn. *palus limosa*, locus paludosus, G. Sumpf.

Rumpari, in Ns. id. ac trumpari.

rumpu, mmun l. mpun Ns. id. ac trumpu.

rumpuinen, iſen Ns. dim. idem.

Rumpi, mpin l. mmin al. rumppa, pan Ns. *rana portentosa*, G. Hausunke, Frosch.

rumpuan, uta V. *coaxo* ut rana, G. quacken, al. kala rumpuaapi piscis sese motitat cum sonitu.

Rumppu, pun Ns. *truncus* caudæ animalium, G. Schwanzbein, häntärumppu.

Runko, ngon Ns. pr. *massa major* rotundata, glæba major, G. runder Klumpen, inde *corpus* rotundatum majoris molis, G. grosser Körpersumfang, wahwa rungolta robustus qua corporis staturam, ruumiin runko truncus corporis.

Runnet, nteen Ns. id. ac reuna, haudan runteeſa.

Runo, on Ns. *carmen* l. *poëma* Finnicum ad metrum et melodiam nationis antiquam et propriam, G. Rune, Finnisches Gedicht, rupean runoihin l. runoiſſi ad carmina condenda l. cantanda accingo, runoniekka Sav. al. runoſeppä poëta.

runolainen, iſen N. *carminum artifex* l. peritus, poëta, G. Runendichter.

runoan, ota V. et runoelen l. runoilen, lla Vfr. *carmina pango* l. *canto*, G. Runen dichten l. singen, inde runooja l. runoilia poëta.

runotan, ttaa V. et runoittelen, tella Vfr. idem, runottaja poëta.

runotus, ukſen Ns. *cantatio carminum*, G. Runendichtung.

Runſas, aan Na. *uber*, *abundans*, copiosus, largus, liberalis, G. reichlich, überflüssig.

runſaus, uden Ns. *ubertas*, copia, largitas, G. Reichlichkeit.

Runſu, un al. runſi, in Ns. *quisquiliæ* pabuli a pecoribus rejectæ, inde *rejectaneum quid*, purgamentum, G. verworfenes Ueberbleibsel des Viehfutters, Auskehrig, Schutt, runſimies homo rejectanea amovens ex urbibus l. pagis.

runſuinen l. runſinen, iſen Na. ejusmodi *quisquiliis* l. *rejectaneis plenus*, G. voll Auskehrig l. Schutt.

runſin, ia V. *rejectanea* l. purgamenta *secerno* et *removeo*, G. Kehricht auswerfen, inde viliora quævis rejicio, quid rejectaneum censeo, G. verwerfen.

Runti, nnin Ns. id. ac prunti.

Runto, nnon Ns. *moles ingens* et gravis, inde *truncus corporis* major, corporatura gravior, G. grosser Klumpen l. Körpersstatur (runko), fuuri runnolta.

runtewa, an Na. mole l. *corporatura major* et gravior, corpulentus, robustus e. c. homo, G. grossleibig, dickbeleibt.

runnakko, kon Ns. *vis* et *pondus in trunco* corporis, G. Körpersgewicht l. Kraft (rynnäkkö), on ſillä runnakkoa magnæ est molis l. staturæ, majoris ponderis l. roboris, wäkirunnakolla magna vi, it. al. wuoren runnakko *caverna* montis major, G. Höhle, it. §. al. on runnakoeſa est in ordine turbato, G. Unordnung.

runnon, ntoa V. *vi frango*, magno pondere *contundo*, G. kraftvoll zerdrücken l. zerbrechen.

runtelen, nnella Vfr. idem usitatius, tauti runtelee morbus frangit.

runnellus, ukſen Ns. *fractio violenta*, contusio, G. Zerdrückung.

Runtu, nnun Ns. *cerealia*, festum post peractam trituram, qs. festum largitatis, G. Jahresfest nach beendigtem Dreschen (lakainen).

runtuus, uuden Ns. *largitas*, prodigalitas, G. Ueberfluss.

runteliaſ,

runteliaš, aan al. runtuwa, an Na. *largus*, prodigus, G. überflüssig.

Ruodet, ruoteen Ns. *pertica tenuis*, sudes minor, inde ruoteet asserculi sub tectis ædium, G. dünne und lange Latte.

Ruodin l. ruotin, timen al. ruotikaš, kaan Ns. *culter aratri* terram findens, G. Pflugmesser.

ruodin, tia V. *cultro findo* terram, inde *aro*, colo agrum, G. pflügen, cfr. sub ruoto.

Ruohdun, htua Vm. Carl. *adhæresco* l. *inficio* ut contagio, G. anhaften l. anstecken wie eine Krankheit, rutto ruohtuu pestis inficit, cfr. rohdun, it. al. id. ac ruohoitun.

Ruohku, un Ns. l. ruohku-lauta id. ac roha (rohka, ruokko).

ruohkaan, hata V. id. ac rohin (ruokkoan).

Ruoho, on Ns. *gramen*, *herba*, G. Gras, paha- l. rikka- l. lika-ruoho herba inutilis l. noxia e. c. in segete, ruoho-sirkka gryllus stridulus, ruohon karwainen herbeus, viridis.

ruohoinen, isen Na. *herbidus*, herbosus, gramineus, G. grasig.

ruohokko, kon al. ruohosto, on Ns. *locus herbosus*, copia graminis, G. grasiger Ort.

ruohoitan, ttaa Vf. *herbidum reddo*, herbis orno, G. grasig machen, begrasen.

ruohoitun, ttua al. ruohdun, htua Vm. *herbidus fio*, herbasco, G. grasig werden.

Ruohti Ns. ruohtalainen N. id. ac ruotsi, ruotsalainen.

Ruoja, an Ns. *limus in fundo* maris l. paludis, cœnum, G. Schlamm, Moder.

ruojainen, isen Na. *limosus*, G. schlammig.

ruojakko, kon Ns. *locus limosus*, G. schlammiger Ort.

ruoje'ikko l. ruojehikko, kon Ns. idem.

ruojutar l. ruojuatar, ttaren Ns. *femina mythol.* genetrix ferri in limo paludis l. lacuum, G. mythol. Erzeugerinn des Sumpferzes.

Ruoju, un al. ruojus, ukšen Ns. *calcei species*, pero, caliga, al. *pars* peronis *superior* circa tibiam, G. eine Art Halbstiefeln l. Obertheil derselben, ruojukenkä calceus caligarius.

ruojustan, aa V. ejusmodi *calceis indo*, G. Halbstiefeln tragen, al. id. ac ruotustan.

Ruoka, ruwan l. ruan l. Sav. ruuan (pro ruoan) Ns. *cibus*, *esca*, edulium, alimentum, G. Speise, Futter, Nahrung, pl. ruwat *dapes*, menen l. istun ruwallen accumbo, olen ruwalla accubo, pääsen l. nousen ruwalta de cœna surgo, ruoka-kunta familia unâ edens, ruoka-multa terra fertilis, humus atra.

ruokainen, isen Na. *cibo plenus* l. illitus, G. voller Speise.

ruokawa, wan Na. *cibo abundans*, G. reich an Speise.

ruokin, kia V. *cibo*, *alo*, sustento, G. speisen, füttern, ernähren.

ruokastan, aa V. *cibum conquiro*, cibaria comparo, G. Speise l. Futter anschaffen.

Ruoket, keen Ns. max. pl. ruokkeet *femoralia*, braccæ, G. Hosen.

Ruokko, kon Ns. *cura* e. c. corporis, *curatio* e. c. infantulorum, pecudum, *cultura* e. c. agri, G. Wartung, Pflege, Anbau, Putz, paha ruokko incuria, inde lehmä on ruokolla vacca est curæ alienæ commissa, it. §. al. *detractio* globulorum lini, ruokko-lauta id. ac roha.

ruokkoinen, isen Na. *curatus*, *cultus*, G. gewartet, gepflegt, pahan ruokkoinen male cultus.

ruokotoin, ttoman Na. car. *incuriosus*, *negligens*, *obscenus*, impudens, G. nachlässig, sorglos, schamlos, it. *male cultus* l. curatus, G. schlecht gewartet l. gepflegt.

ruokottomuus, uuden Ns. *incuria*, negligentia, obscenitas, G. Sorglosigkeit, Schamlosigkeit, it. *cultura mala* e. c. agri, G. schlechte Pflege l. Anbau.

ruokkoan, kota al. rar. ruokon, kea V. *curo* e. c. infantes, *tracto*, *colo* e. c. agrum, inde bene *ordino* l. compono e. c. res disjectas, mundo e. c. vestes, G. warten, pflegen, anbauen, anordnen, putzen, it. §. al. ruokkoan pellawia id. ac rohia.

ruokkoomus, ukšen Ns. *curatio*, *cultus*, G. Wartung, Pflegung.

Ruoko, ruowon Ns. *arundo* phragmites, G. Schilfrohr, ruowon pää spica arundinis, ruowon päärištäjä l. -töywäri ardea stellaris

laris l. Bibl. onocrotalus, ſakſan ruoko arundo hispanica, it. al. ruoko-lauta id. ac roha.

ruokoinen, iſen Na. *arundineus*, arundinosus, G. schilfig.

ruowoſto, on Ns. *arundinetum*, G. schilfiger Ort.

Ruoma, an Ns. *lorum* quo temones equo adjunguntur, G. ledernes Zuggelenk am Pferdegeschirr.

Ruomi, men al. ruomen, menen Ns. *status incultus* l. desertus e. c. prati, G. unangebaueter Zuſtand, menee ruomeen l. ruomeneen fit desertus, musco obsitus, laſken ruomeneen, on ruomeneſſa.

Ruomi, in Ns. nomen urbis *Romæ*, sedis papalis.

ruomalainen, iſen N. *romanus*, G. Römer, römiſch.

Ruona, an Ns. id. ac ruuna, it. Nyl. *amnis* minor, G. Bach, it. al. *nassa viminea* capiendis salmonibus, G. Lachsreuse.

Ruopa, wan Ns. et ruopainen, iſen Na. id. ac ruoppa, ruoppainen.

Ruopeennun, ntua Vm. *solvor* l. deruor ut fila ex margine texti, G. sich ausfädeln.

Ruoppa, pan al. ruopa, wan Ns. *limus* paludis, *cœnum*, terra paludosa, G. Sumpferde, Schlamm.

ruoppainen l. ruopainen, iſen Na. *limosus*, paludosus, G. schlammig.

Ruoppi, pin Ns. id. ac ruoppi.

ruopin, ppia V. unguibus *effodio* terram ut gallina, humum emoveo, G. die Erde aufkratzen.

ruoputan, ttaa V. et ruoputtelen, tella Vfr. idem.

ruoputus, tuksen Ns. *fossio* ope unguium, G. Aufkratzung.

Ruoppio l. ruopio, on Ns. *clavus cultri* manubrium permeans, G. Nagel durch den Messerstiel, it. al. *homo nauci*, deses, G. Schlenderer.

Ruori, in Ns. (Sv. roder) *clavus remi*, remus, remigium, gubernaculum, G. Rudernagel, Steuerruder.

Ruoſa, an Ns. *pellex*, meretrix, G. Hure.

Ruoska, an Ns. *flagellum*, scutica, G. Peitsche.

rouskainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex scutica* confectus, scuticis frequens, G. von l. voll Peitschen.

ruoskin, in al. ruoskitſen, ita V. *flagello*, G. peitschen.

ruoskimus, ukſen Ns. *flagellatio*, G. das Peitschen.

Ruostet, een Ns. *ferrugo*, *ærugo*, rubigo, G. Rost, ruosteh-heinä caricis species, ruosteh-pää spica uredine læsa.

ruosteinen l. ruostehinen l. ruosteheinen, iſen Na. *rubiginosus*, ferrugineus, G. rostig.

ruostehetar, ttaren Ns. *femina mythol.* ferruginis et ferri genetrix, G. mythol. Eisenerzeugerinn.

ruostun, ua Vm. *rubigine obducor*, rubiginem duco l. contraho, G. rostig werden, rosten.

ruostutan, ttaa Vf. *facio ut* rubigine obducatur, G. rostig machen.

Ruoti, din l. tin Ns. (Sv. rote) *tribus rustica* unum præstans militem, it. tribus unum alens pauperem, G. Bauerzunft die einen Soldat l. Bettler ernähret, on ruodilla l. ruodiſſa, ruoti-waiwainen, cfr. ruoto.

ruoto, don al. ruotu dun Ns. idem, ruoto-kunta, on ruodolla, ruoto-waiwainen, cfr. infra.

ruodittain l. ruodottain prtcl. *tributim*, per tribus, G. zunftweise.

Ruotiainen, iſen Ns. Tav. id. ac ruojus.

Ruotikas et ruotin Ns. vide ruodin.

Ruotikoin, omen Ns. id. ac ruodet, inde pertica tenuis asserculos tecti penetrans et conjungens.

Ruoto, don Ns. *os piscium* et dorsale et laterale, G. Fischgräte, ruoto-puoli pars potior l. major, cui adhæret os piscis dissecti, inde ſelkä-ruoto spina dorsi, weitſen ruoto dens l. clavus cultri laminam manubrio affigens, häntä-ruoto truncus caudæ, malkain ruoto pertica tenuis asserculos tecti penetrans et conjungens, tynän ruoto, caulis pennæ, cfr. sub ruoti.

ruoti, din al. rar. ruota, dan Ns. idem, cfr. supra.

ruotoinen, iſen Na. *ossibus plenus*, osseus, G. grätig, inde fig. ruotoinen mies vir difficilis l. asper.

ruodollinen,

ruodollinen, iſen Na. *ossibus instructus*, G. mit Gräten versehen.

ruotolainen, iſen N. *piscis major*, ossibus abundans e. c. lucius, G. grätiger Fisch.

ruodin, tia V. *ossa* piscis *secerno* l. eximo, G. Gräten ausnehmen, cfr. ruotſin.

ruotomaſtun, ua Vm. pr. qs. *osseus fio*, *durus* et tractatu difficilis fio, G. grätig l. hart werden.

ruotto, ton Ns. *sceletus*, ossa sine carne, G. Gerippe.

Ruotſi, in Ns. (orig. Roslagen? provincia Sveciæ Finlandiæ proxima, inde hodie) *Svecia*, terra et regnum Sveciæ, G. Schweden, ruotſin kaupunki metropolis Sveciæ, Stockholmia, it. puhun ruotſia l. ruotſin kieltä *lingua* utor *svecana*, muutaa ruotſiſti qs. svetizat, ruotſin kielinen svetice loquens l. scriptus e. c. liber.

ruotſalainen, iſen N. *svecus*, homo svecanus, nec non svetice conscriptus e. c. liber, svetice loquens, G. Schwede, schwedisch.

Ruotſin, ia al. ruodin, tia V. id. ac rohkean l. rohdin, al. id. ac raskin.

Ruotus, tukſen Ns. homo *moleste laborans*, G. mühvoll arbeitender Mensch.

ruotustan, aa V. *moleste laboro*, difficulter traho, G. mühvoll arbeiten.

ruotustus, ukſen Ns. *molestus labor*, G. mühvolles Arbeiten.

Ruowi, win Na. id. ac kruowi.

Ruowin, pia V. id. ac ruopin.

Rupa, wan Ns. *quisquiliæ* variæ in silvis, folia et virgæ delapsæ etc. G. Schutt, Abfall.

rupaan, wata l. Sav. rupatan, ttaa V. *vana loquor*, blatero, G. schwatzen, plappern.

Rupean, weta V. et rupeilen, lla Vfr. 1. *tango*, *attingo*, contrecto, G. anrühren, älä rupee minuun ne me attingas l. attrectes, inde 2. *adhæresco* ut argilla, *contamino*, inficio ut contagio, G. anhaften, ankleben, anstecken, rokko rupeſi ſinuſta minuun variolæ a te in me transierunt, tuli rupeapi ſeinään flamma parietem afficit l. aggreditur, it. 5. opus *aggredior*, *initium facio*, *incipio*, inchoo, G. anfangen, rupeen ruwallen acoumbo, rupeen työllen l. työhön opus aggredior, yhdellä rupeemiſellä uno impetu l. inceptu, ruoka rupeapi puuttumaan cibus incipit deficere, in eo est ut deficiat, hinc 4. *confero me* ad quid, rupeen papiksi accingo l. paro me ad sacerdotium, sacerdotium ineo, rupeen huolellen tristiæ l. mœrori me addico, G. sich widmen l. überlassen, it. 4. rupeematoin intactus, haud adhærens, non inceptus, on rupeeminen tangendum l. incipiendum est.

rupeus, ukſen Ns. rar. *tactio*, *attactus*, G. Anrührung, Anfang, inde *contagio* l. exanthema contagione contractum, G. angesteckte Krankheit.

Rupi, wen Ns. *porrigo*, crusta vulneri inducta, inde *scabies*, nec non Wib. *variolæ*, G. Schorf, Krätze, Pocken, pää on ruweſſa caput est porrigine l. scabie infectum, rupi-ſammakko rana portentosa.

rupinen, iſen Na. *porrigine obductus*, porriginosus, inde scabie l. variolis infectus, G. schorfig, krätzig.

Rupiſen, ſta V. *murmuro*, stomachor, G. murren.

rupina, an Ns. *murmur*, G. Gemurre.

Rupla, an Ns. moneta russica *Rubel.*

Ruppo, pon Ns. *sinus* maris, al. *fretum* vadosum, G. Meeresbucht l. Enge.

Rupſahdan, htaa Vs. cum surdo *crepitu subito labor*, G. rauschend fallen.

rupſahdus, ukſen Ns. *crepitus labentis* surdus et subitus, G. rauschender Fall.

Rupu, wun Ns. id. ac krupu, it. al. id. ac kruuhu.

Rupuli, in Ns. *variolæ*, G. Pocken, panen l. iſtutan rupulia variolas insero, rupulin ruoho aquilegia vulgaris.

rupulinen, iſen Na. *variolis infectus*, G. pockenvoll.

Ruſa, an Ns. *stramen* tritura *fractum*, G. zermalmtes Stroh, ruſa-kupo fasciculus talis straminis, inde *res* quævis *tritu comminuta*, quisquiliæ.

Ruſakka l. ruſakka, kan Ns. *blattæ species* minor quam torakka, G. Schabenart.

Ruſappa, pan Na. *rubidus*, rufo-pallidus, G. röthlich.

Ruſennan,

Ruſennan, ntaa V. et ruſentelen, ntella Vfr. (a ruſa?) *frango, contundo*, G. zerdrücken, zerbrechen, zermalmen (muſerran).

ruſennuš, ukſen Ns. *fractio, contusio*, G. Zerdrückung, it. pl. *status fractus*, G. zerbrochener Zustand, on ruſennuks ſiššа est contusus.

ruſennun, ntua Vm. *frangor, contundor*, G. zerdrückt l. zerbrochen werden.

Ruſikka, kan l. Abol. ruška, an Ns. *pugnus*, digitis in volam compressis, G. Faust.

ruſikoitſen, ita V. *pugnis cædo* l. contundo, G. mit Fäusten schlagen.

ruſikoitſemuš, ukſen Ns. *contusio* ope pugnorum, G. Faustschlag.

Ruſina, an Ns. (Sv. russin) *uva passa*, G. Rosine.

Ruška, an Ns. Abol. id. ac ruſikka, al. id. ac ruško.

Ruškaan, ata V. *sonom edo crepantem* ut res frangenda, G. krachen, rauschen, jää ruškaapi glacies sub pede euntis stridet.

ruškahdan, htaa Vs. idem de sono subito.

ruškahduš l. ruškauš, ukſen Ns. talis *stridor*, G. hastiges Krachen.

Ruškia, an Na. *rubro-pallidus, rubicundus, fuscus* e. c. color, G. röthlich gelb, braun, dunkel roth.

ruškiainen, iſen Ns. dim. idem, inde munan ruškiainen id. ac ruškoinen.

ruško, on al. ruška, an Ns. *color rubicundus* l. *fuscus* e. c. faciei ex sole, *rubedo*, G. Röthe, Bräune, aamu-ruško l. -ruška aurora, iltа-ruško rubor cœli vespertinus, ruško-ruoho polygonum hydropiper, al. rumex acutus, it. al. ruško id. ac ruškio, al. id. ac rušto.

ruškoinen l. ruškainen, iſen Ns. dim. idem, inde munan ruškoinen vitellus ovi.

ruškio l. ruško, on Ns. *taurus fuscus* l. rubidus, G. rother Ochs.

ruškaš, kaan l. kakſen Ns. *vacca fusca* l. ruſa, G. rothe Kuh.

ruškoitan, ttaa V. et ruškoittelen, tella Vfr. *infusco* ut sol faciem, *ruſo*, G. bräunen, it. *rubidus appareo*, G. röthlich erscheinen, taiwaš ruškoittaa cœlum rubet, päiwä ruškoittaa aurora rubescit.

ruškoitun, ttua Vm. *fuscus fio* ut facies sole, *rubesco*, G. braun werden.

Ruššakka, Ns. id. ac ruſakka.

Rustholli, in Ns. (Sv. Rusthåll) *prædium equestre*, G. Hof, der einen Cavalleristen unterhält.

rustholari, in Ns. (Sv. rusthållare) prædii *equestris dominus*, G. Cavalleristunterhalter.

rustinki, ngin Ns. (Sv. rustning) *armatura equi* militaris, al. *equus militaris*, G. Rüstung, Rüstpferd.

Rušto, on Ns. *cartilago*, G. Knorpel.

rustoinen, iſen Na. *cartilagineus*, G. knorpelig.

Ruta, dan Ns. *terra paludosa* l. limosa, G. Sumpferde.

rutainen, iſen Na. *paludosus*, limosus, G. sumpfig.

Rutaš, aan Ns. *eriophorum* vaginatum, G. eine Art Wollgras.

Rutewa, wan Na. id. ac rotewa l. rotowa.

Ruti prtcl. *in statu contuso* l. confracto, G. zerbrochen, zerdrückt, luu on ruti os est contusum, lyön ruti contundo, inde ruti-hullu penitus l. omnino insaniens.

rutištan, aa V. *contundo, confringo*, inde al. *comprimo*, premendo frango, G. zerdrücken, zerbrechen.

rutištuš, ukſen Ns. *contusio*, G. Zerdrückung.

rutiſen, šta V. pr. *sonum edo* qualem stramen avidum cum frangitur, inde *crepito*, strideo, nec non queror, G. knarren, wimmern.

Rutia, an Ns. *Norvegia borealis* l. lapponica, G. das nördliche Norwegen (rusia, rudja, rutja), rutian meri mare glaciale, rutian pilwet aurora borealis qs. nubes lucidæ ex mari glaciali oriundæ, rutian koški cataracta mythol. horribilis, forte Maelström.

rutialainen, iſen N. *norvegus* e. c. homo, G. Norweger, norwegisch.

Rutimo, on Ns. epithet. *arboris majoris*, ramosæ, G. alter u. ästiger Baum, rutimo-raita.

Rutiun, uta Vm. *udus fio* ut vestis, eluvie conspergor, G. feucht werden.

rutius, ukſen Ns. *udor*, status udus e. c. vestium, G. Feuchtigkeit, Feuchte.

rutjaket, kkeen Ns. *homo udis* indutus vestibus, G. feuchte Kleider tragender Mensch.

Rutjon, oa V. id. ac rutiſtan.

Rutkahdan, htaa Vs. sonum l. *fragorem edo subitum* ut res frangenda, G. hastig krachen, rutkahti poikki.

rutkaiſen, ſta Vs. talem *sonum cieo*, inde vi et *cum fragore abrumpo* e. c. funiculum, G. Krachen erregen.

Rutkula, an Ns. rar. id. ac rutjaket, inde fig. potator, G. Säufer.

Rutſa, an al. rutſaus, uden Ns. nonnisi in ſuku-rutſa l. -rutſaus *incestus*, G. Blutschande.

rutſainen, iſen Na. nonnisi in ſuku-rutſainen *incestuosus*, G. blutschänderisch.

Rutto, ton Na. *subitus*, *citus*, fervidus, vehemens, G. schnell, plötzlich, heftig, rutto lämmin calor æstuosus, rutto-kuolema mors cita, tuli rutosti l. rutoin (Adv.) al. tuli rutolta l. ruton advenit subito, inopinato, ota rutosti capias celeriter, inde Ns. rutto l. rutto-tauti *pestis*, morbus mortem subito afferens, G. Pest, rutto-juuri valeriana officinalis, al. tussilago petasites.

ruttoinen, iſen Na. *pestifer*, peste infectus, G. pestilentialisch.

Rutu, dun Ns. salmo *trutta*, G. Lachsforelle, forte ruutu?

Rutuinen, iſen Na. ariditate *contractus* e. c. frumentum, G. verschrumpft.

Ruuhi, hen Ns. *alveus ligneus*, aqualiculus, quo potus pecori, esca suibus præbetur et aqua in molam ducitur, G. langer Trog, inde *linter*, navigium longum, G. Kahn.

ruuhinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *alveis* l. *lintribus frequens*, G. voller Tröge l. Kähne.

ruuhellinen, iſen Na. *alveum* l. *lintrem habens*, G. Trog l. Kahn habend, it. *quantum capit* alveus l. linter, G. ein Trog l. Kahn voll.

Ruukaan l. ruukkaan, kata V. id. ac pruukkaan.

ruukaus l. ruukkaus, ukſen Ns. id. ac pruukkaus.

ruuki l. ruukki, kin Ns. id. ac pruukki.

Ruuku l. ruukku, kun Ns. id. ac kruuku.

Ruuma, an Ns. (Sv. rum) *locus*, spatium, G. Raum, Platz, onko ruumaa.

ruumainen l. ruumallinen, iſen Na. *spatiosus*, G. geräumig.

Ruumen, menen al. ruumena, an al. ruumenet, neen Ns. max. pl. ruumenet l. ruumenat l. ruumeneet Ns. Sav. *paleæ*, G. Spreu (ruhmen).

ruumenainen, iſen Na. *paleosus*, G. spreuig (ruhmenainen).

ruumenus, ukſen Ns. *acervus* l. *cumera palearum*, G. Spreuhaufen.

Ruumis, iin Ns. *corpus* max. hominis, G. Körper, it. *corpus mortuum*, funus, G. Leichnam, ruumiin arkku loculus mortui ex assibus, ruumiin mato carcinoma, ruumiin madon yrtti pyrola uniflora.

ruumiinen, iſen Na. *corpore præditus*, G. Körper habend, sed non nisi in compos. e. c. lihawa-ruumiinen corpore ornatus obeso.

ruumiikas, kkaan Na. *corpulentus*, robustus, G. corpulent.

ruumiillinen, iſen Na. *corporalis*, corporeus, G. körperlich.

Ruuna, an Ns. *equus castratus*, cantherius, G. Wallach, Pferd.

ruunaan, nata V. *castro* sc. equum, G. wallachen, cfr. sub ruunu.

Ruuni, in Na. id. ac pruuni.

Ruuno, on Ns. Ul. *vacca* rangiferi *sterilis*, G. güste Rennthierskuh.

Ruunu, un Ns. id. ac kruunu.

ruunaan, nata V. id. ac kruunaan.

ruunaus, ukſen Ns. id. ac kruunaus.

Ruuppa, pan Ns. *verruca*, G. Warze.

ruuppainen, iſen Na. *verrucosus*, G. warzig.

Ruuppu, pun al. ruupu, wun Ns. *pabulum rejectaneum*, quisquiliæ fœni l. straminis, G. Abfall des Viehfutters, it. *fæx sidens*, *reliquiæ* e. c. cibi, G. Bodensatz, Ueberbleibsel, Auskehrig.

ruuppuinen l. ruupuinen, i ſen Na. *quisquiliis*, fæce,

fæce, rejectaneis minutis *plenus*, G. voll Schutt l. Auskehrig.

Ruuſi, in Ns. id. ac kruuſi.

ruuſaan, ſata V. id. ac kruuſaan.

Ruuſu, un Ns. (Sv. ros) *rosa*. G. Rose, ruuſun karwainen roseus, it. (Sv. rosen) *erysipelas*, ignis sacer, G. Rose, ruuſun ruoho id. ac hanhen jalka.

ruuſuinen, iſen Na. *rosis ornatus*, G. rosig, it. *erysipelate laborans*, G. krank an der Rose.

Ruuta, dan Ns. (Sv. ruda) cyprinus *carassius*, G. Karausche, al. kouru.

ruutana, nan Ns. Sav. idem, it. al. *malum* quid, *contagio*, G. ansteckende Krankheit, ei ruutana rupee *pestis* haud inficit, inde woi ſinua ruutanata væ tibi detestabili.

Ruuti, tin l. din Ns. id. ac kruuti.

Ruutu, tun l. dun Ns. (Sv. ruta) *vitrum* fenestræ *quadrangulare*, inde figura quadrangula, *tessella*, G. Glasscheibe, Viereck, Raute, it. (Sv. ruter) *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Rautenfarbe bei Spielkarten (tiili).

ruutuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *fenestellis vitreis* l. *tessellis ornatus*, G. mit Glasscheiben l. Rauten verſehen, max in compos. e. c. neli-ruutuinen akkuna.

ruutullinen l. ruudullinen, iſen Na. quadrangulis signatus, *tessellatus*, *scutulatus*, G. rautig.

Ruuwi, in Ns. id. ac kruuwi, it. (Sv. prof) *specimen*, experimentum, periculum, G. Probe, al. pruuwi, ruuwi-ſaarna specimen concionandi.

ruuwaan, wata V. id. ac kruuwaan, it. (Sv. profva) *periculum facio*, specimen præſto, G. probiren.

Ruwiś, rukiin Ns. id. ac ruiś.

Ryhdyn, htyä V. 1. *tango*, *attingo*, attrecto, G. anrühren, älä ryhdy noli tangere, ryhtyy aſiaan rem attingit, rei se immiscet, inde 2. *attactu adhæresco*, G. anheften, ankleben, anstecken, ut pix, rutto ryhtyy pestis *inficit*, hinc ryhtymä quod adhæsit, contagio, scabies.

ryhdytän, ttää Vf. *facio ut* tangat l. attrectet l. adhæreat l. inficiat, G. anrühren l. ankleben l. anstecken machen.

Ryhettelen, tellä Vfr. *incurvatus incedo* l. laboro l. porto quid, G. krummrückig fortschreiten.

Ryhiſen, ötä V. Sav. *strepo*, G. lärmen, rauschen.

ryhinä, än Ns. *strepitus*, G. Lärm.

Ryhiſtelen, llä Vfr. *erectus incedo*, superbio, G. sich brüsten.

Ryhkenen, hjetä V. id. ac ryhdyn, it. al. ſuoni ryhkeni juokſemaan vena sponte se aperuit.

Ryhkä, än Ns. *glacies* maris *vagans* l. vento jactata, G. Treibeis, meri on ryhkäsſä.

Ryhmy, yn Ns. *tuberculum* quid deformans, *nodus*, asperitas inter rugas, G. Beule, kleiner Buckel, Knoten (kyhmy).

ryhmyinen, iſen Na. *tuberculis* l. *nodis frequens*, rogosus, non planus, asper nodis, G. beulig, knotig, uneben.

Ryhmyän, ytä l. Ul. ryhmään, mätä V. *imperite* quid *ago*, inde *confundo*, turbo, G. stümpern, verpfuſchen.

Ryhmä, än Ns. Carl. *caterva* minor, G. kleine Schar, ryhmä konnuja pagus minor, ryhmältä catervatim, cumulatim.

Ryhä, än Ns. *gibbus* dorsalis, G. Buckel, ryhä-ſelkä dorsum gibbum, käypi ryhäsſä niskoin incurvatus incedit, it. Sav. *os* avium *pectorale* alveatum, G. Brustbein der Vögel, teiren ryhä.

ryhy, yn Na. *gibbus*, G. buckelig, ryhyſelkä.

Ry'in, rykiä V. *tussio*, G. husten.

rykäiſen, ötä Vs. idem, de tussi subita.

rykä, kyän Ns. *tussis*, G. Husten.

rykäinen, iſen Na. *tussicus*, tussiculosus, G. von Husten beschwert.

ryi'tän, ttää Vf. *tussim moveo*, G. Husten erregen, inde minua ryittää tussi laboro.

Ryijy, yn Ns. (Sv. rya) *gausape*, stragulum lecti textile, villosum, G. eine Art Bett- l. Schlittendecke.

Rykään, kyätä l. rykätä V. id. ac prykään.

ryki l. ryky Ns. id. ac pryki.

Rymistän, ää V. et rymistelen, llä Vfr. *quasso*, *concutio*, inde *duriter tracto*, G. schütteln, hart behandeln.

Rymmäkkö, kön Ns. Caj. id. ac rynnäkkö.
Rymy, yn Ns. id. ac ryhmy.
rymyllinen, iſen Na. id. ac ryhmyinen.
Rymä, än Na. id. ac ruma.
rymyys, yyden Ns. id. ac rumuus.
rymin, iä V. id. ac rumiſtan.
rymiſtän Vf. rymiſtyn Vm. rymenen V. id. ac rumiſtan, rumiſtun etc.
Rymättylä, än Ns. nomen parœciæ *Rimitto*, haud procul Aboa.
Rynkään, ngätä V. *vi proijcio* l. violenter *trudo* l. pello, G. heftig stossen l. werfen, rynkäſi owen auki.
ryngytän, ttää Vf. et ryngyttelen, tellä Vfr. Botn. *quasso, concusso* e. c. januam, huc et illuc jacto, G. schütteln, rütteln, werfen.
Rynnäs, ntään Ns. *os pectorale*, l. pars costarum pectoralis, G. Brustbein, max. pl. ryntäät.
ryntäinen, iſen al. rynnäkäs, kään Na. *pectore robusto ornatus*, G. starkbrüstig.
rynnäkkö, kön Ns. *vis* et robur *pectoris, impetus violens* ope pectoris adversi, G. Brustkraft, Anfall mit der Brust, inde *violentia*, G. Gevaltsamkeit, cfr. runnakko sub runto.
rynnätän, ttää V. *adverso pectore aggredior*, inde *vehementer impeto* l. adorior, festinans irruo, G. mit Brustkraft anfallen, einstürmen.
Rynträän, ntätä V. *vi trudo* l. pello, vi intrudo e. c. gladium, G. heftig stossen l. eindrängen.
Rypeän, wetä V. id. ac rywen l. rywön.
Ryppy, pyn Ns. *ruga* e. c. frontis, *plica* e. c. vestis, G. Falte, Runzel.
ryppyinen l. ryppyinen, iſen Na. *rugis plenus*, G. faltig, gerunzelt.
ryppyllinen, iſen Na. *rugosus*, G. faltig, runzelig.
ryppiſtän l. rypiſtän, ää V. et ryppiſtelen l. rypiſtelen, llä Vfr. *corrugo*, in plicas contraho e. e. vestem, G. falten, runzeln.
ryppiſtys l. rypiſtys, yksen Ns. *corrugatio*, G. das Falten.
ryppiſtyn l. rypiſtyn, yä Vm. *corrugor*, rugosus fio, G. faltig l. runzelig werden.

Rypälet, een al. rypälö, ön Ns. *racemus*, baccarum, corymbus, G. traubenweiso wachsende Beeren.
rypäleellinen, iſen Na. *racemosus*, G. traubenreich.
Rypään, wötä V. Sav. id. ac rywön l. rywen.
Ryskään, kätä al. ryskin, iä V. *strepo, tumultuor* ut ursus in silvis, cum fragore quid concutio, G. lärmen, rauschen.
ryskähdän, htää Vs. idem de strepitu subito.
ryskyn, yä Vm. *strepens* l. *tumultuans sum*, ut arbor frangenda, G. krachen.
rysket, een Ns. *strepitus, tumultus*, fragor, G. Lärm, Geräusche.
ryskinä, än al. rysky, yn Ns. idem.
ryskytän, ttää Vf. *fragorem cieo*, cum strepitu concutio, G. Krachen erregen.
ryskäytän l. ryskähytän, ttää Vf. idem de fragore subito.
ryskytys, yksen Ns. *fragoris excitatio*, concussio, G. Krachenerregung.
Ryssä, än Ns. (Sv. rysse) *russus*, ruthenus, G. Russe, al. wenäläinen, it. *russia*, G. Russland, it. ryssä l. ryssän kieli *lingua russica*, G. russische Sprache.
ryssäläinen, iſen N. *russicus*, G. Russe, russisch.
Rystä, än al. rystäs,ään Ns. *carpus* volæ, G. Handwurzel, al. *condylus* digitorum, nodus inter volam et digitos, G. Fingerknöchel, it. al. id. ac rystö.
rystöinen, iſen Ns. dim. idem.
Rystö, ön Ns. id ac rusto.
rystöinen, iſen Na. id. ac rustoinen.
Ryssä, än Ns. (Sv. rysja) *nassa piscaria* reticulata, G. Reuse.
Ryssähdän, htää Vs. cum *crepitu labor* l. *corruo*, decrepitus fio, G. rauschend zusammenstürzen.
ryssähdys l. ryssäys, yksen Ns. *lapsus* cum crepitu, G. rauschender Fall.
ryssäytän l. ryssähytän, ttää Vf. id. ac ryskäytän.
Ryssämä, än Ns. Ul. id. ac ryhmä, ryssärä taloja pagus minor.
Ryti, din Ns. Ul. *arundo* phragmites, G. Schilfrohr, al. *scirpus* maritimus, G. Binse, ryti-putki angelica silvestris.
rytinen, iſen Na. *arundinosus*, arundineus, G. schilfig.

rytiſen,

rytiſen, ſtä V. leviter *crepito*, fragorem levem edo, ut arundo frangenda, G. knastern.

rytinä, än al. ryty, dyn Ns. *crepitus*, fragor levis. G. Geknaster.

rytiſtän, ää Vf. et rytiſtelen, llä Vfr. *crepitum* l. fragorem cieo levem, *cum crepitu frango*, G. Geknaster erregen, zerbrechen.

rytiſtyſ, yksen Ns. *excitatio* talis fragoris, G. Geknastererregung.

Rytkytän, ttää V. et rytkyttelen, tellä Vfr. *quasso*, *concutio*, quassans jacto l. porto, inde fuste verbero, G. rütteln, schüttelnd tragen l. werfen, prügeln.

rytkytyſ, tyksen Ns. talis *quassatio*, G. das Rütteln.

Rytty, tyn Ns. *ruga* ex compressione, G. Falte, Runzel (ryppy), on rytyſsä est compressus, menee ryttyyn fit rugosus.

rytttyinen, isen Na. *rugosus*, compressus, G. faltig, runzelig.

ryttä, tän Ns. *rogosum* l. *compressum* quid, G. etwas Zusammengerunzeltes, ryttä-hewoinen equus staturæ exiguæ.

Ryttäri, in Ns. (Sv. ryttare) *miles equestris*, G. Reuter.

Ryty, dyn Ns. *strepitus*, tumultus e. c. rixantium, G. Lärm, Zank, cfr. rytinä, it. al. id. ac ryti.

rytyinen, isen Na. *strepens*, rixans, G. lärmend, zankend, it. al. id. ac. rytinen.

rytyän, dytä V. *strepo*, tumultuor, G. lärmen, zanken, al. id. ac rytiſen.

Rytyſtän, ſtää V. id. ac rytiſtän.

Rytä, dän Ns. *ejecta maris* e. c. fuci, arundinis et scirpi fragmina, G. ausgeworfene Meeresgewächse.

rytö, dön Ns. idem, al. *arbor* vento *fracta* l. delapsa, G. Windfall, rytömaa silva ejusmodi arboribus frequens.

Rywen l. rypen, peä al. rywön, pöä V. *voluto me* l. *repo* ut sus in cœno l. illuvie, ut gallina in pulvere l. tetrix in nive, G. sich kriechend wälzen, ſika rypee ropakoſsa (rypeän, rypöän).

rywet, peen al. rywös, öksen Ns. talis *sui volutatio*, G. dergl. Wälzen, rywepaikka locus cœnosus ubi sues sese volutant.

rywetän l. rywötän, ttää Vf. *facio ut* quis sese volutet, inde *volutando polluo*, inquino, G. wälzen, wälzend besudeln.

rywetyſ l. rywötyſ, yksen Ns. *pollutio*, inquinatio, G. das Wälzen l. Besudeln.

Ryydyn, tyä Vm. *leviter gelasco*, G. vor Kälte steif werden, rapakko ryytyy cœnum parum congelatur, waatteet ryytywät vestes humidæ frigore *rigescunt*, inde frigore *adhæresco*, G. vor Kälte anhaften l. ankleben l. stecken bleiben, myllyy ryytyy mola aquatica glacie obducitur et a motu cessat, lapio ryytyy pala stercore adhærente stipatur, piippu ryytyy fumisugium oleo tabaci obstruitur, hinc fig. ruumiſ ryytyy corpus qs. humore et frigore *rigescit*, *languescit*, viribus deficit, G. starr l. steif l. matt werden, ryytynyt lapſi infans languidus, debilis, male se habens, non vigens.

ryytymyſ, yksen Ns. *levis congelatio* l. *rigor*, *adhæsio* ex frigore et humore, G. das Starr- l. Steifwerden, inde *defectus vigoris*, defectio virium, malus rei habitus, G. das Mattwerden.

ryyty, dyn Ns. idem, ryyty-porſas porcus non vigens.

ryydytän, ttää Vf. *facio ut* leviter congeletur l. rigescat, G. starr l. steif machen, pakkainen ryydyttää myllyn frigus aquam glacie obducit et sistit, inde ryydyttää ruumiin corpus rigidum l. *languidum reddit*, vigore et viribus privat, G. steif l. matt machen.

ryydytyſ, yksen Ns. *actus* gelidum l. rigidum l. languidum reddens, G. das Starr- l. Steif- l. Mattmachen.

ryytiſtyn, yä Vm. *rigidus* l. *languidus fio*, langueo, viribus et vigore privor, G. steif l. matt werden.

Ryyhkä, än Ns. *ludi genus* puerilis, G. eine Art Knabenspiel.

Ryymään, mätä V. *avide edo*, cibos haud sperno, haud parco, G. gefrässig essen.

Ryyni, in Ns. id. ac kryyni.

Ryyppään, pätä V. et ryyppäelen l. ryyppäilen l. ryyppelen, llä Vfr. *sorbeo*, inde *poto*, G. schlürfen, saufen.

ryyppin,

ryypin, ppiä V. idem, de actu continuo, al. *sorbillo*.

ryyppäys, yksen Ns. *sorbitio*, sorbillum, G. das Schlürfen l. Saufen.

ryyppy, pyn Ns. idem, inde *haustus oris*, G. Mundvoll, Schnapps; wiina-ryyppy.

ryyppö, pön Ns. idem, it. al. *potator*, G. Säufer.

ryyppäytän l. ryypäytän, ttää Vf. *facio ut* sorbeat l. ore hauriat, G. saufen lassen, inde fig. *ebrium reddo*, G. berauscht machen.

Ryystän, ää V. *screo*, exscreo, G. sich räuspern.

Ryysy, syn Ns. *vestis lacera* l. trita l. pannosa, G. zerlumptes Kleid.

ryysyinen, isen Na. veste *lacera indutus*, pannosus, G. zerlumpt.

Ryyti, tin l. din Ns. id. ac kryyti l. kryydi.

Ryyttäri, in Ns. id. ac ryttäri.

Ryö'in, ryökiä V. *ructo*, *eructo*, vomo, G. rülpsen, it. al. *strepo*, G. lärmen.

ryökään, ryöwätä V. idem (röyhään)

ryökäys, yksen Ns. *eructatio*, ructus, G. Rülps.

ryökäles, een Ns. *ructus*, G. Rülps, inde fig. *res detestabilis*, mene ryökälet abi homo nequam, G. ein ärgerlicher l. verächtlicher Mensch.

Ryömin, iä V. *quadrupes repo* ut infans, prorepo, G. vierfüssig kriechen.

ryömi, in Ns. *status corporis* manibus et genubus innitentis, G. vierfüssige Stellung, on ryömillänsä est procurvatus, lasken ryömilleni me ad humum procurvo, nouse ryömiltäsi.

ryömy, yn al. ryömä, än Ns. idem, on ryömyllänsä.

Ryömä l. ryömiä, än Na. Carl. Caj. Ul. *solito major*, G. ungewöhnlich gross, ryömiä ämmä vetula obesa, ryömä ateria epulum magnificum, it. al. ryömä Ns. id. ac räämä, kräämä.

Ryönystän, ää V. *fessus incedo*, G. sich matt fortschleppen, tulen ryönystän.

Ryönä, än Ns. 1. *herba inutilis* l. noxia varii generis e. c. in segete, G. Unkraut, inde meren ryönä Ul. vegetabilia varia (fuci, zosteræ, arundines, scirpi) e mari ejecta, G. ausgeworfene Meergewächse, ryönä-koski Run. cataracta mythol. valde æstuans, it. ryönä silmissä *pus* oculorum, G. Eiter.

ryöninki, ngin Ns. id. rar. max. ejecta maris.

ryönehikkö l. ryöneikkö, kön Ns. *locus* herbis ejusmodi l. vegetabilibus marinis ejectis plenus, G. Ort voll ausgeworfener Meergewächse.

ryönään, nätä V. *æstuo* et *rejectanea ejicio* ut mare, G. Meergewächse auswerfen.

Ryöpiä, än Na. *velox*, *celer*, *rapidus* e. c. fluvius, *vehemens* e. c. equus, inde *egregius*, magnificus, G. flink, schnell, heftig, vorzüglich.

ryöpiällinen l. ryöpiälläinen, isen Na. *nonnihil celer* l. vehemens, G. ein wenig schnell l. heftig.

Ryöppy, pyn Ns. *pulvis volans*, inde *procella nivosa*, G. fliegender Staub, Schneegestöber.

ryöppyinen, isen Na. *pulvere volante plenus* e. c. aër, inde *procellosus* cum nive volante, G. voll fliegenden Staubes, stöberig.

ryöpyn, ppyä Vm. instar pulveris *volo*, venti turbine jactor, G. stöbern, lumi ryöppyy.

ryöpytän, ttää Vf. et ryöpyttelen, tellä Vfr. *pulverem excito*, instar turbinis jacto ut ventus nivem, G. Gestöber erregen.

ryöpytys, yksen Ns. *talis jactatio*, G. Gestöbererregung.

Ryöpäs, ppään Ns. *acervus* e. c. lapidum, G. Steinhaufen, rapa-ryöpäs, cfr. ryöpö.

Ryöpö, pön l. wön al. ryöpäs, ppään Ns. *amiculum linteum* vilius, G. schlechtes Oberkleid der Arbeiter, it. al. ryöpä *linteum vile* ex stupa, G. hedene Leinwand.

ryöpöinen, isen Na. *linteus*, ex linteo viliore, G. aus grober Leinwand.

Ryöstän, ää V. et ryöstelen, llä Vfr. pr. *vi aufero* l. *rapio*, *spolio*, populor, G. rauben, plündern, inde vi legis l. juris *exigo*, G. gerichtlich auspfänden, ryöstäjä spoliator, exactor.

ryöstäisen, stä Vs. idem de actu subito.

ryöstäys l. ryöstämys, yksen Ns. spoliandi l. exigendi

l. exigendi *actus*, G. das Rauben l. Ausplânden.

ryôstô, ôn al. ryôsty, yn Ns. *spoliatio*, *exactio*, G. Raub, Auspfândung, otti ryôstôllâ vi l. violenter abstulit.

Ryôtán, ttáâ V. id. ac rywetán l. rywôtán.

ryôtys, ykſen Ns. id. ac rywôtys, inde *squalidum*, sordidum quid, G. etwas Schmutziges, woi ſinua ryôtyſtâ væ tibi pannoso, misello.

ryôttâinen, iſen Na. *sordidus*, nauci e. c. homo, G. schmutzig.

Ryôwin, ryôkiâ V. id. ac ryô'in.

Ryôwáán, wátâ V. (Sv. rôfva) vi *rapio*, *latrocinor*, prædor, G. rauben, plündern.

ryôwáys, ykſen Ns. *latrocinatio*, prædatio, G. das Rauben.

ryôwâri, in Ns. *latro*, prædo, G. Râuber.

ryôwiô, ôn al. ryôwy, yn Ns. *latrocinium*, spoliatio, inde *præda*, spolium, G. Raub, Beute, elâápi ryôwiôllâ.

ryôwyys l. ryôweys, yden Ns. *studium latrocinii*, G. Râuberei.

Ráhiſen, ſtâ V. pr. *hirrio* ut canis, G. murren, inde *rauce loquor*, *murmurans* rixor, G. mit rauher Stimme sprechen, murmelnd zanken.

ráhinâ, án al. ráhy, yn Na. *hirritus*, G. das Murren, inde *vox rauca*, strepens e. c. loquentium, murmur e. c. rixantium, G. rauhe Stimme, murmelnder Zank.

Ráhkâ, án Ns. Cáj. id. ac rááhkâ.

ráhkâinen, iſen Na. id. ac rááhkâinen.

Ráhmáán, mátâ al. ráhmin, iâ V. id. ac ráápin, rámmin.

ráhmákkâ, kân al. ráhmys, ykſen Ns. *homo tardus*, inhabilis, G. ungelenksamer Mensch.

Ráhni, in Ns. *picus viridis*, G. Grünspecht (rôhni).

Ráhwánnes, uteen Ns. id. ac ráijánnes, riiwannes.

Ráihâán, hátâ V. *strepo*, G. lârmen.

Ráijánnes l. ráijennet, uteen Ns. *origo mythol.* atrophiæ l. rachitidis infantilis, G. mythol. Urheber der Dürrsucht.

Ráikkâ, kân Ns. *strepitus*, sonus l. ictus strepens, clamor, G. laut schallender Lârm, cfr. práikkâ.

ráikkâ, ân Na. *strepens*, tonans, sonorus e. c. vox, G. laut schallend l. lârmend.

ráikkáán, kátâ al. ráikin, kkiâ V. *strepo*, *tono*, resono ut silva, inde cum strepitu concutio, fragorem edo, G. laut schallen l. lârmen.

ráikyn, kkyâ Vm. *strepens* l. *tonans sum*, cum fragore concutior, G. schallend l. lârmend seyn.

ráikáhdán, htáâ Vs. idem de sono subito.

ráikâiſen, ſtâ Vs. idem.

ráikkinâ, án Ns. *strepitus*, *fragor*, tonus, G. Schall, Lârm.

ráikáhdys l. ráikâys, ykſen Ns. *fragor subitus*, G. hastiger Schall.

ráikytán, ttáâ Vf. et ráikyttelen, tellâ Vfr. *strepitum* l. *fragorem cieo*, G. Schall l. Lârm erregen.

ráikáytán l. ráikâhytán, ttáâ Vf. idem de sono subito.

ráikytys, tykſen Ns. *fragoris excitatio*, G. Schallerregung.

Ráimâ, án Ns. *acus major* sarturæ inserviens, G. Stopfnadel, it. al. *lorum* ex corio, G. Lederriemen.

ráimin, iâ V. *sarcio*, consuo e. c. vestes laceras, G. mit der Nadel stopfen, zunâhen.

Ráiſi, ráijen Ns. Sav. id. ac reiſi.

Ráiskâ, án Ns. id. ac ráikkâ, it. al. *sterna nigra*, G. eine Art Meerschwalbe.

ráiskáán, kátâ V. id. ac ráikkáán, it. al. *spargo*, dispergo e. c. aquam, G. spritzen.

ráiskin, iâ al. ráiskân, áâ V. idem, de sono continuo.

ráiskyn, yâ Vm. id. ac ráikyn, it. weſi ráiskyy aqua *dispergitur*, G. gespritzt werden.

ráiskáhdán, htáâ Vs. id. ac ráikáhdán, it. *subito dispergor*, G. hastig gespritzt werden.

ráisket, een Ns. id. ac ráikkinâ, it. *dispersio*, G. Gespritze.

ráiskinâ, án al. ráisky, yn Ns. idem.

ráiskáhdys l. ráiskâys, ykſen Ns. idem ac ráikáhdys, it. *subita dispersio*, G. hastiges Gespritze.

ráiskytán, ttáâ Vf. id. ac ráikytán, it. *dispergo*, G. spritzen machen, kala ráiskyttáâ wettâ piscis aquam quassat.

räiskytys, tyksen Ns. id. ac räikytys, it. *dispersio*, G. das Spritzenmachen.

Räismä, än Ns. Ul. *funis* ex radicibus pini, G. Seil von Baumwurzeln.

Räisy, yn Ns. *terra paludosa*, arboribus transversim collapsis obsita, G. sumpfiger Ort voll Windfälle, it. al. *lacerum*, *fractum* et rejectaneum quid, G. etwas Zerbrochenes u. Untaugliches, wenhet-räisy.

Räiwä, än Ns. *ejecta maris* in littoribus, algæ, fuci etc., G. ausgeworfene Meergewächse, ranta-räiwä, inde *inutile* l. rejectaneum quid, fæx, G. etwas Untaugliches l. Verdorbenes, it. id. ac rääswä, e. c. räiwä-suu.

räiwään, wätä V. id. ac rääwään, it. al. *vi* et *subito ferio*, G. hieben.

räiwätyn, ttyä Vm. *corrumpor*, *inutilis* et rejectaneus *fio*, flaccesco ut rapa, G. verdorben l. untauglich werden.

Räjähdän, htää Vs. id. ac räikähdän, e. c. ukko räjähti.

räjähdys l. räjäys, yksen Ns. id. ac räikähdys.

räjäytän l. räjähytän, ttää Vf. id. ac räikäytän.

Räkinöitsen, itä V. id. ac räknään.

— Räkisen, stä V. Carl. Olon. *loquor*, *sermocinor*, loquens strepo, G. sprechen, sprechend lärmen.

räkinä, än Ns. *sermocinatio*, G. das Sprechen.

Räkitän, ttää V. *vehementer flammo* ut ignis, calorem vehementem spargo, G. lodern.

— Räkkään, kätä V. (Sv. räcka) *sufficiens sum*, sufficio, G. zureichen, hinlänglich seyn, räkkäkö heiniä num sufficienter est fœni, it. räkkään nahkaa corium *extendo* et *subigo*, G. Leder recken.

räkkäys, yksen Ns. *extensio* corii subigendi, G. das Recken, räkkäys-rauta l. räkkirauta instrumentum ferreum, quo corium extenditur.

räkkäytän, ttää Vf. *facio ut* sufficiat, G. zureichend machen, it. *curo ut* extendatur corium subigendum, G. recken lassen.

Räkky, kyn Ns. l. räkky-rauta ferrum *fragile*, G. sprödes Eisen (rääky, räsy).

Räknään, nätä al. räkinöitsen, itä V. (Sv. räkna) *numero*, *computo*, calculos subduco, G. rechnen, nachrechnen, berechnen.

räkinki l. räkninki, ngin Ns. (Sv. räkning) *computatio*, tabula accepti l. expensi, G. Rechnung.

Räkyli, in Ns. id. ac räkky.

Räkä, rä'än Ns. *mucus* narium, pituita, G. Rotz, räkä-liina muccinium, räkä-juuri symphytum officinale, räkä-mänty pinus fragilior.

räkäinen, isen Na. *mucosus*, pituitosus, G. rotzig.

räkästän l. rä'ästän, ää V. *muco illino* l. *fœdo*, G. mit Rotz besudeln, it. Sav. nares *emungo*, G. schnäuzen.

räkäisen, stä V. *emungo*, G. sich schnäuzen, it. al. id. ac räikäisen.

Rämet, een Ns. Ul. *palus*, terra paludosa, G. Sumpf, al. rämeh-maa.

rämäkkä, kän al. rämäkkö, kön Ns. *locus paludosus*, G. sumpfiger Ort, rämäkkähonka pini varietas, cfr. sub rämä.

Rämmin, mpiä V. *difficulter incedo*, *moleste vado* qs. in palude l. nive, inde *moleste* quid *ago*, G. mühsam waden l. sich fortschleppen, mit Mühe thun.

Rämmälet l. rämmelet, leen Ns. *lichen* l. *lana arborum*, G. Baummoos.

rämmenet, neen al. rämmen, enen Ns. idem.

rämmeninen, isen Na. *lana abundans* e. c. arbor, ex lana arboris confectus e. c. nidus sciuri, G. baummoosig.

Rämppä, pän Na. *fractus*, *vitiosus*, pedibus mutilus, G. zerstümmelt, al. krämppä, rämppä-kontti pes claudicans.

Rämsy, yn Ns. *negligenter* l. *temere dejectum* quid, *actio* rei *negligens* et temeraria, G. etwas Nachlässiges, inde max. *sermo neglectus*, temerarius, *nugæ*, blateratio, G. nachlässiges Geschwätz, Geplapper, nec non *balatro*, G. Schwätzer.

rämsyän, ytä al. rämsään, sätä V. *negligenter* quid *ago*, inde max. *temere loquor*, *nugor*, blatero, G. etwas nachlässig thun, schwatzen, plappern.

Rämä, än Ns. *res fracta* et *inutilis*, vas rimosum, G. etwas Zerbrochenes l. Untaugliches, on rämänä est fractus et rejecta-

rejectaneus, kello-rámá l. rámá-kello campana fracta tremule sonans, crepans, rámá-kurkku guttur rauce loquens, G. rauh lautend.

rámáká, kán Ns. idem, max. rauce l. tremule sonans quid, rámákká-ádni vox crepans, tremula.

rámiá, án Na. *tremulus* l. *raucus* e. c. sonus, tremule sonans e. c. campana fracta, G. rauh l. grob lautend.

rámiſen, ſtá V. *tremule sono*, rauce clamo, voce strepo, G. rauh l. grob lauten, lärmen.

rámiſtán, áá Vf. talem *sonum cieo*, G. rauhen Laut erregen.

Ránki, ngen Ns. max. pl. ránget *semicirculi lignei* circa collum equi vehentis, *helcium*, G. Halsgeschirr des Zugpferdes, hölzernes Pferdekummet (länget), pane ránkeen l. ránkehin helcium equo impone, ránki-puu lignum helcio conficiendo aptum.

ránkeinen, iſen Na. *helcio ornatus*, G. mit Halsgeschirr versehen, non nisi in compos. e. c. puna-ránkeinen.

ráugellinen, iſen Na. *helcium habens*, G. Halsgeschirr habend.

ráukitán, ttáá V. *helcium* collo equi *impono*, equum trahæ adjungo, G. das Halsgeschirr auflegen, auspannen.

Ránni, in al. ránny, yn Ns. (Sv. ránna) *canalis*, aquæ ductus ligneus, G. Rinne.

Ránſtiá, án Na. *humidus* l. *turbidus* e. c. aer, tempestas, G. feucht.

ránſtyn, yá Vm. *humesco*, G. feucht werden, al. *flaccesco* ut rapa, corruo, G. welk werden.

Ránttí Ns. ránttáán V. etc. id. ac prántti, pránttáán etc.

Ráutty, tyn Ns. (Sv. ránta) *tributum*, proventus, G. Reute, Steuer, al. wero.

Rántá, unán Ns. *pluvia nive mixta*, G. feuchter Schneefall, Schneeregen, lumi-rántá.

rántáinen, iſen Na. *pluviosus* cum nive, G. schneiend mit Regen.

Rápilá, án Ns. id. ac rápylá.

Rápyy, yn Ns. inusit. id. ac ryppy, inde on rápyllánſá est rugosus l. corrugatus.

rápyyinen, iſen Na. *rugosus*, G. faltig.

Rápyá, pán Ns. *ictus* cum stridore, G. knappernder Schlag, inde rápyá-ſadet pluvia vehemens sed subita, rápyá-ſilmá oculus sæpe nictans.

rápyään, pátá V. *ferio* l. ico cum stridore ut imber humum, G. knapperud schlagen.

rápähdän, htáá Vs. idem de actu subito, max. ſilmá rápähtää oculus connivet, G. blinzeln, rápähtää ſilmiánſá oculis nictat.

rápähdys l. rápäys, ykſen Ns. *ictus subitus*, G. hastiger Schlag, inde ſilmän räpäys *nictatus oculi*, momentum temporis, G. Augenblick.

rápätti, tin Ns. *homo palpebrans*, G. blinzelnder Mensch.

rápätän l. rápytän, ttáá Vf. *facio ut* feriat, max. *facio ut* nictet, G. knappern l. blinzeln machen, rápätän ſilmiäni palpebro.

rápäytän l. rápähytän, ttáá Vf. idem de actu subito.

Rápyánä, nán Ns. *foramen* l. *tubus* in tecto hypocausti, per quem exit fumus, spiramentum camini, G. Rauchloch im Dache (reppánä, lakeinen).

Rápſähdän, htáá Vs. *subito vibro* l. *ico*, G. hieben, inde max. id. ac rápähdän.

rápſähdys l. rápſäys, ykſen Ns. id. ac räpähdys.

rápſytän, ttáá Vf. et rápſyttelen, tellá Vfr. *vibro* ut avis alas, G. schnell schwingen, inde id. ac rápätän.

rápſäytän l. rápſähytän, ttáá Vf. idem de actu subito.

Rápy, yn N. id. ac ráápys.

Rápylá, án Ns. Botn. *palma* l. *pes phocæ* l. avium nantium, G. Schwimmfuss, inde fig. palma manus l. pedis humani, cfr. sub rápá.

rápály, yn al. rápilá, án Ns. idem.

Rápá, pán Ns. *vestis trita* l. lacera, G. zerlumptes Kleid.

rápálet, een Ns. idem, al. *lacinia vestis*, centunculus, panniculus, G. Lumpen, Lappen (ráápálet).

rápálá, lán l. rápylá, án Ns. idem.

rápálehdän, htáá V. *laxus pendeo* ut lacinia, pendulus protrahor, G. wie ein Lumpen hangen l. nachschleppen (räpälehdän).

Rápákká,

Räpäkkä, kän Ns. Tav. *tempestas humida*, G. feuchtes Wetter.

Räpäkkö, kön Na. *fervidus* l. *furens* e. c. equus flagellum haud patiens, G. heftig, wild.

Räpästän, ää V. *tarde me gero* l. *vado*, G. sich träge betragen l. gehen, it. al. puhuu räpästää obscena l. non decentia loquitur, G. unanständig reden.

Räseikkö l. räsehikkö, kön Ns. *terra soluta*, arenaria, fere sterilis, G. sandige Erde, Heide.

Räsisen, stä V. id. ac rähisen.

Räsi, in Ns. (Sv. rest) *restans* l. residuum debiti, reliquum, G. Rest, on rästinä restat, reliquatur.

Rästäs, ään Ns. id. ac rastas.

Rästäs, ään Ns. *suggrunda* l. pars tecti extra parietem, G. unterer Rand des Daches, Dachstuhl, rästäs-wesi stillicidium, rästään alainen alveolus longus sub suggrunda, stillicidium deducens.

rästet, een al. räystäs, ään Ns. idem, räystäs-pääsky hirundo agrestis.

rästin, imen Ns. *tignus* tecti *inferior* ad suggrundam, G. Dachstuhl.

rästilöin, ömen al. rästiläin, ämen Ns. idem.

Räsy, yn Na. *debilis*, *fragilis*, G. schwach, spröde, inde räsy-rauta ferrum fragile, räsy maa terra inutilis, sterilis.

räsymäinen, isen Na. *nonnihil debilis* l. infirmus, G. ein wenig schwach.

Räsä, sän Na. *haud planus* nec æquus, *scaber*, scabrosus l. lapidosus e. c. via, regio, G. uneben, schroff, it. räsä-rauta id. ac räsy.

räsälikkä, kän al. räsälikkö, kön Ns. *locus haud planus*, via scabrosa, G. holperichte Stelle.

Rätet tteen al. rätinä, ään Ns. *crepitaculum*, terriculum equorum, G. Schnarre.

rätisen, stä V. *concrepo*, crepito, G. schnarren.

rätinä, ään al. räty, tyn Ns. *crepitus*, G. Geschnarre, al. räty id. ac rätet, al. id. ac rätti.

Rätkä l. rätkänä, än Ns. *homo nauci*, incuriosus, pannosus, sordidus, G. Lumpenkerl.

Rätti, tin Ns. *lacinia*, *panniculus*, cento, G. Lumpen, Lappen, paita-rätti indusium lacerum, nenä-rätti muccinium, inde fig. niittu-rätit prata minora.

rätty l. räty, tyn Ns. idem, nenä-rätty.

räyhisä, än Na. *pannosus*, lacer e. c. homo, G. zerlumpt.

rättistyn l. rätistyn, yä Vm. *lacer* l. *pannosus fio*, inde flaccesco ut rapa, G. zerlumpt werden.

Rättä, tän Ns. id. ac haukka.

Rättänä, än Ns. *galium* verum G. Labkraut.

Rättäri, in Ns. (Sv. råttare) *exactor publicus*, al. *inspector* operariorum, G. Steuereinnehmer, Vorgesetzter, Aufseher.

Rätwänet, een al. rätwänä, nän Ns. *tormentilla* erecta, G. Blutwurz.

Räwyn, räkyä V. id. ac räämyn.

Räwään l. räwäjän, wätä al. räwiän, witä V. *rauce clango* l. *tinnio*, ut vasa vitrea collisa, G. grob klingen.

Räyhä, än Ns. *homo voce strepens*, vana loquens, glorians, G. Schwätzer, Prahler.

räyhään, hätä al. räyhyän, hytä V. et räyhäelen, llä Vfr. *voce strepo*, *garrio*, blatero, vana loquor ut ebrius, al. *glorior*, G. schwatzen, prahlen.

räyhinä, än al. räyhy, yn Ns. talis *strepitus*, G. Geschwätze.

Räyskyn, yä al. räyskin, tä V. *fragorem edo*, strepens tumultuor. G. krachen, rauschen, it. al. *aspere loquor*, irate alloquor, G. zornig anreden, it. al. kettu räyskyy vulpes *gannit*, G. quäken, belfern (räämyn).

räysket, een al. räyskinä, än Ns. *fragor*, strepitus vehemens, al. *sermo asper*, allocutio irata, al. *gannitus* e. c. vulpis, G. Gekrache, Geräusch, zornige Anrede, Gebelfer.

Räystyn, yä Vm. *flaccesco* ut olera ex frigore, G. verwelken (räytyn).

Räystäs, ään Ns. id. ac rästäs l. rästet.

Räyttelen l. räwyttelen, tellä Vfr. *liquefacio* e. c. pingue quid, *cliquo* l. defæco e. c. sebum, G. flüssig machen, schieren.

räywystelen l. räywistelen, llä Vfr. idem.

Räytyn, ttyä al. räydyn, tyä Vm. id. ac räystyn.
Räädyn, tyä Vm. id. ac räystyn, al. id. ac ryydyn, räätynyt id. ac ryytynyt.
Räähkä, än Ns. Olon. Carl. *impurum* et *detestabile quid*, malignum, G. etwas Abscheuliches l. Böses, räähkä-henki spiritus malus, diabolus, inde *male factum*, peccatum, teen räähkää pecco, mala patro, G. böse That, Unthat.
räähkäinen, isen Na. *sordidus*, *detestabilis*, *malitiosus*, facinorosus, G. schmutzig, abscheulig, boshaft.
Rääkkä, kän Ns. *rallus crex*, al. *corvus* glandarius, G. Wachtelkönig, Holzheher, ruwis- l. ohra-rääkkä.
Rääkkään, kätä V. manibus *male tracto*, G. schlecht handthieren (räättään), rääkkään kissaa.
Räämet, een Ns. id. ac rämet.
Räämä, än Ns. *pus oculorum*, G. Augeneiter, räämä-silmä oculus lippiens, lippus, it. al. id. ac kräämä.
räämäinen, isen Na. *purulentus* sc. oculus, G. eiterig.
räämätti, tin Ns. Abol. *lippus* homo, G. Eiterauge.
Rääpet, ppeen Ns. max. pl, rääppeet *reliquiæ*, *relictum* quid, rudera ædium, residua cibi etc. G. Ueberbleibsel, etwas Verschüttetes.
rääppään, pätä V. *relinquo* post me ex negligentia e. c. fœnum, cibum, *profundo*. G. verschütten, nach sich lassen, rääppään walkiata ignem ex incuria spargo.
Rääpin, ppiä V. *moleste repo* l. *vado*, tarde incedo, G. mühsam waden l. fortschreiten, it. al. rääpin maitoa lac *negligenter decortico*, G. nachlässig abrahmen.
Rääpiö, ön Ns. *terra paludosa*, inutilis, G. untangliche Sumpferde.
Rääppä, pän Ns. *pus* oculi et apostematis, G. Eiter (räättä), it. al. id. ac rääpys homo tardus.
rääppäinen, isen Na. *purulentus*, G. eiterig.
Rääpy, wyn Ns. *pluvia* cum nive mixta, nix aquosa cadens, G. regengemischter Schneefall, it. al. *pudor*, G. Scham, ei ole rääpyä nil pudet.
Rääpys, yksen Ns. Sav. Caj. salmo *albula*, G. Stintenart (muikku), it. al. *homo tardus*, qui nil efficere valet, G. unthätiger Mensch.
rääpystän, ää V. *tarde procedo* l. me gero, moleste prorepo, G. unthätig seyn l. sich betragen.
rääpäköitsen, itä V. idem.
Rääpälet, een al. rääpälä, län Ns. *lacinia* vestis trita, *centunculus*, panniculus rejectaneus, G. Lumpen (räpälet).
rääpäläinen l. rääpällinen, isen Na. *laciniosus*, pannosus, G. zerlumpt.
rääpälehdän, htää V. *solutus pendeo* l. *moveor* ut lacinia vestis, inde *tarde* et inhabiliter *me gero*, G. wie ein Lumpen nachschleppen, sich ungeschickt betragen.
Rääsy, yn Ns. id. ac ryysy, rääpälet, inde hewois-rääsy equus nullius pretii, it. rääsy-rauta ferrum inutile, *fragile* (rääky, räsy), it. rääsy-maa terra paludosa, *inutilis*, malæ indolis, G. schlecht geartet.
rääsyn, yä Vm. *inutilis* l. malæ indolis *fio*, G. schlecht geartet l. untauglich werden, haawa rääsyy pahaksi vulnus fit malignum.
Räätikkä, kän Ns. Tav. *brassica* oleracea rapæformis, G. Kohlrübe (juurikka).
Räätistyn, yä Vm. id. ac rättistyn.
Räätti, tin Ns. (Sv. rätt) *ferculum*, *dapes*, G. Gericht, Schüssel.
Räätty, tyn Ns. *congeries* e. c. prunarum, G. Kohlenhaufen.
Räättä, tän Ns. id. ac rääppä.
räättäinen, isen Na. id. ac rääppäinen.
Räättään, tätä V. id. ac rääkkään.
Räätyköinen, isen Na. (a räädyn) *sordidus*, *deformis*, tæter, G. schmutzig, hässlich.
Räätystän, ää V. *moleste* l. *tarde ago* l. me gero, G. sich träge betragen, e. c. wedän räätystän moleste traho, syön räätystän.
Räätäri, in Ns. id. ac raatari, kraatari.
räätäröitsen, itä V. id. ac raataroitsen.

Rääwyn,

Rááwyn, rááky á V. *gannio* ut vulpes, al. *crocio* ut cornix, al. *ejulo* ut infans, G. belfern, kråchzen, wimmern.
rááky, rááwyn al. rááki ná, án Ns. *gannitus*, *crocitatio*, *ejulatio*, G. Gebelfer, Gekråchze, Gewimmer, inde rááky-lintu id. ac rááká, it. §. rááky-rauta id. ac rááſy-rauta.
Rááwá, án Ns. *impudicum* quid l. *probrum*, G. etwas Schamloses, rááwá-ſuu os pudenda l. probra loquens, it. al. id. ac lááwá.
rááwáán, wátá V. *impudica loquor*, *ex-probro*, calumnior, G. schamlos reden, verleumden, ausschånden.
Röhká, án Ns. *mergus merganser*, G. Kneifer, it. al. id. ac röhkálet.
röhkálet, een Ns. *bacca immatura*, pomum crude, G. unreifes Obst l. Beere (röhká, rohka), marjat owat röhkáleillá.
Röhká l. röhá, án Ns. *tussis rauca* boum, equorum et hominum, G. heiserer Husten, röhká-ruoho verbascum thapsus.
röhin, hkiá V. *rauce tussio* l. *screo*, inde *grunnio* ut sus, G. heiser husten, sich råuspern, grunzen.
röhyn, hkyá V. idem, max. *grunnio*, G. grunzen.
röhiſen, stá V. idem de sono continuo.
röháhdán, htáá Vs. idem de sono subito.
röhiná l. röhkiná, án Ns. *tussis* rauca, *screatus*, *grunnitus*, G. heiseres Husten, Råuspern, Grunzen.
röhkáys l. röháys, ykſen Ns. idem de sono subito.
Röhmiá, án Na. *inhabilis* et tardus e. c. homo obesus, G. tråge l. schwerfållig.
röhmys, ykſen Ns. *homo inhabilis* et tardus, G. schwerfålliger Mensch.
Röhni, in Ns. id. ac råhni.
Röhná, án Ns. Tav. *porrigo* in cute, G. Schorf, al. *naucus* l. *floccus*, titivilitium, quisquiliæ, G. Flocke, Kleinigkeiten, Auskehrig.
röhnáinen, iſen Na. *porriginosus*, G. schorfig, al. *nauco* l. titivilitio l. quisquiliis *plenus*, G. voller Flocken l. Ståubchen.
Röijy, yn Ns. id. ac tröijy.
Röká, án Ns. *subatio*, æstus scrofæ venereus, G. Brunst, ſika on rökálláuſá.
rökáinen, iſen Na. *subans*, G. brünstig.
rökástán, áá V. *subo*, libidine æstuo, ut scrofa, G. brunsten.
Rökás, kkáán Ns. perca *cernua*, G. Kaulbars.
Rökö, kön Ns. *tegumenti* species a Lapponibus confecta, G. eine Art Decke der Lapplånder.
Rölly, yn Ns. rar. *membrum genitale* feminæ, al. rellu.
Römeli, in Ns. Carl. id. ac remeli, max. balteus ex corio.
Römſy, yn Ns. *procella nivosa*, G. Schneegestöber (romſu).
römſyinen, iſen Na. *procellosus* cum nive e. c. tempestas, G. stöberig.
Römy, yn al. römö, ön Ns. id. ac riemu l. remu, römy-laulu.
römiá, án Na. id. ac riemuinen.
römyán, ytá V. id. ac riemuitſen, remuan.
römystán, áá V. et römystelen, llá Vfr. idem.
Römö, ön Ns. *tuberculum*, G. Beule (ryhmy).
römöinen, iſen Na. id. ac ryhmyinen.
römyskáinen, iſen Na. idem.
Rönky, ngyn Ns. *strepitus*, *fremitus*, grunnitus, G. Lårm, Geråusch.
röngyn, nkyá V. voce *strepo*, *fremo*, grunnio, G. lårmen, rauschen, grunzen, it. Caj. *vehementer clamo*, G. heftig schreien, it. al. Vm. *quassor*, concutior, G. geschüttelt werden.
röngytán, ttáá Vf. *facio ut* fremat l. strepat, G. zu lårmen bringen, it. al. *quasso*, concutio, G. schütteln, röngytán ſei-páállá fuste percutio.
Rönſy, yn Ns. *surculus* ex radice alterius progerminans, G. Schössling.
rönſyinen, iſen Na. *surculosus*, G. voller Schösslinge.
rönſyán, ytá V. *surculos ago* ex radice, Schösslinge treiben.
Röppö, pön Ns. *cibus* ex farina et lacte, G. eine Art Milchbrei, al. *massa* ex ovis, lacte et farina, ex qua placenta concoquitur l. assatur, G. Teig zu Pfannkuchen.
Rössö, ön Ns. Ul. *tomaculum* ex sanguine, *botulus* cruore fartus, G. Blutkuchen.

Rössö,

Rôſô, ſôn Ns. id. ac rônô, ryhmy.
rôſôinen, iſen Na. id. ac rônôinen.
Rôtinki, ngin Ns. id. ac rotinki.
Rôtkâhdân, htâá Vs. id. ac rotkahdan.
rôtkôtân, ttáá V. *prociduus jaceo* ut ebrius, G. langgestreckt liegen, makaa rôtkôttáá.
Rôty, dyn Ns. *quisquiliæ*, inde *tabacum vile*, G. Auskehrig, schlechter Tabak.
Rôydin, tiá V. *tundo* l. *quatio* e. c. titiones, G. Brånder stampfen l. umrühren, cfr. roudin.
Rôyhkiá, án Na. rôyhkeyś, yden Ns. etc. id. ac rôykkiá etc.
Rôyhytân, ttáá V. *quasso*, concutio, tundo, G. schütteln, stampfen.
rôyhytyś, tykſen Ns. *quassatio*, concussio, G. das Schütteln.
Rôyhá, án Ns. *ructus*, G. Rülps.
rôyhâinen, iſen Na. *ructuosus*, G. rülpsend.
rôyhâân, hâtá V. et rôyhâelen l. rôyhâilen, llá Vfr. *ructo*, eructo, G. rülpsen (ryôkâân), inde fig. *indecenter loquor*, blatero, G. unanståndig reden, unde id. ac rôykkâân.
rôyhin, iá V. et rôyheelen l. rôyhelen, llá Vfr. idem.
rôyhâhdân, htáá Vs. idem de ructu subito.
rôyhâhdyś l. rôyhâyś, ykſen Ns. *ructus subitus*, G. hastiger Rülps (ryôkâyś).
rôyhâytân, ttáá Vf. *ructum moveo*, G. Rülps erregen, minua rôyhâyttáá ad ructum moveor.
rôyhtâytân, ttáá Vf. idem rar.
Rôyket, kkeen Ns. *terra congelata* et *aspera*, asperitas viæ ex gelu, G. gefrorne u. schroffe Erde.
rôykkeinen, iſen Na. *congelatus* et *asper* e. c. humus, via, G. gefroren und schroff.
Rôykkiá, án Na. mente *elatus* l. *tumidus*, *fastosus*, arrogans, gloriosus, jactans, G. aufgeblåht, stolz, prahlerisch (rôyhkiá).
rôykâs, kkáán Na. idem.
rôykkeyś, yden Ns. *elatio* mentis, *fastus*, arrogantia, superbia, G. Aufgeblasenheit (rôyhkeyś).
rôykkiô, ôn Ns. *homo elatus*, arrogans, G. aufgeblasener Mensch.
rôykkâân l. rôykâân, kâtá V. et rôykkâelen l. rôykkâilen, llá Vfr. *elate* l. *tumide me gero*, arrogans sum, superbio, inde *glorior*, jacto, nec non preterve minor, G. aufgeblasen seyn, stolziren, prahlen, stolz drohen, it. al. id. ac rôyhâân.
rôykistelen, llá Vfr. idem.
rôykôtân, ttáá V. et rôykôttelen, tellá Vfr. idem, al. *voce strepo*, G. lårmen.
rôykâys l. rôykâyś, ykſen Ns. *gestus elatus*, arrogantia, gloriatio, G. stolzes Betragen. Hochmuth, Prahlerei, it. al. id. ac rôyhâyś.
rôykâytân, ttáá Vf. id. ac rôyhâytân.
Rôykkô, kôn Ns. id. ac roukkio.
rôykky, kyn al. rôykkiô, ôn Ns. idem.
Rôykytân, ttáá V. id. ac rôyhytân.
rôykytyś, tykſen Ns. id. ac rôyhytyś.
Rôyskô, ôn Ns. id. ac rouskô.
rôyskin, iá V. id. ac rouskin.
rôyskinâ, ân Ns. id. ac rouskina.
Rôystô, ôn Ns. id. ac rustô, rystâ.
rôystôinen, iſen Na. id ac rystôinen.
Rôyſy, yn Ns. max. pl. rôyſyt *rami arborum* ad nassas piscarias tegendas adhiberi soliti, G. Fichtenzweige zur Bedeckung der Reusen.
rôyſyinen, iſen Na. ejusmodi *ramis abundans*, G. voll dergl. Zweige.
Rôytâ, dân l. tân Ns. *protectum* ad parietem domus alius, umbraculum, G. Vordach.
Rôytâytân, ttáá Vf. id. ac rôyhâytân l. rôyhtâytân.

S.

Sa pron. encl. Sav. Caj. pro ſinâ e. c. kuinſa l. kuinſas pro kuin ſinâ (ſâ).
Saaden prtcl. (pr. Adv. Inf. a ſaan) id. ac ſaakka e. c. kirkollen ſaaden, ſinne ſaaden eo usque.
Saahka, han Ns. id. ac ſahka.
Saakari, in Ns. (Ilmola) *sacculus* tabaci et igniarii, G. Tabaksbeutel.
Saakeli, in Ns. *malus genius* mythol. fere id. ac ſaatana, piru.

Saakka prtcl. *usque*, G. bis, an (aśti), e. c. kirkollen ſaakka, kirkkoon ſaakka, kirkolta l. kirkosta ſaakka, ſinne ſaakka, tänne ſaakka, cfr. aśti.

Saakkuna, an Ns. Olon. Carl. *narratio fabulosa*, fabella, G. Sage, Fabel.

ſaakunoitſen, ita V. *fabulas narro*, fabulor, G. Sagen erzählen, fabeln.

Saalaan, lata V. *colligo*, congero, G. zuſammenhäufen, ſaalaan kokoon.

Saan, ſaada l. Sav. ſaaha V. 1. pr. *accipio*, *adipiscor*, consequor, obtineo, G. bekommen, erhalten, erlangen, ſaan lintuja l. kaloja aves l. pisces capio, qs. capere mihi accidit, ſaan ruokani victum conquiro l. mereo, ſaan rahaa pecuniam colligo, ſaan ſanan nuntium excipio, ſaan woiton victoriam reporto, ſaan watlan vim capio, superior fio, ſaan kiinni consequor in currendo, ſaan taudin morbum contraho, ſaanſap ſia l. poikia pario l. gigno fetus, ſaan parran pubesco, ſaan toria increpor, ſaan hampaita dentio, ſaan tietää cognosco, ſaan ruoskaa l. ſelkääni plagas patior, vapulo, ſaadaan rahalla pecuniâ accipitur l. prostat, it. ſaas täſtä l. ſaappas täſtä! (sc. juoda) accipe hinc sc. potum i. e. bibas, G. Ausdruck beim Zutrinken, cfr. ſaaſtan, it. 2. *possum* l. *valeo* sc. efficere, G. im Stande seyn, wozu zu bringen vermögen, bewegen können, e. c. ſaan ſanomaan possum permovere ad dicendum, ſaatko toimeen l. aikaan num vales efficere l. perducere ad finem intentum, kyllä ſaan valeo l. possum equidem, ſaan matkaan possum ducere in viam i. e. possum efficere, ſaan rikki frangere valeo l. potis sum, en ſaa ſanotuksi haud valeo l. nequeo dicere, toiwon ſaawani spero me posse, it. 3. *licet mihi*, G. erlaubt seyn, ſaanko (sc. luwan) mennä licetne mihi ire, ſaammeko tehdä num licet nobis facere, toiwon ſaawani spero mihi esse licitum, it. 4. *contigit mihi*, G. sich ereignen, e. c. ſaan hänen nähdä occasio mihi est illum videndi, ſaan ſateen pluvia mihi contingit l. me attingit, it. 5. Caj. *incipio* quid nec non *pervenio* ad quid, G. anfangen, ankommen, e. c. ſaakaamme ſanomaan initium faciamus dicendorum, conferamus nos l. accingamus ad dicendum, koska ſain kaupungin quando perveni ad urbem, urbem adsecutus sum, karja ſaapi kotia pecus domum venit, it. 6. Nomina verbalia e. c. minun on häneltä ſaamiſta est mihi quid quod ab illo accipiam l. exigam, it. ſaamani quod accepi l. effeci, ſaamani jälkeen juxta captum l. vires meas, it. ſaamatoin qui nihil accepit, nihil efficere potest, ineptus, ſaamatoin käſi manus viribus carens, ſaamattomuus defectus virium ad quid efficiendum, it. tuhlaan ſaatuni profundo acceptum l. quod accepi, ſaatuanſa postquam acceperat, it. minun on häneltä ſaatawaa est mihi quid ab illo exigendum, ſaapi ſaatawanſa accipit l. consequitur quod ei est debitum. on ſaatawilla l. ſaatawiſſa est in eo ut capiatur i. e. est *præsto*, præsens, ad manus, G. bei der Hand l. zu bekommen seyn, tule ſaatawiin l. ſaatawillen venias prope, otti ſaatawilta accepit quod ad manus erat, on kylän ſaatawilla est prope pagum, G. in der Nähe.

ſaamus, uksen Ns. *accipiendi* l. *efficiendi actio*, *captio*, *effectio*, G. das Bekommen, Ausrichtungsvermögen.

ſaanti, nnin al. ſaanto, nnon Ns. idem, inde *captura*, captum, G. Fang, kalan ſaanti.

ſaalis, iin Ns. *captum*, *præda*, G. Fang, etwas Erhaltenes, Beute, kalan ſaalis captura piscium, hywä ſaalis captura commoda l. favens, ſodan ſaaliit spolia in bello capta, luulee ſaaliikſenſa putat esse prædam sibi debitam.

ſaatan, ttaa Vf. et ſaatteleu, tella Vfr. pr. *facio ut* quis perveniat ad locum debitum, inde 1. *duco*, ductarus sequor, G. führen, begleiten, ſaatan eksyneen tiellen erroneum in viam comitans defero, ſaatan ruumiin hautaan funus ad sepulcrum sequor, ſaatan ſanaa nuntium affero, it. 2. *induco*, *permoveo*, *efficio*, G. zu Wege bringen, wozu vermögen l. bringen, verursachen, ſaatan aſian matkaan l. liikkeelle rem inchoandam curo, ſaatan hänen tulemaan facio l. curo ut venial,

veniat, ſaatan watwilkſi efficio ut peragatur, ſaatan tuškaan in molestiam induco, ſaatan naurun risum moveo, ſaatan waiwaiſetſi pauperem reddo, it. 3. *possum*, *valeo*, queo, G. im Stande ſeyn, vermögen, können, ſaatatko lukea num potes legere, kyllä ſaatan equidem valeo l. queo, en ſaata ſanoa nequeo l. haud valeo dicere, hinc ſaattawa mies vir peritus, qui quid efficere valet, ſaattaa olla niin potest ita esse, sit ita, it. 4. ſaattamatoin qui non valet efficere, impotens, ineptus. ſaattamattomuus defectus agendi virium, impotentia.

ſaatto, ton Ns. 1. *ductio*, comitatus, G. Begleitung, ſaatto-wäki comites funeris l. sponsæ, it. 2. *agendi* l. *efficiendi facultas*, G. Ausrichtungsvermögen, ei ole ſaattoa caret rei efficiendæ potentia, nil efficere potest.

ſaawun, ſaapua Vm. pr. in eo *sum ut accipiar*, *sum præsto*, G. bei der Hand l. zu haben ſeyn, inde ſaawuin ſinne casu evenit mihi, ut eo irem l. ibi adessem, G. wohin gerathen, ſaapui ſoltaatikſi contigit ei ut miles evaderet, it. præs. particip. ſaapuwa qui præsto l. præsens est, G. bei der Hand ſeyend, inde on ſaapuwilla l. ſaapuilla l. ſaapuwieſa est præsto, ad manus, tule ſaapuwillen l. ſaapuillen l. ſaapuwiin veni prope, cfr. ſaatawilla sub ſaan.

ſaawutan l. ſaautan, ttaa Vf. et ſaawuttelen, tella Vfr. pr. *facio ut* capiatur, inde 1. *consequor*, sequendo attingo, adipiscor, contingo, obtineo, G. erreichen, erlangen, bekommen, en ſaawuta ſanoja verba invenire haud valeo, ſaawutan tiedon notitiam adipiscor l. deprehendo, ſana ſaawutti minun nuntius me offendebat l. consequebatur, kowa onni ſaawutti infortunium occurrit l. offendit, ſaawutti itſelleenſä taudin morbum sibi contraxit, it. 2. ſaawutan (ſaatan) hänen tiellen eum in viam *duco*, G. begleiten.

ſaawutuš, tukſen Ns. *assecutio*, *captio*, G. das Erreichen l. Erlangen.

Saani, nin l. nen Ns. Olon. Sav. *trahæ species* ornatior, G. zierlicher Schlitten.

Saanni prtcl. 1. *modo*, *dummodo*, tantummodo, G. wenn nur, ſaanni ſaiſin modo adipiscerer, it. 2. al. id. ac ſaakka e. c. polwesta ſaanni usque ex genu, kaulaan ſaanni, it. 3. id. ac ſaati, e. c. näkyy kirkkokin ſaanni torni vel templum apparet *eo magis* turris, G. (so gar)- um so mehr, ei kirkkokaan ſaanni torni - - eo minus, G. (nicht mal)- desto weniger.

Saapas, ppaan Ns. *ocrea*, G. Stiefel.

ſaappainen, iſen Na. *ocreatus*, ocreis abundans, G. bestiefelt.

ſaappaallinen, iſen Na. *ocreas habens*, G. Stiefel habend, it. *quantum capit* ocrea, G. einen Stiefel voll.

ſaapaſta.a, aa V. et ſaapaſtelen, lla Vfr. *ocreis utor* l. *incedo*, G. bestiefelt gehen, käypi ſaapaſtelee, it. *ocreis instruo*, G. bestiefeln.

Saapukka, kan Ns. Ul. Sav. Carl. *mitræ* l. *galeri species*, singularis formæ, G. eine Art Mütze.

Saara, ran Ns. Sav. id. ac ſahra, atran ſaarat lignum aratri bifurcum.

Saari, ren Ns. *insula* in mari, G. Insel, inde *locus elevatior* in paludibus l. silvis, G. waldiger Hügel in Sümpfen, ſaari-maat insulæ ad oras maris, ſaarikukko tringa pugnax, it. al. ſaari-puu l. ſaaren-puu male pro ſaarni l. ſara.

ſaarret, rteen Ns. *insula minor*, G. Inselchen, al. id. ac ſaareket.

ſaarinen l. ſaarellinen, iſen Na. *insulis frequens* e. c. mare, ora, G. inselreich.

ſaarento, nnon Ns. *peninsula*, G. Halbinsel.

ſaariſainen, iſen N. *incola insulæ*, insularis, G. Inselbewohner.

ſaareket, kkeen Ns. *locus* insulis frequens, archipelagus, G. inselreicher Ort, it. al. *striga agri* fossis circumdata, G. kleines Ackerstück, al. *intervallum sulcorum* in agris aratro haud emotum, G. Rücken zwischen den Ackerfurchen.

ſaarekiſto l. ſaariſto, on Ns. *archipelagus*, G. inselreicher Ort.

ſaarrat, rtaa V. et ſaartelen, rtella Vfr. pr. *in formam insulæ redigo*, inde *circumdo* a) tuendi caussa, *tueor*, Jumala ſaartaa minun Deus me custodit, b) oppugnandi caussa, *circumeo*, *obsideo* ut hostis castrum, G. umgeben, umlagern, umringen,

umringen, karhu ſaartaa karjan ursus gregem circuit.

ſaarto, rron Ns. *circumdatio*, obsidium, inde *vallum* l. agger circumdans defendendi l. oppugnandi gratia, G. Umgebung, Belagerung.

Saarna, an Ns. *concio* l. *oratio sacra*, G. Predigt, ſaarna-mieš orator sacer, ſaarna-wirka ministerium eccles. ſaarna-ſia l. ſaarnastuoli suggestum.

ſaarnaan, nata V. et ſaarnaelen l. ſaarnailen, lla Vfr. *concionor*, orationem sacram publice dico, G. predigen.

Saarni, nen Ns. *fraxinus* excelsior, G. Esche, al. *corylus* avellana, G. Hasel, ſakſan ſaarni fagus silvatica, ſaarnen l. ſaarni-terwa (male ſaaren terwa) oleum fraxini, cfr. ſara.

ſaarninen, iſen Na. *fraxineus*, G. eschen.

ſaarnikko, kon al. ſaaruiſto, on Ns. *silva fraxinea*, al. *coryletum*, G. Eschen- l. Haselwald.

Saarwa, an Ns. *lutra* vulgaris, G. Fischotter (ſarwa, ſaukko).

Saasta, an Ns. *sordes* l. *illuvies* adhærens, inde *contagio*, G. Schmutz, Unflath.

ſaastainen, iſen Na. *sordidus*, *spurcus*, contaminatus, contagiosus, G. schmutzig, unfläthig, von Krankheit angesteckt.

ſaastaiſuus, uuden al. ſaastaus, uden Ns. *sordities*, spurcities, G. Schmutzigkeit.

ſaastun, ua Vm. *sordidus fio*, *contaminor*, contagione afficior, G. beschmutzt l. besudelt werden.

ſaastutan, ttaa Vf. et ſaastuttelen, tella Vfr. *sordidum reddo*, spurco, contamino, inquino, polluo, G. beschmutzen, besudeln.

ſaastutus, tukſen al. ſaastuttamus, ukſen Ns. *inquinatio*, G. Beschmutzung.

Saastan, aa V. (a ſaas taštâ vide ſaan) *propino*, potum præbeo, bibens alium ad bibendum incito, G. einem zutrinken.

Saatana, man Ns. rar. id. ac ſatama.

Saatan, ttaa Vf. vide sub ſaan.

Saatana, nan Ns. (peregr.) *satanas*, G. Teufel.

Saaten prtcl. *modo*, *dum-* l. tantummodo, G. wenn nur, ſaaten kunnialla kuolen, ſaaten ſaiſin (ſaanni), it. ſaa lapſitin ſaatenka mieš vel puer id valet efficere *eo magis* vir, G. (so gar)- um so mehr, ei mieškään ſaaten lapſi ne vir quidem, *eo minus* puer, G. (nicht mal)- desto weniger.

ſaati l. ſaatikka prtcl. idem, it. al. ſaatikka puhun *quamvis* l. etsi loquor, G. obgleich.

Saatto, ton al. ſaato, don Ns. *acervus fœni* in prato, equo provehendus, G. Heuschober, it. ſaatto vide sub ſaan.

Saawi, in Ns. (Sv. sâ, sâf) *situla* major, G. Zuber.

ſaawillinen, iſen Na. *situlam habens*, G. Zuber habend, it. *quantum capit* situla, G. einen Zuber voll.

Saawun, pua Vm. et ſaawutan Vf. vide sub ſaan.

Sadatan, ttaa V. et ſadattelen, tella Vfr. mala quævis cui imprecor l. opto, *diris* quem *devoveo*, *exsecror*, G. verfluchen, verwünschen.

ſadatus, ukſen Ns. malorum imprecatio, *diræ*, *exsecratio*, G. Verfluchung, Fluch.

Sadet, ſateen Ns. *pluvia*, max. aquatica rar. nivalis, G. Regen, ſaateen kuuro l. kuuro-ſadet pluvia subito transiens sed reveniens, ſähtee ſateillen pluvia adest l. imminet, ſateen kaari iris, arcus cœlestis.

ſateinen l. ſateellinen, iſen Na. *pluviosus*, G. regnerig.

ſadan, taa V. et ſatelen, della Vfr. *pluo*, max. de aqua, rar. ningo, G. regnen, occurrit max. impersonal. e. c. jo ſataa, paljo ſatelee.

Sadin, timen Ns. (qs. ſaadin a ſaan, capiendi instrumentum) *decipulæ species* capiendis avibus et leporibus etc. G. Vogel- l. Hasenfalle.

ſatiminen, iſen Na. *decipulis plenus*, G. voll Vogelfallen.

Saha, an Ns. *serra*, G. Säge, ſaha-mylly mola serratoria, ſaha-ſauta assis, puukko-ſaha serra minor cultriformis, ſahan puukko lamina serræ, ſahan puru l. -jauho serrago.

ſahaan,

ſahaan, hata V. *serrâ findo* l. *seco*, serram duco, serro, G. sågen.

ſahaus, ukſen Ns. *serræ usus*, serratura, G. das Sågen.

ſahuri, in Ns. molæ *serratoriæ rector*, serrator. G. Såger.

Sahi, in Ns. Caj. *littus vadosum*, vadum in fluviis, G. untiefe Stelle.

Sahia, an Na. Abol. *ægre fluens*, G. schwer laufend l. fliessend, e. c. ſahia ääni vox rauca, ſahia tie via haud lubrica, traham morans.

ſahiammaiuen, iſen Na. *nonnihil* ægre fluens, G. ein wenig schwer fliessend.

Sahka, han Ns. Olon. Carl. Sav. *trahæ species* minor et ornatior, G. kleiner gezierter Schlitten (ſaahka).

Sahkari, in Ns. *stipendium sacerdotum* a rusticis solvendum, G. Predigergebühr.

Sahko, on Ns. *sclopus digitorum*, G. Klatschen l. Knacken mit den Fingern.

Sahra, an Ns. *aratrum* bisulcum l. bifidum, G. gabelförmiger Pflug.

ſahrin, in V. tali *aratro aro*, G. pflügen.

Sahti, htin l. hdin Ns. *potus secundarius*, vilior, cerevisia tenuis, G. Schwachbier.

Saihó, on Ns. *casula* longa et humilis in qua canes l. vulpes capti aluntur, G. Hundehaus.

Saijas, aan al. ſaija, an Ns. *virgo sponsæ* comes, G. Brautjungfer, ſaija-rahwas comitatus nuptialis.

ſaijallinen, iſen Ns. *conviva* nuptiarum, G. Hochzeitgast.

Saikka, kan Ns. *contus*, *fustis*, sudes, G. Stange.

ſaiko, on al. ſaikara, an Ns. idem.

Saima, an Ns. nomen lacus majoris in orientali Finlandiæ parte.

ſaimalainen, iſen N. ad eundem lacum *habitans*, G. Anwohner des Saima-sees.

Sainet, een Na. *avidus* e. c. cibi, G. gierig, ſyöpi ſaineesti avide edit, inde rukois lee ſaineesti ardenter, enixe rogat, it. al. *parcus*, tenax, G. karg (ſaita).

Sainiainen, iſen Ns. *glandula* in corpore, G. Drüse.

Saipio, on Ns. *sapo*, smegma, G. Seife (ſaipua).

ſaipioinen, iſen Na. *saponaceus*, G. seifig (ſaipuainen).

ſaipioitſen, ita V. *sapone illino*, G. beseifen.

ſaipua, an Ns. et ſaipuinen, iſen Na. id. ac ſaipio, ſaipioinen, ſakſan ſaipua sapo exoticus, melioris indolis.

ſaippio, on al. ſaippua, an Ns. Sav. idem.

Saitas, aan Na. *ægrotans*, morbo laborans, lecto affixus, G. krank, bettlägrig.

ſairaallinen l. ſairaloinen, iſen Na. *nonnihil æger*, morbosus, G. kränklich.

ſairaus, uden Ns. *morbus*, ægrotatio, G. Krankheit.

ſairastan, aa V. et ſairastelen, lla Vfr. *ægroto*, morbo laboro, G. krank l. bettlägrig seyn.

ſairastun, ua Vm. *ægresco*, G. krank werden.

Saita, dan Na. *parcus*, tenax, inde *invidus*, G. karg, geizig, neidisch.

ſaitaus, uden Ns. *tenacitas*, inde rar. *invidia*, G. Kargheit, Neid.

Saitta, tan Ns. id. ac ſaikka.

Saiwar, ren Ns. *lens* pediculi, pulicis etc. *ovum* insectorum, G. Nisse.

ſaiwaret, reen al. ſaiwara, ran Ns. idem.

ſaiwarainen, iſen Na. *lentibus scatens*, G. nissenvoll.

ſaiwarran, rtaa V. lentibus abundans *appareo*, G. nissenvoll erscheinen, ſaiwarraa ſilmiſſäni.

Sakara, ran al. ſakari, in Ns. *extremitas prominens* e. c. temonis l. pectinis fœnarii, G. aufgebogene Spitze, ſakara-ſormi digitus auricularis.

Sakariſto, on Ns. (peregr.) *sacrarium* templi, sanctuarium, G. Sakristei.

ſakarſti, in al. ſakriſto, on Ns. idem.

Sakeriainen, iſen Ns. Tav. id. ac ſakara-ſormi.

Sakia, an Na. *spissus* e. c. puls, *densus*, vix fluidus e. c. aqua, turbidus e. c. aër, G. dick, dickflüssig, ſakialta l. ſakiasti spisse.

ſakeus, uden Ns. *spissitudo* e. c. pultis, densitas, G. Dicke, Dickflüssigkeit.

ſako, ſaon Ns. *spissum quid*, e. c. *fæx* cerevisiæ

cerevisiæ desidens, *sedimentum*, G. das Dicke in einer Flüssigkeit, Bodensatz, inde sako-kieli lingua blæse loquens.

sakaan, sa'ata V. *misceo*, *spissum reddo*, G. etwas flüssiges verdicken, mischen, inde sakaan korttia chartulas misceo lusorias.

sakaannun l. sakeennun, ntua Vm. *misceor*, *spissesco* ut aër, puls, G. verdickt l. vermischt werden.

sakean l. sakenen, sajeta Vm. idem.

sakoun, uta al. sakounnun, ntua Vm. idem.

sakoan, saota V. idem, al. id. ac savotan.

savotan l. sawotan, ttaa Vf. *spisso*, densum reddo, G. dick machen, cfr. sakoan.

sakennan, ntaa V. idem.

sakka, kan Ns. id. ac sako, it. al. wiinan sakat *bullulæ* quibus vis vini combusti probatur, G. Perlen l. Blåschen im Brantwein.

Sakko, kon Ns. orig. *pœna* sceleris, reconciliandi gratia danda, inde hodie *mulcta* juris, pecunia multatitia, G. Geldstrafe, panen sakkoon mulcto, saan l. wedán sakkoa pœnas do, mulctam committo, sakon alainen mulctæ obnoxius, uhka-sakko mulcta antea constituta qs. minationis caussa.

sakoitan, ttaa V. *mulcto*, G. mit Gelde strafen.

sakoitus, tuksen Ns. *mulctatio*, G. Strafung mit Gelde.

Saksa, an Ns. *Saxonia*, Germaniæ pars, inde *Germania*, G. Sachsen, Deutschland, al. saksan maa, it. *lingua* Germanica, G. die deutsche Sprache, puhun saksaa l. saksan kieltä, it. al. *homo Germanus*, max. *mercator*, G. ein Deutscher, Grosshändler, nam Germani hanseatici primi fuerant Finlandiæ mercatores, it. de rebus variis *exoticis* a mercatoribus hanseaticis primum ad nos advehi solitis, G. etwas Ausländisches, e. c. saksan taalari thalerus imperialis, saksan wiina vinum exoticum ex uvis, cujuscumque sit varietatis, saksan kiwi lapillus melioris indolis, margarita, it. saksan minttu ocymum basilicum, saksan nokkoinen urtica pilulifera? saksan pähkinä nux juglans, saksan palttina linteum subtilius, saksan pihlaja sorbus hybrida al. cratægus aria.

saksalainen, isen N. *germanus* e. c. homo, germanice loquens l. conscriptus e. c. liber, G. ein Deutscher, deutsch.

Saksi, sen l. sin Ns. (Sv. sax) max. pl. — sakset l. saksit *forfex*, G. Scheere.

Saksiainen, isen Ns. *arcus jaculatorius* Lapponum ferreus, G. eiserner Schiessbogen der Lappländer.

Sala, lan Ns. *absconditum quid*, locus clandestinus, G. etwas Geheimes l. Verborgenes, cujus vero Nominat. non nisi in compos. occurrit e. c. sala-kavala subdolus, sala-kättä clam, furtim, clandestino e. c. venit, dicit, sala-merkki signum clandestinum, sala-myhkään l. -mutua id. ac sala-kättä, sala-piten l. -witen idem, sala-poika filius nothus, sala-waimo concubina, sala-wuodet lectus l. concubitus furtivus l. vetitus, sala-wuoteus scortatio, sala-waarna cfr. salakka: it. hi Cass. adverbiascunt, e. c. panen salaan in loco occulto pono, occulto, pidän salassa occultum teneo, otan salasta absconditum protraho, sanon salaa clam l. furtim l. tacite l. occulte dico: ceteri Cass. haud occurrunt.

salainen, isen Na. *clandestinus*, *absconditus*, occultus, G. geheim, verborgen, heimlich, salaiseesti l. salaisin clam, furtim.

salaisuus, uuden al. salaus, uden Ns. *indoles clandestina*, res occulta, inde eccl. *mysterium*, G. Heimlichkeit, Geheimniss.

salaan l. salajan, lata V. *occulto*, *abscondo*, celo l. occulo, G. geheim halten, verbergen.

salaus, uksen Ns. *occultatio*, G. das Verbergen, it. id. ac salakka.

salakka, kan Ns. Abol. *clavus clandestinus*, impages occulta, G. verborgener Nagel, al. sala-waarna, salaus, cfr. infra.

salakoitsen, ita V. ejusmodi *clavis* l. impagibus *conjungo* e. c. asses, G. dergl. Nägel einsetzen.

Salakka l. salahka, kan Ns. cyprinus *alburnus*, G. Ukelei (salkki).

salakkainen,

salakkainen, isen Na. *alburnis abundans*, G. voll Ukeleie.

Salama, man Ns. Sat. *fulgur*, brutum fulmen, G. Blitz, Wetterleuchten.

salasma, man Botn. al. salawa, wan Ns. idem.

salamoitsen, ita V. Tav. Sat. *fulmino*. G. blitzen, wetterleuchten, taiwas salamoitsee fulmina bruta apparent.

Salawa, wan Ns. *salix* fragilis l. caprea, G. Palmweide (halawa), al. *corylus* avellana, G. Hasel, cfr. sara-puu.

salawainen, isen Na. *saligneus*, G. weiden.

salawisto, on al. salawitto, ton Ns. *salictum*, G. Weidenwald.

Salet, een Ns. *lignum fissum* l. *segmen ligni* longius, ex quo tædæ pineæ finduntur l. pix coquitur, inde *assula longa*, G. Kienholzspleisse.

salcinen l. salchinen, isen Na. *fissus in segmina*, G. gespleisst.

salin, ia V. *findo* in segmina minora l. assulas longas, G. spleissen.

Sali, in Ns. et salinen, isen Ns. dim. (Sv. sal) *atrium*, cœnaculum, G. Saal.

salillinen, isen Na. *cœnaculum habens*, G. einen Saal habend, it. *quantum capit* cœnaculum, G. einen Saal voll.

Salkkari, in Ns. (Sv. saltkar) *vasculum* servando sali, G. Salzfass.

Salkki, kin Ns. id. ac salakka.

salkimainen, isen Na. Sat. Tav. *parvus, gracilis*, tenuis, G. klein, dünn.

Salkko, kon Ns. *bos castratus*, G. verschnittener Ochs (salwio).

Salko, lwon l. lon Ns. *pertica longior, antenna* veli, *vallus* humuli, pertica qua rete promovetur, G. lange Stange, it. al. id. ac salakka.

Sallin, llia l. Abol. rar. ltia V. *permitto, sino*, haud veto, G. zulassen, gestatten, salli minun sanoa fac dicam, tua veniâ dico, ei aika salli tempus haud datur, sallittu asia res permissa, licita, inde Jumala sallii (rar. saltii) Deus ita vult l. dirigit, it. *æquo fero animo, tolero*, haud indigne fero, G. erdulden, ertragen.

sallimus (l. saltimus), uksen Ns. *permissio, tolerantia*, G. Zulassung, Gestattung, Erduldung.

Salmi, men Ns. *fretum*, max. inter terram continentem et insulam, G. Meerenge, it. rar. *sinus maris* minor, G. Meerbucht, salmen korwallinen juxta fretum habitans.

salminen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fretis frequens*, G. voll Meerengen.

Salo, on Ns. *insula* maris *silvosa* et remotior, G. waldige Insel, inde *locus silvosus* in palude, *lucus* consæptus, silva densa remotior, G. waldiger Ort, Einöde, it. rar. páiwán salo *lux* oriens ad horizontem, G. Lichtstreifen am Horizont.

saloinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ejusmodi *insulis frequens*, G. voller Waldinseln, hinc pl. saloiset l. saloisten pitájá paroecia circa oppid. Brahestad.

Salpa, lwan Ns. *obex, repagulum*, pessulus, quo portæ l. januæ obserantur, G. hölzerner Riegel.

salwotin, ttimen Ns. max. pl. salwottimet *res* obserandis portis inservientes, G. Riegelwerkzeug.

salpaan, lwata V. *obice* l. *repagulo claudo* e. c. januam, *obsero*, inde *viam claudo*, quem includo l. excludo, G. verriegeln, verschliessen.

salpaus, uksen Ns. *obseratio*, G. Verriegelung.

salpaun, uta Vm. *claudor*, obseror, G. verriegelt l. verschlossen werden, henki salpaupi rintaan spiritus præcluditur.

Salpietari l. saltpietari, in Ns. (Sv. saltpeter) *nitrum*, G. Salpeter.

Salwan, waa l. rar. salwaan, wata V. Ul. Caj. Sav. *domum struo, ædifico*, contigno, G. ein Haus aufzimmern, salwan pirttiá, salwettu huonet, cfr. salwen.

salwo, on al. salwu, un Ns. *ædificatio*, contignatio, G. Aufzimmerung, salwomies l. salwu-mies faber tignarius, inde jywá-salwo *cumera* frumenti in granariis ex tignis constructa, G. gezimmerter Kornkasten.

salwos, oksen Ns. idem, huonet on salwoksella, inde pirtin salwos hypocaustum

qua

qua parietes exstructum, G. aufgezimmerte Wände, it. *junctura* tiguorum in pariete, *commissura* parietum, G. eingehauene Fügen der Hausecken.

Salwaan, wata al. rar. ſalwan, waa V. *potis sum* l. *valeo* quid efficere, G. auszurichten l. einzuwirken vermögen, e. c. tirwes ſalwaapi puuhun securis lignum secare valet, ſana ſalwaapi ſydämeen verbum cor movere valet, en ſalwaa ſihen haud valeo l. non sum sufficiens rei efficiendæ, inde ſalwaan työssä in opere sum expeditus l. cito procedo, G. gut von der Hand gehen, työ ſalwaapi opus festinanter succedit, ſalwaamatoin hebes, impotens, tardus in agendo.

ſalwakas, kkaan Na. *qui bene proficit* in re quacumque, vi secans e. c. securis, valide l. expedite agens e. c. homo, haud tardus nec hebes, G. leicht ausrichtend l. wirkend, gut von der Hand gehend.

Salwen, ea al. ſalwean, weta l. Botn. Wib. ſalwan, waa V. *castro* e. c. equum, taurum, G. verschneiden, ſalweja l. ſalwaja castrator.

ſalwuri, in Ns. *castrator*, G. Verschneider.

ſalwia, an. al. ſalwie, on Ns. animal *castratum*, equus, taurus, aries etc. spado, eunuchus, G. verschnittenes Thier.

ſalwo, on al. ſawikko, kon Ns. idem (ſalkko), ſalwo-kukko capus.

Sama, an Na. (Sv. samma?) *idem*, G. derselbe, ſaman kaltainen l. ſamallainen (pro ſaman kaltainen) ejusdem indolis l. formæ. *similis*, inde ſamalla l. ſamaſſa in eodem sc. momento, simul, mox, ſamalla muotoa l. tapaa eodem modo, ſamoin (Adv.) eodem modo.

ſamainen, iſen Na. qs. dim. idem, ſamainen mies *idem omnino* vir, G. eben derselbe.

ſamati l. ſamatti l. ſamotin prtcl. *eodem modo*, ita omnino, G. auf dieselbe Weise.

Samaſta, an Na. Sav. et ſamaskainen, iſen Na. dim. *nebulosus*, turbidus e. c. aër, cœlum, G. trübe, nebelig.

Sametti, tin Ns. (Sv. sammet) *sericum villosum*, G. Sammet.

ſamettinen, iſen Na. ex tali *serico confectus* e. c. vestis, G. von Sammet.

Samia, an Na. *haud clarus*, turbidus e. c. aër, aqua, haud sonorus e. c. vox, vix pellucidus e. c. vitrum, G. nicht klar.

Sammakko, kon al. ſammatka, tan Ns. *rana* max. temporaria, G. Frosch, rupi-ſammakko rana portentosa, korpi-ſammakko rana bombina, ſammakon porras pteris aquilina al. polypodium filix mas, ſammakon marja actæa spicata, it. ſammakkoliha caro durior, nigra in ungula equi, G. hartes Fleisch im Pferdehufe.

ſammakkoinen, iſen Na. *ranis frequens*, G. froschreich.

Sammal, len al. ſammalet, leen al. ſammala, tan Ns. *muscus*, G. Moos, walkia l. nätä l. rahka-ſammal sphagnum palustre, ſuden l. karhun ſammal polytricum.

ſammalainen, iſen Na. *muscosus*, G. moosig.

ſammalikko, kon al. ſammaliſto, on Ns. *locus* musco obsitus, copia musci, G. moosiger Ort.

ſammaloitſen, ita V. *musco obduco* l. *munio* e. c. parietem, G. bemoosen

ſammallan, ltaa V. et ſammalteleen, lella Vſr. idem, it. al. kieli ſammaltaa lingua (qs. musco obducta) *balbutit*, verba confuse profert ut lingua ebrii l. morientis, G. undeutlich aussprechen.

ſammallun, ltua Vm. *musco obducor*, muscosus fio, G. moosig werden.

ſammaloitua, ttua Vin. idem, rar.

Sammas, mpaan Ns. *aphthæ*, morbus oris infantilis, G. Mundschwamm (Krankh.), ſampaan lakki lichen aphthosus, it. al. *lapis terminalis* in silvis, G. Grenzstein.

Sammi, in al. ſammet, een Ns. id. ac ſampi.

Sammio, on Ns. Sav. *dolium*, vas ligneum rotundum, G. Kufe (ammet).

ſammiollinen, iſen Na. *dolium habens*, G. Kufe habend, it. *quantum capit* dolium, G. eine Kufe voll.

Sammun, ua Vm. *exstinguor* ut ignis, candela, G. verlöschen, inde ſanoma ſammun rumor evanescit, cessat.

ſammuš,

ſammus, ukſen Ns. *status exstinctus*, G. verlöschter Zustand, max. pl. on ſammukſiſsa est exstinctus, meni ſammukſiin.
ſammutan, ttaa Vf. et ſammattelen, tella Vfr. *exstinguo*, G. verlöschen machen, auslöschen.
ſammutus, tukſen Ns. *exstinctio*, G. Auslöschung.
ſammutin, ttimen Ns. *exstinguendi instrumentum* e. c. fortex candelæ, G. Auslöschungswerkzeug.
Samo, on Ns. *cursus citatus*, G. eiliger Lauf, inde ſamolla citatim.
ſamoan, mota V. *citatim eo* l. *curro*, cum impetu feror, iter accelero, inde *æmulando curro*, G. eilend laufen, vorwärts eilen, ſamoten citatim.
ſamaan, mata al. ſamuan, muta V. idem.
ſamoilen l. ſamelen, lla Vfr. idem.
ſamous l. ſamaus, ukſen Ns. *cursus citatus*, G. eiliges Laufen.
Sampi l. ſammi, mmin al. ſammet, een Ns. acipenser *sturio*, G. Stör (ſempi), al. gadus *callarias*, G. Dorsch (turska).
Sana, an Ns. 1. *verbum*, *vocabulum*, dictum, G. Wort, ei ſanaakaan ne verbulum quidem, ſanalla ſanottu uno dictus verbo, ſana-ſanasta l. ſanasta-ſanaan verbum pro l. de verbo, it. ſanan-laſku singularis verborum connexus, proverbium, ſanan parſi usus loquendi, phrasis, inde 2. oré *promissum*, G. Versprechen, ſyöpi ſananſa promissa sua negligit, irrita facit, it. 3. *nuntius*, res nuntianda, *rumor*, G. Botschaft, Gerücht, wien l. tuon ſanan nuntium affero l. defero, ſanan ſaattaja nuntians, nuntius, ſaattaa ſanakſi rumores spargit, it. 4. pl. ſanat *verba magica* l. lectiuncula efficax e. c. in morsum serpentis madon ſanat, ad vulnera sananda haawan ſanat etc. G. Zauberworte, it. §. Sav. ſanajalka pteris aquilina l. polypod. filix mas (ſanajalka).
ſanainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *verbosus*, G. wortreich.
ſanoa, oa V. *dico*, *narro*, G. sagen, erzählen.
ſanoilen l. ſanelen, lla Vfr. idem, inde ſanelevat *altercantur*, rixantur, blaterant inter sese, G. Worte wechseln.
ſanaelen l. ſanailen, lla Vfr. idem rar.
ſanoma, an Ns. pr. dictum quid, inde *fama*, *rumor*, *nuntius*, narratus, G. Nachricht, Botschaft, Gerücht, ſanoma kuuluu fama fertur, ſanoma-kellot pulsatio campanarum ad nuntiandam mortem cujus l. adventum hostis etc. ſanomat tulewat *novellæ* orales l. scriptæ adveniunt, G. Zeitung.
ſanomus, ukſen Ns. *dictio*, *narratio*, G. das Sagen.
ſaneliaa, aan al. ſanelia, an Na. *dicax*, *loquax* e. c. homo, G. wortreich, gesprächig.
Sangen prtcl. (qs. Genit. a ſanki inus.) *valde*, G. sehr, e. c. ſangen hywä valde l. omnino bonus, it. waikka ſangen *etiamsi*, quamvis, G. wenn auch.
Sanka, ngan Ns. *ansa* semicircularis vasorum e. c. ollæ, situlæ, G. bogenförmiger Handgriff, it. ketun ſangat pedicula vulpina orbicularis, G. Fuchseisen.
ſangallinen, iſen Na. *ansatus*, G. mit Handgriff versehen.
ſanko, ngon Ns. *vas* portatile *ansatum*, max. *situla* minor, G. mit Handgriff versehener Eimer.
Sankari, in Ns. *heros*, *bellator*, G. Held.
ſankarillinen, iſen Na. *heroicus* e. c. natura, opus, G. heldenhaft.
Saukki, kin Ns. Run. *loculus* bombardæ, in quo pulvis pyrius accenditur, G. Zündpfanne.
Santa, nnan Ns. (Sv. sand) *arena*, G. Sand, al. hieta.
ſantainen, iſen Na. *arenosus*, G. sandig, sanden.
ſannoitan, ttaa V. et ſannoittelen, tella Vfr. *arenâ conspergo* l. *tego* e. c. viam, pavimentum, G. besanden.
ſannoitus, ukſen Ns. *arenæ conspersio*, G. Besandung.
ſannoitun, ttua Vm. *arena conspergor*, arenosus fio, G. sandig werden.
Saparo, on Ns. *cauda* animalium *brevior* e. c. ovis, suis, G. kurzer Schwanz.

Sapeli,

Sapeli, in Ns. (Sv. sabel) *ensis falcatus*, acinaces, G. Säbel (kuraś), it. (peregr.) mustela *zibellina*, G. Zobel.

Sapi, pin Na. *procax* l. *audax* e. c. canis, impudenter avidus e. c. cibi, nasutus, G. zudringlich, naseweis, it. sapi-suorsa anatis species.

Sapikka, kan Ns. Sav. *ocrea* ex corio l. cute rangiferi, G. Stiefel von Rennthierfelle, petran sapikka.

Sapila, an l. Sav. sapilas, laan Ns. *feretrum* quo fœnum colligendum portatur, G. Tragbahre der Heumäher (hasmila).

Sappa, pan al. sappana, man Ns. *apertura* in posticis nassæ, per quam pisces exhauriuntur, G. Oeffnung im Hintertheil der Reusen, sapan nuora funiculus quo eadem apertura contrahitur.

Sappi, pen l. rar. pin Ns. *fel*, *bilis*, inde *iracundia*, G. Galle, päiwän sappi parhelion, G. Nebensonne.

sappinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *biliosus*, ex bile confectus, G. gallicht.

sapellinen l. rar. sapillinen, isen Na. *fel habens*, felleus, G. Galle habend, voller Galle.

sapen, ppea al. sappean, peta V. *biliosus sum*, ira moveor, G. gallicht seyn, inde päiwä sappee parhelion apparet qs. ex sole irato.

Sapsi, in al. sapsa, an Ns. *inguen*, locus lateralis circa ilia, G. die Weichen, sapsi hyppäämi inguen movetur ex anhelitu, it. al. *lien* l. splen, G. Milz, it. al. *musculus* l. caro pendula ad scapulam equi, G. Bugmuskel.

sapso, on al. sapsu, un Ns. idem, sapsu-tauti morbi species equini, sapso-luu scapula.

Sara, an Ns. 1. Botn. Sav. *carex* l. caricis species, G. ein Art Riethgras, lapin sara carex vesicaria, mätäs-sara carex cæspitosa, it. al. maa-sara et weri-sara airæ species, it. 2. al. sara l. sara-puu *fraxinus* excelsior, al. *corylus* avellana, G. Esche, Hasel (saarni).

sarainen l. sarajainen, isen Na. *carice abundans*, G. voller Riethgras.

sarawiöto, on Ns. *caretum*, locus carice obsitus, G. riethgrasiger Ort.

sarawikko l. contr. sarikko, kon Ns. idem.

Saraua, nau Ns. Sav. *cardo* januæ et portæ, G. Thürangel (säräuä).

Saritan, ttaa V. quid cui *commendo* l. *tradio*, G. anvertrauen, saritan haltuusi tibi servandum committo.

Sarja, an Ns. *assula longa* et tenuis lignea, max. in nassis piscariis stativis nectendis usitata, lohi-padon sarjat, G. lange Holzspleisse, inde certa portio l. *dimensio longior* rei totius, *striga* longa sed haud lata, G. lange Strecke l. Reihe, Streifen, mikä sarja sininen mikä punainen, hinc sarjat strigæ l. tractus ordinati, *series* l. *ordo* rerum compositus, muna-sarja numerus ovorum in uno nido partorum, lapsia kahdesta sarjasta liberi ex duobus matrimoniis qs. ex binis seriebus.

sarjainen l. sarjallinen, isen Na. in *dimensiones longas* l. *strigas partitus*, striatus, ex pluribus constans partibus longis, series l. ordines plures longos continens, G. in lange Strecken l. Streifen getheilt.

Sarjaan, jata V. *invito* e. c. in convivium, G. einladen.

Sarka, ran Ns. 1. *striga* agri, dimensio l. portio longa prati, G. langer Ackerrücken, sarka-jako partitio agri in strigas l. portiones minores, it. al. sarka *pannus pinguis* l. levidensis max. quadrilix, G. wollenes Gewebe l. Tuch, sarka-kauhtana tunica ex panno.

sarkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex panno* crasso confectus, G. von wollenem Gewebe.

sarwon, rkoa V. *in strigas* l. portiones longas *partior* agrum l. pratum, G. in lange Rücken l. Streifen abtheilen.

Sarkka, kan Ns. Botn. Caj. *poculum* vini uno haustu evacuandum, G. ein Mundvoll.

Sarpa, wan Ns. Botn. *arundo* phragmites, G. Schilfrohr, al. *scirpus* maritimus l. juncus, G. Binsen (sarwo).

Sarsi, in Ns. (Sv. sars) *texti species*, pannus rasus, G. Sarsche.

sarsinen, isen Na. *ex* tali *panno*, G. von Sarsche gemacht.

Sarwa, wan Ns. id. ac saarwa, saukko, it. al. id. ac sarwo, sarpa.

Sarwi, wen Ns. *cornu* e. c. bovis, rangiferi, inde *tuba cornea* c. c. pastorum, G. Horn, Waldhorn, sarwi-hauki esox belone, sarwi-laudat asses bini in tecto ædium curvati, sarwi-pöllö strix otus.

sarwinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *cornutus*, G. gehörnt, kakši-sarwinen bicornis, yksi-sarwinen Bibl. rhinoceros, it. *corneus* e. c. tuba, G. hörnern, hornig, it. pl. sarwiset *ludi genus* puerilis, G. eine Art Kinderspiel.

sarwellinen l. sarwillinen, isen Na. *cornutus*, *corniger*, G. gehörnt.

sarwinkainen, isen Ns. *insecti species* antennis longis ornata, G. Insect mit langen Fühlhörnern.

sarwento, nton al. sarwenta, nnan al. sarwenno, on Ns. max. pl. sarwennot l. sarwennat *apices coxarum* instar cornuum eminentes, G. Hüftbeine.

Sarwo, on Ns. id ac sarpa, sarwa.

sarwikko, kon Ns. *arundinetum*, G. schilfreicher Ort.

Sasu, un Ns. *gena*, G. Wange, sasu-pää os genæ prominens, it. Ul. *medulla porosa* et *fragilis* in cornu rangiferi, G. spröder Hornmark.

sasuinen, isen Na. *porosus* et *fragilis* e. c. medulla in cornu, G. spröde.

Sata, dan N. numer. cardin. *centum*, G. hundert, sata-kertaa centies, sata-kertainen centuplex, sadoin (Adv.) centies, per centena, it. sata-kunta qs. centuria, provincia Finlandiæ circa oppidul. Tammerfors, sata-kieli motacilla svecica, sata-jalka l. -jalkainen centipeda, insecti species multipes, al. id. ac satiainen, sata-kerta l. -kerttu omasum l. centipellio animalium ruminantium, sata-latwa caricis l. airæ species, sata-lehti achillea millefolium.

sadannenši l. contr. sadannesi l. sadannes, sadannennen Na. numer. ordin. *centesimus*, G. der hundertste, joka-sadannes centenus quisque.

satainen, isen Na. *centenarius* e. c. numerus, *centuplex*, G. hundertfältig.

sadottain l. sadottaisin prtcl. *centies*, *per centena*, G. hundertweise.

satiainen l. rar. satinkainen, isen Ns. *pediculus* pubis, G. Filzlaus.

Satahainen, isen Na. Ul. *egregius* l. eximius e. c. vir, G. vorzüglich.

Satama, man Ns. *portus* navigantium, inde fig. *locus* habitandi *securus*, G. Hafen, lintuin satama.

Sato, don Ns. 1. (qs. saato acceptum a saan) *proventus* annonæ, G. Jahreswuchs, Ertrag des Getreides, hywä sato annona uber, sato-lintu rallus crex, it. al. siipi-sato *demissio* plumarum annua avium, G. das Mausen der Vögel, lintu on sadolla, hinc lehti-sato demissio frondium autumnalis.

satoinen, isen Na. *uber* annonæ e. c. seges, annus, ager, G. ertragreich, fruchtbar.

satokas, kkaan al. satoisa, an Na. idem.

Satu, dun Ns. Botn. Sav. *fabula*, narratio fabulosa, historiola, G. Fabel, Sage, it. al. *causa forensis*, res juris, G. Gerichtssache.

Satula, an Ns. (Sv. sadel) *ephippium* equi, G. Sattel.

satuli, in Ns. *faber* ephippiorum, G. Sattler.

satulus, uksen Ns. idem, al. pl. satulukset *res* ad ephippium pertinentes, G. Sattelzeug.

satuloitsen, ita V. *ephippio instruo*, equum sterno, G. satteln.

Satun, ttua V. 1. *tango*, attingo, G. anrühren, treffen, angreifen. älä satu noli tangere, nuoli sattuu lintuun sagitta avem tangit l. ferit, ei se minuun satu nil me movet, inde satun työhön opus *aggredior*, sattui jalkaan pedem *tangens læsit*, G. verletzen, it. 2. satuin tulemaan sinne *contigit mihi* ut eo venirem, G. zufällig geschehen l. wohin gerathen, sich treffen, satuin kylään forte l. casu aderam in pago, niin asia sattui ita res evenit, accidit, sattumisesta casu, forte.

sattumus, uksen Ns. *attactus*, *ictus*, *aggressus*, G. Anrührung, Treff, Angriff, it. *casus fortuitus*, eventus, G. Zufall.

satutan, ttaa Vf. et satuttelen, tella Vfr. *facio ut* tangat, inde *attingo*, admoveo e. c. manum l. digitum, G. anrühren lassen,

lassen, berühren, ſatutin hântâ ſormellani l. hâneen ſormeni illum digito tetigi.

ſatutus, ukſen Ns. *admotio* e. c. digiti ad quid, *attactus*, G. Berührung.

ſatahdan, htaa al. ſatatan, ttaa Vs. *subito attingo*, G. hastig berühren.

Sauhu, un Ns. ſauhuinen Na. ſauhutan V. etc. Abol. id. ac ſawu, ſawuinen etc.

Saukko, kon Ns. *lutra* vulgaris, G. Fischotter.

Sauma, an Ns. *sutura* e. c. vestium, *commissura* e. c. duorum assium, *junctura* trabium in pariete l. nave etc. G. Naht, Fuge, ſauma-rauta pondo ferreum quo sartores lævigant suturas vestium, ſauma-höylä runcina qua asses coaptantur.

ſaumainen, iſen Na. *suturis* l. *commissuris abundans*, G. voller Nähte l. Fugen.

ſaumaan, mata V. *consuo* l. *coapto* segmenta panni, *runcino* assium margines ut alter ad alterum sit aptus, G. zusammenfügen.

ſaumaus, ukſen Ns. talis *coaptatio* l. *runcinatio* marginum conjungendorum, G. Zusammenfügung.

Sauna, an Ns. *balneārium*, ædificium balnei, inde *lavatio* in balneo, G. Badstube, warmes Bad, ſauna-waimo balneatrix al. puerpera, ſauna-jaakko l. -maija oniscus asellus?, ſauna-kukka matricaria chamomilla.

ſaunallinen, iſen Na. *balneum habens*, G. Bad habend, it. *quantum capit* balneārium, G. eine Badstube voll.

ſaunaan, nata V. *lavo* quem in balneo scopulis cædendo, inde fig. *virgis cædo*, verbero, G. jemanden baden.

ſaunotan, ttaa Vf. et ſaunottelen l. ſaunettelen, tella Vfr. *facio ut* lavetur, G. baden lassen, inde id. ac ſaunaan.

ſaunotus, ukſen Ns. *lavatio* in balneo, G. das Baden.

Saura, an Ns. Botn. *acervus fœni oblongus* in pratis, G. längliche Heumiethe (pieles), ſauran pieli l. -wirpi pertica erecta in medio acervo, it. al. Na. *indefessus, impiger*, assiduus, G. emsig.

Sautan, ttaa Vf. id. ac ſaawutan sub ſaan.

Sauwa, an Ns. *baculum*, *scipio*, contus, G. Stock, Stab.

ſauwainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *baculis abundans*, ex baculo confectus, G. voller Stöcke, von Stöcken.

ſauwakas, kkaan Na. *baculo utens*, ope baculi se promovens, inde membris mutilus, G. Stock tragend, fusslahm.

ſauwoin, omen Ns. *contus*, quo navigia l. retia promoventur, G. Stecken, Stange.

ſauwakko, kon Ns. Caj. idem, max. baculum.

ſauwaan, wata V. *conto ago* navigium, G. mit Stecken fortstossen.

ſauwaelen l. ſauwailen, lla Vfr. idem, it. *baculo innitor* l. *promoveo*, inde fig. quem duco l. promoveo, G. vorwärts befördern.

ſauwaus, ukſen Ns. *agitatio* l. *promotio* ope conti, G. das Fortstossen mit Stecken.

ſauwon, oa V. *conto ago* l. promoveo cymbam, G. mit Stecken vorwärts stossen, it. *perticâ metior* e. c. agrum, G. mit einer Stange messen, it. *baculo* l. *conto scrutor*, percontor, G. mit Stecken nachforschen l. untersuchen.

Sauwu, ſauwuinen etc. id. ac. ſawu, ſawuinen.

Sawerikko l. ſawirikko, kon Ns. Sav. Carl. *vimen contortum*, quo temones trahæ alligantur, G. Deichselgelenk an Schlitten.

Sawi, wen Ns. *argilla*, lutum, G. Thon, Lehm, ſawi-heinä id. ac ſawi-ruoho, ſawi-puoli l. -pyörä mentagra, impetigo, G. Hautflechte, ſawi-pääsky hirundo riparia, ſawi-ruoho chenopodium viride.

ſawinen, iſen Na. *argillaceus*, *argillosus*, luteus, G. thonicht, lehmig.

ſawiket, kkeen Ns. Sat. id. ac ſawi-ruoho.

ſawikko, kon Ns. *humus argillosa*, ager argillaceus, G. Thonerde, it. ſawikko-hewoinen equus *argillacei coloris*, ſawikko-ruoho chenopodium viride.

ſawean, weta V. *argilla illino*, luto, G. mit Thon bewerfen l. besudeln.

ſawium, uta Vm. *argillosus fio*, in argillam vertor, G. thonicht werden.

Sawo l. ſauwo, on Ns. nomen provinciæ *Savolax* in Finlandia orientali, al. ſawon maa l. ſawo-lahti, inde murtaa ſawokſi ad dialectum Savonum voces flectit, it. ſawo l. ſauwo nomen paroeciæ *Sagu* haud procul ab Aboa.

ſawolainen l. ſauwolainen, iſen N. *savolaxensis*, savonus.

Sawu, un Ns. *fumus*, G. Rauch, inde fig. fumi locus, *focus*, et hinc domus foco ornata, *familia* in domo habitans, G. Rauchfang, Haus, tulkoon mieš jokaſawulta veniat vir pro quoque fumo i. e. domo l. familia, it. ſawu-ruoho sisymbrium sophia, ſawu-aſtia turibulum, pyhä-ſawu suffitus, suffimen.

ſauwu l. ſauhu, un Ns. idem.

ſawuinen, iſen Na. *fumosus*, G. rauchig.

ſawutan, ttaa V. et ſawuttelen, tella Vfr. *fumo*, *infumo*, fumigo, fumo torreo, G. räuchern.

ſauwuan, uta al. ſawuſtan, aa V. idem.

ſauwutan l. ſauhutan, ttaa V. idem.

ſawutus, tukſen Ns. *fumigatio*, G. das Räuchern.

Se, ſen pronom. demonstr. 1. *ille*, *is*, G. derjenige, jener, (max. de rebus, hän de personis), e. c. ſe aika illud tempus, ſe tulee is l. id venit, ſen paikan illius loci, otan ſen sumo illum l. illud, kannan ſitä porto illud, ſinä päiwänä illo die, ſikſi päiwäkſi pro eo die, ſiihen l. ſiehen aikaan eo tempore, ſille miehellen illi viro, ſiinä työssä in eo opere, ſillä paikalla circa illum locum, ſiitä paikasta ex eo loco, ſiltä mieheltä ab illo viro, paitſi ſittä l. ſitä præter id, pl. net l. contr. ne *ii*, *illi*, niiden l. niitten illorum, niitä, niinä etc. it. cum prtcl. enclit. ſekin l. ſeki al. ſehi l. ſehin *etiam ille*, is quoque, ſenki l. ſenni l. ſennik vel illius, ſitäkin l. ſitäin etiam illud, etc. ſepä (ſe-pä) iste idem, is quidem, ſempä (pro ſen-pä) illius quidem, ſepä ſen teki is certe id fecit: ſekö? isne? ſenkö illiusne, it. 2. locutiones adverbiales, *Genit.* ſen tähden (Abol. contr. ſentään) ejus respectu l. caussa, *ergo*, *ideo*, G. deswegen, ſen puolesta l. ſen wuokſi illius gratia, ideo, idcirco, ſen werta ejus valor, *tantum*, G. so viel, ſen kaltainen l. ſen lainen ejusmodi, *talis*, G. solcher, *Inf.* ſitä warten l. ſitä wasten ejus gratia, *igitur*, *ergo*, G. deswegen, ſitä päätä directe, *mox*, G. sogleich, ſitä ennen ante illud, *antea*, G. vor dem, ſitä lähin l. likin proxime ad id, postea, mox, ſitä paremmin eo melius G. desto, jota pikemmin ſitä parempi quo citius eo melius; *Essiv.* ſinä aikana eo tempore; *interea*, G. unter dessen, *Facl.* ſikſi sanon eam ob causam, *idcirco*, *ideo* dico, G. deswegen, odota ſikſi *eo usque* exspecta, G. so lange bis, *Illat.* ſiihen l. ſiehen sc. paikkaan *eo*, *illuc*, G. dahin, ſiihen aikaan ad illud tempus, eousque, nec non illo tempore, tunc temporis, G. dann: *Allat.* ſille puolen eo versus, G. dahinwärts, *Iness.* ſiinä sc. paikassa *ibi*, ſiinä hän on ibi adest, G. da, daselbst, *Adess.* ſillä propter id, *ideo*, *quia*, *enim*, *nam*, G. weil, denn, ſillä wälillä interea, ſillä puolen eo versus, G. dawärts; *Elat.* ſiitä sc. paikasta *inde*, G. davon, ſiitä ſiihen (pr. inde illuc) eodem momento, quam celerrime, *vix*, G. kaum, it. 3. cum Suffixis pronom. *Allat.* on ſillensä contr. ſilleen l. ſillen est quidem, G. ist wohl, ei ſillen tule haud *quidem* venit, *Adess.* on ſillänsä est in suo statu, nil ulterius curat, G. ist bei dem seinigen, ist ohne, ole ſilläſi sis contentus eo, quod habes, aliud ne expetas, G. sey ohne, *Abl.* jätti ſiltänsä *mox* reliquit, G. sogleich, läksi ſiltänsä eodem momento abiit; *Ess.* pyſyy ſinänsä manet in suo statu, qualis est, G. es bleibt dabei, *Facl.* on ſikſensä hywä est *quidem* bonus, G. gewiss, wohl, mieš ſikſensä jalo vir *omnino* egregius, it. 4. *Adv.* niin *eo modo*, *ita*, *tam*, G. so, niinkö itane, siccine, niinpä (pro niin-pä) sanot ita quidem dicis, niin ikään ita omnino, niin samoin itidem, niin kauwan tamdiu, niin paljon tantum, niin kuin ita ut, ita ac, olemme niinkin sumus certe l. profecto, niin hywin yksi kuin toinen tam unus quam alter, niin pian quam primum, niin kyllä sic quidem.

ſemmoinen, iſen Na. (pro ſen muotoinen) ejusmodi, *talis*, G. solcher.

ſellainen,

ſellainen, iſen Na. (pro ſen lainen) ejus indolis. *talis*, G. solcher.

ſillinen, iſen Na. ejusdem modi, *talis qualis est*, G. solcher l. so wie es ist, on ſillisnä est talis qualis esse potest, jätä ſilliſekſi l. ſilliſekſenſä sinas esse qualis est.

ſitöin, ſittömän Na. car. *expers cujus rei*, G. ohne seyend, ganz ohne, on warſin ſitöin caret omnino eo, ei ole ſitöinnä haud est plane expers.

ſiellä prtcl. *ibi*, G. dort, pro ſillä paikalla.

ſieltä prtcl. *inde*, G. von dorther, pro ſiltä paikalta.

ſiis prtcl. *idcirco*, *ideo*, igitur, G. also, denn, mitä ſiis ſanot quid *ergo* dicis.

ſikemmäkſi l. ſikemmä prtcl. id. ac ſinnemmäkſi vide ſinne.

ſilloin prtcl. *tunc*, eo tempore, G. dann, damals, ſilloin tällöin interdum, aliquando.

ſinne l. Sav. ſinnek prtcl. *eo*, *illuc*, G. dahin, ſinneppäin l. ſinne puoleen eo versus, ſinne tänne illuc et huc, sine ordine, temere, joſan elän ſinne si vivo eousque, inde Compar. mene ſinnemmäkſi l. contr. ſinnemmäs l. ſinnemmä abi longius l. ulterius istrorsum, G. weiter dahin, on ſinnemmä est magis procul ibi.

ſinni prtcl. *tamdiu*, interea, eousque, G. so lange, anna ſinni ſuuria, kunni = s

ſitte l. ſitten prtcl. *postea*, *deinde*, deinceps, G. dann, darauf, nachdem, darnach, tule ſittenkin venias tunc demum, denique, ei ſittenkään ne tunc quidem, inde Compar. tule ſittemmin venias posterius, ei ſittemminkään ne vel postea quidem.

Sedeli, in Ns. (Sv. sedel) *chartula*, *schedula*, max. pecunia chartacea, G. Zettel, al. ſeteli.

Seena, an Ns. id. ac ſeuna.

Seera, an Ns. *achillea millefolium*, G. Schafgarbe, al. ſeera-heinä.

Se'es, ſekeen Na. id. ac ſeijas, ſeijes.

Seh pl. ſehkäät, al. ſe pl. ſekäät Verb. defect. 2. pers. Imperat. *accipe*, *accipite*, G. da! nimm! hodie max. canibus alloquendis dicitur.

Seijari, in Ns. (Sv. sājare) *index horarum*, *gnomon*, solarium, rar. *horologium*, G. Stundenzeiger, Sonnenuhr, Uhr.

Seijas, aan al. ſeijäs, ään Na. *serenus* e. c. aër, cœlum, G. klar, heiter, unbewölkt.

ſeijes, ſeikeen al. ſe'es, ſekeen Na. idem, inde taiwas on ſekeellä l. ſekeesſä cœlum est serenum.

ſeikiä, än Na. idem (ſäes).

ſeijastan, aa V. *sereno*, G. entwölken, aufklären, inde taiwas ſeijastaa cœlum serenatur.

ſeijestän l. ſe'estän, ää V. idem.

ſeijastus, uksen al. ſeijestys, yksen Ns. *serenatio*, G. das Entwölken.

ſeijastun, ua al. ſeijestyn, yä Vm. *serenus fio*, G. klar l. heiter werden.

ſeikenen l. ſeikeän, ſeijetä Vm. idem.

ſekeän l. ſekenen, ſe'etä al. ſe'estyn, yä Vm. idem.

Seikko, kon Ns. *retinaculum* cui tædæ pineæ ardentes adaptantur, G. Klammer l. Halter der brennenden Kienspäne (irwo).

ſeikka, kan al. ſeikku, kun Ns. idem.

ſeikkainen, iſen Ns. dim. idem.

Seili, in Ns. (Sv. segel) *velum* nauticum, G. Segel, al. purjet.

ſeilaan, ſata V. *velifico*, G. ſegeln, it. (Sv. försegla) *obsigno* e. c. litteras, G. versiegeln.

ſeilaus, uksen Ns. *velificatio*, G. das Segeln, it. *obsignatio*, G. Versiegelung.

Seimi, men Ns. *præsepe* in stabulis equorum & boum, G. Krippe (ſoimi).

Seinä, än Ns. *paries* ædium, G. Wand, inde Compar. wie ſeinemmäkſi l. ſeinemmä promove propius ad parietem, on ſeinemmällä l. ſeinemmä est parieti propior.

ſeinäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *pariete ornatus*, G. mit Wänden versehen, max. in compos. e. c. pakſu-ſeinäinen.

ſeinällinen, iſen Na. *parietem habens*, ad parietem situs, G. Wand habend, an der Wand gelegen, inde pl. ſeinälliſet frumentum optimum in ventilando ad parietem decidens.

ſeinus, uksen Ns. *locus* ad parietem, *agger* areno-

arenosus ad parietes congestus, G. Sandwall l. Stelle an der Wand.

ſeinuſtan, aa V. ejusmodi *aggerem exstruo*, G. die Wände mit Sandwalle versehen, it. lumi ſeinuſtaa nix parieti adhærescit, tuli ſeinuſtaa ignis parietem adurit, G. an der Wand anhaften.

Seipi, in Ns. cyprinus *grislagine*, G. eine Art Karpfen (ſäpi).

Seipo, on Ns. membrum *genitale* viri, penis.

Seiſon, oa V. *sto*, erectus sto, haud moveor, stabilis sum, G. stehen, mylly ſeiſoo mola haud rotatur, ſeiſowa weſi aqua pigra, ſeiſowainen stabilis, constans e. c. tempestas, mens, ſeiſowaiſuus stabilitas, constantia, ſeiſowatoin inconstans.

ſeiſoelen l. ſeiſoilen l. ſeiſoskelen, lla Vfr. idem.

ſeiſonnus, ukſen Ns. *statio*, G. das Stehen.

ſeiſoa, an al. ſeiſaa, aan Ns. *status stantis*, G. Zustand des Stehens, unde pyſyy ſeiſoalla l. ſeiſaalla manet stans i. e. erectus, nouſi ſeiſoallen l. ſeiſaallen in statum stantis se erexit, kaatui ſeiſoalta l. ſeiſaalta stans cecidit. Nb. sunt vel Cass. Infin. ſeiſoa, vel contr. pro ſeiſowalla, ſeiſowallen, ſeiſowalta a ſeiſowa: ceteri Cass. haud occurrunt.

ſeiſotan, ttaa Vf. *in statu erecto colloco*, *statuo* l. *erigo* jacens quid, G. stehen machen, aufrecht stellen, it. al. rar. *præsto*, præbeo, do, G. bestehen, geben, ſeiſotan hänellen kakſi hewoista, it. al. rar. æstimans *probo*, G. genehmigen.

ſeiſotus, ukſen Ns. *collocatio* rei *in statu erecto*, *erectio*, G. Aufrechtstellung, it. al. *præbitio*, *probatio*, G. das Geben l. Genehmigen.

ſeiſahdan, htaa Vs. et ſeiſahtelen, hdella Vfr. parum et *subito subsisto* l. stans fio l. cesso, G. hastig stehen bleiben, it. al. id. ac ſeiſatan l. ſeiſautan.

ſeiſahdus l. ſeiſaus, ukſen Ns. *subitus* subsistendi *actus*, G. das Stehenbleiben, it. ſeiſahdus al. id. ac ſeiſatus.

ſeiſaun, uta al. ſeiſaannun, ntua al. ſeiſahdun, htua Vm. *subsisto* ex motu, stans l. stativus fio, *cesso* l. remitto ut dolor, *quiesco* ut ventus, G. stehen bleiben, still werden, aufhören.

ſeiſatan, ttaa Vf. et ſeiſattelen, tella Vfr. *facio ut* subsistat l. a motu cesset, *sisto*, retardo, G. zu stehen bringen, stillen (al. ſeiſahdan).

ſeiſautan l. ſeiſahutan, ttaa Vf. idem, max. de actu subito.

ſeiſatus, tukſen Ns. *sistendi actus*, G. Bringung zum Stehen, das Stillen (ſeiſahdus).

ſeiſauto, nnon Ns. et alius et sui *sistendi actio*, G. das Stehenbleiben.

Seitſen, emän Na. numer. cardin. *septem*, G. sieben, Nomin. hodie non nisi in compos. occurrit (e. c. ſeitſen-kunta, ſeitſen-ſilmäinen), ejus vero loco Genit. usu venit. e. c. ſeitſemän kalaa ſaatiin, cfr. kymmen, it. Ess. ſeitſennä l. ſeitſemännä, Inf. ſeitſentä, Adv. ſeitſemästi *septies*, G. siebenmal.

ſeitſemänſi l. contr. ſeitſemäſi l. ſeitſemäs, männen Na. num. ordin. *septimus*, G. der siebente, ſeitſemännekſi l. contr. ſeitſemäkſi *septimo*, G. siebentens, ſeitſemännesti contr. ſeitſemästi septima vice, G. das siebente Mal.

Seitti, tin Ns. *tela araneæ*, araneum, G. Spinngewebe.

Seiwäs, pään Ns. *pertica* sæpibus erigendis, *fustis*, sudes, ramex, G. Zaunstange.

ſeipäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *sudibus frequens*, G. stangenreich.

ſeiwäſtän, ää V. et ſeiwäſtelen, llä Vfr. *perticas* in humum *infigo* sæpimentum erecturus, *statumino* sæpem, perticis fulcio, G. Zaunstangen einschlagen.

ſeiwäſtyſ, ykſen Ns. *statuminatio*, G. Einschlagung der Zaunstangen.

Seka, ſean Ns. *mixtum quid*, mixtura, confusio, G. Gemisch, Mischung, ſeka-leipä panis ex farina varii generis, ſeka-ſeura comitatus turbulentus, inordinatus, ſeka-ſeuroin l. ſeka-ſeuraiſin mixtim, confuse, ſeka-ſeurainen turbulentus, confusus, inordinatus, ſeka-mieli discordia: ceteri Cass. adverbiascunt e. c. *Gen.* ſean et Adv. ſeoin *mixtim*, confuse, inordinate, G. vermischt, unordent-

dentlich, owat ſean l. ſeoin l. rar. ſeanſa sunt permixti.

Illat. panen wettä wiinan ſekaan, kauroja ohrain ſekaan misceo aquam in vinum, avenam in hordeum, G. unter, in.

Iness. on wettä wiinan ſeaſſa, kauroja ohrain ſeaſſa est aqua in (cum) vino, avena in hordeo mixta, ſeaſſamme inter nos, in comitatu nostro.

Elat. ota juuſto kaurain ſeaſta.

ſekainen, iſen al. ſekawa, an Na. *mixtus*, *intermixtus*, miscellaneus, promiscuus, confusus, inordinatus, perturbatus, haud clarus e. c. aqua, intricatus e. c. filum, res, obscuratus e. c. oculus l. visus, G. vermischt, verworren, verwickelt, trübe, unordentlich, inde Adv. ſekaiſin l. ſekaiſeſti l. ſekawaſti mixtim, confuse, inordinate, promiscue.

ſekalainen l. ſekulainen, iſen Na. idem, max. miscellaneus, promiscuus.

ſekuli, in Ns. max. pl. ſekulit pr. *farrago* miscellanea, congeries, sed max. *hordeum* avenâ mixtum, G. Gemische, Mengkorn.

ſekali, in Ns. idem, max. *cibus* ex olere et pisis commixtis, G. Speise vom Kohle und Erbsen, al. *cibus* quivis mixtus, G. Mengspeise, Mengfutter.

ſekaun, uta al. ſekaannun, ntua Vm. *misceor*, immisceor, mixtus l. confusus l. turbatus fio, G. vermischt l. verworren etc. werden.

ſekoan, ſeota l. ſewota Vm. idem.

ſekaus, ukſen Ns. *mixtio* l. *confusio* l. perturbatio passiva, *status* confusionis, G. vermischter l. verworrener Zustand, on ſekaukſiöſa est turbatus.

ſekaannus, ukſen al. ſekaannos, okſen Ns. idem, inde lihallinen ſekaannus permistio corporum carnalis, G. Vermischung, monet ſekaannukſet turbæ variæ, G. Verwirrung.

ſekoitan, ttaa Vf. et ſekoittelen, tella Vfr. *misceo*, *immisceo*, *confundo*, *perturbo*, G. vermischen, verwirren, verwickeln.

ſewoitan l. ſeoitan, ttaa Vf. idem.

ſekoitus l. ſewoitus, ukſen Ns. *mixtio*, *confusio*, perturbatio activa, G. das Vermischen l. Verwirren l. Verwickeln.

Sekä prtcl. 1. *tam*, *tum*, G. so wohl (als auch), e. c. ſekä minä että ſinä tam l. tum ego, quam (tum) tu, ſekä rikas että (ſekä) köyhä, it. 2. id. ac ſaanni e. c. otan minäkin, ſekä (ſaanni) ſinä.

Selja, an Ns. *sambucus* nigra, G. Flieder.

ſeljainen, iſen Na. *sambuceus*, G. fliedern.

Seljä l. ſeliä, än Na. idem ac ſelkiä.

Selkiä, än Na. *clarus*, *perspicuus*, limpidus e. c. aqua, vitrum, defæcatus e. c. cerevisia, serenus e. c. cœlum, enodatus l. explicatus e. c. res, expeditus e. c. homo cui nihil impedimenti l. residui restat, sobrius e. c. caput, G. klar, heiter, hell, deutlich, unverworren, unverwickelt, rein, quitt, tekee ſelkiän clarum reddit, ſelkiä-kielinen clare loquens, haud balbutiens, ſelkiäöti clare, perspicue (ſeliä, ſeljä, ſelkkä, ſelwä).

ſelkeyö, yden Ns. *indoles clara*, claritas, perspicuitas etc. G. Klarheit etc.

ſelko, lon l. lwon Ns. *clarum*, res clara, G. etwas Klares l. Unverworrenes l. Reines, teen ſelwon clarum reddo l. explico rem, ſaan ſelwon rem enodo.

ſelkeän l. ſelkenen, ljetä Vm. *clarus fio*, *claresco*, perspicuus l. serenus l. sobrius l. extricatus fio, G. klar l. heiter etc. werden, hywin ſelkeſin bene me expedivi l. emersi ex re intricata l. ex malis.

ſelkiän, ljitä Vm. idem (ſelwiän l. ſelwenen).

ſelittän, ttää Vf. et ſelittelen, tellä Vfr. *clarum reddo*, *claro*, declaro, explico rem, enodo, extrico, interpretor e. c. verba cujus, defæco e. c. cerevisiam, expedio e. c. vinctum, polio e. c. argentum, G. klar machen, erklären, entwickeln, klariren, it. ei ſilmä ſelitä oculus non valet *clare discernere*, G. unterscheiden.

ſelitys, yksen Ns. *declaratio*, explicatio, enodatio etc. G. Erklärung, Entwickelung, Klarirung.

ſelkkä, kän Na. id. ac ſelkiä.

Selkoinen, iſen Ns. Ul. (a ſelkä?) silva remotior, *desertum*, G. öder Wald, Einöde.

Selkä, ljän Ns. *dorsum*, *tergum* e. c. hominis,

minis, animalis, G. Rücken, inde maan selkä dorsum terræ elevatius, mereu selkä salum maris, quod qs. altius appareret, puun selkä latus exterius arboris curvæ, joutsen selkä curvatura arcus jaculatorii, it. selkä-aita sæpes longitudinalis in elevatiori prati parte, selkä-hirsi tignus tecti supremus, selkä-lowet larus fuscus in mari alto commorans, selkä-luu l. -pii l. -ruoto l. -ranka spina dorsi, selkä-solmu vertebra spinæ dorsalis, selkä-puu id. ac selkäin, selkä-wedet mare altum, it. makaa seljällänsä supinus jacet, kaatui seljällensä supinus cecidit, puhun seljällä l. seljän takana loquitur a tergo i. e. clam, owi on seljällänsä janua est patula, suu seljällänsä os apertum, it. Adv. selin l. seljin *adverso dorso*, G. rücklings, mit zugewandtem Rücken, seisoo selin minua päin stat dorso versus me adverso, it. Compar. menen seljemmällen l. seljemmäksi contr. seljemmä progredior propius ad dorsum, longius in mare altum, G. weiter zum Rücken l. auf das hohe Meer hin, on seljemmällä l. contr. seljemmä est propior ad dorsum l. in alto.

selittäin l. seljittäin prtcl. *adverso dorso*, a tergo, G. rücklings (selin).

selkäinen, isen Na. *dorsum habens* elevatum, wäärä-selkäinen curvus qua dorsum, G. krummrückig, selkäiuen puu arbor parum curva, G. rückenförmig, aufwärtsgebogen.

seljäkäs, kkään al. selkäwä, wän Na. *dorsum habens* eminens l. procurvatum, G. mit ausgezeichnetem Rücken begabt.

selkänys, yksen Ns. *onus portatile* in dorso, G. Rückenbürde, it. *lorum* equi dorsale, G. Rückenriemen.

selkäin, ämen Ns. *tigillum transversale* supra decipulis nec non oneribus fœni promovendis, G. obenauf etwas liegende Stange, al. selkä-puu.

Sellainen, isen Na. pro sen lainen vide sub se.

Selwä, än Na. id. ac selkiä, selwästi id. ac selkiästi.

selwiän l. selwenen, wetä Vm. id. ac selkeän.

selwitän, ttää Vt. id. ac selitän.

selwitys, yksen Ns. id. ac selitys.

Semmenkin al. semminkin prtcl. *præsertim, præcipue*, G. besonders, e. c. sinä semmenkin tu præsertim, it. sensu negativo ei sitä semmenkään minime id quidem, haud quaquam id.

Semmoinen, isen Na. pro sen muotoinen vide sub se.

Sempi, in Ns. id. ac sampi.

Sentti, tin Ns. *linteum figuratum* singularis indolis, G. eine Art Drillich.

Sentään prtcl. Abol. pro sen tähden vide se.

Sepel l. sepal, len Ns. *torques* collaris, *sertum* florum etc. collare, G. Halskette, Halskranz, sepal-kaulainen koira canis cui stria alba est circa collum, al. sepo.

sepeles l. sepalet, leen, al. sepeli, in Ns. idem, sepeleh-kaulainen.

seppelet, leen al. seppeli, in Ns. idem, max. *sertum* in capite, vitta crinalis, G. Kopfkranz, Haarbinde.

sepo, on Ns. *album collum habens* e. c. canis, equus, G. weisshalsiges Thier.

sepalus, uksen Ns. *limbus* vestium *collaris*, instita, G. Halskragen.

Sepi, pin al. sewi, win Ns. *anterior pars* trahæ, G. Vordertheil des Schlittens.

sepustan, aa V. et sepustelen, lla Vfr. *onus* trahæ funiculo *adstringo*, G. Schlittenlast fe tbinden, inde quid *adapto, ordino*, G. anpassen, anordnen.

sepustus, uksen Ns. talis *adstrictio*, G. dergl. Zubinden.

Seppä, pän Ns. *faber* max. ferrarius et metallorum, G. Schmidt, kulta-seppä, tina-seppä, inde *opifex*, artifex, artis cujuscumque peritus, G. Meister, Künstler, puu-seppä faber lignarius, runo-seppä versifex, it. §. menen sepillen abeo ad officinam fabri, on sepillä est in officina, it. Adv. sepästi *affabre*, G. kunstreich, geschickt, sepästi tehty.

seppo, pon Ns. Run. idem, rar.

sepitsen, itä V. *curo ut* faber mihi cudat, fabro utor, G. schmieden lassen, inde sepis-mies vir fabro utens.

Serkku, kun Ns. Tav. Sav. *consobrinus*, patruelis, amitinus, G. Geschwisterkind (orpana).

serkkuinen,

ſerkkuinen, iſen Ns. dim. idem.
ſerkus, ukſen Ns. *unus consobrinorum* mutuorum, G. gegenseitiges Geschwisterkind, olemme ſerkukſet sumus consobrini inter nos.
Serſin, iá V. *computo*, *perscrutor* et investigo verum, G. ausrechnen, nachforschen.
Seteli, in Ns. id. ac ſedeli.
Seteeraan l. ſetieraan, rata V. (peregr.) bonis meis *cedo*, bona creditoribus ejuro, G. cediren.
Setki, in Ns. *paroxysmus* morbi, max. parturientis, G. Krankheitsanfall, Wehen.
Setá, dán Ns. *patruus*, frater patris, G. Vaterbruder, cfr. eno.
ſetálá, lán Ns. *domicilium patrui*, G. Wohnung des Vaterbruders.
Seuhtoun, uta Vm. instar pulveris *spargor* l. *volo*, ut farina ex mola, instar turbinis feror, G. staubförmig fliegen l. zerstreuet werden.
Seuhun, ua al. ſeuhuan, uta V. *strepo*, strepens ludo, G. lärmen, spielen.
Seula, an Ns. *cribrum*, G. Sieb (ſiekla).
ſeulainen, iſen Ns. dim. idem, it. ſeulainen l. ſeuloinen max. pl. ſeulaiſet *plejades*, constellatio, G. Siebengestirn.
ſeulon, oa V. *cribro*, incerno e. c. farinam, G. sieben.
ſeulous, ukſen Ns. *discretio* ope cribri, G. das Sieben.
Seuna, an Ns. Sav. *trabs ardens volutanda* in agris silvestribus comburendis, G. brennender Balken die Waldäcker zu schwenden (ſeena, ſiena).
ſeunaan, nata V. ejusmodi *trabem volvo* et ita agrum ustulo, G. mit dergl. Balken schwenden.
Seunet, een Ns. id. ac ſäynäs.
Seura, an Ns. *comitatus*, *societas*, inde *secta*, G. Gefolge, Gesellschaft, Parthei, ſeura-kumppani comes, ſeuran-pettäjä apostata, ſeura-kunta cœtus eodem utens templo, ecclesia, G. Kirchengemeinde, it. ſeura consequens cui, *consequentia*, sequela rei, G. Folge.
ſeuraan, rata V. *sequor*. *comitor*, cui succedo, G. folgen, begleiten.
ſeuraelen l. ſeurailen, lla Vfr. idem.
ſeurauš, ukſen Ns. *consecutio*, comitatus, G. das Folgen, inde *consequentia* rei, G. Folge.
Seutu, dun Ns. Ul. *propinquitas*, *vicinia*, G. Umgegend, Nähe, kylän ſeuduſſa haud procul a villa, prope villam, juhlan ſeutuna prope festum, it. al. *comitatus*, G. Gefolge, heidän ſeuduſſanſa in societate eorum.
ſeuturwa l. ſeutua, an Ns. idem, näillä ſeuturwilla.
Sewi, in Ns. Caj. id. ac ſepi.
Sewoitan, ttaa Vf. id. ac ſekoitan.
Sia, ſian Ns. *locus*, *spatium*, G. Stelle, Platz, Statt, ei ole tiaa spatium haud capit, locus deest, anna rahaa leiwän ſiaan da pecuniam loco panis i. e. pro pane, pani ſen ſiallenſa collocavit id in suo loco, sed pani ſen ſiaanſa collocavit eum in loco sui i. e. pro se, on ſiallani est in loco meo, sed on ſiaſſani est in loco mei i. e. pro me, it. dormiendi locus, *lectus*, G. Schlafstelle, Bett, tekee ſian lectum sternit.
ſiainen, iſen N. *locum* cujus *tenens* l. vices agens. *vicarius*, substitutus, G. Stellvertreter.
ſiahainen l. ſiahinen, iſen N. idem.
ſiatin, ttimen al. ſiatti, tin Ns. idem.
ſiallinen, iſen Na. idem, al. id. ac ſiawa.
ſiawa, an Na. *spatiosus*, amplus, G. geräumig.
ſioitan, ttaa V. et ſioittelen, tella Vfr. *loco*, *colloco*, in loco suo pono, *ordino*, G. stellen, ordnen, inde castra pono, G. lagern.
ſioituš, ukſen Ns. *collocatio*, *ordinatio*, G. das Stellen, Ordnen.
Sidon, toa V. *ligo*, *vincio*, vico, adstringo, alligo, G. binden, zubinden, ſidon yhteen colligo.
ſitelen, tellä al. ſitoelen l. ſitoilen, lla Vfr. idem.
ſidet, ſiteen Ns. *ligamen*, *vinculum*, copula, fascia vulnerum, G. Binde, Band, inde colligatum quid, kirjan ſidet tegumentum libri, ohra-ſidet merges l. manipulus hordei, wankaan ſiteet vincula l. catena furis.

ſidoin,

ſidoin, tomen Ns. colligatum quid, *merges*, manipulus, G. Bündel, Garbe.
ſitoun, uta Vm. *ligor*, vincior, G. gebunden werden.
ſidotan, ttaa Vf. *facio ut* ligetur, G. binden lassen, ſidotti hiukſenſa.
Sie, ſiun pron. Carl. pro ſinä, ſinun.
Siedän, tää V. Caj. Sav. æquo fero animo, *patior*, *tolero*, inde *sino*, G. ertragen, dulden, verstatten (ſiidän), en ſiedä ægre fero, haud patior, nec sino, ei ſilmä ſiedä ſauvua oculus fumo læditur, ſiedä ſanoani sinas dicam, patiaris me dicere, præt. ſiesin l. ſiedin.
Siehen Illat. a Pron. ſe, quod vide (ſihen).
Siekaan, eata V. et usitatius ſiekaelen l. ſiekailen, lla Vfr. *cunctor*, cunctando tempus tero, G. zögern, älä ſiekaile.
Siekla, an Ns. Carl. id. ac ſeula.
Sielikko, kon Ns. Sav. *palla* l. toga mulierum *rugosa*, G. faltiger Weiberrock.
Siellä et ſieltä prtcl. vide sub ſe.
Sielu, un Ns. (Sv. själ) *animus rationalis*, G. Seele.
ſieluinen, iſen Ns. dim. idem, rar.
ſielullinen, iſen Na. *animo rationali ornatus*, G. beseelt.
Siemen, menen Ns. *semen* e. c. hordei, secalis, G. Saamen, ſiemen-kato sterilitas annonæ, cum quantum satum sit, haud redit, inde hiedan ſiemen grauum arenæ, ſiemen-wakka fungi species, peziza lentifera? cfr. ſiemi.
ſiemenellinen, iſen Na. semine ornatus, *seminosus*, G. saamenreich.
ſiemennän, ntää V. *semino*, G. besaamen, besäen.
ſiemennys, yksen Ns. *seminatio*, G. das Besaamen.
Siemi, men al. ſiemen, menen Ns. *haustus bibentis* unus, quantum uno haustu bibitur, inde *potus*, G. ein Trunk, Trank.
ſiemaus, uden al. ſiemeys, yden Ns. idem.
ſiemuus, uuden al. ſiemyys, yyden Ns. idem.
Siena, an Ns. id. ac ſeuna, it. Abol. id. ac ſieni.
Sieni, nen Ns. *fungus*, *agaricus*, boletus, G. Erdschwamm, Reisske, cujus plures sunt species e. c. lehmän ſieni, kärwäis-ſieni, kiven-ſieni etc., it. Bibl. *spongia*, G. Schwamm.

ſieminen, iſen Na. *fungosus*, G. schwammreich, schwammig.
Sientiä, än Na. *nonnihil sordidus*, G. etwas unreinlich.
Siepalet, een Ns. id. ac ſipalet.
Sieppaan l. ſieppajan, pata V. *subito rapio*, surripio, clam abripio, G. hastig raffen l. ergreifen, entwenden, ſieppaan korwallen colaphum raptim impingo.
ſieppaelen l. ſieppailen, lla Vfr. idem.
ſieppaus, uksen Ns. *surreptio*, subita et furtiva raptio, G. hastiges Raffen l. Entwenden.
ſieppari, in Ns. *surreptor*, G. Entwender.
ſieppa, pan al. ſieppo, pon Ns. idem.
Siera, an Ns. *cos rubra* ex lapide arenaceo, G. Schleifstein, ſawi-ſiera cos ex lapide argillaceo.
Sieraan, rata V. *crusta* duriore *obduco*, *induro* ut pluvia superficiem humi, G. mit Kruste überziehen, verhärten, weſi ſieraapi ohrat aqua humum indurat et herbam hordei ita suffocat, it. Ul. älä ſierua minua ne me *rejicias* l. repudies, G. verschmähen.
ſieraun, uta al. ſieroun, uta al. ſiereyn, ytä Vm. *crusta obducor*, ut humus ex pluvia, G. krustig l. verhärtet werden, inde jalka ſieraupi cutis pedis ex humore vernali induratur et ulceratur, huulet ſierouwat, lauta ſieroupi assis calore solis rimosus fit, G. ritzig l. wund werden.
ſieratun l. ſierotun, ttua al. ſieretyn, ttyä Vm. idem.
ſieroutan l. ſierotan, ttaa Vf. *facio ut* induretur et rimas agat, G. ritzig l. wund machen, kewät-ahwa ſieroittaa huulet aer vernalis labia exulcerat.
ſierotus, uksen Ns. *induratio* cutis et exulceratio, G. Wundmachung.
Sierain, imen Ns. *naris*, G. Nasenloch, max. pl. ſieramet nares.
Sieſtain, imen al. ſieſtama, an Ns. *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere (hieſtain).
ſieſtana, an al. ſieſturi, in Ns. idem.
ſieſterlainen, iſen Wib. al. ſieſterilainen, iſen Ns. idem.
ſieſtamainen, iſen Na. *planus ribesibus*, G. voll dergl. Beeren.

Siewelí, in Ns. Sav. *tabacum*, G. Tabak, it. al. id. ac ſipuli.

Siewi, in Ns. *campus* l. collis *elevatior*, *arenosus*, G. Sandhügel l. Feld.

Siewá, án Na. Ul. Caj. Sav. *aptus*, *commodus*, conveniens, inde *concinnus*, decens, elegans, G. passend, nett, sauber, it. al. *citatus*, celer, G. schnell, flink, ſiewá liikunto.

ſiewiſtelen, lla Vfr. pr. *eleganter me gero*, inde al. *adulor*, blande alloquor, officiosis verbis utor, G. schmeicheln, complimentiren.

Sihiſen, stá V. *sibilo*, susurro, strideo, G. zischen (kihiſen, ſihiſen).

ſihinä, án Ns. *sibilatus*, susurrus, G. Gezische.

Sihteeri l. ſihtieri, in Ns. (Sv. sikter, secreter) *scriba*, secretarius, G. Secretär.

Sihti, htin l. hdin Ns. (Sv. sikt) *cribrum* melius, G. feines Sieb, it. (Sv. sikte) *scutula* bombardæ, G. Sichtkorn an Flinten.

ſihtaan, hdata V. *cribro* e. c. farinam, G. sieben, it. al. ad scopum *collineo*, quod al. audit ſihtään, G. zielen.

Sii, ſiin Ns. max. ſii-hirſi *tignus medius* tectum interius supportans, G. grosser Balken unter dem innern Dache.

Siidet, ſiiteen Ns. Caj. *pruina*, G. Reif, inde Botn. *floccus nivis* l. *naucus* glaciei, G. Schneeflocke, ſataa ſiiteitä, joki on ſiiteisſä (ſiitet).

Siidän, tää V. id. ac ſiedän.

Siihen Cas. Illat. a ſe quod vide.

Siihiſen, stä V. id. ac ſihiſen, kihiſen.

Siika, ſiian Ns. (Sv. sik) salmo *lavaretus*, G. Schnepel.

ſiikamas, aan Na. lavareto similis qua calliditatem, *callidus*, G. schlau.

Siikainen, iſen Ns. *arista* hordei, inde *palea*, G. Ährenspitze, Spreu (wihnet).

Siili, in Ns. (Sv. sil) *colum*, G. Milchsieb (ſiiwilä), it. myllyn ſiili ferrum truncatum inter lapides molares, lapidem movens superiorem, G. Mühleisen, inde tulee ſiilillenſä in locum l. ordinem suum debitum redigitur.

ſiinan, tata V. *colo* e. c. lac, G. seihen, sieben.

ſiilaelen l. ſiilailen, lla Vfr. idem.

ſiilaus, ukſen Ns. *colatio*, G. das Seihen.

Siima, an Ns. *funiculus* e. c. scuticæ, hami piscarii etc. *linea* tignariorum, *chorda* tintinnabuli, inde fig. *scutica*, flagellum, G. Schnur, Angelschnur, Richtschnur, Peitschenriemen.

ſiimaan, mata V. et ſiimaelen l. ſiimailen, lla Vfr. *funiculo instruo* e. c. scuticam, *linea metior* ut tignarius, inde fig. *scutica ferio*, flagello, G. mit einer Schnur schlagen l. bestimmen, peitschen.

ſiimaus, ukſen Ns. *funiculi appositio*, inde *flagellatio*, G. Schnurschlag, das Peitschen.

Siimes, ekſen Ns. *diluculum*, lux parva, G. schwache Dämmerung, päiwän ſiimekſeſſä.

Siinnän, ntää V. (qs. pro ſiininnän) *cæsius* l. *lividus appareo*, G. bläulich erscheinen von Ferne, schwach erscheinen, metſä ſiintää silva procul oculis subobscure obversatur, inde ſilmät ſiintäwät pahakſi l. pahallen l. pahalta vultus *apparet* malus, malam prodit indolem, it. al. ei ſilmä ſiinnä mitään oculus nil observare l. *discernere valet*, G. zu unterscheiden vermögen.

ſiinnyn, ntyä Vm. (qs. pro ſininunyn) *cæsius* l. *lividus fio* ut lignum in aqua, G. bläulich werden.

Siinä Cas. Iness. a ſe, quod vide.

Siipi, wen al. rar. ſiiwet, peen Ns. *ala* avium, *armus* molæ pneumaticæ, G. Flügel, rullan ſiipi semicirculus volatilis filum in cylindrum coli deducens, ſiipityngä radix l. truncus alæ, ſiipi-puolinen non nisi unam habens alam, ſiipi-orawa sciurus volans, ſiipi-ſaty demissio pennarum, avibus solita.

ſiipinen, iſen Ns. dim. idem, it, Na. *alatus*, G. beflügelt, max. in compos. e. c. kakſi-ſiipinen.

ſiiwillinen, iſen Na. *alis ornatus*, aliger, G. beflügelt, sed ſiiwellinen una ala præditus.

ſiiwitän, ttää V. *alis orno*, armum addo e. c. molæ, G. beflügeln, it. lintu ſiiwittää avis *alas extendit* et *volitat*, G. die

die Flügel sträuben, kukko siiwittää kanaa gallus alas tendens gallinam sectatur, hinc fig. poika siiwittää pikaa Gall. caresser.

siipuan, wuta V. *ope alæ* illino l. ungo, G. mit einer Feder bestreichen.

Siira, an Ns. oniscus *asellus*, G. Kellerwurm.

siirainen l. siirahinen, isen Ns. dim. idem.

Siirappi, pin Ns. (Sv. sirap) *syrupus*, G. Syrup.

siirappinen, isen Na. *syrupo illitus*, inde fig. *dulcis*, G. qs. syrupig, süsslich.

Siiro, on Ns. *status* rei *divaricatæ*, G. ausgespreiteter l. ausgesperrter Zustand, ohran pää on siirollansa arista hordei est explicata l. distensa, lehdet tulewat siirolleusa folia ex gemma exeunt, sese erigunt l. explicant, cfr. siirto.

siirotan, ttaa V. *divarico*, *explico* l. erigo me, G. sich ausspreiten.

Siirrän, rtää V. et siirtelen, rrellä Vfr. *loco moveo*, ex uno loco in alium muto l. *transpono* e. c. domum, inde *migro*, demigro, G. vom Platze bewegen l. verrücken, wegsetzen, wegziehen, Platz verändern, siirsin (præt.) silmäni sinne oculum illuc converti, Pass. siirretään l. contr. siirtään.

siirto, rron Ns. *motio* ex loco in locum, *transpositio* aliorsum, G. Platzveränderung, Verrückung.

siirryn, rtyä Vm. *loco moveor*, *transponor*, migro, G. vom Platze bewegt werden.

Siirto, rron Ns. *assula* l. segmen *divaricans* e. c. ligni, G. ausgespreiteter Splitter, cfr. siiro.

Siis prtcl. vide sub se.

Siisti, in Ns. *decens* l. *bellum* l. *elegans* quid, G. Anstand, nette, feine, saubere Art, on siistissänsä est bene compositus, elegans, it. Na. id. ac siistiä, siististi decenter, eleganter, concinne, belle.

siistiä, än Na. *decens*, *bellus*, *ornatus*, bene compositus, *elegans* e. c. in gestibus, G. anständig, nett, sauber, fein, inde al. *molcste curiosus*, nimis subtilis, minuta secernens, G. fein, zärtlich.

siistin, iä V. *bellus* et *elegans sum* in gestibus, decenter me gero, G. sich anständig l. fein betragen, inde *nimis sum subtilis* l. elegans l. mollis in moribus, minuta secerno l. rejicio, G. zärtlich seyn.

Siitän, ttää Vf. vide sub siitän.

Siitet, siitteen Ns. id. ac siidet.

Siiwi, in Ns. Tav. *index viæ*, G. Wegzeichen, al. wiitta.

siiwitän, ttää V. *viam designo*, G. den Weg bezeichnen.

Siiwilä, än Ns. *colum*, G. Milchsieb, al. siili.

siiwitsen, itä al. siiwilöitsen, itä V. *colo*, excolo e. c. lac, G. seihen, sieben, al. siilaan.

siiwityš, ytsen Ns. *excolatio*, G. das Seihen.

Siiwo, on Ns. Wib. *commoditas viæ* hiemalis, G. Schlittenbahn (keli, tila), huspa siiwo iter invium, via incommoda.

Siiwo, on Ns. *status* rei *bene ordinatus*, *modus* ordini conveniens, *decens*, *aptus*, *gestus modestus*, G. ordentlicher, anständiger Zustand, on siiwolla l. siiwoššа est bene ordinatus, tersus, decens, puhuu siiwolleusa l. siiwokšensa decenter, modeste loquitur, teki siiwoon apte fecit, inde in compos. siiwo-mies vir decens, modestus, siiwo-elämä vita moderata.

siiwollinen, isen al. siiwokas, kkaan Na. ordini conveniens, *decens*, *modestus*, tersus et mundus, G. ordentlich, anständig, bescheiden, sauber.

siiwolliſuus, uuden Ns. *decentia*, *modestia*, vita regularis, pudens, G. Anständigkeit, Bescheidenheit.

siiwotoin, ttoman Na. car. *inordinatus*, *immodestus*, dissolutus e. c. in moribus et verbis, G. unordentlich, unanständig.

siiwottomuus, uuden Ns. defectus ordinis et modi, *immodestia*, vita dissoluta et impudica, G. Unordentlichkeit.

siiwoan, wota V. *ordino*, decentem et mundum reddo, apte compono, *adorno*, *mundo* e. c. domum, G. ordnen, säubern, putzen.

siiwoelen l. siiwoilen, lla Vfr. idem.

ſiiwous, ukſen Ns. *ordinatio, adornatio*, G. Anordnung etc.

Sika, ſian Ns. *sus*, G. Schwein, ſian liha lardum, it. ſian heinä l. -karwa caricis species, ſian juuri scorzonera humilis, ſian kiwi lapis suillus, ſian kärſä achillea ptarmica, ſian leuka scrophularia nodosa, ſian maltſa alsine media al. spiræa filipendula?, ſian marja l. -puolain arbutus uva ursi, ſian pellawa linum hybridum, ſian weri-heinä hypericum perforatum, ſika-lisko id. ac ſiſa-lisko.

ſikainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na id. ac ſikamainen, it. suibus frequens.

ſikamainen, iſen al. ſikamas, aan Na. sui similis in gestu l. moribus, *sordidus, spurcus*, insubidus, G. schweinisch.

ſikuri, in Ns. *subulcus*, G. Schweinhirt, al. ſika-paimen.

ſikaſtun, ua Vm. *sui similis*, spurcus l. insubidus *fio*, G. schweinisch werden.

Sikemmäkſi l. contr. ſikemmä id. ac ſinnemmäkſi l. ſinnemmä vide ſinne sub ſe.

Sikenen l. ſikeän, ſi'etä V. id. ac ſikiän.

Siki prtcl. 1. *penitus*, G. gänzlich, ſiki-ſokia omnino cæcus, ſiki-ſoki plane inordinate l. temere, inde 2. al. ſiki nukkus nut *graviter* l. secure dormiens, G. völlig, unde fere nominascit e. c. nukun ſikeen graviter obdormisco.

ſikiä, än Na. *gravis* l. securus e. c. *somnus*, G. ganz tief, it. al. id. ac ſitkiä.

Sikiän, ſi'itä al. ſikenen l. ſikeän, ſi'etä V. 1. *concipior* ut fetus in utero, *orior*, G. sich erzeugen, erzeugt werden, inde 2. *propagor*, propagando augeor, G. entstehen, sich fortpflanzen l. vermehren, ſiitä ſuku ſikiſi inde familia originem duxit, en ollut ſinnynä nondum eram in utero conceptus, ſi'itesſäni dum concipererer, hywin ſikiäwät bene propagantur et vigent, ſikiäwä ſuku familia fecunda, fetifera.

ſikiämys, yksen Ns. *conceptio* fetus passiva, sui *propagatio*, G. Erzeugniss, Zuwachs.

ſikiä, än l. Sav. ſikiö, ön Ns. *fetus, natus*, proles, suboles, G. Leibesfrucht, Abkömmling, Brut.

ſikiöitſen, itä V. *progigno* pullos, fetum facio, G. sich fortpflanzen, Jungen bekommen.

ſi'itän l. rar. ſikitän, ttää Vſ. et ſiitelen, tellä Vfr. *concipio* fetum in utero, de patre et matre, inde *feto*, fetifico, gigno, G. erzeugen, empfangen, gebähren.

ſi'ittämys, yksen Ns. *conceptio* fetus, *propagatio* activa, G. das Erzeugen l. Empfangen, Fortpflanzen.

Siko, on al. ſikka, kan Ns. *lascivia* max. ovium et caprarum, subatio, G. Brunst, on ſikoillanſa l. ſikaſſa coitum petit.

ſikuri l. ſikkuri, in Ns. *lascivus*, venerem appetens ovis, capra etc. G. brünstiges l. läufisches Thier.

ſikoitan, ttaa V. *lascivio* ut ovis l. aries, venere utor, G. sich begatten.

ſikoitus, ukſen Ns. *actus* lasciviendi, G. Begattung.

Sikoan, ota al. ſikotan, ttaa V. *colligo* l. *cohibeo* max. aquam ope obicis l. aggeris, G. aufdämmen.

ſikous l. ſikotus, ukſen Ns. *cohibitio* ope aggeris, collectio aquæ, G. Aufdämmung.

Sikuna, an Ns. Sav. *prima destillatio* vini denuo rectificanda, G. Lutter, ungeklärter Branntwein, it. al. *vinum vilius*, vappa ultimo exstillata, G. Nachtropfen.

Sila, an Ns. max. pl. ſilat (Sv. sela) *helcium* l. subjugia equi, G. Pferdegeschirr, it. al. raudan ſilat id. ac ſilu.

Silaan, lata V. *obduco* max. metallo, G. überschmieren l. überziehen, e. c. ſilaan kullalla deauro, ſawella ſilattu ſeinä paries delutatus l. formaceus.

ſilaelen l. ſilailen, lla Vfr. idem.

ſilaus, ukſen Ns. *obductio* metalli, luti etc. G. das Ueberziehen.

ſilawa, wan Ns. *arvina* l. pinguedo carnem tegens e. c. suis, G. Speck.

Silakka, kan al. ſilahka, han l. hkan Ns. clupea *harengus membras, halecula salsa*, G. gesalzener Strömling, it. Sav. *piscis* quivis *salsus*, salsamentum piscarium, G. Salzfisch.

ſilakkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *haleculosus*, G. reich an Strömlingen.

ſilakoitſen, itä V. *halecutas capto* l. *comparo*,

paro. G. Strömlinge fangen l. sich verschaffen.

Siliä, án Na. *lævis*, *planus*, G. glatt, eben, siliä puu arbor ramis carens.

silewä, án Na. idem, inde al. id. ac sosia, soikia.

sili, in Na. idem max. in compos. e. c. sili-keräinen glomulus lævis, inde sili-wili blandiens, adulator, it. pani sili-wilikst rem plane peregit l. explicavit.

sileys, yden Ns. *lævitas*, lævor, planities, G. Glätte, Ebenheit.

silo, on Ns. *læve* l. *planum quid*, locus planus et lubricus, G. etwas Glattes l. Ebenes l. Schlüpfriges, kaatui silolla, inde silo-talwi hiems nive carens, silo-pää caput calvum, it. al. silo id. ac silu e. c. silo-sadet.

siloinen, isen Ns. dim. idem.

silenen, letä Vm. *lævis fio*, lævigor, G. glatt l. eben werden.

silennyn, ntyä al. sileyn, ytä Vm. idem.

silennän, ntää Vf. *lævo*, lævigo, G. glätten, ebnen.

silitän, ttää Vf. et silittelen, tellä Vfr. idem, inde *complano*, polio, erugo. silitän hiuksia capillos concinno, silitän koiraa canem mulceo, G. streicheln.

siloitan, ttaa Vf. et siloittelen, tella Vfr. idem.

silitys, yksen al. siloitus, uksen Ns. *lævigatio*, complanatio, G. das Glätten l. Ebnen.

Silkka, kan Na. id. ac siliä, e. c. silkka puu arbor frondibus et ramis carens. it. al. *purus putus*, *merus*, G. lauter, rein, bloss, silkka wesi aqua plana glacie carens, silkka petos mera fraus, silkka maa terra haud mixta, pura.

silkko, kon Ns. *panis* ex mero cortice pini, G. Brot aus lauterer Baumrinde.

Silkki, kin Ns. (Sv. silke) *sericum* l. *bombyx*, G. Seide, it. *mappa bombycina*, G. seidenes Tuch.

silkkinen, isen Na. *bombycinus*, sericus, G. seiden.

Silli, in Ns. (Sv. sill) clupea *harengus*, G. Häring.

sillinen, isen Na. *harengis abundans*, G. häringreich, cfr. sub se.

Silloin prtcl. vide sub se.

sillä, sillensä etc. vide ibidem.

Silmä, än Ns. 1. *oculus*, G. Auge, terä-wät silmät oculi acuti, tihrus l. tiiro-silmä oculus lippiens, liika-silmä vitrum oculare, silmä-puoli unoculus, silmä-pasko l. -wuoro ophthalmia, silmän kansi l. kanta palpebra, silmän karwa cilium, silmän kulma angulus oculi, al. tempus capitis, silmän muna l. -munainen l. -munuinen globus oculi, silmän ripset supercilium al. cilium, silmän räpäys l. -räpähdys ictus oculi, punctum temporis, silmän terä pupilla, silmä-ruoho euphrasia officinalis, silmän etu objectum oculi, quod oculo obversatur, silmän kanto l. -kantama l. kantamus l. kannatus conspectus, dimensio, quam permetiri valet oculus, ei silmä kanna sinne oculus eo haud valet penetrare, silmän kirja oculi delectamentum, rei species, kääntän silmäni oculos verto, sed kääntän silmät oculos alterius perverto ut præstigiator, silmän kääntäjä præstigiator, G. Taschenspieler, heitän l. luon l. siirrän silmäni sinne oculos eo converto, silmän luomi l. -luoma l. -luomet conversio oculi, al. orbita l. palpebra oculi, silmän määrä scopus l. finis quem quis spectat l. assectatur, silmän näkö obtutus l. conspectus, quod oculus videt, silmästä silmään ex oculo in oculum, directe, älä tule silmiini ne venias mihi ante oculos l. in conspectum, it. 2. *vultus*, facies, pars anterior, G. Angesicht, Vordertheil, lyön silmillen vultum ferio, lankean silmilleni præceps labor, wenet makaa silmillänsä l. silmällänsä scapha proræ innixa jacet, it. Adv. silmin nähden evidenter, sub oculis, in præsentia, silmin nähtäwä evidens, manifestus, umpi-silmin clausis oculis, temere, it. 5. fig. wercon silmä *macula* retis, G. Masche, kirween silmä *foramen* securis cui manubrium affigitur, G. Loch für den Beilstiel, neulan silmä *foramen* acus, cui filum immittitur, G. Nadelöhr, silmä-neula acus foramine ornata, lähteen silmä *scaturigo* fontis, unde aqua ebullit, G. Quellader, lehden silmä *oculus* l. gemma arboris, unde exit frons, G. Knospe.

silmi, (iu) Ns. Sav. idem in compos. e. c. silmi-luomi, silmi-neula.

silmäinen, isen Ns. dim. idem, max. oculus l. gemma arborum, it. Na. ocularis, *oculatus*, G. beauget, -äugig, yksi-silmäinen uno oculo ornatus, musta-silmäinen oculos habens nigros.

silmällinen, isen Na. *oculos habens*, oculatus, ocellatus, G. Augen habend.

silmätöin l. silmitöin, ttömän Na. car. pr. oculis carens, inde *cæcus*, temere ruens, *improvidus*, G. augenlos, blind, unvorsichtig.

silmään, mätä V. et silmäilen l. silmäilen, llä Vfr. oculis *adspicio* l. *inspicio*, *oculos adjicio*, tueor, observo, oculis perlustro e. c. milites, perspicio, G. beäugeln, anblicken, nachsehen, durchsehen.

silmäys, yksen Ns. *adjectio oculorum*, inspectio, perlustratio, contuitus, obtutus, G. das Beäugeln l. Anblicken, Blick, it. Abol. neulan silmäys segmen fili in foramen acus unä inserendum.

silmäket, kteen al. silmäkkö, kön Ns. *scaturigo* max. palustris, inde *locus scaturiginosus*, G. Quellader, Ort voll Quellader, silmäkkö-läbdet fons scatens.

silmikko, kon Ns. *oculus* arborum, gemma, G. Knospe, it. al. *ornamentum* capitis, oculos tegens, G. Augentuch, Schleier.

silmu, un Ns. *petromyzon* fluviatilis, G. Neunauge (nahkiainen).

silmus, uksen Ns. *fibula* l. *macula* e. c. funiculi, *laqueus*, nodos pervius, G. Oehr, Oehse, Schnürloch.

silmukka, kan al. silmusta, an Ns. idem.

silmustan, aa V. ejusmodi *fibulas* l. *maculas* l. laqueos l. nodus *nectio*, G. Oehre machen.

silmustus, uksen Ns. talium *macularum* l. *nodorum connexio*, G. Oehrknüpfung.

Silo Ns. et siloitan V. vide sub siliä.

Silpa, wan Ns. *cortex pini lævis*, haud rugosus, esui pauperum inserviens, G. glatte Tannenrinde, silpa-petäjä pinus tali cortice ornata.

silpu, wun Ns. *pinus* talis corticis, G. glattrindene Tanne, al. *arbor* ramis carens, G. astloser Baum.

silwetto, ton Ns. idem, al. silva talium arborum.

silwin, piä al. silwon, poa V. *decortico* pinum, *detraho* corticem, G. Rinde abziehen, inde silwon herneitä siliquas pisi detraho l. *decerpo*, nec non pisa ex siliquis *evolvo*, G. abrupfen, aushülsen, spleissen, silwin lintuja plumas avium decerpo, it. silwon id. ac silpaan.

silpaan, wata al. silpuan, wuta al. silwon, poa V. *sursum erepo* l. *enitor*, *scando* e. c. arborem, G. aufklettern, silpaan mastoon juxta funes *scando* versus apicem mali nautici.

Silpaan, wata al. silpoan, wota V. *furtim attingo*, *tactu seco* l. saucio, G. wenig berühren l. einschneiden, kirwes silpasi securis leviter vulneravit, it. al. *longa segmina deseco*, G. lange Stücke ausschneiden, silpoan lihaa l. nahkaa.

silpuan, wuta al. silwon, poa V. idem.

silpaisen, sta V. idem de actu subito.

Silppu, pun Ns. *pabulum* equi et pecudis *ex stramine* conciso et cum aqua farinaque macerato, G. Häckerling (sirppu, syrppy), silppu-kolo vas tali pabulo parando inserviens.

silppuinen, isen Na. tali *pabulo abundans*, G. voll Häckerling.

silppuan, puta V. tale *pabulum paro*, stramen seco in pabulum, G. Häckerling schneiden.

Silta, lan Ns. *pons*, G. Brücke, silta-wouti curator pontium et viarum.

siltainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pontibus frequens* e. c. via, ponte ornatus, G. brückenvoll.

sillallinen, isen Na. *pontem habens*, G. Brücke habend.

silloitan, ttaa V. *ponte sterno* l. *orno*, pontem facio, G. bebrücken.

silloitus, uksen Ns. *stratura pontium*, G. Bebrückung.

Silu, un al. silo, on al. sila, an Ns. *assula* parvä e. c. ligni, *frustulum*, fragmen exiguum, scobs ferri l. ramentum decidens, G. kleiner Span, Stückchen, Abfall, jää-siluja sataa, silo-sadet pluvia ex frustulis glaciei.

Silwin, piä al. silwon, poa V. vide sub silpa.

ſilwilen l. ſilwiſkelen, lla al. ſilwoilen, lla Vfr. idem.

Sima, an l. Run. rar. ſimo, on Ns. *mel* apum, G. Honig (meſi), ſima-ſukainen benignus, amicus, sed §. Ul. Sav. discors e. c. conjux.

ſimainen l. rar. ſimoinen, iſen Na. *melleus, mellitus*, melle abundans, inde *dulcis*, G. honigreich, süss.

Simiá, án Na. id. ac himiá, e. c. ſimiá peili.

Simo, on al. ſimu, un al. ſimuna, an Ns. nomen viri *Simon*.

Simpa, an Ns. piscis species, cyprinus aspius?

Simppu, pun Ns. (Sv. simpa) *cottus cataphractus*, G. Knurrhahn, inde fig. homo iracundus, it. al. id. ac ſimpukka.

ſimppuinen, iſen Na. *cottis abundans*, G. reich an Knurrhähnen, it. *iracundus*, biliosus, G. jähzornig.

Simpukka, kan Ns. vel

ſimſukka, kan Ns. *mya* margaritifera, G. Perlmuschel, ſimpukan muna l. ſimſukan jywá margarita, it. al. *ostrea*, G. Auster.

Sinaappi, pin Ns. (peregr.) *sinapi*, G. Senf.

Sineetti, tin Ns. (Sv. signet) *sigillum, signaculum*, G. Siegel, Petschaft, panen ſineettiin obsigno, on ſineetiſſá est obsignatum.

Sini Na. del. *cæsius, cæruleus*, G. blau, non nisi in compos. e. c. ſini-painet color cæsius, inde ſini-kello campanula rotundifolia etc. ſini-kiwi vitriolum cupri, ſini-kukka centaurea cyanus, ſini-marja vibex l. livor ex ictu, ſini-ſieni agaricus violaceus, ſini-ſirkku nympha mythol. silvestris, venusta, inde vox adulatoria, corculum, ſini-warez l. -närhi coracias garrula.

ſininen, iſen Na. idem, usitatius.

ſiniá, án Na. idem, rar. e. c. ſiniá närhi.

ſinerwá l. ſinewá, án Na. *subcæruleus*, G. bläulich.

ſinerrán, rtáá V. *cæruleus appareo*, ut silva e longinquo, cærulesco, G. bläulich erscheinen, cfr. ſiinnán, inde ruoho ſinertää gramen læte crescit, præt. ſinerſin (contr. firſin).

ſinitán, ttáá V. idem, rar.

ſinistyn, yá Vm. *cæruleus fio*, G. bläulich werden, cfr. ſiinyn.

ſinerwo, on Ns. insecti species cærulei coloris.

ſinikka, kan al. ſini, in Ns. Nyl. id. ac räätikkä.

ſiniäinen, iſen Ns. pisciculus, *varietas eperlani*, G. Stintenart.

ſinukka, kan Ns. Ul. *potus subcæruleus* ex oxygalo aqua diluto, G. Getränk von Sauermilch und Wasser (ſintu).

Sinkilä, án al. ſinkeli, in Ns. *uncus ferreus*, quo vasa fracta cohibentur, G. eiserne Klammer.

Sinkka, kan Ns. Nyl. *canis femina*, G. Hündinn (naarttu).

Sinkki, kin Ns. Abol. *junctura* cistarum ex assibus construendarum, G. Kistenfuge' unde ſinkki-ſaha serra cistarum juncturis coaptandis.

Sinkoan, ngota V. et ſinkoelen l. ſinkoilen, lla Vfr. *exsilio* ut scintilla ex igne, *evolo* ut semen e manu satoris, hinc *disseminor* l. dispergor, G. emporspringen, herausfliegen, zerstreuet werden.

ſinkahdan, htaa Vs. et ſinkahtelen, htella Vfr. idem de motu subito.

ſinkautan l. ſinkahutan, ttaa Vf. et ſinkahuttelen, tella Vfr. *vi ejicio, celeriter emitto* l. dispergo, G. hervorschiessen, schleudern.

ſinkoitan, ttaa Vf. et ſinkoittelen, tella Vfr. idem.

Sinkula, an Ns. Sav. *terebra minor*, G. Nagelbohrer.

Sinne et ſinni prtcl. vide sub ſe.

Sinni, in Ns. (Sv. sinne?) *iracundia*, al. ſiſu, G. Jähzorn.

ſinnikkö, kön Ns. *homo iracundus*, G. jähzorniger Mensch.

Sintu, nnun Ns. id. ac ſinukka sub ſini.

Sinä, ſinun pron. pers. *tu*, G. du (ſie, ſä, ſa), pl. te, teidän *vos*, G. ihr, it. Gen. ſinun, teidän exprimunt Lat. *tuus, vester*, G. dein, euer, it. cum Suffixo pronom. *tu ipse*, G. du selbst, e. c. ſinulleſi tibi ipsi, cfr. minä et Grammat.

Sipalet, een al. ſipakka, kan Ns. *assula* l. lamella parva e. c. auri, *frustulum* e. c. panis, carnis, *lacinia* parva e. c. panni,

ni, G. Span, Stückchen, Läppchen (ſiepalet).

× Sipi, pin Ns. nomen viri *Sigfridus*, it. *tringæ* species, G. Kybitzart, ſipi-welli tringa vanellus, ſipi-tillus alpina l. hypoleuces.

Sipiſen, ſtá V. *susurro*, submissa voce loquor, mussito, G. lispeln, flüstern.

ſipiná, án Ns. talis *susurrus*, G. das Lispeln.

Sippo, pon Ns. *lascivia* ovium, G. Schafsbrunst (ſiko), lammas ſipollanſa l. ſipollanſa.

Sippura, an Ns. *status* oculorum *semiapertorum* l. somno gravatorum, G. halboffener Zustand der Augen, ſilmát ſippuraſſa oculi somno pressi l. semiclausi, ſilmá meni ſippuraan, inde ſippura-ſilmá myops.

Sipuli, in Ns. allium *cepa*, G. Zwiebel.

Siriſen, ſtá V. cum crepitu *evolo* l. *effluo*, G. prasseln, rieselnd ausfliessen, weſi ſiriſee ſilmiſtá, juokſee ſiriſten guttatim et crepans erumpit.

ſirahdan, htaa Vs. idem de sono l. motu subito, maito ſirahti niſáſtá.

ſiriná, án Ns. talis *crepitus evolantis* l. effluentis, G. das Prasseln l. Rieseln.

ſirahdus l. ſiraus, ukſen Ns. idem de sono subito.

ſiriſtán, áá Vf. *facio ut* quid crepans effluat, comprimens dispergo, exprimo, G. prasseln l. rieseln machen, mit Geprassel auspressen l. streuen, ſiriſti wedet ſilmiſtá lacrymas ex oculis expressit, ſiriſtán wettá aquam spargo.

ſirautan l. ſirahutan, ttaa Vf. cum *strepitu* subito *emitto* l. *dispergo* ut sator semen, G. prasselnd l. schwirrend streuen.

ſiro, on N. facile evolans l. exsiliens, *alacer*, *furens* e. c. equus, juvenis, G. munter, lebhaft, feurig, it. al. id. ac ſiſkiá, ſirkiá.

ſiruinen l. ſiroinen, iſen Ns. dim. idem, max. tuli-ſiruinen scintilla ignis exsiliens, G. fliegender Funke.

ſiroan, rota V. *crepans evolo* l. *exsilio* ut scintilla, semen, G. prasselnd fliegen (ſinkoan), hieta ſilmillen ſiroſi.

ſirotan, ttaa Vf. *cum crepitu ejicio* l. *emitto* volans quid e. c. arenam, semen, G. prasselnd streuen, it. al. id. ac ſiriſtan sub ſiriá.

Sirkell, in Ns. id. ac ſirkkiá.

Sirkiá, án Na. Ul. *rectus*, *procerus*, inde *concinnus*, egregius, G. gerade, nett.

Sirkka, kan Ns. *gryllus* max. domesticus, G. Grille, Heuschrecke, heiná-ſirkka gryllus campestris, inde weſi-ſirkka dyticus, insectum pisces rodens, it. kelta-ſirkka id. ac kelta-ſirkku, ſirkka-lintu motacilla hippolais, it. al. §. rauta-ſirkka *fibula* ferrea, G. Schnalle.

ſirkkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *grylosus*, G. grillenvoll.

ſirkkaka, kan Ns. *locus* ubi versantur grylli, G. Ort voll Grillen.

Sirkkiá, án Ns. (peregr.) *circulus*, *circinus*, G. Zirkel, Kreis.

ſirkiá, án al. ſirkeli, in Ns. idem.

ſirkkiöitſen, itá V. *circulos formo*, *circino*, inde *exacte demetior* l. probo, G. zirkeln, Kreise machen, genau anpassen.

ſirkiöitſen l. ſirkeöitſen, itá V. idem.

ſirkeilen, llá V. idem, max. demetior, accurate perquiro.

Sirkku, kun Ns. et ſirkkuinen, iſen Ns. dim. *soror*, G. Schwester, max. vox adulatoria, kulta-ſirkkuni, inde ſini-ſirkku epithet. nymphæ silvestris mythol. venustæ, it. kelta-ſirkkuinen fringilla spinus l. carduelis al. emberiza citrinella, it. ſirkkuiſen kello linnæa borealis, ſini-ſirkkuinen myosotis scorpioides.

Sirkoan, rota V. id. ac ſinkoan l. ſiroan.

Siro N. ſiroan V. ſirotan Vf. vide sub ſiriſen.

Sirppi, pin Ns. *falx* messoria et putatoria, G. Sichel.

ſirppinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *falcibus frequens*, G. sichelreich, inde pl. ſirppiſet festum messorium, nec non dona messoribus dari solita, al. ſirpilliſet.

ſirpillinen, iſen Na. *falcem habens*, G. Sichel habend.

Sirppu, pun Ns. id. ac ſilppu.

Sirri, in Ns. id. ac ſiro, e. c. on ſirrillánſá, meni ſirrillenſá.

ſirrinen, iſen Na. *erectus* l. prominens *stans* ut spinæ, G. aufgesperrt.

ſirritán,

ſirritän, ttää al. ſirroitan, ttaa V. id. ac ſirotan.

Siru, un al. ſira, au Ns. *ludi species* ope bacillorum, G. Knabenspiel mit Stäbchen, it. *bacillus* truncatus ad lusum, G. Spielstäbchen, cfr. pilppu.

Siruinen, iſen Na. *gracilis*, tenuis, ægre vigens e. c. herba segetis, G. kurzgewachsen, klein. kasraa ſiruiſesti ægre accrescit, cfr. sub ſiro.

Siſa-lisko, on Ns. (qs. ſiſä-lisko) *lacerta agilis*, G. Eidexe (ſika-lisko).

ſiſi-lisko, on al. ſiſä-lisko, ón Ns. idem.

Siſar, ren l. Sav. ſiſár, ren Ns. *soror*, G. Schwester; ſiſar-puoli soror germana l. uterina, inde meni ſiſariinſa l. ſiſarillenſa abiit ad sorores suas visitandas, on ſiſariſſanſa l. ſiſarillanſa est apud sorores suas.

ſiſarus, ukſen al. ſiſárys, ykſen Ns. *una sororum* mutuarum, G. eine der gegenseitigen Schwestern, owat ſiſarukſet sunt sorores inter sese.

ſiſaruus, uuden al. ſiſáryys, yyden Ns. *cognatio sororia*, G. Schwesterschaft.

Siſko, on Ns. id. ac ſirkku, ſiſar.

Siſſi, in Ns. *excursor* militaris in silvis, inde *latro*, prædo silvestris, G. Partheigänger, Räuber.

Siſä, än Ns. *intimum rei*, locus internus, G. das Innere e. c. ſiſä-puoli latus l. pars interior, ſiſä-työ opus domi (haud foris) faciendum, ſiſä-maa terra domestica l. interior, ſiſä-pito contentum l. summa rei: ceteri Cass. max. adverbiascunt et Lat. *intra, intro, intus, in*, G. innerhalb, hinein, innen, inwendig, involvunt e. c.

Allat. Illat. Fact. meni maan ſiſällen l. ſiſään l. ſiſäkſi intravit in terram, tule ſiſällen introëas, ſulkee ſiſällen l. ſiſään includit, laskeu ſiſällen l. ſiſään l. ſiſäkſi immitto. Nb. ſiſälle a svetizantibus male adhibetur componendo e. c. ſiſälle-wihkiä, ſiſälle-pito, quod evitandum.

Adess. Iness. & Ess. on metſän ſiſällä l. ſiſässä l. ſiſänä est intra silvam, in silva, aſun ſeinäin ſiſällä habito intra parietes.

Ablat. Elat. & Inf. tulee ſiſältä l. ſiſästä l. ſiſää venit intus, ex interiore loco, peſen astian ſiſältä l. ſiſää lavo vas intus, leikkaa ſiſältäni dolore afficior in intestinis, luen ſiſältä lego l. recito ex libro l. litteris scriptis, haud ex memoria.

Compar. ſiſämpi l. ſiſempi *magis interior* e. c. locus, G. innerlicher, unde mene ſiſämmällen l. ſiſemmällen l. ſiſämmäkſi l. contr. ſiſämmä l. ſiſemmä abi ulterius intro, on ſiſämmällä l. ſiſemmällä l. ſiſämpänä l. contr. ſiſämmä est longius intus l. in interiore loco, tulee ſiſämmältä l. ſiſemmältä l. ſiſämpää l. ſiſempää venit ex loco magis interiore.

Superl. ſiſin *intimus*, G. innerst.

ſiſi l. ſiſu Ns. idem in compos. e. c. ſiſikunta l. ſiſu-kunta regio l. tractus interior ideoque intestina corporis, habitaculum mentis, ſiſi-kalut l. ſiſu-kalut intestina, ſiſi-lisko.

ſiſäinen, iſen Na. *interior, internus, intestinus* c. c. latus, locus, G. inwendig, innerlich, ſiſäinen puoli.

ſiſinen l. ſiſuinen, iſen Na. idem, cfr. infra.

ſiſällinen l. ſiſillinen, iſen Na. idem, ſiſälliſempi magis interior, ſiſälliſin intimus.

ſiſämmäinen, iſen Na. idem, max. *intimus*, G. innerst.

ſiſimmäinen, iſen al. ſiſemmäinen, iſen Na. idem, male ſiſälmäinen.

ſiſäs, äkſen al. ſiſäys, ykſen Ns. *intimum rei*, intestinum, G. das Innere, astian ſiſäys locus vasis interior l. capacitas, maan ſiſäs medium terræ, terra humo subjacens.

ſiſällys, ykſen Ns. idem, aſian ſiſällys summa rei, unde pl. ſiſällykſet intestina corporis, viscera, G. Eingeweide: male ſiſälmys.

ſiſu, un Ns. idem, inde indoles mentis max. mala, *pravitas, iracundia*, G. (böse) Gesinnung, Bosheit, ſiſun liikutus motus mentis pravus, teki ſiſusta irâ ductus fecit, cfr. ſiſi.

ſiſus, ukſen Ns. id. ac ſiſäs l. ſiſällys, e. c. astian ſiſus, maan ſiſus, aſian ſiſus, pl. ſiſukſet intestina.

ſiſullus, ukſen Ns. id. ac ſiſällys, max. pl. ſiſullukſet intestina.

ſiſusta, an Ns. id. ac ſiſus, ſiſäs.

ſiſuinen l. ſiſuhinen, iſen Na. id. ac ſiſäinen e. c. ſiſuinen

e. c. ſiſuinen puoli, inde max. (a ſiſu) indolis pravæ qua mentem, *pravus, iracundus*, pronus ad iram, G. boshaft.

ſiſuttelen, tella Vfr. ira captus sum, *iracunde me gero*, G. sich boshaft betragen.

Siſá-liſkó, ón Ns. id. ac ſiſa-liſko.

Siſár,, ren Ns. et ſiſáryś, yksen Ns. vide ſiſar.

Sitkahdan, htaa Vs. *subito evolo* l. *exsilio* ut scintilla, G. hastig ausfliegen.

ſitkahdus l. ſitkaus, uksen Ns. *evolatus subitus*, G. hastiges Ausfliegen.

ſitkautan l. ſitkahutan, ttaa Vf. *subito projicio* l. emitto, G. hastig ausschleudern.

Sitkain, amen al. ſitkama, an Ns. *via satoris*, dimensio agri longa, quam sator unâ conserit, G. Schwaden l. Wurfbreite des Såers.

ſitka, an al. ſitkelóin, ómen Ns. idem.

ſitkoitan, ttaa V. ejusmodi *dimensiones demetior* l. determino, G. in dergl. Schwaden abtheilen.

Sitkiá, án Na. *tenax*, haud fragilis, *lentus* e. c. lignum, argilla, glutinosus, G. zåh, inde tenax l. *parcus*, G. karg, nec non lente procedens, *tardus*, G. träge, langsam, ſitkiásti tenaciter, lente, tarde, parce.

ſitkeyś, yden Ns. *tenacitas, lentor, tarditas, parcitas*, G. Zåhigkeit, Langsamkeit, Kargheit.

ſitkitán, ttáá V. et ſitkittelen, tellá Vfr. *lente* l. *tarde* quid *ago*, G. langsam und träge thun, ſyódá ſitkittáá tarde edit, inde Adv. ſitkittáin l. ſitkitellen tarde, lente, G. träge.

ſitkistyn, yá Vm. *tenax fio*, lentesco, G. zåh werden.

ſitkistán, áá Vf. *tenacem* l. lentum *reddo*, G. zåh machen.

ſitkistyś, yksen Ns. *tenacitatis* l. lentoris *inductio*, G. Zåhmachung l. -werdung.

ſitku, un Ns. Ul. *massa tenax* e. c. farinacea, gluten, G. zähe Masse, Kleister.

Sitruuna, an Ns. (peregr.) malum *citreum*, G. Citrone.

× Sitta, tan al. ſittu, tun Ns. *stercus* ex alvo, G. Kacke, Dreck, Auswurf, rauhan ſitta scoria ferri, ſitta-ſontia scarabæus stercorarius.

ſitti Ns. idem in compos. e. c. ſitti-ſontia.

ſittainen, iſen Na. *stercoreus, stercorosus*, inde *impurus*, spurcus, scoria plenus e. c. ferrum, G. dreckig, schmutzig.

ſittiáinen l. ſittinen, iſen Ns. *scarabæus* stercorarius, G. Mistkåfer.

ſitun, ttua V. *caco*, alvum levo, inde *inquino*, G. kacken, sich ausleeren, beschmutzen.

Sitte l. ſitten prtcl. vide sub ſe.

ſitóin, ttómán Na. car. vide ibidem.

Siu, ſiun Ns. etc. id. ac ſiwu.

Siuhaan, hata V. et ſiuhaelen, lla Vfr. *strideo* ut alæ avis volantis, inde *volo* cum stridore, G. mit flatterndem Laut fliegen.

ſiuhkaan, hata al. ſiukaan, uwata V. idem.

ſiukkoan, kota al. ſiukon, kkoa V. idem.

ſiuhotan l. ſiuwotan, ttaa Vf. et ſiukottelen l. ſiuwottelen, tella Vfr. talem *stridorem cieo*, G. flatternden Laut erregen.

Siukku, kun Ns. Tav. Sav. l. Carl. ſiukko, kon Ns. *soror*, inde *corculum*, sodes, G. Schwester, Liebchen.

ſiukkuinen, iſen Ns. dim. idem, usitatius.

Siula, an Ns. *margo* naviculæ superior, G. Bootsrand, it. Ul. Caj. *margo* extremus *retis*, pars extensa nassæ, cujus maculæ majores, G. äusserer Theil des Netzes.

ſiulawa, wan Na. *amplus* quod ad margines, *extensus* e. c. rete, G. weit, breit.

Siunaan, nata V. et ſiunaelen l. ſiunailen, lla Vfr. (Sv. signa) *bene dico, bona precor*, fortuno, G. segnen, Jumala ſiuna ſiunatkoon Deus prosperet te.

ſiunaus, uksen Ns. *benedictio*, fortunatio, G. das Segnen, Segen.

Siuwautan, ttaa Vf. et ſiuwauttelen, tella Vfr. id. ac ſiwautan et ſiuhotan.

Siwaan, wata V. *vi stringo*, vi et subito *arripio* e. c. gladium, vi evello l. aufero l. ferio, G. hastig streifen l. greifen l. hieben l. rupfen.

ſiwaelen l. ſiwailen, lla Vfr. idem.

ſiwahdan, htaa Vs. et ſiwahtelen, hdella Vfr. idem de motu subito, inde lentáá ſiwahtaa volans subito transit.

ſiwaiſen,

ſiwaiſen, sta Vs. idem.

ſiwallan l. ſiwaillan, ltaa V. et ſiwaltelen, llella Vfr. idem, ſiwalſi (præt.) miekan gladium arripuit, ſiwallan korwallen colaphum impingo, inde *subito attingo*, *illino*, G. hastig streifen l. berühren, bestreichen, ſiwallan woiteella unguento stringo, ſawella ſiwallettu.

ſiwahdus l. ſiwaus, ukſen Ns. *actus* stringendi subitus, subita raptio l. evulsio l. ictus l. volatus etc. G. hastiges Streifen l. Hieben etc. ſiwaukſelta raptim.

ſiwallus, ukſen Ns. idem; inde *attactus subitus*, *illitus*, G. hastige Berührung, Bestreichung.

ſiwautan, ttaa Vf. et ſiwauttelen, tella Vfr. *facio ut* quid subito stringatur l. rapiatur, G. hastig streifen l. hieben machen, inde de motu quovis subito et volante e. c. ſiwauttaa korwallen colaphum impingit, ſiwautan halki subito diffindo, ſiwautan weitſellä cultro seco, ſiwautti rahat tänne pecunias huc projecit, juokſi ſiwautti festinanter cucurrit (ſiuwautan).

Siwakka, kan Ns. *solea* nivalis lignea dextri pedis, G. Schneeschlittschuh des rechten Fusses, cfr. lyly, paljakka.

Siwerrän, rtää V. et ſiwerrelen, rrellä Vfr. id. ac liwerrän l. wiſerrän.

Siwiä, än Na. pr. *quietus*, haud strepens nec furens, inde *mansvetus*, *modestus*, G. sanftmüthig, still, bescheiden (ſiwo).

ſiwokainen, iſen Na. idem rar.

ſiweyś, yden Ns. *modestia*, G. Sanftmuth, Bescheidenheit.

Siwu, un Ns. 1. *latus*, G. Seite (ſiu), ſiwu-ſeinä paries lateralis, wenheen ſiwu margo l. pars navigii lateralis, ojan ſiwu margo fossæ, ſiwu-puoli pars lateralis, nec non uno latere mutilus, ſiwu-työ opus subsecivum, parergon, makaa ſiwullanſa lateri innixus jacet, ſiipi ſiwullä ala ad latus l. a latere, ſiwuun liitetty lateri affixus, panen ſiwullen ad latus l. a latere pono, hinc 2. varii Cass. adverbiascunt et Lat. *juxta*, *trans*, *præter*, G. neben, nebenbei, exprimunt e. c. Nom. & Gen. l. Adv. kulki ſiwu l. ſiwun l. ſiwuin præterivit a latere, mene ſiwuni transcas me: Allat. & Illat. tuli ſiwulleni l. ſiwuuni venit juxta me, mihi ad latus: Adess. & Iness. iś-tuu ſiwullani sedet juxta me, ſiinä ſiwuſſa juxta id, simul: Abl. et Elat. tulee ſiwultani venit a loco juxta me, otti ſiwuſtani.

ſiwuitſe l. Sav. ſiwutek prtc. *a latere præter* l. trans, G. an der Seite vorbei, e. c. meni ſiwuitſe præterivit a latere, juokſee ſiwuitſeni.

ſiwuttain l. ſiwuttaiſin prtcl. *adverso latere*, G. seitwärts, makaa ſiwuttain jacet a latere positus.

ſiwuſtukſin l. ſiwutukſin prtcl. (pro ſiwutykſin) *latus lateri adversum*, G. Seite gegen Seite, neben einander, owat ſiwuſtukſin sunt ita coordinati ut latus alterius tangat alterum a latere, alter juxta alterum.

ſiwukſuttaiſin prtcl. idem.

ſiwuinen, iſen Na. *latere ornatus*, G. mit Seite versehen, -seitig, sed max. in compos. e. c. wäärä-ſiwuinen cui latus est curvum.

ſiwullinen, iſen Na. *latus habens*, G. Seite habend, it. *a latere situs* l. *positus*, *laterarius*, G. an der Seite l. nebenbei befindlich, inde conjux, socius, appendix.

ſiwutoin, ttoman Na. car. latere carens, inde *mutilus* qua latus l. latera, G. seitenlahm.

ſiwuſta, an al. ſiwuſto, on Ns. *locus* l. *pars lateralis*, G. Stelle l. Theil an der Seite.

ſiwuan, wuta V. *a latere prætereo*, G. an der Seite vorbeigehen, älä ſiwua noli transire.

Siwuinen, iſen Na. Botn. id. ac ſiruinen, e. c. ſiwuinen tähkä.

Siwun, ua l. rar. ſiwuan, wuta V. 1. id. ac ſiwaan l. ſiwallan e. c. ſiwui miekan gladium arripuit, ſiwun ſyliini complector, ſiwun lihaa carnem decerpo, it. 2. leviter *tango*, manu *attingo* l. tento, mulceo, G. berühren, streichen, älä ſiwu noli tangere, inde 3. *illino*, *obduco*, G. bestreichen, überstreichen, ſiwun ſawella argilla oblino l. trullisso, walkiakſi ſiwuttu dealbatus.

ſiwelen, llä Vfr. idem, max. leviter *attingo*

go l. *tento*, nec non materia quavis quid *obduco* l. illino.

ſiwelys l. ſiwellys, yksen Ns. levis *tactus*, illitus, G. Berührung, Bestreichung.

ſiwutan, ttaa V. id. ac ſiwautan.

NB. Vocabula Svecana a sk, sl, sm, sn (sp, st,) incipientia et in scriptis Finnicis nonnumquam occurrentia, in ore Finnorum semper et ubique ŏ abjiciunt, qualia sunt: skabb, skalk, skans, skeppund, skilling, skinka, skjuts, skola, skorpa, skorsten, skrifvare, skrin, skruf, skråddare, skura, skuta, skylt, skål, skåp, skålm, sladd, slagta, slant, slup, snickare, snus, snöre, quæ a Finnis pronuntiantur kapi, kalkki, kippunta, kilinki, kinkku, kypti, koulu, korppu, korsteini, kriiwari l. riiwari, kriihi l. riini, kruuwi l. ruuwi, krååtåri l. kraatari l. rååtåri, kuuraan, kuutto; kyltti, kooli, kaapi, kålmi, lata, lahtaan, lantti, luuppi, nikkari, nuuska, nyöri: quæque igitur quærantur supra suis in locis.

Soaiſen, ŏta V. id. ac ſowaiſen sub ſokia.

Sohahdan, htaa Vs. *sonum edo* subitum et raucum l. qs. vacuum ut massa nivis ex alto cadens, G. rauschen.

ſohiſen, ŏta V. idem de sono continuo, inde *strepo*, murmuro, G. lärmen, murmeln.

ſohina, an al. ſohu, un Ns. *sonus* talis *strepens*, *strepitus*, murmur, G. Geräusch, Lärm, Gemurmel.

Sohin, ia V. *temere* l. sine ordine quid *ago*, G. etwas blindlings l. nachlässig thun, e. c. ſohi ſormellaſi digito temere pulsa l. tunde, ſohi ſauwalla baculo l. conto temere tenta, ſyön ſohin.

ſohon, oa al. ſohuan, uta al. ſohikoitſen, ita V. idem.

Sohju, un Ns. *tabes nivis*, mixtura aquæ et nivis, G. wassergemischter Schnee.

Sohlaan, lata V. id. ac ſohin.

Sohlo, on al. ſohlu, un Ns. *medulla* in cornu, G. Hornmark, it. al. pl. ſohlot *machina textoria*, G. Weberstuhl (kangas-puut l. -aſcet).

Sohrin, ia V. id. ac ſohin l. ſohlaan.

Soidin, timen Ns. vide sub ſoin.

Soikia, an Na. *rectus* et *extensus*, haud curvus e. c. digitus, *oblongus* et *planus* e. c. striga agri, G. gerad, länglich, eben.

ſoikulainen, iſen Na. *nonnihil oblongus*, G. etwas länglich.

ſoikala, lan al. ſoikalet, een Ns. *segmen oblongum* e. c. panni, G. langes Stück l. Lappen, it. al. ſoikala-kieli lingua blæsa.

ſoikelehdan, htaa V. *longus pendeo* l. pendulus moveor ut crura longa in currendo, G. gerad und lang herabhangen.

Soikka, kan Na. id. ac ſoukka.

ſoikenen Vm. et ſoikennan Vf. id. ac ſoukkenen, ſoukennan.

Soimaan, mata V. et ſoimaelen l. ſoimailen, lla Vfr. 1. ex longinquo l. procul quem *vi afficio*, G. von ferne auf etwas wirken l. seine Kraft äussern, meri ſoimaapi tänne mare l. maris vapores usque huc vim suam exserunt, ſuo-kylmä ſoimaapi peltoon frigus palustre agro nocet, metſä ſoimaapi merellen vis silvæ sese usque ad mare extendit, it. 2. *verbis* vituperantibus quem *afficio*, *culpo*, *exprobro*, crimine quem insimulo, G. beschuldigen, verleumden, vorwerfen, schimpfen, ſoimaan hänen warkaaſſi eum furti arguo, ſoimaa miehenſä piikaan criminatur maritum de adulterio cum ancilla.

ſoimin, ia V. idem de actu continuo, max. culpo, criminor.

ſoimaus, uksen Ns. 1. *affectio virium* ex longinquo, G. das Wirken von ferne, e. c. meren ſoimaus, it. 2. *culpatio*, *criminatio*, exprobratio, G. Beschuldigung, Verleumdung.

ſoimu, un Ns. 1. *vis* e longinquo afficiens, G. Wirkung von ferne, meren ſoimut exhalationes l. vapores maris, it. 2. *convicium*, *probrum*, G. Beschuldigung, Vorwurf, Schimpf, ſoimu-ſana verbum convicians, ſoimu-nimi nomen convicii caussa datum.

Soimi, men Ns. id. ac ſeimi, cfr. sub ſoin.

ſoimukainen, iſen Ns. dim. idem.

Soimia, an Na. id. ac ſoipia.

ſoimenen, meta Vm. id. ac ſoipenen.

Soinen, iſen Na. vide sub ſuo.

Soin, ſoida V. 1. *clango, sono* ut campana, tuba, G. klingen, lauten, tönen, korwa ſoipi auris susurrat, ſanomat ſoiwat rumores instar soni vagant, inde 2. al. *sono strepo, garrio* ut aves, G. singen wie die Vögel, balzen, linnut ſoiwat kewäällä aves vere ludunt l. cantu nuptias celebrant, lintu ſoideſſa ſokia.

ſoidin, timen al. rar. ſoitin, ttimen Ns. ludus l. *nuptiæ avium* vernales, cantu singulari agi solitæ, inde *locus* nuptiarum, G. Gesang u. Balz der Vögel, ſoidin-mies auceps.

ſointi, nnin al. ſoimi, men Ns. idem.

ſoitan, ttaa Vf. et ſoittelen, tella Vfr. *clangorem cieo, fidibus* l. *tibia cano*, campanam *pulso*, G. spielen auf einem Instrument, läuten, cfr. infra.

ſoitto, ton Ns. 1. clangoris l. *soni excitatio*, campanæ *pulsatio*, instrumenti musici tractatio, G. das Spielen l. Läuten, ſoitto-mies pulsator campanæ, inde 2. *clangor*, cantus musicus, musica, G. Spiel, Musik, Gesang, ilo-ſoitto cantus tripudii, ſoitto ſoitollen käwi, cfr. infra.

ſoitanto, nnon al. ſoittu, tun Ns. idem.

Soini, in Ns. *gigas* mythol. filius *tou* kalewa.

Soipalainen l. ſoipolainen, iſen Ns. calcei l. *peronis species* ex corio piloso, G. rauher Schuh l. Halbstiefel.

Soipia, an Na. *mitis, tepidus* e. c. aqua, *temperatus*, nec frigidus nec calidus e. c. aër, G. lau, mässig warm (ſoimia).

ſoipenen, weta Vm. *mitesco, tepesco*, G. lau werden (ſoimenen).

ſoiwun, pua Vm. idem, ilma ſoipun.

ſoiwutan, ttaa Vf. *mitem reddo* e. c. aërem, G. lau machen.

ſoiwutus, tukſen Ns. *actus* mitem reddendi, G. Laumachung.

Soitan, ttaa V. et ſoittelen, tella Vfr. 1. *vehemente impulsu pello, fugo*, abigo, G. heftig treiben l. verjagen, ſoitan koirat kyläſtä canes ex pago citatim expello, it. 2. *citatim curro* l. feror, G. heftig laufen l. stürzen, ſoitti kirkkoon in templum festinanter irrupit, cfr. sub ſoin.

ſoitto, ton Ns. 1. *impulsus vehemens*, abigendi l. fugandi l. pellendi actus citus, G. heftiges Treiben l. Verjagen, it. 2. *cursus* l. fuga *vehemens*, motus vehemens, G. heftiger Lauf l. Sturz, ſillä ſoitolla eo cursu celeri, it. 3. *lumen facis* majus, G. Fackel, päreh-ſoitto fax tædarum pinearum, tuli-ſoitto: cfr. sub ſoin.

Sokala, an Ns. id. ac ſoikala, max. in ſokala-kieli.

Sokeri l. ſokuri, in Ns. (Sv. socker) *saccharum*, G. Zucker, ſokeri-tuutti meta sacchari.

ſokerinen l. ſokurinen, iſen Na. *ex saccharo*, saccharo conditus, G. von Zucker, bezuckert.

Sokia, an Na. *cæcus*, visu carens, G. blind, peri- l. umpi- l. uppi-ſokia plane cæcus, ſokian päin l. päihin cæce, temere.

ſokeus, uden Ns. *cæcitas*, G. Blindheit.

ſoka, ſoan Ns. *floccus* l. minutum oculo noxium, inde *quisquiliæ, sordes minutæ* inquinantes, *floccus* l. naucus e. c. aquam turbans, G. Stäubchen, Flocke, etwas Unreines, ſokia ruwaſſa l. maidoſſa, it. kalan ſoat *ossa* piscis *minuta*, edentibus molesta, G. kleine Fischgräten.

ſokainen, iſen Na. ejusmodi *minutis* l. quisquiliis l. *floccis plenus, turbidus, impurus* e. c. lac, aqua, G. voll Stäubchen, trübe, unrein.

ſokean l. ſokenen, ſoeta Vm. *cæcus fio*, occæcor e. c. oculus, visus, G. blind werden, it. minutis l. *floccis inquinor*, turbidus l. *impurus fio* ut aqua, fons G. trübe l. unrein werden, weſi l. lähdet ſokenee.

ſokennun, ntua Vm. idem.

ſokennan, utaa Vf. *cæco*, occæco oculos l. mentem, G. blind machen, verblinden.

ſokaan, ſoata l. ſowata V. idem, it. *floccis* inquinantibus *impleo, impuro*, confundo, polluo e. c. aquam, lac, G. trüben, verunreinigen.

ſokaiſen l. ſowaiſen, sta V. idem.

ſokaistus l. ſowaistus, ukſen Ns. *occæcatio*, inquinatio, G. Verblindung, Verunreinigung.

ſokari, in Ns. *inquinator*, G. Verunreiniger.

ſokka,

ſolka, kan al. ſolko, kon Ns. *myinda*, ludi genus puerile, G. Blindekuhspiel.
ſolkoinen, iſen Ns., dim. idem, owat ſolkoiſilla.
Sola, an Ns. 1. *protectum* ad parietes, *receptaculum*, vestibulum extra parietem, mœnianum, G. Vordach, Schauer, Erker, it. al. 2. *subtegulanea*, G. Oberboden.
ſolukka, kan Ns. idem, max. subtegulanea.
Sola, an Ns. Sav. Carl. *fundula* l. *via angustior* inter domos, G. schmaler Gang zwischen Häusern, Gässchen.
ſolainen, iſen Ns. max. pl. ſolaiſet *via* utrinque *sæpta*, G. Weg zwischen Zäunen.
Solahdan, htaa Vs. id. ac ſoljahdan sub ſolo.
Solt, een Ns. rar. *indignatio*, G. Verdruss, ſinullen ſoleikſi.
Solia, an Na. *rectus*, *oblongus*, *extensus*, G. lang und gerade (ſoikia), inde Ul. Caj. *gracilis*, *flexibilis*, G. dünn und biegsam, schlank.
ſolewa, an Na. idem, inde *egregius* e. c. equus, G. hübschgewachsen.
ſoloja l. ſolowa, an Na. idem.
ſoleikko l. ſolehikko, kon Ns. Caj. *silva* arborum ramis carentium, flexibilium, G. Wald von geraden astlosen Bäumen.
Soliſen V. et ſoastan Vf. vide sub ſolo.
Solkaa prtcl. in päätä ſolkaa *præcipitanter*, *directe*, mox, G. gerade. sogleich.
Solki, ljen Ns. *fibula metallica*, G. Schnalle, it. ſolkena Sav. adverbiascit e. c. kaatuu ſolkenanſa in totum (qs. una cum fibula balteo affixa) l. *omnino* labitur. tulee ſolkenanſa *facile* venit, ſolkenanſa hullu *plane* vesanus, G. ganz, gänzlich, leicht.
ſolkinen l. ſolkuinen l. ſolkeinen, iſen Ns. dim. idem.
ſolkinen, iſen Na. *fibulatus*, fibulis ornatus l. abundans, G. mit Schnallen versehen.
ſoljellinen, iſen Na. *fibulas habens*, G. Schnallen habend.
Solkkinen, iſen Ns. *tignus transversalis* in hypocaustis, inde al. *subtegulanea*, G. Querbalken in Rauchstuben, Oberboden.
ſolkuen l. ſolkuinen, iſen Ns. idem.
Solkkaan, kata V. *n.isceo*, *miscendo confundo* l. *polluo*, G. vermischen u. dadurch untauglich machen, inde ſolkkaus pi ruotsia svetice parum loquitur, svecana cum finnicis miscet.
ſolkkaus, ukſen Ns. *mixtio*, *confusio*, G. Vermischung.
Solkotan, ttaa Vf. id. ac ſolotan.
Solmi, men al. ſolmu, un Ns. *nodus* e. c. fili, funiculi, G. Knoten, panen ſolmuun l. ſolmeen nodo, awaan ſolmusta enodo, it. *geniculum* culmi, G. Halmknoten.
ſolmuinen l. ſolminen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *nodosus*, G. knotig.
ſolmullinen l. ſolmellinen, iſen Na. *nodis ornatus*, G. Knoten habend.
ſolmus, ukſen Ns. *macula* l. *laqueus nodatus*, G. Schnürloch, Oehr.
ſolmian, mita al. ſolmean, mera V. *nodo*, connecto inde *adstringo*, vincio, G. Knoten machen, binden.
ſolmin, ia al. ſolmuan, mata V. idem.
ſolmielen l. ſolmeilen, lla Vfr. idem.
ſolmiskelen l. ſolmuſtelen, lla Vfr. idem.
Solo, on al. ſolu, un Ns. *sonus rauce crepans* e. c. aquæ fluentis, G. starkes Sausen, Geräusch.
ſoliſen, sta V. *rauce sono*, sonans fluo, G. stark sausen, rauschen.
ſolahdan l. ſoljahdan, htaa Vs. idem, inde kaatui ſolahti lubrice et cum sonitu labebatur, ſolahti maaham subito crepans cecidit.
ſolina, an Ns. id. ac ſolo l. ſolu.
ſolahduš l. ſoljahduš, ukſen Ns. idem, de sono subito.
ſolun l. ſoljun, ua Vm. *sonans moveor*, lubrice et cum sonitu cado l. labor l. feror, G. sich rauschend u. leicht bewegen, jalka ſoljuu pes lubricatur.
ſoliſtan, aa Vf. et ſoliſtelen, lla Vfr. talem *sonum cieo*, G. rauschen machen.
ſolotan, ttaa Vf. et ſolottelen, tella Vfr. idem, inde *facio ut* cum sonitu cadat l. fluat e. c. aqua.
ſoliſtuš l. ſolotuš, ukſen Ns. *excitatio* talis *soni*, G. Geräuscherregung.
Soltaatti, tin Ns. (peregr.) *miles*, G. Soldat.
Solwaan, wata V. *contumeliose* quem *tracto*, *dehonesto*, despicio, inde verbis l. factis

factis *violo* e. c. legem, *opprimo* e. c. pauperem, G. verachten, beschimpfen, unterdrücken.

solwaisen, sta V. idem, usitatius.

solwaus l. solwaistus, uksen Ns. *contumeliosa tractatio*, *despectio*, violatio, oppressio, G. Verachtung, Beschimpfung, Unterdrückung, solwaus-sana convicium.

Soma, an Ul. Sav. l. Caj. somas, aan Na. *aptus*, *commodus*, conveniens, *habilis*, *egregius*, G. passend, dienlich, nett, somasti apte, commode.

somainen, isen Na. dim. idem, somaisesti apte.

somaisuus, uuden Ns. *indoles* rei *apta* l. commoda, G. Dienlichkeit, Nettigkeit.

somatoin, ttoman Na. car. *ineptus*, incommodus, G. undienlich, unpassend.

somastan, aa V. *apto*, *coapto*, accommodo, aptum reddo, G. dienlich maçhen, anpassen.

somaan, mata V. et somaelen l. somailen, lla Vfr. idem.

Somero, on al. someri, in Ns. Sav. *glarea*, terra ex arena et lapillis constans, G. Klapperstein. Kiessand, inde Run. fig. *lapis* e. c. molæ, G. Stein.

somerinen l. someroinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex glarea* constans e. c. lapis, glareosus, G. reich an Klapperstein.

somerikko, kon Ns. *locus glareosus*, G. Ort voll Klappersteine.

Somlaan, lata V. rar. *balbutio*, G. undeutlich aussprechen.

Sommitteln, tella Vfr. *adapto*, *compono*, imitor, G. anpassen, nachahmen.

Sompa, mman l. mpan Ns. *lapillus* reti appendi solitus, G. Netzsteinchen, it. al. *annulus* circa baculum ex vimine l. corio, G. Trisse unten am Stocke, sompa-sauva contus capitatus, it. al. Na. *rotundus*, G. rund.

sompo, on Ns. Tav. *volumen* l. annulus ex cortice, superiori retis funiculo appendi solitus, G. Netzflösse von Birkenrinde.

Sonkkaan, kata V. Botn. *moleste ferens objurgo*, murmurans opprobro, obmurmuro, G. brummen, murren, schelten, vorwerfen.

sonkutan l. sonkotan, ttaa V. idem.

sonkutus, tuksen Ns. *objurgatio*, murmuratio, G. das Brummen l. Schelten.

Sonni, in Ns. *taurus* nondum castratus, initor, G. Stier, Bull.

sonninen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tauris frequens*, G. stierreich.

sonnillinen, isen Na. *taurum habens*, G. Stier habend.

Sonnus, uksen Ns. *lacinia* l. inferior pars *vestis* in eundo succingi solita, G. aufgeschürzter Rockschooss.

sonnustan, aa V. et sonnustelen, lla Vfr. *succingo* vestem, inde *iter paro*, itineri me accingo, G. aufschürzen, sich zur Reise rüsten.

sonnustus, uksen Ns. *accinctus*, G. Aufschürzung.

Sonsar, ren Ns. *pulex* irritans, G. Floh.

sonsari, in al. sonsaret, een Ns. idem.

sonsaroitsen, ita V. *pulices venor*, G. Flöhe fangen.

Sonta, nnan Ns. *stercus*, fimus. max. pecudum, G. Mist, Dünger.

sontainen, isen Na. *stercoreus*, *stercorosus*, inde rar. *spurcus*, G. mistig, schmutzig.

sonnikko, kon Ns. *locus* stercore plenus, sterquilinium, G. Misthaufen, Mistplatz.

sontia, an Ns. et sontiainen, isen Ns. dim. *scarabæus* stercorarius, G. Mistkäfer, al. sitti-sontia.

sominkainen, isen Ns. idem, rar.

sonnin, ntia V. *caco*, stercus emitto, G. misten, drecken, lehmä sontii.

sonnitan, ttaa Vf. et sonnittelen, tella Vfr. *stercoro* e. c. agrum, stercore oblino, G. düngen.

sonnitus, uksen Ns. *stercoratio*, G. Düngung.

Sontio, on Ns. Carl. id. ac suntia.

Soopa, pan l. wan Ns. id. ac suopa.

Sopa, an Ns. Run. *indusium*, G. Hemd.

Sopero, on al. sopera, an Na. *balbus* e. c. lingua, G. stammelnd.

soperoitsen, ita V. *balbutio*, G. stammeln.

sopotan, ttaa V. idem, inde *confuse loquor*, susurro, G. undeutlich aussprechen, flüstern.

Sopeun, uta Vm. vide sub sowin.

Soplitsa l. soplihta, an Ns. Carl. *capsula* ex cortice betulæ, qua pabulum equis præbent

præbent viatores, G. Futterkorb von Birkenrinde (kopſa).

Soppi, pen Ns. *angulus* ædium *interior*, G. Winkel eines Hauses (loukko), inde meren ſoppi sinus maris, lampaan ſoppi præsæpe ovium.

ſopakko, kon Ns. *in angulo versans* e. c. anus vetula, G. Winkelbewohner.

ſopukka, kan Ns. id. ac ſoppi.

Soppu, pun Ns. *confusio loquelæ*, G. undeutliche Aussprache, ſoppu-kieli lingua balbutiens.

Sopu, wun Ns. vide sub ſowin.

Sora, an al. ſoro, on Ns. *glarea*, *saburra*, G. grober Sand, it. ſora-kieli lingua *balba*, sonum r difficulter eloquens, G. schnarrende Aussprache, ſora- l. ſoro-pilli fistula avenaria.

ſorainen, iſen Na. *glareosus* e. c. via, *balbutiens* e. c. lingua, G. grobsandig, schnarrend.

ſoramainen, iſen Na. *nonnihil glareosus*, G. etwas grobsandig.

ſorahdan, htaa V. *balbutio*, sonum r confuse eloquor, G. schnarren.

ſoritan, ttaa V. idem, inde ſorittain balbutiendo.

Soria l. ſorkia, an Na. 1. *rectus*, haud curvus e. c. arbor, *extensus*, procerus, G. gerade, hoh u. lang, inde 2. Caj. *aptus*, commodus, *habilis*, *egregius*, bene compositus, G. passend, geschickt, nett, hübsch, ſorkiat ſanat verba apta, ſoria mies vir excellens, ſoriaſti l. ſorkiaſti apte, egregie.

ſorewa l. ſorowa, an Na. idem.

ſoreus l. ſorkeus, uden Ns. *indoles recta*, *apta*, *egregia*, G. Geradigkeit, Geschicktheit, Nettigkeit, Hübschheit.

ſoron, oa V. *erigo*, rectum facio, G. gerade machen, ſormilla ſoroopi.

ſoriſtan, aa V. et ſoriſtelen, lla Vfr. idem, ſoriſtelen ſormiani, cfr. infra.

ſoro l. ſorko, ron Ns. *segmentum rectum* et *longum* e. c. corii, panni, ligni, G. langes und gerades Stück, cfr. infra ſoro.

ſoroinen l. ſorkoinen, iſen Ns. dim. idem, cfr. infra.

ſorkaus l. ſorkajus, ukſen Ns. idem.

ſorotin, ttimen Ns. *erigendi instrumentum* e. c. digitus, G. Geradmachungswerkzeug.

Soriſen, ſta V. (a ſora) *rauce sono*, strepo l. susurro, G. schnarren, rauschen, lärmen.

ſorina, an Ns. talis *sonus raucus*, strepitus, G. Geräusch, Lärm.

ſoriſtan, aa Vf. talem *sonum cieo*, G. Geräusch erregen.

Sorkia, an Na. ot ſorkeus, uden Ns. id. ac ſoria, ſoreus.

Sorkka, kan Ns. *ungula bisulca* e. c. bovis, ovis, G. gespaltener Huf, inde ſorkka-aita sæpimentum singularis indolis.

ſorkkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ungulis instructus*, G. mit gespaltenen Hufen versehen, kakſi-ſorkkainen bisulcis ungulis ornatus, it. ex *ungula confectus* e. c. pyxis, G. von Hufen gemacht.

ſorkillinen, iſen Na. *ungulas habens bifidas*, G. gespaltene Hufen habend, sed ſorkallinen unam habens ungulam bifidam.

ſorkitoin, ttoman Na. car. *ungulis carens*, G. hufenlos, sed ſorkatoin una carens ungula.

ſorkin, kkia V. pedibus *ungulatis incedo* l. *calco* l. *premo*, G. mit gespaltenen Hufen gehen l. treten, it. *ungulas detracho* e. c. bovis laniati, G. Hufen abziehen.

Sorko, ron Ns. et ſorkoinen, iſen Ns. dim. vide ſoria.

Sormi, men Ns. 1. *digitus* in manu, G. Finger, enſimmäinen index, piſin medius, nimetöin annularis, pieni l. wähä l. ſakara-ſormi auricularis, peukalo-ſormi pollex, ſormi-koukku ludi species ope digiti curvati, inde 2. *mensura* longitudine l. latitudine digiti, G. Fingers Länge l. Breite, neljän ſormen pituinen l. paksu l. lewiä quattuor digitos longus l. latus.

ſorminen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *digitis ornatus*, G. befingert, -fingrig, non nisi in compos. e. c. kuuſi-ſorminen sex habens digitos.

ſormillinen, iſen Na. *digitos habens*, G. Finger

Finger habend, inde usu digitorum *peritus*, G. die Finger geschickt gebrauchend, handfertig.

ſormitoin, ttoman Na. car. *digitis carens*, sed ſormetoin digito carens, G. fingerlos, it. ſormitoin mies vir *imperitus* l. hebes in usu digitorum, G. ungeschickt im Gebrauche der Finger.

ſormin, ia V. *digitis contrecto*, G. fingern.

ſormikka, kan al. ſormikas, kkaan Ns. *chirotheca* digitis instructa, G. Fingerhandschuh.

ſormaus, ukſen Ns. *fasciculus* lini l. cannabis, digitis unâ complectendus, G. ein Handvoll Flachs.

ſormajus, ukſen al. ſormajas, akſen Ns. idem.

ſormus, ukſen Ns. *annulus*, G. Fingerring, kihla-ſormus annulus sponsalis.

ſormustan, aa V. *annulis orno*, annulum trado, G. mit Ringe versehen.

Soro, on Ns. et ſoroinen, iſen Ns. dim. *gutta* stillans e. c. aquæ, G. triefender Tropfen, ſoroin guttatim, inde wiina pitää ſoronſa vinum in bullulas abit constantes, G. Brantweinsbläschen, tulen ſoroinen *scintilla* ignis volans, G. fliegender Feuerfunke, cfr. supra sub ſoria.

ſorotan, ttaa V *guttatim fluo* l. stillo, G. tröpfeln, it. al. id. ac ſoristan.

Sorran, rtaa al. ſortaan, rrata V. *deprimo*, *opprimo*, humilio, inde *depravo*, corrumpo, G. bedrücken, erniedrigen, verderben, ausmatten, murhet ſorſi (præt.) mielen mœror mentem demisit l. afflixit, ruotſi ſortaa ſuomen lingua svecana finnicam opprimit, ſorrettu l. contr. ſorttu (præt. partic. pass.) oppressus, defatigatus, depravatus.

ſortaus, ukſen Ns. *depressio*, oppressio, humiliatio, depravatio, G. Bedrückung, Erniedrigung, Verderbung.

ſorrun, rtua Vm. *deprimor*, humilior, depravor, G. verdrückt l. erniedrigt l. verderbt werden, ääni ſortuu vox raucescit, hepo ſortuu equus defatigatur, ſuoni ſortuu vena corrumpitur.

Sorriainen l. ſorrinkainen, iſen Ns. insecti species susurrans.

Sorſa, an Ns. id. ac ſuorſa.

Sorto, rron Ns. *linteum vilius* ex stupa, G. Gewebe von Werg, cfr. ſortto.

ſortoinen, iſen Na. ex tali *linteo confectus* e. c. indusium, G. von wergenem Gewebe gemacht.

Sortta, tan Ns. (Sv. svårta) *atramentum* max. sutorium l. coriarium, G. Schwärze Leder zu färben. —

ſorttaan, rtata V. *atramento denigro*, inde fig. *calúmnior*, diffamo quem, G. schwärzen, anschwärzen.

ſortti, tin Ns. (Sv. svårta) *anas* fusca, G. braune Ente, it. (Sv. sort) *genus* rerum, G. Sorte, ſitä ſorttia ejus generis. — —

Sortto, rton al. ſorto, rron Ns. *sæpes* ex arboribus ramosis congesta max. in silvis sementi ustis, G. Zaun von ästigem Holze.

ſorttaan, rtata al. ſortaan, rrata V. *arbores cædo* sæpi adhibendas, G. dergl. Zäune machen.

Sorun l. ſorwun, rkua Vm. cum *strepitu moveor*, sonans agitor ut campana l. unda, G. sich tönend bewegen, hinc ſorkuwa maa terra paludosa aquis supernatans.

Sorwa, an l. Carl. ſorwu, un Ns. (Sv. sarf) cyprinus *erythrophthalmus*, G. eine Fischart, Plötze? —

ſorwainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *cyprinis abundans*, G. reich an dergl. Fischen.

Sorwaan, wata V. et ſorwaelen l. ſorwailen, lla Vfr. (Sv. svarfva) *torno*, G. drechseln, al. warwaan. —

ſorwaus, ukſen Ns. *tornatio*, G. das Drechseln.

ſorwari, in Ns. *tornator*, G. Drechsler, al. warwari.

ſorwi-rauta Ns. *tornus*, G. Dreheisen, ſorwi-tuoli jugum tornatoris.

ſorwatan l. ſorwautan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* quis tornet, G. drechseln lassen.

Sorwottelen, tella Vfr. Run. *quadrupedans curro* ut equus, G. galoppiren, anna ſorwotella.

Soſet, een Ul. al. ſoſu, un Ns. *nix liquescens*, tabes nivis, G. Schneebrei.

ſoſeinen, iſen Na. nive liquescente l. *tabe plenus*, G. voll wässerichten Schnees.

ſoſehdin, htia V. *liquesco* ut nix, in tabem vertor, G. wässericht werden.

Soſſa, an al. ſoſſo, on Ns. homo l. max. *femina spurca*, iners, G. schmutziges, plumpes Weib.

Sota, dan Ns. *bellum*, prælium, pugna, G. Krieg, ſota=mieß miles, ſota=wäki exercitus, ſota=herra dux militaris, ſota=laiwa navis bellica, it. ſota=pöllö strix nyctea?

ſoti Ns. id. in compos. e. c. ſoti=paikka, ſoti=mieß.

ſotainen, iſen Na. *bellicosus* e. c. tempus, gens, G. kriegerisch.

ſodallinen, iſen Na. *bellicus*, G. zum Kriege gehörig.

ſodin, tia V. *pugno*, oppugno, bello, bellum gero, G. kriegen.

Sotka, an Ns. anas *clangula*, G. eine Entenart.

Sotken, ea al. ſotkin, ia V. 1. *pedibus calco* l. premo, G. treten, inde 2. *pedibus subigo* e. c. argillam laterariam, ſotken ſawea, hinc in genere 3. premendo *subigo* l. *depso*, G. kneten, ſotken taikinaa l. woita massam panis l. butyrum depso, 4. ſotken waatteita vide ſotkun.

ſotkun, ua V. idem, inde Carl. ſotkun waatteita vestes subigendo l. tundendo *lavo*, G. Wäsche ausklopfen.

ſotku, un Ns. *calcandum*, *premendum* l. *subigendum* quid e. c. congeries argillæ laterariæ, colluvies vestium lavandarum, G. was getreten l. geknetet l. ausgeklopft wird, paita on ſotkuſſa sed piika on ſotkulla indusium est inter lavanda, sed ancilla in lavando occupata, it. *calcatio*, *pressio*, *subactio*, G. das Treten l. Kneten.

Soudan, taa V. et ſoutelen, della Vfr. *remigo*, G. rudern, inde ſoudan kätkyttä l. laſta cunas agito, ſoutanut l. contr. ſounnut.

ſoudeskelen l. ſoudetſelen, lla Vfr. idem.

ſouto, don al. ſoutu, dun Ns. *remigatio*, G. das Rudern, ſoutu=teljo transtrum.

ſoudatan, ttaa Vf. et ſoudattelen, tella Vfr. *facio ut* remiget, curo ut remis agatur, G. rudern lassen, inde Run. ſomerinen ſoudatelko lapis molaris ultro citroque jactetur.

Soukka, kan Na. *angustus* qua latitudinem, non latus, *arctus* e. c. tænia, semita, G. schmal, inde *gracilis*, G. dünn, it. Ns. Nyl. *aratrum bisulcum*, G. zweizackiger Pflug.

ſoukkeus, uden Ns. *angustia*, *gracilitas*, G. Schmalheit, Dünne.

ſoukkenen l. ſoukenen, keta Vm. *angustus* l. *arctus* l. *gracilis fio*, minuor qua latitudinem, G. schmal l. dünn werden.

ſoukennun, nttua al. ſoukiſtun, ua Vm. idem.

ſoukennan, ntaa al. ſoukiſtan, aa Vf. *angustum* l. *gracilem reddo*, G. schmal l. dünn machen.

ſoukennus l. ſoukiſtus, ukſen Ns. *actus* angustum l. gracilem reddendi, G. das Schmälen l. Verdünnen.

Sowaiſen, sta V. id. ac ſokaiſen sub ſokia.

Sowerikko, kon Ns. id. ac ſawirikko.

Sowin, pia V. 1. *aptus* l. *conveniens* l. commodus *sum*, G. passend l. füglich seyn, passen, ſopii papikſi indoneus est qui sacerdos fiat, ei ſormet ſowi työhön digiti sunt inepti ad opus, ſopiiko ſitä nähdä num ita est situm ut videri conveniat, inde 2. *convenio*, congruo, G. übereinkommen, verträglich l. einig seyn, ſopiwat hinnaſta de pretio conveniunt, ſopikaat yhteen consentiatis, concordes sitis, amice inter vos convivatis, it. 3. *in amicitiam redeo*, *concilior* l. reconcilior, G. sich versöhnen l. vergleichen, ſopikaat iram et odium deponatis, it. 4. ei ſowi ſanoa haud *decet* l. convenit dicere, G. geziemend seyn, jos niin ſopii si ita convenit l. si est opportunum, G. gelegen seyn, hän ſopi tulemaan accidit ut veniret, G. sich ereignen, it. 5. cum Genit. minun ſopii ſanoa *decet* me l. *convenit* mihi dicere G. es ziemt mir, ei minun ſowi ſanoa non decet, it. 6. ſopiwa aptus, commodus, conveniens, opportunus, decens, concors, facile iram deponens, ſopimaton ineptus, haud conveniens, incommodus, haud decens, discors, implacabilis.

ſopu, wun Ns. *convenientia*, *consensio*, *concordia*, G. Uebereinstimmung, Eintracht, Verträglichkeit.

ſopuinen, iſen al. ſopuiſa, an Na. *consentiens, concors*, aliis amice utens; G. einig, verträglich, inde pahan ſopuinen discors, rixosus.

ſopewaſti prtcl. et compar. ſowemmaſti *apte*, aptius, G. passend.

ſoweliaſ, aan Na. *aptus, commodus*, conveniens, opportunus, nec non *aliis amice utens, pacificus*, non rixosus, G. passend, bequem, gelegen, einig, verträglich, ſoweliaaſti apte, commode, convenienter, opportune, amice.

ſoweliaiſuuſ, uuden Ns. *indoles* apta l. conveniens, commoditas, opportunitas, amicus cum aliis usus, G. Passlichkeit, Bequemlichkeit etc.

ſowinto, nnon Ns. *convenientia, concordia*, nec non *iræ depositio, reconciliatio*, G. Einigkeit, Vergleich.

ſowinnollinen, iſen Na. *placabilis*, G. friedfertig.

ſowinnolliſuuſ, uuden Ns. *placabilitas*, G. Friedfertigkeit.

ſowitan, ttaa Vf. et ſowittelen, tella Vfr. 1. *aptum* et *convenientem reddo, coapto*, applico, G. anpassen, fügen, anwenden auf jemanden. ſowitan ſiallenſa in ordinem redigo, ſowitan häneen ad eum accommodo, inde 2. *concilio, reconcilio*, concordes l. amicos reddo, G. versöhnen, einig machen, ſowittaja mediator reconcilians.

ſowituſ, ukſen Ns. *adaptatio*, applicatio, reconciliatio, G. Anpassung, Aufügung, Versöhnung.

ſowiſtun, ua Vm. *aptus* l. *commodus fio*, G. passend werden, unde joſ niin ſowiſtuu si ita evenit l. res fert, si est opportunum, G. gelegen l. passend seyn.

ſopeun, uta Vm. idem, ſopeuſin tulla l. tulemaan ſiihen res ita tulit ut eo advenirem, G. sich ereignen, ei ſopeunneet haud erant apti.

Nb. de sequentibus svecanis, sp, st, in fronte ferentibus idem valet ac supra pag. 180 de sk; sl, sm, sn, diximus, e. c. Spanien, spann, sparre, spatsera; spegel, spel, spik, spilla, spinnhus, spjäll, spole, sprund, sputa, spröte, spänne, ſtafva, ſtall, ſtamp, ſtapel, ſtegel, ſtock, ſtol, ſtop, ſtrut, ſträke, ſtubb, ſtudent, ſtuga, ſtund, ſtycke, ſtyl, ſtyre, ſtång, ſtämpel: quæ Finni sic eloquuntur: panna, panni, parru, paſeeraan, peili, peli, piikki, pillaan, pinhuuſi, pelli, puola, prunti l. runti, pruuta, pröötti, pänni, tawaan, talli, tamppu, tapuli, teili, tukki, tuoli, tuoppi, truuti l. ruuti, troka l. roka, tupi, tutentti, tupa, tunti, tykki, tyyli, tyyri, tanko, tämppeli.

Suaan, ſuata al. ſuaitſen, ita V. id. ac ſuwaan, ſuwaitſen.

ſuahdan, htaa al. ſuahden, htea V. idem.

Suakko, kon Ns. id. ac ſuhakko.

Suanto, nnon Ns. id. ac ſuwanto.

Suetan, ttaa V. rar. *erigo*, G. aufrichten.

Suha, an Ns. *status* rei *contusus*, G. zerbrochener l. gebröckelter Zustand, ſullon ſuhakſi valde contero l. frango, on ſuhana est fractus, contusus.

Suhakko, kon Ns. Botn. *jugum textoris*, G. Weberbaum, al. *machina textoria* formæ singularis, G. eine Art Weberstuhl (ſuakko).

Suhiſen, ſta V. *sibilo*, fremo ut serpens, G. zischen, säuseln (kuhiſen).

ſuhahdan, htaa Vs. idem de fremitu subito (kuhahdan).

ſuhina, an al. ſuhu, hun Ns. *sibilatus*, frenitus G. das Sausen.

ſuhahduſ l. ſuhauſ, ukſen Ns. idem de sono subito.

ſuhiſtan, aa Vf. talem *sonum cieo*, G. zischen machen.

Suhjo, on al. ſuhju, un Ns. *farrago* l. *mixtura* rerum minutarum, G. Gemisch, lumi-ſuhjo tabes nivis l. nix aquosa, kalan ſuhju l. ſuhju-kaloja farrago piscium minorum varii generis.

Suhkuri, in Ns. *farina* ex pane comminuto, G. fein gebröckeltes Brod.

Suhnuan, uta V. *æstuo* l. *ferveo* ut calor l. vapor balnei, G. dampfen, aufwallen.

Suhta, dan Ns. 1. *modus* in rebus, *temperamentum*, temperantia, G. Maasse, Mässigung, ſuhta paraſ aſioiſſa modestia l. modus est optimus in rebus gerendis, ei ſuhtaa ſanoiſſa nullum temperamentum in dicendo, inde 2. *convenientia* rerum, *ratio* rei ad alteram, *propertio*

portio moderata, G. Verhältniss, Uebereinstimmung, ei ſuhtaa työn ja palkan wälillä nulla proportio inter opus et ejus præmium, it. 3. mene tuota ſuhtaa eo *versus* cursum dirige, G. Richtung des Weges.

ſuhdet, hteen Ns. idem rar. hinc ſen ſuhteen *ratione* l. proportione illius, *ejus respectu*, G. im Betreff des, im Rücksicht, wähä tämän ſuhteen parum quoad hoc l. ratione hujus, pidän paljona ſen ſuhteen.

ſuhtainen, iſen Na. *moderatus*, modum servans e. c. vir, *proportionatus* e. c. pretium ratione rei emtæ, G. mässig, verhältnissmässig.

ſuhdallinen, iſen Na. *modicus*, *temperatus*, *conveniens*, proportionalis, G. mittelmässig, übereinstimmend.

ſuhdalliſuus, uuden Ns. *indoles* modica l. moderata, modus, convenientia, G. Mässigkeit, Uebereinstimmung, Verhältnissmässigkeit.

Suihkari, in Ns. id. ac ſuikkari.

Suihun, hkua Vm. *flammo*, G. lodern, tuli ſuihkuu ſuusta.

Suija, an Na. *lenis*, *mansuetus* e. c. canis, G. zahm, nicht bös, al. *blandus*, callidus e. c. homo, G. schmeichelhaft, verschlagen.

ſuijainen, iſen Na. dim. idem.

Suijaan, jata V. quid *clam aufero* et *occulto*, G. heimlich wegnehmen.

Suikera, an Na. id. ac ſuikia, it. al. tarde l. *moleste procedens*, G. sich träge fortschleppend.

ſuikerehdan, htaa V. *moleste procedo*, tarde incedo, G. sich mühsam fortschleppen.

Suikia, an Na. *longus*, *tenuis* et *flexibilis* e. c. virga, homo, equus, G. lang, dünn, geschmeidig.

ſuikki, kin al. ſuikko, kon Na. idem, it. Ns. *tenue* et *flexibile* quid, G. etwas Langes u. Geschmeidiges, pellawa-ſuikko manipulus lini, hius-ſuikko cincinnus capillorum longus.

ſuikkulainen, iſen Na. *nonnihil longus*, *tenuis* et *flexibilis*, G. etwas lang u. geschmeidig.

ſuikelo, on Ns. longiusculum, *tenue* et *flexibile quid*, G. etwas Langes u. Geschmeidiges.

ſuikkari, in Ns. *tenuis* et *flexibilis* e. c. homo, equus, G. langer und geschmeidiger Mensch etc. (ſuihkari).

ſuikkaan l. ſuikkajan, kata V. et ſuikkaelen l. ſuikkailen, lla Vfr. *lubrice prosilio* l. *provolo*, celeriter feror, G. sich geschmeidig fortschieben, inde ſuikkaan ſiuta clam ad osculandum subrepo.

ſuikahdan, htaa Vs. idem de motu subito.

ſuikuilen, lla Vfr. idem.

ſuikautan l. ſuikkahutan, ttaa Vf. *facio ut* subito provolet, celeriter projicio, G. geschmeidig fortschieben.

Suila, an Ns. id. ac ſuiwero.

Su'iu, ſukia V. vide sub ſuka.

Suin prtcl. *quidem*, *præsertim*, G. zwar, besonders, sed semper cum prtcl. kin l. kaan suffixa e. c. hän ſuinkin l. ſuinki (Sav. ſuinni) ille quidem l. præsertim, ſuinkin päiwällä præsertim tempore diurno, jos ſuinki jakſat si modo vales, it. ei ſuinkaan *nequaquam*, haud quidem, G. gewiss (nicht), älä ſuinkaan mene noli quidem ire, it. cfr. Cas. Adv. a ſuu.

Suippo, pon Na. *acutus* l. *extenuatus* qua cuspidem, G. zugespitzt.

Suiſtau, aa V. vide sub ſuitſi.

Suitan, ttaa V. 1. *potis sum*, *valeo*, G. vermögen, ei ſuita haud potest, non est sufficiens rei gerendæ, Jumala kaikki ſuittaa, inde 2. ſuitan tulla *fieri potest* l. possibile est ut veniam, G. vielleicht, ſuittaa ottaa *forsan* sumit, it. 3. hinc forte ſuittawa ſadet pluvia *modica*, *sufficiens*, ex optato, G. erwünscht, angenehm, ſuittawa ilma tempestas grata.

Suitſen, ea V. *fumo*, fumum spargo, inde pulverem l. vapores visibiles spargo, G. rauchen, dampfen, wuori ſuitſee.

ſuitſuan, uta al. ſuitſun, ua V. idem.

ſuitſu, un Ns. *fumus*, suffitus, pulvis volans, vapor visibilis, G. Rauch, Dampf, inde *pabulum* pecudis fomentando paratum, G. gebähtes Viehfutter.

ſuitſutan, ttaa Vf. et ſuitſuttelen, tella Vfr. *fumigo*, *suffio*, fumum l. pulverem excito,

excito, G. Rauch l. Dampf erregen, beräuchern.

ſuitſutus, tukſen Ns. *fumigatio*, suffitus, G. das Beräuchern.

Suitſi, tſen Ns. max. pl. ſuitſet *frenum*, inde *habenæ*, G. Zaum, Zügel.

ſuiſtan, aa V. *freno cohibeo*, habenis dirigo e. c. equum, G. zäumen, zügeln, inde fig. ſuiſtan kieleni cohibeo linguam, ſuiſtan tiellen dirigo l. duco in viam.

ſuiſtun, ua Vm. *cohibeor* l. *dirigor*, G. gezügelt l. in Zaume gehalten werden, inde ſuiſtuin ſinne eo *forte ducebar*, ſuiſtui jokeen in amnem dirigebatur i. e. accidit ut in amnem incideret, G. gerathen, geschehen.

Suiwaun, uta Vm. Caj. Ul. id. ac ſuuwun l. ſuupaun.

ſuiwahdun, htua Vm. idem, rar.

ſuiwahduš, ukſen Ns. idem ac ſuuwuš, max. tædium cibi, fastidium.

Suiwelo, on Ns. *apertura* glaciei marinæ, sponte orta, G. Oeffnung im Meereseise.

Suiwero, on Ns. *baculum* quo acervos fœni percontari solent, G. langer Stab (ſuila).

Sujahdan, htaa Vs. *subito prosilio* l. *erectus provolo*, G. langgestreckt hervorrennen, lenſi ſujahti cum stridore citatim volavit, al. nuora ſujahti funis subito flectebatur (ſuikahdan).

ſujautan l. ſujahutan, ttaa Vf. *facio ut* erectus prosiliat, G. langgestreckt hervorschiessen lassen (ſuikautan), ajan ſujautan equum citatim ago.

ſujun, ua Vm. *erectus flector* ut arbor vento, *reflector*, G. sich biegen wie etwas Langes, ääni ſujuupi sonus revolat l. echo resonat, reflectitur, ei ſuju ſiihen eo inflecti non potest.

ſujutan l. ſujotan, ttaa Vf. et ſujuttelen l. ſujottelen, tella Vfr. *erectum* quid *flecto* ut ventus arborem, G. etwas Langes biegen, ſujutan ſiallenſa in locum suum quid flecto l. repono, it. ſeiſon ſujotan erectus sto, ſujotan wenheen wedellen cymbam rectâ viâ in altum emitto, lentää ſujottaa directe provolat, G. gerade stehen l. bewegen.

ſujutuš l. ſujotuš, ukſen Ns. *flexio* rei longioris et erectæ, G. das Biegen eines langen Dinges, it. *status erectus*, motus directus, G. gerades Stehen l. Bewegen.

Suka, ſuan Ns. 1. *seta suilla* varii usus, pilus durior, G. Borste, ſuka-pää extremitas fili sutorii cui adhæret seta, nec non caput setis ornatum, it. 2. *strigilis* l. *pecten* equis detergendis, max. ex setis, G. Bürste, Pferdesſriegel.

ſukainen, iſen Na. pr. *setosus*, *setis similis*, G. borstig, borstenähnlich, inde miuka ſukainen cujus setæ i. e. cujus *speciei*, qualis, ſen ſukainen talis, *similis*, ſinnan ſukainen melleæ indolis, melleus, dulcis, G. beschaffen, geartet.

ſukain l. ſukahain, amen Ns. *extremitas fili* sutorii, cui seta affixa est, G. Borstenende des Pechdraths.

ſu'in, ſukia V. *strigili pecto*, pectine tergo e. c. equum, capillos, linum, G. bürsten, striegeln, it. fig. *plagis verbero*, G. prügeln, it. §. al. lähſi ſukimaan citatim abiit.

ſukaiſen, kaiſta l. waiſta Vs. *pectine subito stringo*, G. hastig bürsten, inde *citatim* quid *facio*, G. eilig etwas thun, e. c. ſukaiſee ſyödä l. lyödä l. juoſta celeriter edit, ferit, currit, ſukaiſee ſydäntäni cor l. mentem ferit l. lædit.

Sukari, in Ns. 1. *panis species* durior, G. eine Art hartes Brod, it. 2. al. *terebræ species*, G. eine Art Bohrer.

Sukaun, uta Vm. *bene accresco* l. *evenio*, G. Fortgang haben, gedeihen, geschehen, niin aſia ſukauſi ita res cecidit l. evenit, ei ſukaunnut haud successit.

ſukeun, uta al. ſukenen l. ſukean, ſueta Vm. idem, ſukeupiko? num ex optato cadit, hinc ſukewa bene succedens, optabilis, aptus, utilis.

ſukennan, ntaa Vf. *facio ut* bene accrescat l. eveniat, successum do, G. Fortgang geben, gedeihen lassen.

Sukellan l. ſukallan, ltaa V. et ſukeltelen, llella Vfr. *urinor* ut rana l. anas, *subternato*, G. sich tauchen, unter dem Wasser schwimmen, inde *vias quæro occultas*,

occultas, clam me subduco, G. sich heimlich entziehen.

ſukelehdan, htaa et ſukeloitſen, lta V. idem.

ſukellus, ukſen Ns. *urinatio*, G. das Untertauchen.

Sukka, kan Ns. *tibiale*, G. Strumpf, ſukan warſi l. -ſaari pars tibialis superior, ſukka-rihma l. -paula fascia cruralis, ſukka-warras acus nectendis tibialibus, kudon ſukkaa tibiale necto, it. käyn ſukillani sine calceis incedo, kawelee muſtin ſukin (Adv.) nigris utitur tibialibus nec non zelotypia conjugali est incensus, unde §. ſukka-mieli zelotypia conjugum al. amoris dea mytholog.?

ſukkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *tibialibus ornatus* l. abundans, G. beſtrümpft, muſta-ſukkainen nigra gerens tibialia, zelotypus, it. käypi ſukkaiſillanſa tibialibus indutus sine calceis incedit.

ſukallinen, iſen Na. *tibiale habens*, G. Strumpf habend, sed ſukillinen tibialia habens. it. ſukallinen *quantum capit* tibiale, G. einen Strumpf voll.

ſukin, kkia V. *tibialia induo*, G. Strümpfe anziehen.

Sukki, kin N. *callidus, astutus* e. c. homo, nebulo, G. listiger, verschlagener Mensch.

ſukkela, an Na. *callidus, versutus*, astutus, G. listig, verschlagen, inde al. *argutus, ingeniosus*, G. erfinderisch, scharfsinnig, al. *jocosus*, ridiculus, G. scherzhaft, lächerlich, al. *vividus* in motibus, *vivax*, agilis, G. sich schnell bewegend, lebhaft.

ſukkeluus, uuden Ns. *calliditas, astutia*, indoles arguta l. ingeniosa, al. indoles jocosa l. ridicula, al. *vivacitas*, agilitas, G. Listigkeit, Verschlagenheit etc.

Sukkula, an Ns. et ſukkulainen, iſen Ns. dim. Sav. Ul. *radius textoris*, G. Weberschiffchen (ſyöstäwä).

Sukoilen, lla Vfr. *indulgeo*, molliter tracto, G. nachsichtig seyn, zärtlich behandeln, liebkosen, ſukoilen wikojani in vitiis meis conniveo.

ſukoiſtelen, lla Vfr. idem, rar.

Sukſi, ſen Ns. *solea* longa lignea nivalis, G. Schneeschlittschuh, cfr. paljatka l. ſiwakka, lyly, kankaan ſukſi insile textoris, ſukſilla juokſen l. hiihdän ejusmodi soleis incedo, lat. *ſusta* (pro *ſukſta*).

ſukſin, ia V. *soleis* nivalibus *incedo* l. proficiscor, G. auf Schneeschlittschuhen laufen.

Suku, ſu'un l. ſuwun Ns. 1. *genus* cognationis, *stirps*, gens ejusdem originis, G. Geschlecht, Famille, on ſitä ſukua est illius familiæ l. generis, ſuurta ſukua honestioris stirpis, on ſukuunſa stirpis suæ indolem refert, ei ſukuakaan nihil ejus generis i. e. ne hilum quidem, it. ſuku-kunta complexus cognatorum, gens, familia, ſuku-puutto exstirpatio, totius gentis deletio, kuolewat ſuku-puuttoon tota gens morte deletur, ſuku-rutſaus incestus, ſuku-rutſainen incestuosus: inde 2. *cognatio*, G. Verwandtschaft, olettenko ſukua num estis cognati l. cognatione conjuncti? on ſukuani, it. 3. *generatio succedanea*, G. auf einander folgende Geschlechtsalter, ſuwuſta ſukuun ex ætate in ætatem, it. 4. Compar. ſuwumpi (rar. ſukumpi) *cognatione propior*, G. näher verwandt, on minua ſuwumpi.

ſukuinen, iſen Na. ex *familia* l. *stirpe natus*, *cognatus*, G. von einem Geschlechte gebohren, hywä-ſukuinen bonæ originis, ſuuri-ſukuinen stirpis clarioris, hine miſtä olet ſukuiſin (Adv.) cujus es cognationis l. stirpis, it. minkä ſukuinen cujus *generis* l. indolis, G. welcherlei, paha ſukuinen malæ indolis.

ſukulainen, iſen N. *cognatus*, cognatione conjunctus, G. verwandt, Verwandter.

ſukulaiſuus, uuden Ns. *cognatio*, G. Verwandtschaft.

Sula, an Na. 1. *glacie* l. *gelu carens*, non congelatus e. c. aqua, humus, *liquidus* e. c. adeps, metallum, G. ungefroren, weich, flüssig, ſula pelto ager aratro emotus, inde 2. *merus, solus*, nudus, G. lauter, bloss, ſula armo mera l. sola gratia, ſula petos nonnisi dolus, ſula mies vir nudus, it. ſula-ſanainen liquide, dulce, jucunde loquens, it. Ns. *liquidum* l. *gelu carens quid*, G. etwas Ungefrornes l. Flüssiges, ſulaan aſti usque

que ad tempus vernale quo gelu evanescit, meni ſulaan in aperturam glaciei marinæ incidit.

ſulaan, lata V. 1. *liquesco*, liquidus fio, G. flüssig werden, schmelzen, it. 2. *liquefacio*, liquidum reddo, G. flüssig machen, ſulaan peltoa agrum aro.

ſulaun, uta al. ſulan, laa Vm. *liquesco*, G. flüssig werden.

ſulatan, ttaa Vf. et ſulattelen, tella Vfr. *facio ut* liquescat, *liquefacio*, glacie l. gelu privo ut sol vernalis, G. flüssig machen, schmelzen.

ſulautan l. ſulahutan, ttaa Vf. idem.

ſulaus, ukſen Ns. 1. *status liquescendi*, G. geschmolzener Zustand, on ſulaukſiſsa, it. 2. *actus* liquefaciendi, G. Flüssigmachung.

ſulatus, ukſen Ns. *liquefactio*, G. Flüssigmachung.

Sulha l. ſulaha, han Ns. *sponsus*, al. *procus*, G. Bräutigam, Freier.

ſulahainen l. ſulhainen, iſen Ns. dim. idem.

Sulja l. ſulia, an Na. *lævis*, *planus*, inde *lubricus*, G. glatt, eben, schlüpfrig (ſiliá), it. al. *flexibilis*, lentus, G. biegsam, geschmeidig.

ſuljahdan, htaa Vs. *lubrice cado* l. labor, G. hastig schlüpfen, meni ſuljahti.

ſuljautan l. ſuljahutan, ttaa Vf. *facio ut* leviter l. lubrice cadat, G. schlüpfen machen.

Sulju, un Ns. *mixtura* variorum, G. Gemisch (ſuhjo), jää-ſuljut, kalan ſuljut.

ſuljuan, uta V. *misceo* varia minuta; G. mischen.

Sulka, lan Ns. 1. pr. *penna*, pluma caudæ l. alæ, G. Feder vom Flügel od. Schwanze, inde 2. *margo* rei angulatæ, G. Kante, ſulka-neula acus triangularis pellionum.

ſulki Ns. id. in compos. ſulki-neula, it. ſulki-turska gadus barbatus.

ſulkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *pennis ornatus* e. c. sagitta, *ex pennis* confectus e. c. flabellum, G. befiedert, von Federn, pitkä-ſulkainen longis ornatus pennis, it. *margine* l. *angulo ornatus*, G. kantig, kolmi-ſulkainen neula.

ſulallinen, iſen Na. *pennas habens*, G. Federn habend.

ſulitan l. ſuletan, ttaa Vf. et ſulittelen l. ſulettelen, tella Vfr. *pennis orno* e. c. sagittam, G. befiedern.

Sulkawa, an Ns. cyprinus *vimba*, G. Zärte, it. al. *promontorium*, cuspis terræ prominens, G. Landspitze, it. al. Na. *acutus*, *cuspidatus*, G. scharf, gespitzt, it. al. (a ſulka) *pennæformis*, G. federförmig.

Sulkahdan, htaa Vs. id. ac ſuljahdan, al. id. ac ſurkahdan.

Sulkku, kun Ns. Sav. *linum mollissimum* pectine rasum, inde *bombyx*, sericum, G. feiner, gebürsteter Flachs, Baumwolle, Seide.

Sulku, lun Ns. *obex* quid claudens, *agger* aquam cohibens, G. etwas Zuschliessendes l. Dämmendes, Damm, ſulku-lauta assis in portis aggerum, inde hengen ſulku dyspnoea, ſulku-tauti asthma, it. al. id. ac ſulju e. c. jään ſulkuja fragmina glaciei in fluviis profluentia.

ſuljet, lkeen Ns. idem, inde on ſulkeesſa l. ſulkeisſa est clausus, tuli ſulkeeſeen.

ſulkuinen, iſen Na. obicibus l. *aggeribus frequens*, G. voller Dämme, inde *asthmaticus*, G. engbrüstig, fragminibus glaciei plenus.

ſuljin l. ſulin, lkimen Ns. claudendi l. cohibendi *instrumentum*, e. c. assis in portis aggerum, G. Zuschliessungs l. Dämmungswerkzeug.

ſuljen, lkea V. *obicem pono*, obice claudo, obstruo, inde *occludo* e. c. januam, G. zuschliessen, dämmen, ſuljen ulos excludo, ſuljen ſiſällen l. ſiſään includo.

ſulkeilen l. ſuljeskelen, lla Vfr. idem.

ſulkemus, ukſen Ns. *clausio*, obstructio, occlusio, G. Zuschliessung.

Sullon, oa V. et ſulloskelen, lla Vfr. *tundendo comprimo*, *contundo* e. c. vestes lavandas, *condensans* deprimo, inde quem *deprimo* l. opprimo, G. drückend durcharbeiten, stampfen, zusammenpressen, unterdrücken, it. §. al. *obtrudo*, G. aufdringen, ſulloi ſitä minullen.

Sulmin, ia V. *exprobro*, probris afficio, verbis

verbis quem extenuo, G. Vorwürfe machen, beschimpfen, schmähen.
ſulmaan, mata al. ſulmon, oa V. idem.
ſulmaus, ukſen Ns. *exprobratio*, G. Beschimpfung.
Sulo, on Ns. *jucundum quid*, G. etwas Angenehmes, ſulo=ſanoma nuntius dulcis, ſulo=ſanainen jucunde loquens.
ſuloinen, iſen Na. *jucundus*, *amoenus*, dulcis, G. angenehm, lieblich.
ſuloiſuus, uuden Ns. *jucunditas*, amœnitas, dulcedo, G. angenehme Beschaffenheit, Annehmlichkeit.
Sulppu, pun Ns. id. ac ſilppu, ſyrppy.
Sumet, een Ns. id. ac ſumu.
ſumia, an Na. vide sub ſumu.
Summa, an Ns. *vanum* l. *inane* quid, G. etwas Nichtiges, inde ſullon ſummakſi plane contundo, in nihilum frango, it. (peregr.) *summa* rei, G. Summe, antaa ſummalta dat per summas i. e. cumulatim, nec non dat acervatim, sine calculo, temere.
ſummittain l. ſummattain prtcl. *per summas*, *cumulatim*, acervatim, G. summenweise, haufenweise.
ſummatoin, ttoman Na. car. *innumerabilis* e. c. pecunia, G. unzählich, zahllos.
ſummaan, mmata V. et ſummaelen l. ſummailen, lla Vfr. *summam facio*, consummo, G. summiren.
ſummaus, ukſen Ns. *consummatio*, G. das Summiren.
Summu, un Ns. *ingluvies* avium, gula, G. Kropf.
Sumppu, pun Ns. (Sv. sump) *cista perflua* in posticis scapharum, in qua pisces aluntur, G. Fischbehälter in Böten, inde *navigii species*, G. eine Art Fahrzeug.
Sumſa, an Ns. *sacculus* ex corio, G. lederner Ranzen.
ſumſainen l. ſumſahainen, iſen Ns. dim. idem.
Sumu, un al. rar. ſumo, on al. ſumet, een Ns. *nebula*, vapores in aëre, G. Nebel, ilma on ſumuſſa aër est nebulosus.
ſumuinen al. rar. ſumoinen l. ſumeinen, iſen Na. *nebulosus*, G. nebelig.
ſumia, an Na. idem, inde *tristis* l. turbidus e. c. mens, G. trübe.
ſummaan, uta V. et ſumuilen, lla Vfr. *nebulosus fio*, nebulam contraho, G. nebelig werden.
Sunnuntai, in Ns. (peregr.) *dies solis* l. dominicus, G. Sonntag.
ſunnuntainen, iſen Na. ad diem solis *pertinens* e. c. cibus, opus, G. sonntäglich.
ſunnuntaillinen, iſen Na. idem, rar.
Sunta, nnan Ns. et ſuntainen, iſen Na. id. ac ſuunta, ſuuntainen.
Suntia, an Ns. *custos* l. *vigil templi*, cujus quondam erat auditores somno obrutos suscitare, ope baculi longioris, G. Kirchenknecht (ſontio).
ſunnin, ntia V. pr. *vigilem* templi *ago*, G. Kirchenknecht seyn, inde *pello*, cogo (ut vigil ad vigilandum), G. zwingen, al. *punio* (ut vigil dormientes), G. züchtigen, strafen, it. Nyl. *publice* quem *irrideo*, *opprobro*, convicior, G. ausschämen, lächerlich machen.
ſunnitan, ttaa V. idem, kowin ſunnittawa duriter tractandus, puniendus.
Suo, on Ns. *palus*, G. Sumpf, Inf. ſuota pl. ſoita, it. ſuo=apila comarum palustre al. potentilla argentea?, ſuo=kanerwa ledum palustre, ſuo=purſu idem al. myrica gale, it. ſuo=kuiri l. =kuowi l. =kurwi l. =kurwilo l. =kurppa l. =wares scolopacis species, arquata l. phœopus l. rusticola.
ſuoliſto, on Ns. *pratum paludosum*, G. sumpfiger Ort, it. al. *triglochin* palustre, G. eine Art Krötengras.
ſoinen, iſen Na. (pro ſuoinen) *paludosus*, palustris, G. sumpfig.
Suodin, tia V. vide sub ſuota.
Suoja, an Ns. 1. *umbraculum*. G. Schauer, Regendach, inde Wib. *domus*, G. Gebäude, it. fig. *tutamen*, G. Schutz, ſuojaſſani in tutela mea, on ſuojana est tutamini, it. 2. al. *tempestas tepida* tempore hiemali, pluvia hiemalis, G. Thauwetter, hinc Compar. ſuojampi ilma magis tepida.
ſuojainen, iſen Na. *tutans* e. c. locus, *tutatus* e. c. vita, G. schützend, beschützt, it. *tepidus* e. c. aër hiemalis, G. thauend.
ſuojamainen, iſen Na. *nonnihil tepidus*, G. wenig thauend.

ſuojaan, jata V. *tueor, tutor*, defendo, G. schützen, beschützen, it. al. *tepidus fio*, G. thauen, gelinde werden, ilma ſuojaa.

ſuojaelen l. ſuojelen, lla Vfr. idem, max. tutor.

ſuojelus l. ſuojellus, uksen Ns. *tuitio, tutela*, G. das Schützen.

ſuojus, uksen Ns. Ul. *casa aucupum* in silvis ex ramis abiegnis, al. *casa* decipulas aucupum tegens, G. Hütte der Vogelfänger.

Suokko, kon al. ſuoko, won Ns. Botn. *varietas betulæ* albæ, G. eine Art Birke.

Suola, an Ns. *sal*, G. Salz, panen ſuolaan sale condio, on ſuolaaſſa, it. ſuola-raet granum salis, ſuola-weſi l. -laukka salsugo, ſuola-ruoho id. ac ſuolaket, ſuola-kala piscis salsus.

ſuolainen, iſen Na. *salsus*, ex sale, sale abundans, G. salzig, von Salz, salzreich.

ſuolaan, lata V. *salio*, G. salzen.

ſuolaket, kkeen al. ſuolakka, kan Ns. *rumex* acetosa, al. salicornia, G. Sauerampfer.

Suoli, len Ns. *intestinum*, ile, G. Darm, inde pl. ſuolet fig. *ilia*, medium corpus, G. Mitte des Leibes, wyö ſuolilla balteus circa ilia, it. perä-ſuoli ani intestinum, ſuoli-kulli l. -mukku hernia, ſuoli-wyö balteus.

ſuolinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *intestina* l. ilia *habens*, G. Gedärme habend, max. in compos. e. c. pieni-ſuoliuen exilis ad lumbos, it. *ex intestinis* confectus e. ç. filum, G. von Gedärmen, peuran ſuolinen, it. intestinis *abundans*, G. darmreich.

ſuolillinen, iſen Na. *ad intestina* l. ilia *pertinens*, G. zu Gedärmen gehörig, inde Ns. *balteus* circa ilia, G. Gürtel.

ſuolikko, kon Ns. *locus* intestinorum, medium corpus, ilia, G. Stelle der Gedärme, Mitte des Leibes, it. *balteus*, G. Gürtel.

ſuolikka, kan Ns. *lumbricus*, max. in intestinis, ascaris, G. Spulwurm, Regenwurm.

ſuolikainen l. ſuolinkainen, iſen Ns. dim. idem.

Suollan, ltaa V. *sensim detraho* quid, G. allmählig auszichen l. ausreissen und verschütten, ſuoltaa heiniä minutim extrahit fœnum ex acervo, älä ſuolla hamppuja cannabis fibras ne demittas.

ſuollun, ltua Vm. *sensim extrahor*, demittor e. c. ut linum ex manu pectentis, G. allmählig ausgezogen l. geschüttet werden, inde ſumu ſuoltuu nebula sensim dispergitur, minutim evanescit.

Suomi, men Ns. 1. orig. nomen *provinciæ Aboënsis*, Finlandia stricte sic dicta, G. die Gegend um Abo, inde 2. hodie tota *Finlandia* in genere, Finnia, G. Finnland, ſuomen maa idem, ſuomen niemi promontorium Finniæ australis Hangöudd, it. 3. ſuomi l. ſuomen kieli *lingua* Finnica, G. Finnische Sprache, puhun ſuomea, käännän ſuomekſi in linguam verto Finnorum, (Nb. a ſuo et a ſuomus male derivari solet).

ſuomalainen, iſen N. orig. incola provinciæ Aboënsis, sed hodie *Finno, Finnicus*, Finlandia oriundus e. c. ovis, G. Finnländer, Finne, finnisch.

Suomin, in V. *virgis cædo*, verbero, G. prügeln, peitschen, it. Botn. id. ac ſuomuſtan.

Suomus, uksen al. ſuomu, un Ns. *squama* piscium, G. Fischschuppe, ſuomus-lohi salmo eriox.

ſuomuinen l. ſuomukſinen, iſen Na. *squamosus, squameus*, squamiger, G. schuppig.

ſuomuſtan, aa V. *desquamo* e. c. piscem, G. abschuppen (ſuomin).

Suon, ſuoda V. haud invideo, *lubens largior* l. concedo cui, *bene opto* l. *cupio* cui, G. gönnen, vergönnen, wünschen, jumala ſuokoon deus det, utinam, en ſoiſi haud optarem, hywän ſuopa l. -ſuowa favens, bene cui cupiens, pahan ſuowa invidens, male cui optans, ſuopaiſuus l. ſuowaiſuus indoles animi bene l. male cupientis, ſuoma optatum, concessus, benevolentia, ſuotu optatus cui.

ſuomuus, uuden Ns. rar. *indoles* bene l. male cupiens, G. Vergönnung.

ſuotuiſa, an al. ſuotuinen, iſen Na. *lubenter* cui *concessus* l. *optatus*, G. vergönnt, inde *exoptatus, gratus*, placidus, G. erwünscht, gefällig, saan ſuotuni l. ſuotuiſani consequor quem optavi, ſuotuinen kuolo mors optata, jucunda.

ſuoſio, on Ns. 1. *benevolentia*, voluntas propensa erga quem, mens lubens, G. Wohlwollen gegen Jemanden, Willigkeit, teki ſuoſioſta fecit lubenter, mieli-ſuoſio animus contentus, gratus, inde 2. *assensus*, consensio, G. Beifall, Genehmigung, iſánſá ſuoſiolla patris veniâ, it. 3. *convenientia* mentis, amicitia sociorum, consensus paciscentium, G. Einigkeit, Uebereinstimmung, eláwát ſuoſioſſa amice inter sese vivunt, rikkoi ſuoſion conventionem violavit.

ſuoſi, in Ns. idem, mieli ſuoſin (Adv.) lubenter, katſon ſuoſia consensum cujus respicio.

ſuoſin, ia V. *convenio*, *paciscor*, G. Vertrag eingehen l. treffen, ſuoſiwat keskenánſá inter sese concordes fiunt.

ſuoſitan, ttaa Vf. et ſuoſittelen, tella Vfr. 1. *facio ut* conveniat quis l. assentiat, benevolentem et amicum facio, blande quem demulceo, ut timorem l. iram deponet et familiaris fiat, G. zu Beistimmung l. Wohlwollen l. Einigkeit bringen, vertraulich l. gewogen machen, it. 2. ſuoſittelewat *amice* inter sese *consultant* de re et conveniunt, G. Uebereinstimmung bereiten.

ſuoſitus, ukſen Ns. *actus* quo quis benevolens, assentiens et familiaris redditur, G. Bringung zu Wohlwollen l. Genehmigung.

ſuoſtun, ua Vm. *fio* benevolens. l. consentiens l. familiaris, *consentio*, convenio, accommodo me, G. wohlwollend l. beistimmig l. einig l. vertraulich worden, sich fügen (ſuowun), ei ſuoſtu ſulhaiſiin procos haud admittit.

ſuoſtumus, mukſen Ns. *benevolentia*, consensus, conventio, G. Wohlwollen, Beistimmung, Vertrag.

ſuoſtutan, ttaa Vf. et ſuoſtuttelen, tella Vfr. *permoveo* ad benevolentiam l. consensum l. familiaritatem, G. zu Wohlwollen l. Beistimmung l. Vertraulichkeit bewegen.

ſuoſtutus, tukſen Ns. *actus* benevolentem etc. reddens, G. Bewegung zum Wohlwollen.

Suoni, nen Ns. *vena*, G. Ader, weri-ſuoni idem, liha-ſuoni *nervus*, G. Sehne, awaan l. iśken l. lyón ſuonta venam seco, ſuonen weto spasmus, ſuoni-rauta scalpellus, ſydán-ſuoni arteria.

ſuoninen, iſen Na. *venosus*, *nervosus*, ex nervo confectus e. c. chorda, G. aderig, sehnig, von Sehnen.

ſuonillinen, iſen Na. *venas* l. *nervos habens*, G. Adern l. Sehnen habend.

ſuoninkainen, iſen Ns. Ul. id. ac ſuolinkajnen.

Suopa, wan l. pan Ns. (Sv. sâpa) *sapo*, G. Seife.

Suopunki, ngin Ns. Ul. Caj. *funiculus*, quo rangiferi captantur, G. Strick Rennthiere zu fangen.

Suora, an Na. *rectus*, haud curvus e. c. via, arbor, G. gerade, inde *rectus*, *justus* e. c. res, causa forensis, G. gerecht, richtig, *explicatus* l. *extricatus* e. c. capillus, filum, G. unverworren (oikia), ſuorasti l. ſuorin (Adv.) directe, ſuoraan l. ſuoras-tanſa idem.

ſuorattain prtcl. *directâ vid*, directe, G. gerade.

ſuorin, ia V. *rectum reddo*, erigo curvum quid, *extrico* l. *explico* e. c. fila l. rem intricatam, *corrigo* perversum quid, G. gerade l. recht machen, berichtigen, auswickeln, ausbessern.

ſuoritan, ttaa Vf. et ſuorittelen, tella Vfr. idem.

ſuorran, rtaa V. idem, max. *extrico* l. explico e. c. fila, G. auswickeln.

ſuorrun, rtua Vm. *rectus* l. *explicatus fio*, extricor, G. gerade l. recht l. ausgewickelt werden.

ſuoriſtun, ua Vm. idem.

Suorama, an Ns. *anthemis* tinctoria, G. Färberkamille, al. ſuoraman kukka.

Suoro, on Ns. *membrum virile* bovis l. suis.

Suorſa, an Ns. *anas*, G. Ente, cujus plures sunt species e. c. heinä-ſuorſa, jouhi-ſuorſa, kirſi-ſuorſa, jää-ſuorſa, warkki-ſuorſa, tawi-ſuorſa etc. ſuorſan leipá lemna.

ſuorſainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *anatibus frequens*, G. entenvoll.

Suortua l. ſuortuwa, an Ns. *fasciculus* longus e. c. lini, *cincinnus* pendulus e. c. capilli, G. Bündelchen, Locke, hiukſet ſuortuwiſſa.

Suoſio, on al. ſuoſi, in Ns. vide sub ſuon.
ſuoſin, ia V. nec non ſuoſitan, ttaa Vf. et ſuoſittelen, tella Vfr. vide ibidem.
ſuoſitus, ukſen Ns. ibidem.
Suoſku, un Ns. *mixtura* variorum *sordida*, G. unreines Gemisch, kalan ſuoſkuja purgamenta piscium.
ſuoſkuinen, iſen Na. tali *purgamento plenus*, G. voll unreines Gemisches.
ſuoſkun, ua al. ſuoſkuan, uta V. *misceo* varia, G. vermischen.
Suoſtet, een Ns. rar. id. ac ſuomus.
ſuoſteinen, iſen Na. id. ac ſuomuinen.
Suoſti, in Ns. *cibus coctus fluidus* e. c. puls, jus, G. Suppe, Brei.
Suoſtun, ua Vm. vide sub ſuon.
ſuoſtutan, ttaa Vf. etc. ibidem.
Suoſtuwa, an Ns. id. ac ſuortuwa.
Suota, dan Ns. *grex equarum* in venerem ruentium, G. läufische Stutenheerde, inde on ſuodalla l. ſuodaſſa l. ſuodillanſa equa venerem appetit.
ſuotainen l. ſuotahinen, iſen Na. *venerem appetens* e. c. equa, G. läufisch.
ſuodin, tia V. *coitum appeto* ut equa, G. läufisch seyn.
Suotti, tin al. ſuoti, din Ns. *equus* coloris badii l. fusci, G. dunkelbrauues Pferd.
Suotta prtcl. *animi causa*, per jocum, frustra, G. zum Vergnügen, umsonst, teki ſuotta l. ſuottanſa sine causa fecit, ſairaſtan ſuotta.
ſuottailen, tailla Vfr. *jocor*, animi causa quid dico l. ago, G. zum Spass l. umsonst thun.
Suottuwa, an Ns. id. ac ſuortuwa.
Suotuiſa, an Na. vide sub ſuon.
Suowa, an Ns. *acervus fœni* coniformis in pratis, G. runde Heumiethe, luon ſuowaa talem metam exstruo, ſuowan alä dimensio prati, cujus fœnum in unum congeri solet acervum.
ſuowainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *acervis fœni frequens*, G. voller Heumiethen.
ſuowaan, wata V. talem *acervum colligo* l. construo, G. Heumiethe errichten.
Suowauto, nuon Ns. id. ac ſuwanto.
Suoweri l. ſuowuri, in Ns. (Sv. svåger?) *affinis* per conjugium, *levir*, G. Schwager.
Suowero, on Ns. *clavus osseus* in baculo eorum, qui soleis utuntur nivalibus, G. untere Stockspitze der Schlittschuhläufer, cfr. ſompa.
Suowun, pua Vm. Sav. id. ac ſuoſtun sub ſuon.
ſuowutan, ttaa Vf. et ſuowuttelen, tella Vfr. id. ac ſuoſtutan.
ſuowian, wita V. idem, rar.
Supi prtcl. *omnino*, *penitus*, G. ganz, gänzlich, ſupi ſuolatoin plane insulsus, ſupi tyynni per omnia.
Supiſen, ista V. *strideo*, susurro, mussito, G. sumsen.
ſupina, an Ns. *stridor*, susurrus, G. Gesumse.
Suppia, an Na. *compressus*, comprimendo *coarctatus* e. c. vas, saccus, lagena, inde *angustus* l. arctus, vix permeabilis e. c. foramen, stipatus, G. zusammengeengt und Stockung verursachend.
ſuppuan, puta V. 1. *comprimo*, coarcto, G. verengen, it. al. 2. *coarctor*, angustus l. compressus fio, contrahor, constipor, G. zusammengepresst u. verstopft werden.
ſuppeunun, utua al. ſuppenen, peta Vm. *coarctor* l. contrahor, angustior l. arctior fio, G. verengt werden.
ſupiſtun, ua Vm. idem.
ſupiſtau, aa Vf. *comprimo* l. coarcto, constipo, G. zusammenpressen, verengen, verstopfen.
ſuppilo, on Ns. *infundibulum* molæ, sensim coarctatum, G. Mühltrichter.
ſuppu, pun Ns. *status* rei coarctatæ l. constipatæ, G. verengter und verstopfter Zustand, on ſupuſſa est coarctatus, ſuppu-ſuu os corrugatum, marja on ſupuſſa baccä est calyce inclusa, mylly ſupuſſa mola aquâ constipata et ideo a motu cessans, koſki tulee ſuppuun amnis aqua l. glacie constipatur.
ſuwuš, wuſſen al. ſupu, wun Ns. idem, on ſuwukſuſſa l. ſuwuſſa.
ſuputan, ttaa Vf. *comprimo* l. *coarcto*, max. *constipo* ut aqua molam, G. verengen, verstopfen.

ſuputus,

ſuputus, tukſen Ns. talis *compressio* l. *constipatio*, G. Verengung.
Surahdan, htaa Vs. *subito strideo*, G. hastig schnurren.
ſurahdus, ukſen Ns. *stridor* subitus, G. Geschnurre.
Surehdun, htua Vm. id. ac ſurkastun.
Suren, rra V. vide sub ſuru.
Surja, an Ns. *rete* salmonum minoris formæ, G. kleines Lachsnetz.
Surkastun, ua Vm. *flaccesco* ut herba desecta, *marcesco* l. macresco ut facies morbo, *corrugor*, G. welk u. schrumpfig werden.
ſurkahdun, htua al. ſurkahdan, htaa V. idem.
ſurkaannun, ntua al. ſurehdun, htua Vm. idem.
ſurkeennun, ntua al. ſurkenen, reta Vm. idem.
ſurkamastun l. ſurkkamustun, ua Vm. idem.
Surkia, an Na. commiseratione dignus, *miser*, *dolendus* e. c. vita, dies, *miserabilis*, calamitosus, G. elend, traurig, klåglich.
ſurkiainen, iſen Na. dim. *nonnihil miser*, al. *tristis* e. c. mens, G. etwas elend l. traurig.
ſurkeus, uden Ns. *miseria*, G. Elend, Traurigkeit.
ſurkutan, ttaa V. et ſurkuttelen, tella Vfr. *commiseror*, *misereor*, miseror, G. bemitleiden, beklagen.
ſurkailen, lla Vfr. idem.
ſurkutus, tukſen Ns. *miseratio*, commiseratio, G. das Bemitleiden l. Beklagen.
Surma, an Ns. *letum* l. *fatum violentum*, cædes perniciosa, internecio, G. gewaltsamer Tod, Mord, Verderben, en ſurmillani l. ſurmikſeni ne quidem si vel leto perirem, inde ſurma huolikoon curæ sit non mihi sed qs. leto.
ſurmainen l. ſurmallinen, iſen Na. *letalis*, *fatalis*, interitum afferens, perniciosus, G. tödlich, verderblich.
ſurmaan, mata V. *leto afficio*, violenter *neco*, interficio, radicitus perdo, G. tödten, ermorden, verderben.
ſurmaelen l. ſurmailen l. ſurmelen, lla Vfr. idem.
ſurmaus, ukſen Ns. *interfectio*, pernicies, G. Ermordung.
ſurmautan, ttaa Vf. *curo ut* necetur, G. ermorden lassen.
Surraan, rata V. *strideo*, G. schnurren, lentåå ſurraa stridens volat.
Suru, run Ns. 1. *dolor animi*, *mœror*, tristitia, G. Trauer, Kummer, kuoli ſurusta, it. 2. *cura* rei *anxia*, curatio diligens, G. Bekümmerniss, Sorge, pidän ſiitä ſurua curam ejus gero.
ſuruinen l. ſurullinen, iſen Na. *tristis* e. c. mens, *mœstus* e. c. dies, G. traurig, trübe.
ſurutoin, ttoman Na. car. *securus*, incuriosus, negligens, G. sorglos, unbekümmert.
ſuruttomuus, uuden Ns. *securitas*, incuria, negligentia, G. Sorglosigkeit.
ſuren, ſurra l. ſurea V. 1. *dolore* mentis *afficior*, *tristis sum*, angor, mœreo, G. trauern, traurig seyn, ålå ſure noli lugere, it. 2. *curam gero* rei anxiam, G. versorgen, Jumala ſuree ſuurukſen Deus curat l. dat ſentaculum, it. 3. minun ſuree jalkaani l. kåttåni pes l. manus mihi *dolet* ex torpore, al. luut ſurewat ossa dolore perstringuntur, G. vor Erstarrung schmerzen, hinc ei luun ſuremata ne quid ossis, quod dolor afficiat i. e. nihil l. ne minimum quidem ossis.
ſurun, rua l. rkua V. *tristis sum*, moerore angor, G. traurig l bang seyn, mieli ſurkuu.
ſureilen, lla Vfr. idem.
ſuretan, ttaa Vf. *dolore afficio*, tristem l. mœstum reddo, inde *affligo*, crucio, G. traurig machen, betrüben, plagen, martern.
ſuretus, tukſen Ns. *doloris affectio*, inde *afflictio*, cruciatus, G. das Betrüben l. Plagen.
Surwon, oa al. ſurwoan, wota V. *tundo*, *pilo pinso*, tundendo minuo l. frango, G. stampfen, zerstampfen, it. hyttyiſet ſurwowat culices *volando ludunt*, G. spielend hüpfen wie die Mücken.
ſurwoelen l. ſurwoilen, lla Vfr. idem.
ſurwe'elen l. ſurwelen, lla Vfr. idem.
ſurwous, ukſen Ns. *contusio* ope pistilli, G. das Stampfen.

ſurwo, on max. pl. ſurwot Ns. pinsum quid, max. *spicæ secalis contusæ*, G. das Gestampfte.

ſurwoin, omen Ns. *pistillum* l. pilum quo tunditur, G. Stampfstössel.

ſurwoinen l. ſurwojainen, iſen Ns. *culex* pulicaris, volando ludens, G. Mücke.

Suſi, ſuden Ns. *lupus*, G. Wolf, ſuſi-ilwes lynx, Inf. ſutta, it. ſuden korento libellula, insecti species, ſuden ſilmä l. -marja paris quadrifolia.

ſuſimaš, aan al. ſuſimainen, iſen Na. *lupi similis*, vorax, G. wolfähnlich, gefrässig.

Sušma, an Ns. id. ac ušma.

Sušſo, on Ns. nomen feminæ *Susanna*.

Suſutan, ttaa V. *vocem edo* instar matris infantulum sopientis, G. sumsen.

Suti, din Ns. (Sv. sudd) *peniculus*, quo quid illinitur, G. Quaste, Pinsel.

ſudin, tia V. *peniculo illino*, G. bestreichen.

ſutaan, data al. ſutuštan, aa V. idem, inde *maculo*, G. besudeln.

Sutikka, kan Ns. *sella longior*, G. lange Bank (renkku), al. *ponticulus* in fluviis, G. kleine Brücke.

Sutkahdan, htaa Vs. id. ac rupſahdan, muksahdan.

ſutkin, ia V. *citatim progredior*, G. eilend fortschreiten, läkſi ſutkimaan.

Suttu, tun Ns. Abol. id. ac ſuitſu fomentum.

Suu, ſuun Ns. 1. pr. *os*, *bucca*, G. Mund, ſuun laki palatum, ſuu-pieli sinus oris, ſuu-paltti magniloquens, indecens l. nasutus in verbis, ſuu-ſanalla ore dictum, annan ſuuta osculor, ſuun anto osculum, täyſin ſuin (Adv.) ore pleno, ſuu kiinni tace, inde 2. fig. joen ſuu *ostium* amnis, ſäkin ſuu *os* sacci, owen ſuu locus prope januam, awain on ſuulla clavis est in apertura seræ, tien ſuu ostium viæ, kirween ſuu *acies* securis, G. Mündung, Oeffnung, Schneide, it. ſuuta ſukſin l. ſuukſin os ori adversum i. e. alius adversus alium.

ſuinen, iſen Na. *ore ornatus*, G. mit Munde versehen, -mündig, max. in compos. e. c. iſo-ſuinen os habens apertum.

ſuullinen, iſen Na. idem, it. *oralis* e. c. verbum, G. mündlich, it. *quantum capit* os, G. Mundvoll, it. Ns. *epistomium*, obturamentum, embolus, G. Pfropfen.

ſuutoin, ttoman Na. car. pr. *inorus*, inde loquendo l. respondendo impar, G. mundlos, ungesprächig.

ſuuſas l. ſuullas, aan Na. oris aperti i. e. *loquax*, *magniloquus*, nec non *vorax*, G. grossmäulig, gesprächig, gefrässig.

ſuukko, kon Ns. *homo loquax*, magniloquus, G. Grossmaul.

ſuukkuinen l. ſuuppoinen, iſen Ns. dim. *osculum*, oscillum, G. Mündchen.

ſuukoiſtelen, lla Vfr. *mulceo os* cujus, G. einen den Mund streichen.

ſuutan, ttaa Vf. *in buccam* ingero, ingurgito, G. in den Mund stopfen, it. ei ſuuta haud *implet* e. c. foramen, non *sufficit* foramini obturando, G. füllen, hinreichen.

ſuuwutan, ttaa Vf. idem.

ſuutelen, della Vfr. *osculor*, oscula figo, G. küssen.

ſuudet, ſuuteen Ns. *obturamentum*, epistomium, G. Pfropf, it. *cuneus*, paxillus in aperturam intrudendus, G. Keil, it. pl. ſuuteet *ex ore ejecta* e. c. pabulum rejectaneum, G. aus dem Munde verschüttetes Futter.

ſuuditſen, ita al. ſuudin, ſuutia V. *obturo*, *cuneum insero*, cuneo, G. Pfropfen l. Keile einschlagen.

ſuuditus, ukſen Ns. talis *obturatio*, G. das Zupfropfen l. Einkeilen.

ſuutaſuttelen, tella Vfr. rar. alterum *juxta* alterum *pono* et eadem inter se *confero*, G. gegen einander stellen und vergleichen.

ſuukſin l. ſukſin prtcl. e. c. panen ſuuta ſuukſin vide ſuu.

Suudan, taa V. id. ac ſuutan l. ſuitan.

Suula, an Ns. *spica* l. granum *cannabis*, G. Hanfknospe.

Suunta, nnan Ns. 1. *directio viæ*, scopus itineris, G. Richtung des Weges, Reiseziel, kulki ſitä ſuuntaa eo versus viam tetendit, on ſuunnallanſa rectum tenet cursum, est in ordine debito, läkſi ſuunnaštanſa l. ſuunnaltànſa ordine debito aberravit, inde 2. *ordo* l. *modus debitus*

tus in rebus gerendis, *modestia*, temperantia, G. schickliche Handlungsweise, Mâssigung, Ordentlichkeit, ſuunta aſioiſſa hywâ ordo et modus in negotiis est laudandus, ſuunta-mies l. ſuunnan mies vir modestus, modum haud excedens, probus (ſunta).

ſuuntainen, iſen Na. pr. *modum servans* debitum, modestus, G. ordentlich, mâssig, inde hywân ſuuntainen boni modi l. indolis, bonus, pahan ſuuntainen malus.

ſuunnallinen, iſen Na. *moderatus*, modestus, inde *modicus*, mediocris, haud immodicus, G. gemâssigt, mittelmâssig.

ſuunnalliſuus, uuden Ns. *indoles moderata* l. *modica*, G. Mâssigkeit.

ſuunnatoin, ttoman Na. car. *immodicus*, modum excedens, ordine carens, G. unmâssig, unordentlich.

ſuunnin, ntia V. pr. *ad scopum* intendo, cursum quo dirigo, G. den Weg wohin richten, inde *tento* quid facere, G. zu thun versuchen, nachmachen, ſuunnii lukemaan tentat qualitercumque legere, ſuunnin ſinne pâin eo versus contendo.

ſuunnitan, ttaa V. et ſuunnittelen, tella Vfr. idem.

Suupaun, uta Vm. id. ac ſuuwun, ſuipaun.

Suuri, ren Na. *magnus* qua volumen, *grandis*, crassus, G. gross an Umfang, grob, wichtig, vornehm, cfr. iſo, ſuuria jauhoja farina haud subtilis, ſuuri aſia res *gravis*, ſuuri ſydân cor l. animus fortis, ſuuri mies homo altioris dignitatis, honestior, ſuuri ſuku cognatio l. stirps nobilis, pidân ſuurena l. contr. ſuurna magni æstimo, Inf. ſuurta, Adv. ſuureſti magne, valde.

ſuurellinen, iſen Na. *magnæ indolis*, majusculus, inde *animo elatus*, se aliis honestiorem existimans, elate se gerens, G. grossartig, hochmüthig.

ſuuruinen, iſen Na. *magnitudine* cui *æqualis*, G. von der Grösse eines -, max. cum Genit. e. c. kiſſan ſuuruinen ejusdem magnitudinis ac felis, munan ſuuruinen kivi lapis ovo similis qua volumen.

ſuurehko, on Na. *majusculus*, grandiusculus, G. etwas gross.

ſuuremmainen, iſen Na. (pro ſuuren-mainen) *nonnihil magnus*, subgrandis, G. ziemlich gross.

ſuurellainen, iſen Na. (pro ſuuren-lainen) idem, inde al. id. ac ſuurellinen.

ſuuruus, ruuden Ns. *magnitudo*, granditas, G. Grösse, yhden ſuuruus ejusdem magnitudinis.

ſuurelliſuus, uuden Ns. *elatio animi*, gestus honestior l. nobiliores imitans, G. Hochmuth.

ſuurenen, reta al. ſuureemmin, ntua Vm. *major fio*, grandesco, augeor, G. grösser werden.

ſuurennan, ntaa Vf. et ſuurentelen, nnella Vfr. *majorem facio*, grandio, extollo, augeo, G. vergrössern, erheben, it. ſuurentelen *elate me gero*, effero me, G. sich erheben.

Suurtua l. ſuurtuwa, an Ns. id. ac ſuurtuwa.

Suurus, rukſen Ns. 1. *jentaculum*, mensa matutina, G. Frühstück, ſuurus-pala, it. 2. *farina* cibo fluido immiscenda e. c. pisis, oleribus, G. Mehlbrühe zur Suppe.

ſuurustan, aa V. et ſuurustelen, lla Vfr. *jento*, G. frühstücken, it. *farinam* cibo *immisceo*, immissa farinâ cibum apparo, G. Mehlbrühe in die Suppe thun.

ſuurustus, tukſen Ns. *esus* jentaculi, *farinæ immissio*, G. das Frühstücken, Zuthuung der Mehlbrühe.

Suutan, ttaa V. id. ac ſuitan, cfr. sub ſuu.

Suutari, in Ns. *sutor*, faber calceorum, G. Schuster, it. cyprinus *tinca*, piscis species, G. Schleihe.

Suutun, ttua Vm. *tædio* l. *fastidio* cujus rei *afficior*, G. überdrüssig l. unwillig werden, ſuutun elâmään l. elâmästâ tædet me vitæ, ſuutun hâneen *indignatione capior* versus eum, ſuuttunut pertæsus, tædio captus.

ſuuttumus, ukſen Ns. *tædium*, fastidium, indignatio, G. Ueberdruss, Unwille.

ſuutet, ſuutteen al. ſuutto, ton Ns. idem, ſuutto tulee.

ſuutus, tukſen Ns. *status tædii*, G. Zustand des Ueberdrusses l. Unwillens, max. pl. on ſuutukſiſſa est tædio affectus, tuli ſuutukſiin.

ſuututan,

ſuututan, ttaa Vf. et ſuntuttelen, tella Vfr. *tædio afficio*, pertæsum reddo, irrito, G. zum Ueberdruss l. Unwillen bringen.

ſuututus, tukſen Ns. *tædii affectio*, G. das Ueberdrüssigmachen.

ſuutaun, uta Vm. *pertæsus fio*, G. überdrüssig zu werden anfangen, ſuutaun ruokaan.

Suuwun, pua Vm. ex re adhærente *obstruor*, *suffocor* e. c. cibo in gutture l. aqua os stipante, G. stocken, verstopft werden, ersticken von etwas, stecken bleiben in etwas, weri ſuupuu haawaan cruor in vulnere rigescit, haud effluit, myllỳ ſuupuu mola ob aquam abundantem *cessat*, ſuupuu weteen in aquam demergitur, cfr. ſuupaun, ſuipaun, ſuiwaun.

ſuuwus, wukſen Ns. *status* nimii cibi l. aquæ abundantis, G. Zustand des Stockens etc. max. pl. on ſuuwukſiſſa est obstructus l. suffocatus, obstipatus cibo l. aqua, tuli ſuuwukſiin.

Suwaitſen, ita al. ſuwaiſen, ſta V. *tolero*, *patior*, æquo fero animo, G. erdulden, vertragen, en ſuwaitſe haud sustineo, ægre fero, ei ſuwainnut l. ſuwaisnut haud permisit, cfr. ſallin, ſuaitſen, inde Wib. *placet* mihi. G. belieben.

ſuwaan, wata V. idem (ſuaan).

ſuwahdan, htaa al. ſuwahden, htea V. idem (ſualhdan).

Suwanto, nnon al. ſuwannet, nteen Ns. *stagnum* aquæ in fluviis, locus inter cataractas ubi aqua quiescit, G. ruhiges Wasser bei Strömen (ſuanto).

Suwi, wen Ns. 1. Abol. *æstas*, tempus æstivum. G. Sommer (keſä), oppos. talwi, ſuwella l. ſuwin tempore æstivo, ſuwi-kauſi l. -kunta tota æstas, ſuwi-kuntainen l. -kautinen per æstatem durans, ſuwen piſamat lentigines, ſuwi-tulo l. -laiho seges vernalis, ſuwi-päiwä dies Tiburtii, æstatem afferens, ſuwen ihana oxalis acetosella, it. 2. Säv. Caj. Ul. *tempestas* hiemalis *tepida*, G. Thauwetter im Winter (ſuoja), unde compar. ſuwempi magis tepidus e. c. aër.

ſuwinen, iſen Na. *æstivus* e. c. nox, tempus, *æstate prognatus* e. c. vitulus, puer, per æstatem durans e. c. opus, G. zum Sommer gehörig, it. al. ſuwinen talwi hiems *tepida* l. mitis, G. thauig.

ſuwellinen, iſen Na. idem.

ſuwean, weta al. ſuwetan, ttaa V. *adfero æstatem* l. tempestatem tepidam, G. Sommer l. Thauwetter machen, nyt ſuweapi l. ſuwettaa æstas l. tempestas mitior imminet.

ſuwikko, kon Ns. *vitulus* l. agnus *æstivo* tempore *prognatus*, G. Sommerkalb.

Suwus, wukſen Ns. vide sub ſuppia.

Nb. Svecana vocabula: svarfva, svamp, sveskon, svåger, svågerska etc. ore Finnorum pronuntiantur sine ſ e. c. warwaan, wamppu, weskynä etc.

Sydán, dámen l. dámmen Ns. 1. pr. *cor*, G. Herz, ſydán tykyttää cor palpitat, ſydámen karſina præcordia, ſydán-ſuoni arteria, ſydán-tauti morbus pectoralis l. stomachi e. c. cardialgia, hepatitis, colica etc. ſydántäni waiwaapi morbo laboro stomachi, ſydán on wallallanſa idem, inde 2. *mens*, animus in corde, ut putant, commorans, G. Gemüth, kowa ſydán animus immitis, sævus, immisericors, pehmiä l. hellä ſydän mitis, humanus, hywä l. wahwa ſydán animus impavidus, audax, huono ſydán pavidus, ſydán kuolee l. liikkuu mens misericordia movetur, kääntää l. katkoo ſydäntäni al. käypi ſydämelleni nausea afficior, piistää l. leikkaa l. ſyöpi ſydäntäni cor pungitur, mens irâ movetur, ſydän palaa perään intimo ex corde appeto, it. 5. quidquid *in medio* est, G. die Mitte e. c. kynttilän ſydän ellychnium, puun ſydän medulla arboris, pähkinän ſydän nucleus nucis, ſydän-weſi aqua maris media, profundissima, ſydän-maa silva intima, remotissima, ſydän-päiwä l. -yö media nox l. dies, ſydän-talwi hiems media.

ſydäminen l. ſydämminen, iſen *corde* l. *mente ornatus*, G. -herzig, max. in compos. e. c. kowa-ſydäminen corde immitis, hywä-ſydäminen animosus, it. *cordibus abundans*, ex cordibus confectus e. c. botulus, G. herzenvoll, von Herzen gemacht.

ſydämellinen

ſydämellinen l. ſydämmellinen, iſen Na. *ad cor pertinens*, G. zum Herzen gehörig, inde *ex corde* exiens e. c. preces, religio, G. herzlich, benevolens e. c. homo, animosus e. c. vir, cordatus, G. beherzt.

ſydämetön, ttömän Na. car. *corde carens*, *pusillanimus*, G. herzlos, kleinmüthig.

ſydämikäs, kkään Na. *animosus*, fortis, G. beherzt.

ſydämikkö, kön Ns. *homo animosus*, iracundus, contumax, G. beherzter Mensch.

ſydämelliſyys, yyden Ns. *indoles animi* seria, cordata, animosa, G. Herzlichkeit.

Syhyn, yä Vm. *prurio*, G. jucken, päämi ſyhyy caput pruritu laborat (ſyyhyn).

ſyhelmä l. ſyhymä, än Ns. *prurigo*, scabies, G. Krätze, ſyhelmä-ruoho scabiosa arvensis.

ſyhä, än al. ſyhy, hyn Ns. idem, al. *pruritus*, G. das Jucken.

ſyhytän, ttää Vf. et ſyhyttelen, tellä Vfr. *scabo*, frico, titillo, G. schaben, kratzen.

ſyhytys, tyksen Ns. *actus* scabendi, G. das Schaben.

Sykehdyn, htyä Vm. *exstinguor* ut pruna, G. erlöschen.

Sykkä l. ſykä, kän Ns. *involutum quid* rotundum, globus convolutus, G. zusammengewickelter Ball.

ſykki, kin al. ſykky, kyn Ns. idem.

ſykkyrä, än Ns. idem, pellawa-ſykkyrä fasciculus lini convolutus, lanka-ſykkyrä nodus convolutus in filo, on ſykkyräſſä est involutum.

ſykyrä l. ſykärä, än Ns. idem.

ſykkyräinen, iſen Na. *convolutus*, nodis convolutis plenus e. c. filum, G. zusammenwickelt.

ſykerrän, rtää V. *convolvo me*, G. sich zusammenwickeln, ſykertäwä sese involvens.

Syksy, yn Ns. et ſyksyinen, iſen Na. vide sub ſyys.

ſykyinen, iſen Na. vide ibidem.

Syli, in Ns. *amplexus ulnarum*, sinus, G. Umarmung, Busen, lapſi ſyliſſä infans in ulnis, ota ſyliiſi ulnis amplectaris, ſyli-kummi testis baptismi infantulum in ulnis gerens, ſylin täyſi id. ac ſylyä.

ſyli, len Ns. *quod brachiis* binis *comprehenditur*, G. das Umarmte, Armbürde, ſyli puita onus lignorum brachiis gerendum, inde *mensura* longitudinum *brachiis binis* extensis emetiendarum, *orgya* G. Klafter, Faden, ſylen pitkä l. pituinen longitudine orgyæ, ſyli wettä unam orgyam profunda aqua, ſyli puita strues lignorum orgyam longa, Inf. ſyltä.

ſyltä, llän Ns. Abol. *mensura* brachiorum binorum, *orgya*, G. Klafter, Faden, ſyltä wettä l. puita, kakſi ſyltää, cfr. ſyli.

ſylyä, lyksen Ns. *quantum* ulnis comprehenditur, G. so viel man mit beiden Armen umfasst, ſylyä puita.

ſylinen l. ſyltäinen, iſen Na. *longitudine orgyæ*, G. (einen) Klafter lang, max. in compos. l. cum Genit. e. c. kakſi-ſylinen l. kahden ſyltäinen puu arbor duas orgyas longa.

ſylillinen l. ſylellinen, iſen Na. *orgya metiendus*, G. mit dem Klafter zu messen, inde id. ac ſylyä.

ſylittäin prtcl. *per orgyas*, brachiis metiendo, G. klafterweise.

ſylen, eä al. ſyleän, letä V. et sæpius ſyleilen, llä Vfr. *ulnis amplector*, G. umarmen.

ſyltäilen, llä Vfr. *per orgyas metior*, brachiis mensuro, G. klafterweise messen.

Sylinkä, ngän Ns. Caj. id. ac ſyylinki.

Sylki, ljen Ns. *sputum*, G. Speichel.

ſylky, lyn l. ljyn Ns. quod conspui solet, *res conspuenda*, G. was bespottet wird, pidän ſylkynä ludibrio habeo.

ſyljen, lkeä V. *spuo*, conspuo, inspuo, ludibrio habeo, G. speien, bespeien, bespotten.

ſylkeilen, ljellä al. ſyljeskelen l. ſyljetſelen, llä Vfr. idem.

ſylkemys, yksen Ns. *spuendi actus*, G. das Speien.

ſyljetän, ttää Vf. *sputum moveo*, G. zu speien bringen, inde minua ſyljettää os mihi saliva abundat.

Syltty, tyn Ns. Sav. *caput lini*, G. Flachsknoten, it. al. id. ac ſylky, e. c. ſukka on ſylkyssä.

ſylkkyinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *capitibus eximius* e. c. cannabis, G. knotenvoll.

Sylkyn, lkyä Vm. *quassor*, G. geschüttelt werden,

werden, maha sylkkyy venter quatitur, sydän sylkkyy cor palpitat, it. sukat sylkkywät tibialia *corruunt*, G. zusammenfallen, sich falten, cfr. sylttу.

sylkähdän, htää Vs. idem.

sylkytän, ttää Vf. et sylkyttelen, tellä Vfr. *quasso*, G. schütteln, inde sydäntäni sylkytti cordis palpitationem mihi excitavit, it. kenkä sylkyttää jalan calceus pedem fricando *lædit*, G. durch Schaben verletzen.

sylkytys, ykſen Ns. talis *quassatio*, G. das Schütteln.

Sylppy, pyn Ns. id. ac syrppy, silppu.

Sylttу, tyn Ns. 1. *plica*, *ruga* e. c. in tibialibus, G. Falte (sylky), sukat l. saappaat sylтyssä tibialia l. ocreæ sunt collapsæ, naſka meni sylttyyn cutis corrugabatur, it. 2. (Sv. sylta) *salsamentum*, caro recens salita et elixa, G. Sülze.

sylttyinen, iſen Na. *corrugatus*, rugosus e. c. ocrea, G. faltig, it. *salsamento abundans*, G. sülzreich.

sylttyän, ltytä V. *corrugor* l. collabor l. corruo ut tibiale, G. sich falten, it. *salsamenta apparo*, G. Sülze einmachen.

Synkiä, än Na. *opacus*, *umbrosus*, tenebrosus e. c. silva, nubes, G. schattenreich, dunkel, finster, synkiä pimeys caligo horrenda, inde fig. synkiä suomalainen Finno purus putus, haud svetizans, synkiät synnit peccata gravia, horrenda.

synkkä, kän al. synkkö, kön Na. idem, synkkä pimiä, korpi.

synkeys, yden Ns. *opacitas*, umbra obscura, caligo, G. Schattigkeit, Dunkelheit.

synkeyn, ytä al. synkeennyn, ntyä Vm. *opacor*, tenebrosus fio, caligine obducor, G. schattig l. finster werden.

Synnyn, ntyä Vm. *nascor*, *orior*, G. gebohren werden, entstehen, lapsi on syntynyt infantulus est in lucem productus, syntymä ortus, nativitas, inde *evado*, *fio*, G. werden, ei siitä synny mitään nil inde oritur, it. ei asia synny res non *succedit*, G. gelingen, kyllä syntyy.

syntymys, myksen Ns. *ortus*, eventus natalis, G. das Gebohren werden (syntyminen).

syntу, nuyn Ns. *partus*, *ortus*, natales, origo, G. Geburt, Entstehung, syntу-päiwä dies natalis, muistan syntyſi memini horam tuæ nativitatis, inde synnyt *origines* l. archæologiæ mythol. seu lectiones incantatorum, quibus vim magicam inesse putant e. c. madon syntу, tulen syntу, raudan syntу etc.

synnyntö, nnön Ns. idem (syntymä), synnyntö-wika vitium nativum.

synnyntä l. synnintä, nnän Ns. idem.

synnytän, ttää Vf. et synnyttelen, tellä Vfr. *pario*, procreo, G. gebähren.

synnytys, tyksen Ns. *pariendi actus*, procreatio, G. das Gebähren.

synnytär, ttären Ns. Carl. *genitrix*, puerpera, G. Gebährerinn.

Synseröä, än Na. *tarde* l. lente *procedens*, lentus, quietus, G. sacht fortschreitend.

Synti, nnin Ns. (Sv. synd) *peccatum*, G. Sünde, teen syntiä pecco, synnin laukeemus lapsus Adami.

syntinen, iſen Na. *peccato infectus*, peccans e. c. homo, *pravus* e. c. factum, G. sündig, inde Ns. *peccator*, G. Sünder.

synnillinen, iſen Na. idem, rar.

Syrjä, än Ns. 1. *margo*, *ora*, G. Kante, Rand, Seite, astia on syrjällänsä vas margini l. lateri innititur, syrjä-kämmen palmus transversalis l. minor, syrjin (Adv.) yhteen sowitti marginem margini coaptavit, syrjä-weſa surculus marginalis l. lateralis, inde 2. *locus marginalis* l. lateralis, G. Seite, nebenbei, mene tien syrjällen l. syrjään abi *juxta* viam, syrjällä makaa ad latus l. juxta jacet, it. al. 3. *isthmus*, terra tenuis inter maria, G. Landenge (taipalet).

syrjäinen, iſen Na. *marginalis*, ad marginem l. ad latus situs, juxta jacens e. c. domus, inde *vicinus* e. c. homo, G. am Rande l. an der Seite gelegen, nachbarlich, it. *margine ornatus*, G. mit Rande versehen, kakſi-syrjäinen bimarginatus.

syrjähinen l. syrjähäinen, iſen Na. idem.

syrjällinen, iſen Na. idem, it. *marginem habens*, marginalis, G. Rand l. Kante habend.

ſyrjittäin prtcl. ad marginem l. latus versus, *margine adverso*, G. seitwärts.

ſyrjään, jätä V. *margino*, *emargino*, G. kanten, den Rand abnehmen, it. *ad marginem diverto*, juxta viam abeo, evito, G. zur Seite abgehen.

ſyrjin, jiä V. idem, it. al. *lateri innitens* accumbo l. jaceo, G. sich seitwärts lehnen.

— Syrppy, pyn Ns. (Sv. sörpa) id. ac ſilppu.

Syſyriä, än Na. et ſyſyriäinen, iſen Na. dim. id. ac ſyyſyriä.

Syſi, ſyden Ns. *carbo* fabrorum, max. ferrariorum, G. Schmiedekohle, Inf. ſyttä, ſyſi=mies carbonum coctor.

ſyſinen l. ſytinen, iſen Na. *ex carbone* confectus, carbonibus *abundans*, G. kohlenreich, von Kohlen.

Syſmä, än Ns. *desertum* densissimum, valde tenebrosum, G. waldige Einöde, Lapin ſyſmä ſynkkä, inde nomen paroeciæ *Sysmä*, in Tavastia orientali, quondam valde silvosæ.

Syſään, ſätä V. et ſyſäelen l. ſyſäilen, llä Vfr. *pello*, *propello*, projicio, protrudo, urgeo, G. stossen, ausstossen, schieben (lykkään), ſyſään wenheen weſillen cymbam emitto in altum.

ſyſin, iä V. idem de actu continuo.

ſyſäys, yksen Ns. *propulsio*, pulsus, G. das Stossen.

ſyſäyn, ytä Vm. *pellor*, projicior, G. gestossen werden, ſyſäyppi ſeinään.

Sytyn, ttyä Vm. ignem concipio, *accendor*, incendor ut ignis, lignum, G. angezündet werden, inde fig. ſota ſyttyy bellum exoritur, wiha ſyttyy ira excandescit.

ſytty, tyn Ns. ignis *accendendi adminiculum* e. c. cortex betulæ, assulæ, gramen siccum, G. Anzündungsmittel, tulen ſyttyjä, inde *illecebra* ad quid, G. Lockungsmittel.

ſytytän, ttää Vf. et ſytyttelen, tellä Vfr. *accendo*, *incendo* e. c. ignem, domum, G. anzünden, inde ſytytän wihan iram excito.

ſytytys, tyksen Ns. *incensio*, G. Anzündung.

Syvä, än Na. *profundus* e. c. mare, vulnus, radix, G. tief, ſyvä uni somnus gravis, puhuu ſyvää ſuomea dialecto utitur Finniæ interiore, ſyvässä korwessa in deserto remotiori, ſyvä aſia res altioris indaginis, ſyvin l. ſyvästi (Adv.) al. ſyvään l. ſyvällen l. ſyvältä profunde.

ſyväinen, iſen Na. dim. *nonnihil profundus*, G. ziemlich tief.

ſyvyinen, iſen Na. cui *æqualis* qua *profunditatem*, G. so tief wie, max. cum Genit. e. c. kynärän ſyvyinen profunditate ulnæ, järwi meren ſyvyinen lacus tam profundus quam mare.

ſyvyys, yyden Ns. *profunditas*, inde mare altum, vorago, G. Tiefe.

ſyväitſe prtcl. *profunde*, per loca profunda, G. durch die Tiefe, ſukellan ſyväitſe.

ſyvennän, ntää Vf. et ſyventelen, nnellä Vfr. *profundiorem facio*, G. vertiefen.

ſyvättelen, tellä Vfr. idem, rar.

ſyvenen, wetä al. ſyveunyn, ntyä Vm. *profundior fio*, G. tiefer werden.

ſyveän, wetä V. *aperturam facio* in glacie maris l. amnis, G. Wuhnen aufhauen l. öffnen.

Syvän, ämen Ns. Sav. id. ac ſydän.

Syy, ſyyn Ns. 1. *causa* rei, G. Ursache, mistä ſyystä qua ex causa, quo jure, ſyytä l. ſyyttä sine causa, inde 2. causa mali, *culpa*, *reatus*, *crimen*, G. Schuld, Verbrechen, ſyy=pää aſiaan reus rei, culpabilis, ſyyn=alainen culpandus, lykkään l. ajan ſyyn toiſen päälle culpam rei in alium transfero, alium criminor, it. al. 3. *pecten* l. *fibra* arboris, *stria* minor folii, G. Holzstreif, Faser.

ſyinen, iſen Na. *fibris ornatus* e. c. arbor, folium, fibrosus, G. streifig, faserig, pieni=ſyinen.

ſyyllinen, iſen Na. *qui in causa* est, qui jure est, G. Ursache habend, it. *qui in culpa* est, *reus*, culpandus, sons, G. schuldig, it. al. id. ac ſyinen.

ſyytöin, ttömän Na. car. *insons*, G. unschuldig. ſyyttömästi injuste.

ſyytän, ttää V. et ſyyttelen, tellä Vfr. *caussor*, *culpo*, accuso, arguo, criminor, G. beschuldigen, anklagen, ſyytän häntä ſiitä l. ſiihen culpæ do ei, it. causa l.

origo

origo sum rei, G. verursachen, Schuld seyn, ſyytin aſian sum in causa rei, ſyytti haawan vulneris est auctor.

ſyytös, öksen Ns. *criminátio*, G. Beschuldigung.

Syydán, tää V. *cumulatim pello*, vi et ubertim ejicio l. injicio e. c. fœnum, ligna, extrudo l. intrudo, G. haufenweise heben l. werfen l. treiben, ſyydän heiniä rekeen l. re'eſtä.

ſyytelen, dellä al. ſyydättelen, tellä Vfr. idem.

Syyhyn, yä Vm. id. ac ſyhyn.

ſyyhelmä l. ſyyhymä, än Ns. id. ac ſyhelmä.

ſyyhy, hyn Ns. id. ac ſyhä.

ſyytän, ttää Vf. pro ſyyhytän id. ac ſyhytän.

ſyyttö, tön al. ſyytty, tyn Ns. id. ac ſyyhy.

ſyyhättelen, tellä Vfr. *scabo*, G. schaben.

Syyky, ſyykyn l. ſyywyn Ns. id. ac lyyky, e. c. on ſyykyllänſä.

Syylinki, ngin al. ſyylinkä, ngän Ns. *pars* tibialium *pedalis*, G. Strumpfling, al. *soccus* in calceis, G. Socke, it. Caj. *tibiale brevius*, G. kurzer Strumpf.

Syylä, än Ns. *verruca*, G. Warze, al. *struma*, ganglion, G. Geschwulst, Kropf, ſyylä-juuri scrophularia nodosa.

ſyyläinen, iſen Na. *verrucosus*, *strumosus*, G. warzig, kröpfig.

ſyylätän l. ſyylytän, ttää V. *strumis* et vulneribus *afficio*, strumosum facio, G. schwülstig machen, inde kenkä ſyylyttää l. ſyylättää jalan calceus pedem lædit cfr. ſylkytän.

Syymään, mätä V. et ſyymäelen l. ſyymäilen, llä Vfr. *improbo* quid, *vitupero*, rejicio e. c. judicem, causam forensem, testes l. judicium, *appello* ad jus superius, G. verwerfen, tadeln.

ſyymäys, yksen Ns. talis *improbatio*, vituperatio, rejectio, G. das Tadeln l. Verwerfen.

Syyni, in Ns. (Sv. syn) *inspectatio* l. lustratio publica, G. Besichtigung.

ſyynään, nätä V. *lustro*, inspecto, G. besichtigen.

Syys, (ſyyksen) Ns. *autumnus*, G. Herbst, cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt, sc. *Nom.* ſyys tulee, ſyys-kuu September, ſyys-kylwö sementis autumnalis, ſyys-aika: *Inf.* rar. on kauwan ſyystä diu durat autumnus: *Ess.* rar. tulewana ſyysnä l. ſyysſä autumno proximo: *Gen. pl.* ſyysten: ceteri Cass. formantur a synonymo ſykſy.

ſykſy, yn Ns. idem, Nomin. rar. ceteri vero omnes usitati, ſykſyin (Adv.) tempore autumnali, autumnis.

ſykſyinen, iſen Na. *autumnalis* e. c. tempus, opus, G. herbstlich, ſykſyiſin (Adv.) id. ac ſykſyin vide ſykſy.

ſykyinen, iſen Na. idem, ſykyiſin id. ac ſykſyiſin.

ſyystän, ää V. *autumnum affero*, G. Herbst machen, inde jo ſyystää jam autumnus imminet, it. ſyystän peltoa agrum *autumno aro*, G. im Herbste pflügen.

Syyſyriä, än Na. et ſyyſyriäinen, iſen Na. dim. id. ac yyſyriä, ynſiä.

Syökſen, ſyöstä (pro ſyökstä) al. ſyökſeä V. *vi pello*, *præcipitanter projicio*, præcipito e. c. in mare, violenter et citatim protrudo l. proruo, G. stürzen, heftig treiben l. werfen l. stossen, ſyökſi keihään watſaan hastam projecit in ventrem cujus, ſyökſen ulos vi expello.

ſyökſään, ſätä al. ſyökſän, ää V. idem.

ſyökſelen l. ſyöskelen, llä Vfr. idem.

ſyökſyn l. ſyöstyn, yä Vm. *vi propellor* l. projicior, *præcipitor*, præceps ruo, violenter proruo, G. gestürzt l. heftig fortgeworfen werden.

ſyökſin, imen Ns. Botn. *radius textoris*, citatim propelli solitus, G. Weberschiffchen (ſukkula).

ſyöstäwä, wän Abol. l. ſyöstäwäinen, iſen Tav. Ns. idem.

ſyökſy, yn Ns. *præcipitatio*, projectio violens, motus citatus, cursus ruens, G. das Stürzen, Sturz, it. ſyökſy-wiina primitiæ l. primæ guttæ vini comburendi, præcipitanter profluentes, G. Vortropfen des Brantweins.

Syön, ſyömen Ns. Carl. pro ſydän, Inf. ſyöntä.

ſyömikkö, kön Ns. pro ſydämikkö.

Syön, ſyödä l. Sav. ſyywä V. 1. *edo*, com-*edo*, vescor, G. essen, ſyöjä l. Sav. ſyyjä esor, edax, ſyöpä l. ſyöwä edens, nec non carcinoma, morbus carnem terens,

terens, syötäwä edendus, cibus, edulium, syömatöin cibo abstinens, jejunus nec non haud pastus, non esus e. c. gramen, syömä esus, syömä-aika hora edendi, syömä-hammas dens molaris: inde 2. *tero*, *corrodo*, G. fressen, nagen, syöpi syöntäni cor meum terit, mentem lædit, iram movet, kenkä syöpi jalkaa calceus pedem lædit, kala syöpi piscis devorat e. c. hamum.

syöskelen, llä al. syöskentelen, nnellä Vfr. idem.

syöjätär, ttären Ns. Carl. *femina* mythol. *vorax*, G. mythol. Fresserinn.

syöläs, ään N. *edax*, *vorax*, gulo, G. gefrässig, Vielfresser.

syömäri, in Ns. idem, it. *tignus major* sub tecto in hypocaustis, quales plerumque duo, G. Querbalken unter dem innern Dache, syömärit.

syömyys, yyden Ns. rar. *esus*, edacitas, G. das Essen, e. c. ylön syömyys.

syönti, nnin Ns. *esus*, G. das Essen, syönti-aika edendi tempus, syönti-maa terra pascenda, pascuum.

syöntö, nnön al. syönnys, ykſen Ns. idem, syöntö-maa.

syöpäläinen, iſen Ns. max. pl. syöpäläiſet *insecta edacia* l. avida e. c. pediculi, pulices, cimices, culices etc. G. gefrässige Insecten.

syötän, ttää Vf. et syöttelen, tellä Vfr. *facio* l. *curo ut* edat, *cibo*, *pasco*, *sagino*, G. essen lassen, füttern, mästen, syötän juhtaa jumentum pasco, syötän peltoa curo ut gramen ex agro depascatur, syötän ſikaa suem mactandum sagino, syötän koukkua escam hamo piscario impono.

syötet, syötteen Ns. *edulium* e. c. suis saginandi, *esca* alliciens piscium, avium, vulpium etc. captandorum e. c. lumbricus, cadaver, *pabulum* saginans, G. Speise, Futter, Lockspeise, Köder, Luder, Mast, ſika syötteellä.

syötti, tin al. syöttä, tän Ns. idem, it. al. id. ac syöttö.

syöttö, tön Ns. *cibatio*, *pastio*, *saginatio*, G. das Füttern l. Mästen, syöttö-maa pascuum, syöttö-paikka locus ubi itinerarii jumenta pascere solent, syöttö-porſas porcellus saginarius, porſas on syötöllä.

syöttiläs l. syötiläs, ään N. et syöttiläinen, iſen N. dim. *altilis*, pecus saginarium, G. Mastvieh.

syötinkäinen, iſen Ns. *lumbricus* escæ piscariæ inserviens, G. Köder, Angelwurm.

syöwyn, pyä Vm. *edor*, *pastus fio* ut pascua, G. gegessen l. abgefressen werden, karja-maa syöpyy pascuum fit depastum, it. *satior*, *saginor*, G. gesättigt l. gemästet werden, härkä syöpyy bos satiatur.

Sädet, ſäteen Ns. *scintilla* ignis volans, *radius* e. c. solis, inde *atomus* in sole volans, G. Funke, Strahle, Sonnenstäubchen (ſäet).

ſätenet, neen Ns. idem (ſäkenet).

ſäteinen, iſen Na. *scintillis frequens* e. c. ignis, *radiosus*, radiatus e. c. sol, G. voll Funken l. Strahlen (ſäkeinen).

ſätenöitſen, itä V. *scintillas spargo*, *radio*, G. funkeln, strahlen, tähdet ſätenöitſewät stellæ radiant.

ſädestän, ää V. rar. *irradio*, inde *splendeo*, illustro, G. bestrahlen.

Sädän, tää al. ſätään, dätä V. *citatim* quid *facio*, G. eilend thun e. c. puhuu ſätää garrule loquitur, juoksee ſätää præcipitanter currit.

Säen, ſäkeä al. ſäkeän, ſäetä V. *congero* l. *coacervo* e. c. rapas, *colligo* et cinere *obtego* e. c. prunas, inde *obtego* l. supprimo e. c. rumores, *velo* e. c. male patrata, G. zusammenhäufen, sammeln, verdecken, it. al. taiwas ſäkee vide sub säes.

ſäkö, ſään Ns. *acervus* e. c. prunarum, raparum, G. Haufen.

ſäet, ſäkeen Ns. idem, it. al. id. ac ſädet, it. al. id. ac ſäki, it. al. id. ac säes infra.

ſäkeinen l. rar. ſäkeäinen, iſen Na. talibus *acervis frequens* e. c. locus, G. voll Haufen, it. al. id. ac ſäteinen.

säestän, ää V. id. ac ſädestän.

ſäkeilen, llä Vfr. id. ac ſätenöitſen, e. c. tähdet ſäkeilewät.

Säes l. säet, ſäkeen Ns. id. ac seljas, seljes, sees. säen,

ſäen, ſäkeä V. id. ac ſekeän sub ſeijäs, e. c. taiwas ſäkee, cfr. supra.
ſäkeän l. säkenen, ſäetä V. idem.
Sähin, hkiä l. hiä V. *taciturnus* et *anhelans laboro*, tacite luctor l. ludo l. pugno, G. stöhnend etwas thun.
ſähkinä l. ſähinä, än Ns. *taciturnus labor* cum anhelitu, lucta l. pugna l. lusus vehemens sed tacitus, G. Arbeit mit Gestöhne.
ſähiſen, stä V. *sonum edo* anhelantem et submissum, strideo ut ignis vehemens, G. stöhnen, sausen.
Säihäytän, ttää V. Run. *vibro* l. *projicio* e. c. gladium, G. schwingen, werfen, ſäihäytät miekka.
Säijes, ekſen Ns. *dimensio fili*, pars fili abrupta, quanta acui adhærere solet, G. Zwirnfaden, lanka-ſäijekſet, cfr. ſää.
ſäijet, ſäikeen Ns. idem, lanka-ſäikeet, it. al. id. ac ſädet, e. c. päiwän ſäikeet.
ſäikinen, iſen Na. ex talibus *filis constans* e. c. funiculus, G. aus Fäden bestehend (ſäinen).
Säijäri, in Ns. id. ac ſeijari.
Säikkä, kän Ns. 1. *crepitaculum*, terriculo equorum inserviens, G. Schnarre, it. Ul. *syrtis* in mari, G. Sandbank, hieta-ſäikkä.
ſäikyn, kkyä Vm. *terreor*, pavore afficior ut equus, G. scheu werden.
ſäikähdän, htää Vs. *subito terreor*, terrore subito prosilio ut equus, G. von Schrecken ausreissen, ſydän ſäikähti cor subito palpitavit.
ſäikähdyn, htyä et ſäikytyn, ttyä Vm. idem.
ſäikky, kyn Ns. *terror*, pavor cum horrore, G. Schreck.
ſäikytän, ttää Vf. et ſäikyttelen, tellä Vfr. *terreo*, territo, G. schreoken, scheuchen.
ſäikäytän l. ſäikähytän, ttää Vf. idem de actu subito.
ſäikytys, tyksen Ns. *territio*, terror, G. das Schrecken.
Säilähdän, htää Vs. *subito quassor, tremulus agitor*, subito prosilio, G. sich hastig bewegen.
Säily, yn Ns. *status* rei *incolumis*, ubi quid conservatum et reconditum tenetur, G. Bewahrung, Behältniss (ſäily), raha on ſäilyssä pecunia est ita servata ut dispergi l. spoliari non possit, pane ſäilyyn.
ſäilyn, yä Vm. *conservor*, incolumis remaneo l. resto, G. bewahrt l. gerettet werden (ſäylyn), ſäilyi sodasta ex pugna vivus exiit, ſäilyikö rahaa num quid pecuniæ conservatum l. restans est.
ſäilytän, ttää Vf. et ſäilyttelen, tellä Vfr. *servo*, *conservo*, condo, G. bewahren, retten, kymmenestä ſäilytin kaksi (ſäylytän).
ſäilytys, tyksen Ns. *conservatio*, G. das Bewahren (ſäylytys).
Säinen, iſen Na. vide sub ſää.
Säippy, pyn Ns. *ramus aridus* arboris max. pini, G. dürrer Baumast, hongan ſäippyjä.
Säippä, pän Ns. *virga longa*, vimen, G. Ruthe.
Säippään, pätä V. *pisces* in rete *ago*, aquam perticis longis emovens, G. plätschernd Fische treiben l. verscheuchen (tarwon).
Säiryttelen, tellä Vfr. id. ac ſäyhyttelen (ſäyryttelen).
Säistän, ää V. vide sub ſää.
Säkeinen, iſen Na. vide sub ſäen.
Säkenet, neen Ns. id. ac ſäet, ſädet.
Säkeän, ſäetä V. id. ac ſäen supra.
Säket, een al. ſäkiä, än Na. Tav. *silurus* glanis, G. Wels (monni).
Säkehdyn l. ſäkähdyn, htyä Vm. *adhæreo* et ita cesso ut bos in palude, G. stecken bleiben, lehmä ſäkehtyy newaan, inde al. id. ac läkähdyn.
ſäkeyn, ytä Vm. idem, lassus adhæresco l. detineor.
ſäkeytän l. ſäkehytän, ttää Vf. *facio ut* detineatur l. retardetur, detineo, retardo, moror aliquem, G. stecken machen, verzögern, it. al. *terrens fugo* quem, G. verscheuchen, ſäkehytti korpeen deteruit et in silvam propulit (ſäikäytän).
Säki, ſäen Ns. *collum* ad scapulas bovis, equi etc., locus primæ jubæ ad armos, G. Schulterhöhe.
ſäet, ſäkeen al. ſäkä, ſä'än Ns. idem, hewois ſen ſäkeellä, cfr. supra.
ſäekäs, kkään Na. Caj. *latus* ad scapulas, G. schulterbreit.

Säkki, kin Ns. (Sv. säck) *saccus*, G. Sack.
säkkinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex sacco* confectus, saccis *abundans*, G. sackreich, von Sacke gemacht.
säkillinen, isen Na. *saccum habens*, G. Säcke habend, it. *quantum capit* saccus, G. Sackvoll.
Sälet, een al. sälö, ön Ns. *segmen ligni* pinei, pici coquendæ adhibendum, G. Holzspleisse (salet).
SäliseN, stä V. *crepo*, strepo, G. klappern.
sälinä, än al. säly, yn Ns. talis *crepitus*, G. Geklapper.
sälistän, ää Vf. et sälistelen, llä Vfr. *crepitum cieo*, G. Geklapper erregen, sälistän sauwojani.
Sälkö, ön Ns. *equulus* biennis, G. zweijähriges Füllen.
Sälli, in Ns. *procax*, *effrenatus* e. c. vir, bos, G. übermüthig.
Säly, yn Ns. max. pl. sälyt *scruta* varia humeris *portanda*, inde *onus gerendum*, G. Schulterbürde.
sälytän, ttää V. et sälyttelen, tellä Vfr. *onus impono*, onero e. c. jumentum, G. aufbürden.
sälytys, tyksen Ns. *oneris impositio*, oneratio, inde *onus portandum*, G. das Aufbürden, Bürde.
Sämpi, in Ns. id. ac sempi, sampi.
Sämpylä, än Ns. (Sv. simla) *panis similagineus*, G. Semmel.
Sämsä, än Ns. *genius mythol.* robustus, sator arborum, G. mythol. Baumpflanzer.
Sämä, män Ns. *fractum* l. *fissum quid*, G. etwas Zerbrochenes, lyön puun sämäksi.
Sänki, ngen *pars culmi* l. *stipulæ* l. fœni desecti, terræ adhærens, G. Stoppel, sänki-pelto ager demessus.
sänkinen, isen Na. stipulis desectis *plenus*, ex stipulis confectus, G. stoppelreich, von Stoppeln.
Sänky, ngyn Ns. (Sv. säng) *lectus*, G. Bett, teen sängyä sterno lectum.
sängyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *lectis frequens*, G. bettreich.
sängyllinen, isen Na. *lectum habens*, G. Bett habend, it. *quantum capit* lectus, G. Bettvoll.
Sänä-jalka Ns. id. ac sana-jalka.
Säpi, in Ns. id. ac seipi, al. säpi-särki.
Säppi, pin Ns. Caj. *uncus semiorbiculus* in posti januæ, cui infigitur pessulus seræ, G. Schlosshaken.
Säppälet, leen Ns. *angelica* archangelica, G. Angelika.
säpäl, ppälen Ns. idem.
Säpsyn, yä Vm. id. ac säikyn.
säpsähdän, htää Vs. id. ac säikähdän.
säpsytän, ttää Vf. et säpsyttelen, tellä Vfr. id. ac säikytän, inde juoksee säpsyttelee lento gradu fugit l. currit.
Säpälet, een Ns. *laceratum* l. *contritum* quid, lacinia, G. Lumpen (sääpälet), lyön säpäleiksi in minuta frango.
Säret, een Ns. *segmen ligni* fissi, G. Holzspleisse (sälet), meni säreellen, al. *fissura* in ligno, G. Spalte im Holze.
särään l. säräjän, rätä V. *tremule sono* ut fissum quid, strideo ut res quassa et fracta, G. knastern.
säriseN, stä V. idem de continuo sono.
särähdän, htää Vs. id. de sono subito.
säriNä, än Ns. talis *sonus tremulus* rei quassatæ, G. Geknaster.
säräys l. särähdys, yksen Ns. idem de sono subito.
säristän, ää Vf. et säristelen, llä Vfr. talem *sonum cieo*, G. Geknaster erregen.
säristys, yksen Ns. *soni tremulantis excitatio*, G. Geknastererregung.
Särjen, rkeä V. 1. in minuta *frango*, *contundo* e. c. lignum, lapides, vas fictile, G. zerbrechen, zerschlagen, särjen miehen virum lædo, vulnero, särjen liiton l. puheen fœdus l. pactum violo, särjen rahaa monetas majores in minuta commuto, inde 2. *dolorem cieo*, G. Schmerz erregen, unde särkee päätäni l. hammastani (qs. frangitur mihi caput l. dens i. e.) *dolore* capitis l. dentis *afficior*, G. schmerzen, särkee luitani (male luu särkee) arthritide laboro.
särkelen, rjellä al. särjeskelen, llä Vfr. idem.
särkemys, yksen Ns. *fractio*, inde *doloris affectio*, G. das Zerbrechen, Schmerzerregen.
särky, ryn l. rjyn Ns. *fractura*, inde *dolor*, G. Zerbrechung, Schmerz, pään särky.

sárkiáin, ámen Ns. *apostema* l. *ulcus dolens*, G. schmerzendes Geschwür.
sárjyn l. sáryn, rkyá Vm. *frangor*, in minuta abeo, sum fragilis, G. zerbrochen werden, gebrechlich seyn, inde sárkywá l. sárkywáinen fragilis, caducus, sárkywáisyys fragilitas.
sárjeennyn, ntyá Vm. idem.
Sárki, rjen Ns. cyprinus *rutilus*, G. Rothauge, it. koski-sárki cypr. farenus, sárkikukko uria l. colymbus grylle.
sárkinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *rutilis abundans*, G. voll Rothaugen.
Sárkká, kán al. sárká, rán Ns. 1. *lingula terræ* prominens in mare, G. Landzunge, it. Caj. *jugum* terræ arenosum, G. Landrücken.
Sármá, án al. sármi, in Ns. *fragmen* l. *segmen longum* e. c. ligni, corticis, G. lange Spleisse, koutti-sármát segmina corticis, ex quibus sacculus contexitur.
sármin, iá V. *seco* l. *frango* in segmina longa, G. spleissen, inde sármii luitani ossa mihi dolent (qs. franguntur) al. luut sármiwát.
Sárwán, rpáá al. sárpáán, rwátá V. *sorbeo*, ut bos aquam, G. schlürfen.
sárpelen, rwellá Vfr. idem.
sárwin, rpiá V. idem de actu continuo.
sárwáhdán, htáá Vs. et sárwáhtelen, hdellá Vfr. idem de actu subito.
sárwáhdys l. sárwáys, yksen Ns. *sorbitio subita*, G. hastiges Schlürfen.
sárwin, rpimen al. sárwyin, rpymen Ns. *sorbillum*, inde *obsonium* max. fluidum, cum pane edendum, G. flüssige Speise, Speise zum Brod.
sárwillinen, isen Na. *obsonio* l. *sorbillo inserviens*, G. zur Speise dienend, it. al. *obsonium habens*, G. Speise habend.
sárpimellinen l. sárpymellinen, isen Na. idem.
sárwátán, ttáá Vf. et sárwáttelen, tellá Vfr. *facio ut* sorbeat, sorbillum præbeo, G. schlürfen lassen.
sárwátys, tyksen Ns. *sorbilli præbitio*, G. das Schlürfenlassen.
sárwyn, rpyá Vm. *sorbeor*, exsorptus fio, G. geschlürft werden.
Sárys Ns. non nisi in sárys-werkko rete maculis rarioribus, G. grobmaschiges Netz, cfr. siula-werkko.
Sáráná, nán Ns. Abol. id. ac sarana.
Sássi, in Ns. Ul. *gestus modestus* l. *decens*, G. anständiges Betragen, cfr. siisti.
Sásy, yn Ns. *medulla ossium*, G. Beinmark (ydin), inde *cibus gelatus*, Gall. gelée, keittáá sásykssi.
sássyinen, isen Na. *medulla abundans*, *ex medulla* confectus, G. markvoll, von Mark gemacht.
Sássár, ren Ns. *molestum* l. difficile quid, G. etwas Verdriessliches.
Sáteinen, isen Na. vide sub sádet.
Sátket, een al. sátki, ken Ns. id. ac setki, max. dolor parturientium remittens, on sátkeissá.
Sátká, án Ns. *series* l. *ordo continuus*, G. Reihe, Ordnung, sano sátkállen dic ordinate, rite, on sátkállánsá est in ordine debito.
Sátáán, sádátá V. id. ac sádán.
Sáwy, yn Ns. *argutiæ*, *variatio gestus*, vultus, soni etc., modus sese præbendi argutus, G. Wechsel in Gebährden l. Gesang etc. sáwy sáikáhtáá vultus l. species frontis mutatur stupore, sillá on monta sáwyá.
sáweli, in al. sáwel, len al. sáwen, wenen Ns. idem, panee seitsemállá sáwenellá valde est variabilis l. argutus.
Sáwáhdán, htáá Vs. id. ac sáikáhdán.
sáwáhdys, yksen Ns. id. ac sáikáhdys.
sáwáytán l. sáwáhytán, ttáá Vf. et sáwáyttelen, tellá Vfr. id. ac sáikáytán, inde sáwáyttáá ruoskalla scuticâ subito *ferit*, G. hieben.
sáwytán, ttáá Vf. et sáwyttelen, tellá Vfr. id. ac sáikytán.
Sáyhytán, ttáá Vf. et sáyhyttelen, tellá Vfr. *quasso* l. *concutio* e. c. titiones flagrantes, G. schütteln, umrüliren (sáyrytán, sáywytán).
Sáykyn, kkyá Vm. id. ac sáikyn.
sáykytán, ttáá Vf. id. ac sáikytán.
Sáyly, lyn Ns. sáylyn, yá Vm. sáylytán, ttáá Vf. id. ac sáily, sáilyn, sáilytán.
Sáylás, áán Ns. *clavulus* l. paxillus ligneus,

gneus, quo vascula corticea cohibentur l. connectuntur, G. Pflock etwas zu befestigen.

säylään, lätä V. *clavulis connecto* l. constringo, G. mit Pflöcken befestigen.

säyläys, läykſen Ns. talis *connexio*, G. Befestigung mit Pflöcken.

Säynäs, ään Ns. cyprinus *idus*, G. Kühling, säynäs-kukka primula veris.

säynäjä, jän al. säynäwä, wän Ns. idem.

säynäinen, iſen Na. *idis abundans*, G. kühlingreich.

Säyrytän, ttää Vf. et säyryttelen, tellä Vfr. id. ac säyhytän.

Säyſy, ſyn al. säyſiä, än Na. Botn. *quietus, haud rixosus*, aliis amice utens, G. still, friedsam.

Säywytän, ttää Vf. et säywyttelen, tellä Vfr. id. ac säyhytän.

Sää, ſään Ns. 1. Sav. *tempestas*, variatio tempestatis, G. Witterung, lumi-ſää tempestas nivosa, nöyrä ſää procellosa, uda et nivosa, kowa l. paha ſää viatoribus difficilis, inde *indoles viæ* hiemalis, G. Schlittenbahn (keli), paha ſää incommoditas vecturæ, hywä ſää commoditas, ſää-rikko l. ſäiden riket l. ſään-riidet vide riket et riidet, it. 2. *filum* l. *stamen funis*, pars funiculi una, G. Grundfaden des Strickes l. Zwirns, kolme ſäätä köydeſſä tribus ex staminibus constat funis, ſää-puoli nuora restis cui deest unum stamen, hinc 3. *ordo* rerum componendarum debitus, *status ordinatus*, G. geordneter Zustand, on ſäällänſä rite est ordinatus, bene se habet, tulen ſäälleni in statum debitum redigor.

ſäinen, iſen Na. 1. Sav. *tempestate insignis*, G. Witterung betreffend, max. in compos. e. c. paha-ſäinen talwi hiems tempestatis plerumque fœdæ et noxiæ, hywä-ſäinen, it. 2. *stamina habens*, G. Fäden habend, e. c. kolmi-ſäinen köyſi funis trium staminum, it. 3. *ordinatus*, G. geordnet, e. c. paha-ſäinen elo vita mali ordinis.

ſäistän, ää V. et ſäistelen, llä Vfr. 1. pr. *funem* ex filis seu *staminibus contorqueo*, staminibus funiculi binis *tertium interjicio*, G. seilen, zwirnen, den dritten Faden einschlagen, ſäistän nuoraa, inde 2. fig. *cantantem cantu interpello*, ut solent bini carmina Finnorum cantantes, verba præcentoris repeto, G. die Worte des Vorsingers wiederhohlen, unde ſäistäjä adjutor cantoris, hujus strophas cantu renovans, cfr. puollan.

ſäädän, tää V. et ſäätelen, dellä Vfr. *ordino*, G. ordnen, ſäädän luwaa manipulos segetis triturandos ordine expono, inde *ordino* vivendi modum, *statuo*, constituo, ut imperans vitæ ordinem subditorum, legem jubeo, G. verordnen, anordnen, cfr. infra.

ſäätän, ttää V. et ſäättelen, tellä Vfr. idem.

ſäännän, ntää V. et ſääntelen, nnellä Vfr. idem.

ſääntö, nnön Ns. *ordinatio*, G. das Ordnen, inde *statutum*, *edictum* e. c. imperantis, *dispositio* e. c. morientis de rebus suis hereditariis, G. Verordnung, Anordnung.

ſäätös, ökſen al. ſäätö, dön Ns. idem, luwan ſäätös ordinatio manipulorum ad trituram.

ſääty, dyn Ns. 1. *ordinatum quid*, G. etwas Geordnetes, kulkee ſitä ſäätyä eam sequitur itineris directionem, eo versus tendit, paulan ſääty filum decipulæ ordinate extensum, inde 2. *statutum* e. c. imperantis, *lex*, G. Verordnung, it. 3. *ordo civilis*, G. Abtheilung der Menschen, Stand, papin ſääty ordo sacerdotalis, awio-ſääty conjugalis, kauppa-ſääty societas mercatorum.

ſäädyllinen, iſen Na. *ordini conveniens*, bene ordinatus, G. wohlgeordnet, inde *ordinem servans* e. c. homo, *moderatus*, *commodus*, mediocris e. c. onus, G. ordentlich, gemässigt.

ſäädytön, ttömän Na. car. *inordinatus*, inde *immoderatus*, immodestus, immodicus, incommodus, G. ordnungslos, unordentlich, ungemässigt.

ſäädyn, tyä Vm. *ordinor*, in ordinem redigor, inde *sedo* l. cohibeo me, *commodus fio*, G. geordnet werden, sich mässigen l. fügen.

ſäännyn, ntyä Vm. idem, ei ſääuny haud fit aptus.

ſäädytän, ttää Vf. et ſäädyttelen, tellä Vfr. pr. *facio ut* ordinetur, G. geordnet machen, inde ſäädyttelen ſäätyni viam l. cursum dirigo.

ſäädytys, tyksen Ns. *ordinatio*, G. das Ordnen.

Sääbän, tää V. id. ac ſiebän, ſallin, cfr. sub ſää.

Sääkſi, ſen Ns. 1. *culex* pipiens, G. Mücke, al. 2. kala-ſääkſi falco milvus, G. Weihe, cfr. ſääski.

ſääkſinen, iſen Na. culicibus l. milvis *frequens*, G. voll Mücken l. Weihen.

ſääkſelä, än Ns. *locus* ubi commorantur, falcones, G. Weihenaufenthalt.

ſääkſeläinen l. ſääkſiläinen, iſen N. illo loco oriundus, i. e. *falco* vel milvus vel haliætus, G. Weihe, Moosweihe (ſääskeläinen).

Sääkſin, iä V. *ordino*, *præordino* e. c. mores, res, G. ordnen, anordnen, inde ſääkſii ſanoja verba *crisi tractat*, carpit, G. kritisiren.

Sääli, in Ns. Caj. Sav. *miseratio*, *indulgentia*, G. Mitleid, Zärtlichkeit, minun on ſääli ſitä tehdä dolet mihi mens id facturo, hänen käwi l. tuli ſääliksi minua commiseratione capiebatur mei, on ſääli antaa.

ſäälin, iä V. 1. Sav. Caj. Ul. *miseresco*, *indulgeo*, G. bemitleiden, zärtlich behandeln, ſäälii lastansa infantem molliter tractat, en ſääli antaa præ miseratione non possum dare, a me haud impetro ut dem (hennon), it. 2. Abol. Nyl. *paro* ad opus, *accingo* itineri me vel alium, G. zurüsten, vorbereiten, inde curiose tracto quid.

Sääміskä, än Ns. (Sv. sämsk) *aluta*, corium alumine paratum, G. sämisches Leder.

ſäämiskäinen, iſen Na. *ex aluta* confectus, *alutæ similis*, G. sämisch.

Sääntyn, ntyä Vm. Ul. *irascor*, G. zornig werden, cfr. sub ſää.

Sääntän, ntää Vf. vide sub ſää.

Sääpälet, een Ns. id. ac ſäpälet.

Sääri, ren Ns. *crus*, inferior suræ pars, G. Schmalbein, wäärä-ſääri loripes, ſääri-luu l. -terä tibia, ſääri-ſukka id. ac ſäärys, ſäärin (Adv.) id. ac ſäärittäin.

ſäärinen, iſen Na. *cruribus ornatus*, G. Schmalbein habend, max. in compos. e. c. pitkä-ſäärinen longa habens crura.

ſääriwä, än Na. (qs. cruribus citatis adveniens) *repentinus*, celer, G. schnellbeinig, hastig, ſääriwä walo lumen repentinum.

ſäärittäin prtcl. *repente*, citatim, G. schnell, eilig (ſäärin).

ſäärys, yksen Ns. *tibiale*, crus obtegens, sed parte pedali carens, G. Schmalbeinsstrumpf, ſäärykſet.

ſäärystän, ää V. et ſäärystelen, llä Vfr. ejusmodi tibialibus vestitus *incedo*, G. mit dergl. Strümpfen einhergehen.

Sääski, ken Ns. id. ac ſääkſi.

ſääskeläinen l. ſääskiläinen, iſen N. id. ac ſääkſeläinen.

Sääsy, yn Ns. Carl. *tugurium* vile, G. Hütte, Kathen.

ſääsyнä, än Ns. idem, it. *sacellum minus* Carelibrum, Græcæ ecclesiæ addictorum, G. Capelle.

Säästän, ää V. et ſäästelen, llä Vfr. *parco*, G. sparen, besparen, ſäästän huomeniſekſi in crastinum servo, inde ſäästän hänтä indulgeo ei, G. schonen, ſäästäwä l. ſäästäwäinen parcens, parcus, ſäästäwäiſyys parsimonia, it. al. rar. id. ac ſäistän sub ſää.

ſäästämys, yksen Ns. rar. *parcitas*, G. Sparsamkeit.

ſäästö, ön Ns. idem, it. *parsum* quid, G. etwas Gespartes, Ersparniss, pidän ſäästössä reservo in penu, compendium facio, ſäästö-jywiä frumentum penuarium.

ſäästöinen, iſen Na. *parcens*, *parcus*; G. sparsam, sparend, ſäästöinen woillen butyro parcens.

ſäästyn, yä Vm. *parcor*, *servor*, reliquus fio, G. gespart werden, woi ſäästyy lihaa syödessä.

Sääty, dyn Ns. etc. vide sub ſää.

ſäätän, ttää Vf. vide ibidem.

Sääweli, in Ns. *crumena* tabaci, G. Tabacksbeutel.

T.

Taa, taan Pron. Sav. Carl. id. ac tämä, inde taasſa heic, G. hier, taasta hinc, G. hiervon, taahan huc, G. hieher, Inf. taata.

taammoinen l. taamoinen, iſen Na. (pro taan muotoinen) id. ac tämmöinen sub tämä.

Ta'a l. ta'an prtcl. vide taka.

taaksen prtcl. vide ibidem.

Taaja, jan Na. Tav. *densus*, haud rarus, spissus e. c. pluvia, sæpes, G. dicht, taajasti l. taajaan dense, frequenter.

taajaus, uden Ns. *densitas*, G. Dichtigkeit.

taajun, ua Vm. *densus fio*, G. dicht werden, it. al. ei taaju haud *succedit*, ineptus est, G. gedeihen (tajun).

Taakka, kan Ns. *onus* l. sarcina humeris portanda, G. Bürde (takka).

Taalari l. taalleri l. taalteri, in Ns. (Sv. daler) *thalerus*, numus, G. Thaler.

Taalet, een Ns. Abol. *flos* l. crusta *lactis*, G. Rahm, Sahne.

taaleinen, iſen Na. *flore ornatus* e. c. lac, lacte illitus e. c. manus, G. rahmig.

Taamuan, muta V. *comprehendere studeo*, *capto*, arripere tento, inde mente capto, *intelligere studeo*, G. nachschnappen, zu ergreifen suchen, begreifen.

taamu, un Ns. *comprehensio* ope manus vel sæpius ope mentis, intellectus, G. Nachschnappung, Ergreifung, Begriff (tamu), ei ole taamua vi caret mentis.

Taannun, ntua Vm. vide sub taka.

Taanoin prtcl. Sav. *nuper*, G. neulich.

taanoinen, iſen Na. *nuperus*, G. neulich.

Taanu, un Ns. *tuguriolum*, G. Hütte (täänу).

Taarasti, in al. taarakainen, iſen Ns. Wib. Carl. *senior* villæ, præfectus pagi, G. Dorfältester, Schulze.

Taari, in Ns. *lora*, potus vilior, G. schlechtes Schwachbier, rapa-taari.

Taarna, an Ns. Abol. *carex* dioica, G. eine Art Riethgras (ſara).

Taaron prtcl. Botn. *vane*, incassum, frustra, G. vergebens, umsonst.

Taas l. taaſen prtcl. vide taka.

Taastin, ia V. id. ac tastin.

Taata, an Ns. Olon. Carl. *pater*, G. Vater, al. *avus*, G. Grossvater, it. Abol. *pater* non nisi in ore puerulorum, G. Papa.

Taatſe l. taatſen prtcl. vide sub taka.

Taawerrun, rtua Vm. *debilis fio*, infirmus vacillo l. labor, G. schwach werden, niedersinken.

Tadet, tateen Ns. *fimus*, G. Mist.

tadikko, kon Ns. *pala* bifida l. furca fimo emovendo, G. Mistgabel (talikko).

tadikoitſen, ita al. tadiskoitſen, itq V. tali *furca* fimum *ejicio*, G. Mist auswerfen (talikoitſen), tadikoitſe lááwá bovile purga.

Taha, han Ns. 1. id. ac tahas, taikina, it. 2. Sav. id. ac tahto e. c. tahallanſa (tahdollanſa) teki *volens* l. consulto fecit, G. mit Willen, absichtlich, ſanon tahallani dico sponte, it. olkoon kenen tahanſa (tahtonſa) sit cujus*cumque*, G. wessen es wolle, kuinka tahanſa quomodocumque, G. wie auch nur immer.

Tahas, aan Ns. *massa panis*, G. Teig.

tahdas, htaan Ns. Sat. idem (taikina).

Tahdoin, htomen Ns. *agellus consæptus*, G. Worth, Aeckerchen.

tahto, hdon Ns. idem, al. tahto-maa.

Tahdon, htoa V. *volo*, volens sum, G. wollen, en tahdo tulla nolo venire, inde cupio, mitä tahdot.

tahtelen, hdella Vfr. idem, rar.

tahtomus, ukſen Ns. rar. *volentia*, G. das Wollen.

tahto, hdon Ns. *voluntas*, G. Wille, tekee tahdollanſa l. hywästä tahdosta *volens* l. sponte facit, tahdota l. wastoin tahtoa invite, it. §. cum Suffixo adverbiascit e. c. olkoon kenen tahtonſa sit cujus*cumque*, G. wessen es wolle, kuinka tahtonſa quomodocumque, cfr. taha et sub tahdoin.

tahtoinen, iſen Na. *volens*, lubens, G. wollend, max. cum Genit. et in compos. e. c. hywän l. pahan tahtoinen bene l. male volens, benignus l. malignus, omatahtoinen spontaneus, voluntarius, pro lubitu factus, tahtoiſesti lubenter.

tahdollinen, iſen Na. idem.

tahtoiſuus, uuden Ns. *volentia*, voluntarius animus,

animus, G. wollende Gesinnung, hywän tahtoiſuus benignitas.

Tahi l. tahik prtcl. Sav. *vel*, *aut*, G. oder, in oppositis e. c. ota ſe tahi tämä cape id seu hoc, tahik keſä eli talwi vel æstas vel hiems.

tahikka l. contr. taikka prtcl. idem, niin tahikka (elikkä) näin eo aut hoc modo.

Tahjas, an Ns. id. ac tahas.

Tahko, hwon l. hon Ns. 1. *latus* rei angulatæ, *margo*, G. Kante, joka-tahwolta l. taholta a quoque latere l. parte, it. 2. *cos rotunda* circumrotari solita, cujus margine acies teruntur, G. runder Schleifstein, käſi-tahko cos minor, portatilis, lasken tahwolla cote acuo e. c. cultrum.

tahkoinen, iſen (al. rar. tahwoinen) Na. *angulatus*, lateribus inter angulos oruatus, G. kantig, kolmi-tahkoinen triangulatus.

tahwollinen, iſen Na. idem.

tahkulainen, iſen Na. *nonnihil angulatus*, G. etwas kantig.

tahkoan, hwota al. tahwon, hkoa V. *cote tero*, G. schleifen. inde *frico*, *polio*, G. reiben, tahkoan tomua pulverem abstergo.

tahkoelen l. tahkoilen, lla Vfr. idem.

Tahma, an Ns. *limus adhærens*, pituita, pulvis adhærens, G. dicker, anklebender Schleim, kieli tahmaſſa.

tahmaska, an Ns. idem.

tahmainen l. tahmaskainen, iſen Na. *limo* adhærente *pollutus* l. abundans, G. schleimig.

tahmia, an Na. idem, rar.

tahmin, ia V. et tahmielen, lla Vfr. *limo* l. lentore adhærente *inquino* l. polluo, G. schleimig machen.

tahmaan, mata V. et tahmaelen l. tahmailen, lla Vfr. idem.

Tahnia, an Na. Botn. *subhumidus*, inde mollis e. c. linum, subfrigidus e. c. aër, G. feucht.

Tahraan, rata V. et tahraelen, lla Vfr. *inquino* sorde adhærente, contamino, G. beschmierend besudeln, it. rar. massam adhærentem liquidam *emoveo*, G. etwas Klebriges umrühren (tatroa).

tahrin, ia V. et tahriskelen, lla Vfr. idem de actu continuo, inde voluto me in sorde ut ebrius.

tahraus, ukſen Ns. *pollutio*, contaminatio, G. Besudelung.

tahro, on Ns. *sordes adhærens*, G. anklebender Schmutz.

tahriska, an Ns. idem; cfr. tahmaska.

tahroinen, iſen Na. *contaminatus*, impurus, G. besudelt.

tahrotan, ttaa Vf. *facio ut* quis polluatur, G. schmutzig machen.

tahraun, uta al. tahraannun, ntua Vm. *polluor*, contaminor, sordidus fio, G. besudelt l. schmutzig werden, it. ſawi tahraupi limus *adhærescit*, G. ankleben.

Tahrus, ukſen Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zauderer.

tahrustan, aa V. *tarde me gero*, G. zaudern.

Tahto, hdon Ns. id. ac tahdoin, cfr. sub tahdon.

Tahwana, nan Ns. Wib. id. ac tapani.

Tai, tain pron. id. ac taa, tämä: inde tainkaltainen hujus modi, tain muotoinen hujus formæ: ceteri Cass. vix. occurrunt.

Taidan, taitaa V. 1. *possum*, *queo*, *scio*, intelligo, G. können, verstehen, en taida lukea nequeo legere, taidan ruotſia svetice (loqui) scio, taiten scienter, prudenter, taitawa l. taitawainen sciens, intelligens, peritus, prudens, taitawaiſuus peritia, prudentia, inde 2. *fieri potest* l. *possibile est* ut, G. vielleicht, e. c. taidan tulla *forte* l. *forsan* venio, taitaa sanoa *fortasse* dicit: præt. taiſin, pass. taidetaan l. contr. taitaan e. c. taitaan saataa forte capitur.

taitelen, della Vfr. idem, rar.

taito, don Ns. *scientia*, *intelligentia*, gnaritas l. peritia qua in re, G. -Kunde, Kenntniss, Einsicht, Verstand.

taidollinen, iſen Na. *sciens*, *intelligens*, peritus, prudens, G. kundig, verständig (taitawa).

taidolliſuus, uuden Ns. id. ac taitawaiſuus.

taidotoin, ttoman Na. car. *ignarus*, *inscius*, imprudens, imperitus, immodestus, G. unkundig, unverständig.

Taika, taijan l. taikan Ns. 1. *signum* l. index unde quid eruitur, G. Vorzeichen, Anfang,

Anfang, e. c. ohran taika signum hordei futuri, herba hordei levis, unen taika somnus levissimus, inde 2. *divinandi signum*, *præsignatio* rei futuræ superstitiosa, præsagium magicum, G. Wahrsagungszeichen, Wahrsagung, Ahndung, Zeichendeutung, taikaa tekee technis utitur magicis, täsſä taika on heic sita est ars clandestina, taikoja täynnä.

taikaan, taijata l. taikata al. taikoan, taijota l. taikota V. *signis* l. *præsagiis utor* superstitiosis, magica arte quid exploro, divino, G. Zeichen deuten, wahrsagen.

taikaelen l. taikailen, lla Vfr. idem.

taikaus, ukſen Ns. *usus* talis *præsagii*, præsagitio, divinatio, G. Zeichendeutung, Wahrsagung.

taikuri, in Ns. *præsagus*, G. Wahrsager, Zeichendeuter.

taijet l. taiket, keen Ns. max. pl. taikeet *ictus magicus*, læsio l. noxa ex technis superstitiosis, G. Unglück von Zeichendeuterei.

taikia, an Ns. Sav. *infectio* l. *contagio* modo superstitioso contracta, malum magicum, G. Ansteckung durch Zauberei.

Taikina, an Ns. *massa* farinæ, ex qua panis conficitur, G. Teig, inde taikina-puu ribes alpinum (taikinainen), cujus bacca est taikina-marja.

taikinainen, iſen Na. tali *massa plenus* l. collinitus, ex tali massa, G. teigvoll, teigig, taikinainen leipä panis male coctus, it. Ns. id. ac taikina-puu.

Taikka prtcl. id. ac tahi, tahikka, inde taikkamaarian l. contr. taikkamar non me hercule, minime gentium, taikka wielä quasi vero.

Taima, an Ns. *tignus inferior* tecti construendi, G. Unterbalken des Giebeldachs.

Taimen, menen Ns. *salmo alpinus*, G. Alpenforelle (nieriä).

Taimi, men Ns. *planta* olerum, arborum etc. G. Pflanze (taina), on taimella est in progerminatione, istutan taimia plantas pono, taimi-maa plantarium.

taiminen, iſen Na. *plantis abundans*, G. pflanzenreich.

Taina, an al. taino, on Ns. id. ac taimi.

Tainnun, ntua Vm. animi deliquium patior, *animo linquor*, G. ohnmächtig werden.

tainnio, on Ns. Botn. *deliquium animi*, G. Ohnmacht, lankean tainniokſi delinquor animo.

tainnus, ukſen al. tainnos, okſen Ns. max. pl. tainnukſet *status deliquii*, G. ohnmächtiger Zustand, on tainnukſiſſa est animo delictus, menen tainnokſiin linquor.

Tainta l tainna, nnan Ns. *fusus* quo filum torquetur, G. Spindel der Spinnerinn, kehrään tainnan neo quantum fuso involvi potest.

Taipalet, leen al. taiwal, palen Ns. *isthmus* bimaris, G. Landenge, it. al. *distantia* locorum, *dimensio viæ* inter duo loca, G. Entfernung, Wegeslänge, on taipaleella est in via ex loco in locum iter facturus, taipaleen päässä in fine itineris l. viæ permetiendæ.

taiwallan, ltaa V. *isthmum trajicio* cymbâ, viam trapsveho, G. das Boot übers Land ziehen.

taiwastan, aa V. et taiwastelen, tella Vfr. idem.

Taistelen, lla Vfr. *luctor*, luctans certo, G. ringen, al. id. ac takistelen.

taistelus l. taistellus, ukſen Ns. *luctatio*, lucta, certamen, G. das Ringen.

taistelemus, ukſen Ns. idem.

Taitan, ttaa Vf. et taittelen, tella Vfr. (qs. taiwutan) *flecto*, flectendo *frango*, G. biegen, biegend abbrechen.

taitos, okſen Ns. *flexio*, flexus, flexura, fractura, G. Biegung, Brechung.

taitun, ttua Vm. *flector*, flexu *frangor*, G. gebogen l. abgebrochen werden (taiwun).

Taiten, taitawa etc. vide taidan.

Taito, don al. taito-maa Ns. id. ac tahdoin, tahto-maa, cfr. sub taidan.

Taiwal, palen Ns. id. ac taipalet.

Taiwas, waan Ns. *cœlum* stelliferum. atmosphæra, G. Himmel, taiwas on pilwesſä aër est nubilus, taiwaan karwainen cæruleus, taiwaan ranta horizon, taiwaan kulma plaga l. cardo cœli, taiwaan napa polus cœli l. mundi, taiwaan laki zenith, taiwaan kaari iris, it. taiwaan mäkärä l. -wuohi scolopax gallinago: it. Eccl. *cœlum*, locus beatorum, G. Himmel.

taiwo,

taiwo, on al. taiwos, okſen Ns. idem, Run. rar.

taiwainen l. taiwahinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *cœlestis*, G. himmlisch.

taiwoinen, iſen Ns. dim. idem, Run.

taiwaallinen, iſen Na. *cœlestis*, G. himmlisch.

taiwastan, aa V. sub dio *pluviâ macero*, G. unter offnem Himmel einweichen l. verderben, inde taiwastaa lunta huoneeſeen nix in domum penetrat, cfr. sub taipaſet.

taiwastus, ukſen Ns. talis *maceratio*, nivis l. pluviæ penetratio, G. dergl. Einweichung.

taiwastun, ua Vm. sub dio *pluviâ maceror* l. corrumpor, G. im Regen eingeweicht l. verdorben werden, kyäs taiwastuu pellolla.

Taiwun, pua Vm. 1. *flector, inclinor*, G. gebogen werden, taipuu ſiihen eo se flecti patitur, jo taipuu jam declinat, lassus corruit, inde 2. *patior me permoveri* l. mihi persvaderi, *permoveor*, cedo, proclivis fio, mansvesco, adsvesco, G. bewogen l. geneigt werden, ei taiwu ſulhaiſiin procis non adsvefit, eos non admittit, taipunut winaan ebrietati deditus, taipuu taloon moribus familiæ adsvefit, familiaris fit.

taipumus, mukſen Ns. *flexio, inclinatio*, proclivitas, G. Biegung, Neigung.

taipuwaiſuus, uuden Ns. *indoles* flexibilis l. proclivis, facile cui adsvescens, G. Biegsamkeit, Geneigtheit.

taiwutan, ttaa Vf. et taiwuttelen, tella Vfr. *flecto, inflecto*, erectum deprimo, inde *permoveo, persvadeo*, proclivem reddo, adsvefacio, mansvefacio, G. biegen, niederbeugen, wozu bewegen l. vermögen, geneigt machen.

taiwutus, tukſen Ns. *actus* flectendi, permovendi etc., G. das Biegen l. Bewegen etc.

Taju, un Ns. *comprehensio* vel ope manus vel sæpius ope mentis, apprehendendi vis, *captus* mentis, intellectus, G. Ergreifung, Begriff, Verstand, ei ole tajua, it. ſoiton tajut *inflexiones* musicæ.

tajuan, uta al. tajun, ua V. *comprehendo* max. ope mentis, *percipio*, intelligo, G. ergreifen, begreifen, verstehen, en tajua ſitä haud capio, it. *inflector*, flectendo *aptus* l. *commodus fio*, G. sich wozu schicken l. fügen, ſoitto ſoitollen tajuupi musica apte l. harmonice fluit, en tajua ſiihen non aptus sum ad id, ei aſia tajua res apte non succedit.

tajoan, jota al. tajounnun, ntua V. idem, max. aptus sum l. fio, ei ſoitto ſoitollen tajonnut melodice non fluebat.

tajutan, ttaa Vf. *aptum reddo, flecto* ita ut commodus fiat, G. schicklich l. füglich machen, it. rar. jokſikin tajuttaa qualitercumque *succedit* l. aptus est, G. sich fügen.

Taka, ta'an Ns. *quod a tergo* est, locus posticus l. pone quid, G. das Hintere, cujus vero hi solummodo Cass. adverbialiter occurrunt, sc.

Nom. 1. in compos. e. c. taka=pää l. taka=puoli extremitas l. pars postica, podex, G. Hintertheil, taka=jalka pes posticus, taka=reki traha minor majori succedens l. subsequens, taka=maa l. =metſä ager l. silva remotior, pone aliam, taka=tippu guttæ vini ultimo effluentes, G. Nachtropfen, taka=talwi frigus vernale, taka=päin posteriora versus, taka=perin (a perä) retrorsum nec non præpostere, perverse, taka=peräinen l. =peroinen præposterus, perversus nec non renitens l. refragans, takaperäinen l. =peroinen welka debitum restans, taka=wara depositum, pecunia deposita (qs. pone servata), taka=waarikko l. taka=waari al. taka=warikko locus depositorius l. sequestarius, panen taka=waarikkoon l. =waariin sequestro, on taka=waarikossa, it. 2. adverbialiter *in locum* posticum, *pone*, G. hinter cum Accus. hinten, e. c. meni pellon taka abiit pone agrum, mene takani abi pone me, katso takasi respice pone te l. retro, panen rahani hänen takansa pecuniam depono qs. pone eum i. e. ei custodiendam l. servandam trado, ejus fidei committo, G. Jemandem hinter die Hand geben, cfr. ta'an.

Gen. ta'an l. contr. ta'a *in locum* posticum, *pone, retro*, G. hinter, zurück, e. c. meni pellon taan l. ſeinän taa pone agrum

agrum l. parietem abiit, juokſi kirkon taan l. taa pone templum, katſo taa retro respice, taan=päin l. taap=päin versus postica, retro.

Inf. takaa *ex loco* postico, G. von hinten her, e. c. tulee takaa venit a tergo, puree takaa terga mordet, tulen hänen takaanſa venio ex loco ejus postico, ajan takaa a tergo quem insector, persequor, attingere studeo, wuoden takaa post annum, takaa=päin a posteriore parte, it. §. ſaan takaa recupero.

Ess. takana *in loco* postico, *pone*, G. hinter cum Dat. hinten, on kirkon takana est pone templum, ſeiſo takanani sta post me.

Fact. taakſi l. taakſen *in locum* posticum, *pone*, G. hinter cum Accus. hinten, meni kirkon taakſi l. ſeinän taakſen pone templum l. parietem abiit, it. taakſi, contr. taas l. taaſen *retro*, *iterum*, rursus, denuo, G. zurück, wieder, tuletko taas an revenis l. denuo venis, olin taas kotona iterum domi eram.

Comparat. ta'ampi l. taempi remotior a tergo, longius pone situs, G. weiter nach hinten, unde tulen taampaa l. taempaa venio ex loco postico remotiori, on taampana est longius pone quem, est remotior a tergo, taammakſi contr. taammas l. taamma abiit longius ad tergum l. pone quid, in locum remotiorem.

taatſe l. taitſen l. taatten l. taitti prtcl. *a tergo prætereundo*, G. von hinten vorbei, e. c. lenſi taitſe pone prætervolavit, käwi kirkon taatſe.

takainen l. takuinen (rar. tawuinen), iſen Na. *pone situs*, posticus e. c. pes, regio, G. hinten gelegen, inde Ns. *posticum* quid, pars rei posterior, G. Hintertheil, e. c. kannan takainen l. takuinen pars calcei ad calcem, ſeinän takainen pone parietem situs e. c. olus crescens, aidan takainen pone sæpem e. c. lupus, it. Adv. takaiſin *retro*, *rursum*, G. zurück, wiederum, e. c. ſai takaiſin recepit, annan takaiſin reddo, tule takaiſin reveni, edes=takaiſin perverse, præpostere.

takamainen l. rar. takimmainen, iſen Na. *posterior*, posticus e. c. pes, inde *remotior* e. c. regio, G. hinterſt.

taammainen, iſen Na. (pro ta'an=mainen) idem.

takalainen, iſen Na. *pone versans* l. positus, G. hinten befindlich.

takala, lan Ns. *locus posticus*, inde villa pone aliam sita, G. hintengelegene Wohnung, kalan takala cauda piscis.

takalo, on Ns. idem, max. silva remotior, al. silva pone agrum, G. hintengelegener Wald.

takaliſto, on Ns. idem (taka=maa).

takuſta l. ta'uſta l. tawuſta, an Ns. *posticum* quid, pars postica, G. Hintertheil, e. c. pellon tawuſta silva pone l. extra agrum, kannan takuſta pars cacei ad calcem.

takaun, ũta Vm. *recedo*, tergum versus abeo, inde *relaxor*, G. zurückweichen, nachgeben, nachlassen, ſärky takaupi dolor remittit, levior fit, talwi takaupi frigus fit mitius, lenius.

ta'annun, utua Vm. idem, metſä ta'antuu silva recedit, ut apparet procul transvehentibus, ſärky ta'antuu.

takauen, ta'ata V. idem.

takaiſen, ta'aiſta V. *facio ut* recedat, *retraho*, cogo ad tergum, inde *cohibeo*, reprimo, domo e. c. vehementiam, G. zurückziehen l. halten, hemmen, zähmen.

takaan, ta'ata V. pr. a tergo quem fulcio l. confirmo, inde *spondeo* pro quo, *fide jubeo*, caveo cui quid, satisdo cui, G. Rückenhalt seyn, bürgen, Bürge werden, sich verbürgen, takaan hänen rehelliſekſi fide data caveo eum esse integrum, en takaa ſinua pro te non spondeo, takaatko aſian num rei veritatem caves, ta'aten (Adv.) cavendo l. spondendo i. e. certe.

takauś, ukſen Ns. *sponsio*, cautio, satisdatum, G. das Bürgen, Bürgschaft, Bürge, takauś=mieś sponsor, vas, præs, takauś=kirja litteræ fidejussionis, anna takauś prædem da, menen takaukſeen (l. rar. takaukſekſi) fide jubeo.

Takerran, rtaa V. et takertelen, rrella Vfr. *subigo* massam solutam, subigendo *implico*

plico l. *involvo* e. c. farinam in massam panis, inde *facio ut* adhæreat, *contamino* e. c. manum, intrico e. c. filum, G. kneten, ankleben machen, einwickeln, verwickeln, besudeln.

takerrus, ukſen Ns. talis *subactus*, *implicatio*, contaminatio, intricatio, G. das Kneten l. Klebenmachen, Verwickelung.

takerrun, rtua Vm. subigendo *implicor* l. *involvor*, adhæreo, intricor, contaminor, G. ankleben, verwickelt l. besudelt werden, takertuu newaan l. partaan.

Taki prtcl. 1. *valde*, G. ganz, sehr, taki wähä valde parum, taki ſuuri, it. al. ſen taki l. takia *propterea*, G. wegen, rahan taki *ob* pecuniam congerendam (tähden).

Takistan, aa V. et takistelen, lla Vfr. id. ac takerran, it. al. *quasso*, concutio, G. schütteln, it. al. *delasso*, *cohibeo*, deprimo, G. ermatten, zügeln, unde takistelen id. ac taistelen.

takistus, ukſen Ns. id. ac takerrus, al. *quassatio*, concussio, G. das Schütteln, al. *delassatio*, depressio, G. dass Ermatten, hinc id. ac taistelus.

takistun, ua Vm. id. ac takerrun, al. *quassor*, concutior, G. geschüttelt werden, al. *delassor*, lassus corruo, coërceor, G. ermattet werden.

Takka, kan Ns. *focus*, caminus, G. Feuerheerd (tötto), takka-kiwi lapis latior in focis, it. al. id. ac taakka onus, it. Sat. kirween takka id. ac talka.

takkainen, iſen Ns. dim. idem.

takallinen, iſen Na. *focum* l. *onus habens*, G. Heerd l. Bürde habend, it. *quantum capit* focus, quantum humeris geri potest, G. Heerdvoll, volle Bürde.

Takkala, lan Na. *difficilis* l. incommodus e. c. via hiemalis, G. schwer zu befahren.

Takki, kin Ns. *toga*, vestis exterior, G. Oberrock.

takkinen, iſen Na. *toga ornatus*, G. Rock habend, sed solum in compos. e. c. musta-takkinen.

takillinen, iſen Na. *togam habens*, G. Rock habend.

Takkiainen, iſen Ns. arctium *lappa*, G. Klette.

Takku, kun Ns. *villus* animalium *defluus*, max. *implicatus* l. concretus, G. verwickeltes, rauhes, abfallendes Haar, takku-willa lana pejoris indolis, ruohon takku herba arida complicata, takku-warſa equulus anniculus cujus pili sunt hispidi.

takkuinen, iſen al. takullinen, iſen Na. *hispidus* qua villum e. c. ovis, *perplexus* e. c. lana, G. verwickelt l. rauh.

takkumas, maan al. takkumainen, iſen Na. *nonnihil hispidus* l. perplexus, G. etwas verwickelt.

Takla, an Ns. Carl. id. ac taula.

Tako prtcl. l. Intj. vox oves alliciendi, tako tako, G. Wort Schafe anzulocken (tuku).

Takſa, an Ns. (Sv. taxa) *pretium* æstimatum, G. Taxe.

takſeeraan l. takſieraan, rata V. *æstimo*, censeo, G. taxiren.

takſeerinki, ngin Ns. *census*, G. Taxirung.

Tala, lan al. talas, laan Ns. Tav. *tuguriolum* vile servandis retibus etc., G. Schauer, Hütte, e. c. nuotta-talas, lehti-talas, it. Caj. *pertica* siccandis piscibus, frondibus etc., G. Stange worauf etwas getrocknet wird, it. al. *scala*, G. Treppe, Leiter.

Talari, in Ns. id. ac taalari.

Tali, in Ns. (Sv. talg) *sebum* l. *sevum* animalium ruminantium, G. Talg, talitiainen parus major.

talinen, iſen Na. *sebosus*, sebaceus, G. talgig.

talitſen, ita al. talian, lita V. *sebo*, sebo illino, G. talgen.

Talikko, kon Ns. id. ac tadikko.

talikoitſen l. taliskoitſen, ita V. id. ac tadikoitſen.

Talja, an al. talſo, on Ns. Ul. *pellis pilosa*, G. rauhes Fell, poron talja, inde *tegumen* lecti l. dormientis, G. Bettdecke, it. (Sv. talja) *funis nauticus*, G. Schiffstau, Talie.

taljaan, jata V. *funes intendo* ut nautici, G. Talie spennen.

Talka, an Ns. Botn. *dorsum* securis, G. Axtrücken, kirween talka (nakka).

Talkkuna, nan Ns. *puls* ex hordeo cocto, siccato et minuto, al. ex farina avenæ sale

sale mista, G. harter Brei von Gerste l. Haber, it. al. kanan talkkuna esca gallinarum ex farina, G. Brei für Hühner.

talkkunus, ukſen Ns. max. pl. talkkunukſet *farina* hordeacea pulti coquendæ, G. Breimehl, al. talkkuna-jauhot.

Talkoo, koon Ns. *epulum operariorum* copiose collectorum, G. Schmaus für Arbeiter, e. c. elo- l. heinä- l. hirſi- l. puutalkoo etc. pidän talkoota operarios ex vicinia convoco et illis epulum do, talkoowäki tales epulones.

talos l. talkos, lkoon Ns. Tav. idem, elotalos.

talkoollinen, iſen N. tali *epulo utens* e. c. operarius, G. Gast beim Arbeitsschmaus.

Talla, an al. tallas, aan Ns. *lamina* cui adjungi solita confirmandi gratia, G. angeheftete Verſtärkungsplatte, e. c. kirween talla lamina ferrea in dorso securis, reen talla lamina lignea sub pedamine trahæ, kengän talla lamina ex corio sub calceo, it. al. id. ac tallos.

tallainen, iſen Na. tali *lamina ornatus*, G. mit dergl. Platte verſehen, e. c. puu-tallainen reki, tallainen kenkä calceus resartus.

talloitan, ttaa V. et talloittelen, tella Vfr. talem *laminam cui affigo* l. adapto, G. dergl. Platte anheften.

talloitus, tukſen Ns. *laminæ adaptatio*, G. Anheftung dergl. Platte.

Tallaan, llata V. et tallaelen l. tallailen, lla Vfr. pedibus *calco*, *conculco*, proculco, G. mit Füssen treten, it. tallaan hirttä tignum *adapto* parieti construendo, G. Wandbalken anpassen.

tallaus, ukſen Ns. *conculcatio*, G. das Treten.

Talli, in Ns. (Sv. stall) *stabulum equile*, G. Pferdestall.

Tallina, an Ns. nomen urbis *Revaliæ*, G. Reval, qs. pro tan-linna castrum danicum?

Tallo, on Ns. *porcus* anniculus, G. einjähriges Schwein, it. al. id. ac tallos.

Tallos, okſen al. tallo, on al. talla, an Ns. *globus glaciei* pedi equino adhærens tempore hiemali, G. am Pferdefuss klebender Eisball (tiera).

Tallun, ltua Vm. id. ac taltun.

Tallus, ukſen Ns. *calceus* ex panniculis, al. *soccus* l. solea ex panno, G. Schuh l. Socke aus Lappen.

tallukas, kkaan al. tallukka, kan Ns. idem.

tallustan, aa V. et tallustelen, lla Vfr. calceis pannosis *incedo*, inde *lente procedo*, G. mit dergl. Schuhen einhergehen, sacht fortschreiten.

tallustus, ukſen Ns. talis *incessus*, G. dergl. Gang.

Talma, an Ns. talmaska, an Ns. talmainen, iſen Na. Botn. id. ac tahma, tahmaska, tahmainen.

Talmita l talmitta, tan Ns. (pro talmitſa?) *teli species*, G. Harpune, it. al. *scalprum* fabrile, G. Haumeissel (taltta, taluitta).

Talo, on Ns. *prædium*, *fundus*, domus rustica, rar. urbica, G. Landgut, Haus, pidän taloa hospitio villæ præsum, talon pito cura hospitii l. œconomiæ ruralis, talon poika pr. filius rustici nec non (male pro talollinen) rusticus, talon poikainen agrestis.

taloinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *prædiis frequens* e. c. pagus, G. voll Wohnhäuser.

talollinen, iſen N. *villam habens*, *rusticus*, G. Landgut habend, Hausbesitzer, Bauer.

talous, uden Ns. *cura prædii* l. œconomiæ, G. Hausverwaltung, Wirthschaft, pidän taloutta, it. al. *familia* unä habitans, al. *œconomia* ruralis, G. Hausgenossenschaft, Haushaltung.

Talrikki, kin Ns. (Sv. talrik) *quadra* l. orbiculus mensalis, al. talterikki, G. Teller.

Talſin, ia V. et talſiskelen, lla Vfr. *moleste vado*, tarde incedo, inde al. *tarde* et inhabiliter quid *ago*, G. langsam gehen l. etwas thun, hakkaan talſin.

Talſo, on Ns. *securis* species incurvata, G. krummes Beil.

Taltan, ttaa V. *cohibeo* l. *coërceo* vehementem, *mansvefacio*, lenio, domo furentem e. c. equum, G. zurückhalten, hemmen,

hemmen, talta itſeſi l. mieleſi l. wihaſi cohibe te l. mentem l. iram tuam.

taltun, ttua al. tallun, ltua Vm. *cohibeor* ut ira, *lenior*, mansvesco, G. zurückgehalten l. gehemmet werden, talwi taltuu l. talttuu frigus mitescit.

talttumus l. taltumus, ukſen Ns. *remissio* iræ etc., G. das Gehemmetwerden.

taltutan, ttaa Vf. et taltuttelen, tella Vfr. *facio ut* coërceatur, mansvefacio, domo e. c. equum, G. hemmen, zähmen.

taltutus l. taltuttamus, ukſen Ns. *domatio*, G. das Hemmen.

Talterikki, kin Ns. id. ac talrikki.

Talte (pro talti), llen Ns. *penus*, *conditorium*, G. Verwahrungsstelle, Behältniss, cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt sc. *Nomin.* in compos. e. c. talte-kalu res in penu deposita vel cui servandi gratia data, talte-paikka locus deponendi res venales: *Allat.* & *Illat.* e. c. pane tallellen l. talteen condendum l. adservandum in penum depone, anna hänen tallellenſa l. talteenſa ei servandum trade: *Adess.* & *Iness.* e. c. on tallella l. talleſſa est in penu bene servatum: *Ablat.* & *Elat.* rar. ota tallelta l. talleſta sume ex penu l. conditorio, it. §. talteen ſanoin l. tein servandi gratia (iron. pro frustra) id dixi l. feci.

tallellan, ltaa V. *condo*, *servo*, curam gero rei, ut bene adservetur, G. verwahren, Jemandes Bedürfnisse besorgen.

tallitan, ttaa V. idem, inde curo et sustento quem.

taltewa, wan al. taltewas, waan Na. pr. *bene sua curans* l. servans, G. sorgfältig verwahrend, inde *scitus*, *prudens*, G. vorsichtig, klug.

Taltta, tan Ns. (pro taltſa?) Carl. Caj. id. ac talmita.

taluitta, tan Ns. (pro taluitſa?) idem.

Talun, ua al. taluan, uta V. *manu duco*, G. an der Hand leiten, it. al. talun *tarde incedo*, G. langsam fortschreiten, mihinkä talut quorsum tendis?

talutan, ttaa Vf. et taluttelen, tella Vfr. *manu duco* e. c. infantem, in viam duco, G. an der Hand leiten, führen, anleiten.

talutus, tukſen Ns. talis *ductus*, G. Handleitung, aſian talutukſet indicia ad rem examinandam ducentia, G. Anleitung.

Talwaan, wata V. id. ac tallustan, talun.

Talwi, wen Ns. *hiems*, G. Winter, talwikuu mensis hiemis primus, december l. januarius, talwi-keli l. -tila commoditas viæ hiemalis, pidän talwea hiberno, perhiemo, talwi-liha caro putrida l. gangræna in vulneribus, talwen ſelkä via lactea, talwen leipä placenta uterina, qua fetus in utero nutritur, ſuwin talwin (Adv.) per hiemes et æstates.

talwinen, iſen Na. *hiemalis*, hibernus e. c. tempus, ventus, opus, G. winterlich.

talwellainen, iſen Na. (pro talwen lainen) *hiemi similis*, G. winterähnlich.

talwias, aan al. talwiainen, iſen Na. *qui per hiemem* vixit, G. der (einen) Winter überlebt hat, kolmi-talwias warſa equulus triennis.

talwikko, kon Ns. idem ac lumikko.

talweilen l. talwelen, lla Vfr. *hiemo*, hiems fio, G. Winter werden, jo talweilee jam hiemat, hiems imminet.

talwittelen, tella Vfr. *hiberno*, perhiemo, G. überwintern.

talwitun, ttua Vm. *hibernaturus* quo in loco *resisto*, G. zum Winter wo verbleiben, tähän talwitun.

Tamma, an Ns. *equa*, G. Stute.

tammainen, iſen Na. *ad equas* pertinens, equabus frequens, G. zur Stute gehörig, stutenreich, tammainen warſa equula.

tammottain prtcl. *ad morem* equæ, G. stutenweise.

Tammaan, mmata V. iter faciens *advenio* in quem locum, *forte adsum*, inde *forte evenio*, fio, evado, G. wohin gerathen, zufällig ankommen, wo eintreffen, geschehen, tammaſi kotiin domum advenit, tammaapi kirkollen ad templum se præsentem sistit, jo tammaapi jam accidit, tammaatkoon fiat.

tammon, oa al. tammun, ua al. rar. tammoan, mmota V. idem, tammoi kotiin l. kirkollen, jo tammoo, tammukoon.

tammaus l. tammous, ukſen Ns. *adventus* l. *eventus fortuitus*, G. zufällige Ankunft, das Geschehen, Zufall.

Tammakko, kon Ns. *salmonis species*, hibernans, G. Winterlachs.

Tammelikko, kon Ns. Carl. *sulcus* in agro, G. Furche (wako), inde tammelikkoon per sulcos i. e. gradatim, accurate.

Tammer, mperen al. tamperet, reen Ns. nomen oppiduli *Tammerfors*, tammer-koski cataracta juxta illud oppidum.

Tammi, mmen Ns. *quercus* robur, G. Eiche, ſakſan tammi fagus silvatica, tammen terho l. -omena glans quernea, tammi-härkä lucanus cervus, it. tammi-kuu januarius, tammi-pakkainen frigus vehemens, januario solitum.

tamminen, iſen Na. *quernus*, querneus, quercubus plenus, G. eichen, eichenreich.

tammisto, on al. tammikko, kon Ns. *quercetum*, G. Eichenwald.

Tamosna, an Ns. Carl. rar. *vectigal*, portorium, G. Zollabgabe.

Tamppu, pun Ns. (Sv. stamp) *spicæ secalis* abscissæ et contusæ, G. gestampfte Roggenähren (ſurwot).

tamppuinen, iſen Na. talibus *spicis abundans*, ex illis confectus, G. voll l. von dergl. Roggenähren.

Tamu, un al. tamo, on Ns. Ul. *status* rei *ordinatus*, qualitas ordini conveniens, G. geordneter Zustand, ei aſia tule tamoon res non fit in statum debitum redacta, inde ei ole tamua ordine l. vi mentis caret, perspicere haud valet, G. Einsicht (taamu).

tamullinen, iſen Na. *ordini conveniens*, bonæ indolis, inde *aptus*, bonus, firmus, probus, G. ordentlich, wohlgeartet, tauglich, gültig, stark.

tamukas, kkaan Na. idem, inde al. *validus*, animosus? audax?

Tana, nan Ns. *positura* rei ad quid *proclivis*, G. bereite Stellung etwas zu thun, e. c. jalka l. käſi on tanaſſa pes est positus l. paratus ad currendum, manus ad cædendum, pani kätensä tanaan.

Tanhu, un al. tanhua, an Ns. *via* utrimque *sæpta*, G. bezäunter Weg (kuja), inde Archang. *equile* consæptum, G. Pferdeschauer.

Taukki, kin Ns. *rigidum* quid, frustum longum et rigidum, G. langes steifes Stück, on tankiſſa est rigidus (tukki), it. Wib. id. ac takki.

tankistun, ua Vm. *rigidus fio*, rigesco, G. steif werden.

tankistan, aa V. *rigidum facio* ut frigus lutum, G. steif machen.

tankistus, ukſen Ns. *rigiditatis inductio*, rigiditas, G. Steifmachung, Steifheit.

Tanko, ngon Ns. (Sv. stång) *pertica*, G. Stange (ſalko, korento), ſaawin tanko, mittatanko.

tankoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *pertica instructus*, G. mit Stange versehen, pitkä-tankoinen, it. *ex perticis* confectus e. c. tabulatum, G. von Stangen gemacht.

tangollinen, iſen Na. *perticam habens*, G. Stangen habend, it. *pertica demensum*, G. Länge einer Stange, tangollinen nittua.

tankottain prtcl. *per perticas* l. perticis demetiendo, G. stangenweise.

Tankutan, ttaa V. et tankuttelen, tella Vfr. *tarde* et *difficulter loquor*, G. langsam sprechen (jankutan), puhua tankutti.

tankutus, tukſen Ns. *locutio molesta* et tarda, G. mühsames Sprechen.

Tanner, nteren al. tanteret, reen Ns. *superficies* humi *viridis*, *solum* firmum graminosum, inde *campus*, G. Grasboden, Grasfeld, talon tanner area ante domum, it. ſ. tanner-maa ager silvestris *bis ustus*, G. zweimal gebranntes Schwendenland.

tannerran, rtaa V. et tannertelen, rrella Vfr. *solum viride deglubo* l. decortico, G. den Grasboden abschaufeln, it. al. agrum silvestrem *denuo uro*, G. Schwendenland von neuem brennen, it. al. in luctando alium *ad humum projicio*, G. ringend zu Boden werfen.

tannerrus, ukſen Ns. talis *decorticatio* l. *ustio* l. *projectio*, G. dergl. Abschaufelung etc.

tannerrun, rtua Vm. *crustam* l. superficiem viridem *induo*, ut solum l. ager, G. grasbewachsen werden, pelto tannertuu.

Tanno, on Ns. *vitta* feminarum singularis formæ, G. weibliche Kopfbinde (tannu, tano).

Tano, on Ns. *tænia corticea* longior, G. langer Streifen von Birkenrinde, tanokenkä calceus ex tali tænia contextus, tano-kontti sacculus itidem confectus, tano-torwi tuba lignea cortice circumvoluta, it. al. tano id. ac tanno.

tanoinen, iſen Na. *ex tænia* corticea confectus, corticeus, G. von langer Birkenrinde gemacht.

tanokainen, iſen Ns. Tav. *calceus corticeus*, G. Schuh von Birkenrinde.

tanokas, kkaan Sat. al. taniainen, iſen Ns. idem.

tanotan, ttaa V. et tanottelen, tella Vfr. tali *tænia circumdo* l. circumvolvo, G. mit langer Birkenrinde umwickeln, it. al. *extendo* longum quid, hinc *mentem intendo*, desidero, G. ausstrecken, sehnen, begehren, tanotan taiwaaſeen.

tanotus, tuſſen Ns. talis *circumvolutio*, al. *extensio*, desiderium, G. Umwickelung, Ausstreckung.

Tanſi l. tantſi, in Ns. (Sv. dans) *saltatio*, saltatus, G. Tanz, al. hyppy.

tanſaan l. tantſaan, ſata al. tanſin, ia V. *salto*, G. tanzen, al. hyppään.

Tantari, in Ns. (Sv. standar) *vexillum* equestre, G. Standarte, it. (Sv. ståndare) *columna*, stamen, G. Ständer.

Tanteret, reen Ns. id. ac tanner.

Tanttu, tun Ns. Botn. *tunica* puerilis, G. Kinderrock.

Tanu, un al. tano, on Ns. *vitta* mulierum *alba*, G. weisse Weibermütze, cfr. tanno.

Taon l. tawon, takoa V. malleo *cudo* ut faber metallorum, *excudo*, G. schmieden.

takoilen l. tawokelen, lla Vfr. idem.

tako, taon Ns. *cudendi* occupatio, G. das Schmieden.

taet, takeen Ns. *opus cudendum*, G. Schmiedearbeit, it. pl. takeet *scoria* ferri in cudendo decidens, G. Eisenspäne.

takollinen l. taollinen, iſen N. *qui* sibi cudi curat, G. der für sich schmieden lässt.

taotan (l. tawotan), ttaa Vf. *curo* l. *facio ut* cudatur, G. schmieden lassen, taet tan kirweitä.

Tapa, wan Ns. *mos*, *consvetudo*, G. Sitte, Gewohnheit, pahat tawat mali mores, minulla on tapa l. tapana ita sum solitus, inde *modus agendi* solitus, G. Weise, millä tapaa quomodo, tawallanſa suo modo l. more, niin tawoin (Adv.) eo modo, it. §. aika tawasta interdum.

tapainen (l. tawainen), iſen Na. *moratus*, G. Sitte habend, max. cum Genit. e. c. hywän tapainen bene moratus, pahan tapainen, inde ſen tapainen pelto ager ejus *indolis*, talis, G. geartet, minkä tapainen qualis, weitſen tapainen cultro similis.

tapaiſuus, uuden Ns. *indoles moralis*, G. sittliche Beschaffenheit, e. c. pahan tapaiſuus mali mores.

tawallinen, iſen Na. *solitus*, *consvetus*, ordinarius, G. gewöhnlich.

tawalliſuus, uuden Ns. *indoles consveta*, solitus agendi mos, consvetudo, G. Gewöhnlichkeit.

tawatoin, ttoman Na. car. *insolitus*, non ordinarius, immodestus, ineptus, G. ungewöhnlich.

Tapaan, wata V. *consequor*, *invenio*, reperio, G. erreichen, finden, treffen, tapaſin hänen eum offendi, pelko tapaſi hänen metus in eum incidit, en tawannut haud inveni, inde *capere studeo*, *capto*, G. nachgreifen, nachsuchen, tapaa miekkaſi gladium arripe, älä tapaa tukasta per crines ne capessas, tapaan ſanoja verba quæro dicenda i. e. hæsito quid dicam, it. Wib. tapaſin ſanoa *accidit ut* dicerem, G. sich ereignen, zufällig geschehen, ei tawannut tulla *contigit* ut non veniret.

tapaiſen, ästa Vs. idem de actu subito.

tapaelen l. tapailen, lla Vfr. idem.

tawoitan, ttaa Vf. et tawoittelen, tella Vfr. *consector*, *persequor*, studeo capere, capto, quæro, G. zu erreichen l. treffen l. greifen suchen, nachsuchen, inde *invenio*, *reperio*, offendo, nanciscor, G. finden, antreffen, erlangen, it. *vestigia* cujus *premo*, imitor, G. nachfolgen, nachahmen, tawoittaja imitator, assectator.

tawoitus,

tawoitus, ukſen Ns. *assectatio, captatio*, inde *inventio*, offensio, imitatio, G. das Nachstreben, Nachsuchen, Erlangen, Nachfolgen.

tapa Ns. *fortuitum* quid, G. etwas Zufälliges, sed non nisi in his occurrit: 1. tapa-turma *casus fortuitus* l. inopinatus, haud voluntarius. max. malus, G. Zufall, unversehenes Unglück, tulin tapa-turmaśta casu l. forte adveni, teki tapa-turmaśta l. -turmaa fecit ex improviso, tapa-turmaśti idem, 2. tapa-turmainen *fortuitus*, inopinatus, casu eveniens, improvisus, G. zufällig, unvorsetzlich, tapa-turmaiſeśti ex improviso, fortuito, temere, 3. tapa-turmaiſuus *infortunium*, indoles fortuita, improvisa, G. Zufälligkeit.

tapahdun, htua V. *forte evenio*, casu fio, accidit, contingit, G. sich ereignen l. zutragen.

tapahdus l. tapaus, ukſen Ns. *eventus, casus*, accidens, fors, G. Ereigniss, it. §. tapaus *ænigma*, G. dunkle Nachricht.

tapahtumus, mukſen Ns. idem rar.

Tapan, ppaa V. 1. *occido*, interficio, perimo, cædendo l. ope teli cujusdam e. c. fusti, securi etc., G. todt schlagen, ermorden, tappaja homicida, inde 2. *macto, lanio* animal esculentum, G. schlachten, tappaja carnarius, laniator, it. 3. Abol. tapan rihtá *trituro*, sc. clavis tundendo, G. dreschen (puin), tapan ohria hordeum triturando excutio, tappaja triturator.

tappelen, pella Vfr. idem, inde max. cædendo *pugno, confligo*, qs. occidere tento, G. sich schlagen, kämpfen, tappelewat inter sese confligunt.

tappo, pon l. Run. tappu, pun Ns. *cædes, mactatio, tritura*, G. Todtschlag, das Schlachten l. Dreschen, mieś-tappo homicidium.

tappelus, ukſen l. Sav. tappelu, un Ns. *pugna* cædentium, *conflictio*, G. Schlägerei, Schlacht.

tappelias, aan N. *pugnax*, pugil, G. Schläger, Kämpfer.

tappajainen, iſen Ns. max. pl. tappajaiſet *mactandi tempus*, festum mactationis, G. Schlachtfeier, it. *præmium* triturę, G. Dreschlohn.

tapatan, ttaa Vf. et tapattelen, tella Vfr. *facio* l. *curo ut* occidatur l. mactetur, l. trituretur, G. tödten l. schlachten l. dreschen lassen, tapattaja inspector triturae.

Tapani, in Ns. nomen viri *Stephanus*, inde festum secundum natalis Christi.

Tapanto, nnon Ns. *assis pavimenti* in domo, G. Planke des Fussbodens.

Tapi, win Ns. anatis species, id. ac tavi.

Tapio, on Ns. *sylvanus*, genius mythol. silvæ et venationis, G. mythol. Waldgott.

tapiola, an Ns. *domus* sylvani, inde *silva* max. frondosa, locus venationis, G. Wohnung des Waldgottes, Wald.

tapiotar, ttaren Ns. *filia* l. *famula* mythol. *rov* tapio, G. Hausgenossinn des Waldgottes.

tapiolainen, iſen Ns. *filius* l. *famulus rov* tapio, G. Hausgenosse des Tapio, inde habitans in loco silvoso, G. Waldbewohner.

Tappara, ran Ns. Carl. Sav. Caj. *securis*, G. Beil, it. al. *ensis*, G. Schwerdt.

Tappi, pin Ns. (Sv. tapp) *epistomium*, obturamentum, G. Pfropfen, Zapfen, tapin-wääntäjä caprimulgus europæus al. rallus crex.

tappinen, iſen Na. *epistomio ornatus*, G. mit Zapfen versehen, e. c. pitkä-tappinen.

Tappo, pon Ns. *agellus consæptus*, G. Worth, Hopfengärtchen, humala tappo consæptum humulis colendis, cfr. sub tapan.

tappoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *agellis frequens*, G. gärtchenreich.

Tappura, ran Ns. *fragmina* caulis lini subigendi, inde Botn. Sav. *stupa vilissima*, G. Leinspreu, spreuvolles, schlechtes Werg, it. al. *flagellum*, unde orjan tappura *dumus*, G. Prügel, Dornbusch.

tappurainen, iſen Na. *stuposus*, ex stupa, G. spreuig, wergig, it. *dumosus*, spineus e. c. baculum, G. von Dornen, voll Dorngebüsche.

tappuriſto,

tapputisto, on Ns. *congeries stupæ*, G. Spreu- l. Werghaufen, it. *dumetum*, G. Dorngebüsch.

Tapuin, ppumen Ns. Tav. *tudes lignea*, qua lintea lavanda tunduntur, G. Klopfholz der Wäscherinnen.

Tapuli, in Ns. (Sv. stapel) *strues* e. c. assium, *stapula*, G. Stapel, kello-tapuli campanarium templi, tapuli-kaupunki emporium cui jus stapulæ.

Taputan, ttaa V. et taputtelen, tella Vfr. *palpo*, *mulceo*, manu blande pulso, G. liebkosend klopfen.

taputus, tukſen Ns. *palpatio blanda*, G. liebkosendes Klopfen.

Taraha, han Ns. id. ac tarha.

Tarakka, kan Ns. Ul. *sarcina pone ephippium* equi portanda, hippopera, G. hinter dem Sattel gebundener Mantelsack, inde istun tarakalla l. tarakassa in loco pone ephippium sedeo, tule tarakallen.

Tarha, an Ns. *loculus consæptus*, max. servandis pecudibus, stabulum pecuarium, G. umzäunter Viehhof l. Platz, inde puu-tarha hortus, humala-tarha agellus humuli, luu-tarha ossuarium, kirkko-tarha area circa templum, it. päiwä l. kuu on tarhassa sol l. luna est orbe circumdata, tarha-kaakko l. -kaakkuri l. -pöllö strix ulula l. aluco.

tarhainen, iſen Ns. dim. idem, inde linnun tarhainen structura ex perticis pro captandis avibus.

tarhaiſin, imen Ns. idem, teiren tarhaiſin.

tarhoitan, ttaa al. tarhoitſen, ita V. *stabula* pecuaria *sæpio*, loculos consæpio, G. dergl. Plätze einzäunen.

tarhoitus, ukſen Ns. *consæptio*, G. dergl. Einzäunung.

Tarikainen, iſen Ns. epithet. ursi cfr. toriskainen.

Tarina, an Ns. et tarinainen, iſen Ns. dim. *confabulatio*, *sermocinatio*, colloquium (pakina), inde *narratio*, fabula, traditio oralis, G. Gespräch, Fabel, Erzählung.

tarinoitſen, ita V. *fabulor*, confabulor, sermocinor, colloquor, narro, G. sprechen, sich unterreden, erzählen.

Tarjo, on Ns. *quod offertur*, *oblatum* quid, G. etwas Angebotenes l. bei der Hand Seyendes l. Feiles, ei ole tarjona haud offertur, non est in promtu l. præsto, tuli tarjolſi sese offerens advenit.

tarjoan, jota al. tarjon, oa V. *offero*, offerens porrigo quid, G. anbieten, feil bieten, bei der Hand seyn, inde talwi tarjoopi hiems *imminet*, haud procul abest.

tarjoelen l. tarjoilen, lla Vfr. idem.

tarjontelen l tarjentelen, nnella Vfr. idem.

taritſen, ita V. et taritſelen, lla al. taritteslen, tella Vfr. idem.

Tarkenen, rjeta V. *præ frigore* l. rar. timore *valeo* l. *audeo*, non algeo, G. der Kälte ungeachtet etwas thun können, nicht schaudern, en tarkene præ frigore haud sustineo, a me non impetro, algeo l. timeo, tarkenetko mennä num sine horrore yales ire.

Tarkka, kan l. Abol. tarkas, kkaan Na. *acutus* e. c. acies, oculus, *accuratus* e. c. homo, *subtilis* e. c. ingenium, *attentus* e. c. cura, curiosus e. c. conscientia, mens, prudens l. callidus e. c. vir, attentione l. diligentia dignus e. e. res, G. scharf, genau, achtsam, kritisch, tarkoin l. tarkasti acute, accurate, curiose, tarkan l. tarkkaan idem.

tarkkaus, uden Ns. *acumen* e. c. oculi, ingenii, *accuratio*, curiositas, G. Schärfe, Genauigkeit, Achtsamkeit.

tarkkaan, kata V. *acute* l. subtiliter quid *ago*, *accurate* l. curiose quid *perscrutor* l. apto, ultima lima persequor, G. etwas genau behandeln.

tarkkaus, ukſen Ns. *acuta* et *subtilis rei actio*, accurata perscrutatio, G. genaue Behandlung.

tarkkaun, uta Vm. *accuratus* l. curiosus *fio*, G. genau werden.

tarkoitan, ttaa Vf. et tarkoittelen, tella Vfr. *accurate* quid *dirigo* in scopum intentum, *collineo* e. c. arcum, digito porrecto *monstro* l. indico quid, inde animum *intendo*, quid adsequi l. finem intentum attingere studeo, G. genau wornach zielen, abzielen, worauf zeigen, im Sinne haben, beabsichtigen, nachstreben.

tarkoitus, ukſen Ns. *accurata directio* in scopum, *collineatio*, digiti indicantis porrectio, inde *intentio animi*, finis l. consilium

consilium actionis, G. genaues Zielen, Abzielung, Beabsichtigung, Nachstrebung, pää-tarkoitus finis præcipuus.

Tarma, an Ns. Ul. *vis*, *robur* max. corporis, G. Körperkraft, panen kaiken tarmani omnes intendo vires.

tarmo, on al. tarmu, un Ns. idem.

tarmokas l. tarmukas, kkaan Na. *validus*, *robustus* e. c. vir, G. kraftvoll.

tarmuas, aan al. tarmu, un Na. idem.

tarmos, oksen Ns. max. pl. tarmokset *defectus virium*, deliquium animi, G. Ohnmacht, on tarmoksissa est animo delictus, meni tarmoksiin.

Tarna, an Ns. Nyl. *arundo* arenaria, G. Sandrieth, forte id. ac taarna.

Tarnet, een Ns. rar. id. ac tarwet.

Tarpoan, rwota V. id. ac tarwon.

Tarrus, uksen Ns. id. ac tahrus.

Tartun, ttua V. 1. *adhæreo* ut pix manui, *adhærens contamino* l. inficio (rupean), G. ankleben, klebend besudeln l. anstecken, sich anhäften, kieli tarttuu suun lakeen lingua palato adhærescit, tauti tarttuu contagio inficit, inde 2. *prehendo*, *arripio*, G. ergreifen, tartun miekkaan gladium capesso.

tarttumus, uksen Ns. *adhæsio*, *contaminatio*, contagio, it. *apprehensio*, captus, G. Anklebung, Ansteckung, Ergreifung.

tartos, oksen Ns. idem, max. prehensio.

tartutan, ttaa Vf. et tartuttelen, tella Vfr. *facio ut* adhæreat, *affigo* cui, inde *inficio*, *contamino*, G. ankleben machen, anheften, anstecken, besudeln, älä tartuta sydäntäsi syntiin noli cor tuum peccato inficere.

tartutus, tuksen Ns. *actus* quem adhærente contagione inficiendi, G. Anheftung, Ansteckung, Besudelung.

Tarwas, waan Ns. *elephas?* G. Elephant (norsu).

Tarwet, rpeen Ns. *opus*, *usus*, *necessitas*, G. Bedürfniss, Mangel, Gebrauch, minun on tarwet ruokaa l. ruuan tarwet opus est mihi cibi, tarwet waatii necessitas urget, kaikki tarpeet omnia requisita, rahan tarpeessa in penuria pecuniæ, miksi tarpeeksi cui usui, tarpeekseni quantum egeo: inde necessitas naturæ, tekee tarpeensa alvum levat, urinam mittit, on tarpeillansa.

tarpeinen, isen Na. *opus habens*, cui opus est, G. bedürftig, it. al. id. ac tarpeellinen.

tarpeellinen, isen Na. *necessarius*, utilis, G. nothwendig, nöthig, luulen tarpeellisekst necessarium censeo, tarpeellisesti necesse.

tarpeellisuus, uuden Ns. *necessitas*, utilitas, indoles necessaria, G. Nothwendigkeit.

tarpeetoin, ttoman Na. car. *cui non opus est*, opus non habens, G. unbedürftig, it. *quo non opus est*, non necessarius, G. unnöthig, tarpeettomasti sine causa, præter necessitatem.

tarwitsen, ita V. *opus est mihi*, *egeo*, indigeo, G. bedürfen, tarwitsewa indigus, tarwitsewaisuus indigentia.

Tarwon, rpoa V. Tav. *pisces conto ago*, fugo pisces in rete, pertica aquam concutiens, G. die Fische plätschernd ins Netz scheuchen (tarpoan).

tarwo, won al. tarpomus, uksen Ns. talis *agitatio* l. fugatio, G. dergl. Scheuchung, tarwo-werkko rete illi usui inserviens.

tarwoin, rpomen al. tarwin, pimen Ns. talis *contus* l. pertica, G. Scheuchungsstab.

Tasa, san Ns. qualitas rei *plana* l. *æqua*, G. das Ebene l. Gleiche, unde 1. in compos. e. c. tasa-tie via plana, non lacunosa nec clivosa, tasa-pää caput planum, haud rotundatum nec rugosum, tasa-terä scalprum cujus acies est plana, non curva, tasa-jako divisio in partes æquales, tasa-paino æquilibrium, tasa-määrä proportio æqua, it. 2. panen tasan l. tasain al. panen tasaan l. tasaa in partes æquales divido, æquo, G. gleich gross machen, lumi aidan tasalla l. tasan nix altitudine sæpi æqualis, æque alta ac sæpes, G. gleich hoch, lensi pään tasallen l. tasaan ad altitudinem capitis volavit, polwen tasalta ex altitudine genu æquali, owat yhtä tasaa sunt æquales qua mensuram, G. gleichmässig: ceteri Cass. non occurrunt.

tasainen, isen Na. 1. *æquus*, *planus* e. c. terra, lævis e. c. baculum, non clivosus e. c. via, ramis et nodis carens e. c. arbor, G. eben, glatt, it. *æquus*, *æqualis*,

lis e. c. proportio, æque divisus e. c. partes, G. gleich, gleichmässig, gleichgetheilt, inde tasainen mies vir moribus æquabilis, sibi constans: oppos. epä-tasainen *iniquus*, inæqualis, inæquabilis, G. uneben, ungleich.

tasaisuus, uuden Ns. *æquitas, æqualitas*, æquabilitas, indoles plana l. æque dimensa, G. Ebenheit, Gleichheit, Gleichmässigkeit: oppos. epä-tasaisuus *iniquitas*, inæqualitas, G. Unebenheit, Ungleichheit.

tasaan, sata V. *æquo, æqualem facio*, plano l. lævigo, æque divido l. dimetior, adæquo, coæquo, G. ebnen, gleich machen.

tasaus, uksen Ns. *æquatio*, adæquatio, G. das Ebnen l. Gleichmachen, päiwän tasaus æquinoctium, peltoin tasaus æqua divisio agrorum inter colonos.

tasaun, uta Vm. *æquus fio*, æqualis l. planus fio, G. eben l. gleich werden, inde mies tasaupi vir fit sibi constans l. æquabilis.

tasaannun l. tasaunnun, ntua Vm. idem.

tasoitan, ttaa Vf. et tasoittelen, tella Vfr. *facio* l. *curo ut* æquus l. æqualis l. planus fiat, *adæquo*, complano, G. eben l. gleich machen, inde tasoitan wahingon damnum compenso l. reparo, G. vergüten, tasoitan koiraa canem manu mulceo, G. streicheln.

tasoitus, uksen Ns. *adæquatio*, complanatio etc., G. das Ebnen l. Gleichmachen.

Taskin, imen Ns. *securis* excavandis lignis, G. krummes Beil (tasso).

Taskn, un Ns. (Sv. taska) *pera* in vestibus, *paseeolus*, G. Tasche, inde pl. taskut scrotum, taskn-heinä thlaspi arvense al. rhinanthus crista galli, it. kiwi-taskn id. ac kiwi-tassu.

taskuinen, isen Na. *pera instructus*, G. Tasche habend, e. c. iso-taskuinen.

Tasma, an Ns. *varietas quercus* roboris, G. Eichenart.

Tassaan, ata V. *sonum levem edo* ut quis levi pede ambulans l. fœnum emotum, G. leise tönen.

tassahdan, htaa Vs. idem de sono subito.

tassu, un Ns. talis *sonus levis*, G. leiser Ton, inde tassu-jalka pes leviter incedens, kiwi-tassu motacilla œnanthe, al. kiwi-taskn.

tassukka, kan Ns. *levi pede incedens* quis, G. leise gehend.

tassutan, ttaa Vf. et tassuttelen, tella Vfr. *sonum levem cieo*, inde levi pede ambulo, G. leisen Ton erregen, leise gehen.

tassutus, tuksen Ns. *excitatio* soni levioris, ambulatio tacita, G. Erregung dergl. Tones.

Tasso, on Ns. id. ac taskin.

Tastin, ta V. *sedo* e. c. vehementem, *domo* furentem, fatigo, mansvefacio, G. hemmen, zähmen (taastin).

tastiun, uta al. tastiumun, ntua Vm. *sedor, domor*, fatigor, mansvesco, G. gehemmet l. gezähmt werden.

tastiutan, ttaa Vf. et tastiuttelen, tella Vfr. *facio ut* dometur, sedo, domo, G. gezähmt machen.

Tatron, oa V. Carl. id. ac tahraan, it. Ul. *explico* l. extrico e. c. stamen texti, G. auswickeln, hinc *pervestigo*, perscrutor, percontor, G. nachforschen, untersuchen.

tatroskelen, lla Vm. idem, max. extrico l. perscrutor.

tatroinen, isen Na. id. ac tahroinen.

Tattari, in Ns. *tatarus, Zingarus*, G. Zigeuner (mustalainen), it. tattari l. tattarwehnä l. -kauru polygonum fagopyrum, G. Buchweizen.

tattarainen, isen N. *tatarus* e. c. homo, inde *polygamus*, G. zigeunerisch, viele Weiber habend.

Tatti, tin Ns. Wib. *boletus* bovinus, G. Pilz, al. tatti-sieni.

Tauha, an Na. *rudis* et *incultus*, morum alienorum ignarus, G. rauh, ungebildet.

Tauhaan, hata V. voce *strepo* l. *murmuro*, G. murmeln, lärmen (teuhaan).

Tauko, uwon Ns. *funis* longior lateralis in retibus et navibus promovendis, G. Zugseil an Netzen u. Fahrzeugen.

Taukoan, uwota al. rar. tauwun, ukua V. *subsisto* ex motu, *cesso* a labore, *desino*

sino ut pluvia, G. stehen bleiben, aufhören.

taukoutan l. tauwotan, ttaa Vf. *facio ut* cesset, curo ut subsistat l. desinat, inde *differo* l. moror quem, G. aufhören machen, aufschieben.

Taula, an Ns. *fomes* igniarius, G. Zunder (takka), taula-kääpä boletus igniarius, inde fig. annan taulaa stimulum l. calcar admoveo.

taulainen, iſen Ns. dim. *frustulum fomitis*, G. Zunderſtückchen, it. Na. *ex fomite* confectus, fomite abundans, G. zunderreich, von Zunder.

taulakas, kkaan Na. *piger, segnis*, cui stimulus est admovendus, G. träge, zauderhaft.

Taulu, un Ns. (Sv. tafla) *tabula* e. c. legis Mosaicæ, G. Tafel.

Tauno, on Na. *cicur*, mansvetus, G. zahm.

Tauru, un Na. *mollis, friabilis*, G. mürbe, it. Ns. *lignum* non decorticatum pici coquendæ inserviens, G. ungeſchältes Theerholz.

taurun, ua al. tauruan, ruta V. *emollior*, mollis fio, G. mürbe werden.

Tauti, din Ns. *morbus*, ægritudo, G. Krankheit, kulku-tauti morbus epidemicus, tarttuwa tauti contagiosus, kiwi-tauti morbus calculi, wilu-tauti febris intermittens, kelta-tauti icterus, weſi-tauti hydrops, watſa-tauti colica, diarrhoea, luu-tauti arthritis, paha-tauti lues venerea.

tautinen, iſen Na. *æger, morbidus* e. c. corpus, *morbosus* e. c. annus, insalubris e. c. aër, G. kränklich, ungesund, it. in compos. e. c. weſi-tautinen hydrope laborans, paha-tautinen.

tautillinen, iſen Na. *morbosus*, insalubris, G. ungesund.

tautilliſuus, uuden Ns. *morbositas*, G. Ungesundheit.

tautiſuus, uuden Ns. rar. *ægritudo*, max. in compos. e. c. weſi-tautiſuus indoles hydrope laborantis, G. Kränklichkeit.

Tawaan, wata V. et tawaelen l. tawailen, lla Vfr. (Sv. stafva) *syllabas lego*, syllabizo, G. buchstabiren.

tawaus, ukſen Ns. *syllabarum lectio*, inde *syllaba*, G. das Buchstabiren, Silbe.

tawautan, ttaa Vf. et tawauttelen, tella Vfr. *facio ut* syllabas legat, doceo syllabas legendas, G. buchstabiren lassen l. lehren.

Tawara, ran Ns. *opes, divitiæ*, bona, G. Waare, Güter, Eigenthum, kauppa-tawara merces, tawara-aitta l. -huonet gaza, thesaurus.

tawarainen, iſen Na. *opulentus*, bonis cumulatus, G. begütert, reich.

Tawaskainen, iſen Na. *inæqualis*, non planus, nec teres, G. uneben.

Tawi, in Ns. *anas penelops*, G. Entenart, al. tawi-ſuorſa (tapi), it. (Sv. staf), *baculum*, G. Stock, Stab.

Tawio-kuurna Ns. *loxia* enucleator, G. Finkenart.

Tawoitan, ttaa Vf. et tawoittelen, tella Vfr. vide sub tapaan.

Tawon, takoa V. id. ac taon.

Te, teidän l. Sav. työ, teijän pronom. pl. *vos*, G. ihr, a Sing. ſinä, cfr. Grammat.

Te'en, tehdä l. Sav. tien, tehä V. 1. pr. *facio, ago*, G. machen, thun, mitä teet quid agis, tekemäni a me factum, inde plures induit sensus varietates, sc. 2. parandi, e. c. teen tietä viam sterno, teen kenkiä. calceos fabrico, teen peſää nidum paro, teen ohraa hordeum sero, teen eloa segetem meto, teen heinää foenum seco et colligo, teen lapſia proles gigno, de patre et rar. de matre, sed Sav. proles procreo l. pario, de matre, it. 5. exhibendi, e. c. teen weroa tributum confero l. solvo, G. auszahlen, teen taalerin leiwiskästä (l. leiwiskältä) wuodeſſa thalerum pro quoque pondere annue expendo, paljoko teet pellosta quantum tributi facis pro agro? it. pelto tekee olkia waan ei jywää ager multum producit culmi sed parum frumenti, it. 4. sc gerendi, e. c. teen mukaan l. jälkeen morem gero, imitor, teen wastaan offendo, teen hywää bonum facio, unde tekee hywää minullen bene mihi facit, me delectat, mihi est gratum, teen pahaa mala patro, it. 5. redigendi cum Factivo, e. c. teen papikſi creo sacerdotem, teen oſalliſeksi participo, teen kuurokſi surdum reddo, aures obtundo, teen iloiſeksi lætificor, it. 6. simulandi

6. simulandi, reflexive e. c. teen itſeni l. minuni ſokiakſi simulo me cæcum, G. sich verstellen, tekee itſenſä l. hänenſä kipiäkſi morbum simulat, it. 7. se occupandi, e. c. teen työtä laboro, opere occupor, teen iloa gaudium cieo, teen leikkiä l. pilkkaa ludo, ludificor, illudo, it. 8. varia, e. c. teen liiton paciscor, fœdus pango l. ineo, teen walaa juro, jusjurandum do, teen kalaa piscem evacuo et coctioni paro, it. 9. kymmenen naulaa tekewät puolen leiwiskää decem libræ constitunt semipondium, markka tekee kahdeksan äyriä, it. 10. §. mieleni tekee sitä libet mihi, aveo l. cupio id, G. gelüsten, ei tee mieleſi haud appetis.

tekelen, te'ellä al. te'entelen, nnellä Vfr. idem, teenteli itſenſä syyttömäksi simulavit se insontem.

te'eskelen, llä al. teeskentelen, nnellä Vfr. idem.

tekemys, yksen Ns. faciendi actus, *actio*, G. das Machen l. Thun.

te'eskelemys, yksen Ns. idem, max. *simulatio*, G. Verstellung.

teko, teon Ns. *opus*, *factum*, G. das Gethane, That, Werk, työn teko labor, hywä teko bene factum, heinän teko fœnisecium, ohrau teko satio hordei al. messis, it. teko-synti peccatum actionis, teko-pyhä hypocrita, simulans sanctitatem.

tekoinen, isen Na. *factus*, al. *faciens*, G. gethan l. gemacht, thuend, max. in compos. et cum Genit. e. c. puoli-tekoinen semifactus, pahan tekoinen facilis ad mala patranda.

te'elmä, än Ns. *opus faciendum*, inceptum sed non perfectum, G. angefangene Arbeit, werkon teelmä rete nectendum.

teos, oksen Ns. idem, on teoksilla.

te'ento l. teonto, nnon al. teentö, nuön Ns. idem, al. id. ac teko.

tekiäinen, isen Ns. max. pl. tekiäiset *merces operis*, *præmium* laboris, G. Geschenk für eine Arbeit, anna tekiäisiä.

tekiäin, ämen Ns. idem, rar.

te'etän, ttää Vf. et te'ettelen, tellä Vfr. 1. *facio* l. *curo ut* agatur l. fiat, G. machen lassen, veranstalten, teetän miekan gladium parari sino, teettelen töitäni opera perfici curo, teettäjä qui urget opus, inspector operariorum, it. 2. *simulo*, G. sich verstellen, niin teetti itſenſä ita se gessit l. simulavit.

tietän, ttää Vf. et tiettelen, tellä Vfr. Sav. idem.

teoitan l. teotan, ttaa Vf. et teottelen, tella Vfr. idem, inde max. teoitti hänen pahan syyksi eum mali causam accusavit, teottaa minun syykseni mihi culpam tribuit, me culpat.

te'etto, ton Ns. *cura* rei efficiendæ, *actus* quo quid fieri curamus, G. das Machenlassen, Veranstaltung.

tekeyn, ytä al. tekeennyn, ntyä Vm. 1. *agor*, (qs. facior), *fio*, patior me fieri, G. gemacht werden, werden, maito tekeypi woiksi lac transit l. mutatur in butyrum, sumu tekeypi pilweksi nebula fit nubes, inde 2. *adsvesco*, adsvetus fio, G. sich gewöhnen, kyllä tekeyn.

tehwyn, yä Vm. idem, rar.

tehdas, htaan Ns. faciendi l. fabricandi *locus*, ubi quid agitur, *fabrica*, G. Arbeitsstelle, älä tule tehtaalleni noli venire in locum ubi ego versor et negotia mea curo, inde Tav. karjan tehdas *locus requietis* pecudum, G. Ruhestelle des weidenden Viehes, wenheen tehdas sentina naviculæ.

Teeri, ren Ns. *tetrao tetrix*, G. Birkhahn (teiri, teuri, tieri, terri, tetri), teeri-kukko et -kana tetrix mas et femina, teeri-metso varietas tetraonis hybrida.

teerinen, isen Na. tetricibus *frequens*, G. reich an Birkhähnen.

Teesin, imen Ns. *securis* species, G. eine Art Beil.

Tehkiä l. tehkä, än Na. *tardus*, lente procedens e. c. equus, homo, G. träge.

tehkäännyn, ntyä Vm. *tardus fio*, delassor ut equus, G. träge werden.

Teho, on Ns. *vigor* rei, *successus*, profectio, efficacia, G. Wohlstand, Fortgang, zureichende Kraft (tehto), ei ole tehoa vigore et successu caret, haud proficit.

tehollinen, isen Na. bene *vigens* et *succedens*, usui diu sufficiens, efficax, G. gedeihend, Fortgang habend, wirkend l. kräftig,

l. kräftig, tehollinen ruoka cibus bene alens.
tehoiſa, an Na. idem (tehtoiſa).
tehotan l. tehoitan, ttaa V. Ul. bene *vigeo* l. *succedo*, usui sufficiens l. efficax sum, G. gedeihen, Fortgang haben, wirkend l. kraftvoll seyn, ei tehoita haud succedit nec proficit nec sufficit usui, it. al. pelto tehoittaa ager l. seges *germina agit* chorda, G. Schösslinge treiben.
tehoitſeu, ita al. tehoan, hota V. idem.
tehotoin, ttoman Na. car. *vigore* et *successu carens*, inefficax l. insufficiens, G. kraftlos.
tehto, hdon Ns. et tehtoiſa, an Na. id. ac teho, tehoiſa.
Teija, an Ns. id. ac deja.
Teijaan, jata V. et teijaelen l. teijailen, lla Vfr. superbiens *levi pede ambulo*, *eleganter incedo* l. me gero instar trossuli, G. leichtfüssig gehen l. sich stutzerhaft betragen (teiskaan, teikun), lintu teijaapi avicula levi passu ambulat, kuka tiellä teijaelee quis in via eleganter et superbe progreditur.
teijaus, ukſen Ns. talis *gestus superbus* et *incessus elegans*, G. stutzerhafter Gang l. Betragen.
Teikki, kin Ns. *pertica*, fustis, G. Stange.
Teikun, kua V. id. ac teijaan (teiskaan).
teikari, in Ns. homo *eleganter se gerens* et superbe ambulans, trossulus, G. Stutzer (teiskari).
— Teili, in Ns. (Sv. stegel) *palus cum rota* in qua malefici decollati suspendi solent, G. Rad der Hingerichteten (täyli).
teilaan, lata V. in tali *rota suspendo*, G. aufs Rad flechten.
— Teini, in Ns. (Sv. djeken) *scholaris* max. vagus stipem cantando colligens, G. Schüler, teini-raha tributum scholaribus sustentandis solvendum.
Teipastan, aa V. et teipastelen, lla Vfr. id. ac teijaan (teiwastan, tepastan).
teipastus, ukſen Ns. id. ac teijaus.
Teiri, rin l. ren Ns. id. ac teeri.
Teiskaan, kata V. et teiskaelen l. teiskailen, lla Vfr. id. ac teijaan.
teiskun, ua V. *elegans* et *superbiens sum*, G. stutzerhaft seyn.
teiskari, in Ns. id. ac teikari.
teiska, an al. teisko, on Ns. *gestus elegans* cum incessu superbo, G. Stutzerhaftigkeit.
Teiwastan, aa V. et teiwastelen, lla Vfr. Ul. id. ac teipastan.
Teksti, in Ns. id. ac testi, täsli.
Tela, an Ns. 1. *cylindrus* ligneus subiculo inserviens, e. c. navigiis trans isthmum promovendis subjici solitus, torribus in agro silvestri urendo promovendis nec non rebus volubilibus e. c. doliis, lapidibus erutis statuminandis subjiciendus, G. unterliegender Balken, Unterlage, Rollholz, it. 2. al. *lignum adustum*, torris, unde res nullius pretii, rejectanea, G. gebranntes Holz, untaugliches Ding, it. 3. al. *lædens* l. *perdens* l. interimens quid, G. etwas Verderbendes, tela-puu instrumentum lædens, letiferum.
telaan, lata V. *lædo* max. corpus, male *vulnero* l. corrumpo, inde *perdo*, perimo, interimo, G. verletzen, verwunden, verderben, umbringen.
telaus, ukſen Ns. *læsio*, *vulneratio*, corruptio e. c. membri, *perditio*, peremtio, internecio, G. Verletzung, Verwundung etc.
telaun, uta al. telaannun, ntua Vm. *lædor* qua membra, *vulneror*, corrumpor, inde *perdor*, interimor, G. verletzt l. verderbt l. umgebracht werden, hinc Abol. *amittor*, G. verlohren gehen.
teloitan, ttaa Vf. et teloittelen, tella Vfr. 1. *cylindros subjicio* l. paro e. c. navigiis promovendis, doliis statuminandis etc., G. Rollbalken unterlegen, it. 2. *facio ut* lædatur l. perimatur, inde *interimo*, supplicio capitali afficio, G. verletzen l. verderben lassen, verderben, umbringen, hinrichten, teloittaja carnifex, it. 3. Abol. *perdo*, *amitto*, G. verlieren.
teloitus, ukſen Ns. *cylindrorum subjectio*, G. Unterlegung der Rollbalken, it. *læsio*, *interemtio*, supplicii capitalis affectio, G. Verletzung, Umbringung, Hinrichtung, it. Abol. *perditio*, *amissio*, G. das Verlieren.
Teli, in Ns. id. ac tela cylindrus subjiciendus,

endus, it. al. jää-telit *fragmina* glaciei conglobata, profluа, G. Eisscholle.

Teljahdan, htaa Vs. *sonum edo* subitum tremulum, G. hastig u. dumpf klingen, seiwäs teljahti jäällä.

Teljo, on al. telju, un Ns. *assis interior* navigii e. c. soutu-teljo transtrum, pohja-teljo pedaneum, G. Ruderbank, Fussbank, it. Botn. id. ac teli globulus glaciei.

Telki, ljin Ns. id. ac tela l. teli cylindrus.

Telki, ljen Ns. *pessulus* seræ, *repagulum* portarum, inde *obex* quo quid clausum l. compressum tenetur, G. Riegel, Hinderniss, owi teljesså janua obice clausa, panen telkeen claudo l. obsero.

telkinen, isen Na. *pessulo* l. *obice instructus*, G. mit Riegel versehen, e. c. pitkä-telkinen lukku.

teljin, kiä al. telkeän, ljetä V. *obice claudo* e. c. januam, domum. inde *repagulo cohibeo* l. comprimo quid, G. verriegeln, zuschliessen, teljin huoneeseen includo in domo, teljin huoneesta excludo.

telkin, kiä al. telkitsen, itä V. idem, inde ope cunei *obturo* e. c. lagenam, *intrudo* e. c. muscum in rimas parietis, G. einpfropfen, einkeilen.

telkiu, kimen al. teljin, kimen Ns. *cuneus* quo quid obturatur l. intruditur, G. Treibkeil.

Telkkä l. telkä, kän Ns. id. ac tälkkä.

Telkkä, kän al. max. telkkämä, män Ns. Ul. *status* rei *ordinatus* l. debitus, G. geordneter Zustand, on telkkämällänsä est bene dispositum.

telkkämöinen, isen Na. *bene ordinatus* l. dispositus, G. wohl geordnet, pani telkkämöisillensä rite disposuit.

Tella, an Ns. id. ac telta.

Telmaan, mata l. Ul. telmään, mätä V. et telmaelen, lla al. telmäilen, llä Vfr. *strepo* l. *tumultuor*, strepens ludo l. colluctor, cum strepitu quid ago, G. lärmen.

Telso, on Ns. *securis* species curvata, G. krummes Beil (talso).

telson, oa V. tali securi *ascio*, inde *infabre ascio*, G. grob behauen.

Telta, llan l. rar. ltan Ns. *velum quodvis* obductum, tentorium, conopeum, cœlum pensile in nuptiis, G. Schirmdecke, Zelt, Gardine, Brauthimmel (tella).

Temmaan l. temmajan, mmata V. et temmaelen l. temmailen, lla Vfr. manu violenter *arripio*, *abripio* l. *vello*, vi rapio l. raptо, G. raffen, entraffen, rupfen, wegreissen, raufen, kuolema temmaapi mors eripit, temmaan tukasta per crines vellico.

tempaan l. tempajan, mmata V. et tempaelen l. tempailen, mmailla Vfr. idem.

tempaisen, sta Vs. idem de raptu subito.

temmon, mmoa l. mpoa V. idem de actu valido.

temmaus l. tempaus, uksen Ns. *raptio*, *raptus*, abreptio, vulsio, vellicatio, G. das Raffen l. Raufen, inde taudin temmaus paroxysmus morbi, convulsio.

Temppeli, in Ns. (Sv. stämpel) *signum publicum* in mercibus, nec non *machina* minor textorum, G. Stämpel, it. (peregr.) *templum*, ædes sacra, G. Tempel.

Temppu, pun Ns. (tempo. vox musica?) *modus* rei gerendæ *artificiosus*, ars sollers, artificium, G. Kunstgriff. siinä temppu on ibi sita est ars l. ratio rei clandestina, inde *techna*, sui gerendi ratio intricata l. dolosa, argutiæ, ambages, G. Umschweif, Ausflucht, Ränke, tekee l. heittää temppuja artibus utitur, tergiversatur.

temppuinen, isen Na. dim. idem, teki temppuisensa, it. Na. *technis utens*, intricatus, argutus, versutus e. c. homo, G. ränkevoll, nec non *artificiosus* e. c. res, ambagiosus, G. künstlich.

tempuston, aa V. et tempustelen, lla Vfr. *technis* l. argutiis intricatis *utor*, G. Kunstgriffe l. Ränke anwenden.

Temuan, uta V. *strepo*, strepens me gero ut pueri, G. lärmen.

Tenho, on Ns. *vis agens* l. *efficax*, *efficacia* rei agentis, G. Kraftäusserung, Wirkung, ei tee tenhoa vim non exserit, effectu caret, tenhoisterä chalybs bonæ indolis, bene secans, inde al. *vis magica*, fascinum, G. Zauberkraft.

tenhollinen,

tenhollinen, iſen Na. Botn. vim habens, *efficax*, *validus* e. c. vir, aptus, idoneus, G. kraftvoll, wirksam, dienlich, inde al. *vi magica ornatus*, fascinatus, nocivus, G. bezaubernd, behext, verderblich.

tenhoan, ota V. *minor fascinum*, apparo res magicas, fascino, G. Zauberei anstiften, bezaubern.

tenhottelen, tella Vfr. idem.

tenhotár l. tenhátár, ttáren Ns. *incantatrix*, G. Zauberinn.

Tenka, ngan Ns. (vox Russ.) Carl. *numus* minor, inde *tributum* solvendum, G. Münze, Geld, Steuer, neljän tengan kunnu portio terræ l. fundus, pro quo quattuor numi tributarii sunt solvendi.

Tenkká, kán Ns. *obstaculum* impediens rei progressum, G. Hinderniss, Widerstand, tekee tenkkää tergiversatur.

tenkkeli, in Ns. idem, tiellä on tenkkeliä.

tenkkelmys l. tenkelmys, yksen Ns. idem, cfr. tenkkelen.

tenkkään, kätä V. *obsisto*, *refragor*, G. widerstehen, hindern.

tenkkelen, kellä Vfr. idem, inde tenkkelemä et tenkkelemys l. tenkelmys obstaculum.

Tenlikka, kan Ns. *clavus capitatus*, G. breitköpfiger Nagel, Pinne.

tenlikkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *clavis ornatus* l. abundans, G. pinnenreich.

Tennastelen, lla Vfr. id. ac tenhottelen.

Teno, on Ns. id. ac tenho, e. c. teno-teräs.

Tenſikka, kan Ns. (vox Russ.) Carl. *famulus*, max. junior, G. Bedienter, it. Botn. *catulus*.

Tenä, än Ns. nomen urbis l. castelli *Nótheburg*, al. tenä-linna, it. Caj. id. ac tenkkä e. c. tekee tenää refragatur, subsistit tergiversans ut equus.

Teotan l. teoitan, ttaa Vf. et teottelen, tella Vfr. vide sub teen.

Tepastan, aa V. et tepastelen, lla Vfr. *moleste ago*, *strepens luctor*, operosus tento l. studeo, G. sich eifrig beschäftigen, it. al. id. ac teipästan.

tepastus, ukſen Ns. talis *actio* l. *luctatio* l. strepitus l. studium, G. eifrige Beschäftigung.

Teperryn, rtyä Vm. *irretitus lassor* et *decido* ut avis in decipula, labore *delassatus corruo*, animi deliquium patior; G. angeheftet stecken bleiben, ermüdet niedersinken.

Tepin, ppiä V. tolutim *levi pede incedo*, G. leichtfüssig gehen, käypi teppii, it. Sav. *concilio* litigantes, compono dissentientes, coapto, ad concordiam redigo, G. versöhnen, einig machen.

tepistelen, llä Vfr. idem, käyn tepistelen.

teppailen, lla Vfr. idem.

teppo, pon al. teppu, pun Ns. pr. *incessus levis*, G. leichtfüssiger Gang, teppo-jalka, inde epithet. vulpis levipedis, menen teppo-teilleni furtim et citatim abeo l. fugio (tipo), it. §. al. teppo-weſi aqua *macerandæ* farinæ, G. Einweichungswasser.

Tepſaan, ſata l. Caj. Ul. tepſin, iä V. *succedens* l. *efficax* l. sufficiens *sum*, G. zu thun vermögen, hinreichend l. wirkend seyn, gedeihen, tepſaako l. tepſiikö num proficit l. sufficit, ei tepſi haud succedit.

Teputan, ttaa V. Run. *vulnero*, saucio, G. verwunden, teräkſen teputtama.

Terentelen, nnellä Vfr. *tento* quid agere, *conor*, minor actum, G. zu thun versuchen l. drohen (yrittelen), terentelee lyömään ictum minatur.

Terhen, hennen l. henen, al. rar. terhain, hannen Ns. Run. *locus calidus*, caldarium, calor, G. warme Stelle, terhennesſä tietaelen.

terhenninen, iſen Na. *calidus*, *caldarius* e. c. locus, inde tactu *mollis* e. c. pellis, G. warm, weich.

Terhistelen, llä Vfr. id. ac terentelen.

Terho, on Ns. *glans* max. quernea, G. Eichel, Nuss.

Termä, än Ns. id. ac törmä.

Ternet, een al. terni, nen Ns. *lac primum* post partum, *colostrum*, G. Biestmilch (törni), terni-maito idem, terni-juusto caseus ex colostro, inde terni-karwa lanugo prima, mollis, pluma cutis mollissima, terneh-pilwi nubes tenuis.

terneinen, iſen Na. *colostrum sapiens*, ad

colostrum

colostrum pertinens, G. zur Biestmilch gehörig.

Terninki, ngin Ns. (Sv. terning) *tessera*, G. Würfel, al. täärninki.

Terpet l. terwet, rpeen Na. Run. *induratus*, G. gehärtet, tekee teräkſet terpeekſi indurat.

Terri, in Ns. id. ac teeri, teiri, tieri.

terrinen, iſen Na. id. ac teerinen.

Terſin, iä V. et terſiskelen, llä Vfr. *continue ago* quid conatibus repetitis, G. wiederhohlend etwas thun, terſin työsſä, inde terſii tyttöä puellam tangit.

Terska, an Ns. id. ac terho, inde *globulus*, G. etwas Kugelförmiges, hinc glans penis, poika-terska pusio.

Terstyn, yä Vm. *hebes* l. *obtusus fio* ut acies, G. stumpf werden.

Terttu, tun Ns. 1. *racemus* baccarum l. florum, G. Blumentraube, inde syön putken terttua summitates angelicæ comedo, it. 2. Wib. *ornamentum vittæ* muliebris, G. Kopfzierde, it. 3. leyvä-terttu motacilla *phœnicurus*, al. *coccinella*, cfr. kerttu.

Terwa, an Ns. *pix liquida*, G. Theer, terwa-hauta fossa in qua pix coquitur, terwa-hitto vide hitto, terwa-kukka id. ac terwakka, terwa-pääsky hirundinis varietas nigra, terwa-weſi aqua picea.

terwainen, iſen Na. *piceus*, pice illitus, piceatus, G. theerig.

terwakka, kan Ns. *lychnis viscaria?*, G. Theernelke.

terwas, akſen Ns. *lignum piceum*, pici coquendæ inserviens, G. Theerholz.

terwakſinen, iſen Na. talibus *lignis frequens* e. c. silva, G. reich an Theerholz.

terwaan, wata V. et terwaelen l. terwailen, lla Vfr. *pice liquida illino*, *pico*, impico, G. theeren, betheeren, inde fig. terwaapi mieleni animum mihi offendit, terwaapi minua me diffamat.

terwaus, uksen Ns. *picatio*, G. das Theeren.

Terwet, ween Na. 1. *sanus* e. c. corpus, *salvus*, incolumis, integer, non fractus, nec læsus, G. gesund, heil; wohlbehalten, unbeschädigt, teen terweekſi. sano, medeor, resarcio, inde 2. salutandi formulæ: terwet! ave; salve, G. heil dir! terweet miehet salutatio mutuä, qs. simus salvi, terwet mies l. miehellen sis salvus, terwet tulwa l. -tultua l. tulemasta qs. sis salvus tu adveniens, wieras terwet tultua hospes acceptus.

terweellinen, iſen Na. *salubris*, salutaris, sanitati utilis e. c. cibus, aër, G. heilsam, gesund, it. *sanitate* l. bona valetudine *gaudens*, G. gesund.

terweys, yden Ns. *sanitas*, salus, integritas, G. Gesundheit.

terweelliſyys, yyden Ns. *indoles salubris* e. c. cibi, indoles *sana* e. c. corporis, G. gesunde Beschaffenheit.

terweinen, iſen Ns. max. pl. terweiſet *salutis dicta*, G. Gruss, sano l. wie terweisiä hänellen minulta salutem dic illi meo nomine l. meis verbis, lähetän terweisiä.

terwehdän, hää V. et terwehtelen, hdellä Vfr. *saluto*, *salutem dico*, G. grüssen, begrüssen, terwehdä häntä, it. al. salutandi gratia quem *visito*, G. besuchen.

terwetän, ttää V. et terwettelen, tellä Vfr. idem.

terweytän, ttää Vf. et terweyttelen, tellä Vfr. *facio ut* salutetur, curo ut salus dicatur, inde *salutem dico*, saluto, nec non salutaturus quem *inviso*, G. begrüssen lassen, grüssen, besuchen.

terwehdys, yksen Ns. *salutatio*, salutis dictum, G. das Grüssen, lähetän terwehdyksiä salutem dico.

terweys l. terweys, yksen Ns. idem.

Terä, än Ns. 1. pr. *acies* e. c. cultri, gladii, securis, G. Schneide, terin (Adv.) ope aciei, inde 2. pars rei acuta, *apex*, *cuspis*, summitas, G. Schärfe, Spitze, Gipfel, saappaan l. sukan terä pedale ocreæ l. tibialis, sääri-terä os tibiæ margine acuto ornatum, kiukaan terä pars fornacis suprema, silmä-terä pupilla oculi, päiwän terä radius l. discus solis, it. 3. apex l. *summitas* vegetabilium, *spica* segetis, *siliqua* leguminum, nec non *granum* in spica l. siliqua, G. Aehre, Schote, Korn, terä-kaswot cerealia, ohra tekee terää hordeum spicas

fert

fert granosas l. grana ponderosa, heinän terät spicæ fœni cum seminibus decidentibus.

terävä, vän Na. *acutus* e. c. acies, cultter, ingenium, oculus, inde *acer*, alacris, celer e. c. vir, agilis, vividus, G. scharf, lebhaft, flink, schnell (teräinen).

teräinen, iſen Na. *granosus*, spicis l. siliquis abundans e. c. hordeum, granis ponderosis refertus e. c. spica, G. voll Ähren l. Schoten l. Körner, inde *uber*, copiosus e. c. annona, seges, G. ergiebig, it. 2. *acutus* e. c. oculus, *acer*, alacris, vividus, agilis e. c. cursus, pes, celer, festinans e. c. vir, puer, G. scharf, schnell, flink (terävä), teräiſesti celeriter, it. 3. rar. id. ac teräkſinen.

teräiſä, än Na. granosis spicis l. siliquis *abundans* e. c. seges, G. reich an Aehren l. Schoten.

terätön, ttömän Na. car. acie carens, *obtusus, hebes*, G. stumpf, it. apice l. spica l. siliqua l. *grano carens*, G. ährenlos, schotenlos.

teräiſyys, yyden Ns. 1. *indoles granosa* e. c. spicæ, G. ährenvolle Beschaffenheit, it. 2. *alacritas*, agilitas, celeritas, G. Schnelligkeit, Flinkheit.

terään, rätä V. *acuo* e. c. cultrum, acie instruo e. c. hastam, aciem induro, G. schärfen, it. *spicis* l. granis ponderosis *orno* e. c. segetem, G. ährenvoll machen.

teroitan, ttaa Vf. et teroittelen, tella Vfr. *acutum facio*, acuo, exacuo, acie instruo, G. schärfen, scharf l. spitzig machen, inde teroitan ſaapaſta partem pedalem adapto ocreæ.

teritän, ttää Vf. et terittelen, tellä Vfr. idem, max. pedale adapto.

teroituš, ukſen Ns. acuendi *actus*, G. das Schärfen.

teräs, äkſen Ns. ferrum aciei aptum, *chalybs*, G. Stahl, inde pl. teräkſet instrumenta acie instructa, ferrea, teräs-heinä id. ac ruoſteh-heinä.

teräkſinen, iſen Na. *chalybeus*, chalybe instructus l. abundans, G. stählern, stahlreich.

teräkſellinen (l. rar. teräinen), iſen Na. idem, rar.

teräſtän, ää V. *chalybe instruo* e. c. aciem, inde *induro*, G. stählen, härten.

teräſtyn, yä Vm. (qs. chalybeus fio) *induror*, obduratus et firmus fio, G. gehärtet werden.

teräſin, imen Ns. *instrumentum acutum*, scalprum, securis, falx, max. tudicula acuta pro minuendo stramine, G. scharfes Eisenwerkzeug, scharfes Stampfeisen.

Teſſo, on Ns. Tav. *securis* l. scalpri species, G. eine Art Beil.

teſſeli, in Ns. Sav. idem (koweli).

Teſtamentti, tin Ns. (peregr.) *testamentum* e. c. vetus et novum, nec non testamentum de hereditate, G. Testament.

Teſti, in Ns. (peregr.) *textus* biblicus e. c. concionum, G. Text (tekſti, täſti.)

Tetri, in Ns. Sav. id. ac teeri, teiri.

tetrinen, iſen Na. id. ac teerinen.

Teuhaan, hata V. et teuhaelen l. teuhailen, lla Vfr. *strepo*, tumultuor ut pueri, G. lärmen.

teuhon, oa al. teuhaſtan, aa V. idem.

teuhakehdan, htaa V. idem, rar. Run.

teuhauš, ukſen Ns. *strepitus*, tumultuatio, tumultus, G. Lärm.

Teuhka, an Ns. id. ac reuhka.

Teuhko l. teuho, hon Ns. id. ac keuhko.

teuhoinen l. teuhkoinen, iſen Ns. dim. idem.

Teuraš, aan Ns. *mactandum* l. mactatum quid, G. Schlachtvieh, teuraš-härkä l. -lammas bos l. ovis mactanda, teki teuraakſi mactavit, necavit.

teuraštan, aa V. et teuraštelen, lla Vfr. *macto*, lanio, eneco e. c. bovem, G. schlachten.

teuraštuš, ukſen Ns. *mactatio*, G. das Schlachten.

Teuri, in Ns. id. ac teeri, tieri.

teurinen, iſen Na. id. ac teerinen.

Tewa, an Ns. *mas* cervi *alcis*, G. männliches Elendthier.

tewanet, een al. tewana, nan Ns. *femina alcis*, G. weibliches Elendthier.

Tia, an Ns. Run. *ens* mythol. *tœtrum*, avis

avis mythol. detestabilis, G. mythol. Schreckvogel.

tiainen, iſen Ns. dim. *avicula* minor, e. c. picus, fringilla, sed max. *parus*, G. Meise, cujus species sunt tali-tiainen, pakkais-tiainen, makkara-tiainen, metsâ-tiainen, ſokia tiainen, it. tiaiſen pihka l. raawi l. rawi resina abietis pellucida, it. tiaiſen kieli lingua l. loquendi ratio puerorum fracta ope syllabæ ti interjectæ e. c. ſitinâ otilet pro ſinâ olet tu es, puhun tiaiſta l. tiaiſen kieltâ ita loquor.

Tiakka, kan Ns. Carl. Sav. Ul. (peregr.) pr. *diaconus*, hodie *ædituus* templi, G. Kirchendiener.

Tidun, titua V. *revivisco* ut planta flaccida, reficior, G. wieder aufleben.

Tie, tien Ns. *via*, inde *iter*, G. Weg, walta-tie via major frequens, polku-tie semita, tien haara bivium, compitum, mene tieheſi apage, abi, olen tiellâ sum in via l. itinere, nec non sum cui impedimento, on tiellâni est mihi obstaculo, tulen tiellen viam invenio, rei rationem intelligo, nec non me cui objicio l. quem impedio, ne progrediatur, tie-wiitta index viæ, tien takainen id. ac tiekko.

teinen, iſen Na. (pro tieinen) *viis ornatus* l. abundans e. c. regio, ager, G. reich an Wegen.

tietôin, ttômân Na. car. *invius*, G. unwegsam, tiettômâllâ tiellâ in itinere invio, ignoto.

tiekko, kon Ns. Carl. epithet. lupi ad vias versantis, al. tien takainen, G. Beinahme des Wolfes.

Tiedân (l. Sav. tiân), tietâ V. et rar. tietelen, dellâ Vfr. *scio*, notum habeo, cognosco, G. wissen, kundig seyn, en tiedâ nescio, tieten (Adv.) ja tietâmâtâ scienter et inscienter, tieteni (Adv. cum Suff.) me sciente, tieteſi te sciente, annan tietâ l. teen tiettâwâkſi notum facio, nuntio, tiedân todekſi scio certum esse, tietâjâ qui scit l. intelligit, divinator, hariolus, fatidicus, tietâmâtâ ex improviso, tietâwâ l. tietâwâinen bene sciens, peritus, tietâwâiſyys scientia, tietâmâtôin inscius nec non ignotus, tietâmâttômyys inscientia, ignorantia: Præt. tieſin, Pass. tiedetâân contr. tietâân.

tieto, don Ns. *scientia*, notitia, G. das Wissen, Kunde, on tiedoſſa notum est, ei ole tietoa ignotum l. incertum est, tiedon anto notificatio, epâ-tieto inscitia.

tietoinen, iſen Na. *scientia præditus*, G. kundig, wissend, max. in epâ-tietoinen inscius, incertus, ignotus, dubius.

tiedollinen, iſen Na. idem.

tiedustan, aa V. et tiedustelen, lla Vfr. *scitor* l. *scisco*, *scrutor*, investigo, exploro, G. sich erkundigen, nachforschen.

tiedon, toa V. et tietoilen, lla al. rar. tietelen, dellâ Vfr. idem.

tiedustus, ukſen Ns. *sciscitatio*, exploratio, G. Erkundigung.

Tien, tehâ V. Sav. id. ac teen.

Tienaan, nata V. et tienaelen l. tienailen, lla Vfr. id. ac tieraan.

Tieno, on al. tienoo, von Ns. Sav. Ul. *propinquitas*, locus propinquus l. vicinus l. circa quem, G. Umgegend, kirkon tienoilla in vicinia templi, nâillâ tienoilla l. nâisſâ tienoisſa circa hunc locum, haud procul, ei laske tienoollenſa non admittit aditum ad se, joulun tienoilla circa festum nativitatis Christi.

Tiepſu, un Ns. rar. id. ac tupſu.

Tiera, an Ns. *lichen* saxatilis, G. Steinflechte, it. Sav. Caj. *globus glaciei* pedi equino subhærens tempore hiemali, G. Eisball unterm Pferdefuss.

tieroitun, ttua Vm. Caj. tali *globo instruor*, G. mit dergl. Eisballe versehen werden, jalka tieroittuu.

Tieraan, rata V. Torn. *otiosus vagor*, ludendo et vagando tempus tero, cuticulam curo, G. müssig umherschlendern (tienaan).

tieraelen l. tierailen, lla al. tiere'elen, llâ Vfr. idem.

tierantelen, nnella Vfr. idem, inde al. id. ac teiwastelen, it. al. id. ac tiedustelen, it. al. id. ac terentelen, yrittelen.

Tieri, rin l. ren Ns. id. ac teeri.

tierinen, iſen Na. id. ac teerinen.

Tiherrân, rtââ V. et tiehertelen, rrellâ Vfr. *clam* l. *tacite* quid *ago*, G. etwas heimlich

lich thun, e. c. tiherrân wiinaa vinum combustum clam coquo.

tiherryś, yksen Ns. *actio clandestina*, G. dergl. Thun.

Tihiśen, śtâ V. *sibilum sonum edo*, G. zischen, cfr. kihiśen.

tihinâ, ân al. tihu, un Ns. talis *sonus*, G. Gezische (kihinâ).

Tihiâ l. tihkiâ, ân Na. *densus*, haud rarus e. c. sæpes, *spissus* e. c. silva, vestis, haud rimosus e. c. vas, creber, consertus, G. dicht, kylwân tihiâsti l. tihiâân sero conserte, tuppaan tihkiâân arcte intrudo, it. fig. tihiâ mies vir *tenax*, parcus, G. karg, tihkiâ lehmâ vacca lacte deficiens, tihkiâ keli via vecturæ incommoda.

tihku l. tihu, hun Na. idem.

tiheyś l. tihkeyś, yden Ns. *densitas*, G. Dichtigkeit.

tihuuś, uuden Ns. idem.

tihennân, ntâa Vf. *denso*, *spisso*, cogo, G. dicht machen, verdichten.

tihitân, ttâa Vf. idem.

tihennyś l. tihityś, yksen Ns. *densatio*, G. Verdichtung.

tihennyn, ntyâ Vm. *densor*, spissus fio, G. dicht werden.

Tihkaiśen, śta V. obicem pono, *impedio* progressum cujus, quem *prostituo*, G. hindern, gefährden.

Tihkiâ, ân Na. id. ac tihiâ.

Tihku l. tihu, hun Ns. *singultus* ex fletu l. risu, G. Schluchzer, it. al. id. ac tihru e. c. tihku-śilmâ, inde al. *gutta* sensim stillans, fluxus guttarum parcus, G. träufelnder Tropfen, it. al. Na. id. ac tihiâ.

tihun l. tihwun, hkua Vm. *singultio*, G. schluchzen, it. *sensim stillo* ut gutta, parce fluo ut lacrima, G. träufeln.

tihutan, ttaa Vf. et tihuttelen, tella Vfr. *singultum moveo*, inde *singultio*, cum susurru rideo, G. Schluchzen erregen, schluchzen, lächeln, it. al. *facio ut* sensim stillet, minutim effundo e. c. lacrimas, G. träufeln lassen.

tihkutan, ttaa Vf. idem, rar.

tihutuś, tukśen Ns. talis *singultus*, minuta *effusio*, G. dergl. Schluchsen l. Träufeln.

Tihkuri, in Ns. *lutra* minor, viverra lutreola, G. Sumpfotter (tuhkuri).

Tihma, an Ns. *pluvia levis*, *substillum*, *stillicidium*, fluxus guttarum parcus, G. Staubregen, das Träufeln, inde tihmaśilmâ oculus lippiens.

tihmu, un al. tihmo, on Ns. idem.

tihmaśka, an Ns. *lippitudo* oculorum, G. Triefäugigkeit.

tihmaan, mata al. tihmuan, muta V. *leviter pluo* l. *stillo*, G. staubregnen, träufeln.

tihmaelen l. tihmailen, lla Vfr. idem.

tihmeelen l tihmelen, llâ Vfr. idem, inde oculis *utor lippis*, lippio, G. triefäugig seyn.

Tiho, on al. tihu, un N. *nefas* quid, facinus nefandum, G. Frevelthat, teki tihoa l. tihua työtâ (tuho).

tiholainen l. tihulainen, isen Na. *nefandus*, malitiosus e. c. homo, G. abscheulich.

Tihraan, rata V. rar. *in minuta frango*, G. zerbrechen.

Tihru, un al. tihro, on Ns. *lippitudo* oculorum, G. Triefäugigkeit (tihmaśka), tihru-śilmâ oculus lippiens.

tihruan, uta V. *lippio*, G. triefäugig seyn.

Tihta, hdan Ns. *pecten* tæniis texendis, G. Kamm des Bandwebers, al. tihmawerâjâ.

Tihtiâ, ân al. tihti, hdin Na. id. ac tihiâ, tihkiâ.

Tihu, un Ns. id. ac tihku, al. id. ac tiho, it. Na. id. ac tihiâ.

tihun Vm. et tihutan Vf. vide sub tihku.

Tihunti, nnin Ns. id. ac tiunti.

Tiili, lin Ns. (Sv. tegel) *later*, G. Ziegel, teen tiiliâ lateres formo, tiiliâ poltan coquo, tiili-arkku cista in qua argilla lateraria subigitur, it. tiili *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Rautenfarbe bei Spielkarten (ruutu), tiili-nihti.

tiilinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *lateritius* e. c. murus. lateribus abundans, G. ziegelreich, von Ziegeln.

tiilari, in Ns. *laterum confector* l. coctor, G. Ziegelmeister, it. Sav. *stapeda* ephippii, G. Steigbügel (jalustin).

Tiima, an Ns. (Sv. timme) *hora*, G. Stunde, tiima-kello horologium, tiima-tukki solarium, tiima-klasi clepsydra.

tiimainen,

tiimainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *horam durans*, G. stundenlang, -stündig, kahden tiimainen työ duarum horarum opus.

Tiimelen, llä Vfr. *colluctor*, G. ringen (painelen).

Tiinalainen, iſen Ns. *tignus intergerinus* in nubilariis, G. Zwischenbalken im Dreschhause, forte id. ac piin-alainen.

Tiinet, een Na. *fetus*, *gravidus* max. de brutis, G. trächtig, schwanger, tekee tiineekſi ſetam reddit, tulee tiineekſi gravida fit, on tiinet l. tiineenä l. tiinesnä l. tiinesſä (Ess.) est gravida.

tiineys, yden Ns. *fetura*, status gravidus, G. Trächtigkeit.

Tiinu, un Ns. (Sv. tina) *situla* operculo instructa, G. mit Deckel versehene Balge.

tiinullinen, iſen Na. talem *situlam habens*, G. dergl. Balge habend, it. *quantum capit* situla, G. eine Balge voll.

Tiirikka, kan Ns. (Sv. dyrk) *clavis adulterina*, G. Dietrich, al. tirkka.

Tiiru, un Ns. *sterna* hirundo, G. Seeschwalbe (kirri).

tiiro, on al. tiirö, ön Ns. idem, it. tiiro-ſilmä id. ac tihru.

Tiiſa, an Ns. insecti species, *acarus* siro? G. Käsemilbe.

Tiiſtai, in Ns. (Sv. tisdag) dies *martis*, G. Dienstag.

tiiſtainen, iſen Na. *ad* diem martis *pertinens* e. c. cibus, illo die confectus e. c. opus, G. dienstägig.

Tiiſti, in Ns. et tiiſtinen, iſen Ns. dim. *canis minor*, catulus, G. Hündchen.

tiiſtitän, ttää V. et tiiſtittelen, *tellä* Vfr. *canem advoco* l. blande alloquor, G. den Hund anlocken.

tiiſtitys, tyksen Ns. talis *allocutio*, G. Anlockung des Hunds.

Tiiti, tin Ns. id. ac ſeipo, titti.

Tiitterä, än Na. id. ac ſukkela.

Tiivi, in Ns. *tringæ* species, vanellus? G. Kybitz.

Tiivis, viin Na. Abol. Caj. id. ac tivis.

Tikas, kkaan al. tikka l. tika, kan Ns. (Sv. stege) *scalæ*, gradus scalarum, G. Treppe, Leiter, al. tika-puut.

Tikahdan, htaa Vs. *parum* et *subito moveor*, G. sich hastig rühren, ei tikahdaksaan ne minimum quidem movetur.

Tikahdun, htua Vm. *suffocor*, halitu privor e. c. ex risu, tussi, G. erstickt werden.

Tikaiſen, stä V. *verbis mordeo*, aspere alloquor, G. zornig anreden, anschnauben.

Tikiä, än Na. id. ac tihiä, inde id. ac tiwis.

tikeys, yden Ns. id. ac tiheys, tiweys.

Tikiſen, stä V. *parce stillo*, *levter pipio*, G. tröpfeln, pipen.

Tikka, kan Ns. *picus* viridis, G. Grünspecht, musta tikka picus martius, kirjatikka picus major l. medius, pikku-tikka picus minor, it. al. (Sv. ticka) *boletus* l. *mucor* sub pavimentis, G. Holzschwamm, it. al. id. ac tikas.

Tikku, kun Ns. (Sv. sticka) *schidia* ligni, *acus* ligni pungens l. stimulans, G. Splitter (puikko), it. al. *cos* lignea, pice et pulvere obducta, acuendis falcibus, G. eine Art Schleifzeug (liippa).

tikkuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex schidiis* confectus, assulis ligneis plenus, G. voll Splitter.

tikkutan, ttaa V. *schidiis* l. *acubus ligneis firmo* l. instruo quid, G. mit Splittern versehen, it. *cote* lignea *acuo* falcem, G. schärfen.

tikkutus, tuksen Ns. *schidiarum appositio*, cotis usus, G. das Splitteranheften, das Schärfen.

Tikkäwä, wän Na. id. ac tihiä.

Tiku, kun l. wun Ns. *nidor* prunarum l. fumi, G. Kohlendunst.

tikuinen, iſen Na. tali *nidore plenus*, G. voll Kohlendunst.

Tila, an Ns. 1. *locus* quem quis occupat, *spatium* cui necessarium, G. Stelle, Platz, Raum, ei ole tilaa locus deest, anna tilaa fac locum i. e. abi ut alius spatium habeat, ottaa paljon tilaa amplum occupat spatium, ei ſaanut tilaa angustia loci haud permisit, pane tilallenſa pone in locum l. statum suum debitum, on tilallanſa est in suo loco, inde 2. *locus* agendi *commodus*, *occasio* oportuna, commoditas, opportunitas, G. Gelegenheit,

legenheit, tilaa myöden ex occasione, tilan jälkeen juxta occasionem, quoad permittunt res circumstantes, ei ole tilaa res non fert, haud vacat, it. 3. *status* rei, *conditio*, G. Lage, Stellung, Zustand, täsſä tilasſa hac occasione, hoc in statu, it. 4. *locus*, quo quis habitat et vitam sustentat, vivendi conditio e. c. munus publicum, prædium rurale, ars opificum, G. Stelle, Erwerbniss, Nahrungsart, on hywällä tilalla bonis utitur sui sustentandi conditionibus, it. 5. Abol. Sav. *commoditas vecturæ* hiemalis, G. Schlittenbahn (keli), paha tila via vecturæ incommoda, it. 6. *mamma* ex aluta in cornu quo infantuli lactantur, G. ledernes Mundstück des Saugehorns, ei lapſi ota tilaa.

tilainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. max. in compos. *spatiosus*, capax e. c. locus, G. geräumig, wähä-tilainen angustus, it. *ad vecturam* pertinens, G. Schlittenbahn betreffend, paha-tilainen talwi hiems vecturæ incommoda.

tilallinen, iſen Na. *spatiosus*, capax, commodus, conditiones vitæ sustentandæ necessarias habens, G. geräumig, Gelegenheit l. Stelle l. Erwerb habend.

tilawa, wan Na. *capax*, *commodus*, G. geräumig, gelegen.

tilaiſuus, uuden Ns. *spatiositas*, *capacitas*, *locus opportunus*, conditio commoda, G. Geräumigkeit, Gelegenheit, it. *status* l. *conditio* rei, G. Lage, Stellung, Zustand, on huonoſſa tilaiſuudeſſa in rebus est incommodis, tutkin tilaiſuuttani statum l. indolem rerum mearum perscrutor.

tilalliſuus, uuden Ns. idem, max. occasio commoda.

tilus, ukſen Ns. idem, max. *locus* cui proprius, spatium, possessio qua vita sustentatur, G. Erwerbstelle, kylän tilukſet agri pagi, uſunto-tilus prædium in quo quis habitat.

tilastus, ukſen Ns. idem, rar.

tiloitan, ttaa Vf. et tiloittelen, tella Vfr. *locum* cui *facio*, spatium paro, locum cui cedo, inde *loco*, *colloco*, G. Platz machen l. schaffen, tiloitan minuni ſihen ibi considо l. locum mihi occupo, tiloitti tyttärenſä hywin filias bene collocavit nuptui.

tilustan, aa V. et tilustelen, lla Vfr. idem.

tilustus, ukſen Ns. *locatio*, collocatio, loci paratio, G. Platzmachung, inde id. ac tilus.

Tili, lin Ns. *ratio* rei *reddenda*, G. Rechenschaft, tee tili työſtäſi l. tee työſi tili rationem redde laboris, waadin tiliä.

Tilkka, kan al. tilka, lan Ns. *frustum* minus e. c. panni, assis, *panniculus*, *assula*, G. Stückchen, Lappen, Holzspan, maan tilkka portio minor agri, weden tilkka *gutta* aquæ, stilla, G. Tropfen, maito-tilkka minimum lactis.

tilkku, kun Ns. idem, inde ruis-tilkku *acervus* segetis parvus, G. Getreidehocke, ohra-tilkku manipuli species hordei.

tilkkainen l. tilkainen l. tilkkuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *panniculis* l. *assulis* l. *guttis* abundans, G. voll Stückchen l. Lappen l. Tropfen.

tilkkaan, kata V. *frustula* l. assulas l. panniculos *exseco*, in minuta scindo, G. zerstückeln, Lappen ausschneiden.

tilkoitan l. tilwoitan, ttaa V. et tilkoittelen, tella Vfr. idem, it. al. *panniculos adsuo*, assulas affigo, resarcio, G. Stücke einsetzen, flicken.

tilkkuan, kuta al. tilkuitſen, ita V. idem.

tilkoitus, tukſen Ns. *actus* panniculos assuendi, assulas affigendi, resarciendi, G. Einsetzung der Stücke l. Lappen, das Flicken.

tilkun, kua Vm. pr. *in frustulas abeo*, G. in Stücke zerfallen, inde weſi tilkuu aqua stillat, guttatim fluit, G. tröpfeln.

tilkutan, ttaa Vf. et tilkuttelen, tella Vfr. *facio ut* stillet, guttatim l. minutim emitto e. c. lac, G. tropfenweise auspressen l. verschütten, it. al. id. ac tiloitan l. tilkkaan.

tilkutus, tukſen Ns. *actus* guttas l. minuta emittendi, G. tropfenweises Verschütten.

Tillastan, aa V. vi l. *minaciter exposco*, G. drohend fordern.

Tilleroinen, iſen Ns. Run. *gutta* e. c. aquæ, ob

ob formam rotundam, G. runder Tropfen.

tilleröinen l. tillerwöinen, iſen Ns. idem.

— Tilli, in Ns. (Sv. dill) vide dilli, it. tillihaukka falconis species, milvus?

Tillukka, kan Ns. *cyathus* e. c. vini, G. Becherchen, it. al. id. ac tallukka, tillus.

tillukainen, iſen Ns. dim. idem, it. al. Na. *rotundus* et *curtus*, G. rund u. kurz.

Tillus, ukſen Ns. *soccus* laneus in calceis, G. Schuhsocke (tallukka, tillukka).

Tilſa, an Ns. *globus glaciei* sub pede equino, G. Eisball am Pferdefuss (tiera).

tilſainen, iſen Na. tali *globulo oneratus*, G. dergl. Eisball habend.

tilſoitun, ttua Vm. tali *globo oneror*, G. dergl. Eisball bekommen.

Tilttierinki, ngin Ns. *merces* operis, G. Gebühr, Lohn.

— Timantti, tin Ns. id. ac demantti.

Timppi, mpin Ns. *vitta* mulierum *crinalis*, G. Haarbinde der Weiber.

— Tina, an Ns. (Sv. tenn) *stannum*, G. Zinn, tina-ſeppä faber l. fusor stanni, inde tina-ſawi argilla cærulea compacta.

tinainen, iſen Na. *stanneus*, stanno abundans, G. zinnern, zinnreich.

tinaan, nata V. *stanno obduco*, G. verzinnen.

tinaus, ukſen Ns. *stanni inductio*, G. das Verzinnen.

— Tinkaan, ngata V. (Sv. tinga) *stricte licitor*, minus liceor, pretium minuendum urgeo, G. dingen, it. al. *paciscor*, convenio de pretio l. mercede, G. bedingen.

tingin, nkiä al. tingon, nkoa V. idem.

tinkaelen l. tinkailen, lla Vfr. idem.

tinkittelen, tellä Vfr. idem.

tinkaus, ukſen Ns. *licitatio*, pactio, conventio, G. das Dingen l. Bedingen.

tinki, ngin Ns. *licitatum quid*, *conditio* emtionis, *pactum*, G. etwas Bedungenes, Bedingung, it. al. Na. id. ac tinkiä.

tinkiä, än al. tinki, ngin Na. *licitans* e. c. emtor, G. dingend, inde *tenax* e. c. mercator, parcus, G. hartnäckig im Handel.

Tinkki, kin Ns. al. tali-tinkki *parus* major, G. Kohlmeise (tintti).

tinkinen, iſen Ns. dim. idem.

Tintti, tin al. tintto, ton Ns. *haustus* l. *cyathus* vini, G. Schluck, Schnapps, antoi tintin, it. al. tali-tintti id. ac tinkki.

Tioitan, ttaa V. et tioittelen, tella Vfr. continue *opprobro* l. objicio, inde *rixor*, G. immerfort vorwerfen l. schelten l. brummen (tiwoitan).

tioitus, ukſen Ns. talis *opprobratio* continua, G. dergl. Vorwerfen.

Tipo l. tipú prtcl. vox vocandi gallinas, G. Wort Hühner zu locken, tipo tipo l. tipu tipu, it. al. menen tipo-tieheni id. ac teppo, tippo.

Tippaan, pata V. *levi pede incedo*, tolutim ito, G. trippelnd gehen (tepin).

tipakoitſen, ita V. idem, rar.

tipſuttelen, tella Vfr. idem.

tippo, pon al. tippu, pun Ns. *incessus levis*, G. trippelnder Gang (teppo), menen tippo-teilleni, cfr. infra.

Tipun, ppua Vm. *stillo*, stillatim fluo, G. tröpfeln, astia tippuu vas (aquam) permittit.

tipahdan, htaa Vs. idem de gutta l. lacryma subito cadente, it. al. *facio ut* subito stillet, stillam subitam emitto, G. einen Tropfen ausschütten.

tippu, pun al. tippa, pan Ns. *gutta*, stilla, G. Tropfen, jälki-tippu vinum vilius ultimo effluens, tippa-tauti stranguria.

tipahdus l. tipaus, ukſen Ns. *gutta* subito stillans, G. hastig fallender Tropfen.

tiputan, ttaa Vf. et tiputtelen, tella Vfr. *facio ut* stillet, guttatim emitto, G. tröpfeln lassen, inde stillis l. *guttis* quem *maculo*, G. betröpfeln.

tiputus, tukſen Ns. *instillatio*, G. Betröpfelung.

Tiri, rin Ns. al. tiri-lauta *assula* lignea in sacco sagenæ, G. Brettchen im Hintertheil des Netzes.

Tiriſen, stä V. *sonum edo* susurrantem, susurro, G. rieseln.

tirahdan, htaa Vs. idem (pirahdan).

tiriná, án Ns. talis *sonus*, G. Geriesel (piriná).

tiristän, ää V. talem *sonum cieo*, G. rieseln lassen, juon tiristän cum susurru bibo.

Tirkatti,

Tirkatti, tin Ns. *calantica*, peplum, G. Haube, Schleier.

Tirkiá, án Na. *celer*, citatus, G. schnell, flink, tirkiásti citatim.

Tirkka, kan Ns. id. ac tiirikka.

Tirkkaan, kata V. et tirkkaelen l. tirkkailen, lla Vfr. *clam prospicio* qs. per rimam l. foramen, G. gucken.

tirkistán, áá V. et tirkistelen, llá Vfr. idem.

tirkahdan, htaa Vs. idem de actu subito.

tirkistys, ykſen Ns. *introspectio clandestina*, G. das Gucken.

tirkahdus l. tirkkaus, ukſen Ns. *inspectio subita*, G. hastiges Gucken.

Tirkkenen, rketá al. tirkenen, rjetá V. Ul. *cesso*, *minuor*, evanesco ut aqua fluens, G. aufhören, verschwinden, weſi tirkkenee ojaſta.

Tirpaan, wata V. Carl. *exspecto*, G. erwarten.

Tirſkun, ua Vm. *fremo* ut felis præsente cane, G. schnaufen, knirschen, it. al. *sternuo*, G. niesen, it. al. id. ac pirſkun.

tirſkahdan, htaa Vs. idem de sono subito, tirſkahtaa nauruun in risum erumpit.

tirſkutan, ttaa Vf. et tirſkuttelen, tella Vfr. *fremitum cieo*, inde *frendeo* e. c. dentibus, G. schnaufen l. knirschen lassen, it. *sternutationem cieo*, G. niesen machen, hinc minua tirſkuttaa sternutatione laboro, sternuo, it. al. id. ac pirſkutan.

tirſkutus, tukſen Ns. fremitûs l. sternutationis excitatio, *fremitus*, *sternutatio*, G. Erregung des Schnaufens l. Niesens, it. al. id. ac pirſkutus.

tirſkahdus l. tirſkaus, ukſen Ns. idem de sono subito.

Tirſmu, un Na. rar. id. ac nirſu.

Tiſki, in Ns. (Sv. disk) *vasculum* mensæ inserviens e. c. patina, G. Tischgeräth, al. *vas lavationi* utilis, G. Spühlfass, weſi-tiſki vas quo aqua hauritur, it. al. *mensa venalitia* mercatorum, G. Kramtisch.

tiſkinen, iſen Ns. dim. idem.

Tiſma, an al. tiſmu, un Ns. tiſmainen, iſen Na. id. ac tihma, tihmainen.

tiſmaelen l. tiſmailen, lla al. tiſmelen, llá Vfr. id. ac tihmaelen.

Tiſſi, in al. tiſſu, un Ns. vox puerilis, *mamma*, uber, G. Mutterbrust, antaa tiſſiá lactat.

tiſſinen, iſen Na. *mammis ornatus* l. abundans, G. -brüstig, e. c. iſo-tiſſinen.

Tiſſu, un Ns. *calceus* ex pilis l. corio piloso, G. rauher Schuh, it. al. id. ac tiſſi.

tiſſutan, ttaa V. et tiſſuttelen, tella Vfr. talibus *calceis incedo*, G. mit dergl. Schuhen gehen, inde *levi pede ambulo*, nec non *sonum levem cieo*, G. leichtfüssig gehen, sanften Ton erregen.

tiſſutus, tukſen Ns. *levis incessus* l. *sonus*, G. dergl. Gang l. Ton.

Titi, tidin Ns. *sonus pipiens* e. c. pari, G. pipender Ton.

titinen, iſen Na. ita *sonans*, unde epithet. pari, G. pipend.

titiſen, stá V. *pipio* ut avicula, G. pipen.

titiuá, án Ns. *pipatus*, G. Gepipe.

tititán, ttáá V. et tititttelen, tellá Vfr. talem *pipatum cieo*, G. pipen lassen.

titityś, tykſen Ns. *excitatio* pipatus.

Titkiá, án Na. id. ac tihiá, tihkiá.

titkin, iá V. *densum reddo*, rimas obturo, G. dicht machen.

Titti, tin Ns. id. ac tiiti, ſeipo, al. id. ac tiſſi.

Tituli, in al. titulus, ukſen Ns. (peregr.) *titulus*,, appellatio cujus honorifica, G. Titel.

tituloitſen, ita V. *titulo orno*, nomine honorifico quem appello, G. betiteln, tituliren.

Tiu, un Ns. (Sv. tjog) *icas*, viginti, G. Stiege, zwanzig, muna-tiu l. tin munia.

Tiuha, an Na. id. ac tihiá.

Tiuhta, an Ns. Sat. id. ac tihta, it. Sav. *palea*, G. Spreu, ohran tiuhta.

Tiukka, kan Na. id. ac tihiá.

Tiukka, kan al. tiukku, kun Ns. id. ac tippu gutta, it. al. *pipatus* e. c. passeris, G. Gepipe.

tiukkainen, iſen Ns. dim. idem, inde max. *termes pulsatorius*, G. Holzwurm (jumi).

tiukkuinen, iſen Ns. idem, max. Botn. *avicula pipiens* e. c. fringilla domestica, G. Sperling.

tiukun, kua Vm. id. ac tipun, it. al. *pipio*, G. pipen.

tiukkaan,

tiukkaan, kata V. idem, max. pipio, it. al. id. ac tiuskun.
tiukkuan, kuta V. idem, max. pipio.
tiukahdan, htaa Vs. id. ac tipahdan, it. al. *subito pipio*; G. hastig pipen.
tiukahdus l. tiukkaus, uksen Ns. id. ac tipahdus, it. al. *pipatûs subitus*, G. hastiges Gepipe.
tiukutan, ttaa Vf. et tiukuttelen, tella Vfr. id. ac tiputan, inde tiukutan lehmää vaccam mulgeo parce stillantem, tiukuttain guttatim, it. al. *pipatum cieo*, pipio, G. Gepipe erregen, pipen.
tiukutus, tuksen Ns. id. ac tiputus, it. al. *pipatus*, G. Gepipe.
Tiuku, tiu'un l. tiuwun Ns. Sav. Botn. *tintinnabulum*, G. Klingel, Glöckchen.
tiuwun, tiukua Vm. *tinniens sono*, G. klingen.
Tiunti, nnin l. ntin Ns. (Sv. tionde) *decimæ* l. decumæ e. c. frumenti, G. der Zehend.
Tiuru, run Ns. cyprini *alburni* varietas minima, G. kleine Art Ukleye.
Tiuskun, ua al. tiuskin, ia V. ira *fremo*, *aspere loquor*, iracunde respondeo, G. scharf anreden, anschnauben.
tiuskaisen, sta Vs. idem de fremitu subito.
tiuskahdan, htaa Vs. idem.
tiusku, un Ns. talis *fremitus*, aspera allocutio, G. scharfes Anreden.
tiuskuna l. tiuskina, an Ns. idem.
tiuskaus, uksen Ns. idem de fremitu subito.
Tiuwastan, aa V. *iracunde loquor*, G. zornig sprechen (tiukkaan).
Tiwakka, kan Na. Sav. id. ac tihiä, e. c. tiwakka keli.
Tiwis, wiin Na. 1. *densus* et *solidus*, haud rimosus nec perfluus e. c. vas, haud rarus e. c. textum, compactus e. c. argilla, G. dicht, fest, inde 2. *parcus*, tenax e. c. homo, G. karg, tiwiisti parce, it. 3. *attentus*, diligens, G. genau, katso tiwiiseen attente, diligenter inspice.
tiwiä, än al. tiwi, wiin Na. idem, tiwiältä l. tiwiästi parce.
tiwiys l. tiweys, yden Ns. *densitas*, soliditas, G. Dichtigkeit, inde *tenacitas*, parcitas, G. Kargheit, it. *attentio*, G. Genauigkeit.
tiwistyn, yä Vm. *densus* et *solidus fio*; indolem raram l. perfluam amitto, inde *tenax* l. parcus *fio*, G. dicht l. karg werden.
tiwistelen, llä Vfr. *tenax* l. *parcus sum*, parce quid tracto, G. karg seyn, it. *attente* l. diligenter me *gero*, G. genau seyn.
Tiwoitan, ttaa V. id. ac tioitan.
Todistan, aa V. vide sub tosi.
Toet, tokeen Ns. *agger* aquas cohibens, *sæpes* piscibus detinendis l. captandis, G. Damm, Zaun, Sperre, pl. tokeet talia instrumenta piscatoria.
tokeinen, isen Na. *aggere* l. *sæpe* piscaria *instructus*, G. mit Damme l. Zaune versehen.
Tohdin, htia V. *audeo*, ausim, G. dürfen, wagen (rohkean)., it. Abol. tohtii tapahtua *forsan* fit l. evenit, G. vielleicht, tohtii niin olla.
Tohin, ia V. id. ac tohwaan.
Tohko, on Ns. homo *stolidus*, G. Dummkopf, it. laiwan tohko *puppis* l. pars posterior navis, G. Hintertheil des Schiffes.
tohkomainen, isen Na. *nonnihil stolidus*, G. etwas dumm.
Tohlaan, lata V. id. ac tolaan.
Tohlo, lon Ns. *cartilago* in cornu, G. Hornmark, al. tolho.
Tohlus, uksen Ns. homo *tardus*, cunctator, G. Zögerer.
tohlustan, aa V. *tarde incedo*, G. zögern.
Tohmia, an Na. massâ soluta l. nive haud compacta *obrutus*. G. voll Moders l. loses Schnees, tohmia tie via nive præpedita.
tohmero, on al. tohmela, an Ns. talis *massa nivis* solutæ, G. Moder, loser Schnee.
tohmeroinen, isen Na. tali *nive nonnihil præpeditus* e. c. via, G. etwas moderig.
Tohtaja, jan al. tohtawa, wan Ns. *anas glacialis* l. hiemalis, G. Winterente.
Tohtori l. rar. tohtari, in Ns. (peregr.) *doctor*, max. *medicus*, G. Doctor, Arzt.
tohtaroitsen, ita V. *medicum ago*, medicor, G. heilen, Arzt seyn.
Tohu, un Ns. *strepitus*, tumultus, G. Lärm, it. Wib. *pulvis*, G. Staub.

tohuinen,

tohuinen, iſen Na. *strepens*, G. lärmend, it. Wib. *pulverulentus*, G. staubig.

tohiſen, ſta V. *sonum edo* tumultuantem, G. lärmen.

tohina, an Ns. *sonus* tumultuantium, G. Geräusch.

tohiſtan, aa V. talem *sonum cieo*, G. Lärm machen.

tohotan l. tohitan, ttaa Vf. idem.

Tohwaan, wata V. *temere* sed *vi* quid *ago*, vi frango l. tundo l. pello l. vello, G. etwas blindlings mit Kraft thun, tohwaapi tuonelaan in orcum protrudit.

tohwaiſen, ſta Vs. idem de actu subito.

Tohweli l. toffeli, in Ns. (Sv. toffel) *sandalium*, crepida, G. Pantoffel.

Tohwikka, kan Ns. id. ac tohko.

Toi, toin pron. Abol. pro tuo, inde toſſa istic, toſta istinc, tohon istuc: pl. noit l. noi, noiden, Adv. noin, vide tuo.

Toikki, kin Ns. *domus vicina*, G. nachbarliches Haus, meni toikkiin.

Toimi, men Ns. 1. *ordo* et *cura* in rebus gerendis, *ratio* et *prudentia* rerum curandarum, G. ordentliche, sorgfältige, betriebsame Bewerkstelligung, aſia tulee toimeen res bene ordinatur, scite efficitur l. ad finem perducitur, eu ſaa toimeen bene exsequi l. curare non possum, on toimeſſa scite est ordinatum, ei ole toiuta l. toimea (Inf.) ordine et ratione caret, it. Ul. *stamen* texti, G. Weberkette, kangas on toimella textum est in stamen deductum, toimikangas id. ac toimikas.

toiminen, iſen Na. *ex texto* quadrilice confectus e. e. vestis, G. von vierſchäftigem Gewebe gemacht.

toimellinen, iſen Na. *prudens* in rebus gerendis, res bene curans l ordinans l. efficiens, G. ordentlich l. sorgfältig l. betriebsam.

toimikas, kkaan Na. id. ac toimellinen, it. al. *stamine abundans*, ubi stamen prævalet tramæ, G. kettenreich e. c. Gewebe, inde Ns. *textum quadrilix* vilius, G. vierſchäftiges Gewebe (toimikangas).

toimelias l. toimias, aan Na. idem.

toimelliſuus, uuden Ns. *indoles* res bene curandi et prudenter ordinandi, G. ordentliche Art zu bewerkstelligen.

toimeliaiſuus, uuden Ns. idem.

toimetoin, ttoman Na. car. *imprudens* l. *incuriosus* l. *iners* in rebus gerendis, G. unordentlich und sorglos und unbetriebsam.

toimitan, ttaa V. et toimittelen, tella Vfr. rem *prudenter gero* l. *bene curo* l. scite efficio l. caute ordino, G. ordentlich besorgen, sorgfältig bewerkstelligen, toimitan ſinulle rahaa curo ut pecuniam accipias, toimitan wirkani munus l. negotium ago l. curo.

toimitus, ukſen Ns. talis *curatio* l. *ordinatio*, inde *cura* rei, *negotium*, res curanda, G. ordentliches Besorgen, sorgfältiges Bewerkstelligen, Geschäft.

Toinen, iſen Na. 1. ordine *secundus*, G. der zweite, toiſekſi secundo, toinen toiſta kymmentä (al. kakſi l. kahdes toiſta kymmenes) duodecimus, it. 2. *alter*, *alius*, G. der andere, ein anderer, toinen ſanoo toiſelleuſa alter alteri l. alius alii dicit, toiſellen eli toiſelle alterutri, joka-toinen alternus l. alter quisque, toiſena l. contr. toiſna l. toiſſa vuonna alio anno, priori l. posteriore, it. Ess. pl. cum Suff. toiſinaiſſa *aliquando*, *interdum*, alterna vice, G. zuweilen, dann und wann, it. Adv. aſia on toiſin res *aliter* l. *secus* se habet, G. anders, joka toiſin vuoſin annis alternis, toiſeſti *alia vice*, *aliter*, G. anders, ein anderes mal, it. Compar. toiſempi indolis alius, G. mehr anders beschaffen, toiſemmin l. toiſemmaſti (Adv.) magis aliter, *secius*, G. mehr anders.

toiſellainen, iſen Na. (pro toiſen lainen) alius indolis, *inæqualis*, *dissimilis*, G. anders beschaffen, unähnlich.

toiſellaiſuus, uuden Ns. alia indoles, *dissimilitudo*, *inæqualitas*, G. Unähnlichkeit.

toiſas l. toiſias, aan Ns. *locus alius*, directio alia, G. andere Stelle l. Seite, cujus hi Cass. adverbiascunt, ac. läſſi toiſiallen l. toiſaalle *aliorsum*, in aliam l. alteram partem abiit, G. anderswohin, on toiſaalla l. toiſiaalla est *alibi*, alio

alio in loco, G. anderswo, tulee toiſaalta l. toiſiaalta *aliunde*, ex alio l. altero latere, G. anderswoher: ceteri Cass. non occurrunt.

toiſta, an al. toiſtainen, iſen Na. *ad aliud* tempus pertinens, G. zu anderer Zeit gehörig, inde jätän toiſtakſi l. toiſtaiſeksi in aliud tempus differo: ceteri vix usitati.

toiſte l. toiſten prtcl. (contr. pro toiſeſti) *alia vice*, posthac, G. anders, ein andres mahl.

toiſti l. toiſtik l. toiſtikkin prtcl. idem.

toiſa l. toiſsa prtcl. *aliorsum*, G. anderwärts, al. toiſsa=päin.

toiſak l. toiſat prtcl. idem.

toiſtan, aa al. toiſtaan, ſtata V. *altera vice* quid *facio*, *repeto*, itero, G. zum zweiten Mal thun, toiſtan peltoa agrum denuo aro, inde toiſtamiſeen altera vice, denuo, iterum, G. wiederum.

Toinnun, ntua Vm. vide sub toiwun.

toitun, ttua Vm. et toitan, ttaa Vf. id. ac toiwun, toiwutan.

Toiwo, won al. toiwet, een Ns. *spes*, inde *optatum*, votum, G. Hoffnung, Wünsch, on toiwoſsa l. toiweeſsaest in spe, toiwon jälkeen ex spe l. voto: oppos. epä=toiwo defectus spei, *desperatio*, G. Verzweiflung.

toiwoinen, iſen Na. *sperans*, G. hoffend, max. in compos. tuki=toiwoinen firmiter sperans, inde oppos. epä=toiwoinen *desperans*, G. hoffnungslos, verzweifelnd.

toiwon, oa V. *spero*, inde *opto*, G. hoffen, wünschen.

toiwottan, ttaa Vf. et toiwottelen, tella Vfr. pr. *facio ut* quid speretur, inde *opto*, *voveo* ut quid fiat, G. hoffen lassen, wünschen, toiwotan ſinullen terweyttä opto ut salvus sis, toiwotan onnea gratulor, toiwotettawa optandus.

toiwotus, uksen Ns. *optatio*, *optatum*, votum, G. Wunsch, onnen toiwotus gratulatio.

Toiwun, pua Vm. *reficior*, *revivisco*, revalesco, ad vigorem revenio, G. wieder aufleben, sich erholen (toitun), en toiwu työhön haud pervenio eo ut opus aggrediar.

toiweennun l. contr. toinnun, ntua Vm. idem.

toipumus, mukſen Ns. *reditus ad vigorem*, G. Erholung.

toiwutan, ttaa Vf. et toiwuttelen, tella Vfr. *facio ut* reficiatur, *curo ut* vigor reveniat, *reficio*, refocillo, recreo, G. erquicken, laben (toitan).

toiwutus, tukſen Ns. *refectio*, G. Erquickung, Labung.

Tokaan, kata l. wata V. *citatim* et *temere* quid *ago*, G. etwas blindlings l. flüchtig thun, ſyön tokaan glutio, lyön tokaan temere ferio, tulen tokaan.

tokaiſen, sta Vs. idem de actu subito.

tokutan, ttaa Vf. *urgeo* ut quis quid agat, *accelero*, propello, G. beschleunigen, antreiben, tokutan häntä kulkemaan.

Tokari, in Ns. Botn. *culex* pipiens, G. Mücke.

Tokero, on Ns. Botn. *massa farinæ* indigesta, G. eine Art Teigbrei (pehmerö, pepu).

Toki prtcl. *severe*, *certe*, G. gewiss, sicher, tulee hän toki venit quidem, ei toki haudquaquam, ſanon toki, inde toki=puheinen in loquendo severus, doli et ambagum nescius, protervus, G. gerade l. dreist heraussagend, toki=työmäinen proterve et audacter quid agens, toki=otto captura l. raptus protervus.

tokinen, iſen Na. *severus*, sincerus, doli nescius, audax, G. aufrichtig, gerade, dreist.

Tokka, kan Ns. et tokkainen, iſen Ns. dim. (Sv. docka) *fasciculus*, G. kleine Fitze, e. c. ſilkki=tokka, it. *pupa* lusoria, G. Spielpuppe, Docke.

Tokko prtcl. Sav. Ul. *numne*, *anne*, G. ob wohl, denn, tokko hän tulee anne venit, tokkos menet num abis, tokkohan ſanon.

tokkoinen, iſen Na. nonnisi in yksi=tokkoinen simplex, severus, G. aufrichtig, einfach, ernsthaft, cfr. tokinen.

Tola, an Ns. Botn. *semita* e. c. pecudum, G. Fusssteig (rata).

Tolaan l. tolajan, lata V. *maculo*, *inquino*, contamino, G. besudeln.

toljaan, jata V. idem (tohlaan).

tolaun l. toljaun, uta Vm. *maculor*, inquinatus fio, G. besudelt machen.

Tolho, on Ns. id. ac tohlo.

Toli, in Ns. Caj. *pars agenda*, vicis, G. Geschäft, zu verrichtender Theil, olen miehen tolisſa vicem præsto l. partes ago viri,

viri, mieleni tekee mies-tolin cupio venire in numerum virorum, inde minun tolini a mea parte, quod ad me, G. meines Theils.

Tolſotan, ttaa V. et tolſottelen, tella Vfr. *tarde* et *inhabiliter* quid *ago*, G. etwas langsam und ungeschickt thun, e. c. käyn tolſottelen inhabiliter ito, taon tolſotan.

tolſotus, ukſen Ns. talis *actio* l. gestus, G. dergl. Betragen.

Tolſki, kin Ns. id. ac tollakka.

Tolſku, kun Ns. Wib. *vis mentis* comprehendendi et intelligendi, G. Begriffsvermögen, Einsicht, ei ole tolſkua, it. Caj. *pactum* confirmatum, G. Vertrag.

Tolla, an Ns. *tugurium*, domus vilis, G. Kathen (tollikka).

Tollakka, kan Ns. homo *stupidus* l. inhabilis l. perverse se gerens, G. Dummkopf.

tollakoitſen, ita V. inhabiliter l. stupide l. *perverse me gero*, G. sich dumm betragen.

tollero, on Ns. id. ac tollakka.

Tollikka, kan Ns. id. ac tolla.

Tolliſko, kon Ns. id. ac tollakka.

tolliſtelen, lla Vfr. id. ac tollakoitſen.

Tollo, on Ns. homo *stolidus* l. stupidus, G. Dummkopf, it. al. makaa tollollanſa *supinus* jacet, G. rücklings l. ausgestreckt, it. al. tuohi-tollo *volumen* corticis betulini, retibus adjungi solitum, G. etwas Zusammengerolltes, Rolle, hiukſet tolloſſa capilli convoluti, perplexi.

Tolma, an Ns. *pulvis volans*, G. fliegender Staub.

tolmainen, iſen Na. *pulverulentus*, G. staubig.

tolmaan, mata V. *pulverem excito*, pulvero, G. bestauben.

Tolppa, pan Ns. (Sv. stolpe), *fulcrum*, *columna* e. c. portæ l. milliaria ad vias, G. Pfeiler, it. Ul. id. ac torppa.

tolppari, in Ns. Ul. id. ac torppari.

Tolppo, pon Ns. Sav. *atramentarium*, G. Dintenfass, onko mustaa tolpoſſa.

Tolwa, an Ns. Ul. *cursus* rangiferi *tolutilis*, G. Rennthierstrab.

tolwaan, wata V. Ul. *tolutim curro* ut rangifer, G. traben.

Tolwana, nan Ns. id. ac tollakka.

tolwanoitſen, ita V. id. ac tollakoitſen.

Tomahdan, htaa Vs. vide sub tomu.

Tomera, an Ns. Botn. id. ac tollakka, al. fervide loquens.

Tommerrun, tua Vm. Ul. *delassor*, fatigatus labor l. corruo, G. ermatlet niedersinken, mieš tommertuu.

Tommoinen, iſen Na. Abol. (a tein-muotoinen) id. ac tuommoinen sub tuo.

Tomppeli, in Ns. *homo caudex*, fatuus, G. Tölpel.

Tomſa, an Ns. Botn. *rancor*, mucor fœni male collecti, G. etwas Dumpfiges, Heuschimmel, tulee tomſalta.

tomſaan, ſata V. *rancorem redoleo*, G. dumpfig riechen, it. al. käypi tomſaa *inhabiliter* incedit, G. plump gehen.

tomſaantuun, ntua Vm. *mucesco*, rancidus fio, G. dumpf l. schimmlig werden.

Tomu, un Ns. *pulvis*, G. Staub, it. al. *sonus gravis*, tumultus, G. Getöse.

tomuinen, iſen Na. *pulverulentus*, pulvereus, G. staubig, al. *graviter sonans*, G. tosend.

tomaan, mata V. *pulverem cieo*, G. stauben, it. al. *graviter sono*, G. tosen.

tomahdan, htaa Vs. idem de pulvere l. sono subito.

tomiſen, šta V. idem de actu continuo.

tomikoitſen, ita V. idem, rar. inde al. *aspere* quem *increpo*, G. anschnauben.

tomina, an Ns. pulveris l. soni gravis *excitatio*, G. Erregung des Staubes l. Getöses.

tomahdus l. tomaus, ukſen Ns. idem de pulvere l. sono subito.

tomutan, ttaa al. tomuštan, aa V. *pulverem excito*, G. Staub erregen.

tomautan l. tomahutan, ttaa Vf. *pulverem subito* emitto, G. heftig stauben, al. *sonum subitum* cieo, G. hastiges Getöse erregen.

tomutuš l. tomuštuš, tukſen *pulveris excitatio*, G. Stauberregung.

Tongin, nkia V. *fodio* l. *effodio* ut sus humum, G. wühlen, it. Caj. *rixæ sum cupidus*, verbis mordacibus alios peto, G. streitsüchtig seyn, sticheln.

tonkaiſen, ngaišta Vs. idem de re subita, inde *subito ferio* l. pello, G. hastig stossen.

Tonko,

Tonko, ngon Ns. Caj. *salmonis varietas* minor, G. kleinere Lachsart.
Tonne prtcl. Abol. id. ac tuonne sub tuo.
Tontti, tin Ns. (Sv. tomt) *area domus*, G. Hausplatz, inde id. ac tonttu, it. (Sv. tolft) *dodecas* assium, G. Zwölfter.
tonttu, tun Ns. (Sv. tomt) *lar*, tutor domesticus mythol., G. Schutzgott eines Hauses, tontun parta sedum telephium.
Tooli, in Ns. id. ac tuoli.
Tooppi, pin Ns. id. ac tuoppi.
Toosa, an Ns. id. ac tuosa, tousa.
Topi, in Ns. Abol. *paroxysmus* morbi vehemens e. c. epilepsiæ, G. Krankheitsanfall.
Topostan, aa V. avide *mando*, G. kauen, syöpi topostaa.
Toppoinen, isen Ns. *calcei species* ex panno, G. eine Art Schuhe.
Tora, an Ns. *jurgium*, *rixa*, reprehensio, G. Streit, Zank, Verweis, nostan l. teen toran rixam moveo, saan toria jurgiis increpor, objurgor, it. tora-hammas dens *caninus* e. c. suis, G. Hundszahn.
torainen, isen Na. *rixosus*, *litigiosus*, facile increpans, G. streitsüchtig.
toraja, jan al. torakas, kkaan Na. idem.
torun, ua V. *rixor*, *objurgo*, increpo, G. zanken, streiten, schelten, tadeln.
toruskelen l. rar. toreskelen, lla Vfr. idem.
torailen l. torelen, lla Vfr. idem.
torahdan, htaa Vs. idem de rixa subita.
Toratka, tan Ns. *blatta* orientalis, G. Brotschabe.
Toreš, een Ns. *torpor* somni, G. Schlummer, on unen toreesja.
Torho, hon Ns. homo *stolidus* l. fatuus, G. Dummkopf.
Tori, in Ns. 1 (Sv. torg) *forum* mercatorium, G. Markt, cfr. turku, it. *canalis* l. *tubus* aquaticus e. c. in molis, G. Mühlrinne, hinc *infundibulum* molæ, G. Mühltrichter, cfr. toro.
torikainen, isen Na. epithet. ursi, ob rostrum infundibulo molari simile.
Torjun, ua V. aggredientem *propulso* e. c. canem, *abigo* adorientem, prohibeo ne quis irruat l. mali quid agat, G. abtreiben, abhalten, torjun lampaat pellolta curo l. prohibeo ne oves in agrum ingrediantur.
torjuskelen, lla Vfr. idem, rar.
Torkka, kan al. torkku, kun Ns. *niclus*, *somnus* sedentes gravans, sopor, G. Schlummer eines Sitzenden, it. torkka Nyl. id. ac torkkari.
torkun, kkua V. *sedens dormito*, somno nuto, G. schlummern, nicken, inde *huc et illuc flector* ut cauda boum, G. ab und zu wedeln.
torkahdan, htaa Vs. idem de sopore subito.
torkailen, lla Vfr. idem, inde *huc et illuc flector* ut caput dormitantis, G. nicken.
torkanto, nuon Ns. *dormitatio*, G. das Nicken, inde *homo dormitans*, tardus, G. nickender Schlummerer.
torkkari, in Ns. Nyl. *vigil templi*, qui auditores dormitantes quondam suscitare solebat, G. Kirchenknecht.
torkutan, ttaa Vf. et torkuttelen, tella Vfr. *facio ut* dormitet, somno gravo, G. schläfrig machen, hinc minua torkuttaa somno gravor.
torkutus, uksen Ns. *gravatio somni*, G. Schläfrigkeit.
Torkko, kon Ns. nomen muliebre *Dorothea*.
Torkotan, ttaa V. et torkottelen, tella Vfr. Abol. *porrigo* e. c. digitum l. manum, *digito* porrecto quid *monstro* l. indico, hinc *doceo* l. instruo quem quo eat l. quomodo quid agat, G. mit etwas Ausgestrecktem zeigen, Anweisung geben.
torkotus, tuksen Ns. talis *porrectio* e. c. digiti, *monstratio* ope digiti, G. dergl. Ausstreckung l. Zeigung l. Anweisung.
Torni, in Ns. (Sv. torn) *turris*, inde *carcer*, G. Thurm, Gefängniss, sawu-torni camini spiramentum.
Toro, ron Ns. homo *fatuus*, G. Dummkopf, al. toro-jolli, it. al. *infundibulum* molæ, G. Mühltrichter, cfr. tori.
Torppa, pan al. torppi, pin Ns. (Sv. torp) *tugurium*, casa cum agello, G. Kathen.
torppainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tuguriis frequens*, G. kathenvoll.
torppari, in Ns. *colonus* talis *tugurii* l. agelli, G. Kathenmann.
Torrailen, lla Vfr. *austerus sum*, iracundus

dus et torvus ambulo l. tarde me gero, G. stôrrisch seyn l. sich betragen.

Torrakko, kon Ns. *stipes* rhedæ affixus, ligna cohibens, G. Seitenstecken am Lastschlitten.

Torro, on Ns. *status* rei *prominentis* l. erectæ, G. hervorragende Stellung, otſa on torrosſa l. torrollauſa ramus arboris inepte prominet, torro-páá caput fastuose erectum.

torromainen, iſen Na. *nonnihil prominens* l. erectus, G. etwas hervorragend.

torrotan, ttaa V. et torrottelen, tella Vfr. inepte *promineo*, G. hervorragen, it. inepte *erigo*, G. hervorragen machen, torrotan jalkojani crura indecenter divarico.

Torstai, in Ns. id. ac tuorstai.

Tortto, ton Ns. Carl. Sav. *vas majus* oblongum, G. längliche Kufe.

Torwi, wen Ns. *tuba*, buccina max. pastorum e cortice, inde *tubus* l. *canalis* aquæ, G. Blasrohr, Hirtenhorn, Wasserröhre, kurkku-torwi canalis animæ.

torwinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *tuba instructus*, G. mit Blasrohre versehen, e. c. pitkä-torwinen.

Toſi, toden Ns. *verum*, *certum*, probum, serium, G. das Wahre l. Gewisse, näytän l. täytän todekſi verum esse probo. puhu totta (Inf.) dic verum, toden lainen verisimilis, on toden totta est verisimum, it. toſin l. totta l. todella l. todesta l. todeſti vere, serio, niin totta ita quidem, toſianſa certe quidem, G. wahrlich, it. Compar. todempi verior.

totinen, iſen Na. *verus*, *certus*, verax, probus, serius, G. wahr, wahrhaft, gewiss, totinen toſi veritas firmissima, totiſeſti l. totiſesta vere, it. ykſi-totinen vide ykſi.

totuus, uuden Ns. *veritas*, *veracitas*, probitas, G. Wahrheit.

totiſuus, uuden Ns. idem, e. c. ykſi-totiſuus.

todistan, aa V. et todistelen, lla Vfr. *probo* verum esse, *verum testor*, attestor, contestor, testimonium do, G. die Wahrheit bestätigen l. bezeugen, Zeugniss geben, todistaja testis, G. Zeuge.

todistus, ukſen Ns. *attestatio*, testimonium, G. Bezeugung, Zeugniss.

Toſmempi, mman Na. Compar. Caj. *melior*, G. besser: Posit. toſma inusit.

Totku, un Ns. *purgamentum* piscium e. c. intestina, G. Abfall von gereinigten Fischen, it. al. *pisciculi species*, G. eine Art Fischchen.

totkuinen, iſen Na. *purgamentis piscium plenus*, G. voll desgl. Abfalls.

Tottelen, tella Vfr. 1. *curo* quid, *cura* cujus rei *moveor* l. afficior, G. sich um etwas kümmern, en tottele toſia enkä walheita nec vera nec falsa me movent, ea nil curo, totteletko ſitä l. ſiitä num de ea re moveris, inde 2. præcepta alicujus curo, *jussui obtempero*, morem gero, *obedio* l. obsequor, G. gehorchen, tottelewa obediens, obsequens, tottelewaiſuus obsequentia, obsequium, (Nb. primit. totan, ttaa V. inus.)

tottelemus, ukſen Ns. *obedientia*, obsequium, G. das Gehorchen, Gehorsam.

Totto, toton Ns. Ul. *fumariolum* l. spiramentum camini super tecto, G. Schornstein, it. Abol. *focus*, caminus, G. Heerd.

tottoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *fumario* l. *camino ornatus*, caminis frequens, G. mit Schornsteine l. Heerde versehen.

totollinen, iſen Na. *caminum habens*, in camino versans, G. Heerd habend, sich da aufhaltend, it. *quantum capit* caminus, G. einen Heerd voll.

Totun, ttua Vm. *adsvefio*, *adsvesco*, G. gewohnt werden, sich gewöhnen, totun ſitben consvesco ei, usu diuturno adsvetus l. perduratus fio, tottuminen consvetudo, tottumattomuus insvetudo, desvetudo.

tottumus, ukſen Ns. *consvetudo*, G. das Gewohntwerden, Gewohnheit.

totutan, ttaa Vf. et totuttelen, tella Vfr. *adsvēfacio*, G. gewöhnen.

totutus, ukſen Ns. *actus* adsvefaciendi, G. Gewöhnung.

Touda (touta?), dan Ns. cyprinus *carpio*, G. Karpfe.

Touhaa,

Touhaan, hata al. touhin, ia V. *strepo*, tumultuor, strepens loquor ut ebrii, G. lârmen.

touhina, an al. touhu, hun Ns. *strepitus*, tumultus e. c. loquentium, G. Lârm.

touhotan, ttaa Vf. et touhottelen, tella Vfr. Run. *strepitum cieo*, strepens quid ago, G. Lârm erregen.

Toukaan, kata l. wata V. toukaiſen Vs. vide sub toukkaan.

toukin, kkia V. vide ibidem.

Toukka, kan Ns. *teredo*, *tinea* major, larva insectorum longior vermiformis, G. Wurm, Made, inde fig. Run. *vermis*, *serpens*, G. Schlange, it. homo *stolidus*, G. Dummkopf.

toukkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *teredinibus frequens*, G. voll Würmer l. Maden.

Toukkaan, kata al. toukaan, kata l. wata V. id. ac touhaan, it. al. *temere* quid *ago*, res *obiter tracto*, temere ferio l. pungo ut bos cornibus, stimulo peto, G. blindlings thun l. stossen l. stechen.

toukkaelen l. toukailen, lla Vfr. idem.

toukkaiſen l. toukaiſen, ôta Vs. idem de actu subito, max. subito pungo l. cornibus peto.

toukin, kkia V. idem de actu continuo, max. pungo.

toukkina l. toukina, nan Ns. id. ac touhina, it. *temeraria* rerum *tractatio*, temeraria punctio, stimulatio, G. dergl. Thun l. Stossen l. Stechen.

Toukki, kin Ns. *glæba* massæ durior, *globulus*, G. Scholle, Kloss, al. id. ac taukki.

Touko, touwon Ns. 1. *sementis* max. vernalis, *satio*, G. das Säen, Saat, teen toukoa sementem facio, touko-maa ager sativus l. satus, talwi-touko sementis autumnalis, inde 2. *segés*, G. wachsende Saat, leikkaan toukoa meto, ei pelto tuo toukoa, it. 5. *tempus sativum*, max. vernale, G. Saatzeit, touko-kuu majus mensis, touko-leipá panis major ex primitiis segetis mense augusto coquendus, sed sequenti majo edendus, touko-muttinen columba cœnas, in majo advena l. Sat. apis terrestris, touko-lintu motacilla alba.

toukoan, wota V. *sementem facio* max. vernalem, agrum sementi paro, G. die Saat verrichten.

Touppi, piu Ns. id. ac tuoppi.

Tourin, ia V. *fodio*, manibus emoveo e. c. arenam, G. aufgraben, umrühren.

Touſa, an Ns. id. ac tuoſa, tooſa.

Touſen, ôta V. id. ac nouſen?

Touſu l. touôſu, un Ns. *oscillum*, it. *oscillatio*, G. Schaukel, Schaukeln.

touſun, ua Vm. *oscillo jactor*, oscillo, G. schaukeln.

touſutan, ttaa Vf. et touſuttelen, tella Vfr. *oscillo jacto*, G. schaukeln machen.

touſutuô, ukſen Ns. *oscilli jactatio*, G. Schaukelnmachung.

Touwi, in Ns. (Sv. tâg) *rudens* in navibus, *funis* crassior, G. Tau, è. c. anto kuri-touwi. —

touwinen, iſen Na. *funibus instructus* l. abundans, G. voll Taue.

Toweri, in Ns. Sav. Car. Caj. Ul. *comes* itineris, *socius*, inde socius vitæ, *conjux*, G. Geſährte, Kamerad.

toweritſa, an Ns. idem, rar. max. *socia*, G. Geſährtinn.

Towi, in Ns. Carl. Caj. *iter*, *via*, G. Reise, inde táhán towiin l. tállá towilla hac vice, kahteen towiin bis, G. zweimal.

Nb. Litteræ tr in fronte vocabulorum, svecanam indicant originem: quæ igitur Finni puriores sine t pronuntiant e. c. rakuuna, rankki, ratti pro maritimorum trakuuna, trankki, tratti. Hujus generis sequentia sunt usitatissima, sc.

Traakki l. traaki, kin Ns. (Sv. drake) *draco*, G. Drache. —

Traani, in Ns. (Sv. tran) *adeps* phocæ, G. Thran. —

Traki, in Ns. (Sv. dragg) vide draggi.

Trakuuna, an Ns. (Sv. dragon) *dimacha*, G. Dragoner. —

Trallaan, llata al. trallotan, ttaa V. (Sv. tralla) *jubila sono*, G. trillern. —

tralli, in Ns. talis *sonus*, G. das Trillern.

Trankki, kin Ns. (Sv. drank) *fæx* vini combusti, G. Brandweinsträber. —

Trapu, pun Ns. (Sv. trappa) max. pl. traput *scalæ*, G. Treppe. —

Tratti, tin Ns. (Sv. tratt) *infundibulum*, G. Trichter. —

Trawi,

Trawi, in Ns. (Sv. traf) *cursus* equi *tolutilis*, G. Trab.

trawaan, wata V. et trawaelen l. trawailen, lla Vfr. *tolutim curro*, G. traben.

trawautan, ttaa Vf. et trawauttelen, tella Vfr. *urgeo* equum ut ita currrat, G. traben lassen.

Trelli, in Ns. (Sv. drell) *linteum figuratum*, G. Drillich, it. al. (Sv. drill) *rota minor* molæ l. horologii, G. Triebrad.

Trenki, ngin Ns. (Sv. dreng) *famulus*, servus, G. Knecht.

Triiwi, win Ns. (Sv. dref) *tomentum* quo rimæ navium obturantur, G. Triebwerg, al. tuket, tukko.

triiwaan, wata V. *obturo rimas*, tomentum ope cunei intrudo, G. Werg eintreiben.

Trompu, pun Ns. trompari Ns. etc. id. ac trumpu, trumpari.

Trosſi, in Ns. (Sv. tross) *vasa* militaria, G. Tross, nec non *funis*, G. dicker Tau.

Trotinki, ngin Ns. (Sv. drottning) *regina*, G. Königinn.

Trumpu, mpun l. mmun Ns. (Sv. trumma) *tympanum*, G. Trommel, lyön trumpua tympanum pulso, it. hänta-trumpu truncus caudæ.

trumpuinen, iſen Ns. dim. idem.

trumpari, in Ns. *tympanista*, G. Trommelschläger.

trumpaan, mpata l. mmata V. *tympanum pulso*, G. trommeln.

trumputan, ttaa V. idem, usitatius.

Trykki, kin Ns. (Sv. tryck) *prelum* quo lintea figurantur et libri imprimuntur, G. Druck, Presse, al. paino.

trykkään, kätä V. *prelo imprimo* e. c. lintea l. libros, G. drucken, al. painan.

trykkäri, in Ns. *impressor*, G. Drucker.

Tröijy, yn Ns. (Sv. tröja) *tunica*, subucula, G. Wamms.

Tudistan, aa V. id. ac tutistan.

Tuen, tukea l. Sat. tukean, tueta V. *fulcio*, *sublevo*, firmo corruentem, roboro, inde *sustento*, conservo, tueor, G. stützen, aufrecht halten, schützen.

tuki, tuen al. tuet, tukeen Ns. *fulcrum* sublevans l. firmans, *sustentaculum*, tutamen, G. Stütze, Schutz, tuki-ſeiwäs sudes sæpem corruentem sustentans, it. tuki-toiwo spes *firma*, tuta.

tukewa, wan Na. *firmus*, robustus, inde *crassus*, G. stark, fest.

tukewuus, uuden Ns. *indoles robusta*, firmitas, G. Stärke.

Tuhahdan, htaa Vs. et tuhahtelen, hdella Vfr. vide sub tuhiſen.

Tuhanſi l. contr. tuhaſi l. tuhas l. tuhat, Gen. hannen Na. numer. cardin. *mille*, G. tausend: Nominat. hodie usu non venit, ejus vero loco semper Genit. e. c. tuhannen miestä tulewat mille virorum veniunt, tuhannen (kertaa) tuhatta (Inf.) millies millia, G. Million, tuhannen (l. rar. tuhat-) kertainen millecuplus, it. Adv. tuhannesti millies, tuhanſin (male tuhannin) millies nec non milleni quaque vice, it. Inf. tuhatta (pro tuhantta), Illat. tuhanteen, pl. Nom. tuhannet, Gen. tuhanten, Inf. tuhanſia (male tuhannia), cfr. Grammat.

tuhannenſi l. contr. tuhannens l. tuhannes, hannennen Na. numer. ordin. *millesimus*, G. der tausendste, tuhannennesti l. contr. tuhanneesti millesima vice.

tuhanſittain (male tuhannittain) prtcl. *millies*, *milleni* quaque vice, G. tausend mal, tausendweise.

Tuhet, een Ns. *crapula*, G. Rausch, Kopfweh davon, ou tuheisſa.

Tuhin, ia V. *temere ico* l. ferio l. tundo, G. blindlings stossen, cfr. tuhkaan.

Tuhiſen, sta V. *sibilo* l. *susurro* ut ventus, naribus spiro l. fremo ut sus, G. zischen, sausen, schnaufen, cfr. tuhkaan.

tuhahdan, htaa Vs. et tuhahtelen, hdella Vfr. idem de sono subito, it. al. cum *susurru ventilo* ut avis alas.

tuhina, an al. tuhu, hun Ns. *susurrus*, *sibilatus*, G. Gezische, Gesause.

Tuhka, han l. hwan Ns. *cinis*, G. Asche, poltan tuhakſi l. tuhwalle in cinerem urendo redigo, tuhka-pää spica urendine læsa, tuhka-rupuli l. -rokko morbilli, varioli.

tuhkainen, iſen Na. *cinereus*, *cinerosus*, cineraceus, G. aschig, aschvoll, von Asche,

Asche, it. Ns. tuhkaiſet *culices minimi*, G. Mückchen, it. tuhkainen *morbilli*, G. Masernausschlag.

tuhkaan, hata l. hwata V. *cinere conspergo* l. obruo, G. mit Asche bestreuen.

tuhwoitan, ttaa Vf. et tuhwoittelen, tella Vfr. idem.

tuhwoitus, ukſen Ns. *conspersio cineris*, G. Bestreuung mit Asche.

tuhkelo, on Ns. lycoperdon *bovista*, G. Bofist (tuhnio).

tuhkiainen l. tuhkuainen, iſen Ns. idem.

tuhkuri, in Ns. Tav. *lutra* minor l. viverra lutreola, G. Sumpfotter, it. *morbilli*, varioli, G. Masernausschlag, it. al. id. ac tuhkelo.

Tuhkaan, hata al. tuhin, hkia V. *naribus spiro* l. *fremo* l. odoro ut sus, G. schnuppern, schnuffeln, cfr. sub tuhka.

Tuhlaan, lata V. et tuhlaelen l. tuhlailen, lla Vfr. *prodigo, profundo*, bona dissipo, inde *heluor*, G. verschwenden, schwelgen.

tuhlaus, ukſen Ns. *profusio*, prodigentia, heluatio, G. Verschwendung.

tuhlari, in Ns. *prodigus*, heluo, G. Verschwender.

Tuhma, an Na. Sav. *stupidus*, fatuus, G. dumm, erstaunt (tyhmä), tuhmasti stupide.

tuhmuus, uuden Ns. *stupiditas*, G. Dummheit (tyhmyys).

tuhmennun, ntua Vm. *stupidus fio*, G. dumm werden, erstaunen.

tuhmennan, ntaa Vf. *stupidum reddo*, G. dumm machen, betäuben, it. Run. tuhmennan tulta ignem *suffoco* l. reprimo, G. unterdrücken, cfr. tummennan.

Tuhnin, ia V. *fodio* ut sus rostro humum, G. aufwühlen.

Tuhnio, on Ns. lycoperdon *bovista*, G. Bofist, al. *boletus fomentarius*, G. Feuerschwamm, inde Ul. *fomes*, suscitabulum ignis, G. Zunder.

tuhnioinen, iſen Na. lycoperdis l. boletis *frequens*, ex illis *confectus*, G. reich an Bofisten l. Schwämmen, von denselben gemacht.

Tuhnu, un Ns. *nidus* sciuri, G. Eichhornsnest, orawan tuhnu.

Tuhnus, ukſen Ns. *homo sordidus*, G. Schmutzbartel.

tuhnustan, aa V. *sordide me gero*, G. schmutzig seyn.

Tuho, on al. tuhu, hun Ns. *nocivum* l. damnosum quid, *malum*, nefas, G. etwas Schädliches l. Abscheuliches (tiho), tuho-työ facinus nefandum, tekee tuhon damnum facit, tuho tulee malum imminet, it. tuho id. ac tuhto.

tuhoinen, iſen Na. *nocivus*, damnosus, al. *malus*, malignus, nefandus, G. schädlich, abscheulich, bös, it. Caj. *parvus*, pusillus, G. klein.

tuhoan, hota V. 1. *damnum* l. malum *facio*, male tracto, G. schaden, böses thun, ſuſi tuhoapi lampaat lupus oves dilaniat, perdit, it. 2. al. tuhoan tuskaa dolorem *reprimo*, lenio, G. lindern, it. 3. al. inflatu *tumeo*, *vento tumesco* l. *spargor* ut plumæ, G. aufgeblasen schwellen l. umher gestreuet werden, nec non flatu *tumidum reddo* l. spargo, G. aufblasen l. zerstreuen.

Tuhostan, aa V. id. ac tuohostan.

Tuhostun, ua Vm. *anhelus fio*, G. athemlos werden, keichen.

tuhostus, ukſen Ns. max. pl. tuhostukſet *status anhelus*, G. Athemlosigkeit, on tuhostukſisſa est anhelus, tulin tuhostukſiin.

Tuhotan, ttaa V. id. ac tuhutan l. tuhuan.

tuhotin, ttimen Ns. *lacuna* in folle fabrili, per quam aër intrat, G. Oeffnung l. Klappe am Blasebalge.

Tuhraan, rata V. et tuhraelen l. tuhrailen, lla Vfr. *fodio* in sorde ut sus, *voluto* in luto l. cinere etc., inde *inquino*, polluo, G. im Schmutze graben l. wälzen, besudeln, cfr. tahraan, it. al. id. ac tuhlaan.

tuhrin, ia V. et tuhriskelen, lla Vfr. idem.

tuhrustan, aa V. et tuhrustelen, lla Vfr. idem.

tuhrutan, ttaa V. idem.

tuhraus, ukſen Ns. *inquinatio*, G. Besudelung.

tuhraun, uta al. tuhraannun, ntua Vm. *polluor*, inquinor, G. besudelt werden.

tuhrus,

tuhrus, ukſen Ns. id. ac tuhnus.

Tuhru, un Ns. id. ac tihkuri, tuhkuri.

Tuhto, hdon Ns. Sav. *transtrum* in navigiis, al. *scalmus* transtri, G. Ruderbank, Ruderpinne (tuho).

Tuhu, hun Ns. id. ac tuhiva, it. Tav. tus hu-ſadet pluvia *substillans*, G. Staubregen.

tuhuan, uta V. et tuhueleu, lla Vfr. id. ac tuhiſen.

tuhutan, ttaa Vf. et tuhuttelen, tella Vfr. *sonum sibilum cieo*, G. zischen lassen.

Tuihon, oa V. id. ac tuikin.

Tuikahdan, htaa Vs. id. ac tujahdan.

tuikahdus l. tuikaus, ukſeu Ns. id. ac tujaus.

Tuikin, kkia V. *pungo*, stimulo, G. stechen (pistân), inde *verbis mordeo*, G. beissend reden.

tuikaelen l. tuikkailen, lla Vfr. idem.

tuikutan, ttaa Vf. et tuikuttelen, tella Vfr. *facio ut* pungatur, inde *pungo*, mordax et iracundus sum, G. stechen lassen, stechen.

tuikutus, tukſeu Ns. *punctio*, G. das Stechen.

tuikka, kan Na. *pungens*, *stimulans*, mordicus, inde *iracundus*, vehemens, acer, G. stechend, beissend, scharf, zornig, heftig, hinc Ns. *ira præceps*, nec non *homo* iracundus l. mordax, G. Jähzorn, jähzorniger Mensch.

tuikia, an Na. idem, tuikia tuska.

tuikainen l. tuikinen, iſen Na. dim. idem, tuikainen tuli.

tuikeus, uden Ns. *indoles* stimulans, inde *iracundia*, vehementia, acrimonia, G. stechende, scharfe, zornige Beschaffenheit.

tuikkinen l. tulkiainen, iſen Ns. Ul. cyprinus *aphya*, G. Moderlieschen.

Tuiki prtcl. *omnino*, per omnia, G. ganz, gänzlich, völlig (turki), tuiki köyhä, tuiki märkä, it. menee tuiki omnino pessum it, absumitur.

Tuima, an Na. 1. *vehemens* e. c. ventus, ira, *fervidus* e. c. equus, ferox, immitis, durus e. c. vir, G. heftig, feurig, wild, tulee tuimaan irä effervescit, tuimasti vehementer, valide, valde, it. 2. Sav. Carl. Caj. Ul. *insulsus*, crudus, inde *insipidus*, nauseam movens e. c. cibus, G. salzlos, roh, ekelhaft, tuima kala piscis sale carens necessario, minun on tuima stomachus mihi est qs. insulsus l. crudus, nausea laborans.

tuimen, einen Na. *insulsus*, crudus e. c. piscis, G. salzlos, roh.

tuimuus, uuden Ns. *vehementia*, ferocia, indoles immitis, G. Heftigkeit, Wildheit, it. *indoles insulsa* l. cruda, cruditas, G. Salzlosigkeit.

tuimaan, mata V. sensu *cruditatis afficio*, nauseam moveo, G. Ekel erregen, ekeln, minua l. syödäntäni tuimaapi stomachus mihi cruditatis l. insulsitatis sensu afficitur, ut solent e. c. jejuni.

tuimistelen, lla Vfr. *vehementem* l. ferocem *me præbeo*, immitis sum, G. heftig l. wild seyn.

tuimistun, ua Vm. *vehemens* l. ferox *fio*, irascor, irâ excandesco, G. heftig l. wild werden.

tuimennan, ntaa V. vehementem et *ferocem facio*, G. heftig machen, it. Run. tuimennan tulta id. ac tuhmennan.

Tuippaan, pata V. id. ac tuikin.

Tuira, an Ns. *cos* albi coloris, G. weisser Schleifstein.

Tuis prtcl. *vox abigendi* oves l. aves, G. Verscheuchungswort, Husch.

Tuiskin, ia al. tuiskaan, kata V. *disjicio*, dispersim jacto ut bos l. gallina arenam pedibus, dispergo. G. werfend zerstreuen, streuen, inde tuiskaan id. ac tuiskun.

tuiskitan, ttaa Vf. et tuiskittelen, tella Vfr. *facio ut* dispergatur i. e. *disjicio*, dispergo, G. zerstreuen lassen, Zerstreuen.

tuiskahdan, htaa Vs. idem de actu subito, it. *subito disjicior*, l. dispergor, disjectus evolo, G. hastig zerstreut werden.

tuiskimus, ukſen Ns. rar. *disjectio*, dispersio, G. das Zerstreuen.

tuiskina, an Ns. idem.

tuisket, een Ns. idem, it. *disjectum* quid, G. etwas Zerstreutes, kanan tuisketta.

tuisku, un Ns. idem, inde lumituisku dispersio nivis, tempestas nivalis, *ningor*, G. Schneefall, Schneegestöber.

tuiskuinen, iſen Na. pr. rebus disjectis plenus, inde *ningore frequens*, ninguidus e. c. hiems, nivalis e. c. tempestas, G. voll fliegendes Schnees, stöberig.

tuiskun, ua V. pr. *disjicior* l. dispergor, dispersim decido, inde *ningo*, G. zerstreut werden, schneien, tuiskuu kaiken päiwän per totum diem ningit.

tuiskuan, uta al. tuiskaan, kata V. idem, rar. cfr. tuiskin.

tuiskutan, ttaa Vf. et tuiskuttelen, tella Vfr. id. ac tuiskitan, sed max. de nive cadente, inde tulewat tuiskuttain dispersim instar flocculorum nivalium adveniunt.

Tuittu, tun Na. *præceps* in iram, *iracundus*, G. jähzornig, tuittu-pää caput ira subita excandescens, it. Ns. *ira præceps*. G. Jähzorn.

tuittuinen, iſen Na. *præceps* in iram, G. jähzornig.

tuiten prtcl. *præcipitanter*, subito, G. eilig, jählings, tuiten wastaſi.

Tujahdan, htaa Vs. *subito prosilio*, præpropero l. transveho, G. hastig hervorstürzen l. vorbei eilen (tuikahdan).

tujahdus l. tujaus, ukſen Ns. *transcursus subitus*, G. hastiges Vorbeieilen (tuikahdus).

tujakas, kkaan Na. *subito prosiliens*, præproperus, citus, G. eilig, hastig.

Tukaatti, tin Ns. (Sv. ducat) *numus aureus*, G. Dukaten.

Tukahdun, htua al. tukaun, uta Vm. *suffocor*, halitu privor e. c. in fumo l. aqua, G. erstickt werden, tuli tukahtuu ignis reprimitur.

tukahdus l. tukaus, ukſen Ns. *status suffocationis*, G. das Ersticktseyn.

tukautan l. tukahutan, ttaa Vf. et tukauttelen, tella Vfr. *suffoco*, halitu privo, inde *cohibeo* l. deprimo e. c. ignem, progressum cujus prohibeo, G. ersticken, hemmen, unterdrücken, ruoho tukauttaa pellawan herba inutilis linum supprimit crescens.

Tukala l. tukela, an Na. *difficilis* e. c. vita, *molestus*, tædiosus, ærumnosus, G. beschwerlich, schwer, mühselig, tukalasti l. tukelasti difficulter, moleste, ægre.

Tuki, tuen Ns. tukewa Na. etc. vide sub tuen.

Tuki prtcl. id. ac tuiki, e. c. tuki wahwa valde robustus.

Tukin, kkia V. *obturo* e. c. dolium, foramen *obstruo*, lacunam occludo l. coarcto, ne quid permeare possit, G. zustopfen, zupropfen, it. al. ſika tukkii aidan reikään sus sese in foramen sæpis *intrudit*, G. eindringen.

tukitſen, ita V. idem, max. obstruo.

tuket, kkeen Ns. *obturamentum*, res obstruens lacunam, G. Pfropfen, Stöpfel, it. *status obstructionis*, G. zugestopfter Zustand, pidän tukkeisſa obturatum teneo, tie on tukkeisſa via est præpedita nive, panen tukkeeſeen claudo, obstruo.

tukko, kon al. tukku, kun Ns. idem, haawan tukko fascia vulneris, tie on tukoſſa, panen tukkuun, inde *convolutum* quid obturamento inserviens, *complexus* plurium partium convolutus, G. etwas Zusammengewickeltes, Bündel, e. c. heinä tukko *manipulus* fœni contortus, rohdintukku *fascis* stupæ, fig. woitukku glæba butyri, hinc ei yhdestä tukkoa tule una particula fascem non constituit, ex uno non fit fascis, antaa tukolta l. tukulta haud minutim sed per fasces dat, Gall. en gros.

tukottain l. tukuttain prtcl. *per fasces*, haud minutim, ubertim, G. bündelweise, antaa tukuttain.

tukkeun, uta Vm. *obturor* l. *obstruor* ut foramen, *stagno* l. stipor ut aqua, sanguis, G. zugestopft werden, stocken, joki tukkeupi jäästä amnis ex glacie profluа occluditur.

tukitan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* obturetur l. obstruatur, G. zustopfen lassen.

tukitus, ukſen Ns. talis *cura*, G. Zustopfenlassung.

Tukka, kan Ns. *capronæ* frontales pendentes e. c. equi, inde *crinis*, G. Stirnhaar, Haupthaar, musta tukka *capillus* niger, wetäwät tukka-nuoraa l. -muottaa alter alterum per crines vellicat.

tukkainen, iſen Na. *capillatus*, G. behaart, musta-tukkainen nigro capillo ornatus.

tukkamainen,

tukkamainen, iſen Na. *crines habens* longos, G. langhaarig.

tukkaan, kata V. et tukkaelen l. tukkailen, lla Vfr. *per crines traho* l. vellico, G. bei den Haaren ziehen.

tukistan, aa V. et tukistelen, lla Vfr. idem.

tukustan, aa V. et tukustelen, lla Vfr. idem.

tukistus l. tukustus, tukſen Ns. talis *vellicatio*, G. das Haarziehen.

Tukki, kin Ns. (Sv. stock) *tignus*, truncus, G. Balken, ſaha-tukki truncus in asses serrandus.

Tuku prtcl. id. ac taka, e. c. tuku tuku.

Tulen, lla V. et rar. tuleskelen, lla Vfr. 1. pr. *venio*, advenio, pervenio, redeo, G. kommen, (oppos. menen), tulin kylästä kotiin l. tieltä kirkolle veni ex pago domum l. a via ad templum, aika tulee tempus adventat, tulen aikaan vide aika, tullen (Adv.) mennen in redeundo et abeundo, wiipyy tulemasta cunctatur in veniendo, terwet tulemastaſi l. tulemaan vide terwet, tulewa veniens, venturus, inde 2. *evenio*, *provenio*, orior, exsisto, G. aufkommen, entstehen e. c. ei siitä tule mitään nihil inde oritur, lapſi tulee infans nascitur, minun tulee jano l. itäwä sitis l. tædium mihi oritur i. e. me afficit, it. 3. *evenio*, *evado*, *fio*, G. werden, tuleeko ſinusta miestä num ex te fit vir, num virilis fis, tulen terweekſi l. wihaiſekſi l. papiksi fio salvus l. iratus l. sacerdos, hinc 4. tulin näkemään *contigit* ut viderem, G. sich ereignen l. treffen, tuli ſanotuksi casu evenit ut diceretur, it. 5. *maturus fio*, G. reif werden, ohra tulee hordeum maturescit (tuleun l. tuleennuh), onko tullut estne jam maturus, it. 6. *redeo*, G. einkommen, paljoko tuli pellostaſi quantum rediit ex agro tuo, ei tullut tynnyriäkään, it. 7. *futurus* l. venturus *sum*, G. künftig seyn, tulewa wuoſi annus proximus post hunc, tuleeko poutaa num serenabit, it. 8. *odorem* l. *saporem edo*, G. riechend l. schmeckend seyn, cum Allat. l. Ablat. e. c. tulee kalalle l. kalalta piscem redolet l. sapit, tulet hywällen l. hywältä svavem odorem spiras, it. 9. Impers. *oportet*, *debeo*, G. müssen, max. cum Genit. et Infinit. e. c. minun tulee ſanoa oportet me dicere, ſinun tuli tehdä tuum fuit officium l. debuisti facere, täsſä tulee merkitä observandum est heic, it. 10. Impers. *pertinet*, G. gebühren, betreffen, max. cum Allat. (l. Genit.) personæ et Illat. rei, e. c. kunnia tulee hänelle honos ei est tribuendus, ad illum pertinet, ei ſe minulle tule id non ad me pertinet, non est meum, mitä aſiaan tulee quod ad rem pertinet, rem tangit, ei ſinun tule ſiihen mitään nil te movet. Nb. Imper. tullus l. tullos l. tulwos Sav. pro tuleppas, tulewos venias.

tuleun, uta al. tuleennun l. tuleunnun, ttua Vm. *maturesco*, G. reifen, tuleentunut maturus e. c. spica.

tulehdun, htua al. tuletun, ttua Vm. idem.

tulemus, ukſen Ns. rar. *veniendi actus*, G. das Kommen, inde taudin tulemus impetus l. tentatio morbi.

tulento, nnon Ns. idem, inde *maturatio*, G. das Reifen.

tuleus l. tuleumus, ukſen Ns. rar. *maturatio*, G. das Reifen.

tulo, on Ns. *adventus*, G. Ankunft, talwi on tulosſa l. tulolla hiems adventat, olen tulosſa sum in itinere, it. *reditus* agri, G. Ertrag, Einkünfte, wuoden tulo annona, antaa runſaan tulon uberem reddit proventum.

tulos, okſen Ns. *reditus* l. proventus agri, G. Ertrag, wuoden tulokſet.

tuloiſa, an Na. *proventu uber*, copiosus, lucrosus, G. einträglich, fruchtbar, tuis on tuloiſa.

tulluſa, an Na. idem Sav. rar.

tulokas, kkaan Na. idem, it. qui *nuper advenit*, colonus novus, advena, G. Ankömmling.

tuliainen, iſen Ns. max. pl. tuliaiſet *munera redeuntis*, quæ domesticis tribuere solent revertentes e. c. ex urbe l. convivio, *repotia*, G. Geschenke der Angekommenen, Schmaus nach der Heimkunft, anna tuliaiſia.

tuletan, ttaa Vf. et tulettelen, tella Vfr. *facio* l. *curo ut* veniat l. fiat l. maturescat,

rescat, G. kommen l. werden l. reifen lassen, tuletti tuhakſi in cinerem verti curavit.

Tuli, len Ns. *ignis* flagrans, flamma ardens, G. Feuer, Flamme, iſken tulta ignem elicio ex silice, ukko iſkee tulta fulminat, tuli-ſoitto tæda ardens, tuli-kiwi sulphur, tuli-kiwinen sulphureus, sulphuratus, tuli-tikku l. -puikko assula sulphurata, tuli-rauta chalybs igniarius, tuli-kukkaro sacculus igniario servando, tuli-palo incendium, it. tulen lento impetigo, tuli-mato lampyris noctiluca l. ciciudela, tuli-ruoho l. -heinä rumex acutus, tuli-öljy aqua fortis, G. Scheidewasser, tulen karwainen l. tuli-punainen colore flammeolus, it. tulen tuilleni ad ignes l. focos meos i. e. ad loca cognita l. domum revenio, olen tulillani domi sum, it. tulen tulihini irascor l. ira excandesco, on tulisſanſa.

tulinen l. Run. tuloinen, iſen Ns. dim. idem.

tulinen, iſen Na. *igneus*, ignitus, inde *excandescens*, *ardens*, fervidus e. c. aqua, *festinus* e. c. motus, iracundus e. c. mens, G. feuerig, heiss, eilig, hitzig, tuliſesti ardenter.

tuliſuus, uuden Ns. *fervor*, *festinatio*, G. Hitze, Eile.

tulus, lukſen Ns. max. pl. tulukſet *igniarium*, suscitabulum, G. Feuerzeug.

tulehdun, htua Vm. Ul. *ignesco*, fervidus fio, G. feurig l. hitzig werden, cfr. sub tulen.

tulitun, ttua al. tullun, ltua Vm. idem, inde tulittu wuohi capra rufa.

tuleennun, ntua Vm. idem (cfr. sub tulen), tuleentuneita jywiä frumentum calore l. igne læsum.

tulikka, kan Ns. Sat. id. ac tulittu wuohi.

tulitan, ttaa Vf. et tulittelen, tella Vfr. *igneum* l. ignis capacem *reddo*, sulphure tingo e. c. assulas, G. feurig l. brennbar machen, schwefeln, al. *colore ignis tingo*, G. feuerfarbig machen.

tulitus, ukſen Ns. *sulphuratio*, G. das Schwefeln.

Tulkka, kan Ns. Botn. id. ac tulppa.

Tulkki, kin Ns. (Sv. tolk) *interpres*, G. Dollmetscher, it. tringa interpres?

tulkkila, an Ns. *domus interpretis*, G. Dollmetscherhaus.

tulkitſen, ita V. *interpretor*, G. verdollmetschen.

tulkitus, ukſen Ns. *interpretatio*, G. das Dollmetschen.

Tulla, an Ns. (Sv. tulle) *scalmus* in cymba l. clavus cui remus affigitur, G. Ruderzapfen, al. hanka (tulli, tullu).

Tulli, in Ns. (Sv. tull) *portorium*, vectigal in portis solvendum, G. Zollabgabe, inde *telonium*, nec non *porta urbis*, G. Zollhaus, Stadtthor, myllyn tulli pretium molendi, it. al. id. ac tulla.

tullaan, llata V. *portorium solvo*, G. zollen.

tullaus, ukſen Ns. *solutio portorii*, G. das Zollen.

Tullo, on Ns. *volumen* e. c. chartæ l. corticis betulini, G. Papierrolle.

Tullu, un Ns. Caj. id. ac tulla.

Tulppa, pan Ns. Ul. *cuneus* ferreus, quo quid intruditur e. c. muscus in rimas parietis, G. Treibkeil (tulkka), it. Wib. *obturamentum*, G. Pfropfen.

tulppaan, pata V. ope talis cunei *intrudo*, G. einkeilen, it. *obturo*, G. zupfropfen.

Tulwa, an Ns. *exundatio* fluminum vernalis, G. Ueberschwemmung der Flüsse im Frühling, tulwa-weſi aqua exundans, joki on tulwillanſa amnis exundat.

Tuma, an Ns. *nucleus* e. c. nucis, G. Kern (tuuma).

tumakas, kkaan Na. *nucleis plenus*, G. kernvoll.

tumehtelen, htella Vfr. *enucleo*, inde *perscrutor*, G. auskernen, ausforschen.

Tumma, an Na. *fuscus*, haud clarus e. c. speculum, color, G. dunkel, nicht klar, mustan tumma subobscurus.

tumma-ra, wan Na. *nigricans*, subfuscus, G. etwas dunkel.

tummehdan, htaa V. et tummehtelen, htella Vfr. *obfusco*, obscuro, G. verdunkeln, inde quem *extenuo*, cui verbis detraho, G. verkleinern, herabsetzen.

tummennan, ntaa V. et tummentelen, ntella Vfr. idem, it. tummennan tulta *cohibeo* l. suffoco ignem, G. unterdrücken, löschen (tuhmennan).

tummennus, uksen Ns. *obscuratio*, G. Verdunkelung.

tummenen, mmeta Vm. *obfuscor*, obscuratus fio, G. verdunkelt werden, it. *suffocor* l. exstinguor ut ignis, G. erlöschen.

tummennun, utua al. tummehdun, htua Vm. idem.

tummoun, uta al. tummuan, uta Vm. idem.

Tumppu, pun Ns. Sat. *chirothecæ* species, G. eine Art Handschuh.

tumppuinen l. Tav. tumppoinen, isen Ns. dim. id.

Tumpura, an Na. id. ac tymperä.

Tungen, ukea al. rar. tunkean, ugeta V. *vi trudo* quid in locum arctum, *arcte intrudo*, arctans pello l. premo, G. drängen, eindrängen, dringen, tunkee läpitse penetrat, älä tunge tänne ne te huc vi ingeras, tungen yhteen coarcto, tunki sitä minullen id mihi *obtrusit*, G. aufdrängen, inde *cogo*, urgeo, G. auf etwas dringen, antreiben, tunkee meitä matkaan nos in viam urget.

tunkeilen l. tungeskelen, lla Vfr. idem, rar.

tunkeun, uta Vm. *arcte intrudor* l. imprimor, G. gedrängt werden, dringen, tunkeusi sydämeen in præcordia vi penetravit.

tunko, ngon al. tunku, ngun Ns. *arcta intrusio*, pulsus, pressus, coarctatio, G. das Drängen l. Eindrängen, Gedränge, Drang, tungolla vi, arcte, inde kansan tunko *multitudo* populi *stipata*, tunkometsä l. -laiho silva l. seges densa. vix permeabilis.

tunkoinen, isen Na. *coarctatus*, arcte pressus, non nisi trudendo permeabilis, G. gedrängevoll, gedränge.

Tunkio, on Ns. *purgamenta* scopis conversa, *acervus purgamentorum*, fimetum, G. Auskehrig, Kehrichthaufen.

tunkioinen, isen Na. *purgamentis plenus*, G. voll Auskehrig.

Tunkka, kan Ns. *rancor*, mucor, G. dumpfiger Geruch, tulee tunkalta rancidus redolet.

tunkainen, isen Na. *rancidus*, G. dumpfig.

tunkaannun, utua Vm. *rancidus fio*, mucore redoleo, G. dumpfig werden l. riechen.

tunkkaun, uta al. tunkkahun, ua Vm. idem.

Tunnen, tuntea l. contr. tunta l. max. tuta, V. 1. *sentio*, sensu rei afficior, G. fühlen, merken, en tunne pistoa stimulum non sentio, tuntematoin sensu carens, tuten l. tutusti l. tuttawasti modo sensibili, inde 2. ope mentis *sentio* l. *conscius sum*, *scio*, *nosco*, agnosco, cognosco, intelligo, perspicio, G. merken, kennen, einsehen, verstehen, en tunne häntä eum cognitum non habeo, haud dignosco, tunnen asian rem cognitam l. perspectam habeo, tunnen taudin tawat indoles morbi mihi est nota l. cognita, en tunne säilyttää non intelligo servare, it. præt. tunsin l. rar. tunnin, Inf. tutakseni l. tuntakseni l. tunteakseni quoad ego dignoscere l. perspicere valeo, teki tuten (l. tuntein) fecit scienter, tuntematoin non notus, ignotus, inscius, Pass. tutaan (rar. tunnetaan), tuttawa l. tuttu cognitus, tuttawani l. tuttuni homo mihi notus, amicus, G. Bekannter, tuttawasti l. tutusti modo cognito, solito.

tuntelen, nnella Vfr. 1. idem, max. *cognosco*, en tahdo tunnella vix agnosco l. dignosco, it. 2. al. id. ac tunnustan tätu tento.

tunto, nnon Ns. 1. *sensus* rei afficientis, G. Gefühl, ei ole tuntoa sensu caret, inde 2. *sensus internus*, *conscientia*, *notitia*, cognitio, G. Bewusstseyn, Kenntniss, Erkenntniss, Einsicht, sairas on tunnollansa ægrotans sibi est conscius, non delirat, oma tunto conscientia sui max. moralis, G. Gewissen, tunnon mies vir conscientiæ teneræ, vir probus, tuntomerkki nota characteristica, qua quid dignoscitur.

tunti, nnin Ns. et tuntinen, isen Ns. dim. idem. tunti-merkki.

tuntoinen l. tuntinen, isen Na. *sensu* l. *conscientia* l. *notitia gaudens*, G. fühlend, bewusst, kennend, max. in compos. e. c. oma-tuntoinen mies vir conscientiæ teneræ, vir integer, probus, G. gewissenhaft.

tunnollinen, isen Na. idem.

tunnollisuus, uuden Ns. *indoles sentiens* l. *conscia*, G. fühlender l. bewusster Zustand, inde teneritas conscientiæ, integritas, G. Gewissenhaftigkeit.

tunnois-

tuntoiſuus, uuden Ns. idem in compos. rar.

tunnotoin, ttoman Na. car. *sensu* l. *conscientia carens*, improbus, G. gefühllos, bewusstlos, gewissenlos.

tunnus, ukſen Ns. *nota* l. signum, quo quid dignoscitur, G. Kennzeichen, al. tunnus-tahti l. -merkki.

tuttawuus, uuden Ns. (a tuttawa) *notitia*, G. Kenntniss, inde *familiaritas*, consvetudo mutua, G. Bekanntschaft, tuttawuuden wuokſi propter familiaritatem l. amicitiam mutuam.

tunnun, ntua Vm. *sentior*, sensu observor, sensum afficio, G. gefühlt l. bemerkt werden, tuntuuko ſitä num sentiri potest, ei tunnu sensu non observatur, inobservabilis l. innotabilis est, inde lehmä tuntuu vacca observatur in partum solvi, tuntuwa lehmä vacca quam primum parturiens.

tunnustan, aa V. et tunnustelen, lla Vfr. 1. *sensu* l. *tactu tento*, *tentans exploro* an sentiam, G. nachfühlen, betasten, untersuchen, tunnustele kädellåſi manu attrecta, tunnusta ſinuſi tenta l. explora temet ipse, inde 2. *sentio* l. *observo* rem mihi esse cognitam, agnosco, G. merken, bemerken, erkennen, en tunnusta haud scio an mihi sit notus, it. 3. *agnoscens confiteor* l. *fateor* rem, G. bekennen, tunnustan todekſi verum esse profiteor, ei tunnusta wikaanſa.

tunnustus, ukſen Ns. 1. *tentatio* ope sensus e. c. manu, G. Betastung, Untersuchung, it. *agnitio* rei, G. Erkenntniss, it. *confessio*, G. Bekenntniss, uskon tunnustus symbolum fidei, eccl.

Tunti, nnin l. ntin Ns. (Sv. stund) *hora*, G. Stunde, cfr. sub tunnen.

Tunturi, in Ns. *jugum montium* altius, G. hoher Bergsrücken, max. *alpes* inter Norvegiam et Sveciam, turjan tunturit.

Tuo, tuon pron. demonstr. *iste*, *is*, G. jener da, der da (toi), tuoko istene?, Inf. tuota, pl. nuot l. nuo, Gen. noiden, Inf. noita, cfr. Grammat. Varii Cass. adverbiascunt e. c. tuota pikaa quam cito, confestim, G. sogleich, en pane tuokſenikaan nil quidem curo, vilipendo, it. Illat. iſtu tuohon *istuc*, illuc sede l. conside, G. dahin, dorthin, it. Adess. & Iness. on tuolla est *istic*, indefinite, G. dort, sed on tuoſſa est *istic*, definite, G. da, iſtuu tuolla l. tuoſſa, hinc on tuollanſa est *istic*, in loco suo, nil curans, it. Ablat. & Elat. tuli tuolta venit *istinc*, indefinite, G. von dorther, sed tuli tuoſta venit *istinc*, definite, G. von daher, it. Adv. noin (pro nuoin) *ita*, sic, G. so.

tuoi, tuoin pl. nuoit, nuoiden, nuoita pron. idem, rar.

tuommoinen, iſen Na. (pro tuon muotoinen) *istius formæ*, talis, G. solcher, cfr. tommoinen.

tuollainen, iſen Na. (pro tuon lainen) *istius indolis*, talis, G. solcher.

tuonne prtcl. (pro tuolle paikallen) *istuc*, G. dorthin (tonne), mene tuonne abi illuc, inde Compar. tuonnempi *remotior* istuc versus, G. weiter dahinwärts, hinc tulee tuonnempaa venit ex loco isto remotiori, mene tuonnemmakſi l. contr. tuonnemmas l. tuonnemma abi istuc versus longius, on tuonnempana est eo versus procul.

Tuohi, hen Ns. *cortex* exterior e. c. betulæ albæ, G. Birkenrinde, kiskon tuohta l. tohta (Inf.) corticem detraho.

tuohinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *corticeus*, corticosus, G. von l. voll Birkenrinde, hinc Ns. *vas corticeum*, G. Gefäschen von Birkenrinde.

tuohikka, kan Ns. *calceus* ex cortice betulæ, G. Schuh von Birkenrinde.

tuohikkainen l. tuohikainen, iſen Ns. dim. idem (tuokkoinen).

Tuohon, hoa al. tuohoan, hota al. tuohaan, hata V. *negligenter* quid *ago*, G. etwas nachlässig l. blindlings thun, tuohoo neuloo temere consuit, tuohoan tulella tædam negligenter gero l. circumfero.

Tuohustan, aa V. et tuohustelen, lla Vfr. *piscor* ope *fuscinæ*, G. Fische stechen, (tuhostan, tuorustan, tuowustan).

tuohustus, tukſen Ns. *piscatio* ope fuscinæ, G. das Fischstechen.

tuohus, ukſen Ns. talis *piscatura*, G. dergl. Fischfang

Fischfang (tuorus), tuohus-neuwot instrumenta fuscinatoria, tuohus-kala piscis fuscina captus.

Tuokio, on Ns. Tav. *momentum temporis* ictus oculi, G. Augenblick.

Tuokkoinen, iſen Ns. id. ac tuohikkainen.

Tuokſu, un Ns. *pulvis volans* e. c. scopis verrentium, G. Staub, tuokſu-lumi nix non compacta.

tuokſuinen, iſen Na. *pulvereus*, pulverulentus, G. staubig.

tuokſun, ua Vm. modo *pulveris volo* l. *spargor* ut nix, G. stauben, heinät tuokſuwat ſœnum mucorem spargit, tukka tuokſuu capillus vento volitat.

tuokſutan, ttaa Vf. et tuokſuttelen, tella Vfr. *pulverem cieo*, G. Staub erregen, al. *pulverem abstergo*, G. stäuben, abstäuben, al. *pulvereum facio*, G. bestäuben.

tuokſutus, tukſen Ns. *pulveris excitatio* l. abstersio, G. das Stäuben.

Tuoli, in Ns. (Sv. stol) *sella*, sedile, G. Stuhl (tooli).

tuolinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *sellis frequens*, G. stuhlreich.

Tuomi, men Ns. prunus *padus*, G. schwarzer Vogelkirschbaum.

tuominen, iſen Na. *ex pado* confectus, padis frequens, G. voll l. von dergl. Bäumen.

tuomikas, kkaan Na. *padis abundans*, G. reich an dergl. Bäumen, it. Ns. *bacca padi*, G. Beere dieses Baums.

tuomikko, kon al. tuomiſto, on Ns. *silva padorum*, G. Wald von dergl. Bäumen.

Tuomio, on Ns. (Sv. dom) *judicium* publicum, *sententia* judicis, G. Urtheilsspruch, Rechtsspruch, tuomion woipa sententiæ ferendæ par, tuomio-iſtuin sella judicis, tuomio-kirkko templum cathedrale, G. Domkirche, tuomio-prowaſti archipræpositus, tuomio-kapitlumi consistorium ecclesiasticum, capitulum.

tuomitſen, ita V. *judicium facio*, *sententiam fero*, judico, G. Urtheil sprechen l. fällen, richten.

tuomari, in Ns. (Sv. domare) *judex* publicus max. *territorialis*, G. Richter.

Tuomo, on al. tuomas, aan Ns. nomen viri *Thomas*.

Tuon, tuoda l. Sav. tuuwa V. *affero*, *apporto*, adduco, adveho, G. bringen, herzubringen, (oppos. wien), tuopi tänne huc apportat, tuominen apportatio, unde pl. tuomiſet dona quæ ex urbe l. convivio domum redeuntes secum ferre et puerulis exhibere solent: Imper. tuo l. tuos l. tuoppa l. tuowos, unde Sav. tuuwos, tuuos, tu'us, Pass. tuodaan, Sav. tuuwaan.

tuotan, ttaa Vf. et tuottelen, tella Vfr. *facio ut* afferatur, G. herzubringen lassen, zuziehen, tuotan awun auxilium cui ferendum *curo*, tuotti minullen murheen mœrorem mihi contraxit, tuotan hänen tänne curo ut huc veniat, eum huc comitor.

tuottamus, uksen Ns. *afferendi cura*, G. das Herzubringen.

Tuonain l. tuonan prtcl. *non dudum*, haud ita pridem, ante aliquod tempus, G. vor einiger Zeit, nicht lange her.

tuonainen, iſen Na. *ad illud tempus* pertinens G. zu dergl. Zeit gehörig.

Tuoni, nen Ns. *genius mortis* mythol. *Pluto*, inde *mors*, fatum, G. mythol. Todesgott, Tod, tuonen koira larva papilionis hispida, al. libellula.

tuonela, an Ns. *domus* l. habitaculum Tuoni, orcus, infernum, inde *sepulcrum*, G. Todtenwohnung, Unterwelt, Grab (maanala), it. §. käypi tuonelaſſa l. tuonella animo linquitur.

Tuoppi, pin Ns. et tuoppinen, iſen Ns. dim. (Sv. stop) *sextarius* congii l. dimidium canthari, mensura liquidorum, inde *poculum*, potorium, G. Mass flüssiger Waaren, halbe Kanne, Trinkgefäss (toopi, touppi).

tuopillinen, iſen Na. tale vasculum l. *potorium habens*, G. dergl. Mass habend, it. *quantum capit* tale vasculum, G. dergl. Mass voll.

Tuoret, rreen al. tuorret, rreen l. rar. tuori, ren Na. *recens* e. c. piscis, cerevisia, memoria, factum, inde *succosus*, *subhumidus*, haud aridus e. c. humus, lignum,

num, herba, nix, fœnum, non maturus e. c. seges, non salsus e. c. caro, G. frisch, feucht, tuoret weſi aqua recens hausta.

tuoreus, uden al. tuoruus, uuden Ns. *indoles recens*, G. Frischheit.

tuoreun, uta al. tuoreennun, ntua Vm. *recens* l. *subhumidus fio*, humesco, G. frisch l. feucht werden.

tuorehdun, htua al. tuorehdin, htia V. idem.

tuorrun, rtua Vm. idem, rar.

tuorennan, ntaa Vf. *recentem* l. *subhumidum facio*, humecto, G. frisch machen, befeuchten.

tuoretan l. tuoreutan, ttaa Vf. idem.

Tuoro, ron Ns. id. ac turwet.

Tuorstai, in Ns. (Sv. thorsdag) *dies Jovis*, G. Donnerstag (torstai).

tuorstainen, iſen Na. ad illum *diem pertinens* e. c. opus, cibus, G. donnerstägig.

Tuoruſtan, aa V. tuoruſtus Ns. tuorus Ns. id. ac tuohuſtan, tuohuſtus, tuohus.

Tuoſa, an Ns. (Sv. dosa) *pyxis* l. theca, G. Dose (tooſa, touſa).

Tuowuſtan V. tuowuſtus Ns. tuowus Ns. id. ac tuohuſtan, tuohuſtus, tuohus.

Tupa, wan Ns. (Sv. stuga, stufva) *ædicula, cubiculum*, in quo familia versatur, G. Stube, Sav. pirtti.

tupainen, iſen Ns. dim. idem, inde Wib. *cubile* l. dormitorium minus, G. Schlafstübchen.

Tupakki, kin al. tupakka, kan Ns. (Sv. tobak) nicotiana *tabacum*, G. Taback, poltan tupakkia l. Sav. Caj. Carl. juon tupakkaa tabaci fumum sugo.

tupakoitſen, ita V. *tabaco utor*, fumum sugens, G. Taback gebrauchen.

Tupehdun, htua Vm. id. ac tukahdun.

tupehutan, ttaa Vf. id. ac tukahutan.

tupehdus, ukſen Ns. id. ac tukahdus.

Tuper N. *præceps* quid, G. etwas Burzelndes, non nisi in his occurrit sc. tuper-keikka l. tuper-myllÿ l. tuper-mullikka *præcipitantia*, lapsus l. volitatio præceps, G. Burzelbaum, hinc laukean tuper-keikkaa præceps labor, panen l. heitän tuper-myllyä præceps memet volvo, cfr. kuper-keikka.

tuperran, rtaa V. et tupertelen, rrella Vfr. *præcipitanter volvo* quid, G. burzelnd umdrehen.

tuperrun, rtua Vm. *præceps volvor* l. labor, G. burzeln.

tuperrehdan, htaa V. idem.

Tupin, ppia V. *manu tundo* l. pulso, G. mit der Hand stossen.

Tuppaan, pata V. (Sv. stoppa) *obturo, confercio*, in locum angustum intrudo, comprimo, G. stopfen, einstopfen, zupacken.

tuppo, pon Ns. (Sv. stoppa) *obturamentum*, fascia e. c. vulneris, G. Stöpfel, Binde, al. tukko.

Tuppi, pen Ns. *vagina* e. c. gladii, cultri, *theca* e. c. acuum, G. Scheide, tuppi-weitſi culter in vagina gerendus, hinc piika on tupella virgo est vaginæ gerendæ apta i. e. adulta, nubilis, ohra on tupella l. tupeſſa spica hordei est in vagina i. e. mox eruptura, ſiemen-tuppi capsula seminum.

tuppinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *vagina ornatus*, G. mit Scheide versehen.

tuppikas, kkaan Na. *vaginæformis*, G. scheideförmig, inde Ns. *chirothecæ* species, G. eine Art Handschuh.

Tupruan, uta V. Sav. *volitanter moveor*, G. sich flatterud bewegen, ſawu tupruaapi fumus in aëre volvitur, rewon tulet tupruawat.

tuprutan, ttaa Vf. et tupruttelen, tella Vfr. *facio ut* volvatur, G. flattern lassen.

Tupſin, ia V. virgis *leviter cædo*, leviter ventilo, G. sanft schlagen l. wedeln.

Tupſu, un Ns. (Sv. tofs) *crista, cirrus*, penicillus ex filis, G. flatternder Büschel, tupſu-niska aviculæ species, ampelis garrula? l. parus cristatus?

tupſuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *cirris ornatus*, G. mit Büschel versehen.

tupſuan, uta V. *instar cristæ* l. cirri *volvor* l. moveor, G. wie ein Büschel flattern.

tupſutan, ttaa Vf. et tupſuttelen, tella Vfr. idem, ajan tupſuttelen.

Tupuri, in Ns. Ul. *signum retis* erectum in mari, G. Pfahl zur Bezeichnung der Netzstelle.

Turahdun, htua Vm. *lædor igne* l. calore, ut frumentum, G. von Hitze verletzt werden, ohrat owat turahtuneet.

Turakka, kan al. turakki, kin Ns. (vox Russ.?) *ludi species* chartularum, nec non qui lusione perdidit, G. eine Art Kartenspiel, tuli turakasi.

Turha, an Na. *vanus*, nullius pretii l. usus, G. eitel, nichtig, turha tapa mos vanus, turha mies vir *inanis*, haud probus, tekee turhaksi pro nihilo æstimat, menee turhaan evanescit, minuitur, tuli turhaan l. turhin (Adv.) päin vane, frustra venit, G. vergebens, turhasti vane, inaniter.

turhuus, uuden Ns. *vanitas*, inanitas, G. Eitelkeit, Nichtigkeit.

turhaelen l. turhailen, lla Vfr. rebus vanis sum deditus, *vana ago* l. *loquor*, G. eitel seyn, etwas Nichtiges vorhaben.

Turila, an al. turilas, laan Ns. pr. *insectum* segeti et gramini *noxium*, valde edax, scarabæus melolontha? gryllus migratorius?, inde *homo edax*, gulo, G. schädliches Insect, Vielfresser, väki-turilas gigas mythol. vorax et robustus.

Turisen, sta V. *strideo*, G. schnarren.

turina, an Ns. *stridor*, G. Geschnarre.

Turja, an Ns. pr. *Norvegia* l. Lapponia transalpina, G. Norwegen, inde *regio remota*, turjan meri mare glaciale; turjan tunturit alpes Norvegiæ l. Lapponiæ.

turjalainen, isen N. *norvegus*, norvegicus, G. Norweger.

Turjaket, kkeen Ns. id. ac turwakko, inde al. canis valde hispidus, G. zottiger Hund.

Turki prtcl. id. ac tuiki.

Turkka l. turka, kan Ns. 1. *homo misellus*, membris mutilus, deformis, G. armseliger, krüppelhafter, ungestalter Mensch, sinä turka, inde 2. al. *tætrum*, turpe l. detestabile quid, G. etwas Hässliches l. Abscheuliches, mene turkka apage, homo turpis, it. 3. al. turka-liha caro osse carens.

turkainen, isen Na. *misellus*, *deformis*, *tæter*, turpis, detestabilis, G. armselig, ungestalt, hässlich, abscheulich, woi turkaista væ teterrimo, turkainen tuli flamma, turpiter vastans.

Turkki, kin Ns. *vestis pellicea*, G. Pelz, (Abol. nahat), iho-turkki tunica pellicea, it. (peregr.) *Turcia*, terra Turcarum, G. Türkei, al. turkin maa.

turkkinen, isen Ns. dim. idem.

turkkilainen, isen Ns. *turcicus* e. c. homo, G. Türke, türkisch.

turkillinen, isen Na. *vestem habens pelliceam*, G. Pelz habend.

Turku, run Ns. (Sv. torg?) orig. *forum*, locus rerum venalium et nundinarum, G. Markt (tori), inde forte nomen urbis *Aboæ*, primus nundinarum locus in Finlandia.

turkuinen, isen Ns. dim. idem.

turkulainen, isen N. *aboënsis* e. c. homo, G. ein Aboer.

Turkutan, ttaa V. et turkuttelen, tella Vfr. *sopio* infantes cunas agendo, G. in den Schlaf wiegen, einschläfern, it. al. *obtrudo*, obtrudens offero cui quid, G. aufdringen (tyrkytän).

turkutus, tuksen Ns. talis *insopitio*, G. Einschläferung, al. *obtrusio*, G. das Aufdringen.

Turma, an Ns. 1. *imprudens* l. temerarium quid, G. etwas Unbedachtsames l. Verwegenes, it. 2. *tætrum* l. horrendum quid, G. etwas Hässliches l. Abscheuliches (turkka), tunnustan työni turmaksi, it. 3. *depravans* l. *corrumpens* quid, perniciosum l. noxium quid, G. etwas Verderbliches, cfr. tapa-turma, turmasti l. turmin (Adv.) imprudenter, horrende, perniciose.

turmainen, isen Na. *imprudens* l. temerarius, al. *horrendus*, al. *perniciosus* l. noxius, G. unbedachtsam, verwegen, hässlich, verderblich, cfr. tapa-turmainen.

turmaisuus, uuden Ns. *indoles imprudens*, *horrenda*, *noxia*, G. Verwegenheit, Hässlichkeit, Verderblichkeit, cfr. tapa-turmaisuus.

turmio, on Ns. *status* rei *depravatus* l. corruptus, G. Verderbniss, Verderb, menee turmioon fit inutilis, corrumpitur, perditur,

perditur, on turmiossa est plane corruptus, depravatus, it. *imprudentia*, G. Verwegenheit, turmiotta imprudenter, temere.

turmelen, lla Vfr. *corrumpo, depravo*, noceo, inutilem reddo, G. verderben, verletzen, untauglich machen, turmelia depravator, turmeltu corruptus, turmelematoin non corruptus, corrumpi nescius.

turmellun, ltua Vm. *corrumpor*, depravor, inutilis fio, G. verdorben l. verletzt l. untauglich werden.

turmeun, uta al. turmeennun, ntua Vm. idem.

turmiun, uta Vm. idem, heinât turmiuwat sateesta.

turmellus, ukſen Ns. *corruptio* l. *depravatio* et activa et passiva, G. Verderbung, Verderb, Verderbniss.

Turpa, wan Ns. *rostrum* e. c. equi, bovis, proboscis, G. Maul, Schnautze, Rüssel.

turppo, pon al. turppa, pan Ns. idem.

Turpa, wan al. turppa, pan Ns. cyprinus *carpio*. G. Karpfe.

turpainen, iſen Ns. *carpionibus abundans*, G. karpfenreich.

Turpas, ppaan Ns. id. ac turwet, turwas.

turppainen, iſen Na. id. ac turpeinen.

turpastun, ua Vm. id. ac turwastun, al. id. ac turpenen.

Turpia, an Na. Caj. *tumidus*, turgidus e. c. pes, G. aufgeschwollen, inde *humore condensatus*, haud rimosus e. c. vas ligneum, G. geschwollen und wasserdicht, it. turpia pakkainen frigus *vehemens* qs. densum, G. heftig.

turpenen, rweta Vm. *tumidus fio*, extumesco ut vulnus l. lignum ex humore, G. aufschwellen, inde *humore condensor* l. coalesco qua rimas ut vas ligneum, G. geschwollen und wasserdicht werden, turwennut astia vas haud rimosum, non perfluum.

turwun, rpua al. turwon, rpoa Vm. idem, pane turpumaan, inde animo elatus l. *superbus fio*, G. aufgeblasen werden.

turwoun, uta al. turwoonnun l. turwounnun, ntua Vm. idem.

turpeun, uta al. turpeennun, ntua Vm. idem.

turwutan, ttaa Vf. et turwuttelen, tella Vfr. *facio ut* tumescat, *humore condenso* l. coagulo e. c. rimas vasis lignei, G. aufschwellen machen, wasserdicht machen.

turwutus, tukſen Ns. *actus* tumorem inducens, G. Schwellenmachung.

Turri, in Ns. *gigas* l. heros mythol. bellator excellens, G. mythol. Riese l. Held.

turras, aan al. turriſas l. contr. turſas, ſaan Ns. idem, cfr. turilas.

Turſa, an al. turſas, aan Ns. id. ac turpa rostrum.

Turſaan, ſata V. *tumidum* l. *turgidum reddo*, G. pauschig machen, turſaapi partaanſa.

turſastun l. turſistun, ua Vm. *intumesco*, turgidus fio, G. geschwollen l. pauschig werden.

Turska, an Ns. (Sv. torsk) gadus *callarias*, G. Dorsch.

Turskun, ua Vm. id. ac purskun, purſun.

turskahdan, htaa Vs. id. ac purskahdan.

turskutan, ttaa Vf. id. ac pirskutan, purskutan, purſutan.

turskutus, ukſen Ns. id. ac pirskutus etc.

turſuan, uta V. id. ac turskun l. purſun, al. *intumesco*, G. schwellen.

Turta, rran Na. *rigidus, torpidus*, sensu carens e. c. pes, *marcidus*, semiputridus e. c. lignum, G. starr, fühllos, morsch, it. Sav. nondum acidus, *subacidus* e. c. lac, acidulus, G. säuerlich.

turtaun, uta Vm. *rigesco*, torpesco, sensu privor ut pes, G. starr werden, al. *marcesco*, putresco, humore mollesco ut lignum, G. morsch werden, al. *nonnihil acesco* ut lac, G. säuerlich werden.

turtun, rtua Vm. idem, puu turtuu.

turto, rron Ns. *torpidum* l. *marcidum* quid, G. etwas Starres l. Morsches, turto-puu lignum putredine infectum, humore marcidum.

Turwa, an Ns. *tutamen, refugium* in rebus infaustis, subsidium, patrocinium, securitas, defensio, G. Zuflucht, Schutz, Obhut, on turwissani est in tutela mea, turwani on Jumalassa, inde *fiducia* in quem

quem collocata, G. das Vertrauen, Zuversicht, panen turwani ſinuun.

turwallinen l. turwainen, iſen Na. *refugium habens*, tutus, fretus, securus e. c. homo, G. Schutz habend, sicher, it. *tutus, certus*, periculo carens e. c. locus, G. sicher, gefahrlos.

turwalliſuus l. turwaiſuus, uuden Ns. *indoles tuta, status securus*, fiducia, G. Sicherheit.

turwaan, wata V. et turwaelen l. turwailen, lla Vfr. 1. *refugio* ad quem in rebus infaustis, *fiduciam pono* in quem, G. seine Zuflucht nehmen, vertrauen, sich verlassen, turwaan Jumalaan Deo confido l. me committo, it. 2. quem *tueor* l. *custodio*, defendo, ne mali quid cui accidat, G. schützen, bewahren.

Turwakko, kon Ns. *chirotheca* ex setis l. pilis, G. härener Handschuh.

turwakkoinen l. turwakoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *chirothecis ornatus*, G. mit dergl. Handschuhen versehen, unde epithet. ursi l. canis hispidi.

Turwet, rpeen Ns. *cæspes*, grumus, G. gestochener Torf, Rasen, turwet-ſara carex cæspitosa.

turwas, rpaan Ns. idem, (turpas).

turpeinen, iſen Na. *cæspitosus*, cæspificius, cæspitibus abundans, G. torfig, torfreich.

turpeellinen, iſen Na. *cæspitosus*, cæspites l. grumos habens, G. Torf habend.

turpeennun l. turweennun, ntua Vm. *cæspitosus fio*, cæspitibus l. grumis obducor ut humus, G. torfig l. rasenvoll werden, sich berasen, cfr. sub turpia.

turwastun, ua Vm. idem (turpastun).

Turwun, rpua Vm. vide sub turpia.

turwutan, ttaa Vf. vide ibidem.

Tuſina, an Ns. (Sv. dussin) *dodecas*, duodenarius numerus, G. Dutzend.

tuſinoitſen, ita V. *per dodecades* numero, G. dutzendweise zählen.

tuſinoitan, ttaa Vf. idem, inde tuſinoittain per dodecades, G. dutzendweise.

Tuska, an Ns. *ærumna, angustia*, anxietas, afflictio, ægritudo, G. Angst, Noth, tuskalla l. tuskin (Adv.) ægre, vix.

tuskainen, iſen Na. *ærumnosus* e. c. vita, *anxius* e. c. mens, anxietate pressus, G. angstvoll, beängstigt, beschwerlich.

tuskallinen, iſen Na. *ærumnosus*, molestus, G. ängstlich, beschwerlich.

tuskalloinen l. tuskaloinen, iſen Na. idem.

tuskaun, uta Vm. *anxius fio*, angor, ærumnis l. molestia premor, afflictus fio, G. ängstlich werden.

tuskaannun l. tuskaunnun, ntua Vm. idem.

tuskastun l. tuskastun, ua Vm. idem.

tuskailen, lla Vfr. idem, al. *in molestiis queror*, G. vor Angst klagen.

tuskittelen, tella al. tuskistelen, lla Vfr. idem.

tuskautan l. tuskahutan, ttaa Vf. *anxium reddo*, ango, G. beängstigen.

tuskatutan, ttaa Vf. idem, rar.

Tutaan l. tutajan, tudata V. *tremo* ut caput senium, *leviter quassor*, G. zittern, sanft geschüttelt werden.

tutiſen, sta V. idem.

tutina, an Ns. *tremor* e. c. capitis, G. das Zittern.

tutistan l. tudistan, aa V. *leviter quasso*, G. zittern machen, sanft schütteln.

Tutentti, tin Ns. (Sv. student) *studiosus*, civis academicus, G. Student.

Tutkain, amen Ns. *cuspis* e. c. cultri, acûs, G. Spitze, it. pl. tutkamet *filamenta* staminis textorii residua, amputari solita, G. Webertrumm, Ueberbleibsel der Weberkette.

Tutkin, ia V. *scrutor, percontor*, percenseo, examino, exploro, considero, G. genau untersuchen, erforschen, betrachten, überdenken.

tutkaan, kata V. idem, it. Abol. *visito* e. c. amicum l. vicinum salutandi (l. exploranda?) gratia, G. besuchen.

tutkistelen, lla Vfr. idem.

tutkimus l. tutkistelemus, ukſen Ns. *percontatio*, exploratio, scrutatio, G. Untersuchung, Erforschung, Betrachtung.

tutkinto, nnon Ns. idem, inde *recensio*, examen, tractatio, G. Abhandlung, Betrachtung, tutkinnon ainet materia tractanda.

tutka, an Ns. idem, inus. sed inde tutkatoin Na. car. qui percenseri nequit, *inexploratus*,

ploratus, G. unerforschlich (tutkimatoin), tutkatoin tawara opes innumerabiles.

Tutti, tin Ns. (Sv. totte) 1. *pensum* lini l. lanæ nendum, G. Flachsknoche, Flachsdocke, it. 2. al. *cornu* quo nutriuntur infantuli, G. Säugehorn, it. 3. *igniarium*, G. Feuerzeug.

tuttinen, iſen Ns. dim. idem.

Tuttu, tun Na. particip. a tunnen.

tuttawa Na. et tuttawuus Ns. vide tunnen.

Tuuhaan, hata V. id. ac tuohon, e. c. tuuhaan tulella.

Tuudin V. et tuuditan Vf. vide sub tuuti.

Tuuhia, an Na. Carl. *turgidus* e. c. arbor frondosa, *læte crescens*, inde *magnificus*, conspicuus, excellens, G. dickbuschicht, strotzig wachsend, prächtig, stolz.

Tuukki, kin Ns. (Sv. duk) *mappa* max. mensalis, G. Tischtuch.

tuukkaan, kata V. *sterno* mensam, G. Tisch decken.

Tuuläs, aan Ns. *fuscina* piscatoria, G. Fischergabel.

tuulastan, aa V. *fuscinâ piscor*, G. mit der Gabel fischen.

Tuuli, len Ns. *ventus*, G. Wind, myötätuuli et wasta-tuuli ventus secundus et adversus, pohja-tuuli boreas, itä-tuuli eurus, tuuli-mylly mola alata l. pneumatica, tuulen lento exanthema ex vento ortum, tuulen pyöriäinen turbo venti, tuulihattu homo inconstans, levis.

tuulinen, iſen Na. *ventosus*, G. windig, inde tuulis-pää turbo venti.

tuuliainen, iſen Na. *vento plenus*, G. windvoll, inde tuuliais-muna l. tuuliainen ovum urinum l. hypenemium. tuuliais-pää id. ac tuulis-pää, tuuliais-koura ancora minor navigii.

tuuletar, ttaren Ns. Run. *femina mythol.* ventorum rectrix, G. mythol. Windnymphe.

tuulen, lla V. *flo*, *spiro* ut ventus, G. wehen, kowin tuulee vehementer spirat ventus.

tuuleskelen, lla Vfr. idem.

tuulitan, ttaa Vf. et tuulittelen, tella Vfr. *ventis expono*, *curo ut* ventus quid perflet, perflari sino, G. durchwehen lassen, auswittern, inde *auram capio*, G. frische Luft schöpfen, auslüften.

tuulutan, ttaa Vf. et tuuluttelen, tella Vfr. idem.

tuuletan, ttaa Vf. et tuulettelen, tella Vfr. idem.

tuulutus, tuksen Ns. *perflatio* venti, G. das Auswittern l. Auslüften.

tuuleun, uta al. tuuleennun, ntua Vm. vento *perflatus fio*, G. ausgewittert l. ausgelüftet werden.

tuullun, ltua Vm. idem.

Tuulias, aan Na. id. ac tuuhia.

Tuuma, an al. tuumi, in Ns. *nucleus* e. c. nucis, inde *medulla* rei, G. Kern, Gehalt (tuma).

tuumainen l. tuuminen, iſen Na. *nucleis ornatus* l. abundans, G. kernvoll.

Tuuma, an Ns. (Sv. tum) *pollex*, longitudo pollicaris, mensura, G. Zoll, ein Mass.

tuumainen, iſen Na. *pollicaris*, G. -zollig, e. c. kakſi-tuumainen.

tuumallinen, iſen N. *longitudo pollicaris.*

Tuuma, an Ns. *deliberatio*, consultatio, inde *consilium* l. *decretum* consultando factum, nec non efficiendi *molimen*, G. Berathschlagung, Rath, Beschluss, Unternehmung, pitäwät tuumaa consultant, deliberant, hywä tuuma consilium aptum, mikä tuumakſi tulee quid faciendum? quidnam consilii capiendum?

tuumaan, mata V. et tuumaelen l. tuumailen, lla Vfr. *delibero*, *consulo*, consulto, inde *decerno*, nec non *molior*, G. berathschlagen, rathfragen, beschliessen, unternehmen.

tuumitan, ttaa V. et max. tuumittelen, tella Vfr. idem.

tuumaus, ukſen Ns. talis *deliberatio*, *consultatio*, G. das Berathschlagen.

Tuumen, menen Ns. *uber* e. c. vaccæ, mamma, G. Euter.

Tuupin, ppia V. *manibus pulso* l. trudo, G. stossen (tupin).

Tuura, ran Ns. *terebra* l. *dolabra* ferrea, qua glacies perforatur, G. Eishaue, it. tuura-kala *salpa*, gadus morrhua siccata, G. Stockfisch.

tuurin,

tuurin, ia V. ope talis *terebræ* glaciem *perforo*, G. Wuhnen aufhauen.

Tuuru, run Ns. in niska-tuuru vide niska.

Tuuſin, ia V. inſtar canis *exodoro* l. *exploro*, inde *præsagio*, præsentio, G. wittern, nachſpüren, ahnden.

Tuuti prtcl. *vox sopiendi* infantes, tuuti tuuti, G. Wort Kinder einzuſchläfern.

tuutilainen, iſen N. eo modo *sopiendus* e. c. infantulus, G. einzuſchläferndes Kind.

tuutu, tuudun l. tuutun Ns. *cunæ*, inde *lectus*, stratum, vox puerilis, G. Wiege, Bett.

tuudun l. tuutun, tuutua al. tuudin, tuutia V. *cubo* l. *dormio* ut infans in cunis, G. ſchlafen, lapſi tuutuu l. tuutii, inde *leviter jactor*, G. ſich ab und zu ſchwingen.

tuuditan l. tuutitan, ttaa Vf. et tuudittelen l. tuutittelen, tellä Vfr. *sopio* infantem cunas *jactans*, G. wiegen, wiegend einſchläfern, inde *leviter jacto* l. quasso, G. ſanft ab und zu ſchwingen, tuuli tuudittaa puita ventus arbores quassat.

tuudutan l. tuututan, ttaa Vf. et tuudutteleu, tellä Vfr. idem.

tuuditus l. tuututus, tukſen Ns. talis *jactatio* e. e. cunarum, quassatio, G. das Wiegen, Schwingen.

Tuutti, tin Ns. *vas corticeum* coniforme baccis colligendis, G. eine Art Beerenkorb von Birkenrinde, it. myllyn tuutti *infundibulum* molæ, G. Mühltrichter, ſokeri-tuutti *conus* ſacchari, G. Zuckerhut.

tuuttinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. tali *vase ornatus*, G. mit dergl. Beerenkorb verſehen.

Tuuwin, tuutia V. et tuuwitan Vf. Sav. id. ac tuudin, tuuditan.

Tydyn, tytyä Vm. vide sub tyty.

Tygö prtcl. pro tywö l. ty'ö vide tykö.

Tyhjä, än Na. *vacuus* e. c. vas, saccus, *inanis*, cassus, G. leer, mangelnd, rauheepi tyhjäkſi l. menee tyhjään incassum it, tyhjä tapa mos vanus, tyhjä wiljasta *expers* l. carens frumento, sine frumento, tuli tyhjin l. tyhin (Adv.) käſin advenit sine muneribus, pidän tyhjänä parvi habeo, teen tyhjäkſi in nihilum verto, pro nihilo habeo, tyhjältä l. tyhjästi inaniter, casse.

tyhjäinen l. tyhjöinen, iſen Na. dim. idem, it. Ns. *vacuum* l. *inane* quid, res nauci, phantasma, G. etwas Leeres l. Nichtiges, Einbildungsgeburt.

tyhjyys, yyden Ns. *vacuitas*, *inanitas*, G. Leerheit, Nichtigkeit, Mangel, rahan tyhjyys *defectus* l. penuria pecuniæ.

tyhjennän, ntää V. et tyhjentelen, nnellä Vfr. *vacuo*, *evacuo* e. c. domum, saccum, deonero e. c. currum, casso, G. ausleeren.

tyhjennys, yksen Ns. *evacuatio*, G. Ausleerung.

tyhjennyn, ntyä Vm. *evacuor*, vacuus fio, G. leer werden.

Tyhkä, än Na. id. ac tykkä.

Tyhmä, än Na. id. ac tuhma.

tyhmyys, yyden Ns. id. ac tuhmuus.

tyhmistyn, tyä Vm. id. ac tuhmennun.

tyhmenen, metä al. tyhmennyn, ntyä Vm. id.

tyhmistän, ää Vf. id. ac tuhmennan.

tyhmennän, ntää Vf. idem.

tyhmistys, yksen Ns. *stupefactio*, inde *stupor*, G. Staunenmachung, Erſtaunen.

Tyhyttelen, tellä Vfr. *segniter ago* l. *mo gero*, G. etwas langſam thun, itkee l. kulkee l. istuu tyhyttelee, cfr. tihuttelen, tykyttelen.

Tyjö l. tyjön prtcl. Abol. vide tykö.

Tykin, kiä V. *leviter pulso* l. pello l. ico l. palpo, G. ſanft ſtoſſen l. ſchlagen l. klopfen, älä tyki minua noli me protrudere.

tykkään, kätä V. idem, ſydän tykkäpi cor palpitat, it. (Sv. tycka) *opinor*, *puto*, arbitror, nec non *diligo*, mihi placet, G. dünken, meinen, lieben, mitä tuosta tykkäät?

tykytän, ttää Vf. et tykyttelen, tellä Vfr. *facio ut* pulsetur, G. klopfen laſſen, inde ſydän tykyttää cor *palpitat*.

tykytys, tykſen Ns. *pulsatio*, palpitatio, G. das Stoſſen l. Klopfen.

Tykki, kin Ns. (Sv. stycke) 1. *tormentum bellicum*, bombarda maxima, G. Kanone, it. 2. *ornamentum* capitis muliebre, G. eine Art Haube.

Tykkä, kän l. Sav. tykkö, kön Ns. *frustum majus*,

majus, truncus crassior, G. grosses Stück, Klotz, inde meni tykkánánsá l. tykkónánsá abiit cum toto suo trunco i. e. totus quantus.

tykkä, kán al. tykky, kyn Na. solito *crassior*, *crassus*, corpulentus l. carnosus e. c. bos, nebulosus l. gravis e. c. aër, G. dick, stark beleibt, metsá on tykássá silva est nive onerata, echo non reflectit, it. tykká l. tyhká tywen malacia *subita* et molesta, G. hastig, tywenee tykkáán ventus subito cessat.

Tykó Ns. *quod apud* l. *prope* est, G. das nahebei Befindliche, tykó-paikka locus circa quem proximus, tykó-tulo adventus. Hujus vero non nisi hi Cass. adverbiascentes occurrunt sc.

Nom. tykó *ad*, in locum, G. zu, e. c. tule tykóni l. tykómme accede ad me l. ad nos, meni kirkon tykó ábiit ad templum.

Genit. tywón l. ty'ón, contr. tywó l. ty'ó *ad*, in locum, G. zu, e. c. meni kirkon tywón l. tywó, láhden ystáwáni tywó l. ty'ón abeo ad amicum meum. Nb. Abol. tyjón l. tyjó, Sav. tyhó, sed tygó (ut quidam male scribere amant) in nulla occurrit dialecto.

Inf. tykóá ex *loco vicino*, G. von der Nähe, Gall. de chez, e. c. lákši tykóáni l. tykóámme abiit a me l. a nobis, tulee kirkon tykóá venit ex vicinia templi.

Ess. tykóná *ad* in loco, *apud*, *penes*, G. nahebei, bei, e. c. ole tykónáni l. tykónámme mane apud me l. apud nos, on kirkon tykóná est ad l. apud l. penes l. prope templum.

tykóinen, isen Na. *qui prope* l. *apud* quem est e. c. locus, G. nahebei befindlich.

Tykóán, ótá V. instar torrentis *rapidus fluo*, ut sanguis ex vena, G. herausströmen.

Tylin l. tylin, lkiá al. tylkin, lkiá V. *repello*, *resisto*, renitor, refragor, contrarius sum, G. widerstossen, widerstreben l. stehen, widerspennstig seyn, inde sydántáni tylkkii stomachus mihi nausea afficitur, qs. resistit cibo.

tylkkáisen, ótá Vs. idem de renixu subito.

tylkistyn, yá Vm. *renitens* l. *refractarius fio*, G. widerspennstig werden, inde sydámeni tylkistyy stomachus cibum respuit, fastidit.

tylkkiá l. tylkiá, án Na. *repellens*, *renitens* e. c. equus, inde sapore *ingratus* e. c. cibus nauseam movens, aversandus e. c. mores, G. widerstossend, widerstrebend, widerlich.

Tylppá, pán Na. *obtusus*, cuspide carens, G. stumpf, nicht spitzig.

Tylsá, án Na. *obtusus*, *hebes* e. c. culter, securis, G. stumpf, tylsá muisto memoria haud tenax, tylsá páá ingenium non acutum l. hebes.

tylsyys, yyden Ns. *indoles hebes*, G. Stumpfigkeit.

tylsyn, syá Vm. *hebesco*, obtusus fio, G. stumpf werden.

tylsenen, setá al. tylseennyn, ntyá Vm. idem.

tylsistyn l. Sat. tylstyn, yá Vm. idem.

tylsymys, yksen Ns. *hebescendi eventus*, G. Stumpfwerdung.

Tylwá, án Ns. *pars* graminis *restans* l. terræ adhærens post fœnisecium, G. Stoppel (sánki).

tylwáinen, isen Na. talibus fœni desecti *stipulis abundans*, G. stoppelvoll.

Tyly, lyn Na. et rar. tylyinen, isen Na. dim. *asper*, *austerus* e. c. mens, *durus* l. immitis e. c. miles, *ingratus* e. c. vinum, labor, G. rauh, widerlich, mürrisch, streng.

tylyys, yyden Ns. *asperitas*, *austeritas*, duritas, G. Rauhigkeit, Strenge.

Tymeán, metá V. artificiose *sisto* e. c. sanguinis fluxum ex vena, verbis magicis *cohibeo*, G. stämmen, stillen.

tymáisen, ótá Vs. id. de actu subito.

Tymperá l. tympyrá, án Na. *haud vividus*, *subobscurus* e. c. color, G. dunkelfarbig, mustan tymperá nonnihil nigricans (tumpura).

Tympiá, án Na. Ul. sapore *ingratus* e. c. cibus, nauseam movens, G. widerlich, ekelhaft, inde tympiá tuuli ventus *violens*, molestus.

tympeyn, ytá Vm. *fastidio afficior* e. c. cibi, fastidio, G. Ekel empfinden.

tympáisen,

tympäiſen, stä V. *fastidium cieo*, G. Ekel erregen, inde minua tympäiſee fastidio laboro, fastidium sentio.

Tymä, än Ns. Ul. Caj. *gluten*, G. Leim.

tymäinen, iſen Na. *glutinosus*, G. leimig.

tymätäs, ttään Na. idem, it. al. id. ac tympiä.

Tynki, ngen Ns. *breve* et *abruptum* quid, G. Stumpf, abgebrochenes Stück, weitſen tynki culter brevis, fractus, luudan tynki scopæ affritæ, heinän tynki pars fœni dissecta, parran tynki, witſan tynki, it. al. id. ac tynkö.

Tyngin, nkiä V. *fulcio*, suffulcio e. c. sæpem, fulcra suppono, G. unterstützen.

tynkö, ngön Ns. *fulcrum* e. c. sæpis, G. Stütze.

tynkä, ngän al. tynki, ngen Ns. idem.

Tynnyri l. tynnäri, in Ns. (Sv. tunna) *tonna* e. c. frumenti. G. Tonne, ein Mass, it. weſi-tynnyri *orca* aquaria, G. Wassertonne.

tynneri l. tynnöri, in Ns. idem.

Tyny, nyn al. tynyö, yksen Ns. *verres*, inde *sus*, G. Eber, Schwein.

Typi prtcl. *omnino*, *penitus*, G. gänzlich, otti typi tynnni l. typi tyhjäkſi, al. Ns. id. ac typpi e. c. typi-häntä cauda amputata.

Typpi, pin al. typpy, pyn Ns. *apex brevis* et *truncatus*, G. Stümmel, Stumpf, kurzes Ende, hännän typpy l. -typpi truncus caudæ, typpy-häntä cauda truncata.

typerä, än et typeräinen, iſen Na. *brevis* et *truncatus*, curtus e. c. statura corporis, G. kurz, abgestumpft, it. fig. *hebes* e. c. ingenium, G. stumpf.

typpiä l. typlä, än Na. idem.

typistän, ää V. et typistelen, llä Vfr. *abscindo*, *trunco*, amputo e. c. testiculos, G. abstumpfen, abschneiden, stümmeln.

typestelen, llä Vfr. idem.

Typpyrä, än Ns. *collis* minor, *tumulus*, G. Hügel, it. al. Na. id. ac typerä.

Typälet l. typpälet, leen Ns. idem (ypälet).

Tyretän, ttää Vf. *sisto* l. *cohibeo* e. c. fluxum sanguinis ex vena l. lactis ex ubere, *impedio* cursum l. progressum cujus, G. stämmen, stillen, hemmen.

tyreytän l. tyrehytän, ttää Vf. idem.

tyretys, yksen Ns. *actus* sistendi l. cohibendi, G. das Stillen.

tyreytys l. tyrehytys, tyksen Ns. idem.

tyreyn, ytä al. tyrehyn, yä Vm. *sistor*, cohibeor, cesso a fluxu l. cursu ut sanguis, fluvius, herba crescens, G. gestämmt l. gestillt werden.

tyrehdyn, htyä Vm. idem.

tyreys l. tyrehdys, yksen Ns. *status cohibitus*, G. Gestilltwerdung.

Tyrjä, än Ns. id. ac turja, it. al. id. ac turri?

Tyrkkään, kätä V. et tyrkkäelen l. tyrkkäilen, llä Vfr. *manu trudo*, innitens *expello* e. c. navigium in aquas, emitto l. ejicio, G. aufgelehnt stossen, ausstossen.

tyrkkäys, yksen Ns. talis *extrusio* l. *expulsus*, G. dergl. Ausstossen.

Tyrkytän, ttää V. et tyrkyttelen, tellä Vfr. *obtrudo*, G. aufdringen, tyrkytän lasta syömään parvulum cibo, edulium manu in os ingerens, G. zu essen antreiben, tyrkytän waſikkaa juomaan.

tyrkytys tyksen Ns. talis *obtrusio*, G. das Aufdringen l. Antreiben.

Tyrmiä, än Na. *rigidus*, *firmus*, vix flexibilis e. c. baculum, inde mente *asper*, morosus, flecti nescius, G. nicht biegsam, fest, starr, standhaft, starrsinnig.

tyrmiäs, ään al. tyrmä, än Na. idem.

tyrmistyn, yä Vm. *rigesco*, rigidus l. firmus fio, G. fest l. starr l. standhaft werden.

tyrmäyn l. tyrmeyn, ytä Vm. idem, max. rigesco ex stupore et ita animo linquo, G. betäubt und ohnmächtig werden.

tyrmäys l. tyrmys, yksen Ns. *status rigiditatis*, max. deliquium animi, G. Starrigkeit, Ohnmacht, on tyrmyksissä est animo delictus, meni tyrmyksiin l. tyrmäyksiin.

Tyrmä, än Ns. *cruor*, sanguis effluens, G. ausfliessendes Blut, it. al. Na. id. ac tyrmiä.

Tyrniä, än Na. Nyl. id. ac tyrmiä.

Tyrsky, yn Ns. *æstus* e. c. maris l. undarum, G. Gebrause.

tyrskyn, yä Vm. *æstuo* ut undæ l. cataracta, G. brausen.

Tyrtyn (l. tyrryn?) rtyâ Vm. *satior* ad nauseam, fastidio afficior, G. bis zum Ekel satt werden, it. al. id. ac tyreyn.

tyrtymyś, myksen Ns. *satietas*, fastidium, G. Sattwerdung.

tyrtytán, ttáá Vf. *satio* ad nauseam, fastidium moveo, G. übersâttigen, it. al. id. ac tyreytán.

tyrtytyś, tyksen Ns. *satiatio*, G. Sâttigung, it. al. id. ac tyretyś.

Tyrwás, áán Ns. nomen paroeciæ *Tyrvis* in Satacundia.

Tyrá, án Ns. 1. *membrum* viri genitale, max. *scrotum* l. *testiculi*, G. Hoden, inde pl. tyrát *hernia*, G. Hodenbruch, tyrá-ruoho linnæa borealis, tyrán neśtet euphorbia helioscopia, it. 2. tyrá l. tyrát *globuli magici* nocivi, instar testiculorum cohærentes, hominibus et pecudibus immitti soliti, G. Zauberkügelchen.

tyráinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *testiculis ornatus*, globulis magicis infectus, G. mit Hoden versehen, von Zauberkugeln verletzt.

Tyśsáán, śsátá Vf. *amputo*, decurto, abscindo, rado e. c. barbam, G. verstümmeln, abstumpfen.

Tyśtáinen, isen Ns. *pessulus* ductorius in decipulis avium, *assula* cui affigi solet esca, G. Tretstecken in Vogelfallen (posin, riewá).

Tyttô, tón Ns. Sav. *puella*, virgo, G. Jungfrau, Mâdchen, tyttô-lapśi puerula, infans femina, inde *filia*, G. Tochter.

tytty, tyn al. tytti, tin Ns. idem, it. al. tytty *pupa*, res lusoria puellarum, G. Kinderpuppe.

tyttôinen l. tyttyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *puellis frequens*, G. mâdchenreich.

Tyty, tydyn Ns. *agger* aquam cohibens, *obex* fluxum aquæ in rivulis l. sanguinis ex vena l. lactis ex ubere sistens, G. Damm, etwas Dâmmendes (tyty), inde weśi-tyty *cisterna* aquæ, G. verdâmmtes Wasserbehâltniss.

tydyn, tytyá Vm. 1. *cohibeor* l. *sistor*, cesso a fluxu ut aqua, G. verdâmmt l. gehemmt werden, zu fliessen aufhören (tyreyn), inde 2. *satior*, satis habeo, G. satt werden, hinc 3. *contentus sum* l. *fio*, G. zufrieden seyn l. werden, tydyn onneeni sorte mea sum contentus, tytywá l. tytywáinen contentus, tytywáiśyyś satietas, animus contentus, tytymátôin non satiatus, haud contentus.

tytymyś, yksen Ns. *status cohibitus* e. c. aquæ, status *satiatus* l. *contentus* e. c. mentis, G. Verdâmmtwerdung, Satt- l. Zufriedenwerden.

tydytán, ttáá Vf. et tydyttelen, tellá Vfr. 1. *cohibeo* l. *sisto* fluxum e. c. aquæ in rivulo, sanguinis ex vena, lactis ex ubere, G. verdâmmen, stillen (tyretán), inde 2. *satio* e. c. esurientem, *satisfacio* e. c. irato, querenti, G. sâttigen, befriedigen, hinc 3. *contentum reddo* e. c. mentem, G. zufrieden machen.

tydytyś, tyksen Ns. *cohibitio*, *satiatio*, *satisfactio*, G. Verdâmmung, Sâttigung, Befriedigung.

Tytâr, ttáren Ns. *filia*, inde *puella*, G. Tochter, Mâdchen, tytâr-puoli privigna, cfr. tyttô.

tyttárinen, isen Na. *filiabus* l. puellis *frequens*, G. tôchterreich, mâdchenreich.

Tywen, wenen al. tywená, án Na. *tranquillus* e. c. mare, aër, *quietus* e. c. mens, G. still, ruhig, tyweneśti l. tywenásti tranquille, it. Ns. *tranquillitas*, malacia, G. Windstille, Ruhe (tywi).

tywentô, nnón Ns. *tranquillitas*, *malacia*, G. Windstille.

tywenen, wetá al. tywennyn, ntyá Vm. *tranquillus fio* ut mare, *cesso* ut ventus, G. still l. ruhig werden, sich stillen.

tywyn, wyá Vm. idem (tywinyn).

tywennán, ntáá al. tywytán, ttáá Vf. *tranquillo*, *sisto*, malaciam induco, G. stillen, beruhigen (tywnnán), it. al. tywennán id. ac tyónnán, cfr. sub tywi.

tywytyś l. tywennyś, yksen Ns. *tranquillatio*, G. Beruhigung.

Tywi, wen Ns. *pars* arboris *radicalis* crassior, *truncus*, G. Stammende, Baumstamm, dickes Ende, ruohon tywi pars graminis ad radicem, inde warren tywi pars manubrii crassior, tywin (Adv.) radicitus, cum trunco.

tywinen,

tywinen, iſen Na. parte crassiore l. *truncis ornatus*, ex trunco confectus, G. voll l. von Stammenden.

tywistö, ön Na. *locus* truncis arborum frequens, acervus truncorum, G. Ort voll Baumstämme.

tyweán, wetá al. tywin, iá V. *stabilis* et *crassus fio* ad radicem ut arbor, G. dickstammig werden, it. al. id. ac tywennán.

tywennán, ntáá V. radicalem arboris *partem decortico* et pici coquendæ præparo, G. den Stamm abschälen, cfr. sub tywen.

tywennys, ykſen Ns. talis *decorticatio*, G. Stammabschälung.

Tywö l. tywön prtcl. vide tykö.

Tyyhyttelen, tellá Vfr. id. ac tyhyttelen.

Tyynelä, án Ns. *scalmus* remi in navigiis, G. Ruderpflock.

Tyyni l. tyynni, nen N. id. ac tywen, inde tyynni lapſi infans quietus, non plorans.

tyynä, án N. idem (contr. pro tywenä).

tyynnán, ntáá Vf. id. ac tywennán.

tyynnyn, ntyä Vm. id. ac tywenen.

Tyynni l. tyyni prtcl. *diligenter, accurate omnino*, penitus, G. genau, gänzlich, kaikki tyynni per omnia, juo tyyni ita bibe ut nihil restet, tutki tyynni diligentissime scrutare.

Tyyny, nyn Ns. (Sv. dyna) *pulvinar*, culcita, G. Bettküssen.

Tyyri, in Ns. (Sv. styre) *gubernaculum* navigii, G. Steuerruder, inde pidän tyyrissä coërceo.

tyyrään, rätä V. et tyyräelen l. tyyräilen, llä Vfr. *guberno*, G. steuern, al. pidän perää, inde *coërceo*, G. im Zügel halten.

tyyräys, ykſen Ns. *gubernatio* navis, G. das Steuern.

Tyyris, iin Na. (Sv. dyr) *carus*, magni pretii, G. theuer, al. kallis, tyyriisti care.

tyyrins, yden al. tyyryys, ryyden Ns. *caritas*, G. Theure, Theuerung.

tyyristän, ää V. *pretium augeo*, G. vertheuern.

tyyristys, ykſen Ns. *auctio pretii*, G. Vertheuerung.

tyyristyn, yä Vm. *carior fio*, G. theurer werden.

Tyystyy, yn Ns. (Sv. tyst?) *tranquillitas, quies*, cessatio c. c. venti, silentium, G. Ruhe, Stille.

tyystö, ön Ns. *locus* tranquillus l. quietus, inde *locus requiei* e. c. leporis, mustelæ, lyncis etc., G. stiller Ort, Ruhestelle.

tyystyn, yä Vm. *quiesco, sistor*, tranquillus fio, conticesco, G. ruhig l. still werden, koski tyystyy fluxus aquæ in cataracta cessat, lapſi tyystyy infans a fletu quiescit.

tyystytän, ttää Vf. et tyystyttelen, tellä Vfr. *cohibeo, sisto*, tranquillo, ad silentium redigo, G. beruhigen, stillen.

tyystytys, tykſen Ns. *cohibendi actus*, G. Beruhigung, Stillung.

Tyyty, dyn Ns. id. ac tyty, al. id. ac tyytty.

tyydyn, tyä Vm. id. ac tydyn.

tyydytän, ttää Vf. id. ac tydytän.

tyydytys, tykſen Ns. id. ac tydytys.

Tyytty, tyn Ns. *tuba lignea* longior, G. langes Blaserohr.

tyyty, dyn al. tyyti, din Ns. idem.

tyytyn, ttyä al. tyydyn, tyä V. *tuba cano*, inflo in tubam, G. auf dem Blaserohr spielen.

tyytytän, ttää Vf. et tyytyttelen, tellä Vfr. idem.

tyytytys, tykſen Ns. talis *cantus*, G. dergl. Spiel.

Työ, teijän pron. Sav. pro te, teidän.

Työ, työn Ns. 1. *labor, occupatio*, negotium, opus, G. Arbeit, teen työtä laboro, työ-huonet officina, fabrica, työ-päiwä dies profestus, sed päiwä-työ opus mercenarii diurnum, työ-mies operarius, työ-sia locus novalium, ager l. pratum novale, yhtä työnänsä (qs. uno labore) sine requie, continue: inde 2. *molestia* laboris, *difficultas*, G. Mühe, Beschwerlichkeit, työn takaa l. työllänsä difficulter, ægre, vix, töin (Adv.) tuskin l. työllä tuskalla idem, on työtä sanoissa magnæ est difficultatis id dicere l. difficile dictu.

työläs, lään Na. magni laboris, *molestus, difficilis* e. c. opus, G. mühsam, beschwerlich, työläästi moleste, difficulter.

työlläinen l. työläinen, iſen Na. idem.

työläys,

työläys, yden Ns. *molestia*, difficultas, G. Mühseligkeit.

työläyn, ytä Vm. labore et *molestia fatigor*, tædio laboris capior, G. von Arbeit ermüdet werden, it. al. difficilis l. *molestus fio*, G. beschwerlich werden.

työlästyn, ytä Vm. idem.

työteliäs, ään Na. *laboriosus*, operosus, actuosus, G. arbeitsam, wirksam.

Työnnän, ntää V. et työntelen, nnellä Vfr. 1. *vi molior* l. *nitor*, G. mühsam streben, työnnän tehdä conor facere, it. 2. max. Sav. innitens *trudo* l. *pello* ex loco in locum, projicio, G. von der Stelle stossen, työnsi (præt.) wenheen wesillen cymbam in aquas propulit, työnnä tyköäsi expelle a te, hinc 3. *emitto*, *expedio*, G. ausschicken, entsenden, työnnä tänne mitte huc, työnsi orjan työhön emisit, expedivit l. ablegavit servum (tywennän), Pass. työnnetään.

työnnätän, ttää V. et työnnättelen, tellä Vfr. idem, rar.

työntö, nnön Ns. *pulsus*, *propulsio*, emissio, G. Stoss, Aussendung.

Tähdet, tähteen al. tähti, tähden Ns. quod *reliquum* l. *residuum* l. *conservatum* est, G. das Uebriggebliebene l. Aufbewahrte: Singul. vero non occurrit nisi in his Cass. adverbiascentibus, sc.

Gen. asian tähden l. tähteen rei conservandæ *causa*, *ob* l. *propter* rem, G. wegen, hänen tähtensä ejus gratia l. respectu, ob eum, sen tähden (contr. semtään) ideo, idcirco, propterea.

Fact. jäämi tähteeksi reliquum l. residuum fit, relinquitur l. conservatur, G. bleibt übrig.

Allat. pane tähdellen l. tähteellen servandum pone, inter conservanda habe, conserva in penu, G. in die Verwahrung (tallellen), laski tähdelle.

Adess. & *Iness.* on tähdellä l. tähteellä l. tähdessä est residuus l. conservatus, G. in der Verwahrung (tallella).

Plur. tähteet l. tähdet *reliquiæ*, *residua* minuta e. c. cibi, inde *rejectanea*, G. Ueberbleibsel, kokoan tähteitä reliquias colligo.

tähdetön, ttömän Na. car. *nihil residui habens*, reliquiis carens, G. nichs übrig habend l. lassend, hinc tuli tähdetön wieras incendium est hospes omnia conterens, nihil relinquens.

Tähdän, htää al. tähtään, hdätä V. 1. sagittam *collineo* in scopum ut jaculator, *intendo* e. c. oculos l. arcum in quem, G. zielen, älä tähdä tänne, inde 2. mentem intendo ad quid, *animadverto*, *observo*, percipio, G. merken, gewahr werden, begreifen, en tähdännyt haud observavi, tähtämätön mies vir nihil animadvertens, non sagax.

tähtäilen l. tähtelen, hdellä Vfr. idem.

tähdystän, ää V. et tähdystelen, llä Vfr. Ul. idem de jaculatoribus.

tähtämys, ykſen Ns. *collineatio*, G. das Zielen, it. *animadversio*, G. das Bemerken.

Tähkä, hän l. hjän Ns. *spica* segetis, G. Aehre, tähkä-pää idem, tähkä-putki l. -tuppi vagina spicam includens.

tähkäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *spicis ornatus* l. *abundans*, spicatus, spiceus, spicifer, G. ährenvoll, von Aehren gemacht.

tähjällinen l. tähällinen, iſen Na. *spicas habens*, spicatus, spicifer, G. Aehren habend l. tragend.

Tähmä, än Ns. id. ac tärmä, täsmä.

Tähnet, een Ns. *macula*, varietas coloris, G. Farbenfleck.

tähneellinen, iſen Na. *maculosus*, versicolor, G. bunt.

Tähti, hden Ns. 1. *stella*, sidus, G. Stern, taiwas on tähdessä l. tähdeissä cœlum est stellis ornatum, stellatum, haud nubilum, pyrstö-tähti stella comata, cometa, koin tähti phosphorus, lucifer, pohjan tähti stella polaris, tähti-ruoho spergula arvensis, inde 2. *signum cœleste* portentosum, phænomenon superstitiosum, futurum quid præsagiens, G. Lufterscheinung, it. 3. *signum* l. punctum metallicum l. *clavulus fulgens in statera*, libras distinguens, G. Metallpünctchen an der Handwaage, hinc 4. *signum* quodvis, quo quid cognosci potest, G. Kenntzeichen, al. tunnus-tähti, it. 5. id. ac tähdet, quod vide.

tähtinen,

tähtinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *stellatus*, stellifer, G. sternvoll, bestirnt.
tähteinen, isen Na. idem, rar.
tähtelen, hdellä Vfr. *stello*, stellans sum. G. gestirnt seyn, taiwas tähtelee.
Tähtään, hdätä V. id. ac tähdän.
Tái, tain Ns. *pediculus* humanus et pecudum, G. Laus, on täisä est pediculosus, pediculis infectus, tulee täihin pediculosus fit.
täinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pediculosus*, G. lausvoll, lausig.
täillinen, isen Na. *pediculos habens*, G. Läuse habend.
täitelen, dellä Vfr. *pediculos carpo* l. neco, G. lausen.
täidellys, ykſen Ns. *pediculorum necatio*, G. das Lausen.
Tákki, kin Ns. (Sv. täcke) *tegumentum* l. stragulum lecti, G. Bettdecke, it. (Sv. däck) *stega* navis, G. Verdeck.
Tákempi, mmán Na. vide sub támá.
Tákká, kán Ns. *pingue* quid, *adeps*, G. Speck, it. al. linnun täkkä id. ac päkkä.
Táky, täwyn l. tä'yn Ns. *esca* piscium, hamis imponenda, G. Angelköder, it. al. id. ac täty pulmo.
täwyötän l. täyötän, ää V. et täwyötelen, llä Vfr. *escam* hamo *impono*, G. Köder auflegen, inde fig. *apparo* quid, inchoo, G. zubereiten.
täwyötys, tyksen Ns. *escæ impositio*, *apparatio*, inchoatio, G. Köderauflegung, Zubereitung.
Tákálá, lán et täkäläinen, isen Na. Caj. *imperitus* e. c. faber, *ineptus* e. c. homo, nequam e. c. tempestas, G. ungeschickt, stümperhaft, täkälän tekemä opus ineptum, it. cfr. sub támá
Tálkká, kán Ns. *anas* clangula l. fusca, G. Entenart, al. tälkkä-suorsa (telkkä).
Tálláán, llätä V. moleste et *tarde incedo*, G. träge fortschreiten, tálláán kirkko-tietä, it. al. (Sv. ställa) *pono*, statuo etc., G. stellen.
Tállöin prtcl. vide sub támá.
Táltti, tin Ns. (Sv. tält) *tentorium* militare, G. Zelt, cfr. telta.
Támmi, in al. tämminki, ngin Ns. (Sv. stämning) *citatio juris*, vocatio juridica, G. Gerichtscitation.
tämmään, mmätä V. (Sv. stämma) *cito* l. voco in judicium, G. citiren.
tämmäys, ykſen Ns. talis *citandi actus*, G. das Citiren.
tämmäytän, ttää Vf. *curo ut* quis citetur, G. citiren lassen.
Támá, tämän pron. *hic*, G. dieser, pl. nämät *hi*, G. diese: ceteri Cass. Sing. formantur qs. ab inus. tä e. e. tätä, tänä, täksi, tälle, tähän, tällä, täsſä etc. plur. formatur ab inus. nät e. c. Gen. näiden, näitä, näinä, näiksi et. s. p. cfr. Grammat. et synon. taa, tää. Hi Cass. adverbiascunt, sc.
Essiv. tänä-päinä l. Wib. tänä-päinä (pro tänä päiwänä) *hodie*, G. heute, tänä-päinen (pro tämän päiwäinen) hodiernus.
Fact. jätti täksensä reliquit talem qualis jam est, G. so wie es ist, ei paunut täksensäkään pro nihilo æstimavit.
Allat. jätti tällensä talem reliquit qualem heic vides, G. so wie es ist.
Illat. tuli tähän (sc. paikkaan) *huc* venit, G. hierher, tähän saakka huc usque.
Adess. on hywä tällänsä est bonus in hoc suo statu, olkoon tällänsä sit qualis jam est.
Iness. on täsſä (sc. paikassa) est *heic*, G. hier, seiso täsſä sta hic.
Elat. tuli tästä (sc. paikasta) venit *hinc*, G. von hier, tästä-läpin l. tästä-edes posthac.
Adv. näin *hoc modo*, G. so, also, auf diese Art, sano näin dic *sic*.
tänuöinen, isen Na. (pro tämän-muotoinen) hujus formæ, *talis*, G. solcher, von dieser Art.
tälläinen, isen Na. (pro tämän-lainen) hujus indolis, *talis*, G. so beschaffen, solcher.
täkälä, län Ns. *locus* huic parti *propior*, G. dieser l. näherer Ort, on täkälässä est in loco propiore, läksi täkäläsä.
täkäläinen, isen Na. Ul. in loco *propiore situs* l. cömmorans, G. an diesem Orte l. näher seyend, täkäläinen peltо ager propior.

tämempi, mmän Na. compar. huic loco *propior*, G. näher, unde tule tämemmäsi l. contr. tämemmäs l. tämemmä veni huc propius, on tämempänä est propior, läsi tämempää abiit ex loco propiore.

tällöin prtcl. *hoc* tempore, *jam*, nunc, G. zu dieser Zeit, nun, jetzt, silloin tällöin interdum, G. dann und wann.

täune prtcl. (pro tälle paikallen) *huc*, G. hieher, tule tänne, unde Compar. tännempi *propior* huic loco, G. näher seyend, hinc tule tännemmäksi l. contr. tännemmäs l. tännemmä veni huc propius, on tännempänä est propior, läksi tännempää abiit ex loco propiori, cfr. tämempi.

täällä et täältä vide tää.

tänäpäinä l. tänäpänä vide tämä.

Täpehdin, htiä V. Ul. moleste l. *tarde incedo* cum strepitu, G. langsam und lärmend fortschreiten.

Täperä, än Na. id. ac täpärä.

Täplikäs, kkään Na. Sav. *cinereo-maculosus* e. c. equus, G. grau gesprenkelt.

täplinki, ngin Ns. *equus* talis coloris, G. graubuntes Pferd.

Täppy, pyn Ns. *stupa* crassior l. vilior, G. schlechtes Werg, cfr. tappura.

Täppyrä, än Na. id. ac täpärä.

Täpärä, rän Na. pr. *situs* prope marginem altiorem, et ad lapsum *præceps*, inde *arctus*, *curtus*, G. zum Falle neigend, jähe, abhängig, knapp, kurz (täperä, täppyrä), täpärä aika tempus præceps, täpärä mieli mens qs. prærupta i. e. manca l. hebes, seisoo täpärällä stat in loco præcipiti ita ut facile delabatur, älä pane täpärällen noli collocare prope marginem l. præcipitium.

täpäräinen l. täpäräläinen, isen Na. idem.

Täriseu, stä V. etc. vide sub tärään.

Täritän, ttää V. Ul. mente *concipio*, intelligo, G. begreifen, ei täritä.

Tärkiä, än Na. pr. *acutus*, facile secans l. pungens e. c. acies, cuspis, inde *facilis*, *volens* l. promtus ad quid, G. sehr scharf, leicht eindringend, willig, geneigt, on silhen tärkiä est procliyis ad id, tärkiä kala syömään piscis avide vorans, it. Sav. *gravis*, *necessarius* e. c. res, negotium, G. angelegen, nothwendig.

tärkeys, yden Ns. *indoles acuta* l. *facilis* l. volens ad quid, promtitudo, proclivitas, G. Schärfe, Willigkeit.

Tärkki, kin Ns. (Sv. stärkelse) *gluten* farinarium corroboramento linteorum inserviens, *amylum*, G. Stärke Kleider zu steifen, tärkki-rauta ferrum lævigationis, it. al. Na. id. ac tärkkä.

tärkkään, kätä V. (Sv. stärka) *amylo corroboro* lintea, G. steifen, stärken.

tärkkäys, yksen Ns. *confirmatio* ope amyli, G. das Steifen.

Tärkkä, kän al. tärkki, kin Na. *vix sufficiens*, *brevis*, curtus, arctus, G. knapp, kurz, tärkkä aika tempus admodum breve, fere insufficiens, tärkkä wirsta vix leucæ via, werkaa on tärkältä l. tärkästi l. tärkisti l. tärkin (Adv.) vix sufficienter, tärkimmästi ad unguem.

Tärkötän, ttää V. et tärköttelen, tellä Vfr. id. ac tarkoitan.

Tärmä, än Ns. *robur*, *vigor*, G. Kraft, Wohlbefinden (tarmo), olen tärmässäni vigore gaudeo, asia on tärmällänsä res est bene disposita l. ordinata (täsmä).

tärmällinen, isen Na. *robustus*, vigorosus, inde *bene dispositus* l. ordinatus, talis qualis decet l. debet, G. kraftvoll, sich wohl befindend, wohl geordnet.

Tärppä, pän Na. id. ac tärkkä l. täpärä.

Täröin, iä al. täröyn, yä V. *fremo*, G. anschnauben (tiröun).

täröinä l. täröynä, än Ns. *sonus fremens*, G. das Anschnauben.

Tärwään l. tärwäjän, wätä V. (Sv. fördärfva?) *corrumpo*, *violo*, al. *vitupero*, vilipendo, G. verderben, tadeln.

tärwäelen l. tärwelen, llä Vfr. idem.

tärwäys, yksen Ns. *corruptio*, *vituperatio*, G. das Verderben l. Tadeln.

tärwiö, ön Ns. *status corruptus*, G. Verderb, tulee tärwiöön l. tärwiöllen corrumpitur, on tärwiössä l. tärwiöllä est violatus, corruptus.

Tärään l. täräjän, rätä V. *tremo*, G. beben, zittern.

täräbdän, btää Vs. idem de tremore subito.

täriseu, stä V. idem de tremore continuo.

täriniä, än Ns. *tremor*, G. das Beben l. Zittern.

tärähdys l. täräys, yksen Ns. *tremor subitus*, G. hastiges Beben.
tärähtän l. tärähytän, ttää Vf. et tärähttelen, tellä Vfr. *tremorem cieo subitum*, subito quasso, G. beben l. zittern machen, hastig schütteln.
täristän, ää Vf. et täristelen, llä Vfr. *tremefacio*, G. schütteln.
täristys, yksen Ns. *actus* tremorem ciens, G. das Schütteln.
Täsmä, än Ns. id. ac tärmä.
Täsmi, in Ns. id. ac tesmi, teksti.
Täti, din Ns. *amita*, *matertera*, soror et patris et matris, G. Muhme, Base.
tätinen, isen Ns. dim. idem.
tätilä, än Ns. *domus amitæ* l. *materteræ*, G. Muhmenwohnung.
Täty, dyn Ns. *pulmo*, G. Lunge (täky, täwy), täty-tauti phthisis, täty-ruoho veronica officinalis.
tätyinen, isen Na. *pulmonibus abundans*, G. lungenreich.
Täwy, yn Ns. id. ac täty, e. c. täwy-tauti.
Täwystän, ää V. vide sub täky.
Täyli, in Ns. id. ac teili.
täylään, lätä V. id. ac teilaan.
Täysi, täyden N. *plenum* l. *expletum* quid, quantum quis capit, inde *perfectum* quid, cui nihil deest, G. das Volle l. Vollständige, Fülle, e. c. Nomin. täysihullu plane vesanus, täysi-ikäinen mies vir plenæ ætatis i. e. adultus, extra tutelam, täysi kuu plenilunium, täysi-mittainen mensuram complens, täysi työ res verissima, täysi-wartti linteum vilius, quadrilix, it. watsa on täysi l. täynnä venter est plenus, satur, täyden täysi plene i. e. omnino plenus, it. Gen. sai täytensä rahaa accepit tantum pecuniæ quantum capit, antoi suun täyden wettä dedit quantum os capit aquæ, it. Inf. ei anna suun täyttäkään ne tantum quidem, quantum os capit, täyttä päätä sataa omnino l. valde pluit, it. Ess. on täynnä l. täynnänsä wettä est plenus aqua, watsani on täysinänsä venter est satur, it. Fact. tekee täydeksi l. täysiksi plenum reddit, perficit, satisfacit, anna täysiksi da quantum capit l. debet, it. Allat. niin täydellensä ita omnino l. verissime, it. Illat. pane täyteen wettä exple aqua, anna täyteen l. täysin da quantum capit l. decet, it. Adv. maksan täysin rahaa exhibeo *satis* pecuniæ, täysin suin pleno ore, täysin määrin quantum mensura capit, it. Compar. täydempi *plenior*, G. voller, täydemmin plenius, it. Superl. täysin *plenissimus*, G. der vollste.
täysinäinen, isen Na. *plenus* e. c. vas, *completus*, *perfectus*, G. voll, vollständig.
täysimmäinen, isen Na. *admodum plenus* l. completus, G. ziemlich voll.
täydellinen, isen Na. *completus*, *perfectus*, G. vollständig.
täysinäisyys, yyden Ns. *indoles plena* l. completa e. c. vasis, ætatis, G. Vollheit.
täydellisyys, yyden Ns. idem, max. *perfectio*, G. Vollständigkeit.
täysittäin prtcl. *plene*, *perfecte*, *plane*, omnino, G. völlig, gänzlich.
täydyn, täytyä Vm. 1. *plenus fio*, *expleor*, G. voll werden, watsa täytyy venter satiatur, wirta täytyy fluvius usque ad margines aqua impletur, täytymätön expleri nescius, insatiabilis, inde 2. *satis est* mihi, *sufficiens sum*, sufficio, satis suppeto, G. genug seyn, ei täydy minullen rahaa sufficienter mihi non adest pecuniæ, täytyykö se jühen num sufficit ad id, täytyykö sitä aina num id semper satis suppetit, ei täydy insufficiens est, it. 3. imperson. max. cum Genit. personæ *oportet*, *debeo*, necessarium est, G. müssen, nöthig seyn, e. c. minun täytyy tehdä oportet me l. debeo facere, ei sinun täydy sanoa non oportet te l. necesse non est tibi dicere, meidän täytyy mutta ei teidän täydy oportet nos sed non vos, miesten täytyi waan ei waimoin täytynyt necesse erat viris sed non feminis, miehen täytyy rahaa waan ei lapsen pecunia necessaria est viris sed non puerulis, täytyykö num est necessarium, ei täydy.
täytymys, myksen Ns. *expletio* passiva, *satietas*, sufficientia, G. Vollwerdung, das Genugseyn, it. *necessitas* urgens, G. das Müssen, Zwang.
täytän, ttää Vf. et täyttelen, tellä Vfr. *impleo*, compleo, inde *perficio*, ad finem perduco,

[illegible], erfüllen, vollenden, täytän lupaukseni promisso *satisfacio* l. sto, cfr. infra.

täyttämys, yksen Ns. *implendi* l. *perficiendi actus*, G. das Füllen l. Vollenden.

täytös, öksen Ns. *impletio*, *perfectio*, G. Erfüllung, Vollendung.

täytet, täytteen al. täyttö, tön Ns. quod implet, *complementum*, G. Ergänzung, annan täytteeksi *supplementi* causa do.

täydytän, ttää Vf. *facio ut* plenus l. completus fiat, G. füllen lassen, it. *curo ut* satis suppetat l. sufficiat, G. zureichend machen, it. *facio ut* oporteat i. e. *cogo*, impello, urgeo, G. müssigen, nöthigen.

Tä'ydytän, ää V. vide sub täky.

Täytän, ttää V. et täyttelen, tellä Vfr. *incurrere tento*, *adorior*, G. anzugreifen l. aufzustürzen versuchen, täyttää päälleni irruit in me, cfr. sub täysi.

Tää, tään pronom. id. ac tämä, taa, inde täällä hoc in loco, *heic*, G. hier, täältä hoc ex loco, *hinc*, G. von hier.

Täälinkä, ngän Ns. *pars pedalis* tibialis, G. Strumpfling, sukan täälinkä, al. -lapa.

Tääny, yn Ns. id. ac taanu.

Täärninki, ngin Ns. id. ac terninki.

Täärään, rätä V. (Sv. förtära) *consumo* edendo l. bibendo, G. verzehren.

tääräys, yksen Ns. *consumtio*, G. das Verzehren.

Töhrin, iä V. id. ac tourin, tahrin.

Töhmerö, ön Ns. id. ac tohmero.

Tökäyn, ytä Vm. *cesso* l. subsisto a motu, G. stehen bleiben.

tökähdän, htää Vs. idem, de quiete subita.

Tökäisen, stä V. id. ac tokaisen, max. subito tundo l. ico.

Tökörä, rän al. tökerö, ön Ns. *truncatum* et *obtusum* quid, curtum et hebes, inde homo obtusus qua ingenium, fatuus, G. etwas Kurzes l. Abgestumpftes.

Tölkiä, än Na. id. ac törkiä.

Tölkki, kin Ns. id. ac tönkki, it. al. *pistillum* mortarii, G. Mörserstössel.

Tölkytän, ttää V. et tölkyttelen, tellä Vfr. strepens *tundo*, G. klappernd stossen.

Töllerö, ön al. töllörä, än Ns. id. ac törörä.

töllötän, ttää V. *stupide* me gero, G. sich dumm betragen.

Tölli, in Ns. *tugurium*, casa vilis, G. Kathen.

töllikkä, kän Ns. idem.

Tölmä, än Ns. *locus elevatior* apricus, *ripa* amnis *altior*, inde *clivus* in via, G. hohes Ufer, Hügel, Berg (törmä), it. al. *palus*, G. Pfahl.

tölmäinen, isen Na. *elevatus* e. c. ripa, *clivosus* e. c. via, G. erhöht, hügelig, bergig.

Tölppä, pän N. *præruptus*, *curtus* et *obtusus* e. c. homo, G. etwas Jähes l. Kurzes, inde tölppä-kieli lingua difficulter loquens, teki tölpän prærupte rem expedivit l. abnuit.

Tömisen, stä V. *graviter sono* l. tono, murmuro, G. grob tönen, tosen.

tömähdän, htää Vs. idem de sono subito.

tömінä, än Ns. *sonus gravis*, murmur, G. Getöse.

tömäys, yksen Ns. talis *sonus subitus*, G. hastiges Tosen.

tömistän, ää V. et tömistelen, llä Vfr. talem *sonum cieo*, G. Getöse erregen.

Tömyri, in Ns. *tuba major* max. ex cortice, longe sonans, G. Sprachrohr.

Tömsään, sätä V. moleste et *graviter incedo*, G. plump einhergehen.

Tönkki, kin al. tönkkö, kön Ns. *frustum majus rigidum*, fragmen abruptum, curtum et durum, G. kurzes l. steifes Stück, Klotz, Klump, tönkki-maa humus cæspitibus l. glæbis frequens, jää-tönkkö glæba glaciei, hirren tönkki caudex.

tönkkä, kän Ns. idem, it. Na. *rigidus*, G. steif.

tönkyrä, än al. tönkyrö, ön Ns. idem.

tönkittäin prtcl. *per glæbas* l. per fragmenta majora, G. klumpenweise.

tönkistyn, ytä Vm. *rigesco*, rigidus fio e. c. frigore, G. steif werden.

Tönkö, ngön Ns. id. ac tynkö, pönkö.

tönköän, ötä al. töngötän, ttää V. id. ac tyngin, pönkään.

töngötys, yksen Ns. id. ac pönkäys l. pönkitys.

Tönnä, än Ns. *cumulus*, *clivus*, G. Hügel, al. id. ac tönkki.

Töppö,

Töppy, pyn Ns. *stupa* lini vilior, G. schlechtes Werg.

töppyinen, isen Ns. tali *stupa abundans*, *stupeus* e. c. filum, G. von dergl. Werg, voll davon.

Töppöinen, isen Ns. max. pl. töppöiset Sav. *panni* pedibus involvendis, species tibialis, G. Fussbekleidung.

Töreikkö l. törehikkö, kön Ns. *herba maritimá* piscatoribus molesta, reti adhærescens, G. Meergras, al. id. ac murrekko l. murrokko.

Törkiä, än Na. Sav. *rudis*, incultus, inde *deformis*, *tæter*, obscoenus, G. rauh, grob, hässlich, schändlich, törkiä työ opus infabre, deforme, törkiät synnit peccata nefanda (tölkiä).

törkeys, yden Ns. *indoles rudis* et inculta, *deformitas*, G. Hässlichkeit.

Törky, tyn Ns. 1. *quisquiliæ*, stramen l. fœnum rejectum, scruta l. purgamenta rejectanea quævis, G. Kehricht, Abfall des Strohes l. Heues, Unkraut, pelto kaswaa törkyä ager non fert nisi lolia l. herbas inutiles, nawetan törkyjä pabulum rejectum ex bovili, törky-työ opus minoris momenti: inde Sav. *pabulum* pecudum *vilius*, ex quisquiliis variis collectis constans, G. schlechtes Viehfutter.

törkyinen, isen Na. talibus *quisquiliis* l. *rejectaneis plenus*, non tersus, G. voll dergl. Kehrichts l. Abfalls.

Törmä, än Ns. id. ac tölmä, e. c. törmäpääsky hirundo riparia.

törmäinen, isen Na. id. ac tölmäinen.

Törni, in Ns. id. ac ternet.

Törsilö, ön Ns. *homo stupidus* l. stolidus, G. Dummkopf.

Törö, rön Ns. id. ac [illegible] *sterus*, G. störrischer Mensch.

töröttelen, tellä Vfr. *austerus sum*, austere me gero, G. störrisch seyn.

Töttörö, rön Ns. *pyxis*, *theca* max. corticea, inde *atramentarium*, G. Schachtel, Dintenfass.

Töykin, kkiä V. id. ac toukin.

Töykiä, än Na. *rigidus*, inde *morosus*, austerus, G. steif, mürrisch.

Töykky, kyn al. töykkö, kön Ns. id. ac tönkki.

Töykkä, kän Ns. *clivus*, *tumulus*, locus elevatior, G. Hügel, it. al. töyttä Na. *elevatus* e. c. ager, G. erhöht.

töykämä l. töykkämä, än Ns. idem.

töykkö, kön Ns. idem, it. al. id. ac tönkkä.

Töylikkä, kän Ns. Botn. *foramen* in tonnis aëri pervium, G. Zwickloch, al. henkistappi.

Töylä, än Ns. *glœba major*, cæspes, tumulus, G. Erdscholle, Rasenhügel.

töyläinen, isen Na. talibus *glœbis* l. *cæspitibus frequens* e. c. pratum, G. voll dergl. Rasenhügel.

töyleikkö l. töylehikkö, kön Ns. *locus* cæspitibus plenus, G. Ort voll Rasenhügel.

Töyri, in al. töyry, yn Ns. id. ac teeri, tjeri, teiri.

töyrinen, isen Na. id. ac teerinen.

Töyrä, än al. töyräs, ään Ns. id. ac tölmä, töykkä.

töyräinen, isen Na. id. ac tölmäinen.

Töywään, wätä V. *incurrere tento*, *irruo* e. c. in hostem, G. losstürzen, töywäätä kö päälleni num me adoriri tibi libet.

Töywös, öksen Ns. id. ac töykkä.

U.

Uden prtcl. id. ac uten l. uteen.

Udin, utimen al. udus, udukſen Ns. id. ac uudin.

Uhari, in al. uherſin, imen Ns. *terebra* minor, G. kleiner Bohrer (uhuri).

Uhet, een Ns. id. ac uho, uhku.

Uhia, an Ns. id. ac uhkia.

Uhka, hwan l. han Ns. *minæ*, *minatio*, inde *arrogantia*, G. Drohwort, Uebermuth, uhalla minaciter, arroganter, uhkasakko mulcta pecuniaria antea præscripta, it. al. id. ac uhku.

uhkaan, hata l. hwata V. *minas jacio*, *minor*, G. drohen, uhkaan kostaa l. kostaaksen præminor me ulturum, inde *arrogans sum*, G. übermüthig seyn, uhaten minaciter, arroganter.

uhkaelen l. uhkailen, lla Vfr. idem.

uhotan,

uhotan, ttaa Vf. et uhottelen, tella Vfr. Ul. idem, uhotellen id. ac uhaten, cfr. sub uho.

uhkaiſen, ſta Vs. *subito minor*, G. hastig drohen.

uhkaus, ukſen Ns. *minatio*, G. Drohung.

Uhki prtcl. *perbene*, *valde*, G. sehr, durchaus, tüchtig, uhki uliaś.

uhkia l. uhia, an Na. *perbonus*, *egregius*, excellens e. c. vir, equus, magnificus e. c. domus, vestis, fortis l. validus e. c. miles, robustus, corpulentus e. c. vir, læte crescens e. c. seges, commodus, aptus e. c. res, G. sehr gut, tüchtig, vortrefflich, stark, beleibt, uhkiaśti egregie, valide, valde.

uho, on al. uhoſa, an Na. idem, uho mies vir quadratus.

uhu, hun Na. idem, uhu oraś seges læta.

Uhku, hun l. hwun al. uhka, han l. hwan Ns. *aqua* super glaciem ebulliens et cum nive congelaścens, *nix aquosa* super glacie, G. wässriger Schnee auf dem Eise, (uhet), uhku-weſi aqua ebulliens, uhku-reikä apertura per quam ebullit aqua.

uhkuan, huta l. hwuta V. *ebullio* ut aqua per glaciem, G. durch das Eis hervorsprudeln, weſi uhkuupi jäällen, inde oja uhkuupi rivulus redundat hieme.

uhutan l. uhuutan, ttaa Vf. *facio ut* ebulliat aqua, redundantem reddo, G. hervorsprudeln l. anschwellen machen.

Uhma, an al. uhmaś, aan Na. *alacer*, *vegetus*, inde *industrius*, strenuus, qui negotia bene, alacriter et apte curat, G. hurtig, flink, betriebsam.

uhmaan, mata V. *alacriter* et *strenue laboro*, industrie negotia curo, G. hurtig arbeiten, betriebsam seyn.

Uho, on Ns. 1. id. ac uhku, inde 2. *difficultas vecturæ* qs. in tabe nivis, via molesta, G. schweres Schlittenbahn, it. 5. *molestia* l. *difficultas* in rebus gerendis, opus laboriosum, periculosum, G. Mühseligkeit, Schwierigkeit, Gefährlichkeit, on uhoſſa difficulter laborat, näkee uhon idem, it. 4. Caj. pakkaiſen uho *pruina* ex frigore remittente, G. Reif.

uhotan, ttaa V. et uhottelen, tella Vfr. id. ac uhutan sub uhku, it. id. ac uhkaan.

Uhri, in Ns. (Sv. offer) Bibl. *hostia*, *sacrificium*, victima, G. Opfer.

uhraan, rata V. *sacrifico*, immolo, G. opfern.

uhraelen l. uhrailen, lla Vfr. idem.

uhraus, ukſen Ns. *sacrificatio*, G. das Opfern.

Uhtu, hdun Ns. id. ac uutu, al. id. ac undin.

Uhuri, in Ns. Tav. id. ac uheriin l. uhari.

Ui l. uih, ui ui Intj. *vox* quiritantis nec non detestantis, G. ach, o, pfui.

uikkaan, kata V. pr. exclamo *ui*, inde *quirito*, *lamentor*, queror instar ægrotantium, ejulo, G. ui rufen, wehklagen, kläglich schreien.

uikahdan, htaa Vs. idem de clamore subito.

uikutan, ttaa Vf. et uikuttelen, tella Vfr. pr. talem *clamorem cieo*, G. Wehklage erregen, inde id. ac uikkaan.

uikutus, tukſen Ns. *lamentatio*, G. das Wehklagen.

Uikka, kan al. uikko, kon Ns. *aviculæ* species, fringilla cœlebs? G. eine Art Vögelchen.

uiku, kun Ns. *colymbus* auritus, G. Taucherente (hetara).

Uin, uida V. *no*, *nato*, G. schwimmen, inde laiwa uipi wedellä navis aquæ supernatat, undis jactatur.

uiskelen l. uikſelen, lla Vfr. idem.

uiskennan l. uikſennan, ntaa V. idem de actu continuo.

uiskentelen l. uikſentelen, nnella Vfr. idem.

uitan, ttaa Vf. et uittelen, tella Vfr. *facio ut* natet, ad natandum impello e. c. pecudem, G. schwimmen lassen, inde *per aquam duco* l. demitto, transfreto quem, G. übers Wasser setzen, cfr. infra.

uimari, in l. Run. rar. uimero, on Ns. *natator*, G. Schwimmer.

uimuś, ukſen al. uimuuś, mukſen Ns. *pinna* piscium, G. Schwimmflosse (ewä).

uita, dan al. uitaś, ttaan Ns. max. pl. uśdat l. uittaat *perticæ longæ*, quibus sagena sub glacie promovetur, G. lange Stange beim Winternetz.

uitet, uitteen al. uidus, ukſen Ns. idem.

uitiit, ttimen Ns. idem, al. id. ac uimuś.

uitti, tin Ns. *alveolus* major, ductus aquæ,

quæ, G. Wasserleitung, uittisſuorſa anatis species.

uitto, ton Ns. *vadum*, locus vadosus, ubi pecudes transnatare solent, G. Stelle zum Ueberschwimmen, it. al. id. ac uita.

uiskukko Ns. *avis lignea* l. factitia retibus adjungenda, nec non aves aquaticas captantibus solita, G. Netzflösse, schwimmender hölzerner Lockvogel.

uistin, imen Ns. *hamus* piscatorius *major*, ad piscis formam confectus et pone navigium natans, G. fischförmige Zugangel.

uistan, aa V. ejusmodi *hamo piscor*, G. mit dergl. Angel fischen.

Uinaan, nata V. et uinaelen l. uinailen, lla Vfr. *somno obruor*, G. schlummern.

uinahdan, htaa Vs. et uinahtelen, hdella Vfr. *somno subito obruor*, leviter sopior, nitor, G. hastig schlummern.

uinutan, ttaa Vf. *sopio*, G. einschläfern.

uintnun, ntua Vm. *somno levi gravor*, G. schläfrig werden.

Uitan, ttaa V. *mendico*, mendicando colligo, G. bettelnd sammeln, uitan oikia, cfr. sub uin.

Uiwelo, on N. *tardus*, ignavus e. c. homo, G. träge, Zögerer.

Ujellan, ltaa V. Carl. *ululo*, G. heulen.

Ujo, on Na. *verecundus*, pudens e. c. virgo, G. blöde, schüchtern, schamhaft, ujosti verecunde.

ujous, uden Ns. *verecundia*, G. Blödigkeit, Schüchternheit.

ujoan, jota al. ujotan, ttaa V. *verecundus sum*, verecunde me gero, G. blöde l. schüchtern seyn, it. al. *subdolus sum*, astute me gero, G. schlau l. hinterlistig seyn.

ujostan, aa V. et ujostelen, lla Vfr. idem.

ujoelen l. ujoilen l. ujelen, lla Vfr. idem.

ujoskelen l. ujoskelen, lla Vfr. idem.

ujoksun, ua Vm. *verecundus fio*, pudore suffundor, G. blöde l. schamhaft werden.

Ukiſen, sta V. vocem querulam edo, *queror*, *lamentor*, G. wehklagen, jammern.

ukina, an Ns. talis *vox querula*, G. das Jammern.

Ukki, kin Ns. Tav. *stagnum*, fovea aquæ stagnantis, G. Wassergrube.

Ukko, kon Ns. 1. *senex*, vetulus, G. Greis. al. *maritus*, G. Ehemann, al. *avus*, proavus, G. Grossvater (oppos. akka), ukon puoli sexus masculinus, inde 2. Run. *epitheton deorum* mythol. max. *rov* Ilmarinen et Wäinämöinen, qui seniores deorum habebantur, unde 3. *tonitrus*, *fulmen*, cujus moderator erat Ilmarinen, G. Donner, ukko pauhaa l. jyskyy tonitrus retonat, ukko leimaa l. iskee walkiata fulminat, it. ukon kivi lapis albus siliceus, ukon koira larva papilionis longior, hispida, ukon lehmä insecti species, ukon lehti id. ac ämmän kenkä, ukon lumimet caltha palustris, ukon-nauris l. -kaali sinapis arvensis? ukon tuhnio lycoperdon bovista.

ukkoinen, iſen Ns. dim. idem. max. tonitrus, ukkoiſen naikki ictus fulminis, G. Donnerkeil, it. Na. *vetulis frequens* e. c. pagus, G. greisevoll.

ukollinen, iſen Na. *maritum habens*, nupta sc. femina, G. Mann habend.

ukotoin, ttoman Na. car. *marito carens*, innupta, G. keinen Mann habend.

Ukſi, ſen Ns. Carl. *ostium*, janua, G. Thür (owi), Inf. usta.

Ukura, an Ns. *specus*, fovea, G. Berghöhle, Grube.

Ulappa, pan Ns. *locus spatiosus*, vastus e. c. mare, palus, campus, G. weite offene Fläche, al. id. ac hulappa.

Ulet, een al. ulo, on Ns. *ventus vernalis* frigidus et siccus, G. trockner Frühlingswind.

Ulhi, hen Ns. *linter* quo cibus suibus præbetur, G. Schweintrog.

Ulia, an Na. *animo demissus*, timidus, G. muthlos, it. Caj. *contumax*, superbus, G. halsstarrig.

Uliſen, sta V. id. ac ukiſen.

ulina, an Ns. id. ac ukina.

Uljas l. ulias, aan Na. *animosus*, *fortis*, heroicus, G. muthig, hurtig, tapfer, inde al. *superbus*, magnanimus, G. stolz, it. Ns. *vir fortis*, heros, bellator, G. tapfrer Mann, Held.

uljamoinen, iſen Na. Run. idem.

uljuus, uuden al. uljaus, uden Ns. *fortitudo*,

do, indoles heroica, superbia, G. Muthigkeit, Tapferkeit, Stolz.

uljaelen l. uljailen, lla Vfr. *modo heroïs* me gero l. aliis antecello, inde *dominor*, nec non *superbio*, G. sich heldenmässig betragen, herrschen, stolziren.

uljastelen, lla al. uljuttelen, tella Vfr. idem, al. ex lætitia *clamores extollo*, ejulo, G. jubeln.

Ulko (ulon) N. *quod extra* est, locus exterior, G. das Aeussere l. aussen befindliche: cujus hi solummodo Cass. occurrunt adverbiascentes, sc.

Nom. non nisi in compos. ulko-maa terra a pago remotior, nec non terra extera, ulko-puoli latus l. pars exterior, ulko-kullattu l. ulko-kultainen pr. extrinsecus auro obductus, sed Bibl. hypocriticus, ulko-kultaisuus hypocrisis, ulkotauti vide ulkoinen.

Inf. ulkoa *extrinsecus*, (de) *foris*, G. von aussen, tulen ulkoa venio foris, inde luen ulkoa *memoriter* (sine libro) recito, G. auswendig hersagen, osaan ulkoa memoria teneo e. c. lectiunculam.

Ess. ulkona *extra*, (in) *foris*, G. aussen, olen ulkona sum foris, mitá ulkona on quod extra est.

Facl. (ulokši l. ulwokši max. contr.) ulos l. rar. ulwos *foras*, G. hinaus, heraus, menen ulos exeo, heitän ulos ejicio, it. Ul. luen ulos pro luen ulkoa: Nb. ulos in compos. sæpe adhibetur pro Sv. *ut*, G. *aus*, sed plerumque male e. c. ulos-wanha pro ainan wanha, ulos-teko pro makso, ulos-mittaan pro työstän et. s. p.

All. rar. tulée ulolle l. haisee ulwollen odorem refert *aëris exterioris*, humidi, G. riecht nach äusserer Luft.

Abl. rar. tulee ulolta l. haisee ulwolta idem.

Compar. ulompi l. ulwompi *exterior, remotior*, G. das mehr äussere, hinc tulee ulompaa l. ulwompaa venit ex loco remotiore externo, on ulompana l. ulwompana est remotior extra, menee ulommaksi contr. ulommas l. ulomma abit longius extra, in locum remotiorem.

ulkoinen, isen Na. *exterus, exterior*, G. äusserer, aussen befindlich, ulkoinen puoli l. ulkois-puoli pars extera, Compar. ulkoisempi: it. al. Ns. *diarrhæa* al. ulkostauti qs. morbus ægrum sæpe foras expellens.

ulkohainen, isen Na. *externus*, G. äusserlich, auswendig.

ulkolainen l. ulkomainen, isen N. *exterus, peregrinus*, hospes remotus, G. fremd, Ausländer, it. al. id. ac ulkonainen e. c. ulkomais-puoli.

Ulku, ulun Ns. id. ac julku pertica reti suspendendo.

Ulla, an Ns. nomen mulieris *Ulrica* l. *Udalrica*, it. §. Ul. ullan kanteella l. ullan kanteellen *clam* l. *furtim*, latenter nec non *temere*, obiter, fortuito, G. heimlich, blindlings; cfr. unnan.

Ullakko, kon Ns. *pavimentum* subtegulaneum l. tabulatum superius in domibus, G. Oberboden des Hauses, it. Ul. *campanisterium* templi, G. Glockenthurm.

Ulos Cas. Fact. ab ulko, quod vide.

Ulotun, ttua V. (ab ulko?) 1. *attingo* ad remotum quid, *pertingo* qua longitudinem, G. reichen, sich erstrecken (ylöstyn), en ulotu siihen ea haud sum longitudine ut illuc attingam, jalka ulottuu pohjaan pes ad fundum pertingit, inde 2. *sufficiens sum, sufficio*, G. hinreichen, hinlänglich seyn, ei raha ulotu welkaan pecunia haud suppetit ad debita solvenda, ruoka ulottuu wuodeksi cibus sufficit ad annum, ulottuwa sufficiens, ulottumatoin insufficiens.

ulotutan, ttaa Vf. *facio ut* pertingat, *curo ut* sufficiat, G. reichen l. hinreichen machen.

ulotan, ttaa Vf. et ulottelen, tella Vfr. *extendo* l. *porrigo* e. c. manum ita ut pertingat ad quid, inde *accedo* propius ut attingam, G. ausstrecken, zu erreichen suchen.

ulotus, ukšen Ns. talis *porrectio* l. accessio, G. Ausstreckung.

Ulpukka, kan Ns. *nymphæa* alba et lutea, G. Seeblume (upukka).

Ulwon, oa V. *ululo* ut lupus, ejulo, G. heulen.

ulwina, an Ns. *ululatus*, G. Geheul.

ulwoitan, ttaa Vf. *facio ut* ululet, permoveo

moveo ad ejulandum, G. heulen lassen.

Umennan, ntaa V. *roro*, ut nebula decidens, G. thauig machen, thauen.

Ummerran, rtaa V. *morior*, exspiro animam, G. den Geist aufgeben (Ilmola).

Ummiſtan, aa V. vide sub umpi.

Umpi, ummen Ns. *status* rei *undique clausæ*, apertura carentis, G. verschlossener l. verstopfter l. öffnungsloser Zustand: cujus vero hi Cass. adverbiascunt sc.

Nom. max. in composs. e. c. **umpi=tie** via clausa, nive obruta, haud trita, **umpi=ſilmin** l. =ſilmillá oculis clausis, **umpi=ſokia** cæcus qua utrumque oculum, omnino cæcus, **umpi=alta** agellus circumcirca sæptus, **umpi=kulju** dolor l. vulnus occultum, **umpi=kenkä** Sav. calcei species, **umpi=kenkäinen** qua omnes pedes calceatus sc. equus, **umpi=lammi** lacus sine ostio, **umpi=mähkään** temere qs. clausis oculis, **umpi=niſä** uber lacte deficiens, **umpi=putki** vagina spicæ nondum aperta, **umpi=ſana** vocabulum ambiguum, æquivocum, on **umpi=ſanomiſa** est in loco quo rumores haud penetrant, **umpi=ſuomalainen** non nisi Finnice loquens, **umpi=tauti** obstructio alvi, **umpi=uni** somnus dulcis, non abruptus, **umpi=uljas** omnino fortis, perfortis, **umpi=tohkoon** id. ac **umpi=mähkään**, **umpi=kielinen** id. ac **ummikko**, it. **umpi ekſyttää** via non trita facile in errorem inducit, **umpi waiwaapi** obstructio alvi gravat.

Illat. **tie mentee umpeen** via clauditur e. c. nive obruente, **hamet umpeen kudottu** tunica nullas habens suturas, **kakſi päivää umpeenſa** duo dies toti, per duos omnino dies, **pane ſilmäſi umpeen** claude oculos.

Iness. **tie on ummeſſa** via est clausa, haud trita, **metſä on ummeſſa** silva est nive obruta ita ut echo non resonet, **ummeſſa=ſilmin** oculis clausis.

Adess. **watſa on ummella** alvus est obstructus.

Elat. **awaan ummeſta** aperio clausum e. c. volam.

Alii Cass. haud occurrunt.

umpinainen, iſen Na. *undique clausus*, G. ganz verschlossen, **umpinainen huonet** domus aëri haud pervia, **umpinainen uni** somnus non abruptus.

umpinen (l. **umminen**), iſen Na. idem, sed max. in compos. e. c. **ummiſ=kenkä** l. **umpi=kenkä** Sav. calcei species.

ummikko, kon Ns. Sav. Ul. *homo* non nisi unam callens linguam, G. Mensch der nur eine Sprache versteht.

ummet, mmeen l. mpeen Ns. *obstructio* alvi, G. Verstopfung, **watſa on ummella**, al. **umpi=tauti**.

ummehdun, htua Vm. *clausus* l. *obturatus fio*, alvo *obstruor*, G. verschlossen l. verstopft werden, **ummehtunut huonet** domus aëri haud pervia et ideo rancorem redolens, **leipä ummehtuu** panis in loco occluso servatus rancescit.

ummehdus l. **ummetus**, ukſen Ns. talis *obstructio* et rancor, max. *obstructio* alvi et *ischuria*, G. Verstopfung, Verschliessung.

umpean, mmeta V. *circumcirca claudor*, G. verschlossen werden, sich umschliessen, **ſilmä umpeepi** oculus somno gravatur, **ſormet umpeewat ſauwan ympäri** digiti circa baculum alius ad alium pertingunt.

ummiſtan, aa V. *claudo*, *obturo*, G. verschliessen, verstopfen, **lumi ummiſtaa tien nix viam obruit**, it. Sav. *pollincio* corpus mortuum linteis, G. einen Leichnam einkleiden.

umpelen, ummella Vfr. Abol. pr. *clausum reddo*, G. verschliessen, inde *consuo*, circumsuo vestes, G. zusammennähen (ompelen), **umpelen paitaa**.

ummellus, ukſen Ns. consuendi *actio*, G. das Nähen, it. *opus suendum*, G. Naht, Nähwerk (ommellus).

Unha, an Na. *gravedo*, G. Schnupfen (nuha).

Unhotan, ttaa al. unohdan, htaa V. *obliviscor*, memoria fallor, G. vergessen, inde Pass. **unhotetaan** l. **unohdetaan** oblivioni datur.

unhotun, ttua al. unohdun, htua Vm. *memoria dilabor*, oblivioni trador, G. vergessen werden, **ſana unhotui minul**

ta verbum mihi ex memoria elabebatur.

unhotuš l. unohdus, ukſen Ns. *oblivio*, G. das Vergessen, Vergessenheit, on unhotukſisſa l. unohdukſisſa est, oblivioni datum, memoria elapsum.

unhotutan l. unohdutan, ttaa Vf. *facio ut* memoria elabatur, *curo ut* oblivioni detur, G. vergessen lassen.

unehdutan l. unehutan, ttaa Vf. idem.

Uni, unen Ns. 1. *somnus*, sopor, G. Schlaf, on unesſa l. uniſsa torpore tenetur, unen huopet l. =wienos l. =wietto somnus levis, inde 2. *somnium*, G. Traum, náen unta somnio, unen nákö somniatio, ſelitán unia sómnia interpretor, it. 3. uni=kukka papaver, uni=keko dormitor, somno continuo gravatus, uni=kukkari excitator in templo, uni=weſi l. =öljy tinctura thebaica, uni=lan os temporum.

uninen, iſen Na. *somnolentus*, somno gravatus, G. schläfrig.

uneliaš, aan Na. *somniculosus*, somnolentus, torpidus, G. schläfrig.

uneliaiſuus, uuden Ns. *indoles* somniculosa, G. Schläfrigkeit.

unekko l. unikko, kon al. untelo, on Ns. homo *dormitor*, somniculosus, G. Schläfer.

unetoin, ttoman Na. car. *insomnis* e. c. homo, nox, G. schlaflos.

unetan, ttaa V. *facio ut* dormiat, *sopio* e. c. infantem, somno obruo, somnolentum reddo, G. schläfrig machen, einschläfern, inde minua unettaa somno gravor.

unekſun, ua al. unekſin, ia V. *somnio*, G. träumen (unta náen), unekſun unia.

uneštun, ua al. unnun, ntua Vm. *dormiturio*, somno gravor, obdormisco, G. schläfrig werden.

Unka, ngan al. unkka, kan Na. Botn. id. ac junkka, jyrä.

unkaan, ngata V. *cylindro æquo* agrum, G. walzen, mit der Walz ebnen, it. fig. *obstinate postulo* l. contendo, G. inständig behaupten.

Unkka, kan Ns. (Sv. unken) *rancor*, mucoris odor, G. moderiger Geruch, tulee unkalta rancorem redolet.

unkkainen, iſen Na. *rancidus*, G. moderig.

unkkaun, uta Vm. *rancesco*, *rancidus fio*, G. moderig werden.

Unnan=kanteelta l. =kanteellen prtcl. id. ac ullan kanteelta, aſia on unnan=kanteesſa res est incerta, dubia.

Unnen, unnemen Ns. Sav. id. ac uupen?

Unnun, untua Vm. vide sub uni.

Unohdan, htaa V. unohdun, htua Vm. unohdus, ukſen Ns. vide unhotan, unhotun, unhotus.

Untelo, on Ns. vide sub uni.

Untuwa, an Ns. *lana mollior* e. c. agnorum, arborum. *lanugo*, *pluma mollis*, G. Dune, Milchhaar, weiche Wolle.

untuin, tumen al. untin, timen Ns. idem.

unnuin, ntuwen al. unnin, utiwen Ns. idem.

Uole, en al. uolewi, in Ns. nomen viri *Olaus*.

Uotan, ttaa V. et uottelen, tella Vfr. Sav. Ul. id. ac odotan.

Upera, an Na. *gnavus*, *assiduus*, diligens, G. emsig, fleissig, uperaſti gnaviter.

uperas l. uperias, aan Na. idem.

uperuus l. uperiaiſuus, uuden Ns. *assiduitas*, gnavitas, G. Emsigkeit.

Upia, an Na. *perbonus*, *egregius*, eximius, præstans e. c. frumentum, fœnum, G. sehr gut, vortrefflich, it. *superbus*, sibi placens e. c. vir, *arrogans*, G. stolz, anmassend, übermüthig, upiaſti excellenter, upeimmin melius.

upeus, uden Ns. *præstantia*, G. Vortrefflichkeit, it. *superbia*, G. Stolz.

upeilen, lla Vfr. *superbio*, elatius me gero, G. stolziren.

uwehdin, htia V. idem.

Upiſen, sta V. id. ac ukiſen.

Upokas, kkaan Ns. 1. *testum* fabrorum ærariorum, G. Tiegel, al. *forma* in qua æra funduntur, G. Giessform, it. 2. Carl. *calceus* calce carens, G. eine Art Stiefel.

Uppalanti, nnin Na. Nyl. *effrenatus*, *contumax*, temerarius, G. muthwillig, halsstarrig.

Uppi, pin Ns. *pertica* longa hamata cui alligatur cymba piscatoria, G. Hakenstange Böte zu befestigen.

Uppi l. upi prtcl. *valde*, *prorsus*, G. sehr, ganz,

ganz, sed non nisi in composs. e. c. upi-laiska valde piger, uppi-niska cervix valde rigida, inde contumacia, G. Halsstarrigkeit, upi-niskainen contumax, obstinatus, uppi-niskaisuus contumacia.

uppo l. upo prtcl. idem, e. c. upo-walkia valde lucidus, uppo-noita magus valde peritus, uppo-sokia.

Uppoan, upota V. *mergor, demergor*, pessum eo ut navis, aqua obruor l. immergor ut linum, inde *submersus pereo*, aqua suffocor, G. sinken, versinken, ersaufen.

uppuan, uputa al. upon, uppoa V. idem.

uppomus, uksen Ns. *demersio* l. *suffocatio* passiva, itio pessum, G. Versinkung, Ersaufung.

uppo, pou Ns. idem, al. id. ac upos.

upos, oksen Ns. *status* rei demersæ, G. versunkener Zustand, max. pl. laiwa on upoksissa navis est submersa, meni upoksiin pessum ivit.

upet, uppeen Ns. *locus* ubi linum macerandum submergi solet e. c. lacus, palus, G. Versenkungsstelle, Flachsröste.

upotan, ttaa Vf. *mergo, submergo* e. c. linum macerandum, aqua suffoco c. c. canem, G. senken, versenken, ersäufen.

upotus, uksen Ns. *demersio* activa, G. Versenkung, Ersäufung, inde id. ac upet.

Upukka, kan Ns. id. ac ulpukka.

Ura, an Ns. *semita minor*, vix conspicua, via pedum, G. kleiner Fusssteig, karjan ura via pecudis, kurjen ura vestigia gruis, hinc otan urani sinne viam eo dirigo, täksi uralta a tramite aberravit, it. via aquæ, *lira, canalis minor*, G. Wasserfurche, wesi löytää uransa aqua liram invenit, hinc *incisura* quævis, G. Einschnitt, tie on urilla via est lacunosa, kirween ura puussa.

uret, een Ns. idem, max. *incisura*, scissura, G. Einschnitt.

urainen l. urakainen, isen Na. *lacunosus* et inæqualis e. c. via, G. furchig.

urailen, lla Vfr. *semitä incedo, vestigia premo* trita, G. nach einer Furche l. Fusssteige gehen.

Urakka, kan Ns. 1. *merces* operis *summatim pacta*, haud per dies solvenda, G. summenweise bedungener Arbeitslohn, urakka-kauppa mercatura summatim (haud per minuta quævis) transacta, teen urakalla præviis conditionibus summariis facio, it. 2. Ul. *rangifer mas biennis* l. triennis?, G. zweijähriges männliches Rennthier.

Urimoitsen, ita V. *difficulter ambulo* qs. in palude, in aqua l. nive repo, *moleste procedo*, G. mühsam vorwärts schreiten l. fortwaden.

Urisen, sta V. *hirrio* instar canis, murmuro, G. knurren.

Urkin, kia V. Ul. *temere quæro* l. *conquiro*, qs. ex profundo quid expiscor l. scrutor, G. blindlings nachsuchen, urkin jywiä grana colligo.

Urku, run max. pl. urut Ns. (peregr) *organum musicum* spirale, G. Orgel, soitan urkuja organis cano.

urkunisti, in Ns. (peregr.) *organista*, G. Organist.

Urmet, een Ns. *larva oestri* l. asili, instar tuberculi in cute l. tergo rangiferi, G. Dasselbeule, Larve der Renthierbremse, it. al. urmet id. ac hurmet cruor.

Uros, uroon l. urohon l. urhoon al. rar. uro, on Ns. pr. *vir adultus*, G. erwachsener Mann, inde *vir strenuus* l. fortis, heros, G. tapfrer Mann, Held, uro-teko factum heroicum, it. Na *virilis, fortis*, heroicus, G. männlich, tapfer.

uroinen, isen Ns. dim. idem, it. *viris abundans* e. c. pagus, G. männerreich.

uros, oksen Ns. *mas* animalium, G. Männchen, männliches Thier, urokset masculi, uros-puoli genus l. sexus masculinus, uros-lintu avis mascula, uros-poro.

urous l. urhous, uden Ns. *indoles virilis, virilitas*, virtus, fortitudo, G. Männlichkeit, Tapferkeit, it. *indoles mascula*, genus masculinum, G. Mannheit, männliches Geschlecht.

urhoollinen l. urohollinen l. uroollinen, isen Na. *virilis, strenuus*, fortis, heroicus, G. männlich, mannhaft, tapfer, urhoollisesti viriliter, fortiter.

urhoollisuus, uuden Ns. id. ac urous.

urolainen, isen Ns. *scarabæi species* major, G. grosser Käfer.

Urpa,

Urpa, rwan l. rar. rpan al. urpu, rwun Ns. *flos* l. *baeca betulæ*, alni, salicis etc, G. Samenknopf der Laubbäume, it. urpasawi argilla fermentans.

urpainen l. urpinen, iſen Na. ejusmodi *baccis abundans* e. c. betula, G. reich an Samenknöpfen.

urpiainen, iſen Ns. aviculæ species, fringilla linaria?, G. eine Art Vögelchen.

Urſan-luu Ns. *os tuberosum* in hallo l. digito pedis maximo, G. Knöchel am Grosszeh.

Uru, un Abol. al. uret, een Ns. id. ac ura, max. incisura minor l. scissura.

Urut, rkuin Ns. pl. vide urku.

Urwelo, on al. urwelu, un N. *homo stolidus*, ignavus, qui nil efficit nec agit, G. dummer, träger Mensch.

Uſia, an Na. *haud unus, frequens*, pl. *multi*, non pauci, G. mancher, viele, uſeilla ſanoilla multis verbis, uſia mieš *plerique* viri, uſia-jalkainen multipes, uſein l. uſiasti *sæpe, frequenter*, G. manchmal, oft, kuinka uſein quoties, niin uſein toties, uſiammin l. uſiammasti sæpius, pluries, uſeimmin sæpissime.

uſeus, uden Ns. *frequentia*, multitudo, G. Vielheit, Menge.

Uško, on Ns. 1. *fides, fiducia, persvasio*, G. Glaube, Vertrauen, Fürwahrhalten, inde 2. eccl. *fides religiosa*, religio, formula credendorum, G. religiöser Glaube, Religion, Glaubenslehre, luulo-uško fides ficta, riſtin l. kriſtin-uško religio Christiana, paawin uško Papistica. wenäjän uško Russica l. Græca, uškon kappalet articulus fidei, uškon wapaus libertas religiosa.

uškoinen, iſen Na. *fidem habens*, G. gläubig, sed non nisi in composs. et cum Genit. e. c. heikko-uškoinen fide debilis, paawin uškoinen religioni papisticæ addictus, it. uškosti fideliter, probe.

uškoiſuus, uuden Ns. *indoles fidelis*, G. Gläubigkeit, itidem in composs. e. c. heikko-uškoiſuus.

uškollinen, iſen Na. *fidelis, fidus* e. c. amicus, G. treu, inde *certus, integer*, probus, qui fideliter et gnaviter negotia suscepta curat, G. glaubwürdig, zuverlässig.

uškolliſuus, uuden Ns. *fidelitas, integritas*, G. Treue, Zuverlässigkeit.

uškon, oa V. *credo, fido*, fiduciam pono in qua re, G. glauben, vertrauen, fürwahrhalten, en uško todekſi haud credo esse verum, uškon tulewan credo l. opinor venturum esse, uškon aſiani l. rahani ſinullen tibi credo l. *committo* rem l. pecuniam meam, G. anvertrauen, uškottu mies vir *fidelis*, uškottawa aſia res probabilis, credibilis.

uškotan, ttaa Vf. 1. *facio fidem* cui l. ut credat, *persvadeo*, G. glauben machen, überzeugen, inde 2. persvadendo *seduco*, G. überredend hintergehen.

uškottelen, tella Vfr. idem, max. falsе *persvadeo*, it. uškottelen ſitä dubius quæro l. *perscrutor* an sit *verum*, G. die Glaubwürdigkeit prüfen.

uškotus, ukſen Ns. persvadendi *actio*, G. das Ueberzeugen.

uškallan, ltaa V. 1. *fido, confido*, innitor, G. Zutrauen haben, vertrauen, sich verlassen, uškallan wäkeeni viribus confido meis, inde 2. *audeo*, G. sich getrauen l. erdreisten, en uškalla mennä abire haud audeo.

uškallus, ukſen Ns. *fiducia*, confidentia, audacia, G. Zutrauen, Zuversicht, Dreistigkeit.

uškalias, aan Na. *confidens, audax*, G. sich zutrauend, dreist.

Uśma, an Ns. Carl. Caj. *nebula*, G. Nebel (uśwa).

uśmainen, iſen Na. *nebulosus* e. c. aër, G. nebelig.

Uśpakki, kin Ns. Botn. *nimium* l. *abundans* quid, G. etwas Uebermässiges.

Uśſina, an Na. *diligens, festinans*, G. emsig, eilig, uśſinasti diligenter, festine, citatim.

uśſinuus, uuden Ns. *diligentia*, festinantia, G. Emsigkeit, Eile.

Uśwa, an Ns. Carl. et uśwainen, iſen Na. id. ac uśma, uśmainen.

Utar, ren al. utaret, reen al. utara, ran Ns. *uber* vaccæ, ovis etc. G. Euter.

Utaun,

Utaun, uta al. utahun, huaj Vm. *contigit* mihi *ut, forte evenit* mihi, G. sich ereignen l. zutragen, utahuin näkemään contigit mihi videre, casu l. forte vidi, utauſit uneen evenit ut somniares, niin utauſi ita evenit, accidit, utauſin kaupaan ex improviso l. casu pactus sum de mercibus.

Utelen, della Vfr. *diligenter expiscor* l. scrutor quid, G. emsig nachforschen.

uten l. uden prtcl. Ul. *diligenter, accurate*, G. emsig, genau.

Utet, utteen Ns. id. ac untuwa.

Uttera, an Na. id. ac upera, uuttera.

Uttu, utun Ns. *agna* femina ovis, G. weibliches Lamm.

Utu, udun Ns. 1. *nebula* subtilior, *subtillum*, G. Nebel, utu-pilwi nubes recens, subtilis, utu-ſadet pluvia tenuis, substillum, utu-maa terra uliginosa unde oritur nebula, inde 2. *lanugo*, lana l. pluma mollis, G. Milchhaar, Dune, utu-karwa, utu-höyhen, it. 3. *reticulum spiculatum* denticulatum textum, G. geknöppelte Spitze.

utuinen, iſen Na. 1. *nebulosus* e. c. aër, *lanuginosus* e. c. cutis, mollis e. c. pluma, vestis, G. nebelig, voll Milchhaare l. Dunen, weich, it. ex *plumis confectus* e. c. pulvinar, G. von Dunen.

udustan, aa V. *substillo*, leviter pluo, sum nebulosus, G. nebelig seyn, staubregnen, tänäpänä udustaa.

Uudin, uutimen (rar. uutemin) Ns. 1. *conopeum* lecti, *tentorium* operariorum procul a domo, *stragulum* pensile nauticorum, *cunæ pendentes* puerulis sopiendis, G. Bettgardine, Schlafzelt, Hängematte, inde al. 2. id. ac uutu.

uudus, ukſen Ns. id. ac uutu.

Uuhi, hen Ns. *ovis femina*, G. Schafmutter.

uuhinen, iſen Ns. dim. idem (uttu).

Uuhtu, hdun Ns. id. ac uutu l. uuttu.

Uukko, kon Ns. id. ac uuhi, qs. pro uuhikko.

Uukſi, ſen Ns. id. ac ukſi.

Uukutan, ttaa V. id. ac uikutan sub ui.

Uula, an Ns. id. ac ura, käypi wanhaa uulaa veterem sequitur tramitem, kulkee sitä uulaa eo versus progreditur.

Uulu, lun Ns. *vis, robur* e. c. viri, G. Kraft, Stärke, ukon uulu vis fulminis.

uulia, an Na. *robustus*, G. stark, cfr. uliaš.

Uumen, enen Ns. *rima*, G. Ritze, Spalte, ukſen uumen (uunen).

Uumi, men Ns. max. pl. uumet *medium corpus*, ilia, lumbi, G. Mitte des Leibes, die Weichen.

Uumi, in Ns. id. ac uutu l. uuttu.

Uuni, in Ns. (Sv. ugn) *fornax*, furnus, G. Ofen, uunin tukko claustrum fornacis, uunin koukku rutabulum.

Uuppera, an Na. id. ac upera, uuttera.

Uurret, rteen Ns. *ora* l. *margo vasis lignei* inferior, G. unterster Rand eines Holzgefässes, uurreh-ſaha serra qua margo vasorum secatur, laiwan uurret margo navis, it. *scissura* l. excavatio *marginalis* in vasis, G. Randeinschnitt, Kimme.

uurteinen, iſen Na. *marginatus*, e. c. pitkäs uurteinen.

uurran, rtaa V. *marginem vasis insculpo*, excavo rimam longam, G. Einschnitte an den Rand machen.

uurros, okſen al. uurto, rron Ns. talis *exsculptura*, G. dergl. Einschneidung, it. fig. käydä uurtoa venari juxta oras silvæ.

Uuſi, uuden Na. 1. *novus* e. c. vestis, *recens* e. c. vestigium, G. neu, uuſi wuoſi novus annus, uuſi aſia res nova, insolita, nec non res renovata, uuſi kaupunki oppidum Nystad, uuſi linna novum castrum l. oppidum Nyslott, uuſi maa Nylandia, provincia Finniæ meridionalis, uudesta de novo, denuo, uuſi leipä panis ex frumento novi anni l. ex primitiis frumenti, inde 2. *crudus*, haud elixus nec assus e. c. caro, piscis, panis, G. roh, ungekocht, maistuu uudelta sapit crudus, liha uuſi lihoittaa, kala uuſi kuolettaa: Inf. uutta, Ess. uutena contr. uunna.

uutinen, iſen Na. dim. idem, e. c. uutinen aſia res plane nova, denuo repetita, uutis-leipä l. -puuro panis l. puls ex primitiis novi anni, syön uutista edo frumentum nuper emessum, it. uutinen liha l. kala caro l. piscis crudus, G. roh.

uutukainen, iſen Na. *nonnihil novus* l. *recens* l. *crudus*, G. ziemlich neu l. roh.

uudistan,

uudiſtan, aa V. et uudiſtelen, lla Vfr. *novum reddo, renovo*, de novo facio, repeto, reparo, G. erneuern, wiederholen.

uuſin, ia al. uutan, ttaa V. idem.

uudiſtuſ, ukſen Ns. *renovatio*, repetitio, G. das Erneuern l. Wiederholen.

uudiſtun, ua Vm. *novus fio*, renovor, G. neu l. erneuert werden.

Uutan, ttaa V. 1. *eliquo*, eliquando *extraho succum*, G. den Saft l. die Kraft ausziehen l. auskochen, uutettu marjoiſta ex baccis destillatum, inde *vim attenuo*, debilito, enervo, G. schwächen, entkräften, weſi uuttaa pellon aqua succum vegetabilem ex agro diluit, cfr. uuwutan et uuſin, it. ſeppä uuttaa rautaa faber diversa ferri frusta liquefaciendo *ferruminat* l. *concoquit*, G. zusammenlöthen.

uutto, ton Ns. *eliquatio, destillatio*, G. Saftauskochung, it. *ferruminatio*, G. Löthung, uutto-rauta ferrum ex frustulis ferruminando concoctum.

uutet, uutteen al. uutoſ, okſen Ns. idem, al. *eliquatum* l. *ferruminatum* quid, G. etwas Ausgekochtes l. Gelöthetes.

Uuttera, an Na. Sav. Ul. *assiduus, industrius*, gnavus, diligens, G. emsig, fleissig, uutteraſti assidue, diligenter.

uutteruuſ, uuden Ns. *assiduitas*, diligentia, gnavitas, industria, G. Emsigkeit, Fleiss.

Uuttu, tun Ns id. ac uutu.

uutu, dun Ns. *nidus aucupum factitius*, pensilis l. in arboribus cavis inclusus, in quo aves aquaticæ ova ponunt, G. von Eisammlern gemachtes Vogelnest, al. id. ac uudin.

Uuwana, nan Ns. *linnæa borealis*, G. eine Art Wiesenraute, al. uuwana-tukka l. -ruoho.

Uuwet, een Ns. *apertura glaciei* maritimæ ex fluxu aquæ l. vento orta, G. Oeffnung in Meereise, al. uuwet-awento.

Uuwetta, tan Ns. Wib. *stratum*, cubile, lectus, G. Bett.

Uuwin, imen Ns. id. ac uudin.

Uuwun, uupua Vm. *enervor, fatigor*, delassor, tabesco, lassitudine labor l. corruo, G. schwach l. entkräftet werden, matt niedersinken, uuwun uneen lassus sopior.

uuwuſ, ukſen Ns. *status* defatigationis, G. Müdigkeit, Mattigkeit, oli uuwukſiſſa est defatigatus l. lassus, tulee uuwukſiin.

uupumuſ, ukſen Ns. *defatigatio* passiva, lapsus a lassitudine, G. Ermüdung.

uuwutan, ttaa Vf. *enervo, fatigo*, delasso e. c. jumentum, vim attenuo, debilito, G. schwächen, entkräften, ermüden, cfr. uutan.

uuwutuſ, tukſen Ns. *defatigatio*, G. das Schwächen.

Uwet, uween l. upeen Na. id. ac upia, it. al. Ns. id. ac kuwet l. uumi, al. id. ac uuwet.

uwehdin, htia V. vide sub upia.

W.

Waaderma, an Ns. rar. pro waaterma.

Waadia l. waadja, an Ns. rar. pro waaja, wawia, e. c. ukon waadia vis fulminis, G. Donnerkeil.

Waadin, tia V. 1. *cogo, urgeo*. impello, G. zwingen, antreiben, waadin ſinua kirkkoon urgeo ut in templum eas, waadin juokſemaan compello ad currendum, teen waadittuna coactus facio, työn waatia coactor l. impulsor operis, inde 2. cogens *exposco, vi postulo*, flagito e. c. cibum, pecuniam, G. fordern, heftig verlangen, pelto waatii ſontaa ager requirit l. postulat fimum, fimus agro est necessarius, ſe työ waatii wahwan miehen, it. 3. Sav. amice *peto*, petens *rogo*, G. bitten, ersuchen.

waadiskelen, lla Vfr. idem, rar.

waatimuſ, ukſen Ns. *coactio, impulsio*, G. das Zwingen l. Treiben, it. violenta *postulatio*, G. das Fordern l. Verlangen, ei ole waatimuſta nulla adest necessitas cogens, it. *petitio, rogatio*, G. das Bitten.

Waadin, timen Ns. Ul. *vacca rangiferi* trima al. quadrima, G. dreijährige Rennthierskuh.

Waahti, hden al. waahdet, hteen Ns. Sav. id. ac wahto, waakſi, e. c. meren waahteella walettu, it. Run. warſan waahteista ex setis equinis?

Waaja, jan Ns. et waajai ten, iſen Ns. dim. *palus* terræ infixus, G. Pfahl, it. al. *cuneus*, G. Keil (wawia), it. al. id. ac waja.

waajainen l. waajoinen, iſen Na. *palis* l. *cuneis ornatus*, G. mit Pfählen l. Keilen verſehen.

waajaan, jata V. et waajaelen l. waajailen, lla Vfr. *palos* terræ *infigo* nec non *cuneos impello*, palis l. cuneis orno l. roboro, G. Pfähle l. Keile einſchlagen.

waajoitan, ttaa V. et wajoittelen, tella Vfr. idem.

waajaus l. waajoitus, ukſen Ns. *pali* l. *cunei impulsus*, G. das Einſchlagen der Pfähle.

Waaka, waakan l. wa'an Ns. (Sv. våg) *bilanx*, statera, trutina, G. Wage, it. al. rar. Na. id. ac wakaa, wakawa, it. al. *amplus*, spatiosus e. c. locus, sagena, G. weit, geräumig.

Waakko prtcl. id. ac waanko vide waan.

Waakſa, an Ns. *spithama*, mensura longitudinum ab apice pollicis ad apicem digiti medii, G. Spanne, cfr. kortteli.

waakſainen, iſen Na. *spithamam longus*, G. spannenlang, kakſi-waakſainen longitudine duarum spithamarum.

waakſaan, kſata V. *per spithamas metior* l. mensuro, G. spannenweise meſſen.

waakſaus, ukſen Ns. *mensuratio per spithamas*, G. spannenweises Meſſen.

waakſottain l. waakſattain prtcl. *per spithamas*, G. spannenweise, antaa nuoraa waakſottain.

Waakſalainen, iſen Ns. id. ac waapſainen, wapſainen.

Waakſi, kſen l. waahden Ns. *spuma*, G. Schaum (wahto, waahti).

waakſinen, iſen Na. *spumosus*, spumeus, G. ſchaumig.

waakſoan, ſota al. waakſun, ua V. *spumo*, G. ſchäumen.

Waalas, laan al. waalia, an Na. *albicans*, albidus, G. weisslich, waalas hewoinen equus gilvus.

waalakka, kan al. waalehko, on Na. idem.

waalastan, aa V. *albico*, albidus sum, G. weiss werden l. seyn, päiwä waalastaa diluculum albescit, it. al. *albidum reddo*, G. weiss machen.

Waalet, een Ns. Run. id. ac waahdet, waahti, wahto, e. c. meren waalet.

Waali, in Ns. (Sv. val) *electio*, delectus, G. Wahl, papin waali electio sacerdotis per suffragia rusticorum, inde *propositio* l. designatio eligendorum, G. Vorſchlag, on waalilla est inter eligendos, pannaan waalillen eligendus proponitur l. designatur.

Waalu, un Ns. Botn. *tributum* e. c. sacerdoti a rusticis solvendum, G. Priestergebühr, pappi on waaluillanſa sacerdos tributum exigit l. colligit rusticos pagatim visitando.

Waan prtcl. *sed*, *vero*, autem, G. aber, ſondern (mutta), en minä waan ſinä non ego sed tu, ei mene waan tulee non abit sed redit, it. waanko l. waakko niin itane vero, G. wirklich, tuletko waan venisne certe, tulen waankin venio quidem, cfr. wai.

Waanu, un al. waana, nan Ns. (Sv. fana) *vexillum* militare, G. Fahne.

Waapſahainen, iſen Ns. *vespa*, G. Weſpe.

waapſainen l. waapſalainen, iſen Ns. idem.

Waapukka, kan Ns. rubus *idæus*, G. Himbeere.

waapukkainen, iſen Na. rubis *idaeis abundans*, G. reich an Himbeeren.

Waapuſtan, aa V. et waapuſtelen, lla Vfr. *vacillans incedo* instar anseris, G. wackelnd einhergehen, it. al. *huc illuc jacto* l. ventilo e. c. infantem uluis, G. wackelnd bewegen.

waaputan, ttaa V. et waaputtelen, tella Vfr. idem.

waapautan l. waapahutan, ttaa V. idem.

waapotan, ttaa V. et waapottelen, tella Vfr. idem.

Waara, ran Ns. 1. Carl. *mons*, *petra*, saxum majus, G. Fels, Berg, waara-maa regio montosa, elevatior, it. 2. (Sv. fara?)

fara?) *periculum*, discrimen periculi, G. Gefahr, on waarassa est in periculo, joka waaraan menee se waarassa hukkuu.

waarainen, isen Na. *montosus* e. c. regio, G. bergig, felsig, it. *periculosus*, G. gefährlich.

waarallinen, isen Na. idem, max. *periculosus*, anceps, G. gefährlich.

waaralloinen l. waaraloinen, isen Na. idem.

waaralliſuus, uuden Ns. *indoles periculosa*, G. Gefährlichkeit.

waaraan, rata V. 1. *pericula averto*, in periculis custodio l. tueor, G. Gefahr abwenden, bewahren, herra ſinun waaratkoon, inde *præmoneo* quem ut sibi præcaveat a periculis, *moneo* ut cautus sit, G. vor Gefahr warnen (waroitan), it. al. 2. id. ac waraan, e. c. waaraan ſinun teiwällä.

waaroitan, ttaa Vf. et waaroittelen, tella Vfr. Abol. *curo ut* præmoneatur l. cautus fiat, inde *præmoneo*, G. warnen lassen, warnen (waroitan).

waaroitus, ukſen. Ns. *præmonitio*, G. Warnung (waroitus).

Waarain, ramen al. waarama, man Ns. id. ac waapukka.

waaraminen, isen Na. id. ac waapukkainen.

Waarannan, utaa V. *attingo*, *pertineo* ad quid, G. angehen, betreffen, waarantaako ſe minua l. minuun num ad me attinet, me tangit, ei waaranna ſinua nil te movet.

Waari, in Ns. 1. (Sv. far) *pater*, *avus senex* reverendus, G. Vater, Grossvater, Greis, it. 2. (Sv. var, vara) *cura* rei *diligens*, *observantia*, cautio, G. Acht, Achtung, sed non nisi cum verbis pidän et otan occurrens e. c. ota waari (rar. waariin) observa, animadverte, G. gieb Acht, merk auf, ottaa ſiitä waarin (waariin) animum intendit ad id, G. er nimmt wahr, ei ota waaria (waariin) itſeſtänſä non curat se, haud cavet sibi, it. pidä waari ſiitä curam gere de eo, G. trage Sorge dafür, pitää waarin l. waaria curat, G. hüten, bewahren, älä pidä waaria noli curare, it. 3. id. ac waarikko.

waarikko, kon al. waari, in Ns. *cura* l. *custodia* rei, G. Bewahrung, sed in takawaarikko l. taka-waari solummodo usitatum: vide taka.

Waarna, an Ns. *clavus* max. *ligneus*, *paxillus* configens l. compingens e. c. naves, G. hölzerner Nagel, Pflock, ſalawaarna clavus l. fibula non visibilis.

waarnainen, isen Na. talibus *clavis plenus*, G. voll Pflöcke.

waarnitſen, ita V. *clavis firmo*, clavos inpello, G. pflöcken.

Waarnas, naan Ns. *vomer* aratri, G. Pflugschar.

Waarniainen, isen Ns. *pediculus suillus*, G. Laus der Schweine.

waarninka, ngan al. waarninkainen, isen Ns. idem.

waarnikas, kkaan al. waarningas, ukaan Ns. idem.

Waarran, rtaa V. Caj. *vergo* l. *inclinor* in alterutram partem, *declivis jaceo* l. *sum*, G. sich neigen, schräge seyn, puntari waartaa statera se inclinat, non est in æquilibrio.

Waaſa, an Ns. nomen oppidi *Vasa* in Ostrobottnia, al. musta-ſaaren kaupunki.

waaſalainen, isen N. *vasensis*, Vasæ commorans l. oriundus.

Waatet, waatteen Ns. 1. *vestis*, vestimentum max. textile, G. Kleid, Kleidung, pito-waatet vestis vilior, quotidiana, kirko-waatet vestis festiva, nahka-waatet vestis pellicea, waatteen parſi habitus l. forma vestium varians, pöytä-waatet mappa mensalis, G. Tischtuch, ſilmä-waatet mantile, kaula-waatet collare, it. Olon. Carl. *textum linteum*, G. Leinwand, Gewebe, Tuch, waatet-pankko volumen texti linei.

waatteinen l. waattehinen, isen Na. *vestibus ornatus* l. abundans, G. mit Kleidern versehen, it. Olon. *textilis*, ex texto linteo confectus, G. leinwanden.

waatteellinen, isen Na. *vestes habens*, dives vestium, G. reich an Kleidern.

waatteetoin l. waattehetoin, ttoman Na. car. *veste carens*, non vestitus, nudus, G. kleiderlos, unbekleidet.

waatteitoin l. waattehitoin, ttoman Na. car. vestibus carens.

waatetoin, ttoman Na. car. idem.

waatetan,

waatetan, ttaa V. et waatettelen, tella Vfr. *vestio*, G. bekleiden.
waatettamus, ukſen Ns. *actus* vestiendi, G. das Bekleiden.
Waaterma, an Ns. id. ac waapukka.
Waatia, an Ns. id. ac waadia, waaja.
Waawittelen, tella Vfr. rar. *perscrutor* l. *investigo* an quid verum sit, G. sich erkundigen, nachspüren.
Waa'un l. waawun, waakua V. *cornicor* l. crocio ut cornix, G. krächzen, inde *fleo* ut infantulus, G. laut weinen (wáá-wyn).
waawutan, ttaa Vf. et waawuttelen, tella Vfr. *facio ut* crocitet, *fletum cieo*, inde *crocito*, G. das Krächzen l. Weinen erregen, it. al. id. ac waaputan.
waawutus, tukſen Ns. *excitatio crocitûs* l. *fletûs*, G. Krächzenerregung.
waawutar, ttaren Ns. *furia mythol.* infantes ad fletum movens, G. mythol. Weinenerregerinn.
Wadin, timen Ns. id. ac waadin vacca.
Wadus, ukſen Ns. *filum hami* piscarii, G. Angelschnur (ſiima).
Waehetan l. waetan, ttaa V. id. ac waihetan.
Waellan, ltaa V. et waeltelen, llella Vfr. *ambulo*, iter facio, proficiscor, inde, *peregrinor*, G. wandern, waeltaja viator, præt. waelſin.
waeltamus, ukſen Ns. *ambulandi occupatio*, G. das Wandern.
waellus, ukſen Ns. *ambulatio*, profectio, peregrinatio, G. Wanderung.
Waha, han Ns. 1. *saxum*, petra major, G. Fels, grosser Stein, it. 2. al. weden waha *spuma*, G. Schaum, meden waha *cera* mellis, G. Wachs, it. 3. al. id. ac waihet l. wáli e. c. waha-aita id. ac wáli-aita.
wahainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. 1. *petræus*, *petrosus*, G. felsig, steinig, hinc wahainen tie via salebrosa, it. 2. *spumeus*, spumosus, G. schaumig, it. *cereus*, cerosus, G. wächsern, wachsreich.
Wahdan, htaa V. id. ac waihetan.
Wahder, teren (rar. terin) Ns. id. ac wahtera.
Wahderma, an Ns. id. ac waaterma, waapukka.
Wahetan, ttaa V. id. ac waihetan.
Wahinko, ngon Ns. *noxa*, *damnum*, detrimentum, G. Schade, tulen wahinkoon jacturam facio, tekee wahinkoa damnum adfert, nocet.
wahinkoinen, iſen Na. *damnosus*, G. schadend.
wahingollinen, iſen Na. damnum afferens, *noxius*, damnosus, G. schädlich.
wahingolliſuus, uuden Ns. *indoles damnosa* l. noxia, G. Schädlichkeit.
wahinkoitſen, ita V. *noceo*, damnum do l. facio, detrimentum affero, G. schaden, beschädigen.
Wahla, an Ns. *spuma*, G. Schaum.
wahlaan, lata V. *spumo*, G. schäumen, it. *spumam moveo*, G. Schaum erregen.
Wahta, hdan l. htan Ns. id. ac watſa.
wahtera, an al. wahteret, reen Ns. Run. idem, rar.
Wahtera, an al. wahteria, an Ns. *acer platanoides*, G. Ahorn.
wahteri, in al. wahder, hteren Ns. idem.
wahterainen, iſen Na. *acernus*, aceribus frequens, G. ahornen, ahornreich.
wahteriſto, on Ns. *silva acerna*, G. Ahornwald.
Wahti, hdin l. htin Ns. (Sv. vakt) *custos*, excubitor, vigil, G. Wächter, it. *excubiæ*, G. Wache, pidán wahtia vigilias ago, on wahtiſſa excubit, wahtimies excubitor.
wahtaan, hdata V. *vigilias ago*, G. Wache stehen, inde *observo*, speculor, G. bewachen.
wahtaus, ukſen Ns. *vigiliarum actio*, speculatio, G. Wachehaltung, Bewachung.
Wahto, hdon Ns. *spuma* e. c. undarum, G. Schaum, inde *sudor* spumans e. c. equi.
wahtu, hdun l. Ul. Sav. wahti, hden l. hdin Ns. idem (waahti).
wahtoinen l. wahtuinen l. wahtinen, iſen Na. *spumeus*, *spumosus*, G. schaumend, schaumig.
wahtoan, hdota al. wahtuan, hduta V. *spumo*, spumesco, spumosus sum, G. schäumen.
wahdun, htuá al. wahtoun l. wahtiun, ita V. idem.

wahdotan,

wahdotan, ttaa Vf. *spumam cieo* l. *ago*, G. Schaum erregen, inde *spuma illino*, G. beschäumen.

wahdotus, ukſen Ns. *excitatio spumæ*, G. Schaumerregung.

Wahwa, an Na. *firmus*, haud debilis, *constans*, ægre conterendus e. c. pannus, *fortis* e. c. vinum, animus, *robustus*, validus e. c. vir, vehemens e. c. ventus, opulentus e. c. pagus, G. stark, fest, kräftig, it. Botn. *gravidus* e. c. femina, G. schwanger.

wahwuus, uuden Ns. *firmitas*, *constantia*, fortitudo etc. G. Stärke, Festigkeit, taiwaan wahwuus firmamentum coeli.

wahwenen, weta al. wahwennun, ntua Vm. *firmus fio*, accresco l. augeor qua vires, G. stark l. fest werden.

wahwiſtun, ua Vm. idem Abol.

wahwennan, ntaa V. *firmo*, *confirmo*, stabilio, vires augeo, inde *sancio* e. c. pactum, G. stärken, befestigen, bekräftigen.

wahwiſtan, aa V. idem Abol.

wahwiſtus, ukſen Ns. *confirmatio*, sanctio, G. Befestigung.

Wai l. wain prtcl. 1. dubitativo-interrogativa, e. c. wai onko *vel* estne, numnam l. utrumne est, wai niin l. wain nün itane, siccine, waikko l. wainko (pro wain-ko) niin anne ita, wai jos et tottele at si non non obtemperas, menetkö wai tulet num abis *vel* revenis, onko wai joko oli estne *aut* jamne fuit, G. oder, oder ob, it. 2. confirmativa, e. c. ei wai l. ei wain non quidem, en wainkaan ſano haudquaquam dico, jopa wain tulee jam quidem l. tamen venit, anna wain da quidem, G. gewiss, doch.

wainen prtcl. Ul. idem, e. c. ei wainen, en wainen ſano, jopa wainen tulee, anna wainen.

waikka prtcl. *etsi*, tametsi, etiamsi, G. obgleich, wenn auch, e. c. waikkan (waikka-n) kuoliſin etsi morerer, waikkas (waikka-s) tapat quamvis occidas, waikka miſloin quandocumque.

Wai l. waiti prtcl. *tacite*, G. still, schweigend, olen wai l. waiti taceo, sileo, G. schweigen, wai-olewa l. waiti-olewa taciturnus, ole waiti tace.

waikenen, waiketa l. waijeta V. *silesco*, conticesco, obmutesco, G. still l. schweigend werden, inde waikenen itkusta *desino* l. cesso a fletu, walkia waikenee ignis cessat l. minuitur.

waikkenen l. waikkean, keta V. Botn. idem.

waikenemus l. waikkenemus, ukſen Ns. *silentium*, G. Stillwerdung.

waikennan, ntaa Vf. *facio ut* sileat, curo ut taceat, inde *sedo* l. cohibeo e. c. ignem, procellam, G. schweigen machen, stillen.

waiketan l. waikitan, ttaa al. waikiſtan, aa Vf. idem.

waikennus, ukſen Ns. *cura silendi*, G. Schweigenmachung.

waiketus l. waikitus, ukſen Ns. idem.

waikurus, ukſen Ns. Nyl. *homo* insidiose silens l. tacite insidiosus, G. stiller und hinterlistiger Mensch.

waikuri, in Ns. *homo taciturnus*, somnolentus, oscitans, languidus, G. stiller, schläfriger Mensch.

waikuro l. waikuuro, on Ns. Botn. *somnus levis*, G. Schlummer.

Waihet, een Ns. quod *in medio* est, locus intermedius, G. was zwischen ist, Zwischenraum, Zwischenzeit (wäli), waihet-aika intervallum temporum l. laborum i. e. otium, waihet-aita sæpes intergerina, waihet-mies mediator: Hi Cass. adverbiascunt sc.

Allat. meni pellon ja niitun waiheellen abiit *inter* agrum et pratum, G. zwischen cum Accus., tule waiheellemme veni inter nos.

Adess. on pellon ja niitun waiheella est *inter* agrum et pratum, G. zwischen cum Dat., waiheellamme inter nos.

Ablat. tulee pellon ja niitun waiheelta venit ex loco agri et prati *intermedio*, G. aus der Mitte, waiheeltamme.

Iness. et *Elat.* tulen waiheessa l. waiheesta venio *interdum* l. *aliquando*, G. zuweilen, zwischenher, nec non venio per vices, *alternatim*, G. wechselsweise, käwi täällä ja ſiellä waiheessa interdum l. alternatim heic et ibi erat, it. oli hän waiheessa erat *pridem* l. *quondam*, G. einst, ehemals.

waiheellinen,

waiheellinen, iſen Na. *intermedius*, inter alia situs, intergerinus. G. zwischen befindlich, inde Ns. *intermedium*, intervallum, mediator, G. Zwischenraum, Zwischenzeit, Vermittler.

waihoinen, iſen Na. qui *olim* fuit, *pristinus*, G. ehemalig, tuli waiho ſeen työhönſä in opus suum pristinum revenit.

waihetan, ttaa V. et waihettelen, tella Vfr. *muto*, *permuto* l. commuto quid cum quo e. c. equos, pecunias, G. wechseln, tauschen (wahetan), waihetan hopia-rahat kuparikſi numos argenteos in cupreos commuto, rahan waihettaja mensarius l. numularius, it. lämmin ja kylmä waihettelewat calor et frigus *alternant* per vices, G. abwechseln, waihettain l. waihetellen commutando per vices, *alternatim*, G. wechselsweise.

waihdan, htaa V. et waihtelen, hdella Vfr. idem (wahdan, wajehdan).

waihaan, hata V. et waihaelen, lla Vfr. idem, rar.

waihetus, ukſen Ns. *mutatio*, permutatio, commutatio, G. Tauschung, Wechselung, Tausch (wahetus, wajehdus), inde ilon ja surun waihetus *alternatio* gaudii et moeroris, G. Abwechselung.

waihdus, ukſen Ns. idem (wajehdus).

waihettelemus, ukſen Ns. mutandi l. alternandi *actus*, G. das Wechseln l. Tauschen.

waihokka, kan al. waihokas, kkaan Ns. *commutatum* quid, e. c. infans suppositicius, equus permutatus, G. etwas Vertauschtes e. c. Wechselkind.

Waikia, an Na. *miserabilis* e. c. vox, *querulus* e. c. sonus, *lamentabilis* e. c. casus, querela, *amarus* l. acerbus e. c. mors, *tristis* e. c. vita, *vehemens* e. c. cruciatus, G. kläglich, traurig, jämmerlich, schmerzlich, it. *permolestus* l. valde difficilis e. c. labor, G. sehr schwer l. mühselig, waikiasti misere, aegre, difficulter.

waikera, an Na. idem, rar. waikera walitus.

waikeus l. waikius, uden Ns. *indoles* miserabilis l. lamentabilis, l. perdifficilis, l. permolesta, G. schwere l. traurige Beschaffenheit, Mühseligkeit.

waikeroitſen, ita V. vaisera voce *lamentor*, de miseriis l. molestiis *queror*, quirito, inde *querulus fleo* l. rogo, G. jammern, klagen, kläglich bitten.

waikkaan, kata V. et waikkaelen l. waikkailen, lla Vfr. idem, max. querulus fleo.

waikustan, aa al. waikitan, ttaa V. idem, rar.

waikeroitſemus, ukſen Ns. *lamentatio*, querela, G. das Jammern l. Klagen.

waikitus, tukſen Ns. idem, rar.

Waikkana, nan Ns. *pertica* longa siccandis linteis, G. Spiess l. Stange etwas darauf zu trocknen.

Waikkenen l. waikenen V. vide sub wai l. waiti.

Waikku, kun Ns. *viscus* e. c. aurium, *resina* fluida e. c. abietis, G. Ohrenschmalz, flüssiges Harz, it. waikku-luut ossa temporum, G. Schläfenknochen.

waikkuinen, iſen Na. *viscosus*, *resinosus*, G. voll Schmalz l. Harz.

Waikuri et waikuro Ns. vide sub wai l. waiti.

Waikutan, ttaa V. et waikuttelen, tella Vfr. 1. *doleo*, dolore continuo *stimulor*, G. stechend schmerzen, haawa waikuttaa vulnus dolore pungitur, inde 2. *ago*, *operor*, G. wirken, bewirken, ei waikuta mitään nil efficit, nullius est effectus, waikuttawa syy causa efficiens, waikutti parannuksen emendationis erat causa, hinc 3. *moveo*, permoveo, G. bewegen, antreiben, waikutti minun pahuteen ad malum me commovit l. illexit.

waikutus, tukſen Ns. *dolor stimulans* e. c. vulneris, G. stechender Schmerz, it. *operatio*, *effectus*, efficacia, vis movens, G. Wirkung, Bewirkung, wirkende Kraft.

Waikaun, uta al. waikahun, na Vm. vide sub wajaa.

waikken et waikka vide ibidem.

waikkinen l. waikinen Na. etc. ibidem.

Waimenen, meta al. waimennun, ntua Vm. *sedor* l. *cesso* a motu, *minuor* l. lenior ut dolor, G. still werden, aufhören, waikia waimenee.

waimennan, ntaa Vf. et waimentelen, ttella Vfr. *sedo*, *cohibeo* e. c. *ignem*, *minuo*, lenio e. c. dolores, G. stillen.

Waimo, on Ns. *uxor*, inde *mulier*, G. Eheweib, Weib, ſata=waimo l. jalka=waimo concubina, waimon puoli l. waimo=wäki sexus muliebris.

waimoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *uxorius*, *muliebris*, G. weiblich, waimoiſet menot menstrua l. menses mulierum.

waimollinen, iſen Na. *uxorem habens*, uxoratus, G. beweibt, it. *uxorius*, *muliebris*, mulierosus, mulienarius, G. weiblich, weibiſch.

waimoiſuus, uuden Ns. *indoles* uxoria l. muliebris, G. Weiblichkeit.

waimolliſuus, uuden Ns. *indoles* uxorata, G. Beweibtheit, it. id. ac waimoiſuus.

Wain l. wainen prtcl. vide wai.

Wainaja, jan al. wainaa, aan Na. *defunctus*, *beatus* post mortem, beatæ memoriæ, G. verstorben, selig, mies wainajani.

wainet, een Ns. locus l. *status defunctorum*, G. Todtenwohnung, waipuu waineeſeen in orcum demergitur.

Wainio, on Ns. *campus frugifer* majoris dimensionis consæptus, arvum, ager l. pratum, G. Ackerfeld, grosse Wiese, koto=wainio arvum propius, ulko=wainio remotius, wainion mitta dimensio arvi.

wainikko, kon Ns. idem, rar. on wainikolla.

wainioinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *arvis frequens* e. c. regio, G. reich an Ackerfeldern l. Wiesen.

wainioitſe l. wainioitſen prtcl. *per arva*, per agrum l. pratum, G. durch den Acker, längs der Wiese.

Wainnilainen, iſen Na. id. ac waillinainen, wajaawainen.

Waino, on al. wainu, un Ns. 1. pr. *sensus* canum *sagax*, G. Spürgeruch der Hunde, koira ſai karhun wainon l. tuli karhun wainullen canis ursi vestigia indagavit, koira käypi jäniksen wainoa canis vestigia odorans sectatur leporem, inde 2. persequendi sensus, *odium*, *insectatio*, *persecutio*, G. Hass, Verfolgung, wainomies osor, persecutor, wihaſta ja wainoſta ex ira et odio.

wainoinen l. wainuinen, iſen Na. *sagaciter investigans* et sectans e. c. canis, G. spürend, inde *odio insectans*, *persequens*, G. verfolgend.

wainollinen, iſen N. *odio ductus*, persequens, persecutor, G. verfolgend, Verfolger.

wainoan, nota V. 1. vestigia odorans *sector* quem, *investigo* l. indago ut canis, G. die Spur verfolgen, inde 2. *insector*, odio *persequor*, odi et insidias pono, G. verfolgen, nachstellen.

wainuan, uta al. wainon, oa V. idem.

wainuſtelen, lla Vfr. idem max. de cane.

Wainos, oſen Ns. *spasmus* in cute, tremor cutis, G. Hautkrampf, Zuckung (wärwiäinen).

Waippa, pan Ns. *stragulum* lecti levidense, G. Bettdecke (raanu), al. *amiculum* circa humeros, velamen, G. eine Art Mantel.

Waippines, neen Ns. *trica* in fasciculo fili, *intricatio* filorum in rhombum ducendorum, G. Fadengewirre.

Waiſu, un Na. *non satis coctus* e. c. panis, G. schlecht gegohren, nicht gar, leipä on waiſu panis est male pistus et ideo nauseam movens, waiſus=lämmin calor fornacis *non coquens*.

Waitelen, della Vfr. (qs. wailla olen a wajaa) *penuriam significo*, *querens narro* quid mihi deesse, inde *desidero*, *cupio*, querulus peto, G. seinen Mangel beklagen, köyhä waitelee puutteitansa pauper querulus loquitur de sua inopia, mitä lapſi waitelee quid deest infantulo, cur queritur, waitelen oſattomuuttani conqueror me expertem esse factum.

waidellus l. waitelus, uksen Ns. *penuriæ significatio*, narratio l. petitio querula, G. Beklagung des Mangels.

Waiwa, an Ns. 1. *labor molestus*, *molestia*, G. Mühe, näen paljon waiwaa ſiitä difficili fungor labore in ea re, waiwan näkö functio laboris, tekee minullen waiwaa molestiam mihi parit l. affert, ſiitä on minun (l. minulla) paljo waiwaa molestia multa mihi inde oritur, kiitos olkoon waiwaſtanne gratias vobis ago de molestia l. labore vestro, waiwan palkka præmium laboris, inde 2. *difficultas*, *ærumna*,

waiheellinen, iſen Na. *intermedius*, inter alia *situs*, intergerinus. G. zwischen befindlich, inde Ns. *intermedium*, intervallum, mediator, G. Zwischenraum, Zwischenzeit, Vermittler.

waihoinen, iſen Na. qui *olim* fuit, *pristinus*, G. ehemalig, tuli waihoſeen työhönſä in opus suum pristinum revenit.

waihetan, ttaa V. et waihettelen, tella Vfr. *muto*, *permuto* l. commuto quid cum quo e. c. equos, pecunias, G. wechseln, tauschen (wahetan), waihetan hopia-rahat kuparikſi numos argenteos in cupreos commuto, rahan waihettaja mensarius l. numularius, it. lämmin ja kylmä waihettelewat calor et frigus *alternant* per vices, G. abwechseln, waihettain l. waihettellen commutando per vices, *alternatim*, G. wechselsweise.

waihdan, htaa V. et waihtelen, htella Vfr. idem (wahdan, wajehdan).

waihaan, hata V. et waihaelen, lla Vfr. idem, rar.

waihetus, ukſen Ns. *mutatio*, permutatio, commutatio, G. Tauschung, Wechselung, Tausch (wahetus, wajehdus), inde ilon ja surun waihetus *alternatio* gaudii et moeroris, G. Abwechselung.

waihdus, ukſen Ns. idem (wajehdus).

waihettelemus, ukſen Ns. mutandi l. alternandi *actus*, G. das Wechseln l. Tauschen.

waihokka, kan al. waihokas, kkaan Ns. *commutatum* quid, e. c. infans supposititius, equus permutatus, G. etwas Vertauschtes e. c. Wechselkind.

Waikia, an Na. *miserabilis* e. c. vox, *querulus* e. c. sonus, *lamentabilis* e. c. casus, querela, *amarus* l. acerbus e. c. mors, *tristis* e. c. vita, *vehemens* e. c. cruciatus, G. kläglich, traurig, jämmerlich, schmerzlich, it. *permolestus* l. valde difficilis e. c. labor, G. sehr schwer l. mühselig, waikiasti misere, aegre, difficulter.

waikera, an Na. idem, rar. waikera walitus.

waikeus l. waikius, uden Ns. *indoles* miserabilis l. lamentabilis, l. perdifficilis, l. permolesta, G. schwere l. traurige Beschaffenheit, Mühseligkeit.

waikeroitſen, ita V. misera voce *lamentor*, de miseriis l. molestiis *queror*, quirito, inde *querulus fleo* l. rogo, G. jammern, klagen, kläglich bitten.

waikkaan, kata V. et waikkaelen l. waikkailen, lla Vfr. idem, max. querulus fleo.

waikustan, aa al. waikitan, ttaa V. idem, rar.

waikeroitſemus, ukſen Ns. *lamentatio*, querela, G. das Jammern l. Klagen.

waikitus, tukſen Ns. idem, rar.

Waikkana, nan Ns. *pertica* longa siccandis linteis, G. Spiess l. Stange etwas darauf zu trocknen.

Waikkenen l. waikenen V. vide sub wai l. waiti.

Waikku, kun Ns. *viscus* e. c. aurium, *resina* fluida e. c. abietis, G. Ohrenschmalz, flüssiges Harz, it. waikku-luut ossa temporum, G. Schläfenknochen.

waikkainen, iſen Na. *viscosus*, *resinosus*, G. voll Schmalz l. Harz.

Waikuri et waikuro Ns. vide sub wai l. waiti.

Waikutan, ttaa V. et waikuttelen, tella Vfr. 1. *doleo*, dolore continuo *stimulor*, G. stechend schmerzen, haawa waikuttaa vulnus dolore pungitur, inde 2. *ago*, *operor*, G. wirken, bewirken, ei waikuta mitään nil efficit, nullius est effectus, waikuttawa syy causa efficiens, waikutti parannukſen emendationis erat causa, hinc 3. *moveo*, permoveo, G. bewegen, antreiben, waikutti minun pahuteen ad malum me commovit l. illexit.

waikutus, tukſen Ns. *dolor stimulans* e. c. vulneris, G. stechender Schmerz, it. *operatio*, *effectus*, efficacia, vis movens, G. Wirkung, Bewirkung, wirkende Kraft.

Wailaun, uta al. wailahun, ua Vm. vide sub wajaa.

waillen et wailla vide ibidem.

waillinen l. wailinen Na. etc. ibidem.

Waimenen, meta al. waimennun, ntua Vm. *sedor* l. *cesso* a motu, *minuor* l. lenior ut dolor, G. still werden, aufhören, waikia waimenee.

waimennan, ntaa Vf. et waimentelen, mella Vfr. *sedo*, *cohibeo* e. c. *ignem*, *minuo*, lenio e. c. dolores, G. stillen.

Waimo, on Ns. *uxor*, inde *mulier*, G. Eheweib, Weib, ſala-waimo l. jalka-waimo concubina, waimon puoli l. waimo-wäki sexus muliebris.

waimoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *uxorius*, *muliebris*, G. weiblich, waimoiſet menot menstrua l. menses mulierum.

waimollinen, iſen Na. *uxorem habens*, uxoratus, G. beweibt, it. *uxorius*, *muliebris*, mulierosus, mulienarius, G. weiblich, weibisch.

waimoiſuus, uuden Ns. *indoles* uxoria l. muliebris, G. Weiblichkeit.

waimolliſuus, uuden Ns. *indoles* uxorata, G. Beweibtheit, it. id. ac waimoiſuus.

Wain l. wainen prtcl. vide wai.

Wainaja, jan al. wainaa, aan Na. *defunctus*, *beatus* post mortem, beatæ memoriæ, G. verstorben, selig, mies wainajani.

waineß, een Ns. locus l. *status defunctorum*, G. Todtenwohnung, waipuu waineeſeen in orcum demergitur.

Wainio, on Ns. *campus frugifer* majoris dimensionis consæptus, arvum, ager l. pratum, G. Ackerfeld, grosse Wiese, koto-wainio arvum propius, ulko-wainio remotius, wainion mitta dimensio arvi.

wainikko, kon Ns. idem, rar. on wainikolla.

wainioinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *arvis frequens* e. c. regio, G. reich an Ackerfeldern l. Wiesen.

wainioitſe l. wainioitſen prtcl. *per arva*, per agrum l. pratum, G. durch den Acker, längs der Wiese.

Wainnilainen, iſen Na. id. ac waillinainen, wajaawainen.

Waino, on al. wainu, un Ns. 1. pr. *sensus* canum *sagax*, G. Spürgeruch der Hunde, koira ſai karhun wainon l. tuli karhun wainullen canis ursi vestigia indagavit, koira käypi jäniſſen wainoa canis vestigia odorans sectatur leporem, inde 2. persequendi sensus, *odium*, *insectatio*, *persecutio*, G. Hass, Verfolgung, wainomies osor, persecutor, wihaſta ja wainoſta ex ira et odio.

wainoinen l. wainuinen, iſen Na. *sagaciter investigans* et sectans e. c. canis, G. spürend, inde *odio insectans*, *persequens*, G. verfolgend.

wainollinen, iſen N. *odio ductus*, persequens, persecutor, G. verfolgend, Verfolger.

wainoan, nota V. 1. vestigia odorans *sector* quem, *investigo* l. indago ut canis, G. die Spur verfolgen, inde 2. *insector*, odio *persequor*, odi et insidias pono, G. verfolgen, nachstellen.

wainuan, uta al. wainon, oa V. idem.

wainuſtelen, lla Vfr. idem max. de cane.

Wainos, oſſen Ns. *spasmus* in cute, tremor cutis, G. Hautkrampf, Zuckung (wärwiäinen).

Waippa, pan Ns. *stragulum* lecti levidense, G. Bettdecke (raanu), al. *amiculum* circa humeros, velamen, G. eine Art Mantel.

Waippines, neen Ns. *trica* in fasciculo fili, *intricatio* filorum in rhombum ducendorum, G. Fadengewirre.

Waiſu, un Na. *non satis coctus* e. c. panis, G. schlecht gegohren, nicht gar, leipä on waiſu panis est male pistus et ideo nauseam movens, waiſu-lämmin calor fornacis *non coquens*.

Waitelen, della Vfr. (qs. wailla olen a waja) *penuriam significo*, *querens narro* quid mihi deesse, inde *desidero*, *cupio*, querulus peto, G. seinen Mangel beklagen, köyhä waitelee puutteitansa pauper querulus loquitur de sua inopia, mitä lapſi waitelee quid deest infantulo, cur queritur, waitelen oſattomuuttani conqueror me expertem esse factum.

waidellus l. waitelus, ukſen Ns. *penuriæ significatio*, narratio l. petitio querula, G. Beklagung des Mangels.

Waiwa, an Ns. 1. *labor molestus*, *molestia*, G. Mühe, näen paljon waiwaa ſiitä difficili fungor labore in ea re, waiwan näkö functio laboris, tekee minullen waiwaa molestiam mihi parit l. affert, ſiitä on minun (l. minulla) paljo waiwaa molestia multa mihi inde oritur, kiitos olkoon waiwaſtanne gratias vobis ago de molestia l. labore vestro, waiwan palkka præmium laboris, inde 2. *difficultas*, *ærumna*,

mna, miseria, G. Beschwerde, Schwierigkeit, Mühseligkeit, taudin waiwat cruciatus morbi, on waiwoisſa difficultatibus l. ærumnis premitur, waiwa-kaswoinen difficulter l. ægre crescens, waiwoin (Adv.) l. waiwalla l. waiwalta moleste, difficulter, ægre, vix, it §. al. anna waiwoin da *solummodo*, ei waiwoin niin non *solum* ita, G. nur.

waiwainen, iſen Na. *molestiis* l. difficultatibus l. ærumnis *pressus*, inde *miser*, ærumnosus, nec non *egenus*, pauper, mendicus, G. von Beschwerde bedrückt, armselig, arm, elend, waiwaiſen willa eriophorum polystachion al. willa-pää.

waiwaloinen l. waiwalainen, iſen Na. laborem afferens molestum, *molestus*, *difficilis*, ærumnosus e. c. vita, G. beschwerlich, mühsam, it. al. molestia pressus, *morbidus*, *miser*, G. armselig, elend.

waiwallinen l. waiwollinen, iſen Na. idem.

waiweroinen, iſen Na. *misellus*, *querulus* e. c. infans, G. armselig.

waiwaiſuus, uuden Ns. *indoles* molesta, *miseria*, egestas, indigentia, G. Beschwerlichkeit, Armseligkeit, Armuth.

waiwaloiſuus, uuden Ns. *indoles* molesta l. ærumnosa, *molestia*, difficultas, ærumna, G. Beschwerlichkeit, Schwierigkeit.

waiwaan, wata V. et waiwaelen l. waiwailen, lla Vfr. *molestia* quem *afficio*, laborem affero l. paro l. creo cui, quem *gravo* l. premo, G. beschweren, Mühe machen, inde difficultatibus l. ærumnis quem *affligo* l. fatigo, vexo, G. quälen, plagen, it. Abol. waiwaan ſawea l. nahkaa labore indefesso *subigo* argillam l. corium, G. knetend bereiten.

waiwaus, ukſen Ns. *gravatio*, *fatigatio*, vexatio, G. das Beschweren l. Plagen, it. *subactio* e. c. argillæ, G. das Kneten.

waiwoitus, tukſen Ns. idem, rar.

waiwanto, nnon Ns. *molestia* gravans, *difficultas* fatigans l. vexans, G. Beschwerde.

waiwiotar, ttaren Ns. *furia mythol.* hominibus ærumnas creans, G. mythol. Plagerinn.

waiwaun, uta al. waiwaannun, ntua Vm. *molestia afficior*, *gravor*, fatigor, vexor, G. beschwert l. geplagt werden, it. *subigor* l. subactus fio ut argilla, G. geknetet werden, cfr. waiwun.

Waiwennan, ntaa V. et waiwentelen, nuella Vfr. id. ac waimennan.

waiwenen, weta al. waiwennun, ntua Vm. id. ac waimenen.

Waiwun, pua Vm. *lassus corruo*, *fessus succido* l. labor, inde *fatigor*, defetiscor, G. ermattet niedersinken, ermüdet l. matt werden, woima waipun vis relaxatur, minuitur, mieli waipun mens lassatur, cedit, demittitur, waiwun uneen somno gravatus consido, it. laiwa waipuu weteen navis in aquam *mergitur*, G. versinken.

waipumus, ukſen Ns. *defectio virium*, lapsus ex lassitudine, G. das Niedersinken von Mattigkeit.

waipu, wun N. *succiduus*, *cadivus*, lassitudine caducus e. c. homo, G. niederfallend, sinkend, mieš-waipu.

waiwutan, ttaa Vf. et waiwuttelen, tella Vfr. *facio ut* quis lassatus succidat, fatigando *deprimo* l. sedo, *delasso*, cohibeo vehementem, G. niedersinken lassen, senken, müde machen.

waiwutus, tukſen Ns. talis *delassatio* l. *fatigatio*, G. Müdemachung.

Waja, jan Ns. *receptaculum structile*, *nubilarium* a parte antica apertum, servandis lignis etc., G. Schauer, Schoppen.

wajainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *nubilariis frequens*, G. schoppenreich.

Wajaa, aan Ns. *defectum* l. *carens* l. *incompletum* quid, G. das Mangelhafte l. Nichtvolle, unde cum olen *careo*, G. nicht haben, olen rahaa wajaa *deest* l. defit mihi pecunia, G. nicht genug haben, ewat kirjoja wajaa carent libris, oletko työtä wajaa an vacas negotio, aštia on wajaa wettä vas non est usque ad marginem plenum aquæ, G. nicht voll, wajaa lakkaa defectus cessat,

Bibl. Ceteri Cass. non occurrunt nisi hi forte contracti, sc.

Allat. waillen (qs. pro wajaallen) e. c. pata jáápi wettá waillen olla non fit usque ad marginem plena aquæ, G. nicht voll, tulitko ruokaa waillen num in defectum cibi incidisti, num cibus defieri incepit, G. nicht genug.

Adess. wailla (qs. pro wajaalla) e. c. pata on wettá wailla olla non est aquæ plena, G. nicht voll, oletko ruokaa l. rahaa wailla esne in defectu cibi l. pecuniæ, kuu on wailla luna non est plena.

wajaawa (l. wajawa), wan Na. qui est in defectu, *carens*, *incompletus*, G. nicht habend, mangelnd, unvoll l. unvollständig, olen rahaa wajaawa careo pecunia, wajaawa astia vas non plenum, wajaawa mies vir vacans negotio, (pr. particip. præs. a wajaan).

wajaawainen, isen Na. dim. idem.

wajanainen l. wajonainen, isen Na. idem, wajonainen kuu luna non plena, decrescens l. accrescens.

waillinen l. waillinainen l. waillinainen, isen Na. idem.

wajaawaisuus, uuden Ns. *indoles* defecta l. incompleta, *defectus*, *penuria*, G. Mangelhaftigkeit, Unvollständigkeit.

waillisuus l. waillinaisuus l. wailinaisuus, uuden Ns. idem.

wajaan, jata V. *sum in defectu*, *defit mihi*, non sum plenus, *careo*, *vaco*, G. mangeln, nicht voll seyn, nicht genug haben, wajaatko rahaa deestne tibi pecunia, astia wajaapi vas non est plenum.

wajaus, uksen Ns. *defectio*, G. das Mangeln, Mangel.

waillennan l. wailennan, ntaa V. *facio ut* careat, *depleo* e. c. vas, *deminuo* e. c. aquam ex vase, *demo*, evacuo, G. mangelhaft l. unvoll machen, ausleeren, wegnehmen.

waillennus l. wailennus, uksen Ns. talis *depletio* l. *deminutio* l. demtio, G. dergl. Ausleerung l. Wegnehmung.

wailaun, uta al. wailahun, ua Vm. *deficiens* l. *carens fio*, *depleor*, G. mangelhaft l. unvoll werden, astia wailaupi wettá vas fit aquâ defectum, incompletum, aqua deminuitur ex vase, inde *minuor* l. lenior ut dolor, *sedor* ut ventus, G. sich vermindern l. stillen.

Wajehdan, htaa V. et wajehtelen, hdella Vfr. id, ac waihetan.

wajehdus, uksen Ns. id. ac waihetus.

Wajellan, ltaa V. id. ac waellan.

wajellus, uksen Ns. id. ac waellus.

Wajoan, jota V. *mergor* l. *immergor* in massam mollem, ad ima *sido*, G. sinken, einsinken, versinken, jalka wajoopi lumeen pes in nivem intrat, hautaan wajonnut in sepulcrum demersus, it. lumi wajoopi nix *permittit* pedes euntis, non sustinet euntem.

wajoitan, ttaa Vf. et wajoittelen, tella Vfr. *facio ut* sidat, *demergo*, immergo, G. sinken lassen, senken.

wajoitus, uksen Ns. *demersio*, G. Senkung.

Wakaa, kaan al. rar. waka, wa'an Na. pr. *firmus* l. *constans*, haud fallax e. c. res, haud mutabilis nec varius e. c. homo, inde mente firmus l. constans, *fidus*, *sincerus*, *integer*, *serius*, G. fest, standhaft, beständig, zuverlässig, redlich, ernsthaft, aufrichtig, ei wakaa wapise vir *probus* l. doli nescius haud tremit, wakaa asia res *indubia*, *certa*, wakaa-mielinen mente probus l. *severus*, wakaasti (rar. wa'asti) certe, probe, serio.

wakawa, wan Na. idem, wakawa mies.

wakainen (rar. wakinen), isen Na. idem, wakaisin asia res firmissima, yksi-wakainen vide yksi, wakaisesti id. ac wakaasti.

wakanainen l. wakinainen, isen Na. idem, wakanainen sia l. pappi locus certus, sacerdos constans, haud mutabilis.

wakuus, uuden Ns. *firmitas*, *constantia*, certitudo, integritas, probitas, G. Festigkeit, Standhaftigkeit etc.

wakaisuus, uuden Ns. idem, yksi-wakaisuus vide yksi.

wakaan, wa'ata V. *affirmo* l. *testor* certum esse, *confirmo*, stabilio, G. befestigen, bezeugen, versichern, wakaan todeksi.

wakamoitsen, ita V. idem, inde certe promitto.

wakuutan (l. wakutan), ttaa Vf. et wakuuttelen, tella Vfr. *firmum* l. certum l. indubium

dubium *reddo, confirmo*, G. fest l. zuverlässig machen, befestigen, versichern, inde *persvadeo* cui quid, G. überzeugen, olen wakuutettu siitä persvasum est mihi de ea re.

wakuutus, tuksen Ns. *confirmatio, persvasio*, G. Befestigung, Versicherung, Ueberzeugung.

Wakka, kan Ns. et wakkainen, isen Ns. dim. *vas rotundum*, ex uno asse contortum et operculo instructum, G. grosse runde Schachtel, inde al. *mensura frumenti* quattuor modiolorum, G. eine Art Getreidemass, hinc pappi on wakoillansa sacerdos tributum pagatim colligit.

wakallinen, isen Na. tale *vas habens*, G. Schachtel habend, it. *quantum capit* idem vas, G. eine Schachtel voll.

wakkuri, in Ns. talium *vasorum confector*, G. Schachtelmacher.

Wako, waon l. wawon Ns. *sulcus* aratri, G. Furche, wesi-wako sulcus transversalis major aquam deducens, hinc wako-mitta pr. longitudo unius sulci, sed Bibl. stadium.

wakoinen, isen Na. *sulcis ornatus*, G. befurcht.

wakoan, waota V. *sulco*, sulcos duco, G. furchen, befurchen, cfr. waon.

Waksi, in Ns. (Sv. vax) *cera*, G. Wachs.

waksinen, isen Na. *cereus, cerosus*, G. wächsern, wachsreich.

waksaan, sata V. cera obduco, *cero*, G. wichsen.

Waku, wakun l. wa'un Ns. (Sv. vagga) *cunæ*, G. Wiege, al. kehto, kätkyt.

wakutan, ttaa V. *cunas moveo* l. ago, G. wiegen.

wakutus, tuksen Ns. *cunarum agitatio*, G. das Wiegen.

Wala, lan Ns. *jusjurandum, juramentum*, G. Eid, teen walaa l. walani juro, jusjurandum do, panen walallen ad jurandum cogo, wäärä wala perjurium, G. Meineid, wala-patto idem al. perjurus, wala-pattoinen perjurus, wala-pattoisuus perjuriosa indoles, wala-sidet obligatio jurando confirmata, todistus-wala juratio testium, pahdistus-wala ejuratio culpæ.

walainen, isen Na. *qui juravit*, G. beeidigt, -eidig, max. in wäärä-walainen perjurus.

walallinen, isen Na. *jurejurando confirmatus* e. c. promissum, G. beeidigt, geschworen.

Walakka, kan Ns. (Sv. vallack) *equus castratus*, cantherius, G. Wallach, al. ruuna.

walakoitsen, ita V. *castro* equum, G. wallachen.

Walan, laa V. 1. *fundo* e. c. aquam, *perfundo* e. c. quem aquâ, *infundo* e. c. vinum in poculum, *effundo*, G. giessen, begiessen, inde 2. *luo, colluo*, diluo e. c. patinas, *lavo* e. c. manus, G. spühlen, it. 5. æra *fundo*, fundens fabricor e. c. effigiem l. campanam ex metallo, G. giessen.

walailen l. walelen, lla Vfr. idem.

walaus, uksen Ns. *fusio*, perfusio, G. das Giessen, it. *dilutio*, lotio, G. das Spühlen, it. *fusio* metallorum, G. Metallguss.

walanto l. walinto, nnon Ns. idem, walanto-waski cuprum fusile, orichalcum.

walet, een Ns. idem, walet-wesi aqua qua diluitur, diluvies, cfr. infra.

walo, on al. walu, un Ns. idem, veri-walo profusio sanguinis ex vulnere, cfr. infra.

walannet, nteen al. walanet, neen Ns. idem, cfr. walia.

walin, imen Ns. fundendi adminiculum e. c. *forma fusoris*, G. Giessform, walin-kauha cochlear quo funduntur metalla, G. Giesslöffel, walin-waski cuprum fusile, orichalcum, it. al. id. ac walet, e. c. walin-wesi.

walia, an al. walannet, nteen Ns. Run. *fusum* quid, G. das Gegossene, e. c. walia warsi scapus ex fuso metallo, walannet oksa ramus qs. fusus i. e. rectus, lævis.

walaun l. waloun, uta Vm. *fundor, diluor*, G. gegossen l. gespühlt werden, inde *sensim effluo, guttatim stillo*, G. auströpfeln, fliessen, rinnen, mesi walaupi formista mel a digitis destillat, it. waatet walaupi pöydältä mappa *sensim defluit* l. delabitur a mensa, G. herabgleiten,

raha

raha walaupi kádestá maahan numi defluunt l. decidunt e manu, it. *extendor* ut oleum fluens, *dilator*, G. sich ausdehnen, nahka waloupi cutis extenditur, suoni walaupi nervus elastice sese protendit.

waluan, luta al. walun, lua Vm. idem.

waloan, lota al. walon, loa Vm. idem.

walenen l. walean, leta Vm. idem, haawa walenee vulnus se dilatat.

walahdan, htaa Vs. idem de fluxu subito, wahto walahti rannalle, suoni walahti pitkáksi, waatet walahti póydáltá.

walatan, ttaa Vf. et walattelen, tella Vfr. *facio ut* fundatur l. diluatur, G. giessen l. spühlen lassen, walatan kuwan effigiem fundi curo, inde *curo ut* effluat, facio ut extendatur, G. fliessen l. rinnen l. ausdehnen lassen: hinc *fundo*, *diluo*, *extendo*, G. giessen, spühlen, ausdehnen.

walotan l. walutan, ttaa Vf. et walottelen l. waluttelen, tella Vfr. idem, inde walottaa lehmáá vaccam mulget.

walahutan l. walautan, ttaa Vf. idem.

walatus l. walotus l. walutus, tuksen Ns. *cura* fundendi l. diluendi l. extendendi, G. das Giessen- l. Spühlenmachen.

Walahdan, htaa Vs. vide sub walo et walan.

Walaisen, sta Vs. id. ac walkaisen.

Walas, lkaan Ns. id. ac walkas sub walkia, it. walas-kala (Sv. hvalfisk) *cetus*, balæna, G. Wallfisch.

Walawa, wan Na. id. ac waalas.

Waleh, leen Ns. id. ac walhet, cfr. sub walan.

waleellinen, isen Na. id. ac walheellinen.

walehtelen, hdella V. id. ac walhettelen.

Walenen, leta V. id. ac walkenen.

Walewa, wan Na. id. ac walowa, waalas.

Walhet, heen Ns. *mendacium*, *falsum*, G. Lüge (waleh), teen walheeksi in mendacium verto, walhet-naula clavus leviter infixus.

walheellinen l. walheinen, isen Na. *mendax*, *falsus*, G. lügenhaft.

walhettelen, tella V. *mentior*, *falsum dico*, in errorem induco quem, G. lügen, täuschen (walehtelen).

Wali, in Ns. *scapus* navis, G. Schiffsgerippe, walin pituus longitudo scapi navalis.

Walia, an Na. id. ac waalawa, waalas, cfr. sub walan.

Walimo, on Ns. (a walo?) epithet. mustelæ ermineæ l. nivalis, ob colorem album.

walistan, aa V. et walistun, ua Vm. vide sub walkia.

Walitan, ttaa V. et walittelen, tella Vfr. *queror* l. quirito instar ægrotantis, nec non *queror* de injuriis l. calamitate, *conqueror*, G. klagen, stöhnen, über etwas klagen, inde *accuso* quem e. c. de injuria l. vi, G. anklagen.

walitus, uksen Ns. *conquestio*, *querela*, querimonia, G. das Klagen, Klage.

Walitsen, ita V. *eligo*, *seligo* unum ex pluribus, G. wählen, auswählen, walittu delectus nec non eximius.

walikoitsen, ita V. idem.

walitsemus, uksen Ns. *electio*, G. das Wählen, Wahl.

walio, on Ns. Run. *delectum* quid, G. etwas Auserwähltes, mies walio vir egregius.

Waljas, jaan al. walja, jan Ns. max. pl. waljaat l. waljat *apparatus equi jugalis*, temones, habenæ, helcia, G. Pferdegeschirr, panen waljaisiin l. waljaan equum trahæ adjungo, on waljaissa est adjunctus, páástán waljaista sejungo.

waljastan, aa V. et waljastelen, lla Vfr. *subjungo* l. trahæ adjungo equum, G. Pferde anspannen.

waljastus, uksen Ns. *subjunctio*, G. das Anspannen.

Walju, un al. waljo, on Na. 1. *frigidus* l. subfrigidus e. c. aër, domus, G. kühl, inde 2. mente frigidus, *inhumanus*, immitis e. c. cor, *difficilis* e. c. verbum, vita, *durus* e. c. parens, herus, *asper* e. c. uxor, tristis l. morosus e. c. mens, adspectu *ingratus* e. c. oculi, *deformis* e. c. facies, G. kaltsinnig, unfreundlich, hart, traurig, mürrisch, unbehaglich, widerlich, hässlich.

waljuus, uuden Ns. *indoles* frigida, difficilis, dura, ingrata, duritas, asperitas, G. Kühle, Kaltsinn, Unfreundlichkeit, Härte etc.

waljahdan htaa al. waljahdun, htua Vm. 1. *fio frigidus* l. durus l. adspectu ingratus

tus etc. G. kühl l. kaltsinnig l. widerlich werden, it. 2. juoma waljahtaa potus *fit vappidus* amisso carbonio, G. schal werden, henki waljahtaa halitus suffocatur, G. athemlos werden.

waljaannun, ntua Vm. idem, max. vappesco ut potus.

waljehdun, htua Vm. idem, it. al. *albidus* l. sublucidus *fio, pallesco* ut vultus irà, G. weisslich werden, erblassen.

Walka, an al. walkama, man Ns. 1. *locus* in littore, ad naviculas subducendas aptus, G. Anfurt, Landungsplatz, inde 2. *locus* ubi rivos l. flumina transire convenit, G. Ueberfahrtsort.

Walkia, an 1. *albus* e. c. vestis, *candidus*, G. weiss, walkia sammal sphagnum palustre, walkia juuri triticum repens, walkia waski orichalcum, walkian werinen l. werewà *albidus* e. c. vultus, inde *lucidus, lucens*, G. leuchtend, hell, walkialla päiwällä, it. 2. Ns. *ignis, flamma lucens*, G. Feuer, leuchtende Flamme, iskee walkiaa ignem elicit ex silice, cfr. tuli, inde *lumen ignis*, G. Licht des Feuers, seisoo walkian edessä lumini ignis officit.

walkiainen, isen Na. & Ns. idem, rar.

walkoinen, isen Na. *albus* e. c. vestis, *lucidus* e. c. dies, G. weiss, it. Ns. *album* quid e. c. albugo ovi l. oculi, G. Weisse.

walkeus l. walkius, uden Ns. *albitudo, albor*, G. Weisse, it. *indoles lucida, lumen*, claritas, lux e. c. solis l. ignis l. diei, G. Licht, hinc tuon walkeuteen in lucem profero.

walko, on Ns. *albus bos* l. equus, G. weisser Ochs l. Pferd.

walkas, kaan Ns. *vacca albi* coloris, G. weisse Kuh (walas).

walkin, imen Ns. rar. *albor* e. c. nivis, G. Weisse.

walkenen, sjeta V. *albesco* ut linteum, G. weiss l. bleich werden, it. *lucesco*, lucidus fio ut dies, *illuminor*, illustror, G. licht l. hell werden, sich aufklären.

walistun, ua Vm. idem.

walkaisen l. walaisen, sta V. *album reddo, dealbo, insolo* e. c. linteum, G. weiss machen, bleichen, it. *lucidum reddo* e. c. diem, *illumino*, illustro, G. hell machen, erleuchten, erklären, it. §. fig. walkaisen hewoisen equum *deglubo*, cutem detraho, walkaisen puun arborem *decortico*, G. enthäuten, abschälen.

walistan, aa V. idem, max. illumino.

walkaistus l. walaistus, uksen Ns. albi coloris inductio, *dealbatio, insolatio* e. c. linteorum, G. das Weissmachen l. Bleichen, it. *illuminatio*, illustratio, G. das Hellmachen l. Erleuchten, it. §. *decorticatio* e. c. arboris, G. Abschälung, Enthäutung.

walistus, uksen Ns. idem, max. illuminatio.

Walkkaan, kata V. 1. *pertinaciter postulo* l. contestor, sententiæ meæ rigide adhæreo, jurans confirmo, G. inständig behaupten l. versichern, it. 2. (Sv. valka) more fullonis *subigo* l. *condenso* pannum, G. walken.

walkkaus, uksen Ns. *postulatio* pertinax, contestatio, G. inständige Behauptung, it. *subactio* e. c. panni, G. das Walken.

walkki, kin Ns. (Sv. valk) *fullonica*, fullonium, G. Walke.

Walkku, kun Ns. (Sv. valk) *glomeramen* capilli, G. Haarschopf, al. *vitta* infantum *farta* et rotunda, G. Fallhut.

Walkkuna, an al. walkkumet, cen Ns. *baculum*, fustis, G. Knüttel, al. *pistillum* mortarii, G. Mörserstössel.

walkuin, kumen l. kkumen Ns. idem.

Walli, in Ns. (Sv. vall) *vallum* militare, G. Wall.

Walmas, maan Ns. *nervus* jumentorum *collaris* l. *musculus cervicis tractorius*, G. Nackensehne, Zugmuskel, inde hewoisen walmaalta.

walmaan, mata V. *traho, attraho* quem, G. zu sich ziehen, inde nàkki walmaapi maalta.

walmaus, uksen Ns. *attractio*, G. das Herzuziehen.

Walmis, iin Na. *paratus, confectus*, G. fertig, bereit, walmis matkaan l. matkallen *accinctus* itineri, walmis menemään *promtus* ad eundum, nahka l. ohra on walmis corium est *subactum*

subactum, G. zubereitet, hordeum est *maturum*, G. reif, walm's raha pecunia numerata, G. baares Geld.

walmius l. walmeus, uden Ns. *indoles parata* l. promta l. confecta l. matura, G. fertige Beschaffenheit, Bereitheit, Reife.

walmistan, aa V. et walmistelen, lla Vfr. *paro*, conficio, apparo, præparo, subigo e. c. corium, maturum reddo e. c. segetem, G. fertig machen, zubereiten, reif machen.

walmistus, ukſen Ns. *paratio*, confectio, apparatus, accinctus, subactio etc. G. Fertigmachung, Zubereitung.

walmistun, ua Vm. *paror* l. conficior, fio paratus l. accinctus l. subactus l. maturus, G. fertig l. bereit l. reif werden.

Walmu, un Ns. (Sv. valmo) *papaver*, G. Mohn, al. uni=kukka.

Walo, on Ns. Sav. *dolor*, G. Schmerz, luun walo arthritis.

waluilen, lla Vfr. *doleo*, G. schmerzen, ſormi waluilee.

Walo, on al. walu, un Ns. *lux*, *lumen* e. c. solis, lunæ, ignis, G. Licht, inde aſian walokſi ad rem illustrandam.

waloan, lota V. *luceo*, lucidus sum, G. leuchten, inde waloowa lucidus, albidus, cfr. sub walan.

walawa, wan Na. *albidus*, albicans, subluciclus, G. weisslich, leuchtend.

walahdan, htaa Vs. et walahtelen, hdella Vfr. *subito eluceo* l. effulgeo, G. hastig hervorleuchten, cfr. sub walan.

walahdus l. walaus, ukſen Ns. lumen *subito splendens*, G. hastiges Hervorleuchten.

walahutan l. walautan, ttaa Vf. *facio ut* subito splendeat, *subito vibro* l. projicio ita ut fulgeat, G. hastig erleuchten, blitzschnell werfen.

Walokki, kin al. walokas, kkaan Ns. rubus *chamæmorus*, G. Moltebeere.

walokkinen l. walokkainen, iſen Na. talibus *rubis abundans*, G. reich an Moltebeeren.

Waloun, uta al. walon, oa Vm. vide sub walan.

walotan, ttaa Vf. et walottelen, tella Vfr. vide ibidem.

Walpas, ppaan Na. id. ac walwas sub walwon.

walppaus l. walpaus Ns. vide sub walwon.

walpaannun l. walpaunnun, ntua Vm. id. ac walwenen, al. id. ac walkenen sub walkia.

walppaun, uta Vm. idem.

Walſain, ſamen Ns. *fossa minor* l. *sulcus* in agris aquam deducens, G. Wasserfurche, it. Caj. *foramen* in costis navigii, G. Loch in Bootsribben.

Walta, lla Ns. (Sv. vâld, vâlde) 1. *potentia*, *potestas*, dominium, dominatus, principatus, G. Gewalt, Herrschaft, Macht, on toiſen wallan alla est sub imperio alieno, non sui juris, wallan alainen dominio alieno l. tutelæ subjectus, pupillus, ſaan wallan dominatum l. principatum capesso l. aliis abripio, aliis prævaleo, G. Ueberhand, walta=kunta ditio dominii, regnum l. imperium, eſi=walta principatus, magistratus, inde 2. waltà l. walta=mieh *dominus*, *princeps*, herus, tutor, dux, caussidicus, G. Gewalthaber, Herrscher, Vollmachthaber, maan wallat principes regionis, hinc paha walta genius malus, it. 3. agendi potestas, *arbitrium*, G. Freiheit, Willkühr, walta ſanoa potestas l. *venia* dicendi, on wallaſſani est potestati l. arbitrio meo datum, it. 4. *status* rei a dominio alieno *solutæ* l. *liberæ*, G. ungebundener, loser Zustand, päästän wallallenſa l. wallallen liberum l. solutum facio, adhærentem l. ligatum solvo, sui juris l. arbitrii facio, on wallalla l. wallallanſa est liber l. solutus l. sui juris, non cohærens nec ligatus nec compactus, walkia on wallallanſa incendium est ortum, it. 5. in composs. *præcipuum* l. *prævalens* quid, G. etwas Vorherrschendes l. Vorzügliches, e. c. walta=tie via major, frequens, walta=oja rivus l. fossa aliis major, walta=ſuoni arteria, inde on walta=walhet est *non nisi* mendacium, *solum* l. *merum* mendacium, G. lauter, waltaſawi pura puta argilla, it. 6. Gen. wallan l. Adv. wallom *præcipue*, *valde*, G. vorzüglich,

vorzüglich, sehr, c. c. wallan rikas valde dives, wallan hywâ omnino bonus.

waltainen, iſen Na. *dominio* l. *tutelæ subjectus*, G. in Gewalt seyend, unterwürfig, toiſen waltainen juris alieni, inde itſewaltainen sui juris, suo arbitrio deditus, nec non *licentiosus*, effrenatus, G. eigenmächtig, muthwillig, mieli-waltainen petulans, licentiosus, it. al. id. ac waltoin.

waltaiſuus, uuden Ns. *indoles* rei dominio subjectæ, G. Unterwürfigkeit, unde itſewaltaiſuus indoles *licentiosa*, G. Eigenmächtigkeit, Muthwille, mieli-waltaiſuus petulantia.

wallatoin, ttoman Na. car. dominio carens, inde *licentiosus*, petulans, G. muthwillig.

wallattomuus, uuden Ns. defectus dominii, inde *licentia*, petulantia, G. Muthwille.

waltias, aan Na. *potens, prævalens*, dominans, G. Macht habend, mächtig, herrschend, kaikki-waltias omnipotens e. c. Deus, täyſi-waltias potestate gaudens illimitata e. c. princeps, itſe-waltias sui juris l. arbitrii, autocrator.

waltiainen, iſen Na. idem, rar.

waltiaiſuus, uuden Ns. *potentia*, dominium, G. Macht, Herrschaft, kaikki-waltiaiſuus omnipotentia, täyſi-waltiaiſuus monarchia illimitata.

waltoin (pro walloin), tomen l. toman Na. *solutus, liber*, haud adhærens, nec ligatus (non compactus), domino l. munere carens, sui juris, G. frei, ungebunden, los, waltoin tawara opes mobiles, ruta.

wallallinen, iſen Na. idem (waltainen).

wallollinen, iſen Na. idem, al. id. ac waltias.

waltikka, kan al. waltikas, kkaan Ns. *sceptrum* principis, dominii signum, G. Scepter.

waltikainen l. waltikkainen, iſen Ns. dim. idem.

wallitſen, ita V. *dominor*, aliis prævaleo, inde *impero*, rego, G. herrschen, Oberhand haben, regieren.

wallitſemus, ukſen Ns. dominandi *occupatio*, G. das Herrschen.

wallitus, ukſen Ns. *dominatio, imperium*, G. Herrschaft, Regierung.

wallotan, ttaa V. et wallottelen, tella Vfr. *dominium capesso* l. aliis vi abripio et mihi vindico, imperium vi mihi arrogo, G. sich Oberherrschaft anmassen, sich bemächtigen, wallotti itſellenſä kaikki omnia sibi vi arrogavit l. vindicavit, suo dominio subjecit.

wallotus, tukſen Ns. dominii l. *imperii violenta arreptio*, G. Bemächtigung.

waltaan, llata V. 1. id. ac wallotan, e. c. waltaapi kaikki itſellenſä, it. 2. *in causa sum*, G. verursachen, waltaan itſelleni turmion interitum mihi paro l. creo, waltaawat pahuudellanſa malitiâ sua parant, it. 3. mikä ſinua waltaa quis in te dominatur i. e. quid tibi deest l. quid mali te tangit? G. was fehlt dir, ei minua waltaa mikään nil habeo quod me turbet l. gravet, G. mich beschwert nichts.

waltaus, ukſen Ns. id. ac wallotus, it. al. *causa* l. *culpa* rei, G. das Verursachen, Ursache, kenen waltaukſesta cujus ex causa, it. *res molesta* quem turbans l. gravans, G. Beschwerde, monet waltaukſet kohtaawat impedimenta haud pauca occurrunt.

Waltti, tin Ns. *color victor* l. præcipuus in chartulis ludendis, chartula coloris victoris, G. Trumpf.

Walu, un Ns. id. ac walo.

Waluan, uta al. walun, ua Vm. id. ac walaun, waloun sub walan.

walutan, ttaa Vf. id. ac walatan sub walan.

Waluilen, lla Vfr. vide sub walo dolor.

Walwon, oa V. 1. *vigilo*, G. wachen, walwon kaiken yön totam noctem pervigilo, walwon ſairaſta ad ægrotantem advigilo, it. 2. *diligenter perscrutor* l. extrico, G. genau durchsuchen und auslesen (watwon), walwon willoja lanam interlego l. excerno.

walwas, lvaan Na. *vigilans* l. *vigilax*, pervigil, G. wachsam, it. al. id. ac walewa, cfr. walpas.

walwet, lveen l. lween Ns. *status vigiliæ*, G. wacher Zustand, on walveella l. walweella est vigil.

walwenen,

walwenen, weta V. *vigil fio*, evigilo, G. erwachen.
walwaannun, ntua Vm. idem, al. id. ac walkenen.
walpaannun l. walpaunnun, ntua Vm. idem.
walpaun l. walppaun, uta Vm. idem.
walpaus l. walppaus, ukſen Ns. *vigilantia*, G. das Erwachen.
walwoitan, ttaa Vf. et walwoittelen, tella Vfr. *facio ut* vigilet, somnum fugo, inde *exsuscito*, G. wachen machen, aufwecken, minua walwoittaa insomnia laboro.
walwoitus, ukſen Ns. *fugatio somni*, *suscitatio*, G. das Wachenlassen l. Aufwecken.
walwuttelen, tella Vfr. *vigil jaceo* et ad aliorum verba l. facta animadverto, vigilantibus oculis prospicio ex lecto, G. wachliegend umherschauen l. aufmerken.
Wamma, an al. wammas, mpaan Ns. *vitium* l. *mendum*, max. in corpore, *læsum* quid e. c. vulnus, tumor, apostema, clavus in pede, G. Fehler, Gebrechen, Verletzung, inde *dolor* vulnerum, G. Schmerz.
wammainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *vitiis* l. vulneribus *affectus*, G. fehlerhaft, gebrechlich.
wammallinen l. wammollinen, iſen Na. *vitia* l. vulnera *habens*, vulnere laborans, *vitiosus*, morbidus, G. voll Fehler l. Gebrechen, verletzt.
wammaan, mmata V. *lædo*, *vulnero*, dolorem cieo, G. verletzen, it. al. id. ac wammautan.
wammaus, ukſen Ns. *læsio*, G. Verletzung, inde *malum* l. vulnus, G. Fehler.
wammas, akſen al. wammus, ukſen Ns. *instrumentum lædens* l. vulnerans, G. verletzendes Werkzeug; inde auran wammas vomer aratri (wannas).
wammautan, ttaa Vf. *facio ut* quis subsistat l. cesset, *retardo* cujus progressum, retraho, inde *mitigo* e. c. dolores vulnerum, cohibeo e. c. fluxum sanguinis, G. aufhören machen, stillen, hemmen (wammaan).
Wampiainen, iſen Ns. id. ac ampiainen.
Wana, nan Ns. *vestigium* navis *longum* in undis, *sulcus* l. orbita e. c. trahæ in nive, G. furchenähnliche Spur, Geleise, inde *linea*, ductus, G. Strich.
wanainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *sulcis longis* l. *lineis ornatus*, G. mit Geleisen l. Strichen versehen.
Wangas, nkaan Ns. Run. *lacerta* agilis, G. Eidechse, inde Run. serpens, reptile.
Wanha, han (Run. rar. wanaha, han) Na. 1. *vetus*, *vetustus* e. c. mos, hostis, *antiquus* e. c. causa, lis, *priscus* e. c. lex, *senex*, ætate provectus e. c. vir, *obsoletus* e. c. vestis, non recens e. c. piscis, nec novus e. c. annus, G. alt, wanhan lainen senilis, wanhasta antiquitus, antique, G. von alters, wanhasti antique, inde 2. Compar. wanhempi l. max. Superl. wanhin *senior*, *parens*, G. Ältester, einer der Eltern, pl. wanhemmat l. max. wanhimmat *seniores*, *parentes*, G. Älteste, Eltern, eſi-wanhin atavus l. auctor stirpis, protoplastus, eſi-wanhimmat majores, hylán wanhin senior pagi.
wanhuus, uuden Ns. *vetustas*, *antiquitas*, *senectus*, G. hohes Alter, Alterthum, wanhuudesta antiquitus.
wanhimmainen, iſen Na. rar. *natu maximus* e. c. frater, G. der älteste.
wanhemmainen l. wanhempainen, iſen Na. idem.
wanhemmuus l. wanhempuus, uuden Ns. rar. *præstantia ætatis*, G. Vorzug des Alters, ota wanhempuudeſi wuokſi auſer propter ætatem tuam magis adultam.
wanhenen, heta al. wanhanen, hata Vm. *veterasco*, *senesco*, obsolesco, antiquus l. vetustus l. senex fio, G. altern.
wanheun, uta al. wanhennun, ntua Vm. idem.
wanhennan, ntaa Vf. *vetustum* l. *antiquum* l. *senilem reddo*, vetustatem l. senectutem cui induco, G. alt l. älter machen.
wanhennus, ukſen Ns. *vetustatis* l. *senectutis inductio*, G. Altmachung.
Wanhurskas, aan Na. (pro wa'an-hurskas a wakaa et hurskas) eccl. *justus* e. c. Deus, *justificatus* e. c. fidelis, G. gerecht, rechtfertig.

wanhurskaus, uden Ns. *justitia* e. c. Dei, fidelium, G. Gerechtigkeit, Rechtfertigkeit.

wanhurskautan, ttaa Vf. *justifico*, justum reddo l. declaro, G. rechtfertigen.

Wanka, ngan Ns. id. ac wanko, wanku.

Wanki, ngin Ns. 1. (Sv. fänge) *captivus* l. *captus* in bello, nec non *vinctus* l. carceri inclusus e. c. maleficus, G. Gefangener (fangi), ſaan l. otan wangikſi captivo, it. 2. heinä-wanki *vehes* fœni constricta, G. Heubund, wanki-nauhat corrigiæ quibus quid constringitur, G. Binderiemen.

wankius l. wankeus, uden Ns. id. ac fangeus.

wankitſen, ita V. *captivo*, vinculis obstringo, vincio, G. fangen (fangitſen).

Wankka, kan Na. *firmus* et *constans*, cui tutus inniti potes, non variabilis, inde *strenuus*, egregius e. c. vir, equus, faber, amicus, G. fest, zuverlässig, tüchtig, wankkaan l. wankasti ſanottu firmiter, serio, tute, certe dictum.

wankkawan prtcl. rar. id. ac wankasti.

Wankkuri, in Ns. max. pl. wankkurit *currus vilior*, plaustrum quattuor rotarum, G. Lastwagen.

Wanko, ngon Ns. *uncus ferreus*, quo trabes ardentes volutantur et promoventur, in agris silvestribus urendis, G. eiserne Haken Schwendenland zu brennen.

wanku, ngun al. wanka, ngan Ns. idem.

wankamoinen, iſen Ns. Carl. *homo* tales trabes *volutans*, G. Brenner des Schwendenlandes.

Wannas, nnaan l. ntaan Ns. *vomer* aratri, G. Pflugschaar, inde wenheen wannas carina l. extremitas carinæ eminens, G. Kielspitze, keula-wannas prora, perä-wannas puppis, it. al. wenheen wannaat costæ navigii?

Wannet, uteen Ns. 1. *vimen* l. *circulus ligneus*, quo vasa lignea constringuntur, G. Reif l. Band der Gefässe, inde ryſäu wannet circulus ligneus in nassis piscariis, it. 2. *vibex* l. *stria longa* e. c. in cute ex virga l. scutica, G. langer Striemen, ruoskan wannet.

wannin, ntimen Ns. *vimen* circumductum l. orbiculare, G. kreisförmiger Reif.

wanteellinen, iſen Na. tali *vimine* l. *circulis ornatus* e. c. vas, G. mit dergl. Reifen versehen, it. *striatus*, G. striemig.

wannehdin, htia V. *vimine ornо*, circulis compingo e. c. vasa lignea, G. mit Reifen binden.

Wannikko, kon Ns. *corona sponsarum*, G. Brautkrone, wannikko-raha dos sponsis dari solita.

Wannon, va V. *juro*, jusjurandum do, jurando obtestor, G. schwören, Eid ablegen, it. al. *exsecror* l. diabolo devoveo, G. verwünschen, fluchen.

wannoilen (rar. wanneleu), lla Vfr. idem.

wannomus, ukſen Ns. *jurandi* l. *exsecrandi actus*, G. das Schwören l. Fluchen, inde *jusjurandum*, exsecratio, G. Schwur, Fluch.

wannelo, on Ns. rar. *jusjurandum*, *exsecratio*, G. Schwur, Verwünschung.

wannotan, ttaa Vf. et wannottelen, tella Vfr. *facio* l. *curo ut* quis juret, cogo quem ad jusjurandum, jurando quem obstringo, G. beschwören lassen, beeidigen.

wannotus, ukſen Ns. *obstrictio* ope jurisjurandi, G. Beeidigung.

Wannus, ntuun Ns. id. ac wanttu.

Wantera, an Na. *crassus*, robustus, firmus e. c. corpus, G. beleibt, stark.

Wanti, in Ns. *feretrum* ex perticis compositum, G. Tragbahre.

Wantti, tin Ns. 1. *pedamen* l. *solea trahæ*, max. postrema pedaminis pars, cui insistere solet auriga, G. hinteres Ende der Schlittenkufe, wantti-mies vir pedaminibus insistens, it. 2. al. (Sv. vant) *rudens* mali nautici, G. Wandtau, al. margo navis?

wantitſen, tita V. *pedamini trahæ insisto* et aurigo, G. auf dergl. Kufen stehen.

Wantto, ton Ns. Sat. *numus cupreus* sex minutulorum, G. eine Art Kupfermünze (wäntö).

Wanttu, tun Ns. (Sv. vante) *manica*, chirotheca lanea, G. wollener Handschuh.

wantus, nttuun al. wannus, ntuun Ns. idem.

wanttuinen,

wanttuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *manicis ornatus*, G. mit Handschuhen versehen.

wanttuullinen, iſen Na. *manicas habens*, G. Handschuhe habend, it. *quantum capit* manica, G. einen Handschuh voll.

Wanun, ua Vm. 1. *subigor* l. *densor* ut pannus l. massa panis, G. sich verdichten, verdicht l. geknetet werden, wanuut ſukka tibiale condensatum l. coactum, inde 2. subigendo *adhæresco* ut argilla manui, G. haften, kleben, hinc Run. fig. wanun waimoon uxori adhæreo i. e. uxorem duco, it. 3. Caj. *torno*, G. drechseln.

wanutan, ttaa Vf. et wanuttelen, tella Vfr. *subigo* e. c. pannum, *depso* e. c. massam panis, volutando quid *denso*, G. walken, verdichten, kneten, wanuttaja fullo.

wanuan, uta V. idem, wanuuja Run. id. ac wanuttaja.

wanutus, tukſen Ns. *subactio*, *condensatio*, G. das Walken etc.

Waon, wakoa al. wakoan, waota V. *speculor* l. *exploro* instar militum, G. auskundschaften, wakoja speculator, explorator.

Wapa, wawan Ns. *sudes* longa et tenuis, G. lange Ruthe, ongen wapa vimen hami piscarii, werkon wapa pertica cui sagena alligatur, it. al. *sudes ramosa erecta*, cui retia siccanda suspendi solent, G. ästiger Baum zum Netzgestell, pasnen werkon wawallen.

wawet, peen Ns. idem, max. sudes ramosa retibus siccandis.

wapaan l. wawaan, wawata V. *rete* siccandum in perticam erectam *suspendo* l. *expono*, G. ein Netz aufs Gestell henken, al. sagenam *dirigo* ope perticæ longæ, G. das Zugnetz lenken.

Wapaa, paan Na. *liber*, *solutus*, *immunis*, vacans, insons, non vinctus nec crimini obnoxius, sui juris l. arbitrii, G. frei, inde wapaa ehto l. mieli arbitrium liberum, wapaa-ehtoinen l. -mielinen spontaneus, päästen wapaakſi vinculis l. crimine solvor, onko wapaa ſanoa estne licitum l. licetne dicere, it. wapaa herra liber baro, wapaa mies homo genere nobilis, oneribus publicis immunis, wapaa ſuku genus nobile, wapaa kaupunki urbs refugii libera, asylum, it. wapaasti libere, ehkä wapaasti quamvis.

wapaus, uden Ns. *libertas*, *immunitas*, vacatio, G. Freiheit, mielen wapaus liberum arbitrium, wapaus ſanoa venia dicendi, wapaus-kirja privilegium litteris consignatum.

wapaan, pata V. *liberum* l. *immunem* quem *declaro* l. *promulgo*, absolvo e. c. crimine, libero, G. frei erklären, befreien.

wapahdan, htaa V. *libero*, *solvo*, liberum l. immunem l. insontem judico, a malis eripio, G. befreien, erlösen, wapahtaja liberator, eccl. servator divus.

wapahdus, ukſen Ns. *liberatio* etc., G. Befreiung.

wapautan l. wapahutan, ttaa Vf. *facio ut* quis liber l. immunis fiat, G. frei machen, inde idem ac wapahdan.

Wapaan l. wapajan, wawata V. et

wapiſen, sta V. *tremo*, *trepido* ut manus l. caput senilium, inde *tremule sono*, G. zittern, beben, zitternd tönen.

wawahdan, htaa Vs. et wawahtelen, hdella Vfr. idem de tremore subito, inde *tremore prosilio*, G. sich bebend entrücken.

wawahdun, htua Vm. idem, ſydän wawahtuu.

wapina, an Ns. *tremor*, inde *sonus tremulus*, G. Gezitter, zitternder Ton.

wawahdus, ukſen Ns. *tremor subitus*, G. hastiges Erzittern.

wapistan, aa Vf. et wapistelen, lla Vfr. *tremefacio*, *quasso*, G. zittern machen, schütteln, inde ſydäntäni wapistaa cor mihi contremit.

wapistutan, ttaa Vf. idem, rar.

wapistus, tukſen Ns. *quassatio* tremula, inde *tremor*, G. zitterndes Schütteln, das Zittern.

Wappu, pun Ns. nomen feminæ *Valburg.*

Wapſainen l. wapſahinen l. Tav. wapſahainen, iſen Ns. id. ac waapſainen.

wapſiainen l. wapſalainen, iſen Ns. idem.

Wapustan, aa V. et wapustelen, lla Vfr. id. ac waapustan.

Wara,

Wara, ran Ns. *instrumentum ferreum* l. *ligneum*, quo rimæ parietum l. juncturæ trabium æquantur et coaptantur, G. Werkzeug die Wandbalken zusammenzufügen, al. wara-rauta, cfr. infra.

waraan, rata V. et waraelen l. waralen, lla Vfr. *ope* talis *instrumenti æquo* l. *coapto junctluras* trabium in pariete, G. mit dergl. Werkzeuge zusammenfügen.

waraus, ukſen Ns. talis *æquatio* l. *aptatio*, G. dergl. Zusammenfügung, inde Ul. id. ac waro.

waro, on al. waros, rokſen Ns. *junctura* l. *commissura* trabium in pariete, in quam muscus intruditur, G. Wandfuge.

Wara, ran Ns. 1. *copia*, *opes*, facultas, G. Vorrath, Vermögen, wara-huonet horreum, taka-wara opes reservatæ in usus futuros, waran jälkeen l. waraa myöden juxta facultatem, pro viribus, kokoan talwen warakſi l. waroikſi colligo penum ad usus hiemales, onko ſinulla wiljan waraa estne tibi copia frumenti, on kyllä waraa l. waroja satis est opum, nil deficit, ei ole leiwän waraa non suppetit nec sufficit panis, it. omilla waroilla käwelen ambulo propriis viribus, sine auxilio alieno, G. Kräfte, elän toiſen waraſſa l. waralla l. waroisſa alienis ex facultatibus l. opibus l. subsidiis vivo, wähät warat häisſä dapes parcæ in nuptiis, minun on ſauwa warana non nisi baculum mendicantis mihi est in promtu, on weden waraſſa l. waroisſa est in potestate aquæ, ex copiis aquæ vitam sustentat, inde 2. *copia* l. *locus agendi*, G. Platz, Erlaubniss, onko wara ſanoa daturne copia l. venia dicendi, ei ole waraa tulla haud adest occasio l. locus adeundi, onko watſaisſa waraa estne spatium l. locus sufficiens in ventre, it. 3. wara-lauta tabula apposititia in margine navigii, wara-mies vir l. miles in supplementum, wara-makſo suppeditatio sumtuum, pidä waraſi tuas retine opes, ne cedas, cfr. wara supra et infra.

warainen, iſen Ns. dim. idem, wähillä waraiſilla opibus parcis, it. Na. copia l. *opibus instructus*, G. vermögend, max. in composs. e. c. wähä-warainen inops, viribus infirmus.

warallinen, iſen Na. *copiam habens*, copiosus, opulentus, locuples, firmus, G. Vorrath habend, vermögend, reich.

warakas, kkaan Na. idem, max. opulentus.

warawa, wan Na. idem, it. *spatiosus*, G. geräumig.

waralliſuus, uuden Ns. *opulentia*, G. Vermögenheit.

waraiſuus, uuden Ns. idem, sed max. in composs. e. c. wähä-waraiſuus inopia.

waratoin, ttoman Na. car. *inops*, *indigus*, infirmus, G. unvermögen.

waraan, rata V. *copiam* rei *paro*, rerum *copiä instruo*, necessaria præparo, G. mit Vorrath versehen, Vorrath schaffen, waraan miekan käteeni manum gladio armo, waraan rahaa kukkaroon l. waraan kukkaron rahalla sacculum pecunia onero l. instruo ad usus futuros, cfr. waraan supra et infra.

warusta, an Ns. *copia* rerum, *penus*, G. Vorrath, ei ole warustaa, inde

warustan, aa V. et warustelen, lla Vfr. *copia* rerum necessaria quem *munio* l. *instruo* l. *provideo*, G. einen mit dem Nothwendigen versehen, ausrüsten, warustan matkaan l. matkallen accingo ad iter, warustaa miehet sotaan milites armat.

warustus, ukſen Ns. *copiæ præparatio*, munitio, armatio. G. Ausrüstung, inde sota-warustus armatura, munimentum.

warustun, ua Vm. Ul. rebus *necessariis instruor*, *provideor*, G. ausgerüstet werden.

Wara, ran al. waro, ron Ns. 1. *cura* rei *provida*, *providentia* cauta, cautio, G. Vorsicht, Achtsamkeit, Sorgfalt, ole warallaſi sis providus, kyllä pidän warani mihi equidem cavebo l. caute me geram, inde tulin ſen waralla veni ejus respectu l. causa l. ideo, G. deswegen, it. 2. *admonitio* l. *præmonitio* ut quis cautus sit, ut sibi caveat, G. Warnung.

waru, run Ns. idem, e. c. ole warullaſi, ſen warulla, it. Na. *cautus*, *providus*, inde *timidus*, G. vorsichtig, sorgfältig, besorgt, äiti waru lapſellenſa mater infantem caute l. timide curans.

waraan

warainen l. waroinen, iſen Na. *cautus, providus*, circumspectus, prudens, G. vorsichtig, achtsam.

waratoin, ttoman Na. car. *incautus*, imprudens, G. unvorsichtig.

waraan l. warajan, rata V. 1. *caveo* mihi, *cautus* l. *providus sum* ne mali quid contingat, caute provideo l. curo quid, qs. timidus incedo pericula evitans, G. vorsichtig l. achtsam seyn, sorgfältig hüten, fürchten, álá waraja ne timeas, it. 2. *præmoneo* ut quis cautus l. providus sit, *moneo* ut pericula evitet, G. warnen.

waroan, rota al. waron, roa V. idem, inde waromata incaute, imprudenter, sine timore, waromatoin incautus, imprudens, waroin caute, warowa prudens, warowaiſuus prudentia.

waroitan, ttaa Vf. et waroittelen, tella Vfr. *curo ut* quis præmoneatur, inde *præmoneo*, moneo ut quis cautus l. providus sit, G. warnen lassen, warnen (waaroitan).

waroitus, ukſen Ns. *præmonitio*, admonitio, G. Warnung.

waratun l. waroitun, ttua Vm. *admoneor*, G. gewarnt werden.

Waraš, raan l. rahan l. rhaan N. *valde tempestivum* l. præmaturum quid, G. sehr früh, waraš on wielá nošta surgendi tempus nondum adest, inde Adv. warain l. warahin l. warhain *a mane* diei l. *præmature*, G. sehr früh, e. c. tulen aamulla warhain bene mane veniam, warhain illalla primo vespere, it. Compar. warhaimmin l. waraimmin l. warhemmin l. wareemmin magis tempestive, G. früher.

warainen l. warahinen l. warhainen, iſen Na. *valde tempestivus, præmaturus* e. c. mors, *præproperus* e. c. æstas, fetus, G. sehr frühzeitig, waraiſelta l. warhaiſelta valde mane.

Waraš, rkaan Ns. *fur*, G. Dieb, on warkaaſſa l. warkaiſſa in furando est occupatus, meni warkaaſeen abiit furatum, warkaan kalu l. ſkappalet res furtiva, warkain l. warkahin (Adv.) *furtim*, clam, G. verstohlner Weise, heimlich.

warkaus, uden Ns. *furtum*, G. Diebstahl, Dieberei.

warkaallinen, iſen Na. *furax*, furtivus, G. diebisch.

warkaalliſuus, uuden Ns. *furacitas*, G. Diebsart.

waraštan, aa V. et waraštelen, lla Vfr. *furor*, G. stehlen.

Waret, reen Ns. max. pl. wareet *spicæ*, glumæ etc. in triturando *decidentes* et colligi solitæ, G. abfallende Spreu beim Dreschen, kokoan wareita, it. waret-jalka acervus segetis ex tribus mergitibus erectis constans, al. wari-jalka.

wareinen l. warehinen, iſen Na. talibus *spicis plenus*, G. spreuig.

Wareš, ekſen l. Sav. wariš, ikſen Ns. *corvus cornix*, G. Krähe, wareksen hernet vicia cracca, wareksen marja empetrum nigrum, wareksen warpaat lycopodium clavatum.

wareksinen l. wariksinen, iſen Na. *cornicibus frequens*, G. krähenvoll.

Warhain prtcl. et warhainen Na. vide waraš, warainen.

Warhet, een Ns. *fruticetum*, frutex, virgultum, G. Gebüschwald.

Wari, in Na. *fervidus* e. c. aqua, G. kochend heiss, páiwá on wari dies est æstuosus, wari-leipá id. ac warikko, it. S. wari-jalka l. warin-jalka id. ac waret-jalka.

warikko, kon Ns. Tav. *panis dulciculus*, in aqua fervida fermentatus, G. süsssaures Brod (wari-leipá).

warikoinen, iſen Ns. dim. idem.

waristan, aa V. Sav. *fervidum facio*, calefacio, G. heiss machen, hitzen, cfr. infra.

waritan, ttaa al. waritſen, rita V. idem.

waristun, ua Vm. Sav. *fervidus fio*, calefio, G. heiss werden, cfr. infra.

Wariſen, šta V. *minutim* et *sparsim decido* l. excido ut grana e spica l. folia arborum autumno, G. streuweise und allmählig herabfallen, rahat wariſewat tiellen numi in viam furtim et sensim decidunt et perduntur.

waristan, aa Vf. et waristelen, lla Vfr. *facio ut* minutim et sparsim excidat, *minutim dispergo* l. decutio, sparsim dissemino,

semino, G. allmählig herabfallen lassen l. zerstreuen, cfr. sub wari.

waristus, ukſen Ns. *minuta dispersio* l. dissemiuatio, G. allmählige Zerstreuung.

waristun, ua Vm. rar. id. ac wariſen.

Warjo, on Ns. 1. *umbra*, G. Schatten, inde 2. locus umbrosus, *umbraculum*, G. schattiger Ort, Schirmdach, hinc 3. locus tutus, *tutamen*, G. Schirm, Schutz, ſinun warjoſſaſi l. warjoſi alla in tua tutela, tuo sub præsidio, it. 4. *velamen* rei *fictum*, causa l. species simulata, G. Vorwand, minkä warjon alla quo titulo l. prætextu.

warjoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *umbrosus*, G. schattig.

warjollinen, iſen Na. umbram habens, *umbrifer*, G. Schatten habend, schattenreich.

warjoan, jota al. warjou, joa V. 1. *umbro*, *præumbro*, obumbro, G. beschatten, inde 2. *tego*, *protego*, tueor, G. schützen, beschirmen, it. 3. *velo*, *prætexo*, et ita subduco, G. vorschützen, vorwenden.

warjotan, ttaa Vf. et warjottelen, tella Vfr. idem.

warjelen l. warjoelen l. warjoilen, lla Vfr. idem, max. *tueor*, *pericula averto* l. abigo, *custodio*, defendo, conservo, G. beschützen, behüten, bewachen, warjelen lampaat ſudelta custodio oves ne lupus aggrediatur.

warjelus l. warjellus, ukſen Ns. *tuitio*, *defensio*, inde *tutamen*, G. Beschützung, Behütung, Schutz, Obhut.

Warkki, kin Ns. *anas* fusca, G. braune Ente (wartti), al. warkki-ſuorſa.

Warma, an Na. Sav. Carl. *firmus* et *constans* e. c. equus, res, inde mente firmus, *certus*, fidus e. c. homo, mens, *verus*, seriüs e. c. sermo, G. standhaft, zuverlässig, gewiss, wahr, warmaan l. warmaſti l. warmoin (Adv.) *firmiter*, certe, serio, vere.

warmati l. warmatik prtcl. Sav. *vere*, *serio*, G. gewiss, wahrlich, warmatikkin idem.

Warma, an Ns. et warmainen, iſen Ns. dim. Botn. *circulus stramineus* ollis subjici solitus, G. strohener Kreis zur Unterlage, pata on warmalla.

Warninko, ngon Ns. id. ac waarninka.

Waro et waros Ns. vide sub wara.

Waroan et waron V. vide sub wara.

waroitan V. vide ibidem.

Warolainen, iſen Ns. *pisciculi species*, generis cyprini, G. eine Art kleiner Fische.

Warpa, rwan Ns. *baculum* l. *assula* ligni longa textoribus utilis, G. Holzspleisse beim Weben.

Warpet, ppen Ns. Ul. *assis* l. *tabula apposititia*, margini navigii utrique affigi solita ad undas propellendas, G. loses Seitenbrett an Böten, it. al. id. ac warwet sub warpu.

warppinet, een Ns. Sav. idem (wara-lauta).

warpehdin, htia V. tales *tabulas* navigii marginibus *affigo*, G. dergl. Bretter anheften.

Warpu, rwun Ns. *virga* l. *ramus* arborum *minor* foliis carens, sarmentum, G. blätterloser Baumzweig, Reiser, lauvan warpuja sarmenta connectendis scopis.

warpuinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ramosus*, sarmentosus, G. reiservoll, zweigig, cfr. warpulainen.

warpulainen l. warpuinen, iſen Ns. *passer* in ramulis arborum commorans, G. kleiner Vogel, Sperling, koto- l. koti-warpuinen fringilla domestica, koſki-warpuinen sturnus cinclus, hamppu-warpuinen fringilla cannabina, metſä-warpuinen fringilla montana? warpuis-haukka falco nisus.

warwikko, kon al. warwisto, on Ns. *locus* ramulis l. sarmentis plenus, virgultum, fruticetum, G. zweigvoller Ort.

warwis, ikſen Ns. idem, rar., it. al. id. ac warwet.

warwet, rpeen al. warpet, rppeen Ns. *virga*, *sudes gracilior*, G. lange Ruthe, inde pl. warpeet l. warppeet asserculi tectis ædium substruendis nec non lino l. leguminibus suffulciendis inservientes.

warwennan, ntaa V. et warwentelen, nnella Vfr. *puto*, *amputo* ramulos, arboreim frondosam putando facio rariorem, G. Zweige

Zweige abschneiden, inde *demo, diminuo* quid, cohibeo e. c. flammam, G. abnehmen, vermindern, hemmen.

warwennuš, ukſen Ns. talis *amputatio* l. *diminutio*, G. dergl. Abschneidung.

warwenen, rweta al. warwennun, ntua Vm. *amputor* et ita *rarior fio*, inde *diminuor*, cohibeor ut flamma, G. abgeschnitten l. vermindert werden.

warwutan, ttaa V. et warwuttelen, tella Vfr. *virgis* l. *asserculis substruo* e. c. legumina l. linum, G. Stöcke unterstecken.

warwutuš, tukſen Ns. *sarmentorum substructio*, G. Untersteckung der Stöcke.

Warraš, rtaan Ns. *pertica longa*, panibus, carni, oleribus etc. suspendendis utilis, longurius, G. lange Stange etwas aufzuhenken, pane wartaallen l. wartaaſeen perticæ suspende, on wartaalla l. wartaaššа est suspensum, it. ſukka-warraš *acus longa* nectendis tibialibus, G. Stricknadel.

wartainen l. wartahinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *perticis frequens* l. ornatus, G. voll dergl. Stangen.

Warſa, an Ns. *equulus*, pullus equinus, G. Füllen, takku-warſa equulus anniculus, reki-weto-warſa biennis, kolmi-talwinen triennis, it. warſan polwi poples equuli nec non polygonum hydropiper, warſan kawio ungula equuli nec non tussilago farfara al. viola canina.

warſainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *equulis frequens*, G. füllenreich.

warſallinen, iſen Na. *equulum habens*, G. Füllen habend.

warſon, ſoa al. warſoitſen, ita V. *equulum pario* l. enitor, G. Füllen werfen.

Warſi, rren Ns. 1. *manubrium longius* e. c. hastæ, securis, falcis, G. Stiel, Schaft, kirwes on warreššа securis est manubrio affixa, menee warteen sese manubrio affigi patitur, manubrio est apta, läkſi warreſta e manubrio solvebatur, warſi-työ opus gravius ope instrumenti manubrio ornati perficiendum, inde 2. *pars* rei *longa* et *recta* e. c. *caulis* l. *scapus* vegetabilium, *truncus* arborum et corporis humani et hujus *statura*, G. Stamm l. Stängel der Gewächse, Rumpf l. Statur des Körpers, herneen l. humalan warſi caulis pisi l. humuli, täyſi warrelta statura adultus, procerus, ſukan l. ſaappaan warſi pars tibialis l. ocreæ superior, præter pedale, warſi-oja fossa longitudinalis præcipua, it. 3. *directio* rei *longitudinalis*, G. längs etwas gelegener Ort, on joki-warrella est juxta amnem, in vicinia amnis, aſun tien warrella prope viam habito, it. 4. §. käyppikö warteen num bene succedit, estne aptum l. conveniens, G. geht es an l. vor sich, ei käy warteen haud succedit, it. 5. Adv. warſin (pr. una cum manubrio i. e.) *omnino, penitus*, G. ganz und gar, gänzlich, sehr, warſin kaunis omnino l. *valde* pulcher, niin warſinkin l. Sav. warſinni ita omnino.

warſinen l. wartinen, iſen Na. *manubrio* l. *scapo* l. *trunco ornatus*, G. mit Stiel l. Schaft l. Stamm versehen, bestielt, -schäftig, max. in composs. e. c. pitkä-warſinen longo instructus manubrio, pieni-wartinen tenuis qua staturam.

warrellinen, iſen Na. *manubrium* l. *scapum* l. *truncum habens*, G. Stiel l. Stamm habend, sed warſillinen manubria habens.

wartewa, an Na. idem, max. *statura longus* l. procerus, G. langgewachsen.

warretoin, ttoman Ns. *manubrio* l. *trunco carens*, G. stiellos, stammlos, sed warſitoin manubriis carens.

wartun, ttua al. warrun, rtua Vm. *longior fio* qua staturam, accresco qua truncum, G. lang werden.

wartalo, on Ns. Caj. rar. *statura* corporis, G. Körpersstatur.

warſin prtcl. vide Cas. Adv. a warſi.

Warsta, an Ns. Nyl. *clavus triturantium*, tribula, G. Dreschflegel (wartta), it. Tav. *securis species* tribulantium, qua spicæ etc. comminuuntur, G. Hackbeil.

warstainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *clavis ornatus*, G. mit Dreschflegeln versehen.

Warten prtcl. (qs. pro wartoen a warroa) *ob, propter*, G. wegen, ihmistä warten hominis causa l. gratia, häntä warten ejus respectu, mitä warten cur, quamobrem, ſitä warten ideo.

Warti l. wartti, tin Ns. Tav. Abol. *linteum* bilix vilius, stupeum, G. wergene Leinwand.

wartinen l. warttinen, iſen Na. ex tali *linteo confectus*, G. von wergener Leinwand, it. wartinen al. id. ac warſinen, unde neli-wartinen quadrilix.

Wartia, an Ns. *vigil*, *custos*, excubitor, G. Wächter.

wartio, on Ns. *vigilia*, statio vigiliæ, custodia, G. Wache, on wartiolla l. wartiossa excubiis vigilat, vigilias agit.

wartioitſen, ita V. *vigilo*, advigilo, vigilias ago, inde *tueor*, custodio, G. bewachen, beachten.

wartioitſemus, ukſen Ns. *vigilatio*, vigiliarum actio, inde *tuitio*, custodia, G. das Bewachen.

wartoan, rtoa al. rar. warron, rtoa V. *attente observo*, diligenter curo, G. beachten, beobachten, inde Tav. *vigil* et *diligenter exspecto*, in loco maneo et attentus quid *præstolor*, G. achtsam erwarten.

wartun, ttua Vm. bene *custodior* l. curor, G. beachtet werden.

Wartta, tan Ns. id. ac warsta.

Wartti, tin Ns. id. ac warti, it. al. id. ac warkki.

warttinen, iſen Na. id. ac wartinen.

Waru, un Ns. id. ac wara, quod vide.

warustan, aa V. vide sub wara.

Waruinen, iſen Ns. rar. id. ac warpulainen.

Warwas, rpaan Ns. *digitus pedis*, G. Zehe, warwas-kenkä sandalium, käyn warpaillani gradu suspenso incedo, warpaan känsä clavus in pede.

warpainen l. warpahinen l. warpahainen, iſen Ns. dim. idem, inde pl. warpaiſet l. warpahaiſet l. warpahiſet congiarium puerperæ post partum, G. Tractirung bei Geburt eines Kindes, annan warpaiſia, it. Na. *digitis* pedalibus *ornatus*, G. mit Zehen versehen.

warwakas, kkaan Ns. *pars pedalis* tibialis l. ocreæ, al. *sandalium*, G. Füssling des Stiefels l. Strumpfes, Pantoffel.

warpulainen, iſen Ns. *soccus* in calceis, G. Socke, cfr. sub warpu.

warwastan, aa V. et warwastelen, lla Vfr. *suspenso* l. levi *gradu incedo*, tolutim ito, G. auf den Zehen trippeln.

warwastus, ukſen Ns. talis *incessus*, G. dergl. Getrippel.

Warwennan V. et warwenen Vm. vide sub warpu.

warwisto l. warwikko Ns. vide ibidem.

Warwin, ia V. res *curo* l. efficio, *negotia gero*, G. zu schaffen haben, ei ſinun ole warwimista nihil habes rei l. negotii.

Waſa, ſan Ns. Ul. hinnulus l. *vitulus rangiferi* anniculus, G. einjähriges Rennthierskalb.

Waſama, man Ns. *sagitta capitata*, G. mit Knopfe versehener Pfeil, cfr. nuoli et ponſi.

Waſara, ran Ns. *malleus*, G. Hammer, wäki-waſara malleus major, tudes.

waſarainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *malleis ornatus* l. abundans, ex malleo confectus, G. mit Hämmern verschen, voll Hämmer.

waſaroitſen, ita V. *malleo tundo* l. cudo, G. hämmern.

Waſen, ſemman Na. *sinister* e. c. manus, *lævus*, G. link, waſemmalla sinistrâ, waſen-kätinen sinistra utens manu.

Waſikka, kan Ns. *vitulus* vaccæ, G. Kalb (waska, waſu) cfr. waſa, it. waſikan ſilmä caltha palustris, waſikan marja ribes alpinum.

waſikkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *vitulis frequens*, G. kälberreich.

waſikallinen, iſen Na. *vitulum habens*, G. Kalb habend.

waſikoitſen, ita V. *vitulum pario*, G. kälbern.

Waska, an Ns. contr. pro waſikka.

Wäski, ken Ns. *æs*, max. *cuprum*, G. Erz, Kupfer, walkia wäski orichalcum, wäski-ſeppä faber ærarius, it. wäski-kärmet anguis fragilis, wäski-mato vermis ærei coloris.

waskinen, iſen Na. *æreus*, *cuprinus*, cupro abundans, G. ehern, kupfern.

Wasta, an Ns. (Sv. qvast?) Sav. Caj. Ul. *scopæ* in balneis usitatæ, G. Badequast, al. wihta.

Wasta prtcl. 1. *demum*, *nuper*, G. endlich, erst, neulich, wasta nyt nunc demum,

mum, nuper, wasta-ikään jam modo, wasta-silloin tunc demum, wasta-ratkomaa ager nuper excultus, it. 2. *posthac, olim*, G. hernach, nachher, anna wastakin l. Sav. wastahik da etiam posthac, ei wastakaan ne olim quidem. wasta-uutinen novus, renovatus, repetitus, al. nuperus.

wastainen, isen Na. 1. *nuperus*, demum l. nuper factus, G. endlich l. neulich geschehen, it. *qui olim* eveniet, denuo eveniens, renovatus, iteratus, futurus, G. nachherig, künftig, erneuert, kiitän entisestä, toiwon wastaista.

Wasta, an N. *quod oppositum* l. *contra* est, locus contrarius, G. was entgegen l. wider ist, cujus vero hi solummodo Cass. usu veniunt, sc.

Nom. wasta-maa terra contra l. e regione sita, nec non terra acclivis, wasta-ranta ripa opposita, wasta-päätä e regione, ex adverso, wasta-kynttä opposite, renixe, wasta-tuuli ventus adversus, wasta-hakoinen l. wasta-mielinen l. wasta-rintainen l. wasta-kalpinen contrarius, renitens, reluctans, refractarius, contumax, G. widerstrebend, wasta-hakoisuus l. wasta-mielisyys renixus, contumacia, G. Widerstand.

Illat. wastaan *contra, obviam*, adversus, G. entgegen, wider, menen härkää wastaan tauro obviam eo l. occurro, tulen sinua wastaan occurro l. oppono me tibi, panen wastaan oppono, repugno, seison wastaan resisto, otan wastaan recipio nec non oppono me, refragor, on minua wastaan est mihi oppositus l. inimicus.

Iness. rar. on härkää wastassa tauro occurrere tentat, in tauro repellendo est occupatus.

Adv. wastoin *contra, adversus*, G. gegen, wider, päiwää wastoin contra cursum solis, adverso sole, minullen l. minua käwi wastoin res adversa me offendit, res male successit. wastoin-käyminen res adversa, wastoin-mielinen renitens.

wastainen, isen Na. *contrarius* e. c. mens, *oppositus* e. c. regio, *adversus* e. c. ventus, *renitens* l. refragans l. contumax e. c. homo, G. entgegen gelegen, widerstehend, tekee wastaista renititur, resistit.

wastallinen, isen Na. idem, e. c. tekee wastallista.

wasten prtcl. *contrarie, opposite*, G. entgegen, kulkee wasten tuulta adversus ventum procedit, lyö häntä wasten suuta os illius percute, it. al. id. ac warten e. c. ihmistä wasten, sitä wasten.

wastuksin al. rar. wastyksin prtcl. (pro wasta-yksin) *opposite* l. contrarie inter sese, alius adversus alium, G. gegen einander, tulemme wastuksin alius alii occurrimus, pane wastuksin alium alii oppone.

wastatusten prtcl. idem, pane wastatusten.

wastatuksin l. wastatuksen prtcl. idem.

wastaksutten l. wastaksuta prtcl. idem.

wastaan l. wastajan, stata V. et wastaelen l. wastailen, lla Vfr. pr. oppositæ sum partis, inde 1. *obsisto, resisto*, me oppono, repugno, adversor, G. entgegen seyn, widerstehen, widerstreben, sich widersetzen, wastaan walkiata ignem reprimo l. cohibeo, it. 2. *par pari oppono*, ei tämä wastaa sitä hoc non est par illi, wastaan työn rahalle laborem pecunia *repenso* l. remunero, G. entsprechen, ersetzen, it. 3. verbis resisto, verba verbis oppono, *contradico*, nec non *respondeo*, reloquor, G. antworten, widersprechen, hinc metsä wastaavi silva echo reflectit, kyllän wastaan sen puolesta pro illo respondeo l. sponsor sum, it. 4. §. Ul. *depso* l. *subigo* massam panis, G. kneten.

wastaus, uksen Ns. sui *oppositio, adversatio*, repugnatio, G. das Widerstehen, Widerstrebung, it. *compensatio*, G. das Entsprechen l. Ersetzen, it. *contradictio, responsio, responsum*, G. das Widersprechen l. Antworten, Widerspruch, Antwort, it. Ul. *subactio* massæ panis, G. das Kneten.

wastus, uksen Ns. *oppositio*, refragatio, contumacia, G. Widerstrebung, Widerstand, inde *retardatio*, res remorans, *impedimentum*, G. Verzögerung, Hinderniss, hinc *labor molestus, molestia*,

lestia, *indignatio* ex retardatione, G. Beschwerlichkeit, Widerwärtigkeit, Verdruss, on wastukſena est obstaculo, molestiæ, indignationi. kåwi wastukſekſi male cecidit res, ei ole wastusta nihil est quod opponatur, quo compensetur, G. Ersatz, monet wastukſet multæ *res adversæ* l. impedimenta, negotia molesta.

wastukſellinen, iſen Na. *oppositus*, refragans, contumax, inde *retardans*, impediens, remorans, molestus, multi laboris, indignationem movens, G. widerstrebend, hindernd, verzögernd, beschwerlich, widerwärtig, verdriesslich.

wastustan, aa al. wastutan, ttaa V. 1. *oppono* me, *resisto*, repugno, refragor, reluctor, progressum cujus retardo l. impedio, G. widerstehen, widerstreiten, widerstreben, verhindern, it. 2. *recipio*, excipio oblatum quid, G. entgegennehmen, wastustan heiniå fœnum ad me projectum excipio, it. 3. *valde occupor*, moleste laboro, G. eifrig arbeiten l. sich beschäftigen, ſiinå on wastustamista multi est negotii l. laboris l. molestiæ, est satagendum, it. 4. Botn. *diligenter curo* e. c. infantem, ægrotantem, G. warten, pflegen.

wastustelen, lla al. wastutteien, tella Vfr. idem.

wastuli, in Ns. Nyl. *cohors* hospitum *nuptialium*, sponsam excipiens et in domum sponsi comitans, G. Brautgefolge.

Waſu, un Ns. Sav. Ul. *vasculum vimineum* purgamentis efferendis, G. Kehrichtkorb, it. al. *vas perfluum* piscibus vivis servandis et transportandis, G. Fischkasten, it. al. id. ac waſikka.

Wata, dan Ns. *retis species*, tragula, G. eine Art Zugnetz.

Wataja, jan Ns. *locus paludosus* l. stagnosus, humus solutior sine fundo argillæ, G. sumpfiger Boden, it. al. id. ac ſuanto.

watajainen, iſen Na. *paludosus* l. stagnosus, G. sumpfig.

Waterma, an Ns. id. ac waaterma.

Wateri, in Ns. idem, it. al. (Sv. fadder) *compater* l. testis baptismi, G. Gevatter, al. kummi, e. c. iſä-wateri, äiti-wateri testis masculini et feminini generis, inde *familiaris*, amicus, G. Freund.

Wati, din Ns. (Sv. fat) *patina*, G. Schüssel, al. fati.

watinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *patinis ornatus*, G. schüsselvoll.

wadillinen, iſen Na. *patinam habens*, G. Schüssel habend, it. *quantum capit* patina, G. eine Schüssel voll.

Watikka, kan Ns. id. ac watukka.

Watikoitſen, ita V. *volvendo necto* e. c. tænias, G. schlingend flechten, it. al. id. ac watustan.

Watkaan, kata al. watkan, aa V. Torn. id. ac natkaan, wätkään.

Watſa, an Ns. *venter*, stomachus, alvus, G. Bauch, Magen, makaan watſallani ventri innitens l. pronus jaceo, watſani on rikki diarrhoea laboro, watſa on ummeſſa l. ummella obstructione laboro, watſa ruoho tormentilla erecta.

watſainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ventrosus*, G. bauchig.

watſakas l. watſikas, kkaan Na. *ventrosus*, G. bauchig.

watſuri l. watturi, in Ns. *diarrhœa*, G. Durchfall.

Watta, tan Ns. Abol. id. ac watſa.

Wattalo, on Ns. Caj. id. ac wihti, wyhti, al. id. ac watſa.

Wattu, tun Ns. rubus *idæus*, G. Himbeere, al. rar. rubus *arcticus*, G. Ackerbeere, al. rar. *fragaria* vesca hortensis, G. Erdbeere.

watukka l. watikka, kan Ns. idem.

wattuinen, iſen Na. rubis *idæis abundans*, ex rubis confectus, G. reich an Himbeeren.

Watturi, in Ns. Abol. id. ac watſuri.

Watustan, aa V. moleste l. *tarde ito*, qs. proreptans vado, G. mühsam fortschreiten (watikoitſen), inde tarde et *moleste* quidquid *ago* e. c. wedån watustan onus moleste protraho, ſyön watustan ægre manduco ut edentulus, kåpn watustan.

watustus, ukſen Ns. talis *incessus* l. *actus tardus* et molestus, G. mühsames Fortschreiten.

Watwon, oa V. *extrico* l. excerno, G. auslesen (walwon).

Wauhka, an Na. *pavidus*, timidus, consternatus, inde pavore *furens* e. c. equus, furore mentis captus e. c. homo, G. scheu, kollerig, rasend.

wauhko, on Ns. *pavidus* l. *furens equus*, mentis furore captus homo, G. scheues l. kollriges Pferd, rasender Mensch.

waukka, kan Na. et waukko, kon Ns. idem.

Waula, an Ns. 1. *funiculus* retis piscarii (paula), al. *funis* quo sagena promovetur, G. Netzstrick, hinc fig. sai minun waulohinsa dolis l. technis suis me captavit, it. 2. al. wenheen waula *circulus vimineus* in margine navigii cui adjungitur remus, G. Ruderband (hanka-witsa), re'en waula circulus vimineus in anticis trahæ, cui alligatur temo, G. weidener Ring den Deichsel am Schlitten zu befestigen (sawirikko).

waulo, on al. waulu, un Ns. idem.

Waunu, un Ns. max. pl. waunut (Sv. vagn) *currus ornatior*, pilentum, G. Wagen.

waunullinen, isen Na. *currum habens*, G. Wagen habend, it. *quantum capit* currus, G. einen Wagen voll.

Waura, an Ns. *clava* triturantium, G. Dreschflegel, al. *cribrum* majus et rarius, G. grobes Sieb.

Wauras, aan Na. *refectus* post morbum, *sanus*, *vegetus*, bene valens, integer, firmus, G. genesen, gesund, munter, kraftvoll, it. al. *amplus*, *prolixus*, abundans l. uber, G. weit, geräumig, überflüssig.

wauraus, uden Ns. *indoles* sana, vegeta, firma, G. Gesundheit, Munterkeit, it. al. *prolixitas*, abundantia, ubertas, G. Weite, Geräumigkeit, Ueberfluss.

wauristun, ua Vm. *revalesco*, sanus l. vegetus l. firmus fio, G. gesund und munter werden.

Wauwa, an Ns. *infantulus*, inde *pupa* lusoria, G. Kindchen, Spielpuppe, vox puerilis.

wauwaan, wata V. *infantem curo*, max. *cunas ago*, G. wiegen.

wauwotan, ttaa V. et wauwottelen, tella Vfr. idem,

wauwautan, ttaa Vf. *curo ut* cunæ moveantur, G. wiegen lassen.

wauwutar, ttaren Ns. *furia mythol.* infantulos vexans, G. mythol. Kinderquälerinn.

Wawahdan, htaa al. wawahdun, htua Vm. vide sub wapaan.

Wawet Ns. et wawaan V. vide sub wapa.

Wawia, an Ns. *cuneus*, G. Keil, al. *sudes* l. palus terræ infixus, G. Pfahl (waaja).

wawiainen, isen Na. id. ac waajainen.

Wedon, toa V. id. ac wetoan sub weto.

Wedán, táá V. et wetelen, dellá Vfr. 1. *traho*, *protraho* ut equus vehem, *duco* e. c. spiritum, tabaci fumum, G. ziehen, wedán kiinni contraho, adstringo, wedán puoleeni allicio, inde 2. astia wetáá kannun vas *capit* congium, G. in sich fassen, enthalten, kannun wetáwá congialis, saapas wetáá paljon nahkaa ocrea multum corii *continet* l. requirit l. consumit, G. erfordern, leipá wetáá rahaa ad panem acquirendum magna opus est pecunia.

wedáskelen l. wedeskelen, llá Vfr. idem.

wetáisen, stá V. idem rar.

wetámys, ykſen Ns. trahendi *actus*, G. das Ziehen, inde *vehes* trahenda, G. Zuglast.

weto, don Ns. 1. *tractus*, ductio, ductus, G. Ziehung, Zug, raskas weto vectura difficilis, hengen weto respiratio, it. 2. *quantum capit* e. c. vas l. vehes, hinc *onus* trahendum, *consumtio* rerum œconomicarum expendenda, G. Gefässvoll, Last, Umkosten, Ausgabe, mia nulla on monta rahan wetoa multa mihi sunt expensa pecuniaria, reki-weto vide reki, cfr. infra.

wedántó, nuón Ns. idem, e. c. hengen wedántó.

wetoinen, isen Ns. dim. idem, max. contractio musculi, *spasmus*, G. Krampf.

wediket, kken al. wedikko, kon Ns. *manubrium* e. c. gladii, *ansa* e. c. januæ, qua trahi solet, G. Handgriff, it. *temo* boum quo rhedam promovent, G. Deichsel.

wedin,

wedin, timen Ns. *onus* trahendum, G. Zuglast, al. *ansa* qua trahitur, G. Handgriff, al. id. ac widin.

weturi, in Ns. Ul. *rheda* minor piscaria ab homine trahenda, G. kleiner Schlitten.

wedä-peräinen l. wedä-peroinen, iſen Na. qs. retrorsum trahendus, inde promotu difficilis, *refractarius*, al. *ignavus*, tardus, cunctans, G. widerspännstig, träge.

wedä-peräiſyys, yyden al. wedä-peroiſuus, uuden Ns. indoles refractaria, *contumacia*, al. *ignavia*, G. Widerspännstigkeit, Trägheit.

wetäyn, ytä al. wetäännyn, ntyä Vm. *trahor*, *ducor*, ductus fio, G. sich ziehen, gezogen werden, weſi wetäyppi kiwellen aqua sensim promovetur super lapidem, älä ſinne wetäy noli eo te protrahere l. promovere, wetäyn wiereeſi ad te segniter accedo, inde *sensim* qs. me trahendo *evado* l. *fio*, G. allmählig werden, nahka wetäyppi kuiwakſi corium sensim fit aridum, wetäyppi julmakſi täeter fit.

wedätän, ttää Vl. et wedättelen, tellä Vfr. *curo ut* trahatur l. ducatur, inde *promoveo*, adveho, G. ziehen machen, herbeibringen.

wedätyš, ykſen Ns. cura trahendi, *advectio*, G. das Ziehenmachen.

Weeru, un Ns. *volgiolus* l. cylindrus, quo glæbæ agri comminuuntur, G. Ackerwalze.

Weheriä Na. et weheriäinen Na. dim. id. ac wehriä.

Wehiläinen, iſen Ns. Run. id. ac mehiläinen.

Wehka, han Ns. *calla palustris*, G. Sumpfkalle, al. *menyanthes* trifoliata, G. Biberklee, wehka-leipä panis ex calla, Finnis olim usitatus, wehka-lahti parœcia *Veckelax* circa oppid. Fredricshamn.

wehkainen, iſen Na. *ex calla* confectus e. c. panis, calla abundans, G. voll l. von Sumpfkalle.

Wehket l. wehet, hkeen Ns. max. pl. wehkeet *instrumenta* l. techuæ in qua re efficienda utiles, G. Werkzeug, Mittel, Kunstgriff, hänellä on paljo wehkeitä multis utitur instrumentis l. artificiis.

Wehma, an al. wehmas, aan Ns. *fruticetum* arborum frondosarum, *virgetum*, inde locus l. *lucus virgultus* l. frondosus, G. Buschwald, junger Laubwald, it. nomen parœciæ *Wehmo* prope Aboam, al. wehman pitäjä.

wehmainen, iſen Na. *frutetosus*, virgultus, G. buschig, wehmais-maa terra frondosa, pinguis.

wehmastо, on Ns. *silva virgulta*, lucus frondosus, G. buschiger Hain.

wehmastun, ua Vm. *frutetosus fio*, fruticesco, frondesco, G. buschig l. laubig werden.

Wehmaro, on al. wehmeräi, än Ns. *temo* rhedæ et currus, G. Deichsel.

Wehna, an Ns. Sav. Carl. *triticum* sativum, G. Weizen, al. niſu. X

wehnä, än al. wehnet, neen Ns. idem.

wehnainen l. wehnäinen, iſen Na. *triticeus*, G. von Weizen.

Wehriä, än Na. et wehriäinen, iſen Na. dim. *viridis*, G. grün (wiheriä, weheriä). X

wehriäiſyys, yyden Ns. *viriditas*, G. Grüne.

Weijo, on Ns. et weijoinen, iſen Ns. dim. id. ac weikko, weikkoinen.

Weikka, kan Ns. 1. *certatio* l. *æmulatio* l, contentio clandestina, simultas, G. heimlicher Wetteifer l. Streit, ouko weikka wälillänne num inter vos contenditis, ei ſanan weikkaa ne verbulo quidem certamus, inde 2. *pigneratio* l. sponsio mutua, G. Wette (wetо), pannaan weikkaa spondendo certemus, sponsionem faciamus, cfr. weikko.

weikkaan, kata V. *certo*, *æmulor*, contendo, G. wetteifern, streiten.

Weikko, kon al. weikka, kan Ns. Tav. Wib. *frater*, inde *sodalis*, amicus, G. Bruder, Freund (weijo).

weikkoinen l. weikkainen, iſen Ns. dim. idem, max. in blanda compellatione, it. Na. *fraternus*, amicus, G. brüderlich, freundlich, weikkoiſesti fraterne, amice.

weikkamoinen, iſen Ns. Sav. Tav. idem.

Weikuna, an Ns. mensis *aprilis*, G. Ostermonath, al. huhti-kun.

Weinen, iſen Na. Run. pro weſinen l. wetinen.

Weinä, än al. weinämöinen, iſen Ns. id. ac wäinämöinen.

Weiſaan,

Weiſaan, ſata V. voce *melodice cano*, G. singen, weiſaaja cantor.

weiſaeken l. weiſailen, lla Vfr. idem.

weiſu, un Ns. *cantus melodicus*, vocalis, inde *canticum*, cantilena, G. das Singen, Gesang.

weiſautan, ttaa Vf. et weiſauttelen, tella Vfr. *facio ut canat*, canendum curo, G. singen lassen.

Weisti, ten Ns. rar. id. ac weitſi.

weistán, áá V. et weistelen, llá Vfr. cultro l. securi *scindo*, inde *dolo*, ascio, fabricor, G. schnitzeln, behauen.

weistó, on al. weistö, ön Ns. *actus* scindendi l. asciandi l. fabricandi, *fabricatio*, G. das Schnitzeln l. Behauen, weistó-ainet materia fabrilis.

weistin, imen Ns. fabricandi *instrumentum*, G. Schnitzwerkzeug, weistin-kirwes securis fabrilis, minor.

weistámó, ón al. weistámöinen, iſen Ns. max. pl. weistámöt l. weistámöiſet *fabricandi locus*, fabrica ubi e. c. navis construitur, G. Behauungsort, Werft.

Weitikka, kan Ns. *nebulo* lasciviens, licentiosus, versutus et effrenatus, G. muthwilliger l. listiger l. unbändiger Bursch l. Schalk, ompa ſinuſſa weitikkaa.

weitikainen l. weitikkainen, iſen Ns. dim. idem.

Weitſi, ſen Ns. *culter*, G. Messer, cujus plures sunt species e. c. työ-weitſi culter fabrilis, pöytä-weitſi cibarius, parta-weitſi tonsorius l. novacula etc. (weisti).

weitſinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *cultris abundans*, G. messerreich.

weitſellinen, iſen Na. cultrum habens.

Weiwi, win al. weiwa, wan Ns. (Sv. vef) 1. *verticillus* funiculis contorquendis, *manubrium* cotis rotandæ, G. Kurbel, Schwängel, it. 2. Ul. *lucta* juvenum, luctatio, G. Wettkampf, álá mene weiwiin noli te immiscere pugnæ.

weiwaan, wata V. et weiwaelen l. weiwailen, lla Vfr. *verticillo volvo* l. contorqueo e. c. funiculum, manubrio *roto*, volvo, G. die Kurbel drehen, winden, it. *colluctor*, G. kämpfen.

weiwaus, ukſen Ns. talis *contorsio* l. *rotatio* l. *luctatio*, G. das Herumdrehen l. Kämpfen.

Wekara, ran Ns. pr. *mucro* l. cuspis, inde *uncus* hami piscarii, *sagitta*, hasta etc., G. Spitze, Angelhaken, Pfeil (wekárá, wákárá).

Wekkárá, án Ns. *mola puerilis*, ramici longo suspendi solita, G. kleine Spielmühle der Knaben (wákkárá, wipperá).

Wekárá, rán Ns. id. ac wekara (wákárá).

Welho, on Ns. *magus* l. *saga* minoris dignitatis, exorcista superstitiosus, G. Hexe, Beschwörer.

welhoinen l. welhonainen, iſen Na. *magicus*, magia utens, G. zauberisch.

welhous, uden Ns. *indoles* magica, magia, G. Hexerei.

welhoiſuus l. welhonaiſuus, uuden Ns. idem.

welhon, oa V. *magiá utor*, incanto, G. hexen, beschwören.

welhous, ukſen Ns. talis usus, *incantatio*, G. das Hexen.

Weli (pro welji), ljen, al. rar. weljá, ján Ns. *frater*, G. Bruder, weli-puoli frater germanus l. uterinus, inde in compellando, *sodalis*, amicus, G. Freund, matka-weli comes, wiina-weli combibo, cfr. weikko, toweri.

weljeinen (l. weljáinen), iſen Ns. dim. idem, it. Na. id. ac weljellinen.

weljes, jekſen al. rar. weljás, jákſén Ns. *unus* fratrum, G. einer der Gebrüder, pl. weljekſet fratres mutui, G. Gebrüder, weljesten lapſet patrueles, consobrini.

weljellinen (weljállinen), iſen Na. *fraternus*, G. brüderlich.

weljelliſyys, yyden Ns. *fraternitas*, G. Brüderlichkeit.

Welka, lan Ns. *debitum*, *æs alienum*, G. Schuld, Anleihe, olen welaſſa l. welkaa ære alieno sum obstrictus, olen hänen l. hänellen welkaa debeo ei, otan welakſi mutuor, annan welakſi commodo, fenero, ſaatawa welka debitum ab alio exigendum, makſettawa welka debitum alii solvendum, welka-mies debitor al. creditor, pää-welka summa pecuniæ mutuariæ, G. Capital, welka-kirja syngrapha, welka-pää pr. debitor, inde debens, *jure obligatus* l. obstrictus,

l. obstrictus ad quid, nec non sons, *reus* facti, G. schuldig, verpflichtet l. verbunden und schuldseyend, olenko welka-pää siihen työhön num jure debeo id facere, et num reus sum ejus facti.

welallinen, isen Na. *ære alieno obstrictus*, debitor, G. schuldig, in Schulden steckend.

welwollinen l. welollinen, isen Na. 1. *qui debet* quid facere, *jure obstrictus* l. obligatus, obnoxius, reus, G. schuldig, verbunden, schuldseyend, en ole welwollinen siihen työhön, it. 2. qui debet fieri, *debitus*, *decens*, conveniens, legitimus e. c. agendi modus, G. gebührend, gehörig, pflichtgemäss, welwollisesti ut decet, ex debito.

welwollisuus, uuden Ns. *debitum* l. officium morale, quod jus requirit, G. Schuldigkeit, Pflicht.

welwon l. welon, lkoa V. *debitum exigo* l. postulo, G. Schuld ausfordern.

welkoilen, lwoilla l. lkoilla Vfr. idem.

welwotan, ttaa Vf. et welwottelen, tella Vfr. *facio ut* quis debeat, i. e. ære alieno quem obstringo, nec non jure obstringo, obligo, G. schuldig machen, verpflichten, laki welwottaa minun lex me obligat ad quid.

welwotus, uksen Ns. *obstrictio*, G. Schuldigmachung, Verpflichtung, inde Wib. *debitum*, officium, G. Schuld, Pflicht.

Wellawa, wan Na. id. ac weltawa.

Welli, in Ns. (Sv. velling) *puls liquidior*, jusculum, G. dünner Brei, Suppe, Brühe.

wellu, un al. wellinki, ngin Ns. idem.

wellinen l. wellinkinen, isen Na. *jurulentus*, G. breiig.

Wellon, oa V. pedibus *depso* massam mollem, *subigo* l. volvendo agito e. c. argillam, G. mit Füssen kneten.

wellotan, ttaa V. et wellottelen, tella Vfr. *curo ut* subigatur, inde *subigo*, *depso*, G. kneten, it. *molliter* l. tarde quid *ago*, G. schläfrig etwas thun, puhuu wellottelee, käypi wellottaa.

wellotus, uksen Ns. *subactio* massæ mollis, G. das Kneten, it. *actio* mollis, G. schläfriges Thun.

wellun, ua Vm. *moveor* l. agitor ut palus pensilis l. massa mollis, G. gerüttelt werden l. zittern wie ein Sumpf.

wellutan, ttaa Vf. et welluttelen, tella Vfr. *molle* quid *moveo* l. agito, G. rütteln, zittern machen.

wellutus, tuksen Ns. talis *agitatio*, G. das Rütteln.

Welo Na. et welotan V. id. ac weulo, weulotan.

Welperi, in Ns. *lagena* l. uter ligneus, G. hölzerne Flasche.

Weltawa, wan Na. *frondosus* l. turgidus e. c. ramus arboris, G. strotzend, buschicht.

Weltto, ton Na. 1. *laxus*. *solutus*, non tensus e. c. funis, non rigidus e. c. ferrum, G. schlaff, weich, inde 2. nervo carens, *ignavus*, mollis e. c. homo, G. weichlich, träge, hinc makaapi welttonans sa solute l. laxe l. temere l. sine ordine jacet.

welttous, uden Ns. *laxitas*, mollities, ignavia, defectus nervi l. virium, G. Schlaffheit, Weichlichkeit.

Wemmel, mpelen Ns. *baculum arcuatum* l. semicirculus ligneus supra helcii equorum, arcus ferreus in decipula l. pedica vulpina, circulus vimineus nassarum, G. hölzerner Bogen beim Pferdegeschirr, hölzerner Ring bei Reusen (wömmel l. wämpelet).

wempelet, leen al. wempelä, än Ns. idem.

wemmer, reu al. wemperet, reen Ns. idem.

wempeläinen, isen Na. talibus *circulis frequens*, G. voll dergl. Bogen l. Ringe.

Wenahdan, htaa Vs. rar. id. ac wenähdän.

Wenakka, kan Ns. id. ac wenäläinen.

Weneh, nehen l. neen Ns. id. ac wenhet.

weneläinen, isen Na. id. ac wenheläinen.

Wenhet, nheen Ns. *navicula*, cymba, scapha, G. Boot.

wenheinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *cymbis frequens*, G. bötereich.

wenheellinen, isen Na. *cymbam habens*, G. Boot habend.

wenheläinen, isen Na. *navicularius*, G. bootbesitzender Ruderer.

Wenkku, kun al. wenku, ngun Na. *curvus* e. c. linea,

e. c. linea, inde *detortus*, perversus; ineptus, inhabilis, G. krumm, verdreht, ungelenksam.

wengas, nkaan Na. idem, max. *inhabilis* et difficulter movendus, tardus, G. unpassend, ungelenksam, träge.

wenkalet, een Ns. *frustum majus*, difficulter movendum, G. schwerbeweglicher Klumpen.

wenko, ngon Ns. *motus inhabilis* et tardus, G. ungelenksame Bewegung.

wenkoan, ngota V. *inhabiliter* et tarde *procedo*, G. ungelenksam und träge fortschreiten.

wenkottelen, tella Vfr. idem.

wenkailen, lla Vfr. *incurvo* quid, inde *detorqueo* l. perverto quid, ineptum et inhabilem reddo, G. krümmen, verdrehen, ungelenksam machen.

Wennehdin, htiä V. Tav. *rixor*, altercor, G. streiten, zanken, wennehtiwät altercantur inter sese.

Wenni, in Ns. *cortex* l. *philyra* nondum macerata, G. unaufgeweichter Bast, cfr. pernä.

Wenno, on Ns. 1. rar. *sodes*, sodalis, amicus, quæso, G. Freund, Kamerad, vox salutantium l. blande loquentium, cfr. weikko, it. 2. persona mythol. e. c. wennon läbdet, wennon härkä, cfr. wento.

wennoinen, iſen Ns. dim. idem.

wennollinen, iſen Na. *sodalis*, amicus, G. freundschaftlich, cfr. sub wento.

Wennottelen, tella Vfr. id. ac wenkottelen.

Wennään, nnätä V. *lente protraho*, tarde promoveo, G. langsam fortschleppen, nuottaa wennätään.

Weno, on Ns. *homo tarde* se gerens, G. Zauderer, it. Carl. id. ac wenhet.

wenoinen, iſen Ns. dim. id. ac wenheinen.

wenollinen, iſen Na. *tardus*, G. zauderhaft, it. Run. id. ac wenykäinen de serpente.

wenotan, ttaa V. et wenottelen, tella Vfr. *tarde* quid *ago*, G. etwas zögernd thun, e. c. puhuu wenottaa, käyn wenottelen.

Wento l. wenno, mon Na. 1. *merus*, purus putus, G. lauter, bloss, wento-weſi l. wenno-weſi mera aqua maris l. fluvii, non nisi aqua, wento-wieras l. wennon wieras homo plane ignotus, omnino hospes, G. gänzlich fremd, it. al. 2. wento-weſi l. wennon weſi aqua pigra l. tarde fluens l. tranquilla, vix undans e. c. in fluviis l. mari alto, G. ruhig, al. aqua maris profunda et vasta, G. tief und weit, it. al. wento Ns. *locus paludosus* ad ripas? G. sumpfiger Strand.

wennollinen, iſen Na. idem.

Wenyn, yä Vm. 1. *extendor*, extendendo longior l. amplior fio ut corium l. ferrum cudendo, *relaxor* l. remitto ut funis l. nervus tensus, G. sich ausdehnen, inde 2. jalka wenyy pes *luxatur*, G. verrenkt werden, it. 3. Carl. wenyy penkillä longus et *otiosus jacet* in scamno, nihil agendo tempus terit, G. faulenzend vernachlässigt liegen, it. 4. *extendi me patior*, *lentus* et tenax l. elasticus sum, haud abrumpor, G. sich ausdehnen lassen, dehnbar seyn.

wenähdän, htää al. wenähdyn, htyä Vs. et Vm. idem, de extensione subita, ſuoni wenähti (wenahdan).

wenyntä, nnän al. wenyntö, nnön Ns. *extensio* sui, G. Ausgedehntwerdung.

wenykäinen, iſen Na. sese *extendi patiens*, lentus et tenax, vix abrumpendus, elasticus, G. dehnbar.

wenytän, ttää Vf. et wenyttelen, tellä Vfr. *extendo*, distendo, extendendo longiorem l. ampliorem facio, G. ausdehnen, wenytän nahkaa.

wenytys, tyksen Ns. *extensio*, G. Ausdehnung.

wenytytän, ttää Vf. rar. *curo ut* extendatur, inde *pandiculor*, G. ausdehnen lassen, sich strecken.

Wenäjä, jän al. contr. wenää, ään Ns. *Russia*, G. Russland, al. wenäjän maa, läksi wenäjään l. wenäällen in Russiam abiit, it. wenäjä l. wenäjän kieli *lingua russica*, G. russische Sprache, haastan wenäjätä russice loquor, murtaa wenäjäksi ad formam russicam vocabula finnica flectit, ut solent Olonetsenses.

wenäläinen l. wenäjäinen, iſen N. *russus*, *russicus*, Russia oriundus, G. Russe, russisch.

wenukka l. wenakka, kan Ns. rar. *homo russus*, G. Russe.

Wenáán, nátá V. furens ludo, *lascivio*, G. muthwillig spielen.

Weranko, ngon Ns. *littus* maris *præceps*, G. steiles Meeresufer.

Werehdán, htáá V. Run. rar. id. ac wieráhdán.

Werha, an Ns. 1. *tegumentum*, velamen, quo quid tegitur, G. Schirm, Decke, max. 2. velamen corporis contra vim venti, frigoris etc. i. e. *vestis*, *amiculum*, pallium, tunica etc., G. Körpersbedeckung, Kleid, pane werha páállesi l. werhat yllesi.

werho, on Ns. idem, it. *locus* ubi quis tegitur, *umbraculum*, G. Schirm, Schutzort, Versteckstelle, on werhossa est tectus l. velatus, pane werhoon vela, absconde, pidá werhossa, it. silmán werho *membrana* in oculo, visui noxia, pterygium, G. Augenfell.

werhon, hoa al. werhoan, hota V. *tego*, *velo*, operio, abscondo, obtego, protego ne mali quid quem afficiat, G. bedecken, verstecken, beschirmen, inde *vestio*, G. bekleiden.

werhoitan, ttaa Vf. et werhoittelen, tella Vfr. tectum l. *velatum facio*, G. bedecken l. beschirmen lassen, inde id. ac werhon.

werhoitus, tuksen Ns. *obtectio*, velatio, inde *tegumen*, vestitus, G. Bedeckung, Bekleidung.

Weri, ren Inf. werta l. wertá Ns. *sanguis*, cruor, G. Blut, weri-suoni vena, arteria, weri-naarma vibex rufa, weri-juoni idem, weri-pahka apostema, weri-makkara botulus sanguiculus, weri-ruskia colore sanguineus, weri-koira canis sanguinarius, weri-tauti dysenteria al. hæmorrhois l. hæmorrhagia, weri-mánty pini varietas, weri-ruoho geranium sanguineum al. hypericum perforatum al. chelidonium majus, weren-imejá hirudo sanguisuga, it. §. weri-korwa *plane expers*, G. ganz untheilhaft, it. on werissánsá est cruentus l. sanguineus (qs. in sanguine suo) nec non est rubidus, tulee weriinsá fit cruentus l. rubidus, G. blutroth.

werinen, isen Na. *sanguineus*, *sanguinolentus*, cruentus, G. blutig, von Blute, it. *coloratus*, G. farben, farbig (pro wárinen?) e. c. puna-werinen colore rubidus, musta-werinen fuscus, obscurus, walkian werinen albidus, cfr. werewá.

werellinen, isen Na. *sanguineus*, G. blutvoll, it. *consanguineus*, ex eodem sanguine, G. Blutsverwandt, werelliseni cognati mei.

werewá, án Na. *sanguineus*, G. blutig, inde *recens*, cui inest sanguis l. succus vitalis, *vegetus*, nec non *rubidus*, pulcher, venustus e. c. facies, G. frisch, lebhaft, roth, schön, werewá touko seges læta, werewá táhká spica recens, werewá juuri convallaria polygonatum al. lithospermum arvense, it. al. *coloratus*, colorem referens, G. farben, farbig, e. c. walkian werewá albidus, mustan werewá fuscus, tuli-werewá purpureus, cfr. werinen et wárinen.

werewyys, yyden Ns. *indoles* recens et vegeta, vigor, venustas, G. Frischheit, Lebhaftigkeit, Schönheit, it. *coloris* indoles, G. Farbigkeit, e. c. mustan werewyys.

weres, reksen al. werás, áksen Na. *gaudens sanguine* l. *succo* vitali, haud corruptus e. c. piscis, caro, recens e. c. vulnus, vestigium, factum, esca hami piscarii, G. frisch, nicht veraltet, ohra on werekselká hordeum est nuper spicatum, nondum florescens, tulin werekseltá veni recenter, nuper, waras saatiin werekseltá fur capiebatur mox post factum, furto nuper facto, it. werekset kaswot vultus *rubidus*, venustus, G. roth, lebhaft.

weristán, áá al. weritán, ttáá V. sanguineum l. *cruentum reddo*, cruento, vulnero, G. blutig machen, blutbesudeln, verwunden.

werestán, áá V. idem, it. al. *sanguineus* l. rubidus *sum* l. *appareo*, G. blutig l. roth erscheinen, ohra werestáá hordei spica est rubida.

weristámys, yksen Ns. *cruentatio*, G. Blutbesudelung.

werehdyn, htyá Vm. *sanguineus* l. *cruentus fio*, cruore inquinor, G. blutig werden, it. *recens* l. *rubidus* l. vegetus *fio*,

fio, ad vigorem pervenio, G. frisch l. lebhaft werden, jotó olet werehtynyt esne jam recreatus.

werryn, rtyá Vm. idem, wertynyt haawa vulnus cui cruor inest, sed wertynyt mies vir vigorosus, vegetus.

Werka, ran Ns. *pannus laneus* melior, G. feineres wollenes Tuch, on weraśa panno est bene vestitus, pl. Illat. weroillen al. werwoillen et s. p.

werkainen, iśen Na. ex panno meliore, *pannosus*, G. von dergl. Tuch, tuchreich.

werwoitan l. weroitan, ttaa V. *panno* bene *vestio* l. orno, G. mit Tuch versehen.

Werkka, kan Na. 1. *tardus*, lentus l. segnis in motu, cunctans, G. träge, langsam, inde kulkee werkallensa l. werkoillensa l. werkkaansa l. werkkoin (Adv.) lente procedit, it. al. 2. *robustus* e. c. vir, *firmus*, validus, G. stark, kraftvoll, it. 3. *assiduus*, assidue laborans, G. emsig.

werkkainen, iśen Na. idem, max. lentus l. segnis.

werkallen, lla Vfr. *lente* l. cunctans *progredior*, G. langsam fortschreiten.

Werkko, kon Ns. *rete* piscarium, G. Netz, kudon werkkoa rete necto, werkkoja panen l. laśken retia sterno, werkkoja koen l. katśon retia visito, pisces exhausturus, hämmähäkin werkko tela araneæ.

werkkoinen, iśen Ns. dim. idem, it. Na. *retibus abundans*, ex reti confectus, G. netzreich, vom Netze gemacht.

werkollinen, iśen Na. *rete habens*, G. Netz habend, it. *reticulatus*, G. netzförmig, it. *quantum capit* rete, G. ein Netz voll.

Werma, an Na. *firmus*, validus, G. stark, al. *verus*, sincerus, serius, G. wahrhaft, cfr. warma, it. Ns. *circulus stramineus* sub ollis, G. strohene, kreisförmige Unterlage (warma), hinc reisiwerma capitellum femoris rotundum ad inguen, cavamen l. acetabulum coxæ, G. Hüftpfanne.

wermus, uśen Ns. *firmitas*, robur, G. Stärke, ei ole wermusta.

Wernykehdin, htia V. Botn. rar. eadem verba iterum iterumque *repeto*, G. Schimpfworte immerfort wiederhohlen.

Wero, on Ns. *tributum* l. *vectigal* annue pendendum max. ex fundis rusticis, G. Grundzins, Steuer, weron alainen tributarius, teen l. maksan weroa tributum expendo, saan weroa capio, laśken weroa tributum impono l. censeo, weron laśku census, wero-talo prædium tributarium, wero-wesi aqua piscaria vectigalis, koko-weron-maa fundus totus, Sv. helt mantal l. hemman, puolen weron maa dimidius, Sv. halft hemman l. mantal; inde 2. Elat. werosta *loco* alius, *pro* alio, ejusdem pretii ac-, G. statt eines andern, als Ersatz für etwas, e. c. syön juustoa leiwän werosta edo caseum loco panis, pro pane, otan jywiä rahan werosta frumentum prò pecunia sumo, jo käyn miehen werosta locum teneo viri, wanha tapa käypi lain werosta mos vetustus valet ut lex.

weroinen, iśen Na. *qui est pro alio*, ejusdem valoris l. æstimationis ac-, G. anstatt etwas tauglich, vom Werthe eines andern, e. c. ei koira ole hewoisen weroinen canis non æquiparat equum, oletko miehen weroinen esne ejusdem æstimationis l. usus ac vir, num pro viro vales, ei minkään weroinen nullius pretii, nauci.

werollinen, iśen Na. *tributarius*, vectigalis, G. steuerpflichtig.

werolliśuus, uuden Ns. *indoles* rei tributaria, G. Steuerpflichtigkeit.

Werśo, on Ns. id. ac wesa, wesö.

werśoinen, iśen Na. id. ac wesäinen.

werśön, oa V. id. ac weson.

Werśta, an Ns. id. ac wirtsa, wirsta.

Werta, rran Ns. *quod cum quo comparari* potest, quod cui est par l. æquale qua pretium l. valorem l. quantitatem, G. Werth l. Preis l. Menge so gross l. so viel als l. gleich wie--, e. c. anna rikśin werta jywiä da tantum frumenti, quantum thalero emitur, werta werrasta par pari, śen werta tantum, minkä werta quantum, kouran werta rahaa quantum pugillus capit numorum, kakśi śen wertaa duplum, antoi yhden (saman) werran dedit æque multum l. tantumdem, antoi pisaran werran maitoa dedit unam fere guttam,

tam, it. pitää minua wertananſa æstimat me sibi esse æqualem, ejusdem dignitatis ac se ipse, teki meidän werrakſenſa fecit nos sibi æquales, ei ſen wertaa ole nemo adest qui ei sit par.

wertainen, iſen Na. *par, æqualis*, G. so gross l. ſo viel als, gleich einem, vergleichbar mit etwas, piti wertaiſenanſa sibi æqualem æstimavit, on ſen wertainen est ei par, ei ſen wertaiſta ole nemo ei æqualis est.

wertaiſuus, uuden Ns. *æqualitas*, indoles par l. æqualis, G. gleiche Grösse l. Menge.

werratoin, ttoman Na. car. *impar*, cui nemo est par, *incomparabilis*, egregius, G. unvergleichbar, werrattoman hywä l. paha valde bonus l. malus, werattomaſti modo incomparabili.

wertaan, rrata V. et wertailen, rrailla Vfr. *comparo, confero cum* quo, æquiparo quid cui, G. vergleichen, älä koiraa hewoiſeen wertaa noli conferre canem cum equo, canem equo æqualem ne æstimes.

wertaus, ukſen Ns. *comparatio*, G. Vergleichung, inde Bibl. *parabola*, allegoria, G. Gleichniss.

wertaun, uta Vm. *par* l. *æqualis* cui *fio*, G. vergleichbar werden, wertaupi koiraan.

Wertti, tiu Ns. Ul. *adulterinus concubinatus*, G. unehlicher Beischlaf (wärtti, wärtä), e. c. wertti-mies concubinus, scortator, mœchus, G. Beischläfer, wertti-waimo concubina, scortum, G. Beischläferinn.

Werâjä, jän Ns. *porta sæpis* clathrata, G. Pforte von Zaunstangen, werâjän ſuu locus prope portam, awaan l. ſuljen werâjän portam aperio l. claudo.

werâjäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *portis frequens*, G. voll dergl. Pforten.

Weſa, an al. weſo, on Ns. *surculus*, germen ex radice, frutex, virgultum, G. Schössling.

weſainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *surculosus*, fruticosus, G. reich an Schössling, it. *ex surculo* l. frutice confectus, G. vom Schösslinge.

weſakko, kon Ns. multitudo surculorum, *frutetum*, virgultum, G. schössling-reicher Ort.

weſoan, ſota al. weſon, ſoa V. *surculos ago, germino*, fruticesco, G. Schösslinge treiben, it. al. *surculos amputo* l. reseco, G. Schösslinge abschneiden.

weſoitun, ttua al. weſoun, uta Vm. *fruticesco*, G. schösslingvoll werden.

weſoin, omen Tav. l. weſuri, in Abol. Ns. *falx putatoria*, G. Beil Schösslinge l. Zweige abzuhauen.

Weſi, weden l. Sav. wein Ns. 1. pr. *aqua*, G. Wasser, ſeiſowa l. juokſewa weſi aqua pigra l. fluens, weden pitäwä aſtia vas haud rimosum, weden paiſunto inundatio aquæ, peſin-weſi aqua loturæ, ſilmä-weſi l. ſilmi-weſi aqua ophthalmica, wäki-weſi aqua fortis, inde 2. *mare, lacus*, fluvius, G. Meer, See, Fluss, emä-wedet mare altum, maa-wedet mare littorale l. intra scopulos, nec non lacus, it. 3. laskee l. heittää wettänſä urinam reddit, wedet juokſewat ſilmiſtä lacrymæ ex oculis decidunt, it. 4. weſi-ahma cardialgia, wenhet on weſi-ajolla cymba in mari vagatur l. undis jactatur, weſi-ahmalo menyanthes trifoliata, weden emä l. -emäntä id. ac ahto l. ahti, weſi-hiiſi l. -haltia director aquarum, Neptunus, weſi-heinä alsine media al. carex, weſi-huoko scaturigo, weſi-kärmet anguis species, weſi-kello l. kellukka bulla aquæ et pustula, weſi-kuuſi pedicularis sylvatica, al. hippuris vulgaris, weſi-ludet millepes, weſi-mylly mola aquaria, weſi-napa gurges l. charybdis, weſi-oja rivus, weden paltto l. -pinta superficies aquæ et inde status horizontalis, makaapi weſi-pintaan horizontaliter jacet, weſi-perä-maa humus aquilenta, weſi-rakko id. ac weſi-kello, weſi-rotta mus amphibius, weſi-ſara carex acuta, weſi-ſilmäinen puu l. maa lignum aqua turgescens, terra scaturiginosa, weſi-ſuoni scaturigo, weſi-tauti hydrops, weſi-täi id. ac weſi-ludet, weden wiſa lemna.

wetoinen, iſen Ns. dim. Run. rar. idem.

wetinen l. weſinen, iſen Na. *aquosus* e. c. humus, G. wässerig.

weſikko, kon Ns. *lacerta* palustris, G. Wassermolch,

sermolch, al. *lutra* minor l. viverra lutreola, G. Sumpfotter, al. *candela* vilissima, G. dünnes Licht.

weſuri, in Ns. *mola aquaria*, G. Wassermühle, cfr. weſoin supra et infra.

wetyn, ttyâ Vm. *aquosus* l. aquâ abundans *fio* ut rivus, *aquâ turgesco*, G. wasservoll werden, von Wasser anschwellen.

wedyn, tyâ al. wedetyn, ttyâ Vm. idem.

wetytân, ttââ Vf. *aquor, rigo*, aquâ suffundo l. macero, G. wâssern, mit Wasser begiessen l. ausweichen.

wetytyś, tykſen Ns. *aquatio*, G. das Wâssern.

Weſin, imen Ns. id. ac weſuin.

Weſo Ns. weſoan V. etc. vide weſa.

Weśtân V. weśtelen Vfr. weśtin Ns. id. ac weistân, weistelen, weistin.

Weſuin, umen al. weſin, imen Ns. Sav. *securis curva* excavandis patinis ligneis, G. krummes Beil etwas auszuhöhlen.

Weſuri, in Ns. id. ac weſoin sub weſa, cfr. sub weſi.

Wetelâ, ân Na. solito *mollior, liquidus* e. c. jusculum, puls, argilla, G. flüssig l. dünn l. weich, it. *aquosus* l. aquilentus e. c. pratum, via, G. wâsserig, lehmig.

wetelâinen, iſen Na. dim. *nonnihil fluidus* l. aquosus, G. wenig weich l. wâsserig.

wetelyyś, yyden Ns. *indoles* fluida l. aquosa, G. Weichheit.

weteloitſen, ita al. weteloitaun, uta Vm. rar. *fluidus fio*, G. weich l. flüssig werden.

weteloitan, ttaa Vf. rar. fluidum l. *liquidum facio*, G. erweichen.

Wetkâ, ân Na. sese extendi patiens, *ductilis, mollis*, tenax, G. ausdehnbar, ausziehbar, zähe, wetkâ puuro puls non spissa, liquida.

wetkyn, yâ Vm. sensim *extendor* l. protrahor, G. ausgedehnt l. ausgezogen werden.

wetkâân, kâtâ V. *extendo*, protraho, G. ausdehnen, ausziehen, al. id. ac wâtkâân.

wetkâelen l. wetkâilen l. wetkelen, llâ Vfr. idem.

wetkâiſen, śtâ Vs. idem de re subita.

wetko, on al. wetkula, an Ns. *tardus* l. cunctans e. c. homo, equus, G. träger Mensch etc.

Weto, don Ns. (Sv. vad?) 1. *sponsio* l. *pigneratio mutua*, pignus sponsionis, G. Wette, lyön l. panen wetoa pignore certo, woitin wedon fauste pigneravi, panen rikſin wetoa thalerum do in tesseram sponsionis, it. 2. jurid. *appellatio* l. provocatio ad jus superius, G. Appellation, panen wetoa appello, weto-raha pretium appellationis.

wetoan, dota al. wedon, toa V. (Sv. vâdja) *appello* l. provoco ad jus superius, G. appelliren, wedottu aśia causa appellata.

Weto Ns. et wetoinen Ns. vide sub wedân.

weturi, in Ns. vide ibidem.

wetâyn, ytâ Vm. item ibidem.

Weulo, on Na. *curvus, limus*, obliquus, G. krumm, verdreht, schief, weulo-ſuu os distortum.

weuloskainen, iſen Na. *nonnihil curvus* l. obliquus, G. etwas verdreht.

weulotan, ttaa V. *incurvo, obliquo*, distorqueo, G. krümmen, verdrehen, inde itkee weulottaa ore distorto plorat.

Wi prtcl. encl. id. ac pi, e. c. ottaawi, tuleewi pro ottaapi tuleepi.

Wiakaś, kkaan Na. vide sub wika.

Widet, (witeen) Ns. id. ac wino, wiinno, cujus vero non nisi hi Cass. occurunt, sc. on witeellâ est *limus* l. *obliquus*, menee witeellen l. witehin (Adv.) fit limus l. obliquus, G. schief.

Widia l. widja, an Ns. id. ac witia.

Widin, timen Ns. *culter scalptorius* l. radula max. in malleis stupariis usitata, G. Schabmesser (wedin).

widin, tiâ V. et witilen, dillâ Vfr. ope talis cultri *percuticns purgo* linum, G. Flachs-schâben abschwingen, inde *cultro cædo* l. *seco* segmina longa, G. mit Messer schneiden.

widon, toa V. et witoilen, doilla Vfr. idem.

witoiſen, śta Vs. idem de actu subito.

Wiekaś, kkaan Na. 1. *agilis* e. c. serpens, *celer*, velox, G. sich schnell bewegend, flink,

flink, inde 2. mente agilis, *astutus, versutus*, callidus, G. verschlagen, hinterlistig, schlau.

wiekkaus, uden Ns. *agilitas*, velocitas, G. Schnelligkeit, it. *astutia*, versutia, G. Verschlagenheit, Schlauheit.

wiekastelen, lla Vfr. *astu utor, callide ago* l. me gero, versutus sum, G. hinterlistig seyn, sich schlau betragen, wiekasteli itsensá ulos astu evasit l. se subduxit.

wiekistelen, llá Vfr. idem, inde *callide simulo* l. dissimulo, dissimulatione alios *decipio* l. *deludo* l. fallo, G. schlau hintergehen, sich hinterlistig verstellen.

wiekittelen, llá l. wiekottelen, lla Vfr. idem, inde *adulor*, adulando *deludo* l. fallo l. illicio, G. hinterlistig schmeicheln l. locken, schmeichelnd verleiten.

wiekastelemus l. wiekottelemús, uksen Ns. *astuta* l. dissimulata sui *gestio*, G. hinterlistiges Betragen.

Wiekun, ua Vm. Sav. vide wiewun.

Wielá prtcl. *adhuc*, porro, ulterius, G. noch, eláá wieláken vivit etiam nunc, anna wielá da plus, insuper, ei wielá haud adhuc, nondum, wielá suurempi qs. adhuc major.

Wiemaan, mata V. et wiemaelen l. wiemailen, lla Vfr. *vertigine afficio*, animi deliquium cieo, G. schwindeln machen, inde páátáni wiemailee al. pááni wiemailee caput mihi vertigine laborat.

wiemistán, áá V. et wiemistelen, llá Vfr. idem, páátáni wiemistáá.

wiemistyn, yá Vm. *vertigine afficior*, animo delinquor, G. schwindelnd l. ohnmächtig werden.

wiemistys, yksen Ns. *excitatio vertiginis*, inde *vertigo*, deliquium, G. Schwindelerregung, Schwindel, Ohnmacht, it. pl. *status deliquii*, G. ohnmächtiger Zustand, on wiemistyksisá.

Wien, wiedá l. Sav. wiijá, Præt. wein V. *fero, aufero, duco*, G. führen, wegbringen, ableiten, (oppos. tuon), wien liki l. tyká affero, wien alas defero, wie koira ulos duc canem foras, oja wiepi weden fossa aquam deducit, wie hiiteen! fer l. duc in orcum! jurandi formula, Imperat. wiijys l. wiijós Sav. pro wie, Pass. wiedáán, Sav. wiijáán.

wieskelen l. wiekselen, llá Vfr. idem.

wienos, oksen Ns. *ductio*, deductio, G. das Führen.

wieno, on Ns. idem, it. unen wieno *somnus levis*, G. Schlummer, on unen wienossa est somno gravatus, mem unen wienoon, it. Na. id. ac wento e. c. wieno weſt aqua l. mare tranquillum.

wiemári, in al. wiemeró, ón Ns. *declivitas* viæ, ubi traha facile deducitur, *fossa* aquam deducens, G. abschüssige Stelle, Abflussgraben.

wiepá, wán Ns. idem, (pr. præs. particip. auferens, deducens).

wietán, ttáá Vf. 1. *curo ut* quis feratur l. ducatur, G. füren l. wegbringen lassen, inde 2. de tempore, wietán yótá noctem duco l. perago, wietán aikani tempus tero, wietán juhlaa ago l. celebro festum, G. zubringen, verleben, feiern, it. 3. *duco* quem *in errorem, illicio, fallo*, decipio, defraudo, G. verführen, verleiten, locken, hintergehen, betrügen, täuschen, álá wietá minuá noli me fallere.

wietkelen, tellá Vfr. idem, max. fallo, defraudo, pellicio.

wiettámys, yksen Ns. ferendi l. ducendi *cura*, G. das Führen l. Wegbringen l. Zubringen der Zeit.

wietto, ton Ns. 1, *ductio*, ductus, G. Führung, Wegbringung, wietto-maa terra declivis, wietto-oja fossa aquam deducens, inde 2. *peractio* temporis, G. Zubringung der Zeit, ajan wietto id quo tempus fallitur, juhlan wietto celebratio festi, it. 3. *inductio in errorem*, deceptio, illecebra, pellacia, G. Verführung, Verleitung etc.

wietet, wietteen Ns. idem, max. *peractio temporis*, G. Zeitvertreib.

wietellys l. rar. wiettelys, yksen Ns. idem, max. inductio in errorem, *deceptio, illicium*, G. Verführung, Verleitung, Anlockung, synnin wietellykset illecebræ peccati.

wietoinen, isen Na. *deducens*, declivis e. c. locus, G. abschüssig, inde ductu facilis, *proclivis* ad quid, G. geneigt, it. tempus otiose terens, *otiosus*, G. müssig.

wietyn,

wietyn, ttyá Vm. *feror, ducor*, G. geführt l. abgeleitet werden, aika wiettyy tempus teritur l. præterlabitur.

Wieppaan, pata V. id. ac wiippaan.

wiepotan, ttaa Vf. et wiepottelen, tella Vfr. id. ac wiipotan, it. al. *induco in errorem*, decipio, fallo, defraudo, illicio, G. verleiten, anlocken, hintergehen, betrügen.

wiepotus, ukſen Ns. id. ac wiipotus, it. *inductio in errorem*, deceptio, fraudatio, illicium, G. Verleitung etc.

× Wieraš, aan Na. *peregrinus* e. c. terra, lingua, *extraneus* e. c. homo, *alienus*, non domesticus e. c. res, *ignotus* e. c. rumor, *insolitus* e. c. opus, G. fremd, it. Ns. *homo extraneus* nec non *hospes* convivalis, advena, G. Fremling, Gast, wieraš-pito cœna hospitalis, convivium, kutſun l. kåsken wieraakſi l. wieraaſeen hospitio invito, on wieraaſſa l. wieraana est in convivio alieno, tulen wieraakſi l. wieraaſeen venio hospitaturus, käyn wieraiſſa visito hospites, wieraita tulee extranei l. hospites adveniunt, it. §. *paronychia* l. panaricium, G. Fingerwurm (koi), on wieraš ſormeſſa.

wierainen l. wierahinen, N. dim. idem, on wieraiſilla.

wieraun, uta al. wieraannun, utua Vm. *peregrinus* l. *alienus fio, desvesco*, G. fremd l. entfremdet werden, wieraantuneet minuſta peregrini l. alieni a me facti sunt.

wieraštun, ua Vm. idem.

wieraštan, aa V. 1. *hospitio excipio*, ut hospitem quem domi tracto l. alo, G. Gäſte haben, bewirthen, it. 2. *hospites* extraneos *visito*, apud eos hospitor, G. zu Gaste seyn, besuchen, it. 3. lapſi wieraštaa ſinua infans te *hospitem* l. peregrinum l. alienum esse *sentit*, G. für fremd erkennen l. ansehen, wieraštan hántá illum ut ignotum l. *peregrinum excipio* et tracto, G. als fremd behandeln, wieraštan tátá paikkaa hunc locum ignotum, insolitum, tædiosum censeo.

wieraštelen, lla Vfr. idem, it. *instar extranei* me gero, pegregrinum adsimilo, G. sich fremd zeigen gegen Jemanden.

wieraštus, ukſen Ns. *exceptio hospitum* et tractatio, G. Bewirthung, it. *visitatio hospitum* extraneorum, G. Besuch bei Fremden, it. *observatio* hominem l. locum quemdam *esse peregrinum* l. ignotum l. insolitum, G. das für fremd Erkennen l. Behandeln.

wieraſun, ua Vm. *pro peregrino* l. alieno quem *habeo*, insolitum l. ignotum censeo, G. für fremd ansehen l. halten, lapſi wieraſuu minua infans me ignotum esse sentit et me evitat.

wieron, roa al. wieroan, rota V. *alienum* me cui *præbeo, abstineo* l. *evito* quem *utut peregrinum* l. ignotum, G. sich fremd betragen, etwas als fremd vermeiden, wieron Jumalaa Deum evito, ei non sum addictus nec amicus.

wieroitan, ttaa Vf. et wieroittelen, tella Vfr. *alienum* quem *facio, abalieno*, desvefacio, G. fremd machen, entfremden, entwöhnen, wieroitan laſta infantem a lacte l. ubere depello l. arceo.

wieroitus, ukſen Ns. *abalienatio*, G. Entfremdung, Entwöhnung.

Wieret, reen al. wierret, rteen Ns. *cremor* l. mustum cerevisiæ coquendæ, G. Bierwürze.

wiereinen l. wierteinen, iſen Na. tali *cremore abundans*, G. voll Bierwürze.

Wieri, ren Ns. 1. *margo* e. c. vasis, navigii, rhedæ, *ora* e. c. fluvii, vulneris, G. Rand, Kante, Seite, yli-wieri margo superior, ojan wierellá in ora fossæ, peräwieret clunes, inde 2. *locus marginalis* l. lateralis i. e. locus *juxta* quem, G. an der Seite l. nebenbei liegender Ort, neben, e. c. tule wierelleni l. wiereeni veni juxta me, ad latus meum, iſtu morſiameſi wiereen sede juxta l. ad latus sponsæ tuæ, iſtu morſiameſi wiereſſá sede a latere sponsæ, on pöydän wierellá est juxta mensam l. ad marginem mensæ, otti wiereſtänſá l. wiereltänſá sumsit de loco laterali.

wierinen l. wiereinen, iſen Na. 1. *marginatus*, margine ornatus, G. Rand habend, kantig,

kantig, e. c. puna-wierinen reki rheda marginum ruforum, it. 2. *ad marginem situs*, G. am Rande l. nebenbei befindlich.

wierellinen, iſen Na. *lateralis*, juxta situs, G. an der Seite l. nebenbei liegend, inde *socius*, sodalis ad latus alius commorans l. laborans, G. Gefährte, Gehülfe.

wierimmäinen, iſen Na. *proximus ad marginem* l. ad latus situs, G. zunächst an der Seite l. am Rande.

wieranto, nnon Ns. *locus* ad marginem, G. Stelle am Rande, wirran wierannolla.

wieritſen l. wieritſek prtcl. *ad latus prætereundo*, G. an der Seite vorbei, e. c. meni wieritſeni juxta me præterivit, me a latere transivit, kâwi kirkon wieritſe.

wieriſtykſin l. wieretykſin prtcl. (pro wieriſtâ-ykſin l. wieret-ykſin) *latere* l. margine alterius *ad latus* l. marginem alterius posito, qs. collateraliter, G. Seite an Seite, neben einander, e. c. pane wieretykſin alterum juxta alterum pone, confer alterum cum altero, owat wieriſtykſin.

wierekſyten l. wierekſyttâ prtcl. idem.

wiereskutaiſin l. wiereskutta prtcl. idem.

wieretyſten l. wierekſytäiſin prtcl. idem.

wierin, iâ V. 1. *ex margine devolvor* l. *decido*, ut fila ex margine texti excidentia, G. vom Rande herabfallen, maa wierii margo terræ præruptus *deruit*, terra ex ripa elevata volvendo *delabitur*, hinc 2. *circumagor* l. *volvor* ut rota, volvens l. ruens delabor ut globulus l. defluo ut gutta ex oculo, G. sich drehen l. rollen l. niederrollen.

wieryn, yâ Vm. idem, max. *volvor*, volutabundus *deruo* l. defluo, G. rollend herabfallen, weſi wieryy ſilmâſtâ lacryma delabitur, wierywâ törmâ declivitas prærupta et deruens, it. al. id. ac wierrân.

wieråhdân l. wierehdân, htåå Vs. *subito devolvor* ut lacryma, G. sich hastig herabrollen, al. *subito devolvo*, G. hastig rollen.

wieru, un Ns. *devolutum* l. *deciduum* quid ex margine, G. etwas vom Rande Herabgefallenes, *casus* filorum ex margine texti, G. Ausfaserung vom Rande eines Zeuges, *labes* terræ ex ripâ præruptæ deruentis, G. Erdfall, *locus* ubi terra declivis deruit, G. Stelle des Erdfalles, hinc *clivus* ad ripas fluviorum *præruptus*, ex terra deruta ortus, G. steiles Ufer, *clivus viarum*, G. Berg auf Wegen, wieru-pâåſky hirundo riparia, wieru-lehti tussilago farfara, it. 2. al. wieru *ustio* agri silvestris trabibus volvendo promotis ardentibus, G. Schwendung des Waldackers durch gerollte brennende Balken, wieru-maa ita ustus ager.

wiery, yn Ns. idem, max. *clivus* præruptus ad margines fluviorum et fossarum derutos, clivus in viis, G. steiles Ufer, Berg auf Wegen.

wieruinen l. wieryinen, iſen Na. talibus locis præruptis l. *declivitatibus frequens* e. c. via, ripa, G. voll dergl. Erdfälle l. Berge.

wieriſtô, ôn Ns. *locus* talibus declivitatibus frequens, G. Ort voll dergl. Abschüssigkeiten.

wierikko, kon al. wierikkô, kôn Ns. idem, inde *clivus* præruptus ex labe terræ, declivitas viæ, G. Abschüssigkeit, Berg.

wieritân, ttåå Vf. et wierittelen, tellå Vfr. *circumago* e. c. rotam, *volvo*, devolvo l. voluto e. c. lapides, trabes, G. herumdrehen, rollen.

wierettelen l. wieråttelen, tellå Vfr. idem, inde weiſaan wieråttelen voce vibrante canto.

wiereskelen l. wieråskelen, llå Vfr. idem.

wierityš, ykſen Ns. *volutatio* e. c. lapidum, *circumactio* e. c. rotæ, G. das Herumdrehen l. Rollen.

wierret, rteen Ns. 1. *locus marginalis* l. lateralis, G. Stelle am Rande, perâ wierteet clunes, wirran wierret ripa fluvii, inde 2. *locus* ubi quid *circumagitur* l. volvitur, G. Stelle wo etwas sich rollt, e. c. weden wierret gurges aquæ volubilis in fluviis, G. Wasserwirbel, hinc 3. *ustio* agri silvestris ope trabium ardentium volvendo promovendarum, G. Waldackersschwendung durch Rollen brennender Balken, nec non *instrumentum* quo tales trabes volutantur, G. Werkzeug

zeug dergl. Balken zu rollen (wiertelôin), keſâ-wierret ager ita æstivo tempore ustus, it. 4. id. ac wieret supra.

wierteinen l. wiertehinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ad marginem situs*, lateralis, gurgitibus frequens e. c. fluvius, G. am Rande gelegen, voll Wasserwirbel, it. id. ac wiereinen sub wieret.

wierrân, rtâá V. et wiertelen, rrellâ Vfr. 1. *volvo, voluto, torqueo* l. circumago, volvens promoveo e. c. rotam, G. herumdrehen, vorwârts rollen, inde 2. max. *volvo trabes* ardentes quibus ager silvestris uritur, G. brennende Balken rollen, wierrân kaskea l. paloa præparo l. uro agrum silvestrem ope talium trabium provolvendarum.

wiertilôin, ômen Ns. *pertica* lignea l. *uncus* ferreus quo tales trabes provolvuntur, G. Werkzeug dergl. Balken zu rollen.

wiertelôin, ômen Ns. idem, it. Ul. *tignus* ad utrumque marginem tectum supportans, G. Seitenbalken unterm Dache.

Wieri, in Ns. Carl. *ursus*, G. Bâr, wierin nahka.

Wieska, an Ns. *ductus aquæ* in fluviis l. cataractis, *meatus* l. motus aquæ quietior supra et infra cataractam, G. strômender Wasserzug, inde taudin wieskat sensus l. tentationes morbi.

wieskollinen, iſen Na. *seducens, decipiens*, dolosus, periculosus e. c. glacies tenuis, G. betrügerisch, täuschend.

Wietet Ns. wietellyš Ns. vide sub wien.

wietto Ns. wietoinen Na. vide ibidem.

wietân V. wiettelen Vfr. wietyn Vm. ibidem.

Wiewun, wiekua Vm. Sav. *mitigor* l. *mollesco*, G. erweicht werden, ſydân wiekun armoon mens misericordia commovetur.

Wiha, an Ns. *ira, odium*, hostilitas, inimicitia, G. Zorn, Hass, Feindschaft, pidân l. kannan wihaa ira l. odio ducor, on wihoisſausa est iratus, kehoittaa wihaa iram movet, wihan kauna simultas, wiha-mieš osor, hostis, inimicus, wiha-mieli mens irata, wihoin (Adv.) modo irato it. Ul. wihan aika tempus hostilitatis l. belli, wiha-wuoſi annus bellicus l. hostilis, it. kârmeen wiha virus serpentis, haawan wiha inflammatio l. dolor vulneris, pakkaiſen wihat flocci nivis sparsi l. minutissimi, cœlo sereno et frigido decidentes, wiha-ruoho xanthium strumarium?

wihainen, iſen Na. *iratus*, iracundus, G. erzürnt, hassend, wihainen minullen odio ductus contra me, inde wihainen pakkainen frigus *vehemens*, G. heftig, stark, wihainen wirsta quadrans milliarii nimis longus.

wihawa, wan Na. *vehemens*, morosus, G. heftig, scharf, it. Sav. *amarus, acris* e. c. rapa, G. bitter.

wihallinen, iſen Na. irâ l. *odio ductus, inimicus*, hostilis, G. hassend, feindlich (wiha-mielinen), wihalliſesti odiose, inimice, hostiliter.

wihollinen, iſen Na. idem, it. Ns. *osor, inimicus, hostis*, G. Hasser, Feind.

wihaiſuus, uuden Ns. *iracundia, odium*, G. Zornigkeit, Hass.

wihalliſuus, uuden Ns. *animus* ira l. odio ductus, *inimicitia*, G. Feindseligkeit.

wihalliſuus, uuden Ns. *inimicitia, hostilitas*, G. Feindlichkeit.

wihalainen l. wiholainen, iſen Ns. *formica* rufa, G. Ameise, wihalais-peſâ acervus formicarum, it. al. *urtica urens*, G. Brennnessel.

wihaan, hata V. *odi, odio ducor* l. feror in quem, exosus sum, G. zürnen, hassen, anfeinden, wihattawa odiosus, wihattu kaikilta qui apud omnes est in odio, wihaaja osor, inimicus.

wihastun, ua Vm. *irascor*, iratus l. osus fio, odium concipio in quem, G. zornig werden, inde haawa wihastuu vulnus l. dolor vulneris augetur, tauti wihastun morbus fit vehementior.

wihastutan, ttaa Vf. *facio ut* quis irascatur, *irrito* l. concito in iram l. odium, G. zornig machen, zum Zorne reizen.

wihoitan, ttaa Vf. et wihoittelen, tella Vfr. *iratum reddo, offendo*, iram l. odium moveo, irrito, G. erzürnen, beleidigen, it. wihoittelen *iratus sum*, ira feror, G. zornig seyn. âlâ wihoittele minullen, inde haawa wihoittelee vulnus inflammatur, dolor augetur, it. cfr. sub wiho.

wihoitus, ukſen Ns. iræ l. *odii excitatio*, nec non *mens irata*, G. Erzürnung, Zorn.

wihawoitan, ttaa V. et wihawoittelen, lla Vfr. *vehementer doleo*, dolore vehemente afficior, G. heftig schmerzen, haawa wihawoittaa.

Wihauto N. wihannun Vm. vide sub wiho.

Wihdikko l. wihdikkó Ns. vide sub wihta.

Wihdoin prtcl. *tandem*, *demum*, denique, G. endlich, tuli wihdoin wiimein.

wihdyn, htyá Vm. *tandem fio* l. *evenio*, exspectatum quid denique contingit, G. nach langer Zeit endlich geschehen, wihtyi wieraakſi tuonen tandem morti occubuit, it. al. id. ac wiihyn e. c. lapſi wihtyy.

Wiheliáinen l. wiheljáinen, iſen Na. membris *mutilus* et ideo difficulter ambulans, inde *miser*, misellus, G. lahm, armselig, elend.

wiheljáiſyys, yyden Ns. *miseria*, G. Elend.

Wihellán, ltáá V. et wiheltelen, llellá Vfr. *sibilo* ut ursus, sibila voce cano ut homo, G. mit den Lippen pfeifen.

wihillán, ltáá V. et wihiltelen Vfr. idem.

wihellys, ykſen Ns. *sibilatio*, sibilatus, G. das Pfeifen.

Wiheriá, án Na. et wiheriáinen, iſen Na. dim. *viridis* e. c. color, gramen, G. grün.

wihelá l. wiheliá, án Na. idem.

wiherrán, rtáá V. *vireo*, viridem refero colorem, viridis sum, G. grün seyn.

wiherióitſen l. wiherjóitſen, itá V. idem.

wiherryn, rtyá Vm. *viresco*, viridis fio, G. grün werden.

Wihetán, ttáá Vf. id. ac wiihetán.

Wihi, hin Ns. *sæpes virgea*, max. circa decipulas aucupum, G. reiserner Zaun, it. al. id. ac wihja.

Wihin, hkiá V. (Sv. viga) *sacro ritu* quid *sancio* e. c. jungo conjuges, inauguro novum templum, consecro sacerdotes novitios etc., G. einweihen, ein Ehepaar trauen.

wihkys, ykſen Ns. talis *consecratio*, actus inaugurandi, copulatio conjugum, G. Einweihung, Trauung.

wihkimys, ykſen Ns. idem.

wihki, hin Ns. *ritus* consecrationis, G. Einweihungs l. Trauungsform, wihkiſanat formula inaugurationis, on wihkiá est sub consecratione.

Wihiſen, ſtá V. *leviter strideo* l. sibilo ut alæ avium, G. leise zischen.

wihiná, án Ns. talis *stridor*, G. leises Gezische.

Wihja, an al. wihi, hin Ns. *clandestina significatio*, notificatio taciturna l. furtiva, G. heimliches Zeichen l. Anzeige, inde *rumor* rei *levis*, notitia valde manca, G. leises Gerücht, on minulla wáhá aſian wihjaa l. wihiá.

wihjaan, jata V. et wihjaelen l. wihjailen, lla Vfr. *furtim significo*, clam notifico e. c. nutu, susurru, digito etc., G. geheime Anzeige thun.

wihkaan, hata V. et wihkaelen Vfr. idem.

wihjahdan l. wihahdan, htaa Vs. idem.

wihjaiſen l. wihkaiſen, ſta Vs. idem, it. al. subito l. *citatim proficiscor*, G. vorwärts eilen.

wihjaus, ukſen Ns. talis *significatio*, G. dergl. Anzeigung.

wihjahdus, ukſen Ns. idem, de signo subito.

Wihjoin prtcl. id. ac wihdoin.

Wihko, hon l. hwon Ns. *manipulus pabuli* colligatus, quantus pecudibus unâ tradi solet, G. ein Bündel Viehfutter, it. Wib. *scopæ loturæ* G. Scheuerquast.

wihkoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *manipulis abundans*, G. voll dergl. Bündel.

Wihlaan, lata V. Sat. *fascino*, blande pellicio l. sollicito, G. schmeichelnd bethören l. verleiten, it. Sav. id. ac wihlon e. c. wihlaſin ſormeni weitſellá.

wihlaus, ukſen Ns. *fascinatio*, blanda sollicitatio, G. dergl. Bethörung, cfr. sub wihlon.

Wihlon, oa al. wihloan, lota al. wihlaan, lata V. Sav. *feriendo seco*, G. spleissend schneiden, wihloan ſormeni weitſellá cultro saucio digitum, inde ſydántáni wihlaapi l. wihloapi cor mihi qs. secatur i. e. præcordia dolent, stomachus esurie laborat.

wihlun, ua al. wihluan, uta V. idem.

wihlaiſen, ſta Vs. de actu subito.

wihlaus

wihlaus l. wihlous, ukſen Ns. *sectio feriens*, G. ſpleissendes Schneiden, ſydämen wihlaus dolor præcordiorum l. stomachi ex inedia, pirun wihlaukſet tentationes diaboli i. e. dolor hypochondriacus.

Wihma, an Ns. id. ac tihma, e. c. ſateen wihma l. wihma-ſadet (wihu).

wihmainen, iſen Na. *nonnihil pluviosus*, nebulosus et roscidus, G. staubregnend.

wihmaan, mata V. id. ac tihmaan.

wihmelen l. wihmaelen l. wihmailen, lla Vfr. idem.

Wihnet, een Ns. *apex spicæ*, arista, G. Aehrenspitze, inde pl. wihneet *paleæ*, G. Spreu.

Wihneinen l. wihnehinen, iſen Na. *paleis abundans*, G. spreuig.

Wihо, on Ns. *viror*, viriditas e. c. segetis, prati, G. Grüne, inde seges l. *fructus immaturus*, G. unreife Frucht (wihu).

wihanto, nnon al. wihanta, nnan Ns. idem, it. Na. *viridis*, *virens* e. c. seges, gramen, pratum, G. grün, grünend, unreif, ohra on wihanto hordeum est immaturum, inde taiwas on wihanta cœlum est subnubilum, wihanta mies vir ætate florescens.

wihoan, hota V. *vireo*, viridis sum, al. *viresco*, G. grünen, inde *læte cresco*, G. gedeihend wachsen.

wihoitan, ttaa V. et wihoittelen, tella Vfr. idem, cfr. sub wiha.

wihannan, ntaa V. et wihantelen, nnella Vfr. idem.

wihannun, ntua Vm. *viresco*, G. grün werden, inde taiwas wihantuu aër fit subnubilus.

wihannus, ukſen Ns. rar. *status viridis*, G. grünender Zustand, max. pl. on wihannukſisſa est viridis.

wihannuus, nuden Ns. rar. *viriditas*, indoles viridis, G. Grüne.

Wiholainen et wihollinen Ns. vide sub wiha.

Wihta, hdan Ns. *scopæ frondosæ balneares*, quibus lavantes fomentantur, G. Badequast. Nb. differt a witſa virga, quod Sav. wihta pronuntiant.

wihtainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *scopis balnearibus abundans*, inde *frondosus* e. c. betula, G. voll Badequaste, belaubt.

wihdikko, kon al. wihdikkо, kon Ns. *frutetum frondosum* max. betulinum, G. junger Birkenwald.

wihdon, htoa V. in caldario balnei, talibus scopis, aqua fervida maceratis, *percutiens fomento* corpus, G. mit Quästen baden, inde fig. *virgis flagello*, G. peitschen.

wihtelen, hdellä al. wihtoilen, lla Vfr. idem.

Wihti, hdin Ns. *fasciculus fili* ex fuso evoluti, G. Garnfitze (wyhti).

wihtinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *fasciculis abundans*, G. fitzenreich.

wihdin, htimen Ns. *rhombus* filo convolvendo, G. Garnhaspel, al. wihdinpuu.

wihdin, htiä al. rar. wihtiän, hditä V. *convolvo filum* in fasciculum, G. haspeln.

Wihu, un Ns. id. ac wihо, al. id. ac wihma.

Wihuri, in Ns. Caj. *ventulus subitus* l. levis, undulas nonnihil ciens, G. sanfter Wind.

Wihwilä, än al. wihwiläs, ään Ns. *caricis species*, al. *triglochin* palustre, al. *airæ species*, G. eine Art Riethgras l. Krötengras l. Schmiele.

wihwiläinen, iſen Ns. dim idem, it. Na. talibus *graminibus abundans*, G. reich an dergl. Gras.

Wiiakko, kon Ns. id. ac wiidakko sub wiita.

Wiihdin, htiä V. id. ac wiitſin.

Wiihkä, an Ns. Carl. id. ac wiitta.

wiihkotan, ttaa V. id. ac wiitoitan.

Wiihyn, yä Vm. *conticesco*, cesso a fletu ut infans, G. sich stillen, schweigen, lapſi wiihty (wihdyn).

wiihytän, ttää Vf. et wiihyttelen, tellä Vfr. *curo ut* a fletu cesset sc. infans, facio ut conticescat, ulnis jactando l. cunas movendo, G. stillen, schweigen machen.

wiihetän, ttää Vf. et wiihettelen, tellä Vfr. idem (wiheтän).

wiihytys l. wiihetys, tyksen Ns. *cura* ad silentium redigendi, G. das Stillen.

Wiikahdet, hteen l. Wib. wiikatet, tteen Ns. id. ac wikahdet.

Wiikari, in Ns. *phocæ varietas* major, G. grössere Seehundsart.

Wiikko, kon Ns. 1. (Sv. vecka) *hebdomas* dierum, septimana, G. Woche, wiikkokauſi ambitus hebdomadis, it. Sav. Carl. *tempus diutinum*, G. lange Zeit, åtå wiikkoa wiiwy ne diu cesses, olin wiikon diu fui.

wiikkoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. ad hebdomadem *pertinens* l. per hebdomadem *durans*, G. zur Woche gehörig, wochenlang, max. in composs. et cum Gen. e. c. kakſi=wiikkoinen l. kahden wikkoinen lapſi infans duarum hebdomadum ætate, wiikkoinen työ.

wiikollinen, iſen Na. idem, menneen wiikollinen hebdomadis proxime præterlapsæ, it. Sav. *diu durans*, cunctans, G. lange dauernd.

wiikottain prtcl. *per hebdomades*, G. wochenweise.

wiikottelen, tella Vfr. *diu maneo*, cunctor, G. lange verweilen, zögern.

Wiikuna, an Ns. (peregr.) *ficus*, G. Feige, al. fiikuna.

Wiila, an Ns. (Sv. fil) *lima*, G. Feile, al. fiila, wiilan jauhot l. =purut l. =pureet rumentum limæ.

wiilaan, lata V. *limo*, G. feilen, al. fiilaan.

Wiilen, eä al. wiilin, iä V. cultro *findo* l. *seco* scissuras longas l. segmina longa, *findens disseco* e. c. ventrem piscis, disscindo e. c. vestem, G. schneidend spalten, aufschlitzen, wiilen maata terram l. humum cultro l. vomere aratri sulco l. aro.

wiillän, ltää V. idem, wiilſi watſan.

wiileskelen l. wiiltelen, llellä Vfr. idem.

wiilaiſen, sta Vs. idem de actu subito.

wiiltelemys l. wiileskelemys, ykſen Ns. scindendi *actio*, G. das Spalten.

wiili, in Ns. *culter incisorius*, G. Spalteisen, wiili=wannas vomer aratri tali cultro instructus.

wiillet, lteen Ns. *incisura longa*, segmentum longum, G. langer Einschnitt l. Spalte.

wiilto, llon Ns. *sectio* l. *incisio* in longum, inde *scissura* longa, G. lange Spalte, wiilto=rauta id. ac wiili.

wiileket, kteen Ns. Sav. *segmentum longum*, G. lange Spleisse l. Band, koutin wiilekteet lora longa ex corio l. cortice betulino, quibus saçculus corticeus humeris alligatur.

wiilettelen, tellä Vfr. (qs. subito disseco aërem, inde) *citatim feror*, celeriter curro l. volo, G. eilend vorwärts fahren.

Wiili, lin Ns. (Sv. fil) *flos lactis*, oxygala cum flore, G. Milchrahm, dicke Milch mit Rahm, al. fiili.

Wiiliä, än Na. *subfrigidus* e. c. aër vespertinus post æstum diei, G. kühl, erfrischend, wiiliä ilma, inde *vegetus*, vividus e. c. corpus, G. frisch, lebhaft, munter, sairas on wiiliämpi ægrotans, febre remissa, est alacrior.

wiilistyn, yä Vm. *subfrigidus fio* ut aër vespere, inde *vigesco*, vegetus et vividus fio ut ægrotans convalescens l. post crapulam, G. kühl l. frisch l. munter werden.

wiilistän, ää V. *subfrigidum* l. *vegetum reddo* ut pluvia aërem, G. kühl l. frisch machen.

Wiima, an Ns. *linea*, *ductus*, G. langer Strich (wiiwa), inde tuulen wiima qs. ductus aëris, ventus levis, G. Windzug, pakkaiſen wiima flatus aëris frigidus, hinc fig. *flatus ventris*, peditus, it. ſateen wiima id. ac wihma.

wiimainen, iſen Na. *lineis ornatus*, G. voll Striche, it. *plenus vento levi* l. aëris flatu frigido, G. voll Luftzuges, it. al. id. ac wihmainen.

Wiimeh l. wiimmeh N. *postremum* l. *ultimum* vel antehac vel posthac, G. das Letzte, e. c. wiimmeh=ſana verbum ultimum, wiimeh=kerta postrema vice, wiimeekſi ultimo, inde Adv. wiimein l. wiimmein contr. wiimmen *ultimo* l. *proxime* antehac, *postremo* posthac, tandem, G. zulezt, letztens, wihdoin wiimein denique: ceteri Cass. non occurrunt.

wiimeinen l. wiimmeinen, iſen Na. *postremus* l. *ultimus* posthac, *proximus* antehac, G. der letzte, wiimmeis=syksynä proximo antehac autumno, wiimeinen päiwä dies ultimus l. supremus, wiimeiſeltä demum, tandem,

tandem, wiimmeiſekſi ultimo, wiimmeistâkin vel denique, wiimeiſesti ultimo.

wiiminen l. wiimminen, iſen Na. idem, rar.

wiimestelen l. wiimmestelen, llâ Vfr. *ultimam* limam operi *appono*, ultima operis persequor, postrema vice quid reviso l. polio l. repeto, G. die letzte Hand anlegen, beendigen.

Wiina, an Ns. (peregr.) *vinum*, G. Wein, Branntwein, palo-wiina vinum combustum l. coctum, ſakſan wiina vinum exterum ex uvis, poltan l. keitân wiinaa vinum coquo, on wiinasſa l. wiinoisſa l. wiina-pâisſâ est vinolentus, ebrius, wiina-puu ribes nec non Bibl. vitis, wiina-marja bacca ribis et uva, wiina-tarha vinea, puna-wiina-puu ribes rubrum, musta-wiina-puu nigrum.

wiinainen, iſen Na. *vino abundans* l. plenus, vinum redolens, ex vino paratus, G. weinvoll, von Weine gemacht.

Wiini, nen Ns. *pharetra*, G. Köcher, inde fig. *sagitta*, G. Pfeil, it. *sacculus* l. sarcina humeris portanda, G. Rückenbürde.

wiinikâs, kkâân al. wiiniket, kkeen Ns. Caj. *lorum* quo pharetra l. sacculus l. sarcina humeris alligatur, G. langes Band den Köcher etc. zu befestigen.

wiinikôitſen, itâ V. *pharetram* humeris *adapto*, inde *humeris alligo* sacculum, sarcinam etc., G. den Köcher etc. auf den Rücken festbinden.

Wiiniâinen l. wiinâinen, iſen Na. (Sv. fin?) *mundus, tersus*, G. sauber, inde *castus*, innocens, integer, G. unbefleckt, unschuldig.

Wiinto l. wiinno, nnon N. *limum* l. *obliquum* quid, G. schief, schräge, verdreht, wiinto-ſilmâ oculus limus, strabo, wiinto-puoli pars l. latus obliquum, wiinto-puolinen qui altero latere est mancus l. claudicans, ſuu on wiinnosſa os est distortum, menee wiintoon distorquetur, panen wiinnoon obliquo.

wiintoinen l. wiinnoinen, iſen Na. *limus, obliquus*, G. schief.

wiinnollinen, iſen Na. idem.

Wiipalet l. wiipelet, leen Ns. *lamina tenuis* e. c. ferri, auri, lacinia e. c. corticis betulini l. plumæ, floccus tenuis e. c. nivis, G. dünne Scheibe l. Platte l. Flocke.

Wiippaan, pata V. *vi jacio, projicio*, jacto, vibro, G. werfen, schleudern, schütteln, schwingen (wieppaan), wiippaan pâân tâni caput quasso, wiippaapi kâſiânſâ manus jactat, inde *me* in opere jacto l. *moveo, discurro, actuosus sum*, leviter me gero, G. sich geſchâftig betragen, lebhaft umherlaufen, schlendern.

wiipon, ppoa V. idem, âlâ wiipo noli discurrere, nec non, noli projicere l. rejicere.

wiipahdan, htaa Vs. idem de actu subito.

wiipotan, ttaa Vf. et wiipottelen, tella Vfr. *facio ut* jactetur, G. werfen l. schleudern lassen, inde idem ac wiippaan.

wiipautan l. wiipahutan, ttaa Vf. idem.

wiippaus, ukſen Ns. *projectio*, jactatio, vibratio, quassatio capitis, inde *motus vehemens, discursio*, G. Werfung, Schleuderung, Schüttelung, geſchâftiges Umherlaufen.

wiipotus, ukſen Ns. idem.

Wiipperô, ôn Ns. Botn. *mola puerorum* lusoria, G. kleine Spielmühle (wipperâ).

Wiippi, pin Ns. *filum* transversale fasciculum fili colligans, G. Band der Garnſitze.

Wiiri, in Ns. *aplustre* l. *vexillum*, index venti, G. Wetterhahn, wiirin warſi pertica perpendicularis cui aplustre suspenditur, inde wiiri-pââ homo inconstans, demens, wiiri-pââskv hirundo apus.

wiiriâinen, iſen Ns. tetrao *perdix?* G. Rebhuhn.

Wiiru, un Ns. *stria* coloris e. c. in texto, G. Streif.

wiiruinen, iſen Na. *striatus*, striis ornatus, G. streifig.

wiirutan, ttaa V. *strio*, striis orno, G. streifig machen.

Wiiſas, ſaan Na. (Sv. vis) *sapiens, prudens*, intelligens, G. weise, klug, läpi-wiiſas valde sapiens, itſe-wiiſas sciolus, sapientiam sibi arrogans, wiiſaasti sapienter.

wiiſaus,

wiisaus, uden Ns. *sapientia, prudentia*, G. Weisheit, Klugheit, itse=wiisaus sapientia fucata l. arrogans.

wiisastun, ua Vm. *sapiens* l. *prudens fio*, G. weise l. klug werden.

wiisastelen l. wiisostelen, lla Vfr. *instar sapientis* me gero, sapientiam mihi arrogo, sapientem simulo, G. sich weise anstellen, Weisheit anmassen, klügeln, inde *arguto*, jocor, G. spitzfindig réden, scherzen.

wiisastelemus, ukſen Ns. talis *gestus* l. simulatio, G. Anmassung der Weisheit.

wiisoi, ſon Ns. rar. *homo argutulus*, sapientiam sibi arrogans, G. Klügling, Klügler.

Wiisi, wiiden Na. numer. cardin. *quinque*, G. fünf, Ess. wiitená contr. wiinná, Adv. wiisin quinque l. *quini* quaque vice, G. fünf und fünf, wiidesti *quinquies*, G. fünf mal, it. wiisi=haara rudicula cibo versando, wiisi=lehti potentilla verna l. reptans, wiisi=wartinen quinis liciis textus, wiisi=wuotinen quinquennis, wiisi=loppinen pentagonum.

wiidenſi contr. wiidens l. wiides, dennen Na. numer. ordin. *quintus*, G. der fünfte, wiidennekſi *quinto*, G. fünftens, wiideunesti quinta vice.

wiitinen, iſen Na. *quinarius* e. c. numerus, G. fünfe enthaltend.

wiiſittáin prtcl. *per quinos*, quinque quavis vice, G. fünf und fünf.

wiiſikko, kon Ns. *quinio*, pentas, G. Fünfe, it. *acervus* segetis ex quinis constans manipulis, G. Getreidehocke von fünf Garben.

wiitelen, dellá Vfr. *quina fila plecto* l. conecto, G. mit fünf Fäden flechten.

wiitelöitſen, itá V. idem.

Wiiſi, in Ns. (Sv. vis) *modus* l. *mos agendi*, G. Art, Weise, ſillá wiiſillá l. ſiihen wiiſiin eo modo, minun on ſe wiiſi is mihi est agendi mos.

Wiisku, un Ns. id. ac wisku.

wiiskun, ua Vm. id. ac wiskun.

wiiskutan, ttaa V. et wiiskuttelen, tella Vfr. id. ac wiskutan.

wiiskutus, tukſen Ns. id. ac wiskutus.

Wiisto, on al. rar. wiisti, ten Ns. *status rei obliquus* l. *transversalis*, G. schräge l. schiefe Stellung, on wiistoſſa est obliquus l. transversalis, menee wiistoon l. wiistollen l. rar. wiistellen fit obliquus.

wiistoinen, iſen Na. *obliquus, limus*, inde *declivis* e. c. humus, transversalis e. c. trabs, G. schräge, schief, abschüssig, querliegend.

Wiiſu, un Ns. rar. (Sv. visa) *cantilena*, G. Lied.

Wiitta, dan Ns. *frutetum, virgultum*, silva frondosa et densa, G. buschiger junger Laubwald, inde al. *silva cæsa* urenda agro præparando, G. zum Schwenden abgehauener Wald.

wiitikko l. wiidakko, kon Ns. idem, inde *lucus* frondosus, G. Laubhain.

Wiitſin, iá V. 1. Tav. Abol. *gnavus sum, non tædet me* operis, ignavia haud abstinet me, quin, G. ohne Trägheit etwas thun mögen, thätig seyn, en wiitſi ignavia abstineor, G. vor Trägheit nicht thun mögen, e. c. wiitſitkö tulla num præ ignavia a te impetras, ut venias, potesne præ ignavia venire, en wiitſi tehdá tædet me facere, ignavia me impedit quominus faciam, it. 2. Sav. Carl. *non pudet me* operis, pudore non abstineor, G. sich nicht schämen, nicht scheuen, en wiitſi pudore impedior, G. sich schämen, scheuen, e. c. wiitſitkö tulla anne pudet te l. num præ pudore potes venire, en wiitſi tehdá pudet me facere, cfr. oppos. tehtaan.

wiitſeliás, ään Na. ignaviæ haud indulgens, inde *gnavus, operosus*, assiduus, G. nicht träge, emsig, geschäftig, wiitſeliäásti gnaviter.

wiitſeliá, án al. wiitſeliäinen, iſen Na. idem.

wiitſeriá, án et wiitſeriäinen Na. idem, rar.

wiitſeliäiſyys, yyden Ns. *gnavitas*, diligentia, G. Emsigkeit, Fleiss.

wiitſeruus, uuden Ns. idem, rar.

Wiitta, tan Ns. 1. *index viæ* hiemalis l. nivalis, G. Wegzeichen, Wegweiser (wiihka), tien wiitta, it. 2. Carl. Wib. *toga viatica* exterior, pallii species, G. langer Oberrock, inde Abol. id. ac mekko.

wiittainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. talibus

libus *indicibus* l. *togis abundans*, G. reich an dergl. Wegzeichen l. Oberröcken.

wiittaan, tata V. et wiittaelen l. wiittailen, lla Vfr. 1. tales *indices expono*, *designo* viam sudibus l. ramis arborum defixis, G. den Weg bezeichnen, inde 2. *significo* quidcumque nutu l. alio gestu, G. Zeichen geben, bezeichnen, wiittaan kädelláni manu porrecta notifico.

wiitotan, ttaa V. et wiitottelen, tella Vfr. idem, max. indices viæ expono.

wiittaus, ukſen Ns. *expositio indicum* ad vias, designatio viæ, G. Bezeichnung des Weges, it. *significatio* quævis nutu l. manu l. aliter, G. das Bezeichnen.

wiitotus, tukſen Ns. idem, max. designatio viæ.

Wiitti, tin Ns. (Sv. vite) *mulcta minax* præscripta, G. Androhung der Geldstrafe.

Wiiwa, wan Ns. *linea* l. *stria*, ductus longus, G. Strich, langer Streif, wáhá wiiwaa tuntuu vestigia vix conspicienda restant (wiima).

wiiwainen, iſen Na. talibus *lineis* l. *striis ornatus*, G. streifig.

Wiiwyn, pyá Vm. *moror*, *immoror*, *cunctor*, remaneo in loco, G. verweilen, álá wiiwy noli cunctari, työ wiipyy opus cessat, diu differtur l. extrahitur.

wiipymys, ykſen Ns. *moratio*, G. das Verweilen.

wiipy, wyn Ns. *mora*, *cunctatio*, G. Verweilung, Verzug, minun on ſiitá wiipy id me remoratur, est mihi moræ.

wiiwytán, ttáá Vf. et wiiwyttelen, tellá Vfr. quem *remoror*, remoram facio, inde *differo* rem, *detineo*, procrastino, retardo, G. verweilen machen, verzögern, aufschieben, it. álá wiiwyttele noli *cunctari*, G. zögern.

wiiwytys, tykſen Ns. *interpositio moræ*, *remora*, dilatio, procrastinatio, retardatio, G. Verzögerung, Aufschub.

wiiwytes, tteen Ns. *remora*, G. Verzug, Aufschub.

wiiwáhdán, htáá Vs. *subito moror*, parum cesso, G. hastig stillstehen l. aufschieben.

wiiwáhdys, ykſen Ns. *cessatio subita*, G. hastiger Aufschub.

Wika, wian Ns. 1. *vitium* physicum, *labes*, vulnus, defectus, G. Fehler, Schade, wika-perá vitiosus, ei ole wikaa, inde 2. vitium morale, *culpa*, G. Schuld, Fehler, wika-páá l. -páinen reus, sons, wian alainen vitiosus, mikä ſinun on wikana quænam tibi est causa rei, quid tibi deest.

wikainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. rar. id. ac wiakas.

wiakas, kkaan Na. *vitiosus* max. physice, *læsus*, membris mutilus, infirmus. morbidus, G. fehlerhaft, schadhaft, verstümmelt, kränklich.

wiallinen, iſen Na. idem, inde moraliter vitiosus, *culpæ obnoxius*, reus, sons, G. schuldig.

wialliſuus, uuden Ns. *vitiositas* max. moralis, G. Fehlerhaftigkeit.

wiatoin, ttoman Na. car. vitio carens, *integer*, it. *insons*, innoxius, G. fehlerlos, unschuldig.

wion, wikoa V. *vitium sentio*, dolore afficior ex vitio, G. Schmerz empfinden von seinem Fehler, hewoinen wikoo ſilmáánſá equus vitio l. dolore oculi afficitur.

wioitan, ttaa Vf. *vitiosum reddo*, *vitio*, *lædo*, vulnero, mutilo, noceo, G. fehlerhaft machen, schaden, verletzen, inde quem *culpo*, accuso, G. beschuldigen.

wikuutan, ttaa Vf. idem, max. vulnero, lædo.

wikutus, tukſen Ns. *vulneratio*, læsio, G. Verletzung.

Wikahdet, hteen Ns. *falx fœnaria*, G. Sense (wiikahdet).

wikatet, tteen al. wikahdin, htimen Ns. idem.

Wikewá, wán Na. pr. *perbonus*, G. tüchtig, inde *vehemens* e. c. fluvius, ventus, frigus, *fortis* e. c. vinum, *validus* e. c. equus, celer e. c. motus, cursus, *citus*, G. heftig, stark, schnell.

wikeroinen, iſen Na. id. ac wikuri.

Wikiſen, ötä V. *plorans pipio*, G. wimmern.

wikiná,

wikinâ, ân Ns. *pipatus* plorantis, G. Gewimmer.

Wikiõ, õn Ns. anas *fuligula*, G. Entenart (wârrâ).

Wikkelâ, ân Na. *agilis*, *velox*, celer, inde *alacer*, *sollers*, ingeniosus, G. lebhaft, flink, schnell, munter, scharfsinnig, witzig.

wikkelyys, yyden Ns. *agilitas*, velocitas, inde *alacritas*, *sollertia*, ingenium, G. Lebhaftigkeit, Schnelligkeit, Scharfsinn, Witz.

Wikkuri, in Ns. *sartura calcei*, G. Schuhflick.

Wikla, an Ns. *avis riparia*, hæmatopus ostrilegus?, G. Meerelster?

Wikuri, in N. *refractarius* l. *restitans* e. c. equus, homo, G. stâttig, widerspennstig.

wikuroitsen, ita V. *refragor*, restito, inde *tergiversor*, G. stâttig l. widerspennstig seyn.

Wilaan, lata V. et wilaelen l. wilailen, lla Vfr. *splendorem vibrantem spargo* ut aurum in sole, *mico*, abrupte splendeo l. lucco, G. glimmern, hopia wilaapi, it. al. id. ac wiilen l. wiillân.

wilaisen, sta Vs. idem, it. al. id. ac wiilaisen.

wilahdan, htaa Vs. *subito effulgeo* l. *mico*, corusco ut fulgur, G. hastig leuchten, blitzen, walkia wilahti, inde *subito transeo*, G. hastig vorbeifahren.

wilaus l. wilahdus, ukſen Ns. *splendor subitus*, coruscatio, *subitus transitus* l. prætervolatus, G. hastiger Glanz, Blitz, hastiger Vorbeiflug, inde wilaukſelta l. wilahdukſelta subito, celerrime, in momento temporis.

wilautan l. wilahutan, ttaa Vf. et wilauttelen, tella Vfr. *splendorem subito emitto*, G. hastig leuchten lassen, inde *subito* quid *ostendo* l. adspici patior, *citissime prætervehor* l. transeo, G. hastig zeigen, schnell vorbei eilen.

Wilhon, oa V. et wilhoilen, lla Vfr. *vi seco* l. *disseco* in assulas majores, G. zerhauen.

wilhous, ukſen Ns. talis *dissectio*, G. Zerhauung.

Wiliſen, stâ V. *tinnio* l. *sono* ut vitrum cadens, G. klingen.

wiliná, ân Ns. talis *sonus*, G. Geklinge, Klang.

wilistân, âa V. et wiliſtelen, lla Vfr. talem *sonum cieo*, G. klingen lassen, inde juokſee wiliſtâa crepans l. citatim currit, it. al. id. ac piliſtân.

wiliſtys, ykſen Ns. *excitatio tinnitûs*, G. Klangerregung.

Wiliâ, ân Na. vide sub wilu.

Wilja, an Ns. pr. *reditus* l. fructus l. quæstus laboris, G. Frucht l. Ertrag l. Gewinn von einer Arbeit, unde Abol. non nisi reditus agri i. e. *frumentum*, G. Getreide, sed al. præterea reditus ex venatu i. e. *ferina*, G. Wildbret (metsân wilja), ex coctione vini et picis etc., antaa wiljaa fructum fert, wiljawuosi annus frugifer l. uber, hinc 2. *ubertas*, *copia*, abundantia, G. Ueberfluss, on rahaa wiljalta l. wiljoilta al. wiljoin (Adv.) l. wiljan adest pecuniæ ubertim, copiose, abundanter, it. 3. Compar. wiljempi *uberior*, G. reichlicher, wiljemmâltâ l. wiljemmin abundantius.

wiljainen, isen Na. *frugifer*, *uber*, inde *copiosus*, abundans, G. fruchtbar, reichlich, überflüssig.

wiljawa, wan al. wiljakas, kkaan Na. idem.

wiljallinen, isen Na. idem, al. *frumentum habens*, G. Getreide habend.

wiljelen l. wiljeskelen, lla Vfr. *quæstum* quendam *colo*, fructum inde capturus, G. ein Gewerbe treiben, e. c. wiljelen peltoa agrum colo, G. Acker bauen.

wiljeskelemys, ykſen Ns. colendi *actus*, G. das Bauen.

wiljelys l. wiljellys, ykſen Ns. *cultura* e. c. agri, G. Gewerbe, Ackerbau.

Wilju, un Na. id. ac walju.

Wiljun, ua V. *sibilo* ut ursus, G. laut pfeifen.

wiljumus, mukſen Ns. talis *sibilatus*, G. lautes Pfeifen.

Wilkas, kkaan Na. id. ac wilpas.

wilkki, kin Na. idem, rar.

Wilkun, kkua Vm. *mico*, *abrupte* l. tremule *splendeo* l. fulgeo ut stellæ, G. glimmern,

mern, blinken, ſilmät wilkkuwat oculi vivide fulgent.

wilkkuna, an Ns. *splendor tremulus*, micatus, G. Schimmer.

wilkkaus, ukſen Ns. idem, rar.

wilkku, kun Ns. idem, it. wilkun walkku convallaria majalis.

wilkutan, ttaa Vf. et wilkuttelen, tella Vfr. *facio ut* micet l. tremule splendeat, splendorem tremulum emitto, vivide et *tremule moto* e. c. oculos, G. glimmern l. blinken machen, inde *subito ostendo*, G. hastig vorzeigen.

wilkutus, tukſen Ns. *splendoris tremuli emissio*, subita motio l. ostensio, G. Glimmernmachung, hastige Vorzeigung.

Willa, an Ns. *lana* max. ovium, G. Wolle, willa-wuona Carl. agnus nondum tonsus, it. willa-koira canis fam. aquaticus, willa-pää eriophorum polystachion, puun willa lana arboris, gossypii herbacei.

willainen, iſen Na. *laneus* e. c. pannus, *lanosus*, lanatus l. laniger e. c. ovis, G. wollen, wollig, wollenreich.

willawa, wan Na. *lanosus*, lanatus, G. wollig, wollenreich.

willatar, ttaren Ns. *femina mythol.* lanigera silvestris, G. mythol. wolliges Weib.

willaus, ukſen Ns. *pensum* l. *tractum* lanæ nendum, G. Wollknocken.

Willi, in Na. (Sv. vild) *ferus*, non cicur e. c. rangifer, G. wild, nicht zahm, willi-peura, it. Ns. *rabies*, status rabidus e. c. canum, G. Raserei, Tollheit, willi-pää caput rabiosum, inde tulee williin fit rabidus l. perturbatus, ou willisſä est rabiosus l. perversus, it. willi-ruoho cynoglossum officinale, al. hyoscyamus niger, al. zizania quævis in agris, willi-metſo id. ac teiri-metſo.

willikkö, kön al. willikko, kon Ns. *rabidus* l. *furens* e. c. equus, homo, canis, G. ein Rasender.

willitſen, llitä V. *rabidum* l. *dementem facio*, *infatuo*, G. rasend l. toll machen, inde duco in errorem, *perverto*, perturbo, G. verwirren, irre machen, bethören.

willityš, tykſen Ns. *infatuatio*, inductio in errorem, perversio, perturbatio, inde *error*, G. Bethörung, Verwirrung, Irrthum.

Wilpas, ppaan Na. id. ac wilwas, inde *alacer* e. c. corpus, *vividus* e. c. oculus, infans, *agilis* l. velox e. c. vir, vulpes, avis, *celer* e. c. motus, volatus, G. lebhaft, munter, flink, schnell.

wilpiä, än al. wilpoinen, iſen Na. idem.

wilppaus, uden Ns. *agilitas*, *velocitas*, alacritas, celeritas, G. Lebhaftigkeit, Munterkeit etc.

wilpaun, uta al. wilpaannun l. wilpaunnun, ntua Vm. *velox* l. *alacer fio*, G. lebhaft l. munter werden, cfr. sub wilwas.

wilpastun, ua Vm. idem, cfr. wilwas.

Wilppi, pin Ns. *dolus*, *fraus*, perfidia, inconstantia, G. List, Betrug, Unzuverlässigkeit.

wilppinen, iſen Na. *dolosus*, *fraudulentus*, dolo deditus, G. listig, betrügerisch, unzuverlässig.

wilpillinen, iſen Na. idem.

wilpitöin, ttömän Na. car. doli expers, *integer*, fidus, G. zuverlässig, redlich, treu.

wilpistelen, llä Vfr. *dolo* l. *fraude utor*, dolose et inconstanter ago, mente vacillo, G. sich listig l. treulos betragen, unzuverlässig seyn, inde *dolose* quem *desero*, G. treulos verlassen.

wilpistyn, yä Vm. *dolose deficio* l. *desero* l. fallo, G. listig betrügen l. verlassen, ei laki wilpisty lex est doli nescia, woi mat owat minusta wilpistyneet vires me deseruere l. defecerunt.

wilpistys, ykſen Ns. *defectio* l. *desertio dolosa*, inconstantia, G. listiger Betrügen, treuloses Verlassen.

Wilppo, pon al. wilppi, pin Ns. nomen viri *Philippus*.

Wilskun, ua Vm. id. ac wilkun, inde *turbulenter moveor*, ut plebs in nundinis, huc illuc cursito, G. wimmeln.

wilsket, een Ns. id. ac wilkkuna, inde motus l. *cursus turbulentus* e. c. plebis, G. das Wimmeln.

wilskutan, ttaa Vf. et wilskuttelen, tella Vfr. id. ac wilkutan.

wilskutus, tukſen Ns. id. ac wilkutus.

Wiltiô, ôn Ns. *rabies* e. c. canum, *furor*, G. Raserei, it. al. *contumelia*, ludificatio, G. Spôtterei, wiltiô-ſana opprobrium, convicium.

wiltiôin, ômen Na. *rabidus*, furens, petulans, G. rasend, it. *contumeliosus* e. c. homo, ludificans, convicians, G. bespottend.

wiltiôitſen, ôitâ V. *rabiosum*, furentem l. petulantem *facio*, G. rasend machen, al. *rabidus, sum*, petulanter me gero, G. rasend seyn. it. al. *contumelia afficio*, convicior, ludificor, G. bespotten, schmähen.

Wiltti, tin Ns. (Sv. filt) *pannus crassior* coactilis, G. Filz, al. filtti.

wilttinen, iſen Na. *ex coactili* confectus e. c. pileus, G. von Filz (filti).

Wilu, un Ns. *frigus*, *algor*, G. Kâlte, Frost, minun (l. minulla) on wilu l. olen wiluſſani algeo, frigeo, kuolen wiluun frigore morior, wilu panee ohran gelu hordeum nocet, wilu-tauti febris intermittens, it. wilu-kala cyclopterus lumpus, wilu-kieli fringilla cœlebs, wilu-kukka anemone hepatica, wilu-lintu certhia familiaris, wilu-ruoho sedum acre, it. Run. Na. *frigidus*, G. kalt, e. c. walvi wilua wettâ.

wiluinen, iſen Na. *frigidus* e. c. aër, *frigens* e. c. corpus, frigoris impatiens, G. kalt, frierend, frostig.

wiliâ, ân Na. *subfrigidus* e. c. aër vespertinus æstate, *frigidus* e. c. dies, ventus, G. kühl.

wilun, ua V. *flo* l. *adspiro* aërem *frigidum*, G. Kâlte zuwehen.

wilutan, ttaa Vf. *facio ut* frigeat, *frigefacio*, algidum reddo, G. kalt machen, abkühlen, inde minua wiluttaa febre intermittente laboro, febricito.

wiluſtan, aa V. *frigefacio*, *refrigero* ut boreas aërem, G. kühlen.

wiluſtus, uſſen Ns. *refrigeratio*, G. Kühlung, inde *horror* ex frigore l. febre, G. Schauder vor Kâlte.

wiluſtun, ua Vm. *frigesco*, frigidus fio, G. kalt l. kühl werden.

wilutun, ttua Vm. idem, ruumis wiluttuu.

Wilwas, lpaan Na. *frigidulus* l. *subfrigidus* e. c. aër vespertinus, G. kühl.

wilpiâ, ân al. wilpas, lppaan Na. idem.

wilpoinen, iſen Na. dim. idem.

wilwastun, ua Vm. *subfrigidus fio* ut aër, G. kühl werden.

wilpastun l. wilpaun l. wilpaannun Vm. idem, cfr. sub wilpas.

wilwastan, aa V. et wilwastelen, lla Vfr. *frigidulum facio*, G. kühlen.

wilwoitan, ttaa Vf. et wilwoittelen, tella Vfr. idem.

wilpastan, aa al. wilpoitan, ttaa Vf. et wilpastelen l. wilpoittelen, tella Vfr. idem.

Wimma l. wimpa, mman Ns. *fascinum*, *furor*, delirium, insania, G. Thorheit, Bethôrung, Raserei, Tollheit, kâwelen pâân wimmaſſa mente captus ito, wimpa-hewoinen equus furens, owat wimmaſſa mente delirant.

wimpaan l. wimmaan, mmata V. *fascino*, furentem l. delirantem reddo, inde *perturbo*, in errorem induco, G. rasend l. toll machen, bethören, verwirren.

wimmaus l. wimpaus, uſſen Ns. *fascinatio*, *perturbatio*, G. Bethôrung, Verwirrung.

Wimpu, un al. wimpa, an Ns. (Sv. vimba) *cyprinus vimba*, G. Zârte.

wimpainen l. wimpuinen, iſen Na. talibus *cyprinis abundans* e. c. fluvius, G. reich an Zârten.

Wimppura, an Ns. *gibbus homo*, lepus etc., G. Krummrücken.

Wina, an Na. id. ac winha, wankka.

Winha, an al. winhiâ, ân Na. pr. *perbonus*, egregius, G. sehr gut, tüchtig, on winha wenheekſi, winha pappi l. wiſja, inde *strenuus* l. *navus* l. *industrius* e. c. vir, *vehemens* e. c. ventus, ira, *celer* l. citatus e. c. cursus, *fortis* e. c. vinum, G. betriebsam, heftig, flink, stark, tauglich, winha aika tempus haud modicum, winhiâ wirſi cantilena melioris indolis.

winhuus, uuden al. winheys, yden Ns. *indoles perbona* l. egregia, *strenuitas*, vehementia, celeritas etc., G. Tüchtigkeit, Betriebsamkeit etc.

Winiſen, stâ V. *sibilo* ut ventus l. sagitta volans, G. pfeifend sâuselu.

Winka, ngan Na. id. ac winkka, winha.

winkka,

winkka, kan Na. *vehemens* e. c. ventus, ira, G. heftig.

Winku, ngun al. winkuna, an Ns. *vox quiritans* e. c. suis l. canis cum cæditur, *stridor sibilus* e. c. alarum avis volantis, G. feines Geschrei l. Getöse, winkusiipi, anas clangula.

wingun, nkua Vm *vagiens quirito*, sibilus strideo, G. fein schreien l. tönen.

wingahdan, htaa Vs. idem de voce subita.

winkaisen, sta Vs. idem, rar.

wingutan, ttaa Vf. et winguttelen, tella Vfr. *facio ut* quærulus clamet l. sibilus strideat, G. schreien l. tönen machen, inde fig. *male tracto*, cædo, G. peitschen.

wingutus, tuksen Ns. *clamoris quæruli excitatio*, G. Schreienmachung.

Winnaan, nata V. id. ac winttaan.

winnuri, in Ns. id. ac wintturi.

Wino, on Na. *limus, obliquus*, G. schief, schräge (wünno), on winosja est obliquus, menee winoon fit limus, panen winoon obliquo.

winoinen, isen Na. idem.

winoan, nota V. *obliquo, distorqueo*, obliquе seco, G. schief machen, verdrehen.

Wintaan, nnata V. id. ac winttaan.

Wintelet, leen Ns. *terebra* minima, G. kleinste Art Bohrer.

wintilá l. wintelá, án Ns. idem.

Wintiö, ön Ns. rar. *homo degener*, pravus, nequam, G. Windbeutel, ausgearteter wilder Bube.

Wintti, tin Ns. (Sv. vind) *subtegulanea*, tabulatum superius in domibus, G. Oberboden, it. *tolleno* l. trochlea, machina tollendis rebus ponderosis, G. Winde, Spille, al. rar. id. ac wintturi, cfr. wipu.

winttaan, tata V. (Sv. vinda) *ope tollenonis* l. trochleæ l. funis *tollo* e. c. ancoram, aquam ex puteo, G. aufwinden, it. ope machinæ rotatilis *subigo* e. c. corium l. argillam, G. walzend brechen l. zubereiten (winnaan, wintaan), cfr. wipuan.

winttaus, uksen Ns. *sublatio ope tollenonis* l. trochleæ, *subactio* ope rotæ, G. Aufwindung.

wintturi, in Ns. talis *rota* l. *machina rotabilis*, subigendo corio l. argillæ latericæ inserviens, G. walzenförmige Brechmaschine.

Winttura, an Ns. rar. id. ac wimpputa.

Wipelet, leen Ns. id. ac wipula, al. *virga longa* et tenuis, G. Ruthe.

Wipperá, án Ns. id. ac wekkárá, it. al. Na. *celer, citus* e. c. cursus, G. schnell, flink, wipperásti celeriter.

wippoan, pota V. *citatim circumagor* ut mola pneumatica, G. sich schnell herumdrehen.

Wipsi, in Ns. *rhombus rotatilis* ducendis filis, G. Garnhaspel, al. wipsipuu.

wipsin, iá V. *duco fila* in rhombum rotabilem, G. haspeln.

wipsu, un Ns. *fasciculus* l. *penicillus filorum* abscissorum, ornamento inserviens, G. Fadenbüschel.

Wipu, wiwun Ns. *tolleno*, machina tollendis rebus inserviens, G. Winde, Spille, kaiwon l. ankkurin wipu, inde *ames* in decipulis, G. Hebepinne in Fangfallen, wipuansa decipula amite instructa, karhun wipu tendicula ursum elevans, it. librandi machina, *librile*, G. Wagebalken.

wipuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tollenonibus* l. *antitibus* l. *librilibus frequens*, G. voll Winden l. Wagebalken.

wipuisin, simen Ns. tollendi *instrumentum*, G. Hebewerkzeug, inde Run. *ala* avium, G. Flügel.

wipuan, wiwuta al. wiwun, wipua V. *tollo, extollo* ope tollenonis l. alius machinæ, inde *libro* e. c. pondera, G. heben, aufheben, wägen l. abwiegen.

wiwutan, ttaa Vf. *facio ut* attollatur, inde *sustollo*, elevo, libro, G. heben lassen, aufheben, wiegen.

wiwutus, tuksen Ns. *elevatio*, libratio, G. Aufhebung, Abwiegung.

Wipula, an Ns. *lemniscus*, lamella ornamento inserviens, G. zierlicher Beschlag, Zierath (wipelet), inde *tænia*, fascia e. c. vulnerum, G. Binde.

Wipuli, in Ns. Ul. *ploratus*, G. lautes Weinen, weisaapi wipulia plorat ut puerulus.

Wirhet, heen Ns. *vitium, labes*, menda et physica

physica et moralis', G. Fehler, Gebrechen, tulee wirhet wiſaallenkin vel sapientissimus peccat l. errat, wirheh=ſakko mulcta pro mutilatione.

wirhi, hen l. hin Ns. idem, wirhi=aſet telum noxium.

wirheinen l. wirhinen, iſen Na. *vitiosus*, *mendosus*, mutilus, labe l. vitio deformis, G. fehlerhaft, gebrechlich.

wirheellinen, iſen Na. idem.

wirhellinen l. wirhillinen, iſen Na. idem.

wirheiſyys, yyden Ns. *vitiositas*, deformitas, G. Fehlerhaftigkeit.

wirheelliſyys l. wirhilliſyys, yyden Ns. idem.

wirheys, yden Ns. idem, rar.

Wiriá, án Na. *gnavus*, assiduus, diligens, G. emsig, fleissig, al. *alacer* e. c. mens, *vivax* e. c. equus, agilis, velox, G. munter, lebhaft, flink, inde *vivide flammans* e. c. ignis, it. anſa on wiriá decipula est *tensa* l. structa, G. aufgespannt (wirkiá).

wireys, yden Ns. *gnavitas*, assiduitas, diligentia, G. Emsigkeit, Fleiss, it. *alacritas*, vivacitas, agilitas l. velocitas e. c. equi, G. Munterkeit, Lebhaftigkeit.

wirenen, retá V. *gnavus* l. diligens *fio*, G. emsig werden, it. *alacer* l. vivax l. agilis *fio*, G. munter l. lebhaft l. flink werden, it. *flammesco*, accendor incitor ut ignis, G. sich entzünden, it. *tendor* l. struor ut decipula l. arcus l. rete, G. aufgespannt werden.

wirián, ritá al. wireán, retá V. idem, max. de igne et de decipula, arcu, reti.

wiret, reen Ns. *incitamentum* gnavitatis l. diligentiæ, *irritamentum* alacritatis l. agilitatis, G. Antrieb zur Emsigkeit l. Munterkeit, it. *nutrimentum* l. *lucubrum* ignis, G. Entzündungsmittel, it. *structura* e. c. decipulæ l. *tendor* e. c. arcus, G. gespannter Zustand, anſa on wireellá decipula est tensa, panen wireeſeen struo tendiculam, wireh=warpu assula l. virga decipulæ tendendæ inservieus.

wiritán, ttáá Vf. et wirittelen, tellá Vfr. *facio ut* gnavus l. alacer fiat, ad gnavitatem l. alacritatem incito, vividum et agilem reddo, G. emsig l. munter l. lebhaft machen, inde wiritán walkiaa *accendo* l. incito ignem, G. flammen machen, wiritán anſaa l. jousta decipulam l. arcum tendo, G. aufspannen, wiritán werkkoa rete pono, G. Netz auslegen, hinc res *ordino* l. *construo*, G. anordnen, wiritán wirteni ad canendum me compono, it. rar. *insidias pono* l. *tendo*, *insidior*, aucupor, G. nachstellen, auflauern, it. Wib. *projicio*, jaculor e. c. lapillum, G. schleudern.

wirityys, ykſen Ns. talis *incitatio* l. *accensio* l. *intensio* l. *constructio*, *insidiatio*, G. dergl. Antreibung, Entzündung, Aufspannung, Anordnung, Nachstellung, it. Wib. *projectio*, jaculatio, G. Schleuderung.

Wirka, ran Ns. pr. *occupatio* quævis, *negotium*, functio, G. Beschäftigung, Geschäft, permi=wirka aucupatio, aucupium, eikó sinulla ole wirkaa nihilne tibi est negotii, nulla occupatio, nil quod agas, inde *munus publicum*, *officium* a Superioribus commissum, provincia, G. Amt, Dienst, wirka=mies qui munere fungitur publico, wirka=weli collega, wirkaheitto homo munere rejectus l. abdicatus.

wirkainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *munere occupatus*, negotiis districtus, G. beschäftigt, iſo=wirkainen mies vir gravi fungens officio.

wirallinen, iſen Na. *negotium* l. *munus habens*, G. Geschäft l. Amt habend.

wirkailen, lla Vfr. *negotior*, *occupor*, G. sich beschäftigen, vorhaben, mitá wirkailet? quid agis, quo negotio fungeris l. occuparis?

wirantelen, nnella Vfr. idem, rar.

Wirkaan, rata V. id. ac wirkkaan.

Wirkiá, án Na. id. ac wiriá, inde al. *refectus* l. *restitutus* ex morbo l. somno l. languore, *vegetus*, G. wiederhergestellt, erquickt.

wirkku, kun Na. idem, max. de equo vivido.

wirkuinen l. wirkkuinen, iſen Na. dim. idem.

wirkeys, yden Ns. id. ac wireys, it. *vigor*, *refectio*, G. wiederhergestellter Zustand.

wirkkuus, uuden Ns. idem, rar.

wirket,

wirket, kkeen Ns. id. ac wiret, e. c. wirkehwarpu.

wirkenen, rjetá V. id. ac wirenen, it. *reficior, restituor*, vegetus fio, revalesco, revivisco, evigilo, G. wiederhergestellt l. erquickt werden.

wirkiáu, rjitá al. wirkeáu, rjetá V. idem.

wirkistyn, yá Vm. idem.

wirkastun l. wirkustun, ua Vm. idem.

wirkistáu, áá Vf. *gnavum* l. diligentem l. alacrem l. vividum l. velocem l. vegetum l. refectum *reddo*, G. emsig l. munter l. lebhaft machen, wiederherstellen, erquicken.

wirkistys, ykſen Ns. *actio* reddendi gnavum l. diligentem etc., G. Emsigmachung etc.

wirkoan, rwota l. rota V. *alacer* l. *vividus* l. agilis l. vegetus *fio*, *reficior* l. restituor ex morbo l. somno l. languore, *revalesco* ut morbidus, revivisco ut planta flaccida, evigilo ut somnolentus, regermino ut gramen, erigor qua animum, ad me redeo, G. munter werden, sich erholen.

wirwon, rkoa V. idem, rar.

wirkun, rkkua al. wirkuan, ruta V. idem.

wirwoitan, ttaa Vf. et wirwotteleu, tella Vfr. *alacrem* l. vividum l. vegetum *reddo*, *reficio*, restituo, refocillo, recreo, G. ermuntern, erquicken.

wirkutan, ttaa Vf. idem.

wirwoitus, tukſen Ns. *refectio*, refocillatio, restitutio, G. Ermunterung, Erquickung.

Wirkkaan, rkata V. pr. *nutio*, G. mucksen, inde al. *dico*, *loquor*, G. sagen, álá wirkkaa mitáán nil dicas nec loquaris (wirkaan), it. al. wirkkaan puita arbores *decortico* binis a lateribus, G. Holzwerk abschälen.

wirkon, kkoa al. wirkun, rkkua V. idem.

Wirma, an Na. *celer*, *velox*, agilis, inde mente levis, G. lebhaft, flink, leichtsinnig, it. Ns. Botn. *vivendi mos*, gestus, G. Sitte, Gebärde, pahat wirmat mali mores, iſán wirma pojalla patris indolem l. mores refert filius, it. al. id. ac wirwa.

wirmainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. dim. *nonnihil velox* l. agilis, G. etwas lebhaft, it. Botn. *moratus*, G. gesittet, e. c. on iſánſá wirmainen patri similis qua mores l. gestus.

wirmallinen, iſen Na. idem, rar. it. id. ac wirwallinen.

Wirna, an al. wirnas, aan Ns. *cicer*, *vicia*, G. Kicher, Wicke, inde wirnat grana quævis noxia in hordeo e. c. semina lamii albi.

wirnainen, iſen Na. *ciceribus* l. viciis l. aliis granis noxiis *abundans* e. c. hordeum, G. voll Kichern l. Wicken.

Wiro, on Ns. pr. *Virlandia*, provincia Livoniæ Finnis proxima, inde *Estonia* l. *Estlandia*, G. Wierland, Ehstland, al. wiron maa, it. wiro l. wiron kieli *lingua Estonica*, G. Ehstnische Sprache, puhun wiroa estnice loquor, it. wiron kiwi cos estonica.

wirolainen, iſen N. *Esto* l. *Estonicus* e. c. homo, equus etc., G. Ehste, Ehstländer.

Wirpi, in Ns. *pertica* l. *sudes erecta* in medio acervo fœni, G. langer Pfahl in der Mitte der Heumiethe, cfr. wirpu.

Wirpián, rwitá V. *evigilo*, excutio somnum ex oculis, somno expedior, G. erwachen.

Wirpu, rwun al. wirpi, in Ns. *vexillum*, index venti, G. Wetterhahn.

Wirſi, rren Ns. *canticum*, *ode*, psalmus, hymnus max. religiosi argumenti, G. geistliches Lied, Psalm, wirſikirja liber hymnorum, wirſin (Adv.) modo hymnorum.

wirſinen l. wirtinen, iſen Na. *hymnis instructus* l. abundans e. c. liber, G. voll Psalmen, von Psalmen bestehend, kuusiwirſinen sex complectens hymnos.

wirſin, iá V. rar. *hymnos canto*, G. Psalmen singen, it. Caj. *cunctor*, moror, G. zögern.

Wirsta, an Ns. orig. Wib. id. ac Russ. *Verst*, sed al. *quadrans milliarii svecani*, G. Zehntel l. Viertel einer Schwedischen Meile, it. al. id. ac wirtſa, wersta, e. c. wirsta-kiuner.

wirstainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *milliarii quadrantem continens*, G. eine

Werst

Werst betragend, it. al. id. ac wirtsſainen.

Wirſu, un Ns. *calceus* ex cortice betulæ, G. Schuh von Birkenrinde.

wirſukka, kan Ns. idem.

Wirta, rrau Ns. *fluvius*, flumen, G. Strom, Fluss.

wirtainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *fluminibus frequens* e. c. regio, *rapide profluus* e. c. amnis, G. stromvoll, strömig.

wirrottain prtcl. instar fluviorum, *fluxe, abundanter*, G. stromweise, strömend.

wirran, rtaa al. wirtaan, rrata V. *fluo, rapide profluo* ut aqua in fluviis, sanguis ex vena, G. strömen.

Wirtſa, an Ns. *urina* pecudum, inde *aqua* stercore mista, G. Viehurin, Dungwasser (wirsta, wersta), wirtſa-kinnes epithet. bovis stercorosi.

wirtſainen, iſen Na. *urinâ abundans*, inde *urinâ* l. stercore *pollutus*, G. voll Urin l. Dungwasser.

wirtſaan, ſata V. *urinam reddo* ut bos, G. Urin lassen.

Wiru, un Ns. *garritus* e. c. alaudæ, hirundinis etc., G. Gezwitscher, inde wirus lintu alauda, al. hirundo, al. avicula quævis garriens.

wiruan, ruta V. *garrio* ut alauda, G. zwitschern, it. Carl. *otiosus* et *longus cubo*, nil agendo tempus tero, G. müssig liegen, faulenzen, cfr. wirun.

Wirun, ua Vm. *luor*, abluor, eluor, G. gespühlt werden, it. Carl. *extendor*, longior fio, G. sich dehnen, nuora wiruu funis extenditur, relaxatur, inde haawa wiruu wismoillen vulnus se dilatat, it. rar. *otiosus jaceo*, G. ausgestreckt faulenzen, cfr. wiruan.

wirutan, ttaa Vf. et wiruttelen, tella Vfr. *luo*, eluo, abluo, lavo, G. spühlen, ausspühlen, it. Carl. *extendo*, tendens dilato, G. dehnen, ausdehnen.

wirutus, tukſen Ns. *lavatio*, G. Ausspühlung, it. *extensio*, G. Ausdehnung.

Wirwa, an Ns. *ignis fatuus*, lumen phænom. in aëre, G. Irrlicht, Luftschein (wirma).

wirwallinen, iſen Na. ignibus fatuis *frequens*, G. voll Irrlichter.

Wirwet, een Ns. *fascia*, tænia, ligamen, quo quid vincitur, inde *lemniscus*, subligaculum pensile, G. Binde, hangendes Band.

wirwanto, nnon Na. *tænia* l. *limbus marginalis*, G. Randleiste.

wirweli, in Ns. *vicia* cracca l. sativa, G. Wicke.

Wirwikko, kon Ns. id. ac warwikko.

wirwitân, ttâa V. id. ac warwutan, max. Tav. *ramis defixis designo* viam hiemalem, G. mit Reisern bezeichnen.

wirwityś, yksen Ns. talis *designatio*, G. dergl. Bezeichnung.

Wirwoitan V. etc. vide sub wirkiâ.

Wiſa, an Ns. *betula crispa* nodosa, G. Masernholz, wiſa-pahka nodus betulæ crispus, wiſa-peräinen talibus nodis ornatus, crispus, it. al. id. ac wiswa, wisma.

wiſainen, iſen Na. *nodosus* et *crispus* e. c. betula, ex tali betula *confectus*, talibus betulis *frequens*, G. masericht, masern.

Wiſerrân, rtâa V. et wiſertelen, rrellâ Vfr. *garrio* ut hirundo, alauda, *cantillo*, G. zwitschern.

wiſerrys, yksen Ns. talis *garritus*, G. das Zwitschern.

Wiskaali, in Ns. *fiscalis*, G. Fiskal, al. fiskaali.

Wiskaan l. wiskajan, kata V. *vi jacio, valide projicio* e. c. lapillum, *disjicio* ut sator semen, G. werfen, schleudern, inde wiskaan jywiâ l. rihtâ ventilo frumentum in nubilario, G. wurfeln, wiskaan löylyâ æstum balnei augeo aquam in fornacem proluendo.

wiskaelen l. wiskailen, lla Vfr. idem.

wiskelen, llâ Vfr. idem.

wiskon, oa V. idem de actu valido.

wiskoilen l. wiskoskelen, lla Vfr. idem.

wiskahdan, htaa Vs. idem de actu subito.

wiskaun, uta l. wiskaunnun, ntua Vm. *jacior, projicior*, G. geworfen werden, sich werfen, wiskaun ſeljálleni in tergum subito subvertor, wiskaun wihaan subito in iram incido, tuuli wiskausi wastaiſekſi ventus se subito vertit adversum.

wiskin,

wiskin, imen al. wiskain, amen Ns. *instrumentum* quo quid projicitur, e. c. *ventilabrum* frumenti, *haustrum* aquæ in naviculis, G. Werfwerkzeug, Wurfschaufel, Schöpfkelle, wiskin-lapio ligo frumento ventilando utilis.

wiskin prtcl. in wiskin waskin *disperse*, negligenter, temere, G. streuweise.

Wisku, un al. wiskuna, an Ns. *susurrus tacitus* in aures aliorum, *mussitatio*, G. Geflüster.

wiskun, ua Vm. *tacite* l. *susurrans sono*, G. flüsternd tönen, ei wisku mitään.

wiskutan, ttaa Vf. et wiskuttelen, tella Vfr. talem *sonum cieo*, inde *susurro* in aures, *mussito*, tacite loquor, G. flüstern.

wiskutus, tuksen Ns. *mussitatio*, susurratio, G. das Flüstern.

Wisma, an Ns. Botn. id. ac wiswa.

wismon, oa V. id. ac wiswon.

Wiso, on Na. id. ac wisu, it. al. id. ac wino, e. c. menee wisoon obliquus fit, on wisossa est obliquus.

Wispaan, pata V. et wispaelen l. wispailen, lla Vfr. (Sv. vispa) *penicillo virgeo emoveo* l. *misceo* e. c. cibum fluidum, G. quirlen.

wispaus, uksen Ns. talis *motio ope scopulæ* virgeæ, G. das Quirlen.

wispeli, in al. wispilä, än Ns. (Sv. visp) *penicillus* l. *scopula* ex virgis, G. Quirl.

Wisi, in Na. (Sv. viss) *certus*, *fidus*, verax, probus, G. gewiss, sicher, zuverlässig.

wisseys, yden Ns. *certitudo*, veracitas, probitas, G. Gewissheit.

wissitän, ttää V. *certum* l. *veracem reddo*, certiorem facio, inde *confirmo* rem, *persvadeo* cui, G. gewiss machen, versichern, olen wissitetty siitä persvasum est mihi de ea re.

wisseytän, ttää V. idem.

wissitys l. wisseytys, yksen Ns. *confirmatio*, persvasio, G. Versicherung.

Wisu, un Na. 1. *diligens*, *accuratus*, attentus, cautus, G. genau, vorsichtig, fein, ota wisu waari diligenter observa, teen wisua työtä opus facio accuratum l. subtile, unde wisu astia vas curate confectum i. e. haud rimosum, nec perfluum, G. dicht, nicht leck, wisu pää caput l. ingenium tenax, solidum, hinc 2. *tenax*, *parcus*, accuratus in œconomia, G. karg, sparsam, knapp, wisukinttu homo tenacissimus, wisusti l. wisuin al. wisusta l. wisun diligenter, accurate, tenaciter, parce, it. 3. Sav. *vividus*, *celer*, alacris e. c. equus, *strenuus*, agilis e. c. homo, G. lebhaft, munter, flink, it. al. 4. Ns. id. ac wiswa.

wisuus, uuden Ns. *diligentia*, *accuratio*, *tenacitas*, parcitas, G. Genauigkeit, Kargheit, it. Sav. *alacritas*, *agilitas*, celeritas, G. Munterkeit, Lebhaftigkeit.

wisuutan, ttaa V. et wisuuttelen, tella Vfr. *diligens* l. accuratus l. tenax l. parcus *sum*, parce l. minutim exhibeo, G. genau l. karg seyn, etwas genau behandeln, it. Sav. *accelero*, vivide l. alacriter me gero, G. sich munter betragen, eilen.

wisuutus, tuksen Ns. talis *gestus*.

Wiswa, an Ns. Ul. *serum aquosum* l. *liquor* ex ulceribus et exanthematibus emanans, *pus liquidum* in pustulis et apostematibus, G. Eiterwasser (wisma, wisu, wisa), haawa tekee wiswoja l. on wiswoilla ulcus pure liquescit.

wiswainen, isen Na. *sero aquoso* l. liquore *abundans* e. c. ulcus, pustula, G. eiterig.

wiswon, oa V. *liquesco*, sero l. liquore scateo ut ulcus, G. eitern, haawa wiswoo (wismon).

Witas, ttaksen Ns. id. ac witsas.

Witeellä, witehin etc. vide widet supra.

Witi, widin Ns. *nix recens* tenuis, G. frisch gefallener Schnee, it. al. *murmur leve* l. strepitus loquentium, ridentium, ludentium, G. Germurmel, Getümmel.

witisen, stä V. *strideo* ut nix recens subpedibus l. ut homines confabulantes et ridentes, G. knirschen, leise murmeln, it. al. *pipio*, G. pipen.

witinä, än Ns. talis *stridor* l. *pipatus*, G. dergl. Gemurmel l. Gepipe.

Witia, an Ns. max. pl. witiat *torques*, *catena*, G. Kette, inde Sav. *balteus* fibulis concatenatus, G. Kettengürtel (widia).

Witikko, kon al. witikkô, kôn Ns. id. ac witikko sub wiita.

Witka, an Na. tarde procedens, *lentus*, *segnis*, G. langsam, trâge, zögernd, inde witkaan l. witkaa l. witkan al. witkoin l. witkoilleusa tarde, lente, sensim, paulatim.

witkainen l. witkallinen, isen Na. idem.

Witsa, an Ns. *virga* qua castigatur, G. Ruthe, annan witsaa virgulâ cædo e. c. puerulum, saan witsaa vapulo, pickſen witsoilla virgis percutio, witsa-mies lictor, it. *virga* l. *vimen*, ramus l. surculus arborum, quo sæpes, trahæ etc. colligantur, G. Ruthenband, Weidenband (witsas), nec non *circulus* ligneus vasorum, G. Gefässband, Reif, aôtian witsa.

witsas, aksen Ns. *ramus* l. surculus arborum *longus* sæpibus colligandis inserviens, G. Zaunband von Ruthen, al. witsaus.

witsaan, sata V. et witsaelen l. witsailen, lla Vfr. *virgis cædo*, verbero, inde *punio*, *castigo*, G. Ruthen geben, stäupen, züchtigen, strafen, it. *viminibus orno* e. c. sæpem, vasa, G. mit Ruthenbändern versehen.

witson, oa V. et witsoskelen, lla Vfr. idem.

witsastan, aa V. *vimine colligo* l. *orno* e. c. traham, sæpem, G. mit Ruthenbändern zusammenfügen.

witsaus, uksen Ns. *verberatio*, inde *castigatio*, *plaga*, G. das Stäupen, Züchtigung, it. al. *viminum appositio*, G. das Umgeben mit Bändern, inde id. ac witsas.

Wittu, tun Ns. *cunnus*, al. pillu.

Wiuhka, an Ns. *culter aratri*, humum secans, G. Pflugmesser, al. id. ac wiuhku, al. id. ac wiukka.

wiuhkalainen, isen Na. tali *cultro instructus* e. c. aratrum, G. mit dergl. Messer versehen.

wiuhkalet, leen Ns. *segmentum* cultro excisum, G. lange Scheibe.

wiuhon, hkoa V. *cultro valide seco* l. findo l. ferio, G. Scheiben ausschneiden.

wiuhkaisen, sta Vs. idem de actu subito.

Wiuhku, un al. wiuhka, an Ns. *flabellum* quo ventus admovetur aut igni incendendo l. corpori refrigerando, G. Fächer.

wiuhkana, an al. wiuhtanet, een Ns. idem, inde fig. *ala* avium, G. Flügel.

Wiuhun, hua Vm. *strideo* l. *sibilo* ut ventus vehemens l. rudentes, G. zischend pfeifen.

wiuhahdan, htaa Vs. idem de stridore subito.

wiuhina, an al. wiuhu, hun Ns. talis *stridor*, G. zischendes Pfeifen.

wiu-suorsa (pro wiuhu-suorsa) Ns. anas clangula? l. penelops?, G. Entenart.

Wiukahdan, htaa Vs. id. ac wiwahdan.

Wiukka, kan Na. *frigidus* et *vehemens* e. c. ventus, G. kalt und heftig (wiuhka).

Wiulu, un Ns. (peregr.) *violinus*, barbiton tetrachordon, G. Violine, wiulun kieli chorda violini, wiulun joutsi plectrum.

Wiuru, un Na. *limus*, *distortus* e. c. os, G. schief, verdreht, suu on wiurussa, menee wiuruun.

Wiuskahdan, htaa Vs. *subito* et *cum sonitu projicior*, G. heftig geschleudert werden, wiuskahtaa wipuun ope amitis in altum subito sustollitur.

Wiwahdan, htaa Vs. *subito* et cum sono sibilo *prætervolo* l. præterveho, G. hastig vorbeieilen.

wiwahdus, uksen Ns. *volatus subitus*, G. hastiges Vorbeieilen, inde wiwahdukseita quam citissime.

wiwautan l. wiwahutan, ttaa Vf. et wiwautelen, tella Vfr. *subito* quid *projicio* cum sonitu, G. hastig schleudern.

Wiwikko, kon Ns. id. ac wiitikko.

Woh, woh woh Intj. *vox* moleste anhelantis, G. Laut des Stöhnenden.

wohkaan, hata V. et wohkaelen l. wohkailen, lla Vfr. vocem woh edo, inde *moleste anhelo*, G. stöhnen.

wohun, hkua V. et wohuilen, lla Vfr. idem.

wohutan, ttaa Vf. et wohuttelen, tella Vfr. talem *vocem cieo*, G. stöhnen lassen, inde id. ac wohkaan.

wohutus, tuksen Ns. *molesta anhelatio*, G. das Stöhnen.

Wohla, an Ns. *hædus*, capella, G. Zicke. wohlainen,

wohlainen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *hædis frequens*, G. reich an Zicken.

wohlin, ia V. *hædum pario*, capellam progigno, G. zickeln.

Wohweli, in Ns. (Sv. voffla) *placenta figurata*, in forma ferrea cocta, G. Waffel.

Woi, woi woi al. woih Intj. *vox* anxii, afflicti, querentis etc. *væ*, *ah*, proh, G. ach, weh.

woikkaan, kata V. et woikkaelen l. woikkailen, lla Vfr. exclamo woi, *queror*, *quirito*, lamentor, G. wehklagen, ächzen.

woihkaan, hata V. et woihkaelen l. woihkailen, lla Vfr. idem.

woiwotan, ttaa Vf. et woiwottelen, tella Vfr. talem *sonum cieo*, G. weh ausrufen, inde id. ac woikkaan.

woiwotus, ukſen Ns. *lamentatio*, conquestio, questus, G. Wehklage.

Woi, woin Ns. *butyrum*, G. Butter, woileipá panis butyro illitus, it. woikukka ranunculus acris al. leontodon taraxacum, woiruoho melampyrum pratense, woiſipuli allii species alba, sativum?

woikoinen l. woikkoinen, iſen Ns. dim. *frustulum butyri*, G. Butterstückchen.

woinen, iſen Na. *butyro illitus* l. infectus e. c. panis, *butyro abundans* e. c. vacca, pascuum, G. butterig, buttericht.

woidet, woiteen Ns. *unguentum* e. c. corii, vulneris, G. Schmiere, Salbe, cfr. sub woin.

woitelen, della Vfr. *ungo*, unguento l. butyro illino, G. schmieren.

woidan, taa V. Run. idem, woida haawa unge vulnus, partic. præt. pass. woidettu contr. woittu l. woitu.

woidellus l. woitelus, ukſen Ns. *unctio*, unctura, G. Schmierung.

woitelemus, ukſen Ns. *actus* ungendi, G. das Schmieren.

woidun, tua Vm. *butyro* l. *ungùento illinor* l. contaminor, inde *polluor* e. c. sorde, G. beschmiert l. besudelt werden.

woidutan, ttaa Vf. *polluo*, contamino, G. beschmieren, besudeln.

Woin, woida, præt. woin l. Abol. woein V. *valeo*, *potis sum*, possum, viribus gaudeo, G. vermögen, können, en woi huutaa non possum clamare, vires mihi desunt, inde kuinka woit (sc. eláá) ut vales qua sanitatem, G. wie befindest du dich, ſiitá woin hywin inde me bene habeo, it. §. woipi niin olla pr. *potest* ita esse, i. e. sit ita l. forte res ita se habet, G. mögen, vielleicht, he woiwat epáillá fieri potest ut dubitent, forsan dubitant, it. woipa (præs. particip. act.) *valens*, *prævalens*, potens, opulentus, G. vermögend, woitaba (præs. partic. pass.) quo bene valemus i. e. *aptus*, *commodus* e. c. aër, ventus, locus, opus, G. dienlich, bequem, woitu (præt. partic. pass.) cui alius prævalet, inde unelta woitu somno interceptus l. gravatus, tunnoltanſa woidut conscientia permoti l. acti.

woima, an Ns. *vis* l. *vires*, robur, facultas, potestas, G. Kraft, Stärke, Macht, woiman jálkeen juxta vires, onko woimaa ſauva adsuntne vires l. suppeditátne facultas ad dicendum, inde olet minun woimaſſani es potestati l. arbitrio meo subjectus.

woinki, nnin Ns. idem, rar. onko wointia?

woimakas, kkaan Na. *potens*, *robustus*, validus, prævalens l. præpollens, bene se habens, opulentus, G. mächtig, kräftig, stark, überlegen, sich wohl befindend, vermögend.

woimallinen, iſen Na. idem, inde woimallinen ſana verbum grave, nervosum.

woimatoin, ttoman Na. car. vi carens, *debilis*, infirmus, G. kraftlos, schwach.

woimus, ukſen al. woimuus, uuden Ns. *præpollentia*, *præstantia* qua vires, potestas superior, victoria, G. Ueberlegenheit, Uebermacht, ſaan woimukſen superior discedo, vinco, onko woimuutta adsuntne vires superiores, inde

woimustan, aa V. *superior fio*, *prævalesco*, præpolleo, G. Ueberhand bekommen, überlegen werden.

woidet, woiteen al. woinnet, nteen Ns. id. ac woimus, e. c. taudin woiteeſſa l. woinneeſſa in potestate morbi, inde

woitan, ttaa V. 1. *superior fio* l. *sum*, *prævaleo*, præsto, supero, vinco, G. übertreffen, überwinden, besiegen, inde

de 2. *potior, obtineo*, lucror, quæstum facio, G. bekommen, gewinnen, Gewinn haben, mitá ſiitá woitat quid lucri l. commodi l. utilitatis inde habes, woitan wihat iram l. odium mihi colligo, edelá woittain antecipando, in antecessum, G. im Voraus.

woittelen, tella Vfr. idem, inde al. *prævalere* l. *superare tento*, adnitor ut vincam, *certo*, *pugno*, luctor, G. zu besiegen streben, kämpfen.

woittamus, ukſen Ns. vincendi l. lucrandi *actus*, G. das Besiegen l. Gewinnen.

woitto, ton Ns. 1. *præpollentia*, præstantia, victoria, G. Sieg, ſaan woiton victoriam reporto, superior fio, inde 2. *lucrum*, *commodum*, G. Gewinn, onko ſiitá woittoa num quid utilitatis affert.

woittoinen, iſen Na. *superior*, *præstans*, victoriosus, G. überlegen, siegreich, it. *lucrosus*, commodus e. c. labor, G. gewinnreich.

woitollinen, iſen Na. idem.

woiwun, pua Vm. *viribus deficio*, *conficior*, fatigor, lassus labor, debilis et inferior fio, vincor, G. abgemattet l. besiegt werden, niedersinken, inde id. ac waiwun.

woipumus, ukſen Ns. *defectio virium*, lapsus a lassitudine l. debilitate, G. Mattwerdung, das Niedersinken.

woiwus l. rar. woipus, ukſen Ns. *status virium deficientium* l. debilitatis, G. matter Zustand, max. pl. on woiwukſiſsa est delassatus, languidus, debilis, male se habet, joudun woiwukſiin delassor, debilis fio.

woiwutan, ttaa Vf. vires *delasso* l. *fatigo*, inde *prævaleo*, *præpolleo*, *deprimo*. G. abmatten, überlegen werden, niederdrücken.

woiwutus, tukſen Ns. *delassatio*, fatigatio, depressio, G. Abmattung, Niederdrückung.

Wokki, kin Ns. Carl. Sav. *colus* nentium, G. Spinnrocken.

Wolas, aan Na. id. ac wuolas sub wuollet.

Woli, in al. wolinto, nnon Ns. rar. *libertas* agendi, *potestas* rei gerendæ, G. Willkühr l. Recht zu thun, on woli ſanoa licet dicere, mies on wolinnoſsa ei waimo marito debetur potestas superior non uxori.

wolin, ia V. rar. *libere ago*, potestate rei gerendæ superiori gaudeo, pro lubitu tracto rem, G. nach Willkühr handeln, Nb. alii dicunt woolin.

Wolki, kin Ns. *homo caudex*, iners, nequam, G. Tölpel.

Wollu, un Ns. *cunnus*.

wollutan, ttaa V. venere utor.

Wolotan, ttaa V. *sonum edo obtusum*, G. heulen, e. c. itkee wolottaa.

Wongun, nkua V. *graviter* l. *obtuse sono*, ut venter flatibus distentus, G. knurren.

wonkaiſen, sta Vs. idem de sono subito.

Wonukka, kan Ns. *homo nequam*, malignus, G. boshafter Mensch.

Woolmet, een Ns. rar. max. pl. woolmeet *paroxysmi* morbi, G. Krankheitsanfall.

Wora, an N. Caj. *malignus*, *fallax* e. c. homo, G. Betrüger.

woruan, uta V. *fallo*, *decipio*, nec non *suffuror*, G. betrügen, hintergehen, wenig stehlen.

Wormu, un Ns. id. ac formu.

Woro, ron Ns. *latro*, prædo, max. in silvis l. ad vias, G. Räuber.

Woſa, an Ns. Caj. *viæ dux* l. *index*, G. Wegweiser.

Wotko, on al. wotka, an Ns. *homo nequam*, deses, iners, G. Faulenzer (wôtka).

wotkiſtelen, lla Vfr. *ignavus jaceo* l. tempus tero, G. faulenzen (wôtkiſtelen).

Woura, an Ns. *pretium conducti*, naulum, vectura etc., G. Miethengeld, Fuhrlohn, Frachtlon, Pachtgeld, cfr. wuoro, wuokra.

wouraan, rata V. *conduco* l. *eloco* e. c. navem, domum, prædium pro pacto pretio l. tributo, G. vermiethen, pachten, befrachten.

Wouti, din Ns. *præfectus*, max. territorialis, G. Vogt, ſilta-wouti pontifex, talon wouti villicus, al. fouti.

Wouwi, in Ns. id. ac wuowi.

wouwaan, watá V. id. ac wuowaan.

Wuhiſen, sta V. *sibilo* ut ventus, G. sausen.

Wuitti,

Wuitti, tin Ns. Carl. *sors* l. *pars* cuique propria, G. Loos, Theil.

Wuo, on Ns. *alveus* fluviorum aquam rapide ducens, inde *fluxus* aquæ rapidus, flumen, G. Stromzug, strömichte Stelle, wuo-kiwi lapis in cataractis varie et nonnumquam mire formatus (wuokſi, wuollet).

wuodan, taa V. 1. *fluo*, ut sanguis ex vulnere, *effluo* ut aqua ex vase l. fonte, G. fliessen, ausfliessen, wuodan ylitſe superfluo, wuotawa fluens e. c. aqua, inde 2. *perfluus sum* l. *perfluo* ut vas, navis, tectum, G. leck seyn, fliessen, haawa wuotaa werta vulnus sanguinem emittit, wuotawa perfluens e. c. vas.

wuoto, don Ns. *fluxus* l. *fluxio* e. c. sanguinis, aquæ, lacrymarum, G. das Fliessen, Fluss, inde *gutta fluens*, G. Tropfen, nec non *rima perfluens*, G. leckende Ritze.

wuodatan, ttaa Vf. et wuodattelen, tella Vfr. *facio ut* fluat, *fundo, effundo*, infundo, G. fliessen machen, giessen.

wuodatus, ukſen Ns. *fusio, effusio*, G. das Giessen, Guss.

Wuodet, wuoteen Ns. *lectus, cubile*, sponda, G. Schlafstelle, Bett, teen wuodetta lectum sterno.

wuoteinen, iſen Ns. dim. idem, it. *lecti socius* l. *socia*, G. Bettgenoss l. Bettgenossin, inde Na. *ad concubitum pertinens*, G. zu Beischlafe gehörig, e. c. ſala-wuoteinen mies vir concubitus clandestini et vetiti reus, sed ſala-wuoteinen lapſi infans spurius, it. *lectis ornatus* l. frequens, G. voll Schlafstellen.

wuoteiſuus, uuden Ns. *societas lecti*, G. Bettgenossenschaft, inde *concubitus*, G. Beischlaf, ſala-wuoteiſuus concubitus clandestinus l. vetitus.

wuoteus, uden Ns. idem, ſala-wuoteus.

wuoteellinen, iſen Na. lectum l. *cubile habens*, G. Schlafstelle habend, it. *lecto affixus*, G. bettlägrig, it. al. id. ac wuoteinen.

Wuohi, hen Ns. *capra*, rar. *caper*, G. Ziege, Inf. wuohta contr. wohta, it. wuohen kukka anemone nemorosa, wuohen miekka iris pseudacorus, wuohen ſiena morchella esculenta, wuohen ſilmä chrysanthemum leucanthem. al. matricaria inodora al. anemone nemorosa.

wuohinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *capris abundans*, G. ziegenreich.

Wuohuinen, iſen Ns. *artus ungularis* in pede equino, G. Hufglied der Pferde (wuokoinen, wuoliainen).

wuohinen l. wuohiainen, iſen Ns. idem.

wuohus, ukſen Ns. idem (wuokoinen).

Wuojo, jon Ns. *lapis sectilis*, talcum, G. Topfstein, al. wuojo-kiwi, cfr. wuo-kiwi.

Wuokoinen, iſen Ns. id. ac wuohuinen.

Wuokra, an Ns. Carl. Caj. Ul. *pretium conducti* e. c. naulum, vectura, merces habitationis l. agri, usura pecuniæ, G. Mieth- Fracht- Fuhr- l. Pachtgeld, Zins für Geld (woura, wuoro).

wuokraan, rata V. *conduco* l. *loco* e. c. domum, agrum, navem, *commodo* usuræ, G. vermiethen, pachten, verzinsen.

Wuokſi, kſen Ns. (a wuo) *fluvius* major, *flumen*, G. Fluss, Strom, meren luodet ja wuokſi accessus et recessus oceani quotidianus, G. Ebbe; inde nomen fluvii *Vuoksen* in Finlandia orientali.

wuokſinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *fluviis frequens*, G. flussreich.

wuokſi prtcl. (pr. Cas. Fact. a wuo, qs. ad fluxum l. progressum rei) *respectu* l. *ratione* habita cujus rei, *ob, propter*, G. in Ansehung, in Rücksicht, wegen, rahan wuokſi respectu pecuniæ, iſänſä wuokſi ratione ætatis suæ, qua ætatem, minkä wuokſi cur, quare, ſen wuokſi ideo, idcirco, ejus causa, it. on toiwo ſen wuokſi *nihilo minus* l. *tamen* adest spes, G. jedoch, dessen ungeachtet, tulen hänen wuokſenſa venio tamen, etsi ille negat l. obstat, sine respectu ejus.

Wuolaan, lata V. et wuolaelen l. wuolailen, lla Vfr. *seco* l. *exseco schidias longas* et *tenues*, ope securis, cultri l. dolabræ e. c. ex butyro, rapa, ligno, G. dünne Scheiben ausschneiden.

wuolaiſen, ßta Vs. idem de actu subito.

wuolen, lla V. idem, inde *ascio* l. *dolo* ope cultri l. securis l. runcinæ, *lævigo*, G. schneiden, schnitzeln, hobeln, glätten, wuoltu kiwi lapis sectus.

wuolin, ia V. idem, wuolittu kiwi.
wuoleskelen', lla Vfr. idem.
wuolas, aan Na. *lævis, planus* e. c. humus, G. glatt, eben, al. id. ac wuollas sub wuollet.
wuoleket, kteen Ns. Sav. *schidia longa, lamina*, segmentum longum et tenue e. c. butyri, rapæ, ligni, G. dünne Scheibe, Span.
wuolu, un Ns. *sectio, asciatio*, G. Schneidung, Schnitzung etc., wuolu-ainet materiatio ascianda, it. al. id. ac wuoleket, e. c. nauriin wuolu.
wuoluinen, iſen Ns. dim. *schidia parva*, G. Spänchen. it. al. id. ac wuoli.
wuolin, imen Ns. *securis sectoris, runcinæ* species, *ascia*, dolabra, radula, G. Schnitzmesser, Glatthobel.
Wuolainen l. wuolahainen, iſen Ns. *mas mythol.* ferri palustris inventor et patronus, qs. laminas ferreas in palude gignens, G. mythol. Eisenpatron.
wuolankoinen, iſen Ns. idem, inde epithet. ferri.
wuolatar l. wuolahatar, ttaren Ns. *femina mythol.* genitrix laminarum ferri palustris, G. mythol. Eisenerfinderinn.
wuola'atar l. wuolahetar, ttaren Ns. idem.
Wuolehdun, htua Vm. *tener fio, indolesco* ut dentes ex baccis acidis, G. wehethuend werden.
Wuoli, len Ns. *tignus* sub tecto, hoc supportans, G. Dachsparren (wuollet).
wuoliainen, iſen Ns. idem, al. id. ac wuohuinen l. wuokoinen.
wuolliainen, iſen Ns. idem.
Wuollet, lteen Ns. (a wuo) Botn. *ductus* aquæ rapidus in fluviis, *locus* fluminis *rapidior*, G. Stromzug, ſtrömichte Stelle, it. al. id. ac wuoli.
wuollas l. wuolas, aan Na. *rapide fluens*, rapidus, G. ſtrömend.
wuollan, ltaa V. *rapide fluo*, inde vehementer *duco* ut fluvius naviculam, G. ſtrömen, hinreiſſen wie ein Strom.
Wuolu, un Ns. vide sub wuolaan.
Wuoma, an Ns. Caj. id. ac newa, ſuo.
Wuoma l. wuomma, an Ns. Carl. Sav. *agnus*, inde *ovis* nondum annicula, G. Lamm, junges Schaf, willa-wuoma ovis nondum tonsa.
Wuonilo, on Ns. Ul. *vitula* l. juvenca rangiferi biennis, G. zweijährige Rennthierkuh.
Wuopa, an Ns. id. ac wuoma.
Wuori, ren Ns. *mons*, G. Berg, Steinberg, wuoren kukkula cacumen montis, wuoren kulma rupes prominens, it. wuoren wäki familia maligna *rov* hiiſi, in montibus commorans, mene wuoreen l. wuoriin (exsecrandi formula) abi in montem malum i. e, ad hiiſi.
wuorinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *montosus*, montanus, G. bergig.
wuorilainen, iſen N. *monticola*, montanus, G. Bergbewohner.
Wuori, in Ns. (Sv. foder) vesti *subsutum* l. *subditicium*, G. Kleiderfutter.
Wuoro, ron Ns. 1. *vices* l. *alternatio* reciproca, G. Wechsel nach der Reihe, nyt on minun wuoroni vices meæ statutæ jam instant, G. die Reihe ist an mir, tulee ſinunkin wuoroſi vel tuæ aderunt vices, tuum tempus constitutum, wuoro-kauſi ambitus diei et noctis alternantium i. e. nychemeron, wuorain per vices, alternatim l. alterne, G. wechselsweise, it. al. 2. *conductio, locatio* nec non *merces* l. pretium conducti e. c. fundi, domus, agri, jumenti, navis etc., G. Vermiethung, Pachtung, Miethgeld, Pachtlohn (wuokra), annan l. panen wuorollen loco, otan wuorollen conduco, it. 5. *ophthalmia*, G. Augenfluss (paſto), on wuoro ſilmiſſä.
wuoroan, rota V. *loco* l. *conduco* e. c. agrum, domum, equum, navem etc., G. vermiethen, miethen, verpachten.
wuorous, ukſen Ns. *locatio, conductio*, G. Vermiethung.
wuorotan, ttaa V. et wuorottelen, telka Vfr. *per vices ago, alterno*, G. wechselsweise thun, abwechseln, inde wuorottain l. wuorotellen alternando, *alternatim*, G. wechselsweise.
wuorotus, ukſen Ns. *alternatio*, G. Abwechselung.
Wuorſa, an Ns. Ul. *rangifer trimus*, G. dreijähriges Rennthier.
wuorſu, un al. wuorſo, on Ns. *rangiferi vacca* trima, G. dreijährige Rennthiers kuh,

kuh, sed al. wuorsu=wadin rangifer femina et wuorsu=härká mas triennis.

Wuosi, wuoden Sav. wuuen, Inf. wuotta, Ess. wuotena contr. wuonna Ns. *annus*, G. Jahr (ajastaika), meunyt wuosi annus proxime præterlapsus, tulewa wuosi futurus, wuosi=luku numerus annorum, æra, wuosi=kausi ambitus anni, wuosi=kautinen per annum durans, wuosi=kuntainen anniculus, wuoden tulo annona, wuosi=wuodelta quotannis, joka=wuosi annue, G. jährlich, joka=toisin wuosin (Adv.) alternis annis, wuoden alkajaiset vide alkajainen.

wuotinen, isen Na. *annuus*, *anniculus*, per annum durans, G. -jährig, joka wuotinen pelto ager annifer, kaksi=wuotinen l. kahden wuotinen biennis, bimus, wuotinen työ opus totius anni, menneen wuotinen ad annum præterlapsum pertinens.

wuotuinen, isen Na. idem, jywát menewát wuonna wuotuisenansa annus quisque suam consumit annonam.

wuotiainen, isen Na. *annotinus*, G. (ein) Jahr alt, kaksi=wuotiais=härká.

wuosittain prtcl. *quotannis*, G. jährlich, jedes Jahr, al. *quibusdam annis*, G. manches Jahr.

Wuota, dan Ns. *pellis major* bubula l. equina, G. grosses Fell.

wuotainen, isen Ns. dim idem, it. Na. *pelliceus*, pellibus abundans, G. von Felle, voll Felle.

wuotikainen l. wuotiainen, isen Ns. Sav. *calceus* ex pelle pilosa, G. rauher Schuh.

Wuot=raippa, pan Ns. Ul. *lorum ex corio* ductorium, quo rangifer adjungitur trahæ, G. Zugriemen des Rennthiers.

Wuowaan, wata V. et wuowaelen l. wuowailen, lla Vfr. 1. (Sv. vâga) *audeo*, periculum facio, G. wagen, it. 2. (Sv. vâga) *libro*, pondero, G. wiegen (wouwaan).

wuowi, in Ns. *ausus*, periculum, G. Wagniss, it. (Sv. vâg) *statera*, libra, lanx, G. Wage (wouwi).

wuowaun, uta Vm. *ausus sum*, G. sich erdreisten.

Wuoweri, in Ns. (Sv. svåger) *affinis*, *levir*, G. Schwager.

Wyhti, hden l. hdin Ns. Sav. id. ac wihti.

wyhdin, htiá V. id. ac wihdin V.

wyhdin, htimen Ns. id. ac wihdin Ns.

Wyö, wyön Ns. *balteus*, cingulus, G. Gurt, Gürtel, inde *locus baltei* i. e. medium corpus, G. die Mitte des Leibes, wyö on wyöllá balteus est circa ilia, pane miekka wyöllesi gladio te cinge, wyöliina præcinctorium, it. astian wyö *circulus vasorum* ligneus l. ferreus, G. Gefässband, Reif, it. §. Ul. id. ac yö e. c. olen wyötá kylässá.

wyönen, ösen Ns. dim. idem.

wöinen (pro wyöinen), isen Na. *balteo* l. *circulis ornatus* e. c. vas, ex balteo l. vimine *confectus*, G. mit Gürtel l. Reifen versehen, von Gürtel l. Reife gemacht.

wyöllinen, isen Na. *balteum habens* e. c. vir, *circulum habens* e. c. vas, balteo l. circulo cinctus, G. umgürtet, umreift.

wyös, öksen Ns. *ramus arborum* l. virga circulo vasis inserviens, G. zum Gefässreif dienlicher Fichtenast.

wyötáinen, isen Ns. *locus baltei* i. e. *medium corpus*, G. Mitte des Leibes, inde id. ac wyötárá.

wyötárá, rán Ns. *limbus* ilia cingens, braccis virorum l. pallis mulierum præsutus, G. Hebe der Hosen l. Weiberröcke.

wyöliná, án Ns. Ul. pro wyö=liina vide wyö.

wyötán, ttáá V. et wyöttelen, tellá Vfr. *cingo*, *accingo* e. c. corpus, *vieo* e. c. vasa, G. umgürten, umreifen: præt. partic. pass. wyötetty contr. wyötty.

wyötös, öksen Ns. *cinctio* e. c. corporis, *vietio* e. c. vasis, G. das Umgürten l. Umreifen.

Wyöret, een Na. id. ac wöyrás.

Wyöry, yn Ns. *vertex*, *turbo*, gyrus, G. Wirbel, inde Sav. *locus* ubi facile volvitur l. subvertitur traha, *declivitas* viæ, G. schiefe Stelle auf Wegen.

wyöryn, yá Vm. *volvor*, *circumagor*, circumversor, volvendo feror ut rota, G. sich umdrehen l. wälzen, rollen, wesi wyöryy silmistá lacrymæ devolvuntur (wierin).

wyöryskelen,

wyöryskelen, llá Vfr. idem.
wyöráhdán, htáá Vs. idem de motu subito.
wyörys, yksen al. wyöres, reen Ns. *volutatio* l. *circumactio* passiva, G. Gerolltwerdung, Umdrehung.
wyöráhdys, yksen Ns. idem de motu subito.
wyörytán, ttáá Vf. et wyöryttelen, tellá Vfr. *volvo*, vòlvendo *circumago*, *circumverso*, G. umdrehen, wälzen (wieritän), wyörytá hirsi jokeen devolve tignum in amnem, tuuli wyöryttáá aallot.
wyöráytán l. wyöráhytán, ttáá Vf. et wyöráyttelen, tellá Vfr. idem de motu subito.
wyörytys, yksen Ns. *volutatio* activa, *circumactio* l. versio, G. Umdrehung, Wälzung.
Wáhá, hán Na. *parvus*, *pusillus*, exiguus, G. klein, gering, (oppos. iso et paljo), wáhá poika puer parvus, anna wáhá juustoa da parum casei, ei wáháákáán ne parum quidem, it. Adv. wáhin *parumper*, *paululum*, G. wenig, wáhin wáhin minutim, sensim, Gall. peu à peu, wáhin woimin viribus debilibus, it. hi Cass. adverbiascunt: wáhá parempi *paullo* melior, G. etwas l. ein wenig besser, wáhá iloa parum gaudii, on wáhán parattu parumper correctus, wáhillá l. wáhissá on parum abest, wáhállá l. wáhillá tulee facile venit, on wáhissá hengin parum abest quin animam exspiret. wáháltá l. wáhiltá olisi kuollut parum abfuit quin moreretur, wáháltá sanottu paucis dictum, it. Compar. wáhempi *minor*, G. kleiner, wáhá wáhemmin (Adv.) aliquanto minus, G. weniger, it. Superl. wáhin *minimus*, G. der kleinste, wáhimmáksi l. wáhimmáksikin contr. wáhimmáki *ad minimum*, *saltem*, G. wenigstens, wáhinnákin l. wáhintánsákin idem, wáhimminkin idem, ei wáhintákáán ne minimum quidem.
wáháinen, isen Na. dim. idem, (oppos. isoinen), annan wáháisen leipáá do parum panis.
wáháhkö, ön Na. *admodum parvus* l. pusillus, *minusculus*, G. etwas l. ziemlich klein, oppos. isohko.
wáhálántá, nnán Na. (a wáhá et lántá) *staturâ parvus*, G. kleingestaltet, wáhálántá mies vir staturæ minoris.
wáhálántáinen, isen Na. (pro wáhá et lántáinen) idem.
wáhyys, yyden Ns. *parvitas*, *exiguitas*, G. Kleinheit, Geringheit, Wenigkeit.
wáhittáin et wáhittáisin prtcl. vide wáhitán.
wáhástyn l. wáháksyn, yá V. *parvi æstimo*, *vilipendo*, censeo parum esse, G. geringschätzen.
wáhenen, hetá Vm. *minor fio*, *imminuor*, decresco, mitigor ut dolor, remitto ut frigus, quiesco ut ventus, G. geringer l. kleiner werden.
wáhennyn l. wáheynnyn, ntyá Vm. idem.
wáhennán, ntáá Vf. et wáhentelen, nnellá Vfr. minorem facio, *diminuo*, *imminuo*, extenuo, mitigo e. c. dolorem, relaxo e. c. vim, G. verringern, verkleinern, schwächen.
wáhennys, yksen Ns. *imminutio*, extenuatio, inde *status* rei imminutæ, G. Verringerung, Verkleinerung.
wáhitán, ttáá V. et wáhittelen, tellá Vfr. *in minuta divido*, minutim distribuo, G. in kleine Stücke zertheilen, inde wáhittáin (rar. wáhittáisin) et wáhitellen *paulatim*, *minutim*, sensim, G. bei wenigem, allmählig.
Wäijyn, jyá V. et wäijyilen, llá Vfr. *insidior*, insidiose aucupor l. capto quem, clam speculor l. malitiose observo quem instar furis, G. nachstellen, auflauern, wäijyjät insidiatores (wäjyn).
wäijymys, yksen Ns. *insidiatio*, G. das Nachstellen.
wäijytán, ttáá Vf. et wäijyttelen, tellá Vfr. *curo ut* quis insidietur, inde *insidias pono* l. struo, G. nachstellen lassen, Hinterhalt legen.
wäijytys, tyksen Ns. *insidiarum positio*, inde *insidiæ*, G. Nachstellung, Hinterhalt.
Wäikyn, kkyá Vm. *volito*, pendulus moveor, G. schweben (wäiwyn), wäikkywá henki rinnassa.
Wäikylá, án Ns. *homo jocosus*, lepidus, mimus, G. Possenreisser.
Wäiläyn, ytá Vm. id. ac waimenen, e. c. waiwat wäiläywät.
wäiláhdyn l. wäilehdyn, htyá Vm. idem, it. al. juoma

al. juoma wäilähtyy potus *vappescit*, G. schal werden.

Wäinämöinen, isen Ns. *deus* Finnorum *mythol. maximus*, filius *tou* Kalewa et frater *tou* Ilmarinen, Hiisi etc., inventor *tou* Kantelet nec non primus et præcipuus artis musicæ cultor, ideoque non solum a poëtis et musicis, sed etiam a militibus, piscatoribus, venatoribus, medicis etc., invocari solitus: ejus epitheta sunt wanha et ukko senex venerandus, wakaa integer l. doli nescius, G. Obergott der Alt-Finnen, it. Sav. wäinämöisen tie l. kulku malacia.

wäinen, isen Ns. illius filius l. famulus.

wäinätär, ttären Ns. filia l. famula.

Wäinästän, ää V. *vires intendo*, G. sich anstrengen, wäinästä wäkesi omni vi nitere.

Wäipäs, ppään Na. *pedibus inhabilis*, moleste et tarde incedens, *repens* e. c. serpens, *vacillans*, G. ungeschickt und träge fortschreitend.

wäipästän, ää V. et wäipästelen, llä Vfr. *inhabiliter*, moleste et tarde *procedo*, *vacillo* ut ebrius, *repo*, G. ungeschickt u. träge fortschreiten, wackeln, kriechen.

wäipästys, yksen Ns. talis *incessus*, G. dergl. Fortschreiten.

Wäistän, ää V. et wäistelen, llä Vfr. *vito*, *evito*, *discedo*, me subduco, G. aus dem Wege gehen, vermeiden.

Wäitän, ttää V. et wäittelen, tellä Vfr. *vi postulo* l. *contendo* l. obtrudo, G. pochend fordern l. behaupten, wäitän wedekši vehementer contestor verum esse, wäitän wastaan vi contradico, tuulelta wäitetty vento vehemente *coactus* l. superatus.

Wäiwet, ween Ns. *pediculus bubulus*, G. Laus des Viehes.

wäiweinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *pediculis scatens*, G. voll dergl. Läuse.

Wäiwyn, ikyä Vm. id. ac wäikyn.

Wäjyn, yä V. id. ac wäijyn, it. al. *mico* ex longinquo, *corusco*, G. schimmern, näen tulen wäjywän observo ignem procul fulgentem.

wäjystän, ää V. et wäjystelen, llä Vfr. id ac wäijyn.

wäjystys, yksen Ns. id. ac wäijytys.

Wäki, wäen Ns. 1. *vis*, *robur*, *potentia*, potestas, G. Kraft, Stärke, Macht, kaikella wäellä l. kaikesta wäestä omni vi, nostin wäkeeni pro viribus meis levavi, omin wä'in (rar. wäkin) sua vi, sine auxilio aliorum, ohran wäki *succus* hordei i. e. cerevisia, sonnan wäki vis l. succus stercoris, inde otti wäellä sumsit vi l. violenter, G. Gewalt, teki wihan wäessä iræ fervore captus l. in potestate iræ id fecit, olet wäessäni in mea es potestate, it. 2. *populus* cui vis l. robur agendi inest, *homines* ad unam pertinentes societatem, *copiæ militares*, G. Volksmenge, Leute, kirkko-wäki homines templum simul visitantes, työ-wäki operarii, palkka-wäki mercenarii, orja-wäki famuli, servi, hewois-wäki equitatus, jalka-wäki peditatus, wäki on koossa l. koolla populus l. homines l. copiæ sunt collectæ, it. 3. in composs. wäki-kapula l. wäki-karttu baculum lusorium, quo robur certantium exploratur, wetäwät wäki-kapulaa ita ludunt l. certant de robore, wäki-rynnäkkö impetus violentus, otti wäki-rynnäkköllä vi l. violenter abripuit, wäkiwalta violentia, tekee wäki-waltaa vi utitur, wäki-waltainen violentus, wäki-waltaisuus indoles violenta, violentia, wäkiwasara malleus maximus, wäki-wirta fluxus aquæ rapidissimus, wäki-suoni tendo achilleus.

wäkinen, isen Na. 1. *vires habens*, *robustus*, *potens*, *validus*, G. kräftig, stark, mächtig, max. in composs. e. c. wähä-wäkinen potestatis exiguæ, imbecillis, täysi-wäkinen plenæ potestatis, omni vi l succo ornatus e. c. ager, it. 2. *violentus*, *invitus*, non voluntarius, G. gewaltsam, widerwillig, erzwungen, wäkistä työtä opus *coactum*, non spontaneum, wäkisin l. wäkisesti violenter l. vi, coacte, non sponte, it. 3. *populo* l. *hominibus frequens* e. c. urbs, pagus, G. volkreich.

wäkellinen, isen Na. idem.

wäkewä, wän Ns. *robustus* e. c. vir, *potens*

ens e. c. hostis, *validus*, firmus e. c. equus, *fortis* e. c. vinum, miles, *vehemens* e. c. ventus, *rapidus* e. c. fluvius, *acer* e. c. sapor, cibus, inde *perbonus*, egregius, G. stark, kräftig, mächtig, gewaltig, heftig, vortrefflich, wákewästi potenter, firmiter, valide, valde, bene.

wákinäinen, isen Na. *violens*, violentus, G. gewaltsam, tekee wákinäistä violentia l. vi utitur, inde *coactus*, invitus e. c. opus, G. erzwungen, widerwillig.

wákewyys, yyden al. wákeys, yden Ns. *indoles robusta*, *potentia*, firmitas, G. Starkheit, Mächtigkeit.

Wäkisen, stä V. id. ac wikisen (wäkäisen).

Wäkkärä, rän Ns. id. ac wekkärä, it. Botn. *cirrus crinalis*, ornamentum capitis puellarum, G. Haarflechte.

Wäkä, wä'än Ns. *uncus* hami piscarii, G. Widerhaken, wäkä-piikki jaculum unco ornatum, quo phocæ perforantur.

wäkäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *unco ornatus*, G. mit Widerhaken versehen.

Wäkäisen, stä V. id. ac wäkisen.

Wäkärä, rän Ns. id. ac wekärä.

Wäleen l. wälehen al. wälein l. wälehin prtcl. vide wäliä infra.

Wälhään, hätä V. *vana loquor*, *blatero*, *nugor*, G. plappern, schwatzen.

wälhyn, yä Vm. *sonum edo* blaterantem, blatero, G. plaudern.

Wäli, lin l. rar. len Ns. *quod inter* alia *est*, *locus intermedius*, *interstitium*, G. was zwischen ist, Zwischenraum (waihet), wäli-aika intervallum temporis, wälimies mediator, wäli-kappalet *instrumentum* quo quid efficitur, G. Werkzeug, Mittel, wäli-puhet consultatio l. pactio mutua, pactum l. conventum l. contractus ore factus, wäli-seinä paries intergerinus, it. onko paljo kylain wäliä quanta est *distantia* inter pagos, G. Entfernung, niiden wälillä on kynärä alter ab altero ulnam distat, jätä wäli niiden keskellen fac interstitium l. spatium inter eos, it. on hänen minullen wähä wäliä aliquid inter me et illum *interest*, ille debet mihi parum pecuniæ, niillä on paljo wäliä magna est inter eos distantia l. *differentia*, G. Unterschied, sopikaat wälinne amice componatis litem, quæ inter vos est pendens, annan riksin hewoisten wäliä dabo thalerum in *supplementum* equorum permutandorum, G. Zugabe beim Tauschen, ei minun ole wäliä kuinka teet mea nihil interest, quomodocumque agas, it. hi Cass. adverbiascunt et præpos. Lat. *inter* involvunt, sc.

Allat. et *Illat.* e. c. pane pöytäin wälille l. wäliin colloca inter mensas, G. zwischen, nousee wiha wälillemme odium inter nos exoritur.

Abl. et *Elat.* ota pöytäin wäliltä l. wälistä sume ex loco inter mensas medio, G. aus der Mitte, läksi wäliltämme l. wälistämme abiit ex loco inter nos, it. tulee wälistä venit *interdum*, G. zuweilen, dann und wann.

Adess. et *Iness.* on pöytäin wälillä l. wälissä est inter mensas, G. zwischen, onko wiha wälillänne estne odium inter vos, it. on wälissä est *interdum*, G. zuweilen, sillä wälillä *interea*, interim, G. unterdessen.

Adv. wälisti *interdum*, G. zuweilen.

wälinen, isen Na. *qui interest*, G. zwischen gelegen, inde awanten wäliset *vincula* claves conjungentia, G. Zwischenband, weitsen wäliset *catena* cultrum dependulum lateri adjungens.

wälitse l. wälitsen prtcl. *per locum intermedium*, G. durch die Mitte, zwischen-durch, koira meni jalkaini wälitse canis transivit inter pedes meos, täypi wälitsemme.

wälittäin prtcl. *interdum*, aliquando, per intervalla, G. zuweilen, dann und wann (wälisti).

wälimittäin l. wälimitten l. wälimitet prtcl. idem.

wälikkö, kön Ns. *temo* inter binos boves vectarios, G. Deichsel.

wälitän, ttää V. et wälittelen, tellä Vfr. *mediatorem ago*, res aliorum mutuas compono, G. vermitteln, wälittäjä mediator.

Wäliä, än Na. 1. *spatiosus* e. c. domus, *amplus* e. c. vestis, rete, *late patens* e. c. locus,

e. c. locus, G. geräumig, weit, hinc tulee wáliállen venit in campum apertum, G. geräumiges Feld, offener Ort, on wáliállá est in loco spatioso l. aperto, ubi conspici potest, it. 2. Sav. *celer, citus* e. c. equus, homo, cursus, G. schnell, flink, it. Adv. wáliásti spatiose, ample, nec non celeriter, citatim, it. wálein l. wálehin (Adv.) al. wáleen l. wálehen *cito*, propediem, G. bald, joudu wálein l. wáleen festina, it. Compar. wálehemmin l. wáleemmin *citius*, Superl. wálehimmin *citissime*.

wáliys, yden Ns. *spatiositas, amplitudo*, spatium, G. Geräumigkeit, Weite, inde *retis species*, cujus maculæ sunt rariores l. ampliores, G. Netzart.

wáljá, án Na. id. ac wáliá spatiosus.

wáljyys, yyden Ns. id. ac wáliys.

Wáljáhdyn l. wáljehdyn, htyä Vm. id. ac wáiláhdyn.

Wálkiá, án Na. id. ac wáliá amplus.

Wälkyn, kkyä Vm. id. ac wilkun.

wálkkään, kätä V. idem (wälään).

wälkähdän, htää Vs. id. ac wilahdan.

wälkkynä, än Ns. id. ac wilkkuna.

wälkytän, ttää Vf. et wälkyttelen, tellä Vfr. id. ac wilkutan.

Wälly, yn Ns. (Sv. fäll) max. pl. wällyt *tegumentum* lecti *pelliceum*, G. rauhe Decke, al. fällyt.

wällytän, ttää V. tali *tegumento orno*, G. mit dergl. Decke versehen.

Wäippä, pän Ns. *cribrum* majus et rarius, G. grobes Sieb.

wälyppään, pätä V. et wälyppäelen l. wälyppäilen, päillä Vfr. *cribro*, inde *cerno*, incerno, G. sieben, absondern.

wälyppäys, yksen Ns. *cribratio*, G. das Sieben.

Wälskäri, in Ns. (Sv. Fältskär) *chirurgus*, inde *medicus*, G. Feldscherer, Arzt, al. fälskäri.

wälskäröitsen, itä V. *chirurgum* l. *medicum ago*, medicor, G. den Feldscherer l. Arzt machen.

Wälsään, sätä V. et wälsyn, yä Vm. id. ac wälhään, wälhyn.

Wältän, ttää V. et wälttelen, tellä Vfr. *vito, evito, declino* a via, inde *caveo, effugio*, abstineo me e. c. sociis, G. aus dem Wege gehen, vermeiden, it. §. *sum propemodum idoneus*, non contemnendus, G. ziemlich taugen, e. c. kyllä wälttää, wälttäätä se, it. §. anna wälttää fac tempus *præterlabi, exspecta*, noli tangere, G. lass es Anstand haben.

wälttämys, yksen Ns. *evitatio*, abstinendi actus, G. das Vermeiden.

wältet, itteen Ns. idem, inde *effugium*, fuga, G. Vermeidung.

wältyn, ttyä Vm. *elabor, decedo*, G. entgehen, entschlüpfen, wälttyi käsistäni evasit ex manibus meis, aika wälttyy tempus præterlabitur.

Wäläään, lätä V. id. ac wilaan.

wäläähdän, htää Vs. id. ac wilahdan.

wäläys l. wäläähdys, yksen Ns. id. ac wilaus.

wäläytän l. wäläähytän, ttää Vf. id. ac wilautan.

Wämmel, mpelen al. wämpelet, leen Ns. id. ac wemmel.

wämperet, reen Ns. id. ac wemperet.

Wämmiä, än Na. *stabilis, firmus*, G. standhaft, fest.

wämmeys, yden Ns. *stabilitas, firmitas*, G. Standhaftigkeit.

Wänkelä, än Na. *rigidus*, vix flexibilis, inhabilis, G. steif, ungelenksam.

Wänkki, kin Ns. (Sv. fängpanna) *loculus bombardæ*, in quo accenditur pulvis pyrius, G. Zündpfanne.

wännikkö, kön Ns. idem, rar.

Wäntiö, ön Ns. id. ac wääntiö.

Wänttään, tätä V. *vi tundo* l. *projicio, valide concutio*, G. gewaltig schleudern l. schmeissen l. rücken, wänttäsin maahan in humum violenter dejeci, wänttään miekan kädestä vi excutio.

wänttäys, yksen Ns. violenta *contusio, concussio* valida, G. gewaltiges Schleudern l. Schmeissen.

Wänttö, tön Ns. id. ac wantto.

Wänäjä, jän Ns. id. ac wenäjä.

Wäret, reen al. wäri, in Ns. *tremor* e. c. ex frigore in corpore, *ventulus* qs. tremor aëris, unda minutissima, G. zitternde sanfte Bewegung, wäreet käywät seljästä l. jvella.

wäriná,

wäriná, án Ns. *tremor continuus*, inde *sonus tremulus*, G. sanftes Zittern.
wäriſen, ſtá V. *tremo* ut corpus ex frigore, G. zittern.
wäráhdán, htáá Vs. idem de tremore subito, ſydán wäráhti.
wäráys l. wäráhdys, ykſen Ns. *tremor subitus*, G. hastiges Zittern.
wäriſtán, áá V. et wäriſtelen, llá Vfr. *tremefacio*, leviter quatio, G. zittern machen, sanft schütteln, inde minua wäriſtáá tremo.
wäriſtys, ykſen Ns. *tremefactio*, quassatio levis, inde *tremor* e. c. febrilis, G. Zitternmachung, sanfte Schüttelung, Schauder.
wäriſtytán, ttáá Vf. *tremorem cieo*, G. Schauder erregen.
Wäri, in Ns. (Sv. färg) *color*, pigmentum, tinctus, G. Farbe, al. färi.
wärinen, iſen Na. *coloratus*, G. farbig, e. c. mustan wärinen, inde al. id. ac werinen l. werewá.
wärjään, jätä V. *coloro*, tingo, G. färben, al. färjään.
wärjäri, in Ns. *infector colorum*, G. Färber, al. färjäri.
Wärjättelen, tellä Vfr. *moror*, *cunctor*, cunctando tempus tero, G. zögern.
Wärkki, kin Ns. (Sv. verke, virke) *res*, *opes*, *materia* œconomica varia, G. Werkzeug, Geräthe, Materialien, oma fillä wärkkiä dives est *supellectilium* l. opum.
wärkkiö, ön Ns. idem, rar.
wärkillinen, iſen Na. *res* l. *supellectilia habens*, G. Geräthe habend.
wärkkään, kätä V. (Sv. verka) *ungulam* equi *exseco*, G. den Huf auswirken.
wärkyn, kkyä V. *operor*, *ago*, œconomica curo, G. bewirken, vorhaben.
Wärrä, án Ns. *anas* fuligula, G. Entenart.
Wärſy, yn Ns. (peregr.) *versus* carminis, G. Vers.
wärſyinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *versibus constans* e. c. wiiſi-wärſyinen wirſi cantilena quinque versus complectens, G. Verse enthaltend.
wärſyttäin prtcl. *per versus*, G. versweise.
Wärti l. wärtti, tin Ns. id. ac wertti.
wärtä l. wärttä, tän Ns. idem.
Wärttänä l. wärtänä, nän Ns. Carl. Olon. *fusus* nentium, coli species, G. Spindel der Spinnerinnen, al. kehrä-warſi, it. al. *radius* rotæ, G. Radspeiche.
Wärwennän, ntää V. id. ac warwennan, waimennan.
Wärwittelen, tellä Vfr. Caj. *evito*, *caveo*, G. vermeiden.
Wärwyn, yä al. wärwin, iä V. *actuosus moveor*, *tremule agor*, trepido, G. sich zitternd bewegen, unruhig seyn, wäki wärwyy populus actuose se movet, ſhani wärwii caro mihi tremit l. trepidat.
wärwähdän, htää Vs. et wärwähtelen, hdellä Vfr. *subito tremo*, G. hastig zittern, ſydän wärwähti cor trepidavit l. palpitavit.
wärwähdys, ykſen Ns. *tremor subitus*, G. hastiges Zittern.
wärwiäinen l. wärwäinen, iſen Ns. Botn. *spasmus* musculorum in cute, G. Hautkrampf, al. *arthritis* vaga.
wärwäytän l. wärwähytän, ttää Vf. *tremorem ubitum cieo*, G. Schauder erregen.
Wäsky, yn Ns. (väska) *pera*, *bulga*, G. Tasche, Ranzen, pl. wäskyt scrotum.
Wäskynä, án Ns. (Sv. sviskon) *prunum* damascenum, G. Pflaume
Wästi, in Ns. (Sv. vest) *sabuculæ species*, G. Weste, al. id. ac wästä-rätki, al. *alauda*, G. Lerche.
Wästä-rätki, kin Ns. *motacilla alba*, G. Bachstelze (wästi).
Wäſyn, yä Vm. *lassesco*, *lassor*, fatigor, G. müde werden.
wäſähdän, htää Vs. et wäſähdyn, htyä Vm. *parum* et *subito lassor*, subito cesso l. sedor, G. etwas müde werden.
wäſäyn, ntä Vm. *nonnihil fatigor*, G. ein wenig müde werden.
wäſymys, ykſen Ns. *lassitudo*, G. Müdewerdung, Müdigkeit.
wäſys, ykſen Ns. *status defatigationis*, lassitudo, G. müder Zustand, Müdigkeit, max. pl. e. c. on wäſykſiſſä est lassus, tulen wäſykſiin delassor.
wäſytän, ttää Vf. et wäſyttelen, tellä Vfr. *lasso*, *delasso*, fatigo, G. müde machen, ermüden.

wäſytys,

wäfytyš, yksen Ns. *lassatio*, fatigatio, G. Mudemachung.

Wätkään, kätä V. *vi projicio* l. *præcipito*, violenter prosterno, G. schleudern, schmeissen, stürzen, it. al. id. ac wetkään extendo.

wätkähdän, htää Vs. *subito præceps labor* l. prosternor, G. hastig geschleudert werden l. stürzen, wätkähti watsallensa.

wätkäys, yksen Ns. *violenta projectio*, valida prostratio, G. gewaltsames Schleudern l. Stürzen.

wätkähdyš, yksen al. wätkähdöš, öksen Ns. *lapsus præceps*, G. stürzender Fall, Sturz.

wätkälet, leen al. wätkälä, län Ns. projectum et longum quid, *segmen longum* majus, G. langes Stück, tupakin wätkälet.

wätkäyn, ytä Vm. *longus projicior* l. *prosternor*, G. ausgestreckt fallen l. stürzen, al. id. ac wetkyn.

wätkistelen l. wätkystelen, llä Vfr. *segniter* et *ignaviter* quid *ago*, G. langsam und zögernd thun, käypi wätkistelee, puhut wätkystelet.

wätkytän, ttää V. et wätkyttelen, tellä Vfr. idem.

wätkylöitsen l. wätylöitsen, itä V. idem.

wätystelen, llä Vfr. idem.

Wäwy, yn al. wäy, wäyn Ns. *gener*, maritus filiæ, G. Schwiegersohn.

wäwyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *generis gaudens* l. *frequens*, G. reich an Schwiegersöhnen.

Wäwähdän, htää Vs. et wäwähtelen, hdellä Vfr. id. ac wärwähdän.

Wäylä, än al. wäyly, yn Ns. Ul. *alveus apertus* vel *via navigantium* in fluviis, alveus sacer, non cohibendus, G. mittelstes Flussbette, inde wenhet on wäylällänsä navigium est in via debita.

Wääjään, jätä V. Caj. Abol. *evito*, *discedo*, inde *fugio* quid, G. aus dem Wege gehen, vermeiden.

Wäännän, ntää l. wäätä V. et wääntelen, nnellä Vfr. volvendo *torqueo*, *contorqueo* e. c. funem, vimen, *circumago* e. c. molam l. cetem versatilem, G. kehren, drehen, wenden, inde wäännän sanoja verba cujus detorqueo l. inverto, G. verdrehen, wäännän wihan iram deflecto, watsa wääntelee venter torsionibus l. torminibus laborat, G. grimmen, wääten l. wääntäin (Adv.) torquendo, vertendo.

wäänneskelen l. wäännetseken, llä Vfr. idem.

wääunyn, ntyä Vm. *contorqueor*, *circumagor*, tortilis sum, G. gekehrt l. gedreht werden, wääntyi walheeksi in mendacium vertebatur.

wäännet, nteen al. wääntö, nnön Ns. *torsio*, *tortura*, *circumactio*, *versio*, flexio, G. das Kehren, Drehung, Umdrehung, watsan wääntеet tormina ventris, G. Grimmen, wääntö-tauti idem, wäännet-juuri radix tormentillæ.

wäänneliäs, ään al. wäänneliä, än Ns. *caulis* e. c. humuli l. viciæ circa sæpes sese *contorquens*, G. Hopfenranke.

wäännelä, än Ns. et wäännelämen, isen Ns. dim. idem.

wäännin, ntimen Ns. *torsio*, *tortura*, G. Drehung, inde *vortex* aquæ in fluviis, G. Wasserwirbel, al. torquendi *instrumentum*, G. Drehwerkzeug.

wääntі, nnin al. wääntіö, ön Ns. *terebra*, furfuraculum, G. Bohrer, cujus species sunt, reki-wääntі, malka-wääntі, napa-wääntі etc.

wääntiä, än Ns. et wääntiäinen, isen Ns. dim. idem.

wäätti, tin Ns. *contortum quid* e. c. vimen, G. gedrehete Ruthe, inde *circulus vimineus* in antica traha, cui temo alligatur, G. Gelenk von dergl. Ruthe.

Wäärä, rän Na. 1. *curvus*, haud rectus e. c. arbor, linea, via, *inflexus* e. c. dorsum, G. krumm, gebogen, wäännän wäärin puolin inverto e. c. vestem, suun on wäärässä os est *distortum*, käwin wäärin l. wäärää per ambages ivi, inde 2. *a vero* et *recto alienus*, *erroneus* e. c. via, *falsus* e. c. nuntius, *injustus* e. c. causa forensis, *malignus* l. improbus e. c. vir, G. irrig, falsch, unrecht, ungerecht, boshaft, tekee wäärää injuste agit, tekee wäärässi corrumpit, violat, on wäärässä est in errore, falsa loquitur, injusta postulat, wäärin l. wäärästi perperam, vitiose, injuste, male, käyttää wäärin

wäärin abutitur, male collocat, (oppos. oikia, ſuora).
wäärykäinen, iſen Na. *nonnihil curvus*, G. etwas krumm.
wäärys, yden Ns. 1. *forma curva, curvatura*, curvamen, G. Krummheit, Krümmung, inde 2. *indoles erronea* l. *falsa* l. *injusta* l. *maligna*, error, falsitas, injuria, malitia, G. Falschheit, Ungerechtigkeit, Bosheit, tekee wäärytä injusta l. mala patrat.
wääristän, ää V. et wääristelen, tellä Vfr. *incurvo, distorqueo* e. c. os, *inflecto*, turbo, G. krümmen, verbiegen, verwirren.
wääristys, yksen Ns. *incurvatio*, distorsio.
wääristyn, yä Vm. *curvus fio, incurvor* l. incurvesco, flector, distorqueor, G. krumm werden.
wäärytelen, tellä Vfr. *falsis* l. *injustis technis utor*, in falsa verto, falsa loquor, injuste et male ago l. me gero, G. ungerecht handeln.
Wääſy, yn Ns. *fasciculus* e. c. filorum, virgarum, G. Bündel, Büschel.

Wäättyri, in Ns. Ul. *effrenatus* l. *licentiosus* homo, equus etc., G. ausgelassener Schelm, ompa sinussa wäättyriä.
Wäätystän, ää V. *tarde procedo* l. quid protraho, G. langsam fortschreiten l. ziehen.
Wääwyn l. wääyn, wääkyä Vm. id. ac waawun.
wääwytän, ttää Vf. id. ac waawutan.
Wöinen, iſen Na. vide sub wyö.
Wöllehdin, htiä al. wöllehdän, htää V. *solvo* adstrictum, *relaxo* tensum quid, G. los machen, erweitern, wöitä wöllehdin.
Wömpölö, lön Ns. id. ac wemmel, wempelet.
Wötkä, än al. wötkäket, käkkeen Ns. id. ac wotko.
wötkistelen, llä Vfr. id. ac wotkistelen.
Wöyräs, ään Na. Caj. *revalescens*, inde *bene valens*, vegetus, vigorosus, alacer, G. genesend, gesund, lebhabt, munter (wyöret).
wöyriä, än al. wöyret, reen Na. idem.
wöyristyn, yä Vm. *revalesco, reficior*, vegetus et alacer fio, vigesco, G. genesen, lebhaft l. munter werden.

Y.

Ydin, ytimen al. ydyin, ytymen Ns. *medulla* ossium, inde *nucleus* nucis, *medulla* rei, vis l. mustum succorum, G. Beinmark, Kern, Most (yty), maan ydin terra marga al. terra interior, kirjan ydin summa libri, ydin-ſanat verba essentialia l. præcipua.
ydillinen l. ydyllinen, iſen Na. *medullosus*, nucleum habens, musto gaudens, G. reich an Mark l. Kern l. Most.
Yhdekſä, än Na. numer. cardin. *novem*, G. neun: Nominat. fere inusit. cujus loco Genit. occurrit e. c. yhdekſän mieſtä tulewat novem viri veniunt, yhdekſän kertaa novies, yhdekſäkſi nono: Adv. yhdekſäsdi *novies*, sed yhdekſin *noni*, G. neun und neun, annan yhdekſin do novem quaque vice, nonos, cfr. Gramm.
yhdekſänſi, contr. yhdekſäſi l. yhdekſäs, kſännen Na. numer. ordin. *nonus*, G. der neunte, yhdekſännesti nona vice.
yhdekſännes, nnen Na. idem rarius.
Yhdistän V. yhteys Ns. etc. vide sub yksi. yhdät et yhä prtcl. vide ibidem.
Yksi, yhden Na. numer. cardin. 1. pr. *unus*, unus ex pluribus, G. ein, eli yhden wuoden non nisi unum vixit annum, ei yhtäkään ne unum quidem, inde 2. *unicus, solus*, G. ein, einzig, yhdellä ſanalla non nisi uno verbo, 3. unus idemque, *idem*, G. ein und derselbe, meillä on yksi mieli eadem sumus mente, pitäs wät yhtä unum faciunt, 4. *quidam, aliquis, ullus*, G. ein gewisser, irgend ein, Jemand, ei yksikään *nullus, nemo*, G. keiner, Niemand, anna yksikin da aliquem quidem, en yhtäkään ne ullum quidem. Nb. pro Articulo unitatis Gall. *un*, G. *ein*, Sv. *en*, male adhibetur. Ulterior hujus vocis usus colligitur ex sequentibus:
Nomin. in compos. e. c. yksi-jalkainen unipes, yksi-kantainen nuoli sagitta unâ plumâ ornata, yksi-kertainen simplex e. c. filum,

filum, nec non simplex qua mentem, haud astutus nec intricatus, probus, stupidus, yksi=kertaisuus simplicitas, probitas, yksi=mielinen unanimus, concors, yksi=mielisyys unanimitas, concordia, yksi=pintainen sui judicii tenax, haud varius, contumax, pervicax, yksi=päinen idem, yksi=pintaisuus l. yksi=päisyys contumacia, pervicacia, yksi=sarwinen unicornis, yksi=silmäinen unoculus, yksi=tokkoinen mente simplex, stolidus, yksi=totinen serius, probus, yksi=totisuus severitas, probitas, yksi=wakainen integer, probus, expers doli, mente constans, fidelis, serius, yksi=wakaisuus integritas, probitas, yksi=waltainen ruhtinas princeps monarcha, autocrator, yksi=ääninen unisonus, consonus, yksi=ääniesti una eademque voce. *Genit.* yhden ikäinen ejusdem ætatis, æquævus, yhden arwoinen ejusdem momenti, æquipollens, yhden kaltainen ejusdem formæ, uniformis, yhden kaltaisuus uniformitas, yhden karwainen ejusdem coloris, unicolor, yhden wertainen ejusdem pretii l. dignitatis.

Infin. 1. ei yhtäään l. contr. yhtään, al. ei yhtäkäänä l. contr. yhtänä ne aliquid i. e. *nihil*, G. nichts, en ymmärrä yhtäkään ne unum quidem i. e. nihil intelligo, it. 2. tekewät yhtä idem faciunt, pidämme yhtä ab una stamus parte, consoni l. congruentes l. unanimi sumus, pitäwät yhtä cohærent, yhtä se minun (minullen) tekee pr. idem mihi valet i. e. res mihi est indifferens; unde 3. sæpe adverbiascit e. c. yhtä haawaa una vice, simul, unà cum, yhtä hywä *æque* bonus, yhtä hywin æque bene, nihilo secius l. minus, tamen, yhtä=ikäinen æquævus, on yhtä kaikki perinde est, res est indifferens, yhtä=käsin l. yhtä=päin eodem versus, yhtä=mitten Abol. id. ac yhtä=päätä, yhtä=perää idem, yhtä=puhkua eodem anhelitu, sine pausa, continue, yhtä=päätä continue, indesinenter, yhtä suuri æque magnus, æqualis, yhtä tasaan ad æquilibrium, æque, plane, æqualiter, yhtä tasainen æquipar, coæquus, æqualia, yhtä=wanha æquævus, yhtä=äkkiä mox, confestim, G. sogleich.

Essiv. pidän yhtenä pro uno eodemque censeo, indifferens est mihi, it. cum Suffixo adverbiascit e. c. tekee yhtenänsä pr. in una serie, *continue*, sine pausa, *perpetuo* agit, G. immerfort, unaufhörlich, makaan yhtenäni.

Fact. adverbiascens: tekee yhdeksensä agit continue, perpetuo, G. immerfort.

Illat. yhteen *in unum*, G. in eines, zusammen, inde sopiwat yhteen congruunt, consentiunt, itkemme yhteen suuhun uno ore ploramus, sowitan yhteen in unum adapto, nec non confero quid cui, accommodo, kokoan yhteen colligo, liitän yhteen conjungo, tulimme yhteen convenimus, obvii fuimus alter alteri, luen rahat yhteen in unam summam colligo pecuniam.

Allat. yhdellen makaa in una serie l. sine intervallo l. *continue* l. *perpetuo* jacet, G. in Einem fort.

Iness. eläwät yhdessä *unà* vivunt, G. zusammen, olemme yhdessä una sumus, kulkewat yhdessä, it. heinät owat yhdessä fœnum est collectum, yhdessä luwussa in summa, owat yhdessä kohdin l. kohden sunt eodem versus l. in eodem loco, non moventur.

Adess. onko yhdelläkään estne alicui, ei yhdelläkään nemini, it. cum Suffixo pysyy yhdellänsä suo manet loco, eläwät yhdellänsä una eademque vivunt ratione, sine variatione.

Elat. pääsewät yhdestä disjunguntur l. dissolvuntur, G. aus einander, lähdemme yhdestä abimus ex loco quo unà fuimus.

Ablat. on yhdeltä kohden kiinni est uno loco adstrictus.

Plur. Nom. yhdet ad unum pertinentes, *iidem*, G. zusammengehörig, yhdet kengät par calceorum, yhdet rattaat unus currus, it. yhdet sanowat niin wiset näin *alii alii*, quidam quidam, G. einige.

Gen. yhten miesten työ eorundem virorum opus, G. derselbe.

Inf. käywät yksiä jälkiä eadem premunt vestigia, puhuu yksiä sanoja.

Ess. cum Suffixo owat yksinänsä sunt soli,

soli, sibi commissi, G. allein, einzeln, einsam, käyn yksinäni solus incedo, hän yksinänsä ille solus l. solummodo.
Illat. tulimme yksiin convenimus, occurrimus alter alteri, G. zusammen (yhteen).
Adess. yksillä sanoilla iisdem verbis, on yksillänsä est non nisi una veste indutus.
Elat. owatko nämät yksistänsä suntne hi solummodo, soli.
Adv. yksin *solum*, *unice*, G. allein, einzig, olen yksin sum solus, seisomme yksin singuli (haud conjuncti) solitarii stamus, käywätkö yksin eli kaksin utrum singuli an bini incedunt, owat yksin mielin sunt unanimi, concordes, yksin puhein una colloquendo, yksin omani peculium meum, haud pluribus commune, yksin kertainen id. ac yksi-kertainen, it. yksin matokin wältää kuolemaa *vel* vermis mortem evitat, vermis *etiam*, G. sogar, yksin raudaukin raatelen ferrum quoque frango l. tero.

yksinäinen, isen Na. *solitarius*, socio carens, inde qui sui est juris l. arbitrii, ab aliis *dissentiens*, G. einsam, einzig, einzeln, allein, yksinäisesti modo solitario.

yksinen, isen Na. idem, inde olen yksisilläni uno solum amictu sum vestitus, G. einfach.

yksinäisyys, yyden Ns. indoles solitaria, *solitudo*, inde conditio personæ l. rei ab aliis disjunctæ, G. Einsamkeit, Einzelnheit.

yksey, yden Ns. rar. *unitas* qua numerum, G. Einheit.

yksitän, ttää Vf. *in singulos* divido, *unum* quaque vice *tribuo*, G. vereinzeln, inde yksittäin *separatim*, *sigillatim*, per singulos, G. ein und ein, einzeln.

yhtäläinen, isen Na. (ab yhtä et lainen) unius modi, ejusdem indolis, *æqualis*, *similis*, concors, consonus, G. einförmig, gleichförmig, übereinstimmend, yhtäläisesti eodem l. simili modo.

yhteellinen, isen Na. idem, rar.

yhtäläisyys l. rar. yhteellisyys, yyden Ns. eadem indoles, *æqualitas*, *similitudo* mutua, analogia, identitas, congruentia, G. Einförmigkeit, Gleichförmigkeit, Uebereinstimmung.

yhtäkä l. yhtäjä, än Ns. *unus idemque locus* l. *directio*, G. ein und derselbe Ort l. Richtung, sed max. adverbiascit e. c. menkäät yhtäkälle l. yhtäjällen versus eundem eatis locum, yksi huutaa yhtäkälle toinen toisahallen alter versus unum alter versus alium locum clamat, owat yhtäkällä l. yhtäjällä sunt in uno eodemque loco, tulewat yhtäkältä l. yhtäjältä ex uno eodemque loco l. latere l. directione veniunt: ceteri Cass. haud occurrunt.

yhtiä, än al. yhtää, ään Ns. idem, yhtiällen yhden jäljet versus unum locum directa sunt vestigia unius, jos ei yhtäällä niin toisaalla.

yhdelmä, än Ns. *quod unâ* cohæret, G. etwas Zugleichseyendes, sed adverbiascit e. c. sataa yhdelmää pluit *continue*, sine intervallo, G. in Einem fort, tekee yhdelmäksi l. yhdelmäksensä agit uno motu, una vice l. serie; *simul*, G. zugleich, auf einem mal, ota yhdelmäksesi sume l. aufer una l. simul tecum, saron yhdelmältä l. yhdelmällä dico uno eodemque tempore, unâ, simul, confestim.

yhdelmys, yksen Ns. *concursus* in unum, inde *pugna*, lucta, G. Zusammenlauf, Balgerei, tuliwat yhdelmykseen.

yhteys, yden al. yhtyys, yyden Ns. *unitas*, *unio*, *communio*, inde *usus familiaris*, societas, G. Einheit, Vereinigung, Beisammenseyn, Gemeinschaft, pidämme yhteyttä l. yhtyyttä societate mutua utimur, unum facimus, nec non concubitu mutuo utimur.

yhteinen, isen Na. *communis*, G. gemeinschaftlich, yhteinen laiduin pastus indivisus, communis, yhteinen kansa vulgus, yhteisesti communiter, it. yhteinen sc. portto prostibulum.

yhteisyys, yyden Ns. *communio*, indoles rei communis e. c. terræ indivisæ, G. Gemeinschaftlichkeit.

yhdyn, htyä Vm. 1. *unum fio*, in unum coëo, G. sich vereinigen, ei wesi yhdy öljyyn aqua cum oleo haud *coalescit*, haud commiscetur, yhtyiwät tiellä in via *convenerunt*,

convenerunt, alter alteri occurrit l. obvius fuit, G. zusammenkommen, yhtywät siitä de eo *consentiunt* l. congruunt, G. einig werden, übereinstimmen, inde 2. *tango*, *attingo*, G. berühren, zureichen, treffen, ei yhtynyt haud tetigit, yhtyi minuun attigit me, concurrit mecum, hinc 3. yhdyin tulemaan *evenit mihi* ut venirem, G. sich treffen l. fügen, yhtyi seuraan casu *accidit* ut in societatem intraret, wahinko yhtyy sinuun infortunium forte te ferit.

yhdistyn, yä Vm. idem, max. in unum coëo, coalesco, convenio, consentio.

yhdistän, ää Vf. *curo ut* unum fiat, *facio ut* coalescat l. coëat, *unio*, *conjungo*, consocio, copulo, G. vereinigen, zusammenfügen.

yhdistys, yksen Ns. *unitio*, *consociatio*, conjunctio, copulatio, G. Vereinigung, Zusammenfügung, it. *unio*, *societas*, G. Einheit, Gemeinschaft.

yhdytän, ttää Vf. *facio ut* coëat l. conveniat, unio, G. vereinigen, it. *facio ut* attingat l. contingat, G. berühren l. treffen lassen.

yhdyttäytän l. yhdyttähytän, ttää Vf. idem.

yhteynnyn, ntyä Vm. *coëo*, G. sich vereinigen, inde concubitum cujus ineo.

yhdät prtcl. rar. *uno eodemque modo*, similiter, G. auf dieselbe Art l. Weise, ebenso wie, puhu yhdät hänen kanssansa iisdem loquaris verbis ac ille, fac idem ac ille, teki yhdät eodem modo egit.

yhä prtcl. rar. *in una serie*, *continue*, perpetuo, G. immerfort, in Einem fort, juoksee yhä.

× Yli, ylen N. *quod supra est*, locus l. situs superus, G. das Obere, das oben Befindliche, cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt adverbiascentes, scil. *Nominat.* in composs. e. c. yli-järvi lacus *superior*, yli-kylä, yli-pää, yli-muistoinen memoriam *superans*, ab ultima memoria, yli-maa provincia superior, elevatior, yli-huomen perendinus dies, yli-palo Carl. ustio agri qua superficiem, yli-pään summatim, yli-päinen summatim numeratus nec non Wib. licentiosus, petulans, yli-päisyys licentia, saapi yli-täden l. yli-wallan superior fit in lucta, cfr. ylitse et ylö.

Genit. adverbiascens ylen *supra modum*, ad nimium, *nimis*, valde, G. allzu, zusehr, übermässig, e. c. ylen kowa durus usque ad nimium, ylen paljo nimis multum, ylen juominen ebriositas, ylen kyllä plus quam satis, satis superque, ylen palttinen abundans, ylen palttisuus abundantia, luxuria, ylen äkkiin l. ylen äkisti nimis citatim, it. ylen mielinen mente invitus, nolens, nec non petulans, licentiosus, ylen-mielin l. ylen-mielen l. ylen-mieltä l. ylen-mieliesti invite, petulanter, it. (ex imitatione Sv. gifva öfver, öfvergifva?) annan ylen pr. nimium reddo inde *vomo* nec non *desero*, relinquo, G. sich übergeben, verlassen (oksennan, jätän, hylkään), ylen-anto vomitus nec non desertio, relictio, ylen annettu desertus, al. propter proteriam ab aliis destitutus l. aversandus, it. (Sv. öfverse?) katson ylen *despicio*, sperno, contemno, G. verachten, ylen katset despicacia, contemtus, cfr. ylön.

Facl. yles (contr. pro ylekse) semper adverbiascit et involvit Lat. *sursum*, G. aufwärts, hinauf, e. c. nouse yles surge ex humo l. lecto, menee yles päin sursum versus tendit, kulkee mäkeä yles, inde asia käypi yles-alaisin res subversim, sursum deorsum, sine ordine procedit, cfr. ylös.

Illat. yleen nonnumquam usu veniens adverbiascit et exprimit Lat. *super* l. *per omnia*, *omnino*, G. überall, e. c. kaikki ystäwät yleensä omnes omnino l. in genere amici, mittaa pelto ylehensä agrum totum l. per omnia metiaris, it. rar. id. ac Allat. ylle e. c. pukee waatteet yleensä vestes induit, pane yleesi, cfr. ylöön.

Allat. ylle (contr. pro ylelle) pr. *in locum superiorem*, sed hodie non nisi de vestimentis *superiori* corporis parti l. trunco induendis usitatum, ut de indusio tunica, pallio, e. c. pukee watteet yllensä (Sav. päällensä) vestes induit, pane ylleesi te indue veste, G. auf den Oberleib.

Adess. yllä (pro ylellä) 1. itidem de vestibus

stibus trunco indutis usurpatur e. c. pidá waatteet ylláſi (Sav. páálláſi) vestes indutas haud exue, G. auf dem Leibe, it. 2. rar. on yllá-páinen est licentiosus, arrogans, violens, G. übermüthig.

Abl. yltá (pro yleltá) 1. rar. *superne*, G. obenauf, woida yltá woida alta superne et inferne, it. 2. max. de vestimentis exuendis, e. c. riiſuu paidan yltánſá (Sav. pááltánſá) indusium exuit, otin mekon yltáni, G. vom Leibe, it. 3. *nimis*, G. allzu, e. c. yltá-kyllá l. yltá-kyllin satis superque, abundanter, yltá-kylláinen abundans, superfluus, yltá-kylláiſyys abundantia, luxuria, yltá-ylitſen super omnia, omnino, plane, yltá-rikki per omnia l. plane fractus.

Compar. ylempi *superior*, altior, G. höher, oberer, inde on ylempáná contr. ylempá l. ylemmállá est in loco superiore l. altiore, nouſee ylemmákſi contr. ylemmás l. ylemmá al. ylemmállen in locum altiorem l. altius surgit, tulee ylempáá l. ylemmáltá ex loco altiore venit.

Superl. ylin *supremus*, summus, præcipuus, G. oberst, höchst, ylin páá-mies-præfectus maximus; on ylinná est summo in loco positus, supremum tenet locum, ylin ystáwá, it. cum Suffixis adverbiascit e. c. weſi on ylimmállánſá inundatio fluvii ad summum est progressa, ilo nouſi ylimmállenſá gaudium maxime evaluit.

ylö, ylön N. id. ac yli, cujus vero hi tantum Cass. occurrunt, sc.

Nom. rar. e. c. ylö-járwi, ylö-kylá.

Gen. ylön sæpe occurrit pro ylen, e. c. ylön kowa nimis durus, ylön paljo, ylönjuominen, it. ylön mielinen invitus, petulans, ylön paltinen nimius, abundans, ylön paltiſuus, it. annan ylön vomo et desero l. relinquo, ylön anto vomitus et desertio, katſon ylön despicio, sperno, contemno, ylön katſet despicacia, contemtus.

Fact. ylös (contr. pro ylökſi) id. ac yles sæpe occurrens e. c. nouſe ylös surge humo l. lecto, menee ylös, ylös alaiſin, it. Nb. ylös a svetizantibus in composs. adhibetur pro Sv. *upp*, *opp*, Germ. *auf*, sed plerumque male, e. c. ylös-walaiſen, ylös-kaswatan, ylös-kehoitan, ylös-luen, ylös-kannan etc. pro walaiſen, kaswatan, kehoitan etc.

Illat. ylöön rar. id. ac yleen e. c. kaikki ystáwát ylöönſá, it. pukee waatteet ylöönſá.

Compar. ylömpi id. ac ylempi, e. c. on ylömmállá l. ylömpáná, nouſee ylömmákſi l. ylömmás, tulee ylömpáá l. ylömmáltá.

ylitſe contr. yli prtcl. *superne transeundo*, *super*, insuper, ultra, G. über, von oben vorbei, e. c. menee ylitſe l. yli meren *transit* mare, káypi tien ylitſe viam transgreditur, teen ylitſe l. yli máárán supra modum, inde eli yli wuoden ultra l. plus quam annum vixit, teen ylitſe l. yli wákeni ultra vires, jáápi ylitſe l. yli residuum fit, it. Nb. ylitſe l. yli in composs. a Svetizantibus sæpe adhibetur pro Sv. *öfver*, G. *über*, sed haud raro male e. c. ylitſe-woitan, yli-puhun, ylitſe-káyn.

ylinen, iſen Na. *superior* e. c. pars, *supremus* e. c. locus, G. der oberste, ylinen ystáwá amicus præcipuus, unde haud raro adhibetur in composs. e. c. ylis-puoli pars superior e. c. indusii, ylis-tupa tabulatum ædium superius, cœnaculum, ylis-waatet vestis extima, it. Ns. *pars* rei *superior*, G. Obertheil, e. c. huoneen ylinen tabulatum ædis superius, maidon ylinen flos lactis, karhun ylinen adeps ventris ursini, paidan yliſet pars superior indusii muliebris.

ylimmáinen, iſen Na. (a Superl. ylin) *supremus* e. c. dux, *summus* e. c. tignus parietis, *altissimus* e. c. locus, G. der oberste l. höchste, inde fig. on ſiihen ylimmáinen est ei negotio valde aptus.

ylellinen Na. et ylelliſyys Ns. vide ylöllinen ylölliſyys.

ylenen, letá Vm. *sursum feror*, superior l. altior fio, *surgo*, *tollor*, excresco ut arbor, G. nach oben gehen, höher werden, aufgehen, erhoben werden, kuu ylenee luna exoritur, ylenen wirasſani in munere promoveor.

ylennyn l. ylönnyn, ntyá Vm. idem.

ylennán l. ylönnán, ntáá Vf. *sursum fero*, *sustollo*, *exalto*, G. nach oben heben, erhöhen,

erhöhen, erheben, ylennän himan pretium augeo, ylönnän miekan gladium cædens elevo.

ylentelen l. ylöntelen, muellá Vfr. idem.

ylennys l. ylönnys, yksen Ns. *exaltatio, elevatio*, G. das Erhöhen l. Erheben, hinnan ylönnys adauctio pretii, it. al. saukon ylönnys *decipula* qua lutræ, sciuri etc. sursum tollendo capiuntur, G. Hebeschlinge.

yletyn, ttyá Vm. vide ylötyn.

yletysten prtcl. id. ac ylöksyttá.

ylewá, án Na. aliis *altior, altiusculus* et spatiosus e. c. rete, G. hoh und geräumig.

ylhá prtcl. rar. id. ac ylös, e. c. ota ylhá excipe, G. aufnehmen, kulkee ylhá sursum tendit, G. aufwärts.

ylhäállá, ylhäältá etc. vide yläs.

ylhäinen, isen Na. id. ac yläháinen.

ylhäisyys, yyden Ns. id. ac yläháisyys.

yliá, án Na. *superior*, præstans, excellens, G. höher, übertreffend.

ylistän, ää V. pr. *sursum fero*, exalto, G. erheben, inde *laudibus effero*, laudo, G. loben, ylistettävä celebrandus, laudandus, ylistetty percelebris, inclytus, it. al. *superficiem* humi *glacie obduco*, G. mit Eiskruste überziehen, talwi on ylistänyt niitun hiems pratum glacie obduxit nova superiore.

ylistys, yksen al. ylistös, öksen Ns. *laudatio*, celebratio, inde *laus*, G. das Erheben l. Loben, Lob, it. al. *obductio humi* glacie, G. Ueberziehung mit Eis.

ylistyn, yä Vm. *exaltor, laudor*, laudibus efferor, G. erhoben l. gelobt werden, it. *glacie obducor*, G. mit Eis überzogen werden, niittu on ylistynyt.

ylimys, yksen Ns. *aliis præstans*, loco l. indole l. dignitate *superior* e. c. homo, sponsa, equus, G. andere übertreffend.

yllyn, yltyä Vm. pr. *sursum attollor*, inde *superfluo, prævaleo* in pugna, *augeor* l. excresco, G. erhoben werden, überfliessen, übertreffen, anwachsen, Ueberhand nehmen, wesi yltyy aqua in fluviis abundat, liekki yltyy flamma augetur, yllyn wihaan l. wihaisekši ira tumescere incipio, ad iram incitor, tauti yltyy morbus ingravescit.

ylty, yllyn Ns. *augmentum, accrementum* e. c. aquæ in fluviis, G. Zuwachs, inde animi *incitamentum* l. elatio, G. Antrieb, Anreizung, antaa yltyä incitat, teki toisten yllysä ex inflatu l. incitatione aliorum fecit.

yltymys, yksen Ns. idem, pahasta yltymyksestä.

yllytän, ttää Vf. 1. *facio ut* tumescat l. excrescat, G. anwachsen machen, inde *animum impello, incito* e. c. ad iram, *instigo*, G. antreiben, reizen, it. 2. *superior fio* cui, *prævaleo*, G. übertreffen, Ueberhand nehmen, hän yllytti minun.

yllätän l. yllötän, ttää Vf. idem, inde *nimis onero* e. c. equum, *cumulo*, obruo, G. überladen.

yllytys, tyksen Ns. *incitatio*, incitamentum, G. Anreizung.

ylläinen et ylläisyys vide yltäinen, yltäisyys.

yllökkö, kön Ns. *violentia*, injuria, G. Ueberwältigung, Gewalt, tekee yllökköä vim infert, violens est.

yltäinen l. rar. ylläinen, isen Na. 1. *abundans, superfluus*, G. überflüssig, kulta yltäinen aurum *nimium*, antaa yltäisensä dat abundanter, yltäisesti l. yltäiseltä abundanter, luxuriose, it. 2. *violentus, injuriosus*, G. gewaltthätig, gewaltsam, tekee yltäistä injuriam infert.

yltäisyys l. ylläisyys, yyden Ns. 1. *abundantia*, luxuria, G. Ueberfluss, it. 2. *injuria*, violentia, superbia, G. Gewaltthätigkeit.

yläs, yläpän l. ylhään l. ylään Ns. *locus superior*, G. obenauf liegende Stelle, cujus vero hi solum Cass. adverbialiter occurrunt, on yläpällä l. ylhäällä l. yläällä est in loco superiore, est supra, est e cubiculo surrectus l. pedibus stans, humi non jacens, G. oben, aufgestanden, aufrecht stehend, tulee yläpältä l. ylhäältä l. yläältä venit ex loco superiore, venit superne, G. von oben, menee yläpällen l. ylhäälle l. yläällen wuorelle sursum supra montem progreditur, G. aufwärts.

yläpäinen,

yläháinen l. ylháinen l. yläinen, iſen Na. *superior* qua locum l. indolem, *elevatus* e. c. ager, *editus* l. haud demissus e. c. pratum, G. hochgelegen, it. ſano ylháiſesti l. yläiſesti dic alta voce, it. yläháiſet l. ylháiſet l. yläiſet miehet viri dignitate altiores, primates (oppos. alahainen, alhainen).

yläháiſyys l. ylháiſyys l. yläiſyys, yyden Ns. *indoles superior* loci l. dignitatis, summitas, celsitudo, G. Hoheit, Höhe.

yländet, neen al. yländnet, nteen Ns. *glacies superior* ex aqua ebulliente congelata, G. obere Eiskruste.

yläſen prtcl. *sursum versus*, G. obenwärts, aufwärts (ylös-päin).

ylääkſen prtcl. idem, al. *valde sublime*, ampun ylääkſe.

ylöllinen l. ylellinen, iſen Na. 1. *abundans superfluus*, G. überflüssig, übermässig, ylöllinen juominen *nimia* potio, elää ylöliſesti abundanter l. luxuriose vivit, pidän ylöllisnä nimium censeo, it. 2. *injuriosus*, violentus, G. gewaltsam, gewaltthätig, tekee ylölliſtä l. yleliſtä injuria afficit (yltäinen).

ylölliſyys l. yleliſyys, yyden Ns. *abundantia*, luxuria, G. Ueberfluss, it. *violentia*, G. Gewaltsamkeit (yläiſyys).

ylökſyttä l. ylökſyttäin l. ylökſyttäiſin prtcl. *tabulatim* alter *super* alterum ut asses acervati, G. auf einander liegend (yletysten).

ylönnyn Vm. id. ac ylenen l. ylennyn.

ylönnän Vf. et ylönnys Ns. id. ac yleunnän, ylennys.

ylöten l. yleten prtcl. *supra modum*, G. übermässig, annan yleten enkä aleten plus haud minus tribuo.

ylötyn l. yletyn, ttyä V. *attingo* ad altum quid, G. reichen, sich erstrecken, en ylöty taiwaaſeen ad cœlum haud pertingo, inde fig. *sufficiens sum*, G. zureichen, hinlänglich seyn, ei ylöty ſiihen haud sufficit ei rei l. ad eam rem (ulotun).

Ylkä, yljän Ns. *sponsus*, G. Bräutigam (yrkä).

ylkäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *sponsis frequens* e. c. villa, G. reich an Bräutigamen.

Ylle et yllä Cass. ab yli, quod vide.

yllyn V. yläkkö Ns. etc. vide sub yli.

Ylpiä, än al. ylpiäs, ään Na. animo elatus, *superbus*, *insolens*, arrogans, G. hochmüthig, stolz, übermüthig.

ylpeys, yden Ns. *superbia*, arrogantia, fastus, G. Hochmuth, Stolz.

ylpeilen, llä Vfr. effero me, *superbio*, elatius me gero, G. hochmüthig seyn.

ylpenen l. ylpeän, lwetä Vm. *superbus* l. *arrogans fio*, animo extumesco, insolesco, G. übermüthig l. stolz werden.

ylpeennyn l. ylpeynnyn, ntyä Vm. idem.

Ylty etc., vide sub yli.

yltä, yltäinen etc. vide ibidem.

yläs, ähän Ns. etc. vide sub yli.

ylö, ylön, ylös vide sub yli.

Ymmärrän, rtää V. *mente capio* l. concipio, *intelligo*, perspicio, G. verstehen, begreifen, en ymmärrä haud scio, inde ymmärtäwä intelligens, perspicax, prudens, ymmärtäwäiſyys perspicacia, prudentia, intelligentia, ymmärtämätön insipiens, stupidus.

ymmärtelen, rrellä Vfr. idem, rar.

ymmärrys, yksen Ns. pr. *actus* intelligendi, inde *facultas* intelligendi, *intellectus*, captus ingenii, judicium, mens, G. Verstehen, Verstand, it. *sententia* l. sensus l. significatio verborum, G. Sinn, Bedeutung, ſiinä ymmärryksessä eo sensu.

Ympäri, rin Ns. pr. *quod circa est*, circuitus, locus circumdans, G. das Umhergelegene l. ringsherum Seyende, quod vero semper adverbiascit, et involvit Lat. *circum*, *circa*, circiter, G. um, herum, ringsum, sc.

Nomin. käännän ympäri circumverto nec non retroverto, G. umwenden l. zurückwenden, ympäri wuoden per annum käyn ympäri circumeo, piiritän ympäri circumdo, pyörin ympärini circumvolvor, ympäriniä wyötetty circumcinctus.

Gen. rar. e. c. käännän l. pöyritän ympärin circumvolvo.

Allat. panen wyön ympärilleni balteum

circa

circa me cingo, ota waatet ympärilleſi, panen ſontaa puun ympärillen.
Illat. ympäriin idem, rar.
Adess. on ympärilläni est circa me, kuori puun ympärillä.
Iness. ympäriſſä idem, rar.
Ablat. ota kuori puun ympäriltä corticem detrahe arborem circumdantem, G. ringsherum wegnehmen, tuli ympäriltäni ex loco circum me.
Elat. ympäriſtä idem, rar. ceteri Cass. insoliti.

ympäriſtö, ön Ns. *locus circumdans*, circuitus, peripheria, G. Umkreis, Umgegend, kylän ympäriſtöllä circum circa villam, haud procul a villa.

ympyriäinen l. Wib. ympyrläinen, iſen Na. *rotundus* e. c. funis, *circularis*, orbicularis e. c. mensa, numus, G. rund, inde Ns. *rotundum quid*, orbis, G. Kreis.

ymmyriäinen l. rar. ymmeriäinen, iſen Na. idem.

ymmyrwäinen l. ymmyrkäinen, iſen Na. idem.

ympyriäiſyys l. ymmyriäiſyys l. ymmeriäiſyys l. ymmyrwäiſyys, yyden Ns. *rotunditas*, G. Rundheit.

Ynin, iä al. yniſen, stä V. id. ac inun, iniſen.

Ynnä prtcl. (qs. pro yhtenä in uno) *und, simul cum*, G. zugleich (yynnä), tulkaat ynnä venite unâ, alter in societate alterius, otti ynnä kukkaroukin etiam sacculum unâ cum pecunia abstulit, olemme ynnä sumus unâ.

Ynſiä, än al. ynſy, ſyn Na. *haud moriger, contumax*, pervicax, G. widerspennstig, widerstrebend, ynſiä-ſiſuinen mente obstinatus, it. al. *morosus*, austerus, G. mürrisch, unfreundlich.

ynſyys, yden Ns. *contumacia*; pervicacia, al. *morositas*, G. Widerspennstigkeit, Unfreundlichkeit.

Ypi prtcl. id. ac upi, e. c. ypi yksin solus omnino.

Ypykkä, kän Ns. *collis minor*, G. Hügel, inde tytty-ypykkä puella staturæ humilis.

Ypälet, een Ns. Sav. *collis elevatior*, culmen montis, G. Berggipfel, huonet on mäki-ypäleellä.

Yrhiä, än Na. *morosus, iracundus*, asper in verbis, G. mürrisch, störrisch.

yriä, än al. yret, een al. yry, ryn Na. idem.

yräs, ään al. yrös, öön Na. idem.

yrheellinen l. yrehellinen, iſen Na. Caj. idem.

yrheys l. yreys, yden Ns. *morositas, iracundia*, G. Störrigkeit, Unfreundlichkeit.

yrhin, iä al. yrhyn, yä V. *aspere alloquor*, morose peto, iracunde postulo, G. mürrisch anreden, beissend verlangen.

yren l. yrhen, eä V. idem.

yryn, yä al. yriſen, stä V. idem.

Yritän, ttää V. *molior, tento, conor*, G. zu thun gedenken l. versuchen, im Begriff seyn, beginnen, yritän ſanomaan in eo sum ut dicam.

yrittelen, tellä Vfr. idem.

yrityys, ykſeä Ns. *conatus*, conamen, tentamen, G. Versuch, Beginn, yritykſet incepta, conamina.

Yrjä, än al. yrjö, ön Ns. nomen viri *Georgius*.

yrjänä, nän Ns. idem, rar.

Yrki, rjen l. ren Ns. *momentum temporis, horula*, G. Stündchen, olin ſiellä yrjeltä l. yreltä l. yren aikaa parum temporis ibi morabar, tule tänne yrjekſi l. yrekſi l. yreltä veni huc horulam heic mansurus, quam brevissime: ceteri Cass. haud occurrunt.

yret, een al. yrö, ön Ns. idem, yret-aikaa, yröltä.

yrkyinen, iſen Ns. dim. idem, cfr. yrkä.

Yrkä, rjän Ns. Run. id. ac ylkä, al. *vir cœlebs*, G. Junggesell, al. *procus*, G. Freier.

yrköi, in Ns. idem, al. id. ac yrjä.

yrkyinen, iſen Ns. dim. idem.

Yrmiä, än al. yrmy, yn Na. id. ac yrhiä, yry.

yrmikäs, kään al. yrminen, iſen Na. idem.

yrmin, iä al. yrmyn, yä V. id. ac yrhin l. yrhyn, inde yrmii ruokaa cibum *rejicit* l. vituperat, älä yrmi häntä illum ne rejicias nec austere tractes.

yrmyilen, llä Vfr. idem, käypi yrmyilee austerus incedit.

Yrtti, tin Ns. (Sv. ört) *aroma*, herba rarior in hortis colenda, max. medicinalis, inde *condimentum* cibi exoticum, G. Gartengewächs, Arzeneipflanze, Gewürz (yyrtti), yrtti=tarha Bibl. hortus.
Yry, yryn Na. et yryn, yá V. vide sub yrhiá.
yrás, áán al. yrós, óón Na. vide ibidem.
Yská, án Ns. *tussis*, G. Husten. yskán kahja gravedo, raucitas, yská=ruoho tussilago farfara.
yskáinen, isen Na. *tussi gravatus*, tussiculosus, G. hustend, it. §. yskáinen kangas tela *quadrilix*, G. vierschäftig (Gewebe).
yskin, iá V. *tussio*, G. husten.
yskiskelen, llá Vfr. idem, max. subtussio.
yskimys, yksen Ns. tussiendi *actus*, G. das Husten.
yskitán, ttáá Vf. *tussim moveo*, G. Husten erregen, inde minua yskittáá tussi gravor l. laboro.
yskeytán l. yskytán, ttáá Vf. idem.
Ystáwá, wán Ns. *amicus*, G. Freund.
ystáwyys, yyden Ns. *amicitia*, humanitas in moribus, G. Freundschaft.
ystáwállinen, isen Na. *amicus*, *humanus*, comis, G. freundlich.
ystáwállisyys, yyden Ns. *humanitas*, comitas, G. Freundlichkeit.
ystáwátöin, ttömán Na. car. pr. *amico carens*, G. freundlos, it. *inhumanus* in moribus, G. unfreunlich.
ystáwáttömyys, yyden Ns. *defectus* amici, it. *inhumanitas*, G. Unfreundlichkeit.
Ytelá, án Na. *subdulcis* ideoque nauseam movens, *nauseosus* e. c. cibus, bacca, G. süsslich und ekelhaft.
Yti, ydin Ns. *fervor* veneris l. *subatio* suis, G. Brunst, sika on ydillánsá.
Yty, ydyn Ns. id. ac ydin l. ydyin.
Yynná prtcl. id. ac ynná.
Yypesás, sáán Na. id. ac ynsiá, yysyriáinen.
Yyrá, án Ns. id. ac lyyrá.
Yyrtti, tin Ns. id. ac yrtti.
Yysyriáinen l. yyssyriáinen, isen Na. *contrarius*, *contumax*, haud moriger, G. widerspennstig, it. al. *austerus*, *morosus*, difficilis in convictu, asper in verbis, G. störrisch.
yysyriáisyys l. yyssyriáisyys, yyden Ns. *indoles* animi *contraria* l. *contumax*, G. Widerspennstigkeit, al. *morositas*, indoles mentis austera, morosa, aspera, difficilis, G. Störrigkeit.
Yö, yön Ns. *nox*, G. Nacht, inde salutandi formula hywáá yötá bona nox (sit tibi), pidán yötá pernocto, lápi yötá l. yön per noctem, noctu, öin (Adv.) páiwin die nocteque, keski=yö l. puoli=yö media nox, sydán=yö idem, it. yö=haukka strix aluco al. caprimulgus europæus, yö=kausi nox integra, yö=kukko homo noctu vigil, yö=kunta tribus ecclesiastica, yö=kylmá gelu nocturnum, yö=lintu noctua, al. loxia enucleator, yö=maja hospitium nocturnum, yö=lipakka l. =lielakka noctua, yö=rastas lucinia, yö=sia cubile, hospitium nocturnum, yö=sydán media nox.
yönen, yösen Ns. dim. idem, inde olen yösen tässá heic pernocto, yösen wanha noctialis.
öinen (pro yöinen), isen Na. *nocturnus*, G. -nächtig, durch die Nacht während, kolmen öinen l. kolmi=öinen trinoctialis.
yötinen, isen Na. idem, yötinen työ opus una nocte absolvendum, inde *pernox*.
yöllinen, isen Na. *ad noctem pertinens*, G. nächtlich, hinc syön yöllistá cœna fruor vespertina.
yökkö, kön Ns. *noctua*, *vespertilio* murinus, G. Fledermaus, al. *strix* nyctea l. aluco, G. Nachteule, al. caprimulgus europæus, G. Nachtschwalbe, yökön=lehti pinguicula vulgaris.
yökköinen, isen Ns. dim. idem.
yödyn, tyá al. yönnyn, ntyá Vm. *noctesco*, G. Nacht werden, nachten, aika yöntyy tempus ad noctem vergit, it. *pernocto*, G. übernachten, zur Nacht bleiben, yödyn táhán heic pernoctaturus sisto, yönnyn kaupunkiin in urbe maneo per noctem.
yötymys, myksen Ns. *pernoctatio*, G. das Uebernachten.
yödytán, ttáá Vf. *facio ut* quis pernoctet, G. übernachten machen.
yötán, ttáá Vf. et max. yöttelen, tellá Vfr. *hospitium nocturnum* cui *præbeo*, hospitio nocturno accipio quem, G. zum Ueber-

Uebernachten aufnehmen, it. *pernocto*, G. übernachten, miſſä yöttelet, inde yöttelijä pernoctans al. noctuabundus, noctu ambulans, G. Nachtwandler.

yöttyri l. yöttyri, in Ns. *pernoctans*, G. Uebernachter, al. noctuabundus, noctu ambulans, G. Nachtwandler.

Yöhkyri, in Ns. *baculum* ligneum dimovendis torribus, G. Stab das Feuer umzurühren, Feuergabel, it. al. *homo obesus* et vento inflatus, G. Grossbauch.

Yöryn, yä V. voce *vibro* in caneudo, voce clara et tremula cano, G. trillernd singen (wyöryn).

Yötän, ttää V. *devasto*, *desolo* e. c. pagum, G. verwüsten, veröden, cfr. sub yö.

Ä.

Äes l. äjes, äkeen Ns. *occa* dentata, rastrum agricolæ, G. Egge, inde pl. äkeet instrumenta ad occam pertinentia.

äkeinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *occis abundans*, G. mit Eggen versehen.

äkeellinen, iſen Na. *occam habens*, G. Egge habend.

äestän l. äjestän, ää V. *occo*, rastro colo agrum, G. eggen.

äestelen, llä Vfr. idem.

äestys, yksen Ns. *occatio*, G. das Eggen.

× Äh, äh äh Intj. vox graviter spirantis l. anhelantis.

ähky, hyn l. hwyn al. ähkä, hän Ns. *spirandi difficultas*, *anhelatio gravis*, suspirium vehemens, G. heftiges Stöhnen l. Ächzen, inde *tympanites* l. passio colica ventosa cum obstructione alvi, morbus hominum, equorum etc. vehementem movens anhelationem, G. Windkolik mit Verstopfung.

ähiſen, stä V. *difficulter spiro*, vehementer anhelo, G. stöhnen.

ähähdän, htää Vs. et ähähtelen, hdellä Vfr. idem de voce subita.

ähwyn, hkyä V. vehementer *anhelo*, difficulter spiro e. c. sub onere l. labore, gemo ex fatigatione, G. stöhnen, keichen, ächzen.

ähkäilen, llä Vfr. idem.

ähkäiſen, stä V. *obstruo* alvum, inde *sisto* l. *cohibeo* e. c. fluxum sanguinis e vena l. aquæ ex epistomio, G. verstopfen, stillen, hemmen.

× Ähmä, än Ns. *anhelatio vehemens*, inde *labor gravis* anhelationem afferens, G. das Achzen, Stöhnen, Schnauben, ou ähmisſänſä anhelat labore l. irä, it. al. *gulo*, homo edax, G. Vielfresser (ahma).

ähmin, iä V. *anhelo* e. c. ex labore l. irä, G. ächzen, schnauben, it. al. id. ac ahmaan.

ähmäkkä, kän Ns. *onus grave* anhelationem afferens, G. schwere Bürde, inde ähmäkältä copiose.

ähmäröinen l. ähmeröinen l. ähmeryinen, iſen N. Run. *colicä flatulentä anhelans* e. c. homo, equus, inde *dolore afflictus*, G. von Windkolik ächzend, stöhnend.

ähmäröitſen, itä V. *colica laboro* ideoque vehementer *anhelo*, G. von Windkolik ächzen.

Ähwärikkö, kön Ns. Run. id. ac ähmäröinen, al. id. ac ähmäkkä.

Äihkälet, een Ns. rar. id. ac äijä.

Äijä, jän Ns. 1. *senex* vetulus, al. *avus*, atavus, al. *maritus*, G. Greis, Alter, Grossvater, Ehemann (cfr. ämmä), äijän parta equisetum hiemale, äjä-hauki lucius senex et maturus, it. 2. Sav. *multum* quid, magnum, G. viel, ſinne on äijä aika l. matka longum tempus l. iter, on äijä ihmiſiä est multum hominum, äijän ſuuri valde magnus, olin äijän aikaa multum temporis l. diu morabar, elän äijän diu vivo, äijän ihmet valde mirandum, älä äijää pyydä ne multum cupias, Compar. äijemmin *magis*, melius, diutius.

äijäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *vetulis* l. *avis frequens*, G. greisereich.

äijällinen, iſen Na. max. *maritum habens*, maritata sc. mulier, G. Mann habend.

äijämäs,

äijämäs, ään al. äijäinen, iſen Na. *senilis*, vetulo similis, G. greisähnlich, alt.

äijätär, ttären Ns. Run. *longævitatis* et *multitudinis fautrix mythol.* G. mythol. Schutzgöttinn des Alters.

Äikkis l. äikis prtcl. id. ac häikkis.

äikistän V. äikistelen Vfr. äikistyŋ Ns. id. ac häikistän etc.

Äikähdän, htää Vs. *subito expavesco, pavore exsilio* l. vociferor, subita voce pavorem l. dolorem indico, G. plötzlich scheu werden, sich erschrecken, vor Schreck aufschreien (aikahdan).

äikähtelen, hdellä Vfr. idem.

äikähdyŋ, yksen Ns. talis *pavor* l. *clamor subitus*, G. plötzlicher Schreck l. Schrei.

Äimä, än al. äimet, een Ns. *acus* major sutoris, G. Stopfnadel.

Äimäröinen l. äimeröinen, iſen N. Run. id. ac ähmäröinen.

äimätär, ttären Ns. *una furiarum* mythol. dolores hominibus parans et afferens, G. mythol. Plagenymphe.

äimistän, ää V. et äimistelen, llä Vfr. *dolore angor* l. *crucior*, contraho l. voluto me ex dolore, G. Qual leiden, sich vor Schmerz winden.

äimistytän, ttää Vf. *dolore afficio*, G. Qual erregen.

Äitelä, än Na. pr. *insipidus*, nauseam excitans, nauseosus, G. ekelhaft, äitelältä tulee sapit ingrate, inde *ingratus* in genere, *tædiosus* e. c. tempus, G. unangenehm, langweilig.

äiteläinen, iſen Na. dim. idem.

äiteläiſyŋ Ns. *indoles insipida* l. nauseosa l. ingrata, G. Ekelhaftigkeit.

Äiti, din l. tin l. rar. den Ns. *mater* max. humana, G. Mutter (emä mater animalium), äitipuoli noverca, tulee äitiinſä matrescit.

äitinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *maternus*, G. mütterlich.

äidillinen l. äitillinen, iſen Na. *matrem habens* e. c. puer, matrimus, G. Mutter habend, it. *maternus* e. c. amor, G. mütterlich, it. *ad matrem pertinens*, G. zur Mutter gehörig.

Äkiſen, stä V. *anhelando urgeo* ut cacans, *graviter spiro* l. queror ut angustia pressus, G. ächzen, stöhnen.

äkistelen, llä Vfr. idem.

Äkitän l. äkötän, ttää V. vocem edo abruptam, *balbutio*, G. stottern (mökötän).

Äkiä, än Na. *perbonus, egregius*, inde *vehemens* e. c. frigus, *validus, fortis* e. c. vinum, *violentus* e. c. ira, *acutus* e. c. vox, *firmus* e. c. cibus, *acris* e. c. sapor, *severus* l. *austerus* e. c. vir l. senex, *durus* e. c. chalybs, *difficilis* l. gravis e. c. onus, *magnificus* e. c. domus, epulum, G. sehr gut, tüchtig, heftig, scharf, kräftig, streng, hart, schwer, vortrefflich, äkiästi vehementer, firmiter, valide.

Äkki, (äkin) N. *subitum, festinum* l. *præceps* quid, G. plötzlich, hastig, jäh, cujus vero hi tantum Cass. occurrunt, scil, äkki-wihainen præceps ad iram, äkki-riita rixa ex iracundia, äkkiſyŋä ranta ripa prærupti, tuli aiwan äkkiä valde subito l. inopinato. yhtä äkkiä uno qs. cursu præcipiti, äkiltä l. äkistä l. äkisti subito, præcipitanter: Compar. äkimmästi citius.

äkkinen l. äkkinäinen, iſen Na. *subitus, festinus*, præceps, max. *vito iraseens, inconsideratus*, G. hastig, jähzornig, unbedachtsam, it. äkkinäinen Sav. *inscius* rei (qs. novitius et ideo nondum gnarus rei), G. ungewohnt, unkundig, it. äkkiſeltä *subito*, inopinato, äkkinäiſesti idem.

äkillinen, iſen Na. idem, äkillinen kuolema mors præceps, äkilliſesti subito.

äkkinäiſyŋ, yyden Ns. *celeritas*, inde *inconsiderantia*, iracundia præceps, G. Hastigkeit, Unbedachtsamkeit, it. Sav. *inscientia* rei, G. Unkundigkeit.

killiſyŋ, yyden Ns. idem, max. indoles subita l. præceps, G. Hastigkeit.

äkitſe l. rar. äkitſeltä prtcl. *subito, cito*, inopinato, G. hastig, unerwartet schnell.

äkkään l. äkkäjän, äkätä V. *subito animadverto, inopinato observo*, G. hastig wahrnehmen l. bemerken (huomaan), en äkännyt ääntäſi vocem l. clamorem tuum haud observavi.

äkkäys,

ákkáys, ykſen Ns. *subita animadversio*, G. Wahrnehmung.

ákká, ákán Ns. Botn. id. ac áákká.

ákſy, yn Na. *refractarius* e. c. equus, G. ståtig.

× ákká, á'án Ns. *odium, iracundia* l. offensio occulta, G. Groll, Jähzorn, Verdruss, niillá on ákká wálillá in *simultate* vivunt, it. *contumacia*, pervicacia e. c. equi refractarii, G. Ståtigkeit.

ákáinen, iſen Na. *odio* l. *simultate ductus* e. c. homo, *iracundus*, impatiens, G. jähzornig, grollend, verdriesslich, inde *odiosus*, *invisus* e. c. res, G. ärgerlich, anstössig, it. *contumax* l. *refractarius* e. c. equus, pervicax, G. ståtig.

ákáſá, ſán Na. idem.

ákámyś, ykſen al. ákámóś, ókſen Ns. *refractarius* equus, homo etc. G. ståtiges Pferd, störrischer Mensch.

ákáyn, ytá al. ákáánnyn, ntyá Vm. *exosus* l. *iracundus fio*, odio feror, G. verdriesslich l. zornig werden, it. *contumax* l. *refractarius fio*, resisto ut equus, G. ståtig l. störrisch werden, it. *stupesco*, stupore subsisto, G. vor Erstaunen erstarren.

ákámyśtyn, yá Vm. idem, max. stupesco l. stupeo, G. erstaunen.

ákáytán, ttáá Vf. iratum l. *iracundum reddo*, verbis quem vexo, G. erzürnen, necken, it. *refractarium reddo*, G. ståtig machen, it. al. *stupefacio* ita ut resistat, G. erstaunen machen.

ákáilen, llá Vfr. *refractarius sum* ut equus, G. ståtig l. störrisch seyn.

ákáltelen, llellá Vfr. *irátus* et *refractarius sum*, ira fremo, al. *stupore resisto*, G. zornig l. ståtig seyn, vor Erstaunen verstarren, it. al. *spiritu privor*, *suffocor* ut infans a fletu vehemente l. vomitu laborans, G. Athem verlieren, inde *nauseo* l. *vomo*, G. Ekel empfinden.

Ákámá, mán Ns. *apostema acutius*, furunculus, G. Blutgeschwür, it. Sav. fig. *homo* opibus *elatus*, *superbus*, kyrlán ákámá præ aliis opulentus in vico, G. übermüthiger Mensch.

Ákás, káán Ns. *instrumentum acutum*, securis, hasta, G. scharfes Werkzeug.

Ákótán, ttáá V. id. ac ákitán.

Álliá, án Na. *effrenatus* e. c. equus, G. zügellos, it. álliá ááni vox *sonora* l. alta, G. laut tönend.

Álli, in Ns. *ictus mentis*, *pertinacia*, G. Laune, Nücke, álli-páá homo obstinatus, pertinax, al. id. ac álla-páá, it. al. id. ac ály, e. c. ei ole álliá.

álliłóin, ttómán Ns. car. id. ac álytóin.

Allá, án Ns. *status mentis perculsus* stupore, admiratione, terrore, pudore subito etc., G. Erstarrung l. Verwirrung von Erstaunen l. Verwunderung l. Schreck l. Scham, Betäubung, on álláłlánsá est stupore perculsus, álla-páá homo stupens l. admiratione hæsitans, qui aperto ore prospicit, sed præ mentis perturbatione subita nil nisi temere efficere potest.

álliskó, ón Ns. *homo stupidus* l. stupore hæsitans, G. erstaunter Mensch, Dummkopf.

álámóitſen, ittá V. *stupeo*, stupore perculsus quid temere ago, admirans circumspicio, G. vor Staunen erstarrt l. verwirrt seyn, erstaunend umherschauen.

álámöistyn, yá Vm. *obstupesco*, stupore turbor, inde *stupidus hæreo* l. resisto, G. vor Staunen erstarrt l. verwirrt werden.

álláśtyn l. álliśtyn, yá Vm. idem, linnut álláśtywát aves collo erecto circumspiciunt, sed non fugiunt, it. al. *pudore suffundor* subito.

álliśtelen, lla Vfr. idem.

álłertelen, rrellá al. álłittelen, tellá Vfr. idem, al. *tumultuor*, strepo, G. lärmen.

Állótán, ttáá V. *ejulo*, sono ejulante fleo l. cano, G. heulend weinen l. singen.

álłóttelen, tellá Vfr. idem.

álłótyś, ykſen Ns. *ejulatus*, fletus l. cantus ejulans, G. das Heulen.

Álmyán, ytá V. alta voce *stomachor* l. *altercor*, G. überlaut schelten l. zanken.

Álpin, ppiá V. *conjecto*, *opinor*, G. vermuthen, meinen.

álppi, pin Ns. *conjectura*, opinio, G. Vermuthung, Meinung.

Álwáiſen,

Ålwäiſen, ſtä V. *suffoco* l. *deprimo* ut herbà segetem, G. hemmen, unterdrücken, ruoho ålwäiſee pellawan.

Ålly, yn Ns. Wib. *facultas animadvertendi* et percipiendi, G. Wahrnehmungsvermögen. al. *facultas intelligendi* et judicandi, intelligentia, G. Erkenntniss- l. Urtheilsvermögen, Verstand (ålli), ei ole ålyä est inops mentis l. rationis sanæ.

ålyinen l. ålyhinen al. ålyllinen, iſen Na. *mentis compos*, animadvertens, intelligens, perspicax, prudens, G. wahrnehmend, bemerkend, erkennend, einsehend, verständig.

ålytöin, ttömän Na. car. *stupidus*, stolidus, G. nicht bemerkend, unverständig, dumm, unde ålyttömyys indoles mentis stolida, dementia, G. Unverstand, Dummheit.

ålyän, ytä V. Wib. *animadverto*, percipio, G. wahrnehmen, bemerken, inde al. mente *perspicio*, *intelligo*, G. erkennen, begreifen, verstehen, al. *delibero*, mente pondero quid, G. überlegen, überdenken.

ålytän, ttää Vf. Sav. *facio ut* animadvertat, intelligat l. perspiciat, rem cui perspectam reddo, G. bemerken l. begreifen machen.

Ålä, ålköön, ålkäämme, ålkäät, ålköot V. negativ. non nisi Imperat. habens formam, 1. *noli*, *ne*, e. c. ålä tule noli venire, ne venias, ålkäämme ſanoko ne dicamus, ålköön ottako ne capiat, ålkäät tulko nolite venire, ne veniatis, G. lass bleiben zu, hüte dich zu, nicht cum Imperat. inde 2. sæpe recipit prtcl. enclit. e. c. ålås l. ålåſä l. ålåstä al. ålåpä l. ålåpäs, ålåwös contr. ålwös, ålwöstä, ållös l. ållys id. ac ålä sed aucta vi negationis, *cave*, ållös tule l. tulko cave venias, ålåpäs ſano, hinc 3. ellipsis ålåpäs (puhu) ſitä miestä ecce illum virum, ille vir scilicet, it. ålkämmäs (pro ålkämmepäs) tulko caveamus venire, unde ålkämmäs mene cave eas, absit ut eas, G. lass bleiben.

Ämmä, än Ns. *anus* vetula, inde Caj. *avia*, avita, al. *uxor*, G. altes Weib, Grossmutter, Eheweib (oppos. äijä), ämmäslauri vir anilis, ämmän hammas lotus corniculatus al. anthyllis vulneraria al. euonymus europæus, ämmänkenkä arctium lappa, ämmän suurus ajuga pyramidalis, ämmän koski cataracta fluvii major prope Cajaneburgum.

ämmö, ön Ns. Sav. idem, max. avia.

ämmällinen, iſen Na. *uxorem habens*, uxoratus, G. beweibt, al. *anilis* e. c. vir, G. weibisch.

ämmäkäs, kkään al. ämmämäinen, iſen Na. *anilis*, ano similis in moribus l. verbis, G. weibisch.

Ämpäri, in Ns. (Sv. ämbare) *situla* lignea minor, G. Eimer.

ämpärillinen, iſen Na. *situlam habens*, G. Eimer habend, it. *quantum capit situla*, G. einen Eimer voll.

Ämyri, in Ns. *tuba* lignea, G. hölzernes Blaserohr.

Emä l. ämö Ns. Sav. id. ac emä l. emo.

ämöinen, iſen Ns. dim. idem.

Änkerwä, än Ns. id. ac ankerwa.

Änkkä, kän Na. *balbus*, lingua hæsitans, G. stotternd, stammelnd.

änkytän, ttää V. *balbutio*, lingua hæsito, G. stottern, stammeln.

änkytys, tyksen Ns. *hæsitantia* linguæ, G. das Stottern.

Änkään, ngätä V. 1. *arcto*, *coarctans pello*, *trudo*, premo, urgeo, G. drängen, drücken, treiben, änkään pois l. ulos expello, extrudo, änkään ſiſällen impello, tarwet änkäpi angustia premit, inde 2. Botn. *contumaciter contendo*, iustanter postulo l. exposco, G. trotzend behaupten, zudringlich fordern.

ängin, kiä V. idem de actu continuo.

änkäelen l. änkäilen l. änkeilen, llä Vfr. idem.

änkäiſen, ſtä Vs. idem de actu subito, max. *vi mihi arrogo*, alium ex usu rei communis excludo, vi interverto, G. verdrängen.

ängerrän, rtää al. ängytän, ttää V. idem, max. *instanter contendo* l. *postulo*, minaciter exposco l. exigo, G. trotzend fordern l. verlangen.

änkäys, yksen Ns. *actus* coarctandi, pellendi, trudendi, premendi, urgendi, G. das

das Drängen l. Treiben, it. *postulatio* l. contentio instans, G. trotzende Behauptung l. Forderung.

änkä, ngän al. änget, nteen Ns. idem, max. *contentio instans*, expostulatio, G. zudringliche Forderung, ängäitä minis.

änki, ngen Ns. *vis coarctans* l. *premens*, impetus vehemens, contentio, G. drängende Kraft, Drang, ylön änkeni ultra vires.

Äntti, tin Ns. *status rei ordinatus et absolutus*, G. vollendeter Zustand, saatko äntiin num potes perficere, en saa äntiin; ceteri Cass. non occurrunt.

Änystä, än Ns. Botn. *contumacia*, pervicacia, nec non *petulantia*, licentia, G. Eigensinn, Muthwille.

Äppi, pin Ns. *pupa* puellularum, icuncula, crepundia, G. Puppe der Kinder.

Äpärä, rän al. äpäret, een Ns. pr. *germen chordum*, ex radice alius serius excrescens, *surculus* in agris post messem l. in pratis post foenisecium crescens, G. spätgewachsener Schössling der Gewächse, inde fig. äpärä-lapsi infans *spurius* l. *nothus*, G. uneheliches Kind.

äpäröitsen, itä V. *progermino* de novo, germina nova ago post messem l. foenisecium, G. späte Schösslinge treiben.

äpö, ön Ns. *agnus serotinus*, aestate partus, G. spätgebornes Lamm, Spätling.

äpöinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ad agnum pertinens* e. c. lana, nec non talibus *agnis frequens* e. c. grex ovium, G. zum Spätlinge gehörig, voll Spätlinge.

Äri, in al. äriä, än Na. pr. *iracunde hirriens*, e. c. canis, inde *iracundus*, impatiens, morosus e. c. homo, G. murrend, jähzornig, mürrisch, äriästi iracunde (ärjy).

ärään l. äräjän, rätä V. *murmuro* l. *hirrio* ut canis, inde iracundus et *morosus suum*, *stomachor*, G. murren, zornig seyn, schelten, brummen.

äriseu, stä V. et äristelen, llä Vfr. idem, inde *irâ fremo*, G. vor Zorn schnauben.

ärähdän, htää Vs. idem de actu subito.

ärinä, än al. äry, yn Ns. *hirritus*, *murmuratio*, iracundia, G. Gemurre, Zorn, Gebrumme.

Ärjet, een al. ärjennet, nteen Ns. max. pl. ärjenteet *ejecta maris*, fucus etc. orae adriantia, G. ausgeworfenes Meergras.

Ärjy, yn Na. id. ac äri l. äriä.

ärjyn, yä V. id. ac ärään, inde *irâ fremo*, G. vor Zorn schnaufen, it. al. *vehementer vociferor*, G. schreien.

ärjyskelen, llä Vfr. idem.

ärjäisen, stä et ärjähdän, htää Vs. id. ac ärähdän, al. *subito vociferor*, G. hastig schreien.

ärjännän l. ärjennän, ntää V. *aspere alloquor*, G. hart anreden, inde *iracunde adorior*, vehementer aggredior, G. zornig angreifen, talvi ärjäntää frigus vehemens invadit.

ärjämöinen, isen Ns. *homo aspere alloquens* l. *iracunde* quem *adoriens*, G. zornig anredender l. angreifender Mensch, inde epithet. frigoris vehementis.

ärkytän, ttää Vf. (pro ärjytän) *irrito* e. c. canem, iracundum facio, G. reizen, erzürnen, anhetzen.

Ärmistän, ää V. *extrudo*, *expello*, profligo, G. vertreiben, verdrängen.

Ärmäkki, tin Ns. (peregr.) *eremita*, homo solitarius in desertis habitans, G. Einsiedler, inde al. *homo rejectaneus*, nauci, nequam, G. Taugenichts, it. al. (ab äri) *homo iracundus*, morosus, petulans, G. zorniger, muthwilliger Mensch.

Arri, in al. ärry, yn Na. id. ac äri, ärjy.

ärryn, ärtyä Vm. *irritor*, iracundus flo, irâ accendo, G. erzürnt l. zornig werden, ärtyy pahemmaksi.

ärrytän, ttää Vf. et ärryttelen, tellä Vfr. id. ac ärkytän.

ärrytys, tyksen Ns. *irritatio*, G. Reizung, Erzürnung, Anhetzung.

Ärsytän, ttää Vf. id. ac ärkytän.

Äry, yn Na. id. ac äri, ärjy, ärri, ärry.

äryisä, sän Na. idem.

äryn, yä V. id. ac ärään, ärjyn.

Äsken al. äskehen al. äskettäin prtcl. *nuper*, nuperrime, haud ita pridem, G. neulich, vor Kurzem, al. *nunc modo*, homomento, G. sogleich vorher, wasuäsken nuper demum, äsken syntynyt recens

cens natus, ei äskettäin haud nuper, silloin äsken tunc demum, it. äsken hywä *valde* bonus, G. sehr.
äsköin al. äsköhön al. äsköttäin, prtcl. idem.
äskinen l. äsköinen, isen Na. *nuperus* l. nuperrimus, *recens* qua tempus, G. neulich, äsköinen aika tempus vix praeterlapsum.
Ästärä, rän Na. *turgidus*, e. c. plumae, capilli, G. strotzend; on ästärällänfä est *tumidus*.
Ätelä, än Na. id. äitelä.
Ätisen, stä V. *quirito*, querulus sum ut infans, G. wimmern.
Äty, ädyn Ns. Botn. *odium*, *simultas*, invidia, iracundia, G. Groll, Neid, Zorn.
Ätyröitsen, itä V. *repto* humi modo infantum, G. kriechen.
Ätö, ädön Ns. *homo mollis*, inutilis, nequam, G. Weichling.
Äweriäs, ään Na. *opulentus*, dives, inde *arrogans*, superbus, G. begütert, reich, hochmüthig, stolz, Compar. äweriäämpi, Superl. äweriäin, äwerjin.
äweriäisyys, yyden Ns. *opulentia*, divitiae, inde *arrogantia*, G. Reichthum, Hochmuth.
äwerryn, rtyä V. *opulentus fio*, ditesco, G. reich werden.
Äwä, än Ns. Carl. id. ac ewä.
Äyhky, hyn l. hwyn Ns. *ictus irae*, iracundia praeceps, G. Jähzorn, äyhky-pää cito irascens, inde meren äyhky aestus maris post procellam.
äyhyn l. äyhwyn, hkyä V. *ira fremo* l. vociferor, G. vor Zorn schnauben l. schreien (ärjyn), al. id. ac ähwyn.
äyhkäisen l. äyhäisen, stä Vs. id. ac ärjäisen.
äyhkiä, än Na. *iracundus*, morosus, aspere loquens, G. zornig, vor Zorn schnaubend.
äyky Ns. et äykiä Na. id. ac äyhky, äyhkiä.
Äyri, in Ns. (Sv. öre) *teruncius*, obolus cupreus, numus aereus minimus, G. kleinste Kupfermünze, hopia-äyri pr. obolus argenteus, i. e. terni oboli cuprei, G. Stüber.
Äyriäinen, isen Ns. *cancer*, G. Krebs.
Äyräs, rään Na. *praeceps*, abruptus e. c. locus, G. jäh, steil, inde Ns. *ripa praeceps* amnium, *clivus abruptus*, praeceps mons, G. jähes Ufer l. Berg.
äyräällinen, isen Na. *clivosus*, praecipitiis frequens, G. voll jäher Berge.
Äyskyn, yä V. *vociferor*, strepens clamo, G. schreien.
Äyskäri, in Ns. id. ac auskari.
Äytäri, in Na. *iracundus*, morosus, G. zornig, mürrisch.
äytäröitsen, itä V. Caj. *iracunde* l. *aspere alloquor*, irâ fremo, G. zornig anreden, vor Zorn schnauben.
Ää l. ääh Intj. *vox* puerilis *detestandi* immundum l. sordidum, G. pfui.
äätöin, ttömän Na. car. non dicens ää, *non detestans*, inde *non querens*, G. nicht verabscheuend.
äätä, kän Ns. *stercus*, sordes, vox puerilis, G. Kacke, Auswurf.
äätään, kätä V. *caco*, G. kacken, de puerulis.
Äälö, ön Ns. homo *stupidus*, insipiens, G. Dummkopf.
Äälätä, kän Ns. *sonus querulus*, querela, G. klagender Ton, panee äälätää querule clamat.
Ääni, nen Ns. 1. *vox* hominis et animalium, G. Stimme, hywä ääni vox sonora, pieni ääni acuta, ole äänetä tace, langennut ääni vox rauca, 2. *sonus* e. c. tibiae, campanae, *strepitus* e. c. puerorum, G. Laut, Ton, Lärm, Klang, panen ääneen facio ut sonet, on äänessä est sonans, pidän ääntä strepo, 3. *suffragium* voce viva exhibendum e. c. in sacerdotibus eligendis, G. Stimme, Votum.
ääninen, isen Na. *vocem* l. *sonum habens*, G. Stimme, Ton habend, max. in compos. e. c. iso-ääninen sonora voce loquens, pieni-ääninen.
äänellinen, isen Na. idem, inde *vocalis*, *sonorus*, G. lautend, hell klingend.
ääneliäs, ään Na. idem, max. sonora voce loquens l. canens, G. mit heller Stimme sprechend.
äänetöin, ttömän Na. car. pr. voce carens, inde *tacitus*, *insonus*, nec non *suffragii jure carens*, G. keine Stimme habend, schweigend, nicht lautend.

ääneti

ääneti prtcl. (pro äänetä) *tacite*, G. stille, ole ääneti tace.

äännän, ntää V. Sav. *vocem* l. *sonum edo*, inde voce alta loquor l. ejulo, *vociferor*, nec non *suffragium exhibeo*, *garrio* ut aves, *sono* ut tibia, *vagio* l. strepo ut infans, G. lauten, tönen, klingen, stimmen, schreien, lärmen.

ääntelen, nuellä Vfr. idem, usitatius.

äänittelen, tellä Vfr. Tav. idem, max. strepo, G. lärmen.

Ääreh prtcl. Olon. *ab-* l. *de-*, G. weg (pois) e. c. mäne ääreh abi, heitän ääreh abjicio l. dejicio.

Ääri, ren Ns. *margo* rei latioris, *finis*, *limes*, G. Rand, Ende, Gränze (wieri), maan ääri extremitas terrae i. e. locus remotissimus, istun pöydän äärellen l. ääreen sedeo ad marginem mensae i. e. *juxta* mensam, accumbo, G. neben bei, walkian ääressä l. äärellä juxta ignem, tulee tämän äärellen l. ääreen venit juxta hoc i. e. par l. aequalis est huic, G. gleich, ähnlich, on pahain ääressä est juxta malos i. e. in societate malorum: Compar. äärempi *remotior*, G. entfernter, Superl. äärin *remotissimus*, extremus, G. entferntest.

äärinen, isen Na. *marginem habens*, G. Rand habend, max. in composs. e. c. syvä-äärinen joki.

äärellinen l. äärillinen, isen Na. idem, it. al. id. ac äärimmäinen l. ääreinen.

ääreinen l. äärehinen, isen Na. *ad marginem* l. limitem *situs*, *finitimus*, conterminus, vicinus, ultimus ad marginem, G. am Rande l. an der Gränze gelegen, angränzend.

äärimmäinen, isen Na. (a Superl. äärin) *proximus* ad marginem, G. nächst am Rande.

ääretöin l. ääritöin, ttömän Na. car. pr. margine carens, inde *infinitus*, *immensus*, G. ohne Rand, unbegränzt, unendlich, ääretöin raha pecunia innumerabilis, ääretöin rikas valde dives.

äärretömyys, yyden Ns. *infinitas*.

äärryn, rtyä V. *ad margines pertingo*, ut aqua in vase, versus marginem me dilato ut vulnus, amplior fio, G. zum Rande reichen, sich gegen die Ränder hin ausbreiten.

Ö.

Öhkään, hwätä al. öhwyn, hkyä V. *gemo*, sufflo, queror, G. ächzen, stöhnen (ähwyn).

Öinen, öisen Na. vide sub yö.

Öljy, yn Ns. (Sv. olja) *oleum* olivarum, lineum etc., G. Oehl, inde *medicamen fluidum* ex pharmacopolio, G. flüssige Arznei, öljy-kiwi cos olearis, it. Bibl. öljy-puu olea, öljy-mäki mons olivarum.

öljyinen, isen Na. *oleosus*, *oleatus*, ex oleo, G. öhlig, beöhlt, von Oehl.

öljyys, yyden Ns. rar. *indoles oleosa*, G. Oehligkeit.

Ölkyinen, isen Ns. id. ac warpulainen.

Ölletän l. öllötän, ttää V. *ejulans ploro*, G. heulend weinen.

Ölwästi, in Ns. id. ac pölwästi.

Önnistän, ää V. id. ac onnistan.

önnistys, yksen Ns. id. ac onnistus.

Önnähdän, htää Vs. id. ac onnahdan, inde *parum cedo*, *cesso*, G. hastig zurück weichen l. stehen bleiben, al. *obstupesco* l. erubesco, G. stutzen, erstaunen.

önnähdyn, htyä al. önnästyn, yä Vm. *stupore percellor*, *pudore perfundor*, G. erstaunen, beschämt werden.

önnähdys, yksen Ns. *stupor* l. *pudor*, G. das Erstaunen, Scham.

Örrähdän, htää al. örrätän, ttää V. *suffocor* l. exstinguor ut spiritus, G. erstickt werden.

Öröstän, ää V. Botn. *tarde* sed *continue* quid *ago*, G. langsam und unaufhörlich thun, e. c. kyntää öröstää, niitän öröstän.

Öwersti, in Ns. (Sv. öfverste) *Chiliarchus* militaris, G. Obrist.

Öyhkään l. öykkään, kätä V. *jacto*, *glorior*, inde gloriando *minor*, arroganter et superbe l. tumide me gero, G. prahlen, sich

sich rühmen, stolz drohen l. sich betragen.

öyhtäelen l. öyttäzien, al. öyhtäilen l. öyttäilen, lld Vfr. idem.

öyhtäys l. öyttäys, ytsen Ns. *glortatio*, jactantia, superbia, G. das Rühmen l. Prahlen, Prahlerei, Stolz.

öyhtäri l. öyttäri, in Ns. *jactator*, homo gloriosus, tumidus, arrogans, minans, G. Prahler, stolzer Mensch.

öyhtä l. öyttä, in Ns. *glorians*, jactans, superbus, G. prahlerisch, stolz.

Öylätti l. öyläätti, tin Ns. (Sv. oblat) *panicellus* orbicularis in S. Coena usitatus, G. Oblate.

Öynästeen, lld Vfr. *sciscitor* l. expiscor res minus necessarias, G. nachspüren, nachschnüffeln, cfr. oinastan.

Öysti, in Ns. *sentina* navium, G. Unflathsort im Schiffe, Schiffsgauche.

Emendanda in Tomo posteriori.

pag.	col.	lin.	lege
12	2	32	Anreden
14	1	10	oci-notaret
16	1	28	nousta l. nosta.
19	2	12, 13	G. fliegendes
75	2	24	poiffee
108	1	5	volgiolus,
128	1	29	affuncin
133	2	35	altilis
134	1	42	pluviosa
139	1	22	sonum
--	2	36	aridum
141	2	21	rugosus
143	1	23	rugosum
150	1	19	crudam
156	1	40	fuerunt
161	2	31	fatuloiffen
170	1	49	filiam
174	1	35	nodus
--	1	39	nodos
176	2	34	fini-ffiffuinen.
214	2	17	calcei
269	1	42	schwere
338	2	25	subitum